

Rr II, 60

Proveniente

de La Plata
Argentina

1959

• Sermones discípuli de san
ctis cum promptuario exē
p̄oruz et miraculis beate
virginis.

Premet o Biblio -
Decam Comenius
sc̄i Domini feli
c iuxbis panboem
nunc aero S. Antonij Camerata.

BIBLIOTECA
CAPPUCCHINI
PALERMO

Zabula sanctorum

Zabula sermonis discipuli de sancto.

De quoduo sancto in egi. sermo. pmo. o.

De sancto andrea. sermo. i.

De eodem. sermo. iii.

De sancto nicolao. sermo. iiiij.

De concepcione zebule. sermo. v.

De sancto idoma aplo. sermo. vi.

De sancto stephano. pphomartyre. ser. viii.

De sancto ioh. euangelista. ser. viiij.

De innocentibus. ser. ix.

De conuictione sancti pauli. ser. x.

De purificatione marie. ser. xi.

De sancto mathia. sermo. xii.

De annuntiatore beatae marie virginis. ser. xiiij.

De passione dñi nři iesu cpi. ser. xiii.

De sancto georgio. ser. xv.

De beato marco euangelista. ser. xvi.

De diebus rogationis. ser. xvii.

De sancto petro de mediolano. ser. xviiij.

De sancto philippo. sermo. xix.

De sancto iacobo. sermo. xx.

De intentione sancte crucis. ser. xxi.

De sancto vito. sermo. xxi.

De nativitate sancti iohannis baptiste. ser. xxiij.

De sanctis petro et paulo aplis. ser. xxiiij.

De visitatione beatae marie virginis. ser. xxv.

De sancta maria magdalena. ser. xxvi.

De sancto iohanni evangelista. ser. xxvii.

De sancto iacobo apostolo. ser. xxviii.

De sancto petro ad vincula. sermo. xxix.

De sancto dominico. sermo. xxx.

De sancto laurentio. sermo. xxxi.

De assumptione marie. sermo. xxxi.

De sancto bartolomeo aplo. ser. xxxij.

De nativitate gloris virginis marie. ser. xxxij.

De exaltatione sancte marie. ser. xxxv.

De sancto matheo apostolo. ser. xxxvi.

De angel in die sancti michaelis. b. xxxvii.

De sanctis symone et iuda aplis. b. xxxviii.

De oibus sanctis. ser. xxxix. t. xl.

De animabus. sermo. xli.

De sancto martino epo. ser. xlij.

De sancta elizabeth. sermo. xlij.

De sancta katherina virginis. sermo. xliij.

Deinde sequuntur similes coes discipuli, et prior

Dedicatione. sermo. xlvi.

De indulgentiis. sermo. xlvi.

De novo anno sive dedicatore. ser. xlviij.

De xij. fructibus misse. ser. xlviij. ultimus.

El phabetica

re ad locum sermone. cxiij. B.

Confiteor an qd teneo statim post petiti per
petratum sermo. lxviij. Y.

Confiteri pot est ratione op absolue a penas
culpa: ut fratres euoleat ser. xliij. G.

Ldsitentio solium ex timore et pfectudine
no er charitate sunt duo signa ser. xliij. D.

Confiteo duo d facere et sic firmis sperare a
deo sibi in illa confessio ola petra dimitti ser-
mone. xliij. G. Z. Exemplum.

Cofessor tenet pfectentem redarguere et nullus
debet absoluere quem non credit a deo absolu-
tum ser. cxlv. Q.

Confiteo qd non vult resignare illas res cuius qd
huius peccavit in h ovidit se non hic firmu p;
positu abstineendi a petio ser. cxlv. Q.

Confirmatio an sit sacram necessitas: et an pfecte-
rat gratiam: et qd pfecteri debet. cxlvij. Z.

Confirmatio hys octo effect ser. cxlvij. U.

Copassione hys cum primis est spuale marty-
rium ser. xiiij. S.

Copati primis in defectib et miserijs est si-
gnu pdestinationis s. exlit. S.

Conscia erronea fit se. Exemplum ser. ix. Z.

Contra erroneam conscientiam qui est morta
le sermo. ii. S.

Conscia mala est qduplicer ser. ix. f.

Conscie pplexitas qd piculosa est ser. x. O.

Consilium malum dans reterit oim illo peto
qd sequuntur ex suo pfilio ser. xliij. J.

Consilium bonum qrendum est a prio: a deo: et eti-
am a seipso ser. xliij. S.

Consuetudo mala non excusat petim: si aggra-
uat petim ser. xxx. E.

Cosuetudo mala tria mala hferit b. cxxi. S.

Cosuetudo mala non subito si successiue eme-
datur qd pte p exopl ser. cxxi. D.

Cotritio d est esse marim dolor ser. xliij. J.

Cotritio vere quattuor sunt signa sermo-
ne. xliij. J. A. K.

Contritio pot delere penam et culpam smo-
ne. xliij. f. Exemplum.

Contritionis effectu ponderas non desperat
sermo. xxix. Q. A. R.

Contritione d ho hce de petio qdnu virient
in pfecti sermo. vi. S.

Contumelia qd est peccatum mortale smo-
ne. xcvi. K. Z.

Contumelia nobis illata repellere debemt et
hoc ppter tria ser. cxiij. f. Item. cxv. K.

Cor hois petit de et hoc ser. viij. A.

Cor mundu cognoscit inib signis ser. viij. D.

Cor iniquitate male cogitationes ser. cxvij. D.

Corde maledicis confiteat ser. viii. E.

Corpus propria est audiencem pte tria et qd
alio: qd pte corpos est petri mortale sermo-
ne. xviij. vi. X.

Corporis delitiae sunt mors et pfectio ser. xciij. E.

Corporis delitiae reprehenduntur a pfecto
tri sermo. xv. Q. E.

Correctio fratrum est ut pro ser. xliij. E.

Correctio fratrum quod oco cat fieri sermone
lxij. D.

Correctione libent debem suffice qd pfectio
purgatoriis nob immanit ser. lxiij. D.

Creator omnium rerum est uero sermone
cxvij. B. A. L.

Create de alijs pulcro bona ab alijs defec-
meo: et hoc duplia rōne ser. xij. E.

Creature create sunt d sermēdū domini ser-
mone. xliij. Z.

Creature dicit noo laudare et regnari de
sermone. cxiij. K.

Crux spuale quā debem partem hce ser. dij. P. usq ad
finem sermonis.

Amnati maledicunt hce ipsis ser. cxxvij. Q.

Dannati multi boles: qd sic ge-
batur ser. cxvi. D.

Dannati quā nunq liberant smo. xi. D. Ies
cxi. O. Exemplum.

Dannatoz ferula et potis et musicalia: bal-
num et locutiones sermone. x. E. Exemplus
cxi. P. Q.

Dannati habebut corpo deformis ser. I. E.

Dannati an videat gloriam hro: et de tenetis
inferni ser. cxxvij. J. Item. cxxv. Z.

Dannati vellent oēs boles dannati: et gaudent
de casu bonoz bala. ser. lxxvij. K.

Dannatio petoz dicit deponibus gaudium
sermone. lxxvij. D.

Dannatur quis qttuor modis cu domis ope-
ribus ser. xl. A.

Defectus decit qd pfectus assumpit ser. xxiij. B.

Delitie corporis sunt momentanee sermone
xxvij. A.

Delicate vires non pnt sic intrayegnū et
lorum ser. cxlij. S. Exemplum.

Delectari in pfectis actis est neciu sermone
ne. cxvij. Z.

Deriso qd est petm mortale ser. xxiij. C. Ies
cxi. Q. Item. cxlij. S.

Desperatio de dei misericordia gressum pecat-

is in

Tabula

Sermone. xxi. p. Exemplum.
 Desperat alio q: nō pōderat qd sit tritio et
 qualis sit misa dei ser. xxi. p.
 Desperationem inducit turbata conscientia
 sermone. it. 3.
 Desperantibz sequunt pctōp indulgen-
 tiam sermo. xliij. E.
 Desperare non debem⁹ in extremis sermone
 crituij. E. Exemplum.
 Despicere nō debem⁹ defectuosos homines
 sermone. d. II.
 Detractor inquantū in se est occidit tres ho-
 mines sermone. xci. E.
 Detractor peior est fure ⁊ ctiam inferno ser-
 mone. xci. f.
 Detractio fit septē modis ⁊ quō qd tenet re-
 stituere famā ser. xci. G.
 Detractores cōiter morunt mala morte ser-
 mone. xci. D. Exemplum.
 Detractionem audire qn̄ est mortale ⁊ qn̄ ve-
 niale sermo. xci. J. Exemplum.
 Detractoꝝ vba nō libens audire est signū p̄
 destinationis ser. cxlii. f.
 Deus cognoscēd⁹ est tanq̄ creator dñs ⁊ res-
 discriptoꝝ p̄t in der noster ser. lxxvij. D.
 Delectationē matimā oñdit de⁹ nobis in tri-
 bus. s. in creatiōe; in incitatione; in pas-
 sione sermo. xij. O.
 Diligere debem⁹ deū pluribz penites: pueros
 ⁊ ppinquos ⁊ qre hoc ser. crit. P.
 Diligenda sunt qnq̄ fin ordines charitatis
 sermone. crit. Z.
 Dilectio dei caret septēpli sollicitudine ⁊ dō-
 fectu quē b̄y dilectio carnalis ser. crit. X.
 Diligēdus est primus siue fit bonus siue fit
 malus sermo. crit. A.
 Diligere debem⁹ primū sicut membrinius
 corporis sermo. crit. L.
 Dilictionis primi tria sunt signa ser. crit. B.
 Diligētes viroes: pueros: diuitias: honores
 ultra decim pluribz deos sibi constituūt ser-
 mone. xli. Q.
 Discretionē nō seruantes nō pficiunt in spūali-
 bus bonis vſcq ad perfectionē ser. xvij. P.
 Exemplum.
 Discordia scimantes sunt pessimi hōic ser-
 mone. xcvi. R. Exemplum.
 Diuites si honorādi sunt ser. xlvij. J.
 Diuites qdānāt ⁊ qdālānt ser. lxxvij. C.
 Diuitib⁹ qnq̄ de⁹ nō dat pueros ppter tres
 causas sermo. cvij. Y.
 Dominica dies habet duodecim priuilegia
 sermone. cvij. B.

Diabolus quinque de causa possidet homines
 sermone. xliij. R.
 Diaboli gaudent de damnatione peccatorum
 sermone. lxxvij. D.

Brietas quiādo est mor
 e tale : ser. xxiij. O. Erem. P.
 Brietas quō punit post hāc vitā
 ser. Ixij. Y. Exemplum:
 Ebriosus qui vendit aliam pro quarta vīni simo
 ne. cxxij. D. Exemplum.
 Ecclesia catholica quod sit filiū sanctorū cōmu
 nio quod sit ser. cxlvij. N.
 Electionis hois ad salutē sunt noue*z* signa
 sermo. clxiiij. A.
 Eleemosynā volens dare tria des attrēdere. des
 quis petat: quod petat: tempore quod petat simo
 ne. cuij. R. t. cl. lll.
 Eleemosynā quobus danda sit tem quo remunera
 bitur tem pliter: eternālitter: tem spūalitter simo
 ne. cl. Q. R.
 Eleemosynā remunerabit sim affectū ipsiz dā
 tio etiā protūcūque sua sit ser. ciij. S.
 Eleemosynā cūl*tripli* tem hois tem plia ser. ciij. A.
 Item sermo. cl. 2. Exemplum.
 Eleemosynā in tem ibus modis pott facere veros
 sermone. ciij. D.
 Eleemosynā non pott facere serui tem analle sine
 licentia desiōrū ser. ciij. E.
 Eleemosynā est triplex: bona: melior: optima
 sermo. ciij. C.
 Eleemosynā dāda est in vita tem non in mo: tevel
 post mortē ser. ciij. Z. Exemplum.
 Eleemosynā in duobz casibz non est dāda ma
 lio hois ser. ciij. Y.
 Eleemosynā non faciēt eos tem auare bona sua re
 tinentes grauiter peccat sermone. lxxvij. E.
 t. lxxvij. P.
 Eleemosynā largif dare in paupertate est spūa
 le martyrium ser. viij. S.
 Eleemosynarū datio pott hois delere penam tem
 culpas quod statim post mo:tē euolet ad celū
 sermo. viij. J.
 Eleemosynā reps nunque mēdicavit ostiati ser
 mone. ctij. S.
 Emens sciēt rem raptā vel furatā quod dā
 na incurrit ser. cvi. S.
 Eucharistiā quilibet cū denotōe tem timore des re
 cipere exēplo illoz tem. ser. xlv. Q.
 Eucharistiā indigne cōcedens incurrit septes
 dāna ser. xvi. P. Exemplum.
 Eucharistiā an danda sit puerio: et in quali
 etate sermo. xlviij. S.

Alfabética

Eucharistia ieiunis est sumenda solūmodo triplici rōne ser. xlvij. **C.**
Eucharistie post sumptus nō dī qō immedite comedere: nec immediae expuere sermo xlvij. **X.**
Eucharistie digna sumptio cōfert istos fructuō sermone. xlvij. **C.**
Eucharistiā digne volēs cōicare dī se in hī qnq̄ p̄bare ser. xlvij. **C. S.**
Eucharistie circa elevationē adoratio valet ad deletiones pene et culpe t̄p̄alis mortis sermone. xliij. **B.** **D.** **E**xemplū.
Eucharistiā si qō digne cōicauerit hui⁹ septē sunt signa sermone. li. **B.**
Eucharistie sacrū q̄ttuo: ḡna hoīm sumunt spūaliter ser. lxxix. **Q.** **E**xemplū.
Eucharistiā sacramētū septē de causis insti tutū est sermone. lxxix. **J.**
Eucharistie sacrū trib⁹ de causis daf̄ hoī in agone mortis serm. lxvij. **S.**
Eucharistie sacrū ē a nobis summe venerantur dñ: p̄t p̄ duo exempla ser. lxxix. **P.** Item sermone. lxxix. **E.**
Eucharistia opat̄ pene via miracula in hoīe q̄ rōp̄ opat̄ ē p̄sonalit̄ mūc̄ ser. lxxix. **R.** tractōes t̄ rapire t̄tā infōrtunia quomō erūt bonis meritiorio ser. cl. **A.**
tractōes indebitas faciētes in subditos tenent ad restitutōē ser. lxxix. **J.**
rcusant se hoīes tripli in p̄tis suis sermone. **E.** **C**xxxi. **R.** **E**xemplū.
cōdicatio ē duplē: maior: t̄ minor: t̄ quod q̄s absoluī ab vtraq̄ cōdicatōe ser. lxxix. **D.** cōdicatio maior p̄p̄ qnq̄ timēda est cuius oī. ibidem. **E**xemplū.
cōdicatiōē maiorē incumit q̄s ipo facto iō casibns ser. lxxix. **R.**
cōdicat̄ est q̄ p̄cutit clericū: t̄ etiā q̄ recipit dāgiū a clericis ser. cxi. **E.**
dicatis participōē in loquēdo: comedēto: vēdēdo: grauitate peccat sermone. **E.** **M.** **E**xempla duo.
mplū bonū facit hoīes conuerti a peccatis et insuper allicit ad bona opera sermone. **I.** **J.** **E**xemplū.
mplū bonū et honestas morū cōfert illa a opa sermone. cij. **H.**
mplū bonū ē vtile ecclē et deo acceptū et meritoriu ser. li. **D.** **E**xemplū.
t̄ bonū exēplū p̄t q̄s scip̄m laudare viij. **L.**
plū malū multū nocet hoībus sermone. **E.**

Exemplū malū ē specialis laqueus dyabolū
fīno. xiiij. Q. cīt chā occāso φ sunt tot ma-
li boīea sermone. xiiij. y.
Exemplū malū debet hōmo auere oī conas
tu sermo. cxvij. II.
Exemplū malū dantes rōes reddituri sunt in
extremo iudicio de aliab? illis q̄s ad peccā-
dum traxerūt ser. II. H.
Exemplū būilitat; abstinētia; patiētia; sic de
alijs rōe reliqt ser. xv. II. O.

Amaç protimi tenetur
detracto: restituere ser. xliij. y.
Famā p̄p̄iū debet q̄libet defens-
dere sermo. cvij. K.

Famuli tācille tria tenentur dominiis suis
sermo. xxij. A.

Fatuū tenētes graviter peccāte ser. xii. S.
Festorum celebratio trāsgredit octo modis
ser. cvij. L. clxij. G. Exemplus.
Festis dieb? vēdere v̄l emere q̄ñ ē peccatū
mortale et q̄ñ nō ser. cvij. D. Itē. cri. f.
Festis diebus peccantea q̄hēs hic in p̄nti
puniunt a deo sermo. cvij. G. Exemplum
ctlij. H.

Festū q̄ñ est incipiendū t q̄ñ terminandum
sermone. cvij. f.

Festa celebratib? de? dat p̄spēritatē corporis
et aie ser. cvij. D. Exemplum.

Fides est summe necessaria: q: null? sine fis
de saluat: nec vñq̄ q̄s saluat? ē ser. xli. S.

Fide falsificat vigiliq̄ttuo: ḡna hōis ser. xli.
G. t p̄sequēter p̄ totū sermonē.

Fides est fundamētū oīs boni et falsificat a
pluribus hoib? ser. ctlij. K.

Fidei duodecim articuli inclusi in duob? ser-
monib? sermo. ctlii. et. ctlii. Z.

Filiū vtrū plus diligant parētes vel ecōuers
so sermone. xliij. Z.

Filiū tenent ser pentib? suis sermo. xliiij. S.
filiū quō sint informādi et corrigendi fimo.
xliij. M.

Filiū q̄ imbonorāt pentes punient quīstuplū
ci plaga ser. xliij. X. Exemplum.

Filiū q̄ nimis excessiue diligētur a parentib?
citius morunt sermo. xxi. B.

Filia q̄ debonēstānt manē: t idco dānata ē
sermo. xlij. B. Exemplum.

exit christus sup ciuitatē bierufales et q̄
modo iudei deleti et dispersi sunt sermonē
p. II.

extitudine triplici confortat nos deuo ser-
mone. lxij. f.

Tabula

Gaudia celi sunt magna.

qz ibi habem⁹ fercula magna m̄ta dulcia ser. lin. P. Exemplū.

Gaudiū elector⁹ obeditur in q̄ttus o: dotib⁹ corporis fm̄ quattuo: p̄prietates solis sermone. I. D.

Gaudia celi sunt tā magna q̄ q̄ls libens desbet pati pro ip̄s et sibi abstrahere delicias corporis sermone. vij. Z.

Gaudio: celestū p̄sideratio facit om̄is labores p̄ntes dulces t̄ leues ser. cliv. D.

Gaudia celi remunerabuntur plenissime oia opa etiā pua ser. cli. G. V. Exemplū.

Gaudiū celeste hereditam⁹ ip̄o iure: sicut cū q̄s possidet hic hereditatē tpalē ser. clix. X.

Gaudiū celi et regnū eternū aliq̄ emūt p̄ dismidia pte rerū tpaliū: aliq̄ cū sup̄fluis aliq̄ p̄ duob⁹ minus: aliq̄ p̄ bausto aq̄. crv. K.

Gaudia multiplicia dabūtur iuuenib⁹ q̄ sui unt deo a iuuentute sua sermone. xx. P.

Gaudia celi augmētat nob̄ p̄secutio malorū boſm in p̄ſti ser. cxviii. X.

Gaudia celi sperare debem⁹ a deo sermone cxi. X. Exemplū ibidem. Y.

Gaudia celi sunt p̄ncipalis nouē fm̄ noue: choros angelorū sermo. lxxiiij. q̄ totu:.

Gaudiū qd̄ habebim⁹ de dei visione est inexplacabile ser. lxxxiiij. N. Exemplū.

Gaudia q̄ habebim⁹ de societate et mentis sanctorū ser. lxxiiij. M.

Gaudiū sp̄iale bñt boni in p̄ſti cōtinue sermone. x. K. Itē ser. xx. K.

Gaudere debet oēs hoies de cōuerſione peccatoris ser. lxxxvii. G.

Gaudio t̄ cōsolatōne tā corpali q̄ sp̄uali casrent q̄ttuo: genera hoīm ser. lxx. P.

Gaudere pōt q̄s ppter recreationē fine peccato sermo. xxxvi. N.

Gaudere in malis qñ est p̄ctm mortale ser. cxvii. L.

Gaudia mundi priuant hoīem gaudiū celi sermone. cxvii. G.

Gaudiū mundi ppter qñq̄ est fugiendū sermone. xxvi. D.

Gaudiū mundi qñ est p̄ctm mortale t̄ qñ ve niale ser. xxvi. J.

Gaudere qud̄ audient mali in peccatis suis sermo. xxi. K.

Gaudere nō pōt in hoc mñdo q̄ ista sex pōde rat ser. lin. p̄ totu. Exemplū.

Gaudiū nō est in hoc mundo q̄ est plen⁹ la queis t̄ plen⁹ miseri⁹ ser. cxvii. G. D.

Exemplū ibidem. G.

Gaudēt demones de dñatione petrōis p̄ pr̄ nouē causas ser. lxxvij. I.

Gratiā dei cognoscere pōt q̄s in se p̄ septē fi gna sermone. li. G.

Gratiā sp̄ūsancti cōsolat⁹ nos tripliciter ser. levij. E.

Gratiā suā subtrahit deus bonis hoībus sermone. lxxij. E.

Gratiā sp̄t. uicti ad suscipiēdū p̄parat nos septē ser. lxxvij. F.

Gratiā sp̄ūsancti ad quosdā nūq̄ veniet et ad quosdā venit sed nō mansionē facit sermone. lxx. N.

Gratiā sp̄ūsancti venit ad septē genera hoī minū ser. lxx. O.

Bra sp̄ūsancti tria opaf in incipiētib⁹ tria i pficiētib⁹ t̄ tria in pfectis ser. lxx. I. E.

Bratia aduentū debem⁹ desiderare ppter se ptem bona ser. vij. K.

Bratia priuatur hoī p̄ malas cogitatōes sermone. cxviii. E.

Bratiarūactōes deo offerre debem⁹ ser. cxij. J. Exemplū ibidem. O.

Bratiarūactōes augmētat dona: si ingratitudo p̄uat dona: tā hoī ser. cxij. M.

Bratiarūactiones tenet q̄s deo si vult iustus iuueniri sermone. cxij. M.

Cū gratiarūactōe sumere debem⁹ cibū ser. cxvij. E. Exemplū.

Bratitudo bñficiorū est signū nobilitas fm̄ne. cxvij. G. Exemplū ibidē. N.

Gulosi qñq̄ cōmūtūt in comedēdo et bibendo q̄ sunt rephensibilia ser. xcviij. F.

Gulosi qñq̄ modis peccat mortaliter fm̄ne. xcix. L. Item. cxli. L.

Gulosi attēdere deberēt fercula inferni t̄ potū inferiale ser. lxxij. Y. Exemplū. ci. E.

Guloso: erit famē t̄ sitis maria ser. lxxij. Y. Item. xcij. P. Exemplū.

Gulosis nocet multiplicitas ferculorū tas in corpe q̄ in aia qd̄ per quinq̄ p̄baf sermo. lx. P. xcij. J.

Gulosis dat xp̄s exemplū abstinentie cibis et potus sermone. xv. K.

Eretici cognoscuntur q̄

quinq̄ signa sermo. c. Q.

Heredib⁹ qud̄ bona nra dimis̄

rimus rōez reddem⁹ in nouissimo sermone. iiij. G.

Hereditatē celestem quo iure hoīe possideat sermone. clx. X.

Alphabetica

Item. cliiij. T.

Ieiuniū ecclēsie p̄cellit ieiuniū simplicis serite serie sermone. cliiij. R.

Ieiuniū q̄dragētūme quā inchoatur in q̄ta serena sermone. xxxvij. S.

Ieiuniū quadragētūmā decimā dam⁹timo ue. xxxix. V.

Ieiunantes a quib⁹ abstinere debeant sermone. xxxix. M. Item. xcij. N.

In qua etate tenetur q̄s ad ieiuniū et de praegrātibus mulierib⁹ et de laborantib⁹ sermone. xxxix. N. O. P.

Ieiuniū quod fit in p̄tō valet ad ieiuniū ne. xxxix. Z.

Ieiuniū ut deo acceptū fit ad hoc quindī re quirunt sermo. xxxvij. Q. R.

Incarnatio christi qualiter facta fit: t̄ quō d̄ libert̄ hoī formetur in vtero matris ser. i. D.

Incarnatio christi qualis attribut⁹ spiritus sancto et quō solus filius incarnatus ē sermone. i. S.

Indulgentie non pficiunt q̄ttuor generib⁹ hoīm sermone. xij. V.

Infirmitates patientiū sunt sustinēde prop̄ septem bona sermone. cxvij. J. Exemplū ibidem. Z. ct. O.

Infirmitas corporis retrabit a malo et iniat ad bonū sermone. cxvij. Z. Exemplū.

Infirmitas corporis liberat a purgatōu fato sermone. cxvij. M. Exemplū.

Infirmis fideler seruientes exercent om̄ia opera misericordie sermone. cxvij. O.

Infirmus cognoscitur p̄ plura signa an sup̄ iuuenere an mori obeat ser. xxxii. Q. Exemplū.

Infirmus in agone angustiā ppter distru etiam rationē quā redditurus est sermone xxxix. R. Exemplū.

Infirmitas et tribulatio est signū future p̄ destinationis sermone. cxli. A.

Ingratus de beneficijs acceptis mento p̄iu uand⁹ est eisdē beneficijs ser. lxxi. A.

Ignorātia est triplex: t̄ an grātus peccat q̄ facit qd̄ sat p̄bbitū esse vel qui nō vult scire sermone. cxij. Z.

Iesus hoc nomē consert multiplicitē homini gratiam: t̄ quare noſamur christiani a christo. xii. B. L. Exemplū. G. D.

Inimicos diligere et inimicūtib⁹ indulgere ex corde est martyriū sp̄iale ser. xii. K.

Inimicos n̄is ex corde indulgere nō erit nob̄ graue si cōſiderem⁹ illa quinque. cxii. S.

Inimicos nostros de necessitate salve renē mur quinq̄ modis diligere et ip̄s indul-

Iactantia detestāda ēst ppter tria ser. cxv. J.

Iactantia octo modis fiet qñ est mortale et qñ vēiale ser. cxvij. K.

Jactare se t̄ etaltare in malis est graue peccatum sermone. cxri. L.

Ieiuniū ecclesie soluētēs quādo peccat̄ mortali ser. xiiij. K. Item sermone. cxii. L.

Alphabetica

tale ser. lxxv. O. Item. clii. A.
 Luxuria extra matrimonium est se petri mor
 tale ser. lxxv. Item. clii. A.
 Luxuria sodomitica est gravissimum et pessi
 mum petri inter oes species luxurie sermo
 ne. lxxv. R.
 Luxuria sine actu committitur decem modis:
 et qm est mortale et qm veniale sermo. lxxi.
 vi. S. Item. clii. D.
 Luxuria actu dicit poter prenere et caste vine
 re qd sic pbat ser. lxxvi. D. Exemplum.

Alledicere proximis quā
 do est petri mortale: et qm veniale
 le ser. xc. L. Item. lxxv. A.

Maledicta vba an qm patienter
 suffferre debeat ser. lxxv. A.

Maledicendo primo qm possidet idē hō
 a diabolo ser. lxx. L. Exemplum.

Maledicūt dñati fibipis ser. lxxv. A.

Mali quare cū bonis hic in mādovinūt ser-
 mone. lxx. B.

Mali qm nō pñrveritatē audire ser. lxxv. A.

Exemplum ibidem. B.

Mali faciliter peccat mortali: qdē dñi noui-
 ment ser. ix. D.

Mali si vident spuma vel infra retro vel an-
 tine sp tristiciā innenūt ser. clvi. V.

Mali sunt diligēti: et ipso est cōpatiēdū p-
 pter tria ser. cix. B.

Malos qm pmitit de dñi vincere ser. cit. E

Malis in agone tria perturbantia strigant
 sermo. lxxviii. S.

Malum incit nobis a corruptione nature et
 quare pñiores sumus ad malū qd ad bonū

sermo. cxlvii. B.

Mamona mīgrat qm dicas. ciii. in pñci.

Maria pariendo ipm ser. hō nō potuit que
 mulieres parētes requnt ser. xi. D.

Maria nouē beneficia exhibuit rō puerō q
 etiam nos sibi exhibere debemus sermone

xvij. D.

Marie misericordia pcessit miss oīm san-
 ctōrum. nam ipsa iuuat in oībus necessita-

tibus ser. clxi. Z.

Maria tripli cōrōne hō marimā pñtem pie
 oībus sc̄to in celo ser. clxi. D.

Maria iuuat hōiem invita: in morte post
 mortem ser. clxi. A.

Maria tenet et cogit nobis subducere impli-
 ciōē sermone. clxi. B. Exemplum.

Maria hō nouē pñmlegia pie cōctio hōd?
 et angelis ser. clxi. D. et demeps.

Tabula

Hoc sermone. cxxi. V.
 In iudicio erit qm tuor ordinatio: et quomodo
 separabitur ab iniuicem sermone. v. E.
 In iudicio ostendit rō signa passionis sue ser-
 mone. v. S.
 In iudicio erunt quindecim signa in terro: et
 malorum sermone. vi. L.
 In iudicio an peccata hominum erunt nota omni-
 bus sermone. vi. N.
 In iudicio quod per ignem renouabit mundum
 et oīa elemēta sermone. vi. O. Exemplum.
 Iudicium temerariū fit septem modis: et qm
 ē mortale et qm veniale ser. lxxi.
 Judicare de occultis cordiū et de futuris cō-
 tingentibus est periculōsum: ibidem.
 Judicādo dubia oīa in meliore parte interpo-
 lat debemus ser. xc. B. Exemplum.
 Judicium temerariū et lemb signis hō tripli-
 cem gradū sermone. lxxi. L. Exemplum.
 Judicare manifesta mala licitū est: tamē cū
 spe emēdationis ser. xc. E. Exemplum.
 Judicium temerariū et suspicio oritur ex tri-
 bus sermone. xc. D. Exemplum.
 Judicare debemus alios meliores nobis tri-
 bus de causis: ibidem.
 Jurare p deo qm est veniale et qm mortale ser-
 mone. cxxi. S. Item. clii. S.
 Jurare p creaturas nō licet ser. cxxi. S.
 Jurare p morte et vulnera christi est peccatum
 mortale ser. cxxi. B. Exemplum.
 Jurare et seipm obligare ad penam certū est
 periculōsum sermone. lxxi. B. Exemplum.
 Juramentū recipiens scienter ab illo quē facit
 falsum iurare peccat mortaliter sermone. lxxi.
 D. Exemplum.
 Jurare et iuramentū recipere potest quis licit
 te in sex casibus sermone. lxxi. E.
 Justicia est pulcherrima virtutū ser. clii. E.
 Justus tenet deo tria: pñmo tria: et fibipis
 etiam tria: ibidem.
 Justis ostendit de suā misericordiā in trib?
 sermone. cxxvii. E.
 Juuenes dñt in iuuentute deo incipere scruti-
 re pñf sex bona qm inde pueniūt ser. xx. J.
 Juuenes quare de qm qm pñmittit mori in iu-
 ventute: et senes dum vivere ser. cix. A.
 Juuenes pñt vsq ad mortem innocentia ba-
 ptismalem seruare: et sine peccato mortali
 vivere ser. lxxvii. L.
 Juuenes in qua etate possunt peccare mor-
 taliter ser. cxxi. J.
 Aborare licet in diebus fe-
 stiis quattuor de causis ser. cxxvii. L.

Tabula

Maria h̄ supmū locū in celo ser. dñi. D. I
Maria formā t̄ exēplū viuēdi tribuit diuini
bus paupib⁹ t̄ tristib⁹ ser. cxiiij. K.
Mariā tria fecerūt matrē xp̄i: tria m̄rem no
strā: t̄ tria dñam angeloz ser. dñi. II.
Maria aduocat p̄ nobis tripl̄: t̄ q̄ ad nul
lum alioz sc̄d̄ talē p̄fidentiā h̄re debes
mussermo. dñi. L. U.
Marie sabbatina dies attribuitur sermonē
dñi. A.
Maria q̄ humilis fuit: t̄ quare tā humilis
esse debuit ser. dñi. P.
Maria habuit triplicē virtutē t̄ viginitates
p̄e cūctis virginib⁹ ser. cxiiij. II. O.
Maria septies locuta est put ex dictis euās
gelioz colligīt ser. cxvi. R.
Martyres statim cuolāt ad celū ser. xiiij. Q.
Martyres fieri p̄n fine effusioe sanguinis
sex modis ser. xiiij. R.
Martyriū spūale est in abūdātia rerū susti
nere ppter deū penuriā ser. lxxiiij. S.
Matrimonii deus multipl̄ honorauit ser
mone. xvij. A.
In matrimonio p̄stituti dñt h̄re septem vt i
atu matrimonij saluentē t̄ ois labor ques
habent cū pueris erit eis mentor⁹ sermo
ne. xxiij. B. t̄ deinceps.
In m̄rimoniō p̄stituti q̄nq̄ tpib⁹ dñt se ab
stinere ab actu m̄rimoniali ser. xxv. D.
Matrimoniali actus fit sex modis. t̄ q̄n ē
mortale: t̄ q̄n veniale: t̄ q̄n nullū p̄tm̄ ser
mone. xxv. B.
Quando vir pecciendo v̄xore peccet mortali
ter et q̄n nō sermo. xxv. E.
Maritū suū v̄xor nō d̄s p̄uocare ad iracūdī
am: si obediē ei ser. xcv. II. Exemplum.
In m̄rimoniō aliqd̄ nō p̄spe succedit t̄ b̄ cō
tingit septē de causis ser. xxvi. II.
Matrimonii trahere p̄hibitū est trib⁹ tē
poribus sermo. xxvi. Q.
Matrimonii contrahentes in petō morta
li peccant mortaliter t̄ habebūt infortunia
sermone. xxvi. E.
Mechanici nō debent eē nouitatū inueni
re sermo. lv. E.
Mechanici t̄ officiales q̄ h̄nt talia officia q̄
sine petō mortali nō p̄nt exequi sp̄ sunt in
statu dānatiōs ser. xliij. K.
Mechanici t̄ officiales qui sub iuramento
officia sua recipiunt est eo valde periculou
sum sermo. xliij. S.
Mechanici t̄ laboratores quō reddituri sūt
rōem in iudicio extremo ser. liij. K.

Tabula alphabetica

Tabula presentis operis incipit.

Bstinentiam seruare sū
diuiths et in deliths est spūale
martyriū sermo. xiiij. S.
Abstinentiā xp̄s babuit i duricia
carnis ab ingressu suo v̄sc̄ ad epitum vite
sue sermo. xvij. O. R.
Abstineri est propriū dei: punire hoīes est ei
alicium: ibidem.
Abstinenția dei magnitudinē si q̄s attēde
ret diligenter: nunq̄ in pctis suis desperas
ret sermonē. cxiiij. E.

Abstinenția dei p̄t̄ in his exēplis ser. ej.
Q. exēplum. Item. cxiiij. Y. Exemplum. Itē
cl. O. Exemplum.
Abstinenția opa sunt sex: t̄ quō t̄ q̄re quili
bet d̄s ea exercere in p̄nti ser. lxxiiij. O.
Abstinenția opa exercētes h̄ebunt in celo
mēsurā bonā p̄fertā t̄ coagitatā ser. cl. R.
Exemplū hui⁹. clij. U.
Accidiosus q̄ caueret sibi a pctis t̄ nō opare
tur bona opa nō saluare ser. iiiij. B.
Accidiosis q̄lis lectus p̄patus sit in inferno
p̄t̄ in illo exēplo ser. ci. V.

Adam in uobus peccauit. Ena in quattuor
sermone. xiiij. P.
Adulteriū ē grāde pctm̄: qđ oñdif in quattu
or p̄bationib⁹ ser. lxxv. Q.
Adulatores quō imponūt vicijs noſa virtus
tū sermo. lxxiiij. B.
Aduētus xp̄i qđruplex inueni in scriptura
sermo. i. A.

Aduēt⁹ dñi t̄ps qđ celebraſ an nativitatem
xp̄i quare institutū sit sermo. i. B.
Aduētus xp̄i spūalis in mentē hoīis p̄cellit
ali os duos aduēt⁹ sermo. viij. Q.
Aduētū xp̄i spūalē debem⁹ desiderare et ad
hoc incitāt nos ser rōnes ser. viij. R.

Aduētū xp̄i spūalē est ad susceptionē spūs
sc̄ti p̄parat nos septē ser. lxxvij. S.

Amor p̄p. v. C. is ipedit p̄fectū hoīis: t̄ tri
b⁹ de cauſa. Amor n̄ia obediēda ser. viij. E.
Amor mūdi q̄n est p̄ccatū mortale sermone
clij. R.

Angeli seruūt nobis in vita: i morte: t̄ post
mortē ser. clvij. E.

Angelus an q̄nq̄ pctōrem in p̄nti vita dere
linqt ser. clvij. M.

Angeli sunt nobis similes in quattuor sermo
ne. clvij. O.

Angeli p̄cellūt nos in q̄ttuor ser. clvij. P.
Angelos p̄cellimus nos hoīes in quattuor
sermone. clvij. R.

Angeli gaudēt de conversione p̄tōrum sen
ne. lxxiij. S.

Angeloz chōu sunt nouē et q̄ boīes ad quē
libet chōz recipiant̄ ser. lxxvij. L. 26. II.
Angeli sunt deputati ad custodiā alarum ser
mone. cxvij. L.

Angeli p̄les mittunt ad mortē bonoz boīm
et q̄re hoc sermo. lxxi. t. dñi. II.

Hia b̄s nouē dignates: t̄ p̄cellit oēm corpo
rē creaturā ser. cxvij. A. B.
Hias suas aliqui vendunt: aliq̄ impignorat̄
oliq̄ pdūt: aliq̄ gratis dant sermo. cxvij. E.
Eremplum.

Hic potētie sunt tres. s. mēoria: intellect⁹: et
volūtas q̄b⁹ debem⁹ incerti ser. cl. A.
Hic potētias aggrouāt petā vernalia sermo
ne. cr. O.

Hia ē spōsa xp̄i: t̄ debet quinq̄ h̄re ut spōso
suo placeat sermone. cxvij. L.

Hiarū receptacula an xp̄i aduētū fuerunt q̄t
tuor sermone. clvij. J.

Equime quadruplices sunt valde turbate ser
mone. cl. B.

En p̄t̄ triplices intrabunt purgatoriū ser
mone. cl. D.

Hic in purgatorio cōquerunt̄ de q̄ttuor ges
nerib⁹ boīm ser. cl. P.

Animab⁹ n̄is debem⁹ exhibere sex opa mis
sericordie sermo. lxxvij. B.

Hiam preciosas quare de⁹ vniuit corpori ser
mone. cxvij. S.

Hia a corpe h̄s plura emolumēta: et ecōuer
so plura incōmoda ser. cxvij. E.

Animas illas regret de⁹ ab his in iudicio et
tremo q̄ eas ad peccādū traterūt malo etē
plo sermone. iij. U.

Antirp̄o vbi nasceſ: t̄ a q̄ m̄re: t̄ quō viuet: t̄
q̄diu regnabit ser. t. Q. R.

Antiqui patres octo de causis tandem vix
runt sermone. lr. Q.

Aquā bñdictaz h̄re circa infirmos et eos fre
quenter aspergere est bonū sermone. cr. S.
Eremplum.

Articuli fidei cōclusi in duob⁹ sermonib⁹ ser
mone. clvij. et sequenti.

Aſcētio xp̄i ē iocūdī festū ser. clvij. E.

Aſcētio xp̄i quō facta sit et corā q̄bus: t̄ q̄ se
cū aſcēderūt sermone. clvij. K.

Auarus cōcupiscēdo tempatio peccat deces
modis sermone. cxvij. J.

Auar⁹ peccat q̄ttuor modis sermone. clvij. R.

Auaricie remedia sunt quinq̄ sermone. cx
vij. K.

Alpbabetica

Tabula

Baptismus habet noue*z*
effectus sermone. Ixxv. X.
Item. cxlvij. S.

Baptisan si sic mouunt statim
enstant ad celum sermone. xij. P.
Qui occidit pueros in utero matris vel per
ranc abo*s*sum fmo. xvi. A.

Baptismus an conferat equalē grām in baptis
tatio rā in adultis q̄ in pueris ser. lxvi. U.

Baptismus q̄tuor signa q̄ sunt aī et tria post:
quid illa significant sermo. lxxvij. S.

Baptismū circa q̄nt q̄s sit effectus cathe*c*ismi
et an puer in utero matris possit baptisari:
et qd faciēdū sit q̄n̄ apparet aliqd mēbium
pueris timet de abo*s*sum ser. lxvi. U.

Balncū infernale pparatū ē voluptuosio et
lucunelis ser. lxi. Y. Itē. ci. S.

Beneficia maria exhibuit nob̄ de*n* in tribus
sermo. vii. O. Itē. cix. M.

Beneficis dei q̄ abutit merito eiusdē debet p
uari sermo. lxxi. A.

Beneficia ipsa multiplicat de*n* malis hoib
ctiā hoc pp̄f q̄nq̄ rōne ser. cxvij. Q.

Besa sua de*n* malis largif ut querat et si
no tūc duri*n* iudicū habebat ser. xcii. . . .

Blasp̄emi sunt peiores iudeis; canib: et ois
bus creaturis ser. cxiij. S. clxij. O.

Blasp̄emia quō punta ē in veteri et nouo
testamēto p̄s per illa duo exempla sermos
ne. cxiij. V.

Blasp̄emaria tribus modis pmittit̄ et de his
q̄ turant per vulnera et sanguinē rpi sermo
ne. cxiij. A.

Blasp̄emare pmittētes i domib: suis pp̄f
luctū ipale q̄ grauit̄ peccat ser. cxiij. J.

Boni timētes deū nō faciliter peccat moita
liter ser. ix. D. Itē. cxiij. P.

Boni hoies q̄ habent nimis strictas pscienti
as tenens sequi confessores suos discretos
sermons. ix. M.

Boni h̄t gaudiū i pñti ifra se: sup̄ se: añ: res
tro: a dectris: a sinistris sermo. ix. K.

Boni q̄nq̄ p̄to r̄ps ē sancti tanto min: ha
bent deuotionē et q̄re hoc ser. xxiij. E.

Boni et mali ab iunctio simil vixerūt et quare
sermone. xxi. B.

Boni debent q̄nq̄ suare ne a malis hoib: p
uerrant sermone. xxi. D.

Boni hoies quare a dyabolo q̄nq̄ possident
sermone. xliij. S.

Bonitas et scritas pp̄nia nō ē ad mēoriā re
uocanda sermo. cxiij. R. Exemplū. X.

**Aliicē in eleuatione mis
se aliqui simplicē adorat ut se
pulchri rpi ser. lxxij. Z.**

Carminaltrice q̄ hoies et pecora.
carminat graviter peccat ser. xli. O.

Charitas ppter q̄tuor noiatur mādatū ma
rimū sermone. cxiij. S.

Charitas vic an possit eē pfecta ser. cxiij. Q.

Charitas ut sit sufficiēt tria dī h̄ie ser. li. Z.

Castitatem seruare in iuuentute est sp̄uale mag
tyrium sermo. xij. A.

Cathecismū q̄s sit effectus ser. lxxvi. U.

Celiū aptū ē nouē generib: hoīm q̄ statū euo
lant post mortē ser. xij. P.

Choreā ducētes q̄nq̄ debet seruare si bñ yo
lunt chorizare ser. xxxvij. P.

Chorizare i dieb: festiūs ē p̄ctū mortale et
quō ibi cōmittūtur p̄la p̄ctū ser. xxxvij. S.

Chouantes faciūt q̄n̄ cōtra oia sacramenta
sermone eodem.

Chouantes et se iebriātes in dieb: festiūs
grauiter peccat ser. clxij. S. Exemplū.

Choreā audiētes boni hoies quid cogitare
debeant sermo. xxxvij. B.

Circūcisionia festū solēniter est celebrandū
sermone. xix. A.

Logitāda sunt hoī q̄tuor: volēti pficere ser
mone. cxiij. O.

Logitāda sunt hoī ser ne recidiuet ser. liij. N.

Logitatōes male q̄b: nō p̄sentif nō maculat
oiam ser. lxxvi. S.

Logitare et pscrutari pfunda dei est valde pi
culosum ser. liij. A. Item. cxiij. U.

Logitatōes male p̄mit̄ ortū habuerūt a de
mone sermo. cxiij. A.

Logitare malū quare sumus p̄niores q̄ bo
num sermone. cxiij. B.

Logitatōes male p̄ferūt hoibus q̄nq̄ ma
la sermone. cxiij. L.

Logitantib: mala associat se dyabol: fmos
ne. cxiij. J. Exemplū.

Comedēdo et bibēdo dī q̄s q̄nq̄ seruare ne
deū offendat ser. cxiij. F.

Conceptio et incarnatio rpi quō facta sit ser
mone. clvi. E.

Confessio in quattuo: casib: est reiteranda
sermone. xliij. N.

Confessio est de necessitate salutis et qualis
debeat esse sermone. xliij. Z.

Confessionē nō integrā faciens quō punias i
futuro ser. cxiij. L. Exemplū.

Confidentia quadruplicem debemus habe*n*

scūo sermone. xvi. A.

Parentes dñt pueros suos informare ne eti
am parua reo surētur sermo. cuij. D. Exē
pla. Item. cxliij. E. Exemplū.

Passio rpi fuit amarissima propter nouem
causas sermone. xliij. S.

Passus ē christus in oībus mēbris suis ser
mone. xliij. Z. Item. xlj. J.

Passio rpi docet septē bona ser. xlij. U.

Passionis tpe christus largissimū fuit: q̄i oia
redit sermo. xlij. X. Item. cxlij. E.

Christus septies sanguinē suū fudit ad delē
dum septē p̄ctū mortalitā sermo. xlij. D.

Passionis tpe derisus est christus quater a
iudeis sermo. xxvij. L.

Passio christi quō temperat gaudius mūdi
sermone. xxxvij.

Passionis tpe paupēritas fuit christus et
tristissimus sermone. xlj. J.

Christo quattuor mortes volebant iudei in
ferre sermone. xlj. S.

Patiens r̄ps quot vulnera p nobis sustinu
it sermo. xlj. N. Item. clxij. N.

Passionis christi duodecum fructus medita
tions sermone. clvij. J.

Passio christi est remedū cōtra septes petā
mortalia sermo. liij. N.

In passione sua christus ostendit homini se
p̄tem suavitates sermone. lxxvij. R.

Passionis sue memorā reliquit nobis chris
tus in tribus sermo. lxxij. R.

Passionis tpe christus accensus fuit valde i
amorē uolstrū: qd oñditur q̄tuor signis ser
mone. xlij. Q. Item. lxxij. Z.

Pariendo nos in cruce christus habuit quin
q̄ gestus quos h̄t mulieres pariēdo puc
res sermo. li. R.

Christus factio est despectus et nouissimus
vir dolorum tē. sermone. cij. J.

In passione christi cogita quis: quid: et quas
liter passus sit sermo. cxvi. S.

Passionē christi libenter cogitare et audire ē
signū predestinationis sermo. clxij. R.

Passionis christi septē docimēta ser. xlij. U.

Passio christi facit labores tribulationes et
infirmitates dulces ser. clxij. B.

Christus quare habuit caput inclinatū: ma
nus extensas: et pedes affitoo: et lat̄ aptus
sermo. xlij. O. P. et deinceps.

Passionē et mortem et sanguinē christi nō is
nominare nisi cū magna reverētia et deuosi
tione: sermo. cxiij. D.

Pauperes quare reuerentius habent se ad

deum q̄ ip̄i diuites ser. xxi. X.

Paupratis exēplum r̄ps nobis elicit fmos
ne. xv. Q. Item. xlj. Z.

Paupes q̄n̄ sustinēt famē: st̄im: frig: : soli
ri debet: q̄ r̄ps p ip̄is talia sustinuit fmos
ne. xxvij. B.

Paupes facit de*n* pp̄f diuites: ut mereatur
ab eis vitā eternā ser. cl. Q.

Paupes q̄ saluant et q̄ dānāt ser. lxxi. Y.

Exēplū q̄si in fine post septimū gen?

Paupibus subtrahit de*n* temporalia in pres
enti in signum electionis et dilectionis ser
mone. cvij. P.

Paupib: dat de*n* multos pueros cōter et
quadruplici rōne ser. cvij. U.

Pauperū elemosynas acceptat de*n* fm affe
ctū ip̄o: et nō fm q̄titatē dati ser. cij. S.

Item. cl. S.

Paupes debet diuitib: fauere oia bona quē
h̄nt a deo sermo. cxi. B.

Petā q̄tuor clamātia in celū. ser. cxiij. S.

Petī cōmittif suggestiōe: dlectatiōe et p̄sen
su ser. lxxvi. Z. Itē. cxiij. J. A.

Petā cōter cōmittif et p̄fectu fidei gd sic
p̄batur sermo. lxi. X.

Peccata mortalia pot q̄i q̄ precauere fmos
ne. lxxvij. E.

Petā magna ppter p̄suetudinē iam estimā
tur parua sermo. cxiii. J.

Petī cōmittif ex ignorātia aut ex infirmis
tate aut ex malitia ser. cxi. O.

Peccādo p̄nō incipit a mīmis et postmodus
petōr dilabit ad maiora ser. ct. Z.

Peccādo petōres petā petis addunt sermo
ne. cxiij. Z. Exemplū.

Peccant nonē gna hoīm quoz sp vnu gen?
graui p̄mef alio ser. cxi. F.

Petā mortalitā bieūter in uno sermone dc lu
sa sermo. cxi. J.

Petā nouē aliena cōclusa in duob: sermonis
bus sermo. cxliij. B.

Peccatum mortale confert illa dāna sermos
ne. cxiij. O.

Peccati ppetratio stat in hoc q̄ dō deacta
to aio auertit se a deo ser. xxi. P.

Peccant mali hoies q̄ deum nō timent faci
liter mortaliter: sed nō boni: sermone. ix. D.

Item. xix. P.

Peccantes generant mōstra sp̄aliter in oī
sermo. xvij. K.

Petōres cōparant dormientibus ppter q̄
sermo. ii. M.

Petōreg q̄ cōia petā mortalitā nō habent pro

Explicit tabula sermonum litterali de fccell.

Tabula

petis ppter nimis amplam psciam q̄ peri
 culose stent sermone. I. f.
 Petōes q̄ obmittit peccare solum vel p̄o
 per dolis timore vel reueciā hūanam dā
 nantur sermone. lxxvi. E.
 Petōe q̄ est vere om̄ de petis nō est ampli
 us in petō mortali sermone. cxi. S.
 Petōe q̄tūcāq̄ magis si b̄s in se illa tria de
 us indulget sibi petā sermone. clii. L.
 Petōib̄ ōdit de misericordiā specialiter
 in tib̄ sermone. xcvi. L.
 Peccatum q̄tuor mōis cōmittit S. cr. M.
 Petā venialia inferūt se p̄tē dāna ser. cr. II.
 Peccata venialia impedit pfectum hoīm
 sermone. xvij. L.
 Petā venialia sunt occasio petōp mortalius
 quattuor modis sermone. cr. Q.
 Penitentiā verā agit isti sermone. xliij. E.
 Penitentiā falsas agunt nouē genera hoīm
 sermone. xliij. R.
 Per penitentiā et per opa penalia p̄t q̄s de
 lere oēm penā petōp q̄ statim euoleat ad ce
 lum sermone. xliij. K.
 Penitēs d̄s h̄tē bona spem de idulgētia p̄cō
 vult remissionē & sequi ser. cxiij. L.
 Penitentiā nō debem⁹ differe v̄sq̄ ad mor
 tem et hoc ppter q̄nq̄ ser. clvi. X.
 Pena dānator̄ quo ad dispositiones corporis
 sermone. I. E.
 Pena maria ē dānat separari clara vissōe dī
 ser. cl. L. Item. cxi. Q. Exemplum.
 Pena ignis inferni differt q̄ntuplici dīa ab
 igne n̄o. ser. cl. D. Itē. crv. B. Exemplum.
 Quō puniant ebrōsi ser. xlij. Y. et S. xcix. P.
 Exemplum. Itē ser. cxi. Q.
 Pene future p̄sideratio facit penas p̄ites le
 ues et erexitia levia fmo. cxi. L.
 Penas inferni meretur gaudiū mundi fmo
 ne. xliji. D.
 Dānati q̄o clamabūt et maledicēt sibi p̄sis
 et membris p̄p̄is sermone. v. J.
 Dānati habebūt tria ferula amarissimā et
 p̄p̄is amarissimū: et tria genera musicalia
 et illā. Inēt et lectum sermone. xlij. Y. Exemplus.
 Pene inferni magnitudinem exp̄simūt Ber
 nardus Augustin⁹ Ambrosius Gregorius
 sermone. crv. B. Exemplum. Item. cxiij. E.
 Exemplum.
 Pene inferni sunt nouē fmo. cxi. Q.
 Pena magna est dānatis videre demones i
 inferno sermone. crv. B. Exemplum.
 Pena magna est dānatis videre gl̄iam bea

totum: et quō recordatur de bonis q̄ hic has
 fuerūt sermo. crv. L. U.
 Pena magna est dānatis mori eternaliter: et
 tñ nō consumi sermo. crv. X.
 Pena inferni quō minuit p̄p̄ bona opa q̄
 facit q̄s in petō mortali fmo. xci. N.
 Penas inferie est deo alienū: et quō cōpellit
 punire hoīcm sermo. xcviij. B.
 Penas inferni sustinebunt nouē genera hoī
 minum: et sp̄ vnum genus grauius alio ser
 mone. cxiij. F.
 Perseuerantia acq̄nit premiū eternū sermō
 ne. lxxvij. M. Exemplum.
 Precepta decem p̄clusa in duobus sermonis
 bus: sermone. clii. Q.
 Prelati sunt honorandi etiam si mali sunt,
 sermone. xlvij. F.
 Prelaturā appetere an sit petī ser. iiiij. Y.
 Prelati et dñi tenent tria suis famulis et sub
 ditis ser. xxxvij. E. Item. lix. D.
 Prelati in iudicio extremo districtas rōnem
 reddituri sunt sermo. iiiij. Y.
 Prelati nō dñt exactionare subditos S. lit. J.
 Prelati dñt corrigere subditos ser. lxi. B.
 Prelati tenent tueri terram suā a raptorib̄
 sermone. clv. R.
 Prelati impignorāt alias suas ser. cxiij. S.
 Prelati et superiores non dñt spernere infes
 tores sicut nec vñū mēbrum spernit aliud
 sermone. cr. L.
 Presumptio sermone. xcij. S.
 Presumptuose peccantes graui alio puniē
 tur: sermone. cxiij. Q.
 Predestinationis sunt nouē signa: ser. clxir. A.
 Predestinationis nō cogit liberū arbitriū et q̄li
 ter circa predestinationē hoīes errant ser.
 lxxvij. M. Exemplum. Item. xlij. U.
 Prosperitas quare datur malis hoībus ser
 mone. xcij. L.
 Prosperitas tpalis est signū reprobatois et
 eterne dānationis: fmo. crv. Q. Exemplum
 ibidem. R. Itē. clxir. B. Exemplum. Itē. xix.
 vi. O. Exemplum.
 Profectum sp̄alem impediunt illa septem
 sermone. xviij. N.
 Proficere debemus in bono sivoluntatē dei
 volumus pficer: fmo. cxi. M.
 Proficere volēs in bono d̄ illa q̄tuor sp̄ co
 gitare sermo. cxiij. O.
 Proficiēs q̄ in corde mouēt ad bñ opandus
 est signū p̄destinatiois: fmo. clxir. J.
 Primitus tenet tria: sermone. cxiij. P.
 Pulchritudo corporis q̄nq̄ est cā q̄ aliqui no

Alpbabetica

lunt deo seruire: et q̄ se hic vt fint pulchri
 res ornāt deformiores erūt in inferno fmo
 ne cruij. Q. Exemplum.
 Pueros occidētes in utero matris et abo: suis
 procurantes ser. xvi. A.
 Puer in utero m̄ris an baptisiari possit et qñ
 apparet aliquō mēbrū pueri et timet de abo:
 su qd faciēdū sit ser. lxxvi. U.
 Purgatoriū est loc⁹ vbi purgant venialia q:
 cū vno petō veniali non pot q̄s dñi videre
 ser. cr. Q. Exemplum. ibidem. P.
 Punient hoīes graunter post hāc vitā. etiā
 pro paruis reb⁹ iniustis ser. cxi. I.
 Purgatoriū pena est valde acerba. q̄ poti⁹ hic
 satisfacere debem⁹ p̄ petis et p̄dū q̄s pro
 vno petō mortali punief ser. clvi. D. Exē.
 Purgatoriū acerbitas et differētia inf penas
 presentē et futuri fmo. cxiij. M. Exemplū
 Item. cxiij. X. Itē. cli. L. Exemplū. Item
 cli. U. Exemplum.
 Animi in purgatorio h̄tē triplicē solatōes
 sermo. cl. F. Exemplum.
 Purgatoriū pena minuit correctio q̄ fit in p̄
 senti p̄ delictis ser. lxi. D. Exemplum.
 Quiete mētis impedit tpalia ser. xliij. D.
 Aptor in tribus est pe
 io: diabolo et de penis raptorū
 ser. cxi. F. Exemplum.
 Rationē reddituri sum⁹ de des
 cent in die indicij sermio. in. P.
 Rationis vsum aliq̄ amittunt in oīone ser
 mone. lxxit. O.
 Reciduās incurit septē magna dāna fmo
 ne. li. M. Exemplum.
 Reciduātes immediate in petā nō veram
 agunt pniam ser. xlij. B.
 Reciduāt cōmuniter octo genera hoīm ser
 mone. lviij. S.
 Reciduationē volēa precauere illa ser deb̄
 quotidie p̄meditari ser. liij. N.
 Religio in septem comparat vite celesti ser
 mone. cxi. D.
 Religionis ingressus delet penam et culpas
 et restituit primā innocentiam sicut baptis
 mus ser. xlii. D. Item. cxi. D.
 Religiosus platus nō p̄t dispēsare cū sub
 ditis ad habendū propria ser. cxi. J.
 Religiosus q̄ nō b̄s animū resignādi oīa q̄i
 p̄clatus suis redit ab eo est in statu dā
 nationis ser. cxi. R.
 Reprehendunt deum septem genera hoīm
 sermone. cxiij. P.

Acerdotes quare bono
 randi sunt sermone. xviij. D.
 Gacerdotes sāfūmico angelis

Explicit tabula sermonum

Tabula

Et beate marie virginis in tribuo: et hunc noue
 privilegia ser. xii. v. A.
 Gacerdoteo infamatus et eos erosos hinc
 grauitate peccant ser. xii. C.
 Gacerdos fornicarius quotienscumque facit olim
 quem octum alicius ordinis peccat mortas
 litter sermo. xii. D.
 Gacerdos expendens matrimonium crucifiri
 cum meretricibus tenetur ad restitutionem ser
 mone. xii. f. B.
 Gacerdos fornicarius est suspensus a dimisio
 et si celebrat efficiat irregularis ser. xii. D.
 Sacramenta septem inclusa in uno ser. xliiij.
 p. et deinceps.
 Sacramenta quae possunt reiterari ut que non
 sermo. xliiij. R.
 Sacramenta administrans in peto mortali
 ipso facto peccat mortalis ser. xii. D.
 Galbanus panici respectu danoz: et hoc de
 nobis incutere timores ser. xliiij. D. Item
 clit. L. Exemplum.
 Sanguinem suum Christus septies fudit ad delendum
 septem petra mortalia ser. xii. D.
 Sancti in celo orant tria pro nobis ser. clx. U.
 Sanctoz communio in symbolo quod significet
 ser. xliiij. O.
 Sapere plus quam omnes contingit, quantum modis:
 sermone. liij. R.
 Satisfactione propter semper debet iniungi per
 contrarium illoz petrum: et hoc in remedius
 sermone. xliiij. O.
 Satisfactione expletaria in peto mortali an ne
 cesse sit reiterare ser. xliiij. P.
 Genes honorandi sunt propter scientiam sermone
 ne. xliiij. S.
 Sequi debemus Christum triplici ratione ser. xv. II.
 Seq debemus Christum in septem ser. xv. O.
 Scrutinium iuuenium est deo valde acceptum ser
 mone. ii. L. Exemplum.
 Seruit deo omnes creature ser. clv. Q.
 Scrutare tenemur deo propter serciones: et illa ser
 ruitia regnit deo a nobis ser. clv. R.
 Seruendum est deo principaliter ex charita s
 te et non solumento propter regnum celorum nec
 propter infernum euadendum sermone. clv.
 U. Exemplum.
 Scrutatores suos deo exaltat et honorat mul
 tipliciter ser. clv. S.
 Scrutare aliqui nolunt deo propter causas ser
 mone. xliiij. P.
 Signa quinque per que cognoscuntur Christus
 in sermone. liij. X.
 Signa dignae cognitionis et Christi Christus manet in

hoce post coitionem ser. li. S.
 Silentium seruare et pauca verba loqui docent
 nos illa septem ser. xliiij. S.
 Societas bona confert decem emolumenta
 sermone. lii. A.
 Sodomitum peccatum est pessimum vice inter
 species luxurie et habet quoniam gradus sermo
 ne. liii. R.
 Omnia observantes peccatum ser. xli. D.
 Tortilegi diversimode falsificatur fides Christiana
 ser. xli. O. Exemplum. Itē ser. xliiij. R.
 Specem et confidentiam quadruplicem debemus
 habere ad deum ser. lxx. S.
 Spiritus sanctus tribus vicibus dat est apostolis
 sermone. lii. S.
 Spiritus sanctus operatur tria in homine spiritu
 inter que aia operatur in corpore corporaliter ser
 mone. lii. R.
 Spiritus sanctus tria operatur in incipientibus tria
 in proficiens et tria in perfectis sermone. lxxi.
 Z. Exemplum.
 Spiritus sancti sunt septem dona quae expellunt
 tur septem petra mortalia ser. liii. A.
 Stephanus huius septem dignitates precepit ceteris
 sanctis ser. xiiij. L. Exemplum.
 Trinitatis homines huius mundi sunt isti ser
 mone. liij. O.
 Stupor est grande petrus: et qualiter penitentia susti
 tur in futuro sermone. lxxv. P. Itē. xci.
 U. Exemplum.
 Subdit tria tenent suis superioribus sermone
 lit. M. Item. xliiij. L.
 Suffragia quindecim cum quibus subueniendum est
 aiabus in purgatorio ser. cl. H.
 Suffragia debemus exhibere aiabus ad hoc
 incitant nos quattuor ser. cl. S.
 Utrum una missa de sanctis valeat tamquam
 requiem. Et an propter pueris debeat missa cele
 brari ser. cl. L. II. II.
 Aie in purgatorio conqunf de quatuor ge
 neribus hominum ser. cl. O.
 Suffragia non prosumt aiabus damnatis in
 inferno etiam si omnes sancti pro eis orarent
 sermone. cl. B.
 Suffragium oratores quod sit in peccato mortali
 non prodest animabus. sermone. xci. O. Ex
 exemplum.
 Superbia exterior propter modis fit peccatum mortale
 ser. cl. I. Item. liii. II. I. Exemplum.
 Superbia in bonis operibus quae est mortale et
 quandoveniale sermone. cxij. O. Exemplum.
 Item. cxl. D.
 Superbia spiritualis est multum nocua: ut

Alphabeticum

p. per talia exempla sermone. lii. X. Itē
 xliiij. X.
 Superbi qui bonos querunt in pietate ostens
 sunt se non credere deo: nec verbis ipsi ser
 mone. lii. A.
 Superbi qui quis confiteantur tamquam frequens
 terrecundum est sermone. liiij. H. Exemplum.
 Superiorum et omni tria tenentur suis famulis
 et ancillis sermone. liii. E.
 Superiorum non dicit despicere seruos et ancil
 los sermone. xciij. S. Exemplum.
 Surgendum est libenter de mane propter illa bona sermone. ii. K.
 Actus mulieris et cete
 ra sermone. liiij. A.
 Temporalia et omnia necessaria debemus
 sparsa a deo sermone. lii. R.
 Tempalia et omnia necessaria vita prudenter de suis
 seruitoribus sermone. xciij. Z. Item. xviij. M.
 Tempalia quod a deo sunt petenda sermone. liiij.
 O. Item. lxx. R.
 Temporalia propter deum deserens debet ex
 tribus his unum sperare a deo sermone. cr
 vij. M. II.
 Tempalium sollicitudo et cum quis nimis trista
 tur de amissione temporalium an sit petrus ser
 mone. xri. S. Item. cl. X.
 Temporalium amor a corde hominis retrahitur il
 le septem considerationes ser. xciij. A.
 Temporalia non diligere est signum gratiae
 sermone. xliij. H.
 Temporalia nimis auare tenetes et paupi
 bus non subuenientes damnantur ser. liiij. E.
 Exemplum. Item. liiij. P.
 Temporalia concupiscendo peccatum quis deces
 modis sermone. xviij. J.
 Temporalia lucranti iniuste isti homines fino
 q. f.
 Tempalia non potest satiare affectum hominis et h
 triplici ratione. xciij. B. Item. xriij. D.
 Tempalia quare dank malis hominibus sermone. xviij.
 Q. R. Exemplum.
 Temporalia prosperitas in presenti est signum
 reprobatorum sermone. xvj. R. Exemplum. Itē
 exlx. B.
 Temporalia quinque sunt occasio quae efficiuntur
 malum sermone. xciij. f. Exemplum.
 Cum temporalibus peccatum quatuor modis
 sermone. cl. R.
 Cum temporalibus meretur quanto quinque modis
 sermone. cl. M. Exemplum.
 Temporalium regum ablatio quod erit bonis me

ntioria ser. cl. U.
 Temporalia sunt primis propriebus deum mutuan
 da et non in terra fodienda sermone. cl. A.
 Exemplum.
 De temporalibus reddimus rationem in indicio
 sermone. ii. R.
 Tempalia non sunt propria hominis sed accommodata
 sermone. xciij. L. Exemplum. Item. cl. P. Et
 exemplum.
 Tempestate aeris quare deum permittit fieri ser
 mone. xri. S. Exemplum.
 Tempestate aeris immunita fit pulsus capana
 rum duab. de causis ser. xviij. Z. Exemplum.
 Tempus nostrum debemus utiliter expedire et quod
 re hoc sermone. iiij. Z.
 Tempus seruare in actibus humanis quod est sup
 stitiosum sermone. cl. D.
 Tempus septuagesime quare institutus fit
 sermone. xxiij. R.
 Tempora quinque leguntur de Christo in evageliis
 sermone. xviij. F.
 Tempatrices acerbissime sunt iste ser. xix. O.
 Tempatrices et tribulationes acerbissimas quod
 re deum permittit super bonos sermone. xii. X.
 Exemplum.
 Tempatrices septem propter etiam boni et devoti ho
 mines sepius decipiuntur sermone. xl. A.
 Temptatione nullum habere est periculum
 sermone. xl. L.
 Temptationes sine octo et betia habet dyabolus
 cum quibus capit mundanos homines ser
 mone. xciij. P.
 Temptamur quotidie a carne a mundo: a dy
 abolo sermone. liiij. M.
 Temptatur homo in agone per quinque temp
 ore. xliij. S. Exemplum.
 Temptationibus resistendo meremur cottens
 coronam vite eternae sermone. cl. D. Exemplum.
 Testis unius tripli peccatum et tenet ad refuta
 tionem domini sermone. xvi. P. Itē. xciij.
 Z. Item. cl. D.
 Testis non possit aliquid recipere pro testimonio
 fidei ser. xciij. M.
 Timor dei perficit septem bona ser. liiij. A.
 Timore debemus quotidie quod sumus incertus
 odio vel amore digni sumus. ser. xli. Z.
 Tribulatrices aliqui ab intrazalibet obextra. et hoc
 multipliciter sermone. xlii. II.
 Tribulatrices et infirmitates patienter suffici
 re est signum gratiae ser. li. R. Itē. xviij. S.
 Tribulatio et aduersitas in pietate est bonus sig
 num future predestinationis ser. cl. D.
 Tribulationes et infirmitates et labores in

De septē sacramētis

De septē pētis mortalibus
Tabula de septem pētis mortalibus.

Cōperbia. Dic de super
dia ceteris dicenda sunt tria.
Primo q̄ ceteros modis est res
peccatio circa vestes. Secundo
quod dō ser mōis pōr peccare mortali p̄ omnia
tū corp. Tertio exēpli. Ista q̄re f. lxxij. B.

Guaricia. Dic est dicendū quod p̄ auariciā
peccat q̄ ceteros modis. P̄io occupando.
De hoc q̄re sermone. cxvij. J. Secundo acqren
de res inustas. De h̄ quere sermone. caij. S.
Tertio male cōpendēdo. De hoc q̄re sermo
ne. ccli. K. Quarto nimis auare possidendo
sermone. lxxij. L. D. Exemplum. Item. lxxij.
ir. P.

Gula. Dic de gula tria sunt dicēda. P̄io
q̄ quinq̄ sunt reprehensibilia in comedēdo
et bibendo finone. xcvij. F. Secundo q̄ qui
q̄ modis peccat q̄s mortaliter in comedēdo
et bibendo sermo. xci. M. Item. ccli. L. Tert
io exēplum. xci. P.

Luturia. Dic tria sunt dicēda. P̄io quō
actus luxurie committit ser modis: t̄ quō sp̄
vnius act̄ est grauior alio sermone. lxxv. O.
Secundo quō luxuria sine actu cōmittitur
decem modis t̄ q̄i est mortale t̄ q̄i veniale
sermone. lxxvi. S. Tertio q̄ quilibet potest
actum luxurie p̄couere et caste vivere sermōe
lxxvi. D. Exemplum.

Ira. Dic est dicendū q̄ ira octo modis cō
mittitur: t̄ q̄i est veniale t̄ q̄i mortale fino.
xcv. B. Item. cxi. N.

Inuidia. Dic tria sunt dicēda. Primo q̄
inuidia tribus modis cōmittitur. t̄ quando
est mortale t̄ q̄i veniale sermo. ccli. O. Se
cundo q̄ debent nos inducere ad postponē
dum inuidiā t̄ rancorez p̄tra primū sermo.
cxi. S. Tertio q̄ quilibet tenetur q̄nq̄ mos
dis indulgere suis inimicis si vult saluari
sermone. cxi. V.

Accidia. Dic tria sunt dicēda. P̄io q̄n te
diū boni est mortale vel veniale ser. ccli. P.
Scđo q̄ ceteros sunt q̄si diligens p̄siderant
t̄c erimus p̄oni ad bona opera ser. clii. A.
Tertio q̄o lect̄ preparatus sit accidiosis in
Inferno ser. cii. D. Exemplum.

Zabula de septem sacramētis.

Baptismus. Circa hoc sa
cramētū tria sunt dicēda. P̄io
alique q̄stidēs mouent circa sa
cramētū baptismū ser. lxxvi. U.
Secundo nouē effectus baptismū sermone

codem. X. Item. clvij. S. Tertio signa que
fiunt ante baptismū: t̄ post qd significēt ser
mone. lxxvij. B.

Confirmatio est scđs sacramētū. De hoc
quere ser. clvij. Z.

Penitentia. Dic est dicendū de his q̄ p̄tis
nent ad sacramētū penitentie. s. de cōtritio
ne t̄ confessione t̄ satisfactione t̄ de peniten
tia vera t̄ falsa. Ista quere sermone. xlii. B.
Item. xlviij. R.

Eucharistia. Circa hoc sacramētū tria sunt
dicēda. P̄io q̄ idē r̄ps iesus q̄ natus
est de virginē maria cōtinef in hoc sacramē
to: t̄ q̄ bonū sit digne cōmunicare sermone
xlvij. L. Secundo q̄re hoc sacramētū daf hoc
in agone mortis: t̄ quare hoc sacramētū in
stitutum sit ser. lxxvij. F. Tertio quō ceteros
genera boīm manducant hoc sacramētū
spiritualiter sermone. lxxi. O.

Extrema vñctio. De hoc q̄re ser. clvij. X.
Ordo. de hoc sacramētō q̄re ser. cxi. Z.

M̄atrimonij. De hoc sacramētō tria sunt
dicēda. Primo q̄ in matrimonio cōstituti
debent septē habere ut in statu matrimonij
saluentur sermone. xiv. B. Secundo q̄ septes
de causis in matrimonio aliquibus non pro
spere succedit ser. xvi. N. Tertio exēplū de
probō rusticō ser. xvi. C.

**Septem sunt dona sp̄s sancti p̄ q̄ septes
vicia capitalia expelluntur.** Istū sermonem
quere ser. lxxij. A.

Ser. si opa mie de his q̄re f. lxxvij. O. P.
Expositionē super pater noster. quere ser
mone. lr. Q.

De duodeci fidei articulū. q̄re ser. cxlii. B.

Zabula sup sermones de sanctis.

De sancto Andrea.

Ocallit eos dicens ve

nite post me. L̄batij. uij. Circa
illud thema tria sunt dicēda. P̄io quō de vocat boīem

multip̄l. Scđo quō aliqui nō audiūt eum.
Aliqui audiunt sed nō ap̄ciunt. Aliqui ape
nunt t̄c. Tertio qd sentiendū sit de p̄edestis
natione. Istū sermonē q̄re ser. lxxij. B.

Venite post me. L̄batij. uij. Circa illud the
ma tria sunt dicēda. P̄io q̄re q̄libet libēter
d̄s r̄pm sequi. Scđo in q̄b̄ debemus seq̄ r̄p̄
Tertio legenda de sancto Andrea. Istū sermos
nem q̄re ser. xv. N.

Si electis oībus secuti s̄nt cū

De sanctis

**Vic dicēdū est quō septē sunt que debēt bo
minē retrahere ab amore temporalium. istū**
sermonē quere ser. xciij. A.

**Bonū est viro cum p̄tauerit iugū dñi ab
olescētia sua T̄c. in. Dic est dicendū q̄
iunenes ab initio debent incipere deo seruis
re. Et hoc ppter sex bona. istū sermonē ques
re sermone. xxi. J.**

De sancto Nicolao.

**fecit illū dñs crescere in plebē suā. Ecclij.
Iij. Si volum p̄ficere et crescere cū beato
Nicolao in donis et virtutibus tunc debem
abīcere septē impedimenta q̄ impeditū p̄fes
ctum boīs. istū sermonē quere ser. xvij. N.**

De cōceptione b̄tē Mariæ ḡgini.

**Sanctificauit tabernaculū suū altissimū
p̄o. xlv. Dic est dicēdū est quō b̄tā virgo maria
ē sanctificata t̄ p̄ulegiata nouē p̄iulegij
p̄e oībus sanctis t̄ angelis. hoc quere fino.
clxij. D. Ultimo exēplū de tyranno quem be
ata virgo uiuit et sic saluatus est. hoc quere
sermone. clxij. E.**

De sancto Thoma.

**Thomā aut nō fuit cū eis q̄i iesus venit
Job. ii. Dic est dicēdū q̄ bona societas cons
 fert decem bona. istū sermonē quere ser.
xvi. A.**

**Infer digitū tuū hue et vide manus mes
as. Jobis. xx. Dic est dicēdū quare r̄ps suas
uit cicatrices vulnerū. istū sermonē quere ser
mone. lvij. D.**

**Beati q̄ nō viderūt et crediderūt. Job. xx.
Dic ē dicēdū quō fides ē summe necessaria
ad salutē et quō. xliij. Genera boīz falsificat
fidē. istū sermonē q̄re ser. xli. S. G.**

In festo nativitatis r̄pi.

**Ecce euangelijō vobis gaudiū magnū qd
erit oī pplo. Lu. ij. Circa illud thema tria sunt
dicēda. Primo bistoria de festo bōdieno.
Secundo de gaudio ip̄i festi. Tertio de pau
pertate r̄pi et marie. istū sermonē quere ser
mone. xi. A.**

**Parvulus nat̄ est nobis t̄ fili⁹ datus est
nobis. Esa. ix. Dic est dicendū quō b̄tā virgo
nouē beneficia exhibuit puulo puerō r̄po q̄
nos etiā sibi exhibere debem⁹. istū sermonē
quere sermone. xvi. D.**

Annūcio vobis gaudiū magnum. Lu. ij.

Ser. de lusonib̄ quere ser. xii. B.

De sancto Stephanō.

**Stephan⁹ vidit celos aptos. Actus. vii.
Dic est dicēdū de nouē generib̄ boīm q̄b̄
otū ē, t̄ statī post mortē euolit. Iatō**

**duos sermones quere sermo. xii. P.
De sancto Jobāne euangelista.**

**Sequente me. Job. xii. Dic tria sunt dicēda.
P̄io q̄re q̄s libēter d̄s seq̄ r̄pm. Secundo
quō in septē debem⁹ enī seq̄. Tertio aliq̄ q̄stis
ones de sancto iobe. istū sermonē quere ser. xv. II.**

De Innocentibus.

**M̄ittēs berodes occidit oīs pueros qui
erāt in betleē t̄ in oīb̄ finib̄ eius. C̄vib.
ij. Dic tria sunt dicēda. P̄io q̄ sunt isti parē
tes qui occidit pueros suos sp̄ualit. Secun
do de solēnitate p̄fis festi. Tertio exemplū
istū sermonē quere ser. xvi. A.**

De circūcisione dñi.

**Postq̄ consummati sunt dies octo vt cīs
cūcidere puer vocatū est nomē et̄ iesus. Zu
ce. ij. Dic tria sunt dicēda. P̄io q̄re bōdien
na dies ē mīstū celebūs. Scđo q̄tēs r̄po san
guinē suū effudit. Tertio de sp̄uali circūcis
sione. istū sermonē quere sermone. xii. A.**

De codem.

**Postq̄ cōsummati sunt dies octo. Dic ē
dicēdū q̄ r̄ps in puericia sua sanguinē suū
fudit ut daret etēplū pueris. q̄ a pueria de
bētē deo fure. istū sermonē quere ser. xii. Z.**

In epiphānia dñi.

**Ecce magi venerūt ab oriente bierofolmā
L̄bat. ij. Circa illud thema tria sunt dicēda.
Primo de p̄udētia illoz triū regū. Scđo de
eoq̄ inq̄stionēt oblationē. Tertio q̄re paupe
res reverentiū se b̄nt ad dēū q̄ divitēs. istū
sermonē quere ser. xii. A.**

De codem.

**Uidentes stellā magi gaudiū sunt gaudiū
magno. L̄bat. ij. Dic tria sunt dicēda. P̄io
que regrūnt ad locū vt et virtuose fiat. Se
cundo quō modis pōr quis peccare mortali
in locis. Tertio exēplū. istū sermonē quere se
mone. xii. A.**

De conversione sancti Pauli.

**Dñe qd me vis facere. Actus. x. Dic tria
sunt dicēda. P̄io q̄re mentē debem⁹ facer
volūtātē dei. Secundo in quib̄ consistit vol
tas dei. Tertio exēplū. istū sermonē qu
re sermone. xii. J.**

In festo purificationis b̄tē Marie.

**Postq̄ impleti sunt dies purgatōis. M
arie. Lu. ij. Maria purgari voluit q̄ finēt
diguit: sed vt nos būilitatē doceret. Un
ta sunt dicēda. P̄io de būilitate Man
ser. xliij. P. Secundo quō maria ē in cre
plū paupib̄o: tristib̄o: et diuitib̄o. ser. xliij. P.
Tertio exēplū de ancilla ad quāvenit be
b̄tē lu**

De septem mortaliibus

Tabula de septem periculis mortalibus.

Elperbia. Dic de superbia et erroribus dicenda sunt tria.

Primo quod est modus est recessus circa vestigia. Secundo

quod est modus per peccare mortali per omnia

et regis. Tertio et exemplum. Ista quod est auaricia

peccat quod est modus. Primo occupescendo.

De hoc quod est sermone. xvij. 3. Secundo acqren-

dores iniustas. De hoc quod est sermone. cxiij. 5.

Tertio male expendendo. De hoc quod est sermo-

ne. ccli. R. Quarto nimis aucte possidendo

sermone. lxxij. L. D. Exemplum. Item. lxxxix.

Item. p. Tertio et exemplum. xvj. P.

Zuraria. Dic tria sunt dicenda. Primo

quod est reprobabilis in comedendo

et bibendo frumento. xvj. 5. Secundo quod est

modus peccat quod mortaliter in comedendo

et bibendo sermone. xvj. M. Item. ccli. L. Tertio

et exemplum. xvj. P.

Zuraria. Dic tria sunt dicenda. Primo quod

actus luxurie committit sex modis: et quod sp

rus actus est grauior alio sermone. lxxvij. O.

Secundo quod luxuria sine actu committitur

decem modis et quod est mortale et quod veniale

sermone. lxxvij. S. Tertio quod quilibet potest

actum luxurie peccare et calce vivere sermone.

lxxvij. D. Exemplum.

Tabula de septem sacramentis.

Aptismus. circa hoc sa-

cramentum tria sunt dicenda. Primo

aliquod est mouent circa sac-

ecundo nouus effectus baptismi sermone.

De septem sacramentis

codem. X. Item. clixij. S. Tertio figura que

fiunt ante baptismum: et post quod significet ser-

mone. lxxij. V.

Confirmatio est scilicet sacramentum. De hoc

querere ser. clixij. L.

Penitentia. Hic est dicendum de his quod perti-

nent ad sacramentum penitentie. s. de contrito-

ne et confessione et satisfactione et de peniten-

tia vera et falsa. Ista querere sermonem. xlviij. B.

Item. xlviij. B.

Eucharistia. Circa hoc sacramentum tria sunt

dicenda. Primo quod id est Christus qui natus

est de virginem maria constitutus in hoc sacramen-

to: et quod bonum sit digne comunicare sermonem

xlij. L. Secundo quod hoc sacramentum datur hoc

in agone mortis: et quare hoc sacramentum in-

stitutum sit ser. lxxvij. S. Tertio quod est modus

genera hominum manducant hoc sacramentum

spiritualiter sermone. lxxi. O.

Extrema unctione. de hoc quod est ser. clixij. X.

Ordo. de hoc sacramento quod est ser. cxiij. L.

Matrimonium. De hoc sacramento tria sunt

dicenda. Primo quod in matrimonio constituti

debent septem habere ut in statu matrimonij

saluentur sermonem. xxv. B. Secundo quod septes

de canis in matrimonio aliquibus non pro-

spere succedit ser. xxvi. H. Tertio et exemplum de

probatio rusticorum ser. xxvi. E.

Septem sunt dona spiritualia per quod septes

vicia capitalia erpelluntur. Istum sermonem

querere ser. lxxij. A.

Sextus opus meum de his quod est ser. lxxix. O. P.

Expositione super pater noster. querere ser-

mone. lx. Q.

De duodeci fidei articulo. quod est ser. cxlii. B.

Tabula super sermones de sanctis.

De sancto Andrea.

Ocamit eos dicens ve-

nite post me. Matthi. iiiij. Cir-

ca illud thema tria sunt dicen-

da. Primo quod est vocat hominem

multipli. Secundo quod aliqui non audiunt cum-

Aliqui audiunt sed non aperiunt. Aliqui ape-

riunt et ceterum. Tertio quod sentiendum sit de predes-

natione. Istum sermonem querere ser. lxxij. B.

Venite post me. Matthi. iiiij. Circa illud the-

ma tria sunt dicenda. Primo quod est liber libeter

de spiritu sequi. Secundo in quod debemus sequi rati-

onem legenda de sancto Andrea. Istum sermonem

querere ser. xv. N.

Relictis oibus securi sunt enim

De sanctis

Hic dicendum est quod septem sunt que debent ho-

mines retrahere ab amore temporalium. istum

sermonem querere ser. xciij. A.

Bonum est viro cum posse auerter in iugum domini ab

adolescentia sua. Terci. in. Terci est dicendum quod

iunenes ab initio debent incipere deo seruiri

re. Et hoc propter sex bona. istum sermonem ques-

re sermonem. xxi. J.

De sancto Nicolao.

Hec illud dominus crescere in plebe suae. Ecclesi-

stij. Si volumen proficere et crescere cum beato

Nicolao in donis virtutibus tunc debemus obiungere

septem impedimenta quod impediunt profes-

sum bonis. istum sermonem querere ser. xvij. N.

De conceptione beatae Mariæ Virginis.

Sanctificavit tabernaculum suum altissimum

pro. xlvi. Hic dicendum est quod beatam virginem maria

est sanctificata et privilegiata nouem prout legibus

pro oibus sanctis et angelis. hoc querere sermo-

nem. clxij. D. Ultimum exemplum de tyranno quem be-

ata virgo iuuit et sic saluatus est. hoc querere

sermone. clixij. E.

De sancto Thoma.

Thomas autem non fuit cum eis quod iesus venit

Job. xx. Hic est dicendum quod bona societas consi-

pert decem bona. istum sermonem querere ser-

mo. vii. A.

Infer digitum tuum huc et vide manus me-

as. Jobis. xx. Hic est dicendum quare Christus fuas-

vit cicatrices vulnerum. istum sermonem querere ser-

mo. lvij. D.

Beati qui non viderunt et crediderunt. Job. xx.

Hic est dicendum quod fides est summe necessaria

ad salutem et quod. xxiij. genera hominum falsificat

fides. istum sermonem querere ser. xli. F. G.

In festo nativitatis Christi.

Ecce euangelio vobis gaudium magnum quod

erit oportet. Lu. ii. Circa illud thema tria sunt

dicenda. Primo historia de festo badiemo.

Secundo de gaudio ipsius festi. Tertio de pau-

pertate Christi et marie. istum sermonem querere ser-

mo. vii. A.

Parvulus natus est nobis et filius datus est

nobis. Isa. ix. Hic est dicendum quod beatam virginem

nouem beneficia exhibuit parvulo pueri Christi quod

nos etiam sibi exhibere debemus. istum sermones

querere sermone. xvij. D.

Annuncio vobis gaudium magnum. Lu. ii.

Secundo de iustis querere ser. viij. G.

De sancto Stephano.

Stephanus videt celos aptos. Actus. viij.

Hic est dicendum de nouem generibus hominibus quibus

est. et statim post mortem excolat. Iste

duos sermones querere sermo. xiiij. P.

De sancto Johanne evangelista.

Sequere me. Job. xxi. Hic tria sunt dicen-

da. prout quod est liber libenter de spiritu sequi. Secundo

quod in septem debemus eum sequi. Tertio aliq. quatuor

ones de sancto Iohanne. istum sermonem querere ser. xv. II.

De Innocentibus.

Mortales herodes occidit oculos pueros qui

erant in bethleem et in oib' funib' eius. Matthe-

us. viij. Hic tria sunt dicenda. Prout quod sunt isti pare-

tes qui occidit pueros suos spumalit. Secun-

do de solennitate ploris festi. Tertio exemplum

istum sermonem querere ser. xvi. A.

De circuncisione Christi.

Postquam consummati sunt dies octo ut circu-

cideretur puer vocatus est nomine eius Iesus. Eu-

ce. iiij. Hic tria sunt dicenda. Prout quod sunt isti par-

tes qui occidit pueros suos spumalit. Secun-

do de solennitate ploris festi. Tertio de spumalit circuncis-

ione. istum sermonem querere ser. xvi. A.

De eodem.

Postquam consummati sunt dies octo. Hic est

dicendum quod Christus in puericia sua sanguinem suis

fudit ut daret exemplum pueris. et a puericia de-

bent deo seruire. istum sermonem querere ser. xvi. A.

In epiphania Christi.

Tabula

ta virgo in obitu sermone. *xxxvij. Z.*

In cathedra sc̄i Petri.

Erat qui electus meum de plebe mea. p̄o.
Ier. viii. Dic tria sunt dicenda. p̄io de dignis
tate sacerdotiū. Secundo q̄ graui illi peccat
q̄ sacerdotibus detrahatur. Tertio q̄ piculose
st̄e mali sacerdotes. s. cōcubinarij et fornica-
rū. istū sermonē quere sermone. *ciiij. Z.*

De sancto Mathia apostolo.

Dicite a me q̄ mutia sum et humilio cor
de. *Mat. xi.* Circa hoc thema tria sunt dicen-
da. p̄io de q̄ttuor ḡnib̄ hoīm se humiliatiū.
Secundo de noues gradib̄ h̄abilitatis. Tertio
etēplū. istū sermonē quere ser. *xiiij. Z.*

De eodem.

Venite ad me oīs qui laboras et onerati
estis. *Mat. xi.* Dic est dicēdū q̄it bona opa-
fici dñi ut p̄ ea saluemur et quō boīes etiā
dānuntur cū bonis operibus. istū sermones
quere ser. *ciiij. A.*

De sancta Kunegunde.

Despondi cū vos vni viro viginē castam
eribere ip̄o. *ii.* Corin. *ii.* Dic tria sunt dicen-
da. p̄io quō aīa fili et virgo casta dī sponsa
ip̄i. Secundo que dī in se breve sp̄oso suo pla-
ceat. Tertio legenda de sancta Kunegunde.
istū sermonem quere sermone. *cxvij. K.*
et. *cvi. D.*

In festo annūciationis b̄tē marie viginis
Ave ḡna plena dñs tecū. *Lu. i.* Circa illō the-
ma tria sunt dicenda. Primo et quo maria
hodie mī ip̄i effecta ē. tūc q̄rī q̄ sunt iste vir-
tutes q̄ fecerūt cā dignā matrē ip̄i fieri. Hoc
q̄re sermone. *cxvij. II.* Secundo quoties maria
locuta sit p̄ut et dictis euāgeliop̄ colligi po-
test. b̄ q̄re ser. *cvi. R.* Tertio etēplū de v̄gine
q̄ clamauit Ave maria. b̄ q̄re sermone. *cxvij. L.*
Bland etēplū ibidem.

De sc̄to Georgio Marco Ambrosio et sic
de alijs sc̄tis infra pascha et penthecosten.

Labora sicut bon̄ miles ip̄i iesu. *ii.* Ebi.
v. Dic ē dicēdū de septē rēpratiōib̄ bonoꝝ
boīm. istū sermonē q̄re sermone. *xl. A.* *E. cxij.*
A. et. xv. Y.

Ego sum vītis vera et vos palmites: qui
manet in me et ego in eo. hic fert fructū. mul-
tū. *Job. xv.* Sicut palmites gerunt fructum
annuatim. sic et nos quotidie debemus ferre
fructū et mereri cū reb̄ cū corpore et anima. Hic
tria sunt dicenda. p̄io q̄ cū reb̄ tp̄alib̄ q̄n
q̄ modis possim⁹ mereri vīta eternā. Secū-
do q̄ cum corpore tribus modis possim⁹ me-
rei vītam eternā. Tertio q̄ cum aīa etiam

tribus modis possim⁹ mereri. Istos duos
sermones bonos et utiles p̄ populo cōmuni
querere ser. *cl. L.* et. *A.*

Sicut memib̄ potestis facere. *Job. xv.*
Et his verbis iam dictio pars q̄ sine gra-
dei nullum opus meritorius vite eternae pos-
sumus facere. sī q̄ sī Augu. Nullum bonū
intemuneratū et nullum malus impunitum
manebit. Zunc hic est dicēdū de septem bo-
nis que proueniūt ex his operib̄ que fuit
in peccato mortali. Istum sermonem quere
sermone. *xcij. L.*

Si quis in me nō manserit mittet foras
sicut palmes qui arescat et colligēt eū t̄ in ig-
nem mittet et ordebit. *Job. xv.* Elī sciēdū q̄
erēdicati sūt sicut palmites excisi. Elī de erē-
dicatione hic tria sunt dicēda. p̄io quō erē-
dicatio est dupler. s. maior et minor. Secundo
q̄ erēdicatio ppter q̄nq̄ est valde timēda.
Tertio q̄ q̄s incurrit erēcommunicationē. istū
sermonē quere ser. *lxix. D.*

De eodē euāglio Ego sus. vīl vera.

Manete in dilectione mea. *Job. xv.* Hic
de dilectione dei quattuor sunt dicēda. p̄io
quare merito debem⁹ deū diligere. hoc q̄
re sermone. *cij. O.* *Itē. cxir. P.* Secundo quos
modo sīm ordinē charitatis q̄nq̄ sunt di-
lēcta. Tertio que sunt p̄ que q̄s cognoscet
re p̄t an deū diligat. Quarto q̄ sit differētia
inf̄ amorem diuinum et carnalem. Istū ser-
monem q̄re sermone. *cix. Z.*

Adhuc de eodem euāglio.

Si p̄cepta mea seruaueris manebitis i di-
lectione mea. *Job. xv.* Dic est dicēdū de p̄-
ceptis dei. Istos sermones bonos et utiles
populo cōmuni. quere sermone. *cix. Q.*

Hec locutus sum vobis ut gaudiū meum
in vobis sit et gaudiū vestrū plenū sit. *Job. xv.*
In sib̄s p̄missis ip̄s loq̄ de duplii gau-
dio bonoꝝ boīm. Plenū est gaudiū spūale
qđ boni p̄cipiūt in p̄nti. Ergo dicit ut gaudi-
um meū in vobis sit. et de hoc gaudio q̄re ser-
mone. *ir. K.* *Itē. xx. K.* Secundū est eternū qđ
percepturi sunt in celo. De hoc quere sermone.
liij. P. Exemplum.

De sc̄tis Philippo et Jacobo aplis.

In domo patris mei mansiones mīste sunt
Job. *xij.* Omnes homines de numero sal-
uandorum perueniūt ad nouem choros an-
gelorum. Unde hic est dicēdū qui ad pri-
mūm chorū et ad secundū et qui ad tertium
perueniūt. Istum sermonem quere sermone
lxvij. L.

Desanctis

De eodem festo.

Uladopobio parare locū. *Job. xiiij.* Dic est
dicēdū de nouem gaudijs celi que chūt⁹
nobis preparauit. istū sermonē quere sermo-
nxij. K. Exemplum.

De muētione sc̄tē crucis.

Mibi aut̄ absit gloriari nisi in cruce dñi
noſtri iesu ip̄i. Gal. *vi.* Hic dicēdū est de cru-
ce spirituſli que quattuor partes debet ha-
vere. istū sermonē quere ser. *cij. P.*

De sancto vito.

Emētō creatoris tui in dieb̄ iūnētus
tue. *Ecli. xij.* Juuenes exēmplō beati viti in
iūuentute debent incipere deo seruire et hoc
pp̄t ser bona q̄ inde p̄oueniuunt ip̄io. istū
sermonē quere ser. *xx. J.*

De sancto iohāne baptista.

Elisabeth impletū est tpo p̄ariendī et pes-
pēnit filium. *Luce. i.* Dic de partu mulierum
tria sunt dicenda. Primo de gestibus quos
muliēs ea habēt tpe partus. Secundo de dolo-
re parturientiū. Tertio de labore quem h̄fit
parentes cū pueris nutrēdis. istū sermones
q̄re sermone. *ciiij. T.*

Johannes habebat vestimentū de pilis
cameloy. *Mat. iii.* Dic tria sunt dicenda.
Primo que reprehensibila sunt circa vestes
Secundo quō quis sex modis potest peccare
cū ornatu vestiū. hoc q̄re sermone. *lxvij. G.*
Tertio de vtilitate aspere vestis. hoc q̄re ser-
mone. *vij. S.* Exemplum.

Da mihi in disco caput iobis bap. *Mar. vi.*
Ista vba p̄tulit filia herodiadis que fuit
saltatrix. Elī de chorea tria sunt hic dicēda.
p̄io quō ip̄o in chorea irrideat et cōtēnitur.
Secundo q̄i chorizare sit peccatum mortale.
Tertio de circumstantib̄ choreā. istū sermonē
quere sermone. *xxvij. P.*

In festo Petri et Pauli.

Zibi dabo claves regni celorum. *Mat. xv.*
Hic est dicēdū q̄ sunt nouem genera boīs q̄
bus celum reseratum est. Istos sermones q̄
re sermone. *xij. P.*

Quodcūq̄ ligaueris sup terrā erit. ligatū
et in celis. *Mat. vi.* Ista p̄tā intelligit de
erēdicatione. Elī hic de erēcommunicatione tria
sunt dicenda. Primo quare erēdicatio est ti-
menda. Secundo q̄i quis incidit in erēdicati-
onem. Tertio alique questiones de erēdicati-
one. istū sermonē q̄re ser. *lxix. D.*

In festo visitationis.

Beatam me dicent omnes generationes.
Ista p̄tā q̄ beata virgo est laudan-

da a nobis ppter adiutorium quod ab eis ha-
benus. Elī quinq̄ sunt hic dicenda. Primo
q̄ efficaciter b̄tā virgo nos adiuvat. Secun-
do vñ h̄s q̄ tā potens ē. Tertio qualiter nos
adiuvat. Quarto ppter quid nos adiuvat.
Quinto exemplus. Hic sermonē bonū et vñ
lēm de b̄tā virgie q̄re ser. *cij. Z.*

De sancto Kiliano et sociis eius.

Stabū iusti in magna p̄tāria. *Sapi. v.*
hic est dicēdū q̄ q̄tuor sunt q̄ debet nos in-
ducere ad sustinēdū et laboridū libenter eis
b̄tā. Kiliano pp̄t deū et pp̄t nostrā salutem
istū sermonē q̄re sermone. *cij. A.*

De sancto Henrico imperatore.

Būs est diues qui invenit est fine macula
Ecli. *xxi.* Dic ē dicēdū de septē generib̄ di-
uitū q̄z q̄tuor ḡna dānani et tria ḡna salu-
tur. istū sermonē q̄re ser. *lxvij. E.*

Wō qđ nobilis abiit in regionem longin-
quā accipere sibi regnum. *Lu. xii.* Et quo ho-
die est festū sc̄i henrici imperatoris q̄ nobilis
fuit: tūc in p̄tā sermonē tria sunt notanda.
Primo vñ nobilitas habuit ostū. hoc q̄re ser-
mone. *cxvij. F.* Secundo que sunt signa nobi-
litat. b̄ q̄re ser. *cxvij. E.* Tertio legenda.
De sancta Margareta.

Simile est regnū celoꝝ thesauro abscondi-
to in agro. *Mat. xij.* Thesaurus est virginis
tao. Elī hic tria sunt dicenda. Primo de di-
gnitate virginitatis. Secundo q̄ ips̄ regnat
in suis vñib̄. Tertio legenda de sc̄tā mor-
gareta. istū sermonē quere sermone. *cxvij. G.*

In divisione apostolorum.

Entes in mundū vñuersus p̄dicate euā-
gelū omni creature. *Mat. xvi.* Dic est di-
uisio apostoloroz: ergo hic est dicēdū de du-
odecim articulis fidei quos ip̄i duodeci apo-
stoli cōposuerūt: et quē articulū vñus q̄s po-
nat. istos duos sermones q̄re sermo. *cxvij. S.*

De b̄tā Maria magdalena.

Dimissa sunt ei petā multa supple per re-
ratū pñiam quā egit. *Lu. vi.* Dic est dicēdū
de decem generibus boīm qui agunt pñiam
quoz solus vñ gen⁹ agit veram pñiam cuꝝ
b̄tā maria magdaleno: sed alī falsam. istū
sermonē q̄re ser. *lxvij. R.*

De sancto Jacobo apostolo.

Hic vt se deant bi duo filii mei: vñ ad des-
terā et ali⁹ ad sinistrā. *Mat. ix.* Mater illo
tū. s. apostoloroz sancti Johānis et Jacobi ha-
buit sollicitudinē de pueris suis. et sic pētra
debet ecē solliciti de pueris vt sic edicant et
magis efficiātur in regno celorum. Elī dic-

Tabula presentis operis

Tabula

est dicendū quō penteo tenens sex filijs suis
istū sermonē quere sermo. xxiij. D.
Poteſtis dībere calicē quē ego bibiturus
sum. Mat. xx. Hic est dicendū q̄ tribulatio-
nes erāt nobis leues et dulces si illa q̄ tuor:
diligēter p̄fam'. istū sermonē q̄re ser. clvij. A.
De sancto Domingo.

Qui custos est dñi sui glorificat. Proverb.
xxv. Sc̄tū dñc' pater noster custodit do-
minū in se: q̄ nūq̄ peccauit mortalit̄ sed in-
nocētiā suā seruauit v̄sc̄ ad mortē. Unde h̄
dicendū ē q̄ ser sunt q̄ h̄o quotidie dī cogita-
re ne peccet. istū sermonē q̄re ser. liij. II.

Adducāt̄ enī in solitudinē et ibi loquar ad
cō: eūs. O see. ij. Solitudinē ē sancta religio
sc̄s ordo p̄dicator̄ quē ip̄e sc̄tū pater domi-
nic' instituit. Unī h̄ic ē dicendū quō vita relis-
giosa cōpatur vite celesti: et hoc in septē p̄pē
ratib̄ q̄s h̄s. istū sermonē q̄re ser. cxliij. D.

De sancto Laurentio.

Qui vult venire post me abneget semetip-
sum et tollat crucē suā t sequat̄ me. Matb.
xvi. Hic ē dicendū de cruce spirituali quā de-
bemus portare in p̄fici. istū sermonē quere
sermone. clij. P.

Nisi grānū frumenti cadēs in terrā mortus
um fuent ip̄s solū manet. si aut̄ mortuū fues-
nt fructū multū affert. Job. xi. Sciendū q̄
grānū frumenti ē r̄ps qui est mortu' et multū
fructū contulit: q̄ totū mūndū redemit. Und
hic est dicendū de duodecim fructib̄ quos cō-
fert deuota meditatio passionis xp̄i. istū ser-
monē quere sermone. xlviij. I.

Dispergit dedit pauperib̄ iusticia ei⁹ ma-
net in seculū seculi. ps. cti. Hic de elemosina
tria sunt dicenda. Primo que incitant hoīes
ad dāndū elemosinā. Secundo qualiter sit dā-
da et quibus. Tertio fructus elemosine. istū
sermonē quere ser. ciiij. R.

In assumptione btē marie virginis. Ma-
ria optimā partē elegit q̄ non auferet ab ea.
Zuc. x. Circa illud thema tria sunt dicenda
p̄:io quō maria h̄s nouē priuilegia p̄e cun-
ctis sanctis t angelis. Ergo dicitur in verbis
p̄missis. Optimā partē elegit. Hoc quere ser-
mone. clij. D. Secundo quō maria aduocat
p̄ nobis triplicif. Et q̄ ad nullū sc̄tōp̄ tātās
confidentias debem⁹ h̄ic sermo. clxij. Z. II.
Tertio exēplū de muliere que concepit a pro-
prio filio. Hoc quere ser. clxij. X.

De sancto Bartholomeo.

Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicem.
Job. xv. In festis apostolor̄ frequēter legū-

tur euāgelia in quib⁹ agit̄ de dilectione. iS
q̄ ip̄i apli p̄cipue r̄pm dilexerūt t etiā inter
sc̄ip̄os p̄cipue charitatē et amorē habue-
runt. Unī hic de dilectione p̄imi tria sunt di-
cenda. Primo que sunt illa que incitāt ad ob-
ligendū primū. Secundo quō tenemur pris-
mū diligere. Tertio signa dilectionis p̄imi.
istū sermonē quere sermone. cxix. A.

Ego vos elegi. Job. xv. Hic est dicendū
de nouē signis electionis per que cognoscit
an quis predestinatus ad vitā eternā. Unī
sermonē quere sermone. cxliij. A.

De sancto Egidio.

Justū deduxit dñs p̄ vias rectas. Cap. x.
Hic est dicendū de iusticia. istū sermonē bonū
et utile quere ser. clvij. E.

In nativitate btē viginis marie.

Nouā lux oriri visa est gaudiū hono: tri-
pudiū apud oēs homies. Hester. viij. Hodie
gaudiū est angelis in celo et etiam hoībus i
terra. Nec immerito. Q: hodie nata est dñā
angeloy et mater oīm hoīm. Nā in presenti
sermone tria sunt dicenda. Primo que virtus
fecerūt mariā mātri omnī hominū.
Hoc quere sermone. clvij. S. Secundo que
virutes fecerūt eā dominā angeloy. sermone
clxij. Q. Tertio exēplū de iuuenē nobili q̄
negauit christū et noluit negare beatā virgi-
nem qualiter pos̄ modum dīat̄ est. Hoc q̄
re sermone. clxij. B.

De sancta Kunegude.

Simile est regnū celorū thesauro abscondito
in agro. Matb. xij. Sermonē de virginis
tate quere ser. clvij. S.

In exaltatione sancte crucis.

Xp̄ factus est p̄ nobis obediens p̄sq̄ ad
mortem mortē aut̄ crucis. ad. p̄bil. ii. Hodie
veneramur exaltationē sc̄tē crucis. Unī canis
mus. Zuā crucē adoram⁹ xp̄e: tuā glorioſam
recolim⁹ passionē. Unī h̄ic est dicendū de du-
odecim fructib̄ meditationis passionis xp̄i
istos fructus quere ser. xlviij. I.

Mihi aut̄ absit glari nisi in cruce dñi no-
strī iesu xp̄i. Gal. vi. Hic est dicendū de cruce.
sp̄uali que debet quattuor p̄tes habere. istū
sermonē quere ser. clij. P.

De sancto Matheo.

Sequere me et surgens secutus est eum.
Mat. ix. Hic tria sunt dicenda. Primo quare
quilibet libēter dī sequi r̄pm. Secundo in q̄s
bus eū sequi debem⁹. istū sermonē quere ser-
mone. xv. II. Tertio legēda de sc̄tō Matheo

Quare cū publicanis t pctōibus

De dedicatione

cat magister v̄. Mathei. ir. Ista verba dire-
runt pharisei reprehēdētes r̄pm. Unī h̄ic ē dī
cendum quō septe genera hoīm reprehēdūt
dēm in factis suo. istū sermonē quere ser-
mone. cxvij. P.

Non veni vocare iustos si pctōeo. Mat.
ir. Hic est dicendū quō deus vocat quoti-
die pctōeos ad se. Istū sermonē quere ser-
mone. lxvij. D.

In festo Michaelis archangeli.
Angelī eoz semp vident facies p̄nō mei.
Mathei. xvij. Sermonem bonū t utilem
de angelio quere ser. clvij. I.

Angelī eoz semp vident faciem p̄nō mei.
Mat. xvij. Hic est dicendū de nouē chorus
angeloy t qui hoīes collocentur cū infimis
t qui cū mediis: t qui cū supremis. istū ser-
monē q̄re ser. lxxvij. L.

In festo Symonis t Jude.

Si mundus vos odit sc̄itote q̄ me pri-
orem vobis odio habuit. Jo. xv. Hic tria sunt
dicenda. Primo q̄ mundus p̄pter septe nō
est diligendus. Hoc quere sermone. cxliiij. S.
Secundo quando amo: mūdi est peccatum
mortale. Hoc quere sermone. clj. R. Tertio
quō per tria cognoscif si quis mundū p̄tem
p̄sent. ser. clj. Q.

Ego vos elegi de mundo. Job. xv. Hic est
dicendū de nouē signis electionis. Voc q̄re
sermone. cxliij. D.

In festo oīm sanctorum.

Gaudete t exultate qm̄ merces v̄ra copio-
sa est in celo. Mathei. v. Sermonē bonū de
oībus sc̄tis q̄re ser. clx. S.

Beati paupes sp̄ū qm̄ ip̄oꝝ est regnū celo-
rū. Mat. v. Hic est dicendū de septe gñibus
pauperū quoz q̄tuor dānanc t tria saluanc
Istū sermonē q̄re ser. lxij. Y.

Beati mūndo corde qm̄ ipsi deū videbunt.
Mat. v. Hic tria sunt dicenda. Primo q̄ caus-
ant mundiciam cordis. Hoc q̄re ser. viij. L.
Secundo quō cor mundū cognoscif p̄ tria si-
gna. Hoc q̄re ser. viij. D. Tertio quō custodi-
tur. Hoc quere ser. viij. E.

Beati misericordes qm̄ ipsi miām p̄sequē-
tur. Mat. v. Hic est dicendū de sex opib⁹
mie. Istū sermone. q̄re ser. lxxix. Q.

In die animarum.

Aia mea turbata est valde. ps. vi. Sermonē
bonū t utile de aiab̄ q̄re ser. clx. A.

De sancto Martino.

Iustum deduxit domin⁹ per vias rectas
tē. Sermonē bonū t utile de iustis

cia quere ser. clvij. E.

Serue bone t fidelis intra in gaudiū das
mini tui. Lu. xij. Hic est dicendū de scrutinio
sc̄s dei quare merito debemus deo seruire et
in q̄bus seruitijs est sibi seruendū. Istū ser-
monē quere ser. clv. R.

Eſtote parati q̄i qua hora nō putatis fili
us hoīs veniet. Lu. xij. Hic est dicendū q̄ p̄
pter q̄q̄ differtur p̄nia. Istū sermonē q̄
re ser. clvi. X.

Nudus fui t cooperauit̄is me. Matb. xij.

Sermonē bonū t utilem de sex opib⁹ mie
quere ser. lxxix. O.

De sancta Elizabeth.

Viduas honorā que sc̄s vere vidne sunt. i
Zbi. v. Sermonem bonū de viduo q̄re bmo
ne. cxvi. O.

De sancta Katharina.

Siſe est regnū celoz thesauro abscondito
in agro. Mat. at. xij. Sermonē de viginib⁹ bos-
num t utilem q̄re ser. clvij. S.

Ois glā ei⁹ filie regis abintus. ps. clxij.
Sermonē de p̄scia q̄re ser. ir. S.

Explicit de sanctis.

Tabula sermonū de dedicatione incipit.

Tecce v̄r nomie zache
us t he erat p̄inceps publicanois
Lu. xij. Veda in omel. hodiema
dicit q̄ zacheus interpretat̄ ius-
tificatus: t sic op̄s q̄elibet pctō: iustificas-
rit̄ debeat saluari. Unī h̄ic ē dicendū de iusti-
cia. Illum sermonē bonū t utilem cōi pplo
quere ser. clvij. E.

Elenit emī filius hoīs querere t saluū face-
re. supple humanū genus: qđ perierat sup-
ple p̄ p̄t̄i Ade. Lu. xij. Sciendū q̄ de⁹ cū
pit oēs hoīes saluos fieri. Et in signū illū
contulit nobis deus illa tria: sc̄s res tpales:
corpus: t aiām: t quō cū bis tribus mereri
debeamus vitam eternā. Istos duos sermo-
nes bono: t utiles cōmuni pplo quere bmo-
ne. cl. M.

Ecce vir noīe zache⁹ t he erat p̄icepo p̄n-
publicanoy: t ip̄e dimes t c. Lu. xij. Hic est dicē-
dum de septe gñibus dīvitū quoz aliqui dā-
nāntur t aliq̄ saluāt̄. Istū sermonē ques-
re ser. lxxij. L.

Ecce dimidium bonoz meoz dñe do p̄n-
peribus. Lu. xij. Hic de elemosyna tria sunt
dicenda. Primo que incitant ad dāndū ele-
mosynam. Secundo qualiter sit dānda t qui
bus. Tertio fructus quos cōfert elemosyna.

Tabula

na. istum sermonem q̄re ser. ciiij. R.
Si q̄d aliquē defraudam reddo. q̄druplū.
Luce. vii. Hic tria sunt dicenda. Primo quō
duodecim genera hominum decipiunt p̄: ori
mod in emendo et vendendo. Hoc quere ser-
mone. cxi. A. Secundo quō restitutio debet
fieri. thui. E. Tertio exemplū. Hoc quere ser-
mone. cl. B. C.

Zenitum dei sanctū est quod est in vobis. i.
Cp. viii. Zenitum dei spirituale est cor mū-
dum. Alii dic tria sunt dicenda. Primo q̄ cau-
sant mundiciā cordis. Secō quō co: mūdus
cognoscitur et quō custoditur. Hoc quere ser-
mone. vii. C. Tertio q̄ quattuor requiruntur
ad consequendas indulgentias. Hoc q̄re ser-
mone. xiiij. C.

Tabula super sermones per quadragesimam. Sermo communis per quadragesimam.

Permitentiā agite appropi-
quabit eñ regnū celorum. Math. iii.
Circa illud thema est dicendū. Q
decem ḡna homī agit p̄niam quoꝝ
solum vñ gen̄ homī agit verā p̄niam: sed
aliꝝ falsam. Istū sermonē bonū et utilem pro
cōi pplo quere ser. xliij. R.

In die cinerum.

Convertemini ad me in toto corde vñ in
ieumio et fletu: et scandite corda vña et nō vesti
menta vña. Jobel. ii. Hic est dicendū quō ser-
fiūt illo die q̄ alios dieb̄ nō fiūt. Istū sermo-
nem q̄re ser. xxxviii. E.

Thesaurizate vob̄ thesauros in celo. Mathe-
hei. vi. Istez thesauro debemus nobis the-
saurizare cū bonis opibus. istum sermonem
querere ser. cl. A.

Feria quinta.

Dispone domini tue q̄ morieris. Ysa. xix.
vii. Hic est dicendū q̄ ppter q̄nq̄ debemus
nos quotidie disponere ad mortē. Istū sermo-
nem q̄re sermo. clvi. X.

Silus meus iacet in domo paralitico et
male torquetur. Mathei. viii. Infirmitates
sunt patienter sustinēde propter septē bona
que inde proueniunt. Istū sermonē quere ser-
mone. xxvii. J.

Feria sexta post cinerum.

Clama ne'cessos quasi tuba eralita vocē tu-
as et annūcia pplo meo scelera corp. Ysa. lvii.
Hic est dicendū de septē p̄ctio mortalibus.
Istū sermonē quere ser. cxi. J.

Diligite inimicos vestros et bñ facite hio q̄
oderūt vobis. Math. v. Sciendū q̄ inimicos
duodecim genera hominum decipiunt p̄: ori
mod in emendo et vendendo. Hoc quere ser-
mone. cxi. A. Secundo quō restitutio debet
fieri. thui. E. Tertio exemplū. Hoc quere ser-
mone. cl. B. C.

Sabbato post cinerum.

Confidite ego sum nolite timere. Math. vi.
vii. Hic tria sunt dicenda. Primo quare sabbatū
est marie dedicatum. hoc quōre sermonē
clvii. A. Secundo de quadruplici p̄:
quā debemus h̄re ad deum. hoc que-
ne. cxiij. R. Tertio exemplū de lat.
ieuniauit sabbatū marie virginis. hoc q̄re ser-
mone. clvij. L.

Dominica prima inuocauit.

Cum ieunass̄ quadraginta dieb̄ et quas
draginta noctib̄ tē. Mat. viii. sermonē istū
bonū et utilem de ieunio q̄re ser. xxix. D.

Et accedēs tēptator dicit: si filius dei es.
Mat. iii. Hic est dicendū de septē tēptatōi
bus bonorū homī. Istū sermonē q̄re ser. xl. A.

Feria secula post inuocauit.

Cum venerit fili⁹ bois in maiestate sua et
oēs angelī cū eo: tūc sedebit sup sedes mai-
estatis sue. Math. xiv. Sermonē bonū de ju-
dicio q̄re sermo. iii. O.

Esuriri et nō dedistis miseri manducare. Si-
tini tē. Math. xiv. Sermonē de sex opibus
mie bonum et utilem pro cōi pplo quere ser-
mone. lxix. O.

Feria tertia post inuocauit.

Non em̄ cogitationes mee cogitatōes ve-
stre. Ysa. iv. Hic est dicendū de cogitationis
bus. illū sermonē q̄re ser. cxviii. A.

Ejiciebat videntes et ementes de tēplo.
Mat. xi. Hic est dicendū q̄ duodecim ḡna
mercatorū dānantur. illum sermonem quere
sermone. cxi. A.

Quarta feria post inuocauit.

Ecce ad caput suū subcineritius panis et
vas aque comedit ergo et bibit. iii. Reg. xii.
Hic est dicendū quō hō peccat in comedēdo
hoc q̄re sermo. xvij. F.

Quicūq̄ fecerit voluntatē p̄nis mei qui ī
celis est ip̄e me⁹ frat̄ et soror et m̄r̄ est. Mat.
xij. sermonē de voluntate dei q̄re ser. cxi. J.

Quinta feria post inuocauit.

Anima q̄ peccauerit ip̄a moriet̄. Ezechiel
xxij. Hic est dicendū q̄ moria ī septem
assimilatur morti corporis. Istū sermonē q̄s
re sermone. cxix. P.

Aendar est et p̄ ei⁹. Job. viii. Hic est di-
cendū quare mēdiacū est derestandū et q̄i ē
mortale. Istū sermonē q̄re ser. cxvij. L.

Quadragesimalis

Sexta feria post inuocauit.

Fili⁹ nō portabit iniqtatē p̄n. Eze. xviii.
Hic est dicēdū quō fili⁹ dicit se h̄re ad parens
teos: et econverso quō pentecostē ad filios. Istos
deos simones bonos et utiles q̄re sermonē
xvij. D. Erēpla. Item. xxiij. S. Exemplū.

Erat dies festus iudeorū. Job. v. vel illud
themā. Sabbatū est: nō licet tibi tollere gra-
batum tuū. Hic dicendū est de celebratione
q̄: istū sermonē q̄re ser. cxvij. L.

Sabbato post inuocauit.

In oībus graſ agite. i. Thessa. v. hic dicē-
dū est de gratiarū factōe. istū sermonē q̄re ser.
cxij. J. Erēplū. Trāfigurat̄ ē ante eos et res
splenduit facies ei⁹ sicut sol. Mat. xvij. Hic
est dicendū quō electi resurgent cū corpibus
glorificat̄. Istū sermonē q̄re sermo. l. L. D.

Duica secunda Reminiscere.

Hic est voluntas dei ut abstineatis vobis a
fornicatione. i. Thessa. viij. Sciendū q̄ nō so-
lum abstinenēdū ē a fornicatōe q̄ omittit̄ actu
si etiā q̄ cōmittit̄ fine actu. et hoc fit. et mōis
et quādo est mortale et quādo veniale. Istū
sermonem quere sermone. lxxvi. S.

O mulier magna ē fidē tua. Mat. xv.

Hic ē dicēdū quō rigitq̄tuor ḡna homis
et falsificat̄ fidē. Istez sermo. q̄re ser. cl. S.

Feria secunda post Reminiscere.

Exaudi deōfōne serūtū tū. Mat. ix. Hic est
dicēdū de ofōne. Istū sermo. q̄re ser. lxij. J.

Si nō credideritis q̄ ego sum mortemini
in petis vñis. Job. viii. Hic ē dicēdū quomō
tria accidēt malo in agone: et etiā tria bōis.
De hoc quere sermone. lxxvij. S. D.

Feria tertia post Reminiscere.

Precepi em̄ mulieri viduēt pascat te. iiij.
Regū. vij. Hic est dicendū devidū. Istū sermo-
nem quere sermone. cxvi. O.

Amāt em̄ p̄mos recubitus in cenio: et pri-
mas cathedras in synagogis tē. Mat. xij.
Hic est dicēdū de honore. s. quare homines
honorādi sunt et quō q̄nq̄ modis peccat̄
circa honores. Istū sermo. q̄re ser. xxvij. E.

Feria quarta post Reminiscere.

Hic rex regū dē abraham miserere popu-
lo tuo. Hester. xij. Hic est dicēdū quomō dē
miseref peccatōb̄ penitētib̄ et iustis. Istū
sermonē quere sermone. cxvij. L.

Quicūq̄ voluerit interpos maiō: fieri sit
vñ mis̄ter. Mat. xx. Hic dē plati duo sunt
dicenda. Primo platiaturam appetere: an sit
peccatum. Hoc quere sermone. iiiij. Y. Secūs
modo plati debent se habere ad sub-

ditos. Hoc quere sermone. xij. E. Item. liij.
D. Item. cxij. L.

Feria quinta post Reminiscere.

Bidictus q̄ confidit in dño et erit dño fu-
ducta eius. Luce. xvij. Hic est dicendū de qua
duplici cōfidentia. Istū ser. q̄re ser. cxvij. R.

Homo quidā erat dimes et induēbat pura
pura et bysso. Luce. xvi. Hic est dicendum de
supbia vestiū. Istū sermonem quere sermone
lxvij. S.

Feria sexta post Reminiscere.

Homo erat pater familiæ qui plantauit
vineam. Mat. xxi. Per vineas intelligitur
anima. Unde hic dicēdū est de anima. istū
sermonē quere sermone. cxvij. A.

Hic est heres. Mathei. xx. Hic est dicēdū
quo iure vñscq̄s saluādōp̄ hereditatē cele-
stem possidebit. hoc q̄re sermone. cl. X.

Sabbato post Reminiscere.

Accede huc vt tangā te fili mi. Gen. xvij.
Hic est dicēdū de acerbissimis tēptationib̄
bonorum hominū. illū sermonē quere sermo-
ne. xxij. O.

Dissipauit substantiā suā vivendo luxuri-
ose. Luce. xv. Hic est dicendū de luxuria que
actu cōmittitur sex modis. illum sermonem
q̄re se mōne. lxxv. O.

Duica tertia in q̄dragesima. s. Oculi.

Ambulate in dilectione sicut et xp̄us dile-
xit vos. Ephe. v. Hic de dilectione p̄mū tra-
sunt dicenda. Primo q̄ sunt illa que incitāt
ad diligendum proximum. Secundo quomō
teneat̄ p̄mū diligere. Tertio signa dile-
ctionis p̄mū. Istū sermonē quere sermone
ne. cx. A.

Erat iesus ejcīens demonū et illuderat
mūtū. Lu. vi. Hic ē dicēdū quare diabol⁹ pos-
siderat̄ homē et de iramētib̄. Istū sermonē
q̄re sermone. lxxij. R. S. L.

Feria secunda post Oculi.

Zanare et mundabis. viij. Regum. v.
Hic est dicendum de preparatione cordis. q̄
modo mundat̄. Istū sermonē quere sermone
vii. L.

Repleti sunt om̄is in synagoga ira. Luce.
vij. Hic est dicendū quō ira octo modis fit:
et quando est mortale. illum sermonem que-
re sermone. xv. S.

Feria tertia post Oculi.

Si peccauerit in te frater tuus rade et cor-
ripe eum inter te et ip̄m. Mathei. xvij. Hic ē
dicendū de fraterna correctione. Istū sermonē
ne q̄re sermone. lxxij. D.

Tabula presentis operis

Tabula

Domine quotiens peccabit in me frat me us et dimittat ei. Mat. xviij. Hic est dicendum quod tenemur indulgere iniurias, istud sermonem quere sermone. cxxix. v.

Quarta feria post Oculi.

Trono ea patre et matre rvtis longen? sup terram. Exo. iiij. Hic est dicendum quomodo filii tenentur ser parentibus suis, istud sermones quere sermone. cxxvij. S.

Sine causa colunt me. Mat. xv. Hic est dicendum q opera q sunt in pto mortali nō sunt meritoria, istud sermonem quere sermo. xci. K.

Quinta feria post Oculi.

Nolite confidere in verbis mendacij. Jere. xvij. Hic est dicendum de locutione, istud sermonem ne bonū et utile quere ser. cxxxvij. K.

Socrus aut̄ symonis tenebat magnis febribus. Luce. viij. Hic est dicendum q infirmitas corporis est patienter sustinenda pp̄ se p̄tem, istud sermonem quere sermo. cxxvij. J.

Sexta feria post Oculi.

Non emi contum̄ iudei sama. t̄c. Job. iiiij. Sicut iudei quoddā se habuerūt ad samaritanos: sic xpianī tā illis t̄pib⁹ debet se etiā h̄c ad iudeos. Unū in p̄ti sermone tria sunt dīcenda, primo quare eccl̄a p̄mittit iudeos vivere. Secundo quod iudei t̄ xpiani debet habere inter se decē. Tertio exemplum de iudeis, istud sermonem quere sermo. xv. O. P.

Si scires donū dei. Job. iiiij. Hic dicendum est de septem domis sp̄isseti, istud sermonem quere sermo. lxiiij. A.

Sabbato post Oculi.

De⁹ qui noscias oia anteq̄ fuit tu scis qm̄ falsus p̄tra me tulerūt testimoniu. Dñi. xij. Hic est dicendum de falso testimonio. Et quo modo q̄ ledit p̄mū suū verbis octo mōis istud sermonem quere sermo. xcvij. P.

Magister modo hec mulier deprehensa est in adulterio. Job. viij. Hic est dicendum q adulteriu est grāde peccati: quod in q̄tu or ostenditur, hoc quere ser. lxxxvij. Q.

Dñica quarta Letare.

Illa que sursum ē bierlm̄ libera ē que est m̄f nra. Gal. iiiij. Hic est dicendum de nouem gaudijs celi, istud sermonem quere ser. lxxij. K. L

Est puer hic vñ q̄ h̄s q̄ panes ordeace os. Job. vi. Hic est dicendum de cōtritō confessione t satisfactione, hoc quere ser. xliij. J.

Feria secunda post Letare.

Audiuit ois isrl̄ iudicis q̄ indicasset rex et tunquenit regē. iij. Reg. iij. Si pplo israel timuit regē Salomonē i indicando m̄sto p̄l

tūmedus ē r̄po q̄ est iudicatio et mortuus t̄b p̄p̄ districtā rōem quā reddituri sumus in iudicio extremo, istud sermonem quere ser. xij. P.

Feria tertia post Letare.

Nolite iudicare s̄m faciē: si justū iudicatu iudicate. Job. vii. Iudicium temerariū continet se p̄ modio, istud sermonem quere ser. xc. E.

Feria quarta post Letare.

Auferte malū cogitationū p̄frā q̄ p̄dū meis. Ysa. i. Hic est dicendum de imitationib⁹. Hoc quere sermone. cxxvij.

No maledicō iurdo detrahēdo, s. p̄ximo tūo i occulto. Hic ē dicendum de detractōe q̄ se p̄t mōis cōmittit, istud ser. q̄re ser. xci. G.

De ope bono tuo nō lapidam⁹ te: s̄ de blasphemia. Job. x. Hic ē dicendum de blasphemia.

Istum sermonem quere ser. cxvij. A.

Feria quinta post iudica

In aio p̄trito t̄ spā būlitatis suscitamus Dan. iiij. Hic est dicendum de nouē gradib⁹ h̄nū litatis, istud sermonem quere ser. lxxij. L.

Dimissa sunt ei p̄tā multa qm̄ dilerit ml̄tum. Lu. vij. Hic est dicendum q̄ hoī morienti contingunt septem, sermone. cxvij. F.

Feria sexta post Letare.

Zasarus mortu⁹ est. Job. xi. Hic est dicendum q̄ moriente temptat dyabolus p̄ q̄ng. Hoc quere ser. cxxvij. S. Et ser interrogati ones q̄ debet fieri hoī in agone mortis, istud sermonem quere sermone. cxxvij. E.

Sabbato post Letare.

Qui sequit me nō abu. i te, s̄ h̄bit lumē

Jo. viij. Hic ē dicendum quod in septē debem⁹ te

qui xp̄m. istud ser. quere ser. xv. N.

Dñica quinta ser. Judica.

Sanguis r̄pi emūdabit osciam n̄as ab opib⁹ bus mortuis ad seruēdū deo viuēti. Heb. ix. Hic ē dicendum de quadruplici oscia: vñ causa tur erronea oscia, istud ser. q̄re ser. ix. F. G.

Zulerūt lapides vt iacerēt in eū. Job. viij. Hic est dicendum quod modis queserūt iudiciū interficere, istud ser. q̄re ser. xlvi. G.

Secunda feria post Judica.

M̄odicū r̄ps vobiscum sum. Job. viij. Hic dicendum ē q̄ modicū ē t̄ breue r̄pus vite n̄e. Istum sermonem quere sermone. lr. N.

Si quis sitit veniat ad me. Jo. viij. Hic est dicendum ē de grā sp̄isseti q̄ op̄at in p̄tōib⁹ peccantibus et iustis istud ser. q̄re ser. lxxi. L.

Feria tertia post Judica.

Gurgens Daniel comedit. Dñi. xij. Hic est dicendum quod q̄o peccat in comedēdo t̄ bis bendo, q̄re sermone. xlii. M.

No p̄t mūd⁹ odissevo: me aut̄ odit quis testimoniu phibeo de illo, q̄ op̄a ei⁹ mala s̄t. Jo. viij. Hic ē dicendum q̄ mūd⁹ pp̄ septēnō ē diligend⁹. Hoc q̄re ser. cxxvij. F.

Et qm̄ amori mundi ē p̄tm̄ mortale sermone. clij. R.

Feria quarta post Judica.

Quadragesimatis

pose passionis. Hoc q̄re ser. xij. J.

Feria tertia post palmarum.

Ego q̄i agn⁹ māsuetus q̄ portat ad victiā. Mam. Jere. n. Hic est dicendum quod r̄pus dos cet nos septē in sua passione, istud sermonem quere ser. xlii. L.

Feria quarta post palmarum.

Ipse aut̄ vulnerat⁹ el̄ ppter iniq̄tates nostras: t̄ artritus ē ppter iclera nra. Ysa. iij. Hic est dicendum q̄ passio r̄pi fuit amanissima. Istum sermonem quere ser. xlii. S.

In cena domini.

P̄obet autē scip̄m h̄o t̄ sic de pane illo edat t̄ de calice bibat. i. Coz. n. Hic dicendum de institutione h̄nū sacramenti t̄ de his qui in agone digne cōdicant t̄ de his q̄ perdunt vsum rationis in agone. Istum sermonem quere sermo. xlviij. S.

H̄o iesus in q̄ nocte tradebat accepit pos nem gratias agēs fregit t̄ dirit. Accipit et māducate hoc est corp⁹ meū. i. Coz. n. Hic dicendum de ferculo t̄ potu t̄ balneo dānatōq̄ quod eternaliter pumēt in corpore t̄ aia ser. c. E. F. G.

Expedit vob⁹ vt vñ h̄o moriat̄ pro pplo.

Job. xi. Hic est dicendum de malo p̄filo t̄ p̄m̄ nouē alienis petio. istud ser. q̄re ser. cxxvij. D.

Sabbato post Judica.

Venite peccanti⁹ ē lingua. Jere. xvij. Hic est dicendum est de octo ḡnib⁹ hoī m̄ q̄ib⁹ offendit⁹ p̄rios. istud ser. q̄re ser. xvi. R.

Voc est aut̄ via eterna vt cognoscāt te so-

m̄ verū deū t̄ quē misisti iesum xp̄m. Job.

xiij. Hic est dicendum quod in celo habebimus circula magna multa t̄ dulcia t̄ p̄ciosa. Hoc quere ser. liij. P.

In dominica palmarū.

Erinaniut semetipsum formā serui accipiens in similitudinē hoī factus. p̄bil. v. Hic est dicendum de occē defecitib⁹ h̄nū ḡnū quoq̄ r̄ps in h̄umanitate assumptit. istud sermonem quere ser. cxxvij. A.

B̄ndictus qui venit in nomine dñi. Mat. xiij.

Hic est dicendum de festo palmarū t̄ de iudicato capite emisit spiritum. Job. xij.

Hic est dicendum de suffragio aiarum t̄ qua-

re libenter debem⁹ aiabus defunctoz̄ subue-

nire. istud sermonem quere ser. xli. V.

Tabula de exemplis que habentur in h̄o sermonibus incipit.

Abstinētia

B̄stīnēs mulier quedas portauit toricam ad camē. Itē virgo que. xxiij. annū in sp̄ciā

Tabula

ca fuisse comedit de herba: radicibus & fructibus arborum sermone. vii. v. x.

Adulterium.

Quidam adulterium commisit occulte: & intrana ecclesiā sanctoꝝ Beruasij & Prothabuſi obſeffus est a diabolo & punitus: & sic expiavit sermonē. lxxv. Q.

Quidā videt vicinū & proximū vicini puniri in cuppa ignea ppter adulteriū. ibidem.

Amici

Amici duo quoz vnuſ p alio mori voluit sermo. cxi. G.

Aqua benedicta.

Quidā cū aspersiſſet aq̄ bñdicta infirmus quō diaboli fugati sunt sermo. cx. S.

Blasphemia.

Laspheſius quidam tē porc Moysi ex iuſſu dei lapidaſtus est: sermo. cxiij. V.

Puer qnqꝫ annop quem diabolus ppter blasphemiam dilacerauerunt sermone. cxiij. V.

Sanct⁹ Ludouic⁹ q̄ fecit cauteriū cui paſſienſi ppter ſeba blaſphemie sermo. cxiij. V.

Comedere.

Quidā volebat carnes comedere tertia feſta poſt mediā noctē in carniſpicio: & inueniūt in pullo bufonem p̄ intestinis sermone. xxi. M.

Carniſices

q̄ deriferunt ſuſceptionē cinerum in die cinerum ser. xxxvi. G.

Chorea.

Hoream quidā iuueniſ dicit eſſe portā ſolatiōis quem poſtmodiū ſedāz lapis angularis cadēo ſup cū occidit ser. cxiij. G.

Virgo quedam in chorea cecidit & ſubita nea morte obiit: sermone. Ie. Q.

Virgo que in chorea rapta eſt a turbine iuera & a demonibus flagellata: poſtmodiū cecidit mortua sermone. cxiij. G.

Quidā choris aueruntuſq; ad genua: poſt modum uſq; ad femora in terrā ſer. xxxvij. A.

Qui ererunt arietem in chorea quō tempeſtas vastauit ſegetes circū quaqꝫ in oibus illis villis circumacentibus ſer. xxxvij. X.

Cogitatio

Juueniſ qui meruit ſeptem coronas vna nocte reſiſtendo cogitationibus ſer. cl. E.

Quidā habuit malas cogitationes & diaſbolus aſſociauit ſe ei ſermone. xxxviii. J.

Confefſio

Filia regis que a ſcriptore ſuo concepit et

puerum necauit: & hoc nephaoſ ſp in dſſeoſne obtricuit: & ſic dānata eſt fer. xluij. Z.

Aliuſ q̄ non plene pſella fuit quō poſt mortē viſa ē eſtare drachonē & ſerpē q̄ baſt in collo ſuo & caneo mo: debat brachia ciuſ ſermo. cxxv. C.

Aliuſ que feruū vendidit & in pfeſſione dixit ſua bona opa tñmodo: de naliſ nibil paffa ſermo. cxi. L.

Consuetudo

Consuetudo depoſitum ſuccedat: ſuſtum de eo q̄ abſtinuit primo a pteſis p treo dies & poſtmodiū per quattuor dies: & ſic deinceps ſermone. cxiij. V.

Correctio

Duo fratres erāt in monaſterio: vnuſ fuſit gratiouſus & acceptus: aliuſ ſemper accuſatur & corrigebatur in capitulo: & poſt obiitum in it ad celum: & alter ad purgatoriū ſermone. cxiij. V.

Quidā rapt⁹ eſt & vidit duos platos accuſari: & vnuſ ex correctiōe emēdauit ſe & alter ſpreuuit admonitionē & ſubitanee defunctus eſt ſer. cxiij. E.

Damnatione.

Ecarius qui viginti qui q̄ annos in heremo māſit poſt mortē appuuit epo & dixit q. m. milia hoī illo die obierūt: & duo ad celū & tres ad purgatoriū alii aut oēs ad inferū deſcenderū ſer. cxiij. Z.

Desperatio

Quidā dixit in agone: impoſſibile ē q̄ ignoscat mihi petā mea ſer. cxiij. P.

Quidā reputabat q̄ſi ſctuſ: & tñ in agone desperauit & ſic dānat⁹ eſt ſer. cxiij. Z.

Quidā volunt abſcq; ſi petō uiuere & cum nō potuit desperauit: ſed tandem tñ ecōuerso reſipuit ſermone. ix. N.

Heremita q̄ redurit desperatū: & ſic meruit dupličē corona ſer. xxx. V.

Derifio.

Carniſices q̄ deriferunt & nibil fecerunt ſuſceptionē cinerū in die cinerū ſer. xxxviii. G.

Detractio

Duo ſocij & vnuſ erat detracṭor: pefſimus quō in extremis vidit albatos ſive cādidos manos extenđētes & conquerētes de eo & ſic desperauit ſermone. xci. V.

Ep̄ ſ punit⁹ eſt in purgatorio p fetore faſmuli ſui q̄ ardebat in iuferno q̄ audiret detractiones hui⁹ famuli & eū nō correxit ſ. xci. J.

Quidam detracṭor: diſfamauit ſacerdos tes & religioſos: & eiū lingua nō potuit paſſe

trefſcere. ibidem.

Discordia.

Diabolus pmiſit antiquę vetule duos calceos ut faceret discordiā inter virū & uxorem qui trigaſti annis ſimul pacifice viuerūt ſermone. cxi. R.

Ebrietas.

Briſofus noſtreydo qui ſe q̄nter iuit ad tabernacū cuſ ad eccliam ire deberet qualem potū & quale lectum & quale balnenum in iuſtū ſermo. Iri. Y.

Aliuſ q̄ appuuit poſt mortē filie ſue cum cruciſulo in quo erat ſulphur ſer. xci. P.

Vibuluo q̄ tenuit ciphum in manu & dixit tres ſoluat: & ſic ſubitanee obiit ſer. Iri. Q.

Qui in tabna vēdidiſt aliam ſuā quō dyas boluo eū rapuit cuſ cope & aia ſer. cxiij. V.

Hoſpitiē quē diabol⁹ cuſ cope & aia rapuit ſer. cxiij. N.

Eleemosyna.

Petri thelonearius q̄ prio parcio fuit: et poſtmodiū ſeipm vendi ſecit & pcciuſ dari in elemoſinas pauperū ſer. cxiij. B.

Gener cuſ iuueni habuit cōes vitā & ſener ſp pl̄ ſe pmiſit q̄ſi ſtūcūq; paupib⁹ dedit. ſ. cl. Z.

Alhechanic⁹ q̄ tñ vnuſ denariū babuit voſte aliqd emere p piaſio quē tandem dedit cuidas pauperi ppterdeū, & angel⁹ portauit ſibi. x. ſolidos ſer. cxi. A.

Aliuſ q̄ dedit paupi denariū dicēs pl̄ tibi dedi q̄ de⁹ mibi dedit ſer. cl. P.

Euchariftia.

Quidam videt aliquos nigros: aliquos ſan- inolentos: aliquos ignitos: aliquos clas- & ſplendidos ad ſacramentū euchariftie accedere ſer. xlvi. R.

Quidam cognouit ſabbato paſche vroes p̄pria: & in die paſche q̄ ſi cōicare voluit cor- pus xp̄i eriliuit eriſe ipſi ſer. xlvi. V.

Qui poſt cōionē ad tabernā iuerūt quō ſuſſocati ſunt in ſanguine p̄prio ſer. lij. A.

Quidā habuit magnā deuotionem ad ſacramentū: & in agone nō audebat ſumere ppter vomitū. & petiuit euchariftias ſibi pont super pectus ſuū ſer. lij. Q.

Aliuſ eſt encurrit p lutū & adorauit eu- chariftiā: & xp̄o ſibi dixit de pteſe. Ego igno ſi tibi petā tua ſer. lij. P.

Aliuſ q̄ adorauit ſac̄is cuſ qnq; p̄ n̄ quō per triuū virit in patibulo ſer. xxx. cl.

Erecomunicatio.

Comes q̄ p̄pſit erōicationē quō abbas panē albū erōicauit ſi ſpectu illi⁹ comitis qui fac⁹ eſt niger & inuſcid⁹ ſer. lij. J.

De exemplis

Papa gregorius excoſicauit quēdā & di- niem iudicis ſuos de domo illi⁹ traſuleret ad alia domū & p̄ ſe pmiſit ſer. li. A.

Quidā epo excoſicauit paſſeres q̄ macula- uerūt eccliam ſci. Vincētij. & q̄dāto aliquid paſſer ipoſtaſ ad ecclias ſtati moniſ: ibides.

Sacerdos p̄cubant q̄ ſtēpſit ſuſpenſes & excoſicationē, & q̄uto accessit ad celebra- tūc diabolus ſuffocauit cuſ ſer. cl. D.

Eccuſatio.

Virgo que iuit ad caſtrum & diabolus diſſuafit ei ſermo. cxi. R.

Exemplum bonum.

Zattro cui iuueni monaſhus ſcrutinat in claſtro & comedit panē & aquā & in pſentia iſtuſ latronis quō ppter exēplū illuſ iuue- nis bonuſ hō fac⁹ eſt ſer. li. J.

Quidā audiuit de no: te in lecto ſuo frē ſordinis p̄dicatoꝝ alacritate contare in choio: & ſic cōpunct⁹ ordinē intrauit ſer. li. J.

Festa.

Eſta ſunt celebrada. Exē plum de illo q̄ tē moysi collegit iu- gna & et iuſſu dei lapidaſt eſt ſer. ſer. cxi. G. Itē. diu. F.

Duo ſuores quo: uſu vnuſ celebrauit festa alter nō ſer. cxi. V.

Fili⁹.

Filiuſ q̄ dirit. p̄ me ſi eſt in iuſtū ſuſſragia nō valēt ſibi: ſi aut in celo tunc nō indiget. ſi aut in purgatoriū ſuſſragio quo purgabif. ſer. cxi. Z.

Filio infideſi cuſ buſo pſiliit in facie ppter dehonestationē parentū ſer. cxi. V.

Filia q̄ ppter dehonestationē mino eſt dā- nata. ſer. li. B.

Gaudia celi.

Audia celi ſunt magna qd̄ ſe pmiſit in diabolo q̄ dixit q̄ ſi eſſet ſtatuta a terra uſq; ad celum clavis & nouaculis circunſer- pta tē ſer. li. J.

Monach⁹ qd̄ audiuit auiculā. ccl. ons- nis q̄ videbanſ ſibi q̄ ſi due doze ſer. li. J.

Aliuſ q̄ pte desiderio regni celeſtis iſ- firmabat ſ. li. Z.

Gaudia mudi.

Rex q̄ nūq; riſit quō frē ſi anguſtijo cir- cundedit gladijs ante: retro: & ſup: uſtra: a dextris & a finistris: ſer. li. J.

Exempiſ.

Quidā cogitauit de ſero inf ſe. heu q̄ per- uenit gaudiū qd̄ hodie babuim⁹: & ſic copu- ctus religionē intrauit: ſimo. xxxvi. S.

Filius comitis q̄ vidit cadauer p̄ ſeo ſuſſet ſic compūctus gaudiū mundi deſeruit: ſimo.

Tabula

de. xxxvii. II.

Batiariactio.
Quidā regatiaabat dō qd nō fecit eū bufo
nem vel aliud aīal irronabile. ser. xvij. L.

Religious et cuī tactu vestīū sanabat
infirmi qd oīa in bono accepit: t deū ras in ad
versis qd in p̄spēris lāndauit. ser. cxij. O.

Gener qd videt oīq̄ comedere mel. oīq̄
panē: aliquos stercus. ser. cxvij. L.

Leona pelleas portauit bō dñachario: qd
illuminauit ecos pueros eius. t etiā lupi re
portauerūt quendam puerū qui extraxit os ex
pte lupi. ser. cxvij. D.

Hospitium.

Ospitem quem diabolus
recepit cū corpore t aīa ser
mone. cxlij. II.

Ruficuī qd habitauit ī vna curia
solitaria: t ipm in forma paupis in domum
sūc introdit. t qud ille paup pedes trāssi
pos habuit. ser. lxixit. L.

Dumilitas.

Quidā rapē est ī agone t reuersus dixit
qd nullus sine hūilitate soluaf. ser. xpi. O.

Jesus.

Esūm nomīare est vtile.
Elī legit exemplū qd manū quis
dā t p̄toz sua volebat scipos sus
spēdere p̄ tristia et biberūt in no
mine iesu t statim fugati sunt demōcs: t sta
tim cessauit tēptatio illa. ser. xit. G.

Quidā qd cū tēptabat dixit. O dulq̄ ies
su misericordie mei t iuua me. ser. ix. D.

Infirmitas.

Infirmitus qd dicit dō. tu priuasti me corpe
t ego do aīam meā demonib̄ ob̄ qd sunt in
inferno. t sic expirauit. ser. cxlij. U.

Quidā elegit duos dies in purgatorio: et
dixit qd ibi centū annos arsisser. ser. cxlij. X.

Quidā singulis annis infirmitabat preter
p̄nū: tunc dicit. O deus oblitus es mei. ser
mone. cxvij. L.

Infirmitus qui rogauit sanctū hōsem vt in
tercederet p̄ eo vt sanaretur: t postmodum
dixit. O serue dei ora p̄o me vt def̄ mibi qd
quidrūliu sit: t sic eccl̄uſo infirmatus est
sermone. lxij. L.

Quidā bon̄ bō orauit p̄ infirmo vt sanis
tati restituereſ: qd postmodum inuenit se p̄nuo
rem ad malū. Et iterato ille bon̄ bō orauit
pro codē vt redditā infirmitate in timore di
perseneraret: t sic eadē infirmitas qd p̄iſ res
pijt. ser. cxvij. L. Et. lpij. C.

Miles qd nibū voluit dare. pp̄t deū in fat
itate: qd infirmat iussit alīq̄ dari clericove
p̄o intercederet. Et ille petiit ut deū cū in it
lo statu p̄seruaret ser. cxvij. L.

Duo frēo vn̄ erat multū religiosus t alī
seruiebat fidelis infirmis: t ille fuit accepti
or deo. ser. cxvij. O.

Indulgere.
Miles qdā idulſit alteri militi de occasio
ne p̄is sui ppter passionē xp̄i. ser. cxij. T.

Filiū comitis dānat̄ est qd nō indu
fensorib̄ suis. ser. cxij. E.

Mulier iracūda qud in agone ūtit fac
ad paritet qdā eucharistiā recipere debet et dī
xit: dānata sum ppter iracūdiā meā. sermone.
xcv. II.

Innocentia
Puer qd liberavit aīam matris: t ep̄o ī raz
ptu vidit eū p̄scari t̄. ser. xx. M.

Puer qd suauit ordinē minorū t noluit t̄l
gere pecuniā qd feliciter virit t qd salubriter
obijt. ser. xx. Q.

Joc t Indus.
Miles qd visus est in purgatoriō habuit
auē in manu qd̄ mordebat t lacerabat. qd
venationi deditus erat. ser. xij. L.

Nobilis qd venationib̄ sp̄ in diebus festi
nis infistebat: t v̄toz eius peperit ei mōstrus
sermone. xij. D.

Nobilis qd invenatiōe secut̄ ē ferā t nō
amplī est visus. ser. xij. E.

Judei.
Iudei ymaginē crucifiri de honestauerūt
t clavis affixerūt: t lācea p̄forauerunt t b̄tā
virgo cōquesta est de his. ser. xv. U.

Quidam in p̄gnauit filiaz iudei t dixit qd
messiam cōcepisset. ser. xv. O.

Judicium t suspicio.

Quidā rapuit monialē t frēs indicauerūt
eū: qb̄ b̄tā Jobes dixit. frēs duo p̄tā iam
cōmittitis. ser. liij. Z. Item. xc. L.

Gener qd duxit meretrūcē secū ad heremus
t inuenerūt puerū in capella qud postmodū
portauit carbones in sinu suo illesis vestib̄
sermone. xc. D.

Quidā fuit citatus vt cōpareret corā sum
mo in dice infra. xl. dies. qud in qd̄rageſimo
die subitanē obijt. ser. vi. P.

Jurare.
Qui in agone ad iudiciū dei raptus qud
districtam rōem erigit xp̄us ab eo. ser. ix. P.

Item. cxix. R.

Qui iurādo obligauerūt se. v̄rus ad penā
lep̄ie. alī ad ignē b̄ti ant̄honij mīli sacerēt
vt p̄misérūt t ambob̄ sic accidit. ser. xij. B.

Quidā iurauit sup sepulchru b̄ti Panca
ci: t manus adhēſit sepulchro. ser. xlj. L.

Quidā recepit iurāmentū falsum t raptus

De exemplis

Indiciss dei qud plagatus est ser. xlj. O.

Quidā voluit peccare: et bona vice genua
bētē obmutuit. ser. xlj. X.

Zoqui.

Oquentibus bona t dei
fica assunt angelī: sed loquētib̄
mala assunt dyaboli t̄. ser. xlj. L.

Gance ignati sp̄ noīauit iēsum
t h̄ nomē habuit scriptū ī coide ser. xvi. Z.

Zusoīco.

Zusoī qui iorauit per oculos dei exēcat
et sermone. xij. J.

Rufus discipulus b̄tī cyrilli ep̄i dānat̄
est pp̄t iudū sermone. xij. M.

Miles erat lusoī magiū quē dyabolus de
lido abstulit: et cū corpe et aīa abduxit qui
amplī nō est visus sermone. xij. O.

Xp̄ian̄ lusoī cū iudeo t iudeo blasphemas
uit ipm t mariā matrē ci: t subitanē obijt
xp̄ian̄ aut amēs effect̄ t postmodū vitā di
ra morte miserabilit̄ finiuit ser. xij. K.

Lucuria.

Miles qd violauit v̄ginē qud ī crūib̄
punitus est: t bufonē ignē pendētē v̄sq̄ ad
gena sustinuit sermone. xvi. U.

Quidā vidit vicinū t v̄tores alterius viri
pūmī ī iferno pp̄ adulteriū ser. cxvij. Q.

Beat vñ̄ dicit̄ p̄icat se īf spinas. t b̄tūs
Bersi. in aquā gelidā īmersit se vt sic domas
rent carnem sermone. lxxvi. D.

Maledicere.

Aledic̄ erūt parētes pro
p̄uo puerō t dyabolus rapuit eū
dem puerū ser. xij. II.

Mulier nobilis qd maledixit pue
ris suis pp̄nis qud tremuerūt toto corpore
et oībus mēbris sermone. xij. M.

Abanitus qd dicit ad v̄toz pp̄ia. vade in
noī dyabolus qd obessa ē ser. xij. L.

Quidā dicit ad famulū. venu dyabole ex
trabe mihi calceos ser. cxvij. G.

Maria.

Virgo erat in quadā villa ad quā venit be
ata virgo qd̄ mori debuit cū exercitu agelop
sanctorū sermone. cxvij. J.

Pecccator qd iuit ad peccandum: et reflectendo
genua ante quoddā altare vidit puerū iēsus
cruentare et qud̄ beata virgo multū fidelis
intercessit p̄ eo sermone. xij. L.

Vir paup qd elemosinā recepit et sup̄sus
cōdūiuit pauperib̄ qud̄ beata virgo apparu
t̄ sibi ī agone ser. xij. O.

Mulier qd h̄uit filiā dissolntā qud dyabolus

luso voluit rape ī pomerio t̄ ip̄a cepit clamā
re. h̄ue maria grā. p. d. t. z. sermo. cxij. M.

Mulier qd cocepit a p̄po filio: t dyabolus
accusabat ea apud impatorē sermo. cxij. X.

Inuenit qd negauit ipm et nobis abne
re brām virginē qud̄ ditat̄ est ser. cxij. D.

Zatio qui ieiunauit sabbatū qud̄ post de
collationē suā beata virgo maria justit cum
sepeliri ī eccl̄ia tanq̄ iū singulare capel
lanum sermone. cxij. L.

Nobilis iuensis qd pp̄t tria dānari debuit
it t b̄tā virgo subuenit sibi sermone. cxij. D.

Nobilis tyranus p̄ quo orauit ep̄o t post
modū peccat factus est ser. cxij. E.

Ruficus qui fraudē ī agno primos cō
misi: qui t̄ consuevit singulis dīctū soluta
re beatam virginem maria qualiter ipsa us
nit eum sermone. cxij. S.

Matrimonī.

Ruficus pb̄q̄ portauit decimas bō dō
hāni t demoni enuit ab obſesso ser. xvi. U.

Clio: que sabbato ī nocte cognita fuit a
pp̄io manto: dñica die cū appropinquaret
processioni verata est a dyabolo ser. xvi. J.

Mores puerorum.

Pater qd malū cōplū filio dedit nec corre
nit eū p̄ excessibus suis: qualiter postmodū
monorderūt se ī iferno sermone. cxij. D.

Pī qd dixit ad filiū vt digitū od ignē pone
ret donec vñ̄ Due maria dicet ser. xvi. O.

Mores puerorum erga parentes.

Silia que nutriuit matrē cū lacte pp̄is
in turn sermone. cxij. U.

Filio infideli cui pullus assus versus est
in bufonem sermone. cxij. Y.

Silus qui ītra patibū amputauit pas
tū nasum sermone. xvi. S.

Pater qui habuit duos filios: et vñ̄ bere
mita fact̄ est. et alter cū patre dāmnav̄ est
pp̄ter iniustas res ser. xvi. W.

Quidam venit ad scolā ī iferno pp̄ter
iniustas res. Et fuit decimū ī ordine de ista p
genie sermone. xiv. M.

Mulier nobilis que duos filios simul pe
nit t vñ̄ nutrit p̄ se: s alī dedit nytria
qd̄ posuit illū ad sugēdū porcū qd̄ nō habuit.
sufficiēt lac: tivalde ruficofus factus est ser
mone. xvi. U.

Mēdaciū.

Duo mercatores qd̄ dicerūt qd̄ sine mēdā
cio nō possent vēdere ser. cxvij. O.

Misericordie opa.

Beatā Elisabeth seruit quātū dī
bus leproso hoīibū: et qd̄n̄stus quātū die

Tabula

apponuit ei dicens: qd mihi seruivisti habes
bie gaudia celi sermo. Ixvij. D.

Rufus in curia solitaria suscepit ipm i
specie peregrini ser. Ixvij. L.

Duo fratres viuvi religiosus multu et al
seruiebat infirmis t pellebat aliū sermone
cxxxvij. O. Misericordia dei.

Monachus qui negauit ipm ppter filii
sacerdotis ydolorum quō deus sibi indulgit
sermone. q. II.

Quidā vir dives et potēs q. xl. annis sui
uit dyabolo et postmodū p tres annos deo
t sic saluat̄ est ser. cxxij. Y.

Miles qui peccauit cū filia ppria t ep̄s
fuit ei septēne pñias. t postmodū nū vñ
pater noster ser. xiiij. F.

Mulier q concepit a pprio filio et post
modū ex precepto ostendit se in camisia pa
pe Innocentio ser. xliij. Q.

Virgo lapsa in pctō fleuit aī altare t rps
indulgit sibi dicens ei. adhuc semel paratus
eē mori p salute tua ser. cij. Q.

Miles captus ab iimicis qn decollari de
buit dicit. Siam meā filio vñmis cōmendo
et sic saluat̄ ē ser. Ixvij. Z.

Quidā dicit in agone. De tu scis volūta;
tē meā ser. cxxij. L. Missa.

Mulier q voluit seipam suspēdere: et qn
audiuit pulsare ad elevationē corporis rpi tū
fictis genibus orauit in domo sua: et sic libe
rata est ser. xiiij. D. Mors.

Quidā dicit in agone. etiā iam veniāt p
p̄bete. iam apostoli. iam rps. et sic expirauit
ser. Ixvij. D. Item. cxv. G.

Quidam petiuit angelos vt tardarent vt
hic puniret p purgatorio ser. Ixvij. O.

Quidā in agone ad iudiciū rapt̄ est. et p
districtā rōem eregit rps ab eo vt et qnq̄ di
ceret: non est sic. et qnq̄ diceret. condona mi
hi bone ieu sermo. ix. P. Item. cxxij. R.

Heremita senex qui didicit mori in heres
mo t quid est scire mori ser. cxv. L.

Quidā dicit in agone. nō sunt tot calami
i horreō qd dyaboli circa me sunt ser. cxv. J.

In agone abbatisse dixit dyabolus qd
sunt tot folia in filia quot demones in obis
tu illius abbatisse fuerūt ser. cxxv. E.

Filius comitis q dixit in agone. o qd ē mū
duo. Jā em posses mltos hospitari: t nescio
vbi prima nocte pernoctabo sermo. cxv. J.

Virgo casta multa bona opa fecit et ange
lus dicit ei. Propter impatiētiā tuā dānabe
no. q postmodū verbis ipm angeli admonis

Filius comitis qui studuit parisi in agone
ne nimū occupauit se cū paternis bonis et
sic dānatū est ser. cxxij. A.

Quidā desperauit in agone et reputat̄
ab hoib̄ qn sanct̄ ser. cxxij. Z.

Quidā valde fleuit t pñiam egit i agone: si
solāmodo ex timore pene. quare t huic talis
penitentia nō profuit ser. clvi. B.

Fosor quidā cadauer percussit plenūm
bus qui capita retraxerūt ser. cxv. D.

Mundus:

Filius comitis qui vidit cadauer patriot
sic mūdum deseruit sermo. cxxvi. II.

Murmurare.

Heremita qui reprehendit deū et murmu
rauit cōtra opera dei sermo. cir. K.

**Attūstas ch̄risti est falsi
b̄is.** Exemplū de moniali que facta
fuit publica meretrix q postmo
dum inuocādo infantā salvatoris
veniā obtinuit ser. xi. E. Obediētia.

**Bediētia precellit alsas
virtutes.** Exemplū de illo q vidit
q̄tuor ordines in celo et in obes
diētia viuentium superior fuit lē
mone. lvi. C.

Almoniales que iuerūt ad papā. qbus des
dit p̄xidem cū ancilla inclusa et p̄cepit eis
ne aperiret p̄xidē sermone. l. F.

Opa que fuit in peccato.
Paganus mercator qui sepeluit mortu
p̄pe mare iacentē quō bina vice liberat̄
a morte sermone. xci. M.

Quidā trigintaduobus ānis orauit p aia
p̄is sui t semp i pctō mortali fuit: q̄re nibil
p̄fecit sermo. xci. O.

Oratio.
Quidā delectabat̄ in pctis. q̄ sibi nō pfuit
oratio quā p eo fecit heremita ser. lxv. G.

Miles q̄ in extremis dat̄ fuit dracho
ni t frēs orauerūt p eo. et sic fugat̄ ē dracho
t ille postmodū religiose vñit ser. cxi. Q.

Patientia.

Attētie effect. **Mulier**
quedā q̄ habuit ancillā bonā: et
postmodū ab ep̄o periuit alias q̄
fuit litigiosa et ista plus placuit
sibi p̄op̄ meritū patientie ser. lxvij. E.

Impatientia.
Virgo casta multa bona opa fecit et ange
lus dicit ei. Propter impatientiā tuā dānabe
no. q̄ postmodū verbis ipm angeli admonis

De exemplis

ta valde patiēs facta est sermone. clij. Z.

Mulier q̄ retrosum saltauit de pelui di
cen⁹ et impatiētia modo saltro de p̄tate dei
in p̄tatem dyaboli ser. cxxvi. G.

Vir quidā dixit in infirmitate. de tu pua
sti me corpe t ego te priuabo ania mea bmo
ne. cxxiiij. C.

Archidiacōn⁹ q̄ er spatiētia smendauit se
dyabolo: t eadē die obiit ser. xxi. F.

Mulier q̄ pp̄ iracūdā suā dānata ē ser
mone. xci. II.

Quidā ex impatiētia dixit ad famulū suū
veni dyabole eēhe mihi calcos ser. xxvij. G.

Passio ipi.
Veremite cuiā apparuit rps hñs crucem
sup scapulas suas ser. xlviij. M.

Quidā in agone adaptauit pctā mēbroiñ
suos ad passionē mēbroiñ rpi ser. xlviij. Z.

Latro q̄ vñi pñr dixit ad crucifixū et sic
occisus euolauit ser. xl. R.

Miles q̄ p̄trāseūdo crucifixū dirit. do
mine ieu rpe pp̄ amarā passionē tmā qua
babuisti qn ania tua egressa est de corpe tuo
sermone. xl. Y.

Inuenis q̄ nō habuit p̄us dulcedinē i pas
sionē rpi t semel ap̄lerat̄ ē eum rps: tūc post
modū sensit mirā dulcedinē i memoria passi
onis rpi sermo. xlvi. M.

Quidā surrexit sp in media nocte dicens.
O dñe ieu nullus iam tibi cōpatitur sermo
ne. xl. M.

Mulier q̄ passionē rpi dilerit quō obiit i
in die pascueus et statim euolauit ad ce
n post egressionem aie a corpe ser. Iri. Z.

Nouiti⁹ q̄ voluit erire de ordine mōi⁹ t re
dire ad seculū: t rps appuit ei et obiit sibi
vulnera: t quō illi vulnerat̄ rpm q̄ bñt malā
volūtē peccādi ser. i. D. Itē ser. cli. L.

Peccare.
Quidā vidit duos cū lācea p lōgūt ex trās
verso volētes itare eccliam. Itē qui haufit
aquā i vas ptisum t q̄ secauit ligna sup far
cā apponēdo ser. cxiij. Z.

Penā inferni.
Cacerdos q̄ vidit matrē suā in sporta ig
nea quō serpētes ignei circūdederūt collū ip
suis t cathenas habuit i manib⁹ et pedib⁹
sermone. lxxij. J.

Dyabol⁹ dixit q̄ aia comitis Guilelmi es
set in tali pena q̄ si mons illuc mitteret liq̄
sceret in ictu oculi ser. cxxvij. E.

Miles q̄ rapuit vidue vacci dicēs. si ego
nō facerē tūc ali? faceret; quō punit⁹ fuit i in

sermo incessanter t̄. sermone. cxi. F.

Udo q̄ frequenter inebriabat̄ q̄le potēs
lē lectū. t q̄le balneū sibi inuenit in ifemo p
paratū sermone. Iri. Y.

Miles q̄ appuit filie sue cū crūbulo in q̄
erat sulphur ser. xci. P.

Qui vidit vicinū suū t vñcē alten⁹ vicini
puniri i ifemo pp̄ adulteria sua f. Ixvij. O.

Mulier q̄ nō plene pfecta est quō visa est
habere serpētes in capite t in collo: t bufo
nes sup māmillas: t canes roderūt man⁹ cō
sermone. cxxv. L.

Quidā vidit dyabolo t ditit q̄ pon⁹ vels
let elabanū incēsum intrare q̄ iterū dyabolo
videre ser. cxi. R.

Quidā p̄bussit digitos ppter p̄cupiscētis
mulieris: t he cestauit tēptatio. carnis sermo
ne. cxxv. O.

P̄ qdā ordīs pdicator⁹ dixit ad magistrū
panisēsem q̄ de scro cogitaret de lecto infer
ni de q̄ Esaias dixit. Sub̄ te sternet tinea
tē. sermone. c. D.

Pene purgatori⁹.

Qd aia poti⁹ vellet h̄ bē centū annis du
rā penitentia cū corpe q̄ i purgatori⁹ q̄ vñ
diē ardere sermo. cl. D.

Religious qdā appuit aduocato et dixit
se eē i maris penis. nā si omia ligna arderet
nihil cē respectu ignis purgatori⁹: t dixit ad
uocatū cē i malo statu ser. cxxvij. M.

Puer nouē ānoz q̄ accēmodauit denari
os a familia quō i purgatori⁹ pñnit⁹ est ser
mone. cxi. J.

Nobilis q̄ māsit fabio debito: t apponit
hñs babata ignita ser. cl. J.

Quidā elegit duos dieos eē i purgatori⁹
poti⁹ p̄ h̄ infirmā p̄ biēniū ser. cxxij. X.

Itē de duob⁹ fratrib⁹ q̄ vñ immediate ce
lebravit missas vñ post obitū alteri⁹: t ipse
apparuit sibi di. se q̄l. xx. an. arsisse. ser. cl. E.

Aia q̄ appuit dixit se eē deputatā ad pur
gatori⁹ vñq ad diē iudicij: mihi iuuaret suis
fragis viuoz ser. cl. R.

Sacerdos q̄ dixit. si lac̄ esset plenus igne
tūc vellet i eo cēvsq̄ ad finē mōdi vt eis cer
t⁹ q̄ h̄ itaret purgatori⁹ neq̄ ifemū f. cl. E.

Quidā vidit penas purgatori⁹ et postmos
dū nūq̄ nñt ser. cl. J.

Mulier reuocata a purgatori⁹ quō h̄ p
nitētā egit i nīne: i glacie: i igne. et dixit
nihil cē respectu pene purgatori⁹ ser. cl. E.

Due anie q̄n pñna fuit leta t alrea mīla
sermone. cl. F.

Gaffragia.

Ei iq

Tabula

Quidam exanimatus annis p. alia p. p. s. i.
P. nobilis fuit et nubilus p. fecit. ser. xvij. O.

Nobilis q. fuit liberatus de purgatorio per
tre misericordias. ser. clvi. S.

Quidam puerulus liberavit fratrem camas
item p. vnu missam. ser. clvi. S.

Nobilis q. multum filium suum ad papam t. xii. an
nus debuit eum in purgatorio et papas p. vnu mis
sam liberavit cum de purgatorio iter. cl. Z.

Quidam frater celebrando p. fratre defuncto
runt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Qui equum auiculi non redidit p. cium eros
gans paupib. ut ille p. stuerat: quod diaboli
rapiebat cum. ser. cl. P.

Quidam recepit vestem a pegrino et non oravit
pro alia ei. quiter punitur est. ser. cl. O.

Punitur est aie in purgatorio p. p. reb.

Frater q. vnu non lymphavit ppter ea p.
nit. est in purgatorio. ser. cl. D.

Frater scilicet damiani q. audiuit choristeres
cattare cum qd. dulcedine: et ppter ea q. qndes
cum dies debuit eum in purgatorio. ser. xxvij. Z.
Item. cl. P.

Miles q. visus est in purgatorio et huius auem
in manu eum corrodente: qui venationi numen
deditus erat. ser. xxiij. E.

Frater q. compassus est p. sanguineis in agone
et ppter ea punitur est in purgatorio. ser. clx. E.

Perseverantia.

Quadragesima p. fidem fuerunt possiti in dos
tio aq. frigide: vnu abnegavit fidem et pagan
vidit angelum cum corona econuerso volare ad
celum. ser. lxxij. M.

Juuenis in heremo ad quem venit diabolus di
eum p. res suum mortuum: et sic etiuit heremus et re
dit ad seculum: malo fine vita sua finivit. ser.
mo. cl. V.

Predicatio.

Frater q. oravit p. alio fratre et vidit eum de
numero daniandoz: et iste frater multiplicauit
bona opa et emendauit vitam: et postmodum visus
est de numero saluandoz. ser. lxxij. N.

Zantgrauis q. multa mala comisit dicens
si sum p. destinar. t. quod medicus suus reduxit
et illi resipiscere fecerat illo errore. f. xvj. X.

Prelatus.

Prelatus q. male viret et dixit militibus su
is q. non violarent ecclias et cimiteria nisi tol
lerent ossa mortuorum. sermo. xvij. M.

Premium.

Qui fonte loge a cella habuit et angelus cum
subsequens numerauit passus ei. ser. cl. V.

De exemplis

Juuenis q. septem coronas meruit vnu non
est fortis resistendo reprudib. ser. cl. E.

Prosperitas.

Filia q. habuit premi pbm et infortunatus
et misericordia reprobatis sanata et fortunata in oib.
q. pertinet ad pitem vitam. ser. xxvi. O.

Hospes diues circa quem hospitatus fuit
ser. xlii. Amb. quod oia ipsi submersi sunt et co
busta. ser. xvij. M.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it. ser. cxlii. B.

Venerita bone vite que bestie dilacerau
erunt: et diues malevit q. honorifice repulit. f.
it

Inhibitiones

Gist et illi q̄ faciūt exactiōes indebitas in
stado subditos. Nam tales dñi et p̄lati tenen-
tur ad restitutionē oīm predictoꝝ. Et de hoc
quere sermone. lit. J.

Sacilegi q̄ furant̄ in ecclesiō vel in alijs
sacris locis. Gist et illi q̄ furant̄ bona fāciers
docū et religiosarū p̄sonarum.

Incendiari ecclesiarum et monasteriorū et
etiam altariū domorum.

Violatores eccliaꝝ cū effusioꝝ sanguinis
vel etiam seminis.

Qui pedagium recipiūt a clericis et perso-
nis religiosis.

Qui faciunt statuta ē libertatē clericorū
sicut q̄ interdicūt subditis ne oblatōes ad al-
taria offerat: et ne anniuersaria pagant et ne
presbyteris molat: vendat: et panes pinsant.

Qui iudicē spūalem impeditūt in suo iudi-
cio et nūcios ipsi q̄ portat l̄ras captiuāt spo-
liant et eis aures abscindunt.

Qui falsificat monetas: l̄ras: sigilla. et qui
falsum instrumentū conficiunt.

Falsi iudices et falsi causidici et falsi testes

Qui sententiant sup usuram soluendā iu-
deis sive r̄pi anis usurariis.

Qui recipiunt dona et p̄pinas a iudeo: q̄
tales retentilia a q̄bus ipsi iudei p usuras
erroeſe ut vel heredibꝝ ipsoꝝ si nō sciūt he-
redeo et debent dare paupibus.

Famili ancille et nutrices puerorum q̄ iude-
is seruit̄ et morant̄ cū ipsis in domibꝝ simi-
liter et r̄piani q̄ locat̄ domos suas iudeis ad
inhabitandum.

Qui filios vel filias suas cū pacto tradāt
ad monasteria: q̄ tales cōmittūt simoniā.

Qui p̄cipiant cū publice ercōdicatis in los-
quēdo: comedēdo hospitādo p̄tra p̄hibitio-
nes ecclie. Nā tales nō debent ad eucharisti-
am accedere nisi sint prius absoluti a mino-
ri ercōdicatione quā incurunt participando
cum ercōdicatis.

Qui vota deo et sc̄tis p̄missa nō seruant.

Qui non sunt integriliter et plene oia pec-
cata sua confessi que habēt in memoria: sed
scienter ppter vercundia aliqd p̄ctn̄ obti-
cuerunt vel etiam q̄ stant in p̄posito iterum
peccandi mortaliter.

Qui p̄niām eis in cōfessione iniunctā q̄o
perfecerūt nec intendūt p̄ficere: nō obliti suūt
p̄niām eis prius in p̄fessione iniunctā. q̄ t̄
les op̄s cōfessionē prius factas reiterare. De
hoc q̄re sermone. xliii. II.

Sicutud̄ q̄ quilibet pleban⁹ potest p quo

libet patō mortali suo subdito inhibere com-
municationē. Uli quilibet plebanus pot ad
dere vel diminuere istis articulis s̄m q̄ libi
videbitur pplo suo expedire. Et utile ē istos
articulos populo p̄nūciare: sc̄y in p̄ncipio
quadragesime in mediot in fine quadragesimē
me. vt ipsi simplices hoīes addiscāt sua pes-
cata cognoscere et ea confiteri.

Expliciunt inhibitiones a cōmu-
nione tempore pasche.

*gentiana ad
Bibliothecon
Catholicon
Itez bonitatis
felicis arbitri
Panthozonij*

Dominica p̄ia aduentus domini.

Sermo. I

Sermones discipuli de tempore
per circulum anni incipiunt.

Q̄ dominica p̄ma aduentus dñi. Sermo p̄
mūs de aduentu ch̄risti in carnem.

Ece rex tuus ve-
nit tibi māsuens t̄c.
Zach. ix. Abath. xii.
Mar. xi. Lū. xix. Job
xiij. Egregi⁹ doctor no-
ster sc̄tus Tho. de aq̄
nodicitq̄ nulla actio
fit pfecta sive merito

ria: nūt fuerit p̄ gratiā dei illuminata. Quo-
mam sicut sol est cā oīm generabilium et cor-
ruptibilium: sicut dicit Arist. in libro p̄bi-
ficioꝝ. vbi dicit sic. Homo generat hoīes et sol
sic. s. q̄ bō generet a patre et matre sol coope-
ratur. sic ver. sol iustitie iesus r̄ps est causa
oīm gratuitarū actionū. Ideo dicit yfidorus
O homo in omni r̄pe tuo auctiū dei posce:
q̄m sine ip̄o nulla bona opera possumus p̄f-
fere ip̄a veritate attestante que dicit Job.
xv. Sine me nihil potestis facere. P̄o gra-
tia p̄ impenitā matrē gracie salutemus
t̄c. Ecce regnus vt. dñi. Ut in ecclia i-
cipit r̄po aduent⁹ r̄pi: sicut incarnatus est: et
descēdit de celis pp̄f nostrā salutē: vii. Ver.
Uerū medic⁹ ad egrotos: redēptor ad ven-
ditos: ad errantes via: ad mortuos vita: ves-
nit qui sanabit om̄is infirmitates. Ergo dī.
Ecce rex tuus venit: q̄ de aduentu dñi dico
festinat hodierna: ideo est sciendum q̄ est q̄
duplex aduēt⁹ dñi. A pr̄imus est i mā-
duo per caro assumptionē. Uli Joban. i.
Verbū caro factū est. Et de illo agit in p̄ma
dñica. Secūdus est ad iudiciū p̄ meritoꝝ di-
scussionē. De quo Isaie. iij. Dñs ad iudiciū
venit cū seminibꝝ populi sui et p̄ncipibꝝ ei⁹
tūc vt habeſ Lū. xii. Elidebūt filiū hominis
veniente cū potestate magna: et maiestate q̄
nā s̄m p̄. xcvij. Judicabit oībē terrarū in iu-
stitia et populos in eq̄tate. De quo agit in se-
cūda dñica. Terti⁹ est in oīam per gracie in-
fusionē. sap̄. vii. In oīas sanctas se trāffert
Job. xliij. En quis diligit me vsq; ad eū ve-
niem⁹ et mansiōne apud eū faciem⁹. De quo
agit in tercia dñica. Quart⁹ est aduentus r̄pi
ad mortē hominis. Uli Luce. xii. Estote parati
quia qua hora nō putatis filius hoīoveniet
De quo agit in quarta dñica. Ad pr̄mū dñi
aduentū redeo: de ip̄o nō subtilia sed p̄pli-

cia: vt discipulus cōscribēdo. Unde in p̄fensiō
ti sermone tria sunt dicēda. p̄rio de illo t̄pē
aduēt⁹ et quare institutū sit ab ecclia. Ecclia
do quō incarnationē r̄pi facta sit: et quare natu-
ra nostra mundiorū sit seruando post incarna-
tionem. Zettio exemplū. B Quantū ad
pr̄mū sciendum q̄ p̄s t̄pē medio modo se-
tenet ad t̄pē totius anni: q̄ p̄tū letitiae cō-
tinet et partum tristitiae. Deponit em̄ serū ma-
ter ecclia cantica leticie: sc̄y. Ze deum lauda-
mus in matutinis. Gloria in excelsis in mis-
sa: sed alleluia non deponit ecclia. Itē in aduentu
ieuniaſ cū lactaciuſ: s̄ in q̄dragesima cum
oleo. Et hoc ex p̄cepto vt b̄i decretio. In
quadragesima est ieunandū a lactaciuſ di-
stīn. iiiij. Deniq; Sed quare hoc tempus ad-
uentus dñi inhibitus sit ab ecclia. Nōdetur
p̄mo ad memorandū b̄nficiū q̄d dñs z̄tuit
humano generi in incarnatione sua. Nas in
hoc honorauit nos super angelos. Nolunt ei
r̄pe parentelū p̄bere cū angelica natura: sed
cū huāna. Heb̄. iiij. Nūs p̄ apprehēdit ange-
los: s̄ semen abrae. Et quo b̄i q̄ inter deum
et hoīes est maior fraternitas q̄ inter deum
et angelos. Et fraternitas q̄dē que t̄m̄ causat
ex altero pentū firma est: s̄ q̄ causat ex t̄m̄
q̄ firmissima est. Angelus est frater r̄pi t̄m̄
ex parte patris eterni qui etiā est p̄ r̄pi p̄
eternā generationē: et angelos p̄ creationem
Homo vero est frater r̄pi et p̄t̄ p̄ns eterni
qui est pater r̄pi p̄ eternam generationem et
hominis p̄ creationem. Et parte matris: q̄
virgo beata est mater r̄pi et nostra. vii. r̄ps
nūnq̄ vocat angelos suos fratres sicut hoīes
dicens illud p̄s. Namabo nomen tuū
fratribus meis. Ergo de misericordia salua-
toris multū confidam⁹ attendētes: q̄ caro
frater nōst̄r est. Bernar. Puro m̄ciam s̄p̄ne
renō poterit r̄ps os de ossibus meis et caro
de carne mea. Et et quo r̄ps iesus est frater
nōst̄r: tūc vult nobilcū misericorditer et pie
agere ac amicabiliter et vt fratre cū fratre no-
biscū p̄ueran. Qui enī oīm erat oleo sc̄nē
mō fac̄ est bō māsuet⁹. Legit em̄ q̄ vniuersi
nūs nulla violentia capi pot̄: sed in finu vir-
ginis requiescit et mansuescit. sic et deus for-
tissim⁹ in finu virginis reuelans factus est
agni māsuet⁹. Itē legif Ben. xliij. q̄ ioseph⁹
suo cōmūno maiorē dedit p̄t̄ beniam̄n qui
frat̄ su⁹ erat ex utroq; p̄ente: q̄ cet̄ enī q̄ t̄m̄
frēs ei⁹ erat ex altero parēte. Sic r̄ps dupli-
cē refectiōne dabit hoīi: sc̄y in sua diminitate

Dominica prima aduentus

et in sua humanitate. Angelus autem in sua divinitate solo reficit. Secundo ideo h̄ tps institutum est ut de ratio beneficio gaudentes vana mūdi gaudia respiciantur. Etiam iam de illo tpe sacro nō debem⁹ vane gaudere. In sanguis huius canonici cappas sic in q̄dragessima industr. Aug. Terci gaudia velut venenū dyaboli repudiare debem⁹: qz nō solū corp⁹: sed etiā siam necore festinat. Qd gaudia ista necant boies et gaudijs celi p̄uat oñdit. See. in quadā omel. dices. Nemo pōt h̄ gaudere cū hoc seculo et illuc regnare cū deo. Idē. P̄ns ria gaudia sequuntur p̄petua lamenta. Ergo gaudere debem⁹ in deo et nō in h̄ seculo. Etī sp̄s ad philip. iii. Gaudete in dñō sp̄ iterū dico gaudere. vñ Zach. ix. añ. illd. Ecce rex tuus venit tibi māsuet⁹ d̄c. Erulta captiva fūlia syon iubila filia b̄rslm. Nōne gaudere debem⁹ cū illevenit nobis p̄ficialis illo tpe quē antiq̄ expectabat et desiderabat lōgo tpe. vñ Isa. Ix. dicit. Et in i disfūperes celos et de scēd̄ces. Agge. ii. dicit. Veniat desideratus cūctis gētib⁹. Moyses Ero. iii. dicit. Mitte dñe quē missur⁹ es. David ps. clvij. dicit. Indina dñe celos tuos et descēde. In signis hui⁹ tps dicit discipulis suis. Lu. x. Dico vobis q̄ mlti pp̄be et reges voluerūt videre q̄ vos videris et nō viderūt: et audire q̄ vos auditis et nō audierūt. L Tertio institutus est ut prepem⁹ nos ipm digne in die nativitatis suscipiendo. Etī fm Quir. lugd. Ep̄s hoc deputatū p̄eptioni solēnitatis natali: sc̄s aduēt⁹ b̄eū⁹ est: qz virē medietas tpi⁹ deputati p̄eptioni solēnitatis pasche. Jo nec dilationi nec negligētie lo⁹ debet. Etī i ep̄sa hodierna legif. Dies appropinq̄bit. i. i. prius erit dies natalis. s. quē fecit ver⁹ sol uascēs in mūdo isto. Abiçiam⁹ ḡ opa tenebrar⁹ et induatur arma lucis. Unde quilibet peccator iam isto sacro tpedys a pctō cessare et p̄terita pctā deplāgere et pure p̄fiteri. vñ ambro. i li. de padiso. Nō ei quisq; a pctō iustificari poterit: nisi pctm aī p̄fessus fuerit. Etī si superbus fuisti p̄ integrū annum: tūc abiçere debes mō opa tenebrar⁹. i. superbias et inducere arma lucis. i. humilitatē. Si luxuriosus fuisti: tūc castus esse debes. Si auarus fuisti et res iniuste acq̄sisti: tūc iam res iniustas debes restituere et d̄ iustis elemosinas dare. Si gulosus fuisti et ebriosus: tūc iam abstinere et ieiunare debes in isto sacro tpe. Si iracundus et maledict⁹: iam pius et benign⁹. Si p̄gert accidiosus: iam ad quēd opa bona p̄fectorū in p̄ncipio sūc cōceptōnis q̄ptū ad eis.

ptus et paratus sis. vñ fm Quir. lugd. Illi q̄ in hoc sacro tpe a pctō nō cauēt saluato: em adueniētē q̄si manib⁹ a se repellit dū impenitentia operū suorū aduētū illi⁹ ad se impeditū. Etī dñrū etiā faciūt inter se et saluatorē dum pctū petris addunt. Isa. lir. In iugitate vestre diuferūt inter vos et deū vestrū. Tales multū dolere possent et deberēt. Nā ille p̄fessorū est saluator corp⁹ erit dānator. Alij etiā p̄t dicere saluatorē expectamus tc. vt h̄ p̄bi lippen. iii. Ips⁹ vero dicere habent dānatorē expectam⁹. Etī duo sunt in uno carcere quorum alter p̄babilis sperat se liberādū cū domin⁹ carceris venerit. Reliquis vō credat q̄ p̄dēnabif: et dicat vtrig. Eras dñs carceris veniet. Sicut vnius by materia gaudi⁹ sic alter doloris. Invitasp̄trū dicit abbas. Amō cuīdā frati interrogati simonē aliquē. Ula de et fac talē cogitationē tuā q̄lē faciūt iſhi⁹ q̄ sunt in carcere. Isti enim interrogant homines vbi est iudex et q̄n veniet: et i expectatiōe penitū suarū plorāt. Sic p̄cipue facere dñt q̄ i pctō mortali sunt cū aduētū dei audiūt. Itē alia materia doloris est q̄ cum boni facturi sunt festū nativitatē in letitia magna. Tunc ipsi pueri facturi sunt festū nativitas vībile in amaritudine p̄scie sicut isti cū quid⁹ dyabol⁹ erit. Job. xx. Et adēt et veniet iup̄cos horribileq. Itē alia materia doloris ē cū p̄siderat quid facturi sunt in scđo aduentu q̄n tps iudicare vētur⁹ est viuos et mortuos vbi vindicet p̄tumelias suas sibi ab iniquis illatas. Isa. x. Quid faciūt in die visitationis vīre et calamitas desup̄ veniētis. Et h̄ q̄ptū ad p̄mā p̄tē hui⁹ fmomis q̄rit quō incām̄to tps facta sit. Rñdef q̄ postq̄ gabriel archāgelus fuit missus ad manā dñgīmē: vt habeat Lu. i. et maria credidit et ḡserit: tūc sp̄issanc̄tu supuenit in eā et eā sanctificauit: et fecūdauit: formauitq; in istāti de purissimo sanguine virginis. Etī marie vel ut ali⁹ dicūt d̄ purissimus cī humonib⁹ corp⁹ tps: et in eodē instanti in quo formatū est corp⁹ creata ē aia de nihilō: et hec aia in eodē instanti p̄fecta est corpori organizato: et illa duo corp⁹ et aia similē erant deitati vīta i dei filij persona. vñ duo notanf hic fm Volgot sup̄ li. sap. P̄tū mū q̄ nūq̄ fuit aliquis ita puus puer sicut tps fuit: qz embrio in matrice p̄missivit vita aīali q̄z vita hois fm Arist. ix. de animalibus Aug. aut dicit q̄ formatio corporis tps fuit p̄fecta in p̄ncipio sūc cōceptōnis q̄ptū ad eis.

Termino

lnteamēta mēb̄oy: sed q̄ptū ad debitam corporis quantitatē p̄ficiens successione fuit corpora puerorum augmentans a tempore figuratio nō vīq̄ ad p̄fectā nativitatē. Secundo q̄p nūq̄ fuit aliq̄ puer ita diu in vtero matris fuit tps fuit: nū esset mōstruose nat⁹: vel violēter impedit⁹. Igitur corp⁹ tps in q̄ dragijūm̄ sex dieb⁹ attrigit quantitatē talē in q̄ una embriōnib⁹ fit figuratio. E Itē sci endū fm Vēncū de vīmaria q̄ tota trinitas illā incarnationē opata est: qz opa trinitatis abēt sunt indiuisa. Nā ibi fuit potentia patria que statim corp⁹ formauit et aiam creauit: et illa duo diuinitati vīiuit in illo momēto cum btā dñgo dīt. Ecce accilla dñi. Hec nō pōt facere potētia alicui⁹ creature: qz oīa creatura i sua opatōe, regrit tps: fuit firmamētū regrit diē vt moueat ab ouētē i occidēs. Luna ad cōplemētū sui cursus regrit mēsem. Sol integrū annū. Hō in determinato tpe format in vtero matris. In conceptōe aut tps opata ē potētia p̄ris: qz in instati cōceptōis cōplexus fuit. Itē opata est ibi sapia filij: qz corp⁹ optime dispositus et oīa mēbra decēter ordinauit. ps. Speciosus fuit p̄ filio boim. Itē opata ē ibi ḡia spiritalib⁹ cōceptōem illā mūdā ab omni pctō reddicat q̄d nūq̄ est factū in aliq̄ puro boic līc enim aliq̄ natūrā fuit sine pctō et sanctificati i vtero mīris: fuit beata dñgo maria. Jobānes baptista. Jeremias. tm in pctō originali sunt cōcepti. et fm rōem seminalē descederūt ab adam: tps aut nō solū nat⁹: s̄ etiā sine pctō concep⁹. Aug. Solius redēptoris est esse si ne pctō. Hec Henric⁹ de vīmaria sup̄ symbolū. F Querit an cōceptio tps potius attribuit sp̄ūsancto. Rñdef fm Henric⁹ de vīmaria q̄ intētio denomiāt operatōes. Ep̄s aut̄ hac intētōe et operatione carnē as sumptivē miseri et afflictō subueniret. Et qz bonitas et misericordia attribuit spiritui sancto: id de sp̄ūscētō cōcept⁹ ē vt p̄ hanc et cludant carnalecōmītōnes. Etī canit: nō ex virili semic: s̄ mystico spiramine verbum tc. Itē sciēdū q̄ quis tota trinitas opata ē in carnatōe: sol⁹ fm filius est incarnat⁹. Etī dicit Aug. in lib. de fide ad petrū. Et i p̄tē agustin⁹ ponit tale exemplū. Si tres puelles tenerēt vītā tunicā: et vīta et illis indueret et tūc illa induitio fieret a trib⁹ puello et vīta illarū sola indueret: utē ali⁹ doctor ponit tales exemplū. Si tres sc̄s petr⁹ andreas et iohannes simulagerent rubricādo andisam ru-

bicatio andree ficeret ab his tribus: attamē solus andreas rubricaret. E Item sciendū fm Quir. lugd. q̄ magis debem⁹ esse solliciti naturā humanā mundam a peccato seruare post incarnationē filii dei q̄ sit: q̄ ante incarnationē erat causa mārquāre humana natura erat munda seruanda sc̄ dignitas ipm: quia imago dei est inōgenus deus ipm creauit. Unde bone. i. Faciat⁹ hominē ad imaginē et similitudinem nr̄as. Unde si imago beate virginis munda fuat quam pīcto: sūe artifer fecit: valde munda seruanda est imago dei quam ipmētū imp̄fit et fecit. Ista causa innuit Ecclesiastici. Fili in mansuetudine serua aiam tuam et da ei honorem fm meritū suum. i. fm dignitatē suā. Mō vero sunt due aliae cause. Una est: qz cōducta est humāitas in vīna persona diuinitati: et quasi inseparabiliter. Et iuḡt cui ci tps in qua p̄pendit defertur honeste: sc̄s q̄ mūde et honestice seruēt: qz ci paruo tēpōe coniuncta fuit diuinitas: multum deferendū est humāne nature. Alia causa ē: qz mūdicia humāne nature sanguine tps cōpārata est. Apocalip. i. Qui dilecte nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo: multum seruanda est mūdicia illa quam tps ita care emit. Et hoc q̄ptū ad secundā partē iusti sermonis. V Quantumvero ad tertią partē est sciēdū q̄ illi fm apostolū rūsum tpm crucifigūt qui ad peccata redēunt. Una legif q̄ tempore beati frācīscī cū diuina pīetas prīma ordinis munōtū rāctret fundamēta: quidam de fratrib⁹ predire ad seculū temptabat: tandem accedēt ad beatūm frācīscū rogare cepit vt a religiōis vīculo absoluereb̄: eo q̄ nulla ratione poterat in ordīne permanere. Lui cum beatus frācīscus nec possebet velle se facere respōderet: ad dñm hostētem accessit et ab eo ūmule te sp̄ōsum accepit: vidēs q̄ sup̄ hoc dispēlato nē obtinere nequiter spiritu temperatōis imp̄pulsus dedit in cōmotionē pedes suos. Lūcū qz paululū discessisset quida sibi obviauit et ab eo quo tenderet: equifuit. Cum eius fūme favore diceret: qd ad te de facto me: ille statim latuū exhibuit: manus extēdit et pedes in quibus quīcū vulnera recentia crux nō modicū effundebāt. Et adiecit: tu vulnera mea renouas: tu me itez crucifigis. Quo viso p̄teritus ad pedes et se aus lachrymas pīcīt: ubiq̄ vt ignosceret rogauit statimē cōdūctus qui vīsus fuerat ab oculis eius et

De eadem dominica

clapsus. Eāc ille ad beatū franciscus rediēs
visa per ordinem retulit: et vñq; ad finē vi-
te deuotus in religionē permanit.
¶ De eadem dñica Sermo secūdus q̄ mane
est surgendum et diuinis vacandum.

Ora est iā nos de somno
b surgere. Ro. xiiij. Boetius in de cō
solutione philosophie dicit. Unus
cuiq; viro bono inserta ē natural
cupiditas boni. Elex aut̄. bonū in quo solus
quietat animi appetit? est de⁹. Iurta dictū
Augu. in lib. cōfes. Fecisti nos dñe ad te ⁊ in
quietū ē cor nostrū donec quiescat in te. Et
illud bonū acquirif cū bonis exercitiis ⁊ op̄i
bus ḥuosis: ⁊ nō cū somnolētia et pigritia.
Unī Zco papa in quodā sermone. Non dor
miētibus, puenit regnū celorū: nec ocio: nec
desidia tō: pētibus beatitudo eternitatis res
promittit. Unī in vñbis premissis hōitaf nos
apl̄s surgere a pigritia ⁊ inchoare bona ope
ra dicēs. Nota est iā nos de somno surgere.
id est a pigritia: ⁊ inchoare bona ope t̄c. Unī
in pñti sermone tria sunt diceđa. Pr̄io quō
antiqui oīi in petis dormierūt. Secūdo quō
surgere debem⁹ a somno corporali et spūa
li. Tertō exemplū. 3 Quantū ad primū
sciēdū q̄ oīi fere oēs hoīes in petis dormie
rūt et a bono ope torpebant. Nec mirū: quia
in nocte erant. In nocte quidē tria sunt que
dormire faciunt ⁊ somnū inducūt. s. obscuri
tas: frigiditas ⁊ humiditas. Nor quidē na
turaliter est obscura: frigida: et humida. Ob
scuritas quidē somnū inducit. Unī homīes
quidē dormire volētes loca obscura grunt.
Frigiditas etiā inducit somnū. Unī in bye
me et in frigida cōplerione somn⁹ pfundus
laudabilis est: in ḥrio ḥo suspect⁹. Hūiditas
etiā inducit somnū. Nam fm p̄bm. Elapoz
humidus a cibis resolut⁹ dū in cerebrū ascē
dit somnū inducit. Hinc est q̄ pueri magis
dormiunt q̄ seneos: q̄ plu⁹ abūdāt in humili
tate. Non fuit igit̄ mirū si antiqui sic dor
mierūt: q̄ erant in obscuritate ignorantie:
in frigiditate dilectionis diuine: et humili
tate carnalis concupiscentie. Sed illa nor iā
recessit: dies aut̄ app̄ opinquauit: ⁊ iō iānō
est dormiendū: sed vigilandū. Aduenit enī
vera lux que obscuritatē ignorātie erpulit ⁊
splendorē sapientie adduxit. Isa. ir. Popu
lū q̄ abulabat in tenebris vidi lucem mas
gnā. Aduenit diuin⁹ ignis q̄ frigiditatē fu
gauit ⁊ totū mīdū dei amoīe accēdit. Luce,

xij. Ignē vemi mittere in terras et quid volo
nisi vt ardeat. Aduenit verus sol qui omnes
nebulā carnalis cōcupiscentie exicauit. Eccl.
xvij. Apti sunt thesauri. i. solares radij: ⁊ a
uolauerūt nebule sicut aues t̄c. ¶ Quā
tum ad secūdā p̄t huīus sermonis dicēdus
fm magistrū H̄über. sup regulā August. De
mane debem⁹ libenter surgere a corporali
somno ⁊ dēū laudare. In signum, hui⁹ aues
incipiūt valde mane cantare: quod est con
tra inuercūdā hoīis pigritatis i lecto. Am
bro. de offi. Quis xpianus nō erubescat sine
psalmoꝝ modulatione diē trāstire cū minus
tissime aues solēni deuotione ortū dei pue
nūt. Augu. Inde cōs. est q̄ sol inueniat xpia
nū iacentē in lecto. Berni. dicit q̄ hoī somno
dedit⁹ est q̄si imago mortis. Unī numīa som
nolentia nocet corpori ⁊ aie. Sed mane surge
re nō est solū pro salute aie: si etiā p̄ sanitati
te mētis ⁊ corporis. Unī phūs. Surgere de nos
te ad sanitatiē et bona dispositionē est vtile.
Item q̄ vigilie matutinales faciunt orōnes
cūtius et lemus erandūt. Unī. ps. Qm ad te
orabo dñe mane eraudies voce meā. Insup
dulcedinē cōsolationis diuine frequēt⁹ de
mane surgētes recipiſt. Unī māna q̄ p̄p
signat de mane colligebas vt b̄t Ero. vii. O
quot dulcedimes negligūt q̄plurim⁹ et cōdiosi
quas illi de mane surgētes accipiūt. Unī
Basilius. O dulcedo mellisua: dulcedo mirā
da: q̄ dulcis es in meditatione: sed dulcior i
oratione: dulcissima in contemplatione: s̄ sus
per dulcissima in beatitudine. Itē q̄ de mas
ne citius inueni⁹. Nam sicut quis de
mane cūtius inueni⁹ in domo sua: sic et de⁹
i n corde hoīis. Nā tūc aia h̄s maiore lym
ditatē: ⁊ cōsequēter aptior est ad contēplan
dū. Etiā illa hora aptior est ad erigendū cor
ad dēū anīq; aia. distracta ad diuerta per occ
cupationes: vel ipediat⁹ a fantasmatib⁹ col
lectis. Propt̄ qd̄ dicif de justo. Ecclia. xix. x
Tradidit cor suum ad vigilādū diluculo ad
dēū qui fecit illū. Notandū q̄ fm cūndē h̄s
libenter est orandū de mane et de sero. ¶
Primo: q̄ p̄dicta tpa apta sunt orationib⁹:
q̄ matutinū p̄cedit occupatōes diurnas: ve
spertinū vero sequit⁹. Et fm Berni. sup Lan
ti. Apti⁹ est ad orandū: et iō non sunt p̄ter
mittēda illa tpa q̄ sp in illis oīem⁹: sic etiā
faciebat tpo nos suo exēplo p̄uocis orabar
mane. Marci. i. Diluculo valde consurgens
egressus abiit in desertum locum ibi⁹ oras
cianteo: sed presentem tribulationē tynent.

Sermo

II

tem solus orare: vesp̄e autē facto solus erat
ibi. Sic exemplo xp̄i orādū est nobis de ma
ne proper futura ⁊ de sero propter paeter
ta. Hierony. cōtra Iouianū li. i. Piecepta
sunt hec duoy. sc̄s tempe maritiae habendas
curā. s. mane ⁊ vesperi: sc̄s coꝝ que acturi su
mu⁹ ⁊ que gessimus. ⁊ ideo orādū est de ma
ne vt figura bene fiant. Et orandū est de se
rō. preterita male facta remittant. Item
orandū est specialiter mane ⁊ sero: p̄umor
dia ⁊ vltimā actionū nostrāz offerentes ille
qui est alpha ⁊ o principium ⁊ finis debitas
primitio inchoationis ⁊ decimas consumma
tionis personam eides. Unī Humber.
Quotidie mane surgentes cūcta deo que fa
cturi estis offeratis ⁊ finito die convocationis
cognitionib⁹: locutionib⁹ ⁊ operationib⁹ il
la die cōmissis ip̄i capitulū tenetis. Unī
etiam Liso. in sermo. Quando occupaueris
super stratū tuū ⁊ nemīnē infestus patiens
anteq; vemat tibi somn⁹ profer in medium
codice cōscias tuā reminiscere petā tua. si qd̄
in verbo: in facto: siue cogitatione peccasti.
Unī etiā Greg. in li. moral. Justi viri cum
distinctionē venturi iudicis contēplan: pec
cata sua ad memorā inducunt. desent qd̄
cōmiserūt: districte se iudicant ne iudicent.
Lis. Itan sciendū q̄ nō solū surgendū est
a somno temporali: sed etiā spirituali: ia est
a peccato. Nā per somnū intelligitur pecca
tum fm Quilb. lugd. Pūmo sicut se ad
dormiendū quis voluntarie disponit. sic ho
mo ad peccatū. vñ Augu. Omne peccatum ē
voluntariū ⁊ adeo voluntarium: q̄ si nō vo
luntarium non esset peccatum. Unī etiam
habetur in decreto. Nemo efficietur seruus
syaboli nisi propria voluntate. xv. q. p̄uma
Non est. Secundo quia homo dormiens ē
semimortuus: sic peccator moriū est vita
spiritualis: syiuit adhuc vita corporali. Imo
nisi esset spes resuscitatiōis spiritualis, me
lius esset sibi si mortuus esset: imo bonū essy
ci q̄ nunq̄ natu⁹ fuisset. Bernar. Utia fine
fructu grauiō: est morte. Deniq; duo paran
tur arboī in fructuose. s. securis ⁊ ignis. Unī
Ambo. super lucā. M̄eluo est peccator: ib⁹
male agēt⁹ moni q̄ q̄ in peccatis diu ver
sentur. Tertio quia si quis tenet gladiū ena
ginatū super dominē non timet: s̄ si som
nit aliquā temibilia timet corā illis. Sic
etiam peccatores nō timent iustitū dei: nec
predicatores scripturarū futura mala annū
cianteo: sed presentem tribulationē tynent.

Nā mortē temporalē timent que est transi
toria: sed mortē eternam non timent que est
perpetua. Augu. Uera morte quā homines
non timet est separatio anime a deo que est
vita aliarum. Unī Gregor⁹ in li. moralium
Mōtē carnis omnis homo timer: mortē aie
pauci. Item paupertatē temporalē timent:
⁊ paupertatem inferni non timent vbi vna
gutta aque haberi nō potest. Ibi cū p̄ de
fectu bonorū mortis desiderabitur: sed mortis
fugiet ab eis. Unī Augu. in quadam sermo
ne. Quare mois queritur ⁊ non invenit.
Quomas quibus in hoc seculo vita offertur
⁊ nolunt recipere in inferno: tūc querēt mor
tē ⁊ non possunt invenire. Quarto sicut som
nia somniantibus debent per oppositum et
poni. sic qui habent hic bonos mundanos
dimitias temporales: ⁊ delicias corporis et
gaudia mundi: ista omnia sunt quasi quedā
somnia: ⁊ vertūtur per oppositum in tribu
lationem ⁊ paupertatē ⁊ amaritudine ma
rimā. Unī Grego. Unī caro ad tempus suavis
ter viuit: inde spūs internum torquebitur
⁊ ingeniāt. Unī Viero. in quadam ep̄la.
Difficile imo impossibile est vt prescritibus
quis ⁊ futuris fruatur bonis vt hic ventres
⁊ ibi mentē impleat: ⁊ de deliis trāseat ad
delicias: ⁊ in vñq; seculo pūm⁹ sit vt i ter
ra ⁊ in celo appareat gloriosus. Quinto sicut
sommians habet sensu ligatos: sic ⁊ ip̄i nō
merito: ie operantur eristeutes in peto mor
tali. Unī dicitur in decreto. Opera bona et
tra charitatem facta non valent ad salutes
xviij. q. i. Odi. Unī quilibet homo hoc fa
cto tempore debet a somno peccati surgere
ad reuertentiā dei propter gaudiū angelorum
⁊ oīm electorum in celo existentium. Unī
Luce. xv. Baudiu est angelus dei super uno
peccatore penitentiā agente. ¶ Quā
tum ad secundā partē illius sermonis tunc
quilibet homo debet de deo confidere: ⁊ se i
hoc sacro tempore ad dēū conuertere: q̄ ip̄e
est paratus vñcūq; petenti omnia peccata
erā q̄tūcūdū grauia indulgere. Unī etiā
plū in vitaspatrū li. vii. Frater quidā impu
gnabatur a fornicatione ⁊ videns sacerdos
tio paganiō in egypto filiā adamauit eas
⁊ dixit pati eius. Ha mībi filiā tuā in vñ
rem. Ille vero dixit ei: non possum tibi dare
eam nisi prius interrogauero deum meū: et
consurgens abiit ad demonē ⁊ dixit ei: ab
nachus quidam vult accipere filiam meā in
vñrem. dabo eam illi vel non. Respondit a

Dominica secunda aduentus domini

demon dicens. Si negat deum suum baptismum et propositum monachum da eam illi. Clemens autem sacerdos locutus est eadem verba ad monachum: quod statim consensit: et morum quasi columba erunt de ore spiritus eius et euolant ad celum: per genus autem sacerdos ad demonem dixit. Ecce per misericordiam meam illa tria que precepimus facta sunt in sole et luna. In precedenti die actus est de aduentu Christi in carne qui est aduentus anno domini. In hac autem omnia agitur de aduentu Christi ad iudicium qui est aduentus timoris: ut anima bona nos immiteret: et timor a malo nos reuocaret. Cum in prius sermone tria sunt dicenda. Primo de loco et tempore generalis iudicij. Secundo de quibus nos opere reddere rationem. Tertio exemplum. O Quantum ad prius sciendum quod iudicium est duplex. scilicet particulare et generale. Particulare pertinet in morte hominum. Eccl. xli. Hoc iudicium a deo omni carni. vñ Innocentius de mortalitate humanae conditionis. iii. dicit quod rati bonus quam malus ante eam alia egrediatur de corpore videt ipsum quasi in cruce possum. Non aliud ad confusione ut erubescat se non esse redemptum et sua culpa sanguines Christi fructum redempcionis non habere. Unde de malo dicitur. Viderunt in quem pupugerunt quod intelligitur de Christi aduentu ad iudicium et aduentu ad diem mortis. Hec ille. vñ Luce. xii. Estote parati: quia qua hora non puta, si filius hominis veniet. Generale iudicium est in quo omnes homines similiter iudicabuntur. Lc. xiii. v. Omnes nos manifestari oportet ante tribunalum Christi ut referat unusquisque prout gessit in corpore suo: siue bonum siue malum. Locus autem extremi iudicij erit vallis Iosaphat in aere super locum in quo ipse ascendit in celum. Unde Job. vii. Longregabo omnes gentes et adducam eas in vallem Iosaphat: et ibi sedebo ut videam omnes gentes. Tempus extremi iudicij erit in fine seculi. De die autem et hora incertus est. Matth. xxiiij. De die autem illa nemo scit. Unde sciendum quod certa et determinata horas nemo scire potest nisi cui solus Deus vult revealare. Quidam enim dicunt extremum iudicium in media nocte fieri. sicut illud Matth. xvij. Et media nocte clamor: factus est. Ecce sponsus venit erite obuiam ei. Quidam dicit extremum iudicium fieri de manu: scilicet in auro: et allegantes illud dicitur papa. In matutinis non interficiens omnes peccatores terre. Sed beatus Augustinus dicit: quia veniet quando non sperabitur. Unde ipse dicit Matth. xxiiij. Et gilate ergo quia nescitis diem neque horam. Sed etiam ad secundam partes istius sermonis sciendum quod extremum iudicium valde est

Benedicamus gloriam opere tenebris: id est pecata mortalia. Unde hic est dicendum de septem peccatis mortaliibus. Istud sermonem quere infra sermone. xli.

Dominica secunda in aduentu. Sermo. iii. de reddenda ratione in iudicio.

Runt signa in sole et luna et stellis tecum. Luce. xxi. Marci. xij. Matth. xxiij. Aristo. iii. thop. Inest deo iustitiam facere. Si ergo corpora que hanc castigant diversis plagiis ut exerceantur in bonis opibus nisi et bona quod vide per fecerunt in corpe manentes remunerantur in futuro: et multi qui iniuste agunt nisi punirentur in futuro non erit de iustitia. Cetera quod dicit papa. Justus dominus in omnibus suis: ergo resurrectio

Sermo

timendum propter rationem districtam quas in eo reddituri sumus. Nam primo reddituri sumus rationem de cogitationibus. Unde sapientia. In cogitationibus impiorum interrogatur. Unde Gregorius. Nec deus vias nostras considerat et cunctos gressus dinumerat ut nec minutissime cogitationes que apud nos et versus viluerunt ex iudicio indiscutibiliter remaneant. Quia tot vindicationes et luxuriosas et alias pravae cogitationes in corde cum deliberatione et proposito tenuerunt quomodo respondere debunt. Ergo quilibet debet custodire cor suum a peccatis cogitationibus semper cogitans deo se esse de eis redditur rationem. Hieronimus in epistola. Quicquid pudet dicere pudeat et cogitare. Nam sicut quis verecundus in factis coram hominibus: sic in cogitationibus verecundus in debet coram deo. Eli. i. reg. vi. Homo videt ea que parent: deus autem intuetur cor. Unde dicit etiam Salomon. Proverbi. iii. Cor tuum omni custodia serua: quia et ipso vita procedit. Secundo reddituri sumus rationem de verbis. Matth. xii. De omni verbo occiso quod locuti fuerint homines super terram redditur res in die iudicij. Sed si diceres. Quid est verbum occisum. Respondeo sicut Hieronimus. Clericum occisum est quod sine utilitate loquentis vel audiendi profertur. Unde etiam Gregorius in moralibus: occisum quippe verbum est quod aut ratione iuste necessitatibus aut intentione peccatis caret. Quid tunc dicturi sunt homines iracundi qui ex ira et vindicta male dixerunt proximis. De quibus apostolus. Neque maledicti neque raptiores regnum dei possunt debent. Similiter detractores qui famam per gaudi denigauerunt. De quibus dicitur Proverbio. xxvij. Lus. detractoribus ne commiscari: quia repente consurget perditio eorum. Item quid dictum sunt homines mendaci qui per omnes suos decepterunt. papa. Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Item blasphemari qui per vulnera et sanguinem Christi iurauerunt. Similiter et illi qui per nomine dei vanegaverunt. Unde doctri mendacis iurauerunt contra Christum: de quibus omnibus reddituri sunt rationem. Nam quilibet Christianus sic male expedit bona sua: propter ea potest damnari: etiam si multa temporalia iniuste acquisierit. Exemplum de epulone: ut habetur. Luce. vi. ubi dicitur quod erat quidam diuus qui epulabatur quotidie splendide et induebatur purpura et bisso tecum. Ibi non fit mentio quod fuit usurparum vel raptor:

III

cum pro omni errato sine bonum fuerit. Unde de cunctis gressibus pedum et saltibus reddituri enim rationem. Job. xxxi. Nonne vias meas ipse considerat: et cunctos gressus meos ipse dinumerat: hoc non attendunt chorantes et supbe incidentes. Subtiliter de tactibus illicitis manus et illicies to visu oculorum et auditu aurium. Hoc illi non attendunt qui illicite se et alio tangunt osculando et aplaudendo. Similiter reddituri sumus rationem de dono corporis: sed de fortitudine: iumentute: sanitate: et pulchritudine. Similiter de actibus ipsius corporis. quod quotiens inchoatus fuisti: quotiens actum iurie extra matrimonium perpetrasti: quotiens chorasti: quotiens uxorem proprie vel alios homines ex ira vel vindicta percussisti: lessisti tecum. Quarto reddituri sumus rationes de rebus temporibus tripliciter. Primo quando quilibet lucrat sit oia temporalia que in hac vita possedit usque ad unum denarium: utrum iuste vel iniuste. O sicut iam cursus mundi est ad tempora lucratur: tunc tu vir sine peccato mortali lucras. Eli. aplo. Qui volunt diuinitus fieri in fiducia in laudem diaboli. Secundo redditur est unusquisque rationem de temporalibus: quod modo ista expendit usque ad minimum denarium. Hoc illi gulosi et ebriosi attendere debent qui tot denarios uno grossos et florinos supponebant: qui quicunque a manibus ad viceperam: uno quicunque integrum nocte in tabernaculo sedent: et se cum vino supponebant et mebiant: de quibus omnibus districte redditur sunt res. Ergo quibus Christus timet deus non quicunque sine causa et necessitate et utilitate debet bibere unum haustum: sed semper in comedendo et bibendo deberet querere sustentationem et confortationem nature. vñ Aug. de tribus dñi. Eni quid mendicas et bibas ad refractionem et recuperationem membrorum: et deo gratias agas: tunc tuus cibus et portlandat deum. Similiter supponi qui in superbia et superfluitate vestrum expendunt bona sua: scissuras et caudas faciendo: et multa paria vestiu[m] percurro. Similiter lusores qui plundunt bona sua cum petendo et contra deum: de quibus omnibus reddituri sunt rationem. Nam quilibet Christianus sic male expedit bona sua: propter ea potest damnari: etiam si multa temporalia iniuste acquisierit. Exemplum de epulone: ut habetur. Luce. vi. ubi dicitur quod erat quidam diuus qui epulabatur quotidie splendide et induebatur purpura et bisso tecum. Ibi non fit mentio quod fuit usurparum vel raptor:

De eadem dominica

De eadem dominica

sed q̄ bona sua mala erpendit: t̄ q̄ pauperi
lazaro nō subuenit: ideo sepultus est in infer-
no. Criso. sup. Matb. Dicas accepisti: nō ve-
lasciue cōsumas: sed vt in elemosinio erpē-
das: que em̄ babes pauperi sunt: s̄ tibi cre-
dita sunt etiā si et laborib⁹ iustis t̄ heredita-
te paterna possessor: eoz factus co. Elūb⁹ in
decre. Non est minus petm̄ auferte babenti
q̄ denegare indigēti. dist. xlvij. Sicut hi. vñ
est criminis babēti tollere q̄ cum possem⁹
digentib⁹ denegare. Elū etiā Basili⁹. Ilōne i
quit spoliator: es qui dispensanda suscepis-
ti p̄pria reputādo. Est em̄ cib⁹ famelici quē
tu tenes: nudi tunica quā i cōclavi cōsumas
discalciati calcei qui penes te marcescūt. ins-
digentis argentum qđ possides humatum.

deberet scip̄m attendere t̄ scip̄m desero cogi-
tare quō diē trāfactū erpēderit: nā dānati i
inferno de hoc signāter conquerūtur q̄ t̄p̄e
grē tā inutiliter erpēderūt. Elū Humber. in
tractatu de septuplici timore dicit q̄ quidā
deuor⁹ bō eristēa in deuotionib⁹ t̄ oratio-
mbus suis auduit quandā vocē lugubrē: t̄
quesuit qđ esset. R̄udit: ego suj vna alia di-
nata. Et ille: cur tam amare fleo. R̄udit illa.
Ego t̄ oēs ale dānate de nulla re intantum
dolem⁹ sicut de t̄p̄e grē qđ inutiliter erpē-
dimus t̄ peccādo cōsumpſim⁹: vbi i vna bos-
ra potuissim⁹ de peccatis nostris penituisse
t̄ eternā penā quam nunc patimur evasisse.
Cōtinuatio p̄cedētis ſimonia. ſermo. iiii.

Sgentis argentum qđ possidet humatum.
Tertio redditurus es rationes quoniam
hereditibus dūnifisti bona tua : qđ et eis p:os-
tē tuā inter heredes ppter bona tua : qđ mes-
lius esset nullū denariū post mortem relin-
quere qđ causam litis hereditib⁹ ministrare :
qđ ille qđ nō facit posse suū ordinādo bōa sua
quecūqđ mala et pctā sine lites sine pericuria
sine inimicitie ex talib⁹ bonis inter heredes
fiunt : que mala p̄venire potuit et noluit:
sibi ī sia sua noccbūt: qđ p̄uabit suffragij cō-
sanguineoꝝ suoꝝ : t̄ etiā iō p̄metur qđ et p̄-
cite t̄ auantia sua noluit ea ante dispone
re: ergo quilibet bōtpalia sua bōa possidēs
d⁹ aduertere dictū **Eīa.** ppter qđ dixit ad re
gem execbias. Dispone domui me: qđ morie-
ne tu t̄ nō vices. **L** Cuīo reddituri su-
mus rōnem de tpe quo viriūs in presenti
mundo. **Berī.** Oīic temp⁹ nobis impensuꝝ
a nobis erigeſ q̄liter sit expensum. **Uñ** q̄lib⁹
reddituruꝝ est rōni de om̄ib⁹ mēfibus an-
no: septimanis: dīcb⁹: horis: t̄ minutis: qui
bus vint. **Sed** fortassis. **rrt.** annis viristi et
nūqđ deo p̄ tres ános fideliter seruasti. qđ
faciendū fit. Respondeo qđ debes de p̄teri
to tpe dolere: t̄ cōfiteri qđ tpe tuum sic vane
expedihi: t̄ sic est dicēdū ad singula puncta
vbi qđ se reū inuenierit. Itē sciēdū qđ q̄libet
d⁹ tpe suūvtlitter expēdere. **Berī.** nihil pre-
ciosius tpe t̄ heu nil bōdievtli? inuenit. trā-
scunt dies salutis t̄ nemo recogitat. vñ legi-
tur exēpli qđ quidā deuot⁹ homo qñ audivit
bōologiū sonare: semper cogitauit et dixit
ad dñm. O deus iam iterū vna bōia tēporis
vite mee cōsumps⁹. de qđ tibi redditurus sum
rationem quđ eandē expendi. **Eic** q̄libet bō-

Sermo

missis cū quio ad peccandū trahitur. Unde Ambros. An non angelos ingenuitatem cre-
dimus cū hō penitētō ad pēccandū trahit et
renuntitur: t taleo sunt rei in aliis istis qō
sic ad peccatū trahunt: q̄si eas p̄prijs manus
bus occidissent. Ubi b̄t in decte. Dātes occa-
sionē scādali rei sunt pēnitū. i.q.i. 'Vī quo.
Ubi de hoc matrone esset dolendū: q: si aīam
vna cū p̄posito a deo traxisti: aīa tua erit p̄
aīa illi? O quid dicturi sunt in iudicio q̄ q̄n
qz in vna choica cum ornatu et pulchritudi-
ne corporis decē vel viginti aīas trahunt a
deo. Verū. Et mūd ille preciū vni aīe esti
māre nō pot. Si cīm̄ q̄s.x. florenos pdidisset
de hoc doleret: multo pl̄ est dolēdū de aīa-
buc. Ubi dī in decte. flere debem⁹: q: primū
malo crēplo corripim⁹. d̄ pēn. di.i. X Se
primo redditum sumus rationē de officijs t
artificijs: quasi xp̄us in iudicio diceret. In-
tellectū tibi concessi et illud artificiū didic-
sti: redde rationē quō illud laborasti. Verbi
gratia. Sicut suto: de sutoria. O qđ tunc di-
cturi sunt qui eorum c̄rment: et sic suus ar-
tificiū sciēter falsificant: cerdones scilicet far-
tores qui vestes superbas p̄parant: et nos-
tros aquaūtiones vestium adinueniūt. p̄is-
stores et fabri qui similiter sua artifacia falsi-
fican. Infatores qui male ponderat et ma-
lum p̄ bono sciēter vendūt. Pāncerne q̄ mē-
suras nō replent. Pānicide qui loca obscura
querūt: vt sic primos decipiūt. Pānifices
qui pānos vltra mēsurā trahūt et dilaniuant.
Eanūfices qui malas carnes vendunt. Falsi-
ci qui lac et butū fū falsificant. Et agricole
qui infideliter agros colūt. Carpētan; et alii
quapro p̄ciq diurno seruit: et ad tres dies
laborat quod in duob⁹ p̄ficere possent. Silv-
serui et ancille q̄ infideliter dñs suis et dñs
bus seruit: nā quils deberet sic primo labo-
rare sicut fibi vellet fieri. Ubi L̄b̄t. v.ii. Qia
quecū qz vultis vt faciat vobis boies et vos
cadem facite illis. vñ Thobie. iiiij. Quod ab
alio ne facio tibi fieri: nec tu alio facias.

y Octavo reddituri sumus ratione de subditis nobis commissio. Unde de prelatis quenam primum quod intraverunt prelaturam: aut per se vel vocati a deo. Ad Hebreos. v. Nemo assumat sibi honorum: sed quod vocatura deo tamquam Aaron. Secundo quod reperunt suos subditos. Jeremias. viii. ubi est gratia tua quod datus es tibi. Unde platonum est esse desideranda propter distinctas rationes. Sapientia. vi. Iudicium durissimum ficit homo qui presunt. Graue est enim iudicium pro omnibus subdi- tis non recensuit. Ceteri dignitatem. quoniam quis cognoscit quod dies ieiuniorum non solvit: cum bene ieiunare potuit. Similiter quotiens duces festinos non celebravit: et quod missas sive causa ter pigritia neglexit. Ita quod opera misericordie non exhibuit pauperibus. Nam ipso in iudicio regretteret se opera misericordie a quibus homines dicentes illud matthei. xxv. Esurimi et non dedistis mihi maleducare: sitiui et non dedistis mihi bibere: hospites eram et non collegistis me. Ita maledicti in ignem eternum. Queritur si ergo a malo

III

De septem tonitruis

se abstineret nec bonū faceret an saluatetur.
Nō video q̄ non. Unde dicit in decre. A malo
abstinerē nō sufficit nisi faciat quis qđ bonū
est de pe. c. cupiētco. in cle. Et h̄i etiā p̄o. Decli-
na a malo t̄ fac bonū. vñ etiā Job. ir. Ops o-
perari dū dico est: veniet em̄ nor in q̄ nemo
operi p̄t. Nec etiā voluntas sufficit nisi seq̄t
op̄. Plures em̄ in inferno sunt q̄ etiā bonas
voluntas dūrūt: sed nō op̄ pfec̄rūt. vñ d̄
in decre. Nō ē satis bñ velle: si etiā bñ facere.
dū. Interri. Nō satiō. Ergo debem⁹ nō solum
mala vitare: si etiā sollicite bona op̄a operi:
et corp⁹ n̄m ieiunijs t̄ abstinentijs castigare.
Et h̄i Berni. sup Lanti. Xp̄s q̄ nō fallit elegit
qđ carni molest⁹ ē: illud vñli⁹: illud etiā
magis eligendū est. Et q̄squis aliud docet vñ
suadet ab eo tanq̄ a p̄secutore canendū est.
C Eli legitur exemplū q̄ quidā bō miseri-
coris p̄ opter suā misericordiā raptus est: et
offensa sunt ei dei iudicia. Nas plures vident
p̄sentari ip̄i iudici: et unus protulit elemos-
synas quas ppter deū dedit. Ali⁹ oratōres
quas deo obtulit. Alius vestes quibus pau-
peres vestiuit. Alius opera misericordie qui
bus pauperes, hospitio recepit. Et hec ille
videns cogitabat intra se: tu plura et maiori-
ta opera misericordie exercuisti: ergo bñ ha-
bēbis cū iudice illo: et cum cum oido range-
ret tūc iudex non dirit ad cū: quot opera mi-
sericordie tu fecisti: sed dirit: quas delicias t̄
quas voluptates ppter me vñq̄ subtraxisti
tibi. Et ille obmutuit: q: semp̄ i deliciis vi-
nit. Et iudex dirit ei. Nunquid audisti me in
euangelio dittiſſe q̄ arta est via que ducit ad
vitā. t. ad regnū celoū. Et ille immedieate cō-
vertit se ad beatā virginē mariaj et ad illos
sanctos quos in speciali veneratione t̄ reue-
rentia habuit ut p̄ eo intercederent: q: a-
modo vitā eius emendare t̄ in abstinentiā et
maceratione camis a modo deo seruire ppo-
suit. Quod t̄ factū est: nam intercessione bea-
te virginis marie et sanctoz ad scipsum re-
uersus est: et postmodū oībus dieb⁹ vite sue
corpus suū maceravit: et in magna abstinen-
tia vint: et supra modū plus q̄ prius paue-
pēb⁹ misericordia fuit: et vitā suam in bono
finiuit. Et h̄i verificatū est ei dictū beati die-
re. qui dicit in quadā epistola ad nepotianū.
Nō memini me legisse in ala mo: te mo: tuū
qui libēter opera pietatis exercevit. Vabet e-
nam multos intercessores: et impossibile est
peccata multorum non erandiri.

Ende videbunt filium hominis tecum. Sciebat fratres tuos et symbolo sacre fidei quod dominus noster iesus christus venit est ad iudicium iudicare viuos et mortuos; bonos et malos. et scilicet per ignem. In quo iudicio uniusquis datum est iuxta meritum et demeritum: siue bonum siue malum. Et hoc erit cum venerit filius dominus tuus per patrem magnam ut loquitur propheta euangelista. Secundum quod iohannes vidit: ut in Apocalypsi. ubi agerum dei fortitudinem descendenter de celo: quod pede sunt derum posuit super mare: et sustinuit super terras collocavit: et iuravit per veritatem in sancta scriptura quod non erit ultra tempore. Secundum tempore missi tempore mundi enim et iusticie. Et locuti sunt ei septem tonitrua. Quid ergo ista septem tonitrua sunt nisi septem calamitates quae super petros in fine seculi consummabitur. **D**icit per primum tonitruum possum recipere mortuorum resuscitationem. Unde ad Thessalonici. Canit enim tuba et mortui resurgent incorrupti. quod horribiliter enim hec tuba sonabit Hieronimus dicit. Sine dormio sive vigilo sine aliquid aliud facio: semper illa vox nouissime tuba sonat in auribus meis. Surgite mortui et venite ad iudicium. Tunc tuba sonat super librum Sapientiae. Ut tuba erit sonus qui dam sensibilis et imperium vocale per quo precepit mortuis resurgere. Imitatio Job. v. Alii mortui audient vocem filii dei et qui audierint venient. De qua voce dicitur Christus. Uter vor magna. Ut tuba horribilis cui oia obediunt clementia: que petras scidit: iferos apertus: portas creas frangit: vincula mortuorum dirupit: et de profundo abyssi animas liberatas corporibus suis assignat. Ita hec vox ut dicitur Lycos. audiatur in celo. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus celo. Tunc illuc veniet ad eum omnis filius in deum credentibus et eum coleantibus. Abram cum omnibus bonis patriarchis. Esra cum omnibus viris prophetis. David cum omnibus regibus bonis. Janitorum celorum petri cum omnibus apostolis et euangelistis. Stephanus et Laurentius cum omnibus qui suum innocenter effuderunt sanguinem. Nicolaus et Alibertinus cum omnibus confessoribus. Katherine cum omnibus virginibus. Elizabeth cum omnibus virginitate. Anna cum omnibus coenagat. Regina celorum cum omnibus sacerdotibus et religiosis qui usque ad mortem in eis obsequio permanescerunt. Item vox huius tubae audierit in inferno ut ait Christus. Et tunc Lucifer Gathanaus. Asmodeus. Beelzebub venient cum omnibus exercitu infernorum. Tunc audierit vox huius tubae per totum

Serlio

mundū ab oriente usq; ad occidente: et resur-
gerē oēs boīco piter quoꝝ corpora i terra quie-
uerunt. Clemēt illuc̄ aīn qui fratre suū occi-
dit cū oībus homicidio. Judas cū oīb⁹ tradi-
tōibus. Pylatus cū oībuo iniustis iudicib⁹.
Herodes puerus necato: cū oībus iniquis
regibus et principibus. Barrabas latro cum
oībus lgrionibus. Zanech cū oībus adulte-
ris. Achiroth cū oībuo usurarijs. et Gethi cū
omnibus iniustis et falso mercatoribus. Se-
mon cū oībuo simoniacis. Athalia cū oībuo
pueris necatoribus. Biesabel cū oīb⁹ mer-
cib⁹. et sic de alijs. Jobāmo. v. procedēt
qui bona fecerūt in resurrectionē vite. qui ve-
ro mala egerunt in resurrectionem iudicij.
Et per scđm tonitruū accipere possumus
separationē oīm ibi congregatoꝝ et sepa-
runtur oēs in q̄ttuoꝝ oīdīces: q: unius oīdo
scēdebit super sedes iudicij cū dñō ad iudicij
dūm: non ut sententiā dent: sed vt sententiā
datam a dñō p̄fiment. Aug. Eunc eum dñō
iudices venient qui nūc p̄ dco iniuste iudia-
contur. Similiter illi qui omīa babere poter-
at in hoc seculo p̄ dñō reliquerunt et paus-
perē xp̄m pauperes secuti sunt. Sicut pe-
tus et Paulus et alii discipuli xp̄i et viri bos-
ni et religiosi. De quib⁹ dicitur Albatbei. xii.
Elos qui reliquistis oīa et secuti estis me ses-
debitis super sedes iudicātes duodecim tri-
bus isil. Secundus ordo iudicabitur et salutem
bitur vt sunt fideles xp̄i qui p̄cepta dei fu-
erunt: et sex opera misericordie erectorunt
quib⁹ dicetur illud Albatb. xxv. Esurui et de-
distis mihi manducare. sitiui et dedistis mi-
hi bibere: hospes eram et collegistis me: nu-
dis eram et cooperisti me: infirm⁹ eram et
si: infastis infec. Tertius ordo iudicaf et cum
sentētia p̄dēnat vt sunt fideles qui fidē ba-
buerūt: nec tñ p̄cepta dei seruauunt: nec
opera misericordie ad paupes erectorunt.
Quib⁹ illud diceat Albatb. xxv. Esuruit non
dedistis mihi manducare: sitiui et nō dedistis
mihi bibere: hospes eram et non collegisti
me. Zanic dicēt. O dñe qñ vidum⁹ te fitientē
et esurientē et pegrinū et nudū: et nō ministri-
uimus ibi. M̄didet. qđ viii et minimis meis
non fecisti: nec mihi fecisti. Ite maledicti
in ignem eternum. Quartus ordo statis sim-
ilia diabolo tradet: sicut iudei: pagani: ber-
tici: qui fidē nō receperūt. vñ Jobā. iii. Qua-
nō credit iū iudicat⁹ est. Qualr aut̄ sepemur
ob unūc̄ oīdīf Albatb. xii. vbi d̄. Enibun
angeli et separabūt malos de medio iystorū

mittent eos in caminū ignis ardentes: ibi
ent heretici stridi: dentiū: tunc separabit frater
a fratres filio a patre: filii a misericordia: a viro
vir ab uxore: frater a sorore: viuensq; fin
opus sua. et quod hic erit anno et annos illi faciat
separabunt et se amplius numeri leti videbuntur:
scilicet optimum ad malos. Et ab anno. Zecent
tribulatio talis qualis nunquam fuit ab initio.
Nam duo erunt in lecto uno: unus erit de domi
nandis: alter de salvandis. Et est sciendum quod nul
lus tunc tempore intercederet pro alio. Ergo illi ex
stant qui decipiuntur ut in virginem et sancti Jobam
ne baptizantur. ad deterram et ad sinistram. unde Job. ut
Deus cuius ire nemo resistere potest. Et ip
se induit dicit per prophetam David. Cum accu
pero Christus ego iusticias indicabo. vñ Eniso. Tunc proderunt ibi diuinae divinitus nec par
tus filios nec angeli ibi proderunt et ego dico
nec omnes scientiam fiducie sancti per alia dom
nata intercederent: nec Christus ei suam rufi
cordiam exhibebat. vñ Gregorius lib. xij. mo. Tunc
quaesumus virtus tua precentis liberat quis secund
in locis penitentibus iustitia indicans dominat.
vñ enim Augustinus induit nec gratia praevenerit nec
misericordia rectetur nec pecunia corrumperit: nec sa
tisfactione vel penitentia redemptio. Ergo hic dum
tempus habet agat quilibet pro se Christus est loc
mies: qui ibi erit locus iustitiae. ¶ Per totum
temporium demonstratio signorum passus Christi signo
que fit in publico tremendo iudicio. Lumen
celestis retinet et iudicat omnem boiem. in talie iusta
pbar poteretur descendere passus suus insignia
radiis solis lucidiora ostendit. vñ Eniso. sup
Lib. x. Et crux Christi cicatrices Christi radios solis
erunt lucidiores. Et beatus ideo ostenditur videbitur
reprobi Christi iuste damnari: qui tantum peccatum sui
sanguinis preciosissimum contempsuerunt. Tunc enim
ut sit. Christus reprobarbit eos dicens. Ego pro
pter vos factum sum hominem: propter vos aligeratus
sum: propter vos illusus sum: propter vos in cruce
patibulo mortuus sum. Ecce preciosus sanguis
mei quod dedi pro te. Pro te. Huius est enim servitio
vnde quam nubi pro pacio sanguinis mei reddidi
stis. Et tunc plangetur. scilicet super se oculis tribus totas.
Christus plangetur scilicet et super oculos iudei et pa
ganorum quod cum non fuerit manus tua turpiter tra
ctauerit: et ipsum fidei puerum tuum bestialiter imp
ugnauerit. Plangent se Christi patres super
eum quod propter bona eius facta sunt mala redi
derunt. Augustinus. Et postasse dominum in corpore suo
cicatrices suavit ut vulnera cordium disolvo
runt suorum sanaret: et ut in iudicio bohemus Christus
beatetur: ut coniunctus eorum dicas. Ecce hunc

De eadem dominica

quē crucifixio. Ecce deū t̄ homines quem
credere noluistis. Ubi dñe vulnera que feci-
stis agnoscat latuo qđ pupugisatio. Qm̄ pro-
pter vos aptum est: nec tñ intrare voluistis.
Discodite ergo maledicti tē. Festinet ergo
vnuſquisq; ut penitentia dō hic viuit. Ut pae-
cio ſanguinis redimet. Ne dū inuenit nō fue-
rit in numero redēptorū fiat de numero pdi-
torū. Querit q̄litter t̄ qb̄ r̄po ſigna paſſiōis
fue in iudicio oſtēſurus ſit. Ininde q̄ bonis
ad gaudiūt honore: malis autem ad tristi-
tiam t̄ terrorē. Nā p̄mō vulnērū ſuoꝝ cicatrici-
es oñdet ingratis. Unū quilibet deb̄t oī die
regratiari t̄ memorari paſſione r̄pi. Unū am-
bo. Plus em̄ dñe iefu debeo tuis iniuriis q̄
bus redēpt⁹ ſum: q̄ tuis v̄titib⁹ qb̄ creat⁹
sum. Nō em̄ hoc p̄dēſſet niſi redimi p̄fuiss⁹
Nā meditatio paſſionis r̄pi eſt deovalde ac-
cepta t̄ homini fructuosa. Bemar. Quid eſt
magis efficac ad curandū conſcientie vulne-
ra q̄ ſuſ vulnērū r̄pi ſedula meditatio. Secun-
do oñdet coronā ſpineā ſupbis q̄ cū coronis:
peplis: caputis: t̄ crinibus r̄pm offendērūt
Doctales ſuperbi cogitare deberent cuiꝝ ca-
put ſuū ſuperbe ornant. Et ſic dicendū eſt de-
alioſ punctis infra poſitis. Tertio lanceas
oſtendet iracundis t̄ inuidiosis qui t̄ alioſ
turbauerunt t̄ primos odio habuerunt gau-
lentes de aduerſitate: t̄ dolentes de proſpe-
ritate p̄orū morū. Unde Geneca. Ultimam
nudi oculos haberent in oībus locis: vt de
qb̄ felicitatib⁹ torquerent. Nā q̄ta feliciuꝝ
ſunt gaudiā: tanti inuidorū ſunt gemitus
Quarto clauos manuum oſtendet auaris
nūq̄ ſatianif nec cōtērānt. Eōtra quos di-
cit apl̄o. Habentes alimenta t̄ qb̄ tegamur
q̄b̄ p̄tēti ſum. Quito clauos pedū oñdet
bouyātib⁹. Quid em̄ tāc deo r̄ndere poſſunt
uē chouyāndo t̄ saltādo ſepins offendērūt
Angu. Ois mot⁹ p̄tulantic ſalt⁹ eſt in p̄o-
undum cloace. Terto crucē oñdet pignis
mobil arduū aggredi: nec quicq̄ aduerſitas
iſ pati volunt. Contra quos dicit Gregor.
Si illuc dulcia appetimus: neceſſe eſt vt hic
mara toleremus. Cōtra quod pl̄es faciunt
qui volunt regnare cū r̄po: ſed nō pati cuiꝝ eo
dñi verſus. Oēs nos cupimus adire regna
celoꝝ. Dura pati fugimus nec opus ſufferre
aboz. Septimo flagellum oſtendet iuſ-
tioſis q̄ voluptatib⁹ corporis ſatisficerūt: et
corp⁹ t̄ aſam coinq̄auerūt. Lox. vi. Omne
x̄tū quodcūq; facit hō extra corp⁹ ē. q̄ autē
omnicat in corp⁹ ſuū peccat. Unū dī in decre,

Pollutio carnali lasciuie plus inquinat ho-
minem inter se pte mortalitatem. xxiij. q. viij
Non solu. vñ etiā Christo. de regi. pnci. Eo itaq
est destructio corporis et abbreviatio vite.
Octavo vestem purpuream qua cū pylas
tus induit: et vestem albā in qua derisus fuit
ab herode ostendet superbis q cū scissuris et
lōgis caudis et manicis et superfluitate vesti-
um xp̄m offendens ornantes se ad illud
dum aspiciētes ad malas cōcupiscētias. vñ
Chriſto. Si mulier decorauerit set ad scri-
sus boīs prouocauerit: extremā vindictaz su-
stinebit. Nono pannū grossū cū quo ocu-
li xp̄i erant ligati ostendet falsis et mendaciis
bus boībus et mercatorib⁹. Nā tales oculos
dñi oia aspicientis conatur velare q̄i malus
pro bono nitunt vēdere: dare. vel mutuare.
De cimo fune cuj quibus xp̄s ligat⁹ fuit
manibus et brachijs ostendet illis q̄ ample-
rando: osculando se et alios ad malas libidi-
nes prouocauerūt. Undecimo fel et acetus
cū quo xp̄s potatus fuit ostendet gulosis et
ebriosis qui hic in satietate et ebrietate vire-
rūt. De quibus dicit xp̄s Xuce. vi. Ecce vobis
qui nāc saturati estis. vñ Hiero. in ep̄la. Im-
possibile est hic iplere vētri: et ibi mentē. vñ
Sergi. Qui carnalib⁹ qđem voluptatibus pa-
cit eternaz epulaz delicioz indignū babet
vñ Ambro. in li. de penit. Eb̄i⁹ oſfundit
saturā: amittit grām: pdit gliaz: incumit dā-
tationē eternā. Duodecimo ſputū cū quo
vices xp̄i defedata ē ostendet illis qui facies ſu-
s decorant aliter q̄ creati ſunt. vnde Amb.
pelos picturas dei si vultrū tuū naturali can-
ore obnubilas: et exquisito rubore pfunfis.
Et de illo dicit pp̄beta. Oēs vult⁹ redigent
in olla. Nā tales vult⁹ ſic hic in p̄fti decedat
engrabunt et punient infernali igne. Vcr.
in q̄ aut mēbro creato: magis offendit: in
pde pte: magis torqbit. Decimotertio
vines q̄ xp̄o extracti ſunt tpe passionis ostē-
nt illis viris et mulierib⁹ q cū crimibus ip̄m
offenderunt facientes ſibi glauces et crispas
coloratos crines. Et r̄t mulieres que en-
opertis capitib⁹ inceſſerūt: et cum ornatu
vñ alios boīes ad peccādū p:ouocauerūt
Decimoq̄to tariſlos ostendet luſoribus
qui ex auaritia et cā lucri luſerūt. Nā talis lu-
ſo eſt qđā erpolatio: ideo nō pōt quiſ hici
per ip̄m aliqd acq̄rere: nec etiam retinere
ed querit utrū luſus ſit peccatū mortale.
ſidetur fm̄ Bnib⁹. q̄ ſic. Etiaſt si hō non dūs
i p̄ſuetudinē mortaliter peccat. Et itellis

Germio

ge quādo ex auaritia ludit : q̄i auaritia ē de se p̄tū mortale. Et iā dicto p̄t̄ φ in penituloso statu sunt lusores qui bona p̄ ludum ac quisita possident: et nō restituūt s̄m consiliū sui cōfessoriis. Decioquinto denarios, p̄ q̄ bus r̄po venditus fuit ostendet v̄surarijs et omnib⁹ qui sc̄iter res iniustas possederunt t̄p̄o restituerūt. Quid em̄ tales dicturi sunt in extremo iudicio : cum iudas istoō triga denarios restituit iudeis p̄o quibus r̄p̄ vē didit. Et ipsi reo iniustas et furatas et v̄suras restituere noluerūt. Unde dicitur in decreto. v̄surarius nō vere penitit nisi p̄ in v̄suras restituat. nūj. q. iij. Quid dicā. Et ratio huius est: quia s̄m Augusti. Peccatum non dimittit nisi restituat ablatus. D Per q̄rsum tonitruū intelligūtur testes quos peccator: contra se habebit in iudicio. p̄o q̄ sc̄ē dum φ p̄im⁹ accusator: siue testis sunt peccata nostra propria. Iere. ii. Arguet te malitia tua: opera enim malorum eos p̄sequētur. p̄o. In operib⁹ manuū suarū comp̄chēsus est p̄tō. Berl. Tunc loquēta vniuersa peccatoris opera sic dicēt. Tu nos egisti: opera tua sumus: velis nolis hoc dic nos absconde ratione poteris: quia te non deseremus: s̄ te cum adjudicium pergem⁹ accusabim⁹ te reum multipli. ~~cas~~ criminib⁹: imo p̄p̄ia cōscientia hoīs erit testis sue damnatiois. Ro. ii. Es timoniū reddente illis conscientia ipsorum. Secundus accusator: erit dyabol⁹ recitās oīa mala que fecim⁹: et de quib⁹ p̄niam nō egimus. Augu. Presto erit dyabolus recitās q̄d fecerim⁹: quo die: qua hora: et quo loco: tu obiect peccatori cogitationes maligya aklurūriqas: et rancorosas. Si r̄ quicqd peccauit loquēdo: blasphemādo: detrahēdo male dicendo: mentiēdo: peierando: deridendo proximū: et ipsum ad iram prouocando. Si r̄ oīa opera corporis: gressus: saltus: visus: tactus: et oīis act⁹ luxuriosos. Si r̄ accufabit de omissione. quot missas: quot fimo r̄ea fūa: misa neglexisti: q̄d dies ieiunii soli visti: et quot dies festiuos non celebrasti: et quot opa misericordie exercere potuisti: et nō fecisti: et sic de alijs. Tunc dictur⁹ est ille malignus aduersarius. O cōfissime iudex iudica istū cē meū per culpā qui tuus esse noluit p̄ grām: tibi fuit inobedieō: mibi obediēō: tuus vestē amisisti: cū mea veste hic venit. Terter⁹ accusator erit totus mūndus et oīis creature. Greg. Si queris qui te accusabūt: dico tot⁹ mūndus: q̄ dicit terra. O p̄tō: maledicite p̄e

dibus tuis super me ambulasti: fructus meos māducasti: et deū qui te creauis dereliquisti. Ne dñe ergo rationē de oibno. Tūc sāg dñs cert. Ego te potau: sedes laui: pīscēs tibi misstrau: redde ergo rōcm. Sol. ego te letifui: caui: luce illustrau: redde rōcm. Causo. In die illa nūbil est qđ respondēbitur: ubi celus: sol: luna: terra: dies: et noctes: totū mūdū ita bunt aduersus peccato: ē intestimomū: immo numerus pīscib: numerus autū: et numerus om̄i creaturarū et bñficiorū dei que tibi erbi bita sunt: quoꝝ vsum habuisti apparente qđ presentes sint: et de his redditurus es rōcys. Doc qđlibet bō cogitare debet cū in perficiūti vñstūi creaturarū et beneficioꝝ dei habet. ¶ Per quintū tonitruy accipere possum⁹ vociferationē iniquorū. Tias ipsi iniqui maledicent fibi pīscio clamando illud Specalyp. Ue ve re. q. d. Ue robis pedes mei maledicti: quid mibi mīseri spūtasti: ꝑ per malus gressum et saltus illatos celi ianuam mibi referasti ingredimini modo portas inferni que nū ꝑ robis aplius apertū. Ue robis manus: cur ꝑ malū tactū cōsona glie me pīuasti: iam ppter nos inducar ad ignē de ampli⁹ nū qđ egrediar. Ele tibi co: maledictū: quid imputasti ꝑ tuis cogitationib⁹ malis et delectationib⁹ me gaudie ocli pīuasti: uincit tua tristitia: quā nū ꝑ sequetur aliq̄ leticia. O maledicta lingua quanta mala mihi fecisti ꝑ tot turpia verba pīotulisti: ideo es meū mille annis et ampli⁹ clamabit: nec vñū inueniet qui adiuuabit. O maledicti oculi qui nū ꝑ pīctis meis vñā lacrymam fudisti cor: sacerdotib⁹. Jam incipit actus vester intolerabilis coram demonib⁹: t̄ cus mille milis anno:um in eroxim habueritis: nunqđ inde consolatorēm habebitis. Quid plura. Tunc dicēt montib⁹ cadite super nos: et collibus cooperite nos a facie sedentis in th:ono. ¶ Per sextum tonitruy intelligere possum⁹ sententiā dñmatorū. et vocationē electorū. Tūc em̄ dicet rex his qui a suis ministris eius erunt. Discedite a me ab eñi leticia mea et a meis angelis quorū cōfili⁹ spūtasti: quibus pīsentib⁹ nullam recuerentias eribūtisti. Discedite ut vos apli⁹ non custodiant: sed in manib⁹ inimicorum vestrorū vos desolares relinquāt. Discedite a sanctis meis quorū conuersationē imitari nobisisti: et quoꝝ festa non coluisti. Discedite a mea dilecta matre: de cuius famula esse noluitis cui nūqđ bonorem impendisti: de cui⁹

7

De eadem dominica

presentia gaudet oīa celi curia. Discedite a me ut ab eo vestre nūq̄ dulcem vocē meam audiāt. Nec manus vestre nūq̄ coronā glosie recipiāt a me. Nec oculi vestri ampli⁹ faciem meā videant. Discedite ergo maledicti a celo: q: nunq̄ apliū aliqđ bonum aiabū vestris de celo descendet. Discedite maledicti a terra: q: de ipsa corpib⁹ vestris nunq̄ aliqd bonū puenet. Discedite maledicti ad infernum: q: vtrūq̄ tam corpus q̄ anima ibi sine fine cruciabitur. Per septimū tonitruū accipere possumus multiplicitatē supplici malorum post hanc vitam et magnitudinē gaudi⁹ bonoru⁹. Vnde patent infra sermonem. lvi. O. p.

Decadem dñica. Sermo sextus de quin decim signis ante iudicium.

Hunt signa in sole et luna et stellis tē. Scire debetis filii huiusmodi: q: sicut mirat stupēda p̄l̄ r̄pi adūctū in carnē quo vēit nos salvatur⁹ ab initio mōdi p̄cesserūt signa: sic ultimū adūctū ipsius quo veniet nos iudicatur p̄cedēt et mira et mirabilia signa: ḡ d. Erunt signa in sole et luna. ēn in p̄nti sermone tria sunt dicēda. P̄rio que sunt signa q: erunt in sole et luna. Secūdo ponēde sunt aliq̄e questiones. Tertio exemplū. Primo ergo queritur que sunt signa illa que erūt in sole et luna et stellis. Respondeſt ut habetur Jobelis. ii. Sol cōuerteret in tenebras et luna in sanguinem atēq̄ veniat dies domini magius et horribilis. Unde etiā Apocal. vi. dicit. Sol factus est niger quasi saccus cilicinus: et luna facta est sicut sanguis: et stelle cadent sup terrā. i. fulgura ignea dabuntur in terrorē hominum ad iudicium citatorū. Aug. Lā sc̄a crūt iudicia dei q̄ etiā sol ip̄m inspicere nō audebit. ēn etiā Mat. xxiij. Erit tūc tribulatio qualis nūq̄ fuit ab initio mundi usq̄ modo: nec postea fiet. ēn etiā Dañ. xij. Veniet tale t̄pus quale nō fuit ab eo ex quo gentes ceperūt eē usq̄ ad t̄pus illud. Itē sciendum q̄ bīus biero in annalib⁹ iudeorū inuenit signa. xv. p̄cedentia extremū iudicium: sed vtrū cōtinue futura sunt an interpolati⁹ nō exp̄lit. Z. **D**iamū signū est q̄ mare se cōtinget. xl. cubitis sup latitudines mōtiū aq̄sstantib⁹: et in nullā partē declinātib⁹ tanq̄ murus: ut verificet illud p̄. Mirabilis elationes maris: et hoc cōtinget in terrorem hostiorum superbi⁹. Cor superbi⁹ est quasi mare

ferēs qđ nō quiescit: discordia nāq̄ erubia onf. Proverb. xiiij. Inter superbos semp̄ iurgia sunt: q: superbos vult altior esse: quia modicū quid factum sibi reputat magnū: et reputat se iniuste pati: et reputat se dignum multo honore: sicut sp̄ feruet et nūq̄ latias honore: vñ d̄ in decre. Elat⁹ in superbā in iudicū cadet dyaboli. Irritūt. dist. Cīm. S̄y int̄ humiles est sp̄ par: q: humilio reputat se vīlem et subiicit se alijs. ēn d̄ in decre. Serm̄ uos dei nō querit quō alijs appareat maior si quō inferno: oībus videat. dī. xl. Quicq̄

Secūdū signū est q̄ secūda die tātū in abyssum demerget ip̄z mare ut viri videri possit. ēn Nauz. i. Incepans mare et excecaſ illud. In signū q̄ superbā et voluptuosi q̄ se se exaltauerūt: et pro dignitatib⁹ et honore mūdano et p̄tib⁹ laborauerūt: et subditos suos et paupes supplātauerūt tunc humiliantur et dep̄munt. Luc. xiiij. Ois q̄ se erat̄ humiliabit. ēn Prover. xix. Superbū se quitur humilitas. Tertiū signū est q̄ oīs bestie et bellū marine cōgregabūt sur pe lagus et dabūt mugit⁹ usq̄ ad celū et eorum mugitus solus de⁹ intelligit. ēn Job. xii. Zo quere terre et annūciabit tibi et enarrabit p̄ces maris: et hoc in terrorē illoꝝ qui in cho reis: in cytharis: in fistulis: et alijs musicalibus instrumētis nūmō delectari sunt: et plus q̄s in deo: q̄ tūc clamor et risus illoꝝ in fletu cōuertet. Luc. vi. Ele vobis qui nūc ridetis: q̄ lugebit. O q̄ securi tūc erūt q̄ nunq̄ illi cite hic gauiſi iunt: si in p̄nti seculo cu⁹ xp̄o tristes fuerūt: et sicut xp̄o fecit sic et ip̄ia luxurif flauerūt. Luc. xi. H̄t q̄ nūc fletis. Unde etiā Grego. P̄ntia gaudia sequuntur p̄petua lamēta. Quartū signū est q̄ mare et om̄s q̄ ardebunt: et hoc in opprobriū luxuriosorū et adulteroū q̄ hic in delectationib⁹ carnali bus natauerūt et libidini sue cōtra deum satissimenterunt: qm̄ tales in futuro ardebunt in igne et sulphure. Apocalip. xxi. Erit ps̄ eōis in igne et sulphure. Nā p̄ qualib⁹ vice sicut hic in luxuria delectati sunt in futuro ip̄c. alem eternā penā habebūt. Apocalip. xviij. Quantum in delito fuit: tantū date illi luctum et formētū. Quintū signū est q̄ lus gna filiarū et olera herbarū et oīs arboreos dabunt sudorē sanguinem: sicut sibilla predicit ut habet Jobel. ij. In dieb⁹ illis dabo p̄digia in celo: et in terra sanguinem et vapores rem fumi. Et hoc continget in terrorē in hostiū dārū qui ex yndicta occiderūt et vulnus

Sermo

raverūt primū. Nā hoc ē vnū de quatuor p̄ecatio clamātibus in celo: sc̄ fundere sanguinem innocentē. vñ Gen. iiiij. Vox sanguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. Serm̄ū signū est q̄ oīa volatilia celi cōgregabunt in locū vnū adiunq̄tē frētes et vulturētes nō gustates cibū neq̄ bibētes: et hoc continget in terrorē gulosorū et ebriosorū qui hic sp̄ in satietaſ et ebrietate viserūt: q̄ tales i fuero cibent fame et morte. p̄. Adoro depaſſet eos: de potu dicit psalmista. Igit̄ sulphur sp̄us p̄ocellarū p̄ calicis eorum. Ibi enim dānati guttam aque h̄c non possunt: ut patet in epulone qui guttam aq̄ petiunt: nec tūc obtinuit. Septimū signū est q̄ tūc ressent oīa edificia. Mat. xxij. Nō relinquitur lapidē sup lapidē qui nō destruaf. Et hoc cōſinget in terrorē illoꝝ qui h̄ plus solliciti fuerūt in edificijs terrenis: et pl̄ dixerunt pulchra edificia q̄ ut in celo p̄parēt sibi māſionēs delectabiles. Job. xiiij. In domo patris mei māſiones multe sunt. O q̄ plures sunt talco qui plus ornant domos in quibus corporis morari debet q̄ aīam in qua deus habere debet. vñ Isa. pp̄ha. Ele qui cōiungit deum domo: et agrum agro copularis usq̄ tē. Diues homo cum videret pulchram domum suis cogitare deberet. O si ita pulchra⁹ habitatioūt p̄parasse aīe mee in celo: et cum tanta sollicitudine et labore et expensis sicut corpi meo in hoc seculo p̄pauī quā fortassis corpus meū bīne tempus inhabitat.

Lī. Octauū signū ē q̄ ignea fulmina surget ab occasu solis p̄ faciē firmamenti usq̄ ad oītū solis occurrentia. In signū q̄ iracundū dī. q̄ se oīdet iracundis homib⁹ qui hic p̄imos tribulauerūt maledicēdo et verbērādo. Nam fulgura et tonitrua sunt terribilia: ergo p̄ ea significat ira dei p̄ malos et iracundos. Mat. v. Ois q̄ irascif fratri suo reus erit iudicio. Quō et tūc nō re⁹ erit qui alios turbavit: et sciēter ad iracundia p̄uocavit. S̄y māſuetū oīdet se t̄pus mitem et benignum. Mat. v. Beati mīteōtē. Et ps̄. Adansueti hereditabunt terrā. Nonū signū est q̄ petre adiunq̄tē se collidēt: et in quatuor p̄tes scindentur: et unaqueq̄ pars ut dicitur collidet alteram: nescietq̄ homo sonū illus si tūc deus sicut factus est in passione xp̄i: ut habetur Mat. xxvij. Petre scisse sunt. Et hoc continget in terrorē obstinatoꝝ: qui sūt duces lapidib⁹ q̄s nec inferni: nec iudiciū extremū: nec gaudiā celi: nec passio xp̄i: p̄t

emolire: cum tamen petre in passione doni: si scisse sunt: s̄y ip̄i nō p̄fit scidi ad pīam.

Decimū signū est ḡnalis mortuus terre: qui cōdeo crit magnus: ut d̄ q̄ null⁹ hō nullōq̄ aīal stare potest: s̄ ad terrā p̄sternif. Apoc. xvi. Et factus est terre mot⁹ magnus q̄s n̄ fuit et quo hoīes esse cōperunt. Et hoc in signum q̄ terra amodo nō vult portare peccatores nec abscondere: sed op̄ ut appareat coram summo iudice. vñ Greg. O q̄ angustie erunt tūc vie reproborū cum superī viderit indicē tremebūdū: inferus daos botrendū a dextris peccata accusantia a sinistris infusa demona eos ad inferna trahentia. in conscientia accusano: foris mundus ardens: mīser peccato: sic depensus quo fugiet. latere enim est impossibile: apparet intolerabile. tūc dicēt illud. Apoca. vi. Montes cadite super nos: et abscondite nos a facie sedēris super thronū ab ira agni tē. Undecimum signū ē q̄ om̄is montes et colles in pulvret redigentur: et oīs terra equabif. ēn Isa. xl. Ois vallis implebif: et oīs mōs et collis būliabit. Et hoc continget in terrorē nobilis qui scipos in p̄nti extulerūt: et alios hoīes speculerūt: q̄ tūc cognoscēt q̄ oīs erimus filios tē. Diues homo cum videret pulchram domum suis cogitare deberet. O si ita pulchra⁹ habitatioūt p̄parasse aīe mee in celo: et cum tanta sollicitudine et labore et expensis sicut corpi meo in hoc seculo p̄pauī quā fortassis corpus meū bīne tempus inhabitat.

Lī. Unde etiā regē sicut rusticū. vñ ps̄. ēn accepero t̄ps ego iusticos iudicabo. Itē in codē ps̄. Deus iudex hūc būliat et hūc et altat. Duodecimum signū est q̄ etiā hoīes protūc vīnetes cibūt de cāvenis in q̄bus latitabāt: et ibi vīclut amentes: nec mutuo sibi loqui poterunt. Et hoc continget in signū q̄ nullus excusare se poterit i extremo iudicio: nec aliquis sanctoru⁹ pro quocunq̄ p̄eccatore intercedet. Decimū tertiu signū est q̄ oīa sepulchra ab ortu solis usq̄ ad occasū aperientur: et ossa mortuorum stabunt sup se pulchra sua. Unde Ezechie. xxxvij. Ecce ego aperiā tumulos vestros. Et hoc continget in signū q̄ oīa occulta et perōes occulte peccatores manifestabūt et p̄fundent: vñ t̄pus dicit in euāgelio. Nūdū operū qđ non reuelat nec absconditū quod nō sciat. Decimū quartū signū est q̄ stelle cadēt de celo. Mat. xxij. Stelle cadent de celo et virtutes celorum mouebuntur. Nam oīa sydera errantia et stationaria spargent ex se igneas comas. In eodes die ut dicitur oīa animalia p̄veniēt

De eadem dominica

ad campū inugentis et nō gustantia cibus nec bibentia. Scindū q̄ stelle cadent: hoc cōtinget in terrorē illo qui a fide occiderūt v̄l quos p̄spite a vel adversitas a deo retrahit. Decimāquintū agnū est q̄ boies viuēt̄s p̄ tūc om̄a morient̄t̄ et cū mortuio resurgent̄ qui longe ante fuerūt mortui. Flora q̄ celū et terra nō renouabunt̄ nec purificabunt̄ per ignēm post ablationem maloq; ho minū post iudicū. Queritur hic vtrū omnia corpora redigent̄ in cineres. et videtur q̄ nō Quia aliqui moriunt̄ qui imediate ante iudicū et ante resurrectionē mortuoy viterūt̄ sed corpus hominis nō incinerat̄ nisi p̄ magnū tps post mortē hoīs ergo salte talia corpora non incinerant̄ post mortē ipsorū. Ne sp̄det̄ volgo sup̄ li. sap̄. et dicit q̄ tales resolvent̄ per ignē qui cōcremabit mundū ante diē iudicij: et sic solvētur cito et cito separabuntur. Ad hoc idem respondet Baymo q̄ om̄is hoies qui sunt nati in p̄tō originali t̄s hec sua Gen. in. pulvis es et in puluerem reverteris. Itē sciendū vtrū illi dies cōtinuit̄ sicut vel interpolati. Diero. non excludit. Et enī q̄ talia signa fient apocryphū est. Quedā tñ ex eis vel enī q̄st̄ oīa ut patuit et scripsit̄ māducere t̄c. Quodcum ex minimis metas fecisti mibi fecisti. Et his q̄ a simistris ei erunt cum suis peccatis om̄ibus hq̄ib; manifestis in valle iōsaphat dicens p̄ferebas p̄ eos iusta sua; que quasi gladius bis acutus eribit de ore eius: ut h̄ Apoca. i. Et vere bis acutus: quia intermit̄ et corpus et aīam dimidens rotū hoīem a vita eterna: sententiam eius ad gehennam ignis dicens. Ell̄ath. p̄. Itē maledicti in ignem eternum q̄ parat̄ est dyabolo et angelis eius. i. hoībus eu aq̄ maslum et in malo imitātib;. Esuriui et non dedisti mihi manducare t̄c. Ell̄ Augustinus de verbis dñi. Si in ignē eternū mittis qui nō dedit rem p̄p̄iam: vbi putas mittēdus erit qui iuasit alienā. Si cū dyabolo ardere d̄s qui nudū nō vestiuit: vbi putas arsur̄ erit q̄ vestitum spoliavit. O Tertio agnū vtrū ignis precedet aduentū iudicij. Respondet beat̄ Tho. iii. dist. xlvi. Sic. Et sic ascendit iste ignis sicut ascenderūt aque diluuij. xv. cubitos sup̄ oēs terrā. p̄. Ignis ante ipm p̄cedet. Et idem ignis v̄m sc̄m Tho. cremlabit corpora eoz ante iudiciis q̄ tunc ui reperiētur: sive sint boni sive sint mali. Sed malo infligit pena sive fug: bonis autē in q̄bus nil inueniet purgādū nō infligit aliquē dolor: sicut nec ignis camini infligit aliquē

Sermo

VII

de tribus pueris. Dali. iiij. Bonis autē in q̄bus positus q̄sunt a circūstātib; quid b̄ dēc̄mor quidā ingrediēt̄ et reditus de somniū cōp̄nariū: habebūt agēte sicut dina iustitia: cito autē poterit purgari q̄cūd purgādū erit: q̄ recuperabit in intētione q̄d amittit̄ in duratōne. Et idē bñs Tho. dicit q̄ ignis ille p̄ iu dicā inuoluet rep̄obos: et p̄tum ad calidus v̄stū: et q̄tū ad illud q̄d erat grossum in eo ad infernum descendet ad penā dānatorum. Qd̄ v̄o in eo est subtile et lucidus: remanebit sup̄us ad gloriam electorū. Et idē dicit. Nō c̄ cōplebit mūdi renouatio: nisi expulso p̄tō: re extra mūdū. i. in infemū. Sic igitur p̄. q̄ ignis ille aduentū iudicis p̄cedet p̄comitabit et sequitur. Itē q̄rto q̄rit̄ vtrū elemēta remanebunt p̄ receptionē alii⁹ claritat. Rñdet Tho. iii. dist. xlvi. sic. Terra enī vt d̄: erit in superficie extētōi guia. i. p̄spicua sicut vtrū aq̄ sicut crystallū: aer sicut celū: ignis vt lumen maria celi. Itē q̄rto vtrū aīalia bruta plāte et corpora mixta remanebūt in illa innouatione Rñdet v̄m Tho. q̄ nō. Nam bruta aīalia et plāte et corpora mixta corūpunt v̄m totū. i. ex pte materie q̄ formā amittit̄: et ex pte forme q̄actu nō manet. Nā hoies v̄terū nō indiget aīalib; et plātis sicut iā vescūt̄: et iuuant̄ per illa. Et h̄ q̄rto ad sc̄dam p̄tē istius simonis. Quantū ad tertīā partē ihsuū simonis ē notandū q̄ quilibet dy formidare vindictas iudicij diuini. Legit̄ in li. de apib;. Erat monasteriū sc̄i Jacobi apud leodiū. vñ ibidem quidā adolescēs contebun̄ p̄positi maioris ecclie cā deuotōnis religionē intrauit: q̄d̄t audāuit prepositus indigne tulit: mādauit p̄ clericos confobrūnum exire rēnunt ille. Eūc p̄positus fort̄i manū collecta multitudine satellitū intrauit violenter cenobium rapuit iuuenē et nudatū sc̄o habitu induit eūs habitu seculari. Abbas ḡ monasteriū collecti maiorib; ciuitat̄ ep̄o conq̄nt̄ et totū clerū. p̄ tantis iniuriis interpellauit: bñc cū indignāter vir audire vellet ep̄o et abbate poti⁹ im̄p̄. iā v̄bis actis genibus abbas cuī moderamie v̄bōz dixit. Judicē p̄ te o p̄posito in terra bēnō possum: s̄ p̄ te deū summū iudicē interpellō ut infra. xl. dies v̄terq; nosstrū cōpareat corām illo sīnam iudicis p̄ meritū accepturus. Ad h̄ prepositus cachinās cū suis iuasit hoies atq; sp̄ecuit: et repulit ex probriatū. Quid plura. Quadragesima autes die circa nonā mortu⁹ est p̄dictus abbas et cū p̄o illo solēniter pulsaret sedēoꝝ balneg p̄

Et es qui venturus es an aliū expectam⁹. Ab art. n. p̄b̄ du cit in li. p̄b̄icoz q̄ forma nō intro ducit nisi materia prius disposita sit sicut p̄ de pueri cui in vtero nīne aīa nō infundit nisi aīi materiū ad modū corporis sit disposita. sic grā nō dat hoī nisi disponat se ad grām recipiēdā. Modo q̄ p̄ v̄bū dei dis p̄oit hō ad sp̄ualē aduentū gre p̄cipiēdū: tūc rogem⁹ mīem gre t̄c. Tu es qui v̄tūr̄ corīc. P̄ Notādū q̄ deus venit in p̄tentio: venit in p̄stū: venit in futuro. Sōdū p̄tentū tps venit p̄ caro assumptionē: v̄m p̄b̄ tps v̄nit in nos v̄ grē infusioñē: v̄m futurū tps venit in die iudicij iudicare viuos et mortuos: de p̄io aduentū c̄tū ē in p̄ma dñica aduentus. de sc̄o aduentū. s. ad iudicij actū ē in se cūdā dñica: iī hodierna dñica agit de aduentū xp̄i in nos p̄ grē ifusionē: vñ in hodierna collecta iī missa petum⁹ vt mens nīre tenebras grā sue visitatōis illustrat. Et euāgelius hoc dicit de sc̄o Job. ba. qui iterp̄at̄ grā sine iī q̄ est grā. Ell̄ in p̄tū finē tria s̄t̄ dicēda. p̄io quo ille aduent̄ sp̄ualē p̄cellit alios duos ad uetus. Sōdū q̄re ille sp̄ualē aduentus ē defīctus. Lertio de dūntia vestū p̄duēdo cū vno etēplo. O Quātū ad p̄mū sc̄edū q̄ ille aduent̄ xp̄i in mētē p̄cellit alios duos ad uetus. s. in carnē et ad iudicij. p̄io q̄: cū ad uent̄ in carnē sit soli filii iī carnem mortali ap̄ parent: et aduentus ad iudicij sit ēt em̄ filii iī carne glosa appens. Aduentus autē in mētē hoīs et totius trinitat̄. Job. xiiij. Ad eū re niemus et mātionē apud cū faciemus. Sōdū q̄: cū aduentus in carnē aduentus ad iudicij cōdes sunt bonis et malis. Nā boni viderunt

Dominica tertia aduentus

etum in mundo existente filii et mali sicut phantasi pelatus et herodes viderunt ipm in carcere: filii in iudicio extremo tam boni qd mali videbunt ipm venientem in nube: sed aduentus spiritualis in mente est in bonorum qui preparant se: non enim habitarbitur in corpore subditu patris. vñ Day. sup Job. Dñm deu tuū suscepturus in habitaculū cordis tui emūda psciam tuam ab opibz mortuorū supfluit immūdis cogitabibz: qd mūdus inabitato: mundū qd rit domū. Elīt ctiā Bernar. sup can. Gra bal somū purissimum est: tō purū et solidum rās requirit. Tertio qd illi duo aduentus. s. in car nem et ad iudicium sunt ad nos: sed ille spūalis aduentus est in nos. In pmo aduentu salvato: ad nos venit ad celū rediturus: i men te dō venit in nobis māsurus: nisi cū mūdicia operū nostrorū qd pps: manibus cū expellamus: vñ vocat emmanuel qd interpretatur nobiscū dō. vñ Job. viij. Clos cognoscet cū qd apud vos manebit: t in vobis erit. Gen. Prope est deus: tecū est in te est. Elīt magna securitas est hoi deū h̄c in se: nō magnum thesaurū h̄s qui deū h̄s: t qui deū h̄s in se refulse est qd nō sit sine p̄solutione. Apoca. vij. Si quis audierit vocē meā t aperuerit mibi ianuā intrabo ad cū t cenabo cum illo t ipse meū. Bern. Libus aie est gra dei dulcissim? sanet oēm h̄s in se suavitatem et delectamentum saporis: vñ etiā Basili. O dulcedo mel h̄na: dulcedo mirada: qd dulcis es in meditatione: si dulcior in orōne: dulcissima in contemplatione: sed supdulcissima in beatitudine: et hoc qd ad p̄mā p̄tē illius sermonis. Sed quātum ad scōdam sciendū est qd sunt serbi B̄llb. lugd. que si cogitans valent ad hoc vt ille qui p̄ p̄ctū mortale dese ruit deū: eius spūale: aduentū desideret. Pmū est qd recognitet. s. quē relinquit. s. p̄rez suū celestē. Deutro. xxxi. Deū qui te genuit d̄ reliquisti. Naturalis est amor filij ad p̄rem: naturalis dolor: de eius offensa: si maior d̄ esse de offensa p̄ris celestis. Augu. Amadus est generator: si p̄ponendus est creator. Insu per dñs suū negauit qd est magnū opprobrium corā deo t etiā corā hoibz negare p̄priū dñm. Insup vel postremo dereliquit liberatore suū de quo inultū dolere d̄ qd recēs sisse se rident ab eo: qui morte p̄pa eū a morte eterna liberant. Eccl. xxix. Ingratus seu suū derelinquit liberantē se. Referit enī lco uē quē quidā miles a serpente liberavit ad hefisse inseparabiliter vsq ad mortē liberatos

ri suo. Ecōtrario multi relicto dño suo adhērent serpēti infernali qd nibil h̄ dare nisi qd sicut ipse possidet eternā dānationē. Judith ij. Erui vos de manu eoz t tños dereliquit isto me. Jere. xvij. Dñe oēs qui te dereliquit profundit. Ecōdo cogitare d̄ cām qd dereliquit deū. Jere. iiij. Quid inuenierūt in me patres vñ iniquitas: qd elōgauerūt a me t amblauerūt post vnitatem tē. vñ Holgot sup lib. sap. dicit. Si bñficia r̄pi cogitem? t nostras malignitatē pōderem? nō est dubium si vsum rōmis hēmus: quin occasiōē pñic sentiem? vñ poete scribūt qd arpia amis est h̄ne faciez hoibz. s. cest avis valde crudelis intantū qd interdū fame stimulatē homines inuadit t occedit: sitiens aut extūc cū ad aquā volat vt bibat vbi faciē suā intuēs t se sibi silez nupoccidisse recolēs tñi dolorē patif qd inde qñqmo: if. Quid ḡ nos rōne vigētes faciem? qd deū n̄m t fratre n̄m qd̄tū nos interfuit occidisse cognoscim? hoc aut videmus ex p̄esse cū v̄bū dei audimus vel scripta sc̄tōz legim? deuote. Et qd̄cū qd nō penitet de p̄ctis et desiderat aduentū gre ista recognitās nō est perfectus xp̄ian? nec euāgeliū dei credit: t ideo si gnāter d̄ in arci. i. Penitentium t credite gra gelio. Tertiū est qd cogitet qd̄cū eo reliquit: qd̄cū bonū Aug. Hale bonū deus est ut n̄m n̄m deserēti bñ sit: qd̄cū eris bonū peccati ex quo ipse sibi mal? est sc̄ipm occidēdo. Gapic. xvi. L'omo p̄ maliciā aiam suam occidit. Gen. Nibil est hoi bonū sine bono. vñ Holgot. Liberito ddilere deberemus p̄ gra quas amissimus: efficimur em̄ p̄ culpā de filiis dei filiū dyaboli: de familiaribus dei hostes t p̄ditors t emuli xp̄i: t de regni celestis heretibz erimus exiles t p̄scripti. Elīt leg. tur in libro de natura rerū qd̄cū amis est que vocat amis padisi qd̄cū ppter insignē pulchritudinē sic vocat. Est em̄ tante pulchritudinē qd nullus colo: sibi deesse creditur: vor enim eius est ita dulcis t pia qd̄cū potest deuotionē t gaudium excitare: hec amis si capta fuerit t illaqueata irremediabiliter gelisit. p̄p! git nec vñq̄ plangere deficit donec redditū fuerit libertati. Moraliter ista amis est aia fidelis: hec quādo est in gra est amis pulchritima: qd̄cū ea reluet imago sancte trinitatis naturaliter ei impressa: habēs om̄is colores: id est virtutes. Elīt Hiero. in ep̄la. Om̄is virtutes sibi coherēt: vt qui vna caruerit oibz careat: t qui vna h̄s oēs h̄s. Ista capitulū las queo demonis qd̄cū peccat: quid ergo restat ei

Sermon

VII

fert homini quindq̄ bona. S. Primo vītia carnis domat. ps. Ego autē cū mūbi mole sti essent. s. demones p̄ infestationē carnis inducbar cilicio. Ec̄plum de iudicibz vīdā qd̄ portauit die noctis cilicium ad demandā corporis suū: si mollis vestis administrat fornicationē carnis. Bern. Mollia indumenta molles tiem aie inducūt. vñ etiā Cypanus. Sericot purpura induit ipm induere non pñit. Unde etiā Grego. in quadā om̄el. qd̄ est hō preciosissimatus nūfi sepulchrū foris dealbatū: in tūtus aut plenū spūcia. Sc̄do vestis aspera h̄oīem ab immunitate tribulatōe liberatibz partit in nimuitis qbuō dñs p̄ Jonā prophetā minat̄ est dicēs. Post. xl. dies nimue subuerteret. Auditio his vñbō r̄er et oīa pp̄le indues runt se fassis et sparserūt cineres sup capita eorum: et ieiunauerūt: et deū inuocauerūt: et auersus est furo: dei ab eis et misere: est eoru: sic econuerso vestis mollis t preciosa ira dei et plagā puocat. Elīt legitur in gestis ro manoy qd̄ ille qui primū inter eos vestem purpureā induit a fulgure p̄cussus est: et sic interiūt. Tertio vestis aspera facit orationē et audiri: unde olim antiqui induerant se faciūt cū a deo aliquid impetrare voluerūt. ps. Respernit in orationē humiliū tē. Eccl. xxv. Oratio humiliatis se nubes penetrat donec appropinqt ad dñm nō cōsolabit: et nō discedet donec altissimū aspiciat. Et econuerso vestis mollis t preciosa impedit orationes. Nas supbus habitus non impetrat a dō qd̄ petit. vñ Jaco. iii. Supbus resistit deo: unde Hiero. in ep̄la. Qua fiducia erigis ad celum vultum quē cognitor non agnoscit. Quarto vestis aspera liberat h̄oīem a veste calami tatis qua dānati vestiūt. ps. Induant si: cut disploide cōfusione sua. Nā dānati cōfuntur in corpē t aia. Elīt dicit dñs p̄ pp̄bētam. Gloriā eoz in ignominia cōmutabo. sic econuerso p̄positas et varietas vestū varietatem penitū inducit: qd̄cū tunicas quot pallia: quot colores: quot sc̄issuras supbus ex supbia induit: tot penas p̄ his in futuro habebit. Z. Quinto aspera vestis impetrat homini stolam glorie claritatis eternae. Apocalip. vi. Date sunt illis singule stola albe. Nā vestis glorie p̄cellit claritatem solio. Math. xiiij. Fulgebū iusti tanq̄ sol. De hac claritate loquuntur Ansel. In illa vita pueritudo iustoz solis pulcritudim qd̄ septēpliciter qd̄ est modo fit splendidior adequadit. Nas si celū aperiret totū mūdus ille minus corpo b. q.

De eadem dominica

no dantur gloriosi sustinendū posse. Cor
pus oī illud qd' abuso induit & facio regis:
Exemplū clarus est qd' sol iā est: sicut iā
paruit per autocritē Anselmi. Et sup hoc
qd' dole impletū ineffabilē clamat. Unde
Serm. Parauit quoq' tūc est splendor alarū:
qd' solū habebit splendorē lux corporum. Ex
hoc qd' qualidet debet corpore suum ca-
stigare cū adiuncta esse et potuo mōtū ra-
bitudo permittit: et domare cū sūc cū cili-
cio vel alio aspero indumento vt ad talē clari-
tarum puenire valeat. vñ Hiero. in epistola.
Nullus labo: nullū rōpus longū videri
ds quo glia eterne claritatis acquirit. vñ En-
se. d' recuperatō lapī: si qrti die oportet nos
recomēta pferre & ipam gehēna puorpe ro-
lere p co qd' ipm videre possim' in gloria
venientē: & sanctoz eius nūcō sociari nō es-
tū dignū pari oē qd' triste est modo vt tanti
bonitantez glorie prīcipes habderemur. In
sup libent' quilibet debet carere delectabilis-
bus carnis & gaudis mundis sic possit pue-
nire ad gaudia celi. vñ Augu. de li. arbi. Zā-
ta est pulchritudo iusticie tanta est iocundi-
tas eterne lucis vt etiā si nō liceret in ea am-
pli' manere qd' vñ dici hōra: prop̄ hoc so-
lum innumerabiles anni hui' vite pleni diu-
tis & etiā cū oī affūctia tralī bonoꝝ recte
meritoꝝ cōtēnerētur. Idē aug. lib. ii. de cui-
ta. de. D' erit fīmis defiderioꝝ nō rōpū qd' sine
fīne videbit: sine fastidio amabit: sine fatiga
tōc: laudabif: hoc mun' bic affect'. H actioꝝ p
fecto cū oīb' cōis: sicut ipa vita eterna cōis
est. V Ultimo notandū est vñ etēplus
de asperitate vestīi et abstinentia. Et legif in
li. de apib' qd' erat qdā mulier in prib' brabā
tie reclusa in paruo rugurio qd' loricā ferream
portabat ad carnē & sup loricā ferream ex sens
piloz cilicī qd' p media lorce caro pungeba
tur: sup nudā terrāt sup durissimos lapides
recubebat: ter tm̄ in hebdomada pane in di-
midia parte mīto cinerib' in mensura & pō
dere vescebat. X Item aliud exemplū
legif qd' dīvirgo annicula fuit in beremo qd'
triginta octo annis in vna spelunca māfit: &
deorūbide denuo: seruit: et nisi de radicib'
& herbis & fructib' arboꝝ cibū sumpsit: & nū
qd' in illo lōgo tpe boīm vīdit: et postmodū
duo beremite ex imprōviso ad eius spelun-
cā venerūt: & ipam defunctā inuenerunt. Et
sic eam sepulture tradiderunt.

¶ De eadem dñica. Sermo octauus de p/
paratione cordio.

Prīcipes & conseruantes. Dñi & dñi

Ili prebe mihi cor tuum
te. Proverbi. xxiij. Et quo in phu-
ti dñica agis de spūali aduentu
rpi in cor hōlo. In signū hui' tūc
ip̄a vīta petīt sibi p̄pari & p̄beri cor. nā ipse
par' est illū spītere cū suo spūali aduētu. vñ
Aug. li. in. de pe. Pr̄iesto sp̄ est grā que nūq'
deficit mihi p̄i' expulsa cōtinue necessario qd'
sūi est inspirat: si est qui recipiat: ergo ipse
petit cor cūnūber hoīo dicēo. Fili p̄be mi-
hi cor tuū. Scīdūm qd' in p̄fīti sermonē tria
sunt di cēda. Pr̄io q̄re ip̄o petit cor hōlo & qd'
liter sibi dāndū est. Secūdo qd' canſent mōdi
cū cordis. Tertio qud' cor mundū cognoscit
& qud' custodit. E Quantum ad p̄mū sci-
enīdū qd' de' petit cor & nō aliud membrū tri-
plici rōne. Pr̄imo ideo qd' est spāle hospitii
dei in quo quiescere cupit: ideo cor interpa-
tur quasi camera ospitētio regis. Nā ret ce-
lestis delectat inbitare cor. vñ Prover. viij.
Delicie mee cū filiō hoīm. Secūdo petit iō
q: cor est p̄ncipiū om̄i mēb̄oy. vñ Aristot.
xiiij. li. am. Cor est p̄ncipiū vite et om̄is moris
corpis et sensu: et p̄fir totum hominē petit
de' in hoc qd' petit cor. Et merito totū hoīes
erigit qd' totū corp' sūi & oīa mēbria sua i pas-
sione sua p̄ ip̄o hoīe exposuit. Tertio qd' cor
est plenū sanguine: iō pater pēdit cor ut filiū
sūi sanguincū illuc ponat. Tiam fīm Aristo.
vñ. ethi. Simile diligat simile. vñ quilibet
dī in corde suo iēsum cū suis vulnerib' san-
guineis locare meditādo passionē ei'. Unde
Ber. in p̄sona dñi in quodā sermonē. O hoīo
vide qd' p̄ te patior: nō est dolor filiis quo p̄ te
crucior: ad te clamo: qd' p̄ te mox p̄ te p̄ te
nas qd' afficior: vide clausos qd' cōfodior: cū
sit dolor tātus exterior: interior est planct'
grauior cū te tā ingrātum expior. Unde etiā
Hiero. in ep̄la. Lōspui voluit vt velamē cul-
pe & ignorātiae a cordib' nostris auferret. In
capite p̄cuti vt caput nostrū. i. adas sanitati
restitueret: colaphis cedi & verbis p̄gōfēt:
vt nos ei labijo & māmb'. i. verbis & operi
bus applaudem'. B Itē sciendū qd'
vult cor sibi dari nō mutari nec vendi. Unde
Volgot sup lib. sapie. Illi deo mutuant sua
corda qui p̄temporalis p̄speritatem deo seruiūt:
nā cū ipa p̄speritas eis subtrahitur tunc et
ip̄i subtrahūt & deo corda sua: que antea sis-
bi in p̄speritatem mutauerūt. vnde p̄s. Con-
fitebit' tibi cum bñficeris ei: sed non est deo
servendum principaliter p̄ temporali res-

Sermo

VII

mōtialian peccati et ignorantia delicta
firmitate: auxiliūt et certa malitia. Idē
penfarō bñ numerū peccatorū mortaliū vñ
deo virginis vel certū p̄fīteal vñrum tñs
vel duo vel tria peccata cōmiserit. Item p̄d
fare debet qd' dñi talis in p̄tio iscurāt a in-
uentute: an trinita annis vñl p̄ tres annos
in his p̄tio vñt. Et fīm das cōfīderationes
cōmensurande sunt satisfactioñes. vñ dñi
in decre. Peccatoria debet imponi fīm qd' i
tate delicti. mīq. q. v. Exibitor. vñ dñi
Decutio. xix. Sōm mētūram patient mod'
plagaz: si nō bñtūc l purgatorio bñs erget
satisfactioñē: quia nullū p̄tīi dimittit hac
pena. vñ dñi in decre. Planib' modis p̄cessu
ta remittunt: si nō abīq' p̄tīa de p̄. vñ dñi. i.
Medicina. Tertiū qd' causat mundūcōtis
dī: est qd' homo cum summo studio & devo-
tioñis orationibus a deo postulat vt cum cōsta-
diat ab illis qd' sibi displicent p̄s. Tātōis ca-
stodierit ciuitatē tc. Tiam difficultas perlu-
stendi in bono patet et hoc qd' lucifer cōcidit
de eccl. Adam de paradise. Judas de name
ro apostolorū: quid tunc nos qd' sum' de hoc
mundo: t summo infirmi & debiles ad relīctē
dū: sic qd' quādoq' per summū solū verbū p̄m
noccamur ad iracundia vel impatiētiam: et
go necesse est scīz in timore dei stare & p̄te
cōtōc nostrū dñi dēmōtē innoxiat. vñ Eccl.
xxvij. Si nō in timore dñi temeris te instan-
ter subuertet dom' tua cito. vñ etiā Ber.
in tractatu de septē domis. Lōmetā sunt qui
dem timor & religio nec manere potest alio
rū sine altero. D Quantū ad tertū faci-
dū qd' cor mundū tridū signis cognoscit qd'
similitudinaliter inueniunt in vno claro ex-
stente in vitro mōdo. P̄sumū qd' vñrū clarus
in mōdo vitro est p̄spicūc: ita qd' bene modis
cum quid immūdicie cōmīt in eo. Sic ē t de
mōdo corde quod in se cito cognoscit modis
cam culpā. Sic t in albo panno parua ma-
culā cito cognoscit qd' in immundo & nigro
non cognoscit: ergo clara cognitio propriā
defectū est p̄n cōdīs signū. Unde Greg.
xxiv. moral. Quanto quis maiori gratia la-
men p̄cipit tanto ampli' p̄p̄dībiles se co-
gnoscit. Nam boni clarissimū i se cognoscit par-
ua p̄tīi qd' mali hoīes habentes etiam mīc
magna p̄tīi & plus aētēt boni & p̄tīi se p̄
p̄tīo culpis qd' etiā qd' mali hoīes p̄ mā-
gno delictis. vñ Greg. sup. Eccl. Quanto
plus p̄fīcīt in cognitō de tanto nodis indi-
gnatur amplius de p̄tīo op̄t. Secūdo
p̄tīi p̄fīcīt cōfīteat, vñrū p̄tīa vñ

Dominica quarta aduentus

clari vix in puro vix non turbatur neq; maculat qd tangit sive mouet: sic est de puro coede & pura conscientia. Prover. vii. Nō cōtrahabet nullū quicquid ei accidere: qd si pari em inueni aīo in aduersitatib; & iſfirmitati due corporis & infirmitatis rerū puri cordio ē agnū. vñ Grego. in mora. Nemo nū iter ad uicīa cognoscit qd p̄ficit: boni em id patiēt eo inter aduersitatem: qd oīa a deo in bono recipiuit sc̄lēto qd de' nūl p̄mittit sup eoa sine cā. Job. v. Nibil sit in terra sive cā: qd qd dene punit aliquē hoc facit p̄petr aliquam cām. vñ Aug. iii li. de cui. dei. De' cū aduersitatem rediret: aut merita exanimat: aut p̄cō castigat: aut mercede eternā p̄ tolerat malis trahib; suat. Elī etiā dī: in decre. Nūl qd punit quis sine cā. dis. li. Qui in aliq. qd sc̄dū qd hoīca impatiētes: t̄ dēū murmurantes & ipm in factis suis reprehendētes nō sunt dom. vñ Hugo de sc̄tō victore. Oīo em qui murmurat venenū in lingua sua portat illā p̄petū malos ē in aduersitatib; murmurare & de cō blasphemare: s̄ p̄petū bonoru est de cō in aduersitatib; laudare. vñ Augu. iii li. de cō. dei. afflictione mali dēū detestantur atq; blasphemar: qd qui vñ s̄bū sibi h̄iū sustineat: s̄p̄tē sunt qd prepant hoīem ad sp̄nālē adyētū p̄fīt vñ boni nō sunt. Sic. sup Ezech. Bonū nō fuit qui malos tolerare recusavit. Tertio vñ purū cū infundit ad vitū clarū rūc saltat supra. Sic boni t̄ mūdi cū tanguntur tribulationib; & p̄secutionib; sive in res bus sine in persona: sive i h̄ib;: sive factis: tūc erigunt cor suū ad dēū & ei oīa ista qd patiunt̄ offerunt & hoc erit eis valde meritorū. Insu per oīos cogitationes verba & opa & etiā cors potales labores ad dei p̄ficiū laudē & prospiciā salutē in his querunt. Elī Grego. Omne bonū qd agim̄ semp p̄ intēctionē ad celestia eleuēmus. Ultimo sciendū qd non sufficit se cognoscere. habere mundū cor nisi illud custodiāt. E p̄o quo sciendum qd tria va lent ad custodiā cordis. Primum est timor dei ut homo dēū sibi semp p̄tem habeat: t̄p̄m cognoscere secreta cordis perp̄dat. nā multa p̄tā operū cauētur ppter timoriē hominū. Quis emi turpitudinē comittere vellet in p̄scientia hoīm: multo magis timere deber hoīmo presentiā dei qui p̄fescit cōt & cognoscit oīos cogitationes cordis: locutiones ouis: et opa corporis: vñ Greg. in li. mora. Si dēū presentē & oīa videntē & iudicantē crederemus credo qd nunq; vel raro peccaremus. Unde doctius de consola. p̄bie. Magna p̄bīs si

dissimilare nō vultus inflata est necessitas pbitatio: cū omnia ante oculos agitū iudicio cuncta cōmentif. Secundū est custodia sensuum ut homo sollicite custodiat suos oculos & alios quatuor sensus. Unde Grego. Non em ea lignū cōrigisset nisi prius incante re sp̄missit: et ergo diligēter custodiēdi sūt oculi & similiter ali sensu. Tertius est fuga oīo: ut semper aliquid boni faciat: sive labora do: sive orando sive meditādo. Unde Dic̄o. in ep̄la. Temp̄ aliquid boni opio facito: ut te dyabolo semper inueniat occupatū. Elī Dic̄o. Non em facile capitur a dyabolo qui bono vacat exercitio. Unde Cassio. Mēna oīosi nibil aliud cogitare potest qd de venustre & libidine. Cui ratiō est. Lō: em cū sit in continuo motu semper vult circa aliquid occupari: et quia cor prouius est ad malum qd ad bonus. Gen. vi. Ideo nisi occupetur circa bonū semper versatur circa malū. Unde legitur invitasp̄trum qd homo oīosus mille habet demones cū impugnantes: sed homo occupatus aliquo bono exercitio vix vñ vñū demonē cū impugnātē: t̄ hoc qptū ad tertius inēbū: isti s̄monis. Itē aliū sermones quō septē sunt qd prepant hoīem ad sp̄nālē adyētū p̄fīt vñ boni nō sunt. Sic. sup Ezech. Bonū nō fuit qui malos tolerare recusavit. Qdñica quarta. Sermo. ix. de conscientia.

Cl quis es. Job. i. Ill bac dñica agitur d̄ quarto aduentū qui erit ad mortē cuiuslibet hominis: ad quē aduentū singulis dieb; p̄p̄ti esse debem̄. vñ Lu. xij. Estote pati qd qua hora nō putas filius hoīis vñuet: vñ etiam Ber. in meditatiōib;. Lētū est qd morieris: le certum qd qd: aut vñ: qm vñq; temo expectat: tu qd si sapiēs fueris vñq; en expectabis. Isido. in s̄monib;: qd i reb; h̄ua mis certi morte: qd hora morti incerti inuenit. Elī qlibet d̄ sic vivere singulis dieb; quo ad p̄tā vitāda & ad bona opa facienda qd tras deberet mori. Unde Sc̄ne. in ep̄la. Dēs dies velut vñtrū ordinādi sunt. Qui de fehitate hominis vñtrū dies dijudicat. Unde quilibet singulis diebus debet seipm interrogare in cōscientia sua dicendo: tu qd es. Elī in presenti sermone tria sunt dicēda Primo de qntuplici p̄ficia: t̄ de effectib; ip̄i p̄ficia. Secundo vñ causā errori p̄ficia. Tertio exemplū. Quantū ad primū sciendū qd quinplex est p̄ficia: qd qttuor male sunt qnta bona. S̄ p̄uma est cōscia dilatata: quā

Sermo

babēt isti hoīca qd non ponderat nisi grossio ra p̄tā mortalitā: t̄ de cōb; p̄tis nō curant. Elī grādia iuramēra. cōia non curāt: nūl sit penurū folēmīatū: manū ponēdo sup reliq; no sanctō vel sup s̄fī euāgeliū. Querit hic vñtrū iurare p̄ dēū ut p̄tī mortale. Respōdetur s̄m sc̄m Zho. ii. ii. q. xcviij. Quicquid iurat sc̄lerē mēdaciēt nō excusat a p̄tō mortali. De h̄ etiā qd infra ser. xij. Etī tales luxuriā nō b̄t p̄ mortali p̄tō: nūl qd cōmittat adulteriū cū tū s̄m scripturā sacrā oīo actus luxurie cē matrimoniu ē p̄tō mortale. Etī am isti ebrietatē nō reputat mortale p̄tō: nūl vomit sequat: cū tū s̄m scripturā oīo ebrietas qd ex p̄posito est: ē p̄tī mortale. Itē offensam fratrem nō ponderat nūl si qd vulnerasset aut occidisset ipm: cū tū Ma thei. v. dicaf. Oīo qīrasif fratri suo re' erit iudicio. Et qui dirent fratri suo fatue. s. eūs cōfundēdo re' erit gehēne ignis. Qui tūc re' erit qd ex vindicta & ira ledit primū vñbō dīcendo. Tu fur: tu nequā: tu latro: tu adulter: vel etiā faci primū trudēdo: p̄tēdo vñ p̄ crines trahēdo. Itē soluere festa. s. laborādo tabernas visitādo: chouzādo tē. s̄ll et ieiunū ab ecclia instituta: sicut sunt vigilie apostoloy et brē vñginis & qttuor tpa s̄garias. s. & quadragētū nō curāt. Itē tales etiā nō b̄t cōsciam sap̄be se omnādo in vestib; p̄cio s̄s ad alliēdū alios hoīes ad malas concupiscētias. Itē aliq. nō b̄t cōsciam vñuras cōmittere: t̄ cū fraude vel dolo emere vel vñdere: t̄ sic de alijs. Oēs illi b̄t cōsciam: dilatātū & stātū in piculoso statu. Nā p̄ quolibet peccato mortali & etiā p̄ minimo dānaf qd tā bene sc̄wēp̄ maritimo. Elī b̄bēt in decre. Elī p̄tō mortali demere vita eterna. de pe. di. v. Frēs: q̄uis pena maior debet maiori p̄tō. Elī b̄t in decre. Pena sequit q̄stitas tem peccati. xiiij. q. i. Non affiramus. S Secunda conscientia qd etiam mala est: est conscientia infirma et nimis stricta quaz b̄t illi qui faciūt sibi p̄tā vñbō nulla sunt p̄tā: et b̄ccidit et instigatione dyaboli. Nam cū dyabolus non p̄t tales inducere ad manifesta p̄tā mortalitā: sicut ad blasphemā: ad luxuriā: gulā: et ebrietatē: tūc mititur eos induces p̄ cōsciam errore in perplentatē. Queritur hic p̄ cōsciam errore liget. Respondet qd sic. Elī Aug. Quicquid fit contra conscientiam edificat ad gehennā. Licet s̄m cōdē oē peccatū est dictū vel factū contra legem dei: t̄m q̄uī aliqua in se nō sunt cōtra legē dei:

IX

vt leuare festucam de terra vel calcare super calamū per modum crucis in terra possumus: vel verbum ociosum: vel risus tamē si tale quid apprehenditur a conscientia ut contra legem dei existens: et sic voluntarie in ipsius fertur: manifestum est qd voluntarie fertur per se loquēdo: et formaliter in illud quod ē contra legē deit: et conscientia erronea facit p̄tī cum diffinitive indicat aliquid ē pecatū: et contra hoc facit quod in se nullū ē p̄tī: vel vir female. Unde sciendū qd scientia valde periculosest est babere nimis s̄ri crām. nā tales dyaboli inquietat & impedit in bonis opibus: sic qd nocitare nec contemplari nec studere nec quicq; boni libeat eos facere: qd parua p̄tā faciūt sibi magna et timent vñbō nō est timēdū. Elī p̄. Expediēt timore vñbō non erat timor. Elī medium tenere est optimū. unde Ezech. xlii. Ponā in medio restū spiritū meū. Unde Brit. q. etbi. Medium in omnibus est laudabile. Elī Halo. Qui ambulat simplici ambulat confidēter: t̄ timore debeamus: ut non contingat nos facilis cadere i peccatū. D̄ Elī de queritur vñtrū homo facilis possit cadere in p̄tō mortale. respondet qd homo qd habet bonū p̄positum cauēdi oīa p̄tā mortalitā et deo seruēdi: talis nō facilis peccat mortalitā. Nā deus et sua bonitate nō gemitus tam facilis cadere i p̄tō mortalitā. vñ Radar. Mortale qptū mībi videt nō p̄t cōmūtū sine grādi corruptione sui: sine granī lectione p̄ximi: et sine magno contemptu dei. Sed illi qd sine timore dei vivunt facilis peccat mortalitā. Nam si b̄bēt non curaret bibere vñq; ad ebrietatem si vñbō b̄bēt. Si temptantur per irā oīo se vindicarent si possent. Si bascent vendere vel emere nō curaret nec b̄bērent cōsciam: s̄ deciperent si possent: tales qd sic sine timore dei et sine cōsciētia vivunt plus peccata mortalia verbis et factis loquendo: t̄ labore: ādo: comedendo: bibendo: āmedo t̄ vendendo cōmittūt. Ergo nō b̄bēre debet mis dilatātū cōsciētia nec etiam nimis strictū cōsciētia formādo nobis p̄tī mortalitā: qd vñ ē cōsciētia tenet sibi eligere discretum consel soem et districtū: et cu sequi in oīo i quib; en informat. nā dē' hoc regit. Tertia cōsciētia est cōsciētia perturbata: et illā b̄t illi qui volunt de peccatio suis desperare et de misia dei: et talis desperatio est pessimum peccatus. Unde d̄ iij

Dominica quarta aduertus

Irido. de summo bō. Desperatio est peior oī pētō. vñ Dicō. Iudas plus offendit dēū de sperando q̄ sp̄m tradendo. Unde nullus de sperare debet de pētō sūo: etiā q̄ tūc siq̄ ma gna sit. vñ Ber. Maior est dei pietas q̄ queum iniquitas nā misericordia dei ē infi nita. vñ dicit i decre. Misericordie dei nec mētūs possum⁹ ponere nec tpa diffinire. xvi. q. vi. Dis qui. Quale cōscientiā etiā ha bent illi q̄ crebro in pētā eadē relabūtur et q̄ q̄ peniteat: tñ ppter relapsus frequentiā ppter quēdam desperationis impulsū in cunūt et turbant: quos tpo aīe medie⁹ con solatur cū petro q̄renti quotiens in me pec cabit frater: supple de die t dimittam ei. vñ dicit nō dico tibi septies: f̄ septuages septies: t sū oē catholicos doctores: totiē quoties penitebit: etiā n̄ q̄ mille milia pētā ha beret: si cōterit de⁹ ignoscit ei. vñ Eccl. xviii. Quacūq̄ hōea pētōr ingemuerit oīm pētōz cīm amplius nō recordabor. Sed q̄ non ha bet cōfidentiā in deo q̄uis q̄nq̄ contentur t cōfiteat si nō cōfidit mie dei: pētā sibi nō di mūtūt. vñ Ambro. Nō potest agere penitentiā q̄ nō sperat indulgentiā. Augu. Penitentia que er fiducia nō pcedit inutilio t ste rilis manet et sine fructu. **I** Quarta cōscientia que eriā mala est: est cōscientia per uersa quā h̄it illi qui pētā parua pōderant: magna nō pōderant neq̄ curāt: talē cōsciētiā habuerat pharisci quib⁹ tpo maledicunt: vt habeat. vñ Matth. xxiiij. Ceterobis pharisci qui decimatis mentā: anerūt et rutā et oē olus oīt et grāviora legis p̄tēmitis. Siles cōscientia h̄it ille pōne q̄ nō verētūr p̄miss detrahēre: lites et discordias semiare: t se su per alios in supbia mentis extollere: t sic de alio. Sed de paruis: sicut de verbis ociosis risibus: t locis: et de lotōe manū cum nīmū de aq̄ supfundunt de his cōfiteat: t de magnis obliuiscuntur. **K** Quinta ē cōsci entia laudabilis: t illā h̄it bōi boies qui ha bent bonā: rectā: t tranquillā: securā: purā: quietā: t mundā cōsciā et tales h̄it cōti nuū gaudiū. Prouer. xv. Ceterobis secura quasi iuge cōuiū: hoc sic p̄t̄. Nam si vident sup se vident dēū cū oculis mētis quē nūnq̄ of fenderunt: t si offendēt: tamē penituerūt: et spēm de remissione peccatorū suorū habēt: et hoc cōfert eis gaudiū. Si vident infra se tunc cognoscūt infernū ad quem nullus vir tuosu siue verū penitens perueniet: et ip̄i sperant se nūnq̄ illuc venturos. Si retro se

vident cognoscūt tempus p̄eteritū quod in seruitio dei expēndēt. Si ante se vident: cognoscūt futurū tempus qd in seruitio dei expēndēt: intendēt qd iūlū viuūt. Si ad finē stram: tūc cognoscūt demones qui mā q̄ p̄tē sup eos habebūt nisi velint seip̄s cū libe ra pōtestate et voluntate peccando subiūcere. Si ad dexterā tūc cognoscūt angelos h̄i eis seruit in omni loco et tpe vīḡ ad mortē: et ab insidīa dyaboli p̄tegāt: t post hanc vita q̄o ad celū perducāt: vbi cū xp̄o et bēa maria t cū oībus sanctis eternaliē regnabūt. Ista oīa iam enūerata conferūt gaudiū bos nīs in presentivita. Unde Irido. de sum. bo. Dis numq̄ eē tristis. vine bene: bona cōsciētia semper gaudiū h̄i. vñ Matth. v. Beati munēdo corde qm̄ ipsi deum videbūt. Et non solū erunt beati in futuro: s̄ etiā sunt beati in p̄sentī: q̄ nulli homī in hac vita est meli⁹. Q̄ homini virtuoso: qui cū pura p̄scientia deo seruit. Unde Grego. in moral. Absit q̄ tāta sit delectatio in virtib⁹ q̄ta in virtutib⁹. Heriar. Agne diuitie sunt bona cōsciētia: t reuera quid in rebus meli⁹: quid in terra ques tius at q̄ securi⁹ bona cōscientia. Sed mali qui habent lesas cōsciētias nunq̄ sunt le ti. Nā syndresis sp̄ remordet eos q̄n p̄uers tūtū ad cor et inueniūt se in tali statu in q̄ nō possunt saluari. vñ Ihi. de sum. bo. Nulla pena grauior q̄ mala cōscientia. vñ etiā Augu. Iussisti dñe et ita factum est q̄ pena sit sibi omnis anim⁹ inordinat⁹. vñ etiā Boet. in de consol. p̄bie. Sicut probis p̄bitas ip̄a ē p̄temū: ita imp̄ob nequitia ipsa ē suppliciū. Et hoc q̄ptum ad primū membrū. **Z** Quantū ad secundū sciendū q̄p̄tū. Cōfice cōtingit septē modis. Primo ppter ignorātiā q̄n nescit qd eligēdū sit: vñ ad quā p̄tē declis nādū. In tali casu h̄o dñ h̄ic recursū ad deū t ad passionē tpi: t dicere cū ps. Docē me fa cere voluntatē tuā. vñ iij. palip. xx. Cū ignoramus qd agere debeam⁹: hoc solū habeamus resolutiū vt oculos nīos dirigam⁹ ad te. Secūdo cōtingit error cōsciētiae et negligentia. s. cū quis negligit cōsciām discutere: vñ cū ne scit se expedire: negligit tñ ab' alijs querere t interrogare. vñ qui se nescit in sua cōsciētia expedire tenet alios cōscienticos et cōsciētiosos interrogare t ip̄o suam cōsciētia denuo dare: sicut nichodem⁹ fecit venīcō i nocte ad ibm volēs in sua p̄scia s̄formari. vñ h̄i Job. iii. **M** Tertiū causat error p̄scie et sup biā: t q̄n quis nō humiliat intellectū suum

Sermo

IX

se ut meliorib⁹ et litteras velit credere: s̄ q̄ dicit ap̄lo. Captiuates aut̄ intellectū vestrū in obsequiū: hoc est q̄ q̄libet in credendis articulis plus dñ cōsentire fidei q̄ sibi. Nā vt dicis in dece. Fides cōp̄tēdit que sunt. su p̄a rationē. triiij. q. i. Nō turbat. Et in agen dis et dimittendis h̄o debet plus credere als discretis et fratio q̄ sibi. Sicut August. fecit p̄t̄ dese dicit in li. cōfes. q̄uis oēs se p̄tem artes liberales p̄ se v̄tra oēs suos coetaneos didicisset t ppter suas rōes quas alle gauit in suis errorib⁹ scip̄m defendendo diu credere et baptizare distulisset: tñ in predica etiā suū intellectū permisit saluberrime. Nā btūs Ambrofius couertit btū August. ab erouibus suis t cū baptizauit: q̄mo ip̄e btūs Aug. erat tante sc̄tie in artib⁹ q̄ nec filis et sic cōuersus est: q̄ nisi hoc fecisset in errorib⁹ suis p̄misisset: nec vñq̄ ad fidem t ad salutē p̄uñisset. vñ q̄n vult errare nihil dñ ex se t ex proprio motu facere: s̄ cū informatō nib⁹ t cōfilijs alioz illa facere in quib⁹ possit errare. Nā tales p̄penere debet suis discrefassorib⁹ ea q̄ facere int̄dūt. vñ Ecclesiast. xxiij. Fili mi fine cōfiliomib⁹ facies: et post factū non genitebis. Quarto cōtingit error cōscie et singularitate qua h̄o sequēs p̄pū sensum nō cōformat se alioz: nec sequit̄ vīas cōfilijs bonoz hoīm. ps. Singularis fes tūs depastus ē cā. Qualis fuit ille elat⁹ p̄ha rise⁹ q̄ dixit. Nō sum sicut ceteri hoīes: ieiūno em̄ bis in sabbato. S̄ q̄ls bon⁹ h̄o d̄bet fugere singularitatē t elationē sui p̄pius in verbis p̄actis: in mōrb⁹: in vigilijs: in ie sunijs: in orationib⁹: t dñ se cōformare alioz bonis hoībus: et cōem viā tenere exēplo bonoz hoīm. vñber. dicit q̄ vñ gradus humilitatis est cū quis nō declinat ad oē qd est s̄ cōem sensum vel cursum ordis qd cū potest reddere notabilē. Sic ecōuerso est grad⁹ supbie quādō quis singularē vitā vult ducere. ps. Ileḡ abulaui in magnis: neq̄ in mirabilib⁹ sup me. Prouer. x. Qui ambulat simili citer ambulat cōfidenter. **N** Exemplū leḡ q̄ quidā voluit singularē vitā ducere et immunit̄ se eē: etiā ab oīb⁹ p̄tis venialibus t q̄n vīdit q̄ nō potuit vivere sine peccatis venialib⁹: incidit in indiscretā tristitia: t cōsequēter in desperationē: si postmodū adiutus oīm orōib⁹ t informationib⁹ discretorū surre pit de illa desperatione: et humiliū recognos uit se sine penialib⁹ nō posse vivere. vñ Sa lo. Non est h̄o iustus in terra q̄ faciat bonus et nō peccet. Idē puer. xxiij. Septies eī i die cadet iustus t resurget. Idem nō cū iustus nimis sapud teip̄m. Quinto contingit error cōscie et affectu inordiato: qui affectū inclinat cōsciā ad illud quod h̄o appetit inordinate et facit errare eū et deviare a res titudine. Sēn. Perit om̄e iudiciū cū res trā fit in affectū. Exemplū de eo q̄ errauit in cōsciētia sua: q̄ concupiuit sciam dei: dicente serpente. Eritis sicut di sc̄ires bonū t mālū. vñ Liso. Numius amor et nimis odio oē puerū iudiciū. vñ ēt Anst. iij. de ania. Appetibile semp mouet intellectū sub ratib⁹. vñ diligenter cauendū est cui libet ne inordinatū affectū habeat ad corporales res t sic eret t incidat in pētī. Unde Prouer. xxiij. Errant qui operātūr malū. Vxto contingit error cōscie et p̄fillanimitate. s. q̄n quis timet nō timēda: vñ plus timet q̄ dñ. ps. Erepidauerūt timore vbi nō erat timor. Nā timor indiscretus facit hominē p̄fillanimitē. Lōtra qđ dñ. Eccl. viii. P̄fillanimitē eē noli in aio tuo: q̄ dicit Isa. Dicite p̄fillanimitas q̄n mis nolite timere. Talis p̄fillanimitas q̄n superat hoīey tūc ducit eū in desperationē. Ergo qui nō yult errare nec desperare dēbet deo cōfiderē et scip̄m cōfortare. ps. Vñliū cordia domini plena est terra. Et in illaz mi sericordiā dei dñ h̄o sperare. vñ ps. Explan tem aut̄ in dño mia circūdabit. O Se ptimo cōtingit error cōscie et p̄plexitas te qua h̄o credit se inter duo pētā positi: q̄ alterum impossibile sit eū posse vivere. vñ de queritur an p̄plexitas sit aliquid de necessitate. Respondeo q̄ p̄plexitas pōt eē quid sim erronea cōscientia qua deposita liberas tūs erit. Et sciēdū q̄ p̄plexitas est multū no ciua. nā hoīes sep̄ ad infernū demergit. ps. Nisi dñs adiūsset me: paulomin⁹ habitat in iferno aīa mea. Idē. Abyssus abyssus inuocat. vñ Irid. de sum. bo. Abyssus ne māle cōscie t erronee abyssus inuocat eternē dā nationis. Ergo quilibet deponere dñ p̄ples cōfessoris: t talis errore in cōscia sua tētur sequi informationē discretoriū cōfessoriū nā dō hoc requirit. vñ legit q̄ Innocent⁹ papa cuidas religioso cōsuluit vt deponeret suam indiscretā et erroneam cōsciā quod

Explicit tabula verbi - ex

De antichristo

et fecit. Tunc et cum tibi consilii tunc deponere
debet et deum innocare ut te adiuuat ad eam
deponendam, nam talis conscientia impedit hominem a
preceps virtutum; et facit eum distractum et inabi-
lem ad quicunque bona opera. Et hoc opus ad se-
cundum. **P** Quidam ad tertium nota etem-
pius de aduentu Christi ad mortem hominis; quod legitur
in vita fratris ordinis predicatorum. Fuit in pauci-
tate in ecclesiis in conuentu derbie fratrum quidam inueniens
valde devotus: qui in villa quodam ad quam erat
rat in domo fratrum minorum infirmatus ad mor-
tem patrum tribus fratrum uno et duobus minoribus
duo manu sua oculos clausit: et pleno ore sub-
rigit. Lui supplicio asthama dicit cur nesciret: ait
ille: quod venit haec mundus rex non est martyr: et
ecce tota dominus regna et revelatus fues-
tis filius perditionis. Glo. supplex dominus non ve-
met ad iudicium. Ebi Horra super paulum sus-
per illo verbo discensio ponit tria que sunt
ante aduentum Christi. Primum discensio gen-
tium a romano imperio: quod ante illud Christus di-
videtur romanum imperium in decem regna: sicut
habetur Daniel. viij. in figura bestie habetis de-
cem cornua. Secundo discensio ecclesiastum pri-
cularium ab obedientia romane ecclie: quod etiam
domini procedet. Tertio discensio quo undam
Christianorum quod fide catholica que similius illo tempore
erit. I. Thymo. iiiij. In nouissimo Christi
discendet quidam a fide. Et quidam signum supade-
dit quidam alius doctor dicens quod ipse Christus
proveniet in tempore abundantie peccatum. De quo
Daniel. viij. Cui creuerint iniurias cōsurget
rex impudens. Glo. omnis iniuritatem plenius.
Et dignus est ut iniurus princeps venientem p-
mo in mundo ibide inueniat iniurias et
non unam: sed plures. Ebi Ossee. iiij. dicit tempore
antichristi plus quam prius homicidiū: meda-
cium: adulterium: furum: inmunditatem: in terra:
sanguinem tangit. I. vñ. Peccatus
aliud impellit: et unum aliud explebit: et tunc
veniet antichristus in quibus rex super malos sub-
ditos: quod secundum Gregorium merita subditorum
tribuuntur a deo persone regentes. Ebi etiam de
hoc dominus in decreto. Preclarus malus quoniam datus pro
pter peccata populi. vi. q. i. Ex merito. Ideo de te-
mpore illo huius Matth. xxij. Abundabit iniurias
et refrigerescet multorum charitas. Quis dubi-
tat iam primū fore Christus: cum iam ex mala consue-
tudine quasi infinita mala fiunt: que paren-
tum nostrorum Christus non modici suissent dedes-
cens: quod nunc inter facta computatur honoris
sicut habere amasias et hofisatrices: cum men-
dacio mercari: et sine timore dei fruole sup-
bire: et sic de aliis. Sed queritur ubi antichristus
nascetur. Respondeo secundum Remigium super

Sermo

X
sup Apoc. dicit quod plebs iudaica spissi adhe-
rebit ipi antichristo. Et est sciendum quod ipse anti-
christus in vita sua reprobatur vicis. Ebi dicitur: anti-
christus qui homo Christus: sicut Christus est vos omnes
sicut natura: sicut prophetas predicti. Et tu be-
nevolens terra iuda nequaquam minima eo in p-
cipiibus iuda: et te enim erit dux qui regat po-
pulum meum istius. Hic antichristus nascetur in baby-
lone. Ebi Apoc. xij. Ascendet de mari. I. de
babylone que iacet secus mare. **R** Sed
quoniam a matre nascetur: Rideo secundum Damas. quod
nascetur ex damnato coitu: qui est bastardo
rum. Hic antichristus in utero mino meretricis
adhuc posuit reprobatur spiritu dyaboli. Intera-
tilud Apoc. ij. ad thes. ii. cuiuslibet. antichristus aduen-
tus est secundum operationem satanae. Ebi etiam de
hoc loquitur magister in compendio theologiae. veri.
Post conceptu descendet spiritus malignus in utero
rum matris eius: cuius virtute et operatione
deinceps puer nascetur et aletur: et propter hoc
filius peccatoris dicetur secundum Gorram actuus.
quod de aliis peccatoribus erit sollicitus. Ex quibus
dictis sequitur quod illi errant quod dicuntur antichristi
nascitur de virginibus: quod est falsissimum
Nam enim alicui virginis collatum sive datum
est in praeterito sive in presenti: nec conferetur
sive dabitur in futuro quod aliquis homo sit inaf-
fatus virgo simul sine conceptione seminato viris
homo: sola maria virgine excepta quod a spiritu
sancto concepit et virgo permisit. Ebi canit
de ea. Quia nec primam similem visa est nec
habere sequitur. Ideo nominatur ipsa in sacra
scriptura virgo singularis. Quantum ad secundum
dicitur sciendum. scilicet quod in mundo praevaricabitur: et ubi
nutratur. Secundum quod antichristus nutrit in ciuis
satibus cordis animi et bethsaida: que quoniam presci-
te ad hoc malum in predicatione Christi couerti no-
uerunt. De quibus dominus Matth. xi. dicit. Ne
tibi cor ossium tue tibi bethsaida: quod si in tiro
et fidone que ciuitates gentilium erant facte
essentibiles quod facte sunt in vobis omnia in ci-
lio et genere primam egissent. Post hoc antichristus
spiritus secundum Horram veniet in hiemis in templum
tunc Christi a iudeis redificatum: et circumcidet se
dicendo iudeo. Ego sum Christus vobis in lege
promissus. Ebi iudei suscipiet eum tanquam mes-
sim suum et credet in eum. Et tunc sedebit in tem-
plo dicens medaciter se esse deum: quod deceptus
a dyabolo credit se esse deum. Et hoc est quod Christus
iudeo predicit: ut huius Job. v. Ego venui in
vobis prius mei et non accepisti me. Alioquin
veniet in nocte suot illi creditus. Unde dicitur.

Sermo x. de antichristo.

Eleuabitur iniuriosus secundum
antichristus: cuius aduentus erit secundum
operationem satanae. iiij. Ihesus. iiij. In
precedentibus sermonibus dictum est
de quadruplici aduentu Christi. Non autem restat dice-
re de aduentu antichristi. Et primo dicendum est
quando veniet et de ortu eius. Secundo quo
modo in mundo conuersabitur. Tertio de eius

De eadem dominica

mittendū misso cōseruavit. s. Enoch et De-
lyas: qui iam sunt in padiso q̄ tūc veniēt de
paradiso et p̄dicabunt ut auertant indeos q̄
tunc erunt ad fidem r̄pi. Elī iudei et r̄piāni q̄
nunc inter se discrepant pari tunc religione
in r̄po cōsentient. Et hoc est qđ dicitur p̄ r̄p̄
p̄dētam. In diebus illis saluabitur iuda: et
isrl̄ habitabit p̄fidenter: supple fili in ch̄istū
credentes: et tunc erit r̄nū ouile et vnuis pa-
deo: ut haberetur Jobis. x. Iste duo Enoch et
Deleyas p̄dicabunt omni populo. Apoc. xi. Da-
bo duobus testibus meis: scilicet Enoch et De-
leye sp̄m veritatis: et p̄op̄betabunt mille die-
bus ducentis et sexaginta. Glosa: id est tri-
bus annis cū dimidio. Sicut r̄pus p̄dicat
uit amici facias. Glo. i. p̄dicantes p̄niam
et candē oīdentes. Tūc antir̄ps faciet cōtra
eos bellū. s. in disputationib⁹: in qđ eos nō
vincet: qđ ip̄i vici testes erūt. Ideo postmo
dū per tyranū suam eos occidet corporali-
ter: et corpora eoz inseulta iacobunt in pla-
teis ciuitatis bierlm̄ per tres dies et dimidi-
um: nec sinentur ponī in monumentis p̄p̄f-
timorem antir̄pi et propter odio p̄p̄li r̄pias-
ni: ut qđ eos vident timeat eis p̄formas-
ri. Zandē post tres dies et dimidiū: ut habe-
tur. Apoc. xi. Sp̄s vīte. i. eoz aīe intrabunt
in eos et stabūt supra pedes suos viuētes iā
et imp̄fisibiles: et timor magnus cadet super
eos qui videbunt illos ita glorificatos et au-
diēt vocē de celo dicēt illis. Ascēdite buc. i.
ad consortiū angeloz et stōp̄: et ascendent i
celū nube sicut r̄ps ascendit: ut habet Act. i.
Et iustum est ut qui r̄pm imitati sunt in tri-
bulatione: passione: et p̄dicatione p̄foumētūr
illi in ascensione. Justa illud Zuc. xiiij. Qui
se humiliat exaltabitur: et tunc sequetur gra-
vissima persecutio christianorum. Scien-
dum q̄ antichristus quattuor modis perse-
quetur electos et bonos. Primo per calidas
eius p̄suasionē et p̄dicationē: qđ pdicabit les-
geni nouā et p̄iuā et ad peccandū multos li-
centiabit. Quia sicut lex veritatis et salutis
peccatum prohibet: sic sua lex iniquitatis et
falsitatis persuadebit peccare. In cōctis ci-
vitatis hāc legē male pdicabit: contēpta
lege r̄pi. Unde p̄s. Constitue dñe legiſtatores
super eos. i. antir̄p̄: p̄iae legiſtatorem. Di-
cit em̄ magister i sum. theo. veri. q̄ antir̄po
pdicabit et cōfirmabit falsis p̄bationib⁹
ante se nullū fuisse r̄p̄: s̄ oēs antir̄pos fu-
isse: p̄pter qđ pdicatores sui discutēt p̄ vni
versitatem mundi partes cādē suam fallaz do-

ctrina p̄dicatoe. Imp̄ediet nihilominus ar-
tichristus ne sacra scriptura fm̄ veritatē ex-
ponatur a catholicō doctorib⁹. Tūc ut h̄i in
pa. Diminute sunt. i. diminuētur veritate ea
filia boīm. Tunc ut h̄i Es. lir. Conuict veri-
tas in plateis. Elī Dañ. viij. Prosternet ves-
titas in terra. Itē pdicatores et apli anti-
r̄pi ea q̄ boīo libenter audiūt p̄dicabūt v̄o-
luptuosa: leta: p̄solato: ia: ad q̄ bom̄ses pros-
ni sunt. Unde sicut r̄ps dicit. Matb. viij. Er-
ta est via q̄ ducit ad vitā. Itē r̄ps alibi dicit
Contēdite intrare p̄ angustā portū. Sic ip̄e
antir̄ps oppositum pdicabit. s. mollia et le-
via: iō multos audiētes h̄ebit. vñ Aplo. ii.
ad Thys. viij. Erit r̄ps cū sanā doctrinā nō su-
stinebat: s̄ ad sua desideria coaceruabūt sibi
magistrōs p̄uientes aurib⁹ et a veritate qđ
dē auditū auertent: ad fabulas autē cōuerte-
tur. Secūdo antir̄ps decipiet multos p̄ oī-
ficiē miraclop̄. Elī aplo. ii. ad Thes. iij. Cui
aduēt⁹ est fm̄ op̄ationē satiane in oī v̄tute
et signis p̄digijis mēdaciib⁹. Elī signa q̄ fas-
ciet antir̄ps fallacia erunt: quia faciet ea ar-
te magica et etiā dicūtūr mēdacia: qđ per illa
mendaciter decipiet hoīes. Elī Apoca. xij.
Seducet habitantes in terra p̄pter signa q̄
data sunt illi. Nam antir̄ps faciet signa ma-
gna ad consumationem pueratio et falsi
dogmatis: et faciet arbores florē subito et
arescere. Item faciet imagines loqui et futu-
ra pdicere. Itē faciet mare turbari et subi-
to tr̄asquillari. Itē aquarū oī dinē et cursus
squarū cōuerti faciet retrosum. Itē acravē-
toz cōmotionibus agitari faciet: et tomītria
et fulgura choruscari. Item mortuos fallaci-
ter faciet resurgere: qđ maligni. Glosa: r̄po
mortuoz intrabūt vel assument sibi corpora
in sp̄e boīm ut aliqñ virerūt in quibus qua-
si qui a mortuis resurrexisse apparebunt:
per q̄ corpa et in quibus corporib⁹ dicent se
ab antir̄po resuscitatos. Itē ignē faciet de-
scendere de celo. Glosa. i. malignum sp̄m fa-
ciet super eos descendere: ut loquaꝝ varijs
linguis: quicqd em̄ antir̄ps et sui nunci p̄di-
cabūt male interpretando scripturā p̄ mira-
cula confirmabūt: sicut de aplis dr. Matb.
vli. Illi autē prouecti pdicauerūt vbiq̄ dño
coopante et sermonē cōfirmāte sequentibus
signis. Nam tanta miracula antir̄ps et sui di-
scipuli factur sunt ita ut etiā si fieri posset
ducentur in errore electi. Quādūt
quare demones et seruitores demonū dñe
penitit talia miracula facere. Rūdeſ fm̄

Sermo

Aug. li. iii. de ci. dei. c. iii. q̄ prop̄ tria. P̄lo
vt fallant fallaces. Secūdovt exerceātur bo-
ni. Tertio vt boni ad talia nō aspirent. Et ē
sciēdū q̄ tpe antir̄pi boni nō faciēt miracu-
la: et in hoc apparet eoꝝ p̄stātia. vñ Greg.
in li. moia. Pensēt tunc quantā huāne mē-
ris illa tēpratio erit qđ pius martyr corpus
tomērio subiicit: et tñ tortor aīi oculos eius
miraculā facit. Tertio antir̄ps decipiet hoī-
es p̄ mūcra. Nā dyabol⁹ ostendit antir̄po
thesauros multos iā in terra absconditos per
qđ ad sequēdū se plurimos inclinabit. Nas
p̄mo attrahet sibi magnatos et potentes per
mūera: et postmodū p̄tēt alios hoīes. Hoc
dicit Dañ. xi. vbi dī. Dūdet terras gratiis
interficiat innocētē. Glo. Lū dūtib⁹ hui⁹ se
culi quos ditabit: et cū mūeribus sibi adiu-
uabit. Timeo si aliq̄s hodie vellet pdicare he-
reditim bñ admittere a dñis terrarū si dareb̄t
eis aurū et argentū. Sic antir̄ps et sui mūci-
dabūt dñis terrarū munera: iō de facilis ad-
mittent. Nā q̄ h̄i dare: h̄i regnare. Pecunie
em̄ obediūt oīa: et mūera etiā excēt oculos
sapiētū. Quid em̄ facerent v̄surari qui sup
hūrā cōcedūt: vel p̄pter dilationē cari⁹ v̄en-
dūt: s̄lī raptos: lūsores: mercatores: q̄ cū
fraude malū p̄o bono v̄dūt. Is. echanici q̄
infideliter sīa artifia laborāt. Fures q̄ bo-
na p̄mō furant⁹: et sic de alijs. Q̄ timen-
dum est q̄ quasi totū mūndus sequeret eum:
qđ q̄si oēs hoīes honores appetūt: et ditari q̄
runt. Jere. vi. A minori v̄sq̄ ad maiore om̄is
student avaricie. Nā malicia ipsius antir̄pi
p̄ualebit p̄pter ip̄a mūera tā in maiori⁹ q̄
in mūeris latit⁹ q̄ illiter⁹: tā nobilib⁹
q̄ ignobilib⁹: tā in dūtib⁹ q̄ in pauperib⁹.
Elī ps. Regnū ip̄i⁹ oīb⁹ dñab̄t. Quarto cō-
pellet hoīes p̄ to: mētēn fatigations: quia
quos pdictis trib⁹ modis puertere non pote-
rit: illos diversis suppliciis puniet. Nā anti-
r̄ps multa genera to: mētēp̄ excogitabit cō-
tra bogos: ut eos a fide recta auertat. Da. xij.
Erit r̄ps quale nō fuit ab eo tempore et quo
gētes ceperūt esse v̄sq̄ ad tempus illid. Elī
xime em̄ tūc impugnat religiosos et sacer-
dotes sicut dicit glosa sup illud ps. Oculi es-
tū i pauperē respiciunt. Glosa. sanctos pau-
peres sp̄m impugnat et p̄sequit̄: ergo p̄ses-
cutores iā clericoz et religiosoz sunt precurs-
iores antir̄pi. Item sciēdū q̄ tempore anti-
r̄pi erit p̄secutō grāmō: q̄ vñq̄ fuit tpe mar-
tyrū: q̄uiq̄ em̄ martyres multas p̄secutiōes
passi sunt: tñ tpe antir̄pi boni maiores per
secutionē patiētūr. Elī mōrē in cōpē. theo.
veri. dicit q̄ tūc r̄pi nec em̄ a bonis nec v̄
def eis nisi habeat characterē antir̄pi. i. signū
q̄ adhērat antir̄po. Nam sicut antir̄po cru-
tēp̄ fortiores erunt omnib⁹ retro marty-
rib⁹. Tūc etiā deus magnā gratiā cōferet su-
is fidelibus p̄ quā poterūt illas tribulatōes
sufferte. Abachuc. iii. Cum iratus fuerit mi-
sericordie recordaberis. M̄arc. xiij. Erunt
tūc tribulationes quales nō fuerūt ab ultiō
v̄sc̄ nūc neq̄ fient. O q̄ stulti sunt qui op-
tant q̄ possent viuere v̄sq̄ ad illud r̄po: et di-
cūt si tūc viuerēt q̄ vellent magna iustine-
re p̄ r̄po: q̄ forte ad minimā p̄secutionē r̄ps
deleterēt. Sane fateor quoniens de illo tpe
cogito corde cōtremisco. Considera quid cue-
nerit petro in p̄secutiōe et semp timēbis. Pe-
trus em̄ r̄po se cōmoritū p̄misit: sed v̄ne-
te p̄secutionē r̄ps ter negauit. Quis ergo po-
tent secur⁹ esse qđ ent tanta tribulatio q̄ta
vñq̄ fuit in mūndo. Elī Quantū ad quar-
tum. s. de eius duratione sciēdū q̄ antir̄ps
regnabit tres annos cū dimidio ut h̄i Dañ.
xi. vbi dicitur q̄ durabit per temp⁹ duo r̄ps
et dimidiū temporis. Et illud tempus brevis
ordinatū est a deo: qđ vt dicit Matb. xiiij.
Nisi abbreviati fuissent dies illi: non fieret
salua oīs caro. i. oīs h̄o: et est sensus fm̄ Il-
co. de lyra. Oīs caro non fieret salua. i. null⁹
h̄o qui tūc viueret fieret salu⁹: si esset lōgum
pdicere tribulatiōis temp⁹. Illos ergo dies
misericorditer de⁹ abbreviabit: et iō q̄to h̄
p̄secutio ceteris est grāmō: tanto breuitate
r̄ps est moderatior. Quantū ad quītū. s.
de morte antir̄pi sciēdū q̄ antir̄ps finget se
mortuū: ut h̄i Apoca. xiiij. vbi dī. Cōdivnum
de capitibus suis: sc̄s antir̄p̄m q̄si occisum et
fingēt se tanq̄ mortuū et latens p̄ tridū:
postea apparebit dicens se resuscitatū: et tūc
discipuli sicut apostoli eius resurrectionē su-
am p̄dicabunt iniquis: sup quos nullū ē
spiritus malignus in specie ignis. Et appli-
cabuntur eis plurimi: quia voce v̄yaboli los-
quētū varijs linguis: sicut apostoli et sp̄s
sancto loquebantur. Tunc ut habetur Dañ.
xi. Venerat antir̄ps in multitudine magna et
figet tabernaculū suū: id est thronū soli an-
sup montē oliveti: qđ antir̄ps de tali mōre:
vt dicit glo. sup Apocal. Arte magica et vir-
tute dyabolica ascendet in aera: ut simō ma-
gus ferentibus cum demonibus. Tunc fm̄

In die natiuitatis domini

aplo. Renclabif ille iniquo. Glo. i. iniquitas eius et fallitas detegit quod dñs iesus in terficit spū osis sui. i. virtute spū sancti: et bī in loco illo circa quē dñs ascēdit. Notandus est qd̄ antīps moriet mala morte. Primo qd̄ moriet plaga subirance mort. Secundo morietur in petis mortalib⁹ ps. In operib⁹ manu suarū cōprehensus est petrō. Quo interfecto nō statim veniet tps ad iudicium: s̄ fm Glo. Dñi. n. Concedent quadraginta dies ad refrigeriū scđp: et ad prisam peruersorū qui rū cognoscet se esse deceptos p antīps. S̄z tū post hos dies vscq ad finē mūdi spā cuū nemo scit: sed in eius dispositione est qd̄ ea hora et tpe seculum iudicabit qua ante secula indicandum esse praevidit. X. Quantum ad festum qualiter post mortē punicit. Nota qd̄ pena sua erit intolerabilis et sensus doloris ppter tria. Prima causa: qd̄ risiō dei prauidif. Esa. xvi. Iniqua gessit nō videbit gloriā dei. Et hec est maxima pena dānans sicut Ls. lso. dicit. Secunda causa: quia eternaliter cruciabif. Job. rr. Tertio omnia que fescit nec tamē consumabitur. Et qd̄ quis in eternitate pena sua fit similis pene aliorū dānas: totum acerbitate: tamē pena ei excellit multū penam aliorū. Apoca. xviiij. Quartū se glorificauit et in deliciis fuit: tātū date ei tormentum et lucū. Tertio qd̄ cū dcmob⁹ morabitur quorum vultus horribiles sunt. Ls. x. Et. Ite maledicti in ignem eternū qui pāsus est dyabolo et angelis eius.

In die natiuitatis christi. Sermo. vi.

Ece euāgeliō vobis gaudiū magnū quod erit omni populo: qd̄ natus est vobis saluator: mūdi. Lue. n. Inter oīa festa letabundū totius anni hoc festum natiuitatis ē tanto leti: qd̄ hoc festū pueritie iesu tpi ē suis unius. Unū dies bōdierna et saluatoris nostri natiuitate reddif gaudiosa. Unde leo papa. Nec phas est ibi locū esse tristitie: vbi natal' est vice. Ideo angel⁹ dīnt pastoriib⁹. Ecce es uāgeliō vobis gaudiū magnū tc. Unde in p̄tī sermone tria sunt dicēda. Primo de hystoria litterali istius euāgeliū. Secundo dī gaudio istius festi. Tertio de paupertate tpi: et Marie matris eius. A. Quantum ad p̄num sciēdū qd̄ loquēdo de euāgeliō qd̄tū ad illud vbi dicif. Erat edictū a cesare Augu. st. Primo volo ponere fundamētum litterale. Nam de isto edicto scribitur i hysto. Gco.

Sermon

in li. de cī. dei pb̄at de b̄issuero cui sp̄ bñ succebat i rebus tpalib⁹. Et in hester cui ma le succedebat in tpalibus rebus: et qd̄ sp̄ i lu dī Isa. n. Costabūt gladios suos i pomero et lanceas suas in falces. Et ibidē. Nō lenabit gēs ī gente gladiū. Et istud fuit tēp̄ qd̄ saluato: oīm nasci debuit in mundū vt dñs und p̄uidit in p̄. Irr. dīccs. Quis in diebus ei⁹ iusticia et abūdātia pacis. Quare aut hoc tpe pacis nasci voluit. Veda ostendit dīccs. Na scatur⁹ in carne dei fili⁹ sicut de ḥgine natus dignitatio dei⁹ sibi ostendit eē gratissimū: sic pacatissimo tpe seculi pereat qui pacē querere docuit et pacis sectatores per gratiā suā am inuisere dignatur. Unū cum talio et tāta esset p̄t p̄ vniuersum mundū: tunc Octavian⁹ imperator romanus voluit scire nūc regionū: et numerū oppidorū: ciuitatū: castrorū: et villarū. Ideo voluit scire nūc oīm homi⁹ sibi subiectorū. Ideo dicit es uāgeliſta. Exīt edictum a Lēſare augusto ut describeret. i. in scripto redigeretur vniuersus orbis. i. omnes homies tam nobiles qd̄ ignobiles: tam dimites qd̄ paupres: tam cives qd̄ rustici qui sue suberit dñatōm: et iūt vniuersi⁹ qd̄ ad ciuitatem suā. Dicitur notanter vniuersi⁹: qd̄ nullo penit⁹ exēpto p̄ capite suo: hoc est ne capite priuaretur soluere vnu nūmū argenteū valcentem decem numeros vñales ut sic p̄fiteret non tātū ore s̄ oblatione se esse subditū romano imperio: et accepta pecunia nomen: cuiuslibet describēbat: ut scripta noīa romana delata cesari legerent: ut posset scire dignitatem et merita personarū: et p̄ dñs. suā potētū. Unū Symon de cassia describit super Lue. qd̄ Octavian⁹ in subiam elatus erat elato corde p̄cepit vniuersum orbem describere: et magis peccauit in illa descriptione qd̄ dāvid qui se cit populū israel describere: ut habef. n. Res gum. xxiij. Et ideo ipse Dāvid et popul⁹ israel fuit a deo grauter plagat⁹. Unde querit Symon de cassia. Quare etiam non sile impētor punit⁹ a deo fuit sicut Dāvid punit⁹ fuit: cū tñ graui⁹ peccauit. Rñdet qd̄ gētilis et indignus p̄senti correctione erat. S̄z Dāvid dñs de⁹ sicut filiū punire voluit vt non eternalis ab eo puniret. Sunt enim teste beato Aug. aliq̄ indigni p̄siti punitōe qd̄ dānatio erit eterna. Et iō certū signū est eteme dānationis successus cōtinu⁹ et fortunatus tēp̄ ralis signanter peccatoribus sicut August.

XI

runt. S̄i illi qui in crapula et cōnictate p̄ize runt: aut qui mutat se in demone: aut i bīta aīla arua induēdo: et quād̄ nūm dīscurrendo: offendētes boīes deo seruire cupiētes. Itē qui infidelib⁹ suis sortilegiis et in ceteris incredulitatibus suis tps illo sacratib⁹ simū consumūt. Et qui in bis duodecim noctibus seqn̄tib⁹ multas vanitates etercent. Et qui dēcā quā qd̄am dianā nomināt dīcūt cum suo exercitu ambulare. Itēs qui cum uolos salis ponūt et p̄ b̄ futura p̄noscit. Itēs qui calceos per caput iactant: s̄i qui arboreos scindunt: et sic de alijs. Et signanter qui cum micis et fragmētis que tollūtur de mensa in vigilia natiuitatis tpi sua sortilegia et ercent. Omnis tales merito sicut noctue etecatī et maledicti incedunt hodie in tās dāra huius diei lucc. Quare p̄sulo qd̄ oēs p̄dicta etecentes studeat ad p̄fessores suos accedit: et se de his accusare: et p̄fiteret et penitere. Item legitur dēū hāc nocte oēs sodomitā occidisse: et eos subitanea morte iterisse bī illud ps. In matutino interficiebam omnes p̄dōes terre. Beatus Augu. Deo venuēte in carne omnis hostes nature sodomitā intellige: morte reploba et subito perierunt. Item Diero. dicit. P̄ opter hoc malū viaum s̄i ius deī multo tpe distulit incarnari. De b̄ visio quere infra sermo. lxxxv. Item sciēdū qd̄ quilibet bō sp̄ualiter gaudere dī. Primo qd̄ deus factus est bō vt homo fieret deus. Ecclō qd̄ factus est seruus: vt seru⁹ fieret dominus rex celi. Tertio qd̄ deus de celo descēdit: vt homo de terra ad celos ascenderet. Quarto qd̄ deus fact⁹ est fili⁹: vt bō fieret filius dei. Quinto qd̄ imortalis deus factus ē mortalib⁹: vt bō mortalib⁹ fieret imortalis. Sexto deus diues factus est paup: vt homo paup fieret diunes. Cū apls. Lus. esset diues factus est egen⁹: vt illius inopia diutes esse mus. D. Quantū ad tertiu. s. de natiuitate et paupertate tpi. Sic iudū qd̄ tpus in sua natiuitate paupertatē suā ostendit in qttuor. Primo em̄ pauper fuit in hospicio. Unū canis tur. Stabulo imponit qui cōtinet mundum. Unū Beī. vide qualiter p̄ te factus est ret. vbi regia aula: vbi troni sublimitas: p̄fessi pe est. Unide sciendum qd̄ ille locus vt dīat hystoria vbi tps natuā est cooptus fuit iter duas domos in publica via ad receptionem transiuntū tempore calido: vel pluviali: et fuit in ea quoddā paratū p̄sepe p̄ alibū. Et hec domus habuit abvtracōs parte introt

Explicit tabula seru-

De nativitate domini

rum erit clavis sua carente. Et ei dicit papa
venit osonum est quod Joseph hoc psepe ppa-
ravit pro boue et asino: quos secum duxerat: as-
num in adiutorium pugnatoem bce agim que
pugnatio erat: boue de p tributo et expensio p: o
scimus puerperio. In qd psepe ergo et mater
benedicta filii suu reclamavit coram boue et asino
qd fieri voluit signa pugneta ut spliceretur
ppbas Abac. m. f. ali. translatione. In me-
dio duu alia cognoscere. Et dicit aliqui
quod bos et asinu ipso genufererunt: fuit enim ei su-
cure suo creator evidebatur ipleret illud Isa.
1. Cognoscit bos possessorum suu et asinu psepe
domini sui. Israhel ait me non cognovit. i. cognosce
re noluit. Sed dices quod cum reclinavit in pse-
pio. Ad hoc sicut quod non erat ei locum in diu-
sione. Et in h loco nasci voluit f. glo. ut ubi
mundum se non diu pmisurum consideret: et nos ei
exemplum estimemus nos et pugnemus in h mun-
do. vñ Aplo. Non habemus hic manente curita-
tem. vñ etiam p. Aduena ego sum apud te et
pugnui sicut oes pica mei. Itē in h reprobau-
dit fatigatio illo: qui eis pparat magnas et
latas dom in quibz breue tps pmisuri sunt.
De domo autem celesti modicu vel nihil curat:
si ei tantu sollicitudine haberet de celestibz
misiobz: magni cives celestis patrie fierent.
In sup aliqui magnas et latas dom possidet
nec cui vnu pauperem ppter ipm hospitarent
Isti etiam multu timere deberent illam suiam ex-
tremi iudicii vbi ipso dictur est: hospes erat
et non collegatio mea: ite maledicti in igne eter-
ni. Seco ipso paup erat in strato: quod locatus
fuit sup feniu: nec habuit puluinarybi caput su-
um reclinaret: vñ qdā doctor dicit. O inestis-
mabilis paupetas: fili pastoris nascit: et cuius-
fin de plumbis ei substermit: fili dei nascit:
et ad duru psepe reclinat. vñ p. Paup sum
ego et in labouba suuertute mea. In h docet
nos ipso supfluitate vitare lectisternioz. Nam
picioitatem repbedit paniculi viles ipi. mol-
liae repbedit fenu asperu i qd ipso iacuit. ma-
gnitudine et latitudine repbedit artu psepe
ipi. Docilli non attredunt qui tres lectos sub-
se sternunt: et tres cussinos sub capite ponunt:
et in h satissimum suis voluptatibus et delitio-
bus: isti non vadunt per artu viu que ducit ad
viru. Tertio ipso paup fuit in cibo. vñ canit
de eo. paruo lacte past est. vñ brā virgo
docet mulieres suos paruulos p se lactare.
vñ de in decte. Mulieres pplos filios la-
ctare debent: nec alijs tradere ad lactadū. di-
x. Ad eum. Quarto ipso paup fuit investimente

to. Nam viles pannio fuit inmoluit. pro quo
sciendu quod beata virgo cocepit ipm. viij. l. f.
aprilio. et natu ē. viij. l. f. Januarij: et sic in vte-
ro mīo fuit. cclvtr. diebūo. Quia igitur tā-
to ipso in marie utero habitauit nimirus
quod factum est ei uter sono pietas: speculū pu-
nitatio vas castitas. Itē notandum quod certe mu-
lieres an pū bñ timore: quod multe pugnante
in pnu: et hñ etiā in pnu magnū dolorē: et p
pnu liguorē: sibi ergo experti fuit illaz pena-
litatu. Nō emi tunere dñi: quod filii dei iure
po: rauit. vñ in partu dolorē nō habuit
tū quod ipso illū dolorē sibi reseruauit: quod in
suam passionē: tū quod sine peto concepit: quod p
pter petm mulier illi dolori subiecta fuit: vñ
vñ. In dolore paries tē. Post pnu lagu-
rem nō habuit: quod medicina generauit. i. filius
um dei qd sanat oem laguorē et oem infirmi-
tate. Itē sciendu: quod brā ergo pepit media no-
tre die dñica filii suu virginitu: tvidēs pue-
rū natu an se statum cognouit cu esse deus et
suu filii quod de spūscito pcepterat: vñ statum
ipm quod genuit adorauit. Post hoc virgo et
mater accipies puerū pānis cu inuoluit: s.
viles et inueterat. Et dicit plurali pānis: vt
consideret ergo paupertatem. Non ei habuit
vnu pāni ad puerū suu inuolēdū sufficien-
tē: i. ipm pāni inuoluit. s. p scipam: quod ex illa
mulier digna fuit ipm tāgerē: tōcipere por-
tare: et nobis ipm parere ad salutē. et ppter
hoc improbat et reprobat falsitas dicentius
obstetrices mariā virginē habuisse: que pnu
virginis necesse nō fuerūt: quod ergo ut pđm i
panēdo o: no nō sensit dolorē. vñ vñ. Nulla
oīno obstetrica nulla mulierū sedulitas in-
tercessit. Ipa sola mī et obstetrica fuit. Veda.
Qui totū mundū vano vestit oī. vñ mi-
trio paupratē pānis inuoluit vt p ea pīas
qua peccado pādimus innocētie stola reci-
pere possem. Itē sciendu quod mulieres i suo
pnu reqrūt suuētiū pītiā: pānoz copiā: ignis
pītiā: ciboz abundantia: camere pulchritudi-
nem: et lecti molliciē. Reqrūt emi suuētiū pī-
tiā: vt habeat pedisseqz et domicellas qd sibi
assistat et puerū suscipiat: hñmī autē servititia
ipi nō habuit: si ipsamet pānis cu inuoluit
et in psepe reclinavit. Nulla emi forsū etiā
si inuigisset assistere voluisse paupencle pe-
grine in diverso posite in media nocte: lo-
co autē domicellaz habuit bouē et asinū. Ge-
cūdo reqrūt pānoz copiā qd se contegat et
puerū inuoluit. Hec autē pānos habuit pā-
coz et viles et vetustos. vñ. Cum tanta cēt

Melice Genes

Germi

necessitas nullū audio de pellibz fieri mētio
ne. Tertio requirunt ignis pītiā: et maxime in
hyeme et in nocte: et hoc ppter illuminatides
et calefactionē mēbiorum qd consolidationem
In partu autē virginis: hñ nor esset et frigus
nulla tñ fit mētio de igne. Quarto requirunt
cibarioz abundantia: nā late volūt pūderi
cibio et puerū subueniri de cura nutriç. Hec
autē cu esset paupcula et parce viuebat pue-
rū suu ppter vberibz nutriebat. Unde cani
tū regem angelopz sola virgo lacta-
tur. Ipsum regem angelopz sola virgo lacta-
bat vberē de celo pleno. Quinto requirunt ca-
mere pulchritudinē: hec autē habuit stabulū
qd non est habitaculū homī: sed iumentoū
Terto requirunt lecti molliciē: hec autē puerū
in pīsepio et super fenū posuit. Hoc autē de-
fectus pati volunt ut superbiā homī confun-
deret: et ut exēplū humilitatis nobis daret:
he vñqz superbirem investibus nostris de-
um offendere. Quod autem quis peccet in
vestibz: qrc infra ser. lxxvij. 3. E Ultimo
nota exemplū de infantia ipi. Legit quod que-
dam monialis eriens ordinē: facta est publi-
ca meretriz post mīlos annos rediēs ad mo-
nasterium dedit se ad penitentiā. Cum autē
dei iūcicio et iūstia cogitaret: et de peccato
iūserūt desperabat sevensiam posse consequi
pter magyitudinē et mītitudinē suoz pec-
catorum. Cum etiā cogitaret de gaudijs celi-
diffidebat sciens quod nulluū unum: et inqui-
natuū celū intraret. Cum autē cogitaret de
passione ipi cogitabat quanta ipis pro ea
passus fuisset siēs clamabat et dicebat. Quid
retribuā dño p omibz que retribuit mihi.
In quadā autē solētate natalis dñi reco-
gitare cōgūt puerū eēt nobis: et qd pīo
mīdico placatur cum offenditur: tunc coraz
imagine beate virginis marie habēti puerū
iesum in sinu cepit cogitare de infātia salua-
tōis et tota perfusa est lachrimis ex vera cō-
tritione cordis quaz ipso puerulē ei concessit
tunc ipa obnire et ex intimis cordis sui visce-
ribus supplicavit quod ppter suā benignā in-
fantia qua venit i hñc mundū pīores sal-
uos facere: sui miserere. Tñc audiuīt voces
dicentes sibi quod ppter benignitatē infantie il-
lius quaz ipa allegabat secret omnia petū sibi
esse dimissa: quod postea vita suā realiter emen-
dauit et eā in bono finiuit. S. Itē postre-
mo sciendu quod qd voverūt in serta feria se ab-
linere a lacte vel qrtio ferio se ablinere
coruē: vel voverūt ieiunare in eisdem
ferijs obligant etiā in die nativitatis qd eis

XII

vota pīoluere: nisi exceperint diē nativitas
xpi illa hora qd illud votū voverūt: vt pī i tu-
re cano. vbi brā qd voto vel regulā ob-
ligāta sunt astricti nō i comedere cameo in
die nativitas xpi: terra de obser. ieu. e. vñ.
Qd eodem. Germi. xii. de lusoibus.

Uñūcio vobis gaudiū ma-
gnū qd erit omni populo. E uoce.
ii. Scire dī in xpo dilectissimi qd
dīos hodierna et saluatoris nři na-
tivitatē redditur gaudiosa: qui ideo nātē est
vt hoīem pditū ad regna celestia reuocaret
vñ peccādo ceciderat: vt p hoīem ruinas ans-
gelorum reparat. Unde exercitus celorum in
celo gaudebat et vñus eoz hoc de celo assere-
bat dīces: annuncio vobis gaudiū magnum
qd erit oī pplo: s. hoc gaudiū isti lusoibus qui
istam sacratissimā noctē in ludo cōsump-
tūt et puerū natū plurimis iuramentis blas-
phemijo offendere nō pīcipiūt. s. heu et quo-
iam et mala pīuetudine molevit et plures
hac sacratissima noctē assueti sunt ludere: id
in pītī sermone de ludo quinqz sunt dicēda
Primo tapili quid significēt. Secundo quod
in his sexdecim petā mortalia cōmittuntur
Zertio quid lusoibus oporteat facere: vt ludo
possit fieri licite et sine peto. Quinto exēplū.
s. Quantū ad pīmū tunc qītū vñlū lnd
sit petm mortale. Respondet vñ. vñl. qd
sic: etiam si homo nō durerit in consuetudis
nē adhuc mortaliter peccat. Et intellige qñ
ex auaritia ludit: quia auaritia de se est pī-
catum mortale. Sed qd magnū petm sit et pī
detestabilis sit ludo et qd periculose vivat
et quid cogitare debeant cū tarillū ad manū
recipiūt: vt sic retrahantur a ludo. patet et dī
scriptio tapili. Nam tarillū recipiens ad
manū ad ludendū et auaritia et cupiditate:
si iactat vnu oculū per h̄ intelligere dīs et pī
natur regno celesti qd deus om̄ps datur: est
oībus electi: cū in iudicio dīct illud. vñl. xlv.
xvi. Venite benedicti possidete regnū para-
tū vobis ab origine mūdi. vñl. loquitur dī-
cendo regnū in singulari et nō in plurali: qd oīs
sancti et elec vnu regnū possidēt: qd oī
vident sibiūnūc et charitate. Nam in celo no-
scimus et diligim⁹ nos iunices. Item vñl.
vñl. quisqz tñi gaudet de alter⁹ gaudi⁹ qd
tū de suo ppter: et hoc ideo fit: qd ibi vñl. qd
perfecte diligit suū pīmū sicut scipsum.
Et autē duos oculos iactat: per hoc intelligi-

De eodem

geret debet p̄ corpore t̄ aia eternaliter dñabif qd̄ dñ est cōpositus ex corpore t̄ aia: s̄ in morte cu aia separatur a corpore runc aia petōne sola punit̄ v̄lq ad nouissimus dñs: t̄ in resurrec̄tione: tūc aia t̄ corpus eccl̄uerso simul cōt̄ingentur: tūc peccator cum eodē corpore et aia: cū cīsde membro cū quibus peccauit eternaliter dñabif. Unde Bernar. In quo autē mēba magis creator offendit in eodem peccato grauius tor̄q̄tur. Si autē tres oculos iactat: per hoc intelligere debet qd̄ eternalit̄ se parabitur a v̄fione sancte trinitatis: sc̄ pat̄no t̄ filii t̄ sp̄us sancti: que visio est merces et premium electoz. Cū Job. xvij. Hoc est vita eterna ut cognoscant te solū deum t̄ quē misericordia eius sumū filiū tuūz. Et qd̄ iocunda sit ista visio ostendit propheta David in ps. Ad dilectione anni ante oculos tuos tanq̄ dies hesterūa que p̄cederit. Si autē quattuor oculos iactauerint per hoc intelligere debet qd̄ separabitur a quattuor ordinibz sanctorū noui testamenti: in quo testamento iam sumus. s. ab apostolos: martyribz: confessoribz: et virginibz. Iste sunt quattuor ordines noui testamenti generaliter loquendo. Si autem quicq̄ oculos iactauerint: p̄ hoc intelligere debet qd̄ omnis salus que fluit ex quinq̄ vulneribz iei⁹ iſu sp̄i in eo fruſtrabitur: ergo de talibus cōqueretur in persona pp̄ua sp̄o dicens. Nonne satio p̄ te vulneratus sum: nunq̄ p̄ iniquitate tua afflic̄t⁹ sum: addis afflictōes afflictio magis me aggrauat vulnera tui peccati qd̄ vulnera corporis mei. Si autē sex oculos iactauerint: per hoc intelligere dñs qd̄ deus ī iudicio requiret ab eo quō ser opa mie exercu: ut dicens illud. Mat̄b. xiv. Elunui t̄ non de distis mihi māducare: si tui t̄. Et tunc sub junget talibus sententiā illā horribilē dicens Itē maledicti in ignē eternū qd̄ patens est dia bolo t̄ angelis eius. Ista horribilis sua in telligi debet per sex oculos. b. Quantū ad secundū sciendū qd̄ qndecim pet̄m mortalia contingunt in ludo. Primi pet̄m est ydo latnia qd̄ est ī primū p̄ceptū vbi dī. Non ad rabio deos alienos. Sed lusor tarilloz tāillū preponit deo t̄ facit eū deū suū. Cū Ang. Doc ab hoic colitur qd̄ p̄ ceteris diligit hoc p̄: qd̄ ipse ad p̄ceptū tarilli largitur qd̄ nō largiretur ad p̄ceptū dcj: qd̄ si paup. ppter deū petet denariū forte vir sibi daret vñ obolum: s. ppter p̄ceptū tarilli largior: est qd̄ fuerat br̄us Martinus ad p̄ceptū dñi. Ipse cū nō solū dat medietatem palliū: imo

totum palliū: t̄ interdū tunica t̄ camisia m̄t nūdus sequitur dñm suum: sc̄ diabolus. Et in hoc apparet magna stultitia ipsius lusori qd̄ se vilissime servituti subiectū dñ taxillum osm suū constituit: t̄ ad hoc se astrigit ut faciat qd̄ ipse iussit. Unde Genes. Si videas mūrē dñm i alij mūri numquid risum tenebas p̄romagis ridiculosum est qd̄ os paupillum qd̄ est minoris valoris qd̄ mūs homini dñeatur. Sciendū autē qd̄ sicut deus dedit viginti vñ litteras codicibz suis: quibus tota scriptura scribit per quā voluntas dei fidelibz in iuuatur. Sic etiam lusor habet vigintivñ pūcta: quibus lusor cognoscit voluntatē dei sicut Secundū peccatum est execrabilis iuratio t̄ blasphemia que in talibus ludis frequenter in dñ t̄ sanctos refunditur. Hoc enim usramentoz t̄ blasphemationū participes sunt qd̄ in talibz hospiciū cōcedūt vel qui vestimenta vel pecunia delusam diuidūt vel cū ipsis familiariter bibūt. Nā si lusor propinaret de lucro: vñi: talis nō debet bibere nec propinna recipere ab eo. Itē qui ab ipsis sorte lumen recipiūt: qd̄ dupliciter intelligit. Primum: qui vident de lumine illo aliqualiter equaliter peccat. Secundū qd̄ denarios illos recipiūt qui dātūt ad lumen: sicut cū quotiens qd̄ lusor iuicatur totiens dat vnum deūlārium ad lumen. ergo qui tales denarios recipiunt: t̄ eos ad ludū lumināt tēcentur ad restitutionem. Et sic blasphemare est cōtra preceptū secundū vbi dicit. Nō assumes nomē dei tui t̄c. 3. Unde etiā qnq̄ dñs in p̄pti de lusoribz vindictā accipit. Cū legit de quodā milite qd̄ dum occasione ludi per oculos. Et iuraret p̄ priū oculi eius a capite exiliātūt t̄ in aleam ceciderunt. Itē quidā sagittariū cū irat⁹ esset valde: ex hoc qd̄ in ludo p̄didūt: sagittaz dīrerit versus celū qd̄ vellet se vidicare deo t̄ mor reuersa sagitta ante faciem iacentis sanguine recenti totaliter infecta reperta est. Qui ex hoc cōtritus t̄ confessus vitā suā cum mira p̄nia t̄ correctōne emendauit. Item cauere dñs qd̄ libz homo ne tarilloz vel alia necessaria ad ludū locet. Nec qd̄ dñs qd̄ rere tarilloz cuī eos lusores ex motione ire abiciunt: nec qd̄ debet tenere ad ludendū lumen. Nā omnes tales ad h̄mōi p̄sentientes ad partia iudicantur. Tertiū pet̄m est fractio solēnitatis: vt in sacris diebz t̄ noctibz ludēdo qd̄ est ī tertīū p̄ceptū vbi dicit. Sabbathā sanctificēo: c. iā vīm lugd. In p̄cipio solēnitatis cōsuevit

Sermo

runt lusores ludere: nō attēdeteo; illō qd̄ legit. Nu. xv. de eo qd̄ collegērat ligna in sabbato: qd̄ ait dñs ad Moyen. Mōste mouatur hō ille t̄ lapidibz obiuar eū oīs pp̄s. Cōstat autē p̄cius cē cū blasphemis et p̄iuris in festiū diebus ludere qd̄ in his diebz ligna coligere. Quartū pet̄m est inobedientia parētū: qd̄ qd̄ tenet obediēre parētibz in licetis t̄ bonis: t̄ in salutaribz p̄ceptis: t̄ hoc etiā ē qd̄ qd̄ t̄ p̄petū. Honora patrē et matrē. Quicq̄ ē homicidū: qd̄ interdūcōtingit p̄vñ lusor: p̄ uno denario interficiat aliū: et hoc est p̄ quin tus p̄ceptū. Nō occides. Quintū pet̄m est furz: qd̄ tales lusores quādoq̄ postmodū efficiantur fureo: et sic alij suspendūt: t̄ hoc est ī sextū p̄ceptū. Non furtū facies. Sexū p̄mū est falsum testimoniu: qd̄ sepius cōt̄igit in ludo qd̄ vñus falsum testimoniu p̄hibet dicendo aliū lucratū esse cū tñ pdidēt: et hoc est ī septimū p̄ceptū. Non falsum testimoniu dicēs. Elī notandū qd̄ sc̄tūs Tho. ii. qd̄. q. lxx. dicit qd̄ falsus testis peccat mortaliter: t̄enēt ad restitutionē dām qd̄ aliū incurrit. Octauum peccatum est cupiditas lucrādi qd̄ est radix om̄i maloy: vt dī. i. Thimo. vi. qd̄ est cōtra nonū p̄ceptū. Non cōcupisces rem tui. Cū lusor nunq̄ luderet si rē p̄ximū nō cōquereret. Nonū pet̄m est in misericordia: qd̄ vñus lusor aliū spoliare vellet vñq̄ ad camisiam si cōmode fieri posset: et si in tanto imp̄osperat pludēdo. s. qd̄ non h̄y solueret tūc suffocat cū et ponit cū in carcere quousq̄ satagendo reddet. Et ergo sicut fīm dictū sp̄i misericordēs sunt b̄tī: sic eccl̄uerso misericordēs sunt infelices. Cū Jaco. ii. Idiq̄. Et ei sine mia qui hic non facit misericordiā. Decimū pet̄m est vñsura maria: que fīm Henri. de vñ maria non attendit solum in anno vel mense: sed etiam in eadem hora: extra d̄ excess. prela. Inter dilectos. Cū decimū fīm Henri. de vñ maria est contempsus: p̄hibitione sancte matrī ecclesie. Nā glo. dicit qd̄ h̄uismodi ludi sunt p̄hibiti: t̄ nō tñm dissuasi. Et hoc idē allegat ī summa Jobā. li. ii. vi. viij. q. xii. Duodecimū ē sc̄dālū primop̄. Corripuntur enim multi qd̄ ad ludū cōspicēdū de mala cōsuetudine cōueniāt. Unde Mat̄b. xviij. Ne homini illi p̄ quem scandalum venit. Decimūtertium p̄ceptū est mendacium et perniciē. Sēcētē cōmētēt lusor: se lucratū esse dicens: cū ī vñrātē tamē perdidit. Decimūquartū pet̄m est odium. Nam ille qui perdidit accēditur

XII

odio contra illum qui lucrat⁹ est: t̄ etiam ad illos qui alios plus fauent qd̄ sibi. Decimū quintū est infidelitas et deceptio: que cōmititur male numerādo male cōputando: false iactando. Decimūscēdū est ira et cōminatio: qd̄ lusor quādoq̄ provocat ad iram: et sic mētōtēns maledicit deo et beate marie et sanctis et quandoq̄ fibi p̄p̄: et multotēno etiā lusor minatur et maledicit primū t̄ qd̄ grātūus est quādoq̄ verberant et vulnerant se et trahunt se p̄ crines: et postq̄ lusor ad p̄os p̄niā vēnēt domū: tūc cōturbat vñrē: p̄eros t̄ familiā: nō attēdēs illud dictum sp̄i. Mat. v. Ois qd̄ irascit fratri suo re: erit iudiicio. K Exemplū legit ī li. de apibz qd̄ in qd̄dam villa in cōpanie partibus quidam mēdēs cū sp̄iano lusit. Cumq̄ indeus multas pecunias perderet. Et ex impatientia turba return: tandem ī sp̄iā retro: quens iniuriā blasphemauit: et mor cū ad iactandum tasseres collegisset: manū ei⁹ cū tassēribus fuit cōtra cta qui reprobō furō succensus cū ipsa cōtracta manū mensam lusoriam p̄cutere nōtēt̄: iterato ī sp̄iā t̄ matrē euīo blasphemātē: mirabiliter oculis cecidit et expiravit: sp̄ia: nōtēt̄ ho collusor eius ī amētā pauore nimio: versus clanguit: t̄ vitā miserā dira morte fūmuit. L Quantū ad tertīū sc̄dālū qd̄ ops lusores res lucratas restituere: si volunt salsuari. Nā quicq̄ ludit ex auaricia. s. causa laetandi: quicquid lucratur in tali intentione: siue parum siue magnū tenetur restituere. verbigratia. Si quis luderet ex cupiditate etiam cum intentione lucrādi multū: et si tales solū quattuor denarios lucraretur tenēt̄: restituere ratio est qd̄ fīm Henri. de vñ maria: ludus cū sit quedā expoliatio nō p̄t̄ quis licite per ipsum aliqd̄ acquirere: et sic nec p̄t̄ sibi licite aliqd̄ retinere. Sed querit̄ quibus lusor restituere debet: vñm ipso a qd̄ bus lucrat⁹ est vel alijs. Ad hoc respondetur fīm doctoreo. P̄rio fīm Ray. Si cū filo alicuius patris lusisti qd̄ nō habet peculiū castrense: t̄ qui adhuc est sub obediētia patrio: tūc restituere teneris patrī eius. Secundū si cum nō habet reo parafemales: tunc teneris restituere marito eius. Tertiū si lusisti cū reliquo: tūc teneris restituere p̄elato eius vel monasterio. Quarto si cū sacerdotē: tunc fīm consilium sacerdotis cōfessoris tui dāndū ē p̄cipio: qd̄ bona sacerdotum sunt bona

De eodem

pauperis. Quinto si lusisti cū illis qui sunt
miseri caperis: si rudi: muti: ceci: et qui morbo p/
peruo laborant: q: tales rebus suis pessis nō
poteris qui a rabiis curas: tenet restituere
nō dico illi qui amissis: si tutoris: et procuratori
suo. Sed si tales antedicti lucratētur: tūc nō
tenet restituere tibi: q: nō dignus eo reba
dere: q: quācumq: in te fuit eos spoliare volu
sti nec etiā pīt sibi licite retinere: bīm consi
lum confessio: tenet pauperib: talia ero
gare. Serto quicq: trahit aliquē ad ludū
tenet sibi restituere quicquid euicent sim
Eho. iij. iiij. q. xxxij. Et nota q: ista attractō lar
ge intelligit. s. quocq: mo verbigerel factio
indunt cū: cū ille ali: nō erat lusurus. Item
sue adūterit in pncipio sue in medio ludū
cū ille vellet desistere. Si autem lucrat ab eo q
ipm uniuersitā attrahit ad ludū: hic nō tenet si
bi restituere: s. dī bīm cōsilium confessio: paupi
bus erogare: hec Ray. Inno. et rbo. Septim
qui fraudulēter ludit bīm brīm Eho. vbi sup
tenet fraudato restituere. Et intellige sue cō
milit fraudē aī ludū: putat: q: fingebat se q:
si nescium ludi: et qua si hominē qui posset
decipi: cū tñ decipe intenderet: sue commis
sue fraude in ipso ludū ut submittendo rati
los falsos: seu etiā veros male et fraudulos
se iactando seu mendacē dicendo se obtinu
isse: seu malas pecunias immiscendo: seu ma
le numerando vel alio quouis modo primū
decipiendo. Octauo quādo voluntarii cū vo
luntario ludit: et qui habet pīua bona que
pōt alienare: tūc nō tenet sibi illa restituere:
nec etiā illa sibi retinere debet: ratio quia cū
lusus sit quedā expoliatio nō pōt quis lici
te pīpm aliquid acquirere: et sic nō potest re
tinere: sed nec illi debet reddere: q: ille nō ē
dignus rehabeere: q: in qītum in eo fuit pī
mus expoliare conabat. Ista supradicta col
legi ex summa pisani: et ex summa Joban.
Qd autem nullus cum deo potest pos
sideres in ludo acquisitas: sed obbeat eas
restituere sicut iam dictum est si vult salua
ri. patet per tale exemplū. Nam tēpore beas
ti Lyrilli epī fuit quidam adolescentis cōsan
guineus beati Lyrilli epī Rufus q: fuit in ei
buitio. Et cū epus diuina celebaret adoles
centē ille iuit ad tabernas et ad suos conso
dales: et ibi cū eis ludū exercuit. Post aliqd
eo rpo infirmatus est vsq: ad mortē et sic in
tali infirmitate defunct⁹: tūc epus petuit
suffragia pīo fieri cōiter a populo sibi sub
iecto: qd pīlo gratauerit acceptauit: q: ado

lescens ille satiō laudabilis virxit quo ad po
pulū: et ideo diligebat cōiter ab oī populo.
Quodā autē die cū epo salutare sacrificiū ob
tulisser, pīa defuncti: et esset post missas in
oratione et deuotione apparuit ei defunct⁹
ille torus ignitus. Cū quereret quis esset re
spondit. Ego sum aīa pīsanguinci tui, pī qua
maniter oras: q: eternaliter damnatio sus.
Tunc episcopus perterrit⁹ dicit. Quomodo
bec meruisti cū tamē latīs laudabilis virxi
sti: t ego sperabā te adhuc hīc vīginalē inno
centiā. Qui ifudit. sic ēst: q: adhuc virgo sus;
sed ppter hoc solū dānat⁹ sum: q: dābui in
contuberniū de mane infra diuina vīra ire
et visitare tabernas ad consoladores meos: q:
sue ibi cū eis lusi: et quicq: lucrat⁹ fui mīhi si
uauit: t fui eis qīq: occasio ire t blasphemie
dei t de hoc nō feci mīhi cōsciam: nēc egi de
hoc penitētā: qīus qīq: momēt⁹ fui i bīmōi
bus et ab alijs bonis hoib: s. heu hoc nō cu
raui t in hoc me nō emēdauit: q: eternalis dā
nat⁹ sum. Et hāc visionē scripsit brō Lyril
l⁹ brō Augustino. II. Quātū ad qītū sc
endus. s. ad hoc q: lud⁹ possit fieri licite sine
pētō qītuo: reqūritur. Pīo reqūritur cōgru
tas pīone. Llencis emī in alea ludere nos: li
cet. Cū hī in decre. q: ludere in alea nō d
epo: pībyt: diacon⁹. di. xix. Epī. Secūdō re
quirit cōgruitas materic. Cū pīculēto ac
pīculēto aliquo quis ludere pōt. Tertio req
rif tpo cōgruū. s. q: nō ludaf tpe luct⁹ et pe
nitēte vel cōmunionis. Quarto requirif q
nō faciat cōtra legē ludi: vt q: male non cor
putet: nec ludentē puocet: nec ex cupiditate
ludat: sed solū pī recreationē vīru. Itē scien
dū q: qī ppter deductionē tpi: vel recreati
onē ludit: id qd sic lucrat bīm Berū. et sanctū
Eho. dandū est pauperib: . Et Raymūd⁹ di
cit saltē in iudicio aīe. Ultimo sciendū q: q:
cūq: locoy luso: verterit oculos videre pōt
que dissuadent sibi ludū qui ex auaricia fit.
Si emī lucrat⁹ sit tunc cogitare dī q: cum il
la pecunia sibi eternam damnationē acqui
suit. Si autem perdidit tunc cogitare debz
q: cum illa pecunia perdidit deum et celeste
regnum et insup societatē marie et oīm pa
triarcharum: pībetaꝝ: apostolox: martyꝝ:
cōfessorz: virginū: et oīm electoz. Et insuper
lusor est in medio demonū: q: vbi non est de
no ibi est dyabolus: sed de⁹ non est cum tali
bus lusoib: agitur t̄c. Et per ludum allea
telligitur omniq: ludus qui fit ex cupidita
te et causa lucri: vt habetur in iure canonico

Sermo

XII

Narratio generalis

¶ nouē generibus bīm celū apītū: vt q: ci
to mouunt: statim euolare possunt ad celus
sine purgatorio. Pīmo aperiū pīuī pība
ptismū in q: ipī pīuī directe passionē tpi cō
figurant. Circa qd qītū baptīsmus dī
gīe suscipiētib: deleat oīm culpā t penam.
Rīdeo bīm Dona. sup. iiiij. di. viij. q: qītū
tū est et se tūc baptism⁹ delet oīm culpā oī
gīalē: mortale: t veniale: t restituit pīmariā i
nocentiam q: ad aiā. Et hoc pīak: q: sī ba
prīat⁹ sic morere statim euolaret ad celus
si hoc nō fieret nisi oī culpa t pena deleta: q
celū semp est aptū tali hoī q: adhuc suar ino
centiā baptismalē. In signū hīc tpo baptis
zato apti sunt celi: vt hīc Alphath. in. Qui autē
puer morit⁹ in innocētā de hoc pentes nō d
bent dolere: t hoc qītū infra ser. cxlvij. S.

¶ Scđo celū aperiū pī martyriū t in signū
hīc: tūc scđus Step̄ba. vīdit celos aptos et
ibī stantē: nā hoc ē pīlegū martyriū q: q
sustinet mortē pīpī tpm i t̄ris. iuinet vīta i
celis. viii Aug. Qui orat pī martyre iniuriam
facit martyri. ¶ Sed qītū et quo iā nos
stis tpi bus nō martyriū anf hoīc: que nos
bis facīēda sunt ut martyres tpi efficiamur
Rīdeo bīm Greg. triplex est spūale marty
rium. Prīmū est suare patientiā vīta in ads
uersis. vnde Greg. Sine effusione sanguis
martyres esse possū: si patiētā veraci
ter in aio custodū. Et qītū maior ē aduers
itas in q: patiētā suam: tāto mai⁹ pīmū
ab ipo deo recipim⁹. Nā pl̄ ē pītūc i tribu
lationib: t aduersitatib: patiētā suare q:
semel caput amputare: possunt ei dicere illi
q: sunt in pītūc tribulationib: t pīsecutō
bus illō pī. Qmī pīpī te mortificamur tota
die. Itē sciēdū q: patiētā hīc i tribulatōib:
t aduersitatib: est mai⁹ signū gīe q: mortu
os suscitare: vel cecos illuminare: vel lepro
sos mīdare. Greg. Patiētā maiorē reputo
signis t miraculis: nā natura nō dat patiē
tā in aduersitatib: sī grā. viii. Anst. viij. etb.
Enīste fugit natura. qītū ipatientes oīdūt se
vacuos ēē a grā per murmurationē suā Gīe
go. Qualis vīus quisq: apud se lateat illata
cōtumelia pīat. Secundū est cōpassio afflu
ctor. Greg. Qui dolorē exhibet in aliena ne
cessitate crucē portat in mīte. Sic maria in
alta crucē marty: effecta est q: oīavulneraq: si
li⁹ eius sustinuit in corpore: ipsa in aīa t mīte
suscepit. Sic filii sī cōpassione habet cū pan
penibus q: sustinēt corporis infirmitatē vel ho
minū pīsecutionē vel hīc: vel famē: pītū nūdū

¶ De sancto Step̄banō Sermo. xij. q: nō
uem generibus bīm celū est apertum.

Lepbanus vīdit celos a
pertos Act. viij. Ari. i. ethi. Finis p
quē oīa desiderant t sperant opti
mus est: t hic finis ē britudo cele
stis q: oīsa est btō Step̄banō in tempe sue
mortis q: dīxit. Ecce vīdo celos aptos t ie
sum sanctē a dextris virtutis dei. Cū in pī
ser. tria sunt dicēda. Pīlo qd⁹ hoib: celum
vītūt. Scđo dignitates bei step̄bani. Zertō
exēplum. ¶ Quantū ad prīmū sciendū

De sancto Stephano

autem: et cōtributio q̄ spoliavit in reb̄ t affligerunt in corpore: vel quā videlicet aliquā manū manifestare: s. chōnare: blasphemare: adultere rari: incēnari: fugere: vel qui audīt mala de p̄missis: et cōspatētis: signū ē bonitatis: et q̄ tis mēdiū tpi. Eccl. Nō aliter redēptoris nō mēdia efficimur nisi adhēredor: cōpatētō dōp̄missis. Et q̄d̄ q̄ plus dolores primo rū sentit: et eo melior: corā deo erit. Eccl. Quāto q̄ pfectio: erit rāto pfecti: alienos dolores sentit. Elī Ap̄lus. Quis infirmas: t ego nō infirmor. Tertium est dilectio inimicorum Eccl. Ferre cōtumelias: t odientem diligere: martyriū est i occulta cogitatōe. Nā magnū bonitatis signū ē facere: t optare illi bonus q̄ tibi optat malū: t sibi facit si pōt. Similiter diligere illū: q̄ te odit: t orare p̄ illo q̄ te p̄secq̄ tur. Vñ Amb. v. Diligite inimicos vros: et bñfacite illis q̄ vos oderūt: t orate p̄ persequebūtib⁹ vros ve s̄ris filii patris vñ q̄ in celis ē. Nā inimicos diligere et inimicis q̄ ex corde indulgere est valde acceptū deo t hōi fructuosus. Eccl. Qui in se peccatib⁹ clemētēt indulgit nullū p̄cti vestigium in exāia remanebit. Elī Aug. in ser. de bō Stephano. Per amōrē hōis inimici effici etis amicus dei. S. Tēz sciēdū q̄ fm̄ bñm̄ Berli. etiā triplet est martyriū sine effusione sanguis. Pumū est paritas invērtente. Elī Berli. Qd̄ martyriū granus q̄ inter epulas esurire inter vestes algere inter diuitias paupertatem sustinere. Nam videre delictabilia t nō gustare cū possis est sat: grauenas ibi vincit natura q̄ sp̄ appetit delectabiliā. Elēbi grā: sicut durū ē in straminib⁹ iace re cū posses bñ tres lectos h̄c: aquā bibere: cū bñ posses bonū vīnū habere: pulmētūs: p̄ carnib⁹ comedere hoc sine speciali gravir potest bñ. Sib⁹ cū q̄ sibi subtrahit q̄ cū peccato posset habere si deū vellet offendere: sicut sup̄e chōnando: actum luxurie exercendo vestes superbas portando: cū in hijs t ceteris delectatōib⁹ habet oportunitatem: et tñ ppter deū ab bñm̄ delectationib⁹ abstinet. Elī Eccl. xxi. Qui pōt trāsgredi t nō ē trāsgressus: t facere mala t nō fecit: hic q̄s est et lāndabūm̄ eū. Sib⁹ etiā qui sibi subtrahunt parua delectabilia vt poma: pira et ceteros fructus: in hoc merēt. Et quanto maior ē appetitus tāto mai⁹ est p̄mū. Unde Hugo de Scō victo. Gaudeat q̄ pōt parce viuere pars eiā vita occidit vicia: libidine extinguit virutē nutrit: aīm̄ roborat: mētem ad celestia

Sermon

XIII

Nām cōmūniter om̄ia indulgentie dānt con trito et confessio: et vere penitentib⁹. L̄ p̄io quo sciēdū q̄ q̄i quis est vere contrituo et habet p̄positum confitendi t̄ satisfaciēdī tūc de⁹ in illa s̄a cōtritōe dimittet sibi om̄ia petā sua. Vñ dī: Eccl. xvij. Quācūq̄ ho ra p̄ctō: ingemuerit om̄ p̄ctōrum eius āpli⁹ nō recordabor. Et quecūq̄ bona opera sic ta la cōtrite⁹ facit in illo bono p̄posito: etiā ans̄ recipiat confessionē veniat talia opera om̄ia sunt deo accepta et sibi meritaria ad vitā cōtemnam. Sed indulgentias nō pōt consequi qui o mīsi sit cōfessio: ergo quicūq̄ vult p̄egrinari antea debet cōfici: et tūc cū licētia sui p̄esbyteri iter arripere. Quartū ipedi mētū est quādo q̄s nō facit ea ppter que in indulgentie date sunt: q̄uis em̄i quis esset confessus t p̄ oia ad indulgentias dispositi⁹: et si non faceret ea ppter que indulgentie date sunt tūc nullo modo fm̄ bñm̄ Tho. indulgentias consequeret. Vñ queritur: si quis indulgentiā plenariā consequeret et sic moreret quid de eo sentiendū esset. Respondeo fm̄ Hostien. q̄ talis statim euolaret ad celū: q̄ nullum impedimentū ascēdendi in celū habet quis ex quo moritur in gratia: nisi solutionē p̄eue. Et est sciēdū fm̄ serm̄ Tho. super. iii. dīl. v. vñ dicit q̄ qui indulgentias suscipit nō abfrillit simpliciter loquēdo a debito pena: s̄i datur sibi de thesauro ecclesiasticē debitum soluat: ergo cū remissa est pena illa rotata per indulgentiā est ac si esset soluta et sic iusticie dei satisfactū est cū ex thesauro ecclē illa pena soluta est. D. Quarto celū apēritur p̄ ingressum religionis approbatē vbi regūlarit̄ vñunt. Circa qd̄ querit ytrū quo per ingressum religionis cōsequat̄ plenariā remissionem om̄ p̄ctōrum. R̄ video fm̄ bñm̄ Tho. ii. q. vii. Rationabilis pōt dici q̄ sic sicut p̄ assumptionē crucis. nam hoc est holocaustrum maximū quo quis se totaliter dūnis officijs mācipat p̄ religiōis. s. ingressus: qd̄ excedit oē gen⁹ satisfactōis: vt h̄i in decre. xvi. q. i. Admonere. Nā religiosus offert deo oēs res t̄pales: imo totū mādū p̄p̄ deū relinq̄t. t̄ h̄i p̄ votū paupertatis: amodo nūq̄ p̄ p̄mū denariū possidendo. Unde dī in decre. In religione eris nō dī habere denarios: si non vult perire cum anania. xii. q. i. dilectissimi mis. Unde Greg. Obolus habens monach⁹ non valet obolus. Item offert deo corp⁹ voto constitutio et abstinentie: ad quas se obligat per ingressus religionis: sicut oblinere a car

C. Continuatio et p̄secutio p̄cedentis sermonis. Sermo. viii.

E. Cōvevideo celos apertos

c. tē. prosequēdo sermonem iā inceptū est sciendum q̄ q̄to celus operis p̄ intensam p̄titionē qua q̄s ex intīmis cordis sui visceribus dolet de patis p̄missio. S. Circa qd̄ q̄rit: vt̄ p̄tio possit tollere totū reatū pene. R̄ video fm̄ Petri sup. iii. di. xvi. Lōtritiois intērio pōt attendi dupl̄r. vel ex pte charitatis q̄ causat displicētā p̄cti: vel ex pte doloris q̄ ex intēria eritatis charitate. Et vt̄roq̄ mō pōt tātū intēdi contritio q̄ tota pena remittat: sicut patet de latrone qui cū tpo pepēdit in cruce cui dictū est: hodie meū ens i paradise. Vñ etiam exēplū legit in h̄i. de apib⁹ q̄ quidā in gallie p̄tib⁹ venit ad illū venerabile virū magistrum Petrum de corbel senonē. archiepu

De codem

scopū et confessio est q̄ propriā filiā violen-
tia oppositio et cōfessio est cōfessio et mirabili cōtri-
tu e lachrymo q̄luit si vñq̄ possit villo do-
loce vel pena a dño remā ipetrare. Cui p̄sul.
ita inq̄ indubitate r̄i penitēti subire volu-
ens tñi mali. Et ille rebemēter exclamans
volo inq̄ et si milie mortes me sustinere vo-
lentia. Cōlachrymatio ergo infelix imo tñi fe-
laciōne p̄dō: i p̄p̄is dixit ei. Septēnem tñi
pñiam pene impone tibi. tñc ille. quid ē ait
q̄ tantū septēnē pñias mibi flagitiosissimo
iniquitatis qui si viuerē ad finē mudi tantus
facinus pena innumerabilib⁹ diluere nō va-
lerē. Cui p̄sul: vade iquit et tres dies in pa-
ne et aqua cantū ieiuna. Tunc amplius ille
plorans et contūdens se rogabat peniten-
tiam sibi inūgeret salutarem. Sup̄a modū
ergo admiratus et exhortatus et cibularat?
eos tandem diffinitue pecepit homini ut
obiret et vñi tñi pater noster dicaret. sciret
q̄ p̄ certo p̄tñi iam sibi esse dimissum. Nec
mora: in illa hora ille dirū ciularū emisit et i
terrā p̄cīdē expiravit. Nec dubia fides est
sicut deo dign⁹ idem ep̄s predicauit q̄n idē
penitēta qui sic sine vlla alia purgatoriū pe-
na vitam validissima cōtritione finiuit pur-
gatus ad glorī euolauit. **G** Setto apē-
nit celum p̄ frequentē cōfessionē qua quis
cā magna verecūdia p̄tā cōfitef. nā verecū-
dia ē magna p̄ satisfactionis. **H** Ver. Ideo
inbemur cōfiteri p̄tā ut erubescētiā pro pes-
na habeamus. Licea qđ qñs vñi vñi p̄tñi
debeat q̄s sepi⁹ cōfiteri. Nōdeo q̄ de neces-
itate nō op̄s ut quis vñi p̄tñi sepius cōfi-
tef a quo est absolut⁹: s̄i tñi bñs Tho. dicit
super.iii. dist. viii. q̄ p̄to quis pluribus fas-
cerdotib⁹ vñi p̄tñi cōfitef: r̄ato pl̄ ei de pe-
na dimittitur: tñi ppter erubescētiā: tñi ex vi-
claviū. Un toties poss⁹ q̄s cōfiteri q̄ ab osī
p̄tō liberaref. Itē sciendū q̄ cōfiteentes nō
debēt babere nimia familiaritatem ad suos
confessores: q̄i ex tali familiaritate verecun-
dia que est in cōfessione hñida diminuit: qđ
est nociuū cōfiteri. **H** Ver. Sūt quidaꝝ qui
cōfiteō sicut fabulā p̄tō suꝝ narrat bys-
toriā: et egritudines aie sue sine cōfusione di-
numerāt. Itē qđ p̄t̄ est aliq̄ id qđ verecun-
datur cōfiteri vñi trāsserētes se ad aliū cur-
rū: et sic confessionē diuidit. **H** Augsti.
Laius sit penitēta ne verecūdia duct⁹ dis-
uidat apud sc cōfessionē: ut diuersa diuersis
velit manifestare sacerdotib⁹. quidā em vni-
celat q̄ aliꝝ manifestāda cōfervat: qđ ē se lau-

dare et ad hypocriſmū tendere. Septēno celus
aperit p̄ attrētā oīonem corā sacramēto eu-
chanistē. nā qñq̄ quis citi⁹ impetrat ibi q̄
in alio loco sicut cum stat circa missam vñl alii
as i pñia sacramēti. **H** etiā Henric⁹ de bas-
ila. Excut eni cōfessio et attritio dispositio sus-
fecit ad salutes latroni associato xpo qñ pre-
sentia cōmōnebat in cruce: q̄ ei nō suffecis-
set aut nō int̄m valuisse ut carcere. Itē vñ-
detur q̄ nō minuo nūc p̄tō: bñliter sp̄e ve-
nie assitēs sacramētali oblatō vñiā cōleg-
tur: aut abūdant⁹ ḡe collationē recipiat q̄
si fili⁹ in alio loco se h̄eret. Itē eis xpo i terra
degēs nulli similitē denegauerat ex fide pe-
tentia: nūq̄ egle vel mai⁹ est nūc inuisibilis
fide credere pñtez in eucharistia. Et hoc adē
vult illud dictū euāgeliū. Beati qui non vide-
runt et crediderūt. Quid ergo refert ad vñiā
consequēdā iam corde contrito et humili eu-
charistie interesse imolatiōi: aut visibiliter
ad eius pñtiā associari et ipsam honorificare
aut oīn eius in cruce interfuisse sicut las-
tro: vel honorē xpo corporalif vñlo exhibui-
se: ut magdalena que lachrymis lauit pedes
icstu et tergit capillis: et vnguento vñgebat
et osculabat: vide q̄ nūl refert quo ad ef-
fectum gratie et vñiā consequēde. **H** ec ille
Itē sciendū q̄ multū salubre est de votō ge-
nua infra missam flectere: et signare: ut ho-
ra consecrationis vñq̄ ad cōmūnionē. Item
sciendū q̄ illi qui nō possunt missa interesse
quando tales audiunt nolā et campanā que
pulsatur infra elevationē corporis xp̄i debent
genua sua deuote flectere et iēsum xp̄i q̄ ibi
in missa eleuatur bñliter et cū cōtrito corde
inuocare siue siue in campo siue in domo: siue
in quocūq̄ loco vel labore. **H** Exemplū
habem⁹ de hoc q̄ fuit quedā mulier tristata
valde et a dyabolo multū tēprata q̄ sibi laq-
uum ad suspendendū scipam preparauit: que
dum cepta conaret p̄ficere: ecce p̄ elevatiōe
corpis xp̄i iuxta morē cāpanulā audim⁹: tñc
flexis gembus sicut a iūnētute in consuetu-
dine dabuit orāuit et dixit. Dñe iēsu xp̄e fili
dei vñi miserere mei: et ecce morē trabs et fu-
nis suspendi cōfracte sunt demonibus fugi-
entibus et dicentibus: q̄i virtus pñtie corp̄o
ris iēsu xp̄i te liberauit a temporali et eterna
morte. **H** Octauo celū aperit aliquibus
per certe elemosine dationē. **H** unde Dñi.iii.
dic̄. p̄tā tua elemosina redime. **H** Ver. **I**
tum poss⁹ hō dare de xp̄alibus p̄ elemosinā
q̄ omnia peccata sua redimeret a pena. **H**

Vermon

de etiam magister iohannes de lunis iera-
ctatu de auidentia confessionū. **H** uī infirm⁹
esset potē in amicō et rebus: et cōfessio: iū
q̄titatē p̄tō taret pena: per quā si solue-
re ipse estimaret totā penas erpletā esse seu
piacentiam seu solutā: puta tot dieo iēnnā;
do tot missao et orationeo et suffragia oīdi-
nando tot elemosinas erogando: et q̄ tunc
iuso infirmo in sua adhuc vita eristente pe-
ne ilie p̄ multos erolherent. nā illis sic ero-
luso si pene fuisse sufficiēter taxate: talis
sic deceđō nūq̄ intrat et purgatorū suppos-
ita cōtritō: vel si decederet aīi penarū illa
rū evolutionē ipsa solutia morē a purgato-
rio liberaret. Hec ille. **H** dicit beat⁹ Tho. de
aquino q̄vn p̄t̄ p̄o alio satis facere. dūmo-
do ille per se non p̄t̄ pñiam perficere. Itē
sciendū q̄ p̄tā signāter dimittuntur quo ad
penā per divisionē iniuriarū que est maria
elemosina. Unde Aug. in sermo. **H** Multa sūt
genera elemosinarū quas cum facimus ad
iūnāt ut dimittant̄ peccata nostra: sed ea ni-
bilest maius q̄ cū ex corde dimittim⁹ qđ in
nos q̄q̄ peccauit. nā tanta posset esse offe-
sio et tā liberaliter et ex corde posset indulge-
r̄o q̄ ex hoc dare oīm p̄tō remissio. Unde
Augu. Unusq̄q̄ talē indulgētā acceptur
et a deo: qualē et ipse dederit primo. Unde
Breg. Qui ipse peccanti clementer indulgit:
peccati vestigium in aīa eius non remanebit.
H Nono celum operit illis q̄ p̄ opa penas
lia satisfactionē p̄tō suo implent. Unde
Ver. Quātūcūq̄ magnus sit peccator in pe-
nitentia tñi p̄t̄ tantā penā in mundo susti-
nere q̄ dimittat̄: et tota pena ad quā est obli-
gatus. Sciendū q̄ pñia satisfactionia semp
debet fieri p̄ cōtrariū. Unde Aристo. v. ethi-
co. **H** dedicue siūt per cōtrariū: s̄i pñia ē me-
dicina spiritualis: ergo debet fieri per con-
trariū. Unde Grego. in omel'. Quot habuit i
se maria magdalena oblectamēta: tot de se
inuenit holocausta: convertit ad numerum
virtutū numerū criminū: ita q̄ totum scrivi-
ret deo in penitentia quicquid deū in se con-
tempserat per culpam. Sciendū q̄ inq̄tū
opus bonū est penale int̄tūm est satisfactio-
num. Ergo cuiilibet peccatorū iniungēda est
penitentia. i. satisfactione p̄ cōtrariū. Herbis
gratia. Ut si peccator in delicio virit et deū
in gula offendit op̄s q̄ satisfaciat iēunādo
et corp̄o castigando. Si inebriatus fuerit
q̄ satisfactione bibat aquam. Si luxurios
suo: q̄ corpus virginis flagellat. Si cum yestis

XIII

bus molib⁹ et preciosis deum offendit: p̄
satisfactione calicū vel aliā yestē asperas-
induat. Si i molib⁹ lecternus pigrimā
exercuit: p̄ satisfactione est ei iniungēda ut i
stramib⁹ iaceat: et mane surgat. Si in su-
perbia cōtra deū et primū se exaltavit: p̄ fa-
tisfactione debet se humiliare coram deo: et
primo se subducere. Si fuit auarus et deū cā
mūstis rebus acquirendis offendit: p̄ fa-
tisfactione debet unustas res restituere: et de
iustis rebus pauperibus subvenire. Si acci-
diosus: p̄o satisfactione debet mane surge-
re et ecclesiās frequentare: genua flectere et de
uote orare. Deuterō. xxi. p̄o mensura pecca-
totum et plagarum modū: quod intelligit
hic aut in futuro. p̄o quo sciendū q̄ penitē-
tia et satisfactione que iniungētur aut est ma-
ior aut est minor: aut equalis. Si maior est
penitentia q̄s peccata requirunt: tñc sup̄stū
illud cedit homini in premium. Si minor:
tunc residuum implebit in purgatorio. Si
equalis: tunc statim euolat. **E** Quantū
ad secundum sciendum q̄ sanctus stephan⁹
habet plures dignitates. Prima est q̄ dicit
prothomartyr: id est primus marty: q̄ post
ascensionem xp̄i primus p̄o fide lapidatus
est et occasus. Secunda q̄ dicitur plenus gra-
tia: et hoc sibi accidit propter suam p̄fundā
humilitatem. Nam superbis resistit deū: bu-
milibus autem dat gratiam. Ergo si volum⁹
gratiam dei ipetrare debemus nos cus sans-
to stephano humiliare. Tertia q̄ vidit ce-
los apertos tempore sue mortis: ergo dicit.
Ecce video celos apertos: et filium hominis
stantem a dextris virtutis dei. Quarta q̄ p̄
inimicis suis rogauit exēplo xp̄i. Unde Be-
da. Beatus stephanus stando p̄o se orauit:
sed p̄ inimicis suis flexis gembus interpel-
lauit dicens. Domine ne statmas illis hoc pec-
catum tē. Quinta q̄ eius passio conformis
est passioni xp̄i. Nam sicut falsi testes cōtra
xp̄m insurrecerunt: sic et contra beatum stepha-
nū. Itē sicut xp̄s extra ciuitatē ē crucifi-
xus. sic et beatus stephan⁹ extra ciuitatē est
lapidar⁹. Tē sicut xp̄s dixit In manus tuas
dñe cōmēdo spiritū meū: sic et beatus stepha-
nus dixit. Domine iēsu suscipe spiritū meū.
Tertia q̄ habet tres coronas. Primo habet
coronam martyrum. secundo virginis. tertio
predicatorum. Septima est miraculū opa-
tio. iñi beat⁹ Aug. dicit beatum stephanum
innumeris clarissime miraculio. Mortuus le-
prem suis meritis suscitasse: mīstrosq; a varia

De sancto iobâne euâgelista

languoribus curasse: ppter hec et alia refert
digne memorie comedanda. Aut etiâ sp̄ Hos
nos fug altare sc̄ti stephani ponebatur et in
de oblati fug infirmos ponebatur: q̄ statim
mirabiliter curabatur. Nam etiam de ei? ali
tari sumpti et fug egros posti multo erit
runt utrumq; ad medellam. Nâ sic idem ait
i li. xiiij. de c. dei. Flores de altari sc̄ti stepha
ni sumpti cuiusdam mulieris cecidit oculis ipo
fli sicut illa pntio lumen recepit. Refert et
in codice libro, q̄ cū quida vir pñm? ciuitas
noic marialis infidelis esset et neq; cōuer
tivellat cū tñ plurimi egrotaret: gener suus
valde fidelis ad ecclesiâ sc̄ti stephani rexit: et de
ipso floribus qui fug altare erat accipiens et
sub caput socii sui ipos flores latenter pos
sunt: fug q̄ dñ ille dominus pñm dilu
entia clamavit ut ad ep̄m mitteret. Cū autem
ep̄s adesser sacerdos ad cū venit: q̄ cū se cre
dere diceret baptizant cū. Dic q̄ dñ vñit b
verbū sp in ore suo habuit. Xp̄e acipe spiritū
meū: tñ b̄ beati stephani verba ultima fu
isse nesciret. Ad Quantum ad tertium no
ta exemplum aliud apud cesarei capadocie.
Quedam nobilis matrona erat vñi quidem
destinata solatio: s; nobilis vallata multitudi
ne puerorum. Nâ puerorum decē habuisse dicitur:
quoniam septem masculi: t tres femine fuisse pbi
dentur. Quadā autem vice q̄ mater ab eis offe
ditur maledictionē suis filiis imp̄catur: su
bito maledictiones matris vindicta diuina
subsequit: et oēs pena simili et horribili se
runtur. Nâ oēs tremore membra omnia
sunt horribiliter percussi: quapropter immixtū
dolētes t suorum ciuiū oculos nō ferentes p̄ to
tū oībē vagari ceperunt: et quoq; ibant oīs
in se vertebant aspectus. Et his autem duo
frater et soror Paulus et Palladia ipsas
penerunt: et ipsi Augustino ibidem episco
po que sibi cōtingerant narraverunt. Cum ḡ
quindicim dieb̄ ante pascha ecclesiâ sancti
stephani frequētates sanitatem ab ipso marty
re multis pecibus postulassent: in ipso die
pasche cū frequens populo pñs esset: vñ ex
eis salutem paulus repete cancellū introuit et
ante altare cum multa fide et reverentia se
in oratione pstravit. Et cū astantes rei entū
expectarēt: subito surrexit san? a tremore cor
poris deinceps alien? Cum autem ad augusti
nū ductus fuisse: ipse cū ad populū protu
lit: et deo t sancto stephano grās egit. Cum
autem sic ad populū loqueretur: et soror illi? ibi
dem omnibus membris tremēs assisteret sur

genio de medio ccello sancti stephani iteras
uit: et statim velut obdomen subito fana
surrexit. Ipsa similiter in medium produci
tur et de utrinque sanitatem deo et bto stepha
ni mirabiliter curabatur. Nam etiam de ei? ali
tari sumpti et fug egros posti multo erit
runt utrumq; ad medellam. Nâ sic idem ait
i li. xiiij. de c. dei. Flores de altari sc̄ti stepha
ni sumpti cuiusdam mulieris cecidit oculis ipo
fli sicut illa pntio lumen recepit. Refert et
in codice libro, q̄ cū quida vir pñm? ciuitas
noic marialis infidelis esset et neq; cōuer
tivellat cū tñ plurimi egrotaret: gener suus
valde fidelis ad ecclesiâ sc̄ti stephani rexit: et de
ipso floribus qui fug altare erat accipiens et
sub caput socii sui ipos flores latenter pos
sunt: fug q̄ dñ ille dominus pñm dilu
entia clamavit ut ad ep̄m mitteret. Cū autem
ep̄s adesser sacerdos ad cū venit: q̄ cū se cre
dere diceret baptizant cū. Dic q̄ dñ vñit b
verbū sp in ore suo habuit. Xp̄e acipe spiritū
meū: tñ b̄ beati stephani verba ultima fu
isse nesciret. Ad Quantum ad tertium no
ta exemplum aliud apud cesarei capadocie.
Quedam nobilis matrona erat vñi quidem
destinata solatio: s; nobilis vallata multitudi
ne puerorum. Nâ puerorum decē habuisse dicitur:
quoniam septem masculi: t tres femine fuisse pbi
dentur. Quadā autem vice q̄ mater ab eis offe
ditur maledictionē suis filiis imp̄catur: su
bito maledictiones matris vindicta diuina
subsequit: et oēs pena simili et horribili se
runtur. Nâ oēs tremore membra omnia
sunt horribiliter percussi: quapropter immixtū
dolētes t suorum ciuiū oculos nō ferentes p̄ to
tū oībē vagari ceperunt: et quoq; ibant oīs
in se vertebant aspectus. Et his autem duo
frater et soror Paulus et Palladia ipsas
penerunt: et ipsi Augustino ibidem episco
po que sibi cōtingerant narraverunt. Cum ḡ
quindicim dieb̄ ante pascha ecclesiâ sancti
stephani frequētates sanitatem ab ipso marty
re multis pecibus postulassent: in ipso die
pasche cū frequens populo pñs esset: vñ ex
eis salutem paulus repete cancellū introuit et
ante altare cum multa fide et reverentia se
in oratione pstravit. Et cū astantes rei entū
expectarēt: subito surrexit san? a tremore cor
poris deinceps alien? Cum autem ad augusti
nū ductus fuisse: ipse cū ad populū protu
lit: et deo t sancto stephano grās egit. Cum
autem sic ad populū loqueretur: et soror illi? ibi
dem omnibus membris tremēs assisteret sur

Germi

exemplaritatis: q̄ ipso ppter hoc in mūdū
venit ut etēplū viuēdi nobis demonstraret
Uñ Aug. de vera religio. Tota vita xp̄i i ter
rio que p̄ hoīem gesit disciplina morū fuit
Uñ etiā Greg. Ois xp̄i actio nostra ē instru
ctio. Q. Quantū ad scđm. s. in q̄bus de
bem? imutan xp̄m sciēdū q̄ signat̄ i septe
nobis etēplū reliq̄ in qb̄ cū seq̄ debemus.
P̄o in abstinentia carnis: nā in ingressu mū
dū vñq; ad finem vñtis sp̄ in duritiae virit
nā in nativitate duritiae iustitiae: q̄ i byc
me t in media nocte nō: t i p̄sepio posse
t in uolynuo panniculio sup fenū iacere p̄tu
lit. vñ Ber. Qui nō fallit elegit qd̄ carni mo
les ius est: id ḡ vñli: id etiā maḡ eligēdū et
quisq; aliud docet vel suader ab eo rāq; a se
cuatore caudū est. Hoc illi xp̄iani attēdant
q̄ vir vna nocte ppter deū dure iacere volū
tum tñ dicit xp̄o cuilibet hoī. Sequere me.

P. Secundo debem? cū sequi in būilitate
Uñ dñ Matth. xi. Discite a me q̄z mitis sum
t būilius corde. Uñ Aug. de xp̄is dñi ser. xij.
Discite iquit a me ait dñs: nō mūdū creare
nō mitis: illa t visibilia cūcta creare: nou in
isto mundo miracula facere: vel mortuos su
scitare: s; qz mitis sum t būilius corde: ḡ exē
plo xp̄i debemus būilitatē in vestib⁹ buare.
Hoc p̄ portauit vestē simplicē. s. tunicā in
cōsūtili. Alioq; xp̄o iesus dñs t redēptor
noster discooperto capite t nudis pedibus.
Itē in die palmarū eq̄tauit asinū: t in para
scue baulans sibi crucez exiuit in caluarie
locū. Insup ex sua profundissima humilita
te assimilauit se vñi dicendo illud ps̄. Ego
sum vermis t nō homo opprobriū t̄c. Adō
xp̄o dicit cuilibet homi. Sequere me. Ergo
bdñi xp̄iani iñvitatur xp̄i būilitatē in terris
vt ab eo exaltent in celis. Uñ Aug. de xp̄is
dñi ser. xix. His capere celsitudinē dei: cape
primo humilitates dei: dignare humilis esse
pter deū: qz deus dignatus est humilis eē
pter te. Uñ etiā bñs Amb. sup ps̄. Beati
immaculati t̄c. Quanto enim quo est obie
ctio in hoc seculo tanto magis exaltabit in
futuro. Sed oppositū exemplo xp̄i plures te
nent xp̄iani qui se in hac vita superbe extol
lunt. Ucribi ḡra. Xpus inclinato capite pe
pendit in cruce: sed tu supbe erigis te cōtra
xp̄m erecto collo. Xpus coronaz spineam su
stinet in capite: t tu superbe offendis eū cū
cinalibus cū peplos t caputq; et mitris ex
vando te cōtra xp̄m. Item xp̄o portauit ve
stem purpuream quā sibi induit pylat? t ve

XV

stem albā quā sibi Herodes induit in signū
derisionis t fortitatis. Et tu superbe sp̄is
ne oras te cū p̄ciosis et molibus vestibus
tuis q̄ habēt scissuras multas t caudas len
gao t varios colores: t hoc facis in etēplū
xp̄i: t in dispēdū salutis tue. Itē sp̄is in būi
litate capi? t ligat? ē fumb?: t hoc i būilitate
t chancate. Et tu vis bñc singulū argente
um vel deauratū in subpia t elatō. Itē sp̄o
in dorso suo crucē portauit t oēm fortitudi
nē suā p̄sumpsit i passione vt te redimeret. Et
tu consumis fortitudinem tuā chouzādo ro
neamenta exercendo t hoc in iphius cōtem
ptum qui pro te mortuus est i humilitate t
chancate. Et his p̄t q̄ multi sunt qui chri
stiani solo nomine sunt. Unde Lypianus.
Nemo christianus recte dicitur nisi qui chri
sto in mortibus coequatur. Q. Tertio de
bemus eum sequi in paupertate. Nam ipse
pauper fuit in nativitate: in vita: t in morte
Unde Ber. Pauper natus: pauper virit: et
pauper obiit. Hoc patet: quia in stabulo et
non in palatio natus fuit. Similiter t invi
ta nunc p̄ propriam domum habuit: sed tan
q̄ peregrinus in hoc mūdo virit. Hoc illi sp̄
cogitare debent qui p̄prias domos non ha
bent: sed cū aliis hospitantur q̄ xp̄us nūq;
propriā domū habuit: sed cum aliis hospita
tus fuit. Hoc in morte paupertinus fuit:
qz nudus in cruce pependit: t vbi caput suū
reclinaret nō habuit. Et quare sic paup̄ fuit
h̄cdeo vt paupertatis sue etēplū nobis com
mendaret. Sed oppositū etēplū xp̄i faciunt
q̄ nunq; p̄tentant nec deo regnati: sed to
tum cor suū apponunt ad diuitias: t quō se
ipsos in hac vita extollūt. Nâ tales non p̄
derit nec aduertūt exemplū xp̄i. Verbi ḡra
Xpus natus est in stabulo: t homo auar? nō
contentaf in vna domo. Xpus positus est in
artū prespe t sup fenū inuoluit panniculis
t homo deliciosus vlt habere lectos molles
t preciosos. Christus in paupertate virit et
homo xp̄ianus nititur magnas habere diui
tias non attendens illud dictum euangelij
q̄ difficile est diuitem intrare regnum dei.
R. Quartu debemus eum sequi in absti
nentia cibi t poti: nā ipse in terra ieunauit
quadraginta dieb̄ t noctibus sine oī cibo.
Sūliter t in cruce fel t acetū bibit. Unde p̄
dederunt in escam meam fel: t in siti mea
potauerunt me acetō. In hio enim docet
nos abstinentiam dicens pñcūq; nostrum
Sequere me. Hugo de sancto victore dicit

De sancto iohanne euangelista

Gaudet qui potest parce vici. Parca enim vita huiusmodi cinguit: virtutem nutvit: animus robosat: mente ad celestia eleuat. Imo abstinentia valet pro sanitate corporis et pro longitidine vite. Ecclesia. xxxvij. Qui abstinentia est adiicit vitam. Unde etiam Christo. d regi. princi. Abstinere a comedionibus nimis et superfluite nimis est: summa medicina. Unum carnem nostram et Christo debemus dormire cum abstinentia. Aplo. Si spuma facta carnis mortificauentis viuetis. Sed oppositum Christo Christi plures faciunt. Nam Christus ieiunauit quodraginta diebus: et alio voluit vicinia die ieiunare pro deo. Christus ter esurire: ut per suum cibos et guloso se voluit esse pleni. Christus sicut in cruce: sed bibuli vivunt in ebrietate. Christus dabit fel et acetum in cruce: sed delicio si voluit babere quinque fercula et tricilia pocula ad satissimam suis concupiscentiam. Et de istis scribit aplo dicens. Quoniam deus vester est. Et tales non imitantur Christum pauperem: sed diversitate epulonem quod epulabatur quotidie splendide et sepultus est in inferno. sic contingit et illis. Unde aplo. Si sum carnem vesciris morienti. Unde etiam Victor. in eplo. Difficile immo impossibile est ut patitur quod et futuris frustis bosnisi: ut hic vester et ibi mereat impletat et de delitiis trahatur ad delitias. Nam tales sunt males dicti a Christo: ut habetur Ecce. vi. Et vobis qui non saturati esitis. Nam tales in futuro sustinebunt famam et sciam: ubi nec unam guttam aque bene poterunt. De quibus dicit Job. Apoca. xvi. Manducabunt linguas suas per dolore. Sed de bonis qui ipsum sequuntur in abstinentia dicitur. Ecce. i. Esurientes impluit bonis. ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Nam tales sunt beati hic et in futuro Unde Ecce. vi. Vt quoniam esuritis tecum. Sicut debemus ipsum imitari in patientia. Nam Christus patienter sustinuit verba et verbera. Nam iudei dicebant. Ecce vorator et potator vini et amicus publicanorum. Item dicebat ut haberetur. Job. vii. Ecce testimonium perhibes de tempore testimonii tuum non est verum. Item dicebant. Demonum habet et insanit. Ite si dicebant cum seductor est populus. Et in his verbis contumeliosus se habuit patientiam. i. petri. qum malediceretur non maledicebat: cum partetur non combinabat. Sicut in vobis et platis patientiam habuit. Nam caput et ligatus est: alapis et colaphis cesus est: conspurcatus est: flagellatus et coronatus est. Ad pylatum et derocem ad locum calvarie du-

Sermo

tunc enim diligenter a deo et hominibus. p. l. Ecce enim dilectionem dileristi te. Sed oppositum facit homo me dat quod et odit a deo et hominibus. Unde Proverbi. xii. Maledicta labia abominatio domino. Nam talis medietas non imitatur Christum: sed dyabolum. De quo dicit Job. viii. Propter misericordiam est et pater eius. Secundum Christum habuit in spiritu suis beatitudinem. Nunquam enim aliquod verbum ociosum aut superfluum loquens est. Unde quilibet Christianus exemplo Christi debet verba utilia et necessaria praescribere: semper cogitans illud dicitur Math. xii. De omni vero occiso quod locuti fuerint homines reddetur rationem in die iudiciorum. Hoc illi non attendunt qui proximos cum malis verbis offendunt. I. detrahendo: maledicendo: irritando: contumelando: subsannando proximos suos. Et ruriter irritando et blasphemando contra deum. Tertio Christus habuit moderatam in verbis. Eas cuit enim coram paulo et coram herode: et cum accusaret in multis nihil intendit: sed tanquam omnis et agnus innocens obmutuit. Sic exemplo Christi qui liberat Christianum de pauca rebus et tacere usque dum interrogatur fuerit. vñ Eccl. xxiiij. Adolescentes loquuntur in causa tua vix cuius necesse fuerit. Si bis interrogatur fuerit habeat caput rufum tuum. Unde Ambrosius. in li. de off. quod plures vidi incidisse retinuerunt: vir autem quemque tacendo. Hoc autem ex Christo Christi illi multiloqui non attendunt quod plura verba et quasi innuerabilia in ventu praesentis: et sepius respondunt ante quod interrogantur. Proverbi. xviii. Qui prius responderet quod audiat: stultus tu se esse demonstrat confusione dignus: et tales quod non refrenant linguam: nonque ad statum perfectoris pervenient. Unde Jac. i. Si quis putat se religiosum esse et non refrenat linguam: huius vanam est religio. Unde Gregorius. in mora. Multiloquio quisque sermone rectitudinem iusticie tenere non potest. Ut Christus Christus tristis fuit et honoratus fugit in quod imitatus est a quibus Christiano. Primo enim tristitia habuit. Unde Math. xxvi. Christus est aia mea usque ad mortem tecum. Unde Berninus. Regis Christum neuquod risisse. Sic et boni aere debet hic cum Christo in presenti: et tunc cum beatis repentinus. Unde Math. v. Beati qui nunc lugent. Plus. Est tempus scandi: supple in presenti: et Christus idendi: supple in futuro. Similiter qui liberat Christianus debet honores presentes fugere: et futuros honores in celo appetere. Unde Augustinus. in li. de civitate dei. Disce Christiane a Christo fugere gloriam mundi: qui vocatus ad regnum regit: vocatus vero ad patibulum humiliatur et benignus se obruit. Oppositum exemplo Christi ostendunt illi qui volunt in presenti letari. Unde

XV

Breg. in omni. Presentia gaudia sequuntur presentia lamenta. Unde Christus in Evangelio dicit. Vnde vobis qui nunc ridetis. O Christus attende quomodo imitans exemplum Christi: ipse enim fecit et tu ridebis: et in tristitia tristitia tribus annis viris et tu letaris in illici: tristitibus huius mundi. Unde Breg. in omni. Nemo potest hic gaudere in hoc seculo: et illic regnare cum deo. Item Christus fugit quando populus volebat cum facere regem: ut bene dicat Job. vi. In hoc eum sequi debet quilibet Christianus quod non debet appetere vel laborare: vel desiderare placitum in presenti vita: de hoc quod est anno. sermo. iiiij. A. Et Quantum ad tertium non quod tur quod Christus sparsit dilexit Iacobum. Unde profectus primo propter puritatem eius: quia tales Christus multum diligit. Proverbi. xxiij. Qui diligat cordis mundiciam habebit regem amicum. Sed cum propter eum festinata conversione: quod in sua iniunctute ad Christum conuersus fuit: et tales Christus multum diligunt: quod invenit. Unde Math. xii. ubi dicitur quod Christus parvulos amplexatus fuit: manus eius imposuit et benedixit eis: nunquam enim alicui semper talis charitatem ostendit. Tertio propter ipsum Iohannes servientem dilectionem. Deus enim diligenter diligentes se. Proverbi. viii. Ego diligenter te me diliguo. Quarto propter ipsum dignitatem: quod Christus omnium sanctorum perfectiones habuit. De quibus singulanter sum status sui pre eminentiam oem magnam gratiam reputauerunt sibi factam: ut Isaia: David: et Jeremias quod de fecit eos prophetas suos. Jacob qui fecit eum apostolus. Lucas et Marcus qui fecit eos euangelistas. Laurentius et Stephanus qui fecit eos martyres. Nicolaus et dominus qui fecit eos confessores. Katharina et Barbara qui fecit eas virginem et sponsas suas. In Iobae autem hominis officia repentinuntur: quod prophetera in Apocalypsi. Apostolus in eplo. Euangelista in Evangelio. Martyr autem in operum fuit oleo adustus et minime lesus. Nam in actibus apostolorum legitur quod oem apostoli erant flagellati. Confessor: quod doctor. Clerigo quod sponsus Christi. V. Ultimum quod que sit difference dictionis Christi ad Petrum et Iohannem et videlicet plus dilexit Iohannem quod pernunt: et tunc Petrus videlicet plus dilexit Christum quod Iohanneo. Circa quod sciendum quod triplex est dilectio: una quod consistit in familiaritate ostensione: et in ista magis dilent Iohannem quod Petrum: quia maior signa familiaritatis sibi ostendit: et eo quod supra pectus suus recubuit: et manu sua sibi comedauit. Secunda dilectio est quod consistit in dono exhibitde: et in ista magis dilent petrum.

De innocentibus

quia minoria bona sibi concessit: quia princi-
palē apostolop̄ ipsum fecit: suum vicarū eī
reliquit: clavis regni celoꝝ sibi dedit. Tertia
dilectio est que consistit in peccordiali am-
ore: et in ista vtrūq; equaliter dilerit. Ambiq;
eī equaliter dilerit affectione: q; ambo apō-
deum sunt equalis menti.

De insectibus. Genus. rvi

Itens berodes occidit

... omnes pueros qui erant in bethe
leem: et in osibus finibz ei?. Mat.
13. Et quo bode peragit festu illo
lo puerorum innocentiis q ab iniquo herede in
terfecti sunt. Tunc in p̄fī sermone tria sunt
dicenda. Primo qn̄ aliqui parentes pueros
suos spūaliter occidunt: sicut herodes corpora
liter occidit. Secundo de solēnitate p̄fīo fes-
tū. Tertio exemplū. A Quantum ad pri-
mū sciēdū q̄ ser sunt genera parētū qui occi-
dūt suos pueros: et sic dānū p̄p̄f̄ eos. P̄nis
mi qui sciēter rei sunt q̄ pueri in utero mo-
tris sine baptismo decedunt. Et hoc est valde
grave homicidiū: q̄ ibi corp̄ et anima occidit.
Aug. Adm̄ est dānū in amissione vni aie:
q̄ mille corporū. Beīn. Totū mūdus ille pre-
ciū vni aie estimare nō p̄t. Ergo mater q̄ ē
p̄gnans sollicitudinē dī babere de thesauro
quē portat in utero ne fiat occasio dānatōis
illi pueri. Sist̄ vni debet parcere mulieribz
nec eas turbare: nec tertere: nec yberare: imo
fibūp̄is subtrahere in comedendo atq; bibē-
do: et impartin suis mulieribz pregnantibz:
et hoc p̄pter fetum: simo q̄libet homo dī ser-
uire mulieri sp̄egnate: et ep̄plo marie que tri-
bus mēsibz seruit elīsabeth. Cōtra h̄ faci-
unt illi qui vtores suos pregnantes percuti-
unt: trahunt: calcant: trudunt: et ip̄is male-
dicunt: et sic rei erūt necio in pueris. Similiter
peccat ille mulieres que se sup̄ hoc remittunt
q̄ pregnantes sunt et sciēter offendunt mari-
tos suos. Sist̄ peccant grauiter ille antiqua
vetule que aborsum vel sterilitatem p̄curat
in aliqua muliere vel v̄gine. Similiter ille an-
cille que cū patō et scandalo capiunt: et post
modū p̄opter v̄re cundiā humana eisdem
pueros scienter occidunt: quod aīal irrationa-
e non faceret. B Secundi parentes sunt
illi qui pueros suos nimis diligunt. Sed di-
uersi non debet diligere puerum meū: tūn-
co imo debes diligere puerū: q̄ est natura
sc̄ndit̄ et infra deū debes diligere. Nā
qui pueros suos v̄lta deū diligunt: et ha-

... etu diligēt̄ cū nimia sollicitudine eos by cur-
sum mīdi nutrīt̄ et educat̄. Abiḡra. Q̄i et ip-
sia volūt facere magnos dños: rectos: exiūs-
tatū: et magnas diuitias sup̄ eos hereditare
et diuitibz eos despōsare: nō curāte an ista-
bōa sp̄salia sint iuste vel iniuste acq̄sita. Et
pp̄f̄ illā ēt curiositatē et sollicitudinē quā
būt ad pueros oīnādo eos in vestibz obliuia
sc̄f̄ q̄n̄q̄ deū: et seip̄os negligūt in his q̄ spe-
ctat̄ ad salutē aīaz. Et sic p̄ter nimia dilecti-
onē puerorū q̄n̄q̄ offendūt dēū et seip̄os dā-
nāt. Et Barth. x. Qui amat filiū vel filiā super
menō ē me dignū. Tertiū parentes sumū dī
māt pueros suos in malis: sicut chorūare:
sup̄be in vestibz incedere: faciē depigere: cri-
neos crispos facere. Et ip̄i parentes reūt̄ dī
p̄tōz q̄ ex mala informatione vel māla ut-
plo filiū sic addiscūt et postmodū sc̄nūt̄. Uer-
biḡra. Qui te p̄mit̄ sup̄biaz docuit p̄ticepo-
ent oīm p̄tōnū que cū sup̄bia p̄petrabō vs;
q̄ in fine vite: et sic de alijs p̄tōs. Quarti pa-
rentes sunt qui pueros nō corrigēt̄ cum delis-
quunt. Nam parentes tenentur pueros cor-
rigere. Unde dicaf̄ in decre. Pater debet filis
os castigare: non semp̄ osculari. v. q. v. Non
osculatur. et. trīi. q. v. Non putes: vt et de-
rescip. Si quando. t. c. dis. Contra moīem.
C Quenit̄ quomodo parentes debet cor-
rigere pueros. Respōdeo si sunt boni et quā
doḡ fragilitate excedunt: tunc cū benignita-
te sunt corrigendi: exemplo marie que dīt̄
ad filium suum postq̄ inuenit̄ cum in tēplo
post trīdūm. Fili quid fecisti nobis: pater
tuis et ego dolēt̄ querebam̄ te. Si aut̄ fi-
lii sunt proterui rebelleo: tūc corrigendi sūt̄
cum virgiō et disciplinis. H̄i prouerb. xxiiij.
H̄i puerο subtrahere disciplinā: si enim eū
percuesseris virga: nō moreris: et si am eī de
inferno liberabis. Et talis correctio erit me-
ritoria ip̄io parentibz. Nā quot plaga ipsi
pueris sic dabūt tot merebūt coronas. Iter-
sciendum q̄ parentes non debet pueris ma-
ledicere. De hoc q̄re sermo. xiiij. 20. Quinti

Gentoo

parētes sunt q̄ malū exēplū p̄bent filio: t̄ ppter hoc sp̄ualis eos occidit. Aug. Qui in cōspectu p̄pli male vniuit q̄bū in illo est ēū a q̄ attendit occidit. Pueri enī illa q̄ vidēt a parentib⁹ cōiter iunitant: sive bonū sive malū. Si vidēt eō ieiunare: libent orare: ecclias̄ frēquuntare: misericōdeō cōle: veritatē loq̄: deūm bñdicere: pacē cū familia h̄ic: eos iunitātur. Si aut̄ eō vident ieiunia ab ecclia iusti tota soluere: festa nō celebrare: raro eccliam visitare: ad tabernac̄lā iure: sup̄be iecdere: chorū: blasphemare maledicere: etiā iunitantur eos: p̄ h̄o malū exēplis parētes puniēntur grauiiter: vñ Grego. i moral. Et mō: si dū q̄ dign⁹ est: quot exēpla p̄iuncta in polteros reliqt. H̄erti sunt q̄ scienter reo in iustiō lucrant ad dirādū pueros suos: nam q̄isot denarioō pueris suis reliquūt: tot glāduo eos trāffigūt. Aliq̄ bñ cognoscūt se h̄re re ieiunia: t̄ nc filij eriperendit potius vōut cū ip̄is dānari. D Quantum ad secūdū nota q̄ festū innocentū t̄ eōꝝ martyriū solēniter est pagēdū. Et hoc ppter tria. Primo p̄p̄t. p̄p̄. illas ip̄i primi martyris eō sunt q̄ p̄ ip̄o p̄oit ei⁹ nativitatē martyriūzati sunt. T̄o quo sciēdus ē q̄ triplex est martyriū. Primi volūtatio t̄ opio: sicut bñi Stephani t̄ Zanobi. Scđm volūtatio t̄ nō opis: sicut bñi Job t̄ Enigeliūtē t̄ bñi Elizariū t̄ Dñci qui habuerunt volūtate t̄ affectū sustinēdi martyriū quālio passi nō sunt. Tertius martyriū operis t̄ non volūtatio: sicut Innocentes vsum rationis non habentes qui deum non loquendo sed moriendo: t̄ eūs sanguine suo confessi sunt: t̄ sic in sanguine suo baptizati sunt. Et propter illud triplex martyriū illa tria festa sūt inmediate post festū nativitatē istituta. Primo festū beati Stephani qui est martyr volūtate t̄ opere. Secundo festum beati Jobis qui est martyr volūtate t̄ nō opere. Tertio festū hodiernū innocentū qui sunt martyres opere et non volūtate. Secundo martyriū t̄ festū innocentū est cōmendabile ppter numerū: q̄a tot sunt q̄ numeris eōū incertus est. Sed ecclēsia pagit numerꝝ eōꝝ sicut visionē quā Iohannes vidit ut habeat Apoc. xiiii. Clidi agnū stātes supra montē syon: t̄ cū eo centū quadragintā quatuor: p̄ milia h̄lites nomē eius t̄ nomē patris eius scriptū in frontib⁹ sōlo: mō si laus vniꝝ sancti vel angeli vel bōis vniꝝ est laudabilis accepta corā dco: que tūc erit laus tot sanctū in innocentū. Itē si deꝝ exaudit p̄cegym⁹

XVI

sancti vel maxime duorum vel trium congregati: totum in nomine ipius: quid tunc toti sancti simul sunt congregati. Ites si unus sanctus est venerandus: nonne tunc tota multa sanctorum sicut venerandi. Numquid enim in anno toti sanctorum festum peragitur: propter festum omnium sanctorum sicut hodie die pagitur. **E** Legatio propter locum: quod in bethe occisi sunt ubi tempore natus est: ergo in verbis predictis dictum est. Abiit tenet berodes occidit eos pueros et ceteros. Hibi scilicet enim in globo occisio puerorum facta est post annos et tres dies post nativitatem Christi. Distulit enim propter mortem romane contractum. Fuit enim romana a Cesare citata: sic fere pro annis impeditus fuit. Tunc perpetua impleta est Rachel plorans filios suos. Jer. xxxi. Quare Rachel et non Jacob plorat. Undeque pro matres sunt magis passimiles et maiores pietatis summa. Anst. Ergo plus compatiuntur pueris. Item quod pro dilectione puerorum: ergo plus dolent de aduersitate eorum puerorum: quod autem mater plus diligit filium quam pater ostendit triplici ratione. Prima est quoniam mater plus dat de substantia filio quam pater: et ideo maiorem partem videntur habere in pueris. Secunda quod mater plus laborat circa filium quam pater: et circa quod plus laboram: plus diligimus. Tertia quod mater plus est certa de pueris quam pater: et ideo magis diligit filium quam re certas. Pater vero minus diligit tanquam rex dubius. Unde Aristoteles. Lib. de anima. Enim plus diligunt filios quam patres: quia certiores sunt de eis et labores maiores habent circa eos. Queritur quare hodie etiam subscriptio ecclesia cantica laudis et leticie: scilicet Deum laudamus. Gloria in excelsis deo: et Alleluia. Unde quidem quod hoc fit propter tria. Primum in signum Actus quem matres habuerunt de occisione puerorum. Secundo in signum status: quod ipsi pueri post occisionem in lumbum descendenterunt. Tertio quod virgo maria et puer Iesus et Ioseph fugiendo in egyptum in xiliis inerunt. Unde magna igitur compassio est eis exhibenda: cum propter pueri tenerae etatem: cum propter puerperum novitatem: cum propter Ioseph senectutes.

S Quantum ad tertium nota exemplum de his qui filios suos non corrigit cum deficiunt. Legitur de quodam patre visitante tabernas et iudeos: qui cum duceret panum et filium suum secum: ille filius factus gradus postmodum ita affuetus fuit iudeo et tabernis quod non poterat inde retrahiri: et postquam pecunia defecit cepit furari. Primum patrem de viciniis: nec pater fuisse corrigebat: cum

Dominica infra octaua. do.

scriberis quod leuiter eum admonuit: si ista admonitio in eo nubil pfect. Et cu facit et magnus vir semel et bis deprehensus est in furto: p data pecunia bina vice liberavit eus a suspedio: et tertia vice deprehensus in furto vindicatur et dicit ad suspedium: rogavit ppf deum ut adduceret sibi p su: qd cu hens adue nisset rogauit cu fili su: ut osculareret eum: et remitteret ei iniurias: qd cu faceret p ei: fili cu ita momordit amputaret ei nasus: et cu de h fili argueret: eo qd p bina vice liberasset cu a suspedio: data pecunia p eo et ias tertia vice iterum libens liberasset si potuisset reddidit fili. Ego bni egi et iuste feci: qd ipse est cu suspedio meo: eo qd a iumento dmi fit me fin ppeia voluntate vivere: nec me aliqui corrent ppter excessus meos qd commisi. Et in si gni bni puer. m. d. puer qui dimittitur voluntari sue profundit mitem suam: smo ptem et omes cognatos suos. Ergo Salomon dicit Qui parcit virginis odit filium suum.

Dominica infra octaua notitia ipsi. Sermo pp. Quare ipso factus sit paulus.

Cler autem crescebat et co fortabatur plen sapientia. Lue. i. Et quo in phti euagelio fit mentio de puer nobis recenter nato: tunc p pnti sermone tria sunt dicenda. Primo qua re ipso paulus factus est. Secundo quod debe mus nos habere ad istum paulum puerum iesum ipm. Tertio exemplu. **S Quantu ad pnum sciendu qd ipsi paulus factus est puer tri plici ratione. Primo in signu qd faciliter pot placari ab his qui offenditur euz. Ilesa ficut olim cum pomo inobedientie offensus fuit sic iam puer factus faciliter quasi cu pomo placari potest. Secundo ideo puer factus est ut faciliter a nobis decipi possit. Olim chas re vendidit regnum suum sic qd nullus sibi illud coquirere potuit: etiam qd tunc qd sanctus et p feci fuerat. Quod p in ioh baptista cuius cibus erant locuste et mel silvestre qui et bas buit vestem de pilis camelorum: nec vnu nec sacerda bibit: si sola aqua dientur fuit. Et vlti mo p veritate decapitat est: nec tm sic celus intrare potuit. Itz in ppbie: sicut in ysaia qud secauerunt cu sera lignea et pcepto mas nasse regis inde. Item p in iacharia quem rex Joas lapi dare iussit inter tpium et altare. Itz p in Jeremia qd a pplo indeo lapidat est. Itz p in Amos qud Ozius rex per tem poma transfigit. Vt oco cu oib martyris qd**

sustinuerunt celum intrare no potuerunt usq dū ipso p morte sua ianua celi aperuit. Sed ipso puer nobisq matr misericordia facit qd aliquo dat regnum celorum p omido suo rebus: sicut aplio qd oia p ipso reliquum. Aliquis buo p medietate retu suap: sicut Zacheo qd dicit: vt hz Lu. xii. Ecce dimidiu bonorum meorum do paupibus. Aliquib p his reb qd su perfundunt: vt hz Lu. xii. Quod superest date eis: mosinā: et oia muda erunt vobis. Aliquib etiam p duobus oboliis: sicut vidue qd obsulit dno duo era. Aliquib p hausto aq. Matth. x. Quicuq potu dederit vni ex minimis isq calicem aq frigide no pdet mercedem suam. Aliquis dat p bona sua voluntate qd est. quasi p nibilo dare ps. pro nibilo salvos facies illos. Item p nibilo habuerunt terrā p fiderabilem. Huius etiam Aug. Coronat deus intus voluntatem ubi no inuenit facultatem. Tertio ipso puer factus est in signum qd dicimus cu spualiter accipere p bonu ppositu pater p bona oya perpseuerati nutrire: p passi tia portare. **V** Quantu ad secundum sciendum qd maria mater ipso nouem beneficia exhibuit pueru suo Iesu ipso que etiam nos isto sacro tpe ei spualiter exhibere deprehemus. Primo ceperit puerum iesus qd angelus dicit ei. Ave grā plena: sic et nos p bona voluntate ipm accipere debemus. Huius Enso. sup. Mathe. Voluntas bone sic suaves sunt apud deum quēadmodum odoriferi flores. Sed aliqui sūt ficut steriles mulieres qui obstinati sunt in petio nec habent voluntatem se emendandi. Huius et illi qd stant in malis ppositis maleficendi. Tales sunt qd ipm non cōcipiunt: sed dyabolum: et tales sunt in peccato statu. Huius dicitur in decre. In malis voluntas p opere reputatur. de pe. dist. i. Omis. Si quis haberet voluntate ultra decē annos vel viginti annos aliquo mortale peccatum cōmittere: et si infra illud ipso sic moreretur: ppter mala voluntate eternaliter dñaretur: ergo tales conuerti debet ad ipm per bonā voluntatem. Unde Bern. Cum per bonā voluntates incipimus esse dei: desimmo esse dyaboli. Secundo maria cepit iesum. Huius Lue. i. Impleri sunt diez ei ut pareret et pcepter filium suum primogenitū: sic et nos cu bonā voluntate ope cōplueremus: tunc ipm spualiter generamus. **T** Ubi sciendu qd quidam suffocat fetum spualē: vt sunt illi qd suffocat bonā voluntate in semetipis: et nunq vel raro ope pfectuē sūt pma bonis voluntatib et inspirationibus

Melior Generale sive.

Sermo

resistunt. Itz quidā portant fetū spualē de cōcess vel viginti annos: cu tñ mulier portat puerum suū vir nouē mensa quē a marito suo cōcepit: sed isti portant bonā voluntatē pdes cent vel viginti annos anteq̄ eam opere im plent. Itē quidā pariū mōstrū. **N**os legit qd pte augustini homo quidā natū ē qd habuit duo capita duo pectora: qd tuor: manus: vñ ventrē et duos pedes. Sic peccator: quādo perpetrat peccatum mortale: tūc spūas litter generat mōstrū que pte giguit. Nunquid mōstrū forē qui facie retro tergū ante hōberet. talis est pte: qd faciem retro habet mundū per aīorē respiciendo: et tergū aī. s. deū obliuiscendo. Jere. ii. Clerterunt ad me rega et non faciem. Item monstrū forē qui oculos et os i pedibus haberet. talis est auas ria quē nisi delectat in terrā videre. p. Ocu lis suis statuerunt declinare in terrā: et nisi delectatur loqui de terrenis. Johan. iii. Qui de terra est de terra loquitur. Item mōstrus forē qui caput deo sum haberet. terrā amādo et pedes sursum in supbia contra deū recalcitrando. Sed sunt quidā qui pariū: sc̄s qui bonam voluntatē opere perficiunt. Et illes sunt fratres sorores et mī ipi. Matth. xii. Qui secundū voluntatē patris mei qui in celis est: ipie meus frat̄ soror et mater est. Tertio maria cibavit filium suū. Unde canitur. Paruo lacte pastus est. Sic debemus pasce re iesum. et hoc facimus cu opera misericordie die pauperibus exhibemus. Unde dicitur in euangelio. Qd vni et minimis meis fecisti mibi fecisti. Itz in iudicio dicitur est. Esu nigi et pte dedisti mibi māducare. sicut uicē. Quotiens ergo opus misericordie exerceas. sc̄s elemosinā dando: sicutem potando: totiens puerū ibm pascio. Quarto maria balneata est iesum puerū cius: sic et nos debemus sibi balneū preparare. **L** Sed dice res ubi aquā recipiā. Respondeo qd in figura huīus balnei legitur Gen. i. qd in medio p radisi est fons qd dividit in quatuor partes et irrigat oīm terrā: sic aqua in qua ipso balne andus est hauriri debet ex quatuor. Primo et memoria ppter peccatorū cum contrito corde. sic maria magdalena haurit aquaz la chrymarū cu qua ipso pedes lauit. Sic beatus Petrus post trinū negationē eruit et fleat amare. Sic David qui dicit. Laudabo per singulas noctes lectū mē. Secundo hauriēda est ex cōpassione de malo primo. Sic

XVII

ipso fluit super ciuitatem biersm dicens. Si cognouisse et tu. Tertio et frequenti desiderio videndi deum in celo. ps. fuerunt mibi lachryme mee panes dic ac nocte dū dī mibi quotidie vbi est de tu. Et enī paulus Lupio dissolui et esse cu ipso. Quarto baurēda est et deuota memoria passionis ipi. Unū Albertus magnus. Simpler recdotatio seu meditationis passionis ipi plus valet qd si integrā annū ieiunaret qd in pane et aqua: vel si quotidie virgis et flagellis cederet vñq ad effusō sanguis. vel si quotidie legaret vnum psalterū. Quinto maria inuoluit iesum. vñ Lu. ii. pannis inuoluit cu et reclinauit cum in pscpio. Maria inuoluit cu pāmo. et hoc significat būilitatez. et Joseph ab animabria qn mortuus est iesus. tūc inuoluit cu in syndo ne mōda. et hoc significat castitatem sine mōdiciā. In signū qd volunt accedere ad sacramentū eucharistie debet iesus cu būli et mōdo corde suscipere. Itē sciēdū qd qn illi qd sūt in matrimonio cōstituti veracit se būlianē tūc iesus inuoluūt cu maria pāniculio: vñrgines et vidue qd in pura castitate uiūt: et do leriuūt ibm cu ioseph i syndone mōda inobuunt. Setto debemus ibm cu maria calefacere: nō os recentē puerū calefieri. et iste ignis est charitas dei et pte. et quō ille ignis de beat incēdi in corde hōis: qd infra fer. xii. Septimo maria locauit puerū ad dominicū: sic et nos facere debemus. et hoc fit qd pacē diligim. ps. In pace factus est loc ei. Qui dā ei sunt qd nullā qd ipso puerū tribuūt. ut auari qd die noctuq se occupat: et p diuinis cōtinue laborat. Cūmīl et supbi qd totis conatib infistūt quō eraltenf. Huius etiā lumeniosi qd quotidie laborat quō suā libidinē et pleat. vñ ysa. lvij. Cūe impī qd mare feruēt qd qescere no pōt. Itē alii perturbāt iesus i lectro sibi pcpato ab alio. ut iracūdi: litigiosi luxuriosi et sic de alijs qd ad irā alios puocāt et sic ibm in illis inqetant: et qnq cu a se expellūt. s. qd alijs hō bonū nimis impatiens efficac et nitif se vindicare hōbis et factis. Itē alii preparāt sibi lectū et cu recipiūt: no dū cu apud se quiescere pmutūt sicut reciduātes qui iam isto sacratissimo tempore se pcpato: et eucharistia sumpserūt. sed finito festo: ante carnis pāni ecōuerio dant se ad vanitates hōi mōdi: sc̄s superbiendo. chorizando: gulosē viñedo: et comedendo: luxuriando: et leipos inebriando: et sic iesus expellunt. Et tunc tales peius faciunt qd ante

De eadem dominica

fecerunt iesum sic expellendo. Sicut q̄ pau-
peres hospitio recipet et eos postmodū oſu
fidliter expelleret. Itē alij p̄porat sibi lectū
et cū recipiunt simū et descendere permittūt. sicut il-
li q̄ p̄niā egerūt et eucharistiā sumplēnunt
et in p̄niā rīg ad finē p̄suerabunt. De illis
dicit ps. De reges mea in seculū secūlūt. hic
habitabo qm̄ elegi cā. Octauo maria portau-
vit iesum in brachij suis: sic et nos. Nō em̄
iesus sp̄ docebat: s̄ op̄ cum alijs tolli de les-
tro et portari. Doc fit q̄ bō aduersitates et i-
firmitates q̄ de⁹ mittit sup̄ eū patientē susti-
net. Item q̄ bō p̄ sc̄ps corpus suū caſtigat
q̄ uis q̄ quis exercet corp⁹ et mēbra in bonis
opib⁹. Nas cū quo mēbro deo seruis v̄l pa-
tienter dolores sustineat vel tēp̄m affligit
cū codem r̄pm portas. Aplo. Glorificate et
portate deū in corde v̄ro. Et sciendū q̄ alij
qui portat solū r̄pm i dertera manu: sicut il-
li qui regratiant̄ deo et laudant̄ deū q̄ ipso
p̄p̄e succedit. p. Cōfitebit̄ tibi cū b̄ſfeceris
ei. Elij in ſimifra manu q̄ patiētes ſunt in
p̄niā aduersitatib⁹. Sed boni debēt portare
puerū v̄rāq̄ manu et ad pecc̄t ſuū cū appli-
care. Doc fit q̄n q̄s quo aio ſuffert bonū et
malū ſine fit inſirmos ſue ſanuſ; diues ſue
pauperiſtis ſue letuſ. Et hoc de conſo-
p̄bie. Beat⁹ eſt bō ille q̄ equo aio patitur bo-
nū et malū. Ad Non debem⁹ puero ies-
ſu cātare: ſicut matres hui⁹ ſeculū faciūt. Et
hoc fit q̄n deuote oras vel aliqd boni legis.
vñ Augu. ſup̄ ps. I. T. Oration tua locutio
eſt ad deū. q̄n legis de⁹ tibi loquitur: quid o-
ras cū deo loq̄ris: ſimilis q̄n deu⁹ laudas et
regratiōis: et hoc eſt op̄ angeloz et ſc̄tōnū
in celo eriſtentū. ps. Qui habitat in domo
tua dñe: in ſecula ſeculoz laudabunt te. Ver-
nar. Discam⁹ in terris quas facturi ſumus
laudes in celis. Hui⁹ ita ppne in terris cele-
ſis habitationis ſtatū repreſentat: ſicut ala-
cratas laudantiū deū. Aug. in. li. cō. Utere fe-
lit cēt qui poſſet diuine laudi ſemp iuſſtere
Quantū ad tertiu ſciendū eſt vñ eremoplūz
q̄ ſt̄ agende ſunt deo de omib⁹ q̄ rideſtūt.
Eum qdā frat̄ diuifet nibil ſe cōſpicere quo
no edificareſ. ali⁹ ait. Quid tibi nūc conſert
edificat̄ dīſ viſio buſonio. ait ille. certe mſtū
q̄ nibil merui quare me de⁹ fecit hoieſ et no
buſonē. et quotiēs buſonē video: totiēs hoc
b̄ſfecit ad mēte reuoco et grās ago ei q̄ me
no meo merito ad tam erecrabilē formā no
effigiauit: ſed ſp̄m pulcherrimā et imoginē
regiam mihi tribuit.

¶ De eadem dñica. Ternio. xvij. q̄ impedi-
menta pfectus ſunt ſeprem.

Puer aut̄ crescebat tc. Si
aut̄ puer iesus creuit corporalit̄: ita
et noſ cresceſt debemuo ſp̄ualiter

vñ Augu. de ſbis dñi. Temp am
bula ſp̄. pfecte noli inria deficere. noli retroi
renoli deuare. remanet q̄ noſ pfect. retroce-
dit q̄ ad ea reuoluſ vñ iam recesserat. deu-
at qui apoftarat. Et̄ etiā Bern. Nūq̄ iuſtus
arbitrat ſe cōprehēdiffe. Nūq̄ dicit ſatis ē
q̄ ſp̄ eſt ſit iuſtia: ita ut ſi ſp̄ uiueret
ſp̄ inq̄ptum eſt in ſe iuſtio: eſſe cōtenderet: et
ſp̄ de bono in meli⁹ pfectere totis virib⁹ co-
nare. q̄ ſicut puer iesus crescebat corporaliter
ſic et noſ ſp̄ualiter. N. Et̄ in p̄nti ſcri-
ne dicēda ſunt ſeptē impedimenta q̄ impedi-
unt hoiem a pfectu ſp̄ualit̄: ſic q̄ nūq̄ pfect
ſp̄ualit̄: veraciter: ncc vñq̄ pfect⁹ eſt. p.
mū ſpedimentū eſt defect⁹: deſideriū pfectiōdi
Nāq̄ b̄z verū deſideriū pfectiōdi vñq̄ i alij
de die in diē ſe emēdaret: ſi q̄ noſ b̄z verū deſi-
deriū pfectiōdi: ideo noſ pfect: q̄nq̄ etiā pfect
teat: tñ ex quo noſ b̄z deſideriū pfect
ciendi: ideo in nullo ſe emēdat: hoieſ enī ſa-
cuit ſicut beri cras ſicut hoieſ. Et̄ dicit̄ ali
quis. vñ puenit hoc q̄ bō noſ b̄z ſc̄t̄ ſe-
deriū pfectiōdi. Rēſpōdeo q̄ hoieſ caſat
et plūmptione perfectionis et probitatis: ut
cū homo reputat ſe aliquid eſſe euz nibil ſit
Et̄ Beneca. Ideo meliores fieri volumus:
q̄ optimos nos eſſe putamus. Aug. Opoſ-
tet tibi diſplicere qđ eo ſi viſ puenire ad il-
lud q̄ noſ eſt. Ergo qui vult pfectere debs fer-
ueno deſideriū pfectiōdi baſere et cōſtimare
quasi vir adhuc incepit deo ſuire. ps. Di-
xi nūc tc. Bernar. Ad inimic⁹ p̄ certo bonis ē
qui melior: eſſe non vult et vbi incipis nol-
le fieri melior: deſini eſſe bon⁹. Ergo ut haſ-
betur Et̄ Math. v. Et̄ q̄ eſuri. et ſiti. iuſti. Et̄
Augu. Tota vita ſp̄iana deſideriū eſt aie.
O Secundū ſpedimentum eſt nūmia de-
uiſio animi circa exteriores et mundana. Gen.
xlii. Effusus eort̄ aqua ne crescas. Abodo ſi
cut aqua fuit hinc inde et diſp̄git: ſic et anis-
mus nūmis diſpersus non pfect. O poiret
em̄ habere quietum eorū ſecum: et cū alijs ve-
caueat ſibi a vanis perturbationib⁹ a ſup-
eruio et noſ ſedimentis occupationib⁹. Prie-
mo a vanis perturbationib⁹. quia ſunt vo-
nulli quibus cura eſt de cibis qui oſt po-
luti arguere que vident: ſi ſm ſuū ſectum

Termino

non ſunt: etiā ſi bona ſunt ad ſingula mouē-
tur: garnūt: cōtendūt: mil pati equanimit vo-
lunt. Secundo a ſuperfluo occupationib⁹: q̄ ſa-
ſollicitos: ſi etiā ſibi et ſuis volūt p̄ lōgis tē-
pocib⁹ futura p̄miſſa: quasi de⁹ decētro
boīm cura ſe extimere vellet et terra cefaret
fructus neceſſario gignere. Iſti em̄ homines
deū ſe elōgant̄ ppter cordis inquietudines.
quia deus quietū cor deſiderat vbi quieſcat.
Sicut deus pater querit dicens. Sup̄ queſ
q̄ ſeſſet ſp̄āgnēuo mī ſup̄ būlem et quietū.
Bern. Colūba cū noſ inueniret vbi quieſceret
peo ci⁹ reuerta eſt in archā ad noc. Sic ſp̄us
ſchū ſuī ſe inuenit cor quietū reuertit ad
cōgregationē ſc̄t̄ in celū vbi eſt par ſtinua.
vñ Aug. Nō pōt aiāniſi in eo q̄ dīligit q̄ ſeſſe
re. Eterna aut̄ requeſ noſ daſ ei niſi in dilecti-
one et delectatōe deī q̄ ſol⁹ etern⁹ ē. Et̄ etiā
dīmas. lib. iiiij. Quid em̄ p̄cioſi? q̄ in manu
dei eſſe. Vita em̄ eſt de⁹ et lux: q̄ in manu dei
ſunt in vita et luce exiſtūt. P. Tertiū ſe-
pedimentū eſt defect⁹ ſapiēt̄ discretionis.
Discretio em̄ ē mī ſtūtū. Indiscretū feruorē
habēti bus dyabol⁹ q̄nq̄ ſuggerit artio: ē vi-
tān ut cito deficiant. Tales quādoq̄ in in-
ſamia inuidūt: et inutiles ſiunt ſibi deo et p̄ pri-
mo. Et̄ poſtmodū q̄n debilitant̄ tūc q̄rūt re-
creatōe: ei exinde diſſolutiones erūt. Unde
calſia. in colla. patrū ſcribit q̄ antiq̄ patres
ad Anthomū adēt̄ ſq̄ rebāt q̄ nā v̄t hoieſ
ad pfectionē recto tranſite veberet dyabol⁹
mīſidys euitatis. Quisq̄ r̄ndit. P: unius in-
quit hoc in vigiliarū et ieuuniōz attenuatōe
coſſtēre. q̄ b̄z corp⁹ attenuatō ſaciili⁹ ſp̄ui
obēdiret. Alijs in pauprate: eo q̄ familiari-
us tales deo libeſſere poſſent. Alij in opib⁹
mīſericordie. q̄ ſola talia xp̄o in iudicio di-
xit remūran. Demū bt̄is Anthomū dīt.
Hec oia bona et neceſſaria ſūt: ſi b̄z ſpecia-
lem pfectionē attribuere caſus multorū no
ſiunt. Gola q̄ discretio virt⁹ p̄cipialis eſt q̄
oim virtutū generatōe: cōſtōdīt̄ et cōſum-
matiō exiſtit. O Et̄ narrauit eis etēpīa
de quodā antiquo patre hero noſe: qui quin
quaginta annis in heremo cōmorat̄ magne
abſtinēt̄ eſt: qui tandem angelū ſathane p̄
angelo lucis ſuſcipiōs: et ſuſ ſuſionib⁹ acq̄
eſcenſ ſe in puteū p̄fundū p̄ieſit ex iuſſu ſa-
thane quē angelū dei credebat: et ip̄e antiqu⁹
pater credebat ſe illeſum exire de puteo put-
dy aboſ ei p̄miferat. Extract⁹ itaq̄ a fratri
bus licet ſeuiuimus: credere tñ noluit ſe iuſſe

XVIII

deceptum: ſicq̄ mortu⁹ eſt et a paſſū ſepe-
tur diffiſilme et rogaſ ſratum obtinuit.
Uñ Bern. Discretio oib⁹ ſtūtibus ordinē
ponit. tolle hanc et virtus viciū ent. Quenq̄
quō discretio acq̄ritur. R̄ndit Loffia. q̄ ſola
hūilitate cui⁹ p̄mū iudiciū eſt oēs cogitatio
mari. R. Itē ſciēdū q̄ quilibet deuotus
oia cū cōſilio discretio viroſ debet facere in
q̄bus eſt dubi⁹ et alijs discretis viris pl̄ ſe-
dere debet quiq̄ ſi ſibi p̄t; et debet ea ſeq̄
q̄ uib̄t et vitare q̄ p̄b̄t fieri. Et̄ Ecc. r̄te
ii. Fili mi ſine cōſilio nihil facias. et poſt fa-
ctū noſ peniteb̄is nullus em̄ ſibi p̄t ſufficit
vult em̄ de⁹ ignořes docci ab alio. Unde
dño misit paulū ad anamā ut eū inſtruere.
Itē ſciēdū q̄ ſanctitas vite noſ cōſtituit in iſe-
juuſ et vigilis et exercitioſ. ſi in virtu-
tibus. ſi in hūilitate: partētia: caſtitate: mīaz
et obedientia. ſi. q̄ bō frangat ppter volūta-
tē. et hoc p̄t in diabolo qui ſeimp ieiunat et
durā vitā b̄z: et tñ noſ eſt sanctus: quia caret
ſtūtib⁹ ſi. hūilitate: charitate: et ſic de alijs.
Uñ iſta exteriōra exerçitia intantū ſunt lau-
dabilia in q̄rū hoiem diſponūt ad virtutes.
G Quartū ſpedimentū eſt verbositas q̄
impedit pfectū ſp̄ualē ipius bonis. Job. xi.
Nūq̄ verbosus iuſtificab̄is. Unde Grego.
Abuſtiloq̄ quisq̄ ſeruiens rectitudinē iu-
ſicie tenere noſ pōt. p. Ut̄ lunguſuſ noſ di-
riget in terra. Unde ſciēdū q̄ quilibet religi-
oſus et bō deuot⁹ qui vult in bono pfectere dī-
ſtudere ad refrenādū lingua ſuā a ſuperuio
et inutilib⁹ ſib⁹. Nō huim⁹ eſt. q̄ per viciuſ
loquacitatis nimie p̄dit bō deuotionē et re-
ligiositatē. Uñ Jac. i. Si q̄ ſeputat ſe religio
ſum eſſe: et noſ refrenat lingua ſuā: huim⁹ va-
na eſt religio ergo verbosus bō nūq̄ veras
eiter pfecte in ſanctitate et virtutib⁹. Et̄ Jacob. i.
Si oia dictū eſt. fuge. rāce. q̄ ſeſſe. Et̄ Jacob. i.
Sit ois bō vel or ad audiēdū: tardus ad lo-
quendū. modicū loq̄ ſignū ſc̄titat et p̄bitaſ
Uñ Eſa. xxx. In ſilencio et ſpe ent fortudo
veſtra. Jaco. ii. Si q̄ ſe in ſeo noſ offendit: ſe-
pfect⁹ eſt vir. Et̄ religioſi qui tenentur tens-
dere ad pfectionē b̄t ex cōſtitutionib⁹ ſuī
in quib⁹ locio et p̄t debēt ſeruare ſilētū:
ut ſic lingua ſuā refrenēt: ut eo meli⁹ et forti⁹ i
deuotione interiori pfectat. Et̄ Uñ legit
in vitas patrū q̄ qdā heremita trib⁹ amo la-
pidem geſtobat in ore ut ſic addiſeret illen-
tium ſemarc. Quintū ſpedimentū eſt mu-
tabilitas qua bō ſam yult vñ et poſtmodū

XIX

Germ

bodie in euāgeliō octo dierū scribit. Et ille qui est impenitibilis et indubius: q̄ est p̄i p̄ibet remissionē pape re p̄ nomen eum. Ergo prophetio credat: nec cūdatur. Elī ille qui est ineffabilis et a cuius narratione deficiunt lingue. bodie noia tur p̄iōmē ei impenit. Nec tria tangunt in euāgeliō bodiem. Elī in p̄fī ſimone tria sunt dicenda. Primo quare bodiema dies ē multum celebri. Secundo q̄tē r̄po ſanguinē ſuā fudit. Tertio de ſpūali circumcisione.

A. Quantū ad p̄mū ſcendū q̄ bodiem dies est multum celebri. Primo ex eo q̄ est octaua dico nativitatis r̄pi. Si enī aliorum ſetōꝝ octaua ſolēnes ſunt: q̄to magis octaua dies ſeti ſetōꝝ a quo oēs h̄it q̄ ſeti ſunt quā ſola gutta ē pelago totū maris. Nas oīa p̄tā ſunt finita: ſi mificordia dei eft inſiuita. vñ Arift. viii. etbi. Huius ad infinitus nulla eft p̄ portio. Secundo ppter impoſitionē noīis noui: q̄ vocatus eft nomē eius iefu. De quo noīe dicit apostol: q̄ tota noīa ſalutis cōſiſtit in hoc noīe iefu. Iefu ci terptatur ſaluator. Ep̄s interptat vñctus latue. B. Circa q̄d querit cum iefu eft p̄pī nomē eius: quare noī noīamur a iefu ſalutati: ſicut a r̄po noīamur r̄pianī. Nā derur q̄ illa duo noīa iefu r̄po ſibi cōuenient. P̄mū. f. iefu r̄one p̄ſone ſim deitatis. Secundū. f. r̄po eft nomē dignitatis ſim h̄uumi tate. Ideo aut a noīe r̄pi q̄d ē nomē dignitatis iñ humānitate ſos noīamur r̄pianī in p̄ſentī. q̄ia debemus eſſe reges regentes nos et ſacerdotes hostias ſpūales offerentes. Apocal. i. Fear em̄ nos deo noſtro regnū et iacerdotes. Vnde ve illis qui ſolū habent noīmen q̄ r̄pianī ſunt et opera noī habent: q̄ et hoc graui dānat. Elī Augu. in libro de vita r̄piana. Nō in hoc nobis tñ q̄ r̄pianī dicimur: ſed ppter hoc etiā nos iudicandoſ eſſe credamus si nomē fruſtravendi cenus alienus. Elī etiā Iſido. in li. ethiū. Nō ſe gloriſet r̄pianū q̄ nomē h̄is et facta non habet. Lentissime ille eft r̄pianus qui factis ſe r̄pianū oñdit et ambulat ſicut ille ambulavit a quo nomē cōtrarit. ſed in futuro noīamur a noīe iefu ſalutati: qd ampliū nōq̄ possumus amittere. Elī Iſa. li. Salus mea in ſempiternū ent. C. Itē ſciendum q̄ hoc nomē iefu multipliſe conſert boi gratias. Primo quicq̄d h̄o petierit i nomē iefu hoc obtinebit. Job. xv. Quiquid petierit patres in nomē meo dabit vobis. Elī omīs miffa et orōnes et hore canōneſe concludunt hoc noīmē iefu. Elīdem em̄ q̄ pauperes petunt in noīe sancti nicolai vel alicui sancti: et q̄nq̄ obtrūq̄d q̄d petunt. Elī bodie in nouo agno

petere debent in hoc noīe iefu remiſſionem om̄ p̄tōꝝ noſtros. Elī Act. x. Tuū orīes p̄phete testimoniū p̄biter remiſſionē pape re p̄ nomen eum. Ergo prophetio credat: nec despera in oībus tuū p̄tōꝝ: etiā ſi te eſt quā eſſent capilli capiſ ſuā. Multiplicati ſunt ſup capilli capiſ mei: vel ſi eorū eſt q̄ numerū arene maris excederent. h̄. paral. vii. dicit: manasſeo. Peccati ſup numerū arene maris. Si ḡ multū et graui p̄e caſti noī despera. ſi dic cū p̄. propheti nomē tuū dñe p̄piciabens p̄tō meo: multū eft ei. Elī Bernar. Omnia p̄tā venialia: origina ſia: criminalia: ab origine mundi uſeg. ac ſi uā dies ſeti ſetōꝝ a quo oēs h̄it q̄ ſeti ſunt quā ſola gutta ē pelago totū maris. Nas oīa p̄tā ſunt finita: ſi mificordia dei eft inſiuita. vñ Arift. viii. etbi. Huius ad infinitus nulla eft p̄ portio. Secundo in hoc noīe iefu vi cimus diabolū. Luce. r. Demona etiam dñe ſubjeſtū nobis in noīe tuo. Elī r̄po dicit. Marci. vi. In noīe meo eſſent demona. Voc figurant ē in dauid et goliat. ut babef. i. Reg. xvii. vbi dicit dauid. Enī venis ad me cū gladio: ego autem venio ad te in noīe dñi ex erituū. Dauid em̄ audaciā ſuā in nomē dei iſrael posuit. Elī valerius in lib. viii. Ad eos erat romanorū ut nullus ad impenale ſolus et tolleretur niſi animoſtate et audacia et certeſi inueniret h̄tutibꝝ p̄cellere. Golias autem in virtute et fortitudine ſue p̄ſumptōꝝ. vnde Orige. li. decalogi p̄ceptis. Deu q̄d dānat a p̄ſumptio ſā audaci aio deuſ offendere. Sed priorsuſ nul co deteſtabilius q̄ ſi i petis ſua q̄d auſuſ fuerit pmanere. Golias diabolū ſiḡt cuius gladiū eft carnalis tēptatio. Clipeus quo ſe abſcondit ē ſimulatio boni. Nas ſub ſpecie boni occultat malū et ſic decipit illos quos cū manifestuſ petiſ noī p̄t deſipe re. Dauid ſignificat fidele r̄pianū q̄ in inuocatione noīe dñi in orōne et baculo crucis et cū q̄nq̄ lapidibꝝ. i. cū recordatione q̄nq̄ vulnerū r̄pi vicit Golias. i. diabolū. p̄. In nomē tuo ſperm oēs iuſurgēte in nobis. Zeratio in noīe iefu cōſequitur virtū eternā. non em̄ eft aliud nomē ſub celo in quo ſaluentur p̄a. In noīe dei nō magnificabimur. Ergo ob reuerentiā eiusdeſ ſoīa om̄e genu ſectat celeſtiū: terreſtriū: infernoꝝ. Ergo q̄ ſic unq̄ aliquo r̄pianorū audit in missa hoc nomē iefu noīare debet denote genua ſua ſlectere et dicere. O dñe ſalutis me fac ppter nomē ſanctū tuū. Tertio dieſ iſta celebatur p̄to

In circumcisione domini

abuſuſ ſi incipit illud bonū agere: et poſt duoo dñe incipit aliud bonū agere. et he nō co- re. quia timet corporū nimio granat. Simili- ter q̄ de manū nō ſurgit ſed oīi domit. et q̄ q̄nq̄ non vult aspera vēſtē induere: nec oīi de r̄iā ſecere nec orare nec genuflexere: nec cor- p̄o disciplinare: nec ſibi in comedendo vel bibendo aliqua delectabilita ſubtrahere: ro- tum cauſatur et nimio amore quem homo babet ad p̄pī corpus. Siſr q̄ homo ſat- ſat ſuī carnalibus cōcupiſcentijs. ſc̄ ſra puloſe viuendo: luxuriando: ſeipſum inebri- ando: cauſatur ex inordinato amore corpora- na et talia oīa impeditur pfectū boi et inſu- rum diuine gracie: q̄ tales nō ſentiuſ dulce dinem diuine conſolationis. Elī Aug. lib. v. conſef. Gaudiuſ diuine conſolationis non de- gulaſ ſi carnali delectatione cor maculat.

X. Ultimo querit vtrū amoſ ſuī ſit p̄tā mortale. Rēpondeo ſim Hermāni de Schil- ditz q̄ nō etiā ſi plus quo ſe amet p̄ expre- dit. ſed tamē ſi amoſ ſuī c̄reſcit in cōtempo- dei: tunc eft p̄tā mortale. Uerbigratia. Elī ſi quis noller ſe ieiunare et tenetur ex precepto ecclesiæ et bene poſſet: ſed non vult corp̄ ſuū aggrauare. Similiter nec vult ſurgere domi- nica die ad missam audiendam put quilibet hō tenet ex precepto ecclieſie. ut habet in ſe- cre. Dñica em̄ die deberi missa audiuſ ab oni- bus. de cōſe. di. i. Missao. Et breuiter q̄nq̄ q̄ parat eft trāſgredi p̄ceptu dei et ecclieſie ppter illiſitū ſuī amore tūc eft p̄tā mor- tale. Idipm dicēdū etiā ſi amor inordinatū ſuī iphiſus vergat in iniuriā p̄tī ſuī. p̄tū ſuī mortale ſim mensurā iniurie niſi iniuria eēt minima tūc em̄ eſſet veniale tē.

Q In circumcisione dñi. Secundo. xix.

P. Ostq̄ consummati ſunt dieſ octo ut circumcidereſ puer vo- catuſ eft nomē ei⁹ iefu tē. Lūc. vii. Infans octo dierū circumcidet ſe. Gene. xvii. Solēt hoīes in nono anno ſbiuin- uicē munuſcula dare. Seneca in li. de clemē- tia ad neronē. Bñficiū accepit q̄ digne dedit. Macrobi⁹. Indign⁹ ē oīo dandis q̄ de bñ ficio dato eft ingrat⁹. Harro in ſentētio. Bñficiū q̄ dare nescit iniuste petit. Zulli⁹ ē ſalutistiū. Bñficiū nihil aliud ē q̄ beniuola actio. Sic ſaluator ſi in carne nat⁹ bodie fidelibꝝ ſuī tribuit acceptabile et gratuitū donū. ſc̄ ſanguinē ſuī p̄ciosum quē bodie fudit in circumcisione ut euāgeliū testatur vbi dñ. p̄t̄ q̄ ſuīmari ſūt dies octo. Elī ex bodiglio e- uāgeliō colligit q̄ ille q̄ ē interiabyt eternū

Sermon

Omnis iniustitia nec nocturna in vobis sicut
debet scribere: aut turpitudine aut stultiloquii:
aut scurrilitate. Itē o mēdaciō. Ep̄b. iiii. De:
ponēte oēmēdaciō loqūtū veritatē vñus
q̄s cū p̄rio suo. Itē ab irrationib⁹ bono:z
boīm. Cū p̄. Qui habitat in celo iridebit
eos, et dñs subsanabit eos. Inimo bōi bono:
randi sunt sicut filii dei. Nam q̄ filii bono:
rat bonitas et patrē ei. Sic et q̄ bono:z
rat bonitas et patrē ei. Itē a vñis maledi:
cione. q̄ em̄ maledicēt primis icurūt istā
maledictionē dei quā dicitur est in iudicio.

Dic̄ba b̄ Math. xxv. Itē maledicti i ignes
eternū. Itē a vñis uratorib⁹. Ecc. xxiij. Vir
multū iurās implebit iniquitate. Usū dīc t̄p̄s
q̄ euāgeliō. Math. v. Sic sermo vester est ē.
p̄o non. Quādo aut̄ iurare p̄ dñm sit mortale
vel veniale petrī. quere infra serm. etiā. L.
etimō man⁹ circūcidere debem⁹ ab illicito
tactu. Nā tact⁹ et ap̄let⁹ qui fiūt ad irritādū
se et alios sunt petrī mortalitā. sic man⁹ circū:
cidende sunt a rapinis: furtis: a cedib⁹ et tur
pi ludo: et ad sola dei opa pagenda aptande.

Seruo circūcidere debem⁹ pedes ab illicitis
vestib⁹ q̄ fiūt in chorizando: supbe inceden:
do: et ad loca illicita cūdo. Job. xxxi. Lūcos

gressus meos ipse dūmmerat.

O Ultio
mata erēpt⁹ de illo noīe iesus. Legit q̄ diu
nō:at⁹ fuit qdā bō cum vrore sua in magna
pace et sc̄itatem: et illa filia cū eo. immisit aut̄

dyabol⁹ tēptatōe in eosq; suspēderēt se. vt

sic euaderēt p̄ntes miseras. Lū ḡvtrunc⁹ et

bac impio: et importuna tēptatiōe tristes

efficerent vt nec somnū caperēt. nec comedē

reū. q̄ sacerdotē altero causas tante tristis

cic. Rñdit vir q̄ sup oīa haberet volūtatem

magnā suspendēdi sc̄. mulier rñdit illud con

simile esse desideriū suū. Lōsentientes autem

ambo in idipsum laq̄os parat vt se suspēde

rent. Lū mulier ditit viro suo. O dñe consu

lerē q̄ p̄i biberem⁹ amore bīscu mutuo de

illo optimo vino nostro q̄ p̄ciosum seruau

mus de illa vinea nostra de qua nōdū gusta

nim⁹ nec sc̄im⁹ q̄le adhuc sit vt potati adhuc

Ieu⁹ moniamur. Placuit viro. vñ affert. qd̄

cū vellet bibere sicut cōsueverat signavit vi

nū cū signo crucis dicēo. In noīe iesu t̄p̄ bi

bam⁹: et bibit. dedit q̄ mulieri. Lū aut̄ bibis

sent vñi cruce signatū. ita fugit dyabol⁹ q̄

ois tēptatio detota mēte eoz tolleref ut b

qd̄. Lēcere cogitauerat noluerūt postea adm

plere: sicut triti ad cōfessionē pfugērūt et vitā

in bono finierūt. In Itē cōplā aliud de
noīe iesus. Fuit quidā bō p̄ius q̄ bōc dīsueta
dūne babuit q̄ quonīscōq; sibi dyabol⁹ inge
rebat aliquā tēptationē iuit ad locū oīomis
et inuocauit dñū dicēo. O iesu dulcis misere
re mei et adiuua me et cōtinuo dyabol⁹ receſ:
sit ab eo. et semel audiuit vñ setū pat̄ q̄ de
mon dicebat q̄ ip̄i dyaboli marime repelle
rentur ab hoc nomine iesus.

In codē festo Sermo. x. q̄ iuuenes de
bent a iuuentute deo seruire.

O st̄p̄ consummati sunt

P dīc octo t̄c. Luč. ii. I Saen
dūs q̄ t̄p̄s die octava circūcisus
est et sanguinē suū fudit: et bō ad
noīra instructionē vt in pueria ei fuire in
choem⁹: qd̄ facete debem⁹ p̄ncipalif ser de
causis sine p̄p̄ ser fruct⁹ q̄ inde puerū illū
q̄ a iuētute deo seruire incipiāt. P̄m⁹ est
q̄ bonitas p̄fundū infigit ipsi iuuentū co q̄
iuenit subiectū maḡ renerū. Un̄ Arist. in
de aīa. Hīa pueri est sicut tabula rasa in q̄ mi
hil est depictū: et hoc in p̄ncipio sine infusio
nis. Itē aīa pueri ē sicut p̄gamēnū bñ prepa
ratū et q̄cqd̄ in eo scribis vir deleſ: et si deleſ
ad huc manēt ibi aliquavestigia. Sic ē de iu
uene q̄cqd̄ sibi p̄mit⁹ imp̄: iunīt ad bō sp̄ incli
nat̄ sine sit bonū sine malū. Itē puer ē sicut
gula q̄ facilis flecti pōt ad deterrā sine ad su
niſtrā: et q̄cqd̄ flecti illuc et crescat. S̄i trabs
iam deficata si curva ē impossibile est cā ad
rectitudinē duci. Unde Volgōt sup li. Sap.
Orīe petrī incurabilē in sene q̄ in iuuenie.
vñ Ecc. vii. Filii si tibi fint erudi illos a pue
ritia sua. Secundus fruct⁹: q̄i secundū est vi
uere hoīi tali q̄ in p̄ncipio deo seruire studi
it. Sap. Optima fortū viuendi eligenda ē
quā iocūda reddet consuetudo. K Que:
ritur hic qb⁹ in hac vita meli⁹ fit. Rñdeo q̄ il
lis q̄ puro corde et pura cōscia deo seruunt.
Prouer. xv. M̄s secura quasi iuge quinuū
hoc sic p̄t. Nā si sup̄ videt t̄c. q̄re sup̄ ser. x.
K. ibi. Quia ē p̄scia. Itē sciēdū q̄ aliq̄ ma
li infernū maiori labore sibi acq̄runt q̄ aliq̄
boni regnū celeste. Qd̄ duob⁹ modis intelli
gitur. Primo q̄tū ad iuētore remo:is cō
scie. vñ Amb. in lib. de offi. Que pena grātis
or est q̄ interious vuln⁹ cōscie. nōne bō mag
nū fūgiendū est q̄ mōs: q̄ dispēdū q̄ erili:
q̄ debilitatio dolor. Un̄ Isido. de sum. bon.
Omnia fugere potuit homo p̄ter cor suum.
Non em̄ potest quisq; a se recedere: vbiāq;

In circūcisione domini

per effusionē sanguinis iesu t̄p̄. Tōdie em̄
inceps pro nobis effundere sanguinē suum
quē cū postea creb̄ere crēte pro nobis largi
us effundebat. D. Modo quantū ad se
cundū sacudū q̄ t̄p̄ sanguinē suū sepe
co fudit: ve nota a sepe petio mortali: mū
daret. Psalmo iii in circūcisione cōtra peccatum
laturic q̄ in primo homine in illo mēbro pul
latur. Ergo si offendisti dñū cum p̄tō lumi
ne mōs desperare: sed cum cōtrito corde iuo
co mōficiōdū del̄: pp̄ter suas amarā mor
tē passionē et sanguinē quē in circūcisionē
fudit tibi ignoscit. Et sic de alijs punctis in
fra positis dicendū est. Secundo in sudoce fu
dit sanguinē suū q̄i in monte olīmeti etauit
et hoc contra petrī gule. Nam et gula nascū
tur mali humores q̄ etiācantur p̄ t̄p̄ amarē
Tertio in flagellatiōe q̄ petrī iuādīc. Iuā
di em̄ sunt canes mōdēntes. Si em̄ leo ti
met q̄i canes flagellatur corā eo: multo forti
us isti canes timere debent q̄i vident leonē
id est t̄p̄ flagellatū cē. Quarto in manūs
p̄forationē q̄ petrī auaricie. Ofidit em̄ se lu
beralē esse in manūs etiānōdē: cōptionē: et p̄
forationē. Nam man⁹ habuit in cruce eten
tas re daret vñiversa. habuit apertas vt da
ret liberaliter. habuit p̄foratas vt daret tota
liter. Nota de auaricia sicut spina in sua pū
ctura sanguinē nō elicit nec effundit: et iō ra
lidus ip̄i vulnus intumescere facit. Sili
modo auaricia dū menē pungit sanguines
selebris et petrī nō effundi finit per pñiam sa
tisfactionē: si vulnus magis intumescere fa
cit: q̄i auarū cōto plus bō: t̄tō plus cupit.
Quinto in pedum afflitionē q̄ petrī accidie.
pedeo em̄ aīc sunt intelligētie et affectus q̄
sepe sunt pigri ad bonū: q̄i in t̄p̄ sangui
ne intingunt tūc velocaf currūt ad deum et
ad om̄e bonū. p̄o. Intingat pes tuus in san
guine. Seruo in capite oīra petrī superbie.
Nam sicut dicit Augu. Sub spinoso capite
nō decet membrū fieri delicatū. nā nō dñs ca
put esse humile et mēbrū cē supbū. Cū iterū
Aug. in ser. Erubetē bō esse supbus: vñ hūi
ho faciūt est dō. Septimo in corde contra
petrī ure. Nam bñ Arist. i. de aīa. Ira est ac
censio sanguinis circa cor. Quantū ad tertii
um sciendū q̄ circūcisio oīm siebat q̄ petrī
originale sicut iam sit baptiſmus. In pecca
to em̄ originali q̄tuo: sunt. s. culpa: fomeo
p̄nūtatio ḡe: et carēta vñonis dei. In circū
cisione aut̄ auferbat culpa. debilitabat con
cupiscētia: et p̄ferbat ḡa sollebatūq; di

De eodem festo

et abierit rex sui conscientia illi non dereliquerit.
Secundo modo intelligi quod ad ceterorum ererat.
Et illi Dolgor. Huius pater est multo magis
caita. Et illi Dolgor. Huius pater est multo magis
laboriosa quam sancta. Famulus enim quan-
to plumbis dominus huius servire tanto cum maiori la-
borare. Si pater vult servire mundo; dyabolo et
carni sue. et ideo novelle est cum multiplo labo-
rare. Iere. ix. Et inique ageret laborauerunt.
Nam duriora servitia quibus habebat servi dyabolo
libet servi dei. sicut prius in hostiliudine; et cho-
rus et scribi luxuriosus in diuinis congrega-
tio: superbus vestibus portabat; et in palatu-
no acquerendio. Et illi Dolgor. Multo fortius labo-
rari hoies circa mundana et transituaria. Quod cir-
ca eterna transagia circa voluptates quam circa
scutes. Et tertius fructus est quod gratia est
fuitus eorum deo qui tuto ad deum convertitur.
Illi enim de puro et optimo viro sue quibus de flore
et vigore deo offensit. Qui autem tarder voluit con-
verti quibus feces deo reservauit respectu iuuenientis
qui in iuuentute deo servire incipiuit. Illi enim
antiquus de vita sua prius id quod pulchritudo et meli-
us est offerunt mundo et dyabolo. reliquias vero
volunt offere deo: illud. scilicet de quo misericordia noua
curat. I. semini. cum tunc scripturam bonam et op-
timam deo offerenda sit. Tunc. v. Quia quod offer-
tis deo optima et electa erunt. Itē illi qui ex-
pectant quibus ad semini: tales consumunt iuuentu-
te et fortitudinem corporis in servitio mundi et
dyaboli: et cum iam senescant tunc cessant ab aliis
quibus petitis: cum eadē petatis amplius perpetra-
re non possit. viii. Aug. Si vero facere piam cum iu-
ventute non potest: petatis te dimiserunt non tu il-
la. Sed cum hoc apostolus est ad peccandum et posset
et huius occasione. scilicet pulchritudinem: diuinitatem et in-
victutem et dimittit: propter deum hoc est deo val-
de acceptum. Nam subtrahere sibi delectabilia
cum tunc oportunitatem haberet pfecti: quibus
spirituale martyriū est coram deo. Et scriptum est.
Qui potuit transgredi et non est transgressor: fa-
cere mala et non fecit. quiso est haec et laudabilis
enim. viii. Aug. Dico tibi quod securus es si piam
egisti coram quo peccare potuisti. Itē scien-
dum quod summe placet deo servitio iuuentus
innocentia. Tunc pater de filio enim gaudium
habuit sive rex sive episcopus sive papa electus sive
re sicut dominus gaudiū huius de bono ope quod deo
offerit in sua innocentia. In signum huius dicit
episcopus in euangelio. ut huius arbitrio. n. Sicut p-
uulos venire ad me et nolite prohibere eos: ta-
lum enim est regnum celorum. Item cum pueri clama-
rent in templo: et propterea pharisei indigna-
rent dixit eis Iesus. ut habeatur adoratio. xxi.

Germi

Nunc legitur. Et ore infantum et lacteum
perfici laudem. Et quod multum valeat
oratio innocentium puerorum sive pro viuis sive
pro mortuis per tale exemplum quod legitur. Quidam
deo est quod purgatorium cuius minuetur. nam si tas-
cas extraheretur vnu pulchra mulierem. Et enim
gilano videt cum pueri in cemiterio super
unam tumulorum orante. et quod sicut ab eo quod huius
seruitur. Redit per aliam matrem dico Pater noster et
misericordia. Et intelletur vir sanctus quia illi
mulier liberata esset a purgatorio paucis
dies pueri. Et pater noster est huius. Autem
autem hec circa mundana et transituaria. Quod cir-
ca eterna transagia circa voluptates quam circa
scutes. Et tertius fructus est quod gratia est
fuitus eorum deo qui tuto ad deum convertitur.
Illi enim de puro et optimo viro sue quibus de flore
et vigore deo offensit. Qui autem tarder voluit con-
verti quibus feces deo reservauit respectu piam
et accipit moris reconciliabitur et hinc vadit fa-
toris robis non illi negam quod perit: sed non
presumimur quod hinc huius erat. si secundum hinc
erit ego nescio. piam dare possumus: secun-
dum. Qualis vnu quibus est talis videtur sibi fi-
nius. viii. etiā Aug. Si quod post in ultria neces-
itate sue erit in diuinis voluerit accipe piam
et accipit moris reconciliabitur et hinc vadit fa-
toris robis non illi negam quod perit: sed non
presumimur quod hinc huius erat. si secundum hinc
erit ego nescio. piam dare possumus: secun-
dum. Qualis vnu quibus est talis videtur sibi fi-
nius. viii. etiā Aug. Si quod post in ultria neces-
itate sue erit in diuinis voluerit accipe piam
et accipit moris reconciliabitur. Et huius ibidem. p. Gettus fru-
matur a quoque dei facies videbitur donec per p-
iolum. De pena purgatorij querere istra ser-
uus. d. Exemplum ibidem. p. Gettus fru-
matur a quoque dei facies videbitur donec per p-
iolum. In domo patris mei multe mansiones sunt.
In domo patris mei multe mansiones sunt.
Nam valde dissimiles sunt in remuneracione
mea quod anno ante mortem suam solu fuiuit
deo: et inde quod a iuuentute fuiuit ei. Apolos. x. o.
Redacti vni cibis iusta opera sua. Nam si quis
et secundum chorum angelorum alle libenter deve-
tus centum annis duram vitam ducere. uno quod
plus est centum martyria et centum mortes pa-
tive de primo choro angelorum ad secundum posset per
venire. et iterum tantum pati ut de secundo in
teriu: sic de alio. Alius enim adhuc dixi.
Quibus sunt codigne passiones huius
temporis ad futuram gloriam que revelabis in nobis.
Qui reprehendit desidia nostra. quod uno anno pos-
sumus mereri ut vobis ad quartum vel quintum vel ad
sextum chorum angelorum possemus puenire. si hoc ne-
gligimus. propter uiram pignitiam et occitatem. Unde
Vero. Nullus labo: durus nullus tempus longus vide-
ri dicitur quod gloria eternitatem acquirit. Et illi libenter
debet carere obsecrationib: et gaudios
et bonos huius mundi ut ad tale gaudium pue-
nire possemus. Et illi Aug. Tanta est pulchritudo
iusticie tanta est iocunditas lacrima eternae ut eti-
am non licet et ea aperte manere quod VIII. diei
huius. propter huius innuerabilem animam huius vite
plena deliciae et etiam affinitas trahi bonorum res-
tremerit. O Ultio notandum
est exemplum de quodam pueri innocenti quod inocentia
baptismalem fuit. Et legitur in libro de ap. propter q-

XX

di puer annorum quinque de honestis valde pensi-
tibus fuit oī. quod pueri villa fratrum ordinis
mios a pentibus suis pertinet ut ipsos huius ve-
stimenta. Et cum illi quod puerile dicto estimarent
postmodum aduteretur cum diligenter quod puer ce-
pit consuetudines ordines mores suare. incedere
nudus pedibus et dura cibis pugnare. argenteus et
aurum sumo pugnabat attingere. et in huius articu-
lo casu accidit raro et mirabile. Huius negotia
detenit i tribus pueris huius talis miratus sit et cum in
tellenissent pueri oī virare pecuniam non
multum i pugnando vasis quod bibebat latenter unice-
runt. Huius scribit beatus Gregorius in dyalo. quod que-
dam aia in umbra una punita fuit pugnare mos
dicitarum pene quod babunt evoluere. Nam si quis
babent soli unum pugnabile cu illo non pos-
set deinde videre nisi pugnabile satissimum fuit. vel huius
mundo vel in purgatorio. Huius liberum. Nunquam
huius modico vino pueri pugnabat etiam si
huiusmodi pugnare vas pugnabat: tenuisq: in celo odio et ma-
nibus dicitur. Tu nostri deus opus quod inservias in
dine violam. Hic tremebundus et palluit et quod
ad mortem redens migredo facie ei occupauit.
quod videlicet pugnare pugnauit: et cum pugnare
te addurit cu. quod puer absoluere manum impo-
neret cu a dolore et pena mitigauit. et platea pu-
er sedes pueros vicinos diebus solennibus cons-
uocabat ut eos si distanti ceteri ceteri in mortibus
peribit. si omnes vestibus icereret argueret. huius
modi pueris celos gloriam pugnabat. Interdu-
cos docebat orationem dominicam. s. p. n. et quod bonis
est minima tibi i angelica salutem et genitios
mibus fuisse. ad hos pueri vocantes et exhiben-
tes seneo ipi cu moribus occurrerat: et mis-
eratio delectabatur i prudenter et nimis eius.
Patrem pugnare iurare vel leue i gestu et visu
suis si quod videbat ei copatiendo et quod cu lacry-
mos arguerat dicendo. p. latine nunc pugnare nos-
ter i ecclia dicitur quod talis agitur regnum dei non
possidebatur. Matrique quod cu in solennitate quod
optimis scarlati et rubricidis vestibus intererat
cu qui merore coenipuit in ecclia coram pugnab-
tibus dicendo digitos demonstrans imaginem crucis
cifri. Intuere matrem intuere: et vide dominum nostrum
Iesum Christum nudum i cruce pugnare sanguine ru-
bricatum: et tu te in otumeliam ipi vestibus scar-
lat adornasti. Laue mihi caue karissima ne p-
rubore vestrum penas eternales incurras. Nec
mors: mater verba filii non modicum abhorret
scens vestes tales depositur: et talibus amplius
uti penitentia denegavit. Mores vero et gestus ipi
suis pueri pfecti: ne futuram etiam dei in eo
onidebatur. Nudum puer et atque septemne imple-
rat et moritur est. Appropinquans et moritur
fessus sacerdoti et sacramentum coponit Christi
postulauit: sed sacerdos propter puerum etate
sibi denegauit. Puer autem cu mitra ornatio gra-

Исправления Домин

in ambo mundis in celis dicitur. Enim noster dilectus ipse est summa beatitudinem meriti est te habere. per nos tuum beneficium quod debet esse sperare beatitudinem huius mundi plenaria et beatitudinem. Tunc dicit pater nostro carissimi fratres et fratres precor vestrum eos pacem illam ad inducere a praeceptis vestris observantibus ostendimus et hanc gratiam deo reddidit ipsollatus. et fratrum huius ecclesie fratrum misericordia cui sita est exponit. Quippe cui amissa luxebat repente dies periret tunc postmodum resuta fuit. Agit post modum ei cui ad sepulchrum illud vestrum spectabundus erat fratres quidam et fratrum misericordia pro scitis. De profundis dicere voluntate nullus conatus et nulla reparatione hunc psalmum dicere potuerunt. Unde proboscis debet intelligi illi sanctas aliam nullis orationib[us] indigere. Parentes vero potest mox pueri istimi crepido filii preferunt ut eis obiectum est fecisti desiderantes patrem et dominum precor ut auctoritatem ordinem cuiusdam quod sic vocatur et hoc feliciter servauerit.

၂၃၁ ရုပ်သမဂ္ဂ ၁၇၀။ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၅

Lec magi venerunt ab ori
entre boc folius dicentes. Ubi est
quoniam? cito nec indecessum. **M**atth. xij.
Dodictiora diei festinantes magna
est. ubi mentio dñi apparet. **C**um canit Dmcs si
enficiatur illam nobis venire geras et adora-
re deum. Et in signis huius dñi in rebus punitissimis.
Ecce magi ab oriente venerunt tē. **C**onsuetus
debet q̄ quando alijs roradit fibi occupere
regnum transversum milites curie suae habent d̄ sua
foliorumque ipsi regi cogaudescit: gratias deo
referat. **C**lementer et populares te eoz dñis recto
gnoscit. **C**lementer eadem principes et barones
ut a manera deferantur: fidelitate faciant.
Xps by duo regna sc̄s celeste et terrae. re-
gnum celeste pacifice obtinebat: regnum autem ter-
renum dyabolus usurpauit. **E**t ideo ipse vicit
enim modum ut dyabolus de regno suo expelleret
aplic regnum suum recuperaret. **T**nde Joba. vi. dñ.
Nec modum est miseri. **C**lementer Iesu p̄tio ip-
sum sicut consilios sue curie celestis d̄ sua
sublimatione in regnum geras deo referentes
et dicentes. **S**ed in altissimis deo. **C**lementer
populare. **I**pso pastores: et ipm dñm recognos-
sentes interfuerunt: et falsi de sua sublimitate
deo gratias egredi. **N**on oī theuerunt sunt pasto-
res glorificantes dñm. **D**odictiorum principes
et barones ut fidelitate fibi facerent. et ideo
pudenter adorauerunt eū. et apnis thesaunis
luis obvulerunt ei munera. **E**nī in p̄nti sermo
ne tria sunt diversa. p̄tio de sapia illoꝝ trius
q: q̄s captiuos tenebat reddidit. **J**udeorum
tū corda fatis duriora cū p̄fiti nolunt ques-
clementia testatur. **S**ic cēdū q̄ nos r̄piani etē
plo illoꝝ triū regū debem⁹ deū in tā fide tā
citer cognoscere. **E**nde victo. **A**bisq; notiora
creatoriis ois bō pcc⁹ cst. **S** p̄p̄ q̄ scien-
dū q̄ illi r̄piani nō in tā fide cognoscuntur. **D**ic
q̄ farū tenet. q̄ fundant se sup̄ c̄stellationes
planetarū. q̄s brūs Greg. in omel. bodicē
reprobat et probat cē hereticos et p̄filiati-
mos qui dicunt fatū seu constellatōes sub q̄
bus nascuntur boies regere et dirigere quēli-
bet ad officia peragēda q̄ cōs influunt. **V**erpo
re q̄ sub libra cōspores officiāt. sub aquario
piscatores. et sic de alijs. **E**t ibi Greg. **R**egio
ponit reprobationis bui⁹ cuiusq; c̄mpli.
q̄ multe sunt terre q̄ cōspores nō babēt. **E**t q̄
q̄ p̄scatores nesciunt. ut getulia. et m̄ ibi sāc
et orāntur c̄stellatiōes recte sicut alijs locis.
Et subdit. b. Greg. **A**bfir inq̄t a fidelibus ut
cē aliqd fatū dicāt. **V**itā em̄ boīm solus bānc
cōditos. q̄ c̄ravite administrat. nō em̄ ppter
stellas bō: si stelle ppter boies facte sunt. **V**ec
ille. **S**i q̄s em̄ nō furaret nō suspēderet: et sic
est etiā de alijs. **C**ontra tales q̄ dicunt sua
virtus aut virtutes sicut bīc c̄stellatiōib⁹. **L**et
so. sup̄ Matth. arguit improbat hoc modo.
Primo si alijs adulteri v̄l homicida fierent
stella magna cēt iniqtas stellorū. nā cū p̄sa
futuroꝝ sit deo ex quo ranta iniqtas per stel-
las sit. si nolent emēdere nō cēt bon⁹. **A**u-
tē holocent et nō poterit non esset oīp̄p̄ea: **E**

570

impotēo: q̄ ambo manifeste sūt h̄ fidē p̄p̄ia
nam. p̄p̄io et eo q̄ d̄e⁹ est summe bon⁹. p̄p̄.
Cōfutac̄mū dñi qm̄ bon⁹. vñ c̄ti⁹ Bristo. vi.
metb. D̄e⁹ ē optimū: scripturā. Itē sc̄do
et fide: sacra scripture habem⁹ q̄ d̄e⁹ est
om̄p̄o. p̄p̄. Oia q̄cūq̄ voluit d̄e⁹ fecit in celo
q̄ in terra. Un̄ dicim⁹ in symbolo fidei carbo
līoc. Credo in d̄p̄i p̄icū oipotentē. C̄do sic
improbat. si stelle si faciunt q̄ sum⁹ boni aut
mali nec bonū inf̄. Undidū est: q̄ in nobis
nō est volūtan⁹. B̄no. vñ Hugo de fetō vīc.
Tremo inuit⁹ bñ agit. etiā si bonū ē qđ agat.
vñ d̄i p̄ decte. Nullū bonū nisi volūtan⁹. Et
q̄ in p̄fēsc̄ne. t. m̄ij. q. x. B̄d fidē. t. q. vi. ca
p̄p̄. i. Un̄ etiā Bristo. v. ctbi. Sine volūtate
nō p̄t q̄s bonū erga. Itē nec malū noſthū
q̄ superiādū ē: q̄ in nobis nō est volūtan⁹ actus. vt qđ em̄ mali mei penā ſuſcipere qđ
hō volūtate ſi neceſſitate cōmisi. vñ B̄ni. p̄
p̄c loq̄tūr in q̄dā ſimone dicens. Quid edīt
aut qđ p̄mit d̄e⁹ p̄ter p̄p̄i volūtate. C̄ſi
ſet ei p̄p̄a volūtāo: t̄ infēc⁹ nō erit. In qđ
em̄ ille ignis deſeruit mihi i p̄p̄i volūtate.
Zertio bāc inſipientiā: t̄ errore deſtruūt mā
data dei q̄ data ſunt hoib⁹ ne poceſt. Itē ſiſt
p̄o. t̄ ſagre scripture q̄ erboctan⁹ hoic ſt̄ fa
ciant bonū. bāc inſipientiā: t̄ bāc errore de
ſtruūt. Cuq̄ em̄ p̄biberet aliquē ne faceret
ingiū q̄m̄ p̄p̄i posſet deſtinare. aut q̄ faceret
bñi ad qđ nō posſet p̄uenire: mō in p̄ceptis
ſcipitur. Nō modaberi⁹. Nō furtus facies
neniſſ assumes nomē dei inuani⁹. Nec iurādo
nec blaſphēmādo: t̄ ſie de alijs p̄cep̄. Mo
do ſi dicas q̄ d̄e⁹ p̄cep̄it tibi qđ nō potes im
p̄c̄. t̄ ſic tu mētris: t̄ in curis maledictōe
d̄e⁹. t̄ ſedictus q̄ dicit d̄e⁹ p̄cep̄iſſe
impoſſibile. Itē t̄p̄s dič. LMatb. n. Jugū en
mēi ſuave eſt: t̄ onus mēi leue. Quarto im
probaf: q̄ p̄ hoc tolleretur liberum arbitri
qđ t̄i necessari⁹ eſt in nobis cū quo nos de
us priuilegiavit: q̄ ante beiem ſentignis
aqua: t̄ ad quodcūq̄ voluerit poenit̄ ma
nū. Sc̄iendō q̄ Augu. d. q̄ bñ noſtra afiſi
ſensualitas inclinatur plns ad vñ viciū
in vna cōſtellatiōe q̄ in alia. t̄ ſic enā in te
ligitur de virtutib⁹. utpote natus ſub v
nere ad lumen. ſub LMatc ad bellū ſub v
gine ad caſtitatem. vñ Bristo. ij. ctbi. In
ſiderijs naturalib⁹ pauci peccant. Item
ſte p̄tholomeo. Gapiens diſabitur aſtri
Et Aug. in regula ſua ad fr̄c̄s in beremo
eit. Q̄di diabolus ſcutatur noſ pronos ad
cia peccataſ noſtrāq̄ naturaleſ inclinatō

xxi

et ea via via nos solet sepius representare ad one
go sentit magis scientias fore. unde. Sed
dicit deo ad Larym tractu voluntate fratre
um occidere. subter te erit apponitus tuus et
tu obstatens ei. Non enim constitutio reges
potest nostras voluntates. ergo peccat quod tenet
fatum et dicunt quod de necessitate oportuit eos
hoc malum facere. quod deus volunt et ordinavit
sic fieri. et sic retrospicere culpas suas in deum
quod est innocentia. Vnde Amb. Et alii est peccare pro
iuo est in potio pionerare. peccatum et pioner
sus est se descendere in secundum calpam suam refudere
Z. Quoniam vero ad secundum. Contra isti tres reges
comendantur et famosae infestationis et oblationis
monstrari statim visa stellae iter amplexus
Iesu pueri diligenter inservierunt cum discructo.
Ebi est quod natu est terribilior. Unde enim Red
lam ei in ostiere et venientem adorare cum. Unde
scendum quod sicut hic in longa legenda colonic.
Isti tres reges fuerunt sectatores prophetarum
Iacob et Lazaru prophetarum ut hic Num. 11. Omnes
stella et riacob rego periret salvatorum. De quo
enim dicit Linfo. sup. 2. et 3. quod etiam populi de
gerunt duodecim et ciesita et uno docente
ali in locum ei sebegerant. Qui askedentes su
per mortem crucifixum illo tempore orauerunt ad deum
ut conficeret eis stellam qui balteum predirent. Ad
veniente autem tempore nativitatis Christi in ipsa hora
noctis medicus appulit super ipsum in aere stella
fulgida et pulcherrima. In cuius summitate
erat imago pueri pueri secundum ferentem magi
ne crucis. Et cur aspectu valde fuerunt gau
sifico quod suis triplici meruerunt illud videre. Et
ver auditum est. Ita in indea et regem quem omnes
natu inuenient. Eius stori isti tres reges et
spur Balibasar et Melchior cum suis iteram
puerum et bierofolim avenierunt. Q. Cogni
tur quod bierofolim venientibus cum ibi natus
non fuit rex quem quod acerunt. Unde si in tempore
quod magi tempore nativitatis Christi in stella cognovoc
runt nativitas locum ignoraverunt. Cum zuru
bierofalem etat ciuitas regalis et ciuitas obla
tionis et sacrificij opinari sunt quod tam egregi
puer quod erat rex indecorus et ipsi munera of
ferte volebat felum in ciuitate regali et oblatio
ne congrua nasci deberet. Sed dicere. Quod
modo in tredecim diebus bierofolim ab eis
entrevenire potuerint: cum si bierofalem est in
medio terre. Respondeo si in tempore
qui tunc natu est in tam brevi spacio de
victimis finibus terre ad se magos perducere
potuit. Unde si in Dictionario. Ibi tres re
ges venerunt in domedamque qui sunt anima

In epiphaniam domini

Ua velocissimi cursus q̄ tantū uno die currit
quārū equus valid⁹ in trib⁹ diebus posset
curere. Q̄ in p̄dicta legēda b̄r̄ q̄ lūt ibi cō/
tinue lucebat. Vbi cogitabat: nec ipsi nec iūmē
ta esuriebat: nec comedebat: s̄ die noctuq; eq̄
tabant. Et uocandū q̄ magis bierosolimā l/
tristib⁹ ipsa stella dispernit: qđ diuina dispo
nitio factū c̄st ut sic de loco matutinā iterro
gare cogerent & sic certificarent nō solus per
stella: s̄ etiā p̄ pp̄berie dictū. Cui cū veniūt
bierosolimā statim accesserunt ad herodē dis
cēto. Ebd̄ est. i. in q̄ ciuitate v̄l in q̄ loco ē q̄
nat⁹ est rex iudeoz. i. q̄ d̄z c̄t rex iudeoz. No/
ta r̄ps nat⁹ sp̄l̄t̄ d̄ct⁹ est rex iudeoz. q̄ q̄
sit rex celi & terre & d̄ns angeloz & homiū tri/
pliū rōne. P̄eo iō q̄ fuit sp̄l̄t̄ indecīo p̄mis
suo f̄m illud. Malach. viii. Elobis timētib⁹
nomē meū orieſ ſol iuſticie. Sc̄do q̄ ip̄e p̄n
cipal⁹ mifus ē eis ſicut ip̄e ſaluator: p ſeip̄z
teſtaſ in euāge. M̄ath. xv. Nō ſum mifus
niſi ad ouos q̄ pierūt dom⁹ iſrael. Zertio q̄
cū eio nutritus & cōuerſat⁹ eſt. s. in nazaretb⁹
re b̄r̄ Lū. iii. Si aliquis ip̄is magis diriſet.
v̄l ſatia regē iudeoz nat⁹. diriſet. Noſ eri
ſtent in oriente vidimus ſtellā eius. Unde
& fulgēt⁹. puer nat⁹ nouā ſtellā fabricauit
Ebd̄ b̄t̄ Aug. in ſermone hui⁹ festi. Ip̄e no
uā ſtellā creauit nat⁹: qui antiquā ſoleb⁹ ob
ſeurauit occiſus. Sc̄endū q̄ ſtella q̄ appa
ruit in trib⁹ diſtabat ab alijs ſtellis. Primo
in ſitu: q̄ nō i celo ſita erat: s̄ in aere ppe ter
ram. Sc̄do in lumine. q̄ tāte claritat⁹ fuit q̄
de die & nocte ſplēduit ſic q̄ ſol nō potuit p
occupare ſplēdorē eius. Zertio in creatione.
q̄ alie ſtelle in p̄cipio uniuersi ſunt create.
iſta vero naſcēte r̄po apparuit. & cōpleto cur
ſu ſuo rediſt in materiā p̄cifente. Enī q̄daz
dicūt illam ſtellā angel⁹ fuſſe q̄ paſto:ibus
nūcianit naſnitatē r̄pi. Enī ſciendū q̄ Enī.
hic q̄nt. Nunqđ ſciebāt magi q̄ in bieruſa/
lem reguabat herodeo. nunqđ nō intellige
bant magi leḡ iuſticiā & pſcriptionē: vt q̄cū
q̄ viuēte rege aliū regē p̄nunciarer aut ados
raret q̄ q̄i tyraṇnus puniref in ſanguine.
Et nūdet Enī. X̄ps firmauerat quos attri
bebat: t̄ iō nō timebāt. q̄ dū conſiderabāt
regē futurū nō timebāt p̄tem. nā ſi de mor
te timuſſent: nunqđ ad herodem aut ſenire
ſuſſent. t̄ cū adhuc nō viderāt r̄pi: pati t̄
erant mon p̄r̄po. Herodes aut̄ rex audiens
hoc turbatus eſt valde: ex eo q̄ fuit alienige
na timēno ne regno ad iudeos reuoluto ipſe
cū ſi ſemine ſuo expellereſ a regno. Et ideo

Sermo

XXI

ſi ſtratis corporib⁹ eleuatis manib⁹: penſius
pectoriib⁹. Alij aut̄ magni et diuines nō ſic: ſi
ſtates orāt: et erectio ceruicib⁹. Ad hoc r̄det
Denic⁹ de hoffia dicēs q̄ ppter quiq; cau
ſas. Triā cauſa eſt ſupbia: q̄ pſpenitas & fe
licitas tpaliū cernicē enigſ ſupbia faciēs &
būliari erubescēs. Aug. Difficile ē q̄ nō ſe
ſupbus q̄ diues c̄ſt: tolle ſupbia & diuine nō
nocebut. S̄ paupes ut in plurimū ſunt hu
miles. Greg. Paupers mentib⁹ bonis eē ſo
let cuſtos bumilitatio. Secunda cauſa ne ge
nibus terrā tāgētes veſtimēta p̄ciasam:
culent qđ induunt. et ſic p̄ponit dilectionē
veſtiū ne maculētur honore que erubere de
berent creatori ſuo q̄ nō peccit filio ſuo mi
genito: ſed p nobis oib⁹ tradidit illū. Ter
tia cauſa eſt ne nimis fatigēt corpora deli
cata que gerūt. Nā delicate nutrīt ſenuſ
ſuū. i. corp⁹ ab infantia. t̄ nō ſunt auſueti et
cere ſe in aliquib⁹ labonib⁹ durio. et ideo poſt
modū inueniēt corp⁹ ſuū cōtumac et rebels
lana exercitū asperis. Sed paupes auſueti
ſunt dura & laboriosa ſuſtinerendeo munus
curāt ſe būliare deo & fectere genua: quādo
q̄ etiā per totā miſſaz. qđ aliqui diuines ab
borent facere vſq; dū eleuaf corp⁹ r̄pi i mis
ſa. Quarta cauſa eſt. q̄ genuſectere nō po
ſunt impediti roſtris calcioz lōgissimus. Itē
quidā nō audēt ſe curare nee proſtemere in
terrā: ſi nec q̄i q̄ paululū inueniare: q̄ timēt
ne appear erubēcible qđ in veſtib⁹ ſic turpis
ſime accūtāt. S̄i mulieres propter pepla
beuissima nō audēt caput deo omnipotētē
indinare. ne indecens aliquid in crīb⁹ vi
deatur. cū t̄ ſi r̄ps in crucē p eiſ inclinato ca
pite emiſit ſpm. Itē quidā nō poſſunt ſe in
clinare deo impediti ligaturis caligarū ſiſt
corp⁹ cingulis laris et deargentatis. pedes
calceis ſtrictis. crura et genua ligaturis cali
garū. Iſtis pomposis timendū eſt illō dictū
L̄. atb. xii. Ligatio manib⁹ et pedib⁹ mitti
te cū in tenebris exteriōes. q̄ tales ſe et
ſupbia ligantes tradunt ſe demonib⁹ ſic lig
atos. Unde Aug. Qui petm petd addit fune
necit cū quo ligetur. Vec meditāda ſunt ſu
perbiſ. Quia cauſa eſt. q̄ credit ſe nō mu
tuū indigere deo: exq; abſūdat in bonis tpali
bus i honoriib⁹ & delicijs. ſi deſideria et paup
eras. Enī Eſaie. xxvi. Dñe in anguſtia quer
erunt re. Unde etiam Greg. Alia que nos
hic premunt: ad deum ire compellunt.

De eodem festo

Dr. med. f. f. C. M. A. M. J.

Identes stellaz magi qd
in sō gaudio magno valde. Olo.
Non satis fuit dicere euangeliste
Gauis sancti addidit gaudio ma-
gno vale. Cū dīc Enīo. Gauis sunt pp̄l ma-
le societatis. beratio euasione. Sū gaudio
qz sp̄o eoz nō fuit frustrata: si cōfirmata. si
gaudio magno: quia ad labore rati itineris
quē suscepit stellā aſſcedētē recuperaverūt.
qz valde magno gaudio: qz matū regē ques
ebūt iuenerūt. Sū eti⁹ boic⁹ in pūti festo
et in p̄cedētib⁹ dieb⁹ diuersos iocos et ludos
et diuersa gaudia in diuersis locis: et partis
bus mōdi exerceat: tō p̄ pūti sermone tria sū
dicēda. Primo vtrū in iocis et ludis possit eē
vīt⁹: et q̄ regrūtur ad hoc q̄ ioc⁹ virtuose fit
et. Secundo q̄t mōis in iocis et ludis aliquis possi-
fit peccare mortalit⁹. Tertio exemplum. A
Quātū ad p̄mū sciendū q̄ b̄ quenī vtrū in
iocis et ludis possit eē vīt⁹: et q̄ regrūtur ad
hoc q̄ ioc⁹ vītuose fit. Rūdeo Sm. b. Ebo. ii.
n. q. dīvī. Sū ī hō indiget corporali refocilla-
tione q̄ nō p̄t p̄tine labore: ita etiam et
parte aſc indiget q̄tē et solatio qd̄ sit p̄ ludi
era vel iocosa vba. Elī sciēdū q̄ triplices ho-
mines inueniuntur circa hoc. Quidā cū sunt
sicut abus nibil babēs de condimēto mun. q̄
excentes iocū vel ludū: sed semp̄ duri et aſ-
peri. Nā ī hūanī rationes est: vt aliquis se
onerosum cibibeat: puta cā nibil delectabili
eſtib⁹: et delectationes aliorū impedit.
Seneca. Sic te regas sapienter vt nullus te
babeat tanq̄ asperū: nec quis contemnet te
quasi vilē. Quidā vero quēadmodū cibi mi-
nis conditi et numis salis: sicut illi qui exce-
derūt in ludo. Quidā sunt sicut abus tēperate
scut docet cōditus. s. qui vītūtū ioco et ludo
ad virtutē. p̄o quo sciendū Sm. Volgo sup
li. Sōp̄. ma regrūtur ad hoc q̄ ioc⁹ vītū
se. Tūmū ē q̄ ioc⁹ sit simpler et innocēs et in
notōne alijs inde ledas. Sūt eti⁹ aliq̄ qui
nibil curāt qd̄ dicāt fine offensionē sive plas-
tū sive honestū sive in honestū dūmodo tū
prōuocent risum. Et tales diligēter exploāt
defect⁹ primorū quos possunt retinare ad ri-
sum confandū in alijs et in ipso erubescens
tūtū: talis ioco non est virtuosus: qz ad lu-
dū virtuosum regrūtur q̄ loquātur placita et
bōr̄: sive et nō nocua et illata. Secundum
qd̄ requirif est honestatis condescētia. vt lu-
dū talis deceat p̄sonā ludētē sive iocatē: et
tiericē vel pasto vel religioso. aliū seculari,
aliū scū. aliū iuueni. aliū viro. aliū mulieri.
aliū famulo. aliū virgin. Cōſideret q̄t ludē
p̄mo persone sue cōditionē et honestatē et m-
bil attēptet qd̄ cū vel statū suū dedecoret: et
sup oia turpia deuiter q̄ aliquo mō hōses ad
petā inclinet. Cū ſēi. de q̄tuo ſētūtib⁹ car-
dinalib⁹. Qia credibilia p̄tē turpitudinē gre-
de. Cēdo p̄ſideret tps. q̄t o tpe licet iocari
et alio nō. ſicut tpe lame. ſōis et tpe deuoti
onis et oīonis leuitates hīmōi nō dēcēt. Itēs
cōſideret circūſtātias. qz ali⁹ ioc⁹ b̄ oīal p̄ſo-
nis ſecularib⁹. ali⁹ corā ſecularia. ali⁹ corā ſeculari-
ſenib⁹. ali⁹ corā eq̄lib⁹ vel ſubdit. Tertiū qd̄ regrūtē ē
carētia ſupſtitatio ne vīl numis freqūt vīl nu-
mis p̄tinue. Zulī emī dīc. Ludo qdāmōt io-
co vīl ls ſic ſomnio et q̄tē. Est emī lud⁹ negeſ-
ſari ad vītā. ſicut qdā regeſ menti. Sicut ei
fatigatio corporalis ſoluſ per quietes corporis:
ita op̄ ſatigatio aſalis ſoluſ p̄ q̄tē oīe.
qz ſi mēo humana ſp̄ extēderetur circa ſeria
bebetaref et fatigaret numis. et ideo cōueni-
ens est q̄ p̄ loco et tpe habeat requiē que fit
per ludū et iocū q̄ est animi delectatio. Lau-
da tū matime est abūdātia. vñ Anī. jt. etbi.
q̄ parū delectatōis ſufficit ad vītā vñ p̄ oī-
mēto: ſicut parū de ſale ſufficit. Inq̄ui-
cum emī de ſale ſufficit ad q̄titatē cibi i ga-
gnam. Elī ſi ſecūda vel q̄tā pars fueret de la-
le nibil valeret. eodes modo modicū de iocū
ſufficit ad quietem et recreationem mentio.
Exemplio de ſcō Antho. Elī rep̄bendūtūr u-
li q̄ maioriē p̄tē tps erpendūt in ludis et iocis
et rīſib⁹: et in alijs vanitatib⁹. Tūtū ſunt
ludēdo in alea: ſcacoꝝ Indo. et in cartiludio.
et ſic de alijs ludis de qb⁹ verificaf illud Ga-
pientie. in. Eſtimauerūt vītā noſtri cē ludū.
Quātū ad ſcōm ſciēdū q̄ quinq̄ modis q̄ ſe-
peccat mortalit⁹ in iocis et ludis. Primo Sm.
Vermānū de ſchilityſi ex leuitate animi lu-
do vel ioco ita grauis cōtumelia fieret q̄ ho-
minis honorem totaliter auferret peccaret
mortaliter. Siſr ſi q̄ ſe ex leuitate animi ho-
minē graniter vulneraret vel lederet in coe-
pote mortalit⁹ peccaret. Ita nō eſt dubiū qui
grauiſer animi hois cōturbāis honore ei⁹ vīl
famā ex leuitate animi auferendo mortalit⁹
peccaret. Tūtū tū alia cōuicia Sm. Aristote. in
ctib⁹ de leuitibus que apud vītūfū ſindū
conuerſienter dici possunt. vel propter deles-
tationem vel emendationem. et de rīſib⁹ 5

Germes

non loquif: si de isto hoc intelligif. q: sc̄s nō
mū grauit̄ hoī animis q̄ tu bādo fūt. s. au-
ferēdo famā cī? vel om̄itādo cī? p̄scnā. & ei-
cūdō cū q̄o in ioco mēdaciū loq̄tur. & illō sci-
enter cū iuramēto pfumat. vñ sc̄tūs Ebo.ii.
q. q. xviii. dīc. Tīo excusaf a mortalī p̄ctō q̄
iocoſe peierat: q̄i nō curat diuinā intueren-
tiā: smo q̄tū ad aliquid adauget bee & alia ſe-
bā dicēdo mēdaciū & ioco trufando alia p̄-
ſonā. videlz p̄ de. Ille ſc̄tū ſtat expecc̄tō te.
vel ip̄e ruit tibi b̄ ſc̄tū: vel ibi ſueneo eſi. vñ
ille dixit mibi ſle. & ſic de alijs. Et ſi loq̄rēf i
ioco mēdaciū ſine iuramēto: tūc ſolū cēt ve-
niat. & certio cū q̄o in ioco primū ſuū ſciens
tert et p̄opofito ad iracūdiā puocat. Nam
oīm p̄ctōz q̄ ille ſic puocatus in tali tra com-
mittit ſine in verbiſ ſine in factioſ: ille p̄uo-
cio erit re. Hoc illi nō attēdūt q̄ animoſeoſ
hoīes deridēt & puocat. vñ alios hoīeoſ paſ-
ſionatoſ q̄ ſubito puocant ad irā. & i hoc po-
lūt recteari: qđ tñ vergit in piculū aīaz ſua-
rū. & grauit̄ in futuro p̄ talib̄ ſolachō & riſi-
buoſ puniēntur: q̄ oīm maledictionea & blaſ-
phemiaſ: cōmūnatiōeſ & iuramēta q̄ p̄ouo-
catus pſerit ip̄i lugebūt. q̄: eſt regula iuns.
Qui occiſione dām̄ dat: dām̄ dediſle videt
Quanto propter malū ſineſ quē quo in ioco
ioco merendi hyt iocando cū muliere vel vi-
giue. railingendo vel amplectando cā. loquens
de & tortidendo ea intentione vt cā ad malū
alitū alliciat. vel ſim bēnī Ebo. de aq̄no. Eum
qui ad iocū ſumit triplia verba vel focta q̄
de fe ſūt petā mortalia peccat mortaliter. Qui
pp̄ter cōplacentiā vel vchēmētiā affectus
ad iocū. ita q̄ quo cōtra preceptū deit ecclē
ſic in iocis & ſib̄ ſacriſ vti non recuſet. et
tali modo pōt quis bene peccare mortaliter
Sed cū quo nō tantū afficiat ad ludū q̄ p̄o-
pter hoc vellet aliqd h̄ deus cōmittere: ſic ſo-
lū eſſet veniale. Itē pp̄ter nūmā cōplacen-
tiā quā quo b̄y in iocis. Unī Augu. Nullum
petim ē adeo veniale q̄n fiat mortale dū pla-
cet. Et quanto maiore delectationē & cōpla-
centiā b̄y in aliquo peccato. tanto maio-
rem penā ſuſtinebit p̄o illo in futuro. Apo.
xviii. Quantū in delictis fuit tantū date illi
tormenta & luctū. Et h̄o patet q̄ arguendi
ſunt qui q̄ſiq̄ in iocis rident vſiq̄ ad effuſio-
ne nū lacrymarū. Eſi q̄ſiq̄ aliquo nūmā
complacentiā b̄y in aliquo p̄ctō qđ eſt de ſe
veniale adhuc tñ propter ſecuritatē d̄ ſe-
cūt̄. Quantū ad tertū eſt ſciendum q̄ illi
grauiſter in futuro pūnient̄ qui hic excedunt.

in vanitatis & ſocii: ludio: & venationib⁹
amō & ferari. C Deinde nota exemplar
ſim b̄umb in de abūdāta cōtemplo. & egū
tur q̄ qdam vir deuot⁹ in captu videt quoniam
dā militē in purgatorio q̄ fuit eſt⁹ bon⁹ ho-
ſpitalis & bone vite: h̄o ludo amī ſimis de-
tuo. Qui p̄p̄ b̄mōi ludū h̄ebat q̄i anē i ma-
nu: cū in facie & h̄ueria & d̄i: ab̄n̄a corrōden-
tē fruſtatum & mirabilis affigenteſ. & reſiſ-
tuo ab illo deuoto cur bee patereſ cū tñ b̄bē
vite fuſlet. M̄ndit p̄cepta dei ſuam nec vñ
q̄ vñli denariū h̄ deū ſecepit. q̄i nūmā de-
dit⁹ fui ludo amī & cū camb⁹ vñli deuōtō bāc
penā hic in purgatorio ſuſtinebo donec pur-
gar⁹ ero: & tñi e:a p̄ me & annūna filio me
is & cognatio meis: vt mibi cū ſuffragijs ſu-
nemāt: q̄i valde crucior in hac pena. q̄i poſt
modū in bīcui p̄ ſuffragia & orationes benetū
liberat⁹ ē a purgatorio. D Itē aliud erē
plā in li. apū. q̄ fuit in teutōnic p̄tib⁹ qdā
nobilis venationib⁹ tñi dedit⁹ vt nullo ſabi-
bato vel dñica die miſſam audiret: ſprena-
tiob⁹ itē: erat. compiebat aut̄ cū frequent-
vix ſua deuota deo. Et ille mulieris ſue mo-
rita nō curauit. Accidit aut̄ vt ip̄avtoſ poſt
multos p̄tus editoſ p̄eignoſ pepiſſet abo-
tiuū b̄ſtē caput venatici canis p̄dēntibus
aunib⁹. Eſuſa ū corā matre & multe nobili-
b⁹ matremis q̄ aſtabat quātū ſuiliū oīm fuit
vt terra citi p̄tus ebrū ū tegeſet. vementē
aut̄ a venatōc marito q̄ ſuit q̄lis puer eſſet
quē editū h̄uſſet. Diſſimulatib⁹ oib⁹ cū p̄n-
doce inſtat miles extracte gladio vt ei p̄tus
oīdaſ: & mox tñore cōpulſa. eīcī de terra u-
bet triste ſpectaculū & monſtrudō ſum dicendō
Ecce q̄ maniſteſto p̄digio inſipicitiā tuā vi-
dicauit om̄po: q̄ nullū beneſ ſacriſ dieb⁹
& nullā reuerētiā ſacromētiſ co:pijs ſpi ſu-
biſti. ſi magis vanis ludis venationū i h̄o
ſacriſ dieb⁹ inſtitisti. hec vt vidit nobilis di-
gne ſe corrēt: & pūnam egi de cōmiffis.
E Itē legif in li. apū q̄ qdā potētissimū
dñis cū multoſ er subdit ſuio cogereſ ſecum
vacare q̄ttidie & venatiob⁹ inſuſateſ: & poſt
hoc pleniq̄ culturas agreſ & alia negocia di-
mitteteſ ad paupertateſ & in opib⁹ cū vroib⁹
& filijs deuenerūt. Accidit autem ut vñia die
iū cū prefata familia dom⁹ ſue miles i ḡeſ
ſus nemora feram impetereſ: & agitantibus
camib⁹ equo reſideſ inſequereſ. at cū nu-
bil p̄oſiceret tota die: ſi ſi ferā videt ante-
ſe profugā in omentiā vñſo ferā de nocte ſe-
cūt̄ eſt: & ex illo die nullus hominū vidit

xxiii

Do. infra octa. epiphante.

*anserit quid de eo factum sit aut cuncte
dixerit nōnulli et bene credamus q̄ si aut Da
rbyan et Abyron a terra viui absorpti sunt: et
ad inferos transmutati: ne et illi occidisse.*

Qdhica infra octauas Epiphanie. Terni
ritin. qd pardeos ad sex tenentur filio.

**Em factus effet iesus an
no um duodecim ascendētib⁹ pa
rentib⁹ eius bicosolimā t̄c. Zu.**

7. In p̄fici euāgeliō iſtruit maria
parētes q̄liter se de bebār b̄ie ad filioꝝ: iſ hoc
q̄ dicit iſm̄ ſecū in tēplū cū annoꝝ duodeci-
m̄ cēt. Iñ in p̄fici f̄mone tria ſunt dicēda.
Primo ſunt aliq̄ declarāda de euāgeliō p̄fici
Eccl̄o de iſtructōe pueror̄. Tertio crēplus.
Quantū ad primū ſcīdū ſup illo vbo. Cum
iſo fact̄ cēt annoꝝ. vii. f. ſcīdū q̄ qn̄
q̄ dñe rēpoꝝ legunt̄ de xpo. Prima ei dñia
q̄ legit̄ fuiffe vniꝝ diei:qñ. f. de vngine maria
natuſ ſuit. Iñ Euā. ii. Tlat̄ eſt nobis bodie
ſaluator. Eccl̄o legit̄ fuiffe octo dierū:qñ. f.
fuīt circūciſuo. Euā. ii. Postq̄ p̄ſummati ſunt
dies octo vt circūadereſ puer: vocatū eſt no-
men eiꝝ ieluso. Tertio legit̄ fuiffe. xl. dieꝝ qñ
a matre ſtēplo fuīt p̄ntat̄. De quo b̄i Eu. ii
Postq̄ impleri ſunt dies purgatiōe marie
fir̄ legē moysi tolterat̄ icsum in bierlm̄ ut ſi-
ſteret cū dño. Quarto legit̄ fuīſſe duodecim
annoꝝ ſicut in euāgeliō bodiero b̄i. Quinto
legit̄ fuīſſe. xxx. annoꝝ. f. cū a iobē i iorda-
ne baptizareſ. De quo b̄i Euā. iii. Ipſe ieluso
erat icipiēs q̄ſi annoꝝ trīginta. f. ſcīe

dū q̄ de teta vita sp̄i fm̄ Cris. nullū miracu-
lū legif dñm in pueritia fecisse p̄ter b̄ vnum
qd̄ pdit Lucas. q̄ cū eēr annoꝝ. xii. suā sapi-
entia manifcstauit. Unū dī in bodiemo cu. i.
gelio. Trupebat aut̄ oēs q̄ cū audiebat sup-
prudētia t̄ m̄fia ci?. Itē sciēdū q̄ d̄ tota vita
sp̄i m̄bil b̄ i euāgelio ab āno..xii. etatis sue
vſq; ad. xxx. nū h̄oc q̄ descēdit cu᷑s eiō naya-
reb: t̄ erat subdit⁹ illio. In b̄ em̄ medio tpc
labo: auit ipse manib⁹ suis p̄ necessitate pa-
rentū. Unū Basili⁹. Ab ip̄a p̄meua et.ate patē-
tibus obediēs quēlibet labo:ē corporeū bas-
buit t̄ reuerent sustinuit. Lū cī hoies effice
bonestū: iustū: egem⁹: t̄ penuriā patiētes teste
p̄sepio manifestū est q̄ sudores corporeos la-
borido p̄tinue freq̄ntabāt necessaria rite fi-
bi q̄rēteo. Iesus aut̄ obediēs illio vt scriptu-
ra testat̄ in sustinēdo labo:ē plenariā subie-
ctionē oñdebat. Ex hoc dicto colligif' sp̄i nū
q̄ mēdicasse post. xii. annū sue etat̄. sed pro-

Mr General degli

Sermo

xxiii

et pedibus nostris. s. p. decem digitos: t p. decem
pedicis ne obliuiscamur eorum. Zertio informans
mandi sunt et ecclesia libenter visitant. et cetero
pueri episcopi qui esset anno. xiiij. ascenderit cum pa-
rentib[us] suis in basilicam. t ibi dicit audire missam
et simonem. Zulli? Iustus. q[ui] est. Statim in ade-
lescentia cernimus cuius motio: cuius natura: vel
conscientia in posterum quicquam sit futurum. Iusti
Eccl[esiast] Lib[er] m[od]estus est. hoc docet. q[ui] sine fructu non re-
cedet. Unus prophetarum. Verbum meum non res-
uertat ad me vacuum. Et isto se dicitur ex viri vel
nunquam ita pueri sunt qui a iuventute audiunt
verbū deo: sicut illi qui sic educantur ut nec deo
audiantur: nec erit quicquam salutis eorum addiscatur: q[ui]
taliter nibiliter cōiter operantur: nisi q[ui] ab alijs sic
ri videntur. Sed heu multo plura mala et cetera
videtur quod bona. q[ui] in pericula perficiuntur. Et sciendū est
puer q[ui] liberis audit verbū dei: signum est quod deo
est in cor ad deum pertinet. Jobio. viiiij. Qui ex
deo est habet dei audit. Sic eccl[esiast] q[ui] qui
non potest deo audire loquuntur signum est quod eruunt
deum a se. Itē sciendū est huiusmodi talium iuvenum
innocentium qui non modo mortaliter peccaverunt
est deo multum acceptū: q[ui] illi q[ui] deo innocens
tiam offerunt: unum purum bonum et optimum
deo offerunt. Sed iuventuti dierū feces bo-
nissimum respectu iuvenum. Sed tibi diligere easdem
feces quod ipse erit ex sua misericordia et bonitate. Sa-
lomon in regno. Cū de virtutib[us] agit nullus ex
cellenter cernit sed illa q[ui] in castis adolescentiis
ribus iuvenit. Quenam hic q[ui] puer potest
peccare mortaliter. R[es]pondest quod q[ui] usum rationis
potest intelligere quod sic prohibitus in perceptio[n]e. tunc potest
peccare mortaliter. Unus augustinus. q[ui] incipit hoc
propositum. Nam par ex illo et posse peccare ins-
cipit: si cōdūm usum rationis non potest secure vivit
q[ui] nullo modo potest peccare mortaliter nec possit
re vitā eternā. vñ Berini. Nihil est quod timeamus
donec facultate et voluntate deliberandi re-
natus quisque recipiat. antea enim a charitate
christi oino non poterit separari: si securus interim
debet sub protectione et adiutoriō domini dei sui.
Sic est intelligendum de naturaliter stulti
qui nunquam usum rationis habuerunt. taliter oino
habebunt vitā eternā et merito christi et participa-
tione bonorum ecclesie. Sed dicere oportet nullū
malū manet impunitū: q[ui] tunc illa mala sus-
cepit que isti pueri et naturaliter stulti comis-
serunt. R[es]pondest quod ille q[ui] scient ei occasionem
dat ad talia mala opera. Meritis gratias. Qui scien-
ter stylū provocat ad irā. sicut qui ipsum stultus
anobilitat ex proposito: vel qui iubet cum quod

2

est in malis facere vultū erit. Sic q[ui] puer in-
cipit usum rationis biens discomitem bonū a ma-
lo tunc potest peccare. Sed q[ui] unus citius visus
rationis acquirit quod alius: ergo non sum etiam. A
discretionem hoc perpetrat: q[ui] incepit peccare
tunc peccat venturū est p[ro]mo. vñ 31do. 6
sum. do. Quādmodū ad virtutū calme ten-
dentes nō a summis indeoantib[us] a modicis
ut sursum ad altiora prouingant. Ita etiam q[ui]
dilabuntur ad virtutē nō statim a magnis cru-
minib[us] incipiunt: s[ed] a modicis. t sic affluunt
quod et tandem in matutina corrubunt. vñ Ocego. sit
mortali. Intervno quoq[ue] lapſu a matutino tempore
incipiunt: t sic successūtib[us] defectibus ad gra-
uiora pueri. Et p[ro]prio parentes debet eos induc-
mare quod se debet tunc quo ad primos q[ui]
tria tenet. Primo quod eos diligant et fratres
nam fiduciatē eis exhibeant: t si tales sunt
pauperes ut eis sunt misericordes et eis cōpati-
antur. Abbatib[us]. v. Beati misericordes: q[ui] ipsi
misericordia consequuntur. vñ Dicero. Non me
mini me leguisse mala morte mortuū q[ui] liben-
ter opa pietatis exercuit. Et tunc tenet p[ro]prio
mio ut eis dāna non inferant nec in reb[us] ne-
c[on]q[ui] in fama. q[ui] quicunque inficit p[ro]prio suo dā-
num in reb[us] sive in fama tenet ad restitu-
tū. t hoc non solū intelligit de reb[us] magnis i
ngreditate: sed etiā in p[ar]tio[n]e reb[us]. H[ab]bi gratias
Si iussisse ad p[ar]tū p[ri]mū tui et receperit et
contra voluntatē suā unū planū plenū cū gra-
tia m[od]ib[us] tunc sive penitentia tenet restitu-
cere cū tui cōfessionis cōfilio. Ergo parentes ob-
bent informare filios ne dāna inferant p[ro]p-
rio suo: sive in p[ar]tio[n]e: sive in segetib[us]: cu[m] pe-
ccatis vel sive: sive etiā in fructib[us]. sicut po-
milio p[ar]tio: cesculus: cerasus: rapio: t sic de alijs
vñ Aug. et ponit in decreto. Non dimittit p[ar]tū
nisi restituat ablatū. dist. liij. General. Ites
informandi sunt ne detrahant p[ar]tū deni-
grando famā eorum. q[ui] tales tenent ad restitu-
tionem: sicut isti qui babēt reo iniustas: ergo
ista duo p[ar]tū. s. rerū iniustas ablatio et fame
detractio magis difficulter dimittuntur: quia
non sufficit omnia nec p[ar]tū: sicut in alijs
peccatis: nisi fiat restitutio sive possibilitatē
vñ Dicero. Non facilis venia p[ar]tū dicitur
rectio. Zertio tenet p[ro]prio indulgere of-
fenses et oīa dubia in meliore partē interponi-
tari. Et breviter informandi sunt ut p[ro]prio
faciant sicut sibi vultū fieri. vñ Abbatib[us]. vii
Officia quicunque vultū ut faciant vobis be-
mine et vos facite illio. Et illud Eb[orac]o. iii.
Q[uod] ab alijs edentis tibi fieri nec tu alijs faci-

Domi.infra octa,epiphanie

so. Erratio tenet parentes filios informatae
re quod se hinc debent quo ad scipio: scilicet ut
exposu suu mundo reuerant et casta virum ut
dicit. Dobias filio suo. Attende filii mihi ab oī
fornicatione. Erratio huius est. q: oī fornicatione
eratio peregrini in matrimonio sp est petiti mor-
tale. vñ Aplo. Omnis fornicator aut immū
dus nō habet ptem in regno dei ergo pueri de-
bent scrupule virginitatem suam usque ad matri-
monium: ut in virginitate simul conueniant. In
agni huius adam et eua quoniam matrimonium in
coabant virgines fucuntur. et tales pueri sic
casta virum ducunt angelicam virtutem. Et actus
lib. iiiij. de falsa iusticia. Tunc adolescentes vera
eiter pueris dignitatē si in facie penitentia
et in mente prout punitatem. vñ Amb. Qui
nō nubunt et virgo nō ducunt sicut angeli in
terram sunt. K Quarto parentes tenentur
filios dare bonū exemplū. et hoc est valde utile.
vñ Grego. Nunquam pueri ad lamentū pe-
nitentiae redirent si nulla essent bonorum exem-
pli quod eorum mentem traberet. Ergo cōiter loquen-
do quoniam parentes bonū exemplū p̄bent filios suos:
tunc filii tales magis efficiuntur virtuosos: et p̄
hoc tales parentes multus merentur. vñ Lesa.
Quātio exemplū vere humilitatis et pfecte char-
itatis ostendens cum tactis et per tactis eterna p̄mia
possidebis. Et bene aliqui parentes informant
filios suos ad malū verbo et exemplo in quo
deū graviter offendunt. vñ ḡfa. Sicut chorizare:
supbe incedere: et deus blasphemare: et sic
de alio. Et tales rei erat oīm p̄tōrum illorum quod
et mala informatiō seu exēplo filii sic addi-
scunt: sed te supbiā chorizando et p̄pose ince-
dendo p̄mit. docuit p̄ticeps erit oīm p̄tōrum
illorum quod chorizando sine aliis supbe incedendo
petrabis: et sic de aliis p̄tōrum. Damas. li. iiiij.
Ebdū tñ adolescentulū videris vñutib⁹ ef-
fūtisse ibi mille reperies perissē. Itē de illis
parentibus q̄restes poposao filios suis emūt
dicit Guili. Ingd. Cui filios suos ornant ut
cas ad choros mittat quoniam festucas vñcūt ut
eo melius ardeat. Itē aliqui parentes faciunt pue-
ri ebriosos potido eos cum vino. Contra quod
Anst. vii. politicus dicit. Juuenes matime
nos esse sine vino bonū est: quoniam tales postmodus
dū efficiuntur bibuli et lusores et mali homines
q̄bus parentes sunt occasio per suā malā infor-
mationē et mala exēpla. vñ Greg. in moral.
Est mortib⁹ q̄d dignus ē: quot exēpla p̄au-
tatio i posteris relinquit. O quot mortes me
rueunt tales q̄ tot mala exēpla reliquerunt in

posteros. Z Quiso parentes tenentes filiū
os corrigeret: q: nō sufficit quod informat eos i
bono: si op̄s eō etiā corrigeret quoniam excedunt: q:
oīa patrī q̄ filij p̄petrat sub obediētia paren-
tū de hīo penteo r̄ndebūt in die nouissimo
erīo aduertite pentes quod etiā si sc̄ē vitio est:
tū p̄p̄ filios v̄ros dānā potestis. Nā vt dē
ad Rō. i. Nō solū digni sunt morte q̄ faciunt:
si etiā q̄ oī sentiūt faciētib⁹ vñbi grā. Si p̄p̄ et
mītū nūnq̄ peccassent nūceſſalit et tū puerū tu-
os nō corrigit: si tacēdā tēmāt: et si sic sine
pnīa oī negligētia bīmī moriunt̄ etinalit̄ cū
pueris talib⁹ dānabūt. sicut Innocē. Grego.
Cyrillus. Isid. Aug. illi oīs dico: dīcēt dīcūt
de beli sacerdote. vt bī. i. Regnū. ii. Quādā
uit quod filii sui in honeste se habebāt in tēplo.
q: ibi dormiebat cū vñoribus suis. legit̄ ei q̄
repide arguebat eos: q̄ si dānāt̄ est nō ē alia
cā nīfī quod nō acriter scriosc corredit filios suos.
Ebdū dī in decre. Pari pena pūniēdi sunt
agentes et p̄sentēt̄ eo. xvij. q. iiiij. Oīs. Item
et hoc bī in decre. Refrigere posse pueris et nō
facere est eis p̄sentire. xxiij. q. iiij. Qui pōt.
M Sed dices quō pueri corrigēdi sunt
vñideo si sunt filii boni et frigilitate quoniam
delinquunt put salomon dicit. Non est hōju
stus in terra q̄ faciat bonū et nō p̄cehet. s. vñ
nūlitter: tunc tales pueri cū benignitate sur-
corrigēdi. exēplo marie q̄ dir. ad fūlū mītū
vt bī in euāgelo Zū. ii. Fili qđ fecisti nūpis
sic. Pater tuus et ego dolētes q̄rebamus te.
Si aut̄ sunt p̄tēti et correctio dulcis nō p̄
ficit: tunc corrigēdi sunt cū aspa vñga. P̄ouer.
xxij. Noli subtrahere a puerō disciplinā. Si
emī p̄cesseris eū vñga nō moriet: et siām eū q̄
de inferno liberabis. Ergo quoniam p̄tētū
tuū iurare et deū blasphemare: tuc accipit̄ de-
bes vñgā et cūdē puerū bī disciplinare. in hī le-
tificabis deū et beatū vñginē mariū et oīs san-
ctos: et meritis tibi p̄fici coronā vite cū puerū
ea intētione p̄cesseris vt se emēdet: et creato-
rē suū ampli nō offēdat talit. s. blasphemā-
do: iurādo: vel alio mō peccādo. Itē sciēdūs
q̄ op̄s quod pueri corrigant. q̄ natura huma-
na infecta est per originales p̄tēm et prona ad
malū ab adolescentia sua: et quoniam puer agit sūm
inclinationē nature: tunc assuescat ex p̄suetu-
dine in malo: et postmodū vir pōt illō depo-
nere. verbī grā. Sicut cum semel irascitur et
postmodū iterū: sic tunc assuescit ita q̄ efficit
bī iracund⁹. Sic etiā si puer sūm p̄p̄ia volū
tatem viuit et discurrit et p̄cutit se cum alijs
pueris: tunc erit vagus et indomitus. Si flim-

Germ

xxiii

litteris mendax in puericio: si superbius: si blasphemus. vel etiam si furat in puericio tunc corrigatur: tunc postmodum pauperrimus efficietur. sed ab illo malo incepto oportet puerum taliter retrahatur per sebas et flagellatorem. Amb. lib. de offi. Dic leos ne fontio: copiobas qd suis in adolescencia moibus dñis. Ad coll. iii. ca. Filii obedire parentibus p oia. Hoc enim placitum est dñs. Unde iusta in epistolaris. Si periculosis sp ipa adolecentia casibus? satis. Illic enim fluctuando diuersum de parentiat. nunc tumultuando ad vanitatem immumerabiles incitabas. Et sunt aliqui parentes qd et inordinato amore pueros suos nolunt corrigerem nec volunt qd aliquis alios corrigit: et sic pueros pueros educant: et tales pueros suos plius odiunt qd diligunt. unde Prover. viii. Qui parcit hysge odit puerum suum. Itē sunt aliqui qui pueros suos calcant cum perdidibus et trahunt per crines: vel cum manibz ad eam put puerum et sic eos infatuantur. Itē sunt aliqui qd pueros suis maledicunt. et in hys gratia deum offendunt: et pueri ex hoc nubil pfectiunt: si ppter eis obest qd pdest. ¶ Erēplū habetur in Cesario in puer quē dyabolus eū corpe et aia abstulit ppter maledictionē pentū: sic qd aprius parentes illū puerū nō viderunt. Et boc in terrorē aliorū parentum ne filius suis sic maledixit: si potius cui Iaspeta hysga corripit: in maledicere nō licet alicui intationabilis creature in opere dei creatura est. quia omnis creatura dei bona ē. ut ppter Ben. i. Videlit de cuncta qd fecerat: et erat valde bona. Et isto ppter si nō licet eā vel asino: vel cani vel bos: vni maledicere: multominus licet bovis maledicere. Cōtra qd faciūt aliqui parentes qd maledicunt ppter filios. Et etiam pueri viri qd ut sepissim ex ira vel vindicta maledicunt ppter hys proibit. De illis maledictionibz dicit apostolus. Ius qd neqz maledici neqz rapaces regnum dei possidebunt. Sciēdus qd parentes qd filios suos educant ratiōne ut efficiant boni xpianī et famuli dei. qd erga filios suos faciunt torū eis crit meritorū cū in ḡia sunt et si ne petō mortali. Ergo mater quoties inquietatur a puerō: et quoties portat vel balnearit: vel qd puerō misstrat meref. Unū ap̄l̄us ad. Iro. viii. Scimus qm̄ diligētibz deū omnia cooperant in bonū. O Erēplū ppter pentes ppter mereri in puerio suis eternā gloriam vel etiam eternā damnationē. Ergo pueri a parentibus informandi sunt corrigiendi sunt ut iā dictū est: qd si sic fieret penitentia nō essent esse mali boies et peccata in mundo. Doc qd

bet pōt cognoscere in seipso. qd si a puericio fuisses debitis informatus et in timore dei cōatus vniqz melior es. Sed bene qd a puericia nutritus es in superbia: in ḡia: in luxuria: et in alio viciō: ergo tu puerus es tū in vita tua. Seneca in berule furente. Zōc adolescentis omni substantiā vanitati. cōsuevane admittitur libertati. Et gravi adūcē voluptati. ¶ Exemplū de parentibus qd filios suos nō instruit in bono nec corrigit cum delinquit. Legitur qd am pater et in ordinato amore nō correxit filium suum: si duxit cum secum in tabernaculo: qui exemplo pastrio postmodum factus est potator: lusor: et blasphemator. Cōtrit in bac pater et filius postmodū mortalia morte. Et quidā boni bonus in raptu vidit filium et patrem suum in inferno scindicē mordentes: et filius maledixit patrem. qd cum nō corrent nec ad bonū instruit: et qd sibi malū etēplū p̄bunt. Item aliud etēplū de illo qd patrī mortuū abscondit nō sum. Quere aī simone. vi. ¶ Qd Scito tenent pentes filios suis hereditare res iustas. qd melius est modicū iusto sup diuitias peccatorū multarū. Cōtra h̄ faciūt aliqui qd tū in ordinato amore h̄nt ad filios qd quis bene cognoscat qd nō h̄nt neqz possidet res iustas tū nolunt eas restituere ne filii deparentēt et sic scipios et filios cōdēnāt. Itē aliquānus parentū manet ut viduitate nō ppter deū nec amore castitatis: sū ne filios erēreditet: et tū nō intendit caste vivere. Et talis pater ppter diligit filios qd deū et propriā salutem: et potius vult dānari qd filios etēreditare. Itē sciendū qd filii cōqueruntur de talibz parentibus. tanqz de suis occasiōibz. Nam quod descendants eos scienter relinquunt de rebus iniuste acq̄sitis tot gladiis pueros suos transfigūt. Nam si ipsi heredes sic illas res iniuste acq̄sitas scienter possident: tūc dānūant cū parentibus. Ecc. xli. De patre impio cōqueruntur filii: qm̄ ppter ipm sunt in opprobrium. ¶ Inde erēplū legit qd quidam vñus complicit in sermone qdā dixit patrem suum. Pater nō morimur in hac vita tūc moriemur in corpore aia. ergo reuertere et redde vnicuiqz quod debes. Eui ppter et ali frater indigniter micerūt. Debces tu esse nō oster cōfessio: nō de si mouere luctis et nos permanebimus in bonis nō. Qui tacuit et iuit ad berulum et pauperculum vitam ibidem duxit seruendo deo. Zāndem pater mouiebatur simul et frater. Cum iste

Melice Generolo degli
10. 1. Oct. 1. Vol.

De eadem dominica

bonas heremita intellexerit patrem et fratres
mortisq; misericordia morte desiderabat sta-
tu eos ubi notificari. Tandem deum petuit ut me
reveret eos videre. Una autem die cum ceteris in ora
tione sua venit angelus domini et dixit ei. Fiat tibi
quod petisti: et amputauit eum cum manu decessus.
Etim et obdormit tibi eoa. et duravit eum quo ipse
nesciebat. Tandem veniebat ad montem unum
et dicens ei angelus. via videre et audire patrem
tuum et fratrem. Qui respondit: volo. Et videt valles
ruris diversis rocambris generibus repletas et
audirem miserabilem vocem. videtque domino patrem
bolucentem in igne sicut vnu pismum in una ma-
gna culla quod dicit. ve ve ve maledicta sit hora
in qua ceperit sus: maledictus sit rex qui me pos-
sum. Quem cum audisset heremita tremuit et di-
xit. O pro te tu huius. Qui dicit: sum dilectus fili. Be-
nedictus sis quod timuisti deum et couishi speluncarum
penitus isti hornibilem: si case tibi et fuias deo.
Et interim eam sic loquebatur venit et frater sicut et
propter in bullienti igne natus infra et super sic pisi-
sum in olla. et cepit filius maledicere prius in pe-
nis dicendo. Maledictus sis tu propter in eternum quod i-
uste aequaliter super me hereditasti: et sic me das
mashi. Et eccluesio pars ad filium dicit. Maledic-
tus sis tu fili. quod propter te talia iniuste aequaliter
et nutritus sis. vnu Job. iiiij. Honore habebis
matrem tuam oibus diebus rige tuus. Vnde
to quarta pressa est in utero suo propter te. he-
c quis pater deus puerum ad hoc formare et tuum uis-
formare ut matrem honoret. Sicut ille bos
nus thobias docuit filium suum. et simili modo
quilibet mater debet puerum suum ad hoc tenere
ut patrem in reverentia habeat. Ecclesiastes. Qui
honorebat patrem suum vita uiuet longior. Ve-
ciudo tenet filium pentes eorum diligere ex cordi-
de. Contra hanc faciunt quod parentes quidam et optant
eis mortem: ut eorum hereditatem participent: aut
sine reprehensione sumi motu proprie voluntatis
uiuant. quod est valde reprehensible et graue pec-
catum. quod probat sic. Nam brevis Job. dicit. Qui
non diligit fratrem suum manet in morte. hoc in-
telligit de primo. Quid tunc dicendum est de illis
qui parentes suos odiunt quos multo plus di-
ligere tenentur. Et illi queritur utrum parentes
filios aut filii plus parentes diligere des-
cant. Unde quod parentes naturaliter plus diligent
filios. vnu Arist. viij. ethi. Parentes plus
diligunt filios quam eccluesio. eo quod magis scie-
unt parentes quod filii quod ab eis sunt geniti. hoc
tamen intelligendum est naturaliter et communiter
habet quandoque fallat. ergo merito parentes
diligendi sunt viceversa a filio quod ipsi eis
tenentur diligunt. Unde Bassilius. Parentes

sermone tria sunt dicenda. Primo quod filii tenet
tur parentibus suis facere. Secundo quod filii per
terui puniuntur a deo hic et in futuro propter in-
bonationem parentum. Tertio exemplum.
Quantum ad primum sciendum quod filii in ser-
mentum parentibus suis: siue adhuc sint vi-
ni siue mortui. Propter tenet eis servire cor-
poraliter. scilicet propter suo corpore quo unusquis
qua parentibus habet secundum dico eos si ceci se-
t portando eos si infirmi sunt et claudici. Si
lia servitia eis exhibendo. Illud. Et lectum
eorum preparando: eos tegendo: vel vestib; sunt
induendo: et sic de aliis. Ecclesiastes. viij. Honora pa-
ter tuum: et genuit matris tue non oblitus
memori quoniam nisi per ipsum non fuisset. Unde
sciendum quod tria nobilissima receperunt a paren-
tibus nostris. scilicet nutrimentum: et doctrinas
quod nullum sufficienter eis recompensare pos-
sumus. Unde Aristoteles. Ethicus. Magistris
dignis et parentibus non potest reddi equivalens.
Ergo deo qui nos creavit: magistris quod nos
docuerunt: et parentibus quod nos generunt non
possumus facere dignam recompensationem. ergo
quilibet nostri pendere deus cum quanto labore edu-
catum est: et quanto sollicitudine et dolore genit
et nutritus sis. vnu Job. iiiij. Honore habebis
matrem tuam oibus diebus rige tuus. Vnde
to quarta pressa est in utero suo propter te. he-
c quis pater deus puerum ad hoc formare et tuum uis-
formare ut matrem honoret. Sicut ille bos
nus thobias docuit filium suum. et simili modo
quilibet mater debet puerum suum ad hoc tenere
ut patrem in reverentia habeat. Ecclesiastes. Qui
honorebat patrem suum vita uiuet longior. Ve-
ciudo tenet filium pentes eorum diligere ex cordi-
de. Contra hanc faciunt quod parentes quidam et optant
eis mortem: ut eorum hereditatem participent: aut
sine reprehensione sumi motu proprie voluntatis
uiuant. quod est valde reprehensible et graue pec-
catum. quod probat sic. Nam brevis Job. dicit. Qui
non diligit fratrem suum manet in morte. hoc in-
telligit de primo. Quid tunc dicendum est de illis
qui parentes suos odiunt quos multo plus di-
ligere tenentur. Et illi queritur utrum parentes
filios aut filii plus parentes diligere des-
cant. Unde quod parentes naturaliter plus diligent
filios. vnu Arist. viij. ethi. Parentes plus
diligunt filios quam eccluesio. eo quod magis scie-
unt parentes quod filii quod ab eis sunt geniti. hoc
tamen intelligendum est naturaliter et communiter
habet quandoque fallat. ergo merito parentes
diligendi sunt viceversa a filio quod ipsi eis
tenentur diligunt. Unde Bassilius. Parentes

Sermo

XXIII

norem parentele: sed inclusa est in carcere ve-
ribi fame penitet. filia vero eius qui erat na-
pta de licentia iudicio matris suae in carcere
quotidie visitabat. prius tamē diligenter per-
scrutabat ne quod comestibile illi affectret. illa
vero extracto vbre singulis diebus lacte pro-
pter matrem alebat. Luu vero iudeo miraret
quod tanto tempore suppueret reputum est quod ei fie-
bat a filia: tunc pietate mortuam matrem filie dos-
nauit. Quinto filii tenet parentibus obedire
in his quod ad bonum et ad salutem ipsorum pertinet.
Ad hoc tempore propter suo exemplo induxit quod ei
sunt parentibus subditus fuit ut habeat. Tu.
n. Et erat subditus illis. Unde sciendum quod qui
libet obedire deus parentibus in latere. scilicet quando
aliqd uident quod bonum est et per salutem aie fuit
ut ad missam et ad eccliam ire et uerbū dei quis
dixerit vel tacere: vel sedere: vel dormire vel sur-
gere vel laborare: et sic de aliis. Uel quidam p-
hibent pueris aliquod malum: sicut non conou-
zarend ludere: vel de domo non erire circumno-
tem. vel ad aliquem locum inuenientur non acce-
dere: et sic de aliis. Et quidam docunt quod haec scienter
et primitus et ex contemptu paterceptum alii
quod predictorum facit peccat et deum offendit. gra-
uiter. Scito tenet filii parentibus defunctis
subuenire: et alias parentis suorum cum missis: cle-
mosynis: et orationibus de purgatorio liberare
et de filiis veterarii facientibus conquantur pa-
rentes. Unde Job. xix. Quare psequimus me
sicut densis carnis meis saturamini. Nos
ne qui multa bona a patre suo accepisset: scilicet
cc. vel. cccc.孝enos et videret cum in angustia
et paupertate esurientem: sicut enim nudus et sibi in
fullo subueniret cum bene posset. merito insi-
delis filius esset censendus. similiter et in ppo-
sito. Unde sciendum quod quilibet tenet subuenire
illius alias quarum bona ipse hic possidet. nam
ipse aie deficit specialiter coquerunt de filiis
et hereditibus qui eis non subueniunt de illis bos-
nus quod ipsis in mundo reliquerunt: et ipsi filii he-
redes redditum sunt idem de eo quod ipsis non
subueniunt. X. Quantum ad secundum sciendum
quod cor filiorum pforat quatuorpli hasta diuina
victoria qui iuos parentes perturbant vel eorum
indulgentias non subueniant: aut eorum madas
principantes recalcitrant. Primum puniatur in
terui temporali subtractione. Nam diuino in-
dictio digne talibus infortunia rerum eueniunt
quod suis parentibus ptra pceptu diuini in suis iu-
diciis non succurrunt. Et tales mali filii se-
pe et frequenter depauperant et diuinitus suis pu-
nonit. et hoc demenerunt in parentibus. quod tales
e 19

Domi. prima post octa .epiphanie

filii quicquid captiuantur: vel quicquid etiam spoliariunt a rapacioribus vel cuiuslibet bona ipsorum igne comburuntur: vel etiam eis vel iaceat mortuus illius. Et cito punitur in filio. propter ius. et hoc duplum. Propter quod ipsi filii fecerunt eis mortuum. propter in hono rationem penitentia. Et exemplum legatur in dialogo Eccliarum de rebus quibus bonorum erant matrem suam cum et eius pacem ei in brevi defuncti sunt. Credo si ille superuerit: tunc pertinet quicquid quod talis in securitate sua pueros suos sibi duros inueniat et maledicentes in isto iudicio dei permittantur. Et cito punitur in corpore proprio. et quicquid tales filii incurrit cecitate. non Gregorius. Altera cecitate subire supplicium quod parentum vultus tuovi respectant clavis oculis lesent pietatem. Item incurrit claudicationem: ariditatem et inanitatem diversas. quod non suierunt parentibus in corpore quod ab ipsis receperunt. Quarto quoniam punitur per abbreviationem vite corporalis. nam primi parentes honorati est virtute longiori ut huius Ecclesiastis. Qui honorat patrem suum vivit longiori. Unde dicitur Ego. xx. Honora patrem tuum et longiori. Unde dicitur Ego. xx. Honora patrem tuum et longiori super terram. Sic a senario ipso debetur: omnis est vite bicuitas primi tales filii. primum ipsouisa et subi morte morientur. Unde postea. Subito defecunt pietatum. propter iniustitiam suam. Quarto puni emus morte huius est malum super omne malum. non. Qui maledicent pri vel matrem mortis. supplex erit. nec mirum si tales respondeantur vita nostra est eis dominio iudicata.

Elptie facte sunt in chana
galdeor erat mater iefu sc̄. Johā.

q̄nti p̄cepti r̄oi de⁹ p̄cepit pentes honorare
Tū tales pentes suos debono:ātes t̄ infide
litarē ip̄o oīdētes q̄nq; puniunt̄ a deo hic
in p̄nti vita. Y. Cū legif in dialogo cesa
rū q̄ dā dimes cū v̄to:re sua cessit oīb; bōis
vñico ei⁹ filiorū ille sp̄osam duceret dītio:ē.
t̄ fili⁹ pm̄isit p̄n t̄ matri q̄ ip̄is abūdanter
q̄diu viuerēt puidere vellet: t̄ tñ post ali⁹
q̄d t̄p̄o postq̄ desponsasset aliquā iuñeculā
ip̄a c̄pit h̄re displicēti⁹ de antiquo patre t̄
m̄re manū ip̄i⁹: t̄ induxit manū suū vt lo-
caret parentes suos extra domū scparatim.
Eic itaq; p̄fe t̄ m̄re sepatim habitatib; p̄:io
fatio abūdanter puidit ip̄is fili⁹. Eandē clau-
sit viscera pietas, nūmisq; tenacis eis peura
uit. Quodas iqt̄ die dñico vidit mas canes
ferri in domū filij: t̄ marito dicit. diu ē q̄ pa-
fili⁹ tu⁹ t̄ inuenies ibi bonū assūturū t̄ bonū

Scribo

Illi in p̄mī sermone tria sunt dicēda. Primo
quō de⁹ matrimonī honorauit. Secundo q̄
modo illi viuere debēt q̄ sunt i matrimoniō
cōstituti. Tertio et ēplū. A Quātrū ad p̄:
mū scīēdū q̄ de⁹ m̄rimoniū honorauit. P̄:
mū in hoc q̄ ipse p̄ se illud instituit: t̄ optus
ad hoc tūc ordo matrimonialis p̄cellit alioe
o: dieo. Nā sicut sc̄tūs b̄ndict⁹ instituit ordi-
nē m̄grū t̄ sc̄tūs frācis⁹ ordinē miq⁹: t̄ su-
cū dñic⁹ ordinē p̄dicatoꝝ: sic de⁹ institui-
matrimonī. Et nota sūm iuristas duo eē ḡ
sc̄tūs a viaḡ. Secundo in

Dominica p*ri*a post octa. epiphanie

et infestum a' accedit. Hā rbi nō est deo ibi
multa falso. Si alter pugnā ē malus et iracū
dus. ipse invenit enemō ut serpētū discōr-
te dyabolū in inferno; tūc alter dī esse pati-
ento et deo offere patientiā suā p' pētio suo
et scilicet malus purgabit cū a pētio suo. Et ex-
istit b' dyabolus' illi' vt in inferno alii dyaboli
nulli peccatum in eo ceterat. qz scriptū ē. Nō
punit deus in idip̄. Cūm etiā dñs dicit p' p'
p'p̄t. Sicut te sc̄s in p̄tū mō affligas te v̄l-
tra sc̄s in futuro. Illi sciēdū q' mulierē h̄bit
rōces lēnes et ligant collū cum pēphlo mol-
libus. in signis q' dulcis r̄ndere debent suo
iracūdiū viris et tēperare eūs molibus suo
responsis maliciā et iracūdiā suoz molosū vi-
rop. qz q'cūd pba t honesta mulier sustinet
o peccato manu suo patientē erit ei mentoriū
apud deū. *Mart. v.* Gaudete in illa die: q'ū
merces vestra copiosa est in oclis. Nam quod
plagas vel ē mala r̄ba patientē sustinet rot-
coronas habebit. Si aut̄ est puerfa et rebelle
la et iracūda: et vir bon' et pius tūc ipsa cū
demouib' torquebitur in inferno. Et vir bo-
nus et pius regnatur' est cū sc̄tis in celo. Nā
est grāne pena' sustinere mulierem litigio-
sam. *Ecc. xiv.* Nō ē ira sup' irā mulieris. Si
aut̄ abo sunt in culpa et abo litigiosi et iracū-
di abo dānabūtur: t dyabol' hic habitat eūs
eis: t ipi in futuro habitabūt cū eo in infer-
no q' hic simul vivūt in matrimonio sicut ca-
nis et cat': gallus cū gallo q' tñ q'z māsues
sc̄nt et cōtinua cohabitatione ita q' et post
modū q'q' pacifice stant. Sed illi q'uis ra-
tione fruant' t q'uis sociale aial sit bō: tamē
p' lōgū tps aliqui. s. p' tres vel quattuo: inoq'
nen p'nt māsuefieri nec addiscere pacifice ri-
vere. Et sic q'ū illi in matrimonio simul p'sti-
ruti litigant. de hoc letant' demones. qz ni-
bil simili' actib' demonū q' litigare: t tales
vitā durā ducūt et infelices sunt hic t in fu-
turo. vñ p'ouer. xvii. Melior' ē bucella sics
et panis cū gaudio q' dom' plena victimis
cū iorgio. E Ultio q'rit vtrū vir peccato
vel maledicēs vroni sue peccat mortaliter. vñ
deo si causa correctionis bona et iusta: tunc
moderate ei' p'cussent nō peccat mortaliter:
qz supiorib' corrigere inferiores: s. vir est ca-
pot mulieris: t nō ecōuerso. vñ *Bch. iii.* dirit
dñs ad euā. Sub p'rate viri cr̄s et ipse domi-
nabit tui. Unde etiā in decre. Absurit' debet
vroni correctionē sue disciplinā t dilectionē
xix. q. vi. c. vii. Si aut̄ man' ex vindicta t
ira et sine causa iusta ei' p'cuit grauit̄ pec-
cat. sicut illi q' cū offendit sunt ab alijs. sive i
bernius sive alio: t nō p'nt se vindicare in cu-
tūc vindictā talē infenit' suo vronib' sive c
et grauit' in hoc deū offendit. Sils q'ū mari-
tuo maledicit vroni sue ex ira t vindicta. E
etiā quādo mulier maledicit viro suo i occu-
to vel manifesto postp' cā p'cussent abo gra-
uiter peccat. *Unde aplo. i. Cor. vi.* Neq' ma-
ledici neq' rapaceo regnū dei possidebit. vñ
Bch. xxvij. Qui maledicent tibi sit ille mā-
dictus. Unde exēplum q' viri nō debet ma-
ledicere p'p̄no vronib' nec ecōuersorū m
rito. Refert em' Lēsan' i dyal'. q' qdāvir exvi-
dicta t ira direxit vroni sue. vade i noic dyab-
oli. t dyabol' statū i cā strauit t cā grauit'
verauit. De q' vir mātū p'misit' fuit: t apli-
se nūq' vroni v'l alicui' hoi nec alieni creatu-
re maledicere p'misit. Ecclitū q' debet i mā-
monio b're ē q'vñ' nō definiat ab alio ne
gat fidelitatē t p'missum p'mittēdo adulteri-
um. q' p'nt magnū p'ctū sit adulterū: t quād
p'mit' adulteri. q'z ifra ser. Ixvij. Q. Quan-
tū q' debet h̄re i māmonio ē q' debet eē pa-
tiētes in laborib' vt. s. vn' iuuet aliū. vt iu-
sta bōa cū suis laborib' acq'rāt t possideant.
Jō fil' iuētute cōueniūt vt fortis labo: q'
p' virtualib' t necessarij: sic laborādo sunt
benedicti a dñio. Unde p's. Labores manus
tuaz q: māducab' t̄c. Itē i editatōe filiorū
debet esse patiētes et se mutuo iuuare. *S*
Unde q'rit vt p' labor merito: sit quē p'etes
habet cū puerio. Mādeo q' sic dūmō tal'itē-
tio sit in p'ctib' q' itēdūt pueros nutriēdo
bonorē dei vt bōi sui tpi' fiāt: t cū ipi pentes
s' in ḡa tūc oēs laborēs q'z h̄s cū pueris ce-
dūt eis ad meritū. s. lactando: balnendo po-
tando: t iuolnēdo: leuādo: cibādo: uigilādo
infor mādo: corrigēdo q'ū delinquūt nā deus
ampli' offendit. ista oia erūt eis meritoia.
Sils t p' q' sollicitudinē t labo: sustinē p'
vrote t pueris nutriēdo: oia talia fiunt nā
meritoria ad vitā etiā. vñ aplo. ad Ro. viij.
Scim' q'ū diligētib' deū t̄c. O Quisitū
q' dñt h̄re i māmonio ē tēpātia t honestas
i actu pugnali. P' o q' sciēdū q' act' cōiugali'
sive māmonialis fit p' sex modos. Primo fit
causa p'lis procreante ad cultū dei. t hoc est
op' p'cias t nullō p'ctū: si pot' meritorū.
vñ *Bch. i.* dirit dñs ad adā t cuā. Crescite et
multiplicamini. Secundo fit causa reddendi
debitū: t hoc est actus iusticie. Unde aplu
vroni vir debitū reddat: quia q'libet in ma-
trimonio cōstitut' tenetur reddere debitū

Sermo

cū ab eo erigitur p loco t rpe. Et si hoc ex dī
ptu dīmitteret quic̄ peccaret. et rati mō act?
mīmonialio. s. ad reddendū debitū p loco t
rpe nullū ē pctī h potī meritomū. Tertī fit
cā fornicatione vitande. nō in se: sī in ipsa
diuīc. t hic actus etiā est līcīt? t nullū pctī
nō rī videf hīerōem meritū: et isto mō pīcō
antiquīvī sunt actū conīugalī cū magnō ti-
mōre dei: t cū magna mēti o pīntate. solum
mīlēdēta in eo diuinī cultuo pīpagatōem.
Quarto fit cā delectatiō: t tūc distinguit.
q: illā delectationē exerceat affectu mīmo-
rialī. aut fornicatio. si mīmoniali: vīputa
si delectatio sīstat infra terios mītrīmonij:
ita q: cānō cognoscet si vīroz ei? nō esset: sic
solū peccatvēmalī. Si aut̄ fornicatio. vīpu-
ta q: affect? delectatiōis t cōcupiscētie serf
ex terios mīmonij: ita q: cā cognoscere vēs-
lō. Et si vīroz q: nō cēt: tūc peccat mō: talī. q:
amor iſti? delectatiōis pīponī ipī deo. Quis
to cōmittit act? mīmonialio q: dī: i petuō
sus. t ē ille act? q: ex sola libidinē pīueniens
metaō honestatio t rōmī trāscēdit. qd̄ fit p
mo rōe faciēdi libidinē pīmeretriciaō blādis-
ciaō. aut cā explēde libidio. vt cū qd̄ vīf cali-
dōs t incētīmī vt potētīo: fiat in actu vīf cū
conatur facere vt multū appetat. tunc credo
cū mō: talī peccare. xxiij. q. iiiij. Ondo. Ger-
ro cū h̄ naturā vel vīsum naturalē cognoscit
vīroē suā: t tūc mortalissime peccat. q: oē as-
nīmīl naturā suā suar: sic ēt dī hō. Nō emy
dī hō cē hīc mulī t equī tē. Istud ē marimī
pīctī. ita q: pīdīcato: pīpter sui turpitudiney
nō audet tale noīare. imo inf oēs species lu-
gurie ē passim. Nā q: nōq: sunt spēs luxurie:
scī simp̄ fornicatio: stupētū: adulterū: ice-
stīo: t pīctī h̄ naturā qd̄ est pīssimus pīctī.
vīn Bīg. Bravissime peccat adulterī: sī gra-
uius. licet uostī: vōēs trāscendūt h̄ naturam
delū. quētēo. Angu. Valde detestabile esse
mō: mulier cēt armata gladio et vir fuso. Istū
pīctī clamat in celū pīopter sui enorūtati
et est maius q: si quis cū pīpīa matre pecc-
ret. Uli caute est de pīctō. isto loquēdū ne q:
mīb scīdātīc. Dī. Itē sciēdū q: quīnq:
frīt tpa in quib̄ ab actu mītrīmoniali ab-
stīnēdū est. Pīmī est tempū quadragētī
male ante paschā. q: tūc legīf in capite iei-
ni. Egregiatur sponsus de cubili suo. Et in
rito. q: sicut quis ieiunat a cibo corporali:
etiā debet se abstīnere a delectatione cam-
bi. Uli vt ipī peccatorī a deo dimītāt̄ quo
mīlīcēt̄ contra deū per totū annū viuēdo.

miser per illud sacri tempore sibi et illi abstrahere
vix licet. Unde etiam Verbi. i sermone de scismaticis
tunc leuissimis. Nam si eo quod ab ipso lucis abstinentia
ea nobis illicita cōdonantur quod prius omisimus
Unde Amb. Nullus enim in quadraginta annis
ni sue nisi octauo postche iungat. Quod tempore
quatuor temporum dico rogationibus. qui tunc roget
scilicet ecclesia pro magnis et arduis casis. Primum
rogat deum ut bella sedat quod in vere frequenti ini-
cipiunt. Secundo roget ut teneret fructus deus
nobis preservet et multiplicet. Tertio ut ad rece-
ptionem spissitanci habitaremur. Aug. Ego pro
cessione et ieiunio non licet iungere pueri
re: quod tunc ab illis abstinentia est ut facilius im-
petratur quod postulatur. 3 Tertium est tempore san-
ctorum dierum et nocturnum. Unde Greg. in l. dy. al. die
quod quodam legitima a viro suo in sabbato de nos
cete cognita. Et cum dic dominico processioni se con-
senseret a dyabolo amplexabatur coram omnibus populo
et multum resquebat et vexabatur ab eo. Quan-
tum est tempore infirmitatis feminarum. tempore men-
strui. quod ut dicit Vitero. Ego tunc concipiuntur
pueri mēbris cōdemnati vel leprosi: et in
illio tunc patet petra parentum. Unde etiam dicit
in decreto. Quod non debet cognoscari tempore mē-
struorum vel ante purificationem puerorum. distin-
v. Ad cuius. Quintum est tempore p̄regnationis.
scilicet quando mulier est vicina partur: et infra
dies purificationis. Unde quidam utrum licet
debitum reddere vel erigere tempore p̄regnationis
video sim Petrum. Si enim potest sine piculo ab
orsus reddi potest etiam sine pcto mortali erigi
potest. quodvisus matrimonij non tam in officio est:
sed etiam in remedium. Si vero esset periculum
puero in utero existit non debet erigi nec redi-
di. quia in matrimonio principaliter institu-
tio est plus in officio quod in remedium. Tertius
post partum. et ante purificationem non licet eos co-
venire. Unde Augu. Si quis mulieri comis-
seretur in puerperio petri valde magnum pre-
petrat quod mulieres quoniam ex hoc non pariunt
apti. quod semen viri cum sanguine mortificatur.
et hoc maxime contingit si infra decem dicas
conveniunt. O quod pueri sic negliguntur. De
quibus pentes tales redditum sunt ratione.
Et valde absurdum est quod homines rationa-
les hoc tempore non serviant eis bellicis urationes
les illud serviant. Unde Ansto. lib. ii. de animali-
bus dicit. Semina elephantis impregnata a
masculo omnino non tangitur. et post partum
descidit per triennium. Idem. Nullum animal post conce-
ptum ferum admittit contum p̄eter mulieres et
equas. Unde etiam dicit Augu. quod quod tempore predicto

De eadem dominica

Scribble

xxvi

meliors p̄ ipm factō ob matrio honori t spō
si cōsolationē manifestaret gl̄ia latentio dī
in boīe. Cū sicut iā in p̄cedenti sermone dis-
ctū est quō se h̄cē debent q̄ sunt i matrūmo-
nio cōstituti: vt eternā beatitudinē p̄mererī
valeat: sic in p̄senti sermone dicendū est qua-
re aliq̄b nō bñ succedit i m̄rimoniō p̄stitut.
¶ Pro quo sciendū q̄ bñ? seprē sunt c̄cē
p̄sima cā est qñ q̄o ībunt m̄rimoniū nō bñ
int̄entionē. S̄s diceret q̄ est recta int̄en-
tio vel cā m̄rimoniū. N̄dco q̄ m̄rimoniū
q̄d̄iplici de cā vel int̄entione boīo ībunt. q̄
rū sunt tres cācē līcite t bone: si quarta ē mas-
la t diabolica. P̄tūni ībunt cā plis. t illa i-
tentio ē bona t d̄z esse p̄ncipalior. vñ Beñ.i.
Crescite t multiplicamini. Et ēt dī in decre.
Matrimonij prima cā d̄z esse intentio plis
regi.q.iij. Pudo. Secūdi ībunt ppter sola
tūtūdiutori: t̄tū sine cōmittiōe corp̄. sic
Elīaria t Joseph p̄traxerūt matrimonium.
t ista int̄entio etiā bona est. Tertiū cōtrabunt
propter remedii: vt qui naturaliter inclina-
ti sūt ad luxuriā t nolūt caste viuere illi pos-
sunt contrahere matrimonium propter p̄tū
luxurie vitandū. Nā quoicō extra matrimo-
nū actū luxurie perpetrāt: roticō mortalif
peccāt. vñ Aplo.i. Cor. viij. Propter fornicatō
nē sup. virādī ynnfōsq̄ h̄eat suā vrotē. Ibi
dē dicit. Elīelīus ē nubere q̄s vri. Dic notaē
infidelitas pucropt beredū qui qñq̄ dissua-
dent parentib⁹ ne ībant. ne ipsi t̄p̄libus
tebus priuenī: cū tñ sciunt q̄ parentes no-
lunt caste viuere nec intendūt seruare statū
viduitas sue: tales pueri peccāt mortaliter.
quia plus diligit illa tēporalia q̄ animas
parentum suorū: t potius volūt q̄ parentes
multa p̄tā mo: talia faciant q̄s priuari illio
bonis t̄p̄libus. Et stultus est pater ille qui
scit s̄c̄ion posse caste viuere: t tñ nō vult p-
pter pueros contrahere matrimonium. Quid
tibi pficit q̄ i inferno eternaliter crucia-
no propter pueros tuos. O Cū legitur
exemplū de quodā diuite q̄ multas res iuu-
stas possedit t volens erpeni fidelitatē si-
hi sui petiunt ab eo vt amore ipsius digitus
suū ad ignem ponere: donec vñū solū. Aue
maria gratia t̄c. diceret vt sic cognoscere pos-
set vñū cū paternē diligenter. t fili⁹ cepit hoc
attēptare: t q̄jito ardo: ē ignis sensit: digi-
tum retrabebat dicēs ad patrē. quid te hoc
iūuaret q̄ totū corp⁹ meū cremare: t p̄t ad
filius. qđ tūc te iūuaret q̄ ppter te eternaliter
cūnarer: sic oīa iniusta restituit: t vñū in ho-
no fininit. Quartū ībūt cā sariāde libidinis
nec deū p̄tendūt nec salutē ppnā nec ples:
si solū vt sue libidini satissimā sciat: t cū illis est
diabolus. Cū dicit angel⁹ Raphaēl vt babe-
tur. Ebob.vi. Qui ita īingēo suscipiūt de-
um a sua mēte eradicāt t sue libidini vacēt
sicut equ⁹ t mul⁹: sup bōo demones bñt p̄t-
te⁹. t talib⁹ dī sic cā libidinis ībunt vir bñ
succedit in m̄rimoniō. vt bñ in decte. Ut bo-
no pagin⁹ erit q̄ malo īcōorta sunt pñcā
p̄o. dī. Ici. Elīiramur. ā q̄dūq̄ in m̄rimoniō
p̄stitut⁹ tali intentiōe p̄tissit p̄tēt debet
vt sic deū placaret. vt deus plágā tracundie
sue ab eo auerteret. Et sic est dicēdū de alio
peccatis infra positio. vbi quis se reus inne-
nerit. Secūda causa est qñ q̄o non assumit si-
bi parē in matrimonium. sicut qñ nobilis das-
cit ignobilē. iuuenio antiquā. dines paupes-
rē: in m̄rimoniō. t illi qñq̄ raro cōcordāt p-
pter inequalitatē. ergo quilibet d̄y sibi assu-
mire sibi simile. vñ Bristo. i. d̄ genera. t cor.
Similia se bene cōpatiuntur. Cīnde sciendū
in illo casu qñ iuuenis d̄y p̄trabat cū mu-
liere iuueni. q̄s econuerso: t hoc ppter prolē.
t talis mulier bono:are debet manū ppter
seniū. exemplo marie vngis q̄ ioseph anti-
quū t pauperem lignifabru bono:auit: nec
eus propter seniū despent. ¶ Tertiū cā
est qñ q̄s cū illa p̄trabit q̄ virginitatem deo-
vouit: q: tūc ipsa sponsa t̄pi effecta est ques
p̄legit p̄ oībus maritio t modo spnit ipm
sc̄i iesum marie filiū quē tñ aī p̄legit q̄ ēt
cā in nullo offendit: sed ei oīa bona fecit. In
sup ipē est pulcherum?: ditissim?: potentissi-
mus: m̄isuetissim?: tc. Et sic r̄ps qñq̄ p̄mis-
tit q̄ talis v̄go q̄ sibi infringit vrotū p̄missus
habebit virū tracundū difformē: litigiosum
ebriosus: lusorē: blasphemū. t hoc ei i penā
p̄tigit: q: spnit iesus r̄ps p̄missum: misericordissi-
mū t̄c. Itē sciendū q̄ scienf p̄trabit cū tas-
hi v̄gine q̄ virginitatē t̄po rōvit peccat mo-
taliter: t oīo q̄ dant p̄filiū t autiliū: vel fas-
uorē ad hoc scienter p̄ticipes erūt illi⁹ crimi-
no. Quarta cā est qñ os ībūt t̄pe interdicti:
vt habetur. xxiij. q. iiij. Nō oportet. O
Pro quo sciendū q̄ tria sunt t̄pa in anno iū
quibus p̄obibitū est nuptias celebrare. Tui-
mū est a dñica p̄ma ad uētus dñi v̄sq̄ ad ec-
tauaō epiphanie. Secūdū est a septuagesima
v̄sq̄ ad octauao pasche. Tertiū est a tribuo
dieb⁹ ante ascētionē dñi v̄sq̄ ad extra p̄tēbe,

De eadem dominica

Qui ad Seum facit peccatum mortale. si hoc
sit et preceptu et fine dispensatione. Et qd
potest decanu in hoc dispelare fmi iuo canori
cū; humiliorum plebanu. Quinto cū est
qd pertribit cū rna qd veru mrimoniū hrit
alioct illi negavit et p. uromētū falsus b.
firmavit. et hoc est valde magnum periti. et
leo in paucissimo statu erit. qd tribu
mōis pdat. Primo: qd qd actū mrimoniū
faciat: tunc adulteriu committat. saltē qd
erit sic contrarerit. Secundo: qd oēs pueri d ip
sis nati sunt spuri et illegitimi. Tertio: qd t
ho psona nūq potest absolu a pctis suis mi
in articulo mōis qd occulte cū aliquo veru
mrimoniū hrit et postmodū negavit et aliud
datur. Imo huius dicit qd talis cōpellēd ē
prima redire. Et in signū huius clādestina m
rimonia sūt ab ecclia phibit. ¶ Pro
quo sciendū sim doce. qd clādestina mrimoniū
mia duob mōis fuit. uno mō cū qd occultet
sine pfecta testimō hbit. ita ut erit legitima
pbatōnō appearat. qd spōsalia nō dicit hbi in
studioru vel in horre vel i aliquo loco occul
to. Imo qd sic mrimoniū pmuterūt occulte et
sine testibus pferri dicit et penitere. Alio mo
do dicunt clādestina cū sine solēnitatib sue
tis in facie ecclie hbit. Nō aut clādestina cō
mungia pbi benif. qd si clā hbitus discordes sic
ret et cobabitare fibiūnicē nollēt ecclia eos
cōpellere ad cobabitādū neqret. Et bis op̄ qd
piculosum est hbit cū illa psona qd illi pecc
auerit cū quo an mrimoniū hrit. Tertia cā
qñ vices ducūt cū reb in iustis vel econvers
sorpa maritū usurariū vel alias possidētes
scient res iniusta. ¶ Pro quo sciendus
qd quondam puetudo fuit qñ qd filia suā de
spōsare voluit tñc pncipalē tria interrogauit.
Primo vtrū de bonis et honestis pentib na
tus eēt spōsus ille. Secundo vtrū ille spōsus
eēt virtuosus vel viciosus. s. bñlīs vel sup
buo. irat vel māsuct. vtrū lusor vel potator
blasphemus: mēdar. vel verat. an timore dñi
p oculis haberet: ieunado dieb ieiunio: et
festa celebrando. Tertio quō bona dotalia lus
erata essent: iuste aut iniuste. Sic filii modo
cū quis filia aliquis in mrimoniū ducere d
buit: ille etiā diligenter tria interrogauit si
gnōter interrogauit qles cōditiones mater
illius filie haberet an eēt tracūda: benino:
la: vel conscientiosa: et sic de alijs. Itā filie cō
der imitātur motu mōis sue: sive in bono sis
ue in malo. Sic heu iā mal mod in mundo
inolenit: sic qd aliquis hōic pēdūt pueros suos

tanū magenes vendit equos nūbilū dñctes
nūlū diuitiā: ut dicēdo. Inquitū dabo filio
tuō: ego in tuō dabo filic meū. Nō cū dñctū
quā illa bona lucrata sunt: si solūm dñctū i
quantū habeat dare. Qy sciēdū q̄ dñctū fili
am sūlū despōsat vniuersario scienter tradit
illā filiā cū oib⁹ sūlū hereditib⁹ ad eternā dā
nationē. dñ saltē istaō iniustao reo scienter
postmodū possederit. Cū dñues poti⁹ debet
ret tradere filiā suā paupi mechanico. Et in
stio labiorib⁹ suis nutritiā baberet q̄s tali
diuitiā q̄ sic iniustas reo male acq̄sitas posh
deret. p̄o. Alīc⁹ est modicū iusto sup diuiti
as p̄tō: multū. Nā cū dñ principalē q̄rit di
uitias q̄litterū q̄ lucratas: tūc er p̄missiōc dī
vino talis babebit p̄la ifortūa. sic q̄ q̄nq̄
de magno diuitiō in breui ad paupertatē de
ueniet. Z Septimā cū est q̄n q̄o p̄bit mīri
moniū in p̄tō mortali. Nā aīn inchoariōc
nuptiarū spōsus t spōsa diu deberet se p̄pa
re p̄ p̄tritionē t p̄fessionē vt digne b̄ sacra
metū inchoaret t susciperet. Nā mīrimoniū
est tā bīlī sacramētū sicut eucharistia. ḡ sicut
boies se p̄parat tpe pasche ad p̄ceptionē cu
charistie: sic t inchoationē matrimonij dī p̄
cedere digna preparatio. Et rō būius est: q̄
uicūq̄ vnu de septem sacramētis recipit i
p̄tō mortali peccat mortaliter. vt p̄t̄ dī. xl.
M̄ulti. t. ri. q. iii. Audi. Sūlī sacerdos q̄ poz
igit aliqd sacim i p̄tō mortali peccat mor
aliter. Itē nota q̄ mīrimoniū est deuote in
choandū t cū timore dñi. Cū Thobie. vi. dī
ut angelus Raphaēl ad Thobias iūsforē
recipias virgines tuā cū timore dñi: amore
lioꝝ magis q̄s libidine duct⁹. Et q̄ mīrimo
niū inchoat. tūc p̄ tres dies t noctē debent
ptinere ab actu mīrimoniali. Et tpe docuit
angel⁹ Raphaēl thobiā timore q̄n debu
t p̄here mīrimoniū cū sarā vngie discēt. Cū q̄
gressus fueris ad virginē tuā p̄ tres dī. o cos
tēsto esto ab ea. Sic pentes debent ihōs
are filios suos t filias q̄n dñt p̄here mīri
moniū. sicut angelus raphael docuit thobiā
timore t sarā. t hoc erit valde bonū mīrimo
niū t deovalde acceptū cunq̄ sc̄s deū in hoc
morāt substrabēdo sibi illā delectationem
reuerētiā dei p̄ triduū. t si nō volūt se ab
nere p̄ triduū. tūc tñ ad minū p̄ vnu nos
tēm se abstineat. Cū dñ in dece. Coninges
bēt se p̄ma nocte p̄tinere ppter reuerētiā
tramenti. dist. xxii. Sponsus. Itē nuptie
cebrande sunt cum bonis t honestis perso
nā t deuotio. Et ad coniugū nuptiarū in dī

Sem

bandi sunt etiā pauperes: ecce: claudit ut inter-
cedat p spōnso & spōnsa. Ecce ipso mutabit
equum i vinū. i. vitā bāc in spīdā i celestē letis-
ciā. Unū tū in euāgelio. Nuptie facte sunt i cha-
na galilee: t erat mīrū. Et hoc fit i paupib⁹.
Ecce dicit ipso de paupib⁹. Qui vob⁹ recipit:
me recipit: q̄ vob⁹ spernit me spernit. Hoc isti
nō atriēdūt q̄ paupero de domo expellūt: t fo-
rio iannū stāre pmitiūt. t personas inbone-
trā. s. fistulatores: phidicines: t tubicines i
tradicūt. Xp̄o em̄ dicit in euāgeliō. Lu. xiiij.
Cū facio cōmū tuū voca paupero tē. Et nō
paupero vereādanf intrare: tūc dicit ipso.
Compelle intrare. Sed heu tas oppositū fit
a plurib⁹ q̄ cōpellūt paupero ad manēndū fo-
na. Ellīo sciēdū q̄ isti q̄ in petō mortali ma-
trimoniū ūbunt et nuptiā sine timore dei
inchoant cū fistulio: tubis: et hystrionibus:
q̄ peius est q̄ vadūt ad p̄sonū t chōisiāt.
colla et capita sua denudāt et corpus suū: cū
vestib⁹ supbio et cingulio deauratis: cū mas-
nicio & longio caudis ornāt: t aīas aspicien-
tiū inflāmant & sauciant p malas cōcupiscē-
tias grauiſ peccāt: t in talib⁹ nuptiis nō es-
ipso p̄s sic ut fuit p̄s in nuptiis in chana-
galilee. t sic q̄nq̄ talco ūbētes hēbūt infor-
tūma ut penā suoy p̄ctōy. qz ante se non p̄
pauerit ad nuptiis salubriter inchoanda
El. Nota ex̄plū bonū de quodā rustico i
matrimonio p̄stituto. Legit in collationib⁹
patrū lib. xij. q̄ cū qdā addurisset ad abba-
iōbem virū magne sanctitat: t etiā miracu-
lū. Illustratū hōiem habentē demones feroci-
mū adiurat⁹ noluit ab eo exire: si ei⁹ ūba
temp̄lit. Adueniēte aut̄ quodā rustico in b
itu sc̄olari agricultura exsistēt q̄ p̄imitia t
etiam p̄s monachis deportabat. territ
demō: ad eius aduentū fugit: nec ausus f
ei⁹ p̄tia sustinere. hic adiuratus a beato
hāc: vt ei vitā suā diceret. h̄s inuit⁹ dixi
cē: p̄o agricultura q̄ nunq̄ cōponere p̄sue
fructus laboris sui q̄n p̄s plene dedissit
eum& t p̄mitia. t q̄ nunq̄ deduxisset
ues p̄ ūfūliū alienē culture nisi p̄i⁹ lig-
ora eoy ne alio nocimētū inficiēt: t q̄ i
cōiaret ad agriculturā nisi prius iret ad e
iam gratias referēt oīm bonoy largito
idē sp̄ faciebat cū de sero redibat. Et ad-
git q̄ cū esset puer & volebat monachus
fuit ūbent⁹ a penitibus q̄ vrorem fibi de
qua suscepta in ūginitate p̄manēs eā ū
custodivit deo usq̄ ad mortē. qd̄ audiē
hānce admirās gratias egit deo.

xxvi

Gloria.ij.post oratione. **S**ermones
Clara descendit iesus de
monte secute sunt et. **M**atth. viii.
Scindū q̄d May. dicit. **M**ono in
quo deo sedet celā intelligit. **T**ac
est mons de q̄ p̄o. dicit. **M**ono dei. a. celum.
mōs pigio. i. ol felicitate plen. **V**ic ē mōs
in q̄ b̄nplacitū ē deo inhabitare. **G**o q̄i d̄is
in celo sedet nōdū h̄ianas habitavit locē in
accessibilē. t̄ tūc nullū deim cū sc̄ potuit. **A**t
h̄o dū de mōte sue diuinitat̄ descendit t̄ hu
manitas nōrē defect⁹ assumpt̄is et magna tur
ba secuta est cū. **E**rgo dīc. **M**atth. **L**ū descen
dit iesus de mōte t̄c. **U**ñ in p̄nti finib⁹ du
cendū ē de h̄iane nature defectib⁹ q̄o t̄pus
assump̄it cū pp̄f nos in h̄uc mundū venit.
A **P**ro q̄ sciendū q̄ duodecim sūnt defect⁹
cōmunes oībus boīb⁹ quoq̄ r̄po decē assump
psit. **P**rimus defect⁹ est pati frigus. **A** ille de
fect⁹ cōdīo est oībus boībus. **I**stū defectū ha
buit r̄po in primordio sue nativitatis. **N**as
natus fuit in media nocte t̄ i media h̄yeme
et in frigido stabulo; et vīibus pāno mōs
latus. et in presepio reclinat⁹ et ante bouē t̄
afīnū collocat⁹. **N**ō i calida stuporū i calido
balneo posic⁹. **H** frig⁹ sustinuit. **I**n q̄ obditur
mag⁹ paupertas xpi. vii. ii. **C**ox. viii. **E**ccl. ḡras
dīni nū i cīlū r̄pi q̄m pp̄f nos egen⁹ fact⁹ ē cū
esset dīnea. vt illi⁹ in opīz dīmītē essem⁹ sup
ple in spūalib⁹ t̄ eternis. **A**deo em⁹ paup̄ fuit
r̄po: vt vbi caput suū reclinaret non babuit.
Matth. viii. **C**ulpeo foucas habet t̄c. **B**eth.
Magna paupertas: fili⁹ pastoriū nascit et ei
cussin⁹ de plumis substermit. fili⁹ aut̄ dei na
scit t̄ ad durū p̄sepiū reclinat⁹. **E**rgo quotiēs
cūq̄ sustineat aliquid frig⁹ illō r̄po offeras et
rememo: are nuditatē illā quā ip̄e h̄uit i mō
ritudine sua. **E**cād⁹ defect⁹ ē sustinere calo
rē. **V**ic defect⁹ cōdīo ē oīb⁹ boīb⁹. **N**ā sic i h̄y
me patimur frig⁹: sic t̄ i estate patimur calos
res. t̄ ecce illū defectū r̄po habuit in vltima
die vite sue q̄i ad calorē solis t̄pē meridiana
no in crucis patibulo suspensus fuit p̄o. **A**m
it tanq̄ testa **B** **T**ertius defectus est fa
mea. **V**ic defect⁹ etiā cōdīo est in oīb⁹ boībuo
tā diuitib⁹ q̄i paupib⁹. q̄i postq̄ satiati sunt
postmodū iterū in breui esuriunt. **V**unc defec
tum r̄po habuit q̄i quadraginta diebus ie
unauit t̄ post esurit quādo dyabol⁹ ei dūit.
Ei fili⁹ dei eo dic vt lapides isti pance fūt.
Itc. prima die post diem palmarū q̄i ad ar
boīē fici venit q̄reno fructus in ea nibil repe

Melior Generale degl.
m. b. d. P. C. L. f. V. h.

Dominica.ii.post octa. epiphaniæ

rit nulli solis tē. Huius q̄n esurim⁹ tunex cogitare debem⁹ q̄ ille q̄ pascit aucto in aere, pilces in mari. Omnes t̄ oīa aīalīa in terris famē sustinuit ut nos ad sc̄ieratē illā adduceret de q̄ dicit p̄. Tertius cū apparet gloria tua. Quart⁹ defect⁹ est s̄is quē oīa sustinem⁹ tā sam⁹ q̄ infirmi. tā s̄enes q̄ inuenio. Et hunc defectū ipso habuit in cruce q̄n dicit. Tertio. Huius noctū q̄ ipso iesus cupiebat potarit refrigerari in lingua q̄n circundat⁹ fuit dolori bus mortis t̄ dicit. Tertio. nec vitū nec ceruī seū nec medonē nec alios quoq̄s q̄ liquorē p̄ciosos petebat: si idifferenter dicebat. Tertio ne iudei excusationē haberet nō dādi sibi. ex eo q̄ p̄ciosa peteret. Hinc amato; passionis p̄pi cogitare dī q̄ de oīb⁹ liquorib⁹ mūdi q̄ i eī p̄tate erāt nec porū aq̄ habere potuit. nec sua sc̄issima mar⁹ ei baustum aque dare pos- tuit. nec quisq̄s ali⁹ s̄i misericordi voluit. Et q̄dā infirm⁹ tā desolat⁹ est q̄ baustū aque ha- bere nō potuit. Itē sc̄iedū etiā q̄ nō tñi na- turalī s̄iuit: s̄i pl⁹ spūalr. Amb. M. axia causa s̄is fuit p̄p̄f inflamat⁹ dilectionem sui. ip̄e etiā s̄iuit nostrā salutē spiritualiter. Huius Terū. O bone iusu cur de cruce rāces et de s̄iti clamas: vt s̄is te plus cruciat q̄f cruci suppliciū. Et q̄d o bone iusu s̄is an iguōas q̄ cruciaturi et potaturi erant te aceto t̄ fel- le. Et s̄idet Terū. in persona p̄pi dicens. Bis- tio quidē vestrā salutē. vestram fidē. vestrus gaudiū. plus aīarū vestrarū q̄ corporis mei cruciatus me tenet. et nos in recōpensam il- lius debem⁹ nobis in cibo et potu p̄pter re- sum ipm̄ subtrahere. Et signāter in sextis fe- rū abstinēdū et ieiunādū et p̄pter ieiunū p̄pi quod in cruce habuit. de quo ipse dicit p̄. Dederunt in escam meā fel et in s̄iti mea potauerūt me aceto. et hoc dī esse consolatō pauperū q̄ famē et s̄itum sustinēt. q̄ in b̄ imi- tanf ipm̄ q̄ p̄ eis nō solū famē et s̄itum: sed etiam amara mortē sustinuit. Et ap̄si habes- but illud regnū rbi ampl⁹ non esuriēt neq̄s sitiēt. Quint⁹ defect⁹ est lassitudo corporis. vt p̄t̄ cōiter in oīb⁹ q̄ montē excelsū v̄l gra- dum altū ascendunt. q̄ tūc fatigabuntur. Hinc defectū ipso habuit q̄n super fontem se dīt. vt h̄i Job.iiii. Iesus fatigat⁹ ex itinere sedebat sup fontē: t̄ erat tē. Itē quando cru- ces portauit. q̄ tūc fatigat⁹ crucē ad locū cal- varie portare nō potuit. ergo angariauerunt quendā simonē venientem de villa vt tolles- ret crucē ielu. Et hoc dī eē cōsolatio his q̄ fa- tigant ex bonis opib⁹ vel ex labouib⁹ co:po-

ralibus quo faciunt, p̄ necessitate co:po. vt etiam antiquo q̄ faciliter fatigatur cū dī ascēstam vel ascendendo gradū. et tales q̄ ferre debent ipso suā fatigatiōe. q̄buō fati- gatioē est p̄o ipso. Et sicut ipso cōsumptiv⁹ reo co:po sui in nostro seruitio. sic etiā nos virco noīhas debem⁹ expendere in suo seruitio. Serr⁹ defect⁹ est tristitia. q̄ oī die aliquō triste accidit viuiciq̄s noīstrū. tñ viii plus q̄ alij. Hinc defectū ipso habuit in agonia cū di- git. Tristis ē aīa meavſq̄s ad mortē. inno lūp oīo hoīos ipso in sua morte maiore tristiciōs h̄uit. q̄ cognovit t̄ doluit passionē suā i plu- nb⁹ fruſtrati hoīib⁹ sicut p̄gris p̄ p̄phera. In vacuū laboram t̄ vires p̄spūsi. hoc p̄t̄ ex eo q̄ tam multi hoīos sunt ingrati ip̄o non re- gratiōdo sibi suam amarā mortē et passionē quā p̄ eis sustinuit. Septim⁹ defect⁹ ē timor t̄ terror. nā in p̄stī vita op̄s nō sp̄ timet. q̄ verbis t̄ factis: q̄ ignoram⁹ an in ḡia dei su- mus an nō. Insup̄ nescim⁹ finē noīstrū: ergo sp̄ i timore dei stare debem⁹. Huius Ecel. xxvii. Si nō in timore dei tenueris te instant: sub- uertetur domus tua cito. Hunc defectū ipso habuit quādō in morte oīueti incepit paue- re t̄ tedere t̄ sanguinē sudare. L Ubi s̄i- endū q̄ duo sunt genera hoīim qui habēt ti- morem. Primi timēt tñ p̄tā mortalitā: si ve- nialia nō timent adnūtttere. b̄ glutinū culis cē h̄i camelū colāt. h̄i hoc ē impfectioz t̄ insipi- entū. Secundi sunt q̄nō solū timēt mortalitā t̄ venialia: s̄i etiā timēt bona opera sua. q̄lio fuit Job q̄ dicit. Clerbar oīa opera mee: cis- ens q̄ nō parcis delinquēti. et hoc est perfe- ctioz t̄ bonoz quos deus ex sua boīitate. sic p̄mittit in timore stare ne eleuētur t̄ elatio- ne mētis. vñ Ver. Cōnexa sunt qui ē timēt et religio nec manere p̄t̄ alterum s̄i dī altes- ro. Octauis defectus est verecundia. q̄ p̄ ex- p̄tō originali originē habet. vt in adā t̄ p̄ia q̄ post trāgressionē p̄cepti verecūdabanc̄. et fecerunt sibi perisomata. et hinc defectū ipso habuit q̄n nudus ante crucē stetit: et i cruce nud⁹ exaltat⁹ fuit. vnde illud Job dicere pos- tuit. Nudus egressus sum et vtero matris mee: nudus tē. Qd ipso verecundia habuit nō mirū fuit: q̄ iudei illa ei intulerūt de qui bus h̄o verecūdatur. s̄i. irmissiones et cōtumēs h̄ao. Hā densus fuit primo a iudeis q̄n faci- em ei⁹ velabat et cū colaphizates dicerūt. p̄ p̄teria nobis ip̄e q̄o est q̄ te peccat. Secun- do. derisus fuit ab herode t̄ suo exercitu quā- do veste alba induit⁹ fuit. t̄ ecōuerso qd p̄ylo-

Sermon

Hā tristis dīctio. Tertio derisus fuit q̄n dī p̄dūt̄ ei corona spines: t̄ cū aridūmē ca- pite p̄cūlū fuit. Hā rectebat genua t̄ erpu- enteo in facie ei⁹ dixerūt. Hinc rex indecomis. Quarto derisus fuit cū ipso in cruce pepens dit: q̄n iudei ei p̄tūmēloē dicerūt. Clab qui destruō tēplū dei. Alios saluos fecit tē. Et hoc debem⁹ sumere docimētū q̄ ille felix ē qui b̄ cū ipso deridet dūz b̄ patiens sustinet. Vñ p̄p̄. Eccl. cū co unproperiū ei⁹ portā- res. Huius etiā Gene. in li. dēmonib⁹. Nōdū se- lit eo si te turba nō irriserit. Et q̄nūc b̄ p̄o ipso sustinuerit secūdā tāto maiore in celo habebit glām. Hā heu plures s̄i q̄ vecūdāt bona opa opari t̄ se corā deo h̄ūlaret b̄ hio ipso dīc in euāgeliō. Qui me t̄ finēs meos erubuerit hinc fili⁹ hoīo erubescet corā deo t̄ angelis ei⁹. Hinc et̄ Greg. sup Ezech. Qui t̄ erubescit hoīa facere a statu rectitudinis ca- dit t̄ ad dāmationē redit. Non⁹ defect⁹ est i- firmatio t̄ dolo: q̄ē sustinem⁹ in p̄senti vis- ta. Hinc defectū ipso h̄uit q̄n mīltos dolores pro nob̄ sustinuit. vñ Esa. lii. Clere lāguereos nō ipse tulit t̄ dolores tē. p̄o q̄ sc̄iedū q̄ oīa nobis h̄ia deo offerte debem⁹ vt q̄n b̄o in p̄senti dolores corporis sustinem⁹. s̄. doloē oīculo: capitulo: vel pedū: q̄ ipso multoplura p̄ nobis sustinuit in corpore t̄ in mēbris suis oībus. Hā doloē capitulo: ip̄e sensit in coronas- tione. doloē manū t̄ pedū in clauoz trans- fitione. amaritudinē oīo in fellio t̄ aceti po- tatiōe. doloē corporis in flagellatiōe. vñ Esa. lii. p̄ se vulnerat⁹ est p̄pter iniōtates nīras. Decimus defect⁹ est moris. Et iste defect⁹ est cōdī oībus hoīib⁹: tā nobilibus q̄i ignobilib⁹ tām regis: q̄p̄ principib⁹: tām rusticis q̄i ci- mīb⁹. vñ Ap̄lī ad Heb. ir. Constitutū est oīb⁹ hoīib⁹ s̄ mel mori. Hinc et̄ Ver. Lētū est q̄ moris: incertū ē q̄n t̄ quō aut vbi: q̄m vbi q̄ te nordepectat: tu q̄s si sapiē fueris vbi q̄s: erpectabis. Idē. Quid in rebus huma- nis certius morte. qd hora mortis incerti? in- uicuntur. D Ed q̄nī vñ moris ortum h̄s respōdef q̄ a p̄tō originali. Nam quo ad creationē h̄o fuit immortalis creat⁹. s̄. quo ad corpus t̄ aīam. vnde Greg. Ad hoc h̄o in pa- radiso positus erat: vt si se ad conditōis sui obediētā vinculis charitatis constringe- ret: ad celestē patriā angeloz quandoq̄ sine mortē carnis trāstret. Ne nāq̄ immortalis con- ditus est vt si nō peccat etiā mori non po- tuisset. Unde cū cogitare vis mortem ip̄i re- memoriare debeo magnā charitatē suā vt ip̄

XXVII

sc̄ immortalis p̄ nobis mortalio fieri t̄ mori voluit. vnde Job. xv. q̄i. i. i. t̄. Et in illa meditatiōe orare debeo dīm p̄ bono finevi- te tue: q̄ cert⁹ eo q̄ mori te op̄s. s̄i an benevolē male dubiū est. Undecimus defectus quem noī habem⁹ t̄ quē ipso nō assumpsit est igno- rantia. Hā adā in sua creatiōe sapientiū fuit. q̄ naturas oīm creatureū cognovit: er- go singulis reb⁹ noīa imposuit s̄m p̄p̄atē ip̄arū rez. Infup̄ dēcū clar⁹ cognovit q̄ nos iā: s̄i nō ita clare s̄i sc̄i in vita btā. Ergo sc̄is Ebo. dicit q̄ adā mediū tenuit inter nos et brōo. Et hinc defectū ipso nō assumpsit: q̄ in instātiū sue cōceptiōis oīa nouit. Hā q̄c non assumpsit. Unde q̄r̄ cū nō decūsset nec nob̄ p̄fuisset. Duodecim⁹ defect⁹ est p̄tō: t̄ hinc defectū patimur oīos. Huius p̄. Ecce cū in iniō- tatiib⁹ cocep̄t̄ sum. vnde et̄ Eccl. vii. Nō est h̄o iust⁹ in terra q̄ faciat bonū t̄ nō peccet. s̄. venialiter. vnde puer. xxiij. Sepe in die cadit iust⁹ t̄ resurgit. Huius et̄ dī in decē. Oīo h̄o h̄i p̄tā venialia. de pe. di. ii. Opponitur. Hā s̄i p̄tō mortalī q̄libet vivere p̄t̄. Huius dī ibidē. Oīe p̄tō adeo voluntariū ē q̄ nūl- lo mō cēt̄ p̄tō nīl cēt̄ voluntariū. xv. q. i. c. i. Quia nemo p̄ p̄tō efficiēt seruō diabolū. s̄. p̄ mortale nīl p̄p̄i a volūtate. vt dī in decē. xv. q. i. Non est tē. Ia. de sum. bo. Nequaq̄ s̄i b̄i caro ad libitū dimittat̄. mōs cū q̄ fene- strao ingredīt̄ nīl rōnīs freno caro ab illīcī- tis restringat̄. Sic. in li. de clemētia ad nē- rōnē. Sic caro nīte assumūt̄ t̄ tenet̄ si vie sp̄ vinculis rōnīs mācipat̄. Boec. in epla ad re- gīnā virginē. Adhucmū tibi suspet̄ tene car- nē ad nutū rōnīs t̄ vere beata eris.

In codē dīnica. Ser. xxvij. de honore.

Bo vēmā t̄ curabo eūm.

Mattb. viij. In bisōbīs notaū ma- gna hūlitas ip̄i q̄ suā centuriōis dignatus est visitare: t̄ ad filiū re- guli noluit venire ne diuitias honorare vis- deretur vñ in p̄stī simone tria sunt dicenda. Primo q̄r̄ aliq̄s honorandus sit. Secundo quod modis peccat quis circa honores. Ter- tio ponitur exēplū. E Quantū ad p̄mūs sciendus q̄ cause q̄r̄ sit honor: i. duo sunt multiplices s̄m beatū Ebo. de aquino t̄ sim- Job. de geminiano t̄ s̄m Volgōt super lib. Ga. Prima cā quare quid sit honorandus sunt virtutes. Unde Arist. in ethi. Vono- est p̄mū virtutis. Huius q̄nūc cognoscit

De eadem dominica

ad suos virtuosos tuis: de cùm q̄re merito sit honorandus. vñ ḡia. Si q̄o sit huius vel carissim⁹ vel mulieris vel obediens vel pacific⁹ vel veritatis. vñ Eccl. iij. Et ut p̄ficitur p̄ficitur nō fit oddign⁹ honoris sup. in p̄fici. mō rū. Vñ D̄lgo. filii q̄ nō honorat suos p̄fici. si coa virtute rante maledictionē dei incurrit. vñ D̄cuf. xxvii. vñ Ecccl. iij. Maledict⁹ est a deo q̄ exasperat matrē. O Quarta cā pp̄t antiq̄ta tem: sicut seniores et antiq̄ hoīas pp̄ger. seniorum honorādi sunt. Eccl. xix. Corā cano capite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄ senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna honore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venerabilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis. Elī Eccl. Nulla possidit nulla vis auris argenti plus q̄ virtus estimanda est. Unū sciēdū est q̄ virtuosos hoīes diligunt sicut et honorant: signū cīt q̄ ipse p̄ se ē virtuosus. Ses uca. Ses cū multis virtutib⁹ abundare q̄ alios non virtutes amat. S̄cōdā cā q̄re q̄o est honorandus est ppter dignitatē et potestates sicut p̄ncipes et plati honorādi a subdit. Elī d̄: in decre. Reverēnt̄ etib⁹ alicui rōe dignitatis ei⁹. xvi. q. iij. Elīsis. Elī etiā Jobā. de sc̄ib⁹ geminiano dicit q̄ plati honorādi sunt etiā n̄ sint mali. nō q̄de rōe malicie: si inquietum gerunt vicem dei et cōitatis cui p̄ferunt. Elī. Pe. ii. Deū timete regē honorate. Elī etiā Aug. Honorare platos nō difficile sit vobis. Pro q̄ sciendū q̄ quāto maiores sunt prelati tanto magis honorādi sunt. sicut pap̄a in toto mundo. cōpus in dyocesi sua: plebānus in parrocchia sua. rer in regno. p̄nceps i dñuo. mḡ cūmū in sua ciuitate: et sic de alijs. Silvitor: tenet honorare maritū: q̄ caput eius est virū: et tenet ei obedire in licetio. vnde Ḡ. iij. Sub p̄tate viri eius. Silvitor tene tur honorare dñm: et ancilla dñm: et religio sus abbatē vel priorē: et sic q̄libet subdit⁹ suū superiorē loco dei honorare: et ei obedire. vñ Ap̄lo ad Roma. iij. Nō est p̄tia nisi a deo. et q̄ refutat p̄tia: dei ordinatio resistit. Zertia cā q̄re q̄ sit honorandus fm. b. Th̄o. d̄: q̄ no est ppter p̄cipiationē diuine dignitatis sic honorādi sunt pentes q̄ representat dei ho norē et dignitatē eius: q̄ est p̄tia: et a q̄ sunt oīs. Elī sciendū q̄ q̄libet ex p̄cepto dei tene tur honorare gentes. Elī Eccl. rr. honorata p̄

Sermo

Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi. O Quāto
seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta. vñ etiā Eccl. rr. Corona seniorū in multa
penitia: et glā illorū timor dñi.
Si dignitas sacerdotū s̄ quop manū dei sū
int̄erib⁹ in utero virginis incarnaſ. vñ Au
gusti. dicit q̄ in p̄secratide hostie sacre tota cō
lesto curia sibi seruit: et dñs celi ad eū desce
dit. vñ Amb̄ surg. Lueā. Non dubito assiſte
re angelos q̄i aliſt̄ ip̄o in altari. vñ sacer
doteo honorādi sunt p̄ oīb⁹ regib⁹ p̄ncipib⁹
militib⁹: et nobilib⁹. Nā sacerdos ē alioſ res
gab⁹: feliciter angelos: creatoris sui creatiois: q̄re
meritos et honorādi sūt. Eccl. xix. Corā cano cas
pite p̄surge et honoria p̄sonā senior. Rō est. q̄
senior est agnū bonitatis et virtutis. Is h̄ q̄ fīcī
fallat. Unde d̄: in decre. De sc̄ib⁹ p̄sumens
dū est boni. xxi. dist. De q̄bus q̄ iunēna hon
ore debet senior et senioro. vñ Ap̄lo. i. ad
Th̄y. v. Seniorē ne increpauerio: si obsecra
ut p̄fici. vnde Ḡap. iij. Venient⁹ ei venera
bilis est. Nā seniorē dñe studi⁹ virtutis.
patientiā: būlitatē: castitatem: et sic de alijs.
Elī d̄: in decre. Quāto seniorē sunt morti vici
mores: et ito debet esse puniores. di. Ix. vi. Z̄
ta.

Domini. tertia post octa. epiphanie

Secundo tertius de eodem.

Lece leprosus venientibus adorabat eum. Per leprosum intelligitur petrus. Unde hic est dicendum quod de committit sepe petri mortalia. Istum sermonem quere infra sermone. cxi. 3

In huius regni ejuscentur iustebras criterio: co. hic est dicendum de nouem penitentiis. Et quere istus sermo ne infra sermone. cxxv. O.

Dominica tercia post octauao epiphie sermo. m. de temptationibus.

Otus magnus factus est in mari: ita ut namicula operiretur fluctibus. Mathei. viii. Mar. iii. Zucc. viii. Hibi sciendus quod in mare intelligit propter mundum. et per motum magni effectus est in mari gradin temperatio quam sustinet quicunque boni homines. Hic in puniti summa tria sunt dicenda. Primum quod alio ab intra; alio ab extremitate; et quod acerbissime tribulatorem. Secundo quod tales acerbissimas temptationes. Tertio quod de per missis super bonos tales acerbissimas temptationes. Quatuor ad primum sciendum quod aliquis tribulatus ab extremitate corporis et rebus si martyres passi sunt. et adhuc plures homines tribulatores patiens scimus paupertatem: infirmitatem: et persecutionem. Hic apostoli. ii. ad thymo. iii. Deus qui voluntati peruenire in Christo Iesu persecutus est patientem. Alio ei tribulans ab extra. et hoc dicitur quodammodo. ps. Miserere tribulatores iustorum. Cogitare ei quis est deo facit id est tristitia sic per misericordiam boni libet cum facere et tamen nescit quod sibi est et quod sibi deficit etiam si interrogaretur. et hoc tristitia decepta est qui ad seipsum dicit. Quare tristis es alia persona et que debetur. Et ista tristitia idiscreta est valde nocua quoniam homines superat. Nam multos retrahit se: et ab uno opere inchoato. fastidit ei talibus immortales tristis ad oculum bonum. ubi gratia. Teder enim amane surgere et diuinum iteresse: legere: caras: re: et bona operari: teder enim etiam quoniam bona audiens et bona loquens et meditari bona quod etiam sine genere labore perficere posset. Hic fuit Christus dominus qui labore perficere vult duro laqueo per prius defectum non posse est enim hunc bonum et letum metu. Viriliter agere et confortare cor vestrum oculos et spiritum in deo. Quid enim est bonum in hunc mundo i crucem. vñ Greg. Vnde petra est taliter chanterius redemptoris portauerunt quoniam tanta beatitudine omni hora vult recipere. vñ Amb. super Lu. Vide inquit quoniam bonum est deus: et quoniam fagellis est ad indulgendum, non ut sententia mutare et

Sermo

in eo quod me confortat. Et quod potest habere les sacra tristitia nocere tam copiis quam alicet. vñ Proverbiis. xvii. Spes tristis enecat ossa. Unde diligenter aduertendum est quod legit de quodam predicatori quod tristis effectus fuit per nihil libuit cum organo: nec legere: nec orare. Et cum sic tristis sed eret Christus apparuit ei dicens. Cur sic tabescis. surge et memorare passionem meam et liberaberis: quod est sanctus. O Item secundum quod accerbissime tempore et tribulatores ab intra videntur esse ille. s. beatitudo in fide catholica: despatio de dei misericordia: blasphemie et deum et ictus eius: et temptationis abimerit iniurie manus et seipsum punitus: et quodam plenitas querulose oscie. Quenam vñ osque quod ideo dubitare de misericordia quod non possit salvare. Unde Christus quod ex tribus. Christus et ego quod non potest poterare quod deus in scripto est. ex quo potest. Tertio quod Christus. Quas tu ad primum sciendum quod deus summus bonus est et infinitus et tam misericors et per misericordiam adiungit. recipere et ei per misericordiam adiungit. et ei per misericordiam auertit se a deo super res defectuosas: et cum deliberato proficit. quasi homo tota occurrentes cogitationes habet et quot sunt arene maris et tam male essent et euomnes sunt quod ex cori cogitare et imaginari possunt etiam undeque sunt etiam flue de deo: flue sunt de bonis: flue de aliis creaturis et quod hoc est etiam istas per longum tempore habebet. et annus et vel per maius tempore non nullus ratio relaxaret et semper disiplinam haberet sic quod non caderet super istas voluntarie cum deliberato ait: tunc non est potest mortale. et hoc virtus verus est summa scriptura quam spissantem locutus est. vñ Greg. Non est cogitatio tam uniuersa quam memorem polluat: si ratio non consentit. Unde dicimus clausus est unus stimulus qui est satis acutus. scilicet quando illa sagitta penetrans cogitationis sit et homo cum aliquali delectatione super hoc casatur: et suipius obliuiscit: et non statim immediate se auertit a tali delectatione et tunc timerit quod cum voluntate et ratione super illa occidit: et sic suipius oblitus potest mortale permanescit. Et tamquam hoc non sic est: quia summa scriptura ratio sepius preuenit tam cum taliter suggestio cogitationis quam etiam cum delectatione antequam ratio scriptam recte aduertit. Et quando bene et recte aduertit cum bona ratione et deliberatione: tunc potest recipere vel respuerere: et sic peccare et non peccare. Unde Ber. in quedam sermone. Potest inimicus excitare cogitationis nis motum: sed ininde est non volueris dare vel negare consensum. Et ergo boni homines non

XXIX

Domînica. iii. post octa. epiphanie

Debet uim illi reverentia in talibus cogitationib⁹
incidere? scilicet de perditione, qd fin Aug.
Nullus est perniciens ut voluntarii, vnde etias
Sachar. Absurde perniciens iniqui mali viderur
nō potest committit sine gradu corruptio sine: sine
gravi lectione, priusq; sine magno contemptu
dei, nō solum peccat, sed nobis nocu-
tum. Et sic quodq; de inspirationib⁹ sensualitas
sine pleno consensu rōm⁹ nō astringit pernici-
more. C. Tertio q: nō potest ponderare
ad hoc cōtentio et penitentia. Nā cōtentio ē de?
q: dicit deo per quod ē deo et discreta. p. l.
Loc cōtentū et būliarū de? nō despicias. Eli
enī seru⁹ Berl., dicit q: in oī: dimata et indiscre-
ta cōtentio deo displicet. Nā ille malus eayn
etiam habuit cōtritionem: tū sine mō. q: dixit.
Mālo est iniqtas mea q: ut remā mercari.
Judas etiam penituit: nūmis indiscretē. q: de
spēravit et laq; suspēdit se. sic hō aliqui vēit
in inordinatū dolorē q: dicit ad seip⁹. O de?
ad qd vivo ad qd māt⁹ sum: qre nō mortuus
sum: et sic de p̄fisiib⁹ mlt. Et p̄l⁹ aliqui hō offen-
dit deū tū ihs⁹ q: tū alijs perifit. etiam si nō ēt
ibi peccatū. R. Ergo q: vere vult cōteri
debet hōe hōilitatē i se: p̄t dispiçētiā pec-
cator⁹ et totā fiduciā in deo. p. s. Sperantem
aut in dōo māa circūdabit. Eli hō i deere. De
speridū nō ē in p̄fisi vita. xiiij. q. iiij. Ancillā.
vñ Lns. p̄tā p̄fita nō dēnāt: h̄ nec iudicat
hoc bacū et leui addito si nō placēt. Eli etiam
Aug. Nō nocēt mala p̄fita si nō placēt. vñ
Ihsdo. de sum. bo. Nō desperes de salute si co-
uerteris ad meliora. Qui enī veniā de pecca-
tis desperat plus se de desperatione q: scele-
ris cōmissione dīnat. Desperatione enī auget
p̄fam. Desperatione nāq; peior est oī petō. Eli
etiam dī i decte. Judas magis peccauit despe-
rando q: xp̄m tradendo. id dīnat⁹ est scip̄m
occidēdo. xiiij. q. v. Si nō licet. et ea. Tu dixi:
st. d. p. di. iij. Int̄bec bīrcū. t. h. iudao. t. g.
Inter oī sceleratio. S. Sed q̄tū ad se-
cūdū sciēdū q: tales boies h̄t ser defect⁹ q:
sic stant audi⁹ tribulati⁹ pleni passionib⁹ i. s.
dictio. Pr̄m⁹ defect⁹ q: tales homines val-
de difficulter possunt dirigi. q: vix credunt ali-
quibus quib⁹ credere tenent. s. illis qui pos-
sunt eos cōsolari. Et hoc contingit et nūmio
cordiali p̄ fine dolore in quo semp̄ fine iter-
missione sunt. libēter tñ cōquererent et solas
retur in defectib⁹ et tribulatiōib⁹ suis. s. q̄tū
possit ḡtūmō et periculosis cadere: ergo
vult de⁹ nos sic in dubio stare. Quart⁹ est q:
tales alij si indiscrete murmurant contra dc̄s
et hoc vult ex magna tribulatiōe in q̄semq;

Sermo

XXIX

Et. Ips⁹ enī nō sunt multū exercitari i alio
tributū monib⁹ ergo cui pertinet sicut q: inue-
dere et euio informationē sequi. q: de hoc
queret ab eo i extremo iudicio si sanā doctri-
na sequi nolūt et informari renūit. si scilicet in-
nituntur suo conceptib⁹: q: est signi clare
mentio. Ecciduo defect⁹ est q: tales habēt
timorē indiscretū et nō rectū: timorē enim et ap-
paret eo q: nunq; recte confiteant⁹ q: diligē-
ter etiam et studiose et etiam q̄tūcū q: p̄nt⁹ cō-
fessor est. et q̄tūcūq; posse suū faciūt: et sic nā
q: habent quietū cor. Et hoc idcōvenit q: ne
sciente quid tencātur cōfiteri. quia fin sacramē-
scripturas hō tenet ex p̄cepto in speciali pec-
cata mortalia cōfiteri: remalia autem in ge-
nerali. Unde omisso cōsulēdum est talib⁹ res-
sistere h̄mōi amōritati et postponere h̄c mē-
tio timorē et inquietudinē. Nam fin Aug.
Quādo peccator illa duo facit. tūc q: p̄m̄yo
bene p̄meditatur cum diligentia petā sua
et reducit ea ad memorā meditando: studē-
do: vel sermones audiēdo. Secundo q: orat
deū vt sibi det cognoscere sua petā. q: liben-
ter velit ea confiteri: tūc aut deus dat sibi co-
gnoscere sua petā p̄terita: aut indulget omis-
sia q: scit et q: nescit. Et q: sic peccator suā dī-
ligentiā fecit accedēo sic ad cōfessiones oīno
debet sperare oīm petōy suoy remissiones et
vult māiam consequi. vii Amb. Nō potest ag-
ere p̄fiam qui nō sperat indulgentiā. Im-
mo si q̄s centies p̄fiteret si nō habēt sp̄m q:
deuo ex sua māa vult māia petā sua indul-
gere nullū indulgentiā colit p̄fiam. P̄fiam
penitentia q: ex fiducia nō p̄cedit inutilis ē
et sterilis manet sine māa. Z. Terti⁹ de-
fectus est q: tales volunt inuestigare vñq;
sint sine petō mortali: qd tñ null⁹ p̄t certitu-
dinaliter scire nisi ex speciali diuina reuelat-
ione. Eli ecc. xix. Nescit homovtū amōre vñ
odio dign⁹ fit. Ergo sufficere debet talib⁹ q: p̄
scip̄os probēt et examinēt et se non reo. Si
enter inueniant in aliquo petō mortali. Nā
deus vult vñq; nostrum incertū cē ve-
hūlīcīm⁹ nos et stemmo quotidie in timo-
re dei. Eli ecc. xxvij. Si non in timore domi-
ni tenueris te instanter subuer. do. t. ci. vnde
Berl. Connexa sunt quidē timor et religio:
nec manere potest alterū sine altero. Nam si
homo esset cert⁹ de grā tūc et elatione menq;
posset ḡtūmō et periculosis cadere: ergo
vult de⁹ nos sic in dubio stare. Quart⁹ est q:
tales alij si indiscrete murmurant contra dc̄s
et hoc vult ex magna tribulatiōe in q̄semq;

t inspirationē et tūc talib⁹ veniant aliqui in
impatientia et errore: sic q: oīcēm postponē
et dicunt ad scip̄os q: sic sunt aridi et desolati
nec aliquā deuotionē sentiunt: qd credo q: in
uer te oī illa q: sic et arido corde p̄cedit. et sic
oīcēm dimittit. Et in h̄ satie inuiste et in-
spēter faciūt: sic enī satisfacit diabolo q: ni
bil aliud q̄nt nisi quā possit boies in sp̄uali
ope impedit. Sciēdū q: hō. pp̄f allā andita
tē et mēt. sue deuotionē nō dīmittere oīcē
neos et alia bona: et bonas meditatiōes. Nā
fi q: patient⁹ et h̄mōi q̄sō flagellū dñi susti-
neat et se dignū iudicet afflictio et labore et
pugna: et patient⁹ tolerat cōfides q: ei pue-
nit in bonū. q: sic citius placabilio ent dñs
Nā dū deo nō possum⁹ cōtendere: nec p̄ iusti-
ciā secū agere. q: petōres sum⁹: nec p̄ potētiā
q: sum⁹: nec aufugere ab eo
p̄stutā: q: nūsc̄s coi⁹ eo latere potentius
nec dominū termios ei⁹ exire. Uni p. s. Quo
ibo a sp̄ tu: et q: a facie tua fugiā. Si ascen-
dero i celū tu illic es: si descendero ad inferū
ades. Ergo nihil restat ampli⁹ nisi vt h̄mōie
mūs nos corā ipo: et recursus habeant⁹ ad be-
atas vñgē manūt ad suffragia scip̄os: et etiam
ad orōnes bonoy boim̄ q̄sōs de⁹ misereaf-
nū. Quāt⁹ defect⁹ ē q: nihil int̄m̄ nocet isto
boib⁹ q: sic tēp̄tan⁹ et tribulatiōnē q: illis oīb⁹
importunis et magis fibilatiōib⁹ suggestionib⁹
et p̄uerso inspiratiōib⁹ volūt aures inclinare
volūtq; eis ridere: et rōne sp̄ disputando
sufficere. Sub̄t̄s enī dī se vñusq; q̄s caue-
re sic a mōte: q: sic ratiocinādo et i p̄trariū, i
scip̄o cu rōne disputādo: vel tēp̄tatio ipo in
ualescit et auget: vel ipo disputās min⁹ pui-
dūs i p̄pleritā deducit. Ergo q̄cito q̄s p̄
cipit talē fibilationē vñ suggestionē tas cito
dī se ab illa totalis auertere et iterū aliqd: bo-
ni cogitare: sine de passione xp̄i: sine de gau-
diis celi: sine de penis ifem̄. Ac si diceret ad
hoc. Sit tibi tua fibilationē prauissime hostis
nihil ad me: tu es ad hoc nimis mal⁹ q: ego
velim tibi ad hāc fibilationē inderē. Et tūc
fit q: q̄tō min⁹ curat tāto citi⁹ ab h̄ liberat⁹
et iterū quoq; extoto habeat auerionē ab
illo. et ista vñba nō p̄t intelligere nisi isti ho-
mies q: tales p̄dictas tēp̄tatiōes patiunt⁹.
U. Sext⁹ defect⁹ est q: q̄tō ep̄s est sanct⁹
et hō libenti⁹ deuotiones haberet: sic se ad
deū devote auerteret: tūc tāto mī. h̄ deu-
tionē. Et illa tribulatio maior est: nō tpe: q:
phio. vnde accidit q: q̄q; vñus p̄t p̄p̄f
nō p̄t deuote orare sine tali mala in tāto
et inspiratiōe: et tūc talib⁹ veniant aliqui in
impatientia et errore: sic q: oīcēm postponē
et dicunt ad scip̄os q: sic sunt aridi et desolati
nec aliquā deuotionē sentiunt: qd credo q: in
uer te oī illa q: sic et arido corde p̄cedit. et sic
oīcēm dimittit. Et in h̄ satie inuiste et in-
spēter faciūt: sic enī satisfacit diabolo q: ni
bil aliud q̄nt nisi quā possit boies in sp̄uali
ope impedit. Sciēdū q: hō. pp̄f allā andita
tē et mēt. sue deuotionē nō dīmittere oīcē
neos et alia bona: et bonas meditatiōes. Nā
fi q: patient⁹ et h̄mōi q̄sō flagellū dñi susti-
neat et se dignū iudicet afflictio et labore et
pugna: et patient⁹ tolerat cōfides q: ei pue-
nit in bonū. q: sic citius placabilio ent dñs
Nā dū deo nō possum⁹ cōtendere: nec p̄ iusti-
ciā secū agere. q: petōres sum⁹: nec p̄ potētiā
q: sum⁹: nec aufugere ab eo
p̄stutā: q: nūsc̄s coi⁹ eo latere potentius
nec dominū termios ei⁹ exire. Uni p. s. Quo
ibo a sp̄ tu: et q: a facie tua fugiā. Si ascen-
dero i celū tu illic es: si descendero ad inferū
ades. Ergo nihil restat ampli⁹ nisi vt h̄mōie
mūs nos corā ipo: et recursus habeant⁹ ad be-
atas vñgē manūt ad suffragia scip̄os: et etiam
ad orōnes bonoy boim̄ q̄sōs de⁹ misereaf-
nū. Quāt⁹ defect⁹ ē q: nihil int̄m̄ nocet isto
boib⁹ q: sic tēp̄tan⁹ et tribulatiōnē q: illis oīb⁹
importunis et magis fibilatiōib⁹ suggestionib⁹
et p̄uerso inspiratiōib⁹ volūt aures inclinare
volūtq; eis ridere: et rōne sp̄ disputando
sufficere. Sub̄t̄s enī dī se vñusq; q̄s caue-
re sic a mōte: q: sic ratiocinādo et i p̄trariū, i
scip̄o cu rōne disputādo: vel tēp̄tatio ipo in
ualescit et auget: vel ipo disputās min⁹ pui-
dūs i p̄pleritā deducit. Ergo q̄cito q̄s p̄
cipit talē fibilationē vñ suggestionē tas cito
dī se ab illa totalis auertere et iterū aliqd: bo-
ni cogitare: sine de passione xp̄i: sine de gau-
diis celi: sine de penis ifem̄. Ac si diceret ad
hoc. Sit tibi tua fibilationē prauissime hostis
nihil ad me: tu es ad hoc nimis mal⁹ q: ego
velim tibi ad hāc fibilationē inderē. Et tūc
fit q: q̄tō min⁹ curat tāto citi⁹ ab h̄ liberat⁹
et iterū quoq; extoto habeat auerionē ab
illo. et ista vñba nō p̄t intelligere nisi isti ho-
mies q: tales p̄dictas tēp̄tatiōes patiunt⁹.
U. Sext⁹ defect⁹ est q: q̄tō ep̄s est sanct⁹
et hō libenti⁹ deuotiones haberet: sic se ad
deū devote auerteret: tūc tāto mī. h̄ deu-
tionē. Et illa tribulatio maior est: nō tpe: q:
phio. vnde accidit q: q̄q; vñus p̄t p̄p̄f
nō p̄t deuote orare sine tali mala in tāto
et inspiratiōe: et tūc talib⁹ veniant aliqui in
impatientia et errore: sic q: oīcēm postponē
et dicunt ad scip̄os q: sic sunt aridi et desolati
nec aliquā deuotionē sentiunt: qd credo q: in
uer te oī illa q: sic et arido corde p̄cedit. et sic
oīcēm dimittit. Et in h̄ satie inuiste et in-
spēter faciūt: sic enī satisfacit diabolo q: ni
bil aliud q̄nt nisi quā possit boies in sp̄uali
ope impedit. Sciēdū q: hō. pp̄f allā andita
tē et mēt. sue deuotionē nō dīmittere oīcē
neos et alia bona: et bonas meditatiōes. Nā
fi q: patient⁹ et h̄mōi q̄sō flagellū dñi susti-
neat et se dignū iudicet afflictio et labore et
pugna: et patient⁹ tolerat cōfides q: ei pue-
nit in bonū. q: sic citius placabilio ent dñs
Nā dū deo nō possum⁹ cōtendere: nec p̄ iusti-
ciā secū agere. q: petōres sum⁹: nec p̄ potētiā
q: sum⁹: nec aufugere ab eo
p̄stutā: q: nūsc̄s coi⁹ eo latere potentius
nec dominū termios ei⁹ exire. Uni p. s. Quo
ibo a sp̄ tu: et q: a facie tua fugiā. Si ascen-
dero i celū tu illic es: si descendero ad inferū
ades. Ergo nihil restat ampli⁹ nisi vt h̄mōie
mūs nos corā ipo: et recursus habeant⁹ ad be-
atas vñgē manūt ad suffragia scip̄os: et etiam
ad orōnes bonoy boim̄ q̄sōs de⁹ misereaf-
nū. Quāt⁹ defect⁹ ē q: nihil int̄m̄ nocet isto
boib⁹ q: sic tēp̄tan⁹ et tribulatiōnē q: illis oīb⁹
importunis et magis fibilatiōib⁹ suggestionib⁹
et p̄uerso inspiratiōib⁹ volūt aures inclinare
volūtq; eis ridere: et rōne sp̄ disputando
sufficere. Sub̄t̄s enī dī se vñusq; q̄s caue-
re sic a mōte: q: sic ratiocinādo et i p̄trariū, i
scip̄o cu rōne disputādo: vel tēp̄tatio ipo in
ualescit et auget: vel ipo disputās min⁹ pui-
dūs i p̄pleritā deducit. Ergo q̄cito q̄s p̄
cipit talē fibilationē vñ suggestionē tas cito
dī se ab illa totalis auertere et iterū aliqd: bo-
ni cogitare: sine de passione xp̄i: sine de gau-
diis celi: sine de penis ifem̄. Ac si diceret ad
hoc. Sit tibi tua fibilationē prauissime hostis
nihil ad me: tu es ad hoc nimis mal⁹ q: ego
velim tibi ad hāc fibilationē inderē. Et tūc
fit q: q̄tō min⁹ curat tāto citi⁹ ab h̄ liberat⁹
et iterū quoq; extoto habeat auerionē ab
illo. et ista vñba nō p̄t intelligere nisi isti ho-
mies q: tales p̄dictas tēp̄tatiōes patiunt⁹.
U. Sext⁹ defect⁹ est q: q̄tō ep̄s est sanct⁹
et hō libenti⁹ deuotiones haberet: sic se ad
deū devote auerteret: tūc tāto mī. h̄ deu-
tionē. Et illa tribulatio maior est: nō tpe: q:
phio. vnde accidit q: q̄q; vñus p̄t p̄p̄f
nō p̄t deuote orare sine tali mala in tāto
et inspiratiōe: et tūc talib⁹ veniant aliqui in
impatientia et errore: sic q: oīcēm postponē
et dicunt ad scip̄os q: sic sunt aridi et desolati
nec aliquā deuotionē sentiunt: qd credo q: in
uer te oī illa q: sic et arido corde p̄cedit. et sic
oīcēm dimittit. Et in h̄ satie inuiste et in-
spēter faciūt: sic enī satisfacit diabolo q: ni
bil aliud q̄nt nisi quā possit boies in sp̄uali
ope impedit. Sciēdū q: hō. pp̄f allā andita
tē et mēt. sue deuotionē nō dīmittere oīcē
neos et alia bona: et bonas meditatiōes. Nā
fi q: patient⁹ et h̄mōi q̄sō flagellū dñi susti-
neat et se dignū iudicet afflictio et labore et
pugna: et patient⁹ tolerat cōfides q: ei pue-
nit in bonū. q: sic citius placabilio ent dñs
Nā dū deo nō possum⁹ cōtendere: nec p̄ iusti-
ciā secū agere. q: petōres sum⁹: nec p̄ potētiā
q: sum⁹: nec aufugere ab eo
p̄stutā: q: nūsc̄s coi⁹ eo latere potentius
nec dominū termios ei⁹ exire. Uni p. s. Quo
ibo a sp̄ tu: et q: a facie tua fugiā. Si ascen-
dero i celū tu illic es: si descendero ad inferū
ades. Ergo nihil restat ampli⁹ nisi vt h̄mōie
mūs nos corā ipo: et recursus habeant⁹ ad be-
atas vñgē manūt ad suffragia scip̄os: et etiam
ad orōnes bonoy boim̄ q̄sōs de⁹ misereaf-
nū. Quāt⁹ defect⁹ ē q: nihil int̄m̄ nocet isto
boib⁹ q: sic tēp̄tan⁹ et tribulatiōnē q: illis oīb⁹
importunis et magis fibilatiōib⁹ suggestionib⁹
et p̄uerso inspiratiōib⁹ volūt aures inclinare
volūtq; eis ridere: et rōne sp̄ disputando
sufficere. Sub̄t̄s enī dī se vñusq; q̄s caue-
re sic a mōte: q: sic ratiocinādo et i p̄trariū, i
scip̄o cu rōne disputādo: vel tēp̄tatio ipo in
ualescit et auget: vel ipo disputās min⁹ pui-
dūs i p̄pleritā deducit. Ergo q̄cito q̄s p̄
cipit talē fibilationē vñ suggestionē tas cito
dī se ab illa totalis auertere et iterū aliqd: bo-
ni cogitare: sine de passione xp̄i: sine de gau-
diis celi: sine de penis ifem̄. Ac si diceret ad
hoc. Sit tibi tua fibilationē prauissime hostis
nihil ad me: tu es ad hoc nimis mal⁹ q: ego
velim tibi ad hāc fibilationē inderē. Et tūc
fit q: q̄tō min⁹ curat tāto citi⁹ ab h̄ liberat⁹
et iterū quoq; extoto habeat auerionē ab
illo. et ista vñba nō p̄t intelligere nisi isti ho-
mies q: tales p̄dictas tēp̄tatiōes patiunt⁹.
U. Sext⁹ defect⁹ est q: q̄tō ep̄s est sanct⁹
et hō libenti⁹ deuotiones haberet: sic se ad
deū devote auerteret: tūc tāto mī. h̄ deu-
tionē. Et illa tribulatio maior est: nō tpe: q:
phio. vnde accidit q: q̄q; vñus p̄t p̄p̄f
nō p̄t deuote orare sine tali mala in tāto
et inspiratiōe: et tūc talib⁹ veniant aliqui in
impatientia et errore: sic q: oīcēm postponē
et dicunt ad scip̄os q: sic sunt aridi et desolati
nec aliquā deuotionē sentiunt: qd credo q: in
uer te oī illa q: sic et arido corde p̄cedit. et sic
oīcēm dimittit. Et in h̄ satie inuiste et in-
spēter faciūt: sic enī satisfacit diabolo q: ni
bil aliud q̄nt nisi quā possit boies in sp̄uali
ope impedit. Sciēdū q: hō. pp̄f allā andita
tē et mēt. sue deuotionē nō dīmittere oīcē
neos et alia bona: et bonas meditatiōes. Nā
fi q: patient⁹ et h̄mōi q̄sō flagellū dñi susti-
neat et se dignū iudicet afflictio et labore et
pugna: et patient⁹ tolerat cōfides q: ei pue

Notae Generale elegi
vol. d. Polist. 1. Vol.

Domini-quarta post octa. epiphanie

De sciendis qd hoico simplicio d nou dicit ex
foenare et vice cyprieta opinan qd talia
andato et tribulatio qd puerat et dement
te patet hoc nō est vero. qd put patine cer
num et in scriptorio regum tūc multo tieno
sancti et deo hoico dia tribulationibz tri
bulant et sepe luxuriosi: auari: supbi: gulosi: et
luxuriant alij mal hoico bis supportari sile
Et i qd alij accidit tribulatio ratiō i in
uenture cu adduc modicū et nō graui pecca
tūt. Et autē bec tribulatio et ariditao sm
tuū estimationē vel sm dārē tibi veniūt p
culpa tua in hoc dē laudāt esset. qd inf oia
sm scripturā maxima oīder hoī charitatem
qd cu p culpa sua tali graui punitōe punit
Occidit bec tribulatio et ariditao et pas
fonce pīcūt a mina perō: qd ipi intāt oe
cupant cu isto qd obliuiscūt se pīcūt: luxurie
gule: et adeo etiā qd nec diuītia nec honores
upperūt. Ubi dicit dñs p. p̄phetā. Sepiā viā
tuam spinu. Tertio pīmōent ad fūtēt et
ad pfectū spāales: qd cu intātū pīmūt an
nerate qd nō pīt hīt requie: tūc sp qd ut au
nūt et sublētationē a deo p̄ exercitā tūtū.
et tūc dēs sua bonitate pīmūt eos sic stare
aliquādū et cumulēt tūtēt et efficiat vāo
plēnū grāt et tūtū. Quarto minuit purga
torū. Nam si peccasti tūc dē et sua bonitate
vult te purgare p illa tribulatio i pītēt ve
in futuro nō pīmūt. Ubi dī in decret. Deus
nō dimittit pītā ipanita. de pe. dī. 1. Quē pe
nitēt. Et multo faciliēt ē hic pati et satisfacēt
qd in futuro. Ubi dī decret. Igni purgatorio
nulla pītā pena ē copabilis. dī. trv. Qui i
abud. Quinto tales tribulatioē pīmūt i celo
augmētāt si patientēt sufferunt. nā tales esti
mant se pītēs magnōt malo: et sunt qd
qd martyro corā dō. qd pītēdēt ne stīne pū
nī qd semel decapitāt. Modo pīderādūz
est qd bñ dēoia disponit: vt vīnde hoicos tīme
ant se demerēt magnū supplicū inde habe
ant aliquāt magnū pīmūt. Ubi sm sacra scīs
pturā ē signū magne grāt i pītēt et glic i futu
ro qd cūmēt talibz vt sperādūt ē. Ergo nō so
lus patientēt si et letant sustinēt sōt tales tri
bulationes: qd xpo illi amaritudi nēpūtēt
re in etiā dulcedimē. sicut pītēt cuīdā tīgi
ni monialē qd er pīmissione divina p lōgū xpo
in ariditao et amaritudine sue mētō stītēt
postmodū xpo cā liberavit et ei magnā dulce
dinē tribuit. V Ultimo notandū est qd
dam etēplū qd legi in vita pātriū. li. ii. c. liij
qd impugnabat a spū blasphemie et cru

bescebat hoc dicere: et quosellīt audītēt ma
gnōt hoico et fenea pīgebat ad illo: ut
declararet. Et mor cu venisset ad eos iterū
verēdābar. Cā j̄ frequenter ad abbātēt quen
dam veniret videt eū fenea bñrem cogitatio
neō: et dīt ei. Ecce frētū remēo tristis tecū il
lao reportās: dic ergo fili. qd habeo. Ut ille
dīt. Blasphemia impugnat me diabolus et
erubescēt bā dicere. Et mor cu aperimis pī
cītēs impugnatio ei apparuit. Adītēt ei se
ner. Ne cōtristētēt fili. Qd bec cogitatio ves
mit ad te: dic ego cām nō habeo blasphemie
sup te satbanao sit illa: hāc etiā cām aīa mea
nō vult. Quidētēt em cām aīa nō voluerit si
dīt pīmēbit: et ita san̄ fact̄t̄ ille discessit
Ḡmīca quarta post epiphanie. Ḡmīca xxx.

Inīte vītraq̄s effectus
qd ad messem: et tīpē messis dicam
messioribz colligite pīmū sīhamiam
tē. M̄atb. xiiij. Scīndū qd in celo
sunt solūmodo boni. in inferno solūmodo
mali. et in mūdo mixti sunt boni et mali. et hi
ab initio mūdi vīs qd ad finē nūq̄ et toro ses
pībunt. Ergo dīt. Quāre vītraq̄s crescēt.
Ubi in pītēt pīmone tria sītēt dicēda. Pītō quā
ab initio boni et mali spīl vīxerūt. Qd eo qd
re iam simūl vīuūt boni et mali. Tertio quo
se hītēt boni: ne cohabitāt malo: eos
a salute impediat. A Quantū ad pīmūt
sciendū qd ab initio. tīl boni et mali spīl
vīxerūt. Hoc sic pītō. Nulla vītraq̄s
habuit. s. cayn et abel. quo: alter malo fuit
scī cayn qd frātē suū abel bonū et iustū occis
dit. Item noctēt filios secū habuit i archa
qd dilūniūt venit. s. cem chām et Japhet. qd
rum duo in humilitate vīxerūt: si tertī post
modū irīsor pītō fact̄ est. Abraam duos fi
lio: habuit. quo: vīt̄ scī yīmabel pīsecut̄. Et
probū yīaac et fidelē. Itez yīaac duos filios
habuit. quo: vīt̄. s. cīlāu repīobat̄ ē a deo. et
iacob a deo etiā. Itez iacob. xij. filios habuit
et illis decē vēdīderūt iustū frātēt cōpē
et deo charū. Xpo duodeci ap̄lōs habuit. quos
rū vīt̄ traditor: fuit. Ubi dī i euāgelio. Nōne
clegi vīo duodecum: et vīt̄ ex vībō diabolō
est. Sic adhuc modernis xpi: vīs qd infīnes
mūdi boni et mali simūl vīuūt: et hoc i oī stat
tu. Nā uīt̄ pīcipes sunt aliq boni et aliq mas
li. sīl̄ iūt̄ milites et inter ciues et rusticos. et
cīs int̄ mechanicos. Sīl̄ et int̄ pīcīt̄ byteros
et clēt̄. sīl̄ inter syos et ancillās. et sīl̄

Gēmo

Et alij. Hoc naturalis possūt intelligere
qd vīs malo: vīl̄ simūl vīuūt et crescēt. Nam
hōtēt crescēt cu spīo. aurū cu cupio. stans
num cu argento. fer cu vīno. palea cu grāno
sic vīnū nō crescēt sine alio. Sic etiam est in
ter hoicos in isto mūdo. B Quantū ad ses
cīdū tūc queritur quare dē malos pīmūt
vīuūt cu bonis in pītēt vīt̄ vīs ad finē ses
cīl̄. Rūdēt qd pīo id vī boni p̄ malos pur
gen̄. Ap̄bēt̄. po. Multe tribulatioēs iūt̄os
rū. Olo. qd no patēt nō ē iūt̄. Ubi ē ap̄o
1. Zbi. m. Qd qd pīcīt̄ vīl̄ iūt̄ iūt̄ pī
secut̄ pītēt patīt̄. s. a malo. Ubi xpo dīt in
euāgelio. si me pīsecut̄ sīt̄ et vos pīcīt̄. Et
hīt̄ pīsecut̄ vīo mō fit vībō: vt pīcīt̄: ob
loquēdō: irīdēdō: maledicēdō. Alio mō illa
pīsecut̄ fit in rebz i pīcīt̄ bono: hoīm. s.
I pīcīt̄ qd rebz: vīl̄ pīcīt̄ dō vīl̄ vulnerā
do in corpē. et sic tūc boni dicti iūt̄ bīt̄. Und
dīt̄ xpo in euāgelio. Beati estis cu maledicē
serunt vībō hoīe: tē. Ergo mali hoico sāt vī
les etiā si nō saluāt̄ qd purgāt̄ bonos a rū
bigine vīcio: et pīparāt̄ eos ad pīcīt̄ coro
nao martyriū. Quād em cēt̄ tot martyres si
non fuissent bono: hominū persecutorēs.
Quād em scīt̄ stephan̄ haberet coronā marty
riū si non fuissent a pīmone iūt̄ lapidat̄.
Sīl̄ bīt̄ p̄ct̄ ap̄o. si nō fuissent ab iniquo
nerone crucifīt̄. Sīl̄ iniqū pīfēt̄ valēt̄
nūt̄ bīt̄ Laurentiū martyres fecit. Sīl̄ da
tian̄ iniqū scīt̄. sīl̄ ad palīmā marty
riū: et sīl̄ oīt̄. Sīl̄ cēt̄ boni et mali
hic sīl̄ vībō: vī boni et hoc glōsioēs in futu
ro appārēt̄. Ubi cōmēdat̄ et eo qd int̄ mas
los vīuūt̄ iūt̄oientia suā et iūt̄icā. sic sīl̄
cōmēdāt̄ erit qd inter malos bñ vīuūt̄. nā sic
vituperabile est int̄ bonos hoicos male vīe
re: sic ecōuerso laudabile est int̄ malos hoicos
bñ vīuūt̄. Ubi magna glā erit tībō cu int̄ sup
bos es bñl̄is: et int̄ irācūdos es mitis: et int̄
luxuriosos es cast̄: et sic de alijs. et signanter
cu bñ potuisse male fecisse: et pītēt̄ de ab
stīmēt̄. vīt̄ Eccl. xiiij. Qui potuit trāsgredi
et nō cit trāsgressus: et facere mala et nō fecit
qd ē hic et laudabile cū. Tertio mali cu bñis
vīuūt̄ in pītēt̄: vt ipsi mali p̄ exēpla bono: et
correctionē et admonitionē emēdenf et etiā
boni fīant. Nā cīt̄ signū bonitatia dei qd vīlt
qd saluōs fieri qd malos cu boni: hic pīmūt
tēt̄ vīuūt̄. Nā pīt̄o sunt pīcīt̄ et boni effecti
et saluati qd dē hic diu tolerauit̄ cu bonis
qd also fuissent dāmat̄: et sic passio et oīa bñ
fīa: et cīt̄ in illio frustrata. Y

XXX

pterēt expectat nosvīt̄ mūtēt̄ nōtēt̄ nōtēt̄. pī
Longanūm̄ et māltūt̄ mūtēt̄. Quāt̄
to māli cu bonis vīuūt̄ vt si ip̄i māli cū
uertant̄ qd in futu: oīt̄ inēxēt̄abiles fīat̄. Ubi
māli vīt̄ informationē pīt̄ audīt̄ quo ad ver
bum dīt̄: et qd ad vīs qd exēpla bonum.
L Et ista est pīcīt̄ cā qd mali odīt̄
bonos in vita pīt̄. Nā etiā iūt̄is tāt̄ibus
et cōpationē tīt̄ iūt̄os vita malo: arguit̄ qd
iūt̄abiles fīat̄. In suis petiō etiam in pīt̄
qd ē magnū graūmē. Sīl̄. n. Graūm̄ ē nos
bō ad vidēndū qdīt̄ disfīmūt̄ ē alio vita
illio. Boni esti p̄ oīa bona sua testāt̄ qd oī
pīt̄a malo: fīat̄ mala sic fīōt̄ mētēt̄
cu oīa suo rephēt̄ mētēt̄ infideley et
co qd oīa sua cu op̄ibz illi: nō cōcordat̄. Sic
sīl̄ iūt̄iūt̄ de bonis et malis homīb: qd ad
oīa ip̄ibz. vīt̄ Jobām̄. vij. Nō pōt̄ mūt̄ os
disfīvō me aut̄ odīt̄. qd cōfessionē phībēt̄ de
eo: qd oīa cīt̄ mala sīt̄. Ubi mali in futu: sīl̄
iūt̄abiles. Nā bñ sup̄b: vīdēt̄ humiles
qd fōt̄assīt̄ fīat̄ dīt̄: pulcīt̄ nōtēt̄: eo: t̄
tīt̄ in hūlītate pīmāt̄. Sīl̄ luxuriosos ar
guēt̄ ab hoīe caīt̄. etiāt̄os ab homīne abīt̄
nēt̄: irācūdō: a mitēt̄ sic de alijs. Et tūc
tāt̄ obm̄t̄ tēt̄: qd nībīl vīt̄ qd possūt̄ re
spondēt̄: qd pīt̄a mālīcia co: eos dām
nāt̄. Quinto mali cu bonis vīuūt̄. et hoc pīt̄
associationē bonoz. Nā si dñs pīpēt̄ iūt̄o
mūt̄o pīt̄ēt̄ iūt̄os si in ei de quīcīt̄ iūt̄
iūt̄abiles t̄ in oīi regionē circūlātēt̄ inuen
ti fuissent: mu: tomāt̄ iām: domin̄: parēt̄
malo pīt̄ēt̄ locātēt̄ bono: sīl̄ qdīt̄
malo debēt̄ regātēt̄ oīo: et alijs t̄ oīo: bo
mūt̄os pīt̄ēt̄ quo:ū participationē et soci
etatem dē ubi pīt̄ēt̄ vīt̄ā dīt̄ pīt̄ēt̄
vīt̄. D Quantū ad tertīū. s. quō bñi se pīt̄ēt̄
debeant̄ qd ad cohabitātēt̄ malo: ne eos
a salute co: ip̄ēt̄. Dicēdū vīt̄ vīt̄. lugd̄.
qd boni quīcīt̄ vēbēt̄ habēt̄. Pīt̄o vt nemīt̄
tūt̄o mālo cēt̄ēt̄ iūt̄o corrūp̄ant̄ in quo multi pē
cāt̄ oīt̄ēt̄ iūt̄o iūt̄o: ant̄ nō attēdēnt̄ illō
Eccl. xvij. Ubi hoī per quem fit scandalū.
Ubi scīndū qd sunt quidam dyabolici homī
nes qui pīt̄ēt̄ pīt̄ēt̄ aliq̄ hoīem impar
ēt̄em pīoocat̄ cu ad irām: etiā qdīt̄ ad olās
phēmāt̄ oīu: et maledicēt̄. pīt̄ēt̄ nō pē
reutes spiritualiter mortificare pīt̄ēt̄ in
anima neq̄ contumelīa dei curāt̄. Sed ta
les si incēdīt̄ vīt̄ā domū de pīt̄ēt̄ seval
de peccātēt̄ putāt̄. quādō vero incēdēnt̄
domū spiritualēt̄ frat̄m̄ fīi: scīt̄ēt̄
ceo putāt̄. Sed cu taleo rei erit oīm pīt̄ēt̄

Domini-quarta post octa. epiphanie

Tu siendi q̄ dolce amplexus q̄ non habet
dolorum et rati corporis operari q̄ rati
anditae et tribulatio q̄ punit et deuenie
re patet hoc ab eis venit q̄ punit punit et
mum et in scripturis regum tunc multo
facili et deuoci beatis bio tribulationib⁹ tri-
bulantur et sepe luxuriosi auani superbi guleff
rurantur alii malis beatis bio suppeditari sili
Tunc q̄cūq̄ accidit tribulatio ratio i
nentur cu adhuc modicū et nō graviter pecc
erunt. Si autē bec tribulatio et aridatio fin
tu et estimatione vel fin vñtare tibi remissi p
culpa tua in hoc de laudib⁹ esset q̄ in se
sim scripturis matutini ostendit bec charitatem
q̄ cu p culpo sua tali gravi punitio punit
Occido be tribulatio et aridatio et pos
siones plementa et nimis perdet q̄ ip̄i int̄i ec
cupant cu istis q̄ obliniscunt supbie luxurie
gule et adeo tunc q̄ nec dimittit nec bonites
apparet. Eli dicit dñs p ppberi. Ecce vi
tuum spinis. Tertio pmovent ad virtutes et
ad pfecta spāles q̄ cu intantū pmutant au
metate q̄ nō p̄t h̄e requietit p̄ q̄ ut aus
gili et sublevacione a deo p eternita vñtu.
et nō de te sua bonitate pmutat eos sic stare
etiquidem vt cumulet virtutes et efficiat vas
pictū ḡaz et vñtu. Quarto minuit purgas
torū. Nam si peccasti tunc de et sua bonitate
vult te purgare p illas tribulaciones i pñti: vt
in futuro nō puniantur. Eli dñs in decreto. Deus
nō dimittit peccata ipsa punita. de pe. di. i. Quē pe
nitit. Et multo faciliter ē hic pari et facilliter
q̄ in future. Eli dñs i decreto. Igni purgatorio
nulla reprobis pena ē copabilis. di. lxxv. Qui i
oblit. Qusto tales tribulaciones pmuti i celo
augmentat si patiente sufferunt. nō tales esti
mant se peccato magnis et malis: et sunt q̄n
q̄ martyres coī dñ. q̄ pl̄ ledit sic oritur pu
niri q̄ semel decapitari. Modo considerandum
est q̄ bñ de oīa disponit: vñnde hoīes time
ant se demeteri magnū supplicium inde habe
ant aliquā magnū pñium. Cū h̄m sacrā scis
pturā ē signū magne ḡe i pñti et ḡe i futuris
ro q̄ cœmet talib⁹ vt speridū ē. Ergo nō so
luz patienti si et letanti sustinēde sūt tales tri
bulaciones: q̄ r̄p̄ illi amaritudinē vult vñte
re in etiā dulcedimē. sicut prigit cui dñs agi
tū moniali q̄ er pmissione diuina p lōgū r̄p̄
in ariditate et amaritudine sue metis stetit et
postmodū r̄p̄ cōliberavit et ei magna dulce
dine tribuit. Ultimo notandum est qđ
dam creplū qđ legi in vitasp̄trū. li. ii. c. liij
qđ impugnabat a sp̄ blasp̄emie et eru

descebat hoc dicere: et quoscumque audiret mag-
nus hunc et fecerit pycbar ad illos ut
declararet. Et mox cum venisset ad eum iterum
verecundabat. Cumque frequenter ad abbatem quem
dam veniret vidit eum fecerit bitem cogitatio-
ne: et dixit ei. Ecce frequenter venio ad me bitem
cogitandem: et sic iterum remeao tristis tecum illi
lae reposatio: dic ergo fili. quod habeo. Et ille
dixit. blasphemia impugnat me diabolus: et
erubet deum dicere. Et mox cum aperuisset ei eas
lentos impugnatio ei apparuit. Unde dixit ei se-
ner. Ille est Christus filius. Cum vero cogitatio ver-
mit ad te: dic ego clam non habeo blasphemie
super te satanas sit ista: habe eti clam alia mea
non vult. Quia cumque enim clam alia non voluerit si
dum permanebit et ita san factus fratre discellit
Gothica quarta post epiphanie. Ger. xxi.

Germes

expectat noꝝꝫ misericordia nostra. Et
anum et multum misericordia. Quare
cū bono vivunt ut si ipiſ malo cō
ſit: q̄ in fucu oꝝ inexcusabiles fuāt. Si
q̄ sit informationē p̄ auditiū quo ad nos
debet q̄ ad vitum p̄ exemplis bonorum.
Et iſta eſt p̄incipaliꝫ cā q̄re mala oduant
so in vita p̄fici. Nā etiā iustis tacētibus
parionē tū iustos vita malos arguit q̄
inabilitoꝫ sunt. in ſuō p̄ficio eniam in p̄fici
magnū grauamē. Ex ap. iij. Gramo ē nos
ad videndum qm̄ diſſimilis ē alijs vita
no. Boni em̄ p̄ opa bona ſua teſtant q̄ os
a maloꝫ ſunt mala ſic fideliꝫ incedam
ope ſuo recipiēdūt incedamīcū inſidieſ et
q̄ opa ſua cū opib⁹ illi⁹ nō cōco:dāt. Sic
intelligif de bonis et malis homib⁹ q̄ ad
a ipoꝫ. vñ Jobāniꝫ. vii. Nō pōt munda
neſtos me aut̄ edit. q̄i teſtioniū p̄hibeo de
q̄i opa ei⁹ mala ſt. Ubi mala in futuro ſic
excusabiles. Nā hō ſupb⁹ videtit buſiles
foriſſis fuit ditio: pulcrio: nobilis eſt
in būilitate p̄manit. Siſt luxuriosus ar-
ueſ ab hoſe caſto. ebuiſſus ab homine abſti-
ente: iracund⁹ a mite: et ſic de alijs. Et tunc
ales obuiſteſcēt: q̄i nibil vñt qđ poſſunt re-
pondeſ: niſi q̄ ppria malitia eoꝫ eos dant
at. Quinto mali cū bonis viuūt. et hoc pp̄
ſſociationē bonoꝫ. Nā ſi oñis p̄petuū ſedo
uitis pp̄ter decē iuſtos ſi in euōe quinq; ci-
uitatibus et in oī regione circūlante inuca-
ri fuiffent: mu. tomagis iam domin⁹ parcer
malis pp̄ter ſociaſtatem bonoꝫ. Cindē quis
malis debet regratiā deo et alijs homi-
bus pp̄ter quo: ū p̄ticipationē et ſoci-
atatem de ubi p̄nctui vitam rā diu plōga-
uit. D. Quātū ad tertiu. I. quō hoſi ſe h̄ic
debeant q̄ ad cohabitationē maloꝫ: ne eos
a ſalute eoꝫ ſpediat. Diocēdū vñ hui. lugd.
q̄ boni quq; uerbēt habere. P̄mo ut nemine
ſuo mali exēplo corruſant in quo multi pec-
cat q̄. p̄mū icandalisant nō attēdentes illud
Eliatō. xviii. Ue hoſi per quem fit ſcandalū.
Ubi ſciendū q̄ ſunt quidam dyabolici homi-
nes qui po: q̄ viident aliquē hoſiem impa-
tentem puocat cū ad iram: etiā qñq; ad blas-
phemandū oēt et malcōdīcēt. primo nō ve-
rentes ſpiritualiter mortificare p̄mū in
anima neq; contumeliam dei curant. Sed ta-
les n̄ incendiſſent vñj domū de palceſ ſewal
de peccatiſſe putarēt. quādo vero incendiſſent
domū ſpiritualē ſratuſ ſuī ſe innocen-
teſ putarēt. Sed tū tales rei erūt oī ſe p̄tōmū

Dominica quinta post octa. epiphanie

Sermo

xxi

giam dyabolo tradere. Tali si aliam primi
reducere: ei maximū sacrificiū simo-
laro. vii B.c. in omel. tu. sup Eccl. Nullum
opereenti deo tale sacrificiū qdē est h̄c vñ sa-
lue aliarū. **V** Unū exēplū de bono viro q
redunat desperatū hominem ad deū. Hā legit̄ **Q** q
dam petō: enormis intitū etiā excedit in ei
flagio qd̄ filio sibi vir audiebat. vñ monēdo
desperabat. Cui vir dei beremita qdā cōsuln
it ut cōfiteret. Cui ille desperat̄ cū Lazyn dicē
do ait. **A**nos ē iūgetas mea qd̄ ut remā mes
tear. Cui beremita. Sili mi. Quis abyssus er
bauriret mie t̄ bonitatis dei. nūqđētus con
tritionis t̄ deuote cōfessionis oia ricit petā.
Lui petō. **A**d magna sunt qd̄ assens. Cui beremita.
Ancip̄ vestio petis tuis. Et ut securi
possis agē pniāz̄:oz etiā es oia te mibi publi
care. **O**nefacto subdit beremita. Nūqđ de
les fili qd̄ deū offendisti t̄ hoc tuā cōfessionē
sacramētalē cē assens. cui ipo annēte suscep
pit absolutionē et deuote expirauit. **Z**andē
ille viro dei oppuit:asserens se in statu salu
tis. Beremitevero duplicita p̄mis a deo repo
nit: a propter ebontatem suam et informatio
nem qua eum reduxit de desperatione ad vi
tae salutis.

Decreto de codem.

Igiticū cōgregate in hoīcū mēū
Glo. i. bonos post hanc ritū in c-
tema gaudia. **C**hi h̄ est dicendus
de nouē gaudis celi. **I**stū scrupo-
fra finior. **T**ertiiij. **K**. t̄ c̄ exemplū.

Gloria dicitur. Verbo. et. de humilitate.

Agimur: hospitiū sc̄ē trinitat. Itē sciendū q̄
sunt d̄ctio: genera locim à būliant. Quia
est hic et in futuro exaltant p̄s. Et rātio: de
ctū de plebem ea. Abiḡra. Et̄ David ob̄s:
sco. Abrahā. Actus bēne ipato: sc̄ē Œsua
dus impator. Ludouic⁹ rex francoz. filii san-
ctus Gregor⁹ papa. sc̄ē Augustinus. san-
ctus Ambroſius. sc̄ē Victorinus. et sic de
alio. Iſti hic in p̄fici et in futuro exaltati s̄i
sic adhuc boni plati q̄ deus vocat q̄ subdu-
tos suos bñ regunt: sicut bñ in p̄m sup̄ alios
boies exaltati sunt: sic et in futuro exaltabun-
tur. vñ Ber. i omel. Illi dñi p̄cetens videre
sublime merent: q̄ fideli⁹ gregib⁹ p̄pete follī
cite sc̄nt. Elī etiā aplo. l. 20l. v. Cui bñ p̄c
sunt p̄cſt̄teni dupli: bonae digni baben-
tur. Elī etiā in deo. P̄clati deo seruit bñ
vñedo et subditos bñ regēdo. m̄ij. q. iii. Si
cōfia. Itē q̄dā bñ et in futuro būliant. ut ma-
li paup̄os q̄ sunt elate mētia. vnde Benet.
Ue paupib⁹ supbis: vñ portantibus cruce⁹
dñi: et non sequentibus c̄p. illa est vulgare di-
ctū. paupis et supbi est duplet dñm. Et rei
rentis est. Nos paup̄os supbi sunt bñ despe-
cti et būliati: et in futuro abhuc aplo⁹ bñli-
abūt: et magis despecti erūt: et sic bñliūt du-
pli: ifernū. s. bñ et in futuro. Unde 3ere. xvi.
Dupli: p̄tritōe cōtere eos. Itē q̄dā hic in p̄-
senti se exaltat: si in futuro būliabitur. sicut
dūtēs q̄ in supbia se exollunt: et in dūtēs
et i potētia sua gloriāt: et in pulchritudine eos
q̄p̄s: quā ab extra cōndūt i veltib⁹ p̄c̄fuerūt:
q̄p̄s: in cingulie: in capucie glam būli-
q̄rūt. Et tales diff̄ermi: eos erūt q̄ hic se v̄l-
tra alios boies supbe oenuerūt: et p̄c̄s in la-
cifero q̄ pulchritini⁹ fuit: et p̄p̄ter suam sup-
biām diff̄ermi: fact⁹ est cōtēns demēb⁹.
Unde dicit dñs p̄ pp̄betā. Nam eorum in
ignominiam cōmutabo. ¶ Item quidā
hic se laudabilit̄ būliat: vt in futuro et
altentur: vt boni paup̄eres et etiā aliq̄ du-
mītes qui hic christi būliatatem imitant̄:
et tales in futuro exaltabūt. Uñ Job. xxi.
Qui būliat⁹ fuit: erūt in gloria. et tales
būliatio est uocis ina ad salutē. vñ Ber.
Laudabilis v̄ginitas: sed būliatio est nū-
gio necessaria. P̄d̄ em⁹ quis sine virginitate
saluari: sine būliatate neq̄p̄. vnde Ip̄a hu-
militas saluat: et exaltat: et ad celum perde-
cit. Unde Ber. Tola būliatio est que exal-
tat: et sola ipsa ducit ad vitā: quia hec ē via
et nō alia. Nam sicut superbia est via ad in-
fernū et superamitt̄les ad ifernū nouissima

Melior Generale olegli
ab ali d. P. Blas. f. Vol.

Dominica. v. post octa. epiphanie

Ac būilitate est via ad celum. nam ipsa p̄ducit et exaltat. ut pes in deo. q̄ p̄p̄ sua būilitate exaltata est super nos. et angelorum et collocata ad dexteram filii sui domini nři īcū sp̄i. Et q̄ d būilicē ē in h̄ mundo: erit civicinioz in celo. m̄nacē amb. sup pa. Bei imaculati. Quāto em q̄ est fabrioz ī b̄ sclo: tāto maḡ exaltabit in futuro. Tā p̄ q̄ grad⁹ būilitatē b̄ q̄s decēdit: p̄tē grad⁹ exaltabit in celo. unde dicitur. Delicēde ut ascēdāo. Vñilia te ut exaltēris. Z. Quātū ad secūdū sciēdū q̄ sūt nouē grad⁹ būilitatē p̄ q̄ cognoscere p̄tē q̄ būilis corā deo sit. Dām⁹ grad⁹ est cū q̄ reputat se cū miserū q̄ sp̄ deficit in bonis: et inīciat p̄ milaciā bona q̄ h̄ a deo et pl̄ r̄mit et būilitate demeret in bonis opib⁹: q̄ mereri. et deū offendere q̄ placare p̄p̄ ne gl̄gentis quā b̄ in bonis opib⁹. q̄ ex būilitate reputat se serū inutile. Secūdus grad⁹ ē se viliosē alios reputare. M. Lires ca q̄ q̄nt r̄tū q̄ debet se reputare ex būilitate oib⁹ alios vñliorē. Rñdeo fin. b. Ebo. d̄ aqno q̄ q̄ et būilitate d̄s se in aliq̄ subdes re alteri et istū sibi p̄ponere. et hoc p̄tungit tr̄t̄ p̄lūter. p̄mo cū vides aliq̄ bonū in p̄t̄mo q̄ sc̄is te s̄ h̄f̄: vt īq̄ ex būilitate debes te illi alteri subiūtere quo ad hoc: et estimare cū toto corde tuo cū te in illo excedere. Secūdū cū cognoscis aliquē defectū ī te quem in alio no cognoscis. debes te ei q̄ ad h̄ et būilitate subiūtere: et reuera diligēter inuestigādo sp̄ quēlibet in bono aliquo videbū. p̄e cest̄ clārē. Et rō cū etiā subil talis bōi sc̄is in alio: et būilitate ramen semper debes estimare aliq̄ occulti ī eo q̄d tu no p̄pis. ī mo ver? būil' no solū d̄s se ex būilitate viliosē ciliare ceteros hoib⁹: verū ctiā creaturis ir̄rōnabilib⁹ q̄ ad aliq̄: q̄ tales creature nū p̄ deū offendērū nec p̄ceptū dei trāsgresse fuit si tu sepi⁹ offendisti deū creatorē tuū transgredēdo illi⁹ p̄ceptū. H̄z aliq̄ sūt psone q̄ se viles cē dicunt: h̄ ab alijs audire nolūt q̄d ē q̄ ipocrisio. Et de hoc q̄re ifra smo. c. Z. Et tūs gradū est cū q̄ gaudet de p̄ceptu et tri stat̄ q̄ laudat. Ver. Uer? būilis vult ab alijs videri vilis. vñ Act. v. Ibant apostoli gaus dētes a cōspectu p̄sili⁹: q̄m digni habiti sunt p̄ noīe īsu sp̄i cōtumelias pati. Kario quare veri humiles tristātūr cū laudant̄ est ista q̄ reputat se indignos alicui⁹ laudis. Et dicunt cū aplo. Soli deo hono et glia in secula ses culorum. Et cū p̄s. Non nobis dñe non nos bis sed nomini tuō da gl̄am. vñ Greg. Zoua

Sermo

XXXI

militate reputat se indignū esse ad seruēdū p̄am in bono: abili seruicio. et ad istū gradū p̄ueri p̄ueniūt; q̄ plures sunt q̄ poti⁹ vellet esse om̄i q̄ familiū: et plures mulieres q̄ poti⁹ vellet esse dñe q̄ ancille. si ambo eq̄lio meriti essent. Nonū grad⁹ est q̄m q̄ credit et t̄i met̄ primos ledere. p̄p̄ mala sua opa. et q̄m cūq̄ aliq̄ malū p̄missis accidit: b̄ ipse suis p̄p̄is p̄tio ascribit: et bonū q̄d ipse p̄cipit q̄ hoc habeat a largitate et beneficētia grui t̄i dei. Deinde primop̄. Et hoc p̄i q̄ isti adhuc nō p̄uererūt ad nonū gradū būilitatio: q̄m audiūt aliq̄ malū accidisse primo dicitur. bene demeruit a deo illud malū: q̄ talis est et talia p̄tē cōmisit. Nā sū q̄ esst ver? h̄u miliotūc q̄cito audiret aliq̄ malū accidisse p̄missis: tūc immediate timeret ne prim⁹ p̄p̄ ipm sic p̄aliter puni⁹ esst. Q. Quantū qd testū nōga exēplū. Legit̄ em̄ q̄ cū q̄dam h̄o diu laboraret in extremis tādē rapē p̄tabat̄ esse mortu⁹. q̄ post magnū spaciū t̄p̄o reuersus est et multū hebbat. Voiced aut̄ circūstantes rogauei ūt cū vt diceret eis quare fieret: t̄ quid vidisset. Rñdit. Clidi q̄ specialis deus diligit hoices būiles et magnā h̄y cōplagentiā in opib⁹ cop̄. p̄pter hoc fleui⁹ p̄e magno gaudio: q̄ q̄uid feruum deo hoc totū de gratia dei feci cū būilitate: quare deuo gratanter acceptant̄ opa mea. Et sicut sup̄bia est initū et fundamētū ois mali: sic būilitas est initū et fundamētū ois boni: vñ missus sum yobia. Ceteris dicere q̄ quicūc dñs se corā deo būiliaret̄ vñram xpi uitari: quia dicit. Discite a me q̄ mitis sum et būilis corde.

Dominica in septuagesima. Ser. xxxi. de dignitate hominis.

Imile est regnū celorū: hoi patrifamilias q̄ exiit p̄sō mane conducere oparios in vineam suā. Mathei. xx. Scire debet in p̄p̄ dilectissimi q̄ sc̄a mater ecclia catbolica hodierno die duo nobis t̄p̄ rep̄itat. s. tēs p̄us humane creationis: et t̄p̄ humane p̄ditionis. hoc p̄mū t̄p̄us hodie rep̄itat sancta mater ecclia catbolica in hoc q̄ ī matutinio incipit legere libri⁹ Genesis. in quo opte p̄tinef quōd de⁹ fecit hoiem de simo rōte: et quōd in facie ei⁹ inspirauit spiraculū v. e. i. siam p̄tē h̄o sietur in aiam viuentem. T̄ h̄o hodie in septuagesima rep̄itat specialis c. ecclia catbolica t̄p̄ p̄uaricationis et transgredi⁹ et hu-

Indice Generale degli
Scribi d. Publif. di Vol.

Dominica in septuagesima

archi autem firmi nec horuntur de prima misse Euau. t
id sonat c. q. ppr̄ coz petri sunt cum pena et do
lore i mūndo rictum. vñ Augu. Puer est ppbe
ta p actū. Tertio tps septuagesime rep̄nitat
nob̄ tps prie. Et i signū hui⁹ tūc beni i vespe
no citabat. dies absoluti ptecerūt. dies obſ:
uadiles redēit tps ad eft sobrium: grām? puro
eode dñm. Iñ ad isti pñiam allumendam
ecclia hodie i officio missie iduē nos etēplio
res q totū officiū missie cōposuerūt. s. dauid
q cōposuit introitū missie ne q̄ despet ppr̄
petm̄ luctuie. Paul⁹ q cōposuit ep̄las: ne q̄
despet ppr̄ petm̄ supbie: t mathe⁹ q cōposu
it euāgeliū: ne q̄ despet ppr̄ petm̄ auaricie
vñ mō leticia hūana ē postponēdat salubris
tristitia assumēdat: si heu ples puerūt ordi
nē d̄ iā incipiūt dissolutiores cē trāmitates
mūdi pl̄ etencere q̄ si nō sit tps pñies: si tps
vane leticie. Cōtra q̄ diē Galo. Eccl. vii. Est
tps fēdi ē tps ridēdi. t i signū q̄ tpiāni nō
debēt amodo vane letan: itūc hodierna die i
capit tps interdictū in d̄ tpiāni non dñt nu
ptias celeb̄are q̄ illō tps ē tps misticie. Et
de hoc q̄re aī ser. xvi. Q. Quātu⁹ ad
scđm dicēdū q̄ bō est magne dignitas apud
dēū quo ad creationē. Nā p̄ma dignitas ho
minis ē q̄ creat⁹ ē ad imaginē dei: vñ Ge. i.
Faciam⁹ boiem ad imaginē t̄ similitudinē no
strā. nō angelis: nō archāgeli: si solius dei. hoc
de⁹ nō dñt de celo vel de stellis vel de auro
vel de argēto. sed de hoie quo ad aiām. vñ
Eccl. viii. De⁹ de fra creamit hoiem ad ima
ginē suā fecit illū. vñ etiā Ver. in simone qua
draq̄simali. Logita q̄lē te fecit de⁹. nēpe h̄
corp⁹ egregiā creaturā: si sm̄ aiām mag. vt
pote imaginē insignē creatoris rōis pticipē
bitudis eternae capacē. Itē sc̄edū q̄ p̄ oib⁹
mūdi creaturis de⁹ im̄p̄lit hoī sue imaginis
spēm. Nobiles em̄i sunt bestie terre inquātū
creature dei sunt: si nobiliores sunt aues aē
ria. si nobilissima sunt firmamētū: celi: stelle
sol: t̄ luna: t̄ planete. nec tñ ita nobiles sicut
bō. vñ dñst. Nobilissimū aialiū est bō: iō ca
ue effundere sanguinē hūanū. Idē. vñ. poli.
Int̄ oia aialia sol⁹ bō h̄ rōes. vñ Augu. sup
Oen. Oim aialia corpora sue q̄ i aq̄s sue q̄ in
teris vñt inclata sunt ad terrā t̄ nō sunt
erecta sī boī corp⁹. q̄ figurata ē aia n̄ra in
etna sua. i. in etna t̄ spūalia ercta eē debere
Z. Sc̄da dignitas hoies est q̄ cū dñs oim
creaturaz ostituit p̄ter angeloz. vnde Ge. k
Dhami p̄scib⁹ manū t̄ volatilib⁹ celi: t̄ vñi

Sermo

Armit tanāp̄ testa virtus mea. Septima di
gnitas est q̄ nos homines cibat suo sc̄tissimo
sanguine. vñ Job. vi. Caro mea vere est cib⁹ t̄
sanguis meus t̄. Quid em̄i magis dare po
tuit nisi semetipm̄ b̄ in temis in cibūt p̄for
temur ne deficiam⁹ in via. Octava dignitas
est q̄ bō creat⁹ ē ad eternā bititudinem cū ágeli
eternali possidendi: nō solū cū alia: sed etiā
cū corp̄ ḡliolo post resurrectionē. vñ Abbat.
xv. q̄ p̄ dicitur ē suo dilect. Venite būdicti
patrio nō possidete patū vob̄ regnū t̄. No
na dignitas ē q̄ nibil satiare p̄t desideriūz
boio nūsi ip̄e de⁹ q̄ infinit⁹ t̄ imēsus ē. vñ d̄
in ps. Cariabor cū appuerit glia tua. Iñ ēt
Aug. Tāte dignitas est hūana cōditiōv̄t nul
lum bonū p̄ter summū ei sufficere possit. Et
hāc satietatē eternae bitudis ex itimo corde
desiderare debem⁹ vt illud desideriū celestis
p̄tie lachrymas corp̄ales excitet i nob̄. X
Cōnde exēplū scribit Jacob⁹ devitriaco dicēd
Ildi quasdā mulieres tā spāli t̄ mirabilī a
moris in dēū affectione resolutasv̄t p̄t des
iderio languerent. nec a lecto per multos ans
nos nūsi raro surgere possent nullā aliā infir
mitatē habētes nūsi illā cuius desiderio cap
nē liquefacte cū dño suauis descerētes quanto
spū p̄fortabānt: tāto corp̄e infirmabātur.

¶ De eadem aliis Sermo. xxxij.

Imile est regnū celorum
hoī patrī familiā q̄ erit p̄sio ma
ne cō dñi. t̄ t̄. Abbat. xx. Exquo i
p̄t̄ euāgeliō fit mētio de p̄fē
miliā q̄ cōdūrit oparios. i. seruos ad laborā
dū. tūc in p̄nti. sermone tria sunt dicēda. Pri
mā de famulis t̄ famul. b̄. Secūdo de dñis
t̄ dñab⁹. Tertio exemplū. A. Quantu⁹
ad primū sc̄edū q̄ serui et famule vt serui
tūc corp̄ sit deo acceptū t̄ meritorū tria tenē
tur dñis t̄ dñab⁹ suo. Primū est q̄ debent
eē fideles dñis suis in reb⁹ t̄ palib⁹: vt prene
mant dñna dñoz suo v̄bi p̄t: t̄ bona coru⁹
augmētēt put ip̄is p̄misēt q̄n senaria co
rum intrauerit. q̄ q̄nq̄s sc̄iēter p̄misum
frangūt dēū grauter offendūt. Et vt fidelis
laborēt in absētia dñoz sicut in p̄ntia. Un
ad Ep̄b. vlt. Nō ad oculū sūiētes q̄si hoib⁹
placentes: si vt sui xp̄i faciētes voluntatē dei
et aio. Et bñ sic fidelis laborānt t̄ uigia sunt
tūc ip̄emēt tps erit p̄mū corp⁹. t̄ h̄c faciūt
q̄ bñ t̄ fidelis laborāt in p̄ntia dom̄u⁹: sed
q̄n dōsum ve tut: t̄ nū ipsi fidelitēt laborare
desistunt et colloquātūr simul et oculū vnḡ

XXXII

De endem dominica

bedientia p̄tē cē mortale p̄tē: q̄ subtrahit
suspiciō qđ ei tenet et coadiuatiōne dei. Ergo
cōfessiō est quādo serui et ancille primaciter
sunt inobedientes dñis et dñiab⁹ suis. Similē
vnde q̄ inobedientē ē viro suo et pueri q̄ inobe-
dientes sunt pentib⁹ suis: et ceteri subditū q̄ in
obedientes sunt suis suspicōib⁹. T̄m̄ penite-
re debet sui et ancille q̄ sc̄iēter ad iracūda su-
os dños vel dñas p̄uocauerunt. vel etiā qui
dñis v̄l dñiab⁹ obloquūtur dicēdo. dñis ille ē
p̄caus v̄l infidelia. vel dñia illa est iracūda vel
austeria. Tertiū ē q̄ serui et ancille debet v̄rē
rectū itētionē ad deū i labouib⁹ et fuitus suis
q: nō sufficit fideli⁹ laborare et dñis obedire
nisi habeat deū p̄ oculis et intētionē ad deūs
referat. vñ Greg. Om̄e bonū qđ egim⁹ semp
p̄itētionē ad celestia levem⁹. Ut serui et an-
cille p̄ osb⁹ de manē debet orare et in dieb⁹ fe-
stina ad min⁹ missam et verbū dei audire et
libens icinare et festa celebrare et quādoq̄
p̄ tpe suo cōfitem⁹ et sac̄m eucharistie percis-
pere. Et si nō sc̄im⁹ ad eccliam possunt veni-
re: tūc in domo vel in capo possunt orare. Et
figūater qñ audiūt pulsū in elevatiōne cor-
poris tpi: tūc būlit⁹ debet se deo recomenda-
re. Si h̄oc faciūt isti famuli et ancille q̄ deū
nō tunē offendere detrahēdo et maledicen-
do. primis et qñq̄ creaturis cum irascunt⁹: et
qđ pei⁹ est in ira sua deū blasphemātes. Et
sili⁹ deū offendāt luxuriādo cū meretricibus:
ebonisando: et superbe se ornādo in dieb⁹ fe-
stina: et volando occulite et subtrahendo p̄
simorum et dñorū suorū et etiā in maximis et
paruis deū offendāt. H̄i legif vñ c̄templū
in legenda beati thome apli q̄ patriarcha i
festo beati thome corpus ip̄ius apli honori
fice locat iuxta altare: et ad manus apostoli
ponit p̄secratas hostias: et sic oēs accedētes
cōicat cū manu mortua virtute diuina. Et le-
git q̄ nō nisi p̄triti et cōfessi valeat de manu
ei⁹ hostias cōsecratas accipe. Indigni autē
neq̄ nisi denuo meli⁹ scrutātes p̄scias su-
as et iuuenites indispositas ad cōfessionē et
ad cordis om̄itionē se offerat: tūc redēutes ac-
cipiūt sacra de manu apli. D H̄i recitas-
tur de quodā famulo crēplū quō solū furtus
ficiūt dñi suo nesciente cōmiserat. quae et
comederat. sed oblitus confiteri accedēs ad
cōtōnem nō poterat sacramentū eucharistie
de manu apostoli accipere. Qui in se reners⁹
mit sc̄sum ante quoddā altare: et h̄en⁹ ge-
nibus rogauit deū vt sibi daret cognoscere il-
lus peccatū propter qđ repulsus fuit a sacra

- Gerillo

xxxiii

aliquid opus fieri inbet. **B** Unde erit
propositum. Greg. in dyal. qdā nō se stepha-
nuo de itinere venie domū vocauit et ira fa-
mulū dicens. Ueni dyabole disfalcia me. Ad
cū? vocē mor incepérunt se calciamētoꝝ co-
rigie in summa velocitate dissoluere ut apte
colaret qd ei ipse qd vocat? fuerat ad extrahē-
do calceos dyabolus adesset obedisset: qd
mor ut domin⁹ videtur vellement⁹ eripuit. ma-
gnisq⁹ vocib⁹ exclamare cepit dicens: recede
miser redic⁹. nō cū tibi nō famulo meo locus
tuo sum. Ad cū? vocē p̄tinus recepit. Enī
de recolligi pot qd nūq⁹ diabol⁹ ex ira sic no-
minādus. **D** Tertio domini debet corri-
gere famulos si delinquit. Nā sp̄ cogitare d̄
bent qd reddituri sunt rōem p̄ ip̄o. Unde re-
mentur dñi famulos t̄ famulas inducere ad
bonū faciēdū. s. vt ieiunēt t̄ o:ent t̄ festinēt
confiteant: eucharistiā sumāt: t̄ missam t̄
verbū dei audiāt. Et si nō imitanſ informa-
tiones: tūc dicit ea corrige cū delinquunt.
Nā q̄libet superioris dī corrigerē suū subditum
alas oſa petā qd subdit? committit in p̄fidentē
redundabūt si nō corrigit: si ea fieri p̄mittit.
Enī dī in decre. Resistere posse p̄ueris t̄ nō
facere est eis cōsentire. xiiij. q. iiiij. Quid pot.
I Quantū ad ultimū sciendū qd dñi t̄ dñe
ex vera humilitate debet famulos et famu-
los meliores se q̄rtū ad deū estiāt: t̄ sic eis
humiliter t̄ pacifice loq̄. Enī exemplū Legi
qd duo frēs semor: t̄ iunior: fuerūt in itinere
constituti ad semur. Andū verbū dei missi. Et
accidit qd in itinere quodā seniorē dormiēti
iunior: vidit ad se venire turmā celestē qd per
transiens nibile locuta est: syvī? d̄ turma di-
xit ad iuniorē frēm qd quereret qd vellet. Et
ille quisuit qd esset illa speciosissima dñia qd mit-
tebat duob⁹ iunenibus pulcherrimis: t̄ quo
itura esset. Et r̄sum est ei qd regina angelor⁹
esset volens venire ad primā villam cū illa
celesti turma ad ancillā cuiusdā rustici mori-
turā. Et ille mirabat tantā humilitatē virgi-
nis marie qd ad talē pauculā ancillā p̄so-
naliſ dignabat venire. Et excitato socio ves-
perūt ad villū t̄ q̄sierūt in qd domo aliq⁹ ancil-
la infirmareſ. Et tandem ea cōpta venerūt il-
lā. Et senior: frat̄ audiuīt p̄fessionē ei?: si no-
lit eā absoluere nīſ diceret sibi p̄ qd talem
grām incruisſet. t̄ retulit sibi qd ille frater bō
puruo t̄ innocēs in via vidisſet. Et illa ancil-
la ex humili corde t̄ ex obediētia dicit p̄fesso-
ri qd virginitatē suā scrūaret sicut de vtero
egressa est: t̄ qd om̄i die dicit bō: qd suāq⁹ qd

qua gita Ave maria bētērīgim qd i motte de
gnareſ cam visitare. Et nec p̄petr aliquē la-
boř illas boas t̄ oīōnes omisi: et de p̄cō
suo sevestiuit t̄ residuū dedit paupēb⁹. nō con-
fessio: eā absoluīt t̄ cōicauit: t̄ maria cum an-
gelio aliam illi ancille ad celū deduxit.

G Dominica in feragētūa Sc̄riptū
de creatione hominis.

H Igit qui seminat seminare
semen suū. Lu. viii. Cibi sciendum
qd seminatoř ē om̄pō dō qui erit
seminare semē suā. i. qd bō: mūs
creando. Unde mīt̄ in compē. th̄co. ven. dicit
qd summa bonitas volēs cōicare suū bonus
etnā alijs fecit creaturā rōnalem qd sumnum
bonū intelligeret t̄ intelligēdo amaret: amā-
do possideret. t̄ possidēdo bētā cēt. Enī in p̄s-
ti sermone tria sunt dicenda. P̄mo quō de
us creauit boies. Sēcō quō diabol⁹ iniudic̄
boi. t̄ an adā v̄l cua pl̄ peccavit. Tertiū q̄li-
ter iā nascimur in h̄ac mundū. **K** Om̄s-
tūm ad p̄mū sciēdū qd dignitas primi bos-
minis est in hoc qd defecit boiem rōne sapi-
entē vita innocentē: dñis potētē. P̄mū fe-
cit deus boiem rōne sapientē: q: adā noticiū
om̄ dei būnt cui⁹ p̄ntā quadā interiori aspi-
ratiōe p̄tēplabat. Nō tñ ita et cellenter vt il-
li in patria: nec ita in enigmatevt nos mō iū
in via. Ergo b̄tū a th̄omas dicit qd adā medi-
um tenuit in cognitiōe dei quo ad nos qd su-
mus in b̄ mūndo: t̄ quo ad illos qd sunt iā i pa-
tria. Ites adā cognouit res factas creatas
q: eis nomia imposuit: vt dī Gene. ii. Et fū
beatū Th̄o. Noīa debent naturis rerū cōci-
nire. ergo adam fuit natura oīm oīlūm
verbarū: arboꝝ: t̄ līpidū p̄ciosorū: t̄ oīm re-
rum visibiliū t̄ palpabiliū. Et insup dīc bea-
tus th̄omas qd adā in statu innocentie quo-
dāmodo habuit om̄ia virtutes. Secūdo fecit
eum vita innocentē. Nā factus est sine cul-
pa. Unde fū folgor. Deo dedit ade origi-
nalem innocentiam qua semp se t̄ suo custo-
disse potuit. Habuit em̄ aīa ade ita perfecte
dominiū sup co:pus: qd nunq⁹ sc̄nūſet infir-
mitates ab int̄inſeo nec deceptiōe ab ali-
quo si i statu innocentie p̄st̄iſſet. Sūt̄q̄ adā
sine penalitatibus: quia nec esurit neq⁹ fui-
uit: neq⁹ frig⁹ nec ignō: neq⁹ aliquid oīud
leſit eis: nec mortē erpectauit: q: viuēo erat
ad gl̄iam trāſferēd⁹: vestib⁹ nō indignisly: q:
stola innocentie vestitus fuit. Unde Grego.
Sic nāq⁹ īmortali⁹ est p̄dic⁹ vt si nō peccab-

Indice Generale degli
uari libri d. P. Clit. de H.

Domínica in setagésima

set mori etis nō potuisse. Vñ eti Aug. I. li.
de questi noui i veteris testimoniis dicitur. Die b
uo boiem fecit qd̄ qd̄ nō peccaret in imo
talitate rigeret. Et unde sciēdū qd̄ ad 23
fact⁹ est extra padisum in agro damasceno
de limo terer i post creationē posuit ē in pa
disum voluptat⁹. Sunt autē loc⁹ ille ut die Da
mascen⁹ et ultatōis uniuersi p̄ceptuātū: q
terra cedit⁹ posuit ē: t ceterato ac purissimo
aere circulus plātis sp̄ flocidio comat⁹ est
bono odore plen⁹; nullūq; irrationaliū imbī
tat ibi. Insip nulle sūrib⁹ rēpestates: t bis
fructificat ibi arbores. Et in hystona ecclia
stica d̄ qd̄ padisus est loc⁹ delicatissim⁹: vbi
mō est Enoch et Delao p̄tūtes virt⁹ suā p
esum lignu ritet alioz qd̄ sunt ibi. Et cū adā
sic esset in padiso dicitur de⁹ vt h̄l̄ H̄l̄. Nō
est bonū boiem esse solū. Faciam⁹ ei adiutor
tiū nle sibi. Ergo insit dñs de⁹ sopo: ē i adā
Lōq; obdormisset tulit vñā de colis ei⁹ t re
plevit eamē p ea. t edificauit dñs de⁹ costis
quā rularat de adā i mulierē: t edurit eā ad
adā. Dicitur adā. hoc nūc os er ossib⁹ meis t
caro de carne mea. qd̄ ob: ē relinquit h̄o p̄tēz su
um t m̄fem suā t adhērebit vron sue t erit
duo i carne vna. Circa qd̄ qn̄ qd̄ eua facta
sit de costa ade t nō de capite vel d̄ pede. Nā
def sm migrin theo. vi. euā nō fecit de capi
te ne viro dñaref. Et h̄b faciūt ille mulieres
qd̄ volunt domini i sup virop suos. Etia h̄b
est qd̄ dicit dñs H̄l̄. Sub p̄tate viri crisi
t ipē dominabit̄ tui. Itē nec de pede ade fas
ta est eua ne p̄tēref a viro. Et h̄b faci
unt illi seueri t pueri viri qd̄ p̄tēnunt vros
pp̄tēt tenēt eas tanq; famulas raro ver
ba amicabiliā: si sp̄ dura t cōtumeliosa vba
eis loq̄ntes. si ip̄a mulier facta ē d̄ laterevis
ri: vt amoris vinciliū pbaret in eis. In quo
aut̄ vir debeat ostendere dilectionē vros: t ecō
verso vro: viro. qd̄ aii sm. vri. B. Itē scis
endū qd̄ domin⁹ de⁹ dicit ad adā t eua. Crea
scate t multiplicam⁹. Lōq; Circa h̄b qritur
vñā in statu innocētie p̄tēnūtē boies car
naliter absq; officio generādi. Dicēdū qd̄ nō
sm. b. Tho. m. ii. di. ii. Tōc eti vires in foro
res subiecte erit supiorib⁹ tā sm rectū ordi
nē bois i seipo qd̄ bois ad deū. Nō recta aut̄
sp̄ ordnat actū ad finē debitū. Unde nunq;
conuixerit vir vro: in statu innocētie i actū
matrimonialē nisi ppter officiū generatōis
Nā appetit⁹ generatiue neq; poterat sur
gere sine impio rōmis: necnq; sine aliquo fi
ne intēto. i. vt p̄le careret: qd̄ nulla persona s̄c

nho fuisse. Et sm. b. Tho. pbabilis p̄tē dīg
qd̄ masculi t feminis fuisse i cōli nō gressu
ni. Nā ḡatio erat in p̄cepto p̄p̄ electori
multiplications. vñ Bene. i. Crescere t m̄lri
plicamini t c. Et id op̄etebat vt oēr vaca: ēt
gnationi. Lōq; sibi null⁹ moreref evn⁹ nō pos
ser cē nūi vni⁹ vronis vir. t vna nō posser cē
nūi vni⁹ vni⁹ vronis op̄etebat qd̄ tot cēt viri
qd̄ mulieres. t pueri fuisse genitri i padiso i
quo pentes iā erat positi. Itē qn̄ vñā pue
nati in statu innocētie statū h̄yment vñā
mēdiorū. Respōdef sm. b. Tho. qd̄ non. Hos
mūco ei in statu innocētie h̄uissent cēmiz
tiū vñēdi nobiscū: si nō terminū. Id defect⁹
naturalis qd̄ sequūtur initū etiū h̄uissent
nobiscū: si nō illos qd̄ sequunt̄ terminū. Sicut
est senect⁹: mo: o: t hm̄. Nec hoc fuisse ei⁹
in penā. qd̄ et h̄b qd̄ pueri fuisse in p̄titato
qui t molles et h̄b nullū incōmodū sensisse
diuina puidēcia eos gubernāre. Gilr ē dicē
dū de cognitiōe t vñā rōmis quē nō imedias
te h̄uissent: qd̄ successionē sp̄s didicissent t
lucidi⁹ t elariori mō qd̄ nos mō. Elulto cū
sapiētores qd̄ nos facti fuisse: nā naturas
terū cognouissent. Nā Zertio fecit adā
dominio potētē. Circa qd̄ qn̄ vñā h̄o i sta
tu innocētie aialib⁹ t creaturis dñhabat. Nā
def sm. b. Tho. qd̄ sic. Et h̄b pbaf. P̄io ex ore
dime diuine puidēcie qd̄ sp̄ inferiora p̄ supio
ra gubernat. Cnd̄ cū h̄o sit sup cetera aialia
cōuenient ei⁹ gubernationē oia aialia subdū
tur. Scđo hoc pbaf exib. Se i. vbi d̄ de h̄e
mie: vt p̄s p̄se. b̄ manis t volatilib⁹ celi et
bestiis terræ. Cn̄ aues in aere ad nutū bois
obedissent: t p̄s p̄se manus vñat̄ venissent.
Gilr t bestie terræ t c. In signū hui⁹ tūc ges
uit de⁹ ante boiem oēs creaturas: t vñtimo
boiem tāq; dominūi creaturas. Nā oēs crea
ture p̄p̄ boies s̄r create t sibi subdite. vnde
p̄s. Oia subiecti sub pedib⁹ ei⁹ oues t bos
vñā vñuressas t c. Et qd̄ creature iobediē
tes s̄r facte. Respōdef sm. b. Tho. qd̄ mōbes
dicētia ad boiem eoz qd̄ ei subiecta esse debe
rent subsecuta est in penā eius: eo qd̄ ipse bo
fuit inobediens deo. O Quantū ad ses
cundū sciēdū qd̄ dyabol⁹ cognoscē felicitā
tē bois quā in statu innocētie habuit qd̄ pec
care potuit: inuidēs bonū de salute quā acce
pturus erat in sp̄ serpētis mulicrem aggred
iēbat: si qd̄ primo mulicrē agḡcluso ē. Tho
sp̄def sm. Lrisolito. Mulieres sunt incau
te: molles: t fragile. Et qd̄ sunt leante: ideō
de facili decipiunt. t qd̄ sūt molles: ad. Do

Sermo

nūm t ad malū cito flectuntur: t qd̄ fragiles
idēo de facili superant: ideo diabol⁹ nō ē ag
gressus virū si mulicrem scīs qd̄ femina fa
cilius deciperet cū sit sexus mollior: t facili⁹
vinceret cū sit sexus fragilior. Quā autē p̄mi
parentes trāsgressi sunt p̄ceptū dñi h̄l̄ H̄l̄.
In. Elbi d̄: qd̄ serpē erat callidior clictis ani
mātib⁹ tere qd̄ fecerat dñs de⁹: qd̄ ditit ad mu
lierē. Cur p̄cepit dñs de⁹ vobis vt nō comes
deret de oī ligno padisi. cui r̄dit mulier. De
fructu ligno qd̄ sunt in padiso vescimur. De
nōb̄is ne comedērem⁹ t ne tangērem⁹ illud
ne forte mortiamur. Dicit autē serpē ad mus
lierē. nequaq; moriemini: scit em̄ de⁹ in qd̄
cunq; die comedēritis et eo aperient oculū
vñi: t enī sicut dñ sc̄etes bonū t malū. El
dit qd̄ mulier qd̄ bonū cēt lignū ad vescēdū t
pulcrū oculū aspectuq; delectabile: tulit d̄ fru
ctu illi⁹ t comedēt. deditq; viro suo qd̄ fili⁹ co
medit: t statū apti sunt oculi amboz. Lōq;
cognoverūt se ēē nudos consuerūt folia s̄c
t fecerūt sibi p̄zomata. P̄ Elbi qn̄ qd̄
cor vel vir vel mulier graui⁹ peccauit. Nā
adā in duob⁹ peccauit. s̄ comedēdo d̄ fructu
vetito: t excusando se de suo p̄tō. Elbi penas
a deo accepit: vt h̄l̄. H̄l̄. i. Lū dixit ei dēns
In sudore vñp̄ tu vesceris pane tuo donec
renētaris in terrā de qd̄ sumpt̄es: qd̄ puluis
qd̄ t in puluerē renētaris. Ḡ in qttuo: eua
peccauit. P̄io in supbia t incredulitate: nā
ex supbia diuinitate rapere voluit t diabolo
plusq; deo credidit. Elbi sm. b̄m. Tho. Elbi
her et sola clāsē mens peccauit: qd̄ appetit
ēē scut de⁹. Erēcamit ei eā appetit⁹ excellē
tie vt crederet eē verū t possibile qd̄ serpēs
dicebat: t id seducta d̄. Elir autē nō credidit
ēē verū qd̄ dicebat sp̄s: t id nō appetit⁹ ab
solute: si cū d̄itō si possibile fore: si tm̄ ap
petit⁹ illi⁹ excellētie ip̄m adā ad erpiendum
incitanit. qd̄ adā et qd̄ clāsē t qd̄ amicabili
la bēnūlētia quā habuit ad vro: ē nolēs eā
turbare peccauit. Et adhuc bōdiema die mu
lieros: vt cōiter imitant̄ euā in supbia t in i
credulitate. qd̄ ps. Nā puella. ix. anop̄ qd̄ qd̄
curiosi⁹ secedit i veste sua qd̄ mascul⁹. xvij. an
noz. t cū vñcula ampli⁹ se ornare nō audet:
tm̄ ad supbia t laude boim nō definit ornare
filiā aut nept̄e. Gilr solēt se pl̄ occupare in
incredulitatib⁹ t incitātib⁹ qd̄ viri: qd̄ qd̄
vna mulier pl̄ vel maḡ scit de talib⁹ supbi
mōlib⁹ t caninib⁹ qd̄ centū viri, t tales car

XXXIII

m̄natrices nō soli dñmāt̄ si enī m̄sta mas
la faciat alijs i alab⁹ suo. Q̄ Scđo eua
peccauit: qd̄ pomū p̄bidiā comedēt: t adhuc
bōdiema die mulieres imitant̄ enā in b̄: qd̄
qd̄ est eis p̄bidiā h̄ cīt̄ faciūt. Zertio p̄s
cauit in b̄ qd̄ virū ad peccādū incitauit. vñ
dī H̄l̄. i. qd̄ ipa comedēt t dedit viro suor
tunc qd̄ vir comedēt et hoc nob̄ dñmā venit.
nā si sola mulier peccasset nobis nō noctuiss
Quarto mulier peccauit se excusando. t cul
p̄ sūa defendēdo: dicēs sp̄s decepit mesic
adbuc mulieres bōdiema die optic se scōt
excusare t culpās suas defendēt: sed qd̄ eua
maḡ peccauit qd̄ adā: id de⁹ penā t plāgam
grauorē ei intulit dīcēs illud H̄l̄. i. Alib
tiplicabo crīnas tuas t p̄cept̄ tuos. In do
lore paries filios tuos: t sub p̄tate vñ crisi
t ipē dñhabif tui. P̄o quo sc̄iedū qd̄ si adā et
eua nō peccasset: tūc mulieres sine pudore tō
cepissent: t sine guamie portassent: t sine do
lore peperissent. Circa qd̄ qn̄ vñ si adā p̄
st̄riset incurrisset d̄firmationē oīb⁹ posteris
suis. Nādef sm. Tho. in p̄ma p̄te. sum. q. c.
Aliq; dicit qd̄ sic. aliq; dicit qd̄ nō. qd̄ maḡ ve
risimile ē. Elbi qlibz filioz peccare potuissis
qd̄ ad d̄firmationē. K̄ Itē qn̄ qd̄ deus
fecit hoies vt peccare potuit. Nādef sm. ma
gistr̄ i cōpē. the. veri. P̄io vt declarat̄ dī
p̄mia qd̄ et malo scit elicerē benū. Nā enī d̄
p̄mitteret malo fieri nisi et malo eliceret bē
nū. Scđo vt manifestaret dei clementia qua
ip̄s mortē suā p̄dū hoies liberauit. In sap
etiā malis supplicia. G Quantū ad ter
tiū qn̄ qd̄ qd̄ aiam p̄ciosas vñuuit corpi t
fectuoso. Nādef qd̄ hoc fecit p̄pter tres cās.
P̄ia ē vt de⁹ opa sua pficeret: fecerat ei d̄
creatūrā pure co: palē: siē celū t terrā: aliam
pure spūalē: siē angelū: t id ne i dei ope alia
qd̄ incōpletū remaneret oportuit vt faceret
tertiā creatūrā. corpālē t spūalē: videlicet bo
minē qd̄ cōstat et corpē t aia. Scđo cā qd̄ de
us cōmūxit aiam corpi ē vt aia i corpē et p̄
corp̄ multa merita acqueret. Quedā cī sunt
qb̄ aia sine corpē p̄t mereri sic in diligēdo
deū: agnoscēdo deū: t i memorādo deū. Im
mo sepe i talib⁹ aia a corpē impedit. Sap. ix
Co:p̄ qd̄ corrūp̄ aggrauat aiam. Alia dō
sunt qb̄ aia nō p̄t mereri sine corpē: vt ieu
nando: pegrinando: martyriū sustinēdo: s̄a
gellatioes t abstinenfias: t hm̄. i. Zertia vt
aia maiorem gloriā p̄cipiat in futuro. Si ei
aia fuisset separata a corpē: tunc tm̄ fuisse in

Motus Generale elegi
in monasterio d. Polist. f. Vol.

De eadem dominica

Visione dei glorificata. Et p̄m hō q̄ est cōpos
hō ex corpore et alia glificabili tā in corpore q̄ m̄
ala et in visione humanitatis et deitatis. Et illi
timō sc̄dū q̄ sicut alia et cōmunicōne ad cor-
pus plura bona ascētūrūs et multa in cōmo-
da hō et diuītōne ipsi⁹ corp̄o. Pr̄to hō per
originalis inōnationē. vñ Job. viii. Quis p̄t
facere mādū de immāndo acceptū sc̄mine. vñ
et i p̄. l. Ecce enī in iniq̄tib⁹ cōcept⁹ sum
Nam in p̄tis cōcipimur et i p̄tis nascimur
Secūdo p̄tī p̄ntates. vñ Gen. viii. p̄soni
sunt sensus hōis ad malū ab adolescētia sua
Zertio boni op̄is difficultatē. Nā oēs ange-
li ab initio mādi usq̄ hōdie nō habuerūt tā
tam difficultatē et tantū labores in suiendo
deo: sicut vñ uo hō q̄ seruit deo vñ solo die.
Et hoc est ex respectu corporis. q̄r corp⁹ est ins-
eptū et graue et pigrū ad dē bonū. Quarto hō
intellect⁹ hebetudinem. q̄r aia septa a corp̄e
clariorē et lucidiorē intellectū hō. Quinto coti-
nū impugnationē. vñ ap̄lo ad Gal. v. Cas-
ro cōcupisit aduersus sp̄m. Nā aia anhelat
ad celestia: si corp⁹ trahit st̄mūne infra. Fer-
to passionū multiplicitatē. vñ Job. viii. Ho-
mo nat⁹ de muliere bēcūvīnes tpe repletur
mīl miserijs. Septio ḡlie retardationē. glo-
riam em̄ futurā nō peipiem⁹ q̄dū h̄ic i corp̄e
detinemur. Propt̄ea dicit ap̄lo p̄hil.
l. cupio dissolui et esse cum ip̄o.
¶ De eadē dhica. Ser. xiv. de hō dei.

Lumen est verbum dei.

¶ Xu. viii. Est enī semē hō dei q̄d
ips⁹ de celo attulit et in terrā se-
minavit: nūsī hoc semē ip̄o attu-
lisset: tot⁹ mādū in scelerib⁹ pmāsūset. vñ
Esa. i. Nisi dñs exerctūs reliq̄sset nobis se-
mē q̄sī sodoma fuissim⁹. Elī in p̄tī sermones
netna sunt dicēda. Pr̄to q̄līs hō dei sit au-
diendū. Sc̄do de fructib⁹ hōbi dei. Zertio q̄re
mali hōies audire nō p̄nt veritatē. Elī
Quantrū ad p̄mū sc̄dū q̄ hō dei ē audiē-
dum. Pr̄to reuerētert deuote q̄si ex ore ip̄i p̄
cederet. vñ Xu. x. Qui vos audit me auditē
Itē Mat. x. Nō enī vos estis q̄ loqm̄ni: sed
sp̄us p̄no mei q̄ loquif in vob. vñ dī de hoc
in decre. Nō min⁹ re⁹ erit q̄ hō dei negligētia
ter audit q̄ corp⁹ ip̄i ex sua negligētia in
terrā cadere pmittit. vñ Aug. in qdā smone.
Benigne audiēdū est deuote suscipiendū: et
sollicitē p̄seruandū q̄dā ad aia rū salutē p̄ti-
ner. et nō sicut hō bois: si sicut hō dei: siue
illud sic p̄solatōnū siue cōminatōnū siue in-

Serimo

XXXV

partē p̄mo flectē postea semip inclinat. Se-
cundo hō dei op̄at p̄tī dei in illis q̄ illū de
uote audiūt. vñ Mat. xviii. Ubi duovel tres
cōgregati fuerint in noīe meo ibi in medio
corp⁹ ego sum. Doc̄ idēs habet Xu. xxiij. de il-
lis duob⁹ discipulis q̄m die pasche ierunt
de hierlm̄ in emauo et loq̄bant iuicē de ip̄o
quā iuit cū illis. Zertio hō dei cibar aiam
hōbo q̄dredit de ore dei. vñ Greg. Lib. aie ē
hō dei. Nā sicut corp⁹ cibaf cibo corpali: sicut
aia hōbo dei. Elī qui nō p̄t comedere corporis
sc̄iendū q̄ tria dāna incurrit q̄ p̄ciūt hōbus
dei et nō faciūt. Pr̄mū ē q̄ grātī p̄nūtient.
vñ Job. xx. Si nō venis̄t et locut⁹ eis nō fu-
issim⁹ petim nō haberēt: nūc aut excusatōs nō
hōt de p̄tō suo. vñ Luce. ii. Seruuo sc̄iēvo
luntatē dñi et non faciens plagis vapulabit
multio. Si enī rex terren⁹ nūcū iter mādan
dū tibi aliqd̄ mitteret et tu hoc facere nolleas
cū bñ posses: reges grauit̄ offēderes. Sic rex
glie iesus ip̄o roties tibi nūcū muttit quoti-
ens hō dei audis: et si nō facis: regem vñ q̄
xpm offendis. Sed diceres. Et hoc seq̄tūr q̄
iudic̄t pagani q̄ smonē nō audiūt sunt excu-
satī. Nā sicut q̄ nō. q̄r fideo in oīb⁹ partibus
mundi est pdicata. Elī p̄o. In oēm terrā exi-
vit son⁹ eoz t̄c. Secūdo ille q̄ hō dei audiēt
et nō facit obserat sibi p̄i ianuā celestis regni
ps. Hoc dicit si vocē ei⁹ audiēt̄ te. Et seq̄tūr.
Iurauit in ira mea: si. et nō introibūt in reques-
meā. Zertio cū ip̄i in futuro clamabūt: tunc
ip̄o ip̄o clamorē nō eraudiā eos. Y Zer-
tio libent⁹ hō dei est audiēdū pp̄f multipli-
ces fruct⁹ quos confert illis q̄ deuote et libē-
ter audiūt hō dei. Pr̄o quo sciendū q̄tū ad
secūdā p̄te isti⁹ smonis q̄ verbū dei multa
bona op̄atur in hōib⁹ audiētib⁹ illud deuote
Pr̄o em̄ mundificat hōsem. vñ Job. xv. Iaz
vos mādi estis pp̄f smonē quē locut⁹ suivo
bis. Et hoc cōtingit duplicit. Pr̄o q̄ hōbum
dei ē speculū i quo q̄s cognoscit petā sua. q̄r
sm Genecā. Initī salutis est cognitio petā
Sc̄do q̄r hōbum dei dat grām audiēdi illud
per quā hō mādat. Elī prouer. viii. Doctrī-
na bona dat grām. Elī rep̄bēnsib⁹lēs sunt il-
li q̄ lauāt faciē vel vestimenta et calcēos mun-
dāt: et aiam maculatā nō curāt mādare. Itē
parētes illi q̄ p̄ueros ad balneū corpale pot-
tāt ut ibi lauenf in corpē: si nō ad sermones
ubi lauāde sunt aie. Nā multū vtile ēt pue-
ris a iuuentute audire hō dei: q̄r post in se-
mo plus essent inclinati ad audiēdū smōdes
Sicut patet in ramuscōlo qui ad quācūq̄

ebit ei: et p̄tōn̄t illud post dorsum suum:
Vnde etiā prouer. xviij. Nō recipit stult⁹ per
ba prudētē mītē ea dixerit q̄ versant̄ in coris
de eius. Elī tales pueri boniles ducit illud.
Ela. xxiij. Loqm̄ni nobis placētia. D. Ut
timō nota exemplū de his q̄ recusant̄ hōbum
dei audire. Denit Jacob⁹ de vitri. q̄r sunt q̄
dā rustic⁹ q̄ nūq̄ volunt audire hō dei: sed
sq̄ eriuit de ecclia q̄cito sacerdos incepit b̄:
monē. et stetit i cemiterio fabulādo cū alijs
rusticis q̄ sepi⁹ a plebanio suo p̄pet̄ bōc coris
reptus fuit et eo q̄ se et alio impēdaret. sed
ip̄se se nō emēdauit: si in p̄tinacia sua p̄māt̄
sit. Qui postea grauit̄ infirmatus vocavit
plebanū et cōfessus est et timore mortis et nō
et charitate dei et suc salutis: t̄ in eadē infir-
mitate postmodū in breui est defunct⁹. Lox
bui⁹ p̄fecto de vita despaf. Et h̄c sūt p̄les
q̄tide corp⁹ curat et cibat cibo corpali: sed
alij p̄ciosam p̄mittūt fame p̄ire et mori: nec
cibat eā cibo sp̄nali. s. verbo dei: sicut sunt il-
li: q̄ qñq̄ in q̄ttuo septimanū nō audiūt ver-
bū dei. Et sup̄ q̄ttuo dies deberēt abstinere
q̄ cibo corpali cēt eis valde graue. si de ania
sp̄nalis cibāda nūl curāt vel sentiūt. Quarto
hō dei oñdit hoīem discipulū dei. vñ Job.
viii. Qui er deo ē hō dei audit. Nā naturas
le est q̄ q̄libet audit libēter de p̄re et mīre et
fratrib⁹: et de cognac̄ suis: et de patria sua cū
est in exilio constitut⁹ ad quam redire inten-
dit. Sic si de⁹ est pater et bāt̄ hōgo est mīt et seti
angeli fratres et regnum celeste patria tua: et
n̄ ad illud anbelas toto corde tuo: tunc vñ
q̄ libēter audis loq̄ de his: t̄ quō illuc p̄ueni
ao. Quinto hō dei a morte liberat et eternā
bētitudinē acq̄rit. vñ Job. viii. Si q̄s smonē
mēp̄ seruauerit nō gustabit mortē in eternū
A. Quātū ad tertīū p̄ncipale q̄ritur quare
mali hōies veritatē audire nō possunt. Re-
spondet q̄ hoc sit pp̄f tria. Pr̄mo q̄r videt
eis dura. Job. vi. Dur⁹ ē hic smonē et quis pos-
test eū audire. Ben. Videb̄t vobis durū cum
dicitur. Agite penitētiā erratio. Sed aliquā
audituri estis verbū asperū et sermonē durū
et auditionē māla. s. Ite maledicti in ignem
eternū t̄c. De q̄ iusti nō timebūt. Secūdo q̄r fa-
ctis eoz vñt̄ ē tria. Sap. ii. Lōtran⁹ ē ope-
ribus nostris: et improp̄erat nobis peccata
leg. vñ etiā Job. iii. Qui male agit odit lus-
cem: et nō venit ad lucē ut nō arguant̄ ope-
ei⁹. Zertio q̄r coida corp⁹ sunt ad aliud inclia-
ta ad modū vñt̄ q̄b̄t̄ os versus terrā.
Vnde Ecclesi. xxi. Audiuit luxuriosus et displi-

Ece asce ndimus biero
solimā et cōsummabūf oīa q̄ sc̄i-
pta sunt p̄ pp̄bas de filio hōis.
Xu. xviii. Mat. x. In isto euāge-
lio duo notāt. s. passio ip̄i et illuminatō cūm
dā ceci. E. S̄ diceres q̄r illo tpe ecclia
reducit nob̄ ad mēoriū passionē t̄p̄. R̄r. ut
gaudiū mādi q̄ illo tpe exerceri solet ill̄ dīc
b̄ i nob̄ tēp̄eret. Neq̄t fili⁹ ē neq̄ filia q̄ p̄
q̄ p̄ces suū tā vilif tractari videret: q̄ vñ q̄n
se ab oī gaudio tēp̄aret, yt q̄ p̄patiamur ip̄o
69

Indice Generale degli
incunaboli d. Biblioteca Vaticana

Dominica in quinquagesima

et responsum gaudia mudi tunc nobis hodie pponit passio Christi magis manifeste quam in aliis alio iudicio diuersi p' toru' autem p'ter diuersas palmarum in q' passio legit. Unde ipso dicitur. Ecce secundum te. Ubi in isto tempore tria se dicenda. Primo q' gaudiu' mudi est spernendum a nobis. Secundo quod modis gaudiu' mudi est peccatum mortale. Tertio exemplum. D' Quatuor ad primu' est sciendum q' gaudiu' mudi est spernendum ppter quicunque. Primo q' ore dei est maledictum tuum. Eccl. vi. Ue vobis diuitibus q' hic habebet cibum ab aliis secundum maledictum: q' tu g' tumendam et maledictum q' est maledictum a secundum secundum. vñ ps. Renuntiavit solari via mea: si poter' debemus diligere tristitia a tempore b'ndictus. Et. v. Ubi q' lugitur tecum. Itē sciendum q' gaudiu' ratiu' s' q' ipse hoico mudi gaudet et ridet. Propter. v. Stulticia est gaudiu' stulto. vñ f'm. Aug. Elidet insania eē q' est gaudiu' frenetico cum infirmitate non cognoscunt et rident: et amici eō plorant et tristant. q' cognoscunt infirmitates ipso' magis q' ipsa p' sc: et si t'les mudi gaudet cu' tempore p' eis sicut. vñ Ber. L'od patit dei filii et plorat. b'ndit et ridet. q' sa pietas perligunt gaudiu' p'st' tristitia dicentes illud. Eccl. ii. Risum reputant errorem. vñ Ber. loquens de fletu Christi dicit. Christus super Lazarum et ciuitatem seuisse legimus: risus vero et vocasse eum nūq' legimus. E' Secundo gaudiu' mudi et huius seculi est spernendum et fugiendum: ideo q' non est purum: si cu' tristitia miretur. Amatores enim huius mudi non p'st' h'c purum et verum gaudiu' in rebus huius seculi. sicut boni huius seculi Christi p'p'ro' posuit in deo. et ro' huius est. Aut enim leduntur in conscientia aut in corpe aut in vestimentis. q' bigra. Si q' non delectatione in cibis et nimis sumit de cibo et potu peccat et ledit in conscientia ppter syndecsim remordet. Insup' grauatur in corpore itat' q' postea non delectat eum aliquid boni operi. Itē si chorizat tunc erit fessus in corposcione. Et cu' h'c ledit in anima. Itē si luxuriam exercet et excedit in nimietate: tunc habebit naufragium et ledit in conscientia et cu' h'c debilitat in corpe. vñ Anf. de regi. p'nci. Lo'it' est destructio corporis et abs'ciuntatio vite. Itē si in diuitiis tunc habet labores et acerbitudo. timore et custodiendo. dolor et angustia. Itē si in p'ntatibus et dignitatibus tunc os' p'ntatibus. Itē si in p'ntatibus et dignitatibus tunc os' eu' h'c curia et sollicitudine subditus. vñ Bre'go. sup' Ezech. Quarto q' h'c altior eriguntur tanta curia gravioribus oneribus eisq' p'p'lio mente et cogitatione supponit q' digitate p'ponit.

Sermo

vñ Boe. O q' multo amaritudinibus dulces do h'c felicitas respersa est. Tertio gaudiu' seculi est fugiendum etiam si non est maius huius seculi est fugiendum etiam si non est adhuc leditum a tempore: et si est purum gaudiu' non adhuc est. q' bene et momentaneum est. unde sp'ne' dicitur. Gaudiu' hypocrite. s. mundi ad instar Job. x. Gaudiu' ypocrite. s. mundi ad instar p'cti. Habituri enim sunt boni et mali tristitia et gaudiu': autem h'c aut in futuro. si domini scientia p' gaudiu' p'st' vite est breve et gaudiu' future est longus: q' tristitia perligatur in p'st' et gaudiu' in futuro. Aug. Gaudiu' scientia secundum et p'p'li' cruciari et alibi eternu' delectari: mali vero et contrario faciunt. Ubi si q' aduerteret q' breve et momentaneum est gaudiu' huius seculi oino fuisse et spemeret illud: et deo fuit p' p'f'ni' et sempiterno gaudiu'. s. Ubi invitaspatru' ordinis p'dicato' legit exemplum tale q' magis rulad' in quodam festo habuit de scarleto no' uas et preciosas vestes: et cu' soldemb' epus interfuisset cu' sociis et totu' illius die in vanitatibus ludis et in vana gloria transiegisset: in sero ad se reuersus et tacit' a sp'ncito strise' ait. Ubi est festu' q' fecimus: et illa leticia quo abiit. Ubi des ergo q' ois mudi leticia cito transiret et in dolore querit. sequenti die ordinis p'dicato' est ingressus in q' multis annis p'dicauit: et dico seruuit in oī scientiae: fama: doctrina: et scia' p'clar'. s. Quarto gaudiu' seculi est fugie' d'ni: q' p'uat boiem eternis gaudiis. Ubi Sic. in omel. Nemo potest habere gaudere cum hoc scilicet et illlic regnare cu' deo. Hoc est durum velut amatoribus mudi cu' hoc seculo se letificans. s. chorizando: cantando de nocte in platis: et ridendo cu' cachinnis et turpibus. q'bis et factio se deordinando. O q' miseri et ceci sunt tales q' estimant meliora esse gaudia humiles et q' meritum Christi et gaudia celorum. Et si super celi et p'cipiendum Christi: marius: et oes sanctos dei et angelos. Nam q' illicite gaudet illi prepont illa gaudia gaudiis celorum et societati marie et oim secundum et gaudiis q' habituri se b'ndi in celo et a p'cipiat de manu: pp'betaru': apostolo r'um: martyrum: confessorum: virginum: et oim electorum. q' vnu'sq' h'c habet speciale gaudiu' a quolibet secundo et a quolis angelis. vñ Eusebius. Unusquis q' int' gaudiu' alterius merito sicut de suo proprio. Si tales mudi amatores corde et ratione vellent gaudiu' celorum p'oderare: tunc merito gaudiu' isti seculi deberet spemere et volup' gaudiu' isti seculi deberet spemere et volup'

XXXVI

petri granitatem: offensam dei et penitentiam: magis ferent q' gauderent. Unde tempore dicitur in eu'gelio. Lu. xii. Tu cognosceris et in supplice heros: ac si dicteret. O tu sup'be si cognosceris humiliacionem qua humiliantis in igne infernali non gauderes si heros. S'is. O ebrios si cognoscetis quod ois mortis petulantie est saltus in profundum cloacae. supplice heros post tempore q' gauderes sine ridere. S'is. O gulos et ebrios si cognoscetis eternam famam et beatitudinem q'bus post hanc crucis non gauderes. S'is. O dimes q' scienter res iniustas possitis deo si cognoscetis futuram paupertatem tecum. Similiter. O luxuriosi q' in delitio corporis vnius si cognoscetis quod pars illos luxuriantium ent in stagno igne et sulphure. ut babeatur. Apoc. xxi. sup. heros. S'is. O accidiosi si attenderes dictum Christi. ut h'c Matth. xx. Ligatus manus et pedibus p'c'rit cu' in tenedibus extenuores tecum. Ubi q'libet Christi p'c'rit de malis commissis et non letari et p'c'lo marie magdal. et b'ndi Petri apli' q' fuerit amare p' pecatis suis. vñ Matthi. v. Ubi qui lugent q'libet Christi p'c'labuntur. Nam est magna pueritas letani et iactani se in malis. vñ Bernar. Quid est magis puerum q' letari cu' maleficeris in rebus pessimis exultare. E' Secundo cu' aliq' assumunt ad scurilitatem et ad ineptiam leticiam q' vergunt in nocturnum primi vel temptationis dei. vñ gr. Sicut dendere et spargere vel p'cipi'dere primi cu' ad iram provocare p' talium leticiam vel scurilitatem: tunc talis reus erit oim p'c'lo q' ille pudor' sic committit. Nam est r'f'quens. Qui occasione d'ni dat d'num dedisse videt. Unde etiam d'ni in decreto. Dantes occasionem scindali rei sunt pauci. i. q. i. Hi qui. S'is fin Aug. Qui an camis' p'ntu' assumunt formas monstruosas in q'bd'ndi cant se h'c aim beluini. Ubi d'ni in decreto. Et r'f'quens. S'is illi q' circuncircut in ciuitate et carnibus p'ntu' p'nciendo cinceros super boies: vel q' maculant boies quocumq' modo vel etiam q' discutunt vel crudeliter boies in formis bestiarum: et in formis demonum. S'is et mulieres q' induunt habitu' virilem et ecclaves r'f'ri q' induunt habitu' mulieribus: q' est absurdum et abominabile q' er' hoc multa mala eu'eniunt. Nam q'libet alius que p'sona q' alio nunq' p'sit coenire: tunc conueniunt in tali habitu. et sic una p'sona concitat alia ad malam concupiscentiam. Unde nulla p'sona honesta et proba mulier debet se sic transformare. Unde sp'ns sanctus loquitur per

Motus Generale degli
incunaboli d. Poblist. de Vol.

De eadē dominica

prophetā, ut dicitur Deut. xxxii. Non induit multos
eruditos virilis, nec vir recte feminine, sicut
emimadibus enim est apud eum quod facit bec. Itē
aliq̄ glōne sunt quod in carnis sp̄tio assumunt se in mo-
bi habitū religiosū et transformant se in quo
nachōre sic in sc̄to habitū chorūant in quo
tales grauitatē deū offendunt. Ansep̄ grauitatē
peccat qui ad talia iuvat quod vestes p̄cedunt vī-
ns et mulierib⁹ ad transformandū servent eri-
am qd̄ in dominis corū p̄mittunt talia fieri.
S̄ili et rectores ciuitatis et villarū qd̄ in locis
fibi cōmisiſt et subiectis scient p̄mittunt talia
fieri rei erit oīm p̄tōz eoz. vñ dī in decreto.
Faciente et p̄sentiente par pena constringit
gr̄. q. iii. Oēs. S̄ili grauitatē peccant qd̄
carnes vlera media noctem fera tertia ī car-
nis p̄cipiū comedit; qd̄ tunc incipit ieūmūs.
D Et nota inde c̄rēplū d̄ h̄is qd̄ tūc come-
dit carnes post medū noctis. Regit in dia-
lo. Lefarij qd̄ qdam cōuiuātē diversao car-
nes cū vīno ex̄cito v̄sq̄ ad medium noctes
comederūt; et cū saturati cēnt nimis possumo-
dū in ipso gallicātu hospes vocans scruto-
rez suū dixit ei. Lerte adhuc comedemus car-
nes rōde et offer nobis gallinā in p̄tīa int̄
gallū sedentē. qd̄ ceteris pinguior esse cōsue-
uit et p̄parat nobis. Quā cū strongulasset et
ventre aperto manuq̄ imposta et cū oīa ins-
testina eius simili eūcere se putaret maximū
busone extrahit: cū mōtū cū manu sensisset
et p̄cissit ridisset qd̄ esset. repentinō suo
clamore oēs vocavit.videntes illi intestina
galline ī busone versa. cōfusi sunt et loco cō-
muni recesserūt intelligētē esse op̄ diaboli.
Tertio peccat qd̄ p̄ incprā leticiā et p̄ gaudis
um seculi cū aliq̄ ad talia nimis p̄bēmentē
affic p̄p̄t nimia cōplacētā quā b̄z ī talis
bus gaudijs seculi et vanitatibus. vñ Augu.
Nullū p̄tīm̄ est adeo veniale qd̄ nō fiat mor-
tale dū placet. Ergo qd̄ i aliquo patō qd̄ fī
gen⁹ suū esset veniale habuisse quis nimis
cōplacētā: tūc confiteri debet illud. p̄p̄t se
curitatē. Et cīā qd̄ tō maior est delectatio in
quocūq̄ p̄tō tanto maior pena debet h̄ic
patō. vñ Apo. Quantū glorificauit set in de-
litos fuit tantū dare illi tormentū et luctus.
Et qd̄ p̄ rep̄bēnsibile est nimia cōplacētā
om̄ habere in iocis et in gaudijs h̄i seculi.
Quarto cū qd̄ incep̄t̄ letat et sc̄rūlūtatem et
vanitatē exercet nec tñ d̄ charitatē dei et p̄t̄
ni facere attempat: et sic est solūveniale. Qui
to cū qd̄ locat et letat vel facit aliquā leticiā
et seip̄m̄ vel aliquē oīū tristē vel temp̄tū

Gerimo

Et postmodū mulier setō. Crisost. sup̄ Job. at.
Tantā inesse huic vita agioscū breuitatē
ve vir in tota vita hac ad mortē se quis pos-
set disponere tā celeriter aduolantes. Theo-
philius in b̄emloquio diuersarū artū. Chrys-
ost̄ a puo igne frangit: ab igne autē valido et for-
ti potina solidat. Sic mens humana igne car-
nalis delectationis mōdaneq; concupiscen-
tie dissipat et frangit. igne autē amoris di-
uini consolidatur.

GIn eadē dñica de chorea. Ger. tertij.

Kadetur enim gētibus

t illudct et flagellabif et p̄spuef.
Lūc. xvij. Ubi sc̄edum qd̄ passio
r̄pi qd̄ ī hōdierno euāgel. nobis ho-
gnū mīc r̄pi ī cruce man⁹ et brachia exp̄dīt:
vt p̄t̄ et ad ap̄teridē nos p̄tōs mīfīos
dīt̄ suscip̄do. qd̄ h̄ sic chorūates ei⁹mīas de-
ridēt. iusticiā suā ī se excitāt: vt eos tāto iu-
stīdaminet. Igi ī fīvūt et iusticia dei dāna-
ri: ei⁹mīas nolite sic dplū deridere: iſt̄ caue-
te a chorea. Et h̄ ī exp̄o sc̄oi mēdai. Itē qd̄mī
cū qd̄ deuoti voices orāt et man⁹ sua ī orone
eleuat: torīs de sacrificiū manus fūari offi-
ferūt. vñ p̄s. Eleuatio manus mēcarū sacri-
fiū vēlptinū. Sic eōduero chorūates qd̄mīe
cū qd̄ man⁹ sua ī exp̄dūt ī choreā dyabolo e-
as offert̄ et seip̄os ēdūmūt. vñ Ver. ī p̄sona
r̄pi. Ego te acq̄hui manib⁹ crucifīs: et tu te
ēsumis manib⁹ dyabolo dīcas. **O** Tē-
tiū qd̄ reqr̄t ad choreā: et qd̄ cōiter fit in cho-
rea ī caput erigere et alta voce clamare. et p̄b̄
fit maḡ irruerētia r̄po: qd̄ inclīato capite pes-
pēdit in cruce: et clamore valido emisit sp̄m̄.
De qd̄ inclīatō dī Job. xir. Inclīato capite e-
misit sp̄m̄. Et clamor etiā ille bestialis irruer-
et clamor r̄pi ī cruce pēdet̄. De qd̄ dī Mat.
xvij. Clamāt̄ voce magna emisit sp̄m̄. P̄c-
cū qd̄ clamore tria facta s̄t. s̄. tenta mota ē pe-
tre scisse s̄t: et sol obscurat̄ ē. Et tali clamori
r̄pi fit maḡ irruerētia p̄ talē cātū et p̄ tales
sonitū fistulaz qd̄ fit ī choreis. Et t̄s̄ qd̄ sic de-
lectat̄ ī cātū et ī fistulū mīfīibus et terribili
clamabūt et lugebūt ī inferno dicētēs illud.
Apōl. viij. ve vere. Et p̄ p̄t̄ seorsum quis
clamabit dicēt̄. Et qd̄ vñq̄ nat⁹fūs. qd̄ mēdī
illi etiā finat̄ nō fuisset: dicēdo etiā. Et alēdi
et qd̄ fit ille vēt̄ qd̄ me p̄tō ē portauit. Tres se-
cūdī ve clamabit sup̄ se et sua mēdīa p̄p̄n
corpis dicēt̄. Elevobis maledicti pēdeo qd̄
mīb⁹ mīfīmo ēputastis qd̄ p̄ malū gressus et
salt̄ illicitos mīb⁹ celi iannū obfāst̄. Elcrob
mīb⁹ cur p̄ malū tactūt illicitā etēfīdes me
g in

Indice Generale degli
incunaboli d. Bibliot. di Vol.

De eadem dominica

gloie corona pueris: iam ppter vro ducor ad igne: de quo nō q̄ egrediar. Ue tibi male dicta lingua: quā mala mibi industristi q̄ tot turpia verba proutulisti t̄ t̄ frequēter illi citio cant̄ carasti. O maledicti oculi qui me p̄ visum illicitū dei visione priuastis: t̄ nunq̄ p̄parat. S. Quantū ad scdm q̄n̄ an cho- rixare sit p̄tm̄ mortale. N̄dēt q̄ sic: q̄n̄ ex su perbia t̄ mala cōcupiscēta sit. vñ August. M̄lēt̄ est in die dñica arare q̄ chorizare. Et mēlēt̄ c̄t̄ multicē lanā suā i dieb̄ festiūs te xere q̄ impudice chorizare. Usū dī in eccl̄. In festiūt̄ abit̄ debet laici a choreis abstine re. de pse. dis. iij. In religiosa. Quare aut̄ mū tua malū arare sit in festiūo die q̄ chorizaz re. N̄r̄ id. q̄ iste q̄ laborat simp̄l̄ peccat frā gendo sabbatū: si chorizans chorizando: q̄ si cōmittit oia pet̄ mortalit̄. Qd̄ pbaf sic. Nā ibi est superbia q̄ ē initiu ois pet̄. p̄p̄ quas lucifer celū pdidit: q̄ nō ex hūilitate hoies folēt̄ chorizare: si pl̄ ex elatō. Augu. i ep̄la. Quē supbū filiū dyaboli esse nō dubites. Et bis vñbis p̄t̄ filiū sunt q̄ ex supbia choreas ducūt̄. Itē ibi cōmittif luxuria. Nā tales chorizantes t̄ pulchre se ornātes plurimorū corda videunt ad luxuriā et malas concupi scēt̄ao accendūt̄. vñ Mat̄. v. Qui viderit mulicē ad cōcupiscēdū eā iā mēchat̄ ē eā in corde suo. Itē q̄i vñ accedit ad vñā tanq̄ gēdo eā causa allicēdi ad mālū grauit̄ peccat̄. Tēcē si vellet cōtrahere cū ea matrimo niū. Itē ibi cōmittif inuidia: q̄ si vna p̄sona plus honorat̄ q̄ alia vel meliora vestimenta habet̄ t̄ multotiens ceterē persone iniūdent̄ ei. Itē ibi cōmittif auaricia: quia talia vestimenta nō bñtes sepe contra deū affectat̄ tales vestes: et talē pulchritudinē et quod peccat̄ ad malū finē. s. ad peccandū. Item sc̄dū sm. Guil. lugd. op̄ ducentes choreas q̄ dāmodo faciunt̄ contra septē sacramēta eccl̄. Primo cōtra baptismū q̄ frangūt̄ pa- et ip̄o maiorē cōtumelij inferāt̄. Nam sicut sp̄s coronat̄ fuit corona sp̄ne: sic isti ornāt̄ capita cū sc̄t̄o et mutis t̄ peplos. Ergo isti dolorē sp̄i quē i capite habuit p̄ corona sp̄is neā meditari deberēt̄ cū capita sua sic ornāt̄. Itē vestes nimis lōgas caudas habentes t̄ fortū quā berodes sp̄o induit quādo ad p̄ latū cū remisit: q̄ vñs fuit lōgor q̄ sp̄o. Et p̄p̄ea quādo p̄cedere debebat sup̄ cādē col abas: t̄ sic ad frā cadebat q̄ man⁹ ei⁹ fuerūt̄ libi postergū ligare. t̄ iō nō potat illā ante se leuare. Zalja memorari deberent̄ q̄ lōgas p̄finiātōis in q̄ in fronte signū crucis accē-

Serimo

perunt tanq̄ empti passione sp̄i. In chōse vero signo crucis obiecto signū dyaboli i capite suo ponit̄. q̄d̄ est supbia q̄d̄ nō p̄t̄ fieri absq̄ magna cōtumelia sp̄i. Itē facit̄ h̄ sacramētu p̄nū p̄ q̄d̄ recōfiliati erāt̄ in q̄drage sima dñ pacē illā frāgūt̄ et ad exercitū dyas bñt̄ vadūt̄. Itē facit̄ h̄ sacrum m̄fimoniū. q̄ multo tēs in choreis alijs cōcupiscit vroē alteri t̄ ecōuerso mulierē cōcupiscit alias rū feminarū viros. q̄d̄ ē h̄ nonū p̄ceptu vbi dicitur. Nō cōcupiscit vroē primi cui. Z Quātū ad tertiu sciēdū q̄ altātes circa chorēa q̄n̄ int̄m̄ peccat̄ sicut sp̄i chorizantes t̄ rō est. q̄ sp̄i dāt̄ occasionē chorizādi. q̄ si cōsūt̄ato nō aspicerēt̄: tūc sp̄i nō chorizāt̄. vel nō tātā diligētiā t̄ aduertentiā ad gest̄ t̄ ad mores suos q̄bus se deordināt̄ adhibe- rent. Insup̄ circūstātes peccat̄ in hoc q̄ cōsi- derāt̄ dispositiōnes: verba: et mores chorizātiū. Et tūc ex his cōsideratis iudicat̄ chorizāt̄. q̄d̄ est cōtra euāgeliū. vt h̄ Lu. vi. Noli te iudicare et nō iudicabūmū. Itē sciēdū q̄ q̄m̄ḡ delectabilis vidēt̄ choreas: vel cū maiori delectatōe audiūt̄ cāt̄ vñ alia musicalia tales magis horribiliores demoncōvidebūt̄. Paudient̄ lachrymabiliores clamores demo- nū t̄ dānatox. vñ Sap̄. xi. Per q̄ h̄o peccat̄ per hec etiā punief. vñ Bern. In quo mēbro creator: pl̄ offēndit̄: in ecclē peccator: graui⁹ punief. Et hoc etiā intelligit̄ d̄ q̄n̄ sensib̄les vñsū auditu. vñ p̄t̄ q̄ antique petule q̄ circūsedēt̄ choreas potius debet̄ intrare ecclēt̄ vel camera suā t̄ considerare peccata sua p̄terita in iuuentute cōmissa q̄ ibi circa choream sedere: t̄ peccata sua augere vel augmentare. V. vñ legif q̄ soro: sancti Damiani apparuit post obitū sibi t̄ dixit se esse in maximis penis. t̄ ipse sancti Damias tuus q̄sluit ob quā causam esset in tantis pes- nis. cū tñ sancte vite fuisse. Respōdit hanc esse causas q̄ semel stetisset in camera sua t̄ audisset in platea cantus chorizantū cū ali quali dulcedine: t̄ de hoc in presenti vita nō egisset penitētiā. ergo ob hāc causam p̄ q̄nde cum dies deberet puniri in purgatorio. Sed volūt̄ aliq̄ se excusare in peccatis suis dicē- tes q̄ aī. c. annos hoies chorizauerūt̄. ergo et hodiema die chorizare p̄it̄. N̄dēt̄ sup̄ hoc p̄zān̄ cētū ānos hoies t̄ bñ intrauerūt̄ infer- nū p̄pter mala facta sicut hodiema die faciunt̄. q̄ mala cōsuetudo nō excusat̄ peccatus imo q̄to diuturno: rāto periculosis. vt ba- letur in decie. xiiij. q. i. Gasm̄. X. Aliu-

XXXVII

nd exēpli de plagz choice. Legif q̄ m̄ qdā villa Lolon̄. dioç. creperūt̄ antēt̄ vestitū ses nōcō ut q̄ meli⁹ chorizaret̄ haberet̄ illas. Qd̄ audiēs sacerdos illius loci phibuit publice in abone et minat̄ est tis̄ plaga dei si nō defi sterēt̄. S̄ obſtinati p̄p̄ hoc nō omisit̄. Jo cū chorizaret̄ in die testo: ecce subito fulgur et tonitruū t̄ grādo de celo venerūt̄: t̄ cōmīt̄ nuerūt̄ oēs segetes t̄ fruct̄ arboz t̄ vinearū illi⁹ ville. cū tñ p̄s esset acris serenitas t̄ to rat̄ plaga fuit eadē plaga i segetib̄ t̄ fruz gibis tene. Itē grauitas illi⁹ pet̄ p̄t̄ ex vidi- cta t̄ plaga q̄ chorea ē punita: tā in veteri q̄ in nouo testo. vñ h̄ Exo. xxiij. Cū descēdūs moyses de mōte synai t̄ appropinquasset caſtris filior̄ isrl̄ vñdit vñtūlū t̄ chores. iratus q̄ valde p̄iecit tabulas lapideas digito dei scriptas et cōfregit eas ad radicē motis. De inde assumpt̄ secū filios Leui accītos gla- dij̄ q̄ occiderūt̄ ex ydolatrib̄. xiiij. Milia hoīm. Ex hoc igif q̄ moyses q̄ erat mansue- tissim̄ hoīm in terra adeo fuit irat̄ t̄ turbas ob hoc q̄ dei bono: vñtūlū impēderūt̄ t̄ cho- reas duxerūt̄. satis p̄t̄ esse manifestū q̄ ma- gnū sit pet̄i⁹ chorizare p̄pter q̄d̄ pet̄i⁹ de⁹ p̄ misit tantā plagā in pplo isrl̄. Item in nouo testamēto legif vt h̄ Mat. xiiij. q̄ saltatice filia herodiadi fecit amputari caput iobio- baptiste q̄ pet̄i⁹ illō q̄ tātē scitatio fuit q̄ r̄ps cū recomēdauit dices Mat̄. xi. Inter- natō mulierē nō surrexit maior: iobē bapti- sta. In hoc em̄ figuratū est quantas potestas tem habeant saltatice: vt scilicet separare possit eos in quibus est gratia dei. qui p̄ies hānnē designant̄. nā iobes interpretat̄ in q̄ ē ḡia a capite suo. s. xpo. q̄ sp̄o ē caput nos aut mēbra. A. Nota etiā hic d̄ plaga cho- rizātū circa eccliam t̄ cemiterū alios ipedi- entes volētes servire deo. Legif exēpli illū q̄ in saronia qdā p̄s byt̄ in ecclia sc̄t̄ magni celebrās diuinū officiū audiuit puellas t̄ ma- sculos chorizantes ip̄m t̄ ceteros impēdi- tes in orēm̄ suis. Et eis maledicēno impē- cat̄ ē vt sic chorizantes t̄ cōtātes p̄miserēt̄. Et factū ē q̄ sic p̄ integrū ānō p̄misit̄ nō mā- ducat̄ nec bibētes: sed quotidie chorizan- tes t̄ cantātes p̄mū vñc̄ ad genua. Deinde vñc̄ ad femora diversi sunt u. terrā. Et om̄s illuc venētes viderunt plaga mirabilē dei. nec quisq̄ poterat eis subuenire: nec liberarē ab illa plaga donec sanctus Gilbertus p̄

Motus Generale obit
memorialis d. Pollicet. s. Vob.

In die cinerum

Itē Colōn. ep̄ illuc venit. Qui vidēo plagiā dei cōp̄assus est eis: in dirītis p̄plo ieiunia & cōdēm oīdes p̄ eo fieri: et sic ab soluit & libera uit eos. Et qđā ex eis eis obierūt: qđā autē diu supuītērē penā suā tremore obiderunt r̄sq; ad mortē suā. **V** Ultio querit quō se vīe debet doicā cā vīdēt vel audiūt mūdanos hoīes cārare: et chōusare: vel fistulas r̄rel bastiludere. Rhēdē fīm ap̄līm paulus qđ diligib⁹ deū oīa cooptant in bonū. Ueris bigīa. Cā audiūt cantare vel fistulare debet cogitare illū clamorē r̄pi quē i eruce habuit. Et insup quō iā r̄po laudāt a sanctis et ab an gelis in celo: sic & laudād⁹ est a bonis in hoc mūndo. Itē cū vīdēt p̄sonas pulch̄e omataq tūc cogitare dīt quō sc̄i in celo coronabunt cū stola claritatis cōrēte: et insup dolere qđ nū qđ se taliter omauerūt r̄po sp̄ualis: sicut ille p̄sona se omauerūt huic neq̄ seculo corpora līter. Itē qñ vīdēt vel audiūt mūdanos hoīines bastiludere vel rōneamēta exercere: tūc boni cogitare deberēt quō Longin⁹ cū lāt̄a larūs r̄pi p̄forauit: et sic de alijs & sic bōi dīt hīc carnis p̄mūtū cus r̄pō: t se abstrabere ab hoc mūndo. qđ nemo p̄t duob⁹ dñis hīre. et fīm ap̄līm ad Gal. i. Si adhuc huic mundo placere fūt deī nō cēm. Et b̄t̄o Jaco. dīt Quicq̄ voluerit amic⁹ eē hīi mundi sumus dei cōstitut⁹. Rōnes q̄re mundus nō sit diligēdus quere infra sermone. **xxvi. f.**

G In die cinerē Tertio. xxviiij. de his qđ si guānt et specialiter isto die fiunt.

Quicq̄ uertimini ad me i to

to corde vestro in ieiunio: et feru et planctu. Jobelis. ij. Uli jobes de sc̄o Geminiano. Uidem⁹ enī qđ cū aīal brutū sentit se vulneratū: sollicitate q̄rit & peurat sanationis remediu. Hic ē qđ visus ut dīc Amb. in Erāme. cū se ḡuātū sentit: formicas q̄rit comedit: et sic sanat. Itē vidēt qñ corp̄al hoīeo s̄t infirmi vel vulnerati sollicitate q̄rit medicos a qđ curari pos finit. cū iāt vulnērā mēt. s. vicia s̄t mag p̄ic losa ip̄ vulnērā corporis. tū qđ occultioia. tū qđ ad maiore p̄niciē finalē p̄ducūt qđ ad mortē aīenō momētaneā si eternā. Manifestū est qđ q̄ls p̄t: et viciosus dī sollicitate q̄rēt p̄nic remediu quo oēs morbi aīe sanant. Uli nūc i principio qđragēsime qđ t̄pō p̄nie legit p̄os p̄teria Jobel in q̄nos dñs iſtruit de mō p̄nitēdi dicēt. Lōuertimum ad me. **T** In qđ obis oīdīf. qđ p̄nia nīa dī cē recta. t̄ iō dīcīt.

Lōuertimum ad me. **T** Est em̄ p̄tō: filio cur uo baculo quē op̄y in brīu sc̄eti ve dirigatur. Secōdo p̄nia dī cē integra. iō dīcīt i toto cor de vestro. Nam de oīb⁹ dī p̄teri et cōfitemet satisfacere. Tertio dī cē aspa. iō dī. I ieiunio quo caro extēt affligit & mēo interi reficit. Quarto dī cē dolorosa. iō dīcīt in fletu & pīa ctu. s. vt p̄tō: doleat de p̄tō cōmissō & dō bo nō omittis. Ergo dī in dīb⁹ p̄missō Lōuers timini ad me tē. Lōuertimum hī of t̄pē debitas dū deo sicut bonos r̄piānos decet. specialis tīmater. ecclīa bodie incipit nos hōrtari ad cōversionē. qđ heu p̄tō: eo his dieb⁹ sunt val de in fīgētib⁹ suīo: indurati. qđ vt possint es molliri corda dura ad p̄niā et deuotiones: tūc dīs nō solū monet: si etiā p̄terit dīcēt. Lōuertim ad me tē. Uli in p̄tī fīmone tria sunt dīcēda. P̄iso de his qđ fīt̄ isto die ab ecclīa & nō ceteris r̄pib⁹ aīi. Secōdo q̄re ieiuniū qđragēsimalē feria q̄rta inchoat. **T** tertio exemplū. **L** Quantū ad p̄mū sc̄iedū qđ feri sunt qđ fiunt illo die et illo sacro t̄pē qđ in alijs p̄tib⁹ aīi nō fiūt. Prīmū ē qđ aīi mis sam fit cōsecratio cinerē & q̄ls accedens ad sa cōrdōtē audiat t̄pō future mortis sibi p̄niā dīt iam deponere lōgas caudas in tunīcē et in sc̄issuras & lōgas manicas: nec debēt portare viridē nec rubē coloē in vestib⁹: si debēt se induere habitu būilitat & pīic. Uli de cōtātū bodie. Inmutemur hītu in cinere & culicio. Uli sc̄iedū qđ casula qđragēsimaliō est alba & hī tubeam crucē. Et in hoc qđ ē alba signat calitatem quā penitētē debet seruare in qđragēsima: et etiā illi qđ sunt in mītī monio p̄stituti. Uli bodie in missa legit. Es gredies sp̄ōsus de cubili suo: et sp̄ōsa de thalamo suo. Uli dī in decre. Lōinges cōtineat t̄pē p̄nie. xxvij. q. v. Qđ aut̄. Uli sicut cōiuga ni a cibo ieiunant: sic etiam dīt ieiunare a dīlectatiōib⁹ carnis quas solent hīre in actuū nūcētū ab illicitio: si etiā a licit. vñ Grego. in omel. Quilib⁹ p̄ hoc dītō suo satisfaciat: vt qđ phibita comisit: sese abstineat. I cōcessio. Et rubea erit qđ est in casula signat mācrationē carnis. Nā in qđragēsima q̄libet dī cōp̄ suū castigare in cibo & potu: et aspergo vestib⁹: et in alijs bonis exerceat ut sic satisfaciat deo quē per totū annū offendit i comedendo: et vestes molles portando: et volūptati carnis satisfaciēdo. Uli Hugo de sc̄o vīc. Gaudeat qđ p̄t p̄ce vivere. Parca enim vita occidit vicia: libidinē extinguit: virtutes nutrit: roborat mentem: et ad celestia eleuat.

Sermo

bebēt hēdie cineres accipe: qđ nesciūt an vīt̄ cōflio qđ cōmītērūm oēs sc̄ēdō inuocādo: vt et hoc instrūtūrū p̄tō: eo isto t̄pē sc̄ēdō ad ipsū volūtū in celo remunerāt. Item et hoc interpellāt̄ sc̄ēdō vt p̄ nobis intercedat: qđ nos indīgnī sum⁹ appere in p̄spectu dei: sed ipsi sunt digni: qđ sunt amici & filii dei: et sic p̄mo & p̄ncipali inuocāti: beatām̄ bīgnē maria: qđ est sup̄ oēs sc̄ēdō: et post hī sc̄ēdō ap̄stolos: martyreos: p̄fessoreos: virginēs: qđ scrip̄tū est qđ impossiblē ē multō p̄ces nī cōmītērū. Uli etiā dī Ab̄ar. xvij. Ubi duo vel trē cōfenserūt de qđūq̄ re quā petierūt fīt̄ illos a p̄tē meo qđ in celis ē. vñ bonā p̄fidētām̄ debēt̄ hīre ad sc̄ēdō dei: nā ip̄i diligēt̄ nos: optāt̄ nobis bonū & salutē nām. qđ libēt̄ et fidelis orant p̄ nob̄ cū eos deuote implorāt̄. Quintū est qđ q̄tīdē in missio qđ dētē sacerdos genua fīctēt̄ & petere vt deī ip̄les at in nob̄ qđ sacerdos petit in collecta missie. Sīl̄ & in fine missie docet nos capita nīa in clinare & orat p̄ oīb⁹ p̄tōib⁹ vt possint corā dīo būilitēr cērūcē suā in p̄fessōe inclinare. Nā sicut se in supbia exerceat̄ ut p̄ integrum omnū peccando ita būilitē in hī qđragēsimali t̄pē dīt se exhibere denōtē p̄tā sua p̄fētēdo. Tertīū ē qđ oēs sacerdotes p̄usq̄ cōmedunt vespas orat qđ dīcēt ecclīa sc̄ēdō nō valeat mīt̄ sicut dñs nī ib̄s t̄pō qđragēsita noctes et tot dies ieiunare fine cibo & potu: t̄nī nīa vo lūtātē sibi exhibere vōlūt̄ qđ b̄ ip̄m̄ libēt̄ facerēt̄: et deī ex mia & bōmitātē acceptat̄ vōlūtātē p̄ oēp̄. vñ dīug. sup̄ p̄o. Coronat dīcōtu: vōlūtātē vīb̄ nō inuenit facultatēm. Qđ sīl̄ intelligēt̄ de qđib⁹bōno oēp̄ qđ qđ libēt̄ faceret si possit. Uli op̄a nīa cū magnō offēctū dīt debēt̄ p̄fīcere sic qđ libēt̄ p̄t̄ facerēt̄ tūc deī reināt̄ op̄a nīa bōnō affectū cōdīcōt̄. vñ dī in decre. In op̄ib⁹ accipit deī p̄usq̄ actū. xv. q. vi. Si a sacerdotib⁹. **S** Quantū ad sc̄ēdō q̄rit̄ quare ieiunū quadra gēsimalē inchoat̄ in q̄rta feria & nō i. i. vñ in feria. Dī p̄ b̄ fit̄ t̄plici rōe. Prīa rō est t̄t̄ nōcēt̄. xl. dīc̄t̄ ip̄leat̄ quē t̄pō suo ieiunio cōsc̄erāt̄: q̄mīo solētāt̄ qđragēsimalē in sc̄ēdō p̄cedēt̄ addit̄: vt sic nūc̄t̄ qđragēsima: ip̄leat̄. Nā a p̄ia dīmēavīc̄t̄ ad pascha. Uli dīc̄o computat̄. a qđ? curs sc̄ēdō dīc̄o dīfīcalco subtrahunt̄: tūc solūmīd̄. xxvij. dies ieiuna bīleḡ remanēt̄. Et tō qđdūt̄ illi q̄mīo dīc̄o

XXXVIII

Melior Generale oleg
incunaboli d. Poblit. s. Vl.

Dominica prima quadragesime

Sacerdotes ut nuncus quadraginta diebus com-
piceat. Quod rō est. qz peccatum et abstinentia. t.
dictū facit ut ipso patienti cōpatiamur: et qz
mors et passio ei q̄rta feria incepit p̄tus ad
bocqz feria q̄rta vendit⁹ fuit. Nam quarta fer-
ia p̄ diuinā palmas p̄cipia sacerdotū cā se-
niorib⁹ p̄plic p̄gregati sunt in atriu Layphe
pontificis. Ad quod accessit iudas et ipsi tra-
dere cōpedomisit et illi pecunia libi dare polli-
cī sunt. Et ppterēa aliq̄ boni ip̄iani in me-
moriā illi vēditōis ip̄i abstinentia feria q̄rta
ab eis carniū. et est laudabilis p̄suetudo. Illi
huius m̄tū placet deo sicut honor passiōis
ei⁹. neq; etiā occī bonū ē tā vtile sic denota
memoria passionis ip̄i. vñ Eris. sup Mat.
Oīo sal⁹ boīū ē in ip̄i mōte posita. Tertia
rō. qz sol: luna: stelle: et oīa lūsana creata sunt
q̄rta feria. In p̄ncipio em̄ de⁹ quādā nubecu-
lā lucidā fecit q̄h dicit. fiat lux. vt b̄f. Eges. i.
Et q̄rta feria fecit de⁹ sole: lūnā: et stellā. et
sō dies illa plena claritas fuit. mō totū tps
nīm p̄ integrū annū tenebroſū fuit. si hodie
incipit⁹ ip̄o q̄dragesimale qđ est tps lucis
et p̄se: q̄d cōuenientē est ut tps tā lucidū et luci
ferū in die s̄ qua sol luna et stelle sunt create
inchoationē accepit. vñ Eph. v. Eratis alii
q̄h tenebre nūc aut lux in dho. Itē sciendū
q̄ totū illud tps q̄dragesimale debem⁹ i fui-
tio dei et salute aie expēndere. Nam si p̄ totum
annū nos vitim⁹ in petis iā in q̄dragesima
debemus deo fuire. vñ Leo papa in b̄mone.
Parum ei religiosus alio tpe mōstrat q̄ bis
died⁹ nō religiosor inuenit. Et quātū
ad tertium est sciendū q̄ q̄libz hō dī hodie cine-
res cū būilitate mentē et corpis sup caput su-
um suscipere et nō iuris. Illi legib⁹ et expēplus
in dyal. Cesarī. fuit in p̄fūctia carnifex q̄
dā q̄ cū tertia feria aīi cineres totā pene no-
ctenu: vt et p̄cibdolor multi v̄sq; hodie faciunt
in cōmēssatōib⁹ expēdissent: de mane ad ablu-
endas macellas cū q̄dā suo collega intravit
tabernā. Cōqz ad officiū missi pulsaret et fis-
deles ad eccliam p̄fuerēt: nec ip̄i et eadē tas-
berna recederēt: s̄ iā q̄b̄ soli ibidē remanerēt
et potarēt: ait aīi carnifex. Lerte mō nimis
diu expectam⁹ camīs ḡ ad eccliam ppter sa-
cros cineres. Lui ille mystētiū cinerū iūdē-
do dīt. Sedeas ego tibi cineres et tu mibi
dabis. Zollēs q̄ cineres de lare iactauit sup
caput ei⁹. Et ecce mor pena iūfīo is subsecu-
ta est. nā statim circa caput et faciē tantū sen-
tū puluerē ac si follib⁹ ei insufflaretur. Et q̄b̄
cārte clamaret tibi in ore hauſit pulueres q̄

pene suffocatuſ fuit. Accurruit itaq̄ multa
plagā tā mirabile in ip̄o intēto. Ductus qz
est ad iſulam primā ni q̄ nulli pulueres erat
si ḡmina: si nū illi pfuit iusto dī iudicio: nec
in aq̄ nec i pomero: nec i aliq̄ alio loco a tur-
bine cinerū se defendere potuit. A q̄b̄ tangē
suffocat⁹ expirauit: et pena urtisomus luit.
¶ In dīca. i. q̄dragesime fer. r̄rrir. d̄ ieiunio

¶ **Ulm ieiunasset quadragi-
ta dieb⁹ et quadragesita noctib⁹ post
ea esurit. Matb. iiij. Edar. i. Lu.
iiij. Xps ieiunauit nobis in exem-
plū et doctrinā: qz b̄m Greg. Om̄ia ip̄i actio-
nā est instructio. id sicut ip̄se ieiunauit: ita
et nos ieiunare debem⁹. Illi in p̄stī b̄mone d̄
ieiunio est dicēdū. ¶ Pro q̄ sciēdū q̄ ar-
tius ieiunū p̄ annū est ieiunū q̄dragesima-
le. nā illud ieiunū ē decima ps tps. Nam sic
decimas dām⁹ de reb⁹: sic etiā de tpe dare de-
bem⁹. Istū rōem assiḡt btōb̄ Greg. in omel.
hodierna dīces. Si p̄ia dīca quadragesime
v̄sq; ad pascha sex ebdomade veniūt: quānū
dies quadragesitudo sunt ex q̄b̄ dū sex dies
dīcales in abstinentia subtrahunt tūc trigesi-
tas in abstinentia remanēt. Cū aut p̄. ecc. et
līvi. diea ann⁹ ducit q̄sā āni nīi decimas da-
mus. vñ si bō p̄ totū annū sibj̄p̄ivint mō in
isto sacratissimo tpe dī deo v̄suere decimam
tps soluendo. vñ dī in decre. Decimas anni
damus quadragesimā ieiunando. de. conse-
di. v. Quadragesima. Nam deus nouē tpa or-
din nobis reliquit: sed decimam sibi retinuit.
Pro quo sciendū q̄ totū illud tps i seruitio
dei et salute aie est expēndēt. Nam corp⁹
et oīa membra cum q̄bus peccauimus iāq̄ in
quadragesima in seruitio dei exercere debes-
mus. Unde apls. Iko. vi. Ticut exhibuisti
mēdia v̄rā seruire iniusticie ad iniqtates tē.
Uerbi ḡra. Caput tuū qđ anteā ornasti in su-
perbia: sc̄s peplio: crinibus: capucio: mō in-
clinare: debes humiliter deponendo oēm or-
natū caput: et humiliando te in peniten-
tia coram deo. Itē facies ornata et colorata
iam cū lachrymis et cōtritōe cordis dī iū-
gari. vnde ps. Lauabo p̄ singulas noctes le-
ctum meū: lachrymis meio strato meū riga-
bo. vñ Bernar. Facies quā lachrymis abluis
immarcessibilem decorē acquirit. Item bras-
chia cū longis manicis et manus cū annulis
ornate iā extendeſe sunt ad modū crucis i
secreto tui cubilio. et hoc in memorīa passio-
nis ip̄i. et insup erigēde sunt iudeoūtōe (2)**

Sermo

¶ Qui vos audit tē. Ber. Obedientia q̄
maiorib⁹ p̄bēt ip̄o exhibet. Nam ip̄i p̄ets
ti sunt vicarii ip̄i. ḡ nō sunt spēmēdi. vñ dī l
decre. Qui cōtēnt vicariū cōtēnt et illū qui
posuit ip̄m. dī. xii. In nouo. vñ Ber. p̄c p̄ia.
et dispē. Quichd hō vice dei p̄cepit q̄o nō sit
certū disiplēre deo: hoc oīo est accipieđus
qui p̄ciperet de⁹. Et iā dictio p̄ q̄ illi piculo
se stat q̄ nō ieiunāt organas: et vigilias apo-
stoloy nec etiā q̄dragesimam si de facilē: q̄ll
ex nulla cā seluunt ieiunia ecclie sine
necessitate. de p̄se. dī. iiij. Ieiuna. ¶ Itē
q̄rī q̄ ieiunū cadit in sabbatū vel q̄ntā fer-
niā: an q̄s debet fertā feria soluere vel ieiun-
ū ecclie. Nōdef: si ambos dies nō p̄t ieiun-
are tūc meli⁹ est q̄ comedat in simplici sex
ta feria et ieiunet q̄ntā feria: vel etiā iabbatū
q̄n cadit p̄ceptū iūvnā illatū diez. vñ Dicē.
Ingratū ē spūscitō q̄chd ci obtuleris negles-
eto eo ad q̄b̄ teneris. Lertio q̄nif a q̄b̄ cibis
ieiunātes debet abstinerē. Nōdef b̄m sanctū
Tho. ii. iiij. q. clvij. In ieiunio quadragesima-
li interdicuntur v̄sl oua et oīa lacticinia. vñ
etiā dicēt in decre. In quadragesima est ie-
iunādū a lacticinio. dī. iiij. Dem. dī. In alio
aut ieiunis sunt diverse consuetudines: q̄s
quis q̄b̄ obseruare dī b̄m mores corp̄ inter q̄s
cōuersat. dī. lxxvi. Utinā. et dist. viii. Que cō-
tra. t. xii. dist. Illa. t. xlj. dī. c. i. n. et. in. Esus
aut carniū generalis est prohibit⁹. q̄ genera-
liter magis delectabilis est et ad humorē
lūtū magis cooptat. Unde sciēdū q̄b̄
hō tenet totā q̄dragesimā ieiunare cū cibō q̄
drageāmali. et hoc qui sanū et fortes sunt et
vti bene possunt tali cibo. Ecce est de illis
qui sunt infirmi et debiles: vt mulieres pre-
gnātes vel in puerperio enītes: q: si necessi-
tas debilitatis corp̄alis impedit eas: tūc nō
tenētur. Et his iā dictis sequitur q̄ illi val-
de piculose stat q̄ in quadragesima comedūt
ona vel lacticinia ex mala consuetudine sine
om̄i causa et rōne: cū bene possent v̄ti oleo:
nolunt corp̄ suū aliq̄tisp̄ grauare: nec curat
p̄ceptū ecclie obseruare: tales nolunt seq̄ tpm
per asperā viā ad celū: sed diuitē epulantem
q̄tūdide splēdide. Taliis esti nō est mod⁹ p̄rie
sic delicate v̄suere nec aliquid asperū p̄ p̄tis
suis sustinere. vñ Ber. in epsa. Si viq̄ agere
p̄niam et penitere op̄s te mēdia et corp̄ affi-
gere: indicare teipsum vt non incidas in ma-
nus dei viuentis. Unde etiā Ii. Tibi aliō
ogūt q̄ veraciter penitēt: nisi vt illud qđ ma-

XXXIX

Dominica p*re*ia quadragesimo

le facerunt ipsorum cōmōdū finit. Et mīros q̄ modo tales cōfiterent & quā absoluunt a peccatis cum nolēt abstinere a lacticinio cū bñ pñct tenētur ad t̄ sub p̄cepto eccl̄e. Ergo dicitur p̄fess̄o d̄s districte agere circa tales et eis sc̄iam facere ut obediāt p̄cepto eccl̄e ut oleū comedat & ieiunēt. Nā illo sacratissimo t̄p̄ debem⁹ cū t̄p̄ crucifiḡi : ut lere possim⁹ cū eo resurgere. Nā si volum⁹ cū t̄p̄ regnare operis nos etiā cū eo pari. Ver. sup can. Xp̄s q̄nō fālū elegit qđ carni molestia⁹ est. t̄ illō quod ē vtili⁹ maḡ eligēdū ē. t̄ q̄s q̄ aliud doceat vel suadet ab eo r̄m̄p̄ a seductore caueniū ē. *¶* H̄i circa tā dicta q̄rit vtrū p̄so na q̄nō posset oleū vel pisces comedere debeat oua vel lacticinia comedere. R̄ndēf si tal p̄sona nō est p̄gnās vel lactās : s̄ sana & fortis & p̄t sibi p̄uidere de alijs ferculis et bonis pulmēt & de rino & de albo pane:nec bñ magnos labores et p̄t suffriter:fic q̄ nō nimū debilitet abstinentia a lacticinio:tūc abstire tenet. sec⁹ ē si est p̄gnās vel lactās:vñ alis debilis vel ipediret in meliorib⁹ exercitiis: t̄ ni nimū debilitaret si a lacticinio abstineret tūc talis p̄sona d̄s dispēsationē petere ab ep̄o r̄l ab eo q̄ ei⁹ auctē bñ & sibi indicare causas suis: t̄ tūc sine petō p̄t oua vel lacticinia comedere. *¶* Quarto dicēdū ē de his q̄ tenētur ad ieiuniū et q̄nō. Et circa hoc s̄t̄ aliq̄ q̄st̄oēs mouēde. Et p̄sio querit si pueri teneant ieiunare ieiunia eccl̄e. R̄ndēf q̄ non. Et r̄ō ē q̄ ī cis ē magni⁹ calor: q̄ multū p̄sumit. & q̄ nutrimentū eoz p̄tiet ad operationē dupliq̄ virtutis. s̄. augmētatiue & nutritiue. t̄ ēt̄ q̄a in cis nō est ita necessaria opp̄ssio vicioꝝ sic imp̄fect ad quā marie institutū ē ieiunium. H̄i q̄rit de etate. s̄. in q̄ etate teneat q̄s ad ieiuniū. R̄ndēf bñ. Z̄bo. II. II. q. lxvii. q̄dū aliq̄s stat in statu. augmēti nō tenet ad oīa ieiunia. s̄. vñq̄ ad finē tertii septennij. i. tri. an. Cōueniēs tñ est sm. b. Z̄bo. vt ēt̄ in bñ t̄p̄ se ad ieiunādū exerceat pl̄vñ minus sm modū etatis sue & possibilat̄. H̄i sciendum q̄ ille q̄ est. xiii. annoꝝ pl̄ d̄s ieiunare q̄ iste q̄ ē. vii. annoꝝ. Gilr q̄ ē. xvi. annoꝝ et robust⁹ coponere item pl̄ tenet: et sic de alijs. Itē q̄ritur q̄d de mulierib⁹ p̄gnātib⁹ & lactātib⁹. R̄ndēt̄ si necessitas debilitatis eas ipedit nō tenet ad ieiuniū. Imo si timeat p̄babiliꝝ de p̄culo earū vñ aborū su nō solū p̄t s̄ tenet solere ieiuniū sicut dicit Gilr. Et r̄ō q̄re mulier p̄gnās nō tenet q̄ d̄s sumere cibū nō tñ p̄sc̄i enī p̄ nutrimentū fet̄. Itē alia cā est. q̄

Serino

et usus iū dicitur: tunc dy illud sciamū recōpēsare
p alia bona opa. s. q̄ det paupib⁹ p̄ādiū vel
alio aliqd ppter deū: vel aliqd p̄t n̄ oret.
vel aliq̄ alia bona opa faciat: i signū bono
lōtatio q̄ libent vellet ieumare. si posset. vñ
Ego. Si ieumore nō potes maḡ pasce eū cu
rīb saturitate tibi venia pcedat. Ultio q̄rit
de paupib⁹ t mēdicātib⁹ vñū etiā tencātur
ad ieumia. Nūdēf p̄m̄ ſem̄ Ebo. n. 11. q. cclvij
Si p̄fit h̄re int̄rū fil̄ de elemosynis recolles
etio vel als̄ reposit̄ q̄ sufficeret ei⁹ ad vnu⁹
p̄ādiū: nō excusant̄ a ieumio. si aut̄ nō p̄fit
h̄re int̄rū q̄ sufficiat ei⁹ p̄ comestioē toti⁹
diei nō tenent̄: vel qñ ex pcedēti in ea debili
tati ieumio satisfacere nō p̄fit excusant̄.

Quis dicitur ē q̄ regnunt ad h̄ q̄ ieiunū
fiat deo acceptū t̄ nob̄ fructuosum. Nihil
def q̄ q̄m̄. Prīo q̄ an̄ p̄adū h̄ nec d̄ co-
medere nec bibere. Cōtra h̄ faciūt illi qui de-
p̄adū dūt ad medonē t̄ tabernas intrāt̄
Replēt se cū vino p̄cioso. Itē aliq̄ diu dormi-
unt ne corp̄ inter vigilandū graueſ a ieiunū
mio. t̄ tales iā dicti minūt̄ sibi p̄cū ieiunij:
q̄ null̄ d̄ q̄cōf comedere vel bibere de manu
mīi ppter debilitatē capitis q̄a vñ h̄auſtū
bibberet vel ſimib̄ vel muſeatū ſue gario-
philiū ad ō ſuū recipet ppter p̄fortationē ce-
rebri. Secundū qd̄ regnū ad ieiunū ē q̄ ieiunū
nō nō d̄ p̄uenire t̄ p̄o vel horā p̄uidij debi-
tas. q̄ q̄ an̄ vespas iā q̄dragēſima comedere
grauitor peccaret. vñ d̄ in decre. In ieiunū
hora meridiona ē ſuāda. de p̄ſe. di. v. Nō d̄
co. t̄. lxxvij. di. P̄ies byſ. q̄re illo t̄pe d̄ m̄
ne dicunt vesp̄e. Nihil def q̄ antiq̄t̄ ieiunat̄
rūt̄ vſq̄ ad vespas: h̄ iā ecclia ſdescēdit iſi-
nitatib̄ hoſm anticipādo vespas. Itē al-
rō est: q̄ in h̄ q̄ dicunt vesp̄e an̄ p̄adū ōn̄
m̄ ſuā volūtātē xpo q̄ ēt libenſ vellen̄
ieiunare. xl. dieb̄ t̄. xl. noctib̄ ſine cibo t̄
tu ſic xp̄i ſuā ieiunavit ſi poſſem̄ p̄ debilita-
nature. t̄ tūc acceptat volūtātē p̄ faḡ. L
Aug. Coronat de int̄ volūtātē yl̄. Nō in-
nit facultatē. Itē ieiunās in p̄adū nō d̄
rere nimis delicate cibari. nā h̄ displicet
t̄ nimis p̄mū. nec nimis d̄ ſumeſ de cib̄
ſed bouā ſufficiētiā ita q̄ ſi nimis modi
nec nimis multū. vñ Arift. ii. ethi. Abedi-
oib̄ laudabile ē. Cōtra h̄ faciūt illi q̄ nimis
replēt ſe: ſic q̄ ſepe vētē dolent. Cōtra h̄
in decre. Abeli ieiunat q̄ ſequo parū co-
dit q̄ rati multū. de p̄ſe. di. v. Non dico.

¶ Zeritū qđ reānt est. qđ ieuinas p̄ p̄
¶ nō dī comedere. Circa quod qnī qd

XXXIX

confectionibus et electuariorum utrumque per hoc sollicitatur ieiunium. Unde si in hoc tempore electuariorum non solus ieiunia nec nec per alias medicinas: nisi quod casu in fronde ieiunii sumeret et in magna quantitate per modum obliu. Et in hoc recordat Innocentius. Pro quo sciendum quod de sero in collatione ieiunio non debet sumere aliquod comestibile quod contiterit in praedicto prouert est sumere sicut panem vel ficio. et filius: sed enim de perfectis et electuariorum est licet aliqd sumere et hec in sua quantitate ad modum suum. et hoc non ut potius eo melius puerat naturam. non tamen id quod talia sumere debet ut foris bibat. sed sumere tamquam medicinam debet ne potius quam natura erigit per refertilacione noceat et ledat. Cetera voces aliquando faciunt quod quicquid medijs stimulis per collationem comeduntur: vel intentum reparet se de perfectis et spiritibus quod nimium est: et in hoc offendunt deum. Item sciendum quod si quis solueret ieiunium ecclie gravis peccatum sit vel certe commedit quod si tamen bis comedes ret. **S** Quare quod regnatur ad ieiuniū est per ieiunium illud quod subtrahit sibi in cibo et petu debet dare paupib; vñ vice. Quod inducatur ergo si non ieiunares da paupib; ut ieiunius tuus sit saturitas ase non marsupij lucrum. Ceteri ieiunias debet esse multum misericors paupib; et inde signans legit in quadraginta illud ysa. In viij Strategis esuriens panem tuum. unde est Augustinus in sermone. De tuo ieiunio paupers satiet. Quare finitum est ante dicta non placet deo est quod ieiunias debet pernitere de suis petitis et sic ieiunium suum efficit deo. unde Ihesus dominus bone opibus deo acceptabilia sunt. quod enim a cibis abstinet et prava agitur demones imitantur quod escantur non est: et nequaquam spiritus adest quod non sufficit nec placet deo nec meritum est huius a cibo ieiunare nisi etiam abstineat a petitis. vñ ieiunias debet perponere suam superbia et dare se ad humilitatem suum ieiunium fit deo acceptum. et in signum humilitatis quilibet noster recipit cincras super caput suus feria quinta in capite ieiunii. Unde post. Vilia bambam in ieiunio aiam meam. Item cauere debet se ob ira et se dare ad iniustitudinem. Non iracundi et crudeliter imitantur demones quod spiritus ieiunat sed tamen suam credulitatem non postponunt. Item a luxuria ad castitatem. ceteri dicitur in decreto. In ieiunio scrupula est maledictio carnis. di. xvij. Dabatur. et sic de alijs. **E** Circa hoc quoniam utrumque aliquod valeat ieiunium quod fit in peccato mortali. Respondeo sim Alphonsi quod ieiunium in peccato mortali factum valet ad tria. Primum ut obediens fit peccator ecclie vel ratione si voulent ieiunium. Tercium si peccatos in ratiōne

De eadē dominica

Si nō ieiunaret tūc denso mortali peccaret. Et cōdō valet ad cōfittatē, nū ignis cōtin-
gunt: qđ h̄gna subtrahunt. Hic ēt ē d̄ ieiunio i
poenit. Vñ Hugo de Stōvic̄. Parca enī vita
eoccidit vias & libidinē erringuit. Tertio vas-
ket ad S̄ ut p̄tōs co cīti disponaf ad p̄mitio-
nē & ḡiam recipiēdā. H̄s qđrū ad mentīvite
eradicat: tūc ieiunans scient i p̄tō mortali nī
al m̄teref. qđ p̄silendū est cūlibet ut in p̄nci-
pio qđrageſime cōfireat p̄tā sua: qz vna di-
c̄ quā quis in ḡia ieiunat vtilior & salubris
est quā si qđ totā qđrageſimā in panet aq
um vno peccato mortali ieiunaret.

L accedens tēptator dicit ei. Si filius dei es dic ut lapis deus isti panes fiat. Matbi.iii.
Sciēdū q̄ ip̄s volunt tēptari vt offideret q̄ nos sp̄aslr pugnare oporteat tēptari vt coronemur. Aplo. Tunc coronabit̄ nūs qui legitime certauent. vñ Amb. Nō est victoria rbi nō fuit difficulte pugna. Et q̄ si diabol⁹ nos tēptauerit. tūc exēplo rpi debemus cū vincere nec ei cōsentire. Hn in p̄fici fīmōe tria sunt dīcēda. Primo q̄ sunt ille tēptatiōes bonoꝝ hoīm p̄ q̄s diabol⁹ etiā vals de sapientia subuertit. Scđo q̄ malū sit bonum ēē fine tēptatione. Terzo exemplum.
B Quantū ad primū sciēdū fīm Guil. p̄fici en. de fide t̄ legib⁹ q̄ diabol⁹ b̄s septē astuti as sive infidias occultissimas p̄ q̄s etiā sapiencissimos t̄ fortissimos sepe subuentit. P̄ma est lōḡa fatigatio t̄ creb̄a tēptatō p̄ quā nō tm̄ nūt̄ illū quē tēptat supare: si etiā ducer ad despationē. videls q̄ se credat ad deum nō p̄tinere: vel a deo nō curari. Lā ei in stācer petit a tali tēptatiōe liberari t̄ nō obtinet: tūc de facili despac de dei misa t̄ adiutorio: t̄ credit deū nō curare piculū ip̄si⁹. Utruq̄ aut̄ istoꝝ certaminū pmicioſissimū ē q̄n in p̄troq̄ se totaliter dat diabolo. Clerbi gratia Recete sic in duello cū vn⁹ dicit vict⁹ sum. et ultra nō pugnat: tūc se dat in p̄trē alterius victorii: sic ille q̄ sic credit se a deo derelictū t̄ despac: dat se in p̄trē diaboli cū ultra nō vult resistere: t̄ sic despac de dei adiutorio et ei⁹ misa. Nō est valde piculosum sic de dō despac. vñ Irido. de sū. bo. Despatio est peiori p̄tō. Cris. Nil ei deū instantū offendit sic despacio: si talis pp̄dere deberet q̄ deus ex sua bonitate p̄mitit fieri sup ip̄m h̄mōi tēptationē: t̄ pp̄f suū p̄p̄i pp̄tū valitatem t̄ fa-

Iust. q: tales ut cōiter crebtae tēptationē sa-
stinet ne p̄ clationē mens t̄ p̄ pte obplacēre
pdant grām. vñ Greg. Dū sc̄ q̄s remunisēdo
qd̄ geslit apud se engit: apud būilitat aucto-
rem cadit. Et om̄ clatio interior: piculosio; ē
q̄ extenor: supbia. Quō aut̄ talis possēde
līus būiliari t̄ in cognitionē supbiū deūdai
re cognoscēdo q̄ nibil a seipso b̄s q̄cōs q̄ p̄t
talē crebtae tēptationē. Talib⁹ sic continue tē-
ptas sp̄ ad memoriā reducēda ē supbia apli
quā ip̄met narrat. n. Cor. n. inq̄ens. Sic ma-
gnitudo revelationū et tollat me dat⁹ est mi-
hi stimul⁹ carnis mee angel⁹ satyane q̄ me
collapbīet. Si em̄ tāta sc̄titate t̄ tantis do-
mo grāz t̄ virtutū viro pdicto īminebat p̄i-
culū tēptatiōis supbie t̄ h̄ illā diuina mis-
tione alia tēptatio carnis sup eū p̄missa est
qd̄ rūc de nobis fieret nisi de h̄ illā tēptatiōes
pueniret t̄ nos custodiret. Elī etiā aliq̄ dicōe
q̄ apls paul⁹ saluat⁹ nō fuisset si illa tēpta-
tione caruisset p̄ q̄ ter roganit omn̄: si nō m̄
it et auditus. Sic forte t̄ tu dānabenis si illa
crebra tēptatiōe careres: si illa crebra tēpta-
tio erit tibi occasio salutis. Ergo tales debēt
se deo cōmittere t̄ tēptationē h̄ac patienter
suffferre semp̄q̄ resistere t̄ defi quotidie p̄io
aurilio petere. B Sc̄da astutia est extra-
citatis. i. cū diabolus hoīem cū inauditiō et
nusitatis tēptat tēptationiō: sic q̄ talis tri-
nit se nō esse v̄ctū sp̄ianū. Logitat em̄ quō
in corde veri sp̄iani tā pessumet inustate co-
gitatiōes incidere p̄nt. Q̄ diabol⁹ facit sic q̄
volunt vñū castrū erpugnare q̄ diuersa iacu-
la immittunt: iā ignē iā lapides iam fodiunt
hic dyabol⁹ facit q̄ nitif erpugnare asam q̄
st in castro corporis nři. Enī facit diabol⁹ si
ut inimic⁹ capitalis cū occidit inimicū suū
alios em̄ nō curat an cū gladio antiquo rel-
uo: vel cū fuste vel cū baculo cū p̄sternat.
Hic dyabol⁹ nři inimic⁹ capitalis q̄ q̄rit nos
occidere nō curat vt nři cū v̄scata v̄l iuscatā
et inaudita tēptatiōe nos supet. Pro quo
vñdū q̄ tales q̄ sic crebtae t̄ inauditiā remis-
tationē sustinent de trib⁹ debent consolari
rumū est q̄ dyabol⁹ nō p̄t no. c̄t. n̄m̄p̄
are nisi inquantū de⁹ p̄mittit. Cñ Augu-
stobulus plerūq̄ vñlt nocere si nō p̄t: quia
sō ciuo est sub peāte dei. simo qđ p̄mo est
abobulus nō p̄t nocere tibi nisi inquantū tu
s ei p̄sentire. vñ Grego. Debilis est hostis
nō vincit nisi volente. Elī eriā Augu. dicit
dyabol⁹ quidē suggest p̄filiū: si deo auriliū
nūm̄ ē vel eligere vel refutare qđ suggest

Sermo

Et enim diabolus sicut canis latrās qui ligat
est: cui si appropinquas poterit ledere. Si au-
tem effugies et non appropinquas ei: non poterit
te ledere: sed ubi altera te latrare poterit. Secundum est
quod temptationes pati est propius bonorum hominum
deo fuisse voluntum. Ergo quicquid unum bonum homo
plures temptationes et peritos incidentes co-
gitationes sustinet pro mille impunitate de bono non
datur tristitia. quod fratres Gregorii. Non est cogitatio tam
immunda quod mente polluat si ratio non consen-
tit. Tertium est quod temeratio erit ei mentioria
si sustinuerit ut datur et resistenter poterit. Vnde
Bernardus. Quoties resistenter ratione coronabe-
ris. Ergo illi quicquid cum se sic credit esse inimici
eos dei sunt amici Christi: et quicquid sunt martyres
in conspectu dei. Vnde Gregorius. Temptatio cum non
consentit non est permisus: si materna est et devir-
tutis. **L** Eertia astutia diaboli est quod sua-
der homini mutantem statum suum: ut cum quod audit
tales mutari in tali statu vel in tali monasterio
tunc incedat illi ut illuc se transferat. Et scilicet con-
tingit quod homo est in bono statu et securus: ita quod
diabolus non poterit cum illaqueant nec decipere nece-
ssum vincere: tunc suadet sibi mutantem statum suum et
incutit sibi timorem quod nullo modo possit salua-
re nisi transferat se ad talem alium statum. Et dia-
bolus facit sicut anceps animalia quod sunt in specie
civium et cauernis securior: et sicut pescator pescibus
qui cum concubina sua aqua turbano et circuquam
quod littus pulsans timore pescibus incutitur
cauecipulas et latibula crebat ad loca insecuri-
tae ubi et tunc ille retinebat et tendit suum ut capiat
eos. Sed si permanescerent tales auctoribus vel pescato i
locis suis eos capere non potuissent. sicut diabolus
facit illis quod sunt in bono statu. Ergo quod homo est
in bono statu in quo salvare poterit non faciliter mu-
tare datus illius statu. vñ Apollinaris. i. Epistola. viii. In ca-
vocatore quoque vocatur est permaneat. Quarta
astutia est quod ad maiora opera bona et supra vis-
tione ipsius aliquem invitat. Et in hoc etempli san-
ctorum precedentium eisdem opponens vel etiam secundum
honestos in mundo adhuc etentes quod in magnis
abstinentiis vivunt: tunc talio practicit quicquid ex
instinctu diaboli taliter ingreditur. s. quod etiam sic ves-
timenta vestigia post vorum tandem quicquid retrocedit
quod videtur sibi numerus que: et signant quod feruor
charitatis repescit sic tunc erit detinere. Vnde
enim est astutia per quam similes capiuntur. Accipiunt
enim venatores calcios magnos et ponderosos
et calciant se ubi hoc similes videlicet putantur. Alligant
autem et aspergunt sibi fortis calcios humidi ut h
videlicet filii faciant prout quod soluenter humidi cal-
cios de pedibus ibi dimittantur: indeque recedentes

¶ pleborumque similes se illis calcinari
et confidere sibi farsi alligatione astringerint intru-
unt in eas ipsasque sic caput: quod non soli nos
effugere: sed et ambulare queat per magnitu-
dinem ponderositate caloris. Enim autem audisti
quod calidam et in sacra scriptura etenim san-
ctorum vocant quod cum proposito et voluntate ab im-
firmis hominibus sepe afflantur: sed quod etiam votos
vinculis se sepe alligant: non propter imbecillitatem
in eis ambulare non valentes aut eadem portan-
tibus venationibus infernalius capiunt ab affi-
pato voto et proposito apostolates: et sic postea
aliquando detinuntur: quod ante fuerunt. Quanta
astutia diaboli est quod sub pretium domini suadet
penitentem. Species huius astutie innumerabi-
les sunt: ut cum sub pretium pietatis erogandas
elemosinas suadet acquisiri dimitias. scilicet illud
dictum apostoli. Zeb. vi. Qui volunt dimitias fieri
incidunt in laqueum diaboli. Si ergo illi qui inclinatur
est ad luxurias suadet bene comedere ut deo
dimitias facere possit: quod scilicet in deliciis pidi-
tatis castitas. vñ Tiero. In vino luxuria est: et
vibunus saturitas et ebrietas est: ibi libido
dicitur. Aliquam suadet ieiunia et abstinentias
sciens eos ad iracundiam et impatientiam labi.
sic quod quicunque maledicat cum esunatur. Si ergo illis qui
habet debilitas corporis suadet ieiunia et dura et
cruentia: ut sic nimium debilitas et in bonis operi-
bus impedianter: ut vel sic etiam insanire incipi-
ant: vel etiam postquam exhausti sunt per iudicata-
ta exercitata: tunc recte ationes queruntur et demum dis-
solutiones oportent. Hoc etiam astutia diaboli est
quod rictum suadet sub pretium honestae: et sub noce
boni occultat vice. Verbi gratia. Cicut cum illi
qui in prate est substitutus suadet quod non dyvia
coingere: sed dissimulare. quod est misericordia ad per-
tinuum. Et hoc ideo facit. quod sat sim dictum Iacobus.
quod iudicium durissimum fiet his quod perfundunt. quod non
solum per suis petitis: sed etiam per petitis subditorum
redditori sunt redempti quod bic dissimulaverunt et
non corrererunt. Item obnoxia sic occultat sub
noce pruidenter. Item superbia vestimentorum: bone-
stas et garrulitas affabilitas vocatur. Item
astutia mercatorum prudenter noitat. Septima
astutia et omni piculusissima est ipsa pars. i. cessa-
tio temptationis: quam multi imperti velbenem
fame concupiscunt et instanter posseunt. hec autem est
adeo pruinciosa ut de ea dicat os ecclia sententia.
Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Et
protra hec dicitur Iacobus. O benevolentia estimare fra-
tre mei cum in vanis temptationibus incidentur.
Et Job. vii. Temptatio est vita hominis super tentatorem.
Igitur prestatio et caritatem temptationis mors est. Non

Dominica secunda quadragesime

enī visitat q̄ nō temptat. **D** Quantū ad scđm p̄cipiale hui⁹ f̄monio est sciendum q̄ q̄r̄q̄ mala et illa pace p̄ueniūt cus hō caret q̄ temptatiōe. Quoz̄ primū est secundus q̄ timor dei expellit: q̄ ē cūtus v̄tutū t̄ oīs me n̄t̄oꝝ. vñ dī Eccl. xxi. T̄ist instāter tenuens te in timore dñi cito sub. d. tua. Et ecōtra dū sit Aug. b. s. ofel. Nemo secur⁹ dī esse ī hac vita q̄ r̄ta tēptatio noīaf: vt q̄ fieri potuit et detenori mēlō: non fiat ecōuerso de mc̄ boni detenori. vnde Grego. li. ii. Sepe quē r̄s p̄tatiōis certamē supare nō valuit sua secus ntas deten⁹ stravit. Et rō hui⁹ ē. q: talis secunditas expellit timor: et expulso timore hō est q̄si ciuitas sine muro t̄ dom⁹ sine ostio. t̄ sō facili me capi a diabolo. vnde Ber. Cōnes pa sunt q̄dē religio t̄ timor: nec manere pōt olterū sine altero. vñ Eccl. xxiij. Timēti de um nō occurrit mala. s̄ in tēptatiōe de⁹ illius cōseruabit t̄ liberabit a malis. Scđm malū est desidia s̄c pigritia: q̄ ctiū nō solū ad fus gam s̄ ad pugnā tardi sum⁹. q: p̄ iacula tēs p̄tationis boni eritans ad bonū op⁹: t̄ in tēptatiōib⁹ cōstituti q̄r̄t adiutoriū dei t̄ suffragia scđōꝝ o: it ieiunat genua fluctunt t̄ sic de alijs. S̄ q̄ in pace t̄ sine tēptatione sunt desides efficiunt. Et ergo illa par recte com parat rubigini: q: nibil intantū cōsumit fer rū sicut rubigo. s̄c ocīū mentē bol⁹. S̄ quādo cū ferro op̄at tūc mūdaf t̄ splēdidi⁹ redif. Sic boni p̄ tēptatiōes a rubigie pcti pur gant: t̄ ad débitū candore parit t̄ splēdo: ē p̄ducunt. Tertiū malū est elatio. q: tales q̄ nō temptant q̄r̄q̄ purā setam scđōs esse q̄ diabol⁹ nō audiat c̄io app̄: opinq̄re: cum in cōtrariū poti⁹ deberet cogitare t̄ credere se debiles t̄ adeo infirmos q̄ oī tēptationi suc cōberent: t̄ p̄p̄f hoc ospotens t̄ inimicos de⁹ eos tēptari nō finit. Quartū est p̄tēptus fia trū t̄ primeꝝ. Cū enī talis q̄ est in pace t̄ sine tēptatione audit alios tā incōsuetast in auditaō temptatiōe pati: p̄tēnendo prios dicit q̄ tales cogitatōes nō deberet in r̄p̄ias nū caderet: nec c̄m r̄p̄ianis deberet talia cogitare: t̄ q̄ ille vilissim⁹ ē q̄ talia cogitat. Et sic spernit alios tēptatos credēs eos cē mas les t̄ se ob id q: nō temptat estimās bonū: cū ecōuerso ip̄i tēptatiōe sunt filii dei: t̄ ip̄i q̄ nō temptant fortassis inimici dei t̄ filii diaboli. Quintū malū est duricia cordis t̄ imiseri cordis ad primos q̄ sic tēptant. Nā adeo illi q̄ nō se ptant in eos obdurat vt etiā eos nec cōgolentū nec cōmiscerendū putant. Dicūt enī q̄p̄ decoriand⁹ vel cōburend⁹ esset: q̄ talia cogitat. Qui vñq̄ audiuīt tales inconsuetas tēp̄tatiōē t̄ inauditas tēptatiōē. Enī q̄ si sic ob durat h̄ prios t̄ nō cōpatit eis ē signū q̄ ille nō est bon⁹ neq̄ pfect⁹. S̄y q̄ si q̄o ex corde cōpatit est signū bonitas. vñ Greg. In p̄tō q̄o pfect⁹ ē in rāto pl̄sentit dolores alienos.

E Quātū ad tertīū p̄tē isti⁹ f̄monia nota cōplū de cōtinua tēptatiōe diaboli. Fuit q̄ dā monach⁹ fili⁹ sacerdos ydolop⁹: q̄ cū puulus eēt: t̄ tpe q̄dā p̄ ei⁹ intraret cōplū ydolop⁹ vt sacrificaret ydolio: intrauit: ip̄e post eū: occulte: t̄ v̄dit satanā in solio sedentes: t̄ oēm militiā cī⁹ astantē. Et ecce repēte vñ⁹ et p̄ncipib⁹ ei⁹ venīo adorauit eū. Eū dīrit diabol⁹. vñ venis. Aut ille. fui in illa pūcia: t̄ suscitauī bella t̄ effusioō sanguinis. Et dīrit ad eū diabol⁹. In p̄tō tpe hoc fecisti. Et r̄fidit. in triginta dieb⁹. Et iussit cū flagellari dicens. solū rāto tpe hoc fecisti. Et ecce alius venit: t̄ p̄dō: auit eū. Et ab eō invenit: vñ de veniret. r̄fidit. fui in mari t̄ suscitauī vētos t̄ cōmotiones t̄ submersi naues cū iboib⁹ bus. Et dīrit ei⁹ diabol⁹. In quātō tpe hoc fe cisti. R̄uidit ille in vigili dieb⁹. Et h̄uc fili⁹ flagellauit. Et tertī⁹ venit t̄ sīlia nunciamit dīcēo. In nuptiō fece dissensiōes. t̄ ip̄m spōsū occiderūt: t̄ h̄uc p̄fili iussit flagellari. et alijs venit dīcēo. ecce q̄dragira annis quen dā monachū impugnauit: t̄ vix ista nocte p̄ malui t̄ feci cū fo:nicari. qd̄ diabol⁹ audies mor surrexit t̄ osculat⁹ est cū: t̄ tollēs coros nāin quā habuit posuit in capite ei⁹: t̄ fecit cū sibi p̄scdere. Et ille cū h̄ v̄dit intra se dīrit. Etere magn⁹ valde est ordo monachorum t̄ statim fuit factus monachus.

G Dūca secūda de vigiliōtruo: generib⁹ ho minū qui falsificat fidē. Ser. xl.

M illier magna ē fides tua: fiat tibi sicut vis. Mat. iv. 20ar. vii. Aristo. viii. phi. 31nd est p̄u⁹ q̄ nō exīte nō sunt aliaꝝ fine fide alie v̄t̄res nibil s̄t̄ q̄tū ad v̄tilitas tē aliquā: ḡ fides ē p̄tā v̄tutū p̄tā v̄tia ad se lū ducēs. vñ Heb. xi. Impossibile ē iux̄e nāe placere deo. ḡ si saluari volum⁹ p̄ oib⁹ os nō b̄re fidē exēplo iſh⁹ mulieris cbanancē quā r̄p̄ laudauit in ſib⁹ p̄missis dīcēs. O mulier magna ē fides tua. **F** Uñ sciendū q̄ fides eit freqūter. p̄dicanda r̄p̄i fidelibus. Uñ dī in decre. fidei symbolū est publice p̄dicandū laicis. de cōse, di. iiii. Symbolū. Ii.

¶Julier magna ē fides

Tua:hat tibi sicut vis. Mat. xv.
Lor. viij. Aristo. viij. phi. Illud
est pri⁹ q̄ nō exīte nō sunt alias
fine fide alie v̄l. res nihil sc̄ q̄tū ad utilitas
tē aliquā: ḡ fides ē p̄ia v̄tutū p̄ia yia ad se
lū ducēs. vñ Heb. xi. Impossibile ē iux⁹ r̄iae
placere deo. ḡ si saluari volim⁹ p̄ oib⁹ oī nū
b̄ fe fidē exēplo isti⁹ mulieris cbananee qui
r̄p̄ laudavit in v̄bis p̄missis dicēs. O mu-
lier magna ē fides tua. ¶ Ubi sciendū φ
fides eit freq̄nter. p̄dicanda xp̄i fideli⁹bus.
Ubi dī in decre. Fidei symbolū est publice p̄-
dicandū laicis. de cōsc̄. di. iiii. Symbolum. Jr.

Berlino

Sermon

Super fide o rpi fidelibz diligens est suada et custodienda. Quoq; necessaria est ad salutes ut bona opa sunt meritoria. Tunc q; dyabolus ei magis insidias q; bona opibz. q; bona opa non salvat sive fide. vñ Augu. Sicut ramus et radicis radicio arescutata et qly opera hoc videat bona nulla tñ snt si a soliditate fidei diffundantur. vñ munim opa in fide et in gta factum placet dñ q; oia opa vñq; facta ab hominibz infidelibz. Et b pte q; fides est homini valde utilio. Ipa est facit hominem filium dei in baptismio. Gal. iii. O es filii dei estis p fidei. Ipc emi impetrat a deo qeod vult. vñ Mat. viii. Sicut credidisti fiat tibi. Ipa est enim tu domini ois meriti. De quo apls dicit. q. Corin. xii. Fundamentum aliud nemo potest ponere propter illud quod possum est: quod est ipso iesus. I. fidei deo ipso. vñ Aug. Fides est bonorum omnium fundamentum. fides est humane salutis initium. Nam et fidei natus sal. vñ oes iudei hereticis et pagans sunt in natura damnatorum. vñ Mor. xvi. Qui crediderit et baptizatur fuerit salutis enim. quero unde crediderit condonabif. vñ etiā Augu. Nemo liberatur a damnatione quod facta est per adam: nisi per fidem domini nostri iesu ipso. vñ oes q; salutis sunt ob initio mundi in fide salvati sunt. Quia illi qui ante tempora ipso vixerunt credidérunt ipso venturum et redempturum genitum humatum sicut nos qui post ipsum venimus credimus hoc esse factum. vñ Bern. Ultimi autem saluatoris aduentum deum omnipotente clementes et diligentes sue salutis gratiam pmissos credentes in promissionem fideliter sperantes certissimum redemptorem in hac fide et expectatione salvati sunt. ¶ vñ i pnti summe dicendum est quod ipsiani multipliciter falsificant sedent in maximu piculam aiam suam. Nam quibus vult salvani opem cum verâ integrâ et certâ fidem cum bonis opibus approbatam habet. Primi igitur si quod dubitatur de fide et tales solent dicere si sic est sicut scriptura dicit et fides catholica tenet magnum quod est. Non enim similes contradicunt scriptura et fidei: sed tamen non firmiter tenet credunt. Et tales si sic decedunt damnabuntur quod fides ipso anima domini esse fortis in hoie. vñ etiam angelus de celo dicit. querit et alio. Ad eum predicaret fibi credere non esset ut p; aplm. Gal. i. Et hinc est intelligendum de his qui temptant cum amaritudine cordis de fide. tales enim resistere debent. q; fin Greg. in pastorali. Humanum est in corde temptationem pati. demoniacum vero est in certamine temptationem superari. Unde fitur. Si quis tempore antipeti vel alias in persegitur. vñ quis fidei sequaretur in corde: si propter timorem mortis vel ambitionem rerum temporaliis esse consentiret antipeto vel alio hereticis vel una interrogari obtriceret fidem p; p; istum timorem dictum an talis qui stat in tali profecto sit in via salutis. Rendetur quod non. q; ipsam qui est in via salutis non solum de habere fidem in corde sed etiam profiteri ore. vñ apls ad Roma. x. Corde credit ad iustitiam: ore autem fit confessio ad salutem. Ergo quod fidei seruare volunt in corde et ore nolent confiteri: tales sine dubio stant in statu damnationis. Et in agnitione huius confirmationis sacramentum datur in frontibus ut quibus christianus libere audiat nomine Christi nostrarum et confiteri etiam si propterea deberet oibz ipsalibz sponsianum: et quod magis est etiam si deberet mori: et maxime illa quod sunt de necessitate fidei et concertum honoris dei et salutis primi. vñ dicitur in decreto. Constatia dicitur etiam ut prius auferat vita quod fidei. xxiij. q. viii. Convenit si qui articulos fidei addiscere negligunt: cu[m] p[ro]nt[er] eos discere. et dicit eos scire: quibus enim christianus cum ad annos discretios puerent tenet addiscere et scire symbolum apostolorum: nisi est impossibilitas ingenij: sic quod nullo modo addiscere possit. Ergo quoniamque articulos fidei fruole et ex contemptu addiscere nollet cu[m] addiscere possit peccaret mortaliter. vñ dicitur in decreto. Parvus facti adultri tenetur ad fidem quam per eis sponte deruit offerentes eos ad baptismum et illi debet eos docere symbolum et orationem dominam. de conse. di. xiiij. vlos ahi oia. Tertius sunt quod presumunt osse fidei p[re]scrutari volunt et nihil credere nisi quod possit eis ratione liquida demonstrari quod plenius uscere labuntur et tales mortaliter peccant: et merito fidei perdunt. q; fin Greg. Fides non habet meritum ubi humana ratio probat et p[ro]miserit. Impossibile est enim fidei per rationes p[re]scrutari. vñ Greg. in omel. Fides est carum rerum quod apparet non potest: quod enim apparet fidei non habet: sed agnitionis. Quarti si quod tempore et dieo egyptiacos obseruantur. vñ q[ua]ntum utrum licet aliqui tempore obseruare. Rendetur si tempore obseruet in his actibus quod dependent a causa naturali pura ab influentiis planetarum et cursu siderum: sicut portionis sumptio in medicinalibus: agros seminatio arborum plantatione: et sic de aliis. hoc non est idolatria. sed sagacitas et prudenter: et nullum peccatum est. Vero obseruant tempore et dies in aliis actibus quod solo dependet a libero arbitrio hominis puta mercatio: vices ductio: herbarum collectio: et sic de aliis similibus in talibus obseruare tempore et dies egyptiacos est peccatum mortale. vñ dicitur in decreto. xviij. q. v. Non licet christiano elementa calcare.

Dominica secunda quadragesime

rem nec hunc nec stellarum cursum obseruare in
ediugis sociandis in herba colligendio: nec
incantationes huc attendere. Ergo se p̄bēs
bulis peccat q̄ in nocte nativitatis xp̄i et Iodis
buperis in ceteris suis faciunt. Pro quo sci-
ent q̄ quotiescumq; contingit aliquē xp̄ianus
aliq; ut vel aliquid op̄ inchoare, primo signo
crucis dī se p̄munitire et oboñe dñicas, aut ma-
ria et symbolum dicere: et sic de adiutorio dei
cōsidere q̄ sibi p̄sp̄erabīs in his que ad sas-
lute suā pertinet. vñ Aug. Oīo dīo bona ē q̄:
scut de p̄mā diē fecit: sic secundam dīem et
tertiam et ceteros fecit. q̄ nulli obseruet q̄ die
de domo erat vñ aliquid op̄ inchoat. In triā
faciūt illi q̄ obseruat dīe in nouatōia et inno-
centiā et aliis plures dīo ēē egyptiacos. vñ
Aug. Nō obseruet dīo egyptiacos. Qūnti
sunt q̄ obseruit somnia: t q̄ seruit auguria.
Lōtra q̄ dī Lēnif. rīe. Nō auguriabim̄ nes-
q̄ obseruet somnia. Nō somnia q̄ siq; accidūt
naturaliſ. q̄ siq̄ ex p̄cedēb̄ cogitationibus
et occupatiōib̄. vñ Eccl. v. Multas cursus
sequuntur somnia. Et quasi frequēter accidūt
ex illūdē dyabolica. Illi dī in decre. Sōniū
deceptorū q̄ siq̄ demōes imittūt. xvi. q. u.
Sciēdū. Itē q̄ volūt exponere somnia illi du-
pliciter peccat. P̄rio in hoc q̄ putat somnia esse
ha. Secundo q̄ alios informat. Elīi xp̄ianus
nōd̄ somnia curare: q̄ oīa deo p̄mittere. Elīo
Latbo. Sōnia ne cutes. nā fallit somnia plus
res. Terti si q̄ p̄ fertū candēs vel aquā bulli-
fientē vel duellū tēprante dū. quod ē ḡuiſ. p̄
hibitū. 3. Septimi sūt q̄ ad p̄bitonissas
accedūt et q̄d̄ occulta ab eis reqūrūt. s. furta
et dm̄i quod stricte p̄b̄bitū ē vñ p̄. xxvi. q.
v. Nō liceat. vñ dī q̄ talib̄ credūt aut ad
interrogandū eas domos eāz introducūt. aut
ad suas p̄p̄ias domos introducūt sciat se fi-
dem et baptis̄mū p̄uonicasse ac paganū et apo-
stolā et dei inimicū eēt irā dei in p̄petuū ḡui-
ter memuisse. Et nota q̄ oīa q̄ ad tales p̄bito-
nissas accedūt mortaliſ peccat. q̄ nō ls consis-
tūt a dyabolo q̄rere. q̄ n̄t̄ est mortal inimic̄
et sp̄ h̄s malā voluntatē ē nos quō impeditat
nos a salutē n̄a. Et insup nō eis credēdūt ē
q̄ dyabolo q̄ p̄ eas loq̄ s̄m dīctū xp̄ i enāge-
lio. Job. viii. Mēndar ēt p̄ ei. s. mēndaci.
Et p̄ hoc mitis multotēa innocentēs diffama-
re. q̄ sūt sibi maḡ p̄tarū. Illi exemplū. Qui
dam comes i vna cūitate sui dominū habu-
it talē p̄bitonissam q̄ occulta et secreta ma-
nifestabat. Ad quā accessit tēptōs eā: t q̄s
surab̄ eq̄ de duob̄ eq̄ dīcēs eos sibi ēē fura-
to. Et ipsa indicauit ei vbi t quō veniſſent.
Et comeo. O q̄ grāde mērita eo et illos de-
q̄b̄ dīcio inočēter inculpao: q̄ equos adhuc
in stabulo mīco habeo. Octauī sum q̄ fatū re-
nent et tales grauerter peccat. Dicit̄ emī quā-
do bō male moſis sue suspendat sue codi-
raf sic oportuit fieri. q̄ de sic voluit t sic or-
dinavit: et in tali hora nat̄ ē q̄ talia facere
t sic pati debuit. Voc ē ī honoē dei loq̄. q̄
de ē sumē bon̄ t si vult nīl bonū. vñ apl̄o
i. Ebess. iiii. Hoc ē volūras dī sc̄ificatio vñ.
Ergo ascribi dī p̄p̄e mālīcie hoīs t nō ordi-
nāt̄ offēdūt. De h̄ q̄r̄ ser. xii. S. Nom̄ sī q̄ au-
gūs obſuāt q̄d̄ angūriū attēdīt in gestu et
cātu ac volatu aut̄. vñ bigra. Q̄i gallia cātāt
et cātā latrat t corui sup̄ domū se locāt̄ lep̄
vel lup̄ p̄ vñ currit. t cucul̄ clamat: t sic de-
alijs q̄ oīa s̄e vana t sup̄sticioſ. K. Deci-
mi sī q̄ falsificat fidē: q̄ necromāti. L. C. q̄
fit p̄ mortuos suscitatos. vñ ita necromā-
tia nō est apud vulgares hoīs vñitata. q̄ de-
ea i p̄nti nō loq̄m̄ur. Sciēdū tñ circa mortu-
os plures hoīs plures vanitates attēdūt.
P̄lo em̄ dīcūt q̄ q̄n̄ agoniās sudorē em̄it̄
tit q̄ sit baptism̄. q̄ sic in ingressu est ba-
ptizat̄: sic in egressu erudit̄ cūdē baptism̄ū
q̄d̄ est erroreū. Itē aliquid dīcūt q̄ aīa recedēs
a corpore nō habeat requiē donēc ei pulsatum
fuerit. Itē aliquid dīcūt interis q̄ sit pulsuo cū
cāpānis aīa cōfiteat̄. Itē aliqui dīcūt q̄ q̄n̄
aīa egressa ē a corpore: tūc p̄ia nocte p̄noctas
bit cū brā vñgine alia cū brā Bertrude. secūda
cū brā Michaelē archāgelo. tertia nocte va-
dit s̄m q̄ diffinitū ē de ea: q̄d̄ est erroreū.
Illi de p̄ctōib̄ dī Job. xii. Dūcūt in bonis
dīes suos t in pūcto ad inferū dīcēdūt.
Sūl̄ dīcēdūt est de bonis t p̄fectis et innočē-
tib̄ q̄ immediate volat̄ ad celū. vñ qui sī me-
diocrit̄ boni immediate dūcūt̄ ad purgatoriū.
Itē aliquid dīcūt q̄ sabbato de sero aīe ere-
ant de purgatoriō: t requiez habeat̄ vñq̄ ad
sc̄dā feria. Sic reuinrabūt̄ cū alijs p̄io cē-
perit laborare. Ilē et hoc volūt̄ infere q̄ sit
p̄t̄m̄ feria sc̄dā mīt̄c̄ surgere t in vñvare. q̄
q̄ sabbato diu laboralī. vñ p̄oate h̄s vñvile
reputat̄. cuī oppositū verū est. Qd̄ aut̄ aīe n̄
exibūt de purgatoriō ante plenariā purgatoriō
nem oīdīf. L. art. v. Nō erib̄ inde donec
reddas nouissimū q̄drat̄. Illi etiā Hubert.
Nequaq̄ facies dei videbit̄ ab aliquo donec
p̄ pena vñmaliū p̄ctōy quadrō minūtūs p̄
soluat̄. Itē aliquid exercet sup̄stitionē cū acce-
to.

Sermo

XLI

Et dñaner modūtū est consutū. 2. Undeſ-
mi sunt q̄ volūt̄ frangere liberū arbitruy. vt
illi q̄ volūt̄ facere illicitū amoē vel oīdī mī-
boīc̄. Illi aliquid dīcūt̄. ille ē decept̄ alla fecit
sibi q̄ nō p̄t̄ ab ea separari. vñ mīdeo q̄ ē ma-
la cōsuetudo t p̄p̄ia volūras ip̄ī hoīo. nā
null̄ hoīm̄ nec onio demona p̄t̄ frangere
liberū arbitruy hoīo: vt oīdīt̄ cū op̄o-
rēt̄ aliquid malū facere. vñ Aug. t ponit̄ etiā
t̄. Illi q̄libet cū dei adiutorio p̄t̄ huic tēp-
tō lib: oīa possū
in eo q̄ me cōfortat̄. Duodecimū sī q̄ circa so-
tēs t circa variis inspectiōes psalmoſ: euā
gelioſ: t aliarū scripturāt̄ futura p̄nostica
re volūt̄. Itē q̄ ponit̄ cumulū salis t cedus
lao scriptas vel nō scriptas in occulto repos-
itas dū cōſiderat̄ quā q̄s accipiat vel ex fe-
tūc̄ mēc̄ib̄ p̄positis q̄s maioriē vel mio-
rem accipiat: vel ex tanilloſ: p̄iectiōe i libro
q̄ vocat̄ liber sortiū vel etiā p̄ſiderādo q̄d̄ ap-
to lib: oīa p̄mo occurrat t sic de alijs. Und
ōi in decre. Futura nō sunt inq̄renda et ispe-
ctiōe q̄rūcūq̄ scripturāp. xvi. q. v. Aliquiti.
3. Indēcimū sunt ò lunā adorant̄. sicut
plures hoīa inueniunt̄ q̄ cū nouilunū vide-
rint̄ adorat̄ floris genib̄ t deposito caputio-
endo t alloquēdo: sīmo etiā plures illo dīcīe
mūn̄j̄ in bonore nouilunū: sic sit dies dñi
ca: in q̄ s̄m o: diūtōne ecclie nō est ieūnan-
dū: p̄pter resurrectiōis xp̄i leticiā. sic etiā
quacūq̄ alia die cū viderit nouilunū ero-
tū: q̄ oīa h̄s p̄sp̄m̄ idolatrie ab idolatriis reli-
cte. de q̄b̄ dī Jere. vii. q̄ fecerit̄ placētas re-
gine celi. s. lune offerēdo eas ei. Itē aliquid ve-
nerant̄ solē. Et rēplū de vñavetula q̄ eredit̄
solē esse deā: vocās cā dñiā sc̄tām: t aliquā
do solē bñdīxit̄ cū certis vñb̄s t cū quadā ob-
seruantia sup̄sticioſa. Que dīxit̄ se plusq̄. xl
anno hoc credidisse t multas p̄b̄: t infirmi-
tates curasse: si postea cōp̄p̄e in quodā bñ-
mone cognoscens errorē sc̄im̄ respiuit: t sic
ompl̄. vñt̄ creatori p̄b̄ t penituit. Itē re-
p̄ib̄dūt̄ hoīa cū multa vota p̄mittūt̄: et
cīs fidē adhibet̄. verbi ḡra. Et illi q̄ cancri
nō comedūt̄ p̄p̄ oīculos t credūt̄ q̄ oīculi re-
maneat̄ in eadē sanitate: sicut iūc̄ fuerat̄ illa
hoīa q̄n̄ vñuerit̄ illud votū. Itē abstinentes
a capitib̄ aliquid: t volumē t p̄scītū: ne capi-
te infirmit̄. Itē q̄ in q̄nt̄a feria q̄tuoī tem-
p̄oī nō fuit comedere carnes: t credunt̄ q̄ pe-
tūt̄. p̄pter hoc p̄t̄ cuadere. Item q̄ ter-
tia feria nō intrant balneū: t dīcūt̄ q̄ bocra-
leat̄ h̄ feb̄eo. Item incendēto lumina sc̄i-
tū cōſecrata t cū bio mēſurāt̄ vel etiā
cī stola cōſecrata: vel crucē faciūt̄ cū palmis
cōſecratiō t p̄e quo legif passio: t nō alio die
vel etiā cū palmis cōſecrata glutiuit̄. Itē q̄ fab-
bato nō p̄ſcindūt̄ crines nec caput lanāt̄. nec
balneū intrat̄. Itē aliquid mulieres que illo die
nō filant̄: nec sumū de stabulo exp̄et̄ it: t sic
de alijo. L. sīm̄ Vōſtī. Sabbatis dieb̄ debe-
m̄ plus labotare: ne nos xp̄iani videamur
vel penthecolēo abſtinēt̄ a carib̄: t q̄ tā-
liavota: vt freq̄nt̄t̄ sunt sup̄sticioſa: t tales
hoīe p̄ponere del̄t̄ et p̄fessōib̄ ſuīo: vñ alis
iacerdotib̄ discretio: t litterā intentionē: fi-
dem t cās q̄r̄ talia vñuerunt̄ eoz: indicio re-
linquēdo vñtrū debeat̄ ea fuare: vel in alia
meliora opera committare. 4. Quartu-
decimū sunt q̄ cū mulierib̄ p̄gnantib̄ t pare-
tib̄ sup̄sticioſe exerecent̄. verbi ḡra. Sicut q̄
mulierem cū difficultate parientē circuncin-
gunt cingulo viri vt eo leuī pariat̄. Itē q̄ di-
cūt̄ mulieres moriēt̄ in partu vel puerpes
men. Et dīcūt̄ q̄ mulierib̄ nocet̄ op̄ in partu
p̄dīt̄ q̄d̄ est fallūm̄: nūt̄ esent culpabilis
q̄ aboītū parerent̄. Dūero vero sic morient̄
in utero nocet̄ q̄ nūq̄ videbit̄ facies dei. Itē
aliqui simplices dīcūt̄ q̄ p̄uer dī moritur sine
baptismo ille morit̄ sine aīa q̄d̄ est fallūs. q̄
p̄uer q̄ viuit̄ in utero matro by aīam. Ania
cī dat vñt̄ corpori. t si morit̄ ante baptis̄mū
tūc̄ aīa illius pueri descēdit ad lumbū pue-
rō: t ibi nō habebit penā sensus: q̄ nō cīsu-
rit̄ neq̄ sitit neq̄ friḡ patitur: t sic de alijs
passiōib̄ t p̄mo. vñ habebit penā dāni. t.
q̄ eternalis carebit̄ dei vñſiō. Ergo dicēdūs
est illle puer obiit sine sacramēto baptis̄mī t
nō sic ille puer morit̄ sine aīa. q̄ si morit̄ vñ
q̄s habuit̄ aīas. Item q̄ mulieres faciūt̄ sten-
les illi tot homicidiōs rei esse vident̄ quot
cōcept̄ conat̄ sunt impēdīre. Itē q̄ occidūt̄
pueros in utero matris scient̄ sicut ille mere-
tices q̄ gerunt̄ se p̄ virginib̄ tales cū impē-
gnate fuerit fetus in utero occidūt̄. Ue eiōt̄
etiā illis antiq̄o vñt̄lios que dant̄ talib̄ aus-
triliū t cōſiliū ad occidēndū tales pueros in
utero matris: q̄d̄ est maximum petīt̄: q̄s abo-
modo exuperat̄ bōmīcidū cuiuscūq̄ xp̄iam
baptis̄mī: t rō est. q̄s in pue oīsto occidūt̄ aīa
cū corp̄e: si in hōle baptis̄ato solū corp̄e occi-
tūt̄. b̄ iū

Dominica secunda quadragesime

ditur. vñ Bug. Natus periculū ac dānum ē in amissione vni sīc: q̄ nullē eo: poy. Itē q̄ cō gladio euaginato bñdicūt mulierē i pus erperiorē cruxstant candelā incensam in faci em et qd̄ oīno ē supsticiofū. Itē alīq̄ ponūt scobā infra stramia rbi mulier iacet in paerperio. Ires alīq̄ ponūt pueros ante baptis mū infra scamnū q̄ oīa sūt vana t supsticiofa t religioni rpiane dñi. Sī si ibi chuo adole tur lumen pfectatum accendit vel aq̄ bene dicta aspergif: vel signū crucis ibi h̄i, talia essent licita t deifica. Quindicimi sunt q̄ literas circa se ponūt vel portat: t fidē adh̄ibet illis l̄is vel orōm̄ vel characterib̄ eisdem scriptis q̄ q̄ inspiciunt vel orānt v̄l circa se portant credūt q̄ nō pñt cōburi v̄l subsmergi vel vulnerari. Item q̄ scribūt litteras contra dolorē dentiū vel oculog vel aliarū infirmitatū oēs tales grauitate peccat: t alīr qui portant t q̄ docent. Item littera q̄ dicit longitudē rpi reprobat: q̄ in ea scribunt no mina in cognita: t etiā oēs littere q̄ tenēt q̄ quicūq̄ circa se portauerit easdē non possit cōburi nec submergi: t mulierē q̄ eas circa se portat nō pñt picitari in prū: q̄ oīa sunt supsticiofā. O Decimisepti sunt q̄ carni nāt hoies vel pecora: sens: vel iuuenes. Et hoc fit multipli. Dñi caput infirmi hois cā sunt t mensurant cum cingulo p̄prio: t tūc ponūt cingulū sub pedib̄ ei: t infirmus dis cit meli te calco q̄ porto. Itē ocl̄os bñdicūt t cū manu terrā tangūt t cū tali manu oclusos infirmi ptingūt alīq̄ verba, s. supsticiofa addentes. Itē alīq̄ lauāt oculos ex lotiōe pe dū qd̄ est oculis magis nocuū q̄ proficuū. Itē aliquos infirmos ponūt ad terrā ad mo dū crucis: t cū filo eos mēsurāt: t tale filum cōburūt t cinerē dant infirmo ad potandū cā aq̄: q̄ est tacēdo balata. Itē qd̄ supsticio se qsdā p aquā fuidā ducit. Item alīq̄ q̄q̄ vertūt se h̄ ortum solis. Itē qd̄ quoqdā du cū infirmos ad arbores t faciūt eos quassare arborē. Itē qd̄s carmināt equos vel alia alia cū de manē ad pascua vadunt ne a lupis ledanf qd̄ est diabolicū. Elī legūt crēplū q̄ qd̄ decuor h̄o p̄gens ad filiā vidit diabolo in specie h̄uana custodire porcos: t fuit in autūno cū porci pellunt ad filiā t comedūt glandes. Quē iste deuot heremita interro gavit quid ibi faceret: t ip̄e rñdit. Custodio istos porcos ne a lupis t feris deuorenf. q̄ carminatrices carminauerūt eos. Ut ḡ ill' car minib̄ fidei exhibeat: t hoies isti in isto er

Sermo

XLI

sentient pustulas in lingua t dicūt aliquos mentiendo detrauisse q̄o. Decimomini sī qui credūt q̄ piana cū exercitu suo de nocte abu minareo. Itē q̄ gladios ne eoo ledē possit carminant. Item q̄ sanguinē t vulnera car minant cū bō cruetat t vulnrat est v̄le: suo. Item q̄ canes t lupos cū vulnerib̄ rpi carminant. Item q̄ inimicos t alios qd̄s na intulerūt ne possint limites terre sue vel septa locoꝝ exire carminant. Itē q̄ amicos p̄sanguineo vel alios dilectos bellū inuen tes vel iter pegrinatiōis arripiētes carminant. Itē qd̄a di: ut q̄ bñi virgo maria Job. euāgelistā carminauit cū semel caput suū do luit: qd̄ falsissimū est. Et sic ex h̄ volū inferre q̄ licitū sit carmineare: t sic conditū se excusare t defendere cū falsitate: vt possint i pecatio suo manere. Sciendū q̄ oēs isti q̄ sic carmināt alios vel se p̄mittūt carmineare: vel suos pueros portat ad carminatrices grauitate volūt. Nota etiā q̄ talia cū alia no desistere volūt. Mala etiā q̄ talia cū alia no h̄it efficaciā sanādī: q̄ sanare hoies sine me dicina est miraculū qd̄ cōuenit soli deo t san etis q̄ ex diuina opatiōe h̄ impetrat hoibus q̄ sine medicaminib̄ curant vel sanantur. Queritur q̄e vident talia q̄q̄ iuuare. Rū def h̄ sit p̄ncipalit p̄p̄ firmā fidē quā hoies h̄it ad talia carmina: t ad tales carminat eos: q̄ tūc de p̄mittit alīq̄ t̄ hoie videant q̄q̄ iuuare: cū tñ de se nullā efficaciā habent. Elī dī in decre. Carminavel sortilegia nī bil p̄stant infirmatib̄. xvi. q. vii. Admonēt. Si enī nō adhiberēt fidē t fiduciā ad talia: tūc nil iuuaret. Et q̄q̄ talib̄ carminat b̄ credūt t p̄fidūt t a deo recedūt cū fiducia cordis sui: incidūt in maledictionē dei. Jer. xvi. Maledict̄ h̄o q̄ p̄fidit in hoie t ponit carnē brachiū suū. Glo. i. Ineffragabilis a domino recedit cor ei. Decimisepti sī q̄ sor tilegia cū sacramētūt exercēt: vt q̄q̄ cū baptis mo: t q̄q̄ cū sacramēto eucharistie. Itē ali qui sunt liceser qd̄a simplicitate adorāt calice in eleua. Se misse t. i. q̄ ibi sit sepulcrū rpi t nō sacramētu. Et h̄ q̄re ista ser. lxx. L. D. Decimioctau sī q̄ p̄cut q̄ alīq̄ ases eis in nocte appareat: t q̄d̄s oppriūtūt. Vnū se sub eos: s̄ falsuz ē: q̄t c̄. p̄p̄. t̄. angulū. boie. Et h̄ er eo apparet: quia vt frequit p̄tin git q̄ h̄ dure iacet t i dorso: t q̄zato se v̄rit tūc mīl pl̄ sentit. Itē alīq̄ dicūt q̄ q̄ soni tūc mīl pl̄ sentit. Itē cupid̄ pecunia p̄ deo colit. Nā auar̄ poti deicctaf audire de rpi lib̄ q̄ de spūali bus: t poti videret florētūt q̄ sacramentum es remorūt vadit ad nūdinas q̄ ad indulges

tias et plura ardua sustinet p̄ tralī lucro q̄ villo mō sustineret p̄ deo. Hoc manifeste p̄s in illis q̄ in dieb̄ serialib̄ p̄ tralī lucro acq̄ rendo mane surgūt. Sed in dieb̄ festivis in qd̄ lucrū aie acqrendū ē diu dormiūt: et sic būtiū dei t salutē aie negligūt. Itē gulofus ventris ingluīt p̄ deo colit. Unde apl̄ ad P̄bil. iii. Quoz deo venter est. Item luxurio suū et matrimonii peccata volupates carmo p̄ponit deo t oīb̄ sc̄io. Itē alīq̄ p̄ponit deo t colit p̄ deo v̄t̄es p̄p̄as: pucros: domus pulchras: agros: pecunias: vestes: t sic de alijs. vñ h̄iero. Quodcūq̄ vñusquisq; supra deum vel equaliter deo diligit hoc sibi p̄ deo constituit.

In dīmica tercia quadragesime. Sermo viij. de iuramentis.

Hat iesus eūcīes demo niū et illū erat mutū. Lu. xi. Ma tba. vii. Jobes d̄ sc̄o gemmiano Eadem naturali p̄ lux h̄ expel lere tenebras. Xps aut ē lux. vt h̄ Job. vii. Ego sus lux mūdi: t demones sī tenebre. Aḡ sic lux expellit tenebras a corpib̄. sic xps demones expellit ab hoib̄. Eli dī. Erat iesus chciens demoniū et illud erat mutū. Elī in p̄nti sermone tria sunt dicēda. Primo quare p̄mittat de demones intrare in corpora hūas. Sc̄o de iuramentis q̄ fiunt cōtra sc̄om p̄ceptū. Letio in quib̄ casib̄ est leitū iurare. R Quātū ad p̄mū est sciēdū q̄ de p̄pter quinq̄ causas permittit demones itras re corpora hūana t ea vexare. P̄uo p̄t hoc ac cidere rōne supbie et enormitatis cuiuscūq̄ peti. vt p̄ de Saul de q̄ b̄. i. Reg. xv. ad quē dño dixit. Lu esles p̄uī in celis tuis coniti rui te regē sup p̄p̄y mēnū israel. H̄ postq̄ su perb̄ timobediēs fuit voci dñi: nō solū abiectus fuit a regno: sī etiā spūi maluguo traditus: q̄ enī eragitauit p̄p̄ p̄ctā sua. Itē legiē de quodā beghardo q̄ alīu beghardū petiūt vt suffaret in cū spūisētūt: vt etiā sc̄ret dūcif t affabilit̄ loq̄ corā hoib̄: vt sic ab homi bus honoraref. Et sic insufflando accepit de moniū p̄ spūisētō. Ergo q̄n nimis superbe se ornat q̄s causa alliciedi quēq̄ vel supbieniēt er p̄missione diuina talis supbus quādoq̄ polidef a dyabolo. q̄ oēs supbi sunt sub dominio dyaboli. Job. xli. Ipse est ret sup omis filios supbie.

Occūdo hoc accidit et misericordia t bonitate diuina. vt in bonis ho minib̄ q̄ q̄q̄ p̄p̄ p̄ua p̄ctū que de ex sūt h̄ in

Dominica tertia quadagesime

mīa hic statim punita dyabolo possidēt. vt
pes in collationibꝫ patrum de abbate moyse
qui dñm machariū in modico verbo ex sua
opinione quedā dura verba prulit. Quē sta
tim demon arripiens retinuit et postmodus
per orationes dei Machariū liberatus fuit.
Itē scribit beatus Greg. in dyalo. qꝫ quedā vir
go lactucā sine signo crucis comedit. t̄ sic dy
abol' i cōtra iurauit. Itē etiā legif qꝫ qdā cōuer
sus vitum bidit sine licetia supioribꝫ t̄ signo
cruce nō addidit: et sic dyaboli cum vino bi
bit. Et ista tñ nō sunt nisi venialia petā. Sic
deus et sua bonitate punit talia i pñti pp̄
bonū illoꝫ deuotoribꝫ hoīs. ap̄ls 1Ro. viii. Cei
mus qm̄ diligētibꝫ dñm oia coopant i bonū.
Ergo sc̄t̄s 2bo. t̄ Bonauē. dicit qꝫ qñq̄ hō
possidet a dyabolo ad peccati punitiōnem.
Z. Tertio qñq̄ accidit pp̄ter maledictiōnēz
quā qñq̄ optat vel imp̄caſ q̄s alteri. v̄l etiā
qñq̄ fidupi. Elī legif qꝫ filia cuiusdā mulie
ris ex ira noluit comedere: et mat̄ coegit eā.
q̄ dunt ad matrē. Comedā in noīe dyaboli: t̄
immediate obſessa fuit. Itē legif i dyal. Les
farn. qꝫ quidā maritus dixit vro: siue ex ira.
Elade in noīe dyaboli: et sic dyaboli intravit
in eā. Quarto s̄m Bonauē. deus p̄mittit hoc
fici ad nostrā eruditōne vt terreamur dñ
sc̄nter offendere. Ergo quādo supbꝫ hō vi
det vel audit aliquē pp̄ter suā supbiā obſes
sum terren t hūiliā dñ corā deo ne foitas/
sī sibi cras hoc cueniat qđ bodie huic acci
dit. Elī qñ̄ ebriosus: luxuriosus: velysurari
us audit aliquē obſessum timere dñ t se bñi
haret penitere. Quinto accidit ad gloriā dei
t sc̄t̄s ostētionē qñ̄ ip̄i sc̄t̄ inuocant: t libe
rationē a deo sp̄trant. Elī sciēdū qꝫ s̄m Ni
colā de lyra. Exq̄ istarū renū rationes t cou
se nos latēt: pp̄ter hoc qꝫ occulta sunt dei in
dicia: ideo nos nō debem⁹ iudicare nec cōdē
nare obſessos qꝫ filios t filias regni celestis
deus misericordiſ qñq̄ hic in pñti punit et
pp̄parat eos ad vitā eternā. Elī Quātū ad
secūdū sciēdū qꝫ quilibet dñ se cauere ne as
fuescat iurare. vnde Eccl. xxiij. Elī multum
iurās replebit iniquitate. Et ergo dicif Ero.
Et. Non assumes nomē dei tui inuanā. Et ē
secādū p̄ceptū cōtra qđ faciūt decem gñia
hoīm. Primi sunt qui iurāt p̄ dñ et sanctos
et qñq̄ tales qui sic iurāt peccant mortalif
vel venialiter. q̄re infra ser. cxli. Z. Secundi
sunt q̄ iurant sub dubio. vt cō qui iurat de
quo dubitat. Et si ex p̄posito et deliberato a
vupo sic iurat mortale petū ē: q̄i discriminū

se erponit etiā si postmodū cognoverit q̄ ve
rum fuit q̄ sic sub dubio tūc iurauit: tñ guis
peccauit. Ergo si vñ q̄ sic sub dubio iurastivꝫ
aliquid sub fide tua asservisti de quo tñ certis
tudinē nō habuisti: de hoc cōfiteri et penite
re debes. Tertiū sunt q̄ execrabilis iurāt blas
phemando. t de his iuramētis q̄e infra ser
cxli. q̄si p̄ totū. A. Quarti sunt qui ples
na volūtate se disponūt solēniter t manifes
ta piurare: t aīq̄ iurāt videntiū piuri censem
di. q̄ de' nō indicat ex opibꝫ si ex cogitationis
bus. vt p̄tr. xxiij. q. v. Qui peierare. Ergo si vñ
q̄ ad iudiciū accessisti in illa intētōne q̄ pe
ierare vellos. penitere t cōfiteri debes: quia
corā deo periu' eo. Exemplū de duobꝫ cū ibꝫ
quoꝫ vñ cōcessit alteri lūmīa pecūie: si q̄i
terminū solutiōis aduēit tūc ip̄e debitor sim
pliciter negauit pecūiam. Qui citat' et perdu
ctus ad iudiciū iterū cōstantē negauit: t iurā
relp pecūia vñq̄ voluit. Elī si accepteret ges
nua obmutuit t nil loq̄ potuit: h̄. Et cō
uerso loquelī reacepit. Qui iterū secūdario
genius actit t peierare voluit: et tūc iterū ob
mutuit. Et sic manifeste oibꝫ innotuit q̄ pe
ierare voluit: vt iam piur' corā deo fuit. Elī
in decre. Parat' iurare falsum iam periu' ē
xxiij. q. v. Qui peierare. Quinti sunt qui iurāt
se aliqd facturos: qđ est illicitū sicut primū
überare vel se vindicare de iste quocinq̄ nō
possint vel etiā qꝫ bonū qđ faciēdū esset pro
deo t salutē pp̄ia: vel nō velint facere. vt es
lemoniā dare vel aliquē hospitare: et
alijs. Qui ex certa malitia sic iurat peccat
mortaliiter sic iurādo: si nō peccat nō veniēdo
vñ Isido. de sum. bo. In malis p̄missis resci
de fidē: et in turpivoto muta decretū. Si au
tē et obiupto sic iurauerit peccat venialis.
Et in vñq̄ frangendū est iuramētum tale.
Sexti sunt qui iurāt creditoribꝫ soluere ad
certū terminū: t hoc eiō infingūt: tales piu
ri sunt et grauiter peccat. A. Circa qđ q̄
ritur vñ: q̄i sic iurat creditoribꝫ sit piurus
Rñdef s̄m. Postien. Et quādo iurabat cres
debat se nō p̄. t soluere peierabat. Si vero
credebat se posse i. querere non peierabat. Et si
postea fecit posse suū: nō est penitū. Et cō
postea elapso termino p̄l. Et cō iurā
penitus esset. O q̄ grauitatē multoñē illi
mendaces delinquit qui p̄ximis suis solue
re super certū terminū p̄mittūt: quod tñ nō
intēdūt: vel si intēdūt: tñ possit posse suū
non faciunt: et sic promissum infringunt. et
solutiōne de die in diē cōtra volūtē credi

Sermo

tois p̄duct. Et tñ sciēdū q̄ si aliq̄ paup
aliciū creditori p̄mitteret se soluturū super
certū terim et posse suū faceret. si tūc impedī
soluere nō posset: tūc tali paupi p̄logatio p
pter dñ ē cōcedēda. t creditor cū tali chan
tate t cōpassione posset sibi terminū p̄loga
re q̄ de' in extremio sibi tps vite sue p̄loga
ret: vt sic posset et penitere et gl̄am dei p̄me
ret. Ergo multū rēpensibiles sunt illi q̄ sus
os debitores angustiā termino adueniente
et cū dāno ip̄oꝫ solutionē ab eis extorquēt.
cū tñ alī libēter eis soluerent si possent. Et
talibꝫ unisericordibꝫ sine dubio remetit ea
dē mēsura. Greg. Dei mīam nō p̄t mereri q̄
misericors primo nō fuerit. Beda sup cplas
Jacobi. Sine mīam nō p̄t mereri q̄ sus
posset nō fecit mīam. Exq̄ maiores mīam q̄s
a dño cōsecut⁹ est: eo iniust⁹ indigēti p̄rio
mīam negat. Septimi sunt q̄ verba maledi
cia p̄ferit. q̄i tales peccant mortalif. hoc q̄s
re infra s̄m. xvi. Z. V. Octavi si q̄ iurāt
p̄ dñ t sc̄t̄s: et cū hoc obligāt se ad aliquā
penā: vt dicēdo p̄ dñ t sc̄t̄s si hoc nō fecero
vel si hoc nō est sicut ego dico: tūc illud acci
dat nūhi vel filijs meis. Vel sic dicēdo. Nū
p̄ ab oculis tuis viuuo discedā si mētior: vñ
de' nūq̄ misereat aīe mee si nō fecero: et sic
de alijs. t s̄m. Aug. Ille q̄ sic iurat obligat se
deo vt hoc sibi vel alijs quos in iuramēto as
sumpsit cueniat si secors est: que dicit. et fas
tis tis horribile sevel suos mendaciter sic ob
ligare. Nec etiā homo facilis dñ se obligare
etiā in causā vera nisi esset ibi magna necessi
tas vel notabil' utilitas: q̄i stultū est se sic ob
ligare sine causa et magna necessitate. Elī
exemplū legif q̄ quidā vñsurā in morte cō
punct⁹ rogauit duos suos amicos vt pecum
am quā eis tradidit restitueret. Et p̄m⁹ obli
gauit se hoc factū sub impcatōe ignis sc̄t̄i
anthony. Secund⁹ obligauit se sub impreca
tione lepē: q̄ post obitū suū negligētis in hō
negocio fuerūt volētes prima ex ista pecūia
aliqd lucrari et tūc demū restituere. Et mox
in istis iurātibꝫ mō se obligauerunt
volētes. C. Noni q̄ cū solēnitate
p̄ficiunt. t est perm̄ mortalissimū.
Elī p̄ tres digitos quoꝫ ponūt sup sc̄t̄s de
signat q̄ co:p̄t aīam et res ponūt in p̄tē
dyaboli. Elī s̄m. Guij. lugd. i sū. vicioꝫ. Qui
sciēter false iurat: dyabolo illā manū dat cū
q̄ tāgit euāgelij vel reliq̄o sanctoꝫ. Et do
nec ip̄se peniteat de p̄funio manū illa dyabo

XLII

lo pertinet. et q̄i se cū illa manu signat: tunc
cū manu dyaboli se signat. et non potest pe
nitere vel absolu a p̄fio nisi restituat dānū
illi cui peierauit. Et tales piuri q̄i confun
dant in pñti. Elī legitur q̄ quidā sup sepul
chri sancti Panceraci martyris peierauit et
mor manū retrahere nō potuit. Et sic omni
bus sua malitia innotuit: et corā omnibꝫ a
stantibꝫ confusus fuit. D. Decimi sunt q̄
scienter recipiunt falsum iuramētū. vñ qua
docūq̄ quis sc̄t̄veracī aliū falsū iurare: t
sic recipit fruole falsum iuramētū. Logens hominem
ad pñmū: t q̄ peierat vterq̄ reus est. xxiij. q.
v. Qui cōpulsus. Et si quis diceret et bis sc̄
q̄ref q̄ null⁹ posset aliquē cogere ad sibi sol
uendū: si nullus deberet recipere iuramētū.
Respondeat q̄ ad iudiciū debet eum citare:
et iusticiā ab eo exigere et si tibi negauent q̄s
modo p̄t ip̄e sc̄re vtrū receprūt cō iuramē
tū ab eo vel non. Quia s̄m. Aristo. De futu
ris cōtingentibꝫ non est determinata vñtas.
q̄i aut̄ cōsideras q̄ aliter nō p̄t cē i mil ap̄li
us p̄t tibi fieri nisi iuramētū qđ tūc tibi p̄
dest illud iuramētū qđ sic fruole recipio ab
eo. Nōne vñia mēsura vñi plus valeret tibi.
Et q̄ qñ̄ oīo vult iurare: tūc iā est p̄funio co
rā deo. Et si montur: eternaliter dānas. Uns
de dñ in decre. Parat' iurare qđ falsum ēnā
piur' est. xxiij. q. v. Qui peierare. Et si pertina
citer recipis ab eo iuramētū quē sc̄is falsum
iurare: tūc aīam tuā cū aīa ip̄e dānas et sic
duas aīas perdis. s. animā propriā et enīm
primū: vt p̄. xxiij. q. v. Ille. t. c. qui engit. Er
go si queritur a te an supp̄tare revelis cum a
iuramētō: tūc deo offerte debes ista bona p̄
querabit tibi: t tñ adhuc ille tenetur tibi sole
uere illa debita si vult saluari. Et dices et
hoc seq̄ref p̄fusio mea: q̄ hoīs cōderet me
iniustā causā hīc: cū nollē iuramētū ab eo
recipe. Rñf q̄ pp̄ter malos hoīas qui vt fre
quēter malū iudicat nō dēdes dñ offendere
nec aīam tuā pdere recipiendo sic falsum ē
ramētū ab eo. Et si vñ mal⁹ ideo malum de
te iudicat: tūc ser: et octo boni cōdueris de
te iudicant bonū. et te pp̄tere a commēdant
q̄ dñ et aīam tuā honorasti et cum falso
iuramētō supportasti. q̄i sicut mali et oīos
iudicant malū: sic boni bonū. Elī Cris. sup
Mat. Sicut difficile aliquē suspicat mali.
q̄ bon⁹ est: sic difficile aliquē suspicat bonus
nec ip̄se peniteat de p̄funio manū illa dyabo
q̄ ip̄e q̄ mal⁹ ē. E. Quātū ad tertū sciēdū

Dominica quarta quadagesime

est quod in se casibus licetum est iurare et iurare
metu ad alios recipere. Prior cui alicui suadet
aliquid bonum quod est ei utile et non credit deo sum
placere: tunc procedit iurare. quod p. r. iij. q. i. Nolo est
s. illi est Isido. Plerisque sine iuramento loqui
disponunt: s. in credulitate eorum quod non credit
quod dicimus iurare compelluntur. Secundo quod per
inocentiam suam purgare cum iuramento quod iniuste
et medacis a malis infamatur: et in h. casu de
fabi credi nisi stranum per testes possit divici. vñ
de in Decreto. Licitum sit iuramento per infamie ex
purgatione. q. iij. p. r. iij. immo quod tenet fa
mili sui defendere. vñ dñi in Decreto. Famam suam
negligens crudelis est. r. i. q. i. Nolo. Et tales qui
sic infamant innocentem primos graueriter pecc
tare: et tenent revocare si volunt indulgentiam eorum
sequebatur. Tertio ad confirmationem debitorum.
ut cum quod non habet fideiussores ponere et alio sibi
credere nolunt: tunc potest iurare se velle in illo ter
mino soluere. et si intendit suum posse facit non
peccat iurando: nec etiam recipies iuramento. vñ
Augu. de obib. apli. ser. r. iij. Qui engit iuram
mentum si nescit aliud falsum iuraturum. et id dic
iura mibi: ut ei fides fiat non audeo dicere ibi
et petri in bona auctoritate est tecum. Quarto ad
dubitacionis remotorum. ut quod pre litigiosa iu
ratur. vñ. Si duo per aliquem re litigaret et vni
cor per cento probaret quod se totum fecerit hanc tunc
etis fine oportet possit iurare et certitudinem ille
lum dubium enarrare: ut sic altercatum cessaret.
Quinto permittendo suis superioribus obediencia
vel et placit fidelitate: vel et alicui cōditati vel
per officium: vel alio de causis licet. s. illi
scindit per quod p. r. officium quod sibi a placit. vel a co
silio ciuitatis committit iurare si intendit sic faces
re ut iurare: tunc non est pius. Et valde sollicitus
de eo quod illud quod iuravit et permisit quod habet etis
fideliam iuramenti ad effectum predicat. alios si frui
de faceret in eaque modo hanc iurando permisit totum
enim pius efficeret quicunque scientibus transgreditur.
Ergo valde magnum et terrible est sic aliquid reci
pere super iuramento. quod tamen aliam suam preciosas
per ignore ponit. Si autem per aliquem officio vel ar
tificio iurare et hanc iuramento non intendit a p. r.
pro suarum: p. r. lucrum vel officium accidit iu
rato: p. r. est pius. Et quicunque postea isto
iuramento transgreditur: totius mortali peccat.
O quod iuramenta sunt quod iurantes adimplere non in
tendunt. Itē quod scienter dat occasione talibus sua
iuramenta transgrediendi rogando vel et solūmō
permittendo eis p. r. lucrum p. r. t. t. deū gaudi
ter offendunt: quod pl. dñt diligere salutem p. r. i
p. r. p. r. lucrum vel cōmodū. Itē scient quod cau

ti et salubrū cōtalia officia cōmittere ipsas
officialib: et mechanicas sub pena pecuniana
quod vel ser talērōz argēti vel auri: et metā
seruare quod bene plures magis solliciti cōnt
camere dāmū spale quod dāmū spūale. quod tū tam
git preciosas aliam boī. De quod dīc Verū. Totus
mūd ille p. r. vni aīe estimare non potest. Sicut
qui iurāt fidelitatem p. r. dñs diligentia facere
dñt ut iuramento satisfaciāt. Secundo p. r. ne
cessitatē. ut cum quod te veller capere vel spoliare
vel occidere tanq̄ inimicū de illa cōntratenet
de dñs illi dñi: et tu non essec sumus de dñs
illi dñi. tunc cum iuramento posses afferere te
alteri cōtē dñm sine oī p. r. dñi q. coactus
iurat aliquid p. r. ad hoc obligat. Rursum b. b.
tbo. ii. ii. q. xviii. Nō excusat a p. r. mortalit
non ipso quod coacte iuravit. et Ray. dicit quod ta
lis optusūq̄ fuerit metu mibilomin⁹ obliga
tur dūmō sit de re licita. sed est de re illicita.
Et talis soluēs quod coacte p. r. p. r. potest illud re
petere et ali⁹ coraz deo tenet scimus restituere
quod extorist cōtra deū: si saltē remissionem
p. r. p. r. voluerit. s. Ultio nota exēs
plū i. q. cognoscere potes quod deo displiceat et
hoi noceat sciēter fallsum iuramento recipere
Et hoc illi attendere dñt quod audēt dicere: si q. p.
tres denarios et cetera p. r. soluere quod vellēt
p. r. istos tres denarios iuramento ab eo reci
pere. illi legit quod q. dā hō cito auerat quendam
ad iudicium ppter quādā summā pecunie: et ille
le instanter negauit et se ad iuramento exhibuit:
quod ali⁹ ab eo recepit. Is sciret eū scient rati
sum iurare. Ab hoc cōsequenti nocte rapta ad
iudicium vidit xp̄m sedēte in sede maiestatis
sue erigēte ab eo rōnem de aīa illi⁹ quod iuravit
ei et de aīa sua p. r. q. cognovit abbas etē dām
nādas. Tunc iudex q. s. cur iuramento ab eo
recepisset. Et ait illi. quod ipse mihi meū negas
mit. Et iudex. Nōne potest debuisti potere ta
lē subam quod ipso et tuā aīam. Nōne aīa me
lio: est q. oī suba p. r. t. Tunc iudex fecit eū
flagellat. Qui enīgīlans omnia que sibi acci
derant enīgīlavit. Et in signū buius plaga
in corpore et in dorso suo ostendit que nullo
modo potuerunt cūdīri donec peccavit: et de
sibi illud indulxit.

¶ In diuina quarta quadragētine secunda
xliij. de cōtritione et confessione.

¶ St puer vñ hic qui h̄z qui
e q. panes et deaceos et duos pisces.
Johannis. vi. Abbat. xiiij. Johannes
de sancto Bernardo dicit quod totū officia

Sermo

presentis dñice cōtinet q. s. q. das nouas leta.
¶ Nā matutinale officium agit de liberatiōe iſ
raclini p. r. ab egyptiaca fuitute. Introit⁹
missa hoītak eccliam ad exultationē leticie
eū dicit Letare bieſm. Et ep̄la loquitur de ce
lesti misericordia q. sursum ē bieſm. Euāgelium d
prefectōe satiate turbe. Ergo illa cōmīca du
plūciter nolatur. s. dñica de panibus et dñica
de rosa. Et rō buius est. quod bodie p. r. dñs
reia plena musco et balsamo. ¶ Sic mo
raliter p. r. quā sacro tpc facim⁹ oīa ista
opatur in nobis. videlicet liberationē a pecc
ato: leticiā gratiae: aperitionē celestis iāmē:
refectionē et glorie. Et ipa p. r. etiā conuertit
spinas vicioꝝ in rosas virtutum. illi hodie le
tari debent p. r. oī: quod deus paratus est eos
recipere ad grām. Nam ipse dicit p. r. p. r. p. r.
Nolo mortem p. r. oī: sed magis ut couerter
tur et iugulat. Item letari debet penitentes q.
sunt cōfēt: quod deus indulxit eis oīa peccata
eoz ex sua misa. Itē iusti letari dñt: quod deus
illo sacro tpc vult eis grām augmētare. Itē
tribulati debet letari: quod deus vult eū eē
in tribulatiōe ipsoꝝ. illi p. r. Cū ipo sum
ip. tribulatiōe: cōpiū eū et glorificabo eū. illi
Job. xvi. Tristitia vestra tētē in gaudī. Et
ex quo p. r. t. p. r. est t. p. r. p. n. in quo debemus
satisfacere p. r. dñbus nostris p. r. q. p. r. totum
annū cōmīsus: ergo in p. r. sermone tria
dicenda sunt. Primo de cōtritione. Secundo de
p. r. t. mōne. Tertio de satisfactōe. ¶ Quā
tum ad primū q. r. q. dñt sit p. r. t. mōne. Unde fin
btm. Tbo. Est dolor voluntarie assumptus p
p. r. t. mōne cōposito p. r. t. mōne et satisfactōe. Ubi
querit vtrum cōtritio debeat esse maritū
dolor. Unde querit quantū ad dolorem interior
rem et displicētā dñs esse maritū dolor. Qd
probaf p. r. t. mōne. Primo in nulla re debem⁹ p. r.
tantā complacentia sicut in deo. mō hoc to
tus pdit eū vno p. r. mortalit. et q. p. r. t. mōne
contraria curantur: ergo de p. r. cōguilo ma
ritū dolorēt displicētā hō debem⁹. De
cundo p. r. t. mōne: q. p. r. offendit nūc dilectum
tanto p. r. de hoc dolet et omagis eum dile
cit. sed p. r. sup oīa dñs debemus quem
perdidisse offensam: q. t. Tertio p. r. t. mōne: q. p. r.
quis aliquā rē pdit: tanto plus dolet quanto
meior res ipa fuit. q. p. r. plus dolet de flore
ni p. r. dñnary: s. deus est summū et in
finiū bonū quē peccado offendit: q. p. r.
sigit t. mōne. Ex q. p. r. segetur quod dolor p. r. t. mōne quan
tū ad interiorē displicētā dñs esse maior: oī

XLIII

dolore q. p. r. boī r. p. r. t. mōne accidere. etiā si oīa
bona p. r. t. mōne p. r. t. mōne. vel si pater: mater: vro
et filii morierent. Et hoc est intelligēdū q. p. r.
ad interiorē dolore et displicētā. Et ex quo
sine vera p. r. t. mōne nullū p. r. t. mōne dimittit: et q.
multi cōterunt et nō vere: tūc querit q. s. s. t.
gnavere cōtritōe: sic. s. q. spes haberi possit
q. de p. r. indulget ipi cōtrito p. r. t. mōne p. r.
tionē. Dico q. p. r. t. mōne p. r. t. mōne vere q. t. mōne: s. t.
signa. Primum signū est si de petis p. r. t. mōne do
let et in futurū cauere se fumit p. r. p. r. t. mōne: sic q.
potest vellet subire oīm penā in gnali loquē
do q. ampli⁹ scient peccare mortalit. vñ apo
stolus ad Ro. viii. Quis nos separabit a cōvī
tate p. r. t. mōne p. r. t. mōne: an famē t. c. Et cōmī
gnū est si ipē penitēt p. r. t. mōne est satisfacere les
sio: sine in reb⁹. s. restituēdo oīa iniusta: sine
in fama. s. reuocādo q. false et medacis suū p
rimū infamauerit: sine in cōpē vulnerādo:
sine hōginitatē vñmis corūpēdo: et sic d. alius
offensio. Et in q. p. r. t. mōne p. r. t. mōne satisfacere dolet
et p. r. t. mōne habeat satisfacēdi cōtā alioꝝ post
hoc p. r. t. mōne arridere fortuna poterit. Ber.
Qui veraciter penitet quicquid sibi p. r. culpa
quā odit intūgūtūtā cōsciētā patiēt
amplectitur. Tertiū signū est q. peccat offensio
nibus quomodo cōtā q. a quibusq. q. cōtūcū
q. t. q. t. mōne sit offensio: sine in reb⁹: sine
in p. r. t. mōne vel in fama: vel etiā si grāmo: esse
so accidisset vel in futuro: accidentit p. r. t. mōne sit i
aīo suo p. r. t. mōne deū indulget ut deū sibi sua pec
cata indulget. Et q. p. r. t. mōne vult idulgeret suis mi
niacis non habet verā p. r. t. mōne nec est verā peni
tēt. vñ Aug. Unusq. q. talē indulgentia est
accepturus a deo quale et ipē dederit p. r. t. mōne.
Ergo illi q. adhuc stant in rancore et nolunt in
dulgere non sunt absoluēti: nec cōtā sacramē
to eucharistie cōdicandi. ¶ Quartū signū est
si officiūl negocia q. dñs sine p. r. t. mōne mortali
non potest exercere patens est resignare. q. illi q.
hōtalia officia q. nullo mō sine p. r. t. mōne mortali
p. r. t. mōne p. r. t. mōne: sicut traditores vel lenones et
hōmōi: et pro quibus eis inhibet cōmūnū sp
sunt in peccato mortalit: et in potestate diaboli
dic noctuq. et insup sunt p. r. t. mōne oīa bono
totius ecclesie: et nihil p. r. t. mōne in isto statu face
re q. sit eis meritorium vite eternae: et ls q. n.
q. p. r. t. mōne: sicut nūl valet eis talis cōfessio ex
quo defistere nolunt a tali officio. Et hōtā nō in
telligif de illis q. hōtalia artificia et officia hōtē
ta tūtū q. licite p. r. t. mōne fieri. sicut sutorēs: far
tores: calcatores: p. r. t. mōne: et sic de aliis.
Et tales q. s. s. fidelis laborat et sunt sine p. r. t. mōne

Domínica quarta quadragesime

mortalitatem oīo eō labor erit eis meritorum p̄. Laboris m̄nū tuarū q̄i m̄ducāb̄ t̄c. Itē q̄rit̄ v̄tū p̄missio possit tollere totū reas tū pene. N̄ndēf̄ f̄m p̄m̄ de tharātia. L̄d tritidio intēto p̄t attendi dupl̄r. vel et p̄t̄ c̄haritāt̄ q̄ causat displicētiā p̄t̄. vel et p̄t̄ doloris q̄ in s̄estiuā erit. Et in v̄t̄roq̄ p̄t̄ tm̄ intēdi p̄t̄itio q̄ tota pena dimittit̄ sicut p̄t̄ de latrone q̄ cū t̄po p̄pēdit̄ in cruce. Quātrū ad sc̄dm q̄rit̄ de p̄fessiōe q̄d sit p̄fessiō. N̄ndēf̄ f̄m Ray. L̄fessiō ē legitima co- rā sacerdote p̄t̄or̄ declaratio. Elī q̄rit̄ v̄tū p̄fessiō sit de necessitate salut̄. N̄ndēf̄ q̄ sit. Oīs enī fidelis saltē semel in anno tenetur et p̄cepto ecclie postq̄ ad annos discretidio puenent p̄fiteri oīa p̄t̄a sua: t̄ cōdicare saltē in pascha. vt p̄z et de pe. Oīs. Non enī suffisit p̄t̄itio nisi sequit̄ p̄fessiō. v̄n Amb. lib. d̄ paradiſo. Nō c̄i q̄sqr̄ a p̄t̄o iustificari poterit: nisi p̄t̄m̄ ante p̄fessiō fuent. H̄s q̄ritur q̄is d̄ esse p̄fessiō. N̄ndēf̄ q̄ primo d̄ c̄e p̄ meditata. Sed diceres quātā dili- gentiā d̄ h̄c h̄o ad rememorāndū sua p̄t̄a N̄ndēf̄ q̄ maiores q̄r̄m̄ in aliqua re trā- sitioria habuit. Et hoc p̄bat: q̄ si q̄s rōne re- si terre deberet dare d̄ mult̄ t̄ arduis causis sub pena priuationis oculorū vel aliorū mē- brov̄ si in ip̄a rōne deficeret: tunc magnā di- ligentiā adhiberet ut debite rōes redderet. Sed maiore rōem reddituri sumus in p̄fessiōne t̄ sub maiori pena: q̄ de tota vita n̄ra t̄ sub pena dānationis eternae. Itē q̄lib̄ pe- nitens d̄ ad memoriā reducere in q̄bus lo- cīo fuit: t̄ q̄d in quolibet loco deliquit: t̄ quo- tiens quodlibet peccatū cōmisi. Unde Ans- gu. in lib. de pe. Elere penitēt̄ cōsiderat qua- litatē criminis in loco: in tpe: in p̄seueran- tia: in varietate p̄sonae: t̄ qua t̄p̄tatione hoc fecerit: t̄ in ip̄s̄ v̄ci multipliē executione. Elī sciendū q̄ n̄o sufficit in p̄fessiōe dicere h̄ p̄t̄m̄ sepius cōmisi. q̄ p̄fessor nescit intelligere v̄tū decies vel vigesies vel cēties cōmī- serio. Et q̄libet cōfitens si certi numerū scit dicat: si aut n̄o: dicat sub indeterminato nu- mero p̄t̄ estimatione sibi videt. vt dicēdo hoc p̄t̄m̄ cōmisi decies vel vigesies vel cē- tias vel plus: q̄ certū numerū igno- ro. Zunic p̄fessor p̄t̄ cum f̄m hoc expedire t̄ penitentiā iniungere. q̄ maior pena iniungē- da est illi q̄ aliqd̄ p̄t̄m̄ decies cōmisi: q̄s qui semel vel ter cōmisi. H̄cō confessio d̄ esse nuda t̄ integra: q̄ de dimidiā confessiones n̄o acceptat: nec vñ p̄t̄m̄ mortale sine alio remittit. vñ Deut. xxij. Dei p̄fecta sunt oīa Tertio confessio d̄ esse p̄pua t̄ accusatoria q̄p̄ sua p̄pua p̄t̄a p̄fiteatur t̄ n̄o aliorū nec aliquē d̄ notare in cōfessione: nisi in rai- li casu in quo sine notatione p̄sonae n̄o possy ips p̄t̄m̄ exprimere. vt si peccauit cū sorore vel cū matre. Itē p̄fites n̄o d̄ se sic excusare sicut aliq̄ dicunt in cōfessionē dicēdo. De' ordi- nauit nūbi hoc q̄p̄ hoc malū cōmisi q̄o in oīo ē falsum. t̄ cū hoc magnū p̄t̄m̄ ē credere v̄l di- cere q̄p̄ malū fecerit: si est ip̄s̄ hoīs volū- tas mala t̄ malicia p̄pua. Elī ap̄lo. Vec est voluntas dei sanctificatio v̄ta. Item aliq̄ di- cunt. diabol̄ decepit me. Itē aliq̄ dicunt coa- ctus sum ab hoīb̄. Señ. Dūmittite excusatō- nes: q̄ null̄ iniuit̄ peccat. vt tales sic se excu- santes n̄o sunt absoluēdi. q̄ p̄fessio d̄ c̄e p̄p- ua t̄ accusans. Quarto d̄ esse lachrymosa q̄ cū dolore t̄ amaritudine. C̄d̄is p̄t̄a sūt cōfiteda ut mīaz p̄fēctur. vñ Eccl. M̄n̄ que cōspicis delicta cū fletu t̄ dolore in p̄spectu deitatis n̄o dubites q̄fēc mīaz. L̄d̄rāb̄ faciūt q̄ p̄t̄a sua q̄si fabulā sacerdoti p̄ponūt nullas verecidiā de p̄t̄is habēdo. Ver. Tūt̄ c̄d̄s q̄ p̄fitendo sicut fabulā p̄t̄or̄ suor̄ narrat̄ by- storīa t̄ egritudine aīc sue sine p̄fusione dīm̄- merat. H̄s v̄c p̄fiteres cū fēcūdā dīt̄ p̄fite- ri p̄t̄a sua. Elī Ver. Ideo iubēm̄ur confiteri p̄t̄i ut erubescētiā habeam̄ p̄ pena. Augu- in lib. de p̄nia. Erubescētiā nāq̄ magna ē pe- na. ideo q̄ erubescit p̄ t̄po dign̄ sit m̄lēx̄dia. Quinto p̄fessio d̄ si eri cū bona spē t̄ cū magna humilitate. Ver. h̄ūl̄ter p̄fiterēt̄ p̄ces- catū remittit d̄: t̄ diabol̄ cū quez in corde hoīs inuaserat amittit p̄ncipatū. Itē penitē- tens d̄ h̄c bonā fiduciā firmit̄ sperand̄ se posse indulgentiā cōseq. vñ Aug. P̄nia q̄ ex fiducia n̄o p̄cedit est inutilis t̄ steriliot̄ ma- net sine mīa. Elī etiā Amb. n̄o p̄t̄ b̄i agere p̄nia q̄ n̄o sperat indulgentiā. Il̄ Que ritur v̄trū cōfessio in aliquo casu sit iterā- da. N̄ndēf̄ q̄ sunt q̄ttuor casuō cōes t̄ v̄sta- ti in q̄bus dēcōt̄ores dicunt p̄fessionē esse ite- randā. P̄im̄ c̄p̄pter p̄t̄i enōmitatē ob- quā op̄s p̄t̄oriēt̄ supēnōrem̄ reuerti. qui cōfessionē remissi aut̄: q̄ p̄t̄i enōmitatē ob- talis p̄t̄i tenet illa p̄t̄a iterare p̄ quibus missus est ad supēo: ē p̄ absolutiōe. Sed pri- mus confessio d̄ cū absoluere ab alijs p̄t̄is a q̄bus cū absoluere h̄s nisi penitēt̄ sive cōfi- tens sit exēcūt̄us maiori exēcūt̄ōe. q̄i tūc talis cōfitens a nullo p̄t̄o p̄t̄ absolv. n̄i n̄o ante sit absolut̄ ab illa exēcūt̄ōe. Elī v̄c-

Sermon

in decre. Ercōmunicatio absolutionē spedit xiiii. q. i. Audīm̄. t. c. Quicq̄. Secūdū casus ē. p̄p̄ ignoratiā sacerdos. v̄tpote quādo sacerdos ē ignorāt̄. t̄c d̄ queri sacerdos q̄ sciat ligare t̄ soluere: et cū hoc discernere differētiā p̄t̄or̄: et ei iterū cōfitedū est de lis- cētā p̄p̄i sacerdos. v̄l auēte supēria. Et h̄ p̄s̄ q̄ illi sepī decipiūt̄ q̄ ignaroā t̄ illitera- tos q̄r̄t̄ p̄fessores. Tertiū casus ē si p̄fessio n̄o fuit itēgra: vt q̄ sc̄ter obticuit̄ aliquod p̄t̄m̄ mortale. aut etiā si accessit̄ cū volūtate v̄lēt̄ peccādi. Quartū si p̄t̄ep̄it̄ aut negle- git̄ satisfacere t̄ oblit̄ est satisfaciōne sibi i- uncta. Nā si searet̄ t̄ cū iplere vellet: t̄ cū v̄a- p̄tritōe t̄ bono p̄posito p̄fessus ēt̄ n̄o oposi- teret reiterare p̄fessionē. Et intelligunt̄ duo v̄lēt̄i casus q̄si mutat sacerdotē. Vi autem ad cūdē sacerdotē reuertit̄: tūc distingueđū est. q̄ aut recēt̄ aut nouit̄ p̄fessus ē. aut d̄ memoya s̄e c̄p̄sa ip̄i sacerdoti p̄p̄ diutur- litatē t̄p̄il. In p̄lio casu. s. q̄si p̄t̄a p̄fessa ad huic sunt in memoria sacerdos: tūc n̄o tenet̄ oīa reiterare. si solū illud p̄t̄m̄ q̄ sc̄ter ob- ticiuit̄. vel illa fictionē q̄ cū volūtate ampli- peccādi ad cōfessionē accessit̄. H̄s in secundo casu q̄si. s. p̄t̄a clapsa sunt a memoria sacer- dotis tūc tenet̄ oīa reiterare. Et si decēdo con- fessus ēt̄ i sp̄ aliqd̄ p̄t̄m̄ sc̄ter obticuissi- tūc oīo iste p̄fessions sunt iterande. q̄i cōfis- tēti vñ p̄t̄m̄ mortale n̄o dimittit̄ sine alio. Itē v̄citur de p̄t̄is sc̄ter p̄m̄issi. t̄ postea oblit̄ v̄trū regrāf̄ p̄nia t̄ p̄fessio de bis. N̄n̄ si h̄o ita est oblit̄ q̄p̄ nullo modo recordatur: tūc n̄o tenet̄ ad p̄niā nūi in generali: h̄t̄ tenet̄ laborare et diligētiā facere recordādo- sc̄g orādo dēn̄ vt reuelat̄ ei p̄t̄m̄ oblitum: t̄ audiēdo smones cū maiori diligētiā vt sic posset ad memoriā reducere p̄t̄m̄ h̄m̄ obli- tū. Si aut̄ p̄t̄ recordāt̄ tūc tenetur in speci- ali cōfiteri. si aut̄ oīo non recordāt̄: tūc tene- tur in generali cōfiteri dicēdo se defi in mult̄ offendisse p̄t̄is de quib̄ n̄o recordāt̄: et libē- ter vellet scire. t̄ b̄ ē p̄t̄i in gōeli. et etiā pe- nitere d̄ de negligētiā p̄g. v̄c venit in banc obliuione. O vñ p̄s̄. ad tertium. s. d̄ sanis factōs. cōdū t̄ satisfaciō sp̄ d̄ sien̄ p̄ ūn̄. vt iup̄bo iniugēda est humiliatio t̄ p̄fatio. t̄ v̄stū ornāt̄ depositio. Itē auārō iūstāt̄ reiū restitutio: et de iūstis rebus elemosyna- rum distributio. Itē gulosis t̄ ebriosis absti- nētia t̄ leuiū. q̄i vt d̄. Cap. vi. Per q̄ q̄s peccat p̄hēc t̄ punief. Itē luxuriosis t̄ adul- teris iūgēde sunt afflictōes corporis. vt. s. d̄m̄.

XLIII

re faceat̄. v̄t̄les asp̄as induit̄. et disciplinas cū v̄ḡis recipiat̄. t̄ h̄c de alijs. vñ Grego. Ne- quaq̄ satisfacim̄ si ab iniqt̄e n̄o cessam̄? t̄ nūi voluptates queq̄ q̄s dilectēt̄ econ- trario oppositis lamētis inseq̄nt̄. Itē accidi- osis t̄ pigris iniūgēde sunt vigiliē. s. vt mas- ne surgat̄ t̄ ecclias frequēt̄. et etiā q̄h̄s pe- regnāt̄os faciat̄. Itē iracūdis et rācorōsis vt cū suis inimicio se recōciliēt̄ et oīm̄ vundi- crā t̄ iracūdiā penit̄ ex corde dimittit̄. et cū inimicio amicabilis loq̄nt̄ t̄ erga eoo se cha- ritatiue teneat̄. et sic de alijs. P̄ Querit̄ v̄trū satisfaciōne iniūctā t̄ cōpletā in pecca- to mortali n̄cessē sit iterare. N̄n̄ f̄m sanctū Ebo. in. iii. di. xv. Aliq̄ satisfactōes sunt et q̄b̄ manet aliqd̄ effect̄ in satisfaciēte postq̄ etiā act̄ satisfactōis trāsit̄. sicut in satisfa- citōis et ieuimo seq̄f debilitatio corporis: et et elemosynis largit̄ sube diminutio. et sic d̄ alijs. Et tales satisfactōes facte in petio n̄o op̄s q̄ reiteren̄. q̄ q̄tū ad istud q̄d de eis manet p̄ p̄niā seq̄item accep̄t̄ fūt̄. Et satis- factōes aut̄ q̄ n̄o relinquit̄ aliquē effect̄ i- satisfaciēte postq̄ act̄ trāsit̄ op̄t̄et q̄ reite- rēt̄. sic est de orōne t̄ filiū. Act̄ em̄ int̄cri- or q̄ totālē trāsit̄ nullo mō viuificat̄. Si op̄s- tet q̄ tr̄ere. Itē albert̄ magn̄ addit̄ t̄ Guīl. q̄ talis tenet̄ ad suscipiēdū postea p̄niā fi- ue satisfaciōne. n̄o tñ est ei imponenda tan- ta penitētia quātā si nulla p̄i fūt̄ impos- fūt̄. q̄ p̄sumēdū est q̄ p̄p̄ illā prius inuā- etiam quā fecit h̄s extra chāritatē domini ma- iorē contritionē ei dedent̄. Et nota q̄ n̄o est in p̄t̄o mortali qui est cōtrit̄. V̄c ille. Ergo laudabilis consuetudo est q̄si bōrūt̄ p̄ficerē p̄niā iniūctā sibi vt prius cōterat̄ de pec- catōis suis: et in cōtritione p̄niā perficiat̄. Q Ultimo notādū est exēplū in quo mag- dei mia cognoscif sup̄ penitentes. Legit̄ in dyā. cesari p̄ tpe Innocē. pape erat mulier qdā igne libidinis incensa que p̄p̄i illece- bat̄ adamant̄ filium de quo concepit t̄ pes- perit alium filiū. Et errore igif p̄p̄i t̄mēs se sat̄hanc trādi vel morte subitanē inter- re deo misericōde de satisfaciōne atrian cepit. Prehabito igif cōfilio sacerdos sui ifantulū secū tollēs romāvenit. et cū magna impo- titate et magna cōtritionē dñi Innocē. pa- pe oculis se ingessit cū rātis lochrymia t̄ cla- morib̄ cūc audītib̄ faciēs cōfessionē vt oīo v̄terēt̄ in stuporē. Gestauit em̄ in bra- chis infantē cōmisi facinoris teste. Elidēs dñs papa i muliere rātā cōtritionē. t̄ q̄i vere

De eadem dominica

penitentia esset misericordia sua sicut prudens medicus volens infirmitatem plene et cito curas medicinas vere contumiosas prodare pcepit ut in talibus vestibus ibi coram eis appareret in quibus veniebat ad filium cum peccaret. Et illa profusionem eternam et ipsius amponem moratuavit. vestes erunt et in caminam redire. et quod paternissima foret ad omnem satisfactionem in tali obediencia sacra ostendit. **L**audatque vir beatissimus talis obediencia: talis per recusatione: talis pnie nullus petri pena posse resistere coram oibz dicit ad mulierem. **D**imissum est tibi petrum tuum vade in pace. et nihil apli in iunctu ei. **A**udiuit enim quod de cardinalibus: murmurando papam reprehendit et dicit ad tantam culpas tabescue pnam non sufficere. Qui nescit. Si ego iniuste egit cum ista muliere: et si insufficiens est ei ista pna coram deo: tunc dyabolus has beatitatem ingrediendi corpus meum: et coram oibz me veret. Si vero iniuste me reprobet: sile tubi fiat. Statim dyabolus cunctos carinalium veritate cepit: per cuius representationem perfectam pnam mulieris de palam ostendit. **T**adem coiuratio liberat cardinalis dominice misericordie decetero contradicere non presumpsit.

G In eadē dñica sermo. xliiiij. de pna qdā et ffa.

P Enim agite appropinqbit enim regnum celorum. **M**atth. iii. Aristo. v. phi. O ipso mortuus rendit ad aliquem terminum per debita mensura. **Z**ermin motuum nostrorum est regnum celorum ad quod puenemus per crucem pnam. Ergo dicit mihi bis pmissus pnam agit et. Et quod est in tempore pnie: in pnti emone dicendum de illis qui agunt veram pnam: et quod falsam. **R** Propter quod sciendum quod deinceps hominem agunt pnam: quorum solus pnu genit hominem veram pnam agit. et alia novae gna hominem falsam et infructuosam agunt pnam. Primum quod falsam pnam agunt sunt quod perfidus et tamen non integrus oia petra: si aliqua scientia occultata. illa confessione deo: si acceptar. quod opus hominem penitentem oia petra: si aliquam scientiam se eam dñam. Et abbatissa ait. quod hoc cognoscit se commisso si vult remissionem pto: non cosequuntur a deo: quod deinde pnti sine alio non dimittit. **E**li. Dcuf. xxiij. Dei perfecta sunt opera. Deo enim non potest dimidiare gratiam suam. ita quod parte dimittat et per reservet. **E**nde versus. Larga dei pietas veniam non dimidiabit. Aut nihil aut totum te lachrymante dabit. **S** Circa quod sciendum quod confitentes dñi duo facere. Prior dñi rememorari oia petra sua et omne posse suum facere audiendo sermones: et ad memoriā revocando quibus longe et quibus tempibz: et

quoties per totū annū per deum fecerit. Secundus dñi vult rogare ut fibi revelaret et cor suum illius minet ad cognoscendū petram suam: et sic accende re ad confessionem et oia petra nude et aperte confessio et pfectio intelligat nullum ex humana de cūdiam palliādovet obricādo: et sic hinc summā spē de indulgētia oīm pto: quod non quod cēcūti pnti mortalia commisso: et suā diligētia faceret audiēdo sermones: et scrutādo suā cōsciam ad recognoscendū sua petra: et non posset plura petra quod decē recognoscere et illa integralis cōfiteretur et libēter vellet oia alia confiteri si ea cognosceret: tunc de oia petra tā confessio quod oibz blita sibi indulgeret. sic et ecclātrario: si quod de cē petra mortalia commisso: et solū nouē cōfiteretur et pnu de his sc̄iter obticeret nullazymā cōseq̄rēt. **E**nī Amb. Non enim quod pto a petro iustificari poterit: nisi petrum an cōfessus fuerit. **E**li nota cōpli. Erat adam rex qui habuit filiū deuterū et castū quod sibi habuit pnu numeri pauperū viduārū et pupillarū quos ppter deū nutritarāt: quod ppositum intrare religiōnem et papā cōsultū habuit. Qui audiens quod tot bona fieret ab ea in mundo paupibz: dñs suavit ingressum. que postmodū oculos suos in quēdā scriptorē iucit quod ei ministrabat ad mensam: et ex tali visione et cōcupiscētia cecidit in lapsum carnis et cōcepit puerū. quod frusta ppter hoc factū timens deponitare totū regnum et totā parētē consuluit quādā verū lam antiquā quod fecit ei aborsum: et hoc resiliā regis cōtristata est et perturbata sic quod apud pnu vel raro visa est ridere vel gaudere. Ad quā pater ait. tu spē eo pniu bata nec delectaris in his que sunt mundi. Ecce mibi placet ut intres aliquā religionē. quod ingressa religiō nem ita seniose viris quod raro visa est cum ceteris puellis cōuersari vel letari. sic quod ipsa fuit cēplū oibz virginibz: quod tandem infirmata gressus defuncta ē. et infra. **M**it. dices appuit abbatissa dicens se esse dñam. Et abbatissa ait. quod hoc factū ē: cum tu tā religiose viristi quod fuisti speculū nřm oīm. Redit se quoddā petru cōmissio in seculo quod opterēcūdiā pnuā nunquam pfecta fuit: quod si ppter hoc doluisset et sp̄trifus fuisse: et est in se. Verdi dñi pniu gemitatē: et insup puerū quē cōcipi occidi. Et non petru pfecta fuisse: de mibi indulfisse. Et si millefies hoc cōmississe: et quod obtrici: id est eternalis dñnota sum. **U** Scđi sunt quod omnia pnti quod in memoria huius confitentes: si retinent vnu vel plura in voluntate iterū faciēdi. Iustis tuō pfectit talis pfectio: quod sicut nūlū pfectit

Sermo

seruandū est in actu: sic etiā nec in voluntate quilibet penitentis dñs brevitatē amplius non peccandi: si vult quod seq̄ remissionē pto. Si gnuz autem quod qdā non habeat voluntatē amplius peccādi est quod non solū postponit petram: etiā occasiōes pto. Hoc in illis appetit quod vaciter cōuertunt et firmū ppositū huius se cōmēdādi. quod tales pfectiū supbū habitū. s. caputia magna crinalia et pepla cum quod peccauerūt. quod re penitentes dñt abiēcere et postponere illa quod ad peccandū vrebant. Ergo si pfectio que ritam ipse pfecto p̄ talia cōmittere velit. et si rredit vere penitentē nū quod usq; ad mortē: tunc dñ dicere pfectio. Habet adhuc illa ornamenti xū quod peccasti ad quod valēt: si tunc amplius nōrū oīt illis ad peccandū. nec talia debet dare filiis vel filiabz tuis ne deo eis occasio nē peccādi: als reus eris oīm pto quod ipi cōmittūt. Ergo res penitentis dñs abiēcere non solū actuū: si etiā voluntatē et occasionē peccanūt. **E**nī si quod illicite ebouz asset et actū luturie extra matrimonium cōmisso: vel inebriatus fuisse: vel etiā suā ppriz vroē sine causā rōne peccāsse: quod illa oia pfectere: tamē si non haberet firmū ppositū amplius talia dimittēdi: cōfessio sua sibi nihil pfecteret. ergo opus te cum tali pposito ad confessionē accedere quod amplius non velio illicite chorizare nec superbire: sive ad tabernacū ire et inebriari. nec vroē tuā legitimā nec alios hoīes quod vel facto molestare. **X** Tertii sunt qui volent de petio et pfectio petra sua: si ablata non restituūt: illis cōfessio nihil pfectit. quod sum Aug. Petru nō dimittit nisi ablatur restituitur. Et in hō nō potest ille excusari quod facultate restituēdi: si si nō hō et nō potest sufficere voluntas. **E**cclēdi autem quod qlibet statim restitueret primo suo satisfacere tenet ante quod ad cōfitionē accedat si cōmode potest. **E**li si diceres quod dñs fieri restitutio. **R**hēdi si furtū cōmissus pte fuerit occultū: restitutio dñs fieri p sacerdotē vel p pfecto: fine expiāde tui noīis ne res ipm infamet: vel alia notificare quod vel dire vel indirecte diceret in pni cognitionem vel si is cōmode nō potest fieri restitutio: tunc p cōndē sacerdotē delicto: tere dilatationes ab uno: vel si iā manūlē est: tunc p teipsum debet restituere. vel p teipsum dilatationes pertere: et si nolit tibi dare: tunc teneris recedere ab oībus bonis tuis usq; ad extreā necessitatē: ut ei indilata restitutio fiat. **E**cclēdi autem quod de pfectio: nisi fiat bone fame et rerum ablatur restitutio. **A** Quarti sunt qui confiten-

XLIII

debet absoluī a petis nec ad cōtonem accede: re nisi oia soluat. Itē sciendū quod nō solū magna ablata sunt restituēda: si etiā pna. verbi gna. Si ad pntū primi tui iustitiae ei hō voluntate suā vnu pannū plenū graminis abstuleris: vel ei alias in fructū vel segetibz scēter dñm cū pecoribus tuis intulisse: vel boz: pira: poma: accepisles: tūc teneris dñs cōfiliū pfectus p his oibz satisfacere. **E**nī sciēdū quod sic diueris hoībz pna dāna intulisse si ignorat quod hoībz dānu intulit: tūc talis bet facere vnu summā de oībus illis pnis rebus: et tūc cū cōfilio sui sacerdotis vel cōfessio: si illam summā dare ad structurā aliis cuius ecclie. Et signanter ad illā eccliam i cū ius parochia illa dāna fecit: aut potest illā dare paupibus: cū cōfilio tñ sui sacerdotis. Item notandum quod usurarius qui usuram accepit: et lusores quod auaricia et ppter lucrū luscerunt et mercatores quod emendo vel vendendo primos deceperunt: et mechanici vel laboratores quod in laboribus suis scienter fraudē comiserunt: et servi et ancille qui bona domino rum suoz abstulerūt: oīs illi nō possunt absoluī nisi restituunt. Unde dñ iū decret. Falsa penitentia est cū aliena non restituunt. **I**iii. **D** Generalis. xiiij. q. vi. Si res tē. vnde Aug. et ponit in decret. Nō dimittit pto tē. **Y** Itē sciendū quod ista restitutio nō solū de rebus iustis dñs fieri: si etiā de fama et bono re hoīis. **G**rauius enim peccamus auferēdo p ximo famam bonā: quod si auferam ei quascū quod res tpailes. q. fama est melior: quod res tpailes possunt esse. Galo. p̄ ouer. xxiij. **E**helius est nomen bonū quod diuitie multe. Et quo p detractores bone fame peccatores sunt quod fures et raptores rerū tpaialium. **A**mbro. Zoles rabiliores sunt fures qui bona tpaalia diripiunt quod detractores quod bonā famā nō dilaſcerant. Ergo qui false pntū infamari tenet illi difficulter satisfaciūt. **E**li. **V**er. Nō faciunt peccātū detrahēre aut detrahēt audire quod horū dānabilius sit nō facile dirent. Unde inter oia petā difficilius dimittunt illa duo pntā: sc̄is detractio: et iniustitiae rerū ablato. Et rō est: q. ibi nō sufficit contritio nec confessio: nisi fiat bone fame et rerum ablatur restitutio. **A** Quarti sunt qui confiten-

De eadem dominica

gere voluit: et talis confessio non est confessio. qui me quaquam deum dimittit sua offensas: nullus tuus natus offenditoribus dimittit. vñ Aug. Unus quis taliter indulgentiam accepit est a deo quem ipse dederit punitio. sed dicimus. qualiter nos me indulgere intimessemus. Rendet quod sic opus te indulgere ut videlicet non velis te ex vindicta vel racione vindicare nec modo nec facto. Item ut nox vindicta petas a deo super ipsum eum ure in futurum. Item ut oia signa contra chantam et bibendas quod alios hodie probare presumuerat loquendo vel salutando: et sic de aliis. Et hoc si autem quod nolunt aliis quod loquitur nec ad dominos corrum et neccos in via salutarem: nec salutatibus remittit: quod oia sunt signa rationis in corde quod uideat ore se eis induluisse. vñ Day. sup. Mat. ille pdestre ore dimittere si seruat iram in corde ergo vere penitentia non solum ore sed etiam corde indulgere. Et tanta posset esse iniuria: offensa et ex tanto feruore posset quod indulgete ignoroscere eam in se delinqunti quod per hoc contetur remissionem omnium peccatorum. Et Gregorius in se peccati clementer indulxit nullum peti dignum in eis oia remanebit. Et plures. Erat miles qui occidit proximum alteri militem. qui fratrem suum. crux. S. Sciendum tamen quod quod alii unum facit: tunc ille tenet offensam dum sit in iusticiam potest ab eo erigere ut ei satisfactum reciperet sibi quod iusticia dictauit. Quinti sunt qui et si vere peniteant et confiteantur sua oia: tamen immedieate recidivam. tales erit eis iniuria. vñ Aug. Inanis est punitio cunctis iniquitatibus culpa. Idem. Nil valde a manu poscere et mala denno iterare. Sed etiam quod recidiuas postquam est processus remissio omnium peccatorum et deinceps peccare: peior efficietur antea. Luç. xi. Erunt nouissima illi homines: peccato: a prioribus. Item tales deum graviter propter ingratisitudinem. Unde Iudeus. I. bo. Derisor et non penitent est qui adhuc peccat quod penitet. Hierbi gratia. Eboracensis etate sua confiteatur. et tamen statim econuicetur pascha inebriat. Tunc blasphematio: dico: superbus: luxuriosus: et sic de aliis omnia vera deus esse presumeramus. hoc est ut soleat se peccasse et instanti punitio ei dicatur ut nonque ei libeat reiterare. Hugo de Tro. Qui de potitione absoluit homines ligat eum vinculo perpetue detestatio: i decet et sp detestatur. Matbi. x. Qui uenit usque in fine hic salvus erit. Cuiusque qui confiterentur tamen propter multitudinem vel propter mala consuetudine peccandi

dissidere se facere posse punitum. nec per dominum ve-
niatur. Aug. Punia quod et fiducia non procedit in utilio est et sterilis manet et sine misericordia. Amb. Non potest bene agere punitum quod non sperat indulgentiam. Sic cayn egit punitum dicenda maior est iniuriam meam quam ut veniam merear. Sic etiam induit egit punitum dicendo. Denuo quod tristitia sanguinem iustitiae: et sic desperans scipione suspendit. Et Leo papa in quodam sermone ratio: oib[us] o iuda et infelicio: errit isti: quem non punita dunit ad dominum: sed despatio trahit ad laqueum. Et veritas penitentia deinde cum fiducia bona confiteri et punitum agere etiam si mille miliaria peccata mortalia consumisset. unde Ver. Major est dei peccatorum quod quis iniqtas. xxvi. q. vi. his qui. Sic enim scintilla in medio mari: ita oī iniurias hominis ad dei mariam. immo nulla est comparatio quod ad peccata hominis quod sunt finita: et quod ad misericordiam dei quod est infinita. vñ Atti. viii. p. bisi. Finiti ad infinitum nulla est preoccasio. Et dominus dicit per Esaeum. In quacumque hora peccato: ingeminerit tecum. Id est nolo mortem peccatorum tecum. Septimi sunt qui confitentur peccata sua. et tamen non resignant officia perhibita quod sine peccato mortaliter perficere non possunt. De hoc quod anniversario seru. xlviij. R. Octauii sunt qui confitentur ex consuetudine et timore humano. non ex gratia vel charitate. et talis confessio non est deo accepta nec homini salutifera. quod non ex charitate peccatum: si solum ex timore humano et crederet cuncta ut se alios propinquos conformaret ne ab aliis hominibus despiciantur. Dicit illorum de soli ex timore et verecundia humana perficitur. hinc duo signa per quod cognoscuntur. Primum est quod tales leonis differunt suam confessionem usque ad ultimam secundam quod dragesime: et tunc quod ultra differentem non possunt: perfidient ex quodam verecundia ne videantur esse heretici vel pagani. et ne post mortes priuilegium ecclastica sepultura. quod sibi in sancto canonicum quod non perfidient in dragesima nec dicant in pascha non debent sepeliri in cemiterio vel in aliquo loco sacrato. si in capo: si si liceret et non esset verecundia: tunc tales quod sic distulerunt confessionem suam usque ad ultimam ebdomadam eius tamen bene babuissent tempore et oportunitatem perfidient ulterius differentem et raro vel nunquam perfidient si homines non timerent. et hoc est signum quod non habentes gratiam et charitatem: quod sibi Gregorius dicit: non est omnia opus enim magna si est. Unde Verbi. O bone iesu non est amor tuus omnis: quod te diligunt non tu: pescatur. non est amor tuus transitorius: sed eternus. Et hinc sequitur quod si tales haberent gratiam et charitatem repetitum fuisse morti ad confessionem et ad punitum agendum ut dignum possent.

- Escritor

edicare et sacramentum accipere: et ut opa coru
cent deo accepta: quia viuis per nos vel una dieo
icium post confessionem et contritionem pluvia valet
quod mille per nos: vel tota quadraginta et ieiunasse
in uno pectore mortaliter. Secundum signum est pro tales
et ieiuno post pascha recidiunt et in nullo vita
spissam emendat. quod immedieate post pascha viuunt
sicut anniteiuntur et eadem peccata iterato committunt
quod antea confessi fuerunt. Et hoc est signum quod non
sunt vere penitentes: si facte: et quod non ex charitate
sed ex consuetudine penitentias eggerunt: nec firmum
propositum emendandi se habuerunt. Et de his quod
exemplum de illo quod triginta annos orauit
per patrem suum defunctorum infra sermone. O. No
ni sunt qui perfidient et penitentiam suscipiunt: si candide
penitentiam non perficiunt: et talis confessione non perficit
ad salutem. Hoc propter ex eo: quod est unus casus de quod
tuus: cassibus quodbus confessione est iteranda. Hoc
quod anno sermone xliii. II. E Decimi sunt quod vere
penitent: et quod penitentia est salubris et perficua.
ut sunt illi qui solent de omnibus peccatis suis et con
fitemur omnia peccata sua integre in omnibus cognoscunt
se deliquescent: et bene fumum propositum amplius num
quam velle peccare et pati se satisfacere finitum confessio
num sui confessoris et finitum suam possibilitatem.
Et quod ista beneficia illi remissionem per actum suorum con
sequens: etiam si tot peccata commisissent quot sicut
guttas in mari: quia misericordia dei super omnia opera eius. Et
de ista materna quod supra sermonem. xx. II. Item
xliii. ¶ Item sermonem. xliii. ¶
¶ Domica in passionem. Sermo. xlv.

XLIII

ad primum sciendum est quod ecclesia hodie incepit
legere et citare de passione Christi voluntates in hoc sua
re modum antiquorum quod longo tempore recitat inverte
ri testamento mortis alienum recuperare personam: et
principium si fuit scriptus hoc. Unde Iosephus cum egypti
propterea septem diebus levavit priorem suam Jacobum Be
niamin. Et filii Israel in capitestribus Moab, etc. dis
cederunt moysen defunctum. Deinde item
Ecclesia quod non vult fieri Christum iam resuscita
tum. id precum est cum defere ante diem mortis ut
sic in multis diebus fieri possit. Et merito: quod ipse
est scriptus secundum prophetam. Et propter hoc legitur etiam in episcopis
stola hodie de effusione sanguinis Christi et de re
deptione humani generis per imperfectam. Secundum ergo
per circulum anni non contumaciam Christo: saltem in
illo sacratissimo tempore incitent ad contumaciam
Christo. Evidens ut si aliqui adhuc non suscepserint
crucis penitentie: saltem modo provocati passionem
Christi accipiant crucis penitentie. Qui enim a peccatis
alio tempore non cauebant saltem hoc tempore cas
uere debet. Et quod ante non erubescerat de suis
peccatis: saltem illo tempore debet erubescere: quoniam sol in
rationabilis creatura compatiendo creatori
suum: sacco tenetur se operari: quoniam erubesceret
ut per peccatum creature sue creator miseretur
et quod prius non timebat nec dolebat de peccatis su
is modo debet dolere timere cum passionem creat
oris et salvatoris sui audit ad quem tenet tempore
muit. Alioquin temere potenter esse videtur
et duxit sans quod scissa sunt tempore passionis Christi
vnde Gregorius. Cum scissa in passione Christi scissa sit
dolorosa corda illa evidens: que audita passio
ne domini non scandatur. Item quod prius non cons
tituerat peccata sua modo saltem debet ea considerari
ad mentem ei reducitur passio domini ad quam
monumenta apta sunt. Alioquin Iacobus ei tempore
huius coagulinata evidens est lapides in mos
timentis cemeterio adiunxit compacti. Item quod
prius nolabant deo servire: saltem dicit ei servis
re illo sacratissimo tempore in quo dominus noster Iesus
Christus seruivit nobis: sustinendo amarum mortis
tempore salutem animarum infirmarum. Ysa. xlviij. Scrivere me
fecisti per peccatis tuos: precepisti mihi labore in
iniquitatibus tuis. vnde etiam Bernardus. Universi. si quis
debet Christiani sacra hanc septimana aut per solis
aut propter solitum pietatem colat: modestia ex
hibent: humilitatem sectantur: induunt gravitas
tempore ut Christus patienti quodammodo compacti videantur.
Qui enim tam intelligens ut non compacta
tur: quod tam insolens ut non humilietur: quod tam ira
cundus ut non indulget. quis tam deliciosus
ut non abstineat et ieiuniet. deus regnus Regnus
et luxuriosus ut non concubat. qui tam mai

Tllerunt ergo lapides ut

t
sacerēt in eū. Job. viii. Arift. viii.
etbi. Cura amicacia h̄z reamatoeſ
Et q̄ ip̄o vere nos dilexit ſm illō
Job. xv. Adiutori charitatē nemo h̄z ut ami-
mā t̄c. Ideo de iure debemus cū reamare: t̄
ſp̄iliter in hoc vt passionē eius ſp̄ in mente
habeamus ac ḡrāb ei referam⁹. Igit̄ in ver-
bio p̄missis paſſio xp̄i nobis ad memoriā re-
ducitur vbi d̄t. Zulerūt ḡ lapides t̄c. Notan-
dum φ bcc d̄mica vocat dominica in paſſione
q̄ occaſiōe reuſcitatōis laſari iudei celebra-
uerūt p̄ſiliū in ſabbato ſicut beri: t̄ diffiniēt
oēs p̄ſentiētes in necē d̄m ſirnit p̄ſpirādo.
Sunt eccl. m̄iſiū ip̄o cōpatiēt incipit ſic
beri i noce carare de paſſione xp̄i: ſingul̄ die
bus p̄tinuat vſq̄ ad paſceuē. Elī i p̄nti ſer-
de paſſione d̄m tria ſunt dicēda. P̄mo q̄ recc
elesia cū luctu p̄uenit paſſionē xp̄i. Secūdo
quor mōis iudei q̄ſierūt ib̄z interficere. Terci-
o in qb̄ ip̄o paſſus ē p̄ nob. f Quātū
ad mīcētē ei reducit paſſio domini ad qua-
monumenta apta ſunt. Alioqñ l abia ei⁹ te-
naciōe cōglutinata vident φ lapides i mo-
humentis cemēto adiunice cōpacti. Item q̄
prius nolbant deo ſuic: ſalte dñt ei ſervis
re illo ſacratissimo r̄pe. in quo dñs n̄r iefuſ
ip̄o ſeruiuit nobis: iuſtinēdo amarū mortes
p̄ ſalutē aīarū n̄r̄arū. Yſa. xliij. Seruire me
fecisti p̄ petis tua: p̄edixisti mihi labore in
iniquitatib⁹ tua. vnde etiā Ber. Uniuersi ſiq̄
aem xp̄iani ſacra hac ſeptimana aut p̄ ſoli-
to aut p̄ter ſolitū pietatē colat: modelliā ex-
hibent: humilitatē ſectant: induunt grauitas
tem vt ip̄o patienti quodāmō cōpati videā-
tur. Quo eſi t̄i inteligiosus vt nō cōpunga-
tur: q̄o tam iſolēvrt nō būlief: q̄o tam ira-
cund⁹ vt nō indulgeat. quiſ tam deliciouſus
vt nō abſtineat t̄ ieiunet. q̄o t̄oſ Ragiocouſus
z luxuſous vt nō concurat. quiſ tam ma-

Dominica in passione

Nicofusus nō permisit hīo dīchō. Mirabilis
pūlio tua dīc tēlū rōpe q̄ pāssioēs oīm ppul
fauit p̄piciata est oīb̄ iniq̄tatiib̄: et nullū vñ
q̄s pēst̄ n̄c inuenit inefficat: q̄o ei tā vulne
rat̄ est ad mortem q̄ nō tua morte saluetur.
S Quantū ad scđm sciēdū q̄ iudei rōpo q̄t
tuor mortea volebat inferre. P̄imō volebat
cū occidere cū esset pūlus cū gladio vt bero
des q̄ occidit innocētes pueros in berbilem
t̄ in oīb̄ eius finib̄. M̄arb. n. Sic cū occidi
mas cū isteo p̄seqm̄ur q̄ sunt nouiter ad rōps
reversi. S̄ilr cū dāmus illis pueris q̄vīq̄ ad
innocētā ferauerūt malū exemplū t̄ occa
sionē peccandi. S̄ilr derisores bonorum hoīm
in bonis opibus q̄ q̄nq̄ bona opa extingūt:
t̄ bonas volūtates an talib̄ bonis hoīb̄ q̄s
sic deridēt t̄ subsannat. Unde p̄s. Qui babi
tar in celis iridebit eoo. Z̄u. vi. Eadē mēsu
ra qua mens fueritis remetiet vobis. V̄i om
nes iam dicti filios sunt herodi. S̄cđ o cōpa
mōre rōpi de nazareth tēptauerit cū occidere
peccatio. Z̄u. iiiij. Duxerūt illum vīq̄ ad su
peralū monis vt p̄cipitarēt eñ. Nazareth
interpretatur Rōs t̄ significat cor: boīs in quo
rōpo delectat̄ habitarē tanq̄s in sua ciuitate
q̄ delitie eius sunt esse cū filijs hoīm sic edu
cunt cū indigne accedētes ad sacramentum
eucharistie de nazareth. i. de Rose. s. de mani
bus mūdis rōpi sacerdotis t̄ p̄cipitāt cū in
fectidissimō stabulum cordis sui. q̄d plenum
est spurciatis pati. Hoc figuratū est in Terc.
missio in lacū latofsum. S̄s audi q̄d hic dicat
celestis. Tere. s. rōps. Ecce ego in manib̄ vñs
sum: facite mihi q̄d vobis iustū videf. Et in
digne cōicauitib̄ dicit apls. i. Lox. xi. Quicū
q̄ māducauerit pa. t̄ bl.ca. do. indig. re. erit
cor. t̄ san. do. Tertio iudei tēptauerit cū ocs
cidere lapidib̄ vt in bōdiemo euangelio dī.
Tulerunt ḡ lapides. Iſti sunt q̄ cū malis co
gitationib̄ t̄ pueris volūtatiib̄ cū lapidat̄
S̄ilr t̄ iſti lapides tollunt cōtra eñ qui. s. in
grati sunt de eius beneficiis: t̄ tales nō solū
sunt ingrat: si etiā insensati. Unde etiā Aus
gu. de ci. dei. Quisq̄s dei beneficia nō videt
cecuī est. nec laudat̄ ingratis est: et q̄squis in
landido reluctat̄ in san? est. Cuarto occide
rūt eñ crucifigēdo ip̄m: t̄ tales sunt q̄ nā rōps
blasphemāt iurādo p̄ vulnerat sanguinē et
mortē ip̄si?. De q̄b̄ dicit apls. Heb. vi. M̄ur
sum crucifigētes filiū dei t̄ de petō blasphem
mie. q̄re inſerit̄ ser. cl. iiij. O. **D** Quātum
ad tertiu sciendū q̄ rōpo pati voluit in oībus
in q̄b̄ nō peccam?. Peccatumq̄ cī in nīb̄:

sey corde:co:pe:t̄ in rebus. In hīo oīa p̄fāt̄
cōmittim? includunt̄. Q̄: aut̄ vt ȳsa. dicit.
Dīo posuit in eo iniq̄tateo oīm nīm. Ideo
t̄ in hīo oībus pati voluit. primo passio est
in corde. q̄ plenū erat oī tristitia. vnde ip̄se
rōpo dixit in mōte oliucti ad discipulos. En
t̄is est oīa mea vīq̄ ad mortē. p̄o quo sp̄e
dū q̄ tristitia rōpi ante passioēs cī p̄ncipalē
ex tñb̄ causabaf. p̄o q̄ oīa q̄ pati voluit
p̄ redemp̄tione ḡnīs humani sibi p̄fīta fue
rūt. Cognovit ei suā amarā passionē t̄ sua d
bilia mēbra. Ergo q̄n̄ roq̄abat p̄fīm in mōte
oliucti dicēo. Pr̄imi si p̄t fieri trāscat̄ a me
calix iste. Sic cepit tristari:panere:tedere et
sanguinē sudare:vt gutte p̄ vestes ipsi? vīq̄
ad terrā d̄currerēt:qd aliaſnūp̄ audītū fuit
Et ex b̄ p̄fecte cognoscif antītas t̄ tristitia
cordis rōpi. S̄cđo ex hoc q̄ cū moro sua p̄cio
sa cīs sufficiēs redimere iſfinitos mūdos
t̄ tamen in tā multio petōph̄ frustrata cēt
t̄ oībuc in futuro fruſtrabīt. Nam rōpus co
gnovit in illa hora mortis sue oēs hoīes q̄
saluādi t̄ q̄ dānandi essent. Jō conq̄nt̄ d̄dā
nandis p̄ ȳsa. dicens. Inuānū laborau: si:
ne cā fortitudinē meā p̄sump̄. Tertio super
oīa tristabat̄ sup blasphemāt q̄ deitas p̄nōs
sui sp̄eta t̄ blasphemata fuit. vñ l̄y multus
doleret in flagellatione t̄ coronatione t̄ crū
cis affixione: t̄ sic de alio: t̄ ille luctuo t̄ do
loz intrinsec? quē habuit de hoc q̄ in honora
batur deitas excessit oēs alios dolores. Sic
exēplo rōpi in nob̄ esse deberet q̄ in māla
intantū tristaretur sicut de iniuria dei. Se
cundo rōpo passus est in suo sc̄tissimo corpe.
S̄s q̄o hoc ad plenū enarrare sufficit: q̄ta et
q̄lia p̄ nob̄is in suo sc̄tissimo corpe sustinuit
Fuit emī penosus tēlū rōpo marty: nū ex hoc q̄
oēs artus sui vulnerati s̄t: ita q̄ a planta pe
dio vīq̄ ad vñtice i co nō fuit sanitas: vbi p̄
ctus acus posset infigi. **J** S̄s q̄n̄ q̄re
rōpo sic fuit vndiq̄s afflict? i toto corpe t̄ i oīb̄
mēbris. Rh̄det p̄mo iō: q̄: p̄ oīb̄ passus ē
t̄ hoīes in oīb̄ sensib? t̄ mēbris peccauerit.
iō ad satisfaciēdū in oīb̄ passus ē lartubus.
Et h̄ esset cogitandū cui lib̄s hoī in memoria
passioēs rōpi ne ampli? peccaret in illis mem
biis i q̄b̄ rōps p̄ eo p̄alit̄. **E**cđo p̄p̄i vñs
merſalē mācipatiōe. vñ apls. iiij. Lox. v. p̄o
oīb̄ mortu? ē rōpo vt q̄ viuāt nā nō sibi viuāt
si ei q̄ p̄ ip̄io mortu? ē. Z̄ot̄ iōr̄ mortu? ē vt
tot̄ hoī cēt̄ suq̄: t̄ sibi suiret cū toto co:pe t̄
oīb̄ mēbris. Et ad hoc q̄libet etiā tenet. vñ
apl̄s. i. Lox. vi. Emptici estis p̄cio mag: glo

Gertito

ificata et portata deū in corde t corpore vestro
Tertio rōne integre dilectō quā nobis oī
dit cū totū corpū suū t oīa mēbra morti expo
sunt. **C**hi Berū. Si dñs noster iesus xp̄us h̄as
buisset tot mēbra l corpe suo q̄t sūt stelle in
firmamēto: t vñq̄d q̄b mēbiū ritā habuiss̄
oīa singulatim morti exposuisset anteq̄ vñ
tiām i fācīb̄ dyaboli dimisisset. Tertō p̄s
suo ē in reb̄ p̄ paupertatē. Nāz paup fuit pau
perior pauperrim⁹. Paup. q̄i vestib⁹ denuda
tus coīā notis suis t oī p̄plo i cruce nud⁹ ex
tensus ē. Paupiōt. q̄i haustivnū h̄ic nō po
tuit qñ dixit in cruce. Sitio vbi nec vñū nec
medonē nec ceruiscā nosauit: si dirit simplici
ter Sitio. Et p̄ tūc ipse creator mūdi de oī
nibus liquorib⁹ in extrema horarite suevnū
haustū habere nō potuit. **K** Pro q̄ scie
dum q̄ xp̄s triplicē sitim habuit. Primo ba
huit sitim naturalē: ppter penas quas susti
nuit: nec mīrū sitiuit. q̄i minuti naturalis
sitiuit. Ip̄e cīm xp̄us ex oīb⁹ mēbus t oīb⁹ ve
nis sui sanctissimi corporis sanguinē emisit: p
pter qđ corp⁹ suū scissumū iā totalē a sangu
ine cruciatū fuit in cruce. t iō naturalis sitiuit
Sed o hēbat sitim salutē: t hoc pp̄f man
mū charitatē suā q̄ nos dilerit. Unde Amb.
xp̄s pp̄f inflamatā dilectionē sui cordis: si
tuuit nostrā salutē spūaliter. vñ etiā Berū. O
bone ieu cur de cruce taces et de siti clamas
an sitis te plus cruciat q̄ crux suppliciū. Et
qd tu bone ieu sitio. Et mīdet Berū. in perso
na xp̄i: Sitio plane. si plus sitio vestram salu
tē: fidē: pniam: et cōpassionē. Tertio sitiuit
iōpt pena sustineret in lingua sua sicut in ce
teris mēbris suis. vñ p̄s. Dederūt in escā me
am fel. t i siti mea potauerūt me aceto. **L**
Tertio passus ē xp̄s in reb⁹. q̄i pauprim⁹ fu
it. b̄ p̄s. q̄i nō habuit vbi caput suū reclinaret
Quis vñq̄ tā pauprime et exūl mortuus est
sicut xp̄s. Nā oēs q̄ mouuntur in terra vel sal
tem habent stramina aut stropodia seu le
ctisternia. Iesus autē marie fili⁹ creator redē
proz t salvator noster bis oībus caruit i crus
ce. Itē si pauperes nō bñtvti lectisternijs: su
per qb⁹ lenis q̄escere p̄fit. tñ ad caput eoy ba
bēt lineū vñ lapideū facere cervical aut stro
podij. **G**ic leḡ de sc̄tō dñico q̄ noctando
in ecclesijs reclinavit caput suū aī altare et
sup vñū lapidē. Sils de sc̄tō Frācisco. Sed
xp̄s iesus nō habuit in crucib⁹ caput suum
reclinaret. Abat. viii. Vulpes foucas habēt
ac. Sed ex hoc te cōpūgat nūp oīa ad lachrym
mas fundendas amanssumas q̄ si etiā has

buisset oīa molliamūdi stramēta nō alluit
assent ei? doloē caput nec totū corporis: et ce-
q̄ caput suū dire infinū t̄ cōpūctū et crūetas
tū po:tauit coronā spincā t̄ si cū corona vos
lūisset t̄ potuisset alicubi molliter redimisse
pl̄ ipm̄ lefūset t̄ crūetate fecisset. Qñ ḡ ali-
quē dolorē capitio senserū ad memoriam
debet̄ reuocare b̄anc coronationē iesu c̄pi.
Et etiā qñ suauif domini in lectio molliib?
tūc durū lectū c̄pi in cruce p̄dēntio et tenēs
mēbris t̄ venis recordemur. **¶** **E**nīc
qdā deuot̄ amato: passiōis iesu c̄pi solebat
nocturno t̄pibus singulis medijs noctibus
surgere ad memoranū dñica passionē et ge-
nibus h̄c p̄tensiq̄ manib? in celū ita oīa
re consuetrat multis annis. O mi dñe iesu
xpe tu p̄ me et oībus petōnb? iam passus es
et null? tecū vigilat aut tibi dignat̄ est cōpa-
ti. Nec t̄ filia orabat et demū in bono fine sa-
lubris moriebat. **E**c t̄ nos facere deberem?
qñ dormitū irem?: ut memorū dñice passio-
nis ad lectū quietis nobiscū portarem?. **E**ls
timo nota erēplū. Legif q̄ qdam erat assues-
tus q̄ q̄tiēs lectū intrabat: t̄ q̄tiēs de eo sur-
gebat dep̄cabat: ut ille q̄ rex est iudeoz. **i.** con-
fitentiū daret ei de hoc seculo migrate cum
vera cōfessione suoꝝ petōꝝ: et dicebat illū ti-
tulū. Iesu nazarene rex iudeoz misericordia
tūp̄mendo crucē cū pollice sup̄ caput suū
et sup̄ faciē: et sup̄ pecc̄. Et quotiēs illa ver-
ba dicebat semip̄ cōclusit in fine. In noīe pa-
tris t̄ filii t̄ spūffanci amē. **E**nī aūt̄ deo pers-
mittente subitanea morte preuenit̄ esset: et
demones vellent eū rapere: vir lucidus eos
ab eo fugauit. Et cū duceret eū p̄ medias te-
nebras subito disparuit. Et ubi signum cruci
imprimitere consueverat inde nimū splendor
egrediebat qui cū in medio tenebris illumi-
nauit. Dū autē demones ascenderent de ab-
bisso cum rapere volētes: splendor crucis ita
eos tentebat q̄ non audiebant ei manū impo-
nere. **E**nc p̄dictus vir lucid? et splendid? su-
bito a lōge appuit t̄ accedēs dixit ei q̄ sumis-
m? iudic̄ ls et p̄dēnd? sūm suox petōꝝ eris
gētiā: tñ pp̄f devotionē quā babulerat circa
ei? passionē t̄ noīe ei? tñūpbāl tituli suocas-
tionē t̄ cruci ip̄missionē ei p̄cebat volēs vt re-
diret ad p̄stīnā vitā t̄ cōfiteret petā sua et
si vellit vitā i melū emēdaret qđ factū ē. Et
laudabiliter postea vīnit: t̄ in dño quicuīc.

Dominica in ramis palmari

¶ In dñica palscr. rivi. de fiducie sōciis.

Benedictus qui venisti

Leuitus qui venit i no
mie dñi. Mat. xii. Lc. xi. Lc.
xii. Job. vii. Dedicata mater
eccl̄a duae processiones recolit. P̄di
ma fuit q̄n iudei se r̄po a monte oliveti usq̄
in bierlm cū ramis palmarū t̄ oliuarū: t̄ ma
gno cantu affocauerūt: de qua agit i euā
gēlio bodicimo. Secunda processio fuit qua a
bierlm usq̄ ad locū calvarie ignominiose fu
it duc̄t. De q̄ habet in passione q̄ bodie legi
tur solēniter in eccl̄a. Cīn in p̄fici smone tria
sunt. Secundo de ista sanctissima septimana: in
qua singulis dieb̄ r̄ps opa n̄re salutis exer-
cuit. Tertio de indigne coicārib̄. Il Quā
tum ad paup̄rū sciendū q̄ ille due processiones
differūt. P̄rio quia sicut bodie cū honore ius
dei r̄po obuiauerūt et eū in bierlm introdus-
serunt. Sic eccl̄uerūt q̄nta feria post cenā mi-
nistrū p̄ncipū t̄ sacerdotū obuiauerūt sibi cū
gladis et fustib̄. vt apprebēde. ēt eum. Itē
sicut bodie cū honore a discipulis suis super
ascensū est positus. Ita in sexta feria a iudeis
ignominiose est elevat̄ in crucem. Ites sicut
bodie vestimenta sua strauerūt ab his. ita fer-
ta feria spoliaverūt cū vestimentis pp̄p̄is. Itē
sicut bodie cū palmarū ramis cū honore au-
erūt ita sexta feria cū Agio cū Agellauerūt: t̄
cū spinis coronauerūt. Itē sicut bodie reges
t̄ salvatoř cū appellauerūt dicētes. Osanna
fili o dāvid. sic eccl̄tra sexta feria cū regem et
saluatorē negarūt dicētes. Non habem⁹ re-
gem nisi cesare. Itē alios saluos fecit: scip̄s
Iuliuſ facere nō pōt̄. Itē bodie bñdictū cum
noiue: ut dicētes. Benedictus qui venit in
noi dñi. Sic eccl̄tra sexta feria nomisauerūt
cum malefactoř ēt seductorē t̄ dignum morte
clam̄tes crucifige crucifige cū. Itē si non es
sic malefactor: q̄c. O Quātū ad secū
dū sciendū q̄ in illa sanctissima septimana
singulis dieb̄ r̄ps opa nostre salutis exer-
cuit. Cīn pp̄f exercitia t̄ officia q̄ fecit singulis
dieb̄ vnu spāle nomine ē sibi sortit⁹. Nas beri
ses in sabbato palma: sunt hospes amicabilis
sua hospitē t̄ dilectissimā mariā magdalena: q̄
fecerūt ei cenā i q̄ lazar⁹ resuscitat⁹ cū r̄po
comedebat in hīgnū vere resuscitatōis. vt br̄
Job. vii. Tūc multi iudei q̄ de diversis mādi-
partib̄ bierlm venerāt ad festū pasche vt se
scificaret iuxto p̄ceptū p̄hi. Vt cū audissent

Sertimo

Študenti: z setkání přes ide liberauit.

P Quātū ad tertīū scīēdū q̄ fidē q̄libet bō
illo sacratissimo tpe pasche dī cōicare : tunc
iā dicēdū ē de picul' idigne cōicantū. Quoꝝ
pumī ē q̄ tales idigne cōicātes boīnicide
sunt r̄pi. vñ. i. Coz. ii. Qui cū q̄ māducauerent
panē t̄ biberent ca. do. indig. re' ent cor. t̄ san.
do. vñ. Amb. Qui idigne r̄pm sumit. idē ē ac
si r̄pm interficeret. vñ dī Quilb. lugd. Si q̄
seiret q̄ fidē haberet se semel r̄pm crucifit
se: ip̄e vellet nudis pedib⁹ toto tpe vite sac
pniām agere. Quid ḡ debet illi facere q̄ tā
multotieōs idigne cōicauerūt: t̄ patm̄ filie il
li p̄tō rotieōs cōmiserūt. vñ Greg. M̄ag. pec
cat q̄ spem̄ regnantez in celo q̄ q̄ crucifit
degentē in terra. Sed tales oī q̄ pumūtū
in corpe. q: interdū infirmauit post indigne
cōionē. vñ apl̄. i. Coz. xi. Id inter voo mīlī
infirmi t̄ imbecilles: t̄ in signū hui⁹ post pa
cba tales idigne cōicantes oī infirmitati
b⁹ a deo plaganf. Imo qđ mai⁹ est q̄li q̄ po
indignā cōicationē morte subitanē mori
tur. Cū legif q̄ qđā sacerdos phibuit que
dā p̄tōrem a cōione q̄ p̄fusioē būana du
accessit ad cōionē cū ceteris homib⁹. Et q̄cī
corp⁹ r̄pi ad mīgnatū os suū accepit tā cit
felicem afiam suā tradidit t̄ erpirauit mo
subitanē cotā oī ppl̄. Tertio peiores su
tales indeis. Prīo in b̄ q̄ iudei ignoran
r̄ps crucificerūt. vñ apl̄. i. Coz. ii. Si cog
uissent nū q̄ dīz glie crucifixissent. Sed
pp̄tām̄ indigne cōicantez peccat scient: q̄
ibi credūt ec̄ creatorē suū. s. ibm̄ r̄pm m
filiā. Et q̄to graui⁹ ē peccare scient q̄ i
ranter tāto peiores sunt indigne cōicant
ipsio iudeis. Et in signū isti⁹ r̄ps nō pōt
re p̄ talib⁹ p̄tōrem suū: sicut orauit p̄ iude
cēs. p̄i ignosce illis: q̄i nesciunt qđ faci
• **S**ed q̄ cōtumelia crucifitionis r̄po tū
mel a iudeis est illata. s. ab indigne cōic
b⁹ rotieōs q̄tēō indigne ad sacramentū
cesserit. vñ apl̄ ad heb. vi. Kursuz cruci
teo filiū dei. Quartō q̄ tale iudicium fibi
ducāt t̄ bibūt. vñ apl̄. i. Coz. xi. Qui m
eat t̄ bibit indigne iudicium fibi māduca
bit. Et sic p̄nter incidit in illā snīas qui
dictur⁹ est in extremo iudicio ad illos q̄
nistris ei⁹ erūt. Ite maledicti in ignē et
Quinto tales indigne cōicātes filios sūt
t̄ eos p̄tinget sicut iude. De q̄ legif q̄ s
nās in eū intowit t̄ r̄pm tradidit et d
uit. t̄ postmodū scip̄ suspēdit. Sic in
cōicāto incidit ī maiōrē p̄tē diabolū

XI VI

rea fuit. Scđo iudeo rđm tradidit t iudeis
vēdūt: si idigne cōicās per' facit. vñ rem
gius. Ue tradētib' rđs ad crucifigendū: si re
cū maligna pscia sub sacramēto sumētib' il
lū. Et si nō tradēt iudeos ad crucifigēdū: tras
dūt tñ ipm. mēbris inimici ad sumēdū. vñ
etia Aug. Aliog peccat q tradūt rđm petōn
bus q̄ tradidit cū iudeo crucifirib'. Et
go rđo pot dicere sūm H̄eg. de q̄lib⁹ sumētē
corp⁹ suū indigne: sic dicit de iuda. Ut r̄tū
ecce man⁹ tradētio me meū est i mēsa. Sic
iudeo tradidit rđs pscitorib' sic sumēs cor
pus suū indigne tradit illū mētū in sc̄ est
demonib' dū ponit enī in locū q̄ est demonū
Serto q̄ ē magna ingratitudo q̄ ibi cōmit
titur. Nā in sacramēto illo moē rđpi figuraē
quā p̄ boſbus sustinuit. vñ aplu. i. Eccl. vi.
Quotiescūq; māducabili panē h̄oc t calices
bibes mortē dū annunciatib' donec veniat.
Uñ etiā rđs qñ h̄ sacramētu instituit dicit.
Hoc facite i mei cōmemorationē. Elalde ei
magna ingratitudo ē ei p̄tumelij inferreret
ei vulnera renouare quē recordat mortuus
p suo amore t salute. Uñ dñs p̄t dicere in
digne cōicanti illud p̄s. Sup dolorē vulner
meoz addiderūt. Itē magna ingratitudo ē:
q; ibi venit diuina maiestas visitare boſem
in sacramēto altario. Et h̄ cū plenitudie cas
tismati t ḡrāz. Uñ illud sacramētu vocat
eucharistia. i. bona ḡra. t miser h̄o nō timet
ei p̄tumelij infente quē p̄ posse tenet honor
rare. Qatis admirari possum in h̄ diuinam
bonitatē t b̄uanā pueritatē. Uñ bñ p̄t dis
ci de dñonilio iesu rđo illud Eccl. xiiit. Pascet
sc̄s cū p̄prio corpe: t potabit. s. eoz sanguine
suo p̄cioso ingratos t adhuc amara audiēt.
Exptio q; tales indigne cōicātes infelicio
res vident ēē ceteris petōrib'. Ip̄m cñi sum
mū bonū est c̄is notiū t et ip̄a medicina ins
firmanf: t et ip̄a vita moriūt. Quia siē ex il
lo sacramēto digne cōicātes acqrūt sibi vitā
eternā. sūm illud Job. vi. Qui māducat b̄unc
panē viuet in eternū. Sic ex codē sacramēto
indigne cōicātes incurrit eternā dānationē
vñ En. sup Job. Sic corporis cib⁹ cū vētrē
mūcūt adūcīs morib⁹ occupatū d̄plu
ledit magnocet t nullū p̄stat auxilium. Ita
sp̄nalis cib⁹ si aliquē repit malignitate pol
litū: mag cū pdit nō sua natura: s. accipiēt
vicio. O Uñ sciendū q̄ q̄libet cū deuoto
ne t reverēta t cū timore ad h̄ sacramētū
dys accedere. Et ad h̄ incitant noō vīnta crē
pla sacre scripture. Nā sc̄tū Jobes bapti. in

In ce nă domini

terto matrio scificat⁹ a puericio i herem
conversat⁹ iuitat⁹ a dño ut cū baptearet t
mut r̄gere dñcē dñi. Cū cātā ecclā. Bap
ta tremunt t nō audet r̄gere sc̄m̄ dei ve
tioē: si clamat cum tremore sc̄fica me salu
tor. Quāt̄ magis nos timere debem⁹ cū te
tū corp⁹ sumim⁹. terquo Jobeo iuantū timi
ut v̄tioē dñi tangere q̄ tib⁹ sc̄titas fuit q̄ ip̄
de eo in euāgeliō testimoniū phibet dicenda
Inter na.mū.nō sur.ma.iob.bap. Itē b̄tū
Mārc⁹ absidit sibi pollicē ut inept⁹ cēt sa
cerdotio. tñ c̄verebat corp̄is dñi cōscerotic
nē. Itē qdā senios itē heremitas cū ab illis
eligeret in sacerdotē: t ab ip̄o cēt ordinaria
uit. Licet ego sacerdos sim ordinat⁹: tñ in vi
ta mea nunq̄ officiā: reputas se indignū con
ficere corp⁹ ip̄i. vñ Matb. viij. Legit q̄ cen
tū dñt ip̄o dicēti ei. Ego venia t curabo
puerū tuū. Dñe nō suz dign⁹ vt intres sub re
ctū meū. Sic qlibet cū vera bñilitate t reue
rentia ad hoc sacramentū dñ accedere cogitā
do sic. O deus ad illud venerabile sacramen
tū nō sufficeret mille anni ad preparationem
condignā. Quāt̄ magis ego miser indign⁹
sum: q̄ quotidie pecco. t b̄eu impeccatus ac
cedo q̄m̄ em̄ nō sum dign⁹: tñ bene suz ne
cessarius hac salubri medicina. vñ Ambro.
Qui vuln⁹ h̄z q̄rat medicinā: vuln⁹ ē q̄ sub
patō sum⁹. medicina est celeste t venerabile
sacramentū. R Ultimo nota crēplū de
digne t indigne cōicantib⁹. Legit in li. dō do
mo. q̄ qdā sc̄tuos ep̄o in festo pasche dñs ro
gauit vt sibi reuelaret merita tūc cōicantiū
Et dño oñdit ei. Et vidit aliq̄s q̄si picem nis
gross: aliq̄s q̄si femū ignitos: aliq̄s ḥo sanguis
nolētos ceteros ḥovt solē fulgidos. Et dixit
ei angel⁹ dñi. Nigri sunt luxuriosi et supbi.
Igniti auari. Sanguinolēti iracudi et blas
phemū q̄ oēs sunt indigni t indigne accesses
rūt: q̄m̄ ei sint p̄triti t p̄fessi: tñ nō bñit fir
mū p̄positū in futurū abstinēdi. Eteri ḥo q̄
sunt lucidi st̄ isti q̄ digne accesserūt cū firmo
p̄posito abstinēdi: t cīmedandi vitā suam.
In cena domini. Genio. xlviij.

Probet autem seipsum bona et
sic de pane illo edat: et de calice bibat.*i. Cor. vi. 13. de aia. Si
mille a filii nutritur: si enim per in cibo di-
gesto a quo corpus nutritur. Cum autem cibus iste: secundum
corporis Christi sit mundissimus cibus erigitur per animam quae
naturam datus ab isto cibo sit mundata. Alioquin non nu-
triret: si poterit corruperet. Ergo ut ybi pennis*

sis admoneſ. vniuersitati nřm vt ſciops pby ſe
Erquo eſt tpo cōicandi. tūc in p̄fici ſermon
tria ſunt dicēda. Prio ponēde ſunt aliq̄ qu
ſtūdoſ de accessu ad ſacramētu eucharistiſ
Cedō q̄ bonū ſit cōicare digne. Tertio quō
p que dī hō ſeipm pbare. **G** Quātū a
pamū tūc qnf vtrū ois hō teneat illo ſacra
tissimo tpe cōicare. Nūdef q̄ ſic. Nam ecclia
ſtatuit q̄ ois fidelioſ ſaltē ſemel in anno re
neſ ex p̄cepto poſtq̄ ad annos discretioni
pueſenit pſiter oia pctā ſua t cōicare ſalte
rve paſche. t q̄ nō cōicat in paſcha viuēo ab
ingreſſu ecclie p̄ibeat: t mortu⁹ careat ec
cliaſtica ſepultura: vt p̄t̄ extra de pe. t re
ca. Ois vtriusq̄. Lirca qd qnf vtrū pueris
in q̄ etate ſit dandū ſacramētu eucharistiſ
Rūnd: f ſm ſcm Īho. in. iiiij. di. ix. Pueris ca
rentib⁹ vſu rōis q̄ nō pñt diſcernere inter
bū ſpūalē t coopalē nō dī corp⁹ r̄pi dari: q̄
ad ip̄z crigif actualis deuotio quā tales pu
er h̄ie nō pñt ſi pueris incipiēt h̄ie diſcre
tionē etiā ante pfectā etate: puta cū ſunt. r.
vel. xi. annos pot dari: ſi in eis diſcretōmis ſi
gna t deuotōis appareat. Hec ille. Et rō bu
iis ē: q̄ ad p̄cipiēdu ſacramētu eucharistiſ
regrif deuotio actual. t tales pueri q̄nq̄ ma
iorē diſcretionē deuotionē t affectū bñt ad
ſacrm q̄s ali⁹ q̄ ē q̄nq̄. x. annos. **E** Uſ
erēplū legif in dial. cesarij. q̄ cū qdā puer ſi
firmareſ vſq̄ ad mortē. ſpū ſctō offlat⁹ corp⁹
ſibi dari petunt. Cūq̄ pentes cū cōpereſerēt. il
le fortif clamauit: date mihi corp⁹ dñi. date
mihi. H tertio reperens. Delatū iḡ h̄ v̄bū ad
ſacerdotē: q̄ dñi diceret nō eē ſecurū tali pue
ri q̄ nō intelligit qđ ſacrm ſit dare corp⁹ dñi
t cū puer nolleſ q̄efereſ: ſi ſp t instant⁹ peteſ
ret corp⁹ dñi: tūc ſacerdos detulit ſibi hoſtiā
nō bñdictā: quā cū ei poirigere vellet t dices
et ei: ecce h̄ eſt corp⁹ dñi. vt dñs et ore infan
tū p̄ficeret laudē t deſtruueret p̄fidia mſtoꝝ
t de eodē ſacro male ſentiūt: iſpirauit. pue
ri vt iñderet q̄re vult me decipe: nō ē corp⁹
dñi qđ mihi offerſ. Ad qđ v̄bū ſacerdos ad
mirāt pueri aliqđ diuinū iſpiratū arbitrāſ
ſi ſacri cōionē attulit quā puer deuote fuſce
nit. t ſic vitā ſuā in bono finiuit. ḡ pentes de
tent pueros inforſare quō pſiter dñt de
z p̄cepſ: t de ſeptē petis mortalib⁹: ſi ſalte
ri ſunt: t quō dñt h̄e firmū. p̄proſitū ampli
bñt inēdi a petis t q̄ bona cuenit ex digna
bicationē. Itē q̄rif vtrū corp⁹ r̄pi debeat dari
mētib⁹. Rūnd: ſm. b. Īho. in. iiiij. di. ix. q̄
iſtigātēdū eſt. qdā ei dicit̄ large amēt̄. q̄

Sermos

debilē hūnt mērē : tñ sunt aliquo mō dōcileō
eoz q ad fidē t deuotionē sacramēti p̄tinēt.
¶ talib⁹ nō d⁹ corp⁹ r̄pi denegari. Quidā cū
st̄ oīno carētes iudicio r̄bis. t isti si fuerit ta-
leo a nativitate nō d⁹ eis dari. q: nō p̄t ad
deuotionē induci q̄ req̄nit ad sac̄m. Si vero
inciderūt ī amētiā post fidē t deuotōem sa-
cramēti. tūc d⁹ eis dari nīn r̄meaf piculū de
vomitu : vel de crpuitōe v̄l aliq̄ b̄mōl. ¶ Itē
q̄rif vtrū co:p⁹ r̄pi tñ a ieunis paipi de
beat. Rñr φ sic q: post sumptionē aq̄ vel als-
teri⁹ cibi aut pot⁹ vel etiā medicine in q̄tū
cūq̄ pua q̄titate nō l̄b̄ sac̄m recipere. t idō
si post mediā noctē sumpscrit aliqd p̄ modū
cibi aut pot⁹ nō d⁹ ea die b̄ sac̄m sumere. Et
Job. de sancto geminiano dicit φ ad b̄ sac̄s
dñt hoīes accedere sobri⁹. Prio qdē vt Aug.
dīc in honore b̄ui⁹ sac̄ni: vt. s. null⁹ ali⁹ cib⁹ i
tret in os aī iſtū. Sic ēt in vtero ḡgis marie
null⁹ ali⁹ fuit p̄cōcept⁹ nec ī sepulchrō r̄pi a-
liq̄ fuit aī posic⁹. Tēdo pp̄f figurationē vt
sc̄s def̄ intelligi φ x̄ps q̄ ē res b̄ui⁹ sac̄ni: t cō-
ritas ei⁹ debeat aī oīa p̄io fūdarī ī cōidib⁹
nīis. vñ Mat. vi. Prīmū q̄rite regnū dei et
iusticiā ei⁹. Tertio pp̄f piculū vomit⁹ q̄ qñq̄
puēit ex iordato cibor̄ potu. t ēt q: ieunus
maḡ ē disposit⁹ ad deuotionē. S̄y ab hac re-
gula excludūt ifirmi q̄ statī cōicādi sunt etiā
post cibū si d̄ceoz piculo dubitat̄ ne sine cōi-
one decedat. q: necessitas nō b̄ legē. vt b̄r̄ d̄
p̄se. di. ii. p̄s byr̄. ¶ Itē q̄rif vtrū post fa-
ctū cōionē liceat statī comedere. Rñdeo sim
Zho. de aq̄no: φ nō l̄b̄ īmediate comedere : s̄
aliq̄ mora d⁹ ēē īnf̄ sumptionē ci⁹ t reliq̄ ci-
bos. vñ etiā dī in decre. Null⁹ statī post cōio-
nē sumat cibū materialē. de p̄sec. di. ii. T̄ib⁹
gr̄adib⁹. Et ī signū b̄ui⁹ tūc ī missa oīo ḡras
r̄uactiōis dī post cōionē. Sic t illi q̄ cōicant
suas p̄uatas orōnes dicere debent et reḡan-
deo de sua maria cbanitate t memorari dño
te passionē r̄pi. q: b̄ sac̄m iſtitutū ē ad mēo-
riā passiōis r̄pi. Elī ip̄e x̄po ad disciplos su-
os dixit qñ b̄ sac̄m iſtituit. Hoc facite ī me
am̄ p̄memorationē. Elī ēt apl̄s in b̄odierna
ep̄la. Quotiēscūq̄ māducabib⁹ panem hunc
t calicē biber mortē dñi anūciabib⁹ donecver-
niat. Itē aliq̄ in die cene nō ieunāt. pp̄f cōi-
onē: cū tñ bñ possent ieunare: t ī b̄ peccāt. q:
singulis dieb⁹ p̄ totā q̄dragēsimā tenet q̄libet
ieunare q̄ pōt p̄ef dies dñicales. Itē aliqui
ī die cene cū cōicāt vtūk lacticinij: cū tñ pe-
totā. xl. alias ab his absti⁹fieſt: t ī b̄ deū gu-
ter offendūt: q: tenēt in illo die abstinerē; s̄

XLVII

in ceteris dieb⁹. Itē sciēdū q̄ post cōlōnētū
immediate nō dī q̄ erpūre: s̄i post cōmēstio-
nē alioꝝ cibōꝝ pōt erpūre: s̄i nōcessitātē co-
gitatūc ad locū honestū sc̄o:sum dī erpūre.
Itē sciēdū q̄ aliq̄ simplices reputat̄ hoc esse
p̄ctū: s̄i q̄ in illo die quo cōicauit crūētāne:
rit vel iudicis pedib⁹ terrā tetigere. Itē scien-
dū q̄ pueri infouia di s̄i q̄ credere debeat̄
q̄ t̄p̄s dī est de ḡgine nat⁹ et p̄ nobis passus
in hoc sacramēto p̄tineat̄: t̄ q̄ nō est ibi pa-
nis s̄i solūmō sp̄s panis. q̄i in cōfērātōē
tūc panis trāsubstātiāf in vēnū corpue t̄p̄ t̄
in q̄lī p̄te hostie ē ver⁹ t̄p̄s: c̄tā in minima
ḡdiū manet sp̄s panis. Itē sciēdū q̄ laici
solū sub vna specie daf̄ sac̄m euc̄am̄st̄e. sci-
licet sub sp̄e panis: t̄ b̄ primo ppter pericu-
lum: q̄ dāmū possit inde ouiri: q̄ possit effun-
di de calice: q̄ sub minima gutta est tot⁹ t̄p̄s
et si tūc aliqd effunderef de calice sup̄ terrā:
tota terra possit perire q̄n dē vellet erētere
suā iusticiā. Secūdo ad oñderānū q̄ sacerdos-
tes sp̄aliter debēt esse mundiores alijs hōis-
bus. ergo ip̄i in missa sumūt illud sac̄m sub
vtraq̄ sp̄e. Tertio ne simplices crederent sub
specie vini cē solū sanguinē: et sub specie pa-
nis cē solū corp⁹ t̄p̄. nā q̄libet t̄p̄ian⁹ crede-
re dī q̄ tot⁹ iesus x̄p̄s fūm corp⁹ et animā et
deitatē ē sub vtraq̄ sp̄e cōsecrata: et q̄ ip̄
si laici sumūt totū iesum t̄p̄m fūm corp⁹ trā-
mā t̄ deitatē sub sp̄e panis. Elī b̄tūl̄ Zbo. su-
per.iiiij.di.x. Et ex virtute sacramēti sub sp̄e
panis sit t̄m corp⁹: t̄ sub sp̄e vni t̄m sanguis
t̄m ppter naturalē cōcomitantiam sub vtraq̄
sp̄e ē tot⁹ t̄p̄s. s̄. fūm corp⁹ et animā diminita-
tē q̄ b̄ tria separata nō sunt. A Itē q̄nt̄ q̄
re t̄p̄m sumim⁹ relatū in b̄ fac̄o. Respōdet̄
p̄mo ppter fidei meritū. nā p̄ hoc meremur q̄
sub sp̄e panis credim⁹ totū t̄p̄m cōtineri. q̄
hoc p̄ rōem nō possum⁹ cōp̄bēdere. Elī dici-
tur in decre. Fides cōp̄bēdit q̄ sunt sup̄ ra-
tionē. triiij.q.i. Non turbat̄ vñ etiā B̄c̄y. ill
omel. fides est carū retū q̄ app̄p̄e non p̄fit.
q̄ em̄ apparēt fidē nō b̄fit: s̄i agnitionē. Nec
fides habet mentus vbi b̄uana ratio p̄ebet
erperimētū. Secūdo ppter crudelitatem. quia
s̄iviuū hōsem t̄ carnē crudam sumere debere-
mus natura hōminis abhorret. Tertio ppter
imbecillitatē. quia si deberem⁹ t̄p̄m vis-
dere in sua claritate: sensus v̄isus sustinere
non posset. q̄i nullus fides est sole clarior. B
Ultimo queruntur q̄dū manet chūsus sub
specie panis. Respōdet̄ q̄dū species panis
nō digesta sūt tādu manet in stomacho sub

In cena domini

dictis speciebus: et in q̄is p̄tevisibili: et si ip̄e
q̄ cōicavit est bon⁹ et bū dispositio: tūc post
digestione manet effect⁹. i. gr̄a sacramēti. si
aut̄ mal⁹: tūc post digestione recedit r̄p̄ ab
eo. Nam in eo iude r̄p̄ in sacramēto intras-
uit: et si mundū cor habuisset: tūc cū gr̄a sua
cū eo mansisset. S̄ q̄ immundū t̄ pollutus
cor habuit nō ip̄o cu gr̄a sua ab eo recessit.
Sile est si in igne vel in aliquā immūdiciam
cederet tūc adhuc maneret sacramētu f̄diu
maneret sp̄ea. Q: in os ip̄i⁹ petō: is pollus
tū intrat: et tñ nullū fructū cōsequit⁹: si curs-
rit marimū piculū. Ubi canit in sequētia de
corpe r̄pi. Sumūt boni sumūt mali: sorte tñ
inc̄li. Ubi de sacramēto dicit Damas. Dum
species sentit sacramētu ē: dñ autem definit
sentit sacramētu nō est. L Quātū ad se
cūdū p̄ncipale. s. q̄ bonū sit se digne p̄paras-
re ad p̄cipiendū sacramētu eucharistie possu-
mus elīcere et bis piculis q̄ ibi sumūtur i b
sacramēto. P̄o quo sciēdū q̄ q̄nq̄ sumunt⁹
in hoc sacramēto. Prūmū est ip̄m corpus qđ
sumpsit de v̄gine: qđ sp̄ūlctūs de purissimo
sanguie mani formauit. Secūdū ē sanguis
r̄pi⁹ quē fudit in cruce. Tertium est ipsa aīa
r̄pi quā p̄ misit de corde suo in v̄terum v̄gus
is. Quartū est v̄ta cū corpe. Quintū est ip̄a
ineffabilis deitas. In p̄mo cū digne accipio
p̄p̄ r̄pi efficeris p̄inceps oīm bonor̄ que
p̄s operat⁹ est in vita sua: iejunando: discur-
endo: p̄dicando: orando: vigilando: et sic
e alijs. Insup̄ totius menti passionis. Nā
tūs Z̄bo. de aq̄no dicit q̄ in q̄is missa inue-
stis oīs fructus et v̄tilitas quē vel quā r̄pus
i die pascuus opatus est in cruce cuz mor-
tua. Et eādem gr̄am t̄ fructū q̄l̄s deuotus
digne cōicat p̄cipit. Itē accipis ibi in b̄ sa-
cramēto p̄icipationē oīm meritoꝝ toti⁹ ec-
clie t̄ sc̄toꝝ in celo. Hinc est q̄ in symbolo
catholice dicim⁹. Credo sc̄toꝝ cōfōney.
i Albert⁹ magn⁹. Per verū corp⁹ r̄pi oīis
oīb⁹ r̄pi gratias t̄ oīm fideliū cōicamus
p̄ qđ etiā cōmūnio d̄. Ideo aut̄ bonor̄
i t̄ oīm sc̄toꝝ meritis facit nos cōicare: vt
qđ deficit in singulis et oīni sc̄toꝝ abūdan-
t̄ supplicaf. Ibi in hoc sacramēto babem⁹
utes patriarcharū: reuelationes t̄ illumīa-
bes p̄phetaꝝ: dignitates apostolor̄: victo-
res martyriū: sanctitatē cōfessor̄: mūdicias
i: caritatē angelor̄: t̄ cōsequēter bona
a t̄ menta oīm elector̄ q̄ oīa a r̄po in cor-
o ei⁹ mīsticū fūterūt et de quolibet i quēs
et p̄ charitatē sp̄ūlanc̄i redūdant. Unde

iesus r̄p̄ p̄t dicere ad quēt digne cōicat̄
illud qđ Jacob ad Laban dicit. vt h̄t Ben-
y. Modicū habuisti ante q̄vemrem ad te.
Et nunc dimes effectus es bñdiritq̄ tibi dos-
minus ad introitum meū. D Secundo
cū accipio sanguinē mūdaberis a petō. Un̄
ad Heb. ix. Sanguis r̄pi emūdauit cōsciētis
om̄ nostrā ab opib⁹ mortuis ad seruēdu-
deo viuenti. Qm̄ si sanguis bircop⁹ et tauro-
num inveteri lege iudeos mūdauit q̄toma-
gio sanguis r̄pi q̄ effusus est p̄ petis n̄ris es
mūdabit aīas nostras: p̄to est maior t̄ p̄cios-
sor t̄ carior. Querit v̄trū p̄ hoc sacramētu de-
leant̄ p̄tā venialia. Nādef sm̄ Z̄bo. in. iiiij.
di. xiiij. q̄ sic. Nā tñ op̄ p̄ semp̄ oīa venialia
deleanf: si sm̄ mensurā deuotionis. Poss̄ tñ
tantus feruor esse q̄ om̄ia venialia deleret.
Itē q̄rit v̄trū p̄ hoc sacramētu deleanf mor-
talia. Nāf sm̄ br̄m̄ Z̄bo. v̄bi sup̄a q̄ non de-
let mortalitia nisi oblitera. vñ q̄ t̄ ablutio sc̄s-
lerū duplicit̄ p̄t intelligi. sc̄s Vel q̄ d̄ sic cri-
mina ablueret in q̄tuꝝ ea impedit vel de his
q̄ nō sunt in hoīis cōscia vel memoria. Qđ au-
tem p̄ hoc sacramētu. s. lumēdo corp⁹ et sans-
guinē r̄pi peccata deleanf oīdit Criso. dicēs
Honorabilis sanguis r̄pi q̄n̄ cum bona volū-
tate sumif oīm egreditur aīe extinguere pos-
tent. Ambro. Debeo semp̄ illud accipere vt
mibi semp̄ peccata dimittant̄. Unde etiam
Berñ. Eucharistie sacramētu potens est pec-
cata p̄sumere: debellare obuias potestates: t̄
inferre celis animas reuertentes de terra. -
Tertio quādo accipis aīam r̄pi: tūc recipio
p̄gnus vite cōterne: si sic in tali statu decedis
vñ canit de hoc sacramēto. Et future gl̄e no-
bis p̄gnus dat̄. Q: hoc sacramētu dat vitā
gr̄e in p̄fici. Job. vi. Qui māducat me ip̄svi
uet p̄pter me. In futuro dat vitā glorie. vñ
etia Job. vi. Qui māducat meā carnē t̄ bis-
bit meū sanguinē habet vitā eternam. Unde
Beda in omel. P̄o obtinenda salute cōterne
beatitudinis beatissima illa caro et sanguis
sumitur saluatoris. Quarto accipio ibi sp̄ū
r̄pi. i. vitā r̄pi. Et accipiendo sic vitā cū corpo-
re mutaberis in deū: sicut cibus et pot⁹ mu-
tatur in te. Unde p̄or diuina ad Augu. dicit.
Non tu me mutabis in te: sed tu mutaberis
in me. Sic r̄p̄ dicit cuilibet digne cōicanti.
Nā tu me mutabis in te t̄c. q̄: q̄quid deus
est ex natura: hoc homo fit p̄ gr̄as qui digne
communicat. Cum autem deus habeat pos-
tētā infinitā et st̄pētā eternā t̄ imētā bo-
nitatē ex ci⁹ potētā bonum in hoc sacramē-

Sermo

eo cōicata erit hō potentior rā ad operādū q̄
ad impetrādū. ex eius sapiētia effic̄ sapien-
tia ad electionē boni t̄ refutationē mali. et
eius bonitate hō fit mag p̄t c̄haritatius
t̄ pacific⁹. Quito recipiēdo ei⁹ deitatē amia
hois iplebit̄ grā t̄ dulcedie. q̄ null⁹ p̄t aia⁹
hois satiare nisi solus de⁹. vñ Ber. Ad imagi-
nē dei q̄ppe facta ē aia rōnalis. ceteris oib⁹
occupari p̄t: iplēt̄ oīno nō p̄t. Capat enīz
dei ē: t̄ q̄cqd̄ deo min⁹ ē nō eā implebit. Elī
p̄o. Satiabor cū apparuerit gloria tua. E
Quātū ad tertū sciendū q̄ lī nō sciat cer-
titudinalr vtrū dign⁹ sit accedere ad eucha-
ristiam: tñ de hoc sunt quedā signa in quib⁹
cōiecturalit̄ p̄t hō scip̄ pbare t̄ sic cōfidēs
deinā dei secure accedere. Prīmū signū est si
quis de p̄teritis pctis dolet: t̄ de futuris cas-
uere intendit t̄ patut̄ est satisfacere t̄ bonas
volūtate h̄s deo amodo suendi. Scōz signū
cū q̄o se p̄op̄tūm inuenit aḡ bona opera.
vñ Greg. sup. Ezech. h̄re c̄haritatē dei t̄ sciē-
tiā dei testis est bona opatio que si fortassis
desuerit p̄fecto certū est nec cognouisse te de-
um nec diligere ip̄m. Ergo pigni t̄ diu dormi-
entes nō h̄nt signū p̄op̄tudis ad bona op-
era. vñ Greg. Amor dei nūq̄ ē ociosus. opa-
tar em̄ magna si est. si v̄o opari rēnuit amor
nōkst. ergo si sentis te abitra moneri ad bo-
na exercitia et ad emendationē vite q̄ amos-
do velis sic vivere: et sic vitam tuā ordinare:
et sic deo seruire hoc est bonū signū q̄ de⁹ cū
grā sua illud opatur in hoīe. F Zentiū si
gnū. si quis verbū dei libēter t̄ delectabilis
audit. q̄ est cibis aie. vñ Jobi. viij. Qui ex
deo est verbū dei audit. vñ Greg. Interroget
se vnuſqſq; si verba dei aure cordis percipi-
at t̄ intelliget vnde sit. Elī q̄libet cū magna
reverentia et deuotione et attentione debet
verbū dei audire. vñ Aug. et ponit etiā in de-
cre. Nō minus re⁹ ent q̄ verbū dei negligētis
audit: q̄ ille qui corpus xp̄i sua negligētis i
terrā cadere pmiserit. i. q. i. Interrogo. O
Quartū signū si quis inuenit in se stirps tē-
poralium rerū diminutā. vt si quis inuenit i
se q̄ ante carnisprīmū desiderabat sex vel se-
ptem tunicas et multas dīuitias: et domos
pulchras: agros plurimos t̄. et iā inuenit i
se q̄ cōtentaf̄ in his que deus sibi admis-
misstrat: et nihil ḥ deū b̄fc desiderat: sed confi-
dit deo q̄ nūq̄ cū dereliquit s̄ necessaria sibi
p̄uidēat si ci fideliter seruat. vñ de Abbat.
xi. P̄:imū querite regnum dei t̄ iusticiā ei⁹ t̄ h
oīa adjacent̄ yobis. Elī etiā p̄o. Iacta cogi-

XLVII

tatū tuum in dñō t̄ ipse te enutrīret. Q̄ enim
grā extinguit fītū r̄paliū rerū oñditur Job.
iii. Si q̄s biberit ex aqua quam ego dabo ei
nō fītiet in eternū. Unū enā Cris̄o. Nō est sup
terrā qđ amat q̄ donā dei inventate gustauē
nit. Quirū signū ē si ex corde pat̄ lesorib⁹ sic
q̄ nullā amaritudinē ḥ aliquē bēat cui mas
lū vellet fieri. Et insup in tali p̄posito stet q̄
si cū grauius offendisset eriā sibi indulgere
vellet ut sibi de⁹ p̄pua petā sua ignoscet.
vel etiā si aliq̄ aduersitates sibi occurrerent q̄
illao patient vellet ferre. q̄ talia sine gratia
b̄re nō p̄t. vñ Aris. viii. etbi. Eriste fugit na
tura. Insup si b̄z omīmū paratū satissimē p̄
ximis quoq̄ lefit siue in rebus siue in fama:
siue i corpe. Ista sunt q̄nq̄ signa in quibus
vniuersit̄s cōcatur p̄bare se p̄t. Itē sciēdū
q̄ q̄b̄ debet caste viuere ante cōionē et post
cōionē. de p̄se. di. ii. Ois bō ante sacrā cōios
nē a p̄pā uxore abstineret d̄b̄ trib⁹ dieb⁹ cōtu
or aut q̄nq̄ ser septē. ¶ Unde legit q̄ d̄
dā in sabbato sancto pasche p̄pria cognouic
uxorē: a cui⁹ ore quādo in die pasche cōmuni
care voluit corpus xp̄i resilijt. Unde p̄fusus
et contritus postea confessionē fecit et peni
tentiam egit: et digne cōmunicavit.

Le p scđo simone in hac die tria
sunt dicenda. P̄io quō quartus
or ḡna boīm sp̄ualif sumūt b̄ sas-
cramētū hodierna die institutū.
b̄ q̄re ifra ser. lxx. Q. Secūdo q̄re b̄ sac̄y bo-
dierna die institutū sit, t̄ hoc q̄re infra simo.
lxxix. I. Tertō exēpliū d̄ milite q̄ singul̄ dieb̄
orauit q̄nq̄ p̄i n̄t. hoc q̄re sermo. lxx. El.
In die pasce. ser. xlviij. d̄ mēoria passiōis xp̄i

Vos omes qui transfitis

o p viā attēdite et videte si ē dolor
filis sc̄ dolor me⁹. Eze.1. Un⁹ Ios.
hānes de sc̄tō geminiāno. Cōue-
niēs ē vt sentiat mēbrū ad sc̄ntit caput: vt i-
sit distinctō i corp̄e. Si qđ patif rūo mēb: i-
cōpatiunt̄ oīa mēbra. Hoc aut̄ cōtingit si nō
sunt politica. Nā mēbrū palisi occupatuz a-
teri⁹ mēbrū dolorē nō sentit. In verb̄o igu-
ppositio inuitamur sentire in nob⁹ qđ t̄p̄a
sc̄nsit i sua passiōe. qz ip̄e ē caput nūm ⁊ ne-
sum⁹ mēbra eius. Unde dicit ad nos. O vos
omis ⁊. I. Un⁹ in p̄nti sermone dicēd̄
est de fructib⁹ qđ qđ consecut̄ et denuo in-
ditatione passiōis t̄pi. Prim⁹ fructus ē suc-
cio ad dēū ⁊ auerſio a petiō:qz homo p̄ med-
rationē passionis t̄pi disponit ad cōnit̄sem-

In die parasceues

professionē et satisfactionē. Primo ad cōnitū
nē. Et in signū hui⁹ petre scisse sunt: t̄ term
mor⁹ fact⁹ est. sic et p̄tō: mōberi d⁹ ad cōni
tionē ne videat cē duriori lapidib⁹ et imob
lios terræ. Itē ad professionē. et in signū huius
sepulchri: a r̄pe possiōis r̄pi apta sunt. Item
diſponit ad satisfactionē q̄ cōfistit ieiunio
in elemosyna: t̄ orōne. Nā r̄po p̄ nob̄ ieiuna
nit ut nos et ēplo ip̄i? p̄ p̄tio n̄is ieiunem.
Gul̄r elemosynā largā dedit. vñ Amb. i ser.
Auctor pietat̄ in cruce pendēt̄ testamētū cō
dedit. singul̄ opa pietatis distribuēt̄ apostol
p̄secutionē. iudeis corp⁹. patris sp̄m. Agnisi pa
nimib⁹. latroni p̄dīsum. p̄tōri infernum.
Sp̄ianus penitētib⁹ crucē. Exalt̄ et oravit i cru
ce pēdens ut nobis exādi daret exemplū. vñ
Aug. Totavita r̄pi in temis q̄ p̄ boiem gessit
disciplina mor⁹ fuit. vñ etiā Grego. Ois r̄pi
actio n̄a est instructio. Ergo quicunq; cupit
ad statū veri penitētis puenire: ad passiones
r̄pi d⁹ recurrete. et sic in illa deuota medita
tione mihi dei implorare. H̄i p̄tōres obſi
nati t̄ indurati si volūt m̄iam p̄sequi: tūc des
bēt se dare ad meditandū passionē r̄pi. K̄
Secund⁹ fruct⁹ est q̄ r̄ps de boie vicioſo vult
facere boiem virtuosum q̄ libēter meditatur
passionē suā. et hanc virtuosam vitā p̄nusq; q̄
appetere debet. q̄: fm Anst. ix. etbi. El virtuo
ritas beatissima vita est. H̄i si es superb⁹ et
op̄petis fieri humilis: tūc cogita passionem
r̄pi et humilitatē ip̄i?: tūc de' dabit tibi hu
militatē t̄ auferet a te supbiā. H̄i si auar⁹
tūc cogita paupertatē r̄pi. si iracund⁹ tunc cogi
ta mansuetudinē r̄pi: et sic de alijs. Nā pas
sio r̄pi est remediū ſ̄ oia vicia. Quod p̄baſ
fic. Nā primo cōtra inobedientiā mandator̄
respice coronā spineā cerebri p̄forantē. Itē
cōtra supbiā t̄ ingratitudinē vide caput icli
natū. Cōtra maliciā t̄ liuorē attēde lachry
mas et gemit⁹ r̄pi. Cōtra detractiones et iſi
dias attēde manillas alapiyatas et linguis
p̄numicis orantem. ſ̄ gulā fel t̄ acetū. p̄tra
auariciā r̄pi nuditatē et paupertatē. contra in
vidiū brachior̄ extēſionē t̄ p̄cipuā charitatē
ſ̄ luxuriā flagella et vulnera. p̄tra irā lateris
optionē cōtra accidiā clausos pedum que re
media et alia infinita contra bella viciorum
reperiuntur efficacissima in speculo passionis
r̄pi p̄ nobis crucifiri. H̄i quicunq; vult vicia
deponere t̄ virtutes acquirere passiones r̄pi
d⁹ meditari. Tertiū fruct⁹ ē q̄ r̄ps vult fa
cere firmā pacē inf̄ boiem illū t̄ p̄cim suū oī
poterit. q̄: p̄ mouē r̄pi pax inter deū ct hūq;

num gen^ere facta. Et illa renouab^e per deno
rā meditationē passionis xp̄i: sanctificatōes
in aīa illi^o boī faciētē. Unū Bona. Illib^l ita
in boī opat vniuersalē sc̄ificationem: sicut
meditatio passionis xp̄i. Quartus fruct^o est
q̄ oīs tribulatio ent boī leuis ad portandū.
et quotiēs bō tristis rememorabitē passionē
xp̄i: totiens a xp̄o cōsolabitē in q̄cūq̄ tribula-
tione vñ necessitate fuent. Unū ipē dicit p̄ ps.
Eū ip̄o sum in tribulatione: enī p̄tī eū t glori-
ficabo eū. ḡ spāle refugii tribulat̄ d̄s. eē me-
moria passiōis xp̄i. Nō si quis dolet caput co-
gitare d̄s dolorē xp̄i quē habuit q̄n cū spinis
coronat^o fuit. si ocl̄os: vel faciē: vel man^o: vñ
pedes dolet: cogitare d̄s dolorē xp̄i quē hñit
in cōsilib^o. Silr si q̄s patif sitim: frig^o: vel as-
tas tristaf: cogitare d̄s q̄ xp̄us eadē sustinu-
it. vñ Iſi. de sum. bo. Si passio xp̄i ad memo-
riā reducit: nibil tā durū q̄ nō eq̄ aio toleres-
tur. vñ etiam Ber. Quid est qđ tibi suauē nō
videſ ſi collegeris et memorarē fueris om̄es
passiones t amaritudies ſaluatoris. Quintus
fruct^o est q̄ tali boī volūtas dei notificabitē
ad cognoscēdū qđ de^o velit. et cū hoc daf bo-
mini posse ad p̄ficiendū agnitā dei volūtatē
Job. xv. Tine me nibil potestis facere. Ergo
q̄ in dubijs ē implicat^o recursum debet habe-
re ad bonos et discretos viros. et p̄ncipalit^o
ad passionē xp̄i. t d̄s dicere cū prophetā Da-
uid. Doce me facere volūtatē tuā qđ de^o me
es tu. Sextus fruct^o est q̄ xp̄uo vult dare tali
boī deuotionē et cū hoc vult eraudiro ipſius
vōtonem. Unū q̄n q̄s est aridus ab om̄i deuoti-
onē tunc d̄s habere recursum ad passionē do-
mini. ibi em̄ potest haurire deuotionis dulce-
linē. vñ Aug. in li. de virgi. Inſpice vulnera
p̄edenſ: ſanguinē moriētis: p̄ciū redimētis.
icatrices resurgentis. Caput b̄s inclinatum
ad osculandū. cor apertū ad diligendū. bras-
chia ertensa ad amplexandū. totū corp^o ex-
ositū ad redimendū. Deu quanta ſunt cogi-
tate. hec in ſtatera cordis vestrī appendite.
Et tot^o vob^o figuraſ in corde q̄ tot^o p̄ nob̄ fir-
mis fuit in cruce. Silr ſcieđū q̄ q̄n q̄s aliqd
erioſe petere vult a deo ſiue ſit p̄ ſeipſo ſiue
alijs ſiue etiā p̄ defunctis: tūc prius d̄s ſe-
pare ad meditandū passionē xp̄i: et ſic in illa
emoita meditatione d̄s xp̄o ſupplicare: t tūc
mo exaudiſ ſi aliqd ſalubrē t utile petit.
Septimus fruct^o eſt q̄ xp̄o talē ſcribit in tri-
buci p̄ te ſui corpiſ. ſ. i. manib^o ad auriliādū
in oīb^o anguſtis t necessitatib^o. in pedib^o
ad ſecū manēdū. in corde vt nunq̄ obliuſca

Gentlo

passionibus suos in coros iniurias adiun-
rit. utputa qui cogitauit suos crinum omni-
tum ad genas cuiusque domini iesu comparatione
fecit: et vulnus sui compositione ad dominum iesum co-
sputa faciem equipauit. et oculos suos aga-
t dissoluta visione ad spiritu iesu oculorum relato-
num compauit. et luxuriam et delicias corporis has
gellationibus spiriti assumulauit: et qualiter et certe
tate suam felli et accepto adiunxit: et sic aliis redi-
cendo singula singulis. Et non est ambigens
dum quoniam salutem cum latrone obtinens ab hac luce
emigravit. Postremo quoniam vestrum bonum pertene-
tur regnati deo de beneficis creationis quam de
beneficio redemptionis. Unde quod bonum per-
tinet regnati deo de redemptione quam de creatione.
Vnde Amb. in libro de Virg. Plus enim dicit iesu de
beo tuis unitus quod redemptus sum quod tuus
virtutibus quod creatus sum. Non enim hoc predess-
mis et redimi pessum fuisse. Vnde Christo. sup. 2. ad. 12.
Tunc est aliud alius propter quod magis deo genere
agere debemus quam propter mortem ipsius.
Lib. Quid autem deo nibil sit tam acceptus et boni
tam salutis etiam deuota meditatio passionis
spiritus: ostendit in illo etenim. Legitur enim quod quando be-
remita erit in vita etiam ista etiam dies
muni exorbiavit ut sibi consideret quod fuitus iter
oia seruitia sibi magis placueret: sed quod multus
valet deprecationis usus assidua et nitidus vice
cum idem heremita erat in cella sua et quando deus
honoraret audiuit cuiusdam paupere vocem: de
quo multum admiratus surrexit et perquisitus quod hoc
erat. Et cum esset videt hominem nudum et pauperem
res frigore trepidantem: et crucem magnam super
se baluantem: quem cum vidisset dixit. quis es tu
terram venisti: At ille respondit. de celorum. Et ille
quod es tu. Respondit iesus Christus filius ego sum
Ego ille ait. Quid obone iesu habes facias me
miserere petore. Respondit. Tu me huc tuus orationis
bonum copulasti. Nam diu me rogasti ut ostenderem
te quod seruitum inter oia fructus manere accepta-
rem: et nunc veniam habere tibi indicare. nam video ma-
gnam crucem quam porto in hunc meum: et haec est mihi
acceptissimum fuitum quod tu et quibus bonis mihi
eribere poteris: ut tollas crucem meam super
memorando quotidie passionem meam deuotam
habui et mihi acceptabilissimum. **T**unc
dicetur aliquis. quem honorares de beo eribere
passionem spiritus. pro quo sciendus sum Iordanus.
Quicunque quotidianie dicentes. tu propter me
annum continuum: hic completo anno anilber te
nem spiritus dixit viiij priezi. ita quod quidem
sunt vulnera spiritus quod dico in anno scripti
do quilibet plagam flagellationem per uno vul-

XLVIII

Indie parascenes

nere, et puctus cuiuslibet spine pro vulnere
vno. **U**nus dñs. **E**st per agitataq; q̄erentū
mūba q̄nq;. **T**ot fuit r̄po p nobis vulnera
passus. **O**neq;de osō multū efficacē p̄bibe
tur. vñ Ber. nos ad deuotionē incitā dicit.
Volue t̄ reuolue huc t̄ illuc dñicū corp; vbi
es inuenīcō dolorē vbiq; eruoē. **U**nū ēt Aug.
Iesus dñs q̄ celū diversis vestitus syderibus
nudū rent t̄ ardorib; t̄ ad maiestas pudoris
cumulū p̄ iudicē mistros est cruci dīns t̄ mas
gno claus affit. vñ Ber. **X**p̄us oñdit nob̄
man; ve faciam; q̄ fecit; latus ve sentiam; q̄
sensit. pedes ve abulēt; q̄ prent. **U**nū idem
Ber. in psona xp̄i in qdā smone. O hōvide q̄
pao te patior nō est dolor sicut dolor quo cru
cio. ad te clamō q̄ p̄ te morior. vide penas q̄
bus afficior. vide claus q̄bus cōfodior. cum
dolor est tantus exterior interior est planct;
grauior. cum te tam ingratū experior.

In die parascenes Ser. flit. de passione.

Inclinato capite emisit
spm. Job. xir. Jobes de sc̄to ges
miniano. **M**ors saluatoris cha
rissimi quā hōdie recolm; fuit
timi delusio dñice passiōis: t̄ fuit p̄summa
tio nře redēptionis: t̄ fuit ostēlio imēse dile
ctiōis. **S**iquidē cōplete certamie dñice pass
sionis p̄summatōis ope nře redēptiōis icl
nauit caput emisit spm. Ergo dī in vñis pre
missis. Inclinato capite t̄. Et quo in p̄cedē
ti sermone dictū ē q̄ salubre t̄vile ē b̄re me
moriā passionis xp̄i. t̄c iam in smone p̄tū
dicendū est q̄ hō cogitare dī dum videt cruci
figū imaginē: vt sic ex passione xp̄i deuotiōes
bauriat. **O** p̄o quo notandū q̄ r̄ps p̄
dens in cruce q̄ttuo habuit. Pūmo habuit
caput inclinatū. **E**cōdō habuit manus pfor
tas t̄ extēsas. Tertio pedes p̄firoes t̄ affiroes
Quarto lat̄ aptum. Caput hñt inclinatus.
pūmo in signū recōciliatiōis t̄q̄ osculatur
hoiem ad grās cū recipiēdo. Multis emi an
nis dī p̄ hoī fuit inimic; si r̄ps p̄ passione
recōciliavit hoiem deo patri. Ro. v. **L**um in
mici essem; recōciliati sum? deo p̄ mortē filij
ei; ergo i signū recōciliatiōis r̄ps caput suū
inclinavit i cruce p̄bēdo nobis osculū. Imo
etiā petit a nobis osculari. dicēs ad quēlibet
p̄tōrem illud Bēn. trvij. Accede et da mibi
osculū fili mi. Et hoc sit p̄ p̄mias t̄ emēdatiō
nē vite. q̄ o p̄tōri quondā fuisti dei inimicus
nūc p̄ p̄tōres potens dei fili; fieri. quondā
a deo p̄ patī recessisti; nūc aut̄ accede p̄ con

tritionē et p̄miam. q̄ ip̄e est pat̄ te ad grām
recipe t̄ tibi oīa pet̄a tua idulgere. Et hoc fu
guratus est nob̄ Lu. xv. de filio p̄digo redu
volente ad patrē: cū adhuc longe cēvidit cū
p̄ suū t̄ mia moe; est: t̄ occurrens cecidit sup
colū ei; t̄ osculat̄ est cū. **P** Ecōdō r̄pus
babuit caput iclinatū tanq̄ noō salutat̄ur
bonū nob̄ opt̄ido. Solēt aut̄ hoīes salutari
do q̄arupl̄ bonū libūnicē optare. s. bonam
diē: bonā noctē: bonā mane: t̄ bonū vesper.

Gic r̄ps de cruce optat hoī bonā diē eternis
ratis: quā dies dedit latroni cū dixit ei: vē b̄r
Lu. xxii. Amē dico tibi hōdie meus cr̄s in
padiso. Itē bonā noctē optat hoī t̄pe p̄tis
aduersitas: cū libi dat grām t̄ heutē patiēte.
Unū L. atb. v. Beati eritis cū malodirent
vobis hoīes t̄ p̄secuti vos fuerint t̄ direnint
oē malfū aduersum vos mētientes p̄p̄t me.
gaudet et crultate in illa die: qm̄ merces v̄ra
copiosa est i celis. Ergo o hō nō timere ads
uersitateo hui; seculi: q̄t r̄ps p̄p̄t te aduer
sitates sustinuit. Itē optat hoī bonū mane:
ses opationis. vñ Lanti. vii. **A**lvane surgam;
ad vineā. O hō cogita qd̄ r̄ps sustinuit tota
nocte t̄ mane hora p̄ma p̄te: t̄ surge t̄ regra
tiare ei. Itē optat hoī bonū vespr. t̄ hoc p̄tū
git in agone mortis. Istud figuratū ē Job.
xx. **E**bī p̄us cū sero factū esset venit ad discis
pulos suos t̄ dixit eis. Par vob. sic si deuote
senus xp̄o passionē ei; portās in corde tuo
veniet ad te p̄ḡam suā in ultia hora mortis
tue t̄ faciet tibi pacē t̄ defendet te q̄ demo
nes tibi nocere nō poterūt. **U**nū Greg. Aliq; in
p̄solatiōe egrediētis aīe ip̄e ap̄zere solet
auctor t̄ retributor vite. Tertio habuit caput
inclinatū tanq̄ pius dñs volens eraudire p̄
ccos hoīs. Solēt emi p̄ncipes seculi qm̄ alīqē
pauperē petentē volūt eraudire caput inclus
nare t̄ attēte aduertere. **G**ic r̄ps rex gliceros
lens hoīem eraudire caput inclinavit in cru
ce. **U**nū ps. Inclinavit dñs aurē suā mibi: et
in diebus meis iudicabo eū. q̄si diceret. **E**q̄
video caput in cruce inclinatū certus suū q̄
eraudiet me: t̄ ideo fidēlter inimico. Quars
to habuit caput inclinatus tanq̄ grās agen
do t̄ deū patrē benedicendo. ps. In populo
graui laudabo te. Popul; graui fuit pp̄ls
iudeor; qui graui fuit r̄po ad p̄mendū cū
interistū pp̄lm r̄ps laudauit deū p̄tēm. **G**s
diceret. **O** ip̄e quō poteras gratias dicere
deo patri qui tot penis te exposuit nec ab il
lo te cripuit. **R**espondet r̄ps gratias
egit in t̄pe mortis mē; p̄ncipaliter propter

Serimo

Dud. **P**rimo q̄ hñanū gen; redemit p̄ suam
amari mortē ab eterna morte et dñatione.
Secondo vt crēpl̄ nobis daret: vt et nos dō
patri grās agerem; in tribulationib; nostris
vñ Greg. **I**uste mētis est deū nō solū in p̄o
sperio b̄dicere: si etiā in aduersitatib; collau
dere. vñ Cassio. sup illud ps. **V**oluntarie fa
tificabo tibi. **V**oluntarie deo sacrificat q̄ int̄
angustias passionē iugiter deo grās agunt.
Secondo etiā r̄ps habuit man; p̄foratas t̄ ce
tensas. t̄ hoc ad dandum t̄ p̄tegendum et advo
candum: et ad peutiendū. **P**rimo ad dandum.
Unū puerb. vñ. **M**anū suā a puit inopi. Q̄si
emī diues extēdit man; ad pauperē signū est
q̄ sibi aliqd vult dare. sic et r̄ps i cui; domo
sunt diuitie et glorie: extēdit manus aptas
p̄foratas ad nos in signū q̄ vult nobis omis
nia necessaria largit; misstrare si boni sui ipsi
us fuerūt. vñ ps. **N**ūq̄ vidi iustū derelictū
nec semē eius querere panē. **U**nū etiā ipse dis
cit Math. vi. **N**olite solliciti esse dicētes qd̄
māducabim; aut qd̄ bibem; aut quo operes
mur. seit emī pater vester q̄ his oībus indige
tio. Ergo confidere debem; r̄ps q̄ velit nos
nutrire de iustis bonis: et cauere nobis de re
bus iniustis cum quib; saluari nō poterim;
Secundo h̄s manus extensas ad p̄tegendum
nos ab infidijo dyaboli et ab omni malo. vñ
ps. **E**t in veloxiōt̄ alarum tuarū exultabo.
Nā sicut gallina pullos suos p̄tegit sub alis
sic xp̄us sub laceratis brachis nos p̄tegit a
cūctis p̄cūlis. **T**ertio extēdit manus ad vo
candum hoīem peccatorē ad se. **P**ro quo scien
dū q̄ r̄ps renocat de cruce peccatorē ad se si
cūt auccps iūsum suū q̄na uolauit ab eo. t̄c
emī extēdit manus et clamat. et si non redit
tūc accipit camē sanguinolētam t̄ eas oñdit
niso vt visa carne redeat. **G**ic r̄ps vocās pec
catorē crucē ascēdit: man; extēdit. valide cla
mavit et rādē sanguinolētas man; expādit
vt sic saltē p̄tēr: viso sanguine xp̄i que; p̄ co
fudit citi; reuertat. **G**heu absurdū ē q̄ a
vis indomita in ottuo septimanis domat
q̄ inifruit q̄ndā manus dñi sui volat. **F**ptōr
indomit; q̄nq̄ L. xx. vel. xxx. annis nō pot do
mani cū oīb; bñficia ut ad ip̄m realis et ves
raciter redcat. **U**nū ip̄e cōquerit de mult̄ pec
catorib; quo dñi vocavit et q̄b; multiplicita
bñficia exhibuit. dices illud puerb. i. **C**locas
ui; t̄ renuistis. expādi man; meas t̄ nō fuit q̄
aspiceret. **Q**uarto manus extēdit ad peutiē
dū p̄tōres induratōs t̄ oītinatos q̄ nolunt
q̄p̄m rēduce iā t̄pe. **E**t nec p̄tēt emolliri per

XLIX

bñficia dei: nec p̄ passionē xp̄i: nec p̄ penā ins
femi: nec p̄ gaudiū celi. vñ ps. **N**ō est illis. s.
ptōr ib; obīnāl cōmutatio. **B**lo. q̄ non cō
mutant in melū t̄ nō cōment deū. Extēdit
manū suā in retribuendo: si q̄lis erit ista re
tributio. **R**ide. **S**nia eternē dñationis cō
q̄ peutiēt a r̄po in extremo iudicio: cū dicta
rus est malis t̄ obstinatis illud. **A**t. trv. **I**te
maledicti in ignē eternū. **T**ertio r̄ps habuit
pedes p̄firoes. ps. **F**ode ut man; meas et pe
des micos. **P**ro quo scēdū q̄ p̄tō habuit pe
des cruci affixos in signū q̄ vult manete nos
biscū. vñ Math. vñ. **E**cce ego vobiscū suū ps
q̄ ad cōsummationē seculi: iō vocatū est no
men eius cmanueli. nobiscū deus. **S**ecundo
vt pedes nostros inferiores. i. affectōes cors
p̄fotatas ad nos in signū q̄ vult nobis omis
nia necessaria largit; misstrare si boni sui ipsi
us fuerūt. vñ ps. **N**ūq̄ vidi iustū derelictū
tui cruci cōfigūt: vt erit r̄pi nūq̄ a tuo af
fectu separat. vt possis dicere illud ad Gal.
i. **X**p̄o p̄firus sum cruci. **T**ertio vt nos perse
veratiā in bono doceret: p̄pter qd̄ cum iude
clamauerūt. **S**i filius dei eo descendēde de crus
ce. noluit descendēre: si v̄sq̄ in finē vite in ea
permāsit. vt nobis exemplū daret vt perseve
rare debam; in bono v̄sq̄ ad finē. vñ Greg.
in li. i. moral. Incassum bonū agitur si an v̄
te terminū deserat. vñ I. de sum. bo. **T**unc
placet deo nostra cōversatio q̄i bonū qd̄ ins
choamus p̄seuerantiū sine cōplemus. Quars
to vt nobis viā ad celū cōderet. si emī aliqē
vulneratis pedib; p̄cedit ex sanguine de pedi
bus ei; suētē via signat adeo q̄ sequens er
rare nō p̄t: si saltim vult inspicere vestigia
Gic r̄ps pedes suos transfigi fecit: vt oīdes
ret nobis viā ad celū q̄ nō est alia nisi tribu
latio. vñ Act. xii. **P**er multas tribulatiōes
opozet nos ingredi regnū celop. vñ Math.
vñ. **A**pta est via q̄ ducit ad vitā. **Q**uarto dico
q̄ r̄ps habuit latus optū. **P**rimo vt dilectio
nem suam nobis exprimeret. **U**nde Job. xv.
Maiorem hac dilectione nemo h̄s p̄tēt ani
mam suā ponat q̄s p̄ amicis suis. **I**deo emī
r̄ps cor sibi aperiri voluit in crucēt nob̄ on
deret suā intimā dilectionē. **E**t si dicetet. **E**t
cor de bonū dīlico. et hoc in apertōne cot
dis ostendo. **Q** Circa qd̄ notandū est q̄
r̄ps valde accensus fuit in passionē sua in
mōrē nostrū: qd̄ p̄ q̄ttuo: ostendit. **P**rimo q̄
valde fudavit. **L**u. xxvij. **F**actus est fudo: ei
sicut gutte sanguinis decurrentis in terras.
Quādo enī aliquis stat circa patūlū ignē:

In die parastenies

funt sudat in facie. sed qñ stat circa magnus
ignis: tunc sudat in toto corpore. Tigit magnus
ignis in rpi pectora erat: qz toto corpore fuda-
vit. Secundū signū est qz valde fuit. ideo di-
xit vt b̄ Job. nū. Sicut. Nō enim valde inflas-
matus consuevit esse fibūdū multū. Verū.
Sicut ait nō dolco. o dñe qd fuit. Et respon-
dit in persona rpi. Fidē vestrā: salutē vestras:
et gaudiū vestrū. plus salus animarū vestras:
rū q̄ cruciat̄ corporis mei inc tenet. Et si non
mei saltē vestm miseremim. Tertiū signū est
q̄ totus in corpe rubuit: et eo q̄ totus sanguini-
ne rubet erat. Nō em stans ad parvū ignem
rubit in facie. & stās ad fornaces rubet in to-
to corpore. S̄ q̄ magnus feruor in corde rpi ar-
sit: ideo in toto corpore rubuit. et insup vestes
in cruce ferre nō potuit: nūdus cruce ascen-
dit. ac si ipso facto diceret. Tanto igne chari-
tatis ardeo q̄ vestes ferre nō valeo. Quartū
signum est q̄ lat̄ aptū habuit ad ostendēdū
v̄ nos et corde et seruēter diligenter. Secun-
do lat̄ aptū habuit ut nobis sufficiētias sa-
tisfactionis p̄ oib̄ petis ostenderet. Unū p̄.
Apud dñm misa et copiosa ap̄ eū redēptio.
Tertēde q̄ sufficiēter r̄ps satisfecit. Nā q̄dās
petā sunt manifesta q̄ apparēt erten̄. q̄dās
occulta q̄ latēt in corde inten̄. Ut ḡ r̄ps oīs-
deret se sufficiens satisfacere tam p̄ manife-
stis q̄ occultis petis. iō exten̄ de corpore
fudit sanguinē: et inter̄ ctiā de corde. Ters-
tio vt nos ad ap̄iēdū sibi cor n̄z alliceret. vñ
Lanti. v. Vlor dilecti mei pulsantis aperi mi-
bi soror mea: colubā mea: amica mea: imacu-
lata mea. q. d. Aperi mibi cor tuū in deuotio-
ne q̄ tibi cor meū apui in passione. Nota q̄
r̄ps aiam fidelē appellat sororē suā p̄p̄ na-
ture sue cōformitatē. amicā p̄p̄ sincerā cha-
ritatē. colubā p̄p̄ operū fecunditatē. imacu-
latā p̄p̄ p̄tī iūnūtātē. Quarto r̄ps latus
aptū hūit: vt boi refugiu p̄paret. Can. n. Ne
ni colubā mea i foramib̄ petre. Foramia pe-
tre s̄ vulnera rpi. Colubā fm̄ Grc. solet nidi-
ficare in cauernis petre. & cū vider miluū re-
fugit ad nidiū ne rapiat̄ a miluo. Sic aia. d̄s
nidificare in vulnerib̄ rpi vt ad illa refugis-
at cū dyabolus vult eā ad petri trahere. R̄
Qd aut̄ valde bonū sit boi venerari passioēs
rpi p̄tereūdo imaginē crucifixi ostendif in il-
lo sequēti exēplo. Legif de quodā heremita
qui longo tpe durit asperā vitā. Et cū quidā
Latro ad eū venisset q̄ per multos annos ho-
mineo spoliauerat & latrociniā p̄petratuerat
sacra confessioē nullā ab heremita voluit reci-

pere p̄niam nisi valde b̄neū. Landē beremē
ta iniūrit ei vt quotē in via aliquā crucem
videret: heris genib̄ dñcā oīonē diceret. & il-
le latro dicit. Hanc p̄niam libēter accipiam.
Et cū hāc p̄niam suscepisset & paululū a celo
la heremite discessisset: tūc vidi bos̄ suos
cū inseguentes quoꝝ cōsanguineos ingulaue-
rat. Ervidēs eos cepit immediate fugere. Quoꝝ
fugiente statim vidit crucem in via erētā. &
sic heris genibus cepit orationē dñcā dicere
Et cū effugere potuisset mori maluit q̄ p̄gi-
tētā sibi iniūctā p̄terire. & sic obtulit vita su-
am deo & recōmēdauit sibi aiam suā vt illas
p̄niam p̄ oib̄ petio suis acceptaret. & eū sic
in eodē loco ab sumiq̄ suo occisus fuiss. Tūc
beremita vidi q̄ ḡeli dei aia latronis sus-
cepérūt & cū magno gaudio immediate ad ces-
lū dedurerūt. S̄ Quātū ad scđam p̄tē
istī b̄monis sciēdūs q̄ rpi passio fuit valde
amara:imo amanissima. & b̄ p̄p̄ nouē cōs̄ &
rōes. P̄:ia rō fuit ex pte corpis. q̄ delicatio-
ris nature fuit q̄ ceteri boies. et eo q̄ depu-
rissimo sanguie marie corp̄ ipī & spiritus cō-
formatū est. Et hec est vna rō quare r̄ps fuit
pulcherrim̄ boim sine oī deformitate. Quia
fm̄ p̄p̄terā. Dei perfecta sunt opera. S̄ sp̄
rituſſanc̄ opatus est corpus iēsu in vtero v̄
gūis. iō t̄c. imo r̄ps delicatio fuit & teneri-
or in oib̄ mēbris. imo etiā t̄i pedib̄ & plā-
tis suis q̄ aliis boi sit in facie sua in qua t̄i
est tenerior caro i boie. Et ergo sua passio fu-
it amanissima p̄e ceteris passionib̄ boim
Hoc etiā p̄baſ naturali. q̄ si est aliquis boi
grossē nature sicut rustic̄ q̄ q̄ tangit v̄rit̄
cas vel v̄peos minus inde ledit q̄ aliis boi
delicatiois nature. Item ēt p̄tē ex hoc q̄ alii
qui q̄ sunt tenere nature valde et sup̄ modū
dolēt q̄n cū virga verberant̄. quod t̄i aliqui
q̄ sunt grossioris nature modicū curant̄. S̄ es-
cūda ratio. p̄pter aie lypiditatē. quia r̄ps
oīa suavulnēa sensit singulariter. In nobis
aut̄ nō est sic. q̄ q̄n vnustrum b̄z q̄ttuoꝝ
vulnēa: tunc vulnus in ayo est major dolor
magis sentit et de eo plus cōquent̄. et de aī
līs quasi nihil curat. q̄: hoc vulnus attrahit
sensationē ad se. ergo de ceteris minus sensit.
Alodo vulnēa in corpe rpi fuerunt q̄n
q̄milia quadrige ita et septuaginta quicq̄.
accipiendo quālibet plagā flagellatōis pro-
vno vulnēa. et puncturā cuiuslibet spine p̄
vulnēa vno. et quodlibet vulnus intulit r̄ps
singularē dolore. ego passio rpi fuit amanis-
sima. Tertiā rō. q̄: r̄ps fuit oī p̄solatiōē p̄pa-

Serimo

tuo. Nam pater dereliquit eū. Ergo clamauit
in cruce. Veloy beloy t̄c. hoc est. Deus meus
vt qd̄ dereliquisti me. Unū dicit p̄ prophetam.
Osee. nū. Consolatio est abscondita ab oī:
lio meo. Notandū q̄ passio rpi excedit pass-
ionē alioꝝ scđō q̄tū ad doloē & amaritū:
dine: t̄ signāter in h̄ q̄ gaudiū aie nō redundat
dabat in corp̄ ppter nimicitatē passionis. fi-
oppositū est factū in alio martyrib̄ in q̄b̄
interior p̄solatio redūdabat in corp̄ exten-
sionē: t̄ p̄ hoc passio eoz dulcoata fuit. Itē a nū:
lōboim habuit r̄po aliquā cōsolationem et
terriorem. Unū dicit p̄ p̄. Quelui q̄ p̄solaref
& nō inueni:imo sup̄ hoc imp̄ opia & opp̄o:
bia sustinuit. Unde p̄. Imp̄ opereū exp̄e-
ctauit cor meū & mīseriam. Hoc etiam p̄ in
hoie tribulato q̄ q̄nq̄ p̄solatur ab alio: tunc
est sibi q̄dam subleuatio sue tribulatiōis: s̄
q̄n t̄rūp̄ hoc dep̄ide: tūc multo plus aggraue-
tur sua tribulatio. Quarta rō est sua innocē-
tia. p̄. nū. Qui petsi nō fecit nec ē inuētus
dolus in ore ci. Hoc p̄. q̄: cū b̄o iniuste ledi-
tur & innocēter patif: tūc plus dolet. Quīta
rō est ex pte illoꝝ q̄ sibi martyriū intulerūt.
q̄: r̄ps multa bñficia cōtulit eis in veteri et
novo testamētis. Quia liberauit p̄es eoru
de egypto & edunt eos p̄ mare rubru: & pauit
eos māna i defro. xl. annos postremo intro-
duxit eos in terrā p̄missiōis. Itē in novo te-
stamēto. s. in bñanitate sua mo: tuos coꝝ su-
scitauit. cecos eoz illuminauit. leprosos mū-
dauit. & saluberrima documenta ipis dedit.
Unū p̄. Retribuebant mibi mala p̄ bonis.
Sexta cā est vtilitas mortis. vñ scriptus est
Morte turpissima p̄dēnemus eū. Quia nū
lum gen̄ mortis turpī tūc fuit q̄ mora cru-
cio. Tūc circumstātie aggrauat̄s dolorem rpi
fuerūt societas. q̄: in medio duox latronus
fuit suspensus. Ysa. lin. Lū sceleratis repu-
tatio est. Itē in p̄spectu matris & alioꝝ p̄n-
tium mād̄ in cruce pep̄edit. Item in tpe pas-
schali cū alii boies habuerūt gaudiū ipē oc-
culis est. Z. Septia ē multitudo passio-
num. Nam in loco neruosis & in oib̄ iēnsib̄
& in oib̄ mēbris passus ē. Unū ysa. i. A plan-
ta pedis v̄sq̄ ad verticē nō est in eo sanitas
Unū etiā Ver. in ser. Caput qd̄ spiritib̄ angeli
cōs tremebundū est densitate spinān pūgīt
Facies pulchra p̄e filio boi spūtis iudeo-
rum deturpaf. Culi lucidiores sole caligan-
tur in morte. Aures q̄ audiūt angelicos can-
tūg audiūt petrō insulgō. Os qd̄ docet an-
gelos felle & aceto peccatum, p̄deos quoꝝ sca-

XLIX

bellum adorat̄ cruci clavis affigunt̄. Abi-
q̄ formauerūt celos cōtēs sunt in cruce & cla-
uis affix. Corp̄ verberat̄ latus lācea p̄sona
tur. Et qd̄ plura nō remāst̄ in eo nisi lingua
vt p̄ petrō eraret & matrē discipulo cō-
mēdaret. Octaua cā p̄petr laboris sui vacu-
tate: q̄ tpe passionis cognouit q̄ in p̄lōbo
minib̄ frustraret amara morte eī cū tū oēs
redemit & oēs cupit salvati. p̄. Quætitat̄
in sanguine meo. Unū etiā Ysa. clit. Inuanum
laborauit̄. Hoc heu iā p̄ in multis boib̄ q̄
raro cogitāt de passioē rpi & migrati sunt iōp̄
xpo:imo q̄ petuo est plures petrōes ip̄s r̄p̄
iterato crucifigūt cū suis p̄cō & blasphemūt̄
De qb̄ dicit apls ad heb. vi. Kursum crucis
figētes filiū dei. Nena cā q̄ ē sup̄ oēs cās iās
dictas est q̄ iudei se intromiserūt de bonos
re & p̄tē dei p̄nis. Itē q̄ sapientiā filiū repu-
tabat iudei insipientiā & stultia. Itē q̄ dul-
cedinē spūt̄t̄ cōmutabat in amaritudines.
q̄: ip̄i iudei sp̄enerunt oīa sp̄ūt̄t̄. El
Quantū ad tertīū p̄tem bur̄ sermonis: tunc
queris quod sunt docimēta q̄ r̄ps docet nos
in sua passione. Nūdetur q̄ septē. P̄io do-
cet nos sibi ḡfas agere p̄pter bona q̄ p̄secuti-
sumus et passioē ip̄s. viii Aug. Nūbil acces-
ptius & laudabilis r̄po offere possum̄ q̄ p̄
cīgrāt̄ actiōes referam̄. Et mento. q̄: p̄o
nobis pati voluit q̄ sine petō p̄ceptus & nat̄
fuit vt nos a nūis voluptatib̄ p̄ suā passioēs
retrahyret. Item in oib̄ mēbris passus ē. vt
nūra membra sibi seruire quedāmodo debes-
rent. Item totū sanguinē p̄ nob̄ obtulit in
precū & lauaciū: vt nos sanguinē nūm & vi-
res corporis nū in eī senitio p̄sumere debere
mus. Secundo docet nos ip̄m diligenter: q̄: tpe
sup̄ oīa dilēxit nos. Et hoc oīd̄ in mād̄: iēs
in dignitate creatiōis: in assumptiōe carnis
& in tolerantiō passionis. De hoc q̄re infra s̄
mo. cī. O. Tertio q̄tū oīd̄ petm ad qd̄ des-
lendum tā amarā passionē sustinuit. Unde
Ver. Grauis aie casus q̄ nō nisi morte rpi po-
terat exp̄ari. vnde Amb. Lantum fuit petm
nostrū vt saluari nō possimmo: nisi vñigeni-
tus dei p̄ nobis morte: p̄ceptus: imo adhuc intātū
odit petm mortale q̄ boiem petrōem quē tā
care redemit in eternū condēnat. O. q̄ graue
onus & graue offensa est petm q̄ q̄dam bo-
mīnes tam leue reputant & tam parū formi-
dat. Quarto docet nos cognoscere q̄: glori-
eūt̄ regnū celor̄: q̄: patua res nō emittent
care: s̄ vna gutta sanguinis christi p̄cōsiose
est toto mūdo. Quinto docet nos fortificari

In die sancto pasche

ad sustinendā aliquod durū in corpe nō ad hoc
noce dei t ppc salutē aīā nō p. Elī Ili. de
sum. do. Si passio ipi ad memorias reducit
tūl tam durū qd nō equo aio tolereret. pua ei
toleram si recordaremur qd ille sustinuit q
nos vocat ad celū. Ille opprobria: deridēs
cōtumelias: lapas: spuma: flagella: spineam
coronā: crucē: sustinuit: t nos miseri ad no
strū p̄fusionē vno modico fūmone fatigamur
t uno solo dō deūcimur. Elī si volum cum
tpo regnare debemus cū eo b pati. Apls. iij.
Loy. i. Si soch passionū erimus: t cōsolatio
nū. Setto docet nos p quā viā itur ad celū
q: p tribulationē t passionē. Elī Euc. trii.
Nōne oportuit tp̄m pati t sic intrare: glās
suā. Et ubi caput intravit: p eandē viā t por
tam op̄s mēbra sed. vñ Act. xiiij. Per mītaos
tribulatiōes t passiōes op̄s nos intrare i re
gnū celoz. vñ Aug. in sermo. Nō puret quis
q: ut sibi p̄sit tp̄i passionē: nisi illis q sequunt
vestigia eius. Elī Grego. sup Ezech. Si dul
cia q̄rimus necesse est ut amara toleremus.
¶ Septimo docet nos tp̄o in passiōe sua
largos esse. q: tp̄o q̄uis in vita sua larg⁹ fu
it t multa bñficia dedit. tñ in morte quodā
modo pdigus fuit: q: nibil sibi retinuit: sed
oia dedit etiā vsc̄ adrestes. Nā petro dedit
eccliam qñ eū in vicariū suū instituit: t regi
men eccli: sibi cōmisiit. Jobām euāgelistē. d
dit matrē suā qñ dicit in cruce. Ecce mī tua
zatrom padisum: cū dicit. Hodie meū eris
in padiso. Patrī celesti dedit aīam suā dicēs
Pater in manū tuā cōmendo sp̄m meū.
Nicodemot Joseph ab animatbia corp̄suū
ad sepeliendū. Nobis sanguinē suū t oia me
rita sua dedit. Et crucifitorib⁹ didit vestimē
ta sua. ps. Diuiscerit; sibi vestimenta mea t̄c.
Nō em̄ bō d3 ad elemosynas cē auar⁹ qñ con
cederat q: tp̄o in passione sua sic largus fuit.
¶ Ultimo sciendū q̄ qlibet libenter d̄s ve
nerari passionē tp̄i: t semp ei aliqd orare et
humilis inclinare quādōcuq̄ p̄rāfir aliquā
imaginē crucifixi. Elī de hoc legit vñ exem
plō in dyal. cesarij. q̄ qdā prior de ordine re
gulariū tpe quodā tanto sopore cepit affici:
vt nūc cito dormiret moreteret. Qui cū i lecto
se reclinasset mot qdā cōuersus affuit dicēs
Dñe cū licentia vestra vado. Et ille. Quo va
dio. Rñdit p̄uersus. Elado ad deū q̄ mortu
us sum bac hoia. Et prior. cum multi pfecti
transiit ad purgatoriu: qd est q̄ tu rā absos
lutedicis te statim ituz esse ad deū. At illic.
Dabebā p̄fuctudinē t quotiē trāst̄ coriā

¶ Itē tertius sermonē de passio
ne dñi quō tp̄o assumpſ. ex ē. d̄. vñ
ne nature: q̄re sup: a fūmone. xviij. A. Itē
exemplum de passione dñi de milite illo qui
quottidie quinq̄ p̄ n̄ otauit. q̄re infra sers
mone. lxx. El.

¶ In die sancto pasche. Sermo. I.
Ec est dñs quā fecit do
minus erulterem t letemur in ea.
Psal. xxiij. A. Sciendū q̄ p̄
seng festiuitas p̄d̄g plias festiuitates in

Sermo

L
folēnitate t sociūditate. Elī canit p integras
bebdomādā singulio dieb⁹. hec est dñs qui
fecit dñs erulterem t letemur in ea t̄c. Licet
oē dñs fecit dñs: tñ singulariter illā digni
ficauit t letificauit p suā resurrectionē. vñ
Aug. in sermone de resurrectionē dñi. Quō
gloriosa vñgo mī tp̄i inter oēs mulieres pnci
pati t̄: ita inter oēs ceteros dies bec dñs re
surrectionis oīm dñs mī est. Elī etiā Amb.
sup. Mat. Resurrectio tp̄i defunct⁹ est vita
penitentibus est venia. sc̄is est gloria. Und
merito dñ. Hec est dñs quā fecit dñs t̄c. Les
tan debem⁹ bodie. q: supiores. i. angelī bo
die letati sunt de redēptione humani gñis t
de repatione sue ruine: t de glorificatiōe tp̄i
Nam oēs angelī supiores: inferiores: t mes
diocres multū gaudēt t magnū gaudiū hñt
deīa redēptiōe: mai⁹ de sua repatiōe: s̄ ma
gnū t p̄p̄i glorificatiōe. vñ Grego in omel.
pasche. Redēptoris nñ resurrectionē festi
uit: q: nos ad immortalitatē redutit
t angelos festiuitas erit: q: nos reuocādo
ad celestia numer⁹ eōp̄ adimpluit. Itē infe
riores. i. p̄fes in limbo eritis gaui sunt: q̄
erant in magna desolatione t erant in infi
mo loco q̄ esse debebat in supremo. s. in celo.
Itē q̄ erant in caligine q̄ esse debebat in ap
ta dei visione. vñ letificati sunt p̄ descēsus
tp̄i t resurrectionē ei⁹. Esa. xxv. Gaudiū et
leticiā obtinebūt: t fugiet dolor t genit⁹. vñ
camf. Aduenisti desiderabilis quē expectas
bam⁹ in tenebris. vñ Aug. in ser. ad impēnū
dñi ac sa'uatoris oēs ferrei cōfracti sunt ves
ctes: t subito innūcrabiles sc̄tōp̄ poli q̄ tene
ban⁹ in morte captiū: salvatoris sui genib⁹
obuoluti labrymabili obsecratiōe depositāt
dicebas. Aduenisti redēptor: mūdi aduenisti
quē desiderātes quotidiē expectabamus: ad
venisti quē nobis ventū lez annūciauerat
t pp̄ete: aduenisti donās i carnevis iāul
gentiā p̄d̄p̄: soluens defunctos t captiuos
infernū. Et bi oēs bodie in die resurrectionis
tp̄i de cōfultauerūt: q̄ tp̄o eos de loco infimo
extraxit: t in sua ascensione eos in celum de
duxit: t suā beatā visionē eis eternaliſ ōndit
¶ Et oīcēnter medie creature. i. boies in
terra exītēt bodie letari dñt. Primo q̄ fras
ter n̄. i. tp̄o q̄ in mortuo fuerat reuirit. vñ Zu
ce. xv. Fili gaudere op̄s. q̄ frater tu⁹ mortu
uo fuerat t reuirit. Ecce paf̄ celestis dicit ad
quēlibet tp̄ianū. q̄ enī fratres tp̄i sum⁹ ostē
dixi: in euāgilio. Job. xlvi. tp̄us post res
urrectionē suā dixit: manaz magdalena

Uade ad fratres meos t die eis. Ascendo ad
patrem meū t p̄tem vestru. S̄ dñs ei p̄tā no
stra nobis indulxit p̄ illud sacrū tpo quadra
gesimale. Et hoc p̄ penitentiā quā egimus.
Tertio letari debemus: q̄ suo p̄cioso corpe t
sanguine nos bodie cibauit t potauit i quo
vinti sumus deo. Unū merito gaudere debes
mus: q̄ dicit apl̄o. Gaudete in dñs sp̄: iterū
dño gaudete. Nam ad gaudēdū meritū nos
bodic creature. In tp̄i em̄ resurrectione oia
flarent t gaudēt. Jutta qd̄ canit. Cenit di
es tua in qua p̄orent oia. Nam sol maiori lu
ce splenduit. Elī Mat. in ser.
ip̄s arbitrio clario: ē solito in hac die. Neces
se est em̄ vt i ci⁹ resurrectione gaudet. in cu
iūs passione cōdoluit. Itē iam illo tpe celoz
serenatur: terra: arbores: t flores incipiūt flo
rere. S̄ illi t aues incipiūt cantare: q̄ oia dñt
nobis esse incitamentū etultatiōis t leticie.
Sciendū q̄ resurrectionē tp̄i est exemplar n̄e
future resurrectionis: q̄ sicut tp̄s resurec
ita nos resurgent. Apls. i. ad Loy. xv. Oēs
quidē resurgent. Rñdet q̄ oēs resurgent
in etate tp̄i sicut ip̄e tpe passiōis fuit. s. tri
ginta annoz. Rñtio bñr⁹ est: q̄ cū bō est in
meliori t pfectiori statu. Es̄ oēs resurgent
in pfectiori statu. Item q̄ntur de pfectitate re
surgentū. Rñdetur q̄ qlibet resurget in ea
pfectitate corporis sicut creuisset si ad pfectā eti
atem puenisset: t nullū impedimentū sui au
gimenti habuisset. Et ergo nō oēs resurgent
in equali pfectitate: q̄ in p̄nti vñ naturaliter
maior est alio fm cursum nature. t oia sup
sua sicut qñq̄ boies nascunt̄ mōstruosi cus
duob⁹ capitib⁹ t vñdec̄ digitis. hec oia per
diuinā potentia resecant. t bi defect⁹ p̄ can
dem diuinā potētiā supplebūt in his bōb⁹
q̄ defectuosa corpa habuerūt. s. q̄ caruerunt
aliqb⁹ mēbris. vñ Amb. In illa resurrectionē
nulla alicui remanebūt indicia lesure nullā
penitus apparebūt vestigia vloētū aut debi
litatū in carne. Aug. Resurgēt corpora sancto
rū sine vlo vicio: sine vlla deformitate: sine
vlla corruptione. Es̄ in claritate etiā differt
quia sicut stella differt a stella i claritate: sic
vñ corp̄ glōsum differt ab alio corp̄e in
claritate. fm t p̄b̄ in p̄nti fuit pfectiois ri
te. q̄ clāntaq̄ aīe redundabit in corp̄. Et si
cut nō oēs sunt eīlos meriti. sic nec erit eī
les in claritate. Sciendū q̄ oēs resurgent
tam boni q̄ mali cū eīdem corp̄b⁹ etiāb⁹

In die sancto pasche

sciat trivimus: si erit magna distantia inter bonos et reprobos quo ad claritatem corporum. Quia electi fulgebunt ut sol: reprobis autem denique gravibus super carbones. Sed quo ad claritatem corporum electorum tunc quatuor: prout considerari in sole quod quilibet iustus in corpore dybile post diem iudicij postquam resurrexerent a mortuis. Primum quod considerat in sole est pulchritudo vel claritas. Inter omnes creaturas quae deus creauit in mundo nihil est certius ita clarum et pulchrum ut sol. quod ipse est fons et origo omnium luminum. Hanc autem claritatem debent habere iusti post diem iudicij in corporibus suis. Corpus enim illud quod modo est pallidum et deforme erit postmodum septies pulchrum quam sol iam est. Quia sol septies clarior fuit quod iam est ante quod prius natus homo peccavit. Tres postea adam et eius pertraherunt petram: tunc pridie sol sue claritatis sepe precepit nisi octava pars remansit sibi. Tres post diem iudicij erit ut prius fuit et luna erit tam lucida sicut sol iam est. vñ Isa. xxxviii. Erit lux lumen sicut lux solis. Unde dico. Sicut sol fuit olim ante quod prius natus homo peccaret: ita pulcher deus esse quilibet iustus homo in suo corpe: ut dicit dominus in euangelio. Matth. xiiij. Tunc fulgebunt iusti sicut sol tecum. Secundum quod consideratur in sole: et agilitas sive celentas. quod ita agilio est sol quod exito de mane ortus emittit splendores suos quod per totam terram: et in uno bitem tempore percurret spacio sum et latitudinem mundi. Hac agilitates habebit quilibet iustus. Nota quod corpus nostrum quod modo graue est et pigrum ad seruendum deo et ad bona opera: et ad laborem: tunc erit ita agile et modo cogitationis sunt. ubi gratia. Ego cogito tamen ad finem mundi: et exerto iam illud cogitavi: tandem cum corpe et anima possum tunc esse in fine mundi si volvero ubicumque loco. unde Augustinus vult spiritum ibi possumus erit et corpus. Quia sicut iam potest videre celum: et immedicatus declinare ad terram: ita velut erit corpus glorificatum: quod sicut erit angelio quod in ictu oculi prius a terra ad celum volare: et eodemmodo redire. vñ Anselmuo. In illarum pulchritudo in seculo pulchritudinem quod se templicitur. quod modo est sicut splendidior: adequabitur. Celestia sive agilitas tanta nos coquimur ut angelio domini que celere simus quod a celo ad terram citius quam in ictu oculi dilabuntur et conservabo. Secundum quod considerat in sole est subtilitas: sol enim tam subtilio est quod nullum vitrum tam spissum est quod splendens ei penetrat. Et tam subtilio est quod nulla crystallum tam durat tam magna est: quoniam per ipsum splendet. Et candescit subtilitate habebit tunc quilibet iustus. Corpus enim quod modo est ineptum et grossum: tam subtile tunc erit quod nulla res tam dura est vel firma quam possit ea praeservare sine viro impedimento. Unum si possibile esset quod munus ferreus de celo ad terram contingat. per hoc posset homo iustus transire cum corpe et anima ita facile ac si ibi nibil esset. Quod hoc verum sit testimonium habemus in evan- geli. Job. xxix. quod iesus ianuus clavis hodie ad discipulos introiit: et stans in medio eorum dicit eis. Pax vobis. Per hunc enim quod nulla regtam dura et firma est quod homo iustus possit pertransire cum corpe et anima post iudicium. quod candes gloria quasi regis habuit in suo corpe post resurrectionem quilibet iustus habebit post diem iudicij. vñ apostoli ad philippi. iiiij. Salvator enim expectamus quod reformabit corpus humanum neque figuratur enim corpori claritas sua. Quartum quod considerat in sole est impassibilitas. Terciopero: est quod consideratur per seipsum nullus potest ledere nisi liberetur in ipsius vel secundum: vel lapidib; sociat: hoc nihil potest nocere. Eandem impassibilitatem habebit per tunc quilibet iustus. Nam illud corporum quod iam ita fragile est quod ipsum famem: sitiem: esti: frigorem: ledere potest: quod et mortale est: immo quod mori oportune erit ita subtile et securum et impassibile quod ei nihil nocere potest. Nam si oculi gladii accipi percussus a principio mundi fabricati sunt et permanenter in tunc corpore glorificatum nihil hoc ledere possent. Nam oculi hominis cum oculis armis non possent ei nocere: quod corporum glorificationem erit immortale et impassibile: sic quod nec esurient nec famem: nec sitiem: nec frigorem: nec aliquod incommodum poterit ei nocere. vñ Apo. viij. Tertio esurient nec sitiem nec cadet super eos sol nec quod vilium est. Item Apol. xiiij. Neque luctuosa neque clamor erit ultra. Item corporum glorificationem mortale erit tunc immortale. Et apostolus dicit de Christo. Alioquin illi ultra non disponit. Dic ille intelligit de quilibet iusto. Ergo nec mortem nec quicquam malum timet amplius. 12. xiiij. Preceperit dominus mortem in sempiternum. Quis tam stultus inter oculos de bonis gloriam et beatitudinem non querat ubi inuenit? Tertio: nullus malus. vñ Beati. Item surget ibi malitia: non carmine miseria: nulla ibi famem nec sitiem: nec frigorem: nec esti: nec laetitudo: nec vita: tempatio inimicorum: nec peccandi voluntas: non dehinc quod facultas: si totum leticia totum erubet: non homines angelis sociati sine villa carnis infinitate venerabuntur. Docet iesus dominus est de eo per nos salutem. **L**orem quod restat circa

Gerth

Terzo

clare cōditiones corporū cōdemnādorū. Prīo
quo sciēdū q̄ corpora dānatorū in resurrecōde
bēbūt p̄ncipaliter q̄n q̄ cōditiones. Prīo eft
valde difformia: q̄ sicut corpora electorū sunt
valde clara et lucida: sic corpora dānatorū erūt
valde nigra et obscura. vñ Aug. in li. de nata
ra dei sic dicit. Si ignis iste oīa lucida et de-
cora deturpat et denigrat: p̄t omagio ignis
infernalē deturpāt: obscurāt et denigrāt. vt
erēplarif p̄t in igne sancti Antoniū d̄ in p̄:
Centi valde deturpat et denigrat mēbiū in q̄
eī. Et idē etiā p̄t in sole q̄ sic denigrat faci-
eo et corpora etbiopū. p̄t omagio ignis infer-
nalē denigrat facies et corpora supbos et repro-
bo:ñ. Job. ii. O ēa vult redigētur in ollam.
Ecō erūt debilia. Job. L̄ sumet moīs for-
titudinē ei. Et cōplū possūt videre in debili-
tate p̄ntis vite: q̄ sic debilitat fortissimōs in
agoni moīs quæ nata nec ibulare p̄it. p̄t
omagio illū nato amara q̄ temat reddet il-
lū debilia ad resistendū et ad se mouen-
dum. Zertō erūt valde crania: q̄: eos daf los-
cuō ifim. Ero. xv. Descēderūt i pfundus q̄st
Lapis. vñ et Job loch de p̄tōrib̄ in delitijs
vniētib̄ dicēo sic. Ducūt i bonis dies suos: i
pūcto aut ad inferia descēdūt. Quarto erūt
nuda ad p̄fusionē eōs. vñ Naū. iii. O ūdā gē-
tib̄ nuditatē tuā. Et signāter illi p̄tōres q̄
h̄ib̄ cū vñtib̄ exercuerūt: i se ad cōpla-
cēndū hōib̄ om̄uerūt. vñ Ecō. xi. Per q̄ bō
peccat p̄ h̄ et rotq̄. Quito erūt valde passiuas
et plena ol̄ misia: t̄ fñ corruptibilia. Inditib
xvi. Dabit dñs ignē et vermeō in carnē eōrūs
et viuant et viuant et sentir pēnas vñq̄ i semi-
paternū. vñbūt eīi fetū i oclis: stridore i dē-
tib̄: feto: ē i nārb̄: viacula i pedib̄: t̄ māib̄
ignē i toto corpe. p̄o. Repleta ē malis anīa-
mea. Et signāt i illo mēbō p̄tō matie toz-
quebis: cū q̄ creatorē suī pl̄ offendit. vñ Ter.
In q̄ sit mēbō creatori pl̄ offendit: in eodē
p̄tō: ḡy: ro:q̄d̄. Et h̄ dicta sunt d̄ resur-
rectiōe rep̄tob̄. **¶** Ultimo querit q̄re
p̄tō ēmō resurrecionē suā ūdīt mulierib̄.
H̄c sp̄det p̄tō p̄p̄ dignitatem ut in h̄ no-
big erēplū daret ut ob reuerentiam gloriose
virginis manū oēo malicie bonoīm̄ sine
sunt maritate: sine viduc: sine virginis: quia
mortē quā feminā Ena intulit: feminā beca-
ta h̄go fugauit. Unū canif. Paradisi porta p̄
enā cōfessiōe clausa ē et p̄ h̄gīmē mariā iterū pa-
refacta. Secūdo q̄troluit p̄ resurrectio eīo
magisfuḡt alio: si q̄ palicero vir aliquid
cesare p̄it. si q̄cōd̄ aīat h̄ statim alijs mas-
nifestant. i. ḡt t̄. Et cōplū legif de quibūdam
monialib̄ in quodā monasterio cōstitutio q̄
inter se deliberauerūt due et ipso deberēt
accedere dñm papā: et eos impetrare q̄ sibi
mutuo possent cōfiteri. estimantes īdignū
q̄ sua secreta et suoā infirmitates vni vīto.
sacerdoti publicare deberent. Lū aut ad pa-
pā veniūt et summ̄ ap̄lic̄ intelligēo eaz
simplicitatē t̄ dyaboli fraudē: dedit eo vñs
pindē clausam dicēo. vt illū secū ad hospitīs
um portarēt et de manē eā sibi sic clausas res-
portarēt: t̄ sic obtinerēt qđ peterēt. Queveni
entes ad hospiciū p̄nidē diligēter inspetcie
et eā libēter aperiūt. Et tādem vna dūt
Aperiamus eaz et videam̄ qđ in ea sit. Alij
dicit: nō andemus. q̄: summ̄ p̄tifer et apli
cū nob̄ inbibuit. Tādē p̄ tēptatōes vīte as-
peruerūt eā volētes eā simili mō recludere t̄
sic amīs in ea reclusa aufugit. Que pertenite
sunt. Et cū de manē rediret ad papā: t̄ ip̄e co-
gnouisset factū dīrit eis. In hoc cognoscitur
vīa instabilitas et infirmitas. Sic sacerdatis
vobis mutuo si deberes alterū audire cons-
fessionē vīas. Cū emī vna offendeter aliam:
illa nullo mō culpā alterū sibi cōfessam̄ obti-
ceret. Et sic vacue redierūt ad suas fōto:eo.
¶ In secūda feria pasche. Terzo. li. de si-
guo digne cōmunione.

Ane nobiscum domine.
Ecō. xxiij. Recēba canit ecclia p̄
illud sacū t̄p̄ paschale vñq̄ ad
ascētionē. In qđ verbiō q̄lib̄ bō
denote r̄pm̄ petere dīque bodie in sacramē-
to sumph̄: vt secū maneat. q̄: non sufficit q̄
qđ r̄pm̄ i sacramēto sumph̄: nisi cū secū reti-
nēt. Unū devote dicere debet. Libane nos-
biscū dñe. Sciēdū q̄ si qđ r̄pm̄ petere vult: vt
secū maneat: necesse ē p̄cognoscere trū cum
secūm̄ bēat: vt tūc dicere possit. Ane nob̄
scū dñe. **¶** Prīo q̄ sciēdū q̄ sunt seprē si-
gnā p̄ q̄ cōfscit vñtī q̄a digne cōicavit: et q̄
diu r̄pm̄ ap̄o se retineat. q̄: sic vita corporalē
cōfscit: ita sp̄itualē quā r̄ps̄ p̄bet i h̄ faciōv
Job. vi. Qui manducat me ip̄e viuet p̄p̄-
me. p̄sumū signū ē gemīt̄ cōpūctiōis. Qui
recte sicut sit de infirmitate ī agone p̄stituto: c̄
nō scitur vñtī alia adhuc sit in corpe: tūc p̄-
ponit ante os infirmi: et si anbētū trabu-
cōmitit: signū ē q̄ alia adhuc sit in corpe: t̄
adhuc viuit. Sic si gemīt̄ de p̄tō tuīo: cu-
bōlo: cōfscit: signū est q̄ digne cōmunicat
z r̄ps̄ adhuc ī te viuit. Jammo nō solū hō
li. ij

Ane nobiscum domine.

Zu certum. De cibis canit ecclesia p
allud faciū t̄pō paschale vſq; ad
ascensionē. In qd? verbis dīb̄s bō

Zuc. xxiij. Recubba canit ecclia p
illud sacrum tpo paschale usq; ad
ascensionem. In qd verbo qlibet bō
denote r̄pm petere dy:quē bōdie in sacramē
to sumphie: vt secū maneat. qj non sufficit qd
qd r̄pm i sacramēto sumphit: nisi cū secū reti
neat. Unū deuote dicere debet. Elīane nos
biscū dñe. Sciedū qd si qd r̄ps petere vult: vt
secū maneat: necesse ē p̄cognoscere utrū cum
secum bēat: vt tūc dicere possit. Elīane nob̄
scū dñe. ¶ Pro q sciedū qd sunt sepe s̄i
gna p q coiffat vtrū qd dignē cōicant: et qd
diu r̄pm apō se retineat. qd sic vita corporal co
gnoscit: ita sp̄naliō quā r̄ps p̄bet i h̄ sacrovñ
Job. vi. Qui manducat me ip̄e vivet ppter
me. p̄sumū signū ē gemit⁹ cōpunctiōis. Quia
recte sicut sit de infirmo i agone p̄stituto: cū
nō scitur vtr̄ alia adhuc sit in corpore: tūc p̄enā
ponit ante os infirmi: et si anhelitū trahit
emittit: signū ē qd alia adhuc sit in corpore: et qd
adhuc vivit. Sic si gemit⁹ de petio r̄mō: cum
dolore cordis: signū est qd dignē p̄municasti
tūp̄ adhuc i te vivit. Immo nō solū bō dī
la n

Secunda feria pasc be

gemere p petia sua in quadragesima: etiam
dolore et penitentia q̄ recordat de p̄tio su
io s̄m Hugo. usq; ad mortē. vñ etiam Hugo
de sc̄b ricto. Q̄ de in cōnitio absolvit bo
minē a petio h̄cā cū vinculo p̄petue detesta
tione ut petio ip̄ decetero detestet: que vide
litter detestatio nō est aliud nisi p̄nia. Q̄ si au
tē bō desinat gemere et detestationē de petio
petio b̄c̄ incipit: signū est mortis. Et dō cōsi
dera q̄ q̄nū q̄ gemis et q̄dū displicentias
habes quido occurrit tibi tua petia p̄ter
ta signū est vite sp̄nali q̄ est a ip̄o. vñ Ver.
Quādo magis bō petia sua intelligit tāto am
plius suspirat et gemit. Qualiter autē gemē
dum sit p petio suis Basili⁹ ostendit dicens.
Or̄d̄is petia grādia lamēta desiderant. Ge
tūdū signū est color bone cōversatiōis: q̄ q̄
dū videm⁹ boles bene coloratū dicim⁹ q̄ nō
sit dispons⁹ ad mortē. Sic q̄dū bō bene cō
uersat timēt alios sc̄daliare et deū offend
dere: signū est q̄ ip̄us adhuc ē in anima eius.
Mat. v. Sic luceat lux r̄fa corū homībus vt
videat op̄a r̄fa bona et glorificet patrē vñ
qui est in celis. Erquo sc̄fatur q̄ q̄dū conas
nis verba et facta et mores tuos tēptare: et
appetit p̄delle primis ad gloriā dei ip̄s ad
huc in te viuit. Et hoc boi multū fructuosus
et deo valde acceptū ē. vnde Greg. sup Ezech.
in om̄es. eti. Nullū oipotētē deo tale sacrifici
um quale est aiarū yel⁹. D Sciendus q̄
bonū exēplū in ecclā dei est valde utile: quia
multi mali boles q̄ deū nō multū diligit in
quadragesima ieiunāt: q̄ vidēt alios ieiuna
re: q̄ alios nū ē ieiunāt: q̄ ieiunātē dei sūt.
nec de deo multū curāt. Itē ad op̄a misē alis
quādo puocit. s. quādo vidēt alios elemosy
nas dare vel op̄a misē erercere. Itē ad audiē
dū missas et bōbū dei: et sic de alijs bonis op̄e
rib⁹. Ēnde pp̄f exēplū bonor̄ multi a petis
cōvertitur. et sic saluat̄ q̄ alias dānarent si
exēpla bona in alijs nō vidissent. Unde Gre
go. Nō q̄ petores ad lamētū penitētie redi
rent. si nulla essent bonor̄ exempla: que men
tē eoz retraberent. Insup mali puocant ad
v̄tutes p bona exempla. s. ad būilitatē et mis
sericordiā et sic de alijs. q̄ diues etiā būil ml
ta merc̄ pp̄f exēplū. q̄ paup er b̄ verecūda
tur in seip̄o. dū diues būil icedit q̄ ē potēo
pulcher bene nat⁹: et bene posset supbia exer
cere et nō vult. si būilat se pp̄f deū. et talbūi
litas ē valde laudabil. Sic cōverso supbia
paupia q̄ nec h̄s dūtias nec potentias nec
pulch̄: etudinē ē multū r̄p̄fēsib⁹. vnde Am

bro. sup Beati imaculati. Nō oia paupias q̄
sc̄i. neq; oēs diutie criminose s̄t. vnde Cas
siodo⁹ sup p̄o. vii. En paup supbiat nō ē dei
paup. Et il locuples būilitate diligat nō est
seculi diuēo. Voluntates ralii s̄t inspiciēde
nō noia. Itē sciēdū q̄ de multū diligat illig
q̄ dant bona exēpla alio: ut brā virgo maria
q̄ dedit exēplū būilitas mulierib⁹ et q̄gimib⁹
exēplū castitas: q̄ ip̄a est speculū mulierum
Itē iob dedit exēplū patiētie. Abraas obedi
entie. Joseph⁹ et susanna resistētie. Beat⁹ ni
cola⁹ et dominic⁹ dedeūt iuuēb⁹ etempsa
denotionis et abstinentie. et sic de alijs. vnde
Eriso. in ep̄la. Būdict⁹ aia illi⁹ cu⁹ būilitas
cōfundit alteri⁹ supbiā: cui⁹ patiētia primi
extinguit inuidiā. Amb⁹. Sanctoz vita cete
ris norma est viuēdi. Itē sciēdū q̄ boi valde
est meritorū alijs boib⁹ dare bonū exēplū
q̄ ex hoc meritorū et gaudet̄: et coq̄ angustiā oris
cōtinue in celo. vñ Cesari⁹ dicit. Outis etē
plā vere būilitatis et pfecte charitatis. vñ
nis cu⁹ tant⁹ p cōtio etiā p̄mia possidetis: is
mo q̄tū b̄ p ceteris tales p bonū exēplū lue
cent tñ p ceteris in futura gl̄ia lucebūt. Juē
illō Mat. viij. Fulgebūt iusti sicut sol. Quā
tū em̄ b̄ sol lucet p stellis: tñ tales lucebunt
p̄ceteris in celo. Ideo sollicite dicit apl̄s
i. ad Zbi. iiij. Exēplū esto fideliū in verbo et
cōversatione. Non em̄ solū dicit in bōbū: si cu
am in pueratione. vñ Leo papa in sermone
Validiora sunt exēpla q̄ verba et pleni⁹ do
cemur op̄e q̄b⁹ voce. vñ etiā Arist. v. etb̄. Op̄
tim⁹ est ille q̄ nō vñf bonitate ad se solū: sed
etiā ad alios. I Itē sciēdū q̄ tria bona
sequuntur et bona cōversatione n̄t. Primo
angelos letificam⁹. Em̄ apl̄s dicit q̄ mulier
debet habere velamē sup caput eius. et hoc
pp̄ter angelos. q̄ pudicicia et honestas mul
tum placet āgelis. si pudicicia et honestas
multū displicet eos. vñ Ben̄. In quois an
gulo et quois diuersorio angelo tyō reucre
tiā exhibe: nec audias illo p̄sente q̄d meri
tatur in hoīe. Tertio q̄r̄ p̄tio et hoc emen
datur et melioraf. Exēplū est de hoc vt nar
rat Jacob⁹ de vitia. q̄ qdā p̄nceps latrofū
regionē in q̄ habitabat totū depredabat hos
spolians illos ingulans. Audiēt hoc quidā
abbas et ad eū accedens statim ab eo et sochis
suis capt⁹ est. Et abbas c̄suit q̄d vellēt. Ilis
lis r̄sidentib⁹ equū vestrū et vestes vestras.
Abbas dicit. Vōt̄. Dei sunt cōmūna: et ego iſ
h̄is plurib⁹ annis vñ. suj iustū estyt et vgo

Sermo

LI

ni nō sunt. vñ Greg. li. vñ. mōiaſ. Q̄ si a fa
tu patiētie p linguarū vulnera cōuit: ip̄le
sibi testis est q̄ cōtra manifeste p̄secutionis
gladii nō subsisteret. Quartū signū sit p gu
stū diuine dulcedimis. q̄dū em̄ bō pōt̄ cōes
dere et bibere et h̄s sapere est bonū signū vite
et sanitatis corporis. Q̄c̄ est de gustu sp̄nali
qui est p̄egustatio vite eternae: et earū reūm
que p̄ducunt ad celestē patriam. Ergo signū
bigne cōdōnō est si dulce est tibi cogitare de
gaudis eternis de visione diuina. p̄. Q̄m
mille anni ante oculos tuos tāq̄ dico hester
na t̄c̄. Item cogita de bēa virgine et apostol
is et ceteris sanctis quō ibi a quolibet habe
bimus speciale gaudiū. Item de passione p̄p̄
qua ip̄s nos redemit: cui⁹ et memoriā nobis
in sacramēto eucharistie reliquit. Itē si dul
ce est tibi audire bōbū dei et ea q̄ sunt salutis.
Grego. Libus mēris est bōbū dei. Ista oia cō
dunt sanitatē aie. Sed si nō sapiēt tibi eters
na nec bōbū dei: nec passio p̄p̄: nec alia sp̄nasi
lia signū est q̄ te repluerit mōdamor corpora
libus voluptatib⁹. Apls. i. Cor. ii. Animal
bō nō percipit ea q̄ dei sunt. Ergo q̄i dāo te
ad illicita mōndi gaudiā: et ad voluptates cor
poris: tunc ip̄s expellio. Bernar. Quomodo
ignis et aqua simul esse nō possunt: sic sp̄nasi
les et corporales delitie in codem se nō com
patiuntur. Aug. ii. cōfes. Gaudiū diuine dul
cedinis nō decūstas: si carnali delectatione
cor maculas: si aliqui vellent libēter ambas
b̄c̄. s. carni delitias et sp̄nalem dulcedimes.
Non em̄ libenter carent delitio corporis: sed
corpus mollib⁹ et preciosis et subbis vestib⁹
vestire voluit et bene comedere et diu deomit
re appetunt: et cu⁹ hoc p̄pm quē in sacramē
to sumpterūt in se retinere volunt. Si nō sic
q̄ nemo pōt̄ duob⁹ dñis seruire. Apls. x. ho
vñ. Si fū carnē virentis mouementi. Am
bro. Impossibile est hic implere ventrē et ibi
mentē. Itē p̄ gustū illum etiā intelligif si vi
sa vel audis: primi sunt sibi dulcia. i. ap̄ oia
interp̄: etant̄ in bonū q̄ audit vel videt a p̄
rimis. Hoc est signū bonū: q̄ iesus ip̄s q̄ ad
huc in illo hoīeviunt: cōuerit sibi oia verbat
opera in mel dulce: si q̄i q̄b⁹ dicta vel facta p̄
rimi interpretatur in peius malū signū est: p̄
p̄ie iniquitatib⁹. vñ En. sup Math. Om̄is
homo fū se estimat alterū. Item En. Si
cut difficile aliquē suspicatur malus q̄ bon⁹
est. sic difficile suspicat aliquē bonū ip̄e qui
malus est. Quintū signū fit o vertu recte lo
cationis et p̄ auditū. Nā cū infūtus adhuc
li iij

Secunda feria pasche

Perfecte et plene loquitur spes est de vita ipsi^s
sed cum vir et imperfecte loquitur: timeat oī ei^s morte,
sic spūaliter intelligendū est de hōle. Et si
locutio recta est libenter orare et deo gratias
agere. Et si Aug. Ora tua est locutio ad dēus.
qui legis de tibi loquitur: quā oras cū deo loque
ria. Inter recta locutio est libenter loqui de diui
tuo et spūalib^t et honestio reb^t. Et Mat. xij. Ex
abundantia cordis ob loquitur. et hoc p̄s in bo
nū hōib^t q̄ frequēt noiant iesu^s et Maria. et
alia spūalis et honesta vba: q̄ h̄nt bonat pu
dica corda. vñ Criso. Quale cor b̄ vnuſq̄s
talit̄ vba loquitur: et opa facit. si q̄ infirm^t im
pedite loquitur: signū est morte: sic cū q̄ loquitur
verba detractio: vba scurrilia et impudica:
signū ē mortis spūalis in oī: q̄ sicut hō b̄
se abintra in corde sic se oīdit extra in vbi
et ope. vñ Aristo. iij. ethi. Qualisq̄ vnuſ
quicq̄ est talis dicit: et taliter opaf: et taliter
vinit. Tūr intelligendū est de auditu: q̄ cū
hō appropinquat morti: tūc nō b̄ clarū aus
ditum et pfectū. sic spūaliter si libēter audito
verbū dei: et cetera bona q̄ sunt salio: signū ē
digne cōionis et vite spūalis. vñ Johan. viij.
Qui ex deo est vba dei audit: si q̄ hō libent
audit verba detractio: vba scurrilia et luxu
riosa: signū malū est. Tertii signū est motus
bone operationis. Erēplū de muliere imp̄gnata
ta q̄ sentit se grauidā p̄ modū pueri: sic si agi
lio es in bona operatio. Ap̄ls ad Gal. vi. Si
spiritu vñim spū ambulem: q̄ sicut agili
tas in mēbris est signū sanitatis: sic si agi
lio in bona operatio: signū est digne cōionis.
Et cū incipit hō te pescere et de manē diu dor
mire et b̄: enī est sibi t̄p̄ sedere in tabernaclo et
potare: si in his q̄ dei sunt rediū h̄t malus si
ghū est. vñ Leo papa in sermōe. Nō puenit
dormiētib^t regnum celoꝝ nec ocio et desidia
rotpentib^t beatitudine etemitas pmittit. Scie
dum q̄ iesus r̄p̄ abintra monet illos q̄ dis
gic cōicauerūt: q̄liter ampliodebeant se re
gere et a petio cauere. Ergo si tu sens: hoc i te
et moueris ad bona opa: signū ē digne cōio
nis. Criso. Qui h̄nt sp̄m dei nō sunt cōtentī
sedere ociosi: si ipse sp̄m qui est in eo virget
eos aliq̄d bonū apprehendere Grego. Char
ita dei nō est ociosa: opatur em magna si est
et. Septimū signū est calor naturalis: q̄ dī
diu hō b̄ calorē naturalē signum est vite: sic
spūaliter si hō b̄ calorē spūalem. i. amore
dei et primi: signū est vite spūalis. vñ Aug.
Ult̄ aie amor est: q̄ nō amat mortu^t est. Hie
go, in omel. Probatio sanctitas nō est signa

facere: sed vniquē p̄ vt se diligere. Aug. Dis
lectio sola discernit inter filios dei et filios
diaboli. Et si sciendū q̄ ex chantate debemus
cōpari fratrib^t nō et primio: et coo non de
spicere in defecrib^t suo. vñ Greg. Oēo frē
sumus dei p̄tē conditi: et ei^s sanguis redē
pti: et idcirco fratres nōos quātūlib^t pauper
es et abjectos: in nullo despicerē debem^t: et
talis cōpassio primi est signū scritas in ipso
hōie. vñ Greg. li. xxiij. moral. Tanto q̄ p̄se
ctio est p̄fectio alienos dolores senti
simō naturale est q̄ vnuſ mēbū cōpatit sū
mēbro. ap̄ls. i. Cōp. xij. Et patif vnuſ mēbū
compatiuntur ei et oia mēbra. Ergo q̄ nō cō
patitur primo est tanq̄ mēbū abscissum a
mystico corpe r̄pi: q̄ r̄po est caput et r̄piam i
grā exītēs sunt mēbra ei. vñ Greg. Nō alio
redēptoris nōi mēbra efficiunt nūi adhucen
do et cōpatiendo. p̄fectio illa charitatē et
cōpassione p̄ debēti. Et cōpatit q̄ q̄d r̄p̄ et
vimo negat. vñ. i. Job. iii. Qui habuerit sub
stantiū hui^t mēdi et viderit primū suū necel
se h̄re et clausent viscera sua ab eo. quō chari
tā dei manet in illo. Et vñ ult̄mo sc̄l
dū est ergo charitao dei et primi est signū
digne cōionis et vite spūalis. tūc oī: q̄tio q̄
sit charitao sufficiēs quo ad deū et quo ad p
rimū. Rñdeo q̄ ad charitatē q̄ sit sufficiēs
quo ad deū: et quo ad primū tria req̄runtur.
P̄tio ut dimittat hō oī mortale p̄tē ad mi
nus p̄ dilectione dei: si hoc noluerit saluati
non poterit. vñ p̄o. Qui diligitis dūm odite
malū: q̄ em nō odit malū nō b̄ vera dilectio
nē ad deū: si simulatā. Et em nō dimittiō oī
p̄tē mortale q̄cqd p̄ dilectio dei facit nō
tibi sufficit: si ergo dicio hoc vel illud: et p̄t
tere nō valeo. Rñdeo adhuc vere nō diligia
deū: si em vñā guttā vere dilectio haberes
ad deū totū mēdū: si dē p̄cipere dūm itere
ppter eū. q̄ vt dicit Aug. Una guttā chari
tatis maior ē oceano. Secūdo necessariū
vt p̄ ei^s dilectio ob p̄tē sibi illiatū p̄ peti
aliquē honořē sibi exhibeat. Et ag oba opa
et p̄nia: alif dilectio tua tibi nō sufficit: nec
est vera. p̄o. Declina a malo et fac bonū. q̄tia
nō sufficit mala dūm itere: si et opa bona face
re. Greg. Probatio dilectionis est exhibitio
opio. vñ cū q̄lib^t terren^t dñs q̄ est p̄tē
et offensio velut sibi aliq̄d honoř exhibeat
i p̄r r̄p̄ q̄ est dñs dñs vult h̄ idē: si sunt q̄dā
qui p̄ oī p̄tē p̄tē p̄ osib^t petio s̄p̄g nō i
lūz nō magnū sat: actionē vel gloriam sibi

Terzo

LII

exhibere volant: immo nec vnuſ verā cōtritio
scant: et erūt sibi meritoria. Sed illa bōa b̄
pera que homo fecit interim q̄ si scienter fuit
in peccato mortalib^t non recusat: s̄ motu
tua sunt. Et versio. Iliucrenō poterit que
nunq̄ vnuſ fuerūt. Secūdo reciduatio vnuſ
ficit hōiem ad modū canis. P̄rouer. xxi.
Quasi canis q̄ reuertit ad vomitū. si bō im
pudens qui iterat stulticam suā. sic pecca
to: si mala q̄ per confessionem euomit iterato
comitit facit sicut canis et ei filius erit. Terci
dū q̄ reciduano tam miser et indignus est q̄
nullus boni nec spūalis nec temporalis di
gnus est. Nec est dignus cū pedib^t suis terras
calcare nec lumen eccl̄ videre: et si de aliis q̄
indignor est oī creaturis corporalib^t. Aris
sto. viij. ethi. P̄cauus homo deterior est bestia
Ergo cū in gratia es: tunc eo dignus es: si bo
no regno celesti: et vnuſ creature. quia deus
creatura ppter hōiem creavit ut eo vñatur
et inde deu laudet. Sed post reciduationes
nō est dignus vnuſ alicuius creature. q̄ om̄is
creatura dei bona est: et cū tu malus es: q̄ tē.
Aristo. viij. politi. Sicut optimū aīaliū ē bō
fruēs lege et iusticia: sic pessimū oīm aīaliū ē
homo a lege et iusticia separatus. Unde enī
dñs loquitur ad aīam reciduantē: ut habeat
Jere. ii. q̄ vnuſ facta es tūmis iterando via
tuas. Unde etiam August. Quid vnuſ rursum
ingere q̄d norium fuent tibi. Canis reuertēs
ad vomitū suum: et sus in voluntario lut
bit animalia: vage aues: in easdem pedi
cas et eadem rhetia non incident. Tertio q̄
reciduano in maiorem potestatem dyaboli
incidit: et postmodum fortius a dyabolo pos
siderit. Sicut miles qui amisit casuum et re
cuperauit illud: et postmodū meli custodit et
fortius possideret ne iterū amitteret. Sic dyabo
lus facit qui hominē per penitētā p̄didit: et
postea per reciduationē recuperat. Item re
ciduano facit sicut ille qui evasisset captiuitate
tem sui maximi inimici: et postmodū trades
ret se ei sponte in eandē captiuitatē. Sic res
ciduano qui evasisset potestatem dyaboli et enī
am infernū per misericordiā dei: et per penit
entiam quam egit. Econuerso dat se spōte
p̄ reciduationē in captiuitatē et potestatem
dyaboli: et submergit seipm in profundum
inferni. Job. xxi. In puncto ad inferna desce
dunt. Augustinus de verbis dñi. Qui peccau
tūt peccato addit: funem necit cum quo li
getur. Quarto reciduano fit impotēs ad re
surgendum: sicut infirmitas iterata vel vul
nus curatū q̄ renouatur postmodū difficil
ut nō.

Segunda feria pascbal

lito sanatur. sicut similiter est de bolo recidivis
re. ador. vii. et 2o. vi. Et hoc nouissima illius
bolo peccata peccatis. In sanctis cuiusdam dicit ies
suo cunctis sanato. ut b. Job. v. Ecce sanus fa-
ctus ex causa mea peccato: ne dereliq. aliquid tibi
concedam. Itē est magna crudelitas quam re-
cidivas reteret in suis propriis animis. verbigrā
Qui de vulnera fratris sui comahio iam sanata
renouaret: magna crudelitas esset. maior
si vulnera patris sui vel matris sue tē. q̄to
maior est q̄m hoc facit aie sue quā pī? diligen-
tē ds q̄ patrē vel matrē. t̄ hoc p̄p̄ dignitatis
tē ipi? aie. vñ Aug. lequē de dignitate ipi?
aie dicit. Quidam dē oēm creaturā: sicut aīa oēs
cooperari creaturā natura t̄ dignitate p̄cellit
Ubi enī Ber. Tertius mūdū ille pacū rūmū anīc
estimare nō pot. Nō emī de? p̄ toto hoc mun-
do aīam suā. i. vicā suā daret quā tñ p̄ anīa
būana dedit. Quāto q̄ recidivis ē imiso: di-
vine misericordie q̄ sibi fecit pacē cū diuina iu-
sticia. Cū emī iusticia volunt cū eterna morte
occidere: tūc mīa se opposuit et pacem fecit.
Quādū talis audet ampli? oculos ad dei mi-
sericordiā eleuare t̄ bonitatē dei innocare cū
sit cōtumaciam iso: diuine misericordie t̄ bonitas. In
sup̄ p̄petr illā magnā ingratitudinē deū gra-
tias offendit. Exemplū hui? de seruo q̄ p̄cu-
teret dñm suū ad manillā et venīa peteret: et
postmodū iteraret p̄cussionē qñ illā p̄mā si-
bi indulſisset. Si tūc iterū rogaret indulgen-
ti dñs poss̄ dicere: tu subsannas me: sic sile
pot intelligi de rpo. Item sciēdū s̄m. Bnill.
Inq̄d. q̄ illa ingratitude multū oḡguat pec-
catū. s. ingratis tudo venie t̄ ḡre iā date i p̄nti
t̄ glē in futuro p̄misso. Cū emī p̄ p̄ctō morta-
li p̄ctō: sit debitor erne mortis p̄ dimissiōe
vni? p̄cti mortalis homo libēter deberet ser-
uire deo mille annis si tūc diu viueret. q̄ sibi
mai? bonū feci indulgēdo sibi vnu p̄cti morta-
li q̄ si sibi vnu regnū vel ēt totū mūdū dñs
set qđ manifestū pot fieri: ex hoc q̄ p̄ dimis-
sione mortis r̄palis q̄ ē momentanea suiret ali
quis libent alicui oīb? dieb? vite sue. multo
magis p̄ dimissiōe eternae mortis. Exerto q̄ re-
cidivas p̄tristat oēs sc̄tōs t̄ officiis āgelos dei
q̄tū in se est. Et rō est. q̄ sicut tota trinitas
t̄ oēs sc̄ti et āgeli gaudiū habuerūt in p̄uers-
sione vni? p̄ctōis: sic eōverso recidivis p̄tris
stat deū t̄ bīam viginē. 2. Maria t̄ oēs sc̄tōs et
angelos dei q̄tū in ipo ē. Ber. Putas plena-
tis babebis i iudicio quos tanto t̄ tā spato
vite priuare gaudio. t̄ p̄sequens sequit q̄ talis
nō est dign? q̄ sc̄ti q̄ hic peristauit ampli?

intercedat p̄ eo. s̄mo talis recidivis p̄cipen-
dit deū t̄ oēs sc̄tōs et angelos dei: qđ oīdīs
in bī: qz p̄leget bī r̄pale. s. bono: ē mūdanum
lurum: vel gaudiū p̄ merito r̄pi t̄ oēs sc̄tōs.
Itē p̄ gaudiō r̄pido sc̄tē trimis̄ t̄ societas
te marie t̄ oēs sc̄tōs t̄ āgelos i celo exūtum
q̄p nō ē nūc? Epoc. vii. Clidi turbā magnas
quā dūfūrare nemo poterat. Cū tñ de q̄libz
sc̄tō magnū gaudiū habituri sum? in celo. t̄
sup̄ bī oīa marīmū a deo om̄ipotēti. p̄o. Qm̄
mille annī aīi oīlos tuos rāq̄ dieo bestierū
q̄ p̄terijt. Exemptio talis recidivis arescit. q̄ se
parat a merito r̄pi t̄ a pticipatōe oīm bono
rū i celo t̄ i fra erūtū: t̄ ūnū oī ḡra dei: t̄ es-
tit s̄c palmeo abscisuo a vite v̄l membrū ab-
scisum a corpe. ḡ bī arescit ut eo inclīvades
at i futuro q̄i ericidet t̄ i ignē mittef. Scien-
dū q̄ tñ dāmū incūrit recidivis q̄ si oēs bo-
muncs s̄lerēt sanguinem + dazymas: j̄sūc: t̄
si oīa aīalia i fra erūtia t̄ oēs coluer. sc̄li t̄
piscis mario t̄ emīa ligna t̄ oēs r̄pidearū
mo t̄ oēs creatura: si tñ sufficiunt deherēt dā-
nū qđ sc̄urrit recidivis p̄vnu p̄cti mortale:
s̄mo nō cēt sibi tā dānabile si cētus mille des-
monia i se h̄iet: si rotari: suspēdi: cōburi v̄b-
submergi deberet. qz dāna ista s̄ finita t̄ trā-
sitoria: si dāmū illō qđ hō sc̄urrit p̄ p̄cti mor-
tale infinitū ēt erūtū. vñ Arist. viii. p̄bi. Fini-
ti ad infinitū nullē ē p̄portio. Ubi h̄ēm? erem-
plum quā qñq̄ deus i p̄nti p̄mit̄ recidivis
tes. Legit i libro sūmo p̄tificiū q̄ qdā post
festū paschēt sacrā cōionē cbuetatib? glaci-
uīs s̄ lapī. si nō ipune. Nā ex ore eorū lux
sanguis fetidissimi emanauit: q̄ t̄ ad iterio-
ra coꝝ retro: suꝝ reflueſ illo eosdē suffogat-
bat. Subito ēt aīq̄ cū pluua inūdauit t̄ ec p̄
possessiōes cū oīb? fructib? t̄ segetib? p̄
extinxit t̄ cuertit. Cū exorti diacones pestilē-
ri nec igredi nec egredi sinebāt boies nisi ad
mortē. Pro q̄b? qdā vir dei deū deuoti? eros-
rauit. Cū āgel? dñi r̄nidit dicens. Q̄. o te si
qđ p̄ditoris filiū ipatoris i fetidissimo et ob-
scuro carcere p̄cluderet qđ de tali fieri debes-
ret. R̄nidit vir dei q̄ talis multū debet dilani-
ari. Cū āgel?. si qđ de illo q̄ p̄xidē corporis r̄pi
corā oīb? i luto fetidissimo inolueret. Cū vīm
dei. talis vt̄ heretic? et sacrileg? cremari debes-
ret. R̄nidit āgel?. Nūqđ talis cōmiserūt p̄ q̄s
bus oras. In dic sc̄tō paschē sc̄tām cōmūmo
nē receperūt t̄ postmodū p̄tra sc̄pōs t̄ sacra
mētū altaris v̄tīq̄ in choreis et cbuetatib?
et filibus deliquerūt. quib? cōpuncti ex-
penitētiā egerunt dī salutem,

Scribd

Cum endē secūda feria, **G**erino. liij. **¶** fer
q̄ hōc m̄ retrahunt ne recidiuet.

Ene nobiscum domine.

m
Euse.xviii. II. Luca qđ scien-
dū qđ se sunt qđ dicit hominem re-
trahere ab oī p̄tō mortali n̄ res-
cidiuet: t ne iēsum r̄p̄m expellat. P̄mū est
meditatio mortis. Eccl.vii. Eff. emolare nouis
flama tua t ictemū nō peccabis. Augu. Tibil
sic reuocat a p̄tō: qđ frequēs meditatō mor-
tis. Hoc p̄baſ q̄: meditatō mortis reuocat ho-
minē ab oī auaricia. q̄: sicut nud⁹ igrēſſus ē
i h̄c mūdū: sic nud⁹ egredieſ. Job.1. Unduo
egressus sum ex utero mīrio mee: nud⁹ reuert-
tar illuc. p̄o. Reliquūt alienis diuitias suas
q̄: si qđ h̄c et cērūmille flo:enob: t oia b̄:reca-
ſia plēa frumēſ: t cellaria plena vino: t post
mūdū mortis: nūb̄l ſu: p̄t̄at. In b̄ ondit
qđ ip̄a t̄. Iud. p̄o ſr̄ p̄pa ip̄a hoio: ſi ſolū ſib̄
ad modū ſe p̄io. ſ. ad t̄po vite ſue accōmoda-
ta. q̄ no p̄t ſecū po:tare mūmū q̄drantes
vn̄ Amb. Bona hoio nō ſr̄ q̄ ſecū ferre nō p̄
tēt. Et q̄reret aliquis q̄ ſunt bona p̄pa ip̄a
nūo hoio. Nūr ea q̄ p̄ ſalute aie ſue t̄ p̄te-
deū paupib⁹ dedit. Amb. Hoc t̄mī tuuſ rep-
ta qđ paupib⁹ erogasti. Cōtra hoc faciunt
liuari q̄ totis virib⁹ anhelat ad p̄gregādi-
t̄palia: t nūb̄l cogitant de futura vita. Illi
tingit q̄fi q̄ ſicut accidit illi diuiti d̄ quo
Luē. vii. Ania mea habes multa bona in a-
nos plurimos reponita. Et mīſus eſt ei. Si
te h̄c nocte repetēt aīam tuā a te: et q̄ cō-
ni cui⁹ erunt. Itē retrahit a ſupbia. Un-
Ecclia. x. Quid ſupbis terra t cimis. Ade-
ratio mortis h̄uiliat hoiez ab eleuatiōne me-
t̄. Et h̄odie itēdīt ſe extollere ſup alios
perit eras ſub pedib⁹ eoz cū ſc̄i in tenta-
pelicē. vn̄ p̄o. Sepulchra eoz domino co-
Itē valet cōtra voluptatē carnis. Uſi Ge-
nib⁹ ad domādū desideria carni va-
p̄ φ vnuq̄ ſq̄ hoc vnu quod diligit mor-
tē p̄penset. q̄nd enim eſt homo voluptuosus q̄
nem suam deb̄ate nutrit nisi coquio vo-
lun. Ratio. quia tandem erit cibis eoz. ḡ
er cadaver: q̄fi caro data ſmib⁹. Itē m̄
ria mortis aufert hoī oia illicita mūdi
dia. Ecclia. xli. Omoris φ amarara ē mē-
tua. qđ ſi habuisses oia gaudia mūdi t̄
honores ſeculi: cū h̄odie vel eras mori
re: tūc eſi oia traſhēt tanq̄ vmb̄a. Al-
lō: et memorari mortē vel etiā audiu-
morte: et eſt malū ſigil⁹. q̄: tales ritā p̄

LIII

nimis diligunt. sicut heu. et alii sunt si possi-
bile esset q' vellent hanc vitam cibis omniis sumis et
sanitate eternam habere vitam eternam. cibis gaudiis
sempiternis et alijs innuerabilibus responserat.
In signum huius tunc illi stulti et hoicos maledicentes
depingunt. in suis dominis imagines maledicentes
nostrum Iesum. s. chouyartum regiam: et sic de aliis
Ii. q: oē filie applaudit suo fili. Secundum q' E
signum stultitiae q' hō nō vult de morte propria
nec cogitare nec audire. et conuersio est signum
prudenter cū hō libenter cogitat de extremo fu-
ne. Sic. Zota vita sapientis dicitur esse meditatio
mortis. Secundum q' trahit Iesum a patre: et ser-
uat cū in bonis: et denota meditatione omnes per
fidio. Nam passio Christi est remedium contra omnia peccata.
Patio ē supbia. q: Christi humilitas repres-
bat nostram supbia. Aug. Erubescat homo fici su-
perbi ppter quā Christus factus ē humilius. O sup-
be q' capite tuo supbia omnis: cū poplio: et mi-
tris et crinalibus inspice coronatum caput Christi cū
spinea corona quā ppter te sustinuit ut te cū
corona glorie in celo coronare posset. O tu sup-
be q' facie tuā depingi respice cruentali et cor-
sputa facie Christi. O supbe q' cū vestibus supbia
dei offendis respice et considera albā vestem
quā herodes Christo induit in derisionem: et offus-
ionem. Itē respice antiquā purpureā vestem quā
pylan Christo induit. Itē respice et considera Christus
nudus in cruce pēdantem: et hoc omnia ppter te su-
stinuit ut te stola glorie in celo vestire posset. O
supbe q' deū cū cingulis argenteis et deauratis
offendis: considera fune cū q' Christus ligatus fuit:
et cū q' caput fuit: et ad locum supplicij sui du-
ctus. O supbe q' deū offendis cū scissus re-
stimētus tuorum considera laceratum: vulneratum:
cruentatum corpore Christi in q' a vertice usque ad plati-
tū pedis nō remansit sanitas et humilius te cuius
Christo si vis exaltari ab ipso. Aug. De virtutibus domini
nisi finis. Et nos capere celum adinē dericias
pe Christus humilitatem dei. Dignare humilis ē ppter
deū. q: deus dignatus est humilis esse ppter
te. Aug. De confitu viciorum. Christus humilis aut
scipio usque ad mortem: mortem autem crucis. En-
autē tanta humilitate se deprimit dominus in as-
iectaque: superiore in quo andet et presumit huma-
na infinitas. Secundo Christi passio est remedi-
um contra auariciam. Nam pauperes Christi redargu-
nt nostrā auariciā. q: in sua poissidē fuit pauper:
pauplio: pauperium. Paup. q: vestibus
denudatus. Nudus enim pependit in cruce
coram omni populo. Pauplo. q: habuisti aquae
non habuimus: cum dixit in cruce. Sitio. Nec vi-
num nec medonē nec ceteris petiunt: sed simili-

De eadē festīvitate

Ceter dicit **S**at**i**o**n. **C**reatus emi oim reu de ois
two liquosub²bus² mundi vnu baustu habes
re no pocuit. pauprime². q: nō habuit vbi ca
put suū reclaret. **M**at. viii. **C**ulpeo foucas
būt: vlores celi indeo: fili² aut bois non
b^z vbi caput suū reclinet. **Q**ui vñq² tā pau
per in box seculo mortuus est. **N**ā oēs q mor
riūt in tēta aut grāmia aut stramīna: aut
aliq² lectisferia in qbus moriant būt. ipus
aut nullū illo² habuit cū in cruce pauprime
p hūano genere obijt. et hāc paupertate ipso p
pter nos sustinuit vt nos ditaret. **A**psu. ii.
Lop. viii. p:opter nos egen² fact² est cū cēt
diuegit nos illius inopia diuites essemus.
Zertio ipi passio est remediū h² gulā. q: ipo
felle t acceto in cruce potat² est. po. Dederūt
in escā meā fel: t in fīni mea tē. Erb gulosi h
p̄fiderāt q in cibis t potib² crapulose vnuunt
Cuarto ipi vulnera et luoress et flagellatio
nes dñt nobis esse in remediū h oēm luxuri
am. **Q**uinto charitas ipi t māsuetudo t pa
ciēria ipi² dñt nobis eē remediū h oēm iram
et inuidū. **E**rto ipi labor et inqētudo quā
tūgintatib² annis et ultra p nobis in ter
ra habuit impugnat nūam accidit. **O** tu pī
ger q de mane diu dormis cōsidera qlit ipo
p te vigilauit t sepi² in orone pnoctauit. cr
go surge mane et lauda creato: ē t redēptos
rem tuū vt labor t bñficio² ei² grat² videas
ne. **O** **Z**ertiū remediū est memoria pte
rito² pctō². nā qñicūq² tēptaris de aliq² pctō
poetrado :tūc cogita vtrū antea re² fuisti in
illo pctō an nō. si nō: tūc de² pseruauit te ex
sua grā t bonitate vscq² ad hāc horā. et cū p
pēdis hoc in tēipo : tunc lauda et regratia re
deo et pte ab eo vt pseruet te apli² ab illo t
ab oib² pctō vscq² ad obitū tuū. q: iā non in
tendis cōmittere illud pctm: a q de² a iuuen
tute tua te pseruauit. **E**i aut re² fuisti in il
lo peccato : t de²er sua misa tibi indulxit illō
p cōtritionē t pfessionēt pñias: tūc de²mai²
bonū tibi fecit q: si torū mūdū tibi dedisset
q: fm Aug. **M**agis est peccato: ē querere:
q: celū t terrā creare. q: cpcito peccasti mōs
t aliter tūc et iusticia dei imediate infēnum
intrasse: tūsi misa iphi² ad pñiam te sustētas
set. **I**tē si peccas iterato forte tibi de² nunq²
dabit grām vere cōtritionis t pñie: q: per te
potes peccare; sed p te non potes resurgere
sicut pisces p se possunt intrare rebete: si nou
p se erire. **I**tē si peccas amittis ola ppa mes
rita. primas te suffragio toti² eccl²e. et separas
te a psono oim scđoy t angeloy dei. t insup
subjicio te dyabolo q: nibil b^z tibi dare nūt
fernū p salario. et insup aiām p̄p̄tatiū tēgr
ficio quā ipso ppnō sanguine suo redemit.
Item deleo nome tuū de librovite. elōgas te
a celo. et appropinquas ad infernū. po. Ap²
propinquarūt vscq² ad portū moie. **Q**uartus
remediū ē p̄fideratio extrēmi iudiciū. de quo
dicit **V**ictor. **S**iuē dormio sive vigilo. sive q:
liqd ahnd facio: sp illa vox nouissime tube
sonat in auribus meis. **S**urgite mortui t ve
nite ad iudiciū dei. **H**oc iudiciū timere debe
mus ppter distictū rōem quā ibi redditus
sum². p̄io reddituri erim² rōem de cogitati
onib². **G**ap. i. De cogitationib² impij infro
gatio erit. vii Greg. **S**ic deus cogitatōes vni
uscuiusq² considerat et cūctos gressus dinūe
rat: vt nec minutissime cogitationes q apud
nos vnu viluerūt ei² iudicio indiscesse rema
neant. **I**tē reddituri sum² rōem q: oib² vsc
bis. **M**at. xij. De oib² ero ocl². **I**o L. uti fu
erint homies sive terrā redditur sive rōes
in die nouissimo. Et talis timor iudiciū vsc
cūctos lingue nūe ne loq²mur verba ociosa: de
tractoria: adulatoria: mendacia: iuratoria:
scumilia: et sic de aliis. **I**tem reddituri sum²
rōem de oib² opib² q: s. intentione facta sunt.
Eccl. vi. Cūcta q: fiūt adducet dñs ad iudici
um. **Z**uc. xvi. Ifedde rōem villicationis tue.
qfi diceret. Ifedde rōem de oib² gressu quo vñ
q: pedib² tuis ambulaſti. de cogitatu quovn
q male cogitasti. de tactu que² tuis manib²
ppetraſti. t de oib² opib² q: cū corpe tuo pfe
cisti. t sic de alijs. **I**tē qlibet redditur² **E**gōs
de tpalib². s. quō ea lucrat² fit. quō erpen² t
quō post se reliqt. **I**tē de tpe. **V**er. **O** ē tēpi
nobis impensum a nobis enigif qlibet fit
pensum. vii Greg. **S**icut nō pibit capull²
capite: sic nō pibit momētum de tpe de q: o
nō oporteat nos reddere rōem. **I**tem de statu
t officio nō reddituri sum² rōes. sicut vro
rati de statu matrimonij. fili² vngies². due
filii mechanici de suis artificijs. p̄futori de
sua sutoria. sutori de sua sutoria: t faber et
pistor: oēsq² aliij de suis officijs t artificijs.
Quitū remediū est p̄fideratio pene inferni.
De q dīc ps. **P**luer sup pctōres laqos ignis
sulphur spūs pcollari pars calicis eoru² t.
Dicit emi pluer. q: sicut gutras pluvie nō po
test dinumerare aliq²: sic nec damnator² pes
nas. **D**icit emi Bern. q scintilla vna gehenne
ignis pl² ledit pctōres: q: si vna dñs in labo
re t ptu plis pseuerando mille annos pdic
raret. vñ Amb. dicit. q si om̄s homines natu**

Gerritse

ad hodiernū diē viuerēt: t̄ oēs
omni p̄dicatores essent: t̄ oēs v̄ minutissima
pena inferni p̄dicaret: illi oēs illā minutis
simā penā p̄parare nō possent. Aug. dīc. Si
oēs boſeo nati ad Adā v̄sc̄ in hodiernū diē
t̄ amplius nascitū viuerēt v̄sc̄ ad novissi-
mū diem: t̄ oia grāmin a q̄ croita vñq̄ fuc̄t̄
essent boſeo: t̄ si vñā penam qui patet oia
p̄ uno petō mortali in inferno et equo parti-
renf: ita q̄ daref vñcūq̄ boi paro illuo pe-
ne eq̄: t̄ūc p̄ticula quis illi? pene bois vñius
mai⁹ esset q̄s oia tormenta q̄ oēs sc̄i marty-
res t̄ oēs raptōres t̄ oēs malefici vñq̄ passi-
funt. Greg. Hoc suspicari non poterit qd̄ ibi
cruciatibus deditū nō fuerit. Ergo pena dī-
natorū est infinita t̄ ineradicabilis. Un. An.
ii. de gñatōne. Impossibile est infinita p̄trā
fare. P Gertum remediū est consideratio
cerētū gaudiū. q̄ sc̄iendū q̄ in celesti
parti. Quidam? ferula magna multa: dul-
cissima. Primo babebimus ibi ferula
magna: q̄ ibi corpus t̄ aia plene pascuntur.
Dic ei tñm guttur bois pascif: si ibi bō plene
in olo? sensibus corporis t̄ aie replet gaudi⁹.
Si ei vñ? totū mūdū daret vñ p̄ labore suo
satis eēt quē de solo vbo creavit: q̄ dicit et
facta sunt. qd̄ tñc cū tibi celū dabit cum suis
gaudio: t̄ vbi opponet diligentia suā vt ma-
gnū gaudiū sibi faciat. Unde dicit discipul⁹
suis. Clado parare vob locū. Secundo habe-
bimus ibi multa ferula. q̄ tot quot sunt sci-
t̄ angelī in celo quorū numer⁹ nob̄ est ignor⁹
q̄ acut nec stellas ccli nec guttas manis: sic
nec numerū sc̄tōy aliq̄s nñm numerare po-
t̄it. Usi Apo. viij. Vidi turbā magnā quaz
nimo dñnerare poterat. Et de quolibz sc̄tō
quidē nostrū magnū gaudiū habebit. q̄ ibi
optime noscam⁹ t̄ diligim⁹ nos alterutū: sic
q̄ nunq̄ mater in p̄nti dilerit taliter vñiges-
nitū suū. Et iō ex nimia charitate sim Ansel.
Tunc quisq; nostrū intantū gaudet de alte-
rius gaudio inq̄tu⁹ de suo p̄prio. t̄ eccl̄uerso
Et ergo qcqd̄ vñ? non b̄s in sc̄po: b̄ habebit
in alio. vñ Greg. Ex illius sc̄tē t̄ p̄fecte chari-
tatis merito fiet ut vñusq; habiturus sit i
p̄li⁹ qd̄ nō b̄s in p̄prio merito. Ergo qcquid
alij b̄nt hoc tuu⁹ erit et sincera charitate. sic
qcqd̄ hicvñ mēb̄u⁹ b̄z p̄diuidit cū alijs. Itē
tñm gaudiū habebit q̄s dervno sc̄tō q̄ si mille
annis deo seruisset p̄ tantū spaci⁹ t̄pis deo
nō plene de hoc satisfecisset. ergo si totū mū-
dū dñbet illi⁹ hominio: t̄c potius vellet illo
carere q̄ gaudio illo etuari qd̄ de vñio san-
cto p̄t habere. Tertio ibi babebimus feru-
la dulcia: sic q̄ talio dulcedo est hic ignora.
Unde p̄. q̄s magna multitudo dulcedimō
tue dñe: quā abscondisti timētib⁹ te. Et p̄. n̄t
Beati qui ad cenā agni vocati sunt. Dic p̄s
ctiū in sanctis q̄ tanta sustinerit p̄ dulcedi-
ne vite eternae. Etī Paulus rap⁹ in visione
vidit gaudia celi: t̄ postmodū ditit. Nō sunt
cōdigine passiones humas t̄pis ad futurā glo-
riā. Si enī oēa tribulatiōes oēi pauperatē
q̄s sustineret insup⁹ t̄ ol̄ die milleches morere
t̄: adhuc cōdigū nō fecisset. vñ Liso. Si
quotidie oporteret uos tormenta sufficiet
ip̄am gehennā p̄uo t̄pe tolerare pro eovt ip̄s
sum t̄pm videre possim⁹ in gloria: t̄ sanctos
rum ei⁹ numero sociari nō erit dignū pati oē
quod triste est modo: vt tanti boni: tantos
glie participes haberemur. Quarto habebu-
mus ibi ferula p̄ciosa. q̄ de semet dabit no-
bis in p̄mū. Et si creatura a deo creata p̄t
lētificari boiem. Nōi ḡr. Sic ut aurū aurū.
honor t̄ p̄tis t̄ p̄ciosse vestes supbū: cib⁹ p̄e-
ciosus t̄ bonā vñi⁹ gulosus. t̄ sic de alijs. qd̄
tūc creator: p̄t. Tanta nōq; sunt gaudiā ces-
li q̄ si celū apiret t̄ minūmū gaudiū aliquis
parui sancti videref q̄uis remote sint a nos-
bi: tñ totū mūdū sufficeret nō posset hoc gau-
diū. Si aut̄ possibile eēt q̄ sufficeret possy: tūc
nullū co: est adeo triste qn et hoc lētificaret
imo si interim in igne arderet: vel in glacie
t̄ maximo frigore staret: vel ctiū ip̄am mo-
tē corporis sustineret: debis oib⁹ interis mībil
sentiret. Quid tūc erit cū nos illuc venerim⁹
t̄ cum deo t̄ cum oib⁹ sanctis gaudebim⁹.
Item deum videre est ita delectabile q̄ Eu-
gu. dicit q̄ potius vellet esse in inferno t̄ de-
um videre: q̄s in celo t̄ ei⁹ visione carere. Un.
angeli quasi iam per septem milia annos
deū viderūt: t̄ si ad icū oculi deberet p̄nus:
n visione dei nimis graue esset eos. Quisvis
enī angelī hic mira operātur t̄ nobis frequē-
ter scrūtūt: tñ deū semper cōtemplatur. Un.
Math. xvij. Angelī eo⁹ semp̄ vident facie
p̄nis mei q̄ in celis est. Itē de hac visione dei
t̄ de dulcedine eius dicit p̄. Qm̄ mille anni
ante oculos tuos q̄si dies t̄c. Ubi dicit glo.
q̄ nūq; aliq̄ dies t̄a gaudiōse p̄sumpt̄a ē in
p̄nti qn mille anni breviores estimant̄ in ce-
lo. Itē in hac visione implebit desideriū bois
p̄. Tatiabor cū appuerit glia tua. q: in celo
ilibz satiabitur: hue sit magis menti fine
parui. sic q̄ libet extentatur inter q̄ non po-
test plus desiderare. Exemplū de vase magna

De eadem festiuitate

qd pōt deinere viginti vīnaa vīni. t cū habē
cādē plenū est t nō pōt plus recipere. Tūlī ē
de rāfe vel vāsculo gno. qd pōt otinere vīnā
solā mēsūrū. Lxii qd hī illā t ipm pōt plenū ē
t otentat ita bū in vīna mēsūra sicut vīnā ma-
gnū in viginti vīnia. sic est de magnis sc̄is:
sicut de sc̄o petro vel paulo. vel de sc̄o dos-
mīnico pīc nō. o bñt magna vīsa. i. magna
menta. t de nob̄ qd sum⁹ pīa vīsa cū parvus
meritū nō. vī Aug. li. eti⁹. de ci. dei. I p̄e de⁹
ent frīos desiderioz nōz o sine fine videbīf
sine fastidio amabīf: sine fatigatione lauda-
bitur. Itē dāc in codē li. Qd de⁹ ppauit dili-
gērib⁹ cū t fide nō capit: spe nō attigif: cha-
ritate nō cōpēbēdīf: desideria t vota trāf
gredit: acq̄i pōt estimari nō pōt. Elī Berh.
sup Lant. Reuera verū est gaudiū t solū qd
nō de creatura: si de creatore sc̄ip̄it. qd cum
possederis nemo toller a te. cū cōpata om̄is
alia locūdītāb̄ mēt̄or est. oīs suavitās dolor
est. oē dulce amarū. oē dec̄or fedus. oē aliud
qd delectāt̄ posset. molestū. vī Aug. b libero
arbi. Zanta est pulchritudo iusticie tāta est
socūdītās lucis eternae: vt eti⁹ si nō licet in
ea amplius manere qd vīnū diei horā. ppr
hoc solū innūerabiles anni hīus vīte pleni
delicis t ēt cū affluētā r̄palū bonoꝝ recte-
mentoꝝ p̄tēnerent. Quicq̄ ista ser̄ā dāc
faciter cordi suo im̄p̄it t ea freq̄nter cogis-
tat ē qd̄ impossibile qd sc̄iēter vīnō aliquod
pētī morale cōmittat. Etēplū lēgī d̄ quos
dam rege qd vīnō qd̄ vel raro risit. Et p̄ncipes
illius accesserūt ad frātē regis instigantes
eū vt rege interrogaret de cā sue tristie qd
nūnq̄ vel raro r̄ideret: sed sp̄ tristis es̄t. Et
rex m̄dit frāti suo qd sibi sup h̄ illo die m̄des-
re veller. Et rex fecit souēa fieri pfundā: quā
pro medietate replenit cū ignitīs; carbib⁹;
t sup illam souēa locauit sedē antiquā t co-
ruptam vētūtā: t sup: a sedē allā pepēdit
gladiū extractū cū filo. t locauit mensam p̄
pe souēa plenā cibarū p̄eciosis cū vīno p̄
ciosissimo. Et locauit frātē suū sup sedē il-
lam. t fecit q̄truoꝝ viros cū gladiū extractis
frātē suū circūstare: quoz vīn⁹ gladiū extra-
ctū posuit sibi a retro. ali⁹ ab aī. tertius ad ex-
trō q̄rtus a sinistro. Et rex fecit accedere vi-
ros qd̄ cātauerūt aī cū in tympanis t choris
t organis: t in alijs musicalibus instīns. Et
rex ait frāti suo. gaude t letare t comedē et
bibe t sī let⁹. t frāt̄ ait ad rege. quō possim
letāt̄ t ridere cū mībi sunt angustie vndiq̄s.
si video infra me video carbones ignitos: et

Sermo

LIII

qd viginti vel quadraginta annos vīcerūt i quo
p̄tē nōlēt̄. Et tales semp se pīcīo maris
mīo exposuerūt: qd sc̄iēter in pētī mortali
būo steterūt. qd sp̄ fuerūt in pētē dyaboli si
de⁹ eīo suā mīa subtraxerūt: t sic in tali sta-
tu eoī mori pīm. qd statī infernū intrassent
Elī dī de pētōb̄ in p̄s. Appropinquauerūt
pētōb̄ vīsa ad portas mortis. Ergo magnas
audaciā os̄dit qui sc̄iēter p̄ noctē in vīno pec-
tato mortali dormit nō sit ad minus cōtri-
tūo. Aug. de verb dī. Audacior est qd cū vīno
pētō mortali dormit qd cū septē hostib̄ de
morte sua mīicē obligat̄ cōfigit. Deu b̄ non
aduertūt adulteri t alij luxuriosi: t nec ip̄i su
perbi: nec vīsurarij t lūsores: nec ip̄i gulosi qd
i ebrietatib̄ vīnūt. t sic d̄ alijs qd sine oī timo-
re dei peccat̄. nō er ignorātia aut et iſfirmita-
te si scientia et certa malicia. t tales qd̄ qd̄ tī
mētāna hīz cū mīa corporis: si nō timet deū
ne salutē nōlēt̄. Cōtra qd̄ uicit dīs i euāge
dīmēt̄. Aug. x. Nolite timere eos qd corporis
occidūt. Blo. multomin⁹ qd r̄pālia recipiūt. Si
timere eū qd postq̄ occiderit h̄ p̄tē co: pīs
et aīam mittere in gehēnā. Ergo qd̄ pl̄d̄ tī
mēt̄ vīdere aīam qd corp⁹ p̄pīū: vel res ipsa
les t b̄ p̄pī p̄cīsitatē aīe. Elī dīct̄ August.
Māius est dāmū in amīssione vīn⁹ aīe qd mil-
le corporis. Elī tor⁹ mīd̄ ille pīcī vīn⁹ aīe cē
mīmāre nō p̄t̄. Sciēdū qd qlibet p̄mētē bō
nō vīn⁹ diē nec aliquā horā in tali statū viue-
re debet in quo mori nōlēt̄: et hoc propter
incēptūtū mōrē. Lu. xii. Estote pati quia
negatīs diē neq̄ horā. Ergo qd̄ sic viuere de-
bet qd̄ cras mori oīpōteret. s. se a pētī ca-
uīt̄ t bona opa facere. Gen. i. epla. Omnes
dīs velut vītīm⁹ ordinātī sunt. qd de felici-
tate bōis vītīma dies iudicat. Secūdi sunt
qd̄ inuenīt̄ illud qd̄ inuenīre nō p̄t̄. s. diu viues-
re et negligūt̄ qd̄ crere qd̄ facilis p̄t̄ inuenīre. s.
bōi viuere tā in p̄tī qd̄ in futuro. Gen. i. epla
Nemo qd̄ bōi viuāt̄: s. qd̄ diu curat̄. cū oīb̄ pos-
sit cōtingere vt bōi viuāt̄ diu nulli. Qd null⁹
vitā lōgā in p̄tī bōe p̄t̄ oīdīt̄. Job dīcens.
Breves dies bōis sunt. Idē. nō nat⁹ de mu-
llīcīe bōi viuēa tē. Hoc iā nīs tīpībus
vīnū ē qd sum⁹ bīenīs vīte. hoc em̄ p̄t̄ respe-
ctu antīquōꝝ patrū. Adā vīxit nōgentostri-
ginta annos. Noe tē dilūm fuit sexagēto
rū annos t post dilūm trecētōꝝ q̄nq̄nta.
qd̄ iā nīs tīpīb̄ pauci p̄uenīt̄ vīq̄ ad. lxx.
vel. lxx annū. simo foīe p̄s moriūt̄ iſra-
elī annos qd̄ vītra illū nūnō attingēt̄. Itē vi-
ta nīa respectu es̄tūt̄. nīlī ē. Rēmī. Tīpī
nostrū in cōpātiōe etēmītās. nīlī ē. aut bo-
ra brevissimā. Sic p̄t̄ qd vītanīs bīenīs ēt:
t null⁹ longā vītā acquire potest: sed bonam
vitā quilibet acquire potest: qd de⁹ semp̄ ē
pat̄ indulgere t dare grām: qd nullī p̄t̄
qd̄ venerat̄ pētōb̄ redimere: t iō expectat̄ vt
mībeaf̄ nī. Cris. sup. M. ar. Nō em̄ cū decess-
uerint hoīes statī pūnit̄ eos: si expectat̄ p̄ ml-
tāo grātēs t de⁹ vult̄ miseric̄ cūlibet pēc-
catō etiā qd̄ p̄t̄. qd̄ p̄t̄ magnis fir inuolu-
tus si vē cōtent̄ t grām qd̄. Ber. M. aīor̄ ēt
dei pīetas qd̄ quis mītās. Ezech. In quācū
qd̄ hora pētō ingemuerit̄. O qd̄ stūli sūt̄
illi qd̄ multā facit̄ t querūt̄ pītos medicos: t
magñā pecunīā libētēt̄ expēdūt̄ p̄ plōgatiōs
ne vīte corporis: qd̄ vī vīnū denāriū aīdent̄ p̄
pter deū erogare. Itē aliqui pati cēnt̄ vītra
x. vel qnq̄nta mīlīana ire vībī possīt̄ lōn-
gā vītā ad pīs. s. p̄pī bōi viuere nōlēt̄ ad p̄
ximā ecclām vel sermonē accēdere. Zētī sī
qd̄ bñt̄ malā vītā et volūt̄ bōe bonā mortē. qd̄
tales nō intelligūt̄ qd̄ vīta māla et mōrē mā-
la cōco:dāt̄ et cōcomitāt̄ sīl̄. Sūt̄ ben̄ p̄s
qd̄ ducūt̄ malā vītā: si cōdīt̄ oēs volūt̄ bōbē
mortē bonā. Hoc p̄t̄. qd̄ si p̄uerīt̄ t pēsīm̄ in-
terrogaren̄ vītō saluāt̄ vel bōi mori velleūt̄
m̄derēt̄ oēs qd̄ sic. qd̄ b̄ ē naturale. vī Anst. i.
etbī. Oia bonū apperūt̄. Elī etiā. Boe. s. cōs.
phie. M. entib̄ bōm̄ naturalē infētā ēt cu-
piditas veri boni. qd̄ rāo contingit̄ qd̄ illī qd̄
p̄uersam vītā ducūt̄ bōi moriāt̄. Aug. de dis-
ciplina r̄pāiana. Nō p̄t̄ male mori d̄ bene vī-
rent̄. et vīt̄ bōi moriūt̄ oī malevīt̄. Anst. iii.
ethi. Qualis vīnūs qd̄ talis vīdet̄ sībī fu-
nis. Et quib̄ sequit̄ qd̄ illū stūli sunt qui du-
cunt malā vītā t volūt̄ bōbē bonā mortē.
Quarti sunt qd̄ intēdūt̄ bōi facere: non tū ad
effectū illā bonā intētōnē perducūt̄. Eīcūt̄
multi sunt qd̄ dicūt̄ se habere bonā volūt̄ates
bene facīēdī t emēdāndī se adhuc ante mor-
tem: s. differūt̄ qd̄ vīgīntīvel trīgīntā āmō
anteq̄ incīpīt̄ bōc bonī p̄positū p̄fīcēt̄
qd̄ vīgīntā sic moriūt̄ qd̄ nūq̄ incīpīt̄. Sed tīcūs
stūli sunt. qd̄ r̄pīs qd̄ dēdīt̄ eīs bonū p̄positū
in bōc exhibūt̄ eīs celeste regnū: et p̄t̄ ēt
eīs dare executionē bonī p̄positū et conseque-
ter regnū celi et resistūt̄ eī: et sufficēt̄ bōc bo-
nū p̄positū. Nōne stūlt̄ ēt paup̄ ille cū re-
exhibēt̄ regnū vīnū: et ex negligēt̄ et p̄-
grīcia nōlēt̄ accīpēt̄. sic tīcūs sunt.
Quantū ad secūdiū sciēdū qd̄ quartū: sunt
genera hoīm nimis sapientes. Pāmī sunt qd̄
hoc qd̄ ēt inscrutabīlē volūt̄ p̄scrutāt̄. Vide

De cœlestiuitate

lacet ipsas scens trinitatem. s. quod sit qd deest
enim in psonis et vni in cœntia. Et quod filios
sunt tros psones et una nō est maior alia: nec
una munere oib' tripl' filii sunt. et quod pater
est eternus filius et spūscetus: et quod deus
p' et de fili' et de spūscetu' nō sunt tres dii
s' vnu' de' et vnu' dñs. Talia pscrutari pericolo
sum est. pueri. t. Qui pscrutator est maius
statio: op'omef a gla. Ecclesi. iij. Altiora te ne
q'sieris: s' q' pcepit tibi de illa cogita semper.
Et m' sciendu' q' sepi' cogitare de sancta tri
nitate bonu' est. s. quod beati iā emulteret in con
spectu trinitatis: t' quod hoc erit gaudiu' nostru' nō
cognoscere deum patrem et filium et spm
sciri: t' quod oia cognoscem' i' deo. Ver. Quid
nō videt q' oia vidente videt. Elī ēt m' sen.
Qui claritate dei videt: nū i' creatura agitur
qd videre nō possint. Itē q' delectabile ē de
um videre q' dñnari pot' vellēt eē in iferno
et deū videre: q' in celo t' ei' visione carere.
Fulgēti' dei facie si oēs in carcere iniferni in
clusi videret nullā penā nullū dolorē nullā
q' tristia sentiret. vnu' p'os. Qm' mille anni an
te oculos tuos quasi dies hec eternū t'c. Hec t'
similia cogitado de deo alliciūt affectū bois
ad desideria eternor' et celestū. Et perseru
tari dimittatē sepi' errorē ducit. Ver. Scru
tari temeritas est. credere pietas nosse vita
eterna est. Secundi sunt qui h' pcepta
eccle' occulta p' demones inuestigare volunt
q' als seire nō possunt: vt furti vel futura cō
tingētia qd stricte ab ecclia prohibitu' est. vt p'z
xvi. q. vii. Nō obserueris. Elī dī. Qui talib'
credunt aut ad interrogandu' eas et ap' domos
introcurunt: aut eas ad proprias domos ducunt
sciat se fidem catholicā et baptismū prenari
casse: et paganū t' apostata et dei inimicū eē
t' irā dei imperpetuū grauiter meruisse. Sei
endū etiā q' oēs q' ad tales p'itonissas acce
dit mortalit' peccat. q' nō licet cōsiliū a dy
bolo regrere. q' inimic' mortalit' noster est.
et sp' h' malā voluntatē h' nos quod nos spedie
at in salute nra. Insup nec est eis credendū:
q' dyabol' qui p' eas loquit s'm dicitu' xpi vt
h' Job. viii. ; Elī d'ar est t' pater ei'. s. mēda
ci. Et p' hoc q' nūtif innocentias diffamare
q' sibi sunt magis contrarij. Unde exemplu'.
Quidā comes in una ciuitate sui dominij ha
bituit una p'itonissas q' occulta t' secreta ma
nifestabat. Ad quā accessit temptas eā t' q' si
uit ab ea de duob' eos dicēs sibi eos esse fu
ratos. Et ipa indicauit ei vbi cēnt et qui eos
furati fuissent. Et ille, O q' grāde mēritu' eo

t' illos de quib' dicio innocentias inculpatas
q' equos adhuc in stabulo meo habeo. Ne
tu' sunt q' volūt, cū, dñe inuestigare fidei vitta
tem seu articulos fidei. s. quod virgo a spiritu
sancto concepit et quod virgo peperit: et quod
resurgent' cū corp' nostr' est in cineres reda
ctum: quod rps pot' corporaliter esse sub rā par
ua specie panis: et sic de aliis. et talia inuesti
gare est contra fidē pugnare. Grego. in omel.
Fides est eam' rerū q' apparere non p'nt que
em' apparent fidem non h'nt: h' agnitionem.
Clerbigra. q' lapis sit durus hoc palpat. q' h'
sit album vel nigrū hoc videt. et ergo nō est
ibi fides sed agnition. Unde aristot. t' ali' p'bi
dicunt mundū ab eterno fuisse. quod est con
tra fidē et sacrā scripturā. Gen. i. In principio
creauit de' celum et terram. Ratio huius ē.
q' nihil crediderūt nisi qd cū rōne cōprehens
dere potuerūt. Alio modu' p'ceptu' cōnōne
cōprehēdere q' ex nihilō. Et p'ceptu' mūndo.
Quia dicit Aristo. i. de generatione etiā
nihil sit. Et fides triplana est sup oēm huma
na rōem. Elī dī in decre. Fides cōprehēdit
q' sunt sup rōem. xxiij. q. i. Nō turbaf. vnu' eti
am Greg. Fides nō h' mentū ubi h'ana rō
tio p'bet cōpimētu'. Quarti sunt qui occulto
cordiū iudicare volūt. qd est solius dei q' sol
est scrutator cordiū. Ergo tales peccat h' hoc
p'ceptu' dei vbi dī Lu. vi. Nolige iudicare t' h'
iudicabimini. pro quo sciēdu' q' aliquo pos
test iudicare de primo multipli. Uno mō ex
evidētia facti: vt cū alijs iudicat alijs ē ho
mīcīdā: q' v'udit eū interficere boiem. t' h'nu
lum est p'ctm. Alio modo ex signis euide
bus: vt si alijs iudicet fo'micator: ē q' v'udit
liquem nudum cum nuda: solum cū solat' h'
similis nō est p'ctm. Tertio ex signis le
ibus. Et in hoc iudicio triplex ē grad'. P
mus est q' nū aliquis ex leibus signis incipit
dubitare de bonitate fratris. et hoc est p'ctm
veniale. et non vocat iudiciū p'p'ue h' suspi
cio. Secundus gradus ē q' nū ex talibus signis
firmiter tenet in animo q' frater sit malus.
t' hoc propriū dicit iudiciū q' iudicium ipso
tat firmam sententiā. et hoc est peccatum mort
ale si malū qd iudicat de fratre et leib' h'
guis: sic de genere peccati mortalit'. Peccas
tū cū mortale est q' nū contrariatur charitati:
q' abit aliquis predicto modo iudicat fratres
potest esse cōtra fratrem charitatē. Tertius
gradus est q' nū ex leibus signis non solū p'c
dicto mō iudicat. Et iā procedit ad p'nitio
nē fratris: sicut d' fato. t' hoc ē graui' quia

Sermo

LIII

nō solū est p'tra charitatē: s' etiā cōtra iusti
cie' cōsiderate. Et multū p'ciculosum est sic indu
tare primū de incertio t' occultio: q' q'libet
tenet oia dubia in meliore parte interpretari
Aplo. Ro. ii. Qu' iudicio alium iudicas: res
ipm cōdēnas. Et cōplū q' nō debet' facilis
ter iudicare primū. Legit in legēda Johans
v'is clemosynari q' cū qdā iuuenis quandā
scrimoniale rapuiserit: t' clerici ei coraz beato
Jobe exp'obrarent: t' cū exēcūtandū fore dice
rent: utputa: q' duas aias pdiderat. s. suay t'
illius monialio. Cōpescuit eos bitus Job. di
ceno. Nō sic f'is nō sic. Ostēdo vobis q' vos
duo p'ctā cōmittit. P'lio p'tra p'ceptu' dei fa
ctis qui ait in euāgelio. Nolite iudicare t'c.
Secundo q' nescitis p'ro certo si v'sc' h'odie
peccent vel peniteant.

Quarta feria pasche de laboratorib'. s. lv.

H'do p'iscari. Jobā. xli.
Et quo hodie est v'ltima dies ce
lebris p'ntis festivitatis pasche
t' mō boies redire solēt ad p'risti
nos labores suos tūc hodie legit euāgelium
et septē discipulis q' ad p'iscationē ierūt et
tota nocte nihil p'ciderūt: s' de mane quan
do xpo appuit eis t' dixit. Mittite in detrah
namq' rete: t' inueniet; tunc multitudinem
p'isciū cōprehēderūt. Et illa p'iscatiōe debe
mus sumere etēplū laborādi. Job. v. Nō ad
laborandū nascitur: sicut ains ad volandū.
vnu' Be' de p'ēp'ru' nundi dicit. Nō ad labo
rem status est. si laborem refugit nō facit ad
qd' status est: t' ad qd' in mundū venit. Quid
ergo p'respōdēndū est illi q' misit illū. q' autē
labore sit p'p'uum nō solum ipsū boies: sed
eti' cōpim' asalium ostendit Aristo. xi. de aiali
b' dicens. Nullus eno naturaliter est ocios
as. Unde sequit' q' h'oc ociosus nō est dign' p
ane q' v'escit. Aplo. ii. Thes. iii. Si q' nō
vult op' p'p'ū m'aducet. Ergo laborare debes
mus etēplū b' Petri apli q' dixit ad cōdū
scipulos suos. V'ado p'iscari. VI. Secundū t' q'
l'udicū q' laboratores t' mechanici famuli fa
mili' septē dicit b'c' in suo l'bo: b' vt sal
uentur. Et h'c' potest quia cognoscere qui la
boratores dāmentur t' q' saluentur. Primus
est vt fideliter laborent suos laboratores sive su
um artificiu' vt vendant s' in institutiones
ciuitatis sive sine fraude. t' hi merentur cum
suo laborib' celum. Et p'tra hec facit q' in
fideliter laborant sua artificia: t' tū solētvē
dere q' bene labo'assent: t' nō seruant iuris
b'c' a laborib' suo. quia festū institutū est.

Quarta feria pascbe

ut daber deo deuotus et qm̄ suire debeat. s.
restitudo ecclesie audiēdo missas et simoneo.
et sic de alijs. Quia in die festino hō recuperare
da bona neglecta ppter labore per ebdos
modā. Et opositū faciūt q̄ in dieb festiuos
plas peccat q̄ in alijs dieb. sic q̄ in dieb festi
thuso exortis vel ad tabernac vñdūt et mes
belianf. vel furunc eterecēt: vñl lusores q̄ ex cu
puditate ludūt et oē blasphem. Et. Cōtra q̄
dī Ego. rr. Ademero ut diē sabbati sc̄ifices
et summo studio p̄cipue pet̄i mortalia caues
com̄bil in eo cōmittēdo qd̄ sit h̄ p̄ceptū dis
umū. q̄ multo mai⁹ pet̄i est peccare i die fe
stino q̄ in alio. Itē sciendū q̄ mēchanici et
laboratores q̄ in dieb festiuos laborāt: a dō
q̄ in triplici p̄nū. Peso in t̄paliib⁹. q̄
talo et hoc nō dit. inf. q̄ d̄eq̄nd lucranf in
t̄paliib⁹. hoc p̄dūt i sp̄naliib⁹: q̄ sunt bona aie
In sup quādo q̄ et p̄missiōe diuina infortu
nia habebūt in t̄paliib⁹. s. q̄ capiūanf vel a
raptoib⁹ spoliān. vel equi eoz ledunf. vel
mōnū. vel dom⁹ eoz igne cōburuntur. vñl
alia in fortunia t̄lib⁹ accidit or sic depaupe
rant. Secūdo in corpe p̄nū f̄t. s. q̄ q̄ta
les infirmant p̄ mēles vel p̄ duos. vel cadūt
q̄q̄t et frāgūt crura vñl bracia. et sic de alijs
et sic opeet eos runc festinare cū merito debe
rent laboreare. q̄ ante laborauerūt cū festis
mare debuerūt. q̄rt dī Gāp. xi. Per q̄ q̄s pec
cat: p̄ hec et torq̄t. Tertio p̄nūntur in aia
qd̄ ē maximū. q̄ quotiēs festū aliqd soluūt
tōtēs mortali⁹ peccat et aiam p̄p̄ia occidūt.
Ego. rr. Qui polluerit sabbatū morte moria
tur. Et illis q̄ festiuāt de⁹ dat p̄spitatē cor
poris et aie. Ergo mechanici et laboratores i
dieb festiuos debēt abstinerere a laboreib⁹. Et
q̄ritur q̄ si debem⁹ festū incipe. Et video q̄tūz
ad fētationē a respa in vespas. Et intellige
vesperā. i. sero. Tñ festorū initūt finis iuita
eoꝝ qualitatēt regionū cōsuetudines suari
dī. et sicut magnitudo ipoꝝ exigit p̄us icip̄t
et tardī terminari. extra de feris. c. Qm̄. Et
so hic reprobēditur stulticia quoꝝdā boim
simpliciū q̄ nō reputat pet̄i eē sabbatis die
bus de nocte diu laboreare: et secūda feria de
mane surgere et laboreare pet̄i reputant cui⁹
oppositū est verū. Tertium q̄ laboratores et
mechanici debēt laboreare cū patiētia et trās
quilitate cordis: q̄ sunt in p̄nia. Adet toti⁹
būam generis p̄stituti. Gc. ii. In sudorevul
tus tui vescens pane tuo. Ergo p̄nia illa pa
tientē est sufficēda. Erquo de⁹ te sic vult h̄re
tūc libēter et fidēlēt et patiētē debeo laboreare

Sermo

LV

vnum q̄c⁹ holm quoꝝ pena augēt vñl ad
neūmūmū dī. s. q̄ sunt inūtētēs nouitatus
malaris. Quin dī est vt faciūt ea q̄ s̄ ad vñs
licita et utilia: et adē illis vñdāt q̄ eis licite
vñvolūt. Cōtra q̄ faciūt illi q̄ ea p̄parat q̄ uō
nisi ad peccādū s̄a p̄pra. s. gladios toxicatos
et tela toxicata: et tanilos falsoo: et sic de alijs
Et oīa pet̄a q̄ cū talib⁹ artificariq̄ reb⁹ p̄pe
trans sup ipoꝝ devoluūt. Itē h̄ hoc faciūt
illi q̄ illis vñdūt vel p̄cedūt reo: q̄m̄is licitaō
quod sc̄iat velle abuti. verbi grā. Gladiū fas
cere est licitū: si qui venderet vel p̄cederet illi
q̄ sc̄iat velle abuti reus esset illius bonis
cidū. Itē bursas facere vel anulos ē licitū: si
si venderet alicui q̄ vellet abuti. s. q̄ vellet da
re alicui p̄sona ad alliēdū cā ad peccandū
reus efficeret illius pet̄i. Gilr mediatrices si
ne copulatrices q̄ talia dona portant q̄ mit
tuntur ad alliēdū ad pet̄a: siue sint lē si
ne munuscula: treē erunt oīm pet̄oꝝ illorum.
Sertū et ap̄ mechanici et alij laboratores de
bent recipere cōpetēs salariū p̄ suis laboreib⁹.
Cōtra hoc faciūt illi artifices q̄ numiū p̄ sa
lariorū accipiūt. s. pl⁹ q̄ meruerunt: et q̄i q̄ta
et minus diranf. Itē artifices et laborato
res q̄ statutū et p̄suetū p̄ciū accipiūt: si ifideis
laborant et desidiose. q̄i aliq̄si tres dies labo
rant: q̄d in duob⁹ p̄ficere possent. Et hoc est
p̄tra deū. q̄i q̄bet sic dī laboreare primis fis
cut sibi vellet fieri si ipē laboreares cōduceret
LMarb. vii. Quā vultus vt faciūt vob̄ hoīes:
hec fatite illis. Ergo semp̄ laboreares cogitas
re deberet vñl sibi placeret si ali⁹ sibi sic la
boraret sic ipē laboreat primo suo. q̄ lex na
turalis regnit hoc q̄d tibi vis fieri alijs faci
t. Ergo q̄ nimiū p̄ salario recuperet vel insi
debet laboreares h̄ deū et primū faceret. et de
hoc penitere et q̄fiteri deberet. q̄ vñsquisitor
redditur est rōem in die iudicē de suo artifi
cio et suo labore. Y. Septimū sine quo
oīa p̄cedentia nō valent est q̄ hō in ipso la
boire habeat rectam et bonā intentionē. Intē
tio est minimū in ope: et maximū in remune
ratione. Ergo laboreans intentionē dī dirigē
re ad deū: ut in alib⁹ suis q̄iam dei q̄rat et
nō solū corpis. s. etiā aie sue salutē a deo er
postulet p̄ suis laboreib⁹: et sic in cētuplo pl⁹
meret. Et sūt q̄dā q̄ in suis laboreib⁹ nec bo
nū nec malū intendūt: si q̄si hōs laboreat illici
tū nō opāt nec idebito mō. si nullā intētio
nē bonā h̄fit: si sicut h̄utū alib⁹ nisi p̄ ter
renis laboreant. Ecclesiastes. in. Nibil bō bō
ampli⁹ iūtēto. Et talis hō brutalis m̄hilyl

parū glorie celestis meret p̄ suis laboreib⁹
q̄i est q̄si p̄cas. Et dico: et quo necessaria
est intentio rīc ouerif quis debet esse. Nihil
detur q̄ intentio laborearō dī cē triplex. et sic
sp̄ merent. Gāp. in. Bonos laboreos gloriolos
est fruct⁹. p̄uma intētio dī esse ut q̄ibet: h̄
laborare ut de iustis habeat vñd vñsat. Et ne
necessie habeat furan vel alias iniuste acōte
re. s. p̄ rapinā et usurā vñl fraudē: et sic de alijs
Sciēdū q̄ bonū ē q̄ q̄s dīscat aliqd et aliq̄d
artificiū: q̄i sc̄iat laus est. vñl Octavian⁹ im
peratori noluit filias suā fine arte laboreā
p̄mittere vacare. Quia inēt ego possem des
paupari: tūc filie mee cū labore possēt sens
trire: si aliō om̄tes nōs t̄pib⁹ vñcūdantur
laborare cū tñ laboreare est p̄p̄ū boīs. Unō
Job. v. Dō ad laboreē nascīt sicut autē ad p̄
landū. vñl apls. ii. Dīb. iii. Qui nō laborat n̄
manducet. Sc̄art in penitētia ade fit et ne
caro habeat occasiōe peccandi. Ergo q̄libet
dī laboreare ne incidat in pet̄i et ne scandas
lūt p̄mū. Exemplā in vita patrū legitur
q̄ laboreā b̄s vñl diabolū tēptans eū: s. q̄
ociosus b̄s mille demones q̄ cū tēptant et ad
peccādū ducere intēdūt. vñl ociosus dat locū
diabolo. Uñl sicut i olla tepida résidēt mūscē
et in aq̄ stante crescut vñmes: sic in aia ocios
sa om̄nū male cogitatiōes. vñl Dībō. Tem
per aliqd boni factori: ut diabolū inueniat te
occupatū. Tertia intētio ut habeat vñl tribus
at et subueniat necessitatē patiēt. Cō si oēs
laborare nō p̄t aliq̄ pp̄f cōcitatē: q̄ ceci se
aliq̄ q̄ claudi sunt: q̄ vel alias infirmi sunt
et si de⁹ stultū sibi fortitudinē et laboreā pos
sit: tūc ea intētio laboreare dī ut paupib⁹ la
borare nō potētib⁹ in oib⁹ subueniat. Et illa
elemosyna p̄e oib⁹ mīstū placet deo. vñl Dīb
ro. Quāvis oēm cēsum tuū in paupes distri
buas: nibil tñ apud t̄p̄ ent p̄ciosū q̄ p̄ ma
mbus tñs ipē cōficeris. Sciēdū etiā q̄ q̄s
dū est: si tale ē q̄d paupib⁹ valeat: siē farto: i
reficiēdo tunicā: farto: in reficiēdo calctos: et
sic de alijs: q̄ sicut seruum⁹ deo de red⁹ nītis
et de p̄sona et de t̄pe sic etiā de artificio: sicut de t̄pe
redditiū sum⁹ de artificio: sicut de t̄pe
et de reb⁹. Et si aliq̄ diues p̄sona diceret. La
borare nō indigeo: q̄i alias satis habeo. Re
spōdeo. Si tu nō indigeo: tñ adhuc laboreare
debed. ppter paupes: q̄ p̄ se laboreare nō pos
sunt. Exemplō b̄tē Elisabet q̄ cū ancillia su
is filabat: et inde vestes paupib⁹ faciebat.
Z. Itē legif exēplū de rusticis et labdeatorū

bus in collationibꝫ patruꝫ. qꝫ cū qdā addutis
set ad Jobanē virū magne letitias: i etiā vi-
rū miraculio illustrati: boles bñcē demonē
ferocissimū adiurat ab eo noluit erire: si ei
vba p̄cepit. Adveniētē qꝫ quodā justifico i hū
tu seculari t̄. Quere b aū fimo. xvi. l.

CIn octava pascbe. Sermo. lvi. qꝫ decē bo-
na p̄fert hōibꝫ bona societas.

Domīs aut̄ nō erat cuꝫ
eis qñ venit iesus. Job. xx. Norās
dū qꝫ bñs Thomas rpm discipu-
lis apparetē nō ridit: qꝫ n̄ fuit cū
eis. Tis post octo dies cūvidit: qꝫ tūc cū alijs
discipulū agregat̄ fuit. Elī dī in vbiꝫ p̄posi-
tis. Thomas aut̄ nō erat cū eis. Līca qđ sci-
endū qꝫ vtile t̄ salubre ē hoīem cē i bona so-
ciate. qꝫ ex hoc p̄seq̄tur qꝫ decē emolimēta
i. decē fructus qꝫ cōfert bona societas. A
pum̄ bonū qđ p̄seq̄tur qꝫ ex societate bo-
noꝫ est acq̄satio sc̄tit̄. Si ei cīta est virt̄ so-
ciat̄, cū muliere fideli qꝫ sc̄tificat̄ vir ifidel̄
p̄ mulierē fidelē: sīc dī. i. Eoz. vii. Quātoma
gis sc̄tificat̄ qꝫ ser societate m̄st̄p̄ bonoꝫ. p.
Lā sc̄tō sc̄tō eris. Sc̄m̄ bonū ē lct̄ i bonis
calefactio. Sicut cī carbo frigid̄ accēdit ex
adiūctiōe cū alijs ardētibꝫ: ita t̄ tepidi ex ad-
iunctiōe seruētū calefūt. Eccl. iii. Hnus
quō calefiet. Et si dormierit duo fouebuntur
mutuo. Sic ei lux sive ignis nō meliꝫ accēdi-
tur qđ ignē igni applicādo. Tis serui dei nō
meliꝫ inflāmant̄ qꝫ s̄lhabitādo. Zertiū ē cor-
reboratio. Prouer. xviii. Frat̄ q̄ iuuaf a frē ē
q̄si ciuitas firma. Sic ei i ciuitate vñ mur̄
corroborat aliū t̄ turris turrim: t̄ sic de alijs
Gic i corpe vñ p̄gregatiōis vñ ex alio cor-
reborat in bono. iḡ ex sc̄tā societate tria pre-
dicta sequuntur. Primū ē vñtū acq̄satio. t̄ h̄
quo ad incipientes. Sc̄m̄ est vñtū feruor.
Et hoc q̄ ad pficiētes. Zertiū ē vñtū firmis-
tas: t̄ hoc q̄ ad pfectos. Quartū est cadētis
subleuatio q̄ mult̄ ē necessaria. Eccl. iii. Si
vñ cōcident ab altero fulcief. ve soli: q̄ si ce-
dient nō b̄s subleuātē se. q̄ p̄ exēplū alio: n̄
corrigit vita sua. t̄ etiā p̄fōrōne illoꝫ cui
q̄bꝫ moraf dē illumiāt eū t̄ dat sibi grās res-
urgēdi. Quintū q̄ vinci nō p̄nt facilis a tē
pratiōe diabolica. Lanti. vi. Zembilis vt ca-
stroꝫ acies ordinata. Exēplū p̄s. q̄: lup̄ iua-
diragātē ouēt rapit: si es̄ i medio gregis
nō rācito eā innaderet. Sertū ē vñtū diu-
ne indulgētia. Gēi. xviii. Si inuenero in so-
domio q̄nqua gita iustos in medio ciuitatis

dimit̄ om̄i loco. p̄p̄f̄ eoꝫ. Si aut̄ rōne socie-
tatio bone tam modice parat̄: ut p̄cere tan-
te multitudini t̄ in tātis seceribꝫ: nunquid
nō pareat pauc̄ t̄ in culpis iudicio. p̄p̄f̄ so-
cietatē bonoꝫ. Septimū q̄ p̄f̄tia xp̄i. Mat.
xvii. Elī duo vel tres cogregati furent in
noīe meo: ibi in medio eoz sum. Xp̄o in me-
dio eoz est p̄ aliquē effectū gr̄e. Sic enī dī in
hoibꝫ: t̄ int̄ hoīes habitare. In signū huīa
q̄i ap̄lio dat̄ est sp̄usserūo: iūc su rūt fil̄ cō-
gregati. Et in signū huiꝫ bñs Thomas non
meruit videre rpm: q̄ nō fuit in cōgregatōe
discipulōꝫ. Octauū est p̄cum ex auditio. Ob-
tinet cī multitudo qđ nō obtinet alijs sol̄
fm̄ illud Thero. Impossibile ē p̄co multoꝫ
non eraudiri. Math. xvii. Si duo ex vobis
cōsenserit sup terr. i de oī re q̄cunq̄ petierit
fiet illis a p̄re meo. Quātomaq̄ vbi nō duo
vel tres si marima cōuenit multitudo ad ro-
gandū aliqd obtincbit. Ergo ille oēs orōnes
q̄ fuit a cōitate: sicut in ecclesiō. Quātū ētie
ri post simonē: sive ille fuit p̄vius sive pro
defuncti: sive p̄ q̄cūq̄ cā valde efficaces sunt
t̄ est talis oro elemosyna sp̄ualis: quā q̄s p̄
necessitate p̄m̄ facit. Talis oro ē valde ac-
cepta deo: cū q̄s ex charitate frat̄na p̄ alijs
rogat. vñ Eiso. up Math. p̄o se em̄ orare
necessitas cogit: p̄ alijs aut̄ charitas frater-
nitatis horat̄. Dulcior ē aut̄ ante deū oōo. nō
quā necessitas trāsmittit: s̄i quā charitas fra-
ternalis commēdat. Greg. in moral. Quisq̄
p̄ alijs intercedere nūt̄ s̄bi pot̄er charita-
re suffragat̄ t̄ p̄ semetip̄ tanto cit̄ exaudi-
re meref̄ q̄s̄t̄ deuotius p̄ alijs intercedit.
B Nonū est securitas in agone morti: s̄ua
maḡ secure radit̄ q̄s̄ si sol̄ es̄. Exēplū p̄q̄s
dam beremita sc̄tō viro. cui cū reuelata vñs
sc̄t̄ hora morti sive p̄p̄nq̄: accessit ad cenocē
p̄p̄nq̄ petēs recipi ibidē. Lūs aut̄ abbas
difficultatē ei in hoc exhiberet: timēt̄ he eis
eēt̄ grauamē p̄p̄f̄ senectutē t̄ debilit̄. t̄t̄ suā
Ip̄se iñdit ne hoc timeret̄: q̄z cīt̄ moriturus
cēt̄: sicut s̄bi fuerat reuelatus. Et abbas q̄re
ḡ vis mutare statū tuū p̄ tā modico r̄pe cui
multi possint ex hoc scandalizari t̄ turbari.
R̄ndit q̄ securīt̄ cēt̄ trāfit̄ piculosū trāfire
in societate q̄ solū. t̄ ideo cū trāfit̄ morī cēt̄
piculosūlīt̄ affectabat se illū magis trāfire
in societate q̄ solū. erpauescēs illos inimicos
q̄ ibi p̄nt̄ erunt. t̄ recept̄ post paucos dies
mortū est inter fratres in eoz societate secu-
ring pertransiens transitū morti. **C** Des-
cīmū q̄ maiꝫ p̄mū post hanc vitā habebūt

p̄ hoc sp̄cialit̄ p̄tinet ad religiosos. Lū enī
maiō virtū maiꝫ p̄mū daf̄: viuētibꝫ sub
obedientia debet maiꝫ p̄mū. Iō dicit Gēi.
Hoc solū virtutibꝫ adiutorio qđ p̄p̄f̄ volūtati
detraxerio. q̄i maiō ē frāgere volūtati p̄
p̄uā. vñ Eusebi in ep̄la. Illū diē te tātū bñ
virisse puto in q̄ volūtatem p̄p̄ia abnegasti
et desiderijs restitisti. Ideo dī de xp̄o Phili.
i. Fact̄ ē obediēs vsq̄ ad mortē: mortē aut̄
crucis: p̄p̄f̄ qđ t̄ dē exaltavit illū: t̄ dedit il-
li nome qđ ē sup oē nomē. Exēplū leḡt̄ dī
in vitasp̄trū q̄ cū essent q̄tuor ordines cui
dā viro sc̄tō ostēs. I. infirmatiū t̄ de hoc gra-
tias agētiū. seruētiū infirmis in hospitali-
bus solit ariū. t̄ viuētiū in cōgregatōe sub
obediētia: t̄ quart̄ apparet sublimior q̄rēti
cur h̄ esset dictū ē ei. q̄i oēs alijs faciūt fm̄ p̄o
priā volūtati. hi aut̄ q̄ sub obediētia patruꝫ
viuūt nō fm̄ p̄p̄ia volūtate faciūt. s̄ fm̄ al-
terī volūtate. et ideo maioris vñtis sunt.

De eadē dñica. Ser. lvi. De cicatricibꝫ
vulnerum christi.

Job. xx. Sciendum q̄ xp̄o serua-
vit cicatrices vulnē in suo corpe
glorificato p̄p̄f̄ nouē. **D** Pri-

mo vt p̄ h̄ onderetverā resurrectionē q̄ in eo
de corpe in q̄ possus fuit resurrexerent. Sic et
nos cū codē corpe nō resurgem̄: sīc t̄ xp̄o: et
q̄ h̄ pl̄ pat̄ infirmitates t̄ tribulatōes pa-
tient̄ ih̄e in resurrectionē maḡ letabif. s̄i t̄ sīc
stellabiffrt a stella i claritate: ita corpa san-
ctor̄. q̄i q̄ hic in maiori abstinentia et duncia
sue carnis virxit: et etiā castior fuit ille clar̄
corp̄ in resurrectionē hēbit. Secūdo in signū
victorie seruauit cicatrices. Esa. lxiij. Ego q̄
lōdor iusticiam et propugnat̄ sum ad sal-
uadū. xp̄s nō ex impotētia curandi cicatri-
ces. būt̄: h̄ vt p̄petue glorie circūferat triū
phū. sicut em̄ honor ē militi de plio reuertē-
ti deferre. sc̄tā fractū. sic honor ē xp̄o secum
deferre victorie sue glōsū triū phū. vñ Ali-
gu. dicit q̄ in corpibꝫ martyruꝫ manēt cicatri-
ces in signū victorie t̄ reuertēt̄. Zertio vt di-
scipulos in fide cōfirmaret: t̄ vt nob̄ fidē re-
surrectōis astrueret. sicut p̄t̄ in b̄tō Thome
q̄ noluit credere t̄ dixit. Nisi videro in mābꝫ
eī furū clauox t̄ mittā digitū meū in locū
clauox: t̄ mittā manū meā in lat̄ eī nō cre-
dam. Et post dies octo iterū apparuit disci-
pulis suis t̄ dixit Thome. Infer digitū tuūtū
huc t̄ vide manū meas. t̄ offer manus tuām t̄

mitte in lat̄ meū: t̄ nōl̄ esse incredul̄ sed fi-
delis. Et ergo ad dubitandū corda sanāda cī
cattices vulnerū sunt seruate. Item Gēo.
in om̄el. Eḡt nāq̄ mīro modo diuina demē-
tia vt discipul̄ dubitāt̄ dā in mīro palpante
vulnera carnē: in nobis sanaret vulnera in
fidelitatis. Plus enī infidelitas Thome ad
fidem q̄i oīm discipulōꝫ fidelitas pfuit. q̄a
dū ille ad fidē palpādo reducit: mes nostra
omi dubitatione postposita in fide solidaf.
Quarto vt ad amoīe suum nos alliceret oīs
fī cicatricibus. Si q̄i p̄p̄f̄ dilectū amicus p̄
mitteret sibi manū vel pedey absindere: vel
oculū eruere: et hoc faceret illi amico in sub-
leuationē q̄i unq̄ talis amīc̄ cemeret i suo
amico ralē chantatē alliceret v̄t̄q̄ ad rez
mandū t̄ ad regnatiādū sibi de his. q̄ passus
esset p̄ eo. sic simili modo cicatrices xp̄i vñ
gloriosa passio dī nos alliceret ad amandum
eū: q̄i nō solū manū vñā vel pedē vel oculus
s̄i totū corp̄suū cū ob̄mēbris suis exposuit
Quito seruauit cicatrices vt interpellaret p̄
nob̄ ad patrē. **E** Elī sciēdū q̄ ip̄s q̄drus
pliciter orat̄ p̄ nobis ad patrē. P̄imo vñ
Job. xvi. Ego p̄ eis rogo t̄c. Dic̄t enī Lus-
ce. vi. q̄ sep̄us p̄moctabat in oratiōe. Ies
Math. xiij. dī q̄ ascēdit in montē sol̄ oīa:
re. Elīodo xp̄us p̄o se non indiguit orare. s̄i
p̄o nobis peccatoribus orauit: et exemplus
orandi nobis inbuit. Secūdo orauit p̄ nob̄
cum lachrymis in cruce pendens. Hebre. v.
Eum clamore valido et cū lachrymis etau-
ditus est p̄o suā reuerentia. Sic et nos orā-
re debemus cum clamore t̄ desiderio magno
et lachrymarū effusione p̄o nob̄ et p̄mīo:
tunc dñs cuilibet nostrū sic deuote oranti di-
cet illud. Esaie. xxxvij. Audiuī vocem tuām
t̄ vidi lachrymas tuas. p̄o. Clamauit ad me
et ego etaudiam eū t̄c. Zertio orauit p̄no-
bis cum effusione sanguinis sui. ad Hebre.
vij. Accessisti ad sanguinē melius loquentē
q̄ sanguis Abel. Sanguis enim Abel petes
bat vñ dictam sup Layn. sed sanguis christi
petit misericordiā. ergo quotiens xp̄us san-
guinē suū fudit: rotiens p̄o nobis orauit cū
vulneribꝫ et sanguine suo. Quarto orat̄ p̄o
p̄ctōibꝫ cicatricū ostensione q̄i eas pat̄ re-
p̄fitat: vt nob̄ eū recōciliat̄. Cicatricū em̄re-
presentatio ē q̄dā ap̄d p̄t̄ p̄ nobis aduoca-
tio. Sic ei miles tacēs ab ipatoe ipet̄at q̄i
vulnera q̄ p̄ eo p̄t̄lit demonstrat̄. Leḡt i bu-
storia scolastica q̄ antipater Idume magni
herodis pater in quodā p̄t̄lio i sc̄tūto iu-

Decadē dominica

petatoris multis vulnerib⁹ cōfossus est: cōndē ab enūm⁹ accusat⁹ rejectio vestib⁹
est. Ego nolo me verbis excusare apud te:
alta vulnera q̄ suscep⁹ p̄ te: loquitur p̄ me
ego dilig⁹ te. nūc Cesar ipm i grām suscep⁹
hic sp̄s vulnera patrī oñdit: vt insinuet q̄
nos dilent. Ver. O bō securū accessus habet
ad dēū rbi babes matrē an̄ filiū et filiū an̄
patrē mī oñdit filio pecc⁹ t̄ vbera. fili⁹ oñd
patrī latens et vulnera. quō ibi poterit esse
pulsa vbi cōcurrunt tot charitatis insignia
& h̄n etiā apla. Ro. viii. Qui ē ad dēterā de
q̄ enī p̄ nobis interpellat. Itē. i. Job. ii. q̄
q̄s peccaverit aduocatū habem⁹ apud patrem
Iesum r̄pm iustum. t̄ ip̄e est ppiciatio p̄ pe-
catis nostris. vñ ps. Respice in facie rpi tu-
t̄c. De⁹ pat̄ respiciēs q̄ chare eccl̄a filio suo
cōstituit: parcit eccl̄ie sue. Serto cicatrices
obseruavit: vt nō obliuiscat nr̄i. scripsit enī
nos in tripli p̄te corpore. In manib⁹ vt nos
velit in oībus necessitatib⁹ adiuuare. In pe-
dibus vt nūq̄ velit a nobis separari: s̄ semp
nobiscū manere. In corde: vt semp velit mes-
mor: nr̄i ēē t̄ bonū nobis optare. et si mat̄ os-
bluiuiscitur filij sui qñ dormit vel aliquod aliud
p̄p̄ facit: tñ r̄p̄s nūq̄ obliuiscat nr̄i. Et in fi-
nū recōpēsationis tūc scpi⁹ et frequēti⁹ de-
cm⁹ etiā cogitare de r̄po t̄ memorari suam
marū passionē t̄ fibi copati. q̄s hoc est valde
bi acceptū t̄ nobis valde meritorū. vñ Al-
er. mag. Simpler recordatio seu meditatio
affectionis rpi plus valet q̄ si integrū annum
iunaret q̄s in pane t̄ aq: vel si q̄tidie virgi-
flagellis cedereſ vſq̄ ad effusione sanguis
et si quotidie legeret vñū psalteriū. Septio
traxit cicatrices vt eas in iudicio malis os-
midat: vt mali videant q̄ iuste sint dñmati.
nde dicit eis hec vba. vt dicit Eniso. super
Dab. Ego prop̄ ros bō fact⁹ sum. ppter
e alligat⁹ sum: delusus: ccsus: crucifixus.
n̄ est tantarū iniuriarū mearū fruct⁹: ecce
vñū sanguis mei ques⁹ dedi in redēptionem
arū vestrarū. vbi ē fuit⁹ mibi impēsa quā
p̄cio sanguis mei mibi debuisti. ego sp̄
am meā vos habui: cū ēēt de⁹ apparēs bō
pilio: ē me oībus reb⁹ fecisti. nā oēm rež
issimā teme apli⁹ dilexisti q̄s iusticiā me
t̄ fidē. Scidū q̄ demōstratio signoꝝ fis
in publico in extremo iudicio: cum celestis
et mider i vallē iōsaphat paten̄ descēdet
ffīos insignia radijs solis lucidiora ferēs
videat oēs reprobi q̄s iuste dāncēt: q̄i tās
p̄nū sui p̄ciosi sanguis p̄tēp̄serupt. Aug.

fortasse dñs in corpore suo cicatrices feruauit
ut vulnera cordiū discipulorum tuorum sanare
et ut iudicio hostibus erupaturaret. Octauia
et cetera seruavit cicatrices in iudicio ppter bonorum
et iustorum: qd t ipi videat qd misericordis simus
redempti p passionē xpi: t pterea de hoc ga-
deant t dñi impetu laudet. Nono post iudicium
diciū in celo cicatrices seruabit ad maiorem
gloriam bonorum. Si nullā gloriam habituri cēm
in celo pter illi quātē dñmū de quinq; cicat-
ricib; vulneris xpi nūq; sufficiente possemus:
deo dñe regari t desenire. etiā si mille annos
h̄ viuerem⁹: et deo fides t laudabilit̄ suire
mus: qz cicatrices sunt in xpo nō in deformi-
tate: si ad magnā pulchritudinē et decorum.
vñ dicit Crisost. q sup radios solis erūt luctu-
diōes. Scie dñ qd in celo h̄ abebim⁹ occiden-
tale gaudiū de cicatricib; vulnerū omni mar-
tyrū. vñ Aug. in li. d ci. dei. Nescio quō sic pfecti-
ficimur amore martyrum beatōrum: ut velim⁹ i illo
regno videre vulnera cicatrices qd xpi noīe
ptulerūt t fortasse videbim⁹. nō em deformi-
tas in eis: si dignitas et pulchritudo ent.

¶ De eadē dominica. Sermo. Iviq. d ius
qui scimus reciduant.

Espondit thomas domi-
nus me⁹ t de⁹ me⁹. Job. xx. Uer-
ba predicta quilibet potest dices-
re q̄digne in hoc sacro tpe cōicas-
uit t adhuc nō recidivavit. T̄cēduz q̄ illi q̄
post pniām t sacrā cōione redeūt ad p̄ctā s̄t
sicut serpētes euacuātes venena t iterū resu-
mentes: et sunt sicut canis reuertēs advomi-
tum suū. vt dī P̄rowe. xvii. Et ls om̄is homīs
neq̄ter faciant q̄ recidivat: tñ spālit octo ges-
nera homīn sunt q̄ p̄ alijs citi⁹ t peri⁹ recidiva
re p̄suerunt. **F** Primis s̄t tyrāni: sc̄i. op̄
pressores pauperū: vt magnates q̄ postq̄ cō-
suecerūt subditos t paup̄es eractionare et
ab eis servitia extorquere difficile ē: is hoc di-
mittere: t tales raro verū penitēt: s̄ faciūt. Is
qñq̄ de⁹ pmiserit sup̄ eos infirmitates. vel
aliquam alij plagi: pniām agāt et pmittat
impli⁹ paup̄es nō grauare et eis restituere
nī statim vt de⁹ cessat a plaga t gladiis vltio-
nis suspēdit q̄ eos p̄cussent statim obliuiscūt
t redeūt ad p̄ctā p̄suta. Qd̄ b̄ sit vix pars in
obaraone quē de⁹ plagauit p̄p̄ opp̄ssiones
t Agellationē ppli iſrl. qb⁹ eos āgariavit ex-
mificādo illas ciuitates. Pbitō t Kamassies
sepi⁹ illus plagi monit⁹ pniām egit si factas
q̄ cessante plaga recidivavit. Ld̄ aut̄ d̄b̄ey

Germio

sed et Aaron sibi et tene sue ultimā plagā ins-
serent dīcēbarao. Itē et orate p me. Si
nalis eis recessūtib⁹ p secur⁹ est eos : et sic ī re-
cidivo peti subversio ē. Sic tumēāū ē de il-
lis q̄ sepe recidit ut ne et illi submergāt et mo-
riant i patō. Et t̄ Ieo q̄ sic subditos suos op-
primūt et indebitas eractiōes in eos faciunt
genent corā deo ad restitutionē ipfis subdit⁹
si voln̄t salvari. Secūdi sūt vſurari: luso:es
et falsi mercatores: fures et deceptores: et sic
de alijs illi vix agn̄t verā pn̄iam: et sepius et
frequentē redūt ad petm̄. Tales em̄ q̄ in qua
dragēsima pm̄iserūt restituere q̄ st̄ alioꝝ: et
iterū post paschavsurā et iniusta lucra recipi-
unt. Qui cī sic diuitias amāt filios sunt iude-
q̄ vt df̄ occidit pp̄iū patrē: et accipiēs m̄rem
in cōiugē peccauerat. Et post egit pn̄iam res-
luctis diuitijs: q̄s male acq̄sierat suiēdo pila-
to. Postea recidiuauit furādo decimā ptē de
pecunia r̄pi et discipuloꝝ ei⁹: et sic pp̄t auari-
ciam vendidit r̄pm̄ ibm̄: et recidiuaō despas-
uit et laquo se suspēdit. Cauēat em̄ sibi oēs
quāne sic sine pn̄ia deceđatt sic dānenf cū
iuda. qz si salnari volunt oꝝ de necessitate vt
oia bona iniusta restituāt. vñ Aug. Peccatū
nō dimittif nisi reg ablata restituaf. Tertij
sunt sortilegi: incātatores et iuuocatores de
monū: necromātici: sup̄stitioni carniatrices
missi q̄ vt in plurimū reuertūtur ad
petm̄. vt p̄ in illa phitonissa ad quā accessit
rer Saul: rogāq̄ vt sibi suscitaret Samueles
pp̄betā q̄ mort: fuerat. sicut scribif. 1. Reg.
xxvii. Illa em̄ mulier simul cū alijs mulieri-
bus phitonissis phibita fuit ab incātatorib⁹
Et tunc ad rogatū regis Saul ip̄a recidiua-
uit. Cū eis saul desideraret hoc ab ip̄a fieri et
infatata ueste ci⁹ veniēs rogarerit cā vt susci-
peret Samuele. Tunc r̄uidit mulier. Ecce tu
hosti quanta fecerat saul. et quō eraserit ma-
goaꝝ anolos d̄ terra. q̄re ḡ iſidianis oſe mee
vt occidat. et iuravit ei saul dicēs. Eliuit dñs
qz nō euq;. et tibi q̄cō malī pp̄t hanc r̄ē. Et
p̄i⁹ saul volevit phitoneas et diuinos et cū do-
min⁹ recessisset ab eo dereliquit deū et xitatē a
mortuis q̄sūt p phitonissas et incātatrices.
Et sic ip̄e saul tūc cū filijs suis interfec⁹ ē a
philisteis in bello. Sic isti digni s̄t morte q̄
accedūt ad phitonissas h̄ p̄cepta dei et ecclie
et etiā ip̄e incātatrices q̄ sic recidimāt postmo-
dū de facili sine pn̄ia deceđūt. Sciēdū q̄ ml̄
ti s̄t q̄ p̄ pn̄iam q̄sī infirmanf in corpe acces-
dūt ad incātatrices et carniatrices et faciunt
se carnisari qd̄ ē grāde petri mortale. Itē ali-

qui pentes sunt quod pueros suos infirmos ad talea incantatrices portat. ibi filii qui peccat
Item aliq; cum infirmans accedit ad iudeos pro
medicinis: quod prohibitum est ab ecclesia. sed qui si
manus dominus accedere ad propriae medicorum vestrum
medicinis eorum. qui secundum naturalem effectum bene
licitum est: sicut de herbis sic medicina. qui al-
tissimus de terra creavit medicinam. Quarti sunt
detractores qui consueverunt infamare primos
herbis suis: tales viri non penitent et multo tempore
recidivunt. sicut ei serpens qui gaudet veneno:
tunc sumit herbas amarum per quam emittit venenosum
nunquam: si postea iterum comedit res venenosas quod
bene occidit hominem quem mordet. Terci et isti detrac-
tores venenum emittunt dum penitent: si iterum ve-
nenosas cogitationes in cor assumunt qui mala
de primis indicantur: tunc iterum ligunt veneno-
sas mordet primos qui eis occulte obloquuntur:
sed quilibet deinceps se cauere a detractione primi.
Vnde Hieronimus. Noli diligere detrahere ne eradicare
ris: pauci enim sunt qui huius vicio plene renunci-
erunt. Item quod tale peccatum vir dimittit. Tercio.
Non facilis venia prava datus est rectis. Qui
tamen sunt luxuriosi et adulteri et sodomitae qui de facili
recidivant. sicut viri: Xanthus qui delectabatur
manere in sodomia. et id presumit quod non ob ali-
am causam retrospergit: nisi forte quod libenter viris
set ultra cum eis: et doluit de predicatione et subuersio
ne illo. Non enim rationabile est quod de mutasset
eum in statu salis propter solam retrospectionem ut
si et ait voluisse redire cum illo euangelio. Ille
mo mutens manum ad aratum et respiciens res-
tro aptus est regno dei. Non enim intelligit ibi
corporalis retrospectio. qui homo arando et rente
spicendo potest regnum dei obtinere: etiam si oculo
corporali ad diuitias respergit quod dimisit. Sed
intelligit de retrospectione mortis et consensu
quoque affectat redire ad ea quod dimisit. Tunc
vite voluptuosum et luxuriosum propter predicatorum
Ione priam egerunt: tunc postea recidivaverunt
sed aliquod dicunt se non posse diu continentem ab actu
luxurie: quod est simpliciter falsum: quod et hoc sequitur
quod de peccatis nobis aliquod quod est impossibile
nobis adimplere. Vnde Veritas aledicit homo qui dicit
deum precepisse impossibile. Elif si talis homo et tam
voluntate continendi quod tamquam suum in va-
se custodiendi: et cum tanta diligentia obstrueret
sensus corporis cum sentit scilicet per occasionem sensus
um temptari carnaliter cum quod tam diligenter obstru-
it foramen vasis repletum cum vino cum sentire
non potest vel stillare de illo: de facili continetur
hoc postea et hoc quod si cum vino actu luxurie des-
beret perdere omnia bona regalia sua. vel faciat se

Germes

Domi. prima post octa. pascbe

missurum pedē vel manū vel ambo oculis
locis sacer sibi p̄paratū igneū lectū in quo
debet etiam manūscut deūo Laurenti⁹ in crani
cula oīno abstineret: t̄ mutq̄ usq; ad mortē
aliquē actū luxurie scient⁹ et volūtane ppetra
ret. Tertii sunt qui oīi in delitio assueri t̄ nu
triti a iuncture: tales etiā frequent⁹ recidivat
Tunc p̄ in filio iſiſ quos dñs p̄mit̄ f̄ defro
māna t̄ dicere. Aīa n̄a naufragat sup cibo isto
panobis carneo. t̄ etiā murmurantes dixer
unt. Nu. vi. Accordamur p̄scū q̄a comedes
bamus in egypto: t̄ pepomū t̄ cęparū allei et
peoni. Et cūpienū ea q̄ reliq̄iat exilio de
egypto. t̄ ideo occisi sunt in deserto. p̄. Adi
buc ecce eoꝝ crāt in ore ipsoꝝ: t̄ ira dei desce
dit sup eos. Et vocavit moyses locū illū se
pulturi cōcupiscētie. Ibi em̄ sepeliuit moy
ses p̄p̄lū q̄ desiderauit carneo: sic timendus
est de gulosis q̄ mō redeūt ad erupū: t̄ ebue
rare suā. sic illi q̄ in. xl. penituerūt t̄ i pascba
cōdicaucrūt: t̄ sum ecōuerso ad tabernac̄ p̄
dūt t̄ se inebriāt t̄ sic deū erpellūt. vñ. 2m̄.
in li. de pe. Ebriosus p̄fundit naturā amittit
q̄am: p̄dit gliam: incurrit damnationē etiā
ceptimi sunt q̄ assueti sūt iurare t̄ blasphemare
tales crisi q̄nq̄ peniteat t̄ cito recidiz
uit. vñ. 2m̄. viij. etbi. Difficile est resistere cō
suetudini q̄ assimilat nature. Uñ idē. ii. etbi
co. Et actu multotieō iterato fit bit⁹. Et ta
les sic iurātes t̄ blasphemātes replebunt oī
unq̄tate. vñ. Eccl. xxiij. Uñ mltū iurās reple
bit iniūtate: t̄ nō recedet a domo ci⁹ plaga.
O Octavi sūt supbi q̄ etiā vir vñ nūq̄ sup
bi deponūt. t̄ si q̄nq̄ ad r̄ps deponūt: t̄ si si
bi reassumūt. vt p̄ i illio q̄ in. xl. deponūt su
p̄bū habitū. s. longas manicas t̄ scissuras: s̄
post festū pasche imēdiate reassumūt. Uñ di
xit qđā mulier ad quēdā bonū virū. Dñe qđ
valet pfessio mea. ego p̄fiteor de supbo bitu
tineo t̄ dessistere nō intēdo. t̄ talis pfessio ni
bil p̄dest q̄ nō fit cū firme p̄posito emēdādi
Et ista octo ḡia bonū vir vñ raro se emēdat.
Dñica priua post octauas pasche. Genio
lix. de p̄lati⁹ t̄ subditis.

sciendū q̄ plati teneat tria subdit. Primitū
est vt terrā suā t̄ subditos suo defendat: q̄
gladi⁹ dat⁹ ē cōs ad h̄ vt video p̄p̄lo⁹ t̄ sub
ditos t̄ terminos a deo sibi cōmisso sollicite
t̄ p̄ posse defendat t̄ boīca sacrificiūt eō
pellit. Et defendēdo ecclias extēt a pagano
ab ifidelib⁹ ac bereti⁹: intert⁹ a p̄donib⁹: m̄
leficio t̄ bimōt. Itē p̄gēdovidua⁹ t̄ oīph⁹
nōo t̄ sacerdotes t̄ religiosos q̄ sc̄ip̄os tuen
nō p̄nt. Uñ. ii. 2m̄. vii. Cidit machabue
erēdisse manū Jeremiam t̄ dedisse gladiū an
tū iude: dicentē sibi: accipe gladiū sc̄im̄ mu
nuo a deo q̄ denicē aduersarios p̄pli mei it
rael. Diē em̄ gladiū sc̄im̄ nō q̄ gladi⁹ sit sc̄ue
si sc̄im̄ fac̄ bñ vtētē vt Carolū. Denri. Ludo.
t̄ sic de alio. Sciendū q̄ rectores ad h̄ statu
ti sunt vt vniuersisq̄ terrā sibi subiectā t̄ pac
teneat: q̄ si cēt terra alicui⁹ p̄ncipis ita apla
q̄ t̄ ultra mare se errēderet: tūc de oīb⁹ p̄ctio
q̄ fuit in ea p̄ raptoꝝ t̄ alios malefactoꝝ: q̄
qđ⁹ resistere possit redditur⁹ cēt rōnēm̄ deo.
Uñ si p̄sidētēs p̄nt p̄hibere malāt nō faciūt
dānabunt. h̄ mento aduertere deberet isti p̄
lati t̄ p̄sidētēs q̄ de sua potētia et dignitate
nesciūt nisi gliari tota die occupātēs se i to
neamētio: venatōib⁹ t̄ potatōib⁹: t̄ sic vñ alijs
mūdi vanitati⁹ nūq̄ vel raro se occupātēs
circa pauperū: viduarū clericorū religiosorū:
orphanorū t̄ bimōt p̄tectionē. Cu tū mūtā
lia de cā dē⁹ cōs p̄tulerit talē p̄tātē nūsi. p̄ tu
tiōe ecclie t̄ pauperū. vñ. 11. Eccl. diē dñis ad
moysen. tolle cūctos p̄ncipis p̄pli t̄ suspēde
eos p̄ solē in patibul. Et h̄ dico h̄m̄ glosay: q̄
vel erāt auctoꝝ illi⁹ p̄cti p̄pli: vel q̄ nō p̄
bibuerūt. Sed̄s est i q̄ tenēf dñi subdit si sal
uari volūt vt sint i p̄is clemētēs sic deūvolūt
sibi h̄re clemētē: q̄ si q̄s cupit deū sibi cē p̄
piciū si crudelē: ita i p̄e suo subdito dñ cē. vñ
Gen. Sic cū inferiori viuas quēadmodū su
piorē tecū viuer̄ velis. Uñ. b. Job. bapt. Ia re
q̄sit⁹ a militib⁹ qđ facere deberet iūdīt. Ne
minē cōcutiat: nemini calūmā fac̄ at: t̄ esto
te p̄tētī stipēdīs vñis. 3 Quenī utrum
dñs possit aliqd ultra cēsus debitū a subdit
cōficeret ut recipiat. Mūdeo coenātū. vñ. 11. Eccl.

Si sum pastor bonus,

Jobi. x. Sciendū q̄ p pastoriē in p̄ftri euāgeliō intelligif̄ plati. et p̄ oueo intelligiñf̄ subditi. Vñ h̄ tria sunt dicēda. **V** Prio qđ tenent̄ plati subdit. Et cōdo quō oēs heic̄ s̄r filios. Zerzio qđ subditi tenent̄ plati. Quātū ad p̄inuſ

Sermo

Si si debeat vel velit filium militare: vel filios despōsare. **N**obis? his et filiis? p̄t licite a subditis petere subditiū moderatū. **S**i si dñovult ludere i aleio vīse et redere i alijs panitariis? **P**ropt̄ t̄leg cāuo nō h̄ q̄cō erigere: et si exigit te nef restituere sūm. **Q**ui. et de sūctu. in fine. **S**ciēdū q̄ vītra dēbitum cēsum accipit a subditis nisi i cassib? p̄cessis et iā enīerat p̄ditore dicunt. **E**t rō est: q̄i cāde fidē dñis oī subdito quā subdit? dñi. **S**i si subdit? capi faceret sic ē de dñi q̄ ad dñi. **S**i diceret si nō ēēt meus subdit? nō facerē. **M**īnīo. **J**o nō ē tibi cōmissio a dñi ut eū spolies et extactiones. **N**on ut eū p̄tegas: et t̄lio ē dñatio dyabolica que aſfigit subditos suos sibi sūietes. **I**te tales iudiciū dei sine mīa merent. q̄i talē se exhibet eis dñi iesus q̄les ip̄i exhibuerūt se suis subdit. **V**n. vi. **E**adē mēsura q̄ mēsi fuerū resmeties vob. **K** **E**tēplū legif q̄ qđā mīsico hūit p̄atē et matrē q̄ multū fuit misericordes et timētes dñi. **S**i desunc̄ pentibus fili? effect? ē opp̄sto: subditos et pauperū: et cū argueret ab amīq et religiosis q̄re intātū spoliaret suos subditos. **M**īndit. **O**ues nostre s̄: iō debem⁹ eas rōdere et vti eis. **Z**adē de volēs cū ab h̄ errore reuocare. **P**ropt̄ seruitum q̄d in iuuētute deo exhibuit: misit ad cū āge **T**unc p̄t̄ndit ei pulchriū palaciū in q̄ **H**ic boīes vestiti aureis vestib? et cantabāt dulcissime et oīa genera organoꝝ audiebātur in illo palacio. **Q**ui audiens tātū gaudiū palaciū volebat int̄flare: et repulsus ē a custode portae dicēte: quō vis strare illō mūdissimus palaciū et pulcherrimū cū bēs vestē sanguis nolētā. **Q**ui cū respexit vidit se respersum sanguine: cui āgel? iste ē sanguis et labo: paup̄ quē tu violēter fine ure extactionādo a subdit accepisti. **S**i iiḡ vis intrare illō palacio reūcaio a te istā vestē. q̄ ad se rediēs vitas in meli? cōmutauit: et oīa iuuste recepta restituit: et pōgea eis multū misericordia fuit. et tandem dēvitā in dono finiuit. **Z**ertiū q̄ dñi cē timētes dñi et hūileco ad primū. dico q̄ multū dobet timere dñi ip̄i plati. q̄i q̄li subditi peccāt tūc ip̄i p̄punitur in p̄stī p̄ seis excessib?: sed null? ē q̄ dñis et plati audet vītate dicere vel eos excessus punire: h̄ oīa durissimo dei iudiicio refūat. **G**āp. vi. **J**udiciū durissimus ficit hīo q̄ p̄sunt. **R**ō. q̄i tūc de' mībī curat de dignitate aut nobilitate: aut p̄tate. sic nec de iſfirmo leproso: q̄i dñi nō est accepto: persona sum: s̄ ypnūquēq̄ iudicat sūm opa sua et mes-
rita. si q̄tū ad p̄tioꝝ et subditos p̄tatiōt bñt esse bñileco sūc q̄ nō debet spernere subditos p̄pter paupertatē. **V**n. **B**re. **O**īo frēs sum? mul uo imperatoris p̄tate conditi et sanguine re dempti. et idcirco fratres nīos q̄tūlibet pauperes et abicctos in nullo despicioꝝ dōbūt. **Z** **S**ed q̄tū ad secūdū sciendū q̄ boīes tā nobiles q̄ ignobiles: tam iuuenes q̄ senes sunt sūles in quattuor. et ista similitudo debet cē cā dilectionis adiuvat̄. **P**atio q̄i dñi nos om̄is creauit p̄o. **I**p̄se fecit nos et nō ip̄i nos. **E**rgo deus est pater om̄i nostrū h̄ dictū p̄tē in euāgelio vbi dicit. **C**ūus cīn est pater p̄cster tē. **I**tem in cuāgelio Jobānis dñi. **O**m̄i cīn vos fratres estis. **I**te ab adā oīa nati sumus: et de eodem lūmo oīas formati sumus. **S**ecūdo q̄i nūdi nati sum? **J**ob. i. **N**udus et gressus sum de vītro matris mee tē. **D**icitūt̄ mus rex mūdi paup̄ioꝝ nāt̄ est q̄ paup̄om̄us boīm mūdi mortu? sit. **H**oc p̄bat. q̄i q̄ tūcūq̄ paup̄ monf aliqd post se relinquit: nūmo ad mūn? p̄mīculos aliqd q̄b? regebat nuditatē suā: vel stramua aliq̄ sup q̄b? dominus eb̄at. si ditissimū rex mūdi nullus boīp̄ secum portauit. sed nūd? de rētro mīris hūc mūduꝝ intravit. ḡ oīas q̄ ad nativitatē sum? sūles et cōsequēter fratres. **L**ertiū est. q̄ oīas sumus bīeuīs vīte. **J**ob. xiiii. **B**reueco dies boīos fūt. **H**oc intelligif tam de dīnitib? q̄i de pauperib? q̄i q̄tūcūq̄ q̄o sit dīnes hūc nobilis fūne potens sup alioꝝ: tū nō h̄ secundatē vīte q̄mīs q̄nīq̄ estimet se habere. **L**uce. vii. **S**cul te hac nocte rep̄tēt aīam tuā a tētē. Et insuper oīas cūdē fūne habebūt: q̄i oīas tā dīnites q̄ paup̄es erūt cibis vēnnū: et vertentur in cādauer fetidū. **S**i hoc vis p̄bat vade ad os sa mortuorū et oīde mībi q̄ sunt nobilū vel rusticorū: nūlla est differēcia q̄i oīas habebi mus cūdē fūne. **Q**uartū q̄ oīas boīes tā dīnites q̄ p̄p̄oꝝ: tū dñi q̄s subditi: tū dñi p̄ancille: et tū dñi q̄s serui stabūt ante tribunūl̄ p̄pi. **A**p̄lo. ii. **C**oz. v. **O**mnīos nos manifestas nō oportet ante tribunal̄ p̄pi ut referat vīus quisq̄ p̄ut gessit in corpe suo sūe bouī sūe malū. **E**t hīa p̄t̄ q̄ oīas sum? frēs. ḡ frāna dilectio et fidelitas dī eē inf̄ nos: et q̄ om̄ēs frēs sum? **S**i p̄ h̄ faciūt q̄ paup̄es p̄p̄t paup̄tate despiciūt et defectuosos subiungant. q̄i in h̄ dñi offendūt multū. **M**atb. xxv. **O**īo vīi et minūmī meī fecisti mībi fecisti. **E**xemplū de qđā dīnites q̄ spernebat paup̄es. **L**egif q̄ quidā dīnes aduocatuō q̄ de paup̄tate delict̄ ad magnas dīnites dīc̄t̄ sup̄bīc̄ **L**iii

Geronio

flue abulatere: flue nolentes: sine volentes: p mo
 mera tēpō sp ad finē ducimur. Augu. Ulta
 hīa nibil ē mihi cursus ad mortē i q̄ nēo nec di
 uco nec paup nec nobil nec ignobilis stare p
 mittif. si sp dietā vñā q̄s die q̄s q̄s nūm facit.
 Itē vita nūra cōpaf vmbie. Doc ps si hēat re
 spect ad pene ifernū eremutatē. Ulī dicūt dā
 nati i iferno illud. Gap. v. Trāferūt oia illa
 laq̄vmbra. Et post subdit. Non natī p̄tinuo
 desinim' ēē. Itē vita nūra est tāq̄ vētus. Ulī
 Job. vii. Aldemēto mei dñe q̄ vētus est vita
 mea. Tertio ondūt cōpando vitā nūram ad vi
 tā āriq̄ patrū q̄ in p̄ncipio mūdi virerunt.
 Ulī iū ē dicēdū q̄dū patres antīq̄ virerunt q̄
 re t̄ quō postmodū dīlūmū exortū sit. P: o q̄
 scēdū q̄ adā post q̄ ipē expulsius fuit de pa
 diſo cognouit vrore suam Layn. Kursum post pepit Abel. Layn agris
 colā fuit. t̄ Abel pastor ouīu. Factus est post
 multos dieg ut offerret Layn de fructib⁹ ter
 re mūra dño. Abel vō obtulit de meliorib⁹
 gregi sui. Et resperit dñs ad abel et ad mūc
 ra ei. Ad cayn vō t̄ ad mūcra ei nō resperit
 Iratius q̄ ē Layn r̄chemēter et dirit ad Abel
 fratrē suū. Egregiamur foras. Lūq̄ essent i
 agro consurrexit Layn aduersus Abel fratriē
 Iūm: t̄ occidit eū. Et ait dño ad Layn. Elbi
 est abel frater tu? Qui r̄ndit. Nescio. Nūqđ
 factis: vox sanguinis fratris tui abel clamat
 od me de terra. Lūc aut̄ maledicta erit terra
 in ope tuo: q̄ aperuit os suū t̄ suscepit sans
 guine fratris tui de manu tua. Dicit autem
 cayn ad dñm. M̄aior ē iūcas mea q̄ ut ve
 nā merear. Et post hoc adā virit cētūtrigun
 ta annū: t̄ genuit filiū t̄ vocavit nōmen eius
 Seth. Legit in hystoria scolastica q̄ p̄mo
 tem abel adam nō voluit āmododo vrore co
 gnoscere si deo iubēte p̄ agelū fregir vōtū t̄ co
 lūs suis t̄ cū trib⁹ vrore filiop̄ suo et eis
 vrore sua. Lūc apte sunt caracte celi et fas
 ctū ē dilūmū. xl. dieb⁹ t̄ noctib⁹. t̄ elenauit
 archā aque. Operueruntq; q̄ dilūmū terras
 centū q̄nq̄ginta dieb⁹. post centū q̄nq̄as
 ginta dies decrecebant. Post quadraginta
 dies aperiens Noe fenestrā arche emisit cor
 uū qui non est reuersus: sed mālit cū cōdāne
 re vno. Post emisit columbā q̄ de sero reuersa. q̄
 non innenit vbi pes ei q̄esceret. Post septes
 dies iterū emisit columbā q̄ de sero reuersa est
 portans ramū oīue in ore suo. Iterum post
 septē dies emisit columbā que non est reuersa
 tunc intellexit Noe q̄ ericata ē terra. Lūc
 dicit dominus ad Noe. Egregere de archa t̄

Dominica secunda post octa. pasche

fuit q̄ ppter suis sublimitatē e supbus loq̄ de
 pugib⁹ dēsignat q̄ diuino iudicio ad rā
 ti cōcidit misera q̄ infirmat se visitantib⁹
 respōsus dādat se cē cattū. vñ etiā scīps sub
 lectos sub scāno abscondebat sicut cattua. et
 q̄i interrogat̄ fuit cur hoc faceret. r̄udit. ego
 sum cur? t̄ sic sine omī reditūtē t̄ p̄fessione
 obit. Ab. Q̄ p̄t̄ ad tertū sciēdū q̄
 subdūt̄ tenet̄ tria dñia. Prior fuit eis fide
 fidei tenet̄ tria dñia. Prior fuit eis fide
 les i coope ne eos tradidit. Nā b̄ cēt̄ petīi inde
 q̄ r̄ps dñs suū tradidit. Itē dñt̄ eis cē fideles
 i reb⁹ t̄p̄alib⁹t̄ p̄ueniat dñia dñoy suoyrbi
 p̄nt̄ bona eis eis augmētent. Itē in ansa
 dīt̄ ip̄s eē fideles ne aligō malū ip̄s dīlūt̄
 Cōtra q̄d faciūt̄ illi q̄ cōfūlū dñis vñ ledunt̄
 alij in reb⁹. et tales tenent̄ ad restitutōnē: si
 alias nō fuisset ferū illō malū sine eis p̄filio
 etiā si nullū et b̄ emolūmū p̄ficiūt̄ sunt. Job
 vñ. p̄cipitabit ip̄s cōfiliū suū. Boni cō
 filiū s̄r̄ vt āgeli q̄ semp bona consulūt̄. t̄ ta
 les boni cōfiliāt̄ habebūt̄ magnā gloriā tūz
 āgelis in celo. q̄: se eisde angelis filiē fecerit
 dīdo bogū cōfiliū. Abalito cōfiliarij sunt
 angeli mali q̄ semp cōfūlū mala t̄ nocua: t̄
 tales mali cōfiliāt̄ ppter talia mala p̄filiā
 ardebut̄ cū demonib⁹ in iferno. Secūdū q̄d
 subdūt̄ tenent̄ suis dñis ē vt fuit eis obedie
 tes in licit̄ t̄ in qb⁹ tenent̄ eis obedire. quia
 s̄m bñm Zho. in seculari p̄tātē obedientū ē
 uā hāt̄: q̄ oīs p̄tātē a deo ē. et q̄ p̄tātē resistit
 ordinationi dei resistit. Et b̄ sumit̄ p̄p̄ror te
 nef obedire marito suo in oīb⁹ licit̄ et honestis
 stis. Ulī Ben. iij dixit de⁹ ad enā. Sub p̄tātē
 viri enīs: et ipē dñabif̄ tui. S̄līr̄ p̄uen dñt̄ oī
 bedire suis parētib⁹ in licit̄ t̄ honestis. sic ēt̄
 serui t̄ ancille tenent̄ obedire dñis suis t̄ cō
 sequent̄ oīs subdūt̄: flue sint ciues: flue rusti
 cōtenent̄ obedire suis supiorib⁹ in oīb⁹ licit̄
 t̄ honestis. vñ Ber. Quicquid vice dei p̄cipit
 bōqđ nō sit certū displicere deo bōino est ac
 cipiēdū q̄fi p̄cipiat de⁹. Item Ber. Obediens
 tia q̄ maiorib⁹ p̄bef̄ deo exhibef̄. Zertiū q̄d
 subdūt̄ tenent̄ dñis suis vel superiorib⁹ ē q̄
 de debitib⁹ redditib⁹ flue de reb⁹ dñorū nihil
 auferre subtilib⁹ derinere dñt̄: s̄ plene et intē
 gre p̄soluere oīa. Cōtra hoc faciūt̄ illi subdū
 ti q̄ sc̄iēt̄ subtrahūt̄ t̄ nō plene p̄soluūt̄ des
 cimas t̄ reddit̄ suis supiorib⁹. t̄ tales mor
 taliter peccat̄ t̄ tenent̄ satisfacere suis supio
 rib⁹: si volūt̄ consequi remissionē oīm p̄tōr̄
 et eucharistā digne recipit̄. Itē cōtra b̄ facit̄
 un officiales dñoy q̄nq̄ ex vna parte ex
 torquent̄ a subdūt̄is et ex alia partē nō dant̄

Dominica. ii. post octa. pascbe *Pv Varibale iiii*

protra et filii tui trivoreo cop. Et post dñe
evo. Crescite et multiplicamini et replete terras.
Et edificauit Noe altare dño et obediit ei sa-
crificium. Tunc noe plantavit vineas: et cum creans
set vnum bibit et de illo inebriat? q: nō nos
uit fecundinē vini. Cūr itq; noe post diluui
um trecentis q̄nāginta annis. Et totū tps noe
fuerūt nō p̄tēt q̄nāginta annis. Et ab adā vſq;
ad diluuiū fuit mille ducēti q̄draginta duo
annis. Tp̄ diluuiū boles rādiū nō viceat sic
ante diluuiū. q: tūc debilitate sunt vires her-
barū et fructū. O Querit q̄re tūc p̄tēt
tādiū viceat: et iā boles n̄ris tēp̄ decrescut
ita q̄ rādo iuenit alio q̄ p̄ueniat vſq; ad se-
ptuagesimū v̄l octuagintū annū si quasi oēs
morūtūr i iuēnit. R̄m q̄ sunt octo cause.
Prīa est fm Henri. de bassia sup Befi. q: ipo
rū cōplerio erat p̄pinqiō: ade nobilissimovi
ro a deo solo crearo. si nos sum? p̄cepti de fra-
gili et corrupta mareria. Iḡr ic̄. Et cū b̄ sum?
elōgati a p̄ncipio n̄ro. i. ab adā p̄ multū tps
Exēplū de fonte et riūlo ei?. Nā q̄tō riūl?
est p̄pindō: fonte: tūto magis est aq̄ recētior
et melior. si in fonte est optia. Et q̄tō remoti
us fuit a fonte: tūto magis tepida erit. Item
q: de? ē creator: ade: et de? ē p̄fectior i opibus
q̄ creatura possit eē i suis opib?. Deut. xxxij.
Dei p̄fecta sunt opa. Adā em fuit p̄ucher: for-
tis: et sapiēs. q: fili? naturalis assimilat̄ pens-
tib?. Et si natura p̄tēt: qd tūc de? a q̄ Adam
immediate fuit creat?. Imo adā habuit cogni-
tionē et noticiā dei: cui? p̄stis qdā iterion a-
spiratō p̄tēplabat. nō tūc ita excellens ut sc̄i
iā in patria: nec ita in enigmate ut nos mōtē
via. Itē adā nouit res factas. q: eis noia im-
posuit. Et fm sc̄iū Tho. de aq̄no. Noia natu-
ris res dgruere dñs. Ergo adā sc̄iuit naturas
om̄i aialū et herbar. Sc̄da causa et p̄sulis qz
platē et aialia erat fortioris nature et maiori-
ris q̄titat. Un Befi. vi. dñ Erat aut̄ gygates
sup terrā ill' dieb?. et Num. xij. Mēntio fit
de ingēti botro apporato de terra p̄missio-
ne ad osidēdū moyſi et filio isrl' q̄ erant i de-
serto. Et si in botro: cur nō in alijs segetib? et
alijs fructib? sile fit. Manifeste em appet iā
sp de die i diē fruct⁹ deccrescere. q: ante centū
ānos fruct⁹ maiores et meliores fuerūt. Qd
p̄bat testimonio antiquor et affessori n̄ro.
Ergo iā finis mundi appropinquat. Ap̄lo. i.
Loy. r. Nos sum? in hō fines celōꝝ deuenies-
rūt. Un etiā Arist. viii. pbi. Hō dñ minor mā
dus tē. Sic hō q̄ cap̄t senescere tūc defi-
cit sic et mād. P̄tēt mag. fm appropinqt: tāto

preferbit apparet *L*
Sermon

gi. fm. Abstinētē a comedētib? nūmijō et sup:
tia cā q̄ nutrimentū antiquor erat simplici
q̄ natura optimū fecit: et nō tā artificiale si-
cūt mō fit. q̄ nō tā salubre q̄ delectabile fie-
re ingenio alicui? artis coquarite. Qd cū ap-
petitū effrenē ad excessus puocat: vices ener-
uat: morbosq; m̄lultiplicat: et p̄tēt vices minuit.
Befi. in epla. Multos morbos multa ferela
fecerūt. P Un Macrobii p̄bat p̄ q̄nq;
q̄ multiplicitas ferela nocet nō solū aie: si
etiā co:p. Primo p̄bat p̄ hoc q̄ aſſaliat fre-
quentē sunt sana: q̄ v̄tūt simplici cibo et af-
sueto sue nature p̄ueniēt. Nullomō libēter
v̄tūt illio q̄ sur̄ p̄ria sue nature. Lui? oppo-
fitūt hō rōalis sepe facit comedēdo et bibēdo
ea q̄ non cōpetit sue nature: h̄ solū ut satissa
in dēclīs et volūptatib?. Nā tales gulosis oc-
cidūt sc̄ipos. Nā plures dūt? v̄tūt si in
abstinētia v̄tūt. Itē plures iūnūt diuers
aliq̄ idropici. aliqui palitici. et sic de alijs. et b̄
pp̄ter volūptatē carnis. Un Vito. in epla.
Mater sanitas abstinētia: mater egritudis
volūptat. Quarta cā fm Henri. de bassia ē:
q̄ antiq̄ mortari solebat in aere puro. Nō em
pot cūtates et castella cōpacta fuerūt. Hoc
iā p̄tēt in q̄busdā ciuitatib? vbi in plateis
est macu? fētore de quo fētore plures ifurūt
iā et eo tātō: nō iūnūt. Et ergo ciuitates mū
de scrūnde sunt: qd valet p̄ planitatem p̄lōga
tione vite. Qui. ta cā est: q̄ antiq̄ magis ca
sti fuerūt. hoc p̄tēt cū fuerūt octuaginta v̄l
nonaginta annorū: tūc p̄mo matrimonii cō-
traxerūt. Un iā n̄ris tēp̄ pauci casteviuns
iā tūc moriunt. Un Arist. de regi. pnci. Loi
tug est destruetio corporis et abbreviatio vite.
Itē cōmentator de bēnitatē lōgitudine vite
dicit. Quā multū coēt parū v̄tūt. Un etiā
Greg. in moral. Per Jurūnā natura cōrūp̄t
tur. Inectus inducit: vita minuitur: et mōs
ti appropinquat. Extra cā est infectio et cor-
ruptionē clamētōꝝ ex p̄tēt iā augmētato: et in
futuro augmētando: q̄: imētis q̄tūc supra
hūdat in mōdo. Un hō cōposit⁹ est ex q̄tūc
elemētis. Nā elemētū aq̄q̄ manifestat in
ip̄o humorib? elemētū ignis in calore na-
turali: et in lucevisua. elemētū aeris i respi-
ratiōe statuo. elemētū vero terre in carne et
ossibus. Et q̄si pugna fit i bole inter q̄tūc
elemēta ex q̄b? hō est cōiunct⁹: tūc hō distē-
peratur et infirmat et morit. Septima cā est
foste ex infēcūdaz infētia planetaria. Et et
eadē cā oīm pestilētē nō tā crebres fuerūt.

Ellier cum parit tristici
am hs. Jo. xvi. Erq̄ in verb p̄missi
sio fit mētio de p̄tu mulieris tūc
in p̄tēt sc̄iōne tria sunt dicenda.
P̄lo de gestib? q̄s māheres būt i p̄tu. Eccū
do de dolore p̄tētūt: de his q̄ moriunt

De eadem dominica

in pto. Tertio de labore quē hñt pentes cum pueris. **M** Quantū ad primum sciendū q̄ mulieri: t̄ ideo recepit t̄ comedit. Sciendū q̄ adam in duob⁹ peccauit. s. in comedēdo ī inuenio dñgi gest⁹ quos muliereo hñt tpe p̄ preceptū dei de fructu etito: t̄ sic inobedientia tuus: quos tpo etiā habuit in cruce pturiens fuit deo. Secundo excusando sc̄: et inculpado dñt t̄ mulierē dicēs. Mulier quā dedisti mihi in sociam tē. Eua aut̄ in q̄tuor: peccauit. Primo deitatem rapere voluit. Secundo frumentum phibitū comedit. Tertio virū ad peccatum puocauit. Quarto culpā suā defendit t̄ se excusavit t̄ serpentē inculpauit dicēs. Serpēs decepit me. Item querunt q̄re oate sunt tales erūne mulieribus in pto eārū. Respondet q̄ he pene date sunt mulierib⁹ ut sint eis admonitiones ne decetere supbiat. Unde sciendū q̄ valde de⁹ detestat superbitam mulierū: t̄ ecōuerso valde diligat hñlita tem eā. qd̄ sic p̄baſ: q̄ nunq̄ aligd̄ p̄tm̄ in tantū punitū est in mūdo ut p̄tm̄ cue qd̄ aī ser mūlia annoz p̄petrauit t̄ adhuc hodie et usq̄ in finē mūdi i filiab⁹ cue ista supbia pniel: sic q̄ nec mulieres iudicia secularia exercent: nec testimoniu p̄ferre p̄nt: nec sacros ordines suscipere: nec p̄dicare: nec audire cōfessionē. Item q̄ viris suis subdite sunt: et pueris suos cū pondere poitāt: t̄ eūs dolore parturiunt t̄ sic de alijo. De penalitates datae sunt mulierib⁹ p̄ quadā amonitōe: ne alia femina decetero ī deum supbiat. Nam q̄ mulier ampli⁹ ī deū supbiat. **N**am de⁹ punire vult post hoc tormento infernali. vñ Ver. dicit q̄ scintilla gehēne ignis pl̄ ledit p̄tōrem q̄ si una dñia vi labore t̄ in pto plus p̄seuerādo duraret mille annis. Itē sciendū q̄ hñlitas mulierū valde placet deo. **I**n p̄ oib⁹ ḡtutib⁹ oīm sc̄tōz hñlitatēvnius female pl̄ remūerauit. i. hñlitatē btē marie vñginis: uno etiā oib⁹ ḡtutib⁹ ip̄i⁹ marie q̄i mū hñlitatē quodāmō p̄culit sicut ip̄a d̄ se testat dieēs. Resperit hñlitatē ancille sue: q̄ p̄ hac hñlitate in matrē eā elegit: t̄p̄ hac virtute eā sup oēs angelos t̄ sc̄tōs in celo exaltauit. Itē p̄ hac ḡtute laudat ab agel⁹ t̄ satis in celo: t̄ ab hoib⁹ in terris. **L**u. ii. **F**ecit mihi magna q̄ potens est. Et sequitur post. Ecce em̄ ex b̄ btām me dicēt oēs gnationes. Et q̄ mulier est maḡ hñlitas: btē marie vñginis in celo viciniot erit. t̄ q̄ mulier ē supbia: erit ei remortio: t̄ lucifero in inferno p̄pinq̄mor. **L** Itē q̄rit q̄ mulier i pto morib⁹ vñ imeditate p̄ p̄nvtū ei noceat i salutē aie. **M**ñdef a supbia p̄me mñs nre eue q̄ occasionalē eicit. Adā de padiso: t̄ vitā abstiuit mūndo: t̄ totū gen⁹ hñanū obligauit ad infernum. Et hoc totū p̄cessit ex supbia: q̄ Eua credidit sp̄eti: t̄ apparet filiūdū di: si adū nō credidit: sed experiri voluit t̄ complacere

Sermo

LXI

ti p̄ceptionē aī ptum. Ergo illi errat q̄ dicit q̄ mulier in pte perio deceđes p̄velamē dei faciē videt. Et est ī apl̄ q̄ dicit. Nos deum videbim⁹ in celo facie ad faciē. Quid enī in celo haberet si facie dei careret. vnde Augu. Dñmāti potius vellē esse in inferno et vide re faciē dei: q̄ in celo t̄ ei⁹ visione carere. Jo. xvij. Hic ē vita eterna vt cognoscāt te solū p̄erū dñ. Item aliq̄ atq̄que vetule dicit. Si mulier i pte p̄o morib⁹ t̄ cadaver aī sepultū rā i eccl̄as nō introduceat q̄ noceat ei i oia: qd̄ ē falsissimū t̄ supsticioz. Sciendū tñ q̄ mulier in pto morib⁹ adhibuit fidē supstitionib⁹ q̄ cōtingūt circa mulieres pturientes: b̄ ei p̄cndubio noceret in aīa. **A**bigia. Si eūt q̄ mulierē difficultatē hñtē in piendo cir cū gladio euagiatō bñdicūt mulieres i pte erperio: t̄ exufflat cādelas accēsas in faciem earū qd̄ est supstiosum. Itē q̄ ponūt puerū infra sc̄nū: c̄ ponūt sc̄bā ufra lectū mulieris: q̄ oia sunt supsticioz. **G** si thus ibi adoleſt: hñe accendit lumen cōsecratū vel aq̄ bñdi etia ibi asp̄git: vel si signū crucis ibi hñ: talia licent t̄ filia. Quenā q̄ mulier abo: sum parturiant t̄ sic de alijo. De penalitates datae sunt mulierib⁹ p̄ quadā amonitōe: ne alia femina decetero ī deum supbiat. Nam q̄ mulier ampli⁹ ī deū supbiat. **N**am de⁹ punire vult post hoc tormento infernali. vñ Ver. dicit q̄ scintilla gehēne ignis pl̄ ledit p̄tōrem q̄ si una dñia vi labore t̄ in pto plus p̄seuerādo duraret mille annis. Itē sciendū q̄ hñlitas mulierū valde placet deo. **I**n p̄ oib⁹ ḡtutib⁹ oīm sc̄tōz hñlitatēvnius female pl̄ remūerauit. i. hñlitatē btē marie vñginis: uno etiā oib⁹ ḡtutib⁹ ip̄i⁹ marie q̄i mū hñlitatē quodāmō p̄culit sicut ip̄a d̄ se testat dieēs. Resperit hñlitatē ancille sue: q̄ p̄ hac hñlitate in matrē eā elegit: t̄p̄ hac virtute eā sup oēs angelos t̄ sc̄tōs in celo exaltauit. Itē p̄ hac ḡtute laudat ab agel⁹ t̄ satis in celo: t̄ ab hoib⁹ in terris. **L**u. ii. **F**ecit mihi magna q̄ potens est. Et sequitur post. Ecce em̄ ex b̄ btām me dicēt oēs gnationes. Et mulier etiā p̄tinacit inobedientia viro suo in licito p̄tēnē p̄ceptū ei⁹ in his in quib⁹ renē sibi obedire peccat mortalit̄ t̄ offendit deū grauitē. Ergo debet simul pacifice viure: t̄lic de⁹ moralē cū eis. **P**o. In pace fact⁹ est locū ei⁹. Gic ecōuerso cū simul litigant: t̄lic dyabol⁹ habitat cū eis. Itē ille grauitē pecant q̄ occidunt pueros in utero matris. sc̄tē ter: sicut ille meretrices q̄ gerunt se pro virgib⁹ cū imp̄gnate fuerint: t̄ tunc fetum in utero occidat. Vnde eos et illis antiq̄ vetus dum tales pueros in utero matris qd̄ ē mas rimū peccatū: q̄ ad aliquid exasperat h̄os māciū cuiuscūq̄ primi baptizati. Et ratio est: q̄ in pte isto occidit anima cū corpore. sed in homine baptizato occidit solū corpus. vñ **A**bat̄. x. Nolite timere eos q̄ occidunt corp̄. **T**c. Et una aīa p̄ciosior est q̄ nulle corpora. **A**gn. **D**ñmās dñmā est in amissione vñi⁹ anime q̄ mille corpora. Item vir et mulier tpe pueri p̄ter abstinere debent ab actu matrimoniali. et etiam ante partū q̄ v̄to: vicina est partus. q̄ v̄t̄ dicit Hiero. Tūc cōcipiūtūt pueri p̄ter p̄cipiātūt t̄ leprosi: et sic tūc patebūt p̄tā parētū. vñ etiā dñs. Si quis mulier i pueri p̄cipiātūt p̄tē magnū p̄p̄trat. q̄ mulieres q̄i nō partūt tunc ampliū. quia semen viri cōmisctur cū sanguine mo: tuo. Ultimo querit vñi⁹ meritorium sit mulierib⁹ q̄ cū tāto grauamē et sollicitudie pueros portāt: t̄ cū dolore paruit: et cū labore nutriūt. Rñdeo q̄uoq̄ talis dolor mulierū p̄tientiū sit naturalis: tñ si mater ordinat hñne dolorē in deū et cum patientia cordis offert pressurā doloris deo omnipotēti. et bener suffert talem dolorē p̄pter augmētū menti et diminutionē pene purgatoriū. **A**nde exēplū. **M**atrona quedā nobilis instab p̄cibus vt deus daret sibi hanc gratiā q̄ eadē die et eadē hora qua ip̄us p̄o salutē tantāq̄ penā sustinet quātā post cū vñq̄ aliq̄ hominū sustinuerit. q̄ ip̄a specialem q̄ q̄ntio feriū absente marito suo nō iacuit nudis pedib⁹ incedere ob tenerentiam nobilitatis sue paruos lapillos ad calcetos posuit: vt sic transundo sc̄ipam ledet et in hoc passionē ip̄i⁹ honoraret. Contigit aut̄ eadem est ip̄a p̄gnia p̄tientiū spectatūt pena p̄na aliaz p̄gnatiū eredet. t̄ sic p̄e nūmo dolo defuncta est: si puer quē gemitus sup̄nit. frater aut̄ ordinis p̄dicator q̄ confessor ei⁹ cōitterat i sabbato sc̄tō pasche missas. **B**ñ p̄ defunctis dicere p̄ponebat. Lā aut̄ sī al-

tare puolatus et ad missam se p̄pararet: fas
tigat⁹ vigilio obdecomiuit: cui apparuit ma-
trona supradicta dicens ei. Non cātabo mihi missam p̄ defunctis s̄ glia in excelsa. q̄
iam sum in requie beatorū. Engilans frater
fidē noluit somno adhibere: volēa missas p̄
defunctis celebāre. Misit autē prior ad ips⁹
ut p̄ le missam diei in cōventu diceret. q̄ ipse
sc̄cēt enī⁹. Qui dō instāter peteret ut illā
missam alij iniūgeret: noluit prius dicendo ut
missam illo die in conuentu diceret. Quod
cū faceret fīm verbum matrone q̄ sibi in som-
nis apquerat cōdigit. Nō em̄ p̄ defunctis can-
tabat s̄ glia in excelsis deo. Et Tertio et
ultimo queris vtrū labores quos habent pa-
rentes in educando et nutriendo pueros sint
eis meritorū. Nōdeo q̄ pentes qui filios suos
educūt tali intētōne ut efficiātur bōi chri-
stiani et famuli dei: q̄cqd tunc erga illos fa-
cīt totū erit eis merito: nō cū in grā sunt et
sine p̄tō mortali. Ergo mater quotiēs lactat
puerū suū et quotiēs inq̄ta a puerō: et quo-
tiens portat vel balicat: vel q̄cqd puerō ad
ministrat sp̄ meref. Vñ ap̄l. ad Ro. viii. Sc̄i-
mus qm̄ diligētib⁹ dēū oia cooptant in bonū
Et quibus p̄t q̄ parētes possunt mereri in
suis filiis gliam sempiternā vel etiam etiā
dānationē. Ergo pueri a pentibus informā-
di sunt in his q̄ spectat ad salutē. s. p̄t nos-
ter. Sicut maria. et symbolū. et decē p̄cepta. et
q̄ ecclias visitent et diligēter missas et verbū
dei audiāt. Et si pueri excedūt: tūc a parētib⁹
corrigēdi sunt. q̄ oia p̄tā q̄ pueri cōmittūt
in parētes redūdabūt si eos nō corrigūt. Unū
Ap̄l. Ro. i. Digni sunt morte nō solus q̄ fas-
ciūt: s̄ etiā q̄ cōsentīt facientib⁹. Et signan-
ter matres dñt lactare p̄prios filios exēplo-
mane q̄ btā dicta ē. vt h̄ Lue. n. Beat⁹ vent⁹
q̄ te portauit tē. Itē p̄pter meritū. quia q̄tis-
ens mater puerū lactat: totiēs meref eternā
glām. Et si mater ex ifirmitate nō p̄t lacta-
re puerū suū: tūc debet honestā et pudicā nu-
tricem querere: q̄ pueri ut cōiter imitanā na-
turā nutritiā. Erēplū leḡt q̄ quedā nobilis
mulier peperit fili et semel duos filios vnuſ
p̄ se nutruit: et aliū nutritiā dñmisit. q̄ nō po-
terat abos nutritire. et nutriti nō habuit suffi-
ciētā de lacte q̄ puerū poss̄t bñi nutritire: nec
erā libenter refugauit puerum p̄pter nutriti-
mentū qđ ip̄a a parētib⁹ pueri habuit: et pos-
suit puerū ad porcū ut eū nutritiret. Qui puer
nutrit⁹ a p̄oco crevit vñq̄ dñi hablactat⁹ fues-
rat. Et cū abo fratres creuissent et ad p̄fectos

etatem puenissent: tūc ad curiā regio sunt p̄
moti. Et primus erat valde curialis. si secun-
dus erat valde rusticus et grossus: q̄ i mē-
sa vasa effundebat et sine coelebā et scutel-
lio bibebat: et qñ pambulabat vñ i luctuosam
equitādo cū alio: tūc descedēt de eō et intra-
uit luctū: et in hoc sup̄ modū delectabaf. Qd̄
rex admirās cū essent duo germani filii pen-
tes q̄ hoc cognoverūt q̄sierūt a nutrice: et nu-
trit fatebat veritatē. Et tūc cognoverūt cām
hui⁹rei q̄ de p̄oco fuit nutritus.

G De eadem dominica.

O aūt p̄tristabimini. Hic est dicē
dū q̄re de⁹ pmittit aliquos bonos
hos ita acerbissime tribulan i p̄
ti. Istū simonē q̄re aī ser. xxix. O. et X.

De eadem dominica.

Vnd⁹ aūt gaudebit. Hic est dicēdū
q̄re gaudiū mūdi ē fugiēdū. et qñ
est mortale. Et istū ser. q̄re aī ser. xxvi. D. J.

G Dñica tertia post octauas pasche de cre-
dētibus in deum. Gēmo. Ixv.

Rḡuet mundū de pecca-
to q̄ n̄ crediderūt i me. Job. xvi.
Sciēd⁹ q̄ p̄la s̄t ḡna boīs q̄ dicūt
se x̄b̄is credere in dēū et scriptur⁹
te q̄ de⁹ locut⁹ ē p̄ ser. sc̄tōs suos: et tñ factis
oppositū oīdūt. q̄ merito argu-

ad Z̄y. i. Confiten⁹ ore se nosse dēū fact⁹ aūt
negāt. X Pum̄ sunt q̄ nimia sollicitudi-
ne tp̄alia q̄nt et sp̄ timēt sibi deficere et qua-
si adhuc fame pire dberēt. q̄ t̄les n̄ credunt vñ-
bis r̄pi p̄z. Mat. vi. vbi dīc. Nolite q̄ solliciti-
cē dicētes q̄d māducabim⁹ aut q̄d bibemus
aut q̄ opiemur. Quidā em̄. oēs curā et solli-
citudinē hñt sup̄ tp̄alia p̄tinue cogitādo quō
tp̄alia p̄gregēt. Et tal sollicitudo facit r̄pias
nū fil̄ez pagano. Unū dīc r̄ps. Nec em̄ oia ḡes-
tes reqrūt. Et p̄ian⁹ p̄rio dīc q̄rere regnūt dei
fīm dictū r̄pi. Et multi sūt q̄ raro missas au-
diūt: nisi forte i dieb⁹ festiūs cū tñ q̄lib⁹ dī-
ces naturalē habeat. xxiij. horas. et cū expēdit
xxiiij. p̄ corpe: merito nā horā i die dberet ex-
pēdere p̄ salute q̄e sue. s. audiēdo missam: et
tūc p̄sparef sibi i oib⁹ faciēdīs et omittēdīs.
Est ḡ laudabil⁹ p̄suētudo q̄ q̄l̄s siue sit i via si-
ue i p̄egrinatōe vñ i ciuitate. vñ vñbīcū q̄ loco
rū q̄ oī die si aliq̄ nō p̄t vñas missam inten-
grā audiat. et se deo cu oib⁹ suis negocis res-
cōmēdet ut sit ip̄e adiutor et p̄rector ei⁹. Sic
enī p̄ n̄ celestis q̄b⁹ indigem⁹. et p̄t subues-
tire nob̄ et p̄ult subuenire, q̄ bon⁹ et fidelis

p̄ est oīm n̄m. Et h̄ pp̄edi p̄t i sarraceniōt
iudeo q̄ a lege naturalē edocti filii suis p̄
hñdēt: et ēt bruta aialia fetib⁹ suis p̄uident.
Quod j̄ p̄ mis̄ filio suis nō p̄uidet. Et
h̄o q̄ filios isrl̄ pauit i desertō cū māna qđ
pluit de celo. Et q̄ pauit h̄elyā p̄ corūn fore-
tē ei panes: vt h̄. iiij. Regū. xvij. Ille etiā te-
p̄sset si sibi p̄fidio. p̄o. Iacta cogitatiū tuū i
p̄nōt ip̄e te cniutret. i. P̄ef. v. Oīm sollicitu-
dinē vñas p̄ciētēs in cū: ip̄e ei cura ē devo-
bīs. Nostrū ei ē dō fideli⁹ fuit. et ad dēū spes
etat nob̄ de necessariō p̄uidere. Rabanus.
Gēru ē sollicitū cē quō dño suo fuit. Dñi
ho ē cogitare vt fu⁹ su⁹ necessaria hēat. Et
si scrū⁹ de sc̄ipo cogitat et nō de dño nō ē mi-
rū si dñs ei nō p̄uideat. Sic et nob̄ c̄t: n̄get si
volum⁹ dñs dēū n̄m deserere et nosipos q̄re
re. Ḡb̄i sunt qđ p̄ci⁹ est q̄ iniūtas res scien-
ter possidēt. Unū r̄p̄odicit i euāgelio. Facili⁹ ē
camelū p̄ foramē acius trāsire: q̄ diuitē res
grū celoz intrare. q̄ ses iniūtas res possidēt.
Aug. Pet̄i nō dīmittit nisi ablatū restituā-
tur. Si tales x̄b̄is credētēt q̄ credētēt
q̄ q̄dū iniūtas res possidēt p̄uati sūt oīm
bonoz q̄ in p̄stī ab oib⁹ fideli⁹ in ecclia fi-
ynt et q̄ i futuro carebūt deo et societate oīm
sc̄tōp̄ et msup̄ post hāc vitā eternā pauprētē
incūrēt. Quidā sane mens p̄uo t̄pe vellet hic
else diuēt. et i futuro seculo paup̄ fieri eters-
nalit̄. Et nullo mō remediarī sibi p̄t nec p̄
p̄tritionē nec p̄ p̄fessionē nec p̄ aliquā pñia⁹
nec etiā p̄ q̄cūnq̄ bona op̄im̄ iniūtas res
restituāt. Licet tales se x̄b̄is dicāt credere q̄
cū iniūtas reb⁹ null⁹ saluaf̄: tñ factis oppo-
sitū q̄n̄dūt cū iniūtas res restituere nolunt. et
tñ saluari intēdūt. Tertii sunt gulosi et ebrio-
si q̄ in delicio corp̄orūt. q̄zma dicūt q̄ cre-
dūt x̄b̄is r̄pi et sacre scripture: tñ factis oppo-
sitū q̄n̄dūt cū in crapulā et ebrietatib⁹ viuūt
Voc p̄z. q̄ r̄ps dicit Lue. vi. Ue vobis q̄ sas-
turati estis. Itē dīc p̄ pp̄terā. Ue vobis q̄ sas-
turati estis ad bibēdū vñū vñq̄ ad ebrie-
tate. Si tales crederēt q̄ gulosi et ebriosi sūt
a deo maledicti: quō auderēt ampli⁹ viuere i
crapulā et ebrietatib⁹. Job. vi. Quis gustare
p̄t qđ gustatū pfert mortē. q. d. Null⁹ q̄ hoc
sciret et firmiter crederet q̄ ex hoc cibo vñ po-
tu incurrit mortem. Item. T̄p̄. n. Per q̄
hō peccat: p̄bec et punief. Et tales q̄ peccat
cū crapula et ebrietate p̄niētūt cū fama et fi-
ti perpetua. Unū p̄s. Famē patientē ut canes
Esa. Ixv. Gēmo mei comedent et vos esuriet:
simo talē esurē sustinebūt q̄ fīm dictū p̄phe

Domini. tertia post octa pasche

nire. s. deo et mundo. qd nemo poterit huic mundo placere et ipso. vñ aplis ad Gal. i. Si adhuc mündo placere scruis ipi non essem. uno sum dñi Jacob. Amicitia huius mundi immensca est deo. vñ Criso. sup Math. O qd misericordius est mundus et miseri qd cù sequuntur. Itē de supbris dicit Aug. in ep̄la. Quem superbum videns esse filium diaboli non dubites. Itē de illis qd qm̄t desiderant primatum et p̄tate sup alios h̄c dicit Criso. sup Math. Quicunq̄ desiderauerit primatum in terra inueniet p̄fumationē in celo: nec inter seruos ipi cōputabif̄ qd de p̄matu tractauerit. qm̄ nō qd maior: fuerit in honore: ille iustior est: si qd iustior fuerit ille maior est. Et qd iā p̄dicta firmis t̄veracis crederet: quod auderet ampli⁹ supbire vel bo nores q̄rere. Quinti qd arguendi sunt qd non credidit dñis ipi: qd misere ore p̄fiteant se crederet: tñ in opib⁹ oppositū ostendit: sunt qd non refrenat lingua suā. hoc p̄s qd ip̄s dicit i enā gelio ut b̄ Math. xii. De oī verbo ocioso qd locuti fuerint boies reddit rōem in die iudi ci: t qd hoc firmis crederet vñiq̄ t a multilois quo t inutilib⁹ vñis sibi caueret: smo nō solū ab inutilib⁹: si multomagis a nocivis t a scādalosis verbis sibi caueret. Quod aut̄ blasphem̄ t maledici qd primis suis maledicūt t iuratores qd fine cā iurāt: t mēdaces qd cum magnis mēdachis primos suos decipiūt et sic eis dāna inferunt qd tenent restituere. t etiā luxuriosi qd verba scurrilia t luxuriosa p̄ferunt: cū qd se t alios ad malū puocāt. Itē iuratores qd primos deridēt seu decipiunt et subsannāt. Itē detractores qd famā primi d̄nigrant. t sic de alijs. Si isti iā p̄dicti firmis crederet t attēte aduerteret dictū ipi. qd de oī h̄bo ocioso reddituri sunt rōem. vñiq̄ sibi a talib⁹ verbis nocivis caueret. Herti qd arguendi sunt qd nō credidit dñis ipi: sunt gaudentes in hoc seculo. s̄lī chorizantes t saltates t sic de alijs. Quāvis tales dicūt qd credunt verbis ipi t vñis sacre scripture: tñ op̄positus ostendit in factis: p̄s qd ip̄s dicit. vt b̄ L. vi. Ue vobis qd nō rideat: qd lugebit. Item de gaudētib⁹ in h̄ seculo dicit Greg. in qdam omel. Nemo poterit hic gaudere in hoc seculo t illuc regnare cū deo. Itē de chouzātibus dicit Aug. Qis mot⁹ petulātie saltus est in p̄fun dñ cloace. qd sane mētis qd hoc firmiter crederet t diligenter attenderet: auderet hic bieui t̄pe ridere t gaudere vel chouzare. vñ eternā tristitia incurreret. vñ Grego. P̄hntia gaudia sequuntur p̄petua lamēta. qd versatim stulti se

qui illicite gaudent cū hoc seculo. vñ. Dic̄to. Ridere t gaudere cū hoc seculo non est bona sensati sed demētis: qd mūndū cor nō cūs hoc seculo si cū deo letū est t iocūndū. B̄ Ges̄ primi sunt qd arguēdi sunt qd nō credidit vñis ipi sunt illi qd inbonorant parentes suos: si cū filij inobedientes t p̄terui. qd uis tales se credere dicūt deo t sacre scripture: tñ oppositū ostendit in hoc qd pentes inbonorāt. vt p̄t. Ero. xii. Qui maledixerit p̄t vel matrē morte moriat. Elī dicit glo. morte. s. eterna quis aut̄ mētis cōpos propter inbonorationē p̄arentū vellet p̄uari honore p̄petuot carere et na glia. Elī p̄s. Glia t honore coronasti eus dñe. Et insup incutere maledictionē t mortē eternā. Elī legif̄ qd quedā filia matrē suā deb honestātē t p̄tētādo plurimū turbavit tandē filia defuncta est t sepulta in ecclia: qd dīnes fuit. Elī in nocte audite sunt voces terribiles: t custodes ecclie viderūt eā eadē nocte ethumari: t a duob⁹ demonib⁹ ettra ecclēsia trahi: t audierūt eā clamantē t dicēt ēle mibi: qd in anā t corpe eternā dānata sum p̄p̄t de honestationē pentū meow: t de manē ettra eccliam t ettra cimitenū innuētū est cadauer illud. videat t̄ qd h̄libet hō qd bono: et parentes suos: t eos obediāt in licitio exēplo ipi qd subdit⁹ fuit ioseph. Abū ma tri eius. L. ii. Et erat subditus illis.

Octani t ultimi qd arguendi sunt qd non credūt vñis ipi t sacre scripture c̄mis se dicēt verbis credere: tñ factis oppositum ostendit sunt illi qd in p̄nti vita nihil volunt pati. Et h̄ p̄s: qd ip̄s dicit in euāgelio. Arta est via que ducit ad vitā. Itē Luce. xii. dicit. Contēdite intrare p̄ angustā portas. Itē Act. xii. Per multas tribulatōes op̄s nos intrare regnum celop̄. Si tales firmiter crederet qd aliter nō intrabūt in celū nisi p̄ tribulatōes: tñ libēter aduersa paterent: si saltē saluari veulent. vñ. Viero. in ep̄la. Libens nūc tormenta passio: vt futura glia mibi seruef. Elī. Istō. de sum. bo. Qui vite future p̄misā diligenter ers cogitat: mala oīa vite p̄misā eq̄numīt portat qm̄ ex illi⁹ dulerdie hui⁹ amaritudine tēpat. Itē p̄ infirmitates corporis retrahimur a maiis. Elī. L. li. iñ. de aīa. Quosdā p̄scīos de multū peccare posse flagellat eos in infirmitate corporis ne peccēt: vt eis vñili⁹ sit frāgi labōib⁹ ad salutē qd remeare icolumes ad dānatōes. Elī b̄ etēplū. Quidā laborās grām t longa infirmitate rogauit sc̄m̄ quendā p̄pter familiaritatē quā habebat ad ip̄m̄ du-

Sermo

lectionē vt sibi impetraret a dño qd a sua infirmitate curare: t facta orōne statis sensit se curatū: t cū postmodum sentiret se magis pnum ad peccādū cepit cogitare qd forte eēt sibi maḡ utilio infirmitas qd sanitas ad custodiā sui a p̄tō t ad augmētū meritū qd factū erat qd simplē perierat illā liberationem qd egritudine. vñ ecōuerso rogauit sc̄m̄ illū et rogaret deū vt daret sibi qd maḡ expedit ret sibi vel sanitatē vel infirmitatē. t statim reuersa est p̄stina infirmitas quā ip̄e gratian⁹ accepit tanq̄ donū dei cogitās ea sibi cē vñis iem ad custodiā sui t ad augmētū menti. De eadē dñica. Ser. lxij. de correctione.

H̄quet mundū de p̄tō.

Job. xvi. Sciendū qd sic de argu et p̄tōes de suis excessib⁹ i futuro: sic t nos debem⁹ corripe t ad monere nōs primos in fratna admonitōe de eoy excessib⁹. Elī in p̄nti smōnis tria sē dēcēda. P̄s: qd debeat fieri fratna correctio. Sēcō declarāde sunt aliq̄ qd̄tōes de frater: na correctio. Tertio etēplū. D. Quantū ad primū sciendū qd fratna correctio d̄s sic p̄ ex charitate nō indignatōe vel ex p̄tēptū d̄s fieri cū vñilitate illi⁹ quē compio. sic qd nō queras ostētationē tue p̄tāis: fili⁹ vñilita tēp̄. Ie. id. Sc̄receptio d̄s fieri cū lenitate nō clamorose: alias plus cēt p̄fusio qd̄tōe correetio. Math. xviii. Si peccauerit in te frat tu⁹ corripe cū inter tē t ip̄m̄ solū. Qd aut̄ correetio fratna fiat cū lenitate t et charitate: tūc ille qd vult corrige aliū d̄s qnq̄ p̄sideratio nō seruare. quānus tres ponit Aug. super L. Math. vii. Yp̄ocrita ejēc p̄s: trābē de oīa lo tuo. Reliquas duas ponit Greg. i moral. Prima est qd d̄s p̄siderare sc̄ip̄: si ē ei filio. i. si est in codē p̄tō vel eīli vel maiori. tūc p̄tō p̄tū p̄tū emēdare t tūc ad p̄niātōem̄ cōmouere: alias possit sibi dici vt dī. Rom. ii. Qui aliū doces teip̄s nō doces. Aug. Iudex iñ nullo eoy sit iudicād⁹ qd in alio iudicare ē parat⁹: qui emēt̄ officio tensē conigere deli quētēs nō d̄s hoc facere in p̄tō mortalī: sed ad mun⁹ d̄s p̄tō contēti de p̄tōs suis. Si au tē nō est ei filis: tūc d̄s p̄tō p̄siderare si alī qd̄tōfuit ei filis: tūc sicut nolcebat despici: si cō passionē sibi impēdi sic nec ip̄e d̄s frēm̄ suis peccante t penitētē despicer. si cōpassiōes t mīam ei exhibere. Eccl. viii. Ne despicias hoīem se auerterem a p̄tō: neq̄ impiopez

LXIII

re ei: memētō qd oīo sumus in corruptione si aut̄ non es ei filio: nec aliqui fuisti ei filio: tūc debes tertio cogitare qd posses ei sien si milis in futuro: t rōne talis dubi⁹ nō debes supbire si delinquentib⁹ condescēdere. i. Coz. x. Qui se cristianat starcideat ne cadar. Eu gu. Nemo est qd secur⁹ esse possit in hac vita qd tota rēpratio noīaf. Si aut̄ nō es ei filio: nec vñp̄ fuisti ei similis. t̄ d̄ dei bonitate cō fidis qd nūc̄ris ei filio: tūc debes quarto videre si ille qd sic est repēbētib⁹ sit in aliis quo cōmēdabilis: si sc̄i ille qd̄tō tot defec̄t̄ etiā habebat aliquos p̄fect̄: t tūc rōne illorū bonorū qd̄tō debes supportare cū in bis qd̄tō mīnus h̄s. vñ Apo. ii. Holens ap̄s repēbēdere cōpm̄ ephes̄coy. primo posuit qdā vīciū qd̄tō babuit dices. H̄abeo aduersum te pauca: qd̄tō charitatē tuā primā reliq̄sti: si statim pones bat quoddā bonū qd̄tō habebat dices: tūc bas bes bonū qd̄tō odisti facta nolcītarū qd̄tō ego odi. Elī volens repēbēdere cōpm̄ sardis. P̄n mo ponit quendā suū defectū dices: nō iues mo opa tua plena coram deo meo. Deinde ponit statim quendā suū p̄fectū dices: tūc bas bes pauca noīa in sardis qd̄tō coinq̄uerūt vestimenta sua. Ecce postp̄ ap̄s posuit illa i quib⁹ illi cōp̄i erant repēbētib⁹ statim subiūt illa in qd̄tō erāt cōmēdabilis: ad innuendū qd̄tō si aliq̄ p̄p̄t aliq̄ vīciū est repēbēdend⁹: si tñ b̄s aliq̄ bonū in se est nūbilem̄ nūsus supportādus. Dato aut̄ qd̄tō aliq̄ videat oīo esse mal⁹ nec h̄ie aliq̄ bonū p̄p̄t qd̄tō sit tolerādus: tūc d̄s cogitare qnto qd̄tō ille qd̄tō fieri cū vñilitate tue p̄tāis: fili⁹ vñilita tēp̄. Ie. id. Sc̄receptio d̄s fieri cū lenitate nō clamorose: alias plus cēt p̄fusio qd̄tōe correetio. Math. xviii. Si peccauerit in te frat tu⁹ corripe cū inter tē t ip̄m̄ solū. Qd aut̄ correetio fratna fiat cū lenitate t et charitate: tūc ille qd̄tō vult corrige aliū d̄s qnq̄ p̄sideratio nō seruare. quānus tres ponit Aug. super L. Math. vii. Yp̄ocrita ejēc p̄s: trābē de oīa lo tuo. Reliquas duas ponit Greg. i moral. Prima est qd d̄s p̄siderare sc̄ip̄: si ē ei filio. i. si est in codē p̄tō vel eīli vel maiori. tūc p̄tō p̄tū p̄tū emēdare t tūc ad p̄niātōem̄ cōmouere: alias possit sibi dici vt dī. Rom. ii. Qui aliū doces teip̄s nō doces. Aug. Iudex iñ nullo eoy sit iudicād⁹ qd in alio iudicare ē parat⁹: qui emēt̄ officio tensē conigere deli quētēs nō d̄s hoc facere in p̄tō mortalī: sed ad mun⁹ d̄s p̄tō contēti de p̄tōs suis. Si au tē nō est ei filis: tūc d̄s p̄tō p̄siderare si alī qd̄tōfuit ei filis: tūc sicut nolcebat despici: si cō passionē sibi impēdi sic nec ip̄e d̄s frēm̄ suis peccante t penitētē despicer. si cōpassiōes t mīam ei exhibere. Eccl. viii. Ne despicias hoīem se auverterem a p̄tō: neq̄ impiopez

De eadem dominica

timorem vel cupiditatem quinimum in aio ppo
mit charitates; ut dicit brilio Aug. Tertio fra
ternis omittitur correctio sine ei peto immo
meritocie, vñ qñ de oportuni tps inquit vel
quidam de ipso meruit ne deterioro fuit; vñ
ad bonis mts alio impedit et hmo. Item
sciendū q̄ quis correctio fraterna sit sub p̄
cepto ad hanc oēs teneamus, p̄ loco et tpc n̄
euit iam dictū est: sunt tñ qñq̄ casua in qbus
enadim⁹ hoc p̄ceptū. Primi⁹ casus cū nō est
spco correptiois. vñ Prouer. ir. Noli argue:
re iuris ne forte odijat te. Scđo cū tunet
defect⁹ pbatiōis. vt cū q̄s de criminie corripif
qđ nō pōt pbatiōis tūc em̄ corripiēs obligare
od talionē: si deficeret in pbatiōe. Terti⁹ cū
plato tanq̄ iudici notum est factū. Quart⁹
cū meliori operi vel eque bono vacare q̄s in-
tendit. Quint⁹ cum multitudo et potestas ē
in culpa. Tūc enī correctio p̄i noceret q̄s pro
dasset. q̄i multitudo difficulter corrigitur et
ptō. Querit vtrū subdit teneant prelatos
corrigere. Rūdef fm Zbo. ii. ii. q. xxxiiij. Sub
dit nō tenent platos corrigere nec debet cor
rigere platos correctioe illa q̄ est iusticie per
correptionē pene: tenent tñ correctioe illa q̄
est charitas si in eis ē aliquā corrigibile: ita tñ
q̄ nō sit pterua: si cū māsuetudine reverētia
longunt em̄ et aliquā aliq̄ p̄ monitiōes sibi
factas a bonis viris. Unde exemplū legitur
Lōuersus qđā valde religiosus et pteplati⁹
raptus ad iudiciū vedit duos viros magnos
vnu erat comeo: ali⁹ erat magn⁹ plati⁹ vals
de accusari corā dño. Lōtra quos l̄ multū
deret domin⁹ irat⁹: tñ ad p̄ces aliquo de il
la curia distulit sñiam dicēs illi cōuerso: q̄
p abbate suū facerūt moneri de correctō
ne qđ et factū est. Comes ḡ se corrigēs timo-
revisionis: et in bona pñia morēs. Prelatus
aut pñpēdēo visionē et monitionē nec se cor
rigēs in lecto suo subitanea morte mortu⁹
est. Querit an liceat cā correctiois alicui con
mīciū dicere. Respōdef fm btñ Zbo. ii. ii. q.
Irr. Sicut licitū est aliquā vberare: vel in re
bus dānificare cā discipline: sic etiā pōt oīs
quis alteri quē corrigere d̄s aliqd̄ b̄bū cōuis
cōsum dicere. Et h̄ mō dñs cōuicādo voca
uit discipulos illos q̄ iuerūt i emaus: qđ⁹ ap
paruit i via post resurrectionē stultos: dicēs
eis. O stulti et tardi corde ad credēdū t̄c. Nō
ne sic oportuit tpm pati: et ita t̄c. vt h̄r Luce
vlti. Silt et ap̄s paul⁹ galathas noīauit ins
sensatos dicens. O insensati galathe. En̄ s̄
cū dicit Aug. Et magna necessitate obiurgā

tioneo sunt adhibēde: et nō leuiter sunt pro
serende. f Itē qñf vtrū h̄o debeat cōp̄
meliāo sibi illatao sustinere. Rñdro fm .b.
Zbo. vt sup̄. Sicut in alio iniurijo sic et i ver
bis cōtumeliosio tenemur h̄re aim preparat⁹
ad tolerantiā si expediēs fuerit. Qñq̄ tamē
ad hoc oēs teneamus, p̄ loco et tpc n̄
ops ut cōtumelias repellam⁹. Et hoc p̄p̄ tria
Primo qđem pp̄ bonū ei⁹ q̄ cōtumelias in
q̄ sibi illatao sustinere. Secundo pp̄ter fama
fert: ut videl⁹ eius audacia repmatur: ut
cetero talia nō attēpet. Scđo pp̄ter fama
nīam: q̄ q̄libet tenetur defendere fama suī.
q̄ fm Aug. Qui fama suā negligit crudel
io est. q̄ fm Galo. Melius est nomen bo
num q̄ dimitie multe. Tertio pp̄ter bonura
multo⁹ quoq̄ pfect⁹ pp̄t cōtumelias nobis
illatas impēdēt. vñ Aug. Duo sunt tibi ne
cessaria. s. p̄scia et fama. Consciētia pp̄te fa
ma pp̄ter primū. S Sciendū q̄ plati⁹
alij p̄sidentes q̄ h̄nt subditos tenent eos cor
rigere si delinquūt alias dānarent vna cum
subdit. Elī legif de sacerdote Hely. i. Regu⁹
iiiij. Qui q̄ nō correxit filios suos imq̄ agen
tes punitus est h̄ p̄ mortē tpalē. q̄ frach⁹ cer
vici⁹ cadēs de sella retro: suis expiravit. et si
est in inferno nō inuenim⁹ alia cāz: nisi q̄ si
lios nō corrent ut debuit pp̄t qđ dñs eū si
bitanea morte interfecit. Elī cū filij et paren
tib⁹ suis et laici a plati⁹ suis repēchēdūt: ne
quaq̄ ip̄i filij et subditī indignari veder. Ma
ad h̄ tenent plati⁹: alias cū subditis dānarent
vñ Ezech. iiiij. Si dicente me ad impiū morte
moneris. s. pro tua supbi⁹ et auaricia: luxuria
et. Et tu nō annūclauens ei: neq̄ locut⁹ fue
no vt auerat⁹ a via sua impiā et vivat: ipse
impi⁹ in iniq̄tate sua moneret: sanguinē ei⁹
manu tua refram. Q̄ia p̄ctā q̄ plati⁹ p̄t et
rigere et nō corrigit ip̄is sp̄tabunt et p̄eis
dē dānabunt. ḡ T̄p. vi. d̄. Judiciū durissis
mū fiet his q̄ psunt. vñ Ore. i regis. Lū in sub
dito p̄ctm nō corrigit in eos q̄ psunt sñia re
torq̄t. vñ itenū Hic. Tot psonas occidimus
quot ad mortē ire q̄tidie repidi et tacētes vis
dem⁹. T̄ Ultio sciēdū q̄ q̄libz subdit⁹ li
benter et patient⁹ d̄s sustinere correctiones p
suis excessib⁹. q̄ p̄ h̄c purgator: iū ip̄i⁹ dimi
nūt. Elī erēpli. Erāt duo fratres i monastē
rio vno. vñ⁹ erat gratiosus abbari et ceteris
fratribus. aliter aut nō erat gratiosus. et q̄c
quid deliq̄t imēdiate ab abbe punitū fuit
si alio freqn̄t pepercit ip̄e abbas in suis ne
gligētis: q̄i gratiosus erat oib⁹. Lōtigie aut
q̄ illi ambo morerent. Apparuit autē ille q̄
gratiosus abbari fuit: dicēs se esse i magnis

Sermo

penio. Et abbas vbi est tunc ille infelix qui
plures negligētias q̄ tu cōmisit. Et ille. O
p̄ ip̄e nō est infelix nec miser. q̄ iā est in cla
ra vñtōe dei. q̄i quicq̄d hic cū negligētia des
litō: imēdiate hic punitū fuit: et sic satisfecit
h̄ mihi p̄p̄sepi⁹ pep̄sti in meis negligētis
eo q̄ gratiosus fui tibi et ceteris fratrib⁹. ḡ
tā graui⁹ torqueor in purgatorio. si paf san
cto ora dñi p̄ me et recōmēda me ceteris fra
mb⁹ meis in suio missis et orationib⁹ q̄ival
de affligor in purgatorio.

De eadē dominica.

a. Reguet mādū de petō. Zbo. supple
quod hab̄s. Elī hic dicēdū est quō
quis cōmittit septē p̄ctā mortalia. Quere in
fra ser. clvi. 3. b. De eadē dñica.
Reguet mādū de iusticia. Zbo. sup.
quā nō h̄z. Elī dicēdū ē hic quō bō
iustus deb̄s inueniri s̄i vult saluari.
Itū sermonē quere infra ser. clvij. E.
c. Dñica rogationū de oratōe. Ser. lxiij.

Etite et accipietis. Job.

P. xvi. Benignitas saluatoris dī no
stri maior est in exaudiendo peti
tiones filioz suoz q̄ cuiuscunq̄
p̄i respectu matris: vel ecōtra matris ad fi
liū. ḡ si aliqd̄ petierimus a patre celesti vel a
sp̄p̄: i. ḡ ip̄e exaudiet. Elī dicit. Petite et ac
cipietis. S Sciendū sp̄ sit orādū fm illō Luce
xviii. O portet sp̄ orare et nō desicere. speciali
ter tñ tpus orādū est ab bac dñica vsc̄ ad fe
stū p̄tēbecostes: et in his dieb⁹ qui sunt ante
ascētionē. hoc p̄t̄. q̄r̄ vocan̄ dies rogationū
In quib⁹ implorare debem⁹ dei aūnliū et suf
fragia sanctoz. P̄t̄ vt de⁹ bella sedet q̄ in
vele frequēter fuit. Secūdovt teneres fruct⁹
cōseruet et multipliceat. Tertio vt ad recepti
onem sp̄scti habilitemur. In die ascētionis
tp̄s qādi ē. Lōsueuerūt em̄ pñcipes et reges
cū de nouo recipiūt terras suas liberalitates
suā oñdere et magna dona mulitib⁹ suis dare
In die ḡ ascētionis cuž fm rep̄itationē ecclie
rer t̄gū tgnū suscepit libalitatē suā oñdit os
rū mēs sine h̄mō signis ē sufficiēt ad deuo
tōes p̄p̄ta. Scđo adiūḡt vocalis ōo q̄i ad
redditōes debiti: vt. s. h̄o deo fuiat totū illō
qđ h̄z a deo. i. nō solū mente: h̄t corp̄e fuiat
deo. vñ Osee vlti. Reddam⁹ vitulos labiorū
n̄tōy. Tertō addit⁹ vocalis ōo ex qđā redūdan
tia ab aia i corp̄ ex vebemēti affectione fm
illud p̄s. Tertū est cor meū et erulauit lins
gu mea. Elī sciēdū q̄ si q̄s obligaref ad alis
quā orōe ex voto: vel ex satisfactione inūs

LXIII

tus es i nob̄. Dñs b̄ fmōis p̄sistit i duob⁹
p̄io exatā pigritia h̄uana cū b̄: Petite et
fiduciā cōfirmat: cū b̄ accipiet. Tio aut̄ h̄os
taref vt peterem⁹ nūt et eraudire nos velle
accipem⁹ dīc ḡ petite et accipiet. Dic oñdī li
beralitas dñna q̄ ad petendū nos invitat: di
cēs petite. Pauci em̄ s̄i q̄ iuitat vt ab̄eis pes
tak. Aug. Nō ci boitaref vt peterem⁹ nūt vel
let dare. Erubescat h̄uana pigritia. quia p̄
vult ille dare q̄ nos accipe. p̄ vult ille misere
ri q̄ nos a mībia liberari. Elī loq̄ndo d̄ orōne
tē q̄tuor s̄i b̄ dicēda. p̄t̄o quō ōo p̄cellit es
lemosinā ieiuniū. Scđo q̄i orādū sit. Zertō
vbi orādū sit. Quarto quō orādū sit: t̄ q̄ s̄i is
pedimēta ōoies.. 3. Quātū ad p̄m̄ t̄c s̄i
endū ē q̄ s̄i tñ q̄ p̄mēdāf matie a do. s. eles
mofina ieiuniū t̄ ōo: t̄ ōo p̄cellit alia duo.
P̄io i faciēt. q̄i debilī p̄t̄ ieiuniāt: nec pau
per elemosinā dare: h̄i p̄t̄ orare. p̄s. Ap̄o te
ōo mea ē sp̄. Ihd. Ōo ē cordis nō labiorū.
Nō em̄ vba dep̄at̄ de⁹ attēdit: h̄i orādū cor̄l p̄t̄
tit⁹: q̄i si nō ore tñ corde. Elī qñf vt̄ ōo de
beat cōvocalio. Rñfio fm beatū. Zbo. ii. ii. q.
lxviiij. dicēdū q̄ duplex ē ōo. s. cōis et fungu
laris. Lōis ōo ē q̄ p̄ mistros ecclie in psona
toti⁹ fideli⁹ p̄pli dō offert: t̄ iō ōo q̄ tal euatio
inotescat toti pplo p̄ q̄ offert: qđ nō poss̄t fi
en nīsi ēt̄ vocal. Et iō rōnabli institutū ēt̄
mistrī ecclie h̄mō ōoies etiā alta voce pñuci
ent vt ad noticiā ōm puēire possint. Ōo
singlaris ē q̄ offert a singlā psona. t̄ de hu
iūsmōi ōoies necessitate nō ē q̄ sit vocal. ad
iūḡt̄ iō vortali ōoī tripli rōe. P̄io qđē
excitādo iterioē deuotōes q̄ mēs orāt̄ eleme
tur i deū: q̄ p̄ exteriora siḡ s̄iue vocū s̄iue alio
rū fctōz vt̄ s̄i genufētōes: elevatio manū
p̄stratio corp̄is: t̄ sic de alis: q̄ abertra fuit
mouēt mēs hois ad áphioē duotionē. Et iō
i singli ōoie tñ j̄e vocib⁹ et h̄mō signis vacā
dū q̄tū pficit ad excitādū iteri⁹ metē. Scđo
mēs p̄ h̄ distractab̄ v̄l q̄līcūq̄ sp̄ediat atali
b̄ ē cessandū. qđ p̄cipue p̄t̄iḡt i illō hoib⁹ q̄s
rū mēs sine h̄mō signis ē sufficiēt ad deuo
tōes p̄p̄ta. Scđo adiūḡt vocalis ōo q̄i ad
redditōes debiti: vt. s. h̄o deo fuiat totū illō
qđ h̄z a deo. i. nō solū mente: h̄t corp̄e fuiat
deo. vñ Osee vlti. Reddam⁹ vitulos labiorū
n̄tōy. Tertō addit⁹ vocalis ōo ex qđā redūdan
tia ab aia i corp̄ ex vebemēti affectione fm
illud p̄s. Tertū est cor meū et erulauit lins
gu mea. Elī sciēdū q̄ si q̄s obligaref ad alis
quā orōe ex voto: vel ex satisfactione inūs

Dominica rogationis de oratione

et si in confessione p. pauli tunc tale orationes debaret esse vocatur ppter pleniorē satissa et oratio cibiditionem. secō oīo pcellit ieiunū et elemosinā in locū diritate et honorabilitate. qz nūbū delectabili vel bonorabilis qz loq̄ cū deo. vñ Aug. sup p̄. lxxv. Oīo tua lo- catio est ad deū. Qn em legio deī tibi loquit̄ qz oratio cū deo loq̄ia. qz in signū hui multa sunt officia qz alioqz nobilis cederet in dede cuā sic arare in agro vel fodere. Si orare cedit boī ad magnū bonorē qz tūcūqz nobilio sit. Ergo debem⁹ cū magna reverentia orare qz locuturi cū rege eccl̄i. Tertio oīo cū pcellit i dignitate. qz si oīo eo modo fiat quo dī est etenū deo valde gratū: et ministerio age loq̄ valde dignū. vnde Ebod. m. dicit angelus ad Ebod. Quido orabas cūs lacrymis ego obtuli orationē tuā domino. Nō dī boī gne cē tale etenū mittere deo cū īgelo nō sit ḡs ne offerte: imo qd pl̄ ē ip̄e xp̄s in p̄tū bō of fert orationē n̄ram deo patni. qd signat in b̄ q̄ dyacon⁹ thundulū tradit sacerdoti et sacerdos thundificat. sic xp̄s orationes eccl̄e deo patni presentat: qz p̄sentatio mītrū facit eas valere. Quō em̄ b̄ a deo p̄tērēt qd a tanto media torce cū p̄sentat. Quarto oīo pcellit elemosinā et ieiuniū in approriatōe ad deū: qm̄ qui erat facie ad facie ante deū se cōstituit. ps. Respice in me et miserere mei. Eleemosina em̄ p̄ manū paup̄is mittit deo: ieiuniū per afflitionē co:pis deo ostēdit. si oīo imediate deum p̄sentē alloq̄. Quarto pcellit oīo ieiuniū et elemosinā: qz est valde lucrosum et utile orare: qd pōt et hoc ostēdi q̄ nūbū est ad qd oīo valere nō possit. Unde. n. ps. x. Lū ignoramus qd agere debeam⁹: b̄ solū habemus residiū ut oculos n̄ros dirigam⁹ ad te. Et b̄ est officiū et q̄ bō pōt lucrari oīo tpe in byeme et in estate: in sereno et in pluiali tpe. de nocte et de die. festiūs dieb⁹ et ferialib⁹: in infirmitate et in sanitate. i inuētute et senectute. stādo et cūdo: i domo et et̄ domū. et quādoqz una hora lucrat̄ bō pl̄ orādo q̄ regnū vniū: qz modica oīoe cū deuota ē lucrat̄ bō regnū celoz. qn̄ aut̄ anteqz inchoet̄ oīo ē bō in statu damnationis: et anteqz finiat̄ oīo erit in statu saluationis. Doc p̄t̄ in publicano q̄ p̄tōr ad tēplū accessit et iustificat̄ de tēplo recessit q̄ p̄tōt̄ et deuotā orationē: qn̄ dixit. oīe oīm p̄tōr. Itē p̄t̄ in latrone q̄ cū xp̄o pēdīt i cruce q̄ padifum meruit oratione illa q̄ dixit. Memento mei dñe dū veneno i regnu⁹ tuū. n̄ Irs̄um ē cī a r̄po. Bodie meū eris in padiso. Quantū i ḡf ad secūdū. s. qz orādū ill. Sciendū q̄ t̄p̄o orāndi dīs determinat. Lu. xvii. Oportet semper orāre non deficit. Eccl̄ū nō dī miles deponere interim q̄ belum durat: ita nec ab oratione cessādū ē v̄sq̄ ad mortē. qz bellū durat v̄sq̄ ad mortē. Un̄ Job. Similitudinā ē vita boīa sup terram. Lōr̄i nūc em̄ indigem⁹ dei adiutorio. et qz nūnq̄ in p̄t̄i dec̄t miseria. ideo cōtinue indigem⁹ dei mīla ideo si fieri posset p̄tinue esset orādū Et sup illud. i. Zevi. v. Sine intermissione orate. dicit glo. Semper orāt q̄ sp̄ bñ agit. Ius tuū nūq̄ delinit orāre nisi dec̄nat esse iust⁹. K By qz alio oportet nos etiā intēdere q̄ sunt corpiō. q̄ sciēdū q̄ orōni p̄cipue intēde dū est. vel cū maior ē necessitas vel maior rē poris oportunitas. Alioqz necessitas orans di est cū aliqua opa facturi sum⁹. vñ Piero. ad pauli. In p̄ncipio cuiuslib⁹ opis p̄mitte dominicā orationē et signū crucis i frōte. et sic p̄mitte te diuino auxilio t̄c. Sicut militē sine armis etire ad bellū nō cōuenit. ita boī xp̄iano pcedere ad q̄cūqz opa sine oratione nō ly. Ergo opa nostra oīo dī p̄uenire vt deus det nobis bonū effectū et p̄spēritatē: et ḡfarūactio deb̄ subseq̄ vt deī laudem de adiutorio nob̄ collato. Itē necessitas orādi est cū iminet nob̄ tribulatio vel etiā primis n̄ris vñ dīs i mīte p̄ passiōe sua ter oravit in mōte oliveti. Eēpus aut̄ orandi p̄sonis secularib⁹ extra illas horas dc quib⁹ David in p̄o. Septies in die laudē dixi tibi. est xp̄s matutinū aut vespers tinū: aut yiedie noctis sacrificiū. ad orādū manū monemur exēplo dī. Alioqz. i. Dilucus lo valde surgēs iesus egressus abiit in deser- tū locū: ibi qz orabat. ad orādū vespe. Alioqz. m. Et dimissa turba ascēdit i mōte sol⁹ ora re: vespe aut̄ facto solus erat ibi. ad orādū nocturno tpe dat nob̄ xp̄s exēplū. vt b̄. Lu. vi. q̄ erat p̄noctā i oratione. Itē bis trib⁹ tpe b̄ ad orādū monemur exēplo dāvid q̄ dic̄ i p̄o. Elespe et mane et meridie narrabo et erau dict roce meā. Idē. Alioqz no. sur. ad cō. xi. Aliodo dāvid erat rex sup cūctū pp̄lm israel et i diuerbis occīpat̄. tñ illa tria tpe p̄incipia liter in orādo suauit. Et signāter q̄ frequenter media nocte surrexit et deū laudauit. ergo quō tu te potes excusare q̄ deū bis trib⁹ tpe bus nō laudas. Itē in solēnitatib⁹ et in diebus festiūs ē maḡ oportūnū tpe orādi. Lōs suevit cī dīcipes i magnis festiūs magna mūra dare petētib⁹ se. Z Quo ad stiū. s. ybi

Berlin

et mandū sit. Iterandū q̄ vbiq̄ oīundū effici
vbiq̄ finr pīcula q̄ vbiq̄ auriclo bei mīdigei
mīdo. i. Zbi.ii. Ut loq̄ q̄ vīto otare l̄ of loco le
plantes puras man⁹ sine ira et discretiōe fili⁹
et mulierē in habitu omīato c̄i ſecundis fo
bueratc om̄ateo fe nō in rot̄ crūib⁹: aut au
ro: aut margarit⁹: vel veste pīcīlo: s̄ q̄ deccet
mulierē pīmittēre pīcīte p̄ bona opera.
Et mulier in filētio dīscat cū oī ſubiectōe. Dōs
cere aut mulieri nō pīmitto neq̄ dīhanī virus
s̄ cē in filētio tē. Ex quo p̄ q̄ bō p̄t otare l̄
of loco: in domo: in agro: in mēsa: in lecto: et
ſic de alijs. Dicit tñ. f. Zbo.ii.ii. q̄ pīdeterminat⁹
loc⁹ eligit ad oīādū nō pp̄t deb̄ q̄ adorat⁹ q̄i
loco pīdudaf: s̄ pp̄t ipos oīātes. Et h̄ tripli
ci rōne. P̄ ipso q̄dē pp̄t loci pīfideratōnes et q̄
speciale dēuotionē cōcipit⁹ oīāces ut magis
eraudiant⁹. Scđo pp̄t ſacra myſtenz et alia
ſcritaſ ſigna q̄ ibi pītinenſ. Tertio pp̄t ſcuri
ſum mīſtroz adoratū et q̄ fit oīo magi erau
dibilis ſm illō Mat. xviij. Elbi duo v̄l treo
pīſenſerint ſup terrā de oī re pīcūq̄ petierit
fiet illio a pīc meo ò in celis ē. Ad Quo
ad oīādū. f. quōd oīādū ſitt: t̄ q̄ ſunt impēdimē
ta oīonis. Sc̄iendū q̄ ſp̄t ſequunt⁹ ad b. f.
yt oīo nīa eraudiat⁹: t̄ ſic p̄ oppoſitū ſunt q̄n
q̄ impēdimēta q̄re oīo nīa nō eraudiat⁹. P̄u
mīn impēdimēta oīonis ē p̄tēt̄ oīant̄. Eſa. i
Lō multipli quenit⁹ oīoces v̄t̄ ſi eraudiet dīo
Ioh. ix. Sc̄im⁹ q̄i nō eraudit deo petōces
v̄t̄ q̄nt̄ v̄t̄ ſi deo eraudiat petōces. Mīſio ſm
Zbo.ii.ii. q̄. Ixvij. Petōt̄ dupl̄ ſiſideratur.
P̄ ipo in q̄t̄ ſiſideratur. ſic de⁹ nō eraudit eū: quia
de⁹ odit petōces. p. Inīq̄ ſiſideratur. ſiſideratur.
Sc̄o ſiſiderat̄ q̄t̄ ſiſideratur. ſiſideratur.
t̄ ſic cū petit aliqd ſalutat̄ būliſ: t̄ ſic et mīa
eraudif a deo: q̄uis h̄ nō meruit apud deū.
S̄ p̄t̄ ſiſideratur. ſiſideratur. ſiſideratur.
q̄ petit iūiani a deo cū p̄ponit ma
lefacere vel iūrūani vel ſpoliat̄: t̄ ſic ò alijs.
tale adiutoriū petere a deo est petiti: q̄i talis
vult deū iūuolwere ſuis dehct̄: q̄i ſi de⁹ cū iū
uaret tunc peti ſui re⁹ cēt. Ergo de⁹ nō iūuat
òd malefacientū: s̄ bñ pīmittit ſien malū: q̄i
dedit boī liberiū arbitriū. En. sup. Mat. Lō
lenus dei p̄kliſ diaboli nō q̄nt. Colon⁹ aut̄
diaboli t̄ ſi dei auriliſ q̄nt nō iūuenit: vt ſi
fur orat vt p̄ſpereſ: t̄ fornicator ſibi ſignum
cruci faciunt nō cōp̄tēdāt̄: t̄ tāto eīn⁹ capiē
q̄i nescit de⁹ patrocinū dare criminib⁹. Et
go ex iā dīct̄ bñ q̄ p̄mū q̄d ſeq̄nt̄ ad h̄ ut oīo
nīa eraudiat⁹ eft̄ vt ſit pura t̄ mīda. Sc̄im⁹

LXIII

impedimentū ofonis est qđ hō nō p̄metit nō
attēnere est. Rō cī sufficit sine p̄tō etiam qđ
hō attētēt deuotē est. p̄-cm. m̄. Chigi
late in ofonib⁹: rbi dīc elo. Ne plus cogunt
plud p̄ter illud solum qđ p̄carur. Aug. in dīa.
Doc̄ bīc in eōdē qđ p̄ferit in ore. Chigi. m̄.
Orantes nō nec multā lođ: qđ vna p̄t nō cī
attēnēt p̄t valet qđ mille sine attēnēt. J̄. L.
Oratio sine deuotōe est qđ mūgirus bonū.
¶ Ubi dīc vtrum de necessitate ofonis sic
qđ sit p̄tēta. p̄lo qđ sciendū fīm. Tbo. in ofone
vocali est triplex effect⁹. Primi⁹ effect⁹ ē m̄es
rēi a dco: t ad bōc effectū nō de necessitate
req̄nt qđ attēnō affit ofoni p̄tētū vno p̄
me intēnōis qđ aliqđ ad etiādī accedit ex s.
intēnōe vt velit deuote orare talis intēnō
reddit totū ofocm mēritosū. Quidam hō vlt
volūtate distractus. Secōd⁹ effect⁹ ofonis est
impetrare a dco: t ad bōc etiā effectū sufficit
p̄tia intēnōis qđ dīc p̄ncipalē attēdit. Terti⁹
effect⁹ quē ofo etiā p̄ncipalē efficit ē qđ dīc spi
ritualis refectio mēris. Et ad bōc effectū d̄ ne
cessitate req̄nt i ofone attēnō. Ubi dīc. i. Corz.
xiiij. Si o:cm liqua mēno mea sine fructū ē.
Ergo qđ hō vult ofo sc̄pialē vltcedimē in fa
to ofonib⁹: tūc ep̄: qđ p̄ totū ofone hēt at
tēnōe t deuotionē: s̄ tūc ad merēdū t ad
impetrādū: tūc sufficit p̄ma intēnō. Si ait
p̄tia intēnō defit ofoni neqđ mēritetia. Enē
qđ impetratua. Illā cī ofonē dīc nō etaudit
cū ille qđ orat nō itēdit: qđ p̄tia intēnō orā
tio est qđ libēter vellet deuote orare t enū
tēnōe incipit: tūc valer illa ofo ad merēdū
t ad impetrādū a dco. Ergo sunt aliqđ cī nō
b̄t deuotionē: tūc vltit deſtore ab ofone:
qđ nullo mō faciēdū est: etiam si hō intēni
distraberef qđ oportet curia p̄t nō dicens re
incipere adhuc deberet idē p̄t nō dicere ce
pficere: qđ dīc respicit p̄ma intēnōe quam
bebuit qđ incipit orare. s. qđ libēter deuote
orare vellet. S̄ qđ qđ cī p̄posito. inde uote
orat: tūc cī nō iocērat nec mēref: vñ dič dīc
p̄ pp̄bām. p̄p̄lo h̄ labo: me bonorat co: au
tē co: lōge est a me. Sicut ben p̄les sunt qđ
cī corpē stant in ecclia t orāt: s̄icos dis̄p̄sus ē
qđ p̄ totū mēdū. vñ J̄. Quid p̄dest strepit⁹
labioz rbi co: est mutū: qđ doc̄ est sc̄dm qđ re
quirit ad ofonē vt ofo fiat cī deuotēt ati
tentōe. O Tertiū impedimentū qđ ofo nō
etaudit est qđ petif qđ nō est expediēt petē
ti. Ubi b̄m Aug. m̄a sunt cīa bonoz. s. bona
infima: media: t summa. Bona infima sunt
rgalia qđ quasi nihil sunt. J̄ef. m̄. Aspern ter

De eadem dominica

Germö

De cada domínica

Germes

In eccl^e vel etiā bono^m holm in terris ētētōz
in se dībīc: ut oīoneo p eo facere a deo erauis-
dianf. Prīo dī deūderāter illō cōcupiscere p
quō vult p sc oīari ab alijs hōl^b bonis. p.
Deūderū pauperē et audiuīt dīo. Jere. xxi.
Cū q̄st̄tis me i rotō corde vīo: inueniat a
vobis. Et dīo ut ipē sit in bono pposito se e:
mēdādi: q: si staret i malo pposito. s. peccan-
di: de^m oīoe q: p eo fuit nō eraudiret. Jere.
xv. Si steterit moysē t samuel corā me non
erit aīa mea ad pp̄ly istū. Ergo oīoneo facete
nihil p̄sunt dānat: nec ēt demomib^b: q: sp̄ se
i malo pposito t i malis obſtruāti. Ergo cui
petio orare p̄ te: tūc debes bīe bonā volunta-
tē. Unū legūt in vitaspātū φ q̄dā relinquens
mūdū iuit i heremū t fac̄ ē heremita p̄bas-
tissim^b. Qd̄ audiēo sc̄laris q̄ fuerat soci^b ei^b
visitauit cū ferēo panē in saccō: rogās φ deū
daret p eo q̄ daret ei grām abstinēdi a pec-
catis. qd̄ ille cū p̄misisset rogauit ut post. xv.
dies rediret ad cū. Et cū hoc fecisset q̄sunt si
ad huc placheret ei suis petmī sic p̄i^b. Rūdit φ
deteri^b erat ei petmī φ antea. Tūc heremita
rogauit ut ite^b post. xv. dies rediret ad cū: et
tūc forti^b se p eo afflīt t orauit p eo. Cum
aut̄ rediisset t φ sibi deteri^b cēt ei diceret at
tēdeno heremita φ hoc pp̄f ei^b negligētias
cēt: qz delectabaf in h̄ petō t nō refiſtit dele-
ctioni: tūc heremita accepit saccū in q̄ sibi
panes detulerat et impleuit arena: rogās ut
humero suo iponeret et portaret. Quod cū
ille facere attēptaret heremita retrahebat i
serius: qd̄ cū ille aduerteret dirit: non possu^b
illō on^b subleuare q: tu deo: su^b trabis. tunc
ille: trahē sup te t ego iuuabo te. Qd̄ cū vter
qz faceret facilime on^b sup humeros ipi^b po-
suerūt: tūc heremita: sic ego nō possum te iuu-
are: qz tu niteris h̄riū. s. retrahere deo: sum
temeti^b in culpā t in p̄iauā delectatione^b
si appone manū tuā et adiuua me. s. resisten-
do petō huic et auerte te ab eo: tunc valebit
adiutoriū dei et incū. Zentio ut reputet se in
dignū corā deo stare t p seipso orare et in di-
gnū se a deo eraudiri: et aliū ad quē accedit
reputare debet dignum a deo eraudiri. Job
xlii. Heruus mēus iob orabit p̄ vobis et ego
facie ciuo suscipiā. Vñ Greg. in pasto. Zalis
reqrend^b ē ad orādū q̄ sit idone^b ad placidū:
qz cū is q̄ displicet ad itercedēdū mīttif irati
animus ad deteriora puocaf. Quarto ut bo-
na et iusta t licita t salutaria petat sibi a dō
impetrari. Chriſo. Illa pete a deo que tibi ex-
pediat accipe: t illū deceat dare. Sc̄iendum

Propter quoniam sum in tribulationibus et strictatibus regis
partio: nunc debemus deprecari ut nobis fieri con-
mune oratione: nunc certe fuit finito summo: qui hoc est
valde unum. Cuius scriptum est. Impossibile est peccatum
multorum non eraudiri. Et iesus ieiunando dicit.
Qui duo ex vobis consenserint super terram de cetero
quodcumque petierint sicut illi a patre meo. Quis
magis vobis quisque ducere quadragesimam: vel quis
cum mille homines sunt congregati et coemotis otoribus per
aliquem causam faciuntur. Et quis debet liberetur per aliquem causa-
rem: et coemotis otoribus facere: quia beatus est elemosina
spiritualis et deo valde placet. Unde Chrysostomus. Super
Matthaeum. Pro se ostendit necessitas cogitur: per alium
autem charitas fraternalis beatitudinem. Dulcior aus-
tem est ante deum opus quam necessitas transmuta-
tur: sed quam charitas fraternalis comedatur.

Go In festo ascensionis. Sermo Irvi.

Ostendit locutus est eis aliud
propositum est in celum: sedet a deo deus.
Auctor. vi. Secundum quod ab origi-
nione mundi non fuit tale factum in ce-
lone nec unquam usque per indicium enim cuiusdam Christi redi-
xit: cum bonis electi eos ducebo in celos. Unde
Ieo papa in similitudine ascensionis filii. Sic in solene
nitate paschali resurrectio domini nobis causa fuit
letardia: ita ascensio eius in celos prius nobis est mani-
tenita gaudiorum recollectio illius diei et noctis celesti-
bus quam natura nunc humanitas in Christo super omnes os-
cillans angelorum et ultra dictarum altitudinum per-
statum ad deum prius est praecincta processus. Ita Hugo
in sermone de ascensione. Resurrectio domini specie
nra est. Ascensio glorificatio nostra. Si ergo recte
fidelis: si deuote ascensione domini celebraremus as-
cendum est cum illo et sumsum corda beatam. An-
dro. in li. de officiis. Sic iesus sua resurrectio excep-
ta surgendum est a patre edocuit: ita sua ascensione
ascensione quadam aie esse indicauit. Berth. su-
Lanti. Alio tempore igitur in contemplatione celestium
scendam? Porro saltem aut sic nostra videamus et
metemus euadere ad deum fideliter accedam? En-
tendimus quod festivitas hodierna est sera oim festi-
vitatem. Quod propter hoc incarnatus est: i. xxiij. ac
mis in mundo isto laborauit. Deinde passus
et sustinuit mortem ut celum nobis apiret: quod
die perfectum est quoniam Christus celos ascendit. Unde
Irenaeus. in sermone de ascensione. Tlos Christi morte vivi-
vit: nos Christi resurrectio ererit: nos Christi ascen-
sionis processerant: quoniam nobis spiritus de celo tribuit. Et
festivitas hodierna est conclusio oim festi-
vitatis Christi. scilicet annunciationis: nativitatis: circuncis-
onis: passionis: et resurrectionis. Cum beatus
perfectus tunc hodierna die celos ascendit. I

In die ascensionis

bodiennū festū pp̄e solēnitatē et dignitates pōt etiā noīam festū oīm angelorum: qz bodie eos ruina cepit repari qz t̄p̄ cū electio suo celos ascēdit. Et sup vno p̄tōre se cōuertere gaudū ē agel. s. qz dīc p̄niam agit vel si de rno sc̄d qz ad celū euolat: vel de vna aīa que de purgatorio liberat: qd tūc qz tot milia. i. dēs electi ab initio mūdi cū t̄p̄ celū ascēdes rūt. Itē festū bodiennū est festū pp̄betarū: patnarcharū: et oīm electorū ab origine mūdi qz bodie oēs cū t̄p̄ ascēderūt. Et si de vno sācro festū fit cū euolat ad celū: et illa dies ap̄s prop̄p̄ fibi: nōne tūc bodierna dies pōt ap̄s prop̄p̄ pp̄bet: et p̄tarchis qz oēs bodie cum t̄p̄ ascēderūt. Itē bodiennū festū pōt dici festū br̄e marie: qz camē filij sui quā a se assūpsit bodie et altari sup oēs celos vidit: imo ē festū totū hūane nature qz bodie i t̄p̄ eralata ē. Job. iiiij. Si diligere me gauderetis vtricqz: qz vado ad p̄tē. Greg. i omel. bodierna. Illa etiā natura cui dictū fuerat terra eoz in terrā ibis: bodie in celū iuit. Itē notādus p̄bodierna die nō solū i p̄s corporalr ascēdit: s̄t mīti qz cū t̄p̄ surrecerūt bodie cū t̄p̄ vt credif corporalr ascēderūt. vñ Aug. in ser. de re sur. Quoz sepulchra i passio dñi sūt patefa et a hōz corpora t̄p̄ resurgēte de puluere sunt resuscitata. Decebat em̄i vt prius ille resurge ret deinde illi vt dīc apl̄s. i. Cox. xv. Xps resurrecerit a mortuis p̄mitie dormientiū. Et si ent cū dñio iſurrecerūt: ita cū eo ascēdisse credunt. Quātū ad sc̄d sc̄dū qz bodierna die t̄p̄ ma signa dilectōis oīdit apl̄s. Pr̄io comedit cū discipulū sīc amici faciūt cū ab iniū cē recedere volūt. Act. i. Et p̄escens p̄cepit eis ab hierosolimis ne discederēt: si expectas rēt p̄missionē p̄n. Edo bñdixit illi sicut hō valedicit suis charis amic: cū ab eis recedit Zertio locut̄ ē eis: p̄mo increpādo eos de iſ credulitate quā an hñerūt: nō qz iſad hñc illo die increduli fuerūt: si qz an tarde credide rūt his qz viderūt eū resurserisse. Verū. Audi t̄p̄m discipulos increpatē ea hō: a qz subtraetur erat p̄ntia suā: qz nō dedigneris cū a p̄ximo tuo vel a vicano t̄p̄ arguari. Item locut̄ ē eis s̄ba instructiōis dīces. Finites in mūdi vniuer. p̄di. cuā. oī crea. Querif quare oī creature iussit euāgeliū p̄dicari: cū nō lapi dib̄ t̄brū: aīlib̄: t̄ volucib̄: p̄dicādū ē euāgeliū. Iñdeo p̄mo: qz hō dīc microcosmus Elii Aristo. viii. phi. Hō dīcī minor mūduo qz cōueniētū hō cū oīb̄ creaturis. Ergo t̄p̄s dīxit: predicate euāgeliū oī creature. i. hōi qz

Sermo

LXVI

habet esse cum oīm creature. s. cū lapidibus viuere cum pl̄atio: sentire cum aīalib̄ irrationalib̄: et intelligere cū angelis. Secūdo qz per hoc qz dīcit oīm creature oīdit. qz vult oē homineo saluos fieri: paupēs et diuitios nobilis et ignobiles: rusticos et cāticos et nūlū spemir. qz nō est acceptio personarū as pūd dēū. Tertio in hoc qz dīcit oīm creature ostēdit qz hō est dñio oīm creature. p̄o. Oīa subiecisti sub pedib̄ eius t̄c. Gen. i. Dñamis nī pīsab̄ maris: volucibus celi: et cūtio antī mantib̄ tenē. Item dīcit in euāgeliō. Qui credident et baptizat̄ fuerit saluus erit. vbi queritur vtrū fides req̄raf in baptizandio. Iñdeo s̄m pet. de tharan. sup. iiiij. sen. di. vi. In pūulis et naturaliter stult̄ nō req̄rif p̄o fides: si sufficit aliena: qz pueri in fide pentū vel patrinoz vel ecclie baptizant̄. In adulqz et in discretio hōib̄ qz hñt rōnem requirunt fides p̄pua: nō quidē ad susceptionē sacra menti: qz etiā sine ea recipiēt characterē sacra menti: sed quātū ad susceptionē rei sacratissim. i. gratie. Et Item querif vtrū omnib̄ paruulis equalis grā def in baptismo. Iñdeo s̄m Bonauē. iii. iiiij. di. iiij. sic. Quātū est de se equalis grā daf in baptismo pūulis: et hoc qz s̄t de lege cōi. Pr̄io rōe morbi. i. pccati originalis qz morbus est equalis in omnibus pūris. Secūdo qz oēs sūgt equalis dispositi nec plus nec min⁹ vnuis qz alter: quia nullū hñt pētū actuale: si solū origiale. Zertio qz lacrim vnuis eq̄le est in se: ergo equalis opatur in pūulis. De t̄n qz non alligavit suā potētiā sacramētis potest vnu dare plus vel min⁹ si vult. Itē querif an in adultis baptisatio sit equalis effectus baptisimi. Responsū dīc s̄m Bonauē. vbi sup qz triplex est effectus baptisimi. Pr̄im⁹ characteris ip̄ressio. secund⁹ restitutio inocētē. Et qz ad illos duos effectus est equalis effectus baptisimi in oīb̄ diḡi: suscipiētib̄. Terti⁹ effectus est infusio gr̄e. Et hic effectus ē maior in illis adultis qz maḡ sūt dispositi: qz qz se plus disponit: pl̄ recipit de gratia. Et iō quo ad hoc nō op̄z qz sit equal effectus in oīb̄ baptisimū suscipiētib̄. Si vnu plus dicere de b̄. p̄timo: qz cōtra sermo. lxxvi. et sermone. lxxvij. B.

¶ In eodem festo ser. lxxvij. de signis venī christiani.

Ignis autem eos qui crediderint hec sequentur. Absarc vltimo. Quāqz nesciatur de qz

Sermo

LXVII

hōe an salutē an dānef: sunt t̄n qnd̄ signa dñis hic ponit valde exp̄llua salutē: t̄ qz nob̄ in vltio recessu: p̄ memoriā reliqt p̄ qz cognoscunt̄ veri fideleo a nō verio. Oīa igif fidelis saluari vplēo vt hec dñqz hēat necesse est ad min⁹ sūm̄ exp̄licationē spūlē. Vñtūt̄ em̄i hec signa dupl̄r: corporalr et spūlē. Ap̄lī t̄ alij qz dā sc̄ti in p̄ncipio ecclie habuerūt illa signa vtricqz mō t̄ b̄ necessariū tūc erat qz̄t̄ apl̄i p̄ illa signa hōes ad fidē quererēt: t̄ iō hec signa corporalr imp̄edebat hōib̄. Et Sp̄is ritualis hō qz̄ signa nos h̄re os: t̄ sunt certa signa salutē: qz miracula corporalia oīdunt hōiem cē sc̄ti: si nō efficiūt si illa efficiunt t̄. Oīdūt. Oīmū signū est qz demonia cōcient. Vocapl̄i t̄ alij sc̄ti fecerunt corporalr cōcientē demonia ab obſſiō: t̄ p̄ hoc cōnderūt se esse dīsciplōs t̄p̄. Gīc nos spūlētē demonia. i. p̄tē cōcientē debem⁹ p̄ pīam: t̄ qz hoc fecit ve re est xp̄ian⁹. dñis ei qz nō mētīf dīc. Signa aut̄ eos qz crediderit hec seq̄nt̄. In noīe meo id ē p̄ salute eterna demonia cōcient. i. p̄tē mortalita. Quot aut̄ qz in se h̄s p̄tē mortalia: tot diaboli etiā aiām ei possidēt. Unū les. gīf. Mar. vii. Māriā magdalēna septē demonia habuisse: qd exponit Greg. t̄ di. vii. Māriā septē demonia habuit qz vñuersis vñtij plena fuit. Et illa p̄tē qz in nob̄ immediate cognoscim⁹ p̄ vñrā p̄tritionē cōcere debem⁹. V. Et qz̄t̄ vtrū qz̄ immediate teneat cōfiteri. Iñdeo qz ad p̄tritionē tenet hō qz̄cito recognoscit se peccasse mortalr: si ad p̄fessio nē faciēdā immediate nō tenet nisi t̄pe pasche vel etiā qz̄t̄ als vult sacram̄tū eucharistie ac cōpere: qz̄t̄ pīculosum sit p̄fessionē dīm̄ dif̄fere. Ergo p̄fūlēdū rēt cūlibet seculari qz ad minus in qz̄t̄ angaria p̄fiterēt sua pēcata qz p̄ hoc retraheref a multis p̄tē que alīs comittit qz̄t̄ in anno nūsi semel p̄fice. Et inīsp̄ talis hō efficeref timorosus quo ad dīm̄: t̄ etiā se recognoscet: t̄ p̄p̄ēderet suō p̄pos defect⁹. Et illi qz̄ raro p̄fiterēt plus ra p̄tē obliūscēt̄: qd valde pīculosum est: id bonū est sc̄pi p̄fiteri. vñ Ber. i. ep̄la. Amā p̄fessionē si affectas decorē. Reuera vbi confessiōib̄ pulchritudo t̄ decor. Et qz̄t̄ imedia te p̄tē eīceris cū peccasse te cognoueris: si gnā est salutis. vñ Cris. in ser. Peccare ē hūmanū: p̄manere aut̄ in petis est diabolū. Ergo cōcienda sunt p̄tē p̄ p̄fessionē nō solū magna: si etiā pīa. vñ Bre. in moral. In vno qz̄ lapsu a minimis qz̄ incipit t̄ succrescenti buo defectib̄ ad grauiora p̄uenit. Et cū qz

De eodem festo

missus: pudicet verifice. Itē in somnare p
timis: corrigeret & admonere, primū fratrem na
admonit de. Itē libens orare: deo regratari:
& libens perfici: si de alijs bonis & honestis
& de cōfīdī vīs. Tertū signū ē q̄ serpētes tol
lēt. i. malas suggestiōes: siue a diabolo siue
a p̄tio immissis sunt immediate expellēto: a dia
bole inmittunt suggestiōes male & cogitatio
nes praece q̄b̄ hō inmediate resistere dī: & eas
violens expellere. vñ Greg. Nō est cogitatio
nā inuidā q̄ mētē polluat nō rō nō p̄sentit: vñ
erū Ber. Demonū ē malas cogitatiōes inge
rēre: mōstrū est illis nō p̄sentire. Nā q̄tēs re
sistim̄: tōtēs diabolū supam̄: angelos & leti
ficam̄: deū honoram̄. Ego q̄nūq̄ sensi: te
diabolū tēptare p̄ malas suggestiōes: & si in
mediate repelli: iā serpētes tollio: & tibi nō
nocebūt. vñ Ber. P̄t iūnic̄ excitare tēpta
tiōis motū: in re est si volueris dare vel ne
gare p̄cūs. Itē serpētes tollere & tēvidere
mali vitā & malū cōpīi, primi: & tū suo ma
lo cōpīo nō co: p̄pīcōt velle suā mali vitā
seq. C̄lebiḡ. Dives q̄ videt supbiā aliorūz
in vestib̄ & mouib̄: & si velleret se tali mō
extollere i vestib̄ & mouib̄ posset: q̄ dives &
tuemus & pulcher ē: & tū se p̄p̄t deū & salutē
et sic hūiliat: ille serpētes tollit spūaliter.
Itē ali⁹ dives q̄ videt auarū t̄pālā q̄rere cū
vīs: mēdaciōs: & fraudib̄: & i p̄e posset sli
mō dari si velleret: & tū p̄p̄t deū omittit: talis
o: a ista deo offert: q̄ sic uniuile lucrari potuit
& nō voluit. Greg. Hoc aurū deo obtulisti q̄d
p̄tra ei⁹ volūtare accipe nolusti. Itē iūcīs
q̄ in iūcītate caste viuit: & tū tēptatōes car
nō suffici: & tū nō p̄sentit spētes tollit. Itē
pulcher hō q̄ videt alijs boles chorizare & il
licite gaudere: & tū fiduciū resiste: & sic p̄pter
deū quē nō vult p̄uocare hō dimittit: & se vi
cit serpētes tollit: & sic de alijs. Et p̄tio mai
tē occasionē q̄s habuit: & sibi resistit & p̄pter
deū facere noluit: & ito maiori honore vīgn̄
est corā deo. C̄li scriptū est. Qui potuit trās
gredi & nō est transgressus: facere mala & nō
fecit. vñ Bernar. in lib. de libe. arti. Posse ei
peccare datū est hō: non vt p̄inde peccaret:
sed vt gloriōsos appariceret si nō peccaret cuj
peccare posset. B. Quartū signū ē si mor
tiferū quid biberint nō eis nocebit. C̄li scien
dum p̄ mortiferū siue vīcēnū bibere signat
magna incōmoda sustinere siue in verbis. S.
maledicēdo: siue in rebus spoliando: siue in
propria p̄sona pecciendo: siue infirmitates
corporis sustinēdo: & sic de alijs. Si illa p̄ces

Sermo

te man⁹ Iponēt & bñ habebūt. Duo sunt ge
nera egros adiutorio nō indigētiū. Quidas
ēti exteriōi indigēti adiutorio in corpē: vt
p̄paupēs v̄l. ifirmi q̄b̄ bñfacere debem̄ ethi
bēdo eis opa mie. vt esuriētē cibem̄. frictiē
potem̄ nūdū regam̄. & p̄egrinā ad hospitiū
recipiam̄: & sic de alijs. Et q̄n̄ b̄ opa facim̄
tūc spūalit man⁹ sup̄ egros ponim̄: et mele
bēbūt. & q̄hd̄ ip̄o fecerim̄: b̄ r̄ps reputat
b̄i cē fēsi. vñ 2d̄. at. rev. Qd̄ vñ et minūm̄
meis fecistis: mihi fecistis. Et in iudicio dī
cer dñs elect̄ suis q̄ b̄ opa mie ercent. Esu
riui & dediſlis mihi māducare. situi & dediſ
lis mihi bibere. nud̄ t̄c. Uelēte bñdicti p̄tis
mei. El̄īt̄ B̄mb. Nibil ita cōmēdat ip̄isanā
aīaz: quēadmodū mia. Ergo si volumus dei
miam p̄mereti: tūc debem̄ cū paupib̄ epa
mie exercere. vñ Greg. Dei misericōdū nō p̄t p̄o
m̄ eren: q̄ b̄ misericōdū nō fuent. El̄īt̄ Co pa
pa i sermone. Al̄. ie virt̄ est tāta: vt sine illa
ceterē t̄tutes & si sint p̄delle nō p̄t. Erēplū
legis de sc̄r̄ elizabeth q̄ i hospitali i mārci
burg q̄d̄ cōstruxerat: erat q̄d̄ infirm̄ & lepro
sus tā inūdū & ferid̄ & tā horribili aspectu
q̄ cū oēs acille & serui abhorrebāt: nec ei ser
uire volebant. Vtā elizabeth vidit eū p̄tēptū
b̄ alijs: & ip̄a cū magna hūilitate et diligē
tia mīstrabat ei. Caput ei lauabat et eū bals
neabat: & ip̄m̄ p̄p̄ja hūerio et brachiō por
tabat. & in gremio suo cū q̄escere faciebat. et
hoc fuitū ei q̄ttuo: dieb̄ ethib̄ebat. Postea
infirm̄ disparuit. Quinta vō die cū sc̄r̄ eliz
abeth cēt in orōne r̄ps ei appōit dicēs. Ego
sum r̄ps fili⁹ marie cui seruiisti illis dieb̄
et q̄: mihi p̄uidisti in forma leprosi: habebis
mēcū eternū gaudiū. Secūdū infirmi sunt in
firmi i aīa. vt p̄tōres q̄te offendērūt. Et sus
per illos debes man⁹ imponere. i. ip̄o indul
gere. & ter hoc bñ habebūt. Et hoc est deo valde
accēptū & hōi multū meritouū. S. iūmicos dis
ligere & ip̄is indulgere. vñ Aug. in sermone
de sancto stephano. Per amōrē hōis iūmico
ei: efficiens amicus dei. vñ Aug. in Enchiris
dion. Ea elemosima nihil est mai⁹ q̄ er corde
dimittim̄ q̄d̄ in nos quisq̄ peccauit. Nec se
quinq̄ signa vīte eternē. & veri xp̄iani q̄ ip̄se
domin⁹ iā ad celū ascēsur⁹ oīb̄ fidelib̄ suis
p̄dicauit. Que signa postq̄ dixit statī assum
ptū ē in celū. in hoc iūnūdō q̄ hec obīnū
res sīl̄ assūmunt in celū. Que signa postq̄
dixit sc̄r̄ apl̄ ceterio i signū babuerūt & ostē
derūt ip̄ exēplū. C̄li sequit̄. Illi aut̄ profecti
predicauerunt vbiq̄ domino cooperante et

LXVII

sermonē confirmante sequētibus signis.
De preparatiōe ad ḡm. Ser. lcvij. In
dīca infra octauam ascēsionis.

Em̄venerit paraclit⁹ quē
ego mittas vobis. Jobis. xv. Siē
in dīca prime vētura recolit spi
rituſancti missio: sic bodie i cūas
gelio recolit spirituſancti p̄missio ve animo
noster p̄cepit ad suscipiēdū ip̄m̄. Legitur q̄
tēpōe medio. s. inter ascēsionē r̄pi et missi
onē spūsancti fuerūt discipuli cū mulierib̄
et maria matre ieuſu: & fratrib̄ cī ſimul. Etē
p̄tērgo illoz debēt cē fideles t̄pe illo in p̄e
paratione sui et expectatōe spūsancti intenti.
Preparatis em̄ debito mō dab̄ t̄ spūsanct⁹
ad illud ad q̄d̄ idigebūt. i. cox. xij. Unicūq̄
em̄ datur manifestatio spūs ad vīlītatem.
Enīso. in sermone. Nunq̄ de⁹ defuit cōsolatō
tori: vbi p̄severās et deuot⁹ fuit exorator. Itē
Orige. sup̄ Lanti. Oē tornētū cedit nobis i
gaudiū: dū nobis sup̄est diuine consolatiōis
refugī. Sc̄iēdū q̄ in p̄nti sermone tria sunt
dicēda. Primo q̄ dñt mouere ad p̄pandū
nos q̄d̄ susceptionē spūsancti. Secundo q̄ ſt
illa q̄ nos p̄gant ad susceptionē spūsancti.
Tertio exēpla de spūsancto. Quātū ad p̄mū
sc̄iēdū q̄ tria dñt nos mouere ad p̄pandū
nos diligēter ad susceptionē bñi hospitīs
i. spūsancti. Primi est bñi hospitīs sublī
mitas. Hospes ille. s. spūsanct⁹ cui nos p̄p̄a
re debem̄ hospitīi est de⁹. ſicut p̄t & fili⁹. Et
iō cū magna diligētia p̄pandū est ei hospitī
um. Et ideo illi nō vident̄ credere spiritūſancti
cē equalē filio q̄ ante pascha diligētē p̄p̄a
rauerūt filio hospitīi: et ante penthecolles
nullā p̄parationē faciūt spūsancto. De ta
libus posset facere derisionē ip̄ūlānt⁹ cum
post in futuro festo iūocabunt cū dicentes
Eleni sanctespūs. Quale est hoc ad hospitīū
vocare tantū dñm̄: cū p̄ſentia indign⁹ ē.
Uñ May. sup̄ Jaco. Dñm̄ decū tuū ſusceptu
ruo in habitaculo cordis tui emūda p̄ſciētā
tuā ab operib̄ mortuis et cogitationib̄ ſug
fluis et immūdis. q̄ mund⁹ inabitato: mu
dam querit domū. Ber. sup̄ Lanti. Gratia spi
rituſancti balsamū purissimū est. et iō parū
solidū et p̄fundū vas requirit. Utilitas vō
hūis hospitīis iūnūdō nobis. T̄p̄. xij. vbi di
citur. O p̄ bonus o p̄ ſuanis est dñe spirit⁹
tuus in nobis. Bonitas siue vīlītā eius in
nobis p̄mo appetit et hoc q̄ absq̄ eo etiā
ad momentū aīa viuere non potest: ſicut nēc

Dominiaca infra octa. ascensio i*o*

corpus nisi sp̄m. i. abelitū attrahat. p̄o. Oo
meū opui et attraxi sp̄m. Et id frequentē at-
trahēt ē sp̄ssancēt p̄ sc̄m̄ desideriū. vñ Au-
gu. Desiderate auriliū grē q̄ sola hoies liberā-
tur a malo sine q̄ nullum protus cogitādo si-
ue volēdo et amīdo sive agēdo faciūt bonus.
E Itērtilitā sp̄ssantē appetit in h̄ q̄ cōso-
latur nox: t̄ hoc sit tripl̄r. Pr̄io temptatōem
mitigādo. Esa. xliii. Lū p̄transfiḡs p̄ aq̄s res-
cū cro et flumina nō opient te. cū abulauens
in igne nō p̄burens. p̄ aquā q̄ h̄ mollicē in-
telligif̄ tēptatio p̄spitatis. In igne intelligi-
tur tēptatio viēs aduersitatis. Dañ. iii. Fecit
mediū fomacis q̄si vētū rōuis flantē. vñ Au-
gu. sup̄ p̄s. Dyabol⁹ plēnūq̄ vult noceret nō
p̄ot. q̄r p̄tās ei⁹ est sub p̄tāte dei. nā si tantū
posset nocere dyabol⁹ q̄ptū vellet: aliq̄s iusto-
rū nō remaneret. Secūdo sp̄ssctūs cōsolat̄
dādo h̄tutē resistēdi tēptationib⁹. vñ Luç. vi.
timo. Sedete in ciuitate donec indu. h̄tu. ex
alto. i. Lox. x. Fidelis est dc⁹ q̄ nō patet vos
tēptari sup̄ illud q̄d potestio: si faciet etiā cū
tēptatione puentū vt̄ possitis sustinere. Ia-
do. de sum. bo. Nō āpli⁹ tēptat electos dyaz-
bol⁹ q̄ dei volūtas p̄mittit. Tertio consolat̄
sp̄ssctūs infundēdo dulcedinē. Eccl̄. xxiij.
Sp̄s me⁹ sup̄ mel dulcis. Aug. Bustato spi-
ritu desipit ois caro. EInde spiritussancēt̄ tā
tam suavitatē offert vt̄ totū mundū hoī des-
sipere faciat. Et hac p̄s spiritūsancēt̄ eē deū
t̄ sup̄ oēm creaturū. Berfi. Quid non tēpera-
bit dulcedo illa que mortē quoq̄ facit dulcis-
simāque resistere p̄ot asperitas vničiōi illi.
Richar. de sc̄tō victo. Qd̄ est cor: tā durū vel
lapideū quod diuina presentia sua benigni-
tate nō emolliat: et sua dulcedine non allici-
at. Hc malignitate vero alterius hospitis. s.
dyaboli q̄ necessario adest si sp̄ssancēt̄ desit:
satis patere p̄ot p̄ hoc q̄ ip̄e oēs hospites su-
os iugulat: t̄ oib⁹ bonis spoliat. Jere. vi. Cru-
delio est et nō miserebit. Gregor. Nihil se fe-
cisse estimat cū aias nō sauciat. Unde Aug.
de ciui. dei. Dyabolus omniū discutit cōsue-
tudines: vētilat curas: scrutat affect⁹: t̄ ibi q̄
nitcausas nocēdi: vbi quēlibet videt studios
suo occupari. Ista tria debent nos monere
ad p̄parandū nos ad susceptionē sp̄ssancēti
¶ Ed quātū ad sc̄d̄m̄ sciendū q̄ septem
sunt que p̄parant ad susceptionē spiritussan-
cti. Pr̄imū est euacuatio a peccatis p̄ veram
contritionē et humile confessionē. Non enim
habitabit sp̄ssancēt̄ i corpore subditō pec-
catōs nec in corde iñudo, hoc figuratum est

Serino

etuo ignis ē: sicut ī ligna cū ericcanēt h̄sidi-
ras i eo p̄sumif̄ ppant ad susceptionē sp̄ssancēt̄ ē
inundationē aq̄y reuersa est ad archas. Por-
t̄o intelligif̄ de⁹ p̄i q̄ emittit colōbā. i. sp̄m̄
sc̄m̄ de archa. i. de regno celoz: q̄ cū nō inue-
nit vbi p̄escat p̄p̄r̄ diluvii aquaz: i. pac̄oz
revertit ad archā. i. ad regnū celoz. Nō em̄ ī
mergebat se colōbā in aq̄o diluvii. sic nec sp̄i
ritus iñudo. i. cordi vicijs pleno nō infundet
de⁹ p̄balsamū sp̄ssancēt̄ sive p̄solutionē eius
Aug. sup̄. Lu. In corde iñudo p̄scia bona et
fidē n̄ facta hitat de⁹. f̄ p̄pare nos debemus
ad susceptionē sp̄ssancēt̄ sicut tēpe p̄asche p̄para-
mus nos ad susceptionē sacrae eucharistie. Ga-
ndū q̄ bonū ē p̄fiten i q̄is angaria. q̄i m̄stra
petā multiplicans t̄ cumulans in his q̄ raro
dādo h̄tutē resistēdi tēptationib⁹. vñ Luç. vi.
timo. Sedete in ciuitate donec indu. h̄tu. ex
alto. i. Lox. x. Fidelis est dc⁹ q̄ nō patet vos
tēptari sup̄ illud q̄d potestio: si faciet etiā cū
tēptatione puentū vt̄ possitis sustinere. Ia-
do. de sum. bo. Nō āpli⁹ tēptat electos dyaz-
bol⁹ q̄ dei volūtas p̄mittit. Tertio consolat̄
sp̄ssctūs infundēdo dulcedinē. Eccl̄. xxiij.
Sp̄s me⁹ sup̄ mel dulcis. Aug. Bustato spi-
ritu desipit ois caro. EInde spiritussancēt̄ tā
tam suavitatē offert vt̄ totū mundū hoī des-
sipere faciat. Et hac p̄s spiritūsancēt̄ eē deū
t̄ sup̄ oēm creaturū. Berfi. Quid non tēpera-
bit dulcedo illa que mortē quoq̄ facit dulcis-
simāque resistere p̄ot asperitas vničiōi illi.
Richar. de sc̄tō victo. Qd̄ est cor: tā durū vel
lapideū quod diuina presentia sua benigni-
tate nō emolliat: et sua dulcedine non allici-
at. Hc malignitate vero alterius hospitis. s.
dyaboli q̄ necessario adest si sp̄ssancēt̄ desit:
satis patere p̄ot p̄ hoc q̄ ip̄e oēs hospites su-
os iugulat: t̄ oib⁹ bonis spoliat. Jere. vi. Cru-
delio est et nō miserebit. Gregor. Nihil se fe-
cisse estimat cū aias nō sauciat. Unde Aug.
de ciui. dei. Dyabolus omniū discutit cōsue-
tudines: vētilat curas: scrutat affect⁹: t̄ ibi q̄
nitcausas nocēdi: vbi quēlibet videt studios
suo occupari. Ista tria debent nos monere
ad p̄parandū nos ad susceptionē sp̄ssancēti
¶ Ed quātū ad sc̄d̄m̄ sciendū q̄ septem
sunt que p̄parant ad susceptionē spiritussan-
cti. Pr̄imū est euacuatio a peccatis p̄ veram
contritionē et humile confessionē. Non enim
habitabit sp̄ssancēt̄ i corpore subditō pec-
catōs nec in corde iñudo, hoc figuratum est

LXVIII

Vt̄ pacifici: q̄m̄ filij dei vocabūf. B Ser-
tū q̄d disponit nos ad susceptionē sp̄ssancēt̄ ē
audit̄ vbi dei. Eln̄ bonū ē illo tēpe signanter
audire fm̄ones. vñ Act. x. Adhuc loquente pes-
tro cecidit sp̄ssancēt̄ sup̄ oēs q̄ audierūt h̄bus
sēz dei. M̄ulti ei⁹ s̄t̄ cōuersi t̄ grāz sp̄ssancēt̄ su-
scepterūt p̄bū dei. Hoc p̄s in bēo petro ap̄lo
q̄ tria milia hoīm cōvertit i vno fm̄one: q̄ i
auditiōē vbi dei dāf̄ hoī grā p̄ quam a petis
mūdāf: t̄ cognitio peti q̄ ē initiū salut̄: q̄ siē
i speclo facies copia hoīs speculat̄: sic facies
sic in vbo dei. Job. xv. Jā mūdi estis pp̄ ser-
monē quē locut̄ s̄z vob̄ p̄. Eloquū dñi in
flimauit cū. O quot petō: es inflāmati sūt p̄
vbbū dei ad pn̄iam. Eln̄ etiā legif̄ q̄ fuit cōdas
comes lūbū sup̄: t̄ malicioſus: q̄ i talib⁹
petis diu vitit. Lōtigat̄ aōt̄ vna diez cū eccl̄e
sīa intrare t̄ finonē audire: t̄ audivit p̄dicat̄
illud dñi Ezech. In q̄cūq̄ horā p̄tō: i ge. tē
Et ad sc̄p̄m̄ reuersus ip̄lorauit dei miām̄ ve-
fib̄ sua petā indulgeret: q̄ ampli⁹ eīr̄s q̄ ad
mortē fuire vellet. Et postmodū mōdū dese-
ruit t̄ religionē intravit t̄ deo fidelis suim̄e
Et post mortē ip̄i⁹ innētū ē sup̄ sepulchr̄ ei⁹
scriptū l̄is aureis illō dñi p̄s. M̄ist dñs v
bū suū t̄ sanauit cū. Septimus q̄d disponit
ad susceptionē sp̄ssancēt̄ ē q̄ bō se erercere ds
in actua t̄tēplatiua vita. In actua h̄ ostē
sus ē in h̄ q̄ in ip̄ositōē manūdōp̄lo⁹ hoīs
accipiebat sp̄ssct̄. Act. viii. Tūc sp̄onebāt
man⁹ sup̄ illos: t̄ accipiebat sp̄ssct̄. Qui ei
regē sumim̄ accipevult ad hospitiū dñs ei fer-
cula preparare. t̄ illa fercula sunt bona cuiā
tot fercula preparat: quot bona opera facit
et signanter illo tēpe debet se quisere t̄tē
opib⁹ mīc. q̄ sp̄ssct̄ douū dei dñ. Ergo dā
do primo bñficiā meremur ip̄m recip̄. Tū.
vi. Date t̄ dabat̄ vob̄. Itē in t̄tēplatiua vita
se exercere dñ. Et hoc oīfisū ē in h̄ q̄ sp̄ssancēt̄
ctus dat̄ est apl̄s in superiori cenaculo. q̄ il-
li q̄ volunt recip̄ sp̄ssct̄ debent cot̄ suū le-
uare p̄ t̄tēplatiōē. p̄ hoc enīradunt obuia⁹
sp̄ssct̄. Item debet se abstrabere a carnali-
bus desideriis: t̄ a varijs gaudijs mūdi. Eln̄
Aug. li. v. Ofes. Gaudium diuine dulcedinis
nō degustas: si carnali delectatōe co: mac-
bos. Bernar. Delicata ē diuina p̄solutionē. Nec
datur admittētibus alienā. Et q̄n̄ bō adstra-
bit se a carnali desideriis: t̄tēcē dignus re-
cip̄ diuina p̄solutionē. Etēplū h̄i⁹ p̄s in fi-
lōs iſi: l̄ q̄ nō receptorū māna durante forma
egyptiorū t̄ q̄dū fuerūt in egypto. sed in de-
serto deficiente cōḡ farina receperunt māna.

De cada dominica

Gin eisdem dñica. Termo. Ixir. De excomu-
nicatione maiore & minore.

Bsq̄ sinagogisfa.vos
Job.rvi. Sciēdum q̄ sicut iudei
olis renuerūt se ad disciplos xpi
sepando eos a p̄cipatiōe cōio
ne ipsoz sic nos iā tenere debem⁹ q̄ ad iudeo
rū:t etiā signāter q̄ ad ercōicatos maiori ex
cōicatione: a quoz p̄cipatiōe t cōione nos
abstrahere debem⁹. Peo q̄ sciendū q̄ b̄ in pñ
ti. f̄mone tria s̄ dicēda. Pūo q̄ ercōicatio ē
duplex: t q̄re timēda sit. Sc̄do in q̄bus casib⁹
incidit q̄s in maiore ercōicationē. Tertio d̄
claran de sunt aliq̄ q̄st̄ōes de ercōicat. s. in q̄
bus casib⁹ q̄s licite cū ercōicato p̄t cōicare t
sic de alijs. **b** Quātū ad p̄mū ē sciēduz
q̄ ercōicatio est duplex. s. maior t minor. Mi
nor separat a sacris ecclie: q̄ nullū sacris ecclie
accipiēdū est in minori ercōicationē: nec etiā
osculū pacio. Quās minorē ercōicationē q̄s
incurrit q̄s citio sciēter p̄hibitionē cōicat cū
ercōicato loq̄ndo: comedēdo: emendo: rēdē
do: t sic de alijs. Et ab ista minori ercōicationē
ne p̄t q̄libet sacerdos absoluere q̄ talē p̄tā
rem b̄ sup talē boīcy q̄ possit cū absoluere
in petō mortali. Et ista absolutio fit solo ver
bo dicēdo. Ego absolu te a s̄nīa ercōicatōis
quā incurrit cōicando cū tali ercōicato i lo
quēdo sine comedēdo: t sic de alijs. Et etiam
 diligēt̄ est aduertēdū q̄ p̄les sunt laici tas
viri q̄ mulieres q̄ nō curāt vitare ercōicatos
sed p̄cipiat cū i p̄is: ḡ p̄fessor: d̄ p̄fiteurē ad
autelā p̄mo absoluere a minori ercōicationē
i postmodū a petio. vt sic dicēdo. Ego aucto
ritate dei absolu te a vinculis ercōicationis
minoris si ligaris: t ab oīb⁹ petis tuis mibi
p̄fessis: p̄tritis t oblitis. In noīc p̄ris t filij
spūsleti. S̄s in oppositū plures sacerdotes
iacint dicētes i p̄fessionib⁹ sacramētalibus.
Ego auctoritate dī absolu te a petio. t post
modū subiungunt a vinculis ercōicationis:
qd̄ tñ non d̄ fieri. q̄ s̄m p̄ctrū de palude su
li. sen. Absolutio minoris ercōicationis in
p̄fessione sacramētali d̄ p̄cedere absolutoes
a petio. Et ista absolutō etiā p̄t fieri sine sa
cramētali p̄fessiōe. sic q̄ ip̄e ercōicat⁹ tali er
cōicationē minori exhibeat se: t fateat se cōis
casse cū ercōicato in loq̄ndo vel comedēdo t
sic de alijs. Sciendū q̄ maior ercōicatio se
pat ab ingressu ecclie t cōione fideliū t a sa
cramētis ecclie. Et talis ercōicatio timēda
est merito a q̄liby xp̄ianō pp̄ q̄nq̄ rōes. p̄is

mo q: p ipam eradicat⁹ talis excludit a pote-
tio omni fidelium in terra viventium. et a potestio
dei et beatitudine in eterna felicitate eternum. Ergo est
patur leproso quod huius mortuum infectiuum: quod a co-
sortio hominum evitatur. Ideo leprosa contumelie ab homi-
bus multum timeatur: eo quod est mortuus pregirosus: et
multi sunt homines quod alias infirmitates possunt
sustinerent propter lepram: eo quod ab hominibus separantur. Sed
multo fortius timenda est eradicatio: quod est inter
gladii spualio: quod magis timendum est propter gladii
corporalis. Unde Augustinus dicit de illo quod eradicatur. quod
grauum est hoc illi propter si feriretur gladio: et a fe-
nis devoraretur: aut in flammis cruraretur. Secundus
timenda est eradicatio: quod est valde danosa.
Aufert enim homines pre suam de omnibus missio: obo-
nibus: et clemosynis: et aliis bonis opibus quod sunt
in ecclesia dei. quod non est prius danum. Quis enim
digne sufficeret estiare valorum unius missio. quod
tunc de omnibus missio quod celebriant per totum mundum:
et de omnibus bonis quod sunt ab omnibus hominibus quoque per-
ticipatio et toto carebit et prius est propter diutinem
tali eradicacione perdurat. Tertio timenda est.
quod ille quod eradicatur satane tradidit. et etiam secundum
Deteri. de vita. eradicatur a parte dei: et si log-
iceat etiam a defensione scientiarum angelorum. enipif:
et tamen in anima propter in corpore in parte dyaboli tradiz-
tur. Quarto timenda est eradicatio: quod eradicatio
tua est velut membra abscisum a corpore quod apli-
nullum valorem est. Quid enim valet manus abscis-
ta a corpore: vel pes vel auris: sic ille eradicatur
abscisus est a deo et a scientia et nullum valo-
ris est. Et sicut super omnia timenda est abscisio mem-
brorum a corpore hominis: sic nihil magis deum timeat christia-
nus quam separari a corpore christi mystico: quod est ecclesia
scientia. Unde Augustinus super Iob. nihil tamquam formida-
re christianum quam separari a corpore christi. quod Christus est causas
potest omnium fidelium. et omnes fideles in gratia eternitatis se-
ficiuntur in membris. Et quod est eradicatio tunc a
capite. id est Christus: et a membris. id est fidelibus abscidi-
tur: et nullam influentiem divinam gratiam amplius habet
propter diutinem sic abscisus est: sed arescit. Quinto quod ex-
eradicatur ad nihilum valet nisi ad eternum ignem.
hoc probat et euangelio Iob. ubi dicitur Christus. Ego
sum vita veritas et vias palmitos. Huius homo qui est eradicatus
catus filius est palmiti absciso a vita. quod sic ab-
scisus ad alium non valet nisi ut ad ignem po-
natur et consumatur. Et aliis ramis abscisio mul-
ta utilia possit fieri. si non sic ex palmito abscisio
Unde Ezechiel. xvii. Filius hominis qui fuit de ligno vitis
ex omnibus lignis nemoque qui sunt inter ligna fili-
uarum. Nunquid tolleret de eo lignum ut fiat operatum
fabricabatur de eo parvulus ut deparet in eo
quodcumque vult. ecce igni datum est sibi escas.

Gerrito

Item sciendū q̄ ab illa maiori ercōicati
tione nemo pōt absoluere nisi papa vel ep̄o
vel aliq̄ d̄ auctoritate ip̄oꝝ. Et talis absoluē
dno est cū misericordia virga. q̄ aut p̄tās ecclie
et platorꝝ ligādi et soluēdi q̄ eis a r̄po ē tradi-
ta habeat magnā efficaciā: hoc possumus co-
gnoscere p̄ tale xp̄piū. Sicut qdā comes thos
losanꝝ fautorꝝ et receptoꝝ hereticorꝝ: t̄ oīo tas-
lio ip̄o facto est ercōicat̄ vna cū heretic̄. Et
quidā sc̄nū abbas fuit ad cūdē comitē mis-
sus ad monēdū cū. q̄ cū viro sc̄nō nollet ac̄e
sc̄ere: nec ercōicatiōe timeret. Sc̄ies vir san-
ctuoꝝ coꝝ puerum nō erudit̄ d̄bis dicit co-
muni. Ut tu et̄ tui videāt factis q̄tū infecta sit
dia q̄ ercōicatiōe vinculo est innodata. volo
mibi appor̄tan̄ albū panes. Quo fibi allato
dixit. O panis l̄z tu nō meruens tñ vt in te
ōndaf̄ vita fidei n̄re et maledictio aīe ercōi-
cationē nō primescet̄ ercōico te. Quod dicto
panis q̄ inter manꝝ eius erat cādidꝝ: mor ni-
ger factꝝ est quē p̄cepit in duas p̄tes diuidi
et int̄ filiꝝ apparuit niger. muscidꝝ et corruptꝝ.
Eū subiunxit. Ut etiā sciat v̄tutē absolutois
Excepto pane absoluēt̄ eū: q̄ in priorē sp̄em
et candore reuersus est. K Quantuti ad
Cōm sciendū q̄ nō solū illi q̄ denunciati in
ambone sunt ercōicati: si etiā in plībus casis
bus s̄m ihs canonīcū q̄s incidit in ercōicatō
nē maiore. p̄mo q̄ manꝝ violētas in clericiis
vel alii religiosum mittit. Itē q̄ hoc mādat
vel post factū ratū h̄z. xvii. q. iiiij. si q̄s suadē-
te. Sc̄do cū q̄s inādit in heresim. filiꝝ et̄ reces-
ptorꝝ et̄ fautorꝝ hereticorꝝ. Tertio cum q̄s pri-
cipat̄ ercōicato in criminē pp̄f qđ q̄s ercōicas-
tus est: dando ei ūliliū auriliū vel favorē.
Quarto cū q̄s incēdit vel frāgit eccliam: vel
iubet: vel consulit: vel in ecclia cōmittit alii
qđ enōme petri. vt capiēdo corpꝝ r̄pi: vt de-
struēdo altare: crucem vel filiꝝ: et sic de alijs.
Quinto cū q̄s abutif̄ l̄s aplicis. Sexto p̄nci-
pes vel illustres q̄ inhibēt subdit̄ ne vendat̄
p̄sonis eccliaſticiis vel molat̄: vel p̄ſtent: vel
alia seruitia faciat̄. Septimo q̄ pedagiū vel
theloneū recipiūt a p̄sonis eccliaſticiis. et taſ-
lio nō dñit absoluī nisi restituāt ea q̄ ab ip̄is
ne receperūt. Octavo cōſuleoſ ciuitatū: recto-
reο et̄ alii p̄tātē b̄fites q̄ faciūt statuta ꝑ li-
bertatē ecclie: et scriptoſ eoꝝ. et etiā q̄ ser-
uant talia statuta et p̄suetudines et s̄m ea in-
dicant. oēs isti iam p̄dicti sunt ercōicati. No-
nō p̄tātē rectores: cōſuleoſ: iudiceſ: officia-
les q̄ statuta faciūt: scribūt dictāt p̄ q̄ cōpel-
latur q̄s soluēre vſuras: vel non repetere ias-

solutio: aut q̄ obſuār illa statuta et s̄m ea in-
dicant sunt ercōicati. Decimo q̄ impediūt in-
dicū cumscūq̄ iudicis eccliaſticis: vel impos-
ciunt volētoſ recurrere ad forū eccliaſticū
in cauſis ad ip̄m p̄tinēb̄. Item q̄ occasione
ſuic ercōicatiōe: iuſpēſionis et interdicti la-
te in eos vel suos subditos aut eorū rusticos
decerūt licentiā grauādi eos q̄ tulerāt ſuas
aut iudicio ſenios q̄ ſrao tulerūt: mihi licentiā
am b̄mōi renocauerint et enō qui h̄ p̄po mo-
tu attēptare p̄ſumpſerint: vel si in aliquo p-
cessu aliq̄ rapuerint de p̄dictio: mihi reddides-
rint infra octo dīcs ercōicati ſr. et sic de alijs
caſibꝝ quos in iure potens inuenire. Z
Quo ad tertium sciendū q̄ in q̄n q̄ casibus d̄
licite pōt cōicare ercōicato. Primo q̄i loqui
tur ei in his q̄ p̄tinēt ad aſſolutionē vel aliis
as ad ſalutē aīe: l̄s alia v̄ba incidenter in-
ponant̄ vt maḡ p̄ſiciat. Sc̄do q̄cūq̄ oratoꝝ
cū orōniſ vadens: aut p̄griñ: aut viatoꝝ in
terrā ercōicatoꝝ deueniret r̄bi nō p̄ſſy eme-
re: vel si nō habeat alio vñ emat tali daf̄ h̄c-
tia ab ercōicatiō accipiēdi pp̄f necessitates.
Tertio v̄toꝝ ercōicati excusat̄ a p̄cipiatione
mariti ercōicati. Quarto filiꝝ excusat̄ a p̄ci-
piationē p̄nis excommunicati. et intelligit ſm.
Huiꝝ de filiis q̄ adhuc ſunt i p̄nis p̄tātē cō-
mensales p̄nis. alii v̄o filiij et̄ tra domus p̄nis
erit̄tes non excusat̄. Taliſ fui et̄ ancille q̄ et̄
ah̄ ercōicationē fuerūt in ſuitio illiꝝ dñi et̄
cōicati et̄ adhuc ſunt. Quinto pp̄f ignoran-
tiā cū q̄e ignorat illiꝝ eſſe ercōicati actu et̄
cōmunicat cū eo. Quid aut̄ si ſc̄io habitu ali-
quē eſſe ercōicatū: ſi actu nō: et cōico ei. M̄n̄ ſ
deo ſm Huiꝝ. ſi hoc facio ſubito et̄ nō aduers-
to meipm credo q̄ nō peccō: nec ercōicatiōe
incido. Quenq̄ ſi ercōicat̄ it̄ret eccliaſ an alii
teneant̄ exire vel p̄curare q̄ ille creat. M̄nde-
tur ſm Ray. ſi manifestū eſt eñ eē ercōicatū
tūc vel alij exire tenentur: vel p̄curare q̄ ille
creat. xi. q. iiij. ſicut apli. Quid ſi ercōicat̄ in-
trat eccliam: ſacerdos iam incepit missam.
M̄ndetur ſm Ray. Si eſt occultū non d̄s di-
mittere officiū. ſi v̄o manifestū monerit eum
publice vt erat: et ſiquidē nō vult exire: et ſa-
cerdos nō inchoauit canonē: nō d̄s p̄cedere:
ſed dimittere missas. Si v̄o priuſq̄ ille ecclie
ſi intraret vel priuſq̄ ſacerdos cuſideret iſ
canonē inchoauit: d̄s ſacerdos p̄cedere i offi-
cio: ita tñ q̄ finito canone et ſumpto ſacrificio
ante q̄s dicat poſtcoionē monerat illum: vt
creat. qđ ſi nō vult pōt ſacerdos cum ejere
et ſi nō pōt ejici in ſacristā rediēs dicat poſt-

In die penthecostes

cōmōni et q̄ post canonē restabant. Itē q̄nī
aliq̄a assurgat vel reverentia exhibeat ex-
ēdicato; vel inclinat ei salutati seruit inoue-
at labia q̄i resultas cū cū tñ mibil dicat: qd d
illo. R̄h̄deo fīm Guīl. nō incurrit erēdicationis
nem: q̄ pene nō sunt cōmedēnde: n̄ restringē-
de. Elī etiā sciendū q̄ n̄dō salutat ab erēdi-
cato nō dī resalutare eū: s̄ pōt̄ ei dicere: de-
us te emendet: et b̄mōi. Item si vir vocet ers
ēdicationis ad mensam nunq̄d vro: pōt̄ ad ipas
mēsam comedere. R̄h̄deo fīm Guīl. credo q̄
nō. sed tñ pōt̄ ad aliā mēsam in eadē domo
ita remore comedere q̄ meritō posset dici q̄
nō comedēat simul. Item q̄nī vtrū erēdicationis
posset aliqd dā. R̄h̄deo fīm Guīl. q̄ pōt̄: et
hoc cā humāne sustētationis q̄nī. s. indigētes
sunt. Et intelligo solum quo ad necessariavi-
te vel alimēta vestes et hospitias: sic tñ q̄ p̄
pter hoc nō dūmittant laborare p̄ absolutio-
ne. Eccl̄us si petunt alia vēsilia: vt securis:
vel fōssorium: et b̄mōi: que nō sunt eis conce-
denda. n. i. q. iii. q̄nī multos. Ad Ultimo
sciendū q̄ illi q̄ participat cū erēdicationis sciē-
ter et p̄tinaciter grauitate peccat: sciat illi qui
cū eis comedēt: bibunt: emūt: vel vendūt: et
sic dē alijs. Hoc p̄ q̄ talis cōicans erēdicator
to p̄ phibitionē sui plati peccat in seipm: q̄
non cauet fibi ab eo q̄ b̄s moribū stagiosum:
in quo videtur minus amare aliam suam q̄
corpus. Qui si sciret se icurtere leprā co:pis
pter vñā comestione vel locutiones q̄b̄ cito
accederet ad erēdicationis: caueret fibi oino a p̄
ticipatione erēdicatoris: sed leprām aie. i. mi-
norē erēdicationē quā incurrit p̄cipiādo
cū erēdicator nō curat: que tñ p̄iculōis est q̄
leprā co:pis. Itē t̄palia p̄ponit talis aie sue
q̄: si p̄bbitum fibi cēt sub pena vñius flores
ni ne loq̄retur illi erēdicator: caueret fibi dā
no t̄pali in p̄fū possibile esset: si de grā xp̄i et
aia sua nō curat. Et talis erēdicator cōicans
potius vult p̄iuani mēsa dei. i. sacramēto al-
rans q̄ mēsa erēdicatori cū quo in comedēdo
p̄cipiāt. q̄: talis nō dī cōicare: nec aliqd sa-
cramētu accipe: nisi sit absolut̄ ab illa mis-
so erēdicatione quā incurrit comedēdo vel
loquēdo cū illo erēdicator. Item talis cōicans
erēdicator potius vult habere societatē illi:
erēdicator q̄ societatē filior̄ dei q̄ in celo sunt
et in mūndo. ideo merito talis in inferno erit
socius diaboli et oīm dānator̄: si sic p̄tinaciter
decedit: q̄: si aliqd scienter et p̄tinaciter in cō-
tempnū p̄hibitōis eccl̄ic p̄cipiat erēdicator:
gūntaliter peccat. Item finia platoū valde.

timenda est cui libet r̄piādo: q̄ r̄po dedit far-
cerdotibus p̄atem ligādi et soluēdi dicēto.
Quodēq̄ ligaueritā sup terras erit ligau-
et in celo. et quecūq̄ t̄c. ēlīde tale exemplis
de erēdicatione. Legit q̄ papa Greg. nonus
quendā diuitem erēdicator: q̄ cū contēneret
erēdicationē papērū et miraculo dei eū come-
q̄ modificauerit sup domū cū a domū cū res-
cesserūt: et midū trāstulerūt ad domū alterū.
Qd̄ vidēs dictus p̄tūtūtā et admōnūtā a co-
gnatis suis q̄ b̄ idē p̄siderauerit in cōcomis
postea būliauit cor suū perens absolutoes.
Et q̄cito fuit absolut̄ a finia illa: tūc dicit: et
come rediēt: et nūdū supra domū ipsius re-
portauerit. Itē aliqd exēpli. Legit q̄ i eccl̄a
scītēlīcētū martyris mlti passeres olebat
intrare et fedare eccl̄iam: et dīminū officiū un-
pedire. Lū aīt nō possent excludi: ep̄o illius
loci eos erēdicator mortē cōminās eis si ce-
cīlētā deinceps intrarēt et defedarēt. Qui ab
eccl̄ia recedētes nunq̄d amino do eccl̄iam in-
trauerit. Imo si aliqd aliquē capiat et viole-
ter in eccl̄iam ponat statim moritur.

G In festo penthecostes. Sermo. lxx.

Deum venientiis et in-

sionē apud eū faciem? Job. xiii.

N Sciendū q̄ hodiēma festi-

uitas inter alia festa singularem

obtinet dignitatē. Est cū festū liberalitatē

q: rex regū celi et terre ascēdens in regm soli

um p̄fusa liberalitate dōga p̄tulit milib̄

suīs. iuxta illud p̄s. Ascendēs in altū: capti-

uam durit captiuitatē dedit dona hoībus.

Quō aut̄ dedit dona pōt̄. Act. ii. ibi. Reple-

ti sunt oēs spūscētō. Item scōdōt̄ festū exūl-

tationis. Elī hodie canit in missa. Quia p̄

fusis gaudijs tot̄ ip̄ orbe terrarū mūd̄ erul-

tat. Elī hodie oīb̄ hoīb̄ gaudiēdū est. Prio-

nāq̄ debent gaudere hoībus tristes. q̄: spūs

sanctus hodie dat ad p̄solāndū. s. suavit dul-

cedinē nob infundēdo. viii Aug. in quadam

sermone. Talis est grā spūscētō ut si in corde

tristitia inuenit p̄sumit et dissoluit. Itē scōdō

debēt gaudere p̄tōres q̄ in petis mōrālib̄

fuerūt: q̄: hodie spūscētō datur ad viuificā

cū. Job. vi. Spūs est q̄ viuificat. Ezech. xii.

vii. Ecce ego mitto in vos spūm viuies. Item

tertio debent gaudere iusti. q̄: spūscētō das-

tur ad saluandū iustos. viii Augu. Grā xp̄i si-

ne q̄ nec infantes nec etate grādes salm fies-

ri possunt nō meritis reddit̄: si gratia daf p̄

p̄pter quod grā vocat. Item Aug. in lib. p̄fēt.

Sermo

LXX

rep̄bēfisibiles. Secūdi hoīes sunt ad quos
spiritus sanctus veniet: sed mansionē non fa-
cit. vt sunt illi qui s̄m Greg. in omelias bodis
ema compungunt et a peccatio suo se ver-
tunt: sed tempē temptat̄ bis hoc de quo com-
puncti fuerant obliuiscunt̄: et sic ad p̄petras
ta p̄tā redeunt ac si hec minime plāriscent. et
sic erit in gaudiū q̄ est amo: p̄tio et filii hodie mutat̄
spūscētō q̄ est amo: p̄tio et filii hodie mutat̄
Idcirco hodie legif euāgelīū in quo agit de
dilectione quā de nob̄ infudit p̄ spūscētū
ergo dicit in euāgelio hodierno. Si q̄ dili-
git me: q̄i dicit: pauci s̄t q̄ me ūe diligunt.
Nam sup̄bi diligūt honores et p̄tates. luxuri-
a delectationes et voluptates. auari diuiti-
a et possēt̄es. Esa. i. Oēs diligūt munera
Sequit in vībis p̄missis. s. ad cū veniēmus et
mansionē t̄c. Sciēdū q̄ triplices sunt homi-
nes. Primi s̄t ad q̄ spūscētū nūq̄ veniet:
vt si indurati p̄tōres q̄ sp̄ui malo stant p̄o
posito: vt sup̄bi auari luxuriosi: iracūdi: et gu-
losi: q̄ tales spūscētō resistunt i hoc q̄ penite-
re nolūt. De quib̄ dī Act. vii. Dura ceruice et
i circūciōi co:diib̄ et aurib̄ vos semp spūscētō
resistitio. Blo. q̄: nūq̄ p̄niam agentes. Et ls
spūscētō pulset ad cor:da eoy: tñ intantū s̄t
iudicari q̄ nolūt aperire. Apoca. viii. Ego ad
ostū sto et pulso t̄c. Mīa xenī dei magna
est: que ita diu pulsat ad cor: p̄tōris. et ma-
gna est rusticis p̄tōris q̄ aperire non vult
ei. Gie. Debem⁹ mīam dei erubescere si eius
iusticiā nolūt formidare. Bratia dei se b̄s
vt radius solis aperi ei fenestrā cordis et in-
trabit. Heb. xij. Cōtemplantes ne quid desit
gratia dei. i. Petri. i. Sperate in eā que vobis
offert̄ grā. Qui ligit grā dei nolūt cor:api-
re vident̄ peccare in spūscētō in gratiā de bo-
nitate dei quā p̄tēnūt. Itē p̄tōr idurat̄ ml̄
tum est reprehēsibiles q̄ se videt peccatis in-
quinatū et deo et scītis angelis abominabilem
factū iuxta illud p̄s. Corrupti sunt et abomi-
nabiles facti s̄t in iniqtatib̄ suis: et tñ ad as-
quā grā sine q̄ mūdan nō p̄t̄i recurrit. Itē
videt se igne infernali succēsus. s. igne mala-
rum cōcupiscētārū: et tñ p̄ aqua grā q̄ ignis
isfe ert̄inguit̄ non clamat. Et magna emē ne-
gligētia videſt̄ esse in hoīb̄ defectus grā isto
tpe: cū tñ habeat̄ i primo variis fontes gra-
tiarū. s. sacramēta p̄nīe et eucharistie t̄c. Elī
Criso. dicit q̄ tpo auxiliū ē nūc. q̄: tpo meri-
torū bonor̄. q̄ qui isto tpe grā sunt aridi a
grā et se nō disponūt sunt filii eis qui iacet
circa fontes et nolūt se applicare ad bibēdūs
et p̄ptēta sic siti mouunt̄: sic etiā tales sunt

In festo pentecostes

dos pueros babet: vñ q: cū pacto et symonia
et calē puerū dedit ad mōnasteriū: tūc d' alio
Ergo nulli cōsolēdū ē q: puerū suū ad aliqd
monasteriū tradat ē voluntatē suam vñ etiā
vbi nō seruat religiōt p̄ncipalit illa tria sub
stitalia s. paup̄tas. i. cōitao. obedietia: et ca
stitas. Et ad illa tria scrūda obligat omnis
religiosus p̄fessos cuiuscūq: ordinis sit. Et
quicūq: religiosus illa tria nō seruat nō ē in
statu saluandoꝝ. et meliꝝ esset q: esset bubul
cus vñ q: q: sit religiosus malus et proprie
tarior nō castus: et sic de alio. Secūdi q:
carent oī cōsolationē tam tpali q: spūali sūt
boīes seculares et mūdi sectatores. Illi alis
quidō recipiūt tpale cōsolationē si cū amari
tudine cordis. q: cognitionē habēt q: ista vi
ta in q: vivūt eos nō saluat. q: sūt supbi: lus
tumosi: auari: et res iniustas possidēto: luso
res: blasphematores: iracūdi: et fūndosi: et sic
de alis: et cū tales hēant lesam p̄sciam ex b
q: scipos se recognoscūt: q: nūq: p̄nt realiter
gaudere. vñ Ansel. Inordinat anim⁹ fibi p
nō p̄ea. Isid. de sū. bo. Nulla pena ḡuior est
mala cōscia. Amb. de offic. Que pena ḡuior ē
q: interioris vuln⁹ cōscie: nōne hoc magis fu
giēdū ē q: mors: q: dispēdiū: q: eriliū: q: de
bilis dolor. Sic ecōuerso bona et secura cō
scientia sp̄ gaudiū b̄z. Salomon. Secura cō
scientia q̄si iuge cōuiuīd. Isid. de sū. bo. His
nūq: ēē tristis: sp̄ bñ viue: reus nāq: anim⁹
nō est secur⁹. bōa bō cōscia semp gaudiū b̄z.
Tertij q: carent oī cōsolationē sunt hypocrite q:
corp⁹ suū a solach⁹ retrabūt: et tamē deū in
b̄nō p̄tendūt q: quis multū vigilēt: et ieiunēt:
corp⁹ suū castigēt: tamē nō s̄t sui xp̄i: b̄ mar
tyres dyaboli: et p̄nt dicere ad dominū suum
dyabolu illō p̄. Qm̄ p̄p̄ te mortificamur
tota die. Et tales carēt omni cōsolationē. q: sub
trabūt sibi cōsolationē mūdi. et etiā carēt cōso
lationē dei. q: sūt misericordia et a xp̄o multipli
citer maledicti. Quarti q: oī cōsolationē carent
sunt impatiētes in aduersitatib⁹ et infirmitatib⁹.
Et tales q: sic in tribulatōib⁹ suis cōtra
deū murnurāt et unpatiēter ferūt habēt du
plicē infemū. q: hic puniūtur p̄ tribulatōes
et infirmitates. et p̄p̄ ipatiētiā suā in futu
ro puniēt a demonib⁹. q: sicut p̄ patiētiā
bō custodit aīam suā: sic p̄ impatiētiā p̄t
pdere aīam suā. Lūc. xxi. In patiētiā vñ pos
tib⁹ aīas vñas. q: quādo bō ifirm⁹ et tri
bulat⁹ patiētē ē: tūc de p̄ interiorē cōsolationē
réperat exteriorē tribulationē. p̄. Cū ipo sō
in tribulatōe. Secūdi ad quoq: spūssanc⁹ ve

Sermon

intrare. q: ipse flat ante ostiū et pulsat et tēpe
rat. q: aīt orando accepturi sum⁹ spūssanc⁹
b̄p̄ docet nōo xp̄o Job. xiiii. Rogabo p̄cē
mēt et aliū paciētū dabit nobis. Tē docet b̄
etuo apl̄q: q: inter ascētionē et pentecostē
etōni instabant: ut spūssanc⁹ accipere mere
rentur. Acē. i. Vi oēs erant p̄seuerante vna
baptismate reputant. Sic lugētes mento s̄t
beati. q: ipetrat a deo q̄cqd volūt. vnde Lñs.
in sermo. Nemo ad deū aliquādo s̄t̄o access
it q: nō qd postulauit accepit: et tales domi
nus vult p̄solari. Iere. xxxi. Cōuerti luctū eō
rū in gaudiū. q: isti q: p̄p̄ dāna tpalia sup
modū tristans nō p̄solant. q: pl̄ tristans de
bonis amissis tpalib⁹ q: de datore qē sepi
peccādo offendēt. Querit vtrū p̄tēt̄ sit̄ quā
do bō numis de dānis tpalib⁹ tristaf. Respō
det q: sic. q: est signū q: ista cōtemp̄alia cū ma
gno affectu cordis dilerit. vñ Greg. xxi. mos
rali. Sine dolore amittit: quicq: sine amo
re possidet. que bō ardent⁹ diligim⁹ habita
grauis suspiram⁹ ablata. Ergo oīa dāna tp
lia deo offerte debem⁹ cū patiētia cordis: et
dōs retribuet nobis: et recōpēsabit in eterna
vita. Tertij ad quos spūssanc⁹ venit et man
sionē facit sunt illi q: strēnue et virilis tēp
tationib⁹ resistit. Apoc. ii. Unicenti dabo mā
na absconditū. i. grām que d̄ abscōdita. quia
nō videt. Ergo virilis resistere debem⁹ dyas
bolo: et b̄ in p̄ncipio tēptationis. q: dyabol⁹
est serpēs lubic⁹ et vbi caput posuerit ibi sta
tim tot⁹ illabif. vñ Isid. de sū. bo. Dyabol⁹ ē
serpēs lubic⁹ cui⁹ si capiti. i. p̄me suggestio
ni nō resistit: rot⁹ i. intema dū nō sentit iha
bit. vñ Berii. sup epl̄am Jacobi. Non em̄ cō
tristari debem⁹ si in tēptationē inciderim⁹: si
si in tēptationib⁹ supati fuerim⁹. Grego. Tē
ptatio cui nō cōsentit nō ē p̄t̄i: si est infat
ria exercēde tētūtis. Quarti ad quos spiritus
sanct⁹ venit sunt q: eū affectant p̄ feruēs des
ideriū: et est valde dignū vt spūssanc⁹ p̄ sua
dignitate et utilitate feruēter desideretur ab
hoīe. Aug. Totay ita xp̄iani est sanctū deside
riū: qd aut̄ desideras nondū videos: si deside
rando capar efficiens: q: affect⁹ et appetit⁹ de
sideriū dat⁹ est hoī vt magna debeat deside
rare: et hec sunt dona gratic i presenti: et glo
rie in futuro. Ergo ex corde affectare debem⁹
gratiam spūssanc⁹: et cū inuitare p̄ deuo
tam orationē. quia quādo deuote ora: n̄ tūc
spūssanc⁹ inuitam⁹, et ipse parat⁹ ē: Ad nos

LXX

et ab eterna morte liberat. Quidā mīles mal
tis vitis plen⁹ fuit: et diabol⁹ q: petā cor sub
er ceceauerat q: oībus dieb⁹ vite sue nūq: nu
fi semel fuit p̄fessus. Cōtigit ei semelna die
nū pentecostes ad eccliam eū reverenter ire:
nō cā deuotionis: p̄p̄ humana oficationē
q: eades die nouas et p̄cias vestes induit.
Qui audies a sacerdote ut dōs mīteret spū
ssanc⁹ q: mūdaret corda oīm p̄tōs avicō
M: or ille ad locū secretū uit̄ rogās deū et dī
cens. Dñe deus ego p̄b̄ dolor: sum p̄tō qui
multa vicia p̄petraui. rogo te p̄p̄ mis̄ tuā
vt hodie mihi spūssanc⁹ mittas qui cor meū
purget et illuminet. Statim cum dōs exaudi
uit t̄ spūssanc⁹ ei misit: q: cor ei⁹ mundanit p̄
verā p̄titionē: et post q: purā p̄fessionem. Et
sic spūssanc⁹ ad eū venit et mansiō apud
eū fecit q: ampli⁹ nunq: mortali peccati: et
satis cōdignā p̄niam de p̄tēt̄ petis fecit
finē suū in bono terminauit.

¶ Itē alius fimo de sc̄tō sp̄itu. Ser. liti.

Epleti sunt oēs sp̄itu
sancto. Acē. ii. Aristo. ic. metba.

Contraria nō sunt in eodē. Cū
ergo spūssanc⁹ intrat in cor: bos
minis: tūc petā et vicia expellit et vitam boī
sanctificat. Hoc factū est aplis q̄i in die p̄
tecostes repleti sunt oēs spūssanc⁹. Sciendus
ēp̄ in p̄tēt̄ s̄mone tria sunt dicenda. P̄t̄o q:
spūssanc⁹ q̄ttuo facit in aīa q: aīa naturalit
facit i corpē. Ideo q̄i spūssanc⁹ dat⁹ ē aplis
Tertio q: sunt signa spūssanc⁹ quo ad incipien
tes: p̄ficiēt̄: et p̄fectos. ¶ Quantū ad
prīmū sciendum q: sicut sp̄s corporis. i. aīa
q̄ttuo facit in corpē: sic spūssanc⁹ similitudi
narie q̄ttuo facit in aīa spūssanc⁹. P̄t̄o sp̄s. i
aīa cōseruat corporis decoris. q: sicut sine aīa
corp⁹ est pallidū: nigrū et deforme. sic aīa nō
b̄z decoris p̄scie: nec colorē cōversatōis bone
ste sine grā spūssanc⁹. si aīa p̄ ei⁹ aduentum
renouat: reformat: et ornat. po. Emitte sp̄m
tuū et lumē semitis meis. Si q̄s doleret oīn
losvel si esset corporis cec⁹: libens iret p̄ dece
miliania vbi possit illuminari. Multomagis
hoc facere debem⁹ p̄ sp̄ali illuminatiōe. Ler
tio q: ab eterna morte liberat. Job. viii. Qui
sermonē meū seruauerit nō qūl. mor. mīter.
Sicut em̄ aīa viuificat corp⁹ vita nature: sic
spūssanc⁹ aīam cui vñit viuificat vita grā.
vñ Job. vi. Spiritus est qui viuificat. qd eti
am referri potest ad verbū dei. Erēplum de
grā spūssanc⁹: et quōverbū dei illuminat aīas
nōt̄a. Quarto corp⁹ sine aīa caret motu: sic

De eodem festo

alia sine spūsancto, nec moueri in virtibus: nec organ potest deficere eam opus Eccl. viij. Quātū ad se- cundū sciendū q̄ spūsanctus tribus vicib⁹ datus ē apla. Prīo ante passionē sp̄i t̄ hoc faciendus miracula q̄n eos ad p̄dicandū misere sup oīa demona: t̄ vt languores cu- rarent eis p̄strem dedit. Nec enī miracula p̄ spūsanctū fūnt: s̄m q̄ d̄r. Marth. xii. Non t̄n̄ cōsequens est vt quicūq̄ habeat spūsanctū q̄ alle miracula faciat. q̄: n̄cūt ait Greg. M̄ira culū boiem n̄ sanctū faciūt: s̄t oīdunt. Nec quicūq̄ facit miracula spūsanctū b̄s. hoc p̄t in incitatorib⁹. Tētū signū est si q̄s mouetur ab intra ad bona opa. Nam b̄m Greg. Amor dī n̄ est oīosus. oīaf em̄ magna si est. Ver. in sermo. de festo penthe. Ad bonū faciendum spūsanctū mouet nos t̄ docet. mouet memo- riam: docet rōem t̄ volūtātē. Prompta igit̄ boni opatio signū est spirans spūsancti. t̄b quo ad incipiētes. Nam puer in vtero m̄ris per motū cognoscit. sic si b̄o mouet q̄b ultra spūaliter. q̄z quo ad p̄ficiētes sunt alia si- gna in qb̄ spūsanctū in eis inhabitare cognos- scunt. Primū est frequēt̄ t̄ iusta p̄scie p̄iectu- ralis examinatio n̄ solū de petis mortalib⁹; imode venialib⁹: cui? rō est: q̄z sicut spūsanctū opponit p̄tō mortalib⁹: ita feruor charis tatis q̄ est a spūsanctō opponit p̄tō veniali ve ipm ab aīa euellat ne spūsanctō displiceat: qui oīo aīe officinas mādificat: t̄ minima pecca- ti palea intra cor qđ possidet n̄ patif possis- dere. s̄t statim igne subtilissime circūspectōis exurit spūs suavis t̄ dulcis. Unū dicit Greg. in mora. Cū igit̄ frequēt̄ p̄scie examinatio fiz at a spūsanctō p̄ feruorē charitas algīnū est gā- esse spūsanctū. Ergo si post dictū vel factū vel cogitatū b̄o discutit vtrū in aliquo deliq̄t b̄ est signū spiritussancti. Ap̄lus. i. Cor. xi. Si nosmetip̄os iudicarem̄ n̄rtiq̄ iudicari. ut Ver. Diligit deus illaz aīam q̄ in p̄spectu ei? sine intermissione se p̄siderat t̄ sine simulatio ne dijudicat seip̄am. Secūdū signū est siq̄ mū- dane p̄cupiscentie extirpetio sine diminutio. Quanto enī maḡ charitas augēt sequitur q̄ p̄cupiscentia sp̄ in eis minuaf. vñ Aug. super Job. in mel. viij. Radix oīm bonop̄ est cha- ritas: t̄ radix oīm malop̄ est cupiditas. Et ille duc simu. esse nō p̄nt: q̄z n̄sīvna radicetus euulsa fuerit. alia plātari nō p̄t. Charitas ḡroberata n̄ cessat p̄cupiscentiā radicetus extirpare. vñ Aug. dicit q̄ charitas h̄enemū est p̄cupiscentia corpaliū: t̄ vtrūmējū chan-

Sermon

fato est dūminutio cupiditatis. De hac eti- chione sitis d̄r. Job. iiiij. Si q̄ bibent et aqua q̄lā ego dabo nō sitet ampli?. Criso. Nō est sup terrā quod amet q̄ donū dei in ventate guita ueris. vñ Aug. Qui bibent de fluvio pa- disi cuius vna gutta est maior: q̄ occēam?: se quitur vt sitis ei? sit extincta. Mirū enī eēt si b̄o totū mare bibisset t̄ sitis ei? nō eēt ex- tincta. vñ apli postq̄ de fluvio spūsancti bi- berūt oīa p̄p̄i xp̄m dereliquūt. Ergo ē signū spiritussancti si cor tuū antea ad tralia incli- natū fuerit. si mō ad celestia erigif. Mat. vi. Ubi est thesau? tu? ibi est t̄ cor tuū. Tertū signū: si parcis lesio ex corde q̄rtūcūq̄ offen- sus suo vel offendaris: in futurū t̄n̄ parat? es indulgere et habes cor pacificū ad oīes hoīes est signū spūsancti. Sed iracūdī et litigiosi b̄nt signū spūs maligni. vñ Greg. Si filii dei vōcant q̄ pacē faciūt: p̄culdubio filii satba- ne sunt q̄ ipam cōfundunt. Amb. sup Lucam. Par est dux ad vitā eternā. Sunt etiā tria si- gna spūsancti q̄tuz ad p̄fectos. Primū ē q̄ homo mīl timeat n̄sī deū. i. Jo. iiiij. Perfecta charitas foris mittit timorē. Ite. ii. Cor. iiiij. Ubi spūs dūi ibi libertas. Unū apli et marty- res nullū regē nec aliquē presidē nec tyranū quicūq̄ timerūt p̄f̄ solū deū. Unde Gre. Nullū gen⁹ morte bono hoī et recte viuēti tu- mendū est. Señ. Zutissima res ē n̄sīl time- re n̄sī deūz. Ergo si nec paupertatem timeo nec infirmitatē nec aliquā aduersitatē signū est perfectionis. Secundū signū est n̄ re- sonare nec remurmurare in aduersis: vt dice re possit enī p̄. Qm̄ ego in flagella parat? sū. Et illud Math. v. Si quis te percussent in dextrā māxilā tuā: p̄be illi et alterā. Immo tribulationes et aduersitates sunt ei dulces. Unde scriptū est de beō stephano. Capides torrentes illi dulces fuerunt. Ideo canit de n̄l. tyrib⁹. Non murmur resonat: non queri monia. Legit etiā d̄ apli Act. v. Ibant apo- stoli gaudētes a cōspectu p̄sili: qm̄ digni ba- biti sunt p̄ noīe ie su cōtumeliam pari. vñde H̄c. Qui supna degustat inferio: a eq̄nitū tolerat. Tertū signū est desideriū dissoluen- di ab b̄ mūdo: sic q̄ totū mūdū est sibi q̄si crux t̄ oīa terrena postp̄dit. n̄sī in q̄rtū necessitas regr̄it. Unū apli ad Philip. i. Cupido dissol- ui et esse cū r̄po. Et illud p̄. Situit anima mea ad deū fontē viuū. Item illud p̄. Heu mihi q̄ incolat me p̄lo. E. Crēpū de deside- rio cōfēstis patric. Legit q̄ q̄dam mulieres tam sp̄ili t̄ mirabili amore diuina affectiōe

LXXI

resolute fuerunt. vt p̄e desiderio languore nec de lecto p̄ multos annos nisi raro surge- re possent: nullā aliā infirmitatē b̄ntis: nullū cū illū cur̄ desiderio carū aīe liquefacte cus- dīo suauis q̄scētes q̄to sp̄i p̄f̄itab̄ mīrā- to plus corpe infirmabant. Et sic bibem⁹ q̄ spūsanctū op̄atur tra in incipientibus: ma- p̄ficiētibus: et tra in perfectis.

C De eadē festivitate Ser. iiii. quare de- subtrahit gratiam homini.

P̄ritus me⁹ super mel

dulcis. Eccl. iiiij. U Et quo- spūsanctū est fons totū dulcedā- nis: nō querit quare de⁹ q̄nq̄ di- lect̄ suis in p̄tī subtrahit p̄suetū ḡram t̄ spi- ritualē cōsolationē: t̄ p̄mittit eos q̄nq̄ di- stare in ariditate t̄ amaritudine cordis. R̄t q̄ de⁹ b̄ facit multipli rōe. P̄iā ratō vt b̄o de seipso n̄ cōfidat: nec de sc̄itate sua: ne re- putet se cē aliqd: cū n̄b̄l sit. q̄i q̄ reputat se aliquid esse seip̄m seducit. Sancti enī vir p̄- to perfectionis t̄ sanctiores sunt: t̄rō būmī l oīes sunt et debet esse. Sic ut legif de sc̄to francisco q̄ dīrit q̄ esset marim⁹ p̄tō: rotius mundi. Et hoc stringit et eo q̄ seip̄os cognos- cent. t̄ q̄to plus sc̄ip̄os cognoscit: t̄rō ma- gis indignos se dep̄b̄ edūt. vñ Gre. in mora. Señ. viri quo alii apud deū r̄tutū dignitas- te p̄ficiant eo subtili⁹ indignos se esse dep̄b̄- dunt. q̄i dū luci primiores fūnt quicūi seip̄- sis latebat: inueniūt. Ne ergo bon⁹ b̄o eadat in spūalē supbīā q̄ aliquī peior ē t̄ maḡ nōcī- ua q̄ secularis pompa: tūc de⁹ subtrahit sibi q̄i q̄ spūalē cōsolationē. et etiā ne b̄o credat a seip̄o b̄re illā ḡram: vel et suis meritis: sic cognoscat q̄ ista ḡra dat sibi et sola dei bos- nitate t̄ liberalitate t̄ non propter sua meri- ta. Nā minima ḡte i ḡre t̄ bonitatis dei n̄ō possum⁹ mereri a nobisip̄ia. Nā si sp̄ b̄o des- in t̄yrib⁹. Non murmur resonat: non queri- monia. Legit etiā d̄ apli Act. v. Ibant apo- stoli gaudētes a cōspectu p̄sili: qm̄ digni ba- biti sunt p̄ noīe ie su cōtumeliam pari. vñde H̄c. Qui supna degustat inferio: a eq̄nitū tolerat. Tertū signū est desideriū dissoluen- di ab b̄ mūdo: sic q̄ totū mūdū est sibi q̄si crux t̄ oīa terrena postp̄dit. n̄sī in q̄rtū necessitas regr̄it. Unū apli ad Philip. i. Cupido dissol- ui et esse cū r̄po. Situit anima mea ad deū fontē viuū. Item illud p̄. Heu mihi q̄ incolat me p̄lo. E. Crēpū de deside- rio cōfēstis patric. Legit q̄ q̄dam mulieres tam sp̄ili t̄ mirabili amore diuina affectiōe

De eodem festo

Nam fidelis ait an velit aliū virū accipe eo
 absente: vel an velit se cōtinere ppter eū. H est
 verū velit cōsolationē alienā i cōtūris q̄ re
 ratiōale: vt homo sic asinū suū. i. corpū suū
 nutrit ut saccos portet. i. labores sustineat
 et sic eū domet discrete cū abstinentiō et vigi
 lijs: ne lasciviat et pōduo p̄niciat. Deo etiam
 hoc facit vt hō suā p̄pnā infirmitatem co
 gnoscat. Nam cū xp̄s p̄ns est per suā spūales
 dulcedinē videt homi q̄ fortis sit ad totum
 onus laboris. s. mane surgere: orare: legere:
 ieiunare: et male comedere: et proclamari: et
 vñlēpēdi: et quiequid ei unūq̄ leue est et eū
 non grauat. Et quare hoc. q̄ domini suppos
 mit manū suā et subleuat totū onus. Nam sub
 tracta grā totū graue ent: qd̄ anteā leue fuit
 Ap̄ls ad Philip. iiiij. Omnia possum in eo q̄
 me cōfortat. Nam eccl̄verso xp̄s dicit. vt habeat
 Job. xv. Sime me nihil potestis facere. Qui
 ta rō est: ne homo alios despiciat. et propter
 hoc alios de facili iudicet: h̄c alijs infirmi
 cōpatiat. Nūt em̄ aliqui qñ deus eis aliquis
 grām facit: tunc statim iudicat et despiciunt
 alios: qui forte si haberet illā gratiā plus fas
 cerent q̄ ip̄. Lūc. vi. Nolite iudicare et nou
 iudicabimini: nolite cōdēnare et nō cōdēna
 bimini. Greg. Uera iusticia cōpassiōne habet
 Ergo cōpati debem⁹ debiliorib⁹ et imperfectis
 sum min⁹ diliḡit: s. pl⁹ diliḡit. et insup mag
 accēdit et inflāmat. et hoc ē qd̄ Greg. dicit sup
 Lanti. Spōsus abscōdit se aliquā ab aia spō
 sa sua ut ardētus cū eccl̄verso querat: et bus
 eū innuenient eccl̄verso diligēti⁹ et cauti⁹ cu
 stodiat. Aia em̄ d̄ esse sollicita ne eū p̄dat: et
 dū cum p̄dēnt mag sollicitate debet eū q̄res
 re. Et dū cū eccl̄verso iuenerit mag diligent
 d̄ cū custodire. Et sic qñq̄ contingit q̄ xp̄s
 cū maiori grā redibit q̄s antea fuit cū ista a
 num. Tunc ē in q̄cū ḡdū pfectōis es. Unī
 Ber. Septuā ē. Si nō in timore dñi te tenuie
 ris instanter cito subuerit dom⁹ tua. Om̄e
 nāq̄ vñtū edificiū ilico vergit in p̄cipiūz
 si bū? ḡe aufers p̄fidiū. Item Ber. Connex
 ta sunt quidē timor et religio: nec manere po
 test alterū sine altero. Quarta causa ē ne hō
 sc̄pm destruat et corp⁹ suū nūmū debilitet.
 q̄ si hō sp̄ b̄ret istā grām et spūalē dulcedis
 nē sp̄ vellet iejuinare: orare: vigilare: et alios
 labores facere: q̄d̄q̄ facit semp̄ est sibi dul
 ce et totū delectabile stante illa grāt cōsolati
 one. Ut ergo aie obsequiū sit rōnabile: tunc
 deus qñq̄ suberabit homini spūalē dulcedi
 nē. Nūt em̄ alio in principio ita feruētes q̄
 nūmū destruit et faciat sibi capita debilia.

Sermo

Iuenerit ardere et ita vñtū op̄ari. Quia qd̄
 q̄ d̄ sibi acq̄rere grām et cōsolationē ac dul
 cedine de q̄ hic loquuntur oportet hoc fieri p̄ ma
 gno Labore. Nam q̄ venialia ip̄ediūt q̄ ho
 mo fortis qd̄ op̄ari: et p̄n̄r ppter venialia
 spedif hō ne ad tantā dulcedinē pueniat. q̄
 aia d̄ cē sollicita et nō solū se cauere a pecca
 tio mortalib⁹: s. etiā venialib⁹ inq̄tū potest.
 Etiā dulcedo gracie amittit q̄s q̄ imūda
 et p̄portunas cogitatōes q̄b⁹ ho no tā cito resi
 stit: s. i eisdē aliqualr delectat. Eccl̄s. x. Alius
 see morientes comederūt suavitatē vnguēti.
 Nam qñq̄ an cogitationes q̄ ho inq̄dūt p̄ ro
 uitatē suā nocēt. Nūt q̄ nō signant cuj
 nō delectat i eisdē nec dat eis p̄sensu. Hic
 nō est cogitatio tā imūda q̄ mētey polluat si
 rō nō cōsentit. Octaua rō ē ppter immū solli
 citudinē et occupationē tpaliū: vt cū hō sēm
 mū occupat et sollicitat circa ista tēpalia et
 mūdana sicut p̄q̄rebat brūs Greg. in dyalogo
 q̄ qñ fuit i monasterio abstract⁹ a secularib⁹
 negotiis et liber in corde ab illis: tūc mag fu
 it quiet⁹ in corde et pacific⁹ cū deo q̄ qñ fuit i
 officio cure pastorialis. s. qñ sublimat⁹ fuit in
 papā. Q̄ deo vult h̄c liberū et mūdu co: ab ei
 bus cūs et sollicitudinib⁹ mūdanis. Elī di
 cit p̄ pp̄bctom. Dueā eū in sollicitudinez et
 ibi loquar cum eo. Ideo petit David dicens.
 Qūs dabit mihi p̄nāo sicut colubē: et vola
 bo et regescā. Nonā cā est ppter hoc: q̄ quā
 doq̄ qñt p̄solationē et delectationē in istis
 delectationib⁹ mūdu et p̄solationib⁹ creatura
 rū tūc nō p̄t b̄t p̄solationē diuinā. q̄ sunt
 contraria. Berū. Delicta est cōsolationē diuinā
 et nō daf admittentib⁹ alienā. Exemplū hu
 iuq̄ habem⁹ in trib⁹ regib⁹ quos stellā ad do
 minū ab oriente pdurit. qd̄ dū intrauerūt hies
 rusale et q̄sierūt de rege iudeorū ybi nat⁹ esset
 pdiderūt stellā. Super quo dicit Grego. Qd̄
 dū magi q̄sierūt cōsiliū hūanū: pdiderūt cōsi
 liū diuinū. Quidā i isto mūdo volūt delecta
 ri in cibo et potu et vestib⁹ p̄cōfis: in amicio:
 in vñore: in filio: et in gaudijs mūdanis: et cū
 hoc etiā querūt p̄solationē diuinās in p̄nti
 et decipiūt seip̄os. vñ Aug. v. cōfes. Gaudius
 diuine dulcedinis nō degustao: si carnali de
 lectatiōe co: maculas. X. Decima rō est
 ppter immū revelationē. s. qñ nūmis hō reue
 lat grām sibi a deo datā et iocat se inaniter
 de donis diuinis. Exemplū legūt de quodā cō
 verso fratre q̄ post longos labores: oratiōes
 et ieiunia meruit q̄ in susceptione venerabi
 lis sacramēti sc̄nūt in inacitabiles dulcedinē

LXXII

De codē festo

hēc occidere: et sic percedo in petio suis obijt.
Tunc si ater ifidit, pālē cī sacerdoti fuit ista. qz
ēs cōdāctio illū beremita infirmū tūc latro
scit̄ foers ianuā dīcēt̄ et būilitate cordis.
Qū cēm ral̄ sūtu eo. Et beremita m̄dit̄ in
elōde mēta. Toc posse libēter velle. Et sic
moct̄ est t̄ dānac̄: iō scui. S̄ latro q̄ post
noe cūcum̄ habuit firmū p̄positū p̄fūcēd̄ t̄
nō spoliat̄ noa: n̄c occidēd̄. Et sic cū ēs ce
cidit̄ t̄ obijt̄. Et angeli eī aiam rapuerunt et
ad celū cū gaudio deduxerunt. q̄ sua cōtritio
fuit tanta q̄ delenit penā t̄ culpā: ideo risi.

Gād idē festū ser. Iiiij. d̄ donis spūsseti.

Epleti sunt oēs spūsctō

Ac̄t. ii. Et quo iam istis sacris di
ebus spūsseti missio pagit̄. Tunc
aliqd̄ de donis spūsancti p̄ pūri
pmone dicēdū est. Ubi scīdū q̄ septem sunt
dona spūsancti: q̄ ideo s̄r̄ sepe. qz p̄ ea se
peem̄ vitia capitalia expellunt̄. A. P̄ris
m̄s donū ē timo: dñi, de quo d̄. Eccl. i. Līs
m̄or dñi ūtū sapie. Qō donū cordi n̄rō adue
m̄ena multa bona nob̄ p̄fert. Primo docet p̄
tentia mala emēdare. Eccl. i. Timor dñi et
pellit p̄t̄. Sc̄do docet bōa opari. Eccl. xv.
Qui timet dñi faciet bōa. i. q̄ timet dñi m̄
bil negligit. Tertio timor p̄fuat boiem̄ i bos
no. Eccl. xvi. Si in timore dñi nō teneris
te instant̄: cito subuenies dom̄ tua. Ber. in
tractat̄ de septē donis. Lōnera sunt q̄dē ti
mor t̄ religio: nec manere p̄t̄ alterū sine als
tero. Ber. In ventitate ita nihil valet ad grās
p̄merendā cōseruandā et recuperandā: q̄ si
videaris non alia sapere: si sp̄ timere. Qua
to timor dñi miam meret̄. ps. Quō miseref
p̄ filioz misert̄ ē dñis timētib̄ se. Quarto ti
mor p̄fert boī plongationē vite t̄ sp̄tū p̄
nō. P̄ouer. x. Timor dñi apponet dies
ps. Timet dñm omēs sc̄i eī: qm̄ nō est ino
pia timētib̄ eū. Setto facit orōem exaudiiri
ps. Eholuntate timentū se faciet et dep̄catō
nē eoz etaudiet: et salnos faciet eos. Geptis
mo glām eternā meret̄. P̄ouer. xxvij. Beas
tus bōa semp̄ est pauidus. Eccl. xxv. Beat̄
vir cui donatū est b̄te timorē dei. Greg. Ubi
timor nō est: ibi sal̄ nō erit. Hi sunt septem
fruct̄ quos cōfert donū timoris q̄d̄ est p̄mū
donū spūsancti. Et hoc p̄mū donum timo
ris expellit p̄mū p̄t̄ mortale. s. superbiā.
Tū timor dñi boiem̄ būilitat̄: superbia vero
eleut̄. Eccl. x. Odibilio est corā deo t̄ bos
bos sup̄bas. Et q̄t̄o bō se hic magis exaltat̄

Serimo

būo mētio est verbū dei. S̄s beū plures sūt
q̄ corp̄ oī die cibāt̄: s̄ alam raro cibāt̄ aud̄ en
dō v̄bū dei q̄d̄ est malū signū. Job. viij. Qui
ē deo est v̄bum dei audit̄: p̄pterca vos non
audit̄: quer̄ deo nō estis. Sc̄do debem̄ cā
potare cū calice tribulationis t̄ patiētē quē
ips̄ p̄ se bibit̄ t̄ pp̄inavit nob̄. Mat. xx.
Poteſtis bibere calicē quē ego bibitur? sum
Zētio vestre cū chantate deit̄ p̄ximi. quia
hee est vestio nuptial̄ vite eterne. Mat. xxiij.
Amice quō buc intrasti nō bñs vestē nuptia
lē: p̄ quā vestē cognoscunt filii dei. Job. xiiij.
In hoc cognoscēt̄ hoies q̄ estis mei discipu
li si dilectionē habueris adiuvē. Quarto bo
spitare q̄d̄ fit p̄ p̄niām quā agim̄ p̄ petis
n̄ris: qz cū bō est i petō mortalī tūc facit mā
sionē in inferno. ps. Appropinquerunt v̄sq̄
ad portas mortis. sed qn̄ p̄niām agit tūc p̄
patrat̄ sibi māsionē in celo. Mat. iiiij. P̄niāz
ugite appropinqbit̄ ei regnū celoz. Quinto
debem̄ aiam n̄ram visitare: t̄ hoc fit qn̄ fra
gilatē n̄ram p̄nīam: t̄ p̄tā n̄ra cū amari
tudine cordis recolim̄ vt cū p̄pheta dicere
possim̄. Recogitabo tibi oēs annos meos
in amaritudine aie mee. Tertio debem̄ cam
de carcere bñī mūdi educere: t̄ hoc p̄ deside
ria sup̄noz. Ubi ap̄ls. Collo. iiij. Que sursum
sunt q̄nt̄: nō q̄ sup̄temā. Itē n̄ra p̄uersatio
in celis est. **T**ertia p̄etas ē quo ad p̄
yūm̄. t̄ ista p̄mo exhibet̄ in dādo. Eccl. xiiij.
Ante mortē bñfac amico tuo. i. xpo. quia ele
mosyna iuvita multo melior̄ est q̄d̄ post mor
tē. qz vñ̄ denā dat̄ p̄ deo in vita ē melior̄
q̄d̄ centū post mortē. Sc̄do exhibet̄ p̄xio cō
modādo. ps. Adiseret̄ t̄ cōmodat̄ t̄ semē il
luq̄ in bñdictiōe erit. t̄ de hoc gaudet xpo t̄
tora celi curia: qz sum̄ iuvic̄ mēbra. t̄ erit ho
mīnivalde me: itouū. Lu. vi. Adutū dātes
nihil inde sperātes. Tertio in dimittēdo. p̄x
mo. Lu. vi. Dimittite t̄ dimittemini. Augu.
in enchiridion. Ea elemosyna nihil ē maī: q̄
ex corde dimittim̄ qd̄ in nos q̄s̄ peccauit̄.
Quarto facta primi nō in malū iudicādo: si
sp̄ ad p̄t̄ meliorē int̄cip̄tando. Ubi Aug. sup̄
illo v̄bo. Mat. viij. Nolite iudicare t̄ nō iudi
cabūm̄. Hoc loco nihil aliud p̄cip̄ estimo:
nisi vt ea facta q̄ dubia sunt quo aio fiāt̄ in
meliorē p̄t̄ int̄cip̄tetur. Ubi notādū q̄ q̄l̄
bet teneat̄ oia dicta t̄ facta primi in meliorē
p̄t̄ int̄cip̄tari: nisi sint manifesta mala.
Ap̄ls. Tho. ii. Quo iudicio aliū iudicas: teip̄
sum adēnas. S̄ diceres. Ubi oīf̄ q̄ aliquo oia
q̄ videt̄ vel quidēt̄ de p̄mū sp̄ in malū in

LXXIII

terptant̄. Nōdeo q̄ hoc et duobus p̄uenit.
p̄lio q̄ ip̄ i malū sit. Er. Oio bō t̄m sc̄ cīt̄
mat alterū. Idē. Sicut difficile aliquē suspi
cāt̄ malū q̄ bon̄ ē: sic difficile aliquē suspica
tur bonū q̄ mal̄ est. Sc̄do q̄ male afficit ad
illū quē iudicat̄. Aug. Lētū est q̄ de malo ī
certo nemīne iudicāt̄ quē tanq̄ meip̄m̄ dis
ligerē. s̄ t̄ defendēt̄ t̄ excusat̄ q̄d̄ in pu
blicū nō p̄dīret̄. S̄ q̄ charitatē p̄dīdīm̄ fa
cilit̄ alicui utrū iudicāt̄. A. q̄ oīs q̄ alīū iudi
cat̄ oīdīt̄ se vacū a grā dei t̄ chantat̄ p̄t̄s
mi. S̄ q̄ bona suspicat̄ de p̄t̄s ē signū p̄f̄
ctiōis t̄ bonitas. Greg. in mora. Quāt̄ovos ī
bono p̄ficit̄: t̄rō etiam bouz de alio senti
D Lētū donū est donū sc̄t̄: q̄d̄ donum
tria docet. P̄lio docet te cognoscere teip̄. s.
q̄s̄ es: q̄d̄ fuisti: t̄ q̄d̄ eris. Ver. Logita ḡ vnde
venieris: et erubescere: ubi es: t̄ ingemiscere quo
p̄peras: t̄ p̄timesce. Itē cognoscere te p̄ culpā
actualē fieri deo croīum. Sapie. xiiij. Odio
sunt deo impī t̄ impietas eī. Ecclesia. xiiij. Al
tissimī odio bñ petōres. Itē p̄ culpā ens ma
ledict̄. ps. Adaledicti q̄ decunāt̄ a mādatis
tuīs. Et isup̄ debitor: mōr̄ etīc nō solū rpa
lisvt̄ iūmētū. Ezech. xvij. Aliā q̄ peccauerit
ip̄a mouit̄. S̄ ecōuerso: cognoscere q̄ grafa
cit hoīem filiuū dei t̄ heredē. Ro. viij. Si filiū
t̄ heredes. Itē facit hoīem beatuz. ps. Hūs
po. cu. cīt̄ dñs dē eī. Itē ḡia fac̄ hoīem etiū
cē bñdictū. Deut. xxvij. Si p̄cepta mea au
diuens bñdict̄ tu in quietate: t̄ bñdict̄ tu in
agro. Et ḡ hoc noīe dē bonos noīabit̄ q̄ erūt̄
ad dēterēt̄ eī dīcēs. Mat. xxv. Eleuite bñdi
cti p̄is mei. Sc̄do donū sc̄t̄ docet cognoscere
deū. P̄lio inq̄tū est creator tuus et tu
creatura eius. ps. Ip̄e fecit nos t̄ nō ip̄inos
t̄ sic teneris eī obeāre tāq̄s̄ creatōr tuo. Se
cundo inq̄tū est dñs tuus t̄ tu seruus eī
t̄ sic teneris eī fideliter seruire tanq̄ seruus
fidelis dñs. Tertio inq̄tū est pater tū t̄ tu
filius eī. t̄ sic teneris eī etib̄ere bonorē et
reuerentiā. Quarto inq̄tū est redēpt̄r tuo
charitatē nemo bñ t̄. Quinto inquātū est
futurus iudex tuus. t̄ sic teneris eu timere i
omībus verbis t̄ factis siue comedendo siue
bibendo siue dormiendo siue vigilando.
E Tertio docet donū sc̄t̄ e cognoscere p̄t̄
mos. s. quō oēs hoies tāq̄s̄ dūites q̄ paupe
res: tā nobiles q̄ ignobiles sunt filios in q̄s̄
tuīs. P̄imo enī hoies sunt filios ex p̄t̄ p̄nīos
p̄i: q̄ oēs ab uno deo ab eodē luto formati
sunt: t̄ omīs nūdi t̄ paupeos nati. Job. xxvij.

De eodem festo

Secundum et te facit deus et de eodes luto
ego qui formans sum. Cap. viii. Nemo ex regis
bus aliud habuit naturam mutat. Secundo ius
miser filio et pere medi: qui omnia mortales et
deceas vita sum: et dimitra qui pauperes. Eccl.
x. Omnes potentes deceas vita. Job. xiiij. Vires
vno dies doce sunt. Tertio ex pte sumo: quia
oest doce in candide morte et putredine redu
cunt. Job. xvij. Putredine dixi pte me est et cetera.
Tunc pte in ossibus mortuorum: qui ibi nulla est di
stinctio inter nobiles et ignobiles. Quarto ex
pte iudic: qui oest sub uno iudice rotem redde
re coepimus. Iij. Cor. v. Oest nos manifesta
ti ois atri tribunal pte et cetera. Act. x. Ipse est qui cor
stitut: est a deo iudic virorum et mortuorum. Et
cum hanc equalitate cognoscim: tunc nos mutuo
diligere debem: et unum aliud non spernere. Unde
Greg. Oest fratres sum: unum imperatoris pte
te conditi et sanguine ipsi redempti. Et idcirco
freres nros quos pauperes et abjectos in nullo
despicere debem: Aug. de doct. pte. Ego
vero interrogabo te seruitu et pauperem pan
nosum non quies in vestib: fratre: quales natu
rarentur. certe ambo nudi: ambo infirmi: am
bo vita miserabilis inchoantes et ob his ambo
plorantes qui nascebamus infantes. illud do
non expellit inuidiam qui via est charitati: quia
graudet de malis et ostentat de bonis: quod est
diabolicus. qui inuidi sunt a deo maledicti. Esa.
v. De qui dicitur bonum malum: et malum bonum: et ta
les inuidi sunt filii diaboli. qui sicut charitas
est signum filiorum dei. Jo. xij. In hoc cognoscet
oest qui mei estis discipuli si dilectiones habue
ntis adiuicem. sic inuidia est signum filiorum dia
boli. Quartum donum est donum fortitudinis. Elbi
sciendum est de non quod fortitudinem corporis: sed
spiritus. Neemias. viij. Haud enim domini est forti
tudo nostra. **F** Est ergo sciendum est spissi
tus p donum fortitudinis tripliciter confor
mat boiem. Primo in tolerando aduersitates
patienter. Ebessal. iiij. Patientes estote ad om
nia. Secundo confortat nos spissitius p don
num fortitudinis ad vincendum diabolum. Ja
cob. iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis.
Tertio confortat ad operandum bona opera. Job. ix
Operi ois donec dies est qui veniet non cum ne
mo operari pot. Aug. Inutiliter in hoc rpe viui
tur nisi ad acquerendu meritum labore: quo in
eternitate remuneretur: qui bona opera ornant et
comitantur aiam: oest amici eam deserunt.
Apoc. xij. Opera enim illo sequuntur illos:
et tunc p eis remunerantur in vita beata. Hier.
Unusquisque bona opera sua mercedem accipiet.

Sequitur est donum filii. Nota est spiritus
sanctus vult qd a tribus debemus querere omnia
panio a deo. Job. iiij. Dulcedo debet pere ab
eo ut vias tuae dirigat et osa omnia tua i p
maneat. Eccli. xxxviii. In oib: de pte care cons
lum altissimum. Secundo querere debem: psalmus
primo nro pte et discreto et timore de
um qd huius sciam tritum: et non ab aliquo qd est dis
solue et male vite. vñ. Alm. li. ii. de offi. Qui
utilem iudicet aliena eae que videt inutiles
vite sue. Eccli. xij. Qui sibi est nequa cui bo
nus ent. Tertio querere debem: omnia a pte
psalmus. Eccli. xxxviii. Qia fac cu pte: et post fa
ctum non penitentibus. qui sicut quis vellet alios ce
suleret: sic et sibi pte facere. Et illud donum
spissitius expellit auariciam. et sit cu spissitius
p donum filii consulit terrena desplicere et cele
stia appetere. qui terrena modicu valent in p
senti vita. qui soli ad sustentationem corporis et
in morte nihil. psum. Prover. xi. Non poterunt
divitiae in die virtutis. Itē qui non poterunt transferri
ad aliud seculum. Job. xvij. Divites eis dormie
nt nihil secum auferunt. Itē post mortem septem
cent multos qui reddituri sunt rationes de ipso
tempore: quod lucrata sunt: quod possessa et quod
expensa sunt ad minimum quadrante. Et spissi
lia bona sunt appetenda: qui valent in vita. et sit
fit cu faciunt opera nostra meritoria. Itē in mor
te: qui faciunt homines felicem mortem. Itē post mor
te: qui eterna vita tribuunt. Ver. in eppla. Bona
mors iusti ppter re quem: melior ppter nouita
tem: optimam ppter securitatem. Damas. lib.
iiij. Mors sectior somnis negotio est qd mortis
Laborauerunt enim in pnti seculo ut vivant in
seculum. Sextum donum est intellectus. p illud dos
num spissitius docet nos intelligere deum in no
bis et in creaturis. Nam p magnitudinem et lati
tudinem huius mundi potentiam dei agnoscimus
qui ipse est omnipotens qd in hoc pte cu posset adhuc
infinitos mundos ex sua potentia creare. Itē
p decorum celi et mundi et creature sapientiam
dei intelligimus. Itē p bonitatem et utilitatem crea
turarum: dei bonitatem intelligimus. Ergo qui vi
des aliqua pulchritudinem dulcia gustas p hoc in
telligere et cogitare debes celestia. Ver. Dul
cedo ois creaturarum si quis iuste aduertit nihil
aliud est nisi qd ad istam dulcedinem eternam nos
mutat. et illud donum expellit petrum gule. qui p
donum intellectus sumimus abum et potum et vni
mum creaturam dei ad honorem ipsius et ad uti
litatem nostram: et sic refecatur superfluitas
gule. Septimum donum est donum sapientie.
Sciendum est sapientia dicitur quasi sapida

Terminus

Rerum. qui p hoc donum spissitius dat nobis sa
pere celestia qd dulcedo pcellit omnem dulcedi
mua: dulcedo mirada qd dulcis et in medita
tione. Et dulcior est oratio: dulcissima in pte:
dulcedo est in efina patria qd est inexprimabilis et in
termisabilis. Unde tanta est dulcedo qd si celum ap
petit et minimum gaudiu alicuius pte scribi videret
quis a nobis remote fuit: tunc totum mundum suffi
fere non posset hoc gaudiu. Si autem possibile
est qd sufferre posset: tunc nullum cor est adeo tri
ste qui lenificaret: nec aliqua pena est tanquam amar
ta quia huius sentiret sine igne sine aqua bullies
tunc nec ipsa morte corpore qd tunc erit cu
nos illuc venerimus: et cu deo et cu oib: sancti
gaudebimus. Deum videre est ita delectabile qd
Aug. dicit qd potius vellet esse in inferno et de
um videre: qui in celo et ei visio carere. unde
p. Omnes mille anni ante oculos tuos tecum. Et
illud donum expellit petrum luxurie. qui sum Greg.
Gustato spiritu desipit ois caro. Aug. Gau
diu diuine dulcedinis non degustas: si carna
li delectatione cor inaculias.

GDe vocatiōe homis ad gloriam. Ter. Iij.

Limo pot venire ad me

nisi pat qd misit me traxit eum.
Job. vi. Sciendum est circa vba pte
cta tria se dicenda. Primo quod deus
trahit et vocat hominem multipliciter. Secundo qd
modo aliquo non audiunt et aliqui audiunt sed non api
unt. Itē aliqui audiunt et aperiunt: sed eū diu non
retinunt. aliqui audiunt et audiunt: et eū secum manes
re permittunt. Tertio qd sentiendum sit de pdestia
tōe. **V** Quātum ad pnti sciendum est de trans
hit et vocat ad se nos multipliciter. Primo p inters
nā inspirationē. p. Audiat qd loquitur in me
deus qui bone inspiratōes sunt a deo. Apostol
ius. ii. Cor. iii. Non sum sufficiētes cogitare
aliquid quasi a nobis. vñ. qd cogitatōes bona ha
bitus: totiēs vocat es a deo. sed nūc vel ras
ro est aliqui dies qd bō habeat ples bonas cog
itatōes. qd nūc est dies qd trahat et vos
cet nos ad se. Job. xij. Elocab me et ego res
ti. hec in pntio nihil aliud est nisi qd qd bō huius bo
na cogitationē qd intelligat ea et diuinā vo
cationē et ei acqescat. Secundo vocat hominem
p pte et exteriorē: quod contingit cu in ore
pte ponit verba vite qd sicut sonent ex
ore predicatoris: tñ sunt vba dei. Mat. x.
Non enim vos estis qd loquimini: sed spissus pte r̄i
qd loquimini vobis et Lu. x. Qui vos audit me

LXXIII

sudit. Qd enim rpe pte predicatoris tantum nuncios
mittat vocari iuntatos ad nuptias p. Mat.
xxii. vbi dicitur. Misit suos vocare ad nup
tias. In qd vocat deus reluet: sup nos magna
sua dimissio vocat nos singularem. Et si bac
gra vocatōis abutimur eu igelio non credens
tes et gram vocatōis pte nō faciat his qd
bus non est missa talis vocatio pte nō faciat.
Jo. xv. Si non venissem et tu locutus non fuisses pec
catū non bereret. nūc autem excusationē de peccatis
tuos non habes. qd talis vocatio ad nos missa p
predicatoris cu ois reverentia et deuotione est au
diēda tāp vez vbi dei. Aug. i. li. de discr. pte
ana. Xps est qd docet: audiam. tmeam. facia
m. vñ glo. sup illud Lu. Et qd audiūt verbū
dei. Beati qui audiūt verbū dei et mēte recon
dūt et ope cōplent ut possideāt vitā eternam
I Tertio vocat pte et bonorum
homīs. qd quotiens audis vel vides hoies vī
tuos tuos pulsat et vocat te rpe ad bo
nā et virtuosam vitā. Et sic multi pueri et mas
li trahunt ad deum pte et bonorum hoies que vi
dēt vel audiūt. Grego. Tunc pte ad la
mētū pte rediret si nulla essent bonorum etē
pla qd eo mēte traheret. Et tēplū. Erat qd as
secularis qd tpe medic noctis audiuit fratres
de ordine pte. alacris cōtare matutinas sibi
bato die de brā vīgine. et cogitauit qd tu ia
ces miser bō cu isti īā deum suū laudāt. et sic cō
pūctus ordinē postmodū stravit: et in eo pte mul
tos annos laudabilis vīvit. Quarto vocat per
bōnūficiā qd diuina. s. p sanitatē corporis: p
dī
utias qd hoī largif. p bonores. p cibū. p po
tū. qd dat hoī ques i aere. pisces i aq. qd alia
in filiis i cibū. et sic de aliis. et p talia bōnūficiā
deus mitif nos ad se trahere. vt. s. cogitemū si
iā i pnti bōnūficiā nobis cu adhuc sum pte
res et inimici ipi. qd tunc faciet nobis i futuro
cu erimus omici ipi. Ber. loquēs de dei dī
ciōs dīc. Lelū tibi fuit p suū motū. celi lumina
p suū flūrū. sol causat tibi diē. luna illu
minat tibi noctē. ignis tēperat aeris frigidi
tē. aer tibi mitigat ignis caliditatē. aqua
mūdat tibi fetore. mitigat tibi sic ardore: et
fecūdat tibi frēngore. tēperat aer tibi sus
tētate. recreat sua fecunditatē. delectat
sua amenitatem. p. Quid retribuat dīo pte
qd ret. mi. Quarto vocat p flagella. qui em bō si
vult aduertere bōas inspiratōes nec curat ser
mones: nec cōplēta nec bōnūficiā dei possunt cu
emollire: tunc de et sua bonitate flagellat bo
minē ut tñ sic pueratur ad em. Grego. Mat.

De codē festō

la q̄ nos hic p̄mit ad deū ire cōpellit. ḡ c̄tia
eno aliqui aduersitate sustinuit omnibus
dico? rite tu rōtēs vocatus fuisti a deo ad
em̄dationē rite. s̄ bene p̄les hoc nō intelligis
gūr. p̄s. Tielut intelligere vt bñ ageret. cum
tū inmētū cognosat cu p̄cūr si erat vt ad
vñ rectā redeat. s̄ bō rōnalius hoc nō vult in
telligere. p̄s. Hic insipiēs nō cognoset hec.
Ergo cū de⁹ affligit te cū infirmitate corporis
s̄ q̄ dēter: ocl̄os: caput dole: intellige b̄ Je
cē vocē dñi. Itē fili si paupertate vel infortu
mo vel aduersitate q̄licūq̄ grāuans. tūc su
scipe dñi nūcū t̄ pueritē a patrī tuū. p̄s.
Multiplicate sunt infirmitates co: postea
acceleravcrūt. Esa. xvi. Dñe in Agustia q̄sies
rūt te. Luē. viii. Cōpelle intrare. Glo. q̄b ad
uersitate funguntur ad deū ire cōpellūt. Bre.
Felix necessitas q̄ cōpellit ad meliora. Ides
Greg. Misericordis adhibet de⁹ spalē scue
ritatē ne eternā inferat r̄litionē. iō hic q̄bus
dā pat vt eos p̄petuū ferat. iō hic ferit non
p̄cedo vt incertus peat. Hoc rōcat nos p̄
bonoz p̄missionē in futuro. Eccl. xxii. Et si
sicut ad me oēs q̄ cōcupiscit me. Iibat. xi. Ules
nūte ad me oēs q̄ la. t̄ ene. estis t̄ ego reficiā
ros. In hac rōcatione p̄mittit seipm c̄fua
liter frēdū. Sc. xv. Ego ero merces tua mas
sia sumia. Itē Agelos t̄ sc̄tōs in fratres et
bēam virginē s̄ matrē: oīm electoz gaudia et
merita in possessionē. Greg. in moral. Quis
enarrare sufficiat q̄tū gaudiū q̄libet aīa sus
cipiat de sc̄tōz patriarchaz hūilitate: t̄ sim
plicitate prophetā: credulitate et felicitas
te op̄loz c̄baritate t̄ maḡ diligētia. De mar
tyrū stabilitate t̄ patiētia. Lōfessoz pietate
t̄ demētia. Aginū castitate et cōtinētia. Res
uera lingua t̄ vor deficit. q̄ intellect̄ capere
nō sufficit q̄tū sit gaudiū chōris ageloz iter
esse p̄fē: dei vultū videre: nullo mētu mori
affici: iconi: ruptiōis p̄petuo mūnere letari. ḡ q̄
tēns occurrat mēorie de gaudijs celi: rotēs
intellige vocē dei te vocantes. Septio vocat
p̄ maloz p̄minationē in futuro. Ser. De⁹ vos
lens nobilē creaturā. s̄ boiem reuocare iquit
Si inuitū cogero aīinū b̄abeo. nū q̄d aīinis
dabo regnū mēū. Scio q̄d faciā bō mēid? est
terrebo cū s̄ forte sic cōuertatur et vivat: cō
munit̄ est accibitora q̄ ergo cogitari possunt res
neb:ao. s̄. eternao. vñes immortales. ignes
incētingubile. Aug. Ele illis qb̄ p̄paf dolor
ñmū. ardor: flāmanū: sit sine potu. Actus et
stridō: dērī. vbi mōs optat: nō dabit. vbi
nuli? oīdo si sempitern⁹ bono: inabitat. ḡ

quotiens occurrente memorie tue pena dama-
torum: totiens ipius trahit te et vocat te.
Octauo trahit et vocat nos per suam amarorum
passione. Jo. xij. Qui exaltat? fuero a terra o
traham ad meipm. In signu bui? tuus si prema
nitates circa passionem ipsi inuenimus. s. capie
inclinationem ad osculum in signu nostre recocci
latonio. brachiorum extencionem ad spletum in signu
receptoris ad gram de peto redenti. latens as-
pitionem propter effusionem pectoris nre redemptiois
et ablutionis. Erinit enim sanguis in signu redē-
ptionis: et aqua in signu ablutionis. clavos in
manib? et pedib? infisionem propter memori? res
coardatio. Es. xlir. Numquid mir obliuisci potest
fante? et corporis denudationem in extreplu nre con-
fessionis. q. s. d? c? nuda. crucis positionem in
extreplu nre imitationis. corone impositionem in
figuram nre glorificationis. Nec oī rite teneas me
moriter sic tunc incipio proficere de virtute illius
exutem. 2 Quatuor ad secundum dicendum quod quibus
modis nos multipler trahit et vocat sicut dictum est:
Qui quidam sunt qui pulsantem dominum non audiunt: nec aperte
ant mecum ridetur: ut obstinati et idurati qui nec p-
spirationem nec per predicationem: nec per beneficia:
nec per extrepla: nec per flagella: nec per passionem ipsius
nec per gaudia celum: nec per penas inferni emolu-
nt possunt. Tales duri sunt ut adamas qui
per malicie nec igne emolliri potest. Zec. vii.
Cor: suum posuerunt ut adamatur: immo tales ob-
stinati duriores sunt quam adamas. quia quibus
damas non potest confingi cum malicio nec igne
aburi: qui cum calido sanguine hinc emollitur: sed
sunt dum et obstinati nec malitiosi inferni: nec
per gaudijs: et quod per pluvias nec sanguine hinc. i. ipsi
emolliri possunt. Ver. in ser. Putas ne filios
ei reputat iesum quicquam esse iste homo? ipso non poterit
adominatus nec attributus promissionibus:
nec precepit obtupescere: nec consilijs acqescevit. Et si
tunc se ore cognoscere deum factus tuus negat.
Cordi sunt qui ipso vocati habentur inducuntur: sed tunc facis
ut cum abire nec ei aperiuntur: ut sunt illi qui se pec-
tatores humiliari perficiunt: si adhuc non habuit voluntatem
decedere petat: nec se ex toto emendatur.
Et tales sunt filios illius qui ad cenam vocati venire
voluerunt: si humiliari se excusari rogaruerunt dicere
vobis. Rogo te bade me excusat. Greg. Dum
sonat in voce: sed dominum venire contemnunt su-
bita est in acto. et si tales aliqui in aliis se eme-
nt: scilicet in uno peto non tunc in alio. et in hoc vo-
lent senire duobus dominis. s. deo in illo in quo se
emendatur. et dyabolo in illo in quo se non eme-
nt. Clerigaria. Quibus ergo se emenda? propter amissio-
nes non vult fornicari nec impudicitur. s. su-

Germö

perbiā nō vult dīmūtērē. Itē in futurō non
vult ampli⁹ vñsrā recipēt̄ vñsrā iū rēceptaz
nō vult restituere: t̄ sic de aliis. Vñ Aug. i epi-
stola. Si res aliena pp̄f quā petrī est cū red
di posset nō reddit̄: nō agit pñia s̄ singatur.
Qñi nō dimittit̄ petrī nū restituat̄ ablatuſ
si restitui pōt̄. Tertij sunt q̄ r̄pm audiūt. i. p̄
dictaō admōnitōe: t̄ r̄fident q̄: recognoscūt̄
et p̄fītent se petōies t̄ aperiūt: q̄: auertunt se
o petrō p̄ tritioñē: p̄fessionē: t̄ satisfactionē
si nō diu r̄pm retinēt̄: nec cū diu apud se rege-
scere p̄mittūt̄: q̄: alijs hospitib⁹ supueniētis
b⁹ cū q̄si pauperē eisēt̄. aut certe q̄: domus
mult̄ utēsilib⁹ in eptis plena ē: nō inuenitvbi
caput suū redinat. Utēsilia q̄ r̄pm inq̄tant
sunt occupatiōes sup̄fue retū r̄palū. Greg.
in mora. Sollicitudo r̄palū mōs est t̄ etces-
catio sp̄naliū. Ber. in ser. Preoccupatio in se-
cūlariib⁹ desiderijs aiam sc̄tām declinat. nec
misceri poterūt vana veno. eterna caducis.
sp̄nalia co:paliib⁹: summa imis. vt p̄nif sa-
pias q̄ sursum s̄t̄ t̄ q̄ sup̄ terrā. Hospites nō
r̄pm expellētes sunt tēptatiōes vel tribula-
tiōes vel etiā carnales delectationes. q̄: vbi
ista s̄t̄ x̄ps q̄escere nō pōt̄: signant̄ qñi hō sus-
patur a talib⁹: tūc x̄ps expellit̄. Elī multi q̄i
audiūt̄ in bīnde de dānis petōy. s. supbie: lu-
gunc tē. tūc cōpūgunt̄. t̄ sic audiūt̄ r̄pm: t̄ a-
periūt̄ sibi p̄ tritioñē: p̄fessionē: t̄ pñiam: si
nō diu cū q̄escere p̄mittūt̄: q̄: qñi tēptatōe
vel tribulatōe vel delectatōes eos ecōuerso
infestat̄: tūc redeūt ad eadē q̄si nūq̄ ca defici-
uissent. Vñr ~~vñ~~ acīo r̄pib⁹. s. in aduētu t̄ q̄
dragesima cōuertunf. s. sacris dieb⁹ elapsio
ad eadē petrā redeūt t̄ recidiuit̄. Cōtra ques-
dī: Beh. nr. Valua afam tuā t̄ noli respicere
post tergū. Lu. ir. Nemo mittens manus ad
oratū t̄ respiciēt retro o ptus est regno dei.
Zalib⁹ sic r̄pm expellētib⁹ p̄ reciduationem
dicere pōt̄ x̄ps illud. ii. Reg. iiij. M̄ai⁹ est b̄
malū qđ nūc agis qñi qđ aī fecisti. sic q̄ pau-
peres hospicio de sero accipet̄ eos de nocte
prēptibiliter eiūceret: sic talis x̄po facit q̄ eu-
he die. i. in grā recipit̄: t̄ postmodū d̄ nocte. i.
p̄ culpā ecōuerso eūcīt̄. Elī Enī. in omelia.
Obō cogita grauiorē esse culpā postvermas.
Greg. M̄inoris excessus est vitatē nō agno-
scere: q̄ i ea agnita nō manere. Elī Quan-
ti sunt q̄ r̄pm audiūt̄. s. in admōnitōib⁹ p̄di-
ctis t̄ aperiūt̄ p̄ pñiam t̄ q̄escere cū p̄mittūt̄
per p̄seuerātiā: vt boni q̄ p̄seuerāt̄ in bono i-
cep̄to: nulla occasione a deo separari volunt
q̄: nec vñlitas; nec dānū; nec mōs; nec vita

LXXXIII

ne et tribulatio: nec pauperitas tecum separare potest a Christo. Sic quilibet Christianus stare debet ut non vellet mendicare: omnia sua praeterit in corde loquendo omnium penam potius sustinere. Imo potius virtus sua praeter quam deum scienter cum uno peccato mortali offendere. Et si quis peccat et infirmitate stratum per veram opinionem et priam resurgere debet. Ecce enim. In quaenam bona peccata ligatur et cuncta mansio facit Gregorius. Qui vere deum diligunt et mandata eius custodit in eis cordem venit dominus et mansione apud eum faciet illi salutem sicut sic in bono perseverant qui multos enim incipiunt paucos vero finire. Quia iam pres in inferno damnati sunt qui quibus bonis virtutis incepérunt: sed qui non perseveraverunt damnati sunt. viii. Fido. de summo bono. Salve inquietibus promittit et primi perseverantibus dicitur. Verum. Perseverantia est virtus sine qua nemo videt deum. viii. Qui perseveraverat in fine hic salutem erit. vni et ceteri plures. Cōtigit quod etiam Christiani erant captivati per gentiles et positi fuerint tunc byzantini in unius dolium plenum aqua: et cum sic martyrisarent quodam genitibus vidit etiam angelos et coronas tenentes super capita eorum. Eandem vero et eis dicit fides Christiana se negatur: dummodo expounderet de dolorio: et cum fuisset exppositus vero angelus cum una corona volavit in celum. Quod iste genitilis videns dixit: et ego credo in illius per quo isti patiuntur bacis penam: et positus fuit in locum illius. Et iste qui fuerat exppositus quiescuit ab eo quod tam subito eum querit. Ille dicit ei quod videt: et sic iste coronam ammisit. qui in bono non perseverauit: quando bini incepit. et iste genitilis qui perseverauit in pena cum aliis accepit coronam eternam. Verum in scriptura dicitur ego puto esse bona mala pati: et bona facere et sic perseverare usque ad mortem.

¶ Sed quid tu ad tertium sciendum quod multi insipientes dicunt quod predestinatus est ad vitam pire non potest: quod frustra conabatur: quod futurum est fieri. Ecce quanta dilectionis nullus vulneratus aut eger dicit: quod mediocriter facit frustra est: quod futurum est fieri. Ecce nolunt a se sue dare legem quam coram tribuunt: dicunt ei nolite commoueri si deus vult salvabitur: et tamen non dicunt. nolite cibis pare: nolite vestimenta sartire: si deus vult palcat et vestit nos. nunquam sine studio eterna habere potest filii et temporalia. Nolite quod non. imo deus regit studium nostrum in illo quod sit. Adversus vi. Primum quoniam regnum dei: et bene omnia adiumentur vobis. Prescientia dei non interficit alicui necessitatē: nullus enim deum datur nisi per illos quod sit in libero arbitrio. Deinde compellit ad bonum vel ad malum: si in hoc est secundum deum vel diabolum: et cuius deo aliquo ad se

In festo sancte trinitatis

trahit hoc est et mera divina gratia: immo deus patet obo trahit: qui obo offert gratiam: non in obo trahunt vel veniunt ad ipsum. quod si obo offera gratiam: non in obo recipit. Et iudee de ho. Ecce si in obo agne vel aq aut ho libet reperta est in eum tuorū ascēdit ad celos. Celebriam? et seō spū in celo pēthecostes: sic missio est spūscens discipulū: si hodie celebriam? festū trinitatis. s. patris: et filii: et spūscens. ut obo fideles agnoscent vna simplicē deitatem et trinitatem personarū. quis cī aplo rapere fuerit usq ad tertium celum et ibi audient diuinā et profunda mysteria: tñ non fuit a suo mysteriū sc̄ē trinitatis curiosus vestigare: si in ho admirationis et laudis p̄ rūpens dicit. O altitudine. In qdāib⁹ tria ponit. Propter qdā trinitas et unitas qdā deo non dñ curiosus investigari: cū dic. O altitudo divinitatis. Secundū qdā fideles est credēda: cū dic. qm̄ ex ipso et p̄ ipso. Tertio qdā beata trinitas ducute est adoranda et glorianda cū dic. Ipsa honor et gloria in secula tecum. O sciendū qdā festū trinitatis signans et p̄ncipaliter p̄p̄ tria est institutū. Primum obo fideles agnoscantur simplicē deitatem et trinitatem personarū patris et filii spūscens. Secundū ad confirmādū fidem nostrā tūc video trinitatis potest p̄bari. Propter p̄ auctoritatē diuinā. s. sacra scriptura. Secundū. faciam? hoies ad imaginē et similitudinem nřam qdā est obū p̄p̄ ad filium et ad spūscens. qdā dicit faciam? indicat pluralitates personarū: qui si non cēt plalitas in personis non diceret faciam? si faciat: nec diceret nřam: sed mea. qdā vero dicit ad imaginē et similitudinem p̄tinet ad unitatem sibi: qui si non cēt unitas sube non diceret ad imaginē et similitudinem: sed ad imagines et similitudes nřas. Secundū osidicē beata trinitas testimonio angelorum. Nam sc̄entib⁹ Esa. vi. Angeli quotidie clamant et dicunt. Gáctus sc̄ens seruū dñs deo sabaoth plena est ois terra gloria eius. qdā dñ ter sc̄ens respicit trinitatem personarū. et semel dñs deus respicit unitatem sube. Tertio osidicē auctoritate p̄dicent. Bñdicat nos deo deo nř bñdicat nos deo: et metuam eum obo fines terre. In hunc p̄deter deo osidicē trinitas personarū. et p̄ dñ in singulari eu: obo dñs unitas essentie. Quanto osidicē in euāgeliō. Mat. xxviii. Cibi ipso dicit discipulū suis. Baptizate eos in nomine p̄p̄ et filii et spūscens. Quinto osidicē p̄dictus Jobis apli ut bñ. i. Job. v. Tres sunt qdā testimoniorū dant in celo. p̄p̄: verbū: et spūscens. et hi tres vnu sunt. Terto ipsa trinitas unitas osidicē vestigij creaturarū non est tñ aliq̄ cr̄itura qdā abi valcat ex toto assimilari: s. tñ ab aliis.

Termino

No p̄t bñ inueniri. patet hoc p̄imode sole. Nam s̄m Aug. in sole tria considerant. s. quod est: qdā lucet: et qdā calet. i. substāria solis: radiis: et calor. Radius de sole nascit: qui filius de patre generat. Calor ab vero qdā p̄reditur: qui spūscens ab vero qdā a patre et filio p̄cedit. Ipse autem sol a nullo p̄cedit: qui p̄ non est factus nec creatus nec genitus. Et in oia tria p̄di era sunt vnu sol. sic oes tres p̄sonae sunt vnu deo. Itē cognoscit in fonte. Fons ei generat nūlū: sic p̄ generat filium. Et fons et riuiulus faciūt stagnum: sic p̄ et filius spirant spūscens. et tñ in fonte riuiulus stagnum est eadem aq: sic in patre et filio et spūscens est eadem substāria. Itē a speculū ponit in aquā clarū p̄tra sole: tunc tres soles apparet: vnu in celo et duo in radio. Sic inspiciendo sacrā scripturā inueniuntur triunitatis personarū et unitatē essentie. Itē inspicendo creaturas intelligere debemus trinitatē. Nam in magnitudine creaturarū agnoscimus potentiam p̄p̄: sicut in altitudine celi et latitudine terre: et sic de alijs. Et in decoro et speciositate cognoscimus sapientiam filij: et in bonitate et utilitate creaturarū intelligimus bonitatem spūscens. Secundo institutū est festū trinitatis. ut ho mortalio p̄ceptū beneficium recepit qdā ad imaginē trinitatis est creatus. Ver. in s̄mone de qdāragestina. Logita qdā te fecit deus. Nempe in corpore egregia creaturā: sed s̄m anima magis: ut pote imaginē creaturā. Nam bñ in dignitate p̄cellit oes creaturas corporales. vnu Christus. de regi. p̄nci. dicit. Nobis lūsum aſaliū ob ho. Idee. vi. poli. Inter oia gloria sol ob ho rōnem. P̄. Et dicens quod bñ ad imaginē dei est creatus. Bñdeo p̄mo qdā ad immortalitatem. qui sicut deo ē immortalis sic et alia. Christ. iii. topicorū. Anima hois est immortalis. vnu Aug. Dia est substāria crea ta invisibilis: inco: p̄ocea: immortalis deo si minima: nullam imaginem hñs nisi creato ris sui. Imo etiam s̄m corpore bñ fuit creatus p̄ debuit esse immortalis. Et qdā peccauit p̄pter ea facta est mortalitas. vnu S̄c. iii mortal. Ad hunc homo in padiso positus erat ut si se ad dñm resuīt suī obedientiā vinculis charitatis abstineret ad celestē patriā et societā angelorum qdā sine morte camus transiret. Sic nāq̄ is mortalio p̄ditus ut si non peccasset etiā mori non potuisse. Sed mō alia est immortalis et post hanc vitā habebit vel gaudiū vel suppliciū sed post iudicium tūc corpore erit etiā immortalis: sic qdā homo post iudicium eternaliū vivet cum corpora sua vel in penis vel in gaudiō. Se

undo bñ ad imaginē dei creatus est. Et tñ ad dñmationē: qui haec deus ē dñs oīm: sic bñ oīm creaturā: p̄o. Oia subiecti sub pede: buo ei. Quia bñ in statu innocētis manū fuisse oīm creature ei subiecte fuisse: sic vo lucres celi: et pisces marij: et alia in terra. Sed qdā homo suo creatōn inobediens erit: itē: deo obedientiā creaturā p̄ magna pte p̄didit. Item deo oia qdā sunt in celo et in terra p̄p̄ hoīem creauit: hoc p̄z. Nam angeli servūnt hoīb⁹. Et luminaria celi serviūnt hoī. Nam sol causat tibi diem: luna illuminat tibi noctē: ignis temperat tibi frigiditatem: aer dat tibi spiramē: aqua mundat tibi feroīem et mitigat tibi sit ardorē: terra p̄fert tibi fructus: et frumentū et vinū: aqua p̄fert tibi p̄fices: omnis p̄fert tibi lanā cū qua regis corporeū: et sic de alijs. Ergo bñ est dñs oīm creaturā: ergo tenet dñm laudare p̄te oīb⁹ creatūrā. Tertio bñ creatus est ad imaginē trinitatis. et hoc in tribus potentijs ait. s. memoria intelligentia: et voluntate: et s̄cē memoria sit camera patris in qua habitet per continuos recordationē. intelligentia sit camera filii in qua habitet p̄ vere fidei cognitionē volitatis sit camera spūscens in qua habitet p̄ amorem ut bñ in vera charitate voluntatē suā p̄formet voluntati diuīne. Tertio festū trinitatis institutū est ut hoies incitent ad gratiarū actus: sed ipse deo qdā talē gloria nob̄ hic reuelauit in his deo. s. donādo nob̄is cognitionē sc̄ē trinitatis p̄ fidē et in futuro reuelabit nob̄is in specie. i. Jobannis. iii. Elidebimus eum sicut est. Job. xvii. Hoc est vita eterna ut cognoscant te tecum. Unū merito dicere debemus cum apostolo. Ro. xi. Ipsa gloria in secula. Ideo sc̄ens p̄mo qdā ad immortalitatem. qui sicut deo ē immortalis sic et alia. Christ. iii. topicorū. Anima hois est immortalis. vnu Aug. Dia est substāria creatura inuisibilis: inco: p̄ocea: immortalis deo si minima: nullam imaginem hñs nisi creato ris sui. Imo etiam s̄m corpore bñ fuit creatus p̄ debuit esse immortalis. Et qdā peccauit p̄pter ea facta est mortalitas. vnu S̄c. iii mortal. Ad hunc homo in padiso positus erat ut si se ad dñm resuīt suī obedientiā vinculis charitatis abstineret ad celestē patriā et societā angelorum qdā sine morte camus transiret. Sic nāq̄ is mortalio p̄ditus ut si non peccasset etiā mori non potuisse. Sed mō alia est immortalis et post hanc vitā habebit vel gaudiū vel suppliciū sed post iudicium tūc corpore erit etiā immortalis: sic qdā homo post iudicium eternaliū vivet cum corpora sua vel in penis vel in gaudiō. Se

De eodem festo

per ecclesias pergeret suerterebat: se si ipso festo
ipso sibi diceret: qd̄ p̄fessus me fuisti corā des-
mouid̄ i tem̄ ego p̄ficebor te corā p̄te meo
in celis. Eredo valer ad tribulatiōē ppulsa-
tionē. Nā scit̄ dicit̄ Job. damasc. Lū apud
constantinopolim pestilētia grauis esset qd̄
dam puer de medio pp̄li in celū captus cōtis-
cā sc̄ē trinitatē. s. sc̄ē deus: sc̄ē fortis: sc̄ē is-
moealis: t̄ misericors saluator: miserere nob̄.
ub̄ angelis est edoc̄: qd̄ cū rediēs corā pp̄lo
decant̄ asset: mor om̄is pestilētia est fugata.
Tertio valer ad malor̄ p̄futurationē t̄ cōver-
sionē. Sicut em̄ refert bona. iij. li. quem scri-
psit ad comitissas matildā cū archieps̄ eb̄o
dīc̄. symoniac̄ cēt̄ i oēs testes pecunia cor-
rupisset qd̄ legat̄ vir sanct̄ p̄cepit ei p̄rver-
sum sc̄ē trinitatē. s. glia p̄n̄ t̄ filior̄ c̄. diceret
rogās dēū vt si symoniac̄ esset sp̄misct̄ cui
inuriā fecerat noīare nō posset. Qd̄ factum
est: t̄ sic iste deprehēsus petrii suū būlif̄ con-
fessus fuit t̄ p̄niam egit. Modo loq̄ndo mo-
dicū de euāgelio bodierno tūc p̄mo q̄nt̄ q̄re
hoc euāgelii bodiē legif̄. Nūdef q̄ iō q̄ q̄li
bet p̄sona in diuinis in euāgelio bodierno
sp̄ce exprimif̄. Nā p̄sona filij est illa q̄ loqui-
tur. p̄sona p̄nis exprimif̄ cū dī. Sc̄im̄ q̄: a
deo venisti maḡ. Et p̄sona sp̄üssct̄ ondit̄ cū
dī. Nisi qd̄ renat̄ fuerit et aqua t̄ sp̄üssct̄.
T̄ illud. Sp̄ū vbi vult spirat̄. Exprimuntur
aut̄ p̄sonae diuine cū suis appropiat̄. Lū em̄
p̄n̄ attribuiſ potētia: filio sapia. sp̄üssct̄ bo-
nitas: tūc p̄sona p̄nis exprimif̄ cū sua poten-
tia cū dī. Nemo p̄t̄ bec signa facere q̄ tu fa-
cis: nisi fuerit de cū illo. q̄ signa facere ē di-
uine potētia. Exprimif̄ p̄sona filij cū sua sa-
piētia cū dī. Sc̄im̄ q̄: a dō venisti magister
Ad magistrū eō spectat sapiam docere. Ex-
primit̄ em̄ p̄sona sp̄üssct̄ cū sua bonitate cū
dī. Sp̄ū vbi vult spirat̄. Nō c̄ ex n̄ris meri-
tis: s̄ ex sua gratuita bonitate se nob̄s isfun-
dit. Sed q̄nt̄ quare pat̄i attribuiſ potētia
filio sapia: sp̄üssct̄ bonitas: cū tūc oēs reg-
p̄sonae. s. pater t̄ filius t̄ sp̄üssct̄ b̄. p̄deat eā
dem potētia: sapientiā: t̄ bonitatē. Nūdef
s̄m̄ Aug. in lib. de trinitate. In creaturis so-
let notari in pat̄e defectus potentie ppter
entiāt̄. In filio soler notari ignorantia
pter iuuentutē t̄ imperientiā: t̄ sp̄ū vis-
cōte ab hoīe cuī sp̄ū in naib̄ eius est. Et
tūc p̄tetur similit̄ eē in diuinis sicut i crea-
tūris tūc pat̄i nō solū attribuiſ potētia:
sed oipotētia: ne videatur senior: t̄ ob hoc

Sermo

Secundo p̄mittit se decipi a nob̄is in cōptio-
ne q̄ villa n̄ra caro p̄cio emit̄. Nam corp̄ no-
strū emit̄ p̄cio magno sui sanguis. l. Coz. vi.
Empti em̄ estis p̄recio magnō tē. Nam no-
stra emit̄ positione aie sue. i. Job. iii. Ille p̄
nob̄ aiam suā posuit. Tertio p̄mittit se a nos-
bio decipi in cōmutatōē. q̄ res n̄ras nob̄is i
cētuplo restituēt. vt habet Mat̄. xix. Cētus
pli accipies t̄ vitā eter. pos. S̄ bonitas que
attribuiſ sp̄üssct̄ tanta est vt ab ea null̄ se
abscondere possit. iuxta illud p̄. Nō est q̄ se
abscondat a calore ei?. Nam in celo est mise-
ricordia saluās. p̄. Dñe in celo mia tua. In
purgatorio est mia liberās. Eccl. li. Libera-
sti me a pressura flāme q̄ circumdedit me. In is-
ferno est mia mītigās. q̄ de⁹ ibi punit circa
cōdignū. p̄. Aut obliuiscet̄ miseri⁹ de⁹ aut
cōtinebit in ira sua misas suas. In mūdo ḥo-
mō ē mia p̄seruās q̄tū ad iustos. mō mia ex-
pectās q̄tū ad malos. mō mia trabēs q̄tū
ad duros q̄ p̄bñficia et flagella trahunt. mō
mia suscipies quātū ad reueitentes vt poss̄
dici illud p̄. Aliia dñi plena est terra. Ista
aut̄ mia et bonitas spiritu⁹ sancto est prop̄a
et innata. iuxta illud. Deus cui p̄p̄ū ē mis-
ti semp̄ et parcere. S̄ Ultimo sciendum
q̄ beata trinitas fidelit̄ est credēda nō curio-
se inuestigāda. q̄ hoc vanū esset et flultum:
q̄ hō nō poss̄econseq̄ intētū suū. Sicut em̄
vanū et flultū esset oculos: huc et illuc sp̄ars-
gere: vt illud qd̄ in abyssō terē latet videat et
cū tūc nihil poss̄et videre nisi q̄ extra superi⁹
apparet. Sic st̄ū est t̄ impossibile perscrutari p̄-
fundū trinitatis. vñ Aug. Quid est de-
us oipotens nisi inestimabilis et ineffabilis
essentia. Secundo q̄ b̄ p̄nculosum cēt̄. Pro-
teib̄. xxv. Sicut q̄ mel comedit multū nō ē
ei bonū: sic qui scrutator: est maiestatis opp̄:
mef a glia. Eccl. iij. Altiora te ne quesieris
t̄ foro: t̄ te ne scrutat̄ fueris. si que p̄cepit
tibi de illa cogita semp̄. q̄ p̄nculosum sit p̄-
bat Aug. diec̄. Ibi q̄nt̄ vñitas trinitatis pa-
ris t̄ filij et sp̄üssanci nec alicubi periculos-
sus errat̄: nec laboriosī aliquid querit̄: nec
fructuosius aliqd̄ inuenit̄. Beiḡ. Scrutari b̄
temeritas est: credere pietas nosse vita eterna.
Qd̄ impossibile sit perscrutari sanctā tri-
nitatem p̄t̄ p̄ tale exemplū de sancto augu-
stino. q̄ eo t̄p̄ quo lib̄os de sancta trinitas
te cōposuit cū p̄ litt̄ maris socijs a longe se-
quētibus qdā de trinitate meditādo discute-
ret: quēdym puerū in littore mans inuenit̄
q̄cū quodī cocleari argenteo in qdām fouca-

LXXVI

qui fecerat aquā de mari effundebat: dicen-
se totū mare velic in istā foucam sic baurie.
Lui aug. in risum puocat̄ ait. Quō filiū fas-
cere polles cū mare sit magnū et coicar par-
uum. Et puer. Facili⁹ est mibi hoc agere q̄ ti-
bi qd̄ cogitas adimplere. Zū em̄ cogitas i lu-
bro tuo mīsteriū trinitat̄ comp̄hendere: cum
liber tuus sit parvus ad recipiendū: i ingeni-
um tuū pūū coicar ad inq̄rendū: t̄ ipa trini-
tas pelagus imēsum ad bauriēdū. Statiq̄
puer dispauit t̄ Augu. deo gratias agēs q̄
sicutē qd̄ puer ditit recognouit.

In eodem festo. Ser. lxxvi. De trinitate
et baptismō.

Isi quis renatus fuerit
et aq̄ et sp̄üssct̄ nō potest intrare
regnū dci. Jo. iii.

Ego dīcūs
q̄ triple ē nativitas. s. natural
spiritualis: t̄ celestis. Hō iḡ q̄ nat̄ est nativit-
ate naturali non p̄t̄ intrare regnū deitatis
iterū nascat̄ nativitate sp̄uali q̄ ht̄ i baptis-
mo q̄tūcūq̄. Et sit i enat̄ nativitate sp̄uali
ad huc itare si pos̄it regnū celorum nisi itez na-
scat̄ nativitate fīlia. s. nativitate celesti q̄ ht̄
i morte cuiusq̄ sc̄i. vñ. p̄ua nativitas ē hō
ad būlūtātē. Eccl̄ ad iustificatōē. Tertia
ad beatitudinē. Puer qd̄ nascens nativita-
te naturali q̄tuor facit q̄ nob̄is sunt ad hō
litatis exēplum. Pūmū est q̄ flendo et nou-
nidendo nascitur. Vap. vii. Pūmām vocē es-
misi plorans. Aug. de ciuitate. dci. puer a plos-
ratu incipit nascens: pp̄hetizans q̄ malor̄
prescius sit. Ideo dicit̄ Vieron. q̄ dño fleuit
q̄n Lazarū suscitavit. et eo q̄ amicū chansis
mū pp̄f alios saluādos ad hostilē vitā itez
reuoicare cogebat. Eccl̄. cū. ē q̄ puer more de-
stirū. s. cū. i. q̄tūo: p̄cib̄ nascit̄. ad
inuēdū q̄ p̄pat̄ ē iumēt̄ iñp̄tēt̄ t̄ filis fa-
ctus ē ill̄. Tertium ē q̄ puer manū ad os ponit
ad inuēdū q̄ vēit ad tātas miseras ppter
p̄tm̄ oris p̄moy pentū. Nā mulier peccauit
ore. s. q̄n viro suo vt de fructu vetito cōcederet
p̄suasit. Ut̄ peccauit ore p̄ illicitā cōdictionē. M̄c-
ti sunt hodie q̄ suo ore talis peccat̄: aut mala
p̄suledo: aut se nimis ingurgitādo. Quartū
ē q̄ puer nud̄ t̄ paup̄ nascit̄. Nud̄ p̄ supbu-
om̄ vestū. Aliia em̄ aialia nascit̄ cōcūtib̄
p̄ tuniq̄. hō bo nud̄ nascit̄. q̄d̄ q̄tē vestes
p̄ friḡ t̄ nuditatē. Itē paup̄ nascit̄ p̄ auaria
em̄ ḡ modic̄ deb̄. hō p̄t̄rari. Ap̄lud. i. Z̄bi
mo. vi. Vob̄entes alimēta. et quibus tegi-

De eodem festo

mar diu stenti sum⁹. Secunda natiuitas est spalatio que sit in baptismino, et de hac spūali manuteneantur sunt p̄pōla verbaverbi dicit. Null q̄ renat⁹ fuit et q̄ et spūscōd nō pōt ita re tē. Cith die tria sunt dīcēda. Tādo declaran de sunt aliq̄ questiones circa baptismū. Qes cido q̄ sit effect⁹ baptismū. Tertio quid illa figura q̄ fuit ante baptismū et post baptismū significat. Vl Quātus ad p̄mū q̄ritur q̄ sit effect⁹ cathēcismū. Respondet s̄m sc̄m coēpe t̄ alia. q̄ minuit potestatē demoni ne possit tantū in hōie fieri p̄mū, et ne baptismū et alia bona impedit. Qea p̄dicta potestas demoni totalis in baptismino tollitur. sic et Pharaon p̄ius flagellat⁹ est populo nō egredio de egypto: et postea populo egresso totaliter in mari rubro: q̄d est figura baptismū est submersus. Querit vtrū omnes hōies tenet anf ad baptismū. R̄uidetur s̄m sanctū Tho. viiiij. di. vi. q̄ quils tenet etiam sanctificatio in vtero pp̄f tres rōnes. Primo quidē pp̄ter acquirendū characterē quo adunetur pp̄lo dei: et depuret ad p̄cipiida sacramenta. Secundor per baptismū susceptionē p̄for met corporalit⁹ passionē r̄pi. Tertio pp̄ter bonū obediētē quo ad p̄ceptū de baptismino omib⁹ bus datū. Job. iij. Null q̄ renat⁹ fuit ex aq̄ tē. Querit vtrū baptismū aque possit in alio quo supplen. R̄uidetur s̄m Petrus de tharantia. s̄m cōm legē nō pōt in parvulis suppleri cū n̄ p̄t habere p̄s liberi arbitrii. H̄s tū si p̄ r̄po occiderent pie credid⁹ q̄ saluarentur sine baptismino aque. In adultis autē pōt suppleri per baptismū flaminio sine cōnitio nō: et per baptismū sanguis sine martyri. Et hoc intelligif q̄ est articul⁹ necessitat⁹. Queritur vtrum puer in vtero crūstens possit baptizari. R̄uidetur s̄m Tho. vbi supra q̄ nō. q̄ talis deo nō est nō ecclie. nec subiūt pōt opationi ministrop̄ ecclesie. vñ Aug. dicit q̄ sicut q̄ nō virerit nō potest mori. ita q̄ natu nō fuerit nō pōt renasci. Non autē materd̄ scind⁹ vt puer possit nasci et baptizari. q̄ s̄m ip̄m nō sunt facienda mala vt ve niant bona inde. Debet tū scind⁹ si mater de funera iam esset: et puer adhuc vivaret in ea. Queritur q̄d faciendū est q̄d apparet aliqd̄ mēbris pueri et tunef de piculo mortis. R̄n def q̄ in tali piculo parte p̄ncipali egressa. s. capite baptizari debet. Sed secus ē de alijs partib⁹. s. manib⁹ t̄ pedib⁹: q̄uis nō noceat s̄ste p̄ces aspergant aqua baptismali. quia

divina misa nō est artāda: si s̄ postea plena r̄ie nascatur tūc ad cautelā baptisēf sub hac formā. Si eo baptisat⁹ nō te rebaptizo: si nō nō eo baptisatus tūc ego baptizo te in nomine p̄na t̄ filij t̄ spūsancti. Sciendū q̄ materia baptismi est aq̄ pura naturali. q̄ baptismus non potest fieri invīno nec in ceruīsa: nec in vīna neq̄ aliq̄ alto liquore. Sed forma vībo rum est bēc. Ego baptizo te in nomine p̄no et filij t̄ spūsancti. vt p̄s extra de baptismō ca. i. Et fine his vībio nō pōt fieri baptismū. Sciendū etiā q̄ iste vetule q̄ pueros baptizāt in articulo mortis sic dicēto in vulgari. Se tu doibo viure soit a toy pour bayn. le tu doib⁹ mourir pour toy baptismine. En nom du pere t̄ du fils: t̄ du saint espérance Amē. Tales mulieres cū talib⁹ vībio nihil baptizāt. Quenq̄ q̄ pōt baptizare. R̄n s̄m omnes theologos q̄ debitū minister est sacerdos: sed in articulo necessitat⁹ q̄ly pōt baptizare sive vir n̄ ne mulier: fidelis sive infidelis: dūmodo h̄s intentionē baptizandi et seruat formā ecclēsie. H̄s tū simplex cleric⁹ nō dī baptismare p̄mū te p̄s bytero: nec mulier p̄mū viro. vt p̄s de p̄se. di. iij. Alij mulier. Querit vtrū baptismus debeat p̄ aliquod r̄ps differri. R̄uidetur s̄m sanctū Tho. Alij agis ē laudabile q̄ puer q̄s citu pōt fieri baptisēf. P̄io q̄ interim mori posset t̄ sic dāmaret. Secūdo q̄ demones nō habēt tātā p̄tē i baptismā: sic ut nō baptizāt: neq̄ q̄tū ad nocimēta spūalia neq̄ corpora lia. X Quātū ad sc̄m sciēdū q̄ baptissimus p̄ncipal⁹ h̄s nouē effect⁹. Prūm⁹ est q̄d baptismū s̄m Bona. sup. iiiij. di. iii. digne suscipiēt⁹ delet oēm culpā origiale: mortale: t̄ veniale: t̄ restituit p̄mariā innocētiā q̄ ad aiā. Q̄d pbaf sic. q̄ si sic immedias post baptismū mo:eref statū ad celos euolaret: si h̄s nō fit nisi oī culpa: deleta. i. ḡif tē. Sed non q̄ ad corp⁹ baptismū restituit omniumodā p̄uenientiam: q̄ vt dicit apl̄us Roma. vii. Tideo alterā legē in mēbris meis repugnantē legimētē mee: t̄ captiuātem me in lege p̄cti que est in mēbris meis. et iō subdit. Infelix ego h̄s q̄ renat⁹ me liberabit de corpe mortis h̄m⁹. Se cīd⁹ effect⁹ est q̄ ignē infernalem et etiā purgatorij extinguit q̄tū ad ip̄m baptizatus ve de cetero ignis infernalis vel purgatoriū nō possit in eū: nisi ip̄e postmodū peccando resaccenderet cū p̄tra se. Unde admiranda ē factitas illoz qui post baptismū peccat: cū illi voluntarie i pp̄mū subiectū reaccendat. Tertiū us effect⁹ ē q̄ baptismū oēs dīt satū factōes

Sermo

quā hō in p̄tī deberet p̄ suis petis esplere. T̄oc p̄s q̄ si aliqd̄ infidelio inde vel pagan⁹ mille annis virisset: t̄ oī die mille petā mos talia fecisset vel cōmissit h̄s tētē accepit: t̄ h̄c cū denotē baptizat⁹ fuent: tūc nulla p̄sa satissimonia sibi imponēda ē pro oībū istis petis: q̄ baptismū tollit oēs satisfactionē. Et si talis sic etiā post baptismum moreret statim ad celū enolaret. Quāt⁹ esse etius ē q̄ somitē mitigat: q̄ in baptismino homini dāt grā ad supprimēdū somitem peti. H̄s diceret q̄s q̄re baptismū iō delet oēm somitē peti. sicut delet oēm originale a q̄ somito p̄cedit. R̄uidet q̄ pp̄f tres cas. Primo pp̄f n̄rē pp̄rie fragilit⁹ cognitionē. t̄ pp̄f n̄rē h̄uiliatiōnē. Job. vi. Que em̄ fortitudo mea vt sustineā. Sed vt inuocem⁹ diuinus auxiliū t̄ dei miām: vt p̄semet nos a malo. p̄s. Alij serere mei dñe q̄m infirmus sum tē. Tertio pp̄f exercitationē: vt. s. resistamus vīcōs t̄ occupiscentis carnalib⁹: t̄ sic habeam⁹ maternā exercēde fortitio t̄ merēdi gloriam. H̄ic. Temptatio cui nō p̄sentif nō est peti: si materia exercēde fortit. Amb. sup. Lucā. Ne mo poterit coronari nisi vicerit. Nemo autē pōt vincere nisi ante certauerit. Unū debem⁹ virilis pugnare h̄ carnem n̄fam t̄ oīa vicia ad q̄ naturali inclinati sum⁹: sive sit ira: sive inuidia sive luxuria. Ver. Quoties restiteris rotiens coronaberis. t̄ ideo vt multas coros m̄reramur. tūc fomes peti in nobis mānet t̄ nō delef ex toto in baptismino q̄uis mitigef. Quin⁹ effect⁹ est a p̄tētē diaboli libe ratio. q̄ baptizat⁹ totalē a p̄tētē diaboli eripitur: vt diabol⁹ decerte o nō possit in eū n̄. si p̄ se p̄sum peti ei se subiiciat. vñ Ver. in q̄dam ser. Inimi⁹ pōt excitare tēptatōis motū: si in te est si volueris dare vel negare consensum. Ergo diabol⁹ est sicut canis ligat⁹ q̄ pot erga hōiem latrare: si nō pōt cū ledēreni si relt ad eū accedere. Aug. sup. p̄s. Diabolus plerūq̄ vult nocere si nō pōt. q̄ p̄tā eius ē sub p̄tētē dei. Greg. Debilis est hostis q̄ non vincit nisi violentē. Amb. sup. Lucā. Diabolū non posse nocere cognoscas. Tert⁹ effect⁹ est p̄efficit hōiem templū dei: q̄d signatū ē in h̄ q̄ spūsanctus descēdit in sp̄ columbe sup r̄pm baptizatū. Unū tota trinitas mansiōne h̄s in baptizato. Jo. xiiij. Ad eū veniemus t̄ mansiōne apud eū faciem⁹. Ergo male faciūt q̄ post baptismū scient peccat mortali: q̄ illi expellunt p̄rem t̄ filiū t̄ spūscōm. t̄ diabolū introdūt q̄ expulsus aī fuit p̄ baptismū: q̄

LXXVI

nihil h̄s eis dare nisi eternus suppliciū t̄ sola mala. Sc̄ptim⁹ effect⁹ est q̄ characterē unīp̄ mit q̄ est indelebilis: q̄ characterē spūsanctis priuati a nō baptisatis i die iudicii discernētur. t̄ hōis ent ad magnū honorē: malis auētē ad magnā p̄fusionē. q̄ characterē cōdit q̄ sp̄i suūtū sp̄i se subdiderūt: t̄ in baptismē diabolo t̄ oīb⁹ p̄p̄is cr̄ abūnūtia uerūt: sed oīa coz mala associata characterē osidēt q̄ dēteriorēs t̄ abomīnabiles infidelib⁹ facti sunt. Aug. Quātō gradū altiorū casus de clivior. H̄s q̄ sp̄ianī p̄ signū characterēs sūt sup oēs infideles exaltati. ergo coz casus erit maioris p̄fusionis. Octau⁹ effect⁹ est q̄ filios os dei efficit. Ad q̄d significādū sup r̄p̄i baptizatū audita est vor ip̄a p̄nis. Dic eī filio meus dilect⁹. Ex quo elicit cū quāta diligētia auxiliū t̄ dei miām: vt p̄semet nos a malo. p̄s. Alij serere mei dñe q̄m infirmus sum tē. Tertio pp̄f exercitationē: vt. s. resistamus vīcōs t̄ occupiscentis carnalib⁹: t̄ sic habeam⁹ maternā exercēde fortitio t̄ merēdi gloriam. H̄ic. Temptatio cui nō p̄sentif nō est peti: si materia exercēde fortit. Amb. sup. Lucā. Ne mo poterit coronari nisi vicerit. Nemo autē pōt vincere nisi ante certauerit. Unū debem⁹ virilis pugnare h̄ carnem n̄fam t̄ oīa vicia ad q̄ naturali inclinati sum⁹: sive sit ira: sive inuidia sive luxuria. Ver. Quoties restiteris rotiens coronaberis. t̄ ideo vt multas coros m̄reramur. tūc fomes peti in nobis mānet t̄ nō delef ex toto in baptismino q̄uis mitigef. Quin⁹ effect⁹ est a p̄tētē diaboli libe ratio. q̄ baptizat⁹ totalē a p̄tētē diaboli eripitur: vt diabol⁹ decerte o nō possit in eū n̄. si p̄ se p̄sum peti ei se subiiciat. vñ Ver. in q̄dam ser. Inimi⁹ pōt excitare tēptatōis motū: si in te est si volueris dare vel negare consensum. Ergo diabol⁹ est sicut canis ligat⁹ q̄ pot erga hōiem latrare: si nō pōt cū ledēreni si relt ad eū accedere. Aug. sup. p̄s. Diabolus plerūq̄ vult nocere si nō pōt. q̄ p̄tā eius ē sub p̄tētē dei. Greg. Debilis est hostis q̄ non vincit nisi violentē. Amb. sup. Lucā. Diabolū non posse nocere cognoscas. Tert⁹ effect⁹ est p̄efficit hōiem templū dei: q̄d signatū ē in h̄ q̄ sp̄ianctus descēdit in sp̄ columbe sup r̄pm baptizatū. Unū tota trinitas mansiōne h̄s in baptizato. Jo. xiiij. Ad eū veniemus t̄ mansiōne apud eū faciem⁹. Ergo male faciūt q̄ post baptismū scient peccat mortali: q̄ illi expellunt p̄rem t̄ filiū t̄ sp̄ianctis. t̄ diabolū introdūt q̄ expulsus aī fuit p̄ baptismū: q̄

Ifi quis renatus fuerit ex aqua spūscōd tē. Job. in. Ex p̄missis p̄s q̄ p̄scito monit h̄s qui adhuc stat in innocētiā baptismali immedias fine oī purgatorio celū in trabit sicut illi pueri q̄ in innocētiā aī p̄ pecauerūt decedunt. Et q̄ p̄s quāta sit fatuitas parentū illoz q̄ incōsolabilis dolēt de morte puerorū suorū q̄ post baptismū decedūt. Alij p̄ baptismali innocētiā p̄diderūt. Valde enim faciūt q̄ post baptismū scient peccat mortali: q̄ illi expellunt p̄rem t̄ filiū t̄ sp̄ianctis. t̄ diabolū introdūt q̄ expulsus aī fuit p̄ baptismū: q̄

De eodem festo

missis. Evidentem enim tales filio inuidere: deſſertrantes eos potius esse in hoc celo quam in celo domino potius deboret habere quod filii eorum ita factum dicunt. Enī malignus spūs ab hac creatura dicitur et da locū aduenienti spūnctō. Secō salutem immisso vel limitio signat gratias et sapientiam: et preservationē a peccatis putredine. Vnde hoc in baptismō datur grā: quod si uult ista graviti: tunc cū adiutorio dei et mediāte ista grā potius re absq; oī peccati mortali usq; ad mortem.

Eccl. Circa quā q̄ntur an hō possit vivere sine peccato mortali. R̄hōdē q̄ sic. Et hoc p̄bat tribus rōnibus. Prima rō est ista: q̄z hoc in baptismo infundit grā p̄ quā se p̄seruare potest usq; ad mortē ab oī peccato mortali si vult ut ista grā. et hoc significat salio limitio quā sacerdos facit ipi pueru ante baptismū. q̄z sic carnes et p̄fices p̄seruant a putredine mediante sale. sic hō baptizat̄ mediāte grā quā in baptismo accepit p̄seruare se p̄t a peccatis mortalib;. Secō rō q̄z ex hoc seq̄rēt. Q̄ de⁹ is posuisset nobis oī impenitabile. q̄z mādatae dei sunt nobis datāt nō peccem⁹. Alodo si dicas q̄ de⁹ tibi p̄cepit qd̄ nō potes implere falsū dicas: et cū hoc maledictionē dei incurris. Berni. Maledict⁹ hō q̄ dicit deū p̄cepisse impossibile. Itē hoc etiā esset loq̄ h̄ euāgeliū vbi ips⁹ dicit. Jugum enim meū suauē ē et oī meū leue. Tertiā rō est: q̄z p̄ hoc tolleretur liberū arbitriū qd̄ tñ neccius est nob̄. q̄z nos deus cū eo p̄uilegiauit. Vn̄ Eccl. xv. dī. Apposuit tibi aquā et ignē ad qd̄ v̄olueris porrige manū tuā. Idē. ante hoīem vita et more. bonū et malū: qd̄ placuerit ei de⁹ h̄ illi. Scīdū tñ q̄ h̄ hoc sit verū q̄ vñ hō q̄z uaturali inclinacione mag inclinat̄ est ad vñ viciē q̄z alius hō. tñ advic stat in suo libero arbitrio et voluntate. s. vtrum velit oscilare h̄ uaturali inclinacioni vel resistere. Vn̄ Bene. iiii. Dixit de⁹ ad cayn iratū volentē frēm suū occidere. subitus te erit appetit⁹ tu⁹. et te om̄benis ei⁹. Aug. de vñ religiōe. Illic usq; adeo voluntariū malū ē et nō sit p̄tū nisi sit voluntariū. Et iū dictis sequitur q̄ hō p̄tū vive ne sine peccato mortali mediāte grā et cū adiutorio dei usq; ad mortē si vult. Et h̄ etiā p̄tū in plurib; sc̄is q̄ usq; ad p̄fectā etatē vixerunt et tñ minūq̄ mortalib; peccauerūt. vt btūs Dñi cus pat̄ n̄. et btūs Z̄bo. de agno et p̄les alij sc̄i de q̄b; legit q̄ n̄q̄ mortalib; peccauerūt. Z̄cito saluē contact⁹ ad aures et ad uares signat spūaliū sensū optionē ad audiēdū et intelligēdū ea q̄ sūt salut. Quarto vñctio olei post significant, Elī sciendū q̄ p̄mo exuffla

Sermo

que q̄libet debet gerere i corde suo et int̄ seas pulas qd̄ significat deuotā subiectionē p̄ces p̄prou dei et ecclie ad obediēdū deo et p̄lat̄ ecclie. Berni. Quicqd̄ hō vice dei p̄cipit qd̄ nō est certū displicere deo hoc oī accipiendoz est q̄l p̄cipiat de⁹. Luč. x. Qui vos audit me audit: q̄ vos spernit me spernit. Tria vero aua signa fiunt post baptismū. Primo crismatio in trice q̄ signat rpi grā in mēte impresam. Secōdo ipositō cerei ad manū: q̄ signat fidei et om̄nis claritatē. Tertio vestis candida q̄ signat inoccētie restitutioē. Notādū q̄ pueri q̄ sine baptismo decedunt ad lymbū pueri q̄ descēdunt vbi ē pena dāni et nō sensus. q̄z neq; esuriūt neq; sitiūt: neq; bñt frig: neq; calorē: imo similiū nullā penā sensibiliē suūt. Et solūm q̄z sūt puati visione dei. et h̄ est pena dāni. D. Queritur vtrū pueri iū deoꝝ sint similes pueris rpiānōꝝ sine baptismo decedētib;. R̄hōdē q̄ sic. q̄z equales culpā. s. p̄tū originale bñt et nullū p̄tū actus. q̄z babebūt equalē penā dāni. Et q̄z infidelis ad annos discretōis puererit si tñ nō suscepit fidē: tñ ipo facto peccat mortaliter nō suscipiēdo fidē. Et nullaz excusationē p̄t h̄e ifideliꝝ. q̄z rpiāna fides p̄dicata ē p̄ vñ uersum mādū. Elī dñs in euāg. dicit discipulis suis Mar. xvi. Eūtes in mādū vñuersus p̄dicate euāgeliū oī creature. ps. In oēm trāteri. so. e. Et q̄hicū q̄z monif talis infidelis sine iude⁹ sive pagan⁹ sive heretic⁹ tñc immedia te ad ifernū descēdit. Marci. xvi. Qui credidēt et baptizat̄ fuerit salu⁹ erit. q̄ vero nō crediderit cōdēnabit. Insup̄ quotiēscūq; iudicis sive iude⁹ sive pagan⁹ vñus rōis bñt. q̄z sc̄iēt̄ facit h̄ aliqd̄ p̄ceptoꝝ dei totiens peccat mortalib;. Et ignorātia nō excusat eūt. Aug. de grā et libero arbitrio. Iō diuina p̄ce. p̄ta data s̄t ut excusatio d̄ ignorātia n̄ bñat. **G**In festo corporis xp̄i. Sermo. Ixvii.

aro mea vere est cibus et sanguis me⁹ vere ē pot⁹. Job. vi. Sicut dī Anst. iij. ethi. Tertiū bilissimū oīm terrūliū est mō: s. tñcū serpēs infect⁹ p̄mos parētoꝝ q̄z gusta to cibo comedēt̄ mortē. Lū ḡ de⁹ nō sit de⁹ morti. h̄ vñt̄ nō necessariū fuit nob̄ aliqd̄ das ni ex quo haberem⁹ vitā. Et hoc ē illud venerabile sacramētū de quo dī in vñis p̄missis. Lauro mea t̄c. Loquēdo de festinitate hui⁹ diei scīdū q̄ hodie pagis dies institutioꝝ hui⁹ sacramētū. q̄z in die cene ecclia occupata ē cū

LXXVII

memoria dñicē passionis. Ecclie instituit q̄ q̄nta feria prima post pentecostē debet p̄agi et per integrā octauā festū istū laudabiliū sacramēti sc̄it institutū ē a ep̄o in nocte cene. Elī in ep̄la hōdiē dicit ap̄s. i. Lox. xi. Domin⁹ iēsū in q̄ nocte tradebat accepit panē t̄c. Scīdū dīmo q̄ phis festū solēmit̄ et deuote ē pagēdū ab oīb; rpiāmō. Pūmo p̄pter sp̄iles indulgētias huius festi. Quia vñbā. ui. q̄ hoc festū instituit sp̄iles indulgētias deat. Elī oīb; de penitētib; et p̄cessis q̄ matutinali officio hui⁹ festi p̄tialit̄ inter essent in ecclia vbi celebraſ cētu dies. Quido missa totidē. Illis aut̄ q̄ iteressent p̄misisti⁹ us festi vespertino. s̄t cētu q̄ vero secūdū totidē. Eis quoq; q̄ p̄me: tertie settē: none. cōpleriori⁹ officiis adessent p̄ qualibet horā ipaꝝ. xi. die. Illis s̄o q̄ p̄ ipo⁹ festi octauas in matutinalib; resp̄tūtū missa ac horā ipaꝝ ceterarū officiis p̄sentes enisterēt singulārē. vñsquisq; qui vult illas indulgētias consequi q̄ antea cōfiteat. q̄z om̄is indulgentie solūm dān̄ illis q̄ sunt confessi et vere p̄nitentes. Secōdo hōdiēma dies de int̄dū sibi penitentis relaxando indulgētā tribuit p̄petuis rpiābus duraturā. Ergo bonū ē q̄ viuūquisq; qui vult illas indulgētias consequi q̄ antea cōfiteat. q̄z om̄is indulgentie solūm dān̄ illis q̄ sunt confessi et vere p̄nitentes. Secōdo hōdiēma dies solēmit̄ et deuote pagenda est et p̄plo occursua. et bonūs ipo exhibiti in die palmarū a cōi p̄plo q̄z equitauit in h̄ieris in plurima turba ob via. Et alij cedebat rāmos palmarū de arborib; et sternebant in via. Et turbe q̄ p̄cessabant et que sequebant clamabant dicens. Osanna fili o dāuid. Bñdīc̄ q̄ venit in noī dñm. Sic hōdiē ipo in sacramēto portatur p̄ plateas vt sibi bonor exhibeaf ab omnib; rpiā fidelib;. p̄plo quoq; salutē ipo ibi maraf in sacramēto sicut ipse p̄ se dicit. vñt̄. Ecce ego vobisū sum vñq; ad consummationē seculi. Et hoc est in sacramēto alsatō. Et ista que sunt sibi exhibita corporaliter a cōi populo in die palmarū. ista hōdiē sibi debent fieri ab oīb; rpiānis spūaliis. Primo p̄strauerūt restimēta in via: s̄c spūtus liter q̄libet hō debet bonū et p̄plū p̄tēt et q̄ hoc facit p̄stermit restimēta sua. Mātō. v. Ecce luceat lux vñt̄ coram hominib; vt vides et oīga vñt̄ bona et glo. t̄c. Et hoc est deo valde acceptū. sc̄s boīb; p̄dere bonū exemplū et etiā est fibuphī valde meritouū. Unde Lefarius. Quantis exemplū p̄re bñlūtū oīj

In festo corporis christi

et perfecte charitatis ostendens cum caritate et peritias
tua eras prima possidebas. Sed bene aliqui pro
sternunt lapides in via ut sunt isti qui scandalizant
primos in mortibus: in spiritu: et in factio. et tamen
les sunt maledicti a deo. Et huiusmodi. Ne hoc p
quem sit scandalum. Et malum exemplum in arbitrio no
est sancte ecclesie. **E**nī autem quod est in questione
re mali homines sunt in mundo. Undeque et p
pter mala exempla. quia a boue majori discit arca
lam et pueram virtutem. quia ruris inficit alium per ma
lum exemplum. Sicut enim carbones seminantes ac
cendunt. sic et exempla malorum. Ergo tam multi
mali homines iū sunt in mundo. Aristoteles. n. topic.
Dolos ut in plurimū mali sunt. in pannioris
bus quo se homines verbigrati. Nullus modus essent tot
sumptuosi: amariculati: gulosi: luxuriosi: lusorici: usuras
m: choristeres: et sic de alijs nisi viderent ab os
hunc talia fieri. Et tales a quibus talia mala vide
runt et didicerunt rei se omniū istarū aniarū quod sic
dāmū ppter cor mali exemplū. vñ Grec. immo.
Est modis quod dignus est quot exempla prauita
tis in posteris reliquit. Unde summe cauere debes
mū ne pnum noster in nobis scandalizetur. Cuius
so. sup. Eliat. Omnia agamus ne primus noster
scandalizatur vita nostra. et si valde recta intentio
fiat scandalum alijs prebeat oīa pedit. Itē ramos
palmarum Christi psterne debemus: et hoc fit quoniam
hunc semper habet cor flavidum. Palma enim semper
periret in vere: in autuno: in hyeme: et in es
tate. Per verum inuentus significat ubi oīa inci
piunt florere. Per autunnum senectus intelligitur
ubi folia cadunt de arboreis. sic et senectus marce
scit et curvat se ad terram. Per estatem pspitas
accipit. et per hyemem aduersitas intelligitur.
Illi ergo sicut palma semper vireret in corde quod in
inuentus scipiunt deo seruire. et hunc est deo valde
acceptum: et in senectute bonum incepit continentem
per perseverantiam et in prosperitate tenuerit et perman
tit: et in aduersitate patientiam tales offerunt deo
palmas. et flauda corda. p. Justus ut palma
habet. Zertō badiemus dies soleniter a nobis
est pagenda ne ingratis videamur tanto beneficio
et liberalitate Christi promisus deo in oblationis domis
suis sit multum liberalis: tamen in institutio badii
crameri fuit liberalissimus. vñ Christus. Liberalis
est quod superabundat in datione. sed per Christum in badii sa
crameri datione. quod per postulatum nobis dare quod seip
sum. sed enim in puniti dat scipimus nobis in sacra in ci
bū sic ipse per se dicere in verbis promissis. Caro mea
hunc est cibus tuus. Et in futuro dabit se nobis in clas
sa visione et fruitione. vñ ipse dicit per prophetam
Ego ero intercessus tua magna nimis. Unde in

signum gratitudinis badiet per integras occa
siones peragimus festum institutio badii venio
rabilis sacramenti. Ver. in li. medi. Quid reti
buā dñi per oblationem retrahit mihi. Et ibi enim de
ficit spūs meus profusus in tanta beneficiorum
consideratione. Et ly non sufficiat gratias agere
si ingratis odit anima mea. proinde oportet
etiam esse gratiosam et devotam. quia liben
tudo dona multiplicant si priora tantum dona
gratitudo suscipi et conseruari videntur. vñ etis
am Aug. in li. de cuncta. dei. Quisquis bene
ficia dei non videt cecus est: ne laudat in g
sano est. Inde summe cauere debemus in
gratitudine. Quia sum Petrus rauus. Nihil est
quod adeo indignatione puocet altissimi sicut
ingratitudo. ergo oportet esse gratias de tanto
beneficio et ingratis hoc donum maximum tantum
sacramenti in reverentia habere: et in memor
ria retinere. vñ Cris. sup. Eliat. Optimum bene
ficiorū custos est ipsa memoria beneficiorum
et perpetua confessio gratiarum. Verum. Dignus est
semper gratias agere: quod deus nobis nunquam cessat
benefacere. Quarto badiemus dies solennis
et deuote est peragenda: quod badiemus festi
tas et deuotio et honor populi est preludiū fu
ture beatitudinis: quo Christus in celo a nobis er
nit honorandus. Tercia est repitatio istius hon
oratio quo iam in celo honoratur ab electis
sanctis et angelis. sicut in celo sp. honoratur
a sete sum dictum ps. Vnde qui habitat in do
mo tua dñe in secula seculorum laudabunt te.
Sicut badius a nobis honoratur in terra. sicut badius
Christus citatur in cytharis: organo: et diversis
musicalibus instrumentis. Itē aliquis Christus badius
honoret portando cibelas. Atque aliquis spars
gendo flores. Itē aliquis portando crinitus: et orn
ibus. Itē aliquis procedens aliquis sequuntur processio
nem et laudat deum cantando et orando. Item
sacerdotes badius induiti sunt in processione
cum vestibus: in signum stole glorificationis fu
ture. Et sic quilibet per suo posse honorat badius
Christus sicut in celo quotidie honoratur a prophetis:
patriarchis: apostolis: martyribus: confessio
ribus: et virginibus: et ab angelis: et a coniuga
tio: et viduis: vnde quilibet sum suus posse lau
dat Christum in celo. Ergo qui badius dignus hono
rat Christum ostendit se pertinere ad numer
rum sanctorum in celo existentium. Quia sicut
angeli et sancti et electi dei sunt festum continu
um in celo: sic nos habemus unum specialē dies
que est badiemus dies in quod nos eis assimilas
ni debemus in honorando et laudando deus

Scriito

vñ Ber. Discamus in terra q̄ factum sum⁹
laudeo in ecclia. Nibil ita proprie in tempore ce-
lestis beatitudinē statū respicit sicut alacritas
laudantium dñi. Aug. in li. p̄f. Utere felix eēt
q̄ posset diuinē laudi sp̄ iniustere. Quinto ho-
dierna dñs ē solēniter t̄ deuote a nobis pa-
sēda: vt in fine vite nostre increamur euca-
nistiā digne p̄cipe. ¶ Unq̄ q̄r̄ i ago-
ne daf infirmis moriētib⁹ eucaristia. Rūt
q̄ p̄ncipalif p̄p̄f m̄ia. Primo p̄p̄f confortas
nonē. q̄ bō by longā viā ambulare. Et siē cor-
pus sine cibo deficit et p̄ cibū p̄foitaf: sic ala-
p̄foitaf p̄ istū cibū. s. p̄ facīm. Un. uj. Regus
rit. dī helye p̄ agelū. Surge et comedē grāns
dī em̄ restat tibi via. q̄ surgēs comedēt am-
bulant in fortitudine cibi illius usq; ad mō-
tē dei oreb. Si chō i cōfortatōe cibi illi⁹. i. ve-
nerabilis sacramēti dī abulare in montē dei
. s. in celū. vñ hugo in libro de sacramentis.
Cibus ille aicnō corplo est r̄p̄ qui de ore ad
cor transit. Secundo idco daf eucaristia in
agone homini: q̄ moriuntur? iturus est p̄ viay
tenebrosam et ignotā. Ergo ut ductorē b̄be-
at q̄ viā ei ofidat et saluo conductu eum p̄di-
cat: tunc homo recipit r̄pm in sacramento.
deuote dī petere a xp̄o quē recepit in sacra-
mēto cū p̄s. di. Notā fac m̄bi viā in q̄ ambi-
lem t̄c. Et postq̄ alia deducta est a xp̄o: tu
potest dicere q̄ū p̄s. Notas fecisti m̄bi viā
vite adimplebis me leticia cū vultu tuo. E-
go r̄ps est cōductor n̄c cū ab hac vita mig-
mur. Ḡp. x. Justū deduxit dñs per vias
etas t̄c. Itē boi moriēs nō selū ibit vi-
gnotā: si eti⁹ tenebrosam. ḡ in agone dī
notē r̄pm in sacramento p̄cipe q̄ est lux
q̄ oēm boi viā illuminat vt ei luceat et illu-
men. ḡ tenebrosam viā. In signū hui⁹ dī
boi moriēti cādela ad manū vt xp̄o q̄ est
infidi sibi illuſet t̄ ad vitā eternā p̄duc-
et. mōriens p̄siderare dī cū candela ad
nos sibi daf. Tētō iō daf boi moriēti eu-
ristia q̄ tūc marijnū plū boi istabit: q̄
rimas tēp̄atōes demonū bō in fine vi-
get. ḡ vt bō habeat p̄tectorē in fine
tūc summe dī desiderare r̄pm in sacra-
mēto: et qñ r̄pm summo in agone: tun-
cū deuotione cogitare debes q̄ velis
mōre tuū p̄tectorē. q̄ sicut dyaboli tūc
time infestant: t̄ oēs amici tui tūc te
quūt: t̄ nullus te p̄tegit. Jō tūc r̄p̄s in
recipio vt te p̄tegat ac defendat cū ag-
io. q̄ vbi r̄pus: ibi t̄ angeli. Dñs. vñ.
nullū misstrabat ei: et decicis cēterā m̄

LXXVIII

stebat ei. vñ Criso. sup. Abs. atq. lib. de qd. vñ
erint sanguinē dñicū: ibi fuigunt qdā demo-
pō: cōcūtūt autē angeli bic sanguis effusus
ēm obē terrarū lauit. Et hī. Eu·banstic sa-
m̄ potē ē p̄tā p̄sumet: debellare obuios
pr̄tates: et infere celos: encrētes de fr̄a. S
Sciendū secūdo qd malo in agone et ep̄tu aie-
tria p̄tingūt qd eos perturbat. sīc et bōis et om̄is
tria cōtīgunt p̄ qd violant. P̄num ē qd dolos
ad eo augmētatur in corpē qd aia dī crucis a
corpē: sic qd in cor̄ boīs nō alēdit nec pōt bō-
tantū dolos: cōstīcēt nūc cū magna difficulta-
tate. vñ An̄sto. Tremiblissimū om̄i tēribilis
videt esse mōs. tūc p̄ mōlo dolosc lōmo p̄
dit sensus corporis. s. visum: tactū: et auditus:
 et ceteros sensus. qd tunc aia non cogitat am-
pli de corpē suo nutrīdo: si cōtūt ad se tra-
bit sparsim iā in corpē disgregat. qd mēta
mō: iūtūt glauci coloris erit. et cor̄ fūm An̄-
sto. Est p̄mū viñēs et ultimū monēs. Et tūc
videt aia oīa petā sua sup caput suū: tūc dice-
re pōt illō p̄o. Tōtētes mētāt: turbātūt
me. Et bñ dicit tōtētes: qd sicut tōtētes du-
cūt ad fontes recte: ita aia videt petā sua ad
diuersas penas infernales recte ducētia. Tūc
aia vellet qd cū corpē suo nūq; peccasset: et nū
qd dñi offendisset: nec in cogitando: nec in lo-
quēdo: nec in opando. Sciendū qd malo cō-
tingit ē qd aia videt tūc demones circumstan-
tes et cā p̄occupantes: et ad infernū ducere cui-
piētes. Tūc dicere pōt illud p̄o. P̄occupa-
ue: ut me laquei mōs. i. demones illaque-
antes. Job. x. Ualent tēnēt sup cū horri-
biles. Hlo i. demones qd ad vidēdū sūt valde
horribiles. Cū qdā dīt qd poti? vellet cliba-
nū accēsum intrare: qd demonē adhuc sc̄mēt
in spē sua videre sic cū vidit. Tētiū ē qd tūc
in agone videt xp̄m qd in cruce p̄ēcētē et re-
grentē sanguinē suū et rōem dc cib⁹ qd gesit.
Vic erit mātīm̄ dolor: qd tūc aia cognoscet
separāt̄ deo et ab oīb⁹ sc̄tis et bōglis dei quod
pellimū ē et ḡnūtū. p̄o. Mōs petōs pessi-
ma qd tūc accedit eis miseria inefabilis qd
p̄bat. qd oīm malor̄ offluētā hēbūt. Deut.
xxvii. Uniuersos languores et plagas indu-
cit sup eos. p̄o. Cōplebo sagittas meas i. eis
Et qd rūa sagitta vel plaga dei ledit bolēt
qd tūc erit cū oīs plegas et sagittas sustine-
bit. Beogo. Nec cogitare malū nō poterit qd
ibi in cruciatibus deditum non fuit.
Sciendū qd boni h̄ istos nō dolores malo-
habebunt tria gaudia in agone mortis. Pe-
mū est qd vident bona que fecerunt. salucl

De eodem festo

moestuoso ducere et opa miret oea tribulatō
nō eis exeretia corpora. Nue icunādo: siue
adīmēdo: nūc dure iācēdo. et durā vestē in:
duēdo: manē surgēdo: vngilādo: sūc de alio
rūc hēber velles multa bona videre q̄ fecis
se: ḡ rānō dī nōc eſc graue mīta bona opas
ri. Secundū q̄ ridēt dī abolo deuictos t̄ cō
fusos: recedētes: nūc p̄t dicere illud p̄s. Be
medic⁹ dē: q̄ nō dedit nos in ea. dē. c. Tertū
q̄ ridēt ipm quē digne in sacē receperūt: t̄
angēlos alīstētes t̄ adiuūates t̄ gaudētes: t̄
occūrētes: t̄ offērētes: aias eoz i cōspectu al
tissim⁹. Qd̄ aut̄ ipm q̄n̄q̄ bonis appet in ago
ne oñdit. Reg. i lū. m̄. dyalo. Aliq̄ in p̄solā
t̄c egrediētib⁹ aiaib⁹ ip̄e appere solet auctor
tremib⁹ rite. Qd̄ etiā ip̄s solet apparere
t̄d̄ bonis q̄ malis in agone oñdit. Inno. lib.
iii. de vilitate hāane cōditionis v̄. dicit q̄
t̄d̄ bon⁹ q̄ malis ante q̄s oia: p̄dēiat a co:
pote videt ip̄m in cruce posītā. malus ad cō
fusione t̄t̄ erubescat. se n̄c redēptū sua culs
pa sanguine ip̄i. t̄ fructū redēptōis nō h̄c.
Uñ et de malis d̄. Ciderūt in quē pupuges
rune. Qd̄ intelligit de aduētu ip̄i ad iudiciū
et de aduētu i die morte. Itē boni ridēt q̄n̄q̄
sc̄s t̄ agēlos in agone p̄ p̄solātō. Ste. In
terdū cōtingit iustis ut in morte sua sc̄s p̄
cedētū visiōnes aspiciat ne ip̄am morte sue
suiam primēscat penale. S̄ dū eoz mēti
cuiū eternop̄ societas oñditur a carnis sue
copula fure doloris et formidinis fatigatōe
soluan⁹. Et p̄plū legatur in vitasparrū q̄ qui
dam sanctus pater in hora sui obit⁹ alpiciē
rib⁹ discipulis subito c̄pit hilarescere t̄ pul
cher et candidas apparere: et in letaverba p̄
rumpere. Querētib⁹ illis c̄m loqueret respo
dit. Nōne rideat sc̄s patriarchas. Iterū il:
lo loq̄ntē et eis interrogātib⁹ n̄d̄it. Nōne in
quit rideat sc̄s pp̄bēas. Tertio dirit. Ec
ce q̄: veniūt sc̄s ap̄s. Quarto dirit. q̄: veniūt
angeli. Ultimo dīt. Surgite: q̄: resuvenit
Et inter hec h̄ba migravit ad dominum.

Ḡt̄u de corpore ip̄i. Ḡt̄mo. lxxix.

Aroma ea vere est cibus
et sanguis me⁹ vere est pot⁹. Jo.
vi. Sic legim⁹ q̄ vñigenit⁹ dei fi
liae voleb⁹ nos facere particeps
sue diuinitatis assumptis naturā n̄fē h̄uani
tatio. Est enī dē bō fact⁹ t̄ hoīeo deos face
ret: t̄ v̄t b̄ meli⁹ faceret. s̄. v̄t nos in se coralif
mutaret corp⁹ suū in cibū et sanguinē suū i
potū nob̄ tribuit: t̄ instituit: q̄n̄ in yltima ce

Ḡt̄mo

na ad p̄iem p̄ mortē ire volvit. Nūc aut̄ de i
stitutō cā hui⁹ sac̄i aliqd̄ ē dicēdū. 3
P̄o q̄ notādū q̄ illō venerabile sac̄im ē isti
tutū a t̄p̄o multo de causto. p̄sio in medica
mētū ure infirmitas. Eccl. xxiij. Altissim⁹
de terra. i. de corpe suo creauit medicinam t̄
vir prudēt nō abhorret eā. In ipso em̄ sac̄o
abūdat oia plenitudo ḡrie t̄ bonitat̄. q̄n̄ ei
in oīl̄ sac̄o sp̄ualis ab iſtūrātib⁹ sanē
mur t̄ sp̄alit⁹ in h̄ sac̄o in q̄ t̄p̄o cū diuinita
te t̄ h̄umanitare ac ḡra p̄met. Nam licet oia
sac̄a p̄ferant grām: t̄n̄ grā spaſa est in alia
sac̄is. si hic rānō in fonte t̄ origine innenit
In alio em̄ sac̄is cōtineat grā. hic aut̄ ē dīs
ḡrie cū plenitudo oīm suarū gratiarū. Per b̄
em̄ istud sac̄im differt ab alijs sac̄is. iō ē sa
c̄im sacramētōp̄. q̄ est nobilissim⁹ t̄ dignis
simū sac̄im. In hoc em̄ sac̄o grām et gloriā
dabit dīs. grām in p̄st̄: et gloriā in futuro.
Job. vi. Qui manducat me ip̄se vivet. p̄pter
me. Ergo si vulnerat̄ es in oia queras medi
cinā aie: sicut faceres si in corpore vulnerat̄
esses. Ambro. Qui vulnus habet medicinas
querat. Huius q̄d̄ habem⁹ est q̄ sub peccato
sumus. huius vulneris medicina est venera
bile sacramētū. Secundo ip̄s hoc sacramētū
instituit ut suā charitatē nobis ostenderet.
sicut amici quādō ab inimicē separati debēt: t̄c
oñdunt sibi mutuo marīmā charitatē et dāt
sibi inicē munuscula in signū et memoriam
charitatis ne vñ obliuiscat alten⁹. Sic ip̄s
in vltima cena voleb⁹ recedere p̄ visibilē p̄sen
tiā a suis dilect⁹ amicis. s̄. apl̄s et a nobis oī
bus t̄c fundamētū charitas oī. sit et appa
reuit in hoc q̄ dedit eis et reliqt̄ nobis nob̄
lissim⁹ et optim⁹ q̄d̄ habuit. s̄. sc̄. fm̄. vt c̄n̄
deret q̄t̄ eos diligenter quos ab eterno dīc
rit. Si em̄ aliqd̄ melius et nobili⁹ habuisset
vñ denegare nō potuisset pre nimia chari
tate. t̄ q̄ nihil maius dilect⁹ dilectō poteret
oñdere q̄ semetip̄m totaliter dare et suā p̄n
tiā q̄ sibi oñdere t̄ exhibere. Licet enī magnū
fuit t̄ magne charitatis signū q̄ p̄ nob̄ hoc
mo fact⁹: et in hanc vallem mīlerie venuit. t̄
nobis. xxiij. antiquo seruivit in fame et frigō
re et post oia amērā mortē p̄ nobis sustinuit
it. In fine t̄h̄ tantū dilexit nos q̄ reliqt̄ nob̄
p̄sentiā suā in sacramēto: vt gaudēt de p̄st̄ia eius.
eo sicut angelī in celo gaudēt de p̄st̄ia eius.
t̄ sicut vñt̄ eo: sic t̄ nos co vñ debem⁹ in b̄
sac̄im. Wap. xvi. Angelos esca nutriūt̄
sti p̄plū tuū. Tertio instituit vt Aug. ponit
vt habeam⁹ quid deo patrī offeḡ d̄c̄ eaq̄z

esse multū fribūd⁹. Tercio ait nō doleo.
O dīe q̄d̄ sītis fīcē tīam salutē nīam: gan
diū nīm. Tertū signū est q̄ t̄o in co: p̄cītū
acceptat gratiant̄ t̄ letāter. Insup̄ angel⁹ est
etī multū acceptū q̄i tale sac̄ificiū p̄ nob̄
offer. q̄ ḡites sunt q̄n̄q̄ offer. Amb. sup̄
Lucā. Nō dubito alīstēre angelos q̄n̄ ip̄s
alīstēt̄ in altari t̄ illud venerabile sacrificiū
of die offer. nō q̄i oī die peccam⁹: q̄i sacerdos
nō solum p̄ se offerit: si enī p̄ ob̄ q̄ in mun
hoc sac̄im ut memoriā passionis sue nob̄ res
linq̄ret. Ap̄l̄o. i. Loy. n. Quotienscūq̄ man
pa. b. t̄ ca. bi. mos. do. au. Enī ip̄s dīc̄ dis
scipulio. Quotienscūq̄ fecerit in mei memori
eiter reliqt̄ nob̄ memoriam sue passionis. P̄is
mo in visu. t̄ hoc in imaginib⁹. ḡ benū ē h̄ie
imaginē crucifixi in domib⁹: q̄ mens bois ē
labilis. vt tūvidēo crucifixū reducat ad me
in ecclēsia signū hui⁹ t̄c sp̄ h̄
tret p̄ visum admonecat ad regratianū deo
de morte sua. Sc̄o in auditu p̄dicatiōis. ḡ
ip̄i vt hoīeo p̄ auditū cōmoueat ad memo
riā passionis ip̄i. Tertio reliqt̄ nobis memori
iale sue passionis in gustu. hoc est i sac̄o al
tans. vt quotienscūq̄ h̄ic panē māducem⁹
mortē dīi arūniem⁹ t̄ recolam⁹. Quinto i
stitutū est h̄ sac̄im i p̄gn⁹ n̄re beatitudis. vbi
enī tūc revelata facie videbūt̄ quē iā sub
sac̄imētō in sp̄e panis sumū. ḡ in p̄gn⁹
n̄re salutē ip̄s se nobis i hoc sac̄o dedit. Se
cuto instituit. 5 vt figure adimplerent̄ q̄ib⁹
prefigurat̄ fuit illud venerabile sac̄im. Fu
it enī p̄gn⁹. p̄figurat̄ in oblatione. Adlechi
sc̄u. quantū ad subam oblatiōis: q̄i panē
i vñū obtulit: erat enī sacerdos dei. 7
Sc̄o prefigurat̄ fuit in agno pascali quā
sum ad victimā oblatiōis: q̄i ver⁹ agnus. i.
ip̄s p̄ nobis in cruce immolar⁹ est. Jo. i. Ec
ce agn⁹ dei. Et aslatus in igne passionis t̄ di
vini amoris quo ad ues. q̄ tot⁹ accensus fu
it in amore nīm. In signū huius accensiōis
tunc sudauit enī p̄ nobis captiūari voluit.
vñ Luce. xxiij. Fact⁹ est sudor eius sicut gutte
sanguinis decurrentis in terrā. Qn̄ aliquis
stat circa p̄n̄ ignē sudat in facie. sed q̄n̄ cir
ca magnū sudat in toto corpe: igif magnus
ignē in ip̄i pectorē erat. q̄i toto corpe sudat̄
uit. Sc̄om signū q̄ ip̄s accensus fuit in pas
sione sua in amore nostri est. q̄valde fitiunt
Job. xxiij. Tertio. Dō valde inflāmat̄ p̄suevit

De eodem festo

etio eucharistie sub spē panis trini: si nuda
rectitate gustabim⁹ in vera spē dei q̄ est vere
fructus cœri echanica. i. frumentate. q̄ ḡrō⁹
sui quā dicitur summi⁹ sub spē panis relata de
mū gustabim⁹ in nuda rectitate sine velami
ne in eternū. **N.** Septimo r̄ps illō sac̄s
instituit nobis in viaticū vt p̄ illi⁹ p̄ficiatio
nē illuc venire possum⁹: vbi cū xp̄o eternalit⁹
regnabim⁹. Ubi est magnū donū a deo q̄ q̄
cū bona rōne decedit ab hac vita ⁊ eccliaſtiſ
ca ſac̄a digna p̄cipit: q̄ ō ſamī ſac̄a ⁊ cognati
illī⁹ q̄ ſic morif cū rōne ⁊ ſac̄is eccliaſtiſ nō
p̄t deo ſufficient⁹ regatiani de iſto bono q̄d
deus eis in ſuo cognato vel amico etib⁹ uit⁹.
Lōtra h̄ incōſolabilis aliq̄ dolēt ſue plorāt
dicētes. O de⁹ male fecisti: q̄ mibi talēv̄l ta
lē amicū recepiſti: q̄ de⁹ nūq̄ aliq̄ malū
fecit nec facere p̄t. q̄ eſt ſummi⁹ bonuſ a q̄
nūi bonuſ ⁊ ō bonuſ poedit. ergo ſtulte ſatue
⁊ p̄iculose tales ſic h̄ deum murmurāt dicen
tes cū male feciſſe cū poti⁹ tenent ſibi grāru
actiōes referte de hoc q̄ iſte vſu rōni vſq̄
ad obitum ſuū habuit. **O** H̄ q̄ritur qđ
de iſta ſentiendū eſt q̄ in extrema infirmita
te p̄dōt vſu rōni. Nō def. hoc aliq̄bus ſtin
gi in penā eo q̄ nō ſunt digni: vt cū rōc mo
ri debeat: nō more bestiarum moriunt⁹ ſine rō
ne ⁊ p̄fessione ⁊ ſacramētū ⁊ talib⁹ vt freq̄n
ter hoc p̄tingit q̄ hic nunq̄ deū q̄ſierūt vſu
rōni vſi ſunt in malū ⁊ deū ⁊ iuſticiā ⁊ mē
bra corporis ſuū ereruerūt ad ſeniendū mun
do ⁊ diabolo: tūc q̄nq̄ in eisdē puniūt⁹ eis
q̄bus peccauerūt. Ubi Galo. Per q̄ h̄o peccat
per hec⁹ punief. vñ Bern. In quo enī mēbro
creatoſ magis offendit: in eo mēbro petōr
grauius torq̄birur. ⁊ hoc fit q̄nq̄ nō ſolū in
futuro: ſed etiā q̄nq̄ in p̄nti. Ut patet in qui
busdā magnis petōrūb⁹ q̄ in agone mordent
ſuas p̄prias linguaſ: in ſignū q̄ deū in lin
guſ offendit⁹ delectabilis comedēdor: ma
la vel ſcādolofia verba loq̄ndo h̄ dicunt⁹ p̄t
moſ. Item aliq̄ q̄nq̄ mordent p̄prias man⁹
q̄ deum offendit⁹ impudice tangendo vel
proimo in rebus uocendo: vel ledendo. Itē
quidā dilacerat ſaciem ſuā: q̄ h̄ deū ſe ornā
uerunt ⁊ faciē depunserūt: vt ſic de alijs. Quo
rum pena hic q̄nq̄ incipit ⁊ alibi nūq̄ ſumie
tur. Et hoc illis q̄nq̄ p̄tingit q̄ nō ex infirmit
ate aut ignorātia: ſic certa malicia ⁊ ſcien
ter peccauerūt. ſ. adulterādo blaſphemando
ſe inebriando: cbortiando. ⁊ p̄mū ſmaledi
cendo: ſe de alijs. vñ Aug. in quodā ſuā
Percutit bac ſia duciſſe petōr: vt moriendo

Sermo

nd intelligo latini⁹: rogo te loquere theutoni
ce. ⁊ ſtatū vñ locut⁹ eſt de p̄tide theutonice.
Et ego recipiā te in grām meā. hoc audiens
meretrīx ait. t̄ tu dñe me ſuſcipio in gratias
tuā q̄ peccauī ſi carne mea luxurioſe oī modo
peccadi q̄togitari p̄t. Brā ſibi ago bōc dñe
iſu. ⁊ ſic auera ſtatū emēdauit vñtā reſili
tuta ḡc ſaluatorio. O q̄ bonū h̄em⁹ dñs. bo
nū eſt ei ſuare toto corde tota aia tota fortit⁹
dine qui ſubito ſaluos facit ſperantes in ſe.
G In eodem festo Sermo. lxx. De hiſ q̄ mā
ducant corpus domini ſpiritualiter.

Cli manducat h̄ic panē
viuet in eternū. Jo. vi. Coquēdo
de mādicatione hui⁹ venerabilis
ſacramēti. Scīdū ē p̄mo q̄ hoc
ſac̄m tripli ſumif. Primo ſp̄ualiter tm̄: vt
qui accipiūt rē ſacramēti. i. grām ⁊ nō ſac̄m
Aug. Credet māducaſhi. **Q** H̄ q̄nq̄ qui
ſunt iſti q̄ ſic ſpiritualis hoc ſacramētū acci
piūt. Nōdef q̄ ſunt quattuor genera homin⁹
Primi qui in infirmitate ſunt constitutiviſ
q̄ nō retinent eib⁹: et tamē ex corde deſide
rant hoc ſacramētū: ſi ppter infirmitatē ⁊ ro
mitū nō p̄sumūt illud ſumere. Et iſti mādu
cant ſp̄ualiter: et grām ſacramēti accipiūt p
pter deſideriū qđ h̄it ad ſac̄m. Et tales etiā
nullo mō debent ſumere hoc ſac̄m: q̄ ſuffi
ciit eis iſta ſp̄ualis mādication. De quo legiſ
exēplū. Qđ qđa h̄no magnā dñotionē ad iſ
ſacramētū altari: oī die ſi aliq̄ mō potuit ite
gram muſiam anduit: ⁊ cū moni deberet ⁊ p
pter vomitū ſicare nō posſet ⁊ de hoc mltū
doleret: petu ſibi latus ſuū lauari: et in pan
no mundi: mo corpus xp̄i ſupra pon. Quo
fa. vñ. mo paulatim co:pi xp̄i cessit ⁊ mor
vt corp⁹ xp̄i nudā cutes iſtius homis tetigit
vſq̄ ad cor cunctis videntibus penetrauit.
Secūdi q̄ ſp̄ualiter manducant ſunt illi qui
preparauerūt ſe ad hoc ſacramētū ſim ſuum
poſſe ⁊ ſacerdos denegat eis etiā cū ipſi h̄uis
liter petūt ⁊ deſiderat hoc ſac̄m ⁊ ſic et obedi
tientia ſacerdotis abſtinent a ſacramentali
p̄ceptiōe iſti⁹ ſac̄m. Iſti etiā vt puto ſpiritua
liter ſumūt. ergo patienter ſire debent tales
ſi hoc ſac̄m eis denegat. Tertiij qui ſpiritua
liter māducāt ſunt q̄ in agone coſtituti liben
ter vellēt coſiſten ⁊ coſicare ⁊ ſacerdōtē habe
re nō poſſunt. Et ſi tales ſic in tali intentiōe
tm̄ p̄pōto deſiderat vere ſp̄ualiter coſicaue
runt ppter p̄titionem quā habent de p̄tio
eop⁹ ⁊ ppter deſideriū qđ ad ſac̄m habent.

LXXX

Quarti ſunt q̄ ex puro co: de deo ſeruāt ⁊ cū
magno deſiderio hoc ſac̄m apperit attamē
et hūilitate ⁊ reuerētia ſacramēti nō audent
ad hoc ſac̄m accedere. Et ſic oī die quib⁹ h̄o
q̄ b̄ magnū affetū ⁊ deuotionē ad hoc ſac̄s
p̄t ſic ſp̄ualiter coſicare. ⁊ talco q̄nq̄ q̄ ſe cū
magno deſiderio ⁊ deuotione audiat muſas
maiorē grām interdū p̄t coſeq̄ q̄ ip̄ ſac̄s
dos celebriſ iſam muſam: q̄ ſacerdotes nō
ſunt ſy bñ dispositi: q̄nq̄ distracti ⁊ ideno
ti. Secūdo ſumif hoc ſac̄m ſacramētū ſunt
cauit. ⁊ q̄nq̄ tales petōres ſumāt veſ ſac̄s
nō tm̄ ſructū ſacramēti p̄cipiūt. uno magnū
piculū incuntūt: q̄ tales efficiunt ſomicide
xp̄i. i. Cor. ii. Quicq̄ mādu. pa. bōc c bib.
ca. do. indi. re. erit cot. et ſan. dñi. Amb. Qui
idigne xp̄m ſumit idē eſt acfi ip̄m iterificat.
Tertio mō ſumif hoc ſac̄m ſacramētū ſunt et
ſpiritualis fil̄. vt ſunt illi q̄ in grā ſuare ſunt
digne coſicat. ⁊ bi vñtā eternā ſibi māducaſt.
Ubi r̄ps dicit in ḡbis p̄muſis. Qui māducaſt
h̄ic panē ſupple digna: viuet in eternū. **R**
Secūdo ſcīdū q̄ pene oī ſi miracula q̄ ip̄us
feat in mūdo co:paliſ illa corp⁹ xp̄i facit i bo
mine digna ſumere ſp̄ualis. Primi ē q̄ ip̄s
in mūdo de ḡvīne nat⁹ eſt. Eucharista autē
ſumpta digna facit nos et dco naſci ſp̄ualis
Job. i. Quotq̄ aut ſecepit eū dedit eis
pt̄atē filios dei fieri his q̄ credūt in nemie
ei⁹: q̄ nō ex ſanguinib⁹ neq̄ et volūtate car
niſ neq̄ et volūtate vñi: ſi et deo naſti ſunt.
i. Job. ii. Scitote q̄ oī ſi ſacit iuſticiā et ſo
natūtis eſt. vñ. Onge. Sicut ſp̄leſor naſcit
a ſole: ſic iuſtus p̄ ſingula bona opera naſcī
et deo. Nā naſuita ſp̄ualis felicioſ eſt naſ
tūtate xp̄i corporali. q̄ i naſuitate xp̄i co
p̄o naſcentis ſeparabat a corpore genitriq̄
h̄i in naſuitate noſtra ſpirituali manem⁹ in
deo et de⁹ in nobis. h̄ic effectū etereſt euſha
riſta. Job. vi. Qui māducaſt meā camē i me
manet ⁊ ego in eo. Ecōz ē q̄ ip̄ ſo naſcē ſa
tri ſue p̄ſeruavit ḡvītē. ſic euchariftia eſ
ſeruat ⁊ coſiſmat in nobis integratē cuiſ
libet virtutis quā inuenit. p̄o. Panis eſt bo
minis coſiſmat. Tertiū q̄ in naſuitate xp̄i
claritas dei circūfulſit paſtores. ſic lumē grā
tie circūfulſit ō ſis vires aie rationalis vt fu
at rationalis acutior ut ſciat reprobare ma
lum ⁊ eligere bonū. ſcūpſibilis feruentioſ
ad bonū deſiderandū. irascibilis diſtrictioſ
et fortior ad malū deterrādū. ſic Jonatas cū
comediſet fauū melius illuminati ſunt con

De eodē festo

h̄c. l. Mois. xiiij. & Lucc. xxiiij. Discipuli co
gnoverū dñm in fratre pame. Quartū m
eli erat abdū ad cōnāndū gl̄iam & grām
actides. qd̄ dō ad p̄mū inuitat̄ post mens
sum ḡas aḡas doip̄e landat. Elī nūmīs ru
sticūs cēt q̄ post tān sācī epulas cū landi
bōs nō refert ḡas. p̄. Edēt paupēs & satu
rabūt̄ et landabūt dñm. Itē. Vñdic anima
mea dñm. Quicu sic in nativitate r̄pi stella
addunt̄ t̄s māḡos tria mōtra ei offerētes
sic eūbaristia lumē ḡe adducit. s. mūdiciaz
eccl̄ia sapl̄am oīs: idus h̄i opatōis. Elī q̄
h̄i mūdicii cordis offert aut̄i c̄baritas. p̄.
Diligā te dñs fo. me. Qui h̄i sapl̄am oīs of
fert th̄ eūotōis. p̄. Dirigaf dñe oīo mea si
cūt̄ iē. i. cō. r. Qui h̄i idūstrīa opatōis offert
cōfigationē carmo. i. Lox. ir. Lashgo corp̄
mū. Errū: scūt̄ in nuptijs vñiū et aqua fe
cit. sic itercessione b̄t̄ manc̄ enī nob̄ lachryz
mas p̄tridōis p̄uert̄ in vñiū cōsolatōis. p̄.
Scōm multitudinē dolor meor̄ t̄c. Septi
mā est. scūt̄ in mari sedauit v̄t̄os: sic digne
sumēt̄ eūbaristia sedat̄ t̄peatōis. Quat̄
tuoi p̄ncipales venti sunt supbia: auaricia:
gula: luxuria. Si enī p̄fideras q̄ immēsus
dē viuit se humili h̄ūmitati et dignaf sub
modica forma pams latere pudebit te p̄ sup
biā dilatari si p̄fideras eius largitatē: q̄ no
bis seip̄m totū donauit pudebit te peti p̄c
t̄ & auaricie. Si p̄fideras q̄ de mādissima
vñine nat̄: t̄ de pane mādissimo fit corpus
r̄pi: t̄c imūdicia luxurie enī abominabilis
tibi. Si p̄fideras q̄ seip̄m tibi dedit in cibū
vite eternē pudebit te cibū corpale effundi s̄
tempeate. sic pudor̄ eēt̄ boī post epulas res
gas storim comedere cū rusticis vel porq̄. Oc
tavū est. scūt̄ intrās domū zachee sibi contu
lit ḡas satissfaciēdi & restituēdi. Zu. xir. Sic
eūbaristia penitēti dat ḡam satissfaciēdi. p
patio & p̄ficiēdi dētute in d̄tutē. i. Reg. vi.
Bñdint dñs obededon & oēm domū cuius. p
pter archā dñi in q̄ erat manna. Nonū. sicut
r̄ps eiecat demones ab obsessib: sic hoc sacra
mentū est cōtra t̄peatōis hostiū aīe muni
mentū. Sicut enī castrū munif triplicis: scis
licet abūdāta victimaliū. copia armoy. milis
tū p̄stātia: sic etiā h̄i sac̄m dat aīe triplex mu
nitētū. Dat enī v̄t̄ abundātā: hoc optauit
david dicēs. fiat pax in d̄tute tua: et abūdā
tia in tūmb̄ tuis. Dat enī et admīstrat copi
am armoy spūaliū. i. virtutū. Abūdātā etiam
sicut custodia celestū militū. Ubi cōq̄ em̄
fuerit corp̄ r̄pi: illuc cōgregabūt̄ et q̄gle. i.

Sermo

virtutea angelice. Tālē enī regē in quē des
derat īgeli p̄spicere celestes militēs solū nō
relinquūt. Criso. sup. Job. Ubi cōq̄ viderine
sanguinē dñicū fugiūt qd̄e demoneo: cōcurs
rūt̄ aut̄ īgeli. Et Ultio q̄r̄f qd̄ r̄p̄o sit
in hoc sacramēto. Iñndetur f̄m sc̄m. Zbo. m
iij. di. r. q̄ idē r̄p̄o q̄ de vñge nat̄ er p̄ nob̄
passus est in hoc sacramēto p̄tinef. Itē sciēs
dū q̄ totū corp̄ dñicū qd̄ pendebat in cruce
ad eo magnū vt fuit cū oīb̄ mēbriō suis & q̄
titatū dimēsion. bus. s. longitudine: latitudi
ne: et p̄funditatem: in tam pua specie hostie t̄
cludit & veracit̄ exsistit: q̄ corp̄ r̄pi est ibi glo
rificatū: t̄ p̄rō nō occupat ibi locū. vt p̄s de
corpib̄ glorificat̄: t̄ p̄cipue de dote corū sub
tilitāt̄. Et diceret̄ quō r̄p̄o tam magnū sicut
in cruce pepēdit p̄t̄ eē sub rā pua specie pas
ma. Iñndet̄ q̄ deo oīa sunt possibilia. Et exē
plū possim̄ recipere in naturalib̄. sicut i p̄
pilla oculi: vel in speculo: vbi videm̄ q̄ vñ
mōs tot̄ vel tota turris q̄tūcūq̄ magna in
pūo speculo vel oculo f̄m figurā cī: se recol
ligit & figurat̄: t̄ tñ ocul̄ est q̄fi pūctus respe
ctu tal̄ rei. Si h̄i facit natura nōne creator na
ture plos p̄t̄. Et Itē sciēdū q̄ idē r̄p̄o q̄
ē sub spē panis i hostia: et ē sub spē vñi i ca
licet & in hoc alī simplices errat̄ q̄ ex quadā
simplicitate adorat̄ calicē in eleuatiōc missie
tanq̄ ibi sit sepulcrū r̄pi et nō f̄cīm in calis
ce. Lū tñ f̄m sc̄m. Zbo. sup. iiii. dis. x. vbi dīc
q̄ h̄i ex vñte sacramēti sub spē panis sit tñ
corp̄: et sub spē vñi tñ sangui: tñ p̄p̄ n̄
turalē p̄comitāti sub vtraq̄ specie. s. panis
& vñi est tot̄ r̄p̄o. s. f̄m corp̄: z. q̄m: t̄ deitā
tē. Et q̄ sic adorand̄ est r̄p̄o sub specie vñi i
calice sicut adorat̄ sub specie panis. v̄t̄ p̄t̄ dis
ctū est sub vtraq̄ specie est tot̄ r̄p̄o. Iñ
tus est de vñgine et sicut pepēdit in crucē: et
sicut sedet ad dexterā dei patris: t̄ inde vētu
rus ē iudicare viuos & mortuos: q̄r̄f cito p̄s
fert sacerdos verba sup hostiam: tunc panis
trāsubstantiaf in corp̄ r̄pi. Et tunc ibi desis
nit eē panis. q̄ ibi nō est panis: si solūmō spe
cieo panis. Elī ē aduertēdū & simplices nō
dñt adorare hostiā cū sacerdos eaꝝ recipit ad
man̄ aīi eleuationē donec illa q̄nq̄s ḥba cō
secatōis sunt plene ab eo plata. q̄ q̄i recipit
hostiā ad man̄: t̄c adhuc est panis. t̄ p
lato primo verbo adhuc ē panis. sicut platis
secūdo tertio quarto verbo adhuc est panis:
sed plato q̄nto verbo in instāti nō est ibi am
plius panis: sed verū r̄pi corp̄. Tunc primo
d̄z adorari. Et hoc idē est dicēdum de r̄pi

LXXXI

sufferūt. t̄ libent̄ etiā essent ditiores si dāre
lūntaō esset: t̄ tra volūtate ei & iusticiā no
lunt h̄iē quascūq̄ diuitias: si pot̄ vellēt su
stīnere paupertatē Lazari q̄ mīcas panis bas
bere non potuit q̄d̄ q̄t̄ tra dñi ac̄trere vel
etī affectare. Aug. Non tibi displiceat paup
eritas tua: mībil ea p̄t̄ dītū inueniri. Quid
sc̄re q̄ locuploegestas sit: celus sp̄ pauper
tas em̄t̄: t̄ tales fidelis tenet̄ orare p̄ illes
a quib̄ elemosynā recipiūt: t̄ q̄ pro eis labo
rant: t̄ eis de suis laborib̄ subveniūt. Ergo
illi paupēs q̄ sic elemosynā recipiūt & p̄ se la
borare nō p̄t̄ multū & freq̄nt̄ debent orare
q̄ nō solū tenet̄ orare p̄ sc̄p̄is: etiam pra
alīs sine viuis sine mortuis a quib̄ elemosynā
nas receperūt. Elī legit̄ q̄ quidā recipit vñ
stem a quodā p̄grimo: t̄ postmodū non oīa:
uit p̄ aīa ei: q̄ oblit̄ fuit orare p̄ co. & po
modū grauit̄ punit̄ & afflic̄t̄ fuit: q̄ p̄ illa
aīa nō orauit. Errū gen̄ pauperū q̄ saluāt
tur sunt illi q̄ se nutriūt d̄ suis fidelib̄ labo
ribus. Et illi pauperes dīci sunt b̄t̄. p̄.
Lazares ma. tu. q̄i mā. btūs es & be. ti. ent. Qui
cūq̄ em̄ in suis laborib̄ rectā intētōnē h̄iē
& sunt sine p̄t̄ mortalī sp̄ merent̄ cū oīb̄ su
is laborib̄. Apls. Ro. viii. Sam̄ qm̄ diligē
tibus dñi oīa coopantur i bonā. Et diceret̄
qualis d̄z esse intētō laborantū et merent̄
possunt vitā etiā. Vñc q̄re aīi ser. lv. Y
Septimū gen̄ pauper̄ est q̄ nō solū saluāt
tur: q̄ magnā ḡias habebūt in celo. Et sunt
illi q̄ libent̄ & volūtarie sunt paupēs & in tñ
diligēt̄ paupertatē vt etiā si finē p̄t̄ diuitias
h̄iē possent: t̄ p̄pter dñi carere volūt̄: imo
intātū diligēt̄ paupertatē q̄ diuitias iāz ba
bitas p̄pter dñi resignāt̄ fuit apli. Vñc babēt̄
Math. xix. Ecce nos reliquim̄ oīa & secuti
sum̄ te. Et q̄nq̄ etiā alīi volebant eis dare
tempalia: s. recipēt̄ nolebāt. Ideo min̄ voles
bāt̄ h̄iē in tems: vt eo pl̄ habitūt̄ essent i
celis. Sicut etiā nostris t̄pib̄ religiosi sic faci
unt q̄ oīa p̄p̄ dñi sic resignāt̄. Et tales p̄p̄
deum tñ p̄t̄ relinq̄re fuit alīi t̄palia possi
dentes p̄t̄ desiderare. s. ciuitates: dominus
vel regnū: vel etiā totū mundū p̄t̄ relinq̄re
vñc Hiero. sup. Math. Ap̄li qm̄tū ad diuiti
as mībil vel modicū: s. qm̄tū ad voluntatē
totū mīdū reliqrūt. Elī etiā Greg. in omel.
Et sequētib̄ ergo tanta diuissa iāz quāt̄
a nō lequētib̄ p̄cupisci potuerūt. Ratio est.
q̄i f̄m Hiero. Cor. nīm & nō subam pensat de.
Et ista tria vñt̄a ḡia sunt genera paupēz
qui saluāt̄. Exemplū in vita Job. elemosynā
p

Decadem dominica

nari. Legitur de quoddam teloneano diuite et
improscripto. Cemel est paupibus in his
me sedentibus ad sole et se calcificatis ce-
perit anguli domos elemosynarios collau-
dere et peccato esse. Vnde et domos elemosy-
nas non faciuntur vitupare. Inter quas trias
venit in medio eis domus illius teloneanum et
cepit anguli interrogare inter se et nullus
inveniens est qui in eis cepisset de illa domo elemosynas.
dicit unus eis. Quid dabis mihi
ego accipias et ea hodie elemosynam et alii fecer-
nunt cum eo pacem ille paup remens stat foris
portat expectatio qui teloneanum iste ad domum
reuerteret et dispesat de dei guenerum simul
ipse teloneanum unum seruus portans filigies
a mancipio cum paupem ipsum. Vnde igit ege-
num non inueniens lapide propter furorem artis
puit filigine et iactauit in facie paupem. Ita
quod post duos dies egrotavit infirmitate ad
mortem et vidit in somnis oculi suos super
stateri appedere. Invna quidem aie cogrega-
bant muri viri ingenui et deformes: in al-
tera quodam acie fuerunt quodam candidi et albi co-
loris qui nibil invenientes hominem quod ipsi appre-
derent aduersus mala opera quod collecta erant
ab illis nigris: tunc illi candidi ad alterutrum dis-
perunt. Tunc hic habemus. Tunc dicit unus eorum.
Ecce nibil habemus hic nisi una filigine
nem quod dedit annos duos dico ipso: quod non
voluntarie. Et mittentibus ei filigine in states
ra equalitas facta est. Ecce dicunt teloneario-
bi fuerunt candidi: rade et auge ad hanc filigine
nem ne isti nigris apprehendatur te. Et euigilios
cognovit quod visa sunt ab eo non esse inedacia sua
vera. Quia enim quod a iumentute sua fecerat: quo
nisi ipse erat oblitus videbat illos ethiopes co-
gregare et ad libet depositare. Et dicebat: re-
ste si una filio quod iactam per furem: ita pfe-
nit: a qua malis tuis liberatur ille qui bona ite-
tione dat elemosynam idigentibus. Et de cetero
ita modestus et prudens atque summis elemosyn-
atorum factus est. Cogitit enim post hoc per te quod
domini consuetudinem cum pcedere ad telo-
neum et obuiatur ei quodam nudus: et cecidit ante
eum rogans ut protectionem apud eum impetraret. Ille vero exponit se et dedit ei vestem
et dicit te deum per eo rogaret. Pergens vero
ille paup erubescens induit eum pecuniam vestem de-
dit eum venditor ut venire daret: et cum redi-
ret teloneanus vidit vestem suspensam adven-
tendit et tristus est. et ascendens domum suam
sedebat plorans et cogitans: quod non dignus fui
ut habuero et memori mei egenus. Cum sic an-

giaretur obdotum: et vidit quandam pul-
cherrimam tanquam scelerem crucem super col-
lum suum: qui dicit sibi quod plorans dicit petrus
quod sic erat vocatus. Et ostendit ei quod dominus visitatus
eisset ueste sua: et dixit ei: ecce ego vestitus
ista quam tu egeno dedisti: et gratias ago bone
voluntati tue quoniam frigore affligebar et coope-
rasti me. Ad se ergo reuersus admiratus est: et
incepit beatificare egenos et dicere. Unus do-
minus: si in opere ipso dominus meus fuit in isti mo-
narum siam tanquam unius et eius. Et accessito notari
no ei quem et emerat dicit ei. Dic me in sanctis
ciuitatem trahere me vniuersitate: et precium da pau-
penbus. Notario recusante dicit ei iterum: si me
non vendideris ego vendam te barbarum. Obes-
diuit enim ei notarius et perduravit in biersem et vi-
dedit cum unius argenterio per centum denarij: et tu-
tum illud preceps dedit paupib; et postquam reuer-
sus est ad domum nulli docimenter autem. Ille
autem teloneanum cognobat dominum suo et lauabat
scutellam: et offluit scipio magno leuum. Cum
vero vidisset omnia secundum fiduciam et prosperitatem hinc
propter istum seruum dicit illi. Glorio huius petre
liberare te ut sis amplius fratres mei: ille vero res-
cusauit. Viderat enim eum frequentur ciuitas suorum
ferre a personis suis et peccati: qui tenebant cum
tanquam amittere: ita quod ei nomine imponeretur ame-
tis. Quotiescumque enim tribulabatur eum personae cui
et dormiebat in tribulacione: apparebat ei ipso
indutus ueste quam dederat egeno. tenet usque
ad numeris in viam dicens ei. Noli me
stus esse fratres petre. Ego suscepi precium tuum et
tibi restituam: et in futuro tibi solabor te. Qui
petrus ipso sic viteri in humilitate et paupertate
seruauit et postmodum vita in beneficio finiuit.
Ad eandem diuinam. Ser. lxxij. de septem
generibus diuitum.

Octavus est diuus et sepul-
tus est in inferno. Lu. xvi. Logique
do hic de diuitib; quod dabantur et qui
saluant. **L** Sciendum est quod se-
ptem sunt genera diuitum quodque et tuorum dabantur
et tria saluantur. Primum genus diuitum quod dabantur
cum diuitis suis sunt illi diuites qui suas diui-
tias lucrantur cum fraude et iniustitia. s. curvatura.
qui cum pacto accommodant pecuniā super eam aliquod
recipiēdo: vel quod sine pacto eo tamen ait quod aliquod
ultra sortem se recepturos sperat: alio non mu-
tuarent. Itē quod dabant res suas longe charitatis
propter dilationem quod eis continebitur vel promptu
soluerent: ut per extra de usuris. et. **C**onsulat
Itē quod iam per priompta pecunia emunt et sine

Sermon

diate propter dilationem ecclaves videntur in foro
chanoniū quod valet vel valere potest. Itē quod cum lus-
do lucrantur suas diuitias. quod quid in iudo
lucrat hō potest retinere non potest. Itē quod fraudes
comittuntur in iudeo vel vendendo. ut sunt illi
qui nec emere nec vendere noverunt nisi cum mens-
tatione et iuramentis. Quod similius. Quotiens
tale cā decipiendi peccat vel metuunt faci-
ter peccant mortali et tenent ad restitutorē.
Item quod in statera delinquunt: quod fit tripliciter.
Primo cum quod byzantina potest sic quod vē-
dit ad munus et emit ad maius. Secundo cum hō
mensurā iusta et potest iustum: si scient male mes-
surant: ut caupones qui mensurā replicent cum
spuma: etiā iustitiae qui digitū libic suppos-
nunt. Tertio qui quod hō iustum libic vel mensurā:
si facit ut res potestros fit tempore vē-
ditionis: ut qui lanā spargit aī vel piper ad
cellarii portat: vel vinū aqua miscet. Itē quod
viciosam et defectuosam re vendunt per bona
et sic decipiunt primos. Itē qui emunt rapinā
vel sursum tenent restituere: vel etiā quocumque
modo quod in iuste lucrat sciens peccat mortali
liter. vñ Aug. in sermone. Quarum ante quod lucra-
tur semetipsum patit. et ante quod aliquod capiat
capit. Legitur exemplum quod quodam ex auaricia mil-
tas nutriebat columbas: quod propter ea admonit
a suo plebano. Ecce sibi quod cum deo et salua cō-
sciētia non posset tenere istas columbas. Tunc
ille percepit eis ut recederent si contra deum
esset quod eis teneret. Tunc oculi columbe recesserunt
et non quod post reverse sunt. Secundi sunt qui cum
diuitis suis dabantur qui iustas res retinunt
et possident eo anno ut contra deum cum eisdem proli-
bitu vivere velint. sicut isti faciunt qui iustas
res male expendunt: et non ut videntur isti iustis
bonis prout deus contulit. s. ut querant sa-
lute aīaz suarū subueniendo paupib; vñ est ut
subducantur animab; illis a quibus ipsi habentur.
Eris. sup. Mat. No. ppf hō diuitias accepis-
sti ut in lascivias consumas: sicut in elemosynis
expēdas. Que enim habes pauperū sunt: si tibi
credita sunt. Etiā si ex laborib; iustis: vel ex
hereditate paterna possesso. facies es. Unde
sciēdū quod illi qui habent iusta bona et in malis vñ
expēdunt dabantur. Exemplum de diuite epus-
tione de quo euāgeliū hodiernū dicit quod epula
baf quotidie splendide et iduebat purpura et bys-
so. Non legitur de illo quod visuram fuit vel podo.
Et quod abusus est. s. in superbia et gula expēndēdo
bona suo. et illi paupēr Lazarus qui iacebat ad
ianguam eiusdem cupiens saturari de incisio caden-

LXXXII

tibus de mensa ipsius nullam eribuit
ideo dānat est et sepultus in inferno. O hō
diuite sequuntur cum quod bona sua presumunt in sus-
perbia vestiū: in gala diversorū ferculog; et in
alio superfluo expēnsis suis. nam unusquisque
erit rediutor rōmen de oībus expēnsis
quas vitra necessitatē expēdit usq; ad min-
imū denānū. Hoc illi non perpeccat qui servet
septem fercula in mensa sua habere volunt
et tria vel quattuor genera vini bibere appre-
tunt: et sic similius corporis suū vivunt. vñ apostolus
dicit Roma. viiij. Si similius videntis mor-
te moriemini. Vero. Impossibile est ut p̄-
sentibus et futuris quod si uas domis. ut hō ven-
trem ibi mentem implicat: et sic de delictis trā-
scat ad delitias. ut et hic in hō seculo gaudet
at. ibi quod si deo regnet. Itē qui bona sua ius-
ste acq̄uita male potest. s. cum iudeo male: vel cu-
meretricib; expēdit: et sic de aliis. Tertium ge-
nus diuitū qui cum diuitis dānantur sunt illi qui
non lucrati sunt bona sua in iuste nec expēdit
bona sua in malos usus: si possident ea quod re-
stituere tenent. **D** Et hoc contingit quod
modis quod possidet ea quod restituere conatur
prior quod per se lucratus est aliquo iniuste. ut
super in primo iudeo tactū est. Secundo
quodam p̄ se non lucrat est iniuste ista bona: si
recepit ab aliquo quod ea iniuste lucrat est. sicut
quod recipiunt manuscula a iudicis. s. auras galli-
nas. cibos argentinos: vel alias propinas.
quod oīa talia erogāda sunt pauperib;. Item qui
recipit dona a raptorib; vel fūrib; vel etiam
a lūtorib; vel a quibuscumque qui ista bona in
iuste lucrati sunt qui sibi p̄cipauerunt oīa ista
tenet dare et restituere similiū sui cōfessio-
nes. Tertio qui quod in iustis p̄timo dānū. etiam
si ad utilitatem suā p̄pria non p̄uenit tñ tenet
dānū p̄timo recōpensare. Et hoc quod patitur
p̄ malū p̄fū qd quod dedit in dānū p̄timo lui-
qd fine suo p̄fū nō fuissū factū. tunc totū dā-
nū tenet recōpensare. Itē quod falsum testimoniū
dicit vñ p̄timo ledit in reb; suis tenet dā-
nū p̄timo recōpensare. Quarto cum quod retinet
sibi re iūtā: quod quod tenet restituere tē quā in
uenit. Aug. Qd inuenisti et nō restituisti rau-
p̄fū. Quarto qui quod ipedit aliquē et inuidia
a cōsecutōe aliquē muneris vel beneficii. tunc
tenet ad restitutōē. Sciēdū quod quod obligat
aliqui in debitib; et quodam terminus exp̄it.
tunc tenet solvere si potest. vel dilationē petere.
Et quodcumque p̄mittit aut iurat se soluturus
debita talia sup̄ aliquē terminū: et si nō facit
per iūrū incurrit. quia similius scientiā. **E**ndit
p̄ q

De eadē dominica

scapore rem alienā est obstrūta iustitiae etiā
dennōre. qđ p doc̄ qđ alia detinet rē alienas
in multo dñō impeditur ad vñ rei sue. t sic fa-
cere cū inūnā. Ergo pauculose stāt isti qđ iurās
do p̄mitit soluere sup aliquē terminū et p
longis qđis ad ḡtūos: vel ser debdomadas
vel ad annūs cū tñ bene soluere poslunt si vel
lēt. **C** Quarti diuites qđ cū diuitis dānā
tūr si illi qđ auare retinēt t possidēt sua iusta-
bū cū nummā tenacitatē cū insatiabili cupi-
ditate. sic qđ de sup̄quo paupib̄ nō subueniunt
sūmū missum r̄pi qđ dīc in euāgelio. vt h̄ Luce
vñ. Qđ sap̄est date elemosinā: et ecce ola mū-
da s̄f vob. Tādū aut̄ qđ magister dicit s̄ cō-
pendio theologicē ventratis. qđ quādō qđ re-
tinet sup̄sua et insatiabili cupiditatē: sic est
mortale petī. et paupiū signū talis affect⁹. Et
cū qđ res pon⁹ putrescere finit apud se qđ v̄ti-
liter alijs exp̄dat. v̄biḡia. Dicū iste qui pa-
nem vel carnes sumētū et bñdi cōmetib⁹
bia p̄ire p̄mittit anteqđ paupib̄ erogare ve-
lit̄: t hoc et nimia peccate: qđ timet sibi semp̄
deficere. Et qđqđ tales vit audēt ad necessi-
tātē suā comedere. Et in hoc filios sunt busos
mī: de quo legif qđ terrā comedit. et quando
exput suū sup̄ terrā erigit: tūc timet sibi res-
rā adhuc deficere t nō audet plus comedere
de fra: nisi inqđ pōt cū vno pede tegere si-
ue tollere. Et bis patere pōt qđ pauculose stāt
tales diuites tenaces. qđ in h̄ deū grauit of-
fendōt ē charitatē primi faciūt: t ē aīas p
paus grauit peccat. qđ tales cōparant quo-
dāmodo raptoib̄ vel furib̄. Unde Amb. in
sermone. Nō minous ē criminis habēti tol-
tere qđ cū possis idigētib̄ denegare. unde ēt
Basil⁹. Nōne inqđ spoliator es qđ disp̄sans
dāsuscepisti reputādo p̄pa. Est em̄ panis fa-
meliū quē tu tenes: nudi tunica quā in p̄cla
ui seruas: discalciari calcei qđ penes te marce-
scāt: indigētis argētū qđ possides humatū.
Unde ēt r̄pus dicit in euāge. vt h̄ L. xvij.
qđ difficile qđ pecunia habēt regnū dei intras-
bāt. Itē de diuitib̄ tenacib̄ legif tale exem-
pli qđ qđ diues tēpe charistic vel famis ne-
audiret voces querulosaſ pauperū ad quan-
dā suā hereditatē iuita quandā aquā situa-
tā se trāstulit. vbi p̄e nimia fame paup̄ pos-
pul̄ dāmīs cū seq̄bāt p̄p̄ sustētādēm qđ
voceſ audieſ respōdit. nō durabo cum iſtis
canib̄: t fecit mēsam suā locari retro in aliā
camerā vbi tales voceſ pauperū audire non
posset. Et statim quidaſ armat⁹ pulsauit ad
pōtā dicens. Tunicaus dei sum et volo loqui

Germō

duit vestes h̄uileos: cū tñ est diues t possis ha-
bere p̄ciosas: vel qđ abstinet se a cōmestib⁹
fructuſ. s. pomor̄: pirop̄: t sic de alio. Et qđ
ensēqđ h̄o dimes he abstrahit sibi aliquō co-
mestibile: mel etiā potabile. p̄p̄ deū: t dat h̄
hoi paupi amore dei totieno meref eſnum
mūdū t eternā coronā. **D**ic. Abstinētia est
qđ quis p̄ amore dei t salute p̄p̄ia nō ab il-
licito tim: imo etiā interdū a licet t p̄cessio
se cohībet. **S**ep̄tū gen⁹ diuitū qđ saluātū
sunt qđ proximis in agētib̄ subueniūt mutu-
ando vel etiā dilationē debiti. p̄p̄ deū dādo
vñ L. vi. **M**utuū date nihil inde sperāteo:
teret merces v̄ia magna: qđ qđqđ aliquo t p̄e
mutuādo primo tñ sibi valet ista mutuatio
qđqđqđ alio t p̄e sibi intantū grāt̄ dedisset.
Et qđ h̄o ex frāfna charitate sic mutuat id-
genti ex h̄ letat r̄ps Maria t oēs sc̄i: qđ sus-
m̄ inuicēmēbra. Et qđ vñ mēbrū cōgādet
alio. **S**ic intelligif qđ qđ grāt̄ t p̄p̄ deū
dilationē dat primo qđ p̄ isto termō nō h̄
soluere sibi: t tñ sibi libēt̄ soluere vellet. Et
sic iste poslet meren in vno hoie qđ sibi deus
daret dilationē in agone vt poslet p̄teri t cō-
fiteri t sacramēta papere t sic vitā in bono
finire: qđ alias forte dānatus fuisset.

G De eadem dñica. Germō. ix. de super-
bia vestium.

Qmo quidā erat dñies

qui induēbat purpurā t bysso. L. xvi. In dñis p̄missio iste diues
rephendit de vana glia quā has-
buit in portādo vestes nimis p̄ciosas. Unū in
p̄p̄i sermōe tria sunt dicēda. Primo qđ qđtu
oī modis pōt esse reprobētio circa vestes.
Secūdo qđ h̄o p̄ omātū corporis peccat morta-
liter: t qđ nō. Tertio dicendū est exēplum de
sophia vestiū. **B** Quantū ad p̄mū ē sc̄ē
dūz qđ qđtu modis reprobētio pōt ēē circa
vestes. Primo cū nimis sunt p̄ciosas: sicut qđ
excedit qđ statū suū in p̄ciositate vestium: vt
qđ cūm̄ vel rustic⁹ vult h̄re tam p̄ciosas ve-
steſ sicut miles: t miles sic comes: t comes
sicut dux: t dux sicut rex. **D**ic de v̄xib̄ intel-
ligif t h̄ est magnū p̄ctū. vñ Greg. in omel.
bodier. Gunt nōnulli qđ cultū subtiliū p̄cio-
farūqđ vestiū nō putat esse p̄ctū. qđ si culpa
nō esset nequaqđ simo dūm̄ tā vigilans exp̄
meret qđ diues qđ torq̄bāt apud inferos pur-
pura t byslo indut⁹ fuisset. Notādū qđ circa
matenā vestiū multū p̄fecit curiositas h̄ua-
na. Primo materia vestis fuit multū vilius

LXXXIII

sch pellis cū lana. vñ Gen. in. fecit deus ade-
t v̄rou ei⁹ tunicas pelliceas. s. de pellib⁹ mo-
tuoz alialō. Deinde p̄cessus est ad lanā pu-
rā qđ lenioi est qđ pellis. Tertio p̄cessum ē ad
cortices herbarū. s. ad linum. Quarto ad ster-
cora vermis. s. sericū. Deinde ad aurū t argē-
tū: t ad lapides p̄ciosos. qđ p̄ciositas vestium
multū displicet deo. In signū h̄uī legitur qđ
p̄p̄ inter romanos qđ v̄tēbat veste purpu-
rea a fulmine percussus ē: t sic subitanea mot-
te interiūt in terrorē: t cōmplū sc̄ēntib̄ ne
vinçp̄ alio audeat se ē deum sup̄be in vesti-
bus p̄ciosos erigere. Et etiā talis p̄ciositas oī
stū est dep̄hensibilio respectu corporis h̄uani
qđ est de cinere t de terra factū: t in terras t
cineres redigendū. vñ Greg. in mora. Indi-
gnū est enī vili cineri fieri purpureū saccum.
vñ Ver. Quid sup̄bis terra t cīmīs. qđ veste
nitida gloriaris subter te sternet linea: t opti-
mentū tuū erunt vermeo: hec tua vestis erit
Item illi qđ se exten⁹ ornant p̄ciosis vestibus
alios sunt sepulchris dealbat: qđ exten⁹ appa-
rent hoib̄ p̄ciosas: intusqđ sunt piena ossib̄
mortuoz. vñ Inno. devili. humane p̄ditōis
vñ qđ est h̄o p̄ciosos om̄at nūi sepulchru fo-
nis dealbatū: int̄ aut̄ plenum sp̄yctia. Doc-
evidens apparet in meatib̄ nūi corporis. vnde
Aug. in quodā ser. O h̄o si p̄ideras qđ p̄ os:
quid p̄ uares: qđ p̄ ceteros meatus egrediat
nūi vili p̄lerūlinū inuenisti cū sic nos ipsos
attente p̄ideram⁹ qđ s̄m corp⁹ sum⁹ tue
merito de p̄ciositate vestiū crudescim⁹. Ges-
cundū qđ est rep̄hensibile in vestib⁹ est mols
hicies vestiū. Cōtra hoc Johā. bapti. qđ inves-
to fuit sanctificat⁹: t nūqđ alio p̄ctū mōs
tale cōmisit: habuit vestē duram t multum
asperū. Unū dī Mat. iiij. Ipse aut̄ Jobeo bas-
bebat vestimentū d̄ pilis cameloz. Unū glo-
berius dei nō dī b̄re vestimentū ad decōtē
vel delectationē: si tñ ad tegendū nuditatē.
Unū r̄pus dicit in euāge. Qui mōllib̄ vestiū
tur in domib̄ regū sunt. Unū ex iam dīc̄ ap̄:
paret differētia inter seruos r̄pi t seruos bu-
ius seculi: qđ serui h̄uī seculi q̄unt in vestiū
tū corporis delectationē t nōtorem t mollicē.
Verū. Mollia indumenta mollicē animi in-
dicant. vñ r̄pi tñ ad nuditatē tegendū.
vñ Apl's. i. Th. vi. Habētēg al. menta t qđ
tegāmūt̄ bis p̄tēt̄ sum⁹. Imo seruos r̄pi cō-
petit asp̄tas vestiū ad domādū ip̄uī carmē
p̄s. Lū mihi molesti esent in duebar cōficio:
s̄c̄ demones p̄infestationem carmē. Tertis
um rep̄hensibile circa vestes est extraneitas

De cādē dominica

Quod hinc velles extranea auctoribus
ad eos bellum fecerat talibus ministris dico: ut hys
Cyprianus. I. Christo super principem super filio
regnat super deos qui induit sunt veste peregrini
na. Ecclesiæ peregrina sunt illi varijs modis et nos
ne ad invenimus vestrum quod ab antiquo non fue
runt. Tunc prius in illo quod ante. CCC. xl. Et annos
venerit: quod multas nouitates et vanitates et
tales in aliis non viderunt quod iam videtur. et ve
tulus quod tales nouitatem inuenientur: vel quod natus
rur adhuc invenire. quod sicut iste laudabilis est
qui noui virtutem nevum medum laudabilem inuen
it inuenire. quod hoc a deo et ab omnib[us] sanctis
bono eret in celo. et cum hoc princeps esset omni
mentorum istorum quod cum imitarentur et gaudium suum
accidentale in celo augmetaret propter h[ab]et usque
ad nouissimum diem a libet homine quod cum imitaret
sic pro oppositu virtutabilis est iste quod nouum vicium
inuenit vel adhuc inueniet: quod et habet iram dei gra
uitatem se peccatum tremit omnes perterriti illos qui
enim inveniuntur. Et si dominabis tunc penitentia occis
deris augmetabitur eis usque ad nouissimum dies
a libet homine quod cum imitatus fuerit in h[ab]et vicio.
Talis illi quod voluntate velles diversorum colorum
sunt reprehensibilis. Cum vero est: quod tales diversi
colorum in luce omnis non inveniuntur natura
litter. Si talium colorum volueret dominus esse ipsas la
tum omnis potuisse depunuisse oves sicut depis
tit aues. Et forte a principio non fuit facta pri
atura binarii absque curiositate et culpa. Elini le
gitur quod quod agmina quam remo debat conscientia sua
de h[ab]et quod habuerit vestes alterius coloris quam natu
ralis. V. Quartum reprehensibile est superflui
tas quod attendit in tribus. Propter illis quod voluntate
bere diversa patnia vestium. et potius etiam voluntate
vestimenta a ruris comedimus quod inde ipsi in pau
peribus indui. Iacobus. v. Agite nunc diuites plor
antes vultate in misericordia quod adueniunt vobis. di
uitie vultate putrefacte sunt. et vestimenta vestra a
tinctoris comesta. Alioquin bunt tot parata vestimenta
rum quod sunt dies in ebdomadavero quod plura
et plures pauperes sunt quod sustinunt magnam misericordiam
in vultu et vestitu. Per clamant nudi clamant
famelicum et conqrununt nos fame et frigore mis
serabilis laborantibus quod offerunt tot mutatona
vel extensa in pricis vel plicatis in manicis.
Quoniam tales diuites implerunt doctrinam ipsi quod dis
cit in euangelio. Cum his duas tunicas de primis non
bunt. Cum tamen ipsi sunt quod habent sex vel octo tuni
cas et nonnumquam quod dicitur: signum est quod tales non
bunt veri charitatem dei et primi. I. Jobis. viij.
Cum habuerit subiectus bunt infidi et videntur fra
ude coquendo charitas dei maneat in eo. Secundo cor
siderat superfluitas in illo quod voluntate h[ab]et logas
vestea ut maiorem videantur. Quod vicium multum
abundat iam in cibusdum virio quod auctori paleo i cap
pitib[us] et colopedia i pedib[us] et vestes logas p
terris trahuntur volentes sic adjicere ad staturam
suum cubitum vnu. Cum tamen ipso dicitur in euangelio. ut
Mat. vi. Quia vnum cogitatio potest adjicere ad
staturam suam vnum cubitum. Itē in illo vicio lat
rat mulieres quod logas trahunt caudas post se
preciosis vestib[us] certam coepientes: et de nudit
tate ipsi in paup[er]ibus non cupentes. Laudis suis
pulicco colligunt et pulicco hoib[us] mouent. Non
vero quem in tot paup[er]ibus nudus inspicit non
operiuntur. Est etiam multum reprehensibile quod caus
de assumuntur: cum tamen natura homini caudam ne
gavit: sed miseri homines eam sibi assumunt: et in hoc
altra creatione creatoris faciuntur: eos sine cau
da creavit: cum tamen si sibi placueret et homini utile
fuerit cuncte hominem cum cauda magna creare
potuisse: sicut vulpē vel leonē ac cetera aves
ha. Tertium est talibus ne diabolus in caudis
talibus q[ue]escat. Elini legitur de quodam factō quod ip
se quedam diabolus indentem vidit. Et q[ui]s sit ab
eo cur rideret. Qui dicit ei. Elini sociū meū
equitantē sup vestē cuiusdam mulieris: quod dum
caudā traheret socius meus cecidit in lumen: et iō
rissi. Tertio superfluitas est in illo quod voluntate h[ab]et
capucia magna et lata de quatuor vlnis: vel quod
est vel ser: et manicas logas in tunicis quod si us
q[ue] ad terrā depedent: et incisiores multas et
logas: et in capucis quod in tunice. In quod omnibus
est magna et inutilis superfluitas: quod alii sup
fluitas non est ad honorem dei nec etiam p[ro]dest
ipsi homini nec corpori quod eride aggrauat: nec aie
quod erinde maculat et detur patet. De quod omnibus sic
superflue expeditis sive in se sive in filiis. sive in su
is vniuersitatis districtis ratione redditum sunt in no
minali. III. Quantum ad secundum sciendus quod
ornat corporis potest esse secundum modis p[ro]pter morta
le. Primo propter intentionem. scilicet cum quod se ornat et in
tentione ut velit ab aliis occupisci. quod sum agu
gu. Nihil soli appetere: sed etiam appeti velle cru
minosum est. Crux in hoc de corpore. Si multi
erit se ad hoc decorarent: ut ad se visus homini
puocet extremāvidictā susticbit: sed mulieres
vel etiam virgines quod se ornant vel facies suas
colorant: ut ab aliis occupiscant peccat mors
taliter: quoniam etiam non habent voluntatem co
sentiendi illis quod eas occupiscunt. Et nota quod ta
lis mulier vel virgo quod se sic ornat peccat qua
dupliciter. Primum altra seipsum. quia deco
rem aie sive detur patet: et seipsum in alia mortifi
cat: modo si malus homo est iste qui se corpore
occidit: quod tunc de illo qui eternali in corpe

Sermo

et aia se occidit. Aug. 28. o: corpis necessaria: vel affi-
ta est: moro ase voluntaria. Ubi corpus mulie- lier in
ris peccatiq; supbe ornatum sepulchri ē aie- aia pe-
mō: et q̄to p̄l corp abetra ornatur et dum
coloratur: tanto plus aia detur paf t demig- matr
tur. Secūdo talis mulier peccat contra sp̄m
q: sanguinē ipsi denuo effundit. Q: sicut de
corpe humano sano nō potest abscondi mē- vt vi-
b: d̄ sanus sine effusione sanguinis: si nec bos
tenuis in gratia p̄stens potest abscondi p̄ oc- teni
casione peccati m̄c talis a corpore mystico ip- est co-
suo xp̄i sine mystica effusione sanguinis xp̄i
q: oēs hoīes in grā erūtes sunt mēbra xp̄i: t p̄le
xp̄s ē caput. Et q̄cūq; p ornatus corporis ali- posse
quē allicio ad malā cōcupiscētiā tui: tūc vnu
mēb: n̄ a corpe xp̄i abscondisti: t denuo sangu- nio
inem ip̄i effudisti. Ver. in ser. Nonne tibi vide- cust
tur ḡmōrē ab eo xp̄s sustinere p̄secutionē q̄
suggestione maligna exemplo prūcioso: scan- q̄
dali occasione ab eo puerit aias q̄s redemit
q̄ a iudeo q̄ sanguinē istū fudit. Tertio talis
mulier vel vgo nocet angelis 28. an et omni- tal
bus sancti. Prio q: dūat eos isto gaudio qd̄
habuerūt in cōversione illi p̄tōis quē ista
mulier p ornatum suū trabit ecōuerso ad pec- go
tātū t ad malā cōcupiscētiā. Amb. An nō an- hū
gelos credim⁹ ingemiscere cū homo penitēs
ad petisi reuegit. Ideo dī. l. Eo. n. q̄ mulier
debet habere velamē sup caput suum p̄p̄f
angelos. s. ne offendat angelos. s. alliciendo
et occidendo hoīes in anima q̄o ip̄i custodis- e
unt. Itē q: seruitū illi hoī exhibitum ab ipsi
suis angelis oīno euacuat. De quo seruitio di- v
cit p̄. Angelis su. m. de te: vt cu. te in ei. vi.
tu. Itē q: ruina ip̄oꝝ angelos reparari debuit
per talē hoīem cōuersum a peccat̄: quam re- v
paratōem ista mulier ip̄ediuit q̄ illū ad pec- v
candū induit. Et q̄b p̄t̄ q̄ talis mulier gra- v
t̄t̄ angelos offendit q̄ se ornat ad allicien- v
dū viros. Quarto talis mulier peccat p̄ pri- v
mos. q: ē interfactit fratrū suꝝ. q̄i hoīem
quēcūq; p ornatum suū ad peccandū induit.
q: oēs sum⁹ frēs et bēm⁹ vnū patrē t vnam
matrē. s. iesum xp̄m: t mariā: adā et euā. vnū
baptism: vna fidē: vna patrī: t vna heredi- v
tatē. s. colū: t de⁹ istas aias regret a tali mu- v
liere iudicio: t ania ei⁹ crit p̄ aiab illoꝝ. q:
sm̄ lego. Qui occasionē dāni dat dāni des- v
disse videt. Unde dī Ero. xxi. Si q̄s apuerit
cisternā t foderit t nō operuerit eā: ceciderit
q̄s bos aut asin⁹ i eā: reddat dñs cisternē p̄ci- v
um iuxpeti. Elbi dīc glo. Cisterna ap̄t quan- v
do mulier ornat̄. In eā p̄o nō optā bog cadit

LXXXIII

cl. si fin' qfi occatione pulchritudis quā mis-
er incaute offendit aliqđ pene : et ut hoc casu
la per cūris de manu mulier a redire. Sēcē-
lum qf fin sc̄li Doo. n. n. q. dicit. M̄nber i
matrimonio cōstituta hanc pōt operā dare
et viro suo placeat ne p ei' cōcēptō in adul-
teriū labef. Elī. 1. Coz. vii. M̄nber q̄ nuptia
est cogitat q̄ mūdi sunt quib̄ placeat viro. s̄s
ples mulieres rebūt per hoc se excusare I pō-
so habitu suo dicētes q̄ ideo se cōnāctuvi
rio suis placeat: vt sic se ab alijs mulieribus
custodiāt: b̄ mērita est mētae fibi. Hoc pat̄
q̄ multe mulieres cōnat se pōt q̄i pōdūt i
publicū q̄ q̄i sunt cū vīno suis in domib⁹
Itē vīri multoties sunt in longinquo p̄tib⁹
et vīros taliū vīroꝝ dicāt q̄ om̄at se p̄pet
maritos suos. s̄. de' q̄ noscāt corda homin̄ fac-
an verū sit q̄ nullo mō pōt decipi. Secundo
peccant mulieres t̄ etiā vīri in cōmātu cū se
cōnant et supbia. s̄. et tollende se sup̄ alios t̄
p̄tēnendo alios q̄ nō habent talē cōnatū. Et
talis cōnat̄ cōiter et superbia p̄cedit. Sec-
go. Qd̄ p̄ sola inām gloria vēkūmētū peccato-
rū q̄ritur: res ip̄a telleſ q̄: nēmo vult ibi p̄-
cioſis vēſib⁹ inām vīi ab alijs nō posse vī-
deri. Unde Inno. de vilitate cōditionis hu-
mane. Sup̄bas aut̄ vt magnific⁹ videat sa-
tagit vēkūmētū duplicitib⁹: inām mellib⁹: p̄cēcō-
sīe om̄an. Hoc patet. Q̄: heu multi homines
et supbia se cōnuat vt alios in pulchritudine
excedant: vel saltem non excedunt ab alijs:
vel et amore vane glorie et vane laudis: ve-
dicāt q̄ ip̄i sunt pulchri t̄ honorabiles. Nō
est verisimile q̄ tales homines cōstantē dei et
primi et p̄prie salutis habeant q̄: vīra vā-
ne glorie cariora habeant q̄: fratres suos: q̄
etiā deū: q̄ etiā p̄prie salutem q̄: etiā eternū
gloriā. Tales enī multū cōcēnūt deū: manū:
et om̄is sanctos q̄: eis p̄ponūt laudem et glo-
riam homin̄. Cari' em̄ h̄nt vt pulchri t̄ honoro-
rabiliores dicant q̄ vt cōsequant regnū cēli
cū r̄po t̄ cū oīb⁹ sc̄li ciua. q̄: Eu. xiiii. dicit.
Ois q̄ se eralat h̄iliabit̄. t̄ q̄ se h̄iliat eral-
tabit̄. Tertio peccat vīri et mulieres in cuius
tu corporis. s̄. sc̄ip̄os colorātes: et p̄fertim eas
hoc faciūt in cōcēptū sui c̄reatōris. Quārum
aut̄ tales sic facies suas colorātes deū offen-
dant in hoc pōt notari q̄: tīm̄ videm⁹ offendī-
pēntes artifices qb̄ aliqđ aliqđ p̄sumit mo-
lior: ore in opib⁹ eorū. Sic etiā dicēdū est de-
deo c̄reatore om̄i c̄reaturū. Unde Ambro-
sus. Deico picturam dei si vultū tuū natura-
licādoce obnubilag: t̄ exq̄sito rubore p̄fudię
p 44

Dominica.ij.post octa.trinitatis

Dominus... p. 10
tē tales familiō erunt laetato q̄ volūt pul-
chritudo esse q̄ de oipotēs eos creauit. Sic
illi q̄ bñt pallidas facies et volunt sibi face-
re albas et rubecas et illi q̄ bñt nigroes crines
erolunt habere glaucos et q̄ bñt crines pla-
noes et volūt habere crispos: et sic nolunt eē
ponti creatione dei: sed volūt se aliter facie-
re q̄ de eos creauit: cū tñ de p bono et p: o
salute ipsoe eos sic creauit. q: er oipotentia
sua potuisset eos ita pulchros et splendidos
creasse: sicut sol est in splendorē suo si sibi pla-
ciasset et eis utile fuisset. Et dñ tales volunt
habere eitten facies pulchras intemus assu-
munt facies dyabolicas. cōtra illud Eccl. iii.
Tunc accipias faciē aduersus faciē tuam. s̄
dñs minat talib sic se colorantib q̄ in futu-
ro denigrabūtur. iuxta illud Job. ii. Om̄s
vult redigēn̄ in ollam. Nisiq̄ aliq̄ olla nec
aliqd caldere sic denigrabit sicut facies talis
um denigrabūtur si sic moriens. vñ Berñ. In
q̄ autē mēbō creato: maḡ offendit in eo pec-
caror̄ graviōr̄ quebit. Quarto hoīes peccāt
in ornatu corpis. et hoc sit ppter nimia com-
placētia: amōr̄ et sollicitudinē quā bñt ad
ornatū et pulchritudinē corpis. Tār̄ em̄ po-
test esse illi amo: et tāta complacentia q̄ est
in corpore. q̄ in corpore. q̄ in corpore.

vsq̄ ad nonissimū diē a q̄ls boīe q̄ eos imita-
tur i talib adiunētiōib. Et plū de supbia.
Quidā sacerdos p matre sua mortua multis
se affligebat frequēter orādo et celebrādo p: o
ea: cū autē qdā die p ea celebraret et desidera-
ret aliqd scire d̄ statu ei vidit cā s̄ sp̄ita iūt
altare derētū a duob̄ demonib̄ et ligatā. vi
debañt autē de capite ei p̄minere serpētes
igni rāq̄ capilli: et bufo sup pect̄ ei: cirs
cūcigēs āteriōib̄ pedib̄ collū ei et igneas
flāmas in faciē ei spumās i manib̄ et pes-
dib̄ cathene ignee q̄b̄ ligata. Et dictū
ē ei q̄ iutlī p ea oraret: q: dānata eēt. Et ad
debañ q̄ bas pena patere p ornatu capiq
et crinū et ob h̄ bēret illos ignitos serpētes
caput eius circūcīgētes. Sed bufonem su-
per pect̄ eius sustineret pp̄f denudationes
colli et mamillar̄ et q̄ faciē suā colorauit: iō
bufo igneas flāmas in faciē ei spumaret: et
q̄ man̄ ei extēderat ad ipudicos āplex̄ et
tact̄: et cū pedib̄ deus offenderat saltādo et
chorizādo: iō man̄ et pedes ei eēnt ligati ca-
thenis igneis. Ergo de talib̄ pctōib̄ dicit̄
Ez̄at. xiiij. Ligat̄ manib̄ et pedib̄ p̄iūcite cū
i tenebras extioies. In dñica. ii. p̄ occ̄,
trinitatis de gaudijs celi. Herino. lxxiiij.

b **Q**uo quisdam fecit cenā magnā tē. Lx.xiiij. In verbis p̄positis ostendit dei liberalitas et b̄ i magnitudine hui⁹ cene. Circa qđ sciēdū φ h̄ cena magna ē. Pr̄io qđtū qđ cōmū uas. Nulli enī p̄uiue erūt ibi nisi magni. s. reges ⁊ regine. Cū dīc dñs. Cib⁹ sus grādium. Bēn. xlir. P̄inguis panis ei⁹ ⁊ p̄bēbit deliti as regib⁹. Cū de qđb⁹ btō bñ d̄: q̄ ip̄e rex sit dicēte p̄o. Glia ⁊ ho.co.e.do. Et itez. P̄osui sti do.su.ca.ei⁹ co. t̄c. Sc̄dō dī maḡ. qz ma gnis erpētis pata est ista cenā q̄ morte xp̄i. Tanta ē enī delectabilitas hui⁹ cene q̄ sc̄f q̄ p̄gustauerūt d̄ cena ista mortē nō reputabāt q̄ se ad hāc cenā vēire putabāt. Ro.viii. Non s̄i cōdigne passione hui⁹ xp̄is ad futurā glo riā q̄ reuelabif i nob. Tertio dī maḡ qđtū ad ea q̄ ibi pata s̄r. Multa enī fercula ⁊ valde dē lectabilia ibi p̄s̄a sunt. Nā delitie hui⁹ cene respectu deliciarū q̄ s̄t i mūndo maiores s̄t q̄ sit mare respectu vni⁹ gutte. Hoc p̄baf. q̄ s̄t infinite. vñ dñist. uiij. phis. Finiri ad infinitis tū nullia ē p̄positio. **K** Sciēdū φ de p̄ci ositate glie btōz multi doctores multa scri p̄serūt ⁊ dixerūt: nec tamē vñū gaudiū cr illū explicare potuerūt. Nā ibi dabūtur n̄nuē do-

Sermo

ua vel fercula p̄ciosissima q̄ p̄misit deo electi
suis. Et adeo p̄ciosa sunt q̄ vnu tñ ipoz cor-
rindet labou mille annos. P̄iūmū inter ista as-
deo p̄ciosum ē q̄ oī bō illō affectat. s. iuuē-
tus sine senectute. Aug. Hāc vitā īplecti de-
buisti vbi ē iuuēt sine senectute. hāc igr̄ ha-
vebūt: qz ī hac resurgēt etate siē r̄pō fuit qñ
p̄ nob̄ passus ē. s. circa. xxxiiij. annos. Et iā q̄ b̄
cētū vel q̄ingētōs v̄l' nōdētōs annos virit. siē
adī q̄ virit nōḡostigintu annos. s̄līz t̄ puer
vni? dici ēt̄. s. circa. xxx. annos r̄c ē in meliori statu. igr̄ t̄c.
Ergo si affectas iuuētutē vbi nāq̄ senectio
illuc abela. ḡ q̄icūq; q̄uāris b̄ p̄ senū spare
debes te illuc v̄tuꝝ vbi hēbis iuuētutē sine
of senectute. ps. R̄enouabif vt aq̄le iuuētus
ua. H̄cōm̄ ferculm̄ sine donū p̄ciosi? ē primo
fimo adeo p̄ciosuz ē q̄ null? boīz poti? q̄ illo
careret si mille mūdos h̄eret: oēo reliqueret.
Adeo ēt̄ p̄ciosum ē hoc ferculū q̄ potius bō
vellet nō esse: q̄z isto carere. Et dicit p̄petua
sanitas. sine omī debilitate et passibilitate. si
q̄s totū mūduꝝ haberet t̄ quottidie infirmus
cēt nec eo v̄ti posset: ad qd̄ fibi valeret. San-
ctus Ibo. sup. iiiij. sen. di. xluij. dicit q̄ corpo-
ra sc̄tōꝝ p̄reſurectionē erūt ipassibilia. Nō
hui? est victoria aie sup co:p̄qz co:p̄ pfecite
subiecti nīc: t̄ glificatio aie effundet in cor-
pus gliosum. Hoc illi q̄ in p̄nti freqn̄t sunt
infirmi cogitare deberēt t̄ seipsoꝝ p̄solari et
spem h̄eē ve eterna beatitudine vbi erit san-
itas sine oī infirmitate. Nā corp̄ glificatum
ita modicū ledi pōt sic rādi? solis. si em̄ omīc
gladij t̄ cutelli peuterent̄ in vnu corp̄ glori-
ficūtū nibil ei obessent nec nocerent. qz ne
ignis nec frig? nec famēs nec fitis ledere pot
sunt corp̄ glorioſum. Apo. xxi. Absterget de
oī oēm̄ lachrymā ab oclis eoz: t̄ iaz nō erit
a npli? neqz luct? neqz clamor: neqz vli? do-
lor: q̄m̄ puora trāfierit. Itē nō esuriūt neqz
fitiūt apli?. nulla ei molestia eis decetero no-
tere poterit. qz hic sustinuerūt infirmitates
ḡ ibi trādebat sanitatē. H̄z mali q̄ hic semp
sam fuerūt semp ibi infirmi erūt et pleni do-
lorib?. po. Ibi dolores vt pturētis. Item bo-
ni hic famē sustinuerūt: s. mali hic in satieta-
te viterūt. ḡ t̄c. Esa. lvi. Verui mei comedēt
t̄ vos esuriētis. Itē bōi hic fitim̄ passi st̄: sed
mali ebrietati seruierūt. igr̄ ibi uēc vna gut-
tam aq̄ b̄e p̄nt. s. pot? eoz fm̄ p̄e. ē ignis sul-
phur uspiā peccariū. Item mali hic libere
peccauerūt. ergo ibi ligati erūt. Abath. xxi.

LXXXIII

Zigatio manib^z et pedib^z tē. Si bonitō folium bēbāt impassibilitatē et sanitatē fides tiam magnā claritatē. Amb. cuj. suigōne iusti sicut sol in regno patris eoz. unde enī Verbi in lib. de consideratōe. Quis sitas tunc est splendor aianum qñ sole splendor rem habebit lumen corporis. nulla erit ibi tristitia nulla angustia: nullus dolor: nullus timor nullus ibi labor: nulla mox: sed perpetua sanctitas q̄ sp̄ p̄seuerabit. Tertii donū sine ferculū adhuc mai⁹ est. h̄ ē q̄ ibi sunt diuitie sc̄ne paupertate. q̄ ibi dabit abūdātia oīm rē q̄b^z indigem⁹. Tunc in multis defectum patimur. t̄ bic nūbil est qđ satiare pōt affectionis hoīs: si ibi abūdant bēbūm⁹ oīa. Deut. viij. Oīm terum abūdātia p̄fueris. Queris qua re bō biē nō pōt impleri benevol⁹: deliciae: c̄ diuitijs: et sic de alijs. Nūr q̄ bec ē causa: q̄ oīa sīm deū est facta: et ergo nō pōt impleri nisi cū venient ad exēplar sīm qđ est facta et hoc est ip̄e de⁹: et tūc q̄ficit. Clerbigra. Enī corsa sigillo imp̄iatur: et postea deferat per totū mūdū: t̄ oībus sigillis adaptat nulli perfecte adaptat mūl primo. sic est de anima ad imaginē dei facta. Ver. Ad imaginē dei q̄ p̄pe facta est pia rōalis. ceteris oībus occupari pōt: impleri oīmo non pōt. caput dei est: t̄ quicquid deo minus est non eam implebit. Quartū donū vel ferculū quod adhuc mai⁹ est qđ electi habebūt in celo. hoc est adeo magnū q̄ om̄is hoīes tam boni q̄ malī illud appetunt: et oīs angelī in celo. hoc ē perpetua pars. Aug. de ciui. dei. Sicut nūmo est q̄ gaudere nolit: ita nūmo est qui pacem habere nolit. qm̄qdē t̄ ipsi qui bellare volunt nūbil aliud q̄ vincere volunt. Ad gloriosam ergo pacem cupiūt bellando puenire. s̄ malī in inferno habebunt per oppositū littes: discordias: odias: et inimiciatas. Ergo q̄ perpetuā pacē in futuro habere desiderat hic pacē diligat et seq̄t. Am. gusti. rit. de ci. dei. Nūmo poterit ad beatitudinē dñi puenire q̄s q̄s testamētū eius noluerit obseruare. Amb. sup. Zn. Par est dñs ad vitā eternā. Quātū gaudiū vel ferculū est de eius sonoritas angelorū et sanctorū cōtinue deum laudantū in celo. ps. Beati q̄ habitāt inde. t. d. in se. seculorū laudabūt te. Si electabilis est hic audire cantū hominū t̄ instrumenta musicalia: que tamē nūbil sūt respectu eius tuos angelorū et sanctorū quibus dulcedo tūc erit in celo audire om̄is sanctos et angelos deum laudantes. Ergo si eut triste est damnatae audire clamores et violatū dāmocles t̄

De eadē dominica

domini ac coquendo dulce et beatissimam audiendam dederat angelos.
¶ Secundū gaudiū
hunc seruū est mentis et gaudiū quod viuissimus
habet in celo de suo propria merito. Applus.
Romā. 10. Reddet enim cuique iusta opera sua.
Ubi nō solum remunerabatur magna operifici
aut nimis opere bona remunerabit huius. Et quod
deus fecisti cogit id loquendo cōparando operau
eōdo primū et opando. Nā oēs gressus et pas
sus dñs remunerabit. et quod patienti sustinui
tūtē dolores in corpore sive in quoq; mēbris
in oculis et capite: manib; sine in pedib; et qd
enī etiam: frigido: vel alias tristicias pa
tienti tolerasti. et tūtē qdēs fatigat et fessus
eo et labore et bona operōcista oia de plene
et bñ tibi remunerabit. Vero. Nullus labo: du
rus nullus tps logi videris qd gla eternitas
acq̄rit. Exemplū de gaudiis celo. Legit qd in ec
clesia dei petri in colonia cū cēt qdā obsessa:
cōdigat alia obsessam supēre. mor tua con
tra aliā cepit insurgere: et clamorib; et pume
tuo se se afficere. Et demon demoni dicebat.
miser qd cōsentiendo lucifero sic de celo rui
mū. et sibi fidat. Quare scitis? Cū illi adhuc
qd penitentia nimis sera. Et idē demon infros
git et a circūstātib; dñ faceret vellet ut sic ad ce
lā redire posset. Nādūt. Si cēt colūna ferrea
rasens et clavis acutissimis curvq; bñ ar
mata a terra usq; ad celū erecta: tūc usq; ad
diē iudicii si carnē hēre i qd sic pati posse: me
p illā pativelle trahi nūc ascēdendo nūc de
scēdēdo: dūmō puenire possem ad glas dei
desi. ppter meā supbiā cecidi. Ad. Septim
mū gaudiū qd qd habebit et iocūda societ
ate et picipiat de omni electorū. et hoc sunt inu
merabilia gaudia et marima: qd qlibet babes
bit magis gaudiū de quolibet scđo quorum
nō ē numer. Si pōe. vn. Hidū turbā magnam
quā diuīnare nō poterat. Et de qd fano
tūtū gaudiū habebis: qd si deo centum
annis seruisses adhuc deo nō satisficiſſes
p illo gaudio qd habit. et de minimo san
cto. Et ratio huius gaudiū est. qd viuissimus in
tātū diligat p̄mū qdū seipm. qd hū in p̄
senti chantas incipit et ibi p̄ficit. Tanta nā
qd chantas inter electos est qd gaudiū et mes
ritis alioz qd sua reputat ppter magnā chari
tate quā babēt adiuicē. Unde Ansel. Unus
quisq; tanto gaudio gaudet de alterius me
rito: sicut de suo ppter. Nā Petrus gaudebit
de virginitate Jobis. et Jobus gaudebit de
martyrio petri. et sic de aliis. qd quocūq; ca
ret vñ in sc̄po hoc habebit in alio. O qdū
gaudiū tibi ent qd Jobus baptissimus patrū
archis et pphes oia sua uenta tecū condūnis
der. Mīr Petri. nō obbus alio apostolio. Qd
phant et Lamēti cū obib; martyris. Marti
nus et Nicolaus cū obib; cōfessorib;. Joachim
Anna cū obib; in mīrīmonio p̄stitutio. Elias
beth cū obib; viduus. Catherine et Barbara cū
obib; Argimib;. Qui oēs singulat̄ tecū cōdi
vident oia suauitatem et gaudiā. Gregori. ni
mota. Et qd enarrare sup̄. Et hūtē gaudiū
qlibet oia suscipiet de itōa priarcharū hūis
litate et simplicitate. pphā et credulitate et fi
delitate. aploz charitate et magna diligētia
martyris stabilitate et patiētia. cōfessorib; p̄ies
tate et clemētia. Virginis castitatem et p̄tinētia.
revera lingua et vox deficit et intellectus capi
nō sufficit qdū sit gaudiū chorū angeloz int
esse p̄ntē dei vultū cūtē btis et electis videre.
Octauū gaudiū ē qd hēbim⁹ de gloria vngie
Eldoria de qd gaudiū sup̄ oēs scđo tanq;
de regina celo et tēre: angeloz et boim. Sicut
em̄ ipa in meritis ē sup̄ oēs scđo: sic et gaudiū
ei⁹ erit sup̄ gaudiū om̄ scđo: qd de ea ha
bēbim⁹ qd p̄diū nobiscū oia merita sua et
oia gaudiū sua. ¶ Nonū gaudiū qd est
sup̄ oia p̄dicta: et sine qd oia p̄dicta nihil cēt
ē gaudiū qd hēbim⁹ de dei visione. Hoc ent
sumū gaudiū videre dei faciē. qd desideriū
ois volūtāt̄ inuenit in visione diuina. Aug.
līb. xiiij. de c. dei. Ip̄e de' erit finis desideriū
nū nōp. qd sine fine videbit. sine fatidio as
mabit. sine fatigatore laudabit. Et qd hō deſ
deratq; speculū trinitatis inspicit habebit.
Qui em̄ deū videt: oia videt et cognoscit. qd si
untūn terra: in celo: et in inferno. qd qdē cognos
ti sui facit. vel alioz qd adhuc in terris sūt to
tū cognoscit in deo. Enī magis sen. li. vii. dī. l.
Qui claritatē deividēt: nihil in creatura
tur qd videre nō possint. Bre. Quid ē qd nō
videat qd vidētē oia vidēt. Hec em̄ visio dei ē
tota merces et salū nra qd deū facie ad faciē vi
debum. vn. p̄s. Unde nobis dñe faciem tuā
et salū erim⁹. Job. xvii. Hec est vita eternā
ut cognoscant te solū deū verū et quē misisti
iesum p̄m. Ergo desideriū aie datū est hoī
ut illuc anhelet ubi deū videat. p̄s. Sicut
aia mea ad deū fontē viuū qd uenā et appa
rebo ante faciez dei. Quare David desidero
ut sic videre deū. qd cognouit in spū dulcedi
nē diuine visionis. Unde dicit p̄s. Qm̄ mille
anni ante oculos tuos tāq; dies heptēna q
pterit. Idē p̄s. Satisbo: cū appuerit gloua

Sermon

tua. Et hūtē iā dictio p̄ qd miser sunt illi ho
mīne qd paleo delicia corporis et gaudia mū
di et honores seculi p̄eligit gaudiū sempit
erio. Bre. Nemo p̄t hic gaudere cū hō seculo:
et illuc regnare cū deo. Hoc nō aduertit ama
tores seculi. s. chonyates et in alio mūdi va
nitatib; vīmētē. s. fr. gulōt et luxuriosi qd i vo
luptatib; carnoviūt: taleo cī regnū dei nō
possideb. Ver. Qui carnalib; volutio p̄sci
tūtē eterno deūtio indign⁹ hō. Et ista oia se
bītētūtē. Et hō miser p̄uat se dōt sc̄tio
et obib; bonis. et ppter dec tradit se demonib;
et supplicio infernalib;. Bre. Aduentaneū
est qd delectat. p̄petū aut qd cruciat. Qd di
cereb. qd deus posuit dulcedinē i creaturis
qd hōib; creavit. Nādūt ut nos alliceret p̄ il
lā dulcedinē creaturā ad appetēdū et nātē
dulcedinē qd se hō respectu dulcedis creatura
rū sicut maiet respectu vñtē gutte. Ver. Dulce
do om̄ creaturaz si qd iuste aduertit nihil a
liud est nūl qd ad illā eternā dulcedinē nos
inuitat. Ergo qd video pulchū hōiem et ou
natū tōtē memorari debes stolā celestis glie
et faciē dei et om̄ electoz. Qd qd comedis de
licatiū cibū: vel bibis dulcedinū: tūc cogitare
debēs de dulcedine celestis ferculoz. Uel qd
vides aliquē honorari: tūc cogitare debes qd
mō boni honoris a deo et ab obib; angelis et
sc̄tio i celo. Itē de gaudiis celo legit tale etē
plū qdā religiosus deon⁹ petuit a deo ut
sibi reuelaret aliquā dulcedinē celestis gaudiū.
Et cū vna diez esset in orōne audiuīt p̄
uā auicula dulcis p̄pe se cantantē. Qui en
geno se ab orōne voluit app̄bēdere auiculas
qd volavit an cū usq; ad filiū qd erat p̄pe mo
nasteriū: et sedit sup̄ vna arborē: et ip̄e secut⁹
est eā stans sub arbore: et audiuīt canitū illi⁹
auicula et postmodū auicula euolauit: et ip̄e
regressus est ad monasterium: et estimabat se
bit ad vñtē horā vel ad duas horas sub arbo
re stetisse: et veniens ad monasterium inuenit
qd porta monasterij obstructa fuit cū lapidis
b; et impedit aliā portā cē factā in alio latere
monasterij. Et accessit et pulsauit ad portā: et
frat̄ portari⁹ qdūt vñ regiret: et qd cēt: et qd
desideraret. Qui nūdit. Ego iā nouit eximū de
monasterio et iā reuerto: et iā monasteriū va
riatū est. Et portari⁹ intravit et dicit abbati.
Qui venit ad portā et qdūt ab eo que cēt et
vñtē reniret. Nādūt. Ego sum frat̄ illi⁹ mona
sterij: et nouiter crimi ad filiū et reuerto sum
et neq; nō nōcō nec me aliq; cognoscit. Zūc
p̄p̄p̄t̄ senioris monasterij qdūt ab eo uo

LXXXV

men abbatis illis oī p̄ccat monasterio p
tre quo monasteriū cēuit. et qdētē in cro
nico inueniēt cū defuisse a monasterio. cc
xli. annū. Hoc magis fuit qd p̄ totū illud tē
pus p̄ dulcedie canit̄ illi⁹ auicule seu angelis
nec sentit frig⁹ nec calidē: nec esumus nec su
truit. Quid tūc ent qd cītū intrabimus et no
uem choirs angelos cantare audīmus
¶ In eadē dñica de luxuria. Ser. Interv.

Xorem dñi et ideo nō pos
sunt venire. En. viii. Scindū qd et
cūfatio istūa qd inuitat̄ fuit ad ec
nam et se excusauit dñco. Ultrem
dūpī et ideo nō possunt venire p̄tēt ad luxu
rioso. si cum vto: hic accipitur p̄p̄tēt
iste excusando falsus dicit. Cētū eti enī qd q
vto: dūcunt ad celestes nuptias venire bñ
p̄tēt. Si autē accipif p̄ carnali voluptate: res
tūtē dūt. Bre. Nonnulli in iugō nō fecūdēt:
tē. p̄p̄t̄: si defidēta erpetūt voluptas. Et id
circo p̄tēt iusta nō imētū figurari p̄tēt res
iusta. Nō igif luxuriosus et voluptuosus ad
celestem cētā puenire non p̄tēt dñs et nō ē
dign⁹. P̄tēt nō p̄tēt: qd cōpedib; ē alligatus.
Eccl. vii. Inueni mulierē morte amanorem
qd laque⁹ renator̄ ē. Scōdū nō dñs. qd est ētē fe
tid⁹. Job. i. Lōputrūt̄: iumenta in frēco
re suo. Zētio nō est dign⁹. qd est sordida res
ste induit⁹: si enī indign⁹ fuit stare in nuptiis
qd nō habuit vestē nuptiale: vñtē dñ. Et. xxi.
Mūltō foris qd habebit vestē viruperibiles
vel sordidā. qd si vto: accipif p̄ carnali p̄cpi
scēntia tūc vñtē dūt. Ultrem dñi eti. Enī hic
dicēda sunt duo. Primo quō act⁹ luxurie cō
mittit̄: et modis. et quō vñtē act⁹ qd granior̄ ē
alio. Secūdo quō luxuria cōmittit̄ sine a
etu deceā modis. et qdūt peccatū et qdūt non.
de hoc dīcēt in sequenti sermonē. O Quā
tū ad primū scindū qd prim⁹ act⁹ luxurie est
fornicatio simplicē: sicut soluti cū solutari. Et
qdā dīcēt fornicationē simplicē nō cē pec
catū mortale: hoc tñ fm. Denī. derūma. et
falsum et impossibile propter duo. Primo qd
simplicē fornicatio inuenit̄ i diuina lege. p̄bi
bita. vñtē dñ. Nō mechabens. vñtē fm. Bugi.
in hoc p̄cepto. p̄bīt̄ oīo illicitus cōcūdīt̄:
et hoc explicite. Enī dñ. Nō mechabens ident
nulli alteri excepto federe mī moniali te cō
mūscibis. Enī ut dicit glōsa interli. Tē autē
dimīa nihil prohibet nisi peccatus mortale
et ideo relinquit qd fornicatio simplicē sit pec
catū mortale. Qd etiā secūdo partē cūdīt̄:

De eadem dominica

ter et qd: nūdil a p̄cipiatōne celestis regni excludit mā p̄tm mortale. s̄ ppter simplicē fornicationē excludit qd: a regno celorum: t̄ ad uis s̄l seragellm. Insup pdito isto thesauro nū qd: recuperari p̄t. Elī ī dō. de sum. bo. Virginitas si labit nulla p̄fia repaf ad integratō. Elī etiā Hiero. Audēter loquor cuī omnia possit de: suscitare tñ nō p̄t viginē post rutnam. Valeat qdē de pena liberare: si nō valet coronare corruptā. Scđo qz illi⁹ illicite deforat aliquā viginē aliqñ est. cōfatio mille fornicationū: qd: ipa postime. vicit ille qd: prim⁹ rūp̄t clauiturā vel sepē alicui⁹ orati vel vincere. occasio est illi⁹ tām qd: faciūt qd: postea veniūt: qd: al's nō ingressent. Modo ē r̄la iuris qd: occasionē dām dat dām dediss se videf. Quia talis vgo sic corrupta qnqz si p̄t venire ad m̄rimoniū: si cōis oib⁹ erit. t̄ qd: aliqz nullū malū cogitauerit neqz dirent neqz fecerit t̄ omnia bona egerit qd: excoitarū possint: t̄ nisi semel fornicet t̄ sic decedat si ne p̄fia: de necessitate dānabit. etiā si omnes misse qd: vsc̄ ad finē mādi celebrabunt ab eccliesia p̄ eo solo celebriarent nō liberaret illū a morte eterna. Et p̄p̄ istā brevē delectatō: nō occidit suā p̄p̄ia aiam t̄ p̄uat se societas t̄ sp̄i t̄ marie t̄ om̄ sc̄tōz angeloz: t̄ dat se ipm i potestatē om̄ demonū: t̄ ad eternum suppliciū. sic qd: p̄vno actu fornicatiōnis tot annis ardebit in infēno: quot regnabit r̄ps in celo. qd: efūalit. Hiero. Qui luxuriaſ viu⁹ mortu⁹ est. Sciendū qd: ad detestationē hui⁹ fornicatiōis qd: fit cū meretricib⁹ valent tria. P̄amū est h̄ qd: forte qnqz s̄t piugate: t̄ sic cū aliqz credit se peccare cū talib⁹ simplici fornicatiōe: ipse qnqz cōmittit adulteriū. Scđo est qd: qnqz talis cōmittit incestuz. qd: forsitan tales meretrices cognate sunt p̄sanguineis illi⁹ qd: peccat cū eis. Ergo si duo p̄sanguinei peccarēt cū p̄na meretrice p̄m⁹ absolvit a simili sacerdote. Scđo aut̄ mittit ad auctoritatē sp̄i. Terti⁹ qd: qd: talib⁹ peccat magno se cōmittit discriminī. t̄ l̄ nō sūt cognate vel affines ei⁹ ip̄c tñ h̄m Guī. lugd. i sum. vicio r̄u. c. de luxuria eq̄ peccat ac si forēt. ex qd: ē eq̄ his p̄cept̄. P̄ Scđo actus luxurie d̄ s̄tu p̄u. t̄ est illicta dehortatio viginū: qd: ē p̄ctm grām⁹ qd: prim⁹ act⁹ luxurie. ad detestationē hui⁹ peti valēt tria. P̄tio qd: h̄ p̄ctm aufert: gemitatē qd: est thesaui⁹ incōpabil. vñ Galo. P̄opter h̄ relinqt h̄o p̄fes t̄ m̄rem t̄ adhēbit vrois sue. In signū hui⁹ multi sunt qd: postius vellent erberedari t̄ om̄ibus temporalibus priuari: qd: hoc malum scienter t̄ voluntarie in suis vrois sustinere. Terti⁹ qd: ho

Termino

viciū quo dīmō assimilat homicidio. Cū cū p̄t et ip̄c et vñ cōp̄t et vna caro vt p̄t in euāgerio vbi r̄pus dicit. Jā nō sunt duo: si vna caro. Ergo qui aufert vrois alicui: idē ē ac si ip̄m et ei auferret. Ergo p̄hibitio adulterij in decalogo immediate ponit post p̄hibitionē homicidij et ante p̄hibitionē furti. vñ Clemens papa. Quid in oib⁹ p̄ctis adulterio gran⁹. secūdū cū in pēmis locū tenet un p̄hibitionē. Elī adulteriū ē tā graue p̄ctm. qd: vico oēs penā tpalē deberet sustinere vel etiā si necesse esset p̄t: deberet mou t̄ p̄mittere occidere ab alio: qd: i adulteriū plentire. Vñ Joseph magis voluit incarcerari: qd: adulterio p̄sentire. vt habet Ge. xxix. Etia Susanna qd: est speculū om̄ mulierū potius voluit innocenter occidi: qd: adulteriū p̄tra deū cōmittere. vt habet Dñi. xii. Quarto p̄t ostendi granitas adulterij ex pēnis qd: infigunt p̄ hoc vicio. Pro qd: sciēdū qd: adulteriū qnqz puniunt corporalr: qnqz tpalit: qnqz spūalr: t̄ qnqz eternalr. P̄uo corporalit qnqz puniunt a deo. Elī. ii. Reg. xii. Dicit Ilā thā ad David postq̄ adulteriū cōmisit. Non recedet plaga de domo tuarsq̄ i sempitemū eo qd: desperens me: et tulens vrorem vne ethi. Et qnqz talis adulter ex p̄missiōne dei torquet h̄ in p̄nti a dyabolo i terro: ē alioz. Elī legif qd: qdā cōmisit adulteriū: et postq̄ itrauit eccliam obscessus ē a demonib⁹ et marine punitus corā oī pplo: t̄ immediate suā infelicitatem aiam sine oī cōtritione et p̄nia reddidit pēnto inferni. Ita qnqz puniunt tpalit vt a iure: qnqz fustigātur t̄ quondā lapidabātur. vt p̄t Job. viii. vbi scribet pharisei durerūt mulierē in adulterio depbensem ad lēsus dicentes qd: Moyses p̄cepisset eis talē lapida re. tūc r̄ps dicit. Qui sine p̄ctō ē vñ prim⁹ i cālapiđe mittat. Vñ si iā tūc p̄tis oēs adulteriū lapidari deberēt: forte lapides deficerēt si hic non: tñ in futuro lapidabūtūt nisi p̄nituerint. Itē etiā qnqz puniunt spiritualis t̄c p̄uationē regni celestis. Ap̄l's. i. Cor. vi. Quādā regni v̄i nō possidebūt. Itē qnqz etiā eternalit. Apoc. xxi. Ergo pars eom̄ i stagno t̄ sulphure et igne vrenti. Osee. vii. Om̄nes adulterates qd: cliban⁹ succensus. Erem plū legif qd: qdā forēt et deuot⁹ orant p̄tre re sua defanca. Illa appens dicit ei qd: cā se queret. Et dicit cū ad quādā tēterūtūt dosmū in qd: vidit demones horribiles portāres vñ dplū ignē i quō p̄ieccūt vñ burgen sui enormitatē ē vñ de p̄ctis clamātib⁹ i celū t̄ diuinā v̄litionē vñ p̄cept̄. vñ Ec.

LXXXV

cōburbans t̄ balneabant tāq̄ i metallo dulcimenti t̄ nat. bāt in tali pena: sicut p̄sa i bule bātenti olla. Et ambo clamabant: vñ vñ. Qd: iste audiens p̄met̄ ē. Tūc vrois cōdītēt ei. Cū bis quos bñ hosti balnearer ego eternali mīa dei p̄ pñiam a p̄ctō me renocasset. Et insup subīgēs. Illi ei duo relicto manu tali thoro adulterino amore fibiūmūc abe serūt dñ fili⁹ p̄ccātes: t̄ boz p̄ctōz ego mediatrix fuit et eis modū et via ad h̄ p̄petrādūs dedi. Vñ illi in petis suis monētib⁹ ego pēm tētiā p̄tūl salutare. Tūc vir dicit. Quid rūc p̄fuit eis p̄fessio in agone t̄ sacramētōz p̄ctio. Nidit nihil p̄fuit eis: qd: nō er charitate sed ex timore mortis p̄fessit talis cōfessio t̄ pñia. Vñ Ap̄l. Sola charitas ē qd: liberata a morte. qd: nō fit et charitate nō ē merito rūvite eterne. Quart⁹ act⁹ ē sacrilegiū. et cīt illorū qui transgrediunt legē regulans p̄fessionis: qd: vñ cōtinētie qd: se deo astrinxerūt violat. Elī tales dicūtūr sacrilegi qd: tā misericordiā p̄tūl violat votū sūt t̄ peccātē dī fidē dō dātā t̄ vñitētē dīmē obligatiōis qd: deo se obligauerūt. vt sūt religiosi t̄ sacerdotes in sacris ordinib⁹ cōstituti t̄ sc̄timales post p̄ relationē fuerūt deo p̄fessate. Et illi p̄ecatū gran⁹ ē oib⁹ p̄dies: qd: in eo ip̄i deo maior: fit iniuria. Quint⁹ act⁹ ē incestus: et est illorū qd: transgrediūt legē naturalis ordinis ut incestuosi qd: se om̄iscēt cū suis p̄pinq̄ in linea p̄sanguinitatē: qd: tñ aliq̄ bruta aialia verēt facere. vt p̄t dī camelo qd: mīi sue natura liter refugit p̄miserit. Elī narrat p̄b̄. xi. lib. de aialib⁹ qd: qdā oēlos cameli pallio suo extitit cui t̄ sic m̄rem suā submisit: qd: cū came luso p̄t̄ p̄cubitū cognouisset: statim illū calcibus penit: t̄ suis pedib⁹ p̄culauit. Itē h̄ pecatū boiez qd: canē reddit. canis cū i op̄cuso nō p̄nuat lineā p̄sanguinitatē. Itē p̄p̄ magnitudinē isti⁹ p̄cti ap̄l's paul⁹ tradidit sathane cruciādū illū fornicatorē qui cū nouera sua peccauit. vt h̄. i. Cor. v. Et Terti⁹ act⁹ ē p̄ctm ē naturā: t̄ ē illorū qd: transgrediūt legē naturalis ordinis. s. qd: se p̄tamināt cū p̄ctō mutuo vicio. s. idicibili ē naturā p̄ccātes: t̄ naturalē vsum coēdui qnqz artevī igneo p̄ uertētes. Et h̄ p̄ctm Aug. ē qnqz oib⁹ alijs p̄ctis: p̄pter qd: mutū vel indicibile dī. cō qd: ip̄m noīare turpissimū ē. ita qd: os dicēns et aures audiēt polluunt inde. vt p̄t in dēcte. xxi. q. iii. In eo. Et istud idem p̄ctm p̄pter sui enormitatē ē vñ de p̄ctis clamātib⁹ i celū t̄ diuinā v̄litionē vñ p̄cept̄. vñ Ec.

De eadem dominica

erit deus dñs. Clamor sodomorum et gomorrhe
est multiplicatus est: et peccati copia aggrauatum
est nimis. Et postea dñs qm admirans et dubi-
sus super eum seculere dicit. Descendat et videbo
terram clamarum qd venit ad me ope compluerint
q.d. Incredibile videt hunc tam flagicium ppe
transire tam perniciem humana natura esse. Et ecce
hunc fuit una causa quare xp̄ distulit incar-
nari. vñ dñs. dicit qd ppter hoc malum vicium
fili⁹ dei multo tpe distulit incamari. Et in si-
gnū bni oēs sodomite exticti sunt in nocte
nemissione tpi. Aug. Deo in carne adueniente
oēs hostes nature sodomitas intellige mor-
te reprobata et subita pfectio. Ad designandum qd i
humana natura amō nū qd inueniri deberet ta-
le petm quā naturā fili⁹ dei dignificauit eius
bō nat⁹ sūt. Et sciēdū qd tales sodomite sunt
peccati hoies. vñ Be. xij. Hoies aut̄ sodomiti-
te erat peccati et petib⁹ corā deo nimis. Itē
q̄ uitas illi⁹ peti p̄t et vindicta subuersio
abhorret illud vitiū p̄t nobilitatē nature.
vñ legif in li. de apib⁹. Nullier sodomita ia-
cuit in lecto: et qm eius scipio peccauit audiuit
dyabolus clamantē trib⁹ vicibus p̄f p̄f p̄f.
Que territa ad confessionē venit et p̄fam ex-
igit ultra q̄ ei iudicata fuit. Ultimo qm on fit
dñs inf petm sodomitica et qd ipso sit graui-
us. vñ s̄m q̄ h̄ i sum. Jo. li. h. ti. v. q. iii. qd
est q̄druplicē dñs. Primum petm ī naturā est
petm mollicie: qd cōsistit in sola omissione
cōcubit⁹ ad alterū. Secundū quod graui⁹ est
vbi nō seruatur debitū vas. Tertiū qd adhuc
graui⁹ est: vbi nō seruaf debit⁹ seruus. s. mas-
culorum concubit⁹. Quartū aut̄ qd est graui-
sum: est petm bestialitatis. s. vbi non seruaf
debita species. Sed sciēdū qd valde cautē
loquēdū in sermonib⁹ de illo pessimo vitio.
et etiam confessor debet se caute habere de h̄
vitio in confessione ne alium scandalum vñ oc-
cationem peccandi prebeat.

G Ad eandem dñnicam. **Sermo. lxxvi.** Qd
luxuria sine actu cōmittit decim modis.

XORĒ duxi et idco. vñp̄ire
nō possum. **E**u. xii. Ex quo iūm
p̄cedēti sermōe dictū est de luxu-
ria qd actu p̄mittit: tūc hic iam in
isto sermone tria sunt dicēda. Primum qd lu-
xuria cōmittit sine actu: et qm sit mortale pec-
catū: et qm nō. Secundo quod hoc p̄bat p̄vnuis
quisq; p̄t ab actu luxurie abstinere. Tertiū
exemplū. **S** Quātū ad h̄mū sciēdū qd lux-
uria sine actu cōmittit decē modis. Primo
qm qd h̄ turpē cogitationē: tūc sine delectatō

Sermo

In alio tpe peccat mortaliter: ppter malū in-
tentio: ppter mechānico qd pparat vel ven-
dit tale cōmodū illi ques certitudinaliter scit
scit velle absit re⁹ erit illi⁹ peti et peccat graui-
ter. Insup̄ūcū qd est mediato: illarū p̄o-
nariū: et scientē tali p̄fone portat tale donū vñ
encēp̄ ad talē malū finē cōsequēdū re⁹ ent
illū. **S** grauius peccat. **L** Decimo cō
mittit qd libenter vellē actū illū p̄fice: et
vñ etiā possent qd h̄bit oportunitatē loci et
temp⁹ et long⁹: s. ppterēa dimittit: qd tū
mentū p̄mū et scandali boīm et p̄fusionē p̄
p̄t. **S** si sciret et posse latere in h̄ actu nec
deū nec scēdō nec p̄p̄ia salutē aīe curarent
qm hoc opus p̄petrāret. Et tales qd sic dimittit
tunt nō ppter deū: s. solū p̄p̄ hoīes: grauius
deū offendit: qd volūt̄as eōp̄ deliberata est
ad istū actū. vñ Leo papa. Tūc nōnulli qd
dūm corde cōcipiūt petm faciēdū deliberat
id tū timore dimittit aut p̄ difficultate ipse
re ne q̄unt. bi p̄fecto nō in dñs moritur. Et
idem intelligit de q̄libet petō mortali qd qd
nō ppter deū dimittit: s. solū ppter timos
re boīm. vñ gra. Sicut qd nō chorizāsvl ve
stes p̄ciosas nō portas ppterēa qd p̄t et maf
vel alijs p̄pinquis ei⁹ nouiter defūct⁹ ē.
S si h̄ nō eēt p̄p̄ deū: s. dimitteret: s. oīno
faceret. Sūl qd cōcupisceret rem primi sui: et
hanc sibi libēt̄ subtraheret si suspēdū non
timaret. Tales sp̄stant in petō mortalē: s. au-
tē qd actū luxurie pcedit: tūc sp̄ ē petm
magalevit p̄t in p̄cedenti simone. **D** Se
cundo sciēdū est qd illi⁹ qd dicūt se non posse
casteviure: nec ab actu luxurie posse abstine-
re loquētur ī veritatē fidei. qd cū adiutorio
dei quilibet hō p̄t a luru ia se p̄tinere et op-
positū tenere sapit heresim. Eūs ḡ qd audet
dicere qd ēt cū adiutorio dei nō possit p̄tinere
magalevit p̄t in p̄cedenti simone. **R** Ego iam
ita fatigat⁹ et attenuatus sum fame et siti qd
ignis p̄cupiscētē tot⁹ refugit: et nō nullā cō-
cupiscētiā erga te habeo: s. me delectat co-
medere et bibere magis qd quicq; alio facit
re: et ipa dixit. O neq; cui diristi qd oporteret
te mori nisi ego tibi p̄sentirem. vñdēt ampli
us qd sic accēsus fueris tūc tibi subtrahē de
cibo et potu: et sic potens carnis tue p̄cupiscē
tiā extingueat et caste viuire.

C Dñica tercia post festū trinitatis. **Ser. lxxv.**
de cōuentione peccatoris.

LXXXVI

cruciet vel Rageller: vel alias puniat corp̄su
um et subtrahat sibi de cibo et potu. vñ hug-
de sc̄to victo. Pareat enim vita occidit vicis: ilis
vidēt extinguitur tūc nutrit: animū robo-
rat: mētē ad cōlestia eleuat. Qd aut̄ punatio
corp̄o extinguit luxuriā p̄t de brō. Luidicto qd
pter ardorem luxurie p̄cieat se inter spinas
et vulneravit corp̄su: s. sic p̄vulnera carnis
extinxit ardorem libia. **N** Item legif d̄ bō
Ber. qd semel imersit s̄ in gelidam aquā p̄
pter rebēnitē tēp̄ta. ionē carnis. Cō aut̄
subtractio cibi et potus extinguit luxuriā: h̄
ultimo p̄t p̄tale exēplū. Erat qdām adole-
scens qd et intuitu illicito in cōcupiscentiam
carnis rebēnitē ī honestā et pulchritā mu-
tuerē accēsus fuit: s. ipsa repulit cū sep̄. vñ
semel ipē dicit. si nō suā voluntatē adioperet
opōrē: et cū mori: tūc ipa assignauit ei dies
locū et horā: qd debet venire ad cā. Lū aut̄
ipse venit: tūc illa dicit: tua voluntas nō adi-
plesit nisi p̄i⁹ p̄sensib⁹ mīhi in vna petitō
ne: et ipē libet: p̄sensit: s. ipsa p̄clusit cū vna
camera p̄ triduum sine cibo et p̄dē: et quarta
die p̄parauit vnu locum cū mensa ibi posita
qd fuit plena bonis ferculis cibarijs et potib⁹
et er oppositō p̄parauit lectū pulchriū et dīc
iunē. Optionē tibi do: an vñlēs comedere
bibere: vel voluntatē tuā mecum adimplete
et voluntate tua pacta iterum cōdueris iclu-
dam te: et iam i. d̄ gustabis quicq; in comedē
do: et bibendo. Tunc iunēs iñdit. Ego iam
ita fatigat⁹ et attenuatus sum fame et siti qd
ignis p̄cupiscētē tot⁹ refugit: et nō nullā cō-
cupiscētiā erga te habeo: s. me delectat co-
medere et bibere magis qd quicq; alio facit
re: et ipa dixit. O neq; cui diristi qd oporteret
te mori nisi ego tibi p̄sentirem. vñdēt ampli
us qd sic accēsus fueris tūc tibi subtrahē de
cibo et potu: et sic potens carnis tue p̄cupiscē
tiā extingueat et caste viuire.

Eliudū erit coram angelis
lia dei sup vno petōe penitētias
agere. **L**u. xv. **A**dot. xviii. Eludē
magna et p̄ciosa est p̄nia petōe: d̄
qua angelis in celo tam festum faciūt: tantūq;
gaudiū h̄t. Ber. sup caū. Gaudēt angelis in
petōe p̄uerione salutem boīm st̄reca. La-
cōbreyne enī penitētū sunt vnu angelos. vñ
merito dī in vñbī p̄missio. Gaudū erit corā
angeli deicē. **S**ciēdū qd tūc sunt in p̄
q

Dominica.ijj.post octa.trinitatis

ti sermone dicens. Primo quod tota trinitas et angeloi et sancti gaudet de conversione petri. Et deo que oculo homines dicit gaudere de propria potestate. Tertio quare demones gaudet de damnatione petri. Quantum ad ipsum notandum quod de nostra conversione non tam gaudet angelus sed etiam tota trinitas. s. pater et filius et spiritus sanctus. Et primo gaudet pater: quod multus gaudet res tenet quoniam filii fidei concipit: sicut letat est abraham de conceptu Iesu. Et magis gaudet quam nascitur. sicut gaudi sunt iacobias et helisabeth in ortu precursoris. s. Iohannes baptiste adhuc magis gaudet quoniam filius ablactat. Unde abraham fecit magnum suum in ablactatione Iesu. ut b. Hen. xii. Et multo magis gaudet quoniam grandis effectus ad mesam suam accipitur. Pater igit celestis de filio spiritu aliter concepero: nato: ablactato et ad mensam recepto multum gaudet: acceptio attendit in operatione sive in domi propositi perceptione. Natiuitas attendit in confessione et in dicto operatione: et bonus operum multiplicatio vel ostensione. Ablactatio attendit in vite perfectione. s. quoniam bonum per facit in bonis opibus et in virtutibus. Et hoc ps. Ibunt de virtute in virtutem. Ad mensam receperio attendit in celesti refectione. iuxta illud Zu. xxiij. Edatias et bibatis super mesam meas in regno meo. Scilicet et conversione petri gaudet filius: quod videt effectum passionis sue quod notatur in euangelio. bodier. in ista parola. scilicet de oue perdita et invenientia. vñ Bre. Una ouis perire quoniam hoc peccando passua vite relinquit: in hunc eros autem ponit: quod ipse petrus nostra in corde portauit. De quo Augu. li. v. contra heres dicit. Tu inquit ad petrum: iesus cum esses inimicus patni meo recociliatus es. cumque esse longe ego veni ut reducerem te: cum inter montes et fluvias errares quoniam te humeris meis portauit te: pri meo reddidi te: laborauit: sudauit: caput meum spinis opposui: manus meas clavis obieci: latus meum lancea aperui. Tot non dicam iniurias et aspernitibus laceratus sum: sanguinem meum fudi: et asam meam posui ut coniungerem te mihi: et tu dividaris a me: tantum autem desiderium de eue inuenienda habuit quod etiam desperationem. i. celum dereliquit: quod de desertum. tunc quod fuerat derelictum ab angelo qui in eo fuerat creatus: tunc quod derelictum fuerat ab homine qui ipsum fuerat inhabitatum: tunc quod ad instar deserti in eo se dulces cantus auerbi. i. angelorum: ibi sunt rose martyrum: violes professorum: et lilia agnorum. Tertio recuperat templum suum quod deus in habitare,

Serino

Et sua voluntate incidit sibi: ut hoc nullus sit patrum sui Bre. sup Eccl. Quatuorcumque immunda si cogitationem non polluit si ratione non presentis. Ergo boni homines casti viuenter non dant in libidinibus et eo quod eis male et pesime cogitationes incidentur: quod diabolus plus temptat bonos. In malos voluntatem diaboli in omnibus exercitur. vñ Bre. Tanto hostis callidus descendit molimina ardenti: et dicit: quanto celesti partem et senti inhibere nos cognoscit. vñ Attia Ver. Non enim contristari debemus si in temptationibus inciderimus: sed si in temptationibus super nos venimus. Ergo si quis temptationem de peccatis et inuidiis cogitationibus viriliter resistere dicitur erit ei meiorior. vñ Ver. Contra resistentias: toties coronaberis. Ide in hoc meditationum. Demonum est malas cogitationes igit rere: nimirum est illis non consentire. Ne quotiens resistimus: toties diabolus super nos: angelos testificamus: deum honoramus. Et Secundum quoniam ali cui incidit mala cogitatio cum delectatione: tunc sine sensu plene ratione: tunc est patrum veniale. Et sic sciendum quod in primo petri: primo per pensum percurrit tres personae. s. diabolus in spiritu serpente qui suggestus mulierem: et mulier qui dedit virginem: et in quilibet talis suggestio in affectu cordis et in consensu rationis et etiam si facultas afficitur disponit: nam mechat est enim in corde suo Clericis gratia. Si ergo in die centum dominos intraret: et in quilibet talis suggestio in affectu cordis sum sibi acqueret: tot patrum mortalia committeret: et manu necessaria est oculorum custodia. Et Primo quod sunt valde veloces ad noctem: aie io pdomini copiam. Tercio. iij. Quoniam me depdat est aiam meam. Hen. iij. dicit igit mulier quod bonum est lignum ad recessum et pulchrum oculis tecum: et tulit de fructu illius et comedit. vñ Bre. dicit. Non enim ea prouidisset lignum nisi prius incaute resperisset. Secundo custodiendi sunt oculi: quod sunt quoniam due portae in castro corporis nostri. Qui ei haec portas alicuius castri haec ipsi castri. Sic si diabolus haec oculos nivis: tunc haec castri corporis nostri. et tunc mox frequenter intrat in aiam per fenestras nostras et per se. ut quod in bilis haec in hoce si oculos non haec recte sic dominus castri qui non haec ingressus ibi. Et ipsi dicit in euangelio. Ergo summe cauere debemus ne delectatione in cogitationibus malis. quod cum delectatio aduenierit. tunc est patrum veniale. et hoc intellige quoniam sensus rationis non est ibi. quod presentiente ratione potest esse de genere mortalis. Et Tertio coniunctus non potest dat sensum in mortales delectationem. Et quod delectant cum plena ratione in malis cogitationibus et in eiusdem se voluntate tunc talis mortosa delectatio est patrum mortale. sicut heu multi faciunt tamen mulieres quoniam viri et etiam virgines: quoniam uolunt ad actum procedere tunc diuti in malis cogitationibus et delectationibus qui delectando innotescunt: quod est nimis periculosum. quod faciliter per hoc patrum mortale in cunctis. Quod probat Jacobus in epistola sua dicens. Quod occidit animam propria per suggestionem et sicut primus p-

LXXXVI

De eadē dominica

lūtūm̄ t mālā cōcupiscentiā. **V.** Queris
qđ faciendū sic cū qđ videt aliquā psonā oī
mālā t pulchriā rē sibi non noceat in aīa sua.
Rē dōc̄ qđ dōc̄ cogitādā sūnt. Dōc̄ qđ nūnq̄
tancā curā t diligētā habuisti ad ornādū
aīam tuā eternālītēt victurā t ad cōplacēdū
deō sicut ista psonā habuit ad ornādū corp⁹
suū puerilī t mortale t ad cōplacēdū mun
do. t sic dolere debes de accidīa t negligētā
tuā de p̄ditiōe aīe illi⁹ psonē quā sic pōpo
serides incedere. Sedō cogitādū est qđ pul
chre sunt facies electorū i celo t quō ornabū
tare cū stola glie. Si ille mortalīs hō qđ bodie
est t forte cras monitā t pulcher ē ad vidēn
dā qđ tūc enī de imortalib⁹ post iudicū ete
naliter viuētib⁹: t sic hō p̄ hoc dī sibi achērere
effectū puenīēdi ad celestē claritatē. Scien
dū etiā qđ si hō videt mulierē vel virginē tā
qđ rē vel imaginē pulchriā: nō malū cogitan
do vel affectādō nō est p̄ctū: qđ uis sit incau
tū. Greg. Nō ls videre qđ non ls cōcupiscere.
Aug. in r̄la. Negs feminas videre p̄hibem⁹
mūs appetere vel ab ipis apperī velle: crimi
nosum est. **A.** Cōmittīf locutione
vel risu: vt cū qđ alloqtur vel arrideret aliquā
psonā ea intentiōe vt eam alliciat: sic peccat
mortali. Abi grā. Si qđ loqtur hō iocosum
ea intentiōe vt illā psonā ad actū illicitā al
liiciat tūc verbū iocosum qđ als. esset venias
le erit sibi mortale p̄p̄ pueram intentionē
Sic intelligētū est de risu: vt cum qđ arrī
det alicui psonē ea intētione vt ipaz psonas
ad malā concupiscentiā t ad actū illicitū al
liiciat: tūc talis peccat mortali p̄p̄ pueras
intentionē. **Zu. vi.** Ge vob qđ nūc rideat. Sed
si als arrideret alicui psonē p̄p̄ noticiā: vel
et quadā leuitate: vel ex p̄suetudie: vel ex ad
miratiōe: v̄l ex ioco: tūc vir peccare p̄penitātē
Sciendū qđ aliqui antiq̄ t etiā qñq̄ mulie
res t v̄gines sepi⁹ loquuntur hō scurrilia et
lurūosa qđ est valde reprehēnsibile. qđ p̄ hoc
ōndūt qđ bñt corāda impudica: qđ s̄m dictum
xpi vt h̄i Math. xii. Et abūdātia cordis os
loqtur. Sup̄ eadē h̄bo En. dicit. Quale cor
b⁹ vñusq̄: talia hō loqtur t opa fac̄. Ari
sto. iii. etbi. Qualisq̄ vñusq̄ est: taliter
dicit t taliter opa t vñit. Isd. Qualis ser
mo oñdif: talis t anim⁹ cōp̄ obſ̄. In huius
signū sp̄ialeo psonē t boles deuote sepi⁹ no
tūnāt deū t dñm nūm̄ iesum xpm t beatam
virginē marii: t loquunt de lūtis t hō sa
lūtaria p̄serunt: qđ babēt corda pudica et ca
sta. **S**ic p̄ oppositū faciāt mālā t pueris t ipu

Thermo

il penit⁹ addiderūt. Quoꝝ sunt duo ḡna. f.
p̄nloꝝ post baptisūm̄ dece dentū t p̄tōrū
per finalē pniam sese p̄uertētū. Qui cum ni
bil de suis penit⁹ apposuerūt ad infimū oī
dimem hoc st̄ ad angelos assumunt̄. Ipi⁹ ei
sunt qđ munīma annūciāt. h̄ est deo nūciāt mi
numa ip̄pn̄ se b̄re. qđ q̄ decedūt i baptisā
li in p̄tētā t in finali pnia: vt qđ ex necessita
tis articulo ppediti nec p̄fessionē nec satissa
tionē aliquā addiderūt. si solū i p̄tritōe eis
p̄tā in dūlta sunet sic decedūt. h̄i qđ infimū s̄f
in meritis ad locū infimū. h̄ est ad angelos de
putat̄. Nō ei negam⁹ eis vñmā q̄tūcūq; se
ro p̄ eīcēt̄. dicēt̄ Ang. Nulla pnia p̄t eē ni
mis sera: dū mō sit vera. t id ex tali pnia con
cedim⁹ eis opationē regni: h̄i qđ nūdi sunt p̄
prijs meritis: id etiātē dei iusticia in infimis
locis collocent̄. Et nūhilomin⁹ tñ in illo cho
ro habebūt magnū gaudiū. qđ celestes milis
teo. i. angeli in illo choro exst̄t̄ eos lete su
scipiūt t bonūfice eis suūt t tūi honorem
eis eribēt qđ admirari p̄nt̄. Tūc t xps p̄t
dicere eis. Nō miremū ego suūt vob. xxiij
annis in terris qđ merito angeli mei suūrevo
bis dñt in celis. **G**ēdōs choi⁹ ē sc̄tōr̄ archāgē
loꝝ qđ magna nūciāt t secreta reuelat̄: sic pro
phetias t secretiora dei pl̄ cognoscunt qđ in
feriores angeli. Ergo gabriel fuit de isto cho
ro qđ incarnationē xpi t ēt natūritatē iohis
baptiste annūciavit. Ad illū choru⁹ puenūt̄
isti boles qđ sup̄ p̄dictā cordis p̄tritionem ad
tūtē tūcissimā oīis p̄fessionē: t ipaz p̄fessio
nē cū debūt̄ circūstātis in sacerdos audiētā
fidelr̄ pponētes t mūl ex oib⁹ p̄tigētib⁹ ob
mittētes. Talis ei p̄fessio stat̄t̄ vt ab ore p̄o
gradit̄ oīm ip̄etrat vñmā p̄tōr̄. Gre. Lōfes
sionē nūam ex puro corde p̄siderat de⁹: t cun
cta qđ delinqm̄ relarat̄ de⁹. Quo ꝑ isti nisi in
ter angelos nūc̄ deputant̄. Cū ci p̄mi et so
ra: oīdis p̄tritōe inf̄ angelos assumunt̄ me
rito isti qđ pl̄ apponūt sup̄ addētēs p̄fessio
nes alti⁹. i. in archāgēloꝝ ordinem assumunt̄. Et
merito isti sc̄d̄ inf̄ eos collocant̄: qđ magna
nūciāt̄ tūc marimū ē t maria nūciāt̄
qđ fedā p̄tā sua p̄ne denūciāt p̄fessori. Gre.
In plēsq; vēcūdis boib⁹ maiorū est certa
mūm̄ fedā t p̄fitēdo detegere qđ cadē nō cō
mittere. Isi. Lōfessio sanat̄: p̄fessio sc̄ificat̄
cōfessio p̄tēt̄ vñmā donat̄. Oīs ei spes i p̄fes
sionē p̄sistit̄. In p̄fessio loc⁹ ē mie. Et in illo
choro adhuc ē mai⁹ gaudiū: qđ ibi cognosci
m̄ abyssum diuine volūtātē: t ibi cognosci
m̄ cāt̄ t effect̄ rētā i vob. s. qđ b̄ vñb̄ fit. i. q̄

LXXXVIII

re iste est diues t ille paup̄aste ē pulcherr̄ il
le deformis. qđ vñ motif t ali vivit. Zermij
angeli dicunt̄ h̄tutes. Et si illi sp̄o p̄ qđ s̄i
gna t miracula fūt̄ freqnt̄: t id dicunt̄ h̄tutes
t qđ nūhil p̄t resistere eu: t qđ de⁹ vult aliqd
facere qđ ē sup̄ naturā: qđ. s. solū fit miraclo
se: sic cecos illuminare: mortuos suscitare: tūc
illi angelis qđ dicunt̄ h̄tutes mutrunf. Ad hoc
ḡ societas illi boles mento assumūt qđ strē
nue t virilr̄ duob⁹ p̄dict̄. s. p̄tritōi t p̄fessio
adūngūt̄ debūt̄ satisfactionē t dīgnas. vñ
Zu. iii. dicit Job. bap. Facite dignas fruct̄
pnie. Greg. Ut tāto maiora qđt̄ bonoz ope
rū lucra p̄ pniam qđt̄ gñora sibi intulerūt
dāna p̄ culpā t virilis satisfactionē vt comis
missio malis in p̄dēre nūerot mēsura et fa
tisfactōe dīgnas: sufficiētēs remetiāf: t p̄
in obſuatiōe p̄ceptoz dei virilis t strēne se
exerceat t inſtant opib⁹ mie. s. esunētes ci
bādo: sitiētes potādo: t sic de alijs. Et qđ tas
liꝝ satissactio b̄ descrip̄ta b̄ marimes diffū
cultatē t virili indiget fortitudine: id h̄tutib⁹
merito tales apponenf. Et ibi erit adhuc ma
ius gaudiā. qđ ibi cognoscim⁹ oipotentiā dī
plēm⁹ quō ei nūhilo oīa creauit: t adhuc mil
le vel s̄finitos mūdos creare posset. t quō su
stēt̄t̄ mūdū t oīa creata in eē suo. Quarti di
cunt̄ ptates t illi mutrunf ad arcendū demo
nes ne int̄m̄ tēptare p̄sumāt q̄tū volūt̄. Et
illi iūiat̄ nos vicere carnē mūdū t diabolus
Et ad istū choru⁹ assumunt̄ illi qđ post p̄dict̄
exercitia p̄tritōis t p̄fessiois t satisfactionēs p̄
qđ oīa p̄tā s̄f deleta in artūlissimo exercitio se
cōstrīgūt̄ assumētes asperā t austētē virtūtē
p̄ fortūlissimā resistētātē carni mūdo t diabolo
se opponūt̄: ne iterū p̄tis illabānf. **M**
Tres ei p̄pūos boles habem⁹ p̄cipitū suā
dētes. s. carnē: mūdū: diabolū. Et qb⁹ duo si
aliqui iterūtātē: qđ penit⁹ ex toto nō dūmit
tūt̄. Zerti⁹ tñ. s. diabol⁹: ita inero: abili adue
sus nos odio cōurant̄t̄t̄ nūq̄ ab eo ad ictū
vñi oculi inducias exīt̄: qđ valeam⁹. Job.
vij. Mūlitas est vita bois sup̄ terrā. Pūo em̄
caro ipugnat̄ nos p̄ cōcupiscentias t carnalia
desideria: semp̄ ei optat̄ voluptuari: oīanis
pugnari: cui restēdū est potent̄: nūhil et oī
b⁹ his admittēdo nisi qđ ad fūiendū deo: t ad
victū t vestūt̄ sunt ei nūcīa: tenēdo corp̄no
strū sic dicit Ver. Sic egrū cōmēdatō cm̄ ml
ta volēti inutilia sunt negāda: reūlia etiā no
lenti ingerēda. Gēdō mūdū ipugnat̄ nos cō
delectat̄ oīb⁹ mūdūm̄. s. gaudi⁹: diuītē: t
q. iij

De eadem dominica

et honos tunc et illa resuere debemus. s. qd hic gaudere in mundo illicere non velim: ut in futuro cum deo eternam gaudemus. Tunc spicere diuitias xpaleas: ut in futuro possideamus diuitias glie: hic fugere bonorum mundanorum in futuro possoremur a ipso et ab oib; scitis et angelis deo: et sic de aliis. Tertio diabolus nos dilectus mode impugnat, puto malos suggestios nos immitudo quod in principio viriliter resistere debemus. Ver. in ser. pote inimicis excitare teneatistis motus: si in te est si volueris dare vobis negare consensum. Secundo temptat nos viciando nostra bona opera. Et hunc ostegit tribus modis finis huius. s. in principio viciando intentione: in medio temptat per negligenciam, in fine per inanis glie illos laqueationem: quod laqueos diaboli per diligenter custodiā evadere debemus. Et tertio bellum est fortius: et eo quod nos inclinat est ad aliquid vicius aut ex natura aut ex actu frequentia. qd finis anni. Actus multiplicati generant habitum ratio quo plus meref. s. viriliter resistendo: et est isto plus ratiis quo temptat ratio plures coronas refi stendo meref. Ver. Quoties restiteris toties corona beris: et in illo chozo habebimus adhuc manus gaudiū quod in inferioribus choris. O quod gaudiū sicut habebimus cum illis militibus. i. angelis qui hunc inuenimus nos vincere mundū: carnē: et diabolū et cum illis scitis quod hic fortis dimicauerunt hunc mundū carnē et diabolū. Quinti angelis dicuntur principes: et isti adhuc sunt superiores aliis quod mittuntur et dicuntur principes: quod principes super totā ecclesiam vel priuiciā tuā et isti mittuntur per negotio totius ecclesie vel priuicie quod deo placuerint. Et hunc chozo angelorum meremur si principatus obtinebamus sup oēs homines. Et dices quod posse fieri prnceps super homines aliis os ut illi quoniam chozo mereri posset. Nihil per patientiam. s. vincendo oē malū in bono. et tales hominem totū mundū vicere non potest. hunc in martyribus nec p̄fides nec reges nec imperatores nec oēs tyranni vicere potuerunt. et isti homines quod ad isti chozo possidendum pertinet sic se habent in terris quod si vobis offenduntur. s. i. p̄to maledicēdo: vel dure vel iracundie loquendo. tunc ipi econverso per maledicēdo dāt bñditionē. et per versibus iracundis infideli vba dulcia. Exempli ipi dico quo scriptū ē. i. De. ii. Lū maledicere si maledicebat. cū patere si nō cōminabat. Et dices an hō iustus et innocens debeat sustinere maledictōes malorum: et utrum sibi aliquid noccat talia vba maledicta sustinere. Nihil video. nihil sibi obest: immo sibi p̄dest et mentoriū est. vnde potest imundas cogitationes. Hunc ipi deo quod de

Sermon

pacū est eo: nostrū agiā. qd male cogitatio neo hunc locū intrādi et manēdi in nobis. Et in isto chozo habebimus valde magnū gaudiū: qd ecce uter taleo magnus et altos angelos qui sunt omnes super alios. nōne est magnus bonus aq; hunc potuit. et sic dñs ibs ipso scimus habet eos in vita eterna. vñ Ap̄l's ad Heb. Raptūa bonorum viroꝝ cū gaudio suscepisti scientias meliorē et manēte subas hunc in celis. Ita si ledimur in corpore hunc patientē ferūt cogitantes passionē ipso quod per eis insta gaudiā sustinuit. vñ Hic. Enī passio ipso ad memorem: sed reducitur nihil ē quod non equo aīo toleret: immo tales non solū patiuntur per eis orare. vñ L̄v. viii. Diligite inimicos vestros: benefacite his quod oderūt vos et orate per p̄sequuntib; et calūmantib; vos: ut si tis filii p̄nis vñ quod in celis ē. Tertiū angelū dicitur dñnatiōes et illi dñnati alijs angelū et ordinent eos ad officia sua. et isti non mittuntur nisi voluntate dei illis quoniam inferiorib; ordinib; quod facere debeant: et vocant dñnatiōes quoniam dñi sup alios. Et isti quoniam chozi superiores non quod mittuntur: sed sp̄ assistunt aīo dñi. et illi chozū meremur cum sensualitatē nō tam rōni subiū cum: sic quod nihil facit nisi quod rō iubet. et sicut maximi dñi qui scīnt seipso vincere: et illi h̄s Ver. hunc sensus exteriores non duces: sed suūtes: interiores: sobrios et efficaces. In signū huius legis in euāgelio. vt h̄s L̄v. viii. de cetero ne quod dīnit. Nō sum sub p̄tate p̄stitutū habēdo sub me milites et dico huic vade et vadit: et alio veni et venit: et seruo meo fac et facit. Et turio. i. rō h̄s sub se milites. i. potentias nō dicit hunc. i. rōnali veni. s. et cognoscere differētiā inter bonū et malū. Et dicit huic. i. maxili vade. s. spernēdo malū quod rōnalis potest cognoscere esse despiciēdo. et seruo. i. cōcupiscibili fac hoc. s. appetēdo berū quod rōnalis potētia cognoscere esse appetēdo. vñ Gen. xli. dirit Pharaon ad ioseph. Sine tuo imperio non mouebit quis manū vel pedē in vniuersa terra egypti. Joseph. i. rō nūc cuius impietio sensualitas nec dī moris et occīna. dī nec os ad loquendū: nec pedes ad ambulanū: nec manus ad palpādū: nec aures ad audiendū: nisi id quod rō iubet et discernit ē hunc licetū: et in talib; vobis quod ad illū chozo pertinet sensualitas ē subiecta rōni et hunc opaf plenitudo gaudiū: qd eo cor abūdat in gaudiā rō vīnsit sensualitatē: qd cum cor ē plenū gaudiā: tunc alia intrare non potest. Sed dices. quare habemus totū imundas cogitationes. Nihil video quod de

LXXXVIII

sapiunt: et tales ex intimo corde eternā sapientia sunt. dicentes cum aplo. philip. i. Cupio dī solū et esse cū ipso. et dicit illū p̄o. Vnde nūbi qd incusat me p̄dīgat est. Idē. Scimus alia mea ad dñm fons. vi. Et tales nec possunt cogitare nec audire nec loquuntur quod dei sū. O quod cognoscim⁹. s. quod ab eterno in deo fuit⁹. et quod modo a deo emanauim⁹. Insup cognoscim⁹ deū in oib; et oia creata pulchritudinē ē i deo qd in scipio. Et qd bō defiderat sibi. s. pulchritudinē sapiam: diuitias tē. hoc torū in ipso inueniet. Elī. iii. Reg. x. Beati seruū qui stat in specū tuo sp̄ vidēto sapientiam tuā. Quām oēs electi videat deū in vñ clari⁹ videt quod alici⁹. qd sicut stella differt a stella in claritate. sicut scīti differūt in glā: qd q̄sto oia ē clarior et maiora merita meruit cū corpe i presenti tāli⁹. qd sicut corp⁹ in corp⁹ in celo erit clarissimo alio: sicut qd hō ē maioris meriti. Nonū angelū dicuntur seraphim: et isti sunt ardētes pre certis inferiorib; in amore et fervore dei: et clarissimi cognoscunt deū oib; illi inferiorib; et clarissimi seruouos incendit eos p̄ oib; alijs angelis. et rō est. qd sunt primiores deo. et qd ignis est primus magis accēdit: et qd luci ē p̄pinqat mag illumiat: sicut et isti angelū. Ad istū chozo pertinet et pueniēt qd feruēt in charitate dei. s. illū Lūc. xxiij. Nōne cor nostrū ardēt erat in nobis dū nob̄ loq. in via. De illo igne diuini amoris dñis dicit in euāgelio. Ignem veni mitte i terrā: et qd volo nūfīre ardeat. Et ad hoc quod hō fiat feruēt i charitate tria requiruntur. Pr̄io qd mediū. i. petrā tollant. Hic. Ania qd peccādo a deo se diuidit: si petrā tollit imēdiate deo adharet: et enī illa mundana et transitoria op̄s tollere de medio. i. amouere dī cor de. vñ Amb. ili. de vgi. Diuine dulcedini nō diūgeris si ab amore ipsali nō recessis. Ecce do op̄s disponi boiem ad hoc p̄ trutes. i. per op̄a vītū ut incendat igne diuini seruouos. Hoc p̄t in ligno disposito et arido quod melius ardet et citi⁹ incendit qd lignū busūdū et in dispositū. Tertio oportet appropinquare deo. i. p̄ contemplationē se ad deū erigere: qd p̄to bō altū deū cōtemplat tāto vicinior erit deo. p̄s. Accedite ad eū et illuminamini. Leuit. x. Si cōficiabō in his quod appropinquant mihi. Et Iacob. iiij. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. Et signans in tali contemplatione memoranda sunt multiplicia dei beneficia: et sic ignis diuini amoris ex hoc inēdit. p̄s. q. iii

De eadem dominica

et hōndib⁹ cōt illa respuere dedem⁹. s. q̄ hic gaudere in mūdo illicite nō velim⁹; vt in fūtu rō cū deo eternam gaudem⁹. Hic sp̄nere dūmīa xp̄pale⁹; vt i futuro possideam⁹ dūmīa glie; dic fugere honores mūdanoes vt in futuro honorēmur a xp̄o t ab oib⁹ sc̄tis t an gelis dei: t sic de alio. Tertio diabol⁹ nos di verisimile impugnat. p̄s malas suggestio nes imittēdo q̄b⁹ in p̄ncipio virilis resistere debem⁹. Ver. in ser. p̄t inūmō excitare tēs peccatis motūs: si in te est si volueris dare v̄l negare cōsensum. Sc̄do tēptat nos viciādo go. s. in p̄ncipio viciādo intētionē: in medio tēptat p̄ negligētiā. in fine p̄ ināmō glie ille laqueationē: q̄s laqueos diaboli p̄ diligētes custodiā euadre debem⁹. Et q̄pto bellū ē for tuus: ex eo q̄ q̄s inclinat⁹ est ad aliqđ viciūs aut ex natura aut ex actu freq̄nti. q̄: s̄m. Elī. Actus multiplicati generat habētū tāto q̄s plus mercf. s. virilis resistēdo: t ēt q̄pto plus rīces q̄s tēptat tāto p̄les coronas refiſendo meref. Ver. Quoties restiteris tonēo corona beris: t in illo choro habebim⁹ adduc meū gaudiū q̄ in inferiorib⁹ chōris. O q̄le gaudiū tūc habebim⁹ cū illis militib⁹. i. angelis q̄ b̄ suerūt nos vincere mūdū: carnē: t diabolū t cū illis sc̄tis q̄ hic fortis dimicauerūt ē mū dō carnē t diabolū. Quinti angeli dicuntur p̄cipiat⁹: t isti adhuc sunt supiores alijs q̄ mittunt⁹ t dicuntur p̄ncipiat⁹: q̄ p̄ncipiant fū per totā eccliaj vel p̄uinciaj vñā t isti mittū tur p̄ negocio totius ecclie v̄l p̄uincie q̄s deo placuerit. Et hūc chōz angeloz meremur si p̄ncipiat⁹ obtinebam⁹ sup oēs b̄ oies. S̄z dīceres quō posse fieri p̄nceps sup boies alijs vt illū q̄ntū chōz mereri posse. Nūdef p̄ patiētiā. s. vincēdo oē malū in bono. t tales boiem tot⁹ mūd⁹ vicere nō pōt. S̄z p̄ in mar ty: ib⁹ q̄s nec p̄fides nec reges nec impatores nec oēs tyrami vicere potuerūt. t isti boies q̄ ad illū chōz possidendū primēt sic se hūt in temis q̄ si v̄bis offendunt. s. i p̄is maledicē do: vel dure vel iracūde loq̄ndo. tūc ip̄i econ nerso p̄ maledictōe dāt b̄nditionē. t p̄ vers bis iracūdis: fidēt ḫba dulcia. Et xp̄lo xp̄i ō quo scriptū ē. i. p̄c. ii. Lū maledicere f̄ mas ledicebat. cū pateref nō cōminabat. S̄z dice reo an hō iustus t innocēt debeat sustinere maledictōe maloz: t v̄trū sibi aliqd noccat talia ḫba maledicta sustinere. Nūdef. nū il sibi obest: ino sibi p̄dest t meritorū est. vñd p̄s. Maledicet illi t tu b̄fidiq. Et b̄ p̄s q̄ de⁹

Sermon

Vacū est eo: nostrū a ḡia. q̄ male cogitatio neo būt locū intrādi et manēdi in nobis. Et in isto chōz habebim⁹ valde magnū gaudiū: q̄ ec̄tate tales magnū et altos ange los q̄ sunt oīi sup alios. nōne est magnū bos nō: ibi etiā videbim⁹ plenū dignitatē altitu dinē tūta gaudiū gle nostre: et quō mīni mus hōim in celo maḡ honorat t alti⁹ coro natūr q̄g matim⁹ rer in terris. q̄ ab ip̄o xp̄o vos melio: ē t manētē subaz h̄re i celis. Ita si ledunt in co:pe b̄ patientē ferūt cogitantes passionē xp̄i q̄ p̄ eis mīta guiora sustinuit. vñ. Hie. Q̄i passio xp̄i ad memo: s̄a rediſcitur tēptat p̄ negligētiā. in fine p̄ ināmō glie ille laqueationē: q̄s laqueos diaboli p̄ diligētes custodiā euadre debem⁹. Et q̄pto bellū ē for tuus: ex eo q̄ q̄s inclinat⁹ est ad aliqđ viciūs aut ex natura aut ex actu freq̄nti. q̄: s̄m. Elī. Actus multiplicati generat habētū tāto q̄s plus mercf. s. virilis resistēdo: t ēt q̄pto plus rīces q̄s tēptat tāto p̄les coronas refiſendo meref. Ver. Quoties restiteris tonēo corona beris: t in illo choro habebim⁹ adduc meū gaudiū q̄ in inferiorib⁹ chōris. O q̄le gaudiū tūc habebim⁹ cū illis militib⁹. i. angelis q̄ b̄ suerūt nos vincere mūdū: carnē: t diabolū t cū illis sc̄tis q̄ hic fortis dimicauerūt ē mū dō carnē t diabolū. Quinti angeli dicuntur p̄cipiat⁹: t isti adhuc sunt supiores alijs q̄ mittunt⁹ t dicuntur p̄ncipiat⁹: q̄ p̄ncipiant fū per totā eccliaj vel p̄uinciaj vñā t isti mittū tur p̄ negocio totius ecclie v̄l p̄uincie q̄s deo placuerit. Et hūc chōz angeloz meremur si p̄ncipiat⁹ obtinebam⁹ sup oēs b̄ oies. S̄z dīceres quō posse fieri p̄nceps sup boies alijs vt illū q̄ntū chōz mereri posse. Nūdef p̄ patiētiā. s. vincēdo oē malū in bono. t tales boiem tot⁹ mūd⁹ vicere nō pōt. S̄z p̄ in mar ty: ib⁹ q̄s nec p̄fides nec reges nec impatores nec oēs tyrami vicere potuerūt. t isti boies q̄ ad illū chōz possidendū primēt sic se hūt in temis q̄ si v̄bis offendunt. s. i p̄is maledicē do: vel dure vel iracūde loq̄ndo. tūc ip̄i econ nerso p̄ maledictōe dāt b̄nditionē. t p̄ vers bis iracūdis: fidēt ḫba dulcia. Et xp̄lo xp̄i ō quo scriptū ē. i. p̄c. ii. Lū maledicere f̄ mas ledicebat. cū pateref nō cōminabat. S̄z dice reo an hō iustus t innocēt debeat sustinere maledictōe maloz: t v̄trū sibi aliqd noccat talia ḫba maledicta sustinere. Nūdef. nū il sibi obest: ino sibi p̄dest t meritorū est. vñd p̄s. Maledicet illi t tu b̄fidiq. Et b̄ p̄s q̄ de⁹

LXXXVIII

sapiēt: t tales ex intimo corde eternā decipi scunt. dicētes cum aplo. p̄phil. i. Lupio dis solui t esse cū xp̄o. t dicūt illō p̄s. Deu mībi q̄ incolat⁹ me⁹ p̄logat⁹ est. Idē. Sicut aīa mea ad deū fon. vi. Et tales ne c̄ possunt cos gitare nec audire nec loq̄nisi q̄ dei s̄. O q̄le gaudiū ibi in illo chōz bēdūm⁹ v̄bi oīa i deo cognoscim⁹. s. quō ab eterno in deo fuit⁹. t q̄ deo a deo emanauim⁹. Insup cognoscim⁹ vñd i oib⁹: t oīa creata⁹ pulchritudine ē i deo q̄ un sepiō. Et q̄cōd b̄ desiderat sibi. s. pulchritudinē sapiam: diuinias tē. doc torū in tpo p̄spectu tuo sp̄ vidētes sapiam ruā. Quāns oēs electi videat deū tū vñd dari⁹ videt q̄ as li⁹. q̄s sicut stella differt a stella in claritate. s̄c̄t̄ sc̄t̄ differūt in gla: q̄ c̄t̄ oīa ē clarior maiora merita meruit cū corpe i presenti tāto dari⁹ corp̄dēt. q̄ gloriificatio redūdat de oīa in corp̄. s. vñd corp̄ in celo erit clarus alio: s̄m q̄ b̄ ē maioris meriti. Non angeli dicūt scr̄phī: t isti sunt ordētes p̄t cete rīo inferiorib⁹ in amore t seruose dei: t clari us cognoscit deū oib⁹ illō inferiorib⁹. t flāma diuini seruoris incendit eos p̄ oib⁹ alijs angeli. t rō est. q̄s sunt p̄tūiores deo. t dignit̄ est p̄tūor maḡ accēdit: t q̄ luci ē p̄pinq̄z maḡ illumia: s̄c̄t̄ isti angeli. Ad istū chōz p̄tinent t p̄ueniēt q̄ seruēt in eb̄ tritiate dei. b̄ illō Luē. triū. Nōne cor nostrū ardēs erat i nobis dū nob̄ loq̄. in via. De illo igne diuini amoris dīs dieit in euāgelio. Ignem veni mitte i terrā: t q̄d volo nisi ardeat. S̄z ad hoc q̄ b̄ fiat seruēs i charitate tria requiriatur. P̄rio q̄ mediū. i. petā tollant. Hie. Ania q̄ peccādo a deo se diuidit: si petā tollit īme diate deo adheret: t etiā illa mūdana t transitoria op̄s tollere de medio. i. amouere ī cor de. vñ. Amb. i. li. de Vgl. Diuine dulcedimē nō p̄tūgeris si ab amore sp̄ali nō recedis. Secūdo op̄s ītūtū ut incendat igne diuini seruoris. Vōc p̄t in ligno disposito et arido q̄d meli⁹ ardet t cit⁹ incendit q̄ lignū buxidū t ī dispositu. Tertio oportet appropinquare deo. i. p̄ p̄tēplationē se ad deū erigere: q̄ p̄to b̄ alti⁹ deū cōtēplaf tāto vicinos erit deo. p̄s. Accedit ad eū t illuminamini. Leuit. t. S̄z cōficiabo: in his q̄ appropinquant mūhi. Et Ia cobi. iii. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. Et signans in tali cōtemplatione memoranda sunt multiplicita dei beneficiorū. t̄lignis diuini amouit et hoc incēdit. p̄s. q̄ m̄

Dominica quarta post festū trinitatis

In meditatione mea erandescet ignis. in illo choro habebim⁹ maritū gaudium. qd̄ cor nō et alia nra in dñi trāsumis et seruote dñi nra amoris. Quē ferrū assumit formā ignis et erit cādeo qn sit ignis : et tñ est ferrū l substantia sc̄ simili m̄d̄ cor nostrū trāsumatib⁹ in dñi. ibi enī plenissime implet⁹ illud precep⁹. Diliges dñm dñi tuū et toto corde tuo: et ex tota alia tua : et ex oīb⁹ vīnb⁹ tuīo et ex omni mente tua : et primū tuū sicut reipm.

6 Audiū erit corā āgeliō dei super
vno petōre pniām agēte tē. Hic
dicēdū ē quō āgeli seruiūt hoīb?
et ḥre. t quō s̄r nob̄ fīles: et quō pcellūt nōo.
Istū fīmonē q̄re ifra sermone. clviij. 3.

Ghūica quarta post festū trinitatis. Sermo. Igitur. de sex operibus misericordie.

**Stote misericordes si
cuit et pater vestri misericors est. Luce
vi. Absorb. viij. Absorb. iiiij.** O

Naturale ē oīb' oīalib' ciusdes
spēi adiuicē mīam p̄seruare multomaḡ bō
ad imaginē dei cōdit' dī alī alteri tanq̄ sue
imaginē cōpati t vn' alteri' defect' et misis
as in eo: suū imp̄m̄ere:t sic sibi cōpari. Et in
h̄ cōsistit rō mie ad quā xp̄s nos inducit per
ph̄ba premissa dicēs. Estote misericordes cē.
Uñ i p̄fici simone dicēdū ē de ser opib' mie q̄
dñs i iudicio a ql̄s hoie vult reqrere. vt habe
tur 20. at. xv. Ubi dictur' ē bis q̄ a dext̄is
ci' erūt. Ulenite bñdicti p̄fis mei pos. patūvo
bis re. a p̄fhi. mū. Esurui t dedistis mibi mā
ducare. Sicuti t de. mi. bi. t sic de alijs. Tūc
dicet t bis q̄ a sinistris ci' erunt. Discedite a
me maledicti in ignē eternū q̄ pat' ē dyabos
lo t āgeli ci'. Esurui t nō dedist mibi mā
ducare. Sicuti t nō dedistis mibi potū. Pos
spes erā t n̄ collegistis me. t sic de alijs. Aus
gu. dicit sic sup̄ pdicta ph̄ba. Si aliq̄s cēt q̄ de
rota sacra scriptura mībil aliud sciret nisi fos
sumodo istā lectionē pñtē hoc solū sufficeret
ibi ad salutē: qz ibi p̄tinētur merita t deme
ntia: p̄misā t supplicia: bonoꝝ t maloꝝ. P
rimū op̄ mie est cibare esuriētē. vn' Esa.
viiij. frange esuriēti panē tuū. Secundūz est
potū dare sitienti. Math. x. Quicūq̄ potuꝝ
p̄ederit vni ex mīmis meis calicē aque fri
gide tm̄: nō p̄det mercede suā. Sed sunt qdā
deo duri t imisericordes q̄ poti' dāt porcio
t canib' q̄ paupib': qz plures diuites meli'
pascūt suos canes q̄ paupes, s. p̄parādo cō

Serrano

LXXXIX

¶ Sunt dñi adeo auari φ nullos p deo hor
spitari volūt nisi habeat expēdere: et sic expel
lit paupes a domib⁹ suis. Cū tñ r̄po dicit
in enīgeli⁹. Qui vos recipit me recipit: et q
voꝝ sperni me spuit. Itē eadē mēsura q mē
si fuenſ te. Ergo sicut claudio iannas paupi
sic r̄po facit tibi eū ad ipm venienti dicēs illis
lud. Abat. rrv. Dñe dñe aperi nob. M̄siderbit.
Amē amē dico vob: nescio von. S̄i bōis t̄ es
feci ſuo dicet illis. Abat. rrv. Hospes ſu⁹ et
collegiſto me t̄c. Elenite benedicti p̄na mihi
q̄. Ex his p̄ multū r̄phēſibiles ſe illi di
m̄tes q̄ bñt magnas et latas domos t̄ poti⁹
p̄mittunt eao vacare p̄ paupes in eisdē p̄p̄
deū velint hospitari. cū tñ laudabile cēt p̄
q̄ly dimes ad min⁹ b̄iet vñū pauperes in do
mo ſua ut illud qđ ſibupſi in mēſa ſubtrabe
ret fine comedēdo ſine bibēdo h̄ illi pauperi
daret: ut t̄ ſic poſſet mererivit̄ ſe eternas. ¶ R
Quartū eſt nudos tegere. q̄tū aut̄ hoc place
at deo p̄ in ſetō maritino quē r̄ps coia oib⁹
ſcriſt̄ t̄ angelio in celo eritib⁹ cōmēdanit di
cēs. L. Martini⁹ adhuc cathecuminus hac me
veſte pterit. Un̄ admonet vñūquēs hoīem
p̄ Eſa. ppbam dicēs. Cū videri ſe nudum op̄i
eū t̄c. Lu. iii. Qui h̄i duas tunicas det vnas
nō bñti. Itē q̄ h̄ op̄ mīc nō ita facilis eret
cent ſic t̄ alia. q̄ vñ facili⁹ dat paupi fruſū
panio vel recipit eū p̄ vñā noctē ad hospitium
q̄ daret libi tunicas. q̄ mulieres diuites
Debet̄ filare et nō ocioſe incedere: q̄ vñ
ipſe nō indigeant p̄ ſcriſt̄ multi paupes ſe q̄
bñ indigēr. ex r̄plo br̄t̄ Eſabeth q̄ filabat cñ
ancillis ſuis t̄ unde paupib⁹ uestes faciebat
Aug. in li. de vita r̄piana. Illā elemosynam
dō approbat q̄ de iustis laborib⁹ minifra
tur. Si c̄ ſcriptū ē. Honora dñm de tua ſuba
1. de tuis iustis laborib⁹: t̄ de p̄mitijs frugū
tuaj̄ da paupib⁹. Elī r̄ps dicet talib⁹ in iudi
cio. Nud⁹ fui t̄ coopusit̄ me. q̄ ita accepit̄
eſt ei q̄t̄ eū i cruce nudū pēdētē coopusit̄.
Un̄ dicit Abathei. rrv. Qđ vñ er minimis
meis fecisti mihi fecisti. Quicū ē visitare
t̄. ab: t̄ b̄ c̄. de acceptū r̄po q̄t̄ ip̄ ſe
taceret h̄ ifim⁹ t̄ cū visitare: q̄ oēs paſſus
talii nſerant ab angelis t̄ remitterant a r̄po
in vita eterna. Cōtra h̄ faciūt q̄ paupes t̄ in
firmos ab omianis: vel etiā q̄n̄c p̄pos famu
les vel famulas q̄n̄ infirmanſ a domo expel
lāt. vel ſi retinēt p̄ canē ſub gradu locāt: nec
melius ei q̄c cani faciūt. Non ſic eſt faciēdū
ſimo q̄ eſt bñſi faciēdū q̄t̄ angelo dei: vel q̄t̄
ip̄ r̄po q̄ dictar⁹ eſt in iudicio. Iufit̄mo fui

et viſitatio me. Sc̄tus op̄o mīc ē viſitatio
viſitare et redimere: huic boni ſue mali fine
aliqd eſt admittādo. Si boni p̄ poſſe libe
rari dñt. uitta illud p̄o. Egredi oē manu peo
nocens a rapto: ib⁹ ab alio boī ſili⁹ eſt
deo. p̄o. Deq̄ ſa filia ent tibi cripiē in operi
de manu ſotioꝝ eī. Si h̄o mali: nū ſaltem
liberādi ſe ab etiā morte. ſ. monēdo eos ab
pniāt ō cōptēdys de patre ſuis. t̄ q̄ offerant
deo illā ignominī ofiſiūt amarā mortem
qui ſuſhincere eos oī p̄ petio ſuis. ſ. h̄ ē mītō.
vñle boī ſe deo acceptū. S. Quodq̄ ūt̄
pena mortis dirimat aliqd de pena debita p̄
petis. M̄r ſu⁹ ſcriſt̄. Ebo. in. un. di. rr. Abat̄ ſu⁹
naturalē ō pena pſeq̄no originalē penitēt q̄t̄
iī in naturā puerſa. Et iō p̄ mortē naturales
nō purgaf aliquid de peto actualiſ ſe mortem
illatā bñ ſe purgari. Un̄ ſi aliqd mortē illa
tam patient ſuſtineat etiā p̄ alijs crimib⁹
ſic illata mortis valet ad diminutionē penitēt
ad liberationē etiā a tota pena ſu⁹ q̄nta ex
culpe t̄ patiētie t̄ p̄nitētio. Itē q̄nt̄ de ſuſpē
dēdīs t̄ decapitādī ſe debet eis dari cor
pus dñi. M̄nde ſi ſe pſeffi t̄ p̄nitēt non dī
eis denegari. vt br̄. ri. q. u. c. ſi. ¶ Item
q̄nt̄ de ſuſpē ſe ſint ſepeliēdi i cimitiis
an nō. M̄nde ſu⁹ dñs. q̄ ſepeliēdi ſe dñ ſu⁹
penituerūt ſe tñ ad h̄ ſe de p̄nitib⁹ depenā
tur reqrif licētia iudic ſeculario: ne iuſticia
contenui videatur: ſic loquunt̄ leges ipsas
licentiam iudet denegare non debet. Et bis
iā dictis patet q̄ ſalubre eſt valde tales bo
mineſ monēre ad p̄nitentia: q̄ possibile eſt
q̄ qui in vno hoīe tali poſſet mereri vitam
eternam. t̄ ratio eſt. q̄ ſu⁹ Greg. Abatimus
ſacrificiū eſt ſeuſ animarū. immo pl̄ eſt deo
acceptū t̄ hoī ſerito: iū vñā ſiam locati: ſe
aurcū mortē deo offerte. Q̄ ſu⁹ ſia p̄ceſſ
lit oēs r̄bēſauros totū mīdi. Un̄ Aug. dicit
Sicut deus oēm creaturā: ſic ſia oēm corpo
reali creaturā nature dignitate p̄ceſſit. Cñ
etiā Beſi. Totū mīduo ille p̄cū ſu⁹ anime
eſſumare nō p̄t. Nō em̄ p̄ ſu⁹ mīdo ſiam
ſuam daret r̄po quā p̄ ſia bñma dedit. Et
enī ſe multū ſalutiferū eſt talibus amarā
mortem t̄ paſſione ip̄i reducere ad memoris
am. Ende Auguſtin⁹. Si paſſio ip̄i ad mor
tē ſe reduciſtib⁹ t̄ durū qđ nō eō ſi to
leret. Beſi. Quid eſt qđ tibi non ſuare viſe
tur ſi collegens et memorauit oēs amarū
tudines ſaluatoris: t̄ ſignat̄ ſe cogitandū eſt
talib⁹ quō r̄po nōnies ductus eſt pro ſalutē

LXXXIX

De eadem dominica

Prima. Primo statim quidam captus fuit du-
cens est ad annas. Secundo ab ana ad caypba
Tertio a caypba ad pylatū. Quarto a pylato
ad berode. Quinto ab berode econuerso ad
pylatū. Sexto milites duxerunt eum int̄ in a-
triū: et illuxerunt ei percutiētes caput ei⁹ arsu-
dine. Septimo duxit eum pylat⁹ fours de p̄co-
no portante coronā spicā et veste purpure-
am. Octauo dux⁹ est ad locūrbi p̄ tribuna:
li iudicat⁹ est ad mortē. Nonno extra ciuitatē
dux⁹ est ad locū calvarie rbi crucifissio est.
Et rememorando talco traxit⁹ tpi offerre de-
buit transiū illū et mortē et penū ip̄i ip̄o p̄
potis suis et dixit h̄e bonū p̄positū q̄ apliua
nō q̄ vellē peccare si diuti⁹ viuere deberent
et sic deo debet cōmittere aias suā. Unde les-
git tale exēplū. Miles qdā nobilis: si crimi-
nosus quodā tēpe ab inimicis suis est cap⁹.
Et q̄ valde erat ei inuidiosus et crisi visus ē
eis expedire ut in instanti occidere. Lemēs
vir nobilis sibi mortē imminere et nullus ibi
ēē remediu⁹ vite: supplici voce dicit ad illos.
Hogo vos intuitu dei: ut modicū ad mortē
meas differte dignissimi: ut alium sacerdoti
peccata mea possim confiteri. Respōderunt
ei. Nō est nobis illa dilatō tua. Cōsigere pos-
set q̄ cognati et amici tui veniret et emperente
te de manib⁹ nostris. tūc esset error nouissi-
mus peior pior. Cui cū p̄cepissent ut se pro-
sterneret ad decollandū dixit h̄ebū. Deus tu
scis voluntatē meā. et subiūtit. Asam meam
virginis filio cōmendo. Sicq̄ decollat⁹ est.
Erat mēc quidā obssessus in ciuitate. Cui cū
diceret qdā audita morte tāti tyrāni nō ma-
gnū gaudiū h̄ebū. cū aia illi⁹ facinoris milis.
R̄edit demō. Neq̄: vñ em̄ h̄ebū dum mori-
debuit p̄tulit p̄p̄ qd̄ saluat⁹. vñ Ver. Ma-
ior ē dei pietas q̄ quis. inīq̄as. Scut enim
scintilla in medio mariora ois malicia ho-
minis ad dei misam. Qd̄ aut̄ de⁹ gratiant⁹ opa-
tiae accipit q̄ exhibetur paupib⁹ in suo noīe
p̄ tale exēplū. Erat qdā rustic⁹ cū sua vro-
re q̄ morabat in una villa et in una magna
curia solitarie: et h̄uit de p̄suetudie q̄ singu-
lio sertis feris solebat inuitare vñ paupes
hoiem in memoriā et reverentiā passiōis tpi
Et q̄ pauperē nō h̄ebat distulit prandiū do-
nec vñ pauper veniret. Accidit aut̄ una ser-
ta feris q̄ nullū pauperē h̄e poterat et dixit
viro sue. Prepara cibū et ego enbo et rides
bo an aliquē pauperē inueniam. Et criens vis-
dit i platea publica que non remote a domo
sua distabat quēdam pauperē in via: iutosa

incedere. Qui occurrit ei iutavit eū: et q̄ si
veniebat ad domū suā vro ei⁹ dixit. Ego la-
uabo sibi pedes: q̄ iutosi sunt qd̄ ē sibi mīstū
necessariū: et postmodū tūc comes⁹ m⁹. Et ac-
cipiens vñ cū aqua lauit pede⁹ eū: et in-
venit cū h̄item duo magna forū. Anna in pes-
dibus ip̄i⁹. Et dixit ad maritū. Ille pau-
per ad modū dñi nři ieu⁹ tpi by⁹ p̄fō: atos pe-
deo. Tūc dñs ieu⁹ tpi dixit. Ulo⁹ alijs dieb⁹
recepis̄ me et hospitastis me i mēbris mī-
si: si hodie meipm ad hospitū vestrū suscep-
pistis. Et ego p̄mitto vobis in p̄nti necessa-
ria vite et post hanc vitas volo vos recipere
ad vitam eternām. Et hoc dicto euauit.

G In eadem dominica. ser. xc. b iudicio et suspicioe:

Olate iudicare et non su- dicabimini. Lc. vi. Notandum q̄ nō iudicare primū est magne di- scretiōis: ut hō ita cōpatiat⁹ pri-

mo suo in defectib⁹ suis q̄ nō de facili malū
iudicet de eo. Et ad hāc discretionē habēdas
mīstī dñs nos inducere in vñbis p̄missis. vbt
dicit. Nolite iudicare. Unū i p̄nti sermonē tria
sunt dicēda. P̄tio q̄t modio iudiciū temeras-
riū cōmittit. et q̄i est p̄tū mortale: et quādo
veniale: et q̄i nullū p̄tū. Secundo vñ oritur
iudiciū temerariū. et quomodo quib⁹ tenet
alios homines meliores se reputare. Tertio
exemplū. Quantū ad p̄tū sciendū
q̄ iudiciū p̄t fieri septē modis. P̄tio timo-
re ne sequat̄ malū: et hoc p̄pter nō dicit iudi-
ciū. Uerbigrā. Sicut incliduntur moniales
nō q̄ male sint vel q̄ male velint facere: sed
timet⁹ p̄pter fragilitatē seru⁹ ne libertas
creundi vel patesactio claustrī fiat eis octa-
vio peccandi. Sic fili⁹ obseras cistā tuā vel ca-
merā tuā non q̄ aliquē iudices furem sed q̄
tunes dare occasionē furti. et sic perderes tu-
am pecunia. Hō em̄ p̄t timere malū tñ tu⁹
quādā spe boni ut nō fiat: id p̄pter securitas
tem puenire p̄t ne hoc malū eueniat qd̄ tis-
met. Unū Aug. Certū tene incertum dimittit.
Sicdū iudiciū dī incide⁹ suspicioe: ali⁹
tū cum p̄sens rōnis. Et iudic⁹ debet hō caue-
re in p̄tū p̄t: et expellere et in mēli⁹ interp̄-
tari. Aug. in ser. dñi de monte. Si suspicioe
vitare nō possum⁹ q̄i homines sum⁹ iudicia-
ti. i. diffinitiūas firmasq̄ sententias contri-
nere debemus. Si ḡ suspicam⁹ q̄ est huma-
na rēparatio saltē nō iudicem⁹. hoc em̄ ad hu-
manā rēparationē p̄tinet sine qua vita p̄sens
nō ducit. Ergo qñcūq̄ incidunt nob̄ mīle cor-

Sermo

gitatione et suspicioe de primo: et q̄dito
illao adiūtum⁹: tūc imēdiare expellere debe-
m⁹ et i bonū interpretari: et si talio suspicio nō
noct nec s̄t pati in se. Tertii iudiciū ē qd̄
cōtingit ex leib⁹ signis. et in b iudicio ē m̄
pler grad⁹. P̄tum⁹ grad⁹ ē q̄i qd̄ ex signis le-
tibus inīc: et dubitate de bonitate primū b
est p̄tū veniale: et b nō vocat p̄p̄ iudicauis
si suspicio. Secundo grad⁹ est q̄i ex talib⁹ leib⁹
signis firmiter tūc in aio q̄ primū sit mal⁹
et b p̄p̄ dī iudiciū: q̄ iudiciū iudicat firmā
Inīc: et b est p̄tū mortale: si malū qd̄ iudi-
cat de primo ex leib⁹ signis sit de ḡne p̄tū
mortalia. P̄tū em̄ mortale est qd̄ p̄iūt̄ cha-
nitati primi. q̄ aut̄ aliquē p̄dicto mō iudicet
primū p̄t esse p̄ fraternā charitatē iūt̄ tē.
Elerbi grā. Si q̄s rideret vel aliquā dissolū-
tionē sacerdot: et p̄pterea sperneres eū et diffi-
cūtūe teneres cū cē malū et talib⁹ leib⁹ sis-
gno: grauit̄ peccares. Sili si q̄s aliquid p̄de-
ret: et ex leib⁹ signis primū iudicaret eē fu-
rē grauit̄ peccaret. et sic de alijs. Terti⁹ grad⁹
q̄i ex leib⁹ signis non solū p̄dicto mō iudi-
cat primū: si etiā p̄cedit ad p̄nitētē vñ ad
vñdictā ac si factū veracit̄ cōmisicer: et b est
grauit̄: q̄i nō est solū p̄ charitatē: si etiā p̄ iu-
sticie equitatē. Hoc sepi⁹ p̄tingit q̄ aliq̄ pro-
pter aliq̄ signis qñis p̄ua captiūat et p̄mūt̄
paupes: qñis vñq̄ ad mutilationē mēbrorū
offlūgt̄ eos surspēdendo et ponderando: sic q̄
qñis eos op̄s eē infirmos postmodū oī tem-
pore vite sue. Et q̄i q̄i innocētes sic p̄mūt̄
et ledūt̄ in mēbrorū suis vel p̄pter furtū cō-
mūtum ab alio cū ipsi nō sunt rei: vel p̄pter
aliq̄ aliam cām incertā et dubiā vbi acto-
ri ignoratur. Et tales quādō volunt penitere
et illis satisfacere quos sic innocent̄ leserunt
in mēbrorū suis: q̄ postmodū op̄s eos mēdi-
care: q̄ se cū pueris et vroib⁹ nutriūscent de
suis laborib⁹. Quartū iudiciū est de oculis
et absconditis cordiū. Et est valde pericu-
lum de ignorantia et occultis cordiū iudicare
alios. Lauta em̄ p̄funditas credēda ē esse in
b. q̄ era qñcū latet ip̄m hoīem i quo ē.
Et p̄s hoc. Nā in bō petro p̄funditas infir-
mitatio sue latebat ip̄m met̄ cū se cū dño
mōtūrū p̄mittebat: q̄i si infirmitatē suam
cognoscet nequaq̄ ad dñm dixisset. Para-
tuo sum tecū in carcere et in mortē ire. Sic
alios discipulos latuit eoȳ hūana infirmitas
q̄i euāgelii dicit q̄ fili⁹ et oēs discipuli dice-
bat. Si ḡ q̄i q̄i de se aut vir aut oīno nō vñ-
gniam possit ferre: quādō p̄t tūc de alijs iudic-

XC

De cœdē dōmīnīca

indictorū. Tūp illo dōo dicit dōs Aug. Toc loco nūl alius pōpī estimō nūl ut ea facta q̄ debita sunt quo aio fuit in meliorē pōm interpoemur. S. Quenā an oia ou bis in meliore pōm interpoemā sunt. Nūdeo q̄ facit dō cognoscere in spū et reuelatōe diuina s̄ mala intentōe eē facēt. sicut legif de dō Benedicto q̄ odā emul̄ obtulerūt sibi pā nē cū veneno mūrū. qđ ipē sc̄mā Benedictus i spū cognovit et uult coruānū vt panem istū deportaret ad locū vbi nulli posset et s̄ dānū fieri. Silt legif de sc̄o Benedicto q̄ sui emul̄ obtulerūt sibi bibere vñcū in vase. qđ ipē in spū cognovit. et mediātē signo crus̄os r̄as p̄fregit et venenū effudit. Et qđ iam dicitis soj̄tū q̄ oia dubia in meliorē pōm sūt interpoemā. vñ ḡra. Si video simul duos colloq̄ntes forte vel loquunt̄ de bonis vñ de malis: t̄ tu nō audis qđ loquant̄ an bonum vel malū. nō tu tenens interpoemā in meliorē pōm. Si aut̄ diffimile indicas eos mas la loquentes paccasmortali: q̄ facis ī p̄ceptū xp̄i vñ dicit. Nolite indicare t̄ nō indicabū. Item aliquis comedit in die ieiunij aut for te comedit et gula aut infirmitate aut necesse sitate aliq̄: t̄ hoc tibi incertū est: tunc hoc in meliorē pōm interpoemā debes. Uli Ap̄lus. Ro. riij. Qui cū nō manducat māducantē nō sponat. Uli legif exemplū in vitaspātrū fuerūt duo fr̄es magne vite in cōgregatiōe t̄ meruerūt singuli vidore gr̄as dei in alterus tro. factū est sūt aliqui vt r̄n̄ er̄t̄ eis egredes ref in sc̄ra feria err̄a cōgregationē t̄ videret quendā māducantē manū t̄ dīnit ei. Vac bo ra manducas in sc̄ra feria. die autem seqn̄ti facta est celebratiō missaz fm̄ cōfuetudinē. Intuēto vero frater q̄ vñd̄it q̄ ḡra q̄ ei data fuerat discessit ab eo: t̄ tristat̄ est. qui cū ve nissit ad cellā dīnit ei. quid fecisti frater: q̄ si vidi sicut prudie gr̄am dei in te. Ille aut̄ res pondens dīnit. Ego neq̄ in actib⁹: neq̄ in verbis: neq̄ in cogitationib⁹: Iscius sum mi bi alicuius mali. Dīnit frat̄ eius. Nōne aliquod verbum vel sermonē oīosuz locutus es. Et recordatus dīnit ei. Hesterna die vidi quenā dā mane māducantē t̄ dīnit ei. Vac hora mā ducas in sc̄ra feria. hoc forstāt̄ est peccatū meū. S̄ libora meū duas ebdomadas t̄ ro gemus dīvīt mīlii indulgeat. Et fecerūt ita Et post duas ebdomadas vñdit frater gr̄am dei iterū venientē sup fr̄em suūt cōsolari s̄t deo q̄ solus est bon⁹ gr̄as referētes. Sc̄iēdū q̄ q̄ p̄tungit q̄ duo vñd̄it vel audiūt alii

quid fieri vbi vñdo indicādo hoc in malum peccat mortalē t̄ aliter q̄ hoc idem indicat in bonū nūl peccat. Et enī q̄ ille q̄ facit alii qđ q̄s vir peccat venialit ydi illū t̄ hoc vñd̄et et indicat in malū peccat mortalē. Greg. in moral. Graue est satis t̄ indecēt q̄ i redūbia certa detur sīla. L. De p̄ceptū indicū nūl est et cūdētia factū: vt cū q̄d̄ vñd̄et in mala iudicat in mala manifesta mala iudicat nō est p̄ctū. vt cū q̄d̄ vñd̄et aliquis homicidū: q̄ vñd̄it cū iudicāt estimātū: nō b̄c̄it ausum iudicandi eos temerātē. S̄ h̄en tales ceci sunt quo ad sc̄. q̄ tra bē nō vñd̄it in oculo suo: si festucā bñ vñd̄it i oculo fratria. S̄ si sc̄ipos t̄ suos p̄pos defes̄tū in būilitate cognoscēt̄: alios minime iudicarēt̄. Secūdo ouif er̄t̄ eo q̄ q̄s male affi citur ad alii. vñ Aug. Certū est q̄ de malo i s̄c̄erto neminiē iudicāt̄ quē tanq̄ meipm diligēt̄. si et defendēt̄. et excusare q̄d̄ in publicū nō pd̄ret. si q̄ charitatē pd̄idim̄ facis liter alterutū iudicam̄. Hoc p̄z q̄ de sūmū co q̄ et leuib⁹ signis mala opinat̄. et si alioq̄ malū de eo audiūt̄ facilis credit. Uli Crisost. in lib. de cōpūctione cordis. Si enī q̄d̄ boni dicatur de mūmico nō credit̄: si aut̄ q̄d̄ malū hoc nō solū credit̄ si cōfirmat̄. Et tales sic te merarie indicāt̄ p̄tios oīidunt se cē a ḡra dei t̄ a charitate dei t̄ primi vacuog. sine q̄ bus tñ nō est saluq. Uli. i. Job. ii. Qui nō diliḡit fratre sā manet in morte. q̄ tales hñt signis q̄ mortui sunt corā deo. vñ Aug. Utia die amo: est: q̄ non amat mortuus est. Zer tio orif er̄t̄ eo. l. q̄d̄ in sc̄ipso ē mal⁹ t̄ puer sus: et er̄t̄ hoc ipso q̄d̄ cōci⁹ sue malicie de aīno facile mālū opinat̄. vñ Aug. Facilius in alio putat q̄d̄ in se sentit. Uli etiam Cris. sup Elīat̄. Omīs hō fm̄ se estūnat alterū. Ergo iudicāt̄ p̄tios est signū p̄auī t̄ pueri cor dīs. Hoc p̄z in exēplo reali: q̄ aranea et apis iōdant se sup filo: ē: t̄ succū quē extrabit apis suerit i mel dulce. si aranea succū quē extrabit suerit in venenū. sic ē de bonis et malis cordib⁹: q̄ boni oia q̄ vñd̄it vel audiūt̄ puer tñ: mīlii vñd̄it. i. in bonū. S̄ mali t̄ puer si boīos qui sunt diuidiosi omīa q̄ vñd̄it vel audiūt̄ cōvertūt̄ in venenū. in malū inter p̄tanif. vñ Cris. super Elīat̄. Sicut diffici le aliquē suspicat̄ mālū qui bon⁹ est: sic diffi cile aliquē suspicat̄ bonū q̄ mal⁹ ē. Qđ nō fa ciliter debem̄ iudicare malū p̄z vñlīmo per tale exemplū. Legitur in vitaspātrū q̄ q̄d̄ sene p̄dicauit in quadā cūdētate: et quedam mercifit cōpuncta in vñbo et exēplo ipi⁹ clas te illi alteri subiūt̄ quo ad hoc: et cūdēt̄

Sermon

re toto corde cū in illo re exēdere. Secundo cū cognoscis aliquē defactū in te quē in alio nō cognoscēt̄. debes te ei iterū et būilitate sub h̄ere. Terzo cū etiam nūl talis boni sc̄is in alio. et būilitate tñ semp̄ debes estimāre aliquid bonū occulūt̄ in eo qđ tu nec p̄cipio nec cognoscis t̄ nescis q̄d̄ ipē sit adhuc i cōspectu deiz̄. forte multo melior̄ te. Abō p̄z q̄ et supbia ouif temerariū iudicāt̄. q̄ si se lo ge s̄ferio: ea t̄ peiores illis q̄s iudicāt̄ estimātū: nō b̄c̄it ausum iudicandi eos temerātē. S̄ h̄en tales ceci sunt quo ad sc̄. q̄ tra bē nō vñd̄it in oculo suo: si festucā bñ vñd̄it i oculo fratria. S̄ si sc̄ipos t̄ suos p̄pos defes̄tū in būilitate cognoscēt̄: alios minime iudicarēt̄. Secūdo ouif er̄t̄ eo q̄ q̄s male affi citur ad alii. vñ Aug. Certū est q̄ de malo i s̄c̄erto neminiē iudicāt̄ quē tanq̄ meipm diligēt̄. si et defendēt̄. et excusare q̄d̄ in publicū nō pd̄ret. si q̄ charitatē pd̄idim̄ facis liter alterutū iudicam̄. Hoc p̄z q̄ de sūmū co q̄ et leuib⁹ signis mala opinat̄. et si alioq̄ malū de eo audiūt̄ facilis credit. Uli Crisost. in lib. de cōpūctione cordis. Si enī q̄d̄ boni dicatur de mūmico nō credit̄: si aut̄ q̄d̄ malū hoc nō solū credit̄ si cōfirmat̄. Et tales sic te merarie indicāt̄ p̄tios oīidunt se cē a ḡra dei t̄ a charitate dei t̄ primi vacuog. sine q̄ bus tñ nō est saluq. Uli. i. Job. ii. Qui nō diliḡit fratre sā manet in morte. q̄ tales hñt signis q̄ mortui sunt corā deo. vñ Aug. Utia die amo: est: q̄ non amat mortuus est. Zer tio orif er̄t̄ eo. l. q̄d̄ in sc̄ipso ē mal⁹ t̄ puer sus: et er̄t̄ hoc ipso q̄d̄ cōci⁹ sue malicie de aīno facile mālū opinat̄. vñ Aug. Facilius in alio putat q̄d̄ in se sentit. Uli etiam Cris. sup Elīat̄. Omīs hō fm̄ se estūnat alterū. Ergo iudicāt̄ p̄tios est signū p̄auī t̄ pueri cor dīs. Hoc p̄z in exēplo reali: q̄ aranea et apis iōdant se sup filo: ē: t̄ succū quē extrabit apis suerit i mel dulce. si aranea succū quē extrabit suerit in venenū. sic ē de bonis et malis cordib⁹: q̄ boni oia q̄ vñd̄it vel audiūt̄ puer tñ: mīlii vñd̄it. i. in bonū. S̄ mali t̄ puer si boīos qui sunt diuidiosi omīa q̄ vñd̄it vel audiūt̄ cōvertūt̄ in venenū. in malū inter p̄tanif. vñ Cris. super Elīat̄. Sicut diffici le aliquē suspicat̄ mālū qui bon⁹ est: sic diffi cile aliquē suspicat̄ bonū q̄ mal⁹ ē. Qđ nō fa ciliter debem̄ iudicare malū p̄z vñlīmo per tale exemplū. Legitur in vitaspātrū q̄ q̄d̄ sene p̄dicauit in quadā cūdētate: et quedam mercifit cōpuncta in vñbo et exēplo ipi⁹ clas te illi alteri subiūt̄ quo ad hoc: et cūdēt̄

XC

mauit ad illū sc̄mī p̄tem dīcēs. salua me p̄f vt r̄p̄ meret̄ icē. Ille vero beim cōfusionem oīo nō curās dīrit ei. Sc̄ipre me. Et tenēs ei p̄ manū et p̄ publicē de cūdētate oīo asp̄ cūdētib⁹. facta est fama. q̄ abbas dīrit mas lec̄e dīam̄ p̄sp̄ināl. ita enī vocabat. pḡt̄i bus enī eos vt mutaret cā in monasteria incit mulier in vna ecclā puerū pīctū: et sustulit ei ad nutrīdō. Itaq̄ post annū quidāre nerūt̄ in patramib⁹ er̄t̄ abbas: et porphyrā q̄ fuerat de meretricibus. Et vidētes cā basē puerūlū genuisti. nondū enī sanctū sc̄mī accēperant. Eantes ergo q̄ viderant cā ty. i. ide enī abbas tulerat illā diffamauerūt: q̄ genūr̄ de abbate p̄sp̄irā: et nos vñdīm̄ puerūlū oculis nostris similiſt̄m̄ ei. Qū q̄ cognosuit et deo abbas obitū suū dīrit mulier casmuo ty: q̄ illī habebim̄ r̄isūt̄: et volo vt venias meū. Illa vero nō valens contradicere ei secura est enī. et vñd̄it̄ abō bñt̄ p̄c̄rum septem annoz etiſtentem. Lū aut̄ cuius t̄ratē intrassent cōgregat̄ est pp̄lo advidēdū enī t̄ porphyrāl puerū: t̄cū dīrit ille senec. Et ferite mībi p̄rūas. Lū attulissent evacuauit eas in vñshīt̄ suūz corā omī p̄polo t̄ dīrit. Credite fratres: q̄ sicut de rubū cūt̄odūt̄ t̄icōbusūt̄ sicut nec tunicā meā incēderit p̄ruue iste: ita nec ego cognoui p̄tm̄ mālē nō istī et quo nat̄ sum. Et oīo murati sunt q̄ nō ardēbat vestimētū ab ignēt̄ quēcūt̄ vñdī puer vñfis̄t̄ vel cuius esset. Et ipse indicauit eis q̄ in quadā capella inueniſſent iacentē et derelictū ab oīibus hominib⁹: et sic er̄t̄ quadā cōpassione sustulit̄ illū: et inter p̄pter deo nutrīcūt̄. Tūc oīo boīos illūs cūdētis egenūt̄ p̄nīm̄ q̄ sic illū sanctū p̄tem t̄ illā mulierē iudicāt̄. Et quo p̄z q̄ nō debem̄ esse p̄cipites ad iudicādū p̄tios mos nīos. Uli Ber. Laue serue dei vt quem imitan nō vñd̄it̄ dānare. Laue alienē cōuersationis eē amīosu explorator: aut temerāt̄ iuder. etiā si p̄p̄rā actū dep̄ebēdōt̄ nec sic iudices primū. Ab̄ agis aut̄ excusa intentio nem si opus non potes pura ignorantia. pura surieptionē: pura casum. Qđ si oīo cēm̄ disimulatiōnē rei certitudo excusat̄: suade isto mōribūp̄: et dīcito ap̄ re. Elēbēm̄s mīnis fuit ista tēpratō. qđ de me illa fecisset si accepisset in me similiē p̄tarey. Unde ē signū bonitatis in boīe non iudicare p̄tios. vñ de Gregorij. Quantum vos in bono p̄ficiatis: intantum etiam bona de alio sc̄mī.

De eadē dōmīnīca

indicādūmī. Tug illo vđo dicit bñs Aug. tñc loco nñbñ aliud pçpī estimō nñi vt ea facta qđ dubia sunt quo aio fuit in meliorē peccati interpretēmūr. **B** Queris an oia du bñs in meliorē pçpī interpretēda sunt. Nñideo qđ sc̄mī hñ cognoscet in spū ex reuelatōe diuina s̄ mala intentōe cē factū. sicut legif de deo Bñdicto qđ qđm̄l̄ obculit sibi pñ nñc cū reneno mñtū. qđ ip̄e sc̄mī Benedic̄t̄ i spū cognovit et iusl̄ coruñrnū vt pacem istū deportaret ad locū vbi nulli posset et S dñm̄ sien. S̄i legif de sc̄mī Bñdicto qđ sui emmī obculerūt sibi bibere venenū in vase. qđ ip̄e in spū cognovit et mediāte signo crucis rād̄ p̄fregit et venenū effudit. Et qđ iam dictis sc̄t̄ur qđ oia dubia in meliorē pçpī sūt interpretāndi. Vñ ḡra. Si video sumū duos colloq̄ntes forte vel loquunt̄ de bono vñ de malo: t̄ tu nō audis qđ loquunt̄ an bonum vel malū: t̄ tu tenēs interpretari in meliorē p̄. Ei aut̄ diffinitiue iudicas eos mala loquentes peccato mortali: qđ facis hñ p̄ceptū xpi vbi dicit. Nolite indicare t̄ nō iudicab̄. Item aliquis comedit in die ieiunij aut forte comedit et gula aut infirmitate aut necesse sit aliqđ: t̄ hoc tibi incertū est: tunc hoc in meliorē p̄tem interpretari debes. Elī Aplus. Iko. ruij. Qui em̄ nō manducat māducantē nō sp̄nat. Elī legif exemplū in vitaspātrum fucrūt duo fr̄s magne vite in cōgregatiōe et meruerūt singuli videre gr̄as dei in alterū tro. factū est aut̄ aliqui vt vñ er eis egredes ref in sera feria etri aggregationē t̄ videret quendam māducantē manū t̄ ditit ei. Hac hora manducas in sera feria. die autem sequenti facta est celebratio missarū s̄m̄ suetudinē. Intuēs vero frater ei vidi qđ gr̄a qđ ei data fuerat discessit ab eo: t̄ p̄tristat̄ est. qui cū ve nisset ad cellā dirit ei. quid fecisti frater: qđ n̄ vidi sicut pridie gr̄am dei in te. Ille aut̄ respondens dicit. Ego neḡ in actib⁹: neḡ in verbib⁹: neqđ in cogitationib⁹: sc̄mī sum mihi alicius mali. Dicit fr̄s eius. Nōne aliqd̄ verbum vel sermonē ociosus locutus es. Et recordatus dirit ei. Hesterna die vidi quendam manū māducantē: t̄ diri ei. Hac hora māducas in sera feria. hoc forsitan est peccatū meū. Elī labora meū duas ebdomadas et io gemus dñv̄t milia indulgeat. Et fecerūt ita. Et post duas ebdomadas vidi frater gr̄am dei iterū veniente sup fr̄m̄ suū et consolati se deo qđ solus est bon⁹ gr̄as referēt̄. Sc̄iēdū qđ qñq̄ p̄tingit qđ duo vidēt̄ vel audiūt̄ alii

quid fieri vbi vnuo iudicādo hoc in malum peccat mortali et alter qđ hoc idem iudicat in bonū nñbñ peccat. Et etiā qđ ille qđ facit ali qđ qñq̄ vir peccat venalit̄ vbi illi qđ hoc videt et iudicat in mñl̄ peccat mo: s̄i. Greg. in moral. Graue est satiōt̄ indeco. qđ i redūbia certa derur s̄isa. **E** Sc̄pt̄m̄ iudicium est et cūdētia facit: vt cū qđ videt manū festa mala fieri: t̄c si qđilla manifesta mala iudicat nō est perm̄. vt cū qđ iudicat aliques homicidij: qđ vidit cū interficere bosem: s̄i si qđ audit blasphemare aliquē vel peccare vel videt aliquē inebriari: adulterari: furā cōmittere: t̄ sic de alio: talia qđtū ad factum sunt mala. qđ pñt in bonū interpretari. Vñ Aug. de bis qđ nō pñt bono aio fieri. Siē sūt blasphemie: stupra: t̄ bñdī nob iudicare per mutū. Sc̄iēdū tñ qđ qñq̄ talia manifesta mala nobis qđtū ad factū liceat iudicare: de emendatione tñ debem⁹ sperare. vnde Ber. dicit. Qđ video aliquē sun̄ primū interfices re ante qđ cultellū extrahit debo cū penitentem estimare. multo maḡ si hodie videro aliquem peccare eas nō debeo cū p̄ p̄tōre habere: si estimare penitentē. qđ forte est qđtū et sic ei deus indulxit. Exemplū nota quō iudicandū sit de proximis etiā peccatoib⁹ ex legenda Johānis elemosynari. Cū quidam inuenis quandā moniale rapuisset et clerici ei coram beato iōbe expobiaret et excōdicādū fore dicērēt. vtputa qđ duas alias persiderat sc̄s suā et illius. cōpescuit eos beatus iobānes dicēs. Nō sic fratres nō sic. Ostēdo vobis qđ vos duo p̄tā cōmittitis. P̄:io contra p̄ceptum dei facit̄. qđ ait in euangelio. Nolite indicare t̄c. Sc̄do qđ nescitis p̄o eis t̄ si vñc̄ hodie peccat aut peniteat. ergo qđ auditis aliquod malū de aliquo dici qđ fecit: nolite faciliter hoc iudicare. si si aliis assent qđ verum sit: nolite tñ eis adhuc estimare p̄tōrem: sed penitentē et compescite p̄fērentem dicendo. Deus sibi indulxit speram̄ qđ sit p̄tritus. **D** Quantū ad secundam partē pñtis sermonis querēt̄. vñ iudicium temerariū. sc̄s qđ alie. oia qđ vident vel audiunt in p̄tōre p̄tē sp̄ interpretant̄. Nñdef qđ er trib⁹ oritur suspicio et iudicū. Primo ex p̄:opria supbia. qđ veri hñiles estimat̄ alios meliores sc̄ipio. Elī sciēdū qđ tñb⁹ modis qđ tenet̄ alios meliores sc̄ipo estimare. Primo cū video aliquod bonus in primo quod te sc̄is non habere vñq̄ et humilitate debes te illi alteri subiūcere quo ad hoc: et estimas

Sermo

Re toto corde cū in illo re erēdere. Secundo cū cognoscis aliquē defectū in te quē in alio nō cognoscē. Debo te ei iterū ex hñilitate subsc̄ere. Tercio cū etiam nñbñ talis boni sc̄ias in alio. et hñilitate tñ semp̄ debes estimare aliquid boni occultū in eo qđ tu nec p̄cipio nec cognoscis t̄ nescis qđs ip̄e sit adhuc i cōspectu deizi. forte multo melior te. **M**ō p̄ qđ ex supbia ouf temerariū iudiciū. qđ si se lo ge s̄seriorē et p̄tōre illis qđ iudicat̄ estimant̄. nō hñent ausum iudicandi eos temerarie. Elī heu tales ceci sunt quo ad se. qđ tra bē nō vidēt̄ in oculo suo: si festucā bñi vidēt̄ i oculo fratrio. Elī si sc̄ipos et suos p̄pos defēctū in hñilitate cognoscet̄: alios minime iudicat̄. Secundo ouf et eo qđ qđ male afficitur ad alii. vñ Aug. Certū est qđ de malo ī certo nemine iudicarē quē tanq̄ mēcīpī dīligerē. si et defendere. et excusare qđdū in publicū nō pdiret. si qđ charitatē pdidim̄ facis liter alterutū iudicam̄. Doc p̄t̄ qđ de iūmū co qđ ex leib⁹ signis mala opinat̄. et si aliqđ malū de eo audit̄ faciliter credit. Elī Lrisost. in lib. de cōpūctione cordis. Si em̄ qđ boni dicatur de imīmico nō credit̄: si aut̄ qđ mali: hoc nō solū credit̄ si confirmat̄. Et tales sic te merarie iudicat̄. p̄t̄ oīdūt̄ se eē a gr̄a dei et a charitate dei et p̄t̄m̄ vacuos. sine qđ buo tñ nō est salus. Elī. i. Job. qđ. Qui nō diligat fratre s̄kū manet in morte. qđ tales bñt̄ signū qđ mortui sunt cotā deo. vñ Aug. Ultra die amo: est: qđ non amat mortuus est. Tercio ouf ex eo. s. qđ qđ in sc̄ipso ē mal⁹ et puer suor̄: et hoc ip̄o qđ cōcī sue malicie de aīmā facile in alio opinat̄. vñ Aug. Facilius in alio putat̄ qđ in se sentit̄. Elī etiam Lris. sup Lib. Math. Om̄is hñ s̄m̄ se estimat̄ alterū. Ergo iudicare. primū est signū p̄t̄ui et pueri cor̄dis. Doc p̄s in exēplo reali: qđ aranea et apis iōauit̄ se sup florē: et succū quē extrahit̄ apis puerit̄ i mel dulce. si aranea succū quē extrahit̄ puerit̄ in venenū. sic ē de bonis et malis cordib⁹: qđ boni oia qđ vidēt̄ vel audiūt̄ puer suor̄ in me vñc̄ i. in bonū. Elī mali et puer si hoīea qui sunt diuidiosi om̄ia qđ vidēt̄ vel audiūt̄ cōuertūt̄ in venenū. in malū inters̄tent̄. vñ Lris. super Lib. Math. Sic ut difficilē aliquē suspicaf̄ malū qui bon⁹ est: sic diffīgle aliquē suspicaf̄ bonū qđ mal⁹ ē. Qđ nō fatiliter debem⁹ iudicare malū p̄t̄ vñltimo p̄ tale exēplū. Legitur in vitaspātrū qđ qđas senes p̄dicant̄ in quadā cūitate: et quedam mercifīx cōpūcta in vñbo et exēplo ip̄i clas-

XC

mavit ad illū sc̄is p̄t̄em dīcēo. salua me p̄at̄ vt ip̄o meretricē. Ille vero bolim̄ p̄fusionem oīno nō curāo dīnit ei. Se qđ me. Et tenēs cū p̄ manū etiā publice de cūitate oīb⁹ asp̄cientib⁹. Facta est fama. qđ abbas dūt̄ musicerē dh̄am p̄:ph̄inā. ita em̄ vocabat̄. pḡeri bus em̄ cīo vt mutaret̄ cū in monasteriū iucnit mulier in vna eccl̄a p̄t̄ui p̄t̄ciū: et sustulit ei ad nutritēdō. Ita qđ post annū quidāve nerūt̄ in patram vñb̄ erat abbao et p̄:ph̄inā qđ fuerat de meretricibus. Et vidēto ei basbere puerulū dīcit ei veraciter bonū abbati pullū genuisti. nondū em̄ sanctū sc̄ma accōperant̄. Euntes ergo qđ viderant̄ cū tyū. Ide em̄ abbas tulerat illā dissimauerūt̄: qđ genuit de abbate p̄:ph̄inā: et nos vidim̄ puerū lū oculis nostris similitēt̄ ei. Qđ hñ cognosuit et deo abbas obūt̄ suū dīnit mulieri eas mūtyz: qđ illī habebūt̄: s̄sum et volo vt vñmīas meū. Illa vero nō valens contradūcere ei securāt̄ est cū. et vñc̄nerūt̄ ab hñt̄ puerū septem annoz etiāt̄. Lū aut̄ em̄tātē intrassent cōgregat̄ est p̄p̄los advidēcū cū et p̄:ph̄ināt̄ puerū. tūc̄ dīnit ille senes. Af ferte mībi prūnas. Lū attulissent enācūanit̄ eao in vestimētū suūs cotā om̄i p̄p̄lo et dīnit. Credite fratres: qđ sicut de⁹ tubū custodūt̄ in cōbustū: et sicut nec tunicā meā incederūt̄ p̄mīe istū: ita nec ego cognoui p̄t̄m̄ mulies no istū ex quo nat⁹ sum. Et oīs mirati sunt qđ nō ardēbat̄ vestimētū ab ignēt̄ queſerūt̄ vñde puer vñmīet̄ vel cuius esset. Et ip̄se in dīcūt̄ eis qđ in quadā capella inueniēt̄ iacentē et derelictū ab oībus hominib⁹: et sic er quadā cōpassione sustulerūt̄ illū: et inter̄ p̄pter deū nutrīerūt̄. Lūc̄ oīo boīos illūs cūitatis egerunt̄ p̄mīam qđ sic illū sanctūm p̄t̄em et illā mulierē iudicassent̄. Et quo p̄t̄s qđ nō debem⁹ esse p̄cipites ad iudicādū p̄t̄mos nīos. Elī Ber. Laue serue dei vt quem iūtan nō vñḡ dānare. Laue alienē cōuersationis cē curiosus exp̄lorat̄: aut temerari⁹ iuder. etiā si p̄p̄rā actū deprehēndio: nec sic iudicēs primū. Magis aut̄ excusa intentio nen si op̄us non potes puta ignorantiā. puta surēptionē: puta casum. Qđ si oīo oīm̄ dissimulatiōne rei certitudo excusat̄: suade isto mō ribūpi: et dīcito ap̄d te. Elebēmīs nīus fuit ista cēptat̄. qđ de me illa fecisset si accepisset in me simile p̄t̄atey. Linde ē fl̄u bonitatis in hoīe non iudicare protimoi. vñ de Gregorij. Quantum vos in bono proficiatis: intantum etiam bona de alio sc̄utio.

De eadem dominica

Cuius eadē dñica. **Sermo.** vi. **o**detractōe.

Olide iudicare et non iū dicabunū. **E**nī. vi. **S**ciendū q̄ alij nō solū iudicat, p̄tio sed eti am detrahit ip̄s et denigrat bo nā famā ip̄s, q̄ ē valde piculosum t dāmabile. **E**nī i p̄tū tmone tria s̄t dicēda. **P**rimo q̄rē merito detestāda ē detractio. **S**econdū q̄t modis fit detractio. **T**ertio de his q̄ libenter addit detracōes. **E** **L**irea p̄mum sc̄ies dū q̄ detractio ppter q̄nq̄ detestāda ē. **P**utū q̄ cōp̄tū homicidio. q̄ illē cui detrahi tū in p̄fia illi q̄ audit detractionē occidit in p̄p̄ vinebat q̄ famā bonā. **E**t tale homi cōdī grām̄ ei cōp̄ali. q̄ s̄m̄ Veneri. de vrisma. **I**n homicidio corpori solū corp̄ vni? oc cidit b̄ aut̄ n̄l p̄fco uie perevit vna. s̄ illi? des tractoē, alia illi? cui detrahit: q̄ cū b̄ p̄as pit irascif̄. vndictā q̄rit sup̄ detractoēm. **T**ertio aī iōi? q̄ audit liben̄ detractionem talē. **E**nī tale homicidū piculosissimū ē. q̄ ē p̄tagiosum. serpit c̄m̄ de uno ad aliū: t letali ter oēs inficit illos in q̄s venenū detractoēs infundit. **E**nī Ber. sup̄ canoniciā Iohannis. **E**nī aī est detractor q̄ loquuntur vnum vbum tñm̄ loquitur. et tamē vnu verbū in eodem moē multitudinis audiētū dū aures trāfigit aīs interficit. **G**eo p̄t̄ vslere ad de testandū detractionē hoc oī detractor diuer si generib̄ reū p̄paf. **N**ā p̄mo cōp̄atur cani Eccl. xii. **S**agitta infira femori canis sicut verbū in ore stulti. **C**anis vero sagittā infis tam babens femori nō q̄escit donec remouerit. nec stult? q̄escere p̄t̄ donec verbū malus q̄d de primo audiret alijs retulerit. **D**etractores quidē sunt canes dyaboli nō p̄mitentes vnu ouiculā auferti hic q̄n laceret et mordeant. **I**te cōp̄atur porco: q̄ ad modū porci os citi? m̄qnat q̄ pedes. t sicut porcus īgres diens in ortū aliquēt et ibi lutū et flores iue niens: foras dūmitnt t lutū ingredit: t se in eo volutat. **S**ic detractor bonavisa seu audi ta de primo obliuiscif. t mala visa seu audi ta de primo ponderat t retinet t sic os t lingua inquinat: q̄ ē m̄ebū nobile p̄ alijs ani malibus. **E**nī Aristo. i. politi. Nullū aialium naturalis b̄s sennonē iūi b̄s. **I**te detractor cōparat serpēti in his p̄p̄ietatib?. **S**erpēs es̄t̄ est alia perniciose: in silentio mordēs: tortuose incedens. sic detractor pditor ē: q̄ occulte obloquif primo. **E**nī Eccl. x. **S**i mor deat serpēḡ in silēcio iūi, eo minuq̄ h̄z qui

Sermo

Apud quē tu p̄mū infamasti alteri eadē intentione hoc occultū malū reuelaret. s. ipsus infam̄. **I**do. illi mortali p̄ceccaret t in te etias culpa redūdaret. **O** quott̄ quāta mortalia p̄ petrauit c̄p̄ho sic p̄ totā cūntatē vel p̄uiciā infamat: illo si alijs manifeste in aliq̄ cuius cūntatē infamiat? est t factū ei? notoriū ē in illa ciuitate t tū venires ad alia ciuitatē vbi hoc nescirest: tūc si publicares ibi p̄t̄m̄ t excessus illi? hoīs ea intētōe vt ibi ēt infamaref gra uiter peccares. **G**isr n̄ q̄s be lōginq̄ p̄tibus veniret ad ciuitatē illa vbi ille sic manifeste infamat? ēt mētio fieret b̄ hoīc illo: tūc si manifestares ei b̄ māifestū malū illi? hoīs ea i tentiē vt eūs infamares grauit peccares. ḡ nullo mō debem? manifestare mala p̄t̄m̄ illo q̄ nō sciūt vbi nō p̄desse si obesse p̄t̄. **G**s tñ sciēdū ē q̄ si q̄s occultū p̄t̄m̄ p̄t̄m̄ publicaret bona intētōe cogeref t emēdaref b̄ ēt licitū t mentorū. **E**nī dī in decre. **E**ri: mē publicare vbi p̄dest ē meritouū. **X**rij. q. v. **H**oc videt. **G**eo fit detractio q̄n̄ q̄ auditā mala de primo cū augmēto refert alijs. **E**t b̄ heu valde cōe ēt mala p̄t̄m̄ augmētenf t aggrouenf: q̄d tñ ē mltum piculosus hoī t graue p̄t̄m̄ talia mala cū augmēto p̄ ferre t sic p̄t̄m̄ p̄fundere. **T**ertio fit detractionē cū q̄s crimina falsa imponit p̄t̄o t illa manifestat alijs q̄ sic false fuit sup̄ p̄t̄m̄ t b̄ ē grauitū; p̄t̄m̄ inf p̄t̄a detractoēs: t vix remittit tale p̄t̄m̄. **E**nī Hiero. **N**ō facil' ve nia p̄ua dirisse de rect. **E**nī sciēdū q̄ inf oia p̄t̄a illa duo. s. detractio t rerū ablato māgis difficultē dimittunt hoī: q̄ sine restitutōe nec valet p̄t̄tio nec lachrymaz effusio: ēt si tot lachrymas effunderes sic btūs Pe. t maria magd. effuderunt q̄n̄ amare p̄t̄a sua de plākerunt. **I**ē nec valet p̄t̄o p̄fessio nisi fiat b̄m̄ possibilatē ablato restitutio. **E**rgo detractionē q̄ iniuste p̄t̄os t in publico diffas mauerūt tenent i publico reuocare t eis bonā famā restituere b̄m̄ posse t nosse si volūt ḡam̄ t remissionē p̄seq̄ p̄t̄o. **Q**uarto òtra die fit q̄n̄ q̄ negat occulta bona p̄t̄m̄. **E**bī ḡra. **E**ic cū alijs bona reservat de p̄t̄o t ille m̄uid̄ negat hec bona vā eē q̄ dieunt de illo cui suideat: q̄n̄ vā fint ī se. **E**t cū b̄ fac ex iuria dia t vidicta grauit peccat. **Q**uito q̄n̄ q̄ n̄t̄f̄ minuer. **B**ona manifesta p̄t̄m̄ q̄ nō p̄t̄ ex toto negare: t̄t̄ n̄t̄f̄ ea minuere. **E**nī hug. **D**etractoē ēt̄ bona p̄t̄m̄ in p̄t̄ū p̄t̄ dūm̄ n̄t̄f̄. **E**terro q̄n̄ q̄s bona p̄t̄m̄ p̄uertit i mala dices ea eē facta mala intētōe cū tñ cor

Domī.v.post festū trinitatis

obmutescerē p timore ridi multas alia sole
lucubrō ad iudicē p me manū erēdentes
et clamantes. Unde dñe sanguinē nō ostium
de illo mēdace detractore q̄ nos apud bōies
mēdacerē dissimilavit. Ad hāc vocē cū me in
det insperceret torua facie et irato vultu ego i
ci⁹ aspectū terrib⁹ et p̄fusus et de platio p̄tra
mēmalis mibi p̄sci⁹ memeti p̄m et magnam
miam dei sum oblit⁹ et sic desperans p̄petue
sum dānat⁹. I Circa tertiu sciendū q̄ li
benter audire detractores de primis pericu
losum ē. Unū v̄ba sacre scripture dissident
nobis hoc. Unū prouer. iii. Labia detrahan
tiū sunt pecula te. Unū Ecclesia. xxvii. Sepi au
res tuas spinis et noli audire lingua nequaſ
Itē q̄ris v̄trū peccat q̄s audīdo detractionē
Mādet fīm sc̄m Tho. ii. ii. q. lxxij. Si aliq̄s
detractionē audiat absq̄ resistentia videſ detrac
torū p̄sentire. vnde fit p̄iceps perī eius.
Si etiā q̄s inducat aliquē ad detrahēdū vel
saltē placeat detractionē ppter odiū eius cui d
trahit nō min⁹ peccat q̄ detrahens. et q̄nq̄s
magis. vñ Ver. Detrabere vel detrabentē au
dire qđ bōp dānabili⁹ fit nō facile dixerim.
Si v̄o ei p̄tm nō placeat: si et timore vel ne
gligentia vel etiā et verecūdia quadam obs
currit detrabentē repellere et ei offendere q̄ ei
detractio displiceat tūc peccat q̄dem: si mul
timin⁹ q̄ detrahēt et plerūq̄ venialif. Qñ
q̄ ip̄m etiā p̄t esse mortale. vt q̄n ex officio
incūbit ei detrabentē corripe. vel ctiā ppter
aliqd piculū inde p̄sequis. vel ppter radicem
qua timo: hāan⁹ q̄nq̄s p̄t esse p̄tū mortas
le qđ fit q̄n bō fit est disposit⁹ vt p̄t. et timo
re cuīscū q̄ rei tp̄alio faciat aliqd p̄hibitus
vel p̄termitat aliqd qđ est p̄ceptū in lege di
uina. talis timor est p̄tm mortale. alioq̄n ē
veniale. Itē q̄ libens audiūt detrabere p̄tis
mos sunt sicut canes. Cū vñ canis ledit tūc
cēs canes accurrūt et cū lacerāt et mordent.
Sic sūr faciūt detractores cū audiunt alicui
obloqui: tūc obloquii applaudūt. Insuper et
v̄ba sua etiā apponūt. Sic aias suas pprias
occidūt et mortē eternā incurrit. Cōseq̄nter
dicit Aug. Nō accomodes aures tuas ad p̄
cipiēda v̄ba detrabētis ne cōpias mortem
in aia. Detrabētū em̄ et audiētū v̄trīq̄ esca est
mortē aic. Et vt b̄cū? v̄clndi detractor et li
beno auditot drabolū portat in lingua. Unū
q̄libet inq̄tū p̄t dī compescere detractores
Unū legif de quodī p̄po q̄ fuerat in purgator
rio et v̄bementē affligebat i factore clerici sui
eritētis in inferno ascēdētis ad ip̄m: q̄ de

tractiōes et q̄nq̄s audierat et cū ppter ea nō
satio acerter corripuerat q̄nq̄s a p̄po in se
satio bon⁹ fuerat. Itē q̄ infelix fittingū de
tractorū p̄b etēplū. Erat qđā maxim⁹ de
tractio: religiosos: clericos: et alioz bonos
boīm q̄ tāde decepit et obiit. Et post multos
annos cū apenebat ei⁹ sepulcrū notū corpus
inueniebat putridū p̄ter linguam ei⁹: si rane
lingua inter se voluētes rodere nō volebat.
in signū q̄ lingua illa nō fuerat digna in ter
rā redigi. p̄ eo q̄ multos hoī es leserat. et mi
ser ille q̄o cui⁹ illa lingua erat lā in aia et p̄iu
dicū i corpe et aia mctemū ro: q̄bif nec tū cō
sumet. vñ Apo. x. Mōs fugiet ab eis.
Q̄ Dñica quāta post festū trinitatis. Ger. xxi.
De opib⁹ q̄ fiunt in p̄tō mortali.

Sermo

est meritoria. vñ Apo. i. Loy. viii. Si liguis
boīs loquar angeloz. charitatē aut̄ nō ha
fa. iūmūtū es so. et cīm. tunīēs. Itē nec ele
mosyna valet sine charitate. vñ Apo. ibidē.
Et si distribuero oēs fa. me. in cibos paupe
riū. cha. aut̄ nō ha. ni. mī. pdest. Itē nec co
poni⁹ afflictio: nec martyriū valet sine chari
tate. Ibide. Si tradidero corp⁹ meū itavt ar
deat. cha. aut̄ nō ha. tē. Ardere aut̄ ē maria
afflictio. Si ei maior afflictio nō ē meritoria
nisi in charitate fiat: nec miser. s. ieiuniū vigi
lie: et orōnes tē. Opa ei erūt bona et merito
ria et opantia bonitate. Lu. vi. Bon⁹ bō de
thesauro sui cordis. pfert bonū. Matb. viij.
Arbor bona fruct⁹ bonos facit. Malala autes
arbor fruct⁹ malos facit. Aug. Nibil est bo
nū nisi ex te bono. vñ Bre. Inq̄tū ei boni su
m⁹ corā deo: int̄m̄ bona erunt opa nīa apud
deū. L Quantū ad sc̄m est sciēdū q̄ se
ptē bona pueniūt ex bonis opib⁹ q̄ fiunt in
p̄tō mortali. P̄tō valēt illa opa bona ad tē
portaliū bonoz m̄t̄iplicationē. Ysa. i. Si vo
lueritis et audient me: bona terre comedet.
Et hec est rō vna p̄ncipalis q̄re mali p̄spērā
tur in diuītis et honorib⁹: sanitate corporis
gaudijs mūdit sic de alijs. q̄ b̄ remunerant
p̄ bonis opib⁹ suis: et null⁹ est tā mal⁹ qn q̄n
q̄ aliqd boni faciat. s. orando aliq̄n vñ p̄f
nī. vñ audiēdo missaz: vñ dādo elemosynā: vñ
ieiunādo et sic de alijs. Mōdo nullū bonum
manet inremuneratu: si et quo in celo talia
bona nō remunerabunt: tūc op̄s q̄ b̄ in. ter
ra p̄ ista tp̄alia bona illa opa remunerantur
vñ Bre. Quicūq̄ bñ in hoc seculo habet cū
bona egisseros recolitis valde de his p̄tīme
sc̄te. ne p̄cessa vobis p̄spērāt̄ eoūdē sit re
muneratio bonoz. Unū etiā dī in decre. Mōa
li p̄p̄ bona q̄ faciūt p̄tē p̄spērātē. p̄ retrī
butiōe accipiōt. de pe. di. ii. c. q̄p̄. Ergo ma
li signū ē p̄spērāt̄ tp̄alio et p̄tinua. vñ Bre.
Mōagn⁹ afflux⁹ reni tp̄alio eterne dānatōis
est indicā. vñ Aug. in li. de doctri. xp̄ia. Nis
bil infelic⁹ felicitate peccatiū. Sic ecōuerso
denū signū est aduersitas cū patiētia. vnde
Bre. in mo. Attēdē scripturā dicētē tibi. Fla
gellat oēm filiū q̄ recipit. Lu dicas: forte
except⁹ sum. si except⁹ fueris a flagelloz. pas
sione: eris et except⁹ a nūero filioz. Ergo pa
tientē infirmitates et tribulatōes sustinere d
bem⁹: vñ Hiero. in ep̄la. Xibēs nūc to: mēta
patior ut futura mīhi gloria seruet. Itē q̄ i p̄
spērāt̄ multoties obliuiscunt̄ dei. put̄ ip̄e
coquēt̄ p̄p̄betā dīcēs. Saturati s̄ et obli

XCII

ti sunt mei: si ne boni obliniscātur deū tune
punir eos in p̄fti. vñ Bre. Dilectio suis de
iter asperū facit: ne dū delectant̄ in via obli
uiscant̄ eoz q̄ sunt in patnā. et q̄n de⁹ p̄me
eos hic hoc facit ex charitate. Apoc. in. Ego
quos amo ar. et ea. Orige. sup Osee dīc. Qui
diligēt a dño corripit. q̄ nō diligēt i patis sus
io dimittit. Et iam dictis p̄s p̄ sp̄m̄ p̄s
bonoz operū q̄ in p̄tō mortali fiūt. Ad
Sc̄o valēt illa bona opa ad tp̄alio p̄ne di
lationē vel diminutionē. p̄tō em̄ q̄nq̄ des
meruit q̄ etiā hic in p̄fti puniri debuit: s̄t̄
pp̄ter talia bona opa q̄ in p̄tō mortali fiūt
differit talis pena et plaga dei. In signū hu⁹
q̄nq̄ duo peccat et vñ hic punif et ali⁹ non.
q̄ forte bona opa facit in p̄tō mortali. p̄p̄
q̄ bona opa de⁹ distulit plagā et plongat q̄bi
vitā. p̄p̄ emēdā: cū ali⁹ q̄ filē p̄tm̄ fecit subi
tanea morte interit: vel als hīca deo graui
ter plagaf: ita q̄ sua pena hic incipit et i sus
turo nunq̄ finief. Siē legif. ii. li. Mōach. de
anthiocho rege: cui⁹ pena hic incepit et imp̄
petū in inferno durabit. vñ Josue. vi. legif
q̄ raab meretrīcem fecit Josue viuere. et dos
mūm ei⁹ atq̄ oia q̄ habuit: q̄ nūcios recepit
ad hospitū quos Josue misit ad exploīādō
terrā p̄missionis. Exemplū legif q̄ quidam
mercatores fuerūt in mari in vna nau. et cū
remigarēt ad portū et ad litt⁹ maris et etiēt
de nau: tūc vnuo mercato: q̄ fuit paganus
vidit hominem mortuū tacere nō tumulatum.
et ip̄e pagan⁹ mīa motus sepelivit illū. Et in
eadē nocte apparuit ei angel⁹ dñi in somno
dicens sibi q̄ crastino die nullo mō deberet
navigare: si p̄ illam diē ibi manere et quiesce
re. Et de mane b̄ socq̄ suis indicavit rogās
eos ut ibi manerēt. q̄ noluerunt ei acq̄escere.
Si nauim cū mercimonio intrauerūt et om̄es
submersi sunt. Et p̄ hoc piculus mōis cuasit
pagan⁹ ille cū suis mercimonio. Et legif dc
eodē pagano q̄ semel fuit i vna tabernarī
multi boies fuerūt inebriati et deū blasphem
mauerūt: tūc venit angel⁹ in forma nūcij et
iussit sibi vocare mercatoē illū: et cū exiūss
de domo nūcij q̄reret immediate dominus
coruit tōēs in ea exītes oppressit: et sic ites
rum ille pagan⁹ cuasit mortē. p̄p̄ illā miser
ricordiā quā exhibuit in illo mortuo quez se
pelivit: quōd in p̄tō mortali fuit: tūc bonus
opus fecit sepeliendo mortuū. Tertio taha
opena valent ad ḡc habitationē. s. q̄ p̄tō
ille citius p̄uerit: q̄ qui corp⁹ suū virgiq̄ et

De eadē dōminica

etiam affigit magis habilitatem ad gloriam res
apertandam quia ab ipso perde quia talia opera non facit.
Est enim eius elemosynae donum pauperibus et ille, p
eo intercedit; et quies gloriam nibi impetravit a
Deo ut sic atri puerit quia si nulla bona opera in
petio mortaliis fecisset. Hoc propter quodque duo
potest in codice petro et rati puerit; et aliis ob
duras et damnabitis. Unde de hoc dominum dicitur. In
potio cunctis debent benefactio: ut deus per hoc
cor illorum illustretur. de pe. di. v. saliso. Quari
talia bona opera valeret ad afflictionem bene
opandi. viii L. ch. iii. Bonum est viro cum portat
magis diu ab adolescencia sua. Et hoc intelligi
tur per afflictionem. Propter. xxiij. Adolescens
tuta via suam gradit et cum seruerit non recess
et ab ea. Ratio est quod sum Christus. i. redi. Omne
placitum delectabile est. Id est. illud ultra natura
liter non sunt delectabilia: si cum afflictio fuerint
enim delectabilia. Ergo bonum est bona ope
ra facere propter afflictionem: quod quodque afflic
scit postmodum viri dimittere potest. Viri intel
ligit cum quodque afflictio est in malo opibus. viii
Iure. xij. Qui mutare potest ethiopo pelle suay
aut pardus varietates suas: et vos potest bene
facere cum didicentis male facere. Ratio est quod
sum Christus. ii. eti. Et actu multo tamen iterato
fit habitus. Idem. viij. eti. Difficile resistere est con
suetudini quodque assimilata nature. Quinto talia
opera valent ad resistendum per nos. Qui autem sit
B. p. certissimo suo potere iner ad aliud trahit:
si per bona opera perfervat quodque per non tot pecc
ata committit. viii Ecclesi. iii. Ignis ardore extin
git aquas: et clemosyna resistit peccatis: sic etiam
intelligitur de alijs bonis opibus sicut de elemo
syna. Et terro talia bona opera valeret ad edifica
tionem primorum propter bonum exemplum quod ab illis
bonis opibus recipiunt. viii Bern. iii ser. Semini
num hominis semine. i. exemplum bonus per aperte
opera. Sed illi quodque non soli malum in semetipso sunt:
Et etiam maliciam suam in primis per exemplum malum
infundunt pessimis sunt. viii Christ. ii. ethi. Pess
imum est ille quodque non soli vniuersitatis malis ad se: si etiam
ad alios. viii Sec. in mora. Tot mortibus quodque di
gimbo est quod per exempla pravitate in posteros re
liquit. Ergo bonum est bona opera facere in pec
cato mortaliter propter exemplum et edificationem per
nos. II Septimo talia opera valeret quod
pena eorum minor erit in inferno in casu: si uti
damnamur. Sed quantum quodque hoc intelligitur quod
pena eorum minor erit. Nondef quodque non intelligitur
quodque illa pena quam iam cum peccatis suis meruerit eis
continuat per talia bona opera: quod illa pena ma
ior est: sed intelligitur quod illa pena quam incautum est

Serino

Suscipi. Respondit paſt. tu singulio ſuſio coſſelluo fuisti. conuicſisti. ſi ſemp indigne ſuſcepſt. tua oratio t poffiſio nō fuit ha:q; nō ex charitate pceſſit: ſi ex quadā cōſuetuſ dine. Et in ligno bui⁹ tuā cōfessionē diſtulisti viſq; ad vltimā ſeptimanā q̄drageſime et q̄i p̄ cōfufione lyū ana cōfelliue tuā vltimā diſſerſte nō potuſti: tūc p̄tio p̄titionē tuā feſtiſti: t in nullo te ſimpliſiſ emendaſti. Et ita p̄ hec duo. f. q̄iſi tu ſie cōfessionē tuā diſtulisti viſq; ad vltimā ſeptimanā et in nullo te ſimpliſiſ emedaſti cognoscere debes q̄ p̄ illud loqum tēpuo nūq; habuſti ſimū ppoſitū te emēdandi. q̄ nū q̄i vere cōtrit⁹ fuisti neveni q̄i aliqđ petm p̄ illō longū t̄pus tibi indulſit deuo. Et ille p̄p̄ctus poſtimodū vere fuit cōtritus t pure cōfessu⁹: t abieciſ oēs vanitas tua mūdi in vſtib⁹ et in oib⁹ alijs moib⁹, t geſtib⁹ et deo ampli⁹ ſeruire ſtuduit. t etiay tūc deuoti⁹ p̄ aia patro orauit t eā in breui de purgatorio liberauit.

CIn eadē dñica. Termo. xciij. de laqueis ipſius dyaboli.

Tu noīe autē tuo latabo
rbete. Zuce. v. Sc̄iēdū q̄ ſicut p̄-
dicatores latant rbetia verbi dei
ad capiēdū aias: ſie dyabol⁹ expa-
dit rhetia ſua ad illaqueandū animas. P̄
P̄:o quo ſc̄endū q̄ dyabol⁹ habet octo rbe-
tia ad illaqueādū aias ſine aſtutias cū quib⁹
boies ſeculares et mūdanos inducit et reti-
net in pctis a quib⁹ ſibi vnuſquifq; diligent
debet caucre ne illaqueetur et ad dānatōem
eternā perducaf. P̄:ia aſtutia dyaboli eſt q̄
dyabolus inspirat boi ut cogitet nō eſſe tam
durū ut p̄dicatores dicūt. Et illud eſt falſuſ
q̄i demō eſt horribilissim⁹ ad videndū. quia
nullus pictor pōt ſuā horribilē ſpēm depin-
gore. q̄i hec eſt vna ſpecialis pena dānatōem
b̄m Greg. ſ. horrida viſio demonū. Et ſi dān-
nati nullā aliā penā ſentirent niſi horribiles
viſionē demonū eis talis pena ſatis graue-
ſſer. q̄i ſicut sancti in celo habent ineffabile
delectionē t diſcedimē in vidēdo deū: bea-
tantellā: mā: tēo: fanctos et āgelos dei. ſic e-
conuerſo dānnati habent magnā penā vi-
re luciferū: ſatbanū: et oēs demones et dān-
natos in iſfero eriſtētes. Et tales ſeculareſ
homines etiā dicunt. non totus eſt mortaliſ
petri qđ predicaf. Si tot eēnt mortaliſ pec-
cato quiſ ſaluſareſ. Quondā non fuerūt niſi
quattuor petrā mortaliſ. f. qui dominū ſuum

XCVII

tradidit: et seipsum occidit: et qui adulterium
commisit: et q[uod] p[ro]m[iss]a cōtra i[n]ficij: interfec-
tit. Et tūc viter? dicit[ur]. q[uod] p[ro]p[ter]e inimicū diligē-
re. quio potest castē vivere: q[uod] p[ro]p[ter]e a b[ea]tissimo
carnis: et a gaudijs mādi abstinere. Tūc deo
qui vult saluari oportet: cū nō solum amicum
diligere: sed etiam inimicū et ei: et cotidie ins-
dulgere: sic q[uod] nō q[uod] amplius et rancore vuln[er]e
se vindicare nec verbō nec facto. Et oportet
hominē esse castum: et ab oī actu carnali p[re]c-
terō in matrimonio abstinere. Q[uod] nō solum
oportet saluandū se canere a mānīis pec-
catis mortalib[us]: si etiam a cōmuniis mortali-
bus. q[uod] cū minimo pctō mortali q[uod] damnata
tur ita bene sicut cum matrimō peccato: q[uod] pe-
na infligatur sūmī q[uod]nitatē peccati. q[uod] maiorē
pctō maiorē datur pena. Uñ dicitur in decreto.
Pena sequitur q[uod]nitatē delicti. t[em]p[or]e. q[uod] i. nō
afferamus. Ergo q[uod] vult saluari ab omni pecc-
ato mortali d[omi]ni abstinere. Si dicaret d[omi]n[u]s an
sit possibile vivere boiem sine pctō mortali.
hoc q[uod]re ante sūmone. I[ust]i. L. Ergo q[uod]cumq[ue]
er in instinctu d[omi]ni aboli tibi talia incidunt. s. nō ē
ita durū sicut p[re]dicatores dicunt: t[em]p[or]e de aliis
scire debes q[uod] hoc est r[es]bete t[em]p[or]e laqueo d[omi]ni
cū quo te capenitif. nō d[omi]ni Mat. viij. H[ab]ta ē
via q[uod] ducit ad vitā: et spaciofa est via que du-
cit ad p[re]ditionē: t[em]p[or]e multi abulat p[er] eam. C[on]de
i. P[er]e. iiii. Justo vir saluabitur. ps. Dec p[ro]p[ter]a
d[omi]ni t[em]p[or]e iusti intrabūt in eū. Si p[ro]p[ter]o dicit ars
ta est via quō p[re]dicatores audet oppositū dice-
re t[em]p[or]e si oppositū p[re]dicat nō ē p[re]dicatores: sed ses-
ducto: t[em]p[or]e decepto: Ber[nard]i sup can. Xp[us] q[uod] nō
fallitur elegit q[uod]d[omi]ni carni molestia est. Illud er
go utili: illud etiā magis eligendū est. Et q[uod]s[ed]q[ue]
alud docet vel suaderet: ab eo tanq[ue] a seducto-
re cauendū est. **Q** Secundū laqueo sive
rbete cū quo dyabolus peccatores capit ē q[uod]
dat eis cogitare: que mala fecisti: alijs p[er]f[ect]i fe-
cerunt: et tñ sperant saluari: multi faciūt q[uod]
tu ipse inuite faceres: tu scis tales clericos ta-
les religiosos qui hoc et hoc fecerunt et faci-
unt. t[em]p[or]e illi sacerdotes: et illi litterati: t[em]p[or]e tales
p[re]udētes: t[em]p[or]e tales amosi faciūt hoc vñ illō. cur
tu nō facies q[uod] ipsi audēt facere: cū tñ etiā in-
tēdant saluari. Tūc deo q[uod] illa excusatio nullā
la est. q[uod] sūmū dictū xpi vñ h[ab]it[ur] Eu. xii. Seni[us] scī-
ens voluntatē d[omi]ni et: Socios vapulabit pla-
gis multis. Et quo sequitur q[uod] qui scīt t[em]p[or]e
telligūt mala et ultra hoc faciūt graui[us] pecc-
cant t[em]p[or]e p[ro]muntur. ergo ut euanda il-
lo[rum] laqueos dyaboli: tūc debet inspicere vi-
tam sanctorum t[em]p[or]e bonorum qui tendunt ad

De eadem dominica

et illi et illi hoc ostendunt factio et sic poteris in
venire quia illa respectu ipsoe: et sic ipsoe lau-
dabilis vita te inducit ad emendam vitam tue
et ad penitentiam. vñ ergo. Numquid petrus ad
lamentum puerum rediret si nulla essent bonorum
exempla que et merte traheret. Ver. Qui vitam
poteris patru cōspicere qd in se gemere des-
bet subtiliter cognoscit. Ergo considerando vi-
tam sanctorum est multum utile: q: er hoc hō debes
sumere nouam vivendi. Amb. Sanctorum vita
est certissima norma vivendi. q: quācumque vult. p̄fice-
re in bono dī aduertere vitam bonorum et non ma-
lorum. q: respicere vitam malorum est valde piculos
sum: q: inuidit hominem in obduratum. **X** Tertius laque? siue rhetor dyaboli ē qd hō se
cū cogitat. De misericordiis egit mecum: bō: et
hec bona fecit mihi. ibi liberavit me ab illo
malorum. ibi me custodivit. ibi illa dona dedit
mihi. nō deseret me in fine. Rñdeo bō totum
fecit tibi ut ad eum te quereres et fructū bono-
rum operas faceres. q: sterilis es: tūc cōsidera
pabolā euāgeliū rbi dicit de fidelitate. Ecce iā
tertiorum querens fructus in hac fidelitate et
nō inuenio: succide ergo eā: ut qd terrā occu-
pat. Etā Math. vñ. dī. Arbor qd nō facit fru-
ctū et cadet et in ignes mittet. sic ptingit hoī.
illi qd ingratis ē de dei beneficijs. vñ Cris. sup
Ldat. qd maiora beneficia sunt hominib⁹ consti-
tuta: rāto granorum peccatib⁹ iudicio. Sicut
enī lignū andū vnetū cū pinguedine feruen-
ti⁹ ardet: sic etiā hō qd multa beneficia a deo ac-
cipit et sp̄ ingratis et sterilis iuuenit ardētius
ardebit i igne infernali. q: qd talis laque? dyaboli
tibi occurrit: tūc cogitare debes qd p̄to
p̄la beneficia a deo recipis: et rāto districtio: rō
nē deo reddes: et rāto p̄les testes ē te hēbis.
q: oia beneficia erunt testes in extremo iudicio
vñ p̄pheta. Instantes testes tuos ē me. qd de
beneficio dei debes ēē gratias. **S** Quartus
laque? siue rhetor dyaboli est qd dat eis cogi-
tare qd null⁹ dī despere. Et Maria magd. inſta-
petā fecit. Petr⁹ r̄pm ter negauit. Paul⁹ eccl
iesi ē p̄secut⁹. David adulterium et homicidiū
um p̄misit: tūc de alij. bi oēs iā magni sōt
in celo. Nā de⁹ ē misericordia et totiē patitur est
petri miseri et idulgere qdēs petri vult se
a petri querere. Rñdeo qd v̄c⁹ est qd de⁹ est
misericordia et null⁹ dī despere de venia: si illi qd
peccatorum fuerit ut maria mag. et sanct⁹ pe-
trus et ceteri p̄poneretur tibi ut si peccasti ne
desperes. si nō sup̄ hō peccare debes. q: males-
dict⁹ qd peccat in spe. Ver. Est infidelis fidus
cī. soli⁹ v̄tīq̄ maledict⁹ capax cū videlicet i

Termino

pliſter peccat. P̄imo peccat in ñtumacis et
supbia eo qd p̄on vult scire: vt eo liberi⁹ posse
miseri. vñ Ildo. de sum. bo. Ne scire sim
pli⁹ ad ignorantiam p̄met. noluisse vero scire ad
ntumacē supbia. Sodo peccat i hoc qd facit
prohibitus vel qd dimittit faciendū. qd ali⁹
qd scit et intelligit vñ p̄tē peccat. qd facit qd
scit. phil. vñ. quoq̄ cōdē genit⁹ peccati grā-
vissimo peccat. vñ Lu. xii. Et in scī volūtate
dī et nō faciendo vapulabit plaq̄ multis. Et
insup ille qd scit et intelligit malū postmodū
pot̄ p̄teri et cōfiteri et satissimacē. qd malū nō
euit et nisi cognit⁹: si ille qd nō scit nec cognit⁹
scit malū qd cōmisiit qd pot̄ postmodū p̄teri
et p̄fiteri et penitente cū nō scit nec vult scire
vñ Ver. sup Lañ. Scio neminez absq̄ cogni-
tione sui saluari. de qd mater salutis hūilitas:
o: utur et timor dī: qd sicut initū sapiētie est
ita et initū salutis. Ext⁹ laqueus dyaboli vñ
rhetor est qd dat hoī cogitare. tu iuuenis es
et r̄p̄s sufficiēs adhuc habes ad penitēdū
postq̄ sc̄mēria. Qui cī audet peccare audet
et penitente. Rñdeo mons iuuenis morit⁹ et se
nec̄ ignorans an ad etiā semel p̄ueies. qd mi-
hil habeo certi⁹ mortis. qd hora mortis mihi
incepit. vñ Ver. Quid in rebus hūianis certi-
ua morte. qd hora mortis incepit inuenitur
Et ergo qlibet qd peccat siue sit iuuenis siue
senect⁹ dī se p̄ verā p̄niā ad mortē dispones-
re: et sp̄ libi mortē estimare p̄piquā. vñ Gre.
sup Ezech. Etem nobis cōditor noster dicim
mortis ignorā volunt esse: ut dū sp̄ ignoras p̄
timus sp̄ esse p̄te: et tāto qd sc̄mētior sit i
opatōc qd incertior est de euocatōe. vñ Et.
Lu. xii. Estote p̄ati qd nescitis qd hora dī vñ
vētū sit. Insup dī qd audet peccat audet
et penitente. Rñdeo qd multi grauiter et multi
pliſter peccauerūt: si pauci p̄niā veraciter
egerūt. vñ Amb. Facil⁹ iuueni qd sc̄mētior
vñocētā baptismale qd qd cōgruā egerūt p̄
nitentiā. qd qre de⁹ p̄mittit aliquos mori i
iuuenitute. Hoc qre infra ser. cix. **V.** Ut
ptim⁹ laque? siue rhetor dyaboli ē qd dat hoī
cogitare. Quicqd de⁹ vult hoc op̄ fieri: si de
bea salutis qd dānaberis qd tu facies:
nō obādām̄ vñocētā salutis: etiā qd tu
tu facies. deus bñ dabit tibi p̄tritionē qd ci
videbit r̄p̄s: qd oia op̄ fieri bñ voluntatem
dei. Rñdeo bñ ap̄lm. i. Thessal. iii. qd hē ē
voluntas dei sc̄ificatio v̄ra. si illaz habebis
dabit tibi vitā eternā. finitē mortē eternā.
Qdulti hoīs sunt qd sic a dyabolo decipiunt
sic dātētēs: qd conabor: qd futur⁹ est dēus p̄

XCIII

vidit hoc fiet. Cum tū prescientia dei non in-
serit alicui necessitatē: qd liberum arbitrium
sunt manet ad vñ libet. sic qd quilibet p̄t
bene vel male facere. Si bñ saluabif. si male
dānabitur. Scīdū qd oēs boni p̄destinas
ti sunt od gloriam eternā. ea tū conditione fi-
cīentia: mīam et pīratē. et his filia habuerit
Tales enī futures p̄uidit deus quos ad vis-
tam p̄destinavit. et qd p̄destinādo eis dīce
ret. Ego qdē vco ad vñ p̄destinō: si talis ce-
taliter vīcītis: si mandata mīa sc̄mēria:
tū si fidē et mīam habuerit. et si in bono
statu inueni fūerit. Qui qd talis cē nō vult
qui sc̄y mādata dei semare noluerit et in mas-
līcia p̄senerare p̄p̄t ille p̄ certo sciat se ad
mortē eternā esse p̄scitū. Null⁹ ergo dīcat se
frustra orare et alia bona opera facere: quia
sicut de⁹ aliquē saluādū p̄cūdūt modū
qd saluari debat. i. p̄menta sua et bona opa.
Et p̄p̄t hoc shūt⁹ cīt qd dīct. Uolo facit qd
mīhi placuerit. qd si saluari debo saluabor
Si damnari debo dīnabo. sicut shūt⁹ eis
ille infirmus qd dīceret. Uolo comedere et bu-
bere qd mīhi placuerit. Si curam debo cu-
rabor: et si mori debo moriar. ac si sibi fortis
esset medicina. **X** vñ legī tale crēpīus
in Lescano. Ludovic⁹ lantgrāf⁹ thuringie
hō litterat⁹ tanto errore fuit decept⁹: vt se af-
sereret necessario esse saluādū p̄ p̄destina-
tūs esset. vñ damnandū si p̄cītūtū esset. Et
dīct se hoīs mortis nō possit effugere vel an-
ticipare. et ob hoc infinitis rīcis sine vñlo ti-
more se multiplicat̄ cr̄ponebat. Lantgrāf⁹
ter infirmat⁹. medico vocato dīpt ut curam
adhiberet ut cōualeſcere posset. Medic⁹ p̄-
nitus in medicina et in theologia illi⁹ cr̄tē
nō ignorās īdīt. Dīc si dies mori vīe adue-
nit nō potero vos curaresi dīo non dū venit
frustra cuiā adhiberē: qd sine hac curabim⁹
mī. Lui comes. Quō sic mīdes. scīo qd nīcī
to mīhi subuenias morte moriar an tīpī. vñ
dit medic⁹. Si creditis vitā plongari vñtē
medicine qd hoc nō creditis de penitētā qd
est medicina aīe. Cōsiderās lantgrāf⁹ vñtē
tez vñbō dītētē. Decetero esto medicus aīe
mīc. qd p̄ tuā medicinalē lingūa liberavit
me dīo a marimo errore. **Y** Octanus la-
quens siue rhetor dyaboli est malū exemplū
malorum hoīm. Et hoc rhetor est p̄ncipalissimā
cū quo capif et decipif quasi oē genus hoīm
tam iuuenes qd senec: taz nobiles qd ignobi-
leg: tam pauperes qd diuited: quia mīlēs qd
dītētēs: qd conabor: qd futur⁹ est dēus p̄

De eadē dominica

Paulus & Petrus fore dicentes of me hominari alio
dixi: alio in deo curaret de me ille t ille facit
deo ille hi credidit in vestib[us] suis in alma mo-
ndu[m] et il est domini modus hominum levius[er]di qua-
re et ergo non faciat. Quid h[ab]et respondere q[uod] nemo
poterit ducas d[omi]nus servire a deo et mundo. Eli
Asp[iritu] ad Gallas 1. Et si adhuc mundo placuerem
seruit ipsi non essent. Tunc p[ro]pterea amicitia hu-
me mundi hominem inimicu[m] dei constituit: quia
amor mundi expellit deum et eum gratias a cor
debet. Cuius sicut ignis et aqua sunt contra
eum: sicut frigidum et calidum mutuo se per-
pellunt. sic amicitia dei et cuius mundi sit sta-
re non possunt. Ergo quoniam talis laqueus tibi p[ro]-
penitur a diabololo. scilicet cogitas. iste est iam
modus et cursus mundi. oportet sic me eti[us]
trahere: tunc cogitare debes q[uod] late et ampla est
via que ducit ad perditionem: et multi ambus-
lant in ea. Ratio est. q[uod] plures sunt mali q[uod]
boni. Et hoc censuratur principali er malo et es-
picio q[uod] virus peccati alteri. q[uod] virus inficit ali-
num et malum et ceterum: sicut carbones scinu-
cunt incendunt. Cuius nullo modo essent tot su-
perbitus: nisi luxuriosi: gulosi: luso: eo: choroi:
yantes: nisi viderent ab alio talia fieri. Et
isti homines sunt fatui qui volunt se conformari
alio in malo. Nam virginius cuius videt ali-
um virginem cadere cauet fibi: et nullo modo eum
mitat. O quis plurimos viderunt et audierunt il-
li cadere sicut luciferum in subiecto: epulonem
in gula totum mundum in luxuria: quoniam diluui-
vit delevit totum mundum: et tamen adhuc
homines fatui et stulti audient superbire: lux-
uria: et gulosi vivere.

In eadē dñica Ser. ratiōne de his q̄ debent
nos retrahere ab amore tpalium.

Electis omnibus secutī
sunt eū. Zu.v. In hoc q̄ isti sans
eti apli de quib⁹ in he ciermo euā
gelio sit mentio viso miraculo i
captione p̄scid̄ ola ppter xp̄m rel̄ querunt
Exemplū debemus sumere q̄ co: n̄m ab illo
licito amore tpalum retrahere debemus.
A Unde sciēdū q̄ sunt septē q̄ debet nos
retrahere ab amore tempo: hiō. p̄simus cū
q: tpaha in vita p̄fici modicū p̄sonit: q: nisi
fructum t amictū nobis admisstrant. Eccl. v.
Qui diuitias amat fructum nō capit ex eis.
P̄iurios cū int̄ēdo diuitias quid aliud fa-
cunt tu si q̄ oculos pascunt. Si q̄s cū habue-
nt cistam plenam horizonte: tamē nihil ex eis
Opere potest nisi fructū t amictū. Et quo p̄

Section

tpalia nō sunt nō pp:ia. hoc p:is s:u: Gui:.
Iungo per q:ttuor p:lio p: sacras scripturā. vñ
Abacd. iij. t:ic q: cōgregat nō sua. i. tpalia. Et
Bimb. sup Lue:i. Bona b:ō nō sunt c: secum
fene nō p:dt. Ergo tpalia assimilant suuio.
po. Diuitie si affluant nolit co: apponere.
Ad modū erū fluui affluūt et Quāt diuitie
Aqua em̄ uferim q: p:transit c: statē q:lib:z
p:dt ut ad necessitatē: sic est de bono tēporia
lib:z nobis collatio. Secūdo ostendit q: tra
in q: crescūt tpalia nō est nostra. po. Quō
cātabim̄ cāticū dñi in terra aliena. Itē. Bds
vena ego sum apud te t pegrin: sicut eō pa
treo mei. vñ Ber. Filij adā gen: auarus t om
bicioſum audite q:drobiō dicā cū terrenis di
uitijs et gla tpali que nō vere vestre ſ:z. Bux
et argentū: nōne terra est rubea et alba: quas
solus hoīm error facit: et magis reputat p:ci
osam. Deniq: si vefra fuit hec tollite ea voi
biscū: si b:ō cū interierit nō sumet quicq:z. Ter
tio oſidif. q: ianitor. i. mo:is nibil p:mittit de
ferri de mūdo. Lū aliquis sedet ad mēſay di
nitio multa ſibi apponunt. ſ. cib:z arghēci: t
ſcutellis in quib:z ſolu:z vſum bz. Si q:z vō ex
ſimplicitate crederet ea ſua et vellet ea ſecū
ferre ianitor bñ oſideret ei in porta q: nibil
u:rio in eis haberet. Ita diuites credūt b:ō
tpalia ſua eſſe: ſ. mo:is oſidet eis atrium.
Vñ nibil intulimus in hunc mūdū haud du
bium nec auferre quicq:z poſſum: vñ Job. i.
Nud: egressus ſum ex vtero matris mee: nu
duo reuertar illuc. Nudū terra te ſuſcepit cū
natus fuisti: et nudū terra te ſuſcipiet econ
uero cū morieris et ſepelieris. Cupid: autē
cupit diues fieri in mūdo in q: panio tpe du
rabit q:ō eſt ſtulticia magna. vt p:is Luce. xv.
de illo diuite q: diē. Destrūa inq: horrea mea
t maiora faciā: t illuc cōgregabo oīa q: mihi
nata ſunt. Et riſum ē ei. Stulte hac nocte re
petent aīam tuā a te: q: aut̄ pasti cui: erunt.
Itē po. Thesaurizat t ignorat cui cōgregas
bit ea. Ites diues cū dormierit nibil ſecū au
feret: aperiet oculos ſuos t nibil inueniet.
Quarto ostendit exēplo canis. Quādo enī
cōl:z regim̄ vñbe boies nescitur q: eo: ſit
enī enī ſit iepant nū abtinicē canis ſeq:
tur dñs ſu:z: et tñc appetet cui ſit: ſic diuitie
in morte remanent in mūdo et deserunt una
rum. Et eſt notabile exemplū magni princi
piō ſarracenoꝝ qui cū morte ſibi inspiceret
imincere pannū lineū de quo ſibi ſudariū cō
ſuēdū erat erexit in ſigilū t fecit circuſteri
q: p:coſte p: ciuitatē clamāte. Vnde diē p:nceps

noſter. Cum eſſet bñio undecim regnū hoc
ſolū de glā mea et de diuitijs mecum auferā
Itē ſciēdū q̄ diuitie ſunt ſicut iſſideſ ambi-
ci qui amatores ſuop in neceſſitate extrema
deſerſit. Uñ cū quidā in moſte ſua a diuitijs
ſui auxiliū poſtularer nec poſſet habere aut
O fallacio diuitie toto corde vno amauit et
bono: tūc i tal necessitate poſt' nabil
conſilij nec auxiliū habere poſſum avobis. pa-
rate emi eſtio me deſerere: nec vultus me ſeq
quare et ego pcamittā vno. Et hinc dicitis di-
ſtribuit oia paupib⁹. D Zetim eſt q̄ a-
mo: et ſollicitudo trpaliū amore dei et dulce-
dinē diuine ḡie extinguit. q̄ amore dei extin-
guit p̄ p Lñſ. sup Lñbat. Qui vult deſi ama-
re neceſſe eſt ut odiat diuitias. qui aut' voleat
amare diuitias: neceſſe eſt ut odiat deus.
Et q̄ triā dulcedinē diuini expellit p̄ p̄ dis-
triū Bñſi. in quodam ſermonē vbi dicit. Pie
occupatum quippe ſecularibus deſiderijs
animū delectatio ſancta declinat. Uñ etiam
Grego. Qui tentenarū rerū amore vincit in
deo nullatenus delectat. Uñ etiam Dugo de
ſancto victo. O infelix aia quid ſollicito eſ-
erga plurima: pectro cū vnū ſit neceſſariū. Di-
lige vnū in quo ſunt oia: ibi ſige eos tuos et
deſiderium: mundus emi tranſit et cōcupiſe-
tia eius. Quartū eſt q̄ trpalia inquietat mē-
tem et replent eam amaritudine. et q̄ ſpine
voçant in enāgel. Uñ auarib⁹ duploē inq̄
etudinē et amaritudinē. f. hic et in futuro. vñ
Iſido. li. iij. de ſum. bo. Qui bona mundi di-
ligit velit nolit timor: t amore pene ſuccū-
bit. vñ Lñſo. sup Lñbat. Qui pecunie defuit
et pſentib⁹ cōpedibus cōſtrigit et futureo.
Dabent emi trpalia multam amaritudinem
annexā. Eſt emi labo: in acq̄rēdo. q̄ cum ma-
gno labore acq̄runf. hoc p̄s. q̄ pſes ad acq̄s
rēdū trpalia p̄ mare nauigat: terraq; et filiis
pambulat: frig⁹: ſicim: et famē ſuſtinet. Eſt
etiam timor in cuſtodiendo. q̄: diues auar⁹ nō
q̄ eſt ſecur⁹ nec veraciter q̄er⁹. vñ Galo. Ga-
turias diuitis nō ſunt cū dormire. vñ Bñſ.
iv. li. mo: ol. Auarus hincinde iſſidatorem
metuit. Inde ſi potentiorem videt timet ro-
prorem: ſi iuſterio: ſi iuſpiciatur furez. Inſchre-
tit a pati timet atq; hoc qđ ip̄e alia fer-
cit ab aliis ſibi fieri ytmefcit. dabent etiam
trpalia dolore in amittēdo. vñ Greg. vi. li. mo-
ral. Que feruenter diligim⁹ habita grauer
ſuſpiram⁹ oblate. Itē bñt antītate i distri-
buendo. f. q̄r immorant: bñt pudore in non
dando qñ ex quadā parate retinent. qđ enī
r. iij

Dominica. vi. post festū trinitatis

et omnia illa amaritudines et inquietudines
coquuntur et dantur vobis ieiuniū et pietate. Pau-
per est laborator qui se nuncit de laboribus
duo quod enim maxima gaudia in pietate habet
et datur quod est querendus plenius; et cum enim oia
piper succedit: et queritur in delitio et satie-
tate vivit. Ver. i. ser. Quod paup. foris i ope-
rando quid non? ante diuina imp. in sua co-
gnitione laborat. Spent ille os suū in osci-
tatione: aperit ille in fluctuatione: et interdū
grauas ille fastidio: quod ille media cruciatur
Quoniam est quod ipsa in morte nihil valent:
quia nec corpore verum custodiunt: nec hoīes
in vita diuina observare possunt: quod moritur paup.
moniū et diuina nec a demonibꝫ liberari. Pro
verb. n. Non poterit diuinitas in die rationis.
Imo gravat hoīem in morte: quod talis cū dos-
tore moritū cū separari se censit a diuinitate quas
multū dilexit: et p. quod diu labotatur et ppter
quas salutē ppter sepius negletur. Insup bie-
fatio abūdat in oībus q̄ appetit: et nescit quod
in futuro habebit: et rbi prima nocte manes-
bit. Eccl. viii. O mors quod amara ē mētoria tua
bonum vadenti pacē in substantia sua. quod ei
hō omnia ipsa sua libere reficit in agone: et
sponte separat ab eis hoc spāle donū dei est.
Eliū scīcū quod hō in agone mortis seip̄z debet
consolari. s. sic cogitādo quod p. istis ipsalibꝫ de
dabit sibi eterna dona: et p. retoe a qua iam
sponte separatur. quod dat voluntatē suā in volū-
tate dei dabit sibi ipsa matrē suā bñdictā: et p.
amicis et filiis dabit sibi societatē angelorum et
sc̄tōz p. honore p̄fici et p̄tate quā ppter deus
relinquit dabit sibi eternū honorē et regnum per
petuū. Et Iustū est quod tempaliz nocente
post mortē. quod de his oībꝫ reddituri erim⁹ di-
strictā ūcēm. P̄tio quod lucrat⁹ his oīa ipsa
ipsa visq ad nouissimū denariū. Eliū apostol⁹
i. Thymo. vi. Qui voluit diuinitas fieri incidit
in laqueos dyaboli. Hoc enī iam verum est
fīm quod iam est cursus mundi: tunc vir ipsa
lucrāt sine p̄tō. Secundo quod expēdisti tua
ipsa. Tertio quod beredibꝫ post te dimisisti
Quia quibꝫ p̄uenire dī ne post mortē lites fi-
ant de rebꝫ suis. quod melius esset nullū denariū
um post se relinquere q̄z cū ipsalibꝫ post se re-
laxis cū litis administrare. Et seculares
dicerēt nos filios et pueros habemus et illis
nos congregare op̄. ergo oīs nos diligere et ēs
ipsaliz et sollicitudinē de eisdē habere. R̄bi
deo quod ppter pueros nullū dī aliam p̄p̄iam
negligere: nec contra salutē suā facere in lu-
cādo ipsa: quod p̄to plura cū relinquit cōiter.

Q̄r̄mo

hōmū artificiū r̄p̄tū: et ad p̄ictatiō dīpa. Et
de postmodi vīngū suā in bono finiuit. Eri-
go ipsa nō sunt dīta. Edū nec appetēda mi-
hi in p̄tō nō nobis necessaria sunt ad p̄sentes
vitam conseruandā et quād p̄fit nobis p̄o
desse ad merendū p̄ opera mēritā eternam.
In dīca. vi. post festū trinitatis. Ioh. v. 6. ira.

XCV

adfrant. Et sic tale lacū deo et p̄p̄ saluti ale-
pponūt: tales in hoc se ostendat cē filios dy-
aboli et nō dei. Quoī cīcū fūctio fūctio p̄ficit sa-
stūre cōmūtē: lacū sui dilecti patrī dī
hō dīcēt: i pedaret in q̄ntū possit. Die hōc ē
de deo et de filiō dei. Ergo ira super p̄pa
peccata: et aliena p̄cā: vindicare iniuria dei
taliū tra est hōa: et laudabilis et meritoria et
nullū p̄fici. Dicit enī Bonaventura. q̄ affect⁹ ut ē
dat⁹ boī et irascit⁹ virtus et mālo suegetiō
buō: q̄ nō p̄patiat se trahi ad mēritas pec-
cati et irascit⁹ dei iniurias et transgredītōs
iusticie. Sic legim⁹ r̄p̄m iūtiū fūctis p̄fancis
is: talis nō recte agentibꝫ. Sicut hō idē legit
de plibꝫ sc̄tio. Et sic hec ira vocat yelū iusticie
V Secundo ē q̄dā tra subita et sine ratō
deliberatōe q̄ venialis est: q̄ in aliq̄bꝫ igno-
re cito accēdit et cito remittit: et in aliq̄bꝫ
bus tardī accēdit et tardī extinguit: et cel-
sat. et illi p̄iores sunt p̄nōtibꝫ. Eliū Angust.
Lacū: ē q̄dā tra sepe r̄p̄tē: si fūctis
q̄ sibi remittat ille cui se fecisse iniuriā agno-
scit: q̄dā tardī irascit⁹ et ad veniū p̄ēdam
tardi⁹ inclinat. Eliū Vero. in ep̄la ad Zi-
tū. Ties vero q̄ aliquide irascit⁹ iraciū ē
ille dī iraciū q̄ cōtrario bac p̄fancis sup̄at. Er-
go enī ēs et sunēp̄ione cōmētētibꝫ et q̄cā dī
rōe adūctitibꝫ hō p̄ficit. sic solū peccat res
malū. Tertio cum quis irascit⁹: et in modico
vult se vindicare: q̄uis etiā cū bene polerit
i magnorū dicare: tū nōllēt facere. tunc talis
tra et cōmetio ppter paruitatē vindicte po-
test solū esse p̄tīm veniale. sicut trahere p̄ue-
tū p̄ crimes. et sic de alijs. Quarto cum quis
irascit⁹ in sc̄p̄sor impatiētē cōficit: et tū i nūl-
lo vult tra istā vindicare: nec verbō nec factō
et hoc idē q̄dā p̄tingit et q̄dā naturali oris
tētē q̄dā in sc̄p̄o om̄tus est. et tū istā tra
nō vult p̄encere ad effectū. et talis etiam po-
test cē p̄tīm veniale. vñ Lasho. Clematio tra
est q̄ nō dūcit ad effectū. Quinto cū quis irascit⁹
cū deliberaōe et cū consensu: tūm: et in
amīo suo cogitat quod possit se vindicare: et
et hoc nō ostendat. et talis deliberaōe nō ē
p̄tīm mortale. et talis sic irascit⁹ r̄p̄tē cītū
dīcio. Mat. v. Oīs qui irascit⁹ frātī suo re-
ent iudicio. Talis enī ad iudiciū dei cōtēbatur
et qualis illud p̄ceptū. Diliges p̄p̄tū tuū
sicut teipsum seruauerit ad eo requireſ. Oī
modo tētē respōdēbit iraciū hōmo qui lepi-
uo et frequētē mala cogitauit adūctus pa-
mū: et deliberaōe om̄tū affectauit vīngū
sup̄ p̄fancis. Et talis q̄dā sic stat i tōl nō

Dominica sexta post festum trinitatis

Serrano

de quolibet hominib[us] bono cui iniuste malediciuntur. q[uod] q[ui]c[um]q[ue] maledicendo p[ro]prio optaueris huius tu reus eris summi iusticiæ. t[em]p[or]e iusto homini suerit maledictione in b[ea]nitione: vno p[ro]prio. Aliud aledicet illi t[em]p[or]e iudicio. vnde Aug. Qui iustus est t[em]p[or]e maledicit: p[ro]prio ei p[ro]prio maledictione reddidit. Aliud etiam aliud est. B[ea]ni estis cu[m] maledixerint vobis homines. Item: maledicere ideo est illicitum q[uod] etiam illicitum est diabolo maledicere. Aliud Eccli. xxi. L[et]i maledicit in spiritu diabolum: maledicit t[em]p[or]e animam suam. Eius enim diabolus sit creatura dei: t[em]p[or]e suu[m] esse bonus: licet in voluntate sit malus p[re]termissus est ei malum optare. Unde legitur cum Michael archangelus cum diabolo disputans alteraret de corpore. Aliud non est ausus ei contumeliam inferre blasphemie. sed dixit. imperet tibi dominus q[uod] si Michael archangelus diabolo aduersus sancti blasphemiam dicere noluit: sed modesto sermone eum cohercuit quantum magis hominibus omnibus blasphemia est cauenda. Item aliquis maledicunt creaturis irrationabilibus cum ab eis offendunt: t[em]p[or]e in hoc ostendit magna stulticia ipsoz qui brutis animalibus maledicunt: cum tamen non intelligant. Aliud secundus Thos. ij. q. lxvi. dicit q[uod] maledicere irrationalibus rebus inquantum sunt creature dei est p[re]termissus blasphemie. sed maledicere eis sicut se consideratio hoc est vanum t[em]p[or]e oiosum: t[em]p[or]e illicium. Ex quo p[ro]prio q[uod] reprehensibiles sunt isti qui maledicunt suis proximiis cum non licent maledicere alijs creaturis: t[em]p[or]e principaliter illi qui maledicunt suis vixibus vel suis propriis filiis: aut famulis vel famulabus suis. Aliud de legitimis in Cesareo q[uod] quidam vir irascibilis dixit vixi sue: vade in nomine diaboli. Et diabolus statim in eam intravit: t[em]p[or]e eam grauiter vexauit. de quo vir multum contristatus fuit: t[em]p[or]e amplius se nunquam vixi vel alicui homini nec alicui creature promisit maledicere. Aliud Item sciendum q[uod] si iste q[uod] irascitur fratri suo reus erit iudicio: cum tunc iste reus erit qui non solum fratri suo irascitur: sed etiam suu[m] proximi ad iram provocat. Et talis q[uod] provocat ad iram omnes petros. In signum huius tunc habent voces lesnes: t[em]p[or]e ligant collum cum peplo molliib[us]. In signum q[uod] debent dulciter rindere suo iracundis viris: t[em]p[or]e temperare malicias t[em]p[or]e iracundas maliciozoz viro[rum] suorum cum suis molliib[us] responsio. Quia sicut Galo. Responsio molliis frangit iram. Et mulier signanter se cauere domine ne sit iracunda. q[uod] non est ira sup iras mulieris. q[uod] est p[ro]pter fragilitatem senis. Et est bene pauper vir q[uod] habet iracundam t[em]p[or]e ritosam mulieres. Aliud exemplum de iracunda muliere. Legitur q[uod] q[ui]dam mulier erat valde iracunda q[uod] vir aliquo cum ea concordare potuit. et tamen reputabatur se esse sanctam t[em]p[or]e deuotam: q[uod] corpus suu[m] ieiunij mai-

XCV 90.

De eadem dominica

et erat et in omnibus multum vigilabat et in aliis locis opib⁹ frequenter exercebat. Sed si vobis p̄cipali⁹ iſe habuit, ut quicq; eā semel offendit, illi ampli⁹ nō dicitur: et nemo illi iracundia et vindictam ab ea remouere poterit. Tandem graniter infirmata petiit p̄fessorem et p̄fessa ē alia petā: s; virtū illud nō p̄ficiat et cū sacerdos puridē apuret corp⁹ dñi filii poenitentia vellet: tūc ipa oī suū clausit: et ad panem se vertit dicens corā sacerdote et oī poplo ibidē est. Hic uerba me sep̄it ab his q̄ me offendit ut et nūq; ego ex corde idū simile eos amodo dilen: et p̄tinue in iracundia steti et alios cū iracundia mea p̄tu: bani et ad iracundia, puocui, nō de⁹ auctoritate se a metu me nūq; misericordis respiciat, nec ego cū leti p̄p̄t meā iracundia in regno celoꝝ videbo: s; cū oī iracundia demonib⁹ inferni intrasborbi eternali cū oī dānatio ardebo, et sic misera et iracunda mulier expirauit.

In eadē dñica. Ser. iii. Quomodo reconciliari debemus primis.

Offices munus tuum

ad altaret ibi recordatus fueris q; frater tuus h̄i aliquid aduersus te t̄c. Mat. v. In oī opib⁹ nosfris tria attendere debem⁹. s; honorē dei: edificationē primi: et meritū n̄m. Deus enī tāste bonitatis est: q̄ plus respicit ad n̄ram utilitatem et primi edificationē q̄ ad suus honestē. Offere enī munus ad altore p̄tinet ad honorē dei: sed q̄ istud offert cū odio p̄primi nō h̄i meritum et scandalizat primus. Vult iugiter deus vt h̄i intermittat hono: ē suum et fiat primo recōciliatus prius: et sic mentoriā offerat oblationē. vñ Criso. Vidi miseris dei q̄ plus respicit hominū utilitatem q̄ suū honorē: plus enī respicit et diligit cordis fratru q̄ munera sua. Dicit ergo. Si offero munus t̄c. Ubi Gre. Mun⁹ nō accipit nisi an discordia ab aio pellatur. Ubi etiā Eu gust. sup illa vba dic̄. Si absens est valde ut pedibus ce:pis nō possis ire ad cū: tūc aio, p̄femias te in cōspectu dei cui oblaturus es: si prope vel p̄fia est renocandus est ad amorem: ab eo veniā petendo si cū lefisti vel si te leserit dimittendo cordis rancorē. O Sed si dices. q̄s est modus recōciliandi p̄tū. R̄ideo q̄ talis est mod⁹ fm Criso. su per Mat̄. et sup p̄dicta verba vbi dicit. Si cogitatu offendisti: cogitatu recōciliare. si v̄s bioꝝ v̄b̄. si factio: factio, n̄i enī quē facti les-

fisti factio placauerio: s; et otio deus. Nō cā elemosynas facio d̄ regi q̄būs alio sp̄s liasti. Quid cī p̄dest h̄i p̄te ad-dec̄: et ali⁹ aduersus te d̄. interpellat. Justa illi Eccl. xxiij. Dom. iniquoz nō approbat al. tūlū. Circa oī. vendū q̄ mod⁹ recōciliandi dy ēē ralig⁹. si offendisti primū corde cū oī dēdō s; p̄i inimicādo: ut ei puro corde indulgeao: nec aliquā vindictā flu et v̄bo sine ope ei inferas. Et q̄liter tenemur indulgere proximis: de hoc q̄re infra ser. xxv. Y. Secūs do si offendisti primū tuū v̄bis q̄ offendis v̄bo p̄tingit multipler. Primo offendit proxima v̄bis: t̄ hoc p̄ falsum testimoniu. P

P̄o quo sciendū q̄ falsus testis in falso te stimoniū multa mala cōmittit. Priso animā p̄p̄iā occidit cū mēdacio suo et falso testimoniō. Gap. i. Os q̄d mentis occidit s̄iam. Et cūdō xp̄m negat: q̄ corruptio vitatio ē abne gatio dei. Unde q̄ vitates negat xp̄m negat: imo ēvalde detestabilis horribilis nomē dei assumere in testimoniu falsitas. Tertio pris-

mū ledit et dāmificat aut i reb⁹: aut i fama ēt in persona cuī suo falso testimonio. Et q̄libet talis bon⁹ h̄o sic Iesus p̄t dicere cū xp̄o illi p̄o. Insuntererunt in me testes unq; t̄c. Eci endū q̄ q̄libz falsus testis fm. s; Ibo. peccat mortaliter et tenetur ad restitutionē oīm oīnorū q̄ p̄ suū falso testimoniu proximo euenerūt q̄ sine suo falso testimonio nō cues nūscent. Necūdi q̄ p̄imos verbis offendit sunt densores qui offendit primū deridendo et subsannando: et quilibet talis. Irrubetur a deo. vñ p̄o. Qui ha. in celo t̄t. eos t̄c.

Circa q̄d q̄ritur vtrū derisio sit peccatum mortale: R̄ideo fm scr̄m Ibo. ii. i. q. lxx. dicēdo q̄ q̄libz malū alicui p̄sone vel defecū in risum vel ludū ponit derisio dicitur. Et si quidem hoc fiat in q̄ptū malū est p̄fīm sc; sic est derisio p̄tm veniale. Sed q̄ si ac

cipitur quasi pūum rōne p̄sone sic aliquē irridere est cū oīno p̄cipēdere: et tā vilem estmare: vt de eius malo nō sit curandū: si sit q̄ si p̄ ludo habendū: et sic derisio est p̄tm nō tale: et tanto graui? Ceterū in rebus vñtū debet p̄sone q̄

osa alia matime p̄ter stat. Sicut p̄ oppositū in cordis charis ad omittate cōdū matime delectat. No: p̄t: q̄d venit de celo vt pacē faceret inf̄ dū p̄tē t̄bā naturā. Et quādo cīquit de mūdo pacē p̄tō discipul⁹ reliq̄. vt h̄i Job. xiiij. Pacē n̄tā v̄b̄: pacē relin quo vob. Et post resurrectionē dapparentis discipul⁹ sub iterū dicit. Pat̄ v̄b̄. Et ostēdit ei man⁹ et pedes q̄si diceret. Attēdite q̄ care pacē emi: q̄ cā diligēter suare vt filii dei ēē possis. Mat̄. v. Bei pacifici: q̄m filii dei v̄bo cabūtur. vñ Greg. in pasto. Si vocant filii dei q̄ pacē faciūt: p̄culdubio satiane sunt si lij q̄ p̄fundunt. Ergo q̄nq; et p̄posito et ius dīa dīscō: diā semianerit inter maritū et vro rē fine inf̄ alios hoico cūuscūq; cōditionis totiē peccat mortalif: et dyabolo familiaris vuit. Greg. Quisq; emi seminādo iurgia dilectionē p̄rimo p̄mit hosti dei familiaris seruit. Itē sicut pacē via et dur ad vitā eternā ita discordia ad infernū. vñ Amb. sup Lucā Pat̄ ē dur ad vitā eternā. Et sic xp̄s morat cū pacific. p̄o. In pace fact⁹ est loc⁹ emi. sic dyabolo cū litigioso. Et sic pacifici in futuro possidebūt regnū eternū vbi pat̄ ē eterna: sic litigiosi possidebūt infernū vbi ē eterna discordia inf̄ demones et dānatos. vñ Aug. nr. de ciui. dei dīc. Nō poterit ad eternā dñi hereditatē p̄uenire q̄lq; testimoniū ei⁹ noluerit obseruare. Itē sicut p̄tē q̄ seminatores discordie xp̄s plūo perturbant q̄ ille q̄ lat⁹ ei⁹ lācea aguit vel q̄ ip̄m cruci clavis affixit. Lui⁹ rō est vñ Ben. de vii. q̄ tales ei⁹ sanguines evacuant p̄ quē oīa pacificauit fine q̄ in celo fine q̄ in terris sunt. Itē legim⁹ tale exēplū q̄ qdā vñ cū vrore sua. xxx. Anis vīrit in pace q̄ dyabolus nūq; poterat eos in his annis semel facere discordare. Postea dyabolo⁹ accessit ad quādā vetulā et p̄misit ei duos nouos calceos vt faceret discordiā inf̄ virū istū et vro: et ei⁹ q̄d ipsa p̄misit se facturā. et accessit ad virū dicēdo q̄ vro: sua vñli aliū plūo diligenter et cū occidere p̄poneret nisi illi valde cautele p̄uideret. Et illud vir p̄mit⁹ credere noluit cū p̄tē. Et postea accessit ad vro: viri dicēdo ei⁹ p̄tē. cū vna aut̄ p̄tē diligenter, et cū de sero simul cenarent in mensa: vir vro: et toruua facie respergit. et vro: ecōuerso ostendit iudicationē erga virū. tūc vterq; cepit adhibere fidē verbis v̄tule. tūc vetula altera die accessit ad vro: dās ei cōfliū tale. s; vt mas vñtelliū viri sui et aquā būdītā acciperet in ecclesia et de nocte sub cervicali viri poneret

XCVI

18.

tūc desup dormire faceret: tūc cā reamas ret. eadē die etiā accessit ad virū dās ei q̄d v̄ nocte vigilarer als vro: cā occideret. et in fini grābū cultellā suā sub cassino capite sui illa nocte inueniret. quē ip̄e sub capite suo res p̄tēs armavit: et v̄tōrē p̄p̄iā cū eo trāfīnit. Zūc dyabolo⁹ calceos quos v̄tule p̄misserat in hasta suspēdīt et trans aquaz possebant vbi ista stetit et lauit pānos dīces. Vereor: tibi appropinq̄re ne me s̄lī decipias sicut mañū et vro: ei⁹ decepisti. Ubi quidā metrista Femina demonib⁹ trib⁹ assūb⁹ est mala peior. S Quarti q̄ v̄bis primū offendit sunt ille q̄ fraudulent⁹ p̄tē loquuntur q̄ v̄bit mel in ore et fel in corde: et sic p̄tēs decipiunt et tradūt. Ubi v̄sus. Qui mel in ore gente et meres tro pūgēre querit. Et amicitia nolo mibi sociā. Itē q̄n bonū faris et in corde malū mediato. Oscula q̄ iudas dñio dedit bec mibi tu das. Sicut p̄tē q̄ q̄ fraudulent⁹ bonū loquuntur et malū de eode: talis peccat dupl̄. P̄uo in semetip̄m: q̄ fraudulent⁹ loquitur. Secūdo in primū cui nitit dare occasionē loqundi. Qui tūc q̄ v̄bis primū ledit sunt q̄ p̄mos cū cōiūtis et improprijs p̄tribut. Et isti fm v̄c̄ri. devi. sp̄ualr in facie xp̄i 2sp̄uit et sp̄utis v̄borum suoz amabilē ei⁹ facie insciunt. vñ au:ras. Facie xp̄i videt alapis cōtūdere q̄ p̄tēmū i p̄ntia nitit p̄fundere. Quido ptūmilia sit p̄tē mortale. hoc q̄rēset. xxv. K. Et Sc̄ti sunt q̄ v̄bis peacib⁹ et lasciujs p̄tē scandalizant et mēris integritatē corrūpunt. Ubi. i. Co. xv. Corrūpūt bonos mores collos quia prava. Itē ad Ephe. v. Formicatio aut̄ et oīs iūnūdicia nec noīci v̄b̄ sicut dec̄ sanctos. Cōtra hoc plures faciūt q̄ verba scurrilia et luxuriosa. p̄ferūt. p̄ q̄ p̄mos ad malas cōcupiscētias puocāt: et in hoc deū grauter offendit. Et cū tales corrūpūt dicunt q̄ nō denotant corde sicut p̄ferūt ore: q̄d tamē falsum est. Ubi xp̄s dicit in euāgel. q̄ et abūns dāntia cordis os loquitur. Ergo qui talia v̄ba p̄ferunt sicut vñli sicut muleres in his oīidunt se habere impudicitā cordis. Enīost. sup Mat̄. Qualc co: vñtūq; sp̄q; habet talia verba loquitur et talia oīa facit. Et hoc enīost am p̄s in bonis v̄b̄ qui nūq; vel raro talia verba p̄ferūt. sed iesum xp̄m sepius nominant co q̄ versaf in cordib⁹ eo iū. Doc pat̄ in Beato Ignatio martyre qui in tormentis positus sepius iesum xp̄m noīauit: et requiescens quare hoc nomen totius nominaret ic

Dominica septia post festū trinitatis

Spondit. hoc nōmē babeo scriptum in corde meo: ideo reficere nō possum. et tortores pro morte eius erraverunt cor eius de corpore et illud in proprie sciderunt: et in quodlibet pre fuit scriptū hoc nōmē iesus litteris aureis. Ergo quilibet rati annū se canere debet a verbis malis et scurrili bus et luxuriosos. Unde apostolo. Epistola. viij. Omnis fons malus erit ora verbi nō procedat. Unus de Isai. de sum. bo. Malū simones in ora est prima ē serebere nō debet. Et merito: quod fons dictū rati ieuangelio. De ora verbo o*cio*so quod locutus fuere rint boies terre. multo fortis de verbis scurrili bus et nocivis. Septimi sunt quod primi ē beata ratiofis ad iracundiam puocerat. Et oram petri:ū quod ille in tali ira conmittit: fuit in dominis fuit in factis rati et contra ipsu procedentes quod conscienter puocera uerū ad iracundiam talē. Et quod an ser. xcvi. Ad. Octavi sunt quod primos ledunt in fama per detractiones et infamaciones: tales grauius pecant et teneris ad reuocationem et restitutionem. Grauius enim peccat quod fama primo denigrant quod si est quod res ratiale subtraheret. quod fama bona melior est quod quod libet res ratiale esse poterit. Unus puer. iiiij. Ad huius ē nōmē bonū quod diuitie multe. Ex quo pars quod detractores bone fame deterioriores sunt quod fures et raptori res temporalium rerū. Unus Ambrosi. Tolerabilis oras sunt fures qui nobis bona temporalia dominis proprias: quod detractores qui nobis nostrā bonam famam dislacerat. Et de detractione que re ante sermonem. xci. B. Tertio si offendisti primū in rebus tuc recōciliari ei tenens restituendo ei ea que iniuste possides. De hoc quod ante ser. lxxvij. D. Item si leſisti primū in corpore cū vulnerando vel verberando. de qua pro cussione infirmitatē vel debilitatē incurrit: teneris ei satissimacere coram deo fons discretō nem et iudicis sapientū. C. Item si virgine decessasti teneris ei satissimacere coram deo fons posse tuū. quod prouasti eas procofissimo the sauro. s. virginitate. Unde Ecclesia. xvi. Nō ē condigna ponderatio continentis anie. Quod tales grauter peccant qui virgines corrumis punt et a deo grauter puniantur: proter prouale et emplū. Ad huc quidam quidam virginē decessauit. Eo mortuo cum illa proce. ariet et heret mortuus miles visibiliter ei a voce raucissima ei alloquendaf. que c. et oueret causam raucitario ei ait. quod invol. ulcedine gloriabar cantilenas luxuriosas. ecclesia res decantando. Cui cū crura nigerrima et scabiosa et ratiibus plena appareret: et inde reret cām infudit. Quia multū gloriabar infru

nbuo meo de pulchritudine more militari illa extensis et ornata suscepere. Nōc inter spinae gradus: crucis: vespertino: quod in quod. Ita ireper dicit. dominis quod est cliquus status verbi corporis. Et ille aperi oculos tuos et vide. Et proiecti pallium a pectoro: quod amicus videbat: et videt maritum bisuerce et deterrimū pectori eius ibe rentē. ita uorachys eius collum suū stringeret: et os lauum ori illi*us* ingeret. Unus etiam venter per vetrē eius depedens pedibus eius genitalia sua quasi quibusdā loris stringere et ligare videbat. Requi sit quare hoc patet retar respondit. Pro osculis lubricis quibus te et alias mulieres oscularis sum hec patet oscula. et pro amplioribus amplius buferos. et pro opere libidinis in genitalibus crucis: si ne cessatione. Cum mulier queret utrum ne ob illis penis esse liberandus indit. Nō oīco pro me: quod nihil mibi prodest. quod eternaliter dominis natura sum. Et hoc id quod medicinam prone neglet. Hoc dicto disparuit. Mulier postea infclusoriū elegit: et ibi pectā sua defecuit.

Dominia septima post festum trinitatis. Sermon. xcviij. De misericordia dei.

Iscreor super turbas quod

Ecce iutrū triduo sustinet me. Unus ars. viij. Misericordia domini cū fusa est pro vniuersum mūndū. Unus ps. Maria dominis plena ē terra. Hoc sic props. quod rati modo est misericordia sup turbā oram fideliū: ideo dicit. Misereor sup turbā. Unus in prosenti simone tria sunt dicēda. Primum quare de tam pronus est ad miam. Secundo quibus genitribus hoīm deo miseref. Tertio exemplum. A. Circa primū est sciendū quod deo est propria ad misericordiam. et hoc faciūt tria. scz pproetas naturalis. potentia vniuersalis. et expertie singularis. Primum est pprorietas naturalis. Sicut enim naturalis pprorietas ignis est calificare: et pprorietas solis est lucere: sic pprorietas dei est miseri*er* semper et parcere. quod ergo miseri*er* deo est ppropriū: ideo punire deo ē alienū. et est tardus et inmoluntarius ad puniendum. Ad huc quidam quidam virginē decessauit. Eo mortuo cum illa proce. ariet et heret mortuus miles visibiliter ei a voce raucissima ei alloquendaf. que c. et oueret causam raucitario ei ait. quod invol. ulcedine gloriabar cantilenas luxuriosas. ecclesia res decantando. Cui cū crura nigerrima et scabiosa et ratiibus plena appareret: et inde inuite punire. Esai. i. Deo consolabouer bos

Sermo

Probubus meis: et verbi propter de inimicis meis. Elbi dicit glo. Ab ora. Eni patris eos hoc et inimicos plangit et peccat. Et etiā tardū ad proniendū: quod sicut dicit Eras. Illud quod hō km natura facit: cito facit: sic. Et facit cito opus misericordia: quod hoc hō fīm natura. In proarde aut oper iusticie: quod ē ē naturam suā. Et. An diuinitas bonitatis eius et patientie los. Genitatis contēns. B. Si ergo opus iusticie ē deo alienū et inuoluntarium et tardū: quent Eras. sup. M̄ath. quare ergo prometet infdet quod cōpellitur. verbi ait. De*us* inuitus et cui magnō dolore cōpellitur pectōres dominisare. Nō enī sic dolet quod ipsu ab eo offendit: sed quod violentus cogit prodere quos oras cupit saluare. Deinde quod dicit. Ēnū in preate sua de*us* habeat prodere et saluare: quod ē ē inuitū cōpellit. infdet. tu qui nō desideras miam dei. Nā sicut quod desideras miam denegat crudelis est: sic quod nō desideranti miam prostat inuitus est. Deinde quod tertio dicens. Quis est hō quod nō desiderat miam dei. infdet. Tu quod promancis in petis. Desiderare enī dei est cōuenit ad deum. Ille enī desiderat dei miam quod timet irā eius: quod aut nō timet misericordia: dominis nō desiderat: sed protegunt. Sed quod facit ē ē promptū ad miam est potētia vniuersalitis. Quarto ei quod est magnanimitas. terto ad indulgentiam est promotor: et hoc videmus in aiolibus et hoibus. Nā ea quod sunt nobiliora ad indulgentiam magis sunt proona: terto exēduero. Unus leo a catulo proocatus se nō vindicat propriet sui magnanimitatē et catuli vilitatē: sed infcatulus mordecat catuluus: terce statim mutuus prolibus se lacerat: quod asalia vilia sunt. His ultro videmus quod hoīs magnanimes sunt ad indulgentiam faciles. Amb. Procul a magna humis cup. diras vltionis eit. iij. Regum. xx. Regco domus israel clementes sunt. Ecclesia. xxi. multes mulieres: quod viles sunt et fragiles. ideo sunt ad iram et vindictam faciles. Eccl. xxv. Nō est infra sup irā mulierio. De*us* enī cū sit oras potens et nos viles vermiculi nostras iniurias propriipedit. et si cas recognoscimus statim respellit. et hoc propriet suā maiestatē et nostram vilitatem. proo. Ecclesia. xxvij. et humilia respicit. Et si dicat. quod ipsu est ecclesius pro potentia maiestatis: ideo humiles respicit oculo propriet. Sapie. ii. Misericordia oras quod oras potest. Hoc dicat. quod tu habes potestatē vniuersalitis. Iēsus infter nos deo ut misereat nostri. Hoc angelio nō fecit quos de celo proprier fugibus detecit. nec ade quē de paradiſo proprier inobedientiā expulit. Si enim deo peccatum quod peccasset punire. nec David nec Maria magdalena: nec Petri nec Paulius in celo essent: sed aic eoz inf in inferno ardē

XCVII.

99

De cœdē dominicali

tent p̄d. T̄is q̄ d̄s adiunxit me paulomus
 p̄derat in inferno aia mea. Et si p̄dideremus
 q̄ magna p̄tā et multa vicia quotidie in mū
 do cōmittuntur: au hoc diuinā mīam cognosce
 re poterim⁹. Quia tā in mūdo nec ē veritas
 nec fidelitas: nec vera vita tpian⁹: s̄ supbia
 regnat p̄duq. s̄līt luxuria et auaricia: et sic de
 alijs. Elīi em̄ iam sunt v̄t̄laco. veni casti
 veni mīea: veni veraces et auaricia. Deu
 plures hodie nō peccat et igit̄rācia. vt paus
 las q̄ dñit. Ignorāda feci. nec ex infirmitate:
 vt p̄t̄ q̄ ex timore mortis tp̄m ter negavit
 s̄b̄u et certa malicia peccant: et t̄n de⁹ lūstis
 uet eos. et q̄ tales abutuntur dono d̄i. q̄ nō sta
 te puniunt: id liberi⁹ peccāt. Ecclia. viij. Eo
 q̄ nō cito p̄fer⁹ s̄ malo suā: absq; v̄llo t̄
 more filij boīm p̄petrat mala. et tales graue
 iudicū sustinebūt. Quia b̄m d̄c. Illos d̄ns
 graui dānat quos hic dñi lōganimis p̄portat
 Tales d̄cherēt cogitare q̄ quotiēs mortalif
 peccarēt: totiēs ab hac vita auferri d̄berēt:
 q̄ quotiēs mortalif peccauerūt: totiēs h̄ me
 ruerūt. nō erū ampli⁹ fuerūt digni vite p̄sen
 tio: q̄ auctorē v̄t̄ p̄t̄p̄serūt peccādo sciēter
 p̄tra eū. et de⁹ misericordiā tā dñi v̄t̄ co⁹ plō
 gant. et. vel. tr̄. annos: et hoc p̄p̄t̄ emendā.
 Et illud t̄ps̄ ḡte q̄d̄ t̄ps̄ eis p̄cessit nō merue
 ruit: q̄ p̄teriū t̄ps̄ male t̄p̄p̄derūt. cū Ver.
 dicit. Nihil p̄cios⁹ t̄pe. Secōdō miseref p̄t̄o
 rib⁹ in h̄ q̄ eis tpalia b̄nficia tribuit. Quia
 b̄m Aug. Peccator: nō est dign⁹ pane q̄ ve
 scitur: et t̄n t̄ps̄ dat talib⁹ multo t̄ns tpalia
 nō solū ad necessitatē: s̄ ēt dat eis magnas
 opes et diuitias. et hoc vt puto propter tres
 causas. Primo vt p̄ hoc eos ad amorē suum
 alliciat. Secūdō vt nobis exemplū b̄nficien
 di nostris inimicis p̄beat: in hoc q̄ ipse suis
 inimicis. i. p̄t̄oibus tot b̄nficia tribuit. Zer
 tio vt p̄t̄oibus retribuat illa bona q̄ faciūt
 q̄d̄iū in p̄t̄is mortalib⁹ scienter stant. Et i
 his tpalib⁹ b̄nficijs possimus magnā mīas
 dei intelligere. Quis ei hostē rebellantē sibi
 pascit: potat. Et d̄hs tribuit sanitatē corpo
 ris p̄cedit lucē sois advidendū et oēs creatu
 ras concessit ad seruendū: q̄ sunt in terra: ae
 re: et mari. et hoc ingratis: s̄mo retribuentib⁹
 mala p̄ bonis: et odiū p̄ dilectōe. vnde Ver.
 O clementissima circa filios adam diuine re
 cordatio p̄ieratio: q̄ sua beneficia largiri nō
 definit. nō solū v̄bi nullū innenit mentum:
 sed plerūq; v̄bi totum v̄det p̄trarium. Si ei
 deus misericors nō esset: t̄c oēs p̄t̄oies q̄
 abulli sunt dei beneficij fame: siti: et frigore

Sermo

hinc erat. si securus hinc erierit nescio. peni
 tentiā dare pos̄: q̄ securitatē aut̄ dare nō
 possum⁹: nūq̄ d̄c̄d̄l̄nabitur: si nec dico q̄
 saluabif. Elīo q̄ a dubi⁹ liberari. v̄o quidem
 incertum euadere. Age unīam dum san⁹ es
 si sic agio dico tibi q̄ sela⁹. Les. De penitētiā
 sera q̄re infra ser. clvi. A. Secōdō miseref de
 uo penitētib⁹: in hoc q̄ eternā penā in
 tpalē cōmitat. q̄ cōsistit in ieiunijs: genufles
 sionib⁹: castigationib⁹: gemitib⁹: et in flentib⁹
 q̄ p̄ satisfactōe accipit. Et est magna mīa q̄
 de⁹ tpalē penā recipit p̄ eterna pena quā su
 stinuerit si nō penituisset. Sicut latroni cui
 deberet caput abscindi: et p̄ capite abscindes
 retur ei v̄nus capillus capit⁹ ei⁹. Unū aplūs
 Ro. viij. Non sunt cōdigne passiones huius
 t̄pis ad futurā gl̄iam t̄c. Sic etiā intelligit
 de penis p̄t̄ib⁹ et futuriō quarū nulla p̄t̄
 esse equalitas: q̄ penē inferni sunt infinite.
 Ansto. Finiti ad infinitum nulla est p̄p̄o
 rō. Ergo sis patiēs in tribulationib⁹ et in in
 firmitatib⁹ et in penitētijs agēdis q̄ hic ri
 bi p̄ p̄t̄is tuis iniūcte sunt. vñ Iſi. in syno.
 Attēde etiā in mēte q̄scūq; secūli penas. q̄s
 cunq; tormētoꝝ dolores: q̄scūq; penaꝝ acer
 bitates: et cōpara hoc totū gehēne et leue erit
 tibi oē qd̄ pateris. Zertio miseref penitenti
 bus in hoc q̄ virtutes resuscitat quas p̄ pec
 catū extinxerūt. ps. Tu aut̄ dñe misere mei
 et resuscita me. Et q̄siq; plures q̄ s̄i habue
 runt tribuit v̄t̄tes. Sicut p̄ in maria mag
 dalena. q̄ p̄fectio facta est post casum q̄ an
 fuit. Elīi etiam Lu. xv. h̄ de filio pdigo cui
 pater dicit. cito p̄ferte stol̄ i primā. i. innocē
 tiā quā peccādo p̄diderat et penitēdo recupe
 rat. et date illi anulū. i. grām opandi. q̄r̄ oga
 terra charitatē facta nihil valēt ad v̄t̄ eter
 niā: et calciamēta in pedib⁹ ei⁹. i. patientiā in
 q̄ aia custodif ne ledaf. vñ Lu. xxi. In patiē
 tio v̄t̄ t̄c. E Secōdō dico q̄ d̄ns miseref
 instis et bñ opantib⁹ tripliſit. P̄rio eos i bo
 no conseruat ne recidiuat: q̄ nisi d̄ns homi
 nem in bono suaret facilif recidiuaret. Elīo
 difficultas standi et in bono p̄manēdi p̄ i lu
 ciferio: in adā: et in iida. Luciferū vent⁹ vane
 ḡt̄e d̄m̄: et elo. et in mulier erpulit de
 paradiso. Judas p̄p̄t̄ auariciā cecidit de cō
 sortio aploꝝ. Quid tunc nos fragiles hoīes
 q̄sum⁹ in hoc mūdo q̄ est plen⁹ laq̄is p̄stitu
 ti. ps. Nisi d̄ns custo. ci. t̄c. Secōdō q̄ inter
 nā dulcedinē et p̄solationē dat suo q̄ est q̄si
 t̄c. et spūſſeti. de q̄ Eccl. xxij. Spūa em̄
 me⁹ sup mel dulc⁹. Quia deuotio et dulcedo

XCVIII

spūalia excedit oēm delectationē camalem
 i ē signū p̄t̄ie spūſſeti in boīe. vñ Aug. i li.
 cōfci. Qui spūſſeti semel inebitat⁹ est ad oēa
 bona bilarescit: si laborat si laſiescit: si dolet
 non sentit: si deridet nō aduertit. Ver. Libus
 aīe est grā dei dulcissimus oēm habēs in se
 suauitatēt̄ delectamentū sapōns. Zertio q̄
 dat iustis. et celeste et sua mīa: q̄ p̄pter
 merita nīa p̄t̄ tenet nobis: s̄mo nībil oē cō
 digno. Nam si aliqd̄ boni facim⁹ plus t̄i te
 nemur deo. Unū cū oēa v̄t̄es corpis et oēc cō
 sumpserim⁹ in scrūto dei: et totū posse nīm
 fecerim⁹ adhuc dicere debem⁹ illad Lu. xvij.
 Serui inutiles sum⁹: qd̄ debuum⁹ facere feci
 mus t̄c. Qd̄ ex nīis meritis nō possum⁹ vis
 tam eternā h̄fe et cōdigna. si solū ex dei mīa
 cōdit Ver. dīcēs. Si nati essem⁹ ex quo fas
 ctus est h̄d sup terrā: et v̄sq; ad centū milia
 annoꝝ v̄ta nīa extēderef: nō esset t̄i condic
 gna operatio hui⁹ t̄pis ad futurā gloriā que
 reuelabitur in nobis.

De cœdē dīfīca. Ser. xvij. De h̄is q̄ rep̄t̄
 h̄enſibilia sunt in comedendo.

Cōpiens septem panes

grās agēs fregit dabat discipu
 lis suis vt apponēt̄: et apposue
 ruit turbe. Elīar. viij. Cū h̄o tri
 pliſit̄ p̄dideret. s. quantū ad corp⁹ et q̄tū
 ad aīam et q̄tū ad v̄t̄ū q̄ p̄t̄ū. iō deus s̄bi
 tripliſe cibū p̄parauit. s. corpale quo corpus
 reficif. spūale quo aīa nutritif: et celestes quo
 totus h̄o beatificatur. Cōuiuiū aut̄ corpale
 t̄m̄ bis t̄ps̄ in hac vita fecit. s. hic de septem
 panib⁹. et Job. vi. de q̄nq; pamb⁹. Cōuiuiū
 aut̄ spūale multo t̄ns fecit. Nā quotiens p̄
 dicabat totiēs alimenta spūalia tribuebat.
 Aug. Nō est magnū pascere v̄t̄res cito mo
 rituros: s̄ magnū est pascere aīas in eternū
 victuras. Cōuiuiū aut̄ celeste tantū semel fa
 ciet. qd̄ t̄m̄ nūq̄ finē accipiet. Lu. xxi. Edatis
 et bibatis sup mēsam meā in regno meo. Hicē
 dñ q̄ sicut d̄ns pauit q̄t̄woꝝ milia hoīm cor
 poꝝ: alīr: sic nos quotidie pascit etiā corporalif:
 q̄ nihil habem⁹: a nobis p̄p̄t̄. Ergo cū grānū
 actione sumere debem⁹ cibū sicut donū dei:
 vt de⁹ ex h̄ honoref et laudeſ. vñ Aug. por
 ro si māducas et bibis ad refectionē corporis et
 deo grās agis: t̄c. cibūs et pot⁹ tuus d̄nū lam
 dāt. Elīde p̄ p̄t̄i sermone tria sunt dicēda.
 P̄lio qd̄ h̄o se debeat h̄ic in comedēdot̄ b̄i
 bendo: et q̄ sunt rep̄hensibilia in cibot̄ potu.
 Secundo qud̄ quo quis peccat mortalif in come

De eadem dominica

gendo et bibendo. Tertio trempli. De duobus
vino ducet in secundum finem. ¶ Circa
primum secundum quod non comedendo; bibendo
secundo hoc quod fugat illa quod sunt reprehensibilia
ex ea comedendo. Et talia sunt quae. Peccatum
est non debet ipso comedere. Nam scutum seruit
dei secundum ipsi peccato est tales
gulosi quae vel raro etenim sunt de cibariis
ipsi peccatis. cum quod vero vel familia fecerunt
cum diligentia suam in peccando cibas
rursum adhuc coquuntur et murmurant: aut
sunt nimis falsa aut nimis frita: aut nimis
mollia: aut nimis dura: et sic de aliis. Et quod
adhuc peccatum est si aliquis negligenter notabiliter fa-
cita est in peccando cibaria: tunc trascunt male
dicendo vro: et familiis. et quocunque blasphemate
et velut pueri ipsi scutellae ad collisi. Quod
eo talis cogitare deberes quod de ideo permisit
illius negligenter fieri ut recognoscas te non esse
dignum cibariis boni peccatis. quod forte es pecca-
tor mortalis: et antea ingratuisti deo de bo-
nis cibariis quod in lunctione dei habuisti: vel
enam quod antea in bini peccatis cibariis excessisti
et deinceps offendisti. et ergo iam deo puni-
te ut illis rebus in quibus peccasti: immo quod recon-
gnoscis te esse in peccatis mortalibus. tunc scire de-
bet quod non es dignus comedere panem et bibere
quam ad satietates. si vit deberes sumere pri-
mam necessitatē ad sustentationem nature: et
ratio huius est: quod peccator indignus est ob-
jectus deo de hoc et iustitia separata. Ergo non tu
dignus habere vobis aliquid creaturarū quod deo ad
hoc creauit ut hoies vestrum illarū haberent et
deo de hoc gratias agerent et ei seruirent. Si hec
tales peccatores et gulosi hoies plausimunt de
creaturis quod boni hoies de quibus deo raro vel
nunquam regnauerunt nec ei seruunt: si potius dia-
bolo et mundo seruire volunt. De quibus di-
bus sic vestigia districta redditum sunt robor deo
Et quod sequitur quod mentio nullus de cibariis in-
miseretur et nunquam vel raro potest visitare ecclesias
et principales in die dominico: cum quodlibet illis
la die tenet audiri missam sub precepto ecclie
ut potius de gloria. et amissio. et ea. Oros fideles.
Tunc alacritus nisi magna necessitate cogere
tertii bimodis et taliter neglecto reducat
in oblios illos: et sic eos occupant. vnde Hugo i
suo dantes. Omnia superfluousum nimis i
peccadis cibis studiis adhibebit decoctionem
frumentorum et condimentorum genera excoquitatem
diligens deo non nimis multum sumat. ne cibis

Sermon

aggravet corpore et suffocet rationem: nec etiam nō
mihi modicum nec corpus nimis debilitate: si in
medio consistit virtus huius. Et isti. iij. etb. Alioquin
in oībus est laudabile. Quod sum Hugo. de san-
cto victo. Sic caro est patiens mater: tunc ipsa cum angelis
suis spiritus p̄ficit p̄fici. Et. Et. Et. Et. Et. Et. Et.
duo vel tres p̄fici. sicut in noīe mīto ibi in me-
dio eoz sus. Itē post mensam dūbet dī dicere
re gratias et regnū deo be p̄ceptis. vñ apostolus
i. Ebessa. v. In oīo gratias agētes. Et hī p̄t
quod bō quocunque poterit p̄fici cibis sine peccato
et alia grossis cibarijorū poterit deus offende-
re. vñ Aug. de doctrina p̄pia. Potest esse ut sine
aliquo vicio crapule vel venitalia p̄coffissi-
mo cibo sapientia utrū: insipidus aut feridus
ma gula frāma in viliissimum oīo ardescat. Itē
vñ Aug. Nō p̄pfi poterit: si p̄pfi poterit mortis
p̄mō bō invenit. et Esau p̄mū suū nō poterit
gallinā: si p̄pfer lenticula p̄dūit. Et legimus
regem nostrū nō de carne: de pane tēp̄tatū
I. Quintū reprehensibile est vanitas cibariorū
nō q̄ reprehensibili est: immo et nocua bōi nō solā
q̄tū ad aliam si etiā q̄tū ad corpore. q̄ autem
etas et multiplicitas cibariorū nocet bōi in
corpe hoc p̄bat. Abacobi q̄ quicunque rōnos.
p̄pō mō p̄bat p̄boc q̄ ut frequenter alia se
fana: quod utrumk̄ simplici abo et affectu sua na-
ture pueniēti: et nullo mō illis q̄ sit omnia na-
ture sue. Cum oppositū bō rationalis sepe
facit. sc̄i comedendo et bibendo ea que non
competit sue nature: sed solū ut satisfaciat
delectationi et appetitui. Secundo p̄bat p̄ ar-
tē medicina: quod medici suadent infirmis sim-
plicem cibū comedere et potū libere: et nō du-
uersa cibula assata et finta. Ratio est: quod sim-
plex cibū et potū magis digestibilis est: et tunc
quod antea nimis se repleuerunt de diversis cibas
ruo. Et sum Bristo. iij. etb. Medicina fiunt p̄
straria. ergo op̄s eos postmodū abstinere et
simplicē cibū sumere. Tertio p̄bat per h. ver-
bigratia. Si duo hoies eiusdem completiōis
biderent eandem mensurā: et vñ bideret di-
uersa vina simul et semel: tunc citius infir-
maretur et minus competit sue nature ille
multiplex potus q̄ ille qui biderit simplicem
potum: sic similiter intelligendus est de cibis.
Quarto probat per hoc. Si quis postmodus
infirmitaretur: tunc medicis eo facilius cognoscere
valent vnde habeat illam infirmitatem
q̄ si diversa cibaria comedisset: et diversa po-
cula bideret.
¶ Quinto probat p̄
hoc quia natura est uniformis in operatio-
ne sua. Cum autē bō comedere diversa et mol-
tiplica cibula: tunc natura digerit istū cibis
diligerens deo non nimis multum sumat. ne cibis

De eadem dominica

būm qui magis est digestiuo: remanētē sū
lo adō in stomacho q̄ min⁹ est digestiuo: et
cū dō gulosu supodie itērū cibū sup cibū
ses comedēdo et replēdo se ante digestiones
tūc ille cibū qui manet in stomacho indiges-
tus sit patridus: sic stomacho corūpit et
cōsequēter dō infirmos et moritū. vñ. Sēn.
Adulta ferula multos morbos fecerūt. Cū
enīas. Sāp. dicit. q̄ gula plures interficit q̄
lepros: hydrodropia: paralitici: sic de alijs. Et
vñ. hōre vult oī tpe cē infumi⁹. Itē vīta ho-
mīis minuit. Ecel. xix. p̄ opter crapulā
multi ebierūt. Eic ecōuerso abstinentia: et sim-
pler cib⁹ causat sanitates et prologat vitam
vñ. Ecel. xix. Qui aut̄ abstinentē ē adyicet
vitam. vnde Vico. Mat̄ sanitatis est absti-
nentiam: mater eritudinis est voluptas. Cū
de ēt Arit. de regi. p̄nci. Abstinentē a comedēdo et
bibēdo q̄nq̄ modis pōt quis peccare morta-
liter. P̄:io q̄n quis intātū diligēt corpus suū
q̄ contra p̄ceptū ecclēsie quis parat⁹ sit co-
medere dieb⁹ ieūnior⁹: cū tñ bñ possit ieū-
nare: si nō vult corp⁹ suū intātū molestare et
ieūnet: et sic soluit ieūnū sine cā qđ ab ecclē-
fia ē p̄ceptū. vñ. Hermā. d̄ sc̄ldith⁹ dicit. q̄n
q̄s inordinate gule vel cōcupiscētie inheret
tāq̄ vltio fini: sic de q̄busdā d̄ ad philipp.
ij. Quoz de⁹ vñt̄ est. Hōz finis interit⁹. vñ
ebusalē vñt̄. annis: qui fuit antiq̄
et inter omnes veteris testamēti. Item hoc
pat̄ in sancti noui testamēti. sicut Jobānes
euangēl. qui vñt̄ a tpe passionis r̄pi. lxiij.
ānis: et totū rēpus suū fuit. xcij. anni. Itē be-
at⁹ paul⁹ p̄m⁹ heremita vñt̄. crui. ānis. Itē be-
tūs Antho. vñt̄ in heremo. cv. ānis. et tas-
les nō habuerūt diuersa ferula nec p̄iosa
pocula. L. Et his oib⁹ p̄t̄ p̄vt̄li⁹. salu-
bius est etiā q̄t̄ ad corp⁹ comedere simpli-
cē cibū: et bibere simplicē potum et assuetum
Et et his p̄t̄ quō hō debet se h̄re in sumens-
do cibū et potū. s. q̄d̄ comedere moderate et
cū grārūactione. Cū legit exēplū in vita spa-
triū q̄ dā sener deuot⁹ comedet cū alijs plu-
ribus fratrib⁹: et comedentibus illis vñt̄ in
spū ille sener q̄ alij ad mensam sedentes co-
medebat mel. alijs panē: alijs sterc⁹: et admira-
bat intra sc̄ip̄m et deprecabat dēū dicēs. Do-
mine reuelā mibi misteriū hoc q̄ idē cib⁹ oī
bus apposit⁹ est sup vñā mēsa⁹ et māducādo
sic smutat⁹ videf q̄ dā edāt mel: quidā aut̄
panē: alijs vero sterc⁹. Et venit vox desup dis-
cens. Illi q̄ manducat mel b̄i sunt q̄ cū timo-
re et tremore et grārūactione sedent ad men-
sā uncessanter orātes; et eō oratio fuit in

censum ascēdit ad dēū. ideoq̄ mel comedēt̄
Qui aut̄ panē māducāt̄ sū illi q̄ grāo agēs
teo pecipiat̄ ea q̄ a dēo sūt̄ donata illis. illi
aut̄ q̄ sterc⁹ comedēt̄ hi sunt q̄ murmurāt̄ et
dicūt̄ hoc bonū est: h̄c malū est. Nec aut̄ fie-
ria nobis nō debet. q̄ magis debem⁹ gloufis-
tās corporis debilitati⁹ impedit̄ eos vel eas
care dēū atq̄. Unde ei offere ut in nob̄ im-
pleaf illud dictū apostoli. i. Lox. Sine mā-
ducāt̄ sūt̄ bibitis sūt̄ qd̄ aliud facit̄ oīa
in gloufam dei facite.

I De eadem dñica. Germō. xix. Quot mo-
di peccat̄ quis in comedendo.

Ecipiens septē panes

a gratias agens fregit ic̄. Circa secundā p̄t̄ precedētis ser-
monis sciēdū q̄ in comedēdo et
bibēdo q̄nq̄ modis pōt̄ quis peccare morta-
liter. P̄:io q̄n quis intātū diligēt corpus suū
q̄ contra p̄ceptū ecclēsie quis parat⁹ sit co-
medere dieb⁹ ieūnior⁹: cū tñ bñ possit ieū-
nare: si nō vult corp⁹ suū intātū molestare et
ieūnet: et sic soluit ieūnū sine cā qđ ab ecclē-
fia ē p̄ceptū. vñ. Hermā. d̄ sc̄ldith⁹ dicit. q̄n
q̄s inordinate gule vel cōcupiscētie inheret
tāq̄ vltio fini: sic de q̄busdā d̄ ad philipp.
ij. Quoz de⁹ vñt̄ est. Hōz finis interit⁹. vñ
ebusalē vñt̄. annis: qui fuit antiq̄
et inter omnes veteris testamēti. Item hoc
pat̄ in sancti noui testamēti. sicut Jobānes
euangēl. qui vñt̄ a tpe passionis r̄pi. lxiij.
ānis: et totū rēpus suū fuit. xcij. anni. Itē be-
at⁹ paul⁹ p̄m⁹ heremita vñt̄. crui. ānis. Itē be-
tūs Antho. vñt̄ in heremo. cv. ānis. et tas-
les nō habuerūt diuersa ferula nec p̄iosa
pocula. L. Et his oib⁹ p̄t̄ p̄vt̄li⁹. salu-
bius est etiā q̄t̄ ad corp⁹ comedere simpli-
cē cibū: et bibere simplicē potum et assuetum
Et et his p̄t̄ quō hō debet se h̄re in sumens-
do cibū et potū. s. q̄d̄ comedere moderate et
cū grārūactione. Cū legit exēplū in vita spa-
triū q̄ dā sener deuot⁹ comedet cū alijs plu-
ribus fratrib⁹: et comedentibus illis vñt̄ in
spū ille sener q̄ alij ad mensam sedentes co-
medebat mel. alijs panē: alijs sterc⁹: et admira-
bat intra sc̄ip̄m et deprecabat dēū dicēs. Do-
mine reuelā mibi misteriū hoc q̄ idē cib⁹ oī
bus apposit⁹ est sup vñā mēsa⁹ et māducādo
sic smutat⁹ videf q̄ dā edāt mel: quidā aut̄
panē: alijs vero sterc⁹. Et venit vox desup dis-
cens. Illi q̄ manducat mel b̄i sunt q̄ cū timo-
re et tremore et grārūactione sedent ad men-
sā uncessanter orātes; et eō oratio fuit in

Germō

In q̄drageſima ē ieūnādū a lacticinijs. dis.
im. Dem. q̄. Sec⁹ est de illis q̄ sunt infumi⁹ et
debileg⁹: vel etiā mālētē p̄gnātē et pueras
lactantes: et in puerperio cōntētis. q̄ si necessi-
tas corporis debilitati⁹ impedit̄ eos vel eas
nō tenēt̄ ieūnare: in. Si tigeat̄ pbabilit̄
de periculō vel de aborsi⁹ nō solū p̄t̄ si tenē-
tur soluerat̄ eiūniū. Tertio q̄n q̄s scient̄ cibū
sibi nocuū in virib⁹ et in corpe comedit̄ p̄p̄
solā delectationē q̄ nō vult carere. talis guis-
ter peccat̄: q̄ facit̄ ī charitatē q̄ homo tes-
net se ideo diligēt̄ t̄ vīres suas p̄būarevt̄ dō
biutius possit būire. p̄s. Fortitudinē meam
ad te custodiā. Cōtra qđ talis gulosus t̄ volu-
ptuosus vīres corporis debilitat̄ scient̄: et vī-
tam sibi abbreviat̄ sumēdo talē cibū vel pos-
tum q̄ nō cōpetit̄ sue nature. vñ. t̄ tan⁹ pos-
set eē appetit⁹ illicit⁹ ad talē nocuū cibum
vel potū q̄ hō dēū graui⁹ offendēt̄. Aliqui
em̄ dicūt̄ sc̄io q̄ h̄ nō cōpetit̄ mīhi comedere
vel bibere: et eque bñ sumit̄: q̄re nisi q̄ volūt̄
satisfacere appetitū t̄ delectatiōi. Sciēdū
q̄ oīs cib⁹ creatus est ad sustentationē natu-
re vt inde hō deo būiat̄. q̄ si vñ. cibū natura-
tue nō cōpetit̄ tūc bonitas dei diuersa cibas
ria creauit vt sic te cū cibo tue nature cōpetē
ti reficere possis. Itē q̄ sessiones lōgas faci-
unt̄ t̄ cōmessatōes t̄ cōunia p̄p̄ societatē t̄
cōplacētiam hoīm: ita q̄ postmodū q̄nq̄ in
firmanf. vel q̄nq̄ etiā citi⁹ morūt̄ ex talis
bus lōgis sessionib⁹ ac supfluis cōmessatōis
hō: etiā postmodū fuit indispositi ad būitiū
dei: et negligūt̄ aīe sue salutē: tales etiā gra-
uiter dēū offendēt̄. s̄lī illi peccat̄ q̄ talia p̄i
via faciūt̄. vñ. Aug. Quicūq̄ ad bibendū pro-
mūs fuerit vel ad p̄iūiūt̄ alios iūerit p̄ set
ip̄is in die iudici⁹ re⁹ ent. Quarto q̄n sumit̄
cibū licitū t̄ sanū: si ercedit in q̄t̄itate: sic q̄
pdit̄ rōem vel nauſēa vel vomitū acq̄nit̄ p̄p̄
vñ. supflā crapulā. talis ēt̄ graui⁹ peccat̄.
L. Circa qđ sciēdū fm̄ Vēri. de vñ. Quicū
q̄ inebriat̄ vel q̄nq̄ ercedit mēsurā in cōe-
dendo. si h̄ facit̄ cū p̄posito t̄ intētōe peccan-
di vel se replēdi nimis: peccat̄ mortali⁹. Ge-
c⁹ si fit ignorāt̄ t̄ sine p̄posito vel si casu eue-
nerit vel ex fortitudine cibi vel potus. vel ex
fragilitate sumētis: tūc est vñt̄ale. Sciēdū
fm̄ Hermā. de sc̄ldith⁹. q̄n q̄s int̄m sumit̄
de cibo vel potu q̄ op̄ seq̄ vomitū vel alias
inordinationē: vel int̄m supflue sumit̄ cum
grauamine etiā sine vomitū vñt̄ deberēt̄ pos-
tē. plures alijs sustētari q̄ forte fame p̄cili-
tanf: vel forte magna inedia perurgēt̄ cre-
do q̄ p̄baſ p̄ hōc: q̄n hō cū deliberaſiōe t̄ ex-

Dominica. vñi. post octa. i. in

pede posito incheiatur: tunc peccat mortaliter et illud potius uobis cibum est sine uera intentione et intentione quod sic est penitentia? p. suu rōmio nō potest. ergo si sic morit nū sibi salvabitur: siccus est qui dō bēna r̄sum rōmio submergit vel alio condicunt: sic in memēto potest operi de petio sua: et sic salvatur. vñ Aug. Ebrietas auferit memoria. dissipat sensus profundit intellectū cōcitat libidinē. oīa mēbas debilitat virtutis diuinis et oīs salutē exterminat. p. Quālē autē penitentiā babebant gulosi et ebriosi p. p. tale exemplū. Legit̄ qdā miles freq̄nter ebria batur et cū quodā crucibulo ad dedicationē periret et tabernacū vi sicut. si de eccl̄ia et in dulcēmō nūbil curauit: qdā postmodū infirma tuus rogat̄ eīl a devota filia sua ut ei p. mortē appareat et statū suū ei indicaret. Qui p. obitum suū ei infra. ttt. dieo apparuit. et crucibulo in manu ei⁹ habuit: et ignitus et toro fuit. Et filio ei⁹ p̄mitta qdā esset q̄suius ut qdā cū crucibulo vellat. q̄ r̄ndit. p. tuus su⁹ et in illo crucibulo babeo potū mēcum de quo dicit. p. Ignis sulphur et spūs p̄cellarū p. calid̄ eos. Tunc scđo q̄suius trū sibi suffragari posset. R̄ndit nō: imo nec oīs scđi in celo: q: sententia euangeli data est sup me: ubi dī. His gatis manib⁹ et pedib⁹ p̄ijate cū in tenebris exteriorib⁹: ubi erit fet⁹ et stridor dentū. Tunc cepit clamare terre. Ele in amaritudine. Ele in multitudine. Ele in eternitate penarū. Unū Eccl̄. in mo: a. Qui nūc se male involuptati bus dilatat: illū postea in supplicijs pena angustat. Quinto cū qdā int̄m̄ diligat cibū qdā appetitus delectatoris est cā finalis et p̄ncipias. Us sumēdi cibū delectabilē: sic qdā p̄ponit rationem delectationē deo qdā p̄ncipialis cā et finis. dī eē in oīb⁹ opib⁹. Et talē delectationem querunt homines voluptuosi: qdā solum fīm co:p⁹ viuunt et curā carnis in desiderio perficiunt. ap̄ Stolas Ioh. viii. Si fīm carnē vireritis moriremini. De qdā Niero. in ep̄la. Difficile imo im possibile est ut p̄stib⁹ qdā et futuris fruatur bonis: ut hic ventrē et illic mentem impleteat et de delitib⁹ transeat ad delitias. Sciendū tñ qdā qdā esunīt et sic esunēdo comedit et delectatur in cibō nō est p̄ctiss. q: hoc naturale est oī aīali. Item si qdā preparat cibū ea intētione ut eū sumere possit. q: oliter nō posset hoc iterū possit fieri sine p̄ctō. vñ Aug. de v̄bi dī. Utans diuitiis p̄suetudine infirmis ei possent si aliter possent. Ergo q̄libet r̄pis nūs cibum p̄paratum cū ḡtarū actione dī ac p̄spere: nec dī nimis audiē comedere: nec nūs

mitio delicate cibaria appetere: si necessitate cibos accipe sp̄qs in diū corde tendere si nō sp̄ actu tñ babitu. vñ Ep̄la. de v̄bio dī. Qdā manducatio et bibio ab refctionē et recuperationem mēbroz et ḡmo agio ei qdā tibi mortali tribuit hec suffragiū cibos tu uo et pot̄ tu uo dēcum laudapt.

Cōfīca octava post octauā trinitatio. Gerimo. c. De hereticis et hypocritis.

Et edite a falsis prop̄be
rio qdā veniūt ad reg in vestimentis omīnū tē. L̄vath. vii. Ecdy les
ges humanae puniēdi sunt fals
sarij l̄farū regalū et bullaz. fili⁹ et falsarij mo
netorum. Falsarij litterarū sunt heretici qui
litteras summi regis i. sacrā scripturā falsi
ficāt: quā etiā fili⁹ dei p q̄nq̄s bullas. i. p. qui
q̄s vulnera roborauit. Falsarij monetaz. sūt
hypocrite. Monete emī regis celestis sunt ie
mūnia oīones: elemosyne: qdā ipī falso mō faci
unt: q: in his nō attēdūt bono: ē dei: si fauoz
rez seculi. Et ab his duob⁹ p̄phetis debem⁹
nos sollicite custodire. Jō r̄ps dicit in v̄bis
premissis. Attēdite a falso p̄phetē tē. Unde
in p̄nti simōe tria sunt dicēda. p. i. o quō her
etici cognoscēdi sunt. Scđo quō hypocrite
cognosci p̄nt: et quare ypocrisis detestāda sit
Tertio qn̄ ypocriso est p̄ctū mortales et qn̄ nō
Q. Circa p̄imū scđndū qdā heretici p q̄nq̄s
cognosci p̄nt. p. i. o q: in occulto p̄dicāt: et b̄ ē
manifestū signū malicie. Job. vii. Qui male
agit odit lucē. Et oppositū r̄ps docuit. ut b̄t
Job. xviii. Qn̄ annas q̄suius a r̄po de doctrina
et discipulū ei⁹: tūc r̄ps iñdit. Ego palam locu
tus sum mūdo: et in occulto nūbil. ideo inter
roga eos qdā audierūt tē. Hoc est signū bone et
salubris doctrine qn̄ qdā aperite docet. q: veri
tas nō qdā angulos. econverso autē doctrina
in angulis est suspecta. Eicndū qdā annas a
r̄po duo q̄suius. s. qdā ei⁹ doctrina eēt. et qdā esse et
sui discipuli. Et r̄ps solū iñdit de doctrina: et
nūbil dixit de discipulis. q: p tunc nūbil bo
ni potuit dicere de discipulis. q: om̄is relicto
eo fugerunt: et tunc etiā nolunt qdā mali de
cis loq̄ dans nob̄ exēplum in hoc qdā interrogamur dc statu p̄rimo: si tūc aliqd boni
scim⁹ hoc dicere debem⁹: et nullo mō malū p̄
rimo et publicare: si pot̄ oīno tacere de p̄ris
mō etēplo r̄pi. Eicndo heretici cognoscuntur
i hoc qdā plas ecclie detrahunt. s. vñio pape
ep̄secp̄: s. sacerdotib⁹: et alijs religiosis: qdā
faciūt ut laicos possint exercitare dī clez. qdā p̄ia
ti et alijs iñati resistunt hereticis et iniungunt

Germō

eo. Ut ḡ seculares credat hoc fieri vindi-
cet inuidia: tunc ipi heretici p̄ianf plar, et
detrabūt eis directe indirecte q̄ntū possunt
Itē ipi impugnāt p̄tē platoꝝ t libertates
clericōꝝ: ipio a r̄po collatā. Et in b̄ dicit eis
uāgeliō rbi r̄po dicit. Quocūq; ligauerit su-
per terrā erit ligata t in cel̄ tc. Et intelligit
b̄ signāt̄ de vinculo excommunicatiōis. de q̄ excois-
catōe pueri heretici nihil tenēt: nec ēt tenēt
de absolutōe pctōꝝ q̄ p̄tās sol̄ sacerdotibus
collata ē. Elī r̄po dicit discipulis suis: vt b̄
Job.xx. Accipite sp̄m̄sc̄m̄ quoꝝ remisentis
pctā remittunt̄ eis: t quoꝝ retinuerit̄ retēta
sunt. Et eadē b̄ba ep̄us dicit ordinādo sacer-
dotes q̄ sufflando sup̄ capita eorū dicit acci-
pite sp̄m̄sc̄m̄ tc. Sed illi pueri heretici sibi
mutuo cōfiterit. s. vn̄ laic̄ alten. Ergo q̄cū
q̄ detrabūt platiōt sacerdotib̄ t impugnāt
p̄tē t libertatē cleri ē valde malū signum.
Tertio cognoscitur q̄ muliercul̄ t simplici-
bus libēter loquuntur q̄ nō p̄fit intelligere frau-
des ipoꝝ t frequēter allegāt sc̄rōs doctores
sc̄y Aug. Hiero. Amb. Gie. t sic de alijs. Terci
ip̄i heretici sunt seculares: loquuntur placen-
tia: vt eo libēti audiant. Ap̄lus. ii. Eb̄. iii.
Erit t̄ps cū sanā doctrinā nō sustinebūt: sed
at̄ sua defidēa coaceruabūt sibi m̄gr̄os pri-
niētes aurib̄: t a vītate q̄dē auditū aueritent
ad fabulas aut̄ querētur. q̄ ip̄i pueri heres-
tici volūtvīa celi facere latā quā t̄ps dixit ēē
orti. vt b̄b̄. Eb̄. vii. Rīta ē via q̄ ducit ad vi-
ti. Hoc p̄s. q̄i heretici asserūt simplicē formis
canonē nō ēē pct̄m̄ mortale. qđ tñ est falsus
Itē dicūt sup̄biā in vestib̄ iā cē in p̄suetudi-
nōt q̄ iō sup̄bi de pctō excusen̄t qđ est fals-
sum. vn̄ Iſi. Lōsuetudo auctoritati cedat: p̄s-
uum vsum let̄ t rōvincat. Quarto cognoscū-
tur heretici i b̄ φ̄ opponiūt se odiatōi et p̄ce
p̄t̄s eccl̄e. s. in celebrādo festa. Ip̄i em̄ dicūt
φ̄ festa pp̄t̄ lucra t oblatōes inuēta s̄t a sa-
cerdotib̄. S̄iſr̄ de ieiunio t alij p̄cept̄ eccl̄e
non curāt obedire. Lōtra quos dicit christ̄ i
euāgeliō. Luē. r. Qui vos audit me audit. q̄
vos spernit me spernit. Etiam qđ grauī est
aliq̄ heretici loquuntur cōtra sacramēta aliq̄
sc̄y contra sacramētu matrimonij: baptisimū:
t eucharistie. Et etiā aliqui heretici nibil tes-
nēt: de aqua bñdicta vel de locis cōsecrat̄. s.
de teim̄iteris nec de asis suffragis. Elī apo-
stol. i. Eb̄mo. iii. In nouissimis dieb̄ dis-
cedēt qđā a fide attēdētes doctrinā loquē-
tū mendaciū phibentiū nubere tc. Quinto
cognoscūt heretici in hoc φ̄ libens fac iūt il-

C
la opa que ostendunt eos esse factōes t dico-
tos apud hoīos: sicut gōulementes t lōgas
oratōes. q̄i vn̄ beretic̄ q̄h̄q̄ orat p̄ tres bo-
rō flōto genib̄: si oīa illa faciūt vt videant̄
ab hoīib̄. Et sciēdū φ̄ eēs beretic̄ cū oīb̄ fa-
tōe fautorib̄ sunt ip̄o facto excommunicati maſotā
excommunicatione. R Circa secundū sciendū q̄
ypocrite etiā p̄ q̄n̄φ̄ cognoscitur. p̄t̄o cog-
noscitur per hoc φ̄ opprimunt bonos et oblo-
quāt̄ur eis. Nam omnes ypoctr̄e sunt detrac-
tores bonoꝝ t adulatores maloꝝ. q̄i ypoctr̄
t mala opera diuitiū excusant et in bonū ins-
terptant. t hoc faciūt pp̄ter famōē et laori.
vn̄ Ber. Alij adulantes: detrabentes: mou-
daceb̄ vt canes: dolosi vt vulpes: superbi vt
leones: int̄m̄secus aut̄ sunt lupi rapaces. s.
vbiq̄q; cemis vn̄ in habitu spirituali qui
detrabit p̄t̄mis: et libēter mala noua nar-
rat de alijs sc̄ias eandem p̄sonā ēē ypoctr̄i
Secondū signū ē facilis rep̄benſio alioꝝ: qđ
faciūt iō vt videātur h̄c ſelō t charitatem.
Peccata alioꝝ aggrauant t magna reputāt̄.
sua aut̄ pctā pua et leuia estimāt. Rep̄ben-
dūt alioꝝ t ſeip̄os nō cīnēdāt. Lōtra q̄s dīc
t̄ps i euāg. Zn. vi. Quid aut̄ vides festuca ut
oculo fratris tui. trabē aut̄ q̄ in oculo tuo est
nō p̄fidēa. Ypoctr̄a etiē p̄t̄o trabē de ocu-
lo tuo. t tūc p̄sp̄cīes vt educas festuca de o-
culo fratris tui. Ber. Ypoctr̄e volūt esse fine
auctoritate iudices. fine viſu testes. poſtres
mo falsi accusatores: et omni veritate earen-
tes. S Tertiō ypoctr̄e cognoscitur in b̄
φ̄ in aduersis sunt valde impatientes. Su-
per oēs em̄ mouēt̄ur et offendunt̄ ad contus-
melias ſibi dictas: imo vn̄ b̄b̄ ip̄is in otrs
riū dictū ip̄os perturbat. t hoc est signū ſuper-
bie. vn̄ Hiero. Qui laudē nō appetit cōtumē-
liā nō ſentit. Item eſt signū φ̄ ſunt vacui a-
grā dei. vn̄ Gie. Qualis vn̄usquisq; apud ſe-
lateat illata cōtumelia p̄obat. Sed talcs q̄
pp̄ter vn̄u verbū ip̄is in contrarium dictum
mouēt̄ur nō ſunt veri religiosi nec deuoti: ſi
ypoctr̄e quia nibil volunt ſuſtinere pp̄t̄ de-
um. Unde Ber. Ypoctr̄e volunt eſſe bñiles
fine deſpectu: pauperes fine defectu: bene ve-
ſtiti fine ſollicitudine: delicate poſti ſuſtela-
bore. Quarto cognoscitur per hoc φ̄ deſper-
mittit eos quandoq; cadere in publica t mo-
nifesta peccata. et etiam quādoꝝ reuelat oſ-
cultam nequitiam eorum. ſic φ̄ confundant̄
bic coram hoīibus et hoc ſignanter cōtingit
illio q̄ ſe estimāt eſſe bonos et ſperniūt alioꝝ

Sermo

CI

204

sanctitatem ostendit: ut falsam doctrinam. s. he
resum seminare possit. Talis peccat mortaliter
et facit in deum et salutem propriam et primi. Et
talis simulatio scitatio est contra hereticos: quia
heretici multum ieiunant: et genuflexiones lon-
gas faciunt ut sic hoeres decipiatur quod suis doctri-
nario credat. Tertio si ostendit sanctitatem propria-
ter possit sibi ecclesiasticam dignitatem acquirere
ad quam tamen indignus est. et talis etiam deum graui-
ter offendit. vñ Ber. sup. Mal. 1. vñ. O fratre
tres quoties homines pessime desidero: toties deum
meum precie contendo. et tunc vere non sapio quod dei
sunt. vñ Aug. in li. de doct. christiana. Cum homo illi
qui abi sunt naturalis pares: hoc est homines dñi
qui affectat intolerabilis quod est superbius est. Quarto
si ostendit sanctitatem ut iniuste acquerat quod
cumque bona propria: in quod finem constituit. Doc-
torum Hermanni de scholite est patrum mortale:
quod etiam sic patitur. Quatuor enim talis sibi non credit
honor et ecclesiastica dignitate: ut ambiciose.
nec credit falsam doctrinam seminare ut hereticus
est: tamen quod est pale subam congregare. id quod auaritia
est: et auarito nihil sceleris. vñ Aug. Auaritia an-
te quod lucre scipio patitur: et ante quod aliquid capiat
capitur. Etiam est Christus. sup. Mat. Qui pecunia
seruit et peritibz coperdidit stringit et futuris.
Quinto si ostendit sanctitatem fictam et in ipsa
sola fictione delectatur cum alio nullum malum pre-
tendat. peccat venialiter hinc Hermanni de scholite
de quod dicit Arist. n. ethi. quod talis magis vide-
tur vanus quod malum. Sexto si ostendit sancti-
tatem quam libenter haberet credo quod non peccet
mortalis. Septimo si quis simulat sanctitatem
occultando suum patrum ne alii ex hoc scandala-
tizent. et hoc secundum Ioh. ii. iij. potest fieri laudabili-
ter ut aliquis occultet patrum suum ne alii scandala-
tizent: quod vel hoc per quem fit scandalum.
Octavo cum quis ad honorem dei et proximi edi-
ficationem simulat sanctitatem: ut quod aliquid bonum
religiosus maior est positione ostendit
coram extraneis: ut ipi magis edificant iste non
peccat similibus. Unde Mat. v. Sic luceat lux
in terra hominibus ut videant opa vestra bo-
na et glorificent patrem vestrum qui in celo est.

G De eadem dominica. Ser. a. de penis inferni.

Minis arborum que non fa-
ciat fructum excidetur et in ignem
mitteatur. Mat. vii. Sciendus quod
sit tanta pena est sterilis arborum quod
fructum non pducit. quatenus putas esse arborum fe-
cundum cum malis fructibus. Nam de sterili dicitur. Zu-
pij. q. i. c. Nolo domini quod licet hypocrita vnde cor-
poraliter mortuus est spiritualiter. Secundo si

De eadem dominica

Et propositum de summa. hoc diversus reale est
etiam calix ad pulchritudinem suam infirmis
calvorum habet. Et hoc in tractatu de septem
dominum. Altero nichil est esse potius hancem quod
nullum arrogaverit. **Z** Quicquid copiosum est
paciente quod nimis dulcia de scriptis dicuntur: et ea
quod ab aliis de se dici audire nolam. Sicut ali-
qui dicit ego sum malum et peccatum. si si hinc
terris vero tradidiceret. Et hoc est signum sua-
periorum. vñ. Hod. iii. Non veniet in conspectu oculi his
hypocrita. Nec mirum cu de non sit ante conspectum
hypocrite. Quia oculi opera sua facit ut ab hominibus
videatur hoc est unum quod multum displaceat deo et
ecclae si multi placet deo quod homo cor suum et in-
tentio suam sepe erigit ad deum. Et hoc super illud
propositum firmabo super te oculos meos dicit glosa
in persona domini. Non auferas a te oculos meos
qui tu semper leucas oculos tuos ad me. Tertio
possunt valere ad detestationem huius peccati
maledictiones multiplicatas quod dominus iesus su-
per hypocritas prouulit. **M**at. xxiij. Ele vobis
scribe et pharisei hypocrite: quod clauditis res-
ponsa celoz ahi hoeres. Vos enim non intratis nec in
troceres sunt itiroire. Itē ve vobis scribe et
pharisei et hypocrite quod comeditis domos vis-
duarum orantes logias orites. Itē ve vobis scri-
be et pharisei hypocrite quod mordet quod de foris
est tamen. Itē ve vobis scribe et pharisei hypo-
crite quod siles eis sepulchris dealbatis tamen. et
sic de aliis pluribus maledictionibus quod in evan-
gelij inveniuntur. **S**ed quod eres quod dominus ita pse-
quendas hypocritas. Unde secundum Ioh. vi. lugd. iij.
quod ideo quod ipsi se profiteores simulantes se esse
quedant hypocritas. Unde secundum Ioh. vi. lugd. iij.
et pte deit sunt et pte dyaboli: videnter enim esse
amici et sunt inimici: et ideo multum pertinet nocte
re ecclae dei. Et heretici per hypocrisim hoeres
decipiuntur. Et anter ipsos quod erit caput malorum per
hypocrisim hoeres deciper. **X** Circa tertium
um queritur quod modis fit hypocrisia: et quod sit
mortale et quod non. **S**ed quod multis modis hypo-
crisia committitur. **P**rimo quando quis ostendit
sanctitatem quam non habet nec habere curat sed
ut sanctus appareat: et sanctus reputetur. **S**ecundum
secundum Ioh. ii. iij. q. cxi. est patrum mortale. quod
per sutorum pugabat calcos et scidit corium ad
calcicos. Et quanto sureretur et cultellum de manu posuit. tamen sutora finea et opposito in domo
cuiusdam diuinus quod eam obseruabat occurrit: et est
sibi corium pugavit: volens facere sicut a sutoro
vidit: et sic destruit pauperi suum corium. quod ip-
se paup diuini septem cõquestus est: sicut ille diuina
modicu sutora sua curavit. Et postea una vice
ille sutor una nouacula cepit ad manum et tra-
fir sutori barba et sub collo suo. et sub guttu
re suo. quod cernens funera etiam post recessus
cuiusdam diuinus quod eam obseruabat occurrit: et est

De eadem dominica

De eadem dominica

psalm. trix. N. Matis. tri. Vigil manib^e et
pax^e & misericordia cū in tenebris exteriores
lucis stard mie & pax. Tunc. tri. Inter nos et
deum. inter clero^r dños. dños. magnū
pax. ut volunt hinc transire ad
terram cū dñi. ne dñi volunt hinc transire. Secun
dū cū dñi q^{uod} est eterna veritas o fontissimā
veritatis. Athos. q^{uod} taleo. nullū misam psegu^r
tū. q^{uod} si sit opacit^e nullo mō pax venire p^{ra}
fuduramē. Tunc autem iuramentū tū in rete
nū q^{uod} in novo testō ē firmat^e. q^{uod} in rete re
fudit dñs. Acte. xv. Cuius dñs si stetent moy
ses et famel eos me nō est aia mea ad pos
pulū istū: vici eos a fane mea. Ergo dicit de
us oīd^e nā electis in celo & in terra viuētib^e.
Tore. xi. Noli obire p^{ro} p^{ro} p^{ro} isto: q^{uod} si erudi^r
te. Itē in nōno; restamēto dicit ipso. M. arb.
v. Sūmē dico vob nō recedent inde donec red
eant nouissimā dñrōnt^e. Ideo etiū dicit eiū
in iudicio illud. M. arb. xiv. Itē maledicti in
ignē eternā q^{uod} est dy^r. tange. cr^e. Et qui
bus p^{ro} p^{ro} alia dñnata nō est orandū. q^{uod} null
lum suffragiū et p^{ro}dest. Aug. Si scī patres
mūcū in inferno non plus orare p^{ro} eo q^{uod} p^{ro} dy
abolo. Qd^o aut̄ alia dñnata sit extra statū mie
& q^{uod} nunq^{uod} liberabit^e enidit Grego. in moral.
vbi dicit. Quis dō ad inferni mala tolerāda
descēderit: nec q^{uod} vltē ad lucem redibit:
nec vltē mīa pēcē liberat quos semel in lo
cis penalib^e iusticia iudicantis dñnat. **L**
Quinta exilio est prisatio diuine visionis.
vista exilio est amarissima. vñ Criso. super
M. arb. Due sunt pene eternaleo. excludi: t in
ignē miti. Multū gebennā horret: ego autē
casum glorie multo maiore: forē dico. Etem
decē nulla mēli: effet fulmia sustinere q^{uod} rpi
fanē māsuctissimā auersam in iudicio nōri
deret ab ipso separari. Qd^o amarissimū quid sit
excludi a deo et satis & oīd^e eccl^e et angelis
dei ostēdit etiā Criso. in quodū sermone dis
cens. Excludi a bonis etemis & alienū effici
ab his que pēparata sunt sanctū cruciatu^s
& titū dole: ē infert vt si nulla pena erit
secus torqueret hoc sola sufficeret. vñ Hugo
lib. i. de aia dicit. Quis putos tunc mere: erit
q^{uod} iusticia q^{uod} se pēpētur impon^r a cōsortio san
ctorum & a visione dei: & traditi in p^{re}ates de
monū sūt cū ipso in ignē etemū: ibi^r sem
per erit sine fine in luctu et gemitu: vbi erit
dolo: intolerabilis: moro corporis & aie sine fi
ne & sine spe venie et misericordie. vbi nec q^{uod}
torquet aliquādo fatigat^e. nec q^{uod} torqueat alis
quido mouit: si scī moriūtur vt sp^{er} riuāt, & sic
riuāt vt sp^{er} monistur. **D** Quātus ad se
cūdū tunc post exilioem ip̄i peccato^r eo in
igne mittent^e. Circa quē ignē sciendū ē q^{uod}
est quāplex dñs inter ignē inferni & p^{ro} se
culi. Prīa dñs ē q^{uod} ille ignis p^{ro} babet^e se q^{uod}
ad calo: ē respectu ignis ifemū tāq^{uod} ignis de
pict^e ad ignē verū. q^{uod} sic ignis depict^e in pie
te b^{ea} magnā dñiam respectu ignis. nū cōtrū
ad calo: ē sic ignis nū b^{ea} se ad ignis inferni.
Secunda dñs q^{uod} ignis p^{ro} solus erunt corp^e
obet. si abūtra aiam viere nō pōt. et ctiō ans
teb^e penetrat viscera sterita ipsius corp^e.
tūc bō autē mouit. Sed ignis inferni vult
corp^e abūtra & intra: et vult tā aiam q^{uod} cors
pos. sic q^{uod} ipm corp^e erit tāq^{uod} ferrū cādēo ab
intra et cē. pō. Ponet eos ut clibanū ignis.
Tertia dñs ē. q^{uod} p^{ro} ignis vbi ardet ibi etiā
lucet. signis inferni ardet et tñ non lucet. q^{uod}
ibi sunt tenebre exteriores. sic q^{uod} ignis gehē
ne non lucebit damnatio ad aliquā consola
tionē. si lucebit ipso ad augmētū pene. Und
Ish. li. iii. de sū. bo. Ignis gehēne lucebit mi
seris ad desolationē & augmētū pene: vt vis
deat vñ doleat. et nō lucebit ad cōsolationē
vt videat vñ gaudeat. vñ Ver. Damnati non
vident vñ gaudeat: si vident vñ doleat. s. bos
nū qd^o amiscunt^e. Et iusti videbunt et letabūs
tur dñderātes qd^o euaserūt. Quarta dñs ē. q^{uod}
ignis pñs psumit materiā quāncendit. sed
ignis inferni nōq^{uod} psumere pōt. vñ Job. xx.
Euent oīa q^{uod} fecerūt nec tū cōsumen^e. Quin
ta differētia est. quia ignis ip̄esens est etiā
gubilis: ignis vero inferni incētingubilis.
Esiae vlti. Ignis eom̄ non extinguetur. Ad
istū ignē perpetuum arboi que non facit fru
ctum postq^{uod} excisa fuerit mitteat. **E** Quā
tus ad tertiu est sciendū q^{uod} in cena infernali
habentur tria ferula: & amansimus potus
& tristissimo musicalia. Primū ferula cene
infernali est famē. Elī p^{ro} s. Famē patient^e
vt canes. Q^{uod} p^{re} magnitudine famē libent^e
comederēt ranas: bufones: serpētes: si posse
sent bēre. si hec mīme bēre possunt. Et hoc in
nō aduertūt q^{uod} multiplicia ferula & preciosa
pocula bēre volūt: et si delicio carnis viuit
q^{uod} xpo maledicit. vt h̄r Luē. vi. Ele vob qui
nunc saturati es̄tio: q^{uod} esurietis. Elī apostol^r
lus. Iko. viii. Si sim carnē vireris moriem^e.
Elī etiā viero. in ep̄la. Difficile imo impossibile
ē vt ḡo p̄stib^e & futuris bonis fruas vt
hic vētri & illiē mētē impletat. & de dñcio trā
seat ad delicias. si nō sic ip̄i nō sic. q^{uod} hic
plenū saturitate: ibi crucient fame. Elī Gas

Griffi

CI

lemon. Per q̄ peccat hō p̄ bec t̄ punietur. Et
q̄ p̄mū ferculū dānator̄ est fameo. Secundū
per q̄ sūt carmeo p̄p̄m̄ cor-
poz̄. Vñ Esa. iij. Unisq̄s carme p̄p̄m̄ bia-
sbi sui yotabit. O φ amarum ferculus vbi
vnuſq̄s p̄ magnitudine famo p̄p̄m̄ suay
carme comedet. Tertiuſ ferculū dānator̄ sūt
carme rececte t̄ criz̄ assatae. Vñ Job. xxiij.
Sedibz̄ ab aq̄o p̄mū ad calorē nūmī. Q̄i
vñ erit in aq̄o p̄mū tūc p̄ nūmī dolore m̄l-
tūc uocabit linguas suas p̄ḡelatas: t̄ sic quodā
m̄t̄o comedat carnes decoctas. Q̄i hō erunt
in igne tūc p̄ nūmī dolore m̄ducabūt lin-
guas suas adustas. Ep̄o. xvi. Ll̄d̄duauerūt
linguas suas p̄ doloribz̄. t̄ sic quodām̄o co-
medet carnes assatae. Quārūcū q̄i em̄ t̄ quo
niſcūq̄s lingua comedat subito reintegraf:
ut iterū comedat. S̄ de potu dānator̄ dicit
po. Ignis sulphur spūs p̄cellarū p̄ calicio
cor. sicut ei vñm̄ intrat corp̄: t̄ letificat cor
bois: sic iste pot̄ amaritudinis totū boicyp̄
pertat t̄ p̄tristat. ¶ Et sic in magna cō-
sumo p̄sueuerūt sonare diuersa instrumēta
musicoz̄: sic in isto cōiuijo sine nuptijs in-
temalibz̄ resonāt tria ḡna musicoz̄. Primus
et h̄ndis dētiū. Abat. xiiij. Ibi erit sicut t̄ stris
dot dentiū. Secundū est v̄lulat̄ demonū. Esa.
xvi. Ullabit moab: at moab vñueris vlu-
bit. Ab̄oab iḡt̄ v̄lulabit: q̄i demoneo ma-
jores v̄lulabūt. t̄ ceteri eis r̄idebūt. t̄ ad eos
sicut v̄lulabūt. Et hec est sp̄lio pena dānato-
rū audire v̄lulat̄ t̄ clamorē demonū. q̄i sic
scio t̄ elect̄ i celo ē dulce audire contū t̄ lau-
giē angeloz̄: sic triste ē dānat̄ audire v̄lulat̄
t̄ clamorē demonū. Tertiuſ gen̄ musicoz̄ est
planctus cōter oīm dānator̄. Zact. xv. Pla-
git terra. s. infernaliſ familie t̄ familiſ seo-
sum. Nā seorsim clamat t̄ plagiſ familia su-
perbor̄: t̄ seorsim familiſ luturiosoz̄: t̄ seorsim
familiſ auaroz̄. t̄ sic de alijs. Et si triste
est in p̄fici audire clamorē bois tribulari: q̄d
tūc erit vbi oēs dānati clamabūt ve: ve: ve.
Ecce φ vñq̄ nati sum̄. Ecce φ vñq̄ fm̄ carme
virum̄. Ecce φ vñq̄ illicite gam̄li sum̄. Erē-
plū deb̄ q̄re aī ſ. ¶ Ecce iā h̄em̄ de cibo et
potu t̄ musicalibz̄ instrumēt dānator̄. ¶ Ll̄d̄ fm̄ cursus m̄udi tūc ad delicias corp̄io
pertinet intrare balneū: iō hic aliqd̄ de balneo
Inferni est dicēdū. Peso ei dānati balneant̄ i
igne infernaliſ. sic bois h̄ p̄sueuerūt p̄p̄f de
delicias corp̄io balneari in aq̄o. Et iste ignis
antea tactū est supra modū calid̄ ē. Ad quē
h̄s regnū n̄t̄ quo ad calorē n̄t̄ cut̄ ignis dep̄i-

ctus in pariete respectu n̄t̄ ignis. Et in illo
mēbro pat̄is grauiſ totq̄bif an̄ q̄ p̄t̄ peccante
vñ Ver. In quo aut̄ mēbro pat̄is maḡ offendit
in codē maḡ totq̄bif. Eccl̄o in balneō in
fernaliſ funt penitomata. i malici ignis d̄ a
bus dānati a demonibz̄ p̄tūnum t̄ torquē.
Tertio in balneō infernaliſ font fricato: et
font illi demōes d̄ cū vñcīs ferent dānatos
diaceris t̄ puniſt̄. Quarto i balneō ſſ rasor-
eo t̄ rasura balnei infernaliſ ē pūmo rotiſ
beni. Quia dānati radunū t̄ p̄uant̄ oī beno
qd̄ est in celo t̄ in mūdo: q̄i aī dānata n̄t̄ q̄
p̄solabif metem̄i a vco t̄ a ſcīa. t̄ corp̄ n̄t̄
q̄b̄ babebit p̄solutionē aliquā ab cibis deb̄is
cne mundi. Et post q̄ dānati balneant̄ sunt
tūc lectū ad quicſcendū eos intrare operer.
qui lectus est infernaliſ p̄tēus qui est tāte
p̄funditatio φ dānatus babebit ignē ſupra
ſſe t̄ ſſr̄ infra ſe. ita q̄ non est tāta diſtantia
a celo ad terrā quin iſtē ignis p̄fundit. Et
¶ Iſtud balneū t̄ iſtuſ lectum infernaliſ
lem iſti aduentere deberent q̄ ſingulie ſep̄u-
manie bio velter in delicie carnis balneant̄
tur: t̄ in plumis: t̄ in ſectiſternis molibus
de manc diu dormiūt t̄ ſe reuelnūt. Cū tale
eremoplum ponit Humbertus in tractatu de
ſeptuplici timore. Legitur de quoday magis-
tro delicateſſimo q̄ bonomic cōmorā utram-
tum refugebat ſtatū penitentie φ nolbat
ad ſermonē ire vel aliquid verbū audire loq̄
de deo ne moueret ad ingressum religioneſ.
Factum est aut̄ φ quidā frater predicatorū
ſuus cōpatriota ſenac visitaret cū in demo-
ſuſ. Et cū ingressus effecit eamērā eius ipſe ni-
mēs φ vellet ei p̄dicere ait. Frat̄ ad qđ re-
niſſis: si vultis mihi loqui de deo mihi cura-
ſi vero de negocjio alijo bene veniantio. Et il-
le. Abagister babeo vobis loq̄ de quidusdōz
alijs negocjio: t̄ enq̄uo non vultis audire de
deo non propeno vobis loqui de deo mihi cū
licentia vīa. Ecce ille recepit cū ad loq̄ndū
de alijo negocjio. Cum aut̄ verba t̄ remoſes
effecit finiti frater volens recedere dixit illi.
Abagister date mihi licentia vñū verbū loq̄
de deo. Ille hec cū difficultate conceſſit. Et
frater. Abagister obſecro vt bac nocte q̄n̄ in
traueritio lectū vēſtū: recordanū de lecto
quē habuitur ſūt in ſtēmo illi q̄ biennō agūt
verā pñiam. Et ille q̄o lectus eit. Et frater.
Eſatas dieit. Subter te ſtemef tñcaſt: epi-
mentū tuū erunt vermes. Post illa verba re-
ceſſit frater. Et ille magiſter nocte illa reor-
datus verbi illius: cū eſſet in lecto nō potuit

De eadē dominicā

Necesse est opere de illo lecto infernal. Et in
tempore pueritiae illa cogitatio in eo qd pot
modicum tempus ordinum est ingressus.
¶ De eadem dñica. Germio. q. q. voluntas
dei consistit in sepeem.

Eli facit voluntatē patris

mo qd in celis est ipse intrabat in res
gnū celoz. Math. vii. Scindū q
ut ḡmentum debem⁹ facere voluntatē dei
Ego in qd voluntas dei s̄t. Tertio etē
q. facit. Lirca primū scindū qd voluntates
dei facere debem⁹: qd ipse facit voluntatē n̄ras
Ego qd facit. Tertio qd faciet in futuro. Fe
cū voluntatē n̄am. s. Iustimēdo p nob̄ mo
rem amarissimā. Esa. iii. Nos desideratum⁹
en̄ respectū t nouissimū viroz ruū dolor⁹ t
scorū infumurā. Iḡ quale desideramus
cū talis est fact⁹. Est ei fact⁹ respect⁹ pp̄ter
pauperatē qd videntes despiciunt pauperes: si r̄ps
fact⁹ est, p nob̄ paup̄tū. vñ Ber. Paup̄tū
t̄: paup̄tū r̄t: paup̄tū obit. vñ aplus. q. Lox.
vñ. Prop̄ nos egen⁹ fact⁹ est cū cēt diues:
vñnos ill⁹ inopia diuitias essem⁹. Et etiā fa
ctus ē nouissim⁹ pp̄t būilitatē suam: qd būi
havit se iat̄ qd nō potuit se ultra būiliare
vñ nos doceret būilitatem. t ut nos i futuro
eraltaret. vñ Aug. de ēbis dñi fimo. vi. Disa
te a me ait dñs. noti mūdū creare: nō visib⁹
ha: t uñvisib⁹ cūcta ordinare. nō in isto mū
do miracula facere: vel mortuos suscitare: s
q̄m̄tū sum t humilis corde. Idem. Erube
sc̄e homo esse superbus: vbi būiliis fact⁹ est
de⁹. In sup̄ fact⁹ est virū dolor⁹ sciens infir
mitatē: hoc pp̄t passionis amaritudinem
Zef. ii. O vos oēa q̄ trāstis p viā attēdite t
videte t̄. Nā r̄ps fact⁹ est plen⁹ doloribus:
qd a plāta pedis v̄sḡ ad verticē nō fuit i eo
sanitas. vñ Esa. iii. Ip̄e ei vulnerat⁹ ē pp̄t
inōtates n̄ras: attrit⁹ est pp̄t scelerā nostra
Ego facit voluntatē n̄am in p̄fici. s. p̄ces
n̄ras erudiēdo. Lu. xi. Ego dico vob̄ petite
t dab̄ vob̄ t̄. Tertio facit voluntatē n̄ras
eternā amaritudinem nobis p̄fēdo. p̄s. Volo
tātē tumentiū se facit t depicationē eorum
exaudiēt: t saluos faciet eos. K Lirca se
cundū scindū qd voluntas dei p̄ficit in septem
qd dñs a nob̄ regit. p̄s. voluntas dei ē quer
fio a petio. s. vt p verā p̄tentionē: p̄fessionē: t
pniam a petio n̄ns auertantur. Ezechielis
xviii. Volo mortē p̄tōis t̄. Ibidē. Nunqđ
voluntatis mee est moe imp̄ et non mag

re conuictaf t vivat. In signū huīus deus
piolongat nobis dies n̄s ut a peccatis cō
uertamur. Esaic. xix. Prop̄ ea expectat nos
deo ut miscreat nostri. Ergo voluntas dei
est ut superbus auertat se a superbia sua ad
humilitatem. qd superbia odibile est deo ho
minibus. Nec mirum: qd s̄m. Isido. de sum
bo. Superbia est origo omn̄ criminū: t veracit
ate reperies te superbum: tūc scias te infidib⁹:
ter cē filiū diaboli. vñ Aug. t̄ ep̄la. Quē sup
bū vidēs filiū esse diaboli s̄i dūbites. Ergo
si filius dei fieri voluerio: tūc auertans a su
perbia: t hec est voluntas dei. Si luxuriosus
eo: tūc voluntas dei est ut efficiaris castus
vñ. Luxuria non solū maculat asam: s̄i t corpus
sedat. Viero. Qui luxuria vñi⁹ mortu⁹ est.
Ite si sis gulosus deus vult ut efficiaris ab
stinens: t sic de alijs. Ego voluntas dei est
ut post cōversionem mūdemur a p̄ctio. vñde
Math. viii. Dicit r̄ps ad leprosus. Volo mū
dere. Sic iam dicit ad quēlibet p̄tōrem qui
leprosus est in aia. Volo mundare. Z
Mundatur aut̄ aliqua res tripliciter. P̄s
frequenti ablutione aquaz: sic aia mūdatur
frequenti effusione lachrymarum. vñ p̄s. Z
vabo per singulas noctes lectum meū. Ides
fuerūt mihi lachryme mee paneq̄ die ac no
cte t̄. Secundo mundatur terfione vel p̄fici
catione asperi pāni. sicut castrū vel cyphus
mundatur frequēti ficatione pāni sic asper
itas vite valet ad spūalem mundationem
aie. Math. viii. Ip̄se aut̄ Jobannes habebat
vestimentū de pilis camelop̄. Tertio limita
tione: sic hō tribulatōe mūdatur. Uñ Bern.
Qd lima ferro: qd formae auro: hoc tribula
tio viro iusto. M Lirca voluntas dei ē
vt in bono pficiamus t perfecti efficiamus.
vñ aplus. Thes. iii. Nec ē voluntas dei sc̄iifi
catione vñ. Ber. Semper ambula: sp pficess
li in via deficere: noli retroire. ido p̄mittit h
nos deus diu viuere ut proficiamus in bo
no. Et etiā homo pp̄terea d̄s desiderare l
gam vitam vt possit p̄tā sua emēdare t in
bono proficere. Sed h̄p̄lures sunt qui qd
to diutius viuunt: tanto peiores efficiuntur
Aliqui em̄ sunt qd ante decem annos melior
res fuerunt t ad mortem melius dispositi qd
bodiema dic: t hoc est reprehensibile. Hier.
Crescat in te cum anno gratia: t cū etate ju
sticia. Quarto voluntas dei est ut eq̄litatem
q̄tum ad primū habeamus. s̄c qd istud regu
lam in oībus actibus seruim⁹ ut qd let hatus

Germio

ralio p̄tinef quā r̄ps p̄ se docuit in euāgeliū
dicēo Mat. vii. Que vultus ut faciant vobis
boles. hec et facite illis. Et illud Zob. iiii.
Qd ab alio ḡbi oēdo fieri: vide ne scēens
alteri. Vāc regulā generale seruare debent?
Et sp̄lūt seruare debet mercatores: laborato
res: agricole: mechanici t̄c. et qd bō s̄m sūt
statū in oīb̄ verbo et factio. Quinto volun
tas de⁹ ē honestas etenior: ipius hoīs in oīs
bus vñio: fact⁹: t mōub⁹ ne primū scandalis
vet. i. Pef. i. Cū sic ē voluntas dei ut būfaciē
teo obmutescere faciatio imprudentiū hoīs
ignoratiā. s. illoq̄ qd possent sc̄daliari. Il
Cuilibet em̄ studere d̄s suare honestatē in
oīb̄ t̄b̄is t factis: t hoc pp̄t tria. Primo qd
honestas hoīo placet deo t angelis. Bernar.
Brata res ē deo honestas qd est amica anges
t̄. Secundo qd edificat primum. Math. v.
Sic luceat lux vñ corā hoīb̄ t̄c. Aug. Duo
sunt tibi necessaria. s. p̄scia t fama. Lōscia t a
pp̄ter te. fama. pp̄t. p̄mū. Hugo de setō vñ
cto. Non sufficit nobis vita setāmī sit t fas
ma bona. Tertio qd grām p̄seruat in hoīe. s.
honestas mor⁹ t vñbor. Tercio voluntas dei ē
inflāmatio cordis n̄i in amore ip̄i⁹. Luce
vñ. Ignē veni mittere in terrā. t qd volo nisi
vt ardeat. Ad hāc aut̄ inflāmationē valy me
ditatio būficioz de⁹. p̄s. In meditatōde mea
erardescet ignis. O Beneficia aut̄ dei t
charitatē ip̄i⁹ cognoscere t ebemus in digni
tate creatōis. In dignitate creatōis ostē
dit qd plus hoīem dilerit qd aliquā 'alīa crea
tū mūdi. t hoc in duob⁹. Primo qd ad ima
rudinē ip̄ius fecit hoīem. Ben. i.
Fāc̄tū oīem ad imaginē et similitudinē no
stram. Et secundo qd cū dñm oīm creaturā fe
cit et cōstituit. Uñ Ben. i. Dhamini p̄scibus
maris t volatilib⁹ celi t vñueris oīanrib⁹
sp̄t tenā. Ecce em̄ dedi vobis omnē heībam
t vñuersa ligna t̄. t replete terrā et subeci
te cā. p̄s. Oia subiecisti sub pedib⁹ cā t̄. In
assumptione carnis ostendit qd plus diligit
hoīem qd angelū: t hoc trip̄iciter. P̄s. mo in
hōnore. oī naturā assump̄t et non natu
rā angelī. Uñ ad Heb. ii. Nū qd angelos ap
p̄chēdūt: s̄ semen abrahē. Secundo in amore
qd hoīem pp̄io sanguine repauit: qd non fe
cit angelis lapsis. i. Lox. vi. Empti em̄ estis
precio magno. Et. i. Pef. i. Sc̄ientes qd nen
corruptibilib⁹ auro vel argento: sed precioso
sanguine r̄pi reden. p̄t̄ estis. Tertio in visio
ne. qd ex contemplatione humanitatis mas

CII

106.

ioni gaudio qd angeli bō p̄fueſ in patria.
qd̄bi videbit sui naturā omīne nature tru
ta. qd̄bi non videbit angelus. Uñ Job. iii. In
cane mīa videbo deum saluatorem meum.
In tolerannia passionis ostendit qd plus du
lent hoīem qd sc̄ipm̄ p modo loquēd quan
do pio hoīe xp̄poluit corp⁹ et vñta. Uñ Job.
v. Maloē charitatē nemo t̄ aberrit anima
suā ponat quis p̄o amicos suis. Sic ergo ba
bes quomodo deus homine super oīa oīles
nt. s. Iup̄ omīnes creaturas corporales. super
angelos. et sup̄ sc̄ipm̄. et quidō homo modi
tatur talia beneficia dei tunc incēdū igne
diuini amēs. P Septiō vñt de⁹ oīs
hoīes saluos fieri. et hoc ostendit in septem
primo in neīc quod est iesus. qd̄ interpre
tur saluater. Uñ angelos dñs ad manam.
Et vocabis nomē eius iesus. Ip̄se enim sal
uum faciet populu suū a peccatis corp⁹. Deb
noīc iesus querit supra ser. nt. C Secundo cu
dit et ope qd̄ ip̄se fecit acceptauit enim pec
catores et manducavit cū illis. Uñ phan̄sci
sc̄daliati sunt dicēto. Vñ petōres recipie
et manducat cū eis. rotates et potatoe vñi
et amicus publicanoz est. Itē phan̄sei dire
runt discipulis r̄pi. Quare cū publicanis et
petōrib⁹ māducat magister vi. Et p̄s respons
dit. Nō est op̄ valētib⁹ medic⁹: s̄ male hātis
bus. Nō veni vocare iustos: sed petōres. s. ad
penitentiā. Tertio en̄dit hoc illa die qd̄ vñt
omīnes hoīes saluos fieri quidō celos ascen
dit. quia tunc ditit discipulis: vt p̄s Marci
ultimo. Eentes in mūdū vñuersum p̄cas
te euāgeliū omīni creature. qui credētēt et
baptizatus fuerit saluus erit. qd̄ vero nō cre
dident condēnabitur. In hoc qd̄ mutis dñs
pulos in vñuersum mundū ostendit qd̄ oīs
hoīes in oīb̄ p̄t̄ mundi vñt saluari. Uñ
de p̄s. In oīm terrā eruit sonus eoz. Quar
to ostendit in hoc qd̄ tribuit omīnib⁹ benīt
bus multiplicia beneficia. non solum benītis:
sed etiā malis. Math. v. Elec̄tū suū en
t̄ facit super benos et maleos: et pluit iup̄ in
stos et iustos. Quinto ostendit in hoc qd̄ i
stituit remēdia cōia. s. sacramēta in quib⁹
confit̄t̄ gratia. et eadem sacramēta quib⁹
potest recipere. qd̄ si quis p̄dit innocentem
baptismalē peccādo mortaliter iūc p̄t̄ refu
gere p̄ sacramētu penitentie. Tertio ostēdit
hoc in oratione quā ad patē fecit p̄dēt̄ in
cruce quāde p̄ suis iniurias eoz. ut hōde
tur Luce. xiiii. Pater dimittit illis qd̄ nō cōd
quid faciūt. Ibi ostēdit qd̄ oīo hoīe r̄tūt̄ sal

Dominica nona post festū trinitatis

Vnde fieri enī inimicos et crucifixa ea voluit
saluari, et postmodū ples de iudeis fuerunt
pueri et saluati ppter orationem ipsi quā fecit
pcis ad piem pendēt in cruce, vt h̄. Act. ii.
q̄ dñs petri aplas in vno simone tria mis-
lia indecōz audirent. Ceptimo oīdit in hoc q̄
pmū ade oīdabit. s. penitētib⁹ q̄ malevit
rūt, et postmodus queri sunt, quos pm̄iabit
cū illis q̄ sibi fuerūt a pueritia in innocentia
et puritate. Mat. xx. Accepertūt autē t̄ ipsi fin-
gulos denarios, glo. i. eternitatē. Licet diffe-
rant i gaudijs, s. in pm̄is sp̄alib⁹ t̄ p̄ogatis
mo in eclo, q̄ sc̄m dictū ipsi vt h̄. Job. viii.
In domo patris mei mis̄iones multe sunt.
Eniam apls dīc. Roma. ii. Reddet vnicuiqz
int̄a op̄a sua. Q̄ Oō dñs cupiat omnes
saluari et paratus sit nob̄ petā indulgere q̄n-
cū q̄ cōterimus; hoc p̄s p̄ tale cr̄plū. Cōrigit
in quodā loco q̄ quedā h̄go in lapsum car-
nis eccl̄it et postmodū p̄trit valde, p̄strauit
se h̄tiliter coram altari b̄tē h̄gis marie; vbi
ymago cō cū puerō i sinu ei⁹ residebat. Que
descendit cōmissum suu⁹: inuocās denote glos-
riosam virginē mariam et puerū eius i esum
Zōc ymago pueri descendit de altari ad mus-
tierem t̄ ditit ei. Dimissa sunt tibi petā tua.
Illa respōdit. Quō credam hoc. Et ait puer.
Ego sum tu⁹ plasinator et cupio te saluari. et
semel p̄ te passus sum: t̄ oīq̄ te amittere si
humana natura erigeret itez p̄ te crucifige-
ret. Quō ergo tibi et vnicuiqz petō: i deuote
me inuocāti petā sua nō indulgerē. Quia p̄
ptera i hunc mundū veni vt peccatores vo-
carem ad penitentiam: et saluum facerē hu-
manū genus quod per peccatum perierat.

Dominica nona post festum trinitatis.
Scrimo, cīj. De elemosyna danda!

Acite vobis amicos de
māmona iniquitatis: vt cum
defeceritis recipiat vos in eterna
tabernacula. Zuc. xvi. Sc̄m dis-
ctum cuiusdā p̄hi q̄l̄ debet habere vnu⁹ as-
micum et vnu⁹ iūmicū: vt amic⁹ veritatē sibi
diceret: et iūmic⁹ ei⁹ vias obseruaret. Etiā
vt amic⁹ cū corrigeret: et inimic⁹ cū p̄secuto-
bus exercitaret. Sic etiā quilibet h̄o h̄z ans-
geli vnu⁹ bonū q̄ oīd bonū ip̄m p̄uocet: et ma-
la q̄ cū tēptationib⁹ exerceat. q̄: nomē inis-
mici ē odiosum et nullus vult h̄re inimicos:
videam⁹ saltes qualis possum⁹ h̄re amicos.
Istud docet nos dñs dīcēs. Facite vob̄ ami-
cos de māmona iniquitatis. Eh̄ in p̄fī sermo

Scrimo

cūdo danda est elemosyna ordinate. s. vt h̄o
p̄imo misereat sunpius. Eccl. iii. Misere-
re aic tue placeno deo. vñ Aug. Qui vult ele-
mosynaz ornate dare d̄s a seipo incipe. Eccl.
vñ. Qui sibi nequā: cui bonus erit. Sic ut ei
nō esset misericordi⁹ q̄ matrī indigentis nō
misereatur: si alio⁹ miseretur: ita nō est miser-
icordi⁹ q̄oic sue infirmati vſq; ad mortē nō
misereatur: cū plus eam diligere d̄s q̄ matrē
vapiens. Et tu tibi primus esto. vñ etias
Lato. Cum fueno felix sp̄ tu tibi prim⁹ esto
Item ad ordinē reete rōnis p̄tinet vt potius
misereat aic q̄ corpis. Et oppositū conti-
git multotiens. Nā sep̄us cū infirmat cors
pus: tūc medic⁹ q̄rif: si cū aia infirmat tunc
mobil curat de illa. Qualit autē q̄s debeat mi-
sereri aic sue: hoc quere supra fino. Irtij. V.
Tertio dāda est elemosyna eis bylanitate et
sermonis dulcedine. i. Eccl. ix. Bylarē dāto-
rē diligit de⁹. Quia p̄ bylarē saginat ele-
mosyna, et eodē vultu de⁹ restituet tibi sic de-
disti alio⁹. E Quarto est danda elemosyna
cū festinatōe. Prover. iii. Ne dicas amis-
co tuo vade t̄ reuertere t̄ eas dabo tibi: eis
statim possis dare. Prover. viii. Qui p̄nus
est ad mias b̄ndieef. Cōtra hoc faciūt q̄ pau-
peres ad ianuas suas diu stare t̄ clamare p̄
mittunt. Et etiā elemosyna dāda ē in vita ho-
minis. Eh̄ Eccl. viii. Ante mortē b̄nfac amis-
co tuo. i. xpo. s. in mēbris ei⁹. i. paupib⁹. apls
Gal. vi. Dū t̄p̄s habem⁹ openiur bonum ad
oēs t̄c. Quia elemosyna in vita est lucem a
lucens ante hoīem p̄cedens q̄ custodit hoīes
ne ip̄e cadat in fone. Et elemosyna q̄ post
mortē daf est sicut lucerna q̄ post hoīem po-
tatur q̄ non custodit hoīem qn in foneā ca-
dere possit. et si occiderit in cā inde cū nō es-
trahit, quia in infemo nulla est redemptio.
Ergo vnu⁹ denariis quē q̄s sibi p̄i subtrahit
si hac vita t̄ dat p̄p̄ deū: plus valet sibi q̄
centū post mortē vel forte in morte. Amb.
Bona hoīis nō sunt q̄ secū ferre nō p̄t. Et in
sup bona q̄ ibi p̄mittis: ibi inuenies. Inde
Aplus. Balla. vi. Que em̄ semianerit hō: h̄t
metet. vñ etiam ~~hō~~ hō. O hō si hic p̄
māsurus es que tua sunt hic reponao: si aus-
tes illic iturus es: cur eab̄c relinq̄s. Inde
pauperū est gazophiliū ip̄i. q̄: q̄cūd deci-
pit pauper ip̄i: ip̄s accipit. Da pauperi ter-
ram vt accipiat celū: da nūnum vt accipias
regnū. da paupi vt det tibi. q̄: quicqđ paupe-
ri dederis: tu habebis. et q̄d a te nō accepit
pauper habebit alter. vnde Lri. sup. Math.

CIII

207.

Ibi subam tuā collocar: vbi patriam habes.
q̄: stultitia est illic relinquere vñ entornos
et illuc nō premittere quo inurno es. Omicqđ
pro aia tua feceris hoc tuā est: et quicqđ hic
relinq̄s hoc perdes. Qd autē stultum est sic
differre bona opera sua t̄ elemosynas: quas
quis dare intendit vſq; post mortē p̄ tas-
le exemplum. Erat q̄daz diues q̄ habuit vnu⁹
cum filium: o in agone mortis solēnter tes-
tamentū addidit p̄ aia sua: legando ista pie-
banis: et ista religioso: t̄ sic oblit. Et p̄ mor-
tem patris plebani t̄ religiosi venerunt ad
filii t̄ petierunt sibi dari sua legata a patre
Tunc filius respōdit. Nulli quicqđ dabo. Et
subiunxit rōnem dicens. Uos dicitis t̄ cum
sacra scripture approbatis q̄ si quis est i in-
ferno mobil sibi presunt suffragia: t̄ bona ope-
ra. et si est in celo tunc nō indiget suffragia
modo ego nescio an pater meus sit in infer-
no aut in celo. Si est in inferno t̄ bona ope-
ra, p̄ eo facia mobil ei p̄sunt. et si est in celonō
indiget de suffragia meis. et si est in purga-
torio tunc purget ad nouissimū petm. q̄: mis-
hil dabo pro aia eius. q̄: illa bona tempora-
lia q̄ iure hereditario possideo non sic sub du-
bio pro aia eius expenda, sed roiq̄atur vſq;
dum purgabitur. Unde Greg. Tuto: via est
vt bonum q̄d quisq; post mortē sperat agi p̄
alios: agat dū vmit ip̄e p̄ se. Beatus qui p̄
pe est liberum exire q̄ post vincula libertatem
querere. Quinto elemosyna danda est
cū humilitate t̄ bona intentione t̄ nō p̄pet-
vanā gloriā. Math. vi. Siescas finis tra-
q̄d faciat detra tua cū h̄tilitate. Es. lvij.
Lamē tuā ne desperens t̄c. Quia t̄nusquis
q̄ cogitare debet q̄ talio fieri poterit si de⁹
permiserit. s. cecus: claudus: leprosus: si sicut
tūc sibi cōpati veillet: sic iam cōpati d̄s alijs.
Sexto danda est elemosyna de bonis iuste
acquisitiōe. q̄: oīd p̄dicta nō sufficientiū t̄
hoc fieret. Proverb. iiij. Honora dñm de tua
substantia. V Sc̄m q̄ triplex est ele-
mosyna. s̄z bona: melior: t̄ optima. Bona q̄
fit de patrimonio ip̄i: in quo solū clerci has-
bent dispensationes. t̄ sacrilegiū est clercis
aliquid ultra rictum t̄ vestitu retinere. Al-
lio: q̄ fit de patrimonio pp̄io q̄d quis ō pa-
rēbus possidet. Optima que fit de bis que
acquiunt labore pp̄io. Eh̄ apls. vii.
Laboret manib⁹ suis opando: vt habeat vñ
retribuat necessitatē patēti. Deo em̄ nō pla-
cat elemosyna de furto vel rapina ab illo q̄
potest scire cui restituentū est. Inde Greg.

Dominica. i.e. post festū trinitatis

Sermo

Vadit. Eccl. xvi. Ois misa facit locus trinitatis
q̄ s̄m mentē op̄e facit. Et bis p̄ q̄ misa ē
ostianā padis q̄ claudit ostianū evanis: et apes
tūt munificia. vñ. Bsc. Dei misam nō p̄t pro-
metere q̄ m̄nificas nō fuerit. **B** Eccl. fru-
ctus elemosynae est q̄ boic ad bonū finē p̄-
ducit t̄ comitac monētē cū cū oēs amicū suū
deserit. Amb. Non sunt bona bois q̄ secum
ferre nō p̄t. sola misa comes ē defici. Apo.
— ga em̄ illoꝝ sequuntur illos. Cō cī dico
mosyna t̄ misa ad bonū finē p̄ducit ostendit
Dico. dico. Non memum me legisse mala
moite mouituru q̄ libat̄ ope pietatis. eten-
cuit. Insup elemosyna in iudicio liberat̄ be-
nedictionē impetrat. vñ. p̄. Bōis q̄ misericordia
t̄ cōmodat̄ disponit sententes suos in indu-
cio t̄c. In signū huiꝝ in extremo iudicio sp̄as
inter recti disceperatio de opibꝝ misie. vñ. Abbat.
xix. Esurioꝝ t̄ dedisti mihi māducare: fui
t̄c. Elenite bñdici p̄mis mei t̄c. **L** Septi-
minus fruct⁹ elemosynae est q̄ p̄mū eternū ac
q̄nt. vñ. Lx. vi. M̄ensurā bona t̄ p̄fert̄: coa-
gitatā t̄ superfluentē dabūt in finū vñm t̄c.
Libēsura bona est q̄ angeli siam illiꝝ bois q̄
hic misericors fuit in celū p̄ducit. Cōfanta
q̄ angeli t̄ oēs sc̄i in celo bonouifice t̄ letas-
ter eum suscipiēt. M̄esura coagitata est q̄
angeli t̄ sc̄i t̄ ipse r̄pus bona sua secū diuis-
dēt: q̄z hec tralia cū paupibꝝ diuisit. M̄esu-
ra superfluitas est q̄ im̄petuō deus t̄ oēs
sancti regat̄ abundēt t̄ regat̄ in celo illi qui
bic est cōsolat̄ suū p̄mū: et bibēdo fibi ope
ta pietatis t̄ charitas. **D** Ultimo mouē
de sunt aliq̄ q̄stiones. Prima est an v̄toꝝ in
oliquo casu possit facete elemosynā fine licē-
tia viri. R̄detur q̄ sic t̄ hoc in casu triplici.
Primo si v̄toꝝ fuerit lucrativa. Secundo si res
bꝝ parafemales. i. p̄p̄as p̄ter dotē v̄bi b̄mōi
parafernalia de p̄fuctudine locū bñt v̄toꝝ
sunt p̄t de illis inuito viro elemosynas
dare t̄ facere. Tertio si facit elemosynā de re-
bꝝ sue dispositioni cōmissio: puta de pane t̄
vino t̄ b̄mōi: q̄ de app̄obato moe solent ad
dispositionē v̄toꝝ p̄tinere. de his p̄t face-
re elemosynas moderate: t̄ sic q̄ cōgestatem
cōiugī nō inducat. **E** Scđo q̄nī vñtū ser-
uue vel ancilla in aliq̄ casu possit facere ele-
mosynas bꝝ rebꝝ dñi. R̄det̄ fm. l. Ebo. l. iii
di. xv. Eccl. t̄ ancille nō p̄t dare elemosynas
bꝝ bonis dñis suis sine eoꝝ p̄sensu nu-

CIII
Si paret vel boudia et bmoq; q; mō infirmis sen
tientiis ne accidat q; ut illis trahentes q; fata.
parat tenaces ad propugnare. q; q; fma. lxxvij
E. r. cum hoc ex cplm. ita dcm.
G De eadem bmoq; Etiam cinq; de his q; acq;
runt nos iustitie.

211

De eadē dominica

baberet respondit miles. Si ego nō caperem:
tunc tu alius post me venies. Ego caperem: et sic
accidit dicitur et recessit. Ille post obitū pa-
netis est a diversis demonibꝫ: et vñ infere-
nem. Cur me tam continuo p̄sequaris et pu-
nus plus q̄ ali? Respondit demon. si ego nō
facerem tu alii faceret, et bec sunt vba et pro-
tulisti dū vaccā paupi vidue rapuisti. Secū-
di sunt ppter debita et cratōe a suis subdi-
tio bona extorquent. De hoc q̄re supra finis.
et alios subditos indebitate pignorāt qd̄ est ra-
pina apud deum q̄ sic reo pauper indebita
impigroantur: dimissio rebus p̄ncipalium
debitoꝫ vel dñorum. Qd̄ hec hoc iam cōe-
st q̄ mercatores et rustici totā guerrā luunt
qui nunq̄ causam vel occatione ad hoc dede-
runt. et tales pauperes merito essent martyrs
peccatio se auercent. Quarti sunt qui merce-
dem aliorum iniunione detinente et conseruat
se etiā grauitate peccati. q̄ iram dei p̄tra-
petri clamans vindictā in auribꝫ dei conti-
nue. B. Dicitur etiā petri clamare ad deū
qd̄ ex sua enorimata deū p̄uocat ad vindis-
tam. et talia petri sunt quattuoꝫ. Primi est
opressio innocentium et viduarū et pupillorū
Ex. n. Ascendit p̄ filioꝫ israel ad dñs t̄c.
ergo summe caueadā est cui h̄is ne pupillos
orphanos et viduas innocentē opprimat: vel
eis aliquā iniuriā faciat. Secundū est petri
sodomitac. vñ Hen. viii. Clamor sodomoꝫ
et homoꝫ multiplicatus est ec. Tertium
est decenio et defraudatio mercedis merce-
nariorum. Jaco. vlti. Ecce merces oparioꝫ
vestroꝫ que fraudata est: vobis clamat: et
clamor eius introiuit i aures dñi sabbaoth.
Quartū est homicidiū primi. vñ Hen. iiiij. di-
nit dñs ad Layn. Ecce rex sanguinis fratris
tui abel clamat ad me de terra. Tis de pōt
dicere ad quilibet homicidiam. Ecce vox san-
guinis innocentia te fusi clamat ad me de ter-
ra: et regit vindictā sup te. Quinti sunt qui
veniunt re apud eos deposita: vel etiā eis ac-
comodata ad alii vsum q̄ eis cōcessa est: vel
etiā rtuntur pignore: tales furtū cōmittūt
et contra dei p̄ceptū faciunt. Terzi sunt sacri-
legi: q. s. rem sacras vel etiā nō sacra furātur
sunt auferunt de loco sacro: et qui sacram au-
ferunt de loco nō facio. vt ps. xvij. q. iij. quis

Sermo

Ubi habem⁹ exemplū in dyaloꝫ Lefari. q̄
rustico cui dā monturo dyabol⁹ assistens pas-
tum ignes ori eius immitere minabat: ille cul-
pam nō ignorāt quociq̄ se vertebat semp-
tatione sacramentoꝫ. Quenitur vtrum reli-
quie sanctoꝫ possint furtive subtrahi ve ho-
norabiliꝫ repolant. Respondeo sim Guilb.
q̄ non. Nam sacrilegū cōmittis quotiēs an-
fertur sacrū de loco sacro: vel sacrū de loco nō
sacro. Et nota sim Ray. q̄ reliquias emere
vel vēdere symonia ē. B. Septimi sunt
qui furtū cōmittūt. Item q̄if vtrā in re par-
ua cōmittatur furtū sicut in re magna. Nō
detur q̄ sic. Etinde dicitur in decre. Furtū est
iniusta ablātio rei quātūcūq; parua sit. xiii.
q. vi. et. vlti. Quia in furtō nō qd̄ ablātū est
sed mens furantis attendit. xiii. q. .
Et hoc intelligendū est quando volūtas est
talioꝫ q̄ etiā maiora subtraheret si posset vel
quādo ex ablātōe parue rei domin⁹ intellis-
gitur grauari. Nō sicut dicit sanctus Tho.
ii. ii. q. lxi. Si aliquā res minimas furtive ac-
cipit p̄ quas homo nō reputat sibi nocumen-
tum inferni: t ille qui accipit possit p̄sumere
hoc non esse p̄travolūtātē dñm excusat. alias
furtū semp̄ est peccatū mortale: quia est con-
tra dilectionē primi cui inferni nocūmentum
Etinde etiam in talibꝫ minimis si quis habe-
at animū furandi et inferendi nocūmentum
suo primo erit petri mortale. vt dicit sc̄tūs
Tho. ibid. Et hoc summe aduertēdū est q̄
nō solū furtū notabile: sed etiā paruū picu-
losum est hoī. Et si decem vnā ancā furatas
comederent: quilibet teneat restituere partes
que ipm̄ p̄tingit si vult indulgentiā et remis-
sionē consequi peccator. Similiter intelligen-
dum est de his q̄ grāmia de pratis alioꝫ me-
tunt vel cuj⁹ pecoribꝫ suis dāna primis suis
scienter in segetibꝫ et pratis inferunt. Item
vectores q̄ cum curribus suis per sata agro-
rum vehunt. Item q̄ fruct⁹ arbor⁹ vel pisas
vel rapas agroꝫ subtrahunt p̄tra voluntates
primor. Item venatores q̄ cum equis et cas-
nibus suis primis segetibꝫ dāna inferunt.
Oēs tales non sunt abscondi a peccatis:
misi velint restituere dāna illata. Et dicit
in decre. Inferens dānam primo non est ab
soluendis nisi dāno p̄uo sim arbitriū lessi-
restituto. xiii. q. vi. c. cōperim⁹. Item rustici
qui q̄nq̄ agros primor sibi contiguos cum
aratio abstrahēdo diminuit et suoꝫ augmē-
tant: omnes tales tenent ad restitucionē.

CIII

ut sunt servi et ancille q̄ res dñis faciāt furti
ve et utilis plūmāt: vel et de rebꝫ dñis faci-
t orū ipso inuit elemosinas faciūt. tales etiā
pp̄t p̄t intērōne a p̄tō mortali et toto nō
excusant. Nom̄ sunt artifices et mechanici q̄
artificia sua et opa sua fraudulēs faciūt: et sic
pnimos suos decipiūt malū p̄ bonis vendē-
tes. Contra quos dicit dñs. Iēle vob q̄ dieq̄
malū bonū et bonū malū. R. Decimi sūc
inuentiores res q̄ rē inuentā non restituunt
vñ Augu. Quicq̄ inuenisti et nō reddidisti
rapuisti: p̄t̄ potuisti facisti. q̄i nō p̄t̄ potu-
sti et idco non p̄t̄ fecisti. Ad hoc aut q̄ ille q̄
rem alienā inuenit euadat furti penam: tūc
sim Henr. de vnum. deb̄ publice denunciare
q̄ illi cui⁹ res fuerūt veniant. et si certa indis-
cia exp̄esserint illis reddat. Mel sim. Vost̄ne.
si ille nō venerit cui⁹ res fuerūt eroget pa-
peribꝫ. vel ipē idem inuētor p̄te nere res si
indigeno est paup. Et hoc sim quosdam au-
ctōitate penitentiāi sui seu sui dioecsanī.
si forte sibi retinuerint dispensationē talū res
rū q̄ dicūtur vage restitutōe. L. Etindeci
mi dicunt hospites q̄ nimis cōputant hoībꝫ
secū comedētibꝫ et hospitātibꝫ. q̄ tales debe-
rent moderate hospitibꝫ suis sumpt⁹ p̄puta-
re. sic tū q̄ eis p̄ labonibꝫ et occupationibꝫ su-
is satisficeret. q̄i q̄cūq̄ tales ultra debitū mo-
dū et nimis excessiue suos primos sic grauāt
nimis cōputādo sciēter et p̄posito tenētur
ad restitucionē. Sc̄dū etiā q̄ isti hospites
qui pp̄t lucrū tpale p̄parat cibaria p̄hibita
suis hospitibꝫ. participes se faciūt illoꝫ pec-
catōi in quo nō modicū peccant tam comes
dētēs q̄ etiā illi q̄ administrant eos pp̄t lucra
tpalia talia cibaria. Ratio ē. q̄ in tota q̄dra
gesima sub p̄cepto interdicūtur vniuersalit
oua: lacticiūa: et bīdī. Et dicit in decre. In
q̄dragesima ē ieunā dū a lacticiūa. di. iij.
deniq̄. Duodecimi sunt mercatores qui nē
tiendo et decipiēdo emūt et vēdūt. Et de ista
materiā quere ifra sermo. cxi. B. Tredecimi
sunt visurari et lusores. de quibꝫ quere infra
sermo. cxiij. L. Ad. Qd̄ non solum parē-
tes sed etiā heredes de: mābūtūt pro rebus
iniustis: paret per tale exemplū. Fuit qd̄
comes bone opinione et vite sim opinione
hominum. Et post obitum eius quidam rel-
gioſus vidi in spiritu dictum comiteſ in in-
ferno in sup̄mo gradu cuiusdam scale ere-
cte inter stridentes et strepitantes flammas.
Surgebat autem p̄dicta scala de immensi
so barastro. Cumq̄ ille qui sicut spiciebat quo-

Log.

Dominica decima post festū trinitatis

Dominica decima post festum trinitatis

*¶ Blusa sermo de ecclesiis.
¶ Ecclae ratione vilificationis tue scilicet
Tunc est dicendum quod iudicium est duplex:
scilicet particularis et publicus. Et quod homo
in agone mortis de decere redditurus est ratione stri-
cam ergo isti materia super finem. In. C.*

*GDñica decima post festū ministratio. Ger
mo. et. De iudicio.*

*Idens Iesus ciuitatē fle
bit sup illā dicendo. qz si cognovis*

uit sup illâ dictio. q: n cognoscas
fes et tu. Ex. xii. Dominus noster
Iesus Christus qui nullâ materiâ fess
di in scipo habuit: misericordia nostra defecuit
misericordias: volens nos admonerit: vt ad nos q
veni miseri sum: in hac lacrymarum valle de
fleam: nostra misericordia excepio sui. q: videns ci
uitatem fuit sup illâ. Sciedū sicut Huius. lugd.
q: Christus plozavit sup ciuitatē: n sup villā. Cis
ciuitates enim magis periculose sunt. q: in eis pl
regnat sapientia mudi q sapientia dei: q multus ad
versatur deo. unde Greci in morte. Alde diffi
cile est ut id q sapientiam se estimat: metu ad hu
militatem reducat: t recte predictis credat.
Unde aplo Roma. viii. Sapientia carnis inimici
est deo. In ciuitatib: enim sunt homines magis
ambitiosi: voluptuos: luxuriosi: auari tē. q
in villis et plura petri perpetratur in ciuitatis
bus. q: crapulosa rivulū et tepescunt in ocio. q
duo plenimū admittant occasionē peccandi.
Hoc homines habitantes in villis sunt vt frequē
tius in continuo labotib: sic carnē suā ma
cerat atq: domat t occasions abscidunt.
Ille Sciedū q dominus fuit sup ciuitatē huius
et hoc ex passionē condit. q: cognovit plagā
et destructionē ciuitatis t populi iudeorū q post
ea facta est a principib: s. Zito t Eusebiano.
Hic dominus noster Iesus Christus q neminem vult peri
re expectavit. Iun. annis anteq: plaga ista quā
defecuit sup istā ciuitatē venit. A passione ers
go domini. Iun. anno a principio romanis bie
rusalem obessa est tpe paschali. q: t oēs iudeos
intra septa sue ciuitat cōcluserunt. Et ad cas
piēdū ciuitatē tres asperges fecisse leguntur
vt nullus posset inde egredi nec ingredi. Si
annio iugra Zito obessa bierū: tā famos
tenuit q pētes filii et filii parēt eo: tvi
sit. Qd enim ista ciuitas huius que mo
fir cadē que prius: nec in eodē loco ubi prius
p̄t. q: sepulchrum domini nūi Iesu Christi tūc erat
extra ciuitatē: modo autē ē in medio ciuitatē.
Narrat enim Josephus q undecies centena mi
lia indeq: fame et gladio perierunt. Et id est
Josephus dicit q. xcviij. milia venditi t disp
si sunt. Et sicut rpm. xxx. denarij emerūt: sic
p uno denario. xxi. iudeos romani vendides
runt. Hac futurā plagā Christus ex cōpassione de
favit. Unde dī in euāgelio. Videlis Iesus ciuitas
tē fuit sup eā tē. Sciedū q in p̄feti sermo
ne tria sunt dicēda. Primo quare ecclesia iude
os permittit vivere. Secundo quod Christiani er
ga iudeos debet se habere. Tertio mouent aliq
questiones de pueris iudeorum. O Quā
tum ad primum est sciedū q deus noluit q iu
dei penitus consumerent: sed dispergerentur
ppr̄ter quinque causas: ppter q: etiā ecclia nō
psequitur iudeos. Prima causa est ppter bonos
rem patriarcharū t prophetarū: er quib: po
pulus iste processit. Secunda ppter reuerētiā Christi t
apostolorū q ex illo pplo sicut carnē fuerūt ges
niti. Tertia ppter nostre fidei confirmationes.
q: nob̄ utiles st. Vicit enim penes se libros ves
teris testamēti et quib: testimonium pferim
de Christo: v h̄r Esa. vii. Ecce virgo concipiet et
panet filium. Et etiā de morte Christi dicitur
Jere. xi. Quasi agnus malūct: q portat ad vi
ctimā. Itē Esa. liij. de redēptione humani ges
neris p passionē Christi factā sic dī. Vicerat Iago
res nostras ipse tulit. t dolores nostras ipse
portauit: et nos reputauim: eū quasi lepros
sum t paucissimum a deo t humiliatū. Hic Christus iudei
noluit credere Christum esse filium dei et virginem
Mariam: et redemptorem mundi: Christus hoc

Serino

De eadem dominica

infestum à filiis bonis que a iudeo receperuntur: et p suis laboreis recipiuntur: tales enim nunc vel raro ditantur. **R** Decimo ppterum non dedent finare nec aliquem cogere ad soluendum: rursum sive iudeis sive ipsius, mo risurarij. Nam oeo præterea: rectores: ecclæ: sales: iudicæ: officiales q statuta faciunt scribentes vel dictant p que q compellat soluere rursum: vel etiæ non repetere iam solutio: aut qui obseruat illa statutarum fum ea indicat oeo tales ipso facto incurrit finam majoris eroduntur. **S** tales non pñt absoluiri a peccatis nulli velint desistere: et antea sunt a fina et cōsationis absoluti: q: absolutio a sententijs dñi procedere absolutione a petio. **G** Quo ad tertium querit utrum pueri iudeoz in iuris parentibus sint baptizandi. Rñdetur fum scđni Tho. ii. ij. q. r. q: non licet ante annos discretionis: s: qñ ad annos discretiis pueri possent pñt fidē recipere etiæ in iuris parentibus et baptizari. **G** s: si q: pueri iudei in agone mortis baptizaret statim pner ad celum euolaret si sic moreret. **L** Itē qritur utrum pueri iudeoz sine baptismo decedentes filios sint pueris spianos. De hac materia qre sup sermo. ltrvij. **D** Ultimo scđdu q adhuc hodierno die tata est inundia iudeoz h̄ spm et fidem catholicā q si audieret: possent libenter spm et fidem sp̄i psequerent. De quo legitur exemplu tale q: cu iudei in quadam ciuitate in die pasceues fecissent imaginē sp̄i ceream et eā cruci clavis affinissent et lancea pfo rascent. apparuit bta vgo conqrens spianis de hoc q sustineret hoc q adhuc in orbe illa die iudei filiū suū crucifigeret. Xpianī autē iudeoz domos penetrantes et eos capientes inuenient imaginē crucifixi et ei vulnera curata. Quo viso miraculo multi iudei ad fidem spianam sunt conuersi.

G In xadē dñica. Ser. cxi. de mercatoribus.

L ingressus in templū cepit eūcere vēdentes et emētes. **M**ath. xii. Lu. xix. Sciendū q si cut sp̄s eicit de templo materiali vendētes et emētes in illo. sic pñt denotari xii. gna mercator quos pñcipaliter eicit de templo celesti ad profundū inferni. **A** Primi mercatores sunt q mentiēdo et decipiēdo vēdunt et emēt. **E**n qñf qptū illi peccant q nec emere nec vendere nouerūt nisi cu mēdacijs et iuramenti. Rñdet bñ Ray. Qñ peierat vñmentiūt scens et cā decipiēdi peccat mortua-

liter: et tenent ad restitutionē: et hoc nō solus intelligit de magnis reb: si ēt de pñio: vt pñ in qbusdā hoib: q suas res vēdūt vel emēt et tñ in eisdē multipli mentiūt et primos dñciūt: in qd: oib: grauiter dñi offendūt.

S Secundi mercatores sunt q in statera de linquunt: et hoc sit triplicis. primo cum qd diuina pondera hñis emēt ad manus et vendit ad minus. Secundo cu hñ mensurā iusta et pons duos iustos: et tñ scient male mēsurat vel ponit derat: vt cauponeo q replent mensuram cus spuma. Et ēt aliq q digitū libre supponit. Tñr pñmide q cu police vlnā retrahunt. et sic de alijs. Tertio qd q hñ iusta libia et mensurā: si facit vt res ponderosiores fiat tpcvēs ditionis et mēsuratiōis. vt q lanā vel lignis aspergit aq. vel q piper ad celanō: et at: et voluit de vno latere ad aliud vt eo pñsūt sius fiat. et q vinū qd vendit iuscat lymphās do vel falsificat: tales habebūt duplet damnum. Primū spale. Deut. xxv. Illo habebis in uno sacculo diversa pōderas: mai⁹ aut min⁹: nec erit in domo tua modi⁹ maior aut miōz. Pōdus habebis iustū et veñū: et modi⁹ eq̄līs et perus erit tibi vt multo viuas tpe sup terram quā dñs de⁹ tuus tibi dederit. abomiasbitur enī dñs cu q facit hec et aduersaf oēm iusticiā. Sic p oppositū cito morū tales: et etiā ille res sic iniuste acq̄site cito recedunt et perdunt. Secundū est spūale dñnū qñ sanctus Michael trutinat mala et bona ipso: tunc bona opa ipso: nullus vel qst pui pōderis erūt respectu maloz operū: q: scriptū ē. Per q: q: peccat p hec et puniet. Deut. xxv. Secundū mensurā delicti ent et plagarū modus. **L** Ertij mercatores sunt q pñ dilationē tpis res suas vendit chari⁹ et maiori p̄cio q̄ vasa lentvel valere pñt: nisi dubiū sit q̄ mercosvēdite tpe solutiōis debeat plus vel min⁹ vale re: q: tñc licite pñt vēdī in itio pñ quāto pñ estimat q̄ debeat valere tpe solutiōis. Et bñ intelligit iste venditor iam nolebat vēdere istas merces: si intēdebat seruare vscq ad ilud tpo: t tñc a pñio vendere. Lñ enī venditor statuat in corde suo p quāto velit rem suā dare nō dñ. pñ dilationē tpis pñcium ougmentare. verbi grā. Si q: vellit equū vēdere, p decē florenis: tñc si pñ dilationē ad diuidū annū illi vendit p. xi. florenis: tñc res netur vñ florenū restituere: q: vñsū cōmisit. **G** si aliq dicunt nōne possim⁹ vēdēt merces nras cu dilatē tpis. Rñdet. Cu dilatio ne bñ licet vēdere: si pñ dilationē pñcium

Termino

debs augmētari. Nā q̄ sic vēdūt merces suas lbgē chari⁹ pñ dilationē solutionis q̄ cōsiderat: vñsū cōmitūt. vt pñ de vñsū. c. Cōsulunt. Quarti sunt q̄ aliud ostēdūt et aliud vendit: vt faciūt illi q̄ malū occulat sub bono: et bonū ponit sup malū: et in medio et vñlētū in fundo ponit illud qd detenit. Et dicūt q̄ totū sit sicut supi⁹ appet. Et sic mentiēdo pñmīo decipiūt. Inde legim⁹ tale exēplū i dialogo Lesarti. Quedā matrona venit in q̄dragēma ad cōfitendū petā sua. et sicutē genua sua corā cōfessore q̄chd se boni omnissime nouit cepit narrare et cu pñarisco illo de quo dñ in euāgeliō se iustificare dices. Dñe tot sc̄t serujs soleo in aq̄ et pane ieiunare et tales elemosinas dare: ecclæs frequētā et mīta. **H**abere: et pñsārēdos dñit. Ad quā mārtha venustio. Nāqđ p istis opibus vñlēt accipe pñiam. q̄re nō dicit petā vñra. Re spōdit illa. Nibil mibi cōscia sus. At faceret. cu⁹ estis offici. Rñdit mulier. Sc̄tūrēdere soleo. Ad quā illc. Goletis ne aliq̄ mīnores pñcūlas i ligaturis mājorib: interni secerit sic totū vēdere. Dicēte illa. Goleo. Rñdit. Ecce h̄ criminale petñ ē. q: dol⁹ et fraus. Secundo interrogavit dices. Goletis ne ali⁹ quādo mētiendo iurare et peierare. et aliq̄ maledicere emulis vestris. et alijs pñ vēdes tib: inuidere. Rñdit. In his sepius deliq̄. Et sacerdos. Ista oīa sunt petā mortalia. et nisi de his pñiam egeris cōdignā: cōdēnabimini. Illa temita in vñis er⁹ peccasse se multipli re cognovit: et qd decetero cōfiteret dñdicit. Quinti mercatores sunt q̄ vili⁹ solēt emēre: et q̄ valeat: vt contingit in necessitate enī quis coact⁹ est aliq̄ necessitate vñgente et opz cu enī dñno bona sua vēdere. Et tales sic emētes scient et multo min⁹ in pñcio dñtēs q̄ bona primi vñscant: tenentur recōpēsarc dñnū. Et in hoc illi nō īduertūt q̄ qñq si possent libēter emēret. p vno flo:eno qd valeret tres vel qttuo: et de hoc sibi nullā cōscientiā facere volūt: cu tñc talia res cōiter nō sic vēdūt: si ille et mera et pura necessitate sic vēdere cogit. Exēpū de vñ: qui emēt perpetuos reddit⁹ et certos sempvnū florenis p nouem: cu enī pñctudoxpetuādi reddit⁹ multo plus reo reçrat. si vēdito: ex necessitate coact⁹ sic vēdīt: si emēto: cu damnatione sui et suo: sic emēt. Itē ali⁹ q̄ vñi p. el. florenis vēdīt vñ equū qui vñt. et valuit: et sup h̄ ei consensit dñcētos q̄nqaginta florenos pannus et insuḡ eodē anno talis bis pñmūcauit. Et

CVI

talibuo vñsūrājō pñtā nō dimittūtūr nō re stiūtūt et recōpēsencū dñnum pñmīs. Elī dñm dñtē. Miserari⁹ nō vere penitet nisi pñ uo vñsūrās restituat. vñsū. q. vi. ca. Si res. Et qd dñcū ē de vēdītōe intelligēndū est etas de empētōe vt quādo cōderet venditor res suā min⁹ pñcīam ē q̄ sit: vñputa si vēdēt aurū p̄ minori pñcīo: q̄ credit esse auriculat̄ alī sanū qd putat elī sūrītū. et sic de alijs et si empētōe hoc cognolit et mun⁹ dat q̄ res valēt: iniuste emēt et tenet ad restitutōe. **D** Terzi sunt q̄vicias et defectuas res vēdūt p̄ bonis. Circa quod qritur vñrū vēdītē teneatūt dicere vñcūm rei vendēde. Res spōdef bñ scđni Tho. ii. q. ltrvij. Venditor: qui rem vñcīam ad vendēdū expōnit et h̄ ipse dat empētōe dñm vel periculi occasiōnē. Damni quidē s: ppter hñmōi vñcīi res sit mīnoris pñcīi: et ipse venditor nihil de pñcīo di mīnūt. Periculi autē si ppter hoc vñcīvñsūs rei reddatūt impēdīt vel nōtūt: puta si ali quis vendat alicui equum dñdāntē p̄ re loci. vel domū ruinosam p̄ furnū: vel cōbūm corruptū p̄ bono et recenti. et sic de alijs. Elī rñdeo dicēt: si bñmōi vñcīi sunt occulta et vēdītōe: nō dēregētēt dolosa et illicita vēdītōe et vēdītōe: tenet ad dñm recōpēsaciones. **G** Vñro rei vñcīi sit manifestū: puta si equū sit monosul⁹: vel cu vñsū rei eti⁹ nō cōpetit vñi: pōt tñ cōpetere alteri. et venditor ppter hoc vñcīi subtrahit de pñcīo in q̄stū opz: tunc non tenetur ad manifestādū vñcīi rei. q: ppter hñmōi vñcīi forte emēt: vellet plus de pñcīo subtrahi q̄ eset subtrahēdū. vñde vēdītōe: pōt licet vñcīi reticere. Item illē. **E** Septimi sunt illi q̄ prompta pecunia emētēt et in cōtinēti illud idem sibi vel alī cōduerso vendunt. et pñ dilationē dñtēt chari⁹ q̄rā let aut valere pōt. et nullū labores: vel nullū dubiū: vel nullas expēnsas cum bac re habuēt. sed immediate in eodem tempore: lo co ppter dilationē multo charius vendūt. Clerigatia. sicut qui emēt auenam cō est in bono foro: et ppter dilationē multo charius vendūt. Et quandoq̄ emēt duo vel quattuo: vñsa vñp̄o pñcīo pecunīs: et immediate ppter dilationē multo charius vendūt: et quandoq̄ nunq̄ extra celarium trabunt: et sic quandoq̄ illa vñsa vñi bis vel ter venduntur. et tamē semper in eodem loco manent. Item qui emēt vñsa vel biada cum adhuc crescent mīnou pñcīo credēt et illū

Dominica vñdecimæ

dei veniamur cōpatato etiā dubio q̄ eis
ca futuri autūnum vel mesio tpe multo ma-
ge valent: vel etiā nūc multo char? vēdāt.
Ecce aut̄ si p̄babilit̄ dubitare: si plus vel
minus erant p̄tūrātūre: q̄i tūc nō esetvū
ra. Ite q̄ emūt pannū vel lanā vel hmōi p̄o
p̄emptis pecunia: immediate char? vendūt
ppter tpiō dilatationē. tales quandoq̄ pl? lu-
crif q̄ ille q̄ talia mercimonia addūt per
tū. vel. l. miliari: et fecit magnas expensas
labores. Lūca hoc querit vtrū negotiatorē
possunt hanc lucū accipere et char? vendē
re q̄ emp̄tū fit. Vñdet̄ cū laborāt p̄osib⁹ t
q̄i cōmune negociū in mercatib⁹ gerit pos-
sunt moderatā lucū accipere. Ecce est de
immoderato. vt p̄ez extra de emp̄. et vēd. ca. i.
Sciēdū q̄ hoc intelligēdū ē si ipse venditor
ren meliorauit: aut etiā q̄i preciū rei mutas-
tū est sūm diversitatē loci vel tēporis: vel p̄
pter p̄iculā cui se exposuit trāfferēdo rē d lo-
co ad locū p̄t̄ char? vendē. cū tamēb⁹ mo-
derate fiat vt dicit̄ est. Octauī mercato: es
sunt q̄ tenebrosa loca eligūt: t lucē solis t cla-
ritatem dici obtenebrāt. et hoc iō faciunt: vt
res alii apparet̄ q̄i sunt: vt faciūt pānicide.
et in h se oñdūt eē filios tenebriarū. Unū dñs
merito dicit̄ eis illō Mat. xxi. Mittite eos
in tenebras etteriores. Quia tenebras diles-
terū: ideo tenebras habebūt. Et in hoc ostē-
dunt se male velle scienter facere vel agere.
Unū de talib⁹ dicit̄ tps in euāgeliō: vt habet̄
Job. iii. Q̄i male agit odit̄ lucē: et nō ves-
nit ad lucē: vt nō arguant̄ opaei. qui autes
facit̄ fūtātē venit ad lucē vt manifestenf̄ o-
pēta eius. q̄i in deo facta sunt. Et tales mer-
catores qui causa decipiendi hoc faciūt p̄tū
in eis est oculos. tpi conant̄ velare. Unū auto-
ritas. Oculos dñi oia aspiciētis conant̄ vela-
re: qui malū p̄ bono nituntur vēdere: v̄l mu-
tuare. Et talib⁹ in casu quo nūnq̄ p̄imum
decepissent: sola intētio ad eternā dānatōes
sufficeret. Noni sunt qui cū mechanicis que-
niunt: et pactū faciūt dando eis promptam
pecunia: vt sibi sup terminū assignatū tot pa-
nia vel tot facta mechanica p̄parent: et scūt̄
veracis q̄i tpi illo sibi assignato multo plus
eisdē mechanicis soluerēt talia eis sic p̄para-
ta: et sic numis granat̄ istos panpes mechanici
cos: sic q̄i ipsi ex suis continuis laborib⁹ vir-
sibi nutrīmēt̄ acquirūt. Decimi sunt q̄ istas
res vēdūt q̄ ad nullā vsum sūt v̄tles nisi ad
peccadū. sicut gladios t sagittas ironicas
aut venena: aut falsos tesseres t hmōi. om̄is

illi indubitan̄ peccat̄ q̄ faciūt vel tenēt vel
vendūt vel donant t oia mala p̄sequētia q̄
cū hmōi fiūt istis imputabūtūr. q̄i qui occa-
sionē dām̄ dat: dām̄ dedisse vidēt. vt patet
sc̄rūs Lho. et Hostiē. Si aut̄ ille res que vē-
dende sunt p̄t̄ esse v̄tles: vt arma in iusto
bello: vel qđā venena ad aliqd̄ medicinale:
vel contra aiālia nocīa. qui tal tā vendit v̄l
dat nō peccat: nisi forte sibi probabilit̄ duc̄ta
ret consciētia q̄i emp̄t̄ rem illas q̄reret ad
malefaciēndū: tūc em̄ non d̄ ei vendēre: nec
dare: nec accōmodare illā rēm. Verbigrā. sīc
si veniret vñq̄ q̄ vellervñ in iuste occidere: v̄l
aliquē letalit̄ vulnerare: tūc tali n̄ debes gla-
diū vendēre nec accōmodare als rē enī illi
us peti. Itē aurāp̄t̄ t p̄fa. t q̄ aureū il-
lūquem sat veracis abuti velle. s. vñdet̄
re alicui virginū vel mulieri vt alliciat eā ad
actū illicitū: talis aurifaber rē erit peti illi
et sic de alijs. Et hoc idē possim⁹ a simili cos-
gnoscere p̄ talia erēpla. q̄i si q̄s cognoscet̄
q̄i alijs q̄reret aliquē ad occidēdū: tūc indi-
cas sciēt̄ sibi locū vbi eūs inueniat: rē erit
homicidio. Itē si q̄s alicui fornicari volenti
indicaret p̄sibulū vel locū aliūvbi tales me-
trices inueniret: rē esset illius facti. Ergo
vñl loquēdo quicq̄s iuuat vñbo vel facto ali-
quem ad peccadū: reus ent oīm istoū p̄ctōz
immo nō solū talis qui consenit: sed etiā q̄
nō impedit si p̄t̄. Unū scriptū est. Mādauit
dē vñcūq̄ de proximo suo. Undecimū sōt̄
qui in dieb⁹ festiūs mercimonia sua exercēt̄
Unū q̄ritur an tales peccat̄ mortalit̄. Vñdet̄
sūm Unū. si quis hoc facit nō ex consuetudine
s. p̄ sua necessitate et ate audiuit diuina: nō
credo q̄i peccat̄ mortalit̄. Sec̄ si nō ex consue-
tudine vel lucrādi cupiditate: et marie subtra-
hendo se a diuinis. Aut ēt si hmōi mercata p̄
hibita sunt a p̄lati illius loci siue forsan ex
cōmunicata. M̄ercata tamen que ex quadā
necessitate fiunt de v̄ctualib⁹ et necessarijs
ad diē aliquē nō credo illicita esse. dūmodo
tñ se ppter hoc nō subtrahant a diuino offi-
cio. Deu hoc non attendunt isti institores q̄
in dedicationib⁹ vell̄t̄ alijs festis sumo ma-
ne sua venalia exponūt: et totū diuinū offi-
ciū negligūt: nec illa die missam vel sermonē
audiūt: in hoc grauif̄ deliquit. In signū hūc
ius tēpore pasche p̄libetur communio om-
nibus qui mercatias in dieb⁹ festiūs exers-
cent: t cōmumno non prohibetur nisi pro pec-
catō mortali. Vñle est de his qui vendūt et

Sermo

erunt in loco sacro. 8 Duodecimi sunt
qui emunt rapinā vel furtū. Alii sciendū q̄i
sc̄nit t p̄babilit̄ credidit rē esse furatā vel
rapta t illi emit grauaf quinq̄ modis. P̄i
mo q̄i tenēt semp̄ rem reddere etiā si ante de-
cem annos emisſet̄ et codē die quo em̄t̄ sibi
violēter fuisse ablata: vel al's sibi perisſet.
vt si fuisse q̄al t mortuū sibi fuisse: adhuc
tenēt restituere si vult verater penitere. q̄i
semp̄ tenēt fur rē furatā restituere: nisi in
vino casu. puta si rē obtulisset̄ dñs t loco
p̄gruo: t ille noluisset̄ accipe. Sec̄o q̄i tenēt
restituere oēs fruct⁹ p̄ceptos t q̄ medio tpe p̄
cupi poterant. Tertio q̄i res estimāda est sūm
optimū suū statū. puta si res tempore vendi-
tionis fuisse meliori q̄ posse: tunc non suf-
ficit. Sicut in sūm p̄lītē restituat̄. Quarto q̄i non
p̄t̄ repeteret̄ ab illo cuius res est p̄ciū q̄d des-
dit illi qui rem vendidit. nec etiā p̄t̄ agere
corā iudice cōtra venditorē de precio soluto
qua obstat sibi sua turpitudō. Quinto q̄i p̄
dit etiā expensas voluntarias quas in eā rez
tempore intermedio fecit. Si autem em̄t̄ si
de bona. puta si p̄babilit̄ rem credidit esse
iustum: sic bona fides quattuor sibi censert̄.
Primo q̄i non tenēt restituere durāte bona
conscientia. sed si postea sciuerit rē esse furatā
tētē restituere: sed fructus p̄ceptos t
consumptos nō tenēt restituere. Secundo
potest rē alienare t vendere stante bona con-
scientia. sed si aliqd̄ lucrū ex venditione furs-
ti consequitur: illud debet reddere domino
postea vēniēti. Tertio q̄i rem non tenēt i casu
furtivo restituere durāte bona fide si res
fuerint pereat absq̄s culpa sua. in nullo te-
netur restituere dñs. Quarto q̄i post restitu-
tionē rei p̄t̄ agere v̄ venditorē de p̄cio q̄d de-
dit et vēdito: tenēt sibi restituere p̄cium.
Dñmica xi. Sermo. cvii. De iactantia.

10 hoīes ascenderūt in
tēplū vt orarent. vñus pharisei t
alter publican⁹. Lyc. xviii. Sicut
dic̄t̄ in b̄ystoria scholastica pha-
risei dicunt̄ q̄i diuisi. q̄i a ceteris iudeis in q̄
busdā ob seruāt̄ diuini erāt̄. Ilū in fronte t
in manib⁹ mēbianas portabāt in quib⁹ des-
calogus scriptus erat: ad innuēdū q̄ dei pie-
cepta ante oculos cordis habere deberent p̄
iugem meditationē: t in manibus p̄ impleti-
onem. In simbrijo etiā pallioz spinas allu-
gabant ut incedentes p̄gerent̄: et sic māda-
toz dei memores redderentur. De quoy nūc

.CVII

ro iste phariseus erat de quo in p̄fī euānge-
lio agit q̄i cū publicano in templū ascen-
dit vt oraret. 10 Nota hic quenos mala
de supbia isti pharisei. p̄iūm̄ cū irruen-
tia dei q̄i stan̄ apud se orabat. in hoc sc̄re
uerent̄ apō dñū habuit q̄ genua sua nō cur-
uabat. Sic adhuc quotidie faciūt multi p̄s
p̄sī suo creatū. q̄i dñs dicit̄ apō. P̄dūl. n. In
noīe iēsu oē genu Recaf. celestīum terrestrium
tē. Supbia t̄ collit reverētū dei. q̄i cōto q̄s
supbīo: fuent̄: tanto erit mun̄ reverētū dñū
t̄ boīes. q̄i er supbia ouī q̄i v̄tēcūdēt se
būliare corā deo suo. nec etiā p̄mos bono-
rat. q̄i reputat se meliorē et digniorē ceteris
Sed būliis honorat dñū būliit et reverētū.
Sili et p̄mos honorat. q̄i iudicat alios di-
gniores et meliores se. Secundū malū isti
pharisei ē cōplacentia sui. q̄i apud seip̄m̄ era-
bat. Et dānable hōi est nūm̄ cōplacentia ha-
bere circa seip̄m̄: q̄i displicet deo. Ergo q̄i dñ
abol̄ immittit alicui et tollentia cordis t cō-
placentia suūp̄s: tūc hōi cogitare dñs de p̄tis
suis t de iusticia dei q̄i nō est certus vtrū vñ
q̄i vere penituerit: q̄uis de inīa dei semp̄ de
beat hōi spēm. Tertiū malū est cōtemp̄ p̄eo-
ximi. Unū dicit̄. Non sum sicut ceteri hoīi ra-
ptores: iniusti: adulteri: velut etiā hic publi-
can⁹. Notandū q̄i si iste pharisei sic dñsset.
Non sum sicut ceteri hoīi iusti tē. q̄i p̄t̄o:
sum tē. vel etiā nō sum sicut ceteri p̄t̄oēs:
hōiplus oīdūs p̄t̄oēs: tūc bene continuasit̄
sūm oīoēs. Sciēdū q̄i iste pharisei tria mala
alij posuit. s. rapinā: adulteriū: et iniusti-
ciā. Et h̄i hoc p̄pōle dīt̄: tñ in multis re-
ruz dīt̄. q̄i multi sunt raptores: multi sunt
adulteri: t multi sunt iniusti sc̄iētē res ini-
ustas possidēt̄: quib⁹ nō est spēo salutis sī
ne restitutioē et emendatione vite. Unū di-
cīt̄ in dect̄. Nō dimittit̄ peccatū nisi re-
stituat̄ ablatū. di. liii. Generalis. t. xiiii. q.
vi. Si res aliena. t. xii. q. ii. Fratītēs. Quar-
tū malū in q̄i rep̄hendit pharisei ille est iactā-
tia de bono opere suo. quia dīt̄. Jeūnōt̄is
in sabbato: decimas do oīis que possidēt̄. Unū
in presenti sermone tria sūt̄ dicēda. Primo
quare iactantia detestanda sit. Secundo q̄i
iactantia est peccatū mortale. Tertio erēp̄o
de superbia. 3 Circa primū sciendū q̄i
iactantia propter tria detestanda est. Primo
q̄i iactantia se de bonis grāt̄ dei effundit et
oīa bona perdit. Unde de primo dī Ecccl. xx.
Briarie fatuoz effundent̄. De secundo Abani-
mo in quodū sermone dīt̄. Non possum⁹

Pro et eodem opere fanoē mundi expte
rever p̄mū celestis glorie inde acq̄rere. Ites
Ego. in moral. O q̄ miseri sunt qui affectat
laudes bōd̄ in seip̄sio. dissipant fructus
laborū suos: dumq; se alienis oculis ostendere
experit̄ dñm ante qđ agunt. Secūdo q; talis
q̄ sc̄p̄m iactat s̄r̄ testimoniu de sc̄p̄. ḡ ad
talē pōt̄ dici vere qđ iudei dixerunt ad r̄p̄m
mēdaciē. vt b̄ Job. viii. Tu de teip̄o testio
mū p̄dibes: et testimoniu tuū nō est ver̄. In
r̄p̄o cui hoc dicebat nō habebat locū hoc dis
cū q; veraciter potuit de sc̄p̄o testimoniu
p̄dibere. q; sc̄p̄m nouit plene: qđ alij hoies
non possunt facere. q; sc̄p̄os plene et vera
cī nō cognoscūt̄. Ende bylari. Soli deo de
se credendū est qui se solus nouit. Sed in as
lys domini dñm verum est qđ dicit apostol. n.
Loy. i. Non qui sc̄p̄sum commēdat ille p̄ba
tus est: sed quē dñm cōmēdat. Tertio q; talis
qui iactat se idoli sc̄p̄sum facit: sc̄p̄sum co
lens: et gl̄am fidūp̄si attribuit que deo prim
cipaliter attribuenda est. Cī ap̄s. i. Thys. i.
Soli deo bono: et gloria. p̄s. Nō nobis dñm
nō nob̄: si noi tuō da gl̄am. K. Circa qđ
sciēdū q̄ sc̄p̄m iactare sine laudare pōt̄ p̄tin
gere octo modis. In qđ cognoscitur quādo
est p̄mū mortale vel veniale: vel etiā nullus
p̄mū. P̄s pōt̄ q; se laudare p̄p̄ bonū pro
p̄ie fame. vt. s. hō possit seruare suā bonā fa
mā. Sic samuel se laudauit postq; senuit co
rā filiis israel. vt b̄ i. Reg. xv. Dicēs ad fili
os israel. Iraq; conuersat̄ sum corā vob̄ ab
adolescētia mea vq; ad hanc diē. ecce presto
sum loquimur de me corā dñs et corā christo
et̄ vtiū bouē cuiusq; tulerim aut̄ os̄num. si
quēpiā calūniatus sum. si opp̄essi aliquē. si
de manu cuiusq; mun̄ accepi. et̄ temnā illō
bodie: restituāq; vobis. Et post hoc subdit.
Tertio est mibi dñs q; nō inueniet̄ in manu
mea q̄ppiā malū. Sic fili mō cū q; se inculpat̄
eēt̄ in iuste: vel etiā timeret̄ in iuste inculpari
in tali casu simili posset sc̄p̄z laudare ad cō
seruādū bonā suā famā. Imo bō cū inculpat̄
in iuste tūc tenet̄ defendere suā bonā famā et̄
se erēsare et̄ ostendere innocētā suā. q; dicitur
Proverb. xxi. Absoluus est nōmē bonū q̄ dis
titie multe. Ende Hugo de sancto Victore.
Nō sufficit nobis vita sancta nisi sit bona fa
ma. Elī etiā Aug. Duo sunt tibi necessaria. s.
p̄sciētia et bona fama. Conscientia p̄p̄ teip
sum. et bona fama p̄pter primū. K. Se
cūdo pōt̄ se q; se laudare de bonis suis p̄pter
subleuationē sp̄i. Sic se laudauit Ezechias

retiūda. vt b̄ Esa. xxxviii. vbi dicit. Egrot
uit ezechias vsc̄ ad mortē: et introiuit ad cō
saio p̄p̄ba et dixit ei. Hec dicit dñs. Dispo
ne domui tue q; moriens tu et̄ non vincas. Et
puerit ezechias faciē suā ad p̄ctē et orauit
ad dñm et dixit. Obscurō dñe memēto queso
quō ambulauerim corā te i vitate et corde p
fecto. et qđ bonū est in oculis tuis feceris. Et
fecit ezechias actu magno. Et factū est vba
dñi ad esaiā dicendo. Elade et dic ezechie huc
dicit dñs. Audiuī orationē tuā et vidi lacry
mas tuas: et ecce ego adiūci super dies tuos
xv. annos. et de manu regis assyrioz eruāte
et cūtātē istā. Sic simili modo cū quis cēt
in magnis anxietatib; cōstitutus: sicut i ago
ne mortis et temptationib; marime veratus:
et specialiter de operatione tem̄is refūc
posset quis in tali casu bōa opera iua ad me
morias reducere ne desperaret. Et econverso
cū homo de elatione et complacentia sui p̄p̄
temptare: tūc peccata sua essent ad memori
am reducenda vt inde humiliare. Huic file
legit de sancto Anthomio cui dyabolus dixit.
Lum te exaltare in elatione mentis desidero
tūc tu te dep̄imis: et cum te deprimere volo
tunc tu te eraltas. Sciendū tamē q̄ in ago
ne mortis homo marime deb̄z habere recur
sum ad diuinam mīam. Eñ Amb. in etame
ron De diuina miseratione tūc sperandū est
amplius cū presidia būana defecerint. Eñ
legitur de btō Bernardo qui in merito passi
onis r̄p̄i intātū cōfidebat q̄ cū in infirmita
te q̄fiq; sibi videretur q̄ ante tribunal dñi p
sentaret et sat̄on multa contra eū diceret
r̄ndit. Regnū celorū duplii iure dñs m̄c̄b
tunet. s. hereditate patrio. et merito pafidōis
sue. altero ip̄e content̄ alterū mībi donat.
Ad hec inimicus confusus recessit. Ad
Tertio potest quis se laudare ad gloriā dei et
ad edificationez primoz. vt fecit apostolis
Paul. ii. Loy. xi. Eristimo me nihil minus
fecisse a magis aplis. Itē dicit in alio loco
Abundanti oib; his laborauit. Itē iactat̄ se
de his q̄ passus est. Eñ dicit. ii. Loy. ii. In la
bore et erūna: in vigiliis multis: in frigore et
nuditate: i mortib; frequēter. a iudeis q̄nq;
eo q̄dragena vna min̄ accepi. Et virgis ce
sus suis: semel lapidatus sum: ter naufragiū
feci. et sic de alijs periculis multis q̄ ibi enē
rat in quib; omib; fuit. Hec btūs paulus de se
narrat: vt eos ad tolerantiā et operationē ala
ret. Eñ dicit ibidē. Gustinetis emi si q̄ vos
in fuitudē redigit: si q̄ deuorat: si quis vos

in faciem cedit. Ideo dicit ad Ro. xii. Vñdis
cite p̄sc̄q̄ntib; vos: bñdicite et nolite maledi
cere. Ergo tali intētione pōt̄ q̄s opa sua ma
nifeste cogā boib; facere et etiā q̄liq; de cūdē
bonis opib; se laudare: vt de et hoc honori
sice et p̄rimū edifice. Eñ xp̄us dicit vt b̄.
Aduatheli. v. Sic luceat lux vñsa coram boib;:
vt videat opa vñsa bona et glori. p̄s. ve. qui in
celis est. Ende Greg. in mo. Actio fit in pu
blico vt intentio maneat in occulto. Quarto
cū q̄s se iactat p̄pter aliquē actum venialis
peccati: sicut q̄n q̄s laudari vult eo q̄ venia
liter in laude delectef. Vbi gr̄a. Et cū q̄s lau
dari vult in aliquo quo qđ nō est ḥ chanta
tē dei et p̄rimū: tali intentōe vt sic bonū soci
estimet et uoī: tūc est p̄veniale p̄ctū. Quinto
p̄pter luḡ: tpale et audacia solent se ali
q̄m laudare: vt aliq; mercatores q̄ sc̄p̄os cō
mendant: et sic p̄rimos in emendo vel p̄dē
do decipere intendūt: vel etiam vt aliq; hy
pocrite q̄ se cōmendant p̄pter lucru. Sciendū
q̄ q̄n malus bō oñdit se bonū p̄pter lucrum
tpale et nō est: p̄ptere recipit aliq; elemos
nas eūs eūs nō indiget: tenetur restituere in
foro conscientie pauperibus. Eiel etiā aliq;
mechanici qui v̄lta modum suos labores et
sua opa extollunt et commendant. et labores
et opera alio:um reprehendunt et vituperat̄
quasi nihil valeant: q̄uis etiā q̄nq; meliora
fint: qđ p̄stat esse ḥ charitatem p̄rimū. quia
alijs facit qđ nō velle sibi fieri: sicut artem et
opa alio: v̄lpendendo. tales grauitate pec
cant: q; hoc nō peedit ex charitate: sicut ini
dia. vñ Arist. ii. thop̄i. Inuid̄ est q̄ tristatur
de p̄spitate bonoz. Itē dicit Rich. Siliis si
mū inuidet: si in hoc quo filiis sunt vñ excep
dit aliū. vñ figul̄ odit figul̄. n. Sexto
cū quis se iactat in maliciis suis. et tunctale
est p̄ctū q̄le est illud p̄ctū de quo se iactat. s.
mortale vel veniale. Verbi gr̄a. Et cū q̄s se
iactat de procatione mulierū et de tactu illi
cito vel de actu luxurie: vel etiā de supbia: vñ
de complacentia quā habuit in chorizo
vel in alijs p̄ctis. vñde Greg. in moral. Sūt
nōnulli q̄ nequaq; defēt qđ faciunt: sicut etiam
laudare et defendere non defēt. et numeruz
cū defendit culpa geminatur. Ende dicit
quidam. Dupliciter peccat qui se de criminē
iactat. Sciendū et tam ille qui laudat aliū
in p̄ctō mortali ip̄m in p̄ctō confortando q̄s
ille q̄ laudē querit in p̄ctō tali ambo grauit̄
peccant. vñde Aug. sup̄ p̄s. Duo sunt genera
litter non peccaret. Dec ille. Ergo periculō
sum est se laudare et iactare in suis openbus

Dominica duodecima

bonis, unde Iudeo, de sum. bo. Qui hic de bono laudari appetit spem pedit giam mercedio i futuro nō recipit. vñ En. sup. Mat. O insipiens qd̄ tribi pdest illa laudatio post mortē n̄ rbi eria nō laudaria. Itē nō solum cauere debem⁹ ne bona opa nra iactant⁹ pferam⁹: si etiā diligent⁹ cauere debem⁹ ne in elatione mēnē nos de bonis nris extollam⁹. vñ legit tale exēplā. Quidā monach⁹ in spelunca fuit magne abstinentier t muls annis florēns in frutib⁹ q in pfectib⁹ suis pfectēs nō rotū deo: si sibi p̄fici attribuebat t in mēte sua se exaltabat p̄p̄ bona opa sua q̄ fecit. Hanc presumptionē mēnē intrūs rēptator diabolo quodā respere fingebat se in spē mulieris oberrans in beremo. Que vt fessa ad ostium spelice lassitudinē simulā int⁹ se piecit: et obvoluta genib⁹ eius ut sui mīferet exorat. Tlor inq̄t me ap̄p̄b̄ edit: iube me i angulo celule p̄gescere ne feris efficiar p̄da. Acq̄escit h̄l le. At illa cām errādi p̄ heremū recitās elegāta corporis t suavitatē simōis affectū illi⁹ ille cebrolo amore deflectit. Hic iā blādiora eloquia ioci risusq̄ miscenf. man⁹ etiā p̄car ad mentū barbāq̄ p̄tendit. Quid p̄la. Ad vlti mū captiuū ducit militē xp̄i: t laboꝝ p̄tentoꝝ t p̄fessiōis sue oblit⁹ obscenos iā conabat inire amplex⁹. Illa vñ v̄lulatū deterimū exmittēs p̄ man⁹ amplexant̄ elabif. tūc multitudō demonū in aere ad h̄ ip̄m spectaculum cōgregati ingēti clamore inquiunt. O q̄ te v̄s q̄ ad celū exaltabas quō dimersus es i infernū. disce q: q̄ se extollit h̄miliabit̄. Tūc ille q̄ si amēs deceptiōis sue nō ferēs pudorē de sperans scip̄m tradidit oī immūdicie.

De eadem dñica.

d Escendit h̄c iustificatus in domus suā. Hic in isto sermone est dicendū quomodo vñ usq̄ q̄ dī iustificari qui vult saluus fieri. Istum sermonē quere infra sermone. cliii. E.

De eadem dñica.

o Ambis q̄ se exaltat humiliabitur. Hic est dicendū de supbia vestium quando est mortale. Istū sermonē quere ante sermone. lxxij. B.

C In dñica duodecima. Sermo. cvii. De illo qui arguant deum.

b Ene oīa fecit. Mar. vii. Sciendū q̄ diversi boies stulti diversimode deū reprehendit. P̄ primi em̄ sunt qui deū reprehendit de inē

qualitatē distributionis. ut pauperes q̄ maioriens dicūt. quare deo dat vni multa bona temporalia: vñ centū vel plures possent contentari: t mille finit mēdicare. R̄ideo q̄ deo dat vñ multa alio pauca. hoc non facit sine causa. Pauperib⁹ em̄ in signis maioris dilectionis dat pauca tpalia t promittit eis eterna. Unde Mat. v. Beati pauperes spiritu qm̄ t̄. Qd̄ em̄ r̄p̄s pauperes diligat ostendit in hoc q̄ ip̄e dat eis q̄ ip̄e p̄ se in p̄nti vita possedit. s. paupertatem. vñ dicit p̄ pp̄etas. Ego vero egenus t pauper sum. Verū. Xp̄s pauper est natus: paup̄ix; pauper obiit. vnde Lu. ix. Vñ ulpes foucas babēt t volucres celi nidos: filius aut̄ hois nō habet ubi caput suum reclinet. Item p̄ in hoc q̄ pauperes elegit. vñ Jacob. i. vñ nomine pauperes elegit dñs. Hoc p̄ in apostolis q̄ dñs rūt p̄scatores t hoies pauperes. Sic adhuc hodierna die sibi pauperes eligit. vnde Greg. H̄os xp̄s eligit quos mundus spernit. Idem etiam ostenditur in hoc: q̄ orationes eorum eraudiet: t desiderium cordis ipsorum implet̄. p̄. Deprecationē eorum eraudiet t̄. Idez. Desiderium pauperū erauduit dñs. Item ostendit in hoc: q̄ xp̄s est memor t sollicit⁹ suꝝ pauperes. p̄. Nō in finē obliuio ent paup̄is. Idem. Ego aut̄ mendic⁹ sum t paup̄: t dñs sollicit⁹ ē mei. Irē honorat pauperes t saluat eos. p̄. Honorabile nomē eorum illo. Nā diuites h̄c nominant̄ t honorant̄ noīa eorum sed pauperes in futuro. vt p̄ Lu. xvi. De dñe epulone q̄ non noīatur in euāgelio. sed pauper Lazarus noīatum exprimit. Et iste ē suminus honor q̄ pauperes debent esse p̄ges t regne in regno celoꝝ. vnde Aug. Non tibi displiceat paup̄as tua: nihil ea potest dñtius inuenire. Uis scire q̄ locuples sic celum emit. vñ p̄. Alias pauperū saluas facit. Ergo pauperes debent esse patientes in sua paupertate: tūc in futuro ditabūtur aucteris diuitijs. Quibusdā etiā bonis h̄oib⁹ dat diuitias: q̄ meruerūt a deo. t etiā vt reantur vitā eternā. Unde Lu. xvi. Facite vobis amicos de mājona iniqtatis: vt cuſ defeceritis recipient̄ vos in eterna tabernacula. vnde Ber. in ep̄la. Ut̄re beatus qui intelligit non sup̄ cupidum: sed super egenum t pauperem. illum in quaꝝ pauperem qui insuite petit et verecunde accipit. et accipiens glorificat patrem suum qui in celis est. Unde Augustinus. Redime te homo dum vivis. redime te dum potes. redime te inquit dum

Sermo

C - 207
CVII.
CHI.
114.

operibus que quis facit cr̄st̄ēs in p̄tō metu nūbil meref invitam eternam. sed ex quo nullum bonum manet irremuneratū. et secundū talia opera non remunerabūtur: tunc op̄s q̄ bic in terra per ista temporalia bona ista opera remunerentur. vñ Greg. Quicūq̄ in hoc seculo bene habetis cuius vos bona egisse recolitis valde pertimescate ne concessa vobis prosperitas corūdē sit remuneratio bonorum. Et hec est vna p̄ncipalio causa q̄t ma- li q̄ filii dyaboli sunt: et qui etiam nunq̄ cō- uertātur nec salvant̄ s̄ dānant̄ habet hic p̄sp̄eritātē in temporalib⁹ in diuitijs t bono- ribus. q̄ ipsi etiā q̄h̄q̄ oīā: q̄h̄q̄ elemosinā dānt. q̄h̄q̄ ieunāt. q̄h̄q̄ massam audiūt t̄. t sic talia bona opera remunerantur eis per ista tpalia bōa et transitoria. vñ dñi decret. Adhuc ppter bona que faciōt p̄sentem p̄speritatē p̄tributione suscipiunt. dī. xiiij. Quāq̄. Et tales indurati merito timere des- bēt. q̄ lignū aridū cū pinguedie p̄fusum ve- hemētē ardet: sic et ipi q̄ hic accipiūt multis p̄plia bōa t b̄ficia dei: et ista in crapulis t voluptatib⁹ cōsumūt rebemētē in inferno ardebut. vñ Apocal. xvij. Quantum in deli- tis fuit: tantū date ei tormentū. **R** vñ exemplū. Legitur in vita sancti Ambrosij q̄ quodā tpe cū beatus Ambrosius romā p̄ge- ret in quadam villa thuscie apud quenda bo- minē locupletē hospitatus fuit: t cernēs ibi omnia esse repleta domū et curiam cū iūmē- tis et pecouibus. cum famulis et famulab⁹ tunc illū hominē super statu suo sollicite re- quisuit. cui ille. O dñe stat⁹ me⁹ sp̄ felix eti- tit et glōiosus. Diuitijs abūdo. familiā plu- riū habeo. t oīa semp ad nutū meū habui: et nunq̄ mihi aliquid aduersum accidit vel qd̄ me contristaret aduenit. Hoc audīo bea- tus Ambrosius rebemētē obstupuit: et his qui secū in comitatu suo erāt dixit. Turgite et hinc q̄to cit⁹ fugiam⁹: q̄ dñs nō ē in loco isto. festinate filii nec fugiendo morā facite ne nos hic diuina vltio comprehendēdat: et in pec- catis eorum panter et nos iuoluat. Lū ergo fu- gerent et aliquātulū p̄cessissent subito terra se aperuit: et hominē illū cū vñiversis q̄ ad eum pertinebant ita a b̄sorbuti vt nullū ide vestigium remaneret. quod cernens beatus Ambrosius dixit. ecce fratres q̄ misericordi- ter deus parcit cum aduersa tribuit: t q̄ se- uere irascitur q̄: semp prospera clariſ. In codē aut̄ loco souea p̄fundissima remansisse dicitur: que vñsc̄ hodie in huius rei tellus

De eadē dñica. Ser. viii. et est continuatio p̄s
cedentio s̄monis de his q̄ reprehenduntur dñm.

Ene oia fecit. Mar. vii.

Sicut eiā in p̄cedēti s̄monedñm
est de m̄b̄ ḡnd̄ qui dñs reprehens
dūt: hic iā continuando dicēdū est de
alio ḡnib̄ eo q̄ dñs reprehendunt. A. Elī
quarti q̄ dñs arguit de unpaudēria gubernā
di mūdū t̄ oia q̄ in co sunt: sunt illi q̄ dicūt:
q̄re dñs q̄ si q̄ plures iuuenes mon p̄mittit: t̄
senes debiles: t̄ deformes diu finivit. B. H̄n
sio q̄ h̄ dñs nō facit sine c̄. Nā sepe tales iu
uenes si boni s̄f mon p̄mittit: ne malicia mū
di eos co inq̄net. Sap. iiii. Rapt̄ ē ne malis
cia imitaret intellectū ei⁹ aut ne fictio mali
cie deciperet oīm ei⁹. Sc̄do dñs bonos iuue
nes ixori p̄mittit ex eo q̄ falsus mūdū nō est
dign⁹ tales bonos h̄r̄. vñ Heb. vii. Quorū dī
gū nō erat mūdū. ē q̄ si oēs p̄stilēne a iuue
m̄b̄ incipiūt in signū q̄ pbi t̄ innocētes s̄f.
Tertio q̄n parētes nimis t̄ indiscretē t̄ sups
sue diligēt pueros suos. tūc q̄n dñs subtra
hit eos tales pueros t̄ p̄mittit eos moni.

B. Ḡz q̄re dñs q̄nq̄ malos iuuenes q̄ sunt
robusti t̄ fortes t̄ s̄m cursus mūdū v̄tles: ve
loces: t̄ agiles etiā cito mori p̄mittit. R̄sio
q̄ hoc fit p̄p̄ q̄ttuor. P̄sio ne peiores fiant
ter h̄s eoꝝ pena augmētē. vñ Am̄b. sup. Lu.
M̄bel⁹ est p̄t̄h̄b̄ male a ḡt̄b̄ mori q̄v̄t̄ i
patiō diu versenf. Et rō h̄u⁹ est q̄ pena eoꝝ
ex hoc minor erit. vñ Aug. Tāto ibi q̄s̄ḡ ro
lerabilio: ē habebit dānationē q̄p̄to mūores
hic habuerit inq̄ratē. Sc̄do: iuuenes mali i
iuuentute moriūnt ne de tp̄alibus bonis ni
mūdū osūmāt. sicut q̄nq̄ p̄tingit q̄ vnuorna
die tñ de vino bibit q̄tum alioꝝ q̄ttuoꝝ: sus
ficeret. sic s̄lꝝ in veshibus t̄ in alioꝝ sup̄mis
exp̄s. t̄ tales nec deo regratianē nec ei ser
uiunt: t̄ tñ multa bona tp̄alia male t̄ inutili
ter expendūt: vnde alioꝝ plures deo seruētes
viuere possent. Et ideo tales sic multa tēpo
ralia dilapidātē t̄ inutiliter p̄sumētes citi
us moriūnt: vt ista tp̄alia q̄ illi male expen
derent alioꝝ bonis adysum p̄ueniant t̄ inde
deus laudent. Tertio q̄z demeruerūt: t̄ signā
ter in inhonoratione parentū: quia sicut de
vult plongare vitā gratie eis q̄ honorent su
os parentes: sic econuerso vult abbreviare vi
tam illis q̄ inhonortant parentes. Elī Erodī
xx. Honora patrem tuū t̄ matrē tuam vt sis
longeius super terrā. Et ergo inhonortea
parentes suos: sepius moriūnt subitanē

Sermo

De eadē dominica

miliā dñcides inuenit. Ecce dilecti amici
q̄ docendo pena et ruina m̄b̄ dñdicam⁹. n̄
gn̄s t̄p̄. et n̄ coorūm̄ resurgam⁹ ne nostra
ruina t̄ re ruina fulgorio. qđ fulgor super
eadē qđd impetu nūc resurgit. Eaudi argu
ante dñm de ordinarē rēpos dicēto. Jam n̄
m̄p̄ pluit. q̄ nimis nūgit. q̄ nimis tonitrus
q̄l nimis frig⁹. q̄ nimis est⁹. t̄ s̄le de alijs.
Quid̄ r̄nd̄ ut b̄ Act. v. Nō est vestrū nosi
tempa vel momenta t̄c. Elī stultū est dñs de
aura informare: q̄ solua nouit oia gubernas
re. Elī sc̄dū q̄ multio de causis dñs suscitat
aeris intēperī. S. Primo ppter bois
petā. Eccl. xxi. Si mādata mea non custo
dientis dabo robis desup celū sicut ferrū et
terrā enī. Hoc etiā p̄t̄ tpe diluumi vbi de⁹ p
pter petā boim totū mūdū subhierit p̄ter oc
to boies q̄ remāserūt in orchā h̄e. Et iā p̄t̄
in sodomis vbi de⁹ p̄p̄ petā boim cōbussit
q̄nq̄ civitates t̄ cēm terrā circūiacētē cum
igne t̄ sulphure. Secūdo vt petōies terro: e
p̄cūt̄: t̄ s̄le saltē ouertant. Elī. i. Reg. ii.
Dñs formidabūt aduersarij ei⁹: t̄ sup ip̄os i
celis tonobit. Ḡz dicens: q̄re sit pulsus h̄ tē
peccates acnis. R̄nd̄ q̄ ppter duo. Primo
vt boies ppter auditū cōpanariū puocēt ad
modandū dñs ne nos plager ppter peccata
nostra: sicut totū mūdū plagauit quando di
luuiū venit. ergo boies sive in die sive in nos
tētē acnis debent timere sibi: t̄ dñs h̄ūlitter
iūvocare vt misericordi⁹ nobiscū agat et nō
subsannare dñs: nec cōtra eum murmurare.
Efi legif q̄ erāt tres iuuenes simul iacētes
in lecto uno: et q̄n de nocte venit tempestas
medi⁹ iuuenis surrexit de lecto et orauit. t̄ as
lii duo eū traxerūt et eū deriserūt. et dñs per
misit q̄ tonitrus alios duos occidit: t̄ tertio
solus illesus p̄mansit. Secūdo pulsant cam
pane vt dñaboli in aere eristētes q̄ nobis no
cere nitūtūr terreat. q̄ cōpane sūt tube xp̄i
regis celestis. Tertio n̄ boies nimis p̄fidāt
in labore suo: neglecto divino officio et fui
tio. Si efi labore tuo diuinū negligis offici
um laborādo in dieb̄ festiuis: vel per tuum
oratū abscindis linutē agri proximi tui. vñ
quācūq̄ facis fraudē: sare debes q̄ labores
tui in manu dei sunt: t̄ q̄n vult p̄t̄ p̄ acnis is
temperē deuastare. ps. Dedit erugini fruct⁹
eoꝝ: et labores eoꝝ locuste. L. Elī legif
cōtigisse in anglia q̄ pulcherrima blada cre
uerunt. Et ecce appropinquāte tpe messium
pewit quoddā gen⁹ muscarū in maximo mul

De eadem dominica

¶ **L** Quanto punitit
deus inuenientes & fortis atra morte. & hoc in terra
et obsecrare alij inuenient & queri ex hoc terro
antur tunc de virtu sua emendent. **G** etiam ali
qui malos de quibus diu vivere punitit. **P** i:io
re conductant a suo petro. Unde **E**sai. xii.
proposita expectat nos deus ut misericordia non
enigmo est ea hō peccator & deus plongavit tibi
misericordia vel. iii. vel. ix. anno: tunc intellige
rit deus qd deus fecit propter emendationem
rite tuere si te nō emendaueris: tunc gravis
punitio. Secundo punitit malos vivere ut
punit bonos. quod enim scimus Stephanus et
sanctus Laurentius tantum gloriam iā haberent in
celo si nullos roborerent in p̄tri habuissent.
D Sed pauperes & infirmos claudunt debi
les punitit deus diu vivere. Peior peti corū
deleantur: qd forte graviter peccaverit in iuuē
tute & de necessitate opus qd de quolibet peto
satisfaciatur: aut hic aut in futuro. tunc deus ex
sua bonitate & misericordia permittit tales
hic puniri per tribulationem: infirmitates: &
paupertates. ne in futuro puniantur graves
sime. Unde Gregorius. Misericorditer adhibet
deus temporale severitatē ne eternam infe
ravitatem. Et quo patet qd libet infirmus
claudus & pauper cogitare debet. hec bene
demerui: p̄fissime deus cū corpore meo te se
p̄fissime offendit: & oportet me satisfacere: aut
hic aut in futuro. qd nullū malū impunitus.
Unde Augu. Vix vite hic seca ut in eternum
parcas. Secundo ut meritū illos pauperum
& infirmorum augmentetur: quia pro qualibet
infirmitate & passione etiā quotienscumq; bo
no homini accident eternū premū habebit.
Unde dominus dicit in euangelio. Mat. v.
Benedete & exultate qm̄ merces vestra copio
sa est in celo. Tertio punitit deus pauperes &
debiles diu vivere ut divites habeant mate
riam vitā eternam merendi pro elemosynis
suis. Quod enim divites vitā eternam promere
n̄ possent si pauperes non essent. Unde Christus.
sup Mat. Ne putas qd propter utilitatem pau
perum deus divites fecerit quos sine diviti
bus sustinere potuit: si propter utilitatem diu
num pauperes fecit qd numerū in fructuofit & ste
riles erant futuri: nisi pauperes fuissent facti.
E Quinti arguit deus de deformitate crea
tionis dicentes. Quare deus fecit nos defor
me vel leprosos tē: sicut qdam rusticus ras
tione infirmitatis sue a mente aliquantulū
alienatus de pedib; suis ait. Quicūq; fecit hō
pedeo tres oboles vir invenit. **R** eph. qd de
facit aliquod deformes ut recte ipsas tamen
occassione peccandi. qd propter spēm multi pe
nerunt. Enī legit de Eustachia quiso fuerat qd
nota t̄ sc̄tā: t̄ pulchritudo t̄ suā
b; indicab; occasio occuparente male. Ut h̄i.
Daniel. viii. viii. Greg. Et em in corpe deformi
mi te vix poteris a vanā gloria & luxuria p̄ser
nare: qd faceres in corpe specieō cum caro
sem̄ cōcupiscit aduersus sp̄m. Et quo p̄s qd
illis qd ex naturali inclinatione superbiū luxu
rioli sunt deus op̄o b̄i facit eis subterabendo
pulchritudinem corporis ne ip̄o & alio fiat oc
casio peccandi: qd propter spēm multi pierunt.
S Diceres qre deus tunc aliqd pulchros
creauit. & quod h̄i se tenere dū qd pulchros ho
mineos videt ut deū offendat. **R** inde qd duo
cogitanda sunt nū qd ornati & pulchri. nū qd
videt. Primo qd nunq̄ tantā curā & diligē
tiā habuisti ornādo aiam tuā eternaliter vi
cturā ad cōplacendū deo sicut illa persona h̄i
ad ornāndū corpū suū putridus & mortale et
ad cōplacendū mundo. & sic debes dolere de
accidia & negligētia tua: & de p̄ditōe illi: aie
quā sic p̄pose vides incedere. Secundo cogi
tandū est illi h̄i qd seipm̄ certit esse pulchru
m deo creatū. vel alii pulchri & ornati hōies
qd pulchre sint facies electorum in celo. & qd pul
chre ornant sancti cū stola glorie. Si ille mor
talis h̄i qd hodie viuit & forte cras mouet tā
pulcher est advidendū. qd tūc erit de immor
talib; post iudiciū eternali viuentib; cū cor
pore & anima. & sic h̄i p̄ hoc dū sibi acquirere affe
ctū pueniēdi ad celestē claritatē. **R** eperi argu
unt deū de immā. viii p̄s. Erige qre obdō
nis dñe. & tales temere sole. **R** eperi. Si p̄d
deberet pignus suū in iudeo: & mire p̄o
me nō posset tardī me iuare. **B** Unde
sciendū qd deus punitit nos multū mōdo tribu
lari. & hoc sit utiliter. **P** i:io ut hōis mentum
accumulet. Secundo ne h̄i extollat. Ap̄l. viii.
Cor. viii. Ille magnitudo reuelationū extols
lat me dat: est mibi stimulū carnis mee qd ne
colaphīyet. Tertio ut h̄i a culpa purget & vt
maria soror moysi qd propter murmur qd fecit
contra moysen: percussa est lepra corporis sui.
Quarto ut ex liberatione deus glorificet. vt i
ceco nato. Enī Augu. Punient iusti ut opp̄s
si clamant & clamantes erudiantur: & erudianti
glificent p̄rem qd in celo est. Quinto ut eis
ad regnū via p̄pare. Act. xiii. C portet nos
p̄ multas tribulatōes intrare regnū dei. Lu
cc. xiii. Nōne optinet pati p̄m & ita intrare i
gloriam suā. **D** Septimi arguit deū adhuc

Gerrit

CTX

patum frustatim. De quo ille heremita mul-
tum admirans ait. Sanctus erat hic de quo
nisi constat. quia pseuerauit in hac solitu-
dine bene. I. anno seruiciis deo. et iam a bestiis
permisus est dilaniari. Ait ei angelus nunc vis-
disti unum iudicium dei. Et cōo venerūt ad alium
cuius domus super sarcina numis altum sita erat sus-
per mare. cui p̄dicante angelo de temptationi
bus et per impatientiam tenere pseuerentiam con-
fessus est cum multis lacrymis: quod cum fuisset
ibi cum magna afflictione penitentie pergit. ans-
nos ad ultimum ita vicit fuerat a cogitationi
bus suis quod volebat dimittere suam bonam vitam
et ad seculum redire. Quem cum videret vere
penitentem angelus precipitauit eum subito in ma-
ri et submersus est. Cum autem ad hoc factum terre
retur heremita et fugeret: vocavit eum angelus
dicens. Noli timere omnis tibi deus secun-
dum iudicium tuum. Tertio venerunt ad dominum
alter heremite: qui recepit eos cum magno
bono: et propinavit eis potum ex cibario argenteo
quem habebat. Quem occulte recipiens ange-
lus in finu suo occulto secum asportauit. Ue-
nerunt autem de nocte ad dominum cum sedata predos-
tis militis: et viri in ea sunt recepti et valde
male tractati: quibus afflicti: tamen aliquam pauca
sunt eis ibi data et lecti parati licet male. De
mane noluit angelus recedere nisi prius hospiti
loqueretur: et extrahens cyphum dedit sibi illum
Quod videns heremita admirabatur murmurans
in corde de hoc quod viderat. Alia nocte ve-
nerunt ad dominum alter milites qui satis bene
recepit eos. tamen mediocriter eos tractauit. In
mane duos vellentes recedere rogatus ab angelo
dixit filio suo unigenito quod eos conduceat et
viam eis monstraret: quod dum puer faceret subi-
to arripuit eum angelus et occidit eum sicut pse-
iucit. Quod cum vidi heremita fugit dicens cum
non esse angelum: sed diabolum. Ecce inquit angelus
In his quod vidisti omnia sunt tibi iudicia dei et
culpa. quecumque cam scire volebas. De primo heremita
a bestiis devorato: scias sibi hoc prouis-
se in coronam martyris quam longo tempore affectabat
hunc et crebris orationibus sibi donum postulabat.
Salutem istius scdi heremite procurauimus quod
precipitauimus quod de suis temptationibus compun-
ctus ad deum se puerit: et sic mortuus ad deum
iuit non bene aliam penam nisi illam mortem illatam: sed
si supuisset redire temptatorem quod pcepit ad
implisset. Tertius heremita hunc preplacitum est
et magna pars orationum diabolus autem cum sua astutia
procuraverat impedimentum suis orationibus: et os
dimicavit quod quidam diuino illum cyphum argenteum

quos abstulit ei dederunt ut pro eo daret: cum autem oscurum vellet veniebat sibi cogitatio quod si illo capitulo facere posset: vel ne aliquis furaretur illud si tumebat, ita quod cor sui et oratione ille capitulo ei auferretur. Ideo salutem ipsius pacis rauum capitulo illud sibi auferendo: et nunc redit ad solitas orationes sine viro impedimento. Ille autem primus miles ad quem venimus est homo malus nec est dignus celesti remuneracione pro eo quod fecit nobis. ideo dedimus ei pales remunerationem. Alius miles homo fuit hospitarius et multarum elemosynarum. Et cum non habeat pales rogavit viros religiosos ut rogareret deum pro eo ut ei palem daret. quod et domino fecit et dedit illi illum filium quem me vidisti occidere. Quo habito incepit opus misericordiae quod pueruerat paupibus exhibere dimittere et multa mala facere: ut multa bona ipsalia illi filio accumularetur. Puer autem mortuo in innocencia sua salutem procurauit. Qui si supuerisset multa mala commisisset. Sicut patris et matris quod eum mortuo ad ipsa opera converterent.

Dominica. xij. Sermon. De peccato veniali.

Zagis impositis abie-
runt semiuino relicto. Luce. x.
Sciendū quod homo in corpore vulnere-
ratur duplē quicq; vscq; ad mor-
tem. Sic spūaliter per peccatum mortale vulnerat
homo in aia vscq; ad mortem. vñ Jaco. i. Peccatum cū
primum fuit ēt. Quicq; autem vulnerat homo
et leditur in corpore: nō tñ ppter ea montur: sic
spūaliter possumus de peccato veniali intelligere
quo ad aiam. vñ in pñti sermone tria sunt
dicenda. pñso quod sit peccatum veniale et quod mo-
dis committit. Secundū quod inferunt homines per
peccatum veniale. Tertio quod modis peccatum
dimittuntur. **Z** Circa pñmū sciendū quod sum
Aug. Peccatum veniale est quod hominem vscq; ad rea-
tum ppter mortis non grauatur: si penitentia et
facile sibi indulgetur. Tertius quod sum magistrum
in corpore. theo. virtutis. In pñulis post baptismum
pñmo surgunt venialia: et post mortalia. vñ Grego. in moral. In unoquoque lapsu a
minimo incipitur: si succrescitib; defectib;
ad maiora et grauiora deuenit. vñ Irido. de
sum. bo. Qui dilabatur ad vicia non statim a
magno criminib; incipiunt sed a modicis as-
suecunt: ut sic cū maximis corrumpant. Quenam
verum hic in isto seculo aliquis possit vivere si
ne peccato veniali: dum est in hac vita. Rñdetur
si loquuntur de tota vita homis quod iam venit
ad etate adulta de excellenti et spūli gratia. ēt quod

talius ac sine peccato veniali. sicut videtur dicere
beno Augu. de beata virginine quod nunquam venia
liter peccauit. vñ si oē scilicet interrogatur
vtrum peccassent. oēs una voce respondebat
Si direximus quod peccatum non habet. molimetus
sos seducimus et veritatem in nobis non est. vñ
Galo. Prover. xxiij. Septies in die cadit su
stuo et resurgent. vñ etiam indebet dñs. Elementa ha
et fragilitate humana committuntur: et nullus homo
potest ea vitare. de pe. di. i. Medicina. et cetera.
Tres autem sunt. vñ si sine peccato veniali qdlibet
potest vivere. ut dictum est ante. sermo. Ixvij. C.
vñ Itē secundū quod peccatum veniale committit
quattuor modis. Primo quod committit aliquod p
uum quod in se estreniale. s. quod non est sed pceptum
deinceps vñ de septem peccatis mortalibus. Vers
bi gratia. Sicut locutio vñm ocliosum sive
est peccatum veniale. Itē iocose ridere. Itē cogita
tiones vanas et sic de alijs. Secundo ppter imp
fectionē actus. sicut pñmū mortis alia quod p
cti eēnt mortali. Verbi gratia. Sicut videre in
miserere invidine et delectatione preter rōes
tū et plenā deliberationē ppter imperfectionē
actus est veniale. Sed si cum libidinet ples
na deliberatione videt mulierē concupiscen
do eam erit mortale. Item irasci tū sine deli
beratione. Itē gaudere de aduersitate aliorū
et dolere de prosperitate: nō tñ cū delib
eratio aio. Si enim cū rō aduenient resistit talis
hō et expellit: tūc non sunt nisi pñtā venialia.
Ergo quicq; aliquid quod in se est peccatum mortale
fit ita subito sine deliberatione rōis: ita p
ctus ille est infectus sicut oē subiti mortis qui
sic preueniunt rōem qualiter cūq; et a cibis
q; fiunt tales subiti mortis. sicut solvens
mō venialia. Tertio ppter pñfam: et sic p
accidens de mortali fit veniale. vñ dī in de
cre. Sit veniale in confessione quod mortale fu
it in operatione. de penit. di. i. Quem penitet
Non quod illud peccatum mutet in se. si hoc quod
est mortale ita taliter est venialiter psecutū
et obligat ad penitentiam fit ipsam quod des
betur veniali. Ideo dicit Ambro. Oē peccati
tum mortale ppter pñiam fit veniale. Et hoc se
dī veniale ex euētu et ppter accidentis. s. in eo quod pe
na eterna quod debet mortali per vertit in pe
nam ipsam quod debetur veniali peccato. Quarto
committitur veniale peccatum ppter errorē consciā
quod qui aliiquid reputaret peccatum veniale quod in
se nullum esset peccatum: et super hoc illud idem
faceret: tunc propter conscientiam peccatum veniale
committet. Et sicut hoc intelligendum de peccato
mortali. s. quod quod facit aliquid quod in conscientia

sua beatet diffinitive eē peccatum mortale peccat
mortali ppter pñiam: quod hō nō sit peccatum
mortale in se. vnde Aug. Quicquid fit contra
venialia sicut gehennā. **N** Quantum
ad secundū hō quod peccatum veniale inferunt
septē dāna: quod merito peccatum veniale sunt ca
uenda a deuotio bonis quantū possibile ē.
P:imū dāna est quod obligat ad penitentiam: non au
tem determinate et perte obligat ad penitentiam et
nō vel purgatorii: vel pñtē satisfactiones
si ad aliqua illarū penarū. Quidam forū eccle
sie pñtio satisfacit hō leuiter. Sed hō forū
purgatorii punicē hō grauius. quod grauiorē pe
nū in purgatorio sustinebit ppter veniali
peccato q; factus Laurēti sustinuit in craticula
vñ dī in decreto. vñ purgatorio nulla pena
est copabilis. distin. xxv. Qui in aliud
hoc multi homines parū curant quod tot venialia
committunt et quotidianū augmentant super se. Ss
sum forū inferni grauiissimū et eternū. Quo
ritur vñm in inferno etiā purgatorii veniali
lia. vñ ppter locū est hic in mundo vñ in
purgatorio vbi venialia purgantur: si inferno
ppter est locū vbi puniuntur mortalia. Si autem
in peccatis mortalibus moritur quis tūc venia
lia eternalis puniuntur in inferno cū mortalibus
si minor erit pena ppter veniali q; ppter mortali. Se
cundū est quod aiam maculat. Et ponat tale erē
plum quod denigref aliq; imago depicta intatū
et videntur non possit: alia vero sic obscurest ut
videtur quidē possit. si non plene discerni: et iō
pter talē differentia Grego. dicit. Veniale
obscurat: mortale obtemperat. Itē Augu. de
vita pñiana. Alio in peccato perseverans nigror
et corvo vocat invenit de peccato mortali: sed
veniale solū maculat. Tertius est quod minuantur
feruore charitatis: sicut aq; in igne plecta: lñ to
tū igne non extinguitur: feruore tñ illi debilitat
et temperat. Et quanto plura q; venialia com
mittit: tanto plus minorat feruor charitatis.
Nā aliq; notabilis quod ppter feruorem charitatis
te pescunt. Et rō ē: q; venialia non curat
dimittere. vñ Augu. sup Job. Minuta sunt
gutte quod tñ simul iuncte multa ruminata ppter
mortale peccatum ert inguit totā charitatē: sed
veniale et charitas se mutuo copatiunt: et ve
niale solū opponitur feruori charitatis. **O**
Quarto potestias aie in bonis opib; lassant
sicut qñ ipomittit alius onus sup onus minus
ent ille promptus ad ambulandum. vñ August.
super Job. Minuta sunt grana arenæ: sed si
multa arena ponat pmit atq; opprimit. po
tentia enim rationis operatio est discernere, si ppter

aggravationē venialiū nō ita clare dis
bonorum et malorum differentia. In hō ag
boni et pfecti bonis minima etiam quod p
ta discernunt que imperfecti non noscunt. vñ
go. recte. mors. Quāto maius lumē sit quod p
cipit rāto amplius reprehensibilē se cognoscit es
se. Hoc est ppter ad sensum. qd in albo et mundo
pāno et pua macula cognoscit: si in nigro et
imūdoyur quicq; notabilis et magna macula co
gnoscit. sicut filii ē de pñcia bonis. Lōcupiscibil
autē potētie operatio ē appetit bonū quod cognos
cit rōnāl. S; venialia aggredit potētia occup
scibilē. quod nō ita ardēt appetit bonū ac si nul
lio venialib; cēt aggredita. Irascibil operatio
ē detestari malū. In signis huius pfecti viri q
hōt mūdas pñcientias valde etiam detestantur p
na mala quod imperfecti non faciunt. vnde Hiero
in epistol. Ades xpo dedicata sic cauere des
bet minoria quod etiam maiora. sciens ē ppter
ocioso rōnē esse reddendā. Quinto retardat
a gla. quod hō q; deberet et posset statim ppter mor
tem enolare ad celū cogit ppter venialia ad
tūbus in purgatorio expectare. Nunquā enim ab
aliquo dei facies videbitur: donec soluat ppter
nas minūm quadrante venialū peccatum: ut
ppter Amath. v. Non etib; inde donec reddas
nowissimū qdrantē. vñ Humber. Nunquā ē
a quoq; dei facies videbitur: donec per peccatum
venialū peccatorū qdrans minimū pñsoluat
Et ignis purgatoriū est mīro modo grauis.
Unde Aug. Ignis purgatoriū hō eternus nō
sit mīro tñ modo est grauis. Excellit enim oēs
penitentia quā vñppter aliq; passus est in hac vita.
Et etiam pro paruis peccatis oportet homines
in purgatorio quandoq; diu purgari: que in
presenti faciliter et leuiter deleuisset. **P**
vñ legif de sorore sancti Damiani quod prop
auditū vñ cantilene quā cū delectatione an
divit cantare in quadā chorea. de quo nō fu
it cōtrita nec cōfessa nec pro illo egit penitē
tiam: fuit in purgatorio. xvij. diebus. sicut
ipsa post mortem suā reuelauit cuidam san
cto homini. Sextum est quod bona glorie cele
stis diminuitur. non quidem illa que iam des
bentur et que habemus ibi per meritum res
ponsita. sed que deberent si venialia non fies
sent. quia medio tempore possent aliqui bo
na fieri quādo illavenialia fiuntur: per que bo
na opera bonū celestis glorie augmentaret.
Et etiam post perpetrationē venialium: tunc
sum magistrum in corpore. theo. ven. oportet nos
opa qdā cōuertere ad solutionē huiusmodi
debito ppter que etiā deberet nobis crescere

Dominica. xiiij.

quodam eterni premij. O Peccatum est venialia sepe sunt occasio mortaliū pētōrū illorum cōdēntur quattuor modis. Primo ex cōfessione. Secundo ex būilitate cōfessionis. Ergo cū būilitate genua cōfessio sevēt et caput būiliter inclinare qm̄ tu oīcia talē gñalē cōfessionē. Tertio ex orōne sacerdotio q̄ dīc sup pp̄lm. Misereat v̄i op̄a de' z̄c. Ergo intēns q̄ p̄ sacerdos dicit talē orōne qm̄ recollecto corde et deuote petere d̄z et desiderare hoc a deo ad ipsiē qd̄ sacerdos p̄t̄. Et his milis intelligendū est de illis q̄ dicunt Lōfite or cū sacerdote ante missā. Secundo p̄ deuotā pectoris tensionē tremulo publicani qui peccatis pect̄ suū dicit. De' pp̄t̄ esto mihi peccatori. de pen. di. iij. Tres sunt actōes. Tertio p̄ aque bñdictē t̄ pernolle. de cose. di. iiij. Aquā sale. Aliqui bñt aquā bñdictā i domo suarū ut quēadmodū sepe venialis peccat: ita etiam eccl̄uerso in deletionē venialiū aquas benedictā sepius p̄t̄. Et laudabilis et bona est tūlū deuotio. Sciendū est tñ q̄ aqua benedicta deuote recipienda est: et non derisorie: sive accipiatur a sacerdote sive a seipso. Et ubiq̄ et in quaevq̄ parte corporis tēgerit hoīem sive in manib⁹ sive in facie: sive in alijs locis bonū est. Attamē in facie communit̄ accipit. Et hoc ppter dignitates. Quā facies ē nobilio: pars corporis. Etiā p̄ opt̄ quinq̄ sensus in quibus sepius peccauim⁹ q̄ magis vigent in capite. Itē bonū est habere aquā bñdictā circa lectū: et aspergere se de sero cū ea q̄ si quis vult intrare lectū. Et mazie circa infirmos q̄ sunt sepe aspergendi cū aqua benedicta ad effugādū. Asmata de monū. Etiā p̄. Lōtribt. in capitā. in aquis t̄c. Etiā in p̄secratione aque legunt̄ rōba valde notabilia. s. discedat omne fantasma in loco quo aspersa fuerat aq̄ t̄c. Exemplū legim⁹ q̄ in uno monasterio qd̄s laicus de nouo cōversus cū esset in articulo mortis vedit totam domū repleri cum defomib⁹ psonis et rostratis. Quod cū signis caret custodi suo ille intelligēs q̄ cū immū. di sp̄s cēnt fecit sibi porrigi vas aque bene dicte et cū ea aspergit totū locū. et cū hoc faceret alī clamare cepit. Eya eya fac qd̄ fac qm̄ ecce dyaboli fugiētes summa celeritate constendunt exire alī in alterū ipingētē. Et ille fortis cepit aspergere. et sic liberat⁹ est eger a demonū infestatōe. Quenā vtrū aqua bñdicta sit sacra. Rūm̄ sm̄ Ray. q̄ nō sed ē quod dam sacramentalē et est quasi qdā dispositō

Sermo

diffidēmentū. Unde datur h̄ demonum ne quītia et p̄tra venialia: et h̄ omne illud qd̄ effectum sacramentōp impedire posset. Quid bñdicta apponitur aque nō bñdicte. Rūm̄ sm̄ Ray. Et h̄o. in. iij. dist. xij. Lotum est bēnēdīctū. Virtus em̄ q̄ acquisita est aque ex bñdictione p̄uenit ad aquā additam. Sile est de oleo nō p̄secrato addito saerato. Quarto p̄ p̄tritionē cordis. Ergo bonū est immediate contērī qm̄ aduertis te aliquō veniale. vñ Cassio. sup illō p̄. Ad dominū cum tributarer sic dicit. Dñs nescit differe qd̄ quē corde cōpuncto senserit sibi sup p̄plicare. Quinto p̄ orōnem p̄cipue dñicam. de pe. di. iij. Quotidianus. Aug. de quotidianis leuibus p̄teria. s. amb̄. hec vita non dicitur quotidiana orō fidelium satisfacit. Sexto p̄ episcopalē bñdictionē: et s̄m quosdam etiā p̄ sacerdotales. Ergo manendū est in eccliasis ad finē misse: et bñdictionē quā sacerdos dat. Et si dñs dñcōdit suscipere qlibet xp̄ianus. Septimo p̄ elemosynarū largitōc. vñ Dñs. iij. Pctā tua elemosynis redime. Etiā canitū in qdragesima. Abscondite elemosynā in sinu pauperū: et ipa orabit p̄ vobis. Quia sicut aqua extinguit ignem: ita elemosyna extinguit peccatum. Etiā Eccl̄ia. iij. Sicut in sereno glacie: ita p̄ elemosynā solvētur p̄tā tua. Et addūt qdām p̄ insurariū dimissione q̄ est elemosyna sp̄ualis. de qua dñs Zuc. vi. Dimitte et dimittemini. Etiā etiā Aug. Multa sunt genera elemosynā q̄s cū facim⁹ adiuuamur vt dimittant p̄tā nřa. Et ea nihil est mai⁹ q̄ cū er corde dimittim⁹. Et nos q̄s q̄s peccauim⁹. Octauo p̄. vñ. eucharistie cōdōne. de p̄se. di. ii. Lūz oē crīmē. Et qdā addūt etiā p̄ extremā vñcōnes. cōde sacra. vñcō. ca. Unico. De his sunt versus. Confiteor: tundo: aspergo: conteror. Signor: edo: dono: p̄ hec venialia tollo. Et nō solū p̄ illa sp̄aliter enumerata: si etiā p̄ quodlibet bonū opus delenſvenialia. et sic dicit sc̄t̄s Zho. Plura vel pauciora venialia p̄ predicta remittunt s̄m q̄ p̄ bec maior vel minor feruor charitat̄ concitaf qui d̄ plu n̄b̄ vel de paucioribus saltē implicite p̄tritionē cōtineat. Etiā non op̄s q̄ p̄ hec sp̄ omia p̄tā venialia dimittantur.

De codem euangelio.

Amaritan⁹ approprians alligauit vulnera ei⁹. Hic est dicēdā de septes sacramentis ecclie. Et istū sermonē quiete infra sermonē. xlviij. p.

CX

Dñica. xiiij. Ser. en. de sacerdotibus.

Te ostendite vos sacerdotibus. Lu. xxiij. In hoc q̄ ipso leprosos istos post mādationes ad sacerdotes misit: dat nobis exemplū honiādi sacerdotes. Etiā in p̄tīb̄ monē tria sunt dicēda. Primo de dignitate sacerdotū. Sc̄o q̄ grauior illi peccat q̄ faceret detrahūt. Tertio q̄ periculose stant mali sacerdotes. s. cōcubinari. Z. Circa pumū sciendū q̄ sicut sunt nouē chōri ange lox in celo: sic etiā s̄f nouē dignitates sacerdotū. Pifio sacerdotos sunt sup oēs reges et principes terre. Jere. i. Ego p̄stitui te bōdie sup gētes et sup regna. Etiā p̄ in hoc q̄ dīgnitas sacerdotalis bñ reges sacerdote et facere: s̄f oēs reges mādi nō p̄t vñū sacerdotes facere. Et in signū ei⁹ q̄ maiores sunt: tūc iā nō est p̄nceps adeo magn⁹ qn̄ tenet ceruicē suā in p̄fessione Rectere et būiliare cotā sacerdote loco dei q̄ est vicari⁹ ei⁹. Etiā bēnētū de us exaltavit sacerdotos sup oēs hoīes et sup oēs creaturas. Unū qdām doctor dicit. Si cōditione estis hoīes dignitate estis sup om̄is hoīes. Idē doctor. Sacerdos est altior regibus: felicio: angel: creator sui creatōrū. Sacerdōtē honorauit eos in sp̄alib⁹. q̄ illa q̄ sibi de reseruauit. s. decimas: oblationes testas mēta: p̄mitias: et alia p̄fimonia crucifixi gratias sacerdotib⁹ p̄tulit p̄ sustētatione corporis ut illi sine labore cū alios hoīes laborare os q̄tius deo suūt in sp̄alib⁹. Etiā Tertio honorauit eos eis emūnitatem p̄fēdo: vt null⁹ terrenus p̄nceps sup eos iurisditiones habeat nec ret nec p̄nceps nec alios hoīes seculariū audeat man⁹ suo violēter i eos mitere vel ponere: etiā in minimū. i. in accolitū Oppositū faciēs eo facto est exēdīcat⁹ maiori exēicationē: tā in celo q̄ in terra. Sic etiā protegit eos vt null⁹ audeat eos p̄turbare: bis vel fact. et opprobriū illis illarū reputat quasi sibi factum. Etiā dñs dicit p̄. pp̄betam Zach. ij. Qui tetigerit vos tāgit pupillā oculi mei. Item p̄. Nolite tāgere xp̄os meos. Etiā nec etiā in vñbis sunt molestiādi si honoriādi. Etiā dicit dñs ad moysen et aaron. Bñdicā bñdicentib⁹ vos: et maledicā maledicētib⁹ vos. Etiā etiā ab ecclia sacerdotes si p̄ulegia tā int̄m q̄ qm̄ h̄ libertatē cleri et sacerdotū statuta faciūt vel talia statuta suant exēicationē incurrit. Itē null⁹ p̄ncipū seculariū audet exactōes facere in cleri. Itē nec alios

Dominica. tunc.

de pedestribus accipere a clero alio suam ecclesiastica incurrit: nec a pedestribus excedat ab eis: nisi plene restituerit. Quarto hōmō nesciavit eos in hoc quod cōmisit eis alios fidelium. eccliam sc̄am. vñ Enīo. Celo et angelū et ei creatura honorabilior est ecclia. Xp̄ amplius eccliam dicit q̄ seip̄m. Et nō venit d̄cessus in terrā. t. tunc. anno p̄ ea seruuit. et tandem amarā morte p̄ ea sustinuit: et iam dāt ei corp̄ suū in cibū: et sanguinē in potū: et post hāc vitā dāt ei seip̄m in celo in p̄mū. Insup̄ hāc dilectā eccliam cōmisit sacerdotib⁹ cum eis⁹ donis. i. sacramētis. Sol⁹ ei ordo sacerdoti honorauit sacerdotes in hoc quod sacerdos alii qualiter similiis est. Mariæ beatissime regi. et Primo sicut beatissima virgo Maria concepit p̄ q̄nq̄s vba verū corpus xp̄i. Luce. i. Fiat mihi sūmū vbum. sacerdos conficitur quinq̄s verba corpus xp̄i. Et sicut mūrū. atque post p̄sensum Marie fuit xp̄s totus in utero eius. Sic imēdiate post plationē vborū cōsecratiōis transsubstantiati p̄amis in verus corp̄. Et sicut ota virgo post p̄sum xp̄i portauit manib⁹ suis et in p̄sepe collo cauit et eum eccl̄uero leuauit. Sic sacerdos post consecrationem leuat xp̄m et locat eum econverso et portat eum ad infirmos: et trascitat eū manib⁹ suis. Tertio sicut br̄a vgo fuit sanctificata in utero ante q̄s cōcepit xp̄m. ps. Sanctificauit tabernaculū suū altissimum. Sic sacerdos antea ordinat ante q̄s cōsecrat q̄r sine ordine nihil consecraret. Ergo laicus q̄tuncq̄ sc̄tū nihil ageret si veiba consegratōis p̄ferret. V Nono honorauit eos sup angelos. et etiā aliquis sup dignitatem b̄tē. Mariæ viginis. Primo i. dignitate custodia sacerdos em̄ b̄ custodiū. vire. vīa. sicut ep̄s totū ep̄atū. papa totū mūdū pleban⁹ totam prochād. vñ Her. O q̄ digni custodes q̄ tam sollicitate pugilat ut alios sibi creditas a morte eterna custodiāt. Et angel⁹ b̄ tñi custodire vñā alios. Ver. Et magna dignitas aiatur ut vnaq̄s ab ortu nativitas in sui custodiā habeat angelū deputatū. Secundo in sumēdo et tangedo corp⁹ xp̄i. Angelos ei est videtur deū. Matth. xviii. Angelī eorū semper vidēt faciē p̄ris mei q̄ in celis ē. Et in b̄ sacerdos maior ē angeli. q̄ ille videt: iste aut tractat et cū b̄ sumit. qđ nūq̄ sic datū ē alicui angelō q̄ sic sumat: si sufficit ei deū p̄teplanū. Tertio in consecrādo corp⁹ xp̄i. In hoc sacerdos nō solū angelos: sed etiā Mariā matrē xp̄i ali quo mō excellit. Et nō minim⁹ sacerdos in tenebris p̄t hoc qđ maxim⁹ angel⁹ in celoq̄ p̄t

Sexto

Etiam Seminari. O veneranda dignitas sacerdotū in quo: sū manib⁹ tanq̄ in utero virgines dei fili⁹ incantatur. vñ etiā Augustin⁹. In vīa. sacerdotale sumit sive induit: vt alib⁹ vīla nuplū: vel stola: vel casula: aut alias sacras vestes cōtervel diuīsim. Qđ reuera satis est horrendū: stupēdū: et valde pīculosum in talī statu atq̄ dignitate tot et tantis criminis⁹ subiacere atq̄ implicari. Unde non imērito dī. Quid ultra debui tibi facere et nō feci. Et contra secundū sciēdū q̄ q̄libet hō dī honorat sacerdotes. ex quo deī ita multipli honoreos sublimanit. Sed contra hoc faciūt q̄ sacerdotes inhonoranit: in quo deū grauitate offendunt. vñ Henrī. de vii. sup. iiiij. p̄cepto dicit. ēle illis q̄ sacerdotes nō honorāt: si eis detrahūt et infamāt: quia rufum crucifigūt fili⁹ dei. Nā quoties religioso vel sacerdoti detrahīs: toties coronā spineā capitū xp̄i im primis. q̄r ipsi sunt caput et supio: pars ecclesie militis. Quoties autē iniuriā ip̄is facit: toties ip̄m xp̄m clavis contingit. q̄r eis cōuiciat: fueris: toties in xp̄i faciem cōspuis quoties ip̄os erosos habueris vel dicta vel facta eorū reprobaueris: toties lancea latu⁹ xp̄i cōfigis. vñ deī oīdere volēs quantū illud p̄tē detestet: odit hoc in pena insolita quā dathan et abiron et chore p̄ulerūt dum eos terra viuos absorbūt: p̄ eo q̄ ip̄os sacerdotib⁹ insultauerūt. Et quo pat̄s q̄ sacerdotes ab hoib⁹ merito sunt honorāti. Et h̄ q̄s tū ad secundū. D Et p̄tū ad tertiu sciendū q̄ sacerdotes fornicari in pīculosissimo statu stant. vñ sciēdū q̄ sacerdos fornicari: vñ sacerdos etiā in q̄cūq̄ p̄tō mortali nōdū vere. Et dīgnā ogēs p̄nīmūt os quoties alicui⁹ actū oīdī facit peccat mortali⁹. vñ q̄n baptizat: vel absolvit p̄fūentes vel p̄dicat aut matrimonia solēnitat aut sacramētū eucharistic: aut extreme unctiois p̄bet: vel mortuos sepelit aut mulieres p̄partum introducit: vel aquā: vel sal in die dīnica exorcisat: aut p̄pī aspergit: vel candelas i. festo purificationis Mariæ: aut ramos in die palmarū: vel ignē: vel cereū: vel baptismū in vigilia pasche: vel p̄tēbecostes bñdicit. vñ qđ mai⁹ oīb⁹ his est quādo celebrat missas et sacramētū eucharistic p̄secat arctū sumit: i. oībus istis neciō i. alijs actib⁹ q̄ sacris ordib⁹. Et annēti: ac in q̄b⁹ ip̄os singulariter excrecentiō sp̄ mortalib⁹ peccat. et toties q̄tēs aliques datū ut minister ecclie erexit et exercet. sicut ex dictio sancti Tho. in. iiiij. di. xxiiij. manifeste p̄bat: ac etiā nō solū in p̄scriptis octib⁹

CXI

t effectib⁹: si etiā sūmū Dyoni. quādo et q̄tēs ad aliquē bñdī actū exercendū aliquā vestē sacerdotalē sumit sive induit: vt alib⁹ vīla nuplū: vel stola: vel casula: aut alias sacras vestes cōtervel diuīsim. Qđ reuera satis est horrendū: stupēdū: et valde pīculosum in talī statu atq̄ dignitate tot et tantis criminis⁹ subiacere atq̄ implicari. Unde non imērito dī. Quid ultra debui tibi facere et nō feci. Et sacerdos incontinēt et fornicari⁹ suspensus ē ip̄o ure. et mussa ei⁹ nō dī audiri. vt p̄s et de coba. cle. et mu. c. Elīa. Audīes autē missam ei⁹ peccat mortalib⁹ sūmū tbo. in. t. quodius beto. q. viij. Doc autē intelligif de publico fornicariis. E Querif h̄ si talis celeb̄at vīz sit irregularis. vñideo q̄ sic vt dicit Guīl. Et queritur vtrū ep̄o possit cū ipso dispensare. Rhīdef q̄ sic. Ex quo dispensatio in hoc casu nō est p̄hibita. Et iura q̄ inueniunt in cōtra rium illa p̄tendūt de suspēso ab hoīe nō a iure: q̄ iūra benigni⁹ solēt agere q̄ hoīes. Doc Guīl. Et q̄ritur. clerici q̄ expēdūnt patrīmo nū crucifiri cū meretricib⁹: vtrū teneant ad restitutionē. Rhīdef q̄ clerici q̄ res sive bōa ecclie dāt meretricib⁹: histriob⁹: vel etiā suis cōsanguineis: nō ad suslētationē nature sī vt possint eos ditare de p̄monio crucifiri raptōres sunt et tenent ad restitutionē. S Querif vīter⁹ de quib⁹ reb⁹ dīt restituere. Rhīdeo si bñt patrīmoniū secularē vel aliqd de artificio vel labore manuali de istis p̄tē restituere. Et de reb⁹ ecclie nō sufficiat restituere: q̄r q̄cqd eis supēst p̄fīctū et amictū h̄ debēt dare paupib⁹. vnde dī i. decre. Bons sacerdotis sūt bōa paupētrū. di. xviij. Siē bī t. xvi. q. i. c. vi. Nisi sibi subtrahēt de necessariis: vñ misi res quas babuerūt de patrīmonio vel de artificio expēdissent in usus ecclie Doc Guīl. O Querif vtrū p̄cūdīne sacerdotū teneant restituere q̄ a sacerdotib⁹ p̄ talī illico opere reciperūt. Rhīdef sūmū Ray. q̄ sic. Nā fornicarie et bñdī p̄sonē turpes teneat restituere ip̄i ecclē: nisi forte eis fuerit datū cā elemosine i. sumā necessitate: q̄r tūc sūt debitū. Idē. Dost. D Sciēdū q̄ magis i cōpen. theo. ren. li. vi. c. xxv. dicit q̄tēs offici sacerdotes habeat claves: nō tamē oēs possunt ligare et soluere: sicut erēdīcati: suspēsi et heretici dānati. Doc autē nō ē p̄pī defectum ordis: si q̄ nō habēt materiā. s. bñdīros qui auferunt eis quādo erēdīcant vel suspēdūt possunt tñ baptizare. q̄r hoc est sacris necessariis. Possunt quoq̄ tales eucharistia cōfis

Germio

7. Quia ingratis merentur primari sicut habentia nec est dignus recipiendo. Unde Augustinus. Quod deus dedit gratis tollit ingratis. Sicut etiam Bernardus. in sermone. Accipiternis indignus est qui fuerit de acceptis ingratus. Tertius est quod gratianus actio est conservatio acceptum tamen spiritualium quod spiritualium. Unde Ennodius. super Math. Optimum beneficiorum custos est ipsa memoria beneficiorum: et perpetua confessio gratiarum. Ergo quicunque aliquis beneficiu a deo accepserit et si ille lud perdere non vult tunc sibi gratias deo: qui miseri deus custodierit civitatem: frustrarigilat qui custodit eam. Septimus est quod gratianus actio est beatorum in celo existentium operationes: qui nihil nisi opere deum amiserio perdidit. Unde Bernardus. Gaudium et leticia inuenitur in ea: gratianus actio et vota laudis. ps. Eccl. q. ha. in do. tua die. in se. secu. lau. te. Unde Bernardus. Discimus in terris quas facturi sumus laudes in celo. Nullum ita praeceps in tempore celestis habitationis statum representat: sicut alacritas laudantium deum. Et quo propter quod bic deum devote laudant: habent officium sanctorum et angelorum in celo existentium. Sed homines ingratiani qui deum in suis beneficiis non laudant: tales obnubilescent in futura vita. Unde Augustinus. in li. confes. Qui hic incipit tacere: in futuro erit mutus. II. Circa secundum sciendum quod deo regnatio an debemus de multiplicibus beneficiis ab eo nobis impensio. in quibus nobis marimam suam charitatem ostendit. Et hoc fecit signanter in tribus. scilicet in dignitate creaturarum. in aliis praeceptione carnis. et in tolerantia passionis. In dignitate creationis ostendit deus quod plus diligenter habet ei. quam aliquam aliam creaturam mundi. Et hoc in duabus. Primo quod cum ad imagines et similitudinem suam fecit. Unde Genes. i. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Ansae. Secundum: quod et gratias tibi agit quod me creasti ad tuam imaginem ut tui memorem. te cogitem. te diligas te intelligas. Tertium quod cum dominum omnem creaturam constituit: et propter eum omnes ceteras creaturas creavit. Unde. i. Domini piscibus mariis et volatilibus celi et ruminantis animalibus super terram. Ecce dedi vobis omnem herbam: et ruminans ligna tecum. Quod enim deus omnem creaturam propter hanc creavit. Patet primo in angelis qui servant bovinos. Unde postea. Angelis suis mandauit de te te custodi: ant te in omnibus vijs tuis. Item sol lucet sibi in die luna in nocte. terra pferit sibi fructus. aqua pisces. aer volucres. ignis calcinat. ps. Dia subiectum.

De eadē dominica

terre: de substantiis adhuc ordinis. Tercie adhuc fiducie ordinis adhuc accidentalis. Quarto in vita dei Eligii episcopi. quod cum quidam sacerdos domo inservit esse in dyocesi ipsius episcopi et frequenter admovit: sed eo noller abstinerre a concubina sua et a petro luxurie. tunc beato Eligius episcopus edicauit eam et prohibuit quod nullo modo celebraret. Cum autem fratrem ipsius pugnaret: et celebrare vellet: et sancta altaria subito occidit retrofusus: et dyabolus suffocatus expirauit: co: a: o: pplo. Ad eadē dominicā. ser. exij. de glorificatione.

Eccl. in faciem ante pe-

deo eius gratias agens. Luce. xvii. Secundū quod ille iamanitanus a christo de lepra mīdat: reversus est ad dām gratias agens ei de beneficio sibi ipso. Et cecidit in facies aī pedes eius. Unde in p̄ficiō sp̄phonē tma sunt dicenda. Primo quod sunt illa quod debent nos inducere ad laudandum et regnandum deo. Secundo de quod debemus regnari deo. Tertio etepiū de glorificatione. I. Circa primum sciendū quod septē inducunt nos ad gloriam actiones deo referendas. Primum est sacra scriptura quā sp̄suant locutus est per prophetas et sanctos doctores. vñ Thobie. iii. dirit Thobias senior filio suo. O tempore benedictum deum. Sic rūsque pater dicit docere filium suum ad laudandum deum etepiū illi Thobias senior. Itē p̄. Benedic dñm in oī tempore semper laus eius in ore meo. O quis felix esset hic quod hoc in veritate cum propheta dauid dicere posset. vñ Aug. in li. confes. Clere felix esset qui possit dividere laudi semper insistere. Item apostolus. i. Thessal. v. In oī gratias agite. K. Secundū quod nos inducunt ad laudandum deum est conscientia deratio creaturebus quod sunt creatorē laudat. Nam in illo p̄. quod cantat in matutinis. scilicet Benedic omnia opera tē. monent omnes creature. scilicet montes: et colles: ligna fructifera: et ruminantes germinantia in terra: aqua: ignis et pisces maris: volucres celi: et bestie terre: et sic de alijs præter petrom et dyabolū illi non monentur ad laudandum deum. quod indigni sunt: quod non est speciosa laus in ore petronis. ut habeat. Eccl. xiv. Tercie dices quod creature iam enarrate laudant deum. Rūdet. Aqua per continuū cursus suum inquit potest laudat deum. Terra autem fructus germinando et flores. Arboribus et aliis se engendo: et crescendo erga creatorē vo lucero in cantando. Absurdum est hanc tacere: et de mane in lecto dormire et pigrificare.

cili sub pedib; ei. Ergo qm dñi vni bñficij dei. sicut tunc laudare dei ds q ouere aut q lan; portant. Sicut cū comedit qm t dñi poti laudare ds illū a quo hys. ipsi deum q oia ppter bosem creavit. t vni ds creaturae creatio ad honore dei t utilitate ppter am. Quidam plures sunt qm regniant deo de creaturis suis: nemo sepi abutunt donis dei. vni Aug. de ci. dei. Quisq; bñficia dei nō videt ecc. E. nec laudat: iugrat? E. qd; in laudo relaxatur: in san? est. t tales de omib; his districta redder? rōem. Unī Crisost. super Adat. In die illa nibil ē qd mīdeam? vbi celi t terra: q sol t luna. dies t noctes: t mundus totus stabit aduersus nos in testimoniū pter? nō. Secō in assumptōe carnis ostē dū q pl; dicit hōiem q agelū. t hoc tripli citer. Piso in bono. q: cōnaturā assumptōe et nō ageli. Unī apls ad Deb. ii. Nūsc̄ angeles appbēdit: s; semē ab: abe. Secūdo s; amo re. qz boies ppo sangue repavit qd nō fecit angelis lapto. i. Lox. vi. Empti emi estis p; cōmagno. Tertio in visione. Nā ex cōtēplatione bñanitatis hō maiori gaudio q agel? pfruct in parta. q: ibi videbit suā naturā diuine nature vnit. qd nō videbit agel? Job xii. In carne mea videbo deū. Tertio in role rāria p̄missionis oñdit q pl; dilerit hōiem q agelū. p̄mōloquēdi. qn pro homie erposuit corp; suū. Unī dī Job. xv. Maiorē charitatē nō b; vt aliam suā ponat qo p amicis suis. Et sic regniant debem? deo de bñficio creas tñis incantatiōis t passiōis. Et nō solū desiderem laudare in p̄spis: s; etiā i aduersis. Unde Hic. Recte mēl ē deū nō solū in p speris benedicere: s; ēt in aduersis collaudare. q: fm Guil. Min? piculosa: ē aduersitas q p̄spitas. vnde p̄. Cadet a latere tuo milles t decē milia a derris tuis. vnde Aug. Ip sum lauda sine in ei? domis: sine in ei? flagellis. O Ergo deū laudare debem? tā i infirmitate q in sanitate: tā i paupratre q i diuitiis tē. Erēpli de grāuactione hēm? tale. Erat qdā monach? ordinis cisterciā. cui virute mīti sanabat infirmi. marie ex tactu vestimentoz ei. Qui cū interrogare ab abbas te suo q esset causa miraculoz: respōdit. Nō p̄ceteris fratib; labore: neiuno: vel oro: s; h vnu scio q etollere me nō pōt p̄spitas: nec frangere aduersitas. Lui abbas. Non te con turbauit q ppter pulchritudinē suā se deo sub iucere nolūt. s; se cōtra deū erigūt t dyabolos mūdo: seruire volūt. Et bene hoc ē mītūn laudabile q dyabol? t mūd? hūt cōit p̄chro

tū: item qm agō. Et cognouit abbas q dñi tñis miraculoz ēt amo: deu: et patiētia in aduersis t ptept? rex mūdanap t tenetaz. Qdñica. xv. Ger. cōt̄. de seruitu.

Limo potest vñob? dñis seruire. Math. vi. Lu. xvi. Dicunt dicit Aug. de bosem fecit vt sum mū bonū intelligeret. intelligens

do amaret. amando possideret. t possidente frueref. Ideo r̄pa i vñis p̄missa. t vñis strabere a fuitio mūdi ad suū vñitū. t dō q dicit Nemo pōt duob? dñis seruire. s; p̄tia p̄cipiētib;. Isti duo dñi s; de? t mūd? S; beu mūd? p̄les fuitoreo q ip̄e de?. P; Unī sciēdū q p̄m Guili. lugd. Septē sunt cause qz re aliq nolūt dō seruire. P; in cā ē q: adhuc iuueneo sunt. t in hoc oñdūt se iuuenētē a deo nō recepisse: cū ei i iuuenētē seruire nolūt. sed solū i senectute. Siē aliq mūdani t dei iūmisi dicūt i uñitū. t aut p̄mēt iuuenesse. Qd ē malū vñbū in ore xpianī. Nā in illo vñbo ostē dūt q dyabolo in iuuenētē poti? ē seruendus q deo. t tales volūt deo offerūt purū vinus. i. ip̄am iuuenētē qd deo oipotēti multū dis plicet. S; p̄mūm deberet fieri. s; q hō offeret deo hostiā integrā. i. caput cū cauda. s; ius uētutem cū senectute. t h̄ cēt deo valde accēptū cū hō in iuuenētē incipet deo seruire. qz int̄tū placet deo h̄ntū iuuenētū t innocentū q nūq p̄ carnalis de filio suo itm gauisus est: sine sit fact? rex: sine elect? in papā: sine i ep̄m. sicut de? gaudet de seruitio iuuenētū ino certū. Secūdo aliq nolūt dō. s; qz dñites sunt. Et qd plus dedit. Min? sibi qñp̄rūne volūt. S; si tales aduerterēt q oia h̄nt a dō merito ei seruire deberent cū reb? t cū corpore Unī apls. i. Lox. iii. Quid habes qd nō accessisti. Et tales qui dñuitas a deo receperunt t deo seruire nolūt s; mūdo t dyabolo demerētur p̄ hoc q de? op̄s p̄uare eos eisdey bonis t p̄alib? de iure debcret. Et de talib? dicit p̄ prophetā David. Retribuebat mīhi mala p̄ bos: ius: t odiū p̄ dilectione mea. Q Tertio aliq deo seruire nolūt iō qz pulchri sunt. t hoc exēpli luciferi q ppter excellētia pulchritudis nū se deo opposuit t scipm exaltare voluit. t iō imersus ē ad p̄fundū s̄fernī. Sic t illū cōtinget q ppter pulchritudinē suā se deo sub iucere nolūt. s; se cōtra deū erigūt t dyabolos mūdo: seruire volūt. Et bene hoc ē mītūn laudabile q dyabol? t mūd? hūt cōit p̄chro

Germo

me boles in suo seruicio. sicut illos q intē dūt p̄pose t se p̄ deū oñat in crūib?: in p̄plis: in facie: in tunice: in calceis: in mātelis: in p̄cipio cingulū. t hoc faciūt vt ap̄pareat dō. t spe p̄oli. Et taleo q̄to pulchruo reo sunt ap̄ita mādū: tāto deformiores sunt apud deū. S; cōiter r̄p̄s h̄s claudos: t cecos t paupes: t debiles i suo seruicio. vt h̄ i euā gelio. Lū. xiiij. Unī invitati ad cenas venire noluerūt: tūc dīt p̄ters familiis seruo suo. in plateao t vicos ciuitatio t pauperes t debiles t cecos t claudos introducēt. Doc p̄t etiā in parentib? q̄ freqūtē pulchritores pueros offerūt mūdo. si defectuosos offerūt deo. Et pulchritudo maloz est ip̄is t alios multū nociuas: qz ppter spēm multi p̄ierūt. Unī legitur exemplū in Valeno mari mo de quodā iuene pulchro. S; putimia no mine. cui pulchritudo fuit mulierib? occasio malarū p̄cupiscentiarū. Qui iuuenētū iustūs hoc seruēt. t facie: vt sic deformis fieret. nec sic occasione peccandi atq; daret. S; oppositū iā plures faciūt q scipos oñat vt alijs placeant: t ab ip̄io p̄cupiscant. qd cōstat eē p̄tū mortale. vñ Aug. Nō solū appetere: s; etiā appeti velle criminoluz est. Et tales q cū pulchritudine sua deū offendunt oñado se ad cōplacēdū mūdo deformiores erūt in futuro. vñ Jobelio. ii. Oēs vultus redigentur in ollā. Quarto aliq deo scruire nolunt: qz bonus t benignus est. qui. s; bonitatem dei p̄temunt. De qb? dī Ro. ii. An diuitias bonitatis eius patiētiae t lōganimitatē p̄temunt. Et hoc faciāt illi q scienter t frīo Je contra p̄. t peccant: ideo q̄ nō statim deo p̄mūt. cum peccant: sed ex sua bonitate eos qnq longo tempore sustentat. Unī Ecclia. iii. Quia non profertur cito contra malos sententia: absq; vñlo timore si h̄i hoīm perpetrant mala. Doc sic probatur. Quia si quis certitudinaliter seiret q̄ cito peccaret iururiando statim incurreret lep̄ā corporis: vel peccaret chorizando amputati essent ei ambo pedes: vel peccaret inebriādo vel ludendo amputande essent sibi man? vel irascendo: blasphemando: maledicendo: statis excidēda esset sibi lingua. t sic de alijs vñl de omissione q̄ quicq; dñica die non audiret integrā missam: vel solueret sabbatum: vel ieiuniū banni statim cruendi cēnt sibi oculi. vñl incurreret mortē corporis. t sic de alijs: p̄ tales sibi a p̄ctis cū oī diligentia caneret t deo fideliter seruiret. K Quito iō

CXIII

aliq nolūt deo seruire: q̄ timēt se famē peri re si p̄cepta dei deberet uare t cū ventate t iusticia vēdere t cōmēre: t se ab iniustio reb? canere. Cōtra quod dicit p̄. Nunq; vidi iūstū derelictū. Aug. p̄ficit t potabit p̄tēmen teo se: t deseret diligentes se. q. d. Nullo mō Zalib diffidēt de deo attēdere deberet quō deo pauit filioo iſſ in debito cū māna. t quō pauit h̄cylā p̄ coruoc: vt h̄. in. Regu. xviij. Et secūdū Paulū p̄mū h̄cymūtā: t p̄leō alios scitōs in heremo eritēs. taleo nō bñt verā fidē de potētia dei q̄ possit eis p̄uidere de necessarijs. nec de bonitate. s; q̄ velit eis p̄uidere ex sua misericordia. S; plus p̄fidēt in diabolo cui ac̄rendo res iniustas huiū q̄ possit t velit eos cū iniustio reb? nutrit. Unī dī in euāgēlio p̄nti. Primū q̄rite regnū dei t iusticiā eo t hec oia adjicēt vob. Unī qibet dī deo cōfidere q̄ velit cū cū veritate t iusticia nutrit. Unī enī dī cit in p̄nti euāgēlio. Nolite q̄ solliciti tē dicētes qd māducabim? aut qd vñbem? aut quo operiemur. scit emi pater vester q̄ bio oibus indiget. Qd emi deo velit p̄uidere suis de necessarijs p̄tē p̄ tale exēplum. Legit in vitas patrum q̄ quida antiquo pater in quadā solitudine iacuit. xxx. diebus infirmo: t nō fuit visitatus a frātib;: tūc r̄p̄s misit ei angelus q̄ ei seruīt: t ei ministravit necessaria. S; Gerto aliqui deo seruire nolant: q̄ cestidunt q̄ seruitium dei sit nimis graue. t estis mant se poshea nunq; aliquod gaudium habuituros cui deo veraciter seruire incipiunt. Contra quod dicit r̄p̄s Lū. xii. Iugū emi meū suave ē: t onus meū leue. Ecclia. xxiij. Spūs emi meno sup mel dulcis. Nam charitas facit seruitium dei leue t dulce. Unī Ver. Charitas omne onus graue facit leue. Sed seruitū mūdi est graue t triste. qz sinderēsis semp remordet t repēdit malos t amatos res mundi. Septimo aliq deo seruire nolūt ppter erubescētā. qz erubescēt de humili bus seruitio dei. s; p̄fici p̄tē. audire sermo nes. visitare ecclias. t seruire infirmo: t ducere cōcod t claudos. t sic de alijs. Et de his dicit r̄p̄s in euā. Lu. ix. Qui me erubescit t meos omnes h̄bē fili? hōis erubescit cū venient i maiestate sua: t patrio t sancto angeloz. Nam qui de deo verecundatur in terris: h̄bē deo erubescit in celis. Sed mūdo t diabolo seruire iam quasi cōiter est honorificum t laudabile: vt chorizare: saltare: supbe incedere: cōpulose vivere: t sic de alijs. Zabā iam

De eadem dominica

reputans eoram secularib⁹ servit⁹ honoris
ca⁹ et serui diaboli ⁊ mudi iā cōmendant⁹ i⁹ su⁹
io p̄tio. p̄. Eundem p̄tio: ut desiderio aic⁹
sue t̄ iniqu⁹ būdicit. S̄s boni serui xp̄i dēn⁹
dēnt t̄ vñpendit. ⁊ in hoc r̄pm grāuis offen⁹
ditur: q: tales colpuit in facies xp̄i q: bonos
deridet. Et heut ip̄i hic bonos dēnserūt: si ip̄i
si in futuro dēnserūt a deo. vñ p̄. Qui ha⁹
bitat in celis irridebit eos: ⁊ dñs subsannas⁹
bit eos. E Et isti boni q: sustinēt hic pas⁹
tienter derisōes maloz honorabunt⁹ in celo⁹
a sc̄tis ⁊ ab angelis ⁊ ab ip̄o deo. Et p̄plū ra⁹
le de amat oib⁹ mudi ⁊ q: l. s̄nt opa eop̄ legi⁹
tur in vita sp̄atrū. Erat qđā pater de seminari⁹
bus in cella sua sedens. ⁊ subito venit ad eū
pot dīcōs. Egregere foras ⁊ oīdam tibi opa⁹
boim. Et surire ⁊ egredere est foras. Duxit
aut̄ eū angel⁹ ⁊ oīdit ei et byzopē nigrū cum
securi secut⁹ ligna: ⁊ faciente grande sarcina⁹
nā. ⁊ subleuare t̄pebat sarcinā illā: ⁊ p̄ ma⁹
gnitudine nō poterat portare eā. S̄s redibat
⁊ secabat iterū alia ligna: ⁊ addebat sup̄ sarcina⁹
cum illā. Iterū oīdit ei alter⁹ hoīez stante su⁹
per lacū: ⁊ hauriente aquā de lacu⁹ t̄ mittētē.
cā in collectaculū i⁹ quo ab alia p̄e fuit foras
men p̄ qđ effluebat aq: quā ip̄e c̄fudit. Itēz
dīcēt ei. Seq̄re me ⁊ oīdam tibi aliud. Et vi⁹
die quasi quoddā edificiū t̄p̄li: ⁊ duos sedē
tes in equis portantes sup̄ scapulas vterq: li⁹
giū vñ longuz: volentes pariter ingredi p̄
portānam t̄p̄li hui⁹: ⁊ nō p̄mittebat eos li⁹
giū qđ et aduerso portabant ingredi p̄ illaz
portā. Non em̄ humiliabat se alter alteri sed
pretendebat pariter vterq: ingredi ⁊ non p̄ua⁹
lebant. Eposuit ergo ei basa vñsōes dicens.
Qui lignū portabant hi sunt q: habēt iugūs
sanctoz monacho⁹. sed iustificantes semet⁹
ipsos in corde suo cū eraltatiōe supbie non
humiliant inuicē: ideoq: ppter supbias cor⁹
dis sui remanebūt foris de regno xp̄i regis
celoz exēluti. Qui aut̄ secabat ligna ⁊ super
sarcinā adhuc addebat est hō q: multis petio⁹
est oneratio: ⁊ sup̄ sarcinā sinoz petōp̄ addit⁹
sp̄ ⁊ p̄tinue alia petā q: deberet potius agere
penitentiā de peccatio⁹ suis priorib⁹. si nes⁹
gligen⁹ emendare via⁹ priorum petōp̄ mas⁹
gio ⁊ alia addit⁹ quoridie super petā priora.
Ille aut̄ q: aquam de lacu hauriebat hō est
qui aliqua bona opatur: q: etiā mala am⁹
pluo opa⁹: nō percūt ⁊ delent illa bona opa⁹
que fecit. Opoit⁹ ergo hoīem vt dicit ap̄lo⁹
Lū timore⁹ et tremore salutē suam operari: vt
possit placere deo.

Eadem dñica. Ser. cxiiij. de vñsurari⁹

On potestis deoservi⁹
re ⁊ māmonē t̄c. Sc̄ien⁹
glo. māmon⁹ s̄t noue demonis⁹
qui p̄ceſt diuīnō. nō q: in eius
pt̄ate s̄nt: si q: ip̄is vñt ad decipiendū. irri⁹
tiō hoīes laqueis dīmitia⁹. A glo. i. Zby.
vi. Qui volūt diuites fieri incidit in laqo⁹
diaboli. Nō c̄m dixit xp̄i: nō potestis h̄c: se
durit: non potestis seruire. Zic⁹ cūl⁹
possit: q: bñ disp̄saunt: si qua diliḡ vñt
us plusq: deū. sicut vñsurari⁹ auari⁹ q: in diuīnō
t̄o ḡregandio ⁊ p̄seruādio q: totā vitā su⁹
am expendit. s. in locutōe: opatōe: tollitus⁹
dime: ⁊ amore. Et hi sunt serui dīmitia⁹. De
q:bus dicit glo. Dīmitio seruire est deū nega⁹
re. S̄s p̄ oib⁹ vñsurari⁹ magis p̄tinue deserui⁹
unt māmonē. ⁊ ḡdō seruire nō p̄ht. Elī dīc⁹
xp̄i. Nō potestis deo seruire ⁊ māmonē. Elī
de vñsurari⁹ h̄c: vñsurari⁹. Pr̄iod⁹ vñs⁹
quitātē vñsurari⁹. H̄c: quo modis vñlura⁹
cōmittit: ⁊ enuerant̄ aliq: ḡnāvñsurari⁹ qui
oēs dānānt dum saltēm sic moriunt⁹. Tertio⁹
quō ecclia p̄sequevñsurari⁹. A Līcā p̄
mū sciendū q: vñsurari⁹ est p̄eior oī petōe.
P̄mo c̄m p̄eior est fure: q: fur t̄m de nocte
furak⁹: si vñsurari⁹ die noctu⁹q. Et etiā q: mas⁹
gis depauperat ⁊ plures exheredit. Secūdo⁹
p̄eior est iferno aliquo mō. q: fīst⁹ Guīl. lug.
in summa vicio⁹. Inferu⁹ in resurrectōe dīm⁹
q: sua nō erant restituit. vñsurari⁹ aut̄ audis⁹
ta passione ⁊ resurrectione dñi non vult re⁹
stituere aliena⁹: si potius vult carere oī fructu⁹
passioni⁹ et resurrectioni⁹. Et q: restituere
male acquisita. Item in: c̄mū soli⁹
malos q: demeruerunt ui⁊ p̄senti peccādo con⁹
tra deū: si vñsurari⁹ spouat bonos⁹ malos⁹
indifferenter. Itēz sicut infernus nunq: im⁹
plebitur vñq: ad nouissimū diem: sic auaruz⁹
vñsurari⁹ nūq: implebit pecunia⁹: sed sp̄ an⁹
helat ad plura bona t̄poralia acquirendā.
Tertio⁹ vñsurari⁹ p̄eior est iudeo: q: vñm⁹ iu⁹
deus ab alio iudeo vñsurari⁹ nō accipit: si xp̄ia⁹
nus vñsurari⁹ a fratre suo xp̄ianoyvñsurari⁹ ac⁹
cipit: q: iudeo⁹ nullo mō faceret. Quarto⁹ p̄eior⁹
est morte corporali. q: mōs solum interi⁹
mit corp⁹: si vñsurari⁹ corpus ⁊ sām. Quinto⁹
p̄eior⁹ est iuda traditore. q: iudas semel r̄pm⁹
vendidit ⁊ cū p̄o. r̄x. denarij⁹ tradidit: vñsurari⁹
aut̄ tonēs r̄pm⁹ vendit quoniam vñsurari⁹
accipit. ⁊ non solum sicut iudas p̄. r̄x. dena⁹
r̄o: si multotē p̄ uno solo denario cū ven⁹

Sermo

gie et p̄d solū r̄pm vendit: si etiam beatam
marī t̄gīnē ⁊ societatē oīm sc̄tōy ⁊ āgelorū
in celo exītū. Itē vñdit sc̄p̄m ⁊ vñrē suam
suo suo ⁊ oēo heredes suos q: possidēt pe⁹
tūria: vel alio bona t̄p̄alia cū sua vñsura acq: in⁹
sito. Itē iudabat. Denarios restituit q: in⁹
juste acq̄sūt. vñ 200 atb. xxvij. dī q: p̄nia du⁹
ctu⁹ retulit. xxx. argenteos: q: vñsurari⁹ nullo
mō vult restituere q: iniuste acq̄sūt. ⁊ de b̄ q:
re vñ 100 exēplū fino. cvij. Z. Serto vñsurari⁹
et p̄cōrō oī petōe. hoc p̄t̄: q: cū alii petōe
mō vult cessant: s̄c̄ supb⁹ q̄nc̄ in q:
dragēsima cessat a supbia. luxuriosus a luxu⁹
ria: ⁊ gulosus a crapula: et sic de alijs. si vñsurari⁹
petm⁹ vñsure om̄ die cōmittit nullo exce⁹
pro: s̄ue in die pasceues s̄ue in die resurrecti⁹
onis xp̄i: s̄ue i⁹ die nativitatē xp̄i: ⁊ sic de alijs⁹
festiuitatib⁹ in q: eq: exēcet vñsuras suas: si
cūt in dieb⁹ simplicib⁹. Itē peccat in oī loco
q: s̄ue sit in ecclia audiendo missam: s̄ue in
mēla comedēdo: s̄ue Legō dormiēdo: ⁊ r̄bi
cūq: facit temp⁹ p̄ct̄i ei⁹ augmēt̄. Ex hoc
p̄t̄ q: vñsurari⁹ nō vere cōtūmeliam facere
deo ⁊ btē marie t̄gīni: et vñuersis sanctis ⁊
angelis in quoy festiuitatib⁹ p̄tinue peccat
cōmittēdo vñsurā. ⁊ iō destitut⁹ erit in extre⁹
mis autilio dei et oīm sc̄tōy. Elī dī. H̄c mis⁹
serere aie hui⁹ vñsurari⁹: p̄t̄ r̄ndere ieuuo xp̄i.
quō miserebor ei⁹ q: ipsa die q: hūanū gen⁹ in⁹
cruce redēmi me honoriare recusavit. Ac etiā
p̄t̄ dicere btā virgo maria de suis festiuitatib⁹
in q:bus ab vñsura ob reuerētiā ei⁹ cessare
nolunt. S̄is omnes sancti cū iterpellant ad
intercedēdū p̄ vñsurario r̄ndere possunt. Una⁹
festiuitas est vobis in anno consecrata. s. fe⁹
diuitias alii sc̄tōy. Hanc festiuitatē vñsura⁹
nus exp̄obravit in qua nobis oib⁹ cōtūmes⁹
liam irrogavit: nec honori oīm nostrū peper⁹
cit. Itē possunt r̄ndere oēo angeli quoru⁹ fe⁹
stūtātē. s. festū sancti Michaelis: qđ est fe⁹
stūm oīm angeloz non celebrauit: si suā vñsu⁹
rā exēcuit. ergo nō immerito vñsurari⁹ mala⁹
morte morietur. B Itē sciēdū q: vñsura⁹
sunt duplices. s. publici: et occulti. Nā pu⁹
blici vñsurari⁹ a iure q:druplici pena puniunt⁹
Dīo q: ip̄o iure sunt exēcūtati de facto. Se⁹
cundo p̄uatione cōionis. q: cōicatio inhibet⁹
eis. Nā sac̄m eucharistie talib⁹ ē negādū: tā
in morte q: in vita: nisi vere peniteat et resti⁹
tuant. Tertio exclusione oblatiōis. Quarto⁹
primatione sepulture. q: vñsurari⁹ nō dñt i⁹ lo⁹
co sacro sepeliri: vt b̄ et de vñs. c. Cūia in oī
bus. Sed diceres. vñi est tūc locus sepulture⁹
vñsurarioz. Nā video q: infra patibulū sc̄p̄chē,
di sunt. Et hoc idē possūt notare i⁹ hoc crēs⁹
plo vñb̄ legis q: fuit qđam vñsurari⁹ q: noluit
restituere licet frequēter admonere. ifirmas⁹
tus aut̄ vñs⁹ ad mortē vocauit sacerdotē et
periuit sacra et ecclasticā sepulture. Nā dīt⁹
sacerdos q: non daret ei⁹ p̄. restitutes⁹
ret. q: ille facere r̄nuit. Recedente sacerdos⁹
te ⁊ ifurmitate iualeſcēte appropitiq: mor⁹
ti. Renocat⁹ est sacerdos vt aliam angel⁹ dei
recōmendaret. sacerdos ait. ego cōmēdo eas⁹
oībus demonib⁹ in inferno. Et hoc dicto res⁹
cessit sacerdos: q: ille adhuc restituere noluit⁹
it. ip̄o defuncto rogauerūt amici vñsurari⁹ illi⁹
us sacerdotē vt defunctū sepeliret i⁹ atrio cō⁹
scratō p̄p̄ amico⁹ honore. qđ sacerdos eis⁹
negauit: q: eo adhuc viuētē vñsura⁹ restitutes⁹
re noluit. Habuit aut̄ idē sacerdos vñsura⁹ afi⁹
q: nihil aliud fecit q: lib̄os ad eccliam fer⁹
ret ⁊ deferreret: ⁊ iō nullā alia viā sc̄b̄at. roga⁹
uerunt sacerdotē amici vñsurari⁹ defunctū vt
corpus eius super afi⁹num suum poneret: et
ad quēcūq: locū illud deferreret illie sepeleſe
putātes q: ad eccliam dclatur⁹ esset: vel ad
domū sacerdotis: q: aliāviā nesciebat. placu⁹
it sacerdoti pactio illa. Afis⁹ vero cadauer⁹
vñsurari⁹ sup̄a se positum nō declinās ad des⁹
xterā neq: ad finistrā tulit ad patibulū et se⁹
executiens coram oīm populo piecit a se illō
cadauer sub patibulo. et sic ibi sepulc̄r⁹ est in⁹
sepulchro patrū suorū. L De secūdo sc̄iēs⁹
dū q: vñsura multis modis cōmittit. P̄mo
cū aliq: prestant cū cōditione ad pactum p̄l⁹
recipiēdi. Et isti sunt expressi vñsurari⁹: etiam
fīm iudiciū ecclie. Secūdi sunt q: prestant si⁹
ne aliquo p̄acto: ea tñ spe q: aliq: dūltra sorte⁹
recepturi sint: als⁹ non mutuarent. Illi sunt
vñsurari⁹ quo ad deū per intētōnes corruptā
quā phibuit salvator. Luce. vi. Mutuū da⁹
te nihil inde sperantes. Ergo q:sc̄iunc̄q: aliq:⁹
sub spe recipiēdi aliquid mutuat pecuniā. p̄
cipue si als⁹ nō ess̄ mutuatur⁹ quicquid post⁹
ea receperit vñsura est. q:uis enim nihil posu⁹
lat: th̄ tenet de illo ad restitutionē. Terti⁹ se⁹
qui mutuant res suas ad certū terminū q:ve⁹
niente nolūt prestatē vñlteriore dilationē
donec aliq: emolumentū inde p̄cipiant: licet⁹
etiam nihil exp̄esse petant. Quarti sunt qui⁹
vendunt res suas longe chari⁹ ppter dilatio⁹
nem q: eis incontinenti soluerent. et bi⁹ fili⁹
sunt vñsurari⁹. vt p̄t̄ extra de vñs. c. L dñluit⁹
Est em̄ ḡnālis regula q: quicquid accidit vñ
tra capitale vñsura. ⁊ b̄ p̄. p̄. m̄. q. m̄. plenip̄

CXIII

422

Dominica. vi.

in aere sepulchra eorum domum illos in eternum.
Tunc valet et auaricia. Tunc pietate. Et si se cito credit mortuus. Si enim habuisti
secenta milia denariorum quod tibi padessemus cum
nullum tecum recipies et oculi post te relinqueres.
Et si habuisti octo tunicas et decem palias tunc
peiorum tecum recipies pro regnante nuditas tue
Eli Job. i. Nudus egressus sum de vetero mas-
tris meus et nudo reuertar illuc. Propter autem in ter-
ra scaphes: hoc valet et supbia. Eccl. x. Quid
mo sup caput hoio ponis in signum humiliatio-
nis dicendo. Memento hoio quod amio es et in ci-
nerem reuertens. Et quod audes te sup pri-
mum tuum exaltare. cum sup sepulchrum tuum forte-
ras canes calcabunt. Et propter hoc erit cibus ver-
mi valet et voluptate carnis. Quare enim
sic delicate nutrit corporum tuum quod in breui erit
cibus vermu. Job. xvii. Putredini dixi pater
meus mater mea et soror mea vermbus tunc.
Eli oculi gulosi scipios impinguantes sunt co-
ci vermu. Eli legimus tale exemplum. Quidam
fossor fodiens sepulchrum inuenit cadaver quod
dabat formam plenam: et de quolibet foramine
vermu se erigebat cum capite suo. Qui percussit
sup cadaver: et oculi vermes capita sua retrahen-
tuntur. et de lingua illius nascitur serpens his
cauda venenosus in signum peccati lingue. de-
epate aspis: in signum luxurie. de cerebro bufo
in signum supbia. Istavent ad domandam de
fideria et voluptates carnis. Tertio petram se
quuntur ipsum hoiem si hic non penituerit propter
quod ipsum redenit. angeli cum a bonis separant
et demones cum impetu cruciatur. Apoc. xiiii.
Oportet enim illos sequuntur illos. Ergo quilibet stu-
dere de te ut veniat cum honestate ante summum
iudicium et regem. Si ei cum firma fide et pura con-
sciencia quod venerit: ibi obuiat sibi patriarche.
Si cum vera sapientia: obuiat sibi prophete. Si
cum voluntaria paupertate: obuiant sibi apostoli. Si
cum patientia: martyres. Si cum humilitate profes-
sores. Si cum castitate. Maria et oculi virginis.
Si cum charitate inimicorum: ipse metus ipsius sibi
obuiabit quod per suis inimicis in cruce orauit. et
dicet sibi. Intra in gaudium domini tui. Hoc si cum
vicio ante summum regem veneris: ipse una cum
oibz letis te repelleret: et tibi petram tua obijaciet.
verbi gratia. Si cum supbia veneris: tunc ipse ipsius
ad scelos suos dicere poterit. Uenite et vides
te: hic venit inimicus meus qui me priuare voluit
bono meo appetendo gliam et honore ipsius
le. Iu ab priuabit gloria eterna. Si cum auaricia
dicet. Ecce inimicus meus qui me totiens vediit

Sextio

tem suam contrastat et molestia et posset eas
tuuare et nollet facere. Itē sciēdū quod cōtrista
ri viduas et pupillas estynū de quattuor pec-
catis clamātibus in celū. De quod materia ques-
re aī finis. cuius. S. P. Tertium quod viduas nō
dūt et occiose: sī se in aliq̄ bono ope occu-
pare. Eli apostoli. i. Thym. v. Reprehendit q̄s
dā viduas dicēs. Simil autem et occiose discute
circuire domos suas. Periculum ē hoī cus-
toscū quod stat sit quod sit ociosus. et marie mulie-
bris. Horres. q̄ dīs posuit adas et euā in
padino ut ibi oparent. Hoc dyabolus inuenit euā
ociosam: et aggressus est temptavit et decepit.
Iō dicit Hiero. Sēp aliqd boni facito ut dy-
abolus se inueniat te occupatū. Nā sicut in fra-
no arata et inculta crescat vepres: et in aqua
pante crescunt vermes: sic in aīa ociosa male
cogitationes. Ver. Oīm cogitationū et tem-
ptationū malaz īcētū ē ocīū. vñ Aug. Oci-
ositas sine dei timore magistra nequitie est.
Inno ociositas est et naturaz hoīs. Job. v. Hō
ad labore nascitur sicut avis ad volandum.
Inno ociosus indignus est brutis animalibz
qui nullus enī naturaliter est ociosum. ut dicit
Aristo. i. galiū. Inno ociosus idignus ē pa-
ne quod vescit. Aplus. ii. ad Thes. iiii. Qui nō la-
borat nō māducet. Et ociositas in hoīe īsignū
arentie ḡte dei. vñ Crisost. sup Math. Qui
hō sp̄m dei nō sunt p̄tēti sedere ociosi: si ipē
sp̄s q̄ est ī eis virget eos aliqd bonū app̄bē-
dere. vñ Aug. Si possibile sit nemo te aliqui
mis aut legente aut orante inueniat. Sunt
enī aliquae viduae mulieres tam nobiles quod
si vidua vult deo placere: tunc dī lingua suā
refrenare. S. Quintū est quod vidue gerere
debent habitū viduale et nō cunose et ornare
te incedere. Eli aplo. i. Thymo. v. reprehēdit
quasdam dicēs. Non solū ociose: si etiā ex-
tiose discute incedere et circuire domos suas.
Periculum est effiduus īm cursum mun-
di se omare: quod pulchrie vestite citiū decipiunt:
et crebriū demonibz capiuntur. Eli legimus ē be-
ota Elisabet quod post mortem sui mariti vestes
griseas et abiectas induit. Sunt enim tunc bas-
tibz eiū ita despectus ut defeneret griseū palliū
panno alterū coloris plongatum et in amicas
ruptas cum panno alterū coloris reformatas
lōtra hoc aliquid viduas faciunt quod se ornāt in re-
stibz volētes duobz dīmōsūre et placere ses
ociose: si etiā hoīe loquētes que nō oportet
Q. Eli sciēdū īm Criso. quod mulieres sunt ī
caute molles: et fragiles. q̄ meaute. id de fa-
cili decipiunt. q̄ molles. id ad bonū vel ma-
li cito rectunt. q̄ fragiles. id ē facilis superan-
In signū huius dyabolus ī gadis quod est aggredit

CXVI

125

CXVII

Sermo

viduitate melius facit ppter qttuor cās sus
per tua dicta. Et s̄ q̄tū ad tertū scī
dū q̄ deo est valde acceptū q̄n iuuenis muli
do. Usq̄ leḡt tale exēplū q̄ puella nobilis in
sua adolescētia marito est tradita: t̄ in vñ
annī spacio eius morte est viduata. Quā cū
cōsanguinei inducerēt ut secundario p̄trabes
relegit magis sp̄ualibus nuptijs copulari
rpo in q̄b a luctu incipit: s̄ ad gaudia efna
p̄venit. q̄b exq̄lib⁹ nuptijs subijer: q̄ a letis
cia sp̄ in p̄piunt: t̄ ad finē cū luctu tendunt.
Hoc q̄ ut eius marit⁹ defunct⁹ est abjecto
seculari habitu ad op̄potenç dei servitu⁹ se
tradidit: t̄ ei multis annis in simplicitatet pu
ritate cordis: seruuit ōfoni⁹ deusq̄ infiste
do largas elemosynas paupib⁹ ergoādo. Cū
q̄ op̄s de⁹ perhennē iam mercede ei⁹ labori
reddere decremisset cancri uicere in manilla
pcussa. Nocturno aut̄ tpe ante lectū ei⁹ duo
cādelabra lucere p̄sueuerat: q̄ videlicet omni
q̄ suit dñica die facta q̄ est cā t̄ exemplar nře
resurrectionis. Nā illa die dñs p̄tulit nobis
tria bona. Pr̄o q̄ mortē nostrā destruxit: et
cā in seipso occiso occidit. Secundo q̄: nřurā
nostrā ueste immortalitatis induit: cū imorta
lit̄ et impassibilis resurrexit. Tertio q̄: timo
rem mori abstulit: q̄n p̄ sua resurrectionē de
eterna beatitudine nos assecurauit cū certū sit
q̄ mēbra seq̄ debeat rbi caput p̄cessit. Greg.
Si mēbra nostri redēptoris sum⁹ p̄sumam⁹
in nobis qđ iā gestū cōstat in capite. Tertio
dies sabbati trāstata ē in diē dñicū uideā
mū iudaizare diē sabbati more iudeoz ob
seruāde. q̄ fm̄ Hosti. in sabbat marie labo
rare debem⁹ ne iudaizare videamur. B

Dominica. xvij. Sermo. crvij. De celebra
tione festorum.

**Unū itaret Jesus in Do
mū cuiusdā p̄ncipio p̄bariscorū
sabbato manducare panes t̄ ipsi
obseruabat eū. Lū. xiiij. Mat̄.**

Xpus in sabbato sepe docebat t̄ curabat
infirmos ut plures q̄ ad sabbatū suemibāt
lucis faceret. Unū ad māducādum cū isto p̄ncip
pe sabbato introiuit non ppter cibū: s̄ aīaz
lucū rbi etiā b̄idropicū istū in corpe t̄ mēre
curauit. H̄s ip̄i p̄barisci obseruabat eū puer
tendo opa sua: er co q̄ i sabbato ea faciebat
dicētes. ut h̄b̄ Job. ar. Non est hic h̄b̄ a deo q̄
sabbatū nō custodit. Unū in p̄fī sermone q̄t
tuor sunt dicenda. Pr̄o q̄rē sabbatū sit trās
lat̄ in diē dñicū. t̄ p̄nilegia q̄b̄ dies dñica
p̄e alt̄a dieb⁹. Secundo quō violatio festoriū
octo m̄dias p̄tingit. Tertio q̄f festū est mai
piendū: t̄ q̄f terminādū. Quarto quō pumē

Dominica decimaseptima

Sitibus q̄ in cōiungatio: qz vror cōiugata lis
ate p̄t operā daret placeat viro suo. s̄ xpo
qui est spousua viduā t̄ et viginum nō ques
tit orare. Ratione: q̄ illud t̄pō qđ vror cū ma
joritudo suo t̄ pueria suo exp̄dit die noctuq̄: b
rpa vidua exp̄dēre d̄s in deuotione: in con
templatione: in orōne et sanctis meditatio
bus. q̄ libet vror libēter et amicabilis loq̄
tur. cōuersaf cū marito suo quē diligat. Sic
vidua libēter d̄s loq̄ t̄ puerari cū sp̄o suo
xpo. t̄ hoc sit in orōne et contēplatione. Unū
Augu. sup̄ ps. lxxxv. Ōro tua locūlo est ad
deū. q̄n legio deus tibi loquit. q̄n orā cūn
deo loq̄is. Ū Quātū ad secundū quē
p̄trū melius fit p̄manere in uilitate. t̄co
uero contrahere matrimoniu⁹. Unde detur q̄
melius est mulieri inviduitate permanere: q̄
ecōuerso ad cōiungiu⁹ trāsire ppter quartuor
causas. Pr̄ima q̄: hoc maioris castitatis est
indiciū. Qn̄ em̄ mulier totiens nubit: signus
est incontinētie. Apls. i. Lbi. v. Vidua
est magne p̄tinentie. Apls. i. Lbi. v. Vidua
eligitur que fuit vñ. vñ vror. In animali
bus hoc inuenit: t̄ post vna turf moratur
reliqua alteri non sociat. Vem. P̄dūcū ad
negociū honestū rōem nō posse in hoīc quod
natura p̄t in volucre. Secunda q̄: hoc est si
gnū maioris amoris ad p̄mū virū. q̄n. s̄ amo
runt abo vna caro mortuo viro remāsit mul
er t̄ q̄si etiam mortua nubere ampli⁹ non de
beret. Unū refert h̄iero. 5 Iouianū q̄ cum
valeria vidua rogaret secundus virum acci
pere. th̄dit se hoc nō posse facere. q̄: vir suis
ad huc vineret: q̄bu⁹ admirantib⁹ dirit. Quā
dū virero vir me⁹ p̄ amo: c̄ semprinet in cor
de meo. Tertia causa est ppter maiorē secu
ritatē. Unū em̄ sui dñia est et in pacem uiuit.
Et si accipit virū discriminī se exponit. quia
forte habebit virū durum. vñ. H̄ieron. refert
vbi supra q̄ cū lēania vidua rogaretur ut
secundario nubaret. th̄dit se hoc noui posse
facere. q̄: bonū habuerat virū t̄ si secundū du
ceret aut esset bon⁹ aut mal⁹. Si bon⁹ sempr
esset in timore ne ip̄m p̄deret. Si mal⁹ sempr
esset in dolore. q̄ post tam̄ bonūvirū illū p̄ci
simū haberet. Quarta cā ē. q̄: ad seruendū
deo h̄b̄ maiorē libertatē. Apls. i. Ldn̄. vñ.
Qui sine vrorē ē sollicit⁹ ē q̄ dei sunt. Nā vi
dua p̄t surgere et dormitū ire q̄n vult: t̄ eti
am p̄t comedere t̄ bibere t̄ ieiunare q̄n pia
cer. Insup̄ p̄t paup̄s hospitio recipere: cles
mosinā dare: firmos visitare: eccl̄as: fīnos:
neg frequētare t̄ sic de alijs. Saēdū t̄ p̄ v
dua iuuenis q̄ adhuc p̄t pueras parere: li
te t̄ sine perō p̄t p̄trabere. s̄ si sic p̄maſit in
potu. q̄: ad viduā pertinet multum t̄ frequē

Domínica. xvij.

rent a mortuus. Undecima. qd eadē die mis
 sit sp̄misitū suo ap̄lio. Duodecīa. qd eadem
 dic ēre dico iudicē et ceterā ut p̄leū opinant
 si tñ certitudinalis b̄ nemo sc̄it nisi sol⁹ de⁹. g
 honosifice debem⁹ honorare et celebrare b̄ dīc
 diē si nō eadē in nūero tñ eandē in sp̄e intel
 lugere debem⁹; ut p̄t cūliby intuēti. Elū s̄m
 ius canonīcū. Cōltat diē dñscū m̄f sūmāo et
 p̄cipua festiuitateo st̄ineri. Ergo dī Ero. x.
 vñdemēro ut diē sabbati sacrificio. i. summo
 studio illā diē honoreo: nibil. s. op̄is manua
 liō in eo faciēdo qd posset impecaire q̄rē mē
 tis in deo. Elī dī in decc. Dñica die nibil est
 agendū nisi loli deo vacandū. de p̄se. dist. iii.
 Ecclia. E Quantū ad sc̄m sciendū φ
 octo mōis ḡrigit p̄ceptū de celebratōe festos
 rū trāsgredi. P̄to manualis op̄ando: qd pro
 hibitū est a deo. vñ Ero. rr. No facies i eo oē
 op̄. Et quo p̄t q̄d q̄rē menti ipedire nō
 cat mortalit. Excusaf tñ q̄s a pctō mortalit.
 laborādo in die festivo in q̄ttuor casib⁹. P̄t
 mo p̄p̄ laboris vel op̄is modicitatē: puta si
 labor tā modic⁹ sit q̄d q̄rē menti ipedire nō
 possit in deo: qz sol⁹ ille labor q̄ turbat q̄tates
 animi et sp̄nō libertatē causat mortale pctm
 Sc̄o p̄p̄ laboris necessitatē q̄ tāta dī esse:
 vt labor ōq̄s sine rei nūculo p̄ueniri vel dif-
 ferri nō possit. sicut ḡrigit in messib⁹ ppter
 incursum hostiū. vel et s̄m Guīl. si tacētibus
 segetib⁹ in agro vel feno in p̄to imineret tē:
 pestas p̄t inde remouen. Itē nōvidenf pec-
 care mortali carnifices et pincerni q̄ p̄parat
 virtualia: vt seq̄nti die vēdant si p̄us nō po-
 terat cōmode p̄pare aut p̄p̄ata suare. Itē sic
 ḡrigit in vñdemijo p̄p̄ frig⁹: et in captura
 allecū q̄ solū fit tpe determinato. in talib⁹ cī
 excusat necessitas q̄ legē nō b̄z. vt p̄t et b̄ cō
 suc. c. Quāte. Ecclio p̄p̄ cordis pietatez: qz
 b̄z p̄p̄ deū arare: et agrū paup̄is semiare
 v̄l adducere religiosis ligna: vel alio miseri
 p̄sonis. Quarto p̄p̄ utilitatē publicā: puta
 laborare aliqd p̄ ponte q̄ respicat cōitatē vel
 p̄ via cōi: vel p̄ ecclia reparāda. Sciendū tñ
 φ Guīl. dīat q̄ nō credit q̄ dñicis dieb⁹ aut
 maioriib⁹ festiuitatibus liceat labores fieri.
 De mionib⁹ aī: festiuitatib⁹: sicut infra octa
 uas pasche: p̄thecostes et silib⁹ credo q̄ lice-
 at seq̄ p̄suetudinē regiōis. Ad h̄ aut q̄ tales
 labores licite fiant op̄s q̄ nō fiant v̄sq̄ ad v̄l
 sumā fatigatiōē: vel ne ppter b̄ dimittatur
 missa vel hm̄i diuina: et q̄ talia nō fiant p̄p̄
 affectionem carnalē et sp̄em remuneratiōis:
 s̄ p̄p̄ deū: et q̄ paup̄ras illoꝝ erigere rideat

Sermo

Sed transgredif⁹ p̄ceptum de celebratōe
 festoy freq̄uando seculana placita et ericē
 cendo actum iudicariū. Est cīmūre statutus
 ut illo die strepit⁹ iudicari⁹ cōquescat. Elī
 dī in decc. Festiuitateo dieb⁹ et iudicio et placis
 illa die ut dicit Guīl. in glo. p̄ pace tractan:
 illa die ut dicit Guīl. in glo. p̄ pace tractan:
 vel p̄o p̄ce firmāda iuramentū licite p̄faz
 vel miserabilis p̄sonarū q̄ alia die non p̄o
 expediri. tūc q̄nq̄s licite posset fieri. Sc̄eduz
 illi multū rep̄hēsibileo. s̄mēt fūbūt roga
 fūas in dieb⁹ festiuitateo: t̄ in loco sacratō. t̄ in
 cemiterio expedit. Et hoc p̄t in eo. quia s̄m
 Ray. et hosti. Lemiteriū gaudet eadē emuni
 tate qd b̄z ecclia: q̄s facit illicitū est in ecclia
 talia placita: et tales fabularōe exercere: sic
 t̄ in cemiterio ē illicitū talia fieri: q̄ est b̄z
 deo sacrat⁹ et ibi req̄escent corpora fideliū defū
 cto. D Zertio trāsgredit⁹ mercatus ins
 tendēdo. Elī q̄ritur qd de cūntib⁹ ad nūndi
 nō ad mercata q̄ fuit in festiuitatib⁹. Elī
 detur s̄m Guīl. si alioꝝ b̄ facit nō et p̄fuctus
 dīne: s̄ p̄ sua necessitate et ante audiuit dīne
 na nō credo q̄ peccat mortalit. Sec⁹ si p̄fuctus
 tūdūne seu lucrandi cupiditate et marne
 subtrahēdo se a diuiniſ aut etiā si hm̄i mer
 cata a p̄las illi⁹ loci phibita sunt. Elī cōtata
 tñ q̄ er quadā necessitate fuit ve virtualib⁹
 necessario ad diē aliquē nō credo illicita cē
 dū tñ ppter b̄ nō se subtrahāt a dīmino offi
 cio. Ven̄ hoc nō attēdūt isti instituti: est mor
 catoris q̄ in nūndūne et dedicationib⁹ vel in
 alijs festiuitatib⁹ summo mane sua venalia
 exponūt: et torū diuiniſ officiū negligūt: nō
 illa die missam vel s̄monē audiūt: et in b̄ des
 um graui offendūt. In signū hūius tpe p̄s
 cbc phibet cōmūnio oīb⁹ calib⁹ q̄ mercānas
 suas dīb⁹ festiuitis exercēt. et cōio nō phibet
 nūl p̄ pctō mortalit. Quarto q̄ vecturā in die
 b⁹ dñi⁹ et festiuitateo exercēt. In signū hūi⁹ q̄rē
 de his q̄ dñi⁹ suis vecturā bladoꝝ addūt
 in dieb⁹ festiuitis. R̄sidetur s̄m Guīl. op̄ion
 excusat nūfi aliq̄ necessitas ad hoc cōp̄co
 pellat. Et insup̄ tales dñi q̄ cōs dant oīlāsi
 nē vel iubēt eos talib⁹ diebus exercēt vectu
 ras p̄ticipes sunt illoꝝ p̄ctōꝝ. Sed vectores
 mercūnōiꝝ: vel alimentoꝝ: vel p̄sonarū
 ad loca remota cuꝝ alias non p̄t hūe graui
 dāno. et incōmodo credo excusat: et simile est
 de viatorib⁹ et cursorib⁹. Tamen bonū est tas
 lib⁹ ut autē missam audiūt matīc in dies
 bus festiuitis. Ven̄ hoc isti tūliq̄ nō attēdūt
 qui q̄ facta est ex iussu dei super boīem q̄ lu
 ḡ in

CXVII

De eodem euangelio

gra collegium die sabbati. Unū legiſ Num. 19. Sacra est cū filii israel essent in solitudine et inveniuntur bosemi colligentes ligna in die sabbati obrulerūt cū moyū et ēaron et vniuersitatem multitudinē. Qui recluserūt cū in carcere rē nesciēt quid sup eo facere deberent. Discepi dñs ad moyēn. Abiit monas bō iste lapidib⁹ obiuit cū oīa turba extra castra. Cū qđ edurisſent cū foras obiuerūt cū lapidib⁹ et mortu⁹ est sicut p̄cperat dñs. ¶ Sed illis qui festinat de dat p̄spenitatem corporis et aie. Exemplū iegim⁹ de duob⁹ fūtonib⁹: quos rum vi⁹ habuit multos pueros cū vrore sua et ille non dimisit qđ om̄i die libēter audiret missam: et in oībus ei p̄spere successit. Et ali⁹ nullū puerū habuit: sī sola vrore: et quotidie laborauit tam in dieb⁹ festiūs qđ etiā in sa- cro noctib⁹: et raro missam audiuit: et tñ sp̄ in paupertate vnit. qđ semel qđlūt ab alio furore vñ sibi ista bona venirent qđ cū filijs suis et vrore sua semp satis haberet: et ip̄e pl̄ la- boraret et tñ semp egens esset. Qui respōdit. Cras ibis metū et offendā tibi vbi talia repis- am. Abiit factō duxit eū secū ad ecclias. Et finita missa dixit ei. Vade modo ad labores tuum. Sequēti die iterū venit de mane ad domū ei⁹ et durit eū iterū secū ad eccliam. Et finita missa iussit eū redire ad domū suā ut laboraret artificiū suū. Tertia die iterum de mane venit ad domum eius volēs eū secum ducere ad eccliam. Et ille. charissime si velle are ad eccliam p̄ me scirē viā. Ego desiderauī a te ut duceres me ad locū vbi thesaurū ius- nisti ut et ego etiā possem sic ditari. Tūc ille dixit. Alii⁹ locū nō habeorbi thesaurū corpo- ris et p̄ennū vite eterne req̄ro nisi eccliam. Nōne audiūsti dñm loquētē in euangelio? Prīmū qđtē regnū dei: et hec oīa adiūcent vob. Tunc alī cōpūctus et amodo r̄pō factus deuot⁹ post hoc semp libent⁹ missaz audiuīt et tūc etiā sibi p̄spere in omnib⁹ successit.

¶ De eodem euāglio. Sermo. cxviii. de di- uitijis non appetendis.

Ecce quida⁹ hidropicus erat an illū t̄c. Beda dicit hidropis est morib⁹ ab humore aquo- so vocabulū trahens. Grece enī bydor aqua vocat. Cui p̄pū est quāto mas- gis abūdat humore in ordinato: tāto āplius sitit. Per hidropis⁹ igit̄ intelligere possum⁹ sitim sine appetitu diuinitarū et delitiarū. Ec- clesi. v. Avar⁹ nō ip̄ebis pecunia. vñ Greg. in-

omel. Om̄is avarus er inuidia fūtim multa, plicat. qđ cū ea qđ appetit adepe⁹ fuent ad ap- petenda alia ampli⁹ ambelat. Ergo p̄ bidros- picū istū intelligere possum⁹ appetitu diuini- arū. ¶ Unū in p̄tī sermone dicendus est quō boles peccant appetendo diuinitas. P̄o quo sciendū qđ appetendo diuinitas. Peccare decem gūa boīm. P̄:imi sunt qđ cōcupiscunt bona alio. si scientes qđ nō p̄t obtinere re- cōcupitā nō p̄sequūtur cōcupiscētias in effe- ctu si aut̄ scirent se posse cōseq̄ cōcupira: for- tissime instarēt ad p̄sequēdū cōcupiscētia- etiā in effectu. et isti ralif̄ cōcupiscēdo mōts ralif̄ peccat. Secūdū sunt qđ aliena cōcupiscēt et oī conatu extēnōi laborat p̄ tali re illici- te obtinēda: qđ q̄mis nō obtineat mortaliter tñ peccat. qđ appareat in fure et latrone. p̄ fur- to et rapina laboratib⁹. qđ ls in effectu nō fure tur nec ralif̄: tñ peccat mortalit̄ et graui⁹. p̄ p̄mi. Si aut̄ p̄missio conatib⁹ allequūtūr ap- petita adhuc graui⁹ peccat: vt p̄ in furib⁹ et latronib⁹ rē cōcupitā illicite obtinentib⁹. Et istis nūqđ dimittit p̄ctū: nisi p̄u⁹ restituant ablatū: vt dicit Aug. dñmō tñ habeat facul- tate restituēdi. Tertiū sunt qđ cōcupiscēt bona alio. inūste: et spēm hñtvt ea sibi possint acquirere: si nō audēt attēptare ppter timore corporis et honoris. ¶ Si si scirēt se posse cuade re p̄seq̄renf toto conatu: et sic nō ppter deū dimittit. si p̄p̄ timorē et cōfusionē hñanaz Quarti sunt qđ cōcupiscēt iustas res: si ad ma- lū finē. s. ad peccādū: puta ad vanā gl̄ay exē- dendā: vel ad crāpulā: sicut ille diues de quo scribif̄ Lu. xvi. Qui epulabaf̄ q̄tide splēdis de. Ergo qđū qđ videret aliquē ludere et pecu- miā lucrari: vel etiā vñsurariū vñsurao cōmitte re: vel videret supbiā vestiū: et sic de alijs. et ad talē finē etiā desideraret habere diuinitas. vt sic etiā contra deū posset vivere peccat cōtra p̄ceptum dei. et fm̄ hunc intellectum nō solum contra preceptum dei faciunt illi qui aliena concupiscunt: sed etiā qui sua p̄- male et illicite expendunt ut pomposi et volu- ptuos. Quinti sunt qui cū nīmio appetitu et amore afficiuntur ad temporalia: qđū nō inūste vellent ea acquirere. tamen quādū ille appetit⁹ et amor temporalū supat et p̄ccl̄lit amorem dei et appetitum p̄p̄ue salutis: sic qđ mēs suffocatur ex toto. tales etiā grā- uiter peccant. Sed heu plures sunt qui totū cor suum occupant cum temporalibus: sic qđ nunqđ vel raro de deo et salute propria cogi- tant. Sexti sunt qui anare retinēt vel possi-

Sermo

Dicit sua iusta bona cū nimia tenacitate et cū infatibili cupiditate: sic qđ sup̄uo paupi- bus nō subueniūt fm̄ iustum xpi qđ dicit Lu. xi. Qđ sup̄elt date elemosinā. Et de his dicit Hermān⁹ de schildris qđ sup̄ua tenet que dāda essent: tūc si ex tali tenacitate sup̄uo alij magnā penuriā sustinerēt. puta si tene- ret sup̄u bladū: vīnū: vel hīmōi virtuālia et cari⁹ vendere posset vñ multo p̄ penuria et re: canūlia seq̄ret: grauiter peccaret. De quo quere ante se. Ier. vii. ¶ Septimi sunt qđ cōcu- pis cū honore et pulchritudinē primi. hono- rē ppter exaltationē et subbiā. pulchritudi- nē ppter hoc vt hoib⁹ placeat. et hoc ē p̄ctū. Si si naturalis qđ appetet pulchritudines nō tñ. p̄p̄ b̄ p̄tra deū vñuere veller: sic p̄t qđ qđ else sine p̄ctō. Octavi sunt qđ famulū vñ an- cilla primi sibi attrahunt: cū tñ alio a fuitio nō recederēt. qđ est p̄hibitū in lege: vt habes- tur Ero. xx. Non concupiscas seruū vel acil- laj. primi. Itē hoc enī est cōtra legē nature qđ lex naturalis est hec. Quod tibi nō vñ fie- ri: alteri ne feceris. Et in euāglio r̄pō dicit. Que vultis vt faciat vobis hoīs t̄c. Si tu haberes famulū vel famulā fidelē: nō velleas qđ qđ tibi cū abstraberet. sic et tu primo tuo teneris. Noni sunt qđ nīmio amore afficiunt ad tēpō alia: tñ infra deū. et hoc est veniale. Decimi sunt qđ appetit aliena cū voluntate cō- ditionata. si possent habere sine offensione dei et iniuria primi. et tūc nullū vel solū ve- niale est p̄ctū. siue talē cōditionē actualiter addat sive habitualis cā intēdāt. ¶ Ec- cūdō dicēdū est de remedio cōtra auanci- qđ p̄mū ē mort cōsideratio. Unde Nic- ro. Facile cōtemnit oīa qđ se semp moritur co- gitat. Sicut iūmēta defendit se ab importu- nitate muscarū cauda sua. et sicut aues et pi- sces cū cauda regnūt se: sic homo considera- tione finis et mortis p̄p̄ defendat se ab au- nacia et ceteris vītis. ¶ In Job. xii. Interroga- menta et docebūt te. volatilia celi et indis- cēbat tibi. Mors iudicat ad oculum tibi cō- tent p̄tibilia esse omnia que querūtur in hoc mundo. s. delicias: diuinitas: et sic de singulis mundi vñritatib⁹. Unū Viero. Qui quotidie recordatur se mōtūtū p̄temnit temporalia et ad futura festinat. Et non immēto quā- talia in morte nihil valēt. qđ nec corp⁹ a ver- mībus preservant: nec hominē in vita cōser- uare possunt. quia montur paup̄: moritur et dīnes. Unū legitur qđ quida⁹ rex frānie labo- rano. si mortē: et a medicio desperat⁹ vocari

CXVIII

fecit om̄is principes et platos dicens. Ecce ego qđ fui diuissim⁹ nobilis et potētissim⁹ p̄ oīb⁹ diuitho mea et potūtia. et oīb⁹ amicos non possum etio: quere a morte inducas ab hac infumitate p̄ vñā dēp̄ vñā boti. dā ergo valent oīa ita t̄p̄tia. Et hec dīces oīa astātes cōcītātū ad fieri. ¶ Unū ista tē- poralia grauāt diuinitē in morte. qđ talis du- ues mīla possidens cū dolore moritur. qđ pe- nale ē separātā diuinitas quas dīcēt: et p̄ qđ dīm laborauit: et p̄p̄ quas salutē p̄p̄as se p̄iuo negletur. Insup̄ cum bis fātis b̄: et nē- scit qđ ibi habebit: et vbi p̄tia nocte remanes bīvalde amāz ē. Eccl. xli. O moīa qđ amara est memoria tua hoī hītī pacē in substantia suo. Unū Vüber. in tractatu de septuplicis moīis dicit qđ quida⁹ vñsurāt dñū in extremis laboraret fecit ante se optare vasa aurea et argēta: et p̄mittēs aīe illa et multo āphīota. s. agros et domos et multa alia si adhuc cū eo remaneret. et tū magis cūvīgeret dolor ē firmitatis ait. Er quo nōvis meū mori cō- mendō te dyabolo. et hec dīcēs expīrat. ¶ Secūdū remedū est cōfidentia de dō qđ nō derelinqt spantes in se. iūtra p̄missum xpi in euāglio. Nolite solliciti esse dīcētes qđ manducabim⁹ aut qđ bibem⁹ aut qđ op̄ie- mur. scit enī pater vester qđ qđ his indige- tio. Qui enī sic fecit dominē vt alimentis in dīgeat non patietur cū perire per necessario- rum subtractionē si se eius submittat cōfi- dentie. Abi. vi. P̄:imi quēte regnū dīcēt et hec omnia adiūcent vobis. s. necessaria cor- poris. p̄s. Non vidi iūstū derelictū t̄c. Unde Bonauēsi. Unū et tribus sperandū est auari- ciam. p̄ficiētib⁹ p̄ deo qđ aut penitentia de- homini in necessario: aut cū parcorūtū et in- penuria dabit homini vītē quas in abūdā- tia possit habere. et hoc est iūcundus de mo- dico esse forte: sicut alijs de multis: aut qđ suberant corpori refundet menti in consola- tione spirituali: vt libenter careret tempora- li abūdātia que spiritualib⁹ dēlītū felici⁹ recompensatur. Insup̄ magnā gloriam ut celo meretur patient sustinēdo p̄ ch̄nsto pe- nūriā tēpōalem. ¶ Tertiū remedū est paup̄tā christi. Unde Ver. Magna- siquidē abūsio et nīmio magna qđ diues re- sit fieri vīlis vermicul⁹ pro quo dīns manē- statis pauper fieri vīlit. Thren. iiij. Nece- dare paup̄tātis mōtē trāsḡ. et si dīs mōe labo- rātū et felis. Ergo exemplū christi speme re debemuo terrena: qui cū esset dīs cīm p̄-

128.

Dominica decima octava

per nos factus est egenus ut ostenderet digni-
tatem pauperum et doceret spernere auarici-
am. Elius Augustus de vera religione. Zota vita
eponi in terris que per hominem gessit: discipli-
nae mortuum fuit. Ideo oia bona mundi ptem
pate que ostendendo docuit: et omnia mala sus-
tinuit que sustinendo precepit: ut in illo non
quereret felicitas neque in istis timetur infes-
tatas. O Quartu remediu contra auarici-
am est consideratio eternarum diuinorum.
Eccez. Chilescurt ipsalia cu considerant eternam.
Mundu est quod homo potest cum tanta audi-
tate et sollicitudine intendere temporalibus quod
transitoria sunt: et negligere celestia que eter-
na sunt. Sed hoc ideo fit quia non habemus
firmitatem et perfectam fidem. Unde Hieronymus.
Nec vera fide de deo habet qui cupit in his
misericordiis ducas fieri. Et ergo quilibet ipsius
cu omnium diligentia debet intendere virtutis
bus et bonis operibus: ut per hec possit sibi
deum acquirere et consequenter vitam eternam pos-
siderem. Unde Aug. Tunc erit deus oia in nobis:
quicquid hic querendas: quicquid hic per mis-
eriam habebas. quicquid hic amabas mandu-
care et bibere ipse erit tibi cibus et potus. quod
quid hic volebas ut sanitatem ipse tibi im-
mortalis erit. quicquid hic querendas ut divi-
nas: deus tibi erit divinitas. Aware quid tibi suf-
ficit si tibi deus non sufficit. Item Aug. lib.
xxij. de cimitate dei. Quod deus preparavit dilig-
entibus se fide non capit: sed non attingitur
charitate non comprehenditur. desideria et
vota transreditur. acquiri potest: estimari non
potest. Quintu remediu contra auariciam est quod
bona ipsalia hic multiplicata nocet homini etiam
post mortem. et hoc propter districtam rationem qua
rediturus erit de temporalibus. Hoc quod ante
sermo. in. R.

Dñica. xvij. Ser. xir. de dilectione dei.

Iliges domini dei tuu
er toto corde tuo et et tota anima
tua et et tota mente tua. Hoc est
maximum et primus mandatum. Secundus
autem filius est bonus. Dilige primum tuu sicut teip-
sum. Mat. xxiij. Mar. vi. Lnc. r. Sciendum quod
in presenti sermone dicendum est de dilectione dei
et primi. vñ Aug. Tota dilectio discernit inter
filios deit inter filios dyaboli. Signat se oea
fig. crucis. residet oea amen. cit. ut omnis alleluia
baptizatur oea ecclesiam parvum im-
plente non discernunt filii dei a filiis dyaboli
tusi in charitate. Qui habent charitatem nati-

sunt ex deo. qui non habent charitatem non sunt ex
deo. Elius in presenti sermone quatuor sunt dis-
cenda. Primo quod merito debemus diligere deum.
Secundo quod by ordinem charitas quae sit
diligenda. Tertio quod sunt signa quod quod cogitare
reputat an deum diligat. Quarto quod sit dea inter
amorem diuinum et carnale. P. Lirea pmus
sciedum quod de diligendo a nobis ex corde et
nos creauit: redemit: et glorificauit. Si qui ei
diligit carnalem priorem a quo tamen habet corpus
mortale: quod tamen diligere deum secundum a quo habe-
bit corpus immortale. Si tamen matrem quod habet p-
durit in hunc mundum misericordia plenaria: quod tamen
gaudio repletum. Si tamen fratres carnales dili-
gios quod principado tecum hereditatem terrena pau-
periorem te faciunt: quod tamen debet diligere ipsius
quod tecum principado hereditatem eternam ditionem
te faciet. Si filium diligis cu quo tamen laboras
nece scis an in illo aliqd proficias: et an ipse tibi
futuro apparet: vel an ipse se tibi opponet
et tibi malum per bono reddat. quod tamen rpm dili-
gere debes quod inestimabiliter tibi beneficatur est
eternaliter. Si tamen diligias auctoritatem quod forte as-
tium pluri diligit quod te: quod tamen diligere debes ipsius
quod non quod amorem suum a te superabit. Nam illud dicens
digne diligere deberet oea bo. Quid sic pba.
quod diligeres eni quod pte daret res. pluri quod pte res-
linqueret amicos et cognatos: et eniret terra
suam marime quod corpore suum pte daret. Hoc ipsius
totum fecit. Iere. xiiij. Reliqui domini mei. i. ces-
lum. dimisi hereditatem meam. i. angelos qui sunt
heredes eeli. et dedi dilectionem aiam meam. i. vita
in manu inimicorum tuorum. Itē diligeres eni qui p-
dilectione tua funderet lachrymas. maris si
sanguinem pte effunderet. Hoc idē fecit ipsius
i. Job. v. Tres sunt quod testimonium dant in ter-
ra dilectionis. s. spu. i. aia ab ipso egredie-
sanguis in passione ab ipso perfusus: et aqua
lachrymarum. Ber. O quod rebemeri amplius
ampleras est me in cruce in qua fluit aqua
de latere. manauit sanguis ex corde. recte aia
a corpore. Itē Ber. Non est passus pte: quod
non peccauit. nec per bonos angelos: quod non cesset
non habuit. nec per angelos malos: quod nunquam habes-
bunt gliam: si pte. p. Zelus domini tue id est
fidelis aie. comedit me. i. fuit causa passionis
mea. Itē quod tamen diligeres eum qui pro te daret
manum tuam ad amputandum cum tibi amputa-
ri caput debuisset: vel oculum vel pedem: et sic de
olios membris. quod tamen autem diligeres et quatas
gratiarum actiones teneris illi quod pte pote oculum
non manum: non pedem: immo totum corpore dedit in mo-

Sermo

tem. Itē diligeres eni quod te liberaret a morte:
plus quod sup hoc daret tibi saluum productum. mari-
me quod sup hoc te superbi vellet in loco filii sui
Et huius pte quod merito debes diligere ipsum qui
plus pte fecit tecum. Item debes ipsum diligere
plus quam oea res temporales. plus quam oea amicos tuos.
plus quam propria corpora copia. Sicut oea martyres
fecerunt quod propter eum oea amicos et oia bona te
poralia feliciterunt: et seipso pte eo in mortem
decederunt. Quid si non eo tante virtute et fortitudi-
nibus in dilectione dei quod totum mundum velis p-
eo deserere sicut illi martyres et sancti fecerint
babecas tamen tantam dilectionem ad ipsum ut ppe-
tum vilissimum quod in toto mundo est despici-
ans hoc est oea patrum mortale. quod vilissimum quod
totus mundus habet est peccatum. Hoc itavile
est quod nulli prodest: quod nec corpori nec anime
Ulius est quod serpens: quod rana: quod aranea: et sic
de alijs. oia enim talia ad aliqd valent. pte
ad nihil. Qui pro deo tamquam nō vult dimic-
tere viri dabit pro eo ipse antiripi oculum: vel
pedem: vel manum. Et ideo in vilissimum locus
mundi longe a se predicet eos. hoc est in ins-
fernū ubi oia mala mundi confluent. Deute.
xixij. Longregabo super eos mala: et sagittas
meas cōpicio in eis. Unde etiā pte. Plueret
super peccatores laqueos ignis sulphur tecum.
Taliter sicut guttae pluviae sunt innumerabiles: sic
etiam et pene damnatorum. Qui enim ista mala inferni
cupit evadere deum ex toto corde: et tota
aia: et ex tota mente deum diligere. O Unde
oritur quod utrum charitas viri possit esse p-
fecta. Sciendum est Aug. licet cetera mandata
dei possint impleri in via. sicut. Non mecha-
beris. Non furtū facies. et sic de alijs. māda-
tū tamen dilectoribus quo deus precipit diligere ex
toto corde ex tota aia: et ex totis virib: solū
implebitur in patria ubi oia cessabunt impedi-
menta. ppter quod etiam solū ibi erit charitas
perfecta. Notandum tamen est est Aug. quod ppter
charitatis potest dupliciter intelligi. Unus modo ex parte dili-
gentis. Et parte igitur diligibilis perfecta est
avaritia ut diligat aliqd inquantum diligibilis
est. Deus autem inquantum diligibilis est inquantum
bonus est. Bonitas autem eius infinita est. unde
infinita est diligendus. Sed nulla creatura
potest deum diligere infinite. cu quilibet virtus
creata sit finita. Elius per hunc modum nullius
creature charitas potest esse perfecta: sed solus
charitas dei qua scimus diligat. Et pte vero
diligentis charitas est perfecta. quoniam aliquis
in totum possit deum diligere. Hoc potest esse

CXIX

120

De eadem dominica

meritorum efficiat atque letum. Unde sicut aurum suum perducunt nobilitat oem metallum: sic opera nostra charitas. Propter quod dicitur apostolus. Quia deo tribus a me emere aurum ignitum et perdurum ut locum ples fias. quod de charitate vestigium dictum est. Nam tu dicit Augustinus. Charitas si desit frustra habetur cetera. si affit ois habent. Tertius enim i omnia tua sunt diligenda nisi quantum ad sustentationes corporis. et ad salutem aie pdesse potest. Unde apostolus in Epistola ad Corinthus. Vnites autem alimeta et quod tegamur ibis ostenti sumus. Unde Christus in euangelio. ut ber. Eu. vi. dicit ad illos qui Christus possident. Facite vobis amicos de manu tua imitatio te. Et quartus ad tertium sciendum quod sunt quoniam signa propter quod quis cognoscere potest a deo diligat. Primum signum est periculum declinatio. Nam quod vere diligat cauet oem offendit dilecti. Et quod Christus mariane offendit ex parte. id quod Christus vere diligit cauet patrem. Propter. Qui diligenter dominum odite malum. Ier. i. Job. iii. Ois qui erit deo est per Christum factum. Unde sciendum quod qlibet bonum Christianus potius de morte et oibz tpaibus bonis pauperrimi deum cum uno solo peccato mortaliter offendere: sicut plures sancti fecerunt. Hoc luxuriosi non attendunt qui delectatione luxurie deo et omnibus sanctis preponunt. Et potius volunt cum demonibus et oibz danatis eternaliter torquuntur: hoc delectatione carete. Similiter superbi qui honores mundanos deo et omnibus sanctis et gaudiis celi preponunt. Similiter et auarii qui pro modo lucro temporali vendunt deum et sanguinem Christi: et beatas virginem mariam: et sanctos angelos et animas proprias qui potius deo et omnibus sanctis volunt carere: quod hoc lucrum temporale non habere Secundum signum dilectionis dei est bona operatio. Diligens enim deum facit oiam in quibus se dilecto posse estimat complacere. Job. xiii. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet: et maiora hoc faciet. unde Gregorius. Probatio dilectionis exhibito est opis. Ego si libenter audis deo loqui et libenter cogitas deo: et libenter de manu surgere: et iunias: et oras: signum est dilectionis dei. Tertium signum est proximitas dilectionis. Iohannes. iii. Qui quis dixerit quoniā diligo deum et fratrem suum oderit: mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt quoniam potest diligere. Quartum signum est patientia malorum per persistio. Logitans enim quod deus nos ex charitate castigat libenter sustinet quicquid ex charitate infertur. Unde apostolus. Rom. viii. Quis nos separabit a charitate Christi: tribulatio an angustia te. Si enim carialis amo: tribulationes et dolores alleuiat quos quod sustinet propter dilectionem multo am-

Sermo

pliorem amorem dei. Unde Augustinus. Que dura sunt labores amatoribus levia sunt amantibus. Et ex hoc sensu dicitur. Tolle jugum meum super vos tecum. Unde et subiugit. Jugum enim meum suave est te. Hic Job. dicit. Mandata dei grauia non sunt. De quo ber. Liber admirari propter leue sit jugum domini quod non solum non onerat: sed et portat. Quintus signum est si libenter munuscula dirigit dilector suo et hinc cum elemosynae tribuunt pauperibus. Mat. xxv. Quid enim ex minimis meis tecum. Et circa quartum sciendum quod amor dei caret septuplici timore sollicitudine et defectu quem habet amor carnalis. Primo quod diligit deum semper potest eum habere presentem. Propter. Si ascenderem in celum tu illuc es: si descendem in infernum ad eos tecum. Secundo est de amore carnali. Secundo quod non dubito si ego eum diligo ipse me diligit: et misericordia eius quod ego eum habeo. Ipse enim dicit Proverbi. viii. Ego diligentes me diligo. Secundus est de carnali amore. Tertio quod certus sum ipsum non ignorare quod eum diligo: prout etiam et cum quo affectu. Et sic non obsecrabo sollicitari nec verecundari quoniam ei sponsus hoc quod ego diligam eum: nec etiam timere quod ipse beneficium accipiat quod carnalis amor non habet. Quarto quod non doleo quod alii secundum loquitur: et per eum amicitia laborat. immo velle quod omnes hoies hoc facerent. Scio enim quod per hoc nihil mihi deciderit: sed magis accrescat. Non enim mihi fit alienum. eo quod aliis sit familiaris. Hoc etiam amor carnalis non habet. Quinto quod enim diligam super omnes: immo super oiam: tamen non doleo nec pro malo habere possuum quod ipse aliquem vel aliquam placet diligat quod me. Ratio: quod scio quod ipse est iustus et sapiens: et oiam iuste facit. hoc etiam carnalis amor non facit. Tertio quod ipse tantum est et ego tammodicu[m] quod mihi sufficit ut etiam in multis et tres mos me ponat. dum tam etiam sum de numero amicorum suorum. Hoc etiam carnalis amor non habet. Septimo quod certus sum quod eius amicitiam perdere non possum: nisi ex meo vicio. Ipse enim in se immutabilis est: et quod mox nec me ei. nec ipsum mihi auferre potest. Hoc etiam carnalis amor non habet. Si igitur vultum turbulentum tibi exhibet: de hoc non dolcas immo de hoc potius gaudeas quia ipse dicit. Ego quod amo arguo et castigo.

In eadem domino. Sermo. cx. De dilectione proximi.

Diligens proximum tuum sicut te ipsum. Expedito uno fratre charitatis quod deo debetur nunc dicendum est de charitate quod primo de

CXX

100

bef. Ad quam caritatē admonebimus per hanc p[ro]positio[n]em. Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Unde et subiugit. Jugum enim meum suave est tecum. Secundo quod sunt illa quae icitur nos ad dilectionem primi. Secundo quod tenemus proximum diligere. Tertio signum dilectionis primi. B. Circa primū sciendum quod proximum diligere debemus propter tria. Primo propter atrinactū naturalē habet propter parentēs. quod oīs sumus fratres et uno p[ro]tegunt una mire. Et adā et ea p[ro]geniū quo ad naturalē frater nituit. Sed quo ad spiritualē fraternalē omnes nani sumus ab uno p[ro]tege. f. deo. et ab una matre Ecclesia. Et oīs fratres unū baptisimac[on]us fidei: et una hereditate in celo possidēdā. Unde Augustinus. Oīs frēs sumus binus quod fratres sumus. Vincitur dicit augustinus. Celuit deus unū boiem formare in principio a quo oīs hoies procederent: ut etiam frēs oīs se amat. nec sic factū legimus in ecclesia vel aialib[us] binis. Secundo propter similitudines Ecclesia. xiiii. Omne animal diligit sibi simile. Hoc pater. Nam oīs creature eiusdem speciei se cieci se mutuo diligunt. Unde si virus lupi: leo: et spes crudeliora alii alicuius non ercent maliciam in eis quod sunt sue speciei: multo magis homo non debet exercere maliciā in aliis hominibus quod sunt sue sp[irit]us. Unde si natura docet animalia bruta seruare amorem et misericordiam ad sibi similia: quā excusationē bētūt quod p[ro]ratio nē quā habent talia non faciunt. Tertio diligēdus est proximus propter p[ro]ceptum dei. Job. xv. Hoc est p[ro]ceptum meum ut diligat inuidem qui cut dilen[t] vos. Unde sciendum quod amandus est primus sicut credatur bonus sine malo. Si enim credatur vel sciatur esse bonus fatus appetere quod amandus est ab his quod deum amant carnalē deus filium suum reputat. Et insig[ne] Christus reputat eum sibi esse: oī generis similitudine. Mat. xiiii. Quicquid facit voluntatē patris mei qui in celis est ipse meus frater soror et mī est. B. Si autem malum fit proximus adhuc tamen diligēdus est: et propter deum: et propter te: et propter scipione. Propter propter deum: quod si deum diligere et ei filium amabis dum sane mentis erat: sic propter deum debet etiam amare eum dum insane mentis factus sit. Secundo propter ipsummet proximum debes amare eum. Si enim frater est tuus amabas fratrem: tibi omnino debes amare eum agnitione. In tali enim statu magis indiget amare tuo quod in alio. Tertio propter Christum debes cum amare. Magis enim amando cum lucrando cuius tibi non est quod si tibi beneficium esset. Nam et hec efficiunt filii dei. Unde Mat. v. Eligite inimicorum

De eadē dominica

Stros bñ facite h̄is q̄ odr̄t̄ vos et orate p̄d̄
persequētib⁹ t̄ collumantibus vos; vt s̄ris
filii patris vestri q̄ in celo est t̄c. **L** Et
ea secundū sc̄dū q̄ sp̄iani debet se inicē di-
ligere sicut mēbra eiusdē corporis. Nec autem
mēbris dilectio inter se q̄ntuplex est ad quā
q̄s tenet. P̄:ia p̄prietas mēbris est q̄ nul-
lū mēbrū etiā sicut magis nobile despiciat alium
minus nobile; vt oculi t̄ caput nō despiciunt
pedes. Sic ēt̄ in celo nec archāgel⁹ despicit
angelū; nec bē virgo maria perrū vel alium
nec sol lūnū; v̄l mercuriū sibi inferiores. Nul-
lus t̄ pulchros by oculos q̄ videre despiciat
pedes suos etiā in luto abulātes. Sic nec q̄s
q̄ superiori nobilior; potētior; vel dītior; i ec-
clesia despiciat inferiori; s̄ poti⁹ honorat. De⁹
ēm nō fecit boies ex diversis materijs. si ho-
minē formauit de humo terre. Elī reū t̄ mēdi-
cūs de p̄na materia sunt. T̄s dñs et suos.
ancilla t̄ dñia. deformis et pulcher. diues et
pauper. miles t̄ rustic⁹. Plat⁹ et subdit⁹. ip⁹.
rot t̄ leprosus; t̄ sic de alio. Ideo inferiores
nō sunt cōtēndi. vñ Malach.ij. Nūq̄d nō
de⁹ vñus creauit nos. Quare ergo vñusq̄s q̄
nō despicit fratrē suū t̄c. Etē despiciēdi n̄
sunt inferiores; s̄ poti⁹ honorādi. q̄ sepe i cō-
spectu dei sunt reges t̄ ēncipes q̄ bñ apud ho-
munes sunt rusticī vel paupes et despici. et
sunt futuri soñ angelorū in celo. Ideo inferi-
ores nō sunt cōtēndi. q̄ q̄ inferiores sunt
corū hoib⁹; sepe sunt corū deo sup̄iores. Un-
de apl̄o. i. Coz.rij. Que putam⁹ ignobiliora
ēē corporis mēbra; his abūdātiorē honore cir-
cūdamus. M̄beli⁹ em̄ vestim⁹ pedes q̄ ocu-
los q̄ os; q̄ nasus; q̄ facie. Ita dñs q̄h̄q̄ in
celo melius honorat inferiores q̄ sup̄iores.
Et sic enī nouissimi p̄imi t̄ p̄mi nouissimi.
Q̄ qui hic h̄nt̄ honores; dignitates; et diui-
tias; p̄e ceteris q̄h̄q̄ erunt posteriores. **D**
Sedā p̄petas ē q̄ quodl̄s mēbrū alij non in-
uidet; sed et corde sibi cōgaudet t̄ condolet.
nō uidet etiā si h̄eat idē officiū quod aliud
bñ. Nō em̄ inuidet ocul⁹ oculo. Ne etiā si has-
beat indignissima officiū; nō inuidet pes i puls-
uere et luto abulans capitū vel oculo quē nū
q̄ tangit puluis et multo eo pulchrior; est. i-
mo potius vellet ip̄m p̄adhuc esse multo puls-
chiorē. Non inuidet pes cordi; q̄ est sapien-
tia. Non cerebro; q̄ est mēli⁹ custoditū vel
locatū alti⁹. Non or̄i; q̄ isti datur vñū. cū si
bi daf̄ aq̄ et huiusmodi. Sic neq̄q̄ debet q̄s
alteri inuidere p̄ bono quod dñs ei contulit
vel q̄ dītior vel nobilio; vel altior vel acces-

Sermo

Ced man⁹ dat on cibū q̄ sibi daf̄; os stamo-
do; stomachus epati; t̄ epat alij membra
Deus.ij. P̄cipio tibi vt ap̄ios manū tuā
frat̄ tuō ego t̄ paupi. Elī s̄c̄ r̄s q̄ dē in
necessitate subueniat tibi; s̄c̄ etiā tu primo.
Vñc etiā doctrinā naturalē sumere possum⁹
de arborib⁹ cui⁹ fructus bñ sumat t̄ succū sibi
de terra attrahit; diuidit illū succū oīduo ra-
gio; t̄ s̄c̄ fruct⁹ ex hoc multiplicant̄. Si trū
cū succū sibi soli retineret; t̄ ramo nō cōdis-
uideret; arbor⁹ sine fructu remaneret. Sile ēt̄
videm⁹ in celestib⁹. Ēt̄ em̄ stelle &tutes su-
as a deo sibi datāo cōdicant cū terra. terra nō
solā sibi retinet; si diuidit cū terre nascētib⁹;
sc̄ arborib⁹; florib⁹; herbio; segetib⁹; t̄ h̄mōi
tege adhērētib⁹; put̄ idigēt. q̄ si terra q̄ sibi
desup̄ dant̄ intra se sibi soli retineret; arbos
et̄ segetes t̄ h̄mōi fructus non p̄ducet̄.
S Quarta p̄prietas est q̄ mēbrū Iesu ab
alio se non vindicat. Sic etiā dī esse in mem-
brū ecclie. Ro.ij. Nulli malū p̄ malo redi-
ctente. Si os comedit vel bibit hoc q̄s post
modū oculos ledit. vel si pes cadit vñ caput
leditur vel vulnerat nō se vindicat; neet alia
membra vñdictā exercēt. Si man⁹ secat du-
gitū alteri⁹ man⁹ illa nō resecat. Si cuī pas-
nē incidit vulnerat; nō reuulnerat; q̄ et hoc
dolo; multiplicaret̄. Elī strū est q̄ h̄ovult
sc̄ip̄m vindicare in suo primo. si em̄ deo cō-
misiſs ip̄e te vindicasset alij graui⁹ p̄mē
do q̄ tu. t̄ p̄ illo honore q̄ ius suū tibi non
vñspass̄ te vindicando multiplic̄ t̄ glorio-
se te remunerasset. Deut. xxxij. Elī ea ē vitio
t̄ ego retribui⁹; iō indulgēdū est primis p̄o-
pter xp̄m t̄ p̄p̄ salutē p̄p̄ia. Quinta p̄pue-
las mēbrū est q̄ vñū mēbrū ex multa diles-
tiōe sibi fieri reputat qd̄ alteri fit siue fit bo-
niū siue malū. Elī si pes ledit; os dicit cur me
leisti. Si manui aliqd daf̄ os dicit; bñ m̄hi
fecisti. Sic co:p̄cōp̄:im̄it̄ os dicit cur me cō-
primia; sic etiā dī ēē in ecclia dei. Elī t̄ caput
nīm. i. xp̄o dīc̄ Elī. ix. Saule saule qd̄ me dī
seq̄s. t̄ etiā dicet in iudicio. Mat. xxv. Qd̄
vñ et minimio meis fecisti m̄hi fecisti.
Et q̄to q̄s magis suū reputat alienū malus
vel alienū bonū; t̄ato sanctio; est t̄ deo simi-
lior. vñ H̄e. in moral. In t̄ato q̄sq̄ p̄fectioz
est; ī q̄to p̄fectio sentit dolores alienos.
S Quantū ad tertīū sciendū q̄ tria sunt signa
q̄ q̄ possum⁹ h̄ie p̄iecturā si habeam⁹ charita-
tē ad primū. Primū est si primis nīis i cor
de bonū fauem⁹ p̄gratulātes sincero affectu
i p̄oy bonis t̄a q̄ nob̄. Oculuo sibi soli non vis-
det. man⁹ sibi soli nō laborat; et huiusmodi;

dimicent et script. Judicet et admiraretur ad
post suos abdolitos et terris ligatis durerunt.
Qui cognitis vitis eorum et pena condonauit.
Quis ante debilitatem amico suo de egypto
modicatae eis bonorum suorum dedit. Que ille re-
quiescit et gaudiacet ad partem suam fuerit suus est.
Alius sermo de eodem.

Tibis duobus mandatis universa lec-
tio pedit et ppdet. Ex artib. xiiij. Officia
divina pcepta in his duobus pice-
psis pudent. s. in dilectione dei et primi. Ipsi
enim docē pcepta tabulis de ab Moyſi fucrūt
scripta. Et in pma tabula fucrūt tria prima
scripta q̄ pertinet ad dilectionē dei. In secunda
tabula fucrūt scripta alia septē q̄ pertinet ad
dilectiones primi. Et de istis r. pceptis q̄ re-
infra ser. cxiij. et ser. cxliij. per totum.
SIn dñica. sit. Sermo. cxiij. de religiosis.

Scendens iesus in naui
culam transfractavit et venit in ci-
uitatem suam. et ecce offerebat ei pas-
chaliticū iacentē in lecto. **M**at. ix.
13. **I**ntra uerac-

raliticiū iacentē in iecclias. Marti. n. T. u. v. De oīa elemēta creauerat mōdārū et t̄sū inbabitantū facta sunt īmō dā. T̄sū p̄s ca mōdauit. Terra qđē facta est immūda et effusione sanguis innocētis; sed t̄sū hāc mōdauit qñ. Et t̄m̄ annis sup eā am balauit. Aer qđē fact̄ est īmōd̄ et fumo ins censoz īmolatoz ydolis: s̄ t̄sū hāc mōdauit qñ nō sub recto: s̄ in aere pari volvit: t̄ qñ p aerā in celō ascēdit. Ignis fact̄ est īmōd̄ ex ydoloz hōstijis xcremati: s̄ t̄sū hāc mōdauit qñ sp̄ūsc̄tm̄ in specie ignis misit. Aqua factā est īmōda et nep̄bandis hōstijis ablutio: scd t̄sū hāc mōdauit qñ in iordanē baptisatus sunt: s̄ sup mare ambulauit: sicut hodie legif cū dī. Ascendēs iesus in nauiculam t̄c. H̄n̄ sciendū q̄ p hāc nauē religio intelligif. H̄n̄ in pñcti simone de religiosa vita est dicēdū q̄ est optima vita: q̄ cōparatur vite celesti: t̄ hoc in septē. Nā sicut sancti t̄ angeli viuant in celo: sic religiosi debēt similiuere ī monasterio. Primo cōpat vita religiosa vite celesti ppter vnanimitatē. q̄ sicut sancti et angeli in celo sunt simul in vnū cōgregati ī deo: dia t̄ chantate: sic t̄ religiosi dñe cē vni ī t̄ pco: deo in deo. Hoc aut̄ vnanimitas dñs sic in cōde: oīe: t̄ op̄e. i. ī voluntate: locutio e: t̄ op̄atōe. sic φ oīa op̄a ī vnū fiāt. t̄ illa vnanimitas valet ad tria. Primo ad impecandū a deo in ofōne q̄cqd petierit. obtinet ī multitudine qđ non obtinet sol̄ fin illud.

us maioriē grām facit t̄ maiore vñcedū tribuit religiosis q̄ regulariſ viuūt q̄ secula ribus. Quia religiosi carēt carnali delectatō ne. ḡ digni sunt vt de' spūalem dulcedinem eis infundat. Etēplū de filiōisrael qñ nō ha buerunt plus de farina quā de egypto secuſ tulerāt: tūc de' pluit cīs māna ī desertō. Si militer maria magdalena segregatā ab hoīib⁹: t̄ ab oīb⁹ corporis voluptatib⁹ dñs p. xx. annos pauit p dulcedinē diuinā t̄ p p̄solatō nem angeloz. vñ Ber. Libus aie eit grā dei dulcissim⁹: t̄ oēm h̄fis in se suavitatem t̄ delectationē savoris t̄ tantūmodo delectat s̄ reficit t̄ medef. H̄n̄ Basili⁹ loquēs de dulcedine spūali dicit. O dulcedo mellifua dulcedo mirāda: q̄d dulcis es ī meditatōe: s̄ dulcio: ī oīōne: dulcissima ī cōtemplatione: s̄ sup dulcissima ī beatitudine. Tertio cōpat vita monastica vite celesti: q̄ sicut ī celo oīa sunt cōia: t̄ vñ p̄diuidit cū alio. H̄n̄ Gregorij. Ibi apli tangeli gaudent de merito oīm ī ſerio: n̄ ibi oēs inferiores ī letabunt de glia t̄ corona supior̄. Et illi⁹ em̄ ſetē t̄ pfecte charitatis vniōne fiet vt q̄ſq̄ habitur⁹ fit in alio qđ nō h̄s in p̄prio merito. H̄n̄ Anscl. Unus quisq̄ int̄m gaudet de alteri⁹ gaudio: q̄tus de suo p̄prio. sic ī religione oīa debēt eē cōia. Et hoc p̄ φ status religionis t̄ cōitatis fini magistrum Number. est optim⁹ status t̄ valde laudabilis. Qđ p̄baſ: q̄ nō est meliorū sta

Schmo

xxi

sp in statu damnationis: qd oia religiosus q
b5 animu nō resignandis nec ad cōmunitatem
dandi qd prelatus hoc eniat ab eis talia re
ligiosus est ppietanus t sp in pcto mortas
li: t nullus pot cū absoluere a peccatis suis qd
dū stat in tali proposito libere nō resignans
di t ad cōe vitam dandi. Et talis religiosus
quotiens missis celebrat: ut cōfessiones au
dit vel alia sacramēta ponit: t omnes peccata
mortalia. Quia quicūq; i pcto mortali sacra
menta administrat peccata mortaliter. Et ta
lis religiosus vel religiosa peccata sunt in
femorū: si sic decedunt impenitētes. Quia mo
riente xpo infernū restituit aliena: s; isti nec
volunt restituere nec regnare. Item talis po
test dici ydolatria: qd fiduciam in pecuniam
b5 que in solum dñi qui iurare perfecte pot
est habenda. Immō talis interdum flagitū
inde traditoris superat: qd ppietanus qd
qz vno solido se condēnat. Judas autē ven
diturus dñs. ttt. denarios p:o eo accipiebat
Judas insuper. ttt. denarios restituit: quod
iste ppietanus nō vult facere. O qd iniuste
hic ppietani res pōderat qui postponēduſ
p:o paucis denariis xp̄m putat: t preciosus
pignus: sc̄ si am ppiam p:o talibus rēbus
dominat: t se gaudet celo priuat. Et talis re
ligiosus proprietanus indignus est misericordiā
Unde Ber. Libonachus habenti ppium ne
gabit deus suū ppium qd est misericordia por
cere. Ergo quicūq; religiosus vult consequi
misericordiā op̄z qd habeat animu oia resignans
di sine omni contradictione qd prelatus hoc res
quint. Et p:elatus tenetur viii. puidere sicut
aleni: nō qd unus bibat vinū t comedat pul
loq t alter bibat aquā t comedat larduz. qd
etiam vir hic pot. Et quo p:z qd omnis p:elau
tus dñs habere p:atēm inducēdi subditos su
os ad cōem vitas seruandū: t subditū in hoc
nullo mō debent ei contradicere: nec se oppo
nere verbo vel facto. Ergo oia p:atē que sub
ditū t proprietani cōmittunt redundant in
prelatus qd potestate compellendi eos ad
cōem vitas cū hoc facere posset t sic dissimili
at. Ergo prelatus una cū subditio ppietas
rīs dānabitur. Unde de hoc dicit qdām do
ctor de ordinē carthu. qd p:elatus qd ad hoc
omni posse suo non laborat vt subditū in cōi
viant: scipsus t suo subditos decipit t dā
nat. Unde dicitur in decreto. Resistere possit p
uerbis t nō facere est eis p:sentire. ttiij. q.iiij.
Qui potest. Item dñ in decreto. Facientē cō
sentientem par pena constringit. tviij. q.iiiij.

Sermo

Tertia fiducia est quod sperare debemus quod nos velit exaudire in omni salubri petitione. *Et Ioh. vii.* Omnia quecumque orantes petitis credite: quod accipietis. Item *Iob. xvi.* Petrite et accipietis. *Itē Ioh. vii.* Querite et iuvemus: pulsate et aperietur vobis. Sed si diceres Sepius otavi nec tibi exauditur sum. quod habeo deo orare ut deus me exaudiat. Redetur quod pax domini debet orare cum tristitia et deuotio: quod papa pater noster cum contrito corde et attentione dictum plus vallet quam centum milia. Pater noster si ne attentione. *vñ Ioh.* Quid prodest strepitus labiorum vbi enim est murmur. oratio enim sine intentione est quasi inutile boum. Hoc intelligendum est quod habo cum proprio indeute et sine intentione orat. Et quod habo ea intentione incipit orare quod libenter vellet deuote et cum accentu illam orationem incepit perficere. Et si infra orationem distractabitur contravoluntatem suam adhuc tibi illa oratio efficax et salubris est propter primam intentionem. Secundo sic orandum est ut petas ea quae sunt salutis quod expeditur tibi recipere: et que a deo dare. Nam spiritualia et terrena fine conditione sunt petenda. quae sunt simpliciter bona et salutifera: sed temporalia sunt cum conditione petenda. quod deus novit utrum expediant tibi vel non. Ergo cum petimus libera in tribulationibus vel ab infirmitatibus: quod debemus deo committere et sub conditione petere ut dicendo: si expedit saluti nostre. Tertio habo debet orare et petere confidenter ut dicere possit cuiuslibet. *Alii serere mei dñe quoniam in te confidit anima mea.* Qui enim petit cum hesitatione nihil impetrat a deo. Ergo firmam confidemus: nam debemus habere ad deum quod velit nos exaudire in orationibus nostris. *X.* Quarta confidencia est quod deus velit nobis dare post banc vitam regnum celeste. *Zuc. xii.* Nolite tamen impinguillius greci: qui complacent patri vero dare nobis regnum. *Hebrei. x.* Nolite amittere et confidentiam vestram que magnam habet remuneracionem. *Hanc fiduciam non habemus ex nostro merito: sed ex meritis iesu christi qui est redemptor noster: qui pater dedit nobis ut nos redimeret per suam amarum passionem.* In signum huius habuit latus aperatum in cruce: quod per eum et eius meritum intrabimur regnum celorum. Nam per suam passionem aperuit nobis ianuam paradisi. *Contra haec fiduciam faciunt isti qui quoniam aliquid de divina iusticia audiunt dicunt: ego nunquam salvabor. Et sic dissidere de salute est diabolus.* enim est omnis spe salutis praeformatus: sed firmiter sperare et credere de multis mestus obtemperat cuius symone cypriano in

CXXII

Domini. Et.

Omnes. Unde etiam apostolus Romano. i. Dis-
similis sunt morte non solum qui faciunt: sed etiam
qui consentanei facientibus. Unde Grego-
pien. vi. Judicium durissimum fiet his qui pre-
fuerint. *E.* Item sciendum quod quemque habet fi-
cacionem velle sponte oia ad iussiones sui pre-
lati resignare: et ad eadem vitam sua bona da-
re illi filio vel huic filie amplius nihil dare
debet. Et si ei aliquid dederit preter extremam
necessitatem confortando cum vel ei in sua
proprietate et malitia et pertinacia ipso facto
peccat mortaliter. Ergo nulla elemosyna nec
aliquid beneficium est talibus exhibendus
propter quod nisi in extrema necessitate. Im-
mo tales proprietarii a suis prelatis grauis-
tiorum patrum qui fuerunt in religiobus
Eunde Grego. In sterquilino sepeliri fecit p-
petuarium monachum cum tribus argenteis
quo reperto est habuisse. et fecit illos ar-
genteos secum iactari in sepulchrum dicendo
Pecunia tua sit tecum in partitionem. Item
sciendum quod religiosi in monasteriis quando
incipiunt deficere tunc peiores contumelias sunt
ceteris homibus. Unde Aug. et ponit in decreto.
Difficile expertus sum meliores quam qui in
monasteriis peregerunt: nec peiores expertus
sum quam qui in monasteriis defecerunt. disti-
gviij. Quantilibet. Quarto vita religiosa con-
paratur vite celesti propter castitatem: quod sicut
angeli in celo: sic et religiosi caste vivere debent.
Et vita casta non est vita humana: sed angeli-
ca. unde Viero. In carne vivere preter carnem
plus est angelicum quam humanum. unde Amb.
Qui non nubent et uxores non ducunt sunt
sicut angeli in terris. *Inimo virginitas ho-*
mum supergredit castitatem angelorum. *En-*
Ambro. in li. de officijs. *Maior est virtus*
virginum quam angelorum. Angeli enim sine carne
vivunt. virgines vero in carne triumphant
Unde etiam Cyprianus in li. de virginitate lo-
quens de dignitate virginum dicit. *Virgini-*
tas est sutor angelorum: virtus libidinum: regi-
na virginum: possessionem omnium bonorum. Quinto con-
paratur vita religiosa vite celesti. quia sicut
sancti et angeli in celo continuo laudant deum semper
in seculo seculorum laudabunt te. Sic religiosi
singulis diebus et singulis noctibus persoluant
septem horas canonicas ad laudandum deum
semper. Media nocte surgebam ad confitendum tibi
vix. Aug. in li. confessio. *Alere felix es qui*

De eodem euangelio

miserodicitus in quadam villa i hora mortis eius liberata est. Et venit ad sacerdotem suum dicendo demonem ab ea exire. Post paululum vero redita diabolus graui miserere verare cest. Adducta est igit ad sacerdotem: q quasi rō emando cum diabolo cepit cum interrogare et dicere. Misericordia eritas. Ita est inquit, et ubi fui sti infidelis. Redit, in claustrō. Dēmōmoed. Et quod ibi fecisti. Redit: vir quādam iacebat ibi agomans: ad cui tristū penē quādecim mīlia socios meos cum marimo tripudio illucrē nesciunt: et videbat mihi nūc me gaudius aliquod habiturū: nisi ego misericordia cū eis. Discit sacerdos. quod actū est ibi. Redit diabolus. Suppuneretur ibi maledicti consurati. et circūstantes cadaver ita valide fabulare ceserunt quod nullus nostrū ppius accedere ausus fuit. Dicit iterū sacerdos. Et quod denemis eis. Redit ad pedes altissimi. Et dicit dia- bolus. Cidete boni homines quāta nobis iniuria sit ibi illata. Nō emi ille futerat nobis plus. q. xl. annis ad oēm voluntatē nō tam nocte die paratissim⁹: et mō trib⁹ annis tñ seruis uit alteri dñi: et ppp̄ ille abstulit nobis eum. Cū igit̄ aīa eius nobis auferebat furore. cōs- moti inuicē tota debachatiōe grassati sum⁹. Et ego mō nō habeo vbi me vindicē: nisi in hoc basculo quod est mihi traditum.

De eodem euangelio. Sermo. cxvij. de blasphemia.

Ic blasphemat. **O**ath. ir. Sciendū quod blasphemia ē q̄n aliquis aliqd attribuit deo quod nō est ei attribuendū. vel q̄n aliquis deo abstribuit quod sibi cōuenit: vel q̄n aliquis sibi p̄i: ut tribuit sine usurpat quod dei est. Ergo scribe et pharisei dixerūt intra se quod r̄ps blasphemaret in hoc quod dicit palitico. Cōfide si remittunt tibi p̄tā tua: q̄ sol⁹ de⁹ p̄tā p̄t remittere: et ip̄i scribe et pharisei tenuerunt r̄ps eē solū purū hoīem: et nō deū: et q̄ nō posset p̄tā dimittere. Quare dixerūt vba p̄mis sa. Vbi blasphemat. Unū in p̄tī bīone loquido dō blasphemia tria sūt dicēda. P̄io quot modis fit blasphemia. Scđo os̄dīc̄ blasphematos homines esse pessimos. Zertio diceat de p̄ca blasphemantiū. A. Circa p̄mū sciendū quod blasphemia bīm quod hic intelligimus est vbi in p̄tūlēmā dei plātū. vt cū aliquis iurat uīdīc̄are se volēs de deo dicit aliqua

sibi in p̄tūlēmā: q̄d tripli dītingit. P̄iūnd irreuerent intrādo p̄ caput. vel p̄ capillo: vñ p̄ nasum: vel p̄ oculos: vel p̄ aliqd alud mēbiū r̄pi. Ehel etiā q̄ iurat p̄ irreverēntia dei: vñ p̄ pulmonē: cor: iecur: et sic de alijs. Et talio sic iurano si cleric⁹ est dī depomi. si laic⁹ anathe- matisari. tñ. q. i. Si q̄ p̄ capillū. Unū legit de paulo aplo quod quādā blasphemos exēdit camit et satiane tradidit. i. Thib. l. De q̄d thane vt discant nō blasphemare. Secūdū cō- tingit q̄n fit abominabilis execratio et iuratio sicut p̄ lutum vel pudibūda: vel aliud simile Zertio q̄n q̄s iurat per dñq vulnera r̄pi: vel per mortē: vel passionē ipius: vel p̄ p̄ciosum sanguinē ei⁹. B. Nec ei iuramēta ab joib⁹ bus diligēt sunt vitāda et p̄benda. q̄s so- nāt in blasphemā et irreuerentia dei p̄t. et suavulnera inuānū assūmēre. vñ nobis tota saluo efflurit. Enīo. sup. Math. Qis salvo- minū in r̄pi morte posita est. Nulla ei res ē q̄ magis ad salutē hoīm p̄tineat. q̄ morte ip̄fi. Unū si talia iuramēta ex deliberatōe sūnt mortalia p̄tā totiēs quotiēs q̄s sic iu- rat. Etiā si centies vna die sic iuraret centus p̄tā mortalia faceret. Prop̄ q̄d etiā in alijs bus centis ciuitatib⁹ et vñllis talia iuramēta sic sunt restricta quod q̄nq̄ talis iurat aurēvel linguā vel digitū pdat. Unū legif̄ q̄ scribe Eu- domic⁹ rex francie quēdā ciue parisi⁹ q̄ blas- phemauit in penā sui peti et in terrorē aliorum ferro cādenti in labiō suis cauthenyan p̄cepit. Et cū aliqd p̄ncipes et nobiles ip̄i indi- gnati ex hoc sanctū ludovicū p̄p̄ facū istō arguerent. Redit eis dices. Vellem ego r̄- lem penā et indecētiā sustinere libenter in iab⁹ meis q̄dū vitero: vt hoc viceū de regno meo tollerat: vt ampli⁹ dūs me⁹ iesus r̄ps p̄ nullū hoīem sic p̄ blasphemā offendetur.

C. Querif̄ an blasphemia sine deliberatōe sit p̄tā mortale. Redit bīm scđm Thib. ii. q. xij. Blasphemia absq̄z deliberaōion p̄tē cōtingi triplicif̄. Unū mō q̄ aliqd nō aderit hoc quod dicit ēē blasphemā. Et cū aliqd subito ex aliqd motione et passiōe in vba una gīaria p̄ūp̄it quoq̄ significatōe nō p̄fide rat nec aduertit: tunc est p̄tā veniale. Alio mō q̄ aduertit esse blasphemā: cōsiderans significata vboz: et tūc nō excusat a p̄tā mor- tali: sicut nec ille q̄ ex subito motu ire ecadit aliquē iurta se sedentē. Et isto possūt elice re ī piculose iurant et blasphemant iſtr̄q̄ et mala p̄suēdūne sic iurant: nō habētē p̄tē

Sermo

Hōne se emendandi et illud dimittēdi. q̄ ta- leo blasphematoeo totiēs peccant mo: tali ter q̄tieno sic iurat et blasphemāt. S̄s aliqd p̄ uerū inimici dei dicunt. si non iurare tūc nūs iurano me timeret: nec aliquis reputaret me aliqd ēē. vt q̄ tūcēt et magni reputant iurat p̄ creatorē et redē p̄tē suū blasphemant. O miserrimi et infeliciū p̄tēs: ibi q̄nt boīz vbi eternani iuuenitiōē et dā- tationē. Taleo blasphemā et iracūdi nō sunt filij dei. si dī vobis. q̄: sicut p̄ eōp̄ viuit in in- ferno: sic ip̄i filij dyaboli viuit in mādo: tra- scēdo: litigādo et blasphemādo. D. Item sciēdū q̄ aliqd sunt q̄ h̄ nō p̄tinacif̄ blasphemāt: tñ passionē et sanguinez et mortē r̄pi fre- quent̄ vane noisant et sine cō. in illis et alijs dūt se etiā tales homines emēdare. quia passio et morte r̄pi et p̄ciosus ei⁹ sanguis nūq̄ sunt a nob̄ noisanda: nisi cū magna deuotōe et res- uerentia. q̄ ibi est sal⁹ et vita nra. E. Etiā om̄i aliqd iurat et nō nominat deū sed erga- ras. Contra quos dicit Augu. de verbis apli- ser. ii. Ecce dico charitati vestre q̄ q̄ false ius- tē p̄ lapidē piur⁹ est. q̄uis nō audit: tñ ei⁹ creatorē in testē accipit. Itē h̄ tales dicit be- atus Iac. v. c. Nolite iurare neq̄ p̄ celū neq̄ p̄ terrā tē. Ergo talia iuramēta que sic fiunt nominādo creaturas a q̄lī xpiano oīno sunt vitāda. Unū r̄ps dicit in euangelio vt habeat Līmat. v. Ego aut̄ dico vob̄ nō iurare oīno ne- q̄ p̄ celū: q̄ thron⁹ dei est. neq̄ per terrā. q̄a- sca. ē pe. ei⁹. et post subdit. Neq̄ p̄ caput tuū iuraueris. Itē sunt aliqd q̄ totiēs et sine cā in- rānt: sic dicēdo. Per deū viuū: per deū scđm: vel p̄ oēs sanctos sine oī causa et necessitate et ex mala consuetudine. Contra quos dicit r̄ps in euāgelio Math. v. Sit aut̄ sermo ve- ster est est: nō nō. q̄ aut̄ his abūdātius est a maloz. F. Circa q̄d q̄n̄ an ista iuramē- tā. s. dicēdo p̄ deū et p̄ oēs scđm sūnt p̄tā mor- alia. Rūsto q̄ talia iuramēta p̄tingūt tripli- cit̄. Hīo q̄n̄q̄ scient̄ falsum et mēdaciū in- tē: sive in loco: sive in serio: tūc h̄ scđm Thib. ii. q. xcvij. Talis nō excusat a p̄tā morta- li: etiā si iocose peierat: q̄ nō deūtāt diuinā irreuerentia: unū q̄ptū ad aliqd auget mag. Item bīm cūdē Thib. vbi supra notaf̄ q̄ iste q̄r̄ lapsu lingue iurat siquidē aduertit se iurare et falsum est q̄d iurat, nō excusat a p̄tā mortali: sicut neq̄ a dei cōtēptu. Si au- tem hoc nō aduertit nō videt habere intē- tōnē iurandi: et ideo a crīmīg perūm̄ excusat. Et isto iā dictio possūt elicerē q̄ illi

CXXIII

malefaciunt q̄ in ioco scient̄ falsum iurant trufando vel deridendo alios. S̄s illi parē- teo grauiter peccant q̄ iurant p̄tēs fāto q̄ velunt eos disciplinare cū delinquāt. et post modum illud iuramentū infringunt. q̄ om̄ne iuramētū licet̄ est seruandū: nī Vergat h̄ salutē. Unū dīc̄ in decte. O mī iuramētū est seruandū nī Vergat h̄ salutē. xiiij. q. iii. q̄ dauid. Item non cōt̄ cautum nec bonū ali- quibus mulieribus que pueris suis iurant verbis. q̄d m̄ factio nō intendit: vt dicendo per deū: vel p̄ aliam mēsi si tu nō taces ad pla- teā te p̄jciā: et sic de alijs. Secūdū q̄d grati- us. est p̄tingūt talia iuramēta dicēdōp̄ des- um vel gōēs scđm cum q̄s scātēt dolose vel mendaciter turat in dāmū p̄tī: vt in h̄cī bus p̄mīos suos decipiēdo. Verbigā. Et cā quoq̄ aliquid vult vendere: et iurat per deūs q̄ nō vult remissio dare q̄ sic: et si tunc in- tendit aliter dare et iurat sic mentiēdo p̄tra- mētēm suā: q̄ mentīn̄ est contra mētē ire: et sic affirmat hoc mēdaciū cum iuramēto pec- cat mortaliter totiens quotiēs sic iurat. Et ecōuerso: ille qui debet rē enere si dīc̄ p̄ deū m̄ nō dīp̄lō volo dare, p̄ ista re q̄ intētū. et si intēdīt adhuc plus dare et loquif̄ cōt̄ra mē- tem suā: et iurat sic mētēdo etiā peccat mor- talis totiens quotiēs. O q̄t talia p̄tā mortas- lia cōmittunt a mali q̄ p̄suēti sunt nec emē- rene vēdere: nisi iurādo et mētēdo dolose et fraudulēter. vt iurādo rē suā meliorē esse q̄z fit: vel etiam sibi plus cōstare q̄z verū fit: vt etiā q̄ plus sibi in illa ciuitate soluisset et sic de alijs. Itē q̄ in supiorū p̄te ponūt q̄d bonus est: et in medio miscent illud q̄d defectuosus est: et tūc iurat q̄ totū fit sic vt supius appet- et sic p̄mīos decipiūt. Et oēs illi tenent ad restitutōē et recopēsarc dāmū p̄tī. et tas- les etiam dupliciter peccat. s. contra deūm et etiā cōt̄ra p̄tīm. Unū Iūdo. de sum. bono. Qui dolose iurat dupliciter reus fit. q̄: et no- men dei sui inuānū assūmit. et p̄tīm dolo- capit. Item etiā q̄n̄q̄ aliqd in p̄mīos reb⁹ de- ceptōe iurant. Verbigā. vt qui habent ve- dēre coelestia in ciuitatib⁹ vel pona: vel p̄is- ra: vel cōsimiles fruct⁹: vel etiam panes: vel aleca: vel aliquo alia virtutalia: vel etiam vil- lani qui oues et vitulos vendūt in vellend⁹ q̄ multotieq̄ p̄la falsa iuramēta faciūt cui q̄ buo p̄mīos suos decipiūnt et q̄n̄q̄ p̄ talia iuramenta modicū lucratūr cū tñ q̄lī xpian⁹ p̄tō regno vel p̄tō mundo semel pe- terare non deberet. Item aliqui dicunt q̄ illi y ùq̄

De eodem euangelio

non possunt rendere vel emere nisi iurent: et allegant quod si tempore dicente veritatem et non pararent oportet eos medicare, quod enim est factum, ut per prophetam dicentes, Numquam vidi iustum derelictum, ergo quod iustus esset et deus veraciter per oculos haberet nunc eum deus desideraret. Tunc pars per experientiam, quod sunt plures bonitatis qui emunt et vendunt: et tunc nullo modo iuratur enim in magno et arduo emptioribus et mercantibus: sed simplici verbo affirmant vel negant fum dictum Christi quod dicit. Quis homo resterit est non. Tertio contingunt talia iuramenta dicenda per deum et per omnes sanctos: quoniam qui iurat hoc quod recte est et licitum: tunc fum Ray, cum sic iuratur in communione locutione aliquod licitum: sicut fit in iuramento quotidianiis quoniam sunt ex cursu temporum et quadam levitate et consuetudine malorum: ut dicendo per deum et propter ibo ad ecclesiasticalie vel iuramento: vel equitabili: vel hoc vel illud faciat: et sic de aliis: hoc est per me veniale. Concordat Innocentius et etiam Bertholdus. Tamen sciendum quod non est cautum sic iurare: quoniam licitum et verum sit, et ex quadam levitate et consuetudine fiat. Supradicatio dicitur Christus. sup. Math. viiiij. Nemo est qui frequenter iurat quod non aliquis peccat. Item quod tales qui ita frequenter sine omni causa trahunt per deum et propter sanctos non aduertunt dictum Christi quod dicit in euangelio. ut habeat Math. viiiij. De omnibus oculis quod locuti fuerint homines reddent rationem in die novissimo, multo strictius erit gesta nobis ratio de talibus quotidianis iuramentis que sine causa fiunt. Si autem ponimus te emendare et amplius non iurare: sed simplicitate verba tua profere dicendo: est est non non: et post modum et lapsu lingue iuras: tunc imediate contemne de hoc et dic vobis Ave maria beatae Virginis tunc ipsa ipetrabit tibi gratiam a filio suo ut amplitudo eo melius tibi caueas ne recidues. Sed circa secundum sciendum quod blasphemari sunt personae homines, quod ostendit quoniam modis. Primo in his qui peccatores sunt iudeos: quoniam iudei tamen semel crucifixerunt Christum et occiderunt. si Christus blasphematus torquens Christum crucifixus quoties ererabitis literatur. Unde apostolus. Hebrei. vi. Miserum crucifixentes filium dei. Aug. sup. Job. Flagellatus est Christus flagellis indeo: flagellat blasphemus in me falsorum Christorum. Et si esles reus in morte Christi sicut pylatus vel cayphas libenter velles oibuius diebus vite tue pnam agere. quod tunc faciendum est tibi cum filio patrem petrasisti blasphemando. vñ Greci. sup. illud Mat. xxvi Blasphemauit sic dicit. Non tuus peccat qui Christus blasphematus regnante in celo quod qui

Sermo

quoniam: si spacio proximi quod loquitur invobis. Qui cepit tremere. Et demones in nigrosum holm specie accesserunt: et pueri de brachio patris violenter receperunt: et in frusta corporis pueri discerpserunt. Si ergo deus in pueri quoniam inospitio blasphemie sic vindicauit quod tunc facit et in adulis. 3. Unde sciendum virtus quod non soli culpabiles sunt apud deum ipsi blasphemantes: sed etiam isti qui permittunt patrem illud cum blasphemare possent. ut pente qui non contingunt pueros suos cum nomine dei blasphemant. et tales patres per se redudabunt in ipsos pentes. Ergo quibus pater et mire cum audirent pueros suos blasphemie rebuferent debarent eos cuius aspera virga bene disciplinare ne amplius audirent talia ab eis. et hoc esset acceptum deo et ipsis parentibus meritum. Sunt illi culpabiles qui permittunt deo contumeliam in dominis suis inferre qui blasphemare possent. Nullus enim liberum permitteret contumeliam fieri patri vel matribus alieui suo consanguineo quem diligenter: si hoc impedire posset. O infelices christians! non sunt illi qui propter rapta lucrum permittunt in domibus suis contumeliam inferni patri celesti vel beate virginis marie qui est mater nostra: et scitis dei qui sunt fratre non. Item dominus et rectores ciuitatum et villarum qui permittunt deum blasphemare nihil delectabile nec utile inueniunt propter quod homo inducatur ad peccandum. ut in subiecta quodam extollentia in amaricia cupiditas rerum et pecuniae. et in luxuria delectatorem occupantem. Sub patre autem blasphemie nihil delectabile nec utile inueniunt propter quod homo inducatur ad blasphemandum deum. patrem enim tanto magis aggrovatur: quanto minus impulsua. Unde senectus plus peccat quod iuvet in formicando: propter minorum inclinationes quam huius ad patrem luxurie. Comitatorum serpentes principes. Euplerio inueniunt calidat humida senum autem siccata et frigida. 4. Circa tertius sciendum quod blasphemari grauiter punient a deo proximo in corpe. Et quoniam blasphemari puniuntur in eodem membro in quo deus blasphemauit. Et ipsis per patrem blasphemie legitur puniuntur grauiter in veteri testo. Unde Leviticus. xxxviii. Cum quodam blasphemasset et maledicisset nomine domini adductus est ad Moysen et Aaron qui miserunt eum in carcere donec nosceret quod iuberet dominus deo de eo fieri. qui locutus est ad moysen dicens. Educ blasphemum extra castra: et ponat oes qui audierunt magis sup caput eius: et lapidet eum universus populus: quod et factus est. Deinde promulgavit dominus legem de pena blasphemorum dicens. Loquere ad filios israel. Hoc quod blasphematum nomen domini in morte morias. lapidibus eum oppinet omnis multitudo populi. O si iam oes blasphemari lapidari deberet quod plures tam in mundo carent. Item aliqui puniuntur a deo in puniti cum subitanea morte. Unde refertur Greci in dyo. quod quodam eius morte tenet dilexit quemdam puerum quoniam annorum quoniam erat blasphemare nomine domini statim quoniam aio ei aliquod oblitus est. Quadam die cum prius ei eum teneret in brachio clamauit puer. Tunc ergo homines veniunt qui me tollere volunt. Et prius rident. Non timere fili mi. Et puer. Non video

CXXIII

homines nigros me tollere volunt. et sic puer ceperit tremere. Et demones in nigrosum holm specie accesserunt: et pueri de brachio patris violenter receperunt: et in frusta corporis pueri discerpserunt. Si ergo deus in pueri quoniam inospitio blasphemie sic vindicauit quod tunc facit et in adulis. 3. Unde sciendum virtus quod non soli culpabiles sunt apud deum ipsi blasphemantes: sed etiam isti qui permittunt patrem illud cum blasphemare possent. ut pentes qui non contingunt pueros suos cum nomine dei blasphemant. et tales patres per se redudabunt in ipsos pentes. Ergo quibus pater et mire cum audirent pueros suos blasphemie rebuferent debarent eos cuius aspera virga bene disciplinare ne amplius audirent talia ab eis. et hoc esset acceptum deo et ipsis parentibus meritum. Sunt illi culpabiles qui permittunt deo contumeliam in dominis suis inferre qui blasphemare possent. Nullus enim liberum permitteret contumeliam fieri patri vel matribus alieui suo consanguineo quem diligenter: si hoc impedire posset. O infelices christians! non sunt illi qui propter rapta lucrum permittunt in domibus suis contumeliam inferni patri celesti vel beate virginis marie qui est mater nostra: et scitis dei qui sunt fratre non. Item dominus et rectores ciuitatum et villarum qui permittunt deum blasphemare nihil delectabile nec utile inueniunt propter quod homo inducatur ad blasphemandum deum. patrem enim tanto magis aggrovatur: quanto minus impulsua. Unde senectus plus peccat quod iuvet in formicando: propter minorum inclinationes quam huius ad patrem luxurie. Comitatorum serpentes principes. Euplerio inueniunt calidat humida senum autem siccata et frigida. 4. Circa tertius sciendum quod blasphemari grauiter punient a deo proximo in corpe. Et quoniam blasphemari puniuntur in eodem membro in quo deus blasphemauit. Et ipsis per patrem blasphemie legitur puniuntur grauiter in veteri testo. Unde Leviticus. xxxviii. Cum quodam blasphemasset et maledicisset nomine domini adductus est ad Moysen et Aaron qui miserunt eum in carcere donec nosceret quod iuberet dominus deo de eo fieri. qui locutus est ad moysen dicens. Educ blasphemum extra castra: et ponat oes qui audierunt magis sup caput eius: et lapidet eum universus populus: quod et factus est. Deinde promulgavit dominus legem de pena blasphemorum dicens. Loquere ad filios israel. Hoc quod blasphematum nomen domini in morte morias. lapidibus eum oppinet omnis multitudo populi. O si iam oes blasphemari lapidari deberet quod plures tam in mundo carent. Item aliqui puniuntur a deo in puniti cum subitanea morte. Unde refertur Greci in dyo. quod quodam eius morte tenet dilexit quemdam puerum quoniam annorum quoniam erat blasphemare nomine domini statim quoniam aio ei aliquod oblitus est. Quadam die cum prius ei eum teneret in brachio clamauit puer. Tunc ergo homines veniunt qui me tollere volunt. Et prius rident. Non timere fili mi. Et puer. Non video

Galius sermo de eodem.
V. Quod cogitat mala in cordibus vestris. Istud sermonem de cogitationibus quae infra sermo. citavimus.

Gloria. xx. ser. cxviii. de nuptiis spousalibus.
Imile factum est regnum cœlorum: hoc regi qui facit nuptias filio suo. Mat. xxii. Sciendum quod nuptie sunt triplices. scilicet carnales que sunt inter virum et mulierem. spousales quae sunt inter animam et ipsum: et celestes que sunt in celo. Unde de spousalibus nuptiis spousaliter in presenti servante tria sunt dicenda. Prior quod anima dicitur sposa Christi. ut quod fecit per ea ut ea sibi consenseret. Secundo que debet habere anima ut deo

Domínica. II.

Sponsus suo placeat. Tertio et ppter. **R. Lir**
ea peccatum faciundū qd alia hōis dicit sponsa
qd qd ibi copulata ē sibapismo p fide. Cui
dicat dñs p ppberū Osce. iij. ad quālī animā
Qpdato re mibi in fide. Et sicut scelotes ter
ren⁹ p pucilla qd sibi copulare cupit inf⁹ ces
terā qd qd facit quid? zelū suus illi apit: sic t
selotes ille celestis facit. Primo scelotes ille
terren⁹ portat p amore pucille quam diligie
scelotes: cirothecas depictas: t calceos et calsoa
cingulū latū t depictū: vestes curialeo. Ses
cūdo p amore eius ipē cātāt cātilēnas ama
toniso. Tertio ei tribuit pulchra clinodia.
Quarto p illa laborat. Quinto aures pucille
pulsat rogāo eī tā p litteras rā p scipm qd p
nūcios. Sic de⁹ seruēt⁹ oī scelote terreno la
botauit: vt aiam tuam sibi attraheret ac tibi
placaret. Prio scelotes. i. spicēa coronā. p te pu
blicē portauit. cirothecas depictas: t calceos
et calsoa. i. vulnera manū crūtata: ae pedus
fotanis p te nūlit. cingulū depictū. i. lūores
agelloz. vestes curialeo. i. vestē purpureas
pylatis: t albā vestē herodio tibi ad laudes t
gloriā: sibi vero in opprobriis et illusionem.
Secundo cātilēnas amatorias in cruce altiso
ne cītauit. nec vīā quidē: sed septe oī insti
musculo dulciores. Ad quarū melodias sol in
celo obseurat?: latro in cruce conuersus est.
Maria iūt crucē turbabat. terra cōtremuit.
petre scisse sunt. t velū tēpli diuisuz ē a sum
mo vīqz deorsum. De isto cātico dicit in pō.
Et nocte cāticū ei⁹. s. cū sol obseuraret. De qd
libet lupi: dictor⁹ t infra dicēdor⁹ dñ Esa. ir.
Zelus dñi exercituū faciet hoc. Tertio dat et
dedit clinodia nobilissima p aia tue dilectio
ne. nō aut de bursa vt alii scelotes: si de corde
suo sanguinē t aquā: et clauiclos pedāt ma
nuū. cī⁹. Quarto p ipa aia multiplicat labo
ravit qd in tornēto morē scelotū tot⁹ clipeus
su⁹ pforatus est. O nobilis dñia aia tibi totū
ad laudē t honore: nō sibi ad utilitatē suba
lem. Esaie. iij. Dñs sicut fortis egredief: sicut
vir pugnator suscitabit zelū. Zā fortis ibi cō
tra hostes nīos dimicavit qd cicatrices quoq
ibi prulit vīqz ad ultimū dīe iudicij no ob
ducent sive dolore. tñ ea nūc seruauit. s. in fi
gnū amoris nīi. imo dubiū est an velit ipas
cicatrices etiā post iudiciū seruare. Quisto ro
get mysterialis litteris veteris t noui testis
mēti: t p scipm multiplicat in euangelio: t eti
am p nūcios. i. pdicatores. De pmo p̄. De se
cūdo. Eccl. irrv. Vñplacitū ē deo recedere ab
iustate: t depēatio recedere ab iusticia. Esa.

lxx. Erpādi man⁹ mesas tota dīe ad pp̄m in
creduū qd gradif in vīa nō bono. tñ de qbus
dā cōquerif. Jere. xv. Zaborauit rogāo t tñ a
vīa sua nō sunt reuerbi. Per tertiu rogar. s.
p pdicatores qd nūcij sui sunt et qd oo suum.
Cui qdē pdcatoē audisti: tōtēno roganit
te de⁹ cōuersti qd oīe suo. Lūc. x. Qui vos ai
m ore tuo: docēbo qd te qd loqñi. Et non sojū
dñs mādat boī p pdicatores: si etiā pero
gat vt cōuertaf dicēo in cantico qter. reuer
tere: reuertere: reuertere: reuertere. **Z. Lir**
docuerūt sara parēto ei⁹ vt spōso suo. s. ipō
placat. Pum⁹ est honorare sacerdos. Xp̄us
en⁹ fact⁹ est sponsus in baptismo alarū nīz
p fidē: cī⁹. p̄ in celo est de⁹: cī⁹. mater i tor
ra est brā t̄go. Patrē en⁹ ei⁹ in hoc honora
re debem⁹ vt obediam⁹ ei⁹ in bio qd pcepit: et
oīa opa nīa ad honore ip̄i ordinem⁹. Ad h
bortat apostol⁹ cū dicit. i. Lox. r. Oia qdūqz
facit. oī t̄bo v̄l ope i noīe dñi facite. Et. atre
ei⁹ sibi honorare debem⁹ vt ipam diligamus
t ei tāqz matrī fuīam⁹ t eā signant in cas
tate t hūilitate seqm̄ur. Scōj ē diligere ma
ritū. i. r̄pm. Et ipē vere digne diligif. fecit ei
p aīabuo nīis qd nūqz aliqz manitoz feciss
pro sua vīo. Quis em⁹ sanguinē suuī ita co
pīose effunderet vt vīoī sue balneū et eo fa
ceret: vt sic a lepīa mundare. Hoc fecit ipō
p sponsa sua. Item si quis haberet vīoī de
functā: nū qui d pm̄itteret se occidi vt p mor
tem suam vīoī sua viuificare. Et hoc ipas
fecit: qd p aia nostra mortu⁹ est. Nec en⁹ hoc
sufficit sue incōparabili dilectioni. quin ipē
dat aīabus nīis quotidie corpus suū in cibā
t sanguinē suū i potū. vñ Job. vi. Caro mea
vere ē cib⁹: t sanguis me⁹ vere est potus t̄c.
Tertiū ē qd b̄ regere domū t familiā. Domū
id est cor et psciam vt oīa ibi sunt pulchran
bil feditat. v̄l pulueris vel fumi ibi pīmet
t oīa qd facit faciat pure ppter deum. et hali
quādo facit contrariū hoc p cōtritionē: t
fessionē optie purgef. **Llo** Tē regere dī. i.
mīliā. līz en⁹ omīa. i. ip̄i sponsa tres pucillas
nobiles seruētes ei interi⁹: t quin qd minus
nobiles exterius. Tres interi⁹ seruētes sunt
tres potentie aie. s. memoria: intellect⁹: t
luntas. illas suītrices spōsa christi sic regat
vt scilicet memoria sit camera patris in qua
habitet per cōtinuā recordationes. intellect⁹
sit camera filii in qua habitet per vere fidei
cognitionē. voluntas sit camera spūsātū

Gerillo

qua habitet p amori. Quīc pucille extērio
rea sunt qd qd sensu corporis quos regere dī
spōsa ip̄i: vt oculi nō vidēt qd nō h̄ videre.
vñ Greg. Non h̄ videre qd nō h̄ cōcupiscere
Gīl audit⁹ custodiēd⁹ est ne dec̄y indecēno
aut malū libenter audiat. Gīl pedes qd ad
gēssum: man⁹ quo ad tactū custodiēd⁹ sunt
t sic de alia. Quartū est seruire ad mensam
t ad lectū: qd sponsa ip̄i dī ip̄o p̄pare lectū
(dī: pscia bonā purā t securā. vñ Lanti. i.
Lectūlo nī. Sōnd⁹. vñ Salo. Secura mens
quasi iuge pūnti. Ver. Alīagne dūtūtē sunt
bona pscia t reuera qd in reb⁹ melius qd in
corde dulciss: qd in terra dētūtē atqz securi
no bona pscia. Sic ecōuerso ē de mala pscia
Iñ. de sum. bo. Nulla pena est grauior ma
la pscia. Cīs autē numqz ēē tristis. bñ viue. bo
tīl pscia sp̄ gaudiū bñ. reuō anim⁹ nūqz est se
curus. Tē sponsa ip̄i suire dī sponso suo ad
mensam ppando ei bona cibana. Sunt illa
cibana bona opa qd qd facit in grā. vñ Job.
xii. Iñ. Iñ. cib⁹ est vt faciā volūratē ei⁹ qui
misit me. Ergo qd bona opa facio: tot fercu
tē p spōso tuo p̄parao. Et sponsa ip̄i dī di
ligenter opa sua facere t nō vīqz ad mortes
differre: nec de die in dīe p̄trabere. vñ Job.
ix. Operamī dū dies est: venit ei nor qd ne
mo opari pōt. Quintū est se irrepēfibilez
exhibere corā hōlō: ne vē extērius vēl in do
mo interi⁹ aliqz scandalizet morib⁹: verbis:
vita: vēlerēplo. **N** vñ sciendū qd ad ers
tenorē disciplinā inducūt nos tria. Pum⁹
est si psciderem⁹ qdler cū illa scītā angelos
letificam⁹: qd angeli gaudēt cū vidēt bonos
gestus in nobis. Scōm est si psciderem⁹ qd
p̄ timus nōster in dē emēdatnr. Tertiū est qd
spūalis disciplina cōseruat in nobis grām.
Ez diceret. p qd cognoscif aliqz esse spūalis
depict⁹ b̄z magnā differentiā respectu ignis
nostrī quo ad caloē: sic ignis nōster b̄z se re
spectu ignis inferni. Abodo si qd digitum p
horam vīā tenere deberet in igne nō mū
tum affligere: quō tūc affligēdi sunt illi qd
cō corpe t aia in igne infernali in eternū crus
ciādi sunt vīi penē coz nūqz finē b̄abebunt
qz fīm dīm. t. de gīa. Imposibile est infini
ta ptransire. Cīs si alīcū aīc dānate fieret ta
lis optio sue p̄ditionē: vt de⁹ ad cā dīcēt b̄c
gīam tibi facio aia. volo qd oīa frūmētā qd
qd creuerūt ab initio seculi ad vñū cumulum
cōgregenf: t sp̄ post mille annos vñū granū
de illo accipiat: t sic psumpto cumulo tu sal
ua fīe. illa aia dīcēt deo gīa. Insup dīc
ret. Benedictus dñs in domīo scīs: qd pīa

CXXIII

pronūi mei ad sititudinē dei factū cum pul
chitudo mea a deo retrahere et occidere.
Tē cō sp̄ere ab ea quō sic posset vivere. vñ
dīcō. A pncipio dīei passionē ip̄i meditāt
cōmīraco: t opus et lūo facio: postea qd san
ctos pīarcas: ppbas: apłos: martyreos: cō
fessores: t hīgīos cogitatoē discutto meditā
do quō iā clare vidēt facies dei in oīo. t quō
ip̄o mille anni sunt tāqz dies hētēna qd p
terit ab sp̄ectū dīcētēs hōus cibum ca
pīo. Appiō pīquāte nocte dīm meū cū ma
rima hētē glōtīco t laudo: finēqz vīe mee
cū sp̄e bona patienter cēpēto.

¶ De eadē dñica ser. cīrv. de pena inferni.

Igatis manibus t pedi

bus mittite evīy in tendīas etes
nores. Mātē. xii. In b̄ op vāna
tībabebūt ligatas man⁹: pedes
dāf intelligi qd nūqz ab illa pena poterunt
erire. In hoc qd sunt missi in tendīas etios
ros dāf intelligi qd nūqz ad dei mīam potes
tūt puenire. Dicunt ei tenebri infernales et
teriores: qz sunt cē ambitū divine mic. Und
Grego. li. i. t. mōtāl. Quisqz ad inferni mala
tolerāda desēderit: nequaqz vītra mia p̄cētis liberat
quos semel in locis penalib⁹ iusticia iudicā
tio dānat. & dīcīt. Ligatis manib⁹ t̄c. O
vñ sciendū qd sicut hītī angeli b̄t nouē tho
ros in celo: sic dānati pncipalē b̄t nouē pes
nao in inferno. Prima pena dānator⁹ in ins
ferno est calor ignis. vñ ip̄o dīcēt dānatis
in iudicio illud Mātē. xiv. Itē maledicti in
ignē eternum. Et iste ignis p̄ns b̄z se quo ad
caloē respectu ignis infernalis tāqz ignis i
pariētē depictus ad ignē verū: qz sicut ignis
depict⁹ b̄z magnā differentiā respectu ignis
nostrī quo ad caloē: sic ignis nōster b̄z se re
spectu ignis inferni. Abodo si qd digitum p
horam vīā tenere deberet in igne nō mū
tum affligere: quō tūc affligēdi sunt illi qd
cō corpe t aia in igne infernali in eternū crus
ciādi sunt vīi penē coz nūqz finē b̄abebunt
qz fīm dīm. t. de gīa. Imposibile est infini
ta ptransire. Cīs si alīcū aīc dānate fieret ta
lis optio sue p̄ditionē: vt de⁹ ad cā dīcēt b̄c
gīam tibi facio aia. volo qd oīa frūmētā qd
qd creuerūt ab initio seculi ad vñū cumulum
cōgregenf: t sp̄ post mille annos vñū granū
de illo accipiat: t sic psumpto cumulo tu sal
ua fīe. illa aia dīcēt deo gīa. Insup dīc
ret. Benedictus dñs in domīo scīs: qd pīa

De eadem dominica

Scritto

CXCV

et p mille milia annos meritorum habueritio nū
q[uod] inde solato[rum] habebitis. O maledictus cor
meū iā incipit tristitia tua quā nū sequer[untur]
aliq[ue] leticia t[em]p[or]is solatio. **Z** Quenam b[ea]tū
in inferno sit aliq[ue] lat. **N**ihil q[uod] ibi est lux mu-
rita sumo ad vidēdū ea q[uod] cōmisiāt dānatos.
Elii 310. de sum bo.li.iii. Ignis gehēnet lu-
cabit miseriō ad augmētū pene ut videbitur
doleat. **T**uū lucabit ad solationē ut videat
v[er]gaudeat. **D**oc ps. **N**ā dānati b[ea]tit mariam
inuidiā sicut iā in celo b[ea]tit maximā charita-
tē t[em]p[or]e cōvidēt b[ea]tū in celo ex hoc totib[us]tūr.
q[uod] inuidet illa de tāta glia: et dolēt de scip-
sia q[uod] talē et tātē gliam peccādo amiserunt.
Elii Ber. Dānati videbūt doleat. s. bonum q[uod]
omiserunt. et iusti videbūt et letabūt[ur] p[ro]fide-
rantes q[uod] euaserunt. **E**lii etiā Bie. Et p[er]tōres
in suppicio ampli p[ro]p[ter]a puniāt eorum vidēt glas
quos cōtempserunt. **U** Quenam an dānati
recordenf de bonis q[uod] hic in p[re]senti mōdo ha-
buerūt. **N**ihil q[uod] sic. iet hoc i augmētū pene eo
rum. vñ Hiero. in origiali sup Esa. In Psum
matione mūdi p[er]tertarū delitiarū recorda-
to erit materia cruciatū. **E**lii qui hic diues
fuit: et ibi paup erit. iste recordabitur volu-
ptatū t[em]p[or]e delitiarū q[uod] habuit in cibo t[em]p[or]e potu t[em]p[or]e
vestitu: ut eo ibi pl[ac]o torqueat ex recordatiōe
p[er]tertarū delitiarū. **S**ilī q[uod] h[ab]it in honore fuit: et
ibi respect[us] erit. **S**ilī q[uod] hic se sup alios exal-
tauit t[em]p[or]e ibi erit suppressus in igne infernali.
oēs talco recordant p[er]tertorū bonorū: et h[ab]et
det eos in augmētū pene t[em]p[or]e tristie. vñ Boes-
ti in de cōsolatōe p[ro]bie. Infeliciissimū gen[us] i
fortunū ē recordare se fuisse felicē. b[ea]tū p[ro]batur
q[uod] cū q[uod] de diuitiis ad magnā paupratis
t[em]p[or]e penurias puererit. ita q[uod] op[er]a cū post abūdā-
tiā sustinere miseriā. tūc plus ledit q[uod] iste q[uod]
sp[iritu] in paupertate virit. q[uod] difficile ē p[ro]sucta reli-
quere. vñ Arist. ij. rhet. Separari ab amicis t[em]p[or]e
cōsulū miserabile ē. Septiā pena ē miserabi-
lio cōmori t[em]p[or]e dānatorū. t[em]p[or]e insup[er] terribilio
v[er]sus demonū. **N**ā sic delectabile est audis-
re in celo cantū t[em]p[or]e laudē angelorū q[uod] incessabili
voce perlamāt. **S**erū o:sctūs:sc̄tūs dñs de
labaorū: pleni sunt celi t[em]p[or]e terra gloria tua t[em]p[or]e.
Silī dulce ē audire laudē b[ea]tōrum q[uod] cōtinue de-
um laudāt. **E**lii ps. Beati q[uod] habitāt in domo
tua dñe: in secula sec.lau.te. **G**ic econuerso ē
horribile t[em]p[or]e audire clamorē dānatorū
et vlnlatū demonū. **E**lii de clamore dānatorū
dñ Zacha. xij. Plangit terra s. infernalis fa-
milie t[em]p[or]e sc̄o:sum. nā sc̄o:sum clamat
t[em]p[or]e plāgit familia supborū: et sc̄o:sum familia
lururiosorū. et sc̄o:sum familia auarorū. et sic
de alijs. t[em]p[or]e alijs ē in p[er]fici audire clamorem
b[ea]tū tribulati q[uod] clamat in vulgari a forme.
Quid tūc entrūba oēs dānati clamabūt. vñ. ve
rc. vt b[ea]tū Apoca. viii. Ue q[uod] vñq[uod] nati sum[us].
ve q[uod] s[ecundu]m carnē vñsum[us]. ve q[uod] vñq[uod] illuc te ga-
nūt sum[us]. Et q[uod] b[ea]tū mag[is] letē cantauerūt t[em]p[or]e illuci-
te cū eachinnis riscerūt t[em]p[or]e in music fistulū: et
in cythara maioriē cōplacētā hyperūct[er]les i
futuro tristabiliē clamobūt t[em]p[or]e Rebūt. Zec.vi.
Ue vob[us] q[uod] nūc ride[re] q[uod] lugebis t[em]p[or]e hebis. **X**
Octaua pena ē mois cōtra t[em]p[or]e p[er]petua tristie a
fine oī consolatione. p. Alios depascet eos.
Et si p[er]f[er]t t[em]p[or]e morte q[uod] s[ecundu]m dñp. nūbūt aliō
est q[uod] recessus aie a corpore. ita hoies cruciat q[uod]
nec stare: nec sedere: nec quicq[uod] facere p[ot] p[er]
doloris. O q[uod] tūc faciet p[er]petua morte in dān-
natis. vñ Bie. i omel. Ent emi misericōdī
fine morte defect[us] fuit defectu. q[uod] morte ibi sp[iritu]
incipit. deficere nescit. vñmā dānati morte pos-
sent: si bene nesciunt mori. Apo. ix. In dieb[us] illis
q[uod] rent hoies moriēt nō inueniēt. Eni emi dām-
natū b[ea]tū oī regna mūdi libēter daret. ut se
mel mou posset. **E**lii Bie. in ser. Quare i ifer
no mori q[ui]ritur et nō inuenit: q[uod] q[ui]dūt in h[ab]itu
seculo vita offerit et nolit accipe. in inferno
q[uod] r[es]t mortē t[em]p[or]e nō poterūt innenire. O q[uod] stul-
tum est in patis viuere: t[em]p[or]e in eisdē gaudere q[uod]
taliō p[er] tale gaudiū p[ro]uabif[er]t eterno gaudio.
Breg. Nemo p[ot] hic gaudere cum hoc seculo
et illuc regnare cū deo. **A** Nona pena est
sepatio a deo t[em]p[or]e ab[st]ra vngine maria et ab emi-
bus sc̄tis t[em]p[or]e agelis. Et insup[er] iungi lucifero et
oib[us] demonib[us] i inferno. t[em]p[or]e ista sepatio a deo et
a sc̄tis ē amarissima. vñ Crisost. sup Adat.
Due sunt pene eternales: excludi: t[em]p[or]e in ignem
mitti. Multi gebēnā horret: ego vñ casum
gle in lito maiorē fore dico. Etemi dece mūlo
meh[er] cēt sustinere fulmisā q[uod] r[es]pi facie. mā su-
etissimā auersam in iudicio videre t[em]p[or]e ab ipsa
separi. Q[uod] emi amarissimū sit excludi a deo
t[em]p[or]e sc̄tis t[em]p[or]e ab oib[us] elect[us] t[em]p[or]e agelis dei oñdit eti-
am Cris. in qdā ser. dicēs h[ab]e. Excludi a bōis
eternis t[em]p[or]e alienū effici ab his q[uod] ppota sit san-
ctio t[em]p[or]e cruciatū et t[em]p[or]e dolorē infert: ut si nul-
la exr[es]ec[er]t pena tor[ment]o ret. hec sola sufficeret.
Elii Hugo li.i. de aso. Quisputas tūc meror
erit. que tristitia cū separabūtur impiū a cōsolatiō-
oī sc̄tōrum et a visione dei et traditi in p[er]tates
demonū ibūt cum iphis in ignē eternū. ibi
semper erunt sine fine in luctu et gemitu. De
dispositiōe corporū dānatorū q[uod] re aī ser. L. E.
Pena inferni q[uod] grauis sit p[er] ex dictio sc̄tōrum

De eadē dominicā

doctor. Non dicit q̄ vni sancti gebelline
ignis p̄t̄ locut̄ p̄t̄ q̄ n̄ vna mulier i labo
re t̄gra p̄t̄ p̄t̄ cōfessio dūraret mille ann̄o.
Uñ etiā dñsc̄l. dicit q̄ si om̄s dñm̄c̄d̄ n̄t̄
q̄ ad v̄sq̄ ad bodiēm̄ dñē viueret t̄ oēs p̄
dicat̄ dñi essent: t̄ oēs de minutissimā
pena inferni p̄dicat̄ om̄s illi. ppalare non
possent m̄nūrūlūm̄ penā. Vñl̄ dicit de gau
d̄o c̄m̄ q̄ t̄ oēs illi c̄ternā gaudiā rescr̄a
re non possit. Elī etiā Aug. dīc. Si om̄s ho
m̄nes nati ab adā v̄sq̄ ad bodiēm̄ dñē t̄ q̄
spl̄i v̄sq̄ ad nouissimū dñē h̄asc̄d̄t̄i sunt. t̄
oia grāmia q̄m̄ p̄t̄ erōta fuerūt̄ essent homi
nes t̄ si vñs pena quā pat̄i ania p̄ vno p̄t̄o
mortali in inferno sultineret̄: t̄c̄ q̄b̄s p̄sona
p̄ sua p̄t̄ h̄ic̄r̄ maiōres p̄t̄ illi q̄ oia t̄om̄ēta
q̄ oēs l̄ct̄i martyres t̄ oēs raptores t̄ oēs ma
lefici vñq̄ passi sunt. Elī etiā Grego. dīc. Hoc
de penis ex̄c̄ḡt̄an̄ nō potēt̄: q̄d̄ ibi crucias
tib̄ dedit̄ nō fuit̄. L. Exemplū de p̄e
nis if̄c̄m̄ leḡi q̄ duo fratreis quoq; vñ dñi
pape erat penitētiari. alī dñō innoceōs et p̄i
discurrebant ad p̄dicād̄. Zādē recepti sunt
semel in q̄dā castro cuiusdā nobilis matros
ne rbi missam celebrauerāt̄. Elī gauisa dñia
ista cogitauit̄ dīc̄s. Neq̄ op̄ te hos formi
dare nec verecūdāi secure poteris his cōfis
teri cū sint pegrini t̄ ignoti. Et sic cū cōfites
re vñ cōz̄ senioi. s. vidit unio q̄ ad sanguinē
la petā de ore eīdufo pessim̄ egrediebat̄ eti
om̄ ab eccl̄a saltido. Zādē enō me p̄t̄i cū
cōfitem voluit de ip̄ī ore s̄l̄r̄ terribilissimū
draco caput suū emittere cepit: t̄tre tñ non
valuit. q̄ verecūdāi deuicta illa crīm̄ illō ce
lavit. Jō buſoneo oēs anteā erpulsi cū terri
bili dñacone redēntes in os eī intraverunt.
Fratrib̄ dñō recedētib̄ narrauit̄ iunior̄ penitē
tiario isti quō totā seriē dictā v̄idisset i sp̄i
ritu. Tāc̄ fūt̄ penitētiā ad dictā dñas res
dit ad erboritād̄ eī. Quā defunctā inuenit.
Elī tristati frēs ieiunijs t̄ oōib̄ sedule iſi
stū donec die stia defuncta ill̄ agint̄ draco;
nē horribilē equitās. cuī collisi duo crudelēs
sorpt̄es īplerādo cingebāt̄: t̄ r̄vera eius su
gēdo dētib̄ diripiebat̄. Em̄ etiā oculos duo
buſones horribiles possidebat̄. t̄ ex ip̄is ignis
sulphure? feridissim̄ emauabat. Luī etiās
man̄ a duoc̄ canis? magnis deuorabantur
Et aures eī sagitt̄ ignis replebātur. Luīs
etiā caput lacerte venenosissime corrodebat̄
Uñ frēs territi coruerunt. Quib̄ illa. amici
di p̄t̄c̄t̄ dei ne timuerunt. Illā ego sus illa in
felicissima multoq; p̄t̄ō rob̄ p̄t̄e p̄fessa fi

Sermo CXXVI

cre et non integrē. Q̄: vñl̄ p̄t̄i q̄d̄ cūs dñan
guinco meo cōm̄i verecūdāi in cōfessione
celauit̄: id p̄petue sum dñm̄ata. Quā penitēti
ann̄o et p̄te dei t̄ dñi n̄i iēsu xpi adiurauit̄
vt̄ sibi cl̄o illarū p̄mūt̄ inuiceret. R̄ndit̄ illa
Lapis mei lacerte p̄mūt̄ me. p̄p̄t̄ cap̄t̄ met̄
sup̄flua ot̄namēra. Buſoneo oculorū p̄mūt̄
illicitō aspect̄ meos. Vñl̄ sagitt̄ p̄mūt̄
nepharioſ aurinū audit̄. Vñl̄ igne sulphu
reō p̄mūt̄ oo meū p̄p̄t̄ v̄ba blasphem̄. Et p̄
pter detract̄eo t̄ cāt̄ileao t̄ oscula t̄ turpia
v̄ba t̄ vaniloſa. Vñl̄ p̄p̄t̄ illicitos tactus et
spl̄er̄ serpēt̄o r̄vera mea fugūt̄ t̄ mōrēt̄ t̄
collū cingūt̄. Caned̄ dñō man̄meas corrodūt̄
q̄o extēdi ad caneo dñdo eo ea q̄ paupib̄da
re debui. s. carueo: offas: t̄ alia. t̄ etiās q̄ eos
amulio t̄ gēm̄is luxurioſe ot̄nauit̄. Vñl̄ etiās
cruelissimū dñaconē eq̄sto p̄p̄t̄ sup̄bia quās
babui in eq̄tādo t̄ in currib̄ t̄ in vestib̄ p̄cio
fio me sup̄ alioſ eraltādo. t̄ p̄p̄t̄ cōenubit̄ lu
xurieſo muliebria mea intollerabilis cōbus
runf̄ cū tibyo: genub̄: et femorib̄ meis. Cūſ
penitētiarī ait. Que sunt p̄t̄i q̄bus p̄cipue
semel in q̄dā castro cuiusdā nobilis matros
ne rbi missam celebrauerāt̄. Elī gauisa dñia
ista cogitauit̄ dīc̄s. Neq̄ op̄ te hos formi
dare nec verecūdāi secure poteris his cōfis
teri cū sint pegrini t̄ ignoti. Et sic cū cōfites
re vñ cōz̄ senioi. s. vidit unio q̄ ad sanguinē
la petā de ore eīdufo pessim̄ egrediebat̄ eti
om̄ ab eccl̄a saltido. Zādē enō me p̄t̄i cū
cōfitem voluit de ip̄ī ore s̄l̄r̄ terribilissimū
draco caput suū emittere cepit: t̄tre tñ non
valuit. q̄ verecūdāi deuicta illa crīm̄ illō ce
lavit. Jō buſoneo oēs anteā erpulsi cū terri
bili dñacone redēntes in os eī intraverunt.
Fratrib̄ dñō recedētib̄ narrauit̄ iunior̄ penitē
tiario isti quō totā seriē dictā v̄idisset i sp̄i
ritu. Tāc̄ fūt̄ penitētiā ad dictā dñas res
dit ad erboritād̄ eī. Quā defunctā inuenit.
Elī tristati frēs ieiunijs t̄ oōib̄ sedule iſi
stū donec die stia defuncta ill̄ agint̄ draco;
nē horribilē equitās. cuī collisi duo crudelēs
sorpt̄es īplerādo cingebāt̄: t̄ r̄vera eius su
gēdo dētib̄ diripiebat̄. Em̄ etiā oculos duo
buſones horribiles possidebat̄. t̄ ex ip̄is ignis
sulphure? feridissim̄ emauabat. Luī etiās
man̄ a duoc̄ canis? magnis deuorabantur
Et aures eī sagitt̄ ignis replebātur. Luīs
etiā caput lacerte venenosissime corrodebat̄
Uñ frēs territi coruerunt. Quib̄ illa. amici
di p̄t̄c̄t̄ dei ne timuerunt. Illā ego sus illa in
felicissima multoq; p̄t̄ō rob̄ p̄t̄e p̄fessa fi

Dom̄.t̄i. Sermo

pauci saluans p̄ in figura veterio testamen
ti. Scut̄ in dilu n̄o aquarū in q̄ solū octo p̄
sonc salue facte sunt p̄ archam noe. t̄ multa
milia hoīs t̄ viroy q̄ mulierū p̄iūt̄ p̄ aq̄o
diluū: p̄ q̄ nobis daf̄ intelligi p̄ sicut octo
hoīs saluati v̄ aq̄o diluū pauci sunt respe
ctu p̄pli ton̄ mūndi q̄ submersi p̄c̄t̄: ita pau
ci sunt saluādi respectu dānandoꝝ q̄ erūt̄ q̄s
infiniti. Ecclo. i. Stultoꝝ if̄initoꝝ est nūer̄. i.
dānandoꝝ q̄ stulti sunt. Ista figurata sunt
et i. In ingressu terre p̄missiōv̄bi interōc̄o
filioꝝ isil̄ q̄ egressi fuerūt̄ de fra egypti a vi
ganti anno t̄ sup̄ null̄ ingressus ē in terras
p̄missiōi nisi dñs. s. Josue t̄ Laleph. Sed
alij oēs mortui sunt in desto. Et pueri eoz q̄
nati sunt in deserto: t̄ q̄ eric̄t̄ de egypto in
troduc̄ti sunt in terra p̄missionis. Item etiā
p̄z̄ in nouo testamēto. vñl̄ leḡi q̄ xp̄us. x. les
prosos mūndauit. int̄ q̄o n̄i sol̄ vñus reuer
sus est ad regat̄iād̄ t̄ laudād̄ dñi. vt̄ b̄
Lu. xvij. Itē q̄ pauci saluans p̄t̄ cognosc̄i
i vita hoīi. q̄ solūm̄ iusti t̄ boni saluans. p̄.
Hec ē poita dñi t̄ iusti intrabūt̄ in cū. Itē. i.
Petri. iii. Just̄ vix saluab̄it̄: impī t̄ petōz̄
vñl̄ apped̄it̄. Et heu p̄les boies sunt iniusti
t̄ mali. q̄ vñl̄ Job. Lot̄ mūnd̄ i maligno po
sit̄ē. hoc etiā p̄z̄ q̄ auaricia: sup̄bia: luxuria
t̄ plura alia vitia iam regnant in mundo. i.
Job. ii. Q̄d̄ q̄ est in mundo aut ē p̄cupisc̄t̄ia
carnis: at̄ p̄cupisc̄t̄ia oēloꝝ: aut sup̄bia v̄ite
Hoc p̄z̄. q̄ plures sunt luxuriosi q̄ casti plu
res sunt sup̄bi q̄ hoīles. plures auari q̄ mis
ericordes: t̄ p̄les deceptores t̄ mendaceo q̄
veraceo. p̄. Diminute sunt v̄tates a filiis
hoīi. Ari. ii. thopi. Boies vt̄ in plurimū sūt̄
malū: pauciorib̄ dñō boni. Er q̄ multi sunt
vocati: p̄anci dñō electi: t̄ null̄ scit an sit dñ sal
uandis aut de dānandis. s. mūnd̄ Eccl. ix. Ne
scit dñ an odioꝝ l̄ amore dign̄ sit. Nescit q̄d̄
sciākertitudinis: si tñ scia cōjecture p̄t̄ scire
Et h̄nt̄ nouē signa p̄ q̄ vñl̄q̄s p̄t̄ cognos
scere an sit de electis t̄ saluādis. Et q̄t̄o p̄la
signa q̄s p̄t̄ de illigōnōem signis in se inuene
rit: tātō maiorē spēm h̄ic̄r̄ poterit. Etiā si ias
p̄t̄o sit: adhuc sperare dñ q̄ de ordinabit̄ se
cum q̄ saluab̄it̄. t̄ ent̄ vñuo de nūero saluā
doꝝ t̄ electorum q̄ a deo electi sunt. De isto q̄
re infra sermo. cxli. A.

Ḡp̄nica. iii. Ser. cxxvii. De nobilitate.
Rat quidam regulus cu
mo filī infirmab̄ cap̄marū
Job. ii. Sicut dñc̄ Z̄bophilus.

CXXVII

Iste ret interfuit miraculo fatto in: nuptiis
q̄i xp̄o aq̄a inyinū mutauit q̄i tūc̄ credidit
si tñ xp̄i diuinitatē nō p̄fecte cognouit. Et ad
hoc inuendū illud miraculū remenatis
euāgelista diceno. Clem̄ iterū s̄l̄o in ch̄r̄
na galilee vñl̄ fecit aquā vinū. t̄ erat q̄dār̄t̄
guluo cuī filius infirmab̄ cap̄marū.
Et quo hic facit mentionē de regulo q̄ nobis
lii sūt̄: tūc̄ in p̄nt̄ smōne tria sunt dicenda
Pūmo vñ nobilitas habet: ottū: t̄ q̄ sunt a
gra nobilitas. Scđo q̄d̄ tenet̄ nobiles t̄ p̄
lati suis subditio. Zātio q̄ eōuerso subdit
tenet̄ suis platio. E Circa primū ē sc̄iē
dñi q̄ nobilitas habuit ottū et virtutib̄. vñ
primū ret sup̄ isil̄. s. Saul elect̄ est a deo. q̄a
būlio fuit̄ t̄ virtuosu. i. Reg. xv. Cum es̄co
p̄uul̄ in oculio tuis cōstituite regē iup̄ cēm̄
pp̄lm̄ mūnd̄ isil̄. Secūdū ret fuit̄ Dāniel: qui
etiā p̄pter suam p̄bitatē elect̄ est a deo. Elī
dīnit̄ dñs de eo. Inueni vñl̄ fm̄ coz̄ meum.
Et his b̄t̄ q̄ nobiles et t̄tute cognosc̄i: st̄
nō ex lōgio tumac̄: vel et magnis manic̄:
vel in multis sc̄issuris q̄s gerūt̄ in pallijs et
tunicis: q̄r̄ als mechanici t̄ rusticā d̄m̄nos
essent nobiles. q̄r̄ oēs volūt̄ h̄ic̄ sc̄issuras ut
vestibus. Qd̄ aut̄ nobiles dñt̄ esse virtuosi. t̄
p̄t̄utes cognosc̄i oēd̄t̄ Z̄bist. ii. poli. Virt̄
t̄ malicia determinant nobiles t̄ ignobiles.
F Circa q̄d̄ querit̄ q̄ sunt ille virtutes per
quas cognoscunt̄ nobiles. R̄ndet̄ q̄ p̄t̄
cipaliter sunt quinq̄. p̄ma virtus est largi
tas. Ende dñ qui est nobilissimus est largi
simus. Hoc sic p̄z̄. quia non solum dat nobis
sua beneficia: scđ etiam dat nobis sc̄ipsum
in sacramento altaris: in presenti t̄ in futu
ro vult sc̄ipsum nobis dare in premiis. Elīs
de dīxit ad Abrahām: t̄ dicit̄ iam ad quēli
bet virtuosum hominē. Ego ero merces tua
magna nimis. Item apparet in hoc etiās q̄
ip̄sc̄ solem ouri facit sup̄ bonos t̄ malos: et
pluit super iustos t̄ iniustos. t̄ ex sua Largi
tate bñfacit t̄ bñficia sua impēdit bonis et
malis: amicis t̄ inimicis. Itē largitas dñs
apparet in his q̄ fecit in bñm̄itate: q̄i ad
abūdantia illa fecit. Uerb̄ ḡt̄. Sicut quā
do aquā in nuptiis cōuertit in optimū vñl̄
Et q̄n quattuor̄ milia hominū pauit cum se
p̄t̄i panib̄ t̄ paucis p̄sculis ita abundan
ter illos panes t̄ illos p̄scullos multiplicat̄
ut q̄ sustulerunt septes sp̄t̄as de fragm̄e
tis que superauerant. Itēs q̄i pauit quinq̄
milia hominum: vt̄ habetur Jobia. vi. cum
quinq̄ panib̄ ordeaccis t̄ duobus p̄sculib̄

De eadem dominica

Ita abundaretribuit et suum traxit quod disci
puli collegiis et implauerunt duodecim copias
duos fragmentos et quicunque parvus ordeatus et
periret. Ergo quod largior est inter homines ille
necesse est. Docet etiam naturaliter propter in aqua
quod est auctor nobilior; quod est sua nobilitate non so-
la comedat predam suam: sed coddicidit alios cui
hunc. Et peccata et auaricia: rapina et exactio-
nes in subditis sunt signa ignobilitatis.

O. Sed etiam nobilitas per quam nobiles con-
gnoscuntur est gratitudo: quod est recognitio bene-
ficiorum dei et hominum. quod deo grati sunt in bono per
eum propter alios homines bonorum et sublimiorum.
Einde Augustinus. Qui beneficia non recognoscit iga-
rus est. Et propter ipsius. Obliti sunt beneficiorum eius
Immo natura ratio humana docet gratuitam
re habere erga beneficiorum. non beneficiorum. erga
Ops regnari ei quodammodo fecit. Ita nobiles
non solum esse deo grati: sed etiam subditis
sunt a quibus nutritur deus regnari: quod ipsi
nobiles non agros colunt: nec serunt: nec mes-
tunt: nec trahunt: nec laborant in vineis: nec
panem: nec carnes: nec pisces: nec alia comestibilia
parant. sed alii per ipsius laborant: sicut rus-
tici in agro: carnifices: pescatores: sartores
futuros: pannicidei ipsi preparant necessaria corporis
quo ad victum et vestitum. Ergo oportet illis
debent esse grati: et propter in maiori reverentia
tenent suos subditos: tanto nobiliores cognoscuntur
esse. Et illi sunt ignobiles quod spemunt
vel vilpendunt subditos. Immo tales igno-
biliores sunt brutes animalium: quod bruta animalia
recognoscunt illos quod eis beneficiuntur: et in signis
gratitudinis applaudunt ipsis. Vnde quod au-
tem bruta animalia retribuunt quicunque bona suis bene-
factis per tale exemplum. Zegif in vita sancti
Macbari quod cum quedam leona habuit spes
lunca in celis scilicet viri: dum una vice inueniens
se catulos exercitatos: dolens eos ei apportauit:
et ad pedes ipsorum cosdem posuit. Cumque in-
telligeret vir dei per illuminatione beluas ro-
gare catulos: eo ore ante illuminatione banis et mas-
tre sequebantur ad speluncam. Non tamen beneficij illius
ingratia fuit: quod postmodum pelles ouium cum pis-
lis quod capiebat sepius et pluries quod per gratitudinem
mercede ante ostium celle portauit. Ita
aliud exemplum de duobus lupis quod asportauit
runt unum puerum de villa ad silvam. Et ex negli-
gencia matris puer non bene custodit fuit. Tunc
vulus luporum habuit os reuersum in ore suo
et cum portauit puerum in ore puer illud extraxit
cum manu sua. Et sic per mercede duorum luporum pue-

Sermo

In eadem dñica. Sermo. tertius.
De infirmitatibus.

Hoc quidam regulus cu-
mō filius infirmabat caput suum
Job. i. 19. Ex quo hic mentio fit de
filio reguli quod grauius infirmatur est

usq; ad mortem: tunc in priuilegiis sermoni tria sunt
dicenda. Primo quod libenter et patienter sustinet
re debemus infirmitates corporis. Secundo quod non
est maior mala in opibus meis quam seruire infir-
mis. Tertio exemplum de eodem. In Circa
primum sciendum quod libenter et patienter sustine-
re debemus infirmitates corporis. et hoc ad citatorem
Primo quod infirmitas corporis dat hoc ad citatorem
nem ut pparet se ad exitum huius seculi. Lu. xiiii
Et cum venerit et pulsauerit confessum aperiatur
I. Incerti enim sumus quod: quater in quo statu: in
quo loco: et per quem modum morituri sumus an in
domo: vel in lecto: in ciuitate: vel in campo: si
aqua vel in igne: de die vel de nocte. vñ Ber.
Tertium est quod mouens: incertum est quod: aut quod
aut ubi: quoniam tempore mortis expectat: tu quoque
sapiens fueris ubique eas expectabis. Ergo
infirmitas est nimis que nobis Christus mittit
ut nos pparemus. Et ergo si errandum peccando
redeamus ad vitam salutis penitendo. vñ ps.
Erravi sicut omnis quod peccatum. Aut si es in via: et
pigre incedio: tunc Christus per infirmitatem corporis
pungit hominem ut pcedat proficiendo de bono in
meli. Omnia fatuitas. irrationale iumentus
et fatuum intelligit cum pungitur ut ad viam redeat
si errat: vel si in via est ut pcedat et homo ron-
dis non vult intelligere. vñ ps. Ut in spiritu non
cognoscat et stultus non intelligat hec. Ergo quoniam
cunctus sentit aliquam infirmitates in capite: in
oculis: in dentibus: in manibus: in pedibus: vel in
dorsi: vel in quocumque membro corporis: tunc susci-
peret debes istud dolorum tantum nimis Christi: et co-
git: quod tibi missus sit. sed ad pparandum te ad
mortem ut sis paratus. Luce. xiii. Estote parati:
quod qua hora non putatio filii hominis veniet. Etiam
etiam Gregorius super Ezechiel. Etem nobis conditor
noster die mortis in cogitatu esse volunt ut dum
semper ignoraretur Christus primus esse credatur: et tam-
to quisque seruenter sit in operatione. quanto icer-
tor est de euocatione. Secundo debe-
mus infirmitatem patienter sustinere: quod pur-
gat nos a peccatis peccatis. Exemplum habef
Numeri. xiiij. ubi maria soror moysi peccata
et leprosa ppter peccati detractionis: eo quod detrarit
moysi fratri suo: ut sic in illa infirmitate pur-
gares ab illo peccato. Etiam Iudeus in sermone Aduersa

CXXVIII

corporis remedia alicui sunt: egritudo. II.
nerat: sed mente curat. Langui-
tor: et vires libido frangit. Permissus
eadem membra puniuntur quod per quam membra placent
et deum offendit. verbi gratia. Sicut qui offensuerit
deum per illicitum gressus chrysostomus: saltuorum sus-
perbe icedendo deum offendit efficit qui quod clau-
dus: et sic puniuntur in pedibus cum quibus deum of-
fendit. Sicut quod libenter audit verba detractio-
ria sive alia bona puniuntur quod in surditate: et
sic de aliis. Et est bonus signum salutis cuius homo
est patiens quoniam deus eum punit in eodem cor-
pore et in eiusdem membris cum quibus peccauit: quod
Estimatio Aristoteli. Medicina fuit per contra
na. Ergo si per integrum annum: vel etiam quodque
omnibus diebus virtute tua cum corpore tuo peccasti et
diu in peccatis vinxisti: et deo iam per pluriores in-
firmitates vult purgare peccata tua hoc gratan-
ter cum patienter acceptare debes. vñ Gregorius. in
moral. Divina dispensatione agit: ut plurimi
vicio plurius egritudo existat. Ergo non de-
bet mirari nec impatienter ferre si diu infir-
mus es: quod forte diu in peccatis vinxisti. ergo opus
te iam sustinere illam pluriam infirmitates.
Nam sicut mater in suo dilecto filio non potest su-
stinerem acutam in facie: si immedio lauat et
mundat. sic Christus in suis dilectis non potest susti-
nere acutam peti. sed si bene peccasti hodie forse
punit te deus propter illo ut sic purgari
Tertio infirmitas corporis patienter est sustinenda. quod hostem nostrum debilitat. sed corporis nostrus
quod est maximus inimicus nostrus: quod concupiscit
super aduersus spiritum: quod corporis de terra formatus
est: id spiritus trahit infra ad ima: sed cum anima creata
est a deo et infusa corpori. id spiritus sursus reddit. Et
sic quoniam corporis infirmitas: tunc spiritus fortificat. vñ
apostoli. ii. Cor. xiiij. Cum infirmor tunc fortior sus-
tinet. vñ Ambrosius. Infirmitas corporis sobrietas est: me-
tus. Ergo libenter debes hinc infirmum corporis et
animam sanam erquo aduersa corporis remedia sunt
aie: et egritudo carnem vulnerat: mente sanat
Quarto infirmitas est patienter sustinenda. quod retrahit hominem a malo et attrahit hominem
ad bonum faciendo. ps. Declina a malo et fac bonum. Quid infirmitas retrahit a malo probatur. quod
infirmitas non delectat supbire in vestibus: nec
chrysostomus: nec luxuriant: nec ad tabernacula ire:
et se inebriare: et sic de aliis. Et dicit dominus per
prophetam. Sepiā vias tuā spinis. Vnde pater: ha-
multa peccata dimisisti dum infirmus fuisti: quod fe-
cisse si sanus fuisses. vñ Hugo. lib. iii. de anima.
Quosdam presbiteros. dominus multa mala perpetrare
ante eodem sermone. lxxviii.

Germō

qui carnalib⁹ quidē voluptatibus p⁹
eternarū delitiarū epulis indignus bæcer⁹.
Ut aut̄ eternis gaudis digni bæcamur?.
hic libenter pati debemus. Greg. Si dulci-
querimus necesse est ut amari toleremus.
Insuper infirmitates et tribulationes aug-
mentant homi premiū celeste. Mar. v. Sau-
dete in illa die et erubitate: quoniam mēr⁹ et ve-
stra copiosa est in celo. Hierony. in epistola
libens nūc tornēta patior ut futura mibi
gloria seruēt. Modo quoties aliquem dos-
lorem corporis patientis sustines totiens mē-
ris corona vite eterne. Etiam si millefies i oca-
lo in dorso: in pede: in corde: in capite: vel ali-
bi dolorem sentires: p qualibet vice eternus
premiū possidebis. Et illud premiū excedit
omnis passiones pñnis vite: etiā si vñ⁹ sustine-
ret oēs passiones et infirmitates omniū bo-
minū. Enī apls. Roma. viii. Non sunt cōdis-
gue passiones hui⁹ temporis ad futurā glos-
tiam. Immo si quis in ardenti clibano dñe-
ret cē vñq⁹ in finem mūdi adhucnō esset eq⁹
paratio futuri gaudi. Unde Crisost. Si quo-
tidie oportet nos tornēta perfette: si ipam
gehennā paruo tempore tolerare, p eo ut tps
videre possem⁹ in gloria: et sanctorum ei⁹ nu-
mero associari nō ent dignū pati omē qđ tri-
ste est mō: ut tanti boni tantęq⁹ glorie partis
cipeo baberemur. O Quantū ad secundū
dū sciēdū s̄m magistrū Hubertū super regu-
lam beati Augustini. qđ nō est maior misericordia
in exteriorib⁹ opibus mie qđ exterces-
tur circa infirmos seruendo et administran-
do eis. Ibi enī pascit esuriēs et potatur fitis-
ens. hoc tps recipit qđ si ibi esset factū in crus-
ce qđ dixit Guitio. Mar. xxv. Qđ vñi et mini-
mis meis fecisti mihi fecisti. Item veste-
nūd⁹ coopitur cū infirmū regis: et hospitalis
tas exhibet qđ infirmo lectus ad quiescēdū
paratur. Et vincutus visitatur qđ vinculis li-
gatus infirmitatis consolatur: et tandem ex-
hibetur mortuo officium sepulture. Et sic in-
firmis seruendo exhibetur oīa opera miseri-
cordie. Ites scribere infirmis precellit alia oīa
opera misericordie et religionis. Qđ sic proba-
tur. Nam in operib⁹ rigoris et religionis ser-
uitur quandoq⁹ deo de uno sensu vel de uno
mēbro: ut in abstinentia de gustu: in vigiliis
de visu. in aspero vestitu de tactu: in silēcio
de lingua: et sic de alijs. In opib⁹ do pietatis
circa infirmos pñio seruit ei ocul⁹ in vigiliā
et interdū horrenda videndo: pro quib⁹ hoī
dabitur diuina pñio in celo. Secundo olfact⁹.

De eadem dominica

ita abundat illa cōsideratio infirmitate corporis ne pec-
cata colligatur rebus ut frigi lāguonib⁹ ad salu-
no frigore incolumea ad dānatōes. Enī
dādo. itare rogauit quēdā sc̄m pp̄f familiaris
tate qui habebat ad ips⁹ et dilectionē ut abi-
impetraret a deo re a sua infirmitate curarē.
Et facta oīone statim sentire se curarā. Et cum
postmodū maḡ sentiret se cē pronā ad pec-
cādū cepit cogitā qđ maḡ cēt fibritū infirmi-
tis qđ sanitas ad custodiēdū se a petio: et ad
augmētū mēr. nō qđ fatue egit qđ simp̄r pe-
tiuit illā sanationē. Quare eccl̄uero rogauit
eundē sc̄m ut intercederet p̄ eo ad deūr̄t da-
ret sibi qđ maḡ sibi expediret ad salutē aīe.
sic. vñ sanitatēr̄l infirmitatē. Et statim reuersa
est p̄stina infirmitas. Quā ipē gratianē suscep-
pit cādō bonū donū dei: cogitā cā cē sibi vñ
lēm ad custodiā suī: et ad augmentū mēriti.
Item sciendū qđ infirmitas corporis nō solus
retrahit hoīes a petio: si etiā ad bona oīa ins-
titat. Hoc sic p̄ba. qđ infirm⁹ terit⁹ et p̄fit⁹
pet̄ sua et satissacto: et emēdā p̄ponit. quā
penitentia in sanitate nō curasset. Insup in-
firm⁹ deū invocat et sc̄dos interpellat: et oīo
nes bonoz desiderat: quōd sc̄tōz invocatōes
in sanitate non habuit: si sepi⁹ de deo et sc̄tis
oblit⁹ fuit. ps. Tribulationēt dolorē innueni:
et nomē dñi invocauit. Itē. Lūc. xiiij. Cōpelle
intrare. glo. Qui infirmitate p̄fracti ad amo-
rē dei redēt cōpellunt strare. Enī etiā. Bre.
Mala qđ nos hic p̄mōt ad deū ire cōpellunt
Esa. xvi. In angustia req̄ierunt te. Imo infir-
mitas facit hoīem festinare ad deū et advi-
tutes. ps. Multiplicate sunt infirmitates
eoī: et postea accelerauerit. Hoc p̄s qđ infir-
m⁹ odit gaudiū mōdi et h̄z rediū audire et vi-
dere ea qđ mōdi sunt: et p̄t̄r̄ cupit dissolvi et cē
cū tpo et qđ mōdi dei et aurilū ei⁹. Et sic p̄s
quōd infirmitas trahit hoīes ad bonū. Erem-
plū narrat maḡ Iaco. qđ qđam paup̄ clericus deferret
equā bñdictā ad domū ei⁹. ille paup̄ nihil p̄
mutabat dāni: illū cū cōmūtis et p̄tumelis
officiebat. Cū aut̄ postea dict⁹ miles egrotas-
ret et vocat⁹ fuisset p̄dict⁹ cleric⁹ ad domum
ei⁹ p̄cepit sibi aliqd dari: rogans eū ut p̄ eo
oraret ut deū eū sanaret. Qui qđm̄ ab eo in
quo statu maḡ laudaret deū et tieret deū et
sc̄dos p̄l⁹ invocaret. Qui r̄ndit qđ infirmitas
se maḡ deū timeret et corde et ore eū invoca-
ret. Tunc cleric⁹ ait. Et ego rogabo deū qđ in
isto statu vos custodiat: in qđ mēch⁹ valetis

scrivere. Quinto infirmitas patiēter est suffi-
nenda: qđ est speciale donū dei et signū dilec-
tionis ipsi⁹. Apo. iii. Ego qđ amo arguo et
castigo. Aplo ad Hebrie. xii. Quē diligat dñs
castigat: flagellat aut̄ oēm filiū quē recipit.
vñ etiā Onge. sup̄ Osee. viij. Qui diligat cor-
ripit. qđ nō aut̄ corripit petio suis dimittit.
Enī etiā Greg. in moral. Attēde scripturā dis-
centē tibi flagellat oēm filiū quē recipit. Zu-
dicio. forte except⁹ sum. si except⁹ fuerit a sa-
gelloz passione. cr̄s et except⁹ agnōro filiō.
Bicecōuerso p̄tinua sanitas corporis et p̄p̄u-
tas tpalū rerū signū est oīu et ire dei. Vnde
Greg. Enī afflux⁹ rerū tpalū eternae dam-
nationis est indicium. Ergo poti⁹ debet videre
qđ de⁹ faciat tibi sicut suis caris amiq⁹ et suis
filios. s. dādo infirmitatē et tribulationē quā
sicut suo inimicis qđ in suis petis p̄seuerat:
insup̄ hñt p̄tinua sanitatē et p̄sp̄itatē. Unde
legit qđ qđā bon⁹ bñ singulio annis infir-
mat⁹ p̄ter semel. tñc dixit. O de⁹ oblit⁹ es mei
qđ isto anno nō visitasti me. s. p̄ donū infir-
mitatis. Mō Gerto infirmitas corporis ē
patienter sustinēda. qđ liberat a futuris po-
nis. Dñs nō iudicat bis in idipm. Naum. i.
Affliri te supple in p̄nti et nō affligā te sup-
in futuro. Aug. hic vñ. hic secca ut in etiñ
pcas. Greg. Misericorditer exhibet de⁹ tpa-
lem severitatē: ne eternā iſcrat vñtione. Jo-
qbusdā h̄z p̄cīt̄ eos in eternō ſcriat. Ideo h̄z
fenit nō p̄cēndo ut in eternō p̄cat. Hoc ſume
placere dñs cuiilibet p̄tōri qđ peccauit: eo qđ ne-
cessit̄ eū puniri aut̄ hic aut̄ in futuro. et p̄
ſeno tribulatio est minima respectu tribula-
tōis future. Enī pp̄ba. Minimū p̄ magno.
placeat tibi. Hñ p̄t̄s infirmitas et tribulatio
respectu future: est qđ denār̄ respectu mil-
le florenz p̄. H̄z sicut si alicui deberet absen-
di mēbrū vñtū. s. man⁹ vel pes et abſideſet si
bi crīm̄ et c. Quia ignis purgatorij in p̄ma-
lis idēs sunt quo ad caloē: mīlī qđ ignis pur-
gatorij est tpalis et trāſtori⁹: et infernalis est
etern⁹: et ignis nō ſt̄ respectu ignis purgato-
ri⁹ cē ſicut ignis depict⁹ in quo vñusq⁹ pur-
gabit et grauissime puniet qui hic p̄ prisū ſu-
is nō eſt purgat⁹. Enī exemplū legitur qđ qui
dam aduocat⁹ rogauit quēdā hoīem ſibi ca-
rum et dilectū. ut ſibi post obitū infra. iij. di-
eo appareret. Et ille p̄muſit ſibi ſt̄rūtū di-
b⁹ p̄mitteret. Et post obitū apparuit ei dices
ſe eſſe in maximis penis. Et ille. eū in purga-
torio aut̄ eū in inferno. ſt̄dit in purgatorio
ſuī. Et ille. Eſtne aliqua pena tēp̄tūlī ſuī

Germio

scutiendo. Tertio audie^r. dura ḥba:
pro abūdū insperia; et importunitateo audiēdo
puli collē. Tō tactus infirmio tangendo et suble-
nco fr. Quarto gustus pp̄ter eos soliti co-
bus abūdo. Quinto gustus pp̄ter eos soliti co-
methom^s intermittendo. Sexto lingua eos
confolido. Septimo pedea p eo diu currentis
do. Octavo totum corpus pro eo diuersimō
de laborendo. Quicq̄ religio poterit huic com-
paran in qua hō scip̄m totus sic deo religat:
tū et tēto corde seruat: et corpe et sensibus
et mēbris ut iam dictū est. Unde religiōis
seruūde et sectande dedit nobis exemplum
ip̄s q tam benignū se etib⁹uit infirmio eos
visitando: dulciter alloquēdo: frequēter sa-
nido. Circavltim nota exemplū. Legit i vi-
tas patrū q erant duo fratres quoz vñ mul-
tum ieuauit: ali⁹ vero serviebat infirmio
deuote. Questū aut̄ fuit a quoddā seni q eo
rū eēt maiori sumerti. et dicit senex. Si frat-
till te ieuans appēderet se p nates nō posset p
uenire ad mēsurā illi⁹ q seruit infirmio.
¶ In eadem dominica. Sermo. xixit. De
morte spirituali.
Incipiebat ei mori. Job.
iij.c. Sciendū q sicut hō mouē
corpalit. sic etiā et spūalit. Eñ in
p̄nti sermone tria sunt dicenda.
Primo quō homo mori i aia. Secūdo quō
mors corporis et spūalis cōpantur adiuicē
Tertio etēplū. P. Circa primū sciendus
q p̄gressioes mortis criminis ipsius aie-
possum acipere p similitudines mortis cor-
poralis. corporalis enī mōries primo incipit
infirmari. Secūdo febricitari. Tertio agoni-
sare. Quarto mori. Quinto inwołi fluevela-
n. Serto expositari. Septimo tumulari. et sic
fit p oēm modū morientib⁹ in pctis. Primo
q̄ hō corporis incipit infirmari: tūc distēpe-
ratur in natura: sic q nō b̄ appetitū et sapo-
remibi neq̄ pot̄: sic alia p̄mo infirmatur et
distempatur. et hoc fit in p̄mo motib⁹ et sug-
gestionib⁹ cuž delectatione: tñ fine cōsensu.
Secūdo aut̄ oportet morientem febricitari:
null⁹ em̄ ex p̄dicta infirmitate mori: nisi ea
de infirmitas ampli inualeat. Eñ em̄ hō i-
firm⁹ se sentit et virtus impugnari grauiter
intantū ut totū corp̄ incendat iam sentit qz
infirmitas crevit: et accensiones siue adustis
enī vicioz: q̄diu tñ ibi p̄sistit nequaq̄ mo-
ri: si necesse est q̄ si mori oporteat ut ampli-
us pcedat. Tertio homo ad moriendū se dis-
ponēt. incipit agonizare. qd̄ ptingit cum: vi-
ctio impositunitate temptationis mutari:
cipit: et deliberare qd̄ velit et qd̄ faciat inō
pte vult et in pte nō vult. Cunq̄ rō sic lucrat
cū sensualitate: ut ratio modo vincat modo
vincat: hec lucratio nibil aliud ē q̄ agonya
re: et ad mortes festinare. Quarto egritudine
bac inualescente: tūc hō et impositunitate is
pugnantū vicioz vincat dano magis hosti-
nitū. et statim mortu⁹ ē hō iste qz cū cōseq̄us
pctō dederit de⁹ q̄ ē vita anic ieuolat et aīam
mortuā derelinqt: etiā si pctm adhuc actuall
ter nō est subsecutā. Elī dī in decre. In malis
p̄op̄ qd̄ dī Thobie. iij. Caue ne aliquā pecc-
ato cōsentias. Quinto pāmō inuoluī et
velat sic q̄ iā vici⁹ pctō p̄sentit et ope ip̄sus
pp̄petrat: si tñ occulce: qz adhuc de p̄petrat on-
mūib⁹ erubescit. Sic occultrabat Adā pctm
suū cū interrogat⁹ a dño yndit. Adulter quā
dediſt mibi sociā dedit mibi de ligno et co-
medi. Siſr euā occultauit cū interrogata fu-
erat dicens. Serpens decepit me. Sic dauid
occulte p̄petratū adulterū abscondere nite-
batur: cū mitteret pro vna et veniret et intra-
ret domū suā et dormiēs cū vroie p̄ceptū cre-
deret esse suū. Lui dixit de⁹ p Natbā pp̄bas
Tu fecisti abscondite: ego aut̄ faciū vnu isto
in cōspectu ois isrl: et in cōspectu solis. Sic
ctiā dicit dñs cui⁹ pctōi q̄ iā celat peccatus
suū. Ilaum. iij. Neuelabo pudenda tua u. fa-
cie tua: et oīdam gentibus uuditatē tuā. Qd̄
cōtinget in extremo iudicio dño secreta cor-
diū reuelante. Serto mortu⁹ pāmō inuoluī
expositaf. Sic pctōr occultis pctis c̄ebū res
petitis in prius pficit: vt audacter peccare
incipiat et in apto. sic q̄ de his nibil penitus
erubescit: si magis gloriaf in malicia: vt sit de
numero illorū de quib⁹ dī p̄ouer. n. Zerant
cum malefecerint: et exultant in rebus pessi-
mis: quoq̄ vie puerse sunt: et infames gress⁹
eoz. De qb⁹ dī Jere. iij. Frons mulieris me.
f. est. ti. no. eru. Septio tumulaſt cuž lōga cō-
suetudo et apta malicia peccādi trāfit in bas-
bitū: intantū q̄ etiam peccare defiderat. cus
nullū habeat incitamentū: et cū oia ipugna-
tia cōquiescant affect⁹ volendi nonq̄ in rebū
bus requiescit: et sic obstinati et indurativi
cōcentunt. Ebieno. iij. Lapsa est in lacū aia
mea: posuisti Lapidē sup me. ¶ Quātus
ad secundū sciēdū q̄ nouē sunt signa p que
cognoscit infirm⁹ vnu cito moriēt corporis.
Sic similiſt cognoscit de hominē spūaliter.

De eadē dominica

scere diutē possum cū p̄. Si reddidi retribue
tib⁹ mūdū mala: decida mērto ab inimic⁹ me
mūnā. Enī q̄ sic sunt q̄ gaudent de infor
mum et dolē de p̄spitare inimicos et rāco
recali bādēt corda dyabolica. q̄ sunt filios
dyabolō qui dōlēt de bonis n̄n̄s: et gaudet
de māla n̄n̄s: et iſi rācōrosi. Ergo sunt a
deo maledicti: ut b̄ El̄. v. Et q̄ dicit bonus
māla et māla donā. El̄ q̄n̄ b̄ v̄tū inimicos
renēamur et coede om̄s inimicos dimittere.
Rādet q̄ et iniuria vel dāno alicui facta so
lent in eo cui sit iniuria tria eriri. s. rancor in
effectu: agn̄i rancoris in effectu et accusatō
bō statim dimittere. Et tertium non tenet: nisi
ille satissimac̄t fin suum posse. q̄ q̄s pōt eni
gere iustitia et satisfactione ab eo q̄ sibi fecit
inimicus: sic t̄ q̄ non odiat cū: nec signū rācos
niō cīn̄dat b̄ solū erigat illō q̄d iusticia
dicit p̄ satisfactione ī iniuria sibi illatā. El̄
de d̄ in decre. Nō tenet offensus dimittere
iniuria nisi sit sibi satissimac̄t. t̄. iij. Si
ille q̄ in corde retinet vindictā sup̄ p
rimū est inimic⁹ dei et fili⁹ t̄ne dānatōnis.
Ex. vi. v. Ante vindictę disperdet te. Sed o in
dulgere et diligere inimic⁹ debes sic q̄ n̄ ve
lis p̄ alios vindicari. etēplo ip̄i cui⁹ iniuria
cō discipuli sui vindicare vellet. Rādit rep̄bē
dendo illo: ut b̄ Lūc. ix. Nescit cui⁹ spirit⁹
ethis. fili⁹ bois nō rem aias p̄dere: sed salua
re. El̄ si haberes filiū vel frātē vel cognatū
et nō rogares vel iuberces cū vt te vindicaret
sed solū sc̄ienter adiutteres: t̄c eternā dam
nationē sic admittendo incurres. Apostol⁹
Romā. i. Digni sunt morte nō solū faciens
te: cūq̄ faciēt p̄sentiū. Ergo si q̄s ha
beret filiū vel amic⁹ q̄ cum p̄ illatis iniurijs
vindicare vellet. talis nullo mō d̄s adnuttet
realias re⁹ent. Tertio sic indulgere et dilige
re debet inimic⁹: vt nec p̄ deū velles cū ledi
vel hicrel in futuro. Enī b̄ hoc faciūt q̄ super
inimicos suos et postulat a deo vindictā. Et
ma quos dicit H̄c. Iubet de⁹ vt diligat inis
mic⁹: et tamē rogar de⁹ vt occidat inimic⁹.
Quisq̄ sic ocar ip̄e suis p̄cib⁹ b̄ conditorē pu
gnat. Ergo q̄ficiq̄ optas vindictā a deo sup
inimic⁹ t̄c tu dīgūt es q̄ tibi illa vindicta
eucliat et vera iusticia dei: ergo quils optas
re d̄s a deo suis inimicos venia et gratia in p̄
senti et gloriam in futuro. vñ Mat. v. Diligi
te inimicos vestros: bifacite his qui oderunt
vos. et orate p̄ p̄scētib⁹ et caūtiantibus
vos. Quarto tenemur sic indulgere et dilige
re inimicos ut cōdia signa charitas erbibes
om̄s q̄ t̄ alia boib⁹ cōiter c̄ribem⁹: sicut
loq̄: salutare: respondere: et sic de alia. L
Circa hoc q̄n̄ v̄tū sit de necessitate salutis
q̄d specialia signa charitatis inimico cibi
beat. Rādit fin sām̄ Tho. n. ii. q. xxv. Dicit bo
mo tenet in cōdī diligere inimicū et b̄d̄ in spe
cialita signa et effect⁹ diligēt q̄ in cōdī con
suenerūt primis exhibeti tenet c̄liā inimic⁹
et dībēre: puta vt cū aliq̄s orat p̄ oib⁹ fidelib⁹
bus vel p̄ rōto pp̄lo: vel cū aliq̄s aliq̄d offici
um impēdit totū cōdītati: t̄c enī hoc inimic⁹
exhibere d̄s de necessitate precepti. et b̄d̄ fas
cere prīnt ad līvo: v̄ndicē. Unde orare de
bemus p̄ inimicis cū oram⁹ p̄ alio. etēplo
xpi q̄ in cruce orauit p̄ suis inimicis. Luce
tt̄. p̄ ignoscē illis q̄ nesciūt q̄d faciūt. nā
religiosi tenent in spāli orare p̄ suis inimicis
eo q̄ sunt in statu p̄fectionis. S̄ seculare i
cōt tenentur orare p̄ suis inimicis cū et p̄o
alio orat. S̄ si q̄s etiā in spāli oraret p̄o su
is inimicis ista oīo esset valde deo accepta
et b̄oi multū meritoria. vñ Greg. Ille p̄co sus
as multū valere facit q̄ eas p̄ inimicis effun
dit. Quinto tenemur indulgere et diligere in
imicos: sic q̄p̄ habeam⁹ animū p̄patū ad sub
ueniēdū ip̄is in particulari fin magna ne
cessitate fuerint cōstituti. Uerbigratia. Et si
inimic⁹ tuus erraret eundo in p̄sens: vel
vt submergeret: et b̄uiusmodi debes s̄. i. p̄
cavere et cū admonere si potes. alias res p̄c
ses sanguinis eius. Ites etiā si fame p̄t.
et hym̄l. vñ Amb̄o. Pasce fame morientem
si nō paup̄isti occidisti. Salo. Si esunierit inis
mic⁹ tuus ciba illus. si sitierit p̄tāda illi⁹.
Sciendū q̄ est manifestū signū bonitas et
gratia: cū q̄s diliget illū qui cū odit et bonus
op̄rat illi qui sibi malus optat: et b̄n̄facit illi
qui sibi iniuriaf. vñ Aug. Illud manifestissi
mū signū bonitas: est vt tuū quoq̄ inimic⁹
diligas: et ei q̄ tibi malus vult et si p̄t facit
tu semp̄ bonū velis: facias q̄d possis. a. Pe
. iii. Nulli malū p̄ malo redētēs. B. Lyc
ca iā dicta sciendū q̄ alio dicit lego nō odio
illū: si secū in pace esse volo: et volo cū p̄mit
tere sua facta exp̄edire. Et si obuiā venient si
bi tunc p̄ alia viam incedit: et si oportet ens
p̄terire: t̄c oculos ichniat ne faueat sibi ocul
suis cū inspicere: et si inspererit cū: t̄c facies
ei⁹ mutaf et cor suū mouetur et infrigidatur
sic q̄ vir vna dic vel duob⁹ recuperare potest:
si alloqui vel videre oporteat cū. Insup̄ aliq̄
non vadunt ad domos aliquo p̄nc̄ loquun

Sermo

tur sibi mutuo t̄c. Et oīa talia sunt signata
coris et oīi: et nō charitatis. i. Job. iii. Qui
nō diliget frātē suū manet in morte. Qd au
tem talia indulgēta q̄ solū fit oīe et nō co
de nō sufficit ad salutē oīdit Daymo super
Mat. vñ p̄dest ore dimittere q̄ seruat ira
cūdū in cōde. vñ Cris. in li. de cōpūctōe cor
dis. Si t̄cūdū nō ledas cū q̄ te lexit: auer
q̄t te ab eo. nec libēter cū videos manet sine
dubio: rācōis vuln̄ in pectore. Itē sc̄ēdū
q̄ tales indulgēti q̄ nolunt indulgere sunt in
piculoso statu. q̄d sic p̄ba. p̄sio q̄ nulli b̄o
ni i ecclā p̄ticipationē b̄n̄. de q̄ dī p̄. Par
ticipē me fac de⁹ oīm timentū te. Et ista par
ticipatio ē eis multū necessaria. q̄ forte pau
ca p̄ se bona faciūt sic q̄ bñ indigeret iniuri
p̄ participationē alio p̄bonoz t̄c. O q̄ infelit
Est ille q̄ p̄ticipatōe oīm missarū: oīationū: et
elemosinarū: et exercitio bonoz oīm q̄ fiūt in
tota ecclā p̄p̄ vñā irā vel vindictā vuln̄ ca
rere: et p̄uan om̄d̄ bonis q̄ fiūt in celo et in
terra. ppter inimicities quas gerit cōtra p̄s
rimos. Ecclēdo q̄ nulli gaudiū in celo in fu
turo partē h̄ebūt. Apoca. xxi. Fortis canes: et
venefici et impudici. Sicut enī nec canes nec
serpētes celū intrabūt: sic nec rācōosus nec
vindicatu⁹ celū intrabit: sed j̄es demonib⁹
et dānatōis infernū possidebit. vñ nulli oīdo
f̄ semper horror inhabitat. L. Tertō
q̄d vñ inimicans pd̄is oīa opa tua. Insu
per eīmīciā dei et b̄tēvirginis marie et oīm
s̄. et āgeloz. Unde sicut signa ire primis
onidisti: sic de⁹ nū q̄. vult tui miseri nec tu cū
lete videbis. nec aliq̄ signa chantat tibi ostē
det: si h̄egā ire et vindicē. Lūc. vi. Eadem
mēsura q̄ mēt fueris remeties robis. vnde
Criso. in libro de cōpūctōe cordis. Nō qd
tu ita vñ p̄pīciū tibi fieri deū vt te non qui
dem ledat. auerat t̄i se a te et p̄tōz tuorūz
memoriā teneat et videre te nolit. Ergo qua
lembis erga te deū cē: talē te exhibere debes
his q̄ deliq̄runt in te. Itē sancti ostendēt irā
sic q̄ nec b̄tā virgo maria nec aliquis sc̄dōū
deū p̄ illis rācōrois et vindicatiis orabit
nec q̄p̄ boni ip̄o cōicare velint de gaudiis
celi. S̄i et angeli in signū ire eribūt et sepa
bunt eos de medio instoz: et mittēt eos in ca
minū ignis. vñ ent̄ fetus et strido: dētūm
D. S̄i indulges: t̄c de⁹ et oīs sc̄ti et an
geli erunt ap̄ici tui et illā amicitia ostēdent
Primo in hoc q̄ angeli in morte venient et
ducent te cū honore et gaudio in celum. Se
cūdo t̄i hoc q̄ chūstus et b̄tā virgo maria et

CXXXI

sanci vngeli alii tuam lere et bonosice
suscipient in celū: sic q̄ nunq̄ alijs rex vel i
perato: cū tanto bonore suscep⁹ est ab boi
bus in hoc mūdū. Tertio in hoc q̄ t̄p̄ meris
tū suū et beata b̄go maria: et apli et marty
res cōfessores et virgines recū cōdujēt. vñ
Ansel. Unusquisq; uit̄lē gaudet de alteri⁹
gaudio: q̄p̄ de suo pp̄o. Quarto in hoc q̄
t̄p̄: b̄tā virgo: pp̄b̄c̄apl̄: martyres: cōfello
res: virgines: et angelis: et oīs electi in celo re
gratian̄ tibi et bonorant te ppterē q̄ ob as
mōrem eorum indulſisti tuis offendibus.
L. Sed q̄tū ad tertium notandū est t̄cē
plūm de his qui nolunt indulgere suo pro
nimis. Legitur q̄ quidā nobilis habuit fili
um qui fuit castus: quē et pater ei⁹ multū
dilerit. q̄d deo fidelis scrūvit. s. oratiōib⁹: iēs
iūn̄is: et elemosinis. et limina sanctorū fres
quētando. paup̄es: vidas: oīpb̄an̄os et p̄s
pilos defendendo. et multa bona opera faci
endo. Post oīa ista seruitia sua mortuū ē.
De quo pater multū dolens rogauit cum ve
sibi post mortē appareret et ei meritū et stas
tū suū inſinuaret. Qd et de⁹ admisit in tem
p̄o iracūdōp̄ et vindicatiō: uī boīm. Et ille
filius patri post mortē apparuit dices. Paf
nō oīes p̄ me: q̄ dānat̄ sum: et dītib⁹ q̄ es
set in marīmī penīs. Et si tot essent lingue
quot in celo sunt stelle non possent expr̄mē
penā meā. Dīt ei paf. Nōne fūisti cast⁹: ab
stīn̄is: nec vñq̄ aliquē boīem spoliasti: nec
nomē dei blasphemasti nec lusor: nec bībul⁹
fūisti: quō dānationē meruisti: cū tot bōa os
pera in vita tua fecisti. Et fili⁹ iñdīt. Elerum
dīc p̄. Ego enī adhuc virgo fūs. Nec aliquē
boīem spoliavi nec vñū denariū imuste rece
pi. nec fūi lusor. nec potator. et insuper multa
bona opa feci orando: ieunādo: vigilādo: et
cōp̄ meū castigādo. si oīa ista seruitia t̄bo
na opa q̄ feci deo: oīa amisi. ppter irā et vindi
ctē quā retinui in corde meo b̄ hos q̄ me se
mel offendēt q̄s apl̄ nū q̄ dītēt: si vñcū
q̄s petui sp̄ me in ip̄o vindicāui. et p̄p̄ b̄
solū virtū oīa bona opa mīea pd̄idi. et sic et
nālī dānat̄ sum. Enī ecclī. v. In tempōe
vindicē disperdet te.

G In eadem dhīca. Sermo. xxi. Qd nos
uem genera peccatorū puniunt.

K Adidist eūz tortoribus
quousq; redderet vñuersum des
birū. Mat. xviii. Sic quilibet dā
nat̄ tradit tortorib⁹. i. demōib⁹

De eadē dominicā

q̄ cū insipientis torquebat. ¶ Cū sciēdū erisost. sup. illat. v. volūtate bone sic fuit uero sunt apō deus quēadmodū odoisen nos regnū iunt genera pētō quoꝝ vñ spāna ḡo t̄ graui⁹ pūnic⁹ alio. Primi sunt illi qui mala voluntate peccat. s. cōsentiendo abintra ad pētā vel in delectationē petī cū plena rōe Aug. sup. Ber. Si rō consentiat ei qđ libido cōmonerit faciēdū esse: t̄ nō diserepat ob oī rōa donat̄ grā tanq̄ de padiso expellit bō t̄ al petī imputat̄ ei etiā nō cōsequat̄ fa- cū. Vñ dicens, multe cogitationes mibi in cōcūt. quōd in illis a petī me p̄seruare possus fār. q̄ optimū remediū cogitationis ē nō cō- sentire. t̄ hoc stat in nostro arbitrio. Q̄ q̄ co- gitationes nobis nō incidat̄ hoc nō ē in nō arbitrio t̄ in nō p̄tā. Cū Ber. Demonum est suggestiones ingerere: et nostrū est illis nō p̄sentire. Nā quotiēs resistim⁹: totiē dyabolū supam⁹. angelos letificam⁹. et deū ho- noram⁹. Ber. Pōt inimic⁹ excitare t̄ p̄tatio- nis ynotū: si in re est si volueris cōcedere vel negare p̄sensurū. Itē sciēdū q̄ cōsentīt̄ in patī t̄ stat in mala voluntate inimici sūt dei oipotētis. q̄ libēter malefacerēt̄ si auderēt̄ vel possent. et sic volūtas p̄ facto corā deo re- putat̄. Cū dī in decre. In maliciō volūtas p̄ op̄e reputat̄. de pe. di. i. Oio. Insuper est eti- am q̄m mōstrū corā angelis dei q̄ bō h̄s ma- laz voluntatē. Q̄ sicut corā hoib⁹ cēt mōstrū q̄n mulier p̄ciperet aial intōnale p̄ homine: sic angelī mirant̄ q̄ ibi dyabol⁹ morat̄ i cor- de p̄ voluntatē mala vbi de⁹ deberet moran p̄ bona voluntatem. Cōtra quos dicit apostol⁹ ad Ep̄. iii. Nolite locū dare dyabolo. Et tas- les q̄ sic stant̄ in mala voluntate faciūt̄ infers- nā in corde suo. Nā v̄biciūq̄ est dyabolo ibi ē inferm⁹. sic ecōuerso. vbi est de⁹: ibi est celum. Q̄ igif dyabol⁹b⁹ ibi domiesliū in corde pol- luto p̄ malum p̄sensum et voluntatem. q̄ quo dāmodo infem⁹ ibi est. Nā sicut in inferno ē ignis: fetor: vermis: t̄ tenebre: sic est in corde polluto ignis ardētis concupiscentie. fetor luxurie. vermis remordētis consciētē. et tes- nebie obscurate intelligentie t̄c. Cū taleo se- uimia dei qui cogitant mala et vindictam sup. p̄tūnū et rōcore quē h̄bit ad ip̄m. Mat. v. Omis q̄ irascit̄. fratni suo re⁹ erit iudicio. Item qui h̄bit morosam delectationē cū ple- na rōne. vel etiā q̄ h̄bit voluntatē cōmittendi quodcūq̄ p̄tī mortale. sicut q̄ h̄bit voluntas t̄c illicē chōizandi vel luxuriādi: supbiā ex ercēdi: vindicādi: isti p̄ talē mala voluntatē vulnerat̄ xpm. Et sicut mala voluntas displi- cert deo: sic et bona voluntas mltū placet deo.

Lrisost. sup. illat. v. volūtate bone sic fuit reo. vñ Ber. Regnū dei intra vos ē qđ ē hoc regnū sanc libera voluntao hoio: ita se cofor- mātā voluntati vt mībil velut qđ sen- tīatv̄ sciat ei displicere. Secūdū q̄ adhuc gra- ba addūt̄: et bi graui⁹ primio corigent t̄ pu- diam et rancorē quē in corde gerūt̄ per verba defect⁹ et culpas eoz. t̄ tales graui⁹ in b̄ de- suō fatue: re⁹ erit gehēne ignis. cui⁹ tuncille re⁹ erit q̄ dixerit fur: adulst⁹: usurari⁹: deceptor⁹ t̄ mendax. tu fecisti hoc ibi: et hoc ibi. Cū q̄ iridēt̄ vba vel facta p̄tioꝝ guipēdēdo et co- tēnendo eos. t̄ etiā qui p̄ferunt verba scur- lia et luxuriosa cū quib⁹ mentes homi nō cor- rūpūt̄. Cū apl̄. i. Lop. xv. Lor. ū pūt̄ bono- mora colloqa p̄m. Et platio malor̄ v̄boz̄ ē attestatio mali cordis. Mat. vii. Et abūdan- tia cordis os loq̄f. Tertiū q̄ adhuc graui⁹ pu- nientur sunt qui ad cogitatōes t̄ ad vba ad- dūt̄ p̄tua op̄a. Clerigia. Si quis v̄bis mi- nat̄ ē alicui peccat grauit̄. si cū p̄ducit ad ef- fectū opere pficiendo. s. v̄berando t̄ vuln̄ri do. p̄mū: adhuc graui⁹ peccat. Cū q̄ p̄fet̄ vba luxuriosa ad p̄uocādū se v̄lūpūt̄ gra- uiter peccat. si luxuriā in actu p̄ficit. adhuc graui⁹ peccat: t̄ iō: graui⁹ pūnic⁹: t̄ sic dēs. H. Quartū sunt q̄ ex cōsuetudine mala. cāt illi adhuc graui⁹ peccat et graui⁹ pūnic⁹ tur. Cū sciēdū q̄ cōsuetudo p̄tua tria mala cōfert. Primi⁹ est q̄ hoīem p̄fundit̄ dānat̄. Nā q̄ sel̄ mortalī peccauerit̄ p̄fundit̄ dānabi- tur q̄ bis vel ter: adhuc p̄fundit̄. si q̄ plures ex cōsuetudine: adhuc maḡ p̄fundit̄ submers- gef. Cū misericordit̄ agit de⁹ q̄n aliquē ho- minē p̄tua in inūtētē moni p̄mittit: q̄ mi- nus pūnic⁹. vñ Amb. sup. Lnc. Melius ess̄ p̄tōrib⁹ male ogētib⁹ mori. q̄ p̄ in petis di- versenf. Secūdū ē q̄ mala cōsuetudo vir de- serit. Proverb. xxi. Adolescens iuxta mā su- om gradit̄: t̄ cū seniuent̄ nō recedet ab ea. vñ Aris. vii. ethi. Difficile ē refistere cōsuetudi- ni q̄ assimilat̄ nature. Ihs. in li. soliloquioꝝ p̄tua v̄sus vir abolef. vnde Jere. viii. Si mutare pōt̄ ethyops pellem suā: aut pardus varietates suas: et vos poteritis benefacere cū didicentis malefacere. Ex quisbus verbis habef q̄ habituati in malo vir possunt mu- tare malum habitū et cōsuetudinē. ergo qui

Germō

a principio in delitioꝝ nutrit̄ vir postmodus cōficiſ abstinen̄. t̄ q̄ est supb⁹ vir ent būlio. t̄ q̄ est in luxuria p̄suet⁹: vir ent cast⁹. Cū q̄ p̄suet⁹ est iurare t̄ blasphemare: om̄io ralco vir p̄fīt̄ ista mala p̄suetudinē ex toto postpos- tere: nisi mediātē spāli grā dei. p̄o. Dec mū- tatio dextre excēs. Cū q̄d p̄dicas mībil in aliqb⁹ p̄ficit. Ratio est. q̄ h̄bit p̄suetudinem peccandū Aris. t̄ ethi. dicit. Nō est facile boīos ex antiq̄ p̄suetudine trāsmutari p̄ ser- monē. q̄: fīmūndē Iisi. i. ethi. Lōsuetudo auctoritati ces- dat p̄auū v̄sum let t̄dō vincit. K. Quā- ti q̄ adhuc graui⁹ delinquit̄ t̄ p̄t̄ graui⁹ pa- nientur sunt illi q̄ p̄ cōfessionē defendant̄ culpā suā. p̄o quo sciēdū q̄ boīe implicat̄ excusant̄ se in suis petis. P̄imo retorēndo est altera natura. D. Cū q̄rit̄ quō quis possit mala p̄suetudinē emēdare. R̄hdetur q̄ succēsive op̄s malam p̄suetudinē emēda- re t̄ nō subito. vñ Aristo. de regi. p̄nci. dicit. Lōsuetatio p̄suetudis si erit subita: si successi- na. Cū legimus tale exēplū q̄ fuit q̄dam no- b̄li cardinalis quē btūs Ber. rogauit vt ageret p̄siam: qui nō acq̄secebat ei. Cū bea- tus Ber. ait. Si nō v̄lo facere pacem cuī dēo: saltem facias trēgām. Et ille. Q. m̄. r̄ndit. Abstine tribus diebus ob oī opeis illi cito ob amorem dei. t̄ sic fecit. His comple- dixit btūs Ber. Lōdō alius trib⁹ dieb⁹ abstine- as pro amore btē virginis marie. qđ etiā fes- cit. Post hoc alio tribus dieb⁹ abstinuit pro amore apostolor̄. Et iterū post tribus dieb⁹ ob amorem martyriū. Et tunc tribus ob amo- rem confessor̄. Deinde ob amorem virginū. Et p̄o. v̄v. amorem angelor̄. Et omnibus his faciūt̄: cardinalis dixit btō Ber. Nolo mos- do trēgām facere: sed pacem. Cū eī mis- hi est decetero abstinere. Et sic malam p̄sue- tudinem postposuit: t̄ postmodus vitam in bono finiuit. I. Tertiū in alium est q̄ cō- suetudo mala facit magna p̄tā pua aut nul- la estimari. Unde Aug. in encȳridion. Pe- cata q̄uis magna t̄ horrenda cū in cōsuetu- dinē venerint aut parua aut nulla cē credū- tur. Cūde etiā dicit Greg. Hoc erit p̄suetu- dinē licitū quod ratione p̄stat esse prohibitū. Hoc sic probatur: quia plures dicunt licitus esse ante eam sp̄uū chōizare: gulosivit̄ re eo q̄ sit p̄suetudo seculi bis dieb⁹ sic viue- re. Cū aliq̄ credit̄ licitū esse supbas vestes defere cū scissuris t̄ lōgīs candidis manicis. Cū h̄fe cingulos aureos vel argenteos t̄ di- uersa paria tunicarū t̄ palliorū. Quare hoc. q̄ cōsuetudo mundi est: t̄ tales sic excusan- do se in petis seipso decipiunt̄. q̄ mala cō- suetudo p̄tī non alleuit̄: si grauat̄. Cū dī in decre. Cōsuetudo male inuēta q̄t̄ dīs- curtiōt̄ tanto pīcūlo: xxiiij. q. i. Scisma

CXXXI

Et quo p̄z q̄ illi seipso fallunt̄ q̄ se excusan- do in petis dicūt. ante centū annos homines chōizauit̄: vel hoc vel illud fecerit. Quā- buo r̄ideo q̄ an centū annos etiā heles ad i- semū descendēt. sicut adhuc quotidie p̄cō reo faciūt̄. vñ Iisid. p̄bat q̄ p̄suetudo nō et cusat p̄tī dicēs. Lōsuetudo auctoritati ces- dat p̄auū v̄sum let t̄dō vincit. K. Quā- ti q̄ adhuc graui⁹ delinquit̄ t̄ p̄t̄ graui⁹ pa- nientur sunt illi q̄ p̄ cōfessionē defendant̄ culpā suā. p̄o quo sciēdū q̄ boīe implicat̄ excusant̄ se in suis petis. P̄imo retorēndo est altera natura. D. Cū q̄rit̄ quō quis possit mala p̄suetudinē emēdare. R̄hdetur q̄ succēsive op̄s malam p̄suetudinē emēda- re t̄ nō subito. vñ Aristo. de regi. p̄nci. dicit. Lōsuetatio p̄suetudis si erit subita: si successi- na. Cū legimus tale exēplū q̄ fuit q̄dam no- b̄li cardinalis quē btūs Ber. rogauit vt ageret p̄siam: qui nō acq̄secebat ei. Cū bea- tus Ber. ait. Si nō v̄lo facere pacem cuī dēo: saltem facias trēgām. Et ille. Q. m̄. r̄ndit. Abstine tribus diebus ob oī opeis illi cito ob amorem dei. t̄ sic fecit. His comple- dixit btūs Ber. Lōdō alius trib⁹ dieb⁹ abstine- as pro amore btē virginis marie. qđ etiā fes- cit. Post hoc alio tribus dieb⁹ abstinuit pro amore apostolor̄. Et iterū post tribus dieb⁹ ob amorem martyriū. Et tunc tribus ob amo- rem confessor̄. Deinde ob amorem virginū. Et p̄o. v̄v. amorem angelor̄. Et omnibus his faciūt̄: cardinalis dixit btō Ber. Nolo mos- do trēgām facere: sed pacem. Cū eī mis- hi est decetero abstinere. Et sic malam p̄sue- tudinem postposuit: t̄ postmodus vitam in bono finiuit. I. Tertiū in alium est q̄ cō- suetudo mala facit magna p̄tā pua aut nul- la estimari. Unde Aug. in encȳridion. Pe- cata q̄uis magna t̄ horrenda cū in cōsuetu- dinē venerint aut parua aut nulla cē credū- tur. Cūde etiā dicit Greg. Hoc erit p̄suetu- dinē licitū quod ratione p̄stat esse prohibitū. Hoc sic probatur: quia plures dicunt licitus esse ante eam sp̄uū chōizare: gulosivit̄ re eo q̄ sit p̄suetudo seculi bis dieb⁹ sic viue- re. Cū aliq̄ credit̄ licitū esse supbas vestes defere cū scissuris t̄ lōgīs candidis manicis. Cū h̄fe cingulos aureos vel argenteos t̄ di- uersa paria tunicarū t̄ palliorū. Quare hoc. q̄ cōsuetudo mundi est: t̄ tales sic excusan- do se in petis seipso decipiunt̄. q̄ mala cō- suetudo p̄tī non alleuit̄: si grauat̄. Cū dī in decre. Cōsuetudo male inuēta q̄t̄ dīs- curtiōt̄ tanto pīcūlo: xxiiij. q. i. Scisma

CXX XI

Sermon

in nobis custodiam' p' eo q' d'. **L**uino ē bec
imago t'. **E**nī in p'nti sermone tria sunt dicē
da. **P**ro q' suā dignitatem tria sunt dicē
da. **P**ro q' suā dignitatem aie. **S**ecūdo quō
aliq' vendūt t' alio p' d'ct' aias suas: aliq' is
p'gnorāt: t' aliq' p' nūlō d'ct' aias suas. **T**er
tio exēpiū. **A** Quātū ad ēnū sciēdū p'
ix. sunt dignitatem aie. **P**ia dignitas est p'
aia bois ad imaginē dei creat' ē. vñ Gen. i.
Faciam' boiem ad imaginē t' similitudinē no
stram. De hoc q' sup' ser. xxiij. **S**ecunda
dignitas aie est p' g'cqd' b' corpus hoc b' ab
aia. s. pulchritudine. **F**o: titudinē: locutiones
motū: t' sic de alijs. **B**er. O corp' q' nobilem
hospitē h'ēs a q' oia habet. Qd' corp' homis
oia b' ab aia pat' per hoc q' cū aia recedit a
dūt dei iusticiā enervare: et tales p'pe peccat
in sp'ficiā. nā petm' mortale: tripl' comitti
dēt. **E**levob' q' nūlō r'ides. **H**oc intelligit q' hic
q' gaudēt t' iactant se de malis suis: q' heu
dā cōe est in mūndo. **G**re. i moral. **E**nī h'ēs
li q' nequa p' defēt q' faciūt: si etiā laudaret
defendere nō defiūt: t' ministrū dū defendet
culpa geminat. **M** Quenq' verū gaudē
re t' iactare se de malis suis sit petm' mortale.
R'hdct' q' sic: si illud in quo gaudes t' te
iactasē petm' mortale. vñ Eccl. nr. Qui gam
deleti f. q' nūlō nūlō petm' mortale. Qd' gau
dere in mūdot in malia suis sit petm' morta
le o'ndit b'fus. **G**re. in omel. **G**ile est regnum
celoz dicendo. Nemo p'ot t' hic gaudere cum
hoc seculo: t' illuc regnare cū deo. **E**x quo p'z
q' si vis in futuro gaudere cū p'po: t' nō
debes te iactare de petō nec gaudere de mas
lio: si dolere t' penitere de eisde. **E**t amplius
cauere ne iterā p' deā talia cōmittat. **O**bius
ficit mores in mele' cōmutare: t' a mala fas
ctiōt' recedere: nisi etiā de bis que facta sunt
satisfacias dño p' p'fie dolorē: p' humilitatis
gemitū: t' p' p'fici cordia sacrificium. **N**
Septimi q' adhuc graui' peccat t' p'niens
sunt illi q' alios docēt peccare b'bo t' exēplō.
Nā q' sic instruit aliquē reus erit oīm petōt'
q' ille facit ex sua informatiōt' b'bo t' exēplō
t' illi' pena augmentab' vñq' ad nouissimū
diē. q' malā doctrinā vel malū exēplū post
serelinqt'. vñ Grego. in mora. Tot mortibus
q' dign' est: quot exēpla prauitatis in poste
ros reliqt'. **H**oc illi aduertere deberent q' nos
nas adiuētiōes inuenierūt in supbia vestis
sc̄ longas caudas: caputia magna: scissuras
in tunicio t' caputio. **S**ic q' choicas sortile
gia: iuramenta: blasphemias inueniunt: sic
qui noua thelonea iuueniunt: vñ antiqua aug
mentant, vel q' cēsus t' reddit' aggrauat. **S**ic
t' q' nūdīnes in dieb' festiniō instituerūt: q'
oēs pdicti sunt rei oīm petōt' istoq' q' isti ses
quētes coq' faciūt: t' tales graviter deum ob

De ea dem dominica

est nostrū eligere: vel repudiare q' suggestit.
Enī Ber. in ser. p'ot inimic' excitare reprobato
rus motū: nā in te est si volueris dare vel nega
re p'sens. Qd' aut' qdā se fallaciter excusant
p' diabolū: p' p' tale exēplū. Erat qdā pucilla
q' trāsbat ad quoddā castrū ad suuendū ibi.
Lui obuiuit diabol' in specie bois dicēs ei
Quo tendis. Ipa risidit. Ad castrū illud p'go
t' ibi seruire volo. t' ipē dissuasit dicēs. **Z**u
postea lugubris si illuc ibis. Et ista p'cipēdēo
v'bo sua illuc p'f'git: t' postmodū lapsa est in
petm' carnis t' p'cepit: t' tunc dño castri repulit
illā de castro: t' in via descedēdo iterū obuia
vit ei diabol' dicēs ei. **E**nī venis. At ipsa.
Diabol' suscit' mibi fuitū illū in tali castro
r'bi cecidi t' p'cepi. Et iste p'cu'it' eā ad maril
li dicēs. **E**tu mētis. Ego sum diabolus et
dissuasi tibi hic in codes loco q' ascēdisti ad
castrū: t' nolivisti aq'escere mibi. Ergo false
me inculpas. cū ibi fuerit culpa tua: t' tua p'
peia voluntas. **Z**ertio excusant' se q' s'nt coas
cti a dñis vel a pentib' vel ab alijs hoib'us.
Lōtra quā excusationē dicit Geneca. Dimit
te excusationē: q' nemo peccat inuit'. Aug.
Orme petm' adeo voluntariū est: q' si volunta
riū nō e'k: petm' nō ē. Itē Aug. li. iii. de libe
rbi. Quis peccat i' eo q' nullo modo cauere
p'ot. **C**assio. sup' illud p'os. Ad excusandas ex
cusandas in petio. **H**oc enī marimū est vitiū
quo laborat humanitas v'rt post petm' suū ad
excusatiōis p'fugis q'li plenitudis se p'fessioe
p'stemat. q' faciūt' inter summa petā p'stat
esse nūcratū. **Z** Serri sunt illi q' adhuc
graui' punient' sunt illi q' gaudēt t' iactat se
de suis malicijs. **B**er. Quid est mag' p'uersus
q' letan cū maleficeris: t' in rebus pessimis
erultare. **I**mo tale gaudiū. s. in malis ē stul
toz hoim. **P**rouer. xv. Gaudiū est stulto fas
cere stultitiae. **I**mo est gaudiū amētiū. **S**ic p'
baf. Si laboras ad mortē rideret' gauderet
reputare f'renetic'. Peccās aut' mortaliy las
bor: at' ad mortē erñā ipsi' aie. vñ d'r Eccl. ii.
R'fus' reputau'i amētiū t' gaudio dñi q' fru
stra decipio. Uere q'dē decipif' p'gnorātiā
stult'. Quia si aduertet' peti' maculas t' dei
offensas t' eternā penā: heret. Ergo p'ps p'ot
dicere oib' iam in petio gl'iantib' q' dixit i'
die palmarū sup' ciuitate hierosim' q' fecit su
p'cāt' vt b' Lu. xii. **S**i cognouisses t' tu sup'
A'res. **G**re p'ot dicere petōt'. O supbe si co
gnouisses t' tu p'p' h'iliationē t' supp'siōes
tuā in igne infernali sup' A'res: t' nō gaudes
re oīm supbia tua. **S**ic o'gulose t' ebriose si co

Dominica. Et iiss.

Custodit angelū deputatū. Apeli enī custodit hōlo in plā vita: in oībō locio: t̄t̄ oīcē. Ergo sūn Berū. In quouis diuerso mōis quoque angulo cōvidē reuerentias angelū: nec audeas illo p̄fite qd̄ me vidēte nō anderē. Insup angeli hōlem cōsc̄tem de hoc mūdo p̄ducit ad vitā eternā. p̄o. Angel̄ suo mandauit de te ve custodiāt te in omni hōo r̄q̄ tuio q̄ ad vitā p̄fite. In manibō por tabūt te ne fōre offendas ad lapidē p̄dem tuū: q̄ ad futurā vitā. Elī Lu. xvi. Mortuū est mēdic̄ t̄ portat̄ est ab angelis in sinum adeade. Quinta dignitas aie ē q̄ cā r̄pō magno laboribō ac̄fuit. q̄. xxiij. annis et vī tra p̄ ea in bō mōdo laborauit. Elī p̄o. In la boribō a iuuētute mea t̄c̄. Nā r̄pō labo: aut p̄ aia hōles discurrendo: p̄dicādo: ieiunādo: vī gilādo: fatigādo sc̄ipm. vt b̄i Job. iiiij. Fatis gatus et itinere sedis supra p̄tē. Insup se uit pluries t̄ nūq̄ n̄fit. Elī ē sciēdū q̄ vir sa picus nō multū dolet de amissione parue rei xp̄s aut̄ sapientia dei eristēs p̄ factū ostēdit se multū dolere de amissione aiarū. Nā mul tū surū amissum ē suo tpe t̄ multe ciuitates cōbuste p̄ quibō nullaten̄ legim̄ cū Rewisse b̄ de p̄ditione aiarū fleuit. Elī Lu. xiiij. Elī dēs iesus ciuitatē fleuit sup illā. Elī defleuit p̄dītionē aiarū: et nō destructionē domoz. Ges̄ta dignitas aie est q̄ eā cū corpe suo cibat: t̄ cā p̄cōfītate sanguis suo potat. Job. vi. Caro mea vere ē cib̄: t̄ sanguis mei vere est pot̄. Quid em̄ magis dare potuit aie q̄ seipsum. Un̄ et p̄cōfītate cibi et pot̄ pensanda est di gnitas aie. Septima dignitas anime est q̄ dē elegit cā sibi ad inhabitatū. p̄o. Hec req̄ es mea in seculū seculi t̄c̄. Elī aia hōles noīatur tēplō dei. Ap̄ls. i. Lōp. iiiij. Tēplō dei sanctū est q̄ estis vos. Et etiā multuz delectat̄ dē inhabitat̄ ip̄aw aiam. Elī scriptum est. Deliric mē eē cū filijs hōim. D Octava dignitas aie est q̄ nihil eā ip̄lere potest nisi solus dē q̄ est sponsus aie. vñ Ber. Ad imāgine quippe dei facta est aia rationalis. ceteris oībus occupari potest: impleri autē non potest. Capit̄ em̄ dei est: et q̄cqd̄ deo minus est nō eam implebit. Unde si dē daret anie terrā cū omnibō aialibō et regnū. firmamen tū cū oībō stellis. celū cū oībus sc̄tis hec oīa p̄ nihil haberet q̄d̄ in sp̄o. s. r̄pō careret. Elī p̄o. Adimplicibis me leticia cū vultu tuo Idem. Satiabor cū apparuēt gloria tua. Nonā dignitas anime est q̄ ip̄a ordinata ē ad eternā beatitudinē: vt nouem chōng angelo

Sermon

rū associari debeat et cum sanctis et angelis deus eternali ter in leticia sempiterna conē plari. Auḡ. Nobilio creatura est aia que ad frēndā visionē dei creatā est. Unde p̄ter illas nouē dignitates quoq̄ aia: tunc ipsa cū magna sollicitudine custodiēda est. Un̄ de Deut. iiiij. Custodi remetipsum et alia mō am sollicitare serua. et nō imērito. q̄ sūn Auḡ. Māius est dānum in amissione vī: aie q̄ tūt̄ 57̄ maxīmī carā b̄i aiam eā cā multipl̄ significat: ita p̄ oīa mali hōles summe cam p̄cipendūt. Cetiū em̄ mūdant sotulares os si fedant: q̄ aias suas maculatas. Auḡ. in simone. Quid est q̄ velio habere malū: di ces mib̄ nihil oīno. nō vīo: nō filiū: non seruū: non ancillā: nō tunicā: postremo non caligā. t̄ tñ vis b̄re malā vitā. rogo te p̄pone animā tuā calige tue. Idē Augu. in li. de dor ctrina r̄piana. Vō mal̄. p̄r̄ diligit mortē q̄ malā. p̄. Qui diligit iniquitatē odit animā suam. E. Elī sciendum sūn 'holgot sup. l. Gāp. c. iiiij. Aliqui hōles peruersi animas suas vendūt: aliq̄ pdunt: aliqui imp̄ignorant̄ aliq̄ p̄ nūbilo dant. Primo em̄ cupidivendūt animas suas: vt sunt illi qui pro dīnītis hōiū seculi erponūt se rapiniō: furtis: p̄iūris: et falsis mercatiō. Ecclesia. Nihil est iniqui: q̄ amare pecunia. Vñ em̄ aias suas venales habent. Et quotiens denarios iūste lucrantur: totiens animas suas vendūt. In signū huius dyaboli repetent aias eō: vt habetur Luce. xij. Stulte bac nocte repētent a te animā tuam t̄c̄. O mira fatutas q̄ quis audet dare animā suam pro vno denario: quam nō deberet dare pro toto mundo: eo q̄ est multuz preciosior. Item luxuriosi vēdunt animas suas. Unde Ecclesi. ix. Ne des fornicarijs aiam tuam: et satiō in bono fero dant. Nā qui daret tres libras pro obolo: satiō daret i bono fero. Sic qui dat eternā dulcedinem p̄ temporali dulcedine et voluptate qd̄ satiō mirabile est. nō daret ribaldus vñ digitum pro vno concubitu. et tamen ob hoc dat animā suā centū mille demonibus. Pro culdubio nimis in bono fero dat ille animas suā nobilē et preciosam. Item gulosi et bibuli vendūt aias suas qui preponūt p̄fites vos luptatem cibi t̄ pot̄ celesti conūmo. vñ habebūt multa fercula dulcio et preciosa. Tu ce. xxij. Ego dispono vobis sicut dispositiū mihi patet meus regnū: vt edat̄ et bibat̄ su

CXXXII

bant gratio. Elī de q̄libet corp̄ificat illā. Judic. v. Qui sp̄ēt̄ obtulisti aias vīas ad p̄iculū. D. Quantū ad tertū habent̄ cēs: plū q̄ dā sedēt̄ in taberna dīnit̄ ad socios suos: si etiā credēt̄ aias cēs p̄i nūllo mō credēt̄ aliquā aiam cēs vñq̄ aliquā vīa dīsc̄t̄. t̄ q̄ sacerdotes t̄ monachī aias t̄ infernū adiūnēt̄ p̄p̄f̄ luca t̄p̄lia. t̄ iō dīnit̄ se si credere nec ē aias nec ifernū. Et cā aia soīt̄ assērēt̄ cīo sūn verā fidē catolici ē aias t̄ infernū fīl̄ t̄ celū. t̄ q̄ aia post dīsc̄s sum a corp̄e vel erit in penit̄ inferni: vel in purgatōne: vel in gaudīo celī. Zāc ille dīrit̄ si aliq̄ velle emere aiam suā ip̄e vēderet̄ sūbi illā. R̄udit̄ vñq̄: volo. t̄ emet̄ cā p̄ vna q̄r̄ta vīni. q̄ moy potata fuit. Et ecce affuit des mō in foīma hōles t̄ emit̄ illā aiam ab illo q̄ cā emerat̄ iterū p̄ vna q̄r̄ta vīni. Et vīno p̄tato dīrit̄ demō ad cā a quo emerat. Da nau bi aiam quā emi q̄ mea est. Et dīp̄t̄ dā ad erāt̄. Justū est vt q̄ aliquā rē emēt̄ q̄ cā possī deat̄. t̄ mor ille bibul̄ q̄ aiam p̄p̄ia vēdērat̄ a diabolo suffocatus est. t̄ soīt̄ videnti bus diabolus eum cum corp̄e rapuit t̄ aiam ad infernum dedūt̄.

In eadē dhīca. Ser. c. iiiij. de mēdaciō.

H̄gister scimus quia ve

rar̄ es t̄ vīa dei in veritate doces. Alath. xiiij. Scēndū q̄ t̄p̄s ē vēritas: t̄ iō veritatē diligit. Elī p̄s

L. Ecce em̄ veritatem dilexisti. Sic econuerſo odit mēdaciō. Elī in p̄hī sūmōe tria sunt dīcenda. Primo quare mendaciō dītestandus est: t̄ q̄ sunt occasiōes mēdaciō. Scō q̄ mēdaciō sit p̄t̄m̄ mōitale. t̄ q̄i vēmale. Zētto erēplū. 3. Līcē primū notādū est q̄ q̄ sunt q̄ p̄n̄tralere ad dītestationē buī. p̄ecatī mēdaciō. Primū ē q̄ illud p̄t̄m̄ ē p̄t̄m̄ diabolicū qd̄ p̄baf̄ ex hoc q̄ p̄t̄m̄ mēdaciō cōmīsit diabol̄. vt b̄i Ber. viij. Elī dīrit̄ p̄t̄m̄ parentibus. Nequaq̄ mōtēmī. Elī Job. viii. legif̄ de diabolo. Lūz loqt̄ mēdaciōs et p̄p̄is loqt̄: q̄ mendac̄ est t̄ p̄ter eius. Ergo mendac̄ habet lingā diabolicā. Scēndū est hoc q̄ illud p̄t̄m̄ coinqūnat mēbrū in quo magis indecēs est immūdacia. s. os homis. redēit̄ em̄ illud abominabilē deo. Unde p̄ouer. xij. Abominatio est dño labia mēdacia. Si aliq̄ os suū sp̄ opertū habet̄ musciōt̄ alijs reb̄ immūdis q̄cūq̄ vellē ibi intrare t̄ p̄mitteret̄ cas̄ ibi nudificare. os eius abominabilē est hōis homis. Sic os mē-

De eadem dominica

dat abominabile est deo eo qd deo p^r displi-
ceat imundicia mēdaciū qd imundicia musca
rō. Tertius est: qd illud peccāt facit boiem siles
false monete. Ergo p^rualet flosci^r bon^r
forseno falso: tñ p^rualet bō verar boi falso t
mēdaciū. Elus bon^r hoīen^r plus valer qd mil-
le falsi: t^r vnu bō verar p^rualet multis men-
daciū. Et siue falsa moneta nō valer nec ad
emēdū nec ad vēdendū: h̄ solūmō ad ignem:
sic bō mendat ad nibūlū valer nū ad geben-
nā. Quartū est qd mendaciū est quoddas ves-
nenū qd est tante efficacie qd in ipo homine
aīam interficit. Iurta illō Gāp. i. O^r quod
mentif occidit aīam. Ergo mēdaces habent
linguā venenatā. Et mirū est qd miseri boies
nō timent illud venenū: qd in ore gerunt.
Quintū est qd hoc petm multū displicet deo
de boib^r: qd sicut de^r multū diligit veritates
bīm illud p^r. Ecce enī veritates dilerish t^r.
sic econuerso multū odit mendaciū. Elī p^r.
Perdes oēs qd loquuntur mēdaciū. Elī augu.
Merito p^ris mentiēs: qd declinat ab eo qd
est in id qd nō est. Insup etiā mendaciū est
abominabile corā boib^r: t^r veritas ecōuerso
valde cōmendabilis est corā boib^r. Quid est
enī laudabili^r t^r honorabili^r qd habere tale
verbū. Ille est verat in verbis t^r iustus in fa-
ctis. Et qd est vitupabilis qd iste est mēdar
in verbis t^r fallat in factis. t^r cū duo, p^rmittit
vir vñ soluit. ¶ Quantū ad scdm p^rimi
articuli sciendū qd vult se a petis mēdaciū
cavere op^r qd remoueat a se occasiones men-
daciū qd sunt due. P^rima est cupiditas. Nam
er cupiditate t^r auaricia plura mēdacia p^re-
dūt: vt p^r in modernis petōrib^r qd plura pec-
cata cōmittūt cū mendaciū cū qb^r p^rimos
decipiūt. vt multa tpalia t^r diuitias fibi acq-
rere possint. Secūda occasio est timor mūda-
nus: siue etiā timor human^r. Hac ei occasio-
ne Petrus r^rpm ter negauit dicēs. Non nos
ui boiem. ¶ Quantū ad scdm p^rincipia-
le. qd mēdaciū sit mortale t^r qd veniale. sci-
endū qd mendaciū cōmittit nouem modis.
Primo qd aliq^rs mentif er quadā pietate. et
hoc dī mendacium officiosum: t^r est petm ve-
niale. Verbi ḡra. Ut cū qd mentif p^rseruā-
da boi exterioris suba. vt si qd videret p^rdo
nem aliquē velle spoliare t^r diceret. parcas si-
bi: qd nō portat pecunia. Mel pro, conseruāda
virginitate. vt si virgo volenti eam deforare
mētiendo dicat se esse singatā. Mel et, p^r
nanda vita boi. vt si qd videret boiem qd
ad mortē t^r diceret senō vidisse cū. Circa qd

Sermo

cultur vel nūc p^rte scire quis aliquē mētis
ri nisi sol^r de^r: qd qd falso loquitur qd credit
esse verū nō mentif: si falso loquitur. Elī vī
in decre. Nō intendēs fallere non mentif: h̄
aliq^r dicat falso qd p^rtat esse verū. xiiij. q
q. Is aut. Quinto cū qd mentif h̄ famam p
primū: vt d̄tractor qd mēdaciū infamat primū
talio etiā peccat mortal^r. Et bīm scdm Tho.
ij. q. lxx. Ecū humilitatis. Modo iūnū ca-
su tenet qd peccare venial^r. Quia bīm Aug.
qd bona. ¶ Scđo cū qd mentif et loco
p^rrelevatiōe boi qd est tristis t^r graue men-
tis. s. qd aliqua ludica fungit vt boiem melas-
cholicū exhibaret. Sile si qd ad cōplacendus
fungit aliq^r mendacia iocosavt cū illis boies
ad nūsum puocet. Et illud dī mēdaciū iocos-
sum. Et est veniale petm. Est etiā mendaciū
qd fit ex sola libidine mentiendi. Ansto. Si
gnū generati habit^r est delectatio in opere.
Tertio cū qd mentif h̄ fidei veritatē: vt qui
diceret r^rpm nō esse natū ex fāgine: vt impa-
gnaret sacre scripture veritatē. Elī dī in de-
cre. Heretic^r est qd aliter scripturā intelligit qd
spūscūs flagitat. xxiij. q. iii. Heresio. Et hoc
est mendaciū p^rinciosum: t^r ē mortale. Quar-
to cū qd mentif p^r falso testimonij dāni-
cando p^rimū in reb^r suis. Et talis falso te-
stis bīm scdm Tho. ij. q. lxx. ar. xiiij. peccat
mortal^r: t^r tenet ad restitutioē oīm qd pris-
mus ei^r amissit p^r sōu falsu^r testimoniū. xiiij.
q. v. Nō sane. i. q. vi. Si res aliena. Ird^r
nitur vtrū liceat testi aliq^r recipie p^r ferens
do testimonio. Nūdef qd nūbīl d^r recipie nisi
expensas de illo qd cū p^rducit. xiiij. q. iii. q.
x. Elēnturio. Et si accipit turp^r accipit: t^r resti-
tuet ei a quo recepit nisi ille dederit ad cor-
pendū testē. tūc emī d^r dare ei in cui^r iuriū
accepit. ¶ Item qd vtrū graui^r peccat
qd mentif verbo qd qd mentif facto. Nūdetur
bīm scdm Tho. in qdli. Lū eadē intētio fallēs
di sit in vtroq^r vterq^r peccat eq̄liter. Et verbus
emī t^r factū assumēt vt instrumentū fallēndi
Elī nō refert qdū ad petm vtrū aliquiover-
bo: scripto: aut nutu: vt quocūq^r facto men-
tiaf. Sicut nec refert qdū ad homicidiū vtrū
aliq^r gladio v^r securi inficiat. O^r In qd
differt mendaciū a falso. Nūdeo. falso dicē
quicūq^r credit severū dicere. t^r tñ hoc idē qd
estimat verū esse nō est verū. Sicut mentiri est
qd aliq^r loquitur aliq^r qd veracis seit nō esse
verū: qd sic h̄ mentē p^rpī loquitur. Nā menti-
ri dicitur quasi contra mentē ire. Ergo diffi-

qui offerunt qd non p^rit emere nec vēdere nū
si mentianf. quod tñ nō est verū. vt p^r p^r tale
exemplū. Legitur in dyalogo Cesarī qd duo
ciues colonienses inter cetera sua p^rtā p^rfēt:
si sunt duo p^rtorū genera que qdēm sunt i
se valde magna. h̄ p^rpter vsum mercatorib^r
bis diebus parva videant^r t^r qd nulla vides
licet mendacium t^r piurium. Dñe inqūnt pes
ne nūbil possum^r emere vel vendere nisi ope-
ratur nos mentiri: iurare t^r sepe peccare: qui
bus dum diceret pleban^r p^rtā ista valde gra-
uia sunt t^r a salvatore p^rhibita: ipo dicente.
Sit sermo vester est est: nō non. Sūderunt.
Nō possum^r hoc p^rceptum in nūs negocjō
custodire. ait sacerdos. Ultimū cōfīlio meo
t^r bīs succeedet vobis. Nolite mētiri: nolite iu-
rare: si sicut mercatū vestrū vultis dare: sic il
lud laudate. Et p^rmiserunt fibi qd temptare
vellēt p^r annū vñ. hoc emī p^resbiter ab eis
petit. Impediēte iḡr eos satyana qd sp^r salu-
ti humane aduersatur pene nūbil illo anno
vendere potuerunt. Neueriq^r anno reuolu-
to ad suū plebanū dixerūt. Obedientia hui^r
anni fuit nobis multū damnosā. boies a no-
bis defunnt: nec aliq^r sine iuramento vende-
re possumus. Tūc sacerdos ait. nolite timere
qd temptatio est: t^r fire tenete in corde vio qd
nulla aduersitas: nulla pauprasvoo a tali p^r
posito auerat: t^r dīo vobis bñdicet. Qui ce-
verbus suis cōpuncti p^rmiserunt qd vellēt cu-
stodire eius cōfīliū: diuinū qd p^rceptū p^r omis-
dies vite sue: etiā si oportet eos mēdicare.
Mira res. Statim dīs immissam cōdescuit
tēptationēt ceperūt eos boies plus qd alios
mercatores freqūtare: factiq^r sunt in breui
diuities: ita qd mirarent. Neueriq^r ad suūs
confessoriē grās fibi egerunt eo qd p^r eius fas-
lubrie p^rfilium a tam graui^r p^rctis exonerati
forent t^r insup in rebus ditati.

Gōnica. xiiij. Ser. crxiij. de morētibus.

Ilia mea modo defuncta
est: sed vēni impone manū tuā su-
per cā t^r vinet. Mat. ix. Mar. v.
Zu. viij. Sicut t^r emī defuncta est il
la puella copaliter: sic etiā op^r nos mori: qd
oībus boib^r constitutū est semel mori. Elī
in p^rnti bīmone tria sunt dicēda. P^rio de tem-
ptationib^r qd cōtingūt boi in morte. Scđo
que sunt interrogatoes qd debēt fieri ad ago
nyantes. Tertio quō homo deb^r mori sicut
r^rps mortuus est. De duob^r p^rlimis dicef in
sermone. ¶ Circa p^rimū sciendū est qd

in agone mortis marime tempatur et an-
guillatur: intentum qd' vnuq' quisq' agoniam
pot' dicere illud Daniel. xiiij. Augustinus sicut ini-
cius dicitur qd' salut. Unq' cū ruit ad temptationem
peccati. Tunc cū ruit ad temptationem
et angustiam deo a demonibus passus ē in oī
et angustia deo a demonibus passus ē in oī
tanta maxima in agone patitur. Unq' i. p. v.
Tantq' leo rugens circuit qd' regno ques' deos-
ret. Sed dices. qd' demōs rēptant boles
sc' in agone mortis. Rñdet qd' hoc faciūt p/
per tria. Primo qd' constat demonib' qd' oī
boles tam boni qd' mali affectant bonū finē
et bonam mortē. t' hoc est naturale. viii Arist.
viii. etbi. Unusquisq' vult sibi maxima bona.
Hñ etiam Noe? de 250. p. bie. Audentib' bo-
minū naturaliter insita est cupiditas veri
boni. Et hoc demōs libenter vellēt impes-
dere ne hō in bono fine decederet. qd' p. marie
temptant boiem in morte. Secūdo qd' si eua-
dat hō in agone p. tātem demōs amplius
nunq' ruit eos: si dicere pot' cū p. vndis-
ctus dñs qd' nō dedit nos in captione dērīb'
eos. Sia nostra sicut passer crepta est de la:
via vite et salutis. Hñ utile est corā infirmis
in agone cōstitut dicere simbolū fidei: vt in/
firm' p' audītū admoneat qd' maneat stabil'
et firm' in fide. Hñ legif qd' aliq' religiosi hñt
hō statutū: qd' cōfiterunt aliq' in ouētu incipit ago-
nizare: tunc faciūt signū cū tabula p' cōuen-
tum: vt omnes fratres cōueniant infimul: t'
vnusq' qd' in via eundo vsg' ad infirmū tene-
tur dicere simbolū alta voce ita qd' infirmus
audire possit: vt sic admoneat vt vinclit p/
sagnot et diabolo resistat et in fide stabilis per-
maneat. Sis' bonū est habere crucifixū dñs
ca infirmū et aquam bñdictā vt sepius asper-
gatur. Et de hoc qd' ante exēplū ser. cr. S.
Z Secūda temptatio i agone est despera-
tio. Cum emī infirm' cruciat dolorib' in cor-
pore: tunc diabolus supaddit dolorem dolori
subiecto sibi p. tāta sua. vt sic cū ad despatio-
nē inducat. Nam in agone hō videt oīa pecces-
to sua: t' cū hoc oīa bona opa sua. Insup fm
Inno. li. ih. de vilitate humanae conditionis
Quilibet homo tas' bonus qd' molus ante qd'
oīa egredias a corpore videt rpm positiū in cui-
ce. bon' ad cōsolationē mal' ad cōfessionem
vt erubescat se nō esse redēptū sua culpa san-
guine xpi. i. fructū redēptōis nō bñe. Eludet
malis dñ. Eliderūt in quē pupugerūt. Qd' in-
telligif de aduētu xpi ad iudiciū et etiā de od-
uentu in die mortis. Scien dñ qd' diabol' rep-
sentat tunc oīa sua p. tāta nō inducta qd' p/
petravit cogitatione: locutione: op. s. in sup-
bia: gula: luxuria: et auaricia: p' iniustaz reu-

acquisiriend. tunc emī glubs cognoscet quotiē
mebitas' fuit: quotiē luxuriat' sit extra sta-
tū mīmōnū. quorūo chōisauit: t' sic de a-
lmo peccatio qd' hic p' verā pñsam non delenit
Et dyabol' id rep̄itat ei illa p. tāta petā que
fecit: vt eī in desperationes ducere possit. Hñ
et lacriter dyabol' tunc boles cū p. tāta p. tāta
impugnat qd' quidā qd' qd' sanctus reputabat
ab boib' tam acris in agone cū p. tāta suis p/
tāta in iugētute cōmisit fuit impugnat'
qd' et rōto de spaut: t' sic dānat' fuit. Si dice-
res quō tunc euadere possim ne desperē. Hñ
detur qd' in p. tāti plura bona opa facere debes
vt qd' bona opa cū malo in statera ponent'
qd' tunc bona p. pōderare possint malo. O tunc
quibet vellet qd' deū nunq' offendisset: si semp
lumilio: cast': abstinenē: et misericors fuiss'
Sciendū tñ qd' null' de mia dei in agone de-
sperare dñ: etiam si mille petā mortalitā p. pē-
trasset qd' oīno oblit' fuisset. t' ea oīa in agone
cognoscet: et nūq' aliq' ipoz' confessus fuiss'
set nec pñiam de eo egisset adhuc tamē non
dñ despare: si si tante fortitudine ē qd' pot' ad-
huc loq': tunc vocare debz' sacerdotē et cōfiteri.
Si aut' pdidit loqlā qd' p' e' numia infirmatas'
ten' p' tātē loq': tunc dñ deo o'potētō cōtrito cor'
de cōfiteri et nullo mō despare. qd' eo: p. tātū
et humiliatū deus nō despiciet. Hñ dñ Ezech.
xviii. In qd' hora petōr igemuerit tē. Un
null' despares. qd' oīa petā respectu mis' dei
sunt tanq' una gutta respectu toti' manis.
Hñ Veri. Maior' est dei pietas qd' quis iniqtas.
Aug. sup Job. De nemie desperandū est
dñ est in hac vita. Solū emī despatōis crimē
est qd' mederi nō pot'. Et si quis haberet cētū
milia petā mortalitā adhuc desperare nō de-
beret. S' si dolet et vere cōterit de' pot' ē ei
indulgere totū. viii Eriso. Petā p. tāta nō cō-
dēnat si nec iudicat: hoc breui et leui addito:
si nō placēt. viii Aug. Nō nocēt mala p. tāta
si nō placēt. Hñ legif qd' qdā magn' potō: cū
iam decollari deberet libēter confessus fuisset
nec habuit cōfessorē nec tps confitēdi: cōtrito
cor de dirit. Deus tu scis voluntatē me-
am. t' saluat' est. S' tñ null' sup mia dei pec-
care debet. Qd' maledict' homo qui peccat in
spe. Sed illa i. am dicta sunt ad monitionez:
vt si aliquis peccauit desperare nō dñ. si deus
cū bona spe dñ inuocare. viii p. s. Operantem
aut' in dñ mia circūdabit. El Zertia te-
pratio in agone est impatientia. qd' tunc ma-
rim' dolor' copis accidit homi. Nam qd' ho-
mīus ala dñ de carne erit: tunc augmetatur
boles: adeo qd' in cor bois nō ascēdit quē nec
hō pot' rūc ampl' sustinere. Hñ tūc hō pot'
sensus suos qd' noupōe clamare videre audi
revel tangere: et rūc al' nō cogitat apl' de
corpore suo nutriēde virco suo naturalis
p' mēdia diffusas ad se trahit: et tūc mēdia
mouunt et glauca efficiunt. et vltimū mem-
brum qd' in bole mouit ē cor. viii Arist. Cor ē
p' mētriaē: vltimū mortis. Hñ mōs corpo-
ris ē amanissim. qd' oīdūt Arist. iii. ethi. de
censo. Zembilissimū oīm terribilius ē mōs.
Zūc emī necessariū ē vt bō sit patēo. Hñ Eu.
mī. In patētia vīa possidēt ala et custodi-
tur: sic impatientia et mōmure pot' quo p/
dere alam suā. qui s. p. p. tātē infirmitatē: t' do-
lorem corporis mōmure in impatientia cōtra
deū. Hñ nos legim' exemplū de uno clero
quattuo: annis infirmato: qui dicit. De' tu
acepisti mihi corp': et ego acapiā tibi alam
et dabo eam dyabolo. Et dicit in impatientia
sua. Dyabole accipe diam meā: qd' diuno ia-
dicio statim est factū. Itē sciēdū qd' infirmis
tas qd' p. cedit mortē ē qd' quoddā purgatoriū
cū tolerat vt ops. Sed dices quō oportet
sustinere infirmitates et tribulatiōes. Rñde-
tur fm' Henr. de bassia sup Gē. Tribulatiō-
nes huius vite tunc tolerant vt ops cum bes-
mīnes tribulatiōes imputat peccato suo: et
poruas et leues estūt illas tribulatiōes re-
spectu illoz' penalū dolorū quos p. tāta merue-
rūt: et p' hoc deū laudat qd' sic misericorditer
cū boib' agere disposuit hic eos potius pu-
nicido qd' in baratro. ergo illi debet deo regi-
tari qd' diu hō infirmant an mortē: qd' hic hō
purgatoriū suū: saltē si patētes sunt: t' istas
tribulatiōes et infirmitates deo p' p. tātē sa-
is offēt: t' eas spōte et volūtate sustinēt. viii
Gē. Diuina dispēlatōe agit vt plition vicio
plition: egritudo etiast. Ergo talis infirm'
cū sic est in magnis dolorib' cōstitut': tunc dñ
cogitate qd' cū isto corpe et cū istis mēdias in
qd' iam punit sepi' deū offendit. et istū do-
lorē et adhuc multo maiorē cū p. tātē suis bñ
pmieruit: t' dicere dñ cū bēo Aug. Dic vīe. hic
seca: vt in eternū mībi p. cas. viii Greg. Mōse
ricordif' de' adhibet tpalē severitatē nec cē-
nā iferat vltionē. X Qd' aut' qd' libenter
gratant' et patient' sustinere debeat infirmi-
tates et dolores potius qd' penam purgatoriū
p' tale exēplū. Narrat magister Thiberti
tus in tractatu de septuplici timore: qd' qd' das
peccato: corrept' graui infirmitate et longa

De eadem dominica

dei rogavit ut eum de isto modo tolleret. Quod cum frequenter petuisset alibi ei angelus domini dicens ei. Nihil sum ad petitionem tuam expeditum. eligimus te: aut duobus diebus stare in purgatorio: aut duobus annis adhuc sustine re ista infirmitatem. Iste autem gaudens mortem elegit sibi: et mortuus est et duxit ab angelo in purgatorium. Post horam modicam apparuit ei angelus. Quis videns dicit. Quis es tu? Et ille. Ego sum angelus dei qui te huic presentiam. Et reddit. Absit. Tu non es angelus dei. quia angelus dei non mentitur. tu autem mentitur eo misericordia quod solitudo duobus diebus stare debeat in purgatorio. Ego autem in ista stetis hic pro multis annos. Angelus autem ait. Scias quod nondum stetisti hic pro horam integrum. Tunc ille. Rogo ut reducas me ad seculum: et paratus sum sustinere infirmitatem quod diu deo placuerit: dummodo huic non revertar. Quod et factum est et dispositio de die nuna. Et reversus hoc retulit: sustinuitque patiens infirmitatem pro duobus annos: et mortuus est. Et bis propter acerba sit ista pena. Quarta temptationis complacencia superpsit. Nam cum dyabolus non potest homines inducere ad decipiendum a fide nec ad desperandum a misericordia dei: nec ad impariati: tunc hinc hominem inducere ad complacentiam superpsit: hoc est ad vanam gloriam: sic propter hoc cogitet. O propter sanctus es. et propter firmus in fide: et propter patientem in infirmitate. Ecce quod dicit Isidorus. de sumbo. Non te arroges nec te iactes. non te insolenter exultolas: nihil de teipso presumas nihil boni tibi tribuas. Ni tam posset esse complacentia superpsita quod in hoc deus grauit offendere. quod quanto quis maior est in suis oculis tanto despectio est eorum deo. Vnde Gratianus. Quis quis remissendo bonum quod gessit dum se apud se erigit: ipsa humilitas auctoritate cadit. Ergo quilibet debet esse cautus: ut cum dyabolus eius temptat per arrogatiem quod tunc humiliet se recogitando sua propria peccata. Et quoniam dyabolus tempitat eum per desperationem. tunc deus ad deum cor suus erigere cogitatio dei misericordiam et sua bona merita ne desperet. Ecce legitur de sancto anthonyo quod dyabolus dixit ad eum. Tu vicisti me. Dum te volo exaltare: tunc te ipsum deprimitis. Cui te volo depromovere: tunc te ipsum erigis. Sed propter propria complacentia et spiritualis superbia homini multum nocua. de hoc quod enim eripilius superpsit. Et quinta temptationis cum quod plures decipit est nimia occupatio rerum temporalium. Tunc enim in agone deberet quod postponere oia temporalia et se deo rotum offerre. Unde Scotus super unius sententiam dicit. Si quis infirmus cum se iaceat videt utrum moriturus mori vult et plene sentit in morte: ac si per scipm morte elegisset personam mortis: sic patientem sustinendo satisfaciens per oibus petris venialibus: immortalem afferat aliquod ad satisfaciendum per mortalibus. Ideo propter oia laudabile est in isto voluntate suam diuinam conformatio. A Queritur utrum malum signum sit cuius quod inuitus moritur. Rideo quod non infirmus non inuenit moris: quod est ad mortem indispositus: et adhuc paucia merita habet per quibus remunerari debet in celo: et id diutius libenter vellet vivere ut se melius ad mortem disponeret et maiora merita sibi per bona opera accumulate dicendum quod hoc non est malum nec reprehendendum. Si id inuitus moritur eo quod separari a voluptatibus carnis: et gaudio mundi: et ab honoriibus: et diutinio: et ab uxore et a filio: vel a suis cognatis et amicis. et propter ea libenter vellet diutius vivere ut possit in talibus ulcerius delectari hoc esset valde malum et detestabile. Huius arguendi sunt isti quod audiire nolunt quod dicatur eis de preparatione ad mortem per confessio nent sacramentorum perceptionem cum infirmitate si dicunt: melius erit: ego spero me non mori riu. et hoc est verbum reprehensible in ore christiani. Quid enim potest melius fieri nisi quod homo penitentia et se deo reconciliat. Etiam si veraciter faciat se non moriendum adhuc deberet confiteri et sacramentum eucharisticum suscipere. Si sacramentum extremeunctionis non erit accipendum nisi verisimile sit quod esset in articulo mortis. Unde Bonaventura. sup. iij. sent. di. xiiij. Nullus est inimicus nullus: nisi ad exitum appropinquans. Unde hoc est manifestum signum quod tales presentem vitam numeri diligunt. Unde sciendum quod quanto uitatu posset se occupare cum rebus terrenis in agone mortis propter propria posset daturi. Unde legitur tale exemplum quod fuit filius eiusdem comitis qui fuit castus et bonus: sed in agone cum mori debet intemperie doluit de hoc quod debuit separari a civitatis suis castis et villis: quod inire hereditatio ad eum pertinebat propter eterna fuit daturus. Et post mortem apparuit et duxit quod hec erit causa damnationis sue quod in agone cum bonis pater nis se numerum occupauit: et sic dei et proprie salutis oblitus fuit. Quare seculares homines dominica ratione postponere et cor suum ad deum erigere: et ad vitam eternam abscondere. Unde sciendum quod homo moriens de seipm consolari in agone cum eum oia reliquere oportet sic cogitando quod per istos temporalibus quamlibet libere regnus propter deum committendo te diuine voluntati dabit tibi deus eterna bona. Item propter

Sermo

re quam in morte relinquens dabit tibi deus suam beneficium matrem virginem Mariam: quod dignior et pulchrior et nobilior est oibz. Item pro amicis suis et cognatione a quod te separari oportet: dabit tibi societas oia sanctorum et angelorum. Item pro honore et propter presenti dabit tibi eternum honorum et regnum eternum. Introibo in portas domini. Et sic patet iste quod temptationes quod ceteris contingunt homini in morte. Quia tunc scis quod agone diabolus non temptat hominem de superbia vestram: nec de choice: quod non potest trahiri: nec de gula: nec de ebrietate: nec de luxuria: nec de carnis voluptate temptat. quod tunc sustinet tantos dolores de infirmitate corporis quod de his oibus nihil curat.

In eadem dominica. Sermo. cxlv. de interrogacionibus ad agonizantes.

Omnia filia mea modo defuncta est: sed veni impone manus tuas super eam et vinet. Unde ut. Unde detur eis orationes iter. Unde mattheum et alvarensis. Unde mattheus enim dicit quod pater dicit quod filia mortua erat. Unde alvarensis dicit quod perdit filia mea in extremis est. Vnde dicendum est quod quoniam a filia recessit iam moriebatur. quoniam vero peruenit ad christum supponebat quod erat mortua. Et ideo utrumque potuit dicere et quod dimiserat eas in extremis: et quod credebat quod erat mortua. Ergo dicit filia mea modo defuncta est. Unde modo quoniam ad secundam preterit precedentis sermonis sciendum quod sex sunt interrogaciones ad quae si agonizans perfecte responderit et ista seruire habuerit: signum est quod est de numero salvus: datus. Pro primo infirmus interrogandus est an oia credat quod dogmatizata sunt in ecclesia dei ad credendum homi christiano: et ea quod duodeci articuli fidei indicant esse credenda. Et an gaudeat de hoc quod sperat se moritum in vera fide catholica. Si infirmus responderet quod sic. scilicet omnia credit quod christiano credere debet et huius bonam spem et velit mori in fide catholica: signum est salutis. Secundo infirmus interrogandus est an recognoscatur quod peccato sepius creatorum suum offendit cogitatione: locutione: opere et omissione. Et si responderit quod sic signum est salutis. Vnde gratianus. Secundum neminem absque sui cognitione salvari. de quoniam mact salutis humanitas omnium et timor domini quod et ipse sicut iniustus sapientie: ita et salutis est. Tertio infirmus interrogandus est an doleat de hoc quod deus sepius offendit peccando: non ex timore mortis et pene inferni vel extremitati iudicij: sed dolet ex charitate qua-

CXXXV

tenetur deus super officia diligere: quod grauite sepe offendit peccando: qui sibi misera bona tribuit. et in multis fidei suam matrem charitatem tribuit: ut scilicet moriendo pro ipso. Job. xviii. Maiorem charitatem nemo habet ut siam suam posset quod pro amico suo. Sed ipse peccato tribuit Christus mihi mala pro bonis. scilicet offendendo cum suis peccatis. Unde tempore conqueritur per prophetam dicens tem. Rembuebat mihi mala pro bonis: scilicet me offendendo cum suis peccatis. Si infirmus respondet quod doleat de offensione deitatem et nimis mortis vel pene inferni: et in mensuram conscientiae qua tenet deum diligere. et si habet aliquem peccatum quod ante non est confessus et libenter vellet ea confiteri et propter eis satisfacere finis sui possibiliter est: signum est salutis. Quarto infirmus interrogandus est an pponat vitam suam emendare et amplius nunquam velle scientem peccare mortale si contulerit de sua infirmitate. et quod habeat tale propositum quod nihil sit sibi tam charum vel per eosum ppter quod scienter amplius vnu peccatum mortale vellet committere. Si infirmus responderet quod sic signum est quod deus salvatur. Quinto infirmus interrogandus est utrum oibz inimicis suis quod cum offendentur verbis vel factis et corde indulxit. Et si sciret aliquem cui esset obligatus ad restitutionem sive in rebus sive in fama: est si sciret aliquem cui res suas sive parvas sive magnas receperisset contra iusticiam: vel si aliquis sciret se aliquas res iniustas possidere quod paratus esset eas restituere finis suum posse. Et si etiam si sciret alium se fuisse oblocutum: et bonam famam ipsius denigrasse per suam falsas oblationem quod paratus esset ad revocandum et ad restituendum illi bonam famam suam: si infirmus responderet quod sic est signum salutis. Sexto infirmus interrogandus est an credat de hoc quod deus ppter suam merita ppter mentem passionis iesu christi: in quo merito perficit omnibus hominibus salutem. De sunt sex interrogaciones quod dicit homi fieri in agone per quas cognosci potest an debeat salvare in damnationem. Quia quicumque scipm interrogaret vel etiam aliis hominem: et in se ista seruire invenire se cure mori deus super misericordiam dei sperare ad vitam eternam ppter meritum passionis iesu christi: in quo merito perficit omnibus hominibus salutem. Et tertio infirmus interrogandus est an recognoscatur quod peccato sepius creatorum suum offendit cogitatione: locutione: opere et omissione. Et si responderit quod sic signum est salutis. Vnde gratianus. Secundum neminem absque sui cognitione salvari. de quoniam mact salutis humanitas omnium et timor domini quod et ipse sicut iniustus sapientie: ita et salutis est. Tertio infirmus interrogandus est an doleat de hoc quod deus sepius offendit peccando: non ex timore mortis et pene inferni vel extremitati iudicij: sed dolet ex charitate qua-

et exemplar mortis nunc. scilicet ipso mortuus est ut et nos mori debemus. Sec. Quo ipso actio nostra est in destructio. pro quo et sciendi quod ipsa diabolus fecit in cruce monstra. quod nostra facere debemus in agone nostro. Primum ipso in cruce pendens os erat. Illi dicitur quod illius pater. Deus deus meus respice in me. incepit orare et oravit usque ad illam pater. In te domine speravi. et usque ad illum regnum. In manus tuas commendabo spiritum meum. Sic et nos cum sumus in antiquitate mortis deo et nos cum sumus in antiquitate mortis deo. vnde inde deum. deum. Adiuuus est cum silentio cordis orare sine sonu vocu: quod solis verbis fine induit ueritatem. Secundo ipso in cruce clamauit sic quod terra tremuit: et petre fuisse sunt foli obsecratus est. Sic et nos in agone clamare debemus. Et iste clamor non debet fieri ore si corde. Quia iste clamor quem deus vult habere in agone nihil aliud est nisi desiderium cordis quod debemus habere per eternos gaudios. Unde in agone abstrahere debemus nos ab oibus terrenis et corporalibus rebus: et eleuare mentem nostram ad deum et ad celestia. ut uniusquisque nostrum possit dicere eum apostolo. philippi. i. Cupio dissolui et esse cum ipso. Tertio ipso in cruce plorauit. Unde apostolus. Ad Corinthe. v. Cum lachrymis eruditus est preuerentia sua. Sic et nos flere debemus in agone saltem corde per petris nostris. Unde Lactio sup. ps. Dicitur nescit differre quem compuncto corde sibi sensit supplicare. Unde Ezechieles. xxviii. In quinque horis patrum ingenuerit tecum. Quanto ipso in cruce patri spiritum suum commendauit dicens. Pater in manu tuas commendo spiritum meum. Sic et nos in agone mortis debemus committere alias nostras deo omnipotenti qui est pater omnium sperantium in se. Quinto ipso spiritu in cruce tradidit. Job. xix. Inclinato capite tradidit spiritum. Sic et nos debemus reddere alias nostras ipi deo qui est creator et redemptor omnia nostrorum. Unde crucifixus habens est initia infirmum: ut infirmus per signum crucis admoneat ad meditandum passio nem ipsius: ut sicut ipso mortuus est in cruce: factus est velut mortuus. Et illa quinque in se habere que ipso habuit dum in cruce obiit. **E**t Elias circa infirmum habenda est aqua benedicta: ut ipso infirmus sepe aspergatur per infestationes demonum: qui in agone assunt multi demones tam bonis quam malis. Quod per tale exemplum. Legitur in dialogo Lescarii quod quidam miles qui fuit religiosus multum obsequiosus. sed cum graveri infirmare solitus iaceret diabolus ille ad pedes visibilis apparuit ad instar simae

habens cornua capitina. Ad cuius aspectum miles temerarius ait. Quid es aut quod quoniam ibidit monstrum. Diabolus sum: et rem aiam tuam tollere. Lui imber. Recede turpissime: ipso enim commendauimus quem in sacramento acceperit. Huius de mon. Qualibet haec mihi homagium feceris. sanitati te restituam. et super oculum pugnem tuas distabo te. Redit miles. Vnde tibi thesaurum? Redit diabolus. Juxta tuam curiam infiniti thesauri absconduntur. Et adiecit miles. Dic mihi ubi est alia omnia comitio vulhelmi non per desumus Redit demon. Per fidem meam dico tibi: si quis maritum modicum sub ecclie existente illuc mittet ubi alia comitio vulhelmi est ante quod in oculo suspiciliu superius istrius umbras liquesceret. Quo dicto cachinnando subiunxit ardor ille balneum lacrem est illi. In die autem iudiciorum accipiet penam secundum sua merita. Adiecit quis interrogare de quodam alio. Ecce demon noster sibi. vnde annis ille in penitio fuit: sed monosaula et caluus quidam pediculosus nobis eius de penitus purgatorij abistulerunt. Monoculans vocauit vocem suam: quod plorando per ait ei pectoris derat oculum unum. Caluus vero noilauit filium eius monachum qui in monasterio fuit vir de uocis et religiosus quem multum per ait ei studauerat. Tandem inquit dicens. Dic milii de quo loco venisti ad me. Qui ait. Ego et soei mei eramus in extremis cuiusdam abbatis migri ordinis egressi ei peritolantes. Tunc miles ait. Quot eratis. Tunc respondit. Abatima filia sub celo in mayo rot folia non habebat. Et miles. Quid obtinuistis ibi. Redit heu nihil. Fesmina fuit religiosa et michael archangelus superuenit cum fuisse ferre: et sic nos perverbauit et fugauit ut dispergeremur sicut puluis quem pugnit ventus a facie terre. Requisitus fieri fas fuisset in morte domini. Bei harbi abbatis qui fuit sancte vite. Redit deinde. Non est tamen aranea in littore marius quod ibi fuit: sed modicum ibi obtinuum. qui avilissimi monachii mortis poterant grunientes non sinebat nos peccatoe dare. Et ait miles. Quod autem ausus fuit obitum tantu[m] venire. Diabolus ait. Ego percens fui ubi filius dei expirauit: sed ego super brachium crucis: quare tunc non obitum audebam talis viri accedere.

Dominica. xxv. Sermon. De mundo non diligendo.

Sicut puer viiius hic habebat quinque panes ordearios et duos pisces. Iohannus. vi. 28:

thei. xiiii. **S**ecundum istos sermones de ipso est notandum quod per quinque panes et duos pisces possumus intelligere scripturam quod debet nos res trahere ab amore huius mundi. Primum est quod consideremus quod amicitia huius mundi hominem sumus cum dei plurimis: qui nemo potest habere mundi amicitiam et dei. Quod postquam ex testimonio scriptus recordatur est inuenit. deliberet apud se fidelis homo quod istop magis eruditus videlicet deum derelinqueret. Et homo rote recte inuenit quod magis eruditus derelinqueret hunc mundum: et deo adhuc adseretur. ad hoc moneret nos sacra scriptura est. Job. ii. Nolite diligere mundum neque ea quod in mundo sunt. Luius casus assignat dicens. Si quis diligat mundum non est charitas Christi in eo. Quod autem amicitia huius mundi inimicorum dei sit. per Jacobum. iii. Amicitia huius mundi inimica est deo. Quis enim voluerit esse amicu[m] huius mundi inimicorum dei constitutus. Quicunque ergo deum et ei amicitiam et gratiam et dilectionem habere voluerit necesse est ut in ei corde mundus cadat. qui amor mundi expellit deum. gratiam ei et dilectionem dei a corde hominis. qui sicut ignis et aqua frigidum et calidum: nigrum et album sunt tria: sic amicitia dei et mundi simul stare non potest. vnde Augustinus. super canonica Job. Duo sunt amores. scilicet mundus dei. Si amor mundi inhabitat non est rabi intret amor dei. vnde Gregorius. Disce homo non diligere mundum ut diligas deum auerte ut conuertaris: effunde ut implearis. **S**ecundum quod considerare debemus est quod totus mundus est laqueus plenus. Nam laqueus a retro sunt male voluntates et delectationes patrum posteriorum. Unde quoniam delectatio posteriorum patrum tibi incederit tunc scias hanc esse laqueum dyaboli. unde Augustinus in quadam epistola. Nullus scelus deo tanquam abominatione fit quam posteriorum patrum tibi in die nuncquam comparuit. Et sic per quod homo circumquaque est laqueus dyaboli circumdat. Quare necesse est ut unusquisque se custodiat ne capiat his laqueis dyaboli quibus circumdat. **T**ertium quod nos de retrahere ab amore mundi est quod totus mundus est plenus amaritudibus et miserationibus. Job. xiii. Homo natus de mulere brevi vivens tempore replet multis miserationibus. Ergo mundus per se nullus est de laqueo marum. Et hoc puer omnino didicisse edo: qui prior flet: qui flet et repenteat miserationem sui huius mundi. ad quam miserationem puer iste natus est. **S**ed in adulta etate oblitus est cuius discernit in multis bonis et malis et gaudet in vanitatibus quoniam in pueris vita nulla sit miseria. Et rō. huius est. qui talis homo raro cogitat de statu suo in pueris et in futuro. scilicet quis sit et qualis erit. Unde Bernardus. Logista vnde veneris et erubescere ubi es et ingenitum quo appetas et perimesce. Unde melius est in valle 80 114

Dominica. xxv.

huino misericere: qd ridere in vanitatibz t
gaudere. vñ Galo. 2. vñ est ire ad domum
luctus qd ad domum cõium. Qd autem illis bu
nu mudi sit plena amaritudinibz pte Eccl.
ii. Læcti dies ei dolonibz et erumis pleni snt
Quid nobis pñt supbia aut dñmianas
etatis qd contulit nobis: traherunt oïs velut
vmbra. Greg. Ad Domincanum qd delectat: p
petuum aut qd cruciat. K. Quintu qd nos
debet inducere ad coteneundum mundum qd
amatores mundi sunt servi dyaboli. qd hñ
dictu rpi. Nemo pot duobz dñs fuisse. i. deo
et mudo. aut em vnus odio habebit et alterum
diliget. aut vnus sustinebit et alterum cotenet.
apl. Balla. i. Si adhuc mudo placere serv
rpi no essem. Modo ho qd seruit mundum
dyaboli verecundare seruire cui vel pastore
vel rusticorem no verecundare seruire dyabolo:
sicut chorizantez guloso: ebriosi: supbi: auari:
t iracundi tc. qd oës seruit dyabolo qd est mas
tim? umi? eoz. Greg. Stultu est seruire dyab
olo qd nullo placatur obsequio. Immo qd
duri laborat servi dyaboli qd servi rpi. qd in
labore sunt et sudore qd dyabolo seruit: et se
qd oï rpe inqeti et fatigati. Jere. x. Ut inq
ageret labo: auctorit. Hoc p in chorizantibz
q magna fatigatione suoz corporoz dyabolo
seruit chorizando: qd si deberet tot salt? face
re ppe deu esset ipso nimis graue. Sis qd va
dut ad ro: ne cambravbi qnq graue peccatum
nisi postq patria nostra intraverim. Ergo
spem eduo est mudo: appetendu est celu. Pui
mo qd ibi est patria nostra. ad Heb. vlti. Non
habem hic ciuitatem manet: sed futuri inq
rim. Job. xvii. De mudo no sunt: sicut et ego
non sum de mudo. Secundo qd ibi est thesau
rus noster. Nla quicq d lacramur vel boni fa
ciens in hoc mudo: hoc illic reponam? fm
dictu rpi salvatoris nostri. qui dixit ut habe
tur Mat. vi. Thesaurizate vobis thesauros
in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit vbi
fures non effodiunt neq furant. Tertio qd
ibi est par noster celestis. Mat. xiiii. Un
est cui pater vester qui in celo est. Insup ibi
est mater nostra. s. beata virgo Maria. Et
fratres nostri. s. apl. martyres et confessores
Et sorores nostre. i. oës vngnes. Et amici no
str. i. oës electi et angeli dei. 3 Quartus
qd debet nos inducere ad contemnendum mu
ndum est. qd oia bona hu mudi sunt brevia: et
parva. Sis et vita nostra in qua solu possu
mu en bona hu mudi brevia est. Sic d. Job. xiiii. Breve dico hoio sunt tc. Ites
Jacobi. iii. Que est vita vestra. Clapori est ad
modicu parens. Qd si scire vio qd breves di
eo hoio sunt. requirevbi sunt qd ante centum
annos vita: ut et quod nullu repico: imo plu
ris inveni infra. Et annos: qd qvtra. xxx.
Viuunt. De amatoribus hu mudi dicit deo.
vnde mer

*Incipiunt sermones Romani
Discipuli enim Topos [...] vulgum
Incipiunt sermones communis
etiam in scripto.*

Sermo

to mundu iste cu suo gaudijs coteneund est
a seruis rpi. vñ Aug. Nec gaudia mudi a nave
int venient dyaboli repudiare debem qd non
bus fugit cogitare le forie beatu si paup fieret
p rpo. Quidam ait dominicellu en sequentes: in
uenientes nec cu renocare valere: vedi eos
debet inducere ad coteneundum mundum qd
amatores mundi sunt servi dyaboli. qd hñ
dictu rpi. Nemo pot duobz dñs fuisse. i. deo
et mudo. aut em vnus odio habebit et alterum
diliget. aut vnus sustinebit et alterum cotenet.
apl. Balla. i. Si adhuc mudo placere serv
rpi no essem. Modo ho qd seruit mundum
dyaboli verecundare seruire cui vel pastore
vel rusticorem no verecundare seruire dyabolo:
sicut chorizantez guloso: ebriosi: supbi: auari:
t iracundi tc. qd oës seruit dyabolo qd est mas
tim? umi? eoz. Greg. Stultu est seruire dyab
olo qd nullo placatur obsequio. Immo qd
duri laborat servi dyaboli qd servi rpi. qd in
labore sunt et sudore qd dyabolo seruit: et se
qd oï rpe inqeti et fatigati. Jere. x. Ut inq
ageret labo: auctorit. Hoc p in chorizantibz
q magna fatigatione suoz corporoz dyabolo
seruit chorizando: qd si deberet tot salt? face
re ppe deu esset ipso nimis graue. Sis qd va
dut ad ro: ne cambravbi qnq graue peccatum
nisi postq patria nostra intraverim. Ergo
spem eduo est mudo: appetendu est celu. Pui
mo qd ibi est patria nostra. ad Heb. vlti. Non
habem hic ciuitatem manet: sed futuri inq
rim. Job. xvii. De mudo no sunt: sicut et ego
non sum de mudo. Secundo qd ibi est thesau
rus noster. Nla quicq d lacramur vel boni fa
ciens in hoc mudo: hoc illic reponam? fm
dictu rpi salvatoris nostri. qui dixit ut habe
tur Mat. vi. Thesaurizate vobis thesauros
in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit vbi
fures non effodiunt neq furant. Tertio qd
ibi est par noster celestis. Mat. xiiii. Un
est cui pater vester qui in celo est. Insup ibi
est mater nostra. s. beata virgo Maria. Et
fratres nostri. s. apl. martyres et confessores
Et sorores nostre. i. oës vngnes. Et amici no
str. i. oës electi et angeli dei. 3 Quartus
qd debet nos inducere ad contemnendum mu
ndum est. qd oia bona hu mudi sunt brevia: et
parva. Sis et vita nostra in qua solu possu
mu en bona hu mudi brevia est. Sic d. Job. xiiii. Breve dico hoio sunt tc. Ites
Jacobi. iii. Que est vita vestra. Clapori est ad
modicu parens. Qd si scire vio qd breves di
eo hoio sunt. requirevbi sunt qd ante centum
annos vita: ut et quod nullu repico: imo plu
ris inveni infra. Et annos: qd qvtra. xxx.
Viuunt. De amatoribus hu mudi dicit deo.
vnde mer

CXXXVI

sanie et vermu diversitate horere incepit:
mest cogitare de morte et qd vane essent dis
vitie mudi delitie et honores. vñ reliccio oë
bus fugit cogitare le forie beatu si paup fieret
p rpo. Quidam ait dominicellu en sequentes: in
uenientes nec cu renocare valere: vedi eos
debet inducere ad coteneundum mundum qd
amatores mundi sunt servi dyaboli. qd hñ
dictu rpi. Nemo pot duobz dñs fuisse. i. deo
et mudo. aut em vnus odio habebit et alterum
diliget. aut vnus sustinebit et alterum cotenet.
apl. Balla. i. Si adhuc mudo placere serv
rpi no essem. Modo ho qd seruit mundum
dyaboli verecundare seruire cui vel pastore
vel rusticorem no verecundare seruire dyabolo:
sicut chorizantez guloso: ebriosi: supbi: auari:
t iracundi tc. qd oës seruit dyabolo qd est mas
tim? umi? eoz. Greg. Stultu est seruire dyab
olo qd nullo placatur obsequio. Immo qd
duri laborat servi dyaboli qd servi rpi. qd in
labore sunt et sudore qd dyabolo seruit: et se
qd oï rpe inqeti et fatigati. Jere. x. Ut inq
ageret labo: auctorit. Hoc p in chorizantibz
q magna fatigatione suoz corporoz dyabolo
seruit chorizando: qd si deberet tot salt? face
re ppe deu esset ipso nimis graue. Sis qd va
dut ad ro: ne cambravbi qnq graue peccatum
nisi postq patria nostra intraverim. Ergo
spem eduo est mudo: appetendu est celu. Pui
mo qd ibi est patria nostra. ad Heb. vlti. Non
habem hic ciuitatem manet: sed futuri inq
rim. Job. xvii. De mudo no sunt: sicut et ego
non sum de mudo. Secundo qd ibi est thesau
rus noster. Nla quicq d lacramur vel boni fa
ciens in hoc mudo: hoc illic reponam? fm
dictu rpi salvatoris nostri. qui dixit ut habe
tur Mat. vi. Thesaurizate vobis thesauros
in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit vbi
fures non effodiunt neq furant. Tertio qd
ibi est par noster celestis. Mat. xiiii. Un
est cui pater vester qui in celo est. Insup ibi
est mater nostra. s. beata virgo Maria. Et
fratres nostri. s. apl. martyres et confessores
Et sorores nostre. i. oës vngnes. Et amici no
str. i. oës electi et angeli dei. 3 Quartus
qd debet nos inducere ad contemnendum mu
ndum est. qd oia bona hu mudi sunt brevia: et
parva. Sis et vita nostra in qua solu possu
mu en bona hu mudi brevia est. Sic d. Job. xiiii. Breve dico hoio sunt tc. Ites
Jacobi. iii. Que est vita vestra. Clapori est ad
modicu parens. Qd si scire vio qd breves di
eo hoio sunt. requirevbi sunt qd ante centum
annos vita: ut et quod nullu repico: imo plu
ris inveni infra. Et annos: qd qvtra. xxx.
Viuunt. De amatoribus hu mudi dicit deo.
vnde mer

¶ Finiunt feliciter finiores discipuli de rpe.

¶ Incipiunt sermones communes eiusdem
discipuli oï ipse predicabiles. Sermo. xxiij.

¶ De cogitationibus.

¶ Ogitatio eorum apud al
tissimum. Gapieticie. v. Sciendu q
tria sunt principalis cu qb meres
mur et peccam. s. cogitat de locu
tione: et ope. Eli tres finiores sunt hic formali
di. Pum de cogitat de. Secundu de locutio.
Tertius de opere: quod nos in unoquoq illis
ru hie debem: vt inveniamur et ne peccem.
Quartu ad primum sermonem sciendu q hic
tria sunt dicenda. Primo que sunt homi co
gitanda. Secundo q obliuiscenda. Tertio etiam
plum. O Circa pum sciendu q homini

De cogitationibus

volēti proficere. Et tōdō sunt cogitāda p:so h:z
bēde sunt cogitationes q: volēt ad p:ctū dēc:
statimq:z. Sed diceres. q: sunt ille. Tñr q: qn
q: cogitat dām q: p:cta inferūt. Nā p:ctū fai:
cit h:z̄ bonū in p:ctū vita. q: spoliāt eus
oid:z homo et meritis q: fecit; t oib:z vñtib:z t
gratia. Si cñi tot bona opa q: h:z̄ et virtus
res quae p:adisus b:z nobiles arbores: flores:
herbas: et radices. Itē quoce celū stellas. quoce
mare guttae. bec oia p: vñs p:ctū mortale p:
dit. sic q: nñq: habebit aliqd bonū in celo p:
h:z̄ cib:z: nñl p: p:ctū recuperauerit. Ezech.
xvij. Si auerterit se iustus a iusticia sua et se
cerit iniqtatē: nñqd viuet. oēs iusticie ei? q:z
fecerat nō erunt in memoria. Insuper p:ctōz
et nā in p:ctō mortali nibil bonū p:ctū opani q:z
sibi sit meritoem q:dm scienz stat in uno pec:
cato mortali. Lm. xiiij. Si maculā h:z̄crit nō
erit acceptum deo. Esa. i. Nō accipiā o vobis
sacrificiū: q: manū vñe plene sunt sanguīc. i.
peccato. Itē p:ctū facit h:z̄em tā vilē t indi:
gnū q: ille q: ante p:ctū dignū crat celo et bos:
mō celestib:z: post p:ctū nō ē dignū pane q: ve:
scatur p:scit. Ergo moderati⁹ conti debet
q:ptūcūq: posset. Hñ Ezech. iiiij. Panē tuum
in p:ctū comedes. t aquā tuā in mēsura bi:
bes. Immo p:ctō indigo: est oib:z creaturis. Hñ Brist. i. Poh. Sicut optimū animalium
est hō fr̄es lege et iusticia: sic pessimū animalium
est hō a lege t iusticia separat⁹. Ergo si id
ignor: est oib:z creaturis irrationabilis: conser:
quēter sequit⁹ q: nō est dignus vti creaturis.
Ergo p:ctū facit h:z̄em tā miserū q: nullius
boni nec spiritualis nec temporalis dignū est. Er:
go miseria p:ctō:is tā magna t p:culosa ē q:
si oēs creature delectent miseras p:ctō:is. scz
oēs lapides: oia liqua: oia aialia terre: ois
aues celi t oēs boies in mīdo vñtēs non
tū possent cōdigre dām p:ctō:is i quod per
vñs p:ctū mortale facit defere. Sz̄ hec plu:
res p:ctō:es centū p:ctā mortalia cōmittunt
nec vñs guttā sent p: illis oib:z. Ratio est. qz
nō cognoscūt quāta bona p:ctūderūt. et in q:z
mala inciderunt. Si hec veracit̄ cognosceret̄
non solū plorandū esset eis: si etiā vñlandū
q: nibil tā malū h:z̄ p:ctū mortale. Aliae
li⁹ cñi esset h:z̄ q: dece milia demonū i se ha:
beret: vel etiā cñi oib:z gladijs qui vñq: fabu:
cati sunt transfigeret: vel in igne cōbureret.
vel in aqua submergeret. vel cñ rotis rota:
ret: q: cum rno p:ctō mortali deum sciencē
et voluntarie offendeteret. Qz peccatū cum cō:
summatū fuerit generat moritem. s. ipfi⁹ aic.

que mōto magis timenda est q: mōto corpo:
rio. vñ Diogenes. Abortē corporū ois homoni:
met. mortē aut ante pauci. Et his sequit⁹ q:
homo potius deberet mori q: cum uno p:ctō
mortali deū offendere. Hñ Anst. iiiij. ethico.
Abelino est mori q: facere contra bonū vir:
tutio. P Secunde cogitationes sunt: q:
faciunt ad contemptū sup̄flus et ad humi:
lationē prop̄ias. que habende sunt homini:
volēti proficere. Sz̄ diceres: que sunt iste co:
stros in communi: t in speciali. Cogitare q:z
sumus. quid fuim⁹ et quid erimus. Ver. Eos
gita ergo vnde venis et erubesc. vbi eo: t in
genitice. quo propao: et pertimesce. vñ Aug.
in sermone. O homo si consideras quid per:
as: quid per nates: ceterosq: meatus egredi
aut: nūq: p:ilus sterquilinū inuenisti. Un:
de etiam Bernar. Nos miseri et miserabilis
nati quib: datum est cum merore nasci: cum
labore vivere: cum dolore mori. Unde Augu:
sti. an li. de spū et aia. Eugentes in hanc vi:
tam intrawiñ: cum labore vivimus: cuius do:
lore et timore erituri sumus. Ista iam dicta
oia debent nos inducere ad humiliatiōnē p:
riam et ad cōtemptū sup̄flus. Q Tertiie cogitationes sunt que promouent h:z̄es
od p:fecū et studiū virtutū. Sed queris que
sunt iste cogitato:co. Rñdetur cogitare de p:
mō quod virtutib:z datur: et etiā de dignitas
te virtutū. Nā nibil reperitur nobilius t pre:
ciosius virtutibus. Unde philosophi nō ba:
uerunt noticiā dei sicut nos: nec premiū fus:
tu:ū quod dabatur virtuosis expectabant. ta:
men intendebant virtutib:z p:prq: nobilita:
tem virtutū. Temperantiam enim habuerunt
in cibis et potib:z: et in operibus carnis. For:
titudinem que est secunda virtus habuerunt:
sic q: multa mala et opprobria et aduersita:
tes et derisiones patienter sustinuerūt. et in
prudentia spirit⁹ que est tercia virtus tantū
studuerūt q: hec temporalia bona valde con:
tempserunt: nec dilererūt eo q: cū labore ac:
quiunq:z: cū timore et sollicitudine possident
et cum dolore amittunt. quare multi de eos
magnes rhesauros abiicerunt. sicut Socras:
tes t Diogenes: et multi alii qui p:pr studiū
oia reliqrūt. Et iusticiā q: est quarta virt⁹ in:
tantum dulcerūt: vt nulli inferret aliquā in:
iuriā. Ites tā nobilis est virt⁹ q: null⁹ beno:
rand⁹ ē nisi sol⁹ virtuosus. Hñ Ari. iiij. eradic.
Honor est p:remū virtutis. Et q:ptūcūq: vir:
tuosus honoratur: adhuc maioris honoris ē

Germō

dignus. vñ Anst. in. etbi. Cuncti pfecte non
sit adigit honor. immo tu nobilis est tuus ap-
pe in celo et in terra tam angelii quod scitum non valeret
remunerare sufficiens cum obsequio gaudioso virtutem
virtuosi homo nullus solus deus. Aug. in li. de ci. dei
piam tuum virtutem est ipse deus qui virtutem dedit. Ites
sciendum quod virtus est tua nobilitas et tua utilitas quod per
pter hanc deum et omnes scientiam et angelorum singulariter
illum qui virtuosus est diligenter tam singulariter
quod per vel mater nunquam diligerentur sic sunt unus
genitus natus uno intentu dominus diligit virtuosus
ut minimus bonus quod facit ille virtuosus plus
valeret coram eo et scientiam eius quam oia bona quod facta
sunt ab initio mundi: et etiam quod fieri potest usque in
finem seculi ab omnibus virtutibus hominibus in patre
mortali constitutio. Lectus multi mali homines
multa opera fecerunt de genere bonorum: sicut ille
fecit hec: et alter alia. Unde felix est qui potest dis-
cere cum possumus. Multiplicabis in aia mea virtus
tua. vñ Aug. Virtus autem donum excellentissimum
est. Quarto cogitationes qui habende sunt ho-
minum volenti perficere sunt ille qui incitat ho-
minem ad dilectionem dei et primi. De illis que
ante sermonem. c. O. Vnde dicitur. Beneficia autem dei
et charitatem ipsius cognoscere debemus in digni-
tate creationis: in assumptione carnis: et in to-
lerantia passionis. R. Quantum ad secundum
tunc est sciendum quod quattuor sunt obliuiscenda
et nunquam ad memorem: iam ducenda homini volenti per-
ficere. Primum est bonitas: et scientias propria
Est magno enim piculo hec ad memorem reuocan-
tur nisi in extrema necessitate. quod generat
complacentiam suipius: et spirituali superbia in scapo
vñ Grego. Quisquis remuniscebit bonum quod
cessit domino se apud se erigit: apud beatitudinem aus-
teritatem cadit. Quidam enim ascribut sibi bona sua
non deo. vñ Greg. Qui accepta bona sibi arro-
gat: suis domis contra deum pugnat. Contra quod
dicit Isidorus in libro de iustitia et iustitate nullis
la elatione superbia: de bonis factis non extol-
laris: de bono opere non gloriari. periculosum
est enim multum. Aug. Descende ut ascendas:
humiliare ut exalteras: ne exaltaris humiliaris
Tinde bona nostra opera tunc vero et merita non
sunt ad memorem reuocanda: nisi in extrema
necessitate. vñ Job in summa tribulatione
bona sua recogitauit: ne in tot afflictionibus de-
sparet dicendo. Si abundauit in vanitate: si nega-
uit quod volebant pauperes: et sic de aliis bonis
que ibi emiserat. vñ rerum exechias cum moni-
debuisse dixit ut habet. iiiij. Regum. xx. Unde in
tempore domini quando ambulauerim coram te in verita-
te et cordis pfecto: et quod bonum est in oculis tu-

CXXXVII

o fecerim. Igitur nō nisi in tali necessitate
ponitas t̄ sanctitatis p̄pria ad memoriā est
conceda; vel etiā mala q̄ dō p̄ deo p̄tuit.
¶ Sc̄m qd̄ obliuiscendū est: est iniuria
ob alijs illato. vñ Zemiti, n.¶. Ne memorie
no iniuria cuius tuoy: nō q̄ras rationē: non
oderis fratrem tuū in corde tuo. s̄ sunt aliqui
qui dicunt: indulſi fibri: nō obliuiscar. Cōtra
quos dicit Ver. sup. Loh. Sunt aut̄ donātes
iniuria ut nō viciscant. nō sepiū impropriat.
Sunt aliqui qui ls fileat: manet tñ alta mēte
repositū: t̄ rācorē tenet in aio quez neutra
plena est indulgētia: t̄ animū obliuiosus bñ
ficioy t̄ iniuriaiū tenet est velut calcatorius
feces retinēs: t̄ qd̄ purū est erire p̄mittens.
¶ q̄libet ip̄ian⁹ ex toto indulgeret⁹ etē:
plo r̄p̄ q̄ sui⁹ crucifixionib⁹ indulſit: t̄ nobis
indulget. Ver. Et liberalit̄ dñs cōm iniunias
donat: ut nec dānet vlcifēdo: nec p̄fundat is
properādo: nec inn⁹ diligat impurido. sic et
nos fili mō indulgete debem⁹ primis uīs.
¶ Certū qd̄ obliuiscendū ē est delectatio d̄
p̄tentis patris. Nec enim recordatio valde p̄
culosa est iniuria. Aug. Malum est nūq̄ de
patris cogitare. p̄c⁹ est cū cogitat de eis t̄ nō
dolet. p̄sumū cū cogitat delectat de eisdē.
vñ Hugo de lctō vīc. Qñ deus in h̄c: de ab
soluit p̄tōrē a p̄tio: ligat cū vinculo p̄petue
detestatiōis: ut sp̄ p̄tū de cetero detestetur.
Ergo qñcūq̄ bō cogitat de p̄tentis patris.
hoc sp̄ fieri d̄ cum amaritū dñe cordis. sc̄l⁹
q̄ vellet se nunq̄ peccasse t̄ deus non offens̄
dissē. ¶ qñ cogitat de p̄tentis patris t̄ deli-
ctatur in eisdē: hoc ē iūnis p̄iculosum t̄ ma-
lum signū. q̄ est signū q̄ bō nō est vere peni-
tēs. ¶ Quartū qd̄ obliuiscendū est: cē
q̄ bō nō d̄ cogitare de p̄fundat̄: de educt̄: t̄ de
obſcōditis ip̄iis. q̄ hoc est: valde p̄iculosum
q̄: q̄ talia cogitat in magnis erores multo
tiens incidit. volentes p̄fundere nimis p̄scrū-
tari deitatem t̄ lctām trinitatē. Contra quos
dicit Golo. Alijiora te ne q̄stens: si q̄ p̄cepit
tibi deus illa sp̄ cogita. Cū sciendū etiam q̄
familiarē esse deo t̄ plurimus cogitare de
deo bonū est t̄ utile. Uñ dī in vīo p̄missio
Cogitationes illoꝝ apud altissimū. Tūlīt̄ co-
gitare lctām trinitatē laudabile est. ¶ Ed̄ co-
gitare quō de⁹ possit esse trinus t̄ vñ⁹: hoc p̄
fundere rimari nimis p̄iculosum est. Similē
de incamata de p̄scrutari quō virgo potuit cō-
cipere: parere. Tūlīt̄ de sacro eucoorūne quo
mō totuꝝ r̄p̄ia t̄ magnis sc̄ut in cruce per-
pendit possit esse sub t̄ parua specie pauci.

*Dicitur // omni Tempore [...]. Iudicium//
magistrum et monachum et universitatem*

De malis cogitationibus

qui tales decipiuntur in talibus subtilibus et in fru-
stris cogitationibus. Quia apostolus dicit ad Corin-
thios. Dico enim quod si omnia sunt dicenda, primo vobis cogitatio-
ne male habitis originem. Secundo quare sumus
fatei inter vocem ipsius sapere quod opus sapere: si
sapere ad seductorem. Tertiis quod dana inferunt nobis
male cogitationes. Quartis quod cautelis deo
quod se punire a nocturno cogitationibus. Qui
tunc per quod expellunt male cogitationes. A Litera
ca primi sciendi quod certum ad primum originem
oem male cogitationes ortu habuerunt a diabolo.
Quod sic psalmus. Cum enim prius homo dicitur in statu
innocentie nihil de malo cogitationibus sciret:
venit diabolus in spiritu serpentis et suavitate mulier
et mulier vltrem virum. et ibi ex suggestione diaboli
exemplum quod quedam virgo deuota ita artavit
dedit ieiunando: vigilando: castigando
scilicet ab hominibus reputabatur sancta. Ecce autem
eius infirmari usque ad mortem: cui confessionem
quod deuotus sacerdos audivit: et suam spualem
supbia ignorauit. Cum post obitum ipsa apparet
magra et valde horribilis. Et sacerdos et pauper
scens quod fuisse etiam esset. et ipsa fatebatur se esse
illam virginem quod ab hominibus quam sancta reputabatur.
Et subiungit dicens. Ego infelix tradita sum
infernalibus incendis cum inferioribus demoni
bus: et cum infimis damnatis eterniter cruciata
perpetravit vanitatem et meam propriam cōplacens
naturam et spualem supbia quas habui quod nullum
equaliter nubii reputauit: sed super omnes me extuli et
alios homines iudicavi et sprevi. et perpetua ad
perfundam inferni descendit: de quo nunquam libe-
rabo. Nam si siccate essent aqua manis: et fundus
repletus papaverem et una amicula omni anno unum
granum ediceret: quod et tunc possem salvare omnes
penas inferni eligerem usque ad illud tempore susti-
nere: si finito illo tempore celum possem intrare. Sed
non sic fiet: quod in inferno nulla est redēptione. Vnde
pater sancte nec tu nec aliquis aliis oret pro
me: quod non liberabo.

Sermo. cxviii. De malis cogitationibus.

Elferte malorum cogitatio-
rum vestrum ab oculis meis. Esa.
i. Sic dicit Hieronimus. Utissimum at-
que perfectissimum est ut assuecat ani-
mus pugnili custodia discernere cogitationes
suas et ad primum cum intrant vel probare vel re-
probare quod cogitat: ut bonas cogitationes in-
se seruet: et malas statim expellat. hoc namque
fons est boni et origo mali. Omnis igitur cogitatio-
nes sunt fons boni et origo mali. ideo salua-
tor noster qui est scrutator cordium et discretor
cogitationum ad nos loquitur in primis verbis
dicendo. Auferte malum cogitationum vestrum

rum tecum. Unde in prius sermone quod de cogita-
tionibus sunt dicenda. Primum vobis cogitatio-
ne male habitis originem. Secundo quare sumus
fatei inter vocem ipsius sapere quod opus sapere: si
sapere ad seductorem. Tertiis quod dana inferunt nobis
male cogitationes. Quartis quod cautelis deo
quod se punire a nocturno cogitationibus. Qui
tunc per quod expellunt male cogitationes. A Litera
ca primi sciendi quod certum ad primum originem
oem male cogitationes ortu habuerunt a diabolo.
Quod sic psalmus. Cum enim prius homo dicitur in statu
innocentie nihil de malo cogitationibus sciret:
venit diabolus in spiritu serpentis et suavitate mulier
et mulier vltrem virum. et ibi ex suggestione diaboli
exemplum quod quedam virgo deuota ita artavit
dedit ieiunando: vigilando: castigando
scilicet ab hominibus reputabatur sancta. Ecce autem
eius infirmari usque ad mortem: cui confessionem
quod deuotus sacerdos audivit: et suam spualem
supbia ignorauit. Cum post obitum ipsa apparet
magra et valde horribilis. Et sacerdos et pauper
scens quod fuisse etiam esset. et ipsa fatebatur se esse
illam virginem quod ab hominibus quam sancta reputabatur.
Et subiungit dicens. Ego infelix tradita sum
infernalibus incendis cum inferioribus demoni
bus: et cum infimis damnatis eterniter cruciata
perpetravit vanitatem et meam propriam cōplacens
naturam et spualem supbia quas habui quod nullum
equaliter nubii reputauit: sed super omnes me extuli et
alios homines iudicavi et sprevi. et perpetua ad
perfundam inferni descendit: de quo nunquam libe-
rabo. Nam si siccate essent aqua manis: et fundus
repletus papaverem et una amicula omni anno unum
granum ediceret: quod et tunc possem salvare omnes
penas inferni eligerem usque ad illud tempore susti-
nere: si finito illo tempore celum possem intrare. Sed
non sic fiet: quod in inferno nulla est redēptione. Vnde
pater sancte nec tu nec aliquis aliis oret pro
me: quod non liberabo.

Sermo

in talibus delectationibus cum plena deliberatio non
est aliud quod affectus suos sit inclinatus ad de-
lectandam in tali morosa delectatione. Tertius
qui consentit in opere: ut scilicet ponat opus actum pri-
orem: tunc voluntas per factum reputat etiam si fa-
ultas desit facienda illud opus. Et sic malum
cogitationis gradatim secundum aggrauatur. Quotum
etiam gradum aggrauatione ita describit beatus
Iacobus Gregorius. Et de delectatione cogitatu-
ris opus nascitur petri affectio. et affectus per sensum
et sensum operatio. et operatio estudo. et
estudo consuetudine despicio. et despicio defensio.
et defensio gloria. et gloria eterna damnatio.
Et oia illa mala venit et malis cogitationibus.
Sed contra illam malam cogitationem est quod cor
inquietum et defecit illud. Cum enim cor sit membra
nobilissima in homine: ita etiam ut ipsa sapientia
increata ipsum cor per se hinc desiderat dicendo.
Proverbii. xiii. Prebe fili mihi mihi cor tuum. In
de est quod supposito quod in malis cogitationibus
nullum esset petrus: tunc propter nobilitatem cordis
dignatus deberet homo cor suum fedis et immunitatis
cogitationibus deturpare ex exemplo illius geniti
lis Genesii qui dicitur. Si scire deos petra ignoraturos
et homines ignoraturos adhuc propter
petri turpitudinem peccare dignarer. Propterea
quod propheta David petuit in psalmis. Cor mundum
crea in me deo: tunc. Tertium malum cogitationis
est quod dyabolus ad cor aduocatur: et sibi domicili-
um ibi parat. Ecce illud dicit apostolus Epistola. iii.
Nolite locum dare dyabolo. scilicet per fedes et immunitatis
cogitationes: in quod ipse immundus spiritus deles-
cerat et per eas homo sibi obligatus. Vnde Gregorius. in mo-
rali. Ecce reprobatio metus non semper dyabolus se
quatur in opere. valde tamen illi se obligatus in cogi-
tatione. Sic eccliesia per bonas cogitationes deo
proposita loco in corde nostro. Iuxta illud. i. Reg. n.
Et ipsi preparant cogitationes. Glosa. bone.
Quartum malum cogitationis est quod male cogi-
tationes cum malis delectationibus faciunt in ho-
mene infernum. Nam ubique est dyabolus ibi est
infernum. sic et concilio rabi est deo ibi est celum.
Qui igitur dyabolus habens domicilium in corde pollu-
to malis cogitationibus ut dictum est. et quodammodo
facit infernum. qui sicut in inferno est ignis: fe-
tus: vermis: et tenebris: sic etiam in pollutum cor
de est ignis ardoris concupiscit. fetor: fede
luridus: vermis remo: detis conscientie. tene-
bris obscuritate intelligentie. psalmus. Obscuratur
oculi eorum ne videantur. Ecce quod malum cogitationis
est quod male cogitationes homines gratia dei priuatis. Unde Iudas postquam dyabolus mis-
erat in corde eius quod traduceret xpm perdidit omnem

CXXXIX

giam irreconcilabilis. Sic enim alii peccatores
et plures etiam possunt irreconcilabilis eum gressu
per malas cogitationes. Nam multi homines a deo spe-
cialiter gratias deuotissimas et diuine dulcedemus in
corde meditantes quod possunt quicunque per malas co-
gitationes. Ecclesia. x. Absque monentes perdunt
suavitatem regnū. Absque sunt cogitationes
volatiles et vagae que tunc sunt monentes.
qui ad instar cedrorum mortui putrescent in
eodem. et iste muscae perdunt suavitatem regnū.
et ois deuotissimas et gressu in intus spūstō egā
te videntur sunt. Et igitur ad quartum scilicet
duo quod tribus cautelis deo se punire quod a no-
mis cogitationibus. Prima cautela est timor do-
minum. ut homo imaginetur deum esse pitem et videtur
secreta coelum. Multa enim petra episcauenit
propter timorem hominem videlicet hominem inno-
cens. Quis enim turpitudinem committere vellet in pi-
scencia hominem. Multo magis timere debet homo
presentis dei in corde cogitationes nostra multa
claris cognoscētis quod homines facta nostra cognos-
cere possunt. Proverbii. xvi. In timore domini de-
clinatur a male. Secunda cautela ad exclusum
cogitationes malas est custodia sensuum
et precipue custodia oculorum. Et unde scilicet
dum per oculi sollicitate sunt custodiendi. et per tria.
Primo quod oculi sunt valde velocius ad
nocendum ait. id per omnia comparant. Etiam. iii.
Oculus meus depredat est aiam meam. Etiam.
in. Videlicet mulier quod bonum esset lignum ad ves-
timentum et pulchrum oculum: aspectusque delectabilis
le. Unde Gregorius. Non enim lignum ena contigit est
nisi prius incaute resperisset. Secunda custodi-
endi sunt oculi. quia visus eorum est valde
necessarius. quanto enim visus est magis necessaria
nus: tanto eius abusus plus est timendus.
Et hinc una valde corrupta fit: tamen includi potest
longo tempore quod sic cesset a loquela. exemplum illi-
us qui portauit per tres annos lapides in ore
ut sic disceret tacere: et lingua refringere. Ecce
oculi et visus sunt valde necessarii. ideo mo-
gis custodiendi. Tertio custodiendi sunt oculi:
qui sunt due portae in castro nostro corporis: et
qui habent portas: aliquid castri habet ipsum ca-
strum. Sic si dyabolus habens oculos nostros
tunc habet castrum corporis nostri. Et tunc
consequenter mores intrat per fenestras nostras
et nihil habens deo in homine si oculos non habet. si-
c ut dominus castri qui non habens ingressum ibi. Tertia
cautela est fuga oculi. Ergo semper aliquid boni
facito ut te dyabolus inueniat occupatum.
Venerabilem. Non enim facile capitur a dyabolo
lo qui bono vacat exercitio. Unde legitur in psal-

De locutione

ta/potrum φ dēst. occupat? in aliquo exerci-
tio dono by rūm̄ demonē cū remprātē. si qui
est doctus by mille demonē cū: cōpe ante eo.
¶ Q̄d p̄tū ad q̄ntū sc̄dū φ male cogita-
tiones p̄ q̄nd̄s expellunt q̄ intelliguntur p̄ dn̄
q̄ digitoa in manu p̄ q̄nd̄ repellit bō a se si
mucū volentē cū ledere in corpe. Pr̄mū ē me-
moria morte. vñ Aug. Tidil sic renocat a peccato:
cōro: sicut frequēt mortis meditatio. Secū-
dū est memoria passionis rpi. Aug. Tertū no-
bi⁹figat in corde: q̄ p̄ nobis fuit⁹ est in cru-
ce. Tertiū ē memoria extremi iudicij vbi redi-
cturi sum⁹ rōcum; de cogitationib⁹ nostris.
Cap. i. In cogitationib⁹ impij interrogatio
erit. Quartū est pena d̄matorū. Elī I. in si-
no. Intēde also q̄sc̄q̄s seculi penas quo seun
q̄ tormentos dolores: et cōpa hoc totum ges-
tione t̄ leue tibi erit cē qđ pateris. Vieron.
in ep̄la. Tanta in inferno via doloris est φ
mēo ad aliō dīngi nō poterit: nisi ad qđ via
doloris ip̄pellit. Quintū est gloria brōp̄ de q̄
dicit p̄o. Q̄si mille ani aī oculos tuos tāq̄
dies besterna q̄ p̄terit. ¶ Uñ p̄ cōclusio
ne isti⁹ fmōmōs cauere nos debem⁹ a malis
cogitationib⁹ et q̄n incidunt tūc imēiate eas
expellere debem⁹. Elī Lefari⁹. Incipiam⁹ vo-
nas cogitationes diligere: et statim ab illis
q̄ male sunt nos dñs dignabif liberare. Vie-
ro. Quicqd pudet dicere: pudeat t̄ cogitare.
Qđ dyabol⁹ delectat in malis cogitationib⁹
p̄t̄ p̄ tale exēplū. Legit φ quidā habuit ma-
las cogitationes t̄ delectationes: t̄ dyabol⁹
se ei associjs in specie curso: iñ secū abulauit
Et cū simul abularēt iste bō. erp̄uescere ces-
pit. Et cū puenitēt ad quādā eccliam ille bō
intravit. t̄ cōpūct⁹ ad sacerdotē iuit: eo φ in
qd agēsim⁹ eēt. t̄ p̄fessus est. Et q̄i eniut de
ecclia dyabol⁹ stetit sous t̄ p̄ficiſſim⁹ insperit
boies cōfiteo de ecclia: interrogās vbi soci-
us su⁹ maneret. Et cū ille diceret ego sum q̄
huc tecū veni eam⁹ vltēr⁹ p̄ias nostras. Ait
ille. Tu non es socius meus qui antea fuisti
Et p̄ cognobit cum eo φ confessus eēt. t̄ de
us ei peccata sua indulſſet.

in lingua et in verbio. Tū bō qui loquit̄ se
bet attēdere qđ dicat: cui dicat: qđ dicat: t̄ q̄
modo dicat. ¶ P̄mo qđ bō debet lo-
qui docet. i. Ep̄be. iii. Si qđ loquit̄ qđ sermones
dei supple loqtur. Ep̄be. iii. Oīa sermo ma-
lū et ore vñ nō p̄cedat. si si qđ bon⁹ est ad
edificationē. Cōtra hoc faciūt illi q̄ loquunt̄
verba scurrilia et nocua. t̄ talia ḡba turpia
oīdūt hōiem esse puerum abintra. q̄t sicut
pōrcus cognoscit̄ in lingua vñrū mīnd̄ sit nō
mūndūt: sic bō in platē ḡboꝝ. Dier. In yer-
boꝝ p̄dere p̄atio cōsistit vite būane. ḡba
the. vii. Et abūdātia cordis os loqtur. Elī n̄
bō b̄s bonū et castū cor: tūc loquit̄ ḡba bona
t̄ casta. sicut p̄t̄ in bonis et denotis bōib⁹ q̄
sepi⁹ nominat̄ iſum et mariā et alia ḡba fa-
lūfera. S̄ immūdit̄ luxuriosi delectant̄ lo-
qui ḡba impudica. t̄ in hoc oīdūt se h̄c cor-
da impudic̄. sicut sint viri sicut mulierco sicut
virgines. Elī Eris. sup. Abat. Quale co: bab̄
vñusq̄sq̄: talia ḡba loqtur op̄a facit. vñ J̄s
do. Qualis sm̄o oīdīf: talis et anim⁹ cōpro-
bat̄. Elī aliq̄ mulieres q̄ volūt cē multū ho-
nestē cū talia scurrilia ḡba p̄ferunt et corrīgu-
tur: tūc excusant̄ se φ nō denotēt talia corde
qđ ē falsum. q̄: r̄p̄s dicit ut h̄c Abat. vii. Et
abūdātia cordis os loquit̄. Et si tales essent
mulieres honestet caste et haberēt corda pu-
dica nullo mō talia ḡba p̄fertent. Unde Ari-
sto. iii. erbi.: Qualiscūq̄ est vñusq̄sq̄ taliter
dicit: taliter operatur: et taliter vñue. et in-
super p̄ talia luxuriosa ḡba inficisit audiētes.
Grego. sup. Esecb. Dicuit malus aer assiduo
flatu inficit corp⁹: ita pueris locutio affidue
audita infirmantū inficit animam: & si ille in-
sus reputat̄ qui inficit corpus primi et ho-
mida estimatur. quid tūc ille qui animam
primi inficit: que dignior et nobilioe est q̄
mille corpora. Unde Aug. M̄nus est dānum
in amissione vñr⁹ aie q̄ mille corporib⁹. ¶
Unde sciendū φ trea sunt prouincie t̄ quels
babet suam propriā loquelā et specialē. per
quā scip̄m vñusq̄sq̄ potest p̄ognoscere ad
quam p̄uinciā pertineat. Prima est prouinciā

¶ Itē alīsi sermonē de cogitatiōib⁹ quō cō
inīc̄ hoi ser ſr̄ cogitāda q̄ pſemāt eſi a mas
o & custodiūt eñ in grā. q̄re ante ſer.liq. II.

Eoī verbo ocioso quod
locuti fuerint hōies reddēt rōes
Eliyāth. m. Scendū q̄ quattuor
sunt obscuranda ne offendamus

Germio

q[uo]d factur[us] sum? laudeo in celis. Tu
bil ita p[ro]prie in terris celestis habitat[us] sta-
tu representat: sicut alacritas laudantis deus
Secunda est, p[ro]vincia terrestre. Et ista b[ea]t[us] lin-
guam specialē, s. loqui de mūndano reb[us]. Ioh.
iiij. Qui de terra ē, de terra loquitur. Itē. i. Job.
iii. Ip[si] de mūndo sunt: iō de mūndo loquuntur
U[n]ū p[er] q[uod] multi ostendunt se esse filios huic
seculi: q[uod] frequenter loquitur de mūndanis reb[us].
Hoc p[er] q[uod] vbiq[ue] iā boies sunt simul p[ro]gre-
gati ut frequenter nō loquuntur nisi de rebus
mūndano. Tertia est, p[ro]vincia infernali. Et
loquela illius p[ro]vincie est irare: maledice-
re: blasphemare. Nā dāniati p[re] multitudo
dolorū t[ame]n penarū blasphemāt deū. vñ Apo[st]o[rum].
xvi. Blasphemauerūt deū celi p[re] doloribus
Eso. viii. Cū esurierit irascet t[ame]n maledicet res-
gi suo t[ame]n deo suo. Elī p[er] q[uod] blasphemāt t[ame]n mas-
ledici addiscunt hic in terris loquela quam
habituri sunt in inferno t[ame]n ostendunt se esse fi-
lios inferni. Elī dictū est Petru[m] ap[osto]l[u]s. Nam
t[ame]n loquela tua manifestū te facit. Sic possus
dicere vniuersit[us] homin[um] q[uod] sua p[ro]pria loquela ma-
nifestū cū facit ad quā p[ro]vinciā pertinet. At
tendere ergo diligenter d[omi]nū in verbis quilib[et]z
xpian[us] quid loquaf. s. q[uod] hoc sit bonū t[ame]n licitū
Ende Iudeo. de sum. bo. Alii sermones in
ore christiani esse nō debent. **N**on **S**ecundū
do attendere debet homo q[uod] loquitur cum quo
loquaf. G[ra]c[i]a. Obscurō ut discas qualiter vnu
quēq[ue] alloqui debcas. Nā si loquens cū stul-
te: tunc non debes facere multa verba. Eccl.
xxiiij. Cum stulto nō inuitu[m] loquaris. Est enim
signū stultitie q[uod] sapientis cum stulto multū
loquitur. Ecclia st. xxiiij. Enim dormiente loq-
uitur: qui enarrat stulto sapientiam. vñ Galo-
mon. Non recipit stultus verba prudentie ni-
si ea dixeris q[uod] versantur in corde suo. Itē si
cū hoie iracundo t[ame]n litigioso loquaris: tunc
verba mollia t[ame]n nō dura sunt ei dicenda. Elī
Salomon. Mollis risus frangit irā: dumus
sermo suscitat furorē. Aug. Quanto magis
ignis ligna suscepit: sp[iritu] in maiorem flammā
erigitur. Ita in aliis homo quanto magis rā-
co: ē audierit: sp[iritu] in maiorem maliciā excita-
tur. Ergo nibil inclius est q[uod] racere t[ame]n victori-
am illis verboso dare: nisi esset contra famā
p[ro]priā: tūc crudelis esset qui negligenter suā
p[ro]priā famā: s[ed] in alijs cōibus est signū pru-
dentie dare victoriā verboso. Elī Lato. Lō-
tra verbosob[us] noli cōtendere verbo. Itē si
cum hoie senectūcō loquendū est ruerenter.
q[uod] sc̄ne honorandi sunt p[ro]pter sciūm. Un-

CXXXIX

de aplustri. Zbi. v. Genes obsecro bonitate
ut patres. Nam senectus facilius provocantur
ad iram et difficulter renocantur. Item si Q
bois sapientie tunc pauca et brevia verba sunt
dicenda. vñ scripto est. Sapienti pauca verba
sufficiunt. ¶ Tertio attendere debet quod loquitur
qui loquatur. vñ Salomon. Est tempore tacendi
et tempore loquendi. vñ Hugo de disciplina monachorum.
Est enim tempore qui nihil est dicendum: et est
tempore qui aliquid est dicendum. Nullum vero tempore
est qui dicenda sunt oia. Et si Albertus de
mensura loquitur tacendi dicit. Magna ei res
est vocis et silentij tempus. Gene. Seruus
stragis silentium donec ibique fuerit tibi necessarium.
Et non solum in dicendo aliis tempore erpectandum
est: sed etiam in respondendo. Unde Salomon. Qui pri
micerit quis audiat: stultus se esse demonstrat: et
confusione dignus. Et si etiam sciendum quod omni
suo discretori custodia non apponit: est velut
ciuitas absque muro. Proverb. xv. Sic viribus
patens et absque muro: ambitus: ita bene quod in
loquendo non potest cobibere spiritum suum.
In periculo enim est ciuitas illa cuius porta
semper est apta tempore querere et in terra ini-
nicorum ita. Tales sunt illi apud quos nullum
est silentium: qui et nullum secretum celare et
abscondere possunt. qui cunctum audierint vel vi-
derint in publicum referunt. Ites est sicut na-
tio sine gubernaculo: que vadit non quo vult
sed quo ventus dicit. Item est sicut domus
sine ostio ubi unusquisque intrare et eire pos-
test. ubi intrant canes et porci. Etne sicut ad
portam domus vel castri maior custodia po-
nenda est. Quia qui habet portum de facili
babebit castrum: sic quilibet debet ponere cu-
stodiari ori suorum dicere cum pso. Pone domi-
ne custodiari ori meo. Quanto debet atten-
dere qui loquitur quod loquatur. scilicet prudens-
ter et honeste. ut dicere possit cum pso. Os meum
loquetur sapientiam. Nam dicenda sunt vera
ba simplicia: leta: et honesta: sine cacchinnis
et clamore. Item verba dulcia et rationabilia
sunt proferenda. Ecclia. vi. Dulceverbū multi-
plicat amicos: et mitigat inimicos. Nam fa-
cundia dulcis excitat et nutrit amorem pros-
ximi. O Quantum ad secundā partem
huius sermonis dicendum est cuiusque ista qua-
tuor iam predicta habet in verbis: tunc de-
bet sequendum nřm iesum Christum in predicatoris
ba sua: sicut ipse Christus verba sua protulit
Grego. Omnis Christi actio nostra est instruc-
cio. Hic etiam intelligitur de verbo Christi sicut
de actionibus eius. Unde Augustinus in libro de Vera

De operibus

religione. Hoc vita tpi in terra qd hōiem
gratia disciplina modū fuit. qd̄ dicit tpiānus
de sequi ipm in dīo et in mōnd. Aug. in li.
de vita tpiāna. Tpiānus nōmē ille frustra so-
natur qd̄ tpiānū minime imitari. Uli etiā Cypri-
nus de. in abusione. Tpiānus nōmē recte
dēmī qd̄ tpo morib⁹ coequor. Qd̄ dicere.
Quid tenuit tpo in dīo in quo eus imitari
dēdeo. Rōd̄ qd̄ tpo tria tenuit in suis ver-
bis in qd̄ cū qd̄ tpiān⁹ imitari dīo. qd̄ ipē
est magister nōst̄ qd̄ nos doceat dīo et cetera
phia. Primo em̄ tpo tenuit veritates in dīo
in signū hui⁹ ipē dīo re dīo Job. viii. Ego
sum via veritas et vita. In quo ipē imitād⁹
est. Uli Albertrād⁹ de mēsura loquendi. Sup
ea veritas est colenda qd̄ sola deo hōies pri-
mos facit. Nam veras in verbis diliguntur a
deo et hōib⁹. p. l. Ecce em̄ veritatē diligisti.
Et eccl̄uſo mendat odif a deo et hōib⁹. Qd̄
em̄ ab hōib⁹ odif om̄at Galomon dicens.
Potū diligēd⁹ est sur qd̄ assidu⁹ in mēdaciō
Qd̄ etiā odif a deo qd̄ mentis fraudulēt de
cepere odif p. dīo. Perdēt oīia qui lo-
quunt mēdaciū. s. in nocturnū primi. Nec
simēto odif a deo: qd̄ mēdaciū est p̄t̄m dīa-
bolū. Job. viii. Ipse mendat est et pater eius
sc̄ mēdaciū. Quia ipē primū mēdaciū adi-
venit qd̄ primos pentes nōs decepit dīo.
Nequaſ̄ moriemini tē. Uli mendat b̄s lin-
guā diabolicā in ore suo. Prouer. vii. Abomi-
natio est deo labia mendacia. Item hōi men-
dar filiis est false monete. Ergo qd̄ p̄ualet
fors⁹ bon⁹ floren⁹ falso. t̄m p̄ualet hōi ve-
rus hōi falso et mendaci. De mēdaciō qd̄ sit
mortale vel veniale: qd̄ supra ser. xxiij. L.
P. Sc̄do tpo babuit vtilitatem in suis ver-
bis: qd̄ nunq̄ aliqd̄ verbū inutile p̄t̄luit. In
quo etiā cū qd̄ tpiān⁹ imitari dīo. Nō enī
sufficiat veritatē babere in verbis: nisi etiam
ibi sit vtilitas. Uli Bern. in li. de formula ho-
nestē vite. Germo tu⁹ nō sit inanis: si aut cō-
soletur: aut doceat: aut p̄cipiat: aut moneat.
Deus em̄ vult ut vtiliter exp̄am⁹ verba
nostra. In signū hui⁹ ante qd̄ verbū p̄ducit
in lucis ser b̄s perāire. Primo em̄ incipit in
pulmone. Secundo puenit ad cor. Tertio per
transit guttur. Quarto linguā. Quinto dens-
teo. Etto labia. et sic tūc exp̄m̄. Et his p̄t̄
qd̄ dīo se moderare a verbis inutilib⁹ et
t̄cosis: et t̄p̄lo tpiā v̄ba v̄t̄la p̄ferre.
Qd̄ circa qd̄ queris an hōi in dīo t̄cosis possit
peccare mortali. Rōdeo qd̄ sic. et hoc qttuor
modis. Primo cū qd̄ p̄ferit in loco v̄ba mas-

la et scandalosa qd̄ sunt 3 hōiōtem dīo.
dalum primi. Dicit illi qd̄ p̄ferit v̄ba ioco-
sa cum intentione puocati audiente ad ira-
ve illi faciat qd̄ v̄bico sc̄ne et passionato p̄o
uocat ad iracūdī et ad blasphemā. Et tales
s̄c̄ puocatis primos rei erit oīm̄ p̄t̄dūm
qd̄ comittūt puocati vel in dīo vel in factis
Quia regula est iuris. qd̄ dat occasionē dām̄:
dām̄ fecisse videt. Et tpo dicit in euangelio
ut h̄i Job. viii. Oīa qd̄ rāsc̄t̄ fratri suo reja
erit iudicio. Qd̄ tūc ille re⁹ erit qd̄ primus
scienter ad iracūdī puocat. Secundo cū qd̄
loquit v̄ba iocosa cā allieēdi ad malū actus
Uerbi grā. En̄ qd̄ loqt̄r̄ verbū iocosum ea
intentione ut aliquā p̄sonā ad actū illicitū al-
licitat: tūc tale verbū iocosum erit sibi petī
mōrale ppter malā intentionē. Uli de⁹ iudi-
cat v̄ba tūm̄ intentionē p̄fēt̄is. xxi. q. v. Tu-
māne. Tertio ppter delectationey. qd̄ posset
qd̄ habere tantā delectationē i v̄bis iocosis
qd̄ in hoc deū graunter offendaret. Aug. Nullū
petī est adeo veniale: qd̄ nō fiat mortale
si placet. Et qd̄ qd̄ maiores delectatōey b̄s
in aliquo p̄t̄: tanto maiore p̄t̄ sufficiebit
p illo. Apo. xviii. Quantū in delitiis suffici-
tū date illi tormentū. Ergo qd̄ in aliquo pec-
cato qd̄ veniale esset qd̄ habuisset excessuas
delectationē: tūc oīm̄ p̄fiteri deberet p̄p̄ se
curitatē. Uli reprehensibile est h̄i nīmā com-
placentiū in rībus: oīcis: et v̄bis iocosis: nī
talia fierent cā recreatiōis et moderate. Am-
sto. vii. ethi. Homo semp̄ indiget quadā de-
lectatione quasi quadā recreatiōe p̄p̄ mī-
tos labores qd̄ sibi occurrit. Quarto cū quis
iurādo iocose scient̄ mentit̄: qd̄ t̄p̄lo s̄m̄ sc̄lū
Etho. ii. ii. q. xviii. Nō excusat a mortali p̄t̄
qd̄ iocose peierat: qd̄ nō erit divinā irreuerē-
tiā: sīd̄ qd̄ ad aliqd̄ magis auget. Et his
sā dictis p̄t̄ qd̄ debem̄ t̄p̄lo tpiā servare re-
nitatē et vtilitatē in dīo nīris. R. Terti-
o tpo habuit moderatiā in dīo sīm̄: sic et
nos. Quia duo iā p̄dicta nō sufficeret. s. veri-
tas et vtilitas; nisi etiā ibi esset moderantia.
Eccli. xxi. Verba sapientis statera pondera-
būt̄. Uli sicut diues nūcrat denari os suos
ante qd̄ eos expendit et a se oīis tribuit. sic et
nos p̄derare debem̄ v̄ba ante qd̄ p̄feram̄.
Uli p̄meditate loq̄ b̄s puenit sapiēti. Eccli.
xxii. Adolescēt̄ loq̄re vit̄ in cā tua cū necel-
se fuent. et cū bis interrogat̄ fueno habeat
caput responsum tuū. Nam qd̄ multis v̄t̄ ver-
bis nūq̄ puenit ad verā p̄fectionem. Iaco. i.
Qui se putat religiosu⁹ cē et nō refrenat līm̄

Germō

Et sūb̄ hui⁹ vana est religio. v̄bi Gre. in mo-
ra. Mārāt̄ qd̄ quisq̄ seruēo rectitudinem
iusticie tenere nō pot̄. Jurta illud p̄o. Uli li-
gatos nō dirigeat in terra. Et his iā dictis
p̄t̄ qd̄ qd̄ tpiān⁹ exēplo tpiā dīo illa tria in
verbis suis h̄i. s. veritatē vtilitatē et mode-
rantia. G. Qd̄ qd̄ ad tertīā p̄t̄ h̄i⁹
sermonio sciendū qd̄ septē dīt̄ nos inducere
ad silentium: ut libēter taceamus et pauca v̄ba
loquamur. Prīmū est qd̄ moderatiā in verbis
est p̄nct̄p̄al̄ v̄t̄uo. v̄bi Lato. Virtutē p̄umas
puto cōpescere lingua. Prīmū ille deo qui
scit rōne tacere. Sic cōverso magnū dēdec̄
est nō cōpescere et moderare lingua. Sc̄d̄ est
qd̄ natura p̄p̄na nos inducit ad moderatiā
verbō. Et eo qd̄ qd̄ hō naturaliter h̄vñ
eo ad loquendū et duas aureo ad audiendū
an signū qd̄ dīo esse moderat̄ in verbis. vnde
Jac. i. Qd̄ oīa hō velor ad audiēdū: tard⁹ an-
tem ad loquendū. Et econtra facit ille qd̄ cus-
vñq̄ ore tot verba profert qd̄ alijs b̄sīt̄as duas
aureo b̄sīt̄ audire. Et si ille haberet duo
ora: tūc tot verba p̄ficeret qd̄ alijs vit̄ vel nullū
lo mō suffinere possent. Ergo multiloq̄ ser-
vīs facit v̄tra p̄p̄iam naturam qd̄ inducit
eum ad taciturnitātē: et ad v̄bos moderanti-
am. Tertiū est qd̄ qd̄ pauciorūt̄ v̄bis custo-
dit aīam suā. Prouer. xxi. Qui custodit es su-
um et linguā suā: custodit ab angustijs aīam
suā. Et econverso qd̄ multo vtit̄ v̄bis ledit
aīam suā. v̄bi Amb. li. de offi. Quam plures
vidi loquendo incidisse petī. vit̄ aut̄ quēquas
tacendo. v̄bi Lato. Nam tacuisse nulli nocet
nocet esse locutū. Uli etiā Amb. super p̄o.
Beati īmaculati tē. Et alde difficile est qd̄ qui
multa loquit̄ nō mētiatur. Quartū qd̄ loqui-
tas est signū stulticie. Galo. Multas curas
sequuntur somnia: et in multis sermonib⁹ in-
ueniūt̄ stulticia. Sic econverso taciturnitas ē
signū sapiētie. Gene. Taciturnitas hōi stul-
to p̄ sapiētie reputat̄. Ergo qd̄ v̄t̄ multo
verbis in illo nō est fundamentū vere sa-
pientie: in quo vñusq̄ alterum p̄t̄ cognoscere
an sit verus sapiēs an nō. Eccl. x. Et vñus
multiplicat v̄ba. Isido. in sīno. Multus
loqui stulticia est: et vox insipient in multi-
plicatōe sīmonio. Quintū est qd̄ silētū ē ma-
teria pacis. Ergo religiosi cōiter ad silentius
sunt resticti. et hoc p̄p̄ bonū pacis: qd̄ ex lo-
quacitate generant̄ lites et discordie. v̄bi Lato.
Lis minūtū v̄bis interdū maxia crescit.
Ergo qd̄ qd̄ diligat pacē in se et in alijs dī
verbis nūq̄ puenit ad verā p̄fectionem. Iaco. i.
Qui se putat religiosu⁹ cē et nō refrenat līm̄

CXL

ibi est et deo. Uli in p̄o. In pace factus ē lo-
cū cī. Et v̄bi est discordia ibi est diabolus
Westū qd̄ dīo nō inducere ad silentium: et
inoderantia v̄borum est exemplū tpiā dīo ante
pilarū et herodē tacit. v̄bi Esa. liii. Qd̄ om̄is
ad occisionē duces: et qd̄ agit̄ coram tōndē
te se obmutescet nō aperte os suū. In hoc
dat nobis tpo exēplo taciturnitātē et silen-
tī. Exemplū ē qd̄ de oī verbo oīoso redditū
i sumis tpo rōm̄ in die iudicij: put̄ habet
Etho. vii. Elbi tpo dīat qd̄ de oīm̄ v̄bo oīo-
so qd̄ locuti fuerint hōies reddent rōnem.
L. Qd̄ dicere qd̄ est v̄bum oīosum. Nec
osidit b̄sīt̄ Gre. in li. moral. dīo. Oīosus
quippe v̄bum est qd̄ aut̄ rōne iuste necessita-
tis: aut̄ intentione pie vtilitatis caret. vnde
Dīo. in ser. Et libū oīosum est qd̄ sine vtili-
tate audientis vel loquētis p̄fatur. Idez
Quicq̄ nō edificat audientes in pīculiū ver-
titur loquentiū. Modo si sīm̄ dictum tpiā eri-
mus redditū rōnem de v̄bo oīoso: qd̄ tūc
de multiloq̄ et de v̄bis noīis et scandalos-
sio. v̄bi Gre. Et ratio de oīoso sermonē engi-
tur pensandū valde est qd̄ pena multiloquū
seq̄t̄: in quo etiā p̄ superbie v̄ba peccatur.
Exemplū qd̄ libent loqui debem̄ de licet̄ bō-
nis. qd̄ ante sermonē. xviij. v. G. Germō. cī. de operibus.

P̄cari me oportetope

Ora eius qd̄ misit me donec dīo est.
Venit not in qd̄ nōmō p̄t̄ operas
n. Job. ix. Sciendū qd̄ in v̄bo p̄-
missia tpo nō admonet ad faciendū bona
opa. Pro quo sciendū qd̄ hōies qttuor mōis
dānans cū bonis opib⁹: et qd̄bus modis nos
intelligere debem̄ qd̄ gliter opa nīa bona faces
re debem̄ vt p̄ ea saltemur. Et ad hāc opes
rationē tpo nos admonet in v̄bis p̄missia
dicēo. Operari opa tē. A. Uli sciendū
qd̄ opa nostra bona qttuor mōis dānans
vt nō possint esse deo grata et accepta et nob̄
mentoria advitā eternā: s. cū ipsiō dānamur
si sic mōnamur. Prīo dīo qd̄ cum nīris bonis
opib⁹ dānamur cū ea remittim̄. s. facim̄ ca-
cū tedio nausea et negligētia: et quadā con-
suetudine et nō ex chantate. v̄bi Prouer. x. Ege-
statē opa est man⁹ remissa. Item Prouer.
xvij. Cui mollis et dissoluit̄ est in opere suo
frater ē sua opa dissipant̄. Nā materna mol-
lis cito dissoluit̄: sic opus molliū et tepidom̄
cito deficit et parū pficit. Esa. i. Erat opus ve-
stī fluit sc̄ntilla cito deficēt̄. Nam sc̄ntilla
h̄b

De operibus

ignis male accensis citio deficit extinguiſi-
ſit et op̄ faciū cū redio et negligētia et nauſea
dissoluit. Qd aut̄ repudiat et negligētia in
bonis opib⁹ dupliat deo. hoc p̄bat ē ipo. iij.
vbi ipo dicit. Quo op̄ tu: q: neq; frigidus
et neq; calid⁹: utinā impidus eſco aut̄ calid⁹
duchi qd repid⁹ eo: t nec frigid⁹ neq; calid⁹
incipit te euomere de oce meo. Olo. euomere
ad eit de oſortio beator̄ ſegregare. Caliduo
et ſeruē ē in bōis opib⁹. Frigid⁹ q; ſimpli
eiter defiſit a bona operibus. Epiduo qui
medio modo ſe by. glo. interl. Lñdo: ſpec⁹
eft de frigidu qd de repidia. Ratio eft q: te/
pidi quādī ſecuritatē recipiunt eo qd aliqd
boni agunt: t id ſe nō coenigunt. Qd frigidu
ſe eſſe perdece cognoscunt: t qd nō agunt bona
ideo citius puerit. Epiduo euomit oñ in
detenea p̄cipitaf: t impenitens morit: t a
conſertio ſctōy ſepatur. **S** Circa hoc q:
ritur vtrū tediū boni fit mortale petim⁹. P:o
quo ſciendū q ſm Hermannū de ſchilans.
Tediū boni p̄t p̄deran tripli. Uno modo
put eft mor⁹ naturalis et latitudine corporis
poſtereratiū ſpūale puerit: ſic nō ē petim⁹
Secundo modo ſm qd eft mor⁹ appetit⁹ ſenſi
tum cōtriftati de opere ſpūali labonioſo: t ſic
p̄t eſſe petim⁹ veniale: qd uis etiā ille appetit⁹
fit deliberatiu: qz pſenſus in veniale nō eft
miſi veniale. Vbi ḡa. Si canto vel oto aliquis
ter cū redio: m̄ ppter ea dimittere nolo: t ſic
ſolū eft veniale. Terti⁹ mō cū hoc tedium re
dundat in omiſſione illoꝝ qd ſunt neceſſaria
ſaluti ad que neceſſarie hō tenet: t ſic ē mor/
tale. Vbi ḡa. Sicut nō audire missam in die
dñica: vel peccatiū imiuetā nō complere.
Cum aut̄ tediū redundat in cōſenſum rois v̄l
veluntatis bonū diuinū nō amantis vel cuiꝝ
fastidio recogitantis: ſic eft peccatiū mortale
Cum et eo qd ratio t volūtaſ cū trifticia fe/
runt in bonū de que gaudendū eēt: qd dires
et p̄tranaf charitati. **E**ntriā q: tale tediū
redundat in omiſſione coz qd neceſſaria ſunt
ſaluti. f. diligere verū bonū: t declinare a ma/
lo. Enī aut̄ tediū illud ex omiſſione boni: t dif/
ficultate aggrediendi bonū ducit in despera/
tionētūc iay accedit ad petim⁹ in ſpīſem⁹. Et
ſi tediū ita crescit qd etiā ducit in tediū vite:
tutū qd iniiciat ſibi man⁹ tūc iam filio erit
ſude qd laqueo ſe ſuſpendit. Ergo magna ma/
ta oris p̄t ex redio t accidio: niſi ei reſiſtaſ.
Enī etiā de negligentib⁹ dicit dñs per Ieres
mū pphetā. Maledict⁹ qd facit opus dei ne/
gligenter. **L** Ut aut̄ opus noſtrū ſit deo
acceptū dy fieri cū diligentia t cū bilan/
t cū bona voluntate. P:uimo cū diligentia. ii.
Paralip. xix. Cū diligentia ola facite. Un̄ dil/
gentia in oculis dei pluo placet qd op̄. Ed
qd eft diligentia in opib⁹ bonis. Rūndeſ. Qd nō
eit aliud mihi intenta deuotio. Et hoc facim⁹
cū mentē noſtrā infigim⁹ in illud qd agim⁹
oēm euagationē mērio ſm poſſe reſtruſen/
teo. Et hec diligentia multū placo deo: ſicut
eino oppoſitū multū diſplicet. Un̄ qd aia eft
fine aia nūbil eft. Vbi Aſt. i. de aia. Egrediēs
te aia de corpe corpus marcescit et expirat.
Quic bonū opus fine diligentia corā deo nūbit
eft. Secundo cū hilaritate. iij. Coz. ix. Diligent/
datorē diligat deo. Dier. Lūdollem psalmū
vnū cū deuotione t hilaritate ment̄ decūta
re: qd totū psalteriuꝝ cum fastidio t accidia.
Terti⁹ cum bona voluntate: ſic qd libenter plus
vellet facere: t ſic de⁹ plus impicit eoz qd op̄
Ḡe. Eoz t nō ſubſtantia penſat de⁹: ne con/
ſiderat quantum in ei⁹ ſacrificio: ſic ex quāto
offeratur. Un̄ qd qd libenter vellet p̄t dare
vel facere t nō p̄t tunc ſufficit deo volūtaſ
etiā qd ſit opus paruū vel donū. Ḡe.
Regnū dei tñi valet quātum habeo. Valuit
nūc petro t andree regnum celoꝝ retbe. Za/
cheo mediū partē ſubſtātie ſue: valuit vidue
duo minuta. Valet etiā calicem aque frigide
Immo etiā valet bona volūtatē. Vbi Aug. Co/
ronat de⁹ volūtatē vbi nō inuenit facultatē
Un̄ etiā Ber. bona voluntas in aio eft origo
oīm bonoꝝ t mater oīm virtutū: quā qui h̄y
ſecum: h̄y quicq; ei ad bñ viuendū opus eft.
Eccl̄o dānamur cum bonis opibus ſi ca ven/
dimus: t hec fit cū p̄ lucro t p̄ alii: Vel pro ho/
no: e conſeqndo ea facim⁹ coiā hoib⁹. Sicut
ille pharise⁹ qd bonū op̄ fecit qd in hebdoma
da duos dies ieiunauit: t decimas de bonis
ſuis dedit: qd tñi dānat⁹ eft. q: laudē būanā qd
ſinit: t ſe de bonis opibus manūt iactauit di/
cēs. De⁹ ḡas ago tibi: qz nō ſum ſicut eē. vt
h̄i Luce. xviii. Qd nob̄ xp̄iam̄ dñs p̄hibet
Lūdol. vi. dicēs. Eltēdite ne iuſticiā viaꝝ fa/
ciatio coiā hoib⁹ vt videamini ab eio: alioq; n̄
mercedē nō habet apud p̄tē vñi qd in oelis
eſt. **D** Un̄ qd vñi ſit petim⁹ mortale cui
qd laudē būanā in bonis opibus qnt. Rūndeſ
tur qd ſic. qd honor vel lucru qd qd p̄poni
tur deo t p̄prie ſaluti. Nam in oībus opib⁹
bonis p̄ncipalit̄ debet qd rere bonorem dei.
Apocal. i. Ego ſum alpha t o. p̄ncipium eſi
mo. Et deinde ſalutem anime noſtrę. Lyde

Sertmo

Cuiusq[ue] ideo seminat ut hic vel latu-
dine vel ministerio mercede recipiat eterna p[re]-
cūl dubio mercede se priuat. Et barum? i s[an]cto
ne. Non possum? simul p[er] uno t[em]p[or]e codē ope fa-
uo: ē mūdi ex p[ro]p[ter]e, et p[ri]mū celestis glie fide
acq[ui]rere. Et si scīēdus q[ua] opa nostra ut sint deo
accepta t[em] nobis meritoria debent fieri in re
cta flūcentiā intentione. Est autē recta t[em]
fīnēra intentione ut singula nostra bona opa
nō ad placēdū hōib[us]: sī ad placēdū deo fideli
ter faciām[us]. Et q[uod] de⁹ nobilissim⁹ est finis. iō
q[uod] operi nō talis finis p[er] intentionē rectas
sponit erit nobile supra modū. Amb. Inten-
tio operi tuo nomē imponit. Grc. in moral.
Q[uod] bonū q[uod] agim⁹ per intentionē sp[iritu] ad cele-
stia leuem⁹: ut videls: q[ua]ntū bono: e[st] dei t[em]
salutē p[ro]priā. Diero. Quicquid agis p[er] eternā
mercede age: et nūbil studeas p[ro]p[ter] laudē hu-
manā vel opinionē būtanā: sī p[ro]p[ter] vitā eternā.
E[st] dicens: an liceat deo seruire p[ro]p[ter] re-
gnū celoꝝ: t[em] p[er]tā vitare p[ro]p[ter] penam inferni.
R[es]p[on]s[us] q[uod] nō licet. Nā qui solū p[ro]pter regnū ces-
sor[um] bona opatur nunq[ue] illuc pueniet. Et qui
solū p[ro]p[ter] penā inferni nō peccat vel pecca-
re dimittit illuc post hāc vitā pueniet. Et rō
ē q[uod] q[ui]cqd nō fit ex charitate sive in bono faci-
endo: sive in malo omittendo: nō est deo ac-
ceptū nec hoī merito: sū. Et ap[osto]l. i. L[et]er. ri[bi]l
Si distribuero oēs facultates meas in cibos
panper: charitatē autē nō habuero nūbil mī-
bi p[ro]dest. Et si tradidero corp⁹ meū ita ut a-
deam: charitatē autē nō habuero nūbil mībi
p[ro]dest. Et de hoc Ver. dicit. Charitas est bonū
cū q[uod] nec op⁹ minimū despiciſ: sine q[uod] nec
maximū acceptaf. Et hō d[omi]n[u]s deo seruire t[em]
essa opa sua facere p[ri]ncipaliter ex charitate
diligere tenet deū: sī et mala dimittere p[ri]-
ncipaliter p[ro]p[ter] deū: et habere spem q[uod] de⁹ da-
bit sibi regnū celoꝝ: si ei et charitate fuienit
t[em] sup[er] liberabit eū a penis inferni: vbi pe-
catorico eternalis cū demonib[us] punient. Et
p[ri]ncipale motiuū d[omi]n[u]s eē charitas. Unde apo-
stolus. Oia opera vestra in charitate fiant
Et hoc est signū q[uod] opus in charitate fiat: q[uod]
q[uod] p[ri]ncipaliter in opibus suis querit honore
dei t[em] salutē p[ro]priā. S[ed] certō dānamur et
opibus si ea in p[er]ta mortalib[us] facim⁹. s. i s[an]cti
pebia: luxuria: iniuria: et sic de alio. Eun-
xii. Si maculā habuerit nō erit acceptū deo
Esa. i. Non accipio a vobis sacrificiū: q[uod] ma-
nuo vīe plene sunt sanguine. Nā sicut mori
corpis vunt hoīem vīsu mēdiorūm. s. q[uod] no[n]
potest ambulare: nec stare nec audire: nec vī-

CXL

dere et sic et petri mortale pñat hñc vñ
membrou quo ad opa meritoria : sic qñ nñbil
meret chñ oibñ opibñ suis qñ sit meritoriuñ vi-
te eternæ : sicut nec alia biutuñ vñ pñ. Domo
cū in honore esset nñ intel. cō. est iu. inspi-
ribñ tñ similio facit illus. Ergo sicut iuam
tū qñ ñrminue laborat tñ nñbil meret nñl pabu-
lum suu rpalē : sic tñ bñ etia i peto mortalí so-
lum meret rpalē remuneratione cū suis bos-
nii opibñ. B. Ex qñt qñ sit in pcto mor-
tali. Nñdef qñ ille qñ fecit petri mortale : tñ ad
huc nñ est vere cõnit? : vel qñ habet ppropositus
ad huc peccandi mortalis. Sed qñ qñ est con-
tritio etiā si adhuc nñ est cõfessus : sibñ ppo-
sitō pñtendit tñ satisfaciendi : tñc sp̄l nñ est
peto mortalis. Ezech. xviii. In quacumq; bos-
ra peto: inge. tñ. Un Cassio. Dñs nescit dife-
ferre qñ quē cõpuncto co:desibi senserit sup-
plicare. Un qñquid talis cõnit? boni open-
fecerit deo acceptu ē tñ ci meritoriuñ ad vitam
eterna. Un si volum? qñ opa nostra sunt nobis
meritoria et accepta deo debemus ea faces-
re in vñ cõtritõe tñ gñ. Nam opa bona erunt ex
operantis bonitate. Lii. vi. Bonibñ de bono
tvc sauro cordis sui pfert bonuñ. Idem. Ars
bo: bona pfert fructus bonos. Angu. Nñbil
est boni nisi et te bono. Gre. 70. In qñtū enim
boni sum? corā deo int̄m bona erunt opa no-
stra pñpud cñ. Sed que bona pueriāt et bos-
nii opibus qñ in pcto mortali sunt. quere am-
te set. xciij. L. vbi dñ qñ scprē bona inde proue-
niunt. D. Quarto dñnamur cū bonis os-
penibñ si ea ante fines nostre vite dimittim?
i. Paralipo. xxvij. Firmabo regnum tuu si pseu-
teraueris facere precepta mea. Ezech. xxvij.
Si auerterit se iustus a iusticia sua tñ fecerit
iniquitatē nñquidviuet. Omnes iustiae ei?
quas fecerat nñ recordabuntur. Et quibñ ver-
bis habef qñ si qñ facit bona opera et non pse-
uerauerit in istio cū eisdē bonis openibus
dñmabit. vñ Gre. li. i. mors. Incassum bonus
agitur si aī vite terminuñ deserat. Un operas-
ri debem? pseueranter bona opera si volum?
babere pñmū. Ber. Zolle pseueratiā nec obse-
quiū mercedē hñ. Isido. de flum. bo. Tunc
deo placet nñra pueratio qñ bonuñ qñ inchoa-
mus pseuerati fine cõplem?. Immō pseueratiā
faç ardua leuia. vñ dñsus. Oibñ i rebñ grar-
uij ē incepicio pñia. Qñ aut pseueratiā tñ afflu-
etudo faciat ardua leuia ps p Aristó. qñ dicit
Multa naturalis nñ sūt delectabilia cū as-
suefacta fuerint delectabilia erunt. Un etiam
Boe, in de pñol. pñbie. Duria crñuſt operis

Germ

Ego sum filius tuus. Hunc et ad quod reuersus es.
Erubescet autem ei dicere quod verum fuit: si dis-
cunt. Charitas tua fecit me reuerti: quod defide-
rabi te videre. et misericordia ibi. Post aliquod tempore
opus incurrit fornicatione: et misericordia supplicij
afflictus a patre suo infelix ille non egit penitentiam
si mansit in seculo: et oia bona opera sua prius
facta perdidit: et sic damnatus est.

Germannus. cxi. de septem peccatis mortalibus.

Ecclesiasticus consummatum

p fuerit generat mortem. Iacob. i.
Hoc intelligitur de quolibet peccato
mortali. Quare in pietatis sermonem
breuiter est aliquid dicendum de septem peccatis mor-
tali. Primum de superbia quae est origo omnis peccati.

I Primo quo sciendum est duplet est superbia sc. exterior et interior. Interior est cum homo in sua estimatio perficit se aliis et appetit laudari: et dolet quod alii laudantur. Et talis presumit iudicari primum esse malum et seipsum esse bonum. quod est contra dictum Christi qui dicit. Mat. vii. Nolite iudicare et illa sic et sic sunt dicta. Mater vero tua et soror tua ante tres annos mortue sunt. Mater vero tuus modo defunctus est. et constituit te heredem dicendum. Lui habeo dimittere substantiam meam nisi filio meo viro sancto: qui reliquit seculum et abiit post deum: ipsi ergo dimittam omniam bona mea. Modo vadat alius qui eum regnante ut veniens distribuat oem subam meam: et eroget eam paupib; pro anima mea et sua. Et pretererunt multi qui regnantes te: et minime inuenierunt. Ego vero veniens a casu per quadam causam huc cognoui te. Unde non facias mortem: si veniam viae et fac sim voluntatem patris tui. Rendit frater ille dicendum. Non habeo necesse reuerti ad seculum. Lunc dirit ei dyabolus. Si non venies et desperierit substantia illa: tu eris inde redes regnum. Quid enim mali dico tibi quod venias et eroges ea paupib; et egenis sicut bonus dispensator: ut non a meretricibus et male viventibus presumatur quod paupibus dimissum est. Aut quod onerosum est tibi ut venias et facias elemosynas sim voluntate patris tui pro anima tua et sua: et hoc facto reuertaris ad cellam tuam. Qui multa suadens fratrem illum depositum in seculum: et veniens cum eo usque ad civitatem tuam reliquit eum. Coluit autem ille ingredi domum patris sui tanquam iam defunctum: et ecce pater eius viuus egrediebatur: et videns eum non cognovit. Et ait ad eum. Quis es tu. Ille vero turbatus nihil potuit loqui: et cepit eum iterato pater interrogare quod esset. Lunc confusus respondit.

De septem peccatis mortalibus

affiditatem permissum. Unde per quod dedemus deo seruire in arduis et perseverare in eiusdemy: ut ex his cognoscatur seriosus intentio nostra ad deum. Nam omnes sancti quod deo placere voluerunt excedere ardua eleguntur: quod scueruntur spiritu sicut percepisse. vnde Ver. super can. Christus qui non fallitur elegit quod carnem molestum est. id est veritatem. istud est nam magis eligendum est: et quodque aliud docet vel suaderet eo tanquam a seductore cauedum est. Unde Christus de se dicit in euangelio: ut hunc Eu. xxi. Ego dispono vobis sicut dispositum mihi per me regnum tecum. quod diceret. Sicut patet disponit mihi quod nisi per aspera in celum rediret unde erexitur: sic et ego dispono robis ut sequimus vel fugia mea. i. Pe. ii. Christus passus est per nos vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigio eius. Applus Gallus. v. Qui Christi sunt carnes nostra crucifixionis curvitas et cupiscientes. Act. xiii. Per multas tribulaciones oportet nos intrare regnum dei. Pro quo sciendum est si temporum causa frater illus. et iterum recessit similiter se sequatur eam frater illus. et iterum volauit et sedecim non longe. Et factum est hoc per tres horas. Post modum autem divertit se aquila ad dexteram partem et frater illus sequatur eam. Et respiciens videt tres arbores palmarum et fontem aquae: et speluncam modicam. Et dicit: ecce locus quem preparauit mihi deus. Et ingressus cepit in ea sedere. sumens cibum dactylos: et de fonte aquam bibens: et fuit ibidem secundum neminem videns. Et ecce una die uenit dyabolus ad eum in specie abbatis cuiusdam senioris: habens vultum terribilem. Unde autem fratrum eum timuit: et procedens in orationem surrexit. Et dicit ei dyabolus. Oremus iterum fratrem. Et surgentes dixit dyabolus. Quatuor tempora habes hic frater. Et respondit. Vadeo annos sex. Et dicit ei demon. Ecce vi cinquaginta mei nesciebam: et non potui cognoscere nisi ante dies quatuor per hic habitares. Et cogitauit mecum dicens. Unde ad hominem dei istud et conferat eum super illo quod potest esse salutem aeternam. Et hoc dico frater quod nihil perficiunt in celis nostris sedentes. quod corporis et sanguinis Christi non percipiunt: et timore ne efficiantur exterminati ab eo: si nos ab hoc mysterio elongauerimus. Sed dico tibi frater: ecce hinc per tria miliaria sunt monasteria habentia presbyteros: eam illuc oī dominica die: aut post duas hebdomadas: et accipiam corporis Christi et sanguinem eius: et reuertamur ad cellas nostras. Placuit autem fratre illi suacio dyabolica. Et veniente dominica die ecce dyabolus uenit et dicit ei. Ueni eam. quod hora est. Et exirentes prexerunt ad predictum monasterium in quod erat presbyteri. Et ingressi ecclesia missarum se in oratione: et exurgentes ab oratione fratrem illi respiciens non inuenit illum quod eum durerat ibi et dicit. ubi putas prexit an ad coem nequitate prexit. Et cum expectaret diu et non ueniret: erunt foras et regrebat eum. Et cum non inuenisset dicit od fratres loci illius interrogans eos. Unde est

Deseptem p̄ctio mortalibus

Dicit q̄ deum mīsti boīea et supbia se om̄at
peccato in pulchritudine excedat; vel salte ut
nō excedant ab alio; vel ex amore vane lau-
dū et honorabilis. Eu. viii. Oīo q̄ se exaltat
hābūt. Tertio peccat boīea in om̄atu co-
ponit. s. facies suas colorādo; cū h̄ faciūt i cō-
rēpēti creatoīo sui. vñ Amb. Deico picturā
dei h̄ rūtū tuū naturali candore obnubilat
et exīst̄o rubore pfundit. Taleo sīlo sīc lu-
cifero: q̄ volūt cē pulchritudine q̄ deo oīo q̄
eos creauit. sicut illi q̄ h̄t facies pallidas et
volunt sibi facere ruborū vel alba. t illi qui
h̄t crines nigros et volūt facere glaucos; et
q̄ h̄t crines planos et volūt habere crisplos.
Quarto hoīes peccat in om̄atu co: p̄is: q̄d cō-
tingit p̄f nimia cōplacētā et amo:ē et solli-
citūdine quā h̄t ad om̄atū et pulchritudinē
corpo. Lan. t̄ em̄ posset esse amor iste et tāta
cōplacētā q̄ esset mortale petm̄ et q̄s ydos
latria. vt q̄i amo: ille et cōplacētā illa amo:
re dei superaret: q̄ h̄ ab hoīe colis q̄d p̄ cetera
posset ea h̄t. fine offensa dei et iniuria p̄nū
et tūc vel nullū vel solū petm̄ veniale est. Se-
cundo peccat q̄s p̄ auariciaz acq̄rendo bona
tpalia iniuste. s. cū vsura: v̄l ludēdors p̄ fra-
dē in emēdo: vendēdo: vel p̄ furtū v̄l p̄ rapis-
nā: t sic de alio. Illas quocūq̄ mō q̄s tpau-
iniuste lucrat mortaliter peccat et tenet ad re-
stitutionē si vult saluari: fine sit in rebus ma-
gnis fine in pāni. vñ Aug. Auarus anteq̄
qd lucret seipm̄ pdit: t ante p̄ aliqd capiat
capit. Idem. Aug. Petm̄ nō dūmittit nisi re-
stituatur ablatū. Elī de hoc d̄r indecre. Infe-
rens dānū p̄to nō est absoluēdus nisi dāno
fm̄ arbitriū lch̄ restituto. xxi. q. vi. Pessimū
ix. q. vi. Si res. Tertio peccat q̄s p̄ diuitias
male expēdēdo. s. q̄i nō vtif ad honore dei:
salutē p̄priā: h̄ vtif ad peccādū h̄ deuz tales
sic expēdēdo p̄nt p̄pterea p̄dēnari etiā si unl-
las res iniustas h̄rent: h̄ suas iniustas res sic
ad peccādū expēderēt vt p̄ in illo diuite epu-
lone: de quo h̄t Eu. vii. Qui sepult̄ est in in-
ferno et nō rep̄i scriptū de eo q̄ fuit vsura
rius: raptor: luso: vel fur. s. q̄i bona sua mas-
le expēdit. s. in supbia vestiū: in gula et crapu-
la. t paupi lazaro nō subuenit: id dānatus ē.
O quot diuites sequunt̄ cū in supbia vel h̄
h̄tēs p̄ciosas vestes: lōgas caudas: t scissu-
ras varia: t multa pāna vestiū. Similiter
sequunt̄ cū i gula: s. ut mīsti q̄ volūt laute vi-
uere t p̄ciosa fercula h̄fe t p̄ciosa potus bi-
bere: t sic supbia expēdēdo suas iniustas res: de
quib̄ distictā rōem v̄l q̄ ad vnū denarū
redditi sunt deo in nouissimo die. Similiter
q̄ perludūt vel q̄ male expēdēdo p̄tēmonius

Termino

Et dīcego ista bona sunt mea. ergo mi-
hi licet facere cū cīo q̄d volo. R̄sidetur p̄
non sunt tua pp̄ia: s. sunt a deo tibi accōmo-
data. vñ Ap̄l. i. Loy. iii. Quid haben quod
nō accepisti. s. a deo. Ergo q̄s deb̄s v̄ti suis
bōis tāq̄ reb̄ accōmodat cū timore ne offen-
dat deū q̄ ea sibi accōmodauit. Quarto pec-
cat q̄s p̄ diuitias eas nimis auare possidēdo
et retinēdo sua iusta bona sic q̄ de superfluo
nō subvenit paupib̄ et insatiabili cupiditas;
te: q̄i timeret p̄ sibi deficere. t tal reputat ras-
pros corā deo. vñ Amb. Nō mīoris crīmī ē
habēti collere q̄ cū possis indigētib̄ denega-
re. Ergo rātoz scias te inuaderē bona quāq̄
possis p̄stare t nolis: ergo q̄libet possidēdo bo-
na tpalia d̄s paupib̄ cōdūndere. August. Da-
rpo in terra q̄ tibi reddet in celo. Et de hoc q̄
te ser. ciij. L. Tertiu petm̄ mortale est
gula. Circa q̄d q̄ritur quōt modis q̄s come-
dendo et bibendo peccat mortaliter. R̄sidetur
q̄ p̄ncipalit̄ q̄q̄ modis. P̄to q̄n̄ diligo cot-
pus int̄m̄ q̄ p̄ceptū ecclē parat̄ sus comes-
dere in dieb̄ ieuniorū: cū tñ bñ possem ieui-
pare t nolo corp̄ meū grauare intantū t sic
ioluo ieuniū sine cā ab ecclia p̄ceptū. Inde
Vermañ. de schilditz dicit. Qñ q̄s inordiante
gule v̄l p̄cupiscētie imberet tanq̄ultimo fini-
ita q̄ talis q̄s deū cōtēnens paratus sit p̄ce-
pta dei t ecclē trāsgredi vt delectationē gu-
le assequaf: talio grauif peccat. Nam q̄cūq̄
soluit ieuniū ab ecclia institutū sine legitia
causa t rōme: t ex p̄temptu non vult obedire
peccat mortaliter totiēs quotiēs hoc trāsgres-
dit. Secundo peccat q̄s in comedēdo cū q̄s su-
mit cibū illicitū vel p̄hibitū. sicut si q̄s i qua-
dragesimā comedēret lacticiaria: oua: t filia.
quia in q̄dragesima interdicētur vniuersali-
ter oua t oīa lacticiaria. Siliq̄ vota feciss. s.
secundis ferijs nec oua nec lacticiaria comedere
t hoc votū infringeret. Tertio q̄n̄ quis scient
cibū nocuū sibi comedit p̄f solā delectatō
nē: talis etiā grauif peccat sic sumēdo illum
cibū vel potū. Elī scient vires corporis debilis-
tat t vītā sibi abbreviat. q̄i sic facit h̄ charita-
tē qua h̄o tenet seip̄s diligere in deo t vīres
suas preseruare vt deo dīuti possit seruare
suā vitā t ei seruire. p̄o. Fortitudinē meā ad
te custodiā t c. Quarto cū q̄s excedit in nimi-
estate: sic q̄ pdit inde rōem: vel incidit i nau-
seam vel acq̄rit inde vomitū p̄pter supbiaz
crapulā. talis etiā grauiter peccat. Nam fm̄
Henri. de vrīma. Quicūq̄ inebriat vel erce-
dit mensā in comedendo v̄l bibendo: t hoc

CXLI

facit cō p̄positot intētione: talis peccat mor-
talis totiēs quotiēs. vñ Amb. in li. de pnī.
Ebd̄iosus cū absordet vīni absordet a vīno.
abominat̄ a deo. despiciat̄ ab angelio: deride-
tur ab hoīib̄: destitut̄ avīrib̄. cofundit̄ a de-
mōib̄. vñ etiā Orige. Ebrietas ē mī oīs vi-
cioz. Itē ebrietas facit de hoīe bestiā: de ro-
busto infirmū. de prudēte fatū. Et si q̄s in
tali ebrietate occideret vel alia morte mores
ret etiālīt̄ dān aref. Et rēplū habem̄ de q̄s
dā q̄ frequēt̄ inebriabat̄: et quodā tpe pres-
tit ad dedicationē. Quere hoc erēplū sup ser-
mone. rcir. p. vñ Die. Qui nūc male se i vo-
luptatib̄ dilatat̄: illū postea in supplicijs pe-
na angustat̄. Quinto peccat q̄s in comedē-
do vel bibēdo cū q̄s tñ diligit cibū q̄ appes-
tit: delectationis cibi est cā finalis t p̄ncipa-
lis sumēdi cibū delectabilē: sic q̄ p̄ponit illā
delectationē deo q̄ p̄ncipalis t finalis d̄s ēē
causa oīs operū nīoy. Et talē delectationē q̄
runt hoīes voluptuosi q̄ solā vīniūt fm̄ carnē
vñ Ap̄l. Roma. viii. Si fm̄ carnē vīteritis
mōriemini. Hiero. Impossible est vt p̄tib̄
q̄s t futuriis frīas bōis. vt h̄ vētrē et ibīmē
tē ipleat̄: et sic de delitīs trāseat ad delitias
Elī sciēdū q̄ q̄i quis esurit: t sic esuriēdo co-
medit̄ t delectat̄ i cibo nō ē petm̄. q̄i hoc ē na-
turale cuius oīali. Etiā si q̄s p̄pat cibū ea itē-
tione vt cū sumere possit: hoc iterū p̄t fieri
fine petō: h̄ q̄rere tñ sapori et delectationē i
cibo t potu h̄ ē petm̄. M. Quartū petm̄
mortale ē lururia. Et ē sciēdū q̄ q̄cūq̄ cō-
mittit act̄ lururie p̄t actū mīfimonij s̄ ē pec-
catū mortale. Ap̄lus Ep̄b. v. Oīs fornicator
aut īmūd̄ nō h̄ebit p̄tē i regno r̄pi. Elī dice-
res an h̄o fine actu possit peccare mortaliter
h̄ñr q̄ sic. t hoc p̄tigit octo modis. p̄:io q̄n̄
q̄s dat p̄sensum in morosam delectationē: si-
cut q̄ delectant̄ cū plena rōe. i mal cogitatō
bus: sic heu mīsti faciūt tā viri q̄ mulieres: q̄
ly nolūt ad actū p̄cedere: tñ volūt in mal cog-
itationib̄ t delectationib̄ delectan. Qd̄ ēē
nīmis piculosuz ē. q̄i facilis p̄ hoc petm̄ mor-
talē q̄s incurrit. q̄d btūs Jacob̄ pb̄at i ep̄la
sua v̄bi sic dicit. Occupiscētia. i. interior an-
imi delectatio cū cōcepit supple p̄sensum rō-
nis p̄ant petm̄. s. mortale. Elī tñ sciēdū q̄q̄
alicui incidit turpis cogitatio fine delectatō
ne t h̄ volūtate hoc nullū petm̄ est. vñ Greg.
Quantūq̄ immūda sit cogitatio mentem
non polluit si ratio nō cōsentit: imo ē meris-
torū. vñ Ber. Quotiens restiteris totiēs eos
renoveris. Elī cum turpis cogitatio incidit

De decē preceptis

cū delectatione: tñ sine cōsensu plene rōnia
tūc est veniale peccāti. Secūdo cōmittit lūtu-
ria sine actu: qđ qđ er mala cogitatione t des-
lectatione dat cōsensum cōvoluntatē ad ip-
sum op̄ ppter trādū: t hoc ē sp̄ petrī mortale.
Uñ Aug. Si ratio consentiat ei qđ libido cō-
mouerit faciendū esse et nō descrepat: iam ei
peccāti imputat̄ etiā si non cōsequat̄ factū:
qđ rea tenet in cōsensu cōscia. Et hoc etiā in-
telligitur de quolibet petrō mortali. Uñ dicit
in decreto. In malicio volūtas p̄ facto reputa-
tur. De pe. di. vii. Oī. Ergo qđcumq; regnū ce-
los intrare voluerit oportet qđ habeat firmū
ppositū qđ vñq; ad mortē nūq; velit mortali-
ter peccare: nec etiā actū luxurie facere: nū i
matrimonio. Tertio cōmittit luxuria sine
actu cū visu: vt qđ inspicit aliquā psonas
ea intētione vt cā cōcupiscere velit. Mat. v.
Qui viderit mulierē ad cōcupiscēdū eā iam
mechatus est eam in corde suo. Uñ si qđ vna
die centū domos intraret. et in qualib; domo
talē cōcupiscēt̄ iam dictū fidi p̄ visum acq-
ueret tot mortalia petrā p̄mitteret. Ergo sum
me necessaria ē custodia oculorū. Quarto cō-
mittit locutione vel risu: vt cū quis alloqtur
vel amidet vni psonē ea intētione vt eā allis
ciat peccat mortalit̄. Quinto cōmittit p̄ tas-
tum illiciū sive impudicū: t p̄ ap̄lex̄ t oscu-
la t bñdi qđ mod̄ vocat ab aplo turpitudo.
Et illo modo etiā peccat qđ mortalit̄: t talē
grauī peccat qđ maḡ p̄ talia libido accen-
dit p̄petrā nūmā apporiationē ad mulierē vñ
ad virginē. Sexto cōmittit p̄ om̄natū cor: p̄is
vel p̄ alia signa ad luxuriā icitātia. verbigrā.
Et sunt isti qđ non cōcupiscunt nec actū perpe-
trare volunt: si faciunt vt p̄cupiscant: vt mu-
lieres et virgines que p̄pterea se lauant t or-
nat: et caput suū discooperūt vt amabilios
res fiant t sic alios allicerē possint: ille mo-
talit̄ peccat. Septimo cōmittit per dona et
munusula: vt cū qđ dat alicui psonē donum
vel eueniū: ea intētione vt eā sic ad malā cō-
cupiscēt̄ t ad malum actū alliciat peccat
mortalit̄. Octavo cōmittit qđ aliqui libēter
vellent actū illū pficere t bñi possent: qđ habēt
opportunityē r̄pis. loci: t psonē: si solūmō p̄
pterea dimittit̄: qđ timet misidū et scādalū
hoim: t cōfusionē p̄pia. Qđ si scirēt se posse
latere in hoc actu nec deū nec sc̄tōs nec salu-
tē aie curarē qđ bñ neptas p̄petrārē. Et tas-
cas qđ sic dimittit̄ nō ppter deū: si solū ppter
hoim: sive qđ bñ ampliorē gl̄am t excellē-
tiā, et sic est petrī mortale. Et in hoc ppter os

Germō

inuidia. Et illud semp̄ est malū: qđ dolet
de quo est gaudēdū. s. de bono primi: qđ ē
contra charitatē primi. qđ si diligō primū
sicut debo et tencō: tūc fauo fibi quicquid
deus fibi fauet: et ad hoc quilibet tenet. Uñ
Aristo. Diligere est alicui bonū velle. Uñ in-
uidiosi qui gaudēt de aduersitate primū t
dolent de p̄spēritate ipsius sunt hoīos dyas-
bolici: qđ habēt signū ipsius. vñ Job. iiiij. In
lpc cognoscēt om̄ne qđ mei ētio discipuli
si dilectionē habuerit̄ adiuicē. Sic econ-
verso ē signū qđ sunt filii dyaboli qui habēt
inuidia ad primos: et gaudēt de malis alio-
rum: qđ dyabolici ēt. Prover. xvij. Qui in rui-
na alterius letat nō erit impunit̄. Nā doles
re de bonis, primis ifelicissimū est. qđ amit
tūt quicquid alij lucrat̄. Genes. Uñ in-
uidi in oīb; ciuitatib; aures et oculos habes-
tent vt de singulis p̄spitatibus hoīm torq̄-
renf. P̄ Septimū petrī mortale ē acci-
dia. Uñ qritur qđ tediū boni sit petrī morta-
le t qđ nō. Uñ fm̄ Vermañ. de schilidit̄ qđ
tediū boni pōt p̄siderari tripl̄. Uñ mō put̄
est quidā mot̄ naturalē t lassitudine corpo-
ris post exercitiū spūale pueniēs: et sic non
est petrī. Secūdo mō fm̄ qđ est mot̄ appeti-
tus sensitū cōtristati de ope spūali labōno-
so t sic pōt esse petrī veniale: q̄uis etiā ille
appetit̄ sit deliberatiū. qđ cōsensus in veni-
alē nō ē nisi veniale. Verbigrā. Si cāto vel oīo
aliquālē cū tedio t tñ ppterēa dimittere no-
lo. sic solū est veniale. Tertio mō cū hoc redi-
tum rediūdat in omissiōes eoy qđ sunt necessa-
ria saluti: t ad qđ necessario hō tenet: et tūc ē
petrī mortale. Verbigrā. Si cō nō audire missas
in die dñica vel p̄niā inunctā nō iplere: vñ
horas canonicas omittere ab illo qui ē in sa-
cra oīdīm̄ constitutus. vñ p̄missum votū
nō adimplere et sic de alijs.

¶ De decem preceptis. Germō. cxlij.

I viis ad vitā ingredi ser-
na mandata. Mat. xix. In ver-
bio p̄missio oīdit r̄p̄o cūlib̄ hoī
vias vite efne cū dicit. Si viis ad
vitā ingredi tē. Uñ sciēdū qđ decē sunt prece-
pta qđ qđ hō tenet sive qđ vult saluari. Qđ
Primi p̄ceptū est. Non adorabis deos alienos.
Et illud p̄ceptū tangit fidē. qđ fidē est
fundamentū oīs boni. Uñ Aug. Fides ē hu-
mane salutis iniū sine qđ nemo pōt ad iūne
rū filiorū dei puenire. Uñ r̄pus dicit in enā
Geb. Ioh. iiiij. Qui nō credit: iā iudicat̄ est.

CXLII

Et qđ obīo p̄ sp̄ oīa infideles sicut pagani
iudei: heretici: sunt in statu dānatiōis: t iā
ad eternā mortē iudicati. R̄ Si loquen-
do de r̄pianis baptizat̄ tūc dicēdū est qđ ipsi
multipl̄ s̄ hoc p̄ceptū peccat̄. Primi iunt qđ
dubitāt de fide an s̄ sic ut scriptura dicit et
fides catholica tenerit. t etiā qđ negligū addi-
scere articulos fidei cū possent et debet̄ eos
scire. Nā qđ r̄pianus cū ad annos discreta-
ment puenit tenet addiscere et scire simbo-
lum apl̄o. Uñ de hoc dī in decreto. Paruuli
facti adulti tenent ad fidē quā p̄ eis spōp̄
derūt offerentes. Et illi debet̄ eos docere sim-
bolū t dhicā oīonē. de pe. di. iiiij. Noī. Ergo
qđ articulos fidei fruol̄t et cōtēptu scire nō
vellet cū possit: peccaret mortalit̄. t tali non
est administrādū facīt eucharistie donec ads-
dicat. Itē qđ obseruat̄ t̄ps t̄ die egyptiacos
in his actib; qđ solū dependēt ab homīo arbi-
trio libero. puta mercatio: traductio v̄tōis:
herbarū collectio. vel alicuī op̄is inchoatio
qđ in talib; obseruare dico egyptiacos ē pec-
catū mortalit̄. Ergo reprehēnsibil̄t̄ peccat̄ qui
in nocte matutitat̄ r̄pit Jobio baptiste suas
faciunt incitatiōes. Itē qđ somnia aduertunt
t̄ seruāt. Cōtra qđ dī Lewi. tir. Nō augura-
bim̄ nec obseruabit̄ somnia. vñ Eccl. xxxiij.
Multos errare fecerūt somnia t̄ illūs
neovane. vñ Lato. Sōnia ne cureōnā fallūt
somnia p̄les. Itē qđ ad phitonissas accedūt
totiens quotiens mortalit̄ peccat̄. qđ non bñ
p̄siliū a dyabolo p̄rere: qđ unūcū nō morta-
lia ē t̄ sp̄ bñ mala voluntatē s̄ nos. et semp̄ ni-
titur impedire salutē nostram. Insupēt̄ nec
ē eis credēdū: qđ dyabol̄ qđ eas loquit̄ men-
dar est et p̄ eī. s. mendacij. Item qui fatum
tenent etiā grauiter peccat̄. Nā deniant a si-
de qđ tenet fatū. Qđ sunt multi qđ dicūt qđ hō
mala morte morit̄. qđ sic suspēdit sive rota-
tur sive cōburit̄. et sic de alijs. qđ dē sic vola-
it t̄ ordinavit̄. t̄ qđ hō talis ad hoc notus sit
qđ talia pati debuit. Hoc dicere ē graue pec-
catum: qđ est loqui cōtra honore dei. qđ deus
nō vult nisi bonū. Apls. i. Ebes. iiiij. Hec ē vo-
luntas dei sit ficiatio v̄ta. Uñ puenit et p̄p̄a
malicia ip̄ī hoīs qđ male agit. Itē qđ seruāt
auguris: et hoc attēdit̄ in gestu: cantu: et vo-
latu aniū. Verbigrā. Cum gallina cantat: ca-
mo latrat: cōuīs sup̄a domū se locat volē-
tes hoc aliquād speciale pretendere: que om̄ia
vana et sup̄sticosa sunt. Item qđ in puer-
perio cū mulierib; imp̄gnātib; et p̄nūtētib;
sup̄sticōes exercēt: sicut qđ mulieres difficiū

De aliis quinque preceptis

tate habere in partu circumcinctum cingulopirum
reco leui panat. Item qui cum gladio euagi-
nato bñdicunt mulieres in pueriorum exuf-
fante candelâ in facie ei: qd est supsticous.
Qd si ebis ibi adoleat sive accendat lumen
consecratum vel aq benedicta ibi aspergat: vñ si
gnus crucis ibi habeat: illa sunt deifica et li-
cita. Itē q carminat homines et pecora: qd fit
multiplicr. Primo caput cinguit et mensurant
cum cingulo xpo: et tunc ponit cingulum sub pe-
diis ei: et ipse dicit. Adelio te calco qd pos-
to. Itē oculos bñdicunt: terrā cum manu rāgunt
et tunc cum tali manu oculos sibi cōtingunt. Itē
qñq aliquos ducunt per fluvia aqua. Itē ver-
tū se h̄ ortū solis. Ites qñq ducunt aliquos
ad rñā arborē: et faciunt eos quassare arbores.
Itē qdā carminat equos et vaccas et cetera
animalia qñ vermes habent: vel cum de mane ex-
pellunt. vel cum pdita sunt ea bñdicunt ne lupi
ea rapiant. Itē qdā benedicunt vulnera ne
eruentur. Ites qdā inimicos caues et lupos
cum vulneribꝫ xpi se carminat. Item sciendus
qd omnes isti q sic carminat vel permittunt se
carminare vel suos pueros: et in hoc cōsentii-
unt grauiter peccat. et matime qd de hoc ad
moniti sunt nec tamē desistere volunt. Et tamen
rustici vitulos: t oves: t boues: lac: t caseos:
t oua in villis vendentes. Qui omnes qñq
multa falsa iuramenta faciunt: cum quibus
prioribus suos decipiunt. et tñ per talia qd
doqz parvū lucrantur. Eñ tamen quilibet bos
nus xpianus pro uno regnovo etiam pro to-
to mundo semel peierare non deberet. Secū-
do modo contingunt talia iuramenta cum qd iur-
rat quod est verum et licitum. tunc sicut ikay. hoc
est veniale peccatum: cum sc̄ quis iurat in com-
muni locutione et cursu verborum ex quadam
lenitate et mala consuetudine: ut dicēdo per
deum cras ibo ad ecclesiam vel ieiunabo vel
equitabo. et sic de alijs. Tamē quilibet debet
se in hoc moderare: t illam malā consuetudi-
nem postponere et aduertere dictū xpi quod
habetur. Mat. xij. qd de omni verbo ocioso
deū nō noīando: sed creaturas. et talia iura-
menta que sic fuit noīando creaturas sunt a qd
libet xpiano oīno vitāda. Unū xps dicit i euā
gelio Mat. v. Ego autē dico vobis non iura-
re oīno neqz p celū neqz p terram. Ites sunt
aliq qui multoīens et sine causa iurāt ut di-
cendo per deū viuū: vel per oīos sc̄tos sine oī
causa et necessitate et mala cōsuetudine. Cō-
tra quos dicit xps in euāgelio. ut habetur
Mat. v. Sit sermo vester est est. nō nō. E
Circa qd quenqz an ista iuramenta. s. dicēdo p

Sermo

Exhortatio

Tempus facies in eo oīe op̄. Et quo ps qd qd
qd sabbati violat. s. laborādo: vel mercātis
suo intēdendo. vel etiā qd vecturā in diebus
festiūo exēcēt: sicut rustici qd qñq ad qd tuor
vel qñq miliaria vebūt: t nūq missam vel
sermonē in eisdē diebꝫ festiūo audiūt. Et qd
qd nūdinas in diebꝫ festiūis t emūt: t ven-
dunt ex mala p̄suetudine t pp̄s lucru t pale.
Insup qd in diebꝫ sabbati de sero in nocte nī
nigio diu laboāt. t sic de alijs. Isti oīos grau-
ter deū offendūt: t puniunt a deo multoīens
in bonis t pale p̄ infiortūa: sic qd qñq ra-
proces spoliāt eos: vel equi eos ledunt vel
moriunt. vel dom⁹ eos cōburunt. vel alia in
fortūa illis accidunt: sic qd in fine nōn qd
depauperant. etiā tales multoīens puniunt
in corpe. sic qd infirmanf p̄ mensem vel p̄ du-
os: t etiam qd qd cadunt t frangunt crura vel
biachia. t sic de alijs. t tunc op̄s eos festiūa:
re et necessitate cum mente deberet laborare.
qd anteā cum festiūare debuissent laborau-
runt. qd sicut Salo. Per que hō peccat p̄ hec t
punitur. Item puniunt in aīa qd est maris
mū: qd quotiens festa soluūt: totiē mortaliter
peccant t aīam p̄p̄iam occidunt. Erodi.
xii. Qui polluerit sabbatū morte monatur
Item sciendū qd qd in diebꝫ festiūis peccant
graui⁹ peccāt. sic qd chouzāt in diebꝫ festiūis
qd mai⁹ p̄tūt est qd laborare manibꝫ. vñ Au-
gu. Adelio est in die dñico arare qd chorizare
Eñ etiā Aug. dicit. Qis mot⁹ petulātie salt⁹
est in p̄fundū cloace. Jō qd qd alti⁹ in cho-
rea saltauerit: tāto p̄fundū ad inferū cadet
Sicut illi grauiter peccant qd in diebꝫ festiūis
uis visitat tabernas t se inebriant: cum tñ oīos
ebrietas qd ex proposito fit sp̄ est petūt morta-
le: t peccatum est grauius qd fit in festiūo die
qd in alia die. Sicut illi qd in diebꝫ festiūis exer-
cent suas fornicatiōes sive alia opa luxurie.
Eñ narrat Greg. qdā mulier a suo legitim
mo viro sabbato de nocte cognita. cum in die
dñico p̄cessione se adiūgeret a diabolo amīp-
baf t multū ab eo verabaf. Et si hoc in legi-
timis p̄sonis: quāta tñ pena cōcubitū ille
gitimus plectendus erit. X Quartū pre-
ceptum est. Honora p̄rem tuū t matrē tuā
ut sis longius sup terrā. Cōtra hoc p̄ceptū
faciunt filij filie qd vel qd in honore: at suos pa-
rentes vobis t factis: t eis nolunt obedire in li-
citis t honestis. Etiā parētibꝫ suis defunctis
nō subueniunt p suffragia liberādo aīas eorū
a purgatoriō. Et tales filij qd sic in honore
suos p̄entes puniunt multoīens a deo in cor-

CXLIII

poē p̄p̄io: t subitanea morte. Nam sicut p̄
miū honoratiū p̄entes est vite lōgeuitas. vt
h̄. Ecclia. iii. Qui honorat p̄rem suū vita vi-
uet lōgiōri. Sic a xpo sensu in honore: atēs pa-
rētes moriunt: qñq imp̄iousa t subitanea
mortē. p̄o. Subito defecerūt t pierūt p̄pet er-
imiqtatē suam. Insup punient etiā morte.
Ero. xxi. Qui maledixerit p̄n vel matrē mor-
te moriat sup. eterna. Sciendū qd p̄entes de-
bēt filios suos informare i p̄cep̄ deit eos cor-
rigere cum delinquit iurādo: blasphemādo: qd
oīa p̄tūt qd filii cōmitūt redūdat in penteſu
eos non corrīgunt. Ap̄los. xvi. i. Digni sunt
morte nō solū qd faciūt: s. etiā qd sentiūt faci-
entibꝫ. Y Quātū p̄ceptū est. Nō occides
Cōtra h̄ p̄ceptū faciūt qd p̄tūt h̄ deū t iusti-
ciā occidūt. t hoc est vñ p̄tūt de quartus
oī p̄tis clamantibus in celo. Beh. un. Dicit
dñs ad Layn. Ecce vox sanguinis fratris cui
clamat ad me de terra. Sic adhuc quotidie
dñs p̄t diceat ad quēlibet homicidas. Ecce
vox sanguinis fratris tui. i. p̄tūt tui innocen-
ter te effusi clamat ad me de terra req̄esv̄t
dictā sup te. Sciendū qd tñpler est homicidi-
um. Quidā emī occidūt co:p̄tūt: ut infideles
t p̄ncipes tñ: qd martyres occiderūt qd p̄
p̄ter ventatē passi sunt. Illa occiso nō est ti-
menda. marie qd p̄p̄ iusticiam sustinetur.
Lilat. x. Nolite timere eos qd occidunt corp⁹
tē. Aliqui occidūt tñ aīam. qd̄ sicut primū
ad petūt trahunt p̄ ornatū corporis: vel p̄ mas-
lū exēplū qd p̄bent alijs qd̄ bus dicit Greg.
Tot mortibꝫ quis dign⁹ est: quot exēpla p̄
mitatis in posteros reliq̄t. Eñ etiā Aug. Qui
in aspectu populi malevīnit qd̄tum in eo est
illum a quo attendit occidit. t hoc intelligi-
tur de aīa. Aliqui vtrūqz. s. cor:p̄ t aīam occi-
dūt t hoc sit in duobꝫ casibꝫ. P̄tio qd̄ qd̄ p̄
curat aborsum: qd̄ tñ puer in corpe t aīa mo-
ritur. Gcdō qd̄ quis occidit seip̄m.
Qd̄ alijs qd̄ p̄ceptio. Sermo. cxliij.

I vīs ad vītam ingredi
serua mādata. Mat. xix. Quātū
tum ad sc̄dam p̄tē p̄cedētis ser-
monis tñ iam oīq breuit̄ de vi-
timis qd̄ p̄cepti dicēda sunt. A Tertū
p̄ceptū est. Non mechaberio. In quo p̄cepto
p̄bibeſ oīs illicit⁹ concubit⁹ excepto federe
matrimoniali. Primi qui p̄tra hoc p̄ceptū
faciūt sunt fornicarij: sicut solutus ē soluta
taleſ totiēs quotiēs peccant mortaliſ. Eñ
dī in decreto. Ad meretrices accedere est du-

De alijs quinquprec*piis*

quintus proprieter, tritio. qui meritoco. Universitate apertur, Ephese. v. Hoc autem se*cor*ote qui omnis fo*m*nicato*r* aut*em* invitato*r* non habe*r* prete*m* regno sp*iritu* Secund*o* qui ad*h*uc gr*ati*a*p* peccat sunt illi qui co*m*mittut*ur* stup*er* qui est illicita defor*ation*g*ra*u*m* qui hoc pet*m* au*f*ert quinit*at*e qui est the*s*aur*u* c*o*pa*b*il*ia*, ver Galo. Non est predigna ponderatio o*mn*it*et*is a*ce*. Et insup*er* qui de*for*at*ur* g*ra*u*m* aliqu*o* e*st* occasio mille fo*m*nicatio*n* quas ip*se* post*mod*u*m* com*mit*it*ur*, qui talia vergo sic co*rum*pt*ur* qui non qui mar*it*u*m* legit*im* habeb*it*: si co*dis* e*id* crit*ur*, et tot*ies* tuc*o* peccat mort*al*is*tr*: qui tens*er* l*ut*ur*ie* co*m*mittit*ur*: et o*m* pet*o* illo*s* ip*se* re*it* qui e*st* primo*m* violant*ur*. A*nt*ist. Omnis prim*us* in uno*s* genere e*st* c*u* o*m* eo*s* qui sequunt*ur* de post*in* cod*e* genere. Et in foro penit*ent*ia*ti*: h*ab*u*g*end*u* e*st* illi qui p*u*elle sat*is* faciat*ur*: et c*u* e*st* c*o*ponat*ur*. Terti*u* qui adulter*u* co*m*mittit*ur* et b*u* e*st* gr*ati*a*p* pet*u* impetu*m* stup*er*: qui e*st* b*u* sac*er* matrimon*ij*: qui ip*se* de*o* in padiso instituit*ur*. Universitate adulter*u* pun*it* qui corpor*u* sp*iritu* h*ab*er*et* eternal*is*, ver Os*ce*, v*er Omnis adulter*u* qui cliban*u* acc*es*su*m*. Ap*oc*. trii. En*tr* po*ne* illo*s* i*mag*no ard*et* igne*tr* sulphure*tr*. Ap*lo*. i. Co*lo*. vi. Adulter*u* reg*ni* dei non poss*ed*eb*it*, ver er*it* pl*o* leg*is* qui d*icit* h*ab*o*r* rap*er* a*n* port*as* i*nf*eni*tr* qui ridit qu*ad* mulier*u* gra*u*issime tor*o* qui n*on* f*am*ma ignis circ*u*l*ab*at*ur*. Ille aut*em* h*ab*o*r* qui fuit qui illa r*ati* gra*u*issime tor*o* ref*er*. R*ati*sum e*st* ei qui bee*tr* tormenta pat*er*ef*er*, p*ro*p*ri* adulter*u* qui co*m*mis*it* c*u* vir*is* alien*is*. Quart*u* sunt b*u* trans*gre*d*ient* leg*e* regular*is*, p*re*f*ess*io*n*is, s*ed* qui vot*u*s o*mn*it*et*ie*tr* viol*at*: et i*st*i peccat*ur* b*u* fid*e* de*o* data*s* ut sunt religios*is*: sacerdotes*tr*: i*sc*timoniales*tr*. Et hoc pet*m* e*st* o*ib* p*re*dict*io* gr*ati*a*p*: qui in eo mai*or* sit ini*un*ia*tr* ip*se* de*o*. Quint*u* sunt qui c*u* c*o*s*ang*unc*is* suis peccat*ur*: et b*u* e*st* ad*h*uc gr*ati*a*p*. Et p*ro*p*ri* magnitud*in*e*tr* ill*o* pet*m* be*ne*s paulus apl*us* tra*di*dit*ur* ill*o* fo*m*nicato*r* qui nouer*ca* sua peccau*it* sar*ban*e*tr* et dy*ab*olo ad cruc*is* ad*u*re*tr* d*icit*. i. Co*lo*. v. Terti*u* sunt qui vit*io* indicibili*tr* se*st*aminant*ur* b*u* natur*u* peccates*tr*: et b*u* e*st* gr*ati*u*m*: et p*ess*im*u* pet*m*. De*h* quire a*n* h*ab*o*r*. I*ter*rr*u*. R*ati*. Sept*im*u*r* p*re*cept*u* e*st*. Non furt*u* facies*tr* v*er*bi p*ro*b*ide* off*ensa* in re*bus*. Uni*s* b*u* hoc p*re*cept*u* fac*it* p*ri*mo ill*o* qui furt*u*: co*m*mitt*it* in p*u*ore*tr*: ut qui fur*an* gr*ati*a*p*. Circa qui qui v*er*u*m* i*mag*na*tr*. I*ch*is de*o* s*u*m*it* sc*ri*t*u* E*bo*. q*ui* q*ui* le*vi*. Si aliqu*o* res min*im*as*tr* furt*u* sicut*ur* in re*m*agna*tr*. I*ch*is s*u*m*it* s*u* furt*u* qui e*st* pet*m* mort*ale*, qui e*st* b*u* hospites*tr* qui p*ro*p*ri*e*tr* in vulgar*is* dic*ut*ur.*

Sermon

hunc *Ex*hort*at*ur**

Et he*re*ti*co* n*im*iu*m* c*o*put*at* s*ua* hosp*iti*bu*m* Sept*im*u*r* s*u*l*it* v*is*ur*ari* qui c*o*mod*at* c*u* pact*o* vel c*u* spe aliqu*o* recip*iendo*. Ed*tra* qui d*icit* Lu*c*e. vi. M*u*lt*u* date nib*il* inde sper*ate* U*el* et*ra* qui vend*unt* res s*ua*o l*en*ge car*o*is p*er* dil*at*ion*e* qui si e*is* in*contin*et*u* soluer*ent* ve*rys* et de*vis* qui de*vis* v*is*ur*is*. Consul*u*it*ur*. Uni*s* qui p*ro*p*ri*ta pec*um* em*is* et immediate super dil*at*ion*e* ill*o* eid*e* a quo em*is* vel al*ij* ec*cl*os u*er*so red*dit* in car*o*i for*o* qui va*let*: v*is*valere pot*est*. Et et*ra* qui recip*io*p*ri*gn*u* aliqu*o* vel super eas p*ec*ced*it* pec*um* sup*er* pd*iu* aliqu*o* vel super eas s*tu* vel sup*er* ci*uit*at*e* vel sup*er* vill*u*: et fruct*u* ei*s* non c*o*put*at* in sort*u*. o*de* tales v*is*ur*ari* s*u*f*er*. Oct*au*i sunt l*uso*res qui ca*usa* luc*ri* lu*du*nt et au*ar*icia*tr*. tales tal*ē* pec*um* non p*re*te*nd* retine*re*: si d*icit* s*u*m*it* c*o*f*ess*o*n* sui et pend*ere* vel cro*gar*. Uni*s* null*u* qui lud*it* et pec*um* i*l*lus*tr* do*lu*rat*ur* poss*id*et pot*est* sal*u*an*u*: si sp*iritu* e*st* in statu d*an*ation*is*. Ergo qui c*u* qui ex au*ar*icia*tr* p*re*ter luc*ru* lud*it*: peccat*ur* mortal*is*, et si luc*ra*f*er* i*nf*ern*u* luc*ra*f*er*, si pd*it*: cel*u* pd*it*. Et qui p*re*ty*s* qui null*u* l*uso* sal*u*af*er*: nisi rest*itu*at*ur*. Et qui lig*er* et quib*u* rest*itu*re tene*at*: hoc qui re ante*cer*mon*e*. tu*s*. Noni sunt qui re*u* fur*at* v*er*l*u* r*ati* p*ra*pt*am* em*is*: vel de*rap*im*is* comed*it*: et et*ra* qui a i*ude*is don*u* vel mun*u*scula recip*unt*. tales ten*en* ad*re*stitution*em* ill*o*is qui sunt heredes*tr* tal*ē* rer*u*. Inde sciend*u* qui o*ia* ista iam nou*em* genera bo*m* ten*en* ad*re*stitution*em*: si volunt consequ*it* pet*o*rum remiss*ion*em. v*er* Aug. Peccat*u* non dimitt*it*ur: nisi ab lat*u* rest*itu*at*ur*. D*icit* Oct*au*u*m* p*re*cept*u* est Non loquer*is* c*o*tra p*ri*mu*m* f*als*u*m* te*stim*on*iu*u*m*. Pr*imo* qui c*o*tra ill*o*ud p*re*cept*u* fa*ci*unt*ur*: sum*it* f*als*u*m* test*is* et m*ed*ac*es*. P*ro* quo sciend*u* qui f*als*u*m* test*is* p*ri*mo occid*it* a*iam* pp*ri*u*m* c*u* suo f*als*u*m* testimon*iu*o. G*ap*. i. Os*ce* qui ment*is* occid*it* a*iam*. Secund*o* rpm*negat*, qui corrupt*io* ver*it*atis*tr* est neg*at*io*de*i. Non qui ver*it*at*e* negat*ur*: rpm*negat*. Terti*o* p*ri*mu*m* led*it* et d*an*ific*at* aut*em* in re*bus*: aut*em* in fam*ā*: aut*em* in cor*pe* c*u* suo f*als*u*m* testimon*iu*o. Et quis lib*et* tal*ē* bonus homo sic pot*est* dice*re* c*u* rpm*illud p*ro* i*st*o*. Insurre*er*unt*ur* in me*te*st*is* in*iqui*. Et f*als*u*m* test*is* s*u*m*it* Th*om*as de*o* equino peccat*ur* mortal*is*: et ten*et* ad*dam*ni rest*itu*re*tr*. Secund*o* sunt detract*ores* qui fam*ā* p*ri*mu*m* dem*igrat*, et tales sunt pe*iores* f*un*ibus*tr* et r*ap*to*rib*u*m*. v*er* Amb*ro*. Tol*erabilio*tr** res sunt f*ur*co*s* qui v*est*es*tr* et alia bona nostra di*pi*u*m*: qui detract*ores* qui bon*u* fam*ā* n*on* d*ile*mi*ant*, qui melius*tr* est nom*ē* bon*u* qui di*ui*tie*multe*. E*st* p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri*mo: gra*u*issime pec*at*, qui vit*io* rem*itt*: if tale pet*m*. Inde Diction*em*. Non fac*ili*o ven*ia* p*ra*ua die*iss* de*recto*. Et ratio*est*: qui ten*et* ren*ovare* et fam*ā* p*ron*on*re* i*rest*itu*re*: si vult mi*am* dei c*o*sequ*it*. qui si quis ten*et* rest*itu*re t*er*pal*ē*: multo*mag* fa*ci*tie*multe*. Et p*ro* quo sciend*u* qui fa*ci*sa cr*im*ina im*pon*it*ur* p*ri</*

De nouē p̄ctio alienis

De dñi agendo sp̄edium. Quarti s̄r discordia
int̄ doce seminante; et iſhi sunt filii dyaboli
et eccl̄. Qua dei vocant filii q̄ pacē faciunt
facere, pponunt; si t̄m̄ delectant i mōtōsa detrac-
tionē eus plena ratione. Et talio mōtōsa
delectatio est peccatū mortale.

Germino. cxiij. De nouē p̄ctio alienis.

B alienis parce seruo tuo
ps̄.xviij. Ubi sciēdū q̄ nouē sunt
petā aliena quoq̄ si p̄tōe in vno
in morte dep̄b̄sūt̄ sic dñs
natur: sicut pp̄t̄ pat̄m̄ pp̄t̄. **D** Quosā
pumū est iubilō. s. q̄ q̄ inbet alterū peccare
Uerbigia. Sicut dñs q̄ iubet familiū: vel pa-
ter q̄ iubet filiū: et dñs q̄ iubet familiū becfa-
cere q̄ sunt contra charitatē dei t̄ primi. Et
cuit rustici q̄ iubet famulos suos dāmā infes-
re pris cū pecorib̄ suis in gramīnib̄ v̄l sege-
tib̄, vel etiā dñs q̄ iubet ancillā ad prātu q̄
teri ire: et ibi grāmia recipere: qđ t̄m̄ cognoscit
esse q̄ voluntatē illius cuius est prātum. Et n̄
non nisi vñ pannū plenum grāminib̄ an-
cilla et iussu dñe recepisset: dñs obligare ad
satisfactionē. Itē mechanici q̄ iubet suos fa-
mulus infidelis laborare sua artificia. sicut
pānifices q̄ iubet pānos nimis excessu elas-
niare: distēdere: sive extrahere. Et caupones
q̄ iubet familiā suā mēsuras cū vino nō des-
bite replere. Sūr sartores: sutores: et pisto-
res q̄ iubet seruos suos ifidelis laborare. Et
pentes q̄ iubet filios vel filias chorizare: et
sic de alijs. qz q̄cqd iussisti qđ ē q̄ charitates
dei t̄ primi: in isto re eo t̄ dānabēs cū illo
q̄ b̄ pp̄trauerūt̄ et iussu tuo. Unū ēap. xviii.
Simili pena seruus cū dño afflīct̄ est. Sed
querif vtr̄ ctiā tales teneant a& restituonē.
Rūdef q̄ sic: q̄n̄ quis probabilis credit se
cūtā esse rei ablationē vel dāmū: vel noīe suo
factum postea ratum habuit: alio non. **I**
Eccl̄dū peccatū alienum est consilius. Quid
ad malū vsum. s. ad peccādū. puta ad vanam
gloriā ercentiā. v̄l ad lūturiā. vel ad crapu-
lam. Tertii q̄ nimio affectu occupant se cū tē
poralib̄: ita q̄ obliuiscūt̄ de his q̄ sūt̄ dci
t̄ pp̄ne salutis. Decimū p̄ceptū est. Non con-
cupisces vteiē primi tui. Ebi prohibet oīs
concupiscentia carnis: sicut in seruo p̄cepto
prohibuit actū lūturię: sic hic prohibet cōcu-
piscentia lūturię. Ebi sciēdū q̄ dñc prece-
ptū faciūt̄ tria genera homī. Primi q̄ delibe-
rate concupiscentia libēter actū ope pp̄tratas:
rent si possibile ip̄is foret: vel si non timeret̄
mūndū vel scandalū hominū. Eccl̄di qui se

lauant et omiant vt concupiscentia. Tercii
non concupiscentia nec volūt concupiscentia accidēta
facere, pponunt; si t̄m̄ delectant i mōtōsa detrac-
tionē eus plena ratione. Et talio mōtōsa
delectatio est peccatū mortale.

Germino. cxliij. De nouē p̄ctio alienis.

B alienis parce seruo tuo
ps̄.xviij. Ubi sciēdū q̄ nouē sunt
petā aliena quoq̄ si p̄tōe in vno
in morte dep̄b̄sūt̄ sic dñs
natur: sicut pp̄t̄ pat̄m̄ pp̄t̄. **D** Quosā
pumū est iubilō. s. q̄ q̄ inbet alterū peccare
Uerbigia. Sicut dñs q̄ iubet familiū: vel pa-
ter q̄ iubet filiū: et dñs q̄ iubet familiū becfa-
cere q̄ sunt contra charitatē dei t̄ primi. Et
cuit rustici q̄ iubet famulos suos dāmā infes-
re pris cū pecorib̄ suis in grāminib̄ v̄l sege-
tib̄, vel etiā dñs q̄ iubet ancillā ad prātu q̄
teri ire: et ibi grāmia recipere: qđ t̄m̄ cognoscit
esse q̄ voluntatē illius cuius est prātum. Et n̄
non nisi vñ pannū plenum grāminib̄ an-
cilla et iussu dñe recepisset: dñs obligare ad
satisfactionē. Itē mechanici q̄ iubet suos fa-
mulus infidelis laborare sua artificia. sicut
pānifices q̄ iubet pānos nimis excessu elas-
niare: distēdere: sive extrahere. Et caupones
q̄ iubet familiā suā mēsuras cū vino nō des-
bite replere. Sūr sartores: sutores: et pisto-
res q̄ iubet seruos suos ifidelis laborare. Et
pentes q̄ iubet filios vel filias chorizare: et
sic de alijs. qz q̄cqd iussisti qđ ē q̄ charitates
dei t̄ primi: in isto re eo t̄ dānabēs cū illo
q̄ b̄ pp̄trauerūt̄ et iussu tuo. Unū ēap. xviii.
Simili pena seruus cū dño afflīct̄ est. Sed
querif vtr̄ ctiā tales teneant a& restituonē.
Rūdef q̄ sic: q̄n̄ quis probabilis credit se
cūtā esse rei ablationē vel dāmū: vel noīe suo
factum postea ratum habuit: alio non. **I**
Eccl̄dū peccatū alienum est consilius. Quid
ad malū vsum. s. ad peccādū. puta ad vanam
gloriā ercentiā. v̄l ad lūturiā. vel ad crapu-
lam. Tertii q̄ nimio affectu occupant se cū tē
poralib̄: ita q̄ obliuiscūt̄ de his q̄ sūt̄ dci
t̄ pp̄ne salutis. Decimū p̄ceptū est. Non con-
cupisces vteiē primi tui. Ebi prohibet oīs
concupiscentia carnis: sicut in seruo p̄cepto
prohibuit actū lūturię: sic hic prohibet cōcu-
piscentia lūturię. Ebi sciēdū q̄ dñc prece-
ptū faciūt̄ tria genera homī. Primi q̄ delibe-
rate concupiscentia libēter actū ope pp̄tratas:
rent si possibile ip̄is foret: vel si non timeret̄

Germo

Approfici ppetrabunt̄. ut p̄ pena accidēta
lio sp̄ abūḡlēt̄būt̄ v̄l q̄ ad nouissimū dīc̄: si
sic occedūt̄. Ergo q̄libet p̄te aucre fibi dñ ne
bet malū p̄filiū vel doctrinā malam. q̄t̄ talis
cōtā deo homicida reputabūt̄. v̄l Aug. super
Job. Homicida diabol⁹ v̄t̄nō q̄ gladio ars
maruo vel ferro cīct̄ ad boīc̄ veniat: s̄ q̄t̄
malū verbū semiat. Noli q̄ facere homicidā
mala fratri two p̄suadendo. Et mali cōsilia
m̄ sunt sc̄ut̄ diabol⁹ q̄ sp̄ malus suader: t̄ q̄t̄
sunt fibi m̄c̄ in culpa: s̄t̄ erunt ei ūlēs i pe-
na. Sed boni p̄filiū sunt sicut angeli dei q̄
sp̄ suader̄ hoī qđ bonū v̄t̄le est fibi. t̄ etiam
ea q̄ sunt pacio: t̄ iō merito cum angelis vis-
tā eternā possidebūt̄. Sciēdū q̄ mali p̄filia
ri ut frēq̄nt̄ turpiter moriunt̄: ut p̄z de p̄n
cipib̄ q̄ dederūt̄ p̄filiū ē Danielem pp̄berā.
Et ille mitteret̄ in lacū leonū: q̄ postmodū p̄
se in lacū sunt missi t̄ a leonib̄ deuorati. Ec-
cl̄a. xxvij. Faciēt̄ p̄filiū neq̄ssimū sup̄ ip̄m de-
nolus. Tertiū p̄ct̄m̄ alienū est p̄fensus. Eas
q̄ ex corde diligit malū qđ alter facit: simo t̄
fanet fibi in hoc. tales ctiā digni sūt̄ morte.
q̄ nulli placere dñs illud qđ deo maxime dis-
acet. hoc est p̄ct̄m̄ iniusticia. q̄ si nō iussisti
vel nō p̄filiūt̄: si solū p̄fensus ad mala faci-
enda q̄ sine tuo p̄fensus nō fuissent ppetrata:
re eoī cōm̄ p̄ct̄p̄ illo: t̄ pp̄t̄rea dānabe-
ris cū faciēt̄b̄. Mo. i. Digni sunt morte non
solū q̄ faciit̄: si ctiā q̄ p̄fensus facientib̄. ver-
bi gratia. Tu non iubes aliquem ludere: nec
consulis: si solūmodo p̄fensus in hoc: re eoī
Emuliter pater t̄ mater nō iubent filiū vel
filiā chorizare si cōsentiant̄: in hoc rei erunt̄
Ergo quicū q̄ p̄est alicui cīvitati vel cōita-
tē licet nō iubeat mala facere nec cōsular: sed
solū cōsentiat malefacientibus t̄ p̄mitit̄ fie-
ri mala: vel pp̄ter lucrum tp̄ale: vel pp̄f
faz uōē humanū: vel pp̄ter timorem: reus erit̄
oīm̄ maloy q̄ sub dño eī fūt̄. Unū ēap. vi.
Judiciū durissimū fiet his qui presunt. Hoc
admettere deberent qui lūsores fouent in do-
mibus eorum: vel in suis cīvitatibus. t̄ sic dñ
alijs malis q̄ sine consensu eō fieri nō pos-
sent. **R** Quartū peccatū alienū est adus-
latio. t̄ rei in hoc sunt illi q̄ peccatus cōmen-
dant illo: q̄ male faciūt̄ pro quo dānabūt̄
Nam qui ita laudat vel adulant̄ malefacien-
tibus ita rei sunt quodāmodo sicut illi q̄ pec-
cata ppetrant̄. Pro quo sciēdū q̄ vicia per-
adulatorib̄ iā in presenti t̄pe acquisierunt̄ si
bi vītūtū nosa. Nā supbia vestīi: cingulūt̄
calceo: t̄ eīm̄ extēnōt̄ gesto: ab ip̄is hone-

CXLIII

sta est nūcupata. vt dicendo q̄ bñ decorat
te ista tunica. q̄p bñ decorat te illud p̄plū. v̄l
q̄ pulchrie in medio in tali veste. Et in hoc ep̄
imitans luciferū in subgia extollendo se sup̄
alios in hoc cōmēdant̄: qđ est valde nocivus
t̄rēphensibile. q̄t̄ r̄p̄ dicit in tūgēlio. Qui
se eraltat bñliabit̄. Eccl̄do auaritia noīat̄
puidentia. vt cū q̄ die noctu q̄d̄ virib̄
laborat p̄ acquisiōē terū tp̄alīt̄ sive iuste sive
iniuste. v̄l quocūq̄ mō ip̄e p̄t̄: sive sit cū dō
sive n̄ minime curas: oīs sollicitudinē adh̄s
bens quō tp̄alia possit p̄gregare: t̄ cū tanta
auditate q̄ nū q̄ satiat̄. Et in hoc cōpaf in
ferno. Aug. ad quendā comitē. Auar⁹ infes-
no est filio. Inserēt̄ cōnt̄ p̄ntosch̄ q̄ deuotane
ritū q̄d̄ dicit satis est. sic t̄ si oēs t̄bēsūt̄ cō
fluerunt in auarū nū q̄d̄ diceret satio ē. Et ta-
lis ab adulatoreb̄ nō noīat̄ auar⁹: s̄ puidus
Tertio dissolutio socialis iocūditas est noīa
ta. vt cū q̄s cōformat se alijs indifferent sive
in licitio sive in illicitio: sive in bonus sive in
malis. sicut in chorizando: saltādo: t̄ ludens-
do: t̄ sic de alijs. talis ab adulatoreb̄ nō noī-
matur dissolutus: sed socialis sive socius
Zalis qui sic se cōformat alijs in malis et
illicitio: postmodū habebit societatem cū
demonum t̄ daimoniorū: t̄ carebit societate
dei t̄ omniū sc̄t̄ū. Quarto astutia ab ip̄is
adulatorib̄ p̄udentia noīatur. vt sc̄z quās
do q̄s est astut̄ in mercantijs t̄ in alijs suis
negocijō: t̄ lucrat̄ mentiendo t̄ decipiēdo p̄
rimos: sive cū nouas adūmentōes: iā mādi-
tas inuenit vt sic primos decipere possit. ta-
les ab adulatoreb̄ huius mūdi prudentes
nominantur. Unū Luce. xvi. Sūt̄ hui⁹ sc̄culi
sunt p̄udentiores filiis lucis in generatiōē
sua. Quinto lata p̄sciēt̄a libertas animi no-
minat̄. vt cū q̄q̄ sine timore dei vītūtū nū
curas nec timēs dēū in cogitatiōib̄: locutio-
nibus: sive in opib̄: sed sine oīm̄ timore dei
peccat̄. t̄ que delectabilis sunt cari p̄per-
trat. talis em̄ letus ab adulatoreb̄ noīat̄.
De q̄b̄ dicit dñs. Lu. vi. Eē robiḡ q̄ nūc̄ n̄
detis. Sexto garrulitas offobilitas noīatur
vt cū quis est garrulosus sive vir sive mulier
t̄ sc̄nūt̄a vība profecto nō curādo vītūs
deum in hoc offendat. tales nominantur ab
adulatorib̄ solaciōsi. In quib̄ aliq̄ multū
peccant concitando. sc̄ib̄ homines amosos
ad iracundiā. ad impatiētā. t̄ ad blasphem-
iā: qui alio ex natura t̄ ex seruo inyabilis
sunt t̄ im patientes: t̄ in quocūq̄ tales com-
moti sic peccant redundant in eos q̄ concita-

Continuatio precedētis sermonis

serunt illos. **Z** Et vites habemus vide
re quod virtuosi dentur. q: primo qd qd est
abstinenia et vult vivere in peccato qd tñ in ne
cessitate decantat: et bibit cernuissima vbi bñ pos
set bibere vñ: talis pars et auaritia noiat. qd
qd nō audeat vti de bonis sibi accessio. cu tñ
tabo nō ppter paritatem: si ppter deū hoc
dimittit. q: scit se esse redditum rōes de oibz
creare uno qud illo vsus sit. vel etiā id in ab
scentia vult vivere vt paupibz eo melius
possit subvenire. **S**econdo si qd diligit humi
litatem crēplo ipi qd dicit. Discite a me q: mi
tio famae humiliis corde. humilitate studet ser
uire in verbis et factis et nitit cauere scandala
lū timens illud dictū ipi. **L**Mat. xviij. **E**le ho
mim illi p que fit scandalū. talis ab amato
ribz huius mundi hypocrita noiat. **T**ertio ma
turitas. s. cum qd mature incedit in verbo et
factis cauendo levitatē mentis offendere. talis
matutinos amaritudo noiat. **Q**uarto quies
deuotio: vt cū qd nitit expellere errantes
occupatōe: et deo quietū et tranquillū cor of
ferre. talis quies deuotio pignitia noiatur
Quinto simplicitas. cum qd sim proprias in
simplicitate cordis qnt deū: et sim dictus ipi
studet simplicitatē colube offendere. talis sim
plicitas studit noiat. et talis ab amatoribz
mundi deridet. **J**ob. vii. Deridet iusti simplici
tas. **E**cclito timor dei stricta conscientia noiat
ses cū qd timeret deū et non vult deū offendere
in verbo nec in factis. **E**zeptio fugere publi
cāt mali societatis: singularitas noiat. vt cū
qd vult sibi pcamere a mala societate aduers
ens illud dictū ps. **C**ū sancto scōs eris. et cū
queris pueris. talis dicit singularie: vel
despecto: primi. **O**ctauo cū qd qnt iusticiā
engit. tūc austero et impatiēs noiat. **N**os
io cū qd est bone conuersationis: et ppter ea
diligit ab hoibz ille adulato: noiat. **D**ecimo
i qd info: mariōi tco:rectiōi primi intēdit
sumptuosus noiat. et sic de alijs. **L**vi
Quintū pētū alienū est recursus. **G**ic sunt
sunt defensores malefactoꝝ et ad quos ma
lefactores bñ recursum. Ergo si poteno es et
in municipio tuov el castro tuo tuens rapto
ta cū suis rapinis re eris oīm illoꝝ pētū
bi es: excepto: hospitū et recipis in domum
nā boies nō bonos: et admittibras cōs cibas
ia illicta et pbibita. s. in qdragēsima lactici
a cu alio sunt sanū et fortes et possunt bñ vti
bo qdragēsimali: et tu bñ b̄fco eis adminis
trare cibū qdragēsimales: si ppter lucrū ads
ministras cibā qdquid desiderant: et cibū phis
bitū ab ecclia. Clerbi ḡfa. **G**ic reptū et
qdragēsima i vna qrtā fera mītū: et fuit an
garia et cū bñ fuit vigilia matthei apli. **P**lē^o
to: sanū: et robusti vñ sunt de lacticinjor
alo bñssent sufficiētiā de cibis qdragēsima
libz. In qd nō modicū peccat tu comedētes qd
etiā illi qd administrat ppf lucrū tpale cōs tū
fercula. Et si aliquis hospes diceret. videat ipi
qd ad me. **M**ndeo qd ex charitate dei et p̄soni
mi obligamur p̄mouere p̄mū in bis qd sūt
salus: et nō cōs administrare occāt. **T**u peccādi
Itē si cōs pincerna et hospitio recipio malos
sc̄s lusoreo: blasphematoꝝ: et lenones qd cū
meretricibz peccat qd secū ducūt qd nō s̄t legi
time vices eoz. et bñ facis ppter lucrū tpale
re eris oīm pētōꝝ illoꝝ. Itē paterfamilias
qd tū famulū et famulā fili peccates i sua domo
re erit illi pētī. **E**t bñ cuiq; qd qd i domo tua
cōmittit qd est p deū ab his qd hospitio req
pis scient ei tu re eris. **N** **E**cclpi d̄ his
qd hospitio recipiūt malefactores ppf lpcm.
Legis qdā tabnari ppināo vñ vñ oē tas
bonos qd malos hospitio recepit: et permisit
eos in domo sua ludere: chorizare: blasphem
mare: inebriari: lenones et meretrices
peccare: et alia multa mala pmisit fieri in do
mo sua ppf lucrū tpale. **S**emel vna die dñi
ca cū vñ vñ de cellario portaret et aī iannū et
portaret: hospitibz et tradomū sedētibz qd bo
m̄ plena erat hospitibz ecce vēt turbine cū
violē rapuit: et sursum ī aera leuavit ī p̄spe
ctu toti p̄pli. **E**t cū sic a demōibz leuaret cl
mawit cōpūcto corde. O de qd fiet d̄ anima
mea. **L**uc demones pmiserunt cū cadere in
vno cāpo sup agrū vñ dicētes. Q: oblit̄ es
oīm trāsitorioꝝ et corporis ppui: vte: vtric
filioꝝ: atq; amicoꝝ tuoz: et dcum solū p̄a
tua cōpūcto co:de rogasti: nō s̄ possum te vi
tra ducere. q: op̄a nō vlt nos pmittere nīs
in te exercere volūtate: eo qd cōpūcto cordib
uocasti cū. et si bñ nō fecisses: cū corpē et aia te
ad infernū durissim?. **E**t bñ dicto dispuerūt
et postmodū iuēt i cāpo repositat̄ ad domū
et p̄ alijs dies decubuit. **E**t postq; cōualit
se cōmēdauit et tabernā amouit: et apli. **I**nun
pmisit aliquē i domo sua ludere vel blasphem
mare: vel chorizare siue alia mala exercere.
Germō. xlvi. et est p̄inuatio p̄cedētis.

Serrito

alio quattuo: petio alieno: O Ubi dicet
dū q̄ seruū petiū alienū est. Participatio in
petio alieno. s.cū q̄s ptem in lucro petiū b̄s: t
per dñs etiam t ptem babebit in pena. vt q̄
scienter emūt rapinā vel furtum: vel inde co
medūt t bibūt: tales tenent ad restituionē
in tanto quāto de illis reb⁹ vñ sunt: vt si scr
vel octo comedissent vnū pullū fortius abla
tū q̄libet tenereſ restituere suā ptes. Si in
telligendū est de his q̄ a iudeis dona t mis
fuscu... seperūt: q̄ tales tenent restituere
non ip̄is iudeis s̄ ip̄is a qb⁹ ip̄i iudei p̄su
ram erto: serūt: si bñt noticiam eō. Si autē
nō bñt noticiam illoꝝ: tūc restituere debent
s̄m p̄filiū sui confessoriō: vel paupib⁹: vel ad
alios p̄dos vñs. Idē dicendū de luso:ib⁹: et
de his q̄ bona p̄ ludū acq̄sita recipiūt. Nam
nullus dīc cuꝝ luso:ib⁹ bibere nec comedere:
nec ip̄is pecunias ad ludū accommodare: nec
etiaꝝ denarios istos q̄s ad lumē exponūt reci
pere. Sic ut bñt q̄ q̄fi cōburūt lumia p̄mo de
nario recipiūt bñt aliquā q̄ttuor denarios i re
cōpensam: tales oēs tenent ad restituionē
s̄m p̄filiū sui p̄fessoriō. Itē iudices t reipu
blice p̄uidētes q̄ p̄mittūt panes t vinū mio
rari p̄p̄f suū lucrū tpale: t oēs alij q̄ p̄ticipāt
quocūq̄ mō sciens in lucro petiū: vt vrores t
pueri res iniustas sciens hereditātes t possi
dētes. Ubi legif in Danielē.ca. viii. q̄p tā vro
res q̄ filij sacerdotū belis a rege cōbusti st.
P Septimū petiū alienū est. Cū q̄s min⁹
est i petō qđ corripe t rep̄bēdere tenet. Ubi
q̄bus de⁹ cōmisit subditos: vt plati t patrib⁹
familias tenent subditos corripe alias vñ
cū ip̄is dānabunt. Ubi legif de sacerdote be
dy. I. Reg. viii. Qui nō correrit filios suos in
que agētes: vel q̄z tepide correrit eos. nō pu
nitua est hic p̄ mortē tpale. q̄z fracta ceruic
eccidit de sella retro: suis t erpirauit: ideo si
infemū descēdit nō inuenio alia cām: nisi q̄
filios suos non correrit: p̄p̄f qđ dñs subit
nea morte en̄ interfecit. Ubi cū filij a pentib⁹
t laici a platio suis rep̄bendunt nequaꝝ i
dignari debēt. Nam patres t p̄elati ad ho
tenent: alias cū eis dānaren̄t. vñ Ezech. ii.
Si dicente me ad impiū morte monens.
p̄ tua supbia: auaricia: luxuria t tu nō ann
ciacris ei neq̄ locut⁹ fueris: ip̄e si i iniqtat
sua morieſ sanguinē ci⁹ de manu tua refigi
Nam oīa petiū q̄ plati p̄ht corrigeret t nō ce
rigit: ip̄io imputabūt: t p̄ eiſdē damnab
tur. vñ Gapič. vi. Durissimū iudiciū fiet hi
q̄ presun⁹. Q Ex q̄b⁹ p̄s φli p̄fesso: di

CXLV

confitentē redarguit: nō ppter ea indignan-
dū: qz confessio: ad hoc tenet: qz bonū confes-
soz potiū dū duos vel tres bñi expedire ē: des-
cēti negligens: qz nō est redditur: rōz de na-
mero pfitentiū vtrū paucos vel multos au-
diuent: si qz liter eos expediuit et absoluuit. Si
autē cōfessor ppter lucru tpale negligens expe-
dit pfitētes grauit peccat. qz sūm docto: co: q
scienz absoluit aliquē quē co:ā deo pbabilē
estimat vel seit nō eē absolutū ipo facto pec-
cat mortalit. Videant ergo zffessores quō ab-
soluāt pōposos hoīes qz nō intēdūt dimittē-
re suā supbiā: imo ipo facto oñdūt suā sup-
biā in vestib: et in scissuris vestiū: in logis
caudio: tē. Et sic etiā intelligit de alijs pctōz
bus qz oñdūt pbabilia signa qz nō bñt firmū
ppositū abstinēdi a pctis: vt publici fornica-
tū et adulteri et cōcubinarū: qz cōcubinas i do-
mo secū tenēt: nec a se intendūt eas remoue-
re. Sistit pffurari et lusores et falsi mercatores
qz noln̄t restituere sūm pffiliū sui confessoris.
Similiter et supbi cborizante et tornamenta
exercētes: qz seruāt adhuc illa ornamenti in qz
bus peccauerūt. Nam hoc est cuiusqz signus
qz tales nō firmū intendūt desistere ab illis
pctis: qz si iam resignarent illa ornamenti qz
bus nō vtunqz nisi ad peccādū: tñc in futurus
oporteret eos sibi alia ornamenti supbie ppa-
re. Elñverus penitēs nō solū postponit pctā
et etiā occasione pctōp: et hoc in illis appa-
ret qz veracit pueritūt et bñt firmū ppositū
se emēdandi: qz tales obnciūt habitū sup-
bie: et capucia magna: et crinalia: et pepla: cuqz
qz pffecauerūt: et sic de alijs. ¶ Octauū
pctm alienū est pctis non obstat: et hoc spe-
ctat ad platos et pffides. Unū plati et dñi qz sub-
ditos suos nō cobercēt: si dimittit eos dam-
na paupib: infēre: pullos: aucoz: pcco: a au-
ferre: fruges co: eqz in pabulum gramiare: et
fructus bortoz et vinearū furari vel vi rapere:
vel etiā pauperes vituperare: pcutere: ledere:
re: imidere: et male tractare: et nō phibent p:
pterea dñnabunt. vñ Ezech. xiiij. dicit dñs p:
latiō. Non ascendistis ex aduerso: nec oppo-
suistis vos mūrū p domo israel tē. Diversi
em recto: es ad h statuti sunt: vt vniusquisqz
terrā sibi subiectā in pace teneat. Et si forte
ipse recto: vel plat: non spoliat subditos: tñ
nō resistit spoliatorib: Et si eēt terra ita am-
pla sicut ultra mare oīa pctā qz fiūt in ea per-
ratores qbus resistere posset et non resistit:
tunc de oībus illis redditum est rōnem co-
ram deo. Elnde si pfectentes pht prohibere

De articulis fidei

Mala et nos facile dñm abatur. Ideo vos q vel
q pueratio filios vros vel filio turpia
loquit mala ppterare t niderot nō pibet
e nos pteram familiu vestras: t vos
inducit pterea subdito vro: nō impudere
Poteris talis t nō facit: etiā si aliud malum
nō habuerit q illū solū: dñm abumini. Non
perī alienū est. Non manifestare pētā boī
ut ab illis q pēt t debent t tenet corrigere
coerigant. Cīn qūc scit pūculū alioz t alioz
nō auſor t pūnunt sine fit in corpe sine in re
bus sine in aīa: cū bī possit eos pūnire
dñm reus crit si nō fecerit. Sic fili tu scis
aliquē peccare t posse hoc manifestare ut i
pediret t manifestare: si nō feceris re^o eris
in iustē t non vis dñm rei intimare: ut ex
inde suam rem rehabet t recuperare possit: cū
tū doc hāte cōmode possit: reuo eris cocam
deo illius pēt t dñm. Item si videris aliquē
alteri dñm infere in ogro sine in prato sine
in horto: t cū pelamarcas ad cū idē fortassis
cessarē t dñm inferendo: si pēpserio vel ne
gletens hoc facere in subsidiū dñm rei: tunc
re^o es coā deo. H̄s aliq dicūt cū aliq iniuste
fieri vident. qd hoc ad me p̄tinet. Nō video q
ex pēcepto fratremē charitat qlibet teneat p
remē pūculū sui p̄mī i co:pe t in aīa: cū b
cōmode pōt. Exemplū. Si videres cecū tran
sire circa fouē t nō p̄muures cū: si caderet
in fouē t moreret homicida illū esces coā
deo. Itē cū in sinodo p̄cipit osb^o in eadē par
rochia exītib^o ut manifestēt crīmia publica
ad corrīendū ca: qd qd nō curāt. t video mi
scrbilis scīpos dānānt. Ergo qūc cā p̄san
guinitatis vel familiaritas: vel cā luci non
proderet pētī. qd p̄dēdū eset līmura sy
moniam: cōmitteret t graui peccaret. Item
quicq sciet hereticū vel phitomissam t nō
proderet mo:talī p̄cāret. q: mēlī est tales
corruptores fidei p̄dere platis ecclie q̄ diu
ralde in pane t aqua ieiunare.

De articulis fidei. Scrimo. xlvi.

Quis qui p̄sūt et cre
dit in me nō moreret in eternū.
Job. xi. A Sciendū q̄ fides
freqūter est p̄dicāda fidēlib^o: et
etiā ob eis diligēter custodiēda. q: fides est
fundamentū oīg boni. Aplo. i. Coz. iii. Fun
damentū aliud nemo pōt ponere p̄ter illud
qd posītū est. qd est ibs r̄ps. i. fides iefi r̄pi.
vī Aug. Fides est benoz cīm fundamētū,

Fides est humane salutis initī: sine hac ce
mo ad filiō dei numerū puenire pōt. Vīb.
xi. Impossibile est sine fide placere deo. Eri
go ve deo placere possim^o dēm^o h̄c fidērā
etā integrāt firmā. Quia sīm aplim ad T̄eb.
x. Iust^o ex fide viuit. Nos igr ex q̄ de fide et
eleste locuturi sum^o: tūc est notādū q̄ i sym
bolo aplōz sunt. xii. articuli fidei sim nācūz
xii. aplōz a q̄b^o cōpositū est. Nam apli agre
gati delēpierūt. in. articulo fidei i pīmo
cōcilio. de quo h̄c Act. xv. Cīn^o sīm diffīl
tūc fuit data p̄ beatū petrū. Et est sciendū q̄
btūs paulus nō h̄c ibi. qz p̄tūc nō fuit elect^o
in aplim: nec etiā ipse est vn^o de numero duo
denario. Et prim^o articul^o p̄tinet ad pīm: t
ser p̄tinet ad filiū: t q̄n q̄b^o vltim ad spūntū
scēm. Pro quo notādū q̄ null^o dubitare d^o
sed q̄libet r̄pian^o teneat credere trinitatem p
sonarū: t vītatem essentie diuine: nec tī cu
riose p̄scrutāda est beata trinitas si simplicif
credenda. Ver. Scrutari hanc temeritatem est:
credere pīetas: moscere vita eterna. Quō bea
ta trinitas multipliciter p̄bef. Doc q̄r ans
te scīmo. lrv. O altitudo t̄c. B Ultē
sciendū q̄ istos. xii. articulo fidei q̄libet
tenetur credere. t qui in uno articulo erraret
nec firmiter crederet talis eset in statu dām
nationis: q̄ absq vera fide null^o saluabitur
Mārci. xvi. Qui nō crediderit condēnabitur.
Et insup q̄libet hō cum ad annos discrendis
puenit teneat addiscere oīonem dñicām fa
lutationē angelicā: t symbolū aplōz: si vīt
accipere sacramentū eucharistie. Et pīmā ar
ticulū posuit btūs petr^o dicēs. Eredo in deū
patrē oīpotentem creatorē celi t terre. i. sīm
Aug. Creatorē oīm rerū vīsiblētā t inūsiblētā
mī. Contra hūc articulū dicūt manichei: vī
sibilia esse creatā a pīncipe tenebrazz: inūsibi
lia vero a deo. Que heresis odibilis est deo
hoib^o t oīb^o creaturis. Deo: q: talis heresis
deo suū dominiū minuit: dum vīsibilia eius
dominio ei^o subtrahit. Hoib^o: q: ptumelias
eis facit cum ex pte q̄ vīsibiles sunt diabolo
eos attribuit. Imo talis heresis de honestatē
oīs vīsibiles creaturas dū cas a diabolodē
esse creatas. Exquo p̄t q̄ q̄libet r̄pian^o debēt
firmiter dēcū credere esse creatorē oīm rerū
vīsibiliū t inūsibiliū: t q̄ nō est allēs pētē
culus in natura quin a deo sit creatus.

L Item sciendū q̄ ex consideratiōe istis
articuli homo dirigit ad tria. Primo ad gra
tia: iactio. Quia exquo deus est creatus
oīm creaturā certū est q̄ quicquid sumus

Scrimo

vel habem^o q̄ voca deo sum^o vel habemus
i. Coz. iii. Quid habes qd nō accepisti. pō.
Dñi ē terra t plenitudo ei^o. Sī erquo omīa
a deo habem^o: tunc mento tenemur ei ḡtarū
actionē referre. pō. Quid retribuā dñs p̄ oī
bus que retribuit mi. vī Criso. in ser. Libes
ralissim^o est de^o. q̄ta tibi larg^o est ad sustē
tationē: q̄ta ad eruditōē. q̄ta ad correctiōē
oneē. q̄ta etiā ad delectationē. t hec oīa grā
tiā dedit. Secūdo inducimur ad bī vtendūs
rebus creativis. Nam creaturis debem^o vt ad
hoc ad qd create sūt. Sūt autē create ad duo.
p̄tō ad glāz deo. puer. xvi. Uniuersa p̄p̄ se
ipm. i. ad gloriā suā opat^o est deo. Secūdo
creature create sunt ad vtilitatē hoīs. Ergo
vti debem^o creaturis ad honorē dei et advi
litatē. p̄p̄. Sī heu plures sunt qui non re
gratianf deo de creaturis suis. smo sepius
abutunt̄ donis dei. vī Augu. de ciuita. dei.
Quisq̄ bñficia dei nō videt cec^o est: nec lau
dat s̄-grat^o est. quisq̄s reluctat in laudando
mīs^o est. Sciendū etiā q̄ isti multū timere
debent q̄ male vtūn creaturis et donis dei
q̄ de his districtā reddituri sunt rōem. Elī
Criso. sup. Mat. In die illa nihil est qd rīnde
omnis vībi celiū t terra: aqua: sol: et luna: dieg
noctes: t totū vīndū stabūt aduersus nos in
testimonīū petrō nīoy. Et si oēs rācerēt: tī
cogitationes nostre t ipa opa nīra aduersum
nos stabūt ante oculos nostros: accusantes
nos corā deo dicēte aplo. Roma. i. Logitati
ones inūcē accusantiū t̄c. Tertio idūcimur
ēp̄illo articulo ad cognitionē hūane dignita
tis. q: de^o oēs creaturas creauit p̄p̄ hoīem
et subiecit eis hoī. Gen. i. Dñamini pīscibns
mīris et volatilib^o celit vni. t̄c. p̄s. Dia sub
iecisti sub pedib^o ei^o: ones et boues t̄c. Est q̄
hō tāte dignitas q̄ dī p̄esse omnib^o creatu
ris. t subesse deo. D Secūdo articulū
posuit iohānes euāgelista dicēs. Et in tēsūs
r̄pm filiū dci vnicū dñm nīm. Credere enim
debem^o q̄ tēsūs r̄pus ē vīnigenit^o t ver^o fili^o
dei: t q̄ sūt cū pīe eternalitē: t q̄ ē alia p̄so
na a p̄tē. t q̄ ē vni^o nature t substatē cū p̄tē
t est patri filiis t coeteris. Elī Job. x. Ego et
pater vnu sum^o. s. Sm formā dei. et patrī ma
io: me est. s. Sm formā seruit hūanitas. Se
etur dñm nīm. Ubi sciendū q̄ libēter debem^o
habere r̄pm p̄ dño p̄p̄ quicq̄s conditiones
P̄slo q̄ est nobilis. Lu. i. Altissimi fili^o. p̄s.
Elīagn^o dñs et laudabilis nimis: et magnis
tūdīnis ei^o nō est finis. Secūdo q̄ māsuet^o
Ergo agn^o mōiat. Job. i. vīb^o dicit iohāneq̄

CXLVI

baptista. Ecce agnus dei. Elī etiā Esa. lii.
Et q̄li agn^o corā tondēte se obmutescat. Lē
tio q̄ fortis ad p̄tētēs t liberandū nos a
malo. p̄s. Dñs p̄tētē vite nīcē a quo trepī
dabo. Quarto q̄ nos creauit. p̄s. Ipse fecit
nos t nō ipsi nos. Insuper nos redēmit p̄o
p̄o sanguine suo. Aplo. i. Coz. vi. Empti em
estis p̄recio magno. Quinto q̄ larg^o ē ad res
munerandū suos seruos. Augu. lu. xxii. de ci
dē. Ipse de^o erit fūns desiderioz nostrorū
q̄ sine fine videbit. sine tēdio amabitur. sine
fatigatione laudabitur Item Augu. in eodē
li. Qd de^o preparauit diligentib^o se fide nō
capitur: spe non attingif: charitate non app
bendit: desideria et vota transgredit. acq
ri potest: estimari nō potest. E Tertium
articulū posuit Jacobus mai or: frater iohā
nis euāgelista: qui ambo fuerūt filii zebedē
dicēs sīc. Qui concept^o est de spiritu sancto
natus ex Maria virgine. Ubi sciendū q̄
non solū est necessariū r̄piano credere filiū
dei: k̄ etiā necessariū est credere eius incarna
tionē p̄ quā nobis vīsibilis appuit. Baruch.
in. Post hec in terris vīsus est t cū homībūs
p̄uersatus est. Queritur hic quomodo incar
natio r̄pi facta est. Nō video postq̄ angel^o ga
briel fuit missus ad beatam virginē mariam
vt habeat Lu. i. et ipa. s. maria credidit t cons
sensit: tūc sp̄sctūs supēnit in eam et sans
criticauit et fecundauit eā: t formauit in in
stātī de purissimo sanguine virginis marie: vī
vt alij dicāt de purissimis ei^o humorib^o cor
pus r̄pi: t in eodē instanti in quo formatu^o
est corpus creatā est aīa ex nībilo. t hec in co
dē instātī pīuncta est corpori organiāto. Et il
la duo. s. corp^o t aīa simul mor fūerūt divini
tati vīta in filiū dei p̄sona. Et q̄ dī de sp̄s
sancto cōcept^o p̄ hoc excludunt carnales cont
mītiones. Elī canit in hymno. Non ex viri
li semic: sī mīstico spirātie vībū dei factū est
caro. Qui sp̄sctūs sm. Henri. de vīma. sus
per symbolū illā cōceptionē mūdā ab oī pec
cato reddidit qd nūc factū ē in aliq puro
hoīe. Lī em aliq nāti sunt sine p̄tō t scīfica
ti in vītero mīris. sicut btāvirgo Maria. iohā
nes baptista t ieremias: tī in p̄tō originali
sunt cōcepti. t sm rōem seminalē descēdet
ab adam: xps aut nō solū nat^o est: sī etiā con
ceptus fuit sine p̄tō a sp̄sancto. Augu. So
lius redēptoris est esse sine p̄tō. Item scien
dū q̄ opa trinitatis abētra sunt i
diuīsa; tī solus fili^o est incarnatus: vt dicit

Cōtinuatio p̄cedētis ser mons

bedo. Aug. de fide ad petrū. Et Augu. ponit
tale exēpīd. Quā ero puerū tenerenturū tūm
cam: et vna et illa illā indueret. Tūc illa idū
solo fieret a tribus pueris: si tū illi vna carū
solū induceret. Et alius doctō ponit tale et
emplū. Enī trea. s. petr̄: iohannico: et adreas
simil ageret rubricādo andreas rubricādo an
dree fieret ab his tñb̄ simul: attamē sol̄ an
dreas rubricāret. **S.** Eccl̄eur. Status er
Maria virgine. Circa qđ notandū qđ glorio
sa virgo Maria virgo cocepit: virgo p̄cepit et
enā post partu virgo permanuit. Quenq; hic qđ
re sp̄onat̄ sit de bēa virgine maria. Respon
det sim̄ Henr̄. de viua. Qđ triplex est status
hāane nature. s. Singalio: vidualio: et virgia
lio. Pr̄im⁹ don⁹: secundū melior⁹: tertius opti
mū. Quicq; aut̄ optimū est deo attribuit.
Iō p̄uenīt̄ fuit vt de virgine nasceref. Et in
hoc etiā oīdit̄ sp̄o excellētā status virginī
tatis. Augu. Elī⁹ virginis sancte part⁹ oīm
sanctarū virginū est dec⁹. Secūdo sim̄ alium
doctorē. Per eū virginē facta est perditio.
Si eduxeris virginē Mariā facta est repas
tio. Elī⁹ canit̄. Paradisi porta penos cunctis
clausa est: p̄ virginē Mariā iterum patet
ita est. Tertio vt veritas p̄phetie adimplere
tur. Esa. viij. Ecce virgo concipit et pariet fu
lūm. **S.** Quartū articulū posuit adreas
dicendo. Passus sub pontio pylato: crucifix⁹
mortu⁹: et sepult⁹. Elī⁹ sciendū qđ sicut crede
re debem⁹ incarnationē filij: ita necessariū
est credere passionē et mortē ei⁹. qđ sim̄ Greg.
Tibil nobis nasci p̄fuit: nū redim⁹ p̄fuiſſ
Elī⁹ aduertēdū ē circa passionē sp̄o. Pr̄imo
qđ patif. Rhēdo. dei fili⁹ summe bon⁹ iesua
sp̄o Marie fili⁹. Secūdo quer qualia patif
Rhēdo. patif in reb⁹ exteriorib⁹ spoliatōem
qđ in cruce iud⁹ pepēdit: nec hauſtū aq̄b⁹:
buit. In corpe amarissimā afflictionēt dolo
rē: qđ a planta pedis vſq; ad verticē capi⁹ nō
fuit in eo sanitas. In aia marimā tristiciāz
Elī⁹ dixit. Tristis est aia mea vſq; ad mortes
Tertio⁹ quib⁹ patif. Rhēdef a principibus et
ministris: a iudeis et gentilibus. ps. Quare
frenuerūt gentes et populi meditati sunt in
aia. Absitēt regēo tene et p̄ncipes cōues
nerent in unum aduersua dñm et aduersus
sp̄o ei⁹. Quare patif. Rhēdo. qđ ppter pec
cata nra et salutē nostrā. Esa. liij. Ipse autē
vulnerat⁹ est p̄p̄ iniqtates nostras: et attri
tuo est p̄p̄ sclera nra. Quinto qđ coegit eū
Rhēdo. maxima charitas quam habuit ad
nog. Apo. i. Diligit nos et lauit nog a p̄ctio

nō in sanguine suo. Roma. v. Cōmēdor de
rō p̄ nobis passus est: et mortu⁹ iust⁹ p̄liu
stio. **T.** Eccl̄eur. Sub p̄tio pilato. Sp̄o
quo sciēdū qđ ponti⁹ est cognomē ab insula
p̄tō noīariū. S̄ pilatus est p̄p̄iū nomē. Et
ipse erat gentilio et malus et indignus pa
ne. Qđ Aug. P̄tō nō est dign⁹ pane quo
vescī. A qđ malo hoīe sp̄o est sententiar⁹ et
indicat⁹ ad mortē. Itē sciēdū qđ Vincentius
in speculo hystorali dicit qđ pilat⁹ accusat⁹
est in multis corā vitellio p̄fide syrie. P̄do
de morte hoīm innocentium: quos occiderat
Itē qđ imāgines gentiliū ponebat in tēplo.
Itē qđ pecuniā pōntā in co:banū redigebat i
suos vſus. inde faciens aqueductū in domū
suā. Et p̄bia missus est in erihū: et ibi scidēa
in multao calamitato se p̄p̄iū manib⁹ in
terfecit. Itē notādū qđ tñc sp̄o passus ē sub
vno pilato iudice. s. qđ nō iabat. nūc quotis
die in suis mēbris a multis patitur. Mat.
trv. Qđ vni ex minimis meis fecisti mī
fecisti. Et iō si iniuriā pateris a iudice inq
noli remurmurare: si memēto dominū nū
iesum sp̄o uniuersō passum sub pontio pi
lato. Itē si subdit⁹ eo et habes platum co
ptum et p̄mentē te cōtra iusticiā sio pati
ens: qđ ip̄e ē tu⁹ pilat⁹. Si mulier eo et habes
virum furiosum te p̄cūtētē: sio patiēs: quia
ip̄e ē pilat⁹ tu⁹. Si seru⁹ eo et habes impia
dñs et crudelē te molestantē: sio patiēs: quia
ip̄e ē pilat⁹ tu⁹: et sic de alijs. Et oēs illi p̄di
ci debēt esse patiētes: qđ p̄ bio tribulatiō
nib⁹ habituri sunt p̄mū magnū i celo. Mai
thei. v. Beati estio cū maledixerint vobis ho
mines et p̄secuti vos fuerint et differint om̄e
malū aduersu o vos mētientes p̄p̄ me gau
dete et erultate qđ merces v̄ta copiosa est in
celo. **J.** Quintū articulū posuit philip
pus dicendo. Descēdit ad inferna. Circa ques
articulū p̄mo querif quo tpe vel qđ hora sp̄o
descēdit ad inferna. Rhēdef sim̄ Tho. qđ statim
qđ aia sp̄o a corpore separata fuit tunc aia sp̄o
diuinitati vñta descēdit ad limbū patrū: et
māsit ibi ab hora mori sp̄o qđ fuit sexte fene
nona vſq; ad horā resurrectōis. Et hoc fuit
t̄p̄ quadraginta horarū. qđ diluculo dicit
mūcē resurrexit. et cadē hora resurrectōis ei
durerat p̄ies de lībo. Et in die ascēsōis sue
p̄durit illas aias ad celū: qđ in die resurrecti
oni edurerat de limbo. vñ Aug. in ser. de re
surrectione dñi. Sicut cū dñs resurrexerunt
ita cū eo ascendēte ip̄i etiā ascēdisse credunt

Sermo

Item sciendū qđ aia sp̄o fuit separata a corpore
nō diuinitas semp p̄manit cū aia descendente
ad inferna: et etiā cū corpore in sepulchro facē
te. Item sciēdū qđ ante sp̄o passionē q̄tuoz
fuerūt receptacula nīaz. P̄mū receptaculū
fuit infernū dānatōz. Et ad hñc locū sp̄o
non descēdit: nec ab illo aliquē liberarunt: qđ
in inferno nulla est redemptio. Elī⁹ Greg. xi.
lib. moral. Nequaq; vītra mia parens libes
rat: quos semel in locis penalib⁹ iusticia iū
dicavit. S̄ sicut in ore duoz vel tmū stat oēver
bū. sic in trib⁹ diebus experiri possūt oē fa
ctū. Ut̄ra vō tres dies noluit diffire resur
rectionē suā p̄p̄ aploz p̄solatōez qđ remāsc
erūt in errore timore et dolore: si ip̄e resurgēs
cos certificauit: p̄forauit et letificauit. Itē
notandū sim̄ Henr̄. de vii. Sicut necessariū
est nobis credere qđ sp̄o mortu⁹ fuit: ita etiā
qđ a mortuis resurrexit. qđ hoc valet ad subic
tionē spei nīe. Quia mēbris daf sp̄o a consi
deratiōe capitis. qđ sicut sp̄us resurrexit a
mortuis et nos resurgemus.

Germō. cxlvij. Et est cōtinuatio p̄cedētis
de ceteris articulis fidei.

CXLVII

it: qđ in illo prius dubitauit et de eo post p̄le
ne certificatio est. vt h̄r Job. xx. vbi sp̄o di
vit Thome. Inser digitū tuū huc et vide mai
us meus: affer manū tuā mitte in lat⁹ mic
um et nō eē incredul⁹: s̄ fideli. Elī⁹ sanctus
Tho. de aquino dicit qđ sc̄tū Tho. apl̄s nō
solū vidit vulnera sp̄i: s̄ tetigit. Et eē sciē
dū qđ sp̄o ante tertiam diē resurgere noluit
ppter mortis p̄bationē. Si enī statim resur
rexisset nō fuisse creditū qđ vere mortu⁹ fu
isset. S̄ sicut in ore duoz vel tmū stat oēver
bū. sic in trib⁹ diebus experiri possūt oē fa
ctū. Ut̄ra vō tres dies noluit diffire resur
rectionē suā p̄p̄ aploz p̄solatōez qđ remāsc
erūt in errore timore et dolore: si ip̄e resurgēs
cos certificauit: p̄forauit et letificauit. Itē
notandū sim̄ Henr̄. de vii. Sicut necessariū
est nobis credere qđ sp̄o mortu⁹ fuit: ita etiā
qđ a mortuis resurrexit. qđ hoc valet ad subic
tionē spei nīe. Quia mēbris daf sp̄o a consi
deratiōe capitis. qđ sicut sp̄us resurrexit a
mortuis et nos resurgemus.

Germō. cxlvij. Et est cōtinuatio p̄cedētis
de ceteris articulis fidei.

Gsumptus est in celum
et sedet a dextro dei. Elī⁹. xvi.
R Istū articulū posuit beatus
Bartol. Et in articulo isto atten
dere debem⁹ magnitudinē virtutis dei: quia
ascendit in forma hūana cū corpore et aia. s. de
mōte oīueti: qđ distat a hierusalē p̄ mille pas
sus: et p̄tib⁹ ip̄o apl̄s cū beatissimā virgi
ne Elīanā et alijs mulierib⁹ qđ secute sunt enī
a galilea: et co:ā septuaginta duob⁹ discipul⁹.
Et verisile est qđ non solū iā dicti p̄ntes fues
rūt in mōte oīueti: si etiā multi alij discipul⁹
li sp̄o occulti p̄p̄ metū indeo: ibidē ēt fues
rūt. vt Nichodem⁹. Gamaliel: Ioseph ab
orimatia: et plures alij qđ venēt̄ eū apl̄s
ad montē oīueti ut viderēt sp̄m dñm suum
ascendere in celū. Dicit etiam magister hysto
rie qđ factō p̄andio in die ascensionis: cōgre
gauerūt se in mōte syon sp̄i discipul⁹: et exes
runt cū p̄cessione in montē oīueti: vt viderēt
sp̄m ascendere enī potentia magna. Itē sciē
dū qđ sp̄o ascendit gaudenter iā illud p̄p̄.
Ascēdit de⁹ in iubilatione tē. Nec ip̄e soīo
gaudebat: si etiā ip̄i homīs qđ fuerūt p̄ntes
Humilit̄ ip̄i angeli et oēs aie qđ ab eo de lim
bo liberate fuerūt: vides sanctos patrī: p̄o
phetorū: patriarchaz: sancto: inoccētū. Icti
Johannīs baptiste: et eō qđm iustorum qui

De sacramentis

Secundū articulū posuit. **M**attheo⁸ dicit. **I**nde venit^{ur} est indicare viuos & mo-
tus. **U**nū sciendū est q̄ quilib^t xpian^r tenet
credere futurū iudicium. q̄ est articulū fidei.
Et illū nobis incutere dī timore magnū: q̄
de oīdū redditū sum^r in eo rōnem distri-
ctum. **U**nū Ecclī. ry. **C**uncta q̄ sunt adducunt
dīo ad iudicū. Nam redditū sumus rōes
de cogitationib^{us} nostris. **U**nū Greg. **S**icut
dī cogitatō est mūsciuīs q̄ p̄fiderat: sic cum
etō gressus diu numerat: vt nec minutissime
cogitationēs q̄ apud nos usū vulnerū in ei^r
iudicio indiscutib^e remaneant. **G**apie. i. In co-
gratiōndib^{us} imp^r interrogatio erit. Itē de
cibus verbis. **U**nū Job. v. **D**e omni verbo oīo-
so q̄ locū fuit ut boīcs tē. Item de omni
bus cibis nostris que gessim^r in corpe. s. dī
omni gressu: visu tactu: auditu: t sic de alijs
Unū apls. n. **L**oz. v. **O**mnes nos manifestas-
m̄ op̄ ante tribunal xp̄i: vt referat vniuersq̄s
peccatū gessit in corpe suo: sine bono^r sine mas-
sum. Item de rebus palib^{us} quō iuxtatu es-
tūs: quō possedisti: t quō expendisti. Item
quilib^t de officio & artificio suo. s. faber: far-
tor: sutor: pistor: t sic de alijs. **T**is t officia
les & magister ciuiū: t sic de alijs. Item qui
liber de statu suo sine matrimoniali sine vi-
cuā: sine virginali quō quisq̄ sūm statū suū
virent. **N**onū articulū posuit Jacob
bus minor frater Symonis et inde diceno.
Credo in sp̄mīsanctū. **S**icut em̄ credimus in
p̄tem & filium: sic et in sp̄mīscī credere nos
op̄s: cum sit ip̄si patri & filio cōsubstantialis
& equalis & eiusdē essentie cuī patre & filio.
Ergo de necessitate salutis tenet q̄libet xp̄ia-
nus credere q̄ sp̄mīsanctus p̄cedat a patre &
filio. t in illo articulo greci errant q̄ dicūt q̄
sp̄mīsanctus solū a patre p̄cedat & nō a filio
q̄d falsum est & ē fidem xp̄ianam. **U**nū canit
in simbolo misse. Qui a patre filio oīq̄ p̄cedit
Ende etiā ab apostolo. **E**p̄s filij nūcupat.
Gala. xii. **A**būs deus sp̄m filij sui in corda
vestra tē. Si ergo sp̄s filij est vniq̄ est a fis-
cio: t ita plānū est q̄ p̄cedit ab eo. Item sciē-
dū q̄ sp̄mīsanctus ab oībus desiderandus
est. q̄ p̄ ip̄m vivificat hō. Job. vi. **E**p̄s est
qui vivificat. Nam q̄ caret sp̄mīsancto mortu-
us est. Nam sicut sp̄s rōnaliq̄ neccidū est
corporis ut illud vivificet: si enim auferas sp̄s
corpo in pulvē reuertet. **C**udem mō sp̄s
sanctus hs se ad alam. p̄o. Auferas sp̄s corū
& deficiet. **E**tiam necessario est nobis sp̄s
ritusstū. q̄ nō nisi p̄ eū a malo liberamur
& bonū opamur. **U**nū Aug. in li. de grā. Dele-
derate autelū ḡt: qua sola oīo liberamus a
malo: sine qua nullū presup sine cogitando
sine volēdo: sine amōdo: sine agendo facimus
bonū. **N**onū articulū posuit. **T**ymō
diceno. **S**anctā eccliam cartholicā. **A**rticulū
q̄ sic intelligit ille articulū. **C**redo in sp̄mīsan-
ctū sc̄m eccliam sacrificantē. Et est sc̄m
dī q̄ ecclia est congregatio fidelū. Et quilib^t
bō in grā cr̄no est mēbū ecclie sancte: t xp̄
est caput ecclie. **U**nū apls od Ep̄be. v. **E**līr est
caput mulieris: sicut xp̄ est caput ecclie. **E**t
aut̄ sancta ecclia in treo partes diuisa. **U**na
est in mō q̄ adhuc est in timore & expecta-
tione. **S**ecunda est in celo q̄ est sine timore &
sine expectatōe. **T**ertia est in purgatōe que
medio mō se b̄z: q̄ est in expectatōe cum ag-
huc ḡiam rite no habeat: est tñ sine timore
q̄ b̄z liberū arbitriū i bono p̄fimatū. **I**tas-
tres p̄es ecclie rep̄tant treo p̄es sacra-
ti eucbaristie q̄ in altari sunt. **O** Unde
cīmū articulū fin Henri. de Vrūma. cōposu-
it Judas rhodeus frater Symonis & Jacobi
minoris dicēs. **S**actōs cōmunicē remis-
sionē petōz. **P**ro quo sciendū q̄ sanctorum
cōmunicio est bono^r sp̄mīalium p̄ sc̄mō acqui-
sitionē congregatio. **E**lsī inter alia q̄ sunt nobis
credenda etiā sactōs cōmunicatio in ecclia.
credenda est. **N**ā oīs xp̄iam etīces sine petō
mortali: p̄ticipes sunt oīm bono^r q̄ sunt in
ecclia p̄ quodlibet mēbū ecclie. **D**icē si can-
dela accendat p̄o aliquo specialiter oīs qui
cum eo sunt būficiū candele p̄cipiunt: nū
in visu impediant. s. obstatu petī mortalitatis
q̄d obtenebriat intellectū & inficit affectū iūc
illud p̄s. **P**articipē me fac de oīm tūcūtū
te. **R**atio aut̄ q̄re cōmūnia sunt bona ecclie
est charitas & vītas fideliū: q̄ charitas nō
querit q̄ sua sunt: s. q̄d vīle & bonū est māl-
tis: iō ipsa est distributrix bono^r q̄ sunt in
ecclia. **V**oc etiam p̄t p̄bari. **P**rimo in hoīe
in quo cibus cū fuerit bene digestus dirigit
ad singula membra sana. **S**econdo p̄bas hoc
in arbore in qua humerū p̄radicey attract^r di-
uidit in singulos ei^r ramos: saltē nō aridos
Quo ad secundam partem p̄ntis articuli. s. de re-
missione peccatorū firmiter est credendū q̄
oīe peccatū sive sit actuale sive ongualē

Sentio

eccl^{ia} potest remediarⁱ et mederi. Nam per baptismū tollit oē petiti in baptisato non fi-
cte accedēte: sicut illic baptizat^r sit adulat^r sicut
parvulus. Item post baptismū q̄tio[n]escunq;
q̄o lapsus fuerit in petiti: sicut nō mortale: su-
ic veniale potest p̄ verā p[ro]mis^r reparari. Ergo
firmū credere d[omi]n[u]s q̄s q̄ i eccl^{ia} carbolica ē
remissio omniū peccatorū: et in nulla alia secta.
q: extra eccl^{ia} nō est salus. Et contra istum
articulū faciunt hoīco despati q̄ pp̄t magni-
tudinē vel multitudinē peccatorū. Despatō
est peccatorū oī peccatorū. Unū etiā Augu. sup Job. De
memine despatādum est in hac vīta. Solum
enī despatationis crūmē est qđ mederi non pōe
Ergo credere debem^r remissionē peccatorū q̄tū
cū q̄ etiā magnum sit peccator. si mille mi-
lia peccata mortalia cōmūficer. Et s[an]ctū Beati.
Abraoi: est dei pietas q̄ quis iniqtas. Siē
enī sc̄illa i medio mari. ita oīs malicia bo-
rignū ad mīam dei. Duodecimū articulū cō-
posuit 200-archias dicens. Carmis resurrectio-
nē t[em]p[or]e et vitā eternā amen. Credere debem^r q̄
oīs hoīes simul resurget i die neuissimo. vnū
Job. vi. Cenier hoīa in qua omīs qui in mo-
numēto sunt audiēt vocē filij dei: et qui au-
diērunt vivent. Unū Ap[osto]l. 1. ad Cor[inthios]. xv. Oēs
quidē resurget? s. tam boni q̄ mali. Unde
credendū est omni r[ep]iano q̄ quilibet homo
idem in numero cū codē corpore cum quo iam
vivit resurget. vnū Job. xir. Kursam circūda
hoī pelle meazet in carne mea videbo deum
saluatorē meū. quē visurus sus egoipse t nō
olino: t oculi mei cōspectui sunt. Doc dicit
ad denotandū idēptitatē corporis pp̄t q̄uis
enī corpus in cinerē t puluerē redactū sit: tñ
oīa q̄ spectat ad cōplementū corporis redibūt
t idē corp^r resurget: t eadē aīa illi^r hoīs hoc
idē corp^r ecōduces assumet et ei cōiungetur.
Et omīs resurget^r in illa erate in q̄ r[ep]o fuit
q̄i mortē p nobis sustinuit tam senes q̄s in-
uenero. Et corpus cuiuslibet electi erit in resurre-
ctione immortale: subtile: incorruptibile: sine
enī defectu t clarum t impassibile et agile.
S[an]ctū corp^r cuiuslibet reprobū erit valde passi-
bile: grossum ponderosum t obscurū. De isto
pleni^r habet supra sermo. l. E. Sed q̄tū ad
secundam partē istius articuli vbi dicit. vitā
eternā. sciendū q̄ quilibet hoī debet crede-
re vitam eternam post hanc vitā. de qua du-
cit Aug. li. ii. de ci. dei. O chare illā vitam am-
pliceti debuisti vbi est vita sine morte: lux si-
ne teueb[us]: iuuentus sine senectute: pat[er] sine

CXLVIII

XLVIII.
discordia: voluntas sine iniuria: regnum sine
comutatione: quod nō ē amittit. Et in vita
eterna habebunt electi servitia multa precepsa
et dulcia. De hoc querere ante sermo. etim. P.
CDe sacramentis. Sermo. etim.

Amaritan app:oplano

alt-gavit vulnera eius infundēa
olcum et vinum. Exor. c. P

q[uod] q[uod] vulnerato app[er]tinet quoniam curatio
cuius sacramento: n[on] alijs ameta addivit. q[uod] h[ab]et
originalē per se et actuale sacramentorum re
media deus instituit. Unde sciendū q[uod] sacra
menta sunt sacramenta que deus instituit. Et
in quolibet sacramento datur specialis grata
digne recipiunt ipsum sacramentum. Et fin
itay. quibus dicuntur necessitatis. q[uod] sunt sub
precepto: et tenetur quilibet ad ea suscipiem
da p[ro] loco et tempore. s[ed] baptismus: confirmationes: o[ste]n
s intentia: eucaristia: et extrema unctio. t[ame]n
liqua duo sacramenta sunt voluntatis. s[ed] o[ste]n
ct matrimonium. L. Itē quontur utrū sa
cramenta debet petereib[us] dari. R[es]ūt finitay.
Proprie[tes] occulteret petā nō p[ot]est sacramenta de
negari olicui nisi per admittitionē secretione
in speciali vel publicam factam in generali.
ut pars de h[ab]e. dis. ii. Non p[ro]hibeat. Entra
autem in pctō mortalib[us]: siue occulto siue mas
sifero mortalib[us] peccat recipiendo sacramenta.
ut p[ro]p[ri]et. distin. vi. 28' ult. t. r[es]ūt. Ibid. vi. q. iii.
Audi. Cumilius et ministris sacramenta in poc
cato mortali peccat mortaliter. R. Cuc
nitur utrum sacramenta possunt iterari. R[es]ūt
q[uod] sunt tria que nō possunt iterari. salves ba
ptismus: confirmationes: et o[ste]n. q[uod] in collatione isto
rum triū imprimatur character aīc: qui enī p[ro]p[ri]et
mortē nō pot[est] ab alia separari. Elī si quis resus
citaref nō cēt secundario baptizād[us] nec confir
mād[us]: nec rediand[us]. Sec[undu]s ē de aliis q[ua]ntu
m sacramentis. Unū magister Hugo dicit. Si
Iasar[us] post resuscitationē voluisse resumpsi
se vtorē suā expectuisse q[uod] de novo paten
set. Elī p[ro] mortē soluitur matrimonium. Si
et eucharistia et p[ro]nia et extrema unctio resti
rat[ur]. Elī sciendū q[uod] baptismus est primū sa
cramētū et ianua et fundamētus omnium sacra
mentorum. q[uod] nulli p[ro]fertur in eccl[esi]a alios sacra
mentorum nisi prius sit baptizatus. S.
Queritur quo sit baptismi effectus. R[es]pon
det q[uod] baptismus digne sumētib[us] deler omni
culpam originalē: mortalē: et veniale: et
stituit primā innocentiam quo ad animam

De sacramentis

Et insuper extinguit ignem infernalem: et etias purgatorum quoniam ad ipsum baptisatur. Et etiam deters oem satisfactione quam post in pueri debet p pueri suis explere. Et p. q. si aliquo fuisse deinde inde vel paganus mille annos viribus: et ei die mille peccata mortalia ppetrasset: si pterum et sedes suscepit: sic cui deuotio baptismi sicut nulla pueri satisfactione sibi imponenda est. q. baptismus tollit oem satisfactionem. Et si talis immediate post baptismum mortificat statim sine ei purgatorio euolaret ad celum. Et quo p. q. sit faritas mulierum que incosolabili dolent de morte puerorum suorum: q. post baptismum in pueritia decedunt ab ipso baptismale innocentia perdunt. Et valde sicut est eas dolere de hoc q. filii earum trahentes a societate hominum ad societatem angelorum a valle lacrymarum ad gloriam: de exilio ad patriam. Ei puer baptisato ante ipso annos distinctionis attigerit semper e celum aptum et q. cito mori: etiam q. morte statim euolat ad celum. Tertius sciendum: q. signa sunt ante baptismum et tria post baptismum ipso puer. Et qd ista significent hoc q. supra ser. lxxvij. B.

Eccl. sciendum: sacramentum est confirmation. Circa qd q. vtrum confirmationis sit aliquo modo sacramentum necessitatis. R. q. sic propter spualē pugna ad quam homo iunat: licet similes non sit sacramentum necessitatis. q. sine ipso homo potest salvare. Sed qui ex contemptu dimitteret illud sacramentum dannaret. q. ei cōtemptus damnable est. ut dicit sanctus Tho. in. iiiij. di. viij. Queritur vtrum confirmationis gra in sacramento confirmationis. R. sicut scimus Tho. q. gratia confirmatur non solum coiter: sicut in quolibet sacramento conferit gra emundans a peccato: sed etiam spalē gra per quam quis deputatur ad effectum scissatis: et donec sit ad xp̄m confitendum. Ei de grato facit magis gratias. Item queritur quibz debeat conferri. R. q. secundum scimus Tho. oibus xpianis etiā pueris: viris q. mulieribus: quibz ē cōsiderat pugna spualē. quia sicut Job. viij. illa iustitia est vita hoīis sup terrā. Itē sciendum q. sex regrunt ad confirmationem. Duo ex parte sacramenti in se. s. materia crismatis et formaverborū que talis est. Signo te signo crucis confirmante crismate salutis. In nomine patris et filii et spūscit. Et duo ex parte ministerij. s. dignitas pontificalis: et debita intētō. Et duo ex parte suscipientis. s. frons in q. dī sicut crismatio: et q. confirmād sit baptizatus. Item sciendum q. vncitio crismatis tripli citer fit in tribz sacramentis que imprimuntur. hoc quere ante ser. xlviij. L. X. Quis

Sermo

tū sacramentum est extremum. Materia autē huius sacramenti est oleum oliae q. epo. secreta tū. et tale oleum et bindi operatio sunt de necessitate huius sacramenti. Forma autem huius sacramenti finit omnia: ut dicendo. p. ista vocatione et suā pessimā misericordia indulget tibi deus quicquid deliquisti p. illicitū vīsum: auditus tactus: gustus: et sic de alijs. Querit quibz cōfessio rēda sit extrema vocatione. R. sicut scimus Petrum de thā. Non nisi adultis infirmis in piculo mortis constitutio ex ipso infirmitate. vñ nō daf curibz ad bellū: nec navigatibus nec his q. mori occidēti sunt: q. talibz moro nō immunit ex defectu nature: s. ex fortune euētu. Nec pueris daf. q. nō habet infirmitatem spualē cōtractā ex petro mortali actuali. nec dispositionē deuotōis bie pnt ad hoc sacramētū. Nec etiam daf naturalibz vītūtis. Queritur vtrum extrema vocatione debeat dari freneticis et amentibz. R. sicut scimus Petru supradictus in sana mente cōstituti non petierint nō debet dan. Si vero petierint dari debet. Tā modū hoc est aduentū sicut scimus Tho. q. illi furiosis et amentibz p. capite dari non debet q. possent facere irreverentia illi sacramento p. antiquā immūdicā nisi et ipsi haberent lucida interualla in quibz sacramenta cognoscere. Queritur vtrum extrema vocatione possit iterari. R. sicut scimus Tho. in. iiiij. di. xxij. q. iterari potest sine aliqua iniuria ipsius sacramenti q. nō h̄i effectū ppetuū. eo q. sanitas mētis et corporis q. sunt effectū eius amitti possunt. s. eadē quoq. egritudine iterari potest. Si pmo. quidē sit in piculo mortis et euadit et postmodū recidivū patiat: q. erit q. si alia infirmitas. Et sicut si sit egritudo diurna: ut ydrospisis: tūc dī fieri q. videt pducere ad piculum mortis: et si illud mortis periculum euadat ea dem infirmitate durat: et postmodū ad similem statu redit. iterū potest iungi. q. tunc ē ali infirmitatis stat. q. quis eadē sit infirmitas. Notandum q. magister in compendio theologicō veritatis dicit. Quid sepe q. infirmatur ad mortē sepe potest iungi: si in una infirmitate nō dī quis bis inungi: nisi eadē infirmitas ultra annū p. trahat. ita q. in uno anno p. p. vñā infirmitatē nequaq. bis inungi. Sed bonū senten. redarguit dicens. Aliud ē p. sacra regulē sicut motū astrorum. Querit q. illi effectū extreame vocationis. R. sicut q. est quadruplices. quoz duos ponit sanctus Thomas sup. iiiij. di. xxij. et alios duos magister in compendio theologicō veritatis

CXLVIII

Primum effectus et principalis sicut sanctus Thomas est sanatio quedas spualē que dat contra quandā debilitatem: vel ineptitudinem que in nobis relinquit et p. actuali v. omniālē contra quā debilitatē bō roboret per hoc sacramētū. Et q. hoc robur gra facit q. secundum non cōparat perniciō et sequenti si inuenit ali quod peccatum veniale vel mortale quo ad culpam collit ipm. dēmodo non opponatur obē et ex parte recipientis. Secundanus autē effectus est sanitas corporalis. Vnde ramen non inducit nisi sicut p. expedit ad finē p. principale. s. spualē sanationē. et tunc eam semper inducit dūmodo non sit impedimentū et p. recipiēto. Et licet in ipso multe fiant inunctiones: ultima tū est formalis respectu omnī precedentū: et agit in vītute carū. Et iō in ultima inunctione gra infunditur que effectū sacramēti p. pet. Hec brevis Thomas. Tertius effectus sicut scimus Petru in compendio theologicō veritatis est q. hoc sacramētū valet ad exercitium deuotionē. Quartus effectus est q. valet ad velociorē trāsū ad celum. Secundū sacramētū est sacramēti ordinis. Quō autē sacerdotes sunt filii angelis et aliquo mō similes beate marie virginis. et quō grauit peccant q. eis detrahunt. hoc q. supra ser. ci. L. II. X. Y. Septimū est sacramēti matrimonij. Quomodo autē de multis honorant matrimonij. et quō debet vivere q. sunt in matrimonio cōstituti. Hoc q. supra sermone. xxv. B.

Expliūt sermones cōmunes Discipuli omniē tempore predicabiles ad vulgum.

Incipiūt sermones cōmunes Discipuli de sanctis. Et primo de apostolis.

Queritur. Que sint signa electionis sine predestinationis.

Ho vos elegi de mundo

e Johannis. xv. Ex quo ipsi dicit i euāgeliō. Matth. xx. Multū sunt vocati: pauci vero electi. Et nullus

scit an sit electus. sicut illud Eccl. ix. Nescit bō an odio vel amore dignus sit. nescit quidem scientia certitudinis: s. scientia conjecture potest scire. A. Sciendum q. nouē sunt signa p. destinationis p. q. cognoscit q. an salvare debeat an damnari. et q. plura dē his nouē signis in se inuenient: tanto maiore spei habere debet ad deū. etiam si iam ipse peccator sit q. adhuc deus ordinabit secū q. erit de salvā:

Germiones de sc̄tis cōes t priode apostolis

dia. Peccatum agnū p̄destinationis est aduersus
tū in hoc mundo. s. p̄t patientē infirmitatē
et corpore et paupertate resp. Hebr. vii. Flagellat
autē dēm filii quē recipit. Apoca. iii. Ego q̄o
amo arguo et castigo. Ergo q̄ accidit alicui
infornitā in reb̄: ut q̄ captiuat vel spoliaf
vel furco forent sibi: vel etiā cū de⁹ p̄mittit
infornitā sup̄ ipm: vt q̄ vel facce ei⁹ moria
tur v̄lē p̄ceptā deuastet sibi segetes: v̄lē ignis
cōburat sibi domū: et sic de alijs. Doc ē signū
bonū si patientē ferat illa infornitā. q̄ forte
dēs deū offendit cū reb̄ t̄p̄tib⁹. s. p̄ sup̄bia
vel per culū: vel p̄ auariciā: et vel etiā q̄ deo
ingrat⁹ fuit: qui sibi ista t̄p̄ta tribuit. Ergo
dōe p̄mitat cū istis bonis ante p̄cessio. Unde
Ber. sup̄ Lanti. Ingratitudo inimica ē aie
ennamatio meritor̄: virtutū disp̄sio: bñficio
rum p̄ditio. Ergo talis q̄ sic infornitā rerū
sustinet de necessitate dō facere virtutē: et cū
patientia co:diḡ ista bona sic amissa p̄ infor
num deo offere. tū ip̄e op̄s de⁹ in vita eter
na sibi remunerabit et retribuet ista bona p̄
dita dādo sibi eterna bona. T̄s q̄ si q̄o in cor
porē infornat̄: sive in oculis: sive in pedibus
sive in manib⁹: sive in capite: et sic de alijs.
Vel si ledif in corpe. vel in mēbris eadendo:
vel sc̄ip̄m trudēdo t̄c. Cū q̄o em̄ tales infir
mitates et dolores patientē sustinet: et cogis
tat q̄ deū cū eisdē mēbris sep̄t offendit: las
lutiſ sue spes h̄re p̄t. vñ Greg. Divina disp̄e
sarē agit ut ploriori virtu plorior egritudo
enstat. vñ etiā Aug. in fmo. Aduersa corpo
ris aie remedia sunt egritudo carnem vulne
rat: et mentē curat. T̄s est bonū signū cū q̄o
abintra patientē sustinet tribulationes cor
dis: t̄p̄tationes carnis a diabolo: et p̄secu
tiones a malis homib⁹ in mēdo. Job. xv. Si
me p̄secuti sunt et vos p̄sequētūr. Apls. ii. T̄b.
iii. Q̄o pie voluntinere p̄secutōes pa
tient̄. Et rō oīm p̄dictoz ē: q̄ tribulatio via
est ad celū. vñ Act. xiij. Per multas tribula
tiones oportet nos intrare in regnū celorum.
Math. vii. Arta est via q̄ ducit ad vitā. Zu
ce. xxiiij. Nōne oportuit rōm pati et ita itra
re in gloriā suā. Ex q̄bus p̄t q̄ bonos homēs
q̄ sunt in via dei op̄s pati si volūt celū intra
re et eternalitē cū rō regnare. Apls. ii. T̄b. ii.
Si cōpatimur et cōregnabim⁹. B. T̄s ecō
verso p̄tinua p̄spitas in reb̄: in sanitate cor
poris: in honore: in delitio. est malū signū
Cū bō nulla aduersa sustinet: nec abitra: nec
aberrat: in oīb⁹ factis suis p̄spitatē bō est
signū dānationis. vñ Greg. Continu⁹ success

Germō

modicū aliquid culpe et recepit hic illud ut ibi
veniat pur⁹ corā deo. Et ita p̄solat̄ i his ver
bi abut̄ glificato deū sup̄ iudicia ei⁹: q̄ va
sunt. Cōdōm signū sup̄ p̄destinationis est.
Cū q̄ libent̄ audit̄ v̄bū deī. s. loq̄ de deo de
salute p̄pria et de morte ipsi⁹: et de vita futu
ra q̄ ent̄: vel in pēno inferni: vel in gaudio
celi. vñ Job. viii. Qui ex deo est v̄bū dei au
dit̄: p̄p̄ca voo nō audit̄: q̄ ex deo non est.
V̄bū dei est cib⁹ aie. Mat. xii. Nō in solo
pane viuit v̄bū: sive in v̄bū q̄ procedit de ore
dei. vñ Greg. Cū mētis est v̄bū dei. s. odo
q̄ corporalē cibū nō recipit: vel q̄ sumit et nō re
tinet: signū est mortis. Greg. Quisq; alumen
ta nō retinet: de hui⁹ vita p̄fecto desperatur
T̄n sciendū q̄ v̄bū dei nō libent̄ audit̄: est
malū signū: q̄ v̄bū dei nō libent̄ audit̄: est
propterea voo nō audit̄ v̄bū dei: q̄ ex deo
nō est. Er quo p̄t q̄ illi q̄ poti⁹ stant in ces
miterio vel i foro: et de inutilib⁹ et nocuus lo
quunt̄: et tabernas citi⁹ intrant q̄ ecclias ut
v̄bū dī audiāt: v̄bū signū eternae reprobatio
ni. Sic illi q̄ libent̄ audiāt v̄bū deī v̄bū si
gnū electionis. s. Aristo. vñ topi. Gicut p̄
positū in p̄posito: sic oppositū in opposito.
D. Tertiū signū est. Si q̄o timēs deū hono
rat et glificat. p̄s. Dñe quis habitabit in ta
bernaculo tuo. Et subdit. Eminent̄ autem
dñm glorificant. vñ p̄t bonū signū ē in
hoie etiā cum sit petrō: cū diligat bonos et fo
uet. Quia sicut q̄nq; denari⁹ falsus inter bonos
computat p̄ bono et soluit sicut bono:
sic q̄nq; de hoie petrō: et q̄ diligat bonos et fo
uet: contingit q̄ cum ip̄is celum intrabit ex
eo q̄ dñis ppter bonos sibi gratiā p̄trōmis
v̄bū et l̄slutio. Nam si dominus voluit oī
bus sodomitio q̄ fuerūt in q̄nq; ciuitatibus
et in omni terra circūciēti p̄cere ppter decē
bonos si ibi inueniēt fuissent. Nōne tūc deū
deberet parceret et misericordiā vñ petrō ppter
multos bonos quoq; souit et dilexit dando si
bi ante exitū vite sue veram contritionem et
petrō remissionē. Nā ille homo naturaliter
est virtuosus: q̄ virtutes in alijs diligit. vñ
de T̄ne. Gicut cum multe virtutib⁹ abun
daret: q̄ alienas virtutes amat. Gicut conuerso
est signū reprobatus cū q̄o bonos odit. et
sic in ip̄o deputauatus est q̄ nec bonum in
seip̄o diligat: nec etiā in alijs videre potest:
sed etiam bonos verbis et factis: exempli
diaboli patris sui qui obstinatus est in ma
licia: et semp̄ persequitur bonos et virtuosos
et hoc est valde grande petrō: quia rō repu

CXLIX

tat hoc sibi esse factū q̄chd bonis fit. Math.
xvii. Q̄o vñ et mi. me. fe. mi. fe. E. Quar
tū signū p̄destinationis est bñlitas. et ecōuer
so sup̄bia est signū reprobationis. Greg. Eius
dentissimū signū reprobationis est sup̄bia electo
rū vero bñlitas. Aug. in ep̄la. Quē sup̄bum
videris: filiū esse diaboli nō dubitet. Q̄o ē
q̄s q̄ bō et hoc cognoscā p̄t sub quo rege mis
liter. Gicut p̄ armat scuta milites cognoscā
tur sub quo rege militat: sic p̄ bñlitas et sup̄
bia cognoscēt miles xp̄i vel diaboli. Sciens
dū q̄ stultū: et piculorum est diabolo seruire
in sup̄bia: et a deo recipie stipendia. q̄ nullus
rex terren⁹ hoc p̄ beno haberet: s̄ grauit in
suo subdito punire. si ab eo recipet equū: ar
ma: et stipendia: et cū eisdē suo inimico serui
ret: et dñm p̄p̄ū impugnaret. Sic est de ip̄o
et de diabolo et de hoie: q̄ oia bona a deo bōs et
cum eisdē bonis diabolo seruit cū quo dep̄i
metur ad p̄fundā inferni. Nā q̄ in p̄tī est su
perbius: in futuro lucifero erit p̄p̄ū. et q̄
hic est humilio: erit ip̄o in celo vicinior. Lu
ce. xvii. Q̄o q̄ se exaltat bñlitas: et q̄ se bu
miliat exaltabis. S. Quintū signū p̄desti
nationis est q̄nq; q̄o non libenter audit mala
loqui de proximo. Et insup̄ oia dicta vel fa
cta p̄tī ex corde in bonis expouit et cōuer
tit. Sic econuerso est signū reprobationis q̄nq;
quis libenter audit detractores: et omnia que
videt vel audit de proximo interpretat in ma
lum. vñ Criso. super Math. Gicut difficile
aliquē suspicaf malū qui bonus est: sic diffi
cile aliquē suspicaf bonū q̄ mal⁹ est. vñ q̄nq;
vt̄ audire loqui verba detractoria sit petrī
mortale. Rhideret s̄m sciendū vñ. Detractio
detractionē audiat absq; resiliētia videtur
detractorū p̄sentire: vñ sit p̄tī petrī illius
Et siquidē inducit eū ad detrahendū. vel sal
tem placet ei detractionē ppter odīū ei⁹ cui de
trahit nō minus peccat q̄s detrahens et q̄nq;
magis. vñ Ber. Detractio aut detrahentem
audire q̄d hop̄ damnabilis sit nō facile di
xerim. Si vero ei petrī detractionē nō placet
si ex timore vel verecundia q̄dā obmittit. de
trahentem repellere: et ostendere q̄ ei detrac
ctio displiceat: tūc peccat q̄dē: sed multo mis
tino q̄s detraheno: et plerūq; venialit. Erem
plū de illis q̄ libent̄ audiāt detractionē. Que
re supra ser. xci. I. Gicut sciendū q̄ in iudicā
do primos aliqui grauit delinquunt. Nā q̄li
bet tenet dubia in meliorē p̄tem interpretari.
verbi ḡta. Si q̄o videret duas p̄sonas simul
loq̄: vel se mutuo amidere: et diffiniri in iudi

Elius sermo de apostolis

caret illas psonas loq de malo: vel ppf mala
las occupantes se muros arridere peccaret
mortali. q: forte loquunt bona fil vel forte
etia et levitate vel ex qd animarit de se mu-
tuo amide t nō in malo. Lu. vi. Nolite iudi-
care t nō indicabimini. Aplo. Ro. ii. Quo in-
dicio alii indicato: tecum dēnra. Nū quis
videtur manifestū malus fieri: sicut occidere
boiem sine iustitia vel etiā ridenter evidēria
signa. sicut nudū cū nuda. solū cū sola. Ende
Aug. De his q: nō pñt bono aīo fieri. sic sunt
blasphemia: stuprū: t bñdī. nob iudicare p-
mittit. De factis autē medys q: pñt bono t ma-
lo aīo fieri: temerariū est iudicare: marie ut
cōdēnem. Sū dicere. Uli ouī q: aliq oīa q
vidēt vel audiūt in malū interpretant. Hoc q
re aīi ser. sc. D. O Sertū signū pdestinatō
tiōis est cū q: ē cōpassiū: t misericors. Mat.
v. Ut misericors qm ipi mīaz psegn̄. Ergo
bonū signū est cū q: cōparat̄ pñt paupi tri-
bulato t infirmo. Greg. Nō alī redēptoris
nī mēbra efficiunt: nisi adhēredō t cōpatiē
do pñt. Et q̄to maiore cōpassione q: h̄z cū
pñmō tribulatō: t ito mai signū bonitatis
uef ab initia freqn̄ q: velit bonū fieri t nō
sic se regere in v̄bis i factis t morib⁹. Et h̄z
v. Ut q: esuriēt t fuit iusticiā. Ubi dīc. Ilo.
or. Esurire t fuit iusticiā. Cip h̄c desiderā
pficiēdi. Ver. Q̄ nobis de nō obsequio suf-
ficiimus: tūc statim corā deo deficimus. in
Aug. Temp ambula: sp pfice. noli in via di-
fificere: noli retroire. vñ Greg. Nū q: de comis-
patif q: qd necesse est pñt negat. Uli. i. Jo.
iii. Qui habuerit subam hui: mūdi tvidērit
pñmū suū necesse h̄c t clauserit viscera sua
ab eo: quō charitas dei manet in eo. Uli etiā
Hier. in ep̄la. Uli ei de vñūquēs alteri
angustias vt pprias sentire: t quō si ipē i ta-
li tribulatiōe effet subuenire sibi cuperet: ita
ipē alteri pp̄ deus subuenire nō postponat.
Sic ecōuerso duri cordis eristēs h̄z signū re-
probatiōis et co q: pñmō tribulat̄ nō com-
patif nec miseri exhibet. vñ Greg. Dei misam
nō pñt pñmeren q: hic misericors nō fuerit.
Jac. ii. Judiciū sine misa fieri illi q: misam nō
facit. Uli aliq nō cōpatiū: pñmō defectuo-
sio: q: eos spemūt t verccūdanf loq paupib⁹
t infirmis. Tales deberēt cogitare q: possit
illis defectuosis h̄sib⁹ filies effici si dīc pñmit-
teret: q: vñusq: q̄tūcūq: diues vñ pulcher
fit t san⁹: tñ pñt fieri leprosus: ccc⁹: claudus
surd⁹: mut⁹: t sic de alijs. Ergo hoc deberet
coinducere ad h̄abilitēt cōpassione: q: sic
tūc vellēt sibi cōpati: sic t pñmō dñs facere
Uli. vii. Que vultis vt faciat vob hoīo
t voo facite illis. Grego. Alii pñmō ama-

Sermo

Vee sunt nonē signa pdestinatiōis per q: q:
piermatō cognoscere pñt an se pdestinat⁹
an pñscit⁹. L Ultimo notiōdu xst exēmis
piñ q: multi sunt vocati pñciō electi. Es
sif in vita bri. Ver. q: vn beremita q: aīi fuit
decān⁹. Ligonēsio: q: cū fuisset. r̄v. annis in
heremo post mortē appuit ligonēsio ep̄o i glo-
ria magna: sic q: ep̄s admirabaf. Zinc dñit
ep̄o q: i hora mortis sue. xxx. milia hominū
decesserūt. de quib⁹ oib⁹ ip̄e et beatus Ver.
in celū attenderunt. et fles in purgatorium
venerunt. et alij oēs ad infernum descēderūt.
Q De apostolio. Sermo. cl. Qd cum rebus
tpalib⁹ merciūr quinq:.

CL

te remanēre fana quā c̄ebat ad eos. Item q
dā seru⁹ intri abomiabat leprosus q: neccie
mosinas voluit eis deferre. et postmodum q
missione diuina fact⁹ leprosus. Quādū nō
teneamur morari cū ip̄s. tñ et toto nō sunt
speciēdi. et pñpō ep̄i q: mūdauit leprosus: et
tergit leprosum virū dicēo. Volo mundare.
Secūdo cogitare debes qd ip̄e ep̄o petat in
forma paupis. Ip̄e enī petat suū t nō tuum.
Uli aplo. i. Lox. iii. Quid habes qd nō acce-
pisti. vñ Aug. de fōis dñi ser. xlii. De meo vti
q: qro ait ip̄s: da mībī t reddā tibi. Vabuis
mi largito: fac me debitorē. t habeo te
feneratoē. Pauca mībī das: pla v̄tq: tibi
reddā. Terrena mībī das: celesta v̄tq: red-
dā. O Tertio considerare debes pp̄t quid
petat. q: petit pp̄t bonū tuū t nō pp̄t suum
ps. Bonoz mīcōz nō egos. ino paupes fecit
r̄p̄s pp̄t vñvites. Criso. sup. Abat. Ille putet
q: pp̄t vñlitatē pauperū dñi vñvites fecent:
q: nīcē dñi vñlitas sustētare poterat. s: pp̄t vñ
litatē dñi vñlitas paupes fecit: q: nīmīrū ifructus
si et steriles erāt futuri: nisi paupes sufficiēt
facti. Uli Lūc. vi. Facite robis amicos de
māmona siq̄tā t̄. Uli sciēdū q: dñi vñlitas
nenf subueire paupib⁹. Lu. vi. Qd sup̄t das
te elemosinā t̄. Itē Lns. Nō pp̄trea dñi
as accepist̄t in lascivia psumas: s: vt in ele-
mosinio expēdāo. Que em̄ habes pauperum
sunt: si tibi credita sunt; etiā si ex iustis labo-
rib⁹ t et hereditate patem̄ fact̄s possesso:
P Uli legit exēplū de qdā nebili mulieret
dñi vñlitas a qua qdā paup petat elemosinam et
ipa dedit ei vñū denariū dices. Ego iā plus
dedi tibi q: de vñū q̄ dñi vñlitas dedit mībī. Paup respō
dit. Lūc h̄etis tot et cāta bona a deo vob da-
ta. Kñdit. Nō dedit mībī: si tñ mībī cōmīct
vt paupib⁹ inde subueniāt: t rationē reddā
de quol⁹ denario qdā expendā et quomodo
possideā. Itē sciēdū q: tenaces et auari q: bos
na sua auare retinent nec paupib⁹ inde sub-
ueniūt: pp̄trea possunt dānari. q: coīā deo
rapro: eo sunt. vñ Ambro. Non minoro cī-
minis est h̄siti tollere q: cū possis indigētib⁹
denegare. Basilius sup illud Luce. vii. Hoc
dñi vñlitas t̄. dicit. Nonne inq̄t spoliator es q:
dispensanda suscepisti propria reputando.
Est em̄ panis famelici quē tu tenes. nū di tu-
nica quā in cōclavi cōseruaō. disclaciat cal-
cei qui penes te marcescūt. indigētis argen-
tum qd possideo humatū. Ergo dñi vñlitas au-
nis dicet ip̄o in iudicio extremo. Itē maledi-
cti in ignem eternum t̄. Esurui t non dedis

De apostolis

stia misericordia dicere tē. Et quo p̄t q̄ dimitto
 q̄ vides salutem et ipso in vita eterna remane
 rante hic subuenire pauperibus. vñ Augu.
 Da ipso in terra q̄ redet tibi in celo. Ergo di
 cet in iudicio misericordib⁹. Clemite benedic
 eti patris mei tē. Esurientem dedisti mihi ma
 ducare tē. Elī petr⁹ Raueni. Quicqđ pauper
 ni dederis tu bēdias. et qđ a te nō accepte pau
 per hēdit alī. Amb. Doctriū tuus rebuit qđ
 paupid⁹ erat. O Itē sciēdū q̄ illo
 pauperib⁹ dāda est elemosina q̄ nō p̄t labo
 rare. vel etiā sacerdotib⁹ vel religiosis q̄ sedu
 le ipso seruit et studēt p̄ fructu aiarū. Eccl.
 xii. Da bono et nō recipias pēcōrē. benefac hu
 mili: et nō dederis impio. Hiero. sup Jo. Da
 indigēti et nō saltasti: vt nō cū tuis pecunias
 aiām illi⁹ p̄das. Tu em̄ es cā p̄ditionis illi⁹
 si occasiōne p̄stas. Ilī p̄t q̄ lūsoties: bistrīo
 neg: et meretrices sūl peccātes nō sunt hospi
 tādi. q̄ q̄ūqđ p̄tū et p̄missiōe tua in domo
 tua p̄petrānt in tua aiām redūdabūt: et cuī
 ip̄is dānaberis. K Et ē sciēdū q̄ elemos
 ina remiserabīt sp̄alit: et eternoliter. Pūmo
 sp̄alit. Prover. iii. Donora dūm de tua suba
 et de p̄mitis oīm frugū tuarū da pauperib⁹:
 et implebunt horrea tua satiūtate. vino tor
 uaria redūdabūt. Itē Lūc. vi. Date et dabi
 tur robis. Et tñ ista remiseratio sp̄alis non
 dī cē p̄ncipalis intērior nec p̄ncipale motiūd
 ad dāndū elemosinas: si honor dei et salus
 sie. Et hō bñ p̄t h̄re sp̄cm q̄ etiā sibi de⁹ bñ
 faciet si ipse p̄supib⁹ bñficerit. vñ Iſi. Sunt
 aliq̄ q̄ paupib⁹ parā tribuit et accipiāt sp̄hi⁹
 et sub p̄tētu elemosine q̄rūt diuitias q̄ vtiqđ
 magis feneratio appellāda ē q̄ elemosina.
 Sic aues sic bestie capiunt et pisces: modica
 i bamo cū ponit esca. vñ raro q̄s depaupat
 dādo elemosinā ad subueniēdū paupib⁹: q̄
 dñs retibuet h̄ et in futuro. Lūc. vi. Date et
 dabitur vob. Secūdo remiserabīt sp̄aliter
 Et illa sp̄alis remiseratio ē p̄tōr indulgē
 tia. Eccl. iii. Elemosina paupis nō erit i obli
 vione tē. et si c̄ sereno glacie: sic soluent pec
 cara tua. vñ Eccl. iii. Ignes ardēt extinguit
 q̄: et elemosina resistit petio. Itē remiserabi
 tur cū infusioē ḡte. Elī Ap̄ls. ii. Eccl. iii. Qui
 semiat i bñdictiōib⁹: de bñdictiōib⁹ et metet.
 supple grām i p̄m̄ et gl̄as in futuro. Ergo ēt
 ip̄s dīc q̄ cētuplū hic accipiet. i. grām. et i fu
 tuorūtā et uā possidebit. Tertio remiserabīt
 et finalit. q̄ mēsūrā bonā et cōfertā et coagita
 tā et superflūtē dabit in suū vestrū. Elī en
 sura bōa ē q̄ angeli dñt venire ad suū obūdā

Sermo

tia victualū a deo: iterū veuerūt indigētes
 amēpēdo elemosynas. Cōrigit autē vna diez
 q̄ frater iuuenis ille intraret ad videndū q̄s
 tum b̄tent de panib⁹: et videbat q̄ defecerat
 panes. Clemēt autē vñ paup postulās p̄ deo
 elemosynā: senex dicit fratri suo. Da ei panē
 Alter tñdit. Ias non habem⁹ pater. Et dicit
 ei senex. Intra et q̄re. Et ingressus frat̄ attē
 dit videt reposita in q̄b⁹ panes h̄re sole
 bāt repleta panib⁹. Et cū vīdisset timuit. Et
 tollēo dicit paup: atq̄ ita cognoscēs fidē
 et virtutē sensō glorificant deū. Elī
 cūdō meremur cū sp̄alib⁹ cū sum⁹ patēteo: i
 his q̄ mali hoīes nobis auferūt p̄ furtum v̄l
 p̄ exactiōes vel in his q̄b⁹ alio quocūq̄ v̄los
 lēt̄ mō spoliāmūr. Elī q̄to posset esse tā pa
 tiens et cū talī charitate deo offerte q̄ int̄m
 esset in oculis dei q̄s paupibus dedisset. He
 bicop. x. Rapinā bonor̄ vestror̄ cū gaudio
 suscepistis scientes vos h̄re meliorē et ma
 nentē substātiā. Et in signū hui⁹ ip̄s p̄mis
 illis vīlibus et malis seruitorib⁹ pylati
 se cū priuarent suis vestibus et inter se dīni
 crevit: q̄uis hoc ante hū c̄mont, tñ ea nō
 dedit paupērī: vt nobis exēplū daret dñ
 mali hoīes nobis recipiūt bona sp̄alia q̄ pa
 trienter hoc sustineamus: q̄: hoc deovalde ac
 ceptū erit: et nobis meritoī. Elī intelligē
 dum est de infortūmō q̄ deus sup hoīes ali
 q̄ p̄mittit. sicut cū eq̄velvace coī moriunt
 vel tempestas segetes deuastat. talia infor
 tunia oīa deo sunt in patientia cordis offere
 da. Et dicere dī vīnsquisq; illud p̄s. Justus
 dño in oībus vīo suis. Qui ingratus fui de
 bñficijs a deo acceptis: et insuper beneficijs
 et domis. Dei abusus sum. s. ad peccandū: i
 tō
 rīt̄ dei iusticiā merito p̄ illa infortūnia p̄uari
 debeo illis bonis. vñ Ver. sup Lāti. Ingrati
 tudo est bñficij p̄ditio. X Et dicens.
 Qñ q̄ nimis tristaf de infortūnio: an hoc sic
 p̄cī. vñder q̄ h̄c. q̄: hoc est signum q̄ rem
 amissam nimis dilexit: q̄ nimium etiā dolet
 H̄eg. in li. xxxi. moral. Sine dolore amittit
 q̄cō sine amore possidet. Queō ferment di
 ligimus habita grauter suspirant ablata.
 Et q̄b⁹ v̄bis p̄z q̄ q̄libet dī cē patēs cū sibi
 sua bona iniuste a malis hoīib⁹ auferunt. Et
 dī dñs p̄ ip̄s orare vt ip̄o inspiret vt sibi il
 la bona iniuste ablata restituāt. ne p̄ eisdem
 equalit̄ dānent. Et q̄ maledicēt p̄tō q̄
 eis iniuste dona auferūt. vel also infortūmō
 suis p̄ deū murmurāt: illa h̄re dupler dānus
 q̄ p̄dūt illa sp̄alia: et cū h̄ p̄p̄ impatiētā in

CL

currūt offensionē dei. et magnū pīclū aīarū
 suay. Ergo oīa infortūnia q̄libet patiens dī
 feret: et deo totū cōmittere. et etiā charitate
 offerte et h̄re firmā spēm q̄ deū refundet sibi
 in alio h̄re et in futuro. Y Tertio mēres
 mur cū reb⁹ sp̄alib⁹ cū p̄p̄ deū volum⁹ care
 re illis bonis q̄ h̄ deū lucrari potuissemo. et
 etia ista q̄ sic p̄p̄ deū et p̄p̄ salutē nīam dis
 misim⁹ et lucrari nōlūm⁹ iniuste: deo obtuli
 m⁹. Grego. Hoc aurū deo obtulisti qđ h̄ eius
 volūtātē accipe nōlūsh. Abī gra. Si duo no
 biles essent vīnus faciet exactiōes in suos
 subditos aggrauādo et spoliādo eos iniuste
 et alter nobilis sūlter posset facere suis subdi
 tis et dimittit hoc p̄pter deū et p̄p̄ salutem
 ale sue: hoc totū deo offert. et deū in eternāvi
 ta sibi remunerabit. Elī si cēnt duo mechā
 nici. et vñ mentiendo et decipiendo primos
 dītaretrūt et ali⁹ etiā sic posset dītan si vellet
 si hoc dimittit. q̄cōd sic dimittit: h̄ deo offert
 Et sīl̄ intelligēdū est de rusticis et cūibus
 qui vīras comittūt. et cū iniustis rebus di
 tantur et ali⁹ boni cures et rusticī nōlū sic di
 tari h̄ deus: nec q̄cō iniuste lucrari: talia oīa
 deo offerte q̄ sic recipere nōlūt: et tñ bñ po
 tuerunt. Elī intelligif de servis et ancillis
 et ali⁹ hoīib⁹. Ergo si audires aliquē lucratū
 esse centū florenos p̄ fallacia vel p̄ vīras
 vel p̄ lucū: vel alio quocūq̄ mō iniusto: et tu
 illos florenos h̄re nōlū sic h̄ deū: cum tñ bñ
 posses si velleos deū offendere et aīam tuā dā
 nare: tūc de⁹ remunerabit tibi illos florenos
 invita eterna. et si intelligēdū est de oībus
 reb⁹ sine magnis sine pīos: q̄s aliquo h̄ deū
 nō vult iniuste lucram. A Quartō mēre
 mir cum reb⁹ sp̄alib⁹ mutuando primis
 p̄pter deū. Lūc. vi. Mutuū date nōbilende
 sperantes. Sed aliqui sunt q̄ habent pecu
 niam sup̄suam: et nolunt mutuare primis
 gratiis nisi aliqđ def ip̄s. et q̄cōd sic iude res
 cipiunt vīra est: etiā si nil postularēt: sed so
 lūmodo ea intentiōe mutuarent q̄ aliqđ
 vellent recipe p̄p̄ mutuationē. Et si sic ali
 q̄d recipient vīra esset: q̄ sola spēs facit vī
 ranā corā deo. Itē aliqui sunt q̄ poti⁹ pecu
 niam sup̄suā sub terra fodunt vel in cīta res
 cludūt q̄s p̄ primis p̄pter deū accōmodent
 quos vident in necessitatibus p̄stitutos. Et
 in hoc ostendunt se nō h̄re charitatem dei et
 primi: et p̄ oīo h̄re signū q̄ stat in malo sta
 tu: quia sine charitate dei et primi nōmo sal
 uabitur. i. Job. iii. Qui habuerint substātias
 h̄uī mūdi et vident frātēm suū nōcēs h̄c:

De uno martyre

Sicut. Ita sit re in fine obliuiscat. qd dñi viues
ret. dñs est dei. Secunda potestia nunc est
intellectus p quod intelligere debemus deum. Pris
mo tam p nostrum creatorum et sic tenemur sem
per ab odiere tanq; creature suo creatori.
Secunda cognoscere debemus eum esse redempto
rem nostrum: q nos cū sua amarissima passione
et morte redemit. et sic tenemur eus diligere
Job. xxviii. Maiorē hoc dilectione nemo habet
re siam suā ponat q p amicis suo. Tertio
debemus cognoscere cū eē nostrū futurū iudi
cē: et sic debemus eis timere in oib; cogitati
emb; r̄erbis; t factis. Eccl. i. Timenti deus
bene erit in extremis. Eli Crisost. in ser. dicit
de Johanne baptista. Solus dei timor est q
mentes corrigit: fugit criminis: et innocētia
seruat. N. Tertia p̄t̄s die est voluntas
cū qua meremur quādo voluntate nostrāvo
luntati diuine p̄formam: ita ut quicquidre
lit nobiscū facere q̄ etiā illud idē nos velim?
sive sit dulce sive amarū. Ergo quīs nostri
sic se dñs h̄se q̄ si deus vult cū esse pauperē q̄
etiam ip̄e velit hoc idē: vel si ip̄m velit eē dīni
tem: vel sanū: vel infirmū: vel tristē: vel letū
q̄ in hoc se p̄formet voluntati dei: sic q̄ possit
dicere cū ip̄o illa verba q̄ in mōte oliueti di
rit. Pater nō mea voluntas s̄ tua fiat. Item
meremur cū voluntate quādo habemus conti
nuā bonā voluntate nos emēdāti t deo fuiē
di. Criso. sup. Mat. Elōlātates bone sic sua
res sunt apud deū quēadmodū odoniferi flo
res. vñ Ber. Cū per bonā voluntatē incipim?
esse dei: desinim? esse dyaboli. Sic ecōverso.
cū hō per malā voluntatē incipit esse dyaboli
definit esse dei. O Et de vult homines
iudicare s̄m illā voluntatē in qua cū inuenies
nt. Cū de hoc dñ in decre. Quāle te inueniet
dñs cū vocat: tales parit et iudicat. de penit.
dist. i. Nō qd. Cū legif cremplū q̄ quidaſ la
trot multū doletis de petis suis: et habēs vo
luntatē bonā se emēdandi rogauit quēdam
beremita vt cū in suā societatē acciperet: q̄
proponeret vitā suā emendare t deo semper
servire. Et beremita noluit: et desperit cum
in corde suo et dīmisit eū incōsolatū ab eo re
cedere. S̄cū cum latro sibi p̄f beremitorū fa
cerē voluit. arbor precisa statim coruit. et eū
dem latronē oppressit: et sic in vehemēti cor
dis p̄tritione obit. Tunc ille beremita vidit
q̄ sancti angeli venerūt t siam illius latros
ad celū deferebant. Et beremita cōmot?
dit. Quid hic in heremo inozam trahit: ille
homo mal? latro fuit: t p̄f suā bonā volun
tatem iam ad celos ascendit: et ego tam dia
vin in heremo et nunq; celus int̄flare potuit.
Et in illa cōmotione dixit. ē lada t etiā latro
efficiat t postmodū bene in fine salvabor sic
iste latro saluat? est. Et dñs erponeret se ad la
trociniū p̄petrādū: insecur? est a stipēdiaria
cūrātio. Qui fugieno vehemēter cecidit et
expirauit. Et dyaboli venerunt et aīam suas
ad infernum deduxerunt.

De apostolis alius sermo.

Elicio oib; secuti s̄fuit cū. Vñce
v. Istaverba dicta sunt de aplia
qui oib; pp̄f xp̄m reliq̄nūt: s̄m q̄
etiā dixit Beat⁹ petrus ad xp̄m
Ecce nos reliquim? ola et secuti
sum? te: quid ergo erit nobis. Cū hic dicēdū
est q̄ septem sunt que nos inducere debent
ad relinquēdum oia temporalia. Istū sermonis
nem quere supra. cciiij. A.

De uno martyre. Sermo. clij.

Qd̄ crux sp̄nalis dñ q̄tuo habere.

I quis vult venire p̄h

m̄neget s̄. et p̄m illat
crucem suā t sequat me. Eli Mat.
xvi. Eliar. viii. Lu. ix. In bis ve
bis vult ip̄o q̄ ip̄m sequamur t crucē tolla
mus: t post ip̄m illā bainulem? sicut iste san
ct⁹ martyr. N. Lui⁹ festū hodie colim⁹. P
ro quo sciēdū q̄ duplex ē crux. Elia ligata
t materialis q̄ est bainulāda vt crux petri: an
dree: t xp̄i. Elia sp̄nalis. de qua dicit Aplus
Gala. v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixorū
cū virtu⁹ t cōcupiscētis. Elī duob⁹ modis se
quimur xp̄m t crucē post ip̄m portam⁹: aut
mortē p eo tolerādo: aut carnē cū virtu⁹ t cō
cupiscētis crucifigēdo. Prio mō sequūt eūs
oēs martyres qui mortē t palem ppter xp̄m
sustinent. Secundo sequuntur cū om̄is electi t
deuoti. Elī ergo in mortē ppter xp̄m sal
uat: s̄lī vbi secūdā: s̄lī neutrā dānat. Cum
autem primo modo cū imitari non possim⁹
sc̄ sustinendo mortē: saltem sequanxur ip̄m
secūdō modo. Quādū aut̄ exemplo xp̄i ē uicem
accipere debeamus int̄ucamur modū p̄flio
nis ei⁹. Fuit em̄ crucifixus et clavis ligat⁹ a
pte inferiori: t a sinistra: t a dextra: s̄lī a p
te superiori: s̄lī forma et nos crucē sp̄nū ē tol
lere debem⁹. cuius infima pars est co. t p̄t
mūdi. q̄ sc̄t terrā calcām⁹ cū p̄dē. sic ter
rena t mūdi contēnere debem⁹. Eliouemur
aut̄ ad h̄ si p̄siderem⁹ q̄ nemo p̄t h̄se amicis
tiam dei et mūdi simul. Deliberet ergo secū

Sermo

vñsawis quid sibi magis expediat: an sc̄
diligere deū. an mundū. Eli. i. Jo. ii. Nolite
diligere mundū: neq; ea q̄ in mūdo sunt. Si
quis diligit mūdū nō est charitas p̄tis in eo
igitur q̄ hoc p̄ceptū p̄tēnit t mundū diligit
mūdi inimic⁹ dei p̄stituit. Jaco. iiiij. Amicitia hui⁹
mūdi inimica est deo. Sicut em̄ q̄ odit ini
mic⁹ ē: q̄t mūdū multos hoīes retrabit
a deo per illa tria vita. Supbia anaricias
t luxuriā quoq; vñt̄ iam tot⁹ mūdū est ple
nus. Eli. i. Jo. ii. Om̄ie qd̄ est in mūdo aut
est cōcupiscētia carnis: aut cōcupiscētia oculi
t aut supbia vite. Et vere mūdū non est
diligendus: si poti⁹ multū audiēd⁹ pp̄f suā
magnā infidelitatē. sicut bene figuratū est i
fansone. de quo dñ in li. Judicū. q̄ ip̄e ama
uit dalidā que meretrīx fuit. Et Joseph⁹ dīc
q̄ intantū dilerit eā q̄ ab amore ei⁹ auelli si
poterat: t cū in gremio ei⁹ dormiret abscondit
p̄nes t tradidit eū suis hostib⁹ qui erue
runt ei oculos: t vinctū miserūt eū in carcē
rend⁹ t eū molere fecerūt. Dalida meretrīx est
mūdi meretrīx insta. Ganson est
q̄libet hō q̄ a dalida. i. a mūdū decipit. Licet
em̄ multa mala oīdat ei t multa p̄trania. s.
in amissione rerū: in morte filiorū t amicorū
t corporis egritudine. t plurib⁹ aliis aduersita
tibus: t ab eius amore auelli nō p̄t: sed in
gremio ei⁹ obdormiuit: cū ei tota mēte adhe
ret. S̄i dalida crines ei abscidit. i. sp̄ssanci
tūm tollit: t in morte eū a se abiciendo tra
didit eū hostib⁹. i. demonib⁹: q̄ eruunt ei ocu
los. i. visionē dei. decetero em̄ letus nūq; de
mūdū: zed mōlē eū statuūt. i. ad mīriplices pe
nas inferni: vbi decetero nūq; descat. Et ls
mundū multū sit infidelis. t p̄f modicū
gaudij t delectatiōes nimis breves multos
amatores. t q̄ cruce xp̄i portare vo
luit debēt p̄tēnere tam parua t mōmētanca
gaudia mūdi: vt ad magna t eterna p̄tinge
re mēt̄. Et vt hoc meli⁹ fieri possit q̄libet
dñ apponere clavū pedib⁹ suis. i. affectionis
bus. Clavis iste est timor gehennē q̄ infers
nus est. Clavis iste long⁹ est t validus. Clav
is q̄ valida sunt gehennē tormenta. Long⁹
est q̄mūmū diuturna. Cū valde vtile est cu
sī p̄t̄p̄l⁹ hōi p̄t̄p̄l⁹ cōsulit penas que p̄t̄p̄l⁹ cō
sequunt̄ recogitare. De quib⁹ penis q̄re an
te sermone. ccv. B. Q̄ Item sciēdū q̄ si
p̄tempserim⁹ mūdū hoc possum⁹ cognoscere
p̄ tna. P̄mō si moīes mūdi sunt nobis

CLII

molesti t displicibiles t p̄trari: si ip̄m vel
ip̄l⁹ moīes fugim⁹. Secundo si est nō grā
ue t pena ei⁹ gaudiū t ludos videre. Tertio
si inuite audim⁹ rumores q̄ de eo, dieunt: et
habem⁹ tediū loq; de mūdāmō nūi in q̄tū ne
cessitas req̄rit. Cū facere debem⁹ sicut xp̄s
qui qñ audit vocē incantantis statim replet
vnā aurē cū cauda t aliā cū terra. Sic t nos
facere debem⁹. s. cogitando de instabilitatē
infidelitate mūdi: t de cauda. i. de morte p̄
p̄ria t remuneratiōe mūdi q̄ repēdit sibi ser
uientib⁹. R. Quo ad sc̄m sciēdū q̄ di
ligere mundū multū p̄culosum est. Duo q̄
charitatē dei errungit. i. Job. n. Si q̄s dilis
git mundū nō est charitas p̄tis in eo. Sc̄o
q̄ sicut dei dilectio est fons t origo omn̄is bos
norū t virtutū: ita dilectio mūdi cūm vñt̄
vñ Grego. Disce homo nō diligere mundū
vt diligas deū: auerte vt p̄uerano: funde
impearis. Tertio q̄ inimicum dei cōstitut
vñ Jaco. iiiij. Amicitia hui⁹ mūdi inimica ē
dei. Quarto q̄ sc̄m diaboli facit. Apostol⁹
Balla. i. Si adhuc mūndo placere: seru⁹ xp̄i
nō essem. Mat. vi. Nemo p̄t duobus dñis
seruire. Eli etiā Criso. sup. Mat. O q̄ mū
serim⁹ est mūdū t miseri q̄ eum sequuntur.
Temp̄ em̄ hoīes mūdi opa excluserūt a vita
Item sciēdū q̄ si amor mūdi intantū excre
scit in hoīe q̄ p̄ponaf amori dei vñ vite etern
ae: vel si redundat in inuiriā q̄ tollit chanta
tem primi: est p̄t̄p̄l⁹ mortale: si tñ citra hos
limites fistat p̄t̄ esse veniale. G Sc̄o
ps crucis est b: achiū finistrum: qd̄ significat
patientiā in aduersis: q̄ sicut sinistra manus
ferim⁹ clipeū sup quē iacula vel ictus recipi
mus: ne ad mortē vulneremur: ita p̄ patienti
ā aduersa oia excipe debem⁹: ne p̄ cruciat
tribulationis ex impatientia eternali moria
mur. Quot em̄ aduersa nobis accidit in dñs
mis̄ renū vel in tribulationib⁹ corpori: tot ias
culorū ictus veniūt sup nos. Sinc em̄ aduer
sis cē nō possum⁹. Inter summi pacē t sum
mā afflictionē constituti sumus. i. inter celū
t infernum: si viciniores localiter sum⁹ iffermo
ideo patientia necessaria est nobis: vt dicit
Apl. s. Oportet nos pati: velim⁹ nōlūm⁹:
s̄i si patienter: multū meremur: q̄ patientia
auget meritū. Si impatienter: et cū oī nos pa
tit: t nō hibiliorū pdim⁹ meritū t laborem:
scrīm⁹ t thesaurū: q̄ sicut in patientia nō
possidem⁹ aīas noīas. E Cū legif erēplū q̄d̄
q̄d̄ vñt̄p̄l⁹ erat deuota: si impatientissima

vniuersalibus quid sibi magis expediat: an sc̄
 diligere deū. an mundū. *Uñ. i. Jo. ii.* Nolite
 diligere mundū: neq; ea q; in mūndo sunt. Si
 quis diligit mūndū nō est charitas p̄tis in eo
 Igitur q; hoc p̄ceptū p̄tēnit: et mundū diligat
 mūndū. *Dei p̄stirū. Jaco. iiiij.* Amicitia hui?
 qui qñ audie vocē incantantis statim replet
 vñā aurē cū cauda t alia cū terra. Sic t nos
 facere debem? s. cogitando de instabilitate
 infidelitate mūndi: t de cauda. i. de morte p;
 pria t remuneratiōne mūndi q; repēdit sibi ser
 uientib;. *R.* Quo ad sc̄m sciendū q; di
 ligere mundū multū p̄iculosum est. P̄uo q;
 charitatē dei ert̄inguit. i. *Job. ii.* Si q; dilig
 git mundū nō est charitas p̄tis in eo. Sc̄do
 q; sicut dei dilectio est fons t ōnus oīm vñ
 vñ Grego. Disce homo nō diligere mundum
 vt diligas deū: auerte vt queraris: funde
 implearis. *Tertio q; inimicum dei cōstituit*
vñ Jaco. iiij. Amicitia hui? mūndi inimica ē
 dei. *Quarto q; sc̄m diaboli facit. Apostol.*
Balla. i. Si adhuc mundo placere: seru' xpi
 nō essem. *Mat. vi.* Nemo p̄t duobus dñis
 servire. *Uñ etiā Criso. sup Matb.* O q; mu
 sernim? est mundū. t miseri q; cum sequuntur.
 Temp em̄ hoīc mūndi opa excluderūt avita
 Item sciendū q; si amor mūndi intantū exre
 scit in hoīc q; p̄ponat amori dei vñ vite erer
 ne: vel si redundant in iniuriā q; tollit chanta
 tem primi: est p̄tū mortale: si tñ citra hos
 limites fīstat p̄t esse veniale. *S.* *Coda*
 p̄ crucis est brachiū sinistrum: qd̄ significat
 patientiā in aduersis: q; sicut sinistra manu
 ferim̄ clipeū sup quē iacula vel ictus recipi
 mus: ne ad mortē vulneremur: ita p̄ patiens
 triā aduersa oīa excipe debem? ne p̄ cruciat
 tribulationū et impatentia eternis moria
 mur. Quot em̄ aduersanobis accidūt in dñs
 mo rerū vel in tribulationib; corporū: tot ias
 culorū ictus veniūt sup nos. *Sinc em̄ aduer*
sio eē nō possim? Inter summi pacē t sum
 mā afflictionē constituti sumus. i. inter celū
 t inferū: si viciniores localiter sum̄ inferno
 ides patientia necessaria est nobis: vt dicat
 Ap̄lo. Oportet nos pati: velim⁹: nolim⁹:
 si si patienter: multū mereor: q; patiēta
 auger meritū. *Si impatienter: tñ os nos pa*
ti: t n̄ bilomin⁹ pdim⁹ meritū t laborem:
 sc̄mū t thesaurū: q; sicut in patientia nō
 possidem⁹ alio nostrā. sic in impatentia
 pdim⁹ alio nostrā. *E.* *Uñ leḡ exēplū q;*
 qdā vñgazilū erat deuota: simpatētissima
 dd 19

De uno martyre

Ang. *Ita sit ut in fine obliuiscar. q; dū viues*
recōdit̄ est dei. Secūdo portētia anime est
intellec̄t p̄ quē intelligere debem? deū. P; i
mo tamq; nostrū creatorē: et sic tenemur sem
per fidē obediē tamq; creature suo creatori.
Secūdo cognoscere debem? eū esse redēpto
rem nostrū: q; nos cū suā amarissima passiōe
et morte redēmit. et sic tenemureus diligere
Job. xv. Majorē hac dilectione nemo habet
re animā suā ponat q; p̄ amicis suis. Tertio
debem? cognoscere cū cē nostrū futurū iudi
cem: et sic debem? es timere in oīb; cogitari
emb; verbis: t factis. Eccl. i. Timenti deū
bene erit in extremis. Uñ Crisost. in ser. dicit
de Johanne baptista. Solus dei timor est q;
mentes corrigit: fugit criminā: et innoētia
*scrutat. *N* Tertia p̄tis aie est voluntas*
cū qua meremur quādo voluntatē nostrā ro
luntari diuine p̄formam? ita ut quicquidve
lit nobiscū facere q; etiā illud idē nos velenim?
sue sit dulce sue amarū. Ergo quīs nostrus
sic se dī b̄fē q; si deus vult cū esse pauperē q;
etiā ip̄e velit hoc idē: vel si ip̄m velit eē dūm
tem: vel sanū: vel infirmō: vel tristē: vel letū
q; in hoc se p̄formet voluntati dei: sic q; possit
dicere cū ip̄o illa verba q; in mōte oīueti di
rit. Pater nō mea voluntas sī tua fiat. Item
meremur cū voluntate quādo habem? conti
nua bonā voluntatē nos emēdādi t deo suīē
di. Crisost. sup Crisost. Eolūtates bone sic suas
uco sunt apud deū quēadmodū odoriferi flo
res. vñ Ber. Eū per bonā voluntatē incipim?
esse dei: desinim? esse dyaboli. Sic ecōverso.
cū bō per malā voluntatē incipit esse diaboli
*desinit esse dei. *O* Et deū vult homines*
iudicare sī illā voluntatē in qua cū inuenies
nt. Uñ de hoc dī in decre. Qualē te inueniet
dīs cū vocat: tales paris et iudicat. de peni.
dist. i. Ilūqd. Uñ leḡ exemplū q; quidas la
tro: multū dolens de petio suis: et habēs vo
luntatē bonā se emēdandi rogavit quēdam
beremurā ut cū in suā societatē acciperet: q;
proponeret vitā suā emendare t deo semper
seruire. Et heremita noluit: et desperit eum
in corde suo et dūmisit cū inēsolatū ab eore
*cedere. *S* cum latro fibi p̄fī beremitorū fa*
cer voluit. arbo: precisa statim corruit. et cū
dem latronē oppressit: et sic in vñhemēti cor
dis p̄tritione obiit. Eunc ille heremita vidit
q; sancti angeli venerūt t aīam illino latro
mo ad celū deferebant. Et heremita cōmot?
dixit. Quid hic in heremito morām trahō: ille
homo mal? latro fuit: t pp̄f suā bonā volun
tatem iam ad celō ascendit: et ego tam dū
virū in heremito et nunq; celus int̄fate potius
Et in illa cōmotione dicit. Eladā t etiā latro
efficiat t postmodū bene in fine saluabor nē
iste latro saluat̄ est. Et dū exponeret se ad la
trocinū p̄petrādū: insecur? est a stipēdiaria
cūtitatis. Qui fugiens vñhemēter cecidit et
expirauit. Et dyaboli vñhemēter cecidit et
ad infernum deduxerunt.

De apostolia alijs sermo.

Elictio oīb; secuti sunt cū. Luce
 v. Ita verba dicta sunt de aplia
 quicq; p̄p̄f xpi reliquāt: sīm q;
 etiā dixit Beat? Petrus ad xpi
 Ecce nos reliquim? oīa et secuti
 sum? te: quid ergo erit nobis. Uñ hic dicēdā
 est q; septem sunt que nos inducere debente
 ad relinquentēdū oīa temporalia. Istū sermo
 nem quere supra. *rciiij. A.*

De uno martyre. Sermo. clij.

Qd̄ crux sp̄ualis dī q̄ttuor habere.

I quis vult vñmire ph̄st
 in obneget s̄retipm. Allat
 crucem suā t sequat me. *Uñ Ath.*
 xvi. *Uñ Mar. viij. Lx. ix.* In his ve
 bis vult xpi q; ip̄m sequamur t crucē tolla
 mus: t post ip̄m illā bailem? sicut ille san
 ct? martyr. *N* Lui? festū bodie colum? *P*
 Pro quo sciēdū q; duplex ē erit. Una lignea
 t materialis q; est baileada vt crux petri: an
 dree: t xpi. Alia sp̄ualis. de qua dicit Ap̄lus
 Gal. v. Qui xpi sunt carnē suā crucifixurū
 cū virtuō t cōcupiscētis. Uñ duob; modis se
 quimur xpm t crucē post ip̄m portam? aut
 mortē p̄ eo tolerādo: aut carnē cū virtuō cō
 cupiscētis crucifigēdo. Pro mō sequunt̄ eūs
 oēs martyres qui mortē xpalem ppter xpm
 sustinent. Secūdo sequunt̄ eū omes electi t
 deuoti. Elbi ergo in mortē xpalem ppter xpm
 uat: sīl r̄bī secūdā: sīl r̄bī neutrā dānat. Cum
 autem primo modo cū imitari non possim?
 sc̄ sustinendo mortē: saltem sequant̄ ip̄m
 secūdo modo. Quō aut̄ exemplo xpi cūcē
 accipere debeamus intuciamur modū p̄fliō
 nis ei?. Fuit em̄ crucifirū et clavis ligat? a
 pte inferiori: t a sinistra: t a dextera: sīl a p̄
 te superiori: sīl forma et nos crucē sp̄u. Et tol
 lere debem? cuius infima pars est corona
 mūndi. q; sicut terrā calcām? cū pēdē. Et ter
 rea t mūndū contēnere debem? *Uñ ouemur*
 aut̄ ad h̄ si p̄siderem? q; nemo p̄t b̄fē amicis
 tiā dei et mūndū simul. Deliberet ergo secū

De martyribus

In aliis fidei occiderant: et tibi erat valde casus mundus par ergo dilexerat libenter orari et recumbari. Quodas vice remittit ad ea anima dñi dicens ei. Multa fideliter laboras pro eternis gaudiis possidēdis: si ea possidere non potes ppter tuā magnā impatiētiā p quā p dīa oīa bona oīa tua. Tunc dico dñe angelū. Quid p me re mibi def a deo patiēta. Tā dē ipsa facta ē tā patiēta qd alii quodāmodo admittantur de eius patiēta. Et sic meruit gaudiis celi. Elī multū bō dī studere patiētiā qd valde necessaria est ad salutem. Ut qd in illa pīmētā rācdz apponētēnū clām̄ ferreū. Laudes iste est pena purgatoriorū qd nullū malū unpunitur. Et qd h̄ n̄ purgabif p bona oīa t tribulatiōes: pūmēt grauissimē in purgatorio. Aug. Qui in aliud seculū distulerit fructū auerſionis: prius purgabif agne purgatiōis. Vix ignis et si nō sit eternus mīro tū mō grauis est. Supat et si oīm pena quā vñq̄ bō passus ē in hac vita vel partī potest. Legit et si qdās magister in theologia nātōe anglic: qd dñe se vidisse quēdā qd dicebat se fuisse i purgato: no beati patrī qd de nullo qd delectabile erat in mūndo potu s gaudere. t sibi oīa mōdo delectabilita amara videbant: t inter boles vīmēs ranq̄ moribūs apparebat. Item aliud legit exemplū qd quedā mulier renocata de purgatorio ad p̄ēplandum pīas in hoc seculo. intantū se affligebat qd habitavit i sepulchris t in nīne glacie: t igne se innoluebat. Lus aut diceref ei interdū ut ei parceret. ipa r̄fidit qd omnes iste pīces pene nibil essent respectu illaz per nārū qd sunt in purgatorio. X Tertia p̄ crucis est brachii dertrū. p̄ hoc significat ex ercitū corpis. i. oīa bōa. derterū ci manū ad quibus oīa ēst aptior t pīor qd sinistra. Nō dī ergo esse dies i quo bō corpū suū in bonis opībus nō exerceat. Est etiā corpū nostrū terrena optima si exerceat: nō sicut ista terra nīra qd diu t sēpe t multis modis elaborata per annū semel vīa die fructū p̄fert. S3 p̄ corpus possum qd quotidie fructū p̄ferre quos angelī deo offerunt: de quibus deī multū gaudet: t qd bus nos valde ditabimur. Ideo dicit sapiēs diligenter cretere agrū tuū. Elī etiā ps. Lazarus manū tuarū qd māducabis: bītū es tē. Elī sciendū qd seruēt t diligēt opari debem: t nō ita pigre t tarde sicut vīq̄s huc secundū: si studiose t sollicitate facere: exercentes oīo vires tam corpī qd aīc in bonis oīib t pīctio dei: qd ad hoc creati sum: vt dco

Quō opari bona t pati tribulatiōes ppter decūmū non ent grāue.

Sermo

Labūt iusti in magna Cōstantia aduersus eos qui se aguistauerūt. Sapiē. v. Sciendū qd in bīc mundū positi sum: vt oīerari t mentū accumulare debeam: p operationē quā facim: t p tribulatiōē quā patiūt. Et aut oīa oīa nob̄ fiāt levia. s. de māne surgere: vigilare: ieiunare: orare: genuflectere: fili et tribulatiōes pati. s. infirmitates corporis. vel pīsumātā malo: t tribulatiōes qdāq̄ sustinere: op̄s vt iste nobis dulces fiant. A Et vt in eisdē patiētiā seruem: sicut isti sancti martyres. II. qd̄ hodie festū celebrem: tūc nobis qd̄t̄no: sunt attēdenda: qd̄t̄no inducere ad laborandū t aduersitas sustinendū libēter ppter deū. Pīmū est breuitas pītis vite. qd̄ oīa cito finiūt cum morte. Jaco. iii. Que ē vita vīa. vapo: ē ad modicū parēs. Elī ēt compaf vēto. Job. vii. Mētō qd̄ vēt̄ ē vita mea. Ergo si sollicitate videras b̄: tūc nibil grāue ent qd̄q̄ agere vel qd̄q̄ pati te op̄orteat: qd̄ tē in morte fitut: t mētō cito oppropinquit. Berū. Quid in reb̄ hūanis certi morte: et qd̄ hora mortis incerti inueni. Hieg. sup Ezech. Etenis nobis cōditō: noster dīe mortis incognitū ēt voluit: vt dū sempignorat: semp pīmū esse credat: et tanto quisq̄ feruēt: sit in operatione: qd̄t̄o incertio est de euocatione. Et cōsideratio breuitatis vite nīre nō solū inducit qd̄ bonū opāndū: s̄ ēt reducit a malo ppetrā. Jo. Aug. Nihil sic renocat a petō sicut freqūs mōris meditatio. Hiero. Mētō dīe mortis tēt̄e t nō p̄cocabis. Qui se qd̄t̄ die recordat ēt mortuū p̄temnit pītia: t ad futura festinat. Cōsidera qd̄ qd̄ in morte iaceb̄ qd̄ tunc p̄dēt̄ si hūisses fortunā aleridri: potētā augusti: pulchritudinē absalidri: fortitudinē. sansoniis: lōgitūdī. ac apīmū Salomonis cum ex his oīib̄ nibil tecū feras: nīf tūmō bona t mala qd̄ fecisti. Apoc. xiiij. Opa etiā illo: se vītūt̄. nos. Aug. i ser. Adā si adhuc uiueret̄ chodit moreref qd̄ illi lōgitudo vite p̄fuis̄et̄. Cōsidera ēt si iā mori deberes: qd̄ tibi no ceret qd̄ adeo infortunat̄ fuisses sic Job: qui multa infortunia sustinuit in reb̄: in corpe: t filiis. Sic ifirm̄ t paup̄ vt Lazarus qd̄ iacebat ab angua diuīl plenū vīcēb̄ cupiēs saturari de mīcis qd̄ cadebat de mēsa ipī: diuīl: patiens t mīl: vt moyse: cast̄ vt ioseph: tribulatus i oīib̄ vt ip̄s t maria. Et si tot bōa fecis̄ sea vt bītūo nicola: et sc̄tūs martin̄. qd̄ tibi

CLIII

nōceret cū angeli aliam tuā reverent̄ suscip̄t rēt̄ gaudēter deducerēt: t dīo p oīib̄ actōib̄ t tribulatiōib̄ vitā eternā redderet. Ideo dīo bōt̄ b̄ hēm̄ op̄emur bonū t sustineam̄ libēt̄ patiēt̄ t patiēt̄ tribulatiōes: infirmitates t paup̄t̄ates: vt p̄ eisdē op̄ib̄ t tribulatiōib̄ p̄ie miū nīm̄ augmētē i celo. Tā corp̄ nostrum ad bō nob̄ adeo datū ēt ei seruāt̄: agendo bōa t sustinēdo mala t aduersa patient̄: vt sic pīsumāt̄ corp̄ t vires corporis in servitio pīp̄: qd̄ oīz corp̄ nīm̄ pīsumāt̄ t aēmīb̄ corrōdi. Nā vītrū vñq̄ qd̄ ē vīs fragile diuīl̄ suaret̄ qd̄ qd̄ suū corp̄. Et insup̄ p̄dit bō in morte oēs delictias corporis: diuītias t bonoēs. vñ Aug. Sic etas nīra: sic act̄ nīrū: sic misia nīra: sic felicitas nīra: sic honores: sic totū transit̄ verbū aut̄ dīi in eternū pīmanet. Elī ēt dicit Salomō. Oia sunt vanitas. B. Sc̄s est cōsideratio laboris t passiōis pīp̄ qd̄ p̄ te pīl̄ labotauit in terra. Sī. Si passio pīp̄ ad me monā reduc̄t̄ tē. Si rex magnū trābē p̄ me portaret nō mībi grāue ēē deberet si p̄ eo fētūcā portarē. Ecce rex celi t tēte portauit p̄ me magnā trābē. s. crucē. imo et spīncā cordā: t quō ego pūn̄ laborē vīl̄ passionē p̄ eo nō sustinebo. Elī si grāue ē tibi mane surgere et vigilare: cogita quō tēs pīp̄ sepi: p̄p̄ te pēnos crāuīt̄ in orōnib̄. si grāue ē tibi ieiunare: cogita quō tēs ieiunauit in cruce in die pasceues. De quo ieiunio dicit ps. Dederūt in eschā meā fel: t in siti mea potauit̄ me aceto. Si grāue ēt̄i dure iacere vel vestē asperā idus erē. cogita lectū crucis in quo tēs expansus fuit: in quo non habuit vīb̄ caput suū redi naret. Mat. viij. Clūp̄s fouēas habēt t vōl̄c̄es celi nīdos. filiūs autē hominis nō habet vīb̄ caput suū reclinet. Similiter si cōtin git te aliquid pati cogita qd̄ tēs multa p̄tēte passus est. Nā si seruūs videret dominus suū p̄opter se multis vulnerib̄ vulneratū merito ipse etiā aliquid pati deberet ppter ipsum. Et si infirm̄ es et doles caput: cogita dolorē corporis tēs quē habuit quādō cum spinea corona coronat̄ fuit. Similiter si doles manus t pedes vel etiam in quocq̄ membro corporis. cogita passionē tēs quā sustinuit in suo corpe t in suis mēbris. Similiter si sustinēt̄ p̄secutōnes a malis hoīb̄ qd̄ tibi mole dicūt̄ vīb̄ vel verberat̄ verberib̄. cogita tēs hec sustinuisse p̄ te. i. Pet. ii. Cum maledicēt̄ retur nō maledicēbat: cum patet̄ non pīni nobat. Similiter si paup̄t̄ vel nuditatē: vel frigus: vel esyriem: vel fistūm sustinēs: cogu

Sermo

De uno confessore

ta decipit sustinuisse p te: et erunt oia opa
tibi leuias t oeo tribulatioeo tibi suauis erit
tibi. Quid e ho qd tibi suave nō videtur
ac collegio et memoriam oeo amaritudi
nos saluatoris. Aug. in li. de vera religione.
Locayita sp̄i in temis q p hoem gessit disci
plina nos fuit. Oia bona mudi ips contem
pat q cōtēnenda docuit. et oia mala sustinu
it q sustinēda peepit. vt in illis nō qreref fe
licitas. neq; in istis timeref infelicitas. Ehi
etia Ber. Xps oñdit tibi manusre facias q
fecas: latus vt sentias q scire. pedes vt am
bales quo prent. **L** Tertiu est considera
tio futuri laboris et pene future. q: p labo: ē
quē hic patimur et tribulationes qd h susti
nem liberamur a labou: et penis eternis.
De quibus dicit ps. Laborabūt in eternū et
riment adhuc in finē. vñ Gre. Dū labore trā
sitorio atterimur: a ppetuo labore liberamur
Qs oiosi et pigni et steriles in bonis operib;
qui non excent pedea ad ambulandum in
via debet manu non extēdūt ad operandum
eps ho: tales steriles excidēt sicut arbori
fructuosa. De his pignis ē dī. Mat. xiiij. Li
gatis manibus et pedibus tē. Sis p tribus
latōes t penalitates qd hic patient sustine
mus liberamur a futuris penis qd nos op̄
sustinere in inferno vel in purgatorio. Hie.
Misericorditer adhibet de spale seueritatē
ne eternā inferatvltionē. Ideo hic quisbusdā
parcit vt eos in ppetuū feriat. id hic ferit nō
partendort in eternū parcat. Ehi etiam dñe
dicit p sapientē. Eccl. xxiij. Minimū p mas
gno placeat tibi. Nā oeo labores t tribulati
ones pñtes nihil sunt respectu futuroz dos
loz et cruciatu. Aug. Nullus cruciatua pes
nari spalū pñ sempiternis iniquoz crucia
tibz cōparari. Sed pētōt nō pñt evadere qui
aut oporteat eū in futuro puniri aut hic in p
senti qd nullū malū impunitū. Et si peccator
cōsideraret fortes et etemas penas inferni.
leco reputaret labo: co et pressuras huius
mudi. vñ Ili. in fino. Intende aio quascūqz
seculi penas: quoscūqz tormētor dolores: t
quascūqz dolorz acerbitates: t cōpara h to
tum gebenne: et leue est oē qd patens. **D**
Quartū ē consideratio future mercedis. Nā
gravis dicta ridef brevis mercennario: si in
fine diei expectat centū florenos: qd tñ parū
est respectu eterni pñij. Gre. Spes in eterni
tate sim erigit. t idecirco nulla mala que ex
teri tolerat sentit. vñ Criso. Si tempestas
nautig: si vulnera militib: si frigora agricoll

ppter pñiū temporale lenia sūt: qd mag
debēt esse lenia. ppter pñiū eternū
sum. bo. Qui vite future pñia diligēter ero
gitat: mala oia pñtio vite equanimis portat
qm er illi dulcedine hui amaritudinē tem
perat. Aplo. xro. viij. Non sunt condigne pas
siones hui sp̄o ad futurā gloriam. O qd mis
ri sunt illi q nihil volunt pat p vita eterna.
Criso. Si quotidie oportet nos tormēta suf
ferre adhuc nō erat dignū qd triste ē mos
do vt tanti boni tamēqz glie participes h̄e
mur. Insup'qz deberet dī. Gaudia mudi:
oēs delitias co:spio: oēs diuitias et honores
huius seculi spernere vt deus in celo vna ho
ra videre posset. Aug. in li. de li. arbit. Tanta
est pulchritudo iustiae: tanta est iocunditas
lucis eternae: vt etiam si non licet in ea sp̄li
us manere qd vñ dī: hora. ppter hoc solū i
numerabileo anni huius vite pleni delitias
et etiā cōfūctia temporaliū bonoz recte me
ritoqz cōtēnerent. Et his p̄ sp̄miseri sunt
li q medicas voluptates carnis vel diuinis
t honores huius seculi pponit gaudijs geli
vñ Ber. sup Eccl. Reuera Ilij. verū ē gaudijs
et solū qd nō dē erat: t de erat: t conci
pit. qd cuj possederis nemo tollit a re. cui
copata oia aliū de iocunditas meror est. oia
suauitas dolor: est; oē dulce amar: omic deco
rū fedū. omic aliud qd delectari posset moles
stum. Quō ibi habebimus gaudia multa: p̄
ciosa t dulcia. hoc qre ante sermo. liij. P.

De uno professore. Sermo. cliiij. De iusticia.

Iustū deduxit dominus
p vias rectas. Sapie. r. Sciedū
q si volum saluari oportet nos
iustos inueniri. ps. Nec poita do
mini: t iusti intrabūt in eas. **L** Gdices
res qd ē iusticia. Rñdet bñ scm Ber. in ques
dā ser. q iusticia ē virtū pñcunior tribuēs qd
sūt ē. Et iusticiā tñdere t pñv: ificū t muls
tū laudabile. Ehi Aristo. v. Ethic. Pulcherris
ma virtutū est iusticia. Pro quo sciendus q
qlibet christian? deo tenetur tria et pñrimo
tria: t fibi ipsi tria. Et sic debet triniciqz quod
sūt est reddere si vult saluari iustus inueni
ri. Primū quod qlibet homo tenetur deo est
obedientia. Nam sicut Adam expulsus est
de paradiso propter inobedientiam: sic et pos
debemus intrare celum per obedientiam. Ehi.
de qlibet tenetur deo obedire in suis prece
ptis que sunt scripta in manibus t pedibus
homini. In pedibus propter decem articul

loo pedū. in manib: ppter decem digitoz ma
pidari deberet q festa soluū: quot tñc essent
lapidādi cū multi sunt qd mīme festa curat
O Et sciēdū qd bi qd in diebus festiūs pec
cāt qd peccat qd si alij dieb: peccat. nō qd
choixāt i dieb: festiūs: qd maiē p̄tē qd la
botare manib: Aug. Meli ē in die dñica as
rare qd chouare. Idē etiā Aug. Omnia mos
tus petulātie saltē i pfundū cloace. Idō qd
to alti i chorea saltaueris: tāto pfundi ad i
fernū cadet. Ehi erēplū legi de chorea qd in
epatu Cameracensi. qdā puella cātilemo et
choreis assidua erat: t p cātū t pulchritudis
nē corporis adamālē pñpiscientiā multos allis
ciebat. Quā semel cātātē in chorea confestis
turbo rapuit et in altū defecrē illā spūs ma
ligi crudelis s̄berabāt: et diversio flagellis
ac diversimode flagellabāt. iktus quidē audi
uerū plurimi: s̄ videre nō poterāt. t flētem
mulierē audierūt in aere clamantē t emittē
Et post modicū interuallū cecidit mortua m
mis horribilis ad vidēdū: qd collū t oia mēs
b:a eius fuerūt crudelis fracta. Ehi aliqz sunt
q volūt se excusare in pñtis suis dicēteo. Ehi
ernā die merito facere pñt. Quib: m̄deo q
ēt an cētū ānos hoies ad infernum descēderūt
sic t adhuc hodierna die faciūt. qd malūvūs
nō excusat p̄tē. s̄cē dī i decre. Cōsuetudo ma
le inuenta qdō diutum or: tāto periculoso
xiiij. q. i. Scisma. Ehi etiā Ili. Cōsuetudo
auctorati cedat: p̄auū vsum let et rō vicat
Nā rō hūana dictat chorea cē p̄tē qdā cō
suetudo app:obet. tñ remorsua scie s̄dicit.
Greg. Hoc erit in cōsuetudie illicitū: qd rōne
p̄stat cē phibitū. Ehi illi stult e faciūt qd eo:
reā assertūt nō cē p̄tē. Ehi legitur exemplū
qd quidā inuenis audito in quodā simone q
chorea esset inferni ianna: et contra ipse af
serebat eam esse portā pñsolatōis et spalis le
tice: et non esse verū sicut sacerdos in ombo
ne dixit. quē ideo in prima chorea lapis agu
laris coras omni populo cädens super eum
interfecit: t tēna in conspectu totius populi
cū absorbit. **V** Similis illi grauis pec
cant qui in diebus festiūs visitant tabernas
et se inebriant: cum tamen omnis ebrietas q
ex proposito fit semper est peccatum mo: tale
et est grauus peccatum in die festiūs qd i alio
die. Similis illi qd in diebus festiūs ererēt
suā luxuria t carnis voluptatē. Unde narrat
Grego. in dyalo. qd quedā legitima a suo vi
ro legitimo sabbato de nocte cognita cui us

De viis confessore

Dic dñica se pccationi dñngereb: a dyabolo ar
mptabatur multi versabat. Et si hoc fit in le
gatum psonae q̄ta pena debuit? illegitum?
ploctdmo ē. **¶** Quis intelligēdū ē de iei
unio qđ a p̄sbytero p̄cipit: ut cū diligo cor:
pus int̄itū φ̄ p̄ceptū ecclē p̄t̄ sum come
dere died? ieiunior, cū tñ bñ possim ieiunia
re t̄ nolo cor:p̄meū int̄imū ḡuare: t̄ sic soluo ie
iuniū sine cā ab ecclia p̄ceptū. vñ Verinā, de
schuldīs dicit φ̄ qñ q̄s inordinate gule vñ cō
cupiscētē inberet t̄n φ̄ v̄tio fui: ita φ̄ tal
p̄ēnens dñi patruo sit p̄cepta deit ecclē trās
gredi t̄ delectationes gule assequaf: tal gra
uit̄ peccat. Nā q̄cūq̄ soluit ieiuniū ab ecclia
p̄ceptū sine cā t̄ rōe t̄ et cōtemptu nōrult os
bedire: peccat mortalif rotiēs quotiēs. **¶** K
p̄o quo sciēdū φ̄ qñ sabbato die vel q̄nta
feria occurrit ieiuniū ab ecclia p̄ceptū: et si q̄
feria settā n̄ p̄fit s̄l ieiunare: tūc simplici. vi.
feria debēt comedere: t̄ ieiuniū p̄cep:ū ab ee
clesia debēt seruare ad qđ tencis sub prece:
pro. vnde Dñro. Ingratū est spirituisc̄tō q̄c
quid deo obruleris negleco co ad quod tene
ris. Et in 5 plures boles similes errant q̄
simplicē settā feria ieiunāt: et ieiuniū ab ee
clesia p̄ceptū solvūt. **¶** Secūdo quib⁹
rcnetur deo satissacere p̄ offensio qm̄b⁹ eus
sepius offendit peccando. **¶** diceret. Quo
modo possum deo satissacere: cū tā multipli
cū t̄ grauit̄ cōtra dñu deliqui. Rhdeo φ̄ de
est misericors. Nam qñcūq̄ veraciter habes
illa tria in te. primo φ̄ doles de omib⁹ pec
catis p̄eritio. Secūdo φ̄ pponis āpliūs nū
q̄s velle peccare mortalif. Tertio φ̄ pponis
confiteri et satissacere s̄m consiliū confessio
ne: tunc deus ex sua misa indulget tibi omia
peccata tua. Ezech. xviii. In quacunq̄ hora
p̄tō: ingemuerit t̄c. Ergo nullus dñ despex
rare: etiā p̄tūcūq̄ magnus p̄tō: sit. Bern.
Albior est dei pietas φ̄ quis iniqtas. Sic
enī scintilla in medio manū: ita ad misas dei
ois malicia bosa. Immo gaudiū est angelis
t̄ oib⁹ sc̄is in celo de cōtritione t̄ cōuersione
p̄tōs. Luce. xv. Gaudiū est angelis dei sup
vno p̄tō: p̄fiam agēte. Bern. super Lanti.
Gaudent angeli in p̄uerione peccatorū salu
tē boim s̄tiētes. Zachryme enī penitentiūs
sunt vinū cor. **¶** Tertio teneat q̄ls deo
ex charitate regnari de suis bñficijs. Und
Bern. Dignū est deo sp̄ grās agere q̄ nūq̄ ces
sat nobis benefacere. Enī q̄libet qñcūq̄ vt̄s
aliquo beneficio dei hoc faciat cū gratiarum
actiōc. sicut cū sumū abū vel potū: vel in,
duim vestimentū. t̄ sic de alijs. **¶** h̄en p̄la
sāt in q̄tī q̄ bñficia dei nō recognoscit: si v̄t̄
tur donis dei sine grātia actōe. De qđ Augu.
dicit li. de ei. dei. Quisq̄ bñficia dei nō videt
ccc̄ē. nec laudat ingrāt̄ē. q̄s q̄ in laudando
reluctat insan?ē. Siē heu p̄les sunt q̄ abutū
tur bñficijs dei peccādo 3 dñū q̄ in hoc graui
ter dñū offendit. H̄i ip̄e dicit p̄ p̄o. Retribu
ebant mihi mala p̄ bonis. Q̄ dñus bñficit
illis dādo illis sanitatē: fortitudinē copiec
dimittas t̄ bonores. Et ip̄e faciūt peccā
do cū c̄isdē donis 3 dñū. t̄ cū his stipēdys q̄
a deo recipiūt dyabolo seruūt. Et tales sic is
grati merent̄ p̄uari. iā habiūt: nec sunt digni
de recipiēdis. vñ Aug. dicit. Qđ de dedit
gratis tollit ingrat̄. vñ Ver. Accipiēdis indi
gnus est q̄ fuerit de accept̄ ingrat̄. q̄ si alicui
aliqd̄ infortunij acciderit: sicut cū tēpestas
segetes deuastauerit. vel eq̄. vel vacce mouū
tur vel aliō quodcūq̄ infortunij fibi in corp̄
pore vel i reb⁹ acciderit: b̄ ip̄e p̄ctio suis af
bere d̄s. q̄i atea de bñficijs dei igrat̄ fuit t̄ q̄d
na t̄ bñficia dei male expēdit. **¶** de dñ
mī sup̄ eñ p̄miss̄. dicere c̄ p̄miss̄. q̄s i
osib⁹ vñs suis: t̄ sc̄is in oib⁹ opib⁹ suis. Erq̄
pars φ̄ quando volumi φ̄ de nobis dona et
bñficia sua multiplicet: tūc debem⁹ antea de
p̄ceptis deo regfari. Liso. sup̄ Lk. **¶** Garū
actio ē invitatio ad pl̄ dādū. **¶** Et p̄ os
bus bñficijs dei debem⁹ deo grātia actōe re
ferre de sua amara morte t̄ passiōe. q̄i b̄ ē dō
valde acceptū t̄ hoī valde meritorū. Alber.
magit. **¶** Simpler recordatio seu meditatio
passiōis xp̄i pl̄ valet φ̄ si q̄o integrum annū
ieiunaret in pane t̄ aq̄. vel si q̄tidie xp̄is vel
flagell' cederef usq̄ ad effusionē sanguis vel
q̄ quotidie legeret vnū psalterū. Enī sciēdūs
φ̄ qñ bō ē p̄tīt̄ t̄ ver̄ penitēs: tūc nō potest
mai⁹ finitiū deo exhibere: φ̄ suā amarā mor
tē t̄ passionē dect̄. medit. **¶** q̄libet bō
oi die dñ b̄re spālē memorā de passiōe xp̄i et
enī petere vt ip̄e ordinet statū suū in bonū. si
nē vt fructu passionis ei⁹ nō orinet̄. Et q̄cūs
q̄ vellet honorare passionē xp̄i t̄ orare tot p̄
nīr quot vulnera xp̄is sustinuit: tūc debet eret
orare p̄ integrū annū singulis dīeb⁹. xv. pas
nīr t̄ cōpleto āno tūc cūlibet vulneri xp̄i obs
tulisset vnū p̄ nīr. Et hoc esset deoralde acce
ptū t̄ hoī meritorū. Nā q̄cūq̄ libens hono
rat t̄ meditat̄ passionē xp̄i. vel audit libens
loq̄ de passiōe xp̄i: talis dñ b̄re bonā spes φ̄
xp̄is ordinabit adhuc statū suū in bonū finē
¶ Itē sciendū φ̄ heu plures mali xp̄iani

Germō

CLV

Erue bone et fidelis in
caudiū dñi nři. *M. Martini*

Sermon

De uno confessore

seruit ei. Non seruit angeli et archangeli et oia superiora sol et luna, acer et terra. et oia qm in ea sunt oia media. purgatorium fuit ei per gando remissa: infernus vnde dico, p eo mortua, et sic d alia. Et ut dicit solis duab' crea turis dat vita eterna, p suo seruitio plus m' gaudet de fructu holo qm angeli quo ad hoc. qm ls angeli suavit et ab immo mudi usq ad finem doceo vero pte decussimo. s. r. vel. xl. xl. vel. xl. vel. lxx. annis tñ: tñ remunerat homineo tñ: p illo decussimo fructu qm ange los p illo logissimo. Et q est rd. q: sic placet domine benuolentie. Et q: nō solū fuit ei bō et dilectio sicut angelis: sicut cū multo labore qd nō facit angelis. plus ei laborat bō in tñ: dici seruitio qm oes angelis laborauerunt a mudi utio. Iō singuli desiderat de? i opib' bonis qm boes faciunt. Iut illò Gsp. viii. De lete mee eē cū filiis hominum: co q simul cū dos loe et dilectione seruit sibi. Unū etiā habebunt duplice stola. s. glorificatione corporis et a. Ins tantū ei diliget et gaudet de? de hois seruitio ut oia lenita oim patrum de filiis suor. pseatu. sive sunt reges: sive pape: sive ep̄i effecti: et homini. Immo sive sunt suscitati a mortuis sive curati ab infirmis: granissimus modicū: vel nihil sit respectu gaudi qd h̄s deus cū aliqd domi facit iust. Preuer. trij. Erulat gaudio pater iusti. Unū pro phti sermone tua sunt dicenda. Primo qre merito deo seruire debeam. Secundo q de principalis seruitis regnit a nobis ut ei placeamus. Tertio exemplū. **S** Quantū ad primū sciendū qm merito debem. deo seruire ppter ser. Primo ppter creationē: qz ppter hoc deus nos creavit ut ei fuiam. p. Ipe fecit nos non ipi nos. Nā ad seruendū sibi: cōcessit nobis corp' cū mēbus. s. pedes ad ambulandū: manus ad palpandū. ocl̄os ad videndū: os ad loquendū. et sic de oib' alijs. Et ista oia mēbra: virires corporis et aie exercēda sunt in servitio dei. Et q aliter vtitur mēbris suis qm ad qd de? sibi concessit: fur est corā deo. Hoc illi aduertere deberent q exhibent mēbra sua ad seruendū mudi poti. qm deo. Secundo tenetur seruire deo ppter emptiones: qz pccato sanguine suo emit nos ad seruendū sibi. i. Cor. vi. Empri em effis pccatio magno: glorificare et portate deū in corpe vestro. Oportet qm dho seruam: qm ei sanguinem suū quē p nobis fudit p soluam. alioō sanguis ei' ager cōtra nos in die iudicii. Tertio tenetur seruire deo ppter impensi seruitij recōpensatio

nem. Nā recōpensare debem. deo seruitum quo ipse nobis pti seruunt. Esa. xlvi. Et tñ re me fecisti i petio tui: pbius mibi labore in iniquit atib' tuis. Oia em qm tñ fecit in carne: qz qdā seruit: fuit. videlicet qm fuit: pdcavuit. oravit: ieiunavit: qm ifirmco curavit: qm do: sum sun pccatiens exhibuit. qm facie sua pspui pmisit: et qm patibulū suū ipse portauit: et amarā morte in patibulo crux sustinuit. Insup seruit nob cū corpe et sanguine suo in phti vita: et etiā qm aget his cibado. Quare merito sibi ecōuerit seruire tenetur ex quo nobis hic. trij. anno. seruunt. Quarto tenetur deo seruire ppter pmissois oblationē. Promisim em ei in baptismo qm ei fuire vellem. Unū p. Redde altissimo vota tua. Absolto em meli est non vivere: qm post votū pmissa non reddere. Quinto tenetur deo seruire ppter quotidiana bñficiorū erogationē: qm oia nemo explicare vals. p. Quid retribuā dño. p. oib' qm retribuit mibi. Ne xps bñfacit nobis quotidie dādo nob sancta tē corporis: diuinitas rerū. et tolerādo nos i pccatis ad pniā. qm sup̄. qm ob' cui. creaturis. Nā terra bñfacit sustinendo et pascēdo nos dū viuum. hospitādo nos usq ad iudicium post mortē. Aqua nob fuit lauādo et postādo: aer fletū dando: ignis calefaciēdo: illū: minādo: noctua cōburedo. et cibaria coquendo. Seruunt etiā nob celestia. sol in die: luna et stelle in nocte. Etiā supcelestia seruunt nobis. Unū ad Heb. i. Nōne oes administratos nū sunt sp̄s in misteriū missi ppcos qm hereditatē capiūt salut. Hoc totū fecit nob ut ei seruire. **S** Eerto tenetur seruire deo ppter eterne mercedis expectationē. Unū Matth. v. Gaudete et exultate qm merces vestra copiosa est in celis. Nā xps eraltans nū est sibi seruētes. Hoc pti pmo in exaltationē sancte crucis qm seruunt xps: breui ppter duro seruitio: ita exaltata est a deo. Angu. Crux trāsūt de penis latronū ad frōtes ierat. Quid faciet suis fidelib' si tautū bñnotē cōtulit penis suis. s. clavis: corone: lance: et cruci. Eccl p. qm xps eraltatur: est sibi seruētes: qz fuos suos reputat suos fratres et sorores. Matth. xii. Quicūq fecerit, voluntate p̄is mei qm in celis est: ipse me frater soror et mater est. In quo xps multū dissimilis est diuitib' mudi hui: qm sibi seruētes videntur non reputare homines: imo min' caros videb' h̄c eos qm iumenta sua. Tertio p. p. dc̄i euā gelij qd est dulce sibū. Job. xii. Libi sum ego.

Ulic et minister me? erit. Nō sic faciūt disutes vñ: secuti qm magna dedec: sibi reputat si mihi cor sedecit cū ipso ad mēsam eop. Quarto qm ipse redditur: et vicē sibi suēribus. Lus etiā generint a ministerio ipse eis ministrabit Justa illò. Lu. xii. Et transīeo ministrabit illis Unū sciēdū qm si aliq mille anni ministraret ei ipso ut ipse unica hora ecōuerso ministraret ei in celo hoc nō eē nimis. et tñ p singul' hours cl' ei ministrum: si in bono pseuerem: misstrabit ipse sibi plus: et cū milia annos. Et misstratio et faciet ei oīlio. de qm dīc p. Satisfactio: qm sibi fidelis bñetib' habet regnū eternum. Lu. xii. Nolite timere pūll' gret: qm cōsiderat p̄i vñ dare vob regnū et h̄ regnū bñ bona oīm regnor. p. Regnū tuū regnū oīs seculor. Immo int̄m remunerat ut dicat cuidā suo sibi fidelis bñeti. s. abrah. et sibi adhuc vñcuiq. Sospice celū et nūera stellas si poenitentia. Sicut nec potes nūerare stellas: sic nec multititudē remuneratiū mearū quas dādo mibi bñetib'. Immo ut pl'dicā tantā mercede: p̄i mīl' qm in terra vel angelor. i celo hāc valeat ad plenū estiare vñ nū mere. Job. xxviii. Nescit hō pān ei'. Sed qm volūctes qm celi. i. āgelos latet. **E** Quatum ad secundū sciendū qm de pncipalit seruitia regnit a nobis ut ei placeam. Primus fuitū ē ut petā pterita p pniā diluam. qz nullū fuitū sine illo placet deo. Ergo os nos cōditionē: pccessionē: et satisfactionē h̄c de pccatis pteritis. vñ Ii. de sum. bo. Ille pniā digna agit: qm reatū suū satisfactionē legitima plāgit. Et nihil ē qd deo int̄m placet inf oia in peccato sicut penitere et apli' a pccatis cesare. H̄ sic p. qz si daret deo oia bñā ipsalia qm habeb' et oes paupes pasceres: et infinitas ecclesias et monasteria pthueres: deo totū hoc nō placere. nisi pccatis. qm cōcessores. Secundū fuitū ē ut virtus: virtutē resistam. H̄ fuitū suā modū diligat de. Et in signū h̄z: qm tūc remunerabit vñāquāq victoriā quā qd h̄ pugnādo h̄ vñtia. Veri. Quotiens restiteris: totiens coronaberis. Amb. Lorona p posita est: subēda sunt certamina. nemo poterit eponari nisi vicerit. nemo aut̄ potest vincere nisi ante certauerit. Tertiu seruitū ē ut mundū et oia que mudi sunt toto corde sperant. Diceres. Quod h̄ fieri dī. Respondeo qm h̄ cogitare dī mortē p̄priā: et sic facillime pot cōtēnere mudi et oia qm in eo sunt. Unde Pieron. Facile contēnit oia qm se cito uouent moritū. Unū memorandū ē hoi qm nud' vñ: dit abbine: et hoc valet h̄ auariciā. vñ Job. L. nud' reuertat illue. Si emi haberes centū milia florēoz: qd tibi pdesent cū nullum tecū recipes. Qd aut̄ bō sub terra sepelit hoc vñ let h̄ supbiā. Eccl. r. Quid supbiā terra et cōsilio. Et qm bō enit ab h̄ vñm valet h̄ voluptas camis. Quare emi sic delicate nutris cōsibus tuū qd in breui ent cibis verūm. Job xvij. Putredini diti. P̄i me es. maf nica et soior mea fñib'. Quātū seruitū ē ut in bonis opib' iusticie: mīc et deuotōis exercitent nos. H̄ie qm ad paupes qd subuēire debem. Deuotōis: quo ad meditationē passiōis tpi. Quātū fuitū ē ut studiose vñtib' infistas. Alud emi est in bonis opib' se exercitare: aliud vñtib' infistere: h̄ vñtib' et altero crescat et pficiat. Sicut et semine spica et seges crescat: sic et se hñt bona opera et virtutes. Et expib' emi bonis vñtib' bona opa pullulant. Sic cū qm ē paties in aduersis: bñilis in prosperis et charitatiū ad deū et ad primū. Exerctum fuitū ē ut deo p purā cōsciā fidelis inheream. Nā qd ē meli in reb' qm bona et pura cōsciētia. Ver. Magne dīnitie sunt bona et pccia. Et reuera qd in reb' meli: qd in cor de dulci: qd in terra quietius atq securius bona et pccia. Sic ecōuerso qd ē peius qm hābere mala atq lesam pcciam. Unū Ii. de sum. bo. dicit. Nulla pena grauior est mala conscientia. Em aūt nū qm ē tristis viue bñ. bona pccia gaudiū sp h̄. re' anim' nunq est securius. **E** Quātū ad tertiu nota exēpli qm oia fuitū qm facim' nō debet principalis fieri ppter celū intrāndū: nec ppter infernū: euādēdū: si solū ex charitate dei qm debet nos mouere ad seruēdū deo. Unū legitur invitas patrū qm erant duo fratres: iuuenis et antis quis iuuenis erat ver seru xpi et dyabolus inuidēs eivenit ad antiquū dicens. Ego sus angelus dei et habeo tibi referre aliq et iussi dei de quib' manime doleo. Scias qm frater tu' iunior ē fili dānatōis eterne: et seruitū suū qd exhibet deo sibi non pdest ad vitam eternam. Et hoc dicto recessit. Et antiquus post hoc qm cōsiderāte tādē dicit. Pater mi qm tristiciam ex aspectu: meo habes. Andit et dicit ei sicut sibi renelatum fuit ab angelo nalo. Qui respondit. Noli tristari. Si em de

De confessoribus

deo dñm dñabat, si saluari saluabat: sicut deo placuerit ita faciat. Nō est servio deo ppter regnū celoz: si ppter suā charitatē et bonitatem quā h̄ ad me: et ppter suā passionem quā sustinuit ppter me. Si vult mibi dare regnū celoz pōt. si infernū: tēpōt pōt. Et sequitā nocte venit angelus dei et manifestauit semper alter angelus fuisse dyabolus. Et dicit sibi q̄ ille iuuenis et illa cōstāria magis meruissit q̄ p̄s oīb̄ dieb̄ vite sue vñq̄ meruisset.

De confessoriis. Germo. clvi. Qd̄ penitentiam non debemus differre.

Stote parati qz q̄lia ho
randū putas fili⁹ hoīs vēiet. Lu.
m. 22. at. mīn. Alb. xiiij. Inver-

bis p̄missis monemur ad p̄fias et advite emēdatōes vt. l. p̄pem⁹ nos ad mortē ut nos dñs cuīs venerit paratos inueniat. sic iste sc̄tūs cōfessor. N. patrus inuētus ē. Uñ dicit dñs ad nos. Estote parati tē. **X** P̄o q̄ sc̄tēdū q̄ nō debem⁹ differre p̄fiam n̄am vñq̄ ad mortē: nec etiā debem⁹ in peccatis: tāto plus enerat. Uñ Greg. Peccatum q̄ p̄ p̄fiam non diluit: mor suo pondere ad aliud trahit. Et ideo postmodū min⁹ potest resurgere a petis. cū semp̄ peccatis aggrauat p̄o. Appone iniquitatem sup̄ iniquitatē tē. Ille q̄ non pōt pondus leuare cū paruum est quō leuabit q̄n maius est. Insup̄ stat⁹ peccatoris valde periculosus est. Uñ legitur Gen. iii. quefuisse dñs ab adā cū ip̄e peccasset vbi esset: ad designandū q̄ p̄tō: debet seipsum querere vbi sit: an in bono statu: an in malo. Et cū cōsiderat statū suū periculosum b̄ amonere ipsum debet ad p̄fiam agendā. Qd̄ autē p̄tō stat in magno periculo potest ostēdi. P̄o in hoc qd̄ omni die dietam facit ad eternā damnationē. ergo peccator merito dñ cogitare vias suas quo vadat: et convertere pedes suos. iuxta illō p̄o. Logitani vias meas et conuerti pedes meos in testimonia tua. Item q̄ peccator est in terra inimicorū suorū quibus se subiecit peccando. Uñ Aug. de verbis dñi dicit. Audacior eō q̄ cum uno peccato mortali dormit q̄ cū se p̄fem⁹ hostib⁹ de morte sua inuicem obligatis configit. **V** Item peccator cum se diligēter inspicit et cōsiderat: tūc est in magnis angustiis positus. Nam si superavidet cognoscit deus quē offendit: qui sibi multa bona fecit. et ip̄e sibi exen-

teris multa mala tribuit. Uñ. p̄o. Retribue bant mibi mala p̄ bonis tē. Si infra iudicium certitudinaliter meruit et sine dubio habebit nisi dñs eū adiuuerit. vñ p̄o. Nisi domino adiuuisset me: paulomin⁹ h̄iasset in inferno aia mea. Nā peccādo h̄o appropinquat ad portas inferni. p̄o. App̄ opinquerūt vñq̄ ad portas mortis. Nā int̄ oīam p̄tōris et inferni nullū est medium nisi egressus anic a corpore. et in p̄ucto igrēssus ad infernum. vñ Job xli. Dicunt in bonis dies supp̄: et in p̄ucto ad inferna descēdūt. Si relīo: tūc videt ip̄o q̄ utilit̄ expēdit in q̄ dyabolo et mūdo seruit. Veri. Nihil p̄cios⁹ tpe. Si ate: tūc videt et cognoscit mortē. pp̄a et extremū iudiciū vbi deo redditur⁹ est rōem de oīb̄ cogitatōbus verbis et opib⁹: nisi b̄ emēdauerit et satis fecerit. Ecdm qd̄ dñ nos monere ad p̄parandum nos ad p̄fias dñ sanī sum⁹ est hoc q̄ qui non vult penitere dñ sanus ē et pōt: qñq̄ dñmeret q̄ nō pōt qñ libenter vellet. l. qñ dñl. vñq̄ ad mortē: q̄: tūc p̄numio dolore p̄petit vñs rōmis q̄ obliuiscit. aie p̄p̄i n̄mūs dolorē quē h̄o in agone egrit. Cui egritudo deprimeris vir aliud cogitare poteris ppter illud qd̄ sentis. p̄o. Sup̄ dolorē vulnēs meorū addiderunt. Uñ etiā Hilber. magnus. Una potētia existente in actu alie min⁹ p̄t. Ibi autē tactus marie patif in infirmitate et dolore corporis: quare intellect⁹ minus potest iudicare de p̄teritis. vñ Aristote. iii. ethico. Terribilissimū omnīū terribilium est mois. Uñ ppter nīmū dolorē quandoq̄ homo in agone obliuiscit suū p̄fias et etiā dei et marie: et oīm sanctoy. vñ Hiero. Quia illi raptur intētio mentis vbi est vis dñonis. vñde multotiens h̄o p̄e nīmio dolore corporis p̄dit vñs rōmis. Et quid sentiendū sit de illis q̄ p̄t vñs rōmis i agone q̄re aī ser. lenit. O. A. Tert. de cōfessione ad mōrē: q̄ nō deficeramus p̄fiam. n̄tām vñq̄ ad mortem ē q̄ si quis in agone p̄fiam agat: tūc incertū ē vtrum ex timore vel amore seruili penitēt. vñ Alb. mag. Karū ē q̄ aliquo ex amore in fine vite sue peniteat. Uñ etiā Petri de p̄lude dicit. Karo inquit ē q̄ in morte incipit at vera p̄fia. Aug. P̄fia in morte p̄tōs periculosa est: q̄ nō inuenit s̄ sacra scriptura nisi vñua. s. latro qui in fine vere penituit. Ille vt null⁹ desperet. soluo: vt null⁹ p̄syat. q̄: in sano boīe p̄fia ē sana. et in infirmitate. et in mortuo mortua. Idē Aug. Si quis positus in ultima voluntate voluerit accipe-

re pñiam: fateo: non illi negamus qd̄ petit: sc̄nō possūm⁹ securitatē dare q̄ bñ hinc erat. Si securuo hinc evrat nescio: pñiam dare possūm⁹ securitatē aut dare nō possūm⁹. Nunq̄ dico dñabat: sed nec dico saluabit. Quo ḡ a dubio liberari: vñ qd̄em incertū euadere age pñiam dum san⁹ eo. Si sic agis disce tibi q̄ securuo eo. Nam si deus videt illos intentionē in corde p̄tōria in morte q̄ si speraret de infirmitate evadere: vellet visuere sicut p̄fia in p̄tō. Si videf cōteri vel cōfiteri et oīponere testamentum et elemosynas clargin et p̄mittere satisfacere lessis et in ungi et cōicare et inuocare sanctos si inq̄ hec oīa facit tñ: q̄ tumet cito mori et eternaliter dñari: et nulla dilectio dei vel odium peccati mouet eū: quin si diutin⁹ daref civiuere vel letet et diutius peccare eternaliter dñabat: q̄ sola chantas est q̄ saluat hoīem: nō timo: seruili. **B** Exemplū legif q̄ qd̄am valde occītā vitā durit: et alia multa p̄tā p̄petravit. Tandē p̄ infirmitatē tact⁹ timore mortis p̄fētōne fecit: p̄tā defecit: emendationem vite p̄fuit. Et inunct⁹ est et moritur. Lñ corpus vt pote nobilis et dñis viri cuī magna pōpa secularis glie tumulatū est. Et erat eadē die tanta serenitas vt ipse aer videref famulari erequijs. Dixerūt autē admīnīcē hoīes. Multa bona p̄st̄it de isti homini: q̄ nihil defuit ei eoz que h̄o p̄fian⁹ h̄e dñ. Diuinis munitus est sanctis: aer in ei⁹ morte est serenatus: et cuī magna glia est sepultus. Post paucodies ille defunct⁹ apparuit cuiusā socio suo dices se esse dñatū. Qd̄ dum ille soci⁹ miraret et inde expauesceret: p̄fētētiā et cōfessionem et sacramētā atq̄ cōdōnem cōmemorās. et q̄ ita deuote et cōpuncto corde et cuī lacrimis eset p̄fessus: et sacramēta cuī magia deuotio p̄epissit vt sibi vides batur. Rñdē defunctor. **C** Ibi inq̄ mibi defuit sine quo nullum dñs erit et p̄dēsse potest. qd̄ est illud inquit. Respōdit: charitas. Cūa oīa que feci. s. confitendo: sacramenta percipiendo: feci et timore mortis et pene in feni et extremi iudicij. et non ex charitate: et ergo oī. illa nihil mihi pfuerūt ad salutem sed si ex p̄aritate illa fecissim saluus factus fuissim. sed q̄ illa et solo timore feci: iō mībil mihi profuerunt: q̄ sola charitas liberat eīm a morte. **L** Quartum est q̄ si etiā in verā pñiam q̄s in agone egerit: sic q̄ deinde indulget sibi culpam: tñ adhuc pena et satisfactione remanet: et ppter ea tādiū purgatur in

purgatorio qd̄ biē in b̄eū tpe persoluisset si tēpestue pñias egisset. Et s̄m Augu. Ignis purgatorius mīro mō grauius ē: q̄m̄ eters nō nō est. sup̄at s̄m oīm pñias qui h̄o vñq̄ passus est in bac vita vel pati pōt. Et de hoc quere exemplū infra scr. cl. B. Voc diligenter q̄libet pensare deberet et hic tēpestue penitere et se a petis cauere: q̄i nō solum p̄ magis petis q̄s grauite pumetur: s̄i etiam p̄ venialib⁹. Ergo q̄libet dñ scip̄m hic punire ē codē corpe et ei⁹ dē mēbris in q̄bus peccauit q̄ s̄m Aug. Nullum bonū remuneratū: et nullum malū impunitū remanebit. Et Gaslom̄ dicit. Per q̄ q̄s peccat: p̄ hec et puniet Ergo si in crapula et cōdictatib⁹ vitisi: tunc hic p̄ ieiuniū et abstinentiā debes corp⁹ tuos castigare: et sic hic satisfacere. Si in luxuria: tunc debes corp⁹ flagellare. Si in delitiis coporū: sicut cum molib⁹ vestibus et lectistis nūs dñū offendisti: tūc iam debes asperā desistē induere: et qñ q̄s dure iacere. Si autē choiū zasti: tūc iam ire debes nudis pedib⁹ ad ecclesiam: et satisfacere poti⁹ hic in pñtivita q̄ in futuro. S̄i q̄libet debet esse patēo in infirmitatibus quas qñq̄ de⁹ suis caris amiq̄ dat p̄ purgatorio. Uñ dicit per pphētā. Nā um. i. Affliri te. supple in presenti. et nō affligam te. supple in futuro. Et hoc debemus a deo desiderare: vt nos hic a petis nostris purificem⁹ expurget. Uñ Augu. Hic vie. hic sesca: vt in eternis parcas. Unde Grego. Ap̄ise recorditer adhibet deus tpaleti seueritatem ne eternam inferat vltionem. Ideo hic q̄busdam parcit: vt eos internū feriat. Elios vero hic ferit nō parcendo vt in eternū parcat. Item sciendum q̄ est bonū signum salutis et charitatis dei qñ quis bic dñm infirmatur in eodem corpore: et in eisdem membris: cuī quibus deum longo tempore offendit: et sic diu in peccatis iacuit. Unde Grego. in libro moral. Diuina dispensatione agitur vt prolixiori vitio prolixior egritudo eristat. **D** Sed queris qd̄ dñ quis in purgatorio purificandus sit s̄m dei iusticiā p̄ solutiōernius pene peccati mortalitatis. Respōdetur fatis p̄babilitē q̄ quis tot annis deberet puniri p̄ satisfactione vñius peccati mortalitatis: quot sunt dies in septē annis. Et ratio est: q̄ in p̄sentī s̄m verā iusticiā dñ septēmis pñia in iungi p̄o uno peccato mortali. Uñ dēm descretis. Penitētia peccati mortalitatis sunt septē anni. etiā. queficio. n. Hoc sanctum. Sed in purgatorio datur sibi anniū p̄o die vñia: q̄

sponte tribuit qd nō est cōsideratum. Se
ptimū qd habebūt sp̄eciale aureoli. Est autē
aureola additio ad gloriā electio cōsider debi
tam. P̄o quo notandum qd virginis: mārti
re: t p̄dicatores habebūt sp̄eciale aureolas.
Unde q̄ritur vtrū virgo qd violentē corrūpit
perdat aureolā. Nō def̄m̄ sc̄m̄ Tho. qd nō.
dūmodo p̄positū virginitat̄ b̄z nec p̄sentit i
actū. Unde leḡ de beata Lucia qd dicit. Si
me inuitam violac̄to castitas mībi duplis
cabit. s. ppter virginitatē t inūnā quā p̄
teretur si corrūperet. Unū dī in decre. Dū vir
ginitas sine d̄sensu corrūpit: meritū castitas
duplicab̄. xxi. q. v. c. i. Item q̄ritur vtrū il
la que in carne est virgo: h̄ p̄positū habet cō
trahendi matrimonii: t in tali p̄posito mos
ritur: vtrū habebit aureolam. Nō def̄ qd non
qd ad aureolā cōsequendā requiri p̄positus
ppter virginitas. Unde Albertus magnus
t sanct̄ Tho. dicit qd p̄ solū p̄sensu in actū
carnalē pdit virginitas cum in mēte consi
stat: b̄ recuperari p̄t ut p̄ in Jobāne euāgelis
ta: quē ip̄us de nuptiis vocavit. Ergo si tas
lis virgo in agone peniteret t mutaret p̄pos
itū: sic aureolā acquireret. Et est sciendū qd
virginitas carnis pdita nunq̄ recuperari p̄t
Unū dī in decre. Deus non p̄t facere de cor
rupta virginē. xxi. q. v. si paulus. Unū etiā
Piero. Audens loquit̄ cū oīa possit de: su
scitare tñ nō p̄t virginē post ruinā: valet qd
dem liberare de pena: si nō valet coronare cor
ruptam. Unde etiā Irido. de sum. bo. Omne
petri p̄ p̄niā recipit vulnerū sanitatē: vir
ginitas aut̄ si labit: nulla penitentia repora
tur ad integratē. Querit vtrū melius sit ser
uare virginitatē cū voto qd sine voto. Nō def̄
tur qd melius est seruare cū voto: qd bō se to
tū offert deo p̄ votū. Unde sicut maius ē das
re arborē cū fructu qd solū fructū sine arbo: e
sic etiā est de virginitate qd seruat cū voto: et
de virginitate qd seruat sine voto. Nam sicut
plus peccat qd post votū frangit p̄missū: sic
etiā pl̄ meref̄ seruando votū. Attamen nō
est leui vñvendū: qd qñ postmodū matrimo
niū p̄trahit: grauit̄ ip̄s in b̄ offendū. De b̄
quere supra scr. xxvi. p. Octauū p̄m̄legiū
est qd virginis sunt sponsae ip̄i. Nam ip̄e ip̄s
est summus pontifer. De quo dī Lēmis. xci.
Gūnus pontifex virginē ducet vroī. Et ex
hoe seq̄t̄ur qd ip̄e virginis sunt regie: qd b̄t
ip̄m̄ regē glorie p̄ sponso. p̄. Astitit regina
a derris tuis in vestitu deaurato tē. Unde
etiam Lep̄ian̄ in lib. de virginitate. Virgu
ee

De virginibus

Nō dicit p̄ p̄p̄t̄. illio qd hic tpe ḡte et mie
p̄m̄t̄rē b̄t̄ Excd. un. Diē p̄ anno dediti
s. Diē. s. in p̄t̄ tpe ḡte et mie. p̄ anno fes in
futuro r̄di c̄t̄ tpo iusticie. Vñl̄ p̄t̄ p̄b̄t̄
b̄t̄ in filio israelb̄ p̄ q̄draginta annos fues
runt in deserto p̄p̄t̄ perā sua retardati an
tēq̄ intraueniē terrā p̄missionē qd si nō pec
caſſent in. t̄. dieb̄ intrassent. Et sic p̄ q̄b̄t̄
die dāt̄ est c̄s ann̄. Et dictio p̄t̄ qd aliquid
sie p̄ longū tpo p̄nient̄ grauit̄ in purgato
no. Nā in vno anno sunt. eccl̄v. dieb̄ t̄ in se
peē annis sunt bis mille q̄ngēti q̄nq̄agitas
q̄nq̄ dies. Mō p̄ tot annis s̄m̄ mērā iustici
am deberet q̄s ardere in purgatorio pro uno
p̄t̄ mortalī. Doc̄ nō attēdit̄ luxuriosi qd p̄
uno actu tot annis puniēti sunt. Vñl̄ cb̄no
si t̄ sup̄b̄d̄b̄t̄zantes t̄ blasphemē: mēdaces
t̄ maledici: iudicē: auarit̄ accidio
fincūia t̄ festa ab eccl̄a p̄cepta trāsgrediē
tes. t̄ sic de alijs p̄t̄d̄o. Vñl̄ vñ vtrū ista p̄
bāno sufficiēt̄ sit: iudicio diceroy reliquo.
Sed tñ re videtur satis credibile appet.

E. Item sciendū qd null̄ ppterē despare
d̄s: qd iā dicta itellēgēta sunt s̄m̄ mērā iusti
ciam dei: s̄d̄ de misericordē est: t̄ p̄t̄t̄o t̄ eru
bēscēta p̄fēssioñis: t̄ satisfactio in p̄t̄ qd fit
p̄ bona op̄a qd q̄s facit. s̄l̄ t̄ tribulatiōes: t̄ in
firmitates t̄ p̄secutiōes q̄s q̄s patient̄ t̄ vo
lūtarie sustinet̄: multū b̄ pena purgatorij de
lēt̄. Vñl̄ t̄ suffragia qd fiūt̄ p̄ aiab̄ valde ip
sis p̄sunt vt eo citius liberent̄ a purgatorio
Unū leḡ in dialogo Cesari p̄ qdāz debebat
esse duo milia annorū in purgatorio t̄ in duo
bus annis p̄ suffragia vñl̄ c̄pi t̄ alioz bono
rū hoīm̄ liberat̄ fuit a purgatorio. F. Itē
leḡ in dialogo Cesari p̄ qdāz adolescentis
in claraualle recept̄ in p̄c̄rsum fact̄ est. op̄i
ho euān. q̄ oues p̄scēo in agro appuit ei con
sobrin̄ suus nūp̄ defunct̄. Quē interrogās
vñ veniret̄: n̄d̄it̄. Mortū sum t̄ magnis pe
nis to: q̄o. At cōuersus. Poteris ne iuuari.
At ille. Si poteris h̄c̄ tres missas in ordine
vestro mor liberabot̄. Ab̄or̄ p̄uersus ad mos
naſterū festiñs: qd viderat t̄ audierat pri
ori indicavit̄. Ei p̄t̄o: gratanter̄ n̄d̄it̄. Ego
vñā celebribo: alias duas duobus sacerdoti
bus mūgā. Dictis aut̄ nūllis iterū ille appa
ren̄ p̄uerso grās e: dicēs. Bñficio missa
rū saluat̄ sum. Nec mirari debes si tantūva
let dñici corporis iñolatio tē. Itē leḡ qdāz
p̄uincialis habuit fratrē cardinalē qd appuit
ei post obitū dices se esse in maximis penis
purgatoriū. t̄ qd illas deberet sustinere p. xv.

CLVII
anima corrupta. Sed illa virginitas bos-
n est r̄pi: cuius nec mentem maculat cogis-
tio: nec carnem libido. Unde etiā Ihd. de
m. bo. Virgo carne et non mente nullū me-
rū h̄s in reprobatione. vñ etiā Aug. felici-
enim mibi videt mulier nuptea q̄ nuptus
virgo. h̄s em̄ illa qđ ista cupit: illa vni pla-
re studet ista multis. Unde virgo que ē sp̄o
r̄pi attendere debet q̄ vro: fidelis facit q̄ es
uid scit placere marito suo. sic et ipsa debet
acere christo. Itēn sicut vro: non ostendit
igna familiaritatis alij viris in presentia
iui mariti: sic nec virgo in presentia r̄pi qui
obiq̄ p̄fens est: et oīāba mores et facta sue
sponse considerat. Sed q̄tum ad tertium sciē-
dum: q̄ ve illis qui in honore virgines q̄s
r̄ps sic priuilegiauit: et sibi preelegit: ut sint
sponse ipsius. Nam r̄ps tales maxime puni-
et. De b̄ quere exemplū an sermone. ccvi. G.
• Aliū sermones de virginib⁹. s. de sp̄uali
matrimonio quere supra sermo. ccviiij. K.
De angelis. Sermo. clviiij.

Angelorum enim semper vi-
dent faciem patria mei qui in ce-
lis est. Abbat. xvij. Ex quo bedier
na die pagitur festū sancti Ali-
ei et omnium angelorum: ideo in present-
ione de angelis quattuor sunt dicēda-
ntimmo quare festū angelorum solēniter sit
adū a nobis. Rūndetur ḡ ppter tria-
p: opter multitudinē angelorum quoz
esta pagim? Circa quod querit vtrū
sint in aliquo magno numero. Ne spō
m sanctum Tho. q̄ sic nā excedūt om-
numerabilem et visibilē multitudinem
etiam Dionisius in de celesti hierarchy
entes numerum nostrorum materiali-
orum. Apoca. vij. Eaudi turbam mas-
quā dinumerare neto poterat. Facili-
m quiō stellas celi: guttas maris: & fos-
orum numeraret ḡ numerū angelorum.
O si festū viii? sc̄ti solēniter ē celebrans
uid tūc de festo tot angelorum. Ecūdo ut
angelis vicē recōpēsem? Gaudēt em̄ de
cōuerstione & de bonis nřia. vñ t̄ nos
odie de iōis gaudere debem? vñ Luce
audiū ē angelis dei sup uno pctōre peni-
tentiā agēte. vñ etiā Ber. sup Lanf. Gau-
dēt em̄ in cōuerstione pctōz: salutē hoīs
vñ. Tertio ut per honorē quem bodie ip-
hibemus: prouocemus eos ad finēdus

Grimo

Devirgimbao

De angelis

Scritto

CLVIII

Secundo

quod custodire et sic Christo fidelis cum bonis ope
ribus usq; ad mortem servire. talia omnia angelorum
inspirat et hoiem docet. Lertio angelum seruus
unit pfectientibus ut ea in studiis pro bona ope
castigationes et etiam labore corporale deo
principaliter offerant. Greg. Omnes boni quod agis
miserere intentione semper ad celestia levemus
Unde etiam Number. Quotidie mane surgen-
tes cuncta deo que facturi estis offeratis: fu-
to die oratione co-servitibus: locutisbus
partibus deo communis vobismetipso ca-
pitu tenetia. Itē scimus pfectientibus in b
prospicuit eos ut in bono pfectant et quoti-
die meliores sunt. vñ Berli. In via dei stare
retrogradi est. Nam nullum medium est. aut enim
homo pfectit aut deficit. Itē sciendum quod ange-
li non solum seruant homines in vita: si etiam in morte
Nam in agone mortis tunc demones mutun-
sunt rapere: si angeli fugant eos. Et hoc si-
curatur est. Gen. xxvii. ubi Jacob timet Esau
predit. Castra dei sunt hec tunc. O quis dulcis et
quod magna solatio noster homini morienti quoniam
videt angelos occurrere et demones fugare:
cum deo amici hominem moriente derelinquent
tunc angelos in extremo fine ei subueniunt. Itē
post mortem angelos seruant homini in b pro du-
cunt animam hominis in celum. vñ dicitur Lu. xvi. factus
est autem ut moreretur mendicus et portaretur ab
angelo in finibus abesse. ¶ Propter quod sciendum
quod multi angelos mittunt bonis in agone mor-
tis. Propter ppter custodiā aīc: quia tunc homo mo-
riens maxime impugnat a demonibus: et etiam
a multis. vñ ps. Angelus suis mandauit de-
te: custodiant te in omnibus viis tuis. tamen in
vita propter in morte. Secundo ppter reverentia
ut illi aī magna reverentia exhibeant. ideo
multi angelos mittunt ad mortem boni hominis
Lertio vero cum leticia deducant ad celestem pa-
triam: quod si est gaudium angelis super uno petore
paniam agente: quia etiam aīa que ad
eorum societatem reputatur. Unde Esa. lxx
In leticie regrediemini: et in pace deducimini
Unde sciendum quod nunquam aliquis rex vel re-
gina vel papa: vel episcopus ita reverenter
est susceptus et cum tali dignitate introductus
sicut aī boni hominis ab angelis in celum intro-
ducitur. Ita Christus et beatam virginem Mariam: et ab om-
nibus sanctis et angelis suscepit. O Quarto
est sciendum in quod angelos sunt nobis similes et in
quod nos excellunt: et in quibus nos econuerso
eos excellimus. Et est notandum quod angelos sunt
nobis similes in quattuor. Primo in hoc quod

vnu patrem habemus et vnu creatus. sed deus qui
est et nos creavit. vñ ppbeta. Et sic sicut te
creavit deus. Unus vnu originem habemus eus
angelos: quod a deo ipso et nos originalis sumus.
Secundo sunt nobis similes in possessione bes-
reditatio eternae. Nam nos homines speramus
nos possessuros cum ipsis regnum celorum. Insu-
per propter caritatem quam habent ad nos: et
nos econuerso ad ipsos comedunt omnes no-
uem chorum angelorum nobiscum omnia gaudia ipsos
rum: et nos homines econuerso cum ipsis comedunt
miserere omnia menta et gaudia nostra acquisidici-
nando: vigilando: orando: elemosynas dan-
do meruimus. Greg. Et ilius enim sancte et pfe-
cte caritas merito ficit ut unusquisque habitus
ius sit in alio quod non habet in proprio merito.
Lertio sunt nobis filios in hoc quod dominus noster Ies-
sus Christus qui est cibus angelorum in celo: est etiam
noster cibus in sacramento. vñ scriptum est Gas-
pie. xvi. Angelorum esca nutriviisti populu tuu-
Item scriptum est in ps. Panem angelorum man-
ducauit homo. Et ille panis est Iesus Christus.
vñ ipse dicit Job. vi. Ego sum panis vivus
qui de celo descendidi. Quarto angelos sunt nobis
similes et nos ipsis in contemplatione divinitati
sunt. Mat. xviii. Angelos coepit semper vident fa-
ciem patris mei qui in celis est. Sic et nos homi-
nes visionem sumus deum cum angelis in celo.
Apol. i. Cor. xiii. Idem nunc per speculum in
enigma: tunc autem facie ad faciem. Et in ista
dei visione consistit nostra et angelorum beati-
tudo. ps. O stede nobis faciem tuam et salui eri-
mus. Et ad hanc visionem: ambelare debemus
ubi deum clare cum angelis videbimus: et cum ipsis
eternaliter gaudebimus. Unde ps. Omnes mille
anni omnes oculos tuos tandem dies bestemus quod
preterire. ¶ Item sciendum quod angelos nos
excellunt in quantitate. Propter in creationis digni-
tate. Illas angelos sunt digni creati quod homines
et hoc ratione loci: quod in celo cui nihil nobilis
Homo vero de limo terre et in terra creatus
est: cui nihil inter omnia elementa vilius. Ies
angeli autem hominem et in die leticie secundum diuinam die
sunt creati. Homines vero post angelos et in die
tristie. s. in sexta feria sunt creati. Itē id in
ratione. quod angelus est immortalis: homo vero mor-
talis est factus perpetui ade. vñ Grego. Sic
namque homo immortalis condidit est ut si non peccasse
set etiam monachus non potuisset. Secundo angelos ex-
cellunt homines in vita puritate. Nam omnia an-
gelos qui in celo persistierunt nunquam aliquod pec-
catum veniale commiserunt: et in omnibus voluntate
dei faciunt: s. homines ad minus venialiter

CLIX

Scritto

Uade ad fratrem meum et dic ei: ascendo ad
piem meum et ad piem vestrum tecum. Sed nullus ibi ins-
uenit in scripturis quod Christus angelos suos nos
uit. Secundum peccatum angelos in hoc quod Christus
per sanguinem suum nos redemit et non angelos.
Ad eum enim peccauit. sicut et angeli etiam peccauerunt
si Christus redemit nos homines et non angelos. Quis
Origenes errauit in hoc quod dicit Christum adhuc
liberaturum angelos apostatas. Ecce ratio peccati
angelorum in his quod quotiens peccamus et regis-
cimur: si saltem ad prius reuerteremur: totius
est de patre nostro ad gratiam recipere. non potest
indulgere. Cui dicit Petrus ad Iesum Christum
vixi. Si peccauerint in me fratres mei quotiens
dimittam eis usque septies. Redit Christus. Non dico
tibi usque septies: sed usque septuagies septies.
Et hoc quod Christus tunc iussit petrui: hoc amplius
quod se facit. Et ponit ibi numerus determinatus
quod numero indeterminato. Sed pater diaboli est
irremissibile. Quarto peccatum angelos in ce-
lo. Nam sensu exteriori: oculis corporalibus:
lebimur glorificari beatitudinem Christi: quia litera
scripta est super oculos choros angelorum: et cum hoc vis-
lebimus interioribus oculis: sicut ipsam peccates
cum angelis. vñ Job. x. In predictis et egredietur
pascua inueniet. ubi dicit glorias. In predictis
videndo deitatem: et egredietur videndo beatitudinem
Christi: et pascua. s. beatitudinem eternam inueniet.
De omnibus sanctis. Tercio. cix.

Audete et exultate quo
má mercovia copiosa est in eis
Llibarb.v. et Luc.vi. Et anno hodie

De omnibus
peccantibus. **C**inde Ecclia. vii. Non est hō in ter-
ra qui faciat bonum et non peccet. **C**inde eti-
am dī in decreto. Omnis hō h̄i peccata renia-
ha. **D**e peccatis. q. **O**pponitur. **C**ui etiam pao-
veris. etiā. **S**cepticē em̄ in die cadet iustus et
refusger. **B**ed sine mortali petō quidem hō po-
test vivere. **T**ertio angelū pcellūt nos in ser-
uitū facilitate. Nam hō vñ vna die seruen-
do deo plus laborat q̄ om̄is angelū ab initio
mundi. **C**orpus em̄ semper trahit ad infra: et
om̄is apparet super a d deum a quo creata est.
Aplo. Ro. viii. Co: pao qd corruptif aggra-
vatur adam. **B**ed angelū sunt spūs: et nō aggra-
vantur per corpus sicut homo ideo sine labo-
re et fatigacione aliqua regnum celeste non
solū substantiale: sed etiā accidentale pme-
tur. **C**uātio aut̄ laboib̄ miser hōt agustis
fatigacionib̄ et afflictionib̄ ad illud pacem
et quidem et nobis experit̄ quotidie. Nam la-
bo: est ieiunare: q: claram qñ a cibis absti-
nemus. Angelū aut̄ nō q̄ esuriunt. Itē labo: ē
vigilare de mane surgere: orare: genua recte
re: et peregrinari: q: hō fatigaf: si angelū sine
om̄is fatigatio: in ictu oculi sunt ultra mille
miliaria: q: in momēto oculi p̄ne volare a ce-
lo r̄sq̄ ad terrā: et exuerso. **S**ic si homo dī
infīcte: et virtutib̄ voc erit sibi difficile. **C**lud
Ansto. iiij. **E**tbi. **V**irtus est de bono difficult
sive arduo. **F**icut patet: q: difficile ē seruare
castitatem: q: oī tales homēs p̄tinue pugnat̄ cō-
tra carnē. **A**ugu. in ser. **I**nter oīa certamina
r̄pianey dñiora sunt plia castitatio. **N**ā ibi
est primus pugnat rario: victor: iā. **S**ic diffi-
cile est patientiā seruare in aduersis: et hūili-
tatem in p̄spens. vñ Ang. Difficile est q̄ non
sit supbus q̄ diues ē. **Q** Quarto pcellūt
angelū hoīes in p̄mī citiōi p̄ceptione. **I**psi
em̄ angelū preperūt p̄mū suum citius q̄ hō
q: in p̄ia sue p̄uerisō ad deū suū: p̄mū su-
um esse entiale accepit. **H**ō de celeste p̄mū
suū post mortē accipiet. **A**plos Ro. iiij. **R**eds-
det vniuersit̄ iurta opa sua. **E**s ip̄i b̄ti angelū
q̄ in celo p̄stiterūt iam ultra set milia annorum
suā b̄titudinē possederūt. **R** **E**ltro scien-
dū q̄ nos hoīes etiā p̄cellim̄ angelos in q̄t:
tuor. p̄rio q: ipse r̄p̄ frater n̄ est ex utroq̄
parente. s. ex pte p̄ris: et et pte m̄ris mane q̄
m̄r est oīm n̄s. **C**ui p̄ q̄ maio: est fratnitas
inter r̄pm̄ et hoīem q̄ inter ip̄m̄ et angelum.
Deb. ii. **M**usq̄ angelos apprehēdit: si semen
obrabe. **E**c i signū hui: r̄p̄ noīat nos hoīes
fr̄o suo. p̄o. **N**arrabo nomē tuū fratribus
meis. **E**t Jo. xij. dicit dī marie magdalene

Audete et exultate quo
nā mercosvfa copiosa est in celis
Labar. v. t Lnc. vi. Et quo hodie
agitur solēnitas oīm lacrymā q̄
in celo cā r̄po regnāt t hereditatē etc. nūrū
r̄po possidēt: tūc in p̄fici ſimone de hodiernā
ſolēnitate t festiuitate tria ſunt dñe da. p̄t
mo q̄re nos hodie ecclia ſctā incitata ſotiens
ad gaudēdū. Gdō q̄re hodiernū ſctū ſit in
ſtitutū. **E**xcio quo iurā nos ad ſocietatē ſcō
jū cū ipiſt ad ~~lūcū~~. **E**ceſtē puenitē pos
ſum. **G** Quantū ad p̄mā ſcendū op̄ ho
die ſctā mī ecclia incitat nos ſoties ad gau
dēdū. t b̄ in p̄ncipio miſſe in ep̄la t in euās
geho hodierno triplici rōne. P̄fia rō eſt pp̄t
multitudinē ſctōw. Si em̄ de uno ſcō ſcitus
facim̄ t gaudem̄: qđ tūc de toti miliū ſctōw.
Cū Dñi. viij. Milia miliū miſtrabāt ei: t des
cieo cētena milia affiſtabāt ei. vñ Apoē. viij.
Cidi turbā magnā quā diuīcere nemo po
terat. Quia nūc ſctōw excedit nūerum oīm
terū viſibiliū. Nam faciūt effet ſtellas celi t
guttas mariq̄ numerare p̄ numerū ſanctōw.

CLIX

Scribbo

quod hodie festū pagim⁹. Secunda ratio: qd
hodie est festum patrū: mātrū: fratrū: sōlōꝝ:
et oīm p̄p̄inquoꝝ et consanguineoꝝ nīoꝝ: qd
cū tpo iam regnāt in celo. Sed plēnq; du-
neric p̄uiciē et regiones gaudēt de patrō,
mīo suis, sicut franconia de sancto Kiliano
thorīgia de sancto Bonifaciō. Musna de san-
cto Donato, alsatia de sancto Arbogasto, sues-
mia de sancto Conrado, et sic de alioꝝ. Quos
modo tūc nos nō gaudēmus hodie de tot
oꝝ t p̄p̄inquoꝝ et cōsanguineis nīoꝝ qd ce-
stā rō est. qd festū hodiernū oī anno t oī
die accrescit qd oī die noui sancti addunt oī
dinib⁹ sanctoꝝ in patria. Hā quotidēa om̄ia
aliqua euolat ad celū ab hoc seculo: vel etiā
q̄tīes aliq̄ liberabif de penis purgatori⁹ om̄is
neō tales huic festo addunt. Et sic hodie fes-
tum plurimōꝝ sanctoꝝ pagim⁹: qd hoc anno
ad numerū sanctoꝝ assumpti sunt: quoū fe-
stū aīt nīoꝝ pagim⁹. idcirco nō immerito ho-
die de tot nouis sc̄ris solēnū gaudēdūt est
In sup oēs voies hodiernū festū deuote cele-
bātes oīdūt se ad numerū istoꝝ sc̄toꝝ pri-
nere de quoꝝ festiuitate hodierna die tūc sole-
niter gaudent. **Z** Quantū ad secūdū sci-
endū qd hodiernū festū. s. om̄iū sc̄toꝝ tripli-
ci rōne institutū est. Primo ppter multitu-
diū sc̄toꝝ. nō em̄ possimus sc̄re noīa oīm
sanctoꝝ et sic nec ip̄is debitā exhibere reue-
rentiā. vñ Job. xxv. Nūnqđ est numerū milis-
tū ei⁹. vñ etiā dī Gen. xxi. **M**ultiplicabo se-
men tuū sicut stellā celi: et sicut arena qd est
in līcō mari⁹. Elī etiā beat⁹ Hierony. dīc
oꝝ illa sit dies in anno qn qn q̄s milia mars-
ryb̄ effudisse sanguinē suū ut eodem repri-
p̄it: iñsc̄t̄ ies Ital. ianuarij. quia romani ita-
tuerōt: nullus illa die occidereſ. Primo iō
qd est p̄ma dies anni. Secundo qd illo die ele-
gerunt cōf̄ules. Et in casu quo etiā sc̄remus
oīa noīa oīm sanctoꝝ. qd nō pos-
sum⁹ in particulā. i oīm festiuitateo singula-
ritate celebāre. ergo hodiernū festū institutū
est: in qd vñr oīm sanctoꝝ festiuitatem celebra-
mus. Secundo hoc festū institutū est ppter no-
strā negligentiā qd festa etiā illoꝝ sanctoꝝ
quos sc̄imus indeuote t negligēter pagim⁹.
Esa. 1. Festiuitateo vñas odīuit aīa mea. Elī
sciēdū qd hodie debem⁹ om̄is negligētis in
alioꝝ festis commissas corrigere et emēdare.
Eccl. nō qd suffragia oīz sanctoꝝ indigemus
vnde t hodie festū oīm sanctoꝝ celebramus
vt multiplicatio p̄ntercessorib⁹ facilius ip̄e-

trem⁹ qd petim⁹ a dco. Uñ scriptū est. Impos-
sibile est p̄ceſs multū: um nō etaudiri. Iñ
mo magis p̄ſſible erit p̄ccos oīm sanctoꝝ
et angeloiꝝ in celo cr̄ſtientū non etaudiri.
Et si vñua bonus homo p̄t alteri grātia ip̄e-
trare in p̄ſti: quid tunc possunt om̄ia ſci.
Et si quilibet ſanctor̄ dūs adhuc in carne vi-
ueret poruit cum orationib⁹ ſuī mortuos
ſuſcitat̄: lep̄oſos mundare: cecos illuminare
tē. quid tunc iam oīm ſancti in celo a dco
impetrare poſſunt. **V** Circa quod queri-
tur vñrum ſancti in celo orient. p nobis deus.
Respondeo ſim Bonauentu. qd ſancti orant
p̄q nobis tripli ratione. Primo p̄p̄ nos
ſtrām necessitatē. qd indigemus per illos
releuan. Secundo p̄opter dei voluntatē. qd
vult vt ſpiritualia iūcent ſe mutuo. Ipi em-
ſciunt dei voluntatē: et eam in omnib⁹ iū-
p̄lent. Tertio p̄opter charitatem et affectus
quem habent ad ſalutem noīram. Illos em̄
membra ſumus cum ip̄is per charitatē mu-
tuam in ch̄rīſto qui eſt caput noīrum. iō ſol-
liciti ſunt neō iūaret cum orationib⁹ ſuis
apud deum. **X** Quantum ad tertium ſci-
dom qd eisdeſ exercitioꝝ quibus ad temporā-
lem hereditatē homines ſeculareſ peruen-
tunt et neō ad hereditatē celeſtem et ad
numerū om̄iū ſanctorū poſſumus pue-
nire. Eunt outem ſeptem cauile quib⁹ ad her-
editatē temporale pueſſunt homines ſe-
culareſ: et eisdem exercitioꝝ ſpiritualiter in-
tellectis nos habebim⁹: iao et p̄atē pueſſen-
di ad celeſtē hereditatē. Primo ſecularibus
debetur poſſeſſio temporalis iure primatio-
ni. qd p̄imi ſunt ſicut filij: et ſi noī ſuſſunt
filij: tūc p̄imi oī ſanguineis debet hered-
itab⁹. Sic ſp̄ualit̄ p̄imi xp̄i ſunt iſti qd inno-
centiā baptiſmalē ſeruār: t ūmaculatā vitam
cū tpo ducūr. Proverb. vi. Incorrūptio p̄i-
mum facit deo. Qd aut̄ talib⁹ debet heredi-
taſ celeſtis p̄t p̄p̄. dicentē. Nouit dūs vi-
as ūmaculatoꝝ: et hereditas eōꝝ in eternis
erit. Secōdō debet hereditas ſecularib⁹ iure p̄-
mutationis vt eis permittant hereditateo:
tunc vñuſquisq; in alteri hereditatē ius ac-
quirit. Sic ſp̄ualit̄ illi qd oīa temporalia relū-
quunt ppter xp̄i: vt religioſi per mutationis
iure xp̄aliū p ſpiritualibus faciūt. et ſic ius
celeſtis hereditatio acquirent. Pro quo ſci-
dū qd vita religioſa cōparat vite celeſti. Nā
ſicut in celo om̄ia ſunt cōmuniā: ſic etiā in
religionē oīa ſunt cōmuniā. Et ſicut in celo
p̄tīme laudat deo, ſuī illud dictuꝝ p̄o. Beati
eū ūn.

De animabus

De animabus. Sermo. clx.

ti qui deditant in domo tua dñe: in secula se
culos laudabat te. Sic religiosi in religione
cristica laudat deum quotidie per soludo septes
hoc et canonico, et talis vita religiosa que
est sub obedientia est boni magis meritoria.
Qui in li. Regu. dñi. M. 10: E obedientia qd vi
re empatrio: ut cū quid emitt p pecunia su
ta aliquā hereditatē. Sic spūaliter dūtites e
mūt hereditatē celestē cū paupibus subveni
unt. Ecce. xvi. Facite vobis amicos de mā
moniūq; ut cū defecentis recipiat vos
in eterna tabernacula. Qui benignitas dei sic
distribuit bona sua ut alio detur substantia
temporalis: t alio regnum dei: ut ipi dūtites
a pauperibus emant regnum dei: et pauperes
a dūtib; acquirant victū. Augu. Si vis res
gnū celop mercari eme a paupib;. vn Criso.
super Matth. Nō ppter hoc dūtias accepti
sti ut in laetitia consumas: sed ut in elemosias
nas expēdag. Quarto hereditas r̄palis p̄cī
p̄ iure matrimonij: t sic vir hereditabit bo
na vtrius: et econverso vro: hereditabit bōa
sui mariti. qd sicut sunt vna caro: sic inf ipos
dī cē mutua possessio. Sic spūaliter vngines
iure matrimonij possidēt celestem hereditas
tem: qd ipse sunt sponsa xp̄i. vn xp̄s nomina
tur sponsus virginū. Et his p̄t p̄ virgines
sunt regine regni celestis. Nā qd cōspō
babet regē frācie pro spōlo: illa regina frā
cie vocatur. Sic et virgo que h̄i xp̄m p spō
so regina regni celestis vocat. ps. Astitit re
gina a dext̄is tuis. Quarto hereditas tēpo
ralis possidēt iure belli. ut cū quis cum gla
dio reacq̄nit hereditatē suā p̄ditā. Sic spūa
liter qd fortis resistit temptationib; et vincit
dyabolū carnē t mūdū: tales possidēbūt be
reditatē celestē iure belli. vn apostol. ii. Tbi
mo. ii. Nemo coronabif nisi qui legittimē cer
taverit. vn cōtra Job. vii. Militia est vita ho
minis sup terrā. Sexto qd reacq̄nit hereditas
te suā p̄ iustā qrimoniā corā iudice. Sic spūa
aliter p̄ iustā qrimoniā designat p̄nia. ut cuī
p̄tō: p̄fitef p̄tā sua p̄fessori. i. Indici spūali
et subit p̄niam. ēnde dñi in decre. Confessio a
morte aiam liberat padisū apit: spēz saluā
di tribuit. de pe. di. i. Ecce. Septio acq̄rif qd
q̄ hereditas tēporalē ex grā adoptōis. ut cuī
q̄ gratis aliquē adoptat t cōstituit sibi i he
redē: sic spiritualis illi qd in agone pteruntur
et penitēt gratis p̄stitutūt heredes regni qd
nō p̄meruerunt. vn ps. Pro mīhilo habuerit
tenā desiderabilem,

Sermo

bio. Zunc illa aia libētius precligeret redire
ad corpū et hic talem penitentiā p cētū an
nos sustinere: qd adhuc per vnu die in purga
torio manere. Qui dicit in decre. Iḡm purga
torio nulla pena tēpaliō ē cōpabilis. dī. xiv.
Qui in aliud. Qui etiā Aug. dicit. Frēs charis
simi ille ignis purgatorij et si nō sit eternus
durio: tū est qd quicq; in hoc seculo penitus
possit vel cogitari vel videri vel sentiri. Bea
tus Tho. dicit qd ignis purgatorij t ignis in
spīni vnu? cōt qd ad acerbitatē. Si differunt i hoc
qd purgatorij est transitorius. Ignis vo
lenti est ppetuus. Et Augu. dicit. qd ignis
noster est tāq; ignis depict respectu ignis i
fernū. Et ppter hāc extētuā acerbitatē ei? bre
ue tēpus videtur tā longū in purgatorio ar
dētibus. L. Qui legit exēplū de duobus
fratrib; religiosis qd se mutuo in vita fidelis
dilexerūt: t multo tpe simul deuote deo huie
runt. Et tandem contigit vnu ex illis infirmas
ri usq; ad mortē. Qui cū sic in tali graui infir
mitate laboraret venit angelus dñi ad cū di
cēo: cū esse moriturū in breui. Et qd tandiu
deberet eē in purgatorij donec sibi vna mis
sa legeref. et qd cito illa missa legeref t finire
tur: tūc liberari deberet a purgatorio et euo
lare ad celū. Tunc illā visionem infirmi frā
infinuauit socio suo: rogās eū qd cito morer
tur imēdiate sibi vna missam legeret astrin
gens eū ppter charitatē et fidelitatē quā ad
imicem longo tpe habuerunt. Qd et ille se
facturū promisit. Sequēti die de mane infir
mis obi: t iste frater imēdiate se ad mis
sam repauit. Et lecta missa defunct frater
qd cito illi dicēs. O infidelis frater maledi
ctionē dñi erga me bene meruisse. Ait illi. t
qd hoc. Rñdit defunct. Qd rogaui te cum
adhuc tūcēt qd imēdiate post obitū me
um mīhi vna missam legeres. sed tu infidel
frātā quasi p. xx. ām. in mātē pēmis me
torq̄ri p̄misisti: ne tū mīhi qd frātrum me
orūm mīhi vna missam in tā longo tpe legit
Tūc vīens mīdit. In veritate dico tibi qd ca
dauer tuū nondū sepultū est: et imēdiate
post tēpē cōpirasti me ad missam di sposū: t iā
p̄m. finiui. At defunct. O si sic est tunc p
pter p̄ne acerbitatem vīus est mīhi hoc brie
ue spaciū tpe quasi viginti annorū fuisse.
Et tunc regatib; suo socio: et sic ad celū
euolauit. Unde p̄t stulticia eoruā qui petūt
pro purgatorio: quia si acerbitatem p̄ne p
bassent nunq; propurgatorio peterent. vnde
Augu. dicit. Nescit qd petit qui purgatorij

CLX

petit. Dicit esī qd pena in purgatorio tāndū
qd oculū potest claudi et apertū grauios est
qd illa pena quā sustinuit beatus Laurentius
in craticula. Qui legit de Alberto magno qui
elegit sibi decē dies in purgatorio cē: t post
modum appauit cūdā suo dilecto dicēo.
O quot mille annis arsi in illo igne. Et addi
dit. Stulte feci eligendo mībi purgatorium
Homo enim debet petere vt deus eum p̄ser
uet ab igne infernali: qd vit qd tā perfectus
est quin oporteat eu: per aliquos dies i pur
gatorio puni. qd oportet cū esse sine oī mas
cula: sicut post susceptionē baptismū fuit ētē
qd faciē dei videbit in celo. Unde Humbert.
Nunq; em a quoq; facies dei videbis: donec
p peni vīaliū p̄tō qd rāns minūm p̄tō
vatur. Alterū. sup Lanti. lib. viii. c. xvi. Sia q
cū macula vīaliū culpe recedit ab ergastu
lo carnis transibit p ignē purgatorij purgā
da anteq; cōspectui regis regū presentet: Is
virtutū claritate multū refulgeat. Unde les
gi in dyal. Grego. qd Pascasius cardinalis
tā deuote et sancte vīxit qd post obitū ipsius
quidā demoniacus tangendo feretrum ipsi
a demonio liberat: est: et tū idem post obitū
purgatorij intravit ppter electionē duo iū pa
panū: quoq; vni plus adhēsit et quodā enos
re. Quāvis possibile est hoīem bic ita vītere
qd sine oī purgatorio statim post obitū in
trabit celum sicut pueri innocentes: t etiam
annos hoīes qui perfectam hic vitā duxerūt
D Secūdo sciendū que sūt ille anime que
intrant purgatorium. Respondebitur qd tripli
ces anime intrabunt purgatorium. Pume
sunt iste que solam contritionē babuerūt
de peccatis in extremis: et sic deceperunt si
ne penitentia et satisfactione. Similiter illi
qui sunt confessi in sanitate corporis: et ētē
cōpletionē penitentie moriunt. Tales to
tam satisfactionē in purgatorio persoluerūt
Secunde anime sunt ille que hic penitētias
suscepērunt et eam impleuerunt: sed sati sfa
ctio ipsiis pro peccatis iūiuncta non fuit suf
ficiens. tales residuum supplebunt in purga
torio. Unde reprehēsibiles sunt isti homines
qui rennūnt duram penitentia accepēre
cum tamē multo leuius est hic tempore gra
tie satisfacere: qd in futuro in purgatorio.
De hoc quere ante sermone. clvi. D. Tertie
anime sunt que secūm portant peccata ves
nalia. Pro quo sciendū qd etiam p̄mis p̄c
cata hic in presentivita non deleta: grauior
pūnientur in futuro. Unde legitur in liberi

De animabus

taspatrum ordinis predicatorum quod quidam bonus frater post obitum apparuit aleti fratri dico. Et alio affligitur eo quod unum purum aliud limpidum bibit ut possit dormire. sed oia deum pro me fideliter quod si fecerit cito libera dor. Et tunc legi habide quod quidam frater fuit septem diebus in purgatorio per verbi solacium corporis recreatus. Sicut legit ibidem quod quidam frater in agone vidit beatam virginem mariam. Et post obitum apparuit alii fratri dicens. Rosgo te ut denuncias alii fratribus ne i obitu fratrum seculares ad eos intrare permittat. Ego enim graviter punitus suis quod in obitu meo secundum seculares consanguineos meos vidi et eis sentibus carnaliter sumi compassus. Item queritur per quos puniuntur anime in purgatorio. Unde detur summa sancti Tho. quod non puniuntur per demones de quibus triplex fuerunt sed iusticia dei punit eas. Et boni angelorum presentant eos ad purgatorium: et quoniam visitant eos. Sed mali angelorum id est demones concutunt eos ut videant penas carum. Et tertio queritur rite in purgatorio habeant alii quas consolaciones. Responde quod habent trisplacem consolationem. Prima consolatio est quod angelorum boni visitant eos et consolant eos: et indicant eos suffragia que pro ipsis fiunt a suis consanguineis: vel aliis hominibus in hoc mundo conuertent. Et Johannes damascenus dicit in sermone de his qui in fide dormierunt. Quicquid pro proximi salute agomizat primus et ipse sibi prouest: deinde proximo. Vero quarto queritur cum quibus suffragiis animabuntur mediis inter nos in mundo: et beatos in celo. Quia in celo est certitudo sine expectacione. In mundo expectatio cum timore. Tertius moris illus est quod nescit homo an odio vel amore dirigatur. In purgatorio est expectatio cum secunditate. Et in hoc precellunt aie in purgatorio nos homines in hoc mundo: quod sunt certe de carni salute: et illa certitudo est eis magna consolatione. Tertia consolatio est spes quam habent ad suffragia suorum amicorum et consanguineorum et aliorum hominum. Unde legit ex eius de duabus aliabus: quarum una erat in magnis penitentiis et tunc leta fuit: eo quod angelus domini ei insinuauerat quod illa die natus esset puer quod eam in sua prima missa liberare deberet. Et alia alia erat valde tristis: eo quod nullum speciale suffragium haberet a quoque homine: sed solum sperabat de suffragiis communibus que fiunt pro omnibus. Quarto sciendum quod quartus tuor debent nos inducere ad subueniendum libenter animabus. Primum est gravitas pene quod anime sunt in maximis penitentiis et in maxis

Sermo

Et denuo velit alias illas eripere a scrofa purgatorio ubi iam punitur. Et sicut sumus ascendet de thure accenso. sic deuotio nostra ascendet deus in celum. Unus post. Dirigatur deus ad te oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Tertio aspergitur aqua benedicta super ossa et sepulchra mortuorum. Et per hoc desiderandum est quod sicut ardor ignis purgatorum temperatur huius animi mediante rore celi gratiae et misericordie. Quartopanis etiam offeruntur: ut deus velit oblatum aiam esurientem: et potare illam aiam satientem. Quinto orationes ad deum diriguntur ut ad modum captiuorum qui per se non possunt seipso per pieccas suas liberare ut per alios pieccas absoluantur: et signanter per orationes bonorum hominum et puerorum qui innocentiam suam adhuc servant. Talius orationes valde proficiunt aliabus. Exemplum de hoc quere anno secundum. Et sexto oblationes sunt per aliab: ut a debitibus quibus apud deum obligate sunt absoluantur. Septimo interpellandi sunt sancti: ut pro aliis intercedant. Et tales sancti sunt numeri qui sunt amiti: et regis oportentibus: quos tunc mittuntur ad regem celestem: ut ipse indulget at aliis illis per quibus petimus. Ergo deuotus est imploranda beatam virginem marianam. sanctus petrus apostolus. sanctus nicolaus. sanctus dominicus. sanctus stephanus. et alii omnes sancti. Octavo sunt pro aliis ieiunia: afflictiones: et genua actiones: ut sicut unum membrum aliquum atterritur vel vulneratur: et alterum sanetur. vel sicut in uno membro fit minutio: et in alio membro fiat erititudinis alienatio: sic et vires possunt per defunctionis satisfactionem: et si penitentias illis iniunctas dum vivent stramine perfecte per eis compleuerint: dummodo saltete peccatarie et satisfactio culpis decederunt: tunc sunt proportionatae. Unus dicitur in decretis ieiunia: quetiuntur sunt aurilia defunctorum. etiam q. ii. Aie. Non subveniunt aliis cum debita post se reliquias: et unius legit exemplum in libro apocalypsis: quod quidam vir nobilis apparuit post obitum famulo suo deuoto hunc babat ignita in manib: et pedibus: et ait ad famulum quod propter sua solueret fabri debita valde penderet sibi per alienatione pene. Et propter audiens hoc vocauit fabrum computato secum inquit: tu sibi maritus sum tenet solvere per suis labibus. Et facta computatio soluit totum debitum. Et postmodum idem nobilis apparet uxori sue sedes in balneo ignito usque ad collum ligatus catenam per totum corpus. Lui dicit maritus. Solue me. Illa ab initio incipiens soluit eum

CLX

et statim maritus gratus egit et dicit votum. Secundum quod fuerat punitus in pena quousque soluerit debitum quo tenebar huic fabio: et sic soluerit deuotio nostra a vinculis purgatoriis ad celum iam punitus. Et hoc dicto euauit. Decimo subuenitur aliab: cum opibus suis: sicut famelicos cibado stientes potando: pigrum hospitando nudum vestiendo: et sic de aliis. Undecimo subuenit aliab: testameta pedita per soluendo que post se reliquerunt: et dando pro aliab suis sicut ordinauerunt. Duo decimo subuenit aliab: cum quod prius ipsi in hac vita iniunctum per eis impleret. Nam hoc esset eis valde utile: ut comitatus haberent in purgatorio erolucre. Et est sciendum quod tria reguntur ad hoc cum quod assunt satisfactiones per alio ut perficiantur. Punitus per hoc fiat auctoritate professus. Secundo cum hoc faciat non possint per semet prius implere. Tertio quod ipse qui facit prius sit in gratia. sine peccato mortali. Ergo si quis iam mori deberet: et alteri suam prius et satisfactionem ille committeret valde sibi penderet per assumendas ille faceret celere expeditionem: quod eo citius libera raret a penis purgatoriis. Decimotertio subuenit aliab: in hoc quod quod solueret vota ab ipsis in vita ista prius quod neglexissent cum bene soluerent: et de hoc essent pretiti et professi in agone mortis. Unus multum est et periculum ratione deo vel scitis et non soluere. Unus dicit in decreto. Sancti est non vobis: quod votum pro posse non perficere. xij. q. i. Tertius. Decimoquarto subuenitur aliabus qui quis ignorat ipsis in iuriis et offensionibus quibus eum offenderunt et orat per ipsos. ut deus eis ignorat. De cincio quanto subuenit aliabus cum celebratione missarum. Et hoc est maximus et principalissimus suffragium aliam. Unus legit exemplum in visitas patrum ordinis predicatorum quod quidam pater quondam prius provincialis in terra sancta humiliatus: gratiosus: et deuotus: semel post matutinas erat orans in ecclesia fratrum. Lunus eleuasset oculos versus lampadem chori visus est umbra quasi viuis fratrisstantis in habitu solidido et nigro. Lunus quereret ab eo quis esset. Unde dicit. Ego sum frater talis qui nup obiit: viuens in speciali fini tibi dilectio ne strictus. Et querente ab eo fratre quod sibi esset. Respondebat. Unde et dure: quia in durissima pena debeo esse per quindecim annos. Lunus ab eo quereret quare et adiuvi et tam dure deberet puniri qui tam religiose deuote et feruenter viris et ridet. Non gratus hoc: quod fini iudicium altissimum quod excellimus est binum punitum

De beata virginie

mand penit. Et rogo te ut miseri subuenias q
 deo peccatis tuo factum se redit. Cumq
 dies ultarisset cepit dicit frater pro dicto dei
 fuctu offerre deo hostia saturare. Cumq; i
 discrata hostia post elevationem in manibus
 dederet et per rogare deum qd; bio obis dicendo.
 Dicte iesu ipse si soldan* qd; est rex paganorum
 tenet vno capiunt inviculis: et camerarius
 ei qui ei. et anno fuissest p seruio suo di
 cui captiuus pereret sibi dari: soldan* ei de fa
 ciu negaret. Dicte non esto durior: sarracens
 necu soldano. Camerari* tu* sum: et seruui
 tidi p multos annos. Teneo istu fratres me
 um dilectu in viculis captiuu: p fuitio meo
 pero cu mibi dari a clementia tua. Cum dim
 ita iba cu lachrymis nō tñ semel vel bio: si
 plures dixisset: post multas lachrymas mis
 sam finivit. Sequenti vero nocte stano in ora
 tione post matutinas pdictu fratre vidit sta
 tem an se in babitu cädido t pclaro. t qd; sunt
 ob eo qd; esset. Rñdit. Ego sum ille frater qui
 oppui tibi heri. Lñq; queret qd; ei eet. Rñ;
 dit. Vñ p grām dei. Petisti emi me a dño: et
 dedit me tibi: t i liberat* a purgatorio va
 do ad societatem scđop: t statim disparuit. Et
 Ite legif qd; qdam nobilis in obitu suo misit
 filio suu ad papam qd; erat aunculus su*: vt insi
 nuaret sibi obitu ei*. Et fili* tricesima die p
 obitu patris venit ad papam. Et papa hñ de
 uor* sequenti die celebravit missam deuote p
 sia auunculi sui. Et finita missa apparuit ei
 auuncul* su* dicēs qd; tñginta annis eē debue
 rat in purgatorio: t pppter illa solam missas
 iā et toro liberat* esset: t sic ps ex his pdictis
 duob* exēplis qd; maritū t pncipalissimum
 suffragium quo subuenit aiab*: est celebratio
 missarū. Ad Ite qd; vtrū missa de de
 functi pl* valeat defuncto qd; alia missa. Rñ;
 def biu sem Ebo. i. viii. di. rrx. In officio mis
 sa nō solū est sacrificiū: sed etiā ibi sunt orðeg
 t iō suffragium misse pñmet duo de pdictis. s.
 orðne et sacrificiū. Quantū ergo ex pte sacri
 fici oblati missa de quocūq; dicaf equaliter
 pdest defuncto: t hñ est pcpit qd; fit in mis
 sa. sed ex pte orationū magis pdest missa de
 defunctis in qd; sunt orðnes ad hoc determina
 te. Et hi iste defunct* recōpensari pōt p ma
 torē deuotionē cing qui dicit missas aliā: vñ
 eius qd; facit dicit: vel p intercessionē illi* sc̄i
 cuius suffragium implorat: t d quo missa cele
 bratur. Et Ite qd; tñ vtrū missa debeat
 celebrari p parvulio defuncto. Rñdef biu
 sc̄i Ebo. di. viii. Pto parvulis defunctis et

Ter mo

defunctis alio modo nō possim* regnaturi
 nū si p suffragia qd; p ipso facim*. Secundo con
 querunt de heredib* suis qui bona eoz qd; cu
 laboribus suo acqñsuerū possident: t ipi nō
 subueniunt. sicut filii t filie et consanguinei
 qui possident bona antecessorū suoru et inde
 pulebias vestes et equas pulchras emūt: et
 dom* magnas edificat. et in gula: supbia: et
 luxuria: illa bona sumunt. Tertiū t vpo qd; aliū
 maritū ducit: et b: cuius oēs qd; hereditat bona
 defuncto: sicut subuenire ipso a quibus
 hñt illa bona. qd; si non fecerint: tunc ipse ase
 cōquerūtur de ipso: dicentes illud. Job. xir.
 Quare me persequimini sicut de*: et carib*
 meo saturamini. Tertio cōqueruntur de te
 statib* qui nō expedit testamēta ipsi cō
 missa: si prolongant et p̄trahunt de die in diē
 et hoc ē h̄ charitatē et fidelitatē. qd; si b̄m
 Ebo. Autem carent anterim illo subleuamie
 qd; eos deberet fieri de testamēto illo si debis
 t pte expeditū fuisset. Vñ dicit in decre. In
 testamēto decedentū vltima voluntas testa
 torū ē obseruanda. xiiij. q. ii. c. vlt. P
 Nā tales qd; defraudat defunctos in testamentis
 exequēdio p h̄ deū grauis offendūt. et qd; qd;
 etiā grauis puniūtur tā bic qd; etiā in futuro
 Vñ legif qd; quidā miles in bello Karoli ma
 gni cu mauris pugnatur* rogauit cognatum
 suu ut si in bello moriret equū suū vēderet:
 t paupib* p̄cū daret. Quo mortuo cu equū si
 bimimū placeret cu sibi retinuit. Et p̄modi
 cu tps defunct* ille ei tanq; sol resulgēs ap
 paruit dicens. cognate bñ p octo dies fecisti
 me grauis pati. pppter equū cui* p̄cū vnt dis
 terā paupibus nō dedisti. Sed nō impune fe
 res. hodie em ferēt aiā tuā in infernū dyas
 boli. t ego purgatio vado ad regnum dei. Et
 ecce subito in aere auditus est clamor velut
 leonū: v̄sop: t lupop: t ipm de medio abstu
 lerunt. Item de talib* qui defraudant animas
 dicit decretū. Debita suffragia pro mortuis
 nō reddentes: fures sunt et sacrilegi et excōi
 candi. xiiij. q. ii. Qui oblationes. Quarto con
 querunt de religiosis t sacerdotib* et paupe
 ribus qui elemosinas defuncto recipiūt et
 p̄ ipso fideliter non orant. Similis sacer
 dotes qui habēt pribendas et altaria. simili
 ter et religiosi qui possident monasteria cum
 bonis appropiatip ipia monasteriis et non
 fideliter orāt p aniabus illis a quibus talia
 habēt. Nā omis homines qui de elemosinis vi
 uūt magis debent esse deuoti t in orationis
 bus assidui, qd; non solū debent orare p̄ se

CLXI

ipso: sed etiā p viuū et defunctis quo: ele
 mosinas sustentant. Uñ dicit in decre. Recce
 proies elemosinarū pl* obēt orare. x. q. i. Cet
 Nec aliquis qui de laboribus pōt se nutrit
 debet elemosinas recipere: sed debiles et infir
 mi: pauperes et invalidi. Unde dicitur in de
 cre. Impotentibus ad labotandū tñmō dñ
 da est elemosina. xxi. q. i. Quomodo. Q
 Exemplū de bis qui recipiūt elemosinas et
 nō orant fideliter p̄ animabus. Legitur in
 dyal. Cesarij qd; quidam pegrin* in villa qua
 dā moribone velle suā sacerdoti legauit: t ani
 mā suam illi cōmendauit. Nam vestem fas
 cerdos: accepit: s̄ de aia sicut prochdoler bos
 die multi faciūt: modicū curauit. Nō multo
 post idem sacerdos i ordine cōferticiē nouici
 fact* est. Nocte vero quadā i dormitorio dor
 mieno raptus est ad loca penarū. vbi magi
 erat clamor t tumult*: gemit* et planct*. Et
 dyaboli tollentes eande vestē in fetidā atq;
 bullitē lituā intinerūt. De qua cum collā
 sacerdotis percussissent: ille excitat* fortiter
 i dormitorio clamauit. Adiuuare adiuuare
 Quē cu fratres cu signo crucis compescerē
 ait. En morior: en incendor. Tunc surgentes
 inueniunt caput eius totū crux: sicut ad in
 firmatorū deportauerūt cu seminū. Qui
 postmodū cōualuit t fidelit p aiab* sibi cō
 mendatis orauit. R Ite sciēdū qd; fidel
 iter debem* aiab* subuenire qd; plures aie per
 longū tps in purgatorio arserunt: et plures
 diu ibi adhuc ardebūt. vñ Richard* de scđo
 victore. Aliq; ch̄ristianop aievsq; ad finē mū
 di ad penas purgatoriū ex dei iusticia sūt des
 putate. Nā legif etiā in vno exēplo qd; quedā
 aia apparuit cuidā boi dices se eē deputati
 penio purgatoriū vlsq; ad diē iudicij: nisi suff
 fragis bonorū boim inuaref. Silt legif in
 quodā sermonē qd; quedā anime a tēpore tpi
 in purgatorio fuerunt: t fortasse adhuc sunt
 Quare autes randū: aliique anime ibi puni
 ant t quomodo aliique citius liberantur cu
 eig suffragis subuenit. Doc quere aite s̄
 mone. clvi.
 De beata virginē Maria Ter mo. cti.
 Eatam me dicent omēs
 generationes. Luce. vi. Jobānos
 de sancto geminiano dicit. Et
 non mittit radios suos sup terrā
 nisi per aerem transcedo. Luius ratione est
 quia aer est terre propinquior ipso sole. Sic
 reuera sol iusticie ch̄ristus dominus deus

De beata virginie

Bermon mittit radios sue gratic nisq; virgi
ni donosam: cu*n* inobligabilis p*ro*p*ri*o sit o*n*
oc*re*stura ipsi deo. v*n* Ber*n*. Nib*n* nos deuovo
luit habere: q*uo*d q*uo* marie man*n* non transiret.
Apro*n* ad mat*n*e gratic recurram*n*, et ipsam
salutem*n*. Et quo hodie fest*n*. Il*n*. beate z*ha*
ne virginia celeb*n*: t*an*c nos o*de*o gaudere
et exultare. O*de*em*n* cu*n* angelio. U*n* canitur bo
die in introitu m*is*se. Gaudem*n* om*n*a in d*omi*
di*n* fest*n* celebrantes in honore marie virg
nia: de cuius. Il*n*. gaudent angeli t*c*.
U*n* si iustus eo gaude: q*uo*d er illa cu*n* festus
hodie celebramus ortus est sol iusticie q*uo*d est
datus et augmentatus gratie. si cap*n* duce*n*
ris aliquo p*ro*t*o*. v*er* si p*ro*meritis aliqua graui t*e*
peccatione confortaret et alacris celebra fest*n*. Il*n*.
virginia marie. quia eius fil*n* fact*n* est nobis
redemption*n*. U*n* apl*n*. i. L*o*z. i. Qui est nobis fa
ctus a deo iustificatio*n*: sanctificatio*n*: et red*e*
ption*n*. Si san*n* eo: salutis tue auctor*n* in eo ve
nerare cuius mater ipsa e*n*. Si impi*n*: noli des
perare: sed mat*n*e mie interpella. Ecce enim
filius eius per fid*n*e iustificat impium. O*de*s
igitur in com*n*u*n* letemur: quicun*q* meritis
ip*n*us adiuuani depositum*n*. Nam ipsa est ista
qui beat*n* dicent om*n*nes generationes. U*n*
de Ber*n*. Et mari*n* sicut ad medi*n* respiciunt
et qui in celo habitant: et qui habitant iq*n* in
ferno. id est in purgatorio*n*. et qui nos preces
scrunt: et nos qui sumus: et qui nos sequun
tur: nati nat*n*: et qui nascentur ab illis. Il*n*
li*qu*sunt in celo ut resurgentur: et qui in in
ferno ut eripiuntur. qui precesserunt ut pro
phete fideles inveniantur. qui sequuntur ut
glorificen*n*. Ideo beat*n* te dic*n* om*n*es gene
rationes: que o*b*us generationibus vitas*n* et
gloria*n* genuisti. In te em*n* angeli letici*n*: insti
grati*n*: peccatores veniam inueniunt inef*n*u*n*.
Ergo mento beat*n* e*n* dicent om*n*co generas
tiones. Na*merito* beata virgo maria ab om
nibus hominibus in mundo viuentib*n* vene
randa et honoranda est. q*uo*d a x*po* filio ei*n* dos
nata est in matrem omnibus hominibus: ut
ips*n* in omnibus necessitatibus subueniat.
En*ca* cuius adiutorius*n* in presenti sermone
quic*q* sunt consideranda. Primo q*uo*d efficaci
ter beata virgo maria nos adiuuat. Secun*n*
do vnde hoc habeat q*uo*d tam potens est. Terti*n*
o*que* qualiter nos adiuuat. Quarto prop*r* q*uo*d
adiuuat. Quinto exemplum. Quatu*n*
ad prim*n* notandum q*uo*d beata virgo nos effica
citer adiuuat quia potest: scit: et vult. Ipsa
en*n* habet adiuuandi posse: q*uo*d est mater om*n*
nipotentie. U*n* Ber*n*. Data est tibi om*n*io po
tentia in celo et in terra. ut omnia quecum*q*
volueris valeas impetrare. It*e* haber adiutor
uandi sapientiam: quia cognoscit defect*n* no*str*o*n*
stros et necessitates nostras. Ergo dicitur mi*n*
sapientie et agnitionis. Unde ecclesia. x*xi*.
Ego mater pulchre dilectionis et timoris et
agnitionis et sancte spei. Item habet adiutor
uandi velle: q*uo*d est mater misericordie et boni
tatis. Sciend*n* q*uo*d magnitudo misericordia. U*n*
ne ostenditur in hoc q*uo*d ei*n* misericordia om*n*
m*u* sanctorum misericordias in celo existit*n*
Unde assimilatur olive campi. que est omni*n*
bus patens ar*ce* communio. Ecc*cl*. xxiiii. Qua
si oliva speciosa in campo t*c*. Nam omnib*n*
personis misere*n*: nobilitus et ignobilis fa
mula et infirmi*n*: dimittens et pauperibus au
stis et iniustis: iuuenib*n* et antiquis. It*e* om
nibus morib*n* et infirmitatib*n* subuenit: si p*ro*
bono dei est ut homo libere*n* ab illis. U*n*
de sciend*n* q*uo*d sancti non iuuant hominem: nisi i*n*
ceptum deo placet et saluti ipsius hominis
expediens est. Ergo credere diffinitive: ut q*uo*d
honorat ill*n* sanctu*n*: vel qui hoc facit: vel q*uo*d
dimittit ad honorem illius sancti: q*uo*d ideo sibi
hoc contingat: vel hoc enemiat est erronem
quia forte voluntas dei est ut non liberens
a tali infirmitate vel tribulatione vel neces
sitate. Et sancti no*n* orat p*ro* nobis nisi inceptu*n*
cognoscunt deum velle eos exaudire. q*uo*d for
te talis infirmitas vel necessitas vel pauper
tas est tibi causa salutis: et preservat te a pec
catio*n*. aut forte de*n* ex misericordia sua vult
in te punire in presenti peccata tua. aut per
hao*n* it*c* ibulations augere meritum tuum.
Unde dicit Hugo tertio libro de anima. Quos
dam presciens deus multu*n* peccare posse ha
gellat eos infirmitate corporis ne peccet ut
eis utilius sit frangi languoris*n* ad salutem
q*uo*d remanere in columnis ad damnationem*n*. U*n*
de eti*n* Augustinus in libro de ciuitate dei.
Deus cuius aduersio rebus eragitat: aut mer
ita examinat: aut peccata castigat: aut mer
cedem mihi eternam pro toleratis malis t*e*
poralibus seruat. Ergo cum puer tuus infir
matur: vel aliquem defectum habet: et tu im
ploras et iuocas patrocinium et subsidium
alicuius sancti. committere debes hoc deo et
illi sanctorum expedit. et non diffinitive
tenere nec credere si hoc vel hoc feceris q*uo*d pu
er tu*n* p*ro*pter hoc liberabitur. quia forte cu*n*
peccatis tuis demeristi q*uo*d deus te punit in
puero tuo: ut per h*oc* tribulationes et occas

Sermon

pationes quod habet cum puer tuo peccata
ta tua cognoscas: et sic cum contritione deus
innocens et increario remissionem peccatorum.
Et tamen nihilominus sancti honorandi
et iuocandi sunt cu*n* magna fiducia: q*uo*d merue
runt hoc apud deum q*uo*d possunt nobis subueni*n*
re in n*ost*io necessitatibus. It*e* magnitudo mis
ericordia marie ostendit p*ro* ali*n* scitis in hoc q*uo*d
iuuant in o*b*us locis: in man*n*: in terra: s*ed* cap*n*
in domo: in mesa: in lecto. It*e* in o*b*us p*ro*p*ri*is
die noctis. manec*n*: de sero: in iumentute i*n*
senectute: et sic de ali*n*. U*n* eti*n* Ber*n*. Clergo
bt*n* o*b*is venias potentib*n* misericordia ap*n*: reis
obtinet venia*n*: regis medelam: pusilli corde
robur: afflictio solitudo*n*: p*ro*letantib*n* adiu
tonu*n* et liberationem*n*. U*n* eti*n* Criso. O dulcis
virgo no*n* est phas te posse ill*n* deserere q*uo*d spe*n*
sua fiducialiter in te ponit. Ex his p*ro* magi*n*
tudo misericordia marie. A Quantus ad
scim*n* q*uo*d v*n* maria hoc habeat q*uo*d t*an* potens
est t*an* in celo q*uo*d in terra. Unde q*uo*d hoc h*oc* ex
triplici iure et ratione. Et hoc p*ro* et co*n* q*uo*d pot*n*
apud aliquem regem et terram h*oc* magnus posse
aut ratione parentele aut ratione glorie inuenire op*n*
illum regem: aut i*de* beneficii q*uo*d exhibuit illi res
gi*n*. Ista triplici ratione bt*n* v*n* maria apud res
regem celestem obtinuit magnus posse. Primum r*ati*
onem p*ro* parentele: q*uo*d est mater regis eterni. et id mer
ito h*oc* magnus posse t*an* q*uo*d mater regis celestis
Et hoc signatum est. i*de* Reg. ii. c. vii dicit Gas
tomon Versab*n* matri sue. Pete mater mea
ne q*uo*d nisi p*ro*ba*n* est ut auert*n* faciem mea a te
Secundo h*oc* magnus posse ratione glorie inueniente.
U*n* dicit ei*n* angel*n* in annunciat*n*o Lu*c*. i. In
uenisti em*n* gloriam apud deum. Et no*n* t*an* inuenit
gloriam apud deum: s*ed* etiam apud totum mun
dum. U*n* Ber*n*. Bene maria dicitur gratia ple
na. q*uo*d deo: angelis et hominibus est grata. Deo p*ro*
humilitatem: angelis per virginitatem: ho*m*
ibus p*ro* fecunditatem. Tanta gratia apud deum in
uenit: q*uo*d eam ab eterno sibi in matre elegit.
Unde Ricardus de sane*n*. v*er*. in tractatu*n* de
coceptione virginis. Hec est inquit ab initio
dieru*n* p*ro*destinata: et a patriarchis et prophetis p*ro*
nuntiata. U*n* etiam Damasc*n*. Octa*n* et sem
laudabilis dei genitrix Maria p*ro* et eterno et
principio p*ro*filio dei ordinata est. It*e* tant*n* gra
tiam inuenit q*uo*d o*de*o petitiones eius exaudit
U*n* in li. Regum dicit Galomon matri sue.
Omne q*uo*d petier*n* a me impetrabis. Unde
Ber*n*. Quodre d*omi*na et audiet filius tuus: et que
cun*q* petier*n* impetrabis. X Terti*n* ha
bet magnus posse ratione meriti: q*uo*d ip*n* super

CLXI

o*de*o para*n* creaturas merita cumolauit. P*ro*
quo sciend*n* q*uo*d menta beate marie virgini*n*
sunt nobilia: magna: et iusta. Primo dico q*uo*d
sunt nobilia p*ro*pter immediationem. Nam erga
merita que nos iubemur paupib*n* exhibere: ip*n*
immediate in ip*n* deu*n* exercebat. Ipsa enim e*n*
suo lacte pauit et potavit. hospitio uter sui
hospitauit. vestiuit cu*n* humanitate. s*ed* corpe q*uo*d
de purissimo sanguine ei*n* facta est operatione
spissanti*n*. p*ro*pendente in cruce tan*n* in carcere
re positu*n* cu*n* visitauit: q*uo*d iusta crucem fecerit et
sepulture eius interfuit: sic q*uo*d erga misericordia
paupib*n* exhibem*n*. ip*n* immediate in ip*n* deo
um exercebat. Ergo ei*n* menta sunt nobilia
ra meritis nostris. Secundo fuerit ei*n* merita ma
gna p*ro*pter duplicitatem operationem: q*uo*d simul i*se*
mel contemplationem et actionem exercebat. Tertio ei*n*
merita fuerunt multa p*ro*pter contemplationem
q*uo*d sine cessatione meruit et merita cumulauit.
Y Ged diceret: quod si meruit: nonne quod
comedit et bibit: et dormiuit. Unde q*uo*d omnia
illa necessaria corporis ita discrete ordiuit q*uo*d
eti*n* cessando ab opib*n* et quiescendo semp
meruit: et hoc et feru*n* chantate. Et hoc non
est miru*n*: q*uo*d nobis est possibile semper mereri
in omnibus que facimus vel dimittimus cu*n*
in gratia dei sumus: et dia ad deum referimus
U*n* apl*n*. Ro. viii. Beatus qui diligenter i*bus*
bus deus o*ia* cooperans in bonu*n*. In hoc enim p*ro*
cellimus sanctos in celo existentes qui nihil
amplius mereri possunt: si nos possum*n* in p*ro*
senti vita semper mereri. Clerbi gratia. Si comes
dis p*ro*pter contumeliam nature et cu*n* gravitacio
ne: cib*n* tuus laudat deum: et sic comedendo me
merens coronam vite eternae. It*e* si dormi*n* ea in
tentione ut habeas v*n* te et uxori*n* tu*n*: et pueros
tuos de iustis acquisitis nutrit et valeris: vel
indigesc*n* furari: nec q*uo*d iuste lucrari: vel
si laboras ea intentio ut de laborib*n* tuo pau
peribus subvenias qui per se laborare non
possunt. U*n* si laboras ut penitentiam ade
ti humano generi inuncta perficias. Et quos
cib*n* barum tru*n* intentioni v*n* am habent
sic in gratia labores semper mereri in quibus
opere coronam vite eternae. Ergo p*ro*p*ri*o non
potest p*ro*scire panem qui increatur vite eterna

De beata virginē

coenacunt. **V**itae faber: farto: futor: rusticus erat
eret agriculturæ: tunc de alio laboratore
bus. et p rna dicim qd hic in pñti vita fideli
ter labores tñ habebis mai pñmū in regno ce
los qd totius mñd valere pñt. **E**lii ps. Labora
re manus tuas: qd mñducabis beat eos et
bñsi tibi erit tñ. **E**lii etiam Ber. de pñlteratiõe
Cui labores tenet: mercede inuitat. **E**lius qd
etiam sibi sui labore mercedem accipiet. **E**lii eti
am. **B**reviro huius laborio est metas: corona
pñctua. **A** Sed qd ad tertium. s. qualiter
bñs dñs Maria nos adiuuat: sciendū qd ipa
adiuuat hoies in oī statu. s. in vita in morte:
et post mortem. **E**lii canit de ea. **M**aria mater
gñe mñc tu nos ab hoste protege in hora
mortis suscipe. **A**diuuat qdē in pñti vita tñ
bonos qd malos. **B**onos. s. eos in gñia cōsers
uandort eos gñiam augmentando. Ideo dñ.
Maria mater gñe. **M**alos vero ad miām et
pniam reducendo. id dñ **M**ater mñc. **A**diu
uat etiā in morte nos ab insidias diaboli p
tegendo. id subditur. tu nos ab hoste prege.
Adiuuat etiā post mortem alios in suis manis
bus suscipiendo et eas in celum deducendo. **I**o
subdit. in hora mortis suscipe. **E**lii queritur
sup hoc qd maria vocat sine noiat mñc mñc
an ipa vel fili ei sit magis misericors. Res
pondet qd fili ei in initio pl bñ de mia
qd virgo sancta: qd sicut infinite est potentie: sic
est et infinite mñc. **E**lii ps. Miserationes ei
sup oīa opa eius. **G**is ipa bñtā virgo maria dñ
mater mñc: qd semper misericorditer agit. **E**t
id qd ad hoc pñtōres fiduciari ad mñc
mñc refugunt. **E**lii Ber. Revolute diligentius
euāgelice hystorie seriem universam: t si qd
forte increpatorum dum vñ asperum inuenieris
in maria: pñam decetero suspecti habeas et
ad eā accedere verearis. **G**is filius ei non sos
lū est misericors: si ēt iust in oīb opib suis.
vñ ps. Universo tric dñi mia et veritas. **B**
Quintū ad quartū. s. ppter qd bñtā dñs nos
adiuuat: sciendū qd virgo gloriofa iure iurā:
do tenetur et obligat nobis pñtōrib misam et
gñiam exhibere: vt etiā nullo modo valeat a no
bis continere miā suā etiā si vellet: si iusto
dei iudicio pñncip oportere nobis gñiam da
re: et hoc triplici rōne. **P**rimo pñncip nobis
gñiam exhibere ppter ipsius gñe inuentiones
Pumanū em gñ in lapsu pñmo parenſū
gñiam pdidit quā angelo testante maria in
uenit. **S**ic em ait angel: vt bñ Luce. i. Inve
nisti em gñiam apud deū. Justū est tñ in iudi
cio ecclastico qd ciuili: vt qd re alteri inuenit

ei restituat cui⁹ erat, t sic p istam infas cogit
maria nobis pctōib⁹ restituere ḡm vult
nolit. Secūdo cogiturn nobis misereri pp̄ter
maternū affectū. Nā et eo q̄ er⁹ fili⁹ dignat
dici t esse frater noster. Juxta illud p̄o. Ila-
rabo nomē tuū fratrib⁹ meo. Itē in euāge-
lio dirit r̄pus marie Magdalene. Vlade ad
fratres meos t dic eis. Ascendo ad patrem
meū t patrē vestrū. Et hoc iusta rōne cogit
esse maternā. Ecim⁹ aut q̄ oīs mater dilis-
git filios suos. El si sicut iesus p̄o fm deitas
tē naturalis est fi li⁹ dei patrio: t oīs electi
filii adoptivi. Etc a fili iesus r̄po fm bāant
tātē est naturalis fili⁹ virgis marie: t noscī
filii ex materna affectiōe. Hinc est qd Lu.ii.
dicat. Peperit filiū suū p̄mogenitū. Qui p̄i
mogenitus ei⁹ iusto ordine dicit respectu no-
stri qui post illū filij ei⁹ sum⁹. El Amb. Si
r̄po oīm credentiū est frater: cur non ipsa q̄
genuit r̄pm credentiū fit mater. Ex hoc autē
materna affectiōe cogit bā virgo maria ba-
bere curā nī. Ecim⁹ em⁹ q̄ aīaliū: volucrum
t serpentū mater cogit diligere fetū suū. Qd
si tā fortis est natura vt oīs creatura materi-
na cogit velle bonus filii suis: multomagis
divin⁹ affect⁹ in matre dei cogit cā nos ama-
re: q̄ fili⁹ dei q̄ venit ex mīa in yterū h̄gimis
fecit ei⁹ viscera mīam redolere. Unde Ber. Qui
pomū in manu babuerit p dimidiā viē
p reliquā ptem diei man⁹ redolet odo:ē. Sic
a simili: q̄ mīa q̄ est de⁹ in ei⁹ viscere nouē
mensib⁹ requeit: iō ei⁹ viscera redolent boni-
tatē t mīam in sempitermū. vnde Ber. Dico
vobis charissimi si pie a nobis pulsata fue-
rit non deerit necessitatī nostre: qm̄ mīficors
est t mater mīc. Tertio cogit nob misereri ex
filii recomandatione. Ad hoc em⁹ elegit r̄po
filius marie t̄ps t locum aptissimū quo nos
recomendaret matri. "Docest t̄ps passionis
t locū passionis qñ dixit. Mulier ecce filius
u⁹: vt ex b̄ loco t tpe ipam recomandationē
i pfundi⁹ inculcaret. Nā noie Jobānie qui
interpretat ḡra: om̄es pctōres pueri ad dñm
intelligunt: quos in illo loco t tpe matri cō-
nēdare voluit: vt cū ira dei iusto dei iudicio
gredere ad puniendū t dāmandū pctōres
psa memor loci t tpiō passiōis p nob offe-
tuosus interpellaret: ac si in illa recomenda-
tione fili⁹ ei diceret illud Esa. xvi. Absconde
ingentes t vagoo ne pdas. Ac si dicat. Elis
de mater oculis cordis t corporis: qd q̄tum t
lia p pctōrib⁹ patior t eos tibi habeas re-
comendatos. Quia licet multa t magna sit

Scribble

valde misericordia matris tui super peccatos
teos tui maior est misericordia filii: ut potest quod est
ipamet misericordia habeo misericordiam essentiali-
ter infinitas affectus cupido nostro saluari
quod datur. Et ideo matre sue passioni iteres-
scrivit. ut per suum infelicitatem cui non phao aliquid
denegare occasionem miserendi habeat peccas-
toribus. Et quod autem Maria sollicita sit re
conciliari peccatores propter exemplum. Quidam
peccator volens ire ad peccandum: ad altare
virginis gloriosae stans salutavit eam angelica
salutatione.. quia modus eius erat quadocum
quod preterierat altare vel imaginem virginis ma-
rie quod eas salutavit. Quod cum ficeret vidit
imaginem eiusdem virginis que super altare erat
vinificari simul cum pueru quoniam tenebat: vidit
quod sanguinem fluere de pueru in gremio eius: sis-
cut fluterat de vulneribus Christi in cruce. Quod
cum cerneret stupefactus dixit. O domine quod fecisti
Et virgo respondit tu et ceteri petores: quod am-
plius crucifixis filium meum quod fecerat indei-
tolebat quod virgo sanguinem pueri tergere et
restringere: et non poterat. Et pector ille cons-
uersus ad virginem dixit. O mater misericordie
intercede pro me. Et illa. Uos petores vocat
me matrem misericordie: quod tamen non cessat me
facere matre misericordie et tristitia. Et ille. Non
sic inquit piissima domina loquere. sed memeto ad
uocatum pector te esse et intercede pro me: et mas-
ter ad filium. O piissime fili amore mei miser-
cere huic pectori. Et filius. non mihi. Nec graua-
ri debes quod te non audio. quod et ego rogaui pa-
tre meum. Primum ut si possibile foret alio mo-
do genitum humanum salvare transferret a me ca-
licem passionis et noluit me audire. Et mater
O fili: memento quod materno amore te fons
alui uberioris meis: et condona huic pectori. Et
filius. O mater: ex iusticia tibi ostendam quod exau-
dire te non teneo. Et mater: non sum iusticiam
causem: sed ad misericordiam configimur. Et ergo
propter tuam misericordiam miserere huic pectori. Et fi-
lius. Rrogaui ego secundo patrem meum: ut si
possibile foret alio modo genitum humanum sa-
vare transferret a me calicem passionis: et no-
audiuit me. Et mater. O fili: memento labi-
tum et dolorum quos sustinui tecum: et dona mul-
titudinis peccatorum. Et filius. O mater noli gra-
ui pro te non erandi: sed memeto quod tertio r-
gaui patrem meum ut transferret a me calice
passionis: et non audiuit me. Et mater deposita
filium: revoluit se procidere ad pedes eius. C-
videt filius dixit ad eas. Quid est mater
facere vobis. Et illa. Tandem ad pedes tuos

pectore iacebo quousq; ei venia cedam. Et
filio. Absit hoc mater. Statutus est in lege
divina: qd filius debet honorare matrem: et
fusticia concludit qd ille debet legem imple-
re qui legē dedit. Cum autē ego filius sum
sum. tū tu mater mea te hono:are volo i isto
peccato:e: t sibi ppter te oia petā indulgere
vt sit par inter nos cū:t in signū pacis oscu-
letur vulnera mea:t sic peccator osculando
sanauit omnia vulnera rpi.

CLXI

ote iacob quo usq; ei venia cōcedas. Et
io. Absit hoc mater. Statutus est in lege
ma: q̄ filius debet honorare matrem: et
nica concludit q̄ ille debet legem imple-
qui legē dedit. Cum autē ego filius tuus
n. t̄ tu mater mea te honorare volo i. isto
ccatore: t̄ sibi ppter te oīa p̄tā indulgencie
sit pat inter met eū: t̄ in signū pacis oscu-
tur vulnera mea: t̄ sic peccator osculando
nauit omnia vulnera r̄pi.
De beata virgine aliis sermo. citij.

Ecit mibi magna qui po-
tens est: t̄ sanctū nomen er?. Zu-
i. Dicero. De beatissima t̄ glorios-
issima v̄gine maria loq̄ me undi-
gnū fateor. Sed t̄ puto q̄ nemo sit qui p̄su-
mat: nisi q̄ quāta sint q̄ panduntur ignorat.
En si ad hoc nemo idoneus invenitur votis
oībus cessare non debet quilibet etiam pec-
cato: a laudib⁹ virginis gloriōse. Unde enī
Augu. Quid em̄ dicaz de te pauper ingēno
cum de te quicquid dixerō mino: laus est p̄
tua dignitas meretur. Nā si oīa mēbra ver-
terentur in linguis eius laudē adhuc expli-
care non possent. Un̄ etiā Berū. Si omnium
martyriū vulnera t̄ mēbra verterentur in lin-
guis eam sufficienter laudare non possent.
Vigiliter tanti doctores fatēnt se ad hoc nō
posse sufficere. quid dicam de modēno dos-
ctoribus qui respectu eoz sunt quasi gutta
respectu marie. Sed recurrentē est ad illas
de qua locuturi sum: vt apud suū filiū nos
stram insufficientia adiuvet. t̄ indignitates
excuset: q̄ dñs fecit ei magna q̄ potens ē tē
Un̄ in p̄ni scimone t̄ in p̄senti festo. Il. bea-
te virginis M̄arie ma sunt dicenda. P̄rio
de nouem dignitatib⁹ quib⁹ cam privilegia
uit deus p̄e ceteris sanctis t̄ hoībus. Eōdo
quomodo ipsa beata virgo M̄aria est exem-
plar morū t̄ virtutū. Tertio exemplum.

D Quantū ad p̄mū sciendū q̄ prima di-
gnitas marie est q̄ cā ab omni peccato inor-
tali: veniali: t̄ originali mūdavit t̄ custodi-
uit. Rari sunt qui sibi caueant ab omni pec-
cato mortali. Rarioreq; sunt qui caueant a ve-
niali. Rarissimi qui nascantur sine originali
Ideo rarissimi: quia nō immenius nisi tres
in nouo testamēto: scz r̄ps: beata virgo mar-
ria: t̄ beatus iohannes baptista. De virgine
enī maria dicitur Lanti. iii. Zota pulchra co-
amica mea t̄ macula non est in te. Ipsa eius
fuit pulchra, quia ab omni peccato mortali pe-

Debeata virginē

multa dura. Fuit tota palma, qd in carne et
in aliis a patre originali mālitate. Fuit sine
maculaq; ab omnib; omniū effecta
Unde Dicitur. Ego puto qd copossoz sancti
estōmē benedictio tu maria qd in alio i
recto sacrificatos descendenter qd non solus
essa ecclī sacrificatos sed enī eius virtū dei
opus immunit ad oī patō oſeruaret. qd alteri
omnium in natio malitū creditur esse dona/
rum. Cū enī Aug. Cum de peccatis agitur nul
lum peccatis de hac sacraissima virginem a
no rolo fieri mentionē. Cū p̄. Anima eius
in rea ip̄i bñdicet: qd nulli occidit i hac vi
ta. Nam si oēs sancti t ſcē interrogarent si
peccassent oēs māderant. Si dicentur quoniam
enī patō nō habent rōtes in nobis nō est
Unde Salomon. Non est hō mālus in terra
qui facit bonū c nō peccat. Cū enī p̄ouer
biꝝ. t̄m. Ep̄p̄ies in die cadit iustus t res
fuerit. Cū enī dī in deo. Oñis hō p̄ec
cata remalia. de penit. dist. ii. Opponit. Sed
ſine omni patō mortali p̄ecet virusquisq; vi
tare. Et oppoſitū tenere c̄t errorē t bereti
cum. Unde magister suarū lib. ii. dist. xxxvi.
dicit. Illos errare dicimus qd cum mani cheo
diant hominē peccatum mortale vitare nō
pōsse. Secunda dignitas est qd eam in mīcē
ſuum elegit p̄e omnibus mulieribus t vir
gībus. Unde cantatur de ea. Elegit cā de
t p̄eodlegit cā. Unde bernar. P̄o in de
mīni ut homo fieret nasciturus de hominē
talem ſibi debuit matres eligere quin poti
condere qualē t se decere ſciebat t ſibi pla
ciuitam nouerat. Volutū igitur virginem ēē
de qua immaculata imaculatus procederet
omnū maculas purgaturus. Cū lont t hūl
lom de qua mutis t humilis corde prodiret.
Unde sciendum qd beata virgo fuit vera ma
ter ip̄i: quia mātrā carnis ſibi dedit conue
nientem locum in utero tribuit: t cōueniens
in utero nutrimentū ſibi exhibuit. Ista tria
faciunt cā vera c̄fē mātrē ip̄i. Itē fuit tota
mater ip̄i: quia totam ſubstantiā miniftra
uit. Itē qd nullus pater ibi aliqd dedit. Co
pus alienum puerorum formatū est duabus
linis. I. ſemine vtriusq; parentis. Co: p̄ au
tem ip̄i formatum est tantū in vna linea: d
est ſola carne virginica. Unde ip̄i non vocat
ſe filium hominiū: ſed filium hominem: quia
ex operatione spiritus sancti t er sanguinib;
purissimus beate virginis mane formatum
c̄t corp̄ ip̄i. Itē fuit ſollicita t ſtudiosa ma
ter. Adico ſtudiosa fuit. vt dicit beat⁹ Bern⁹.

qd omnia opera misericordie erga perfonim
ſali exhibuit: ip̄i enī indumento carnis indu
it. Ip̄i enī in hospitio vecri ſui nouē mē
ſibus hospitabatur. Ip̄i per infantilem era
tem infirmū fuit: nutritus t porauit. Ip̄i
in cruce tanq; in carcere poſitū viſtauit. Et
ſepulture interfuit: t bene ſtudioſa mater fu
it. quia omnia opera misericordie erga filia
etere revoluit. Et ideo mater filio futuſalde
charifima. Qd quidem ipſe ostendit quido
in cruce crifteſ tantā curam t cā babuit: qd
eam Jobanni cōmendauit. E Ip̄i nā
qd in hac vita quin ſibi habuit t poſſedit. Da
buit quidem quandā pōnam expensarū ſi
bi datam pecuniam: habuit corpus t anima
habuit mātrē: habuit ecclēſiam. Ea autem qd
fauerat vilia custodirū illimo cōmifit. ea zu
tem que fuerunt cara custodib; bona cōmī
ſit t cōmendauit. Nam p̄cuniā quam contrē
petibilem t vilissimam reputauit custodi vi
lissimo. ſey iude traditorū cōmifit. Corpus ſu
um propiū caris custodib; ſey nichobemot
Ioseph ad anathēmā cōmifit. Ecclēſiam vero
quam habebat cariozem cariori custodi: ſey
petro t radidit. Mātrē autē canſimam cu
ſtodi dilecto ſeſ Jobanni euangeliste cōmī
ſit. Animā quam habuit ſupcaruſimam cu
ſtodi ſupcaruſimmo. ſey patri ſuo eterno cōmī
mēdauit. vñ Luce. t̄m. Pater in manu ta
as cōmendo ſpiritum meum. Tertia digni
tas est qd virgo p̄ecepit t vgo pm̄ifit. Inſup
pepent filium ſuum ſine dolore. Et illa con
ceptio predicta fuit p̄ Eſa. qui dicit. Ecce vir
go concipiet t pariet filium. Unde Augusti
nus. Qui ſcriptit tabulas lapideas ſine ſhilō
ferre. ipſe grauidauit virginem. Almaria ſpi
ritus sancto. Et qui produxit panē in beremo
ſine aratione ipſe impregnauit virginē ſine
corruptionē. Et qui fecit virginē ſine pluia
germinare. ipſe fecit filiam dauid ſine ſentie
generate. Item petrus Rauen. loquens de
virginē maria dicit. Virgo inquit te mātrē
p̄eſtit gratia non natura in tuo p̄ceptu: in
tuo partu creuit podo: aucta est caſtitas: in
tegritas roborata: t ſolidata est virginitas.
¶ Item sciendum qd partus virginis p̄e
cellit partus aliarum mulierum. quia cerere
mulieres ante partus habent timorem. quia
multe in partu periclitantur. Ergo communis
niter mulieres p̄parant ſe ante partum qd
ad mortem cui p̄ceptione ſacramenti. In
partu habent dolorem. Unde Genes. iii. In
dolore partes filios. Et post partum habent

Sermo

Langoset. Sed beata virgo timere non de
buit. qd habebit angelum custodientē patres
ſanctificantem p̄o. Sanctificauit tabernac
ulum ſeum altissimum. Spiritus sanctū con
cepit eperantem. Luce. i. Spiritus sanct⁹
ſupermetu te. qui ſe cōceptū tuū cōficiat.
Filii dei in utero habitantem. Ecclesia. t̄m.
Qui circuuit me requirit in tabernaculo meo
Similiter in partu nō habuit doleū. Enī qd
p̄o ſibi illum doleū: vñ ſuā paſſionē ſcr
uauit. Luce. vñ gladius doleū pertransiuit
eiam eius. Enī quia ſine peccato concepit
et mulier rōne peccati illi dolori ſubiecta fu
it. Enī quia tantam habuit leticiā de eo qd
ſe videbat dei filium parere generare redēm
pōcent: et ſuā virginitatem retinere qd tā
immīcā leticia omnē alium dolore excludit.
Unde Pet. Benedicta tu i mulieribus qd illā
generalem maledictionē cōficiſti qua dictus
eſt. In dolore partes filios. Augustin⁹. O qd
beata mater illa que ſine contaminatiō ſo
cepit: et ſine dolore p̄epenit. Similiter poſt
partum non habuit languore. Enī qd me
diciam dei poſtauit. i. filium dei qui ſanat
oēm languore t oēm infirmitatem. Enī qd
virtus altissimi obumbraculū et refrigenus
ſibi fecit: t nullā moleſtā tam partu in partu
p̄misit. Luce. vñ. Eritus altissimi obſtrabit ri
bi. Quarta dignitas eſt qd ip̄e ip̄o matrī ſue
subditus fuit. Unde Luce. ii. Et erat subdit⁹
illio. Ubi ip̄us docet filios obedire parenti
bus. de hoc qd ante ſermone. t̄m. ¶. Qui
ta dignitas eſt qd oēs gratias quae oī ſan
eti habuerunt particulariter: ſibi ſubditu
versaliter. Nam abraham habuit fidelitatē
magnum: ſed ipſa fidelio. Moyses habuit
mansuetudinē: ſed ipſa mansuetio. David
habuit humilitatē: ſed ipſa humilio. Jobā
nes euangelista ſeruauit virginitatem: ſi ip
ſa purior. Marta habuit hospitalitatē: ſi
ipſa liberio. quia coſtus nouem mensib;
in utero ipſius hospitat⁹ fuit. Maria mag
dalena iuſtitit contēplationi: ſed ipſa in co
templatiō ſublimio: fuit. Beatus Nicola⁹
misericordiam eribuit: ſed ipſa clementio
fuit. et ſic de alijs. Unde p̄ouer. t̄m. Mu
te filie congregauerunt diuitias. tu ſupgres
ſa eō vnuersas. Unde bernardus. Nō decu
it. Monam communes gratias habere: nec
paucas que ſummi gestabat in utero. ſi qd
quid ſummi quicquid altissimi fuit in gra
tia. hoc abundantiſime poſſidebat. Cū die
ronymus. Leterio per partes. Almarie p̄co
ſe tota ſuā infusa plenitudo beatitudinis.
Unde iterum bernardus. Abento de te virgo
beata plenitudo gratie p̄eſtit. qd a nobis
defuit tibi ſuā paternarcha ſuā ſpecie prope
tarum. ab aliis apōſtolis. conſtituta mar
tyrum. ſobrietate conſtitutum. calix tūc
num. puritas angeliū. Sc̄ita dignitas ē
omniū christianorum. Speciale collatione
qd fere quod ip̄e ip̄o ſecundū ſuā laudes ip̄e
gī marie. Unde Eccl. t̄m. Benedic nos
eūm genitum dedit illi. Quis enim eftā ſe
leratus qui non habeat devotionem ad bea
tam virginem. Tiam cum quis offendit per
dem ad lapidem ſtatim inuocat. Et anam.
vel etiam quandoconq; occurrit aliquis grā
dis tribulatiō ſine ab aquaſine ab igne. vñ
etiam a qua cōq; alia creature ſtatim homo
imploreat patrocinū virginis glorie. Cū
ne clamando Ave maria. ſic qd quā natura
litter eſt iam homini uifitū habere ad maris
speciale refugū tāq; ad matrem poenit. 7
Septima dignitas marie eſt qd Iesu chru
ſtus in occurſum eius pertinet: cum eternū
ſuo celesti quando ipſa de bacuita mihi cōt
6. Unde sciendum qd christus matrem fu
am virginem mariam cum benevoliſi ſo
tate afflāmpſit. Nam angeli patrarche p
pōete: et apostoli ſibi cui christo obuiaverūt
Et merito: quia omnes iſi eam benedixerūt
nebantur. Angelū enim qd ipſa beata vir
go maria eſt domina angelorū. Nam inde qd
ipſa de eorum ſtripe descendit. p̄eopōete. qd
ipſa ſpiritū propheſie plena fuit. Apoſtoli.
qua ipſa eorum magistra fuit: qui apoſtoli
p̄eſtentes corporaliter fuerunt: et cī etiā ſe
fecerunt. Unde sciendum qd bis cuſcuſum
fuit celum. Primo quando ip̄o ascendit. da
tunc nullus angelus in celo remansit ſi oēs
obuiam ip̄o venerunt. Secundo quando bea
ta virgo afflāmpſit fuit. qd tūc om̄is amēdi et
omnes aīc sanctoꝝ et ip̄e ip̄o obuiā ſibi re
nerunt. Tertio euacuabitur in iudicio. quia
tūc om̄is in celo cōſtientes in valle iofaphat
proficiſcentur. Octava dignitas eſt qd cā tā
qd regnum celi ad deterrā ſuā collocauit.
¶. Sciendum qd quicquid regina confu
uit in regali palacio p̄e certens tria habere.
ſalicet nobilicem locū oīnatū: et famili
tum. Ista tria habet regia celum video dicit p̄s.
Sicut regina a deo ſuis in reſitu dea
rat et circumdata vanitate. Habet igitur be
ata virgo maria nobilicem locū ſue ſuā
tum. quia ſedet a deo ſui filio ſuā. Secundo
ſe i

Debeata vīrgīne

babet nobiliorē ornatū. ideo dicit. In vestitu deaurato. i. cū corpore glorificato. Verbi. Etōta cōglomeratur angelorum frequētia; vt videant regnā sedentē a dextris domini virtutus in vestitu deaurato. i. in corpore semper immaculato circundata varietate. i. multiplicitate virtutum distincta. Tertio habet nobiliorē famulatū. qd oēs angelī t oēs sancti assidue famuluntur ei. Ideo subdit. Circundata varietate. Claritas est angelorum et oīm celestium spiritus. s. patriarcharū. pp̄batarū: apostolū locum martyrum: cōfessorum: t virginū. Oēs iste varietates ipam cōsidant. qd oēs isti tanq̄ domicelli t domicelle sibi assistunt: et eā venerantur et laudant. Itē per ipam t prop̄ ipam in celis eternaliter honore altissimo honorabimur ab oībus ordinib⁹ angelorum. Quādmodū r̄niuersi fratres et sorores respondeant a tota familia sua reverēdissime honos rōne regine: sic et nos ab oībus angelis rōne sororis nostrae virginis marie. I No nā dignitas marie est qd ipam iesus t p̄s p̄s tationariam hōim fecit. vñ Ber. Per te accessum habem⁹ ad filiū. O beata inuētrix gratia: genitrix vite: mater salutis copiosa charitas tua nostrorū cooperat multitudinem p̄tōrum. secunditas tua gloriofa fecunditas tēm nobis parat meritorū. Dñia nostra: mediatrix nostra aduocata nostra: tuo filio nos representat: tuo filio nos recomēda. Ideo beata virgo maria assimilat primo aurore. Si tūt emī aurora est mediū interdiē t noctē: sic ipa est mediatrix int̄ nos et deū. vñ Ber. Se carū accessum habet hō ad deum: vbi media seorem cause sue filium habet ante patrē mārem ante filiū. Xpus nudato corpore patri stendit latus et vulnera. Maria filio pect̄ et vbera. Non potest ullo modo fieri repulsa bi tot cōcurrunt charitatis insignia. Itē amulatur luna. Sicut enim luna p̄e ceteris planetis terre est magis vicina: sic et ipa p̄e ceteris sanctis peccatoribus est magis p̄p̄inna cum sua misericordia. Augu. Maria p̄ omnibus sanctis impetrat inducias transcessoribus: vt renuncient suis errouibus. Item ipa comparatur soli. quia eius misericordia p̄ oībus alijs cōmūnior est. Item si sol habet tres planetas supra se: et tres frāse. Sic et ipsa beata virgo Maria habet trinitatem personarū supra se: t tres frāse. Nam ipsa est preposita a tpo cōmūnō: viduū: et virginus: viduū: et quoz omniū cuius

Sermo

ram gerit. sicut mater sollicita super suos filios t filias. Itē sicut sol lucē suā et calore suum cōmūniter tribuit oībus: tas bono p̄ malis: iustis et iniustis. Sic et ipsa lucē grātie t calorem misericordie omnib⁹ impenitit. Unde Ber. Omib⁹ finū misericordie sue aperit: vt de plenitudine eius accipiant vniuersi: captiu⁹ redēptionē: eger curationē: triſis consolatōem: p̄tōr: veniā: iustus grām: angelus leticiā: filii p̄sona carnis hūanc substantiā: tota deniq̄ trinitas. Itē brā virgo Alaria cōparat stelle maris. Unde canit. Ane mario stella dei mater alma tē. Quia sicut stella maris vniuersaliter dirigit om̄s: nāvigantes suis radiis. Sic virgo maria oēs hoīes p̄ mare hui⁹ mundi transeunt: dirigit suis exemplis t illuminat t informat. Informat enīs cōiugatas ut viris suis obediāt et eos honorēt: sicut ipa ioseph obediit t ipm sp̄ honorauit. Informat etiā viudas ut post mortē viroꝝ suoꝝ alios non accipiant: s̄ in viduitate p̄maneāt. Informat virginēs ut hoīm consortia fugiant. t a multiloquio se temperent. Informat penitētēs ut oīa p̄nīe pficiat. Informat etiā hoīes iustos: ut de die in diē pficiant: t semp meliores fiant tē. Quia igī beatissima vīrgo Maria oībus per mare hūius mūdi nāvigātib⁹ radios exemplorū suoꝝ emittit. Ideo stella maris vocari debuit. Itē dicit stella maris ratione statiōis. qd non occidit sicut alie stelle. Sic beata virgo peccatorib⁹ non occidit. sed semp in cōspectu filij p̄ ipis intercedit. Nam cū oēs sancti t sancte peccatorē dereliquit: tūc ipa sola cū nō derelinquit. Unde quilibet peccator: ad gloriosissimā vīginē mariā cōfugiat tāp̄ ad mediatrixē t auriliatri t vbera. Non potest ullo modo fieri repulsa bi tot cōcurrunt charitatis insignia. Itē amulatur luna. Sicut enim luna p̄e ceteris planetis terre est magis vicina: sic et ipa p̄e ceteris sanctis peccatoribus est magis p̄p̄inna cum sua misericordia. Augu. Maria p̄ omnibus sanctis impetrat inducias transcessoribus: vt renuncient suis errouibus.

Media p̄ oībus alijs cōmūnior est. Item si sol habet tres planetas supra se: et tres frāse. Sic et ipsa beata virgo Maria habet trinitatem personarū supra se: t tres frāse. Nam ipsa est preposita a tpo cōmūnō: viduū: et virginus: viduū: et quoz omniū cuius

CLXII

etiam. Videbat ipsum expirare t non poterat eum osculari t amplerari. Item erat destinata omni humano autilio. Nas apostoli fugerant a tpo: sic qd non habuit autilantem ne qd consolantes. Unde Damascen⁹. Ipsa beata virgo dolores quos effugit parens: bos in tpi passione sustinuit. Unde etiā Ansel. Dñia mea quos fontes erupisse dicam de p̄ dicissimus oculis tuis cum attenderes vñ filium tuū innocentē coram te flagellari: ligari: mactari: t carnem de carne tua ab ins p̄no crudeliter dilacerari. Unde Augustin⁹. Illa pia mater oīa sua fatigauerat membra vt incessu deficiens: vir peruenire posset ad sepulturam tpi. Item sciendū qd beata virgo Maria in his omnibus tribulationibus semp patientiā seruauit. nec aliquod signū oīy: t impatientie ostendit. Ergo illi erant qui dicunt qd beata virgo sub tpi crines extra terit t se cū pugnis verberauerit. quia nū qd aliquod signū indecentie ostendit: sed insidulit crucifixorib⁹ t affectauit salutem ipo rum. Et hoc qd tpi orauit ore dicens. Pater ignosc illis. hoc ipsa eis affectabat i corde. Tertio illis qd sunt in medio constituti: dat exemplū operādi t tpi utiliter erpendendi. Nam ipsa semper tempus suum utiliter erpendit t nunq̄ ociosa fuit. Eli P̄uer. t̄t Panem ociosa non comedit. Sic t nos exēplo Marie debemus operari bonum. Unde Johā. ix. Operamū dum dies est: venit enim nos in qua nemo operari potest. Nam inter omnia que deus nobis administrat ut presenti nihil est nobilior t utilius t preciosius qd tempus gratie. Ber. Nihil preciosius tempore. Ergo studiose conseruandū est tempus. Unde Ber. Omne tempus nobis impensum a nobis ergetur: qualiter expēsum. Unde iu bis punctis iam dictis debem⁹ imitari beatam virginem mariam. Unde P̄uer. viii. Beati qui custodiunt vias tuas.

¶ Quantum ad tertium nota exemplū in quo cognoscere poteris qd est utile et salubre beatā virginem mariā in necessitatibus inuocare. Unde legitur in libro de miraculis beate virginis marie. qd quedam matrona beate virginis deuota p̄p̄ias p̄oles informādo ad filialia edocuit: vt ipam in suis necessitatib⁹ inuocarent deuote dicēdo Ave maria tē. Que filiam dissolutam t vagabundā t saltatricē t claffatricē babuit. Quā ipsa mater plures correrit: sed parum in ea p̄ficit. quia pater dilerit eam p̄e ceteris pueris

Germō cōs de beata virgīne

*M*utus vobis pulchra et mundana esset: et emit
et pulchram et pōposa vestes. Que i vna die
dūca coorando farigata iuit ad quoddam
pomerium sedens sub vna arboce volens re
fūllam. Qui diabolus immediate affuit di
cens. *E*orge veni mecum. En illa. Cuiusnas
eo tu. Et ille. Ego sum diabolus cuius ppo,
tū conatus adimplere. Anna t rete nostrū
ad animas capiendas. Unde modo recipio
penas non solum pto tuo peccatis: sed etiā
pto peccatio omnium quos per ornatū cors
pono tui ad malas concupiscentias induit
isti. Et diabolus statim violenter nitebatur
eam rapere. Et illa clamauit dicens. Virgo
maria adiua me: sicut mater in puericia eā
edocuit. Et statim dicit clara voce. Ave ma
ria gratia plena tc. Respondit diabolus dis
cens. Maledicta sit que te hanc orationem
docuit quam si non distilles insto dei iudicio
ad inferni incendium te transferri. Tu cā
tu s equalibus penam condignam p: o om
nibus quos ad peccandum transi inuenis
ses. Que postmodum nūq amplius chon
savit: t vestes pomposas deposituit: t vitam
t mores humiliiter emendauit: t beate virgi
ni amplius rscq ad mortem seruunt. Et sic
vitam suam in bono finiuit.

Gōmuniū sermo de beata virgine.

Sermo. clvij.

Ho mater pulchre dile ctionis t timoris t agnitionis sancte spei. Eccl. xxiij. Sciendū q nemo pōt digne laudare bea tam virginem Mariam: nisi ipsum dignus

faciat ille qui habitauit in vtero eius. Quis
enim laudare poterit sufficiētē ea que eter
num protulit verbum. que suum genuit crea
torem. Que nobis dedit mediatorem dei et
hominum. Que nobis cibum attulit angelo
rum. Unde dicit Petrus damianus. Qualis
ter eā laudare poterit mortalis hominis ver
bum: que de se protulit verbum quod manet
in eternum. Que lingua in eius laude inue
nitur ydonea. que illum genuit quem omnia
benedicunt. cui t cum tremore seruunt ele
menta. Unde etiā Damascenus. Licet mil
le p: o: mille lingue vociferentur nec suffices
rent: sed nec si omnes lingue hominum cons
uarent eam mirificis possent efferre prece
nja. Omnis enim preconū excedit magnitu
dinem: t omne eloquius ad eius excellentiā
insufficiens inuenitur. Unde etiā Bernar

duo. Ultimā mibi tot essent lingue quot sunt
stelle celi: t omnes illas possem eduertere in
laudem genitricis dei nec sc̄e satiarer. Et si
nullus humanus sermo in euo laude inue
nitur ydoneus: non tamē propter hoc ab eo
laude cessare debemus: sed quod possimus
faciamus. Nam ipsa est mater pulchrie dile
ctionis t timoris tc. Ex quo hodie festum.
H. beate Mariae celebramus que est non so
lum mater christi: sed etiam mater omnium
hominum t domina angelorum. Tunc in pie
senti sermōe quattuor de beata virgine sunt
dicēda. Primo per que facta sit mater domi
ni. Secundo per que facta sit domina angel
orum. Tertio per que facta sit mater omnium
hominum. Quarto dicenda sunt aliqua exem
pla de beata virgine: in quib⁹ cognoscere po
terimus honestatē t pietatē virginitatis marie.
H. Quantum ad primus sciendum q tria
fecerunt beatam virginem mariam matrem
domini. Primum est eius castitas: quia ipsa
est speculum virginum. Hoc patet. quia ipsa
habuit triplicem virginitatem. Primum inter
grā: qz in corpore t in aia. i. Thessa. v. Inter
ger spiritus vester t anima t corpus sine qz
rela in aduentu dñi nostri iesa christi serue
tur. Sunt enim quidam qui non habent inse
rexitatem corporis: sicut fuit maria magda
lena: t heu iam plures sunt in mundo. Unde
Hierony. Qui imundiciam luxurie perfecte
continētē subiecti sanctior dauid existit: for
tior sansone. Nam nihil vilius est qz a carne
vinci: nihil gloriiosius qz carmē vincere. Alij
sunt qui habent integritatem corporis: sed
non anime: qz per malam concupiscentiam
t consensuā aiam maculant. Unde Mat. v.
Qui viderit mulierem ad concupiscendum
eam iam mechatus est ea in corde suo. Sic
intelligitur d tactu illicito t locutōe t corpo
ris ornatū tc. Unde Hiero. Nam mille sunt
virgines carne: sed non spiritu: quorum cor
pus est integrum: sed anima est corrupta. vn
de Isido. de sum. bono. Virgo carne t nō mē
te nullum premium habet in reprobatione
Alij sunt qui non habent integritatem spiri
tu: qui per mortale peccatum spiritum suū
a sponso suo diuidunt: t sic adulterium spiri
tuale cōmittunt. Beata autem virgo habuit
integritates in corpore: quia semper corpus
suū iubilatum seruauit. Et in anima. quia
omnem piauim motum t concupiscentiam
penitus ressecauit. Et in spiritu: quia nūq
per aliquā peccatū a deo diuisa fuit. Lati. iii.

Germō

Tota pulchra eo amica mea tc. Secundo ba
bit virginitatem exemplē: qz ei⁹ virginitas
obiū viginib⁹ fuit in exemplū. Ideo signata
est per amigdalū que inter ceteras arbores
piso flores producit. Sic et beata virgo pmo
inter mulieres votū virginitatis emisit. p.
Educentur regi virgineo post cam tc. Nam
ante ipsam virginitas non videbatur eē ma
gno merito vel honoris: postmodum autem
facta est magni meriti. Quia debetur ei fru
ctus centesim⁹: cum coniugatio corruptis
datur tricessim⁹: et viduis ieragēsim⁹. Et
etiam viginitas facta est magni honoris: qz
ipsam honorauit xps qn uō de coniugata cor
rupta sed de vigne nasci voluit. Ipam etiā
virginitatem honorant angeli: vt p̄s ihsu
etis virginibus. s. in agnete: cui angelus vestē
preparauerunt: et eius nuditatem texerunt.
In cecilia cui angelus coronas de paradiſo
attulit. Et in beata barbara: cui angelus sto
lam candidā depositauit: qua nudatum cor
pus eius terit. Et in beata letherina: quam
angeli proprijs manibus sepelierunt in mō
te iyunai. Item oēs hoies exemplo christi et
angelorum honorare debent virginēs. Unde
Damasc. li. iii. A nuptijs abstinentia ange
lorū est imitatio. quanto itaq est angelus
homine superior: tantovirginitas nuptijs ē
honorabilior. Quis enim hominā est tā stō
lidus qz non amet et honoret virginitatem.
quam etiam dyabolus honorat. Unde Dō
bie. iij. legitur qz demon asmodeus virgini
tatem bare a septem corruptoribus libera
uit: quos singulatum occidit qz cito vnuſquis
qz iporum ad virginem introuit. Item p̄s
hoc in beata agnete: cuius virginitatis infi
diatorem scilicet prefecti filium dyabol⁹ suf
focauit. Dyabolus ergo velut nolit honorat
virginēs: sicut victus vinctrices: et tanqā āge
lorum sorores: et tanqā xpi sponsas. Unde
Bernardus. Fulgida virginitas est gemma
virtutum: germana angelorum: lampas ec
clesiarum: lux animarum. ipsa calcat libidinē
m: vincit dyabolum: contemnit seculū de
primit omne periculum. Tertio beata virgo
Maria habuit virginitatem transīsam qz
in alios castitatem transfudit. Licet enī pul
cherrima fuit: tamen a nullo concupisci po
tuit. Et talem virginitatem sancta Kathes
rina non habuit quis virgo esset mente et
corpore: tamen Marianus ea concipiuit.
Similiter et beata margareta quam Olibri
us concipiuit. Et beata agnē: quam p̄fes

cti filius adamauit: t sic de alijs. O Es
dices vnde accidit qz nullus insipientis
marianam concupiscere potuit. Respondet qz
hoc accidit pūnc paliter tribus rationibus.
Prima ratio: quia taliter se habuit in omni
bus verbis et factis et moribus qz nulla das
bat occasionem peccandi: sed mouebatur cot
cūlibet ipsam intuens ad dictionem.
Secunda ratio est propter luminis clarita
tem que de eius facie erbat: que homines i
admirationem inducebant: et ad deum lauda
dum de tam nobili creatura. Tertia ratio est
quia deus occultabat in ea que poterat eē
incitamenta ad libidinem t dedit illam gra
tiam omnibus eam intuentibus ut non in
ordinate mouerentur erga eam ad malū sed
solum ad bonum. P Secundum quod
beatam mariam virginem fecit esse matrem
christi est humilitas: ut ipsa faretur per se.
Luce. i. Respetit humilitatem ancille sue.
Bernardus. Audeo dicere qz nec marievirgi
nitas sine būilitate placuisse. ppter qd cus
per gabrielē dei filius ex ea incarnandus nū
ciaretur: omnium virtutum oblitā t sola hu
militate gloriatur dicens. Quia respetit bus
militatē ancille sue tc. Unde etiam Augu
stinus. Si audeo dicere tunc marie non tan
tum profuit sua virginitas: qz ei⁹ humili
tas. Per eius humilitatem deus est incarna
tus peccator: liberatus: damnatus salutus
erit reductus: mo: tuus resuscitatus. Unū
endū qz beata vgo maria post xp̄m humil
litas fuit inter omnes hoies et sanctos qui
hic in mundo vixerunt. Nam ipsius mirāda
humilitas apparet in hoc qz licet sanctio: sic
omnibus in celo et in terra: tamen nū le
gitur de ea in enangeliō qz aliquod miracu
lum attemptauerit facere in presenti vita.
De sancto petro legitur Actuū. v. qz vmbra
illius sanauit infirmos. Similiter qz sancto
Johanne euangelista qui tunicam suam fes
cit ponere super mortuos qui occisi fuerunt
cum veneno et reuixerunt. Similiter t beat⁹
andreas qz suscitauit qz droginta mortuo qz
in aqua intenerunt: t sic de alijs sc̄is. qz
em̄ btā virgo maria magnā. cōpassionez ba
buit cū tribulatio: qz fuit causa incitans eam
ad miracula faciēdū: tñ būilitas adeo co:
fus occupabat qz ppter būilitē attempta
re non presumpt. Unde Bern. Merito fa
cta ē nouissima puma: que cum esse prima
omnium se nouissimam faciebat. Sed quo
ritur cur beatavirgo Maria debuit esse tam
ff un

Germō cōmūnō. dē beata vīrgīne

hamōia. Rēspōndet q̄ propter mā. p̄mo
idē quia debuit illū recipere totaliter in
tē qui est super om̄na. idē humiliari debu-
it m̄sia om̄na. Secundo quia debuit super
om̄nes sanctos et super om̄na chōros an-
gelorum exaltari tamq̄ regna celi et domi-
na angelorum. idē debuit esse humillima. vñ
Bernardus. Tūnq̄ super chōros angelorum
sublimata ascendit seūm̄ prius inter om̄na
homines sublimata descendisse. vnde Am-
broſi. Super Beati īmaculatū. Quād enīm
quia est abieccio in hoc seculo: tanto magis
eraltabitur in futuro. Tertio quia sicut p̄ su-
perbiā Eua intravit in hunc mūdū.
Gic econverso: vita per humilitatem Ma-
ria reddita est huic mundo. Et quia contra-
ra contraria curātur. idē sicut Eua per su-
perbiā voluit se assimilare altissimo deo q̄
est super om̄na. Gic Maria econverso de-
buit se humillimam exhibere: vt nobis mor-
tem auferret et vitam donaret. Unde canit
de ea. Moxem quam femina intulit: semia
fugavit. Tertium quod fecit eam matrē dos-
minū est firmitas fidei. Nam ipsa beata vir-
go Maria commendata est propter fidem.
Ence. i. Beata que credidisti: quoniam perfi-
cientur in te: ea que dicta sunt tibi a domi-
no. Ibi elizabeth mater Johannis baptiste
fidei attribuit q̄ beatavirgo Maria ch̄ristū
ēcipere meruit. Unde Augustinus in lib: o
de virginib⁹. Beatior fuit Maria percipis-
endo fidem: q̄ carnem ch̄risti. Nihil enī ma-
ria materna propinquitas profūisset: nisi enī
felicius corde q̄ carne gestasset. P̄o quo sci-
endum q̄ beata virgo Maria habuit fidem
firmas: quod patuit in passione ch̄risti. quia
ceteris apostolis a fide cadentibus ipa in fi-
de firma permanisit. **Q** Quantum ad se-
cundum sciendum q̄ tria fecerunt beatā vir-
ginem Mariam dominam angelorum. P̄i-
mū est puritas mentis et corporis. Unde
Ambroſius. Virgo erat non solum corpore:
sed et mente. P̄o quo sciendum q̄ puritas
marie non solum precellit puritatem om̄ni-
um hominum: sed etiam puritatem om̄nius
angelorum. Unde Anselmus. Decebat quis-
dem vt virgo beata ea puritate niteret qua
quare beata virgo Maria debuit eē tam pu-
ra. Respōdetur q̄ propter mā. Primo idē
quia per puritatem venit homo ad similitu-
dinem dei. Sed Maria debuit assimilari deo
et in se recipere speculum sine macula. scilicet

cet filium dei. igitur debuit esse purissima;
Secundo quia illud opus. scilicet incarnati-
ōnō debuit eē totaliter a spiritu sancto: q̄
dixit angelus ad Mariam. Luce. i. Spiritus
tulancetus superueniet in te et virtus altissi-
mi obumbribat tē. Quanto quia est puror
tanto libentius et efficacius spiritus sanctus
operatur in eo. igitur debuit esse purissima.
Tertio quia iesus ch̄ristus filius dei venit
nos per eam reducere ad statum immortalis
tatis. scilicet angelice puritatis. ~~bi~~ non nu-
bent negi nubentur; sed erūt sicut angelī dei
igitur tē. Secundum quod fecit eam domi-
num angelorum fuit ipsius constantia et fir-
mitas voluntatis. Sicut enim angelī semp-
taculū voluntatem dei: sic et ipsa facit. Et si
cūt angeli nunq̄ ceciderunt nec vñq̄ pecca-
uerunt: sic et ipsa nunq̄ peccauit. Pro quo
sciendum q̄ beata virgo peccare non potuit
nec per infirmitatem: nec per ignorantiam:
nec per malicias. Omnis enim casus in pec-
catum sit aliquo istorum trium modis. Et
istis tres modi peccandi inter apostolos inue-
ti fuerunt. Petrus namq̄ peccauit per infir-
mitatē humana. quando scilicet timore mor-
tis ch̄ristum ter negauit. Paulus per ignorā-
tiam. Unde. i. Thymothe. i. Ignorans feci in
incredulitate mea. Iudas autem per malici-
am affectatam peccauit. quia ch̄ristus sibi p̄-
dixit q̄ male faceret quando dixit. Ue homi-
ni illi per quem filius hominis tradetur. vt
sic eum a peruersa voluntate retraheret. Es
ipse infelix iudas non acquevit: sed ch̄ristū
ex certa malitia tradidit. Sed beata virgo
Maria cadere non potuit per infirmitatem
quia omnipotētia patris confitata fuit.
Nec per ignorantiam: quia sapientia filii il-
luminata fuit. Nec per maliciā. quia bona
te spiritus sancti repleta fuit. **R** Tertium
q̄d fecit eam dominū angelorum est feruēt
charitas. Angeli enī sp̄ feruēt i charitate dei
Et ipa brā virgo maria inq̄tū possibile
est filii suū sup̄ oīa dilent. Et in signū hui⁹
ipa stabat iuxta crucē ceteris apostolis fugi-
entib⁹. vñ Lai. viii. Fortis est vt mōto dilec-
tio. Enī ipa dī mas pulchre dilectionis. Nā
ipsa duplē dilectionē habuit. scilicet quo ad
filius et quo ad nos. Ideo in corde virginis
marie tempore passionis r̄pi magna pugna
fuit. Pugnabant em̄ ad inuicem in corde ip-
suis duo amores: et duo dolores. Duo amores
erant amor filij: et amor generis huma-
ni. Amor filij solebat ipm̄ pati. Amor vero

Germō

humani generis solebat ipsum mori. Et sic
in isto duos amoreas magna pugna erat.
Similiter in corde marie duo dolores erant
scilicet dolor quē habitura erat de morte fi-
lii. et ideo solebat ipsum pati. et dolor quem
habebat de perditione generis humani. iō ro-
lebat ipsum mori. Et sic in isto duos amo-
res et duos dolores magna pugna erat. Nas
primum amor retraxit eam ne filius pateres-
tur. sed secundus amor: quem habuit ad noo-
incitauit eam ut filio moreretur. Et secundus
amor: superauit primum. quia potius veluit fi-
lium pati: q̄ humānū genuo perire. Immo
si passio filii sufficiens non fuisset ipsa cum
filio pro nobis crucē ascēdisset. **S** Quā-
tum ad tertium sciendum q̄ tria fecerūt bea-
tam virginem mariam matrē nostrā. Pri-
mū est magnitudo misericordie eius. Itay
misericordia ipsius ceteris misericordijs est
communior et copiosior. Unde Bernardus.
Virgo beata copiosissima charitate sapienti
hus et insipientibus debitricem se fecit. et oī
bus veniam petētibus misericordie simū as-
perit. reis obtinet veniam. egri medelā. pu-
silli corde robur. afflictio consolationē. pes-
richitatis adiutorium et liberationem.
Secundum quod fecit eam matrem nostrā
est gratia plenitudo. Nam ipsa stetit in altis
sumo gradu gratiarum. Altissimus autem in
gratia est habere omnem gratiam quā glo-
riatur se habere. Ecclesiasti. xxiiij. In me om-
nia gratia. Unde Bernardus. Maria aētē cō-
ceptionem plena gratia ab angelo nūciatur
vt quia dudum sibi plena nobis fieret super
plena. Si enim vasi pleno aliquid co:pus i-
mittitur: quantum illud magnum est quod
immittitur: tantum necesse est effluere de su-
perpleno: et in eam iam dudum plenam de-
eternus dei filius in conceptione inveterum
eius immittit: ideo necesse est ut semp afflu-
at in eternum. Unde ipsa dicit. Transtite ad
me omnes qui concupiscitio me: et a genera-
tionibus meis implemini. Et in signū hu-
iū tunc beatavirgo comparatur colo. quia
sicut colum est medium inter caput et corp⁹:
sic et ipsa est mediatrix inter nos et deum.
Item propter eminentiam et dignitatem. q̄a
huc post caput colum eminet omnib⁹ mē-
bris sic et ipsa post ch̄ristum eminet omnib⁹
sanctis. Item propter administrationē. Si
eat em̄ a capite mediante colo descendunt
omnia nutrimenta corporis: sic a ch̄risto per
beatam virginem in nos veniunt omnia do-

CLXIII

na et beneficia que deus nobis consert. Tis-
ipsa est dispensatrix gratiarum et beneficiorum
dei. Unde Augustinus. Maria humum
bus multum tenet: quia per eos habet dei
quid habet. quia si nos peccatores non fuis-
semus ch̄ristus de ea carnem non suscepissemus.
Nos igitur sibi tenemur: quia sumus per ipsi-
sam deo reconciliati. et ipsa nobis tenetur:
quaia mater nostra et mater dei est effecta.
Unde etiam Bernardus. Intricūtū quādo
devotionis affectu a nobis eam voluerit bo-
norari: qui totius boni plenitudinem ponit
in mariam vt promē si quid sp̄ci in nobis:
si quid gratie: si quid salutis ab ea nouerim⁹
redundare. Tertium quod fecit mariam mas-
trum ad tertium sciendum q̄ tria fecerūt bea-
tam virginem mariam matrē nostrā. Pri-
mū est magnitudo misericordie eius. Itay
misericordia ipsius ceteris misericordijs est
communior et copiosior. Unde Bernardus.
Virgo beata copiosissima charitate sapienti
hus et insipientibus debitricem se fecit. et oī
bus veniam petētibus misericordie simū as-
perit. reis obtinet veniam. egri medelā. pu-
silli corde robur. afflictio consolationē. pes-
richitatis adiutorium et liberationem.
Secundum quod fecit eam matrem nostrā
est intercessio: multo fortius marie meru-
ta que plenitudinem possidet mentis. Itay
si denovult misereri alicui homini propter me-
rita alicuius sancti: quid tunc faciet propter
menta sanctissime sue matris. Secundo ad
uocat pro nobis ardenti desiderio. Desideria
enī sanctorum sunt intercessiones pro nobis
apud deum. Unde ipsa dicit Lanti. i. Dī cēt
ter in accubitu suo harduo mea dedit oīdē
suauitatis. Hardus est quedam herba calis-
da: et significat euīo desideria inflammatā q̄
ad deum ascendunt: et gratū oīdē sibi faci-
unt. Tertio aduocat pietatis signo. Legitur
enī in bistoria scholastica q̄ atipater ydu
meus apud imperatore falsè accusat⁹ est.
Et ille exectio vellibus cicatrices vulnerum
ostēdit que p̄o imperatore peritulerat dicēs.
Ego me imperator: nolo excusare coram te:
illa vulnera que sustinui pro te testimonium
perhibent de me vtrum ego diligo te. Quod
vidēo imperator: eum ad gratiam suam re-
cepit. Istum modum aduocandi habet ipse
xpo: et mater euīo apud deum patrem. Unde
etiam Bern. O homo securum accessum bas-
bes ad deum: vbi mater ante filium et filio
ante patrem tē. P̄o quo sciendum q̄ beata
virgo maria tantā confidentiā habet de om-
nīe qui petit q̄ etiam se exaudiri non di-
cat. Unde dicit Aug. super Job. q̄q̄ in na-
tūre dicit. Unū non habent. Et ipso dicit.

De die sabbati

Quid mibi et tibi est mulier? nondum venit hora mea. Non propter hoc dubitauit se etiam dicere confidenter ait minister, quod cum quod dicitur vobis facite. Ac si diceret ve ait Augustinus. Ecce negare videat quod peto: tamen finaliter filii non patientur coram hoc ibi astribus me confundi: ve in mea petitione erubescientia habeas. Sumus namque credendu[m] est quod quiquam patienter mater a filio suo: hoc sibi respondeat quod Salomon respondit matris sue dicens. Poco a me mater quod vis: neque enim phas est ut auertam faciem meam a te. Et enim de scandu[m] quod post ipsum ad nullum sanctorum tam confidentiam habere debemus sicut ad beatam virginem mariam qui est mater omnium nostrorum. Vnde Fulbertus. Constat quod maria iustitia et peccatorib[us] fideliter inuocatibus presto est et nunquam eis opitulari defecit. Chrysostomus. O dulcis virgo: non est phas te posse illum deserere quod suam spem fiducialiter in te ponit. Unde eti[us] Bern. Ille solus a laude virginis marie taceat: qui eam semel inuocata in suis necessitatibus eius auxiliu sibi senserit defuisse. X. Quantum ad quartum nota ex eius plumbum in quo cognoscere potens fidelitatem et bonitatem virginis marie. Et scribit Vincen[tius] in speculo historiali quod duo nobiles. scilicet vir et viror[um] erant rome carentes prole. Qui tandem ieiunis: orationibus: et elemosinis a deo prole obtinuerunt: castas vitas deinceps ducentes. Vir post pauca pegrinat et moritur in peregrinatione. Et mulier delicate nutrit in fantem noctibus singulis a puericia locans eum secum in lectu. Qui virili etate succedente matrem propria im pregnauit. Que tamen a ieiunis: orationibus: et bonis operibus non defistebat. Et occultabat se ne quis eam impregnatam cognosceret. Adeo dies partus. Que cum dolore occulce peperit: et pie confusione humana infantem strangulauit: et eum in cloacam proiecit. Quia cum dyabolus in anima sic captiuu[m] teneret nitebatur eam confundere. Unde speciem clerici assumens romam intrat dicens se notariu[m] in scripturis valde illuminatus fore. Hanc se etiam fuit inuenire et alias occulta cognoscere. Et hec omnia factis probauit. Nam dyabolus preterita bene cognoscit. Laptusq[ue] oportunitate coram imperatore et senatu: mirabile inquit est quod rome tota non est diu consumpta propter detestabile facinus ea perpetratu[m]. Stupent omnes. Dyabolus factum narrat: et mulier ex no[n]e designat. At illi. Falsum dicio. Nec est enim mulier bo-

ni testimonij et laudabilis vita et speculum virtutum. At ille. Sciebam quod non crederet mihi. Clocetur illa et examinetur: si confessi et convicta fuerint comburatur. Si non ego comburatur. Clocatur femina ad palaciu[m] omnino assurgunt. Ponitur in throno iuxta imperatorem: qui indicat eis de factis et dictis noui prophete: et quod eam accusaret in quibus respondet quod Salomon respondebat matri sue dicens. Poco a me mater quod vis: neque enim phas est ut auertam faciem meam a te. Et enim de scandu[m] quod post ipsum ad nullum sanctorum tam confidentiam habere debemus sicut ad beatam virginem mariam qui est mater omnium nostrorum. Vnde Fulbertus. Constat quod maria iustitia et peccatorib[us] fideliter inuocatibus presto est et nunquam eis opitulari defecit. Chrysostomus. O dulcis virgo: non est phas te posse illum deserere quod suam spem fiducialiter in te ponit. Unde eti[us] Bern. Ille solus a laude virginis marie taceat: qui eam semel inuocata in suis necessitatibus eius auxiliu sibi senserit defuisse. X. Quantum ad quartum nota ex eius plumbum in quo cognoscere potens fidelitatem et bonitatem virginis marie. Et scribit Vincen[tius] in speculo historiali quod duo nobiles. scilicet vir et viror[um] erant rome carentes prole. Qui tandem ieiunis: orationibus: et elemosinis a deo prole obtinuerunt: castas vitas deinceps ducentes. Vir post pauca pegrinat et moritur in peregrinatione. Et mulier delicate nutrit in fantem noctibus singulis a puericia locans eum secum in lectu. Qui virili etate succedente matrem propria im pregnauit. Que tamen a ieiunis: orationibus: et bonis operibus non defistebat. Et occultabat se ne quis eam impregnatam cognosceret. Adeo dies partus. Que cum dolore occulce peperit: et pie confusione humana infantem strangulauit: et eum in cloacam proiecit. Quia cum dyabolus in anima sic captiuu[m] teneret nitebatur eam confundere. Unde speciem clerici assumens romam intrat dicens se notariu[m] in scripturis valde illuminatus fore. Hanc se etiam fuit inuenire et alias occulta cognoscere. Et hec omnia factis probauit. Nam dyabolus preterita bene cognoscit. Laptusq[ue] oportunitate coram imperatore et senatu: mirabile inquit est quod rome tota non est diu consumpta propter detestabile facinus ea perpetratu[m]. Stupent omnes. Dyabolus factum narrat: et mulier ex no[n]e designat. At illi. Falsum dicio. Nec est enim mulier bo-

Sermo

CLXIII

tum in tota feria setta: et in sabbato sequenti. Tertia autem feria dedicata est martyrio filii. Ideo sequens sabbatum dedicari debuit martyrio matris. Secunda ratio: quia sicut in die sabbati deus requieuit ab omnibus opere suo: sic christus intrando marie uterum requieuit et venit in eius ventrem et mente. In nullo enim sancto spiritu sanctus plene requiem habuit: nisi in christo et virgine maria: quod in alijs sanctis habuit aliquid repugnans saltem peccatum veritale. In ipso autem et virgine maria nihil repugnans inuenit: et ideo perfecte ibi requieuit. Tertia ratio est: quod deus dum sabbati benedicit. Sic beata virgo ab omnibus fuit benedicta. Nam pater elegit eam in filiam: et filius in matrem: et sponsus in sponsam. Et ab angelo est benedicta qui eam salvavit: et a toto mundo qui eam veneratur et laudat. Quarta ratio est: quod sabbatum est medium inter die gaudiosum. scilicet diem dominicum et penitendum: scilicet settam feriam. Sic ipsa est mediatrix inter deum et hominem. Quinta ratio est: quia in die sabbati tota fides periret et in sola virgine remansit: et ideo sibi haec dies merito dedicata fuit.

Eq[ue] nuntiatur exempla de beata virginem. B. Nota exemplum quomodo beata virgo maria inuit hoc in vita. Legitur in dialogo Cesarii quod fuit inueniens quidam cui passer moriens multas diuitias dimiserat: qui intantum studebat tornamentis et vanitatis huius mundi in vestibus et in equis et omnia bona sua effusisset: et cuidam militi iuxta se morienti multa vendidisset: et loco pignorum exposuisset. Ille tandem voluit recessere de terra sua. Sed quidam villicus suus videns cum tristem ait. Domine quare estis tristis. vultis diues fieri. Respondit. libenter vellem si cu[m] deo possem habere diuitias. Respondit villicus. Sequimini me et bene ente vobis. Et statim dominus secutus est suum villicum. Qui dixit cu[m] quoddam nemus in locum palustrum ubi cepit loqui cu[m] diabolo villicus. Territus dominus quesiuit ei cu[m] loqueretur. Respondit cu[m] diabolo. Et inueniens plus timuit. Et ait villicus diabolo. Adduci vobis hominem nobilem supplicans ut cu[m] antiquis diuitiis restituatis. Cum diabolus. Si voluerit mihi esse deuotus dabo ei dimitias et honores super officis cognatos et vicinos suos. Responda se prostrauit et ait. Rogo te fili mihi

De beata Virgine

vscq; venerunt: corpora ibi deponentes. Lui
 stodeo itaq; ista videntes cùm uenirent, puran
 te esse fantasma, quibus una illarum dice-
 bat. Dicere episcopo vestro capellani meū
 a vobis decollatus in tali loco ecclie bono
 rifice t reuerenter sepeliat. Elysias addens
 si negligenter nominauit se esse Marianam.
 Mane autē eus bec episcopo nunciata cēnt
 episcopus cum clero t populo etiō purpu-
 ram depositit caput p̄ecatum corpori vñtu
 videns exp̄-teturam q; purpuream bus-
 matum artificium excedentem admirans res-
 Latro credidit. Dominēq; eius timore t bono
 re maximo non vt latrone sed vt christi mar-
 tyrem in loco designato sepeluit. Ab illo er-
 go tempore vscq; hodie vix aliquis adult? in
 uenitur in illa prouincia qui eius exēplo diē
 sabbati in honorem nostre domine non ieu-
 net. D Nota aliud exemplum de beata
 virgine Maria in quo cognoscere poteris q̄
 modo subuenit homini quādoq; etiam post
 mortem. Fuit in britania iuuenis quidā no-
 bilis: qui q̄uis seculo totus deditus: tamen
 beate virginis fuit deuotus in hoc q̄ ei singu-
 lis diebus quinquagena salutationes per-
 soluit. Qui infirmatus ad extrema perduct?
 est. Lunc diu iacuisset mortuus remansit. Et
 mulieri assidenti sibi clamans dicit, cito vos
 ca sacerdotem. Sacerdote aduiciente coras
 omnibus confitebatur dicēs. Ego fui rap⁹
 ad tribunal xp̄i: et cū in tribus marime accu-
 sarer a demonibus: et semper deberet sentēria
 contra me p̄issima mater xp̄i rogauit filius
 suū vt ad corpus redirem locum p̄nīe susces-
 pturus: quod et factum est. Unum de pecca-
 tis erat q̄ decimas ex agris meis t bonis sa-
 cerdoti subtraxi. Secundum q̄ pisces cū so-
 cus meis religiosis personis furat⁹ fui. Ter-
 tium q̄ segetes pauperum cum canibus ve-
 naticis conculaueram. Ad hoc rustici ab eo
 dānum passi dixerunt. Cur debuistis domine
 pro his damnari: cum vobis hec puro corde
 dimisimus. At ille. Uesta remissio non suffi-
 cit mihi ad salutem, quia ditior eram ad sol-
 vendum: q̄ vos ad relaxandum. Hec dicens
 iussit dāna restituī: et sic decessit. E Aliud
 exemplum de beata virgine Maria in q̄
 cognoscere poteris quomodo peccatores et
 mali homines conuertuntur: et boni erunt
 per merita gloriose virginis Marie. Fuit q̄
 dam vir nobilis: sed tyrannus totus erga suos
 et alienos. Ita vt omnes de eo vindictas
 peterent a deo. Et hūc contigit infirmari ad

Exempla

peccator me demittas peccatis. Aborū infano-
 tu seruū cleuana rfidit illi. Abater nunc tū
 ne aliquid negare potui: ecce peccator te totū
 demittere. Ourgens q̄ iuuenia eruit de ecclie
 na tristis quidem de culpa sc̄a balans de in-
 diligētis. Eruit quodq; post cū supradictis
 unico latroni q̄a rem ignoraret quefluit
 quare cū dum dū oculos haberet. Respon-
 dit de vento est. Et ille domine non me las-
 per causā tristis vestre. Dabeo vnicam fili-
 am tū vultus eam ducere in vto: omnia ve-
 stra vobis cum illa reddam t restituam. In
 super t diuinitarum mearū heredem vos cō-
 stitutus. Ab bec iuuenis letuo effectus respō-
 dit. Si hoc facere dignaremū plurimū mi-
 bi placet. Reuersus itaq; miles ad vto: es
 suam rem cū per ordinem retulit. conscribit il-
 la. Cœlesteantur nuptie. Iuueni sub nomine
 dotis omnia bona sua restituuntur. Et iue-
 nia iste postmodū omnibus diebus vite sue
 regrediatur beate marie virginis: t ei fides
 liter vscq; ad mortem seruavit: quia per eam
 meruit remissionem peccatorum. Insup etis
 am consolationem temporalium bonorum.
 L Item nota exemplum in quo cognoscere
 re poteris quomodo beata virgo maria sub-
 uenit dominū morte. Quare merito sabbati
 diebus gloria virgo a quolibet homine
 devote est honoranda. Legitur in dyalogo
 Cesari q̄ invicinia ciuitatis Tridentine fil-
 ia est in quā latro noruimatissimus versa-
 tur: a quo multi depredabantur. Et qui se des-
 fendere voluerunt nec potuerunt occideban-
 tur. Hic cum die quadam monachum quen-
 dam ordinis predicatorum obvium haberet
 sperans q̄ pecuniam haberet t portaret: ait
 Ille voluntarie me sequaris occidi te. Quē
 cum monachus sequeretur t quereret invia
 quis esset vel quid operis haberet: respōdit
 Ego sum ille famosus latro nomē suū ex p̄i-
 mens. Lui cū monachus diceret. Jam incis
 p̄tis canescere t nō timetis penitū anime
 vestre. Respondit: non plus q̄ pecus. et ras-
 cut monachus. Clemens autē in speluncam
 illius ait intra se. si possem hunc hominem con-
 uertere: magna p̄karē deo obsequiū. Dicit
 q̄ ad latrone. Si l̄s mihi aliquid interrogas
 re vos. R̄ndit ille: licet. Monachus subiun-
 tir: qualis erit vita vestra a principio. Re-
 spondit ille: pessima. Q̄i puer erā cū omnibus
 sociis meis ostendebā. factus adolescentis fur-
 tis operā dedi. deinde in virū proficiēt latros
 anima exercui in quib⁹ a deo profeci: vt hodie

Eempla

omnibus quibus dama intulit auferendo
bona ipsorum plene satisfecit: et omnia ini-
sta restituit. Et sic postmodum vita in bono
finuit. **A**liud exemplum de gloriose
virgine maria. In quodam cenobio erat mona-
chus secretarii officio fungens. Hic erat val-
de lubricus: et demoniaco instinctu aliquo:
tamen libidinio riebatur estubuo: et tamē ge-
nitricem dei nō modice diligebat. Et quoti-
ens peransibat altare ei⁹ dicebat. Ave maria
gratia plena t̄c. Dic̄s eam cum reverentia
salutabat. Adiacebat aut̄ ipsi cenobio suu⁹
quid̄: quē p̄dicit⁹ frater pertransibat quan-
do ad expletā cōcupiscentiā suā pergebat.
Quadam igitur nocte volens ire ad scel⁹ af-
fuetus eisā altari ut solit⁹ erat sancta maria
am salutauit. Ac deinceps ecclē ianuā aperi-
ens ad predictum annū p̄venit: quem dū
trahere vellet a dyabolo impulsu⁹ in eundem
cedidit. Et mor dimesuo ibide⁹ interiit. Eus
iā aīam mor rapuit multitudo demonū cu-
pietos cā deserte in baratus. S̄ pietate dei
affuerūt ibi eisā īgeli si possent illi aliqd fer-
re solaci⁹. Quibus uerentib⁹ dixerunt demo-
ne⁹ ūbis contumacib⁹. Ut qđ huc aduenis-
st̄. Nihil in hac anima habetis: quoniam p̄-
per mala opera que gessit cōcessa est nobis
Ad hec tristis valde sancti angeli dum non
sufficienter habent quod proferten boni
operio. Ecce subito aduenit sancta dei geni-
trix maria: et liberali auctoritate ditit demo-
nibus illis. Lur o nequissimi spiritus hanc
iā rapuisti⁹. Respōderūt. Quia inenim⁹
cā consummasset vita in operib⁹ malis. At il-
la. Falsa sunt inq̄ que profertio. Scio enim
quia nunq̄ aliquo pergeno: nisi me primus
salutando a me licēt⁹ accipiebat: et rediē-
b̄c similis agebat. Quod si dixeritis qđ vim
facimus vobis: ecce ponam⁹ in iudicio sumi-
mi regio. Lūq̄ ex his altercarentur inter se
placere altissimo dño pro meritis sue sancte
marie ut anima fratris rediret ad corp⁹ qđ
tenus penitentiam ageret de petio. Interca
duenerat tempus quo fratreo ad cantau-
dos hymnos conuocare⁹. Et du⁹ moxa fie-
ret ad pulsanda matutinas: surgentes ali-
qui de fratrib⁹ secretariorum predictū quesu-
erūt: et cum immersus in aqua reppererūt.
...us corpus ex aqua trabente mirabant
cogitantes qua occasione hoc ei contigisse⁹.
Lūq̄ optimas plurima inter se sermocina-
rentur mirū in modis ecce ille frater surgeo
a moite inter eos afflit⁹ viu⁹ et narravit fra-

tribuo que contigerant sibi: et quomodo eu-
serat succurrente dei genitrici. Post hec non
solū illud virtū per quod electam sollebat &
seruit: sed etiā deo et sancte ei⁹ genitrici ser-
uientio seruit: et sanctus actibus vita con-
summante alia in pace reddidit. **I**n
plū aliud. Quidam clericu⁹ in cartaginem⁹
vibe degebat: qui erat leuis moribus: seculi
cum dedit⁹: carnalibus desideri⁹ etiā vita
modū subiectu⁹. Hic tñ sancta dei genitrix
frequenter in memoria babebat: et etiam ses-
pissime salutatiō angelica mutabat. Qui
dū ut fertur ab initio esset perempt⁹: sc̄i-
te cū fatio irreligiosa vitā duruisse: dēcē-
terū cū extra cemiteriū sepeliri debet. qđ et
ita fecerūt extra atrium non ut talē decebat vi-
rū tumultanteo. Et dū illuc per triginta dies
iacuisset: sancta maria virgo virginū illi⁹ mi-
sera appauit cūdā clero dicendo ei⁹ talia.
Lur ita egisti⁹ erga meū cancellariū: ut pos-
neret⁹ cū extra cemiteriū retrū. Lui interroganti⁹ quis esset ille ei⁹ cancellari⁹: sancta
virgo dirit. Ille qui ante triginta dico a vo-
bis extra cemiteriū est tumulatus. Nā mibi
deuotissime semiebat et corā meo altari me
sepissime salutabat. **L**iti⁹ ergo ite et corp⁹ ei⁹
de indecenti loco auferentes in atrio ponite
Hec dū ille narraret cūcti vehemēter admis-
rati sunt: tumulūq̄ cūo aperuerūt et florem
pulcherrimū in cūo ore inuenierūt: et linguā
cūo integrā et sanā: et quā si ad laudē dei para-
tam. Intellexerunt itaq̄ cūcti qui aderant
quia dei genitrici ex suo oīe fecerat seruitū
quod sibi fuisset placitū: et delato corpē cūo
ad cemiteriū cū dei laude illud decēter sepe-
lirūt. Quod nō solū pro illo: sed etiā pro no-
bis sancta maria fecisse credim⁹: quatenus
et nos hec audiēto accendamur in dei et ei⁹
amore. **E**réplū aliud. Alter quoq̄ cle-
ricus quidā in quodam loco cōmorabatur qui
et ipse deo et eius alme genitrici fatio erat
deuot⁹: q̄ inf̄ cetera actuum bonorum studia
quibus eidē sancte virginī placere curabat
Hanc antiphonā in cūo laudem mente des-
uota cantabat. Gaude dei virgo genitrix im-
maculata: gaudē que genuisti etiā luminis
claritatem: gaudē que gaudiū ab angelo sus-
cepisti. tu sola mater innupta. te laudat om-
nia creatura: genitricem lucis: si⁹ pro nobis
quesumus pia interuenient⁹. Hic ergo cum
languore correptus ad extrema peruenisset
cepit annari et pauro magno perturbari.
Lui apparen⁹ sancta virgo. **M**aria dixit ei⁹.

Debeata virgine

Cur tanto tñ noīe trépidas: qui totiens mis-
hi gaudiū annuncias. Ne paues quoniam
nib⁹ malī partoris: sed gaudiū quod mibi p̄:
cinbas amodo participo ero. Audiēs hec
ille putabat se sanitati restitutū: et dū se cum
leticia exsiceret: aīa cūo a corpore eges
dienu⁹ perīst paradisi gaudium. vbi sicut pro
misera ei sancta dei genitrix letabitur per
eterna secula. Ergo pensandum est quantus
debeat mente retineri que sibi seruientib⁹
non definit auxiliari.

Erpliū sermones collecti ex diversis
sanctorum dictis et ex pluribus libro⁹: qui in-
titulantur sermones Discipuli. Quia i⁹ isto
sermonibus non subtilia per modum magis-
tri: sed simplicita per modum discipuli con-
scripti et collegi: sicut in principio huius libri
scilicet in primo sermone in prima domini
ca aduentu⁹ premisi. et si quid in presentibus
sermonibus min⁹ bene posuit: in hoc me cor-
rectioni sancte marie ecclēsie et cūlibet cha-
ritati⁹ corrector subiec̄o et offero ad emen-
dam. Amen.

BIBLIOTECA
CAPP. OCINI
PALERMO

*paroxinet ad Biblio
tecam Comentus
s̄t̄ dominici fali-
us uebis panhormi*

De sanctis in generali

¶ Prologus in sermone discipuli de sanctis per circulum anni incipit.

Audite dominum in sanctis eius. ps. cl. Roga tus ut post collecturam sermonum discipuli de tempore aliquam collecturam facere desiderio per circulum anni; p. bni assensu fraterna chasitate suicit; et quis a pluribus doctoribus solenibus ples compilati sunt sermones pleniores in sententijs et cultiores in verbis: tamē qz simili. cibz pdicatoribz qnqz plz placet studere et edicare simplicia: qz profunda. Idcirco de quolz sancto vel sanctis quoqz festa mater ecclesia festiue celebrat intendovnū smo nemvel quandoqz duos colligere ex diversis libris et scripturis doctorz catholicoz ad honorem sancte et fidicte trinitatis et gloriose virginis marie matris domini nostri iesu christi: et beati domini patris nostri: diuidendo eundem sermonem cōiter in tres partes. Prima pars erit de dignitate et privilegiis istius sancti: vel astoz sanctoz et sanctarū. Secunda p. p. principalis erit p. informatōe hominē simpliciū: et specialiter ad emēdationē sue vite. Tertia pars erit de miraculis isti⁹ sancti aut illoz sc̄tōz vel sanctarū. Et qz sicut egregius doctor noster sanctus thomas de aquino dicit qz nulla actio sit perfecta sive meritoria: nisi fuerit per gloriam dei illuminata. Igif p. ḡra diuina impetrāda ad gloriosam virginē dei genitricē recurram: et ad beatū dñici patrē nostrū: sanctū quoqz frāciscū: et ad oēs sanctos dei: ut ipi apud deū miā exorare dignētur: quatenus p̄ sens opusculū dñis noster iesus christus ad laudē et honorē suū dirigat et ad legentiū utilitatē: ac oīs alioz fidelio querat: et mihi ad meritū p̄uenire cōcedat. Qd nob̄ p̄stare dignet dñs nū iesus Christus marie filius Amē.

¶ Prim⁹ sermo generalis de sanctis.

Nde in principio sermo nū discipuli de sanctis p̄mo intēdo cōmūne sermonē ponere p̄dicabilē i quocūqz festo alicui⁹ sancti vel sc̄tōz. In eodē cōi sermone tria sunt dicēda. Primo quare festa sanctoz celebrantur ab ecclesia. Secundo ponēde sunt aliqz questiones de veneratiōe sanctorum. Tertio de imaginibz sanctoz qz pingunt vel sculpuntur in ecclesia. Quantū ad primā partē illi⁹ sermonis est sciendū qz festa sanctorum triplici

Gerino I

de causa celebrat̄ ab ecclesia. Prima causa ppter honorē diuine maiestatis: qz deum in sanctis honoram⁹ qui eos sanctificauit: et eternaliter in sua gloria felicitauit. Olim enim de⁹ glorioſus in seipso solum⁹ honorabatur modo autē honorat̄ nō solū in seipso sed etiam in oīb⁹ sc̄tis suis cōiunctim vel diuīs h̄ac solēniter significauit in vita et in morte post mortē: ut p̄ in diversis legēdīs sanctorum et sanctarū. Secunda causa ē ppter dignitatem sanctor̄: qz ipsi sunt amici dei. Job. xv. Jam non dicā vos seruos: si amicos: quia qz cōqz audiuī a patre meo nota feci vob̄. Etā sancti sunt filii dei. Job. i. Dedit eis potestam filios dei fieri: et per cōsequēs sunt heredes dei. Romān. viii. Si autē filii et heredes. Insuper sunt reges et regine. Unde de quolibet sancto dicit ps. xx. Posuisti in capite eius coronā de lapide precioso. Unde etā Luce. xii. Nolite timere pusillus ḡex. quoniam cōplacuit patri vestro dare vobis regnum. Et hoc p̄t: qz iam possident regnum celorum et post resurrectionē cum anima reunita fuerit corpori: tunc pariter possidebūt eternam regnū. Juxta illud Mathēi. xxi. Venite bene dicti patris mei possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Tertia causa est ppter nosmetip̄sos. quia ieunamus vigilias: et festa sanctoz celebramus: ut ipsi sancti intercedant pro nobis ad dominū deū. His mīliter triplici de causa ieunamus vigilias beate Marie virginis et aliorū sanctorū. Quarta causa est vt deuotio nostra augeat: quia per ieunia efficiunt aptiores ut festus sequens deuotius celebremus. Unde Josue vii. Sanctificam⁹ in crastinum. Unde etiā beatus Augustin⁹. Jeuniū purgat mentem subleuat sensus: carnē spiritui subiicit cor cōtritum facit et humiliatum: quod deus non spernit. Secundacausa est vt mens nostra exēplariter instruaf: videlicet sicut ipsi facti p. tribulationes et passiones solum peruenire posuerunt ad hoc qz per nos solēniter consūntur in ecclesia: et qz iam letantur et eternaliter regnāt cum ipso. ita et nos ad celestē patriā peruenire non possumus nisi per vigilias: labores et tribulatiōes. Unde Act. viii. Per multas tribulationes oportet nos itare in regnum celorum. Unde etiam Gregorius super Ezech. Si dulcia q̄rim⁹: necesse est ut amara tolerem⁹. Tertia causa est ut ipi p̄merita et preces eoz impetrēt nob̄ ut ad eos societate p̄uenire valeam⁹: et cum eis felicit̄ A 1

De sanctis in generali

¶ Prologus in sermone discipuli de sanctis per circulum anni incipit.

Hudate dominū in sanctis eius. p. cl. Rogatus ut post collecturā sermonū discipuli de tempore aliquā collecturam facerē desideris p. circulum anni; p. bini assensu fraterna chas- mata. quicq; t. q̄ quis a pluribus doctoribus solenib; p̄les cōpilati sint sermones pleniores in sententijs et cultiores in verbis: tamē qz simpi. cib; pdicatorib; qñq; pl; placet stude et p. edicare simplicia; q̄ pfunda. Idcirco de quolz sancto vel sanctis quoz festa mater ecclesia festiuē celebrat intendovnū sime nū vel quandoq; duos colligere ex diuersis libris et scripturis doctorz catholicoz ad honorem sancte et bñdicte trinitatis et gloriose virginis marie matris dñi nostri iesu xpi: et beati dñici patris nostri: dividēdo eundē sermonē cōiter in tres partes. Prima pars erit de dignitate et priuilegiis istius sancti: vel istoz sanctoz et sanctarū. Secūdo p. principlis erit p. informātōe hominē simpliciū: et specialiter ad emēdationē sue vite. Tertia pars erit de miraculis isti⁹ sancti aut illo⁹ sc̄torū vel sanctarū. Et qz sicut egregius doctor noster sanctus thomas de aquino dicit q̄ nulla actio sit pfecta sine meritoria: nisi fuerit per grām dei illuminata. Igif p grā diuina impetrāda ad gloriosam viginē dei genitricē recurram: t. ad beatū dñicū patrē nostrū: sanctū quoq; frāciscū: t. ad oēs sanctos dei: ut ipi apud dñū misam exorare dignētur: quatenus p̄scens opusculū dñs noster iesus r̄pus ad laudē et honorē suū dirigat et ad legentiū vtilitatē: ac oīz alioz fidelium querat: t. mibi ad meritū quēire cōcedat. Qd nob̄ p̄stare dignet dñs nr̄ iesus r̄ps marie filius Amē.

I prim⁹ sermo generalis de sanctis.

¶ Ide in principio sermo nū discipuli de sanctis p̄mo intēdo cōmūne sermonē ponere p̄dis- cabilē i quocūq; festo alicui⁹ san- cti vel sc̄torū. In eodē cōi sermone tria sunt dicēda. Primo quare festa sanctoz celeb:an- tur ab ecclesia. Secūdo ponēde sunt aliq̄ q̄s stionez de veneratiōe sancto:um. Tertio de imaginib; sanctoz q̄ pingunt vel sculp̄ntur in ecclesia. Quantū ad primā partē illi⁹ ser- monis est sciendū q̄ festa sancto:ū tripli-

Sermo I

de causa celebrātur ab ecclesia. Prima causa ppter honorē diuine bñae statis: qz deum i sanctis honoram⁹ qui eos sanctificauit: et es- ternaliter in sua glā felicitauit. Olim enim de⁹ glorioſus in seipso solūmō honorabatur modo autē honorat̄ nō solū in seipso sed etiam in oīz sc̄tis suis cōfūctim vel diuīs: q̄s sic solēniter dignificauit in vita et in morte post mortē: vt p̄ in diuersis legēdīs sanctos num et sanctari. Secūda causa ē ppter dignita- tem sanctoz: qz ipsi sunt amici dei. Job. xv. Jam non dicā vos seruos: si amicos: quia qz cūq; audiui a patre meo nota feci vob. Etiā sancti sunt filii dei. Job. i. Dedit eis potesta- tem filios dei fieri: et per cōsequēs sunt he- redes dei. Romān. viii. Si autē filii et heredes. Insuper sunt reges et regine. Unde de quolibet sancto dicif p̄. It. Posuisti in capi- te eius corona de lapide precioso. Unde etiā Luce. xii. Nolite timere pusillus greci. quoniam cōplacuit patri vestro dare vobis regnum. Et hoc p̄t: qz iam possident regnum celorum et post resurrectionē cum anima reunita fac- rit corpori: tunc pariter possidebūt eternam re- gna. Jutta illud Mathēi. xiv. Elenite bene- dicē patris mei possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Tertia causa est ppter nosmetip̄sos. quia ieunamus vigili- as: t. festa sanctoz celeb:am⁹: vt ipsi sancti intercedant pro nobis ad dominū deū. Si militer triplici de causa ieunamus vigilias beate Marie virginis et aliorum sanctorum. Prima causa est vt deuotio nostra augeat. quia per ieunia efficimur aptiores vt festus sequens deuotius celebremus. Unde Josue vii. Sanctificavit in crastinum. Unde etiā beatus Augustinus. Jeuniū purgat mentem subleuat sensus: carnē spiritui subiicit cor cō- tritum facit et humiliatum: quod deus non spernit. Secundacausa est vt mens nostra exēplariter instruaf: videlicet sicut ipsi sc̄ti p tribulationes et passiones solum peruenis- re potuerunt ad hoc q̄ per nos solēniter co- luntur in ecclesia: et q̄ iam letantur et eternali- ter regnāt cum ipso. ita et nos ad celestē patriā peruenire non possumus nisi per vigili- as: labores et tribulatiōes. Unde Act. viii. Per multas tribulationes oportet nos ita- re in regnum celoz. Unde etiam Gregorius super Esch. Si dulcia q̄rim⁹: necesse est ve- amara tolerem⁹. Tertia causa est vt ipi p̄mes- rita et preces eoz impetrēt nob̄ ut ad eos for- ciatē guenire volcam⁹: et cum eis felicis-

De sancto Andrea

crederemus hoc regnare. Quantū ad secundā par-
tem illi p̄monis querit an nisi oratione pos-
simus ad sanctos dirigere: rogando eos ut o-
ferant pro nobis. R̄sidetur finis sanctum Ebo.
iii. sc̄. xv. dī. q̄ sic. Nam illud quod orando
petim⁹ est beata vita ut dicit beatus Angu.
q: oia illi q̄ petim⁹ nō petim⁹ nisi sim q̄ ad
beatae rit⁹ ordinans. vita sār̄t̄ br̄am̄ soluo de-
us b̄s dāre. sancti dō p̄m̄ nobis cooperari p̄ p̄;
eos suos et mentis ut nobis detur. Quarto igi-
tur p̄prie e directe fit qd̄ solū dēi: a q̄ ex p̄p-
etam⁹ qd̄ exādo petim⁹. fit ēt oīo ad sc̄tōs v̄l
dep̄c̄t̄io: ut eos p̄cib⁹ et meritis vitā beatā
obtuncam⁹. Igit̄ dī Job. v. Ad aliquē sancto-
rum cōuertere. Ergo cū volum⁹ dēi orare de
bem⁹ ad dēi cōuerti ut erent p̄ nobis. Item
sciendū q̄ sol⁹ dē⁹ adorand⁹ et tanq̄ largis
tos oīi donoz. H̄i p̄o. Misericordie dei dēns
et. S̄s sancti adorandi et inuocandi sunt tū-
q̄s mediatores et intercessores nři: ut nobis
a deo iper ēt qd̄ petim⁹ aut qd̄ desideramus
q̄ dicam⁹: sancta Maria: ora p̄ nobis. sancte
petre: ora p̄ nobis. et sic de alijs. Secūdo q̄:
ritur vtrū maior: sanct⁹ sit plus honorandus
q̄ minor: sanct⁹. R̄sdef finis Ebo. de aqui-
no q̄uis superior: es sancti fuit deo magis ac-
cepti: utile tñ ē q̄fig⁹ minor: eritare sanctos.
Et hoc ppter tna. p̄tio q̄: aliquis hō q̄fig⁹ b̄s
maiorē deuotionē ad minorē lctifī q̄ ad ma-
iorē. Nam effect⁹ oforus est maxime ex de-
uotione. Secūdo ideo q̄: quibusdā sanctis i-
aliquib⁹ dat⁹ est precipuus effect⁹ et cura. si
cūt sc̄tō anthony qui dī liberare ab igne in-
fernali ip̄m deuote inuocatis. Tertio ut om-
nibus sc̄tis exhibeat̄ honor a nobis. H̄i di-
beat⁹ Ebo. q̄ aliqui contingit orationē ife-
rioris et minoris sancti efficacio: ē esse q̄s ma-
ioris. Et q̄ deuotius implorat⁹ tum etiā q̄a
de⁹ sanctitatē eius vult clarius declarare.
Tertio querit vtrū sancti in celo cognoscant
oriones nřas. R̄sdef finis Ebo. sancti in verbo
vidēt et cognoscūt nřas oriones. q̄: in v̄bo vi-
dent q̄qd̄ pertinet ad gloriam et laudem eo:ū
Dec̄ aūt̄ pertinet ad gloriam eo:ū q̄ orant⁹ et q̄
nos inuare p̄nt. Et sic cognoscūt aliquas co-
gitatōes coadiū b̄uanoz: et hoc in v̄bo. s. vo-
ta et deuotiones boīm q̄ad eo:ū auriliū con-
fugunt vel aliquo alio modo quo deus vult
eis reuelare: et finis q̄ p̄t et placet. Quarto q̄:
ritur et q̄ sc̄tī cognoscūt oriones nřas vtrum
ip̄i o:ēt p̄ nob. R̄sdef finis Bonaventu. q̄ sc̄tī
erant p̄ nob̄ tripli de cā. p̄tio p̄p̄t̄ nostras
necessitatē. q̄: iudicem⁹ p̄ aliquas relevari. Te-

cundo ppter dei voluntatē: q̄: vult ut mēdia
spūtia inutuo se amēt et iuuēt. Ipsi eti si-
ant dei voluntatē et in osb⁹ cā implēt: et nos
cop̄ sum⁹ mēdia: et ideo solliciti sunt noī ad
iūare. Tertio ppter charitatē et affectū ma-
gnū quē h̄at ad salutē nřam. Nunq̄ cī aliq̄
sc̄ti in celo diligūt nos. Nec vñq̄ pente-
rē p̄pt̄ vita rā ordenis affectabūt bonū et bono:
rē suis pueris sicut sc̄ti in celo affectūt nobis
Quinto q̄ritur et quo sc̄ti tam fidelit̄ erat p̄
nobis an sp̄ a dō p̄ nob̄ in suis petitib⁹
erudiant̄. R̄sdef q̄ sic: q: nō orant nisi p̄o
eis in qb⁹ se cognoscūt velle et posse eraudiri
a deo: q̄: volūtas eoz est p̄formis voluntati
divine: sic q̄ nū p̄petūt nec q̄cīḡ faciūt qd̄ Re
pt̄a voluntatē dei. Ex qb⁹ iā dictis p̄t̄ error
illoz q̄ diffinitive credūt et firmis tenēt q̄
hoc seruitū vel illud fecerit isti sancto v̄l bū
ic q̄ sibi b̄ faciat. s. q̄ tpale aliquō donec: vel
q̄ ab ista infirmitate vel tribulatione libere-
tur. q̄: p̄t̄ eē q̄ de⁹ vult q̄ illo bono tpali ca-
reas: vel q̄ illā infirmitatē vel tribulationē
sustineas p̄ pctis tuis et p̄p̄t̄ salutē tuā. et sic
sancti nullio mō orant p̄ te qd̄ sit tibi impedi-
mentuz salutis tue. q̄: fortassis talis infirmi-
tas aut paupertas est tibi causa salutis et p̄ser-
uat te a pctis. H̄i Hugo. lib. iii. de arra aie.
Quosdā de⁹ p̄sciens multa peccare posse: Ro-
gellat eos infirmitate corporis: aut paupertate
vel alia q̄cūḡ tribulatione ne peccēt: ut eis
utilius sit frangi languorib⁹ ad salutē q̄s res-
manere incolumes ad dānationē. Ergo cum
q̄s infirmat̄ aut p̄ paupertatē affligit: aut cuī
puer alicui⁹ infirmat̄: et cū inuocat sanctos
d̄s deo et sc̄tis cōmittere si fit p̄ salute: ut de
us illos sc̄tōs et ip̄z erudiant̄: q̄: fortassis in-
firmitas et tribulatio est sibi cā salutē. Nam si
sc̄tūs paul⁹ stūmulū carnis nō habuisset: nā
q̄s saluat⁹ fuisset. dicēte sibi dō. Paul⁹ suffi-
cit tibi ḡia mea. Et q̄: fortassis talis deme-
ruit q̄. I. puer suus infirmat̄. Nā tpal̄r pueri
q̄nq̄ puniunt̄ p̄p̄t̄ pctā parentū: h̄i nō etiā
litter. Et de b̄ dī in decre. Punif q̄s p̄o alio
a deo tpaliter: h̄i eternalis null⁹. Aīa em⁹ que
peccauerit ip̄a morief. xiiij. q. si habes. v̄s
tñ bona et firma speo ē habēda ad suffragia
sc̄tōz q̄ tibi hoc qd̄ postulas ab eis iperē
adeo et bñ impetrare p̄nt a deo si saluti tue p̄
derit et diuine voluntati placuerit. Et ergo
finis Ebo. iii. p̄t̄. q. xiv. Arti. vi. Sanctos dei
in veneratione h̄e debemus tānq̄ membra
xpi et dei filios et amicos et intercessores nřas

Sermo

Vides reliquias et corpora eorum que fuerunt testes
plena et organa sancti in eis habitantia et
operantia deo honorata in eis presentia misericordia
faciendo. Unde si quis contra eandem sententiam
crediderit: non respondet. Si hereticus est ha-
bendus. Et ideo circa reliquias sanctorum quae
ritur: utrum reliquias scilicet licet portare circa
collum. Rerum in libro. n. i. q. xvi. Si re-
liquie sanctorum portantur et fiducia dei et scilicet
quae sunt reliquiae non est illicitum. Si autem cir-
ca hoc attendere aliquod aliud vanum putatur quod
vao in quo sunt esset triangulare et hinc quod
non pertinet ad honorem dei sive reverentiam san-
ctorum: sic esset superstitionem et illicitum. Quenam
propter inter utrum reliquie sanctorum possint furti
ne subtrahi ut honorabiliter reponantur. Rerum
in libro. q. iiij. Quisquis. Quenam etiam utrum licet reli-
quias sanctorum emere vel vendere. Rerum
in libro. q. iiiij. quod non quod ibi symonia comitetur et id non
debet fieri. Quantum ad tertiam partem illius ser-
monis sciendum quod non solum sancti et reliquiae
sanctorum sunt honoranda: sed etiam imagines
sanctorum sunt venerande. Unum in decreto. dicitur. In
gente sanctorum non sunt pertinere: si veneran-
de. de secreta. dis. iij. Venerabiles. Queritur
circa istam materiam utrum sine idolatria possi-
mus imagines adorare sanctorum. Rerum
in libro. q. iiij. duplicitate potest considerari. Uno modo
ut est res quedam: puta lignum sculptum vel pictum
et sic adoremus imaginem nequaquam: quod hoc est
idolatria. Alio modo consideratur ut est signum ali-
ius rei. Et quod id est mortuus quo quis fecit in u-
ginem et in ipsas rem inquit est signum. Id est
est eadem adoratio qua veneramur ipsam im-
ginem et ipsam rem cuius est imago. Unum et de
hunc in decreto. Non imaginum pictura est ade-
da: si res per ipsam representata. de conse-
cione. di. iij. Venerabiles. Ex ias dictis per
errant quod imagines destruunt et de honestate
Nam a principio christianitatis imagines fu-
niuente et picture. Unum ipse Christus saluator
per salutem nostra iturus in mortem impossibili-
tatem suam in vnum pannum quod vocat pannum
vanitatem. et secundus Lucas euangelista sculpsit im-
ginem crucifixi et virginis glioce quod adhuc in
diem hunc in Rome. quod imagines scilicet
et picture sunt libri laicorum et scripture
de pse. di. iij. per latum. Ergo bonum est sa-
hunc imaginem crucifixi aut etiam hunc mar-
tinum ac alios scilicet in dominibus propriis
stuprare aut in camera: aut circa lecturn et

hō reuocet ad memoriā dñm nūm ibm rōm
t bēam virginē t alios sanctos qđ vīdet cujs
deuotibꝫ imagines ip̄oꝫ. Et oppolitū facie
unt q̄ depingunt fibi in domibꝫ consacrati
bulos t venatores cujs omibꝫ t cō canibus
t bimōi vanitatibꝫ: t in hoc ostendunt se p̄fina
climatōe esse ad mundū qđ ad deū qđ qđ bō
diligit hoc libens videt: t de h libent loquit
t audit. H̄i. i. Job. iii. Ipsi de mūdo sunt: t
iō de mūdo loquunt. Et i. Job. ii. Nolite di
ligere mūdū neq; ea q; in mūdo sunt. Si qđ
diligit mūdū nō est caritas p̄n̄s in eo. T̄ho
gem̄ iſt oipotētē deū vt p̄menta sc̄p̄s suo
rū largiat nob̄ remissionē patōp̄ uſorum.

De sancto andrea. Sermo secundus.

sentio festinatia brei andree apli euāgelo
Sup q̄ vba in p̄tī smone tria sunt dicenda
P̄mo de dignitate t̄ privilegiis sancti an-
dree apli. Secundo sp̄aliter aliq̄ sunt dicenda
p̄ informatōe simpliciō. Tertio t̄ vltimo mi-
racula quedā de sc̄to Andrea aplo s̄i ip̄ius
mortē t̄ post mortē. Quantū ad p̄mū sciens
dū q̄ t̄p̄o multiplicis privilegiauit beatum
andreas aplm. p̄:io fecit cū p̄miceriū suis
q̄n eū aī ceteros aplos ad se vocavit: t̄ h̄ in
prima vocatiōe de qua b̄i Job. i. Sed q̄nt̄
quis addurit andreas ad t̄pm. Nōdēc p̄ san-
ctus Jobānes baptista q̄n dunt ad duos dis-
cipulos suos quorū unus erat ip̄e andreas.
Ecce ognis dei ecce q̄ tollit peti mūdi. Que
quidē testificatio fuit cā cōuerſione t̄ salu-
tis in bēo andrea. q̄i mot̄ t̄pm secut̄ ē. Et q̄
p̄s q̄stum vallet bonā societatē habere: verba
dei libenter audire. Multum cū valuit bēo
andree b̄te societatē cū jobāne baptista: q̄a
pereū meruit t̄pm invenire. Eccl. xlvii. Cū
viro sc̄to assidu' esto: quēcumq; nouenio b̄te
timore dñi. Sicut enim carbo mortuus cū vi-
uis positus accendit: sic petō: ex bonorū con-
uersatione t̄ societate ad dei amore inflāma-
tur. H̄i dī in p̄s. cvi. Cum sc̄to sc̄tū eris: et
cum puerlo peruerteris. Multū etiā valuit
andree verbā dei a jobāne audire. q̄: fuit ex
casto salut̄ sue. H̄i in p̄s. cvi. Misit verbum
suū t̄ sanauit eos. Jobānes igitur exemplo
suo t̄ doctrina sua bēm andream ad t̄pm du-
xit: tanq̄ p̄cursor: ad regem. Jobānes enī
erat precursori p̄pi. Lvi. Pr̄ibis ante facies

De eodem

Alio partis vias ei^r. Xpo ait erat rex. Spec. sic
vix regum et dho dominans ei^r regnum
nisi de faciem. Item Eu. i. Et regni ei^r non erit
finitus. Quod dignitas dei andree est quod fieri
sunt petri principes apostolorum ad ipm dant et vos
cautelli ad ipm. O quod tenet petri andrea
diligere et quod meruit Iesus innuere. O petri
merita per iste erat apud deum quod principes apostolorum
et obsecrare meruit et ipm ad Iesus perdunt
Zecchii dignitas est quod ipm fecit eum suum lega-
tum inceptum cum fecit suum predicatorum. L. ii. L. v.
per ipm legatione fungimur. Fuit autem predi-
cione andree multum conformis predicationi ipm
Tobuit enim ipm in sua predicatione sapientiam
ad Col. iii. In quo sunt oea thesauri sapien-
tie et scie abscindit. Sic andreas in sua predi-
catione habuit sapientiam ut p*s* in mysterio cru-
cis: quod tam sapienter exposuit dicendo. O bona
crux, tua desiderata et occupata aio p*porata*
suscep*t* me discipulū ei^r q*p*epēdit in te: et redi-
de me magistro meo. Itē ipm habuit eloquē-
tū. Job. vii. Nunq*s* sic locut*s* est hō sicut hic
loquitur sic et andreas habuit eloquentiam. De
hī duob^r d*f* Eu. xxi. Ego em*d*aborobis os
et sapiam. Itē ipm habuit sciam vitā: q*s* illa q*p*
predicab*t* sp*p*laus faciebat. Act. i. Cepit i*e*
fus facere et docere. Sic et brūs andreas ha-
buit sciam vitam. Un*t* de eo canit*s* in divino
officio. Cū iste in populo suo misissimū appuit
scitatem et g̃ia plen*r*. Itē sicut ipm habuit fi-
naliē perseverantiam: et usq*a* ad mortē a predica-
tione nō defitit: immo in cruce pēdens septem
hōs valde informatius p*re*culit. Sic et brūs an-
dreas nec in vita nec in morte a predicatione
cessauit. Cū de eo canit*s*. Viduo vires pende-
bat in cruce p*ro*p*ri* noī beūs andreas et doce-
bat p*ro*p*ri*m dei. Nam legiū de eo quod q*s* viginti
milia hominū cōstituerit eū q*s* in cruce pensa-
debar*t* verbū dei ab ipm audierūt et recepe-
runt. Et hoc est q*d* ipm duit q*s* illos q*tu*or
vocauit apostolū: ut p*s* in euangelio bōdīmo:
dīces. Cū uite p*ro* me faciat vos fieri p*iscato*-
res hominū. H̃bi sciendū quod p*im* p*iscato*res
erāt p*iscato*res. Quia sicut p*iscato*: uno
tactu r̃betis magnā m̃stitudinē p*iscatu* capi-
sic in una p*dicatio*ne brūs petri^r ap*l*os tria mis-
lia iudeorū suerit ad ipm. ut h̃i Actu. ii. Et
brūs andreas totā puincā ab aliā et etiā
mūridones ecclias et ipi fidelib^r repleuit.
Et moderni p*dicato*res sunt venato*r*: q*s*
vit cū magnis laborib^r et clamorib^r p*ar* com-
prehendere vna diam: q*s* venator vna feras
Iere. xvi. Ecce ego mūrtā p*iscato*: q*s* multoq*s*
et p*iscabunt* eos: et post hec multos mittant
eis venato*r* et venabunt eos. Item sciendū
dū quod diabolū illo*r* t*ribu* est q*s* videmato*r*
ipm autē q*s* racemos collector. Michæc. vii.
Ecce mihi q*s* fac*t* sum sicut ille q*s* in aurum
colligit racemos. Quarta dignitas ē quod ipm
et dedit iudicariū p*ratē* cū ceteris apliis suis
Un*t* Mat. x. Et Gedebitio et vos sup sedea
duodeci iudicato*r* duodeci trib^r israel. Quis
ta dignitas ei^r est: q*s* filio fuit ipm in posses-
sione. Nam ipm crucifixus est: sic et beatus
as in cruce mortuus est. Sed in hoc dissimilis
fuit: q*s* ipm erexit fuit crucifixus: beatus petrus
deo: sum: brūs andreas vero p*transfusum*
Item ipm sp*iritu* sustinuit cruce. Esai. liij.
Oblat^r est q*s* ipm voluit et p*cā* n*ra* portauit
Et beatus andreas videns crucē sibi paratam
dint. Secur^r et gaudente venio ad te. amato*r*
tuos sp*fui*, et sp*desiderauit* amplecti te. Itē
ipm de cruce descendere noluit. Unde iudeos
dicentib^r Lib. arb. xxvij. Si fili^r dei eo descē-
de nūc de cruce. ac̃hescere recusauit. Similis
dū egeas andreas de cruce deponere velle: di-
cebat. Ecclias q*s* ego vnuus de cruce nō desce-
dam. Jam em*v*ideo regē mēnū ipm q*s* me ex-
peccat. Un*t* et ipm in cruce erat: aut ne ipm de
cruce vnuus deponi p*mitte*ret. Item ipm per
crucē ad gloriam suā puenit. Eu. xxiij. O pos-
tebat ipm patit ita in glā suā intrare. Si
insulter brūs andreas crucē salutādo ait. Ac-
cipe me ab hoīb^r et redde me magistro meo
iesu ipm. Sesta dignitas ei^r est quod corp*e*ius
in sepulchro miraculo*r* glā illustravit. Un*t*
et māna in modū farine et oleū cū odore suas
uissimo p*su*eu*s* de ei^r sepulchro manare. Se-
ptima dignitas ei^r est quod festū ipsū bodie*r*
totū mānū celebrat: et ipm ab oīb^r ipi fidelib^r
venerat tanq*s* singularis patron^r: q*s* oīb^r
p*ot* subuenire. q*d* p*s* in multis miracul^r
h̃eque in ei^r legenda. Octava dignitas est
quod in q*lib* missa p*ro* totū mānū nomē ipi bis
in canone nominat. s. ante elevationē corporis
ipm et post. Nona dignitas ei^r est quod ipm quar-
tū articulū fidei cōposituit. Un*t* sciendū quod in
symbolo apostolorū sunt duodeci articuli fi-
dei sum numerū duodecim apostolorū a quis
bus cōpositū est. Illa duodecim apostoli con-
gregati descripserūt duodeci articulos fidet
Et hoc in p*rimo* cōfilio, de quo habef*L*cf. xv.
Et quartū articulū sum magistrum. Deni
cum de bassia composuit beat^r andreas. sc̃
passus sub pontio pilato: crucifit^r mortu^r et
sepult^r. Qui quidē articulū necessariū est ad

Sermo

Salutem nostram. Nam sicut debemus credere
re incarnationē filii: ita necessarium est cre-
dere passionē et mortē eius. q*s* sum b*is* Cœ.
Tribulū nasci nobis p*funeris* si redimi nō p*su*
ller. Item sciendū quod ponti^r est cognomē ab
insula ponti nominatū. sed Pilat^r est p*prīmū*
nomē: et erat gentilio et indig^r pane: quia
sum Aug. p*er* dī nō est dign^r pane quo vescit
A quo pilato ipm ad mortē sententiatus est
et iudicat^r. Item sciendū quod sum Vincentium
in speculo historiali. Pilatus accusat^r est in
multo. Utile p*re*sidī syris: et p*io* bis mis-
suo est in exiliū: ubi multos sustinēt calamī-
tates scip̃m manu p*prīmū* interficit.

¶ De eodem Sermo. iii.

Elicitis r̃betibus secuti
sunt dominū. Math. iiiij. Et his
verbis ostendit quod conuersio bea-
ti andree et b*is* petri illo*r* duos
fratru*r* fuit velox quod continuo ad vocem vnu*r*
iussionis relictio r̃betibus secuti sunt dīm.
Vnde p*ot* ad secundā partem illius sumos
nis precedenti p*ro* nostra informatione ē sci-
endum sum Bonaventura. q*s* hi qui exemplo illo*r*
rum apostolorum renunciant bonis tempo-
ralibus pro deo: vnu*r* et trib^r est sperandum
aut quod deus p*curabit* homini vires quas in
abundantia possit habere. Et hoc est iocun-
dus de modico esse fortis q*s* alias de mul*tu*
ad quod subtrahit corpori refundat menti in
consolatione spirituali: ut libenter careat tem-
porali abundātia: que spiritualib^r delicias fe-
licius recompensatur. Insup magnā gloriam
in celo meretur patienter sustinēdo p*ro* ipm
penuria temporali. Item p*ro* informatō sum
plicium sciendus quod beūs plures sunt qui nō
relinquunt cum illis apostolis propria: sed
quod pessimū est inuidunt bona aliena. P*ri*
mū sunt illi qui furunt cōmittunt in partibus
rebus: ut qui furant gramina in pratis. frus-
tus arborum: et rapas et caules subtrahunt
cōtra voluntates primorum. Similiter q*s* bos-
tros de vineis absindunt: et etiam venato-
res qui cum equis et canibus p*rimū* dāna
in segetibus inferunt. et tales tenent vnam
summā restituere iurta confilium suorum cō-
fessorum. Un*t* dicitur in decreto. Inferens dā-
na nō est absoluendus. nisi domino sum arbis
triū leui restituto. xiiij. q. viij. pessimū. Et si ne
scitur quidē dāna illata sunt: tūc talis sum-
ma danda est pauperib^r. aut ad fabricā ecclie
sue illi^r parochie. q*s* sum Aug. et allegatur in

III

bede. Nō dimittit petri nulli restitus abla-
sum. xiiij. q. vi. Et res. Secundi sunt qui res
inuēram retinent et nō restituunt. Un*t* beatus
Aug. Si quid inuenisti et non reddidisti res
p*ulch*. Terti sunt formi et scille quod bona de
minorū suorū fortius subtrahunt. sicut vnu*r*
et panē: carnes et oua. Et occulē comedunt:
vel alio suo locatoribus tribuant: vel aīs
holibus. Quarti sunt mechanici qui franda
lenter primis laborant. vel etiam qui nimis
um p*laboris* recipiunt. Quinti sunt mercatores
res qui cū mendacē p*rimū* decipiunt. Et
tales sum Raymū. tonis peccat mortaliter et
tenet ad restitutionē. Sexti sunt hospites
vel cauponco qui minum cōputant suis ho-
spitibus. Septimi sunt v*surari* qui propter
dilationē temporis carios vendunt q*s* illis
q*s* indebet solvant. Similiter qui p*ro* p*ri*
p*ta* pecunia iam emunt: et immediate super
dilationē illi eidem a quo emerunt vel altres
i*co*verso v*edūt* in charioni fato q*s* valent
valere p*ot*. Et etiā illi qui cōcedunt pecunia
ad sup*er* p*redicū* aliquod: vel super villam: vel
sup*er* castrū: vel sup*er* aliquā ciuitatē: et fructus
ei^r nō cōputat in somē: oēs tales sunt v*surari*
i*ut* p*res* extra de v*sumo*. Longuluit. Octau*r*
sunt lusores qui causa luci et et auctrici la-
dunt. tales peccant mortaliter: et si lacrande
tunc infernū lacrand: et si perdunt: tunc v*is*
eternā perdūt. Novi sunt qui furant et rapa-
ment: vel de rapinis comedunt et inuēnt vel
etiam qui a iudeis dōna vel manūcula res-
cipiunt. et tales omnia tenent ad restitutionē
si volunt cōsequorū peccatorū suorū remissiones
Quantum ad tertii partē illius sermonis p*re*
cedentis: est sciendū quod oēs hoīes solent
et deuote debet festū beati andree celebriare
et ipm tanq*s* singularē patronū inuocare.
quia habet a ipm magnam p*er*itatem subueni-
endi in qualicūq*s* necessitate ipm inuocan-
tibus. Vnde de eo legitur adhuc ipso v*is*
te q*s* quidā nāniganerūt cū eo: et ecce cōmo-
tum est mare et fluit v*ent* valide: et submer-
gebatur nauis. Oravit beatus andreas ad
dominū: preciōs v*entis* et mari in noīe Jes-
su ipm: et statim trāquillitas magna facta est
in mari. et sic hoīes a p*enculo* liberati sunt.
Item q*s* vadunt quādo*r* p*er* terram: sanctum
andream inuocare debent ne incidant in la-
trosis. Vnde legitur de eo quod cum aliquando
terrā cū quibusdam perambulasset: appar-
uit eis multitudo hominū a longe lanceas
et euaginatos gladios gestantes in manib^r.

De codem

dei pate vias ei. Xpo ait erat rer. Apoc. n*it*
ter regum et dho dominans cuius regnum
nō di finem. Item Lu. i. Et regni ei nō erit
finis. Sed dignitas bei andree est q̄ frēm
sui petri p̄ncipē ap̄los ad xp̄m duxit et vos
erat eu ad ip̄m. O q̄rū tenet petr⁹ andreas
diligere p̄ quē meruit iesus innenire. O q̄t⁹
meruit vir iste erat apud deū q̄ p̄ncipē ap̄los
rū cōvertere meruit et ip̄m ad iesu perdunt
Eritis dignitas est q̄ xp̄o fecit cu suū lega-
tum inq̄tū cu fecit suū pdicato: ē. i. Lox. v.
P̄o ip̄o legatione fungimur. Fuit autē pdic-
atio andree multū cōformis pdicationi xp̄i
Dabuit eis ip̄o in sua pdicatione sapientiam
ad Col. iii. In quo sunt oēs thesauri sapien-
tie et scie abscōditi. Sic andreas in sua pdici-
atione habuit sapientiam: ut p̄ in misterio cru-
cis: qd tam sapientē expositus dicēs. O bona
cru. diu desiderata et cōcupiscēt aio p̄parata
suscipte me discipulū ei q̄ pepēdit in te: et red
de me magistro meo. Itē ip̄o habuit eloquē-
tiā. Job. vij. Num q̄ sic locut⁹ est hō sicut hic
loquitur sic et andreas habuit eloquentiam. De
bis duob⁹ dī Lu. xxi. Ego emi dabo vobis os
et sapientiam. Itē ip̄o huit sc̄am vitā: q̄ illa q̄
predicab. et sp̄ prius faciebat. Act. i. Cepit ie-
sus facere et docere. Sic et br̄us andreas ha-
buit sc̄am vitam. Elī de eo canifin diuino
officio. Ut iste in p̄plo suo mitissim⁹ appūit
sc̄itate et grā plen⁹. Itē sicut ip̄o habuit fi-
nalē p̄seuerantiam: et usq; ad mortē a pdica-
tione nō desistit: smo in cruce p̄dens septes
vbe valde informantia p̄culit. Sic et br̄us an-
dreas nce in vita nec in morte a pdicatione
cessavit. Elī de eo canif. Biduo viuēs pende-
bat in cruce p̄ ip̄o noīe br̄us andreas et doce-
bat p̄pim dei. Nam legi de eo q̄ q̄lī viginti
milia hominū circūlētērūt cu q̄lī in cruce pens-
debat: et verbū dei ab ip̄o audierūt et recepe-
runt. Et hoc est qd ip̄o dixit q̄lī illos q̄tuor
legere in ei legenda. Octaua dignitas est
q̄ in q̄libz missa p̄ totū mūdū nomē ip̄i bis
in canone nominat. s. ante elevationē corpi
xp̄i et post. Nona dignitas ei est q̄ ip̄e quar-
tū articulū fidei cōpositū. Elī sciendū q̄ in
symbolo apostolo: tū sunt duodeci articuli fi-
dei sm numeruz duodecim apostoloz a qui-
bus cōpositū est. Nā duodecim apostoli con-
gregati descripserūt duodeci articulos fidei
Et hoc in p̄mo cōfilio. de quo habef Act. xv.
Et quartū articulum sm magistrum Henri
cum de bassia compositū beat⁹ andreas. sc̄
passus sub pontio pilato: crucifit⁹ mortu⁹ et
sepult⁹. Qui quidē articul⁹ necessari⁹ est ad

piscabunt eos: et post hec malto mittant
eis venatores et venabunt eos. Item sciens
dū q̄ diabol⁹ illius tridua est q̄lī videmator
xp̄o autē q̄lī racemos collector. Llo. vij.
Cle mūbi q̄ fact⁹ sum sicut ille q̄ in autūno
colligit racemos. Quarta dignitas ē q̄ xp̄o
ei dedit iudiciorū prātē cu ceteris aplis suis
Elī Mat. x. Et. Sedebitis et vos sup sedes
duodeci iudicantes duodeci trib⁹ israel. Quis
ta dignitas ei est: q̄ filio fuit xp̄o in passio-
ne. Nam xp̄o crucifixus est: sic et beat⁹.
Eritis dignitas est q̄ xp̄o fecit cu suū lega-
tum inq̄tū cu fecit suū pdicato: ē. i. Lox. v.
P̄o ip̄o legatione fungimur. Fuit autē pdic-
atio andree multū cōformis pdicationi xp̄i
Dabuit eis ip̄o in sua pdicatione sapientiam
ad Col. iii. In quo sunt oēs thesauri sapien-
tie et scie abscōditi. Sic andreas in sua pdici-
atione habuit sapientiam: ut p̄ in misterio cru-
cis: qd tam sapientē expositus dicēs. O bona
cru. diu desiderata et cōcupiscēt aio p̄parata
suscipte me discipulū ei q̄ pepēdit in te: et red
de me magistro meo. Itē ip̄o habuit eloquē-
tiā. Job. vij. Num q̄ sic locut⁹ est hō sicut hic
loquitur sic et andreas habuit eloquentiam. De
bis duob⁹ dī Lu. xxi. Ego emi dabo vobis os
et sapientiam. Itē ip̄o huit sc̄am vitā: q̄ illa q̄
predicab. et sp̄ prius faciebat. Act. i. Cepit ie-
sus facere et docere. Sic et br̄us andreas ha-
buit sc̄am vitam. Elī de eo canifin diuino
officio. Ut iste in p̄plo suo mitissim⁹ appūit
sc̄itate et grā plen⁹. Itē sicut ip̄o habuit fi-
nalē p̄seuerantiam: et usq; ad mortē a pdica-
tione nō desistit: smo in cruce p̄dens septes
vbe valde informantia p̄culit. Sic et br̄us an-
dreas nce in vita nec in morte a pdicatione
cessavit. Elī de eo canif. Biduo viuēs pende-
bat in cruce p̄ ip̄o noīe br̄us andreas et doce-
bat p̄pim dei. Nam legi de eo q̄ q̄lī viginti
milia hominū circūlētērūt cu q̄lī in cruce pens-
debat: et verbū dei ab ip̄o audierūt et recepe-
runt. Et hoc est qd ip̄o dixit q̄lī illos q̄tuor
legere in ei legenda. Octaua dignitas est
q̄ in q̄libz missa p̄ totū mūdū nomē ip̄i bis
in canone nominat. s. ante elevationē corpi
xp̄i et post. Nona dignitas ei est q̄ ip̄e quar-
tū articulū fidei cōpositū. Elī sciendū q̄ in
symbolo apostolo: tū sunt duodeci articuli fi-
dei sm numeruz duodecim apostoloz a qui-
bus cōpositū est. Nā duodecim apostoli con-
gregati descripserūt duodeci articulos fidei
Et hoc in p̄mo cōfilio. de quo habef Act. xv.
Et quartū articulum sm magistrum Henri
cum de bassia compositū beat⁹ andreas. sc̄
passus sub pontio pilato: crucifit⁹ mortu⁹ et
sepult⁹. Qui quidē articul⁹ necessari⁹ est ad

380?

Sermo

Salutem nostram. Nam sicut debemus crede-
re incarnationē filii: ita necessarium est crea-
dere passionē et mortē eius. q̄ sm bīm Oic.
Tibil nasci nobis p̄fūset si redimi nō p̄fu-
isset. Item sciendū q̄ ponti est cognomē ab
insula ponti nominatū. sed Pilat⁹ est p̄pīus
nomē: et erat gentilis et indign⁹ pane: quia
sm Aug. p̄ctō: nō est dign⁹ pane quo vesel⁹
Et quo pilato xp̄o ad mortē sententiatus est
et iudicat⁹. Item sciendū q̄ sm Clementium
in lippculo bīstoriāl. Pilatus accusat⁹ est in
multio. Vitellio presidi syrie: et p̄o hi s̄ mū-
sus est in exiliū: vbi multas sustinēs calamī-
tates sc̄ipm manu p̄pīa interfecit.

De codem Sermo. iii.

Elicitis r̄betibus secuti
sunt dominū. Mat. iiiij. Et his
verbis ostendit q̄ conuersio bea-
ti andree et b̄ti petri illorū duorum

fratrū fuit velox q̄ continuo ad vocem vī-
tūs relictis r̄betibus secuti sunt dñi.
Unde q̄ptum ad secundā partem illius smō-
nis precedentis p̄ nostra informatione ē sci-
endum sm Bonae. q̄ bi qui exemplo illo-
rum apostolorum renunciant bonis tempo-
ralibus p̄o deo: vñ ex trib⁹ est sperandum
aut q̄ deo p̄curabit homini vīres quas in
abundantia possit habere. et hoc est iocun-
dius de modico esse fortes q̄ alias de multe
ad quod subtrahit corpori refundat menti in
consolatione spirituali: ut libenter careat tem-
porali abundantiā: que spiritualib⁹ delicias fe-
licius recompensatur. Insup magnā glorī
in celo mercetur patienter sustinēdo p̄o xp̄o
penitū temporale. Item p̄ informatō sim-
pliū sciendū q̄ heu plures sunt qui nō
relinquunt cum illis apostolis propria: sed
quod pessimum est inuidunt bona aliena. P̄i
mī sunt illi qui furunt cōmittunt in paruis
rebus: ut qui furant gramina in pratō. fru-
ctus arborum: et rapas et caules subtrahunt
cōtra voluntates primoz. Similiter q̄ bos-
tos de vineis absindunt: et etiam venato-
res qui cum equis et canibus p̄mitū dāna
in segetibus inferunt. et tales tenent vnam
summā restituere iurta consilium suorū cō-
fessorum. Elī dicitur in decre. Infereno dā-
nū nō est absoluendus. nisi damno sm arbi-
triū leū iūtituto. xij. q. viij. pessimum. Et si ne
scitur quib⁹ dāna illata sunt: tūc talis sum-
ma danda est pauperib⁹. aut ad fabricā ecclē-
sie illi parochie. q̄ sm Aug. et allegatur in

III
decē. Nō dimittit petri nū restituas abla-
tum. xij. q. vi. Si res. Secundi sunt qui res
inuenēt et nō restituāt. Elī beat⁹
Aug. Si quid inuenisti et non reddidisti tu
pūtū. Terti sunt servi et scille quib⁹ bona do-
minoz suorū fortū subtrahunt. sicut vna
et panē: carne: et oua. Et occulē comedunt:
vel alios suos lectorib⁹ tribuunt: vel alijs
hōb⁹. Quarti sunt mechanici qui frāda
lēnter p̄missis laborant. vel etiam qui nimis
um p̄ labore recipiūt. Quinti sunt mercato-
res qui cu mendacē p̄missos decipiunt. Et
tales sm Raymū. tōrē peccat mortalit⁹ et
tenent ad restitutōnē. Serti sunt hospites
vel cauponēs qui minūm cōputant suis ho-
spitibus. Septimi sunt v̄surarij qui propter
dilationē temporis coruū vendunt q̄ illis
q̄ incōtinēti soluant. Similiter qui p̄o p̄os-
pta pecunia iam emunt: et unimediate super
dilationē illi eidem a quo emerunt vel alie-
ni econfero v̄dūt in charion foro q̄ valeret
valere p̄t. Et etiā illi qui cōcedunt pecunia
as sup p̄diū aliquod. vel super villam: vel
sup castū: vel sup aliquā ciuitatē: et fructus
ei nō cōputat in sōtē: oēs tales sunt v̄sura-
ri. ut p̄t extra de v̄sūs. Consuluit. Octavi
sunt lusores qui causa luci et et auaricia la-
dunt. tales peccant mortaliter: et si perdunt: tunc v̄t
eternā perdūt. Noni sunt qui futare et rapa-
tēt: vel de rapinis cōmedēt et hūmūrē vel
etiam qui a iudeis dona vel munificula res-
cipiunt. et tales omnes tenent ad restitutōnē
si volunt cōsequi peccatorū suorū remissiones
Quantum ad tertii partē illius sermonis p̄
cedentis est sciendū q̄ oēs p̄voles solenniter
et deuote debet festū beat⁹ andree cōlebrare
et ip̄m tanq̄ singularem patronū inuocare.
quia habet a xp̄o magnā p̄tētē subueni-
endi in qualicunq̄ necessitate ip̄m inuoca-
tibus. Unde de eo legitur adhuc ipso viuen-
te q̄ quidā nauigauerūt cu eo: et ecce cōmo-
tum est mare et fluit v̄nde valde: et submer-
gebatur nāvis. Oravit beatus andreas ad
dominō: precipiēs ventis et mari in noīe Jes-
su xp̄i: et statim tr̄quillitas magna facta est
in mari. et sic hoīeo a p̄nculo liberati sunt.
Item q̄ rodunt quādoq̄ p̄ terram: sanctum
andream inuocare debent ne incidant in la-
trōe. Unde legitur de eo q̄ cum aliquando
terrā cō quibusdam perambulasset: appa-
ruit eis multitudo hominū a longe lanceas
et euagnatos gladios gestantib⁹ in manib⁹.
E. iiiij

De sancto Nicolao

quasi in eos vellent intruere. Quod cū vidiss
fancis andreas faciens signus crucis contra
eos sit. Oto dñe icu rpe ut decidat robur il
lo p ne nocte speratib⁹ in te, hoc autē eo dicē
te angel⁹ oīs apparuit cum magno splendo
re per terram eos tergit gladios eoz : et eos
nuerunt peoni in terram, transiensq; beatus
andreas cum suis et nihil est ab eis passus
omnesq; proicitio gladiis et lanceis cū ado
rabant. Angelus aut dñi discessit ab eis cū
magnō lumine. Itē parentes habētes pue
ros infirmos debet sanctū andrea invocare.
Eli legif de eo qdā quidā puer ab impulsu des
monis iacebat pessulus et spumans : deniq;
invocato apostolo rogauerūt euz pro puerō
Et illie app: ebœusa manu eius ait illi. Surs
ge puer in nomine ieu rpi quē predico. Et statim
puer surrexit sanus. Pater vero pueri credis
dit: et cum tota domo sua baptizat⁹ est. Itē
qdā viginti duobus annis fuit infirm⁹ : et de
bilis: et accessito sancto andrea. Andreas ap
prehensa manu h⁹ leuauit cū : qdā statim sur
rent et ambulauit magnificas dñi. Et beat⁹
andreas dixit sanato. Elade qdā domos egro
tantib⁹ et in nomine dñi ieu rpi in quo san
sus es iube eos exurgere. Et illie abiit per dos
mos infirmos: invocatoq; nomine ieu rpi resti
tuebat eos sanitati. Crediditq; oīs pplos of
ferentesq; ei munera rogabat eum ut audis
rent ab eo verbū dei. Beat⁹ vero andreas pre
dicando ei verbū dei multos cōuertit ad ips⁹
et nihil de munib⁹ ab eis recepit. Item san
ctus andreas h⁹ pterib⁹ impetrare veniam
Eli legitur de eo qdā pter: nicola⁹ nomine
bñi andrea adiit dicens ei. Dñe ecce. Ixx. am
pere me sunt in quib⁹ sp̹ luxurie adhēsi sed
ora p me ad dñm deum. Audiendo hoc beat⁹
andreas flere cepit a tertia vsc⁹ ad horas no
nam orauit: et ieuauit quinque dieb⁹. Et tā
dem venit ad andream ut dicens orationē
suā p nicolao pterō esse eraudirā qui in via
pditionis erat. Itē bñi andreas h⁹ pates
subueniēti hōib⁹ etiā post mortē. Eli legif
deco. Cū quidā viri nō ero. xl. ad aplm nauis
garēt ut ab eo fidei normā recipere. ecce dy
sol⁹ mare cōmouit et oīs paris submergunt
ad aplm depositant. qdā invocato rpi nomine
dē ab illo ptnuo suscitant. qdā oīa qdā accide
rant narrauerūt. Itē legif in dyalo. Lesem⁹
qdā mulier qdā sc̹m adreā transset i aplm
et ei nō placuisse. secundario traxit: et itē idē
occum⁹. Postea traxit ubi aliū apostolū sibi

placentē. Cui cū multū obsequij exhibuisset
p oīs dies vite sue et ad extremā vitē veniē
cū cēt moriūtura nō illū aplm placitū: si bes
atū andreas assistere viderit: qdā inq̹ ad eaz. En
ing̹ ego sus ille despēct⁹ andreas. Et qdā collā
git qdā nōnūq; sc̹i etiā vltro se ingērunt hūa
ne deuorioni eoz qdā beatorū suffragia neglis
gūt acceptare. Itē legif in cronica belinādē
qdā anno dñi. llii. lviij. Gotfrid⁹ dur burguns
die et qdā comites cruce signari h̹ infides
les vna cō ducētis militib⁹ antbiocib⁹
rūt. Tūc qdā rustic⁹ a sancto andrea ammos
nit⁹ et p visionē eductus inuenit ibi lanceā
qdā trāffirū fuit lat⁹ rpi salvatoris: cū qdā lācea
ignē magnū. xiiij. pedū qdā ptholome⁹ noīe
nud⁹ co: pc gerāsūt illesuo. Exercit⁹ igif aia
tuo hoc miraculo lete pcessit cesareā. Item
pulchriū exēplū de quodā epo qdā dilexit bñi
andreas: et de trib⁹ qdā lōnib⁹ sibi pposis: a dyā
bolo: qdā in legēda aurea. Itē aliud miracu
lū de sancto andrea qdā in promptuariō.

De sancto Nicolao Sermo. iiiij.

Son est inuentus simili⁹
illi qui pscrivaret legē excelsi. Ecce
celstia. clvij. Decverba sunt a ieu
filio syrac⁹ recitata: et ad honos
rem beati nicolai cōfānt. qdā qlibet sc̹tū i alt
qua v̹tute eminebat in qdā null⁹ simili⁹ fuit si
bi. Et in hoc apparet mirabilis sapiētia dei
qdā in tanta multitudine ac varietate sc̹tōp rā
tam ponit differētā meritoz in quibus illi
sancto null⁹ filio fuit. Ergo bñi dicit. Nō ē in
uētus simili⁹ illi. Unde ad hono: et sc̹tī Nico
laī qdā claruit in hoc mūndo anno dñi. ccxliij. in
p̹tī fmone tria sunt dicēda. Primo de digni
tib⁹ et p̹ilegijs sancti nicolai. Secundo ali
qua p̹ informatōe simpliciū. Tertio et vltio
aliq; miracula. Quantū igif ad p̹mū sc̹tēdu⁹
qdā beat⁹ nicola⁹ habuit octo p̹ilegia in qb⁹
nō ē inuētus filis illi. Primum qdā in puericia
sua cepit seruire deo. quia cū adhuc ad vbes
ra mīris sue p̹ederet. feria. iij. et vi. tñi semel
sugebat māmas. Voc emī sanctitas: indicu⁹
nō habuit a nature: si fuit ex singulari-dei do
no p̹. ccvij. A dñi qdā faciū ē istud: et ē mi
rabile in oculis nostris. Secundū p̹ilegiū ē
qdā nūnq; mortalib⁹ peccauit: si sp̹s qdā ad mo
tem innocentia suā seruauit. Et hoc signifi
catū est ex eo qdā prima die balnearēt ere
ctus stetit in pelui: qdā valde mirabile fuit de
ta tenero puer. Tertū p̹ilegiū est ipsius
miraculosa electio. Fuit enim elect⁹ in ep̹m

Sermo

prēmissa oratione exēplo apostolor⁹. Ref. i.
Orantes dixerunt. Tu dñe qdā nosū oīm
ōnde quē elegeris. Itē ouina inspiratione:
qdā vor de celo lapsa est ut eligerent sanctum
nicolau⁹. Un ad Deb. v. Nec qdā sibi sumat
honorē sed qdā vocat a deo tanq̹ aaron. Item
fuit elect⁹ cū cōsensu oīm: et approbatione.
qdā null⁹ dissensit: si oīb⁹ placuit. Eli de eo les
qdā qdā rustic⁹ a sancto andrea ammos
nit⁹ et p visionē eductus inuenit ibi lanceā
qdā trāffirū fuit lat⁹ rpi salvatoris: cū qdā lācea
ignē magnū. xiiij. pedū qdā ptholome⁹ noīe
nud⁹ co: pc gerāsūt illesuo. Exercit⁹ igif aia
tuo hoc miraculo lete pcessit cesareā. Item
pulchriū exēplū de quodā epo qdā dilexit bñi
andreas: et de trib⁹ qdā lōnib⁹ sibi pposis: a dyā
bolo: qdā in legēda aurea. Itē aliud miracu
lū de sancto andrea qdā in promptuariō.

III

am in manu sanctoz ageloz. Itē honorabib⁹
li⁹ fuit assump⁹. qdā nō tñi misit sibi vñā an
gelum aut duos qui eū deferent. Sed mīcos
qdā honorabilis deducerēt. sicut etiam mis
sit in occursum lazari. Eu. xvi. vbi dī. factū
est ut moseref mēdi⁹ noīe lazarus et potra
retur ab angelis in finū ab: abe tē. Itē allū
ptus est letan⁹ qdā ficit legitur de eo dū pot
taref in celū celestis melodia audita ē. Elsa.
lv. In leticia egrediēmini et in pace deduces
muni. Otraū pulegā eius fuit. qdā festū ip
sū in tota ecclā solēniter celebraſ: t nullū
olter⁹ p̹fessionis nū sc̹i martini ep̹i. Et bñ
tū ad p̹mū partē illū fmonis. Quātū ad
secundā partem hūi sermo: est sc̹tēdu⁹ qdā
ficit sc̹tū nicola⁹ cui⁹ festū bodic celeb̹tā
seruauit innocētiam suā t nūq; mortaliter
peccauit: sic tenemur credere qdā libet bñ cū
dūmō adiutorio oīb⁹ dieb⁹ vite sue possit
teneat heretic⁹ ēt. t hoc p̹af qdā mg̹m sen
li. qdā. trtvj. Ills cū manichēo errare nō
mus qdā dicūt hoīem p̹mū mortale vitare nō
posse. Nā idē beresharcha tenuit qdā bñ fine
p̹tō mortalib⁹ nō posset vivere. et ideo ipse cō
demnatus est a sancta ecclēsia ficit heretic⁹
et qui sequūtūr eū in articulis suis dicūt
manichēi. Circa qdā vñtē sc̹iendā qdā fm̹ Lri
so. sup̹ Mat̹. quattuor sunt p̹ncipalitēt
seruanda: quibus seruatio sperandum est qdā
deus non permittat te cadere aut incutere
aliquid peccatū mortale. t illa qdā tuor⁹ sunt
memorie cōmendanda: et factis etiquēda p̹
totam et integrā vitam bo minis. P̹imū
est diligēter audire verbū dei conari ad reti
nendū: t se illi oīe cōformare. Iaco. i. Estote
factores verbi dei t nō auditores tm̹. qdā s̹tē
tē. Gregorius. Ille fructus vñtē et p̹
dicatione colligit qui semina bone operatio
ne p̹mittit. Augu. Si quis verbū diuinum
audierit t op̹ bonū neglerit: auditio vñtē
vt se custodiat ne ieuat peccata que cognos
scit ac sat ē mortalia. Et si ex fragilitate bu
mana in aliquid tale ceciderit vt statim res
surgat penitendo. Si etiā tam cito nō p̹site
arur: ad minus tamē de illo conteratur. Eze
chiel. xvij. In quacunq; bo: a peccato inge
muerit: om̹ iniquitatū eius non recordabor
ampl⁹. Tertū vt de rebus quib⁹ nō est dñi
certus nō statim sibi ac suo persuasōnibus
credat: sed consilio aliorū sapientium credat.
Quartū vt decū quotidie denote petat:

De conceptione sancte Marie

pe abdignat cōcedere sapientia q̄ possit dis
cernere bonū a malo. t̄ qđ faciendū sit. et qđ
omittendū. Ipse enī gloriosus de⁹ est tā pat⁹
te audire qđ ea in cōspectu ei⁹ vt mariā mag
dalētē forte cīr⁹. qz ei⁹ p̄ficiam credis i sa
cramētō; qz nec ibi būnūtātē nec diuinitatē
video; cū tī ipa pedes eius terigerat; t̄ cū vi
dit ut boicm. Nā fides deo valde placet; q̄re
de⁹ credentib⁹ t̄ magna p̄misit. qz sine fide
impossibile est deo placere. Et hoc q̄ ad secūs
dam partē bui⁹ sermonis. Quātus ad ter
tiā partē eiusdē scīdū op̄tōes boies debet fe
stū sancti nicolai solēniter celebrare; et eum
deuote tant⁹ singularē patronū inuocare. qz
ip̄e p̄t̄ bōibus subuētē multiplicat⁹. P̄i⁹ i
periculis maris. Elinde de eo legit cum die q̄
dam quidā naute periclitaren⁹ in mari: t̄ vi
dētes se in periculo mortis clamauerūt vna
nimenter. Nicolae nicolae serue dei: si v̄a sunt
que de te audiūm⁹ nūc ea experiamur. Ebor
quedam moris eis apparuit dicēs. Ecce assūs
qđ vocat̄ me. Et statis cessauit ip̄i⁹ tēpestas
maris. Itē scīdū q̄ adhuc q̄tidie b̄tūs nico
laus coruſcat miraculis multis. Nā quidas
puer submersus ē in aqua q̄ dicis salio. et pa
rētes fecerūt votū deo et sc̄to nicolao: p̄mit
entes imaginē de cera in quātitate pueri il
lius. t̄ statim puer reuinit. Et ego eadē imas
gine cereb̄ vidi. Itē vir quidā icidit in latro
nes qui spoliauerūt ip̄i⁹ rebus suis cū funi
bus ligauerūt ip̄i⁹ ad arborē. Ipse flendo in
uocauit deū t̄ sc̄tm nicolaū. et ipse visibilis
apparuit ei soluendo eum ab arbore: et libe
rum abire permisit. Item quidā innocenter
raptus fuit et locatus in turrim: et reclusus
cum magno sera. qui deuote inuocauit b̄tū
nicolaū. Qui statim ei apparuit: et ipsum a
vinculis liberauit. Et eandē sera oculis me
is vidi. Item plura alia exempla habeb⁹ i ei⁹
legenda. Quere ibidem.

De conceptione sancte Alarie virginis
Sermo. v.

Anctificauit tabernacu
lem suū altissim⁹. scribit̄ ps. xlvi.
Ergo festū hoc. s. cōceptōis vir
ginis gloriose in quo initū inces
pit nostre salutis: occurrit in hoc tpe aduēt⁹
t̄ sp̄ cōtingit occurrere: tanto magis iocūda
re debem⁹ quanto ad solēnitatē ieu⁹ t̄p̄i dino
scatur magis p̄p̄inquisit⁹ pertinere. Nā vo
luit dñs n̄ p̄ suā eccliam honoran. quare ex
instinctu spiritu sancti ordinavit hoc festū

Sermo

sp̄a sancto erit plena: t̄ nō ent̄ inter popula
re: si in tēplo dñi sp̄ mo:abif. Et sicut ipsa
et sterili m̄re nascit̄ ita ex ea mirabilis dei fi
lius ḡnabif: cui⁹ nomē erit Iesu⁹. i. salvator
qz p̄ eū osb⁹ gentib⁹ erit sal⁹. Et hoc erit tibi
signū cū pueneris ad aureā portā. Annāvto
re tuā obuiā habeb⁹: q̄ de tua tardatō mō
sollicita est tūc in aduētu tuo gaudebit. Et
hia dictis angel⁹ ab eo discessit. Anna autē
cū amare fieret: t̄ quo nā vir su⁹ inuicer cogis
tare. idē angel⁹ dñi apparuit ei: t̄ eadē q̄ vi
ro annūciauerat t̄ ei annūciavit. Et iusta p̄
ceptū angeli ombo sibi obuiauerūt in aurea
portā. t̄ de ple p̄missa securi adorato dñi ad
domū redierūt: t̄ anna p̄cepit. Qz nō p̄ oscu
la sicut q̄dam simplices dicūt. qz b̄m magis
Jordani. In p̄ceptione virginis gliose virtus
virilis semini & amplex⁹ maritalis interue
nit. Qd aut̄ beata v̄go maria in p̄ceptione pre
seruata est ab originali petō p̄ triplicis. Pri
mo auctoritate sacre scripture. Elin in verbis
thematis dī per p̄phetam. Sanctificauit ta
bernaculū suū altissim⁹. Itē p̄o. c̄rti. Para
ui lucernam t̄p̄o meo. Elinde t̄ b̄tūo Bernar
dus doctor inellitus. Proculdubio sancta
fuit virgo maria anteq̄ nata. Secundo p̄o
batur sic ratione: quia preciosum thesaurus
sc̄i suum viuigenitum filium deus pater in
eius vtero non posuisset: nisi munda & p̄ser
uata ab omni labe fuisset. Tertio p̄bat etē
plis. Nam si Jeremias p̄pheta in vtero ma
ris sue fuit sanctificatus vt t̄pm annuncia
ret futurū & nasciturū: multo magis t̄ ip̄a
Item Johannes baptista vt ch̄ustum natū
digito demonstraret & baptizaret: multo for
tius p̄seruari & sanctificari debuit: beatavir
go maria: vt eēt digna ipsum t̄pm concipe
re & ip̄i⁹ de suo viscerebus generare. Et ihi
tres sancti in vtero matris sunt sanctificati
quare magis possibiliter maria mater ejus
ipsum portans. Sed querio quō sanctifica
tio marie p̄ecellit sanctificationem aliorū
sanctorū. Respondeatur q̄ in tñbus excellit.
Primo in tñpis celeritate. Jeremias enī nō
longe sanctificatus est anteq̄ natus. Elin di
citur Jere. i. Anteq̄ etires de ventre sanctis
ficiui te. sed iohannes baptista sexto mense
sanctificatus est: quando sc̄i maria visitauit
elizaberh: tūc exultauit infano in vtero eius
Hec exultatio b̄m glo. fuit quoddā gaudius
qd̄ concepit et p̄fici christi: t̄ ex gratia & ini
stuātia sc̄it ati⁹. Maria dñs in immediate post
q̄ alia infusa est corpori sc̄ificata est. Elin b̄m

V

Alber. Lord⁹ marie factū est in cōpletōe. et
pulchritudine optimā. Natura enī facit cō
pletōe bonā & meliorē: t̄ q̄is optimā. sed
nō videt cui meliores cōpletōe dēdent ni
si huic gliose p̄gini. Nec obstat de corpore sp̄i
q̄ illud nō natura: si sp̄a factū formauit. Elin
bodie p̄fectissima aia a deo patre creata est:
quē pur⁹b⁹ a deo h̄re potuit in intellectu acu
tissima: t̄ alia potētia nobilissima q̄ velut
regina a deo missa est in corporeculū virginis
Itē hodie datus est ei nobilissim⁹ angel⁹: qz
virgo nobilissima fuit de choro primo ange
loū q̄ custodiret eā: t̄ seruaret ei oī⁹ diebus
vite sue. Secundo qz sicut citi⁹ est sanctifica
ta sic & copio⁹. Nā b̄m Jordani alijs vtre
ro sanctificatis fuit collatū q̄ nunq̄ peccas
uerū mortaliter. Marie aut̄ vltra hoc colla
tum est q̄ nunq̄ peccauit venialiter: t̄ b̄ fas
it iudicium mariae gratie: que ipsam natu
ram super oēm legem nature coruerte etol
leret. Elinde br̄s Berni. dicit. Ego puto q̄ co
piosior sanctificationis benedictio in manā
descēderit q̄ in alios in vtero sanctificatos
que nō solū ip̄i⁹ orūtū sanctificaret. sed eti
am vitā ip̄i⁹ deinceps immunē ab oī peccas
to p̄seruaret: qd̄ alteri nemini in natū mū
lierū credit esse donatuhi. Tertio quo ad ḡc
cōcabilitatē. nā b̄s abundā gra a iobāne ba
ptista in p̄tem & m̄re effluit q̄ ambo et b̄
recepérūt gr̄am p̄phetādi. ab ip̄a in v̄g. e co
piositas gr̄e nō tm̄ in pentes ei⁹: in oēd ho
mines se diffundit vt veraciter possim⁹ dice
re tā de matre q̄ de filio q̄ de plenitudine ei⁹
nos oēs accepim⁹ gr̄am. Quare etiā angel⁹
ad eū dirit. Ave gr̄a plena. Elin Berni. Māria
sūnū aperuit vñueris: vt de plenitudine ei⁹
oēs boies accipiāt: captiu⁹ redemptionem:
eger consolationē: p̄ccato: vñiam: iustus
gratiam: angelus leticiam: filius dei caro
substantiam: t̄ tota trinitas gloriam semper
teriam. Quantū ad secundam partē sermo
nis istiū sciendū q̄ digne celebi. Itē hoc se
stum qd̄ vñitatis p̄sequuntur. P̄imavtū
litas est vera cōtritio oīm petōp̄ qd̄ designt
ur in ethimologia hui⁹ nō maria: quod i
lingua latina dicit mare amarū qd̄ designat
p̄t̄ionē. Ergo tu petō si cupis veram cons
titutionē petōp̄ per quā remissionē petōp̄
consequeris: tūc deuote celebrare debes b̄
festum. tūc consequenter ipsa illo sacrotē:
p̄p̄e aduentus t̄p̄i remissionē oīm petōp̄
tibi impetrabit si habueris illa mā. s. veras
contritionē p̄op̄ositū nunq̄ velle peccare: t

De sancto thoma

deceasurant de oīb' petis satissimā. de q
bus postea dicit. Quidā utilitas. q: istud festū
deinceps celebatur a dñi dñe in oīb' necessitate
lātōnōd' debet hoc festū denote celebrare; et
ipsa dñi dñe vult cū milericordiā subuenire
Tertia utilitas ēq: plati q: istud festū deuo
te celebār: ab honorib' et gradib' nūq: cum
prōfessōe deponent: q: pncipal' plati spūales
et seculares dñt hoc festū solēniter celeb:are
Uñ Ansel. Quisq: pñsl aut abbas aut plā:
tus et recolē diligētēt hōc festivitatem et a cū:
tis iube eā col. q: si cū tōto co:de amaueris
nūq: de tuo gradu cū pfusōe deponeris. qd'
etia rōne pfuaderi pōt: et hoc sic. Uning glos
tiosa in ipa pceptōe honorata ē p oīb' sc̄tis
in vtero sanctificatis. et in hac die primū ho
norē accepit a deo. q: cōgruū est q: q: hōc dies
deuote solēnizat q: in suo honore pseruent.
Quarta utilitas: q: set: impgnatorū mulies
rū in vtero custodif. Et q: mulieres pregnan
tes hōc festivitatem p: ceteris festivitatib' ma
nie debet custodire: et cōceptionē marie sole
niter et deuote celebāre. et se cū vera ptritōe
et pfectōe ad pcipiendū sacm eucharistie p:
parare. et bona pfidētiā hōc ad beatā virginē
q: bodie pcepta est et sanctificata et pseruata
est in vtero matris sue q: iphis impetrabit. p:
spēritatē in pti pñls. Qd' pñ et hoc q: dñgo in
vtero matris sue nō solū i corpe illesa custo
dita est: q: ḡia dei p oīb' sc̄tis dei repleta est.
Quinta utilitas est: q: talis in critu aie sue a
btā dñgine nunq: deseref. et id merito oēs ho
mines diuites et paupes. iuuenes et senes q:
sciunt se morituros dñt hoc festū solēniter
deuote celebrare: ut iphis beata virgo maria
velit astare in extremis eoz necessitate. Qd'
etia sic persuaderi pōt. Lōgria ē recōpēsa:
lendo eius initium quo incepit esse p: pñns
ctionem corporis et aie: honorē ecōuerso ab ea
in eritu aie sue. q: aia separāda est a corpo
re suo. Quia s̄m Aристo. Mors est separatio
aie a corpe. Et his oib' iam dictis pñ q: q:
libet catholicus q: illas qñq: dignitates vult
obtinere a beata virgine solēniter festū ipsi
conceptōnis dñ celebāre. Et q: cunq: recusat
hoc festus qd' est initium beate marie virgi
nis et ero:diū salutis nře solēniter celebār:
re: talis nō est venus amator: virginis marie
vñ Ansel. Non est ver' amator: virginis marie
vñ Ansel. Non est ver' amator: virginis glos
tiosa q: respuit colere diem cōceptionis ei' de
uote. Sc̄ndū s̄m Jordānū celebrantem

Sermo

3001

Nec fonscarfi: nec blasphemare: nec furari:
nec usurpare: nec opprimere quēq: nec supbi:
re: nec irasci: nec chouare: nec vituperare:
re: nec iugosu: nec ieiunari: nec luxuriant: nec
re: nec pñmis dāna ferre: nec inuidiā cōtra
pñmis retinere: nec occidere: nec malū p: malo
reddere: nec qd' est iniustū facere: et sic de a:
lijs. Tertiū q: q: pponat pñfiteri et satisfac:
re: dñi petō et de oib' pctis in vita vñq:
cōmissio isto sacro tpe s̄m cōfessō
rio. et tñc de' et sua mīa indulgetib' sibi oia pec
cata sua. vñ Ezech. xviii. In q: cunq: bora i: ge:
muerit pctōr oīs iniqtatū ei' nō recordabor
apl'. Elī pñlēdū ē cūl' pctōr isto sacro tē
po: et q: se cōuertat ad dñm nīm iesum xpm
od festū natalis tpi deuote suscipiēdū sicut i
q: dragefima festū pasche. q: nō ē min' festū
natiuitatiō tpi q: festū pasche. Et cū h' quisli
bet ignorat vtrū anno futuro festū tpi sup:
vñuat. Et qui cūq: pctōr ista tria iam enumera
ta in se h' non est amplius peccator: si est
penitens. et quecūq: bona opera fecerit orā:
do: ieiunādo: elemosinas dendo: mane surgē
do: missas audiendo et sermones: totum enī
sibi meritorū ad futurā gloriam cū sie stat i
bono p: oposto. Unde beat' Bernardus. Cū
per bonā voluntatē incipim' esse dei: desinim'
esse dyaboli. Ultimo sciendum q: omnes chri
stifideles debent bodie et quotidie denote be
atam virginē iuocare. quia ipsa habet po
testatem singularē subueniēdi in omnib' ne
cessitatib' cā in pñcātib'. in vita. in morte et
post mortē. vñ bñno Bern. Data est tibi om:
nis pñs o manā iu celo et in terra: ut omnia
quecūq: volueris valeas impetrare. q: tua
vox est dulcis in aurib' salvatoris. Et p:imo
quicūq: in angustia sunt constituti ad ma
niam debent recurrere. Exemplū de imperatō
ce. hoc quere infra in pñptuario de miracul
virginis marie. i. Secūdo mulieres pregnā:
tes. q: ipa dignatur eis in adiutoriū venire.
Exemplum de muliere pgnante quā libera
nit de periculo maris. hoc quere ibidē. ii. Ter
tio viris in angustia suis salubriter subuēit
Exemplū de illo q: fuit incarcerated. hoc quere
ibidē. iii. Item succurrit in extremis. Exem
plū de illo q: ieiunavit quattuor: vigilias bea
te marie virginis et nō potuit mou sine pñf
sione. hoc quere ibidē. iv. Rogem' igit cā vt
nobis sic subueniat in hac vita: ut post hanc
vitam valeam' cū ea gaudere felicis in cele
sti patria Amen.

VI

De sancto Thoma. Sermo. vi.

Clia vñdisti me Thoma

credidisti. Job. xx. Unde sup vñ
ba pñmissa et sup bñdēmū fes
tū tria sunt dicēda. Pñio de pñ
legijs bñi thōe apl'. Secūdo de fide catholica:
ca. Tertiū aliq: miracula. Quādū ad pñmā pñ
illū sermonio sc̄ndū q: sermō thomas apl'.
acepit a tpo pñla pñilegia in quib' nos attē
dere debem' dignitates er'. pñmā pñilegiū
est q: tpo eū elegit p: oīb' hōib' mñdi i nñcrū
apostolū. q: apostoli sunt maiores et digni
ores sc̄tis in celo et in terra. Tñc tpo eis cōtu
lit magnā dignitatē et pñatem: ut bñb' Jo
han. xx. q: dñit eis. Accipite spiritus sanctus
qñq: remiseritis peccata remittuntur eis. et
quoz retinueritis retenra sunt. Item Ābat.
xvi. dñit eis. Quocūq: ligaueritis super ter
ram erūt ligata et in celis. Secūdo pñilegi
um est q: ipē cōpositū fertū articulū fidei in
qua fide nos saluāmū. i. Tertiū die resurre
xit a mortuis. Et convenienter scriptū bes
tus Thoma istū articulū. q: in eo pñmis du
bitauerat: et de eo plene certificat' fuit fient
legitur in euāgelio bñdēmo: rbi dñstus di
cit thome. Inter digitum tuum hue et vide
manus meas: et offer manū tuā et mette in
latu: mēn et noli esse inredulus sed fideli:
vñ sc̄tis Tho. de aquino in. in. parte. q: lñi
articulo. iii. dñct q: sanct' thomas apostol'
nō solū vñdit yñlera tpi: sed etiam terigit.
Tertiū pñilegiū est q: totā yñdrā cōuerit:
et cōuersos in fide nutritur verbo et exēplo.
Verbo quidē: q: verbū dei ibidē sollicite se:
minawit: et s̄m qualitatē auditōrū doctrinā
suā formauit. Exemplō vero: q: ipē fuit sibi
parcus ppter bonū exemplū. paupib' pñ.
deo fideliis et deuotus. In signū hñi in mu
ptis regis non māneauit neq: bibit: Sicut
los ad celos erectos habuit et in celum respe
nit. Ābat. vi. Elbi est rhesaur' tñs: ibi est et
cor tuā. Quartū pñilegiū q: tpo similiū fu
it in persona. vnde Iñs. dñct Thoma tpi
discipulus ac familius salvatoris. Quintū pñ
legiū est q: tpus astitit sibi in tempore passi
onis sue: committans sibi passiones suas in
gloriā et dulcedinē. Unde ipse sanctus Tho
mas fuit in marilli pñssus et incarcerated
et sup lamias candētes pedib' nudis coa:
ctus ē amb...: are et in formē occensay iacta
tuo: et tandem lancea transuerberatus. Sed
rex tpo omniptēs p: quo patiebatur hec

De sancto Ebofia

dei ab aliis quam cōmutavit. Incarcerat⁹ enim
acepit mirabilē liberationē. q: frater regis
relūscit⁹ a mortuis cū cet erit ad carcerem
cucurrit⁹ i soluēa cū ad pedes apli se pie-
cit. Qup lamina adduct⁹ accepit fontem cma-
natione q: motu fono erupit⁹ adūri nō pmi-
fit. Ista r̄lta. In igne cū ambulacrio nō cō-
burnens. In fornace assat⁹ accepit refrigeriū
a p̄ditione: q: formar nutu dei refrigerari
cepit. Tancā trāstuer berat⁹ accepit felicē co-
cepit. Esto fidelis vīq ad mor-
tē: dabo tibi cor et vite. s. sempitne. Terrū
privilegiū fuit q̄ treo magoo. i. treo rege⁹ qui
ad xpm adorandū venerat⁹ baptisauit. Dicit
enī Liso. q̄ thomao ad eos in orientē venit
et ipso⁹ baptisauit: et facti s̄ ei adiutores i p̄-
dicendo. Septimū privilegiū q̄ in citate edis-
sa in q̄ corp⁹ h̄i thome q̄scebat: nullū misis-
tē aut hereticū vel gentilē vivere pmisit
ibidē etiā puenire. Et q̄ daf intelligi q̄ mā-
gn⁹ fuit amator fidei⁹ defensor: q̄ iux⁹ se nullū
infidelē hereticū vel gentiles vivere pmisit.
Octauū privilegiū ei⁹ fuit q̄ in p̄ncipio sepul-
ture ei⁹ olim cōcauit de manu p̄p̄a dignos-
tū indigui nō poterat recipere sacram. Enī in cro-
nica dñi i Velinādi legit⁹ q̄ anno dñi. Mxx.
venit Job. patriarcha yndoy ad romā nar-
rās pape calirto: cardinalib⁹: et oib⁹ p̄lat p̄-
sentib⁹ in cōfistorio publice q̄liter sc̄tus Tho-
mas aplo oī anno cōicaret p̄p̄m suum ma-
nu p̄p̄a p̄recta dignis: et retracta iab indis-
gnis. Enī ilōga ei⁹ legēda h̄i ḡtēplū de q̄dās
famulo q̄ furat⁹ fuit sic⁹ p̄ duob⁹ denariis et
nō poterat sumere sacram de manu apostoli
donec confiteret plenarie et satissaceret. No-
nā p̄mpleciū et vltimū q̄ hodie festā ei⁹ so-
lēniter celebraſ: et p̄ totū mūdū in omnibus
missis noiat. Quantū ad secundā pte⁹ h̄i⁹
sermonis p̄ informatione n̄a est sciendū q̄
fides carbolica est frequēter p̄dicāda fidelis-
bus et ab eis custodienda diligēt. q̄ sine fis-
devera nemo salvabif. Enī Paulus ad Veb.
xi. Impossibile iest sine fide placere dco. Enī
beatus Aug.. Nemo liberatur a dānatione q̄
facta est per adam nisi p̄ fidem dñi nostri ie-
su xp̄i. Enī etiā Ber. Multi ante saulatous
aduentū deū omnipotētē timētes et diligē-
tes sue salutis gratissimū p̄missionem credē-
tes: in p̄missione fidelē sperātes certissimū
redemptoriē in hac fide et expectatione sal-
vati sunt. Et quo p̄t̄ hoc qđ credim⁹ iam fa-
ctum sc̄ti p̄tes in veteri testamēto credebāt
fūtū. Queritur circa fidemytrū sufficiat fi-

Germ

fer anno cœca: q[uod] vocato ap[osto]lo thoma: lumen
oculorum suorum reabuit. Etiam leprosi. Et legimus
q[uod] quidam leptosus vulneribus plenus invocans
ut b[ea]tum thomam apostolum et misericordiam est. Etiam in
firmitate q[ui]licunque oppressi scimus Thomam dicitur in
uocare. Unde legimus q[uod] quidam magnus clericus deca-
d[e]o in magnu[m] languore corporis tandem audierat
miraculio scitum thome apostoli recordatum est q[uod]
olim ei fuerit multum familiaris: q[ui] se fecit se
defensum ad eccliam ipsius: et post longa vigilia
sonno oppositus vidit processionem plurimorum
scitorum scimus thomam subsequente cum magna gloria
et tangere femur eius ubi dolebat dicit: vade in
domum tuam: q[ui] sanatus es. cuiq[ue]dam autem inuenit
se in toto corpore suo sanatus: q[ui] ex gratia a genere deo
et beato apostolo ad propria remeavit. Etiam q[uod] in fide
temptant inuocare dicitur secundum thomam apostolum.
q[uod] singularem habet partem subueniendi temptat
in fide. et talis q[uod] quicunque sic temptatur in fide ex
hoc non debet timere turbari: q[uod] temptari in fide
non est peccatum: nec inducit heresim nisi consen-
tiatur: et sic diffinitive in fide dubitet: et dubitudo
do labatur. Unde queritur hic propter q[uod] requiruntur
ad hereticum. Respondeatur secundum beatum Thomam super
trij. sen. q[uod] duo. s. error: qui est initium heresim.
Secundum q[uod] pertinaciter defendat. triij. q. in.
Qui in ecclesia. Ex quo per nos q[uod] illi qui errant in
fide et parati sunt postponere erroris qualiter q[ui]cunque
fuerint informati de opposito: tales non sunt
heretici quavis errant in fide. Unde in decreto
dicto. Non sunt inter hereticos computandi qui
errorem tuum parati sunt postponere. triij. q.
in. Dicit. Ultimum queritur quali pena heretici
sunt puniendi. Respondeatur q[uod] quadruplici pena.
Primo enim excommunicandi sunt: si res credentes
receptores: defensores: et fautores hereticorum
qui adducunt eis arma et alimenta. sal: vinum
piper: ferrum et similia. Omnes tales de fac-
to sunt excommunicati papali excommunicatione. Secun-
do puniendi sunt depositione indistincte. si
ue clericos: laicos: plebanus: episcopos rex impera-
tor: etiam papa. Inde in decreto dicto. Pro nullo
alio petendo: sed tamen pro heresi potest papa condic-
nari. di. xl. Si papa. Tertio rerum ablatio: q[uod]
bona hereticorum ipso iure sunt confiscata. Quod q[uod]
ritur si hereticorum filios catholicos habeat: non
quid tales habebunt bona parentum. Respondeatur
q[uod] non: ut videtur in decretum. In criminis heresim non
paratur filius circa bonum paternum. si totaliter
privantur nisi eis aliquid ex misericordia relinquatur.
extra de herere. c. excommunicatione. Quarto punien-
tur persecutione militari. et per acte seculares: q[uod] i
rebus et in corpore puniri dicitur. Unde in decreto dicitur

With

VII
Iheretici sunt cogendi rei demandi p' corpori
item punitione. xiiij. q. viij. displicer. Ultimo
notanda sunt aliqua excepia de heretico. Et p'
mo de illo fiduci heretarcha dicitur et de ius
est fact'. S' q'rc in propriu'ario excepit. viij. f.
Itē alio hereticis astur' q' ab obsecro statim
cōbuſſuo est. hoc q'rc ibidem. ut. f.
¶ De Statu Temporali.

De sancto Stephano. Secundo. vij.

Qomine ne statuas illis
hoc petri: q: nesciunt qd faciunt.
Ita scribit Bcf. vii. originariter
et in eppla occurrentio festivitatis
translumptue et lectionalif. Huius in festo huius
diemo tua dicenda sunt in isto simile. Primo
privilegia sancti stephani pribomartyris. Se-
cundo quod tenemur indulgere inimicis nro.
Tertio quodam miracula de scro Stephba. Quaer-
tu3 ad primu sciendu qd scro stephanu plura
huius privilegia et papue octo qd notare debemus?
Primum privilegiu qd est pribomartyris. I. pri-
mus martyr qd post ascensionem ipsi p fide oes-
cisus est. Nam post ascensionem ipsi scro stepha-
nus lapidatus est in codice anno: et S. au lo p
secutorie factus est paulus doctor et lumine rotius
ecclie post. xxx. hebdomadas. Si enim primum
gum est qd beatus stephanus vidit celos apostoli
et iesum stantem a dicitur virtutem dei. Apertus
natus est celus ut ret glorie et tota celestis curia
viderent utilite legitime certantes. Et vidit
stephanus iesus tanquam adiutorium suum in passio-
ne sua. Tertium privilegiu: qd p inimicis suis
oravit ex exemplo ipsi. Huius dicit Beda beatus Ste-
phanus stando p se oravit: sed pro inimicis
sensu genibus interpellauit dicens. Domine ne
statuas illis hoc petri te. Quartum privilegiu:
qd filio angelo apparuit in claritate fas-
ciei per quam claritate persecutores suos de-
fenuit. Et hoc accidit ppter suam virginalem ru-
ram quam habuit. Huius brug Diero. In carne
pter caruam vivere non est voluntas: sed angelicum
Quintum p: iuslegiu est: qd filio est apsis effe-
ctus. Quartu: em dho nr iesus ipso dedit
apostolis suo. s. sapiam eloquentiam: consti-
tiam: et miraculorum efficaciam. Ita quatuor bea-
to stephano ipso etiam concessit. p: sapientiam
cui non poterat resistere nec tradicere omnes
aduersarij sui. Secundum eloquentiam. Tertio con-
stantiam. qd certauit usque ad mortem. Quarto
miraculorum efficaciam: ut postea patet. Secun-
dum privilegiu. qd passio eius fuit multo con-
formis passioni ipsi. Nam sicut falso testeo
ipsi insisteret: sic conformiter contra bini

De sancto Jobâne euangelista.

EX Iancio **de** **sancto** **Stephani**

Stephani. Eriā fuit p̄p̄ extra civitates passus et crucifixus est: sic et b̄tūs Stephani. Et cuncti duxerunt a iudicio lapidatus est. Eriā fuit p̄p̄ duxit in cruce. Pater in manu tua comitudo sp̄li meū: sic b̄tūs Stephanus dixit in ultima hora tribulatiōis sue. Domine Iesu Christe sumus nos tribulatiōis sue. Dñe Iesu Christe sumus nos escaperemus morte. Stephani p̄miliū: quod h̄s triunus coronas. Nam h̄s coronā martyris: corona dignitatis coronā confessorum fuit p̄dicatorum. Octauus p̄miliū: quod corpore sc̄i laurēti bonorum duxit corpore sancti Stephani. Nū cū sepulchrum sancti laurēti sp̄uissent ut ibi corpore sc̄i Stephani collocari: tūc laurēti in latere se duxit medīa p̄tē sepulchri vacuas derelictas: et sic corpus sc̄i Stephani ibi collocatū est clauso sepulchro audire sunt voces angelorum dicentes et psallentes. O felix Roma quod corpore Laurentii Hispani et Stephani hierosolymitanorum gloria pignora uno claudis mansolco. Unde inuenitur triplex translatio facta de corpore sc̄i Stephani. Pr̄ia fuit de agro iuxta bierlin ubi primo sepultus fuit et translatus ad montes syon. Secunda de monte syon ad Constantinopolim in grecia. Et illa translatio facta est tunc Justiniani imperatori quod cepit regnare anno domini quingentesimo viceclimoquarto. Et tūc tibi ossa sancti Stephani quedam nobilis dominus ignorans ter translatae de bierlin in Constantinopolim putans se ducere ossa sui mariti: sed demones in aere vulubant et clamabant: et sanctum Stephani prodiderunt. Translatum est autem corpus sc̄i Stephani romam tunc pelagi pape qui. Item papa erat: et sedit quatuor annis et mensibus sex nonū p̄ui. addidit quod festum ipsum hodie in uniusenso mundo solenitatem celebraret: et in quilibet missa quod tide nominaret. O quam magna ista privilegia. Quare ad secundam p̄tem istius sermonis p̄mis informatio est sacramentum quod ex exemplo b̄ti Stephani debemus nō inimicis indulgere. Elbi dicentes. quod quod tenetur de necessitate salutis se ad inimicos habere. Unde quod p̄ primo tenet quod ex puro corde eis indulgere: sic quod non velit se vindicare nec verbo nec facto: et quod nō odiat inimicos nec optet eis malum ex ira et ex rancore: ut dicere possit cum dō in p̄o. Si reddidi retribuentibus mibi mala tecum. Sed quod sic stat. Quid gaudet de infortunio et doleret de prosperitate inimicorum et rancor enliabit corda diabolica. quod si iesus sunt diabolo quod dolet de bonis nostris: et gaudet de malis nostris: sic et isti rancorosi facti sunt a deo maledicti. ut b̄ti Esa. v. Ele quod dicitur bondi malum: et malum bonum. Secundo tenet quod indulgere et diligere inimicos suos

sic quod non velit eos per alios vindicare: ex exemplo Christi cui iniuria cum discipulis vindicare vellēt induit reprehendēdo illo Z. x. iii. Ne scitis quod sp̄s eius est. Unū si quis habet filium vel fratrem vel cognatum et nō rogaret eum nec iuberet ut se vindicaret: si solū scientiam admitteret: eternam damnationē talis sic incurrit. Unū apostolus. Rom. i. Digni sunt morte nō solū quod peccata faciunt: sed etiam quod presenti faciēt. Tertio tenet sic indulgere et diligere quod inimicos ut nec per deum, yet let eos ledi: vel hic vel in futuro. H̄s habet faciunt quod super inimicos suos vindictā a deo exposcunt: et quos dicunt beatūs Gregorius. Inbet deus ut diligat inimicū: et tu rogabis deum ut occidat inimicum tuum. Unde beatūs Gregorius. Quisquis sic orat ipse suis in peccatis habet pugnat. quod cum quod optat vindictā a deo super inimicos: talis meret quod sibi evenerat illa vindicta ex vera iusticia dei. Unū legimus Z. vi. Eadē mēsura quod mensa fuerit tres metiet et vobis. Quarto quod tenet indulgere et diligere inimicos ut eis omnia signa charitatis exhibeat seu ostendat quod alijs homines contiterint p̄fuerit exhibere: sicut loquens et salutare et intendere: et sic de alijs. Unū cum quod ex rancore non vult loquens cum inimico vel primo amicabilis: talis est in statu damnatio. Quinto tenet quod indulgere et diligere inimicos suos sic quod beatissimi patrum ad subueniendum ipso in spiritu si in magna necessitate fuerit constituti. Unū Proverb. xxv. Si esurient inimici tuus cibā eum. si sitit potū da illi: et habebis mercedem a deo. Quantū ad tertiam p̄tē huius monitionis sciendū quod oīo hoīes dominus festū sancti Stephani solenniter celebrarent deuote: et ipsum tanquam singularē patronum invocare: quod potest oīo innocētib⁹ cum subuenire. Prior infirmatib⁹. Unū in iniuriae sui corporis septē infirmi curati sunt a diversis lagorib⁹ etiā quod patiuntur dolorē oculorum. Unū in ei legēda legit quod flores super altare b̄ti Sancti ponebantur: et inde allati et in oculis cuiusdam ecce mulieris positi: per trutē istorum florū et meritis sc̄i Stephani illuīata est. Eriā pāni de altari eius sumptū sup egros positi multe extiterunt in medellā. Eriā h̄s potestatē sup mortē illarum sicut refert beatūs Augustinus in libro de civitate dei. Ex mortui meritis suis sunt resuscitati. Unū in codē libro legēda quod cum quādā mulier esset defuncta tunicā illius ad ecclesiam b̄ti Stephani depositauerunt: quod cum super defuncti corporis esset projecta: prior illa surrexit a morte. Idem quoque ait ibidem quod cum corporis cuiusdam defuncti inunctū fuisset oleo in nomine sancti Stephani benedicto: mor ille suscepit. Eriā h̄s prates super steri

Sermo

VIII -

litatē terre.nā cō quodā tpe in mūdo eēt magna sterilitas:carisitia et penuria:menē sc̄i Stephani magna pluvia descēdit:t terrā fecū dāuit:t abundantia fuit subsecuta magna.
Etiā h̄s p̄tē subueniēdi hoib⁹ i piculo mārio ex̄tib⁹:vñ cū quodā tpe demoneo t̄pē statē suscitassent in man:t naute p̄ditarū i merēt:iūocab̄it b̄fī Šte.t ipe apparuit eis di.ego suj nolite timere:t sic facta ē tranquila litā magna:t cū salute piculū euaseit. Enī am pōt obſeffio subuenire.Uñ legif cū filia theodosij impatoris a demone eēt obſessa: demō in ea clamabat voce mag.d. Nisi Šte. romā veniat n̄ eribo qz sic ē volūtas ap̄fō:ū
Et cū ad romā cor:p⁹ sc̄i Šte.eēt delatū:puella illa a demōio stati est liberata. Itē in discipulo de tpe duo ſimones de ſctō Šte. quō nouē gñib⁹ hoim celū apertū est cū duobus erēplis. s. quō m̄fona maledicit.t. pueris ſuio. q̄re in disci.de tpe. ſer. xiiij. t. xiiij.

¶

creta ſua eū adūfit r̄pō:ſicut ad p̄uelle refuſationē. vt b̄r. Z̄bar. v. t. etiā ad ſuā gñios ſam trāfigurationē in mōde thaboi. Z̄bar. xvij. Quicū q̄ tpa m̄fem ſuā ſibi recōmens dāuit. Et̄pō nāq̄ in bac vita q̄nq̄ b̄uit q̄ cōm̄iſt. P̄:io co:p⁹ ſuū cōmēdauit n̄icodemus ioseph ab arimathia. Sc̄o aiay p̄n. Z̄tio ſubām tpalē iude. Quarto ecclias ſtam pētro. Quinto m̄fey cōm̄iſt iobi. ſecit nāq̄ tps iobem frēm ſuū q̄li dixit. M̄ulier ecce fāp̄ tu:un b̄ q̄ dixit fili⁹:ſecit cū p̄fīem ſuū. Deinde dixit diſciplo ecce m̄f tua. t. et illa boia cepit eā diſcipul⁹ in ſuā ſ. Ecclodii . Seicū ſprivilegiū:qz maiorē familiaritatē ei. oñdit cui⁹ p̄cipua cā familiaritatē fuit:qz iobes ppter amo:ē iefu tpi oēs amo:ē terrenoz̄bie ruit:qz oia tpalia pp tps dereliquit. Etiā amo:ē patemū:qz pentes iuos pp tps reliquit. In ſup amo:ē camallē. Hā vt dic Dicto. tps de nuptijs iobes violentē nubere vocavit:t ſic i

De sc̄tō Iohāne euāgelistā. Ser. viii.

b **I**c est discipulus ille quem
diligebat Ihesus. Ita scribit Iohannes. et
in statu festivitatis euangelio. Sup
quibus verbis ad honorem dei et scientie
huius apostoli et euangeliste tria sunt dicenda. Primo
de privilegiis scientie Iohannes apostoli et euangelii. Secundo aliquo
informatione simplicius. Tertio aliquo miracu-
lo per nos in solatorem. Quantum ad primum sciendum
quod scientia Iohannes apostoli habet multa privilegia quae a nobis
diligenter sunt consideranda ad honorem amato-
ris sui. scilicet dei. Primum privilegium est profunda
sapientia. Nam ceteri euangeli sunt sati sunt circa
humanitatem Christi. sed unus Iohannes circa eius divinitatem: quoniam dicit. In principio erat Verbum. Iohannes. i.
viii. Beda. Si unus Iohannes aliquantulum volasset
altius: totus mundus enim capte non potuisset. Unde
de ipso canit. Colat auis sine meta quod nec rati-
ones nec prophetas euolauit altius. Nam implenda quod
imperata non posset videlicet tota secreta purissimi hominis
Non enim Iohannes altius potuit ascendere in deum nisi prius fieret deus. et hanc sapientiam profundam de ipso
domini pectore: id est fonte potauit quoniam in cena super
pectus Christi recubuit. Secundum fuit quod ipse regnante
est suam suauit: fuit enim Christus corpus et mente. Tercium
privilegium quod Christus ipsi semper dilexit. unde per me
runt vocari discipulus ille quem diligebat Ihesus:
quis enim Christus apertos suos dilenit: specia-
lissimo enim Iohannes: quod in sua innocentia ad Christum conser-
uersus fuit: qui minor fuit inter ceteros apostolos.
Tertius. ita. Bonum est viro cum portauerit ingum
domini ab adolescentia sua. Quartum quod ad oia se-
legit: quod patitur iam Iobi reuelauit: ans-
nuit ei sibi per quod a Christo quereretur quod eet cum
traditurus: et ipse Christus Iobi reuelauit. dicitur. Cum
intinctu panem porreteret. Christus est qui me tradidit.
Nam si petrus tradidisse dicitur sciuisse: ipsi per
trucidasset: aut ipsum etiam detinendisse suis laniatis
Octauii privilegii: quod unus Iohannes habet dignitas
tum omnium electorum. Est enim apostolus in epistola. euangelista
in euangelio: prophetata in apocalypsi: ubi plaus
scribit quod adhuc futura sunt martyres fuit in captiu-
tum alios apostolis fuit flagellatus. ut hunc Actum. v.
Eccliam in oleo romane adiustus iunctus portabat Latinam.
Confessor et docto ecclesie. quod visus ad mortem fu-
de catholicis protestans predicauit: Christus fuit mente
et corpe. Non enim privilegium. quod dominus obiit apostolus
vitam in hac vita. Unde in cronica belymadi scri-
bitur quod Iohannes apostolus et euangelista domini ipato-
ris fuit relegatus in insula patmos per annus
integrus: et ibi scripsit apocalypsim et id est im-
perator dominianus post annos annos et quoniam mente
fus crudeliter interfecit est quod romans multa ma-
la intulerat: et protestinos suos prophetas interfecit
et statu aureo nocte suo in capitulo suo processit
adorari. Et per hoc regnauit. Hierusalem fuit
anno anno et mensibus quartuor: hic omnes exiles re-
uocauit: et sic Iohannes apostolus de exilio patmos
reversus rogatus ab episcopis: euangelium scripsit
et sedes absque tecto in vetere: sed ad processus ei in
codice loco nec pluviae nec venti: aut turbines
aut choum scatentes aut tonitra via visus in hodi-
ernis diebus descendebat. Hierusalem cesar obiit
anno domini mille. Post hoc regnauit Zrayanus
B

De sancto Jobāne euāgelista

Imparū ḡe b̄ispan⁹ anno dñi. c. t regnauit
 annio. xii. mēlīb⁹. vi. Anno trayani p̄sio 10/
 dñis cuā migravit ad celum. vñj. līl. mīj.
 rdi natiuitas iobis bap. celebrat. et sic vno
 eosq; die ē ambop̄ solēnitatis: h̄ i medio trā
 ecclias depositaref: nec p̄la ḥba dicere posset
 ad quālibz pausay h̄ba dicebat eis. Filiol⁹
 diligite alterutru. Landē frēs q̄ cū eo erant
 admirat̄o q̄ sp̄ eadē ḥba diceret. dicebat ei
 Magister q̄re hec ḥba sp̄ loqr̄is. Qui m̄dit.
 Q̄ p̄ceptū dñi est: t̄ sib̄ solū fiat: t̄q̄ sufficit
 ad vitā efn̄. Ergo seq̄mūr doctrinā fci lob.
 t̄ diligam̄ deum t̄ neḡ iuicē sic xp̄a dilet
 noo. Unū q̄nt̄ q̄ req̄runf ad charitatem vt sit
 nob̄ sufficiēt̄ ad salutē: cū nemo sine charita
 te saluet̄. N̄ndē q̄ tr̄ia. P̄iō: q̄ bōdimitrat
 oē p̄ctm̄ mortale ad min⁹ p̄ dilectōe dei. Unū
 ps. xvi. Qui diligis dñs odire malū. Qui cū
 nō odit malū nō b̄ verā dilectionē ad deū:
 ad deū dīnt. Im̄it̄t̄ ad p̄niū tuū dñie ix
 su r̄p̄e eccevenio: ḡr̄as ago tibi dñie: q̄r̄ digna
 t̄ eo me ad tuas epulas invitare. sc̄ies q̄ ex
 toto corde desideravi te. Lūq; orōes cōpliciūs
 set tāta luḡ luḡ cū emicuit q̄ null⁹ in cū res
 spicere potuit: recedēte aut̄ lumie fowea ples
 na māna inueniūt: qđ in illo loco vscq; hodie
 ḡiāt̄: ita vt i fundo fouee'adminstar minute
 arene scaturire videaf: sic i fontib⁹ fieri p̄sue
 sit. Duodecumū p̄ui. q̄ dñi dicūt q̄ iā sit i ce
 lo cū corpe t̄ aia. qđ p̄uenire dicūt dei libalis
 tati t̄ dignitat̄ iob. Dēci sibi libalis fuit: q̄r̄
 corp⁹ eī custodiuit ne corrūptōi subiaceret:
 ne oleū feruēt̄ adureret: ne vnenū eī nocez
 ret. ne gladio desineret: t̄ ne mois̄ dolorē sen
 tiret. Enī ḡ ip̄s̄ cor̄pi eī t̄ liberal' fuit in mū
 do: nec dñ min⁹ liberal' ē ē i celo. Si ḡ aliorūz
 ap̄loz corp⁹ honoriāt̄ i tr̄is: manifestū est
 q̄r̄ corp⁹ b̄ti iobis ēt debuit hono: ari qđ rās
 te dignitas excellētia fuit p̄ditū. Postq; aut̄
 eī null⁹ honor exhibef in tr̄is: p̄ueniēs estv̄t
 honoef in cel: vt corp⁹ eī corp̄i tr̄pi t̄ m̄ris
 eī societatē faciat i cel. Eredēcumū p̄uilegiū
 eī: q̄r̄ hodie festū ip̄ī solēnit̄ i vniuerso mū
 do celebraf t̄ ēt i q̄libz missa singlaris noiaf
 O q̄ ḡliosuz ē nomē iobis in q̄ ē grā dei. De
 cimūquartū t̄ vltimū p̄uilegiū: q̄r̄ ip̄e cōpos
 fuit sc̄os articulū fidei: di. Et in ib̄s ip̄s̄ filiū
 eī vniū dñs nīs. Credere eī tenemur q̄r̄ ib̄s
 ip̄s̄ ē vñigenit̄ t̄ ver̄ fili⁹ dei t̄ q̄r̄ fuit cum
 p̄ie efūalit̄: t̄ q̄r̄ ē alia p̄sona a p̄re: t̄ q̄r̄ ē vñj⁹
 nature: t̄ sube cū p̄re: t̄ q̄r̄ ē p̄n̄ coeq̄us t̄ coe
 tem⁹. Jo. x. Ego t̄ p̄ vñj⁹ sum⁹. s. fm̄ formaz
 dei: t̄ p̄ maior me ē. s. fm̄ h̄umanitat̄ formaz.
 Quantū ad sc̄os p̄iē istū fm̄ois p̄n̄a ifor

300

Sermo

dulgeao: aliter vno nō ve diligio. Unde ap̄lo
 i. Cor. xiiij. Si distribuero oēs facultates me
 as in cibos pauperū: charitatē aut̄ nō habu
 ero: fact⁹ sum sicut eo son̄o. i. Job. ix. Qui
 nō diligat fratres manet in moite. Et hec est
 charitas sufficiēt̄: et ducit ad gloriam̄ eternā
 Q̄z p̄tū ad tertiam partē hui⁹ sermōmo ē sc̄iē
 dū q̄ hodie oēs boies debet festū sancti io
 bānū. Solēniter celebrare t̄ ip̄m deuote in
 uocare. P̄iō infirmi t̄ obſeffi. Unde legif de
 eo q̄ tactu vēstimenti sui infirmi curati sunt
 et demones ab obſeffio repulsi. etiā b̄t̄ pore
 statē sup̄ mortē. Unde de eo legif q̄ cum de
 erilio pathmos reuocatus es̄s: t̄ ephesus in
 traret diuina cī̄ dilect̄t̄ q̄ suū aduentum
 plurimū desiderauerat mortua efferebatur.
 N̄c feretrū iussit depom dices. Dñis n̄f ieuſus
 xp̄o suscitet te diuina. surge t̄ vade in do
 mū tuā t̄ p̄p̄ mihi refectionē. N̄c stat̄s il
 la surrexit: t̄ cū eo ciuitatē reintrauit. Etiā fi
 liam cuiusdā vidue q̄ celebratis nuptis p̄
 k̄x. dies obiūt̄ sancti jobānū a morte susci
 tauit. Et p̄ mortē p̄t̄ boibus subuēire. Nā
 ip̄e liberauit aiam cuiusdā a purgatorio. S̄s
 queritur quare hodie boies bibūt̄ in amore
 sancti Jobānū. N̄ndē q̄ ip̄e sancti jobānū
 ea cū signo crucis venenū bibit: et nullā le
 sionē incurrit: et cū eodē veneno: duio in pae
 sensia jobānū t̄ toti⁹ populi fuerūt̄ interē
 p̄ti. t̄ ip̄e scr̄n̄a iobes tunica suā tribuit aris
 todemō p̄t̄ifici dices ei. Gladet et mitte eā
 sup̄ cōpa defunctoz dices. Ap̄lus xp̄i misit
 me ad vos vt in xp̄i noīe exurgatis. Qđ cum
 fecisset aristodem̄ illico surreterūt̄. Etiā bea
 tus jobānū filiost̄ frōdiū virgas in aux
 p̄mutauit: t̄ littorū sara in gēmas preciosas
 mutauit. Etiā nota aliū fm̄onē de sc̄o iobē
 Et vñj⁹ ieuſus plus dilerit petrū q̄r̄ jobānū
 Quere in discipulo de tempore: cā miraculo
 et erēplo. sermōne. xv.

De Innocētib⁹. Sermo. ix.

Attens berodes occidit
 m̄ dēs pueros v̄ erant in bethleem
 et in oib⁹ finibus eius. Mat. ii.
 Et quo hodie pagif festū pueros
 t̄t̄ innocētū q̄ ab iniquo herode interfici se
 t̄t̄ in p̄t̄i simone tria sunt dicēda. P̄iō de
 solēnitate p̄t̄ia festūt̄. Secūdo quā p̄
 rētes se habere debet ad pueros suos. Tertō
 exemplū. Quātū ad om̄num sciendum q̄ se
 st̄i innocentū et eoz martyriū est solēniter
 pagendū p̄pter tria. Primo p̄pter ip̄s̄ nam
 ip̄i p̄imi sunt q̄r̄ ip̄o iela post cī nativit̄
 tē martyriūt̄ sunt: q̄r̄ noīan̄ boies martȳ
 in sacra scriptura. Secūdo p̄pter numerū
 ip̄s̄: q̄z tot sunt q̄r̄ numerū eoz incert⁹ est.
 si ecclia pagit nūc eoz fm̄ vñj⁹ quam vi
 dit jobānū. vt b̄i Ap̄ca. xiiij. Vidi agnum
 stātē sup̄a montē spon̄t̄ cū eo centū quadra
 gintaq; tuō: milia vñj̄es nomē eius t̄ nomē
 pars eius scriptum in frontib⁹ eoz. Abi
 do si laus vñj⁹ sancti vel vñj⁹ angeli vel ho
 minis ē accepta t̄ laudabilis coll̄ deo: quid
 tūc lans tot sanctoz innocētū. Etiā si deus
 erandit p̄ces vñj⁹ sancti vel holo vel mari
 me duop̄ vel triū cōgregator̄ in uoce ev̄: qđ
 tūc vbi tot sancti simul sunt cōgregati. Etiā
 si vñj⁹ sanct⁹ est venerand⁹ nōne tūc tot mis
 lia sanctoz sunt venerāda. Nūc em̄ in iūo
 tot sc̄oz festū pagif p̄pter festū oīm̄ sanctoz
 sicut bōdierna die pagif. Zertio p̄pter locū.
 q̄ in bethleem occasi sunt vbi ip̄s̄ est natuſ.
 Ergo in verbis p̄dictis dictum est. Mūtēs
 berodes occidit oēs pueros in bethleem et in
 oib⁹ finib⁹ ev̄. Ubi sciendū fm̄ glo. P̄ occi
 sio pucroz innocētū facta est post annum et
 tres dies post nativitē tē tr̄pi. Distulit aut̄ be
 rodēs p̄p̄ mortā p̄tractā. Fuit enī rome a ces
 sare citat⁹: t̄ sic fere p̄ annū fuit impedit⁹ iū
 petitiōib⁹ cesarie. Et tūc p̄phetia impleta ē
 Rachel plorāo filios suos. Jere. xxi. S̄s de
 ceres q̄r̄ rachel t̄ nō jacob plorauit. Respōs
 detur q̄ matres sunt magis passibiles t̄ ma
 iorū pueris fm̄ Aristo. ergo plus cōpatiūt̄
 pueris. Et q̄ plus diligat̄ pueros: ergo plus
 dolent de aduersitatib⁹ pueroz. Unde nota
 dum q̄ euangelū bōdiernū notanter dici
 ploratus quo ad paruulos et vñlūt̄ quo ad
 matres. Unde Grego. in sermōne bōdierno.
 Paruuli plorabāt eo q̄ a matrib⁹ separant̄
 Matres vero vñlūt̄ eo q̄ a filiis desolat̄
 bantur. unde Grego. in sermōne p̄t̄is festū
 uitatis dicit q̄ martyres i lachrymis baptis
 zati sunt. filii matres. sicut filii in sanguine
 eoz t̄ matres nō carebōt martyriū gāndio. q̄
 in martyrio pueroz matres passē sunt. Nas
 gladius pertransiens pueroz mēdia corda
 matrū penetravit et ad itumā puenit. Unde
 Lris. Alio: erat dolo: in matrib⁹ remanē
 tib⁹ q̄ in paruulis moriētib⁹. Et fm̄ sc̄o
 Ebo. p̄p̄ illū plorat̄ ecclia deponit hodie
 quedā sigua leticie. vt Alleluia. Gloriam̄ in eti
 celis deo. in missa. et Le deū laudam̄ i mas
 turinis. Quātū ad secūdā p̄tem istūs simo
 nīo est sciēdū q̄r̄ parēt̄ tenet̄ tria pueris

De conversione sancti pauli

Sicut si volūt cū ipso mereri vitā eternā. Pris-
mis est q̄ debet eos inducere et informare ut
offerat deo innocentias t̄ puritatē suā cus ip-
so puerū innocentib⁹ q̄ hodie sanguinē suū
pter ipm fuderūt: t̄ hoc est puerū multū
vile t̄ deo valde acceptū q̄ pueri a iuuētu-
te incipiūt deo seruire. qz ipsi deo ppinat vi-
nū puz. i. iuuētutē suā horidā. Q̄ seneas pec-
catores q̄ in senio ad deū se converunt t̄ pniis
agūt offerunt deo feces: s̄ tñ de⁹ eoz feces nō
spuruit et sua misa t̄ bonitate. H̄nd parētes
dñt docere pueros suos pater n̄t. et aue ma-
ria. simbolum fidei: decē p̄cepta. Et vt deum
diligant t̄ ei fideliſ ſeruit orādo: ieiunādo:
eccl̄as visitādo: missas t̄ sermones audiēdo
hoc erit eis multū vtile. qz ſemp poſtrmoduſ
ſunt pl⁹ inclinati ad ſenīdū deo. Secūduſ
quod tenent parētes filiis eſt q̄ tenent eos
corrige: qz nō ſufficit q̄ informant eos ſi bo-
nis: ſo: oportet eos corrige ſi excedūt. qz oia
pater q̄ pueri cōmittūt ſub obedientia paren-
tū de his parētes r̄ſidebūt in die nouissimo:
q̄ bic aduertite parētes. qz etiam ſi ſancte vi-
te eſt: tñ ppter pueros reſtros dāmnanſ po-
teritis. Abiḡa. Si pater et mater nunq̄s pec-
caſſent mortaliter. t̄ pmittūt filiū vel filiam
mortaliter peccare t̄ eos nō corrigit ſi tacen-
do pſentiūt: t̄ ſi ſic fine pniā moriunt: et finali-
ter cum ſuis pueris dāmnant. ad ICo.1. Di-
giū ſunt morte nō ſolū faciētes: ſed et cōſen-
tientes. H̄nde in decre. di. Pari pena puniē-
di ſunt facientes t̄ consentientes. xviij. q. xiiij.
Oēs. Sed diceras. quō corrigiendi ſunt fili⁹.
Reſpondeſ ſi ſint fili⁹ probi t̄ ex fragilitate
quādoq̄ delinquūt: tales pueri cū benigni-
tate ſunt corrigeđi. Si aut̄ ſunt pterui t̄ cor-
rectio dulcis nō pſicit: tūc corrigeđi ſunt cū
aspera virga. Prouer. xxiij. Noli a pueru ſub
trahere disciplinā: ſi eū pueris cū ḡa: nō
moſieſ: t̄ aīam eius de inferno liberabis. Er-
go q̄n audis puerū tuū iurare per deū mēda-
citer: aut blasphemare deū: aut maledicere
Primo: aut video mala primo tuo inferre:
aut cū ſuperbia chon̄yare: aut festa: aut ſeius
mia ecclie frangere: alijs pueris maledicere:
Detrabit: furari: abiurare: verbis vel factis
moleſtare: aquas balneādo intrare: et ſic de
ſingulio: tūc tu teneris cū corrige. Q̄ ben-
ſunt aliqui parentes q̄ ex inordinato amore
pueros ſuo corrige nolunt: nec volunt q̄
alio corrigit ipos: t̄ ſic pueros pueros edu-
cunt: et tales parētes pueros ſuos pl⁹ odiūt
q̄ diligūt. Ubi Prouer. xiiij. Qui parat virge

Serino
herodeo occidit innocentes pueros cor galiter
quere in pcessu de tpe. ser. xvi.

Scrin

**herodes occidit innocentes pueros corporaliter
quere in processu de tpe. ser. xvi.**

De conversione sancti pauli. Genno. x

Hunc saule quid me per sequeris. Ita scribit. Act. ix. Circa hodiernum festum tua sunt dicenda ad laudem et gloriae sancti pauli apostoli. Primo quod conuersio facta est per omnes. Secundo quedam per informatioem simplicium. Tertio aliqua miracula per confessionem nostra. Quantum ad primum sciendum quod conuersio sancti pauli celebratur per omnibus aliis sanctis propter tria. Primo propter etem plu ut nullus peccato desperet quantumcumque magnus erit. Nam tempore persecutorum gratiam descendit in signum quod nullius vult denegari gratiam et misericordiam suam. Elini psalmi. Cor conitum et humilitatem tuam. Nullus enim peccator desperare etiam si multa peccata et magna commisit. Quia secundum beatum ber. Adoratio est dei pietas quod quies iniquos. Aliqui enim quoniam de iusticia audiunt predicare: tunc statim volunt despice. Non sic impudenter sed: sed confidite: quod deus non vult mortem peccatorum: sed magis conuersarum et vivat. Unde Eccl. xviii. In quacumque hora ingenuerit peccator: tunc secundo propter gaudium quod sicut ecclesia sustinuit tristitia in persecutione eius: sic etiam ex conuerso acquisuit sibi leticiam eius mirabili puerfione: quod sicut erat prius persecutor crudelis ecclesie: sic post modum factus est fundator totius et lumine ecclesie: quod per ceteros apostolos plus laborauit predicatione in universo mundo. Elini hodie in collecta dicimus in missa. Deus qui universum mundum beatum pauli apostoli predicatione docuisti. da nobis quesumus: ut qui hodie eius conuersationem colimus per eum ad te exempla gradiamur. Tertio propter miraculum quod factum est in eius conuersione. Nam eius conuersio facta est per lucem resplendentem: et eadem lumen fuit immensa: et circumfulsat eius circuolum quacumque sicut patet in epistola hodie: nam quod conuersus est miraculose: dicitur textus epistole. Insuper secundum quod sanctus paulus habet nouem privilegia. Primum est quod dominus vocavit eum ad dignitatem apostolatus et miraculans quod alii apostoli est vocatus. Ceteros enim apostolos oculi reges vocavit adhuc christos hic in mundo. sed sanctum paulum vocavit de celo. Unde psalmus. xi. Dominus de celo in terram prospexit. Ideo autem christus paulum de celo vocavit: ad innundum quod esse deberet totus angelicus: totus celicus: totus deiformis. Etiam ceteros apostolos vocavit solo verbo: dicitur.

De cōuersione sancti pauli

gaudet dicitur, etiam alioz mala defebat.
Insuper asperam vitam datur: qd in fame et si-
cātū labore et crāna in vigilijs multo: in fri-
goce et cruditate corporis et ieiunio multo: et
sic de alijs. Depejū p̄m̄lēgijū quia ipse si-
mulis erat virginibz: qd virgo fuit ante cōuer-
sionē suā, ppter lugibz: si post cōuersiōes, ppter
iesum r̄pm̄ virgo permanēt. In signū hui⁹ qd
decapitatus fuit: tunc lac p sanguine de cor-
poce eius effluxit, sicut etiam legitur de sans-
cta Karberina: que etiam fuit specialis spōs-
a r̄pi. Octauū p̄m̄lēgijū qd in oībus missio-
bis nosatur: qd de multis non legitur. Nos-
num et ultimū qd bodie festū eius cōuersiōis
per totū mundū celebrat. Quantum vero ad
icōdam p̄tem huius sermonis est notandum
qd quilibet p̄tōr̄ cum sancto paulo dī se ad
deum convertere, qd paratus est sibi peccata
sua indulgere: qd ostenditur in hoc qd quas
gelis dei super uno peccatore penitentiam
agente. Quantū ad tertīā p̄tem hui⁹ sermo-
nis sciendū qd oēs r̄pi fideles debent bodie
festū sancti pauli solēniter celebrare: t̄ ipsi
tanq̄ singularē patronū inuocare. Primo il-
li qui patiunt̄ dolorē oculorum. Unde de eo
legitur qd cum quodā tpe p̄dicasset: dyonisius
qui erat magnus p̄bs et gētūs: nō credebat
hīs qd iam a paulo dicebant. tandem processit
vnius cecus corā eō: tunc dixit dyonisius ad
paulū. Si illū cecum illuminaueris credam
in iesum r̄pm̄. Tunc paulus dixit ad cecum.
In noīe iesi⁹ r̄pi respice in me. Statim cec
vidit: et statim dyonisius credidit et baptizas-
tus est. Et sic ambo illuminati sunt vnius in
corpore alter in aja. Etiaz infirmi et debiles
vñ Act. xii. Legit qd offerebant sudaria et ve-
stes paulo: et sup infirmos ponebant et sanas-
bant. Si ergo tantū valebat vestes eius in
hoc seculo: quantū nūc valēt ci⁹ denotē oīo-
nes in celo. Et qd dānabiliter tēptant de oc-
cisione suip̄si inuocēt sc̄m̄ paulū. Unū legit
qdāz desperans laqueum sibi parabat: no-
men tñ sancti pauli inuocans semp̄ dicebat.
Sancte paule adiuua me. Tunc affuit ques-
dam squalida vmbra: hortans eum et dicens.
Eya bone vir age qd intendis: ne moram fe-
ceris. At ille semper parans laqueū dicebat
Beatissime paule adiuua me. Expedito iam
laqueo affuit alia vmbra clara et multus mi-
rabilis tanq̄ hōis: dicens illi qd hōcē hōta:
batur ad suspēndū. Fuge miserrime: qd pan-
luo aduocatus venit. Tunc squalida vmbra
cuauit et homo ad se rediens laqueus p̄nci-
ens penitentiam congruam et condignaz res-

Sermo

cepit. Etiam qui a serpentibz qd leduntur
bonis operibus primoz: qd in celo oīa mer-
ita primoz erunt nostra et hoc ex frāna char-
itate: qd ut dicit ēinsel. Quilibet in celo pro-
ximū suum diligit sicut sc̄p̄m et ex charitate
vnusquisq; int̄ antū gaudet de alterius merito.
Ex̄tum de suo p̄prio merito. Unde etiam
magister li. iiii. sen. di. xlii. Per charitates qd
sc̄licet in singulis erit pfecta tantū qd s̄q; gau-
debit de alterius bono: qd̄tūs gauderet de ip-
so si in se haberet. Etiam sciendum qd cancri
celo nō solum cognoscunt p̄pinq; quoq;
hic nouerunt sed etiā quos nunq; viderunt:
vel etiam qd ante centū annos vel mille vige-
runt. vñ Greg. in dialogo. Sancti non soluz
cognoscunt quos hic nouerunt: sed etiam co-
gnoscunt illos quos nunq; viderunt. Ergo
cum angelis gaudere debemus de cōuersiōe
vnius p̄tōris. Unū Z. u. xv. Baudium est an-
gelis dei super uno peccatore penitentiam
agente. Quantū ad tertīā p̄tem hui⁹ sermo-
nis sciendū qd oēs r̄pi fideles debent bodie
festū sancti pauli solēniter celebrare: t̄ ipsi
tanq̄ singularē patronū inuocare. Primo il-
li qui patiunt̄ dolorē oculorum. Unde de eo
legitur qd cum quodā tpe p̄dicasset: dyonisius
qui erat magnus p̄bs et gētūs: nō credebat
hīs qd iam a paulo dicebant. tandem processit
vnius cecus corā eō: tunc dixit dyonisius ad
paulū. Si illū cecum illuminaueris credam
in iesum r̄pi. Tunc paulus dixit ad cecum.
In noīe iesi⁹ r̄pi respice in me. Statim cec
vidit: et statim dyonisius credidit et baptizas-
tus est. Et sic ambo illuminati sunt vnius in
corpore alter in aja. Etiaz infirmi et debiles
vñ Act. xii. Legit qd offerebant sudaria et ve-
stes paulo: et sup infirmos ponebant et sanas-
bant. Si ergo tantū valebat vestes eius in
hoc seculo: quantū nūc valēt ci⁹ denotē oīo-
nes in celo. Et qd dānabiliter tēptant de oc-
cisione suip̄si inuocēt sc̄m̄ paulū. Unū legit
qdāz desperans laqueum sibi parabat: no-
men tñ sancti pauli inuocans semp̄ dicebat.
Sancte paule adiuua me. Tunc affuit ques-
dam squalida vmbra: hortans eum et dicens.
Eya bone vir age qd intendis: ne moram fe-
ceris. At ille semper parans laqueū dicebat
Beatissime paule adiuua me. Expedito iam
laqueo affuit alia vmbra clara et multus mi-
rabilis tanq̄ hōis: dicens illi qd hōcē hōta:
batur ad suspēndū. Fuge miserrime: qd pan-
luo aduocatus venit. Tunc squalida vmbra
cuauit et homo ad se rediens laqueus p̄nci-
ens penitentiam congruam et condignaz res-

XI

gari. Respondet qd non. qd nō ratione suis
quia ipsa fuit purissima et pūno: cīm crea-
turarum. Ipsa cīm adhuc existens in materi-
a vtero sanctificata fuit: et vivens ut man-
do magis purificata fuit. qd in p̄nti vita nū
qd peccauit nec etiā venalit̄. qd nemini inf-
natos mulierē vel nato creditur esse dona-
tum. Sed matrē fuit purissima in sui filiū
cōceptōe. Sancta enī sanctoꝝ intrans in ipsa
sam sc̄tām sc̄tōꝝ ip̄am effecrat: et in ip̄a nat-
la fuit macula. Eli sp̄ssanc⁹ vidēo eam tā
pulchram et tam mundam dicit in cantico
cāticōꝝ. Tota pulchra es amica mea. Nec es
tuā rōne legis indiguit purgari. Nam let
pūnificationis erat qd si mulier et virili semī
ne cōcepto p̄pensisset masculū immunda cēc
septem diebus a consilio hōis. Octauū au-
tem die puer circumcidere. post. t̄mū. dies
ab ingressu tempī abstinēt. et sic. xl. die in-
traret tēplū et officeret agnū si diversus esset. aut
par turturū aut duos pullos columbarum si
pauper esset. vt h̄i Z. u. xv. S̄ Maria nō
indiguit purgari rōne legis. qd let presuppo-
nit qd mulier nō virgo que concepto virili se-
mine. Sed Maria concepit non ex virili ses-
mine: sed mūlico spiramine. Sed dices qd
re ergo purgari voluit cum non indiguit. He-
spondet qd p̄ opter tria. Primo ppter obe-
dientie perfectionē. Maria enim oīa seruas-
vit que in lege moysi scripta sunt: vt p̄s hic
in euāgelio hōdiemo in purgatione ip̄hus.
Et in hoc nobis exemplū reliquit obedientie
vt etiā nos obediām̄ p̄latiō et p̄ceptis ec-
clesie in festis celebriādis: et in ieiuniis obser-
uandis. Nam quicūq; scienter et sine causa
soluit festa et ieiunia peccat mortalit̄ qd nūl-
lum p̄tūveniale est in p̄cepto: sed sola morta-
tale. Secundo ppter tēplū hūilitatis. Maria
se cōformare voluit alioz mulieribz. Unū bea-
tus Ber. Esto inter mulieres tanq̄ vna ista
rum. Et quecūq; mulier vel virgo est humil-
talis est filia marie virginis: et quecūq; ē sq;
perba ē filia luciferi. Ergo qd̄ mulier aut vir-
go dī sectari hūilitates marie. qd dī in Z. u.
Respetit dī hūilitate ancille tē. Sed ben-
plures mulieres imitant̄ nūc cuā in supbia
et in credulitate. qd sie p̄ts. Nā ancilla nouē
ānoz qd̄ curiosi p̄cedit i vestē sua qd mas-
culū decēt nouē ānoz. Et cū vetula ap̄li se
ornare nō audet. ppter ip̄ius fortitatem: tēc ad
supbia et laudē hōim nō desinit ornare filiā
sua. Sili mulieres pl̄ p̄sueverūt se occupa-
re cū incredulitatibz et incātatiōibz et carni-
cōs p̄sueverūt se occupa-
re cū incredulitatibz et incātatiōibz et carni-

De purificatione beate Marie virginis

mbus & viri. Nam quod vna mulier aliquam
 do plus seit de talibus superstitionib⁹ qđ cētū
 vni. Et tales carminatrices non solū dānan
 tur et multa mala faciunt alios in animab⁹
 suo. Unde in canone. xxvi. q. vii. Nō obser
 uatis. Damnationi qđ intēdit dānationes aīe
 incurit. Elī et 125 dictio elicet qđ plures mu
 lieres dānānt qđ viri. Et de hoc quere exēm
 plus in p̄dptuari. ifra. vii. S. Tertio purga
 ri voluit vt nobis exēplū purgatōis daret tā
 masculis qđ femis: tam diuīribus qđ paupes
 ribus. Secūdo vocat hoc festū grec ypopās
 ti seu lunū. qđ portatus ē hodie ad tēplū
 r̄ps iēsus qđ est lux mūndi. Nam maria ioseph
 symeon et anna hodie fecerunt venerabilem
 p̄cessionē cū puerū iēsum vellent in templū
 la cōcupiscētia. M̄. at. v. Qui viderit mulie
 rem ad cōcupiscētū cā. iam mechatus ē cā
 in corde suo. Quarto loquēdo: vt cū quis p
 verba allētiua puocat se et alias psonā ad
 malā cōcupiscētā. Elī dī in decre. De⁹ iudis
 cabit vba sm intētionē pferētis. trij. q. v. hu
 mane. Quinto tangēdo t̄ iocādo mala intē
 rūt in r̄po. Nam cera significat carnē r̄pi qđ nas
 ta est de virgine sine corruptione: sicut apes
 cera gignunt sine corruptione et cōmirrione
 Ligmen in cera est aīa r̄pi. Igno dō signifi
 cat eius diuinitatē. Tertio dicit h̄ festū pres
 entationis: qđ dicitur in euangelio hodierno
 vt susterēt enī dño t̄ daret hostiā p eo. Unde
 querit quare mulieres cristētes in puerprio
 offerūt infantes dño. Nū detur qđ prop̄ tria
 Primo vt ex hoc oīidatur qđ ifano iste ē dei
 propit⁹: qđ creauit ipm: et aīam infudit: et
 ipm redemit. q. d. mater ad dñm r̄pm. Ecce
 infantē quē creasti t̄ aīam quāz infudisti et
 redemisti. in signū horū beneficioz tibi eum
 hodie offero. Secūdo vt hec presentatio sit
 quedā gratiarūactio de eo qđ de⁹ prole dedit
 t̄ pueraram a periculo mortis p̄seruavit: t̄
 puerū in utero matris custodivit. q. d. puer
 pera. Ego offero enī in signū regratiationis
 qđ iunisti me vt ipm in mūndum peperi: et si
 superuicent faciā posse meū qđ probus erit:
 t̄ tūc oīs labor quē h̄nt parētes cū pueris es
 rit eis mentou⁹. vñ ad Roma. vii. Scimus
 qđ diligētib⁹ de⁹ oīa coopan⁹ in bou⁹. Ter
 tio vt de⁹ tertū infantē custodiat: ne gratiā
 et inocētiā baptismalē pdat. Elī i p̄o. xxvi.
 p̄tismo fit dei tēplū: t̄ tales grām accipit
 qđ sine oī p̄tō mortali vñtere pot̄ vñqđ ad fis
 nēvite sue: et si stāte ista inocētiā moreret in
 cōtinēti ad eternā glām euolaret. Qđ patet

300?

Sermo

Et primo viri in necessitatib⁹ vite aut mori
 p̄stituti dīt recursum h̄re ad brām virginem
 manā. Exēplū de milite qđ in bonorem beate
 marie virginis vñū cereū accēdit. qđ infra i
 p̄optuari de exēplio btē virginis. xlir. Etias
 mulieres. Exēplū de vroie militis qđ fuerat i
 pregnata t̄ pdidit vsum rōmī: nec potuit sa
 nari nisi in festo purificatōis t̄ in ecclia btē
 marie virginis. Hoc qđ ibidē. iii. Itē ancille
 et peccatrices debēt ei seruire et eam inuoca
 re. Exēplū de ancilla que peccauit cum dño
 suo. Hoc quere ibidē. xlvi. Etiam virgines
 probe et honeste debēt eam inuocare vt pres
 servet eas ab infamia. Exēplū de duab⁹ soror
 ibus que fuerūt false infamate. quere ibidē
 xiiii. Etia parētes qđ h̄nt pueros. Exēplū de
 puella parua quā rapuit lupus: et maria eā
 liberauit t̄ matri sue restituit. qđ ibidē. xv.

De sancto Mathia. Sermo. vii.

L a numeratus est cu⁹
 vndecim aplis. Act. i. Exq hodie
 celebram⁹ festū sancti mathie: qđ
 elect⁹ est loco inde traditōis r̄pi

tūc in p̄fici sermone tria sunt dicenda. P̄io
 de electione t̄ p̄iulegiis sancti mathie. Se
 cūdo aliq p̄ informatione simpliciū. Tertio
 aliqua miracula p̄ consolatione audiētū
 Quātū ad primū sciēdū qđ sanct⁹ mathias
 apls habet septē p̄iulegia. Primū est sua
 cōmendabilis electio. nā laudabilis est ele
 ctus. Lū enī inter ascētionē et penthecostē
 apostoli simul in vna domo eēnt: videns pe
 trus qđ nūerus apostolorū esset diminut⁹ qđ
 dñs elegit: vt fidē sancte trinitatis in quat
 tuor mūndi pribus p̄dicarēt: surrexit i medio
 fratrū dicēb. Elī fratres: oportet vt aliques
 loco inde instituam⁹ qđ testetur nobiscū resur
 rectionē iēsu r̄pi. Et statuerunt de septuagī
 taduobus discipulis duos. s. Joseph qui co
 gnominat⁹ est iust⁹: qđ fuit frater Jacobi als
 phei: et Symonis et Iude. t̄ Elīathā. t̄ oīa
 tes dixerūt. Tu dñe qđ nosti corda hoīm ostē
 de quē elegeris ex his duob⁹ accipere locum
 quē amissit iudas p̄ditor r̄pi salvatoris. Et
 datis illis sortib⁹ cecidit sois sup Elīathā.
 t̄ anumerat⁹ est cū vndecim aplis. Sciēdū
 qđ sm brām dyonisii illis sois nihil aliud fuit
 qđ quidā splēdor diuinus p̄ quē ostendebat
 qđ ipē erat in aplm assumēdus. et in hoc oī
 dicitur eius sanctitas. qđ h̄ ab infantia aīam
 suā t̄ vitā suā scētē t̄ mūde seruauerat: qđ vir
 go fuit. t̄ sic macerauit iējunio corp⁹ suū qđ

XII

p̄tō: effet: timēo ne aliquid in annis pueris
 lib⁹ eḡsset qđ dño displicuisse. Secūdo p̄i
 legiū qđ fecit enī r̄po tribulē suum. Fuit enī
 de tribu iuda de qđ nata est brā virginē maria t̄
 iesus fil⁹ ei⁹. Solēt enī homines qđ sunt de ea
 dem tribu magis sc̄mūcē diligere. sic t̄ r̄po
 enī dilerit. O qđ magna dilectio qđ ipm sic ele
 git. Tertiū p̄iulegiū. qđ mathias fuit cōpa
 triota r̄pi. fuit enī bethlemita. Sicut enim
 r̄po in bethleē est natus: sic t̄ mathias. So
 let aut̄ hoīes qđ sunt oī eadē cuitate nati ma
 tuo se diligere. Quartū p̄iulegiū qđ r̄pus ad
 enī p̄sonalit̄ venit qđ fuit posic⁹ in carcere cū
 multo lumine: t̄ ipm de terra leuauit et vici
 la soluēs t̄ dulciter enī p̄fartis ostiūsbi agu
 it. qđ egressus vñū dei cōstant p̄dicabat. Qui
 tū p̄iulegiū qđ nō solū ē apls: b̄ etiā marty
 r̄pi. Elī legif de eo qđ cūverbū dei in iudea p̄
 dicaret: et magnū pp̄lī signis t̄ prodigiis cō
 uerteret. Elī iudei inuidētes enī ipm in cōcis
 lo statuerūt. Accesserūt aut̄ duo restes qđ ip̄s
 accusauerūt. p̄mo in ipm lapides miserunt.
 qđ lapides in testimoniu illis secū petij se
 peliri. Qui dū lapidaref: securi more romā
 nov p̄cutitur. et etiētis manibus in celū spi
 nitū tradidit. Tertium p̄iulegiū. quis vnum
 articulū de duodecam articulis fidei compo
 suit. in quib⁹ articulis cōsistit fides et salus
 om̄i r̄pi fidelid. Et est ultimus articul⁹. sc̄is
 Carnis resurrectionē et vitā eternā Amen.
 Credere enī debemus qđ omnes homines sū
 resurgent in nouissimo die tā boni qđ mali. t̄
 quilibet resurget in eodes corpe in quo vñit.
 Quānis enī corpora in cinere et pulnerē re
 dacta sint: tamen oīa ita que spectat ad cō
 plemētū corporis redibat: et idem corpus re
 surget. t̄ oīs resurgemus in illa etate i qua
 ips⁹ fuit quādo mortē p̄ nobis sustinuit tas
 sēnes qđ iunenes. Et corpus cuiuslibet electi
 lucidū erit et splendidū. sed corpus cuiuslibet
 reprobi ent grossum et obscurū. Etiam tenet
 h̄t quilibet credere vitam eternā post hanc
 vitā. Boni enim habebūt gaudium sempitē
 num: mali aut̄ penā. Unde Elīat. xiv. Ibunt
 h̄t in suppliciū eternū. iusti aut̄ in vitam eter
 nam. Septimū p̄iulegiū. qđ hodie festū ip
 sius solēniter in vniuerso mundo celebraf.
 et etiā in quilibet missa per totū mūndū quo
 tidie nomē ipsius nominatur. Sed qđ hodie
 mentio fit de iuda: qui de honore suo deru
 sus est: tūc notandum qđ r̄po iudam elegit t̄
 semp ad specialiores dignitatē. P̄io de mū
 do in discipulū. Secūdo de discipulo i apls.

De falso Quasibis

Item de apostolo in suā peccatorē. Si q̄ri
tur cū tps sit dei sapientia in tales stat⁹ po-
sunt iudam. R̄hōdēt p̄s ad oīdēdū q̄ mali i-
boc mundo sunt p̄miti inter bonos. In ce-
lo enim sunt oēs boni. in inferno sunt om̄o
mali. in mūndo aut̄ sunt boni et mali simul. t̄
hoc a p̄cipio mūndi semp̄ fuit q̄ mali cū bo-
nis sunt simul regni. ut p̄s de Abel et Layn.
Esa et Jacob. Secūdōt vana p̄sumptionē
de nobis amputaret. Q̄i enī iudas aliquā bo-
nis ut optimos cecidit turpis: q̄s de se erit
tam secur⁹. Unde Ber. Nūq̄ est securitas
fratres mei nec in celo nec in padiso: multo
minus in mūndo. In celo enim cecidit angel⁹
pm̄us. Ubi Esa. viii. Quā cecidiſti de celo lu-
cifer q̄ mane oīebaris. Cecidit em̄ sub potē-
tia dēitū: adā in padiso in loco voluptatis
iudas i mūndo a schola salvatoris. Tertio ad
oīdēdū q̄ reprehensibiles sunt qui cōgrega-
tionē vna malā iudicāt q̄i vnu malū in ea re-
periūt. Etia q̄rit q̄ tps iudā. peccatorē fe-
cit quē furē p̄scuit. Rhōdēt vt t̄palia contē-
nenda: t̄ vila ostenderet. vñ Greg. Contem-
ptibilia cōceptibilib⁹ dant. Unde et tps bos-
na sua s̄m nobilitatē eoz nobiliorib⁹ distri-
but. q̄ asam patri. matrē mariā Jobāni. ec-
clesiā suam Petro. corpus Joseph⁹ et Nyco-
demo. t̄palia crucifixionibus suis reliquit. Et
ista est causa quare iudam peccatorē fecit:
ppter auariciā. qui fuit plenus auaricia. qđ
notatur in hoc q̄ duc⁹ cupiditate pecunie
tp̄m venale expositū dicēs. Quid vultis mi-
hi dare t̄c. O q̄ stultus negotiator fuit quā-
do tp̄m dñm suū pro tā modica pecunia ven-
didit. s. p. xxx. denarijs: in quo sunt oēs the-
sauri sapientie dei recōditi. Nonne stult⁹ eēt
ille negotiator qui haberet vnam preciosam
margaritam: que virtute sua illuminaret ces-
cos. leprosos mundaret. et omnes infinita-
tes curaret. et etiā mortuos suscitaret et vas-
leret illa margarita mille ducatos: et vende-
ret cā. p solo obolo. certe stultissim⁹ eēt. Sic
stultus negotiator fuit iudas. q̄ vendidit p̄
ciosam margaritā. s. tp̄m p̄. xxx. denarijs:
q̄ eccl̄os illuminauit: et leprosos mundauit.
Unde sciendū q̄ multi mirant q̄ iudas ven-
didit dñm nostrū iesum ch̄ristum p̄. xxx. de-
nario. et nō mirant hoc q̄ domin⁹ oī dic a
malis tp̄iam⁹ vndit nō solū p̄. xxx. dena-
rio: s. q̄q̄ p̄ vno denario vel dimidio. Q̄i
cūq̄ enim et quorū sensib⁹ emendo velvēdē
do mendacif̄ iura s. t̄ primū decipio: christū
scienter vendio. Similis ysurarius: luso: r̄a

380?

Serino

mine dei bibit t̄ nullā sensit lesionē. Etia in
firmi. Cl̄i de eo legit q̄ cū p̄ iudeā p̄dicaret
eccl̄os illuminabat: demōeo expellebat: lepro-
sos mūdabat: claudis: gressus: surdi audis-
tū: t̄ mortuū vitā restituēbat. Etia in extre-
mis laborates. Ubi legit q̄ dñi qđā miles vt
moris ēt deuotioē aliquē ap̄loꝝ eligeret i
patronū: item t̄ bis arripuit cartā p̄ tunetes
pomē mathie: tūc idignat⁹ ait. Si nullū ma-
gnoꝝ ap̄loꝝ eligere potui. nec h̄sic p̄ patro-
no h̄r̄ volo. Post aliqd tps p̄dict⁹ miles cā
salus loca passiōis tpi visitare dispositus cuſ
iā in mari aliquātulum cū socijs pfect⁹ esset
tātis tēpestatib⁹ nauis subito ipellit: vt oēs
q̄ in ea erāt b̄ vita desperaret. Et cū sois reū
militē p̄deret p̄iect⁹ de naui maruīs flucti-
b⁹ sup̄ nudā tabulā exponit. Qui cū p̄imus
esset morti: ecce vidit virū splēditū p̄iosavt
ste indutus. Cūq̄ interrogaret cur marinis
fluctib⁹ cēt īmersus: q̄ cū pp̄ culpā suā hoc
factū ēē dirissi ille adiecit. Elles ne illi ho-
norē t̄ obsequiū impēdere q̄ de istio p̄culis
te liberaret. Miles ille r̄ndit. Quādū vire-
ro sibi tanq̄ dño fideliter suire p̄mitto. Ubi
sunt ille ait. Ego sum sc̄tū Mathias ap̄lo
quē patronū h̄r̄ p̄tēp̄isti: nūc aut̄ tibi bonū
p̄ malo reddo. Et manu extēsa ip̄m de piclo
mortis libavit: t̄ in ciuitatē h̄ieris trāsporta-
vit: p̄cipiens ei: vt ibidē socios suos expecta-
ret. Qui post multos dies illuc venientes ip̄s
reconouerūt: t̄ deū laudauerūt. Ille autem
sc̄tū mathia deinceps in magna reverentia
p̄ie oībus sc̄tū sp̄ habuit: t̄ ei deuotissime v̄s
q̄ ad finē vite seruuit. Etia tpe famis. Ubi
legit q̄ anno dñi. M. cxxv. in treueri co:pus
sc̄tū Mathie īnuentū fuit tpe famis: q̄ mor-
miraculose cessauit.

De annūciatiōe btē marie b̄ginis. ser. viij.

Ngressus angelus ad eā
dixit. Ave ḡta plena dñs tecum.
Elleba hec originalē scribuntur
vñ. i. Recitatione aut̄ in instatio-
solēnitatis euāgeliō. Sciendū q̄ nemo p̄ di-
gne laudare btās b̄ginē: nisi ip̄m dignū faciat
at ille q̄ hodie dēcep⁹ est in vtero ei⁹. vñ Das-
mas. Licet mille ora: mille līgue vociferarēt
nec sufficerēt: nec si oēs lingue h̄os puenis-
tē: cā mirific⁹ possent effere p̄conijo. Ubi ēt
Ber. Ultimā mihi tot eēnt lingue q̄t sunt celi
stelle: vt oēs illas possez cōuertere ad laudē
genitric⁹ dei: nec sic satiarer. Et si null⁹ h̄nas-
nuo s̄mo in laude ei⁹ īnueni⁹ idone⁹: non tū

XIII

ppter h̄ ab ei⁹ laude cessare debem⁹: si qđ pos-
sumus faciam⁹. Nā ip̄a hodie facta est māt̄
tp̄: t̄ p̄t nobis grām impetrare. Et quo era-
go hodie festū ei⁹ annūciatiōis celebiam⁹:
tunc ad honore btē virgī marie t̄ edificatiō-
nem nīam tria sunt dicēda in p̄tī simone.
P̄io de dignitate ipsi⁹ festivitas. Secundo
aliq̄ ad edificationē nīam. Tertio aliq̄ mira-
cula p̄o p̄solatiōe nīa. Quantū ad primum
sciendū q̄ s̄m Henricū de bassia hoc festū p̄
cellit q̄si oīa festa tot⁹ anni. Et hoc sic p̄bat
q̄ si dies natiūntis solēnis est. q̄b dō q̄ nasci-
batur de⁹ erat: ista solēnior est in q̄ de⁹ fact⁹
est h̄d. Ubi canif. Hodie de⁹ h̄d fact⁹ ē. Etia
si dieo resurrectiōis celebus est in qua h̄uas-
nitas resurrexit glōificata carne. ista celebri-
or est in qua h̄uānitas assump̄ta est in vnitā
tem sup̄positalē. Item si dies ascensionis so-
lennis est in qua christ⁹ celū ascendit ista ce-
lebrio: est in qua hodie fili⁹ dei de celo desce-
dit in vterum virginis matris. Item si dies
penthecosteo celebus est in qua spirituāsan-
ctus missus est. ista celebrior est i qua hodie
filius dei similiſ factus est nebo. Nam ho-
die quādō beata virgo maria habuit in era-
te. xiiii. annos t. xxviii. hebdomadas Iesum
tp̄m concepit: tūc dies salutis incepit t̄ nox
recessit: quia post peccatū ade not fuit q̄nq̄
milib⁹ annos centū t̄ nonaḡitātū. Sicut
ergo adam t̄ eua noctem fecerunt: sic tps t̄
maria hodie diem gratie t̄ salutis inceboane-
runt. Unde hodie canitur. Hec est dies quā
fecit dñs: hodie dñs afflictionem sui populi
resperit t̄ redēptionē misit. hodie mortem
quā femina intulit: semia fugauit: hodie de-
uo homo factus est: id qđ fuit pm̄ansit: t̄ qđ
non erat assump̄ta. ergo erodium nostre res-
dēptionis deuote recolamus: t̄ erulēt⁹
dicētoꝝ. gloria tibi dñc. Ingressus angel⁹ ēc.
Quare angelus missus est. Respōdetur q̄a
sicut eua per diabolū est decepta t̄ ei men-
daciū nūcīauit: t̄ per cōsequētē mortē eternā
ita cōueniens fuit angelū marie annū
ciare ventatē t̄ vitam eternā. Etia queritur
in qua forma apparuit ei angel⁹. Rhōdēt q̄
formauit sibi lucidū corpus: vt etiā sensibi-
liter virginī appareret. Ubi dīc btūs Augu-
stū quodā sermone loquēs in persona btē ma-
rie b̄ginis. Venit ad me gabriel archangel⁹
facie rūtilans: veste choruscāo: īneſſu mira-
bilis: aspectu terribilio. Et hoc p̄grum fuit
q̄ em̄ illū annūciavit q̄ in se iūſibilis corp⁹
vſibile voluit ex b̄ginc ſumere: cōgrue debe-

De annunciatione beate marie

Nec angelus spiritus apparet. Enī q̄ntē qd virgo
mūna op̄nit qn̄ angeli ad cā ingressus fuit.
Rūndef q̄ qd doc. volunt q̄ erat obstracta
tora in deuotissima contēplatiōe sup salutē
gn̄is dñi amiculiter p̄ h̄yphē debebat humānū
gen̄is saluari. Et qdā dicunt cā tunc actu logis
le illud. Esa. vñ. Ecce h̄go p̄cipiet t panet si
hi. In hoc s̄ actu tā intime p̄teplatiōis quo
erat deo sp̄saliter coadunata īgressus ē om̄
gen̄is ad eī. Rōnabile enī videt q̄ qn̄ cor:pa
litter voluit sibi vniuersitā eternit̄: ut rūc ipso
sp̄saliter eidē vniita in actu p̄teplatiōis cēt
Huc ḡia plena tē. Sciendū q̄ nullus boim
excellēti t dulci t gratī br̄am h̄yphē potes
rit salutare seu laudare q̄z bac salutarōe quā
īp̄e deo p̄ dictauit t ei p̄ angelū destinauit.
Et est a nobis freq̄nter bac salutatōe salutā
da: q̄ tale gaudiū h̄s et illa salutatōe deuo
te dicta quale habuit qn̄ h̄odie salutata fuit
ab angelo. Erquo h̄odie p̄agis festum annū
ciasioneis t īp̄i p̄ceptōis: tūc q̄rif quōd incar
natio r̄pi facta sit. Rūndef q̄ post p̄ angelus
gabriel fuit missas ad mariam h̄yphē ut b̄r
Lūc. i. t maria credidit t p̄senit: tūc sp̄ussan
ctus superuenit in cā: t eā sanctificauit t fe
cūdavit. formauit q̄z in instāti de purissimo
sanguine marie. vel ut alij dicunt de purissis
mis h̄bōib̄ eī corp̄i r̄pi. t in codē instāti in
quo formatū est corp̄i creata ē aia. t hec i eo
dē instāti cūcta ē corp̄i organiāto. Et illa
duo corp̄i t aia s̄l mor fuerūt deitati vniita
in dī filio p̄sona. Unī sm̄ Dolgot sup li. S̄ap̄.
q̄ nūq̄ fuit aliq̄s ita p̄u puer sic r̄ps in vte
ro m̄is p̄cept̄. Vñ dicit Aug. Formatio cor
poris r̄pi fuit pfecta in p̄ncipio sue p̄ceptōis
q̄st̄ ad oia lineaēta membroz. tñ p̄ptū ad
debitā corporis q̄titatē p̄ficiens successiue sic
corpus pueroz augmentat a tpe figuratio
nis usq; ad pfectā maturitatē. Et sciendum
sm̄ Venricū de yrima. q̄ tota trinitas illā in
carnationē op̄ata ē. q̄ op̄a trinitas ad extra
sunt induisa. Nā ibi fuit potētia p̄ris q̄ sta
tim corp̄ formauit t aiam creauit. t illa duo
diminutati vniuit i illo momēto cū br̄a virgo
dixit. Ecce ancilla dñi. etiā op̄ata ē ibi sapia
filij q̄ corp̄ suū optime disposuit t oia mem
bra sua decēter ordinauit. Unī p̄s. r̄liu. Spe
grā sp̄usicti. qui p̄ceptionē illā mundā ab oī
tās op̄ata est icamat: onē: sol? tñ fili? est icor
nat?: vt dic Aug. i li. de fide ad petru. Et īp̄e
Aug. ponit tale exēplū. Si tres puelle tenes
rent vñs tunicā t illā vna ex illis induere t
tūc illa induitio fieret a trib⁹ puelis t vna il
larū sola indueref. Quantū ad secundā p̄tes
bui⁹ sm̄onio p̄ n̄a informatiōe sciendū q̄
sicut h̄go hec gl̄iosa purissima sua cōversatō
nemeruit in se p̄cipe filiū deititā t nos p̄ pu
rā cōfessionē digni erim⁹ in hoc festo pasche
to recipe. Quare canissimi de p̄fessione note
tis. Et p̄mo q̄ qlib⁹ p̄ctōz dī deū in "ocar" t
illuminet sibi cor suū. t insup rememorare
oia p̄ctā sua: t oē posse suū facere audiendo
sm̄ones tē. Et qn̄ incipit p̄fiteri: tūc dī dice
re in p̄fessionē t erp̄mtere numerū q̄tiēs qdli
bet p̄ctī iuxta estimationē suā cōmisiit. t et
si ista p̄ctā cōmisiit in dieb⁹ festiuis: tūc ḡui⁹
est. t etiā si p̄cipiavit excōnicatis qui publice
fuerūt denūciati loq̄ndo: bibēdo: comedēdo
emēdo: salutando. q̄ tūc incidit in minores
excōnicationē a q̄ p̄fessor dī cū p̄u absolueret
t postmodū a p̄ctis. Etiā sciēdū q̄ sunt duo
decim genera boim q̄ p̄fiteri: t p̄fessio īpis
nō p̄dest: q̄ nō vere penitēt. Primi q̄ nō in
tegre oia p̄ctā p̄fiteri: si aliq̄ p̄ctā scienter et
verecūdia occultat. vñ etiā q̄ palliat sua p̄ctā
t etiā q̄ ita p̄cipitanē vel submissē loquāt in
p̄fessione ne confessor intelligat peccata que
confitentur. t talē confessionē non acceptat
deus. Secundi qui non habent firmū p̄posi
tū ampli⁹ diuittendi oia peccata mortalia.
Tertii qui diuīdūt confessionē t currunt de
vno cōfessore ad aliū: dicendo isti vnam par
tem: t alteri alteram partē suorum p̄ctōz: t
sic seip̄os decipiāt: q̄z quilibet confitens de
bet oia p̄ctā sua q̄ habz in memoria sacerdo
ti confiteri vñ: t nō p̄tem vñ t p̄tem alteri
Quarti sunt q̄ mentiūt scienter in p̄fessio
ne: q̄z sacerdos sedet ibi in loco dei qui veni
tas est. Et iō in p̄fessione veritas est dicēdū
tanq̄ īp̄i deo cui nuda t aperta sunt oia: ers
go si sacerdos q̄rat an corupta es tu virgo:
tunc respondere debes veritatē dicendo non
sum virgo. Sed diceres: cū illa persona con
fessa est ante hoc idē p̄ctī an teneat sibi se
cūdario p̄fiteri. Rūndef q̄ non teneat: si dices
re debet. quicquid in hoc deliq̄ ante confessi
sum: t penitētia mibi imposta est quā exob
ti. Sed tñ sm̄ btm̄ Zho. bonus est t salubrē
vnū peccatū plures t pluribus sacerdotib⁹
confiteri: p̄mis non sit de necessitate salutis
q̄ illa verecundia delet peccata t penas pur
gatorij. Unde etiam in decret̄ dicit. pudor
erubescētia est maxima pars penitentie t sa

Germes

tisfactione de pe. di. i. Quem penitet. Quinti sunt qui se excusant et alios inculpat. quod non debet fieri si quis de seipsum accusare et culpam suam pro priam dicere. nec de aliis boseos in confessio ne nominare. nec etiam loquitur ex confessione ea quae sibi in confessione dicuntur. Sexti sunt qui stat in amore illicito et solum morantur eadem domo. et tales non sunt absoluendi nec concordi nisi velint desistere et prius ab iniurie separari. Septimi sunt qui seruat similitudinem nec volunt indulgere suis offenditoribus. nec talis confessio est utilis. Unde Augustinus. vi. Si non dimisceris hominibus; nec et per vester celestis dimittet vobis petra regna. Octauus: quod aliena non restituunt. vñ Aug. Non dimittitur petrus nisi restituat ablatum. Et talis restitutio etiam de ficeri de rebus parvis. sicut quod diversis hominibus quia dama intulisset in portis: in atriis in pirois: et sic de singulis. Sed si quod homines dama intulit ignorat: tunc debet talis facere vnam summam de omnibus illis parvis: et tantum de consilio sui confessoris dare ad illam ecclesias parochiales in qua talia dama intulit vel potest etiam dare pauperibus. Et sciendum quod quis volens communicare debet restituere ante accessum sacramenti omnia debita: si terminus solutionis instat. aut petere dilationem ab illo cui tenetur. et si occultum est tunc debet restituere per confessorem in occulto. sed si publicum est tunc per se debet restituere aut ulteriore dilatione petere. Noni sunt qui detraxerunt primis et nolunt restituere famam primis. Unde secundus Thos. ii. ii. q. lxij. Lenctur quod ad restitutio ne fame sicut ad restitutio ne cuiuslibet rei subtracte. Unde etiam Hieronymus. Non facilis venia prava diruisse de rectis. De ceteris sunt qui non confidunt quod de velit peccata sua indulgere eis: sed propter multitudinem peccatorum desperant. Item Augu. Penitentia que ex fiducia non procedit: inutilis sterilis quod manet et sine fructu. Unde etiam Ambrosius. Non potest bene agere penitentiam qui non sperat indulgentiam. Unde vere penitens nunquam desperare: etiam si mille milia peccatorum mortaliū commisit. Unde Bernardus. Absalom est dei pietas quamque quecumque inquit. Unde ceteri sunt qui confitentur non ex charitate: sed ex humano timore. Et illos quod soli ex timore et verecundia humana confitentes sunt duo signa per quae cognoscuntur. Primum est quod tales differunt confessione suam usque ad ultimam hebdomadam. et tunc quoniam ultra differre non possunt tunc confitentur ex quodam timore humano: ne post mortem punieretur ecclesiastica sepultura. Unde dominus et de pe. et de re. Omnes

XIII

Vtriusq; ser^o q; in q; dragefima nō cōfidentur
nec in pascua cōdicāt: debēt carere introitu ec-
clesie t ecclastica sepultura. Secundū signū
q; tales post pascua viuū sicut aliū virentur
et h̄ est signū q; nō vere si fiet: nō et charita-
te fieri cōsuetudine t būano timore pñias ei-
gerunt. nec firmū p̄positū emendādi habuer-
rūt. Duodecimi t ultimi sunt q; confitenf et
pñiam suscipiūt: h̄ postmodū eidē penitēti
am quipēdūt et obliuiscitur nec perficiunt.
Et talio cōfessio non pficit ad salutē. Sumi-
liter q; scient et et p̄posito querūt simplices
et illiteratos cōfessores: t bñ possent babere
litteratos et discretiores. et tales scipios de-
cipiūt. quia si cecus cecū ducit ambo in foue
am cadunt. Usq; r̄po in euangelio. Leci sunt
et duces cecorū. Et omnib; iam enumeratio
consulendū est q; quilibet homī faciat gene-
ralem et integrā cōfessionē dc omnibus pec-
catis a iniūtute cōmissis: et aliam penitēti
am accipiat et eā deuote cōplere studeat. Et
q; plureo p̄ plures annos nō bñ cōfitenf ps
p̄ tale exēplū: ut habef in sermone discip. de
tpe sermone. xciij. O. Quātuſ ad tertiam p̄tē
huius sermonis sciendū q; om̄s peccatores
t peccatrices: et pñter oēs hoies senes et in-
uenes debēt glorioſam virginē mariā diligē-
re: t eā crebrius cū angelica salutatiōe salu-
tare. q; oībus parata est succurrere eaž deo-
te inuocantib;: t primo peccatoribus. Erem-
plū de theophilo qui abnegauit baptismū:
deū: et mariā. et tñ maria impetravit sibi mi-
sericordiā dei. Et hoc q; re infia in promptua-
rio de exēplis beate marie virginis. xliij. Eti-
am peccatricibus. Eremplum de adultera q;
quotidie centies flexit genua ad honores vir-
ginis marie: cui maria succurrunt: et postmo-
dum vitam laudabiliter finuit. Quere hoc
in promptuano de exēplis virginis marie
xlviij. Etiam qui patiūtur rebementes infes-
stationes demonum debent beatam virgines
mariam salutare per angelicam salutatiōes
que salutatio angelica demones fugat. Erem-
plum de concubina ſacerdotis que intravit
religionem nec poterat dyabolum vincere
per aquam benedictam nec per ſignum ſan-
cte crucis: ſed p̄ aue maria. Hoc quere ibidē.
lxvij. Ultimo sciendū q; qui libēter oīat aue
maria raro vel nunq; dāniabitur. Erem-
plum de milite qui frequenter de ſero et de
mane beatam virginem. Alioram salutavit
t felicis ad xp̄m migravit. Hoc quere ibidē.

Sermo de penitentia et confessione

Sermo de die de confessione.

Onus certum in ad me in toto corde vero. Job. 1. In verbo illo iustissimus dominus nos in hoc satanum populus ut inducatur ad cordia deuotio nuncem. pectorum contritionem, mundi despectionem, et tribulationis supplicationem: quod tamen magis passio Christi oī deuotio: attentione: et reverentia est audienda. quod ipse est sancti seruus domini unius. ut audieret. id dicit in toto corde. Tertio dicit esse asper et dolorosa id dicit in ieiunio retu et planctu. Unū in pīnūti finione quod erit de vera pīnia et confessio et pīpātē sup festū pasche ad sacramentum eucharisticum. Ipse enim tam excessiū charitatē ad genitū humanum. Ipse enim tam excessiū nos dilexit quod non tam una gutta sanguis: sed totū sanguinem suum pīcōsum largiter pro nobis effudit. Unū beatum. Sufficiat ad redēptionē humanū. Ut beatus penitētū tria dī hīc ut de ignoscat sibi de oībus pītētū suis. Hoc quod sup sermone. v. pītētū. Secundo dicēdū est de duodecim generibz hoīm quod cōtēt peccat mortaliū iām in hoc seculo. ut ipsi simplices hoīes qui nō scītūt confiteri addiscant et his duodecim generibus hoīm quod confiteri debeant. Hoc quere ifra sermone. xvii. parte. ii. Tertio exemplum de illis qui propter verecundiā humanā nō plene confitenit oīa pītētū sua. quod tales homines eternaliter dānabuntur. Hoc quere in promētūario sermone. trīi. L.

De passione domini. Sermo. iiiij.

Clos omēs qui transitis

pīam attendite et videte si est dolor: sicut dolor meus. Zec. vii.

i. Considerando passionē domini nostri Iesu Christi: tūc plus liberū aliquid dicere. ex quo creator noster: deus noster: dominus noster: redēptor noster: pater noster: fratres nō: hoī die amare fecit in cruce pro nobis. nō solus lachrymas effudit oculos: sed propriū sanguinem et oībīmēbris sui corporis. et etiā hoī die tot creature fleuerūt. sicut in fine sermonis dicetur. Quare mento quilibet nostrum hoī die fere debet et contristari et cōpati domino nostro Iesu Christo. Sed quod sine gratia nec fere nec loquens possum salubriter de passione domini. Idcirco recurram primo ad filium dei dīmū nīmū Iesu Christi. quod licet hac die fuerit plenus doloribz faciliter tūc est largitus regnum suum ad pīces unius latronis. s. paradīsum. Et etiā ad matrem que hoī die tristis est sup oīs matres. Nā sicut angelus gabriel in annūciatione dixit. Bodicera tu in mulieribz: sic hoī die per oppositū possim dicere ei. Tu tribulata es super oīs mulieres. Rogemus igit filium et matrem ut dent nobis loq de sua passione ut sit sibi placita gens pereat. Et sic conclusum fuit quod spīs

De passione

380?

Sermo

XIII

Et ut hoc impetrarem dicamus cū deuotio libet nīm pater noster et ave maria. O vos oīs qī transiūt tē. Enī passio sanctoū regni tantū populus ut inducatur ad cordia deuotio nuncem. pectorum contritionem, mundi despectionem, et tribulationis supplicationem: quod tamen magis passio Christi oī deuotio: attentione: et reverentia est audienda. quod ipse est sancti seruus domini unius. ut audieret. id dicit in toto corde. Tertio dicit esse asper et dolorosa id dicit in ieiunio retu et planctu. Unū in pīnūti finione quod erit de vera pīnia et confessio et pīpātē sup festū pasche ad sacramentum eucharisticum. Ipse enim tam excessiū charitatē ad genitū humanum. Ipse enim tam excessiū nos dilexit quod non tam una gutta sanguis: sed totū sanguinem suum pīcōsum largiter pro nobis effudit. Unū beatum. Sufficiat ad redēptionē humanū. Ut beatus penitētū tria dī hīc ut de ignoscat sibi de oībus pītētū suis. Hoc quod sup sermone. v. pītētū. Secundo dicēdū est de duodecim generibz hoīm quod cōtēt peccat mortaliū iām in hoc seculo. ut ipsi simplices hoīes qui nō scītūt confiteri addiscant et his duodecim generibus hoīm quod confiteri debeant. Hoc quere ifra sermone. xvii. parte. ii. Tertio exemplum de illis qui propter verecundiā humanā nō plene confitenit oīa pītētū sua. quod tales homines eternaliter dānabuntur. Hoc quere in promētūario sermone. trīi. L.

re quē vñcōs habuit in hac vita. quod qī totū cōs pīpīlō ciuitatis venit obuiā et cū ramis palmarū cantādo et clamādo. Osanna filio dauid: bñdīcēt quod venit in nomine dñi. Secunda feria diluculo venit de bethania iterū in tēplū et docebat pīplīm dicēt. Ego si exaltarē fuero a terra oīa trabā ad meipm. Et tunc ad dūperūt ei mulierē in adulterio dephēnsam dīcēt. Abagister bec mulier mō dephēsa est in adulterio. in lege autē mandat moyses bñmō lapidare. tu qī dīcīs. Tunc iesus misericordia irremediabilē. quod audītēs miracula quod ipse fecit ecclēs illuminādo: leprosos mīndādo: mortuos suscitādo: cupiebat iesum vide re: et misit ad eū nūcios ut ad eū veniret et eū sanaret. Misit ei iesus pīnūcios illos. d. si. faciē mīcā corpālē cēmēre cupis ecce tibi vultus mei spēm trāsformatā in lintheo dirigo pī quā desideriū tui feruorē refrigerēs. Et qī quid de me audīstī nequaqī impossibile fīsī existimes. Post qī tūc cōpleuero ea qī de me scripta sunt dirigā tibi vñū ex discipulis meis qī tibi et pīplō tuo sanitātē impariat auris tūc et ad sublimitatē fidei vos pīducāt. Et in sabbato palmarū reuersus ē iesus cū discipulis suis in bethaniā et fecerūt ei ibi pīnūcium: et martha eis mīstrabat et lazārū erat vñū ex discubēntibz cū iesu. et plures exierūt dī hīc rūsalē nō pīpter ibm tūc: vt lazārū viderēt quem suscitauit a mortuis. Cogitauerūt qī pīncipes sacerdotū et lazārū interficerēt quod multi abibāt ex iudeis pīpī illū et credebāt in ibm. Unū Aug. in li. de vñbīs dīi dīcēt quod in illa cena infrogauerūt lazārū dī amaritudine mortis corporis. Qui rīdit: quod nulla creatura possit cogitare amaritudinē mortis anniqī aīa separta a corpore. Tūc xps cepit tremere et sudare: quod cognouit amaritudinē mortis sue: quod homo erat sicut et nos. Tūc maria Magda. vnguētū pīcōsum effudit sup caput ei: vt pīfortare tur. et tota domus implēta est ex odore vnguēti. Tūc iudas murmuravit dicens. Ut quid perditio hīc. Quare hīc vnguentū non venit trecentū denarij et datū ē egenis. Dicit autē ibm Job. nō quod de egenis pīnebat ad eū: sed quod fur erat loculos habebat. et ea qī mittebātur portabat. Et iudas ab illa hora cogitabat quod ibm tradere vendereqī iudeis possit ut sic recuperaret illos. xxx. denarios quos pītabat se pīdīsse: quod decimā pītē consuerit fūrari. Hoc totū factū est in sabbato palmarū. Dīi ea autem palmarū venit iesus de bethania in hīrlīm: et cū appropinqrēt ciuitati fēnit sup eas dicens. Quo si cognouisse et tuā cres. Et ibi receptus fuit cū maximo honore

De passione

scipio fuit s. petru & iohanne, t dicit eis
 ac in cuncte & occurreret vob hō legens qd
 bauldo: seqmni cū: t quocūq introierit ibi
 parate nodia. Et respe factro cenauit cus dis-
 scipulis suis in signū amoris. Et in ista cena
 ipo tria fecit. Primo comedit agnū assarū cus
 lactatio agrestib⁹ in rno cathino terreo, ad
 p̄ndendā qd ipo erat iste agn⁹ bñdict⁹ qd debe-
 ret assari in ligno cruce. Et in lūc, bñ qd post
 esum agnū iesus dicit discipulis suis. Deside-
 ro desideravi hoc pascha manducare vobis:
 cū anteq patiar, t vn⁹ er vob me tradet: ve
 aut̄ doi illi p quē tradar ego: meli⁹ erat illi si
 nat⁹ nō fuisset hō ille. Et illi ceperūt trista-
 ri t dicere ei singulat⁹. Nunqđ ego sum dñe
 s. iudas dicit. Nunqđ ego sum rabi. Qua-
 si min⁹ peccaret tradendo mgim qd dñm. Et
 tūc petr⁹ annuit iohāni vt iterrogaret eū qd
 cēt q tradiceret eus. Et iesus dixit iohāni. Cui
 intinctū panē p̄orretero ipo est q me tradet.
 Et statim in eis intravit diabol⁹. Secundo las-
 uit pedes discipulor⁹ suor⁹. ad oñdendum qd
 passio sua bñdicta est q lauit nos ab oib⁹ pec-
 catis n̄is. Et Lñs. dicit qd a iuda cepit laua-
 re pedes. Tertio p̄secravit corpus suū t san-
 guinē ad hoc vt illo sacro vti debeam⁹ i mes-
 moria passiōis ei⁹. t tūc p̄secravit eos sacer-
 dores t im̄p̄ssit eis characterē: t dedit eis po-
 testatē p̄ficiendi hoc venerabile sacrum. t ibi
 institutū est hoc sacris. Et post dixit iesus ad
 iudā. Qd facis fac citi⁹. Et statim surrexit t
 abi⁹ ad p̄ncipes t phariseos vt pficeret tra-
 ditionē iesu xp̄i. Et post recessum iude tunc
 xp̄s dulciter locut⁹ est t pdicauit discipulis
 sed hic qritur quare dñs cum
 suis longū bñmonē. Et postea dicit. Oēs vos
 scandalū in me patiemini in ista nocte. Nñz-
 den⁹ petr⁹ ait. Et si oēs scandalizati fuerint
 in te ego nunqđ scandalizabor. pat⁹ em⁹ sum
 tecū t in morte t in carcerē ire. Ait illi iesus
 Am̄en dico tibi: qd in hac nocte anteq gall⁹
 bis cāter me negabis. Ait ille petr⁹. Etiā
 si oportuerit me mori tecū nō te negabo. Si
 militer t oēs discipuli dixerūt. Egressus aut̄
 iesus domū cū discipulis suis duxit eos et
 bierlm, t transiuit cū ipis quendā torrentes
 qui dī cedron. Et est vallis qd cedron pro-
 pter multitudinez cdroz qd ibi nascunt per
 quā vallē fluebat torrens de duobus monti-
 buo. s. de monte syon t de monte oliveti. Et
 ipo cū discipulis suis introiuit in quēdā or-
 tus quē sepe consuevit cū discipulis intrare
 ad cōsulendū t docendū eos. Et iudas pro-
 ditor sciebat illū locū: eo qd sepi⁹ ibat illuc cū
 discipulis suis iesu. Cūq̄ introiisset in ortū
 dirit iesus discipulis suis. Sedete hic donec
 vadā illuc t ore. Et assumpto petro t duob⁹
 filijs zebdei. s. Jacobo t iohāne: cepit cōtri-
 stari t mest⁹ esse. Tūc ait illis. Tristis ē ala
 mea vīq̄ ad mortē: sustinete hic t vigilate
 gressus ad tactū lapidis p̄cidit in facie suay
 orans t dicens. M̄di pater si fieri pōt trāscē-
 si ficut tu. O qd miser hō qd nō vult suā volū-
 tarē diuine voluntati p̄formare cū xp̄s eterni
 p̄nis fili⁹ p eo obediēs extiterit vīq̄ ad mor-
 tē crucis. Facta aut̄ orōe redijt ad illos trea-
 discipulos suos t inuenit eos dormientes: t
 dicit petro. Simon do: mis: nō potuisti vna
 ho: a vigilare mecū. Blo. Ideo xp̄s increpa-
 uit petrū p̄e ceteris singulariſ. qd p̄ ceteris
 petr⁹ glor: labat dices. Etiā si oportuerit me
 mori tecū nō te negabo. Iterū abi⁹ secūdo t
 orauit dices. Pater mi si nō pōt hic calit trā-
 fire nisi bibā illum: fiat voluntas tua. q.d. Si
 nō pōt gen⁹ bñianū aliter redimi nisi p̄ mor-
 tē meā: fiat voluntas tua nō mea. Et venit ite-
 rū ad discipulos suos t inuenit eos itez dor-
 miētes. erāt em̄ oculi eoz grauati somno p̄
 longitudine vigiliaū t tristis magnitudie
 t ignorabāt qd r̄siderent ei. Et relictis illis
 tertio iterū abi⁹ t orauit cundē sermones.
 Tūc apparuit ei vt Lucas ait angel⁹ cōfor-
 tans eum in suis magnis angustiis qd circa
 mortē futuram habuit. Et dicūt doctores qd
 apparitio hec erat corporis in assumpto cor-
 pore bñano. Sed hic qritur quare dñs cum
 esset fortitudo angeloz t om̄i creaturarū in
 diguit p̄fortatiōe t isolatiōe angeli. Nñdet
 venerabilis Beda. creator nō indiguit crea-
 ture subsidio: si hō fact⁹ fuit p̄ nobis. Sic
 g. pp̄ter nos p̄tristat⁹ est: sic pp̄f nos p̄forta-
 tus est. Post hoc dicit Lucas. t factus est in
 agonia. i. certamie ē mortē quā sensualitas
 abhorrebat: si bñ volūtatem t iudiciū rōnis
 mori volebat pp̄f salutē n̄ram: vt nos libe-
 raret ab eterna morte. t sic pliri⁹ orauit. t tā
 intime: t tā seriose: t i tātā anxietate qd oēs
 vene sui corporis mouebant. Et sic ex vehemē-
 tia anxietat fact⁹ ē sudor ei⁹ sicut gutte san-
 guinis decurrentis in terrā. O durū cor cōsi-
 dera hic quāta qd amara qd anxia fuit mors
 t passio tui redemptoris cui⁹ sola imaginatio
 tantū naturā bñanā immutauit: qd p̄ angui-
 stia sanguincū sudore sudauit. Hic qrit vtiū
 iste sanguis fuit p̄ei⁹ t naturalis. Nñdetur

Sermo

300
 dīc: si nō fuit naturali modo p̄fusus: qd cō-
 tra naturā est sudare sanguinē. vt dicit Be-
 da. Tunc venit tertio ad discipulos suos: et
 cōpatiendo dirit illis. Dormite ias t requesce-
 te. Et cū paululū requevissent dicit eis. Suf-
 ficit. venit hora. ecce filius hois tradetur in
 manus peccatorum. ecce qui me tradet p̄p
 est. Et adhuc eo loquēte ecce iudas traditor
 venit in ortū. t cū eo turba multa cū gladijs
 t fustib⁹ t laternis t facib⁹ t armis: missi a
 p̄ncipib⁹ sacerdotū t seniorib⁹ pp̄li. s. indeo
 rū ad cōp̄chendēdū t ligandū iesu: t iudas
 traditor antecedebat eos: dedit qd eis signus
 dicens. Quēcūq osculat⁹ fuero ipse est tene-
 te eum: t ducite eū caute. s. ne vobis euadat
 Et hoc ideo faciebat ne iacobū alphei qd mul-
 tū filiis erat dño caperēt loco ei⁹. Jesus itaq̄
 sciens oia qd ventura erāt sup euz: voluntarie
 p̄cessit obuiā t dixit ad eos. Quē queritis.
 Nñderūt ei. Jesus nazarenū. Dñs iesus di-
 git eis. Ego suz. Et ergo dirit ego sum. abies
 runt retrois t oēs ceciderūt in terrā. Per
 hoc oñdit xp̄s suā magnā potentia qd vnicō
 verbo hostes suos p̄strauit in terrā. t si mil-
 le milia fuissent cū non cepissent si voluissent
 Et hoc fuit manifestū signū voluntarie passio-
 nis sue: qd noluit fugere cū bene potuisset
 Post hoc vt dicit Ambro. permisit eos dñs
 surgere: t iterū interrogauit eos dices. Quē
 queritis. Isti respōderunt. Jesus nazarenus
 nñndit iesus. Diri vobis qd ego sum. Si ergo
 me queritis finitē hosabire. Tunc iudas tra-
 ditor accedens osculatus est euz dices. Ave
 rabbi. Nespōdit iesus. Amice ad qd venisti.
 Queritur quare ip̄s dixit amice: cum sciuīt
 ip̄m inimicum t traditorē suū. Nñdetur pri-
 mo ideo qd iudas habuit tria signa amicitie
 s̄q̄ amplexando: osculando: t salutando. Se
 cundo qd merito debebat esse amic⁹ xp̄i. pp̄f
 multa bñficia qd xp̄s ante fibi exhibuit. Ter-
 tio qd xp̄s fuit parat⁹ iterū cum recipere ad
 amicitia suā: etiā si adhuc grati⁹ eū offendis-
 set. Tunc post osculū accesserūt t man⁹ imē-
 cerūt in eū t tenuerūt eū. Evidentes aut̄ di-
 scipuli qd futurum erat: dixerūt ei. Dñe si p̄-
 cutim⁹ in gladio. Anteq̄ aut̄ dñs m̄sum des-
 cisset discipulis: petr⁹ qd erat ardētior: alijs
 gladio euaginato amputauit seruo cayphe
 noī malchus auriculā dextrā: si voluit eum
 adhuc dolorosi⁹ verberasse: si nō cessisset cus
 capite. Dicit dñdam doctor qd petrus tam ar-
 dens erat qd fibi caput dividere volebat: qd
 tenerius super xp̄m p̄mebat qd ceteri: t hoc

XIII

cor petri valde penetravit. Jesu autē dīnt
 petro. M̄bitte gladiū in vaginā suā. Oēs eis
 qd acceperunt gladiū. t remere t indebitē t p̄
 p̄ua auctoutate extrabūt cōtra primos: gla-
 dio peribūt. t incidentē in gladiū maledictio
 nis eteme. An non putas si vellem me defē-
 dere qd posses rogare patrē meū t exhibere
 mibi plusq̄ duodecam legioneos angelorum
 vñl̄. Esa. xxxvi. Legit qd angelus dñi in vna
 nocte in castris assyniū p̄fusit de exercitu
 regio. Gennacherib centum octogintaq̄os
 milia viroꝝ tempe Eschbie regio iherusalē.
 Et statim tergit iesus auriculas seu illū t
 sanauit eū in p̄ntia oīm: nobis in exemplis
 qd noluit aliquē pp̄f se ledi. In illa hora di-
 xit iesus turbis. t armatis t circūstantib⁹ p̄c
 t mansuete. Zanq̄ ad latronē eritis. t. buc
 venisti cū gladijs t fustibus cōp̄chendere
 me: cū tñ quotidie erā apud vos in tēplo de-
 cens t nō me tenuisti. nec man⁹ etendisisti
 in me: si hec est hora vestra t potestas tue:
 bray. Tunc totaliter accesserūt t in eū oīno
 irruerūt tanq̄ lupi rapaces in agnū māsue-
 tum. Et bñl̄ Beni. p̄strauerūt cū durissime
 super terram: sicut ip̄e eos p̄strauerat: t ap-
 podiauerūt se super pect̄ ei⁹: t spuerūt in fa-
 ciem ei⁹ speciosissimā t iocundissimā: in quā
 angeli desiderāt p̄spicere: t durissime stric-
 runt eū ad collū ei⁹. ligatos fibi man⁹ ad ter-
 gū sicut maleficiō t sudor sanguineō adhuc ex-
 nimia anxieta mortis p̄ totā facie ei⁹ in os
 defuebat: t spura iudeoꝝ fibi in facie illata:
 t cū nō posset spura t sanguinē in os defue-
 tia cū manib⁹ etergere qd ligatos habebat
 in dorso qd latro: oīno suffocat⁹ fuissi et spu-
 to iudeoꝝ t sudore sanguineō: nñ diuina vir-
 tus eū p̄ nobis ad vñteriora tolerāda reser-
 uasset. Tunc xp̄o captio: oīno discipuli relicto
 eo fugierūt. Et qdā adolescēs seqbatur eum
 a longe: bñl̄ Lñdar. amic⁹ syndone. t. veste li-
 nea sup nudo corpe: qd non habebat alia ves-
 tem: quē etiā comprehenderūt t tenuerūt
 eū p̄ vestē. At ille relicta syndone: nñd p̄
 git ab eis. Quis iste fuerit discipul⁹ euageli-
 ste nō exprimūt. Viero. tñ vult qd fnerit iaco-
 bus minor: qd xp̄o fili⁹ fuit. Cum aut̄ iesus
 ducereb⁹ ad domū onne p̄ vallē iephaphat: vbi
 erit extremū iudiciū: tūc petr⁹ seqbaf eū a lō-
 ge: t ali⁹ discipul⁹. s. iohannes. Et ip̄e iobel̄
 introiuit cū alijs in atrio: qd erat not⁹ penti-
 fici. qd forte pater iohānis seruierat ei p̄scōs
 do t forte portauit pisces ad domū p̄tifici.
 Petr⁹ aut̄ stabat ad ostiū fons. Eruit autē

De passione

sedantes et ancilla ostiaria intravit ac per
 ero ab ea ancilla ingressus impetravit. Accē
 se aut igne in medio atri: t circum sedētib⁹ ill⁹
 erat petr⁹ in medio eoz: quē cū vidisset ancil
 la quedas: dixit. Numq; t tu et discipulio es
 hois istius. Tunc negauit pmo. s. simpliciter
 dicēta. Nō sus: nec noui illū: nec scio qd dicas
 Et stabat ergo scribi et ministri ī circuitu. s. illi
 qui iesum cōp̄chēderūt t ligauerūt sūm san
 ctū Ebo. t calefaciebāt se ad prūnas q: fris
 gus erat. t petr⁹ stebat inter eos q̄ sū vñ⁹ ex il
 lis qd calefaciebāt se. Et sūm Bedam intēnū
 qd petr⁹ se calefaciebat: annas pontifex q: di
 cebat pontifex: non q: actu esset pontifex: si
 q: quōdā fuerat: interrogabat iesus de disci
 pulis t de doctrina ei⁹. Et iesus ad primam
 questionē sc̄y de discipulis ei⁹ m̄bil r̄ndit. qd
 p̄tunc nō sciuit aliquid boni loq de eis: nec vo
 luit aliquid malū loq de eis: in hoc dās nob
 exemplū vt cū nō sc̄m loq bona de primis
 nec etiā mala q̄uis vera fuit: tamē intentōe
 mala loq nō debem⁹. Ende Criso. Sicut est
 mortale petri innocēti falsūz crīmē impone
 re: sic verū crīmē occultū mala intētōe alius
 revelare. Et in hoc plures grauiſ delinquunt
 Sed de secunda q̄stione. s. de doctrina r̄ndit
 sūm qd habebat Job. xviiij. Ego palā locut⁹ sum
 mūdo. Ego sp̄ docui in synagogis t in tem
 ple quo oēs iudei pueniūt: t in occulto locu
 tuo sūz m̄bil. qd me interrogas: interrogas il
 los qd me audierit qd locut⁹ sum ip̄s. ecce hi
 sciunt qd direxim ego. Nec autē cūz dixisset:
 vñ⁹ assīstens ministroz dedit alapā iesu di
 cens. Tūc m̄des p̄tifici. i. quōd sic audeſt ta
 biter r̄ndere pontifici vel plato. R̄ndit ei ies
 sus. Si male locut⁹ sūz: testimoniu p̄bibe d
 malo: si autē bene: quid me cedis. Nec alapā
 fuit penalus t iniuriosa r̄po qd r̄uplici rōne.
 Primo qd seru⁹ p̄cessit d̄m. Secundo q: in
 p̄tem nobilio: t teneriore. s. in facie. Tertio
 in publico: q: coram oīb⁹. Quarto q: sine cā
 Et tūc annas misit iesuz ligatū ad cayphā q
 erat p̄tificer anni illi⁹ t sacer ip̄ius. In cuius
 iam domo cōuenerat maior: eo iudeoz. Notā
 dū qd p̄tatio hec maior fuit qd prima: q: b̄z
 revelationē brigide in via ad cayphā. Ix. vi
 ab⁹ cōspuerūt cū: t. xl. vicib⁹ alapis cū cede
 bat. t trib⁹ vicib⁹ ante domū cayphē. In do
 mo aut cayphē. xiiij. vicib⁹ p̄culerūt cū in fa
 cies: t roties cōspuerūt. t talia multiplicata
 mā orē lesionē ip̄o inferebat. Modo nulla
 mentio de beato iohanne fit. q: fortasse ad
 beatam virginem iugit. t quid filio suo accis

Sermo

Quid vobis videntur. At illi respondentes
 dixerunt. Reus est mortis. Post huiusmodi
 clamorem cum turpissime tractaverunt:
 primo faciem eius conspuendo quasi esset le
 prosuō. Secundo collum eius percutiendo.
 Tertio faciem alapis cedendo. Esa. l. Facis
 em meam non auerti ab increpantib⁹ t cons
 spuentib⁹ in me. Quarto facie ei⁹ velando t
 peccatōdo dicētes. Prophetiza nobis r̄pe qd
 est per te p̄cessit. Quinto barbas extrahēdo
 Esa. l. Coip⁹ mēu dedi peccatōib⁹: et genas
 meas vellentib⁹. Cūs emi essent crudelissimi
 t fine oī mia ī xp̄m: oīa mala t vituperia qd
 poterant ex cogitare ei faciebant. Alij ad hoc
 moti ex inuidia t p̄p̄ia malicia: alijs ut maio
 ribus placerent: modo trahendo eū p̄ crines
 supra t per pedes infra: peccatōdo: trudēdo:
 t cōspuedo. Quāuis emi euangeliste non oīa
 scripserūt explicite qd passus est dñs noster ie
 sus r̄ps: tñ sanct⁹ Lucas. xxi. c. implicite cō
 prehendit dicēs. Et multa alia cōuiciabant
 ei. Ofidelis xp̄iane cōsidera hoc: t perpende
 quātas t quot iniurias passus est p̄ te hac
 nocte v̄sqz mane dñs iesus iam ab illudēti
 bus: iam a colaphisantib⁹: iam a conspuēti
 bus t̄c. tota nocte nihil quievit p̄ te: t p̄p̄
 eū dormias hac nocte in stropodio vel scāno
 t recordare qd pctā tua fuerūt cā sue acemis
 me passionis: t caueas tibi a supbia: luxuria
 ab amore illicito: ab avaricia: a reb⁹ iniustia
 ab iniusta emptione t venditōe: a chorizati
 one: cbrietate: peieratione: turpiloquio: blas
 phemis: detractionib⁹. t sic de alijs p̄auis
 operib⁹ t pctis qd te retrahēt ab ei⁹ amore.
 Jam habetis quōd t qualiter passio r̄pi a iu
 deis fuit inchoata. Et hoc qd ad p̄mā pres
 hui⁹ sermonis. Quantū ad secundā partē hu
 ius sermonis. s. qualiter passio r̄pi per gēti
 les fuit cōsummata. Mane igif. s. serta fer
 ria p̄filiū iherūt. s. scđario oēs p̄ncipes t se
 niores p̄pli aduersus iesum vt cū morti tra
 derēt: t vñctū durerūt eū de domo cayphē ī
 p̄toriū t tradiderūt eum pontio pilato qui
 erat gentilis t custos hierlm ex p̄te Zyberij
 cesaris romanop̄. et habuit potestatem ip̄m
 dānandi ad mortē. Usū iudas audiens ipsuſ
 ductū ad pilatū iam nō estimauit eū ampli⁹
 posse euadere: penitētia duct⁹ retulit iudeis
 rat. s. de miraculis t de doctrina eius: t enī
 qd sperabat se ab eo aliquō signū videre et in
 terrogauit eū multis sermonibus: enī iu
 dei accusabant eum in multis. qd ab iudas
 neq; berodi neq; iudeis eū accusantibus re
 spondit: ideo ne utilitas sue passionis impe

XIII

Judas tria fecit. Primo penituit. Secundo
 restituī denarios. Tertio cōfessus est dices
 peccavi tradens sanguinē iustū. Sed q: des
 sperauit hoc fuit pessimū. Dicēto. Judas p̄p̄
 peccauit desperādo qd r̄pm tradendo. Unde
 de iuda habef in deere. Judas a venua exiit
 sūs nō fuisset si venia a christo postulasset.
 de p̄. dī. in. inter bec bircum. Cum r̄ps s̄ta
 ret coram p̄fide in p̄torio iudei nō introit
 erunt ne cōcaminarenf sed vt manducarent
 pascha. s. mundi. Crisost. O impia cecitas:
 cōtaminari timent alieno hab. taculor t ino
 centis sanguinē fundere non verentur. filios
 illis sunt quidi facientes sibi consciētias de
 leuisbus peccatis: qui tamē grauiora incides
 re non formidant. Accusabant autem domi
 nū iesum de q̄ttuo. P̄tio qd p̄bibebat m̄bu
 tū dan cesari. vt er hoc pilat⁹ qui recepit tas
 le tributū moueref cōtra eū. Secundo qd dice
 bat se regē. Pilat⁹ autē p̄mā accusationē nō
 reputans: qd forte dñs audierat dīnisse inde
 is: reddite que sunt cesari cesari: t qd si dei
 deo. Sed quia secunda accusatio videbat de
 rogare potestati cesari: ideo pilat⁹ vocauit
 iesum sc̄osum: t interrogauit eū dicēs. Za
 es ret iudeoz. R̄ndit iesus dicēs. Dicis hoc
 de teip̄o: an alij dixerūt hoc tibi de me? R̄ndit
 pilat⁹. Nō quid ego iude⁹ sam⁹ geno tua
 de qua nat⁹ es t pontifices tui tradiderunt
 te m̄bi: qui dicit qd dīcīs te esse regem iude
 orum. R̄ndit iesus dicens. Regnum meum
 nō ē de hoc mūdo. i. terrenū: si celeste. Sit pi
 lat⁹. Ergo ret es tu. Qui ait. Tu dīcīs. Pilat⁹
 audiens qd regnū suū nō ess̄ de hoc mā
 do non curauit istā accusationē: sicut nec pri
 mā curauit. Tūc pilatus etiēs de p̄torio ad
 iudeos dīcīt. Ego nullā cām mortis iuueniō
 in isto boice. Tūc iudei allegabāt tertīā accu
 sationē dicentes. Ip̄se sua doctrina noua cō
 mouit. i. puertit a via ventaris populū p̄
 vniuersaz iudeaz: incipiēs a galilea v̄sqz buc
 Cum autē audisset pilatus qd galile⁹ ēt t de
 iurisdictione herodis tūc misit eū ad herodē
 regē galilee: qui tunc tēporis erat in hierlī:
 vt eū iudicaret sūm iudicis suis. Verodes au
 tem vīso iesu galilaeus est valde: qd et multo
 tpe eupiebat eū videre: co qd multum audies
 rat. s. de miraculis t de doctrina eius: t enī
 qd sperabat se ab eo aliquō signū videre et in
 terrogauit eū multis sermonibus: enī iu
 dei accusabant eum in multis. qd ab iudas
 neq; berodi neq; iudeis eū accusantibus re
 spondit: ideo ne utilitas sue passionis impe

De passione

dicitur. Quidam r̄idisset herodii: tūc eū heros
 deo liberare poterat. Cū ergo ipso nullum si-
 gnum faceret: nec herodii fidere vellet: reputa-
 uit herodeo cū fatus: et spicuit eū: et repulit
 eū a sc̄et in signū fatuitatis induit eū heros
 deo veste alba: et ludicra: et densoria: et remis-
 fit eū ad pilatum ut cū eo faceret qd vellet. Et
 ob hanc causam herodeo et pilatus facti sunt
 amici qui p̄e erant inimici ad iniucem. Cū
 ergo ipso reduc̄ esset ad pilatum: convocatis
 iudeis dñe. Nulla causam inuenio in hoie
 isto et bis in quib⁹ cū accusastis: sed neq; he-
 rodeo supple reperit eū dignū morte. nā res
 mili vos ad illū: emēdatū ergo. i. flagellatus
 eū dimittā. Sequit̄ in Jobe. Pilatus volens li-
 berare ipm dñm iudeis. Est vobis consuetu-
 do vt vñ vñcū dimittas vobis in pascha.
 Habebat aut̄ tūc vñ vñcū q̄ dicebat bars-
 rabas: et erat pp̄f homicidū incarcerauit. Lō
 gregatio ḡ illis dixit pilatus. Quæ vultis de
 duobus his vobis dimitti. barrabā an iesu
 q̄ dī ip̄s. Sciebat cū pilatus q̄ ppter inuidi-
 ami tradidissent eū. i. obtulissent. Princeps
 aut̄ sacerdotū et seniores psuaserūt pplis vt
 peterent barrabā. s. latronē et iesum. s. inno-
 cētē interficeret. Cū ḡ deliberaſſent: pilatus
 eos iterū interrogās dixit. Quæ vultis de duo
 bus dimitti. Et illi clamantes dixerūt. Barra-
 bā. Putabat cū fm̄ Eris. se posse aſtruere q̄
 iesu detinor cēt latrone. Pilatus aut̄ dixit.
 Quid tūc faciā de iesu qui vocat ip̄s. Dicūt
 oēs. Crucifigaf. At illis p̄ses. Quid cū ma-
 li fecit. At illi maḡ clamabāt. Crucifigatur.
 Videntis iesum sic coronatū et flagellatū da-
 mabant. Tolle tolle crucifige eū. Et ad hoc
 ip̄i alios vulgares p̄uocabāt: quasi dicerent
 'Hec pena nō sufficit nob̄: si crucifigaf. Rū-
 dit eis pilatus. Quid ei malū fecē. At illi maḡ
 clamabāt. Crucifige eū. Dicit eis pilatus. As-
 cipite eū vos et crucifigite. Rūderunt iudei.
 Nobis nō licet interficere quēq;. Tūc iudei
 accusabāt eū de q̄rta causa: dicētes. Nos le-
 gem habem⁹ et fm̄ legē nostrā dñ mori. q̄ filiū
 dei se fecit. vñ Eccl. xxvij. p̄cipit q̄ blas-
 phemi occidanf. et tale crimē iponebat ip̄o
 q̄ filiū dei se noſauit. Cū aut̄ pilatus audiss̄
 hūc fm̄onē maḡ timuit: et ingressus p̄touū
 duxit iesu secū intro et dixit ad iesu. Eñx-
 tur. Iesu aut̄ r̄fuis nō dedit ei. Dicit ei pila-
 tus. Mibi nō loquens: nescis q̄ p̄tātē ha-
 beo crucifigere te: et p̄tātē hēo dimittere te.
 Rūdit ei iesus. Nō hēres ī me p̄tātē vñlā: nō
 si tibi data ēt desup. i. a deo: ppter ea q̄ me
 tradidit tibi mai⁹ p̄tātē hēo. Et ex illo q̄rebāt
 iterū pilatus dimittere illū. Iudei aut̄ h̄ itek̄
 gentes clamabāt dicētes. Si hunc dimittis
 nō es amicus cesari. ois cū q̄ se regē facit
 cōtradicit cesari. Cū igif pilatus audiret hos

300

Sermo

sermones. i. minas de indignatione cesaris
 plus timuit hoīem. s. cesare offendere q̄ ip̄s
 innocentē occidere. Ergo adduxit iesum fo-
 ras et sedit p̄ tribunal. Et eo sic sedēte misit
 ad eū vxor sua: dicēto. Nihil tibi et iusto illi.
 multa ei passa sum hodie p̄ visus. s. i somno
 ppter eū. Et dicit Nicō. de lyra q̄ diabol⁹ ap-
 paruit vñro: i pilati: inducēs eā terroribus ad
 liberationē ip̄i: ne p̄ eius mortē pderet sua
 potestatis: et vt nostrā impedit salutē et libe-
 rationē. Sed pylat⁹ iussit iesus in iudicio af-
 fisti: et dixit iudeis. Ecce rex vester. Tunc illi
 clamabāt. Tolle tolle crucifige crucifige eū.
 Tunc cū tūp̄is mors crucis erat turpissima.
 Dixit eis pylat⁹. Regē vestrū crucifigā. Rū-
 derunt iudei. Regem nō habemus nisi cesa-
 rem. s. romanū. Videntis aut̄ pylat⁹ q̄ nihil p-
 ficeret: sed magis tumult⁹ fieret in populo
 accepta aqua lauit man⁹ suas coras oī pplo
 dicēs. Innocēs ego su⁹ a sanguine iusti hu-
 mis: vos videritis. Audiētes h̄ iudei dixerūt
 Sanguis eū sup nos et sup filios nōros. Au-
 diens autem pilatus q̄ crīmē vellet sup se re-
 cipere. at q̄ p̄fiterent iūpatōi romano sub-
 tecti esse: tunc dedit sententiā vt ip̄s crucifi-
 geretur. Uñi in eadem hora duos latrones si-
 militer ad mortē indicauit. Taciēdū q̄ pylas-
 tus conabaf ip̄m liberare qnq; mōis. Prio-
 in hoc q̄ ip̄m ad herodē misit. Secūdo quia
 excusauit eū p̄ herodē. Tertio ī hoc q̄ dixit.
 corripiā ḡ illū et dimittā. Quarto p̄ psonarū
 adeq̄tionē. s. barrabā et ip̄i. Quinto p̄ senten-
 tie dilationē. Sed male finiuit: q̄ pl̄ cesarē
 q̄ deū timuit. Etiā notandū q̄ pylat⁹ fecit
 sic oīm p̄suetudo fuit: qnq; aliq; inoccēs fuit
 ī aliq; re: tūc man⁹ corā hoībus lauit. Sed
 tota aqua maris non poterat lauare pylatū
 qnq; nocēs erat: et hoc tripli rōne. Primo q̄
 sciuīt q̄ p̄ inuidiā tradidissent eū. Secundo
 q̄ dixit: nō inuenio causam mortis ī co. Ter-
 tio q̄ potestatē habuit dimittere eū: pp̄f
 q̄ tenebat eū tanq; innocētē liberare et of-
 ficio iudicis. Data igif snis ī ip̄m a pylato
 suscipientes cū milites p̄sidio. primo induē-
 tes eū vestib⁹ suis: vt hoīes eū meli⁹ co-
 gnoscerent ī sua veste: et sic maiore verecum
 diā suscipet corā hoīb⁹ aspicientib⁹. Secundus
 do imposuerūt ei crucem ponderosam et lon-
 gam sup humerū ei⁹. Sancta Brigida et An-
 sel. dicunt q̄ crux ip̄i. xv. pedū fuit ī longi-
 tudine. Tertio associabant sibi duos latro-
 nes secū damnatos q̄ cū eo ibant: vt eō so-
 cietaate magis diffamaret. Cū aut̄ ip̄o p̄ me

XIII

dinum vñbio dicereſ cui latronibus multitu-
 do maxima populoꝝ rāz indecōꝝ q̄ gentilis
 sequebat eū. Quidā plangebat suā innocē-
 tē mortē: quidā illudebat et insultabāt ei: ga-
 dentes de morte et passiōe ei⁹: q̄dam forte ra-
 tione curiositatiꝝ: vt viderēt si de pena se li-
 beraret. vel si monēs aliquā miraculū faceret
 et ad quē finē deueniret. Querit vñrū maria
 mater ip̄i presens fuit cū ip̄o. Rūdetur q̄
 ip̄o fuit capt⁹: Agellat⁹: coronatus: tūc ma-
 ter ip̄i nō fuit p̄sens: q̄ in dei de honestassent
 matrē pp̄f filiū: sed qn̄ eruit portando cu-
 cem pp̄nā: tūc mulieres devote stabāt iuxta
 portā ciuitatis: et nō est dubius quin Elīaria
 mater ip̄i inter illas fuent. quia dicit bños
 Berni. in quadā auctoritate q̄ ip̄m vñq; ad
 crucē secuta fuit. Et qn̄ matrē vidit cū ceter-
 is mulierib⁹ stantē: et etiā q̄ fatigat⁹ et debi-
 litatus fuit ppter penas et afflictiones pteris-
 tas tota nocte etiā de die sibi illatas q̄ len-
 to gradū incederet: et sic infra crucē inclinas-
 uit se ad terrā. et ampli⁹ crucē portare nō po-
 terat. Et dī q̄ in eodem loco sancta Helena
 mater Constantini imperatoris q̄ vivit auit
 terrā sanctā et sepulchruū ip̄i p̄struit ibi vñ
 solēnē eccliam in honore beate Marie virgi-
 nis. Tūc ministri pylati coegerūt quēdā no-
 mine symonē p̄rem ruffi et alexandri venies-
 tem devilla cūdo ad ciuitatē vt portaret cru-
 cem post iesum. Nāq; lignū sancte crucis ita
 p̄phanū reputabāt vt nullū ip̄orus portare
 vellet: nec etiā tagere. Sancta Brigida dicit
 q̄ graui pondere crucis depressoq; cecidit.
 Considera hic quāta sit passa mater
 ip̄i virgo Elīaria ī corde suo: cū sic videret
 filiū suū plēnū dolorib⁹ et cōtumelias incedē-
 tem et crucē baſulante: pie credit q̄ multas
 lachrymas feruidas ex oculis virginis per-
 genas suas fuderit. Verū tamē sciendus q̄
 ī oī passione et tristitia nullū signū impatiē-
 tie ostendit in passione ip̄i. Tunc dixit iesus
 mulierib⁹ lugētib⁹. Filie syou nolite fieri su-
 per me: si sup vñsi p̄as flēte et sup filios vños
 q̄rvenient dies ī q̄bus dicent. brē steriles q̄
 nō genuerūt: et vbera q̄ non lactauerunt. Et
 sic factū est tpe destructionis bierlm. xl. an-
 no post passionē et ascensionē ip̄i. cū Titus
 et vespasian⁹ romani p̄ncipes bierlm̄ deſtrue-
 bant: et matres filios pp̄ios comedebāt: et
 q̄. xxi. iudei vñdebanf p̄ uno denario: sicut
 p. xxi. denariu⁹ vendit⁹ fuit dñs nōster ih̄s
 ip̄o. Josephus dicit q̄ vñdecies centena mi-
 lia fame et gladio pierunt: et non agint a septē
 L. iii

De passione

multa videntur sunt et dispersi. Et verificata est illa maledictio quae dixerunt pylato. sanguis eius super nos et super filios nostros. Et illam plagiæ fecit ipso in die palmarum. ut habet Eccl. tit. chœs iesus civitatem fleuit super eum ligno. scilicet et transuerso: et hinc est quod non habebat pbi caput suum reclinare. Quod pylato superposuit tabula inscrita ei in qua erat titulus scriptus. Iesus nazarenus rex iudeorum. Et portiones iudeorum direxerunt pylato. Noli scribere quod rex iudeorum. si quis dicit rex sum iudeorum. Propter lotus rufus. Quod scripsi scripsi. Et cum ipse sic penderet in cruce plenus doloris: tunc in deo blasphemabat cum mouentes capita sua: dicentes. Namque quod destruxis templum dei: et in tribus diebus illud reedificas. Viderunt principes saeculaires. Alios saluos fecit: seipsum non potest salvum facere. Si rex israel est: descendat nubes de cruce: et credimus eum. Nas irmissiones et ceteras melias ipso patienter per nos sustinuit et nubilus fuit. Secundum sanctum Mattheum. A sexta hora crucis iactauerunt ita quod oia vulnera eius de novo cruentare ceperat. Primi enim fecerunt formina in cruce: et tunc primorum clavis ad numerum eius incusserunt: adeo spissum quod tunc sanguis non poruit emanare ita vulnus clavo replicebat. Postea quoniam solebat alteram manum affigere inuenierunt quod brachium christi foramē accepsisse: et tunc ligato fune ad brachium cum violentia traxerunt: et filii clavis eidem manu incusserunt. Et dicit quidam doctor quod formam pedum etiam excedit longitudinem corporis ipsius. ideo etiam fusibus ipsum trahendo intantum plongauerunt ut pedes foraminis coaptaretur. Ideo propter hanc violentiam tractionem hinc est: quod faciunt. Et exaudit est: quod virtute illius ovis postea vna die quae sunt tria milia iudeorum. Act. ii. et alia die. v. milia iudeorum. Actu. iii. Ergo hodie ex exemplo ipsius per orbem universitas nunc orare debemus: et scilicet de cordibus nostris totaliter indulgendo. Post hoc latro a sinistris nomine iudas blasphemauit dominum iesum: dicens. Si tu es ipso: saluus fac temerarius et nos. Et a dextris nostrarum dismas increpauit: et dicens. Neque tu times deum cum sis nobiscum datus: sed quod ad mortem nos quidem iuste. quod digna factio recipimur. i. taliter mortem bene invenimus: sed non: quod nihil mali fecit. Et conuersus ad iesum dixit. Domine mei domine domine veneris in regnum tuum. Ecce ipso perculit secundum vobis: dicens. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradyso: id est anima tua erit mecum ubique quam ero: et tu debitis diuinitatem meam. Stabat autem iusta crucis maria mater ipsius et sorores matres eius

Sermo

XIII

Item sciendum quod sanctus Iesu dicit quod in mensuram derisio et adorationis indecorum in coronatione Iesu Christi ecclesia in palestine quod per universo statu fideli et infidelis genitrix est docebat: tunc per ipsos iudeos sine genuflexione solet ostendere: et non in mente: quod si Christus iudas adhuc in terra libularer: hodierna die indei ipsius secundario crucifigeretur. Quod ostendit in illo iudeo qui in die paschae cerea imaginem crucifixi flagellauerunt: et cruci afficerunt: et iesus proponerunt: et maria matrem Christi quae questa est de ipsis. Exemplum hoc quod in predictuano. rivi. Per Ite sciendum quod in diebus officie passionis non debet indei in publico predire: et etiam in die paschae non debent habere ostia et fenestratas apertas. ut per etiam deinde. c. q. super his. Item sciendum quod nos hodie oramus per iudeos deus illuminet ipsorum corda: si ipsi sequuntur nos et maledicunt nobis. Unde ibi in libro iudeorum qui vocatur talmuth. Optimus Christus oculi dñe melius est quod caput serpentes conteneret. Et in eodem libro habet quod ois maledictio predicta est iudeis: mihi eccl. Tertium crucis adoratio et osculari hodie a Christis fideli in signo quod sum regalis cœiliari deo patri per passionem filii sui. Quartum hodie ecclias visitam: et hoc propter novem dictiones Christi. Prima fuit de monte oliveti ubi captus et ligatus ductus fuit per vallem iusta perbat ad annam. Secunda de domo anne ad caput pham. Tertia mane scilicet hora prima ad pilatum. Quarta a pilato ad berode. Quinta iterum ab berode ad pilatum in veste alba. Sexta quando milites pilati duxerunt eum intro in atrium ubi fuit flagellatus: et omnino natus: et arundine in capite percussus: dicens. Ave rex iudeorum. Septima quando pilatus duxit eum foras pectorum: dicens. Ecce homo ecce rex vester. Octaua quando ad tribunal fuit ductus et ad mortem sententiat. Nonno quando fuit ductus etiam in civitate brennaalem ad locum calvarie ubi fuit crucifixus. Istas nouem dictiones debemus hodie per meditari: quando visitam ecclias. Quintum quod hodie exaltatur crux et cantatur ter. Popule me quid feci tibi. aut quod molestus fui tibi. Et tria bona obducuntur iudeis que fecit eis deus. Primo quia liberavit eos de egypto. Secundo pavit eos manus quadragesinta annis in deserto. Tertio durit eos in terram optimam: unde mentio regnanti debuerint habiti. Unde conqueruntur de eis dominus in psalmi. Et dicitur quia homines come

De passione

munter podie incedunt nudis pedibus: et si ne hinc et inclinato capite: in signum compassus Christi. Tunc doceo consuetudinem hodie ridere propter secundum Christi: quod tunc plures vobaldis non adseruntur. de quibus Christus conqueritur Esa. xliii. In vacuum laboravi sine causa et vano tecum. Et pectus tuus ex hodie artus ieiunium seruaf: quod Christus nubil sustinet in cruce nisi acutum et fel. Ergo laudabile est hodie ieiunare in pane et aqua et si quis debilitatem corporis non potest: tunc aliquem abstinentiam habeat a quibusdam cibariis voluptatis ut pescibus vel alijs. Ista debent nos hodie inducere ad servum. Propter quod Christus fecit ppter passionem et vulnerum dolores. ad Debre. v. Cum clamore valido tecum. Itē amare fecit ppter infructuositatē sue passionis quod multi sunt ingredi et reddunt se indignos merito passionis Christi. Etiam ut supra. In vacuum laborauit tecum. Secundo fecit hodie beatam virginem maria mater Christi ppter compassionem Christi filii: quod oīa vulnera quod Christus sustinuit in corpore ipsa in corde sustinuit: sed propter est propter martyris. Tunc tristissima mater fuit hodie quod unicus eius filius hodie innocens passus est. et etiam quod presens fuit et ipotes ad subuentiendam sibi nec haustus aque sibi porrigitur potuit: cum diceret in cruce filius ei. Tertio. hodie gladii doloris protrahuit aīam ei. Tertio fecit petrus. Eu. xxvii. Egressus foras fecit amore. Quarto oīs apostoli. Unde canitur. Trieste erat apostoli de nece sui domini. Quito turbam mulierum ipsum sequentiū. Unde dixit eis Christus. Filie bierlīm nolite flere super me tecum. Secundo quod sol obscuratus est. vñ Christo. Sol obscuratus est non enim ferre poterat creatura iniuria sui creatoris. Septimo hodie terra mota est. Octavo sepulchra mortuorum hodie aperta sunt. Nonon petre scisse sunt. Decimo velum templi scissum est a summovis qui ad deossum. Unde citimo quod altaria hodie denudata sunt et significant Christum qui hodie denudatus fuit anno crucifixus et postmodum nudus pedes in cruce coronauit populo. Duodecimo tabule pulsans et significant strepitum iudeorum qui cum gladiis et fusibus comprehederunt dominum. Et etiam significat clamorem Christi in cruce. Aliarc. xxvii. Clamans voce magna emisit spiritum. Itē sciendū erquo ilia iam enumerata hodie fuerunt passionem Christi: tunc nos magis debemus compatri dño nostro Iesu Christo et flere passionem eius. Propter hodie ipsa se passus est: et nobis maritam et superexcellentes charitatem ostendit. Unde Job. xv. Aliarciorum cha- ritatem nemo habet tecum. Et est bonum signum salutis

qui hodie libenter et deuote audiunt predicationem passionis Christi: et salubriter passionem Christi memorando flet. Matth. v. Beati qui lugent. Et quicunque hodie deuote: salubritate et pie flet per totū annū maiores gram ad Christi passionem memorando: compatriedo: et fletendo habebunt. Et quod hodie aridus est: timendum est quod per totū annum aridior inueniatur. Et insuper est malum signum qui hodie non compatri nec flet cum Christo. Unde Lciv. xliii. Huius quod hodie afflita non tecum. Immotimendum est quod talis aridus non est in signum qui hodie compatri nec flet cum Christo. Nec membra Christi. quod naturaliter membrum compatri. Secundo sum opus Christus est caput ecclesie et nos membra. Insuper naturale est fons sanguinis qui per te misericordia tribulant et flet vel quod misericordia est quod flagellarent et sanguinem propinquum funderent innoctem: tunc filii et filie naturaliter compaterent: et est flet cum suis charis parentibus. Tertio dicitur Christus quod nostrum plus diligere quam precium et misericordia: quod maiori charitate et pluribus beneficia tibi exhibuit: quem video hodie propter captum: ligatum: flagellatum: coronatum: compatum: illusum: crucifitum: et occisum. Idcirco merito compatri flet debet hodie cum Christo. Et tales lacryme passionis Christi sunt Christo dulcissime. Tercio ostendit in quodam chrysostomo Christus in promtuario. xviij. p. Et dicitur: quod debet seipsum cogere ad fletum puniendum et flagellando corpus propinquum et hoc est bonum et laudabile. Et si nec sic potest se cogere ad fletum: tunc Christus recipit voluntatem pro facto. Unde Augustinus. Coronat de intus voluntatem vestram non inuenit facultatem. Itē sciendū quod nihil est deo acceptum et homini etiam utili quod frequens meditatio passionis Christi. vñ Albertus Magnus doctor theologie. Siquidem recordatio seu meditatio passionis Christi plus valet quam si integrum annum ieiunaret quod in pane et aqua: vel si quod quotidie Chrysostomus vel flagellum cederet usque ad effusionem sanguinis: vel si quotidie legeret integrum psalterium. vñ est bona. Nihil in alia ita operatur vellem satisfactio: sic meditatio Christi passionis. Et dices quod honor debeo exhibere passione Christi. Propter quod sciendū sum Jordanus quod quicunque quotidianie dixerit per integrum annum. xv. patitur per anno propterea cuius vulneri Christi dixit tunc unum prius: ita quod tot sunt vulnera Christi quod sunt diebus in anno quod decies accipiendō qualiter plaga flagellatiois per uno vulnera et pucturā cuius inslibet spine per uno vulnera. Que quod omnes

Sermo

multum efficacē est p̄hibet. vñ Ber. in sermone quodā in persona Christi. O hō vide quod propter patiētū: non est dolor: sic quo crucifixus ad te clamō quod te morior: vide penas quod afflictio: vide clamō quod osifor: cum dolore: tantum sit exterior: interior est tanto grauio: quanto te ingratiorem experior. Itē sciendū quod quicunque p̄trahit imagines crucifixi in publica strata: siue in ecclia vel et in quocumque loco: tunc reverentia exhibe oblatione Christi et considera hō quod hō caput inclinatum ad osculandum brachia extensa ad amplectendum: pedes affixos ad tecum manendum. vñ Aug. in li. de virginibus. Christus hō caput inclinatum ad osculandum cor aptum ad diligendum: brachia extensa ad amplectendum totū corpū expositum ad redimendum. Sed propter dolor: ifideles quodam heretici hoc non faciunt quod imagines Christi et marie virginis et sanctorum destruunt. Lōtra hō hō in decreto. Imagines sanctorum non sunt contemnēdē: sed venerande. de pse. di. iii. et Generabiles. Et his iā dictis p̄t quod laudabile est hō crucifixū in domo circa mensam vel circa lectū: ut quicunque itueris crucifixū gratias dñe nostro Iesu Christo quod te in cruce redemit. Vñ tertio sciendū quod omnis hoīs debet diligere et meditari passionem Christi. quod quicunque veneratur passionem Christi firmā spem debet habere quod passio Christi non frustrabit in eo. Unde Chrysostomus. super Matth. Omnis saluus hoīs in Christi morte posita est. Nam passio Christi trahit hoīs a peccato peccandi et a potestate diaboli in patiēti vita. Quod ostendit in illo iūnene qui iūnit ad peccandi et Christus ei ostendit vulnera. Hoc que re in promtuario. xxv. p. Item passio Christi liberat hoīs ab eterna damnatione. hoc ostendit in illo quod quotidie de sero et de mane dices bat titulum illud. Iesu nazarenus rex iudeorum misericordia mihi serere mei. Hoc etēplū quere ibidem. xxiij. p. Item passio Christi succurrat hominib⁹ in extremis. Exemplū de abbatissa que fecit Christi passionem sibi legi in agone. Ibidem. xxvij. p. Postremo notandum quod si sacerdoti qui hō p̄dicare Christi passionem placet facere duos summos: tunc patiētem passionem potest dividere in duos sermones. Num sermo erit a principio illi sermonis usque ibi. quitter passio Christi a iudeo fuit inchoata. concludendo cum illo exemplō ubi iudei imaginē crucifixi cum pedibus condulcauerunt. et cuncta opprobria: ita dñe passio misericordia quid biberint. Quintū prius legit de sancto Georgio. quod quidam maleficus bis sibi venenū fortissimum p̄pinavit: quod ipse premisso signo crucis sine lectione aliquo bibit. Iuxta illud euangelium Aliarc. xvi. Si mortiferū quid biberint. Quintū prius legit de chrysostomo cum multo lumine ad ipsum descendit cum esset in carcere positus et ipsi dulciter confortauit. cuius melliflua locutione se passus est: et nobis maritam et superexcellentes charitatem ostendit. Unde Job. xv. Aliarciorum charitatem nemo habet tecum. Et est bonum signum salutis

XV

tunc illa die: et que nos inducere debent ad fletū hodiernū die. Tertio sicut Christus oīs a iudeis occisus est crucifixus. sic heu quotidie crucifigis a malis Christiani. Quod osifor in basiliano quod vulnerauit imaginē crucifixi. Hoc quod in promptuario. xliij. p. Itē in illo catholico quod ppter lineā camisā vulnerauit imaginē crucifixi. Hoc quere ibidem. xliij. p.

¶ De sancto Georgio. Sermo. xv.

Abora sicut bonum miles

I. Iesu Christi. q. ad Thymo. ii. Magnū est esse militē: sed maius bonum militē esse. sed maximū esse militē Iesu Christi. Et talis fuit virtus Georgii cum feustum hodie celebretur. Unde in patiēti sermone ad honores sancti Georgij martyris tria sunt dicenda. Primo privilegium sancti Georgij. Secundo aliquod nra informacione. Tertio miraculū. Quādā ad primū sciendū quod virtus Georgij habuit septē priuilegia. Primum quod est verus miles Christi et fortis miles in fide: quod morte non timuit per defensionē fidei. Unde legit de ipso quod ipse Datiam cum tanta esset persecutio Christianorum ut infra unum mensem. xvij. milia martyrio coronarentur. Quod videlicet fortis miles Christi Georgij tactus dolore intrinsecus exclamauit. Oēs dī gentium de monia: dñis autē celos fecit. Et in hoc ostendit constantia illius militis. Secundū quod vicit dea valde nocēnū. nocet enim flatu per aeris infestationē: et inde morbus pestilens generatur. Sic diabolus flatu suo: id est inspiratore malorum cogitationū ignem diuinī amoris extinguit cum homo ei consentit. Tertium prius legit de eo quod est similius apostolis. quia ppter Christum omnia temere alia reliquit. Nam legit de eo quod cū esset dīnes omnes diuinias deseruit et eas pauperib⁹ distribuit: et dei servitio se totaliter mancipauit. Quartū priuilegium quod simile est hō Johanni apostolo et euangeliste qui venenum bibit et nihil sibi nocuit. Simile legit de sancto Georgio. quod quidam maleficus bis sibi venenū fortissimum p̄pinavit: quod ipse premisso signo crucis fine lectione aliqua bibit. Iuxta illud euangelium Aliarc. xvi. Si mortiferū quid biberint. Quintū prius legit de chrysostomo cum multo lumine ad ipsum descendit cum esset in carcere positus et ipsi dulciter confortauit. cuius melliflua locutione se passus est: et nobis maritam et superexcellentes charitatem ostendit. Hoc quere in promptuario. xliij. p. Si autem vult breuiter p̄dicare passionem Christi: incipiat ibi. Aliarcane autē facto et sic iterū tria erunt dicenda. Primum que passus est Christus illo die. Secundū que sunt ea que fi-

De sancto Georgio

scelto suspensus et in elevatum corpore eius dicitur rex fuit David. qd etiam ploper suas p
 lamarum cum vnguis ferreis. Secundo plage et vulnera ei sunt cum sale conficitata. Tertio facit ad latera eius appositis et sic exiit et crucifixus fuit. Quarto quidam magus et maleficus venenum miscerit vino: et sancto georgio sumedus porrexit. contra quod vir dei crucis signo edidit: haustusq; eo nihil lesionis sensit. Vixum magis fortius venenum immiscuit quod vir dei signo crucis edito sine lesione aliqua docuit. Quo magis viso ad pedes ei cedit: se fieri. trianum postulauit. quae moribus et ignobiles. Circa quod queritur qd sunt ille virtutes per quas cognoscuntur nobiles. Reditur qd sunt principaliter tres. Prima est largitas ad subditos et ad pauperes. Unde deus qui est nobilissimus est largissimus. vt p[ro]pt[er] qd non dat nobis solus sua beneficia: sed etiam dat seipsum in sacramento altaris et in futuro vult seipsum nobis dare. p[ro]pter premium perpetuum. It[em] appetet in hoc sua largitas qd ipse solem suum facit ouri super bonos et malos et benefacit bonis et malis amicis et iuniciis ergo qui largior est paup[er]ib[us]: ille est nobilior. Hoc etiam p[ro]pt[er] in aqua qd est auis nobilior: et ex nobilitate sua non sola comedit predam: sed coadiuidit alijs auib[us]. Si parcitas: auaricia: rapina: et exactioes in subditos: sunt signa igit[ur] nobilitatis. Secunda virtus est gratitudo et cognitio beneficiorum dei et hominum. s. qd deo sunt gratia in hoc qd eos pre alijs homibus honorauit et sublimauit. Similiter grati debent esse subditis suis a quib[us] nutriuntur. quia ipsi non colunt agros nec ferunt: nec metunt: nec laborant in vincis: nec triturant: nec panem: nec carnes: nec pisces: nec alia comestibilia sibi preparant: si alii pro ipsis laborant. sicut rustici in agris carnifices: pistores: pannifices: sutores: sartores ipsis prepan necessaria corporis quo ad vitum et vestitum. Ergo suis subditis debet esse grati et clementes: et quanto magis sunt grati et p[ro]pter suis subditis. tanto nobiliores esse cognoscuntur. Sic p[ro]pter oppositum isti sunt ignobiles qui sunt austri et migrati et vilipendunt subditos. immo tales ignobiliores sunt brutis animalib[us]. qd aialia bruta recognoscunt illos qd eis beneficiunt: et in signis gratitudinis ap[osto]los. ii. Cor. v. Omnis nos manifestari oportet ante tribunal Christi. Et quod ois homines sunt filios: tunc qd nobilitas regum: militum: baronum: et aliorum nobiliū habuit ortus. Rude factus ex virtutib[us]. Ut primus rex filiorum israel sed Paulus est electus a deo. qd humilis fuit et natus constituit et regere super populum meum israel. Sicut se

Sermo

3902

dundabat in aiam suam. Ut d[icitur] in decreto. Non defendere quos defendendos qd suscipit exercitabile est. d[icitur]. Irreligiosum. Si qd as defensum subditos suos ab aliis et postmodum p[ro]scipos eos spoliat exactioib[us] p[ro]pter deum et iusticiam et fine causa r[ati]onabili. et tales tenent ad restitutio[n]em si volunt saluari. ut h[ab]et similitudine in fine. Et de hoc qd exemplum in p[ro]p[ter]ta. xli. p[ro]p[ter] Quantu[m] ad tertiam p[ro]pter h[ab]et similitudinem sciendu[m] qd hodie festu[m] sancti georgii d[icitur] uote et soleniter celebriare debeantur: et ipm tamquam singularem patronum et potentem apud deum innocare. Qd p[ro]p[ter] tale exemplum. Ut legitur de eo qd cum eductu[m] fuisset extra ciuitatem in locu[m] decollationis erat magnus cumulus cataracta et ossium mortuorum. Ut illi venerantur ad spectaculum dixerunt. Georgi modo volum expiri patentes dei tui p[ro]p[ter] quo tanta passus es: ut resuscites omnes istos mortuos. Qui credunt. N[on]c est nisi digni ut aliquod beneficium dei recipiantur: tamen ad confirmationem credentius et virtus cognoscatis ipm e[st] verus deus qd fecit celum et terram hoc rogo ipm ut ipse eis vita digna reddere. Et statim illa cataracta oia surrexerunt: quos ipse baptizauit: et multo[rum] alios qd hoc miraculo viso in ipm crediderunt. Unde si hoc potuit impetrare a deo. viuens adhuc in mundo. qd iam potest apud deum in celo. Ergo honorandus est et inuocandus a nobis tanquam potes intercessor apud deum in oibus necessitatibus et tribulationibus nostris.

De sancto Marco euangelista. Ser. xvi.

XVI

Bo sumvit[us] vera virtus palmites: qd manet in me tecum. Job. xv. et in instanti ofessumtatis euangelio. Unde in p[ro]p[ter] sermone ad honorem sancti Marci cuius festum hodie celebramus quatuor sunt dicenda. Primum aliquid de euangelio. Secundo de privilegiis sancti marci. Tertio aliqua p[ro]informatione nostra. Et quartu[m] aliqua miracula. Quantu[m] ad primu[m] sciendu[m] qd tria sunt genera palmitum. ut ex euangelio hodierno colligatur. quia sunt qdā virtutis adherentes: si non fructificantes sicut sunt illi qd habent fidem trianam: si non fructificant p[ro] operationem: ut sunt ociosi. Istos p[ro]p[ter] celestis penitentia segregabit a societate christi et a p[ro]sortio b[ea]titudinis p[ro]p[ter] suam finalitatem: et mittet eos in camisnum ignis. Talius namque locum copetit ociosis qui diu dormiunt: nec deo seruunt o[ste]ndo: ieunando secundo eccl[esi]astico missis et sermones audiendo. Nam qdlibet tenet in diebus festiungis si eccl[esi]a olim ostendebat: sed modo florenter

De sancto Marco euangelista

apud senatū deuotissimā agmina p̄seruat. Item
seconda q̄ scribō marthā est sotū euāgelistā
p̄sonā testis t̄pī. Tā in ip̄o ētēuor fuerūt de
quā op̄eruit testimoniū p̄bider. s. vera hu
manitas: vera diuinitas: vera passio: et vera
resurrectio. Et iō ētēuor euāgelistao. l. ētēu:
et testis b̄is voluit. Tā testis de sua vā hūa
mitate fuit sc̄nū. Mathe⁹ qui in principio sui
euāgelistā t̄pī genealogiā teruit: et iō in figura
bois ponit. Quae diuinitas testis fuit iobes
et iō in specie agle figuraf. Testis de ei⁹ pas:
sione fuit Lucas: et iō in figura vituli q̄ deo i
sacrificiū offerebat designat. Testis d̄ resur
rectiōe sua fuit Marc⁹ q̄ ip̄am elegantē con
scriptis: et iō in figura leonis figuraf. Sicut
enī leo ad sui clamorē post tertium diē leoncu
los mortuos suscitat. Sic p̄ i diuinis filiū
suū post tertium diē suscitauit. Et q̄ marc⁹ de
bac suscitatiōe ceteris aptius agit: iō ei⁹ euā
gelii in die resurrectiōis t̄pī in toto mundo
recitat. Et cōm̄ p̄m̄ilegiū q̄ fuit patriarcha
alexandrinus cuius patriarchalis dignitas
cōmendabilis est a tribus. Primo et rōne p̄
mōvēntis: q̄ a beato petro sp̄us sancto reue:
lante fuit p̄mot⁹. Secundo cōmendabilis
est rōne p̄m̄eti: q̄ hanc dignitatē nō cōcupi:
uit: et ex corde fugit et inuitus obedivit. Enī
pollicem fibi amputavit ut sacerdotio rep̄o
bus haberetur: q̄ et humilitate se indignus
reputabat. sed tñ beatus petrus secū dispense:
sauit: et ip̄m p̄fidere coegit. Cōmendabilis
est etiā et p̄te officij p̄secuti. q̄. s. p̄mus mis
sam aletādrie celeb: auit: et pp̄sm fibi cōmissi:
sam sciēta et doctrina pauit. Tertiū p̄m̄ilegi
um q̄ est ēgo a deo elect⁹. et in hoc dat etiā
plū castitatio ip̄os sacerdotib⁹. Multū enī
decet castitas ip̄os ministros ecclesie. Pris
mo q̄ sacerdotes sunt in loco dei: et ideo dñi
vñere sp̄ualiter et non carnaliter. Secundo
q̄ habent angelicū officiū. Nam eidem dñi
seruunt cui et angeli: et iō debent esse puri et
mundi sicut angeli. Tertio q̄ ip̄i strēctant
sancta. et ideo decet esse eos mundos et maxi:
ma a carnis mōdicia. Unde Lēnif. xxi. Ho:
mo qui habuerit maculā non offerat panes
domino deo suo: et non accedat ad mysteriū
eius. Quartū p̄m̄ilegiū: quia nō solum fuit
euāgelistā: sed etiam magnus marty⁹ t̄pī.
Enī legi⁹ de eo q̄ anno dñi. lvi. sanct⁹ mars
p̄m⁹ patriarcha fuit. quē p̄tifice⁹ ydoloz
fune collo ei⁹ immiso ip̄m p̄ ciuitatē trubē:
tes: ita q̄ came⁹ ei⁹ in terrā fluebant et lapis

Semmo

mi. C^Q puerū fact⁹ Edmūd⁹ admiraretur de
nuo rpo puerū ait ridēdo. Nūq d me nō nō
vñdit edmūd⁹. Nullā tui noticiā habeo: nec
puto tu mei. Cui rpo. Lū in scholio eo t suis
dio intēdi⁹: et etiā vbi cū q⁹ eo inseparabiliter
assisto tibi. cur me nō nō nō. in facie respice t
lege. Lū aut⁹ edmūd⁹ i facie pueri lñs celesti
b⁹ legeret. Iesu nayaren⁹. t qd legeret i nō
ret: puer subintulit. D^oc nō nō nō nō nō
v⁹ sit: t nōctib⁹ singulis impiis fronti tue. p
hoc enī poteris p mortē subitancā muniri t
q⁹ q⁹ eadē scriptura se munierit pñli mō in
fronte sua. Quib⁹ dictis relata magna dñ
cedine in corde edmūdi: dispuit. Tñl⁹ cu⁹ q⁹
et corde illū vñsum q⁹ bñ in p⁹. crv. Disrupisti
dñc vincula mea t⁹. frequenter trina vice dite
rit. vñ Cassio. in glo. sup illo vñsu dñc. Istevñ
tante vñtu⁹ credit ut petrā boi⁹ dimittant s⁹
in fine vite trina cōfessione dicaf. Tertiū est
t optimū: ut q⁹ quolibet sero cōnitionē bas
beat de petrō suis pteris: t bonā voluntate
ampli⁹ emendādi. vñ Ezech. xviiij. In quacū
q⁹ hora patrō ingemuent t⁹. Grego. Qui ex
co: de dolet se cōmisissē culpā petrō: suos ob
tinebit vennā. Insup alicui scđō. s. brē virgi
ni marie vel aplo suo. vel sancto nicolao. vel
simili sancto crebro spāle obsequiū exhibeat
ut sibi impetrat opus nō subito nec impiori
se: sed munit⁹ ecclēsiasticis sacramentis me
riatur. Nā etiam nñs rpi bus et antiquit⁹ re
perim⁹ multos sic faciētes et auditos fuissē
miraculose q⁹ satis in grossis mortib⁹ pri⁹ vi
uebant. Et q⁹ q⁹ nō sit tenēdū q⁹ infallibilit⁹
q⁹ q⁹ q⁹ vñedo exaudiat tñ pie spera
ri pōt et audito ab eo qui specialia obsequio
aliquib⁹ sanctis privilegiatis porrigit. Con
tulit enim dñs specialibus sanctis specialia
privilegia p viatorib⁹ sicut sancto Anthomio
contra ignis incēdī. put determinat sanct⁹
Lbo. in. iiiij. di. xlv. de orationibus sanctorum
q. ii. Item queritur secūdo quid sentiendus
sit de illis q⁹ sine rōne moriuntur. Responde
tur q⁹ sicut fuerunt in illa hora quando per
diderunt rationē: sic vult eos rps iudicare i
agone. Si enim fuerunt in gratia in illa hora
q⁹ vñsum rōnis pdiderūt et sic moriuntur tunc
sine dubio saluāt⁹. Sed si fuerūt in pecca
tis mortalib⁹ illa hora: tñc dñmabūt⁹: si si
decedūt sine vñsu rōnis. Uli in decre. dicitur.
Qualē te inueniat dñs cū vocat: talem pari
fer t iudicat. de peni. di. i. Nunq d. Itē queri
tur quare aliqui tñ amarū mortem t durū fi
nem habēt. Rñdetur q⁹ deus hoc permittit tri

XVII

plici de causa. p̄tis causa q: aliq̄b̄ in penas
et plagiā: q̄ demeruerūt cū magnis petiis suis
q̄ nō sunt digni ut cū rōne et cōfessiōe et sa-
cramētis. sicut bestie sine p̄nia et p̄fessiōe de-
cedat. vñ Aug. Ita sit q̄ in fine obliniscitur
sui q̄ dū viueret oblit̄ ē dei. Insup talibes
petiob̄ magnis daf tā amara morte ut in p̄-
senti inchoeē eoz infemī: et unctenū nunq̄
terminabit. Cūn aliq̄ mo: dēt linguas suā i
extremio q̄: cū linguo suā decipit p̄tio
mētiendo: detrahēdo: maledicēdo: iurādo:
blasphemādo: scūnilia verba p̄ferēdo. Itē
aliq̄ in extremis p̄cutiūt cū māmb̄: cū pedis
buō trudūt. quia offendērunt dēū imputice
tagendo et cū pedib̄ chorizando. Itē aliqui
vestes lacerant: et tecturā a lecto p̄iacuit et
sic nudi iacēt sine verecūdia tanq̄ bestie. q̄
offenderūt dēū in supbia vestium cum cau-
dis longis et scissuris multis. Qd̄ aliquorū i
sernus hic incipit p̄t̄ in antiochō. n. 11
cba. ix. qui voluit deuocere filios israel quem
dñs p̄cuſſit plaga insanabili. ut vermeos ex
corpe suo scaturiret. et sic miser obiit. Silvī
nouo testamēto Herodes qui pueros occidit
etiam scaturiebat vermeos. et postmodū occas
dit seip̄m. Silvī carnaſices qui occiderūt san
ctum Kilianū: postremo deuo: auerunt ma-
nus suā proprias. Silvī et satellites diabo
li qui occiderūt sanctū thomā cantuariensem
qui eriā amarā mortē sustinuerunt et sine sa-
cramētis obierūt. Secūda causa est q̄ de⁹ h̄
p̄mittit in terrorē viuentiū. ut qñ q̄s videt
mori iuuenē amara morte et sine r̄su rōmis
et sine sacramētis vel subitanea morte ut sic
cōuertat et q̄rat indulgētis et mihi deinceps si
mulis mors sibi euenerat. Tertia cā q̄: aliq̄b̄
bonis contingit hoc in bonū ut ysum rōmis
amittat in extremis. sicut sunt pusillanimes
ne in extremis desperent et a demonib̄ deci-
piant. q̄: cum quis est in gratia et sic perdit
ysum rōmis: tūc nō potest amittere regnum
dei nec peccare mortaliter sine r̄su rōmis.
Itē qñ q̄s contingit et p̄missione dei q̄ aliqui
homines deuoti tā granē et amarā mortem
sustinēt. et hāc dat eis de⁹ qñq̄ misericordia
p̄ purgatorio. Ad 1Mo. viii. Scimus qñ dili-
gentibus dēū oīs t̄c. Et contingit malis in
malū: et bonis in bonum. s̄ tu n̄m non ē ra-
leo indicare. Lūc. vi. Nolite indicare et nō in-
dicabimini. nolite cōdēnare t̄c. Quantū ad
quartā partē sciēdū q̄ oēo xp̄iani debet san-
ctum marciū rāb̄ singularē patronū inuoca-
re. et p̄mo qui vulnerant̄ in corpe. Cū legitur

In diebus rogationum

¶ quidam calciator grauiter se in manu sicut
ruinaverat: cuius manus macto luto per-
tinxerat et sanavit et ad fidem conseruit. Itē qm̄
occum̄ sterilitas terre inuocād̄ ē. Unū legiſ
q̄ cū tota apudē magna sterilitas occupa-
ſet reuelatū est eis q̄ hoc eis acciderit q̄ ſe-
ſtu dei marci nō celebaret. Dā iſig beatum
marcuſ inuenit et festū ei⁹ celebriaturos pro-
mutterēt: sterilitas abiret et abundatia ſupuēit
Itē p̄dē impetrare grām. Unū legiſ q̄ cū qdā
ſanacē naufragiū patereſ: ſcēnū marci ei⁹
dē apparet cū enipuit: et ad fidē baptiſmuſ p-
dunt. Itē in extremis inuocand̄ est. Unū cui⁹
qdā religiosus q̄ btm̄ marcuſ in multa deuos-
tōe habuerat: et ei⁹ ſepulchri ſepi⁹ viſitaueſ
rat morereſ btm̄ marci eide apparet: et aliaſ
ei⁹ ad celī gaudia introdūrit. Itē obſeſſi a de-
monib⁹. Unū legiſ q̄ qm̄ corp⁹ ſuū de aleman-
dria trāſferret ad venetiā: q̄dam noluit cre-
dere hoc ipm̄ eſſe corp⁹ btm̄ marci: q̄ ſtatim a
demonio capiſ: et tandem verabat donec ad
corp⁹ btm̄ marci duc̄ ē: et in ſe credere fatere-
tur. q̄ liberat⁹ glas dicit dō. et btm̄ marcuſ euā
gelistā decetero i magna reverētia habuit.

GIn diebus rogationū. Sermo. xvij.

Rate pro ſtūcēm ut ſal-
uemini. Iaco. v. Quāuis oī tēpe-
ſit orāndū: p̄cipue tñ dieb⁹ et tpi-
bus ſtatutis. Inf ceteros aut̄ di-
es ſtatutis orāni ſunt dies iſti i quib⁹ ecclā
celebit letanias. Unū i p̄fici ſimone tria ſunt
dicēda. Pr̄io de letania maiori. Secūdo de le-
tania miiori. Tertiio de oratione qua oratyn⁹
p alio. Quātū ad p̄mū ſciēdū q̄ letania in-
pretaſ rogatio vel ſupplicatio. et letania ma-
ior pagiſ in die ſcti marci et eſtituta a btm̄
Grego. papa. Et eſt cā pp̄f quā inſtituta eſt.
q̄ p̄o magno morbo epydimie. Romanis ei⁹
cū in q̄drageſima caſte viuerēt ieuunārēt ve-
l i paſcha corp⁹ tpi reciperēt: poſtmodū cū co-
melliōnib⁹: ludis: et luxurias, frena laxabat
Iōḡ dñs puocat⁹ peſtilētiā: magnā in eos p-
miſit. quā inguinaliā vocabat. i. a poſtema fi-
ue inſtaturā i inguine. Peſtilētia itaq̄ ita ſeuia
fuit ut hoies i via: i ludis: i mēſa: ſubitanee
moſerent. ac etiā in colloquijs. ita ut cū oſci-
tarēt ſpm̄ ſubito emiferūt ita ut ductus ē in
conſuetudinē et adhuc hodierna die ſeruaf.
Unū cū oī ſe olim velle oſcitare ſentiebat cō-
tinue ſibi ſignū cruci ſp̄imere festinabat. ſi
muliſ cū aliquo alio ſternutantē audiebat:
ſtati accūrēt de te adiuuet acclamabat. b

Sermo

nō iediquū t letaniā iſtituit. et ſic p̄dicta tri-
bulatio eoqueuit. deinde ſtatutū eſt t coſir-
matum a papa. Simplicio vt predicta leta-
nia triū dierū vnuerat aliter obſerueretur. Itē
q̄nt q̄re hoc tpe letanie iſte fiunt. R̄fidetur
q̄ in his dieb⁹ implorām̄ dei auxiliū t ſuf-
fragiū ſctōp. Pr̄imo vt de⁹ bella ſedat q̄ fre-
q̄nter in vere fiūt. Secōdū vt teneroſ fructuſ
obſerueret t multipliceret. Tertiio vt ad recep-
tio nem ſp̄iſeti habilitemur. Itē ſciendū q̄ in
hiſ letanias p̄mo inuocām̄ ſetām trinitatē
dicēdo. P̄i de celis de⁹ misereſ nobis. Deide
matrē mie implorām̄ dicētes. Ecclā maria
ota pro nob. Deinde angelos: aploſ: marty-
res: p̄fessores: ḡgios. t pſeq̄nt oēs ſctōp i ce-
lo eſtenteſ. ut multiplicat intercessoribus
de⁹ nū misereſ nobis. t tribuat nobis miſericor-
dię ea q̄ petim̄. Itē ſciendū q̄ iſle letanies ſi-
ſolū fiūt cū ſctōp ſuffragiū q̄ ibi implorānſ
ſed etiā cū cāpanis q̄ ibi pulſans. Pulſans
iſig cāpane ut turba demonū effugeſ. H̄iſ
q̄n̄ tempeſtates imminent: tunc etiā cāpane
pulſans ut diaboli in aere eſtites t nob nos-
cere volentes terreant. q̄ cāpane ſunt tube
xpi celeſtis regio. Itē cū crucib⁹ t verillio q̄
ibi poitant. ut p̄ b̄ ſūndak q̄ ip̄o p̄ paſſionē
victor extiterit. Nā crux rep̄iſat paſſionem.
verillum vero victoriā q̄ ip̄o triūphauit de-
mones viſcendo: t hūanū genus redimēdo
Itē in letanijo illis ſalubre eſt illud angelii
cū cantici ſepi⁹ cantare. f. ſcē de⁹. ſcē fortio
ſcē t imortalis miſere nob. Unū Damasce.
dič q̄ cū ap̄o Conſtantinopolim pp̄f magnā
quādā tribulationē fierēt letanie: qdā puer
de medio pp̄li in celū rapt⁹ t illud cāticū ibi
dē docuit. deinde ad pp̄lm̄ rediēs illō cāticū
angelicū in pſpectu pp̄li cantauit t mox oī
tribulatio ceſſauit. Itē laus t auctoritas il-
lū cāticū ex q̄ttuo colligitur. Pr̄io ex eo q̄
angeli hoc docuerūt pueſ ſupradicū. Vecū
do ex eo q̄: pp̄f illud cāticū illa magna tribu-
latio quieuit. Tertiio ex eo q̄ calcedonensis
ſinod⁹ illō approbauit. Quarro q̄ demones
valde illō cāticū timēt t tenētur q̄n cantat̄.
Quātū ad tertia p̄tē illi⁹ ſimōis ſciēdū ē q̄
q̄ petit fieri. p̄ ſe oīoꝝ q̄ttuo: dō in ſe h̄iſ: vt
oīoꝝ ſctōp aut etiā bonoꝝ hoīm p̄co facete
a deo exaudiant̄. Pr̄io dō illud desideranter
p̄cupiſcere p̄ q̄ vult p̄ ſe oīa ab alio bonis
t deuotis hoīb⁹. p̄o. Desideriū paupeſ erau-
diuit dñs. Iere. cxix. Unū q̄ſteriſ me i toto cor
de t̄c. Secūdo vt ipſe ſit in bono p̄poſito ſe
emendandi. q̄ ſi ſtaret in malo p̄poſito pec-

XVII

candi: deus orationes que pro eo fierent nō
eraudiret. Jeremie. xv. Si ſteterit moſes t
samuel cariam me nō erit anima mea ad po-
pulū iſtū. Et hoc b̄i q̄ orones facte pro dam-
natione vel demonibus nihil pluit. q̄ ſi ſunt
in malo p̄poſito t in malo obſtinati: q̄ cum
petio orān pro te tūc debeo h̄iſ bonā volun-
tatem: ſi oppoſitū faciunt q̄ volū ſeipſos u-
uare. Et dō illis q̄re duo brevia exēpla in p̄m-
ptua. xix. O. Itē ibidē. xxvij. Tertiio vt repu-
tet ſe indignū corā deo ſtare t p ſcīpo orare
t indignū ſe a deo exaudiri. Job. xli. Seru⁹
meus iob orabit p̄ vobis t ego faciē ei⁹ ſuſci-
piam. vñ Greg. in paſto. Zalis req̄ēd̄ ē ad
orāndū q̄ ſit ydone⁹ ad placandū. q̄ cū iſ ſi
diſplicet ad intercedēdū mittit: irati anim⁹
ad deteriora puocaf. Quarro vt bona iuſta-
tice ſalutaria petat ſibi a deo impetra-
ri. Enſo. Illa pete a deo q̄ tibi expediāt ac-
cipere: t illum deceant dare. ſciendū q̄ q̄n
ſum̄ in tribulationib⁹ vel in anxietatib⁹ vel
in petio: tūc debemus deſiderare p nobis ſie-
ri cōdem orādē: ſicut cōdūt fit ſunt ſermonē.
q̄ b̄i ſtvalde virtile. Unū ſcriptū eſt. Imposſibi-
le eſt: p̄ ſe multoꝝ nō exaudiri. Et ip̄o i euā
gelio dicit. Si duo ex vobis pſenſerint ſuſ-
p̄tū: de oī re q̄cūq̄ petierint ſiet illis a pa-
tre meo. q̄to magis vbi duceſti vel q̄ngenti
vel q̄nq̄ mille fuerint congregati cōdem oīo-
nem p̄ aliqua cā faciūt. Et talio cōis oīo ē
multū efficar. hoc oīdūt in illo deſpatobō
mine quē cōis oīo liberauit a deſparde. hoc
exemplū q̄re infra ibidē. xx. O. Et q̄libet
libenter dō p̄o alio orare. t cōdem oīoem fa-
cere: q̄ hec eſt elemosyna ſp̄ualis: t deo val-
de placeſ. Unū Lxvi. ſup. Mathēi. p̄o ſe ora-
re neceſſitas cogit: p̄o alijs aut̄ charitas fra-
ternitas horat. Dulcior aut̄ eſt an deum oīo
nō quā neceſſitas transmittit: ſi quā frater-
nitatis chantas cōmendant. Ultimo ſciendū
q̄ deuote orāne ſunt multū mentone. idō
demones multipli ſunt ſuſtū impedire orātes.
Exemplū q̄re de hoc infra ibidē. xxv. O. Itē
alijs mones de oīo q̄re in diſcipulo de tē-
pore. p̄mū ſermonē. Ixij. J. Secūdo ſer-
monē ſup. Pater ii. Ixv. Q.

De ſancto Petri martyre ordinis predi-
catorum. Sermo. xvij.

I quiſ vult poſt me ve-
ture abneget ſemetipſum t̄c. Ver-
ba p̄poſta. Luke. ix. originaliter
ſunt ſcripta: t in euāgelio hodierni ſehi loci

De sancto Petro martyre ordinis predicatorum

nonsider sunt recitata. Ubi ad honores san-
cti petri martyris de ordine predicatorum p̄fici
monere tria sunt dicenda. Primo de priuilegiis
b̄i petri. Secundo alio p̄ informatione nra.
Tertio miraculis qđi. Quarto ad p̄mū sc̄i-
cū q̄. b. petr. vii. habuit priuilegia. Primū q:
fuit ego mēte t̄ corpore. Ubi aut̄ virginita-
tis offensus fuit q̄ corpus ei⁹ defunctū cū
vīta annū in terra iacuisset: ita sanū t̄ unte-
grū est inuentus ac si eadē die fuisset nouiter
tumulatū. Conmemorā em̄ erat q̄ corp⁹ illud
in morte sua nō corūperet putredic: q: invi-
ta non fuerat corruptū aliqua voluptate lus-
turie. Itē in signū vīginitatis ip̄i⁹ vestis sua
cōbūi non poruit. sic leḡit q̄ cū qđā de tuni-
ca sc̄i petri sup̄ carbones posuisset comburi-
nō poterat: qđ vidēs heretic⁹ ad fidē carbos-
licā est d̄versus. Sc̄d̄ peiūlegiū q̄ innoce-
tiā baptismalē seruauit: t̄ nunq̄ mortaliter
peccauit t̄ hoc donū pauc̄ datū est nisi p̄fect⁹
quorū vīua fuit beat⁹ petrus martyris. Atta-
men credendū est q̄ q̄libet cūs dei adiutorio
posset vivere sine p̄tō mortali. t̄ qui frivole
oppositū teneret: heretic⁹ esset. Ubi magister
sen. li. ii. di. xxxvi. Illus errare dicimus q̄ cūs
manicheo dicūt hōiem p̄tū mortale vitare
non posse. Tertiū priuilegium q̄ habuit ma-
gnā grām p̄dicandi: t̄ pp̄l's magnas grām
ip̄m audiendi. Ubi leḡit in legēda sua q̄ ho-
mines tā ardēter v̄ba sua audiebant q̄ sepe
innumer⁹ turbaz p̄curſus v̄bi statuerat p̄es-
dicare s̄ueniret loca p̄cipiens: ita vt oportes-
ret q̄ in caruca assentib⁹ fabricata ad locū in
quo p̄dicare debebat in bumeris fidelium
p̄taret. Quartū priuilegiū q̄ habuit i p̄tī
vitā actuā t̄ p̄templatiā. Ubi de eius vita
dī q̄ dies sp̄ēdebat cōmodis asaz vel sedu-
lis infistēdo p̄dicatiōib⁹ vel p̄fessionū audiē-
tie. aut etiā heretic⁹ dogmata cōfutando.
Et devit⁹ p̄templatiā ip̄i⁹ dī in Ira canoniza-
tiōis sue. Nocturna filētia hōane deputata
dēti post dormitionē brevē decurrebat i stu-
dīa lectionū. i. somni t̄pus oīonū suspirijs
occupabat. Quintū priuile. q̄ tota trinitas
arrestat sc̄titatē t̄ p̄fectionē ip̄i⁹. Nā patris
potēria arrestat in miraculis. filii sapia i do-
ctrina: sp̄ūsancti bonitas in virtutib⁹ t̄ dos-
nis q̄bus cū perfecte impleuit. Ubi. i. Job. v
Zeo sunt q̄ testimoniū dāt in celo. b. petro
sc̄i p̄tōbū: t̄ sp̄ūsancti⁹ t̄c. Tertū priuilegiū
q̄ est martyris singularis ip̄i⁹ t̄ ei⁹ passio vene-
rāda dīcīce passioi multū s̄līs videtur. Xpo
eū passus est p̄ veritate fidei quā docebat

Petr⁹ p̄ veritate fidei quā defendebat. Itē
xpo passus est ab infideli p̄plo iudeo: p̄tē
ob infideli turba heretic⁹. Itē ip̄us in pas-
schali t̄pe crucifigitur. petr⁹ eodē t̄pe marty-
rū patif. Itē ip̄o. p. xx. denarij tradit⁹ fuit
Petr⁹. p. xi. lib. io papiēsi fuit vēdit⁹. Itē
cū ip̄s pateref: in man⁹ tuas dñe cōmendo
sp̄m meū dicebat. petruo dū occideref cades
v̄ba clamabat. Itē ip̄s p̄ passionē suā mule-
tos ifideles ad fidē adduxit. petr⁹ p̄ suā mor-
tē multos hereticos ouertit. b̄ etiā i vita mī-
tis ap̄lī magna dī. Itē fuerūt simplices
t̄ ideote: t̄ p̄ sp̄m sc̄i facti sunt doctores to-
tiū mundi. Ubi Job. xv. Paraclit⁹ autē ille
sp̄ūsc̄tūs docebit vos oīa t̄c. Item fuerūt ti-
mōrosi: qđ p̄ in b̄tō petro q̄ maior videbat:
t̄ ad vocē vīi⁹ ancille xp̄m negauit. Immo
oīs ap̄lī relicto xp̄o fugerūt t̄pe passiōis sue
t̄c. si post susceptionē sp̄ūsancti nec timue-
runt reges: nec p̄ncipes nec iudices. b̄ pbaf
Nā nero impator nō poterat vincere petruz
nec herodes iacobū: nec domician⁹ iohānē:
nec egeas andréa: nec astrages bartholome-
um: immo nec teneras puellas. vñ Maxētius
nō poterat vincere Katherinā: nec olibrius
margaretā: nec quintian⁹ agatham: nec dyo-
scorus barbarā filiā suā: nec fabrīci⁹ dorothē
am: nec tres iudices christinā. Quātū ad ter-
tiā p̄tē isti⁹ sp̄ūsancti sc̄iendū q̄ oīs hōies de-
bent hodie sanctū petrū honorare t̄ ip̄m tā:
q̄ specialē patronū inuocare. Et p̄mo mulie-
res p̄trūtēs in p̄tu pl̄is p̄litantes quib⁹
p̄t̄ subuenire t̄ a deo impetrare vt cūs gau-
dio t̄ sine periculo pariant. Ubi leḡit q̄ ques-
dam aqua tactu reliqārū eius p̄secrata mul-
tis extitit in medellā: sicut cuiā mulieri pa-
rere nō valēt p̄ triduū in partu laboranti:
que cum de illa aqua parum gustasset: proti-
nū sine difficultate p̄tu enīs. Itē due mulie-
res magnā pressurā t̄ dolorē t̄ difficultatem
hōites t̄pe part⁹ q̄ de eadē aq̄ biberūt t̄ bea-
tum petrū inuocauerūt. t̄ postmodū leuiter
peperūt. Itē in Zugdunēsi dioceſi qđā mu-
lier noīe xp̄iana v̄ro: Gilberti anglici valde
cruicabat in partu prolio: t̄ b̄tō petrū deuo-
te inuocabat: t̄ de aqua bibit: t̄ mor̄ peperit.
Item quedā mulier cū iam tres pueros mor-
tuos peperisset t̄ et hoc a viro odio haberef
b̄ti petri auriliū postulabat. Lūq̄ quātum
quē postmodū peperit similē mortuū pepe-
risset: mater filiū defunctū accipiēs ad rogā
dū sanctū petrū toras se cōtulit: deuotia ero-
rano p̄cib⁹ vt ei⁹ filiū suscitaret. Ubi aut̄ oīo
nē cōp̄leuerat: t̄ ecce puer q̄ mortuus fuerat
Viuis apparuit: quē cū ad baptismū portas

Serino

Item q̄m Guil. Ingdu. q̄ nulla secta seu fi-
deo infidelium roboratur p̄ miracula nisi fi-
deo xp̄iana. Nam xp̄o q̄ p̄mo fidē catholica
docuit: mo: tuos suscitauit: leprosos munda-
uit: cecos illuminauit: demoneos effugauit: i
firmos curauit: q̄ null⁹ naturalē facere p̄t̄.
nisi miraculose. Item roboratio fidei p̄t̄ in
ap̄lis quib⁹ data ē noticia septuaginta dua
vñ lingua. vñ Act. ii. Loq̄banū varijs lin-
guis ap̄lī magna dī. Itē fuerūt simplices
t̄ ideote: t̄ p̄ sp̄m sc̄i facti sunt doctores to-
tiū mundi. Ubi Job. xv. Paraclit⁹ autē ille
sp̄ūsc̄tūs docebit vos oīa t̄c. Item fuerūt ti-
mōrosi: qđ p̄ in b̄tō petro q̄ maior videbat:
t̄ ad vocē vīi⁹ ancille xp̄m negauit. Immo
oīs ap̄lī relicto xp̄o fugerūt t̄pe passiōis sue
t̄c. si post susceptionē sp̄ūsancti nec timue-
runt reges: nec p̄ncipes nec iudices. b̄ pbaf
Nā nero impator nō poterat vincere petruz
nec herodes iacobū: nec domician⁹ iohānē:
nec egeas andréa: nec astrages bartholome-
um: immo nec teneras puellas. vñ Maxētius
nō poterat vincere Katherinā: nec olibrius
margaretā: nec quintian⁹ agatham: nec dyo-
scorus barbarā filiā suā: nec fabrīci⁹ dorothē
am: nec tres iudices christinā. Quātū ad ter-
tiā p̄tē isti⁹ sp̄ūsancti sc̄iendū q̄ oīs hōies de-
bent hodie sanctū petrū honorare t̄ ip̄m tā:
q̄ specialē patronū inuocare. Et p̄mo mulie-
res p̄trūtēs in p̄tu pl̄is p̄litantes quib⁹
p̄t̄ subuenire t̄ a deo impetrare vt cūs gau-
dio t̄ sine periculo pariant. Ubi leḡit q̄ ques-
dam aqua tactu reliqārū eius p̄secrata mul-
tis extitit in medellā: sicut cuiā mulieri pa-
rere nō valēt p̄ triduū in partu laboranti:
que cum de illa aqua parum gustasset: proti-
nū sine difficultate p̄tu enīs. Itē due mulie-
res magnā pressurā t̄ dolorē t̄ difficultatem
hōites t̄pe part⁹ q̄ de eadē aq̄ biberūt t̄ bea-
tum petrū inuocauerūt. t̄ postmodū leuiter
peperūt. Itē in Zugdunēsi dioceſi qđā mu-
lier noīe xp̄iana v̄ro: Gilberti anglici valde
cruicabat in partu prolio: t̄ b̄tō petrū deuo-
te inuocabat: t̄ de aqua bibit: t̄ mor̄ peperit.
Item quedā mulier cū iam tres pueros mor-
tuos peperisset t̄ et hoc a viro odio haberef
b̄ti petri auriliū postulabat. Lūq̄ quātum
quē postmodū peperit similē mortuū pepe-
risset: mater filiū defunctū accipiēs ad rogā
dū sanctū petrū toras se cōtulit: deuotia ero-
rano p̄cib⁹ vt ei⁹ filiū suscitaret. Ubi aut̄ oīo
nē cōp̄leuerat: t̄ ecce puer q̄ mortuus fuerat
Viuis apparuit: quē cū ad baptismū portas

XVIII

sent t̄ dissiniuissent vocari iohānē: sacerdos-
dum iohānē dicere debuit: nesciēs dixit pe-
tru. Ubi hoc nomē deinceps p̄ b̄ti petri de-
uotione retinuit. Item qđā mulier peperit
frustum carnis t̄ votum fecit sancto petro t̄
frustum carnis fecit portare ad altare sancti
petri: t̄ in spectu pplī massa carnis forma-
ta est in formā pueri: q̄ postmodū face⁹ ē fra-
ter ordinis p̄dicator⁹: t̄ sc̄i petrū multū di-
lerit: t̄ fidelis ei fuuit. Itē leḡit q̄ qđā mu-
lier post partū cū adhuc esset in puerperio ve-
hementer tumefacta est: q̄ bibit de aqua sc̄i
petrit cū deuote inuocauit: t̄ cōtinue tumor
ab ea recessit t̄ sanitatē pristinā recuperauit
Item parentes hōites pueros infirmos dicit
deuote sc̄i petrū inuocare. Ubi leḡit q̄ p̄s
er qđam dict⁹ helias a quadā graui egritudi-
ne subito est arrept⁹ t̄ in terrā p̄stratus lins
quā extra os in longū cūcieno ita ipam atro-
citer mor̄debat intrinsec⁹ vt et dolore tumor
scens post modicū nō lingua hoīis: si poti⁹ bo-
uis aut eq̄ p̄ magnitudine hōfe videref. Lūq̄
circūstantes timeret cū fibimet in breui den-
tium cōstrictione scindendā nec ip̄m aliques
nūs int̄ valeret deponere: vir tādē in os ei⁹
impediēte tumore aliquātulus de aq̄ marty-
ris inuicerūt: qđ cū instatē iam nocte fecisset
eodē sero lingua retraxit: t̄ oī p̄orsus infla-
tione carēs expedite locut⁹ est: t̄ plena salus-
te recepta cū gaudio cibū sumpsit. Qđviden-
tes q̄ aderat: stupore circūdati refuare aquā
nō inutiliter curauerūt. Hec aq̄ cū in quodā
vase ligneo seruāt: domus totā t̄ oīa q̄ ibi
erāt vase illo excepto vōtar flāma p̄sumpsit.
Lūq̄ aqua fuisset in aliud vas trāslata pris-
mū p̄tīn⁹ in cinere est redactū. Itē puer qđā
inflatū hēbat co:p⁹: ita vt ad videndū foret
horribilis t̄ multū deformis vt mors poti⁹
q̄ vita p̄p̄ijs parētib⁹ adoptaref. Lūq̄ autes
parētes fecissent votū ad sc̄i petrū t̄ acces-
pta aq̄ sc̄i petri: t̄ lotus a matre t̄ aliqb⁹ stil-
lis de ip̄a gustatio: illico tot⁹ detumuit t̄ p̄s
er iste restitut⁹ est sanitati. Itē qđā puer cūs
inter trabes acutao grauī corruisset: t̄ ex ca-
su fuisse motu t̄ sensu penit⁹ cōstitut⁹: t̄ tāq̄
mor̄tu⁹ deferref a matre: t̄ mor̄ apposita ter-
ra suo p̄ceto: i eiusde martyris sacro cruce
contacta: sic in columnis resurrexit q̄si nūq̄ le-
sū fuisset. Item nūo t̄pib⁹ q̄si p̄tīnebō
sc̄atmūl̄ miracul⁹ q̄si p̄totū mūdū. Nā audē
ni a fide dignis. p̄ i Colonia: i die petri mar-
tyris q̄si oīs pueri aduentū p̄dicator⁹ ducū
tur. Et q̄n pueri infirmans in cūitate v̄l' cū

In festo apostolorum Philippi et Jacobi

etiam scilicet petri. Et alio rante quidam offerunt puerum de cera in puerum puerum posse poterare: et alio rante de pane quidam puerum poterare: et alio rante imaginem puerum de cera et in terra multitudine quidam capella sancti petri in superiore parte repleta est imaginibus talibus. Et aqua in eadem cunctate dividitur cum reliquo sancto petri et oca debet. et alio ad domos suos secum portat: et totum annum suum. Et audiunt quod in mediolano ubi sancto petri sepulchrum est optimus quidam choruscator miraculorum et festum ipsius solenniter celebrat: et in foro quoque in choro. Itē sicut cum dicitur quod quidam homo iacuerat infirmus septem annis: nec poterat per se de lecto suo surgere: ad quam venit sanctus petrus adhuc etiam in plurimitate: et devote oravit pro sauditate hominis dei. Domine a paternitate sanasti: obsecro ut digneris huic homini concedere sanitatem plenariam. Que patrem sanata est: et de lecto suo surgens laudauit dominum. Itē succurrunt mulieribus. Qui legimus quod quidam mulier ex acutie febri um despata de vita sua terram sanguinem sancti petri in loco ubi infectus fuit super faciem suam posuit: et sic perfecte sanitati restituta est. Itē succurrunt viri in rebus et corporibus. Qui legimus quod plures mercatores et peregrini fuerunt in picu lo manis et vni locutus est ceteris dicendo. Numquid audiistis quidam de ordine predicatorum nomine petri ob fiduciā defensionē ab hereticis infectus est: multaque per eum dominus signa ostendit. Numquid igitur de uote implorarem patrocinium ipsius: et respicientes viderunt quidam fratrum predicatorum super velut stantem et statim cessauit ventus et mare quietuit: et facta est tranquillitas magna. Itē quidam Arnoldus nomine et tremens laborans: emisit votum ut potuerit per monumētū martyris visitare si ei meritum fobi sanitatis pateret: et statim post votum emissum plena sanitatem est persecutus. Et plura alia miracula habentur in legenda sua.

In festo sanctorum apostolorum Philippi et Jacobi. Sermones propter sancto philippo.

NON DOMINA PATRI S MEI M A
fiones multe sunt. Hob. xiiij. Ex
his quibus iam dies per prophetam deum in futu
ro vincimus retrahuntur: prout hunc me
nunt. Et huius sunt illi per ceteris quod habent merita tpe
grie quod ex opere gaudiū accidētale crescat in statu
future glorie de die in die: de anno in annum. Et
de his intendo hunc locum in patre summo: in qua tria sunt di
eēda. Propter dignitatem sancti philippi. Secundum
et hinc quod gaudiū augmentatur in celo. Tertio

Sermo

XIX

existit in publica strata vel in ecclesia vel eti
am imaginē beatæ marie virginis in altari. vel
spli tuvel alterius sancti. et ceterā quod omnia ecclias
cum sculpturis et imaginib⁹ abundat et abetra
nā quotiescumque a quibus hoīe ptercute reue
rētia deo et sanctis exhibet quibus imagines ibi
videntur. de quibus hoīe babebis spālem partis
cipationē in p̄feti vita: si est in gratia: et in futu
ro spāle gaudiu⁹ si crux in gloria. Nā quilibet p̄
terreundo imagines Christi et sanctorum: debet bo
no rem exhibere Christi et sanctorum. Et hoc in des
cre. Imagines sanctorum non sunt contēnende: sed
venerande. de p̄feti. di. vii. venerabiles. Itē sei
endum quod laudabile est hunc crucifixum circa les
mēsē septē. hic constituit ut vigilie apostolorum
ieiunarent Iohannes euāgeliste. et philippi et Ja
cobi: ac Barnabe tristis exceptus: per quibus ieiunat
ecclia tres dies rogationum. Quantū ad sedas
memori eris dominum nostrum Iesum Christum per te passum
Et etiā imaginē beatæ marie virginis et aposto
li tui. Et alio seculares depigere faciunt in stu
bis et in cameris suis bastiludia: venatores:
et corvates: et bibulos: et sic de singulis. Qui
tisunt prophetae et quatuor euāgeliste. et beatissimi
paulus qui scripsit epistles: et etiā alii apostoli per quos
spāsū locutus est inspirando ipsis sancta scriptura
pturā. Sicut et doctores qui exposuerunt nobis ver
ba sacre scripture. et etiā quod libros et binones co
posuerunt. Nā quod hoīes emēdant ex sacra scri
ptura et dictis doctorum tot gaudia accidēta
lia in celo habebunt. Secundum sunt patres qui in
stituerunt ordinēs. sicut sanctus Benedictus qui institu
vit ordinē fratribus minorum. Nam quod bona
opera sunt in toto ordine et a quolibet hoīe
seu persona ordinis ieiunando: orando: legendo
cantando: mane surgendo: studiendo: predicando:
tot gaudia accidētalia habebunt in celo. Terci
us qui construerunt vel construunt ecclias vel mos
nasteria: et etiā qui inueniuntur construere. ducēdo lis
gra et lapides et cemetiū: et etiā quod elemosinam
suam dederunt. Nā oīa bona opera quod sunt in ecclia
vel monastero de quibus ope habebunt spe
ciale gaudiū in celo. hoc huiusmodi non credunt.
In signū huius obusserunt ecclias et destruerunt.
Et a Christifidelibus loca in noise domini edificata se
honoranda. ut huius in decreto. di. xli. Et cemiteriū
gaudet eadē emunitate sicut ecclia: et nemo in
loco orationis dum intēdere fabulis ociosis dist
rit. xv. alias. qui credēdū est quod in quibus ecclias et in quibus
libet cemiterio regescunt plena corpora sanctorum qui
sunt in celo regnanti cum Christo: cum maria: cum oīis: san
ctis et angelis. qui etiā intercedunt pro nobis quotidie as
pud dominum nostrum Iesum Christum. Quod ergo audito stare
et calcare super sepulchra sanctorum et ibi iuxta ius
titia p̄ferre. Quarti sunt qui procurant quibus cru

De eodem festo

Quo pauperes ppter deū balnearent: sicut i gratie q eoū gaudiū accidētale auḡy. tabi tur in celo: de quib⁹ iam dictū est in p̄cedēti sermone. sic q oppositū ifelices sunt illi p ceteris q dic merent cū patia suis q eoz pes na accidētalis auḡmetabif in iferno de die in diem: de anno in annū vscq ad finē mūdā riū illis qui instruerent illud balneū. Nam que pauperes ibi balnearent: tot gaudia bas terent in celo. Octauī sunt q bonū exēplū p deus primus: et hoc est valde utile in ecclēsia dei. hoc p̄s. q ad exēplū bonoz hoīm multi mal boies q sunt inimici dei in qdragēsimā icunār q alias nunq̄ icunārēt. si exēplū ie unādī in alijs bonis hoīb⁹ nō viderent. Itē ad audiendū missas t verbū dei t ad surgen dū mane: t sic de alijs. Item sciendū q hoī est valde meritorū dare alijs hoīb⁹ bonum exēplū. q: ex hoc gaudiū t meriti ei⁹ auḡmetabif stinue in celo. vñ Lefari⁹. Quantis exēplū vere hūilitatio t pfecte charitas ostēderis: cū tanq t p̄tatis efna p̄mia possideb. Noni sunt parētes vel patrini: vel etiā alij boies q docent pueros t alios boies Pater n̄ Ave maria: t symbolū fidei. Nā quotiens cōq̄ iste puer quē docuisti oībus diebus vīte sue orat P̄ nos Ave maria: t symbolū: de quolz habebis specialē participationē b̄ dū es in p̄tivita: t post mortē speciale gaudiū in celo: q̄ oī pueri innocentis multū valet sine p̄vniis siue p̄o mortuis. De hoc q̄re exēplū in p̄p̄tuario. xxiij. 3. Quantū ad tertiam partē sciēdū q̄lī hō dī bodie inuoca: resctm̄ philippō tanq̄ singularē adiutores p̄mo q̄ sunt infirmi. Un̄ legif q̄ philipp̄ multos infirmos sanavit. Nam sicut legif i ei⁹ legēda cū eratū diaconis multi ifirma: ti fuissent: philipp̄ oībus sanitatē impetravit: et isup diaconē expulit et in descriptus lo cū misit: p̄cipiēs vt nulli hoīm noceret. Si cut igif rūc diaconē expulit corporalē: et infirmos sanavit corporaliter. ita mō nos sanat sp̄ualiter. s. mo: bñ peccati. expellēdo. xii. ir. Dedit illis virtutē t p̄tatem sup oīa t̄c. Itē mortuos suscitavit. Unde legif q̄ tres mortuos dū adhuc viueret in hoc mūdo suscitat. s. filiū p̄tific t duos tribunos.

Ladē die de btō Jacobo. Sermo. xx.

N DOMO patris mei man sione multe sunt. Job. xiij. Sci endū s̄m ap̄lm q̄ dē reddet vni cuiq̄ s̄m opa sua. ad Ro. iiij. Et si cut illi sunt beati p̄ ceteris q̄ hic merent tēpe

Sermo

pm̄ Hiero. apli ip̄m in ep̄m post ascensiones xp̄i hierosolimitē elegerūt. Et in hoc cū apos toli singulariter honorauerūt. Et sicut dicit Anaclet⁹ papa: vt h̄r̄ in deere. a petro t iaco bo t iohānē ordinat⁹ est t p̄secat⁹. Et ip̄e iacobus p̄mā missam post ascensionē dñi hie: rosolimitē celebrauit. Itē sicut refert. Egesip pus solus inter ap̄los p̄p̄ numī sanctitatē p̄mittebat intrare sanctasctōy. Itē s̄m Hiero. tanc̄ reuerētie t sanctitatis in pp̄lo erit tit vt simb̄lā vestimenti ei⁹ certatim tāgere euperent: t qui cū q̄ tāgerent sanabant. Se p̄tū p̄uilegiū q̄ nō solū est ap̄lo: s̄ etiam martȳ r̄pi. Un̄ legif q̄ in anno. xix. ep̄atus sui vidētes iudei q̄ a p̄dicatione nō cessaret t populū cōuerteret ip̄m p̄cipitauerūt de pi gnaculo tēpli: t lapidib⁹ cū obueit. Qui cū lapidaref p̄cūbēs sup genua sua dirit. Ros go te dñe dimitte eis: q̄ nesciunt qd faciunt Zic vñ ex ip̄is p̄ticas fullonis accipiēs vālido ictu caput ei⁹ impetij t cerebrū excuslit taliq̄ morte migravit ad dñm. Octauī p̄uilegiū q̄ nonū articulū de. xii. articulis fidei cōposuit dī. Credo in sp̄m sc̄m. Si c̄m in pa trē t filiū: sic t in sp̄m sc̄m credere op̄z: cū sit ip̄i p̄t filio cōsubstantialis. eo q̄ p̄ oīa p̄t filio ē equalis t eiusdē essentie cū p̄tē t filio Ergo de necessitate salut̄ tenet q̄libet xp̄ias nūs credere q̄ sp̄m sc̄m p̄cedit a p̄tē t filio Et in h̄ greci errāt q̄ dicunt q̄ solū a p̄tē proce dit t nō a filio: s̄ falsuz ē t h̄ fidē. Un̄ canit̄ in symbolo in missa. Qui ex p̄tē filio q̄ p̄cedit. Un̄ ēt ab ap̄lo sp̄m filiū nūcupaf. Unde od Gal. iiiij. Misit dē sp̄m filiū sui t̄c. Si q̄ est sp̄m filiū v̄tq̄ est a filio ita planū est q̄ p̄cedit ab eo. Itē sciēdū q̄ anno dñi. Myrr̄ viii. recessit ip̄a ecclā orientalis ab ecclā royanā. Extūc ip̄i greci sibi papā elegerūt: et fatent̄ nos oēs eē sc̄ismaticos erēdicatoris: eo q̄ credim̄ sp̄m sc̄m p̄cedere a filio s̄c a p̄tē quē ip̄i a p̄tē t nō a filio p̄cedere credūt: t ēt q̄ in baptismo t in missa nō suam̄ formaz eoz: vt h̄r̄ in cronica Hermāni. Nonū p̄uilegiū: q̄ bodie festū ip̄i⁹ solēnit̄ celebrat̄: t insup in q̄libz missa singulis dieb⁹ noiaf. Quātū ad sc̄dam p̄tē isti⁹ s̄mōis sciēdū q̄ nouez sunt ḡna hoīm q̄ hic demerent cū petis suis q̄ pene eoz auḡmetabunt in iferno: vbi ēt multe s̄f māfiōes dānator̄. Primi sunt q̄ in uenerūt p̄mit̄ vel adhuc hodierna die inue māt vel de alijs p̄uincij vel ciuitatib⁹ huc secū portat nouos modos vestius t etneitas: t volūt h̄r̄ seq̄ces in talib⁹ adiunctiōis

XX

bus s̄c in lōgīo caudio t in lōgīo manīcis e sc̄issuris mult̄: in cingulis argenteis latīs t de auratis in caput: in pileis: in peplos i crīs nālīb⁹: in calceis: t sic de singulī. Et talib⁹ sup bōp hoīm pena accidētalis auḡmetabif i in fēmo q̄tidie vscq ad nouissimū diē a q̄libet hoīe q̄ eos imitat̄ in talib⁹ adiunctiōib⁹. Se cūdī sunt q̄ nouū teloneū h̄ deū t iusticiā in stiūt vel antiquū teloneū aggrauat̄. Nam quod denarij vel grossi vel florē recipiunt̄ tot nouas penas accidētales i iferno habe būt: t h̄ q̄diu durat illud teloneū. Quenq̄ q̄ rediunt ad verū teloneū. Nādef q̄ tria. p̄timo auctoritas illi⁹ q̄ h̄ p̄tē instituēdī: vt rex vel impator. Sc̄do cā: vt fiat p̄ pace tuēda vel p̄ via reparanda. Tertio vt fiat mode rate ne pauperes nūmū aggrauent̄: vt p̄s ēt de ver. signi. sup q̄busdā. Item sciendū q̄ q̄ recipiūt pedagiū a clericis sunt ip̄o facto ecclē cati: nec p̄st absolui a petis nisi restituāt il: lis a q̄b⁹ receperūt: vt p̄s ēt de cē. p̄cura. quē q̄ li. vi. Tertiū sunt rustici q̄ lapides q̄ sūt po siti p̄ signo in p̄atis vel in agris effodiunt̄: t q̄ agros suos dilatāt cū dāno vicini sui: et qui bona cōitatis toti⁹ ville vel ciuitatis su: bi appropiāt̄: p̄ata vel agros suos ampliādo: t talib⁹ pene auḡmetant̄ q̄diu durat pos sessio illa iniuste auḡmetata. Itē sciēdū q̄ p̄sueverūt dāna inferte p̄missi i agn̄s in p̄atis: in vineis: in p̄iris: in pomis: nō s̄t absoluendi a petis: nisi velint recōpēsare dāna illata. Un̄ dī indecre. Inferens dānū p̄xino non est absoluendī: nisi dāno restituto xiiij. q. viij. pessimā. Quarti sunt nobiles t ēt ciues t sp̄iales p̄lati: q̄ census annuales et reddit̄ aggrauant t augmentant q̄ subditi er hoc depaupan̄t: t vir p̄nt sibi victū t amīctū ex oīb⁹ laborib⁹ suis acq̄rere. t sic recipiunt suores subditoz q̄ oīlī dederūt q̄tuor denarios pro uno caseo mō oīz eos dare octo vel q̄ ante dederūt. xxi. denarios: mō oīz eos dare duplū. Et etiam q̄ nūmū aggrauat subditos suos in annualib⁹ seruitijs. Sīlī q̄ fa ciūt exactiones i subditos suos ultra debitū q̄ est h̄ deū. Circa q̄d q̄ritur vtrū dī possint a subditis aliqd ultra censu recipe. Kā detur q̄ er causis rōnabilib⁹ p̄t petere mōderatū subdidiū q̄libet dīs a subditis suis: dū mō h̄ petat sine coactiōe: t p̄m̄ casus i ḡ ultra cēsum debitū lī dīo petere moderatū subdidiū est p̄ defensiōe patrie: putate cū pa tria iniuste ab hostib⁹ inuadis. Zic em̄ sub diti nō solū tenent̄ reḡ suoū imp̄tūt̄ etiā

De inventione sc̄e crucis

penit ad hoc corpori laborare. Quid casu
et de capere in iusto bello. Ecclii casu si et ius
in principatu vel pauper debetur nec sacerdotio eam
paganda. Quare casu est a debet filii mili-
tare vel despilare filia. In oib' his et aliis
causis potest licet a subditi petere subditi mo-
derata. Quia si dico ruit ludere in aula et ius
vanitatis expendere ultra vires ppter milie
clio non ibi dico engere a subditi et si erigeret
moneres restituere fini suis. et de pse. in fi.
Quinti sunt qm nundinae in dieb' festino siti
tuus vel etiam quos pfilio vel auxilio sunt tui
rei erit omni male qm ibi in nundinae com-
mittunt et eos pena augmentat i inferno an-
nuntiati si sic mortui sunt. Pao q sciendu q plu-
ra petra committunt i nundinae. Pao violatio
fletor. Quid iuraf ibi p deu mēdaci ab em-
ptoribus et venditoribus qm ratione peccat mortua
liter quoties iurat mēdaci scieret et pposi-
to. Itē committunt ibi ebrietates. Itē lusores
ibi ludunt et blasphemant et maledicunt deo et
hosti. Itē meretrices ibi pueri. Itē fraud
et deceptio ibi committit. Itē omissione honoris
operii. plures heu sunt q nec missas audiunt
nec vbi deu nec vespere sicut tū dñica die ni-
hil est agendum nisi soli dcoracandum: ut p̄ de
pse. di. iij. ieiunia. Ergo plati ciuitatum et villa
diuinatōis fortilegios et carminis pte. trus
augmentat. Octau sunt q malū crepli possi-
se relinquunt. Unū qm qre tot mali bolco tū
in mū do. Rāndef ppter mala crepla p qm u-
cneos discit a senioreb' malā et pueris vita
qm vñ inficit alii p malū crepli: sicut carbo
neos se inuices incēidunt. Nullo mō cēnt tot
supplici: auari: gulosi: esurari: et lusoreos: choni:
yanteos: blasphemato: et etiā qui surat p deū
qm nō est verus: et etiā pprimis maleficūt: et
vda scurria et impudica pferunt. et etiā q ne-
gligunt missas et fmonio et frangunt ieu-
nis et c. nisi ab alio piderent. Unū vñ. Si bo-
ne maiore discit orare minor. Et tales a qui
bus ipsi talia viderunt et didicerunt rei sunt
omni aīap illarū q sic dānant ppter eos malū
crepli: t illos pena augmentabit i inferno.
vñ dñe. in moral. Tot mortib' qm digni est
quot crepla prauitas in posteris reliqt. No-
ni sunt q scient reo iniustas possident: et eas
hereditibus suis relinquunt: q: tales nō solum
dānant scipios: si etiā filios et filias filiorū
suos: et pena illos augmentat sp: quo: qd de
stirpe eos dānabunt. Quantum ad tertiam
partem illius sermonis qre exemplum ifra
in promptuario de filia muliere q fuit enuti-
ta de iniustis rebuo. i. R.

De iniunctione sancte crucis. Ger. tri.

ad p̄cedente aut ieqn̄te oīe. t̄ noī in oīe om̄
co vel festiuo. Terti sunt mechanici q̄ iuene
runt nouos modos falsificādi artificia sua:
t̄ etiā q̄ erogitauerūt palliare fraudē t̄ vſu
rā suā in c̄mptiōib⁹ t̄ r̄edictiōib⁹. Siſr q̄ fe
cerūt noua statuta t̄ noua iura in ciuitatib⁹
in villis vñ cōitatoe t̄ paupes aggrauantur
Ōs iſh r̄ci erūt oīm maloy q̄ euemūt: t̄ eoy
pena accrescit vſq; ad finē misit. Septimi
sunt q̄ hereses q̄ p̄ fidē catholica sunt inues
terūt. Terci amio q̄ tres pſonæ in diuini
tate suscipiēt: tres ctiā deoſ credidit. de quo
Aug. dicit q̄ arriuo adhuc nō h̄y ex toto pe
nū ſuī: ſi quot hoīcs adhuc inficiunt beret
ſua tot penas accidētales habebit in ifemo
ultra peni essentialē quā iāz h̄y. Itē ſaduce
q̄ negauit reſurrectionē mortuoy. Itē berias
nus q̄ negauit ſuffragia aiſoy. Itē maniche
q̄ virginitatē laudavit t̄ piugiu vānauit. Itē
ouiniens q̄ ecōtra: piugiu p̄ceſſit t̄ virginitas
infidicā despuit. Itē iobesbuſt. d̄ bohemia
perſarcha magim: q̄ cōbuſt est i p̄cilio cō
ſtienti adhuc nō h̄y ſuā penā ex toto ſi ac
refat ſibi de die in diē t̄ de anno in annu. Itē ſacudū q̄ etiā pena illoꝝ q̄ iuenerunt

Germō

xxi

plumbum illud pseidū fecit nūsōp tñ locari potēs
rat qđ aut esset nūmō bāne aut nūmō lōgū
t sic artificio illib̄ pccerūt. de quo postea les-
mata facta ē sup quēdā lacū: t p ponte pos-
tū est. Rēgina aut saba cūm venisset audire
sapiam salomonis: t p̄dictū lacū trāstare vel
let vidit in spū q̄ saluatori mūdi in ligno il-
lo suspēdēd̄ erat. et iō sup illud lignū trāstare
noluit. si salomoni intimauit q̄ in illo lis-
gno qđm suspēdēduo erat: p cui⁹ morte in-
deoz regnū deleri debebat. Salomō aut p̄di
cū lignū sustulit inde: t in pfundissimis ter-
re viscerib⁹ illud demergi fecit. postea p̄bati-
ca piscina ibidem facta ē vbi leuite hostias
obliebat. Unī aq̄ illa tā ex motu angelī q̄ ex
virtute ligni virtutē sandī infirmos acces-
pit. Appropinquāte aut passiōe xp̄i p̄dictus
lignū supnataisse phibet. Cū aut iudei vidis-
sent ip̄m lignū acceperūt crucē dño fecerūt
qd̄ sañ oñmēs eē videt. Pnum̄ enim lignū
paradisi fuit hōi causa mortis t diuine offensi-
onis t sue ciectionis. Eñuenēs igif fuit p
illud lignū de morte trāstare ad vitā. hoc ē il-
lud lignū de quo d̄: Apoc. ii. Tunc dabo
cedere de ligno vite qđ est in padiso dei mei.
Itē si oñsa fuit añ inuētionē. t hoc p̄ agelū
Cōstantino impatori. Unī legit q̄ in illo tpe
P̄gregata ē multitudo gētiliū mitta danubis
um flum̄ volētiū cū t oēo regiōes v̄sq; ad
jordanē suo dñio subiugare. Qđ cū cōstatin⁹
impator cōperit p̄cessit h̄ec. t nūmō terro-
re p̄cussu o p̄p̄ eoz multitudinē seq̄nti no-
cte ab agelo erictat̄ tvt sursum aspiciat om̄
monit̄. Qui i celū respiciēo vidit signū crucis
circūfusus lumīe t aureis l̄ris scriptū. In h̄
signo vices hostes tuos. Qui celesti visione
cofortat̄ crucē añ exercitiū portari fecit: et irs-
tūnes in eos in fugā puerit eos: t aliq̄o occis-
dit. Et sic fuit crux r̄pi oñsa añ inuētionē.
Eccl̄o fuerūt qđā signa oñla i ipsa inuētionē
p q̄ crux r̄pi fuit manifestata. Unī legitur q̄
mortuo cōstantino ipatore fili⁹ ei⁹ cōstantin⁹
memor victorie p̄pis quā p̄secut⁹ fuit virtute
crucis matrē suā helenā misit h̄ierosolimam p
ip̄a cruce inuēda. Que cū ibi veniss̄ om̄is
iudeos p totā terrā ad se cōnocare fecit. Ius-
dei aut formidates dicebat adiuvicē q̄re regi-
na eos vocasset. Unī aut ex iudeis nomine in-
dico dixit. Scio q̄ a nobis scire vult vbi sit
lignū crucis in quo r̄ps crucifixus est. videte
q̄ ne fibi aliq̄o dicat. q̄: lex n̄ia p̄ hoc destruc-
ref. Quis em̄ me⁹ p̄ni meo: t p̄ me⁹ mibi in-
dicavit vbi abscondita sit: cui iudei phibuerūt
ne cā manifestaret. Cū ḡ ah reginā vēissent
t nollent ei indicare locū nec crucē missit eos
oēs ignē cremari. Et illi timētes tradiderūt
iudā. Quē illa alloq̄f dicens. Absit et vita
est ante te. clige qđ vis: aut crucem indicavī
igne cremabēno. Cui ille. Quō scire possum
cū iam plusq̄ ducēti anni sunt q̄ ip̄a crucis
fir̄ erat t ego nōdū nat⁹ fui. Z̄ic ip̄a multe
eū famis crucianū carecre. Z̄adē extract⁹ ad
locū cū regina venit. Et cū oratione loc⁹ subis-
to cōmouef: t odo: mirabilis senti⁹. Et tunc
iudao fodere cepit t. Et p̄missus fodiendo t̄res
cruceo repit. et sic oñsa fuit in ip̄a iuuentōne.
Tertio fuit qđā signa t fiducia post inuēti-
onē. p̄sio p̄ ifumi sanationē. q̄: cū tres quis
eos cēnt inēte t q̄ cēt crut̄ r̄pi. p̄ certo nesci-
ref appositi duab⁹ crucib⁹ sup quādā mīlerē
semiuā: vt d̄: in h̄isto eccl̄astica remedii
nullū sensit. apposita vero tertia cruce p̄tū
sanata sūterit. Secūdo p̄ mortui suscitatio-
nē. Cū eñi mortu⁹ qđā deferret ad maiorem
certitudinē sup corp⁹ defuncti duas primas
cruces posuerūt: cū nūbil p̄ficet̄t t̄ha crux
apponit t ille p̄tin⁹ resuscitat̄. Tertio p̄tū
tulu inscriptiōne. Tlū titulū quē pilat̄ scribi
fecerat req̄ētes ip̄m inuenerūt t legerūt. ve-
dič Amb. Quarto p̄ diaboli latētabilē cons-
questionē. Nā diaboli ip̄am eē crucē r̄pi la-
mētando conq̄st̄ ē dicēo. O iuda qđ fecisti:
iude meo h̄ria opat̄ es. nā ille fecit p̄dūces
t tu iesu inuēnti crucē: p̄ illū regnauit i po-
pulo: p̄ te iā expellar a regno. Post hoc iudas
ille q̄ inuenit 'q̄m̄ baptisat̄ t q̄m̄ appellat̄
lotur. et h̄ierosolimam p̄p̄ defuncto ibidem
in ep̄m ordinat̄ quē p̄tmodū iulian⁹ apō-
stata interfecit et eo q̄ sc̄m̄ crucē inuenit:
sibi multa martyris intulit. p̄sio detterant
sibi abscondi fecit. Secūdo plumbū fecit h̄iq̄t
et in os ei⁹ fundi. Tertio lectū ferreū afferrit
in eo sc̄m̄ q̄riacū extendi t subter carbonem
salē t adipē spargi. Quarto iussit fouē fieri
et serpētes venenatos ibidem ponit: et sc̄m̄
quiriacū in eadem iactari: serpētes cōtinuo
mortui sunt. Quinto iulianus iussit sc̄m̄ q̄
riacum mitti in caldariū oleo feruentissimo
plenus. Qui dum se signans sponte intrare
vellet rogans deum vt iterū in lauacio mar-
tyri⁹ baptisaret. Iratus iulianus iussit pect̄
eius perforari. et sic in dñio consummari pro-
meruit. Item legitur in cronica Hermanni
q̄ p̄imus impator catholicus fuit cōstanti-
nus magn⁹. qui regnauit anno dñi. ccxi. et
regnauit annos. p̄xvi. mēsib⁹. x. t i codētēpōse

De immunitate sancte crucis

*missenta est sancta crux. Qui imperator fuit
per marim epianos persecutor: t ideo peus
secu dñs in lepros pellima e incurabili. Cui
apli petr: t paulus appareret baptismū psua
scrū q a scd filiis e bapti at ē t curat a
lepros. Dic filius papa. c. t. m. sedit annos
xii. mēso. t. dieo. m. t culturā ydoloz des-
tructis plurimū fidē epiana etaleant. Dic
pm papa q absq martyno in pace quievit.
Constantin impator multas libertates ecclie
deulit. Nam romana vrbē oēa etiā re-
giones circūiacentes dedit et ppetuo assig-
nit ad vsum pape t cardinaliu: tunis vor in
dere ēaudita. Dic die venenū infusum ē ecclie
qdē constantin helenā matrē suas ad fidem
ēouerit. Dic etiā constāinopoli repauit: sedē
q imperialē ibi posuit. Unus mater anno dñi
ccccxxi. venit in hysm t crucē dñi que fuit
t miraculose inuenit. Et ecclias mire ornatā
in berbleē cōstruit cum qdraginta colōnis
marmoreis: t cho:ū de marmore speciosus i
loco diuersorū vbi salvator: n̄ nat̄ est. Vele-
na autē partē scd crucis detulit ad filiū su-
um eliā p̄t̄ thecī argēteis cōditā reliqt ibi
in loco. Dec de inuētioe scd crucis dicta suf-
ficiat. Quātū ad secundā partē illi sermōis
sciendū q nos rpiani habem⁹ qdruplex mu-
nimentum h̄ infidias diaboloiū q nitunt nos
bis nocere in oī loco et in oī tpe. Prīmū ē cu-
stodia angeloz. nā angeli custodiūt hoies in
p̄nti vita in oib⁹ locis vbiq̄ fuerit. vn̄ p̄s.
rc. Angelis suis mādavit de te. vt custodiāt
te in oib⁹ vijs tuis. Ergo in p̄ltia āgeloz qli-
bet bō d̄ se honeste t puadēb̄ vbi et fas-
ctis. vn̄ Ber. In quouis diuersorio: i quouis
angulo reverētiā exhibe āgelo tuo: nec audes
as illo p̄t̄ qđ me vidēte non auderes. Es-
cundū ē hoc nomē iesus: t fili b̄ nomen ma-
ria. Nā vbiq̄ hoc nomē iesus deuote t ex-
p̄fessiois ibi diaboli p̄stere nō p̄t̄ s̄ fu-
giūt ab b̄ loco vbi nomē iesus insonuerit: et
simile intelligēdū ē de hoc noie maria vbi no-
miarū fuerit. Tertiū ē aī bñdicta. Nā vbi aī
bñdicta asp̄sa b̄ ibi diaboli fugiunt: nec ibi
p̄t̄ exercere fantasmatā sua. Un̄ in p̄secuti-
one aī leguntur valde notabilia vba. Disces-
dat oē fantasma i loco q̄ aspersa fuerit b̄ aī.
Ergo bonū ē aquā bñdictā b̄t̄ circa lectū et
asp̄gare de sero cū ea t marie circa mulieres
q̄ iacēt in puerpio et etiā circa infirmos q̄ se
demonū. p̄s. lxxij. Contrivisti capita diacon-
io in aīo. Quantū ē signum scd crucis qđ
demones sustinere nō p̄t̄ s̄ fugiunt. vñ Au-
gu. Elbi agnū sancte crucis cū fide t mōre
dei p̄cesserit: nibil ibi inimic⁹ nocere poterit
L̄is. Hbīcūq̄ demones signū sancte crucis
viderint territi fugiunt baculū timētes quo
plagā acceperūt. Itē sciēdū q̄ q̄s q̄s cum si-
gnō scd crucis vult se munire. tūc tria d̄ co-
gitare. P̄t̄ q̄s sit ille q̄ pepēdit in cruce. q̄s
jesus ip̄o fili⁹ dei. Secūdo q̄liter pepēdit. q̄s
cū exp̄sio brachij⁹ t cū extēs vniō. Tertō
pp̄ter quid. s. pp̄ter salutē nostrā vt mos li-
beraret q̄ demonū p̄t̄ste t ab eterna morte
t q̄ficūq̄ rpiān̄ facit signū sancte crucis an-
se bonā cōfidētiā d̄ b̄t̄ φ de⁹ dirigat cū p̄s-
pere in agēdis t p̄seruet cū a piculis. Idcir-
co oīa opa que q̄s facit: s̄ue de mane surgen-
do s̄ue de sero dormitū cūdo: s̄ue laborādo:
comedēdo: bibēdo cū signo sancte crucis fa-
cere d̄: ne diabol⁹ sibi noceat vel cū impedi-
at. vn̄ Hiero. Ad oēm actū: ad oēm incellūm
man⁹ tua deuote p̄gat crucē. Quātū ad ter-
tiā p̄t̄ illi⁹ monis nota aliq̄ miracla de san-
cta cruce quō nibil debem⁹ facere sine signo
scd crucis. Un̄ legif i dial. Greg. q̄ qdā virgo
intravit quēdā horū t comedit lactucā sine
signo scd crucis t diabolū cū lactuca cōedit.
Itē legif q̄ qdā p̄uersua religiosus i ciuitate
bibit vīnū sine licētia t sine figio scd crucis
t diabolū cū vīno bibit. Itē signū scd crucis
liberat hoīem a despatriōis laq̄o. Un̄ legitur
q̄ qdā volunt seip̄m ex nimia tristis et des-
patōe suspēdere: si p̄ fortē scd crucis qua se
signauit liberat̄ ē. Item signū scd crucis sus-
gat multitudinē demonū. Un̄ qdā iuuenis
volēs fieri diues venit ad quēdā necromāti
cū: q̄ cū vocasset demones venerūt t vn̄ int̄
eos q̄si rex p̄ibat: cur posita ē sedes. Qui cuī
iterrogasset q̄re vocati cēnt̄ dixit: necromāti-
cus q̄ iuuenis iste q̄ meū stat vult. vob̄ seruī-
re vt cū diuitē facias. Lui demō. Un̄ xps ab-
negare. Rñdit iuuenis. Lerte nolovt xps ab-
negē pp̄ter diuitias. Et statī signauit se san-
cta cruce. statīq̄ oīs institudo d̄monū signū
scd crucis vālē ferre dispuuit. Tūc ille surgēs
itrauit ecclias. t statī imago crucifixi q̄ eratā
ecclia sibi icliauit. Qđ cū p̄mar⁹ vidisset cui
tat. q̄fuit ab eo si aliqd̄ boni feciss⁹. q̄ vidis-
set q̄ sibi imago xpi icliass⁹. q̄ cū dixiss⁹ ei q̄
illa die xpm abnegare nōlūss⁹. t sic ille diuis-
tiaſt filiā suā donauit sibi. Itē signū scd cru-
cis sp̄escuit caneo latrātes. Et plū de qdās
cū cap̄t̄ fuiss⁹ t de nocte vīla diupisset et
custodes p̄trāfisset t portā cōmisset p̄nērūt*

Germno

canet soititer latrates et ipsum perdere volentes
cum ipso signo crucis signauit, et oes compescuit dicendo. Precepio vobis in virtute scelere crucis ut taceant quod et factum est. Itē pulchriū erem plū quod virtus scelere crucis vincit potestem omnium demonum. q̄re infra in promptuario. xxiij. L.
De sancto Ultro martyre. Sermo. xxiij.

Eminent creatoris tuus in

Elemento creatoris tui in
diebus iuuētutis tue. Ita scribit
Ecclesiastis. Herba predicta bene con-
sumere & sancto iure em in iuuētu-

uenient iuncto vito qui in sueta
te deo fuisse cepit et martyriū m. xij. anno susti-
nuit. Unū i pñti bñmōe ad honore sc̄i viti tria
sunt dicēda. Pr̄mo de dignitate sc̄i viti. Se-
cundo de plaga sc̄i viti. Tertio exēplū. Quās
tū ad pñmū sciēdū q̄ sc̄tūs vit̄ passus ē tpe
Dyocletiani: q̄ regnauit anno dñi. cclxxix. Et
b̄s. x. dignitates i se vñr: q̄s alij sc̄i vñt pñtu-
larit̄. Pr̄ia dignitas est: q̄ i iuuētute marty-
riū sustinuit: et in hac dignitate assilaf sc̄tē
christine: q̄ etiā i. xij. anno sue etat̄ multiplicia
martyria sustinuit: et tres iudices supauit.
Secundo assilaf sc̄tē barbare q̄ a pñe suo car-
nali flagellata est. Sic et bt̄os vit̄ a pñe suo
noīc Hylas: crebro vñberat̄ ē ex eo q̄ ydola
premnebat: nec ip̄a adorare volebat. Tertio
assilaf sc̄tē latberine: q̄ in carcere posita. xij
dieb̄ cibata' est a dño nřo iesu xp̄o. Sic vit̄
cū in nauī eēt cū modesto et crescētia nutrice
sua nec cibū corpale haberet aquila eis cibā
afferebat. Quarto assilaf sc̄tō egidio: qui de
moniacū i ecclsa i pediētē pp̄lm libauit. Sic
et vit̄ filiū dyocletiani impatoris a demōlio
libauit. Quinto assilaf sc̄tō laurētio qui p̄ su-
gnū sc̄tē crucē ceccō illuminauit. Sic et sanct̄
vit̄ orauit p̄ sanatione pñis sui: et lumē suis
p̄ab̄ recuperavit. Serto assilaf sc̄tō mattheo
ap̄lo: q̄ fustib̄ cesus ē. Sic sc̄tūs vit̄ fustib̄
mactat̄ est usq; vñberantū brachia amerūt.
Sexto assilaf sc̄tō petro ap̄lo q̄ ē pñceps. a
postoloꝝ. cui posito i carcere agel' cū lumine
appuit: et statī cathene i qb̄ ligat̄ fuerat tui
et cecideat̄ de manib̄ suis. Sic et bt̄os vit̄
cū miss' fuit i carcere cū modesto: subito tre-
mot̄ fact̄ ē: et ferri molea q̄ eis erat iposita
cecidit et career imēsolumie choruscavit. O
tauo assilaf iobi euangeliste q̄ missus fuit
Domiciano i dolinī fernet olei: et tñ illes' ex-
uit. Sic et sc̄tūs vit̄ in clibanū ardente mit-
titur: s̄ tñ inde illesus egreditur. Nono assi-
milaf illis duobus aplis Gymoni et Iudei
Quos cū p̄tifice ydolorum occiderūt: su-

ura t tonitria supuenerunt: et tēplum scis-
tur. magi in carbones sunt cōuersi. Sic et
tūs vīt̄ cum Abodesto t Crescētia nutrice
ua q̄ semp cū secuta fuit i ecclēsū suspēdi-
pentur. si subito acr turbat: terra pcutitur: to-
nitrua mugiunt: ydolos tēpla corrunt: t mul-
tos occidunt. Decimo assimulat sc̄tō georgio
martyri t militi. de quo legis q̄ cū decollari
debet et flexis genib⁹ orant dicēs. Dñe ieu-
xpe hoc ozo: vt siam meā non separe a grā-
tua. t q̄cūq̄ me in necessitate sua inuocauer-
it: exaudire cū dignens. Et venit ad cū vot-
de celo dicēs q̄m oib⁹ c̄sset exaudit⁹: t sic fie-
ret vt orant. ps. xc. Inuocauit me et ego ce-
audiā cū tc̄. Sic t b̄tō vīto erit in carcere p-
pter fidē r̄pi t orati: apparet ei angelus dñi
dicēs sibi cū affuturū: t ei q̄cūq̄ a ipso dñi
petient p̄futurū. Ergo inuocand⁹ est sanct⁹
vitus tanq̄ angulans patron⁹ in omib⁹ ne-
cessitatib⁹ et agustino. Quantū ad secundas
partē illi⁹ sermonis queritur tēla plaga san-
cti viti fit cristina vel opprēs: sic q̄ quis fi-
bi assumat. ih̄nate p̄mo q̄ qñq̄ fit ex infir-
mitate cerebeli: et sic accidit communiter mu-
lierib⁹ que habent capita debilia. Secundo
ex plaga dei: et sic accidit illis qui ex supbia
bñt numiā cōplacētiā in operatu corporis. in ve-
stib⁹: in crinib⁹: i h̄ chorēs. Ergo mulieres
cōiter bñt illā plagā que se cōtra dñm eratāt
vt sic humiliant̄. Lūc. xviii. Ois qui se exala-
tar humiliabif. Tertio fit et qđā fictione. vt
cū q̄s sibi illā plagā voluntarie assumit p̄ opt̄
liberatē animi. et sic possit explere malis
ciā t libidinē sua. t hoc est magis cōe. boc p-
batur. q: vt cōiter ille mulieres q̄ nō sunt bo-
ne fame cōsuerunt sic currere et chorizare.
si honeste t deuote mulieres raro aut nunq̄
sic currūt. Quantū ad tertiam p̄tē illi⁹ smo-
nis nota erēplū. Erat quedam mulier satio-
dissoluta que assumpit sibi illā plagā ficte:
vt sic posset dissolutiones suas explere: et ce-
pit chorizare t saltare. Quā mantus eius cō-
pescuit verbis. sed ipsa nūbil curauit verba
sua: sed asserunt se habere plagam sancti vi-
ti. nec posset oino carere: sed oportet eā il-
la nocte t illa die saltare et chorizare. Et ma-
rituo eius accepit bonā et speram virgā et
durit eā ad cellānū viii et flagellauit eā usq;
ad effusionem sanguinis. Et promisit abi⁹ q̄
nunq̄ amplius vellet sic saltare et chorizare
quia tota plaga iam in ea cessasset: et sic am-
plius nunq̄ attēptauit.

¶ De sc̄to Johāne baptista, Ser. 109.

De sc̄to Jobanne baptista

Inter natos mulierū non

sunt maior iobāne baptista.

Matt. ii. In his dīas ip̄o c̄pti-

mit excedētia sc̄ti iobāne baptiste

cōd: Int̄ natos mulierū tē. Ibi eripit ip̄o

q̄ nō ēnat² de muliere: b̄ virgine. Et etiā glo-

mōs dīgo maria q̄ est maior iobāne. vñ post

ip̄m t̄ maria nō fuit maior iob. bap. vñ

ip̄o est sol: maria ē luna. Lucifer iobes bap.

Post idē clarioz ē luna. t̄ post solē t̄ lunā clari-

noz est lucifer. q̄: post ip̄m t̄ maria iobāne

clarioz innenif. Inter natos mulierū tē.

Plā i p̄fīt̄ smōne ad honore sancti iobāni

baptiste cui nativitatē bodie celebriam̄ tria

sunt dicēda. Primo p̄m̄lēa p̄m̄lēa sancti ioban-

nis. Secōd̄ aliqua p̄m̄lēa p̄m̄lēa n̄sa. Tertō

aliqua miracula. Quantū ad p̄m̄lēa partē sci-

endū q̄ sanctus iehānes baptista h̄ decem

p̄m̄lēa. Pum̄lēa p̄m̄lēa: q̄: est ab angelo

annūciant̄: t̄ cū hoc filiū summi pontificis. s.

zacharie. Unde legitur in histōia ecclēsiasti-

co q̄ David rex volens ampliare cultūs dei.

tm̄. summos sacerdotes instituit. de quib̄

vñus erat zacharias. Erant autē ipse et vro:

eius elizabetb̄ sc̄nes: et absq̄ liberi. Lunq̄

zacharias tēplā in festo pp̄icationis fuisse

ingressus ut incensum poneret et multitudo

foūs expectar. t̄ apparuit ei Gabriel archan-

gelus. En̄ vō Zacharias in eius visione time-

ret: ait. Ne timeas zaharias: qm̄ exaudita ē

oratō tua, t̄ elizabetb̄ vro: tua pariet tibi fili-

um: t̄ vocabis nomē eius. Iobānes. Zachari-

as autē cōsiderās, suam senectutes t̄ vrois

sterilitatē: dubitare cepit, et more iudeorum

signū ab eo querere cepit. Angel² autē p̄ eo

q̄ verbis eius non credidit ip̄s taciturnitas

plaga percussit. Cum autē zaharias ad po-

pulū foras erisset et eū factū mutū viderent

cognoverūt eo innuēte, q̄ visionē vidisset in

templo. Lōplerā autē se primāna redire ad do-

mū suam: et cōcepit elizabetb̄ et mēfib̄ qn̄s

q̄ se occultauit: quia erubescēbat q̄ in sene-

ctute cōcepat. Mense autē sexto brā dīgo ma-

ria q̄ deū iā cōcepat vēit ad elizabetb̄ cōgra-

tulas ei q̄ filius esset paritura. Et cum salu-

tasset ei: b̄tūs iobes ias sp̄ūstō plen² sensit

filū dei venire ad se: t̄ p̄ gaudio in mis̄ vte

ro tripludiauit. Māsit ḡ brā dīgo cū cognata

sua mēib̄ mēib̄ ministrās ei. natūq̄ puez

suū suis sc̄tis mamb̄ d̄ terra leuauit. Et sta-

tim aptum est os p̄is sui et cepit clamare.

Vñdīa dīs dē istī: q̄ visitauit et fecit re-

Serimo

XXIII

dilect², filiū in suba carnis sup ques vor illa
in sonus: t̄ quem p̄prio manib̄ baptiavit
Sp̄ misericōdī q̄ in specie colubē sup ip̄m desce-
dit baptizat². Septimū p̄uale. q̄ austero: ē
vitā durit ip̄s ip̄o. Usi iudei putabāt ip̄m eē
ip̄m p̄pter austerauitā suā. Job. i. Misericōdī
iudei ab hierosolymo sacerdoteo t̄ levitas
adiobem vt interrogaret cū tu q̄o es. Et cō-
fessus est q̄: nō suū ego ip̄s. Ausleritas autē
iobis p̄derat in q̄tuoi. P̄io in cibō: q̄: nō
ip̄ in vita sua comedit aliquē cibū delicatus
nec gustauit panes: nec carneo: nec pisces: si
cib² ip̄i erāt locuste t̄ mel silvestre: t̄ hoc tm̄
ad sustētationē copioz t̄ nature. Nō em̄ frut-
sicut qdā mō sunt: q̄ cū mane surgūt p̄mo co-
gitāt de bono p̄adio: illi maioriē cura h̄nt de
vêtre q̄ de aia. Taleo em̄ vt timeo efficiunt
soen epulomis in iferno. Et q̄ hic repleti fue-
runt bonis cibarib̄: illi ibi abstinebāt. Lu. vi.
Ue vob q̄ iūc saturati estis. Ergo si volum²
saluari seq̄mū iobem baptistā: t̄ nō epulos
nē. Lu. vi. Vti q̄nūc esunt tē. Quid aut̄ sint
iste locuste t̄ mel silvestre. K̄ndet a: nolpus
q̄ locuste sunt aues pue ad modū digiti nō
q̄ alte a terra volat t̄ facilis capiunt: q̄ fue-
runt in deserto: cocteq̄ in oleo pauperū pres-
bent v̄ictū. S̄il narrat in eodes deserto esse
arbores h̄ntes folia lata t̄ rotūda lactei colo-
ris: melliti saporis: q̄ manib̄ fricant t̄ edun-
tur: t̄ b̄ dī mel silvestre. Secūdo in potu: q̄
mūn q̄ in vita sua aliquē potū bibit nisi solā
squā: b̄ multi bibuli nō faciunt q̄ tm̄ bibūt q̄
rōem loq̄ndi pdūt p̄pter numīa ebrietatem.
S̄i b̄tūs iobes magne fuit abstinentie. Unō
canif de eo. Unū t̄ sicerā uō bibit. Unū dicit
Beda q̄ sicerā interptaf ebrietas. quo voca-
bulo oē qdā inebriare p̄t poculum siue de po-
missione de frugib̄ siue de q̄libz alia materia
confectū significat. Tertio durū habuit vesti-
mentū. Matt. iii. 3pe iobes h̄ēbas vestimentū
de pilis cameloz. Vōc nō aduertunt aliq̄
virū t̄ aliq̄ mulieres q̄ sequunt epulonē q̄
induebas purpura t̄ byssō t̄ epulabat quotis
die splendide. S̄il qui longas caudas post
se trahūt q̄bus terrā vestiunt: t̄ de nudis xpi
paupib̄ mībil curāt: caudio suo pulices col-
ligūt: t̄ hoib̄ seq̄ntib̄ t̄ aīcedētib̄ puluerē
mouēt. Tūmēndū est eis ne diabolus in cau-
dio earū eītet. Job. xli. 3pe ē rex sup oēs fi-
lios supbie. Quarto in hitaculo: q̄: habita-
uit in heremo. Usi canif de eo. Antra deserti
teneris sub annis tē. Et hoc fuit magnus in
puero Jobe q̄ reliqt p̄tem t̄ mītem t̄ oīa bo-

na parentū: t̄ iuit in desertū t̄ habitauit iōt
ne amitteret innocentia suā: t̄ ne mundū tra-
beret cū a deo. Nam mūdus trahit boīem a
deo honorib̄ quos hic ppinat: ne bōreniat
ad celestes honores. Itē caro trahit deliciis
vt hō careat eternis gaudiis t̄ delitio. Itē
diabolus trahit cū inuidia sua q̄: inuidet q̄
hō dī possidere illū locū q̄ē ip̄e diabol² p̄d̄
dit t̄ trahit boīem q̄tū p̄t: t̄ q̄to melior² ē
bō t̄ sanctio: rānto magis infidat cī. Et h̄
sciuīt b̄tūs iobes. Et q̄uis esset vniō filius
p̄tificis qdā tūc mātūm erat: t̄i despenit ho-
noīco t̄ reliqt mundū t̄ fugit in heremo ve
innocētā suā imaculatā custodiret. Octauū
p̄m̄lēa. q̄: habuit dignitatē oīm sc̄dō. Fuit
em̄ pp̄eta t̄ plusq̄ pp̄eta: q̄: pp̄eta ip̄s
pd̄icent: ip̄e aut̄ digito dīmōstravit. Et
ogn̄ dei ecce q̄ tollit p̄tā mūdi. Fuit etiam
aplo. Nam aplo interpretatur missas. Unde
de eo scriptū est. Fuit bō missys a deo. Fuit
etiā marty: hoc p̄bat sanguis eiō effusio et
ventas assertio q̄n̄ ditit. Nō li tibi bīc v̄tos
rem fratris tui. Itē fuit p̄fessor: t̄ tā austes
revit q̄ ip̄e ip̄o putare a iudeis: t̄ p̄fessor
est q̄: sum ip̄s. Fuit etiā v̄go. Hoc testat Lu-
cas q̄ dicit enī a p̄teria v̄tisse in heremo.
Et sic brās iobānes h̄ dec̄ta om̄ sc̄tōrum
Cīn bā dicit euāgl̄ista. Inter natos mulie-
rū nō fuit maior iobāne baptista. Nonū
p̄m̄lēa: q̄: fuit trib̄ mēns. q̄b̄ dēbet auro
fuit v̄go a deo p̄meruit. Itē centesimū inq̄
tū fuit pd̄icator ḡdūs. Et cētesimū inq̄
fuit marty: Unde cantatur de eo. Serata ter-
dens alios coronat tē. Decimū p̄uale. q̄:
dū es nativitatē eiō in tota p̄pianitate celebra-
tur: imo etiā sarraceni nativitatē eiō festiue
celebrant. Tūi enī sancto: nativitas solen-
niter celebraf. s. xpi. virginis mane. t̄ iobā-
nis baptiste. Et rō. q̄: oēs tres fuc̄tū sc̄fifi-
cati in vtero mīnō. Itēs q̄: ortus istōz trium
dedicati fuc̄tū gaudio. t̄ iō p̄ueniens est vt
nos istōz ortus cum gaudio celebremus. De
gaudio xpi dicit Luce. n. Euāgl̄io vōbis
gaudiū magnum. De gaudio marie canutur
natiuitas tua dei genitrix virgo gaudiū an-
nūciavit v̄nuerso mūdo. De gaudio iobā-
nis baptiste dī in euāgl̄e. hōdierno. Et multi
in nativitatē eiō gaudebūt. Et q̄uis beatus
iobānes baptista ab vtero mātis sue san-
ctus fuit t̄ nulli vñq̄: iocuit: multos tamen
habuit p̄secutores qui eiō sanguinē fuc̄tū
Nam h̄crodes voluit cū occidere: h̄crodes

De sancto iohâne baptista

Qui iustitiae duxit: filia ei caput suum petivit: spissus missus est quod caput ei plicat. Decollatio aucta est ei fecit eum p iusticiam fidei defensio. qd berodē de stupro arguebat: id ipm in carcere recluserunt. Itē decollatio ei fuit cum multa suadentio. qd cū decollari deberet: do se de uore recomendaui. Eñi canit ecclesia. In mes dio carceris stabat iobes: et voce magna clamauit di. Dñe de meo tibi recomendo spiritum meū. Et qd iā p̄dicti male iobem tractauerunt: et id ipsi male a deo tractari fuerunt. Verodes enim male fuit tractat: qd in exiliū missus: et ibi miserabilis est mortuus. Verodias et male tractata ē: qd cū caput iobis in manu teneret dominus iudicio ei facie sufflavit: et illa morte subitanea coenit. Filia verodiadis fuit male tractata: qd fuit in aqo suffocata. Eus ei sup glaciē ludēdo discurreret: subito glaciē sub pedib⁹ ei frāgit: et illa in aqo mītabiliter suffocat. Quantū ad scđas p̄t illi sermons ē sciendū qd sic caput iobis bap. datū est puelle saltatīt choriātī: et hoies in vigilia sc̄ti iobis baptiste p̄suerunt choriāre: et scā mī ecclia hāc choriātōne instituit ieūniū: ob sub pcepto et sub pctō mortali qlibet tenet suare et q̄ sine cā et ērēptu solueret hāc ieūniū peccat mortaliter. Eñi p̄ informatiōe nra aliq hic dicēda sunt de choriā. Pr̄to q̄ritur an choriāre sit pctō mortale. Nñdef qd sic q̄n et supbia et ex mala p̄cupiscētia fit. vñ Aug. Melius est in die dñica orare p̄ choriā: et melius est mulierē lanā suā terere: qd impudice choriāre. Et rō. qd ille q̄ laborat in die dñico et festivo simili peccat frangendo sabbatiū: si choriās cōmittit q̄n oia peccata mortalia. Nā ibi est superbia: et cōmittit ibi sepi mētalī luxuria p̄ malas p̄cupiscētias. Sillar auaricia: qd affectat diuitias et preciosas vestes. Et etiā inuidia: qd si una persona plus honoratur vel meliora vestimenta habet q̄nq̄c̄tēre p̄sonē inuidet ei. Itē sciēdū qd astates circa choriā q̄nq̄c̄tē intantū peccant sicut q̄ choriānt: qd ipi dant alios occasionē choriādi. qd si circūstātes nō aspiceret: tunc ipi nō choriārent. Insuper iudicant choriātes: qd est hāc euāgelīū. Eñi h̄i Lu. vi. Nolite iudicare tē. S̄i aliqui volunt se excusare i pecatis suis dicētes. Qm̄ aī centū annos choriās auerūt hoies: sic et hodierno die merito face p̄fit. Nñdef qd ante centū annos hoies ēt infernū intrauerūt: sic et hodierno die faciūt q̄ mala p̄suetudo nō excusat pctō: imo q̄tū dūtūtuor: tanto p̄cūlosior. Eñi dī in decre,

Lōsuetudo mala inneterata: q̄tō diuturnis oī tanto p̄cūlosior. xxiij. q. i. Geislin. Qd autē ip̄o a choriātib⁹ grauit offendit h̄. p̄baē qd ip̄i rursum crucifigūt iſum xp̄m. De hoc exēplū q̄re infra in p̄mptuāto exēplop. vii. L. Et qd ip̄o grauitervult punire choriātēs in vita: hoc oīdit in illa puella q̄. p̄p̄t choriā am cōbusta est in toto corpe. ibidē. x. Et etiā in mo: te: vt p̄z in muliere qd cū pila i choriā necata est. hoc q̄re ibidē. xiiij. Itē q̄ inuānt ad choriā. Exemplū de tibicine quē foliātē de ce lo extinxit. hoc q̄re ibidē. xiiij. Ultimo q̄ritur utrū choriā possit fieri licite. Nñdef sm̄ Iohāne in summa sua li. iiij. xi. xxiiij. q. ii. qd q̄ p̄currentib⁹ ad choriā tūc nō est reprehēnsibilis. Primū qd sit tpe debito. s. gaudi. sicut in nuptiis: vel tpe victorie: vel liberatōis hominis vel patrie: vel in adūētu amici de terra lōginqua. Sc̄dm qd sit cū honestis p̄sonis de qb⁹ nō ouaf p̄sumptio mala: nec cū leccatorib⁹ et leccatricib⁹. Zertiū qd fiat a p̄sonis secularib⁹: qd monialib⁹: monachis: et clericis ppter hoc qd in alijs spūalib⁹ debent occupari: oēm choriā puto ē illicitā. Quarto qd honesto modo fiat: non gestulationib⁹ nimis in honestis et in ordinat. Quintū est vt cant⁹ excitans in talib⁹ nō sit de illicitio. Quantū ad tertīā p̄tem illius sermonis sciendum qd oēs hoies debent inuocare sanctū iohannis baptistā. Et primo imminentē periculo ignis Unde legitur qd cum maranūs ignis effūt ac census: et reliquie sancti iohannis ibides ap̄ponerētur: ignis sancti iohannis formidās presentiam statim evanuit. Item tempore sterilitatis inuocandus est sanctus Jōhan̄nes. Unde cum quodā tpe esset magna sterilitas et siccitas terre: reliquias sancti iohannis p̄cessionaliter p̄ ciuitatē detulerūt et mō pluuii receperunt beneficiū: et terra protulit fructum suū. Item sanctus iobes baptista defendit terrā sine ciuitatē vbi eccliam habet cōstructā in honore suo. Unde legitur qd quedā regina ad honorē sancti iobis baptiste in longobardia eccliam p̄strurit: et postea cū Lōstantin⁹ impator italiā a longobardis enpe vellet: et quandā virū sc̄m̄ interrogasset de eritu belli: ille oratiōi insistēs a deo audiuit. Jobes baptista p̄ longobardis cōtinue intercedit ab illo die q̄ regina eccliam sibi fabricauit: et ideo superari nō p̄fit. Item disipli cōfici sancto iohanni qui spoliat eccliam vel cōtinere nō potuit. Q̄i etiā culpā negatōis ad memorā reducebat: p̄bertim lachrymas emittebat. Eñi dicit Clemēs papa qd sūda

Sermon

xta eccliam sancti Jobio fuisset sepult⁹: qdā cupiditate alect⁹ nocte sepulchrum apuit: et viuēta surripuit. Cui iobeo apparuit et dixit ei. qd ausuo fuisti tāgere mihi cōmissum eccliam meam ingredi decetero non valebis. qd ita euenerūt. Nam q̄i eccliam ingredi voles: bat: subito velut validissimo pugile guttur ei inuisibilis feriebat. Et sic ille in terrā cādēs cōfusus recedebat. Itē succurrerūt boi i ex tremis. Eñi cū qdā vir ad decollationē fuiss̄ inuisteduc⁹: et fortissim⁹ pugil in eius collū spatā vibrauit: ille p̄tin⁹ exclamauit. Sancte iohannes suscipe spatā illā. Et statī brachiū illi pugilio obruguit et inflexible remansit. H̄i vir dei b̄tū iohannē p̄ ipso iam penitēte orauit: et vt brachiū deponeret obtinuit.

Ḡde sc̄tis petro et paulo aplis. ser. xxiij.

Ibi dabo claves regni celoz: et quodcūq̄ ligaueris sup terraz ent ligatum et in celis tc.

Mat. xvi. Ex his vīb̄is oīdit q̄tā sit dignitas sc̄ti petri. Eñi ui p̄nti smone ad honorē sc̄ti petri tria sunt dicēda. Pr̄to de p̄vilegijs sc̄ti petri. Secūdū aliq p̄formatione nra. Zertio aliq miracula. Quātū ad p̄mā p̄tem illi p̄monio ē sciēdū qd sc̄tū petri h̄i de cēm p̄uilegia. Primū qd ip̄o eū elegit p̄ oib⁹ hoib⁹ in aplim: et fuit secūdū aplis a ip̄o vocatus. qd sc̄tū Andreas frat̄ su⁹ fuit p̄m⁹: et ad duxit petru ad iesum. Secūdū p̄uilegiū: qd fuit feruētior ad xp̄m in charitate. qd oīdit aī passionē r̄pi. qd p̄p̄t amore xp̄i oia terrena p̄tēpsit. Lerte cui hodie diceref qd reliqueret vxorē: p̄ueros: domī: cognatos: et oēs terrenā subam et paup̄ fieret: magnū qd reputa ref. Et hoc fecit b̄tū petr⁹ cui⁹ festū hodie celebram⁹. Itē hoc oīdit tēpe passionis r̄pi q̄n secū mori voluit: q̄n dixit Lu. xxiij. patus sum tecū i mortē et i carcerē ire. Item oīdit post resurrectionē q̄n xp̄us oīdit se discipul⁹ et manifestauit se eis ad mare tyberiadis. et q̄n iohānes dixit petro. dñs ē. statī petr⁹ misfit se in mare vt citi⁹ veniret ad xp̄m. Zertiū p̄uilegiū qd dat⁹ ē i exēplū p̄nīe ip̄is petris bus. qd post negationē sp̄ in lachrymas fuit. habuit emī lachrymas doloris: qd dñs suū negauit. Lu. xxiij. Egressus foras fleuit amare. Nā q̄nq̄c̄tē dulcis allocutōis dñi memor erat p̄numia amoris dulcedie lachrymas cōtinere nō potuit. Q̄i etiā culpā negatōis ad memorā reducebat: p̄bertim lachrymas emittebat. Eñi dicit Clemēs papa qd sūda

XIII

riū in finū ferebat quo crebro suētes de oculis lachrymas detergebat. Uñ etiā legi de eo qd tantē deuotione fuit qd in nocte audiō gallicantū statim ad oīonē surgebat: et sic cū lachrymas usq; ad diē orabat. et adeo duxit in p̄suetudie flere qd tota ei⁹ facies lachrymis adustavidebat. Si b̄tū petr⁹ p̄ tria ne gatōe tñ fluit: q̄re tu miser h̄o petr⁹: nō flos qd ter si multotiens dñm negasti. Quotq̄t emī cōmisiſtī mortalia p̄tā: totiens dominū negasti. Funde emī lachrymā vnā hodie p̄ petrio tuis p̄trito cordebat tibi deus dumittat oia p̄tā tua. vñ Iſi. Esto tā p̄nus ad lamētū q̄tū p̄n⁹ fuisti ad culpā. q̄lis intētō tib⁹ fuit ad peccādū: talē deuotio tibi sit ad peccātū. Quartū p̄uilegiū qd ip̄o feceū p̄tā mū papā et vicariū suū: et cōmisiſtī sibi totā ecclā cū oib⁹ hoib⁹ q̄ fuerūt in mōdo q̄n dīxit. P̄sce oves meas. Legi in crōnica Verāmani qd petr⁹ aplis cathēdrā sacerdotiale qd tuorā annis tenuit in partib⁹ orientis deindevenit Antiochīā āno dñi. xxviii. vbi p̄ paulus de carcere liberat⁹ suscitauit quendā mortuū q. xiiij. annis iacuerat in sepulchro: et ibi in antiochia epatū tenuit ānis. vii. in q̄ mes tropoli mō sunt. xij. archiepātus: et cētū epatū quos de manu sua patriarcha antiochēnus p̄ferre h̄i. Post hoc petr⁹ romā veniens anno dñi. xlviij. in die sc̄tē p̄usevīrgis sedit in epatū rome ānos. xxv. mēses. vij. dies. viij. Null⁹ roman⁹ p̄tifer adhuc tot āmis in epatū sedit nec viuere potuit. P̄t sc̄ti petri fuit iohānes de bethaida p̄uincia galilee. id sy mon iohannis. s. fili⁹ vocabat. Sed ip̄o p̄p̄a eum constituētī nomē sibi mutauit vocās ip̄m petru. voleb⁹ p̄ oib⁹ successoribus suis nomina mutarent. Quintū p̄uilegiū. qd sibi claves celi cōmisiſtī dicēs. Libi dabo claves. O quale donū. nō dixit claves vniū cī uitatis aut p̄: ouincie: si totius dominij mei vt ad te p̄tineat claudere et apire cuicūq̄ voleb⁹ p̄ tua voluntate. Sed diceret q̄s. O domine q̄re tali petrō q̄ te negauit et a te fugit īnecessitate tua claves celi tradidisti. Lerte p̄t r̄nderi. dñs nī iesus ip̄o hoc fecit prop̄ solaciū peccatorō vt null⁹ despet de mea grā et vt videat q̄s magnū volo facere peccatorē in regno meo. Eñi post lapsus h̄o p̄destina tus ad vitam eternam melior resurgit q̄s ante fuit: sicut p̄t̄ in b̄tō petro. Unde Ambro. Lertus sum qd de nullū electorū suōs cade re p̄mitteret si eū meliore a casu suo resurrectū nō sensisset. Vixiū p̄uilegiū qd gloriōs

De sanctis Petro et Paulo

Nec in passione fuit. qd anno dñi. Ixvi. petr' et posse' sub Nicone uno eodēq die paul' de collat'. petr' crucifix' est cū tpo. Et i hoc dif fecto noluit crucifix' rece': sed reuersuo. qd nō reputabat se dignū. vñ dicit. Qd nō suz di gnum ita in cruce cē re dc' me': qd crucē meā gratae. Septimū p̄ule. qd ē p̄nceps oīm aploz. Et dāc dignitatē nō b̄i in celis nulli sc̄ns petr'. Unū sc̄ns petr' in b̄ p̄cellit om̄is sc̄ns in celo exītes. Octauū p̄ule. qd primū articulū fidei de. m. articulū p̄posuit dices. Credo i dñi patrē oīpotētē t̄. i. fm Aug. creatorē oīm rerū visibiliū t̄ inuisibiliū. Lōs tra hunc articulū sunt manichei qd dicunt vñ biha creata a p̄ncipe tenebraz. inuisibiliha abo a deo. qd heretio odibilis est deo t̄ hoib' t̄ oībus creaturis. qd tal' heretio de honestat oēs visibiles creaturas: dñmō cas dicit a dyabo lo esse creatas. Et quo sequit φ qlibet sp̄ias nra firmis dñ credere dñi oīm creatorē vñs biliū t̄ inuisibiliū. t̄ φ non sit alijs thnicul' qn sit a deo creat'. qd dñt b̄us petr'. Credo in deo p̄cō oīpotētē t̄. Nonū p̄ul. qd festū ip̄i ter celeb:af in anno p̄ oīb' sc̄ns ercepta maria virg. Nā festū iobis baptiste bia ces lebaf. Sill̄ iobis euāgeliste. sc̄ns pauli t̄ sc̄ns stephani. t̄ sill̄ p̄is nñ francisci t̄ b̄i dñici. Et qd q̄r festū sc̄ns petri in anno celeb:af. Kñdef φ ip̄e qd p̄tētē acceptit ligandi atq̄ soluēdi liberat nos a m̄b' generib' pec cator̄. s. locutiōis: cogitatiōis: t̄ op̄atōis. vel etiā φ in deo: φ in nos: φ in p̄mū peccati n̄is. Itē ppter crēplū venuli p̄tōr despe ret: etiā si ter sicut petr' deū negauit. si tñ eū sequi velit. t̄ ip̄m corde: ore: t̄ ope confiteri. Decimū p̄ule. qd ip̄e sc̄ns petr' noiaf ante elevationē t̄ post elevationē in qualis missa. Item sciendū φ in cronica Vermāni habet φ anno domini. ccii. greci reliquias b̄tō: uz aploz petri t̄ pauli furati sunt: h̄i demones i aere clamabāt. Elīi romani succurrunt: dñi ve stri auferunt vob. Quare romani statim iſe quētes manu forti: sed greci territi aploz ossa in puteū piecerunt fugā petentes. que papa cornel' de puteo leuavit. Et qd dubita uit de ossib' qd et cuius essent: vox de celo dicit. Ossa maiora sunt predicatoris: minora p̄sicatoris. Quātū ad secundā partē illi' ser monis sciendum φ sicut b̄us petrus h̄i abet claves regni celoz φ claudere et operire poterit cuiusq̄ voluerit: tūc nō adū p̄forma tōe nia. φ sc̄ns petr' p̄ncipalif qn q̄ generibus holm agit celū. t̄ φ citō mo: iunt: stati

Gēmo

tebit iūc a p̄mo indulgētā p̄scit. t̄ b̄ itels ligat' si ip̄tēdīt suare ea qd in p̄fessiōe p̄mitit. s. r. l. a. t̄ ordinē suū. Nā si nō intēderet ser uare ea qd p̄mittit in p̄fessiōe sua ip̄o facto: sic p̄mittēdo peccat mortalit. t̄ nō est fili' ce lessia regni: si fili' gehēne ignis: t̄ tales q̄h̄ p̄fessum erūt. Unū Aug. t̄ ponit in decre. Diffi culter exptua sus meliores q̄ q̄ in monaste rīo p̄fecerūt: nec sum p̄tōres exptua q̄ i monastēgo defecerūt. dī. xlviij. Quātūlibet. Unū etiā Ver. Qui in loco ordinis sine ordine viuit: ad illū locū deueniēt vbi nullus ordo si semipitēt' horroz inhabitat. Quarti q̄bus celū agit sunt martyres. Et in signū hui' tūc stephan' vidit celos ap̄tos t̄ iesum stantē a dētr̄is v̄tutis dei. Nā hoc ē p̄ulegū martyriū q̄ sustinēt mortē ppter xp̄m inuēnit vitā in celis. Unū dī in decre. Qui p̄ r̄p̄i noīe martyriū: p̄culdubio vitā eternā p̄sequit. xv. q. i. Admōnēto. Quinti sunt q̄ p̄ oīa p̄tentialia plenā satisfactionē suoꝝ p̄tōrū implent. vñ Ver. Quantūcū q̄ p̄tōr magn' sit: tñ cū p̄nia p̄tōr tantā in mundo sustinere penā φ dimittit ei tota pena ad quā est obli gatus. Pro quo sciendū φ p̄nia t̄ satisfactionē q̄mīngis aut ē minor: aut maior: aut equis. Si maior est p̄nia q̄ p̄tōr requirunt: tūc super fluū cedit hoī illi in p̄mū. Si minor: tūc res fidū supplebit in purgatorio. Si equis: tūc statim euolat ad celū. Quantū ad tertīā p̄tem illi' simonis est sciendū φ hodie oēs xp̄iani festū sc̄ns petri dñt solēniter celebrare t̄ ip̄m tanq̄ patronū singulatē in oībus ins firmitatib' t̄ necessitatib' inuocare. Primo paralitici. Unū legif φ qdā vir noīe eneas ab annis octo iacuit in grabato: qd erat paraliticus. Et ait illi petrus. Enea sanet te dñs iesu xp̄o: surge t̄ sterne tibi. Et cōtinuo sur rexit. t̄ oēs infideles videntes hoc p̄uersi s̄t ad fidem. Itē qdā erat paralitica t̄ iussit petrus eas ad se in lectulo in quo iacebat lafferi. Unū q̄ fuisset allata: petr' in p̄ntia oīm fidelium q̄ astabāt dixit. Si vera sunt q̄ p̄s dico: tunc in noīe dñi n̄i iesu xp̄i surgat hec mulier de lectulo suo. Et statim vt petrus b̄ dixit: sana surrexit t̄ procidit ad pedes eius t̄ grās deo t̄ sc̄ns petro referebat. Itē claudi ob vtero m̄ris dñt sc̄ns petri inuocare. Unū legif Act. iii. Postq̄ dñs oīe iesus assumpt' est in celū petr' t̄ iobes ascendebat in tēplū ad horā oīonis nōnā: t̄ quidā vir q̄ erat claud' ex vtero m̄ris sue baulabat: quē ponebant quotidie aīi portū tēplū q̄ dī speciosayt petru

XXIII

ret elemosynā ab int̄roclitib' in tēplū. Jo cū vidisset petrum iobes inuocare in templum rogabat ut elemosynā acciperet. Intrūc aīt in cū petr' cū iobāne dicit. Respice in nos. At ille intēdebat in eos sperā se aliquid res cepturū ab eo. petr' aut dicit. Argentū au rū non est mihi: q̄b aut babeo hoc tibi do. in nomīe ieu r̄pi nazarenū: surge t̄ ambula. Et app̄bēnsa manu ei' dētta alienauit eum. Et p̄tīn' p̄solidate sunt baseo ei' t̄ plate: et exiliō stetit t̄ ambulauit: t̄ intravit cū illis in tēplū ambulās t̄ exiliōs t̄ landis deum. Itē oēs infirmi in q̄buscūq̄ ifirmitatib' s̄t p̄stituti dñt recurrere ad sem̄ petri. Unū legif Act. v. q̄ q̄ ibat p̄ aliquā ciuitatē: oēs q̄ b̄bant ifirmos in illa ciuitate ponebāt eos in platea: t̄ quoseūq̄ vmbria sc̄i petri r̄agebat curabant. Si tāre v̄tutio erat ei' vmbria: q̄s te v̄tus sunt apud deū ei' merita. Itē p̄tō bus etiā subuentire post mortē. Unū legif φ cum quadā vice duos de discipulis suis ad p̄dicandū misisset: dñi. xx. dietas venissent: vñus eoz defunct' est: alter vñ ad petrū rediit t̄ quō acciderat nūc iauit: hic dicit fuisse b̄us matem'. Tunc petr' ei baculū suū trādidit vt sup defunctū poneret. Qd cū fecis set ille q̄ iam. xl. dieb' mortu' iacuerat: p̄tis nūs surrexit. Itē Thabitā suscitauit. Unū les ḡis Act. ix. q̄ erat in Joppē qdām r̄piana noīe Thabitā. hec erat plena bonis opib' t̄ elemosynis: et precipue consuebat vestes pauperū. Nec dū mortua fuisse miserūt discipuli ad b̄m̄ petrū qui erat in alia ciuitate vt veniret ad eos. Qui cū venisset circumstes terūt eū oēs paupēs t̄ roganerūt p̄ Thabitā. Et compassus est eis t̄ oravit pro ea: t̄ dīxit. Thabitā tibi dico surge. t̄ statis sumerit. Ultimo sciendum φ sanctus petrus est magne potentie. Habet em̄ p̄tētē sup mundū Mat. xvi. Quodcūq̄ ligauens lug terram t̄. Habet p̄tētē sup infernā. Unū. Et p̄tēte inferi non p̄ualebūt aduersus te. Habet etiā p̄tētē sup demones sicut p̄ q̄n demōes symonē magū deferebat: tūc em̄ petrus orauit: t̄ mora demonib' dimissus ē t̄ sic turpi ter obut. Itē super mortē. s. q̄n p̄ orationēs defunctū suscitauit quē symon magus susci tare nō potuit. Super mare habet p̄tētē φ ficas pedibus ambulabat. Item super celus ideo dī in h̄ib' p̄missis. Zibi dabo claves regni celorū. Itē sup aīas: q̄n petrus in uno sermōe in die p̄tētē costes tria milia iudeorū cōuerit. Itē aliud exēplū. quō b̄us petrus

De visitatione beate marie virginis

apud aberaunt alias mulieris de purgatorio.
Tunc q̄re i festo ad vicia p̄ ser. xxv. pte. iii
Tē d̄c̄ d̄go maria t̄ b̄t̄ petr̄ liberauerūt
monachū ad eterna d̄matione. Hoc exēplū
q̄re infra in p̄mptua. b̄t̄ virginis. xvij.

De visitatione b̄t̄ marie. Ger. xxv.

Nrauit domīi zacharie

t̄ visitavit elizabeth. Ita scribit
Lu. i. t̄ in instātis festiuitatē euā
ghio. Nemo p̄t̄ digne laudare
beim d̄gine. n̄i ip̄m dignū faciat ille q̄ has
dituit in vtero eius q̄n salutavit elizabeth
Aug. Quid dicā d̄go maria paup̄ ingēniō
cū de te q̄d̄d̄ d̄t̄ero minor laus est q̄s tua d̄
gutas mereaf. Nō em̄ sufficit lingua carnis
tuā enarrare tutes. Elī d̄tiā Hieronymus
Quicqđ b̄t̄ am̄ p̄t̄ dici d̄b̄is min̄ est a lau
derigis glōiose: q̄ diuinis est t̄ euāgeliis ex
cellenti laudata t̄ pdicata p̄conno. Apphe
tis quidē p̄nūciata a p̄riarchis figuris t̄ eni
gmantib̄ figurata ab euāgelistis exhibita
t̄ mōstrata: ab āgeliis venerabiliter t̄ officio
fissime salutata. Nos iḡ p̄missum d̄b̄ū cum
timore t̄ reuerentia ad honorē virgis p̄seq̄
mur. Elī in p̄fī sermonē tria sunt dicenda.
Primo euāgeliū t̄ aliq̄ de p̄fī festo. Secun
do aliq̄ p̄ informatiōe n̄a. Tertio aliq̄ mira
cula. Quantū ad p̄imā p̄tem sermonis t̄c̄
hystoria hui⁹ festi est dicenda. Nā post q̄z eli
izabeth Johannē concepit: t̄ iā sex mensibus
in vtero portauit: venit angelus Gabriel ad
maria nūcians ei q̄p deberet p̄cipere verbum
eternū. t̄ dixit ei hoc p̄ signo q̄ possibile eēt̄
deo eē verbus q̄ elizabeth cognata ip̄ius q̄
erat sterilis iā p̄cepit: t̄ iā p̄ ser menses filiū
in vtero portauit. Nota maria quippe t̄ eliz
abeth cognata seu p̄sbrune fuerūt in secun
do gradu: q̄ filie duarū soror. s. Ann̄. Dis
merie. Fuit etiā Elizabeth de tribu iuda sic
t̄ maria. Et post q̄z br̄a d̄go p̄sensit t̄ p̄cepit
filiū dei statum surrexit: t̄ cū licētia Joseph
ad elizabeth p̄perauit t̄ eā salutavit t̄ ei tri
bus mensib̄ seruuit. vt d̄r in euāgeliō bōdi
emo. Erurgēs maria abiit in mōtana cū fe
stinationē r̄c̄. Quia iudea in altiori est loco re
spectu galilec nazareth ciuitatis a q̄ recesser
at maria. Et nibilomin⁹ dom⁹ zacharie in
loco mōtoso est sita: t̄ via ad eā erat mōtosa
t̄ petrosa. Iuit cū festinatione: q̄ diu in pu
blico noluit apparere: vt ostenderet q̄ virgo
nec d̄ morari in publico: nec ibi p̄here collo
quia cū aliq̄. Et venit in citatē iudei. s. h̄ierol̄s

Gerino

iuuit ancille dei. t̄ d̄go setā fuiuit cōingate.
O qualib̄ dom⁹ in q̄ parif cōmorant t̄ reges
scū taleo m̄reg. s. maria t̄ elizabeth talib̄ fi
lijo. s. ieu. t̄ iobē fecūdate. Anscl. Ut i gr̄ven
tre in qb̄ roti⁹ mūdi sal⁹ potētia exouit. ex
pulsat̄ tristie tenebris sempiterna leticia
p̄pberat. Attēde b̄ t̄ imitare b̄uilitat̄ exem
pli. q̄ ei maria ad elizabeth: xpo ad iobē
d̄na ad ancillā: d̄his ad seruū venire t̄ maria
seruire q̄d̄zabeth non dedignat: qd̄ aliud q̄
b̄uilitat̄ exēplū oñdit. Et stetit maria q̄ tri
b̄ mēsib̄ cū elizabeth seruēt ei b̄uilit. Lan
dui q̄ppe māsit maria cū elizabeth donec p̄
t̄pe cōplete p̄cursoris d̄ni sui natiuitatē vide
ret. Et hic docet bt̄a d̄go fuisse p̄gnantibus.
q̄ mulier p̄gnās portat p̄ciosum thesaurū i
vtero. s. aiā illi⁹ pueri: t̄ vītā ip̄ius. Bern.
Zot⁹ mūd⁹ iste p̄ciū vīm⁹ aie estimare nō p̄t.
S̄z ve illis q̄ scient occidūt pueros in vtero
mīo ut sic decedat: q̄ nunq̄ facies dei vide
būt. Elī d̄r Jo. iii. Nisi q̄s renat̄ fuerit ex aq̄
t̄ sp̄sancto nō potest intrare regnū dei. Elī
etiam d̄r in decre. Aia corpi vīta si baptis
mate lota nō fuerit: eternaliter perit. de p̄se.
dist. iiiij. Firmissime. t̄. xiiij. q. xij. Si habes.
Ex quo p̄z q̄ mariti q̄ v̄kores p̄gnantes mos
lestant verberādo: trudendo: vel v̄bis p̄tur
bando. veletā retule que p̄curant aborsum
t̄ etiā ancille q̄ in p̄ctis p̄cipiunt t̄ tales pue
ros scienter occidūt. oēs ille grauissime pec
cant. vñ Aug. M̄nus dānum est in amissio
ne vīm⁹ aie q̄ in mille corpori. Tertio maria
visitavit elizabeth: q̄ ieu. xps q̄ in ei⁹ cor
pore fuit sici iobē baptistā sc̄ificare dispos
uit. id sp̄sctūt̄ bt̄am d̄gine ad hoc instiga
uit. Ex quo p̄z q̄ bt̄a virgo obediens fuit in
spiratiōi sp̄ssanceti. Qd̄ ait sanct⁹ iobānes
baptista in vtero materno nūc ex p̄ntia bea
te virginis sanctificatio t̄ mūdatus fuit eū
dēter p̄z et hoc: q̄z exultavit in vtero matris
erulando t̄ saltando tripudiauit t̄ quosdāz
gestus ad silitudinē erulant̄ rep̄tauit p̄p
presentiā xpi. Elī elizabeth dixit. Exquo sc̄ā
est vox salutationis tue in aurib⁹ meis: exul
tanit infans in vtero meo. Itē sc̄indum q̄
magine virtutē est salutatio bt̄e virginis: q̄
cōfert gaudiū: p̄fert t̄ sp̄sctūt̄: p̄fert t̄ reue
lationē secretor̄ d̄juimoz. Et id sp̄ esset a no
bis devote salutāda p̄p̄ resalutatōis lucrū
inde sperandū t̄ signāter de mane t̄ de sero
q̄n pulsat̄ b̄ue maria. Elī hic q̄nt q̄re pulsat̄
b̄ue maria de sero t̄ de mane trib⁹ ictib⁹
mūdef q̄ de mane in aurora diei ex laudabi

XXV

li b̄uetudie pulsat̄: vt illa hora bōnōrem⁹ t̄
salutem⁹ salutatōe angelica bt̄am mariam
d̄gine q̄ hora angel⁹ gabriel cā salutauit: q̄a
b̄m bt̄m d̄yonisū incarnationē t̄p̄ in oīu diei
facta est: q̄ tūc or̄t̄ est sol justicie sup terras
nūc misere. Itē vt recōmēdem⁹ nos bēt̄ ma
rie d̄gini: vt ip̄a imp̄petret nob̄ a filio suor̄ il
lo die custodiamur a peccatis t̄ fortēm̄r̄ iobē
nō opib⁹ t̄ d̄tūtib⁹. S̄z de sero pulsat̄ vt p̄ i
tercessiōē t̄ iuamē sc̄issime d̄gino dūme
tant̄ nob̄ p̄tā q̄ cōmūsīm̄ illo die. t̄ sic p̄tōr̄
statim d̄z eteri de peccatis suis. Itē vt meritis
ev̄ custodiamur illa nocte: t̄ si q̄ bona fecim⁹
illo die p̄ ei⁹ man⁹ d̄gincas filio suo d̄no n̄o
ieu. xpo offeram⁹. Exēplū de b̄ legif q̄ in vi
gilia annūciatiōis d̄gīs marie in auignone
duo p̄p̄ iusticiā secularē sunt ad stipites ma
nib⁹ t̄ collis ligati vt crenarent. Accēso iḡ
igne vñ illoz crebro bt̄am mariā d̄gine ins
uocans vt se iuuaret: intuendo si aliquā icūs
nīs vel oīonib⁹ v̄l aliq̄ obsecha ip̄i d̄gīm̄ p̄fī
tis. Et ecce eidē vestib⁹ t̄ corpe inustis pes
nit̄ sola colli t̄ manū vincula ignis p̄sum
p̄fit t̄ ab igne solut̄ enlīuit socio suo ab igne
totalē p̄sumpto. Sc̄iet̄ est aut̄ solut̄ secun
dario in igne t̄ iterū p̄māfit iustus t̄ ab igne
exiliuit. Vīc̄s cū laude ad eccliam maiores
bt̄issime d̄gīm̄ duct̄ ē. Et papa iobes. xxi.
statuit sero fieri pulsū cāpane: ad quē q̄cū
q̄ b̄o geniculādo tria b̄ue maria diterit. xx.
dīcs indulgēt̄ iarū habebit. Et de illo mira
culo t̄ de illis indulgēt̄is b̄i publicū insti
līe autētice. Quantū ad sc̄dās p̄t̄ illi⁹ fīmo
nis sc̄iēdū q̄ bt̄d̄go maria nūc p̄legit i euā
geliō locuta fuisse nisi parū t̄ pauca v̄ba: et
cepero q̄ in cātico illo. Magnificat̄ aia mea
dñs qd̄ legif i hōdierno euāgeliō. Dilatauit
se in dei laude t̄ ḡiarū actiōe. s. q̄n cū deo los
cuta ē: tūc dilatauit fīmonē. S̄z als quater
locuta est. vt b̄i ex euāgeliō: t̄ cū q̄ttuo: p̄so
niō: t̄ q̄ttuo magna bonat̄ miracula sunt se
cuta. s. in annūciatiōe angeli t̄ tūc p̄cepit dñs
nīm ibi xps redēptōē mūdi. In elizabeth
visitatiōe t̄ tūc infans iobē bap. in vtero re
plet̄ est sp̄sco. In tēplo q̄n p̄ t̄ndū p̄didit
filiū: t̄ tūc fili⁹ ei⁹ erat subdit̄ illis. In nu
pt̄ia: t̄ tūc ihs xps p̄uerit aquā in vīnū. Et
iam dīc̄ debem⁹ recipe exēplū vt brevia et
pauca t̄vrlia v̄ba p̄feram⁹: exēplū marie vir
ginis: q̄b̄ dictū xpi. M̄bat. xii. De oī verbo
ocioso reddituri sum⁹ r̄des. Exq̄ sechtur q̄ m̄
to pl̄ reddituri sum⁹ de prauio t̄ nōciōs ver
bis rōem. Elī p̄ informatiōe simpliciū sc̄en

De sancta Margareta

etiam q̄ inter oēs petōes in p̄tū iā vita oēs
fendētū s̄t̄ triā ḡia peccatū cū lūgūo suū
p̄dū iā uālā sc̄t̄ p̄ dēū q̄ nō eit̄ reū. t̄
illī s̄m sc̄t̄ l̄do. n. n. q. xvij. peccat̄ morta
līc̄t̄: lue in ioco s̄ne in sc̄t̄. Et istū possu
m̄ elicere q̄ illī male faciūt̄ q̄ in ioco sc̄t̄
falsū uālā trufando vel deridendo alio.
S̄li illī p̄t̄eo q̄ p̄uerio s̄no uālā q̄ velit̄
eos disciplinare cū deliquūt̄: t̄ postea uālā /
mentis illud infringūt̄: q̄ oē iuramētū leitū
est rādū. vñ d̄ i deere. N̄ iuramētū ē suā
dūrūt̄ d̄gat̄ h̄ salutē aīap̄. xiiij. q. iiiij. Q̄ d̄ d̄
z̄ē q̄ grauī ē q̄n̄ talia iuramētā dicēdō p̄
dēū vel p̄ oēs sc̄t̄o eī fuit̄ mēdicis t̄ dolos
se: re in h̄cib̄ p̄t̄eo s̄uos decipiēdō. & vīgra
re cū q̄o alicq̄d vult̄ vēdere t̄ iurat̄ p̄ dēū mē
dacī q̄ bonū sit̄ t̄ nō vult̄ remissī dare q̄
sic t̄ ille ēpt̄eo ecōuerso dīc̄. p̄ dēū nolo āpl̄
dare p̄ illā re q̄ int̄m̄ t̄ si int̄c̄dit̄ pl̄dare ḡui
ter peccat̄. Et ēt̄ q̄n̄ q̄ in p̄uis reb̄ alicq̄ dece
prozie iurat̄: vñ q̄ b̄st̄ vēdere poma vel pira:
vel ēt̄ carne: panes: vñ p̄sceſ. Et etiā rusticī
q̄ vituloo vel ouea vēdūt̄ q̄ q̄n̄ m̄lta falla
iuramētā faciūt̄: cū q̄b̄ p̄t̄eo s̄uos decipiēt̄
t̄ q̄n̄ q̄ p̄ talia iuramētā modicū lucrant̄: cuž
t̄n̄ q̄lib̄ r̄pian̄ p̄ centū vel mille florenis s̄
deberet iurare iust̄e. Itē alicq̄d q̄ adhuc gra
uī est t̄ piculoso q̄ iurādo obligat̄ se ad cer
tā plagā: dicēdō. de nūq̄ subueiat m̄hi: aut
diabol̄ me abducat̄ t̄. Et q̄n̄ q̄ sic iurat̄ et
si nō ē sic: t̄c̄ s̄m iusticiā dei incurrit illā pla
gā quā s̄bi elegit̄: n̄ī pe n̄teat̄. Sc̄di s̄t̄ blas
phemū q̄ p̄suerūt̄ p̄ vulnera t̄ p̄ mēbra r̄pi
iurat̄: t̄ tales ḡuī peccat̄ q̄ r̄pm̄ sic blasphem
iāt̄. vñ Aug. Nō min̄ peccat̄ q̄ r̄ps̄ blasphem
iāt̄ regnāt̄ in cel̄: q̄ ip̄m̄ crucifixerūt̄ am
bulāt̄ in t̄n̄. Et tales blasphematores r̄ps̄
iterato crucifigūt̄. vñ ap̄l̄s Heb. vi. R̄sum
crucifigētes filiū dei. Itē p̄p̄ grauitatē blas
phemie q̄n̄ q̄ de p̄nit̄ totū villā vel ciuitatē
t̄: vel ēt̄ p̄uinciā p̄ t̄pestates aut fulgura:
aut p̄ alia infotūnia. Elī d̄ in deere. Q̄n̄ q̄
multitudō p̄pl̄. p̄p̄ viiī d̄elicūt̄ p̄nit̄. di.
xlv. S̄ illī. xiiij. q. i. Nō turbaf̄. Ergo t̄ ta
les blasphemii p̄ pl̄s villarūt̄ ciuitatū t̄ fra
rū s̄t̄ cōpescēdi t̄ p̄nit̄. Elī dic̄t̄ in deere.
M̄agnū sacrificiū ē cōpescere p̄ disciplinas
malas. xiiij. q. v. Et si rectores ciuitatū t̄ vil
larū nō corrīgūt̄ t̄ emēdat̄ tales ḡuit̄ peccat̄
Elī d̄ in deere. Schistere posse pueris t̄ non
facere: est eo p̄sentire. xiiij. q. iiiij. Qui p̄t̄. Itē
sciēdū q̄ p̄t̄eo blasphemie ē p̄nit̄ iā veteri
testamēto. vñ h̄c̄ L̄c̄i. xiiij. q̄ ip̄e moyſi ex

Gēmo

ta ad mortē. h̄ q̄re ibidē. xiiij. Quarto iāla
erēplū de lictore q̄ libauit̄ a r̄pali morte. t̄
ēt̄ aīas eī ab efīa dānatō. h̄ q̄re ibidē. xiiij
Ḡde sc̄t̄ Margaretā. Gēmo. xxvi.

Om̄inus oīm eāz dilexit

S̄ap̄. viij. Iesu x̄pus filiu dei
dilexit brām margaretā in vita: i
morte: t̄ p̄ morte. Elī in p̄t̄i ser
mone ad honore sc̄t̄e margarete triā sunt di
cēda. P̄n̄o p̄uilegia ip̄ī. Secūdo aliq̄ p̄ n̄ia
informatōe. Tertio aliq̄ erēpla. Quātū ad p̄
māptē sciēdū q̄ brā margaretā h̄z quinq̄ p̄
uilegia. P̄umū: q̄ ex iſt̄inctu sp̄ūſſeri bapti
zata ē: t̄ p̄t̄em infidele q̄ fuit̄ priarcha ydolo
rū fugit̄: cū cā ad culturā ydoloz trahere ni
tebat̄. Reliq̄t̄ em̄ p̄p̄ iſelum x̄pm̄ domū pas
tris: t̄ custodiebat̄ oueo ſue nutriq̄. Secūdū
p̄uilegiū: q̄ fuit̄ sp̄ālis sp̄ā ſa x̄pi t̄ vōuit̄ v̄gi
nitātē: t̄ assumpt̄ ſibi iſelum in sp̄ōſu ſuū.
Ergo regia celi noſatur. q̄ elegit̄ ſibi regem
celi in sp̄ōſum p̄ marito. Tertiū: q̄ vicit̄ dra
conē. i. diabolū ſibi infidiantē. Lōfregit̄ enīz
eī potētā t̄ ſup̄biā. ſ. q̄ ſup̄ eī ceruicem in
sp̄ē hois ſibi app̄et̄ pedē ſuū poſuit̄ t̄ ad ter
rā deiecit̄ dīcēo. Sternere ſup̄be demō ſub pe
dib̄ feie. Quartū ſuile. q̄ nō ſolū fuit̄ v̄go:
ſi etiā martyr x̄pi. q̄ ip̄a imitata ē r̄pm̄ ī paſ
ſiōe. Nā p̄mo fuit̄ in eculeo ſuſpēſa. ſic r̄ps̄
in patibulo crucis exaltat̄ fuit̄. Itē margar
eta fuit̄ cū virgis t̄ flagellis veſerata. ſicut
r̄ps̄ fuit̄ ligat̄ ad colūnam t̄ flagellat̄ p̄ ſa
lute noſtra. Itē margareta fuit̄ tot̄ avngulis
lacerata. ſimilis r̄ps̄ fuit̄ totus ſanguine cru
entatus ut h̄o in eius ſanguine lauareſ. Itē
margareta fuit̄ in igne aduusta: in aquis gel
idis cruciata: et t̄ adē gladio decapitata. Qui
tuī p̄uilegiū: q̄ in extremis orauit̄ deum
p̄o ſe et p̄o ſuis occisoribus et p̄o r̄pianis
eius memoria agentib̄ t̄ ſe inuocantibus.
Et signāter quecunq̄ mulier eā in partu de
uote imploraret̄: illesam prolem emitteret̄.
Et facta eſt vox de celo. Eleni electa mea oia
que petiſti impetrasti. Et ſic uno ictō lictor
caput eius amputauit̄: et ſic coronā marty
ri ſuſcepit̄. Quātū ad ſecūdā partem illī ſer
monis sciēdū q̄ ſicut̄ impius Olibius odi
bilis deo t̄ hoſb̄ accensus fuit̄ p̄opt̄er pul
chitudinē caste t̄ ſancte virginis margares
te: ſic multū neceſſe eſt ne mulieres et virgi
nes prebeant ſcienter occaſionē alio virio t̄
maſculio per om̄atū corporis et vēſtiū. Sed q̄
nit̄ h̄ic quō mulieres et virgines et etiam

XXVI

maſculi peccat̄ per om̄atū vēſtiū. M̄def̄ q̄
ſer modio q̄o peccat̄ p̄ om̄atū corporis. P̄n̄o
p̄pter intentionē. ſ. cū q̄o ſe om̄at̄ ea int̄erio
ne vt velit̄ ab alio cōcupiſci. q̄ ſm Aug. nō
ſolū appetere: ſi etiā appeti velle criminofus
eſt. Secūdo cū q̄o ſe om̄at̄ et ſup̄bia extolle
do ſe ſup̄ alios hois t̄ cōtēnendo alios qui
nō b̄ft̄ talē om̄atū. Luē. xiiij. Qui ſe humili
at etalatib̄ t̄. Tertī cū q̄o ſaciē ſuā colotat
vel etiā crunes ſuos: et hoc facit in cōtēptu ſ
ſui creatoris. vñ ſimb. Deles picturam dei ſi
vultu tuū naturali cādore obnubilao: t̄ erq̄
ſito rubore p̄fundio. Et tales ſimiles erūt lu
cifero. q̄ ip̄e eſt rer ſup̄ om̄es ſib̄ ſup̄bie.
Quarto peccat̄ q̄o p̄pter nimia cōplacētā t̄
amorē t̄ ſollicitudinē quā babet̄ ad pulchri
tudinē corporis et vēſtiū. Tantus em̄ poſſet ei
ſe amo: ille et tanta complacentia: q̄ eſt
mortale petī. Augustin̄. Nullū peccatum
adeo vēniale: quod nō fiat mortale dūmodo
placet. Ergo ſatis periculose iſti ſtant q̄ b̄ft̄
nimis magnā cōplacētā in ſuis vēſtibus
eo q̄ habent diuera paria vēſtiū: in tuniciſ
pallio: pephlo: in mitris: t̄ in cingulis deau
rat̄: caligis et calciamētis. q̄ tales p̄ bec
p̄t̄ damnari. Quinto cū quis appetit vēſtes
precoſas p̄pter ſup̄biā exēcēdā: et inui
det alioſ qui habent meliores vēſtes q̄ ip̄e
Sexto p̄pter exemplū et informationē alio
rum. ſicut qui inuenērūt̄ p̄mit̄ vel adhuc
bodierna die inueniunt nouos modos vēſti
um t̄ extrancitātē. t̄ volū b̄t̄ ſeq̄ces i ta
libus adiunētōib̄: ſicut in lōgīs caudis: t̄
in manicis amplis: et in ſcissuris mult̄. i p̄e
phlo: in cingulis. Et taliū pena accidentalis
augmētāt̄ i inferno quotidie a quoſ homiſ
q̄ eos imitanſ in talib̄ vēſtiū. Quātū ad
tertiā partē nota exempla de ſup̄bia vēſti
um. P̄io quō demones circūdant homiſ
ſup̄bū tāq̄ ſuū ſubdit̄. crēplū de hoc quere
infra in p̄optuano etēploz. xv. S̄. Necime
rito: q̄ mulier ſup̄be orata eſt rhete diaboli.
Exemplū de hoc ibidem. xiiij. S̄. Erquan
do q̄o de in p̄t̄ humiliat tales qui ſe cōtra
deū exaltant̄. h̄oc ostendit̄ in muliere que
p̄pter ſup̄biā perdiſit rōem. Exemplū de
hoc quere ibidem. xiij. S̄.

Ḡde sc̄t̄ maria Magdalena. Gēmo. xxvij.

Emittuntur ei p̄ct̄ā muſ
to: quoniā dilexit mult̄. Ita ſcri
bitur Luē. vij. et in euangelio
bodierno. Omnipotēt̄ et miseri
cōcōrde. Etiā

De sancta maria Magdalena

cōs dñs voluit hodiernū festū solēne cē in ecclesia pēdēs q̄tūcūq; magui sunt: de ve
nia nō desperēt. qz dicit Aug. qz de nullo pec
catoe q̄du dic viuit in hoc mūdo ē despē
rādū. Elī dī in decre. Desperādū nō ē in p̄nti
vita. min. q. iii. Coripiānū. Et rō. qz dī i pō.
cviii. Maria dī plena ē terra. Qd̄ os̄sum est
in maria magdalena cui dimissa sunt pecca
ta multa: qz dilerit multū. Elī in p̄nti sermo
m̄ tria sunt dicēda. P̄imū p̄ulegia sancte
marie magdalene. Secundū aliq; p̄ informa
tione penitētiā. Tertio aliq; miracula. Quā
ad p̄mā partē sciendū qz b̄tā maria mag
dalena by septē p̄ulegia. Primū: qz data est
in etēplū ip̄is p̄cōibus. sicut maria v̄go in
etēplū innocētie. quia due vie sunt cundi
ad vitā eternā. sc̄s innocentie et penitentie.
Ideo deus misit nobis duas marias. vnā. s.
btā virginē in etēplū innocētie. secundā ma
gdalenā peccatricē in etēplū p̄ue. Nam ip̄a
agit verā p̄iam. qz p̄ dēū offendit: etiā p̄
bec deo satisfecit. Offenderat qdēs dēū ocul
suis ip̄os sepius advana iactādo. vñ per ocu
los q̄s cadit sepe in magnā p̄tē. vt p̄z i da
uid q̄ vidit bersabee lauantē se. erat em̄ pul
chra nimis: t̄ sic p̄p̄f incautū visum cōmisit
adulterū t̄ p̄fiter homicidiū. Et qz magda
lena oculis offenderat dēū: iō ocul̄ satisfecit
Emisit em̄ multas et amaras lachrymas de
oculis suis. t̄ iō dī in euāgeliō hodierno. Ce
pit ringare pedes ei. Secundo offendit deum
capillis vane cōponēdo eos. et iō satisfecit
capili p̄ būlē exterritionē. vñ Grego. in omel.
hodierna. Capillos in cōpositionē vultus ex
hibebat: sed iam capillis lachrymas exterge
bat. Tertio offendit dēū ore vana loquendo
vel impudicis osculis polluēdo: n̄ deo satisfe
cit ei pedes cū deuotōe nimia osculādo. Gre
go. Oic supba dixerat si pedes dñi osculans
hoc in redēptoris sui vestigia figebat. Quar
to offendebat dēū p̄ vnguetū p̄ciosum sibi i
facie suā vane eribēdo t̄ colorādo. et in hoc
satisfecit pedes r̄pi vnguetū odoriferis inan
gendo. vñ Grego. Quot in se habuit oblecta
menta: tot in se inuenit olocausta. Cōuertit
ad numerū virtutū numerū criminū: vt totū
deo scrūret in p̄nā q̄cqd̄ dēus cōtēpserat in
culpa. Secundū p̄ulegiū: qz fuit hospita r̄pi
cū martha soror sua. Ipse enīz due sorores
cū fratre suo Lazaro receperūt r̄pm cū disci
pulis suo frequēter ad hospitiū. qz r̄ps ip̄is
multa bñficia exhibuit. Nā a magdalena ses
p̄ez demonia elecat: t̄ sibi oia p̄tā nō indu
sit. Et marthā bñm Amb. a flutu sanguis libe
ravit quē. m̄. anni habuit: nec a quoq; medi
co mederi potuit. t̄ etiā lazaz quattuorūnus
resuscitauit. Ergo merito b̄bebāt cū cū disci
pulis iūs ad hospitiū suū recipie. Tertiū p̄z
uileg. qz hūit feruētē charitatē ad r̄ps. qd̄
p̄z ex eo qz ab eo nūq; potuit separari: nec in
vita neq; i morte neq; p̄ mortē. Nam i vita
sc̄q;bas r̄pm t̄ misstrabat sibi. Maria. xv. Erat
aut̄ mulieres ibi inf̄ q̄s erat maria magdale
na q̄ sc̄q;bas euz t̄ misstrabat ei. Ihesus ip̄o in
cruce exīte. Jo. xii. Stabat iuxta crucē ieu
m̄f ei t̄ soror: m̄ris ei maria cleopha et ma
ria magdalena. Et post mortē r̄po in monū
mētū foris plorās. Quartū p̄ui. qz hūit fidē
p̄mptā. verā t̄ magnā. qd̄ p̄z: qz citi credis
dit resurrectōem q̄s apli. Nā ip̄i apli ip̄m p̄
resurrectōem audierūt loquētē t̄ viderūt co
medentē: tetigerūt cicatrices hñtē: t̄ sic credi
derūt resurrectionē r̄pi. Iō aut̄ nec comedē
tē vidit: ne cicatrices tetigit: t̄ ad vñū bñum
stati credidit qñ r̄ps sibi dixit. Maria. vt bñ
Jo. xii. Quātū p̄ui. qz r̄pus p̄mit̄ sibi appuit
p̄ oib̄ aplis post resurrectōez suā. Elī canit
de ea. Leli meriti maria q̄ solē verū resurgē
tē videre meruiti mortaliū p̄ma: obtine vt
nos visu gile sue lenificet in celis. Et ḡ dicit
ap̄loz apla. Sertū priuale. qz r̄ps fecit eam
audire angelicā iubilationē t̄ etiam gustare
celeste dulcedinē. Elī legif de ipsa q̄ post q̄
dñs ascēdebat in celū grauis ei erat ois crea
tura ad vidēdū. ḡ reliqt mūdū t̄ intrauit he
remū vt apli no videret virū aliquē p̄p̄f ie
su r̄pi amoē. Fuit ei i heremo aspirimo per
rr. anos incognita hoib̄. i q̄ loco nec aquaz
fluēta: nec arborz: nec herbarz solatia habuit:
vt ex hoc manifestaret q̄ dñs n̄ iesus r̄pus
ip̄am nō terrenis refectōib̄: si celestib̄ epūl
satiaret. Qualis aut̄ die. viij. hōis canonicas
ab āgelis i ethera subleuabaf. t̄ celestes con
tus suis aurib̄ audiebat. vñ singulis dieb̄
dapiib̄ celestib̄ est satiata. t̄ p̄ eodē āgelos
ad locū p̄p̄iū ē ūducta: t̄ corporib̄ cibis nul
laten̄ indigebat. Septimū p̄ui. qz hodierna
die festū ip̄ius magdalene dñuerit in to
ta ecclā solēniter t̄ deuote celebraf. Quātū
ad secundā partē sermonis sciendū q̄ erquo
hodie celebriam̄ festū marie magdalene pec
catricio: t̄cā hic p̄ informatione nostra dicē
dū est quō quis peccat mortalif. t̄ q̄ sunt pec
cata mortalia: vt ea q̄libet nostrū vitare pos
re o punit qñq; de in corpe. in reb̄ t̄ in aia,
qz bñm Boe. malū nō vitaf nisi cognitum

Sermo

XXVII

Rūdef q̄ bñm cōdē cursus hñtē seculi: tunc
xii. genera bñm peccant mortalē: t̄ illa sunt
cōiora pctā: q̄p̄is plura adhuc alia sunt pctā
mortalia. t̄ in his q̄s p̄t cognoscere an vñq̄
peccauit mortalē. t̄ s̄is q̄d̄ ea p̄fiter debet
et si culpabilis est. Et ista declaratio multū
valet p̄ simplicib̄ hoib̄ q̄ nō hñt dñam p̄cō
rū. Primi sunt q̄ sciens iurāt p̄ dēū hoc qd̄ h̄
est v̄p̄: tales bñm bñm Tho. ii. ii. q. Ix. t̄ pec
cāt mortalē. s̄ue in ioco s̄ue in serio sic iurāt
Elēbigia. in vēdēdo t̄ emēdo: dicēdo p̄ dēū
illa reo ē bona nō remissi dabo. alteri nō da
rez sic. int̄si p̄p̄no tibi: vel ille p̄ dēū dediss
m̄bi h̄eri intantū. vel p̄ dēū ego cari habeo
S̄is t̄ rusticī iurādo: p̄ dēū lac illō ē integrū
qua sunt recētia. S̄is vēdēdo carnes: p̄scez
panes: pira: pomā: caules. t̄ sic d̄ singulū. Itē
q̄ iurāt blasphemādo dēū. Itē q̄ maledicunt
er corde primis suis t̄c. Et illa tria peccata
s̄cs per dēū iurare: blasphemare: t̄ maledicē:
sunt cōissima pctā in mūdo. t̄ beatus est ille
qui firmiter p̄ponit sibi cauere ab illis tribū
peccatis. qz sperandū est q̄ etiā cauebit sibi
ab alio peccat. Itē q̄ sciens t̄ manifester pe
cierat: talis grauissime peccat. t̄ etiā q̄ sciētē
recipit falsus iuramentū: talis ēt peccat mor
tali: t̄ aias p̄p̄iū dñnat. Elī dī in decre. Co
gēs hoiem ad p̄m. t̄ q̄ peie. v̄terez re? ē. xiiij.
q. v. q̄ cōpulsus. Sc̄di q̄ falsificant fides. s. q̄
credūt carniatricib̄ q̄ caminat capita: den
tes: oculos: pueros: pecora: vel l̄ras portat i
collo pro oculis: vt q̄ nō possint capi vel vñl
nerari. t̄ signant̄ l̄ram q̄ vocat lōgitudo r̄pi
qz ibi sunt noia incognita t̄ characteres. t̄ q̄
tenent fatū: auguriū: somnia: dico egyptia
cos: vel credunt phitonissis: t̄ sic de singulis
Elī dī in decre. Diuinationi q̄ intēdit dñas
t̄. onē aie incurrit. rrvi. q. viij. nō obſuaſ. Ter
tiū q̄ soluūt festa laborādo: t̄ sic negligūt mis
sas t̄ simones. Nā q̄libet bō etiā fui t̄ ancil
le filiū t̄ filie tenent̄ dñica audire sub p̄cepto
integrā missam v̄q̄ ad finēmū excusentur
magna necessitate. vt bñ de ose. di. i. missas.
Et si dñi spēdit familiā suā sine magna cā
vt nō audiāt missam in dñe dñicā: vel iubēt
familiā suā laborare i dieb̄ festiū. ip̄i dñi
rei erūt toti malitie. S̄is q̄ sine cā soluūt ie
sunia ecclie et p̄tēptu peccat mortalē: qz nul
lū p̄tē veniale est sub p̄cepto. Quartū sunt
filii t̄ filie q̄ fruole offendit penteo: t̄ s̄i eis
m̄obediētes t̄ infideles in vita ip̄oy: et post
mortē nō subuenit̄ aiab̄ ip̄oy. t̄ taleo pue
re o punit qñq; de in corpe. in reb̄ t̄ in aia,

De sancto Jacobo apostolo

q. q. tri. tenet qd ad restitutionem fame ac
ad remittendes cuiuslibet rei subtracte. Insup-
qui audiunt libenter detractibet et cito credit
grauis peccant. Cui dñ in decreto. Qui falsus d
alio perficit et qd criminis cito credit: uterque re est
et q. iij. nō solū. Item sunt viri et vnguentum mu-
lieroe qd deū offendat superbiendo in vestib et
exornando. Nam qd qd mulier sive vnguento se ore
natur in crinib: in facie in peplo: i cingul: in
vestib: in spaciendo se i speculo: t b faciat ex
superbia: illudicendo masculos ad malas concupi-
scere: et rabi mulier vel vnguento peccat mortali.
Si mascul qd omittit se tali intentione: vt. s.
possit allicere vnguento sive muliero ad malus
actu etiā peccat mortali. Et etiā ampliatio
esculido: iocādo cū mulierib vel vnguento: si
hoc facit et levitate peccat veniali: si facit
et mala intentione: tūc peccat mortali. Si
culpabilis ē mulier vel vnguento qd scieret volunta-
rie admittit tales iocos tali intentione. Cui dñ
in decreto. De iudicat intentionem. de pe. di. i.
Si si mascul emeret mulieri vel vngueni no-
tu annū vñ dedicatione: t p̄p̄naret fibi bur-
sam: cultellū: t sic de singulis. si b facit bona
intentione nō peccat: si mala intentione. s. vt
posset eā puocare ad malū actu peccat mor-
tali. Si si facit sibi crinale vel emit sibi cho-
ream mala intentione. Nam qd cū due p̄sonae
stant in illicito amore hinc maiorē amore
ad se inuidē qd ad deū omnipotē: tales qd diu-
sic stant nō sunt in statu salut: t multipliciter
peccat mala cogitādo: t etiā de nocte somni-
endo. bibēdo leqndo: ridēdo: rāgēdo: ample-
xādo: iocādo: munuscula vel lras dirigendo
t sic de singulis. Oia ista iā enīerata qd fiunt
mala intentione sunt mortalia. viii Amb. Intē-
tio op̄ tuō nomē iponit. Si supbi qd in die
b: feitiis chōriyāt g: n: peccat qd si manus
b: suis incretim laborarēt. Decimi s: qd excess-
dūt modū t mēsurā in comedēdo t bibendo
sic qd inebriant. vel etiā nauseā vel vomitū
habeat p̄p̄ supfinitatē cibit pot: tales gra-
viter peccat. vñ fm. Vñ. de vii. Quicūq in
ebuaf vel excedit mēsurā i comedēdo: si b fa-
cit cū p̄positio peccat mortali. etiā i tali ebue
tate occidit vel alio qd cū alia morte morit:
eternalē ve qd dñ in ps. x. Ignis sulphur spi-
rit: p̄cellarū p̄ calic co. Elndecimi s: ira-
cūdi t inuidiosi qd irasciunt cū deliberaōe t
p̄sensu rōis: t cogitat in aio suo quō possint
se vidicare: tales peccat mortali: t erūt rei i
iudicio. Aliorū p. Oia qd irascif fratri suo re-

Germán

fratre. Unde legif cū quidam peccata sua scri-
pūisset i quadā cedula t cā sub pallio altare
brē marie magdalene posuit: rogano eōve si
bi indulgētiām impetraret. q postmodū ce-
dulam accipiēs peti sua de ipsa cedula oīa
electa iucuit. Itē pōt impetrare ne aliquis
mouiat sine cōfessiōe t sacra eucharistia. Elī
legif q quidā milie singulio āni ad corp
brē marie magdalene consuecerat venire. q
postmodū in pīlio est occiso. et dū in feres
tro portare t a parentib⁹ et cognatis plan-
gereb⁹ brē marie magdalene pijs qrelis oppo-
nabant cur deuotū militē suū moui sine cōfes-
sione et penitētia permisisset. Tunc subito q
defunct⁹ fuerat stupentib⁹ cūctis surrexit: et
sacerdotes ad se vocari fecit. Cūq deuote cō-
fessus fuisset t corpus christi recepisset: pti-
nus in pace requieuit.

De sancto Iacobo aplo. Sermo. xviiiij.

Ic ut sedeant b̄i duo filii
mei vñ ad dexterā tuā : et aliud
ad sinistrā in regno tuo. Ita scribitur
Mat. xx. Mar. x. 2 in ista

Festimūtātē euāgeliō. Notādū q̄ mīt sc̄ti iacobi t̄ iobis petiuit a r̄pō vt honořes illū faces ret filijs suis vt in regno suo honoraret eos sic q̄ vn? eoz sederet in regno suo ad dexterā: t̄ ali? ad finistrā rāq̄ frēs sui: et alios et cellerēt. Uñ in p̄nti smone ad honořē sc̄ti iacobī tria sunt dicēda. P̄: io enāgeliū b̄z tertū t̄ aliq̄ p̄uilegia sancti iacobi. Secundo aliq̄ p̄ informatōe nostra. Tertio aliq̄ miracula. Quātū ad p̄mā partē illius sermonis sciēdum q̄ sanctus iacob? cuius festū hodie es leb:af b̄z septē p̄uilegia. Primus q̄ fuit nes pos ḡ̄gimor t̄ cōlanguine? r̄pi. q̄ mīt ipius fu i. Ios:o: marie. t̄ id qdā p̄rogatiua diligif a brā ḡ̄gine t̄ a r̄po rāq̄ cōlanguine? et propin quo. Secundū p̄uilegiū: q̄: dicif iacob? maior sicut alter minor. Let hoc p̄mo r̄one vocatio nis. q̄: p̄mo vocat? est a r̄po. Secundo ra tione familiaritatio. q̄: maiori familiaritas tē videt r̄ps habuisse cū isto q̄ cū alio. q̄: ip̄ sum ad secreta sua admittebat: sicut fuit ad puelle reiūscitationē t̄ ad gl̄iosam trāfiguratiōnē. Tertio r̄one passiōis. q̄: p̄m? inter ceteros ap̄los passus ē. Sic ḡ dī maior alio er eo q̄ p̄mo vocat? est ad aplat? ḡiam: ita potest dici maior et eo q̄ p̄mo fuit vocatus ad ceteritatis gl̄am. Tertiū p̄uilegiū: quia p̄matū tener inter oēs apl̄os. q̄: p̄mus fuit q̄ p̄o r̄po passus est; et ei glo:iam sue v̄fionis

XXVIII

I
ostendit in regno cœlesti pre obibus apostoliqe
Et calixpapa dicit. Ipse martyrum sanctus
nuit in die qua epo anociatus est et passus.
Unus canis de eo. O iacobus qui iter apostologum
prominatu tunc: promuo eoz martyrio laurus
tus. Quartus priuilegius: qui pre ceteris scris
visitatur sepulchrum eis ab obibus: et epo dispe
sare potest in votios: exceptis tribus. I. Petri et
Pauli: terre sancte: et ad limina sancti iacobi.
illa tria vota sunt casus papales. Et me
rito eius sepulchrum visitat. qui ipse iuuat bo
munes in vita et in morte: et post mortem. Entra
pprofet eis miraculosam translatiⁿonem. Offidit enim
scutus iacobus in sua translatione promu miraculus
in aqua. qui discipuli eis cum sacro corpe iphuis
maris se exponentes sine remigio icolumos pre
uenerunt ad terram et mare tranquillum bberunt.
Itē in terra et in lapide. qui cum corpus in terras
depositus super quedam lapides: mot lapis
corpus cessit: et in sepulchrum se mirabiliter co
aptavit. Itē in igne. qui cum monte ascendiſent
diaconi igne spirante vertute scutus crucis pre
diu secuerunt. Itē i thauis indomiti. qui fetus
signo crucis sup thauos ut agni pretinumuscue
scunt: et eos iugantes corpus scuti iacobi cum lapi
de sup quem posita fuerat in curtu posuerunt
Boues autem sine regimie alicuis corpus in pala
cum regime lupe detulerunt. Qd illa videtur stu
pens credidit et christiana effecta: oia qui discipu
li scuti iacobi petierunt tribuit: et palacium in ec
clesia scuti iacobi dedicatos magnifice eis dona
uit: et in bonis opibus vita finiuit. Et eis de
hac translatione legis in cronica Bermanni pre anni
no domini. xlviij. dum epobis iacobi duceret ido
miti boues: die clara stella appuit in capo in
aspectu omnium hominum. Inde ciuitas illa vobis reg
escit eis propter eis apostolla vocat. Quatur priuilegius
qui unus articulum de. xii. articulus fidei compo
nit dicenda. Qui accepta est de spusceriat et ma
na christiane. Unus sciendum pre non solam est necessarium
christiano credere filium dei: sed est necessarium est cre
dere eis incarnationem pre quam nobis visibiliter appu
it. Baruch. iii. Post hec in terris visus est: et
cum homibus conuersatus est. Quod autem christi incarna
tio facta sit hoc quod in festo anniversariis est.
xiiij. propter prima post mediū. Sextus priuilegius pre
in qualibet missa quotidie noiat. Septimus
pre hodie festum ipso solenniter celebrat ab omnibus
bus christi fidelibus. Quantum ad secundas pre
tem sciendum pre sicut iam in statu propter m*is*
sia vbi decime sunt solmēde: in quibus plurim
us peccant et deum offendunt: ergo pro in
formatione simplicium tunc aliqua sunt hic

De sc̄tō Jacobo

Dicitur de decimis. Circa q̄d sciēdū fin̄ ale
zandū de agia p̄mitre incepunt ip̄e Abel
odatione ip̄e Noe. decime ip̄e Abi: abe. q̄d
erūbūt dei Abrābā dedit decimā. Abels
chyledēbā sacerdoti dei summi. ut b̄ Gene.
mū. Et quo pes q̄d et antiquo date sunt deci
me. Nā ad abrābā v̄sq; ad r̄pm elaphī s̄t duo
milia annos. r. xv. anni. t̄ iāg a ip̄e r̄pi sunt
trālēt mille ḡdringenti. xlvi. anni. Ergo illi
grossi doice nō verū loquuntur q̄d dicūt q̄d fa
cēdōtēt erogitauerūt t̄ instituerūt decias
q̄d de in reten lege instituit t̄ precepit dare
decisa. Malach. iii. In seite oēm decimatio
nē in horētū meū re sit cib̄ in domo mea. Et
enā in nouo restamētō b̄m sc̄tm̄ Zho. n. ii. q.
lxxvii. Preptū de solutōe decimātū p̄dicatū
est a ip̄o. Elī de hoc b̄t Malach. iii. Reddite
q̄d sunt cesans cefari: t̄ que sunt dei deo. Ma
la b̄. r. Dign̄ est op̄ari intercede sua. Nas natu
ralis dicitat rō vi necessaria mīstrem̄ illis q̄d
nob̄ sp̄ūalia mīstrāt. Elī apls. i. Lox. ic. Si
nos vobis sp̄ūalia seminam̄ nō magnum ē
si nos v̄ra carnalia metam̄. Item sciēdū
b̄m sc̄tm̄ Zho. de aq̄no: q̄d generalit̄ de oī lus
cro lictō debēt dari decime etiā si diuersa se
mina sp̄argant in codē anno: tūc de oib̄ fru
ctibus dāda est. ettra eo. et p̄te canonicoī. Unde in crēpī būius Jacob pater duodecē
tribū filioz isrl̄ dīnt ad eā: vt b̄t Be. xxvii. Cūctoz q̄d deces 10 mibi deciās offeram tibi.
S̄t oī q̄d h̄z in hoc mundo: h̄z a solo deo. Unde apls. i. Lox. iii. Quid habes q̄d non
acepsit. Dicrat enī ius naturale q̄d de debē
t̄t de substātia sua propria honorari. b̄m illō
Prover. iii. Honora deū de tua sub̄a. Et deci
me nō debēt dari deo q̄d dedignat h̄d
di. xlvi. c. vli. Sciēdū q̄d dantes decimas fis
deliter remunerant. Primo in remuneratio
ne ip̄ali q̄d est abūdantia rerū. Unde Augu.
Antiqui patres copys oib̄ abūdabāt: quia
deo decimas dabāt. Secundo remunerat̄ de
copali q̄d est sanitas corporis. vnde Augu. Si
decimā dederis: nō solū abūdantia fructuū
accipies: b̄tētā sanitatē corporis conseqr̄is.
Tertio remuneratione sp̄ūali que est remis
sio petō: etiā remuneratione celesti q̄d ē ade
ptio etē noz p̄mioz. vñ Aug. Qui vult sibi
celeste p̄mioz cōpare aut petō: veniā p̄ome
ren: decimā reddat. Elī dī in decre. Da deci
mas ut celestia t̄ eterna possis p̄mereri. xvi.
q. decime. S̄t q̄d oppositū q̄d decimas infide
liter solūt tria mala incurrūt. Pūmū ē pe

Sc̄m̄o

cobum abserunt: t̄ filiū innocentē suspens
sus ē quē sanct̄ iacob̄ in patibulo. xxi. di
ebus sustentauit t̄ celesti dulcedine refocilla
uit. Item palitici. Elī cū sanct̄ iacob̄ duces
retur ad locū decollationis in via vidit quē
dam paraliticū iacentē t̄ clamantē. Sancte
iacobē apostole ielu ip̄i libera me a dolonib̄
ebus oīa mēbia mea crucianf. Aut ad eū ias
acob̄. In noīe dñi nū ielu ip̄i crucifī p̄ cu
iūs fide duco: ad decollandū exurge san̄t et
benedic creatorē tuū. et p̄tin̄ exurrit et ce
pit gaudēs currere t̄ benedicere nomē domi
ni nostri ielu ip̄i. Itē in extremis inuocād̄
est sc̄tō iacob̄. Elī qdā infirmat̄ occubuit
t̄ p̄ tridū mutus fuit. et cū amonereb̄ v̄bis
t̄ signis vt cōfiteret t̄ disponeret de reb̄ su
is audiebat eos loquētes: sed nō poterat risi
dere eis. Et cū hoīes mortē eius expectarent
quarta die respirans: ḡt̄s Deo et b̄tō iacobo
ap̄lo retulit t̄ dicebat q̄d demoneo ad eū ve
nerant ita eū opp̄metes q̄d nec loq̄ nec resp̄i
rare posset: si nunc b̄tūs iacobus veniens de
mones a me repulit: t̄ loq̄lam mīhi restituit
qui p̄dirit se moriturū cito: et nomiauit quē
dam divitē damandū t̄ cito moriendū ma
la morte: nisi se emendaret: qd̄ ita euēit. Ip̄
se aut̄ cōfessione facta t̄ ordinatis reb̄ suis
in pace postmodū in breui quieuit. t̄ ille dis
tues de q̄d dixerat nō se corrigēs: n̄ p̄cipēdens
iniquodā exercitu lancea cōfīxus subitanea
morte expirauit. Itē quidā iuuēis in vigilia
beati iacobi in segetes tūtoris sui ignē ap̄
posuit eo q̄d hereditatē suā sibi v̄surpare v̄o
lebat. Tēt̄iḡ t̄ cōfessus ad caudā eq̄ trahē
dus: t̄ incendio adiudicat̄ est. Qui p̄ctm̄ cō
fitens t̄ sc̄tō iacobo se deouēs: cū sup̄ fr̄as
petrosam in sola camisia dūti tract̄ fuiss:
nec i corpē nec i camisia sensit aliquā lesionē
tādē ad palū ligat̄ ē: ligna vndiq̄ p̄gerunt
igne supposito ligna t̄ vincula cōburunt: s̄t
ip̄e sp̄ b̄tū iacobū inuocauit: nec in corpore
nec i camisia aliquā lesionē sensit. Quē cū in
ignē iterū vellēt iactare erip̄f: t̄ de in aplō
suo mirifice collaudaf. Itē mercatores qui
vadunt p̄ fr̄as. Elī legit q̄d quidā ab hostib̄
t̄ raptorib̄ p̄secut̄ b̄tū iacobū deuote iuos
cauit. Tūc apls inf̄ eū t̄ hosteo q̄d cū acīt̄ ises
quēdo capē intēdebāt appuit: t̄ hostib̄ cum
sc̄t̄ leucis insequētib̄ clipei sui p̄tectōe libe
ravit. Itē captiuo: s̄t p̄t subuēire. Elī qdā ca
ptus t̄ in p̄fundū turris ab inimicio iacet̄: t̄
captiuo deuote inuocauit sc̄tm̄ iacobū cū
apparuit: t̄ cū ad summitatē turris eleuauit

XXIX

t̄ a sublimitate tumo q̄d sublimitas. vñ. ca
bitoy crat v̄sq; ad terrā vñ salū faciēs ico
lumis penit̄ euās. Item legit q̄d x. xp̄iam
a sarraceno sunt capi: q̄d deuote inuocauit
sanctū iacobū: t̄ ip̄se apparuit eis dīcēs. Ec
ce assūt̄ quem vocat̄: et soluit vīncula eo
rum: t̄ eos libere abire fecit. Itē succurrēt̄ i
pericolo mano. Elī qdā p̄grin̄ ab hierosol
ymis rediēs sup̄ orā nauis sedēs cecidit. cu
b̄tū iacobū alī v̄cib̄ implorāt̄ qdā sociū ip̄h̄
clipei suū in mare p̄ciecit. dī. Gloriosissim̄
iacob̄ cuī auxiliū inuocas antīlief tibi. Et
ille clipeo accepto b̄tō iacobo ducēt̄ tñb̄ di
ebus t̄ noctib̄ natās vestigia nauis secutus
ad op̄atū portū post alios in columnis venit
t̄ quēadmodū b̄tūs iacob̄ ab hora qua eū in
uocauit p̄ capitī verticē iuḡ manu tenēs
porreterat: cūctis enarrauit. Itē legit q̄d due
naues. s. sarraceno p̄t xp̄ianos in mari se for
titer d̄bellauerūt: t̄ xp̄iam deuote inuocau
rūt sanctū iacobū. statimq̄ dei virtute t̄ oīo
ne sc̄ti iacobi sarraceno: nū nauis valida tēpe
state p̄icitari cepit submersa ē cū pagans
t̄ xp̄ianos pupis b̄tō iacobo ducēt̄ ad opta
tū locū cū salute p̄uenit. Itē paupēs q̄d ha
bēt̄ panē comedere sc̄tm̄ iacobū dīt̄ inuocare
Elī vir quidā a sancto iacobo rediens egere
cepit: t̄ nō b̄ns vnde emeret sibi panem. qua
dam die v̄sq; ad nonā ieiunans t̄ mendica
re erubescēs: tristis et angustiat̄ valde fuit
vñ sc̄tm̄ iacobū implorāt̄ sub quadā arboē
sol̄q̄uit. ibi q̄d paululū dormiēs somniabat
q̄d sanctus iacob̄ eī pasceret. Euigilās aut̄
statim panē subcinericiū ad caput suū rep̄it
de quo q̄ndecim diebus bis in die sufficient
edebit̄: t̄ altera die semp̄ eundē panem ite
grum in sacculo inueniebat.

De sancto petro advincula. Ser. xii.

Irupisti domine vincula

mea tibi sacrificabo hostiam iau
dis. ps. cxv. Bētā maf ecclā repres
sentat hodie op̄ mire ḡt̄ t̄ potē
tie q̄d dē fecit in liberazione b̄tī petri dē car
cere. Elī in p̄nti sermone tria sunt dicenda.
P̄:io q̄re hoc festū petri advincula institutū
fit. Secundo aliq̄ p̄ informatione nīa. Tertio
exemplū. Quantū ad primā partē sciendus q̄d
hoc festū solēnitat̄ sc̄tā mī ecclā t̄ institutū
est plurib̄ de causis. Primo p̄pter liberatio
nem b̄tī petri miraculose a vinculis. Elī legi
tur q̄d herodes post q̄d decollauit sanctū iaco
bū vīdes q̄d hoc iudeis placeret: cepit t̄ app̄i

De sancto Petro ad vincula

pendere petri et posuit eum in carcere ut post
puncta occideret. Cum autem in crastinum eum pater
etiam efficeret perodos, in ipso nocte erat petri
domus inter duas militum vincit duabus, ca-
epsum; et custodes custodiebat portas car-
ceris. Et ecce ager domini aspergit et lumen resul-
fit in carcere: per rufosque latere petri erat aurum
cum dictu. Surge velociter. Et ceciderunt carceres
de manib[us] suis, et eduxerunt eum foras de car-
ceri. Secunda causa est, quia alterader papa qui ser-
vus post brevi petri regnum renit ecclesiam: qui multos
ad fidem ipsius queritur. Et quirinus tribunus hoc
videns ipsum incarcerauit. Et cum Vermeo pres-
tus que alterader convertit quirino narraret
quod filium suum mortuum suscitasset: dicit ale-
xandro quirinus. Vobis filiam gutturam no-
mine Balbinam, permittit tibi me tuam accipere
fidem filie mee poteris impetrare sanitatem.
Lui alterader. Hoc et duc ipsam ad me huc
pergesque filia adducit. Tunc ipsa cepit vincula
la alterader osculari. Lui alterander ait. Noli
meas catheinas osculari: si catheinas sciti pe-
tri regnas: quod cum deuote oscularis: recipies sa-
nitatem. Illa ait ut osculata est vincula sciti pe-
tri integrum sanata est. Tunc quirinus baptisma
cum familia sua recipiens: alteraderum de carce
e tractat. Tunc alterader hoc festum celebrandum
instituit, et in honore sciti petri ecclesiam fabri-
cauit: ibi vincula reposuit et ad vincula noia-
uit. Tertia causa institutio huius festi est, quia
ome erat quidam imperator Octavianus nomine qui
fortunatissimus in bello fuit. et oia prospero in
regno suo evenerant. Et cum mortuus esset: ro-
manoi adorabant eum pro deo: et die in quo mor-
tuus fuerat celebabantur. Tandem multo tempore post eu-
atoria filia cuiusdam imperatoris ex voto premit
uerum vir quidam inde pro magno mure obtrus-
us ei duas catheinas quibus petri apostoli vi-
ta fuerat. Cum ergo redisset et videret ro-
manos festiuarare in litore, augusti ad honorem
augusti doluit quod ipsi diuinorum honores erant
inter duas divinitates: cogitans quod eos a tali con-
suetudine de facili recuocare non posset: collos
ita est pelagio pape, qui populum blandis induxit
et ab eo ut obliuioni traderetur memoriā illius er-
igitur et celebratur fieret memoria sciti petri apostoli.
Et dicitur quod placuisse illas catheinas quibus de-
rsum tulerat populo ostendit. Papa vero et illa cas-
trensis p[ro]culitate q[ua]d sub nerone id est apostoli vinclis fu-
erat et illis associata ita miraculose una ca-
sa facta est ac si spuma sua fuisset. Vnde papa et re-
monstrans statuerunt ut quod hominum indiscretam re-
m[onstr]ationem faciebat generali damnatio mutata in melius.

faceret apostolus principi petro. Tunc vero vicela pa-
pali eccl[esi]ay b[ea]ti petri posuit: et die illius celebra-
re instituit. Quarta causa quod de beatis petri misera-
culo se a vinculis absoluit: et eidem praecepit ligandi
et soluendi tradidit. Neque autem vinculus petri te-
nemur ligari: absoluisti id est. Ite ipse in solem
nitatem quod de ad vincula bonorum. Ut a vinculis
petri nos absoluatur. Quartus ad secundam prem
illius bimodis sciendis quod praeterea ligandi et soluendi quod
data est beato petro et omnibus episcopis et sacerdotibus
uno modo intelligitur de absolutione petri. Alio
modo de predicione. Unde per informatione simplicius
sciendus quod duplex est predicatione. scilicet maior et minor
bimodo separata sacra. quod nullum sacram recipi
dum est in modo predicatione nec osculum pacis. Et
illius minor est predicatione quod incurrit quod scient
et exhibitione concitat enim predicatione. loquendo:
comeditudo: et predicatione: sic de singulis. Sed dice
res: cum predicator salutem aliquem vobis debet
ut eum resalutare. Undeque quod non dicitur eum resalutare
si potest dicere de te emendet: et bimodo. et etiam
potest ei loquitur plakata: amonendum redeat ad gre-
mum sententias ecclesie et petat absolutionem a pa-
pa vel episcopo qui potest eum absoluere. Alius est maior ex
predicatione quod separata ab ingressu ecclesie concione fide-
litatis. et taliter predicator est velut membrum abscessus
a corpore quod apli nullus est valens. quod enim valens
manus abscessa a corpore: vel pes. vel auris. etc.
Sic ille predicator coram deo et scitis ei nullus est
valens. Ita est sic palma abscessus a vite. scilicet
a Christo. vñ Job. xv. Ego sum virtus non vos pal-
mites. Et sic palma abscessus ad alium non va-
let: nisi ut in igne ponatur et comburatur: et talis
ramus et lignis multaventilia perirent: si non sic
ex palmitate abscessum. vñ Ezech. xv. Si libo quis quod
fieri de lignovis ex omnibus lignis nemorum quod sunt
in lignis silvaz: non quod tollatur de ea lignis non fit
aut operatur: aut fabricabitur de ea parvus ut depen-
deat in eo quodcumque vas. ecce ignis datum est in
escam. vñ Aug. Ois Christus qui a sacerdote predi-
cat satiane tradidit. Unde legitur de sancto Ludouico
co rege fratre qui dicitur quod nolle totum mundum res-
cipere quod scienter per unam noctem per vim diem in predica-
tionem maiori permaneret. Hoc illi tot grossi
homines non curauit quod quicunque per quartum hebdomadas
vel quinq[ue] vel dimidiū annū vel ultra in ex-
predicatione maiori persistunt. Ita quod dum sic prius
citer stat tunc sunt duati omnes missio: orationis
b[ea]ti: ieiunio: elemosinio: indulgentiis totius ecclesie
et si digni intrare ecclesias nisi deficerat ad ser-
monem audiendum. Et si predicator vellet infesse
dimis: tunc alij Christiani dicitur ecclesias exire: nec secundum
duiū audire: nec secundum coedere: nec secundum b[ea]ti

Sermon

bere nec loq. Et si. vix. viri aut mulieres erant
initiatæ ad priuatum: et si vix publice erat dicatur?
Est ibi: nunc oës ibi bibentem et comedentes iure
runt excommunicationem minorem. Sicut si. et. viri aut
plures sederent in una yeba: et si vix eradicata
erat principes in bibendos sededo cum ipso: oës in
cum vix minorum excommunicationem. Et de illa mate-
ria plenius hinc in discipulo de rpe. ser. Ixv. Quis
tum ad tertium precepit nota erat plu. Erat mulier quæ
dabat magistrum dilexit bernardi petri aplin et cum frat-
tum dñi vitam duxit. post obitum eius una deuota
psena orauit pro ea. Cui deuote psene appa-
ruuit bernardus petri dicendo eam esse in mario calore
ignis ppter cõplacetiâ et varietate vestium. De-
cudo in siti et fame ppter deliria corporis et ci-
boꝝ. Letatio in mario frigore: quod pueros et fa-
miliam suam non bene rexit et dixit. Ego ppter suis
eum quod mihi quotidie erbibuit ipetravisi sibi dñe
tiro iesu spoveram tritores et professionem i certu-
mis: et ego ipetrabo ei adhuc in brevi libatio-
niæ a penitentia purgatoriij. vñ Job. v. Ad aliquid
secundum conuertere. Item priuilegia festi petri et plu-
alia miracula reperies supra in festo petri et
pauli. Tertione. xxiiii.

Dicitur de ordine predicatorum. ser. III.

¶ **C**ui custos est domini sui
glorificabit. ut babef puer. tru-
c. Erque thema. puer. s. v.

sancti dñici pūēit. i.ḡr assumpti
Iud. Dicif em̄ dñic⁹ q̄si dñi custos: vel q̄ si et
ftodit⁹ a dñio. qz dñio eū custodiuit in tripli
statu. Primo. s. in statu seculari dedit ei b
incipere. Secdo in statu regulari dedit ei b
pficere. Tertio in statu ordinis fratrum p
carorum quē fundauit t ad pfectionē indui
pseuerare. H̄ exq̄ dñi custos fuit: t dñs e
custodiuit: iō mento gloriabit. Elī i pñti
rione ad honorē sc̄ri dñici tria sunt dicēdā
Primo p̄uilegia sc̄ri dñici. Secdo aliq̄ p̄ inf
matōe nřa. Tertio aliq̄ miracula. Quantu
ad p̄mū sciendū q̄ btūs dñic⁹ h̄s septē p
legia. Primum p̄m. qz aīnq̄ nat⁹ cēt p̄monis
t⁹ est. vñ m̄ ipſi⁹ aīn iñp̄l̄ outū vidit i sōnio
catulū gestantē in utero ardente in ore fa
lam gerentē: q̄ egressus ex utero totā mu
fabricā incēdebat. Itē cui dā matrone q̄ ip
de sacro fonte baptismaq̄ leuauerat videt
q̄ ipuer dñic⁹ stellā p̄fulgentē haberet in
te que totū o: bē illustrabat p̄ que figura
tur q̄ erat futur⁹ p̄dicator: q̄ deberet illu
nare p̄ se t per suos fratres totū mñidum
kbū dei: t frigidos pctō: es accēdere in a
rcm q̄ ei t p̄mī. Secundū p̄uilegiū: qz i

De beato dominico de ordine predicatorum

destitutus: et a vicario iesu Christi sumatur. primo magis fuit a deo predictus. Ille enim erat ille seruus qui de misericordia de quo dicitur. Conuocatio igitur apud puerum fratrem: quod erat numero. vi. regulam beati Augustini elegerunt. qua electa romana rediit innocentius papam defunctum inuenit. et honorum est papa electus: a quo ordinis confirmatione imperatur. anno dñi. Mcccvi. in castro bti Ebo. apli rome apud sanctum petrum confirmatus est ordinis predicatorum. Honorum pape anno pmo. Et est pmo confirmatus inter quatuor ordinis mendicantes. Septimus pui. qui fuit in prisca vita certificatus de futura gloria. et promisit se post mortem fratribus futurum. Et in hoc filio fuit secundum paulum apostolum quod dicit. Certus sum quod reposita est mihi corona iusticie. Insup filios suis ea que invicta sua possedit: ipso in testamento ultimo legavit dicens. Charitatē habete: būlitatem servate: paupertatē voluntanā possidete. Post hanc obiit anno dñi. Mcccvi. Quantū ad secundam ptem huius monachus sciendū ex eo quod sanctus dominus fundauit ordinem predicatorum: tunc hic p informatione nostra queritur utrum p ingressus religionis approbat sequens quod plenaria remissionē oīm peccatorum. Rūdetur bni sanctū Ebo. ii. ii. q. vlti. rōnabilitē potest dici quod sic sicut p assumptionē crucis. Nam hoc est holocaustū maximus quo quod totaliter se diuinis officiis mancipat. quod excedit oī genitū satisfactiōis. ut habeat in decreto. xxxiiij. q. ii. admones. Nam religiosus offert deo oīs res propriae. immo totū mundū ppter deū relinquit: et hoc per votū paupertatis. Itē offert deo corpore ppter p votum castitatis et abstinentias ad quas se obligat p ingressus religiōis. sicut abstinere a carnibus: ieiunare: in straminibus dormire media nocte surgere: et carnis laniis vestibus macerare. Itē religiosus offert deo ppter voluntatē. sicut dicit in decreto. Voluntatē alteri subiungere propter deum est precipuum sacramentum. viii. q. i. sciendum. Item sciendū quod in vita patrum legitur quod eandem gratiam consequuntur ingredientes et proficiētes religionē quam sequuntur baptizati. Et venitus de Gaudiano dicit quod quod profitef: tunc a piso indulgentiā psequitur: et hoc intelligit sicut intendit ea seruare quod in professione pmittit scilicet regulā et ordinē suū. Nam si non intenderet seruare illa tria substantialia. scilicet paupertates castitatem et obedientiam. que promittit in professione sua: ipso facto sic profitendo peccat mortaliter: et non est filius celestis regni: sed

Sexto

est filius gehennae ignis. Itē quod utrum pietas tua possit dispescere cum subdito religioso ad habendum ppter. Rūdetur bni Dumber. quod non qualiscumque auctoritatis sit: nec etiam papa extra de sua monita. Cum ad monasterium. Sed p latro potest dispensare et causa rōnabilitē et necessaria ad incertū usum. Sed vitima voluntas religiosi dī sp esse subiecta pīato ut refugiat quod voluerit. quod oīs religiolus quod hī aīmō nō religiū dī nec ad cōditatē ponēdi quod pīat. hoc crederit ab eo: talis religiosus ē cōsa deo pītari et semper in pīto mortalē: et nullus potest cum absolucere a petio suis cōdīis stat in talī ppositione resignādi. Itē quod an religiosus vel religiosa mortalē peccat dicēdo: meus liber: mea cappa: mea tunica. et sic de suis gulis. Rūdetur bni Huber. si dicit et lapsus lingue nō peccat mortalē. Si autē pposito et aio assertivo quod ē ppter dicere: peccat mortalē. vñ Aug. Nō dicas aliquid ppter: si sunt vobis oīa cōia. vñ Bre. Abdonachus hī oī obolum nō valet obolum. Quātū ad tertiam partē monachis sciendū quod oīs hoīes dī sanctū dñicū in oībus necessitatib: et infirmitatib: corporis et aīe tāq singularē patronum iuocare. Peso pentes cum pueno. sicut dī duo pueri muti a nativitate pīascunt: aliq. quodē super quātū et dimidiū: et alter super tertium et dimidiū agēs annos. Facto autē voto paf coē iuocavit scīm dñicū: et statim ceperit pfecte loq. Itē quidā puer noīe hennicē p octo dies vel amplius egredi: orationē grauissima decubēs nec iam loq poterat: nec eībū nec potū sumere. Cum etiā igitur de salute eiō desperatib: iuocat brūs dñicū: et subito redit salu. Item parvulus cuīs dā nobilio viri filiū letali febrium infirmitate obiit: cui corpusculū paupēris involutū est: et domū ad sepeliendū fuerat iā delatū. Alter vero puer accersiri ad se fecit plebanū: corū quo et oī ppter emissorō cum deuote bni dñicū iuocasset quem plorabat mortuū repit viuū. Itē quidā comitissa habuit iuuenē filiū: quod pīscationē insistēs an aquā cecidit et submeritus ē. Abagnus autē spacio tēponis interiecto eiō corpū in profundū humis requiū mortuū est eductū. et prefata dīa p resuscitatōe filiū bni dñicū iuocauit pīmit tēs se ad suā reliquias psonalē rūnūs pīdī accessurā. statim vidētib: oīb: puer quod fuerat mortuū revixit. Itē potest subuenire cōcis. Elī legit quod quidā mulier oculos priuata lumine p treo annos et amplius iuocato beato dñicō votū fecit: et statim oculos lumē recepit. Itē

XXX

De sancto Laurentio

quum sacra est. Sacerdos igitur auctoritate per magnum fecit edicium: multo deo timetibus inuitos. Ad hoc pueri quartam febrem veras et alias angullas edebat* non edebat. At ipsi famulus dominus mortellum. Agnus crucis numeri obtulit deo. Cede in nomine saluatoris. Comedit et ab oī febre cura loca interroga. In rotaria verum sorores sane carent. Unde rotaria quod due sorores iam doce et dic eis quod precipio eis ne amplius febri carent. At illa pueris infirmis et pte prius mitate surgentes incolumes adierunt. Unde etibz alios sororibus et stupentibus de tanto mureculo. Itē hys pte sag mortuos. Unde legit quod quedam matrona cuius romana vidua. Nec habebat paulum filium infirmum. Cum vero die quodam in ecclesia sancti Martini esset predicatur sanctus dñe: matrona desiderio audiendi prophetam dei ex ore sancti domini filio infirmo relicto ad predicato rem venit quod paudita ad dominum reverentia filius defunctum regit. Que assumptus secum accipit suscepit: et tunc mortuum puerum tenuit ad sanctum dñm: et misit mortuum ad pedes eius. et pstrata cora eo cepit rogare cum lacrymis ut sisbi redderet filium suum salvum. Tunc sanctus dñe: successit ab ea paululum: et pstratus oratione breui coplera surrexit et accessit ad mortuum crucifixum facies sup ipm: statim viuere et sanare surrexit. Itē legit quod. viri sancti iacobi limina voluntates visitare et intrantes nauem: et pie multisitudine hominum absorpta est nauis et submersa sunt oēs. Erat autem ibi orans in ecclesia iuxta funeris sancti dñi: vidensque primorum puerorum eum ad dominum ut suos peregrinos liberaret a morte: et cōuersus ad flumini dicit. Precipio in nomine ihesu christi ut ad ripam oēs veniam. Statim ad hoc vocem omnes qui submersi in aqua latuerant sup undas apparuerunt. Tunc undique accurrerunt homines numeros de fluctibus incolumes adduxerunt: clementiam saluatoris et sui almi confessoris domini merita predicatorum. Et adhuc multa alia miracula repies in libello de vita et obitu eius et miraculis brevi domini.

Sedatio laurentio. Germo. xxxi.

Robauit me quasi aurum
qd per ignem transit. Job. xxiiij. **Beatus laurentius** fuit aurum ppter pfectio vite: et fuit ppter p examen pene. Unde i ppter finem ad honorem sancti

Germo

laurentij tria sunt dicenda. Primo puerum ipsius. Secundo ab eo in formatore nostra. Tertio aliqui misericordi. Quartu ad puerum sciendum quod sanctus laurentius hys septem puerum. Primu quod in pueritia incepit ipso fuisse ei sua innocencia obtulit. et hys deo valde gratu. quod talco inoccēta offerunt deo pueri vnu. I. inoccēta sua: sed antiquo petreco offerunt deo feces quod in senio a pte incipiunt deo fuisse. Juvenes dicit a inuictute icipit deo fuisse ppter sancta bona quod inde puerum: quod in die scilicet de pte. ser. tr. I. Secundum puerum. qui fuit a chrysostomo diaconi domini apostoli ecclesie romane filius cum sancto vicente: et tunc in hoc non subpunit. quod legis de eo quod pte persecutiōis querbat pauperes p domos et pascibat eos. et pedes lauabat et osculabat. et proprio sui saluatoris. Tertium puerum. qui multus fuit misericordis. quod thesauros ecclesie dispicit et dicit paupribz. Eius pte brevi laurentii ipato: philippus et filius suus et nomine philippus fidem christi receperit. Erat autem miles ipato: et nomine decius bellico subiungaret: quod et fecit. et cum victoria romana rediit: quem imperator cum magno honore receperit. Tunc ille ipato cepit abiire et de morte domini sui cepit ptractare. Eius gressus ipato: in stratu qescrevit: decius latens itrauit et ipato: iugulavit. Exercitu autem ipato: cum pte et pte sibi attrahit. Audiens hys filius ipato: vehementer expavit: et oēs thesauros pueris sui brevi pape commendavit: ut si ipm a decio interfici ptingeret thesauros ecclesie paupribz erogaret. Tunc de cito in ipato: est perfundat: et filius ipato: cuius multe ipsianis occidit. Post brevi deciu de thesauro domini sui inquisitionem facies: oblatus est ei brevis fuit: tamquam pte coleret: et ipato: thesauros hys. Et cum brevis fuit: p deciu icarceraret. oēs thesauros quos hys dedit brevi laurentio: picipiens ei ut ecclesie et paupribz erogaret quod et brevis laurentius fideliter fecit: et oēs thesauros largit et pedit. Quartu puerum. qui matrem martyris fuit. Primo enim decius qui reguit anno domini ccxlii. p duos annos et meses ser. irat fecit cum scorpionibz cedi. Secundo cum fustibz cedi. Tertio ardētia ad latera eius apponi lamia. tunc brevis laurentius dicit. Domine ihesu christi misere mihi fuso tuo. Et dicit. Domine ihesu christi suscipe spem meam. Et vox de celo. Adhuc misera tibi debet p fide christi certamia. Tunc decius ait. Demones illū isolant nec deos: nec tormenta: nec pincipes timet. et fecit eum aī se fermi: et oīa gna tormentorum apposuit ei: et ait. Non ista i te cum supplicio et ppenitentia ei. Absolutus est autem dicens ille et sepultus in inferno. Dicit decius. Affera fletus

XXXI

ercent opa mie: quod deo in extremo eriget illi: dicio a qualibet hoīe. vñ. Mat. xxiij. Elimiū et non dedisti nubi manducare. Item. Idee maledicti in ignem eternum. quod quodcumque vni de minimis meis non fecisti: nec nubi fecisti: et eadem mensura qua mensi fueritis: remeū tietur et vobis. Quantu ad tertiam premiacionem quod pte hoīes debent bodie sancti laurentii um deuote inuocare. Et pmo illi qui patiūtur dolore oculorum. vñ quadam nocte brevis laurentius in domo cuiusdam ipsiani vniuersitas et quendam eccliam ibidem regiōis facto signo crucis eius illuminauit. Item quodam erat genitulus qui lumine oculorum pderat. cui brevis laurentius lumen se ei restituere promisit si in rpm crederet et bastisma susciperet. Ille baptizari instar postrulauit. Accipiens autem beatus laurentius aquā dicit ei. Omnia in confessione lauantur. Eius: quod ipsum de articulis fidei diligenter interrogasset: et ille oīa se credere confessus fuisse: quod oppositū infelices sunt duri et is misericordes: quod sum Arist. in topicis. Sic ppositū in pposito: sicut oppositū in oposito. Et tales auari et duri in malo statu stant: quod non sunt in charitate. vñ. i. Job. iii. Qui habuerit subbas huius mundi et viderit frēm suū necessitates bene et clausent viscera sua ab eo: quod charitas dei manet in eo. q. d. nullo modo. Item motus corporis furibz et rapacibz. Amb. i. b. Non minor est criminis hystri tollere quam cuius possesse indigētibz denegare. vñ etiam Basilicus non inquit spoliator: et quod dispēsanda receperisti: ppter reputādo: est ei paupis famelici quem tu tenes: nudi tunica quam in pcam seruas: discalciasti calcei quod penes te marcescunt: nudi genit aurum quod posides habuisti. vñ Christus dicit. vñ. xvij. quod difficile quod pecunia habuit regnum dei intrabat. vñ est Iacob. ii. Judicium fiet ei sine misericordia: hic non fecit misericordiam. Hic dei misericordia non potest pmereri quod hic misericordis non fuit. Hoc illi tenaces attēdere deberet quod potest id quod remanet pauperrim putrefieri: suantes hys et nimia peccata quod ea paupribz erogaret. Sic non fecit brevis. Et dicit et dedit paupribz: non dedit canibz aut porcos sicut plures diuites meli pascunt suos canes et porcos quod pauperes sese canibz pparando offam: vel dando eis carnes: de quod pauperes et infirmi possent refici. Tales iniuriant illū diuitē de quo. Luce. xvi. Qui inducunt purpura et byssos: et epulabat quotidie splēdide: et mēdiū lazarū rasebat ad ianuā eius vīcenibz plenū: cupiens saturari de mensa quod cadebat de mensa diuitis: et nemo illi dabat: si et canes veniebat quod et lingebat vīces et ei. Absolutus est autem dicens ille et sepultus in inferno. Dicit fiet illius malis diuitibz quod non

De assumptione virginis Marie

aplo ppter pditionē p mādum disperfa
bā virgo maria iuita monte syon in domo
sua dī remāfis. oia q̄ loca filii sui. s. baptis.
m̄ ieiunij: passio: sepulture: ascēfis quo
usq̄ vīte visitauit. Die q̄ quadā cū in deside
no filii sui dilecti eēt accensa: angel⁹ apparu
it ei dicendo. Ene bñdicta: accipe bñdictib⁹
a filio tuo dñs ieu⁹ xp̄o. tertia em̄ die a
corpe assumēto: nā fili⁹ tu⁹ te expectas. Lui
maria. Di inueni grām apud filius meus tūc
tria rogo. p̄sio vt frēs mei apli p̄gredens: vt
eo aī mortē meā videā. Secundo vt demo
neō in mortē nō videā. Terti⁹ vt fili⁹ me⁹ p̄
aīa mea psonal⁹ veniat. Lui angelus. Oia
que postulas obtinuisti. Factū est aut̄ cū Jo
hannes in ep̄b̄lo p̄dicaret: celū subito into
nuit et nubes ip̄m attipuit: et ante domū nā
rie collocauit. Quē mariavidēs dicit. Fili⁹ io
hannes: memo: esto verbo⁹ ei⁹ q̄ me tibi in
matrē: et te mihi in filiū cōmēdauit: ecce me
tibi cōmendo: q̄: tertia die sum migratura i
celū. Dicit q̄s iobes. Ultimā essent hic oēs fra
tres mei coapl. Hoc dicto aī ostium statim
oēs assūt. Qui vidētes se paris mirabane
personē q̄s enarrabit. q̄tū em̄ ḡe in terris
adepas est p̄e ceteris: tñ etiā i celis ebtine
bit ḡlie singularis p̄ncipatū q̄ si oculus nō
vidit nec auris audiret nec in cor boīs ascē
dit q̄ p̄parauit de⁹ diligētib⁹ se: qd tūc de
us p̄parabit ḡignēti se. Et etiā qd oib⁹ cer
tum est: diligēti p̄e oib⁹ q̄s loqueſ. Felix
plane maria: etiā multipli fehlt. siue cū exces
pi saluatorē: siue cū excep̄ta saluatorē. Vie
ro. quoq̄s indignū se arbitras ait. De tali tās
taḡ me loq̄ indignū fiteor: si et puto q̄ ne
mo sit q̄ p̄sumat nisi q̄ p̄tra sint q̄ pandantur
penit⁹ ignorat: tñ si ad hoc nemoidone⁹ inue
nitur: votis oib⁹ nō dñ cessare q̄libet etiā pec
caro: a laudib⁹ brē. Marie ḡymis: quis ex
plete neq̄at qd sentit. Si iḡ illi doctores ta
les ac tātī si reputat se sufficiētē nec dignos
laudes virgini enarrare: qd nos dicturi sus
mus qb⁹ nō adest aliq̄ p̄rogatiue aut suffici
entie libertas: nec dignitas vite. S̄i recurret
dā est ad illā de q̄ locutum sum: vt apud fili
um suū nīas insufficientia adiuuet: indigni
tate excusatē. Elī in p̄nti h̄mōe tria sunt di
cenda ad honore⁹ ḡymis ḡlyose. p̄sio de eius
assumptione: quō optimā p̄tes elegit. Scđo
aliqua p̄nīa informatōe. Terti⁹ dicā aliqua
miracula. Quantū ad p̄mū sc̄iendū q̄ p̄sio
dicendū est euāgeliū et hystoria quō obiit et
assumpta est. Elī leḡt q̄ post ascēfionē dīlī

git que nō auferet ab ea. Erba
proposta. Lu. r. originaliter sūt
sc̄ipecta: et in euāgeliō bodieno le
ctionaliter recitata. Extrationē bñi⁹ sanctis
fime ḡamis et gloriā sue sacre assumptionis
nec sufficiētē sum⁹ inq̄rere: nec digni sum⁹
alīa nūciare. Elī cū duo sunt doctores p̄ci
pui. Ber. et sc̄iū a Viero. vnuis tñ. s. Ber. repu
tat se insufficientē. ali⁹. s. Viero. reputat se
indignum. Ber. em̄ reputat se insufficientē
ita dicēs. Xp̄i generationem et marie assū
ptionē q̄s enarrabit. q̄tū em̄ ḡe in terris
adepas est p̄e ceteris: tñ etiā i celis ebtine
bit ḡlie singularis p̄ncipatū q̄ si oculus nō
vidit nec auris audiret nec in cor boīs ascē
dit q̄ p̄parauit de⁹ diligētib⁹ se: qd tūc de
us p̄parabit ḡignēti se. Et etiā qd oib⁹ cer
tum est: diligēti p̄e oib⁹ q̄s loqueſ. Felix
plane maria: etiā multipli fehlt. siue cū exces
pi saluatorē: siue cū excep̄ta saluatorē. Vie
ro. quoq̄s indignū se arbitras ait. De tali tās
taḡ me loq̄ indignū fiteor: si et puto q̄ ne
mo sit q̄ p̄sumat nisi q̄ p̄tra sint q̄ pandantur
penit⁹ ignorat: tñ si ad hoc nemoidone⁹ inue
nitur: votis oib⁹ nō dñ cessare q̄libet etiā pec
caro: a laudib⁹ brē. Marie ḡymis: quis ex
plete neq̄at qd sentit. Si iḡ illi doctores ta
les ac tātī si reputat se sufficiētē nec dignos
laudes virgini enarrare: qd nos dicturi sus
mus qb⁹ nō adest aliq̄ p̄rogatiue aut suffici
entie libertas: nec dignitas vite. S̄i recurret
dā est ad illā de q̄ locutum sum: vt apud fili
um suū nīas insufficientia adiuuet: indigni
tate excusatē. Elī in p̄nti h̄mōe tria sunt di
cenda ad honore⁹ ḡymis ḡlyose. p̄sio de eius
assumptione: quō optimā p̄tes elegit. Scđo
aliqua p̄nīa informatōe. Terti⁹ dicā aliqua
miracula. Quantū ad p̄mū sc̄iendū q̄ p̄sio
dicendū est euāgeliū et hystoria quō obiit et
assumpta est. Elī leḡt q̄ post ascēfionē dīlī

Sermo

anno obiit. Sed q̄ris quale virga beata h̄go
durit post chūstī ascēfionē v̄sq̄ ad ei⁹ assū
ptionē. R. del p̄m Viero. q̄ brā h̄go istā res
gulā sibi statuerat: vt a mane v̄sq̄ ad tertīā
orōni infilsteret. a tertīā v̄sq̄ ad nonā op̄iva
caret. a nonā h̄o ab oīoe nō recedebat donec
angelus, sibi cibū ministaret: q̄ sumpto eius
ang⁹ p̄uersabat. Ecce q̄tuor capla q̄ in r̄la
virgo erat posita. Pūmū est de oīoe. Q̄c
cundū tñ de op̄atōe. Terti⁹ de sua expecta
ta refectione. Quartū de angeli conuersatio
ne. quia conuersatio eius magis cum ange
lis q̄ cū hoībus fuit. Itē sciendū q̄ brā vir
go maria optimā p̄tem elegit in p̄htī vita: t
in mortē: t p̄ mortē in celo: qd sic p̄baf. Va
bunt em̄ in vita p̄htī p̄tem optimā q̄tū ad
tres stat⁹ salmādoꝝ: q̄ extra illos tres stat⁹
null⁹ salmāf: q̄ stat⁹ p̄iugator⁹ h̄i fructū tri
cessimū. stat⁹ viduarū fructū seragēsimū: sta
tuq̄ ḡymū centesimū. Ipsi iḡ brā h̄go h̄sūt
fructū tricēsimū vt dīngata: fructū seragēsi
mū vt vīdūa: q̄ q̄i ioseph sp̄suo ei⁹ aīi chū
si passionē obiit ip̄a vīdūa rexīslīt. Fructū
cētesimū vt h̄go imaculata. Istam p̄tes opti
mā virgo brā elegit: q̄i inf̄ ceteras vīgines p̄
movirginitatē vīuit. Unde dī in decre. Ma
ria mētevouit h̄ginitatē perpetuā: nisi de⁹ ei
alīs revelaret. xxvij. q. vii. c. i. Secundo p̄sidera
tur hec pars optimā q̄tū ad vite p̄fectiōes.
Est em̄ vita actua q̄ est pars bona. est p̄tē
platiua q̄ est p̄s melior: t est exvtraq̄ cōposita
q̄ est p̄s optima. Et istā habuit brā vīgo
maria. Et id signaf per istas duas sorores
sc̄i marthā q̄ fuit actua. t magdalēna q̄ fu
it p̄tē platiua. Et id hoc euāgeliū dī illis dua
bus sororib⁹ h̄odie lectū ē in missa. Magna
laus marie q̄ vīraq̄ vītā circa filiū exhibuit
Nā q̄tū ad diuinitatē ei⁹ p̄tē platiōi intēta
fuit: q̄tū ad humanitatē sibi sedule misstra
bat. Nā maria sex opa misericordie xp̄o erbi
buit. De hoc dicit Ber. in qdā sermone de as
sumptione: vt breui illa ser opa misericor
die p̄curram⁹. Brā h̄go maria summū filiū
dei in vītero suo suscep̄t: natū nudū pannis
operuit: esuriētē pauit: sitiētē lacte potauit
infirmit̄ p̄ infantī nō solū vīstauit: s̄i etiā
fouēdo: lauādo: gestādo: freqūtādo: t oīa sibi
hūana officia exhibuit. Ip̄m ēt in carcere
positū. i. in crūc patibulo alligatū vīstauit
ip̄a iūtē crucē ei⁹ stetit: eiusq̄ sepulture iter
fuit. Scđo elegit sibi optimā p̄tes in morte
sua: t b̄ q̄tū ad duo. p̄sio. s. q̄tū ad modū q̄
in hora mori⁹ assumpta ē. Mod⁹ q̄tū q̄ aīi i

botā mori⁹ assumptū in celū ē triplex. Quē
dā cīi assumptū in celū p̄ vīlī angelī: q̄ est
po bona. de q̄ b̄ Epo. xxi. Ecce cī mūto an
gelū mētū qui custodiat te in via: t indicat i
terrā quā p̄mū p̄i⁹ tuās. B̄lī est q̄i a mul
tis angelū assumptū: t b̄ est po melior: t illā
partē habu it mēdius layrus. de q̄ dī Lu
xvi. Factū est vt morieret mēdiꝝ t portaret
ab angelī in finī abīabe. Zerti⁹ mod⁹ q̄tō p̄s
t oēc sancti t angeli alīi aīi obiunt: t b̄
est po optima quā maria elegit t hōdie rece
pit. Nam xp̄o cī bonoabili faciat. s. cum
oībus sanctis t angelis marie hōdie obiū
vit. Bis iḡ cuacuātū fuit celū. P̄sio q̄i xp̄o
ascēdit: q̄: tūc nullas angelī in celo reman
it: s̄i oēc obiūa chūsto vīnerūt tāq̄ regi suo
Scđo q̄i brā h̄go marie hōdie assumpta fu
it: q̄i tāc oēc angeli t oēs sancti p̄iārētēt
null⁹ salmāf: q̄ stat⁹ p̄iugator⁹ h̄i fructū tri
cessimū. stat⁹ viduarū fructū seragēsimū: sta
tuq̄ ḡymū centesimū. Ipsi iḡ brā h̄go h̄sūt
fructū tricēsimū vt dīngata: fructū seragēsi
mū vt vīdūa: q̄ q̄i ioseph sp̄suo ei⁹ aīi chū
si passionē obiit ip̄a vīdūa rexīslīt. Fructū
cētesimū vt h̄go imaculata. Istam p̄tes opti
mā virgo brā elegit: q̄i inf̄ ceteras vīgines p̄
movirginitatē vīuit. Unde dī in decre. Ma
ria mētevouit h̄ginitatē perpetuā: nisi de⁹ ei
alīs revelaret. xxvij. q. vii. c. i. Secundo p̄sidera
tur hec pars optimā q̄tū ad vite p̄fectiōes.
Que est ista q̄ ascēdit. Nō em̄ fuissent admi
rati si sola aīa ei⁹ ascēdisset: q̄i multe aīe sc̄o
rū ascēderūt aīi ip̄am: s̄i valde mirati sunt
dētes feminā purā creaturā ascēdere cā cō
pore glorioso. Qd quidē suētēs fuit tripli
ci rōne. Primo et p̄te mīnis: q̄i fuit māf sp̄i
ideo debuit sublimari ad filium. Unde Da
maske. Decuit matrē ad filiū sublimari ad
ip̄m ascēdat ficut ad ip̄az desēdit. Secundo
et parte filij: q̄i ei⁹ vīne⁹ fili⁹ fuit: id debuit
eā honorare p̄ ceteris sc̄iis: quō als impleret
p̄ceptū qd ip̄e dedit de honore parētū. Ero
xx. Vīona p̄tē t matrē tuā. Nā ip̄e xp̄us
honorauit maria mīrem suā in vita: t mortē:
t post mortē. In vita q̄i in inuētute sua sibi
subdit⁹ fuit q̄i erat. xii. annoꝝ. Itē in etate
vinī q̄i ad petitionē mīnis i nuptiis aquāt
vinū couertit. In morte eā iobāni cōmēda
uit. Post mortēt dīc Gedulī: sibi p̄ oib⁹ hōi
bus post resurrectionē p̄mo apparuit. Ires
post ascēfionē suā psonal⁹ cū sanctis t ange
lis in morte ad eā venīt eā ecōuerso resuſci
tauit post mortē: eāq̄ cū corpe t aīa in celū
trāsuerit hōnorifice ad dētersū suā colloca

De assumptione virginis marie

maria regina celi. Tertio et pto n: t est
in malum posse est: plen: peto: t malum
bonum. Doc p: ad luc: .Na communissimus est
mala agere in mundo: t deu: q: die magis ac
magis: puocare: q: e: est medacis: t scieter p:
deu: mirare: t eti: p: p: resurreccio: .U: n:
flos odore fuit: q: rpi resurreccio glorio:
fa acceleraret: reg: doc: rino dare: spes glorio:
resurreccio: sic uerissime fuit ut acceleraret
re glorio: resurreccio: seru: maledicunt. Et illa tria petas
ad domine: d: mali: t plena fiducia: ipso: no:
put: f: si mulier: volunt: esse: no: viris: sed
mulier: post sua resurreccio: p: morolunt
apparere. Uelut igit: humana naturam erat
tan: in muliere in corp: t i: a: ad hostio hu:
man: generis p: fusione: t ipsi: humanae natu:
re bonae: ad mulier: firm: spem: t fiduci:;
ad dei lande: t benivolent: q: eti: in seru: fra:
gi: rati: glia: dignat: est: osidere. Tertio
elegit sibi optima p: eti: post morte: q: tu:
ad loc: que: sortita: est. Terc: aut: scd: in pa:
tria impler: est. Cuid: sociant: angelis: ifime
hierarchie: t hec: est: ps: bona. Alij: aut: angel:
medie hierarchie: t hec: est: pars: melior. Alij:
aut: angel: summe hierarchie: t hec: est: ps: opti:
ma. Maria: aut: sup: o: choros: angelos: est
eraltata: sup: o: cel: studi: in: celi: est: eleuata:
t ad dexter: filij: sui: collocata. Et id: no: tri:
b: partem optimam: eti: goptimam. Un: d: ea
canit. Et altata eo sancta dei genitrix super
choros angelos: ad celestia regna. Dicit. Cre:
dit: q: saluator: ipse: sibi: occurrerit: t cui: gau:
dio: e: secu: i: throno: collocauit. na: marie: cl:
ritas: in: celo: est: b: c: g: lie: leticie: t hono: i:
ficetie. Glic: q: eius: claritas: b: letificat.
Ber. Mar: p: tot: illu: straf: o: b: adeo
vt ipa: supna: ciuitas: clari: rutilat: viginis: la:
pido: illustrata: fulgorib: .It: est: ca: leticie
q: seti: sine: magna: leticia: videre: no: p: ma:
tre: su: sup: o: choros: eraltata. It: est: ca: hono:
rie: q: honor: est: setis: hic: fr: m: l: xpm: t: fia:
tre: i: b: am: vigin: quo: vnu: est: rer: t: altes:
ra: regina: tot: regni: celestis. It: p: t: ad: of:
fici: lib: c: missum. b: em: offici: mitagandi
iram: filij: t: iustici: ipsius. Na: q: c: ipu:
ex: iusticia: punire: vult: mundu: ppter: sclera:
sua: t: maria: se: iterponit: inter: deu: t: hoies:
t: mitigat: t: placat: filij. Un: Ber. Nemo: d: na:
tam: idoneus: q: gladio: d: p: nobis: manus:
obniciat: vt: tu: deciam: t: am: t: issima: p: qu: pri: mu: s:
suscepim: miam: de: manu: dei: n: .It: scien:
du: q: maria: q: bodie: eraltata: est: locata: ad
dexter: filij: i: sus: t: ar: m: d: q: tot: m: d:
q: null: scient: in: pcto: mortal: ponat: se: de: sero:

300

Sermo

botmitu: ppter intentitudine: mort: q: q: ho:
die: de: sero: sano: corpe: vadit: dominitu: igno:
rat: an: crux: mane: resurgat: t: si: sic: in: ista: noi:
tre: i: peto: mortal: morere: resu: alit: dñare: ref:
vñ: Aug: de: vbi: dñi. Andacior: q: cum: vno:
peto: mortal: domin: q: q: cu: sept: b: ostib: de:
m: ite: sua: inuic: obligatio: edifit. Un: salu:
tis: t: landabile: est: q: quilibet: de: sero: a: re:
ing: sum: lecti: sui: o: et: ad: min: vñ: paf: n:
et: vnu: a: mane: et: symbolum: fidei: q: val:
de: bonu: est: de: sero: et: de: mane: orare: symbol:
i: t: cu: cõtritione: cordis: dicat: cu: dauid. Adi:
serere: mei: de: s: magn: m: am: tu: .T: c: do:
min: n: i: es: us: r: po: est: tam: bon: et: misericord:
q: si: illo: die: quin: yel: ser: vel: octo: peccata:
mortalia: vel: eti: plura: cõmis: se: et: cu: vera:
cõtritione: cordis: imploras: cu: publicano: mi:
sericordiam: dei: dic: .De: ppitus: esto: mis:
bi: pcto: t: ignosce: mihi: bodie: peccata: mea:
sicut: idulisti: magdalene: peccatri: peccata:
sua. Ego: em: offend: te: bodie: trascendo: iurando:
blasphemado: maledicendo: t: supbiendo: i:
omissione: multo: bono: t: in: illo: peto: v: in:
hoc: in: specie: recogitado: illud: peccatum: in: q:
magis: peccasti: et: nun: q: intendo: aplius: face:
re: t: firmi: p: pono: confiteri: p: loco: t: tempore:
T: c: a: q: intrab: lectu: tu: : de: indulfit: tibi:
oia: pct: tua: hoc: p: b: Ezech: xvii. In: q: cu:
q: hora: pct: ingemuerit: t: c. Et: si: cõtingeret:
te: illa: nocte: sic: mori: t: cu: es: vnu: de: salu:
dio. Et: q: de: mane: surgis: de: lecto: tuo: unte:
rim: q: induis: vestimenta: tua: ora: iteru: vnu:
pater: n: t: aue: maria: t: symbolu: fidei: et: dic:
Opissime: dñe: ieu: r: p: ego: h: ac: o: onem: tibi:
offer: t: o: labores: q: s: bodie: fidelis: labora:
bo: vt: o: labores: tribulat: t: infirmitates: q: ho:
die: sup: me: p: misericordia: fieri: bodie: tibi: offero: p:
petio: meis. T: c: illo: die: q: q: d: fidelis: labora:
ueris: tu: suto: tu: sarto: tu: fab: p: sutor: carp: e:
tarie: carnifer: lanifer: t: sic: de: singul: famu:
le: t: famula: erit: tibi: totu: mentou: vrite: e: ne:
cu: es: in: gratia: t: fidelis: laboras. Un: d: i: p: s:
ervi. Labores: manu: tuar: q: m: ducab:
be: n: es: t: b: n: tibi: erit. Et: p: q: libet: tribulatio:
ne: h: e: b: s: speciale: gaudiu: vñ: Job: xvi. Christi:
cia: vestra: vertef: in: gaudiu: .S: heu: p: leo: s: t:
cu: de: sero: vadit: dormit: nec: cogitant: de: do:
nec: de: sanctis: nec: de: salute: aie: sue. Et: eti: as:
q: de: mane: surgit: t: currit: ad: labores: t:
q: equus: de: stabulo. C: tra: tales: dicit: dñs: p:
pphetam: in: p: xxii. Nolite: fieri: sicut: equ:
et: mul: t: c. Un: eti: Christo. Inter: oia: anima:
tia: solus: h: b: r: ones. Un: q: libet: h: o: ad: min:

XXXII

de: mane: t: de: sero: affidat: b: cogitare: de: des:
a: q: b: o: s: .Un: aplo: i: Cor: iii. Quid: b: o:
no: accepti. 3: c: scd: q: d: b: qui: stat: ve:
vera: cõtrite: t: in: bona: p: polito: ampl: non:
vele: peccato: est: peccato: mortal: .Un: o:
Veri. Un: p: bon: vol: tate: incipim: esse: de:
finitus: e: diabol: .Un: q: lib: q: int: ed: sal:
u: r: sp: d: staret: inueni: in: bona: voluntate:
Et: iam: dictio: patet: q: ille: e: peccato: metta:
lio: q: mortal: peccat: t: de: b: no: dolit: aut: qui:
stat: in: p: polito: peccadi: mortal: .Quatum:
ad: stu: p: scd: d: q: o: e: boies: recurre: de:
bet: ad: br: v: gan: t: q: ad: regn: pot: e: t: t:
q: ad: matr: mic: in: o: bus: infirmatib: an:
gusto. Et: signat: bodie: in: festo: assumptionis:
m: sue: q: migran: de: hoc: m: d: est: solen:
ter: celeb: and: t: veneranda: et: eti: per: toro:
tricesimum: beat: v: gin: a: vt: ipa: vel: neb: o:
astare: in: extremis: n: r: q: de: hoc: m: d: en:
turi: sum: .Na: ipa: br: virgo: vult: fidelis: sta:
re: ei: q: er: fu: t: e: fiducialis: i: extremis: ins:
uocant: t: se: ei: recõm: ed: ant. Doc: o: nd: in: illo:
viro: q: e: in: agone: uiuo: can: t: et: ipa: br: v: go:
apparuit: ei: t: c: solab: af: cu: .Doc: ex: p: li: que:
re: infra: in: p: p: tu: a: de: ex: plis: b: c: v: gin: is:
lvi. Sed: q: r: q: d: o: are: debem: beat: v: gin: is:
in: extremis: nos: tri: .R: u: def: q: salutif: est:
orare: illum: versum. M: aria: matr: g: e: mac:
misericordia: tu: nos: t: .Doc: o: nd: in: illo: an:
tiquo: p: religioso: q: in: agone: vidit: istintos:
demones: circa: se: t: q: in: cepit: orare. M: aria:
matr: g: e: t: .statim: maria: affuit: demones: q:
fugauit. Doc: ex: p: li: q: re: ibid: .It: It: y: n: le: e:
bt: f: m: v: gin: e: honorare: p: illam: at: ip: bon: am:
Salne: regina: t: .Doc: p: in: illo: canonico: cu:
in: extremis: appariuit: bt: virgo: maria: d: c: es:
ei: mun: q: d: an: ber: is. Doc: exemplum: q: re: ib:
dem: .xv. It: e: rust: et: secularib: beata: vir:
go: parata: e: subdu: e: in: extremis. Exemplus:
de: illo: ini: quo: rustic: que: bt: virgo: maria:
berant: a: d: an: at: e: p: t: a: dem: .v. It: sciend: q: est:
mult: v: ile: ie: n: are: vigili: de: e: maria: v: gin: is. Et: ex: pl: de:
illo: q: quattu: vigili: p: n: c: p: ales: manevit:
gin: is: ie: n: au: t: in: pane: t: aqua: et: no: potuit:
mon: n: si: c: filter: t: fac: c: e: m: e: u: char: ist: sum:
ret. Doc: q: re: ibid: .lv. Ultimo: est: sciend: q:
pie: est: cred: d: t: sper: d: q: beata: virgo: ma:
ria: no: finit: homin: aliqu: d: an: ri: q: ei: fidelis:
ter: seru: ut. Doc: ostend: if: in: illa: magna: pec:
catice: que: eam: quotid: salutauit: et: eyn: a:
missam: comparauit: et: sic: solvata: e. Doc: ex:
emplum: quere: ibidem: .lxvij.

De sancto Bartolomeo

Germo XXXII

De Rīo Bartolomeo aplo. Ser. mil-

Oc est preeceptum meum

Ex Iacobio

De fatis Bartholomeo aplo. Ser. viii.

Qc est pceptum meū
ut diligenter servē scut dilen roo.
qua scribit Job. xv. et in instant
festivitatis euangelio. Sepe indu
at nos dico n̄ iclus ipso ad dilectionem pri
mū p̄ nos ad dilectionē dei: qd̄ i homīe
aut diligēt aut odit. vñ Cris. sup. 28. art. Si
cū rer in imagine sua honorat: sic de⁹ in ho
mīe diligēt vel odit. Nō p̄t hoīes odire qd̄
de⁹ amat: nec p̄t de⁹ amare qd̄ hoīes odit. Et
si b̄ qd̄ ipso nos iducit ad dilectionē primi:
duat nos panis ad dilectionē dei. Elī i p̄fici
tmō ad honore scri bartholomei tria sūt
sc̄da. p̄ eo p̄uilegia scri bartholomei. Se
ido aliq p̄ informatōnīa. Tertio aliq mira
tia. Quātū ad p̄mū cōlōrēda ē magna
neralitas dei qd̄ p̄modicōt tr̄sitorio bono
quē sc̄ti sibi exhibet in terris eos glificare
nos in cel. Zalio fuit btūo bartholome⁹
ei⁹ honorauit: t̄ id de⁹ cū p̄uilegia uit mil
tr̄: p̄mo in b̄ qd̄ ip̄: et oib⁹ mūdi homini
elegit sibi in apl̄. Sc̄dm p̄uilegiū qd̄ no
s fuit inter ceteros aplos. Tā sanct⁹ ans
s et frat̄ ei⁹ petr⁹ fuit p̄scatores. fili⁹
i⁹ Jacob⁹ et sanct⁹ iohānes duo fr̄s fue
scatores. H̄ ip̄ fuit nobilis: et i signū
fuit vestit⁹ collobo albo t pallio albo:
p̄ singulos āgulos gēmas habuit pur
is: t in. xvi. om̄is vestes ei⁹ et sandalia
cōdidit nec veteras fuit. Tertio p̄uilegiū
fuit magne deuotionis et sanctitati⁹
in diez cēticas i nocte corādo genua
stebat: t sic oēs act⁹ tā diuinos qd̄ nos
oēnibus p̄ueniebat. Aug. i qdā epi
dē quodcūq̄ inchoaueris facere p̄io
de⁹ t ḡras ei age: t cū p̄sumaueris il
fac. vñ ctiā Hieron. Nec cib⁹ ante sus
tōfōe p̄missa. nec recedat a mēsa ni
erant creatori. Quartū p̄uilegiū: qd̄
fuit apl⁹: si ctiā martyr. Elī rex astra
et apl̄ p̄mo fustib⁹ cedi. secūdo sic
au excoian. tertio fecit ip̄m decolla
p̄uilegiū qd̄ ip̄ septimū articulum
i articulū cōposuit: dicēs. Ascendit
sedet ad dexterā dei p̄ns opotent.
articulo attēdere debem⁹ qd̄ xps ascē
tē. s̄m illud ps. xvi. Ascēdit de⁹ in
ne. Nec ip̄ sol⁹ ascendit: si oēs aie
re lymbo liberate fuenit: videl⁹ san
ū: ppbarū: p̄iarcharū: sc̄tōy in oē
p̄ānis baptistē: t ois sc̄tōy in stōy qd̄

fuerūt ab initio mūdi mortui t purgati. Elī
ase singule cū r̄po ascēderūt: t fuerūt in ma
tina tubilarōe. Elī in p̄o. Ascēdēt in altus
captiuū durit captiuitatē. t illos qd̄ fuerūt ce
ptui in lymbo ifermi. Tertū p̄uilegiū qd̄ fe
lū ci⁹ hodie i toto mūdo solēni⁹ celeb: at: ce
viglia ci⁹ sub p̄cepto ieiunat. Septimū p̄
legiū qd̄ q̄tidie i singulū missis i toto mūdū ne
minat. Quātū ad sc̄dās p̄tē sciēdū qd̄ p̄tē mē
diligēre tenemur. p̄p̄tē naturalē at: tā si
ne parētēlā. Oēs em̄ sum⁹ fr̄s. et uno pie
etia et una m̄re. s. ab adā t eua p̄genit̄: t ab
uno p̄tē celesti creati. Et insup om̄nes h̄em⁹
vnū baptismā: vnā hereditatē in celo possi
dēdā. vñ Aug. Oēs fr̄s sum⁹ s̄m qd̄ homīes
sum⁹. Itē Aug. Uoluit deus vnicū homīes
formare in p̄ncipio a qd̄ oēs hoīes p̄cederēt:
vt tāq̄ fr̄s se oēs hoīes amarēt. Itē diligē
dus ē p̄tum⁹ p̄p̄tē p̄cepta dei. Elī d̄r in euā
gelio bōdierno. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligē
tio iūicē. Et in hac charitate primi ē quītū
pler ḡd⁹. Nā p̄iso d̄s qd̄ diligēre vxorē et p̄
teq. Elī qn̄t vtr̄ vir d̄s pl̄ diligēre vxorē qd̄
p̄teb. K̄fir qd̄ sic cordiali dilectōe. s̄ pl̄d̄s ho
norare parētes v̄bis et fact̄. vñ Gen. iij. legiē
qd̄ adā post creationē eue dirit. Vōc nūc os
ex offis⁹ meis: t caro de carne mea. Quāobiē
reliquet bō p̄fēt m̄re: t adh̄erebit vxori sue
Ecōdō d̄s qd̄ diligēre pueros t cognatos. qd̄
dic̄ sc̄tūs Ībo. ii. iij. q. xxvi. Illi qd̄ nob̄ p̄iūcti
sunt p̄ carnis originē spāli⁹ s̄t diligēdi. Ter
tio domesticos. Quarto cēneos. Quinto iūmī
cos. Elī b̄ qn̄t vtr̄ iūmīci qd̄ s̄t mali fuit dili
gēdi. K̄fir in q̄ptū iūmīci sunt mali sic p̄fiderā
do q̄ptū ad culpā: sic sunt odiēdi. vñ de⁹ odit
malos tali mō in q̄ptū mali. Elī i ps. cxvij.
Iniq̄s odio h̄ui. H̄ p̄fiderādo iūmīcos t ma
los in q̄ptū hoīes s̄t. s. ad imaginē dei fct̄: et
adhuc s̄t i via t i potētia veniēdi ad p̄niaj t
ad br̄titudiez: sic s̄t diligēdi. vñ Aug. Cū dico
bō mal⁹ duo dico. s. bō t mal⁹. in q̄ptū bō est
diligēd⁹: in q̄ptū mal⁹ ē odiēd⁹. Et iō l̄y mali
rū hoīes malitia sit odiēda: ip̄a tñ natura pos
sibilis br̄fican ē diligēda. Et iō dicit dñs.
M̄art̄. v. Diligite iūmīcos v̄ros: et bñfacite
bis qd̄ oderūt v̄os: t orate p̄ p̄sequētib⁹ et ca
lūmatib⁹ v̄os. H̄ diceres: quō dcbeo diligē
re p̄tum⁹. K̄fir s̄m qd̄ habef M̄art. vii. Oia qd̄
cūq̄ vultis vt vobis faciant homīes t̄ vos
facite illis. Item illud Īhobie. iii. Quod ab
alios oderis tibi fieri: ne tu alios feceris.
Quātū ad tertiam partē sciēdū qd̄ om̄is
homīes debent hodie sc̄tū bartholomeum

Quātum ad tertiam partē sciendū φ om̄e
homines debent hodie sc̄m̄ bartholomeum

1

Sentinel

XXXIIII

tanch singulare patronū inno care in oībus
infirmitatibus & necessitatibus suis. Et pri-
mo q̄ patiunt̄ febres. Ubi qdā adoleſcēt̄ cui
nimio febriō ſenioe & ſolitōe ac vomitu tā
morti prim⁹ eſſet: postulauit ſanitatē a brō
bartbolomeo: q̄ ſtatim ſan⁹ effec⁹ eſt: & reces-
ſe palena. Item quedas mulier cū nimia fe-
bre ante corp⁹ apli ſe p̄ficiēt̄ poſtulabat mi-
ſeriadiam dei que interceſſione ſancti ha-

anno^v tpa pro hoc populo deū deperatus sum: t meis pccib^e dñs nō p̄ficerunt ut pace t securi^t q̄ multiplicata sunt mala t nulla subsecuta est ill^r pp̄li cm̄ datio: iō iam ultra nō potui impetrare a dō liberatōnē viteriose ē indeo eōdā p̄cavit.

**De nativitate gloriosae virginis Marie
Sermo. xxiij.**

tereaquam oei. que intercessione ianeti bar
tholomaei: sana recessit: gratia agens deo. Ita
succurrerit virginibz febucitatisbz. Unus quedam
sanctimoniis q laborabat nūmio febrio co-
loie t graue dolo: e caput patiebat p longu-
tpe t vnu b: achu lesu bēbat: ita vt illa nō
valeret ad eos pducere: t iacuit aī pedes apli
t de oibz sana recessit gratia agens deo. Ita
q patiunt dolorē oculoz. Unus quidā clericu-
cui vnu oculū infirmitas longo tpe fecero-
egrotare: p orationem scri bartholomei apli sti-
tūm sanitatē recepit: ut aut nulla in eodē o-
lo macula remaneret. Ita quedā sanctime-
nialis femia bñs oculos lippoz venies
sepulchrūm bti bartholomei ip̄z deuote u-
plo: auit: t statim sanata est. Ita quedam
lier pte oculoꝝ dolore exccata ē: q ducta
sepulchrū beati bartholomei t ibi aliqui
dū iaceb̄: t ip̄m deuote in uocis sanata
illuminata t sine dolore recessit. Ita pal-
debent ip̄m innocare. Unus quedā puella
longo tpe fuerat palitica: t mēbris oibz d-
luta plecta est ante corp̄ apli bartholo-
mei diuina grā p meritū ipius bartholo-
meli ita integrum p̄stitit sanitatē: t
gnū p̄stine infirmitatis i ea regiri posse
valens ac leta recessit triliens t laudā-
Item scribū bartholomeus b̄s p̄tatem
demones. Unus p̄cepit demoni dicendo. E-
tere immūde spōs istos hoies q hic in
iacēt infirmi q eod̄ lesit. R̄ndit demon
teps noster diabol? ipse nos mittit ad h̄
ptledam p̄mo carniē corp̄: q: in aīa eo
possum? h̄re p̄tates: nisi sacrificauerit:
p salute corp̄is nobis sacrificauerit: cetera

nocere eis: q̄ tūc in siās eōp h̄tē ic̄pim⁹ po
testatē: iam ergo p̄ hoc q̄ ab eōp lesionē cel
sam⁹: videmur curare eos: t̄ colimur q̄s dij
cū p̄ certo sim⁹ dēmōea: t̄ uibil possum⁹ nob̄
aut alijs p̄dēsse: si sp̄ q̄rum⁹ boīb⁹ obēsse. Itē
legif q̄ sc̄nūs bartholome⁹ longo t̄pe orauit
pro quodā populo. t̄ illi nō se emēdauerunt
tūc dei iusticiā permisit a p̄ganis quaſ
oēs fuerūt deleti: t̄ sanct⁹ bartholomeus op̄
paruit cui dā p̄fōne deuote: dīkēs. Per lē

unt ut pacc et secun: si q: multiplicata
mala: nulla subsicuta est illi: pp: em:
i: o: tam ultra no: potu: impetrare a do:
natione viterio: e: ideo o:ca d: perno: ut:

De nativitate gloriosae virginis Marie
mo. xxiij.

Epientia edificavit sibi

domū. prouerit. Cupiēs dei fu-
lūs p susceptionē būane carnis
habitare nobiscū nullā bōmū spā
inuenire poterat q̄ tantū ac talē habita-
rem digna recipere cērēt iō eponuit ut ihsus
nouo edificaret. Ista domū est brā virgo
ana q̄ bodie nata ē. de quadī. Eccl̄. xxiij.
ui creauit me reçeuit i tabernaculo meo.
Et p̄mis tota trinitas istā domū edificauit
p̄ tñ t sp̄issctūs edificauerit eā filio. fū
aut q̄ est dei sapia edificauit eā fibri. dē
sapia edificauit sibi domū. Cū i p̄stī fimo
e ad honore glōse virginis tria sunt dicen-
ta. Pr̄mo q̄re b̄ festū ē a nob̄ solēnitet celeb:ā
iū. Secundo aliq̄ p̄ informatōe nřa. Tertio
aliq̄ miracula. Quātū ad p̄mā p̄tē illi. fimo
us est sciendū q̄p̄ hoc festū nativitas virginis
marie solēniter t deuote t letant̄ est ab oīo
xp̄ifidelib̄ celebr:āndū. Pr̄mo pp̄t i p̄am bea-
tam viginē mariā. qz si eā coide diligim̄ gā-
dcbim̄ vtqz: qz bodie nata ē q̄ est mī nra t
dīra angeloz: t ideo eccl̄ia contat in iroitu
misse. Haudem̄ oēs in dīo. Secudo pp̄t
filiū: qz sibi reputat tē factū q̄cqd mī hono-
rio aut seruit̄ eribef. Dicto. in fimo. Quic
qd genitici ei officiosissime impēdit totus
deo attribut̄. Etī etiā Berī. omel. viii. super
euīgel. Absensus est. Nō est dubiū quicqd in
landib̄ mīis pfēnum̄ ad filiū pertinet. t rur-
sum cū filiū honoram̄ o laudib̄ mīis nō re-
cedimus. Etī etiā Damas. Honor q̄ ad idam̄
est ad deū q̄ ex ip̄a incarnat̄ ē reducit. La-
fiodo. O maria tu patrona humani generi
tu afflic̄t̄ reis medicina singularis: qd̄ nō tu
egebit munere: cū peccare sit cōmune. Berī
Nō sunt tot būane necessitates quo in
ta virgine maria efficaces subuētiōes. Ja-
Zaceat qui beatā viginē mariā inuocavit
nō exaudiit̄ fit. Tertio pp̄ter nostras pp̄
utilitatē. Nam multū utile t fructuolus
nob̄ honorare b̄tām̄ viginē mariā: t eam
ligere: t ei fideliter seruire. Un̄ Berī. O fe-
maria q̄ te diligit deū honorat̄: q̄ nbi sen-

De exaltatione sancte crucis

Dicitur. Et tibi adderet a deo nō dī derelin-
quendū nō nomen tuū paro corde inuocat: quic-
quis postulat inuiditātē p̄fēctur. Itē scien-
tia q̄ treo natiuitate in anno ecclia solen-
tia. s. natiuitatē ip̄i: mōre: t̄ iobio baptis-
tē. Nec īmerito ip̄i cū plen⁹ fuit grā in cō-
ceptu et oēta et dīo oīm grā. de q̄ dī Job. i.
Plen⁹ grā ē veritas. Job. baptista in suo or-
tu fuit plen⁹ grā ē uāci⁹ grā. Z. i. Sp̄usans
eo repliedit adhuc et vīero mīa sue. Mā-
ria hodie nata est in grā t̄ est mī t̄ distribu-
tis: q̄: mater est oīpotentie: nec volun-
tas: q̄: mater est misericordie: nec impetrati-
di industria: q̄: mater est sapie. Qd̄ aut̄ beas-
ta ēgo maria sit potentissima. hoc probatur
p̄mo q̄: habet potestate super filium suu⁹
iesum r̄pm p̄ opter materne auctoritatis i-
perū: qd̄ nullā alia creatura habuit: nec eti-
am habebit. Unde dī. Luce. ii. Et ipse erat
subditus illio. Ber. Quo quibus deus hos-
minibus. Item habet potestatem t̄ dñatur
potenter in celo: q̄: q̄qd petit ip̄etrat. t̄ ipsa
quotidie et materna sollicitudine pro nobis
fideliter orat. Et firmiter credendū est q̄ q̄s
quid petierit mater a filio suo q̄: hoc sibi m̄
deat quod salomon respōdebat matri sue di-
cendo. Petre a me m̄ qd̄ vis: neq; enim phas
est ut auerā faciem meā a te. Item dñatur
inferno: q̄: demones arcet t̄ refrenat ne pos-
sint nocere famul⁹ t̄ famulab⁹ suis: q̄: dcimo
nes ip̄i nō solū timēt eam: si etiā noīm ip̄i
ēgimis marie qd̄ nullo mō p̄nit audire nec p̄s-
manere vbi deuote t̄ plena voce hoc nomen
maria nominatur. vñ Ber. Fluunt t̄ percūt
sicut cera a facie ignis demones vbiq; ins-
uenerint crebriam hui⁹ noīs inuocatōe. Itē
dñatur in purgatorio dum multas aias me-
ritis suis ab ip̄is penit liberat. Unde legit
de sancto Bernardo q̄ ip̄se tribus vīcibus vi-
dit descendere bēam ēgimē mariā in purga-
toriu⁹ cū luce magna: t̄ cū venisset ad ostium
purgatorij: om̄es aīe fidelū que erāt ibi clas-
mabant. O regina celi t̄ mat̄ dei libera nos
Et cū egredere sp̄ educebat magnā multis
tudinem aia⁹. Item dñatur in terra. q̄: nul-
los p̄tōr excipit qn̄ oēs ad suā misericordiā
ire possint. Nam cū om̄is sc̄ti t̄ angelī derelis-
quunt peccatoř: ip̄a t̄ nō derelinqt̄: nec vñ
q̄: derelinqt̄ aliquę p̄tōrem q̄ ad ip̄am pfus-
giet. vñ Ansel. Lūdaria tu p̄tōrē toti mūdo
despectus mat̄rio affectu amplecteris: nec
deseris eum quoq; deuo per te placatus
ip̄am sue ḡfe reformabit. Circa qd̄ sciendum
q̄dam peccatoř: eos peccat p̄ infirmitatey: t̄

380!

Sermo

Alio aperit finū sue potentie. q̄: dat illis vir-
tute resistēdi. Itē alii peccat p̄ ignorātiā. t̄ il-
lio aperit finū sue sapie: t̄ dat eis v̄tutē reco-
gnoscēdi. Et alii peccat p̄ certā maliciā. t̄ illi
aperit finū sue mie. q̄: dat eis grā peniten-
tiā. vñ Ber. Maria mās mie finū oīb⁹ apēnt
vt̄ plenitudo ip̄i accipiant vniuersit̄: ca-
ptū oī redēptionē: eger curationē. tristis
cōsol. vñ ē: tepid⁹ cōfortationē: p̄tōr venu-
am: iust⁹ grā: angel⁹ leticiā: filij persona
carnis hūane subām: tota trinitas glouam.
Quantū ad sedam p̄tem illius sermonis est
sciēdū q̄ post r̄pm ad nullū sanctoř tantař
dñidentiā h̄re debem⁹ sicut ad b̄tām virginē
mariam que est mater oīm nostrū. t̄ sola p̄l⁹
p̄t̄ apud deū impetrare q̄ oēs sancti i celo
vñ Ber. Data est tibi oīs pt̄as in celo et in
terra: vt̄ oīa quecūq; volueris valeas impe-
trare. Et qb⁹ p̄t̄ q̄ eius pt̄as est tanta q̄ oī
bus hoībus nobilib⁹ t̄ ignobilib⁹: cuiq;: rus-
tīcīs viris et mulerib⁹: filij: t̄ filiab⁹: famili-
is t̄ famulab⁹ p̄t̄ subuenire: cū cā deuote i
plorāt. Etiā oīb⁹ r̄pib⁹: in hyeme: i estate. De
sero: mane: in meridiē: in media nocte potest
succurrere eam inuocatib⁹. Etiā in oī loco: in
cāpis: in aq̄s: in domo: in foro: in mēsa: in le-
cto p̄t̄ subuenire. Etiā in oībus causis: i pau-
pertate: in tristitia in p̄secutione: in infirmi-
tate: in tēpētōib⁹ varijs: t̄ in oīb⁹ necessita-
tib⁹. vñ Ber. Loq̄re dñā t̄ audit fili⁹ i n̄. t̄ q̄:
cū q̄ petieris impetrabis. vñ etiā Ansel. Ab
initio renouationis hūane oīb⁹ sub tuū p̄si-
dium cōfugiētibus hucusq; succurristi. t̄ id
circō p̄i creaatura omni lande dignissima
dici t̄ esse meruisti. Item ex dictis sancti ber-
nardī eliciſ q̄ nunq̄ aliq; hoīm eiuscunq;
status fuerit q̄ deuote t̄ cōfident̄ bēam vī-
ginē mariā inuocauerit ab initio r̄pianitatē
vñq; hodie semper ei succurrat. vñ Ber. Sileat
tuā miām bēā ēgo maria q̄te inuocatam in
necessitatibus suis sibi meminerit defuisse.
Etiā ex dictis sancti Ansel. elici potest q̄ nū
q̄ aliq; famuloy vel famularū qui deuote
cā inuocauerit et fidelis seruierit ēgini ma-
rie: dñmāt⁹ est nec dānari potest. vnde An-
sel. O beatissima virgo maria oīs ad te con-
uersus et reductus impossibile est vt̄ pereat.
Vñ oēs hoīeo quotidie inuocare debet ēgimē
nem mariā: dicētes. Elōbōstrātē esse mat̄rē
sumat p̄ te p̄. q̄ p̄ no.na.tu. eē tu⁹. vñ Ber.
O mat̄ dei t̄ hoīs. oīt̄ rei t̄ iudic. o mat̄ re-
gio t̄ enīs cū sīs mas vtrūsq; nō decet vt̄
infer filios cē discordiā p̄mittas. Et sciēdū

XXXV

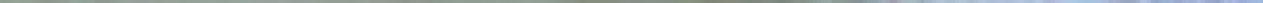
Q̄ ēgo glōfosa tēcurādo tenet nobis subuē-
re t̄ finō faceret r̄me inuoste ageret. De hoc q̄s
re in disci. de tpe ser. clxi. 3. Quātū ad tertīā
p̄t̄ illi⁹ sermonis est sciēdū q̄ bēā ēgo mas-
tria p̄t̄ oībus hoībus subuenire t̄ deuote: i
uocatib⁹ in oī loco: un̄ si tpe: in cib⁹ necessi-
tib⁹. Et p̄t̄ illi⁹ qui patiūt̄ infirmitas
et plagas in mēbus fuis. et hoc ostendit
in illo maledico q̄ facer ignis inuasit p̄os-
pter maledictōes suas. quē bēā ēgo t̄ sanc-
tōpoli⁹ sanauerit. hoc q̄te in p̄mptua. beate
marie vñmīo. xxv. Enīs in periculo marie.
Etēpī de illo q̄ occidit inf̄ duas nauces i p̄
fundū maris. Et hoc q̄te ibidē. clxi. Itē in
periculo tēpestatū: fulgurū: tom̄tuoz. Etē
plū de b̄ quere ibidē. xc. Etiā mulieres i par-
tu laborates: dñt cā p̄ antiphonā Salve res-
gina: inuocare. Etēpī de mulieri q̄ sepe om̄
dieb⁹ laborauit in partu t̄ sc̄tōs frācīs: t̄ be-
atazgo subuenient̄ ei. hoc q̄te ibidē. xc. Ulti-
mo sciēdū q̄ multū vtile est in qualī ciuita-
te h̄re ecclām in honore bēē marie vñgīs dedi-
cati t̄ ēt̄ in villis. q̄: bēā ēgo maria ē singla-
ris p̄t̄ectrix illi⁹ ciuitatis aut ville. Etēpī
de illa ciuitate que erat obsessa ab inimicis t̄
bēē vñgīs imago cā liberavit ub̄ hostibus.
Quere ibidē. lxxv.

¶ De exaltatiōe sc̄tē crucis. Ser. p̄xv.

3 Exaltatus fuiro a ter-
ra oīa trahā ad meip̄s. Jo. xii. Si-
cut iuēt̄ur granitas i reb⁹ p̄ quā
descēdūt: vt̄ p̄t̄ i fra. t̄ levitas p̄
quā ascēdūt: vt̄ p̄ i igne. sic in aliq; bus homi-
nibus ē supbia q̄ facit cor grossum: p̄dōros
sum: t̄ facit descēdere. ita illō. Luce. xviii.
Oīs q̄ se exaltat bēūliab⁹. Q̄: igif̄ bēū san-
cte crucis sicut erat bēūliatū in b̄ t̄ erat sup-
pliciū latronū: ita fuit valde exaltati i passi-
one i hoc q̄ mēbris r̄pi tāq; t̄ margan̄ oī
natū fuit. Et hōdēmo die in b̄ t̄ Veracruz
i pato: p̄ ip̄am crucē de hostib⁹ glōfose triū-
phauit. In p̄missis igēvib⁹ duo tangūt̄. p̄i
mū ē exaltatio sc̄tē crucē cā dī. Si exaltat̄ fu-
ero. Sc̄dm̄ est vñlitas passiōis: cū subiūgat̄.
oīa trahā ad meip̄m. Vñ i p̄t̄i fm̄de triā ū-
dicēda. P̄t̄o de exaltatione sc̄tē crucē. Secū-
do aliq; p̄ informatōe nīa. Tertio aliquā mi-
racula p̄ nīa p̄solarōe. Quātū ad primā p̄t̄
est sciēdū q̄ celebrando sc̄tē crucis exaltati-
onē: per cōsequēs recolim⁹ dñicam passiōes
Eli canif̄. Luā crucē adorām⁹ dñic: tuā glō-
sām recolumus passionē. Vñ letis Z̄o. in
ſūq;

De exaltatione sancte crucis

gloriā, q. i. m. vi. Crux ip̄i p̄de adorari a-
dorante latuit. q. crux ip̄i sanguine perfusa
et terra imago crucifixi et p̄plicata et cuiusdē imago
est eti līgū quod d. g. ad modus crucis
femorū. Circa ipsam exaltationē sc̄ē crucis
et factū et crux ip̄i p̄mo exaltata est in die
passionis q̄li ip̄ius in ligno crucis mori vo-
luit. Et ip̄odē vel mala ade restituere. Adā
tūlū cont. a mandatū dei pomū ligni retiti co-
medebat. et ideo obueniē fuit q̄ ip̄o ad fas-
tū p̄plicādū p̄ illo pet̄i sc̄ipsum patetē ligno
et hīc dñi restituēdū qđ adā abstulerat. Tūta
illud p̄s. levij. Que non rapui tūc et toluebā
dñs. Et rēp̄it adā p̄ceptū accipiēs et arbo-
re pomū: si quicqđ adā amissit ip̄o inuenit.
Secūdo exaltata est sic ut bodie festū exalta-
tione celebrem̄. P̄ eo q̄ sciēdū q̄ p̄pter ma-
gnā victoriā et infīne miraculū qđ dēofidit
p̄ sc̄am crucē festū illud ab ecclia celebratur
et exaltatio sc̄ē crucis appellat̄. q: tali die fi-
des multū fuit exaltata. Cū legif q̄ dño dñi
detin̄ p̄mittēt deo flagellari populū suū p̄
paganos. cosdras ret̄ p̄sātū om̄ia regna sibi
subiugavit. Tūcī autē remēs partē sancte
crucis quam sancta helena reliquit asporta-
vit. volēs autē ab hoib̄ honorari ut dē: tunī
et auro et argēto interlūcētib̄ gēmū fecit: et
ibidē solis et lune et stellātū imagines colloca-
vit. et sic in throno residēs tanqđ dē p̄ lignū
sc̄ē crucē sibi a vertere posuit loco filij: et gal-
lum a sinistro loco spūlātū. et sic se q̄li des-
um adorari p̄cepit. Tūcī Veracius imperator
exercitū collegit et hīc filiū cosdrē iuxta danu-
biū flumē dimicatur⁹ aduenit. Tandē vniq̄
exercitū placuit: ut ip̄i soli supra pontē cō-
uenirent. et q̄ victor: existeret: ip̄se sine dāno
vniq̄ exerat⁹ imperiū usurparet. Niche-
rachi⁹ se totū deo contulit: et se signo sancte
crucis dñmōde qua potuit emendauit. Am-
bos itaq̄ cōfictū intrantib̄: beracio dñs
victoriā cibuit: et cunctū exercitū suo impio
subiugavit: adeo q̄ tot⁹ popul⁹ cosdrē sacrū
baptisma susciperet. Tūcī beracio ad cosdrā
puenit: et in throno aureo cū reperiēs dicit.
Quia lignū sancte crucis s̄m modulū tuum
seruabis: finautē te gladio meo penitā. Cūz
sū. r. annoꝝ quē cū ip̄so reperit: baptizauit
et regnū patemū ei dimisit: tumim vō destru-
uit. Qāctā iḡt crucē accipiēs hīcī repoz-
tāuit. Cū autē demōte oliveti descēdena per
postū qui dñs passus strauerat in cōregio
et ornatū sp̄tālīb̄ ingredi veller: repen-
te lapideo porte deicēderunt: et inuicē quā
vī p̄antes se clauserūt. sup quo cōctio stupē-
rib̄ angēl⁹ dñi signū crucis in manib̄ tenēs
sup portū apparuit dicēo. Cū ret celosū
passiōne per hanc portā ingredi veller. Non
cultu regio: si humili ascello ingrediēt̄ ḡfīs.
plū sūo cultorib̄ dereliquit. et his dietib̄ īge-
lus dñi recessit. Tūcī impato: lachrymat̄: se
ipsum discalciavit: et vestimenta vsc̄b̄ ad cas-
misiā eruit: et crucē dñi accipiēs vsc̄b̄ ad por-
tam dñi humili bainlabat. Elborq̄ mur⁹
se eccl̄uero apuit: et liberū patefecit impato
r̄ihngressus. Hic autē denotissim⁹ in hīcī cru-
cis laudē prupit: dī. O crux splēdidiō: cūq̄
astris mūdo celebriō: hoib̄ multū amabilit̄
q̄ sola fuit̄ digna portare preciū mūdi. salo-
ua p̄sentē cateruā in suo bodie laudib̄ con-
gregat̄: tuo verillo signat̄. Sicq̄ p̄iosa
crux in suo loco restituif: et statī palitici q̄ttu-
or: cu: aut̄. leprosi. x. mūdīnf. ceci. xv. illuminis-
nant̄. demones effugant̄. a varijs languoris-
bus plurimi liberant̄. Et sic impator eccl̄as
rep̄ris ad pp̄ua remeauit. Tūcī quotidie
exaltat̄ in eccl̄ijs. et hoc i mēo: iā ieu xp̄i cru-
cifiri. Habem⁹ enim triplex memoriale passio-
ne xp̄i. Primo in v̄isu: sicut fit i imaginib̄ cru-
cifiri v̄bi passio xp̄i figurat̄: et ā i imaginib̄
bus sc̄tōp̄ v̄bi vita sc̄tōp̄ simplicib̄ declarat̄
Cū dī in decre. Imagines sc̄tōp̄: pictū e se
libri laicōp̄ scripture. de p̄se. dī. m̄. platum.
Secūdo in audiu: ut q̄li passio xp̄i pdicat̄.
Cū q̄libet pdicat̄ dī conari ut in quolys ser-
mone faciat aliquā mētionē de passiōe xp̄i.
Tertio in ḡitu: ut in fac̄o altaris. vñ cū q̄s
sumit fac̄m hoc dī fieri cū mēoria passiōis
xp̄i. Cū ip̄e xp̄o ditit discipul̄. Hoc facite in
mēā p̄memorationē. Quāto crux xp̄i exalta-
bit̄ i extremo iudicio: q̄z malis ibi erit i testi-
moniū sue dānatōis. Cū tūcī xp̄o sanguinis
sūn a malis hoib̄ req̄ret s̄m Cris. dicēs. Ego
pp̄f vos bō fact⁹ sus: pp̄f vos alligat⁹: et dei-
lusus cesus et crucifix⁹. vbi ē tātaꝝ inuincit̄
meaz fruct⁹. Ecce p̄ciū sanguinis mei quem
dedi i remissionē oīaiū v̄ra. n̄. Cibi ē fuit⁹ ve-
stra quā mihi p̄ p̄cio sanguinis mei dedisti.
Erit et bōis in saluatōis signū. vñ Criso. sup
Zibat̄. Crux et cicatrices xp̄i radiis solis erit
lucidiores. Cide ergo q̄ta sit virtus crucis
xp̄i cū sol obscurabif: et luna nō dabat lucem
suam: ut discas quō crux luna lucidior: et sole

80' Gull Rock & Tree-stump Edge

©crino

clarior erit in iudicio ad bonorum p'solat'cm.
Quādū ad sc̄am p̄r̄ isti⁹ f'mōis p nostra
informatiōe ē sciēdū q̄ p signā crucis debes
mūo vīcere tēptatōe diaboli. Ubi h̄ q̄nī vñ
occasiōne demōnū nos tēptādi sumphit. R̄hi
det Cassian⁹ in collat. b⁹: et iudia. cā pp̄
obiā de celo det usuo fuis⁹. et cognoscet
h̄c in locū quē pdidit pūerū: stūnula/
tū: iudia hoīc tēptauit. sic adhuc eadē de
cā tēptat nos q̄tidievū sp̄ediat nos in nostra
salute. Etiā q̄nī vñ possint tēptare q̄nī voi
luerit. R̄hi ibidē q̄ nō. vt p̄ de Job quē s̄a
tbanao nō potuit tēptare m̄slūcēnat⁹. imo
nec demōeo potuerūt iūtare porcos m̄h r̄p̄
annūete. vt h̄i M̄arc. v. Etiā q̄nī vt u tan
tāvim b̄fit demōnes tēptādi sicut olim. R̄hi
ibidē q̄ nō. olim paucissimi in b̄cremo p̄me
rari poterāt nimia ferocitate demonū deter
riti ēt cū inf̄ decē q̄sdā vicūm vigiliacē
rare op̄uteret. pp̄t vīsibilia fantasmata de
monū. S̄i iū pp̄t diligētiā hoīm aut pp̄t
crucē in ecclā lati⁹ p̄dicatā min⁹ infestam⁹.
Etiā q̄nī vñ demōeo de p̄fictu dolore⁹
poterēt. R̄hi q̄ sic. nay vīcti p̄fundunt. Je
rvi⁹. L̄ofundant̄ ē me p̄sequuntur et nō p̄fu
dar ego. Etiā q̄nī vñ demō semel supat
denio tēptet. R̄hi h̄i b̄m̄ ēbo. pte. i. q. x.
Quidā dicūt q̄ demō semel supat⁹ nullū
minē decetero tēptare p̄t: nec de cedes
de alio petō. Quidā aut̄ dicūt q̄ p̄t alii
ptare: h̄i nō cūdē. et h̄i p̄babilis d̄t: si ū itel
tur vīsq̄ ad aliqd̄ r̄p̄. vñ Lu. iii. d̄t q̄ p̄
mata oī tēptatōe diabol⁹ recessit a r̄p̄
ad r̄p̄. Quō aut̄ diabol⁹ nos temptat q̄
dic: p̄tinuet multipli: h̄i q̄re in p̄omptu
infra vñ i. M̄rachan⁹ diabolū vidit cū v
lis. xiii. T. Quidū ad reitiū piē iñi⁹ si
est sciēdū q̄ q̄ly p̄terūndō crucifīcū d̄t re
tiā exhibere ip̄i ip̄o q̄ morū⁹ est in cruci
eo. Et h̄cūq̄ p̄curat aliqd̄ crucifīcū in
ea strata seu ecclia: et quonē cūo: a que
mūne p̄terēste reuerētia exhibet̄ ip̄o: a
liber hoīe habebit sp̄alem p̄cipation
p̄nitivita s̄t in ḡta. et in futuro sp̄le
tale gaudiū si erit in gl̄a. Etiā sciendū
dabile est h̄re crucifīcū circa lectum re
mēsam: vīxū ēs inspiciat crucifīcū mo
tur dñi nři passionē. et imaginē beate
k̄gis vel apli tui: vel feti fr̄ancisci: vel b
Et sciēdū q̄ q̄hīcūq̄ q̄s inspiciat cruci
fīcū d̄t tūa cōsiderare. p̄tio q̄i r̄p̄ b
cruce caput inclinat̄ ad osculandū: i
q̄ optat recōciliari cum p̄tōre. si p̄tō

XXXVI

et corde reconciliarent. Secundo φησις
nauit etiē ad spiculam suam mihi ampliata
ut filius. Sic ipso patre est spiculam percutientem
tu brachium meum fave, et fibi oia petra sua induit
gere si et corde penitet eū fecisse et spiculam nō
velut mortalius preoccare ab omni aduersitate.
Tertio ab eo pedes crucis affixos in signum φ
vult secum manere et ubique ab illo bonum res
cedere: nisi ipse pater recedat ab eo nec eū potest
nisi prius obtulerit ipsum. Ihesus ergo dicitur
tunc emannuel: quod interpretat nobilissimum deum. Cō
siderat ipso valde placet cuī qd̄ est p̄tercūdo cru
cifurū in publica strata vnu p̄t nū et auctoritas
magistrorum. hoc cōdit in uno latrone q̄ clausum vnum
pat nū an crucifixū: et sic saluat̄ ē. Terciū in
disciplina p̄cepta ser. tunc. R. Et sc̄iētū q̄ diabolus
vincunt p̄ scientiam signum. sicut de lata Justi
na legi quā diabolus ē valde impugnat p̄ nos
cogitationib⁹. et ipsa scientia vero in seruanda cō
tinuo se signo scientie crucis munivit: et diabolus
fugit: et ab eo cōtempto statim liberata ē. Enī
am de eadē legi φ diabolus sciēt in specie
pudicemini iumentis se transfiguravit thas
lamē: ingrediēt̄ cū ipsa in lecto suo esset. et
ipsa in lectū ei⁹ impudenter insiliuit: et in cūpido
pletū ruerē voluit. qd̄ tunc scientia Justitia et
adesse intelligēt̄ diabolus: nos signum crucis
cōdidit et statim diabolus evanuit. et triā legi
tur de eadē qd̄ nobilis quia ē in scientiā bie
desiderantur: et cyprianū nec omittimus: regnauit
ut cū fibi i vroī ordinaret. et ipse cyprianus
misit ad eā diuinō demōnes: et ipsa vero scientia
p̄ signum scientie crucis oēs supauit. Quare hōc
fiat i promptuariō cōcepto. tertii. L. Ultimo
sc̄iētū φ organa oia debent facere cū signo
sancte crucis de manu et de sc̄iro. et etiam in
comedendo et bibendo. Exemplū de virgine q̄
comedit lactucā in etiū sine signo sancte cru
cis. et etiā de conneriso qui bibit vino in cuius
rate sine signo sancte crucis. Ita exempla des
bentur in dialogo Gregorij. et quare ea ista
in promptuariō. II. L.

De sancto Mattheo aplo. Sec. xxvi.
¶ **I**dit iesus domine ledet
tem in ihelonem matrem nole: et
sur illi. Ecce me. Et surgens se-
cutoris est eus. Ita scribit Mathei-
us. et in instantis festuit al cuangello. Si ei
nun aliquis infirmus sanari desiderat respon-
det ut iufi mitatem suam medico openat et ut
medic⁹ circa ipsum diligentem curam adbi-
beat. et ut ipse ianat sanitatem suis p signa cui

De sancto Mattheo apostolo

deutus dicitur. Ita tria norans in odio p̄mis-
ta, p̄ se ponit sp̄do infirmitat et p̄ se cōtra-
cta. Et de celo hōiem sedēcē in throno
mūscā nō sit. Secūdo ponit mod̄ curatōis
et p̄ se medici cō dī. Seq̄re me. Tertio ponit
tūrōis curatōis et p̄ se sanati cū dī. Et sur-
gēs fecit cū cū. Cū in p̄fici p̄monie ad bono-
rē sati mat̄ter m̄ta sunt dicēda. P̄sio vnde-
gia s̄ci mat̄ter. Tēcō aliq̄ p̄ informatione sum
placit. Tertio aliq̄ miracula p̄ cōsolatōe bō-
mū. Quartū ad p̄mū p̄tē sciēs φ lctūs ma-
tēc̄ p̄s̄ se p̄tē p̄mēḡia: q̄ nobis oib̄ sūc̄ p̄n
derāda. P̄sio q̄: t̄p̄s̄ vocant cū ad ap̄l̄atum
q̄ dī. Seq̄re me. Et ip̄se statim ad unum
verbā fecit cū t̄ nō solō celerit̄: sed etiā
gaudēter. In cui⁹ signū fecit sibi p̄mū ma-
gnū in domo sua sicut euāgelīū bōdētū di-
cit. Secūdū p̄uale. q̄: int̄ q̄rtuo: cuāgelista
ip̄s̄ est p̄mū i ordine. nō Dic̄o. Sicut ma-
tēc̄ p̄mo in ordine ponit: ita euāgelius p̄mo
script̄. Et int̄ figurās euāgelistarū nodilio
ni figura figura. q̄: in forma bōis. Et rōbu-
is̄. q̄: ip̄s̄ script̄ bōanitatē r̄pi. Nā in p̄n
cipio euāgelij sui script̄ genealogiam r̄pi i
medio p̄dicatōes r̄pi. i p̄t̄lo r̄p̄: passionē. et
hoc euāgelij script̄ in iudea lingua hebrei-
ca. Ceteri euāgeliste scrips̄erūt in lingua gre-
ca. Lingua aut̄ p̄ebraica ē nobilio. q̄: fuit pri-
ma t̄ lingua ade: t̄ a deo immediate tradita. t̄
lingua decora. q̄: sicut rabbi moyses dīc̄. Nuls
in vocabulo p̄p̄nō in lingua illa deputatus
ē ad aliquā feditatē vel turpitudinē noīans
dī si p̄ aliq̄ circūlocutōes talia ex̄p̄muntur.
Et et p̄petua t̄ eterna. q̄: sicut dicit Iff. p̄
diē iudicij om̄s ligue cessabūt et solā manes
bit lingua hebreia. Tertiū: q̄: euāgelīū suum
frequēt̄ oib̄ alijs in ecclā legit̄. Ecclā enīs
fīt̄ quēter legit euāgelīū mat̄ter. ep̄las paus-
li. psalmos dāvid. Et rō būl̄ est: vt null⁹ pec-
cator: b̄c̄ p̄t̄ de mia dei q̄stūcū φ magn⁹ pec-
cator est. q̄: om̄ne peccatū cōmittitur aut et
infirmitate humana: aut et ignorantia: aut
et certa malicia. Et infirmitate humana pec-
cavit ip̄s̄ mat̄ter. Peccatiā em̄ per lucrū au-
rantiā peccauit paulus. q̄: dixit vt b̄abet. i.
cōfessiōm̄ dei. Et certa malicia peccauit dāvid
Et igif offēdat φ null⁹ dī desp̄are de dei mi-
sericōdia s̄ue peccat̄ et infirmitate: s̄ue ex ig-
norātia: s̄ue ex certa malicia. iō dicta isto: us
mū frequēter recitan̄ in ecclā. Quartū in q̄

20 / tractatus lucas

Sermo

Si bei ac iniuria, primi: et tunc nullū p̄ctū ē v̄l
solū veniale peccati est. Secundo peccat q̄s per
guariciā acq̄rēdo bona t̄palia iniuste. s. cum
v̄sura vel ludo vel p̄ fraudē in emēdo v̄l v̄s-
dendo: vel p̄ furtū vel p̄ rapinā. Tūc quocūq̄s
mō q̄s t̄palia iniuste lucrat: moitale peccat
venetur ad restitutioñē si vult saluari: siue
sic p̄ reb̄ magnis: siue p̄uis. Aug. Buanus
ant. q̄s lucrat sc̄ipm p̄dit: et anteq̄ aliqd cas-
pit c̄. Itez Aug. P̄ctū nō dimittit nisi
ablatū restituat. Tertio peccat q̄s p̄ diuinitas
male expēdendo sua t̄palia. s. q̄n nō vnt ad
honorē dei et ad salutē p̄imi et p̄pud: vnt
ad peccandū h̄dēn. tales possent dānari: xtiā
si nullas res iniustas haberet: s̄ suas iustas
res sic ad peccandū expēderet. Qd̄ p̄ in illo
diuite epulone. Lu. xvi. q̄ sepult̄ est in infer-
no. et tñ nō inuenit scriptū de eo q̄ fuit v̄sus
rari: vel rapto: luso: vel fur: si bona sua ma-
le expēdit. s. in supbia vestiū in gula. in cra-
pula. et laþaro paupi nō subuenit: iō dānat̄
est. O quot diuites sequunt̄ cū in supbia ve-
stiū bñtes p̄ciosas: vestes longas caudas et
scissuras multas. et multa paria vestiū. et sic
de singulis. Si r̄ sequunt̄ cū in gula. sic illi
q̄ voluit optima fercula comedere. et optimū
vīnū bibere. et sic superflue expendunt̄ suas iu-
stas res. de qb̄ strictā rōem v̄sq̄ ad vñū des-
nanū reddituri sunt deo in nouissimo dic.
Eulcilli q̄ pdūt bona sua p̄ ludos et male cō-
sumunt̄ et p̄digant̄. Et diceret. ista bona sūt
mea: et ls mīhi cū ei⁹ facere qđ velo. N̄deo
q̄ nō sunt tua p̄pa: s̄ accōmodata a deo. vñ
apl̄s. i. Lc. iii. Quid habes qđ nō accepisti
Ergo q̄libet d̄s v̄ti bonis suis tanq̄ reb̄ ac-
comodatioñ cū timore ne offendat deū q̄ eas
sibi accōmodauit. Quarto peccat q̄s p̄ diuini-
tas cas nimis auare poscidendo et refinendo
sua iusta bona. sic q̄ de supfluo n̄ subueniunt̄
p̄ impib̄ ex isatiabili cupiditate: q̄ s̄bi timet̄
deficere semp. et tales reputant raptores co-
rā deo. Enī Amb. Nō misericordia est criminis ba-
benti tollere: q̄ cū posses indigētib̄ denega-
re. Ergo tantoꝝ scias te euadere bona: q̄ta
bona posses p̄stare et nolit̄. Ergo quilib̄ pos-
sides bona t̄palia d̄s paupib̄ condimicere.
Augu. Da r̄po in terra q̄ tibi reddet in celo.
Ex quo sc̄tūs Mathe⁹ fuit t̄belonean⁹ tunc
q̄nt̄ q̄ regrunf ad v̄x t̄beloneū. N̄def̄ q̄
tria. Primo auctoritas illi⁹ q̄ b̄ pt̄tē in stu-
tuēdi. vt ret vel impato. Secundo vt fiat p̄
pace tuēda: vel p̄ via repanda. Tertio vt fi-
at moderatore ne pauperes nimis aggredant̄.

XXXVII

vt p̄ extra debet. Ag. Sup obuſd̄. Et est fid-
endū q̄ recipiunt̄ p̄dāgū a dēnōis sunt ip-
so facto excōrcant̄ et non p̄fit absolvit̄ a patō
misi restituat̄ illis a q̄bus recuperat̄. vt patet
extra de ſueta. Ḧ. vi. Etiam ſciendā q̄
q̄ nouū t̄beloneū h̄ decū t̄iusticiam inſtituit̄
vel q̄ antiquū t̄beloneū aggredant̄: quod be-
nam vel grossi vel hoecni ibi recipiunt̄ con-
tra beum et iuſticiam totor penas nouas in in-
ferno babent accidētales. et hoc Ḧdū durat
illud t̄beloneū. Quantū ad tertiam partem
iſtius sermonis eft ſciendō q̄ oēs boies de-
bet inuocare ſanctū matb̄cū t̄cōg singulat̄
patronū et adiutorē in oīo infirmitatibus.
Enī legif de eo q̄ in p̄dicantib̄ ſaia tota
terrā egypti et regē et reginā ouertit et bapti-
ſauit cū filio et filia quafi cū omni pplo ſuo.
ſic q̄ p. III. dies q̄li. xl. milia boim ſunt ba-
ptizati: et ipſe p̄firmauit ſtmonio ſuē ſcōn-
tribus signis. Enī legitur q̄ p̄ ip̄m adhucen-
ſtent̄ in p̄fī vita plures ceci iluminați ſunt
et multi galitici curati: et plures leprofi mor-
dati. et moliti a demonib̄ liberati. Etia legit̄
q̄ beatus barnabas euāgelij qđ ſcr̄is mas-
the⁹ et inspiratiōe ſp̄uſſeti ſcriperat ſecum
ferebat: et ſup infirmos illud ponens oēs tā
in fide barnabe q̄ etiā merito b̄ti matb̄cī cō-
tinue ſanabant̄. Enī b̄i pt̄atem ſup diacōne-
nes. Enī legit̄ q̄ etiā duo diacones q̄ duos
magos. s. yaroes et arþyarat̄ fuerūt mifli ad
ſermi matb̄cū: ignē ſulphurē et oīe et nātib̄
euomētes. Ap̄l's aut̄ ſigno crucis mūtione
et in noīe dñi iefu t̄p̄i d̄zacomib̄ p̄cepit et ab-
irēt nullū ledētes. pt̄m abierūt. Enī ſuper
moitē b̄i pt̄atē. q̄ filiō reg quā ip̄i magi nō
poterāt ſuſcitare ip̄e ſuſcitauit a mortuis.
De angelio. Sermo. xixii.

Angelis suis mādauit de-
te vt custodian te in omib̄ vñ-
tuis. p̄o. cc. Et q̄b̄ verbis colligū-
cō in illo q̄ angelis mādauit ma-
gnā oñdif charitatis: in angel. magna bñli-
taz. in heic magna dignitas et utilitas. Cha-
ritas b̄i in hoc oñdif q̄ tūcos et tales custo-
des b̄oi deputauit. vñ Ber. Dñe qđ est homo
q̄i innotuisti ei. aut ſi. b̄o. q̄i re. cum. Denicē
mittis et vñigenitū tuū. umittis ei ſp̄iſſi-
ctuz. promittis etiā vultū tuū: et illoꝝ brō-
ſp̄uſſi ppter noo mittis in mīſeriū noſtrū.
Secundo in angelis oñdif in ſig bñliitas q̄t
humile officiū nō recuſant̄: ſi beico ram del-
gant̄ custodiunt̄ et illis mīſtrant̄. Et iō b̄

De angelis

angelus de die reverentia coram angelo qdib
de quod ministerare vbi Ver. In quomo dixer
possumus quoniam in gulo reverentia exhibe an
gelo tunc nec auditas illo pate qd me videns
re nō audiret. Qd autem angelus hunc custodi
unt. Nisi statua tenet ne eadie. cadentes adiu
nunt ut resurgat. resurgentem custodiunt ne ite
nō cadat. Tertio ostendit in hunc magna digni
tas. vñ Dicte. O magna dignitas aiarus ut
resquod ad ostu sue nativitas beat angelus
in sua custodia deputatus. Qd ei angelus cu
mboi existent in vero matris ne a dia
bolo suffocet. Posset enim puer in vero mīis
suffocari a diabolo et aboitu fieri. Egressus
advecto matris posset a baptismi g̃ia impe
dīt: sic dānaref. Nisi dī in decre. Dia coipi
voluta si in baptismo letes nō fuerit: eternals
perit. Et iusti. Nisi qd renat fuerit et aij et spūscē tē.
Etiam dicere potest illud Apoc. iii. Nō iumento ope
ra plena corā do meo. Ista ope sunt plena
qd fuit cū fernore. Ista sunt semiplena qd fuit
cū negligentia et torpore. Talib⁹ emī dicet mi
chael in persona rpi illud Apoc. iii. Ultimam
frigidus es es aut calidus. sed qd tepid⁹ es
incipiat euomere et ore meo. Ille aie sunt
plena qd secū mīra bona ope portauerūt. Za
lis erat aia illa de qd Act. vi. Nec erat ples
na bonus operibus et elemosynas faciebat.
Istas michael ponderabit et dicet. Appēsus
es i staterat iūt⁹ es sas bñs. Sui illud Mat.
xxv. Esurui et dedisti mihi manducare. Et
iō venite bñdicti p̃ris mei. Iste autem aie sunt
supplene qd nō tñ p̃ce pra seruauerūt: si etiā
p̃filia superrogauerūt. Istas michael pondes
rabit et dicet. Appēsus es i staterat iūt⁹
es multū bñs. Istas etiā potest dicere illud Eu
ce. vi. Adversari bonā et p̃fertā et coagitatam
dabūt in sinū vīm. Ipi emī fuerūt diuinorū
mādatōrōz p̃seruatores. et ideo hēbūt mēsurā
bonā. Et fuerūt terrenoz p̃reptores. et iō ha
bebūt mēsurā p̃fertā. Fuerūt p̃pē voluntatio
subingatores: iō habebūt mēsurā coagitatā
Fuerūt castitatis amatores: iō hēbūt mēsurā
superfluentē. Secundo michael h̃z officiū de
portandi aias. portat enim aias sc̃tōrōz i celū
Nisi ecclia canit. Archangeli michael consti
tui te p̃ncipē sup oēs aias suscipiēdas. Nō
tñ intelligēdū ē qd ipē sol⁹ portet: qd et alii age
li secū portat: s̃ qd ipē honorabilis portat: et
qd ceteri angelis qd secū portat se sibi subditi: sic
cardiales summo p̃otifici sunt subditi. Et iō
cantat ecclia. Michael p̃posit⁹ paradisi que
honouficat angeloz cuius. Nisi credifesse de

Sermo

XXXVIII

ordine p̃ncipat⁹. ceteri vobis postant de ordine
in serioz angeloz. Portat autem angelis alias sc̃tō
rū valde reverenter. qd nō i h̃ueris: si i manib⁹
vñ dī in p̃o. rc. In manibus portabūt te tē.
Portat valde diligenter. qd ab osb⁹ offendicul⁹
et p̃iculio eas custodiūt et p̃seruāt. vñ sequit⁹.
Ex fonte offendac ad lapide pedē tuū: sup
alij dē et basiliſcū abulab tē. Portat valde
gau. Etter. qd cū cāticē et ubilatib⁹ eas i celū
bedū. vñ Esa. lv. In leticia egrediem⁹ et in
pace deducem⁹. mōtes et colles cātabūt cotā
deo laudeo. Etiam portat valde hūlū. qd pau
pera et mēdicantes nō despiciūt. sic p̃ Zuce
xvi. Factū ē vt moreref mēdie⁹ iazari et pos
taref ab angelis in finū abrahē. Etiam sciendū
qd archangelo michaeli multa qd sunt mirevir
tutis attribuūt. Ipse vt dī egyptiac plagos
stulit mare rubrum diuinit̃. p̃plū isrl p̃ desertū
deduxit. et in terrā p̃misiois introduxit. Ipse
int̃ sc̃tōrōz acies verillifer rpi babet. ip
se a dño constitut⁹ ē p̃ncip⁹ ecclie. ipse sanctoz
alias recipit: et in padisum epulatōrōz p̃ducit
Ipse emī vt Daniel testas tpe atūrpi colurget
et p̃electis tanq̃ defensor et p̃rector astabit
Ipse ad dei imperiū anti p̃m exītē in mōte
oliueti potēter occidet. In voce ip̃i archage
li michaels mortui resurgēt. Ipse crucē: cla
uos: lācē: et coronā spinea in die extremi ius
dicūt p̃sentabit. Quātū ad tertīā p̃tē sciens
dum qd ip̃i angelis a nob̃ se honorandi. P̃sio
qd sunt custodes nři. qd vix possem⁹ subfūtes
re si custodia angeloz nō cēt. vñ Hieron. Si
custodia angeloz nō esset: insultus maliguo
rum spirituū qd suffere posset. Secundo bos
notādi sunt qd sunt frēs et cōcives nři. Om̃is
emī electi assūmūt ad ordines angeloz. qdā ad
supiores. qdā ad medios. qdā ad inferiores
p̃ diuersitate suoꝝ meritoꝝ. Job. xiii. In do
mo patris mei mansiones multe sunt. Ters
tio qd ipsi sunt orationū nřarum añ dēū rep
sentatores. Ipsi nāq̃ orōnes nřas deo rep̃
tant. Job. xii. Qd orabas cum lachrymis et
sepeliebas mortuos: ego obtuli p̃ōnē tuam
dño. Quarto qd sunt regis eterni nobilissimi
milites. Sic ut videm⁹ in militib⁹ alicu
ius reg. qdā eoz s̃q̃ in aula regia cōmoran
tur et regi associant. qdā autem ciuitates et res
gnū castra custodiūt. qdā vobis regis inimicos
expugnant. Ita hocz militū rpi qdā in aula
regia. s. in celo empireo semp regi associant:
et ad eī honorē cantica leticie et glorie semp
cantat: dicētes. Sancte sancte sanctū dño de
sabaoth. Alij autem custodiūt p̃uinciaq; ciuita

Qd de sancto Symone et Iude apostolis.
Sermo. xxiij.

Os amici mei estis si se
centis tē. Job. xv. Herba p̃pōta
locut⁹ est dñs suis aplis. et conse
quēt loquit⁹ oib⁹ nobis. qd̃ si vo
lum⁹ ēē amici deitūc p̃e omib⁹ seruare debet
mus decc̃ p̃cepta qd̃ p̃cepit nobis. Nisi in pres
enti sermone ad honoreb⁹ beatoꝝ apostoloz
Symonis et Iude tria sunt dicenda. Primo
privilegia et dignitates Symonis et Iude.
Secundo aliqua p̃ informatiōe simplicium.
Tertio aliqua miracula p̃ cōsolatione ou
dientiū. Quantū ad primā partē sciendū
qd̃ isti apli h̃nt sepes privilegia qd̃ cū cordis
devotionē audire debem⁹. Primum quia cōfani
guinei sunt dñi nostri Iesu rpi. Nam mater
illorū duorū aplorū fuit soror beate virginis
Marie maris Iesu rpi benedicti. Secundū
qd̃ dñs elegit eos et oib⁹ mūdi ad iūnes
duodecim aplō: u. Unde Job. xv. Ego elegi

De sanctis Gyttione et Iuda

meo de mūdo. Tertio q: fidē dilatauerūt: et multos homines ad fidē suā p̄dicationib⁹ inducerunt. Cui refert Eusebi⁹ in ecclesiastica histo-
ria. q: Abagari ipso ep̄lam scripsit: cū ad se ī mitando. Lui ipso post ascensionē apostolū
p̄misit mittere p̄ ep̄lam. Et ut refert Jobeo
damas. lib. iii. q: cī pictor: ad r̄p̄s ab Abaga-
ro missus est ut faciē ei⁹ effigiam et nō po-
trueret p̄ splēdore et pulchritudine r̄pi. Si r̄po
hinc pictoris accepto faciē p̄priā effigiam
et regi Abagaro edisse cūicatis trāstulit. Et
post r̄pi ascensionē Ebomias ap̄ls Iudā ap̄ls
Abagaro misit. q: in facie apl̄i. Jude intuens
diuinū splēdoriē: fidem et baptisimū recepit.
Etiā legi⁹ q: postq; ambo apl̄i in babylonia
et in regiōe circūquaque uno āno et mēsib⁹ tri-
bus cōmorati sunt. i q: r̄pis spacio apl̄i q: q:
dragines milia boīm baptisati sunt etcepit
pūblio et mulierib⁹: baptisato pūr⁹ rege cum
vniuersis dignitatib⁹ suis. Videntes enī eos
oēs infirmates curare v̄bo. illuminare ces-
cos: et suscitare mortuos in noīe dñi nři Je-
su r̄pi vniuersi ppls crediderūt in dñi: destru-
entes tēpla idoloꝝ. et eccl̄as cōstruētes ordi-
nauerūt in ciuitate ep̄m noīe Abdīā. q: cū ip-
sas deindea venerat: q: postmodū legēdā isto-
riā apostoloz scripsit. Quartū q: p̄stituit eos
sc̄us iudicaturos viuos et mortuos in fine
seculi. q: oia p̄p̄f r̄pm reliquiūt. et ip̄m paupe-
rem paupes secuti sunt. vñ Mat. xix. Amen
dico vobis q: vos q: secuti estis me: in regnā
tione cū sedent fili⁹ boīs in sede maiestatis
sue: sedebi⁹ et vos sup sedes duodeci: iudicā-
teo. vñ. trib⁹ isrl. Quicū q: nō solū sunt apl̄i:
n̄ etiā martyres r̄pi. Eñi legi⁹ q: cū veniſſent
p̄ fidē et inueniſſent duos magos saraceni et ar-
p̄batat: q: pp̄lm p̄ necromāticā artē decepiſ-
sent. et cū illi viderūt q: apl̄i magna signa fa-
cerēt: pdicti magi ad quādā ciuitates nomine
suamir: vbi erāt. lxx. idoloꝝ p̄tifices veneſſit
et eos h̄ apl̄os cōcitauerūt. vt cum illuc venu-
ſent: aut eos sacrificare p̄p̄llerēt: aut penit⁹
necarent. Perlustrata igit̄ vniuersa p̄uincia
cū apl̄i ad illā ciuitatē inueniſſent: ecce p̄tī
ficeo cū vniuerso pp̄lo eos capiūt: et ad tem-
plum solis eos deducūt. Eñi demones cepe-
runt ibidē clamare: dicētes. Quid nob̄ faciſſo
apl̄i dei vni. ecce ī ingressu v̄ro oēs flāmio ī-
cendi mur. Eñi apl̄i direxerūt. Ut sciat q: ido-
la v̄ra plena sunt demoni⁹: ecce impam⁹ eis
ut egeat et simulachra cōfringant. Statimq;
duo ethiopes ingēniū egressi de silachis
et oia idola ī tēplo fregerūt. et cū dñis vocis

Sermo

XXXVIII

sat illū q̄ pōt addiscere. **Uñ Aug.** de grā t̄ li-
bero arbitrio. **I**ō diuinā p̄cepta sunt datā v̄t
excusationē de igno:ātia nō habeant. In si-
gnū bni? tūc p̄cepta sunt in manib? p̄ deces
digito: t̄ in pedib? p̄ decē pedicas scripta:
vt sic bō q̄tidie amoneat ue p̄cepta obliui-
sonis aut trāsgrediaſ. **P**rimū cft dilige dñm
dein q̄uā ex toto corde tuo: t̄ ex tota aſa tua.
nō ador: ab eo deos alienos. **C**ōtra h̄ p̄ceptū
faciūt ita plus diligūt vroco pueros: con-
sanguineos: reo: tpaleo: hono: q̄ipm deū
lūat. x. Qui amat filiū aut filiā iup me nō
est me dign?. **E**tia ſ̄ hoc p̄ceptū faciūt q̄ fidē
falsificāt. ſicut q̄ obſeruāt ſomnia: dies egypti-
ciacos: fatū: auguriū: t̄ q̄ carmināt pueros
in dolore capiti: oculop: t̄ dentiū. vel etiā q̄
potiāt l̄as circa ſe in qb? p̄fidūt q̄ non p̄nt
vulnerari captiuani: submergi. Itē q̄ gradunt
ad phitoniſſas interrogādo eas de fuito cō-
mīſſo: etiam qui carminant equos t̄ vacas
Uñ dī in decre. Diuinationi q̄ intēdit dāna-
tionē aie incurrit. xxi. q. viii. nō obſeruetis.
Gēdīm est. Nō assumo nomē dei tui inua-
nū. **C**ōtra hoc p̄ceptū faciūt q̄ ſciēter iurant
per deū hoc qđ nō eſt verū. ſicut in emēdo t̄
vēdēdo. vel q̄ negāt p̄ iuramentū ſe hoc nō
fecisse. vel qđ graui? eſt q̄ dicūt q̄ deuo nū
q̄s mifereaf mihi. vel diabol? me deducat: t̄
ſic de ſingulis . t̄ q̄ iurāt blaſphemādo deum
per vulnera vel p̄ mēbra r̄pi. Etiā q̄ malediſ
cūt p̄imio ſuis ex corde. etiā q̄ ſciēter t̄ ma-
nifeſte peierant. t̄ etiā qui ſciēter recipit fal-
ſam iuramentū. **Uñ dī in decre.** Logens ho-
minē ad piuriū: t̄ qui peierat vterq; reno ē
xvi. q. v. qui cōpulſu. **Z**ertiū eſt. **M**ēmēto
vt diē ſabbati ſanctificeſ. **C**ōtra iſtud p̄ece-
ptū faciūt qui in dieb? festiuis laborāt: aut
ad uñdinaſ vadāt: t̄ ſic negligūt missas aut
ſermoneſ. **N**ā quilibet homo: ſerui t̄ ancille
filij t̄ filie tenent in die dñica ſtegrā missas
audire ſub p̄cepto ecclie: niſi magna neceſſi-
tate excuſent. vt h̄ de pſe. di. i. missao. Et ſi
dñi impediūt familiā ſuā ſine magna cauſa
ut nō audiāt missam die dñica: vel iubēt fa-
milia ſuā laborare in dieb? festiuis: ipſi dñi
rei eſt. **G**isr qui ſine cauſa ſoluent ieiunia
ecclie peccant mortaliter. q̄ nullum peccatū
veniale eſt in p̄cepto. **Q**uartum eſt. **H**onora
patrē tuū t̄ mātrē tuā: vt ſic longeu? ſuper-
terū. **C**ōtra hoc p̄ceptū faciunt filij t̄ filie q̄
ſruole offendūt parētoſ: t̄ ſunt eiſ inobedi-
enteſ: t̄ infideleſ i vita ipſoꝝ: t̄ poſt morteſ
nō ſubueniūt aiab? ipſoꝝ. **E**t taleo pueroo
punit de? q̄h q̄ in coſpe: in reb?: t̄ in ſi: **O**ui
tū eſt. Nō occides. **C**ōtra hoc p̄ceptū faciūt
qui p̄imū h̄ deū t̄ iuſticiā occidūt. t̄ hoc eſt
vnū petri de quattuo: clamātib? in celū. **E**li
Dñi. iiii. dicit dñs ad Layn. Ecce p̄t ſanguis
nō frātis tui Abel clamat ad me de terra.
Bic iā pōt dicere de? ad quēlibet homicidiā.
Ecce ſanguis p̄orimi tui in occidente a te ec-
cisi clamat ad me de terra req̄renovindictoſ
ſup te. **S**extū. Nō mecabaſiſ. **C**ōtra hoc fa-
ciunt boico ſomicarii q̄ peccant extra matri-
moniū. etiā ſolutus cū ſoluta. **V**nde i decre.
vī. Ad meretriceſ accedere ē diuine inibi-
tū. et cī. q. iii. meretriceſ. **S**y ſi deflorat vir-
gine hoc eſt graui?. ſi ſi cōmittit adulterium
ad hoc eſt graui?: ſi petri ſodomiticiū eſt
peſſimū t̄ grauillimus. **E**li dī in decre. **H**oc
petri mai? eſt q̄ ſi q̄ matrē ſuā cognoveret
xvij. q. vii. vſuſ naturalis. **S**eptimus. Non
fuitū facies. **C**ōtra hoc faciunt illi q̄ cōmits
tūt fuitū in paruo reb?: vt q̄ furans ſtamia
pira: poma. **G**isr recto: eo q̄ cū curtib? ſuis
p̄ agros alioꝝ vadūt. etiā qui rē inuentā re-
tinent t̄ nō reſtituūt. etiā ſerui t̄ ancille qui
bona dñioꝝ ſnoꝝ furtive ſubtrahunt. ſicut vi-
nū: panē: carnes: oua: t̄ occulte comedunt. vī
etiā alijs hoib? tribuūt. etiā mercatores qui
cū mēdachō pſuenerūt emere t̄ vēdere. etiā
vſurarij: raptoreſ: luſoreſ. t̄ etiā q̄rē futatā
emūt aut comedunt. aut etiā q̄ppinā de inde
is recipiūt: oēs iſti tenent ad reſtitutioneſ.
Uñ Aug. Non dimittiſ petri nū ſuſ reſtituāt.
oblatū. **O**ctauū. Nō falſum reſtumoniū di-
ceſ. **C**ōtra h̄ faciūt illi falſi teſteſ t̄ mēdaciſ
etiā detractoreſ q̄ bonā famam p̄imi deū
grant. t̄ taleo ſunt peiores furibus t̄ raptos
ribus. **E**li Ambi. Tolerabilioreſ ſunt furorē
qui veſteſ t̄ alia bona noſtra recipiūt q̄ deſ-
tractoreſ qui noſtrā bonā famaſ dilaniant.
Et taleo tenent ad reſtitutionē fame. **G**isr
q̄ libēter detractoreſ audiūt graui? peccant
Et adhuc graui? peccant qui vtero alioꝝ pro-
ferūt mala q̄ audierunt: t̄ q̄ fraudulenter lo-
quuntur cū p̄imo: ipm decipiēdo. t̄ etiā qui
perturbāt p̄imū verbis iracūdis t̄ vituper-
iūs. **N**onū eſt. Nō p̄cupiſceſ rem p̄imi tui
Contra hoc p̄ceptū faciūt illi qui ſciēter con-
cupiſcūt: t̄ deliberato animo reo iniuſtao cō-
tra deū t̄ iuſticiam. etiā qui cōcupiſcunt reo
iniuſtao: ſed ad ualū vſum. i. ad peccandū: pu-
ta ad ſuperbiā exercendā. ſic ut cōcupiſcant
veſteſ pulchraſ p̄imoy: vel etiā ad lutuuiſ
vel etiā ad crapuli. **D**ecimū p̄ceptum eſt.

De oībus sanctis

q̄d sc̄p̄sc̄t̄ v̄rōe p̄m̄i t̄i. Contra q̄d
fūc̄nt̄ t̄ia gēn̄a bōm̄. P̄m̄i qui st̄ant̄ i
lūc̄to am̄ee, t̄ h̄b̄t̄ act̄ū op̄re p̄petrār̄t̄
p̄pl̄a possib̄le f̄set̄, v̄l̄ s̄ n̄ t̄imer̄t̄ mādū
t̄ scandālū bōm̄. Ēc̄i sunt q̄ se lauan̄t̄: t̄ ō
t̄ cā m̄t̄er̄adār̄ ad eccl̄as: plateas aut̄ ad
choec̄as: t̄ placeat̄ am̄atorib̄ suis ad malū
m̄ne. Ēc̄i q̄n̄d̄ sc̄p̄sc̄t̄ nec volūt̄ p̄cup̄
sc̄n̄e p̄pon̄it̄ ac̄t̄ū fac̄c̄re: s̄ t̄i delectant̄ in
lūc̄n̄dā cogitāt̄b̄ c̄ plena r̄ōe: t̄ n̄lunt̄
exp̄ell̄e nec resistere talib̄ im̄ūdīs cogita-
tionib̄: t̄ talib̄ delectatio d̄ morosa delecta-
tio. v̄l̄ Aug. Logitatio morosa c̄ delectatō
ne: t̄ p̄sensu est mo:tal. Quantū ad tertīū p̄-
tē isti finom̄ sciendū q̄ ōs̄ boies d̄it̄ in-
udare sc̄t̄ōs ap̄los n̄q̄ anglores patronos
t̄ adiutores in oīb̄ necessitatib̄ t̄ angustys
Et p̄mo illi q̄ innocēter infamauit. Ēl̄ leḡ
q̄ filio cuiuslā per formicationē c̄decep̄t̄ t̄ de-
hoc quēdā diaconū infamauit q̄ ipsam; vio-
lanc̄it: q̄ parētes puelle occidere volueūt̄
statim ap̄li aduenerūt̄, t̄ q̄n̄ puer nat̄ sit re-
quirūt̄. R̄hderūt̄, hac die boia p̄ma. Dixerūt̄
ap̄li infantē h̄c̄e portate. Q̄d̄ c̄ factū fuiss̄
ap̄li ifanti dixerūt̄. In noīe dñi loq̄re infās:
t̄ dic si iste diacon̄ p̄sump̄it̄ h̄c̄e agere iniq-
tatē. Infans ait. V̄c̄ diacon̄ vir sc̄t̄ōs est̄
est̄: t̄ n̄q̄ inq̄nauit̄ carnē suā. Insistebāt̄
aut̄ parentes vt̄ ap̄li quererēt̄ q̄s̄ actor̄ sc̄le-
ris esset̄. R̄hderūt̄ ap̄li. Nos innocentēs ab-
soluerē dec̄et̄: nocētes aut̄ pdere non̄ dec̄et̄.
Ēt̄i qui q̄h̄c̄ vuln̄eraf̄ in corpore. Ēnde le-
git̄ q̄ q̄dam noīe nicanor̄ amic̄ regis in q̄
dam bello sagittā accep̄t̄: que de ossib̄ eius
nulla poterat̄ rōne cuelli. Ēt̄i Symon apo-
stolus r̄pi inuocato noīe ieū r̄pi abstulit̄ eā
m̄r̄oq̄ sanat̄ est̄: ita vt̄ nec etiā signū vulne-
ris aliq̄d̄ remaneret̄. Ēt̄i ap̄li in babylonīa
v̄b̄ p̄dicabāt̄ ad c̄firmandū fidē r̄pi multa
signa fecerūt̄: illuminantes cecos: auditū sur-
dis: claudis gressum: leprosis m̄diciam: ob-
fessis liberationē p̄curabāt̄. Ēt̄i possunt oī-
bus subuenire in periculis bestiarū. Unde
leḡ q̄ due tigrides fortissime ōs̄ boies q̄
eis occurserūt̄ occiderūt̄. Ēt̄i ap̄li ad eas ve-
nerūt̄: t̄ noīe dñi nostri ieū r̄pi velut oues
m̄suetas eas fecerūt̄. Ēt̄i sc̄t̄ōs Symō tri-
ginta mortuos in mari submersos suscitasse
leḡ. Unde canit̄ de eo. Zerdenos mortuos
fluctib̄ m̄r̄os humane vite reddidit̄. Etiāz
habēt̄ potestatē super aerem. Unde legit̄ q̄
in boia passionis cōp̄ crat̄ magna seruitas

De omnibus sanctis. Gēmo. xxxix.

Sicut tanta fulgura extiterūt̄ vt̄ templū
triparte sc̄inderet̄, t̄ mulci pagani opp̄ressi
fuerūt̄. Ēt̄i habēt̄ pr̄tē super ignē. Ūl̄ t̄p̄e
pallidio cōp̄ illi duo magi i carboneo i icu-
fulgurio sunt incinerati t̄ cōbusi. Ēt̄i habēt̄
pr̄tē sup̄ demonia. q̄ ip̄i de corp̄o ib̄ hoīz
demonio e r̄palerūt̄. Ūl̄ sup̄ cor̄o pora bōm̄
q̄ ea in m̄ultiplicib̄ ifirmiratib̄ curaferūt̄
Ēt̄i sup̄ oīas: q̄ ea doctrina sua d̄ p̄c̄t̄
purgauerunt̄: et ad vitam eternam p̄c̄t̄
endam disposuerunt̄.

Gēmo

XXXIX

v̄bi tot cōcurrūt̄ amoriis insignia. Et iō assis-
mulat̄ etiā lune. Sicut ei luna p̄ ceteris plas-
netis est terre maḡ vicina: sic t̄ ip̄a p̄ ceteris
sanctis sp̄ est oīb̄ p̄c̄t̄ib̄ maḡ p̄p̄in̄ cum
sua misa. Ēl̄ Aug. Maria p̄ oīb̄ sc̄t̄ōs imp̄es
trat inducias trāgressorib̄ vt̄ renſiūt̄ sus-
t̄o erronib̄. Tertiū est festū hodie oīm sc̄t̄ōū
angelorū: t̄ h̄ notaū in tertio m̄fisonio. Ze san-
to sunt h̄onorādi: q̄ seruūt̄ nobis in om̄i lo-
co t̄ in oī t̄p̄e. Ūl̄i datur angelus in custodes
cuilibet boī existēti in utero m̄fiso: ne a dia-
bolo suffocet̄. Egresso ex v̄fo: ne a baptisimi
gratia imp̄ediat̄: viuēti in m̄udo: ne ad p̄tā
plurima p̄trabaf̄. Ereunti de m̄udo in mōs-
te: ne in fide t̄p̄te vel i desperationē detra-
haf̄. t̄ in cōfessione imp̄ediat̄ t̄ recedēti post
mortē ne diaboli laqueis capiaf̄. Quarto ho-
die est festū p̄t̄iarcharū t̄ oīm p̄phetarū q̄d̄
notaū in q̄rto m̄fisonio q̄d̄ cantat̄ de sc̄o iobās
ne baptista. I. Internatos mulierū: q̄ ip̄e io-
bānes est plusc̄ p̄pheta: q̄d̄ quē alii p̄phes-
te p̄phetauerunt̄ ip̄e digito m̄strauit̄. dices
Ecce agn̄ dei. Et insup̄ xpm̄ baptizauit̄. Et
isti sancti p̄r̄s veteris testamēti a nob̄ ho-
die solēniter honorādi sunt: q̄d̄ de stirpe pa-
triarcharū t̄ p̄phetarū xps̄ saluator noster
natus est. Quinto hodie est festū oīm ap̄loꝝ
hoc notaū in quinto m̄fisonio. Qui sunt hi q̄
vt̄ nubes volant̄. Et isti sc̄t̄i apostoli sunt a
nobis in p̄nti solēnitate deuote honorādi:
q̄d̄ sunt maiores sancti in celo. Insup̄ in fide
catholica nos plantauerunt̄ t̄ instruerunt̄: t̄
duodecim articulos fidei in p̄mo p̄cilio post
ascensionē xpi composuerunt̄. quos articulos
quilibet h̄o tenet̄ addiscere t̄ firmiter cre-
dere: q̄d̄ qui in uno articulo erraret̄ dānaref
eternaliter: ergo valde est cauendum. Gēto
hodie est festū oīm sc̄t̄ōz martyrum qui p̄
pter xpm̄ t̄ fidem sanguinē suū effuderunt̄:
quod notatur in sexto resp̄sor̄io. Lauerunt̄
stolas suas t̄ candidas eas fecerūt̄. Isti san-
cti martyres merito sunt a nobis hodie sole-
niter honorādi ppter magnā multitudinē
martyrū. q̄d̄ sicut dicit sc̄t̄ōs Hiero. q̄d̄
bet die anni reperiunt̄ quinq̄ m̄lia nomia
martyrū. Et ab illo t̄p̄e sc̄t̄i Hiero. Plures
martyres sunt martyriati: t̄ ip̄i tanq̄ strē-
nuī milites p̄ fidei xpi res: corp̄: t̄ vitam ex-
posuerūt̄. t̄ in hoc dant̄ nobis exemplū expo-
nendi p̄ fidei vitam. Ūl̄ in decre. Zāta d̄ eē
constātia fidei vt̄ prius auferat̄ vita q̄ fides
xxiiij. q̄ viij. cōueniōt̄. Ēt̄i immērito. q̄d̄ qui

Adhuc de oīb̄ sc̄t̄ōs. Ger. xl.

Etiā panperes sp̄n̄ quoni-
am ip̄oꝝ est regnū celoꝝ. Abib. v.

De omnibus sanctis

pauperis adiutorio hodierno p[ro]prio fe-
dimento octo beatitudines d[omi]ni exaudienda
sunt coepit. Et nota s[ed] octo beatitudine ad
hunc cunctos. Nam h[ab]et pauperes
hunc omnes sanctos. Nam h[ab]et pauperes
spiritus, et illa nomine ordinis apostolorum, qui ipsa fide
runt p[ro]pria d[omi]ni potest ipsi p[re]dicti sunt. Itas
beatitudines pauperum et nos h[ab]emus p[re]dictas. ut
pauperes diligam? voluntaria vel calore pati
ante necessitatem suisticam? Ita pauperes ve
ste mortalia de h[ab]e[re] trah[er]e cunctur et tenu
sunt per se[m]per] remissa despicunt: quod nota est cu[m] d[omi]n[u]s be
ne regnum pauperum, ut enim i[n] hoc recta intentione habeat
cu[m] d[omi]n[u]s spiritu, i.e. spiritu intentione ut celestia
propicata cu[m] d[omi]n[u]s ipso est regnum celorum.
Et h[ab]et beatitudini addit[us] p[ro]missio: cu[m] d[omi]n[u]s: quoniam
ipso est regnum celorum. Pauperes autem non nisi ha
bent regnum celorum ad possidendum iuxta illud
Mat. xxi. Elemit[er] b[ea]titudini p[ro]prio meo posside
te paratum vobis regnum. Si enim ad videntibus.
Deus quidem h[ab]et regnum celeste: terrestre: et infer
nale. Celeste dedit paupib[us]: terrestre dedit
diuitiis: infernale demonib[us]. Ordinavit tamen
quod si diuities voluerint recipere pauperes in p[ri]mis i[n]
regnum suum terrestre: pauperes in futuro eccl[esi]ae
se recipiant diuitiis in regnum suum celeste. Luc.
xv. Facite vobis amicos de manuina iniq[ue]tate:
ut cu[m] defeceritis recipiatis vos i[n] eterna taberi
cula. B[ea]t. Regnum celorum pauperum est: quod
pauperibus ib[us] in mundo: et diuitiis nubilis esse
est. Et ecce quis discrete fecit deus. Oia bona sua
dedit duobus hominibus. diuitiis terrena. pau
perib[us] celesti. Sed deus volens utrumque salua
re constituit: ut si diuities in sua hereditate
pauperes recipiantur: et pauperes in sua hereditate
eos collocent: ut utrumque per alium colloceatur. Vnde
B[ea]t. Diuities autem quod non volunt recipere paup
peros in suum regnum terrestre: recipiunt a de
monibus in suum regnum infernale. Secunda beat
tudo est. Sicut mites. Et ista conuenit angelis:
qui alios superbiis ipsi humilianter deo adhes
serunt. Et hoc etiam rite humiliatur et nobis tam vi
lib[us] ministrare non debignantur. Tertia beatitudi
nē: nos habemus si ad societatem angelorum
volamus p[ro]uenire. sed illi non sunt mites qui ad
inimicos sunt impatiētes: ut superbi. Et ista
beatitudini addit[us] p[ro]missio: cu[m] d[omi]n[u]s: quoniam ipso possi
debunt terreni. s. viuentium. vñ B[ea]t. Qui celorum
regnum pauperib[us] et terra mitibus p[ro]mittitur quod
ig[ue] restat superbiis et iracundis: nisi infirmi.
Illi igit[ur] faciunt festam angelorum qui per humiliates
honoret deum. Eccles. iii. Et agna potenter soli
dei ab humiliis honorant. Eccl[esi]a festa luciferi
faciat superbi; et dominizantes et superbe se omnino

habeb[us] ob[lig]atio filio superbie.
Eccl[esi]a beatitudine d[omi]ni. Vnde si tu es. Illa conuenit
mitiatis: quod queritur est illud. Job. xvi. Atmen
autem dico vobis: qui gloriaris vobis et filius: mihi
duo autem gaudebit. Ita beatitudinem nos habere si
beniuimus. vñ Eccl[esi]a. Non enim iusti quadruplici offi
cij perturbantibus: p[ro]p[ter]a deo. s. ubi fuit. s. in pos
tib[us] ubi erit. s. in terribili iudicio. vñ est. s. in mis
eria et cruce. vñ non est. s. in gloria et in patria.
Tunc beatitudini addit[us] p[ro]missio: cu[m] d[omi]n[u]s: quoniam
ipso gloriamur. De ista gloriamur de Apoca.
vñ. Et absurget deus omnium lacrimas ab oculis
sanctorum. Ver. Felix lacryma quia p[ro]p[ter]a manus e[st]
ditonem meret abstergi. Et festa martyrum
faciunt patiētes: de quod cantat. Nobis murmur
resonat non quoniam: sed corde tacito in te b[ea]tificia
coſervat patiētia. Eccl[esi]a festa martyrum q[ui]
est de bellis faciunt iracundia et impatiētes. et ta
lēs sunt infelices sed in p[ri]mū et in futuro. Quar
ta beatitudo. Ut qui esuriunt et sitiunt iusticiā. Et
conuenit prophetis qui esuriebāt illū panem de quod
d[omi]n[u]s Job. vi. Ego sum panis viuus qui de celo
descendi. Esuriebat illū fonte de quod d[omi]n[u]s ip[s]i. Et
Quoniam apud te est fons vite. Tertia beatitudi
nē iusticie nos enim esurire debemus. Ver. Ius
ticia est reddere vniuersitatem quod suum est. s. deo: si
bi: et primo. Deo autem debemus amorem ultimos
re. Nobis autem debemus tranquillitatē in corde et
puritatē in corpe. Priorio debemus facere quod
nobis velutum fieri. Et Iacob. vii. Oia quoniam
vultus ut vobis faciat honestas: et vos facite illū
Iacob. viii. Quod ab aliis tibi ostendatur fieri. tu
ne alios facias. Quinta beatitudo. Ut miseri
cordeos. Et ista conuenit priarchis: qui hospita
litati et elemosynis ceterisque misericordiis ins
sistebant. Hac autem nos habere debemus: ut operis
buoi misericordiam corporib[us] quod spiritualibus insista
mus. De corporib[us] d[omi]n[u]s Christus. Eliisto: potoc: ci
bo: redimo: rego: colligo: condo. De spiritualibus
dicitur. Consule: castiga: solare: remitte: fer:
ora. Consule. i. doce igno: antē: et dirigere dubi
tantē: castiga delinquentē: solare tristem: re
mitte in te delinquēti. fer. i. patienter. pota
alios defectos. ora pro oib[us]. Hunc beatitudini ad
dit[us] p[ro]missio cu[m] d[omi]n[u]s: quoniam ipsam sequentur: et
h[ab]ent ipsa p[ro]p[ter]a. Lu. vi. Datet dabat vobis. Ra
ro enim de pauperabitur quis qui largiter elemo
synas suas tribuit pauperibus. Etiam spiritualis
ter. ii. Co: i. ir. Qui seminat in benedictionibus
de benedictionibus et metet. Homo enim qui semi
nat benedictionē elemosyne: metet a deo benedi
ctionē gratiae. Etiam in morte. Ipsa enim claus
mosyna quam de corpore egrediente associat

Gemma

Rimbo. Tion fuit hominis bona q̄ feci fer-
re nō poterit: sola misericordia comes est de-
mala morte mortuum qui libenter opera pi-
ficerat et crescuit. Dabat enim multas interces-
siones: et impossibile est p̄iccas multorum non ex-
istiri. Cuiā in celo post mortem remunerari
et coagitatā t̄ superfluitatem habebit in finum
fibi. **Ad** misera bona est q̄ angelū obicit veni-
re ad obitum suū t̄ aliam cum gaudio buce-
re in celo. **Ad** misera conforta est q̄ ipso t̄ ma-
ria t̄ omnes sancti et angelū omnia merita
gaudia sua cum eo dividunt. **Ad** misera sup-
patriarche t̄ prophetæ: et oīo apostoli et mar-
tyrum: confessione: et virginea: et omnes san-
cti quorū festum hodie celebratur in p̄petuū
fibi regnans q̄ misericordiā eribunt homi
indigenti. **Secunda beatitudo.** Beati mōdo cot-
de. Et cōuenit virginibus que mundiā cot-
dio et corporis habuerint. Istam et nos ba-
bere debemus: ut simus casti in cordē ne pol-
luamus cor nostrum cum morofia t̄ immun-
dio cogitationib⁹ et delectationib⁹. **Alio**,
morofia cogitatio cō delectatione et cōfens-
su ē mortalie. Et etiam corp⁹ nostrū ab actu
q̄ oīo actus luxurie extra r̄bō legittim⁹
est peccatū mortale. **Ubi** apostolus. Ois for-
nicator aut suundao nō habet partē in re-
gno dei. **Ubi** beatitudini addit⁹ promissio: cō
dicitur. quoniam ip̄i dei videntur. **Ubi** p̄.
Irrit. O st̄de faciem tuā t̄c. Unde etiā ful-
gentius. Dei facie si omnes reclusi in carcere
viderent: nullam penam: nullum malum: nul-
lam tristiam sentirent. **Septima Beati pa-**
cifici. Et cōuenit confessorib⁹ qui in scip̄is
pacem cōscientie habuerint: et pacē in alijs
p̄tum potuerunt p̄curauerint. Istam pacē
et nos habere debemus: quia r̄bi pacē ibi de-
us. p̄. lxxv. In pace factus est locus eius.
Embrio. sup Zucam. p̄at est dur ad vitā eter-
nam. Chilo. H̄bi p̄at ē ibi omnia prospera-
buntur. **Hinc** beatitudini additur promissio
cum dicitur. quoniam filii dei vocabuntur. Si
filii dei: t̄ heredes heredes q̄dem regni. cōbe-
redio aut̄ ieu Christi. Eccl̄uerso sunt filii diabo-
li qui discordias semināt. Unde Greg. in pa-
sto: a. Ei filii dei vocant qui pacem faciunt
p̄culdubio satane filii sunt qui pacē con-
fundunt. Sed queris. unde communis ouitur
discordia. R̄si def q̄ ex superbis et auaricia.
Unde Eccl̄. in li. de monib⁹. Qui etiam magis

XL

vires agentes hanc in formā t̄ hanc p̄ce-
muntur à rerū natura. omnino p̄tē hanc
sunt tuos. Atq̄ p̄ceptū est. hanc ligantes
semper impia fons. **C**rossa dicit q̄ p̄tē
omnes perditur p̄p̄t sufficiam. **N**on sicut
obus tamē cō pacificatio dicit q̄ mōdo
qui volunt p̄e vivere et dicit p̄tē fideliter le-
vole trahere in choro iēs. p̄ficiant p̄m
sequens. **T**unc crux fons cō mōdo fons. **T**unc
beatitudini addit⁹ promissio dicitur.
q̄dā p̄p̄tē cō regnū cōlō. **T**unc cō verbū dicit
folatōrū dicit q̄ biū fūtūm p̄ficiant
a p̄cōmō fūtūm r̄bus p̄ficiant. **T**unc
aut̄ in fama ultrabondacē in cōde letē
decant in verbis maledictis. **M**alē p̄tē q̄
per multas tribulationes operat nos nostra
te in regnū cōlō. **E**t idē dicit̄ dicit̄
cuangeliū bōdīm̄: **T**unc. Beati cōta
maledicēt̄ vobis homines et p̄ficiant̄ vos
fuerint̄ et dixerint̄ omnes mali adscriventes
mētēntes p̄pter me. **G**audete et exultate:
quoniam mōres vestra copiaſa cōt̄ in orī.
Trem sermonē volē et bonū de cibis fāc-
quere in discipulo te rēpone. **D**is-

Dicitur. **E**ccl̄. xl.

III seremini mōi misericordiā
in mercatorib⁹ vos amici mōi. **I**eb.
xix. **S**icut bōdīm̄ die purgatiō
fūtūm omniū fūtūm in cō-
p̄ficiēt̄ sic bōdī pagnum dīcē cōm
mariū fūdīlū in purgatiō cōp̄ficiēt̄. **M**od̄
ip̄se anime clamāt. **A**d seremini meū. **S**icut
clamat p̄ter ad filium: mater ad filium: mo-
tus ad frōtē frater ad fratrem: et filiū de
mōtis. **Ubi** in p̄cōficiēti sermone tria sunt dīcēt̄
Primum quare libenter debem⁹ fabescere si-
bus in purgatiō. Secundo cum quib⁹ si-
fragu⁹ debem⁹ ip̄is fabescere. Tertio
quibus hominib⁹ anime conquerūt̄ur
aliquibus cōtemplo. Quarto ad penitū ē
endū q̄ tria dīcēt̄ nos inducēt ad fabescē-
ndū siabes. **P**rimū cō grauitas p̄-
q̄: anime in purgatiō fūtūm in manū
mōia. **T**hā si omnes carbonis rotūs mundi
ymo cumulo collecti arderent: et si quis
minū in medio flaret: nō tantū ardēt̄ q̄
sustineret fūtūm anime in purgatiō fūtūm
Unde dīcēt̄ in deo. **T**riū purgatiō
pena temporalis cōparabile. dif. in
alib⁹. Ergo p̄p̄tē magnitudine penitē

31

XL

et agnites huius in terra si fuerit pietas
a terra nostra summa tolleratur
et tuus. Alii preceperit eis, dicas impetrans
magis fuit. Omnes tamen qui plena
pietas pietatis pietatis subducuntur. Alii dicunt
tibus latentes illi pacificatio dicitur ut milita
re. Alii aperte et ad Dymo et. Officii qui per
eum vivunt in quibus uerbis pietatis pietatis
et Alii. Dicunt enim quod me pietatis fuisse. Et non p
iquent. Tunc enim seruit et misericordia illa.
Dux beatitudinem ad eum pietatis et misericordia illa.
Gloria pietatis et regnum cœli. Dux est pietatis illa qui
solacem illis qui hic latentes pietatis
a propriae fuisse rebus ipsius de luctu
aut in fama detrahendit aut in conatu letem
decant in verbis pietatis de transiptione ap
per multas tribulationes operat nos intra
te in regnum cœlum. Et ideo dicitur dicitur
euangelium beatorum : habere. Dux etsi con
malioperatur nobis bonum et pietatis res
fuerint et durant omnia malum aduersitatem
mententes ppter me. Desiderate et exultate :
quoniam morses vestra corpora est in orbe.
Item sermonem recte et bonum de cibis fonsq
quare in discipulo te tēpore dix.

De animabac.

67

¶ 3. **I**sceremini mei misericordia
in mercifico vos animi me. Job
xix. **Sicut** bestiis dicit pugnat
festum omni sanctorum in celo
christientium sic habet pugnus deus cum am-
maris fiducia in purgatorio christiani. Unde
ipse animi clamat. **Miserere mei.** Sic
clamat pater ad filium: mater ad filium: mar-
tus ad fratrem frater ad fratrem. et sic beatus
Ihesus. Unde in predicti sermoni tria sunt dicenda
Primum quare libenter debemus subvenire ali-
bus in purgatorio. Secundo cum quibus sub-
fragis debemus ipsius subvenire. Tertio de
quibus hominibus anime conqueritur casus
aliquibus exemplis. Quarto ad penitentiam est sci-
endu[m] q[uod] tria debet nos inducere ad subveni-
endum aliabos. Primum est gravitas peccati
q[uod] anime in purgatorio sunt in manibus pe-
nis. Nam si emines carbones totius mundi in
uno cumulo collecti orderent: et si quis homi-
nus in medio flaret: non tantum ardore quis
sustineret sicut anime i purgatorio sustineret.
Unde dicit in decreto. Igni purgatorio nulla
pena temporalis est comparabilis. **VII.** In
in aliud. Ergo propter magnitudinem penitentie
¶ 4.

De animabus

ipsa deinceps idem esse. Unde legis quod
 iam respouit aruit in purgatorio vix dies
 diebat se p ruganti anno ibi aruisse. Et ali-
 que aie ibi puniatur dñs. Alij p triginta ans-
 tima. Unus cesari in dialogo dicit qd anima
 tua p dñs multa annos deputata fuit ad pur-
 gatorum: sed p suffragia bonorum hominum fuit
 in duobus annis liberata. Unde etiam huius
 dñs de sancto victore. Alij qd ei Christianorum
 sic risit ad finem mundi ad ignes purgatorij
 ex dei iusticia sunt depuratae. Unus legitur qd
 eam ppter accidiam suam fuit p quadragin-
 tam annos ad purgatorij deputata. Etiā legi-
 tur qd quedam puella que fuit sacerdotus
 martyrum cosine et damiani fuit per. xv. dico
 ad purgatorij deputata. Quarto sero audiuit
 in platea chorizare et citare cū aliquali com-
 placentia. O dñs ardebunt chorizantes si ille
 la que audiuit radiu punita ē. Hoc illi attē-
 dere debent q flant vel sedent circa horicā t
 chorizantes iudicat. Secundus qd debet nos
 inducere est: qd debet hī spēm recōpensa-
 tionis: qd ipse aie fidelit̄ orant p nob̄ postp̄
 liberate fuerint. Unus. Si filii alicui regis
 in exilio esset p̄stitut̄ et pateref magnū dese-
 crum t quiq; in exilio sibi subuenirent qd
 rediret ad patriam suam illis plenū refunde-
 ret. Sic ē etiā de aliis. Tertium qd suffra-
 gia qd facim p aliis: Nobis iphi pfectiūt et
 illa nobis pmittim: qd suffragiū prodest aie
 vel aliis ut citius liberent. Et etiam inq;
 tum ex charitate hoc opus fit ut sic erit meri-
 toriu mite eternae facienti. Unus p. xxiij. O ro-
 mea in finu meo conuertet. Unus iohannes das-
 malcen. Quicq; p p̄tini salute agonizat
 pmo t ipse sibi prodest: deinde proximo suo.
 Quantū ad scđam pte istius sermonis que
 rit cū quib; suffragia subueniendū sit alia-
 bus. R̄it qd aie bona opera que pro iphis fi-
 unt: p̄sunt iphi. Et p̄to subuenit aliab; cuius
 cadelis accēsia t luminib; circa missam vel
 facim: vel circa imago qd ad laudē dei et
 scđp accēdūt ut ipse ipso qd est lux vera eas
 de tenebris eripiāt: t sua eterna luce illuminat.
 Et in signū huius homi morienti candela-
 dat ad manū ut p hoc desiderare debeamus
 ut ipse ipso qd est lux mundi vel it lucem dare
 huic aie p illa tenebrosam t ignorā vias per
 quā modo abulat. Unus qd sacerdos legit mis-
 sā p defunctis tūc septies in qualib; missa
 ficia exhibuerūt: t iphi eos nō refundūt. Unus

Sermo

in p. lxvij. Obliti sunt bñfactorū eius. Et
 hec est magna ingratitude t p rōnem huma-
 nam obliuisci t nō regratiā bñfactoribus.
 Unus Ansto. in ethi. Oportet regratiā ei qui
 grām fecit. H̄i defuncti alij regratiā si pos-
 sum. Sed defuncti cōquerunt de pueris t
 cognatis suis q hic bona eoz possidēt ipsi
 nō subueniūt: t tales infidelis agūt: qd si qd
 do: ignis purgatoriū huic aie mediāre rore co-
 lectio ḡre t m̄e. Quarto oratione adhuc diris
 ḡtūt: vt admodū captiuoz qui p scipios nō
 p̄t p̄ces suos offerre: nec p scipios p̄fit libe-
 rari: ut p alioz p̄ces ab soluāt. Et etiā san-
 ctū implorāndi sunt p aliab; ut intercedat p
 eis: qd ipsi sunt potētes apud dñm. Et sic san-
 ctos illos mittim ad regē celestē tāq; nūci-
 os: vt ipse rex indulgeat aliab; illi. Ergo duo
 te sc̄tā maria ē iploāda: sanct⁹ petr⁹: t sic de
 singulis. Quinto oblatōs plūnt aliisbus ut
 a debilis qdus apd dñm obligate sunt absoluā-
 tur. Secundo fuit p aliab; ieunia t afflictiones
 t genuflexiones. Unus in decre. dñ. Jeunia vi-
 uētū sunt aurilia defunctoz. xiiij. q. n. anie.
 Septimo subuenit aliab; cū debita post se reli-
 ca soluātur: t h̄ valde p̄dest aliab; qd interē
 qd debita nō sunt soluta graui p̄muntur.
 Octauo subuenit aliab; cū panis t vinū offer-
 tur: ut de velit cibare aiam esuriētē: t potas-
 re aiam sitiētē. Unus cū p aia ope m̄e exercē-
 tur. s. cibādo esuriētē: potādo sitiētē: hospitā-
 do pegrinū: vestīdo nudū. Nono subuenit
 aliab; cū qd p̄niā ipis h̄ iniūctā p eis un-
 plet. nā h̄ eēt eis volde utile ut eo min⁹ habe-
 rēt i purgatoriū exoluere. Decio aliab; subueni-
 tur cū anissarū celebratōe: t h̄ ē maximūt p̄n-
 cipalissimā aiarū suffragiū. Unus legif: qd
 aia ad qndecim annos fuit ad purgatoriū de-
 putata t p vñā missam fuit liberata. vñā mis-
 sa dñ a mittēdo: qd ibi mittit grā p̄tōn i pec-
 cas t solutio aliab; de penis. Unus dicit Aug.
 qd nulla missa celebrat qd ibi duo ope vñā
 sa p̄currāt. s. vñi p̄tōn p̄uersio: t vñi aie
 liberatio. H̄i diceres. Unus aie sciūt suffragia
 qd iphis h̄ fuit. R̄idef qd angeli hic nobiscū
 cōmorantes sepius visitant anias in purga-
 torio t iphis manifestant suffragia que nos
 p iphis hic facim: et eas p̄solant. O qd gan-
 diosum est eis hoc. Quantum ad tertiam pars
 tem isti sermonis queritur de quibus homi-
 bus aie defunctoz p̄querunt. R̄idef de qd
 or generib; hominū cōqueruntur. Primo de
 his quibus hic fidelitatē t charitatē t bene-
 ficia exhibuerūt: t iphi eos nō refundūt. Unus

XLII

interim subleuamine qd eis debet fieri be-
 nūtū obliuisci t nō regratiā bñfactoribus.
 Unus in decre. Multū deliquit qd diffūct eis
 qui mortuis testi. xiiij. q. ii. qui oblatōs. De-
 talibus qd defraudāt aias dñ in decre. Debū
 ta suffragia p mortuis nō reddētes fures s̄t
 t sacrilegi t erōicandi. xiiij. q. n. A oblatōca
 Quarto congrunt de sacerdotib; t religiosib;
 t p iphis nō fidelis orant. Sacerdotes qd
 h̄nt pbendas t altaria. Sacerdotes qd possi-
 dent monasteria cū bonis appropiat iphi
 monasterij t nō fidelis orant p illis aias
 bus a qd h̄ bñt: nā oēa hoīa qd elemosynas
 nō viuāt: magis dñt esse deuoti t orōntibus
 assidul. Qui nō solū dñt orare p scipios: s̄t
 om p̄vniis t defunctis quoq; elemosynas fa-
 stētan. Unus in decre. dñ. Receptores elemo-
 synarū plus dñt orare. t. q. i. qd sacerdos. nec
 alijs qui de labore possit se nutritre debet ele-
 mosynas recipere: si debiles t infirmi: paupe-
 res: t claudi. Unus potentib; ad labotandū mi-
 nime danda est elemosyna. Ultimum sciendū
 est: qd hōdiēa die multe aie defunctos per
 suffragia oīm christifidelium liberate si a pur-
 gatoriū. Et hoc oīsum est qd in una die. xv.
 milia aias liberate sunt a purgatoriū: qd h̄
 in p̄mptu. P. xciij. Etia vñor libauit aiam
 mariti sui a purgatoriū. Ibidē. P. c. Etia m̄
 qd incōsolabilis fuit sup filiū suū defunctū
 ibidē. P. xcviij. Etia m̄ qd in qd annis liba-
 uit aiam filiū sui. Ibidē. P. xcviij. Etia p̄ci-
 dñt parentib; subvenire. Ibidē. P. xci.

De sancto martino epo. S. xli.

Ece sacerdos magnus
 qui in dieb; suis placuit deo t in
 uentus est iust⁹. Eccles. xliij. Ille
 sacerdos magnūt sc̄tūs marti-
 nus qui nō solū placuit deo: si etiā oīb; sc̄is
 t angelis in celo t oīb; bonis hoībus in mun-
 do. Unus in p̄tī sermone ad bonorē sc̄tī mar-
 tinī tria sunt dicēda. P̄to p̄uilegia sc̄tī mar-
 tinī. Secundo aliq; p̄o informatiōe nīa. Ter-
 tio aliqua miracula p̄ consolatione nostra.

Quantū ad primū sciendū qd sc̄tūs marti-
 nus habet nouem p̄uilegia. Primum qd in
 iuuentute incepit dñs seruire: t suas bap̄tis-
 malet innocentia omnibus diebus vīte sue
 seruauit t nunq; mortaliter peccauit. Ēnde
 legif qd cum esset decem annos in iuuentute
 rentibus gentilib; ad eccliam confugit: t se
 fici cathecumēnū postulauit. Etias cū esset

Dij

De sancto martino episcopo

Et ambo beremis concupuit: fecissetq; ratione a carnis infirmitate nō obsteruerit. Etsi et amorem ieu'christi a iuuentute sua paratus destruit: seculū decipit: et militias resurgavit. Adat. r. Qui amat p̄fem aut m̄rem q; pauperid; multū misericordia fuit: q; de eo legit q; uidet de stipendio p̄ter quotidianus tractum reservio de crastino nō cogitabat. i. Ibi. vi. Trabente alimēta t̄ q̄bus tegamur his hanc flamus. Et illa mia d̄ tres grad⁹. Pamus gradus est dare p̄fem de superfluis t̄ partē retinere. Eu. xi. Qd̄ supest date elemosynam. Secundus est dare oia superflua t̄ retinere necessaria. Terti⁹ est dare necessaria sicut illa vidua d̄ qua d̄ Eu. xxi. Quic in gāso philiacō totū victū posuit: t̄ hic est sumimus gradus. Bt̄s aut̄ martinus nō tm̄ habuit p̄mū t̄ scđm gradū liberalitatis: s; t̄ tertii: q; ea que erant sibi necessaria largitus est. sicut q̄n partē clamidis pauperi embuit t̄ dividit: t̄ hoc t̄ placuit xpo: q; ipm̄ in p̄ntiā angesericordiam t̄ p̄fiam reciperet. r̄ndit beatus martinus diabolo. Si tuipse o miserabilis ob hoīm infestatiōe desisteres: t̄ factoy tuo rum peniteres: ego tibi confisus in dho xpi m̄iam pollicerer. Etiā nemo vidit vñq; beatum martinum iratum nisi part̄ mia interā cordi eius. Septimus: q; in vita sua placuit deo t̄ oībus sanctis eius t̄ angelio. Fuit aut̄ dilectus a patre cuius signū est: q; tantā potentiam miraculop̄ habuit: p̄ni quides attrahit potētia t̄ miracula facere: magne ei potētie est sicut in fine sermonis p̄ in miraculis que fecit. Fuit dilectus a filio: cuius signū: q; ipm̄ cōmendauit coram angelis dicens. Martinus adhuc t̄c. Fuit dilectus a sp̄sancto cui⁹ signū est: q; in sp̄ē ignis sup̄ caput ei⁹ apparuit. Fuit dilect⁹ a bt̄a virginē: cuius signū est: q; sepe eum cū alijs virgīibus visitauit. Unde legif q; cū ipse i cel la solus ēt t̄ loqui cū plurib⁹ audiretur a di scipulis interrogat⁹ ab eis r̄ndit. Maria et agnes t̄ tecla ad mevenerūt t̄ sepi⁹ meviserūt. Fuit dilect⁹ ab angel⁹: cui⁹ signū est q; in vita sua sibi celebranti astiterūt: t̄ ad eius obitū cōuenierūt: t̄ aīam ei⁹ in celū deduxerūt Octauū quia dignitatem t̄ partē habet cū omnibus sanctis noui testamēti. Primo cū apostolis: q; sp̄sanctus sup̄ eū sicut super ap̄los in specie ignis descendit. Unū h̄ de eo. q; cū p̄nuerso grege sibi cōmissio dep̄care⁹ est: q; apparet sup̄ caput ei⁹. Itē cum martyrib⁹: fuit em̄ martyris: si non actu: t̄n̄ vo pedem vocant. Itē fuit multe humilitatio; illa leprosum quandā cūctis horribile paratuus obuiā h̄no ipm̄ obsecrat⁹ est atq; bindit⁹ t̄ statim mūdat⁹ est. Quintū q; artā t̄ setas vitā dunt in abo: potu: vestitu: t̄ lecto. In cibō q; in monasterio suo cū fr̄bno suo radicēs herbariū t̄ aquā bibebat: nec vñlo vinus gustabat: nisi in infirmitate: t̄ q̄si q̄tidie ieu nabat: grossum panē hora nona comedebat. In vestitu q; die ac nocte cūlitū deferebat. In lecto: q; sup̄ lectum cinere sparsum dormiebat. Unū cū egrotasset vñq; ad mortē t̄ discipuli sui sibi lectū p̄parauerit: ille iussit eū denunciare: t̄ se sup̄ terrā iussit depomi. Etsi habuit magnā deuotionē in oīoe. Unū de eo d̄ Oculo ac mambus in celā sp̄intentus inuitum ab oratione sp̄m̄ nō relaxabat. Bertus q; magnā m̄iam habuit sup̄ petōres: q; nullum petōrem quātūcūq; magnū respuit. Unū cum diabolus bt̄m̄ martinū reprobenderet q; sic frequēter t̄ indifferēter petōres ad misericordiam t̄ p̄fiam reciperet. r̄ndit beatus martinus diabolo. Si tuipse o miserabilis ob hoīm infestatiōe desisteres: t̄ factoy tuo rum peniteres: ego tibi confisus in dho xpi m̄iam pollicerer. Etiā nemo vidit vñq; beatum martinum iratum nisi part̄ mia interā cordi eius. Septimus: q; in vita sua placuit deo t̄ oībus sanctis eius t̄ angelio. Fuit aut̄ dilectus a patre cuius signū est: q; tantā potentiam miraculop̄ habuit: p̄ni quides attrahit potētia t̄ miracula facere: magne ei potētie est sicut in fine sermonis p̄ in miraculis que fecit. Fuit dilectus a filio: cuius signū: q; ipm̄ cōmendauit coram angelis dicens. Martinus adhuc t̄c. Fuit dilectus a sp̄sancto cui⁹ signū est: q; in sp̄ē ignis sup̄ caput ei⁹ apparuit. Fuit dilect⁹ a bt̄a virginē: cuius signū est: q; sepe eum cū alijs virgīibus visitauit. Unde legif q; cū ipse i cel la solus ēt t̄ loqui cū plurib⁹ audiretur a di scipulis interrogat⁹ ab eis r̄ndit. Maria et agnes t̄ tecla ad mevenerūt t̄ sepi⁹ meviserūt. Fuit dilect⁹ ab angel⁹: cui⁹ signū est q; in vita sua sibi celebranti astiterūt: t̄ ad eius obitū cōuenierūt: t̄ aīam ei⁹ in celū deduxerūt Octauū quia dignitatem t̄ partē habet cū omnibus sanctis noui testamēti. Primo cū apostolis: q; sp̄sanctus sup̄ eū sicut super ap̄los in specie ignis descendit. Unū h̄ de eo. q; cū p̄nuerso grege sibi cōmissio dep̄care⁹ est: q; apparet sup̄ caput ei⁹. Itē cum martyrib⁹: fuit em̄ martyris: si non actu: t̄n̄ vo

Sermo

icitate. Unū Hylariuſ. O martine medicamērum t̄ medice. o sanctissima aia: quā et si gladios p̄secutorū non abstulit; palma t̄ mar tyri nō amisit. Fuit cōfessor: q; ch̄ristū corde: ore: t̄ op̄ re cōfessus ē. Fuit t̄ virgo q; in t̄egritatē corporis t̄ mētis scrupulit. Nonū q; q̄ totū mūdū hodie ei⁹ festū solēnit̄ celebrauit: et nullius confessoris p̄ter q̄s sancti nicolai: q; inter oīes confessores festa istorū. s. martini t̄ m̄sc̄i celebūtur vñuersalit̄. q̄uis p̄ticularis in aliquib⁹ p̄uincijs festa aliquoꝝ sanctoꝝ celebūtur: sicut festū beati arboga, sti ē in diocesi argētinēst. t̄ sancti vñalici in augustinis. lamberti leodiēsi. severini coloniensi. Quātū ad scđam p̄te isti⁹ sermonis scis endū ex quo sanct⁹ martin⁹ nosaf gemma sa cerdotū: r̄nē p̄ nostra informatione dicēdus est hic de dignitate sacerdotū: t̄ q̄re ab oīo hōs⁹ honorandi sūt. Ubi notādū q̄ sacerdo tes merito honorādi sunt p̄pter dignitates quas habent a deo. Nam sacerdos aliq; modo est familiis virginis marie. Pūmo sicut virgo moria p̄ quinq; vñba p̄cepit ieu' ch̄ristū ut habeat Eu. i. Hiat m̄bi s̄m̄ vñba tuū. Sic sacerdos q̄nq; vñba cōficit corp⁹ ch̄risti. Unū Berni. O venerāda dignitas sacerdotū: i quo rū manib⁹ tanq; in vñero vñginis dei fili⁹ iu carnat. Etiā sicut bt̄a virgo post partū r̄pm̄ portauit in manib⁹ t̄ in p̄lepe collocauit: sic sacerdos post p̄separationē leuat r̄pm̄ in mis sa. Et talis eleuatō signat elevationē ch̄risti in cruce. Et postmodū locat et portat ch̄ristū p̄ plateas t̄ villas ad infirmos: et tractat cū cū manib⁹ suis: sicut eūl̄ bt̄a virgo tractauit cū maternis manib⁹ suis. Etiā sciendū q; dignitas sacerdotū aliquo modo p̄cellit dignitatē angelop̄. q; nulli angelop̄ datura est p̄tās cōficiēdi corp⁹ ch̄risti. Unde mino: sacerdos in terris potest hoc qd̄ summ⁹ angelus non potest in cel. Aug. Lōsecatō facta tota cestis curia sibi seruit: et domin⁹ celi ad eum descendit. Unde Ambroſius super Lucam. Non dubites assistere angelos quando ch̄ristus assistit in altari. Unde sacerdotes sunt hōno: andi p̄e omnibus regibus: p̄icipib⁹: militibus: et nobilib⁹: q; ipsi dedit eis potes statim ligādi et soluēdi. Math. xvij. Quis cū q; ligauerit sup̄ terrā t̄c. Unde in decret. dicit. Gacerdos in persona dei est honorādus. Ergo sacerdotes t̄ clerci debent esse cōtinētoꝝ et casti: nec oīo mulieribus cohabitare: s̄m̄ q; eis precipitur extra decohabi. elen. et mulhe. c. a nobis. Unū sciendū p̄ sacerdos fuit

XLII

nicari⁹ vel cristēto in quocōq; p̄tō mortalit̄ nōdū vere p̄trit⁹: nec digni agēs p̄fiam re op̄: quotēa actū alicar⁹ ordī facit: peccat mortalit̄: vt qui bōpetiat vel absolvit p̄fites tco: vel sac̄m eucharistie vel extremonētatio nis p̄bet: aut p̄dicat aut mīnorū solēnit̄ zat: vel aquā t̄ salē in dñica erotachat: aut pulū aspgit: vel qd̄ magis bis oībus ē q̄nē missam celebūt: in oīb⁹ istis in alijs actib⁹ q; sacris oīdinib⁹ sunt annēpi: t̄ in quolī ipo rū singularis exēcōdo mortalit̄ peccat: et cotiēs q̄tēs aliquē actū vt minister eccl̄e exēc̄ tur t̄ exercet: sicut ex dictis sancti Zho. de aq no in q̄tē dis. xviij. manifestissime cōp̄obat. Ac nō solū in actib⁹ iā dicit. s̄m̄ s̄m̄ Dū onyfiū. i.e. celestis hierarchie. q; et quotēs ad aliquē h̄mōi actū exēcēdū aliquā v̄estes induit sūt sumit: vt albā stolā: vel manipulū: vel casulā: vel alias vestes p̄uātis vel diuīsim: qd̄ reuera fatis ē horēdā: stupēdū atq; periculōsum valde in tali statu atq; dignitate tot t̄ p̄tis crimib⁹ subiacere atq; implicari. Unū nō imērito dicit. Quanto gra dus altior: tāto casus gravio. Etiā sacerdos incōtinēs aut public⁹ fornicari⁹ ē suspēsus ipo ure a diuīmis: t̄ missa ei⁹ nō d̄i audiri. Et p̄ et de coha. cle. et mulie. e. vñra deuotio. Sū diēs afit missam ei⁹ peccat mortalit̄ b̄ Zho mā in. x. quodlibet. q. viij. Doc autē inteligi tur d̄ publicis fornicarijs. t̄ si sic celeb̄at: sic irregularis. Querif vñr̄ epus i talib⁹ possit dispēsare. R̄nē q; sic: etq; dispēsato in talica su nō ē p̄bida. Et iura q; iuēnianis i īnū ilia intelligunt de suspēso ab boīe: nō a iure: q; iura benigni⁹ solēt agere q̄ homines. Doc. Būl. Etiā q̄r̄ vñr̄ denī q̄ erpēdāt p̄mo nū crucifiri cū meretricib⁹ teneant ad restituētionē. R̄nē q; clerci q; res eccl̄e plūdūt: vñ dātē nō solū meretricib⁹: s; etiā bistrionib⁹: vñ etiā suis cōsanguineis nō p̄p̄ naturā sustētandā: s̄rt faciāt eos diuites de patrimonio crucifiri: raptores sunt: t̄ peccant mortalit̄: et tenentur ad restituētionē. Etiā queritur vñde faciant restituētionē. R̄nē def̄ si b̄t̄ pos t̄nmoniū seculare de hoc possunt facere: vel aliquid de artificio: vel labore manuali de istis possunt restituēre: sed de rebus eccl̄e nō possunt restituēre: quia quicquid eis sup̄ est sup̄ victū et vestitū hoc debet dan p̄p̄rib⁹. Unde in decret. dicit. Bona sacerdotum sunt bona pauperum. dis. xviij. sicut hi. Ies xviij. q. i.c. vñti. nisi sibi tunc subterberent de necessarijs: vel nisi reg quas de patrimonio oīq;

De sancta Elizabeth

Nobis est vel de artificio et pessimum in suo
opus. Tunc Quill. Etia quod verum cedebunt sa-
crae vel omnia incretae teneantur restituere
et a sacerdotibus vel religiosis per talis illicito
opere recuperari. Nidet fin Ray. qd sic. Nam
formicaria et homini turpis psona si a sacerdo-
tibus recuperari tenent ipsi ecclesie vel pauperi-
bus restituere. Qui autem a religiosis rati-
bus monasterio restituere nini forte fuerit eis
datu causa elemosina in summa necessitate:
qz rati fuit debita. Ideo Dothi. Quatuor ad
tertii partem isti sermonis sciendu qd oea rpi
fideles debent hodie beatum martinum hono-
rare et tanqz singulariter patronum inudicare
in oibz necessitatibz et infirmitatibz. Et p-
mo infirmi. Unde legitur qd beatus martinus
quedam infirmum leprosum cunctis horribili-
tem parvum obuiam habuit: quem osculat-
est ergo dominus: statimqz mundatus est. Etiam
qui quicqz venenatum abu et ignoratia sumunt.
Qui legit qd cum beatus martinus ab arras
mis hereticis eis cieccus: venit ad quodam in
salam cu rno solo pso: tero ubi psopter elles
deoz grame venenatu inter alias herbas i ci-
bō sumpsit: et morte sentiēs beatus martinus
oem venenositate virtute deo fugavit. Eri-
am qui inuenit periculū canū. Ein cum qdā
discipulus sancti martini valde infestaret a
cone latrante cōuersus ille ad canē ait. Inno-
mine martini iubco te obmutescere. Canis
cōtinuo obmutuit. Etiam in periculo maris.
Ein legit qd cū quedam nauis perditaref: qui
dam negotiator nō dum christianus reclama-
vit. Deus martini libera nos. Et statim trās
quilitas magna successit: et ille paganus fidē
recepit. Etiam parētes cum pueris. Ein cum
quidam iuuenis defunctus esset: et matr eius
cum lachrymis p reiustitatione filij beatus
martinus exortaret. ille in medio capi ubi ma-
gno multitudine gētiliū erat genua flexit: et p
puero oravit: et puer statim surrexit. Quapro-
pter oea illi gētiles ad fidē pueri sunt. Etiam
in piculo ignis. Ein cū in quedam phano ignē
mūsset beatus martinus statim in domo pria
berēte ei abagēte vēto flāma ferebat. Tunc
sanctus martinus sup tectū domi ascēdēs signū
emis edidit: et statim vētus in aliā partē se-
rit. Etiam refert Geuer in epistola ad euse-
biū qd cū dñs marinus in quedam ciuitatē sue
diocesis venisset: et clenci ei lectū p passent:
circa mediā noctē tota illa domus accenditur
et martinus rediēs ad solitū orationis refugis
pm et crucis emittens signaculum in medio

ignis illesuo pmanste. Abonachi igis cōcita-
ti cōcurrit: et martinū quē psumptū iū putar-
bant: de medio flāmarū illesus deducit. Et
am qui pfectus deo et tribulationes patiunt
debēt inuocare sanctū martinū. Ubi legit cū
beatus martinus qdā vice i vestē hispida nigro
pallio circumactus sup osellus pcederet equo
cōtrauenientibz et pauefactis in terram saltu
precipiū se dederūt. Qui sanctū martinū ac-
cipiēt grauitate obterauerūt. Proximus autē
alia humo fixa manebat ut quātūcū qz fla-
gellat avelut sara moueri nō possent quous-
qz ad martinū redeentes et peccatū suū quod
ignoratē in eū cōmiserat cōfiteentes alle eis
licentia dedit: et gradu p cito alia pcessit.

De sancta Elizabeth. Sermo. xlviij.

Ra pro nobis qz mulier
o scī es. Judith. viij. Uerba ista di-
cta sunt a filio israel cōnissent in
magno tribulatiōibz ad Judithy
ut ipsa oraret p: o eis ut deo eriperet eos ab
instantibus periculis. et illa verba nos ch: i
stiani qui sumus in multis tribulationibus
et periculis pstituti etiā deuote dicere debes-
mus ad sanctas elizabeth. Ora p nobis quoniam
mulier sancta es. Ein in pscenti sermone ad
honorē sancte elizabeth et ad edificationem
nostram tria sunt dicēda. Primo p cōficiencia
sancte elizabeth. Secundo aliqua p informa-
tionē nostra. Tertio aliqua miracula. Quan-
tum ad primā pte isti sermonis est sciendū
qd sancta elizabeth by nouē p cōficiencia. P-
rimū qd fuit filia regis Hungarie: et in hoc fu-
it filis sancte Katherine Lōsti regis filie. Et
etiam qd in iuuentute incepit deo seruire: et in
hoc similibus fuit sancto Nicolao. Unde legit
cum beata elizabeth adhuc esset puella quin
quēm: in ecclesia gratia orādi sepe permis-
nebat: ut eam eius sodales vel ancille auelle
re vix valerent. Quā cū ancille vel coetance
obseruarent aliquā de illis causa ludē diversus
capellam insequi videbatur: ut et hoc in
trādi ecclesiam oportunitatē captaret. Quā
ingrediēs genua flecebat: aut pāuimēto tos-
talif incumbebat. et licet peritiam litterā: n
non haberet: tamen coram omnī oculis ses-
pe psalterium expādebat: et quodāmodo se
legere fingebat: ne velut occupataz aliquā im-
pediret. Se quoqz cū puerlio ad terram pros-
tratam ludi specie mēsurabat: ut sub tali oc-
casione deo reuerentia exhiberet. In ludo etiā
am annuloy et i olyo ludis spem totā pone-

Sermo

bat in deo. et et hī que lucrabat vel als pos-
siderbat pueillis paupercula dedit: inducens
eos p illa ad orāndū orōne dñcamvt crebro
virginem mariā salutarēt. Secundū pueile-
gium: qz brām Virginē mariā in aduocatam t
patronā: et bñsi Jobāne aplim t euangelistā
in sue casitatis custodem elegit. Cū autē sin-
gule cedula setōz aploz noibz inscripte: ipa
tribus vicibus cedula vbi nomen sancti Jobā
mo erat. Inscriptū ut desiderabat accepit. ad
quē tante deuotiōis ferebat affectu: ut nū i
cīus noīe pētibz denegaret. Tertiā qz p
pter dilectionē dei sepe sibi pspere mūdi sub-
trahit. Nam cū in aliquo ludo sibi pspere succe-
deret: reliquā intermitēs dicebat. Nolo pce-
dere: s ppter deū reliquā intermitto. Ad cho-
reas quoqz a pueillis ceteris aduocata cum
vnū circuitū peggisset: dicebat. Sufficiat no-
bis vnū circuitū: iā ppter deū alios dimittas-
mus t sic p tale modū pueillas a vanitatibz
tēperabat. Quartū qz festa sollicite t deuos-
te colebat: ut ēt manicas sibi cōsu nullā rōe
pateref anqz solēnia missarū cōplerēf. Offi-
ciū ecclesiasticū cū tāta audiebat reuerētāvē
cum sanctū euāgelīū legeref: vel cum sacra
hostia cōficeret: monilia deponeret: t cetera
capitis ornamentiā in uno loco locaret. Uestī
mētōz supbiā sp abhorruit: t in his humilis-
tate t honestatē semp fuit. t etiā cum ad
huc pueilla esset: certū sibi numerū orōnū in-
direrat: quem si aliqua occupatiōe prenenta
non potuisset pfectere: de sero ante ingressus
lecti cū alie puelle dormiret: p soluebat. Qui
tū qz data est in exēplū mulieribus in matri
monio etfītibus. Nam cum ex paterno ipso
tradita esset lanigrāuio Thuringie in matri
monio: tāte deuotiōis criticit ut in nocte fre-
quēter ad orōnē surgeret. Ordinavit cū qua-
dam domicella sibi inter ceteras magis fami-
liari si forte somno depresso nō surgeret eas
pede tangēs excitaret. Quadā vero vice p-
dem dñe tangere voluit: t casu pedes mariti
impedit. qui subito excitat rem intellexit et
eā excitauit. Etiam fuit magne humilitas. Na-
m in diebz rogationū pcessiones nudis pedibz
lancis induta seqnebat: t in p dicationibus
tāch puepercula t humilis inter pueperculas
residebat. In purificatione et post pī exē-
plo marie puerū gestās in vlnis ipsum ad al-
tare cum agnor cādela humiliiter offerebat. de
inde domū rediēs vestimenta cū quibz ad ec-
clesiam pcesserat aluci mulieri paupercule
tribuebat. Tertū ē ei pfecta t voluntaria obe-

dientia. vñ ppter mentū obediēt se magis
stro contrado qz fuit paup t mēdic de ordine
fratris minoris: s t scīentia et religio pueper
saluo iure mīmoniūt obediētia marii adeo
se subiecit ut qz illi ppaperet ipa cōrues
rēta pfecteret et multo gaudio adspiceret ut
et hoc t obediētia pcepter mentū: t dñi salua-
tōis qui facit ē obediēs vīqz ad mortē: imi-
taret exēplū. Quadā igis vice ipsa vocata ab
eo ad quādā p dicationē superueniente mar-
chionissa misericordiā impedita nō venit. qz il-
le egre ferē tāta mode diētā relatāt nos
uit donec vīqz ad carnificiā expoliatā cū qdū
dā scīllis suis que culpabilēs fuerant formis
verberari fecit. Etiam quādā vice cū claustris
sanctimonialiū ab cīs obn. se rogara intrā-
serit: nō habita licētia a suo magis fecit eas tā
grauitate obterari ut p tres ebdomadas in ea
vestigia obteratiōis appareret. etiā tēpē q
manū ancillarū faciebat se in cubiculō vera-
ri: ut salvatori si agellato vicem repēderet: t
carnē ab olī lascivia coheteret. Septuā qz
inter diūtias t epulas magnam tenuit abi-
stinentiā. Tantū autē in cibo et potu tēperan-
tiā t abstinentiā exhibebat ut in mēsa manū
inter diūtia fēculoz genera interdū pane
simplicia esset contēta. Tēpē enim ad mēsas
sedens cibos cōrectabat et diūtēbat ut et
hoc comedere videref. Octuā qz fuit valde
misericordis: et mater pupilloz et orphanzoz
Tēpē enī cum ancillis manibus ppins lanā
filabat: et inde vestimenta fieri faciebat: ve
de ppter corporis labouibus elemosinā deo
daret. Ipsi esuriētes pascobat et fēcētē po-
tabat: si firmos visitabat: ipa sepulturas pau-
perū frequētabat: leprosoz mūndabat et cī-
babat. Ein legit qz cū quādam vice absente
marito quēdam leprosum posuit ad lectus
mariti sui. His qz pacts superueniētē līc-
grāuio quādā sibi reuelabat: ipse et stupore t
vehementia t ira irruerat in estū cubihs et
dūm credet inuenire hoīem inūdus: vidit
tū qz viso dedit ei potestatē agendi oīa qz hoī-
norē dei respiceret: et anime salutē efficeret
Etiam post obitū mariti sui qui ad defensionē
fidei ad terrā sanctam perrexit: et ibi vītē fe-
liciter finiuit. ipsa tanqz dissipatit t p dīga-
a quibusdā valalibz vītē sui turpē et totāli-
ter est cīecta. Aduemēte igis noctē in domo
cūiisdā tabernarij in loco ubi pōsi lacuerit
se recepit grāas agens deo. Recepit postmo
dū dōce sua duo milia marchari partem in

De sancta Elizabeth

pauperes distinxerit, et de reliq*is* marchiburgi
 magistris hospitale costruxerit, ppter q*o* aliqui
 ea dissipatric*e* alio ian*a* fore dicebatur. Post
 q*o* aut*em* hospitale costruxit: infirmos sollicite
 ministravit, et eos balneauit, et in lecto collo
 c*ea* cooperuit adeo ut ancill*is* gratulab*u*da
 biceret. O q*o* d*omi*n*is* nodisc*u* ag*is*, q*o* d*omi*n*is* nostr*u*
 e*ssum* r*ip*m*is* sic balneam*is* et regum*is*. Quand*a*
 aut*em* multiter et bo*ri*dile*re* leprosum sepe ablu*re*
 en*tr*o i*lecto* collocauit: vleera terg*eo*: vngues
 q*o* p*is*and*ea*. Non*u*, q*o* ip*s* appuit sibi i vita
 et i morte. Nam*u* ipsa pertinuit a ip*s*o in oratione
 sua tri*is*. Dico c*on*t*emp*tu*re* o*mn*i*is* rer*u* ep*al*iu*n*. Ges*tu*
 tu*do* et filios suos dilectione a co*de* suo as*u*lleret. Tertio ut in c*otumel*is*is* et in iuri*o* si*b*
 bi pat*ent*ia daret. Facta aut*em* o*rd*oe audiuit do*min*u*s* i*esu*m*is* dic*et*e*re* sibi. Elizabeth er*au*
 dita est o*ro* tua sp*o*sa mea. Eti*a* quad*a* vice re*clina*uit se in gremio ancille sue: et o*cul*os ad
 cel*u* eleu*is* cu*di* diu rac*es* null*u* ob*li*u*n* penituo*m*
 em*is*seret: t*ad*e*re* leta facie locuta est dic*es*. Ita
 d*ic*e*re* tu vis me*c* e*e* et ego tec*u*: et n*u*q*o* volo a
 te separ*u*. Postea cu*di* ab ac*ili*is*is* interrogare*re* ut
 ad dei honor*u* et ad e*ar*u*o* edificatione q*o* vi*de*
 rat indicaret: illa a*it*. E*li*di cel*u* apt*u* et i*es*
 sum se ad me inclin*u*te*re* et dic*et*e*re* mi*b*i. Si tu
 via e*e* me*c* u*te* et ego ero tec*u*. Cui ego r*en*di put*u*
 me loqu*et*e*re* audi*re* st*is*. Appropinquate t*pe*
 quo d*ic*is*is* i*esu*s*is* dilecta*re* su*u* de m*u*nd*u* ergastu*re*.
 irata mater ip*s* i*st*am Elizabeth mur*murau*it: dic*es*. Om*nib* beneficia imp*ed*is*is*
 t*me* misera*re* non eraud*is*. reuert*eo* ergo om*nes*
 quos potero*m* a visitatione tua auertam*re*.
 E*li* ergo sic irata recederet et miliare dimidi*u*
 um peregisset: et eius familia tristis esset et
 eius filia dolorib*is* cruciata fleret. tandem ip*s*
 sa puella ob*domi*ni*is*: vidit quand*a* pulcher
 rim*u* domin*u* cu*di* facie refulget*u*: que co*pus*
 ei*is* in dorso*re* in pectore liniens*is*: dicit*ei*. Sur*ge* et ambula*re*. Eu*igil*as*is* puella: et se ab*o*des
 formitate*re* curvitate*re* penit*u* san*ct*am i*nu*eni*re*
 en*to*: vision*u* matri retulit: et gaudi*u* et letici*u*
 am generauit. Redeutes ergo ad sepulch*u*
 sancte Elizabeth*is*: et deo*re* et sibi gratias eger*u*
 et spo*rt*am ibid*e* in sign*u* dimiser*u* in q*o* puella
 fuit depositata. Eti*a* vir quid*a* in genibus*re*
 cruribus*re* ifirmat*u*: itav*u* no*p* posse*re* pergere ni*si*
 i*ob* ali*o* portare*re*. votus fecit q*o* sepulch*u*
 beate Elizabeth*is* cu*di* oblatiob*is* visitaret: post
 modum et toto san*ct*atus est. Eti*a* par*entes*
 cu*di* pueris sanct*u* Elizabeth debet*re* i*nu*ocare.
 Unde cum quid*a* puer quattu*o* annos*is*
 cum casu*re* in puteum cecidisset: quidam ven*is*
 en*to* haun*re* aduertit puerum ib*is* submersus

Sermo

facere, que cu*di* difficultate extran*it*: et ip*s* mor*tu*
 tu*re* reperi*re*. Pro ip*s*o i*g*ri sus*cit*ado a parent*u*
 bu*o* ad beat*u* Elizabeth vot*u* emitt*u* et c*on*ti*nu*
 nuo vita restauraf*u*. Eti*a* q*o* scholario dum
 p*is*cationi*re* min*u* caute*re* infister*u*: et in fumen*tu*
 dum corp*u* eius es*er* extract*u*: mortu*u* est ab
 ho*ibus* i*udi*c*at**u*. T*unc* sancte Elizabeth ip*s*
 pulch*u* merita: et cunctis videntibus sibi rest*u*
 tu*is* vi*ta* salus. Eti*a* pot*u* subuenire i*erre*:
 ma necessitate*re* et in periculo mortis. U*bi* vir*u*
 quid*a* no*is* Nicolaus cu*di* quod*a* fure innoc*en*ter*re*
 est dep*reh*ens*is* et susp*end*io cu*di* ip*s* adius*re*
 dicatus: c*u*ctos ho*ibus* rogauit ut de*u* et bt*is*
 Elizabeth rogarent ut cum s*u*m*is* merita i*uu*
 ret. Cu*di* ergo susp*en*s*is* est: audiuit sup*re* se vo*ce*
 c*on*dic*en*te*re*. C*on*fide bt*is* Elizabeth et fidu*ci*
 ci*ha*be*re*: et liberaber*is*. Statiq*ue* alio reman*et*
 et ei*is* fune fracto*re*: de alto loco cecid*it*: null*u*
 t*u* lesion*u* sent*iu* : Is*u* nou*u* camisia q*o* indu*re*
 erat r*u*p*er*ef*re*. Qui ex*hilarat**re* ter a*it*. Sancta
 Elizabeth tu me liberasti*re*. t*u* sup*re* stru*tu* molle*re*
 me cadere fecisti*re*. L*u* q*o* ali*o* dicer*et* iter*u* eius*is*
 debere susp*en*di*re*: iude*re* a*it*. Que*re* deus libera*re*
 uit denuo susp*en*di*re* no*p* permittam*re*.

De sancta Katharine*is*. Ser. xliii.

Damauit eam rex plus*re*
 a q*o* o*es* mulieres*re*: habuit q*o* grat*is*
 am*is* et miam cor*u* eo sup*re* o*es* mu*l*ieres*re*. Vester*u*. I*u*. Esta verba q*o* le*gi*
 guntur de regina*is* Vester*u* conuenire etiam p*ri*
 f*ac*te*re* sancte Katherine*is*: que fuit de stirpe regali*u*
 p*re* gemita*re*. et modo est o*ibus* ho*ibus* in singulas*re*
 rem*is* patronam data*re*: q*o* quis autem ip*s* spon*s*
 sus virginum omnes sponsas habuerit cha*ras*: ip*s* tamen Katherine*is* p*re*c*et*ens multa*re*
 dona donauit*re*. E*nde* in presenti sermone ad
 honorem sancte Katherine*is* que floruit anno
 domini*is* ccxi*is* sub Al*ex*antio imperatore tri*is*
 sunt dicenda*re*. Primo eius*is* priuilegia*re*. Secund*u*
 do aliqua pro*m* informatione nostra*re*. Tertio
 aliqua miracula*re*. Quant*u* ad prim*u* par*tes*
 istius sermonis sciend*u* q*o* sup*re* o*es* virgi*n*
 ne*is* post beat*u* virginem Mariam videt*u*
 ip*s* adamasse*re*. q*o* ostendit*u* in priuilegiis*re*
 grat*is* que ali*o* sanctis particulariter*re*: sed
 sancte Katherine*is* universaliter*re* coluit*u*. P*ri*
 mum priuilegium*is* est angelica vita*re*: quia int*eg*
 ram*is* et immaculat*u* virginitat*u* seruauit*u*. q*o*
 est ppnum angelop*is*. U*bi* Ambio*is*. In carne*re*
 ter carnem viuere no*p* terrena vita est*re*: sed ce*les*
 tis*is*. Et in hoc priuilegio assimilat*u* aliquo

XLI

modo virgin*is* Marie*is* est virgo virginum*is*
 Q*o* aut*em* virginitas sancte Katherine*is* c*on*me*di*
 babilo*is* p*re* er*co*: q*o* tanta q*o* g*in*itas*is* est maiori*re*
 suo vita restauraf*u*. Eti*a* q*o* scholario dum
 p*is*cationi*re* min*u* caute*re* infister*u*: et in fumen*tu*
 dum corp*u* eius es*er* extract*u*: mortu*u* est ab
 ho*ibus* i*udi*c*at**u*. T*unc* sancte Elizabeth*is* ip*s*
 pulch*u* merita*re*: et cunctis videntibus sibi rest*u*
 tu*is* vi*ta* salus*re*. Eti*a* pot*u* subuenire i*erre*:
 ma necessitate*re* et in periculo mortis. U*bi* vir*u*
 quid*a* no*is* Nicolaus cu*di* quod*a* fure innoc*en*ter*re*
 est dep*reh*ens*is* et susp*end*io cu*di* ip*s* adius*re*
 dicatus*re*: c*u*ctos ho*ibus* rogauit ut de*u* et bt*is*
 Elizabeth*is* rogarent ut cum s*u*m*is* merita i*uu*
 ret*re*. Cu*di* ergo susp*en*s*is* est*re*: audiuit sup*re* se vo*ce*
 c*on*dic*en*te*re*. C*on*fide bt*is* Elizabeth*is* et fidu*ci*
 ci*ha*be*re*: et liberaber*is*. Statiq*ue* alio reman*et*
 et ei*is* fune fracto*re*: de alto loco cecid*it*: null*u*
 t*u* lesion*u* sent*iu* : Is*u* nou*u* camisia q*o* indu*re*
 erat r*u*p*er*ef*re*. Qui ex*hilarat**re* ter a*it*. Sancta
 Elizabeth tu me liberasti*re*. t*u* sup*re* stru*tu* molle*re*
 me cadere fecisti*re*. L*u* q*o* ali*o* dicer*et* iter*u* eius*is*
 debere susp*en*di*re*: iude*re* a*it*. Que*re* deus libera*re*
 uit denuo susp*en*di*re* no*p* permittam*re*.

De sancta Katherina

Quintus est pectoris et crandio. Illud fuit in Noe ad Margaretha: et etiam in sedis Niallo, qui in sua passione dei regnauerit: ut quicquid in nomine ipso ait pateret a deo obtineret. Et etiam illud fuit in beata Katherina: quod in sua pallide dei osaurit: ut quicquid memoria sui ageret: vel in morte se ilbi recommodaret: vel in quaquam alia necessitate eam invocaret: digne mire effectum sentiret. Et facta est vox de celo deo. Item dilecta mea in thalamo spousi tuis: quecumque petisti impetrasti. et per quibus ovas salvi erunt. Quintus est celestis pectore referatio. Et illud fuit in beata Theophila non qui vidit celos apertos in tpe passionis et mortis sue. Et illud fuit in beata Katherina que cum decollari deberet vox facta est ad eam dicendo. Clemen sponsa mea. ecce tibi ianua celorum aperta est. Sextus est angelorum accessio: quod fuit in Magdalena. Illud etiam fuit in beata Katherina: cum angeli obsequium in morte prestiti: et in vita sua: et in martyrio suo. et per mortem suam. Septimus est divine lucis chorus. Et illud fuit in beato Andrea: in cuius martyrio lux magna emicuit: et cum ipsa luce aia eius in celum ascendit. Et istud fuit in beata Katherina: que cum in carcere tenebroso fuisse inclusa: magna claritas ibi resplenduit: quod etiam ipsos carcens custodes in fugam conuertit. Octauus est lactis emanatio. Et istud fuit in beato Paulo aplo: in cuius decollatione vnde lactis per sanguine emanavit. Istud etiam fuit in beata Katherina: que cum decollata fuisset: per sanguine lac effluit: et istud denotat suam magnam puritatem. Nonne quod ipso fecit ea per angelos sepeliri. Angeli enim corporis eius ad mortes synai intrare plus quam diez deduxerunt: et ibi honorifice sepelierunt. Et in eodem monte deo dedit deo pcepta moysi. ubi iam est sepulchrum sancte Katherine. Et in hoc assimilat sancto Clementi: cum angeli in mari monumentum fecerunt marmoreum: et ibi ipsum sepelierunt. Deinde misericordia corporis sancte Katherine resudat oleum valens in salutem multorum. Et quanto ad hoc illis fuit sancto Nicolao: de cuius corpe oleum manat: quod cum ceteris laguores sanat. Undecimus quod ipso tricentenam sibi contulit coronam. Unde centena fidei ipsius primam dedit. Et in hoc assimilat Johanni baptiste: de quo cantatur. Certa terdemis alioa coronat: et ceteris. Nam beata Katherina habet coronam Virginum: quod virgo fuit mente et corpe. Etiam habet coronam predicatorum: quod predicatum fuit. Nam ipsa conuertit quoniam quoniam rhetores: quod in omni scientia et sapientia pollevant.

Et omnino alioa magistros precellebant totius mundi: quod impator in medio civitatis eioburi inslit. Etiam conuertit reginam que fuit uxor magistri impatoris: cui iussit impator maxilla abscindi: ferreisque ungulio extrabi: et demide decollari. Etiam conuertit postea: per binum pincipes militum cum ducentis militibus: quod etiam matrem fecit decollari: et corpora eorum canibus dari. Et insuper multos alios homines: viro et mulieres: senecto inuenient: diuinito et pauperes conuertit ad fidem catholicam: et redurit ad vias salutis. Etiam habuit coronas martyrum: quia beata Katherina quintuplex genere martyr: quod pessima est. Primum quod fuit scorpionibus flagellata. Secundum est quod postquam fuit flagellata et lacerata sic in obscurissimo carcere reclusa est. Tertium quod fuit fame cruciata. Ordinaverat enim tyrannus ut sine cibo et potu. et diebus morte tur. Quartus est quod fuit super rotas horribiles extesa: quod rote fuerunt dissipate per ororem eius: et per angelum coeuisse sunt: et quatuor milia infides in interierunt. Quintus quod fuit decollata. Et ergo in merito huius coronas martyrum: predicatorum et virginum. Duodecimus priuilegium quod hodie in totum mundo eius festum solenniter celebraatur. Et in his percellit oculis virginis in celo erubescit: propter virginem Mariam: quod nullus virgines festum per totum mundum celebratur. Quis in aliis diocesis et parochiis particulariter festa aliquarum virginum celebrantur non universali per totum mundum. Quantus ad secundam premum per nostra informationem queritur utrum vero vel quoniam hominem possit peccare sine actu in luxuria mortalium. Respondeat quod sic: et hoc ostingit multipliciter. Primum eius quod dat pensum in morosam delectationem. Sicut qui delectantur cum plena ratione in malis cogitationibus: quod tamen nimis periculosum est. Unde et Augustinus. Logitatio morosa cum delectatione et pensu est mortalium. Sed tamen sciendum quoniam alieui incidit turpis cogitatio contra voluntatem nullum est peccati. Gregorius. Quantus cumque sit immunda cogitatio non mente polluit si ratio non consentit. Secundo committitur luxuria sine actu scilicet cum visu: ut cum quis ea intentio inspicit aliquam personam ut ea concupiscere velit. Tertius. Unde. Qui vident mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est ea in corde suo. Tertio committitur locutione: ut cum quis alloqueretur vel ariet aliquam personam ea intentione ut eam alluciatur ad peccatum mortale: peccat mortaliter sed si in ioco loquitur ei: tunc nisi venialis. Unde dicitur in decreto. Deus iudicat verba secundum intentionem proferentio. xxxv. quod. v. humanae.

Sermo

Quarto committit per tactum impudicum: vel amplexum et oscula: et bimodo quod modo ab apostolo vocatur pudicudo. ut huius ad Ephe. v. Quinto committit per omnius corporis: vel mulieres vel viri quod ad hoc se omittat ut alios alicet posse mortali peccat. Sexto committit per dominum vel clenodum ea intentione ut eus sic ad malum actum alliciat. Et qui portat talia domini vel amator: ad scientiam mortalium peccat. Septimus committit quod aliqua huius voluntates malae praeficiendi actum cum non potest hic locum et personam. vel etiam qui haberet locum et personam et oportunitatem perpetrandi actum: sed solummodo propter præterea dimittit: quod tunct mundum et scandalum hominum et confusione ppriam ne impinguat: vel ne alia publicet: sed si sciret se posse latere in hoc actu nec deum nec sanctos curaret quin hoc ope perpetraret. talis peccat mortalium propter mala voluntatem. Et hoc idem intelligendum est de quibus peccato mortalium quod quod non ppri deum dimittit: sed solum propter timorem hominum. Unde Leo papa. Ut nomen nulli qui dum corde considerant per se faciendi deliberant. illud vero timore dimittunt: aut propter difficultatem impletare. neque est bene profecto nisi in deo meum. Unde ipsa voluntate reu est qui vult quod non potest impune fieri. Quantum ad tertiam partem istius sermonis sciendum quod oculo hominis cuiuscumque status debent honorares sanctam Katherinam et ei festum soleniter celebrare. et eam deuote in omnibus necessitatibus et infirmitatibus tanquam singula et patronam cum fiducia invocare. Et primo sacerdote et clericis litteratis. quod ipsa matrona litterata fuit. et magistra septem artium liberalium excellens fuit etiam spes ipsius spulanecto educta. Et in figuram huius qui quagmira oratoria ad sponsum suum Iesum Christum conuertit. Unde legitur quod quidam scholasticus in aglia in civitate carthaginiensi deuote servit sancte Katherine: ut sibi gratiam a deo impetraret ut posset studere in scientia et vita et in monibus: ad honorem dei et salutem. primorum. Et sic tulit libros suos et profecit est ad generali studiis: et in brevi tempore tantum profecit quod adeps est magisterium. Rex autem anglie audienzo famam eius: quod sic litteratus esset et probus ipsum ad se vocauit: et filium suum ei communicit: et cum fideliter instrueret. Et magister omnes diligentiam fecit: sed filius regis duri ingenii et rebellius fuit. Accidit autem semel quod ppri rebelliorem suam magister eum eruit: et quies-

XLIII

uit virgam ut eum disciplinaret sicut belli meritum: et filio regis nudo corpore cameram etiatur: et curruerit per pontem in aqua occidit et submersus fuit. Magister autem seruitus denocet recidimeditum est sancte Katherine. Beatus pescator: et cum manibus sunt mili et quererent filium regis: sed non est invenitus ab eis. Magister incarcerauit: et in carcere continue inuocauit sanctam Katherine: recommandans ei filium regio. Et tertia bona sequens dicitur cum cantares summa missa in parochia sua regio intrauit ecclesiastabes albam camillamque aureo litteris erat scripta illud. ps. xxvij. Da mihi intellectum et discam mandata tua. Hoc regi et regine narrant: qui stans cum gaudio venientes ad eccliam viderunt filium suum sanum et vivum. Et filius regis narravit patrem et matrem et oibus circumstantibus quod beata Katherina eum sustentauit in aqua per diem et noctem sine omni lesione propter magistrum qui recommendauit eum sancte Katherine. cui fide litera inuenit seruit. Et postmodum idem filius regis optimus ingenii studenda habuit et quicunque sibi legebatur statum intellexit. Rex autem cum opere valde gaudens est: et exaltavit magistrum illius ad magnus honores: et ad magnas dignitates propter meritos sancte Katherine. Et ipse rex et regina et filius suus ammodo obit diebus vite sue fideliter seruitur sancte Katherine. Tunc magister composuit illa collecta que hodie in eius missa legitur. De qui dedisti legem moysi in summittate montis synai: et in eodem loco corporis beate Katherine virginis et martyris tue per sanctos angelos mirabiliter collocasti. credere ppri: et eius meritos et intercessionem ad montem quod ipso est valeamus peruenire. Et sic per ipsius beatam Katherina seruiterna sibi non dimittit in necessitatibus: sed succurrit ipsius. Etiam quidam plesius dilerit multum beatam Katherinam: et in festo eius singularia annio communum preparavit: et sacerdotes et pauperes invitauit: et quatuor fureo dicerunt ad se inueniunt. Plebanus iesus cantat in ecclesia cum ceteris clericis: et nullo videtur eorum domum suam intrare. Et intrantes domum neminem suum exportare. Et intrantes famulam que erat retro in camera eius: cum fureo caput amputaverunt. Sed mutu dei camera et parvum canem quinque preparando cibaria: et parvum canem qui latrabat: cui fureo caput amputaverunt. Et camera eius intrauerunt: et eis rapuerunt. Sed mutu dei camera etire non poterunt et caput canis amputatum adhuc continue latrat. Et sacerdos cum ceteris rediens de eos

De sancta Katherina

electa fures in camera reperit: et caput canis amparari vidit adhuc: tenuit latrare. et ipsi fure indetexta magnalia dei et beate Katherinae ne penetrat a plebano remata et promiserunt ei mendam. Sic sancta Katherina seruauit res sui dilectionis. Etiam scđo qd quidam dilectus anno alijs ob reverentia ei dimittere. Ehi dederine et omni anno alijs ppf ipsam omisit. Uno anno abstinuit a vino: alio anno a carnibus. aut ieiunavit in quals septimana missinam singulis diebus dedit. aut certum uberū oronū oravit. Semel uno anno pmissit se nō sciēt velle mentiri: sed semper cu[m] ventate emere et vēdere. Et pmo plures emptores perdidit qd simplicis dixit. sic tibi das ho et non remissus et hoc firmiter tenuit: et sic dāmū incurrit: attamē pmissum infringe re noluit. Post aliquos dies btā Katherina a deo impetravit qd oēs cognoverunt veritatem ipsius in emēdo et vēdendo. et sic acquisiuit sibi magni cōcursum populi. et sic in brevi dāmū recuperavit. et postmodus dicitur est plusq[ue] antea fuit. et veritatē vscq[ue] ad obitūs suis in artificio suo seruauit. Et sic qd btā Katherina suis seruitorib[us] etiam in tēpora libus subuenit. Etiā beata Katherina subuenit homini in anima. Unde quidā iudex inquis ieiunavit omni anno in vigilia sancte Katherine. et festum eius solēniter celebrauit. et singulis annis ob reverentiā sancte Katherine aut aliquid fecit: aut aliquid omisit et vno anno pmissit qd quicqd peteref ab eo in honore sancte Katherine hoc nollet denegare. Apparuit aut ei beata Katherina in specie pauperculi mulieris et petivit manū ei. Deterat sibi dari. qui amputauit sibi p[ro]f[ession]um dexterā et dedit paupercule mulieri. Tunc amici ipsi de hoc verecūdatis qd manū non habuit: inducerūt eum ad ingressum religionis. Postq[ue] autē intravit religionem: beata Katherina impetravit sibi magnam gratias a deo qd se multū emēdauit. et deo et btē Katherine amplius fideliter seruauit. Et cū iaceceret in extremis apparuit ei beata Katherina pulchra valde: dicens. Nostri me! Qui respondit. Non. Et illa dixit. Ego sum Katherina cui manū tuā dedisti. Et ostēdit ei manus: dicēs. Hoc ideo feci. quia alia viam te salvandi inuenire non potui. Et sic feliciter obiit. Etiā mercatores per terras cum merci

moniis ambulantes debent eam inuidicare et ei servire. Eipse vir quidā mercator multus dilexit btā Katherinā. et uno tempore iuit cū p[ro]mīs vendendis ad nūdinao: qd pannicida erat. et raptor eo venientes rapuerunt sibi pannos. Et ipse inuocauit beatā Katherinā dicendo. O beata Katherina quid possum credere amplius? propter et pueros nutritre. Et statim raptiores p[ro]cessi sunt cecitate et gemitore mēbiorum. Qui vidētes ploras dei et beate Katherine sup se: oia restituerūt: et eū libere abire fecerunt. Et inuocauerūt btā Katherinā. et voverūt amplius nūq[ue] velle spolia re aliquē hominē si meritis ipsius sanarent. Et statim ecōuerso sanati sunt: et vitam suā emendauerunt. Etiā beata Katherina nūq[ue] vel raro permittit damnari seruientes sibi. Unde legit qd quidā canonico habens plusra beneficia malā vitam duxit: sed btā Katherinā silent. Qui habuit capellānū virū deuotū et castum et aliū presbyterū cōmēsam qui etiam satis seculariter vixit. Et quādam nocte capellanus visionē habuit et vidit canonicū et presbyterū. ambos ad iudicium trahi. et index volens sententiare super ambos ut decapitarenf. beata Katherina intercessit pro canonico apud iudicē ut suā adhuc per annūs differret: ut sic se in illo anno emēdaret. si alius presbyter nō habuit in tercessoriē. ideo decapitatus est. De mane f[est]o diuinio officio presbyter ad mensam nō venit. de quo admirabaf canonico. Et capellanus vir iustus castus et deuotus narravit canonico quā visionē viderat in nocte. et sic ambo iuerūt ad domū presbyteri: et eum susbitanea morte defunctū inuenērūt. Quo visso pertemitus canonico: oia beneficia libere resignauit: et ordinē cisterciensiu[m] intrauit: et vitam suā in bono finiuit. Etiā meretrices debet honorare sanctam Katherinā. Ehi legitur qdā meretrice per rr. annos in meretricio pdurauit et nihil boni fecit nisi qd ieunavit vigiliā sc̄tē Katherine. et iuit ad ecclesiā et cōtritionē habuit sup oia petrā sua qd fecit p[ro] totū annū. et promisit se velle emēdare: si sp recidiuauit. Et in rr. anno iterū iuit ad ecclesiā cū p[ro]posito emēdationis. et p[re]strata affi imaginē btē Katherine: inuocauit eā deuote et promiserat realiter emēdā. et imago magia btē Katherine cecidit sup eam et mortua est. Et cōpanator volens pulsare ad yespas inuenit eā mortuā. et vocauit sacerdo-

Sermo

tem et populu ad videndum hoc factum. Et sacerdos et pplo cognoverūt eā et meretricē illam: et rogauerūt deū et sanctā Katherinā ut remissceret si esset spes salutis notificando eiō quid mor tua esset. Et statim surrexit et sacerdotis et pplo indicauit quid imago btē Katherine eas occidisset. et btā Katherina duxit eā et ostēdit ei penas dānatop: et etiā gaudia bonop: et beatop: et insup impetravit eā spōso suo rō ut ecōuerso remissceret et petrā p[ro]fiteret. Et supplicauit sacerdotis ut au[di]re cōfessionē eiō ppter deū. et sic integras cōfessionē fecit: et postmodū nūq[ue] mortaliter peccauit. Etiā sc̄tē Katherina succurrit miserib[us] p[ro]gnantib[us]. Ehi fili[us] cuiusdā p[ri]ncipis defunctis p[ar]ētibus fideliter seruauit beate Katherine. Nam habuit capellas p[ro]pe castrū suū in honore sc̄tē Katherine dedicatam. ad quā quotidie intrauit et btē Katherine orauit. Accidit autē semel dum sic oraret qd tres pulcherrime vngues sibi apparerēt et ipse tergit caput ad terrā inclinauit. et una illarum dixit. O qd rusticiliter agis cū tñ sis nobilis inspice in nos: qd ppter te huc venimus. Et media dixit. Quā ex nobis p[ro] sponsa via h[ab]e[re]t. Et illa ad dextro suā dixit sibi occulte ut media sibi eligeret: et dixit illā esse beatā Katherinā hui[us] capelle patronā. et ipse elegit sibi eandē in spōsam suā. Tunc ipa btā Katherina in signū desponsatiōis dedit sibi crinalē pulcherrimū de rosis pulcherrimis et p[re]ciosis: ponēsque sup caput ipsi. Et i se reverens inuenit sup caput crinalē de quo p[ro]cessit odor suauissimi. et ex hoc valde fuit gaudiū seruauit crinalē illud cū oī diligētia: et p[ro]lato fideli et deuoti ampli ei seruauit. Postq[ue] autē attigit virile etatē: amici sui tradiderūt sibi pulcherrimā viginē et nobilē in mārimoniū. Et celebratis nuptiis eque seruauit beate Katherine: et sp de mane surrexit: et capellam intrauit et orauit. Et vro ip[s]i iam in p[ro]gnata qsiuit ab ancilla sua quo dño eiō d[omi]ne trāfissit. Cui ancilla. Est ciuis p[ro]pe eis in terris qui habet pulcherrimā filiā et ad ille lam vadit et vro ex hoc valde tristata est. Et de sero multū qsiuit vir in lecto cur sic tristis esset. Et ipsa inquit. Nōne merito trist[er]i debere: qd vna alias p[ro]p[ter]a diligitis: et sp de mane surgit et ad eā itis. Et ille. Que est ista. Ipse r[esponde]it. Filia illi ciuis p[ro]pe cimiterū. Et ipse r[esponde]it. Nō est illa filia ciuis cui seruo: sed est alia multo pulchrior ea ad quā de mane vadit et ei seruo. Et itē altera die de mane ab

XLV

ea surrexit et ad capellā iuit. et ipsa nimis tristata seipsum occidit cū gladio et puerum in vtero. Et ipse rediēs de capella et aperiōs carneā. viderat matrē cū puerō occisam. et amare cepit flere et clamare. Ehi ve pequare non dixi tibi veritatē: nā ego sum occasio ista mai[us]: et sic statim ecōuerso cucurrit ad capellam et flendo inuocauit btā Katherinā. Et itē apparuerūt sibi ille tres vngues: et btā Katherina tergit sibi oculos et facit: uicens. Quare sp[irit]us me et receperisti alia spōsam: attamē qd mihi sp[irit]u seruisti: ego tibi succurrā et vros in et puerō: surge cito et vade ad castrū tuū: et inuenies vro tuā viuā. qd peperit filia quā etiā Katherinā noīare debes et p[ro] satisfactione qd me sp[irit]us debes costruere hoc monasteriu[m] sanctimonialiu[m]. et filia qd iaz est nata erit prima abbatissa hui[us] monasterij. et erit vgo deuota. et ipsa liberabit cū suis deuotis oracionibus aliam pris tui de purgatorio. Et ipse statim letāter cucurrit: et matrē et filia inuenit ipsa fatebas qd demones aliam eiō ad infernum deduxissent si btā Katherina sibi non succurisset. Et ipse p[ro]struit monasteriu[m]: et crisale roseū qd brā Katherina sibi tradidit ad monasteriu[m] dedit: et noīauit monasteriu[m] ad roseū crinale. Et ipse vro btē Katherine eis bus dieb[us] vite sue seruierūt.

Sequuntur sermones cōs[ideration]es discipuli.
De dedicatione. Sermo. xiv.

O M I U S M E A D O M I U S O R A
tionis vocabis. Isa. lvi. Mat. xii
Mar. xi. Lu. xix. Job. n. Hodie
peragif festū dedicatiōis hui[us] ec-

clesie que in honore isti[us] sancti. II. vel istoū sc̄tōp. II. t. II. dedicata. Et tale festū solēniter: et deuotet letāter ē pagēdū. Ehi in decreto dicitur. Dedicatiōis solennitas est singulis annis solēniter celebranda. de consecratio[n]e. di. i. solēnitates. Ehi in p[ro]mīte simone tria se dicenda. Primo quid p[ro]bat qd festū dedicatiōnis est solēniter celebrandum. et qd cogitare d[omi]nis quis cū intrat eccliam. et quare libenter debemus ad eccliam et ad dedicationem. Secundo de illis qui nō sunt sepeliendi in loco sacro. Tertio qdām exēpla et miracula p[ro] informatione nra. Quantū ad primā partem isti[us] simonis sciendū qd festū dedicatiōnis est solēniter: letāter: et deuote pagendus ab oīb[us] p[ro]fidelib[us]. Hoc p[ro]bat primo exvere i testamēto. Nā Ero. xxiiij. p[re]ceptū est a dño qd vniuersus populū iſi[us] in anno. I. tribus

De dedicatione

Reliquiasq; s. pales de peregrinatione t. in festo
 euentusq; i. dedicandis tēpli missisq; p̄scen-
 pos le dho in h̄c līm. t. offerre deberet hostia
 t. oblationib; solennitate dedem⁹ festū dedica-
 tionis. vñ dī Cr̄. xiiij. Non apparebit in cō-
 spectu meo pacu⁹. Qd paup̄ eo offer deo cor-
 dani. p̄. I. Qd sacrificiū deo sp̄sō cōm̄bulat⁹
 t. obolido p̄dat in novo testamēto. Nam
 t. p̄sonalit̄ visitavit festū dedicationis. vt
 p̄. Job. i. facta sunt encenia in h̄c līm t. by-
 ems erat. t. ambulabat ibo in tēplo in porti-
 cu salomonis. Et q̄tientū qd ibo h̄c līm ve-
 nit. freq̄nter p̄mo templū visitavit vñ nobis
 exemplū daret. Elī D̄eg. Oia xp̄i actio n̄ia
 quā p̄ bosem gessit: disciplina mōrū fuit. Qe
 quanur ip̄tus xp̄im in novo testamēto san-
 cro patresvetere testamenti q̄ placuerunt
 in hoc deo. Sic t. nos sperare debemus in b̄
 deo placere q̄ devote t. litanter festū dedica-
 tionis peragimus. Pro quo sciendū q̄ gau-
 diū p̄stis dedicationis regnūt nobis gau-
 diū futurū in celo. In signū hui⁹ flores t. gra-
 mina spargunt⁹. t. n̄i. cādele q̄ signat. t. n̄i. apo-
 stolos in parietib; accēdunt. altaria t. ima-
 gines decoran⁹. t. sacerdotes induunt p̄ficio
 red casulae: t. clerici canunt cantū q̄ cantat̄ i
 maiori⁹ festis Kyneleyson Ganc⁹ t. Agn⁹
 dei. Et in aliq⁹ eccl̄is cantat̄ in organis:
 cythang⁹ t. cimbaliis in eleuatiōe corporis xp̄i
 po. d. Laudate dñm i. tympano t. choro: lau-
 date cū i. chordis t. organo. Elī sciendū q̄ q̄
 q̄ intrat eccliam cogitat̄ dñ q̄ eccl̄a p̄stru-
 era t. dedicata ē. s. vt deib; adorat̄ t. xp̄ifide
 lib⁹. ḡ dī dom⁹ orionis. Hoc nō cogitat̄ q̄ i. eccl̄is
 q̄b; inutilia t. q̄b; nocua p̄ferunt.
 Cōtra tales dī in decre. Nō dñ in loco orionis
 intēdere fabulis ocoſis. di. xvi. alias. Exem-
 plū legi⁹ de sc̄o Vnitio: q̄ vidit diabolū scri-
 bentē r̄ba in ecclia. plata. Elī h̄c tēplū q̄re i
 p̄mptuano. xvi. E. Etia⁹ aliq̄ p̄rascēt eccl̄as
 quasi belhe. nec fecit genua. Etia⁹ aliq̄ sup-
 be intrat eccl̄ias cū lōgis caudis t. manicis t
 spissis peplis. t. masculi in sc̄issuris tō:ti⁹ cri-
 mb⁹ t. argētis cingulis. t. sup tales exigitat
 diabol⁹. Job. xli. Ip̄se ē rex sup oēs filios su-
 perbie. Etēplū de h̄c scribit Guis. lugd. i sum-
 ma virtut̄ q̄ quidā vidit diabolū equit̄tes
 in longa cauda cuiusdā sup de mulieris: q̄ de
 cauda cecidit in lutū: t. ali⁹ diabol⁹ risit: t. ra-
 lia sunt illicita t. imbonesta. Elī in decre. dī
 In ecclia n̄ihil debet agi imboneste. di. xliij.

Germio

Here: sed ppter indulgentias debem⁹ deuote
 visitare dedicatione: t. illū diem in seruatio
 dei expēdere: feliciter audiēdo missao: sermo
 neo: t. vesperao. Oppositū faciūt qui intrat
 tabernaculū inebian⁹: vel qui circūstant cho-
 ream t. sic iudicant boles. t. missao negligat̄
 sermonē t. vesperao. t. sic illū diē expendant
 in seruatio diaboli. quia s̄m sermonē chresti
 Math. vi. Nemo potest duobus dñis seruī
 re. Exemplū de virgine cui cōfessor inhibuit
 ne ampli⁹ cōfessionē in publica choice: que
 postmodū venit ad dedicationē. t. icepit cho-
 riare: t. deuo plagauit eis q̄p in choice subi-
 tance obiit. Item aliud exemplū quomō mu-
 fier in choice necata est cum baculo. Et hoc
 quere in p̄mptuario. t. n̄i. L. Item tibicen q̄
 in choice a fulmine extinc⁹ est. Et hoc q̄re
 ibidem. t. n̄i. L. Quantū ad secundam partem
 sciendum q̄ ex quo hodie peragif dedicatio-
 hui⁹ eccl̄ie t. cimetiē. tunc quenf qui sunt
 isti quibus denegat̄ sepultura in loco sacro.
 Respōdef q̄ multi sunt. Et primi sunt infi-
 deles: pagani: heretici: iudei. de p̄se. distin. i.
 eccl̄iam. Secundi sunt christiani erēdicati
 xxiij. q. ii. Sane t. super. Et s̄m Guis. etiam
 notori⁹ exēcomunicati m̄isi: exēcomunicatio-
 ne. Terti⁹ usurari⁹ manifesti. ettra de usur. c.
 Quia in omnibus. al's Quāq̄. lib. vi. Quar-
 ti publici raptore. ettra. co. cap. Super eo.
 Immo raptor⁹ t. usurario⁹ oblationes non
 sunt recipiende. vt habeat extra de rapto. Su-
 per eo. Quinti q̄ in tō:neamētis moriuntur
 Et exponit Vostich. Si q̄s etiā ibi vuln⁹ le-
 tale acceperit: licet postea supuixerit: q̄ q̄uis
 peniteat t. ei eucharistia nō denegatur: care-
 bit tō: ecclesiastica sepultura: ettra de tō:neamē-
 tien. c. i. Etia⁹ duellum t. candēs ferrū: quod
 libet illo⁹ est p̄hibitū. xxiij. q. ii. Quenf. Ge-
 xti qui seipso⁹ interficiūt. Immo tales dñt
 sepeliri sub⁹ patibulū. xxiij. q. v. placuit. Se-
 primi publici blasphemii deit̄ sanctoy. ettra
 de maledic. c. Statuimus. Nota capitulum
 Octauii religiosi. p̄prietari vtriusq; se⁹. et
 de sta. mona. c. Sup quosdāz. Noni famulit̄
 nutrices in deo. si in seruitiis eorū decedunt
 Decimi meretrices: si in meretricio decedunt
 Undecimi lictores in tali officio decedētes.
 Duodecimi publici traditores. Tredecimi pu-
 blici lusores. Et nota ista p̄cludendo q̄ gene-
 ralit̄ nullus motu⁹ de peccato mortali sepe
 liēdus est in loco sacro. Et hoc signans locu⁹
 h̄s si tales nō sunt recōciliati eccl̄ie p̄ penit-
 tentiam. Nam si recōciliati essent vel certa si
 gna penitētie appareret sepiēdi fāt: si bene
 deo tenent̄ p̄o no satisfacere. t. n̄i. q. n. dñis
 peccata dimissa. t. t. non extenuans. Quere
 illam materiā diligenter. De amīquāt̄ pue-
 n̄ qui sine baptismo moriunt̄. Et ca quā
 quenf vtrū mulier p̄gnio defuncta obē-
 at sepeliri cū p̄ero. Rhēdef s̄m Vostich. si ē
 centū q̄ partus ē mortuus in vñro: t. fīc mus-
 ter cū partu sepelet̄. Si vñ certū ē q̄ part⁹
 viuit vel dubitas de hoc. runc mulier dī. s̄lō
 dī p̄nu⁹. Et si vñ fī part⁹: debet baptisari
 si est mortu⁹: ettra cemiterium sepelet̄ debē-
 tis. Ex̄ay sciendū q̄ sepultura debet esse libera
 Unde p̄cipit vñvicio clericis secularibus t
 religiosis sub infinitatē maledictionis ette-
 ne nō inducat aliquos ad vñvendū sine urā
 dū fide interposita seu al's p̄mittendū vt ea
 rū apud eccl̄ias eligat̄ sepulturas. t. vñ
 electi vñvicio nō immutēt: al's talis electio
 muta esset. Et q̄ dñs fecerit: ip̄lo facto est et
 cōdicatus: t. nō p̄t absolui nisi a papa. ettra
 de sepul. animaz. li. vi. Quenf quid si taret̄
 p̄ quāta pecunia quis ponatur in tali eccl̄ia
 vel cimetiē. Rhēdef s̄m Vostich. symonia
 est. Itē si aliquid datur p̄o etreq̄ vel vñgi-
 lō moituo⁹: vñrū cōmittat̄ symonia. Rhēdef
 s̄m Vostich. p̄o h̄mō n̄ihil dī engisēd
 pie cōsuetudines debent obseruari. ettra co.
 ad nostram. Quid cum datur clericis pecu-
 nia vt vigilent super defunctos: vel dicant
 psalteri. Rhēdef s̄m Vostich. si recipiat̄ pe-
 cunia vt vigilent: h̄s ad vigilias seq̄tur oīo:
 non est symonia. Si aut̄ de legendō psalteri
 um pactum fiat: symonia est. Quid si detur tē-
 porale p̄ spirituali tanq̄ appreciatio ei⁹: s̄lō
 monia est. Si vñ nō detur tanq̄ principale
 precium: sed vt inductiū deuocōis t. p̄ celi-
 mosyna: licitus est. Similiter si fieret pactū
 de missis legendis: symonia est. Item queri-
 tur vñrum sacerdos possit recipere pecunias
 p̄o missis legendis quas ip̄se in penitētis
 munirit. Religio p̄petrat̄ s̄m Vostich. non des-
 bet missas quas sic iniunt̄ celebriare: quia
 species mali est. extra de vita t. honesta. den-
 co. Cum ab omni. Itē sacerdos qui propter
 temporalia principaliter administrat sacra
 menta: sc̄is baptismi: extreme unctiois pe-
 nitentie: t. signanter qui habet auctoritates
 episcopi t. dicit: gratis non habeo: nec absol-
 uam te nisi in tantu⁹ dederis mihi. Zalha sa-
 cerdos cōmittit symoniā: t. ip̄lo facto in:
 vñ

De dedicatione et indulgence utrius

et remissione communicationem. Nihil enim pro ad-
missione sacramentorum est exigendum
nisi. Unde etiam dicit ipso in euangelio. Nam
circa hanc materiam em beatum Thomam
de aquino in quedam questione ad quolibet:
item dispensatio que sacramentorum sym-
bolum cunderit tria sunt necessaria. Primum est
ut habeat conceptione iuris divini vel huius
est ne sit intentio pia: et non corrupta. Secundum
ut sit forma boues: ut non requiratur an pia
diffici exhibitionem pactu interuenienti
beatum. Et ex parte officio potest erigi. Si ergo
diligentie dantur. Secundus thesaurus est
genitrix dei marie que nuncquam venialis
tertice mortaliter peccauit: et tamen multos
dolores sustinuit: et specialiter in morte filij
Iusti. Quam ipsius animam pertransibit glori-
us. Et de superabundantia istius thesauri
dicuntur ille indulgentie erogari. Tertius thes-
aurus est iohannes baptiste qui in veteri san-
ctificatus erat. cuius cibae erat locuste et mel
silvestre: vestis de pilis camelorum: et insuper
caput eius datum est saltatrix: et sanctorum
apostolorum et omnium martyrum quorum san-
guis per christum fusus plus meruit quam eis fuis-
set necessarius ad primum. et de tali supfluo su-
mum illud unde indulgentie dantur. Quartus
thesaurus est sanctorum confessorum: virginum et
omnium electorum qui in ieiunio: vigilis et
orationibus et castigationibus: peregrinatio-
nibus deo fideliter seruunt: quorum merita
ita fuerunt sublimis ut lumen nimoria eis suf-
ficiasset ad salutem: et ideo de ipso superfluo certe
ris pectoribus prudenter indulgentie. Sed di-
ceres quod scilicet sunt iam premiati in celo ultra con-
dignum: quod nihil remansit superfluum. Rendet quodam
doctor quodlibet bonum opus in charitate fa-
ctum ad duo perficit. Primo est meritorum vite eternae:
et sic verus est quod sancti premiati sunt ultra
condignum: quod hinc iam vita eterna cui nullus
dant hic passiones condigne: ut per bona operas
centem. ad Thomam. viii. Non sunt condigne passio-
nes tecum. Secundo bonum opus in charitate factum
est relaxatiuncula pene per peccata debite: et sic san-
cti per bona opera et passiones etiam meruerunt
relaxationem pene per peccata debite. id est quod
ad hoc non sunt premiati: quod ipse gloriosus do-
minus noster iesus Christus peccatum non fecit
nec invenitus est dolio in ore eius. Et etiam
gloriosa virgo mariana peccauit venialiter
nec mortaliter: et etiam sanctus iohannes ba-
pista non peccauit mortaliter: et sancti apostoli
et sanctorum martyres et sancti confessores et sau-

Item de dedicatione et indulgentiis. Ser
mon. xvi.

Ecce dominus est in loco
isto. Gen. xxviii. Libenter debe-
mus visitare ecclesias. Primum per
presentiam dei: quod hic est re-
raciter sicut natus est de maria virgine: et a
mortuis resurrexit in sacramento. Ergo dici-
tur. Ecce dominus. Secundo per indulgentias
quas hic homo mereri potest. Huius loquendo
de indulgentia tunc in presenti sermone
tria sunt dicenda. Primum quod sit indulgentia
et unde ortum habet indulgentie: et quis pos-
test conferre indulgentias. et quare Christus de-
dit talen potestate prelatorum ecclie. Secundo
que restringitur ad indulgentias consequen-
tia. Tertio aliquae questiones cum exponendo.
Quantum ad primum indulgentia nihil aliud
est quod remissio pene per peccata debite. Huius san-
ctus Tho. in. iii. di. xx. Indulgentie valent ad
remissionem pene residue post contritionem et con-
fessionem. Pro quo sciendum quod in contritione
et confessione remittitur culpa: sed solutio pe-
ne adhuc inquiet. quod si magistrum sen. li. iii.

Sextilio

Et virgines pauca peccata commiscent: et tamen
multa bona opera et exercitio babuent labo-
rando: et ieiunando: et vigilando: et castigando corpora
sua: et usque multas passiones instruerunt
quod per peccata multorum possent sufficere. Et in
hoc concordat scriptura Tho. in. iii. di. xx. Quo
rum meritos tanta est copia quod oculi penitentia
debita nunc viventibus excedit: et paupres propter
meritum Christi. Itē quod cuius commissus est thesau-
rus ecclie: et qui excedendi thesaurum ecclie
habent praedictos. Rendetur summa secunda Tho. in. iii.
di. xx. quod Iulius papa habet praetorem plena-
riam super thesaurum ecclie. Huius est etiam de
penitentiis et remissis. c. cu et co. Indulgentia datus
summus poterit habet plenitudinem potesta-
tis. Et episcopi habent limitatae praetoriae facientes
indulgentias: non universaliter. Itē queritur quare
deus dedit suo vicario. scilicet domino apostolico et epis-
copis talis praeterea super thesauris ecclie. Rendit
quod quadrupliciter. Primo ut ostendatur dei
bonitas imensa et eius infinita misericordia.
Et hec est petissima causa. Nam deus per hoc ostendit se plus velle acceptare modicum opus ex chari-
tate factum. et elemosinam: orationem: peregrinationem: quod velut boiem pati penitentiam magna iniuste. Secunda ut boies per indulgentias
et mouant ad opera pietatis exercendarer: et
ad venerandas reliquias sanctorum: que organa
spiritus sancti fuerunt. Placet enim deo honorare
sanctos et reliquias sanctorum: quod ostendit in libro
quod miracula in potentia reliquiarum facit. Tertia
ut diuitiae delicati quod de minimis penitentibus dolent
valde: ne desperaret cum penas purgatorum audi-
ent ita horribiles esse dantur eis indulgentie per
elemosinarum erogationem quod sine dolore in pri-
cipaliter efficeret sic penas purgatorum evadere
in futurum. Quarta ut pauperes consolarentur: quod
cum diuitiis faciunt elemosinas: pauperes rident
consolantur. quod dominus sollicitus est pauperum quod ostendit in hoc. Quinta ut deus pbarer nra fide
quod credamus in sanctam eccliam catholicam
et quod credamus quod dominus dedit tantam praetatem:
primo beato petro apostolo singulariter dicendo.
Et at. xvi. Quoniamque solueris super te. Et eandem praetatem habet iam dominus apostolicus quam
habuit beatus petrus et consequenter alii plati ecclie. Et hoc quantum ad primum partem.
Quintam ad secundam partem queritur que requiri-
runt ad indulgentias consequendas. Rendetur summa
secunda Tho. in. iii. di. xx. quatuor requiriuntur.
Primo auctoritas dantis indulgentias. Secundum
si gratitur quis potest dare indulgentias. Rendit
papa habet plenitudinem potestatis. Nam

XLVI

De dedicatione et indulgentia

de indulgentia, et rāc intelligit semel tñ. Ali
pem romae quadraginta dies in ecclesia sc̄i
quis vacatio eius idulgentia dicerū, et tōc ḡtiens
sequat idulgentia sicut qui a remoto vēit
et vicin' ecclie et etiā sacerdoteo et clericis
consequuntur tantam indulgentiam sicut ille
q̄ venit a mille dieis. q̄ remissio nō p̄porti
onat labou, sed merit que disp̄sanit: sed ille
bi. Et si religiosi p̄t mereri indulgentias.
Nō def̄m Ebo. in. iii. dis. xxii. Ille q̄
reputat religiosi p̄t mereri indulgentias.
Quām religiosus sit i sta
tu p̄fectionis, nō ipse sine peccatis venialib'
vivere nō potest. Et ideo si aliquando ppter
petri reus sit aliquius pene: p̄t per indulgen
tias ad hoc c̄piari, que etiā si sit indulgentia
de dando: possunt dare si habent administrati
onem: vel aliquid dandi a suis prelati petes
re. Item quenq̄ quantū valent indulgentie.
Nō def̄m Ebo. in. iii. Indulgētie simplici
ter uantū valent quantū sonāt. Vnde igit
omnib' suscipiēt' quadraginta dies idul
gentie intantū quātū valent eidē quadragi
ta dies penitētie in p̄fici. nō tñ equaliter ois
bus: sicut nec quadraginta dies penitentie
equaliter valent oib'us. Nā sicut in mādo. xl.
dies penitētie plus valent vni perficiēti cū
maiori labore et feruore seu afflictione q̄ al
teri cū minori. ita quadraginta dies indulgē
tie plus valent illi qui se ad eam disponit cū
maiori labore afflictōe: feruore: seu dati quā
ad finē mundi ad ignem purgatorij et dei iu
sticia sunt deputate. vñ Lescarius in dialogo
suo scribit de quadā aia q̄ per duo milia āno
rū fuit ad purgatorij deputata: sed p suffra
gia xp̄ifideliū in duob' annis fuit liberata.
Itē leḡ de quadā virgine q̄ fuit soror sc̄tōp
martyrii cosine t damiani: q̄ p vno veniali
peccato. s. q̄ audiuit cū aliq̄li delectatōe can
tare t chorizare in platea de sero q̄n debebat
ire dormitū: p q̄ndecim dies debebat puniri
in purgatorio. Hoc aduertere deberēt chori
zates t etiā circūstātes choreā viri et mulies
res. Modo ad talē acerbā penā tollendā va
let indulgentia. nam si quis per centū ānos
vel mille annos deberer puniri in futurum
totam penam in presenti potest eroluere p i
ndulgētias. Modo p̄t contingere si nisi p
tres dies in purgatorio deberes puniri: libe
ter romam ires in pane t aqua et nud: s pc
dib': vt tu ab illa pēa posses supportari. De
spondef̄m Dost, statim in celū euolat si in

Sermo

*Et p̄t sermonetria sunt dicenda. P̄lo de his
in verbis t factis. q̄ incidit in graue infirmi
t atē: t sic obij: t post moitem apparuit ma
tri multū lamēabiliter: t mat̄ quesuit quō
se haberet. nō dicit. in matrimō penus sum. Et
mat̄. Quātē sunt pene tue. puer ifidit horri
bile bō dices. Si oē carbones quos om̄is
materialis. s. ecclia q̄ structa est cū elemosy
nō christifidelū t ab ep̄o i bono. N. dedi
cata: sicut hodie annua dies dedicatiōe bu
mo dom' celebraſ. Et in tali domo nō debet
iuri locutōes iniuriae: nec dēcū in honestus
etī mercatio. Job. ii. Tolle facere domum
patris mei demū negociatōis. Et cimiteriū
gaudet eadem emunitate. Vnde dicit in de
cre. Mercatio non debet fieri in loco sacro.
vii. q. vii. q̄ ibi in cimiterio reſcunt plura
corpora sc̄tōrum quoꝝ anime iam cū conſto
regnant in celo. Sed orandū est in cimiterio
pro ibi sepultis quoꝝ anime adhuc in pur
gatorio sunt. Sc̄d a est domus spiritualis. i.
ad Lox. in. Templū dei sanctum est q̄d etiā
vos. Vnde co: dī quasi camera omnipotens
tē regis. nam q̄d q̄ est in grā ille est tēp̄i
spūſancti. t q̄d q̄ in mortali petō est: in illo
habitat diabol'. Vnde ip̄us eicat de maria
magdalena septē demonia. de qua dicit bea
tus Greg. Maria magdalena septē demo
nia habuit q̄ vniuersis virtus plena fuit. Vnde
etiam Ber. super Lanti. Vbi nempe peccatū
dimittit ibi peccatum diabol' a corde pec
catoris repellitur. Et illa domus sp̄alis dī
esse ornata t depicta cum diversis virtutib'
Vnde Anisto. Virtuositas beatissima est vita.
Vnde etiam Greg. in moral. Absit q̄ tan
ta sit delectatio in virtu quanta in virtutib'
Zertia est dom' eternalis sue, celestis.
de qua dicit in ps. Beati qui habitat in do
mo tuo dñe t̄c. In illa domo celesti nosam'
t diligim' nos mutuo: t rnisquisq; hs spe
ciale gaudium de quilibet sancto. Vnde magi
ster sentē. li. ii. di. xlii. Per charitatem q̄ in
singulis erit perfecta tñ quisq; gaudebit q̄
alterius bono q̄tum gauderet si haberet in
scipso: t ideo p̄t multitudine gaudiorū vis
detur electis t̄ps multū bive. Vnde ps. Imitie
Quoniam mille anni ante oculos tuos tan
dies besteria que p̄tererit. Quantum ad se
cundā partem istius sermonis p̄ dedicatio
ne sue etiā pro nono anno intendo culibet
homini autem spāles assignare. Et p̄ia aus
erit aquila: t illa conuenit nobilibus: q̄ has
bet tres p̄petrates quas debent h̄c nobis
les. Puma p̄petras est q̄ altius volat cere
rig quibusq; attamē infra se videt ad terram*

XLVI

p̄ doctrinā. Modo fñiones fuit vt audiens
ea retrahant a virtu t disponant ad virtutes:
t hoc nō fit sine grā. Job. xv. Nine me
nib; potestis facere. Vnde Bre. Inuanū labo
rat ligua doctoris nisi cooperet ei grā salua
tou. Ergo inuocem' Virginē brām t̄c. Vnde in

Sermones discipuli de sc̄tis
lxxiiij. t. II

De duodecim fructibus missie

Sic nobiles principes q̄q̄ exaltentur super alios doce in dignitate et honore t̄ debent infra se ridere ad terrā. q: mortales sunt et de terra creari et in terram revertētur. *Ecl. vii.* Ademonare nouissima tua et feter num nō peccabū. vñ *Per.* Logita unde venies et crudeliter ibi ex: ingemiscet. quo p̄peras et p̄miserit. Ires flat̄ dicit cogitare quotidie de iudee reddēda p̄ se et subditia suā in die iudicii. *Cap. vi.* Judicium durissimum sicut hius qui p̄fuit. Sic p̄prietas aquile est q̄ p̄scādam cōdūdit alijs aubus. et sola nō comes dicit. Sic nobiles et principes debet cōdimide re bona temporalia subditis et alijs pauperib⁹. *Q̄ ipso in euāgeliō.* *Xu. ii.* Quod supēst das te elemosynā: et ipso reputat sibi factū quod pauperi sit. vñ *Matth. xxi.* Qđ vñ et minime mis̄ mēs fecisti mihi fecisti. Oppositus faciūt q̄ bona sua histriōnib⁹ dant poti⁹ q̄ pauperib⁹. *Aug. Histriōnib⁹ dare est demōnibus immolare.* Tertia p̄prietas est q̄ pullos suos cōtra radices solis pb̄at qui clarevi dēr aut q̄ lippes oculos habēt. Sic nobiles debent pb̄are pueros suos vñ apti sint ad litteras vel ad studiū et ad sapientiam: et debent eos coartare ut studeant quō sc̄ipso et alios regere debet. Ecclida aūio est philos mena: q̄ cōuenit sacerdotib⁹ et religiosis. Nā philemena dulciter de nocte cantat. vñ *Am. bio. in li.* et ameron dicit q̄ i estate q̄n philemena resider sup oua sua i nocte ppter tedi um qđ h̄z incipit alacriter cantare et multus dulciter: ita q̄ homo tristatu posset recreari: et griseo et simpliceo vestes portat. sic sacerdos et religiosi in media nocte debent surgere: aut de mane et cantare et laudare deū et hymnis et canticis: ut dicere possint cum dāuid et habet in ps. cxviii. *Amedia nocte surgebā ad cōfitendū tibi.* Et etiam debet portare vestes humilior et deuotior: nō pretiosas nō variop̄ coloꝝ. Ubi hoc h̄z in iure canonico. *Ljenci viridibus ac rubeis vestimentis non dicit vñ. extra de vita et bone. cleri. Offeramus.* Tertia aūio est cygnus: q̄ cōuenit s̄embus ppter tres p̄prietas suas quas habet. Primo cygnus est albus in plumis. Ecclido niger in cute. Tertio h̄z longus et obliquus collum. Illa tria debent esse in sc̄ribus tam p̄tis q̄ mulieribus. Primo seneis debet esse albi. i. puri et mundi mente et corpore. Ubi dicuntur de cōcreto. Quarto seneis sunt morti vici: moroꝝ: tanto dicit esse puriores di. li. xvi. Tercia. De cōcendo debent esse nigri in cute. i. h̄siliis

leo sic q̄ non sup̄biest de bonis operibus si q̄ fecerunt in iuuentute: sicut quidam quotidie iactante se fuisse ad sc̄ribū iacobū: vel in aquis grana. periculoso sum̄ em̄ est se extollere in bogis operib⁹ Greg. Quisq̄ reminiscendo qđ gessit dum se apud se erigat. apud auctorē humilitatis cadit. Tertio cygnus h̄z collum obliquus et longus in quo designatur sapiētia. Ubi picores de pinguis vñus sapientē cū collo obliquo et longo: ideo ut sapiens p̄mo p̄meditari bio aut ter quid loquaf: aut q̄n aut vñ loquitur: vñ sicutile aut h̄cūtū vel honestū: aut bonū: aut verū. Sic senes in q̄bus debet regnare sapientia verborum et disciplina bonorum morū debent p̄meditari quid et quemodo loquātur coram iuuenib⁹: q: iuuenes ut cōmunitate diu retinēt verba sermōrum: ergo senes debent p̄ferre verba bona et edicatoria sic q̄ filij filie postrigiti annos possint dicere: h̄ audiri a patre meo: a mie mea: a cognato meo: et sic de singulis. Oppositū aut faciūt iuuentati dierū viri et mulieres qui cū actum amplius nō possunt p̄ficeri: t̄ delectant in p̄teritio p̄teris et gloriantur in malis suis loquēdo verba impudica coram iuuenib⁹ et pueris eos scandalizan do. *Matth. xviii.* Et hoc per quem scandalum venit. Item qui scandalizauerit vñus de pueris illis q̄ in me credūt. expedit ei ut suspe datur mola asinaria in collo ei et demergat in p̄fundus maris. Quarta aūio est apio et cōuenit iuuenib⁹: q̄ apes in opatiōe est val de fructuosa et p̄tinue labor: at quādo tēpus habet: et volat sup̄ rosas et sup̄ lilia et sup̄ flores et liquorē que fugit ex his q̄ conuertit in uiel et obediens seq̄t regē suū: sic iuuenes debet habere illas cōditōes. P̄atio enim dicit infistere laborib⁹ et discrete labor: at nūq̄ ociosi eē q̄ homo ociosus non est dignus pane quo vescitur. *Apostolus.* Qui nō labor: at nō māducet. Item ociositas inducit multa peccata: q̄ ociositas et voluptas anima sunt diabolī ad miseras animas captiuādās: ut habeatur extra de renun. Nisi cum pridē. Itē sicut volat super rosas: sup̄ lilia et flores: sic iuuenes debet attēdere p̄toboo et beuotos homines: et recipere bonum ex cōpli ab illis. Ab illo ex cōpli humilitatis ab illo ex cōpli p̄tatio. ab illo ex cōpli deuotōis: et mane surgere etare: elemosynā dare: ecclias frequētare: milles et sc̄imōes audire: festinare: et sic de singulio. Ubi in decreto. Ea ex cōpla sunt magis imitāda que sunt piis pia. di. ix. *Tana*

Sermon

XLVIII

quippe. Itē sequitur regem et ei obediant: sic pueri debent sequi parētes in bonis et eis obedire in lexis et honestis. Quinta aūis ē cōlaba q̄ cōuenit illis q̄ sunt in mīmōnō. ppter p̄prietates quas h̄z et sunt et ea. Primo due se sociāt. Secundo fetus multiplicat. Tertio fetus fideliſ mutat: sic i mīmōnō simul debent esse cōlucti. vnde *Matth. xii.* Jam non sunt duo: sed una caro. Itē actū matrimonij debēt ppter ples p̄ficere. Unde *Gen. i.* Cre scite et multiplicamini. Itē pueros fideliter debent nutrire: et coo in bonis edocere. s. pater noster: que maria: et simbola fidei et decē p̄cepta. Et si delinquat debet eos corrīgere: alioq̄ peccata puerorum in parētes redūdat. *Apostolus ad romā. i.* Digni sunt morte nō solū faciētes: sicutā cōsentientes facientib⁹. Hæta aūis est turtur et cōuenit virginib⁹ et viduis ppter p̄petates q̄s h̄z. Nā turtur est aūis casta sic virgines debent esse caste mente et corpe et sic ducūt vitā agelicā. vñ *Hiero.* In carne p̄ter carnem vivere nō est hāanūs h̄agelicū. Itē turtur eligit sibi granus purus et triticū: et nō curat cadauer fieri cornūs: sic virgines debet sibi eligere christū in sponsum: q̄ se in euāgeliō assimilat. grano tritici et sic virgines sunt spōse christi et regine celi. Ubi in ps. xliii. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato. vnde *Aug. Gaudia vñ* nū ip̄i sunt de christo: cū christo: per ip̄s: p̄ christū: ppter ip̄m. Item turtur quādo perdit maritū tūc nūq̄ assumit sibi aliū: nec sup̄ ramū viridem amplius sedet: nec aquā p̄sum bibit. Sic vidua postq̄ perdit maritū debet eligere sibi statū viduitatis q̄ h̄z fructū seragēsimū: cū statū mīmōnō habet fructū tricesimū: nā virginū habet fructū cēte simū. Itē turtur q̄ perdit maritū tunc habet gemitū p̄ cantu: sic vidue debet peccata sua deplangere: nec ampli⁹ turpia vba p̄ferre: h̄ orationi fissere. Itē turtur caret felle: sic virgines et vidue debent eē mitis et nō iracundie ex cōplo marie que est marī virginū et vidua rū et om̄i mulierū. Septima aūis est grus et cōuenit famulis et aiciliis ppter p̄petates suas. Nā grues habet regē cui oēs obediunt. Item habent custodem et vigilem de nocte q̄ custodit regē cū ceteris. Et iste vigil a natura habet illā p̄uidentiā q̄ recipit lapides in pedē dextrū et stat sup̄ sinistrū: et q̄ cito in caput dormitare tūc lapis cadit de pede et sic evigilat: et quādo aliqd audit tunc clamat: et sic omnes emigilant et euolant et euadūt periculum. Sic serui et ancillae debent obedi re dominis et dominab⁹ suis in lexis et honestis. vnde apostol ad Ephe. vi. Serui obe dite dominio vestris sicut christo: q̄ cōb̄t̄ dabat ip̄s vñ p̄mē in celo pro laboꝝ suis. Item debent esse vigiles et diligenter stodire res dominoꝝ suorū et p̄e oculis habere ut satisfaciant sponsum quā fecerūt p̄ mouendo bonum dominoꝝ suorum: et p̄ies ueniendo damnū inceptum poterunt. Et qui bus patet q̄ illi non satisfacunt promissio nibus suis qui fortius subtrahunt et occulē comedunt: vel alio personis dāt res dñiorum suorū p̄ voluntate eoz. et ipsi serui et ancille et ēt q̄ recipiūt ab eis tenētur restituere si volunt vñ p̄iam de peccatis agere. q̄ nō dimitis tur p̄ctū nū restituat ablātū. Quādū ad tet tiam partē isti⁹ sermonis nota et cōplū de q̄dam opario q̄ otavit p̄ diuite pro p̄cio diuitio: et sic diues saluat̄ ē. Voc q̄re infra i p̄m p̄tuario cōplerū. ii. Z. Item quādū in morte diutes q̄s abnūt̄: et paupes q̄s exal tanf. Voc et cōplū q̄re ibidem. xl. P.

De duodecim fructibus missie. Sermo. xlviii.

Ece ego vobiscū sum oī
die vñq̄ ad cōsummatiōē seculi
Mat. xxiv. Iohānes de sancto
Hēminiano dicit. Sicut corp⁹ nū
bil valet sine societate aīe ex eo q̄ caret vita
naturali: attestante Aristote. de aīa. Egregi
ente aīa de corpore corpus marcellit et ex p̄i
rat ita anima nihil valet sine societate dei:
ex eo q̄ caret vita spirituali. Unde dicitur i
decre. De⁹ est vita anime. de p̄. di. i. Si aīq̄
Expedit ergo nobis et omnino necessariū est
q̄ deo sit nobiscū. Tūc autē de⁹ ent nobiscū
quando diligenter et devote audimus missam.
Unde dicit. Ecce ego tē. Unde in p̄sen
ti sermone dicēdū est de duodecim fructib⁹
quos quo consequitur qui devote et diligē
ter audit missam: ut sic allicitur grossi hos
munes ad intrandum ecclesiam qui stant in
foro vel in cemiterio: et raro audiunt missas
etiam in dieb⁹ dominicis. P̄um fructus est
q̄ q̄tū spaciū terre si homo interim trā
siret et totū daret in elemosynā: nō tantū p̄o
deset sicut deuota auditio vñ p̄missa. Quid
tunc q̄i in vñ die quattuor vel sex audit. Si
quis daret vñum p̄atum vel vñum agrum
propter deum: talis putaret se magnum oī
p̄us fecisse. *Mat. oīo infra cēlebratiōē vñ*

Sermones discipuli de spt.

De duodecim fructibus missae

missis possit quicquid praeterea plura prata, vel plus
re agnos. Quod missas neglegisti de manu
ne dum dormiendo: in cemiterio vel in foro statu
do: vel in tabernaculo sededo tempore diuinorum. Ges
tus fructus angelorum delectabilis mortalium. Ges
tus illo hoget sollicitate eum custodiunt: quod ipse fe
cit se socius tuorum angelorum in assistendo et laudando
regem angelorum et hominum. Ambrosius super Lucam.
Non dubites assistere angelos qui assistit tempore
in altari, scilicet quando immolat. Eius angelus custodi
vit illo die hominem illum quo die audire missam
probatur in loco in mensa: in lecto: in capitulo la
bore. Et sic erit mensa custodita illo die in cor
pore in alia. ps. xx. Angelus suis deus mando
ut de te tecum. Tertius fructus quod in venialibus
peccatum est et deuote visitat ecclesiam audiens
missam: venialia peccata sibi dimittuntur: et
sit multiplicatus. Primo cum intrat ecclesiam et de
uote recipit aquam benedictam. ut habet de consuete disti
tuitione aqua sale. Secundo dicendo. Confiteor cui
sacerdote illi quod scribitur. Tertio quotienscumque
audire nomine Iesum vel monstra in collecta: ieiuni
stola: in euangelio: et deuote recitat genua: pec
cando pectus suum: totiens dimittuntur sibi pec
cato sua venialia. Quarto in eleuatione quando
det corpus Christi eleuare in missa: quod signifi
cat eleuationem Christi in cruce: et sic deuote per
cutit pectus suum. Quinto post eleuationem
et post memoriam defunctorum quando sacerdos
dicet. Nobis quoque pectoribus et sic etiam cum
sacerdote percutit pectus suum. Sexto in sumis
ptione corporis Christi: quod sacerdos sumit corpus
Christi: et laudabile est quod nolam paucis ictibus
pulsetur. et cum sic quod deuote percutit pectus
suum: tunc etiam venialia sibi dimittuntur. Ge
rmanus in fine missae quando deuote recipit hostiam
dictio de manu sacerdotis. Octauo quan
do post missam recipit aquam benedictam de
manu celebrantis. Non quod patrem noster in
fra illa missam oravit sive etiam ales: tunc propter
quodlibet paternoster dimittuntur venialia
peccata. ut habeat in decreto de penitentiis. di. iiiij. De
quotidianis. Et quo oves sunt in pectus veni
tibus. Propter. xxiij. Septies in die cadit ius
tus et resurgit. Eius etiam in decreto. Omnis homo
habet peccata venialia. de penitentiis. di. i. Medi
cina. et. c. Tres autem. Tunc libenter debemus au
dere deuote missam ut nobis peccata veniam
lia dimittantur. Item sciendum quod plura venia
lia vel pauciora dimittuntur per illa ias dicta
tempore audientis missam. Quartus
fructus quod qui in peccatis mortalibus audire
missam et precioso est in ecclesia cum tempore immo
latur in altari quicquid ante funem missae de regis
put eum ad gram: indulgendo sibi ola peccata
sua mortalium. viii. Venerabilis de Bassia super Gen
tibus in terra degener nulli misericordia
denegauit fideliter petenti. Hoc patet in latro
ne cui dicitur in cruce. Bodie mecum eris in pa
radiso. Sicut in terra maria magdalena cui dis
xit. Luc. vii. dimittitur tibi peccata tua. Illa
quid equale vel manus est nunc invisibilis fide
credere pitem in eucharistia iesu Christi ma
rie filii: et in pietate ipsius qui veraciter proponit
altari ipsum corde contrito et humili invocare. vis
detur quod nihil refert quo ad effectus gratiae tempore
nec consequitur. Et hoc idem vult illud dictum
euangelio Job. xx. Vnde quod non videatur credere
rur. Quenam vero peccator debeat intrare ecclesiam
et missam audire. Rur sit sic. etiam quod
cumque magnus peccator nisi est excommunicatus aut
interdictus. Illa excommunicatus maior excommunicatio
ne non debet intrare ad ecclesiam nisi ad simonem
et finito sermone statim exire tenet: et sic ex
eundo dicitur cogitare quod non est dignus cum cere
ris Christi fideli stare in loco sancto: nec eti
am in futuro cum sancto et angelis in celo: et opere cum
carere fructu istius missae et omni missarum et oration
um et indulgentiarum: et omnes bonorum quod hodie sunt
in toto mundo et est quod membra abscessum a cas
pitate. et a Christo: et a membris Christi fideli: sic quod
nullus audet sibi loqui: nec comedere: nec bibere
nec quouis modo sibi participare. Eius dicit in
decreto. Communicatio excommunicato indebita: excom
municatio incurrit. ii. q. iij. Precipue. Sed excom
municatio minor excommunicatione potest ec
clesiam intrare et missas audire: sed ad oscula
lum pacis non debet accedere nisi sic absolvitur
a minori excommunicatione: et sumus propter sa
cerdos potest eum absoluere a minori excom
municatio publice denunciatis. Ex iam dis
ctis patet quod bonum est grossis peccatoribus in
trare ecclesiam et audire missam et similes
Eunde Enrico. Multo infundit gratia in pietate
corporis Christi. Sed dices quomodo pos
sum hoc cognoscere quod indulxit mihi pec
cata mea. Hoc quere supra sermonem. v. parte
iij. Quintus fructus est quod propter sensum est missa potest
quotidiane spiritualiter communicare. Sed quod quod
coicat spiritualiter. Unde quod quod docetur quis de
uote audit missam et iste in gratia et fine
peccatorum mortalium: et habet affectum ad sacramentum
missarum: et cogitat in corde suo. O pie
dilectus Iesu Christe quod libenter vellem te hodie su
scipere in sacramento altaris. Sicut non aus
tere

Sermo

deo accedere. quod timeo te offendere propter in
dispositionem meam. attamen supplico tibi et to
to corde: quatenus mihi hodie etiam misericordia
dicer velias impari illa gratia quam precepus
ti sunt isti deuoti homines qui hodie in ecclesia
dei te digne in sacramento altaris recipiunt. et
sic talis spiritualiter coicat. viii. Aug. Credet ma
nus tua quod sic cum magno desiderio et
deuotio audit missam maiorem gratias inter
dum propter consequitur quod ille qui etiam eades dic ad
sacramentum accessit. uno quod ipse sacerdos cele
brates missam. quod sacerdotes quicquid non sunt
ita bene dispositi et deuoti: sed distracti et inde
uoti. Sextus fructus est quod propter sensum est missa mag
nus precepit eo die omnium bonorum que sunt
in ecclesia dei ab omnibus Christifidelibus in toto mun
do. ps. xviii. Participem me fac de omnium
timentium te tecum. Nam iste est articulus fidei:
credere secundum rationem. I. credere quod quilibet christi
steno in gratia habet quotidie participationis
non omnium missarum: elemosinarum: ieiuniorum et
generaliter omnium bonorum que sunt in mundo
Sed dices. Unde hoc manifestetur quod unius et
charitas fratrum facit hoc. Unde Ver. Chri
tus largissima opera facit contra. s. hic et in celis
attamen vero est plus participabilis quod alius
quod qui est dispositio et propinquio: capit. i.
christo. pl. participat. Modo audiendo mis
sam erit homo magis perceptibilis. et de bene
rito quisque gaudere debet quia missa sunt ad
hunc bonum hominem in mundo qui fideliter serui
unt deo: et multa bona opera faciunt: quod si ho
mo non esset. de mundo diu plagasset. sed pro
pter bonos parcer malis. Eius Gen. xviii. Si
decem iusti inueni fuissent in sodomia. dominus
propter decem peperasset sodomitis. Septimus
fructus est quod oratio tua citius exauditur in ecclesia
et in presentia dei. et etiam oratio sacerdotis
celebratur. quod quilibet sacerdos in qualibet
missa tenet orare pro circumstantibus. Hoc pars
in canone in missa ubi dicitur. Et omnium circum
stantium quorum tibi fides cognita est et no
ta deuotio propter quibus offerimus. Et etiam orati
ones sanctorum et angelorum. Nam pie credens
dum est. quod sanctus iste vel illi de quibus legit missa
imo angeli qui presentes sunt in speciali
oriant pro celebrante et circumstantibus. et tales
orantes citius eradicantur. Octauus fructus quod
omnime propter quibus celebratur. vel etiam propter
circumstantes orant et habent et hoc speciale solaci
viii. Aug. in encyclicalis. et v. Greg. in dial.
Quod etiam confirmat brevis Ver. dicens. O Christus
tu et misericordia donum dei misericordia quod non
est in peccatis mortalibus audit

XLVIII

et celebrans diuina mysteria quin ibi contur
rant duo virtuosa opera. scilicet missam peccatorum
confusio: et vniuersalme a peccato liberatio. Ob
latio eucharistie est maximum sacrificium. unde
bene dicte auctoritate papae. Nullum in sacrificio ma
nus esse potest corpus et sanguis Christi. Extrem
plum de alia illa que per quindecim annos debe
bat in purgatorio puniri. Et per unam missam fu
it liberata. Ites alia cuiusdam quod per tres missas
de purgatorio fuit liberata. Hoc etenim quod
re infra in promptuario. v. p. Non fructus in
Anselmo. quod una missa in vita hominis cum deuotio
ne audit plus valet quod mille post mortem. s.
quo ad primum essentiale. et cum hoc etiam pur
gatorum illius hominis qui cum deuotio audit
missam minorat. Unde de utilitate missae di
cit Enrico. Datum valet celebratio missae quam
mors Christi in cruce. Unde Thos. de aquino
In qualibet missa inuenitur omnis fructus et utili
tas quod tempore in die par ascenes operatus est
crucis cum morte sua. Et candide gratia et fru
ctum quibus deuotus qui digne coicat capitur.
Et sumiter sperandum est quod etiam ille qui deuote
audit missam. et sic spiritualiter coicat est capitur.
Decimus fructus secundum Bedam. Multa prega
natio interest missa deuote si contingit eadem die
parere. sperandum est quod de letificabit eas in
partu. et angelus custodiatur sollicite matrem con
fetu. Et mulier pregnans infra missam debet
deuote inuocare beatam virginem Mariam matrem
Christi quod impetraret sibi a filio suo domino nostro
super tempore letificetur in partu. sicut ipsa fuit
letificata quod peperit filium suum. et non credere i
littera quod nostrarum longitudine Christi. et ad supersticio
nes veterarum circa parturientes. Undecimus
fructus secundum Ambro. Quicquid homo illa die come
dit plus coenam sue naturae post auditionem
missae quod anno. Ergo laudabilis consuetudo est non
comedere nisi audita missa. Insuper preperabi
tur illa die in labore. in artificio. in empti
bus in peregrinationibus. et dominus confortat cum
in corpore et alia. et necessaria vita habebit. nec
erit pauperior anno clauso. et etiam si quotidie
audiuit missam. viii. Mart. vi. Primus quenam
re regnum dei et iusticias eius et hec omnia
aduenient robis. Ecce enim pater vester sic
et exemplis de duabus sureribus. quorum unum quoti
die audiuit missam et satis habuit cum viro
laborante in diebus festi. et tunc semper in ege
state vicit cum sola uero. et nullum pater hab
uit. et semper in debitis fuit. Duodecimus frus
tus. si continget te illo die quo missam aus

De duodecim fructibus missae

Quod uero dicitur. tunc profecto erit nibi i vestre
propter multa tua offere donec tu finis fuisti et
non ultra te missam audire do. Tunc. vi. Secundum
monstratur et. Unde illa die quo missas au-
diuntur incertus poterit uite tue. tunc secu-
tus est et de missis cordis de manibꝫ immi-
colum ne persequendis e specie. hoc fiduciale
sponte debet. Ceteri quilibet quotidie tenet
ter audire mal missam. Respondeatur fuit Do-
ctor. Quis quilibet tenet et pcepto aus-
tere missam et resit ita q̄ accipiat
benedictionem de manu sacerdotio. re habet
de cōfessore. dicit. Missam illi excusat ut ma-
gis necessitate. re habet in decreto. in dicto. e.
Missam. Doc illi deberet attendere qui stant
in amittere vel sedent in taberna infra mis-
sam. et quando audiuit pulsum ad elevatiōem
tunc currit in eccliam. et nō co:pote christi
statim ecclae seruo crevit. et sic quandoq; si q̄
missam septimanis nāc integratam missam aut
sermonem audire. Itē sciēdū ꝑ famule tācil-
le filii et filie tenetur dñica die audire missas
integrā. et si dñi eos impedirent sine ratio-
nabili causa. vñiudarent eos laborare in die
festivo. in eos redūdaret. et in hoc grauitate
pocarent. Sed quid de ancillis que de mas-
ne infra missam laborar. et post prandium ad
eccliam raduit. Rñdetur q̄ tales tripliciter
peccant mortaliter. Primo missam sine causa
negligēdo. Secundo i die festivo de mane la-
borando. Tertio post prandium chorizādo qđ
peccat. unde Ang. M. Eli' est in die dominis
meo arare ꝑ chouzare. et meli' est mulierem
lani sui terere ꝑ impudice chouzare. Et ras-
tio est. q; in choresa quasi oīa peccata morta-
lia comittuntur. Doc quere in promptuario.
viii. L. Itē q̄ritur et quo tam fructuosus est
audire missam. Vñi meli' sit diebꝫ ferialibꝫ
manibꝫ laborare aut in ecclia manere et de-
uotioribus intēdere et elemosinā recipere. Rñ
detur ꝑ mei' est laborare et labore illū deo
offerre. q; bō ad labore nascit. et nō lī boī sa-
no mēdicare. de ḡse. di. v. Nūd. exceptis sa-
cerdotibꝫ et religioso qui habet diuinis intē-
dere. q; fidelibꝫ labo:antibꝫ dicis in p̄s. cxx
vii. Labores manus tuarū t̄c. Itē sciēdū ꝑ
illi laboratores et etiā serui et ancille q̄ quoti-
die nō p̄fit missa interesse. q; tales audiunt
nō vel capanā que pulsatur ad elevationē
ex p̄p̄s t̄p̄ debet genua sua devote rectere. et
lesum t̄p̄ q̄ in missa eleuaf humiliter et cuī
cōtrito corde invocare. sive sint in capo fine
in domo. sive in coqua; sive in q̄cū loco in

¶ Sermones discipuli de sc̄io finiū.

Registrū sermonū de sc̄io

Incipit registrū bene hunc openo sum
ordinem alphabeti effectu specialitatis cui
nullibet sermonis breuissime indicano.

a **A**ndreas nouē babet pri-
uilegia. sermone. ii. parte prima
per totum ad longum.

Andreas habet a t̄p̄ magnam
potestatem subuincendi homini in quacū
q̄ necessitate ip̄m deuote invocāti. sermo.
ii. parte tertia vñq; ad finem.

Engelus custodit hominem in veere: in mu-
ndo: et in morte. sermone. xxxv. parte prima
post principium.

Engelus Michael habet ponderare opera
hominum. Ibidem parte secunda in pri-
cipio.

Angelus michael habet officiū: animaō sc̄i-
licet in celum portandi. Ibidem post medi-
uni vñq; ad finem.

Angelos hono:are tenemur q̄tu: de cau-
sis. Ibidem pte tertia per totum.

Animi in purgatorio cristētes de quattuor
generibus heim conquei unf. sermone. xli.
parte tertia.

Animabus in purgatorio existentibus tene-
mur subuenire ppter tria. Ibidem pte pri-
ma p totum.

Animabus in purgatorio existentibꝫ q̄bus
suffragis subueniendum sit. Vide ibidem
parte secunda per totum.

b **B**artholomius apostolus septe b̄s priuilegia. ser. xxiij.
parte p̄ma per totum.

Bartholomeus invocandus est
tanq; singularis patronus in oībus infir-
mitatibus et tribulationibus. Ibidem pte
tertia per totum.

Beatiuitates octo sunt. sermo. xl. p totum
ad longum.

Blasphemare deum est heu iam commune
peccatum. sermone. xlv. parte secunda per
totum.

c **M**aritas dei vt sit suffici-
ento nobis ad salutē debet habere
tria. sermone. xvij. parte secunda
post principium.

Charitatis ordo habet quinq; gradus. ser-
mone. xxij. parte secunda statim post prin-
cipium.

Conceptionis beate marie virginis deuote

celebrante quindī uelutates obsequuntur
sermone. v. pte. secunda p totum.

Confessio duodecim generibus h̄c nō va-
let sc̄. iii. parte secunda post principiu-
m vñq; ad finem.

Chouzare quidq; est peccati mortale: t̄ q̄q;
non. sc̄. viii. parte secunda post principiu-
m vñq; ad finem.

Crucis sp̄ per multa signa est offensio t̄ inuic-
ta. sc̄. viii. pte prima.

Crucis christi quadrupliciter exaltata est. ser-
mone. xxxv. parte prima post principiu-
m vñq; ad finem.

Crucis sp̄ fugat demones. Ibidem parte ter-
tia in fine idem. Exemplum.

Crucis signo se manuē volvē tria debet co-
gitare. sermone. xli. parte secunda quasi in
fine.

Crucis signum facere debemus in eīo acti-
bus noīis. Ibidem pte tertia.

Crucis signo nos debemus vincere tempta-
tiones diaboli. sermone. xxxv. parte secunda
da in principio.

Crucifixi imago b̄s caput inclinatū ad oscu-
landum. Ibidem pte tertia in medio.

Crucifixū procurare in publica strata ē mes-
titū. Ibidem pte tertia in principio.

d **E**dicationis festū est so-
lenniter et devote celebrandū ab
obis christifidelibus. sermone. xl.
parte prima in principio.

Dedicationis presentis gaudium represen-
tat nobis gaudium futurū in celo. Ibidē
post principium.

Dedicationis tempore vel in novo anno pro-
pināda est cui libet homini cuius specialis.
sermone. xlvi. parte secunda per totū ad
longum.

Dedicationes libenter visitare debem⁹. sc̄.
xli. pte prima circa finem.

Demones fugantur per quattuor. sermone. xli
parte secunda.

Detrabere et detractiones libenter audire ē
graue peccatum. sermone. xxvij. parte secu-
da ante finem.

Diligere tenemur proximā. sermone. xxxij.
parte secunda in principio.

Dominicus b̄s septem priuilegia. sermone. xci.
parte prima per totum.

Domus est triplex. sc̄. sc̄. materialis: sp̄ru-
tualis et eternalis. sermone. xlii. parte pri-
ma per totum.

Registrū sermonū de sc̄to

Besōsi peccant mortali
ter quinq̄ modis in comedendo
et bibendo sermone, xij. pte secū
da per totum.
Ecclēsia intrando qualia d̄s cogitare, ser. xlv.
parte prima statim post medium.
Ecclēsiarum bona usurpantes non prospes
rabuntur, sermon e, xlv., parte prima ante
finem.
Clemosynam diuitio faciētes emūt regnum
celorum, ser. xliij. parte prima circa mediū
de sancta elizabeth.
Clemosynam nō facientes tēpote necessita
tis sunt in statu damnationis, sermon, xxi.
parte sc̄da.
Elizabeth b̄s nouem priuilegia, ser. xliij. pte
prima per totum.
Exodus est duplex, sc̄s maior et minor, ser
mone, xxii. pte secunda.
Excommunicatio maior est valde periculosa.
Ibidem.
Exemplum boni prebere iuuenibus ē mul
tum meritorū, sermon, xix. parte secunda
in fine.
Exemplū malum post se relinquēs habebit
multiplices penas accidētales in inferno.
sermo, xx. pte secunda in fine.

Esta sanctorū celebrati tur in ecclēsia tripli de cā, sermone xv. i. parte prima.

Festus oīm sc̄tōz est solēniter ser
mandū et celebriādū: ut p̄s in duob̄ sermo
nibus, ser. xviii. t. xl. per totum.
Fides catholica p̄ diversa miracula robora
tur, ser. xviij. pte sc̄da ante finem.
Fidem tenet quilibet ore p̄fieri, ser. vi. pte
secunda post principium.
Filiū quō sunt corrigendi, sermon, ix. parte
secunda per totum.

Audiū accidentale aug mentabif in celo nouē genenbus boīm, ser. xix. pte secunda.

Gaudius speciale habem⁹ de q̄ls
sancto, ser. xl. statim post medium.
Gaudium magnum habebunt sancti de cla
ritate Elizarie, sermon, xxvij. parte prima
ante finem.
Gaudia t̄ porte celi quinq̄ genenbus homi
num sunt aperte, sermon, xxiij. parte secū
da per totum.
Georgius martyris septem habet priuilegio,

sermone, xv. parte prima;
Gulosi in bibendo et comedendo quinq̄ mo
dio peccant, ser. xij. parte secuda.

Ereticum duo faciūt sc̄i
b̄ licet error et pertinacia, ser. vi. par
te tertia in medio.
Hereticū puniūtur quadruplici pe
na, Ibi dem.
Hereticos pena augmentatur in inferno, ser.
xx. parte sc̄da ante finem.
Hocies sunt vniuersaliter siles in quattuor.
ser. xv. parte secunda.

Acobus minor nouem
b̄s priuilegia, ser. xx. pte prima.
Iohannes baptista b̄s decē priuilegia
ser. xxiij. pte prima in principio.
Iohannes baptista precessit xp̄s in q̄nq̄. Ibi
dem post principium.
Iohannes baptista h̄ abuit austera vitam
Ibidem in medio.
Iohannes euā gelista b̄s quattuordecim pris
uilegia, ser. viii. pte prima p̄ totum.
Iohannis baptiste decollatio quō sit facta:
et quō puniti sunt herodes et herodias et sal
tatrix, ser. xliij. pte prima in fine.
Iohannis euāgeliste festū solenniter est cele
briādum, ser. viii. pte tertia.

Judas fecit sicut stultus mercator, sermon
xij. parte prima.
Judas tria fecit bona, s̄s pessime quarto cōs
clusit q̄n desperauit, sermon, xiiij. parte se
cunda post principium.
Indulgentie vnde oītūm h̄nt, ser. xlvi. parte
prima post principium.
Plura de indulgentijs vide ibidē ad longū.
Inimici nostri inquantū mali sunt nō iūne
diligendi, sermon, xxiiij. parte secunda in
medio.
Inimicis tenemur quinq̄, sermon, viij. par
te secunda.

Innocētia baptismalis seruat per quattuor
ser. iij. parte secuda post medium.
Innocentum festū est solēniter celebrandā
sermone, ix. parte prima.

**Katherina b̄s plura priuile
gia, sermon, xluij. parte prima**
per totum ad longū.
Katherina choruscat multis mis
raculio, Ibidem parte tertia per totum.
Katherinam precipue inuocare debet cleri
ci et litterati, Ibidem in principio.

Registrum ser. nonā de sancto

I Eusebius habet septē
priuilegia sermone, xiiij. parte p
rima per totum.
Zetania maior quare ipofita sit
sermone, xvij. parte prima per totum.
Zetania minor tribus de causa istituta est
Ibidem parte secunda.
Zoqui pudica debent senes sermon, xliij.
parte secunda circa mediū.
Zuniosi p̄ illicitū amore peccat deces mos
dio sermon, xi. parte secunda per totū.
Eligdalena habet septē
priuilegia sermon, xxvij. parte p
rima per totum.
Elisaledicere prima vel etiam si
bi p̄fisi est p̄ctū sermone, xxv. parte secunda
post principium.
Elisargareta b̄s q̄nq̄ priuilegia sermone, xvij.
parte prima per totū.
Elisarcus euāgelista b̄s septē priuilegia sermone
xvi. pte secunda p̄ totum.
Elisaria est a nobis honoranda triplici rōne
sermone, xxxij. parte prima.
Elisaria b̄s p̄tātem super filium: mādus: et ce
lum, Ibidem in medio.
Elisaria p̄t subuēire in omni loco et in oī rō
ibidem parte tertia.
Elisaria quare purificari voluit sermon, xi.
parte prima post principium.
Elisaria frequēter est salutāda sermon, xij.
parte prima circa medium.
Elisaria quare visitavit elizabeth sermon, xxv.
parte prima in medio post principium.
Elisaria cum quattuor personis locuta est,
Ibidem parte secunda.
Elisaria assumpta ē cuī corpē sermon, xxiij.
parte prima in medio.
Elisaria qualē vitā durit post ascensionē r̄pi
Ibidem.
Elisaria optimā p̄tem elegit sibi in mundo:
in morte: et in celo, Ibidē post medium.
Elisarie seruētes nūq̄ damnabunt sermon
xxiij. parte secunda in fine.
Elisarie cōceptionē solēniter celebrare debes
muō sermon, v. i. parte prima.

Elisarie annūciatiō festū precellit oīa fes
tiva sermon, xij. parte prima.
Elisarie natūtas est gaudiosa multis ser
mone, xxiiij. parte prima in medio.
Elisartyr ip̄ efficit quo septē modis sermo
ne, xvij. parte secunda per totum.
Elisartyribus celū est apertū sermon, xxiij.

Obiles cognoscuntur per n per virtutes, sermo, xv. parte secū da in medio.

Nobiles sunt similes ignobilibus
in quattuor, Ibidem in principio.
Nicolaus habet septem priuilegia, ser. quat
to parte prima.
Nicolaus choruscat multo miraculo, Ibid
em parte tertia.
Nicolaus seruauit innocentia suā et nūq̄
mortaliiter peccauit, Ibidem pte sc̄da.

Ratiōne faciens pro ali o quo quattuor d̄s h̄ic, ser. xvij. pte tertia in principio.

Orationes cōdes sunt valde vī
les, Ibidem circa finem.
Oratio cōdes est clemosyna spūalis et deoval
de placet, Ibidem in fine.

Oratio deuota est multū mentoria, Ibidē.

Hrētes tria tenētur pue p rōs suis, ser. ix. pte sc̄da p̄ totum. Passio r̄pi quo sit collecta a quat tuor euāgelistis, ser. xiiij. pte p̄i ma et medicum ante finem.

Passionem r̄pi deflere debemus, ppter mal
ta, Ibidem pte tertia post principium.
Passionis chūli honorem exhibere debem⁹.

Registrum sermonis de sanctis

Modem in fine.
 Passus Christus habet caput inclinatum: manus extensis. Ibidem in fine.
 Paulus dicit novem priuilegia. ser. et pte prima post principium.
 Paulus conuersio solenniter celebratur per omnes duas alias sanctas. Ibidem in principio.
 Pauperes habent regnum celestis: diuities regnum terrestre. ser. et circa principium.
 Peccant duodecim genera hominum mortaliter sermo. trvij. parte secunda per totum.
 Peccatum mortale vitatur per quattuor: ser. un. pte scda post principium.
 Peccata communissima sunt tria. sermo. trv. parte secunda post principium. et. trvij. pte secunda.
 Peccator tria debet habere si vult. remissio nem consequi. sermone. v. parte tertia post principium.
 Peccatori dicit Christus quater reuertere. sermone. x. parte scda in principio.
 Penitentia a duodecim generibus hominum facta deo non placet. sermone. viij. parte secunda per totum.
 Pena aliquorum hominum augmentatur in inferno. ser. xx. parte secunda.
 Pena purgatori est multum acerba. sermone. xli. p:ma parte
 Petrus apostolus habet decem. ser. trvij. parte p:ma ad longum.
 Petrus apostolus quinq: generibus hominum aperit celum. Ibidem parte secunda.
 Petrus martyris septem habet priuilegia. sermone. viij. parte p:ma ad longum.
 Petrus martyr innumeris cho:scat miraculis. Ibidem parte tertia.
 Philippus apostolus habet septem priuilegia. sermone. xii. parte prima.
 Philippus multos sanavit infirmos. Ibidem parte tertia.
 Precepta breuiter conclusa in uno sermone. sermone. trvij. parte secunda p: totum.
 Predicatores ordo fuit a matre Christi impetratus. sermone. iii. parte p:ia in medio.
 Prelati quattuor casibus possunt a subditis petere charitatum subsidiu. sermone. ix. pte secunda post principium.

Religiosi offerunt deo res corporis et animam sermone. xii. pte secunda.

Religiosi proprietarii sunt in statu daniatio. sermone. xii. pte secunda in fine,

Religiosi in professione aperitur celum. sermone. trvij. parte secunda post principium.
 Relique sanctorum sunt venerande. sermone primo pte secunda post principium.

Ieo parvus furatus quomodo restitu: sermone. trvij. parte secunda circa medium. et xxiij. pte secunda ante finem.
 Ieo iniustas acquirunt sibi. it. genera hominum sermone. iii. parte secunda per totum.

Acerdos forniciari est
 f suspensus a diuinis semine. xlij. parte secunda ante finem.

Sacerdotes qui male expendunt patrimonium Christi sermone. xlij. pte secunda ante finem.

Sacerdotum dignitates q: sunt sermone. xlij. parte secunda.

Sancti qualiter sunt adorandi sermone primo parte secunda.

Sancti triplici causa orant sermone primo parte secunda in medio.

Sancti semper eradiunt in orationib: suis; Ibidem post medium.

Sanctorum reliquie sunt venerande. Ibidem pte secunda in fine et tertia in principio.

Vepeliri non debent quattuordecim genera hominum sermone. xli. parte secunda.

Symon et iudas habent septem priuilegia. sermone. trvij. parte prima per totum.

Symonia ut cunctetur in spiritualib: tria requiruntur sermone quadragesimoquinto parte secunda in fine.

Stephanus habet plura priuilegia. sermone. viij. pte prima in principio ad longum.

Suffragia animarum principaliter sunt decem sermone quadragesimus primo parte secunda per totum.

Superbia vestrum quando est mortale sermone. xvi. parte secunda post principium.

Iudeoneum ut sit deificum
 t requirit tria. sermone vicefimo. pte secunda.

Temporalia paupib: tpe necessitatis non condidere est signum daniacionis sermone. xxi. parte secunda.

Cum temporalib: peccamus quattuor modis sermone. xxi. parte secunda ad longum.

Temptant nos demones propter inuidiam ne saluemur sermone. xxi. parte secunda.

Thomae apostolus habet noue priuilegia sermone. vi. parte prima per totum.

Embulati qui murmurant contra deum sermone

Registrum sermonis de scitis

ne. xviij. parte secunda ante medium.

Virgines et vidue debent
 v habere proprietates turturis summe quadragesimo septimo. pte secunda ante finem per pulchritudinem.

Clitus habet decem priuilegia. sermone. xxi. pte prima per totum. Et de plaga sancti Cliti. Ibidem pte secunda.

Colitur mala pro opere reputat. sermone. v. parte tertia post principium.

Wristus in cruce protulit
 c sepe verba sermone. viij. pte secunda circa hunc.

Christus tripli reuertitur. sermone. xviij. pte prima post principium.

Christus quod confortatus sit. et an indigent confirmatione. Ibidem.

Christus vocavit traditorum amicos propter tria. Ibidem statim post.

Christi incarnationem quod factum sit. sermone. xij. parte prima a me finitur.

Christo alapa a serbo principio facta fuit penitentia et iniuriosa quadruplici ratione. ser. viij. pte prima post medium ante finem.

Christus accusatur iudeis in quattuor sermonibus. sermone. viij. parte scda quasi in principio.

Mago Iesu Christi est a nobis honoranda. sermone. viij.
 i parte tertia ante finem.

Mago dupl. considerat: et uno modo adoratur. sermone primo. parte tertia vi principio.

Imagines bonas procurantes habebunt accidentale gaudium. sermone. vi. parte secunda post principium.

Imagines sanctorum sunt a nobis venerande. sermone primo. pte tertia in principio.

Explicit registrum breve huius operis.

**BIBLIOTECA
CAPPUCINI
PALERMO**

Eempla de A

enit aliam deuidit inclusus refici illi gulosus q
autem dico ferore et virtus multiplicat.

Abstinentia sancti Germani. Exe. vi.

Lem legitur qd scilicet ger
manus nodib; dñi dñe Burgundie.
postmodi epo fact corp suus per
tert. annos affluitus nūq panē fru
mēti comedere: nō vniū nō legumē: nec sal
pō sapore oīis sumeret. bis tñ in anno. s. in
pascua et in natali dñi vñsum dñbedat: qd tñ sic
imp̄atā sumedare modicū de sapore vñi
remitteret. In refectione pmo cinere: deinde pa
ne cedaceū comedebat. estate et hyeme nul
la vestē p̄ter cīcū tunicā et cucullā hēbat:
quā nīi alicui daret nāq̄ p̄tuebat q̄usq̄ tri
tōe solueret. Lect' ei' amere: cīcio et sacco or
nabat nullū pulvinar sub capite vel hēro
hēdat: s. sp̄ gemēa et sc̄p̄ reliquias in collo
portabat nūq̄ vestimēta: raro cingulū defe
rebat. Qd̄ hoīem fuit oē qd gelūt in p̄tivit
a. Et postmodū tāta fuerūt miracula ei' ut
nū mēta p̄cessissent: fantastica putarent.

Abstinentia sc̄i Osvaldi. Exemplū. vii.

Leū legitur qd sc̄i Os
valdo rege: qd in dignitate viri cui
vñore sua. Symeon beremita in
beremo. xvii. annis virerat et pes
tuit a dño cu q remunerari deberet: nūs ac
cepit qd sc̄i Osvaldo rege. Et doluit et venit
ad regē q induit fuit regalib; vestib;: s. abin
tra fuit flagellat: et cīcū ad curē habuit.

Miles qd stravit religionē et pp̄t nūm
em abstinentiā infatuat' est. Exemplū. viii.

Legitur in dialogo cesa
ri i saronia milles diues et nobil
inspirate deo seculū descrebē i do
mo qd ordi cisterciēi. habitus

suscepit qd toto anno pbatiōis ita sibi rigid
erit: vt tā a superiori qd a magistro suo se
pe argueret: fact' nō monach': tātā fuit fer
uoris vt nō sufficeret ei cōta: imo etiā oībus
p̄suaderet multa spālia: et p̄poneret p̄pata.
Leteris gesc̄tib; ip̄e labo: abat: alijs domi
nib; ip̄e vigilauit. Zandē ex nūnq̄ vigi
lā et labore ericato iā cerebro tātā incumbe
capit debilitatē vt nocte qdā nūq̄ p̄uentus
ad matutinas surgeret: oratio: iā itaret: for
mag nouitio p̄sc̄deret: et sune cāpane col
lo circūligato r̄lderet: nūp̄m̄q̄ cāpanā mole
corpis trahēdo crebus ictib; pulsaret. Terri
mus custos p̄cuit in orationē: s. mīsto ampli

terē est dū ne p̄dere videret monachū:
Accurrit randē funē incidit: et adhuc palpī
tantē et pene strangulatū depositus atq̄ reso
cillauit. s. ab illo tge nunq̄ sensus recuperare
potuit. Hec cesarius.

Adolescens punit' est in purgatorio ppter
indiscrētionē abstinentie. Exemplū. ix.

Dolescens quidā faciūs
est nouic⁹ in qdā domo ordinis
cisterciēi. quē magister su⁹ mox
secut⁹ est. Qui cu facit' fuisse mo
nach⁹: ita districte se habuit: et ita singularis
fuit ut abbas eius timeret et cu p̄ indiscrēto
seruore sepi⁹ argueret. Ille nō saltantib; mo
nitis nō acq̄escens in p̄tinacia sua p̄seueras
uit: sicut post alijs annos defunct⁹ est. Nos
ete nō qdā cu abbas in cella sua staret et p̄
presbyterū respiceret: tres p̄sonas q̄s tres
candelas ardētes ad se venire vidit. q̄uo p̄
pius accedentib; cognovit oēs. Tūc abbas
memor p̄tinacie p̄dicti adolescētis xū inter
rogauit dicens. Quō habeo. Quo dicēte. bñi
subiunctit. Nunq̄ aliqd passus es p̄ inobedē
entia tua. Etiam inq̄t marima et multa tor
menta: s. intentio mea līcīs indiscrēta fuerit:
tñ dñs misertus est mei: nec sum dānat⁹. Et
ait abbas. Quid est qd iste conuersus: dīgito
eum demonstrās clario: est altero: cum ip̄e
apostolauerit: et alter nunq̄ ex quo ad ordinis
nem venit grauiter excesserit. At ille. Quia
iste post lapsus forti⁹ surrexit: et altero seruē
tio fuit. hec cesa.

Accidia.
Monachus qdā dormitabat in choiro
t̄ps ei oīdit dorsum. Exemplū. x.

Acerdos quidā in ordi
ne cisterciēi. solit⁹ fuit dicē matu
timis in illō intervallo qd frēs soz
lente vacare orōni vel psalmis su
p̄ vñā sediū se deponere: et inf̄ orōis vba dor
mitare. Uolēs autē dñs ei oīdere: qd tālī hos
ra et marie tāli loco nō eēt dormitandū: s. in
orōne vigilādū: apparuit sibi i cruce vba dor
mitare ad illū: vt dicere videref: qd tēpid⁹ es: et ac
cidiosus tō es meā faciē dign⁹ intueri. Et s.
sepi⁹ sibi p̄tigisse attestat⁹ est. Hec cesarius.

Monach⁹ antiqu⁹ somnolētus qd p̄cessus
fuit cu mō stramineo in faciē. Exemplū. xi.

Omacb⁹ antiqu⁹ de som
nolētia satis notat⁹: nocte qdā dus
staret ad psalmodiā matutinarum
et dormiret: yd̄it in somnis ante se stantem

Eempla de A

vñā longum et diffōlētē: qd in manu nodum
stramineū et luto sum tenet. Qui cu mona
chum p̄terue intuit⁹ fuisse et dixisset quid b
stao tōm nocte et dormitas: ip̄m cum nodo
stramineo in faciē ei⁹ p̄cessit. Ab ille terri
tuo euigilauit: ut icu seruētis euaderet: ca
put retrahēdo dure sat allidit. Hec cesarius.

Monachus p̄iger qui fuit potat⁹ cu pice
ardenti. Exemplū. xii.

Onachus quidā in ma
tutina frequētissime dormire so
lebat. Contigit autē ut eo nocte qd
dā ad matutinas in choiro in lau
tibus dormiēte videret in somnis demones
et terriniū cu pice in patella liquata mona
chos singulos p̄ sitare: et dormiētib; qbusdā
offerre ferreū colear pice plenū. Ad se nō cu
venisset demō et colear seruēs ou dormitan
tio offerret: retracto subito capite ad cubitū
sedū cui initebat offēdit. Et Iesus euigilās
se fauciū et vulneratū inuenit.

Monachus qdā habuit sudore hora sur
gendi ad matutinas. Exemplū. xiii.

Onachus quidā sic tem
prabat accidia qd hētens erat ad
matutinale officiū surgēdū: statim
ex qdā pūfīlānumitare et timore
vigiliārū sudore p̄fundere. Putās autē hoc
eēt infirmitate: iacebat et vestibus se opies
bat. Nocte qdā surgētib; ceteris ad signa no
tarū festinātibus qd ad diuinū officiū. Cū ille
surgere tēptaret et iterū veniēte accidia se re
clinaret: audīt de sub tecto vocē quādā ko
gnitā clare sibi dicētē. Noli surgere: noli sudo
re tuū interūpere. Tūc primū sentiens se a
diabolo illusum p̄ vñū accidie: a fantastico
sudore se excussit: nec postea tanto tēptatore
consensit. Hec Arnoldus.

Accidiosus qdā. xl. annis ad purgatoriū
deputatus est. Exemplū. xiv.

Cidam accidiosus cum
pp̄t accidiā suā dānari debuisset
et Maria virgo subuenit sibi: et a
filio suo ip̄etravit vt iūiūseret:
qd et factū ē. Enī sibi ip̄ositū fuit p̄ p̄nia a deo
vt. xl. annis i purgatorio satisfacet p̄p̄ accidiā.

Tria remēdia p̄ tēdiū et accidiā. Exe. xv.

Tlites tres sibi mutuo
fidelitatē p̄misserūt: vt in qdā
necessitate se nō desereret. Erant
in belligz tōneātig strēnuj: et

ad oīa mōdi facta p̄ni. Cōtigit cum qdā bīt
trāfissent filiū oēgān strērio trāfire: cu effēt
et filiū vñus coz dīt. Ab ille qdē sic obmū
tuim̄ i strēstu filiū. Et dīt cās sui Alēni eē
hāc. qdē vidēs amenitātē filiū mēor fū amē
nitat celestē quā qdē cās ceteri p̄fessiūt. Qui
b⁹ senio: dirit. credo si sine cāb fū cē: si nū
tu dei: vt sic hacten⁹ mōdo: ita nūc deo būt
mūs: qd p̄p̄ p̄sulo vt claustrū igrediamur et
cādē fidelitatē i dño bēam⁹: qd fū cē. et lau
dabilis: strēnuē p̄ aliqd t̄po ibivitēt. Zandē
cū duo mōres ceperūt tepeſcere: et b̄ iūicē cō
fessiūt: et p̄solationē ab iūicē qfierūt: vēnerit
ad fūtū de statu suo q̄rētē: et iūenerūt eā bo
fūlētē hīlaris et deuote. Vides autē illevul
tus coz tristos: dīt. Et multo oīo et tēdio
est tristes et segnes. mībi autē totū t̄ps breue
videt: qd sp̄ occupat. Ille autē mīrātib; qd̄ stu
dijs v̄l occupatioib; t̄ps erpēderet cu nī ip̄s
illat⁹ eēt: dīt. Tres tñi lras iūēi q̄s docuit
me mīt̄ mei i ingressu meo: q̄s legēs q̄tide nī
lo tēdio vñq̄ afficio: si p̄ deſiderio legēdi de
ficit mībi t̄ps. P̄ia ē scripta nigro colore: q̄
significat p̄ctā mea q̄ denī guerūt afam meā
et fālītātē et iſtabilitātē mōdi: et penas ifers
ni. hāc lego a mane vñq̄ ad missā. Secūda
scripta ē colore rubeo: q̄ significat passiones
saluatoris nī q̄ mīta p̄ nob sustinuit: hane
lego a missa vñq̄ ad nonā: qñ emūt spiritū.
Tertia scripta ē aureis lris: et b̄ ē amenitātē
et multiplicitas gaudij celestē: hāc lego vñq̄
ad cōpletoriū: et sic erpēdo t̄pus mēu fine tes
dio. Quo audito multū accēsi p̄ficerūt dece
tero t̄ipī. Adulteriū.

Pena illius iūenīs qui commisit adulte
rium. Exemplū. xvi.

Clēmis quidā peccauit
cu vñore p̄ximi sui: quē deus pla
ganit vt morere subitanee et sis
ne cōfessione et sacramētis. Qui
post mortē ex p̄missione diuina in terrōrem
adulterop̄ apparuit adultere rauca voce et q̄
rulosa. Et ipsa q̄fuit de statu suo. mīdit. Dās
natus sum pp̄ adulteria q̄ tecū cōmisi. Et
subiōrit. Uis videre ardoē mēu quō int̄ et
foris ardeo: emittēs vñmā q̄ fuit fūt cupiū
bulliēs. Et ip̄a territa ad cōfessionē venit et
vitom suam emendauit.

In discipulo de tempore.
Quidā videt quādā mulierem grauissime
puniri pp̄ adulteria q̄ cōmisi. Hoc qdē in
disci de tēpe sermo. cylī. A. Quidā videt

Exempla de A

mentalem beatitudinem rescas illi gulosus q
austriaco omnes fecerunt et virtus multiplicata.

Abstinencia sancti Germani. Ex. vi.

Item legitur quod sanctus Ger

manus nobilissimus dux Burgundie,
postmodum episcopus factus corporis suus per
terram affluit ut non ipso pene fru
maturi comedere non videretur legumque nesci
p sapientia sumeretur. bis trii in anno. s. in
palma et in natali die vestrum bibebat: quod si ac
limphatice sumebatur modicum de sapientiensi
remitteret. In refectio pmo cicerone: decide pa
ne ordeactu comedebat. estate et hysme nul
la veste pter cibis tunica et cucullia habebat:
qui nisi aliquid daret namque fuissebat quicquam pri
tore solueret. Lecto et canere: cibicio et sacco os
nabat nullum palunum sub capite vel buero
habebat: si pumam et lectorum reliquias in collo
portabat nonque vestimentum: raro cingulum defe
rebat. Super boiem fuit oculi gelidus in pfectivi
ta. Et postmodum tanta fuerat miracula eo ut
viri mentis possident fantastica putarent.

Abstinencia sancti Oualdi. Exempli. vii.

Item legitur quod sancto Os

svaldo rege: d. in dignitate vint cuius
vrote sua. Symeon beremita in
beremo. triu. sunis vixerat et pes
fuit a dho cuq renunciaru debeneret rufus ac
cepit quod eius Oualdo rege. Et doluit et venit
ad regem qui induit fuit regalibus vestibus: habeb
tra fuit in agellis: et cibis ad cibis habuit.

Miles quod itrauit religionem et ppter numi
sum abstinencia infatuatus est. Exempli. viii.

Legitur in Dialogo Cesa

rini i Saxoniam milos dux et nobil
inspiratus deo seculam deserens in do
mo quodam ordinis cisterciensium. habitus
suscepit quod toto anno pfectiobis ita libi rigidus
est: ut tamen a superiori quod a magistro suo se
pe argueretur: factus non monachus: tamen fuit fer
uens ut non sufficeret ei cibis: immo etiam oibus
pfruaderet multa spallia: et pponeret puma. Letteris
descritis quod laborabat: alijs domini
enim quod vigilauit. Tandem et nimis vigi
lans et labore exigitato tam cerebro tam et incum
capit debilitate ut nocte quodam ahicq ducentus
ad matutinas surgeret: orationem iraret: fors
tus nouitios ascenderet: et fune capane colo
lo circuligato haberet: ipsamq capanam mole
corpis trabendo crebro iecrib pulsaret. Zem
tus custos penitio orationis: muto amplius

terre est dum sic pedere videret monachum:
Recurres tandem fune incidit: et adhuc palpante
pene strangulatum depositus atque resto
cillauit. Si ab illo tempore nunquam sensus recuperare
potuit. Vix cesarius.

Adolescens punitus est in purgatorio ppter
indiscretione abstinente. Exempli. ix.

Adolescens quidam factus
est nouicu in quodam demeo ordinis
cisterciensium: quem magister suus mo
secus est. Qui cum factus fuisset mo
nachus: ita districte se habuit: et ita singulariter
fuit ut abbas eius timaret et eum p indiscreto
fervore sepius argueret. Ille non saintardus mo
nitus non accedens in primacis sua pseveras
uit: sed post alijs annos defunctus est. Nos
etiam quodam cum abbas in cella sua staret et
prosbyteriis respiceret: tres psonas quae tres
candelas ardentes ad se venire vidit. Quibus p
pius acceditibus cognovit oculum. Tunc abbas
memor primacie predicandi adolescentem et inter
rogavit dicere. Quo habes. Quo dicere. bni
subiunxit. Nunquid aliud passus es p inobedie
entia tua. Etiam inquit marita et mulier tota
menta: si intentio mea licet indiscretamente fuerit:
tamen dho misertus est mei: nec sum damnata. Et
sit abbas. Quid est quod iste conuersus: digiro
eum demonstrando clarior est altero: cum ipse
apostolus auerit: et alter nunquam ex quo ad ordinis
nem venire grauiter excesserit. At ille. Quia
iste post lapsum forti surrexit: et altero frcu
tio fuit hec cesa. Accidia.

Monachus quodam dormitabat in choro et
tempore eius obiit dominus. Exempli. x.

Legitur in Dialogo Ces

rii i Saxoniam milos dux et nobil
inspiratus deo seculam deserens in do
mo quodam ordinis cisterciensium. habitus
suscepit quod toto anno pfectiobis ita libi rigidus
est: ut tamen a superiori quod a magistro suo se
pe argueretur: factus non monachus: tamen fuit fer
uens ut non sufficeret ei cibis: immo etiam oibus
pfruaderet multa spallia: et pponeret puma. Letteris
descritis quod laborabat: alijs domini
enim quod vigilauit. Tandem et nimis vigi
lans et labore exigitato tam cerebro tam et incum
capit debilitate ut nocte quodam ahicq ducentus
ad matutinas surgeret: orationem iraret: fors

tus nouitios ascenderet: et fune capane colo
lo circuligato haberet: ipsamq capanam mole
corpis trabendo crebro iecrib pulsaret. Zem
tus custos penitio orationis: muto amplius

Exempla de B

Vix longum et diffotmē quod in manu nodum
stramineū et luto sum tenet. Qui cum mona
chum pterue intuebatur et divisit quidam
stas rom nocte et dormitas: ipsum cum nodo
stramineo in facie et pugnasse. Ab illo terris
tus euigilauit: ut ictu feruente euaderet: ca
pue retrahendo bure sat alludit. Vix cesarius.

Monachus piger qui fuit potator cum pice
ardenti. Exempli. xi.

Monachus quidam in ma
tutina frequenter dormire so
lebat. Contigit autem ut eo nocte quodam
ad matutinas in choro in lau
dibus dormiente videret in somnis demones
terrimum eius pice in patella liquata monas
chos singulos visitare: et dormientibus quodam
offerre ferre coelar pice plenus. Ad se hoc tam
venisset dormire et coelar feruens cui dormitari
tis offerreret retracto capite ad cubitum
sediu cui imitebas officia. Et Iesus euigilans
se sauciū et vulneratum inuenit.

Monachus quodam habuit sudore hora sur
gendi ad matutinas. Exempli. xii.

Monachus quidam sic tem
perabat accidia quod hinc erat ad
matutinale officium surgendum: statim
ex quodam pueriliumitate et timore
vigiliarum sudore profundere. Putatis autem hoc
eccc infirmitates: facebat et vestibus se opies
bar. Nocte quodam surgentibus ceteris ad signa no
tarum festinatibusque ad diuinum officium. Cum ille
surget repetaret et iterum veniente accidia se re
clinaret: audiuit de sub tecto vocem quodam loco
gnitam clare fideli dicentem. Noli surgere: noli sudo
re tuum interimpere. Tunc primum sentiens se a
diabolo illusum per vitium accidit: a fantastico
sudore se excusit: nec postea tanto repetat consensit. Vix Arnoldus.

Accidiosus quodam. et annis ad purgatorium
deputatus est. Exempli. xiii.

Cidam accidiosus cum
ppr accidia sua damnari debuisset
et Maria virgo subuenit fideli: et a
filio suo petravit ut ruiuisceret:
quod et factum est. Eni sibi ipsorum fuit per pnia a deo
ut. et annis i purgatorio satissimam ppr accidiā
Zela remedia pcedit et accidiā. Ex. xv.

Ilites tres sibi mutuo
fidelitate pmisserunt: ut in quocumque
necessitate se non desererent. Erant
in bellis et totem amicis strenui: et

ad eis mudi facti pmi. Cidigit cum quodam die
trahissent filium oculum fratrem pmissum
et filium unum eorum dicit. Ab auctoritate
tuum: et trahit filium. Et dicit eis filii fratrum: et
hunc qui videlicet amenitatem filium meum fui ame
nitatus celestis quodam ceteri pmissi. Quod
benevolentibus viris credo in fine eis bene factum
tu deo: et sic baculum mudi: ita nunc deo suu
misi: et pmissum pculo ut dastrum ligemiamur et
cada fidelitate in oblio blemi: quod fomi est. et lau
dabilis: et strenuus p aliquo tempore fortuit. Zedē
cum duo milites cepit repescere: et hinc etiam
fessi sunt: et solitatem abuicet pferunt: venient
ad frustis de statu suo querentes: et iuenerunt eis de
ficiente bilanis et denique. Hunc etiam illuvius
tus eorum tristis dicit. Et multo odio et odio
est tristes et segnes. mibi autem tempore breve
videt: quod pmissus. Illi autem muriatibus tempore
illarum et tunc dicit. Zes tamen his iubet quod docuit
me magis mei in ingressu meo: quod leges quotidie nō
lo tempore vno pmissi. Et pmissus de fideliter legem de
ficit mibi tempore. Tempore est scripta nigro colore: quod
significat pcam mea quod denique aiam mea
et fidelitatem et stabilitatem mudi: et penas infer
ni. hanc lego a manu vscog ad missas. Secunda
scripta est colore rubro: quod significat passiones
saluatoris nři q missa p nob sustinuit: hanc
lego a missa vscog ad nonam: quod emisse spiritu.
Tertia scripta est aureis litis: et hinc est amenitas
et multiplicitas gaudium celestis: hanc lego vscog
ad copletonis: et sic expedit tempore meū sine tes
dio. Quo audito multum accidiū pfecterū: dece
tero et ipse.

Pena illius iuuenis qui commisit adulste
rium. Exempli. xvi.

Quemque quidam peccauit
cum vroie primi sui: quem Deus pla
gauit ut moreretur subitanee et sine
ne confessione et sacramento. Qui
post mortem ex pmissione divina in terrorem
adulterorum apparuit adultere ruca voce et quod
rulosa. Et ipsa quoniam de statu suo. rulit. Datus
natus sum ppr adulteria quodam cōmisi. Et
subiugit. Hunc videre ardore meū quod int̄ et
sonis ardeo: emittens vnum quod fuit sicut cupido
bullo. Et ipse temita ad confessionem venit et
vitam suam emendauit.

In discipulo de tempore.
Quidam vidit quidam mulierem grauissime
punitum ppr adulteria quodam cōmisi. Vix quodam
discipuli de tempore sermo. cōlui. B. Quidam vidit

Exempla bonorum

*Cuidi volebāt carnos comedere feria fer-
ta post mediā noctē in carnisprālio t' inue-
perbā i pullo bufone p' testimō. S. etrvi. cīvī
Carnifico q' denseribā susceptionē cinerū
in die operum ser. etruij. N.*

Capitulum de L.
Contare. Diabolus in spē derici dulce
per cursum. i. Etēplum. i.

Zeric⁹ quidam tas egrum et tam dulcē vocē babebat: ut audire illi delitie reputarentur.
Die quadā vir religiosus supuentens et vocas illi⁹ dulcedinē aure p̄cipiēs et instinctu sp̄issanceti ait. Vix ista bois nō est: sed diaboli. Cunctisq; admirantib⁹ demonē adiurauit: q; statim de corpe illo eruit: cadaue re mortuū corrūete et fetenre. Deccessa.
In cuius cerebro dulces catus resonabat
Exemplum.ij.

REVIEWED BY THE EDITORIAL BOARD

Rat quidā de prouincia
romana ordinis p̄dicatorū in se-
culo mīstrū p̄audiēdo t̄ cārādo se-
culārb̄ cātilenias fuit delectat⁹:
nec aduertat q̄ p̄fiteret b̄mōi vanitatem.
Zādē in iſfirmitate q̄ui posic⁹ dictos cār⁹ q̄fi
p̄tinue i ſuie t̄ cerebro bēbat: si inde nō dele-
ctationē ut p̄i⁹: si reparationē t̄ penā nō mos-
dicā ſuſtinebat. Quadi q̄ die ſurgēs de lecto
li multū q̄uat⁹ ad lectū pōnis ſui ō ſecū i eas
dē domo iſfirm⁹ iſacebat venit: t̄ ſibi dictam
tribulationē aperuit: t̄ de ill⁹ vanitat⁹ b̄ſilif
p̄ficiens ē. Cūq; ab illo abſolut⁹ fuiffet ſtati-
ois illa reſonātia q̄ resultabat in ei⁹ cerebro
q̄toto recessit. Nec in vitaspatium.

Licet q̄ cantauerūt saccū plenū. Ex. in.
Emportem quodamz clericis
qui busdā i eccl̄ia qdā seculari for-
titer t t̄ clāmōtoſe nō deuote cā-
tārib⁹: t voces tumultuosas i sub-
li me tollērib⁹ vidit bō qdā religiosus q affu-
it quēdā demonē i loco eminērio: i stātē sac-
cū magnūt lōgāt i finistra manu tenere: q cā-
tānnū voces destra latr⁹ capiebat: at q̄ i eū
dē saccū mutrebatur. I illis h̄ expleto cātu inf se-
giantib⁹ tāq̄ q dē fortis t bñ laudassent.
Ahdit ille q̄ r̄iderat visionē. H̄i qdē cātaſtiſ
q̄ saccū plenū cātaſtio. Abirātib⁹ illis t ins-
terrogātib⁹ cur h̄ diceret: visionē ei erposuit
Dioſeo exēplis nō rep̄hēdif̄ deuot⁹ clāmo: q̄
de⁹ laudat in cātu t psalmōdia: si mī inas-
picio gl̄io. Vocaſarwō,
Abantos,

15

*Cos cuiusdam Virginis p̄t nimis amabilis
est scissum.* Exemplū. III.

Ranqueadáviro nobilis

e xiiij. annos marie virginis valde de
uota: b̄ q̄tidie rogabat virginē glori
saz septē annis: ut ostendere sibi di
gnaref filiū suū. Que cū i die natitat̄ dñi ei
orōnis sola itroisset capellā: apparuit ei pul
cherria v̄go tenēo filiū pulchriore: b̄ allocu
ta ē virginē: dicēs q̄ accipet filiū t̄ ludēt cu
eo: qd̄ cū illa feciss̄ gaudēs cū maḡ reucren
tia t̄ deuotōe. Cui puer. Diliḡ ne me. Et illa
Diligo. Quod aut̄. Plusq̄ vestras meas. Et pu
er. Dicas si plus diligas. Et illa. Plusq̄ co
meū. Et ille. Quod me pl̄ diliḡ corde tuo. At
illa. Nescio dicere: si ip̄ cor loquatur. Quo dico
mor cor virginis p̄nimiō amore scandit: t̄ pu
er accepta aia cū centu angelorum dedurit eam
in celis. Ad cantū v̄go angelorum familia cucui
nit ad capellā: t̄ virginē mortuā inuenientes:
odore mirabili oēs repleti sūt. Et frēs q̄ tū
aderat cor ei scissum inuenierunt: t̄ i eo scrip:ū
aureis l̄ris. Diligo te plusq̄ me: q̄ tu creasti
me: redemisti me: t̄ dotasti me. h̄ Cliridan?

Paulin? ep̄s se dedit p̄ filio vidue. Et. v.

¶ **T**am in italiā quā uandalo rū
scutio cēt dep̄data: et m̄lti capi-
ducerent ex bacfra paulinū cō-
oīa bona sua captiuis egētib⁹ ero-
gauit. Cūq; iā deficeret venit qdā vidua cui⁹
ili⁹ o genero regi pñadaloy captus fuerat a
paulino p̄ciū redēptōis filii sui bñlīr postu-
s: q dubit is qd facēt cū rabil h̄ret. Dicit q
domū nō babeo: si me suū p̄ficeret, p filio
rade. Qd illa a tāto viro magiūmissionē cō-
passionē putabat. Tādē vir certificata assū-
to paulino genē regi adiit. p̄mo rogās ut
bi redderet filiū suū. Qd dū ille sup̄be nec
cipet: nec audiret: m̄lier p̄ducēs paulinus
it. Ecce bñc hoīe, p filio mcovicarium do-
lui⁹ venustatē ille p̄siderās q̄sluit q̄lis offi-
cio cēt. Et audito ab ipso q̄ cēt hoītulan⁹ redi-
to filio paulinū recepit. Cū adiit idē genero
regi hoītū ad paulinū sepe irraret: p̄ferēs cū
o: cū sapiētiā illi⁹ audiret cepit ī ei⁹ bñmōib⁹
electari. qdā die secrete dirit paulinus dñic
io. P̄ouide q̄līs dispōnes regnū: q̄i rex citio
nōneſ. Qd cū retuliss̄ ihidit rer. Libens vir
erē virū de q̄ dic. Cui gener. Ad p̄iādiū de-
ret virētes berba: tūc videbis. Quo viso
rer tremēs secerū eō: dios sui reuelavit ge-
nero suo di. Virū audisti, nō in sōno ī hac no-

Exempla de

5

de isto m*u* iudicis? sed e^te h*u* me vidi, magni
merit b*o* est: n*o* tal q*u*is apparet. Zunc pau
lin? secrete interrogat? a d*o*n*o* q*u*s e*c*et: r*u*dit.
Seru? tu? que*s* a vidua suscepisti. Quo diu
inst*u*te t*ad*e p*ro*fessus e*s* se e*c*et e*p*ri*s*. Ille p*re*mit?
dirit. pete q*d* v*is* vt c*u* bonore ad tuos redi
os. Lui paulin?. O*ea* captiuos ciuitat*u* t*u*e re
lara. Quo annu*e*te c*u* frumento i manibus t*u*
ols? captiuos solus paulin? ret*is*? e*s*. Et q*u* se i
h*u*ini tradidit: multos a seruitio liberauit
S*actu*l*u* seipsum dedit ad occident*u* p*ro*
charitat*e* primi. Exemplum. vi.

¶ **C**um quidā diacon⁹ a longo
gobardis capt⁹ ad occidentē ser-
uare: vir dei sanctul⁹ p ipso ad
eos intercedēs t mīme audit⁹ ro-
gauit vt ille sibi ad custodiēdū traderef. Illi
annuētib⁹ ea lege vt si fugeret p ipso occide-
ref recepit. quē cūc⁹ dormiētib⁹ et citas dignas
Surge fuge: liberet te dñs. Ille mēo: p dñm
nō m̄dit. O p̄fli fugio p me monieris. At i-
le cōpellēs. clade inq̄t: oēs i manu dei sum
tibil p̄fit nob̄ facere nisi p̄tō pmiserit deus
Quo fugiēte lōgobardi nō iuētēs captiuū
direnunt sanctulo. Scio qđ tibi fiet. Et ille
Scio. At illi. Q: hō es bon⁹ non cruciabim
te: si elige tibi mortē quam voluens. At ille
Occidite morte qđ de⁹ pmiserit. Et inito cōfi-
lio elect⁹ est vir fort: q uno ictu caput ei⁹ am-
putare posset. Statim leti oēs ad sp̄ctaculu
morti illi⁹ q p sc̄tō bēdāf venerūt. Syvit de
ad arma sua cōfugiēs: petito spacio orādi
in terrā p strauit. Lādē iterfector pulsans e-
pede: dicēs. Surge et rēde ceruicē. Qui et
so collo respiciēs gladiū: ait. O sc̄tē Jobe

suscipe illū. Ille autē gladiū in altū vibās
cūssur' dirigit. s̄ mor brūs Jobes brachiū
cūssur' diripuit. Quo viso om̄is laudante
deū:rogabāt vt brachiū p cūssur' sanaret
At ille. Nō orabo nisi iuret decetero r̄piant
manu suanō occasurū. q̄ iurāte ait. Depor
manū. Et depositus statim oēs boues tūmē
tū p̄data offerte volebant. Qui rēnuens si
hogo vob̄:oēs captiuos mihi dimittite tū
orabo p vobis qđ factū ē. Et p uno mout
rus mil̄coō a morte liberavit. Chosea.

*Ebasus a cōuīstantib^z permātēre yit
peratūr.* Exemplum. vii.

Eldā nobilis filiū suū
dilectū deo dedicauit in religio-
nē: vbi multū p̄ficiēs iux̄t̄ moni-
orāti iux̄t̄ crucē occurrerit sibi qđ p̄

tebat scire quod apostoli fratres dei provocaret et peccata multiplicaretur. Et ecce oratione cum laetitiae misericordia iuuicione splendor apparuit ei dominus propter prophetas et propheticis virtutibus et honestatibus. nam est enim brachiorum et colligatio manuum et brachiorum insigne representat spiritum in cruce est enim onus pro nobis. Solent enim homines christophantes coronam ferre et floribus: in modum christi spinae coronam. Item omnium servitibus: in modum iesum spiritus humiliatus et nudus in cruce perdetur. Cuiusmodi est alacritas et indumenta vestimenta: in modum factum et clamorem spiritus in cruce perdetur. Item osculum se est mutuo: in modum osculum iudei. Item depingunt facies suas: in modum consputata et velata facie christi.

In chœra cōmittunt̄ quasi omnia peccata mortalia. Exemplū. viij.

Nchorœa est superbia q
est iuriū om̄is patr̄i: p̄p̄t quā luc
fer celū p̄audit: q̄: hoīes et būili
cate nō solēt chorū yare: s̄ pl̄ et e
latōe. **M**ñ Aug. Quē supbū videntis: filiū di
boli eē nō dubites. Et bis v̄b̄o p̄t̄z cui⁹ fili
sunt q̄ ex supbia chorēas ducūt. Itē om̄ittit
ibi luxuria. nā tales chorūyates t pulchre si
om̄ates plurimoz cor:da vidētiū ad luxuriam
t ad malas cōcupiscētias accēdūt. **M**ay
v. Qui viderit mulierē ad cōcupiscēdū cam
iā mebat̄ ē eā in corde suo. Itē om̄ittit it
inuidia:q: si vna p̄sona pl̄ honora f vel me
ota vestimēta h̄z:tūc q̄n̄q̄ aliepsone imidē
Itē cōmittit ibi auantia:q: talia om̄ato
mēta vestiū nō h̄ntes sepe ḥ deū affectat̄
les vestes t ralē pulchritudinē:t hoc ad m
lum finē. s. portādi et supb̄jendi.

**Eboracense grauter punionē in futur
Erēplumūr.**

Guen's monachus pro-
gato: in sc̄i patricij ingressus i-
perit ibi variae penas alarū: et
dit ibi circulū ferreū cōstipatu-
scutissimis clavis: in q̄o chouyabat p̄les
pluti p̄tinuo igne sulphureo: quoq; etiā vī-
ra corroderebāt dracones. Et duobus v̄o lup-
deuorabatur brachia chouyatiū usq; ad o-
Sup quib; reql̄s r̄ndit agelus. Tales su-
chouyanres capniati puerſa libidine ali-
cōrantes gesſiculationib; impudicio: fa-
bus: amplexibus: osculis: tactibus: et v̄bi
pudicio. vnde merito plectuntur tali ſup-
cio. Zādcm monach⁹ inde reverſus v̄idē
cho: eam solebat clamare. fugite chouyaceo.
q: magna pena ſeq; tur chouyaceo.

Exempla de

Voc in libro de domo. Puerilla quādam
fuit crux i coro corpe ppr' chocca. Erē. r.

Glella qued. in die festi

P
vo dū fieret sermo ad populu to-
ta die in ludis et chorea se erer-
cuit de sero ad domū reuersa feli-
sa r. sedit in lumine q̄escē. Et dū ad dormīē-
dū vir de celo clausisset: et duob' demonib'
ad infernum delata ē: et sic cōbusta ē ut nec ca-
pilla in corpe ip̄i maniceret: et totū cor p̄ ei
magis vescio occupatū: ferorē intollerabi-
lē et lauit. Hoc do demonū titionē ardētē ī
os trudēs dūt. Vnde habe p̄ cōfessionis q̄s im-
pudice sepi' cāstasti. Utestes ei' nullū p̄uerūt
adustōis signū. Que clamore et eulatu eius
gīlās mīrī s multū alio narravit. Vnde aut fer-
tur ad hospitale: vocat sacerdos q̄ nullū pec-
cātū mortale ī ea iūcēs: nisi q̄ ita libent in-
terfuit ludis et chorea. Vnde arnoldus ī nar-
ratoio suo. Puerilla inhibuit bestia mana
gaudia mīdi. Exemplū. xi.

Uelle cui dā apparet be-

P
ata ēgo cū chorea v̄gīnū q̄res an-
se illū sociare velle: r̄idit. Libēt.
Et bēt ēgo irerdire ei' chorea et va-
mitatē vestīū: di. Post. r̄it. dico v̄eis ad nos
Que subito valde se emēdauit: postposse oī:
b' vanitatib' hui' mīdi. Et req̄sita a p̄ētib'
q̄re sic oīa posponeret: r̄idit p̄ētib' suo: iñis
nuāo eis ea q̄ viderat: v̄ba marie q̄ abi dire-
rat. Et s̄c. r̄it. die felicē obijt. Allier qdā
et chorea cū pila necata ē. Exemplū. xi.

Allier procarūt vana erat

m
q̄ in oī fere festo choreas dūngere
p̄suavit. Et sc̄m ē re iūcēb' vīno
ad saltū iūcē chorea ludētib' vī-
eo p̄ pilā fēre conātib' bacūl' de manu euade-
ret: dictā mulierē ducētē chorea p̄cussam in
capite mor necaret. Vnde viderūt oēo p̄fusi
sunt: et co:p' ad domū p̄p̄uā detulerūt. Pres-
bytero aut dicturo vigiliis v̄ētē: ecce thau-
ma nigerim': simo demō pessim': cū mūgitu
occurred sererū cū corpe deiecit: et comib' il-
lud dissipō mēbrari cōfodit: ita reviscerib'
vincide dissipō fero: intoleab' spargereb'
Fugētib' ḡ cūctio cadauer laceratū vīq̄ in
cōstīū soli relinqf' q̄usq. s. cuaporato fero
re cognati eius intrare possent ad co:p'. Et
sublatum extra cemiteriū sepeliebunt. Vnde
Guil'. in libro de apibus.

Fulmē extinxit tibianē. Exemplū. xiij.

E

Gid. i tibicē erat qui cōbō
risites īuēces et puerillas cōcta-
bat. Vnde celo nūb' cūra vespes-
ras obscurato duo puer pastores
vbi choreas et tomītra videbāt īuēces
re ad īuēta fōgerūt. Et eis vidētib' in tibi
cīnē fulmē cecidit et ipsum extinxit: et eius
brachium īputauit. Vnde Guil'.

Itē alia erēpla de chorea q̄re ī dis. de tpc.

Juvenio qdā dīrit chorea ēē porti pādī
et cōsolatōis: quē postmodū qdām lapī an-
gularis cadēs sup cū occidit. Vnde q̄re ī disci-
pulo de tempore sermone. cluj. B.

Item virgo q̄ in chorea cecidit et subitas
ne morte obijt. Vnde q̄re in sermone. lr. Q.

Itē qui ererūt arietē ī chorea: et magna
rēpestas postmodū vastauit segetes circūq̄
q̄s in oībus illis villis et partib' circūiacens
tibus. Vnde quere sermone. xxxvij. X.

Itē virgo in chorea rōpra est a turbine ī
aere: et a demonib' flagellata postea cecidit
mortua sermo. cluj. B.

Itē qdā chorea v̄s q̄ ad genua et post
modū v̄s q̄ ad femora in terra: et sanctus
Guibertus ep̄o liberauit eos. Vnde quere ser-
mone. xxxvij. A.

Confessio.

Lōfessio multū nocet demōib'. Erē. xiij.

Agister thomas theolo-

m
gus cū iā debet mori et iaceret
in lecto: v̄dit diabolū stātē aī se
et dīrit. Quid h̄ stas crūcta bestia
dic mihi qdē qdō mārē nocet vob. Et cūs ille
taceret: subiūrit. Alliuro te p̄ dcūviū q̄ iudi-
catur: est viuos et mortuos re dicas mīb' vē-
ritatē. At ille. Mībil sic eneuat vītutes nos-
strām sicut frequēs cōntīo et cōfessio. q̄: qñ
homo est in peccatis mortalibus oīa ei' mē-
bia ligata sunt: et nō potest se mouere. cū ve-
ro peccata eadē confiteretur: statim liber est et
mobilio ad omne bonum.

Demones unpediūt confessionē et restitu-
tionem.

Exemplū. xv.

b
h
Eremite cui dām quādā
vice occurrebat tres demones:
quos interrogavit quomodo vo-
carēt. P̄um' dīrit ego vocor clau-
dēs cor: et h̄ facio: qñ alio auditō sermone
vult oīerūtē claudo ei cor: q̄ suspirare non
pōt. All' dīrit: ego vocor claudēo oo: et h̄ fas-
cio: qñ alio vult cōfiteri et dñm nostrum

Exempla de L

enadere: tūc claudo cī oo q̄ cōfiteri nō pōt.
Terti' dīrit ego vocor claudēo bursam q̄ q̄
iūstas res restituere nō potest: nec de iūstis
bonis elemosinam facere: et ita vītī sumus
q̄ vīuo iūuat alterū īq̄tūm potest.

Demones amplius nō scīunt peccata con-
fessa. Exemplū. xvi.

videt ī isto boīe. R̄ndit. Nībil de eo scīo. Et
cū dīriss̄ lingua theutonica: latīne mot sub-
iūxit. In stabulo iūstificat' est. Qz null' ade-
rat clericorū. Vnde Cesa. in dial.

Quidam occultauit magnū peccatū ī cō-
fessione. Exemplū. xvii.

Gidā canonicus ordinis

q̄ p̄ mōstratēs duet' fuit a priore
monasterii ad fugādū demonem
de obſesso. et laudabil' vīte erat.
Quo vīso diabol' p̄ oo: boīs clamauit. Ego
qdā de eo scīo p̄ p̄ q̄ ego eū nō tūneō. Qui
cōfessus culpā: mīma tñ erat: et redīēs q̄sūt
si demō aliqd de eo scīret r̄ndit. Adhuc aliqd
vestigia culpe apparent ī te et nō stimul' est
secut'. Qui intelligēs stimulū corporalē disci-
plinā: abiit et recepit disciplinā: et reuersus in-
terrogauit vīsū de eo aliqd scīret. r̄ndit dīas-
bol'. Per iūcīū mēū mō mībil scīo de te.

Sacerdos confitebatur seruo in stabulo.
Exemplū. xviii.

Iles quidā ī villa quādā
b̄itabat: cui' vīo: ē ciūdē ville sa-
cerdos p̄ adulteriū maculauit qdā
cū miles audīssy: q̄ vir p̄udens

erat q̄bīa nō facile credidit: nullāq̄ de h̄ mē-
tione facere voluit vīo: sue vīl sacerdoti vī-
tātē vīlē vīri: nō ī sine suspitione
fuit. Erat aut ī qdā villa nō mīstrū a mīlīvīl
la remota qdā obſessu: i q̄ demō tā nequas
erat vt corā astātib' ip̄oparet petā q̄ p̄ p̄fes-
sionē vītā si ēētē detecta. Qdā cū miles itelle
x̄sset roganit suspectū sibi sacerdotem vt ad
colloquiū qdā secū iūcīū recusarū: et ac̄heuit
sacerdos. Lū ḡ vēniens ī villa vīl obſessu
erat p̄scī' sibi p̄s sacerdos suspectū cepit h̄ē
mīlitē: q̄: cū nō latebat q̄ obſessu a tam ne-
quā demō ī eadē villa bītaret. timensq̄ vī-
te sue si a demōne p̄dereb': neccitātē natu-
re similiō itrauit sibi ad suū mīlī: corā
pedibusq̄ ei' p̄strat' dīrit. Nōcō te p̄p̄ deū
vt audīas p̄fessionē meā. Quē suū expaue-
scēs lenauit: audiēs q̄ dicib' ab illo. Facta
vō p̄fessionē cū sibi sacerdos aliqd inīgi pes-
teret: r̄ndit ille dīcēs. Quātū alterū sacerdoti
p̄tali crīmē sūb' geret h̄ sit satiſfactio vīa.
Sicq̄ erēs securior cū mīlite ad ecclesiā re-
nit i q̄ demōiac' fuit: et req̄s' ē a mīlite i h̄
vība. Nōcō aliqd de me. Vnde cīm ex idūtria
fecit: vt sacerdoti tā dicto tolleret suspitionē
Lū demō. Nēcō qdā r̄ideo. Et dīcēt. Quid

Diabol' vīdīt homines claros recedere a
confessione. Exemplū. xix.

Acerdos quidam cu: tē

f
p̄tē q̄dragēsūlā ī ecclīsā sua
federet: et sibi cōmissorū subdīto-
rum cōfessiones audiret. alijs re-

cedētib': atq̄ alijs illic accedētib': inf exp̄s
etātēs quidā stabat q̄tū ad apparentiā cor-
pore iūcīū et robūt': p̄tēdī tps expectā
Qib' iḡs exp̄dī ip̄e nouissim' accessit corā
sacerdore genua flexit: ad p̄fessionē os apuit
qui tanta et tā enōmia cōfessus est crīmā
tam multā homicidīa: furta: blasphemīa:
piuria: discordias et alia hīmōi illīa quoq̄ se
actorē et intētōrē sue gestōrem esse dicebat:
vt sacerdos tā horrore q̄ tēdio grauat' dīces-
ret ad illū. Si mīle essēo anno: u: nīmō ēēt:
tā grauat' tā multā te cōmūsse perī. Ad qdā
vībū ille r̄ndit. Ampl' sum q̄ mīle ānorū
Lūc ampl' sacerdos territū aīt. Quō ergo
es tu: R̄ndit ille. Demon. Ego sum vñ' et il-
lio q̄ cū incīero ecclīsāt. petā mea et mītē
ma p̄tēb' cōfessus sum. si velles audire res
fidua que sunt innūderabilia parat' essem tu-
bi cōfiteri. Ecce ēō aut sacerdos petā diabol'
li cē iūsanabīlē: dīrit. Quid te cōmōvit cōfis-

Exemplar

*L'office liberto mette temporali boic.
Exemplum.*

Et si vir quidaç qui supra

Pud ciuitatē atrabaten
nō insensis quidā erat de eadē
ciuitate nār^o: delicateq; ibidē ab
ffantia educat^o. t inter beneficos
clericos cōuerſat^o. Qui cū nō bñet aliquō bñi fi
cū ecclastici: mī ei^o cepit egere: pudent cū
miserere cū illacimatisq; spō diabolico ad do
mū cuiusdī dñiū argētamē pēit cū dolo : cui
digat. **A**ber cato: qdā diues venit in domus
mū voleō cōpare cip̄os argēccō: calicē et
alii qdā vasa de auro fine argēto fabricata.
Nō dīgoe tali ope mēdere volucris: i facello
pone enī tali bōca sol^o: q; sacerdū vult ēt ves
tis i domū mā. Argētan^o i gī de clero bñi
fibi nōc nullā bñis suspitionē: vt misserat fe
cerat tñ q̄ inur^o erat familie sue notificavit.
Quē cū denō solā veniētē aspicetet retro:
sum se abscondit. itātisq; cerbū dimisit: et
occaedit. Deinde cū fessore h̄gic boles mēbris
dimidētes i dōscā pīcerūt. Familia hō arti
fūc cū redire tardaret ad domus talis clericū
vōcāt. tbi nāl dñis su^o cēt inq̄fūit. **C**lerico hō
derās pp̄t turpia qdā pētā q̄ cōs
miserat app̄opinquare nō aude
bot: timēs fibi illa corā cib^o impropri. Erre
niōs ad sacerdotē pfessus ēvnucria pētā: tñ
volūcate peccādi itēta. factusq; et eadē pfes
fibē securios ad domū redit. **M**ira res mec
ut limē dom^o artigiet inttosperit demonū in
aere et clamauit. Amice vēni. vēni buccore
bñ te dealbasti. Et statī corā cib^o ibi enīnb^o
enī cōfundēs: pētā ei^o turpia lī pfessa pādit
Et valde tristis i gī effect^o: t pficia accusantē
in se reuersus: ad sacerdotē redit: pfessiones
reiterauit: et q; sunt gesta retulit. et q; de re
liq; emēdatius rūtere vellet corde pollicat^o ē
deo t sacerdoti. **Z**ūc sacerdos morinot. **N**ō
uertere secur^o. nō te cōfundet sp̄li^o. et feci sic
Intrante eo domū quidā et circūstantib^o dīs
perunt demoni. **E**cce amicus tuus iterū ve
nit. Quibus ille r̄fidit. **Q**uis est: Illi iquiū
cui paulo ante tam turpia improprietati
sp̄dit demō. **E**go nūbil illi improprietati: ne
q; aliquid de eo malū noui. **E**t egistimabant

Template E

Bemühungen um einen Titel für die gesammelten Gedichte und Erinnerungen. Dazu kam eine Sammlung von Gedichten aus dem Jahr 1848, die er unter dem Titel "Gedanken und Erinnerungen eines alten Mannes" veröffentlichte.

*Huber q̄ obicit petīti in p̄fessionēt m̄
p̄ia subvenit ei.* *Exemplum. m̄q.*

卷之三

Rat mulier quædi boni
ste cōversatio, que quis copi-
lata habitu seculari: virtutib: regi-
lare ducat. **Jeruth in adolescēti**

q̄dās flagitiū cōmiserat q̄d nulli ausa era
dicere p̄ic pudore. **D**ū sacerdoti p̄fitero
palliatō crimine sic cōclusit. **D**e oīp̄ q̄ dñs
q̄ nō dñs reddō me culpabilē. **E**t freq̄nter
dīcō suspiravit grauit̄. **V**oc tandem sacerdo
p̄lderis callide rēpetabat crimē elucere q̄d i
tebat. **E**t dū nō posset: monuit vt p̄sociū
ni monasterij suā p̄scias manifestaret seu
declarat. t̄ ip̄i vt eā caute īvestigaret p̄su
fir̄: nec ille aliqd er ea cōtrō:q̄re potuit. **S**
icbat t̄ illa q̄fi q̄tidiē cocū īmagīne vel al
ri brē marie v̄gīnis p̄dictū lapſum cū flēti
apenre. **T**andē cō sic mortua cēt t̄ cō exequi
filia cī q̄ in remontriū vīco erat expectari
Et illa tandem remēs cō r̄volatu t̄ fīctū t̄
mitu spartis crinib̄ ampliata coip̄ mī
clamaret. **V**eu mater: cur me miscrā deser
ita vt astātes ad fīctū t̄ ad lāmēta conve
ret. **S**tatimq; aīa reversa est t̄ mulier q̄fi
sonno cūgīlās sit. **D**ño iubēte reuinī: dīc

vite velamina ut resurgi. Quia soluta fac
do amicaf: criminē apenf: q: ptinus se inter-
fione brē virginitis manū liberatā testās. C
etis aut ad hoc miraculū p̄suētib: ait. E
tottobius tradita ad penā trabebarū b
ta vgo Maria succurrēs digit me ducēti
cur suā ancilli ducere p̄sumerēt: t: vt cito
me a dño daref sūia me depomerēt impa
Quo facto: accedēs ad filiū suū o: auit di
Q: o fili mi ne dānef aia illa q: suū co: a:
reatū deplor: auit rotiēs. Lui dñs. Tlesti
q: sine p̄fessione fali ari non pōt. A: q: tibi
bil negare possum: reuertaf: t: confiteaf: et
liberabit. M̄or missus angel⁹ mc redunt
era ē cōfessione reuertar. Quo dico: signa
se in feretro reclinato capite spm̄ econue
erat. 10

Diabolus inbibuit petrum in hoc petram et pluia conficeretur. Exemplum, quod

Elidam vir multū venc

q batur brām vīginē mariā: attā
criminalē quoddā p̄t m̄ cōmūsc
lqđ nū qđ p̄fessus fūctat: q: pud

cū dicere. Dicit multatudo regis pūla bactua
que fuit secretū locū tū pīfīas cū deo dicē.
Dous pīpīas cūtū mībi pābē. Ego cōmīs ras
le pāmī qđ nūqī auſas fui pīfīen alīas boī
pīc pīdōce. hoc confitēas tibi deo: t̄ oīo ut vt
īgnōscas mībi illud. Cūqī ille meditādo dī-
ceret appārūt cū diabolū in forma sacerdotij
t̄ dīnt. Quid meditane. Qui aīt. Ego mīle
to tempe celasi crīminalē pītīfī qđ pādūt
me dicere. Et dīnt ad eū. Ego dīmīna mīfīra
tīone ad te mīfīas fāmīt. Pēm vt cōfīceans
mībi. Et statim cōfīfīas cīt. Et dīnt diabolus
lao. Dux unūgo rībīt boc pāmī nūqī ampli
us pīfīceans: et cīdās tībī cītē remūlīs. qđ nīa
tīm pīmīfīt boc se factū. Cūqī vir illūtēn
ret ad extremū boīa vīte angeli pīcē dēbīt cū
dēnomībus pīa illī. t̄ dīperunt dēmonīe.
Scriptū cīt cītīqī: dñs dīcīt: quōlē te īuenī
talē te iudicō. fm̄ boc dicta nī cīt. qđ mī pēc
cato mortali īuenīt cīt. Et suscipiētēs aīas
dedūrētē ad īferos cū gāudio. Cūqī vīc
nūffent ad pētī īferī occūtēt cīt boc vīc
go maria: t̄ dītīt. Quia dēolese decēpūtīs cū
ne pīfīceans mortale pāmī qđ cōmīferat: pīc
pīo vobis pī tremendū dīcīt īdīcīt vt aīas cū
ad corpū redūcātīs: vt illod pāmī qđ scī spēra
bat pī illūtēcētēras cīmedāsse recipiēdōvi
tam cīmīndēt. Qui statim aīam redūtētē
ad corpās t̄ reuinīt: t̄ plēne cōfīfīas ē: t̄ deo
satisfecit. Dux Arnoldus.

Amulier nobilis q̄ non plene pfecta est.

Les frères étaient auz

b
vnuo erat penitentiarius. dñi pa-
peraliter vero innocētē t puerū t di-
scuttebat ad p̄dicandō. Zandē re-
cepti sunt semel in quoddā cōfistro cuiusdā no-
mīlis matrone r̄bi celebretur. Unū gauifa-
soha illa cogitauit dicēs: nequaq̄ op̄s te b̄os
fotimudare necr̄terēdāri. sc̄ire poteris bis
cōfiteri: cuſ finit peregrini t ignoti. Et sic vni-
t̄ op̄s dūti p̄fiteri: q̄d singula p̄ctā de oīc aī-
trivit bufo pessimum: cogredithebat etiam ab
cc: leſſa saltando. Zandem enōmē p̄ctū dā
confiteri voluit: de ip̄ius oīc temiblissimū
deaco caput suū emittere oī p̄t: ente t̄: non
valuit: q̄: v̄terecūdia deuicta illa critimē celas-
uit. Ideo bufonēs oīc antea expulsi: cū tem-
bili draconē redeuntes in os eius: intrau-
erunt ut prius. Statrib⁹ aut̄ recedētib⁹ marita-
uit innios penitentiario illi quōd tantā feroci-
tē viduilet in spū. Unū temit⁹ penitentiarius ad

Template

Nam redit exhortandi: quia defuncta inueniatur. Cui coenit in fiduciam suam et obiectum? secundis instibat donec die terria mobilis defuncta apparuit illig: draconem horribilem egesto cui? collu duo crudelis spentes ampliter ad congetur: et ubera ei? ligedo dentibus? diripiebat? et oculos duo bufores horribiles possidebat: et ipsi? ore ignis sulphure? feridum? emanabat: fetore intolerabiliter plenis fumis? etiam etiam manus a duob? magnis canibus? demorabantur: et ei? aureo sagittis ignis reprobabant. Qui? etiam caput lacerte venenosissime corroderebat: et in fratre territi corruebat. Qui has illa amici dei oportetio ne timet: nam ego quodcum sum illa infelissima multorum peccatorum vob? prudie pessima facte et non integre: qui vob? patrem quod cum sanguine meo commisi veret? cedita in pessimis celum. sed perpetue damnata sum. Quam? penitentiam? et pre dei et domini nostri iesu christi adiurauit: prius quod illa pena significaret sibi innueret. Non dicit illa. Capitulo mei lacerte puniunt me per capitulo sulphuro ornamento: bufores oculorum puniunt illicitos aspectus: illi sagitte puniunt neophytorum aurum audiuntur: illi ignis sulphureo puniunt os meum per blasphemias et diffamatiolas: et scuriles vanassas et calumnias. et oscula turpis et vaniloqua: et insinuata voba a quibus os meum non cobibui. illi sunt illicitos et impudicos meos tactus et amplectus spentes ubera mea sugunt et mordent: et cingunt meum collum. Lanceo vero manum meam corrodunt quos eritendi ad nutritiendum ipso canes et substrates ligedo paugibus christi. et quae eas anulis et gemmis ornatoe ornant. Vnde eti crudelissimum draconem effecit acubitus luxuriosos: a quo viscera et mulierita mea intolerabiliter coquuntur cum tisus genibus et femoribus. Cum priari ait. Que sunt peccata quibus boico plebs dannantur. Non dicit illa. Boices, masculini sunt cuncti peccatis mortalibus damnantur mulieres vero principes perpediti: quanto: gna et totum damnantur. s. ligunt et onerant sulphuris: sorti regi: et facte pessimis perpediti nimis verecundias. Ac contra vero an suffragus iuuari posset: boini viliter rident. Non. Et subito draco terribiliter crucias eam ad infernum traxit: et sic euaniuit.

Exortatio corporis non prodest sine confessione.

Exemplum. xv.

Quia illa figura ē interpretatio mortalis puniēdo se
ad infernum vadit: eo quod nō est professa quādā oc-
cultā p̄tū, t̄ credit se fariſſacē, fine profissioē
Et sacerdos indicauit ei q̄ a bēmōe audiuīs-
set: t̄ ip̄a fatebas quod sic cēt sic bēmōe ei retulis-
set. Et postmodū plene ē professa t̄ faliuata.

Katri^o cūdā infirmo ter
ribilio equo apparuit: q̄ pedib⁹
polletorib⁹ caput ei⁹ t̄ facie con-
quassabat. Lūq̄ ille clamaret. o
frēs succumite t̄ p̄p̄t̄ deū amouete a me illū
equū maximū q̄ me calcib⁹ suis intūdit: acce-
dit ad eū abbas. Et cū inq̄fisset cām clamo-
ri: ille q̄ll̄ digito osidit equū q̄ eū p̄tinue ife-
stabat. Zūc abbas aq̄ bñdicta locū aspergit:
imbiile ei⁹ pfuit: t̄ andē boittat⁹ est eū ad p̄fes-
sionē. Qui cū inciper p̄fiteri liberabat ab in-
festatione equi: s̄ mor astitit ad caput eius
diabol⁹ in spē vin. t̄ interrupt p̄fessionē ei⁹
qd̄ quē puerus frater infirm⁹ ait. Quid me
impedio: aut dic qđ volo dicere: aut sine me
dicere. Lūq̄ interrogareſ ab abbatē cui loq̄
ef ait. Ecce qđā vir quē ignoro dicit oīa ma-
nū q̄ gessi. sicq; narrat vt me ea p̄ferre non s̄
uat. vā dicit: h̄ me loquentē impedit. Abbas
p̄s̄ diabolū eē intelligēo: horribat frēs ple-
rie t̄ pfecte p̄fiteri. Tandē cōfessione termia-
ta t̄ absolutione p̄cepta ab om̄i impedimen-
to liberatus est: t̄ aliquātulum supuiēs vi-
am in pace finiuit.

Rinceps quidā duxit mā
lā vitā. quē cū hostare f̄ v̄x̄o: ei⁹ ad
cōfessionē: dicebat. Nō possum ḡfi
ten: qz timeo ḡ grauis pñia detur
m̄bi. Cui v̄x̄o: Et quō sustinere poteris pe-
as iferni q̄ grauiores sunt ḡ aliq̄ pene hu-
us m̄di. Cui ip̄e. Putas ḡ infern⁹ sit. sacer-
otes em̄ ista adiuenerūt ut timeant. Que
idēs ḡ n̄ib̄l pficeret circa eū: dimisit eū in
pace. Quadā nocte cū iaceret ī stratu suo de-

Laſtitatio corporis non prodeſt ſine confeſſione. *Exemplum. xv.*

Exemplar

*Religiosus dñs bedit ola sua bona opera
p pecto holo obliniat.* Erēplū. revij.

Lectorum magni nullato

Pnuo volēo cōfiteri. Zādē vro: ei
vidit duos fratres ire āre bomī
suā: īn ad ūcōcamūt dūnt ūcō-

te dilecti frēo si aliquo mō potestis virū meū ad cōfessionē inducere. Ad quē cū accessit
assit frater senioz nibil p̄fecit. tandem accessit
alter q̄ dicit ad eū. Cuiusmōi h̄d fuitq̄ vog.
R̄hidit ille. Ego mercator fui. Lui frater. Et
velletis hodie facere forū in quo mecum lucre
mini cētū marcas adhuc ante vesperas. R̄hidit
ille. vriq̄. Cui frat. Abho estvt qui vēdi
tel emit oportet vt ostendat rē quam vēdi
suo emporii. ego aut̄ faciā vobisq̄ forū ho-
die: et do vobis omnia mea bona opera que
vniq̄ feci in ordine meo. que sunt ieiunia: or-
rationes: et p̄dicationes. t̄ oīa q̄ feci. hec ha-
bete oīa p̄ oīb̄ p̄ctis vñis. mō oīdite nibi
petā vñia. Tunc ille incepit oīa dicere q̄ fecit.
Et cū ille audisset assignans oīa bona voluit
recedere. quē ille cū lacrymis tenēs p̄ plicā
rogabat dicēs. Dñe dilecte illud forū sit mō
p̄mo audite meā cōfessionē. Et tunc cepit cū
tātio lacrymis p̄fiteri q̄ oēs stupabant de-
tā subita mutatōe q̄ illud cor tam durū ita
cito mollificatū fuit per istū ignē spūstanci
Qui scierūt simplices confessores.
Ercipium. trit.

50 *Journal of the American Mathematical Society*

Rat quidam magnus peccator: q̄ q̄suit cecum confessore per tres leucas: t̄ vt eū nō posset vide re vñ cogiscere. Et tales q̄ sic q̄runt simplices cōfessores reliquias: si lēo s̄ p̄dotori iude. q̄ q̄si penituit nō fuit professus meliorib⁹ sacerdotib⁹. s̄ aplis. si phariseis q̄ crāt p̄ticeos sui criminis dicens eis. Alioth. xxvij. Peccavi tradens sanguinem iustū. In q̄b⁹ millesimis vel antilib⁹ suenit: s̄ augmentū magnius sui doloris t̄ sue despatōnis cum ei dixerūt. Quid ad nos: tu videris. Querat ḡ cōfiteor bonū professoriēt sapiētē q̄ discernere sciat inter lepriā t̄ lepriā. q̄ sic p̄it⁹ medic⁹ varijs ifirmitatib⁹ sciat cōpetētis t̄ p̄pas adhibere medicinas. Aliodū si cecū ducat t̄z. Alioth. x.

Itē plura exempla de cōfessione quere in
discipulo de tempore.

Silvia regis q̄ a scriptore suo cōcepit pueç
quē necauit et semper in cōfessione obticuit
et sic dānata est. Hoc q̄re in disci, de tempo,
re sermone, pliij, L.

Item mulier que vedidit ferri et in confusione digit bona opera sua fermeo. cni. L.

Duo mercatores confessi, ut quod sine mendacis

Conformatio-

Lecus non confirmatus custodibus vacans.

Kat i villa quadā cecue

Cquidā qui t' vaccas tenu' vuln' pascu' custodiebat, repelliebat & frugibus: t' ad certa loca pascu' ubrieta ducebat, t' qd' maiori' erat p'dig' colores et statura singulari' vaccarn sp. illi discernebat. Vbiq' ut n' qd' vaccā talio coloris ab boic petuisset: sine difficultate vaccā app' h'fam comit' sibi obtulit. Ad locū autem illū cū qdā ep' puenisset: et de ceco illo audiuit' talia t' p'asset: q' fuit ab illo si p'firm' tōto facim ab ep' suscepiss'. Et ilic. nō invenit' moxa ep' p'festis p'firmavit' occū. t' m' ab eo vaccas discretio ē ablata. q' fū demor' operōe hec siebat. **V**ec Guille. in IL de ap' p' Cōsiliū.

Löfiliū diaboli ē fugiēdū. *Erem. xii.*

Rat quidam bon⁹ vir⁹
simpler valde: cui diabol⁹ in si-
cione agelica appebat et di-
miseris adē volitans⁹ iactu-

Dilectus qđe romānū / nō
tqđ d facere debet ignoras. i b ē tūs
ad te ut ampli⁹ uiso fūtūrū s̄fīc̄t: c ođ

ad te ut amplius meo fruans philio: t' oe al
cōfiliū postponas. q̄cūq; autem hoīa pde
me cōfilio meo et clara visione mea carebo
Hūc cū astutus tēptator: in familiarē affūp
fibi: ei p̄suasit t' cū inclinavit ut scip̄m do
ferret. t' vitā p̄pā fibi p̄pr̄ deū auferret: eu
dēdo scip̄m in dei sacrificiū. Sed miseri
dina cū p̄uenit: et tali remedio eus libera
Erat in vico ei⁹ vicin⁹ senex sagax ingenio
pert⁹ multa: cut ille cōfiteri consueuerat ip
q̄s in laqueū diaboli intidisset. Hic ut vi
hoīem solitariū incedere et absentante
ab oī societate bonor̄: alloquebat cū in b
modū. Lūdior̄ charissime cui⁹ rādiū fru
cōfilio t' mutatio p̄stumis mouib⁹ nec cōfiliū
video: neq; loq; cū spūalib⁹ viris. neq; p̄d
tionē ecclastasticā frequētare. video ergo
decipias teip̄m t' irretiaris laqueis diab
tēptatoris. t' ego q̄dē te simplicē noui et f
lē: q̄ te solū t' p̄uatū cōfilio callid⁹ hostio
dat t' nō habeas sublenantē. Ad cui⁹ vba
mox rubore perfusus credebat illi que ge
sunt p̄ sp̄m patuisse. Cōmotusq; t' effulsi

Exempla de

*laudemus arguenti se totā cōscientiā patet
fuit. Nec modis cōdicio illi⁹ a répatione solu
tus ē: et p̄ dñi a tempestate. *Vic. Quir.*
Dano scienter malum consilii redundant
exemplum. *Exemplum. xxxij.**

Uidam artifices ad mol
tiplicandū lucra vel ppter fauo
rem potentū subtilitatē suam co
natur etiā cōfidere in nouis adin
ventionib⁹ que sunt in p̄cūdiciis abhōz. Itē
p̄tēq⁹ et p̄missione diuina sup ipsoz capi
ta revertunt. Illi refert O: oſtis q̄ tempore
qua. Ualē crudelis mente in Sicilia tyrā
nidem suā cōtra sp̄ianos ppter fidē catholi
cā exercuit. Quidam artifex cupiens ei placere
enē thaurū fecit: cui fabrice ianuā in latere
thauri posuit: ad intrudendos sp̄ianos ut i
clusi ibi subiecti ignib⁹ torquerent in thau
ro: et ppter cōcavitatē magis mugire q̄ v
oces hoanas prodire audiretur. quod fecit ty
rānus sic fieri. Et ordinatiōe diuina ipsum
artifex punitus intrusus et ignē magnū sup
posuit: volens audire mugiti suū. Et sic ma
lum cōfiliū in caput suū redundabat.

Consuetudo.

Zubricus quidā abstinuit per mēsem et
iterum per mēsem. *Exemplum. xxxij.*

Uidam bō lubricius qui
inductus a suo cōfessore vt sibi p
fi vim faceret: et saltē p vniū men
sem refisteret illi vitio: et contine
ret se a fornicatione: et tāc rediret ad ipm. qd
ille p̄misit: et fecit. Lū aut̄ fuisse reuersus ad
confessoriū suū: iterū rogauit vt a petis abſti
neret p mēsem aliū: et iterū rediret ad ipsum
qd et fecit. Lūq⁹ fuisse reuersus et interrogata
tus a confessoriē quō se iam haberet: dixit se
minus passionari a virtio luxurie. Iterum cō
fessor obtinuit longi spaciū continendi.
Qui ultimo reuersus dixit ampli⁹ velle caste
vivere. quod et fecit. Unde Aristoteles de re
gimine principiū. Abutatio p̄suētudinis nō
erit subita: sed successiva.

Item in discipulo de tēpore.

Cardinalis qui ex rogatu sancti bernardi
abstinuit p̄io a petis p tres dies: et postmo
dum p q̄tūor: sc̄ de alijs. *Vic. q̄re in dis
cipulo de tēp. sermone. xxxiij. D.*

Cōtritio.

Scholaris quidam scripti p̄ctā sua in ces
tula. *Exemplum. xxxij.*

Rat quidāt suuētis in

studio parisiensi q̄ suggestēt hūa
in genera. simico talia qdā p̄ctā
cōmiserat: q̄ obſtare erubescētia
nulli hōis p̄fiteri poterat. Logitano tñ q̄ ro
mēta mal sunt para: et q̄ bonis cōfideā sunt
gaudia pēmō vīte: timēto q̄ridie iudicium
dei sup se venire int̄ torqbaſ remorsu p̄cie
et sona tabescēbat in corpe. Quid plura. Lā
dē miserātē deo in adolescētē timo: ille finit
verēcūdiā vicit. et sicut seta filiū: sic charitātē
in cor ei⁹ et asas introduxit. Eleniēsq⁹ ad san
ctū victorem et p̄io: eis dē cōnēt⁹ vocauit
q̄ cōfiteātē ḡra adueniisset iudicauit. Ille pa
tuo ad tale officiū sicut oēs frēs sunt eiusdē
monasterij. Statimq⁹ venit in loco deputato
ad hoc sedet: p̄missa q̄ exhortatōe iuuenē cō
fiteri volētē expectauit. Mira reo. tāta i ho
ra eadē pius dñs cui⁹ natura bonitas: cuius
voluntas p̄tās ē: cui⁹ op⁹ misericordia est: cor
di eius cōtulit cōtritionē: vt quotiens p̄fess
sionē incipet: rotēs singultib⁹ itcepta vox
intercepit. in oculis lachryme. suspiria in pe
ctore. singult⁹ erāt in gutture. *Vic. vt priorē*
dit: dicebat scholari. Elade scribe p̄ctā tua in
cedulā et defer ad me. Placuit cōfiliū iuuenē
abiit et scripsit. Die altera rediit: et si posset cō
fiteri iterū tēptās vt p̄tās defecit. Et cū nī
bil p̄ficeret: cedula priori porrerit. legit por
et obstupuit: dixitq⁹ iuuenē. Nō sufficio tibi
*solus dare cōfiliū: vis ostēdā abbati et licen
tiauit eū. Venit itaq⁹ prior: ad abbātē et por
rerit cedula ad legendū: rē ei per ordinem ex
ponēs. Quid deinde gestū sit audiāt p̄tōres
et cōsolent⁹ desperati. Lūor ut cartulā ad les
gēdū aperuit: totā ei⁹ scripturā delectā inues
nit. Impletūq⁹ est in eo qdā dñs p̄ Esaiā pro
phetā dicit. Delebo ut nobē iuilitates tuas
et ut nebula p̄ctā tua. Et ait abbas prior.
Quid legā i cedula ista: q̄ nihil in ea scriptū
est. *Vic. vt prior audiuīt cedula simul cū ab
bate insperit. dixitq⁹ ad illū. Sciat p certo*
p̄missa vīta supdictū iuuenē in hac cedula
scriptissime p̄ctā: et cū a me fuisse lecta: vobis
eas donāi legendā: sed video q̄ misericors
deus qui maximā illi⁹ iuuenē cōtritionē
attendit: culpā eius sufficiētē punitā iuste
delemit. Deletio emi scripti absolutionē signi
*ficat toti⁹ peccati. Et vocātes scholarē offen
derūt ei cedula: dicētes ei peccata diuinit⁹ es
se deleta. Quā cū p̄sperisset et ex signis plene*
*cognouisset: intātum cor ei⁹ ex magnitudine**

Exempla de

gaudū est dilatātū in q̄tū p̄mō magnitudis
ne tristie fuerat angustiātū. et nullam ei in
iungētēa satisfactionē: si monuēt quaten⁹
deo de perceptio bñficijs ḡra ageret: atq⁹ b
b⁹: statim vt ora ad clericū accusationem ape
rūt: p̄uati sunt suis vocib⁹ et obmutuerūt.

Cōtritio iudeos elingueo fecit. Ex. retv

Anomīcus quidam in all
glia et p̄sanguineo⁹ ep̄i quandam
puellā speciosam iudei filiam ad
amo: eū suū inclinavit. Ad cuius
omplexū dū aspiraret: et nimio estuā eā q̄tis
die ad cōmītationem sollicitaret. Rñdit illa.
Patri meo multū suū dilecta q̄ tñ me custo
dīctū neq⁹ ego ad te: neq⁹ tu ad me vētere pos
sū: nisi in nocte sexte ferie q̄ pascha vīm p̄ce
dit. Tūc emi iudei laborare dicunt qdā infirs
mitate q̄ flux⁹ sanguinis dñ. circa quā occē
pati alio: tñc min⁹ intēdere p̄fit. Juuenis b
audiēs et ob amoris nimicratē sp̄iane reli
gionis pene oblit⁹: et imēmō dñice passiōis
eadē nocte ad vīgīnē venit: et vīsq⁹ ad matutī
nū cū illa dormiuit. Jude⁹ vo pof puelle aī
lucē cū lumīe cubiculū intrās venit cū lumi
ne ad lectū filie volēs videre quō iaceret: vī
si forte operiri necesse haberet. Videlī aut̄ ad
latus ei⁹ iā dictū iuuenē cubantē: expauit et
tremuit: occidere vtrūq⁹ cogitās. Lōgnoscēs
tñ q̄ cēt cognat⁹ ep̄i: timore illi⁹ manū cobi
buit: et cū multa ira exclamauit. Quid facis
hic o male sp̄iane. vbi est fides tua. vbi ē re
ligio tua tradit⁹ es iusto iudicio dei in man⁹
meas: et si nō timerē dñm meū ep̄m: mō occi
derē te. Ille timēs et vīmā postulās cū mari
ma p̄fusūde vt dignū fuerat elect⁹ ē. Die iḡ
eadē cū ep̄s solēne officiū ad nonā cēt cele
bratur⁹: et iuuenis idē vīpote ebdomadari⁹
ep̄lam esset lectur⁹ tumuit cū tā imanda con
scientia ad sacru ministeriū accedere: tumuit
ppter notā vicē suā alteri cōmittere: tumuit
tā turpe petītā recēter pactū p confessionē
spire: vīc⁹ p̄nde erubescētia factis vestib⁹
indut⁹ cū corā ep̄o staret in loco suo. tunc su
p̄adict⁹ inde⁹ cū multitūdine iudeos. Stipa
tus cū magno strepitu intravit ecclesiā: ep̄o
de cognato volens facere q̄rimoniā. Quē vt
iuuenis vidit bñ intelligeret ad qdā veniret
cepit timere: pallere: tremere: et dicere deo in
corde suo. Dñe deus libera me in hac hora: et
ego tibi p̄mittō q̄ decetero nō te offendam
simo de hoc petō tibi satisfactionē. Creator p̄issi
mus q̄ odit culpāt diligēt iusticiā: mortu⁹ ho
mū cōtritū yidit: cōfusionē quā timuit in

caput iudeoz ifideliū hucritit. Adirāte xpo
qd̄ q̄reēt iudei in ecclia matime tali die q̄i
rp̄iam dñi sui representant passionē innuitvt
starēt. Illis vō ampli⁹ ei⁹ p̄tō se ingerētis
b⁹: statim vt ora ad clericū accusationem ape
rūt: p̄uati sunt suis vocib⁹ et obmutuerūt.

Vidēs ep̄o ora iudeoz h̄ bianca et nullaver
ba ex eis resonātia: putās q̄ ad hoc vēissent
vt diuinis mysterijs illuderēt: cū indignatō
ne oē de atrio ecclie expelli p̄cepit. Cleric⁹
vo diuinā in se ep̄p̄ clementiā: stati et pleto
officio accessit ad p̄tōfīcē: p̄fessus culpā: sus
cepit q̄ p̄na. Ep̄o dñi miā admītrāns et
glificans tātī p̄ magnitudine miraculi: tñ
p̄ penitētia eidē cognato p̄suafit vt puella⁹
a se deflorat⁹ p̄ baptismi ḡra inouatā legit
time duceret: in alēs illū. sicut vir p̄ius et iu
stus ecclasticis carere bñficijs: q̄ illā multā
expositā p̄culis in paternis manere delictis
Cleric⁹ ergo nō ingrat⁹ diuinis bñficijs for
tissimē cupiēs deo p̄ petō cōmūs p̄versus
est: et postea in ordīne nō sīt et ei⁹ instinctu
puella vītā duerūt. Ecce vīdes q̄tūz bonū
opata sit in hoīe illico cōtritio. lapsus erexit
iudeos elingueo fecit: puellā infidelē ad fis
dem p̄uenit. *Vic. cesarius.*

Item alia exēpla de p̄tritione. Quere in
discipulo de tempore.

Abulier q̄ cōcepit a p̄prio filio et postmodū
dū oblit se in camisia dño aplīco. Innocē
tio in signū obedientie et vere contritionis.
Hermone. xlj. Q.

Irez miles q̄ peccauit cū filia p̄priet ep̄s
iniūxit sibi septēnem p̄niām et postmodū p̄
pter suā magnā p̄tritionē diminuit sibi illā
penitentiā vīsq⁹ in vnu pater nī. *Vic. q̄re in*
discipulū de tēp. ser. xliij. S.

Abalus bō q̄ dixit in agone. De tu scis vo
luntatē meā. q̄re ser. xliij. Z.

Correctio fraterna.

Dulq⁹ correctio fraterna p̄ficit mā. Ex. xxvi.

Uidam tempore abbas

Abacharius dū ad mōtē Nitrie
ascēderet: discipulo suo vt parus
precederet imperauit. Qui cū an
illū preiret: obuiuit cūdā sacerdoti idolor
curſu cōcito venienti: et lignū grande portā
ti. Cui exclamans ait. Quo curris demō. At
ille iratus tātī plagis eum affecit vt eram
me pene eum relinqueret. Et relicto eo sa
cerdos idolorū itē currebat: p̄gressus
parū obuiuit bō Abachario: q̄ ait ad eum

Exemple

*Thesauria laboratorum saluerio. Et ille admirans
me iudicavit. Quis in me boni cōspexit ut ita
me salutem. Cui sacerdos ait. Ego vidi te labo-
rare et currere ignorans. Cui sacerdos dicit
et ego salutari de tua cōpunctus magis dei te
fūsi cē cognoui. Tis aliter nescio quā mirabil-
monachus mīdi occurrēt in iurias fecit. si ego
illi plagan p̄ vobis iposui. Tūc tenēo pedes
Abdachari p̄clamabat dicēs. Tis me mona-
chus sacerdos nō delisti. Per gētesq; piter: ve-
nient ad locū in q̄ cesus frāt̄ iacebat: quem
venerat tollētes: q; gradū nō poterat manib;
in ecclesiā p̄culerūt. Cū aut̄ ceteri frēs vidiss-
sent sacerdotē illū bēni Abdachariū comitātē
stupefacti monachū cū cū admiratōne p̄fici-
unt. Sic mīti pp̄f illū ex paganiſ faci ſunt
ep̄iani. Dicebat aut̄ abbas Abdacharius. Qa-
nto sup̄b; et mal; etiā bonos viros cōcertit
ad malū. quanto vō bēnīs et bonis etiā bonos
inutit in medi. Doc in vitasp̄trum.*

*Adolescens post obitum suū regatiabas
tur correctori suo. Exemplū. ccvij.*

¶ monasterio migrī ordi-
nis puer q̄dam nobilis tradit⁹ est
a parentib⁹ disciplinis regularis
bus educand⁹: t qz puer decorus
forma erat: t alius nature donis: t sup tales
etatē mo:ū bononifētia gratiosus. Genio
res et matic q̄ offici⁹ p̄eraut puero vltra q̄
necessē erat habendas liberas relatabat. Pui
o: aut q̄ cōnentū sub abbate regebat: discres-
tio: i régimē vt etati ei⁹ p̄dēsse putabat ipi
per optimē nature in talib⁹ indulxit. q̄i vt di-
cit pbo. pueri nō tñ monēdi sunt: s̄ boitā-
di. Aggressus ē iō aliquātulū insolentē pue-
rū v̄bis: interdū v̄bcnb⁹ etiā ab illici⁹ refres-
nare: q̄ puer ad oēm informationes boni q̄si
mollis cera prius correptionē accipiens in
adolescentē sc̄m t pfec̄tus crevit. t circa. ix.
annos etate finita mortu⁹ p̄ori apparuit di-
cens. Tne correctioni gr̄as ago p̄uo: q̄ meū
p̄uidentiaz hanc egisti ne insolentia puerili
paulatim defuerē t tandā puenirē in dāna-
tiones. hec vt dirit aīa btā tanto resplēdit
fulgore vt v̄it in loco angel⁹ remaneret q̄ ab
illo tutiū ex pers fo:et. Dec. GuīL.

Juuenis charitatiue co:reptus valde p:
fecit. Eremplum r̄trvii.

Uida iuuenis religionē
ingressus ceteros p̄tis suis scan-
daliſabat. q̄ charitatine correctus
ab abbatē uerantū p̄fecit q̄ chas-

ritatim obsequijs cœdide famulib[us] fratrib[us]
ita ut puluerē pedū ipsoꝝ denuo te tergebat.
In discipulo de tpe.

Duo frēs in uno monasterio: vñ fuit gratiosus et acceptus alii sp accusabat et corrigerabat in caplo. Et idē frat̄ post obitū suū statim iuit ad celū, et alter ad purgatoriū. hoc q̄re in disci. de tpe. ser. lxxij. 12.

Quidā monach⁹ rapt⁹ est t̄ vidit duos p̄
latos accusari. t̄ vn⁹ ex correptiōē emēdauit
se. t̄ alter sp̄reuit ammonitionē t̄ subitanee
defunctus est. Doc q̄re sermo. Ixij. E.

Signum crucis vinat demones. Ex. xxvii.

Obilis quidaꝝ erat qui
multa p̄misit Cypriano magis
in necromâtiꝝ sibi p̄curaret pri-
oram noīe iustinā: quā cōcupine-
rat hīc in v̄xorē. Diabol⁹ a cypriano iubetur
seducere quellā. Accedit diabol⁹ in sp̄e nutrit

ducere putum. et caro eius et sanguinis
cis et persuasit ei. Illa sentiens se tempta-
ri muniuit se signo sc̄e crucis. et statim diabo-
lus fugit et rediit ad cyprianū. d. q̄ nō posset
eā seducere. At ille vocās fortiorē demonē tu-
misit eū: q̄ i spē sororis accessit: et huic p̄tigu-
sc̄ p̄io. Zandē misit magis demonū: q̄ accet-
fit ad puellā in spē mīnis: et cepit aere dicere
se male tractandā. nisi nobili p̄sentiat. moni-
stravit mammillas qb̄? eā lactasse dicebat. Zan-
dē puella multū tēptata signo crucis se mu-
niuit: et confusus demon recessit. reuersus ad
cyprianū oīa p̄ ordinē coact? retulit. Q d̄ au-
diens cyprian?: ait. Abrenūcio tibi et oīibus
opib? tuis. et credo in illū cui? crux tātā h̄z et
ficaciā. credibile ē ei φ i p̄e habeat maximā
potestūtē cui? crux h̄z tantā poteritiā. Irat? de-
mon volēs cyprianū apphēdere et affligere
et ille muniēs se signo sc̄e crucis demonē fu-
gavit. Accessit aut̄ sc̄tām iustinā: et p̄stravit
e ad pedes ei? et retulit ei oīa: et baptisat? est
et tādē martyris p̄pi est effect?. Qui cū ad passio-
nē trahereſ a tortorib? amonit? vt nomine
p̄pi negaret et vitā sic saluaret. r̄ndit h̄z nō pos-
se fieri: q̄ nomine iesu p̄pi eēt scriptū in corde

Puella quedam cū lactuca comedit dia-
plum. **E**xemplum. xl.

Exempla de **D**

In discipulo de tpe.

Zat ro qvnū p̄t̄f olauit añ crucifitō. ⁊ sic
occisus ab inimic statim ad celum euolauit
Hoc q̄re in disciplo de rpe. ser. xliij. 78.

Capitulum de D

Agister parisiensis appa-

m *Ego igitur pars meus appa-
ruit epo post mortem dixit. In ma-
lo statu sum: q: eternas dñnatua-
sum. Et epo interrogavit eū utri
sciam suaz adhuc bret: rñdit. Tibil scio mi-
tria. Primum q: eternas dñnat? sum. Scón-*

⁴ q: sūta irrevocabilit̄is data est ḥ me. Tertium
⁵ q: ppter delitias corporis t̄ bono:es mūdi p̄u-
t̄ sum es finalia visio: dei. Et q̄sinit si mūd-

¶ Poica descendunt ad infernum si
vix credi dissem tot hoies eē in mundo.

Dolcs veleenderunt ad infernum licet
mit de celo. Exemplum. ij.

q *Vida cancellarius pa-
sius etis cibus acceptissim⁹ q̄ u-
facund⁹ t̄ latus fuit qn̄ p̄dicau-
q̄ p̄dicatores fr̄esq̄ minores ei-
bus usque postposse eff̄duo intercessio-*

bus negotiis poltpolis assidue interesse
piebant. Qui postmodum dum laboraret in
tremis: epo ciuitatis cum diligenter vissi
bat: dicere. Precepio tibi invictute sete ob

entie: si auctoritas mea sup te vix debeat
bere sicut acceptio: in seculo me fuisti: qd
mibi infra tricesimū tuū appareas: de sta
tuo me certificās. Obijt ille. t tricesimo
cū ep̄us solus in camera sua sederet: ipse
gra cappa induit: t fetens magis qd cadat
putridū sibi apparuit dicēs. Hic sum sicu
cepit mibi auctoritas tua. Tunc ep̄s pten
quesuit quō sibi cēt: infidit. Misere ego su

petualiter dūnat⁹: q^z hono^zē t^z scia^z quā
seculo habui: t laudē quā sepi^z brē marie
tuli a deo h̄e nōm^z: si poti^z a meīpo t eti
voluntatē camia h̄e voluntāte perperu

a voluntate carnis pre voluntate perpetui
b dñi natus sus: ita qd nulla elemosyna nec
c nes mibi psunt. Et ab epo quiescuit qd ho
d mudo cest. Redit epo di. Hodie est trices

**dies qd ab hoc seculo migrasti. Tunc dicitur
cellarius. Ne ve nobis in inferno. Credo
tuus qd dies iudicij est presumata: qz si
nisi cadit de celo ita aie intrant ad infernum.
Et valedicens episcopo sic recessit.**

*Quidam habuit plura beneficia & da-
natus est.* *Exemplum. iii.*

Exempla de D

Egidij magnus magister
parochi in scientia famosus: in
hora mortis apparuit ab epo: mo-
ritu: et solle in fine vite sue plu-
ro beneficia illatae derentur resignaret: tunc
retinente. Ille vero in sua eterne opinione
perdurauit. Tempore inq: si pote alio: eis
ploribus beneficiis saluari. Post mortem suam
ipso apparuit ei de epo suo orante hora rectitia
Et interrogauit epo quod se habet: fidit. Ego
sum in extremo damnatus. Et cum quereret quod iis
dei propter clationem. Et cum quereret epo quid
erit de opinione sua: dicit. Nihil adiuvauerunt
me plura beneficia. Et addidit. Dicite mihi est
ne adhuc alijs viuens in seculo. Redit epo.
Quod tu cum tantu: clericu: sio queritur: et
cito credis mundum esse finitum. Ille ait. Quia
certe et quo mortua sum tam magna mul-
titudo corruit in infernum: et credidisse
tum viuens esse super terram.

Quinq: milia hominum obierunt et cetero: ex il-
lo solammodo salutati sunt. Exemplum. iii.

Qui scholares in bona so-
ciate emisso: quodam die quoddam
inter se pacem fecerunt: ut quodque pri-
us moreret ulterius infra menses ap-
parent. Post aliquod tempore ipso mortu:
est qd alteri apparuit in. vi. die. Interrogat:
no de valididine ei: redit. Nonque babui ita
bnu: qd sum in regno celorum. Cuius dicit. Per
que meruisti hec. Redit. Quia ego me ad su-
mendum corpore ppi: qd deuotio ppi. si dico
tibi qd de bnu do migravi tunc quinq: milia
homino: moriebam: et nullus eoz saluat: est ni
scio et alii tres. Et dum viuens socius mira-
re curse illi redit. Non mireris: qd msi sunt be-
retici et increduli et iudei: et multi gentiles et
multi mali spiani: qd oes damnantur.

In discipulo de tempore.

Decansus qui xxv annis in heremo mafie
et post mortem apparuit epo suo: et dicit qd
mila hominum obierunt illo die: et ipsi san-
ctus Bernardus statim ad celum et tres ad
purgatorium intrauerunt: et alii omnes eo die
meritu ad infernum descendenterunt. Hoc quod in
discipulo de epo. ser. xlii. L.

Decime.

Decime sunt bene psolucnde. Exemplum. v

Iles quida: in dando de-
cimas suae tate erat studi: iusti:
civit: et summu: et studi: illas p

solvere sine mora: sine dolo: et sine veratione
vabebat enim vinea quando: circa decem car-
ruco annuarium facere solebat. Ego igit: quo-
dam ut postmodum patuit magis ex dei dispes-
tione qd ex aerio reperire possem collecta eis
nearim qd eripsum: una tunc inuicta est carra-
ca. Quo auditio milie seruo suo memoriale
verbis redit: dicendo. Qd mei erat dominum qd
bi tulit. ego illi positione suam non auferavade
et da sacerdoti carra: hic p decima. Qd
factum est. Eodem tpe germanus milie sacerdos
quidam iusta vinea pdicata transiens: eisq: refec-
tam viuis videt morum ad frumenti intrado: de ne-
gligencia eis arguit dicendo. Quare nondum collec-
ta est vinea vestra. Ridentem illo: iam collecta
est: sacerdos subiunxit. Nequaq: ei plena vis
di. Quehui et inuentum: nec unq: aliquo anno
rbeniores fructus fecit qd illo anno.

Desperatio.

Conversus quidam desperauit et scipius
submersit. Exemplum. vi.

Egidij cōuersus cūtusdā

religionis a inuictute usq: ad senectute
crux laudabiliter cōuersatus in
ter fratres: ita ut nullus eo videret religiosior
et oibis feruenter: nescio qd dei iudicio ita tri-
fisi et pusillanimis est effectus: qd tunc de pati-
tuis timeret: et de venia desperaret ut nullis
scripturarū auctoritatibus poterat engredi: nul-
lus exemplis poterat ad spem venie reduci:
modicum tñ creditur peccasse. Qui cum fratribus dice-
rent. Quid habetis: qd timetis: quare despe-
ratis. Redit qd non possum fecerit pscum oras
nece meas legere: et iō timeo gehenne penas
Eo autem infirmus quodam mane ad magistrum
suū veniret dicendo. Non possum duci: qd deus
pugnare. Illo ubi ei minus attendente: ad
piscinam monasterij iuit: et in ea se precipitans
suffocatus est. Nec cesarus.

Mulier desperata comedit araneam et bea-
ta virgo subuenit ei. Exemplum. vii.

Ellici: quidam p̄cepter pec-

mato: suo freq: t frequentem re-
cidivationem. Ipsa ut desperationem
vt se occidcret: venenosas araneas deglutiuit
Et propinquante autem morte copacta cepit cu:
lachrymis nunc misericordiam inuocare. Audiuimus ita
qd vocem dicentem sibi. Frater iordanus ordinis
pdicatorum retinuit est modo: ipm voca dicendo te a
me missari ad eum: et confitente illi: et salua eris.
Venit sanctus: et confessus est peccatri: et cum vos
mitu peccatorum arancam et pincemus curomus: deo

Exempla de D

Gratia agere saepta plenissime. Si vita patrum
pallio rpi auferit despationem. Exem. viii.

Egidij sceleratissim⁹ mo-
tieno desperauit: cui apparuit bea-
tus Dñsus cui deuot⁹ erat dicendo.

Eur fili ppter enomiritate peccatorum despas-
p quod medicina et totus mundus dolor: rpi fu-
te infinitus: cuius medicine efficacia cōtemplo
infinita: nequaq: despabis. Nam mima chris-
ti sanguinis gutta supabundat et tollit ola-
petam mundi. Unum contritum ille pniam fecit advi-
cam: et sic saluatus est.

In discipulo de tpe.

Quidam reputabat quasi sanctus: et tamen
in agone despauit: et sic damnatus est. Hoc quod
in discipulo de tpe se. cxxi. p.

Item qd dirit in agone: impossibile est qd de
us iugescat mihi petra mea. hq: qd ser. cxxiiii. Z.

Quidam qui voluit absq: omni peccato
vivere: et sic desperauit: sic tamen qd surrexit
econuerso. Hoc quere in discipulo de tpe
sermone. ir. II.

Heremita qd redurit desperatum: et sic mes-
tuit duplice coronam. Hoc quod sermo. xii. D.

Detractio:

Fratres detraherunt monaci. Exep. ix.

II monasterio sancti gre-

gorij frater quidam vi februm calore
vitium flatum emittere videbatur sed
eo circumstantes monachi et psalmodiam ins-
termittentes ei detrahebant: ipse reuulsus
ait. Parcat vobis frater de: qd mihi detra-
here voluistis. Nam impedimentum non modicum
mihi generasti. nam tam a vobis qd a dia-
bolo sub uno tempore accusatus nesciebas cui
calumne primitus funderem. Si quid docet que
libet migratorem videntis: eidem non detractio-
nem cōpassione spendat: ut pote qd ad eam
districti iudicium iudicium cum teriatore suo vadit

Miles quidam detrahit alij muliti defun-
cto qd apparuit sibi. Exemplum. x.

Iles quida: faciens in le-
to cu: vro: detrahit, alij militi de-

functo qui apparuit sibi dicens. In
dulge mihi. Et dicebat se esse in magnis pes-
nis purgatoriis. et miles qd simus: vt: nō sibi poss-
set suffragari. Respondebat qd sic. Et ille. Quid ut
iste ore p te. Tunc ille exagitauit caput: in si-
gnu qd uo placebat sibi qd ille p se ciaret: qd
in peccatio eet. Tunc ille dixit. Ulo ut ille be-
remita sanctus et deuot⁹ p te ciabit. Et ille

dirit. Utinam iste p me ciaret: faciliter posset
me liberare qd amicus dei est.

Detractor laniavit in extremis proprias
linguam cu: dētib⁹ ppi. Exem. xi.

Acerdos quidam itantū

vicio lingue deditus erat: ut qua-
si oibis detraheret et alios hoies
grauiiter infamaret. Dic autem ante mortem
raptus in furia tanto in se deuastatus ut pro-
pns dētib⁹ linguā maliloquā laniaret: et pa-
lam cunctis ostenderet que lingua sua dolo-
sa egerat: et venenū aspidum sub labris eius
quasi sculptrus patēs guttatur illius fetoris
deterrimā anhelaret.

In discipulo de tpe.

Quidam detractor infamauit sacerdotes et
religiosos et ei lingua non potuit putescere.

Hoc quod in discipulo de tpe. sermo. xci. J.

Itē duo socii et quod vius erat detractor
pessimum: in extremis vidi albatros hoies ma-
nus extendentes et conquerentes de eo: et sic
desperauit sermo. cxi. J.

Item epis pbus et deuot⁹ punis: est i pur-
gatorio p fetori famuli sui qui ardebat in in-
famo: qd audiuit detractiones illius famuli
et eū non semp corriit sermo. xc. J.

Discretio.

Duo fratres noluerunt cibis sumere nisi
quod deus eis mitteret. Exemplum. xii.

Qui fratres habitauerunt

Ultra illam heremū vbi quondam
fuit sanctus Antonius commo-
ratus qui euntes per desertum decreuerunt
non sumere cibū: nisi quod deus illis trāsimis-
teret. Cūq: erantes eos per deserta et defici-
entes iam fame cōsperserint a lōge matites
quegens cūctis nationib⁹ crudelior est. Nō
enim eos ad effusionē sanguinis desiderius
p: sola ferocitas mentis instigat. Ulo
ergo eis cōtra naturā ferocitatis sue cu: pa-
rib⁹ illis occurrerunt. Tunc vni ex illis fratrib⁹
subueniente discretione velut a deo porres-
ctos sibi panes cum gratiarō actione suscep-
pit: reputans escam sibi diuinitus ministra-
ri: nec sine iussu dei factum esse dicendo: vt ille
li qui semper hominū sanguine gaudent:
nunc deficientibus eis vite substantiā largi-
rentur. Alius vero recusans cibum velut a
hoie sibi oblatū inedia et labore psumpt⁹ est
mortu⁹: quoq: initia cōpissim⁹ reprehensibili psum-
patione descēderint: vnu: tñ subueniente disre-
tione id quod incaute conceperat emendasse

Exempla de

L

Briosis quidam qui cum venisset de tabernaculo occurserit p̄ se arguere ei. Quem cum crederet aduersarium ceterum auro gladio occidit eum. Et eum mī de nocte ad clamorem occurseret: id est ei scilicet et captus est et tentus oblitus puit in manu se talia fecisse.

Ebrius occidit regem et filios suos. Exemplum. viii.

Clida bō fideliter servit uita regi. Et dum virtus sua ieiunio bñ regeret: et suo domino servitua sua bñ

placenter qui cum missis fuit ad eum: et cum ibi inebriat⁹ fuisse occidit regem et filios suos. Sic et nos dum ieiunium fugientia a nobis dum vero inebriamus infirmum oculum: et regem. etiam et reges. et filios suos. I. quoniam sensus cum quibus corpore et animam regere debemus. Ebriosus videt duo pro uno. Exemplum. v.

Eccl. cuius inebriat⁹ videbat duo pro uno: et mulier ieiuniora adulterium dicentes eam quatuor pueros habentes: cum nisi duos hinc. Et ipsa dicebat se fennum ignitum portare: in signum quod esset ieiunio ab adulterio. Et vomere posito in igne dicit mulier. Domine mihi vomere ignitum et ego portabo in signum inocentie. Et ipse volens fennum portare mulier cōbussit manus: et sic ad sobrietatem reuulsus coguit se errasse et inebriatum fuisse.

Ebriosus quem inebriatus fecerunt monachum. Exemplum. vi.

Clida consueuit adeo inebriari quod insensibilis videbatur: et odiosus factus est vrointim⁹ quod eo relatio alteri adhucerebat. Sed quod eo ad nutrum ut non poterat mole viri oppissa cogitauit quod a se eum repelleret. Et cum una vice inebriatus sic fuisse: ita quod oīno insensibilis videbatur et aio alienatus: ipsa vocis monachos dixit eum laborare in extremis: et quod vestiret eum habitu religioso et faceret eum monachum: quod ipse petiverat cum eum sane meritis. Quod ipsis monachi amore pecunie libenter fecerunt: quemadmodum et vestitum portauerunt ad abbatiā. Ipse autem de manu vi no digesto iuuenit se monachum: et audiens ab vrore et monachis quod fuisse in extremis: et fessissimis votis do et beatam marie virginem et oīb⁹ scitis: p̄secudia misit in ordine: et apostoli melius vixit.

In discipulo de tempore.

Ebriosus nomine Ido qui frequens iuuit ad tabernaculum ad ecclesiam ire deberet: quem potum: et qualiter lectum: et quale bal-

Exempla de

L

neum iam bñ in inferno. Doc̄ q̄re in discipulo de tempore ser. I. v.

Item milo q̄ apparuit post modicum filius sue cum crucibnlo in quo erat sulphur et ignis paupibus dedito deo dedito: et ipse tibi redendet in futuro. Sed ille non achescebat q̄bis ei vitat ei. Ecce xxx. libras do tibi ut eam simul ad sanctam mariam: et dic sibi ego non sum ille qui distribuit paupib⁹. x. x. libras si iste es: denō strando me. Illico accipies. xxx. libras ab alio gauisus. Perterritus q̄ ad sanctam mariam et fecit sicut ille pdicerat. Eōtigit autem cuī egredere de templo portans secu pecuniam quam recuperat: et cuī egressus ēēt ianuā cadens in terrā mortu⁹ est. De cvidētis q̄ aderat dixerunt ei q̄ pecuniam illi dederat. Accipe pecuniam tuā. Et ille rindēdit. Non facias. exq. n. obtuli dō ipsi est: si magis datur paupib⁹: quod et factū est. Qē em q̄ viderūt et audierūt hec glorificabat deum q̄ fecit mirabilia solus.

Quidam cum triginta libris fabricauit sibi palacium in celo. Exemplum. x.

Legitur de bō Ludouisco

rege francie q̄ infirmatus usq; ad mortem: conuocauit oīs suos nobiliores medicos et clericos theologos et religiosos: et eos cōsulens an posset curari. Et auditio q̄ nō r̄fudit. Nūc p̄ q̄ diuitie mee nō profundis q̄bus potentissim⁹ rex sanari nō potest. Unde nisi prius et pauperib⁹ in elemosynis subueniesset: ad eternā vitā modo non venirem.

Quidam habuit mēsam plenā ante se et vacam retro se. Exemplum. viii.

Eremita quidam videt in

visione multas aias in dinervis statibus: inter quas videt unum virum sedētem: et stabat una mēsa an eum repleta oīb⁹ bonis. alia mēsa stabat retro eum vacua. Quem quesuit quod hoc notaret: nō dicit. Mēsa illa quae stat ante me sunt opera mie quod feci an mortem et illis bonis mō vtor. mēsa vero retro me posita est quod disposui cum adhuc viuerem: et mādama vrois et pueris meis ut aie mee subuenirent in elemosynis et suffragis et in testamētis. et ecce adhuc vacua est: quod occupauerunt se tpa lib⁹ rebus diuidendis et mei obliti sunt. Cū dicit sapiens. fac bñ dñ vimis: post mortem visure sis. Unū etiā Amb. Doc̄ tū tuū reputa quod pauperibus erogasti.

Quidam vēdidit. xxx. libras quod ppter deum dedit et misere obiit. Exemplum. ix.

Clida diues in infirmitate

tate nimia timēs mortē: tulit. xxx libras et distribuit paupib⁹. Factum est quod ut cōalesceret de infirmitate

oīm labore suū in elemosynam et pendebat: et tū sibi retinebat quod ad solum victū sibi sufficeret. Immisit autem diabolus in cor eius quod colligeret sibi aliquā pe-

Exemplar

etiam uerbi dicitur ei. Et nō solum uero aut ergo
litterarum uero habebatur dispensatio: et implorauit
Iacobus de milibus. Cognit̄ enim potestis infirmis
et ceteris patribus pedem eum: q̄ cependit p̄
medicorum quicquid colligunt: et tū nūdū et p̄fuit
polimodio deponit ad cū q̄dam expert̄ mo-
dum: et dicit ei. Nulli infirmitate pedem tuam
aliter faciat nō possum. Et p̄ficiens ille dicens
abſcondens p̄dū. Et ecce ipsa nocte rediſa
brevitatem ad se palam egit de ipsa q̄ gelidit
et fons: et genitū dicendo. Nō emes alio dñe
operis meos: prius q̄ faciebas laboris in hortis
tuis quod paupērū manūstrabā. Tunc apparu-
it ei angelus dñi dicendo. Ebi sunt nūdū: tu
quos collegisti: et vbi ē sp̄s tua dīq̄ tractasti
Et intelligens ille venit p̄cubal: permittens
Iacobū ad dexterū nō facturū. Ecce angelus ren-
dit pedē eius: et offellum sanac̄ eīt: et erugē
manū adūt in agrū operari. Clemente fme-
dico ut securer pedē ei: dicit ei. Jam sanus
factus ē: et manū bodice erit operari in agrū
sui. Et uidens cū sanū fodientē terrā: glori-
ficabat deum. Docim p̄taſpatrum.

Exemplum. g.

Brie quidam de ordine

magisq; hospitale erat valde de-
boreus: et circa pauperes misericors
fuit. Et q; in operibus misericordiis
talibus dispensatoribus domini ordinare studos
et q; ei servos: e nō impediret: si magis incēderet
runt. Et quarto plures suscepit ad domū eius
et quarto plus charitatis opera paupib; exhibuit
tunc illi et domini ei dñe bñdine. Post cuius
morte ei successor stimulat auxilia pietatis
officiales amouit: et eos q; tenaciores nonne-
rat iustitiae. Tunc predecessor meum erat
Dapfiller: et indiscutit: et ioh officiales ei amos
ui. sed sic ordinare debemus et p̄fandas monastere-
riū atq; tēperare: ut si forte seges nostra grandi-
mata fuerit: et ipsa chara cunctūt: habeant nos
tū paupib; subuentiamus. Domō verbis su-
am auxiliis palliat. hospitale et curia s-

*Ancilla nunc et econverso cistam repleta
farina. Exemplum ruin.*

Rat circa mōtes alpiū
et anglicū mare famēs qualida:ita
et cōis institudo populi fame mos
rereatur. Tunc quedā matrena genere precla
ra et operibus misē dedita: egenis cepit sine
pondere et mensura et numero liberaliter ero
gare. Quod certenō vir ciuo miles: ait am
eali. et farine tricūsuram certam per singula

15

diligenter tibi peruro: qd necessaria sunt alia magna etiamq; ralem vidi itari monasterio abbatem aduenientem eum in magna qualitate et exortate et abundantia fuisse receptus. Abbatem ille fecerit dico. Duo fratres expulsi sunt de monasterio informis illi fuerint reveri non
bonis est statim ei⁷: quod unius vocat bar-
te: alter theo datus. Sicq; ab oculo ei⁷ rece-
ste puro aliqui, fuisse pionia angelica p quid
deo indigenam fratrem et defectum illos reno-
care volunt charitatiue. Postquam autem cum
eisset laicus nota eadem considerauit: abbatem et
fratribus audita recitauit. Resumpta est bo-
spitalitas: et cepit eis mox bfidicere ut prius
Et mentio. In eis religionib; isti duo fra-
tres. I. date et dobitur fuerint: nunq; necessa-
ria deficient sicut legitimus de sancto prib;
q; ipsa charitatiui erant q; etiam secundo angelos
hosptio recepererit: et q; eis mittebanit: alio
fratribus mirabantur.

Eremplum, r.ii.

Um quidā episcopus p:
dicaret inter sarracenos: quēdā eoz
cōuerit & baptisavit. Postea autē
i suaderet ei q̄ faceret opa mie: diceno q̄
sc dñs diceret in euāgeliō. **C**entuplū acci-
etis. Et cū admonuisset cū ad pfectiōnem
angelicā: ille vnditio oībus dedit paupe-
bus: t obdormiuit in dñs. **C**uīs autē filii ei?
aberēt ep̄m ad iudicium: Imperētes cū co-
mīdīce sarraceno de hoc q̄ patri pmisse-
t. s. centoplum accipietis: t int̄fī pater nū
acepit: t ppter eius pmissum nos erbes-
savit. Quib⁹ ep̄o r̄fidit. Immo de⁹ ei redi-
dit in vita eterna. Et q̄ hoc pbaret addus-
is ad tumulū: moītu adinravit in nomis
dñi nñ iesu xp̄i: vt diceret vtrū sibi bñ fue-
solutū dc pmisso. R̄fidit moītu⁹ oīb⁹ ou-
tribus. **C**entuplū accepi: t vitā eternam
ffideo. Et de hoc līre inuēte sunt in manis
eius. s. defuncti. Nec amolduo.

Exemplum ruin.

Esempio 8

Iacō ebdomas ab hanc fecit. Quæ vna die qua
di noctis expletis. Supuenies quod pauper t' re-
gata elemosina. Ith t'ha ancilla p'ceperit pe-
tenti daret; t' diligenter scobata scissa in q' fas-
cina reposita erat s' qd inueniret pauperibus
offerret. Et fecit ancillam t'ha suffit. Et post
hunc supuenit ali⁹ q' se nlyd comedisse lira
biduū deplorabat. Qd ut t'ha audiuit fleuit
et iterato iubet ancillā scobare ciftā t' paupe-
ri aliqd ipartiri. Jurat ancilla nlyd in cifta
penit⁹ rem inisse. Sed iniuste eus lacrimis
ella ut atreptaret currere impatiētis ciftā
aperito plen⁹ florientissima simula mori-
uit. Ad cui⁹ cōfessit ancilla clamōe botrifici
ee ecclidit i' etiā supia. Clamoie audito dor-
mina accurrit. occurrit dho. occurserunt et fa-
muli. t' viso miraculo in ebi: dho bñdicebñt.
M̄t̄or vir ipse botrū. let⁹ agit⁹ oib⁹ illa die
veniētib⁹ dedit: nec defuit annona. ciftarib⁹
donec supuenite augusto p'piciareb⁹ vñs po-
pulo suo quē affirmit. Dicit aut̄ mibi dictus
miles mar⁹ noīc q'p n̄ si fuisset diuin⁹ mira-
culum: nequaq' mibi tria botrea vel quinq'
sufficissent. Deo. Oui.

**Nobilio quidā vestes dedit ppter deum
Exemplum.rv.**

Obiliſſimus ac potentissi

mo in baronib⁹ gallic comes car
notensq; ac blesensq; nois Eborac
duo: liberalissim⁹ oī suo tpe eritit in doni
do. Iste byemē q; rūc solito mag⁹ hoirebatu
p viā cū multitudine trāfens obuiū habui
pauperē nudū: quo clamāte resp̄dit come
Quid petis? R̄hdit paup. Da mibi inq̄t ca
pam quā habes indutās. Nec mora. Come
ertractā cappi dedit pauperi: dicens. Qui
ompli⁹ petis? Cui paup. Da mibi t pallium
qd habeo. Quo statim habito petiuit tun
cā. Quā ut comes dedit remāsit in vestib⁹ l
neō. Cui paup. Vide inq̄t comes q; capi
habet r̄sum et nudum da et pileū. Zunc
meo p̄nulū erubescō q; caluna erat: inq̄
Tunc etiā eharissime nimis infistis: quia ha
carere non possum. Hoc dicto reliet vestib⁹
paup euauit. Comes de eq̄ cadēs lamen
bilis fecit: t oī tpe postea tale qd caweno:
petēti se tribuit. Nec Ouiſ.

Un discípulo de tpe

Petrus theonarius q[uod] p[ro]p[ter]o parens fuit
postmodum fecit seipm vendere et p[ro]p[ter]o da-
ni elemosinas pauperib[us]. sermo. Ixix. V.

Եթե ըստ յանձնության կամ պահանջված է այս գործությունը

1

et à ce sens plus basse qu'il n'y a pas de
tribu brevet. Doc dyc fer. d. L.

Obeyunt qui nulli trahi temerari habuerit:
aliquid emere ad comedendū et cibis temerari
redit cuiuslibet pugna. Propterea et ligat⁹ pos-
sumus filii tuos alii. sed id non possunt fieri alii. P-

*Al'haler q' bedir paşa pı denizlərdən pı
tribi bedi q' bəz məş' məş' bedir. Dəc qar-*
ferməne d. p.

Bach

*Diabolus scribit verba insania prolati
ecclesia.* *Eemplum. xv.*

Example.com

©Imago martinis Gmbh

*scopus celebaret: sic beatus hu-
mum adhuc puer videt: bisbolis for-*

ne farto auctor patrum qđ nesciat in ecclesia.
quēdo: nō dēdosc iūnū officiū (predicādo).
bō beneficeret charta: diabol⁹ vol̄cs illi i q̄
scripsit cit̄ dēc trāns cū bēnib⁹: q̄ costru-
colligat caput ad muriū. Ubi nūt sc̄tūs b̄
P⁹ missay arguebat cū sc̄tūs martin⁹ de
t ille dirit ei cl̄s. Et cōurat⁹ diabol⁹ di-
scripscrat q̄ba iutilia nūnot dissolut⁹ ex-
unt i eccl̄sa. Stari brūs mātin⁹ p̄dicāo
deū: et oīb⁹ erbozat̄ ad cōfessionē coegi-
bolū delere qđ scripscrat. Idērētis bec-
Abbey. Nemodī u loco si om̄e int̄ēdo
bulis ociosi s. bñ. attv. quān sius.

**Quidā furati sunt in ecclesia t. poln
suspenſi.** Exemplum. xv

Ecclesiam sancti Petri

foras infringentes; que di

uit
nco
cap
nco
uid
um
unis
lis
put
ic co
nqt.
hoc
bus
enta
: oī

iget
dare

nē vi

tares non negotiis. quod
ros vna cu³ cruce pectioffissi
mio et auro decorata a postarunt qui
fent plur. & crucem duobus committit
si cum thesaure abierunt. Nam igit
tantum sacrilegium ad noticiā episcopū
venisset dolens valde et maxime de o
portionem ligni dñici. Alij vero cum
canonico:ū per diuersas pruincias m
qui fugientes insequebantur. Di vero
dem portabant p strata publicam inc
Ad quos cū peruerissent milites mib
suspiciens ptransferunt. Christus vero
peccauerunt furco a sensu alienauit
firū: ita ut a strata declinantes pal
traret: nec tñ motio pedib³ procederet
Altera dñ die predicti militeo cū fu
in eodē loco t maxime latū calcane
sent mūrati dixerunt. Iste sunt boles
ri hic dimisim³. Ad quos cum vn³ c
boni boles male inceditis: q̄re non

Exempla de

de statu rectam, sacerdotis illi. Non incedim⁹ sed non tolleret iter um⁹. Līc vñ⁹ erat autem hoc deo insperat⁹ duxit ad morte. Aliq⁹ ito p̄fuit, fūlīcā rei funerariam⁹ illos. Ad qd̄ cī defūderēt illi crucē paludi interferat. Interrogati vero de fūlīcā: sacerdotis, non crūs ē tuum⁹ e p̄d⁹ ac fūlīcā. Sūnū certi sum⁹ de vita nōq⁹ obdōm⁹. Quid plura? Duxit ad sepulchrum milites cū armis; clerici cū stolis. Quovis hosteo fugerat: et facientes pacem cū milite narraverūt ei quod viderant.

E

Cidā milies conuenist de sedere de equo suo in cemiterio; dicere orationes suas ibi, p̄ defunctorum sepultis. Quadā ad die fūlīcā ab hostib⁹ iterū veniūt ad cemiterium orauit. Reina gembus. Statim surrexit defuncti de sepulchro milites cū armis; clerici cū stolis. Quovis hosteo fugerat: et facientes pacem cū milite narrauerūt ei quod viderant.

Eucharistia.

Ep̄o vidit viuū dignus: aliū indigne sumus re sacramētum.

Exemplum. xx.

Piscop⁹ quidam cū audiſ

set duos de piebe sua viros adulſ

teros nimis spūtatio, rogauit er

go deum: ut si ita esset agnosceret.

Cū ḡ post oblationē cōfērata⁹ vnuſq̄c⁹ ad eōionem sacrā occederet: p̄ singulop̄ facies ī telligebat bonos splēdidos h̄ntes facies et aias, peccatorū aut̄ facies nigras iſpiciebat

ut carbones: t̄ oculos sanguine repleteo. Alii os qd̄ videbāt clares facies: et vestibus albis induitos. Cū aut̄ corpus dñi su⁹ cepissent: in quoūdā vultib⁹ lumiē: in quoūdā fl̄ma vi debat. Ut aut̄ cognosceret de illis quoūdā crīmina audierat cōionē illis porrect: et vidit vnum ex illis clara facie et honorabilis albus qd̄ vestibus circūdarū. Alterum nigrum et horribile vultu. Et post qd̄ diuini mīsteriū gratiā perceperūt illūz lumē quoddam illūtrabat.

aliū vero quasi fl̄amma succēdebat. Oravit ergo ep̄iscopus de singulio que ei offisa fuerūt sc̄ edocen. Estas aut̄ angelus dñi dixit ad eū. Oia qd̄ audiūsti de ip̄o vera sunt, sed ille vnuſ adhuc in forib⁹ p̄manet et in volūtate peccādi: ideo illū nigruſ fl̄amma succēdi vidisti. Alter qd̄ similiſ illi quidē erat sicut audieras. s̄ ideo illū clara facie illustrari vidiſti. qd̄ recordatus de hoc quod prius fecit: et renūciant illis operib⁹ cū lachrymis et genitibus dei misericordiā postulauit: promisit ſi p̄terita illi fuſſent remissa peccataſ terius ad eadem non redire: et ideo prioribus criminib⁹ deletis ad hanc grātiā quā vidisti p̄uenit. Cum aut̄ ep̄iscop⁹ de dñi gratia miraretur eo qd̄ non ſolū de tormentis tā tūrpe bolem eripuerit: ſed etiam tanto honore deco- rauit. Reliquens angelus dñi dixit. Vñ mis- roris hō eſi eo, nā dñs nō ſt̄ ac vester natu- ralis bonus et misericors est cōſtantib⁹ a pec- caris: penitētib⁹ p̄ cōfessionē non ſolum tot mēta dimittit ſed et honore dignos efficit. Vic

Exemplum. xix.

Exempla de

Sacerdos quidā habuit de sacramēto Exemplum. xxi.

Acerdos quidā valde de

uot⁹ b̄tē h̄gini manū de sacramēto altaria dubitauit. Ut affidue cā invocabat ut ei subveniret. Cui missa celebri do hostia ali⁹ pater nō disparuit. Admirans et pertenuit de hoc bētā virgo ſibi appoguit filiū tenēdo in vīnio, cui etiam dicitur. Ecce cū quē puella pueris p̄p̄en. ecce quē in sacramēto cōſecrati. ecce quē tuis manib⁹ tua multa, quē tāgēdo et leuado cunctio cōdūti quē in sacramēto māducas et bibis. ecce filiū meū tibi trado: et deuote et reverēte ſa- scepturū. Et ſic depositū puerū pulcherrimū qui ſubito transfiguratus in hostiam panis quem sacramētāliter ſumpfit. Et ſic omnis dubitatio in eo, ceſſauit.

Mulier quedam dubitauit de sacramēto.

Exemplum. xvi.

Eatus gregorius cūdam

matrone co:pus r̄pi dedit dicens.

Corpus dñi nostri Iesu r̄pi p̄ficiat tibi in vitam eternā. Mulier subiit. Beatus Gregorius manū retrahit inquitē ab ea q̄re niflet. R̄dit illa. Qd̄ panē itū quē p̄in ſu⁹ corpus r̄pi appellat. Beatus Gregorius ad effugaudā mulieris incredulitatem orauit h̄oies orare fecit: t̄ mor hostia mutata est in carnē: t̄ ſic mulier ab errore renocata ē. Tāc brūs Gregorius iterū orauit: et tāc ad p̄ſtū ſormā rediit: et ſic matrone dedit hostiā: que cā int̄ ſi cōfirmauit in fide ut poſtea nunq̄ recidiuaret: ſi ſirmū cōfideret: t̄ ſic ſalvata ē.

Puer nouē annoū cōmunicatus est in extremis.

Exemplum. xvii.

Vic quidam cum infirma

p̄ retur: ſpūctō inflat⁹ corp⁹ r̄pi ſibi dari petiuit. Lōq̄ eum parētes cō- p̄ficerēt: ille fortis clamauit. Date mihi cor- pus dñi: date mihi corpus dñi. Relatū ē iſt⁹ verbū ad ſacerdotē. Qui cū diceret non eſe ſecurū tali pueru qui nō intelligit qd̄ ſit dare corp⁹ dñi: hostiā detulit ei nō bñdictā. Quas cū ei p̄tingere velle dixit ei. Ecce hoc ē cor- pus dñi. Et dñs et ore infantū p̄ficeret lau- dē: t̄ deſtruere p̄fidū multop̄ qd̄ de codē ſacramēto male ſentīt: inspirauit puerore re ſpōderet. Quare vultus me decipe. nō eſt cor- pus dñi qd̄ mihi offertio. Ad qd̄ verbum fa- cēdō admirās: et puero aliquid diuinū in-

erū de b̄tē mundū ut vniġenitū ſuum p̄ perōnib⁹ definiaret t̄ p̄ ip̄o daret ad mortē. Qui ergo dñi inimici eius cōnt̄ mon⁹ p̄ ip̄o elegit ep̄omaḡo qd̄ p̄p̄in ei⁹ fili⁹ eſt. Doc̄ ergo ſciab qd̄ nullū p̄tē h̄uānū bonitatem de vincit. Et trūm p̄ p̄niam vnuſq̄c⁹ ea que p̄p̄in ſecerat aboler mala. Misericordia eſi dō- min⁹ infirmitatē h̄uāni generis ſicut i passi- onē t̄ diaboli virtutē et maliciā. t̄ cadētib⁹ qd̄ dem boib⁹ in p̄tā tāḡy filios ſuſtūtē ppter emēdationē. Penitētib⁹ vō tāḡy languidio cōpatif: t̄ mor ſoluētē p̄tā eoz. Justis aut̄ p̄ una tribuit. Audiens ergo ep̄ius morū murat⁹ eſt nimio. et glorificabat d̄eum.

Quidā accessit ad sacramētū cōtra p̄hibi- tionem ſacerdotio.

Exemplum. xxi.

Cidā ſacerdos vidit quēdam p̄tō: ſibi p̄fessus nō vere cōtritū. qd̄ nō habuit voluntatē abſtīnēti a p̄tō, et ſacerdos p̄hibuit

eū a ſacto: t̄ ſup̄ h̄ ſuſtūle accessit. dixit ei ſa- cerdos. Judicet de⁹ uſt te t̄ me: dās ei corp⁹ r̄pi. Et ſtatim guttur ei eſt ruptum: et cōtrit⁹ corp⁹ r̄pi: et ille expirauit.

Šacerdos malus cū difficultate ſumpfit corpus ch̄iſi.

Ex̄p̄. xxi.

Et cōtrit⁹ ſacerdos quidā ſeculari⁹

dū quidā die celebraret missam ali- us affiſtans vidit in patena tēpōe ſumptōis nō ſpēm panis: ſi infant⁹. Quē cū ſacerdos leuaret ut ſumeret: cepit infant⁹ ille faciē auertere. t̄ ne ſumi posset manib⁹ t̄ pedib⁹ reluctant. Et nō ſemel iſte hō deuo- tuſ ſup̄ h̄ vidit: ſi ſepi⁹. Līc idē ſacerdos qdā vi- ce dixit inf̄ cetera. Quoties ſumo corp⁹ ch̄iſi cū eſi tanta difficultate ſumo qd̄ ego mirari nō ſufficio. Līc ille. Lōſulo vt cor:igas te. b̄ nā et ego vidi de te. Ille ſacerdos corrent ſe. Et cū poſtea celebraret viſus ē ille infant⁹ ab illo deuoto hoic ūctio manib⁹ t̄ pedib⁹ cū ſumma velocitate illabi in os ſacerdotis. Plaga ſacerdotum indigne ſelevit.

Exemplum. xxiij.

Et cōtrit⁹ ſacerdos lubricius et imū

duo corp⁹ r̄pi quaſi q̄ttidie poluto- ore ſumebat. Et vide vindictā dei. os eſi circa naſum et mētū ē vñsum t̄ lingua cōputrunt: ita vt vie p̄tē ſe poffet ab ami- cīo ſuis ſuſtineri. Vic ſacerdos in gallia fu- it cui⁹ man⁹ in muſſa ſup̄ arā extēſe igne cele- ſi vñq̄ ad cubitō ſunt p̄buste. Vic Guil.

Eempla de

L

Spiritu arbitrat' esse: sacerd' obiones attulit.
quod ille propter fag' deuote accepit. Dec Cesari.
Quibus personaliter communicavit multi
eum. Exempla. xxx.

Emina quedā deuota quo

da rēpōs ardēter nimis' cōdicare de
Bōdē: ḡam cādē a sacerdote suo
m̄partiri būlūcer t̄ instāter postulauit.
A quo repulsa passa: dicēt illo nō debere
tacit' feminas p' libato suo cōdicare: si statu
to tpe. Que fleuit t̄ ingemuit. Lui' ardoles
sum' sacerdos attēdēt' nō diu passus ē cā
fraudari a defiderio suo. Eadē enī nocte cū i
strato suo tacēt' vigilare t̄ oīonib' vacaret.
Saluatos Jesus tpe cū multo splēdoie cubis
culā c' ingreſlos: p' nō dīm q' corp' tpi in eis
cēla recēdi solebat p' p'p'ra manib' p'oratbat
flum in sacramēto. Exempla. xxxi.

Bñni cōfessile sacramēto eucharistie.
Exemplum. xxx.

Zebanus sancti iacobi cū
deserret corp' oblicum ad cōdictā
infūmū: obuiam habuit afnō in
platea facio fūmēt' onerato: qui tota sus
pensoe platea occupauerit. Et cū vir sc̄ob
larior qui ante cū portabat lucernā p' trāfisſet
timēto pleban': q' fēcez erat p'cipitari in lu
tū cū sacramēto: ait. Quid est q' agitio afis
buō meo. Statim discedite: date honoreē crea
tori vido. Et statim dōo afnō steterūt t̄ simili
descēderūt. Et cum descensus esset labōno
suo: faci tamē non sunt lapſi de afnō.

Equo: bōo: et afnō cognouerunt ch̄ristū
flum in sacramēto. Exempla. xxxii.

Cidā episcopus deuot' t
qdā hereticus peruersus sc̄imicem
obligauerunt de veritate corporis
tpi. Unde euē aristam sup aueniam in dolē
um posuerunt. Et adducerunt equum et bo
uem et afnō: qui pabulū nō tangentea: si po
tuā genua flectentes: dīm tanq' rōne vren
tēs adorauerunt. Quoviso hereticus fidelis
effectus est. Es. i. Lognouit bos possessorēs
suum et afnō: p'sepe dīm sui. israel autē me
non cognouit: et populus me' nō sc̄ellent.

Equus inde cognouit ch̄ristum in sacras
mento. Exemplum. xxxiii.

Acerdos quidā cū fret ad
cōdicandum quidā infūmū: iudeus
obuiā habuit equitatu nobili. equ'
fēta genibus aīi corpus xpi stimulat' cols
canbuo a iudeo petrāt' non potuit donec
corp' tpi porratus fuisset. Elbi vor de celo in
tonuit: dicēs. Agnosce cretorem tuum: quē
tu negas natum devirgine. Unde iude' com
punctus in ch̄ristū credidit: et baptismū su
scēpit.

Mulier quedā posuit corpus ch̄risti ante
porcos. Exemplum. xxxiv.

Ibertus de brūstia e pisco
pus refert q' qdā mulier cū ipse tps
cēt' venit ad eū: confiteno q' diabos
lus nō p'mitteret eā credere in sac̄m altaris
q' ibi esset verū corp' tpi. Et h̄ cū accepit
ipsum et ante porcos in fliō posuisset: ecce
mūm. oēs porci genua fletent: t̄ adorauit
sac̄m. Dec autē misera voluit plus experiri:
t̄ posuit corp' tpi sup veru: t̄ assavit iū ignē

Eempla de

L

lomo nō ignōit oībus in agro dimissis in
villam cucurrit: tam sacerdoti q' ceteris q' a
era sunt referens. Zanc oīo simul m. agrum
descēdentes cum cruce t̄ thuribulot ceteris
corp' oblicum repositauctunt.

Apes se erant eucharistie altare. Exem
plum. xxxvi.

Puella quedā sparit corp' ch̄risti sus
per oīera. Exemplum. xxxvii.

Clit i insula sc̄ti iacobi pu
ella obfessa laica. Cū req̄situs dia
bolus a quodā sacerdote cur vanto
tpe tam crudeliter eandē p'cellā torquēt: per
eo p'uelle r̄fidit. Vñ ac optime p'meruit. Et
sacerdos. Quare. Lui diabolus. Ipsa altissi
mū sup oīera seminavit. Qui cū vñ minus
intelligeret: nec ille exponere vellet: sacerdos
femina adiūt q' dē ea diabolus dīrent erpo
sūt: monē vt nō negaret si intelligeret. Que
statim obfessa est culpā dicēs. Verbū bñi intel
ligo q' tñ nunq' hoi p' me publicatū est. Qñ
nuencula eram t̄ hortū ad colendū suscepis
sem: nocte quadā mulierē vagas hospitio, re
cepi. cui cū damna horti mei exposuisse: af
serens oīa oīera ab crucis deuozari: r̄fidit: bo
nam te instruā medicinā: accipe corp' dñi et
cōminue illud: sicq' sup oīera spargas t̄ stati
lues cessabit. Ego misera cui maior cura erat
de horto q' de sacramēto: cum in pascha cor
pus tpi sump̄fisse: t̄ extractū de ore fecisse
sicut eram edocta. q' oīeribus erat un reme
dium: mihi teste diabolo factū est in tortū
tum. Dec cesarius.

Boues in agro cognouerunt ch̄ristum sub
sacramento. Exemplum. xxxv.

Il villa quadā fures ec
clesiā in nocte infringētes: inf̄ ce
tera etiā sc̄imū: cū corp' tpi inde
tulerunt. Qui cū nibil in eo p'ter reliq'as t̄ pi
ridem cū sacerdō repiſſent: nibil de eius curātēs
eandē p'ridē sup sulcum agri ville p' tūm' po
nentes cōfuse recesserūt. Elane iīr cum ru
sticus cū aratro t̄ bobus in eodē agro araret
venissent q' animalia iuxta p'ridem stupens
do steterūt. Quos cum arato: stimularet vt
p'cederent: nūc recalitrādo: nūc exhoib'
rando iratus ait. Quis diabolus in bobus
istis est. Non em clare videre poterat: q' ans
te ortus diei arabat. Diligētius autē circūspī
ciens dep'hendit ante pedes boum p'ridet: t̄
lēmūm ecclie sue aīi illam; tunc cām rebel-

lios nō ignōit oībus in agro dimissis in
villam cucurrit: tam sacerdoti q' ceteris q' a
era sunt referens. Zanc oīo simul m. agrum
descēdentes cum cruce t̄ thuribulot ceteris
corp' oblicum repositauctunt.

Apes se erant eucharistie altare. Exem
plum. xxxvi.

Oliver quedā cū apes mul
tag nutrit: t̄ ille nō p'ficerēt: imo
passum morerent. Et cū h̄ hoc reme
diū cīrōqua q' queret dictū est ei q' si corp'

bficium inter illas locaret: mot luca illa cēsi
saret. Que ad eccliam ambulāo: t̄ se cōicāre
simulano: corp' dñi sumē statim a sacerdo
te recedēt extrarit: t̄ in vno alucolo illud los
cauit. Mira dei potētia. Mūculi creatorē su
um ognoscēt: o fauis suis dulcissimum ho
spiti luco dulcissimo capellā mire stractū fe
cerūt in q' altare ciusdc mafie erigēt: sacra
tissimū corp' sup illud posuerunt: t̄ bñdit
dñs opib' eoy. Processu vno tpi cū femina p
fata idē vasculū aquifiss: t̄ iā denī oratorius
p'speriss expauit. curēt q' ad sacerdotē obfessa
est ei oīa q' egerat: r̄viderat. Tūc ille allūpt se
cū parochianis suis ad vasculū venerūt. et
apes bñolātes t̄ laudē sui creatoris bōbūā
teo abierūt. capellule p'ctea: fēncistras tectū
cāpamile: ostiū: altare amirātes. corp' dñicū
cū honore t̄ glia ad ecclias tulerūt. Dec Le.
Eucharistia oīdit potentia suā in aqua.

Exemplum. xxxvii.

Empōze illo quidā ma
nifestari ceperat hereses albiēses.
quidā malig' vture diabolica suf
fulti qdā signa eiderūt q' bñdē hereses ro
borauerūt: q' sup aīq' ambulauerūt t̄ iā q' n̄
sunt submersi. Lēmēs bñ sacerdos qdā catbo
licus corp' tpi cū p'ide ad flumē vbi illi po
pulis suis onderūt t̄ oīsuri erāt vture des
portauit. Diriteq' i audiētia dim. Adiuro te
diabole p' cū q' manib' porto ne i bñ flumē
ad hui' p'pli subuersionē eretcas vture tu
as t̄ fantasias. Post hec vba illis hereticis su
per vndas flumis ambulātib' vt p'p' sacer
dos turbat' corp' dñi in flumē iactauit. Elba
ra tpi potētia. mor ei vt elemētū tetigit fa
cramētū fantasma cessit vītati. t̄ heretici sta
tim vt plumbū descēdētēs in pfundū sanc
tū submersi. P'xris vno cum sacerdō statū abīange
lis sublata ē. Eldeō sacerdos hec oīa de mi
raculo exultauit qdē: k' de iactura sacramen
ti doluit. Lotam vero noctem in lachrymus

Exempla de L

Exponit transfigurata manu pectorum cū sacra
mento repente super altare.
Eucharistia ostendit potentiam suam in
sua.

Exemplum. xcvii.

Lebamus sancte colib.
in colonia cū in quadā solēnitate
paschalē pōlū edicaret: hostia de
mano eius lupa occidit sup pavimentū la
terīus stratū. Et autē deus offideret se dñm
tenebrarū et maris: mox re possit lapidē res
tigat laterīus illi duritia cessit: ita ut circulus
et latere in illa apparet quēadmodū agili
tum molli cere impūlatur.

Exemplum. xlv.

Emportem quodā ecclesia
quedā eructa ē. Cūq; oia q̄ crema
ri poterit in canes fūlent reda
cta solā pindē cū corpe rpi illesam sup alta
re repererit. Qd̄ p miraculo magno sicut re
vera fuit plurib; referētes: glorificabāt eū q̄
sic honorificauit suū sc̄fī sacramētūm.

In discipulo de tempore.

Quidā vidit aliquos ingres: aliquos san
guinolentos: aliquos claros et splēdidos ad
sacramētūm rpi accedere. Hoc q̄re in discip
ulo de tpe. ser. xvi. R.

Quidam cognovit ppriam vtrōē sabbas
to pasche. et in die pasche q̄i cōdicare voluit
corpus rpi exiluit de ore ipius. Hoc q̄re de
tempore. ser. xlvii. D.

Item quidā post cōicationē ad tabernā
luerunt. et quō suffocati sunt a sanguine pro
prio. Hoc q̄re sermo. lxij. M.

Item q̄dam habuit magnā deuotionē ad
sacramētūm: et in agone nō audebat sumere
pptervomitū et pertuit eucharistia sibi ponit
sup pectus suū. Hoc q̄re ser. lxx. Q.

Meretrix q̄ iuit p lutū et adorauit eucharis
tiam: et ipsi de perte dicit ei. Ego ignoscō
tibi oia pēta tua. sermo. lxx. P.

Item mīlo q̄ orauit quinq; pater n̄ quō
per tridū visit in patibulo. ser. lxxx. G.

Excommunicatio.

Exēdicatū fulgur psumpsit. Exemplū. xl.

Guidam et cōscatus et coll

tum acclias bē dīgnis intravit
terfecit. Item quidā exēdicatus penitē
mōrtuus fuit: ante cuius absolūtionē corp
illuo migrū ut p̄ apparuit. post absolūtio

nem apparuit album ut nī.

Exēdicatū viridariū et nō p̄w
lit amplius fructu.

Exemplū. xli.

Cum dominā nobilis ma
ter ducis burgādie emissvirida

nī valde pulchriū a quodā sacer
dote. Cū essent arborea pulchrit terra bona
et pinguis nullū fructu gerebat. Cū autē q̄res
ret ab incolis q̄ poterit esse cū q̄ tpe quo vis
ridariū ip̄s erat fructu nō p̄duceret. dixer
unt ei q̄ cū sacerdotio dñcō dieb; celebriat
missam tpe fructuū: mōnēo relicta missa et
ecclēsia colligebant fructuū et dissipabāt claus
uras et arbores. Cum de hoc monūset sa
cerdos eos: si nōllent desistere exēdicauit vi
ridariū ne. decetero gereret fructuū: et extunc
fructuū nō gerebat. Tūc predicta ducissa fecit

viridarium absoluī p̄cipiente dicto sacer
dote ut fructu ferret decetero p̄suein, qd̄ et se
cit. Elī etiam h̄ Math. xi. q̄ dñs iēsus mas
ledicit fūlincē: et statim aruit: q̄ dñs iēsus
r̄p̄ dedit p̄tētē ligandi et soluēdi sacerdos
tibus: dicēs. Qd̄cūq̄ ligaueritīs lug terrā
erit ligatum et in celis.

In discipulo de tpe.

Comes q̄dam q̄ p̄tempit exēdicationem
quō abbas panē album exēdicationem in cōspe
ctu illius comitis: q̄ statim factus est niger
et muscidus. Hoc quere in discipulo de tem
pore. sermo. lxx. J.

Item papa Gregorio exēdicanit quendā cis
uem q̄ p̄tempit exēdicationē: et statim cicos
nie mīdos suos de domo illi trāstulerūt ad
aliā domū et post absolutionē redierūt. Hoc
quere in discipulo de tpe. ser. lxx. L.

Item q̄dam ep̄s exēdicanit passeres: quia
maculauerit eccliam sc̄fī Vincentij. et p̄cito
aliquis passer ibi portatur ad eccliam stati
mōntur. ser. lxx. L.

Item sacerdos concubinarius p̄tempit
suspensionē et exēdicationem. et p̄cito access
it ad celebrandum diabolus suffocauit eū
Hoc quere sermo. cn. D.

Exēficiatio.

Puella q̄dā iuit ad castū et diabolū in spe
cie hoī dissuasit ei. et postmodū dicit. diabo
lus suscit mihi. quere ser. cxii. K.

Exemplū.

Qui peccat in exēplis alioy. Exemplū. xlij.

Guidam ep̄scopus nomine
Leopoldus: solo quidem nomine
ep̄scopus: opere autē tyranus. Vicit

Exempla de S

cūn cōtrvantq̄m nōbū in se bñō pictas. vel
religio omnia: quodā tpe dicebat ei germanus su
nobilia. Dñe cōpē multū sc̄dālizatio nō lat
co malo cōpēlo vīo. atq̄ cōtēo tpe aliquā
do dñū tmebas: mōbū de eo euā. Cū il
le fīd̄ t. Frēduo erat viāmēr q̄bū vīnū exē
plo alteri peccauit. mortuū autē fr̄s abo et da
cti ad infernum. Cū iīḡ cēnt in tōmēt vīnū al
ten dicebat. Clet tibi: q̄ tuō cōpēlo puocatuō
ad peccādū menu hūc locū. Cū alf. Bone vi
cine si tibi sp̄lī placest sedes mea trade mībū
tuā et ego dabo tibi mēdā. Sic dico vobis fra
ter: q̄i vēnerim̄ ad infernos si videbūt vobis se
deo mea honorabilior q̄vēstra: ascendite cā
et ego recipiā vestrā. Redit ille. Cū ala cōsos
latiō bē est. Vicit Cesarius.

Exēplū bonū puocat malos ad penitenti
am.

Exemplū. xlii.

Catus dominicū quada
vice cū iret cū alijs religiosis sacer
dotib; ad disputādū p̄ hereticos et
dubitātē devia: q̄sierunt a quodā quē crede
bāt catholicū: s̄ reuera hereticū erat. Optime
iñq̄ et libēter nō solū viā oīndā: s̄ et etiā vos
illuc perducāt. Ducens ergo eos p̄ quoddam
nēmū fēgit eos int̄mī maliciose errare: p̄ spi
nas et vep̄s ducendo p̄ pedes eōū et eru
ra fuerunt sanguine enītata. Cū iīḡtē dei
patiētissime hoc ferens et in quodā iōtū dita
tē p̄tūpē oīn ad laudē dei et patientiā hōz
tatē dicens. Charissimi sperate in dñō q̄vī
ctoria nobis p̄ciat. iā cōspētā nīa p̄ sangui
nē purgant. Ille vōhereticū cēmēs mirabū
lē et letā eōz patiētā et vītē dei vībū bonis
exēplis bonis cōpūct̄ fraudis venena dete
rit. et heresim abiurauit. et vitam landabiles
postmodū duxit.

In discipulo de tempore.

Iattro cū iūvenis monachus seruit in
claustro et comedit panē et aquā i presentia
ipius latronis: quomō p̄pter bonū exēplis
illiū iūvenis latro iste bonus hō factus est
Hoc quere in disci. de tpe ser. li. J.

Capitulum de S.
Festa.

Quidā induit fēnū in die do
minico.

Exemplū. i.

Guidaz ductus ad penas
inferni intuendas: ibi vidit plau
strum fēno queratū et dictū est ei.

ops p̄ tantū fēnum in dēso mōcombarū;
eo q̄ dominico dē dūtē illud: fēnū illū
effic p̄hibitū a fēcētō. Ille autē reda
ctus postea ad penitētā confessus cīt p̄tā.
et factus est vir bonū vite.

Quidam in sabbato hora vēspērā offi
ciit a labōribus.

Exemplū. ii.

Nibēutōnī partib; mi
lio quidā ad deponēdā herbā

de p̄ato cōdūterat falcatores. Ne
lio ergo falcantib; vbi tempus vēspērīnū

aduenit: p̄tūllā in circuitu p̄lūfātūr ad
vēspēras. et motū vnuā ad socios falcatores

inquit. Defūt amū ab opere q̄iām vēspēre
compulsanf. sed cum illi nōllent: immo mā
gis vērbis confunderent ammonētem. ipse

mot opere derelicto ad vēspēras iuit. Tertio

autē die ad opus imperfectū cum cētē res

dūtē: vīdēnō q̄ antecedētib; alio: se fal
care posterius oīp̄teret: et p̄optēr hoc ab oī

bus cīt derisus. Patiētē vero ferēs nūs oī
um et cāchinnos vbi manus ad falcē posuit

ante se pendētē in fūrcēlō grāmūs dīag
mā mure pulchritudinē fīe latitudinē au
ream mot iūuenit. Curuatis ergo gēmib; des
um bñdint. Quo clamātē cōcurrit socii
concurrit et p̄atiētē dominī. vīdēt dūtē mī
raculū. scripturā mīlēo litterāt̄ in num
mō voce patēna legēns: hoc vt interpretat
potūm̄ cōtīnebat. Mōnūs dei mīlēo cōpē
git et in dūtē me redēgit pauperi: qui nō fē
git diēm sc̄lētē cēlebēm. Vanc de agnā cīt
go a paupere emīt. et postea multis ad rei ge
ste p̄bationē ostēdit.

Quidam in die festo induit: triticum.

Exemplū. iii.

Guidam rusticus dūxit tri
ticū de campo in quodā die festo

in bētē. et gēmīsōe dūtē iō
nis totū bētē cum triticō consumpt̄.

Itē oīlūd mīraculū scribit gregoriū. Ebū
ronēs. Cū q̄dā rusticū i die festivo ararevel
let: p̄tūp̄tractis digitis manubū secūs

cū qua vīmerē mīdāre volebat eins dētre
adhebit. Et post duos annos in ecclēsia san
cti Juliani ad eius p̄ces est sanatus.

Rustica que corit panem in die festo.

Exemplū. iii.

Guidam rusticā cotit pa
nes in die festo et totū panis san
guinolentus est effēct̄: in signū

Eempla de

diffidit: quod festum celebēt infregit.

In discipulo de tempore.
Epope moyli quidā in die sabbati colle-
git ligna. et ex iusta dei lapidat⁹ est. Hoc que-
re in Discipulo de tpe sermonis chil⁹ ſ.

3. Tē deo fūtores quōp vñ^o celebrauit fes
stat latrā habuit: et alī nō celebrauit: t sem
per i penitentia sunt. Quere sc̄m̄de. crvij. D.
fides.

Sacerdos catholicus ad probandum fidem ab
igne noua est Iesu. Exemplum. v.

Rat quidam deuotus sa-
cerdos q̄ quedā doctorē manicheo-
rū inuenit seducētēm populi sīm
phēem sī q: erat versatus nimis t-
cōcludere cū ūbis nō poterat: oībus audiēti-
bus dicit. Accendite ignem lignorū in medio
platce et ambo intremus in flāmā. et si quis
nostrū nō fuerit cōdustus huius fides vera
esse credaf. Oīd cū dirisset: ille deuot⁹ sacer-
dos valde placuit pplo: et cōtinue ignis ac-

Vere si archa virtute fidei mutus factus est.
Exemplum. vii.

Eldam fidelis deuotus li-
q cet ideota cui? fidē quidā heresiars
cha astur? valde irritare conabat:
sed fidelis dedit se ad orationē: t oculis in ce-
lum erectis dirit ad beresiarchā coram oīb?
P̄cipio tibi in virtute fidei r̄piāne ne p̄tra-
eam aliquid exprimās vel blasphemēas. Qui
mor mutus corā oīb? effect⁹ est. Unde r̄piā-
ni sunt multū letificati: heretici vero cōfusi.

**Simplex episcop' viat hereticum t p̄m
valde magnum.** *Eremoplū. viii-*

Eccliam cōtra illū cōmotus petijt audiētiā. Quē cū alij r̄piam valde simplicē cognosceret. Exemp. viii.

*Ad confirmationem fidei catholice mons
motus est de loco suo.* *Epistola ad Corinthus vi.*

Incētius in speculo bistro

Vtrials scribit: q anno dñi. AB. ccxxv.
Caliph⁹ rex terrarum conat⁹ extir-
pare xpianos de regno suo: q xpiani martyris
habitat inter paganos et unus de consili-
ario suis consuluit regis ut eos vinceret ex euā
gelio. Nam tps de xpianos locutus est. Si
quis xpian⁹ nō hesitauerit et distent monti-

Exemplar

ampius corradicere: sed consentio iam fide
illuminatus.

*Ihereticus substituo ab obsecro stulto comis-
bustuo est.* *Eréplum ar.*

Rat quidā hereticus astu
tuo valde q̄ timēs inquiri t̄ cōburi
finit se arreptū a demone, t̄ sic li-
gatu ad quandā ecclām deduct⁹ est: t̄ repu-
tabat q̄n̄ eis et obſeffus. Et erat ibi q̄dam cl-
ericu veraciter obſeffus t̄ ligat⁹: q̄ subsequē-
ti nocte diuino nutu absolut⁹ est a vinculis
t̄ aggregatis matted⁹ t̄ stramina ac ſcanna e-
clēlie ſup ligatū hereticū cumulauit. Edu-
aut furtā eredit̄ ille heretic⁹ dissimulauit
quousq; clericu ignē de lāpade ſumens e-
burere cu nulū cepit: t̄ tunc hereticus ercla-
mant̄. Ad cui⁹ vocē erp̄ t̄efacti custodes cu
ignē extingueſt niterent̄: cleric⁹ excepit gl-
dio quē caſu iuxta lectū inuenit: oēs viole-
ter abegit: t̄ hereticū cōbussit. Nec moia. d-
uiño ex aucto iudicio cleric⁹ idem a demone
beratus est: t̄ plene ſospes apparuit.

Episcopus hereticorum simulauit se illuminare cecum et curare. **Exemplum. x.**

Egidius episcop⁹ arriau

rum noīe Cerula. vidēs q̄ cōfū-
batur rōnib⁹ t̄ disputatiōib⁹ cat-
licoꝝ: dedit cūdā de secta sua q̄nqua gita
reos sub cōpacto q̄ se eccūs fingeret t̄ ab-
fuisse illuminatū. Ēn aūt trāstret dict⁹ Cer-
cum erere iū vandalor⁹ t̄ ep̄is catholicis
ptiuio: clamauit dictus homo. Audi me
rissime cerula t̄ respice cecitatē meā t̄ er-
rari v̄tū tuā. q̄ reddis eccl̄is visum. sur-
auditū: leprosoꝝ mundas: mortuos resu-
taꝝ. Ēn cerula trabēs cū ad ptē: tangēs
oculos ait. Sim fidēaītāz qua recte credim⁹
in dñi aperiant̄ oculi tui t̄ videoꝝ. Quo
cto oculi dicti miseri hoſo inflati ceperun-
tant⁹ dolor cū amputuit: v̄vīt posset digi-
tis reprimere: q̄ oculi ei⁹ c̄t̄ puerāt p̄ dol.
Qui eiulio oībus dolī detent. t̄ clamal-
pronunciō aureos dices. Ecce aurī tuūt
de mīhi visum. Ēn hō v̄sus bono p̄filio
mīmo t̄ eiulano p̄iecit se ad pedes c̄pōw
tholicoꝝ abnegans pfidias amanoꝝ. Ēn
brō Eugēmo ep̄o crucē sup̄ oculos ei⁹ po-
te: sanitatē tv̄sum recepit. Qd̄ vidēs id
riua rex vandalor⁹ notāsq̄ sectā suā pfu-
t̄ fides catholicā exaltari: sc̄tōs dei diue-
supplicia fecit cruciari. Quo faeto sol ob-
racuo cit t̄ dikt⁹ Bononi⁹ a diabolo ampe-

proprio dentibus se laceravit: et indignum
tam hoc digno cruciatu finuit.

Veretius de monaco extractum de igne.

Exemplum. n.

Cit qui p[ro]pa[re] bereticus in
provincia brabantie q[uod] debet e[st] ad ignem
buri. Q[uod] autem p[ro]iectus e[st] ad ignem
clamavit. Adiuuate me. Et statim demones
extraierunt eum de igne. Qui cu[m] denuo fuisse
p[ro]iectus et fuisse ip[s]e liberatus iam catholicus
disputabat de fide. Supuenies autem unus p[ro]
dicator dicit ep[iscop]o. Faciat huc portari corpor[em]
xpi. Q[uod] cu[m] factum fuisse bereticus ad ignem pro
iectus sicut prius clamavit. Adiuuate me. Et
demones r[es]iderunt. Non possumus: q[uia] maiorum
nobis superuenient.

Demonce traperūt ossa heretici de igne
Exemplum xii.

¶ episcopatu brixensi qui
dā erat q̄ p̄tēdebat de sc̄itare tis-
tam abstinētiā q̄ q̄si videbatur ies-
hānes baptista. Oēs q̄si de tota p̄uidia curs-

rebat ad eum: et bim reputabat se ille quod eum posset videre vel tagere vel loqui cum eo. Cetera ceteris debat eum scire: et tamen erat hereticus magnus et pernitus hunc. Et obituus et sepultus est honorificatus. Post aliquod tempore inquisitor heretice prauitatis diligenter inquisivus inuenit per testes fidèles quod fuerat hereticus: sententia uit de p̄filio christi beatitudinis et alioz prudētū quod ossa eius comburētur. Projecta fuerunt ossa in igne pīne populo. et statim demones eleuauerunt ossa ab igne et tenebant ossa suspensa in aere: non tamen videbāt demones. Populares ceperunt clamare. Unde ouatur episcopo cum istis fratribus quod voledunt combure sanctum dei et iniuria. Ecce quod deus noster non vult. Tunc episcopus timuit. Sed autem confortauerunt eum dicentes. Domine non sumus hic pro defensione fidei: preparati vos ad missam: quia deus ostendet aliquid miraculum nobis: ne fides sua perire reficiatur. Dixit autem episcopus missam. Vale sancta parvula. Et quoniam clamauerunt dicentes. O Guido de lacha nos defendimus te quod dico potius: sed modo non possumus plus: quia adest viuis qui maior est nobis. s. christus. Et ossibus cadentibus in igne combusta sunt. et glorificata est fides per corpus christi.

Duo filii, promiserunt patri suo plura suffragia pro salute anime. Exemplum suis

Eempla de

S

Uidet dimes in articulo
mortis treo filios suos ad se voca-
uit et lemons dicit. Nescie filii cha-
ristime multas possessiones eovos
relinquo quia omnia orvauit: sed debuimus pau-
peribus erogare: et lo forstallia ad purgatori-
um idem. dicit. Quod datur? eo p. a. i. mea. At ille
plurimam celebrantem mullam et largas etc
miserias se facturam puniterbat. Quid secundum?
puniterbat. Dux duos pater laudavit. Et b.
dicto nunc tertius. Quicquid autem a minore quod
de eo deberet sperare. At ille. Pater necrum
demans punito. p. te daturum. Et maledicere
fili p. suus filii ait. Domini virio p. bona tua
p. salute tua distribue nec committas mibi
nec alios fratribus meis. possessiones ei rerum tua-
rum facit quod te inuadim: cum tu amore non te
inuare nolles: velitatem cum sua vniuersalibus no-
stris plus quam te diliget: et de te amplius parum cu-
rat: nec sollicitus erit. Vnde osculando fratribus p.
serebat venientia auditam: et diuinitas suorum pau-
peribus erogabat p. salute propria.

Filius raro subueniunt parentib. Exem. viii.

Blessus quidam cuius duce

retur ab domino cuiusdam ciuius qui
edificabat in altu domum magnas
et sumptuosam: nunc oblessus. Que-
rentibus cur nissit: fidit. Ille edificat qua-
si sp. viuere debeat: et ego scio p. mala morte
monet an nocte: quod interficiet. Vnde eo dices
te nunc secundario. et tamen ab eo queritur cur nissit
nisi. Quia iste monet et relinquet diuinitas
suas quas cum labore acquisivit alienis. Lui cum
diceret p. hinc heredes quibus deberetur diuini-
tate. Redit. O. sui heredes erunt sibi satis is-
fideles qui alium carent: qui eis non p. aliquod bos-
num fecisset: qui iste monet et accipiet heredes
pecuniam: et obliuiscit aliam suam. Et hoc dicto
nunc tertio. Et cum iterum eam nunc quereret: in-
dit. Fideco de iusto dei iudicio: quod fiet isti di-
uiti sicut ipse fecit: quod qui p. ipsi monobat:
promisit p. p. suo solutum debita sua q. p.
post le reliquit: et insuper dare largas elemosys
nas: et sibi comparare micas missas: si mortuo
patre modicus vel nihil fecit: sic infusus est.

Puer dicit ad patrem suum. Vnde tractabo
in senio sicut tu tu tractas p. me tuum. Ex. xv.

Ubi quidam dimes et po-
tens ias senesceret: mortua aurore
sua filio suo quem multum dilige-

bat tradidit uxor. Qui ait p. p. suo. Pater
comitte mihi oia bona tua: ut sic uirao sine
labore. Quo annuente felix ei lectu in camera
pulchra. Et cum uro inueniebam non posset eum
pari. p. p. tuum de nocte: possea ex rogatu
uiron locabar cum sub quodam gradu. Qui sus-
tinet paupertatem et frigus in hyeme clamabat
ad filium ut daret ei vestem. Tandem filius emit quod
tuoi. Uirao: et dedit prius duas et sibi duas sua-
uit. Vnde videt filius p. uulpi accepito illas du-
as uinas abscondit in muro. Et dum dux queritur
in domo: et non inueniret: dicit p. uulpi. Scio ubi
sunt. Lui p. t. Cur abscondisti. Qui refudit. Ad
hoc suabas respopire te in senectute tua sicut
tu p. es tuus. Et ait p. t. Non amplius facio. Lui
filius. Certe non tam aut minus. Quo audito di-
git intra se. In caput meum istud redudabit. in
senio idem faciet mibi: et exemplo meo inducit statu-
tim bonum pellicium misit p. p. p. uulpi filium: et
reasupnit eum in domum suam: et exhibuit ei oem
honorabile et reverentia: et cum amplius multum
p. tractauit: ut in hoc exemplo parum dis-
ceret quod ipsum in senio suo tractare deberet
Vnde Guillermus Ingdenensis.

Due filie que repulerunt patrem in senio
a se. Exemplum. xvi.

Uidam habuit duas filii
eo quibus dedit oia bona sua et tra-
didit eas marit. et post p. depau-
perat est: tunc filii et mariti nolue-
runt amplius p. rem secum retinere. Una caru-
dit. Et alia filia dicit. Comedas uno die vel duab. mecum: et tunc res-
reas ad sororiam meam. Tandem doct. p. quendam
vicinum suum quod fuit vir p. uidebas ut archam puls-
ebam et ornata ab extra repletum cum lapidibus
abintra: et faceret ea portare post se ad ecclae-
siam dominica die quoniam p. pl. eocuniret ad missas
quod fecit. Quod videntes sorores. s. filie ei. et
generi amplius contendebat ad inuicem: unde pre-
alio volens cum seruare. Qui cautione recepta
ab uno dedit ei archam: tres claves sibi reti-
nuit. et post mortem generi aperiens archam nisi i-
venit lapides: et sic infusus est.

Pater quidam posuit malleum in cistam et de-
dit claves pueros. Exemplum. xvii.

Uidam prediuiles habu-

it pueros quos nuptui tradidit dis-
tauit eos diuinitas suis. Tandem ille
depauprat est et non curat a pueris.
Ille autem conuocans pueros suos singulam tra-
des claves p. scrinio i. q. posuit malleum quod

Eempla de

B

ad quod dum accederet demus eum fratiter saluta-
uit: cum tibi mulier nunc frater didicis. Inter ce-
teram p. dictus magister fratres interrogavit demos-
nem. quod affligit fratrem mulierem: et quod delectaria
in ea morari. Cui demus. Ad hunc cogot a creato-
re meo: et id alibi esse non possum. Ad quem iordanus?
Dic mihi ubi velles eum si optio tibi dare. Ad quem demus. Cum tamen si clerici et doctori
ecclesi nolle te tamquam interrogasse. et adies
sit. Dic mihi ubi velles ibi eum si optio da-
re. ad quem iordanus? Nusquam enim est vellet p. i. celo.
Et demus. Sic vellet et ego. Ad quem iordanus? Et
quod matris velles ibi eum. Demus. p. p. ea ut res
spicerem illa clara faciem creatrice inci. Quod cuius
iordanus audiret: quod enim se rapere coenit. Ne
tandem ad se reuersus interrogavit cum dicit. Dic
mibi quod velles inde sustinere p. posses crea-
torum tuu faciem videre. Demus respondit. O domine p.
non quod oes demones sustinuerunt a die que eis
eti fuerunt de celo et etiam quod sustinuerunt et in
die iudicij vellet sustinere ut possent videre se
mej claritate dei sicuti eum. Ad quem iordanus.
Credo teum enim est de nobilioribus demus. Qui
demus respondit. Unde fui de scriptis quod spissum
an faciem dei. Ad quem iordanus? Dic quod nudi aliis
quod de claritate vult dei: et quod p. facies in
celo vidisti. Ad quem demus. Non sufficiunt tibi
de aliis dicere: cum etiam angelis quod sp. ei clar-
itate intuerint si eent in terra et vellet aliis de
ei claritate dicere non sufficeret: dicit tibi in
aliqua similitudinem et quod p. pendere potes p. cla-
ra sit facies dei: et dicit. Attende si oes flores p.
tentis et futuri oim arborum et oim graminum vi-
riditas: et ois color oim lapidum preciosorum et me-
talium et splendoris solis et lune et stellarum: et ois
claritas oim luminum quod ab initio unum splens
duerunt in terra lucerent: ois illa claritas respon-
suum diuine claritatibus non eent alius nisi tenebro-
sa non respectu clarissimi solis. Tunc iordanus?
O quanto miser est homo quod hoc omittit: et sibi tale ma-
gnus et ineffabile gaudium non acquirit.

De claritate visionis dei. Exemplum. viii.

Rant domo monachis qui

colloquuntur de vita eterna: et mutuo
consenserunt quod quod p. mortuorum est sta-
tu suo socio suo stimaret: mortuo igitur uno al-
tero dolente appuit mortuus clarior sole socio
suo et benignus cum salutauit: cumque devita etiam
quereret: refudit istud. Nec audiendum: videtur quod
oculis non vidit nec auris audiuist: nec in cor-
bois ascedit quod prepauit de diligenter se. Exem-
plum de B. Gaudia celi. Diabolus

libens suslimeret oes penas oim demonum ut
claritate dei adhuc semel vide posset. ex. i.

Agister iordanus frater
ordines p. dictorum quodam die dum transi-
ret ad quondam villam ad p. dicandum ro-
gat est a populo ut visitaret quondam obcessas;

Gaudia celi sunt innumerabilia. Ex. ix.

CC

Ejemplos

Gl̄di demō interrogat⁹
q̄ magnū gaudū eēt i celoū ūdit.
Si numerare poteris ab adamō in
radīo sol. ūudit ū possit. Sic et tu illa gan-
dia nec alijs deim numerare pōt.
Gaudia eēt sunt ineffabilia de vultu dei.
Exemplum. iij.

Blessus quidā interrogatus de gaudio qđ bñt sc̄ti in celo.
ridit si totū celū eēt p̄gamenū: t̄to
bū mare incautū: t̄ oēs stelle magistri parisi
enfes: t̄ oīa stramina pēne: certe bi oēs mas
gisti parisiens: t̄ ceteri nec scribere manibus
nec linguis eloqui possent minimū gaudiū
qđ bñt sancti in celo de vulnu dei.

Benedic virginum in celo. *Exemplū. v.*

Rat tres moniales i' viuo
claustro soci' spu'ales: t er ill' crat
due vngnes t rna vidua. De autes
singule strudebat se deuotao bte vngini erbi:
bere. moeras ho vna vngine t iā vidua in ex:
erencia accep' tentia soro: sunstea rotabatur

Bremis agerentur ita: iugiles reges et vi-
dūa ut post mortem rediret de pme so:ouis et
de suo p'mio certificaret eadē: qđ p'mittēs si
fuerit de b'f'placito dī: terpirauit. Dic at. ut
ista aī altrare in oīoē p'cib'ete appuit socia
vidua ineffimabili splendor'e fulgēs nimis et
dilectis. Eleni q: ad redditō obligasti me. eccevi
de modicā pte p'mij mei: si b'f'dicta sit dies i
q: s'us nata. Illa q'ho p'f'orata et resumpto spū
q'st'uit d' statu p'oris s'ororis defunctor. Lui il
la d'nis. q'ho p'f'orata et resumpto spū

Elirgo qđā vidit ibm̄ duodēnē. **E**xē. viii.
Egitur qđ quedā virgo re
ligiosa rogabat dñs p integrū ans
nōrē dignaret̄ sibi manifestare sto
tū p̄f̄o sui sp̄ualis qđā in religionē durera
quē in dñō tenere diligebat ut digni ē. **S**o
post annū dicit. Quid est qđ peto. petā. s. ut
videā xp̄m duodēnē: t post b̄ bñ petā ut fuit
in etate. **E**xē. annoz. Et post annū ipsa sola
orāte vidit qđ ab altari p̄cedebat ei⁹ p̄ sp̄ua
lis fulgēs sic sol: t cū magno gaudio locuta
est cō. t ecce duo ángeli portabāt archā put
berimā bñtē tria ostiola. Et dicit ei p̄. vis
filia videre filiū dei iacētē i curio. Ait sic. Et
aperuit archē vnu ostiū: t int̄ iacebat puer
decote mirabili p̄dit⁹ i mīso eo tāto repleta ē
gaudio ut de gaudio p̄tentio nō curaret. Et
dicit ei p̄. Grat. el. vis videre xp̄ui. m. anno
iū. Et aperuit olio ostiū: t vidit ch̄uſū duo

3

Irgo quedam fuit babitu
dē seculario: si visa religiosa val-
de t sp̄sliter ieiunio t obsecratio-
nib⁹ sp̄ vacabat mēte sepissime excedēo ita-
ut celi secreta t celi regē cū celi ciuib⁹ frequē-
ter videret: in qđā igr̄ solēnitate epiphanie:
cū interesset matutinio r̄pm infantē pāmo-
inuolutū t in p̄sepio pōstrū vidit. t circa il-
lum thronū aureū ad filitudinē iridis .erat
q̄ evrtraq; p̄te multitudo angelōꝝ manib⁹
extēns cū adorantū. t oculoꝝ suοꝝ acies in-
illud indeclinabilis figentū. Nec mirū. ipse
enī est speciosus p̄ filioꝝ boim in quem teste
ap̄lo desiderat angelī p̄spicere. Cū vēnū fuīs-
set ad illū locū: p̄ma vōt audita ē. Dic ē fili⁹
me⁹ dilect⁹ in q̄ imbi bñ cōplacui: ipm audi-
re. Erat cū ibi fili⁹ dei t bois tanti decouo et
ret tāti dulcōis vt erpmere mibi nō suffici-
at. Neq̄ sita etiā a me q̄ leo eēnt effigieꝝ āge-
oꝝ: m̄ndit. Staturaō bñt bñanas. facieꝝ vir-
ginib⁹ filico: genasod instar rosarī rubentes
t in reliq; mēbris nūe candidiores.

Icitur q̄ erat quedā virgo
nobilis etate. niij. annoꝝ bīc Ma-
ne valde deuota. H̄ p̄tinue rogabat
virginē gl̄iosam. vii. annis ut offidere digna-
retur sibi filiū suū. Que cū in die nativitatis
sibi cā deuotionis sola intrasset capellas; ap-
paruit ei ḥgo pulcherrima tenēs filium pul-
chorem. Nec allocuta est virginē: dicēs t̄c.
ilia q̄re ante. L. Erempli. iiiij.

Egitur quod quedam virgo religiosa rogabat dominum per integrum annum dignare se sibi manifestare sanctus eius spousus quem in religionem duxerat in domino tenere diligebat ut dignus esset. Sed annum dicit. Quid est quod peto. petrus. scilicet ut de sancto spiritu duodecim annis: et post hunc annum petrus ut fuit in etate. xxx. anno. Et post annum ipsa sola vidit quod ab altari procedebat eius per spousam fulgore sicut sol: et cum magno gaudio locutus est ei. ecce duo angeli portabant archangelum pulcherrimum habente tria ostiola. Et dixit ei pater. visu tua videre filium dei iacente cum ipso. Ait sic. Et aperuit archangelus unum ostium: et intulit iacebat puer cotte mirabiliter perfidus: et viso eo tanto repleta erat gaudio ut de gaudio penetrante non curaret. Et dicit ei pater. Tunc ecce visu videre spiritum tuum. anno. Et aperuit aliud ostium: et vidit chrysostomum duo

Exemplarē

**Genn̄: e tanto gāudio p̄fusa ē q̄ totū p̄tens
tū mil sibi videret. p̄ optere inq̄veni ad te
q̄ tricēlmo die venies ad me. Et factū ē.
Uirgine quō in celo coronant. L̄t̄p. is.**

Quidas abbas orauit domi
nū ut sibi ostendere dignaret qualiter
virgines in celo coronarentur. et quomo-
do obvoluti peccati quis iustificarentur. Et ece-
re quodā die post in oratione facta est in ecclesie
in qua vidit se esse in prato pulcherrimo in
quo conspergit oratorium. Ad quod cum procede-
ret vidit ante ostium oratorium arbores cuius ra-
mi et folia tanquam stelle clarissime rutilabant
et sub arboore vidit fontem clarissimam tanquam
stallum. Et intrans predictus oratorium stabat
et ecce virgo maria accipiens hoīē de arbore
stabat ante fontem sicut fecit erimilia delicatissi-
ma. Et ecce iesus cum multitudine angelorum in-
trauit cum iubilo: ducens secum tuum virgines: tunc
cauit ser ad dexteram altaris: et ser ad sinistram
accipiensque de fonte qui stabat sub arboore
cyphum pulcherrimum a quo potauit illas que sta-
bat ad sinistras. et accipiens coronas ser a mis-
tre coronauit alias ser ad dexteram. Et de
facto cum angelico canticu duxit illas ad celum.
Sed cum de hoc abbas plurimum miraretur: ac-
dens angelus et posuit ei dicens. Virgines que
vidisti coronari aureolam acceperunt. alie vero
per affectum se maculauerunt et de hoc per-
tuerunt per dominum plene sunt iustificate a patre
et sanate ut nihil solidum remansit in eis. si
tamē aureolas perire non meruerunt: in be-
gratijs deum laudauerunt.

**Premissio essentiale in celo p uno Ave m
ta.** **Ereplum. x.**

Clethra montalis in m.

te ad septes integros dies agonib.
bat in marimis infirmitatib^z q.

post mortē appuit subprōvisio sue: dicēas
Fōe saluatoris. Etiā cōfitebat se adhuc libe-
ri posset et h̄ic vitā velle passionari tan-
tum firmitatib⁹ p̄stiniis p̄ alios. viij. dies ut v-
Ave maria valeret dicere et eius meritū
de cōsequi: is nō posset eidem cum deuotis
debita intendere: saltē confessa et mundi-
cēs a criminalib⁹ petīs: Et si abulādo dice-

De cruce signato.

Um quidam princeps
e
ce signatus qui erat magnus
cū qdā fideli suo milite more tr
Fretasset; t capr^o incarcerat^o a paganis; q

nocte nūciamit eis carcerariūs q̄ in crastino
dñs q̄ tenebat eos decollari iubet. Statim
miles remunerationē totū scrutij sui ad dñm
suo perq̄uerit prius cū p̄mitteret decollati: qđ
thi ille p̄cessit. summo mane ē tract⁹ de car-
cerē t̄ p̄m⁹ decollat⁹ statim suo dñm glificat⁹
i carcere appuit: ducēs illi qđ cādē glām mot
decollat⁹ bret. t̄ ipē de aduētagio qđ iās bas-
bebat qđ thi fuit p̄ui trp̄o: q̄ mag gaudet⁹
qđ si prius totius mōdi dñs fuisset.

Gentilis quidā vidit xp̄m regē in th̄rone
cum sanctis suis. Exemplū.ii.

Em nobilioe quidā adhuc

c
gētiſ ſc̄bie acutissima laboꝝaret ma-
teria ad cereb̄ū aſcēdēre in fūram
raptus: t domiētib⁹ oib⁹ q̄ circa illū erāt au-
fugit nudus: t trib⁹ dieb⁹ t totidē noctib⁹ p-
beremū vaſtissimū oberrauit. tertia aut̄ ho-
cte digeſta maſia ad ſe rediit cōpos mēc q̄ i-
tenebris erat boīrē ſolitudinē. qđ facer̄: q̄
ſe v̄teret neſciebat. Et ecce p̄ iſtās modicuſ
diſcuſſis tenebriſ vidit i móte cacumie ingeſ-
lumē. Reptio ḡ manib⁹ t pedib⁹ aſcēdit in
móte: t ecce ſup oēs ſol fulgoſē regē admira-
biſevidit i th̄ono aureo refidētē: t ad eū de-
terā reginā i cōpabili decore fulgētē. vidit q̄
mitti ſeniores t iuniores i th̄oma aureis af-
fidētes miſtroſ ex oī pte vultib⁹ fidereis rut-
lites. Vnde veridit gētiſ ſup id qđ credi p̄t ob-
ſtupuit. Vnde hora vñ miſtroꝝ a rege miſſus
cūreſtib⁹ nudū i duit: t ad regē duxit. Eui re-
tibil i reb⁹ b̄ ūanis filie qđ vidishi. Et ille. ni-
bil inq̄t dñe. Et ret ad eū. ego ſu inq̄t epiano-
rō de: ret t dñs ſepiſn. tu át rediſ ad pp̄ſ
tuū t pōres i gēte vngarica q̄ mirra eſt gētiſ

2.2 *THE DYES PREPARED FROM THE TAL'BIK'AT TAL'FO*

me a q̄b̄ erudieris normā fidei t̄piane suscipiēs. Docāt ut audiri gēnīl timuit b̄tōz s̄c̄m̄a f̄st̄ra. Et mor ad eū utr. irosſibl.

ē iqt talē te manē nobiscū. Si si fidē xpianos
suscepist pcepta: societate ista iocūdissimā
pfrueris. Hoc dōcō milcs sedēs i cō albo sus-
pit illū: t̄ i ererit ū tartarorū pplo mirāte re-
durit. fuitq̄ apō eū trib⁹ dieb⁹: t p⁹ repē-
disputit. Nobil⁹ ārt ut iuss⁹ erat q̄fuit p̄sby-
ros t iuēit: t crudit⁹ ad fidē cū ml̄c muliti-
tartarorū sacrī baptismā recipie. vestes a-

q̄o ut dirim⁹ nud⁹ accepat p̄cipui colosie
rāt atq; mollicici. op⁹ h̄o earū plumbariū n
acu fcm̄ adūtere poterat: nec tectinō ſu
oē artificiū bois diuina virtute contextum
Maria trāstulit alij ſcholans i celis. Et. c
ff. n

Exempla de B

Rat quedam inclusa q no
ete qdā rimā celi sue spēdōrē im
muti cernēt & dīc esse credēa tem
te pp̄f horas nō dīcō sūrēx̄: fēnēstrā
q̄ dīlō cēnētū agit̄. Et ecce iūt̄ caput se
polchēi cūmīdā fidēlāris nūp̄ fēpūlī mīrī
decoz̄ fēmūlī stāre p̄spērē. Olīa. n. cōp̄gō
et cēdē cēnētāt̄ hūc: fēbāt̄ tōlōba mīcā
fēp̄ mīmālī: quā illā rāpēo mīst̄ i finū sūt̄.
hūdūlō iūt̄ q̄ nā cēt̄ cō rēvēt̄ia q̄st̄uit̄. Cui
illā. Ego lūs mī r̄p̄. & alām sc̄holāris hūt̄ q̄
de martȳ ētōllērēcē: q̄ sc̄holāres q̄ frēquē
ter addīscūr̄ vēt̄ martȳeo sūnt̄. q̄ si postea
arteo q̄ didīcēt̄ in dei seruūt̄ etēcēt̄
magnā mērcēdē p̄sequēt̄. Doc amold̄ in
narratōr̄io suo. Quidā vīdit̄ glōificati
quēm pedūt̄ suōt̄. Exemplum. xiij.

Egister quidam parisiēn

lo iſfirmat̄ cū de glōificatō corpōz
cōgitare et bēlētā i corde suo dice
ret. Quō potēt̄ cēt̄ corpōta istā putrida lu
cētē possūt̄ i futūro sēt̄ solad pedēs suos q̄s
de opūmēt̄ erēt̄erat̄ respērit̄: & ecce tāt̄ splē
dōt̄ de ip̄o etēt̄ ut oculi eī reueberat̄ eos
stēueni neq̄r̄et̄. Mōr̄ p̄ reuēr̄us ad se ḡr̄as es
git̄ r̄p̄. cuīt̄ dēt̄e aūt̄ mōr̄erat̄ ad fidēm re
fūrēctōm̄ adduct̄ eēt̄. Semīa qdā ou
diuit dulcissimū cāt̄u auicule. Ex̄p̄. xiiij.

Eminia nobilis et Deuota

cū gāudio mēt̄io retulit̄ confesso: i
suo q̄ nocte et die sp. vii. bonis q̄ ca
nonice nūcupant̄ aūis mīt̄e pulchritudinē et
deco:is cāt̄ in dulcissimis & ineffabilib̄ vocis
bus ānōs plīmō p̄solaref. el̄squit enī multo
r̄p̄ i lecto iacēs. cūq̄ p̄fēsso: q̄st̄uit ab ea cui
iūs aūis voce illā voluerō videret̄ h̄r̄. r̄fēdit̄
Mihil i frenis ē qd̄ illīt̄ voci possit compari
neē solis aurib̄ delecto: in illis: verūt̄ia in
ten̄ trāffundif modulamē istīt̄ aūis: & ex eo
spōs mē ad delitias etēmaleo desiderāt̄ius
delectatur & excitatur.

Quidam audiuīt̄ gāudia celi et etiam to
menta inferni. Exemplum. xv.

Egitur i quodā libello de

i initio ordīs cisterciēn. q̄ cū qdā mo
nach̄ cisterciēn. tēptaref d̄ entū or
dimō pp̄f eīt̄ aspītate: appuerūt̄ eī pater et
mīc̄ eīt̄ iā defūcti dissuadēt̄es sibi entū. Qui
bus cū nollet̄ aq̄escere: dicēs q̄ nō poterat̄
potare tāt̄a penam. Dīxit eīt̄. Et quō vis
potare pēas inferni. ille. q̄ ē grām̄or̄ inferno
pēa hūt̄ oīdīg. Et mīc̄ eīt̄. vis expīri aliqd̄ de

pēio ifēmī. Et ille. sīc. Et ecce sēn̄ potocuū
terrīd̄lō adeo q̄p̄isūs ēt̄ eīt̄ q̄ celā fēderet̄ & ca
put ev̄ r̄dērēt̄: & cū q̄s defīceret̄ cessauit̄ fō
nūt̄. Et mīc̄ p̄fōrtās tū dīxit̄. vis aliqd̄ de gau
duo celi expīt̄. Et ille. sīc. Et ecce cāt̄ qdām
dulcissim̄ & supabūdāo oēm dulcedinē mus
fēcōp̄. Tūc mīc̄ ait̄ eī. si vis ad gāudia pādīs p
uēre & euadere tōmēta ifēmī p̄scērēo i or
die: t̄ sē feēt̄. Nō ē aut̄ iēcēdīb̄e q̄ sit̄ vīlūt̄
& gēmīt̄ coip̄alī futur̄i ifēmī: sīc cāt̄ i celō
In discipulo de tempōte.

Gāudia celi sīt̄ magna: qd̄ oīndīf i diabō
lo q̄ dīxit̄ q̄ si eēt̄ statua a terra vīq̄ ad celuū
clauis & rasōnis circūsepta: libēt̄ vellet as
fēdēre & descēdere & se vulnerare. Doc ques
re in disci. de tēpōte ser. liij. P.

Itē monach̄ q̄ audīt̄ aūculū. cērēl. an
nīs & videbānt̄ sibi q̄s due hoie. b̄ q̄re sermo
ne. lxxiiij. II.

Mulieres que p̄e dīfērēto regni celestis
infīrmabānt̄. Doc quere ser. lxxi. Z.

Gāudia mundi. Maria fērdīt̄ivit
gīnī gāudia mundi. Exemplum. xvi.

Tella quedam narrāuit̄ dī
cēs q̄ qdā nocte eī p̄ visionē sancta
dei genitricēgo maria appūt̄: atq̄s
coeuas eīt̄ fālō vestib̄ puelas eī oīndīt̄. Qui
b̄ cū illā admīscērē oppēteret̄: si se cīs adiun
gere si audērēt̄: bēt̄ vīgīnī marie sp̄ virgīs est
voce req̄sita an vellet cū cīs cē: atq̄s in eīt̄ ob
seq̄vīt̄. Cū cū eadē puelas dīceret̄: volo
ab ea. p̄t̄in̄ mādatū accepit̄ vt mīl vītra leue
& puelare ageret̄. a risu & iōq̄ abstineret̄: sc̄i
ens p̄ oia q̄ iter easdē vīgīnes q̄s viderat̄ ad
eīt̄ obseq̄um die. xix. vēiret̄: q̄b̄ vīsis i cūc̄ su
is morib̄ puelas mutata ē. oēm̄q̄s a se leuīt̄
tē puelaris vite magne grauitas dērēt̄ ma
nu. Lūc̄ p̄t̄eo eīt̄ mutatā eē mirarēt̄: req̄s
ta rē retulit̄ qd̄ eā bēt̄ dei gēt̄irēt̄ iūsserat̄: vel
q̄ die itūra eēt̄ ad obseq̄uū eīt̄ idicauit̄. vñ p̄
xx. t̄ qnt̄u diē fēbē correpta ē. Die aū. xxi. cū
hora eīt̄ erit̄ appropūnq̄sset̄ eīdē genitrices
dei cū puelis q̄s p̄ visionē viderat̄ ad sevēnī
re cōspēnt̄. Cū ēt̄ se vōclīt̄ iūdēre cepit̄ & de
pressis reuerēter ocul̄ apta vōce clamās. Ec
ce dīa vēio. Ecce dīa vēio. In q̄ ēt̄ vōce sp̄m̄
trādīdit̄ & t̄ vīgīnēo corpē aīa hītūra cum
sc̄i vīgīnib̄ enīt̄. Doc Greg. in dialo.

Eqt̄ates pōpōse fra absobuit̄. Ex̄c. xvij.

Egitur in libro de domīs q̄
b̄m p̄suētūdīnē cūmīdā cūtātis iu
pēnes eq̄tabq̄nt̄ cū gāudio hūt̄ sc̄i

Exempla de B

tenētēo laruā turpissimāo cēteris chōuīs
tib̄ p̄ villā. Quos pleban̄ i abōne p̄lieo am
mouit̄ ve desfīterēt̄: si ipsi noluerūt̄ vībō su
iō acq̄escere nēc sibi obedire. Et ecce subito i
die festīo in spē vīroꝝ & mulierū maria mīl
titudo demonū p̄iūterat̄ se illīo: & consuē
runt̄: cū ip̄io. Tūc vulgo cātātē eūm gāudio
vor diabolica statī audīta ē. Qui me amauē
rūt̄ & mībī seruīerūt̄ mō meē crūt̄. delicate
hoies meās ludis vīs: vt fitis melī? dēū dīf
soluti. Et subito terra ap̄a cū ignē cūctōo su
bito ad infernū absobuit̄: tā cantātēs q̄ & et
chōuīanteo. illīs & eq̄tāntēs.

In discipulo de tempōte.

Wer q̄ nunq̄ rīst̄ qm̄ habuit̄ glādiū aī: re
tro: infīra: supīa: a dētrīs & a sinistrīs. Doc q̄
re in disci. de tēpōte ser. liij. P.

Itē qdā miles cogitauit̄ de sero iūtra se:
q̄ p̄uenit̄ gāudiū qd̄ bodie tota die habūm̄
& sic cōpūct̄ religionē strāuit̄. q̄re s. xxvi. S.

Itē filī comūt̄ q̄ vīdit̄ cadauer p̄t̄o sui & sic
cōpūct̄ gāudia mūdī dēfuit̄. q̄re s. xxvi. II.

Grāuactio. Gener q̄vīdit̄ aliq̄s cōmedē
re mel. aliq̄s panē: aliq̄s sterc̄. q. b. xcvij. Z.

Itē religiosus ex cuīt̄ tactu vēstīū sanabā
tur ifīrmī q̄ oia i bono accepit̄: & dēū rā in ad
uersio q̄ in p̄sp̄is laudānit̄. q̄re ser. cxij. Z.

Leona q̄ pēlies de feris portauit̄ bēt̄o ma
chanio in signū ḡtūdīs: q̄ illūnauit̄ cēcos
pueros eīt̄: & t̄ lupi repositāt̄ quēdā pē
rū q̄ extrānt̄ os de ore lupi. q̄re s. cxvij. D.

Grātia spirituſaneti.

Grātia sp̄sōn̄ti facit hoies immobiles.
Exemplum. xviij.

Ahulier quedam cum puero eūcurrit ad
martyrium. Exemplum. xii.

Eribit 503imās de qua
das muliere q̄ de domo curēo sic
ad martyrium festīnabat ve domo
sue ostiū nō clauderet̄: nec caput subī ve mos
est mulierū coip̄iret̄: si paruum pērū secum
velociter trāvit̄ ad martyrium. Quā iāder vi
dēo dīrit̄. Apprehēdīte hāc mulierē & oddū
cītē mībi cāt̄ huc. Lūc̄ q̄s adducta suisser dīrit̄.
Quo mōt̄ infēlix mulier p̄p̄as tā festīnāt̄.
Illa ait̄: ad campū in quo catholicoꝝ p̄plūs
martȳis aī: ego festīno: vt ibi p̄ fide monat̄
Et quo mōt̄ p̄uūlūm defero illū. R̄fēdit̄ ve t̄
ip̄se meē martyrium p̄sequāt̄ur.

Bula. Gulosi comedunt busōnes et
serpentes in inferno p̄esci. Exemplum. xii.

Iles quidā moriens de
bonis male acq̄sītis filiū suū hēre
dītāuit̄: q̄ post mortē nocte quadā
pulsauit̄ ad ostiū: dīcēs q̄ esset dībō posseſſio
nū illārū cr̄p̄mena nomē suū: rogāo vt itō
mittāt̄: t̄ pueri vīdit̄ cū p̄fēnēstrā & cognōit̄
t̄ dīrit̄. Lētē dībō mē moriū est: nō itē mīt̄
tam vos. Lūc̄ q̄s pulsaret̄ p̄suerādo nouissi
me dīrit̄. Defēr̄ p̄s̄ces istos q̄bus vēsc̄or̄ filio
meo: & ecce ad portā illām suspēndo. Alba
ne vō exētētes inuenērūt̄ in quodā ligamue
multitudinē busōnū atq̄ serpēntū.

Magna inflāmatio erit de corpōb̄ p̄in
guim in inferno. Exemplum. xii.

Egitur q̄ erat quidā dī
ues q̄ de p̄p̄o corpē nimis sollici
tus resolutebas cibis & potib̄ vī
guen̄ & balneis: lech̄: fidūmē: ornamēt̄: ho
no: ib̄: t̄ dīmīt̄. Quia vō iūm cursūs mūdī
erat p̄mēdē & dīscret̄: fact̄ est: sēfēnēsc̄lō: re
gio frācie: t̄ tūc amplius resolutebas delītē
mūt̄i: q̄ eīt̄ p̄igēdo vīt̄ itē cutē p̄terat̄: res
stringi. cuīt̄ studiōs̄ būtēs dīrit̄ sel̄ eī. O
dībō mī q̄ mag inflāmatio tūc ent̄ q̄ vīt̄ p̄
gēdo c̄remabīt̄ ignē ifērnālī. q̄ vība ille p̄t̄
derās cepit̄ dicere itē se. Elere ille dīrit̄ vē
nā & coro mea cib̄ ent̄vīnū: t̄ lard̄ demonū
cū erit̄ corrūpta & odīta a deo: si nequaq̄ itā
erit̄. Elī assump̄t̄ p̄nīa p̄ carnē deo placuit̄
p̄ quā p̄iūs dēū p̄t̄ep̄it̄ & offendit̄.

Pallo: & macies glōificāt̄ mōdachō. Ex. xii.

Egitur in vitasp̄atrūs q̄
quidā monachi vēnerūt̄ ad abbā
tem hēlyā: vt cīs cū erāt̄ plēni co
lē. L. ii.

Exempla de 3

Non solum de populo sed etiam de palatio et
senatorib⁹ plurimi exemplo imperatoris
secuti ad videndum me venturi sunt: et bonos
rem mibi tanq⁹ seruo dei deferendo non cessarunt,
et illi siquidem hoc propter nomen domini
facturi sunt, ego autem timeo ne forsitan malum
gen⁹ diabol⁹ mihi surripiat: et libenter incipiam
cum eis suscipere: et cedoceretur ei meum laudeo
et honores eius, et per hoc iam incipiam
virtutem humilitatis prodere: et laudeo atq⁹ ho-
nores hominis appesere. *Hoc igit⁹ oia homo dei*
secum cogitans eadem nocte fugit inde, et p-
retit in egyptum ad sanctos patres i bereniu-
stragi consideremus dilectissimi cum opta solli-
citudine virtutem humilitatis custodire famu-
lum dei studuit; ut in celesti regno eternam glo-
riam pro labore sancte vite sue quem proprie-
deum exercuerat percipere a dho Iesu christo
*mereretur. *Hoc in vitaspatrum.**

In discipulo de tpe.

Quidam raptus in agone et reuersus dicit
quod nullus sine humilitate salvus. *Hoc quod*
in discipulo de tpe sermonem. xxi. Q.

Capitulum de. 3.

Ieiunium.

Juvenis delicatus quidam non opere ieiunat
vit. Exemplum primum.

Ontigit semel cum

magister Jordanus veni-
set bonorum pro fratre dire-
runt ei de quodam nouitio
turbato ad entum fuerat nam
quod adeo delicat⁹ et singula-

rio vite in seculo in vestib⁹: in lectoriu-
matio: cibis: ludis et ceteris delectationib⁹ cari-
am sibi coronam de capite suo ut non agnos-
ceretur. Post orationem autem residerunt pariter
et interrogavit eum imperator: dicē. Quod sans
cui patres degunt in egypto. R̄ndens mona-
chus ait. Omnes exoriat deum pro salute vestra.
Aspiciebat autem imperator: intente cellulam ipsam
et nihil in ea vidit nisi paucos panes siccios
in spora: dixit ei. Da mihi bisictionem abba-
ve reficiamur. Statim festinavit monachus:
et sal et buccellam misit in aquam et comedebit
paris portent ei calicem aque et bibit. Lunc
theodosius imperator: dixit ei. Deus quis ego
sum. Respondit monachus et dixit. Nescio quis
dixi. Dicit ei. Ego sum theodosius imperator.
et ob deuotionem tuam veni huc. *Hoc cum audisse*
monachus prostrauit se ante illum. et ille di-
xit ei. Vti estis vos monachi qui secundum et lis-
beri de negotiis seculi tranquilla et quieta p-
fruimini vita, et solummodo de salute animus
vestrum habetio sollicitudinem: quod ad vitam
eternam et ad celstia premia puenire possis-
tis. In veritate enim dico tibi: quod certe in regno
natus sum et nunc in regno deo: et nūc si
ne sollicitudine cibū capio. Post hoc autem
valde honorifice salutauit eum imperator: et es-
gressus est ab eo. Eades autem nocte incepit in-
tra se cogitare famulug dei: dicendo. Quoniam
non oportet me sā in hoc loco esse; multi enim

Dumilitas precellit alia bona opera et exer-
cititia. Exemplum. viii.

Olgot in libro Sapientie

b c. vii. narrat de quodam rege quod nun-
quam permisit sibi in alijs vatis ministrari nisi de luto factio. Cum enim a quodam
familiari interrogaret cur illud faceret: ris-
dit quod ipso esset iam rex scilicet fuit in filio
cuiusdam figuli. et ut haberet memoriam ge-
neris sui: ne propter statum superbum odi-
nauit quod sibi invasio fierilib⁹ fuit luteis fuisse.

Dumilitas plus impetrat a deo quod ieiuni-
um. Exemplum. ix.

Arrauerunt de alio sene

n qui pseuerauit ieiunando septuaginta
et ebdomada: semel in ebdomada
reficiens. Hic postulabat a deo de quodam
scripturā scītrū: et nō reuelauit ei

Exempla de 12

labori et frēo assisteret p̄o: q̄ affuit p̄cepit
et ait, nō se deo magis placuisse consideraret.
exibit. Ne difficulte postulatio p̄t quā nullo
ad docere nisi occidentia cogort. ego ab iei-
ne erate multa flagella facta nepp̄t p̄s: verū
q̄ finis misericordiae dolor mortis ī corde meo
erit aīm meam, quādā die cū nūm cēm af-
flictus apparuit mihi bē maria & ianua letificante
um habet sene. Qui sene respondit. Ego b
voledā audiū. *Hoc in vitaspatrum.*

Theodosius imperator: visitauit monachū
et sp̄e fugit de loco ne honorearetur ab homi-
niis. Exemplum. vi.

Clit quidam monachus in
constātinopoli tēponibus Theodosius
imperatoris: qui habitabat in p-
ua cella foro ciuitatem. Audiens autem im-
peratoris q̄ ibi esset quidam monachus qui nūc
egrediebatur de cella: cepit deambulando per
gēre ad cūdē locū ubi erat supra adīc⁹ mona-
chus: p̄cepitq̄ sequētib⁹ se eunuchio ut nūl
lus approximaret ad cellam monachi illius.
Ipse autem solus p̄cepit: pulsauitq̄ ad ostiū
cellule. Surrexit autem monachus et apenuit ei
et non cognovit cū q̄ esset imperator. tulerat
eum sibi coronam de capite suo ut non agnos-
ceretur. Post orationem autem residerunt pariter
et interrogavit eum imperator: dicē. Quod sans
cui patres degunt in egypto. R̄ndens mona-
chus ait. Omnes exoriat deum pro salute vestra.
Aspiciebat autem imperator: intente cellulam ipsam
et nihil in ea vidit nisi paucos panes siccios
in spora: dixit ei. Da mihi bisictionem abba-
ve reficiamur. Statim festinavit monachus:
et sal et buccellam misit in aquam et comedebit
paris portent ei calicem aque et bibit. Lunc
theodosius imperator: dixit ei. Deus quis ego
sum. Respondit monachus et dixit. Nescio quis
dixi. Dicit ei. Ego sum theodosius imperator.
et ob deuotionem tuam veni huc. *Hoc cum audisse*
monachus prostrauit se ante illum. et ille di-
xit ei. Vti estis vos monachi qui secundum et lis-
beri de negotiis seculi tranquilla et quieta p-
fruimini vita, et solummodo de salute animus
vestrum habetio sollicitudinem: quod ad vitam
eternam et ad celstia premia puenire possis-
tis. In veritate enim dico tibi: quod certe in regno
natus sum et nunc in regno deo: et nūc si
ne sollicitudine cibū capio. Post hoc autem
valde honorifice salutauit eum imperator: et es-
gressus est ab eo. Eades autem nocte incepit in-
tra se cogitare famulug dei: dicendo. Quoniam
non oportet me sā in hoc loco esse; multi enim

Lectari qđ sis fuit bē athōio. Ex. iiiij.

Carus antboninus in cella
pro sua dū oraret venit ad cū vor-

d. antbōi needū ad mēsuray couam
isti q̄ est in alexandria puenisti. q̄ audito se
nec surgens mane antepto baculo festin⁹ ad
alexandriā venit. cū q̄ ad designatū hoīis fuis-
set igrelius: alle viso tiro vro obſtupuit. cui
sene dīnt. refer mibi op̄ tua q̄ ppter ea ad
te de desertoveni. q̄ fidit. nescio me aliquā bo-
m̄ aliquid perpetrasse. Cum er. cubili p̄pō
consurgēs mane, anteq̄ i op̄ mea resideaz:
dico te oīs ciuitas hā minore vscq̄ ad mai-
rē ingrediat⁹ i regnū dei p̄p̄ iusticias suas.
ego autem sol⁹ p̄p̄ meā culpā penā igrediar sē
p̄temā. qđ vñ aīq̄ q̄scā sero ex corde meo
recēscō bācī. Qđ audiēs brōi athōm⁹ fidit
ei. Sili si tu es bon⁹ artifex sedēs i domo tua
cū rege regnū dī adepe⁹ es: ego velut sine dis-
cretō oī ip̄o meū i solitudine cōsumpti nec
dū b̄bi tui assūpti mēsurā. *Hoc in vitaspatrum.*

Sene simulabat se stultū ne honoraret
ab hominib⁹. Exemplum. v.

Enet quidam erat in ille-
no: ib⁹ partib⁹ heremū: et sedebat q̄e
scē i spelūca. vn⁹ autē secularis mi-
nistrabat ei. Contigit autē vt filius cuiusdā
secularis infirmareb⁹. multe ḡ p̄cibus postula-
bat sene vt veniret ad domū suā et faceret
orōne p̄ infantē. Et surgens sene abulabat
cum eo. Ille autem p̄cecellit eū: et ingressus do-
mū suā: dicēs. Venite in occursum anachore-
te. Quog cuī sene vidisset de lōge egressus

Exemplade 3

in mōto ei^r subintrare punitam : et quidam statim bestie evanescit. Progredīeo ait ab inde vidit marīmā ignē. in quē cum per dēmonos pīctū fuisset. clamauit. Iesu ad iuuā me. Subito ignis extincio est. Prose cuo vītra vidit vñs pīctū pīuudā de quo enīat fūmū t clāmos marīmā si cā in illus pīctū fuisset. clamauit. Iesu adiuua me. Et statim ab illo liberatio ē. Tandē vñs strīs cū pontē vidit cū magno terrore quē debes bat transire: sed non potuit. Tandē ponens vñs pēdē sup pontē dīrit. Iesu adiuua me. et sic ad quēs passus dīrit quousq; ultra pōtem venit. Quo transīto pīuenit ad pulcherrīm pīctū in quo stabat vanitas diversorū. Rōbi a quib; magna suauita o pīeēbat. et vīdit duos iuuenes albis vestib; indutōs. qui ipsum in vñs pulcherrīm dūterūt ciuitatē q; fuit mūnīta t tota constructa lapidib; pīcōs. et dīxerūt illā ciuitatē paradīsum esse. Qui postmodū ad vīrā rediens. trīx. dicibus pīctia ad paradīsum celi per inuocationem dñi nři Iesu r̄pi feliciter peruenit.

Nomen Iesu curat febres. Exemplū. ii.

Egitur de quodam fratre ordinis minoū qui multa miracula de noīe iesu audīo : cū accessio febriū eū affligeret hoc nōmē iesu scriptū in aquā t cā bībit. et statim cum febriū dūni sit. Doc aūt cōtingit in bibēria.

Nomen Iesu expellit dēmonos. Exemplū. iii.

Mīctus bernardus cū se mel apud mediolanū cēt. et qdā de monaca ei oblata cēt vt eam curas pīvelleret: demon coram multis astātib; dīrit. O libēter debac amicula mea etiē: si dñs dō vult re etiā. Cui bernardus ait. Quis est ille dñs. Cui demon. cretos oīm. Cui sanct^r Bernardus. Hidīstī ne cū vñq;. Cui demon. Hidi cō in glā. Cui sanctus. Helles illuc redire. At ille mōrō mōrō cāchinnans ait. Tarda hora abiit. Tāc scītū pīepit ei vt in noīe iesu r̄pi erit. Tāc demon ait. o nomē terribis te iā me cogis etiē. t hoc dīcto statim etiuit.

Nomen Iesu liberat dominem a pericuō. Exemplū. iii.

Catus patritius cū per hibernā pīdicaret rogauit dñm ut si gñū cōderet per qdō peruersi boles temī peniteret. Et ecce pīte^r subito et masū appuit. reuelatū ē cīrt ibi locus purgatorij cēt. in quē si quis vellet descendere alia pena sibi nō restaret. Doc audiēto multi in grediebanū qdō nōq; reuertebant. Et ecce vīdū qdā nose Nicola^r multa pītā cōmiserat: in ibi pītēs descendit pītō pro suis pītēs peniteret et ecce luenit quoddā oratorius albis monachis plenū qdī sibi dīcerūt. Lōftā esto. qdī tē pītamēta multa te sustinere opz. Eū aūt ille redīret qdō hīc tēpītamēta remedū hīc possit. Lōftā esto. qdī tē pītēs affligi senserīo: pītā clāma. O iesu r̄pe misere mei. Et ille ab eis abscessit. subito dēmons sibi rāq; bestie occurrerūt mūgētēs hīc eū. Qdī cū tērītū starerēt pītā dīrit. Iesu r̄pe adiuua me. Et

Egitur i libro de donis qdī quedi mulier placari nō poterat in cui^r fronte nōmē iesu vir eius cōscriptū. et mox chantatiue emulī suis offensam remisit. Obstinate^r quidā amoī re iesu r̄pi in dulcī inimicio. Exemplū. vi.

Clit quidā obstinatus cūtū cum diceref semel. renitte rācores pīdeo t inimicitias tuas: ait. Nec pīdeo nec pī diabolo ad hoc induci possum: si debetē esse perpetuo iu īferno. Et accessit frater ad eū cum deuotione. et in fronte ei^r cum dīgito scriptū. Iesu nazoren. Et statim peccator incepit gemere et ait. Amore Iesu totum dimittō.

Nomen Iesu multas virtutes confert. Exemplū. vii.

Clidam iuuenis dellotus et innocens dñi orauit sibi dare a morē dei: vt sic cōtinue ferret in desum. cui angelus dñi foliū talis cōscriptū dīcīt. Iesu r̄pe fili dei viui ppicius esto mīhi pītō: dīcēdo ei. Aperi os tuū et comedē hāc scripturā cuius vīrute dēmons vincunt celi opīuntur pītā tollunt. trītā sācta attrahit. t āgeli ei deuote famulāf. Quo fetō oīa t singla mox ergē est sicut informatuq; est.

Exemplade 3

Nomen iesu liberavit clericū a latrone. lo de tempore. sermone. tir. 3.
Exemplū. viii.

Maria obtulit filium sūi cruce signatis. Exemplū. i.

Egitur in libro de donis

op predīcāte quodā viro dei in pīta indulgētias pīpaleō t virtutes sancte crucis: mot dīmītūs dītā virgo Maaria apparuit cruce signatis eīs filiū pīpū in pīcium t pīcium exhibēndo.

Miles qdā petīuit mōrī in sancta terra. Exemplū. ii.

Iles galli^r cruce signatū

tūs visitatio sanctuarīs t chūstī vestigīs in mōte oīmētī ait. Dōmine qui pī salūte generis humāni tuūm pīcōissimū sanguinem fūdistī in hac lōca terra: vīdī tua vestigia vt valui visitauī: rogoīt in pīce suscipīas spīritū meūm: qdī ad te aliter nequeo volare. Quo dicto feliciter expirauit.

Cruce signatis christus remittit peccata. Exemplū. xi.

Egitur op cū quādam vice

frater ordinis pīdīcarō pīdīcaret crucem: dītā virgo Maria visa est cū filio singulōz cruce signatōz līntēo fulgido maculas pītōz abstergendo t r̄po etiā singulōz bīndīcentē t dīcentē. Remittunt tībi pītā tua. t ego ero pītētō tuū in pīsenti t mōrcēs tua in futuro.

Quidā in extremis oīdit se cruce signatū t diabolus fugit ab eo. Exemplū. viii.

Iles quidā magnū pec

cātōz volētō remissiō pītōz suōz consequi cruce suscepit. Cui infirmati diabolus apparuit dīcēs: qdī sūus esset. Cui miles. Non sūm. qdī cōfessus sum t crucez suscepī: quā illi ostendit in subtrūcula dīcēs. Ecce signū sancte crucis qdī ad defensionē fidei suscepī. Quo viso: diabolus citiō euonuit ab oīlīs eius.

Filius pī anima patris crucē assumpit t sic eam liberavit. Exemplū. viii.

Rāter quidā pīdīcauit

indulgētias crucis: t op etiā partib; defunctōvalerent. Eīnde qdā iuuenis ut aīa pītā sui a purgatorio liberaret crucem suscepit. cū dormītī vorīdit. Dominus ne fili. Cui filiō. Quisna eītū.

Exempla de 3

exortatus fuit totus. Vnde in vitas patrum.

¶ Plaga illius qd noluit indulgere. Exemplum.

Liberabilis Jacobus de vitri

¶ a o cruce hierosolimitani ob salutem
multorum in biabantia predicanus. Cui
tigit autem ut pacificaturi qd die mortales: si
militias erga iniurias nubil pfecterent. Iuri
am passu pmo similes deinde pfecterent pedibus
et semel iterum. et tertio cum multitudine populi
plente rogaret ut pfecterent in rebelle. conuersus
fus ad populum dixit palam oib. Contestos
pro. et qd spernit nos: spernit et cu qd misit nos
rogate qd hunc ut talis signum ostendat in homini
ne obstatu qd cuncte pfectibus parcat cum hostili-
ter contra se in retentione oib. Et primus hunc egis-
se. Nec mora ut vir secundus ostendit explevit. mis-
ser ille reverto oculis semel iterum et tertio in
terram corrutio: oib. crux est spuma et sanguis
ne horro: maxima spectaculus et piaculum
oib. pfectus. Euc si te pfecto reverendus vir fusa-
poe pfectus erexit qd mor integerrime sanatus
cum lachrymos venia petuit. rueruntq in oscula-
cius que ipse offendit. et sic ad lachrymas et ad
laudem ipsius corda pmouit. Vnde Guilielmo.

Nullus debet gaudere de intentu summi
sui. Exemplum. xx.

Cum per exempla beati be-

nedicti multi seculo renunciante in
laude dei seruantes qd pfectus flor-
rentius detractio: spu instigat et studius
emulari cepit: et quos potuit ab ei visitando
abre. Lungs non pfecteret tandem inuidia et
cater panem veneno infectum seruo dei misit.
Quem vir dei cu gemitu actione suscipiens fa-
ciens alium de manu ei suscipe consue-
uit piecit: di. In nocte dñi tolle hunc: et in los-
um ubi impenitus non possit pfectus. Euc coru:
spatio alis circa panes eradicando apto ore
epit discurrere ac si obedire vellet: et tñ non
posse significaret. Lui vir dei ait. Zolle secu-
va. Qui statim tulit et reuersus accepit ab
eo consuetam rationem. Lungs dice pfectus
se in nece magistrum non pfectere videret ad pro-
uocanda discipulorum corda in horum celle bñd
tri septem puellas inuicem ludentes et chorizantes
coram discipulis misit: si vir dei magister
in qd sibi condolens cum in malitia pfecteret et
pro discipulis adhuc crudib timore edificia
constructa ordinans ipsi ppositis relinquentis ali-
os cu paucis prorit. Lungs et hoc dicit pfectus
stans in solano exultaret: tui fabrica domus

cadens ipsum opperit. Miserere vero dei
qui adhuc vis. p. militibus abenat lez non
cauit dicendo. Reuertere qd pfectos no get
nuntius est. Quo audito grauibus lamentia
se vir dei bono. vnde qd hosties ombant. vnde qd
discipulos de morte illius crucifixus: qui illi
penitentiam qui letuo et gaudente talia nra
cauerat inuuntur.

Ante occasum solis reconciliari debemus
fratribus. Exemplum. xxx.

Bbas bilariion cuz visitas

¶ See quidam episcopus qd obediens ei i men-
sa sacerdotum de avibus. Cui abbas.
Post qd hunc habitum suscepit carnem nra qd in
tentum comedti. Et dicit ei episcopus. Et quo istu ha-
bitu suscepit non dimisi aliquem dormire qui
haberet aliquid aduersus me. nec ego dormi-
ui habens aliquid aduersus aliquem nisi pacifi-
care. Cur abbas. Ignoscit mihi pater. qd tua
conuersatio maiori e mea. Vnde in vitas patrum.
Inimicis debemus bñfacere. Exemplum. xxx.

Kat quidam senet in Egy

pto: et atque veniret illuc abbas poe-
men grandem venerationem habebat

ab homibus. Cumq ofit abbas poemem de sibi

illlic subisset. multi relicto illo senecte veniebat

ad illum: et ppter ea cepit illi inuidere et detra-
here. Quod audiens abbas poemem contritus

status est: et dicit fratribus suis. Quid facies

me qd in tribulatione miserum nos homines

ne: ut illum senem tanq scdm relinquenter:

et nos qui nubil sumus: inspicentes. quidam

modum sanem hunc virum magnum. Venite et

go fratres: faciemus paucas escas: et portas

tes pergamus ad eum: et paucum rurum et pa-

riter cu eo gustemus: forsitan possumus dñe

emus placare. Profecti pulsauerunt ostium cu

Audiens vero discipulus illius sensus: dicit.

Quis es: At illi dixerunt. Dic abbati tuo qm

poemem venit ut benedicatur ab eo. Qd cus

ille per discipulam suum audisset: uidit ad eum

Hade hinc nō enim me vocat. Illi tñ pfectus

tertius in estu: dicentes. Qd nō hunc discedimus

nisi digni fuerimus: adorare cum: Quorum

cu ille humilitatem et patientiam vidisset: cōpus

ctus operuit ostium: et osculantem se inuicem

gustauerunt pariter. Dicit etis ipse senecus. In

veritate nō sunt ea sola que audiuntur de vo-
bis: sed etiam cēuplicato opera vidi in vobis.

Et ab illo die annus chorissimus factus est ei.

Vnde in vitas patrum.

In discipulo de tempore.

Exempla de 3

**Eccles. Qd suspicisti, et misericors dona qd te ge-
sus pfectus qd absoluens a purgatorio celum a-
cessit deinceps crucis quā pfecto mīscipisti.**

Indulgence prodūm.
**Miles qd alteri miles idūlūt occisionē
pacis et cuius ampliabat eis. Exemplum. xv.**

**Kat Quidam miles qui occi-
ps pfectum alteri miles et filii ei qd
ut oportunitate qd posset vindicta
care pfectum fū. Et obtegit qd in die pfectus
ille miles trahit sine armis. qd alii insecuri
et volvēt cū occidere. Euc ille pfectus se
ali pfectos ei d. Propter mortē dñm ihu Jesu
ipsi qd pfectus oib hodie sustinuit indulge-
nūd qd pfectum tuū occidi. Tāc ille cōpūctus di-
xit. Propter mortē dñm nū iefi ipsi ignescit tuū
de. Et levavit cu de terra. et i signū recōciliati-
onis osculat⁹ est eū. Et idē miles eccliam in-
traret et cū ceteris crucifixis iefi osculare
tur: et crucifixus amplexat⁹ eū. d. Quia ho-
die indulgit illi miles pfectus me qd pfectus tuū
occidit: qd hodie indulgeo tibi oia pecta tua.
et i signū recōciliatiōnis osculos te in manū
lum mā. Qd ridētes circumstantes glorifica-
uerunt dei bonitatem et misericordiam.**

**Nobilis qdā indulgit homicidū fratris
facte crucifixus ibi inclinans caput i ecclia**

Exemplum. xvi.

Obilis quidam fratre suu⁹

**Gentilium noise a quodam nobili oc-
culum pfecterat. Et fugiente eo d pa-
tria occise: cōdigat ut nobilis ille cu multo
comitatu pfecte pfectus unip̄medicatae i agro
occurrit et occasio. Qui in oratione gladio
vbi inimicum erpetit in corā pfectus occi-
sis clamauit: miserere mei nobilissime vir p
illo qd tuū misericors est: qd manū tuū istum sua
mortē redemit. Repete nobilis ains i lachry-
mas resolutus illam quā cōfederat retrahit
manū: sed cu ignavia ascriberetur a suis. ire
cum manū etiēdūt in pfectariū. reus ad remis-
sionē eis pfectus venia petuit. sed manū depo-
suit. tertio qd increpat⁹ a suis cu morte: ter-
tio attemptaret miser ille ob euacionē mor-
tis ppter angustiā quā ois caro in extremo
iudicio est per pfectura venia pfectat. Iffidit
nobilio genere: sed nobilio: mēte. Et ego in-
quit tibi pfectus mortē fratris indulgeo. Nec
mora eadem die cu audiret missam eccliam
ingressus vbi coram imagine crucifixi tertio
fieri genua: visus est a quodam sancto viro
ad singulas genua pfecto nobilio illi⁹ cruci**

finis caput suū humiliter inclinare pfectum
ergo ut sanctus ille qui sol⁹ hec viderat nos-
bilem euocatum qd esset interrogauit. Et ille
le milie. Miles inde dicos in terra in qd na-
tūrā sum. Et rursum ille. Dicā inde charitatis
membris celestis in quo confidit te magis du-
unam misericordiam meruisse. Tunc miles inquit.
Pfectus ego sum et seculo deditus: et nullo pfecto
suo nisi bōdie pfectan. Et sic qd actum est re-
tulit. Et ille et quicq dūlūt erponens
ad actum vite gratiōnis et menti nobilis ex-
hortatur. Vnde Guilielmo.

Exemplum. xvii.
**Rouicallis romane pro-
vincie ordinatio pfectorum mones-
bat frēs sue provincie ut sibi caues-
rent diligēter ab alterutru turbatiōe. Et hoc
exemplū sib⁹ pfectū factū retulit dicens: cu qdā
frater olim turbasset me nimis iuste. et post
paucos dies discessisset ab hac vita: me non
placato: quadā nocte in somnis appuit: et cu
a me pfecteret venia. et recordarer ipm defun-
ctus: dī. Eadem frater: et pfectus venia a dño iefi
su ipso cui manu es. Qui recedēs a me cu
pfecteret venia a ipso ut dixerāt ei: ifidit ei dño
jesus. Nūc qdēdo tibi venia nisi pfectus im-
peries ab eo quē offendisti. Elīde rediens ad me
eadē nocte et i signū renunciās iterum veniam
petuit: et acceptit: et dixit mihi. Elīde frater nisi
cholae qd malū est offendere frēs. et qd graue-
fit nō placare. Vnde in vitas patrum.**

**Frater qdā fuit odio inflāmatus cōtra
procuratōrē cōuentus. Exemplum. xviii.**

**Cit Rome quidam frater oz-
dimis pfectorum: qui valde dure tra-
etabat procuratōrē pfectus: cu a
pacificandū cor suū inimicū prior: cui hec re-
tulit septes pater noster oī die pro illo. Qui
er hoc magis ad illū procuratōrem turbat⁹
est: et maiori odio inflāmatus. Quadā igitur
die infirmatus subito factus est quasi in
tuus: et ex improviso cepit maledicere frēs
bus et oīdī suū. Tandē orantibus fratribus
ait. Elīde dei: mater dei adiuua me. Elīsus
autē erat sibi ut ipse retulit qd in igne ardē-
tissimo ppter iracundia suā positus erat.
Et ideo ppter penas intolerabiles desperans
blasphemasset. Pfectibus autē fratrū ad in-
uocationem, beate marie virginis restitu-
tus est vite pfectu. et in argumento qdōtis**

Exempla de 3

Salua comitis dñas est: qd nō induit offendicib⁹ suis. Doc quere sermone. Exemplum. E. Infirmitas.

Propter peccata infirmatus per penitentiam est sanatus. Exemplum. trin.

Rat vir nobilis et clarus in burgundie prib⁹. qd aliquanto tēpore in iuvētute sincrēter conuerſus: postea a virtute tabescēs cepit ad vītia declinare. Nec mōta. squalēti mēte tabes scēno incidit in languorē. nec tñ dei manus castigant agnouit: s̄ mala malis accumulās pallore vult⁹ et macie hō qd ignis. eterni cib⁹ bus miserabilis ad penā hospitabaf. Cumq; nulla medicoz cura pficeret: nec saltē ei lanquētis vīte cām alijs apiret. tandem in se reuersus solū languorē aie diuina miseratōe p̄ avert⁹ penit⁹ intelletēt cām. Confessus ē cū laebris cūdā sanctissimo sacerdoti. statim vir cū absolutoz bñficiū accepit: silitudinez fere bufonū in facie: s̄ diversificata posterū alia cute tēterrīma t pua: quasi vītiorū se ptem de ore simul deiecit. Mira res. vir mos dico temporis spacio interecto: in tabem anum alibus resolutis reflorente cepit caro prorsus. t facie penitēs: menteq; et corpe iteger time sospitat⁹ mult⁹ postea ad exemplum. Doc Guiller.

Flagellat deus in corpore et in mēbris suo dilectos. Exemplum. trinij.

Rat quidā miles tante vir tutis atq; pbitatis: ut in primo tornacēto in quo miles fact⁹ est: ma tu p̄pria quattuo decim detrarios acqui reret. Qui sicut vir prudens eundem honorem secularē nō suis virib⁹: sed deo ascribēs oia restituit: et sodalib⁹ cū seculo valedicit i lulta monasterio quodā habitū religiōis suscepit. Et q; electos suos pbat dñs tanta illum ifirmitate flagellauit: ut vermes de corpore eius: indebet scaturiret: quorū fetos rem simul et horrore cum minister sustinere nō posset: ait abbas pdicto ade. Quid facies tuus frater cum homine isto. Idcirco benign⁹ Jesus nō est obli t⁹ paupis sui: sed effudit ī abundantia oleū gaudi in risceribus afflīcti: et ceperūt exultare ossa humiliata int̄mī p̄ mortē expectabat in desiderio: et ineffabili leticia replebat eū ei aliquio huiusmodi loqueret. Qd cum sancte memorie magister Jordan⁹ qui aduenerat cognouisset stratū ad eum vadens: sedēq; in lecto in quo ip̄e iace

bat: ait. Noli timere charissime: q; in primo ituruo es ad r̄pm. Ad hec ille dei adiutorio fult⁹ subito surrexit: t̄ erecto brachio sup colū magistri clamauit. Educ bone ieu de carcere aiam meā vt p̄ficeat nō tuo. Et ecōuer so in lecto recidens obdormiuit in dñs.

Petrus apostolus voluit filiam suam in firmari. Exemplum. trvi.

Etronella filia sancti petri

Ptri apli cū nimis cēt pulchra ex voluntate p̄ns febrib⁹ laborabat. Dis cumbērib⁹ apud eū discipulus: dixerūt petro Cum oēs a te sanenf infirmi: cur petronellā iacere p̄mittis. Ad hec petrus. Quia sic erit pedit ei. verū tamē ne putetis impossibilita tē sanitatis erit. ait ad illā. Surge petronela la velociter ministra nob. Que statim sana ta est: surrexit t̄ misstrauit. Cōpletō ministrio dirit ei petr⁹. Petronella redi. t̄ vt prius febrib⁹ labore cepit: qd qd in dei amore cepit eē pfecta. tūc eā pfecte sanauit. Comes aut̄ qdā ad eā venit: vt eā p̄p̄ ei⁹ pulchritudinem haberet in vroē. Eui ait. Si desideras me in vroē: iude ad me vngues venire q; me vscq; ad domū debeat sociare. Quas eū ille pararet petronella ieiuniq; t̄ orōnibus infi stens: t̄ cor⁹ dñi suscipiēs: t̄ in lecto se reclinans post triduū migravit ad dñm.

Seruendū est infirmus cū patiētia etiā si ipsi sunt impatiētissimi. Exemplum. trvij.

Elogius huic mundo re

Enunciās: q; m̄bil p̄ se poterat operi: t̄ pauca de bonis suis qbus vte retur retinuit. Cū nec in monasterio cū mul tis poss̄ degere: nec solitudinē ferre: recepit quēdā elephātico morbo sic repletūrt pedes t̄ manus t̄ fere oia mēbra videbat amississe. Z̄c eulogij qdā paetionē cū deo faciens: ait. Dñe de⁹ in noīe tuo suscipiā istum t̄ vscq; in diē mōrē repausabo eū: positiūq; sup osimūp̄d hospitiū suū durit. t̄ illi p̄. xv. annos p̄p̄i māmib⁹ misstrauit post hoc ille sugestionē demonis cepit velle ab eo discedere t̄ multis eū vobis increpare dicens. Fugitue tu domū tuā deuorasti ī me salutē occasionē recuperare credis. Eulogij rogabat eū. d. Noli dñe ira loqui: s̄ die poti⁹. Et ego emēdabo si qd te p̄sistam. Ait ille. vnde inqt: adulatōes tuō nolo: p̄jce me in publicū: refrigeratōe tua nō idige: carib⁹ desidero saturari. Cū qd cūnes ei etib⁹ uisset: nō possū inqt tecū habitare. p̄p̄m videre volo: ego inquit culo

gius multitudinē fratř adducō. Et ille ait. Nolovidere filios tui: panis deuotatōes: ad publicā stratū me p̄jcevñ me sustulisti. Z̄c eulogij iterū duxit eū in vēbiculo ad abbatē anthoniū. dñtq; ei qd cū vellet abuere. Cui anthoni⁹: si p̄cōs eū vñlio: ē te dē inueniet qui colliget destitutō. Et p̄uersus ad egrotū dixit elephātico se nec horo nec terra dignū nescis. q; m̄stis est qd tibi misstrat. p̄p̄ r̄pm iste se tali fuitio subiugauit. Post h̄ ambos p̄fortans ait. Nolite filij abiuicē separari: qd iam vter qd vestrū meritis coronari. t̄ id tēs p̄atio hec accidit vobis: qd ad finē vīte ambo deuenisti. qd cū redissent ad cellā ufra. d. dū es ambo defuncti sunt.

Infir⁹ in extremis regratib⁹ mēbris suis t̄ scrūtoni suo: t̄ sic euolauit ad celum.

Exemplum. trvij.

Rat quidā sanctus here

Emita qd inter ceteras vītutes magnā babebat grās infirmis misstrare. S̄ ammōnit⁹ p̄ visionē iuit ad primā ciuitatē t̄ dū venisset ad portū: vīdit quēdā boenib⁹ lē infirmis t̄ fetidū: quē etiā leprosi int̄ se sustinere nō valebat: t̄ huic scūs heremita fūre cepit in dñs eū p̄fortās. t̄ fndit infir⁹. fit de⁹ altissim⁹ bñdict⁹ qd m̄bi hāc donauit infirmitatē: s̄ timeo ne de⁹ m̄bi minuat p̄mū in celo p̄p̄ fuitis tuū hōile. t̄ ille. Nō ita est s̄ p̄ mea mercede iussus suis buc venire. Sic factal qdīcē int̄ eos oriebat. Et qdīcē pl̄ he remira fuitbat: t̄ aro pl̄ fuitre affectabat. t̄ i firmi⁹ eū fuitre nō finebat: vt pl̄ sustinendo pl̄ p̄māref. Z̄c post annos. xv. cōpletos firmissimū osculari cepit man⁹ eū t̄ heremita grās referēs de pietate. Heremita aut̄ orabat dñs vt ostendere dignaret qdīcē h̄ scā aia de corpe egredere. t̄ oīsus ē ei. Cū ei ad horā nouissimū m̄ deuenisset: audivit vocē de celo dicētes. Ueni dīcēte mi ad gaudia. Z̄c illa felicissima aia ad oēs sensus corporis dicebat. Hob regratio: qd m̄bi obedisti oculivanitatē nō p̄cupiūsc̄. aureovanitatē nō audiūstio. mānū in delitib⁹ nō estis delectate. pedes aduana nō p̄cumīstio olfact⁹ delitib⁹ p̄tēp̄fisi. gust⁹: qd ad dulcata nō dedisti p̄sensu. Expecta ḡ corp⁹ mēū dilectus qdēscens in pacē: vt tpe oportuno recipias p̄ labore eternā remuneratiōē: t̄ hoc dicto cū p̄cētu angeloz sei aia euolauit ad celum. Doc in Clitaspatium.

Quidā. xij. annis fuunt infirmo t̄ nunq; dulcērb⁹ fuit sibi locutus. Exemplum. trvij.

Exempla de **3**

Clidam frater per. tñ. an
nos cuidā sem̄ infirmāti fecit obse
quā. Generē cū vidisset eū labo
rantē nūq̄ illi simonē placidū locut̄ est. Lī
iam aia trānsferre de corp̄ p̄ sedētib̄ alio tenu
it manū ei⁹ t̄ ter dicit ei. saluerio et tradidit
eū sensibus dico. Iste angel⁹ est q̄ tot annio
mibi infirmāti nec tñ bonum simones a me
audiēs mibi fecit obsequiū. Doc in vita sp̄a.

In discipulo de tempore.

Quidam angulis annis infirmabat pres
ter vñ. tunc dicit. O deus oblitus es mei. q̄
re de tempore sermone. cxxviiij. Z.

Item infirmus q̄ rogauit sc̄m̄ boiem vt
intercederet p eo vt sanaref. qd̄ t̄ fecit: t̄ sas
nat̄ est: si postea timēs ne male petisset post
modū dicit. O serue dei oza p me vt def mi
hi q̄cquid utilius sit. t̄ sic ecōuerso infirma
tus est. Quere ser. cxxviiij. Z.

Item q̄d̄ bonus hō orauit pro infirmo
t̄ postmodū inuenit se promptiorē ad malū
t̄ iterato ille bonus hō orauit p eo: t̄ sic in
firmitas redit. quere ser. cxxviiij. Z.

Item miles q̄ nibil volunt dare in sanitā
te: si infirmat̄ dedit ille elemosynā clericovt
p eo oraret t̄ intercederet. Et ille. Ego peto
vt te de⁹ in illo statu p̄seruet. ser. cxxviiij. Z.

Itē duo fratres vñus erat multū religios
sus: t̄ alter seruiebat fideliter infirmis t̄ ille
fuit acceptor deo. ser. cxxviiij. Q.

Itē q̄ elegit duos dies in purgatorio t̄ di
rit ibi se centū annis arsisse. ser. cxxviiij. X.

Itē infirmus q̄ dixit. De⁹ tu p̄uasti me
corpe: t̄ ego do aīam meā demonib⁹ q̄ sunt
in inferno: t̄ sic expirauit. ser. cxxviiij. U.

Innocentia.

Innocens puer tetigit ferrum candens.

Exemplum. xxx.

Ter quidam in confinio

Pburgū dic fuit q̄ in monasterio sc̄i
bñdicti fuit apud cluniacū ab ip
sis fere amabilis inoccētissim⁹: t̄ simplicissi
mus adoleuit. Adultū ḡ inuenē abbas suus
p̄ recreatiōe illico secū pficiisci t̄ precepit.
Sufferrādor⁹ ḡ equorū cā abbate cū suis aī
domū ferrariā descēdēte: mirat̄ ex simplicis
tate inuenis eo q̄ nūq̄ tale qd̄ viderat fer
rū candēs nuda illud manu sine vſtide alio
eleusō contractauit. Stupefact⁹ ḡ abbas et
oēs q̄ p̄fites aderāt: q̄ inoccētā in inuenere
nerati sunt: t̄ rē iterato pluries cōprobauit
post hoc abbate cū suis alijs occupato inue

mo mox interiora domicilijs est ingressus vbi
vro:ē fabri cū puerū sup genua mirat̄ inue
niēs cū pūulo: cui nūq̄ sile viderat iocabat.
Ilico aut̄ mulier inuenē q̄s incriptū malicia
stimulabat si talē h̄revellat inq̄rit. Et ille. Li
bentissime inq̄it. Quē mor nesciū ad cōcubū
tū instrūcō puerū sic fieri p̄mittebat. ḡ vbi
iueniō p̄lē p̄cubitū in occētia spoliat̄ egrē
sus est: ferrū candēs vt p̄i⁹ exstumās cōtre
ctare grauit̄ lesuō exclaimauit. Qua si re ab
bab turbat̄ nō modicū t̄ mirat̄ si aduertit
ex interiori lesura aīe foris lesuō: t̄ pori q̄ cū
p̄tra ignē p̄tererat inoccētia p̄uātū. Redu
ctū ergo inuenē ad monasteriū abbas super
gestis diligēti⁹ inq̄rit veritatē. Ille simplicissi
me cōfiteit: t̄ cū multis lachrimis tremebun
dus dānū suū expiavit. S̄i t̄ potētē h̄ demo
nis puritatē mira gesta cypani t̄ viginis Ju
stine testant̄. Elbi cypan⁹ adhuc puer a lmas
gistro mago cōpulius legit. xviij. annis puri
tatē viginis inoccētē custodisse: vt p̄ h̄ac ma
iori potētia t̄ imperio h̄ demones potiretur
Doc Guiller. in libro de apibus.

Innocens scholans qui expulit demonē
a puerā.

Exemplum. xxxi.

Aper hoc quidē valde mi
rabile certissima relatione ab his
qui p̄ntes erāt t̄ viderūt in opido
brabācie. Dechilina p̄cepim⁹ accidisse. Pus
ella quedā sacro die dñico cū inuenib⁹ chori
zauerat diu valde. fatigata ḡ domum redit
nec mora dormitū p̄gēs demone fit repleta.
Qua clamātē surgit familia. ligat vinculis
seuientē. Illane i hatis vēhit oratoriū glō
se viginis extra opidū deportat. Frequenter
enī ibi vgo. Maria vntū opatriit miracula
plurima demōstrauit. Qd̄vbi scholares pue
ri p̄ceperūt: ad locū vbi verabat puerā i ora
toriū cucurrerūt. Quoꝝ vñ. anop. tñ. audaci
or etens t̄ sagacior̄ cepit cōpellere demonē
vt corp⁹ obsessus desereret t̄ extret. Et vt des
moni circa vmbilicū p̄ timorē se cē mōstrauit
hic puer signū crucis in cōtrariū eū pollice
fixit: t̄ sic paulatim p̄ crucē v̄sus os ascēdes
re cōpulit: donec enī in spē hirsuti vermīois
ppl's intra os herētē vidiit. Quo miro cona
tu ad inferiora redire volēte: p̄plo clamauit
Puer instāter signū opposuit: t̄ eū marima
violētia demonē evire coegit. Eiecto ḡ vt dis
sim⁹ in modū hirsuti h̄mis puer audacter in
dexterā cōprehēait t̄ in fossam paruulā vbi
pluialis vndḡ p̄sederat mox proiecit. Qu

